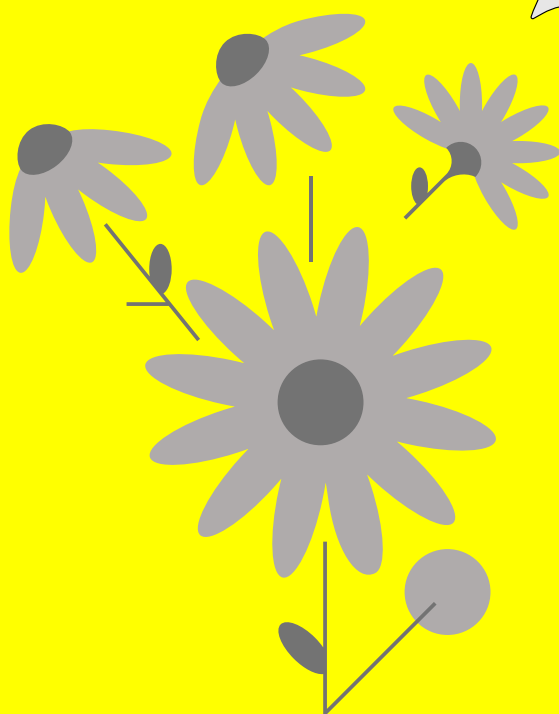
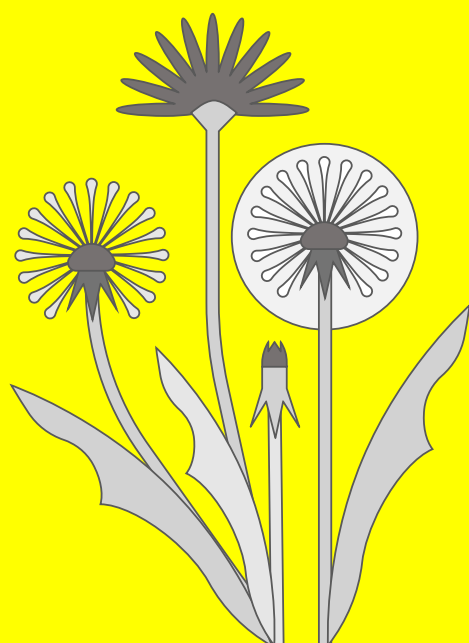
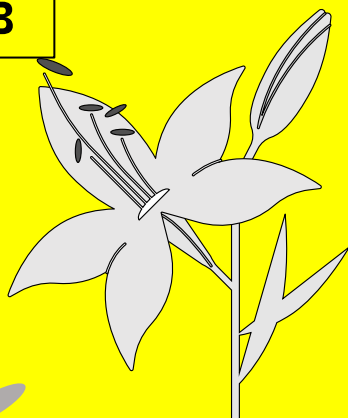

Кирил Стоянов

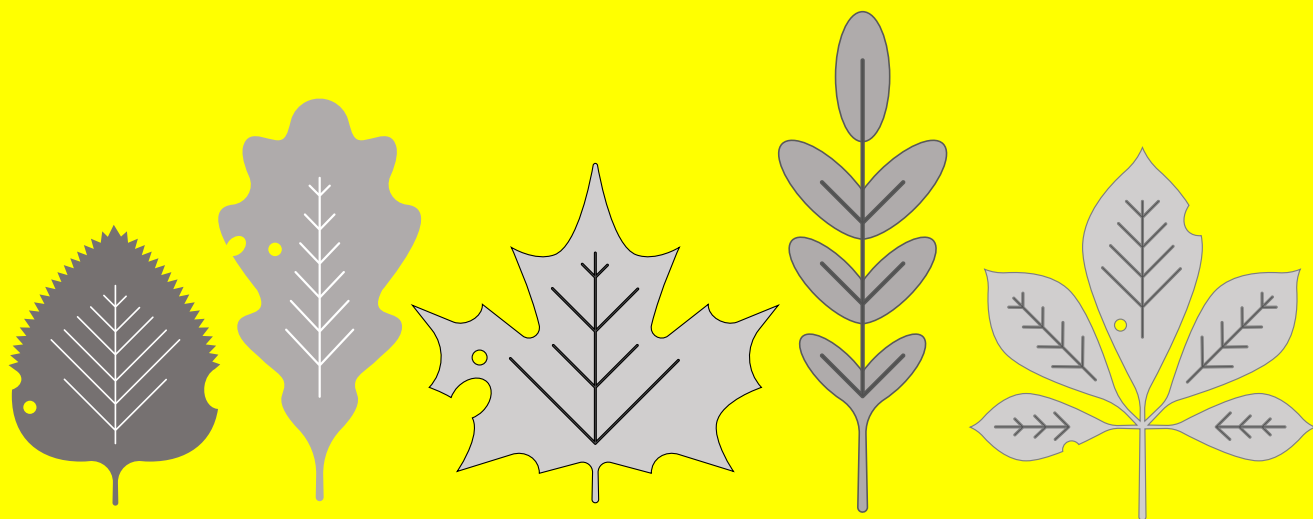
Цветанка Райчева

Илия Чешмеджиев

Определител

на местни и чужди
висши растения
в България

Академично издателство на Аграрния университет
Пловдив, 2021

Доц. д-р Кирил Стоянов
Доц. д-р Цветанка Райчева
Проф. д.б.н. Илия Чешмеджиев

**Определител
на местни и чужди висши растения
в България**

Lycopodiophyta, Polypodiophyta, Pinophyta,
Magnoliophyta: Apiales - Geraniales

Академично издателство на Аграрния университет

Пловдив 2021

Кирил Стоянов:

Аграрен университет - Пловдив, катедра Ботаника и Агрометеорология.
e-mail: k_stoyanov@au-plovdiv.bg

Цветанка Райчева:

Аграрен университет - Пловдив, катедра Ботаника и Агрометеорология.
e-mail: raicheva@abv.bg

Илия Чешмеджиев

Аграрен университет - Пловдив, катедра Ботаника и Агрометеорология.

Рецензенти:

Проф. д-р. Румен Младенов

Доц. д-р Пламен Стоянов

Всички права запазени.

Използването на части от текста е позволено само с цитиране. За разпространяването на тази книга или на нейни редакции се изисква съгласие от авторите.

Препоръчителни начини на цитиране

- Стоянов К., Райчева Ц. & Чешмеджиев И. 2021. Определител на местни и чужди висши растения в България. Академично издателство на Аграрния университет – Пловдив.
- Stoyanov K., Raycheva Ts. & Cheschmedzhiev I. 2021. Key to the native and foreign vascular plants in Bulgaria. Agricultural University Plovdiv Academic Press (in Bulgarian).

Книгата е достъпна за бесплатно изтегляне от сайта www.botanica.gallery

Creative Commons license CC-BY-NC-ND-4.0.

Attribution + Noncommercial + NoDerivatives

© Кирил Стоянов, Цветанка Райчева & Илия Чешмеджиев. Определител на местни и чужди висши растения в България. 2021

© Академично издателство на Аграрен университет – Пловдив 2021

Доц. д-р Кирил Стоянов

Доц. д-р Цветанка Райчева

Проф. д.б.н. Илия Чешмеджиев

Определител на местни и чужди висши растения в България

Печатна версия

ISBN 978-954-517-310-3

PDF версия

ISBN 978-954-517-309-7

Академично издателство на Аграрен университет – Пловдив
Пловдив, 2021

Съдържание

Предговор	5
Указания за ползване на определителните таблици	10
Таблица за определяне на отделите висши растения	14
Отдел ANTHOCEROTOPHYTA Stotler & Stotl.-Crand. Рогоспорангиеви мъхове	14
Отдел BRYOPHYTA Schimp. Мъхообразни	14
Отдел MARCHANTIOPHYTA Stotler & Stotl.-Crand. Чернодробни мъхове	15
Отдел LYCOPODIOPHYTA D.H. Scott Плаунообразни	15
Клас Lycopodiopsida Bartl. Плауновидни	15
Разред Isoetales Prantl.	15
Разред Lycopodiales DC.	15
Разред Selaginellales Prantl.	16
Отдел POLYPODIOPHYTA Cronquist, Takht. & W. Zimm. Папратообразни	16
Клас Polypodiopsida Cronquist, Takht. & W. Zimm. Папратовидни	16
Разред Equisetales DC.	17
Разред Ophioglossales Link	18
Разред Osmundales Link	18
Разред Polypodiales Link	18
Разред Salviniales Link	24
Отдел PINOPHYTA Cronquist, Takht. & W. Zimm. ex Reveal Голосеменни	25
Клас Cycadopsida Brongn.	25
Клас Ginkgopsida Engl.	25
Клас Gnetopsida Engl.	25
Клас Pinopsida Burnett Иглолистни	26
Разред Pinales Gorozh.	26
Отдел MAGNOLIOPHYTA Cronquist, Takht. & W. Zimm. ex Reveal Покритосеменни	35
Клас Magnoliopsida Brongn. Двусемеделни	35
Разред Apiales Nakai	42
Разред Aquifoliales Senft	65
Разред Asterales Link	66
Разред Austrobaileyales Takht. ex Reveal	149
Разред Boraginales Juss. ex Bercht. & J. Presl	149
Разред Brassicales Bromhead	162
Разред Buxales Takht. ex Reveal	189
Разред Caryophyllales Juss. ex Bercht. & J. Presl	189
Разред Celastrales Link	241
Разред Ceratophyllales Link	242
Разред Cornales Link	242
Разред Crossosomatales Takht. ex Reveal	244
Разред Cucurbitales Juss. ex Bercht. & J. Presl	245
Разред Dipsacales Juss. ex Bercht. & J. Presl	248
Разред Ericales Bercht. & J. Presl	260
Разред Escalloniales Link	270
Разред Fabales Bromhead	270
Разред Fagales Engl.	316
Разред Garryales Mart.	322
Разред Gentianales Juss. ex Bercht. & J. Presl	322
Разред Geraniales Juss. ex Bercht. & J. Presl	341

Разред Lamiales Bromhead	344
Разред Laurales Juss. ex Bercht. & J. Presl	405
Разред Magnoliales Bromhead	406
Разред Malpighiales Juss. ex Bercht. & J. Presl	406
Разред Malvales Juss.	427
Разред Myrtales Juss. ex Bercht. & J. Presl	435
Разред Nymphaeales Salisb. ex Bercht. & J. Presl	440
Разред Oxalidales Bercht. & J. Presl	441
Разред Piperales Bercht. & J. Presl	442
Разред Proteales Juss. ex Bercht. & J. Presl	443
Разред Ranunculales Juss. ex Bercht. & J. Presl	443
Разред Rosales Bercht. & J. Presl	465
Разред Santalales R. Br. ex Bercht. & J. Presl	503
Разред Sapindales Juss. ex Bercht. & J. Presl	505
Разред Saxifragales Bercht. & J. Presl	511
Разред Solanales Juss. ex Bercht. & J. Presl	524
Разред Vitales Juss. ex Bercht. & J. Presl	531
Разред Zygophyllales Link	532
Клас Liliopsida Batsch Едносемеделни	532
Разред Alismatales R. Br. ex Bercht. & J. Presl	534
Разред Arecales Bromhead	542
Разред Asparagales Link	543
Разред Commelinales Mirb. ex Bercht. & J. Presl	576
Разред Dioscoreales Mart.	576
Разред Liliales Perleb	577
Разред Poales Small	583
Разред Zingiberales Griseb.	645
Терминологичен речник	646
Индекс на семействата и родовете	651
Литература	658
Summary	678

Предговор

"Определителите" са практически ориентирани сборници от дихотомни ключове. За разлика от "Флорите", тяхната цел е улесняване на практическата работа при разпознаване на растения. От последното книжно издание на "Определител на растенията в България" изминаха повече от 15 години.

Представената книга е съкратена версия, и като съдържание е част от реализирания проект за интерактивно мобилно приложение за идентификацията на диви и култивирани видове растения, които се срещат в България. Това издание съдържа определителни таблици (ключове) на нива до вид и подвид.

Целта на представените определителни ключове е удобно, бързо идентифициране при полеви условия, достатъчно надеждно, при базови терминологични познания по морфология, както на растения от българската флора, така и на голям обем интродуцирани и популярни култивирани видове, които могат да се срещнат у нас. Включени са публикуваните през последните 16 години новоустановени и новоописани за страната таксони и известните досега хорологични данни за тях. Направени са някои номенклатурни промени и допълнения, които го правят актуален източник за флористична информация в България.

Обхванати са 6963 вида в 1322 рода от 310 семейства висши растения, които са представени в българската флора, във флорите на съседните територии, или са познати като интродуцирани и/или култивирани растения.

Отдел *Lycoperidophyta* е представен от 3 семейства, 5 рода и 10 вида, 7 от които са представени в България.

Отдел *Polypodiophyta* съдържа 9 семейства, 24 рода и 65 вида, от които 59 се срещат в България.

Отдел *Pinophyta* е представен от 7 семейства, 26 рода и 87 вида. 81 от видовете се срещат в България, като 57 от тях са интродуценти.

Двата класа на отдел *Magnoliophyta* съдържат общо 6801 вида, от които 4665 се срещат във флората на България (автохтонни и алохтонни видове). Двусемеделните растения са представени 5634 вида (от 217 семейства), от които 3717 таксона (видове и подвидове) са част от българската флора. Едносемеделните са 1167 вида (от 32 семейства), като представени в българската флора са 948 от видовете и подвидовете.

По видово богатство, на първо място е районът Родопи (1925 таксона) следван от Стара планина (1768), Пирин (1304), Рила (1229), Черноморско крайбрежие (1188), Тракийска низина (1148), Знеполски район (1043), Витоша (1004), Тунджанска хълмиста равнина (948), Струмска долина (931), Североизточна България (910), Предбалкан (869), Западни гранични планини (834), Славянка (781), Софийски район (733), Средна гора (660), Дунавска равнина (649), Странджа (630), Беласица (550) и Долината на р. Места (352).

В настоящото издание броят на балканските ендемити е 398 вида, българските ендемити са 176, интродуцираните видове са 898, адвентивните видове са 190, инвазивните видове са 132. Половината от представените таксони (54%) са многогодишни треви, следвани от едногодишните (21%) и двугодишните (7%). Дърветата са 10%, храстите - 11%, полухрастите са 2%. Паразитните видове са 64. Посочено е приложното значение на 3054 вида.

Мъховете са с по-особени изисквания при събирането и изследването на материала за определяне. За правилното им разпознаване са необходими оптични прибори, с което отпада възможността за ползване на полеви определител. По тази причина представителите на отделите *Anthocetotophyta*, *Marchantiophyta* и *Bryophyta* не са включени в представения определител.

Структурата на високите таксономични нива е съгласувана с ревизиите на базата на съвременните филогенетични изследвания (APG I, II, III, IV; Chase & al. 2006; Christenhusz & al. 2011; Christenhusz & Chaze 2014; Graham & al. 2006; Patterson & Givnish 2002; Susanna & al.

2006).

Сериозните и динамични промени през последното десетилетие налагат и утвърждават много промени в имената на различни таксони на всички нива (семейства, родове, видове и вътревидови таксони). Стремежът ни е да отразим тези промени, които се налагат в световните флористични издания, но за да улесним ползвателите на изданието сме се стремили в максимална степен да предоставим информация за традиционно популярните наименования, които са преминали в синонимика, но с които голяма част от тасоните са били и са все още популярни сред ботаници, експерти, любители и др. Изготвянето на един актуален видов списък със съвременни растения на територията на страната ни и непрекъснатото му актуализиране във връзка с нови съобщения и данни е задача, която изисква много време и усилия, по тази причина искаме да подчертаем, че това един първи етап, и при всички случаи е отворена система, която може да бъде допълвана и актуализирана във връзка с непрекъснатите таксономични промени. В тази връзка, при някои все още дискуссионни и нерешени таксономично растителни групи и таксони сме ползвали техните консервативни имена, валидно публикувани в страната, но, съобразно концептуалните промени, в бъдеще те могат да бъдат преоценени.

Освен актуален видов списък на растенията в нашата флора „местни и чужди“, друго предизвикателство към нашия екип беше да представим максимално пълно съвременното разпространение на таксоните у нас. За тази цел беше много полезна информацията от Конспекта на висшата флора (Асьов & Петрова 2012), както и от предишното издание на "Определител на растенията в България" (Делипавлов & Чешмеджиев 2003).

В текста и определителните таблици са включени и 1185 вида, които не са представени във флората на България, но се срещат в съседните страни, или се откриват в референтната базаданни Euro+Med. Причината да бъдат включени тези видове е да се позволи съпоставяне с видове, за които има данни за съседни територии биха могли да се открият на територията на България.

Като база за разработване на определителните ключове е използван "Определител на растенията в България" (Делипавлов & Чешмеджиев 2003). Ключовете са съобразени с разработките от "Флора на (Н.)Р. България" т. I-XI (Велчев 1982; Велчев & Кузманов 1989; Йорданов 1963, 1964, 1970, 1973, 1976, 1979; Кожухаров & Кузманов 1995; Пеев & кол. 2012) и с други обобщаващи издания в Б (Владимиров 2009; Граматиков 1992; Китанов & Пенев 1963, 1980; Кожухаров 1992; Бондев 1995; Петрова & al. 1999; Чешмеджиев & Василев 2009).

Актуализирани са съставът и структурата на семействата Asteraceae (Brautigam & Greuter 2007; Dunkel & Gottschlich 2018; Shi & Martins 2011; Susanna & al. 2006), Brassicaceae (Ancev 2007; Ancev & Goranova 2009; Cheo & al. 2001), Caryophyllaceae (Niketic & al. 2007), Dipsacaceae (De Castro & Caputo 1999), Fabaceae (Allen & Allen 1981; Cardoso & al. 2013; Olwey 2019), Orobanchaceae (Olmstead & al. 2001; APG II 2003; Westwood & al. 2010), Plantaginaceae (Olmstead & al. 2001; APG II 2003; Westwood & al. 2010), Polemoniaceae (Clement 1998), Ranunculaceae (Kozuharov & Petrova 1988), Rosaceae (Sennikov & Kurto 2017), Rubiaceae (Ancev & Krendl 2011), Scrophulariaceae (Olmstead & al. 2001; APG II 2003; Westwood & al. 2010).

Наред с информацията от Флора на Р. България, са използвани допълнителни литературни източници за родовете *Alchemilla* (Kurto & al. 2009), *Allium* (Cheschmedzhiev & Marinov 2009; Ioannidis & Tzanoudakis 2020), *Alyssum* (Ancev & Uzunov), *Anemone* (Ziman & al. 2011), *Anthyllis* (Brullo & del Galdo 2006), *Aristolochia* (Shuka 2011), *Arum* (Kozuharova & al. 2014), *Asparagus* (Raycheva & Stoyanov 2013; Stoyanov & al. 2019; Карайчева & Райчева 2018), *Asplenium* (Jermy 1998), *Aubrieta* (Ancev & Goranova 2009), *Avena* (Rich & Jermy 1997), *Bellevalia* (Bareka & al. 2008; Dayan 2013; Shuka 2010), *Bellis* (Karahana 2020), *Bolboschoenus* (Hroudova & al. 2007), *Bromus* (Phillips 1998), *Buglossoides* (Kiryakov & Petrova 2003), *Bupleurum* (Stoyanov 2010), *Campanula* (Marinov & Stoyanov 2017), *Capparis* (Inocencio & al. 2006), *Cardamine* (Ancev & al.

2013; Khatri 1987; Marhold & al. 1996; Marhold & Ancev 1999), *Carduus* (Todorov & al. 2014, 2017, 2018; Denev & al. 2017), *Carum* (Захарова 2017), *Centaurea* (Stoyanov S. 2014; Tan & al. 2009), *Chenopodium* (Грозева 2008; Grozeva 2007, 2013; Clemants & Mosyakin 2004), *Clinopodium* (Мельников 2017), *Crepis* (Peev & al. 2009), *Crocus* (Harpke & al. 2014, 2017; Karamplianis & al. 2013; Kerndorff 2012; Milović 2016; Randelovic & al. 2012; Ruksans 2013, 2017; Saxena 2010, 2016; Urosevic 2013; Yuzbasioglu & al. 2015; Zazvorka 2010), *Dorycnium* (Marinov & Stoyanov 2019), *Dryopteris* (Ivanova 2004, 2006a; Jermy & Gibby 1998), *Epilobium* (Kitchener 2012), *Epipactis* (Petrova & Venkova 2008), *Equisetum* (Jermy & al. 1998; Kalinowski & al. 2016), *Eriophorum* (Conaghan & al. 1998), *Erodium* (Benoit 1987), *Erysimum* (Ancev & Polatschek 2003, 2006), *Euphorbia* (Frajman & Jogan 2007; Riina & al. 2013), *Festuca* (Denchev 2004; Velcev 2002; Velcev & Vassilev 2002b), *Galanthus* (Jovanović & al. 2016), *Galium* (Ancev & Krendl 2011), *Genista* (Stoyanov S. 2014), *Geranium* (Deniz & a. 2018), *Helianthemum* (Stefanovic & al. 2009), *Hieracium* (Vladimirov 2018, 2021), *Himantoglossum* (Molnar & al. 2012), *Hordeum* (Bothmer & al. 1995), *Hylotelephium* (Cheshmedzhiev & Marinov 2019), *Iris* (Raycheva & Stoyanov 2012; Райчева & Стоянов 2012, 2013), *Isoetes* (Stefanova & Ivanova 2000; Troia & Greuter 2015), *Juncus* (Rooks & al. 2011), *Juniperus* (Adams 2005, 2014), *Laburnum* (Chater 1997), *Lathyrus* (Tosheva 2003, 2005), *Leontodon* (Dimitrova & al. 2005), *Leucojum* (Jovanović & al. 2009), *Lomelosia* (De Castro & Caputo 1999), *Lotus* (Kramina 2006), *Lupinus* (Cowling & al. 1998), *Onobrychis* (Kozuharova & al. 2017), *Onosma* (Teppner 2008; Teppner & Karl, 2017), *Myosotis* (Stepankova 1993, 1994), *Oxytropis* (Pavlova 1999, Kozuharova & al. 2007), *Orobanch* (Stoyanov K. 2009a, 2009b; Стоянов 2012, 2013a, 2013b; Стоянов & Денев 2010, 2012), *Paeonia* (Hong & al. 2004), *Papaver* (Stoyanov & Barzov 2020), *Persicaria* (Ackeroyd 1998), *Pilosella* (Brautigam & Greuter 2007; Szelag 2008), *Pirinia* (Kral 1984), *Phelipanche* (Ratzel & al. 2017; Stoyanov K. 2005a, 2005b; Стоянов & Христева 2013), *Plantago* (Doweld & Shipunov 2017; Stoyanov & Vassilev 2011), *Polygala* (Stoyanov S. 1998), *Polypodium* (Ivanova 2006b), *Prunella* (Crouch 2020), *Ptilostemon* (Gangale & al. 2011), *Pyrola* (Stoyanov K. & al. 2012; Райчева & al. 2013; Стоянов & Райчева 2005), *Ranunculus* (Wigleb & al. 2017), *Rosa* (Zielinski & al. 2004), *Rumex* (Raycheva 2009a, 2009b, 2011; Raycheva & Dimitrova 2007; Raycheva & al. 2007, 2013; Райчева & Денев 2012; Райчева 2013b), *Salicornia* (Kadereit & al. 2012), *Salix* (Christensen 1991; Christensen & al. 2006; Zielinski & al. 2006), *Serapias* (Lang 1997), *Silene* (Wrigley 1986; Lihua & al. 2001; Yildiz 2006), *Sorbus* (Sennikov & Kurto 2017), *Stellaria* (Randall 1997), *Thesium* (Hendrych 1976; Romo 2004), *Thymus* (Stoyanov & Marinov 2020), *Tragopogon* (Vladimirov & Tsoneva 2006), *Trifolium* (Fotiadis & al. 2010), *Verbascum* (Yilmaz 2012), *Veronica* (Albach & al. 2017), *Vicia* (Velcev 2002), *Viola* (Niketić 2015; Stefanovic & Tan 2000), *Zostera* (Evans 1997).

В определителните ключове са добавени данни за семенната морфология. Основен източник на тези данни са цитираните по-горе регионални "Флори", както и други обобщаващи издания и публикации (Prokoryev & al. 2014; Zoric & al. 2010).

В България и съседните страни са интродуцирани много чужди видове като културни растения. В определителните таблици са включени таксони, известни в българската литература (Чешмеджиев & Върбанова 2002; Sokolov & al. 2016; Petrova & Vladimirov 2019). Добавени са също описания на интродуцирани таксони от други източници (Adams 2021; Alexander 2015; Blanchard Jr. 2016; Brouillet 2016; Brouillet & al. 2006; Canne-Hiliker 2006; Chang & al. 1996.; Chen & Ehrendorfer 2011; Chen & Gilbert 1994; Chen & Mordak 2000; Chen & Shimizu 2001; Chen & Wen 2007; Ciizhi & al. 2007; Clark 2004.; Echenwalder J.E. 2010; Ertrer & Reveal 2015. Faden 2004; Fang R. & Staples G. 1995; Fang & al. 1999; Fryxel 2016; Fu 2015; Fu & Zhu 2001; Gao & Schrire 2010; Gu & Robertson 2003.; Herskovitz & Hogan 2004; Hess & Robbins 2003; Ho & Pringle 1995; Horn 2003; Hu & Kelso 1996; Huang & Ohashi 2010; Li & Hedge 1994; Li & Robson 2007; Li & al. 2010; Lis 2015; Little & McKinney 2016; Lu & Brach 2003; Lu & Gilbert 2003; Lu & Spongberg 2003; Min & Barfod 2008; Min & Barfod 2008; Moore & Wen 2017; Morin N.R. 2017; Nixon 2006; Pan & Cullen 2001; Qiuyun & Boufford 2005; Robson 2016; Rohrer

J.R. 2015; Sarwar 2011; Shukina 2004; Shumei & al. 2001; Tang & al. 2007.; Tse-Hsiang & Kamelin 1996; Utech, Sprengel & Salisbury 2003; Wells & Elvander 2009; Wells & Shipes 2009; Wencai & Bartolomew 2001; Wencai & al. 2001; Whittemore 2004; Xu & al. 2008; Zhang & Grey-Wilson 2008; Zhang & Turland 2003; Zielinski 2011), включително и някои видове, които са отглеждани като стайни растения.

Обърнато е внимание на адвентивните и инвазивните чужди видове във флората на България и съседните страни (Bogosavljevic & Greuter 2015; Deneva & Ljubenova 1996; Dimitrov & Tsonev 2002, Freeman 2005; Georgiev & al. 2019; Grozeva 2012; Hill 2016; Hyde & al. 2021; Kalialinkova 2015; Kiger R.W. 2004.; Kunev 2019; Lakušić & Jovanović 2012; Lakušić & al. 2017; Lambdon & al. 2008; Ma & Gilbert 2008; Martan & Sostaric 2016; Maslo & Saric 2017, 2018; Matevski 2017; Naydenova & al. 2019; Perić & Rilak 2017; Petrova 2010, 2017; Petrova & Barzov 2017; Petrova & Vladimirov 2019; Petrova & al. 2009; Pinkava 2004; Purger & al. 2015; Qin & Graham 2007; Sarajic & Jogan 2017; Sumberova & al. 2004; Tzonev & Sumberova 2004; Tzonev 2005; Sarajlic 2017; Stoyanov S. 2015, 2018; Sumberova & al. 2004; Tashev 2003; Tzonev 2005; Velic & al. 2017; Vladimirov 2003, 2009; Vladimirov & Georgiev 2019; Vladimirov & Petrova 2009a, 2009b, 2012; Vladimirov & al. 2014, 2016, 2018-2018d, 2019-2019d; Каров & al. 2004/2005; Петрова & кол. 2012; Тричкова & кол. 2017; Чешмеджиев & Стойчев 2005).

Основен източник на хорологична информация е Конспектът на висшата флора в България (Асьов & Петрова 2012). Актуализирани са хорологичните данни за таксоните в България и съседните територии (Aneva & al. 2020; Apostolova & Ganeva 2000, Bancheva & al. 2002, Cheschmedzhiev & Vodenicharov 1998; Delipavlov 1992; Dimitrov 1998, 2002, 2017; Dimitrov & Denchev 1999, Dimitrov & Nikolov 1998; Dimitrov & Tsonev 2001; Dimitrov & Vutov 2015, Dimitrov & al. 2012; Gaskin 2016; Gerasimova & al. 1998; Goranova & al. 2013; Greuter & Raus 2004; Grozeva 2014; Gussev & al. 1998a, 1998b, 2020; Hristeva & al. 2015; Ivanova 2003; Kalnikova V. & Palpurina S. 2015; Kostadinova & Dimitrov 2002; Kunev & Tsonev 2018; Naychobv 2019; Ostroumova & Stoyanov 2016; Pashaliev 1994; Pavlova 2004; Pavlova & al. 2003; Petrova 2004, Petrova & al. 2006; Raab-Straube & Raus 2021; Raycheva & al. 2019; Schuler 2007; Sokolov & al. 2016; Stefanovic & al. 2014; Stoyanov & Raycheva 2012; Stoyanov S. 2005; Tan & Strid 2008; Tan & al. 2014; Tashev & al. 2013a, 2013b; Tomović & al. 2021; Tzonev & Karakiev 2007; Tzonev & Panovska 2017; Uzunov & al. 1998; Velcev & Vassilev 2002a; Velchev 1998; Velev & al. 2015; Vladimirov 2001a, 2001b; Vladimirov & al. 2009a, 2009b, 2009c, 2010a, 2010b, 2011a, 2011b, 2011c, 2012a, 2012b, 2012c, 2013a, 2013b, 2013c, 2014a, 2014b, 2015a, 2015b, 2016a, 2016b, 2016c, 2017a, 2017b, 2017c, 2018a, 2018b, 2018c, 2019a, 2019b, 2019c, 2020a, 2020b, 2020c, 2021; Yordanova 2000; Zahariev & Taneva 2017; Zielinski & Vladimirov 2013; Zielinski & al. 2012; Андреева & al. 2018; Бондев 1995; Димитров & Стоянов 2002; Карамфилова & Стоянов 2015; Петков & Стоянов 2010; Райчева 2013a; Райчева & Стоянов 2015).

Информацията за растенията от съседните страни е гл. от съответните регионални "Флори" (Матевски 2004, 2010; Теофиловски 2011; Beldie & Prindvornic 1959; Beldie & Morariu 1978; Davis & al. 1965, 1966, 1988; Davis 1966, 1972, 1975, 1978, 1982, 1984, 1985; Dimopolous & al. 2016, 2018-; Guner 2001; Niketić & al. 2007, 2014; Niketić & Tomović 2003; Nyarady 1964, 1965, 1966; Nyarady & al. 2017. Randelović & Zlatković 2010; Savulescu 1952, 1953, 1955, 1956, 1957, 1958, 1960, 1962; Strid 1986; Strid & Tan 1997, 2002; Tutin & al. 1964, 1972a, 1972b, 1976, 1980). Използвани са също така данни от Euro+Med (2006-). Като източници са използвани и по-нови публикации за автохтонни и алохтонни видове от съседните флори (Bogosavljević & Zlatković 2015, 2017; Buzurović & al. 2006; Dakskobler & al. 2010a, 2010b; Dane 2015; Dobrojević & al. 2012; Dunkel & al. 2018; Frink & al. 2005; Gottschlich & Dunkel 2018; Grudzinskas & Petruļattis 2016; Hartvig 1998; Hashani & Shika 2013; Irima & Manzu 2013; Jovanovska & al. 2017; Kailis & Eleftheriadou 2011; Krajsek & al. 2016; Maftei & al. 2015; Martini & Peruzovich 2019; Maslo & Saric 2018b; Niketić 2018; Niketić & Tomović 2003; Niketić & al. 2014; Nikolov 2017s, 2017b, 2019, 2020a, 2020b; Perić & al. 2017; Petrović & Lakušić 2017; Richards 2015; Sabovljević & al.

2021; Snogerup & al. 2006; Starmuhler 1996; Strid & al. 2017; Strid & Tan 2009; Teofilovski 2-17a, 2017b, 2017c, 2018, 2019, 2020; Teofilovski & al. 2012; Tomović & al. 2007, 2020; Uotila & al. 2010; Whittemore 2004b; Zlatković 2011; Матевски 1995).

Статусът на видовете с конзервационна стойност е съгласно Червената книга на Република България (Анчев & Горанова 2011; Апостолова 2011; Апостолова & Мешинев 2011; Апостолова & Цонева 2011, Асьов & Владимиров 2011, Асьов & Денчев 2011, Асьов & al. 2011; Банчева 2011; Виткова 2011; Владимиров 2011; Владимиров & Димитрова 2011; Генова 2011; Георгиев 2011; Горанов & Анчев 2011; Горанова, Игнатова & Анчев 2011; Гусев 2011; Денчев & Асьов 2011; Димитров 2011; Димитров & Стоянов 2002; Димитрова 2011; Евстатиева 2011; Иванова 2011; Иванова & Цонев 2011; Игнатова 2011; Мешинев 2011; Пеев & Цонева 2011; Петрова 2011; Петрова А.С. 2011; Петрова А.С. & al. 2011; Петрова А.С. & Цонев 2011; Сопотлиева 2011; Станев 2011; Стоева 2011; Стоянов 2011; Ташев 2011; Тошева & al. 2011; Цонев 2011; Цонева & Владимиров 2011), Червения списък на българските висши растения (Petrova & Vladimirov 2009) и други източници (Petrova & al. 2003, Petrova & Vladimirov 2010).

Използвани са и допълнителни източници на морфологични описания (Ali 1977; Ali & Levichev 2011; Anjen & al. 2003; Clement 1998; Dequan & Rabeler 2001; Dequan & Turland 2001; Easy 1998; Gelin & al. 2003; Ghazanfar 2011; Gou & al. 2010; Hartman & Rabeier 2005; Hong & al. 1998; Jermy 1997; Kirschner & Rich 1998; Fu & al. 2001, 2015; Mifsud 2009, 2012; Naqinezhad & Larijani 2017; Nesom 2006a, 2006b; Pahlevani & Riina 2011; Parnell 1978; Philp & al. 1997; Preston 1998; Rich 1998; Rich 2013a, 2013b; Rich & Jermy 1998a, 1998b, 1998c, 1998e; Rose 1988; Rose & Walls 1997; Šabanović & al. 2019; Sell 1998; Schultz 2006, Silverside 1998; Stewart 1997; Strother 2006a, 2006b, 2006c, 2006d; Szelag & al. 2017; Urbatsch & Cox 2006; Utech 2003; Verloove 2012; Wang & al. 2010; Wen 2004; Wencai & Bartolomew 2001; Wigginton & Graham 1981; Yeo 1998; Zehui P. & Watson 2005; Zhu & al. 2011; Zidorn 2012; Димитров & Димова 2014; Йорданова 2014; Чешмеджиев 1970, 1989; Чешмеджиев & Стойчев 2005).

Авторите имена на родовете в това издание следват възприетия стандарт на Brummitt & Powell (1992).

Включена е информация за приложното значение на видовете (Чешмеджиев & al. 1999; Делипавлов и Чешмеджиев 2003; PFAF.org)

В част от големите критични родове, особено тези с много спорни таксони и различни схващания за обема им (например *Taraxacum*, *Hieracium*, *Pilosella*, *Crepis*, *Festuca*, *Poa*) не всички видове са включени в определителните таблици. Липсващите в ключовете видове могат да се открият в азбучен ред под определителните таблици.

Морфологичната терминология следва тази от предишни издания (Делипавлов & Чешмеджиев 2003; Чешмеджиев & Василев 2009). За удобство е приложен терминологичен речник в края на книгата.

Печатното издание представя основната логическа част от разработвания интерактивен мобилен определител. То не изчерпва всички видове в България, предвид динамиката в разпространението на растителните таксони, но сме се стремили максимално да анализираме наличната досега информация, на базата на достъпните данни. В тази връзка, ще бъдем благодарни на всички колеги, приятели и природолюбители за критики, отзиви, предоставяне на данни и критични, конструктивни бележки към продукта.

Благодарности

Изказваме благодарност на Аграрен университет - Пловдив, за финансовата подкрепа (проект 06-19) и създадените условия на работа по определителя. Информацията по видовия състав на Iridaceae е обект на разработка по проект №КП-06-Н31/5, от Фонд Научни изследвания при МОН.

Указания за ползване на определителните таблици

Информацията за всеки разглеждан таксон е структурирана еднотипно. Като заглавие е латинското име на таксона с неговото авторово име. Под него е изписано българското име. След тях, ако е необходимо, се отбелязват в квадратни скоби синоними, под които таксонът е бил публикуван в предишни издания.

След заглавието, ако таксономичната група има изменчивост и съдържа повече от един таксон, следва определителна таблица. Всеки от определителните ключове се състои от теза (с индекс 1) и антитеза (с индекс 2). Четенето на определителните таблици започва винаги от ключа с номер 1, като внимателно се прочитат тезата и антитезата. Избира се правилния вариант за конкретно определяното растение, след което се продължава от посочения след многоточието ключ. Този механизъм се повтаря до достигане на латинско име на таксон. Таксонът се търси по азбучен ред под таблицата или в следващите страници, след което се продължава да се чете следващата определителна таблица. За удобство, в края на книгата, е съставен индекс на имената. Ако в таксономичната група има само един таксон, той е изписан директно като подзаглавие. При достигане на видово име, следва търсенето на краткото му описание по азбучен ред след таблицата на рода.

В определителните ключове често се посочват метрични разлики. Ако не е уточнено, размерите се отнасят на първо място за дължината на растителния орган от основата до върха, следвани от ширина ($a \times b$). Ако има трета мярка ($a \times b \times c$), тя се отнася за ширина по късата ос (дебелина). Например, 10-20 mm се отнася за дължина от основата до върха. При означение $10-20 \times 5-6$ mm се разбира дължина от основата до върха 10-20 mm и ширина (в най-широката част) 5-6 mm. Когато се споменава и дебелина (ширина по най-късата ос), означението ще е, например, $10-20 \times 5-6 \times 1-2$ mm.

Описанието за видовете е в следния формат:

Латинско име – Българско име. [Синоними]. Хабитус. Височина на растението (в cm или m). Местообитания и друга информация. Флористични райони. Надморски височини в метри. Месеци на цъфтеж или спорообразуване. [Месеци с плодове и семена]. [Природозащитен статус]. **Разпространение в съседни държави**. *Приложно значение*.

Ако таксонът е хибриден (нотоспециес), неговите родители се посочват преди хабитуса.

Описанията на видовете могат да съдържат и определителни таблици за подвидове.

Използвани съкращения

Съкращенията са без разлика дали думите са членувани или в множествено число.

Съкращения в определителните таблици:

1дом. – еднородно	вч. – венче	ез. цв. – езичест цвят
1пол – еднород(и)	вчл. – венчелистче	ж. – жилка
2дом. – двуродно	външ. - външно	жлз. – железисто
2пол – двурод(и)	вътр. – вътрешно	звр. – завръз
актмф. – актиноморфно	гл. – гл.	зигмф. – зигоморфно
алпийско – алп.	грод. – гроздовидно	зрн. – зърно
бл. – близалце	д. – дължина, дълго	клк. – клонка
в. – височина, високо	диам. – диаметър	клсч. – класче
вечноз. – вечнозелено	длан. – дланесто	кр. – край, крайно
влаж. – влаг.	др. – друго	кут. – кутийка
влс. – власинки	држ. – дръжка	кшн. – кошничка
вр. – връх, вр.	ез. – езиче, езичесто	л. – лист, листен

ланц. – ланц.
 лин. – лин.
 листоп. – листопадно
 лсч. – листче
 метл. – метл., метл.
 надл. – надл.
 напр. – напр.
 назъб. – назъбено
 напил. – напилено
 неразкл. – неразклонено
 об. – обикновено
 обв. – обвивка, обвивно
 ок. – около
 осн. – основа, основно
 оцв. – околоцветник
 пер. – пересто
 пл. – плод, плодни
 плсем. – плодосемка
 плч. – плодче (плоден дял)
 по-в. – по-високо
 по-д. – по-дълго
 по-к. – по-късо
 по-н. – по-ниско

посл. – последователно
 по-т. – по-тясно
 по-ш. – по-широко
 покр. – покр.
 най-ш. – най-широко.
 най-т. – най-тясно
 прешл. – прешленесто
 прикреп. – прикрепително
 приосн. – приосновно
 прис. – приседнало
 прл. – прилистник
 продълг. – продълг.
 прш. – пращник
 пцв. – прицветник
 пцвч. – прицветнче
 р. - растение
 разкл. – разклонено
 разп. – разположено
 ред. - ред.
 своб. – своб.
 сег. – сегмент
 сем. – семе, семенно
 сл. - сл.

ср. – среда, средно
 срещ. – срещуположно
 срс. – сраснало
 ст. – стъбло
 стлб. – стълбче
 стр. – страна, странично
 сцв. – съцветие
 т. – тясно
 тр. цв. – тръбест цвят
 тръб. – тръбица, тръбесто
 тч. – тичинки, тичинкови
 у. – устна
 ф. – форма
 хвр. – хвърчилка
 цв. – цвят
 целокр. – целокрайно
 ч. – част
 чш. – чашка
 чшл. – чашелистче
 ш. – ширина., широко
 шп. – шпора
 шш. – шишарка (-ов)

Съкращения във видовете описания

Хабитус:

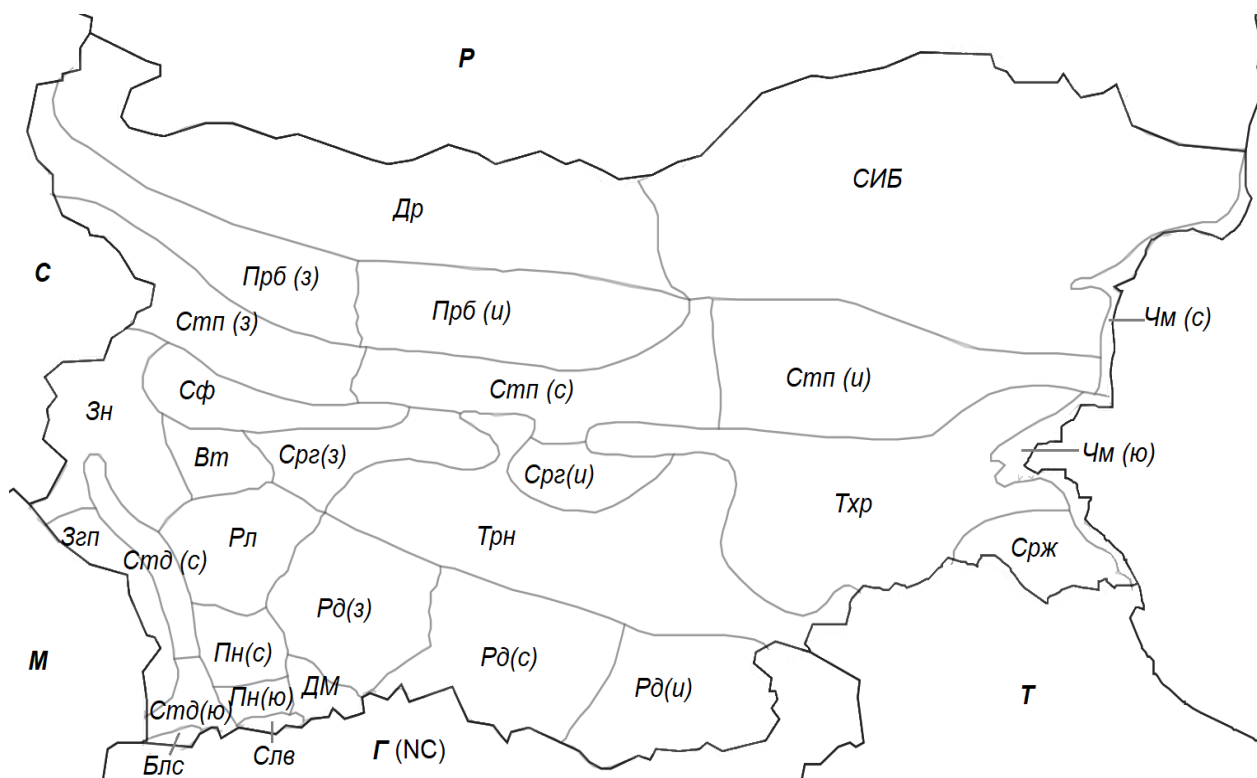
1г. – Едногодишно тревисто растение
2г. – Двугодишно тревисто растение
Мг. – Многогодишно тревисто растение
Пхр. - Полухраст
Хр. – Храст
Дв. – Дърво
 1дом. – Еднодомно растение
 2дом. – двудомно растение
 Лук. – луковично растение
 Кор. – коренищно растение

Екология:

Адв. – адвентивно

буренл. - буренливи
 в. – води
 вар. – варовити, варовик
 вл. - влажни
 ероз. – ерозирани
 забл. – заблатени
 засол. – засолени
 иглол. г. – иглолистни гори
 Инв. – инвазивно
 Интр. – интродуцирано
 кам. – каменливи
 Култ. - култивирано
 лив. – ливади, ливадни
 м. – места
 моч. – мочури, мочурливи

низ. – низинни
 пас. – пасища, пасищни
 пес. – пещчливи
 пл. – планини, планински
 прпл. – предпланини
 пуст. – пустеещи
 руд. – рудерално
 сенч. – сенчести
 ск. – скали, скални
 скал. – скалисти
 см. г. – смесени гори
 трев. – тревисти
 хрл. – храсталаци, храсталачни
 широкол. г. – широколистни гори

Разпространение в България:

ЦБ – Цяла България

Чм (ю,с) – Черноморско крайбрежие (южно, северно)

СИБ – Североизточна България

Др – Дунавска равнина

Прб (з,и) – Предбалкан (западен, източен)

Стп (з,с,и) – Стара планина (западна, средна, източна)

Сф – Софийски район

Зн – Знеполски район

Вт – Витошки район

Згп – Западни гранични планини

Стд (ю,с) – Струмска долина (южна, северна)

Блс – Беласица

Слв – Славянка

ДМ – Долината на р. Места

Пн – Пирин

Рл – Рила

Срз (з,и) – Средна гора (западна, източна)

Рд (з,с,и) – Родопи (западни, средни, източни)

Трн – Тракийска низина

Тхр – Тунджанска хълмиста равнина

Срж – Странджа

0 .. 2950 m – надморски височини (долна .. горна граница)

Разпространение в близките държави:

Б – България

Г (НС, NE, NAE) – Гърция (северно-централен район, североизточен район, северни Егейски острови)

М – Северна Македония

Р – Румъния

С – Сърбия

Т – Турция

Произход:

Ав. – Австралия

Аз. – Азия

Ам. – Америка

Аф. – Африка

Ев. – Европа

Срз. – Средиземноморие

Фенология:

I-XII – месеци на спороносене/цъфтеж

[I-XII] – месеци на плодоносене/семеобразуване

Ендемити и реликти:

Balk. – Балкански ендемит

Bulg. – Български ендемит

Loc. – Локален ендемит

Глац. – Глациален реликт

Терц. – Терциерен реликт

Нормативни актове:

БК Бернска конвенция (Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания)

ДХ Директива за хабитатите (Директива 92/43/ЕИО)

ЗБР Закон за биологичното разнообразие

МОСВ Министерство на околната среда и водите

Ч.К. Червена книга на Р. България, т. I

CITES Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора

IUCN Международен съюз за защита на природата (World Conservation Union)

Степен на уязвимост:

[EX] – изчезнал

[RE] – регионално изчезнал

[CR] – критично застрашен

[EN] – застрашен

[VU] – уязвим

[NT] – почти застрашен

[LC] – незастрашен

[DD] – недостатъчни данни

[NE] – неоценен

Приложно значение:

Отр! - отровно

Акв. – аквариумно

Баг. – багрилно

Влк. – влакнодайно

ВПр. – водопречистващо

Гор. – горска култура

Дек. – декоративно

Дрв. – дърводобивно

Дъб. – дъбилно

Етр. – етерично-маслено

Инс. – инсектицидно

Леч. – лечебно

Лшф. – ландшафтно

Мед. – медоносно

Мсл. – маслодайно

Нрк. – наркотично

Пас. – пасищно

Пдп. – подправка

Пер. – противоерозионно

Плв. – плевелно

Пол. – полировъчно

Прк. – парково

Прф. – парфюмерийно

Смл. – смолодаващо

Тех. – нехническо

Фур. – фуражно

Хрн. – хранително

Таблица за определяне на отделите висши растения

1 ¹ . Тревисти р. или р. без диференцирани ст. и л., размножаващи се със спори, не образуват цв. или шишарки.	2	Спорангиите овални, с къси дръжки, разпукливи на 4 дяла. Клетките на талома с много хлоропласти.	Marchantiophyta
1 ² . Тревисти р., храсти или дървета об. със ст. и л., размножаващи се със семена, образуват цв. или шишарки.	7	5 ¹ . Ст. кухи, начленени, с възли и междувъзлия. Л. дребни, люсповидни, сраснали в ръкавчести влаг. Спорангиите в специализирани спорофили, разпол. върху специализирани стробили, подобни на шишарки Polypodiophyta
2 ¹ . Р. с ризоиди, без корени, с таломна структура или разчленени на ст. и л. Спорите в спороносна кутийка.	3	5 ² . Ст. плътни, неначленени, или във вид на коренище. Л. не сраснали в ръкавчести влаг. Спорангиите разположени по ръба на л. или в пазвите на л., понякога в слабо специализирани спороносни класчета.	б
2 ² . Р. с добре развити корени; с л. Спорите в спорангии, разположени по л. или в спороносни класчета (стробили).	5	6 ¹ . Спорангиите разположени в пазвата на спороносни лсч. (спорофили), които често се подреждат в спороносни класчета.	Lycopodiophyta
3 ¹ . Листостъблени мъхове, най-често с последователно разположени л. Спорангият кутийка с дръжка, често с капаче и перистом.	Bryophyta	6 ² . Спорангиите разположени по ръба или по долната повърхност на л. ...	Polypodiophyta
3 ² . Талусни мъхове. Тялото зелена пластинка, или гръбно коремно сплеснато, с каулид и филоиди. Сухоземни (често прилепнали към субстрата) или водни (по водната повърхност).	4	7 ¹ . Семепъпките разположени открито върху люспи на вдървяващи се или ягодовидни шишарки (галбули) или по 1 на върха или отстрани на специални клк. Тч. се развиват отделно в шш. (скъсени стробили). Околоцветник липсва. Дървета и храсти, об. с миризма на смола.	Pinophyta
4 ¹ . Талусът закръглена, до 3 см в диам., неправилно наделена по краищата розетковидна пластинка. Архегониите и антеридиите скрити в гръбния слой на гаметофита. Спорангиите роговидни, зелени, със зреенето почерняват; разпукват се на 2 половинки. Клетките на талома с по един паничковиден хлоропласт.	Anthocerotophyta	7 ² . Семепъпките затворени в звр. Тч. и плодникът образуват двуполови или еднуполови цв., със или без оцв. Триви, дървета и храсти.	Magnoliophyta
4 ² . Талусът с удължени дялове - дихотомично или пересто разклонен. Архегониите и антеридиите изнесени над гаметофита.			

Отдел ANTHOCEROTOPHYTA Stotler & Stotl.-Crand.

Рогоспорангиеви мъхове

Примерен вид:

Anthoceros punctatus L. - Пунктиран антоцерос. 1-2 см. По вл. глинести и пес.

почви край горски пътища и по затревени склонове в пояса на широколистните гори. *Стп, Сф, Вт, Блс. Б, Т.*

Отдел BRYOPHYTA Schimp.

Мъхообразни

1¹. Ст. разклонено, на върха клк. сбити, образуващи главица. Клетките на л. 2 типа - тесни зелени и ш. безцветни. Спорангият сферичен, без качулка, на къса дръжка с удебелена основа, върху псевдоподий.

..... **Sphagnopsida**

1². Разклоненията на ст. не образуват главица.

Спорангият с капаче или се разпуква по дължината на 4-8 ч.

2¹. Спороносната кут. с лъжлива дръжка (псевдоподий), разпуква се с 4-8 надл. цепнатини, като дяловете остават свързани в двата края, без колонка. Л. без ж.

..... **Andraeopsida**

2². Спороносната кут. с дръжка, често с капаче и перистом, с колонка във вътрешността; често с качулка, върху д., често извита дръжка. Л. с ж. или без ж. Bryopsida
Примерен вид:

Polytrichum commune Hedw. - Обикновен политрихум. Мг. 20-40 cm. Гаметофитът със стъбло и листа. По влажни горски почви, по хумус край потоци, в сфагнови торфища; в буковия пояс и в по-високите ч. на планините. ЦБ. 1000 .. 2900 m., **Б, Г, М, С, Т,**

Отдел **MARCHANTIOPHYTA** Stotler & Stotl.-Crand.

Чернодробни мъхове

1¹. Гаметофитът гръбно-коремно сплеснат; с дифер. стъблородни и листоподобни ч., или плоска талусна пластинка без основна и асимилираща тъкан и без въздушни празнини. Jungermanniopsida

1². Гаметофитът плоска дихотомно разклонена пластинка с основна и асимилираща тъкан; без листоподобни ч. Асимилиращата тъкан образува различни по

ф. въздухоносни празнини или има вид на гъсто наредени колонки, всяка от един ред зелени клетки. Marchantiopsida
Примерен вид:

Marchantia polymorpha L. - Изменчив кладенчов мъх. Мг. 1-2 cm. По вл. почви, камъни и скали, замочурени м. и торфища. ЦБ. 0 .. 2000 m. **Б, Г, М, С, Т.**

Отдел **LYCOPODIOPHYTA** D.H. Scott

Плаунообразни

Клас **Lycopodiopsida** Bartl.

Плауновидни

1¹. Подводни, рядко сухоземни р. Л. шиловидни, с д. 5-10 cm, събрани в розетка. Isoetales

1². Сухоземни или крайбрежно водни р. ... 2

2¹. Еднаквоспорови р. Л. твърди, игловидни или люсповидни. Lycopodiales

2². Нееднаквоспорови р. Л. меки, по 4 във възел, със слабо диференцирана петура. Selaginellales

Разред **Isoetales** Prantl.

Семейство **Isoetaceae** Reichenb.

Шилолистови

Род **Isoetes** L.

Шилолист

1¹. Сухоземно р. Листните об. тъмни, лъскави. *I. gymnocarpa*

1². Водно р. в алпийските езера. Листните об. светли, нелъскави. *I. lacustris*

I. gymnocarpa (Gennari) A. Braun - Голоспорангиев ш. [*I. sicula* Tod.; *I. histrix* Vogt & Durieu] Мг. 3-15 cm. Сухоземно, по заливани през зимата пясъци. **Г** (NE,NAe).

I. lacustris L. - Езерен ш. Мг. 3-15 cm. Водно дънно тревисто растение. В алпийски езера. Пн. 1900 .. 2800 m. VII-IX. Ч.К. [EN]. ЗБР. Глац..

Разред **Lycopodiales** DC.

Семейство **Lycopodiaceae** P. Beauv.

Плаунови

[**Huperziaceae** Rotthm.]

1¹. Спорангиите се развиват в пазвите на л. по дължината на цялото ст. ... *Huperzia*

1². Спорангиите се развиват в удължени шишаркоподобни образувания (стробили).

..... 2
2¹. Л. люсповидни, срещ., разп. по ст. в 4 реда. Ст. ± сплескано. *Diphasiastrum*

2². Л. посл. или в неясни прешлени. Ст. цилиндрично. 3

3¹. Споролистите зелени. Стробилите единични, приседнали. *Lycopodiella*

3². Споролистите не са зелени. Стробилите по 2 и повече заедно, на дръжки. *Lycopodium*

Род *Diphasiastrum* Holub
Дифазиаструм

[*Diphasium* C. Presl]

1¹. Гл. ст. подземно или скрито в мъха или шумата. Стробилите 10-20 mm, без дръжки. Спорофилите 2 пъти по-д. от ширината. *D. alpinum*

1². Гл. ст. надземно, рядко скрито. Стробилите 10-32 mm, с дръжки. Спорофилите д. колкото ш. ... *D. complanatum*

D. alpinum (L.) Holub - Алпийски д. [*Diphasium alpinum* (L.) Rothm.] Мг. 40-80 cm. По трев. м. *Стп* (с), *Вт*, *Пн* (с), *Рл*. 1700 .. 2100 m. VII-IX. ЗБР. **Б, М, Р, С**.

D. complanatum (L.) Holub - Сплескан д. [*Diphasium complanatum* (L.) Rothm.; *Lycopodium complanatum* L.] Мг. 25-40 cm. В иглол. г. ?*Рд* (з). 1300 .. 1400 m. VII-IX. Ч.К. [RE]. ЗБР. **М, Р, С, ?Б**.

Разред *Selaginellales* Prantl

Семейство *Selaginellaceae* Willk.

Бронецови

Род *Selaginella* Beauv.

Бронец

1¹. Облистените ст. радиално симетрични. Всички л. еднакви, ресничесто назъб. *S. selaginoides*

1². Облистените ст. с гръбно-кореман изглед. Л. два размера - гръбните по-малки, стр. поголеми, целокр. или слабо назъб. 2

2¹. Ст. по-к. от 30 cm, неначленени. *S. helvetica*

Род *Huperzia* Bernh.

Хуперция

H. selago (L.) Bernh. ex Schrank & Mart. - Иглолистна х. [*Lycopodium selago* L.] Мг. 5-35 cm. По влажни скал. м. *Стп* (з,с), *Вт*, *Блс*, *Пн*, *Рл*. 1500 .. 2800 m. VII-X. **Б, Г, М, Р, С. Леч., Тех.**

Род *Lycopodiella* Holub

Плаунец

L. inundata (L.) Holub - Блатен п. [*Lepidotis inundata* (L.) Oriz; *Lycopodium inundatum* L.] Мг. 2-10 cm. По оголени м. в сфагнови торфища в пояса на иглол. г. *Зп*, *Рд* (з,с). 1200 .. 1800 m. VI-X. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, Т**.

Род *Lycopodium* L.

Плаун

L. clavatum L. - Бухалковиден п. Мг. 20-100 cm. По кам. м. *Стп* (з,с), *Вт*, *Рл*, *Рд* (з). 1600 .. 2200 m. VII-IX. **Б, Р, С**.

2². Ст. с д. 25-100 cm, начленени където се разклоняват. *S. kraussiana*

S. helvetica (L.) Link - Швейцарски б. Мг. 3-10 cm. По влажни трев. и скал. м. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зп*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, ?*Тхр*, ?*Срж*. 300 .. 2400 m. VII-IX. **Б, Г (NC,NE), М, Р, Т**.

S. kraussiana (Kunze) A. Braun - Краусов б. [*S. denticulata* (L.) Spring] Мг. 1-5 cm. Стайно саксийно. **Г (NC,NE,NAe), М. Дек.**

S. selaginoides (L.) Link - Плауновиден б. Мг. 3-12 cm. По влажни трев. м. *Пн* (с), *Рл*, *Рд* (з). 2200 .. 2800 m. VII-IX. **Б, М, Р, С**.

Отдел *POLYPODIOPHYTA* Cronquist, Takht. & W.

Zimm.

Папратообразни

[Equisetophyta В. Вооiv]

Клас *Polypodiopsida* Cronquist, Takht. & W. Zimm.

Папратовидни

1¹. Водни р. с плаващи ст. без корени, или вкореняващи се към дъното. *Salviniales*

1². Сухоземни или крайбрежно водни р. .. 2

2¹. Ст. кухи, начленени, с възли и между-

възлия. Л. дребни, люсповидни, сраснали в ръкавчести влаг. Спорангиите в специализирани спорофили, разп. върху специализирани стробили, подобни на шш. Equisetales 2². Ст. плътни, неначленени, или във вид на коренище. Л. не сраснали в ръкавчести влаг. Спорангиите по ръба или в пазвите на л., понякога в слабо специализирани спороносни клсч. 3 3¹. Л. асимилиращи и на някои от тях се

развиват спорангиите, или два вида л. - асимилиращи и спороносни. Polypodiales 3². Л. разделени на спороносна и асимилираща част. 4 4¹. Р. с вис. до 20-(30) cm. Асимилиращата част на л. ланц., цяла или 1-2 пъти переста. Ophioglossales 4². Р. с вис. 50-160 cm. Асимилиращата част на л. 2 пъти переста. Osmundales

Разред Equisetales DC.

Семейство Equisetaceae Michx. ex DC.

Хвощови

Род Equisetum L.

Хвощ

1¹. Ст. кафяво, жълтеникаво или белезникаво. 2
1². Ст. изцяло зелено или само разклоненията зелени. 4
2¹. Влаг. с 15-35 зъбчета. Стробилите 40-80 × 15-20 mm. *E. telmateia*
2². Влаг. с 3-12 (20) зъбчета. Стробилите потънки от 1.2 cm. 3
3¹. Влаг. с 6-12 шиловидно заострени зъбчета. Ст. с 6-12 ребра. Стробилът 10-40 mm.
..... *E. arvense*
3². Влаг. с 3-6 възтъпи зъбчета. Ст. с 10-18 ребра. *E. sylvaticum*
4¹. Ст. разклонено. Разклоненията разп. в прешлени. 5
4². Ст. неразклонено или с разклонения, разп. в неправилни прешлени. 10
5¹. Разклоненията на ст. повторно разклонени. Ребрата по ст. повече от зъбчетата на влаг. Стробилът 10-25 mm.
..... *E. sylvaticum*
5². Разклоненията на ст. неразклонени. Ребрата колкото зъбчетата на влаг. . 6
6¹. Влаг. с 15-35 зъбчета. Ст. белезникаво. Разклоненията зелени. Стробилите 40-80 × 15-20 mm. *E. telmateia*
6². Влаг. с 6-12 (20) зъбчета. Ст. и разклоненията зелени. 7
7¹. Зъбците на влаг. с бял ръб и бял нишковиден, рано увяхващ ± опадващ връх. Стробилът до 12 mm. *E. ramosissimum*
7². Зъбците на влаг. триъгълно ланц. до шиловидни, с неопадващ връх. 8
8¹. Най-долните междувъзлия на

разклоненията в горната част на ст. по-д. от влаг. на гл. ст. *E. arvense*
8². Най-долните междувъзлия на разклонения в горната част на ст. по-к. от Влаг. на гл. ст. 9
9¹. Зъбците на влаг. 15-30, шиловидни. Кухината на гл. ст. 4/5 от диаметъра му. Ст. с 10-30 ребра. Стробилът 10-20 mm.
..... *E. fluviatile*
9². Зъбците на влаг. 10, триъгълно ланц. Кухината на ст. 1/2 от диаметъра му. Ст. с 6-8 (12) ребра. Стробилът 10-30 mm. .. *E. palustre*
10¹. Ст. неразклонено. Влаг. с черни зъбци, неопадващи или опадващи. След опадването влаг. с черен пръстен в горния край и в основата. Стробилът 8-15 mm. 11
10². Ст. разклонено или неразклонено. Влаг. без, рядко с кафяв пръстен в основата. Зъбците неопадващи или отчасти опадващи. 12
11¹. Кухината на гл. ст. 2/3-2/4 от диаметъра му. Зъбците на влаг. рано опадващи.
..... *E. hyemale*
11². Кухината на гл. ст. 2/3 от диаметъра му. Зъбците на влаг. късно опадващи. ... *E. moorei*
12¹. Зъбците на влаг. с нишковиден, рано увяхващ и често опадващ връх. Стробилът до 12 mm. *E. ramosissimum*
12². Зъбците на влаг. без нишковиден връх. 13
13¹. Кухината на гл. ст. 4/5 от диаметъра му. Стробилът 10-20 mm. *E. fluviatile*
13². Кухината на гл. ст. 1/2 от диаметъра му. Стробилът 10-30 mm. *E. palustre*
E. arvense L. - Полски х. Мг. 10-20 cm. По вл. м., в посеви, насипи, край реки. ЦБ. 0 .. 1600 m. II-V. Г (NC, NE, NAE), Б, М, Р, С, Т. Тех., Леч., Плв., Хрн., Пол.
E. fluviatile L. - Речен хвощ; Мочурен х. [E.

limosum L.] Мг. 20-150 см. По вл. моч. м. и край потоци. *Др, Сф, Зн, Вт, Рл, Рд* (з,с). 600 .. 1800 м. V-IX. **Г** (NC), **Б, М, Р, С, Т**. *Тех., Леч.*

E. hyemale L. - Презимуващ х. Мг. 20-130 см. В гори, поляни и край потоци. *СИБ, Прб, Стп* (з,и), *Сф, Зн, Вт, Згп, Пн, Рл, Срг, Рд, Сргж.* 100 .. 1900 м. VI-VIII. **Г, Б, Г** (NC,NE,?NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Дек.*

E. ×moorei Newman - Мууров х. Мг. 30-100 см. *Др, Прб* (и), *Стд, Пн, Срг* (з), *Рд* (з), *Тхр.* 200 .. 1200 м. **Б.**

E. palustre L. - Блатен х. Мг. 20-70 см. По вл. моч. м. и край потоци. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-

IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Леч.*

E. ramosissimum Desf. - Разклонен х. [*Hippochaete ramosissima* (Desf.) Börner] Мг. 10-100 см. По вл. и крайпоточни м. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

E. sylvaticum L. - Горски х. Мг. 10-30 см. По вл. сенч. моч. м. и торфища. *Прб, Стп* (з,с), *Вт, Рл, Рд* (з). 1000 .. 2500 м. IV-VI. **Б, М, Р, С, ?Г.** *Тех., Леч., Плв., Хрн., Пол.*

E. telmateia Ehrh. - Голям х. [*E. maximum* Lam.] Г. 20-120 см. По вл. моч. м. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Тех., Леч., Плв., Хрн., Пол.*

Разред **Ophioglossales** Link

Семейство **Ophioglossaceae** Martinov

Змийскоезикови

1¹. Асимилиращата част на л. 1-2 пъти пересто разделена, спороносната - във вид на метл. *Botrychium*

1². Асимилиращата част на л. целокр., спороносната - във вид на клсч. *Ophioglossum*

Род **Botrychium** Sw.

Лунна папрат

1¹. Асимилираща част на л. 1 път пересто разделена на 3-9 полулунни дяла. . *B. lunaria*

1². Асимилираща част на л. почти 2 пъти пересто разделена, с тъпи яйцевидни или удължени дялчета. *B. matricariifolium*

B. lunaria (L.) Sw. - Обикновена л. п. Мг. 5-20 см. По трев. м. *Стп, Зн, Вт, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Сргж.* 1000 .. 2500 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

B. matricariifolium A. Braun ex Koch - Лайкова л. п. Мг. 5-20 см. По вл. трев. м. *Стп* (с), *Зн.* 800 .. 1200 м. VI-IX. Ч.К. [CR]. ЗБР. БК. **Б, Р.**

Род **Ophioglossum** L.

Змийски език

1¹. Р. с вис. 1-3 см. Л. често по 2-3 заедно. Петурата по-малка от 3 × 2 см. Спорангиите 6-20. *O. lusitanicum*

1². Р. с вис. 5-30 см. Л. единични. Петурата по-голяма от 3 × 2 см. Спорангиите 20-80. *O. vulgatum*

O. lusitanicum L. - Португалски з. е. Мг. 1-3 см. [LC]. **Г** (NE), **Т.**

O. vulgatum L. - Обикновен з. е. Мг. 5-20 см. В лив., пас., горски поляни. *Стп* (с,и), *Сф, Зн, Вт, Згп, Стд* (ю), *Рл, Рд* (з,с), *Тхр, Сргж.* 0 .. 2000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

Разред **Osmundales** Link

Семейство **Osmundaceae** Martinov

Осмундови

Род **Osmunda** L.

Осмунда

Osmunda regalis (L.) Sw. - Царска папрат. Мг.

60-160 см. Силно влаголюбив вид. По открити моч. или засъхващи м., край напоителни канали и по сенч. вл. м. *Стд* (ю). 0 .. 500 м. IV-VI. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NE), **М, Т.**

Разред **Polypodiales** Link

1¹. Л. два вида - асимилиращи и спороносни. 2

1². Л. асимилиращи и на някои от тях се развиват спорангиите. 3

2¹. Сорите с индузий (покривало). Л. 1 път перести, спороносните с по-д. дръжки и плоски, тесни лин. дялове - слабо се различават от асимилиращите. ... *Aspleniaceae*

- 2². Сорите без индузий. Л. 2-4 пъти перести, спороносните покриват сорите с подвития рѣб на л. дялове и ясно се различават от асимилиращите. Pteridaceae
- 3¹. Л. покр. отдолу с рѣждивокафяви люспици или влс. 4
- 3². Л. голи или покр. с редки влс. 5
- 4¹. Л. дълбоко пересто вълновидно изрязани близо до ср. ж. Aspleniaceae
- 4². Л. двойно перести и тройноперести. Pteridaceae
- 5¹. Сорите покр. с индузий и с подвития рѣб на листните дялове. Л. 2-3 пъти перести. Dennstaedtiaceae
- 5². Сорите не са покр. с подвития рѣб на листните дялове. 6
- 6¹. Сорите без индузий или с рано опадващ индузий. 7
- 6². Сорите с индузий. 11
- 7¹. Л. неясно перести, дълбоко изрязани почти до ср. ж. Polypodiaceae
- 7². Л. ясно 1-4 пъти перести или дихотомно разсечени. 8
- 8¹. Петурата на л. съставена от 3 приблизително еднакви двойно перести ч.. Polypodiaceae
- 8². Петурата на л. не е съставена от 3 приблизително еднакви ч.. 9
- 9¹. Сорите в основата с прѣстен от дълговлакнести люспи. Woodsiaceae
- 9². Сорите в основата без прѣстен от дълговлакнести люспи. 10
- 10¹. Л. 2-3 пъти перести, отдолу по ж. и држ. покр. с къси жлз. влс. Polypodiaceae
- 10². Л. 2 пъти перести, покр. с редки белезникави влс. или отначало с редки жлз. влс., по-късно голи. Сорите без или с рано опадващ идузий. Л. дялове от втори порядък плоски, на спороносните л. с подвит надолу рѣб, покриващ отчасти сорите. ... Thelypteridaceae
- 11¹. Сорите лин. или елипсовидни, прави или сърповидно извити. Aspleniaceae
- 11². Сорите кръгли или бъбрековидни, рядко продълг. или овални. 12
- 12¹. Индузият продълг. или овален, рядко липсва или рудиментарен. Aspleniaceae
- 12². Индузият щитовиден, кръгъл или бъбрековиден. Polypodiaceae

Семейство **Aspleniaceae** Newman
Изтравничеви

[Athyriaceae Alston; Blechnaceae C. Presl;
Thelypteridaceae Ching ex Pic. Serm.]

- 1¹. Л. 2 вида - вѣтр. спороносни с лин. дялове, вѣнш. асимилиращи с ланц. дялове. Сорите с индузий (покривало). *Blechnum*
- 1². Л. асимилиращи и на някои от тях се развиват спорангиите. 2
- 2¹. Л. 1 път пересто вълновидно изрязани близо до ср. ж.; покр. отдолу с рѣждивокафяви люспици или влс... *Asplenium*
- 2². Л. 1-2 пъти перести; голи или покр. с редки влс. 3
- 3¹. Сорите без индузий или с рано опадващ индузий. Л. покр. с редки белезникави влс. или отначало с редки жлз. влс., а по-късно голи. Листните дялове от втори порядък плоски, а на спороносните л. - с подвит надолу рѣб, покриващ отчасти сорите. Сорите без или с рано опадващ идузий. 4
- 3². Сорите с индузий. 5
- 4¹. Л. един път перести, с пересто нарязани дялове; покр. с белезникави влс. Долните 2 дяла от първи порядък извити надолу. Сорите без индузий, сближени, често допиращи се. *Phegopteris*
- 4². Л. двойно перести; отначало с разпрѣснати влс., по-късно голи; долните 2 дяла от първи порядък не са извити надолу. Сорите покр. отчасти от подвития рѣб на листните дялчета. *Thelypteris*
- 5¹. Сорите лин. или елипсовидни, прави или сърповидно извити. Л. ланц., целокр. до 1-3 пъти пересто нарязани или пересто или вилужно наделени. *Asplenium*
- 5². Сорите кръгли или бъбрековидни, рядко продълг. или овални. 6
- 6¹. Сорите закръглени, продълг. или дѣговидни. Индузият продълг., не се извива назад. *Athyrium*
- 6². Сорите кръгли. Индузият яйцевиден, заострен, прикрепен към единия си край, по-късно се извива назад. *Cystopteris*

Род **Asplenium** L.
Изтравниче

[*Phyllitis* Hill; *Ceterach* DC.]

- 1¹. Л. ланц., целокр. Сорите лин., разп. в 2 редици. 2
- 1². Л. пересто нарязани или пересто или вилужно наделени. 3

- 2¹. Култивиран вид. Л. с ш. 100-200 mm, със заоблени върхове. *A. nidus*
- 2². Диворастващ вид. Л. с ш. 30-70 mm, със заострени върхове. *A. scolopendrium*
- 3¹. Л. пересто нарязани, покр. отдолу с ръждиви люспи; кожести. *A. ceterach*
- 3². Л. 1-3 пъти пересто или вилужно наделени, без люспи отдолу; не са кожести. 4
- 4¹. Л. неправилно вилужно наделени, с линейноклиновидни дялове. *A. septentrionale*
- 4². Л. 1-3 пъти перести. 5
- 5¹. Л. 1 път перести, в очертание лин. продълг. 6
- 5². Л. 2-3 пъти перести, в очертание яйцевидни или триъгълни. 7
- 6¹. Дръжките на л. чернокафяви. Листните дялчета ± приседнали. *A. trichomanes*
- 6². Дръжките на л. поне в горната си част зелени. Листните дялчета с къси дръжки. ...
..... *A. viride*
- 7¹. Дяловете на л. остро клиновидни, покр. с жлз. влс., д. до 0.1 mm. ... *A. haussknechtii*
- 7². Дяловете на л. без жлз. влс. 8
- 8¹. Дяловете на л. длановидно наделени, дялчетата около 1 mm. Дръжките на л. 1-2 пъти по-д. от петурата. *A. fissum*
- 8². Дяловете на л. не са длановидно наделени. 9
- 9¹. Дръжките на л. зелени, с диам. до 1 mm. Дяловете на л. възкожести, ромбични или клиновидно-яйцевидни. *A. ruta-muraria*
- 9². Дръжките на л. поне в долната си част кафяви или черно-кафяви, с диам. над 1 mm. 10
- 10¹. Л. 2 пъти перести, матови, незимуващи. Дялчетата ± клиновидни или ветриловидни, тъпо назъб. *A. cuneifolium*
- 10². Л. 2-3 пъти перести, отгоре лъскави, зимуващи. Дялчетата ланц., остро назъб. ... 11
- 11¹. Л. ланц.-продълг. двойно перести-перестонаделени. Основата на листната дръжка неподута, об. не се запазва след отмирането на л. Л. дялчета закръглени. Сорите 1-2 mm, продълг., по-близо до ръба, отколкото до ср. ребро на дяла... *A. obovatum*
- 11². Л. триъгълни до триъгълно-яйцевидни, двойно до тройно перести или двойно пересто нарязани. Осн. на л. дръжка подута и се запазва след отмирането на л. Л. дялчета овално-елиптични до ланц. Сорите 1-3 mm, лин.-продълг., по-близо до ср. ребро на дяла, отколкото до ръба. 12
- 12¹. Л. в очертание триъгълни, до триъгълно-ланц., постепенно стеснени към върха. Кр. дялчета не са източени на върха.
..... *A. adiantum-nigrum*
- 12². Л. в очертание лин.-ланц., към върха рязко стеснени в опашчица. Кр. дялчета също източени на върха в опашчица. *A. onopteris*
- A. adiantum-nigrum* L. - Черно и. Мг. 10-30 cm. По вл. скали и кам. м. ЦБ. 0 .. 2200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.**
- A. ceterach* L. - Златиста папрат. [*Ceterach officinarum* DC.] Мг. 5-20 cm. По вар. скал. м., сухи скални пукнатини. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.**
- A. cuneifolium* Viv., nom. amb. - Клинолистно и. Мг. 10-30 cm. По вл. кам. м. Блс, Рд (с,и). 1000 .. 2900 m. VI-IX. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М.**
- A. fissum* Kit.ex Willd., nom. amb. - Нацепенолистно и. Мг. 5-30 cm. По вар. скали. Вм, Слв, Пн. 1800 .. 2800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**
- A. haussknechtii* Godet & Reut. - Люспесто и. [*A. lepidum* C. Presl] Мг. 5-20 cm. По вл. скали. Прб (з), Смн (з), ?Др. 0 .. 700 m. VI-IX. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Р, Г, Б.**
- A. nidus* L. - Гнездно и. Мг. 50-100 cm. Култ. Саксийно. Пр.: Аф., ЮИ. Аз. и Ав. Дек.
- A. obovatum* Viv., nom. amb. - Обратнойцевидно и. Мг. 10-30 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**
- A. onopteris* L. - Островърхо и. Мг. 10-40 cm. По вл. кам. м. и скали. Смн, Пн, Срг, Рд, Сргж. 200 .. 1900 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С.**
- A. ruta-muraria* L. - Стенно и. Мг. 3-20 cm. По зидове, в скални пукнатини. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**
- A. scolopendrium* L. - Волски език. [*Phyllitis scolopendrium* (L.) Newman; *Scolopendrium vulgare* Sm.] Мг. 10-60 cm. По вл. сенч. м. в гори. СИБ, Др, Прб, Смн, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Сргж. 0 .. 1800 m. VII-VIII., **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.** Леч., Дек.
- A. septentrionale* (L.) Hoffm. - Северно и. Мг. 5-30 cm. В скални пукнатини. ЦБ. 100 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**
- A. trichomanes* L. - Обикновено и. Мг. 5-30 cm. По сенч. скал. м. и скални пукнатини. ЦБ. 0 .. 1700 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**
- A. viride* Huds. - Зелено и. [*A. trichomanes-*

ramosum L.] МГ. 5-20 cm. По вар. сенч. м. и в скални пукнатини. ЦБ. 800 .. 2300 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **С**.

Род *Athyrium* Roth.
Женска папрат

1¹. Сорите закърглени, голи или с рудиментарен индузий. Л. 2(3) пъти перести. *A. alpestre*
1². Сорите продълг. или дъговидни, с неопадващ индузий. Л. 2-3 пъти перести.
..... *A. filix-femina*

A. alpestre (Hoppe) Rylands - Алпийска ж. п. [A. *distentifolium* Tausch ex Opiz] МГ. 50-160 cm. В алпийския пояс. *Смн* (с), *Вм*, *Пн*, *Рл*. 2200 .. 2925 m. VIII-IX. **Б, М, Р**.

A. filix-femina (L.) Roth - Обикновена ж. п. МГ. 50-100 cm. По вл. гористи м. *Прб*, *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Зпн*, *Стд* (ю), *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 2300 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Дек.*, *Леч*.

Род *Blechnum* L.
Дебрянка

B. spicant (L.) Roth - Класовидна д. МГ. 15-50 cm. По скални поляни, в букови гори. *Смн* (з,с), *Пн* (ю), *Рл*, *Срж*. 200 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Cystopteris* Bernh.
Крехка папрат

1¹. Л. с лин. дялчета, завършващи върха с 2 зъбчета, между които (в изреза) завършва крайт на ж. *C. alpina*
1². Л. с яйцевидноланцетни, заострени и ± назъб. дялчета. Крайт на ж. завършва във върха на зъбчетата. *C. fragilis*

C. alpina (Lam.) Desv. - Алпийска к. п. [*C. regia* (L.) Desv.] МГ. 5-40 cm. По вар. скали и сипеи. *Смн* (с), *Слв*, *Рл*. 1200 .. 2500 m. VI-IX. ЗБР. **Б, Г** (NC,NAe).

C. fragilis (L.) Bernh. - Обикновена к. п. [*C. dickieana* R. Sim] МГ. 10-50 cm. По вл. сенч. скали и кам. м. в планините, по зидове. ЦБ. 0 .. 2300 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, М**.

Род *Phegopteris* (C. Presl) Fee
Букова папрат

P. connectilis (Michx.) Watt - Букова п.

[*Dryopteris phegopteris* (L.) C. Chr.; *Thelypteris phegopteris* (L.) Sloss.; *Nephrodium phegopteris* Prantl] МГ. 15-40 cm. По сенч. скал. м., в горите. *Смн* (с), *Вм*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1200 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**.

Род *Thelypteris* Schmidel
Телиптерис

T. thelypteroides (Michx.) Holub - Блатен т. [*T. confluens* auct. bulg.; *T. palustris*, auct. bulg.; *Nephrodium thelypteris* auct. bulg.] МГ. 30-100 cm. По моч. м. *Чм*, *СИБ*, *Смн* (с), *Зн*, *Стд*, *Блс*, *Рл*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Срж*. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. ЗБР

Семейство **Dennstaedtiaceae** Lotsy
Орловопапратови

[Hypolepidaceae Pic.Serm.]

Род *Pteridium* Gled. ex Scop.
Орлова папрат

P. aquilinum (L.) Kuhn - Обикновена о. п. МГ. 40-200 cm. В храстал., гори, поляни. ЦБ. 0 .. 1800 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Дек. Тех.*

Семейство **Polypodiaceae** J. Presl & C. Presl

Многоножкови; Сладки папрати

[Aspidiaceae Mett.; Dryopteridaceae Herter]

1¹. Л. неясно перести, дълбоко изразяни почти до ср. ж. Сорите без индузий. *Polypodium*
1². Л. ясно 1-4 пъти перести или дихотомно разсечени. 2
2¹. Л. 2-3 пъти перести. Сорите без индузий. Коренището тънко. *Gymnocarpium*
2². Л. 1 път перести. Сорите с индузий, понякога рано опадващ. 3
3¹. Коренището тънко, образуващо надземни зелени столони. Лсч. опадливи. ... *Nephrolepis*
3². Коренището дебело, без надземни столони. Лсч. неопадливи. 4
4¹. Индузият бъбрековиден, прикрепен към връзаната си част. Л. светлозелени, не са кожести. *Dryopteris*
4². Индузият кръгъл, щитовиден, прикрепен към средата си. Л. тъмнозелени, често кожести. *Polystichum*

Род *Dryopteris* Adans.

Мъжка папрат

1¹. Л. неясно двойно перести. Дяловете от втори порядък изцяло назъб. и свързани в осн. си. 2

1². Л. 2 и повече пъти перести. Дяловете от втори порядък с друго устройство. 3

2¹. Л. ± кожести. Сорите по (2-)4-5 от всяка страна на дялчетата. Индузият белезникав до оранжево-кафяв. Спорите до 32 в спорангий. *D. affinis*

2². Л. тревисти, меки. Сорите образуващи линии успоредни на ср. ж. на дялчетата. Индузият бял до бледосив. Спорите до 64 в спорангий. *D. filix-mas*

3¹. Л. отдолу с жълтеникави жлз. ароматни влс. *D. pallida*

3². Л. отдолу без жлз. влс. 4

4¹. Люспите по л. дръжки светлокафяви, яйцевидни, заострени. *D. carthusiana*

4². Люспите по л. дръжки ланц., кафяви, с черна или по-тъмна ивица по средата. *D. dilatata*

D. affinis (Lowe) Fraser-Jenk. subsp. *borreri* (Newman) Fraser-Jenk. - Люспеста м. п [*D. borreri* (Newman) Newman ex Oberh. & Tavel] Мг. 60-160 cm. *Смн* (з,с), *Смд* (ю), *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Срж*. 200 .. 1950 m. VII-X. **Б, Г** (NAe), **М, Р, С, Т**.

D. ×ambroseae Fraser-Jenk. & Jermy, nom. amb. - Амброзиева м. п Мг. 50-100 cm. В алпийски съобщества. *Рл*, *Рд* (з). 1200 .. 2900 m. **Б, Т**.

D. carthusiana (Vill.) H. P. Fuchs - Бодлива м. п Мг. 30-100 cm. В гори. *Смн* (с,и), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*. 1000 .. 2800 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

D. caucasica (A. Braun) Fraser-Jenk. & M. F. V. Corley - Кавказка м. п Мг. 50-100 cm. VII-VIII. **Р, Т**.

D. dilatata (Hoffm.) A. Gray - Гребенеста м. п. [*Nephrodium spinulosum* (Mill.) Strempel] Мг. 40-120 cm. В сенч. гори, хрл. *Смн* (с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1500 .. 2500 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

D. expansa (C. Presl) Fraser-Jenk. & Jermy - Разширена м. п. Мг. 10-100 cm. *Смн* (з,с), *Вм*,

Пн, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2000 m. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С**.

D. filix-mas (L.) Schott - Противоглистна м. п [*Nephrodium filix-mas* (L.) Rich.] Мг. 50-150 cm. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. IV-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

D. pallida (Bory) Maire et Petitm. - Твърда м. п [*D. villarii* (Bell.) Woynar subsp. *pallida* (Bory) Heywood] Мг. 30-150 cm. По вар. ск.. *Слв*, *Пн*. 2400 .. 2925 m. VII-IX. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**.

Род *Gymnocarpium* Newm.

Гимнокарпиум

1¹. Л. голи. Петурата 2-3 пъти по-к. от држ., съставена от 3 ± еднакви ч. *G. dryopteris*

1². Л. отдолу по ж. с къси жлз. влс. Петурата 1.5 пъти по-к. от дръжката, съставена от 3 ± нееднакви ч. (ср. по-голяма). ... *G. robertianum*
G. dryopteris (L.) Newm. - Дъбов г. [*Nephrodium dryopteris* (L.) Michx.] Мг. 10-50 cm. В гори и по сенч. ск. *Прб* (и), *Смн* (з,с), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 600 .. 2500 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С**. *Дек*.

G. robertianum (Hoffm.) Newm. - Варовит г. [*Nephrodium robertianum* Prantl] Мг. 40-90 cm. По сенч. скал. вар. м. *Смн* (с), *Зн*, *Слв*, *Пн* (с), *Рд* (с,и), ?*Смн* (з). 0 .. 1600 m. VI-IX. **Б, Г** (NC), **М**.

Род *Nephrolepis* Schott

Нефролепис

N. exaltata (L.) Schott - Възвишен н. Мг. 40-90 cm. Стайно саксийно. Пр.: Пантропик. *Дек*.

Род *Polypodium* L.

Сладка папрат

1¹. Люспите по коренището лин.-ланц., с д. 5-16 mm. Л. триъгълно яйцевидни. Сорите елиптични, с парафизи; в началото зелени, по-късно жълти. *P. cambricum*

1². Люспите по коренището ланц., с д. 3-11 mm. Л. ланц. до лин. Сорите кръгли или елиптични, без парафизи; в началото зелени, по-к. жълти, накрая ръждиво-кафяви. ... 2
2¹. Люспите на коренището с д. до 11 mm. Л. тясно-яйцевидни, яйцевидно-ланц. до удължено-ланц. Лсч. об. заострени до остри; приосн. двойка об. насочена нагоре. Сорите в

началото предимно елиптични (овални), об. охрени, повече или по-малко с оранжев нюанс. Пръстенът на спорангия (анулус) от бледожълто или бледокафяв до златистокафяв; с (6) 9-14 (20) втвърдени клетки. Образува л. през лятото и есента. Спороноси от лятото до есента. *P. interjectum* 2². Люспите на коренището с д. до 5 mm. Л. лин. до удължени. Лсч. закръглени, тъпи, или рядко остри; приосн. двойка об. ненасочена нагоре. Сорите основно кръгли (закръглени), по-рядко широко-елиптични. Най-често червеникаво-кафяви. Пръстенът на спорангия тъмно червеникаво-кафяв; с (9) 11-13 (14) втвърдени клетки. Образува л. през пролетта и ранното лято. Спороноси през лятото. *P. vulgare*

P. cambricum L. - Камбрийска с. п. [*P. vulgare* var. *serratum* Willd.] МГ. 10-30 cm. По вл. сенч. м. ?Смд. 400 .. 400 m. V-VI. ЗБР. Г (NC,NE,NAe), Т, ?Б.

P. interjectum Shivas - Междинна с. п. МГ. 10-50 cm. По вл. ск. сенч. м. в горите и открити скал. м. Прб (з), Блс, Смд (с), Рд (с,и), Срж. 200 .. 700 m. VII-IX. Б, Г, Р.

P. ×mantoniae Rothm. - Мантонова с. п. *P. interjectum* × *P. vulgare* МГ. 10-30 mm. По вл. сенч. м. Смд (с), Блс. 450 .. 1200 m. Б.

P. vulgare L. - Обикновена с. п. МГ. 10-25 cm. По вл. ск. и скал. м. в горите. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-VII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

Род *Polystichum* Roth.

Многоредник

1¹. Л. 1 път перести, с двойнонапилени, остро шиловидни дялове. *P. lonchitis*

1². Листа 2 пъти перести, с назъб. или напилени дялове. 2

2¹. Л. кожести, зимуващи, с приседнали и низбягващи по дръжките дялове. *P. aculeatum*

2². Л. нежни, незимуващи. Дяловете с дръжки и не са низбягващи. *P. setiferum*

P. aculeatum (L.) Roth - Наделен м. [*P. lobatum* (Sw.) Presl] МГ. 10-50 cm. По сенч. кам. м. Чм (ю), СИБ, Смн, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с), Срж, ?Др, ?Прб, ?Срг (з), ?Рд (и). 0 .. 2300 m. VII-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С.

Polystichum ×illyricum (Borbás) Hanhe - Илирийски м. [*P. aculeatum* × *P. lonchitis*] МГ. 10-50 cm. Сф, Слв, Пн, Рл, ?Блс, ?Смн (с), ?Вм. Б.

P. lonchitis (L.) Roth - Копиевиден м. МГ. 10-60 cm. По сенч. кам. м. и в гори. Смн (з,с), Вм, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг (з), Рд (з,с), ?СИБ, ?Прб (з), ?Смн (и), ?Рд (и), ?Срж. 900 .. 2500 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С.

P. setiferum (Forsk.) Moore - Четинест м. МГ. 10-50 cm. По сенч. кам. м., край гори. Чм (ю), СИБ, Прб, Смн, Вм, Згн, Смд (ю), Блс, Рд (с,и), Срж, ?Рл, ?Рд (з). 0 .. 1900 m. VI-X. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

Семейство *Pteridaceae* E. D. M.

Kirchn.

Птеридови

[*Adiantaceae* Newman; *Cryptogrammaceae* Pic. Serm.; *Sinopteridaceae* Koidz.]

1¹. Сорите без индузий. Л. 2-4 пъти перести, спороносните покриват сорите с подвития ръб на л. дялове и ясно се различават от асимилиращите. 2

1². Сорите с индузий (покривало). Л. 1-3 пъти перести, спороносните с по-д. дръжки и плоски, тесни лин. дялове - слабо се различават от асимилиращите. 3

2¹. Л. асимилиращи, на някои от тях се развиват спорангиите. Л. ясно 1-4 пъти перести или дихотомно разсечени. Сорите покр. от подвития ръб в предната част на л. дялове. Дяловете обратнойцевидни или ромбични. *Adiantum*

2². Спороносните и асимилиращите л. различни. Сорите без индузий. Л. 2-4 пъти перести, спороносните покриват сорите с подвития ръб на л. дялове и ясно различни от асимилиращите *Cryptogramma*

3¹. Л. с д. 10-60 mm, 2-3 пъти перести, с голи дълбоко нарязани дялове. *Anogramma*

3². Л. по-д. от 60 mm. 4

4¹. Л. 3-4 пъти перести. Дяловете закръглени, ± подути, по средата отдолу с влакновидни люспици. *Cheilanthes*

4². Л. 2 пъти перести. Дяловете продълг.-елипсоидни, неподути, отдолу с лин.-ланц. люспи. *Paraceterach*

Род *Adiantum* L.

Адиантум

A. capillus-veneris L. - Венерин косъм. Мг.. 5-30 cm. По ск. ръбове, в ниши или пукнатини на мокри вар. ск., край извори; предимно на сянка; изисква постоянна влага. *Згн, Слв, Пн* (ю), *Рд*. 0 .. 1000 m. VI-IX. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

Род *Anogramma* Link

Годишна папрат

A. leptophylla (L.) Link - Годишна папрат. Мг.. 3-15 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

Род *Cheilanthes* Sw.

Крайспорник

1¹. Л. покр. с д. бели влс. по горната и долната повърхност. Индузии и псевдоиндузии липсват. *C. vellea*

1². Л. голи, с разредени люспи по долната повърхност. 2

2¹. Л. в очертание яйцевидно-ланц. до триъгълно-ланц. Псевдоиндузият неравномерно наделен и късо ресничест. . *C. acrostica*

2². Л. в очертание удължени или лин.-ланц. Псевдоиндузият с многобройни д. нишковидни люспи. *C. persica*

C. acrostica (Balb.) Tod. - Миризлив к. [*Allosorus acrosticus* (Balb.) Christenh.] Мг.. 15-25 cm. **Г** (NC,NE,NAe).

Разред *Salviniales* Link

1¹. Р. с вкореняващи се ст. Л. с д. држ. и плуваща петура от 4 лсч., наподобяващи четирилистна детелина. Marsileaceae

1². Р. с плаващо ст., без корени. Л. без држ. Salviniaceae

Семейство *Marsileaceae* Mirb.

Разковничеви

Род *Marsilea* L.

Разковниче

Marsilea quadrifolia L. - Четирилистно р. Мг.. Водно до полуводно. 5-20 cm. Из застояли в. и периодично наводнявани м. *Чм, Др, Стд, Трн*. 0 .. 200 m. VII-IX. Ч.К. [CR]. ЗБР. ДХ. БК. **Б, Г** (NE), **М, Р, С**.

Семейство *Salviniaceae* Martinov

Лейкови

[*Azollaceae* Wettst.]

C. persica (Bory) Mett. ex Kuhn - Персийски к. [*Allosorus persicus* (Bory) Christenh.] Мг.. 8-30 cm. В пукнатини на вар. ск. *Смн* (и), *Зн, Рд, Срж*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**.

C. vellea (Aiton) Domin - Вълнест к. [*Cosentinia vellea* (Aiton) Tod.] Мг.. 25-30 cm. По припечни сухи ск.. **Г** (NE).

Род *Cryptogramma* R. Br.

Криптограма

C. crispa (L.) R. Br. - Къдрава к. Мг.. 10-40 cm. По ск. сипеи и по ск. пукнатини. *Вм, Пн, Рл*. 2000 .. 2700 m. VII-IX. ЗБР. **Б, ?Р**.

Род *Paraceterach* (F. Müll.) Copel.

Лъжепокривница

[*Notholaena* R. Br., p. p.]

P. marantae (L.) R. M. Tryon - Марантова л. [*Notholaena marantae* (Bory) Mett. ex Kuhn; *Cheilanthes marantae* (L.) Domin; *Paragymnopteris marantae* (L.) K. H. Shing] Мг. 5-25 cm. По сухи скал. м. *Смн* (с,и), *Згн, Стд* (ю), *Блс, Пн, Рл, Рд, Срж*. 0 .. 100 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe).

Семейство *Woodsiaceae* Herter

Род *Woodsia* R. Br.

Вудсия

Мг. 3-15 cm. VII-VIII. **С**.

Род *Azolla* Lam.

Азола

1¹. Горният дял на л. заострен, с тесен ципест ръб. Корените единични. ... *A. caroliniana*

1². Горният дял на л. тъп, с ± ш. ципест ръб. Корените в снопчета. *A. filiculoides*

A. caroliniana Willd. - Каролинска азола. Мг.. Водно. 1-2 cm. В блата и застояли в. *СИБ, Др*. 0 .. 100 m. VII-IX. **Б**.

A. filiculoides Lam. - Обикновена а. Мг.. Водно. 3-4 cm. В блата и бавнотечеши в. *СИБ*,

Др, Трн. 0 .. 100 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

Род *Salvinia* Sequier
Лейка

S. natans (L.) All. - Плаваща л. Мг.. 5-10 cm.

Водно плаващо растение. В блата и бавно течачи в. *Чм, СИБ, Др, Прб* (з), *Стд, Трн*. 0 .. 900 m. VIII-X. [VU], ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**

Отдел PINOPHYTA Cronquist, Takht. & W. Zimm. ex Reveal

Голосеменни

1¹. Ст. зелени, асимилиращи. Л. люспици, много по-к. от междувъзлията. Gnetopsida
1². Р. с други общи белези. 2
2¹. Дървета с ветриловидни л. Семепъпките единични, със сочна обв., на дръжки. Ginkgopsida
..... Ginkgopsida
2². Дървета и храсти. Л. не са ветриловидни.

Семепъпките без дръжки. 3
3¹. Палмовидни р. Л. перести вечноз.; разп. спирално в снопче на върха на ст. Семепъпките в шш. на върха на ст. Cycadopsida
..... Cycadopsida
3². Дървета и храсти с игловидни, лин. (плоски) или люсповидни л. Pinopsida

Клас Cycadopsida Brongn.

Семейство Cycadaceae L.

Сагови
Род *Cycas* L.

Цикас

C. revoluta Thunb. - Наведен ц. Дв. Интр.
Култ. на закрито. Пр.: ЮИ. Аз. Дек.

Клас Ginkgopsida Engl.

Семейство Ginkgoaceae Engl.

Гинкгови
Род *Ginkgo* L.
Гинкго

G. biloba L. - Двуделен г. Дв. 30-50 mm. Интр.
В парк. в цялата страна. 0 .. 800 m. IV-VI. [IX-XI]. Пр.: Китай. **Б, Р, С.** Леч. Дек. *Лиф.*

Клас Gnetopsida Engl.

Семейство Ephedraceae Dumort.

Ефедрови
Род *Ephedra* L.
Ефедрa

1¹. Ст. изправено, с нетрошливи клк. ... 2
1². Ст. изправено-катерливо или с увиснали трошливи клк. 3
2¹. Л. зелени по гръбната страна. Мъжкото състробилие яйцевидно-удължено, с 4-8 двойки цв. Женските "цветове" по двойки. Сем. 4.8-5.4 × 2.5-3 mm, с червена месеста обв. *E. distachya*
2². Л. почти изцяло ципести. Мъжкото състробилие топчесто, с 2-4 двойки "цветове". Женското състробилие с единични "цветове". *E. major*

3¹. Ст. увиснало или катерливо, с грапави трошливи клк. Сем. с червеникава или жълтеникава обв. *E. foeminea*
3². Ст. с увиснали гладки шиловидни клк. Сем. с бяла восьчна месеста обв. .. *E. foliata*
E. distachya L. - Обикновена е. Хр. 10-30 cm.
По вар. скал. м. *Чм, Др, Прб, Сф, Рд, Срг, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 600 m. V-VI. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.** Леч.
E. foliata Boiss. ex C. A. Mey. - Ресничеста е. [*E. ciliata* C. A. Mey.] Хр., до 2 m. Интр. В паркове. Пр.: Средна Аз. Дек.
E. foeminea Forssk. - Катерлива е. [*E. campylopoda* C. A. Mey.; *E. fragilis* Desf. subsp. *campylopoda* (C. A. Mey.) A. et G.] Хр. 50-100 cm. 2дом. По кам. м. и отвесни ск. с южно или

югозападно изложение. *Смд* (ю). 0 .. 300 m. IV-V. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

E. major Host - Голяма е. [*E. nebrodensis* Tineo] Хр., до 2 m. **Г** (NC,NE,NAe), **Т. Леч.**, **Хрн**

Клас **Pinopsida** Burnett

Иглолистни

Разред **Pinales** Gorozh.

1¹. Р. с листоподобни игловидни филокладии (с д. до 15 cm), образувани от срасване на л. към брахибластите. Филокладиите събрани в сенниковидни клк. *Sciadopityaceae*
1². Р. с развити л., които не срасват към брахибластите. 2
2¹. 2дом. храсти. Л. меки, лин. (плоски), низбягващи. Женските шш. ред., с 1 до няколко сем. люспи, всяка люспа с по 1 семе. Сем. се развиват единично или по няколко на някои от клк. и обхванати почти изцяло от червен арилус, образуван от семенните люспи. *Taxaceae*
2². 1дом. или 2дом. дървета и храсти. Л. твърди, игловидни, в сечение 4-стенни, 3-стенни или жлебовидни, рядко люпсовидни или лин. (плоски), но тогава не са низбягващи. Сем. се развиват по повече във вдървенели или месести, яговидни шш. ... 3
3¹. Л. по 3 в прешлени или срещ. Вечноз. или листоп. р. *Cupressaceae*
3². Клк., л. и шш. люспи посл. 4
4¹. Л. тясноланцетни, с д. 0.3-0.6 (1.2) cm, от горната страна вдлъбнати, от долната изпъкнали, низбягващи. Шш. яйцевидни, с д. 3-6 cm. *Cupressaceae*
4². Л. игловидни или лин. (плоски), по-д. от 1.5 cm. Шш. конични или цилиндрични, рядко яйцевидни. *Pinaceae*

Семейство **Cupressaceae** Barlett

Кипарисови

[*Metasequoiaceae* H. H. Hu & W. C. Cheng;
Taxodiaceae Saporta]

1¹. Л. по 3 в прешлени или срещ. Вечноз. р. *Cupressoideae*
1². Л. посл., рядко срещ., но тогава р. листоп.. 2
2¹. Клк., л. и шш. люспи срещ. Шш. елипсо-видни, по 1 на къса дръжка. *Sequoioideae*
2². Клк., л. и шш. люспи посл. Л. тясноланцетни, с д. 0.3-0.6 (1.2) cm, от горната страна вдлъбнати, от долната

изпъкнали, низбягващи. Шш. яйцевидни, с д. 3-6 cm. 3
3¹. Л. разп. на скъсени клк., които опадват есента заедно с л. Шш. топчести, в диам. около 3.5 cm, приседнали. *Taxodioideae*
3². Л. шиловидни, ± припокриващи се, или плоски, вечноз.. 4
4¹. Л. ланц., плоски или шиловидни, без ръбове. *Sequoioideae*
4². Л. шиловидни, 3-4 ръбести, сърповидно извити, насочени напред, низбягващи. *Taxodioideae*

Подсемейство **Cupressoideae** Rich. ex Sweet
Кипарисови

1¹. Зрелите шш. (галбули) ягодовидни, неотварящи се, съставени от месести, сраснали помежду си люспи. *Juniperus*
1². Зрелите шш. отварящи се, съставени от вдървенели люспи. 2
2¹. Шш. люспи дисковидни, допряни помежду си с ръбовете. 3
2². Шш. люспи керемидообразно наредени. . 4
3¹. Клк. сплескани. Женските шш. с диам. до 10 mm, Сем. ширококрилати, по 2-5 на люспа. *Chamaecyparis*
3². Клк. кръгли или 4-стенни. Женските шш. с диам. 20-30 mm. Сем. неясно крилати, по повече от 6 на люспа. *Cupressus*
4¹. Шш. люспи с восъчен налеп и кукесто извит връх. Шш. яйцевидни. Сем. крилати. ... *Platycladus*
4². Шш. люспи без восъчен налеп. Сем. тясно крилати. 5
5¹. Шш. кълбовидни. Шш. люспи слабо завити в края. *Thujaopsis*
5². Шш. продълг.-елипсовидни. 6
6¹. Шш. люспи с ясно забележим шип. Сем. с 2 неравни крилца. *Calocedrus*
6². Шш. люспи без кукесто извит връх. Сем. с 2 еднакви крилца. *Thuja*

Род *Calocedrus* Kurz

Речен кедър

C. decurrens (Torr.) Florin - Речен кедър. [*Libocedrus decurrens* Torrey] Дв. 40-60 м. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. Дек., Лиуф.

Род *Chamaecyparis* Sprach

Лъжекипарис

1¹. Люсповидните л. прилепнали, с гръбна кръгла жлеза; стр. с кил, покриват по-малките лицеви. Шш. до 10 mm в диам. Сем. 4.3-4.7 × 3.4-4 mm. *C. lawsoniana*

1². Люсповидните л. с разперени върхове, с неясна жлеза; стр. ладиевидни, лицевите плоски. Шш. до 6 mm в диам. Сем. 3.5-4 × 3.8-4.2 mm. *C. pisifera*

C. lawsoniana (A. Murr.) Parl. - Лавзонов л. Дв. 25-30 м. Интр. В паркове и дворове. 0 .. 700 м. III-IV. Пр.: С. Ам. - Орегон и Калифорния. Б, Р, С, Т. Дек., Лиуф.

C. pisifera (Siebold & Zucc.) Endl. - Грахов л; Сауара. Дв. до 20 м. Интр. В паркове. Пр.: Япония. Б, Р. Дек.

Род *Cupressus* L.

Кипарис

1¹. Л. сребристи, на гръбната страна с дълбока бразда и ясно забележима жлеза. Шш. с диам. до 20 mm, от 6-8 многогълни люспи с д. шипче в средата. *C. arizonica*

1². Л. светлозелени, на гръбната страна с по една изпъкнала жлеза. Шш. с диам. 20-30 mm, от 8-14 щитовидни 5-6-гълни люспи с късо шипче в средата. Сем. 4-5 × 3-4 mm. *C. sempervirens*

C. arizonica Mill. - Аризонски к. Интр. 9-20 м. В паркове. IV-V. Пр.: С. Ам. Б, Р. Дек., Лиуф.

C. sempervirens L. - Обикновен к. Дв. 25-30 м. Интр. В дворове и паркове в източната част на страната. Адв. ЧМ (с). 0 .. 900 м. IV-V. Пр.: Егейската област. Б, Г (NE,NAe), Р, Т. Дек., Лиуф.

Род *Juniperus* L.

Хвойна; Смрика

1¹. Всичките л. игловидни, разп. по 3 в прешлени. 2

1². Всичките или повечето от л. люсповидни,

разп. срещ. 5

2¹. Л. отгоре с изпъкнала средна ж., достигаща до върха им. Зрелите шш. (галбулите) 6-10 mm, червено-кафяви, с 2-4 семена. Сем. 6-7 × 4-4.5 mm. ... *J. deltoides*

2². Л. отгоре без ж. или с ж., достигаща до средата им. Зрелите шш. сивосинкави до черни. 3

3¹. Л. сребристорозелени. Шш. с диам. 4-9 mm, лъскави, черни; с по 1 семе. Узряват за 18 месеца. *J. squamata*

3². Л. тъмнозелени. 4

4¹. Л. с д. 6-12 mm, по-д. от шш. Шш. 5-9 mm, сивосинкави с налеп; изправени, с 2-3 семена; 5-9 mm. Узряват за 2 години. Сем. 4-5 × 2-3 mm. *J. communis*

4². Л. с д. 4-8 mm, по-к. или приблизително равни на шш. Шш. 7-8 mm, синкавочерни. Сем. 4.5-5 × 3-3.5 mm. *J. sibirica*

5¹. Шш. в диам. 7-13 mm. 6

5². Шш. в диам. 4-8 mm. 8

6¹. Клк. със сечение 1.2-2 mm, при откъсване отделят неприятна миризма. Л. зелени. Шш. черни с белезникав налеп, с 1-3 семена.

..... *J. foetidissima*

6². Клк. със сечение 0.7-1.3 mm, без неприятна миризма. 7

7¹. Клк. със сечение 1-1.2 mm. Шш. тъмносини до черни, отначало със сив налеп, с 1-4 семена. Сем. 5-5.5 × 4-4.8 mm. Младите клк. с люсповидни л., старите - с игловидни.

..... *J. chinensis*

7². Клк. със сечение 0.7-1.3 mm. Л. сиво-зелени. Шш. тъмносини, покр. със сивосинкав налеп, с 3-7 семена. Сем. 4.4-5 × 3-3.5 mm. *J. excelsa*

8¹. Ниски, стелещи се или приповдигнати храсти. Шш. наведени. 9

8². Изправени дървета. Шш. изправени. 10

9¹. Люсповидните л. заострени. Шш. кълбовидни до двуделни, сини. *J. horizontalis*

9². Люсповидните л. тъпи, сраснали с клк. Шш. 5-7 mm, сферични, наведени, синьочерни със сив налеп. Сем. 3.7-4.5 × 2.5-3 mm.

..... *J. sabina*

10¹. Кората опадва на люспи. Люсповидните л. не се застъпват, или се застъпват на не повече от 1/5 от дължината им. Шш. закръглени до двуделни, узряват за една година. *J. scopulorum*

10². Кората опадва на ленти. Люсповидните л.

се застъпват на повече от 1/4 от дължината им. Шш. 5 mm, яйцевидни, сладки на вкус, с 1-2 семена, узряват за 2 години. Сем. 3.5-4 × 2.4-2.8 mm. *J. virginiana*

J. chinensis L. - Китайска х. Храст/Дърво. 1-25 m. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: Китай, Монголия, Япония, Корея, ЮИ. Русия. **Б, Р, Дек.**

J. communis L. - Обикновена х. [*J. rugata* K. Koch] Хр. 0.6-12 m. По сухи кам. и храсталични м. ЦБ. 200 .. 1900 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Тех., Дек., Леч., Луф.*

J. deltoides R. P. Adams - Червена х. [*J. oxycedrus* L. subsp. *deltoides* (R. P. Adams) N. G. Passal.] Храст/Дърво. 5-10 m. По припечни м. *Чм, Спн, Сф, Зн, Вт, Зпн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1320 m. II-V. [VIII-XI] . **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Луф.*

J. excelsa M. Bieb. - Дървовидна х. Хр./Дв. 6-15 m. По сухи склонове. *Стд, Рд* (з,с). 300 .. 1200 m. III-IV. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

J. foetidissima Willd. - Воняща х. Дв. 6-25 m. **Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т** [NT].

J. horizontalis Moench - Хоризонтална х. Хр. 10-30 cm. 2дом. Вечноз. Интр. В градини и паркове. Пр.: С. Ам.

J. sabina L. - Казашка х. Хр. 60-80 cm. По голи отвесни или с голям наклон вар., по-рядко силикатни, ск., ск. издатини и сипеи. *Прб* (з), *Спн* (с), *Рл, Рд* (и). 550 .. 1300 m. IV-V. [III-V]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Дек.*

J. squamata Vuch.-Ham. ex D. Don - Люспеста х. Храст/Дърво. 2-12 m. Вечноз. 1дом./2дом. Интр. В градини и паркове. Пр.: Аз. *Дек.*

J. virginiana L. - Вирджинска х; Моливно дърво. Дв. 20-30 m. Интр. В паркове. 0 .. 1500 m. IV-VI. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С.** *Дек.*

Род *Platyclusus* Sprach
Мазия

P. orientalis (L.) Franco - Източна м. [*Biota orientalis* Endl.; *Thuja orientalis* L.] Дв. 15-20

m. Интр. В паркове и дворове. Инв. *Прб* (з), *Срг* (з), *Спн* (з). 0 .. 1000 m. III-IV. Пр.: Китай, Корея. **Б, Р, Дек., Луф.**

Род *Thuja* L.
Туя

1¹. Л. еднакво оцветени от двете страни на клк. Плоските л. с ясно забележима надл. овална жлеза. Шш. с 3-4 двойки сем. люспи, от които само 2 двойки образуват 2 семена. Сем. 5.8-6.2 × 2.9-3.1 mm. *T. occidentalis*

1². Л. оцветени различно от двете страни на клк. Плоските л. със слабо забележима жлеза. Шш. с 4-6 двойки сем. люспи, от които само 2-3 двойки образуват 3 семена. Сем. 5.3-6 × 2.8-3.2 mm. *T. plicata*

T. occidentalis L. - 3. т. Дв. 6-25 m. Интр. В паркове и дворове. Адв. *СИБ.* 0 .. 800 m. II-V. Пр.: САЩ. **Б, Р, Дек.**

T. plicata Donn ex D. Don - Гигантска т. [*Thuja gigantea* Nutt.] Дв. 15-35 m. Интр. II-IV. Пр.: С. Ам. **Б, Р, Дек.**

Род *Thujaopsis* Siebold & Zucc.
Туйопсис

T. dolabrata (Thunb. ex L. f.) Siebold & Zucc. - Японски т; Асунаро. Дв. до 40 m. Интр. Пр.: Япония. *Дек.*

Подсемейство **Sequoioideae** Quinn
Секвоеви

[Metasequoiaceae H. H. Hu & W. C. Cheng]

1¹. Листоп. дърво. Л. и клк. срещ. Шш. елипсовидни, с д. 18-25 mm, по 1 на къса дръжка. *Metasequoia*

1². Вечноз. дървета. Л. и клк. посл. ... 2

2¹. Кората се отделя на влакна. Л. шиловидни без ръбове, с д. 3-6 mm. ... *Sequoiadendron*

2². Кората не се отделя на влакна. Л. плоски, с д. 15-20 mm, отдолу с 2 бели линии. . *Sequoia*

Род *Metasequoia* Miki
Метасеквоя

M. glyptostroboides Hu & Cheng - Китайска м. Дв. Листоп. 20-35 m. Интр. В паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 800 m. IV-VI. Пр.: Централен Китай. *Дек., Луф.*

Род *Sequoia* Endl.

Секвоя

S. sempervirens Endl. - Вечнозелена с. Дв. Вечноз. Правени са опити за интродукция през 70-те на XX век. Пр.: С. Ам. - Калифорния (Тихоокеанско крайбрежие). Дек., Лицф.

Род *Sequoiadendron* J. Buchholz

Мамутово дърво

S. giganteum (Lindl.) J. Buchholz - Гигантско мамутово дърво. [*Sequoia gigantea* (Lindl.) Decaisne] Дв. Вечноз. 90-100 m (и повече). Интр. В паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 800 m. IV-V. Пр.: С. Ам. (Сиера Невада). **Б, Р.** Дек., Лицф.

Подсемейство **Taxodioideae** Endl. ex K. Koch

Блатнокипарисови

[Taxodiaceae Saporta]

1¹. Л. само на д. клк. Шш. кълбовидни с диам. 2-3 cm, с вдървенели люспи и затъпено връхче. Сем. 5-7 × 2-3 mm. *Cryptomeria*

1². Л. разп. на скъсени клк., които опадват есента заедно с л. Шш. топчести, в диам. около 3.5 cm, приседнали. Сем. 10-12 × 5.5-7 mm. *Taxodium*

Род *Cryptomeria* D. Don

Криптомерия

C. japonica (L. f.) D. Don - Японска криптомерия. Дв. Вечноз., до 100 m. Интр. В паркове. V-V. Пр.: Ю. Япония и И. Китай. **Б, Р, С.** Дек., Лицф.

Род *Taxodium* Rich.

Блатен кипарис

T. distichum (L.) Rich. - Обикновен б. б. Дв. до 45 m. Интр. В паркове. V-V. [X-X]. Пр.: САЩ. **Б, Р.** Дек., Лицф.

Семейство **Sciadopityaceae** Luerss.

Чадърборови

[Taxodiaceae, p.p.]

Род *Sciadopitys* Siebold & Zucc.

Чадър-бор

S. verticillata Sieb. & Zucc. - Прешленест чадър-бър. Дв. Вечноз. 15-27 m. Отглеждан в миналото (парк Врана) и загинал. Пр.: Ю. Япония (ендемит). Дек., Лицф.

Семейство **Pinaceae** Lindley

Борови

1¹. Л. по 2, 3 или 5 заедно в снопчета. .. *Pinus*

1². Л. единични или единични и по много в снопчета. 2

2¹. Р. само с д. клк. Л. единични. 3

2². Р. с д. и скъсени клк. Л. на дългите клк. единични, а на скъсените по 15-60 в снопчета. 6

3¹. Л. с дисковидно разширение в осн. и след опадване оставят кръгла следа по кората. Шш. изправени и след уязване са разпадат люспа по люспа. *Abies*

3². Л. без дисковидно разширение в осн. Шш. увиснали или насочени встрани и след уязване опадват цели. 4

4¹. Л. четиристенни, рядко плоски, заловени върху подутини по кората, които остават след опадването и правят кората грапава. .. *Picea*

4². Л. плоски с 2 бели ивици отдолу. 5

5¹. Л. с д. 20-35 mm. Пъпките д. и тесни, заострени. Покривните люспи на върха триделни. Шш. д. до 12 cm. Л. след опадване оставят елипсовидна следа по кората. *Pseudotsuga*

5². Л. с д. 10-25 mm. Пъпките малки и закръглени, или късо заострени. Покривните люспи не са триделни. Шш. д. до 3.5 cm. *Tsuga*

6¹. Вечноз. р. Шш. по-големи от 4 cm и след уязване опадват люспа по люспа. ... *Cedrus*

6². Листоп. р. Шш. с диам. до 4 cm, опадват цели. *Larix*

Род *Abies* Mill.

Ела

1¹. Л. с по 2 бели ивици и по двете повърхности. 2

1². Л. с 2 бели ивици само по долната повърхност. 6

2¹. Л. до 4 cm д. Покривните люспи се подават навън или са скрити. 3

2². Л. над 4 cm д. Покривните люспи не се подават навън. 5

3¹. Младите клк. голи. Л. сивозелени, твърди, бодливи, къси, 9-15 mm × 2 mm, гъсто разп. от всички страни на клк., в осн. ясно разширени. Шш. светлокафяви; яйцевидно цилиндрични, 8-15 cm × 4-5 cm. Покривната люспа яйцевидна, в горния край заострена, 5-6 пъти

по-к. от шишарковата. Сем. 9-12 × 5.5-6.5 mm, с крило 15-20 mm. *A. pinsapo*
3². Младите клк. мъхнати. Л. по-д. от 25 mm. 4
4¹. Л. 4.5-8 cm, прилегнали към клк., ясно гребеновидно разп.. Шш. 6-10 × 3-4 cm, яйцевидно цилиндрични. Покривните люспи дребни и скрити. *A. lasiocarpa*
4². Л. плътно прилепнали с основната си част от долната страна на клк. Шш. 10-25 cm × 4-8 cm, цилиндрични. Покривните люспи по-д. от шш., обърнати назад и ги закриват. ...
..... *A. procera*
5¹. Л. сивосинкавозелени, с д. 3-8 cm, меки, възтъпи, небодливи, об. сърповидно извити нагоре. Сем. 7.5 × 3.8 mm, с крило 13-16 × 7-9 mm. *A. concolor*
5². Л. блестящи, тъмнозелени, по-к. от 4 cm. Сем. 8-10 × 5-6 mm, с крило 8-10 mm.
..... *A. grandis*
6¹. Младите клк. голи. Л. по различни по възраст клк. се разполагат гребеновидно и цилиндрично. Зрелите шш. по-д. от 12 cm. .. 7
6². Младите клк. повече или по-малко влакнести. Л. се разполагат само гребеновидно. Шш. по-к. от 15 cm..... 8
7¹. Л. 16-25 cm × 2 mm; при младите р. гребеновидно разп.; при възрастните обхващат цялата клк. Шш. цилиндрични, 12-20 cm × 3-5 cm, приседнали. Покривните люспи се подават навън и са обърнати назад. Сем. 7-13 × 5-6 mm, с крило 12-20 × 10-13 mm.
..... *A. cephalonica*
7². Л. 15 × 2-2.5 mm; обхващат младите клк. цилиндрично, на старите се разполагат двуредно. Шш. 15-20 cm × 4-6 cm. Покривните люспи къси, не се подават навън.
..... *A. numidica*
8¹. Младите клк. покр. с рано опадващ жълтеникав индументум. Шш. смолисти. Покривните люспи обратно завити, ситно назъб. и с д. осилче. Сем. 7.5-15 × 3.8-4.2 mm, с крило 8-25 mm. *A. nordmanniana*
8². Младите клк. гъсто покр. с къси влс., рядко възголи. Шш. незасмолени. Покривните люспи късо издадени навън и извити назад. 9
9¹. Л. на стр. клк. ± връзани на върха. Пъпките не са смолисти. Едногодишните клк. грубовлакнести. Шш. 10-20 × 3-4 cm. Сем. 7-12 × 5.5-6.5 mm, с крило 15-20 × 10-15 mm.

..... *A. alba*
9². Л. заострени на върха. Пъпките смолисти. Едногодишните клк. възголи. Шш. 10-13 × 4-5 cm. *A. borisii-regis*

A. alba Mill. - Бяла е. Дв. 5-50 m. В гори. *Смн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с). 400 .. 2000 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**. *Дек., Дъб., Гор.*

Abies ×borisii-regis Mattf. - Царборисова е. [*A. alba* Mill. subsp. *borisii-regis* (Mattf.) Koz. & Andr.] Дв. 5-50 m. В гори. *Блс, Слв, Пн, Рл, Рд*. 400 .. 2000 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**. *Дек., Дъб., Гор.*

A. cephalonica Loud. - Гръцка е. Дв. 5-30 m. Интр. Култ. В паркове и горски култури.. IV-V. Пр.: Гърция. **Б, Г** (NC,NE,NAe). *Дек., Лишф.*

A. concolor Lindl. - Сребриста е. Дв. 40-50 m. Интр. В паркове. 0 .. 1500 m. IV-V. Пр.: С. Ам. **Б, Р**. *Дек., Тех., Лишф.*

A. grandis Lindl. - Гигантска е. Дв., до 75 m. Интр. В паркове. Евксиноград. Пр.: С. Ам. (запад). *Дек.*

A. lasiocarpa (Hook.) Nutt. - Аризонска е. [*A. arizonica* Merr.] Дв., до 20 m. Интр. В паркове. Пр.: САЩ (Аризона). *Лишф., Дек.*

A. nordmanniana (Stev.) Spach - Кавказка е. Дв., до 60 m. Интр. В паркове. V-V. Пр.: Кавказ и Мала Аз. **Б, Р, Т**. *Лишф., Дек.*

A. numidica De Lannoy - Алжирска е. Дв. 10-35 m. Интр. Култ. по Черноморското крайбрежие. Пр.: Алжир. *Лишф., Дек.*

A. pinsapo Boiss. - Испанска е. Дв. 15-30 m. Интр. В паркове. IV-V. Пр.: Ю. Испания. **Б**. *Дек., Лишф.*

A. procera Rehder - Благородна е. [*A. nobilis* Lindl.] Дв., до 80 m. Интр. В паркове. Пр.: САЩ. *Лишф., Дек.*

Род *Cedrus* Trew

Кедър

1¹. Младите клк. гъсто овласени, увиснали. Л. сивосинкаво зелени до сребристи, с д. 20-50 mm. Женските шш. с д. 7-10 cm; яйцевидни или бъчвовидни. Шш. люспи голи или леко овласени по края. Сем. 12-17 × 6-7 mm, с крило 16-22 × 20-25 mm. *C. deodara*

1². Малките клк. голи или пухести, разперени. Л. зелени, по-к. от 35 mm. Шш. люспи пухести. 2

2¹. Короната пирамидална. Младите клк. пухести. Л. с д. до 25 mm, зелени, ± квадратни в сечение. Шш. ± цилиндрични, с д. 5-7 cm. Сем. 10-12 × 5.5-6.5 mm, с крило 12-25 × 10-20 mm. *C. atlantica*

2². Короната чадъреста. Младите клк. ± голи. Л. с д. 15-35 mm, тъмно-зелени, в сечение правоъгълни. Шш. бъчвовидни, с д. 8-10 cm. Сем. 10-18 × 4-5 mm, с крило 12-20 × 15-18 mm. *C. libani*

C. atlantica (Endl.) Manetti ex Carriere - Атлантически к. [*C. libani* subsp. *atlantica* (Endl.) Batt & Trab.] Дв. 25-60 m. Интр. В паркове. 0 .. 1200 m. IX-X. Пр.: С. Аф. - Атласки пл. **Б, Г, Р. Дек., Луф.**

C. deodara (Roxb. ex D. Don) G. Don - Хималайски к. Дв., до 50 m. Интр. В горски култури и паркове в източните ч. на страната. IX-X. Пр.: Аз. - Хималаи. **Б, Г. Дек., Луф., Гор.**

C. libani A. Rich. - Ливански к. Дв. 25-50 m. Интр. В паркове и горски култури. 0 .. 1200 m. IV-X. Пр.: Мала Аз. **Б, Г, Т. Дек., Луф.**

Род *Larix* Mill.

Лиственица

1¹. Младите клк. голи. Покривната шш. люспа с шиловиден връх, който се вижда. Сем. люспи отвън голи. Сем. 2.7-4.3 × 2.2-2.5 mm, с крило 3-5 mm. *L. decidua*

1². Младите клк. слабо овласени. Покривната шш. люспа не се вижда. Сем. люспи отвън с четинести влс. Сем. 3-4 × 2.2-2.4 mm, с крило 4-5 mm. *L. sibirica*

L. decidua Mill. - Европейска л. Дв. 40-50 m. Интр. В паркове и горски култури. *Смн, Вм, Рл.* 0 .. 2000 m. IV-VI. Пр.: Карпати, Алпи. **Б, Г (NE), Р, С. Дек., Луф., Гор.**

L. sibirica Ledeb. - Сибирска л. Дв. 20-50 m. Интр. В паркове. Пр.: Сибир. **Дек., Луф.**

Род *Picea* Dietr.

Смърч

1¹. Л. плоски, отдолу с 2 белезникави ивици. Сем. 3-3.6 × 1.8-2.2 mm. *P. omorika*

1². Л. четиристенни, леко сплеснати. 2

2¹. Младите клк. изцяло голи. 3

2². Младите клк. повече или по-малко влакнести. 5

3¹. Младите клк. жълтокафяви. Пъпките с полегнали люспи. Л. лъскавозелени, обхващат изцяло клк. Шш. люспи със слабо назъб. преден край. *P. torano*

3². Младите клк. оранжевочервени. Пъпките с извити назад люспи. Л. сребристи, дъговидно извити. Шш. люспи вълновидно назъб. 4

4¹. Шш. люспи с форма на перки; на върха целокр.; удължени на 0.5-3 mm спрямо крилицата на сем. Л. с д. (0.8-)1.5-2(-2.5) cm. Сем. 2.6-3.1 × 1.4-1.7 mm, с крило 9-10.5 × 3.5-4 mm. *P. glauca*

4². Шш. люспи ромбовидни или елиптични, върховете неравномерно назъб.; удължение повече от 3 mm спрямо крилицата на сем.; Л. с д. 1.2-3(-3.5) cm. Женските шш. 8-10 × 2-3 cm. Сем. 3.8-4.2 × 2.2-2.4 mm, с крило 9-12 × 3.5-4 mm. *P. pungens*

5¹. Пъпките смолисти. Шш. яйцевидни. *P. jezoensis*

5². Пъпките не са смолисти. Шш. цилиндрични. 6

6¹. Младите клк. слабо влакести или голи. Л. по-д. от 15 mm, на върха заострени. Шш. 10-20 × 3-5 cm. Сем. 4-5 × 2-3 mm, с крило 8-15 mm. *P. abies*

6². Младите клк. покр. с гъсти влс. Л. не по-д. от 10 mm, на върха притъпени. Шш. по-к. от 10 cm, по-т. от 2.5 cm. Сем. 2.5-3.5 × 1.8-2.2 mm, с крило 7-9 mm. *P. orientalis*

P. abies (L.) Karsten - Обикновен с. [*P. excelsa* Link] Дв. 5-60 m. В гори. *Смн* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 1400 .. 2200 m. IV-VI. **Б, Г (NE), М, Р, С. Дек., Луф., Гор.**

P. glauca (Moench) Voss - Бял с. Дв., до 30 m. Интр. В градини и паркове. Пр.: С. Ам. **Б, Р. Дек.**

P. jezoensis (Siebold & Zucc.) Carriere - Йезов смърч; Тъмнокор с. [*P. ajanensis* Fisch.] Дв., до 50 m. Интр. В паркове. Пр.: Аз. - Аянска област на Далечния изток. **Дек.**

P. omorika Purk. - Сръбски с. Дв., до 30 m. Интр. В паркове. Балк.: **С, Б, Р. Луф., Дек.**

P. orientalis (L.) Peterm. - Източен с. Дв. 30-45

т. Интр. София. Пр.: Кавказ, Армения, Мала Аз. *P. T. Лицф., Дек.*

P. pungens Engelm. - Бодлив смърч; Сребрист с. Дв. 30-50 м. Интр. В паркове. 0 .. 1200 м. IV-VI. Пр.: С. Ам. **Б, Г (NE), P, C.** *Лицф., Дек.*

P. torano (Siebold ex K. Koch) Koehne - Японски с. [*P. polita* (Siebold & Zucc.) Carriere] Дв., до 40 м. Интр. В паркове. Кричим. Пр.: Централна Япония. *Дек.*

Род *Pinus* L.

Бор

1¹. Л. по 5 в сночета (брахибласти). 2
1². Л. по 2-3 в сночета (брахибласти). ... 8
2¹. Пъпчето на апофизата в горния край. ... 3
2². Пъпчето на апофизата в средата. 7
3¹. Младите клк. гъсто покр. със сивокафяви влс. *P. pumila*
3². Младите клк. голи, рядко скабо окосмени. 4
4¹. Л. с д. до 12 см. Пъпките смолисти. Шш. с д. до 15 см. 5
4². Л. с д. над 12 см. Пъпките без смола. 6
5¹. Младите клк. ± голи. Листа твърди, неувиснали, прибрани към клк. Апофизата леко изпъкнала, ш. Сем. 7.5-8.5 × 5-6 mm, с крило 12-15 × 8-9 mm. *P. peuce*
5². Младите клк. с червено-кафяви влс. Л. меки, ± увиснали. Апофизата неизпъкнала. Сем. 6.5-7.5 × 3.2-3.8 mm, с крило 12-20 mm. *P. strobus*
6¹. Пъпките с червеникави влс. Л. плътни, стърчащи, тъмнозелени, по края назъб., с д. 5-10 см, по 5 в брахибласт. Шш. по-к. от 14 см. Апофизите до 2 см ш., с късо шипче. Сем. 5-6 × 2-3 mm, с крило 10-15 × 7.5-8.5 mm. *P. sibirica*
6². Пъпките голи. Л. тънки, сивозелени, висящи; с д. до 20 см. Шш. с д. 15-25 см. Апофизите не са ясно изразени. Сем. 8-10 × 5-6 mm, с крила 24-30 mm. *P. wallichiana*
7¹. Апофизата с д. шип. *P. aristata*
7². Апофизата с късо шипче. *P. balfouriana*
8¹. Л. по 3 в брахибласт. 9
8². Л. по 2 в брахибласт. 14
9¹. Брахибластите опадват заедно с л. ... 10
9². Брахибластите остават върху клк. след опадване на л. 12
10¹. Л. д. до 25-30 см, по 3 в брахибласт. Шш. 20-40 см. Апофизите с д. кукестозавит шип.

Сем. с крило до 20 mm. *P. coulteri*
10². Л. д. до 15 см. Шш. по-к. от 15 см. Апофизите с къс шип. 11
11¹. Л. по-к. от 12 см, тъмнозелени, твърди. Пъпките смолисти. Шш. по-к. от 9 см. Апофизата с късо право шипче. Сем. 3.8-4.6 × 2.4-3 mm, с крило 15-20 × 5-6 mm. ... *P. rigida*
11². Л. по-д. от 12 см, светлозелени, тънки, неколккратно завити в осн. Пъпките без смола. Шш. по-д. от 9 см. Апофизата с късо извито шипче. *P. taeda*
12¹. Л. по 3, понякога по 5 в брахибласт. Пъпките без смола. Шш. 12-24 см. Апофизата с тънко обърнато назад шипче. Сем. 10-12 × 6-7 mm, с крила 2-3 mm. *P. jeffreyi*
12². Л. по 3, понякога 2 в брахибласт. Пъпките смолисти. Шш. по-к. от 15 см. Пъпчето на апофизата черно със завито в осн. и изправено към върха късо шипче. 13
13¹. Зимните пъпки цилиндрични, засмолени. Женските шш. симетрични, удължено конусовидни. Л. груби. Връхчето на апофизата с ясно, запазено заостряне. Шш. се разпадат върху клк. (не опадват). Сем. 7-9 × 5-6 mm, с крило 18-25 × 5-7 mm. ... *P. ponderosa*
13². Зимните пъпки яйцевидни, не са засмолени. Л. тънки. Женските шш. асиметрични. Връхчето на апофизата без или с малко нетрайно заостряне. Шш. опадват цели. Сем. 6-8 × 3.5-4.5 mm, с крило 20-26 × 7-9 mm. *P. radiata*
14¹. Л. с д. до 9 см. 15
14². Л. по-д. от 9 см. 22
15¹. Л. по-к. от 5 см. Пъпките смолисти... 16
15². Л. по-д. от 5 см. Пъпките без смола или слабо смолисти. 18
16¹. Пъпчето на апофизата заградено с черно пръстенче. Сем. 4-4.5 × 2.5-3 mm, с 2-5 пъти по-д. от тях крила. *P. mugo*
16². Пъпчето на апофизата с пръстенче... 17
17¹. Пъпчето с малко плоско шипче. Сем. 3-5 × 1.5-2.5 mm, с крило 7-9 × 3.5-4.5 mm. *P. banksiana*
17². Пъпчето с малко извито шипче. Сем. 4-5 × 2.5-3.2 mm, с крило 8-10 mm. *P. contorta*
18¹. Шш. с д. 3-7 см. 19
18². Шш. с д. 5-11 см. 20
19¹. Л. сивозелени с назъб. ръбове; с д. 4-7 см. Шш. яйцевидно конични, с д. 2.5-7 см. Пъпчето без шипче. Сем. 3-5 × 2.2-3.5 mm, с крила 10-15 mm. *P. sylvestris*

19². Л. тъмнозелени, слабо усукани. Шш. удължено конусовидни. Пъпчето с извито нагоре шипче. *P. virginiana*

20¹. Л. прави, твърди, бодливи, в осн. с черни люспи. Пъпките смолисти. Шш. яйцевидни. Шш. люспи отвън и отвътре ± еднакво оцветени. Апофизата набръчкана, пъпчето с подвито назад връхче. Сем. 6-7 mm с 20-30 mm крило. *P. heldreichii*

20². Л. синкавозелени, тънки и нежни. Пъпките без смола. Шш. удължено конични. 21

21¹. Шш. приседнала. Апофизата извита. *P. brutia*

21². Шш. с д. дръжка. Апофизата изпъкнала, с малко пъпче без бодил. Сем. 5.5-6.5 × 3-3.5 mm, с крило 18-23 × 4-6 mm. ... *P. halepensis*

22². Л. с д. 15-20 cm. Пъпките едри, без смола. Шш. 10-15 cm д., яйцевидно-конични, с изпъкнала ромбична апофиза и право или завитов бодил пъпче. Сем. 7.6-8 × 4.2-4.6 mm, с крило 25-32 × 8-10 mm. *P. pinaster*

22². Л. с д. 10-15 cm. 23

23¹. Короната конична. Кората сивочерна. Пъпките смолисти. Женските шш. 5-7.5 × 3 cm; лъскави, сивокафяви. Апофизата ромбична със светлокафяво пъпче. Сем. 4-7.5 × 3.8-4.3 mm, с крила 12-25 mm. *P. nigra*

23². Короната чадъреста. Кората сивокафява. Пъпките без смола. Женските шш. 11-13 × 7-10 cm, лъскаво кестеняви. Апофизата 5-6-ъгълна, пъпчето 4-ъгълно със слабо изразен шип. Сем. 15-20 × 7-11 mm, без крило или с крило до 10 mm. *P. pinea*

P. aristata Engelm. - Осилест б. Дв., до 15 m. Интр. В паркове. Ситняково и Саръгьол. 2000 .. 2000 m. Пр.: САЩ (Тихоокеанско крайбрежие). Дек.

P. balfouriana Balf. - Балфуров б. Дв., до 22 m. Интр. В паркове. Ситняково и Саръгьол. 2000 .. 2000 m. Пр.: САЩ (Тихоокеанско крайбрежие). Дек., Луф.

P. banksiana Lamb. - Банков б. Дв., до 27 m. Интр. В паркове. Врана. Пр.: С. Ам. (Атлантическа част). Б, Р. Дек., Луф.

P. brutia Ten. - Калабрийски б. [*P. halepensis* subsp. *brutia* (Ten.) Holmboe] Дв., до 20 m. В ксеротермни местообитания. Рд (и). 0 .. 500 m. III-IV. [X-XI]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Б, Г

(NC,NE,NAe), Т. Дек.

P. contorta Douglas ex Loudon - Усукан б. Дв., до 50 m. Интродуцирано. В паркове. Врана. Пр.: С. Ам. (Тихоокеанско крайбрежие). Б, Р. Дек., Луф.

P. coulteri D. Don - Култеров б. Дв. 10-24 m. Интродуцирано. В паркове. Пр.: С. Ам. - Калифорния. Дек.

P. jeffreyi Balf. - Джефриев б. Дв. 25-40 m. Интродуцирано. В паркове. Пр.: С. Ам. - Калифорния. Дек.

P. halepensis Mill. - Алепски бор; Крайморски б. [*P. maritima* Mill.] Дв. 5-25 m. Интр.. В парковете в топлите райони на страната и като насаждения. Срз (з), Рд (и). 350 .. 400 m. Пр.: Срз.. Б, Г (NC,NE,NAe), М. Дек., Луф.

P. heldreichii Christ. - Черна мура. Дв. 25-30 m. Образува чисти или см. г. с други иглолистни видове (на вар.) Слв, Пн. 1400 .. 2200 m. V-VII. [LC]. Б, Г (NC,NE), М, С. Дек., Луф.

P. mugo Turra - Клек. [*P. montana* Mill. subsp. *mugus* (Scop.) Willk.] Хр. 5-10 m. Във високопланински хрл. Стп (з,с), Блс, Вм, Пн, Рл, Рд (з). 1700 .. 2500 m. IV-VIII. Б, М, Р, С. Смл.

P. nigra Arn. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmb. - Черен б. Дв. 5-30 m. Образува чисти или смесени насаждения с други иглолистни или ширококол. г. (на вар.). Стп (з,с), Зн, Згн, Слв, Пн, Рл, Рд. 0 .. 1850 m. IV-V. Б, М, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т. Гор., Дек., Луф., Смл.

P. peuce Griseb. - Бяла мура. Дв. 25-30 m. В гори. Стп (с), Вм, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 1200 .. 2200 m. IV-VII. Балк.: Б, Г (NC,NE), М, С. Дек., Луф., Гор

P. pinaster Aiton - Морски б. Дв. 20-35 m. Интр. В паркове. IV-V. Пр.: ЮЗ. Срз.. Г, Т. Дек., Луф.

P. pinea L. - Пиния. Дв. 5-20 m. Интр. В паркове. Пр.: Пиренейски полуостров, СЗ. Аф., Мала Аз. Б, Г (NE,NAe), М, Т. Дек., Луф.

P. ponderosa Douglas ex C. Lawson - Пондерозов б. Дв. 18-39 m. Интр. В паркове. IV-V. Пр.: С. Ам. (Тихоокеанско

крайбрежие). **Б, Г, Р, С. Дек., Лиуф.**

P. pumila (Pall.) Regel - Кедров стланик; Нисък б. Хр., до 5 м. Интродуцирано. По паркове. Студоустойчив. Пр.: Сибир и С. Япония. **Дек., Лиуф.**

P. radiata D. Don - Радиален б. Дв., до 30 м. Интр. В градини и паркове. **Дек., Лиуф.**

P. rigida Mill. - Твърд б. Дв., до 30 м. Интр. В паркаове. Врана. Пр.: С. Ам. (източните равнинни ч.). **Дек.**

P. sibirica Du Roi - Сибирски б. Дв., до 40 м. Интр. В паркове. Прозход: Сибир. **Дек., Хрн.**

P. strobus L. - Веймутов б. Дв. 40-50 м. Интр. В паркове. 0 .. 1000 м. V-VI. Интр. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С, Т. Дек., Лиуф.**

P. sylvestris L. - Бял б. Дв. 5-40 м. Образува чисти или смесени насаждения с други иглолистни видове. *Стп, Вт, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд.* 1000 .. 2200 м. V-VI. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек., Лиуф., Гор.**

P. taeda L. - Тамянов б. Дв., до 46 м. Интр. В паркове. Кричим. Пр.: С. Ам. (източните равнинни ч.). **Дек., Лиуф.**

P. virginiana Mill. - Вирджински б. Дв., до 18 м. Интродуцирано. В паркове. Врана. Пр.: Атлантическа С. Ам. **Дек., Лиуф.**

P. wallichiana A. V. Jacks. - Хималайски б. [*P. excelsa* Wall. ex D. Don] Дв. 40-50 м. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: Хималаи (южни и западни склонове). **Б, Р. Дек., Лиуф.**

Род ***Pseudotsuga*** Carr.
Псевдоцуга

P. menziesii (Mirb.) Fr. - Дугласка ела. [*P. glauca* Mayr.; *P. douglasii* Carr.] Дв. 80-100 м. Интр. В паркове и горски култури. Адв. *Стп (з), Вт, Згн, Срг (з), Рд, Сргж.* 0 .. 1200 м. V-VI. Пр.: С. Ам. **Б, Г, Р, С. Дек., Лиуф., Гор.**

Род ***Tsuga*** Carriere
Цуга

1¹. Л. до 15 mm д., на върха остри, по края назъб. Шш. до 2.5 cm д. Семенните люспи по края назъб. Сем. 2.5-4 × 2.5-3 mm, с крило 6-8 mm. *T. canadensis*
1². Л. до 25 mm д., на върха слабо вдлъбнати,

по края гладки. Шш. до 3.5 cm д. Семенните люспи по края гладки. *T. caroliniana*
T. canadensis (L.) Carriere - Канадска ц. Дв. 30-50 м. Интродуцирано. Пр.: С. Ам. (Атлантическо крайбрежие). **Б, Р. Дек., Лиуф.**
T. caroliniana Engelm. - Каролинска цуга. Дв., до 30 м. Интр. Пр.: САЩ (Апалачи). **Дек., Лиуф.**

Семейство **Taxaceae** Gray
Тисови
[Cephalotaxaceae Neger]

1¹. Сем. се развиват единично на някои от клк. и обхванати почти изцяло от чашковидна червена месеста обв. (арилус). Л. отдолу без бели ивици. *Taxus*
1². Семенната люспа образува месест, изцяло затворен арилус. Л. отдолу с бели ивици. **2**
2¹. Л. с мека консистенция и тъп връх.
..... *Cephalotaxus*
2². Л. с твърда консистенция и заострен връх.
..... *Torreya*

Род ***Cephalotaxus*** Siebold & Zucc. ex Endl.
Главест тис

1¹. Л. 5-8 cm × 4 mm, на върха постепенно заострени, с кафяво остро връхче. .. *C. fortunei*
1². Л. 2-5 cm × 2-3.5 mm, на върха изведнъж заострени, към осн. стеснени постепенно. ..
..... *C. harringtonii*

C. fortunei Hooker - Фортунов г. т. Хр./Дв. Интр. Култ. в топлиите ч. на страната. V-V. [IX-X]. Пр.: Ю. Китай и Бирма. **Дек.**

C. harringtonii (Knight ex J. Forbes) K. Koch - Костилков главест тис. [*C. drupacea* Siebold & Zucc.] Хр./Дв., до 10 м. Интр. В паркове. Култ. в топлиите ч. на страната. Пр.: Централен Китай и Япония. **Дек.**

Род ***Taxus*** L.
Тис; Отровачка

1¹. Л. 20-35 × 2-2.5 mm. Сем. 6-8 × 4-5 mm. Арилусът продълг. *T. baccata*
1². Л. 10-20 × 1-2 mm. Сем. с д. до 5 mm. Арилусът сплеснат. *T. brevifolia*
T. baccata L. - Обикновен т.; Ягодов т. Храст/Дърво. 2-20 м. 2дом. По сенч., вл. м., покрай потоци. *Прб, Стп, Вт, Блс, Слв, Пн,*

Рл, Рд, Срж. 150 .. 1800 m. IV-VI. [VI-VIII].
 Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.
 Омп!, Дек., Леч., Хрн.

T. brevifolia Nutt. - Късолистен тис. Хр. 2-15
 m. Интр. В паркове. Евксиноград. Пр.: С.
 Ам. Дек.

Род *Torreya* Arnott

Торея

T. taxifolia Arnott - Тисолистна т. Дв.
 Отглежда се в Евксиноград. Пр.: С. Ам.
 (Флорида). Дек.

Отдел **MAGNOLIOPHYTA** Cronquist, Takht. & W. Zimm. ex Reveal

Покритосеменни

1¹. Дървета или храсти (вкл. лиани и
 полупаразитни храсти, с вторично
 задебеляване на ст., или треви. Цв. с
 разнообразен брой ч.. Оцв. двоен, понякога
 прост или липсва. Сем. с 2 семедела, поникват
 епигейно (изнасят се над почвата)...

..... **Magnoliopsida**
 1². Р. без вторична дървесина - треви или
 лиани, някои с храстовиден или дървовиден

(палми) изглед, или дребни водни р. (под 1
 cm) с ред. ст. и л. Оцв. прост (2 кръга), или
 ред. до люспици, рядко триделен с чш. и вч.
 Цветните ч. об. с брой, кратен на 3, или по-
 малко от 3. Сем. с 1 развит семедел, поникват
 хипогейно (остават в почвата). Някои

представители с филокладии (видоизменени
 клк., изпълняващи функцията на липсващите
 л.). **Liliopsida**

Клас **Magnoliopsida** Brongn.

Двусемеделни

1¹. Дървета или храсти, включително увивни
 и катерливи р. с вдървенено ст., прикрепващо
 се за предмети или други р. 2

1². Треви и полухрасти. 71

2¹. Полупаразитни храсти, развиващи се
 върху клк. на други храсти и дървета. Л.
 зелени, понякога люсповидни, срещ., рядко в
 прешлени. Santalales

2². Автотрофни дървета и храсти, прикрепени
 с корени в почвата или във водата. 3

3¹. Храсти с увивни или катерливи ст.
 Катерливи и увивни р., без бодли по ст. ... 4

3². Дървета или храсти с изправени ст. Рядко
 ст. полегнало, но тогава съставено най-често
 от плоски, месести, асимилиращи членчета
 (кладодии), и л. са видоизменени в бодли. . 14

4¹. Л. срещ. 5

4². Л. посл. 9

5¹. Л. прости. 6

5². Л. сл., текоперести. 8

6¹. Цв. зигмф., с тръбесто почти двуустно вч.
 Тч. 5, своб. Пл. ягода. Dipsacales

6². Цв. актмф. 7

7¹. Цв. 2пол. Вч. дълбоко 5-разделно, с
 разперени дялове. Тч. 5, сраснали. Пл. от 2
 сраснали при дръжката кутийки. .. Gentianales

7². Цв. 1пол. Вчл. 4-12. Тч. 12-36. Пл. сборна

костилка. Ranunculales

8¹. Оцв. от чш. и тръбесто-звънчевидно вч.
 Тч. 4. Плодникът 1. Lamiales

8². Оцв. венчевиден, от 4-8 лсч. Тч. и
 плодниците по много... Ranunculales

9¹. Р. с мустачки по ст. Л. прости, дланевидно
 изрязани или дланевидно сл. Vitales

9². Р. без мустачки по ст. 10

10¹. Вечноз. р., залавящи се за предмети или
 други р. с въздушни прикрепителни корени.
 Apiales

10². Листоп. р. с други белези. 11

11¹. Л. длановидно сл., с 3-7 дяла; дяловете на
 дръжки. Пл. сочна ягода. Ranunculales

11². Л. прости, перести или тройни. Пл. боб,
 тристенно орехче, или сочна мехунка. Цв.
 1пол. 12

12¹. Л. текоперести или тройни. Оцв. от чш. и
 зигмф. вч. Тч. 10: 9 сраснали и 1 своб. Пл. боб.
 Fabales

12². Л. прости. Оцв. венчевиден. Тч. своб. .. 13

13¹. Тч. много. Цв. 1пол. Пл. сочна мехунка с
 1-2 семена, която при зреенето се обвива от
 цветното легло и придобива изглед на сочна
 ягода. Austrobaileyales

13². Тч. 8. Цв. 2пол. Пл. тристенно орехче. ..
 Caryophyllales

14 ¹ . Цв. с чш. и вч. или с прост венчевиден оцв.	15	единични. Пл. костилков, ябълковиден или сборен. Л. прости или сл.	Rosales
14 ² . Цв. без оцв., със зачатъчен или с прост чашковиден оцв.; рядко с прост (сух или ципест) венчевиден оцв.	61	26 ¹ . Звр. горен.	27
15 ¹ . Вчл. (листчетата на простиа оцв. своб., рядко само някои от тях сраснали отчасти или изцяло.	16	26 ² . Звр. долен или полудолен.	45
15 ² . Всичките вчл. (листчетата на простиа оцв. ± сраснали.	48	27 ¹ . Плодниците 3-6, своб. или отчасти сраснали.	28
16 ¹ . Тч. повече от 15 (при храсти с долен или полудолен звр. - 8-10).	17	27 ² . Плодникът 1.	29
16 ² . Тч. по-малко от 15, рядко при 1пол. цв. повече.	26	28 ¹ . Л. длановидно нарязани, покриват пупките с разширена осн. на дръжката си. Сцв. сферични главици по-няколко на д. дръжка.	Proteales
17 ¹ . Ст. об. полегнало, асимилиращо, съставено от плоски месести членчета и л. видоизменени в бодли, или л. месести и обхващат съблото. Външ. оцв. лсч. чашковидни, вътр. венчевидни.	Caryophyllales	28 ² . Л. текоперести, без разширени дръжки. Сцв. метл.	Sapindales
17 ² . Р. с други белези.	18	29 ¹ . Цв. зигмф.	30
18 ¹ . Оцв. венчевиден, рядко от 3 опадващи чшл. и 6 или повече вчл. Плодниците много.	19	29 ² . Цв. актмф.	31
18 ² . Оцв. от чш. и вч. Чшл. повече от 3... 20		30 ¹ . Тч. 10, своб., или сраснали с дръжките си, или 9 срасват и 1 остава своб. Пл. боб.	Fabales
19 ¹ . Цветното легло вдлъбнато, чашковидно. Пл. делвовидна кутийка (от разрасналия хипантий, подобно на цинародий), в която се разполагат едносеменни орехчета.	Laurales	30 ² . Тч. 5-8, своб. Пл. мехуресто подута кутийка или двойна крилатка.	Sapindales
19 ² . Цветното легло изпъкнало. Пл. сборен. Сем. сочни или крилати.	Magnoliales	31 ¹ . Л. по-к. от 1 см, лин., лин. игловидни или тясноделтовидни.	32
20 ¹ . Л. срещ. Храсти или ниски дървета. ..	21	31 ² . Л. по-д. от 1 см.	33
20 ² . Л. посл. Дървета, рядко храсти.	24	32 ¹ . Л. тесноделтовидни, почти люсповидни. Оцв. 4-5- членен. Тч. 4-15. Цв. 2пол., събрани в тесни, почти класовидни гроздове. Пл. кутийка.	Caryophyllales
21 ¹ . Звр. горен. Пл. кутийка.	22	32 ² . Л. лин. или линейноигловидни. Оцв. 3-членен. Тч. 3. Цв. 1пол., по 1 в пазвите на л. Пл. ягода.	Ericales
21 ² . Звр. долен или полудолен. Пл. ягодовиден или кутийка.	23	33 ¹ . Л. срещ.	34
22 ¹ . Тч. сраснали в 5 снопчета. Цв. жълти. Л. с гладка повърхност.	Malpighiales	33 ² . Л. посл.	38
22 ² . Тч. своб. Цв. розови или бели. Л. с набръчкана повърхност.	Malvales	34 ¹ . Л. текоперести.	35
23 ¹ . Стлб. 2-5, своб. или сраснали почти до горе. Пл. кутийка.	Cornales	34 ² . Л. прости.	37
23 ² . Стлб. 1. Пл. ягодовиден, с кожест околоплодник. Сем. с червена месеста обв. Цв. яркочервени.	Murtales	35 ¹ . Оцв. 4-членен. Тч. 2. Съцветието тирс. Пл. крилатка.	Lamiales
24 ¹ . Тч. сраснали с дръжките си в тръбичка или в 5 снопчета. Пл. орехче или кутийка, обхваната от чш.	Malvales	35 ² . Оцв. 5-членен.	36
24 ² . Тч. своб.	25	36 ¹ . Тч. 5. Съцветието грозд. Пл. мехуресто подута кутийка.	Crossosomatales
25 ¹ . Сцв. главичковидни, сферични гроздове. Л. текоперести.	Fabales	36 ² . Тч. 10, сраснали в тъмна тръбичка. Съцв. метл. Пл. оранжева костилка, запазва се на клоните през цялата зима.	Sapindales
25 ² . Сцв. с друго устройство или цв.		37 ¹ . Л. елипсоовидни или продълг. елипсоовидни, равномерно назъб. Пл. кутийка. Сем. с оранжева месеста обв.	Celastrales

.....	41	венечните дялове.	52
39¹ . Л. прости, кожести, едро и остро (бодливо) назъб. Оцв. двоен, 4-5 членен. Тч. 4-5.	Aquifoliales	51² . Тч. колкото венечните дялове или по-малко.	53
39² . Л. текоперести. Тч. 5-6.	40	52¹ . Оцв. двоен, 3-7-делен. Пл. ягода или кутийка.	Ericales
40¹ . Съцветието грозд или метл. Тч. 6. Л. без крилати дръжки, с едро бодливо назъб. лсч. Пл. ягода, гол.	Ranunculales	52² . Оцв. прост, тръбест, 4-делен. Тч. 8. Пл. ягода или костилков.	Malvales
40² . Съцветието тирс. Тч. 5. Л. с крилати дръжки и ситно назъб. лсч. Пл. костилков, жлз. космат.	Sapindales	53¹ . Цв. зигмф. Тч. 2-5.	Lamiales
41¹ . Л. тройни или текоперести. Оцв. 1-5-членен. Тч. 5 или 8-10.	Sapindales	53² . Цв. актмф.	54
41² . Л. прости.	42	54¹ . Плодниците 2, свързани с близалцата. ..	Gentianales
42¹ . Храсти с 3-5-делни, рядко с прости бодли по дългите клк. Цв. жълти, по 2-3 заедно или в увиснали гроздове. Тч. 6. Пл. ягода.	Ranunculales	54² . Плодникът 1.	55
42² . Р. без бодли или с прости бодли, но тогава сцв. и пл. с друго устройство.	43	55¹ . Тч. 2. Вч. 4 (6)-делно. Пл. кутийка или ягода. Л. срещ., рядко посл.	Lamiales
43¹ . Вчл. 4-8, вътр. 5 сраснали в осн. Тч. 3-10. Пл. кутийка.	Ericales	55² . Тч. 4-5. Вч. 4-5-делно.	56
43² . Р. с други белези.	44	56¹ . Небодливи храсти. Съцветието грозд или метл. Пл. кутийка.	Lamiales
44¹ . Тч. разп. срещу вчл. Пл. костилковиден или дисковидно крилато орехче... Rosales	44 ²	56² . Бодливи храсти. Цв. по 1-3 в пазвите на л. Пл. ягода.	Solanales
.....	Sapindales	57¹ . Цв. зигмф., заедно по 2 или повече в щит, рядко единични. Тч. 5. Пл. ягода. Л. срещ.	Dipsacales
45¹ . Пл. кутийка с 2 ясно видими сег.. Сем. крилати.	Saxifragales	57² . Цв. актмф.	58
45² . Пл. ягода или костилка. Сем. не са крилати.	46	58¹ . Тч. 8-10, двойно повече от дяловете на вч. Цв. единични или събрани в грозд. Л. прости.	Ericales
46¹ . Л. посл., длановидно 3-5-делни. Сцв. грозд или метл. Пл. ягода.	Saxifragales	58² . Тч. на брой колкото дяловете на вч. ...	59
46² . Л. срещ., целокр. или с редки зъбчета. Чшл. и вчл. по 4. Съцветието сеник или щит. Пл. костилков.	47	59¹ . Оцв. прост, 3-делен, бял или жълтозелен. Пл. костилков. Л. посл.	Santalales
47¹ . Листоп. дървета и храсти. Л. целокр. Цв. 2пол. Тч. 4-5.	Cornales	59² . Оцв. двоен. Чшл., вчл. и тч. 3-5... 60	
47² . Вечноз. 2дом. храсти. Л. с назъб. ръб. Цв. 1пол. Тч. 4.	Garryales	60¹ . Л. опадващи, срещ. Вч. сраснало. Пл. кутийка или ягода (бяла или пурпурно-червена).	Dipsacales
48¹ . Звр. горен.	49	60² . Л. вечноз.. Цв. на вр. сцв., с жлз. чш., об. 5-делни. Пл. кутийка. ...	Escalloniales
48² . Звр. долен или полудолен.	57	61¹ . Дървета и храсти с млечен сок в л. и младите клк. Сцв. ресоподобен или главичковиден тирс или крушковидно вместилище с отвор на върха и цв. по вътр. стена. ...	Rosales
49¹ . Л. и младите клк. покр. със сребристи звездовидни влс. (люспици).	50	61² . Дървета и храсти с други белези.	62
49² . Л. без сребристи звездовидни влс. (люспици).	51	62¹ . Цв. 1пол. 1дом. или 2дом. р.	63
50¹ . Оцв. звънчевиден. Цв. 4-5 делни. Пл. сух с крила.	Ericales	62² . Цв. 2пол., или 2пол. и 1пол. (тогава р. 1дом.	69
50² . Оцв. тръбест, с 2 или 4 дяла. Пл. костилков.	Rosales	63¹ . 1дом. р.	64
51¹ . Тч. най-малко два пъти повече от		63² . 2дом. р.	65
		64¹ . Л. срещ. Вечноз. храст или ниско дърво.	Vuxales
		64² . Л. посл. Листоп. дървета и храсти, рядко вечноз. храсти. Тичинковите цв. в реси.	Fagales
		65¹ . Околоцветник напълно липсва	

(анемофилни р.).	66	животни).	Lamiales
65² . Оцв. развит или видоизменен до нектарни жлези или блюдовиден диск.	68	74² . Цв. с друго устройство. Л. без мехурчета.	75
66¹ . Цв. единични, в пазвите на л. Тч. 4-10. Пл. сплеснато едносеменно крилато орехче.	Garryales	75¹ . Л. пересто разсечени. Цветове събрани в прекъснат клас, издигнат над водата. Пл. се разпада на 4 орехчета.	Saxifragales
66² . Цв. във вр. сцв.	67	75² . Л. и пл. с друго устройство. Цв. по 1-2 в пазвите на л.	76
67¹ . Сцв. реси. Тч. 2-8 (20). Пл. дребна сборна костилка, често с папили с восьчно покритие.	Fagales	76¹ . Л. завършват с улавящи устройства и д. ресничести дялове. Цв. единични в пазвите на л. Пл. кутийка.	Caryophyllales
67² . Сцв. силно ред. метл. Тч. 8-13. Пл. сборна многосеменна мехунка с крилати семена.	Saxifragales	76² . Л. без улавящи устройства.	77
68¹ . Л. прости. Оцв. заменен от нектарни жлези или е блюдовиден диск. Тичинковите и плодниковите цв. събрани в реси. Тч. 2-12(30). Пл. кутийка.	Malpighiales	77¹ . Л. 1-4 пъти двуделни. Цв. по-малки от 1 cm; по 1-2 в пазвите на л. Пл. орехче с 1-3 шипчета.	Ceratophyllales
68² . Л. тройни или текоперести. Оцв. 3-5-делен. Тичинковите цв. събрани в сеници, Плодниковите - в къси гроздове. Тичинки 4-6. Пл. двойна крилатка.	Sapindales	77² . Л. 2-3 пъти триделни или двуделни. Цв. по-големи от 1 cm, единични, на д. дръжки в пазвите на л. Пл. сборен, съставен от много орехчета.	Ranunculales
69¹ . Оцв. от 4-8 сраснали къси лсч. или звънчевиден или фуниевиден. Тч. 4-8. Л. прости, посл. Пл. костилка или крилатка. ...	Rosales	78¹ . Л. събрани в приосн. розетка, шиловидни, целокр. Цв. 2пол. с двоен 4-членен оцв., 6 тч. Пл. шушулка.	Brassicales
69² . Околоцветник липсва, или цв. събрани в тирс.	70	78² . Л. в прешлени или в приоснована розетка.	79
70¹ . Цв. 1пол. 1дом. или 2пол. Оцв. липсва. Тч. 4-10. Звр. долен или полудолен. Пл. кутийка.	Saxifragales	79¹ . Чш. 2-4-делна, едва забелижима или изцяло липсва. Венчелистчета липсват. Тч. 1. Пл. костилков или с 4 ръба.	Lamiales
70² . Цв. 2пол., понякога с оцв., но тогава събрани в тирс. Тч. 2. Звр. горен. Пл. крилатка. Л. текоперести, срещ.	Lamiales	79² . Чш. 3-4-разделна. Вчл. 3-4. Тч. 3-8. Пл. кутийка.	Malpighiales
71¹ . Водни р., плаващи на водната повърхност или изцяло потопени. Рядко по време на цъфтеж цв. сцв. се подават над водата. ..	72	80¹ . Плаващите л. 3-5-делни, подводните разсечени на нишковидни дялове. Чшл. 5, вчл. 5. Тч. и плодниците много. ..	Ranunculales
71² . Сухоzemни р., по изключение водни, но ст. и л. не са подводни нито плаващи. ..	83	80² . Плаващите л. целокр. или назъб... ..	81
72¹ . Р. изцяло потопени във водата, без плаващи л. Рядко по време на цъфтеж л. частично се подават над водата.	73	81¹ . Плаващите л. с издути дръжки и ромбовидна петура, назъб. в горната си половина. Пл. орех с рогца.	Myrtales
72² . Р. с плаващи или с плаващи и потопени л.	80	81² . Л. с друго устройство, целокр. Цв. 2пол. Пл. кутийка.	82
73¹ . Л. разсечени на тънки нишковидни дялове.	74	82¹ . Цветове единични или в сцв., жълти, 2пол., с двоен, 5-членен оцв. Венчелистчета сраснали.	Asterales
73² . Л. цели, целокр., назъб. или напилени..	78	82² . Цв. единични. Чшл. 4-6, често венчевидни. Вчл. и тч. своб., по много. ..	Nymphaeales
74¹ . Цв. двуустни, жълти, събрани в грозд, издигнат над водата. Тч. 2. Л. на съцветната дръжка люсповидни, а подводните-разсечени на нишковидни дялове с мехурчета по тях (приспособления за улавяне на малки водни		83¹ . Безхлорофилни р. Л. неразвити или ред. до незелени люспи.	84
		83² . Зелени р. Л. с петура (и дръжка), рядко във вид на зелени люспици или филокладии, изпълняващи функцията на л.	87
		84¹ . Р. с тънки увивни ст. и малки люсповидни л. Цв. актмф., 4-5-членни, събрани в главици или къси гроздове. Пл. кутийка с 2-4 семена.	

..... Solanales	Чшл. и вчл. по 10-20(5). Пл. сборен.
84² . Р. с дебели, месести, неувивни ст. и люсповидни л. Кутийката с много семена.. 85 Saxifragales
85¹ . Цв. зигмф. Тч. 1-5. Lamiales	96² . Л. не са месести. Цв. с друго устройство.
85² . Цв. актмф. Тч. 8-10. 86 97
86¹ . Л. са видоизменени до бели люспи. Цв. 2пол. Оцв. двоен, жълтеникав, на долните цв. 4- членен, на вр. - 5- членен. Ericales	97¹ . Л. с прилистници, прости или тройни, длановидно сл. или 1 път перести. Чшл. 5, рядко 4-6 (или 10, в 2 кръга). Вчл. 5. Пл. сборен, ябълков, цинародий. Rosales
86² . Л. са видоизменени до ярко червени люспи. Цв. 1пол. (еднодомни р.). Оцв. прост, 4- членен. Malvales	97² . Л. без или с прилистници, но тогава 2-3 пъти перести или пл. е кутийка. 98
87¹ . Цв. без оцв. или със зачатъчен оцв. от люспици, четинки или влс., голи или покр. от пцв. Malpighiales	98¹ . Плодникът 1. Л. прости. Оцв. 5-членен, двоен. Пл. кутийка, разпуклива на 3 дяла. ..
87² . Цв. с чш. и вч. или с прост оцв. 88 Malvales
88¹ . Чшл. 2, своб. или сраснали в осн., понякога съвсем малки или рано опадват. .. 89	98² . Плодниците 2-много или 1, но тогава л. и пл. с друго устройство. 99
88² . Чшл. повече от 2, или чш. е от четинки или люспици или липсва. 92	99¹ . Плодниците 2-5, кадифеновлакнести. Цв. единични с диам. 6-14 см. Чшл. 5, неопадващи. Вчл. 5 и повече. Л. 2-3 пъти тройни, рядко сл. перести с лин. дялове. Saxifragales
89¹ . Вчл. 2. Пл. покр. с кукести влс. Myrtales	99² . Р. с други белези. Ranunculales
89² . Вчл. повече от 2. Пл. не е покр. с кукести влс. 90	100¹ . Вчл. (или лсч. на простия оцв. своб., рядко само някои от тях сраснали. 101
90¹ . Вчл. 4. Тч. много, 4 или 2 (с 3 прашника). Пл. кутийка. Ranunculales	100² . Всички вчл. (или лсч. на простия оцв. сраснали изцяло или само в осн. Понякога при 1пол. цв. с прост оцв. лсч. срасват само при тичинковите или само при плодниковите цв. 132
90² . Вчл. 5. Тч. 7-15 или 2 (с 2 прашника). .. 91	101¹ . Звр. горен. 102
91¹ . Вчл. своб. или само някои от тях сраснали. Тч. 7-15. Пл. кутийка. Л. не са бодливи. Caryophyllales	101² . Звр. долен или полудолен. 126
91² . Вчл. сраснали. Вч. двуустно с д. тръбица. Тч. 2. Л. бодливи, стъблените по 3 в прешлени. Dipsacales	102¹ . Цв. зигмф. 103
92¹ . Тч. повече от 15, рядко по-малко, но тогава л. месести или 2-4 пъти перести, и венчелистчетата изрязани на тесни дялове или чш. се запазва и при плода... 93	102² . Цв. актмф. 108
92² . Тч. по-малко от 15, рядко повече, но тогава сцв. главица. 100	103¹ . Вчл. 5, горното най-голямо (флагче), двете стр. крилца и двете долни ± сраснали в ладийка. Тч. 10, 9 сраснали и 1 своб., рядко всичките сраснали. Пл. боб. Fabales
93¹ . Тч. сраснали с дръжките. Чшл. 5, неопадващи. Често има и подчашка от 3-9 лсч. Пл. кут. или дробен. Л. посл. Malvales	103² . Вчл. и пл. с друго устройство. 104
93² . Тч. своб. или сраснали в 3-5 снопчета или само с осн. на дръжките. 94	104¹ . Цв. без шп. Тч. 8-10. 105
94¹ . Тч. сраснали в 3-5 снопчета. Стлб. 3-5. Пл. кутийка. Л. срещ. Malpighiales	104² . Цв. с шп. Тч. 5-8. 106
94² . Тч. своб. или сраснали с осн. на дръжките. Р. с други белези. 95	105¹ . Чшл., нееднакви; двете стр. по-големи, венчевидни. Тч. 8, сраснали, но на върха разделени на 2 снопчета по 4. Пл. сплескана кутийка. Л. прости. Fabales
95¹ . Цв. зигмф., с диам. до 0.5 см. Вчл. изрязани на тесни дялове. Brassicales	105² . Чшл., еднакви. Тч. 10, своб. Пл. 5 гнездна кутийка. Л. текоперести. ... Sapindales
95² . Цв. актмф., рядко зигмф., но тогава по-големи от 0.5 см. Вчл. без тесни дялове. .. 96	106¹ . Чшл. 5, зелени, с придатъци в осн. Вчл. 5, долното с шп. Тч. 5. Кутийката се разпуква на 3 дяла. Malpighiales
96¹ . Л. месести, посл. или в приосн. розетка.	106² . Чшл. 3 или 5 ± нееднакви, без придатъци. 107

- 107¹. Л. закръглени, щитовидни. Чшл. 5, образуващи в осн. шп. Вчл. 5, тч. 8. Пл. дробен. Brassicales
- 107². Л. с друга форма и устройство. Чшл. 3, нееднакви; долното венчевидно с шп., стр. зелени, малки. Вчл. 5, горното своб., стр. сраснали 2 по 2. Тч. 5. Ericales
- 108¹. Плодниците 2 или повече, своб. или сраснали. 109
- 108². Плодникът 1. 110
- 109¹. Оцв. прост, от 5 лсч., разп. в 1 кръг, отначало бели, после червеникави. Тч. и плодниците по 10. Caryophyllales
- 109². Оцв. двоен, от чш. и вч. Л. месести. Плодниците на брой колкото вчл. Тч. също толкова или двойно повече. Saxifragales
- 110¹. Оцв. прост, чашковиден или венчевиден. Оцв. лсч. 2-5, рядко 6, но тогава прилистниците са ципести, сраснали в ръкавче около осн. на всяко междувъзлие. Caryophyllales
- 110². Оцв. от чш. и вч. (понякога и двата кръга венчевидни). 111
- 111¹. Тч. 6, рядко 4 или 2. Оцв. лсч. от двата кръга (венчелистчета и чшл. са 8. 112
- 111². Тч. 5 или 8-11, рядко 2-4 или 6 (понякога трите са стаминодии), но тогава околоцветните лсч. от двата кръга са 6 или повече от 8. 114
- 112¹. Тч. 6, външ. 2 с по-к. дръжки (често тч. 2 или 4). Пл. шушулка или орехче. Brassicales
- 112². Тч. 6 с еднакво д. дръжки. Пл. удължена кутийка. 113
- 113¹. Л. 1 път тройни, с целокр. лсч. Brassicales
- 113². Л. 2 пъти тройни, с бодливо назъб. лсч.. Ranunculales
- 114¹. Стлб. 5, сраснали в шиловидна колонка, с 5 близалца на върха. Оцв. двоен, 5-членен. Тч. 10, понякога петте без прашници. Пл. се разпада на 5 орехчета, всяко с част от шиловидната колонка. Geraniales
- 114². Стлб. 1 или 2-5, своб. Рядко стлб. липсва - близалцата са приседнали. ... 115
- 115¹. Тч. сраснали с осн. на дръжките си. .. 116
- 115². Тч. своб. 118
- 116¹. Цветове 1пол. (еднодомни р.). Тч. 5-11. Стлб. 3, двуразделни. Пл. тригнезна, дробна кутийка Malpighiales
- 116². Цветове 2пол. 117
- 117¹. Л. прости, приседнали. Тч. 5, редуващи се с 5 къси зъбчета. Malpighiales
- 117². Л. тройни (понякога четворни дланести) с д. држ. Тч. 10, петте с по-д. држ. .. Oxalidales
- 118¹. Чш. тръбеста или звънчевидна, с 8 или 12 зъбчета на горния край, разп. в 2 кръга. Пл. кутийка. Myrtales
- 118². Чш. от своб. чшл. Рядко чшл. са сраснали, видими с 5 зъбчета на горния край на чш. 119
- 119¹. Л. с прилистници, чифтоперести или неправилно изрязани с лин. или елипсовидни дялове. Пл. кутийка или се разпада на 5 шиповати орехчета. Zygophyllales
- 119². Листа без прилистници или с прилистници, но с друго устройство. 120
- 120¹. Стлб. 1, с 1 или 5 близалца. 121
- 120². Стлб. 2-5, рядко липсват (близалцата приседнали). 122
- 121¹. Л. прости без точковидни жлези, сближени почти в розетка при осн. на ст. Цв. на къси дръжки, събрани в грозд. Ericales
- 121². Л. прости или пересто разделени, с точковидни просветващи жлези, стъблени. Цв. събрани в щитовидно сцв. Sapindales
- 122¹. Л. 2 пъти тройни. Оцв. лсч. 6-9. Пл. мехунка. Ranunculales
- 122². Л. прости. 123
- 123¹. Л. събрани в розетка, по ръба и отгоре с червени жлз. топчести влс. Тч. 5. Сцв. грозд, на върха на безлистното ст. Caryophyllales
- 123². Л. стъблени или стъблени и розетъчни, без жлз. топчести влс. 124
- 124¹. Ст. неразкл., с розетка от л. в осн., 1 л. по средата и 1 цвят на върха. Тч. 5 и 5 жлезисторесничести стаминодии срещу вчл. Celastrales
- 124². Ст. разкл. или неразкл., облистено до горе. 125
- 125¹. Л. срещ. или в прешлени, рядко посл., но тогава пл. орехче. Стлб. 1 или 2-5, опадващи. Тч. 4-10. Caryophyllales
- 125². Л. посл., рядко срещ. Стлб. 2, оставащи при плода. Пл. двугнезна кутийка. Saxifragales
- 126¹. Оцв. двоен, от чш. и вч. 127
- 126². Оцв. прост, чашковиден или венчевиден. 129
- 127¹. Тичинки 10. Сцв. грозд или метл., рядко цв. единични. Пл. кутийка. Л. цели или длановидно нарязани. Saxifragales
- 127². Тичинки по-малко от 10. Р. с други

белези.	128	140² . Вч. не е ципесто.	141
128¹ . Тч. 5. Л. об. пересто нарязани. Пл. дву- зърновка - разпада се на 2 мерикарпа. . Apiales		141¹ . Тч. срещу венечните дялове.	142
128² . Тч. 8. Л. прости. Пл. удължена кутийка. Myrtales		141² . Тч. между венечните дялове.	143
129¹ . Оцв. лсч. изцяло зелени, често по ръба бели. Тч. 4-10.	130	142¹ . Стлб. 5, своб. или ± сраснали, но с 5 близалца. Caryophyllales	
129² . Оцв. лсч. изцяло обагрени, но не са зелени. Цв. актмф. Тч. 5 или повече, с дръжки, несраснали със стлб.	131	142² . Стлб. 1, с 1 близалце.	Ericales
130¹ . Тч. 5 или 10. Оцв. лсч. ± белоципести по ръба, рядко изцяло зелени.	Caryophyllales	143¹ . Л. срещ. и/или в розетка.	144
130² . Тч. 4. Оцв. лсч. изцяло зелени... Myrtales		143² . Л. посл.	146
131¹ . Оцв. 5-членен. Тч. 5. Стлб. 2. Сцв. прости или сл. сенници. Пл. двузърновка. Apiales		144¹ . Л. приосн. (розеткови), с д. дръжки, тройни. Пл. сферична кутийка.	Asterales
131² . Оцв. 4(5)- членен, отвътре жълт, отвън жълтозелен. Тч. 4 или 8. Цв. в щитовидни дихазии на върха на ст., обхванати от най- горните жълти л.	Saxifragales	144² . Л. срещ. (често има и розеткови), приседнали, прости.	145
132¹ . Звр. горен.	133	145¹ . Пл. овална триделна кутийка. Стлб. (близалцата) 3.	Ericales
132² . Звр. долен или полудолен.	156	145² . Пл. удължена двуделна кутийка. Стлб. (близалцата) 2.	Gentianales
133¹ . Плодниците 2 или 5.	134	146¹ . Ст. увивно, стелещо се или приповдигнато. Л. копиевидни или стреловидни, рядко стеснени към осн. Цв. фуниеvidни, рядко дълбоко 5-делни. Пл. кутийка, с 1-4 семена.	Solanales
133² . Плодникът 1.	135	146² . Ст. изправено. Р. с други белези.	147
134¹ . Плодниците 2. Тч. 5. Пл. от 2 чушкоподобни кутийки. Плодниците сраснали с близалцата.	Gentianales	147¹ . Съцветието цимойд (скорпионовидно завито). Пл. кутийка или ценобий - разпада се на 4 орехчета или на 2 двугнездни костилчици. Л. прости - целокр. или пересто разсечени.	Boraginales
134² . Плодниците 5. Тч. 10. Пл. от 5 мехунки. Л. бъбрековидни, събрани в розетка, с дръжки и стъблени срещ., с къси дръжки.	Saxifragales	147² . Съцветието с друго устройство. Пл. ягода или кутийка. Л. прости или прекъснато перести.	Solanales
135¹ . Оцв. двоен - от чш. и вч.	136	148¹ . Тч. двойно повече от венечните дялове. Чшл. 5. Тч. 8-10. Л. тройни или прости. Пл. боб или кутийка.	Fabales
135² . Оцв. прост.	149	148² . Тч. колкото венечните дялове или по- малко.	Lamiales
136¹ . Звр. външ. разделен на 2 или 4 ч., между които от вдлъбнатина излиза стлб. Пл. се разпада на 4 орехчета.	137	149¹ . Прилистниците ципести, сраснали в тръбичка в осн. на всяко междувъзлие. Пл. тристенно орехче.	Caryophyllales
136² . Звр. цял, рядко двуделен. Пл. не се разпада на 4 орехчета. Стлб. излиза от върха на звр.	138	149² . Прилистниците с друго устройство или липсват. Пл. орехче, кутийка или дробен. 150	
137¹ . Тч. 5. Ст. цилиндрично. Листа посл. Вч. актмф., рядко двуустно.	Boraginales	150¹ . Оцв. от 8-10 и повече лсч., разп. в 2 кръга по ръба на тръбест или звънчевиден хипантий. Рядко околоцветните лсч. 4, но тогава л. сл.	151
137² . Тч. 4 или 2. Ст. 4-стенно. Л. срещ. Вч. двуустно, рядко почти актмф.	Lamiales	150² . Оцв. 3-5-делен, рядко от 4 лсч., но тогава л. прости.	152
138¹ . Тч. 2. Вч. зигмф.	Lamiales	151¹ . Л. прости. Оцв. от 8 или 12 зелени лсч., разп. в 2 кръга. Тч. 2-12. Пл. кут.	Myrtales
138² . Тч. повече от 2.	139	151² . Л. текоперести, длановидно нарязани или длановидно сл.. Оцв. от 4 кафяви или зеленикави лсч. (или от 8 зелени лсч., разп. в	
139¹ . Цв. актмф., рядко зигиморфни, но тогава л. тройни, а дяловете на вч. ресничести отвътре.	140		
139² . Цв. зигиморфни. Р. с други белези. ..	148		
140¹ . Вч. ципесто, бяло, розово или кафяво. Тч. 4, с д. дръжки. Съцветието клас. . Lamiales			

2 кръга). Тч. 1-10 и повече. Сцв. главица или щитовидна метл. Пл. орехче. Rosales
152¹. Оцв. 3-разделен или 3-5-делен с 1-5 тч., но тогава л. целокр. или тъпо назъб. 153
152². Оцв. 4-делен. Тч. 8, рядко 4, но тогава л. остро назъб. 155
153¹. Л. срещ. Оцв. 3-разделен. Цв. 1пол. Тч. 8-12(20). Пл. се разпада на 2 орехчета.
 Malpighiales
153². Л. посл. или срещ. Оцв. 3-5-делен. .. 154
154¹. Цв. 2пол. Оцв. 3-5-делен, в осн. често с обв., която разраства след цъфтеж и обхваща плода.. Тч. 1-6. Близалцата 1-5. Caryophyllales
154². Цв. 1пол. Оцв. 5-делен, по-к. от 1 см (при плодниковите цв. ненаделен и често слабо развит), без обв. в осн. Тч. 5. Близалцата 1-2. Rosales
155¹. Цв. 2пол. Тч. 8. Л. приседнали. Malvales
155². Цв. 1пол. (еднодомни или 2дом. р. Тч. 4. Л. с дръжки. Rosales
156¹. Цв. с чш. и вч. (понякога чш. е от люспици, четинки или влс.). 157
156². Цв. с прост оцв. 165
157¹. Съцветието главица (кошничка) с обв. от 5 и повече лсч. 158
157². Съцветието с друго устройство, без обв. или с обв. от малко (до 3) лсч. 160
158¹. Л. по 4-6 (8) в прешлени. Главниците с обв. от 8 лсч. Чш. слабо развита. Вч. фуниевидно, 4-делно. Пл. се разпада на 2 орехчета. Gentianales
158². Л. не са в прешлени. 159
159¹. Тч. 5, сраснали с Прш. Вч. тръбесто или фуниевидно, с 5 зъбчета или езичесто, с 3-5 зъбчета на върха. Чш. най-често от четинки, люспици или влс., които разрастват и образуват хвр. на плода. Asterales
159². Тч. 4, своб. Вч. 4-5-разделно, зигмф., често двуустно. Чш. двойна: външ. - тръбеста и вътр. - блюдовидна. Пл. без хвр., включен

във външ. чш. Dipsacales
160¹. Л. срещ. Тч. (1) 3-5. Чш. от 2-5 зъбчета или четинки. Пл. сух - с хвр. или коронка образувани от чш., или ягода с 3-5 семена. ..
 Dipsacales
160². Л. не са срещ. 161
161¹. Ст. с мустачета. Цв. 1пол. Пл. тиквовидна ягода. Cucurbitales
161². Ст. без мустачета. 162
162¹. Вр. цв. с 2-разделна, стр. с 3-разделна чш. Тч. 8-10, сближени по двойки. Цв. зеленикави, събрани в главици. Л. 1-2х тройни. Dipsacales
162². Чшл. 5. Тч. 5. 163
163¹. Обикновено 4 от тч. сраснали 2 по 2, петата тч. е своб. Cucurbitales
163². Тч. своб. 164
164¹. Тч. между венечните дялове. ... Asterales
164². Тч. срещу венечните дялове. Ericales
165¹. Съцветието главица (кошничка) с обща обв. от лсч. Тч. сраснали в прешл. Пл. семка (ахена). Asterales
165². Съцветието с друго устройство или цв. са единични. 166
166¹. Л. по 4-10 в прешл. Вч. 4-5-делно. Тч. 4-5. Пл. се разпада на 2-4 орехчета... Gentianales
166². Л. не са в прешл. Р. с други белези... 167
167¹. Оцв. от 6 лсч. Тч. 6. Цв. 1пол. Пл. костилков. Malpighiales
167². Оцв. от 2-5 лсч. или вч. тръбесто, но на върха едностранно удължено в езиче. Тч. 4-12. 168
168¹. Оцв. липсва или венчевиден, зигмф., тръбест, на върха едностранно удължен в езиче или актмф., звънчевиден, 3-делен. Тч. 3-12. Пл. кутийка. Л. с дръжки. Piperales
168². Оцв. зеленикав, актмф., 4-5-разделен. Тч. 5(4). Пл. костилков или орехче. Л. приседнали. Santalales

Разред **Apiales Nakai**

1¹. Листоп. дървета и храсти, или катерливи вечноз. лиани с вдървенено ст., прикрепващо се за предмети или др. р. с въздушни прикреп. корени. Araliaceae
1². Триви и полухрасти. 2
2¹. Сухоземни р. Л. сл. или прости пер., порядко прости целокр., незакръглени. Apiaceae
2². Водни р. Л. прости, закръглени с дланесто

жилкуване, држ. захваната близо до центъра на л. петура. Araliaceae

Семейство **Apiaceae Lindl.**

Сенникоцветни

[Umbelliferae Juss.]

1¹. Водни р. Л. лин. Сенниците с около 3 цвята. *Lilaeopsis*

- 1². Сухоzemни р. 2
- 2¹. Пл. с по-д. от него носче. *Scandix*
- 2². Пл. без носче или с по-к. от него носче. . 3
- 3¹. Р. със звездовидни влс. *Oporanax*
- 3². Р. без звездовидни влс. 4
- 4¹. Л. прости, целокр. *Bupleurum*
- 4². Поне част от л. сл. или ако не са сл., не са целокр. 5
- 5¹. Всички л. триделни, лсч. ланц., късо напилени, ненаделени. Сцв. метлицовидно. *Cryptotaenia*
- 5². Поне част от л. пер. или лсч. дълбоко нарязани или наделени. 6
- 6¹. Горните л. яйцевидни и обхващат ст. с осн. *Smyrniium*
- 6². Горните л. не са яйцевидни и не обхващат ст. с осн. 7
- 7¹. Ст. 3-стенно, стените гладки. .. *Heptaptera*
- 7². Ст. не е 3-стенно. 8
- 8¹. Чшл. пересторазсечени на тънки нишковидни дялчета, неопадващи. Сцв. плътни, топчести, с обв. от пер. лсч. . *Lagoecia*
- 8². Чшл. не са разсечени на тънки дялчета или липсват. 9
- 9¹. Л. и обв. лсч. на сцв. бодливи. Сцв. сбити, топчести. *Eryngium*
- 9². Л. и обв. лсч. небодливи. 10
- 10¹. Л. кожести, 2-3 пъти тройни или пер. Дяловете им лин. или линейноланцетни, с хрущялен, равномерно, остро назъб. ръб. Цв. бели. *Falcaria*
- 10². Л. не са кожести, рядко кожести, но тогава с др. устройство и назъбване. 11
- 11¹. Пл. вретеновиден, с надл. ребра. По ребрата гол, а между тях с влс. *Cuminum*
- 11². Пл. с др. устройство, гол или с др. характер на овласяване. 12
- 12¹. Пл. около 3 пъти по-д. отколкото ш. ... 13
- 12². Пл. до 3 пъти по-д. отколкото ш. ... 18
- 13¹. Коренището грудковидно надебелено. 14
- 13². Коренището не е грудковидно надебелено. 16
- 14¹. Плодните држ. на върха с пръстен от четинки. *Geocaryum*
- 14². Плодните држ. на върха без пръстен от четинки. 15
- 15¹. Гл. лъчи 6-15, без обв. Ст. голо. .. *Bunium*
- 15². Гл. лъчи (12) 15-20, с обв. от 0-1 лсч. Ст. в осн. покр. с четинести влс. *Chaerophyllum*
- 16¹. Гл. лъчи 2-4. Ст. подуто под възлите. *Myrrhoides*
- 16². Гл. лъчи повече от 4, рядко по-малко, но тогава ст. неподуто под възлите. 17
- 17¹. Пл. без надл. ребра, гол или покр. с брадавички или четинки и на върха стеснен в късо, голо, ± ребристо носче. .. *Anthriscus*
- 17². Пл. с тънки надл. ребра, ± сплескан отстрани, към върха стеснен. .. *Chaerophyllum*
- 18¹. Л. длан. разделени на 3-7 дяла. 19
- 18². Л. с др. устройство. 20
- 19¹. Ст. облистено. Обв. лсч. на цветните држ. 14-18, често червеникави, по-д. или малко пок. от цв. *Astrantia*
- 19². Ст. ± безлистно. Обв. лсч. на цветните држ. 4-8, зеленикави, много по-к. от цв. *Sanicula*
- 20¹. Долните л. прости, тройни или 1 път пересторазделни. 21
- 20². Долните л. 2 пъти и повече тройни или 2 пъти и повече пересторазделни. 31
- 21¹. Гл. лъчи 2-5. Пл. с д. 6-10 mm, покр. с шипчета. *Turgenia*
- 21². Гл. лъчи об. повече от 5. Пл. гол или покр. с четинки или влс. 22
- 22¹. Пл. ± закръглени, силно сплескан и обхванат като в пръстен от изпъкналия му ръб. Гл. лъчи с обв. от много лсч. ... *Tordylium*
- 22². Р. с др. белези. 23
- 23¹. Пл. покр. с влс. или гол, но тогава л. двойно пер. *Pimpinella*
- 23². Пл. гол. Л. 1 път пер. или 1 път тройни. 24
- 24¹. Вр. дял на л. по-ш. от 5 cm. . *Heracleum*
- 24². Вр. дял на л. по-т. от 5 cm. 25
- 25¹. Поне част от сенниците се развиват срещу л. 26
- 25². Сенниците не се развиват срещу л. 27
- 26¹. Цв. бели. Гл. лъчи без обв., рядко с обв. от 1-2 лсч. *Apium*
- 26². Цв. кремавожълти. Гл. лъчи с обв. от 5-10 лсч. *Berula*
- 27¹. Долните л. прости или 1 път тройни, стъблените 1-2 пъти тройни. *Aegopodium*
- 27². Долните л. прости или 1 път пер., стъблените 1-2 пъти пер. 28
- 28¹. Цв. бели или червеникави. 29
- 28². Цв. жълти. 30
- 29¹. Гл. лъчи 3-7, с обв. от 2-5 лсч. Сенниците с 2-6 (10) цвята. *Sison*
- 29². Гл. лъчи 10-30, с обв. от 6-10 лсч. Сенниците с повече от 10 цвята. *Sium*
- 30¹. Гл. лъчи без обв. Држ. на л. в сечение

- сърповидни. *Malabaila*
30². Гл. лъчи с обв., рядко без обв. от лсч. Држ. на л. в сечение жлебовидни. .. *Pastinaca*
31¹. Звр. и пл. покр. с влс., четинки или шипчета. 32
31². Звр. и пл. голи. 41
32¹. Пл. яйцевиден, с голи, гребеновидно назъб. ребра. Дяловете на л. нишковидни, твърди. *Hippomarathrum*
32². Пл. с др. устройство. 33
33¹. Пл. покр. с влс. 34
33². Пл. покр. с шипчета, понякога тънки, четиновидни. 35
34¹. Вчл. отвън влакнести. *Echinophora*
34². Вчл. отвън голи. *Seseli*
35¹. Дяловете на ср. и горните л. меки, тънки, д., нишковидни. *Turgeniopsis*
35². Дяловете на л. лин., ромбични или клиновидни. 36
36¹. Пл. покр. с шипчета, но на върха с голо носче. *Anthriscus*
36². Пл. покр. догоре с шипчета, без носче. 37
37¹. Вчл. на кр. цв. в сенника 6-10 пъти по-големи от останалите. *Orlaya*
37². Вчл. на кр. цв. в сенника равни на останалите или до 5 пъти по-големи от тях. 38
38¹. Обв. лсч. на гл. лъчи триразделни или пер. *Daucus*
38². Обв. лсч. на гл. лъчи цели или липсват. 39
39¹. Пл. с д. 8-11 mm. Цветните држ. с обв. от 3-5 лсч. *Caucalis*
39². Пл. с д. 2-6 mm. Цветните држ. без обв. или с обв. от 6 или повече лсч. 40
40¹. Шипчетата на плода в редици и сраснали помежду си в осн. *Astrodaucus*
40². Шипчетата разпръснати върху плода и не са сраснали помежду си, в осн. *Torilis*
41¹. Цветове 1пол. 1дом. р. Сенниците об. събрани в метл. *Trinia*
41². Цветове 2пол. Р. с др. белези. 42
42¹. Р. с грудковидно надебелено коренище. 43
42². Р. без грудковидно надебелено коренище (поякога с грудковидни корени). 45
43¹. Обв. лсч. на гл. лъчи 2-9, неед-накви, 2-3 пъти пер. наделени, неопадващи. Лъчите на сцв. до 15. *Stefanoffia*
43². Обв. лсч. на гл. лъчи 0-5, цели, често рано опадващи. 44
44¹. Плодните држ. на върха без пръстен от четинки. *Bunium*
44². Плодните држ. на върха с пръстен от бели четинки. *Geocaryum*
45¹. Мерикарпите (плодните дялове) с по 4 крилати ребра. *Laserpitium*
45². Мерикарпите без крилати ребра или с по 2-3 или 5 крилати ребра. 46
46¹. Пл. от 2 прилепнали сферични или елипсоидни топчици. 47
46². Пл. с др. устройство. 48
47¹. Ст. облистено. Едногодишни р. ... *Bifora*
47². Всички л. приосн. Многогодишни р. *Physospermum*
48¹. Цв. жълти или жълтозелени. 49
48². Цв. бели, розови или червеникави. 59
49¹. Пл. несплескан или сплескан отстриани. Мерикарпите без или със слабо забележими крила. 50
49². Пл. сплескан откъм гръбната страна. Стр. ребра на мерикарпите ± крилати. Гръбните ребра крилати или некрилати. 54
50¹. Л. месести, с дялове, по-ш. от 5 mm. Крайморско р. *Crithmum*
50². Л. не са месести. Р. с др. белези. 51
51¹. Гл. лъчи и цветните држ. без обв. Л. с нишковидни дялове. *Foeniculum*
51². Гл. лъчи и цветните држ. с обв. 52
52¹. Дяловете на л. клиновиднояйцевидни или ланц. Пл. с д. 2.5-3 mm. *Petroselinum*
52². Дяловете на л. лин. или нишковидни. Пл. по-д. от 10 mm. 53
53¹. Мерикарпите с гладка повърхност. Дяловете на л. с д. 25-60 mm. *Cachrys*
53². Мерикарпите с 5 крилати ребра. Дяловете на л. с д. 10-45 mm. *Prangos*
54¹. Обв. лсч. сраснали. Дяловете на л. по-ш. от 5 cm. *Levisticum*
54². Обв. лсч. своб. или липсват. Дяловете на л. по-т. от 4 cm. 54
55¹. Гл. лъчи без обв. 56
55². Гл. лъчи с обв. 57
56¹. Гл. лъчи 15-35. Сенниците с 15-35 цвята. *Anethum*
56². Гл. лъчи 4-7. Сенниците с 10-15 цвята. *Ferula*
57¹. Дяловете на л. по-т. от 0.5 mm. Обв. лсч. ланц. или яйцевидни. *Ferulago*
57². Дяловете на л. по-ш. от 0.5 mm. Обв. лсч. с др. ф. 58
58¹. Гл. лъчи с обв. от 5-7. Цветните држ. с

обв. от 7-10 лсч. Пл. с д. 3-4 mm. *Silaum*
58². Р. с др. общи белези. *Peucedanum*
59¹. Цветните држ. с обв. от 3-7 лсч., от едната страна на сенника. 60
59². Цветните држ. без обв. или с обв. от лсч., приблизително равномерно от всички страни на сенника. 62
60¹. Чш. от 5 нееднакви зъбчета. Пл. сферичен, не се разпада на 2 мерикарпа. *Coriandrum*
60². Чш. об. неразвита. Пл. се разпада на 2 мерикарпа. 61
61¹. Гл. лъчи без обв. от лсч. *Aethusa*
61². Гл. лъчи с обв. от 3-5 лсч. *Conium*
62¹. Гл. лъчи с обв. от много лсч. 63
62². Гл. лъчи без обв. или с обв. от 1-6 лсч. 65
63¹. Обв. лсч. на гл. лъчи цели. .. *Peucedanum*
63². Обв. лсч. на гл. лъчи ± пер. изрязани... 64
64¹. Пл. с ребра, без крила. *Ammi*
64². Пл. с вълновидни ± назъб. крила. *Pleurospertum*
65¹. Л. 2-3 пъти тройни. 66
65². Поне част от л. 1-3 пъти пересторазделни. 68
66¹. Дяловете на л. тъпоназъбени, на върха закръглени. *Laser*
66². Дяловете на л. остроназъбени, на върха заострени. 67
67¹. Цв. држ. с обв. от 1-3 лсч. *Aegopodium*
67². Цв. држ. с обв. от 4-8 лсч. *Peucedanum*
68¹. Поне част от сцв. прис. или срещу л. *Apium*
68². Всички сцв. неприседнали, нито са срещу л. 69
69¹. Чш. добре развита. Пл. с д. около 2 mm, ± сферичен. *Cicuta*
69². Чш. неразвита. 70
70¹. Цветните држ. без обв. от лсч. ... *Carum*
70². Цветните држ. с обв. от 1 или повече лсч. 71
71¹. Корените грудесто надебелени или адвентивни (тогава са в прешл.). .. *Oenanthe*
71². Корените не са грудесто надебелени, нито са адвентивни. 72
72¹. Дяловете на л. по-широки от (1) 2 cm. Цветните држ. с обв. от 6 –12 лсч. ... *Angelica*
72². Дяловете на л. по-т. от 1 cm, рядко по-ш., но тогава цветните држ. с обв. от много лсч. ... 73
73¹. Цв. држ. с обв. от 1-6 лсч. 74
73². Цв. држ. с овбивка от 7 и повече лсч. ... 78

74¹. Гл. лъчи 3-7. Сенниците с 2-6 цвята. *Sison*
74². Гл. лъчи повече от 7, рядко по-малко, но тогава сенниците с повече от 6 цвята. 75
75¹. Гл. лъчи без обв. или с обв. от 2 опадващи лсч. 76
75². Гл. лъчи с обв. от 3-8 лсч. 77
76¹. Гл. лъчи 20-35. Сенниците с 30-60 бели или жълтеникавобели цвята. .. *Cnidium*
76². Гл. лъчи 4-15. Сенниците с 6-30 розови или червеникави цвята. *Ligusticum*
77¹. Сенниците об. с повече от 20 цвята. Пл. с д. 2-6 mm. *Carum*
77². Сенниците с 10-20 цвята. Пл. с д. 6-8 mm. *Meum*
78¹. Ст. с ципестокрилати надл. ръбове. Стр. ребра на мерикарпите крилати, гръбните тяснокрилати. *Selinum*
78². Р. с др. белези. 79
79¹. Стр. ребра на мерикарпите крилати. *Peucedanum*
79². Стр. ребра на мерикарпите не са крилати. *Seseli*

Род *Aegopodium* L.
 Благ бъз; Седмолист

A. podagraria L. - Благ бъз; Седмолист. Мг. 50-150 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Хрн., Мед., Фур.*

Род *Aethusa* L.
 Див магданоз

A. cynapium L. - Обикновен див магданоз. 1г./Мг. 10-70 cm. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Р, С.**

Род *Ammi* L.
 Ами

1¹. 1г. р. Кр. л. сег. 5-20 mm. Лъчите на сцв. при плода разперени, несъбрани в плоскост. Пл. 1.5-2 × 0.6-1 mm. *A. majus*
1². 2г. р. Кр. л. сег. 0.5-1 mm. Лъчите на сцв. при плода изправени, тясно подредени в дисковидна плоскост. Пл. 2-2.5 × 1-1.6 mm. *A. visnaga*

A. majus L. - Майско а. 1г., 30-100 cm. Култ. VI-VII. [VIII-VIII]. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Леч.*

A. visnaga (L.) Lam. - Зъбно а. 1г./2г. 30-100 см. **Г** (NC,NE), **Т**.

Род *Ammoides* Adans.

Амоидес

A. pusilla (Brot.) Breistr. - Малък а. 1г. 10-50 см. **М, Г** (NC,NE).

Род *Anethum* L.

Копър

A. graveolens L. - Ароматен к. 1г. 20-150 см. Култ. Адв. По крайморски и крайречни ск. **Чм** (ю), **СИБ**, **Др**, **Сф**, **Трн**. 0 .. 800 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т**. **Леч.**, **Емп.**, **Хрн.**, **Пдп.**

Род *Angelica* L.

Пищялка

1¹. Чш. зъбци ш. овални, беззъбни и добре развити. Мерикарпите $4.2-5 \times 3.2-3.6$ mm. ... *A. palustris*

1². Чш. зъбци дребни или липсват. **2**

2¹. Сл. сенник сферичен. Мерикарпите $5-10 \times 3.5-5$ mm, с корковидно удебелени стр. ребра. *A. archangelica*

2². Сл. сенник полусферичен. Мерикарпите с ципести стр. ребра. **3**

3¹. Култивирано р. Цв. тъмнорозови, пурпурночервени до виолетови. Мерикарпите $5-8 \times 3-5$ mm. *A. gigas*

3². Диворастящи р. Цв. бели или бледорозови. **4**

4¹. Вр. дял на л. низбягващ. Влаг. силно подути. Обв. лсч. $8-12$. Мерикарпите $3.5-7 \times 2.5-4$ mm. *A. panicii*

4². Вр. дял на л. не е низбягващ. Влаг. слабо подути. Обв. лсч. $6-8$. Мерикарпите $4-6 \times 2.5-4.3$ mm. *A. sylvestris*

A. archangelica L. - Лечебна п. [*A. officinalis* Hoffm.]. 2г./Мг. 100-300 cm. По вл. м. и край потоци. ?**Чм**, ?**Стп**(с,и), ?**Вт**, ?**Рд** (з). VI-VII. [VII-VIII]. **Б, С**. **Леч.**

A. gigas Nakai - Голяма п. 1г. 100-200 cm. Интр. Култ. VII-VIII. Пр.: Китай и Корея. **Дек.**, **Мед.**

A. panicii Vand. - Балканска п. [*A. sylvestris* L.] 2г./Мг. 60-180 cm. Край потоци в сенч. м. **Прб**, **Стп**, **Сф**, **Зн**, **Вт**, **Згп**, **Блс**, **Слв**, **Пн**, **Рл**,

Срг, **Рд**. 700 .. 2000 m. VII-VIII. **Б, С**. [VU]. **Леч.**

A. palustris (Besser) Hoffm. - Блатна п. [*Ostericum palustre* (Besser) Besser] 2г./Мг. 50-125 cm. **Б, М, Р, С**.

A. sylvestris L. - Горска п. 2г./Мг. 150-350 cm. Край потоци в сенч. м. **Чм**, **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Стп**, **Сф**, **Зн**, **Вт**, **Згп**, **Стд** (ю), **Блс**, **Слв**, **Пн**, **Рл**, **Срг**, **Рд** (з,с), **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 1000 m. VI-VIII. [VU] **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. **Леч.**, **Хрн.**

Род *Anthriscus* Pers.

Азмацук

1¹. Сенниците с 2-6 лъча. Едногодишни р. ... **2**

1². Сенниците с 6-20 лъча. Двугодишни или многогодишни р. **3**

2¹. Пл. яйцевиден, $3-5 \times 0.8-2$ mm, покр. с кукести шипчета. Плодната држ. на върха с пръстен от четинести влс. *A. caucalis*

2². Пл. почти лин., $7-10 \times 0.8-1.5$ mm, гол или покр. с четинки. Плодната држ. без пръстен от влс. *A. cerefolium*

3¹. Пл. ланцетнояйцевиден, $6-10 \times 1.4-3$ mm, покр. с брадавички и на тях четинки, рядко гол. Плодната држ. на върха с пръстен от сравнително д. четинки. *A. nemorosa*

3². Пл. удълженояйцевиден или удължен оланцетен, $5-7 \times 2$ mm, гол или с брадавички. Плодната држ. без или с пръстен от къси четинести влс. **4**

4¹. Л. 2-3 пъти пер. изрязани, в очертание д. колкото ш. Плодната држ. на върха без влс. Пл. $4.5-6 \times 0.9-1.2$ mm. *A. nitida*

4². Л. 3-4 пъти пер. изрязани, в очертание под. от ширината си. Плодната држ. на върха с коронка от четинести влс. Пл. $5.5-7 \times 1.9-2.3$ mm. *A. sylvestris*

A. caucalis M. Bieb. - Отровен а. 1г. 15-80 cm. По трев. м. и край пътища. **ЦБ**. 0 .. 800 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. **Омп!**

A. cerefolium (L.) Hoffm. - Балдаранолистен а; Див кервиз. 1г. 60-80 cm. В гори, хрл., край пътища. **ЦБ**. 0 .. 1100 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. **Хрн.**, **Емп.**, **Леч.**

A. nemorosa (M. Bieb.) Spreng. - Дъбравен а. [*A. sylvestris* subsp. *nemorosus* (M. Bieb.) Koso-Pol.] Мг. 50-120 cm. По сенч. м. и хрл. **СИБ**,

Др, Прб, Стп (с,и), *Сф, Вм, Рл, Рд*. 300 .. 2300 m. VI-VII. **Б, М, Р, С, Т.** *Емп., Хрн.*

A. nitida (Wahlenb.) Garcke - Лъскав а. Мг. 40-150 cm. По вл. сенч. м. и хрл. *Стп* (з,с), *Зн, Вм, Згн, Блс, Рл, Рд*. 800 .. 2100 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

A. sylvestris (L.) Hoffm. - Горски а. Мг. 50-150 m. Из хрл., вл. сенч. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Хрн., Баг., Мед.*

Род *Apium* L.
Целина; Кервиз

1¹. Л. 1-2 пъти пер. разделени. Цветните држ. без обв. Мерикарпите 1.3-2 × 0.8-1.5 mm. ...

..... *A. graveolens*

1². Л. 1 път пер. разделени. Цветните држ. с обв. от 5-7 лсч. Мерикарпите 1.5-2.3 × 0.8-1.5 mm. *A. nodiflorum*

Apium graveolens L. - Ароматна ц. 1г./2г. 30-100 cm. По вл. м. *Чм, Др, Стд, Трн*. Култ. 0 .. 500 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Пдн., Емп., Леч.*

A. nodiflorum (L.) Lag. - Възловата ц. [*Helosciadium nodiflorum* (L.) W. D. J. Koch] Мг. 20-120 cm. По разливи и моч. м. *Чм* (с), *СИБ*. 10 .. 100 m. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.**

Род *Astrantia* L.
Зарниче

A. major L. - Едро з. Мг. 20-100 cm. В лив., кам. м., горски поляни. *Стп* (з,с), *Зн, Сф, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз* (з,и), *Рд* (з,с). 800 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С.** *Омп!*, *Леч.*

1¹. Обв. лсч. на сцв. с д. 20-25 mm, значително по-д. от сцв. subsp. *carinthiaca*

1². Обв. лсч. на сцв. с д. 10-18 mm, равни или малко по-д. от сцв. subsp. *major*

subsp. *carinthiaca* Argang. - Каринтиево з. *Вм, Пн*. 800 .. 2000 m. VI-VIII. **Б.** *Омп!*, *Леч.*

subsp. *major* - Едро з. *Стп* (з,с), *Зн, Сф, Вм, Згн, Блс, Слв, Рл, Срз* (з,и), *Рд* (з,с). 800 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, М, Р, С.** *Омп!*, *Леч.*

Род *Astrodaucus* Drude
Морковник

Astrodaucus littoralis (M. Bieb.) Drude - Крайбрежен м. 2г. 25-70 cm. По крайморски пясъци. *Чм*. 0 .. 20 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р.** Ч.К. [CR]. ЗБР.

Род *Berula* W. D. J. Koch
Берула

B. erecta (Huds.) Coville - Теснолистна б. Мг. 30-70 cm. Край бавно течащи в., в блата. *ЦБ*. 0 .. 800 m. VI-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Хрн.*

Род *Bifora* Hoffm.
Колендро

1¹. Сенниците с 5-10 цвята. Венчелистчета с д. 2-4 mm. Пл. 2-4 × 4-7 mm, с носче 2 mm.

..... *B. radians*

1². Сенниците с 2-3 цвята. Венчелистчета с д. до 1 mm. Пл. 2.5-3.5 × 4-7 mm, без носче. *B. testiculata*

B. radians M. Bieb. - Лъчисто к. 1г. 15-60 cm. Край пътища, изкопи, в посеви. *ЦБ*. 0 .. 1300 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Емп., Плв.*

B. testiculata (L.) Roth - Яйцевидно к. 1г. 10-30 cm. По пуст. м. и в посеви. *Стп* (и), *Рд* (з,и), *Трн, Тхр*. 0 .. 500 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Плв., Леч.*

Род *Bunium* L.
Буниум

1¹. Многогодишно растение. Гл. лъчи 6-15. Пл. удължено-цилиндрични; 4-6 mm.

..... *B. ferulaceum*

1². Едногодишно растение. Гл. лъчи 9-20. Пл. сферични; 1-1.8 mm. *B. napiforme*

B. ferulaceum Sm. - Смолестолистен б. Мг. 13-60 cm. По вар. и базалтови скал. м. *Рд* (и). 0 .. 500 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, М, Г** (?NC,NE), **Т.**

B. napiforme Willd. ex Schult., nom. amb. - Ряповиден б. [*Scaligeria napiformis* (Spreng.) Grande] 2г. 10-100 cm. **Г** (NC,NE,NAe).

Род *Vupleurum* L.

Урока

- 1¹. Ср. и горните л. пронизани от ст. . 2
 1². Ср. и горните л. не са пронизани от ст.
 3
 2¹. Лъчите об. 2-3. Горните л. ланц. Пл.
 забележимо брадавичесст, 3-5 mm.
 V. lancifolium
 2². Лъчите об. 5-10. Горните л. полукръгли.
 Пл. гол, 2.5-3.5 × 1.2-1.4 mm. . *V. rotundifolium*
 3¹. Горните л. обхващат ст. със сърцевидната
 си осн., долните - с држ. Пл. 3.8-5.5 × 1.2-3
 mm. *V. longifolium*
 3². Горните л. не обхващат (рядко полу-
 обхващат) ст. 4
 4¹. Пл. покр. с брадавички. Цв. жълти, с
 различно д. држ. по 1-5 (8) в сенник. Пл. 1.5-
 2.5 × 1.5-1.8 mm. *V. tenuissimum*
 4². Пл. без брадавички, само с надл. ребра. . 5
 5¹. Многогодишни р. с няколко (рядко едно)
 ст. излизащи от вдървеняло коренище. 6
 5². Едногодишни р. с тънки корени. Приосн. и
 ст. л. по време на цъфтежа об. изсъхнали. . 7
 6¹. Гл. лъчи с обв. от (2) 5 лсч. Приосн. л.
 обратнойцевидни до лопатовидни с по-д. от
 петурата држ. Пл. 3-3.8 × 1.1-1.3 mm.
 V. falcatum
 6². Гл. лъчи без или с обв. от 1-3 лсч. Приосн.
 л. лин. ланц., с по-к. от петурата држ. Пл. 3-5
 mm. *V. sibthorpiatum*
 7¹. Обв. лсч. на цветните држ. с д. 12-16 mm,
 с анастомозиращи ж. Пл. 1.3-2.2 mm.
 V. odontites
 7². Р. с др. белези. 8
 8¹. Обв. лсч. на цветните држ. полупрозрачни
 и ш., ± припокриват цв., на върха си с осилче,
 по-д. от 0.5 mm. 9
 8². Обв. лсч. на цветните држ. зелени, тесни,
 малки. 10
 9¹. Гл. лъчи 6-10 (-15). Най-дългите от тях 2-3
 пъти по-д. от обв. лсч. Пл. 2.5-3 × 1-1.25 mm.
 V. apiculatum
 9². Гл. лъчи 3-6 или 8-10. Най-дългите от тях
 до 2 пъти по-д. от обв. лсч. Пл. 1.5-2 × 1 mm.
 11
 10¹. Обв. лсч. на цветните држ. с пер. разкл.
 гл. ж. Пл. 1.5-2 × 0.7-1 mm. *V. baldense*
 10². Обв. лсч. на цветните држ. с неразкл. гл.
 ж. Пл. 1.6-2 mm. *V. flavum*
 11¹. Поне долните л. с килевидно изпъкнала

- средна ж. Гл. лъчи 2-4. 12
 11². Л. без килевидно изпъкнала средна ж. Гл.
 лъчи (3) 5-9. 13
 12¹. Ср. л. с 3 ж. Вчл. отвътре по ср. ж.
 грапави. Стр. сенници ± прис. Пл. 2-2.5 × 1.5
 mm. *V. asperuloides*
 12². Ср. л. с 5-9 ж. Вчл. гладки. Пл. 3-7 × 1.5-
 2 mm. *V. praealtum*
 13¹. Вчл. червени или виолетови, с тясна,
 правоъгълна, извита горна част. Разклоне-
 нията ± къси и прилегнали към ст. Пл. 2-3 ×
 0.9-1.5 mm. *V. affine*
 13². Вчл. с др. оцветяване. Разклоненията д. и
 об. неприлегнали към ст. 14
 14¹. Обв. лсч. на цветните држ. тяснолинейни,
 шиловидно заострени, с 1 ж., рядко и с още 2
 стр. ж., достигащи докъм средата. Пл. 2-3 mm.
 V. gerardii
 14². Обв. лсч. на цветните држ. ланц. до
 тясноланцетни, с 3 ж. 15
 15¹. Гл. лъчи на вр. сенник 3-5. Обв. лсч. на
 цветните држ. 2 пъти по-д. от цв. Плодът 4.1-
 4.5 × 1.4-1.7 mm. *V. pachnospermum*
 15². Гл. лъчи на вр. сенник повече от 5. Обв.
 лсч. на цветните држ. малко по-д. от цв. 16
 16¹. Ст. с ± изправени разклонения. Гл. лъчи
 еднакво д. *V. aequiradiatum*
 16². Ст. с разперени или дъговидно извити
 разклонения. Гл. лъчи различно д. Пл. 1.25-
 2.5 mm. *V. commutatum*
V. aequiradiatum (H. Wolff) Snogerup & V.
 Snogerup - Равнолъчеста у. [*V. commutatum*
 subsp. *aequiradiatum* (H. Wolff) Hayek] 1г. 30-
 70 cm. По сухи трев. и кам. м. *Трн, Тхр.* 0 .. 800
 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М**.
V. affine Sadl. - Сходна у. 1г. 30-70 cm. По
 сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб,*
Стн (и), *Зн, Пн, Срз, Рд, Трн, Тхр, Срж.* 0 ..
 800 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC), **М, С, Р, Т**.
V. apiculatum Friv. - Островърха у. 1г. 30-60
 cm. По сухи трев. кам. и хрл. м. *Чм, СИБ,*
Стн (и), *Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, ДМ, Пн* (ю),
Рд (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 400 m. VII-VIII. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, С, Р**.
V. asperuloides Helrd. ex Boiss. - Лазаркинова
 у. 1г. 30-70 cm. По сухи трев. м. *Чм,*
СИБ, Стн (и), *Стд, Слв, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 ..
 300 m. VIII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р**.

- B. baldense*** Turra subsp. ***gussonei*** (Arcang.) Tutin - Балдензова у. 1г. 30-75 cm. По сухи кам. трев. м. *Чм, Сф, Рд* (и), *Трн.* 0 .. 700 m. VII-VIII. **Б, М, Р.**
- B. commutatum*** Boiss. & Val. - Изменчива у. 1г. 30-70 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Прб, Стп, Сф, Вм, Пн* (ю), *Рл, Рд* (с,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 800 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р, Т.**
- B. euboicum*** Beauverd & Topali - Евбеева у. 1г. 15-65 cm. *Стд* (ю), *Трн.* 0 .. 500. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**
- B. falcatum*** L. - Сърповидна у. 1г. 20-100 cm. По кам. вар. м. *Др, Прб, Стп, Зн, Вм, Слв, Пн, Рл, Рд, Тхр.* 800 .. 1700 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р.**
- B. flavicans*** Boiss. & Heldr. - Жълтеникава у. 1г. 10-50 cm. **Г** (NC), **М, С.**
- B. flavum*** Forssk. - Жълта у. [*B. thracicum* Velen.] 1г. 20-75 cm. По сухи трев. м. *Чм* (с), *Стп* (и), *Рд* (и), *Трн, Тхр, ?Зн.* 0 .. 800 m. VII-IX. **Б, Г** (NE), **Т.**
- B. fruticosum*** L. - Храстовидна у. Хр. 50-250 cm. В градини. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NC,NE).
- B. gerardii*** All. - Жерардова у. 1г. 20-75 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (с), *СИБ, Прб, Сф, Стд, Рд* (и), *Трн.* 0 .. 600 m. VII-IX. **Б, Г, М, Т.**
- B. glumaceum*** Sm. - Ципеста у. 1г. 10-100 cm. IV-VII. [VI-IX]. **Г** (NC), **М.**
- B. lancifolium*** Hornem. - Ланцетолистна у. 1г. 2-35 cm. II-V. [III-VII]. **Г** (NE), **Т.**
- B. longifolium*** L. - Дълголистна у. Мг. 30-100 cm. По сенч. вл. кам. м. *Стп* (с), *Зн.* 1100 .. 1800 m. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, С, Р.**
- B. odontites*** L. - Назъбена у. [*B. fontanesii* Guss.] 1г. 25-50 cm. По сухи трев. и кам. м. *Трн, Тхр.* 0 .. 400 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.**
- B. pachnospermum*** Rančić - Сивоплодна у. [*B. commutatum* subsp. *glaucocarpum* (Borbás) Hayek] 1г. 25-70 cm. *Др, Сф, Зн, Трн.* 0 .. 800 m. VII-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**
- B. praealtum*** L. - Висока у. [*B. junceum* L.] 1г. 50-130 cm. По сухи кам. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**
- B. ranunculoides*** L. - Лютиковидна у. Мг. 5-60 cm. *Вм.* 1700 .. 2000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, С, Р.**
- B. rotundifolium*** L. - Кръглолистна у. 1г. 15-75 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч.*
- B. semicompositum*** L. - Полуслужна у. 1г. 2-30 cm. III-VI. [V-VII]. **Г** (NE,NAe), **М.**
- B. sibthorpiatum*** Sm. - Сибторпиева у. [*Bupleurum falcatum* L.] Мг. 30-75 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стп, Вм, Блс, Пн, Рл, Срз, Рд* (з,с). 1300 .. 2700 m. VII-IX. **Б, С.**
- B. subovatum*** Spreng. - Полуяйцевидна у. 1г. 10-100 cm. IV-V. [V-VII]. **Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**
- B. tenuissimum*** L. - Изящна у. 1г. 20-75 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Прб, Стп* (и), *Сф, Вм, Стд, Трн, Тхр.* 0 .. 800 m. VII-IX. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т.**
- 1¹. Пцв. ± равни на цв. Пл. с брадавички в неправилни редици. subsp. *gracile*
1². Пцв. 2 пъти по-д. от цв. Пл. с брадавички в правилни редици subsp. *tenuissimum*
subsp. *gracile* (M. Bieb.) N. Wolff - Изящна у. [*B. marschallianum* C. A. Mey.] *Чм, Стд, Трн.* 0 .. 800 m. VII-IX. **Б, М.**
subsp. *tenuissimum* - Изящна у. *СИБ, Прб, Стп* (и), *Сф, Вм, Стд, Трн, Тхр.* 0 .. 800 m. VII-IX. **Б.**
- B. trichopodium*** Boiss. & Spruner - Космокрака у. 1г. 5-50 cm. IV-VI. [VI-VII]. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**
- B. uechtritizianum*** S. Stoyanov - Уехтрицова у. 1г. 20-70 cm. *Чм* (с), *СИБ.* 0 .. 500 m. **Б, Р.**
- B. veronense*** Turra - Веронска у. 1г./2г. 2-70 cm. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г, М.**

Род ***Cachrys*** L.

Кахрис

C. alpina M. Bieb. - Алпийски к. Мг. 60-100 cm. По кам. вар. м. *Прб* (з), *Зн, Стд* (ю), *Рл, Срз* (з). 250 .. 1100 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М.** *Емп., Дек.*

Род *Carum* L.

Кимион

- 1¹. Най-долните л. дялове два и повече пъти по-д. от ширината си. 2
 1². Най-долните л. дялове с приблизително равни д. и ш. 4
 2². Външ. лъчи на сенника почти хоризонтални след цъфтеж. Прицветничетата 4-8, продълг. или яйцевидно-ланц. Пл. 2-3 × 1-1.5 mm. *C. multiflorum*
 2¹. Лъчите на сенника изправено-огънати след цъфтеж. Прицветничетата не повече от 4. 3
 3¹. Прицветничетата 1-3, нишковидни, рано опадващи. Вчл. бели или розови, 1-1.5 × 0.8-1.2 mm. Мерикарпите 3-6 × 0.8-1.2 mm. *C. carvi*
 3². Прицветничетата 2-3. Вчл. жълтеникави 0.5-0.7 × 0.3-0.5 mm. Мерикарпите 3.5-4.5 × 0.6-1 mm със стилодии 0.4-0.5 mm. *C. meoides*
 4¹. Ст. лежащо. Приосн. л. 3-10 cm. Стлб. не по-д. от стилоподия. Мерикарпите 3.5-4.5 × 0.8-1.2 mm. *C. heldreichii*
 2². Ст. изправено. Приосн. л. 10-20 cm. Стлб. по-д. от стилоподия. 5
 5¹. Ст. л. 1-2 пъти разсечени, прис., най-горните прости. Вчл. 0.6-1 × 0.5-0.6 mm. Мерикарпите 2.5 × 1-1.5 mm със стилодии 0.6-1 mm. *C. appianum*
 5². Ст. л. подобни на приосн., с по-малко дялове. Вчл. 1-1.5 × 0.5-1 mm. Мерикарпите 3-4 × 1-1.5 mm със стилодии 0.75-1 mm. *C. graecum*

C. appianum (Viv.) Grande subsp. *bulgaricum* (Hartvig) Vechi & Garbari - Български к. [*C. rigidulum* Koch ex DC., nom. illeg.] Мг. 20-54 cm. По сухи кам. м. в борови гори. *Стн* (с), *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с). 700 .. 2100 m. VI-VIII. [NT]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

C. carvi L. - Обикновен к. 2г./Мг. 25-150 cm. По лив., поляни, пас. *Прб*, *Стн* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Рл*, *Рд* (з,с), ?*Срг* (з). 700 .. 1600 m. V-VII. **Б, М, С, Р**. *Хрн.*, *Пдн.*, *Леч*.

C. graecum Boiss. & Heldr. - Гръцки к. Мг. 20-40 cm. **Г** (NC), **М**.

C. heldreichii Boiss. - Хелдрайхов к. 1г. 14-40 cm. **Г** (NC), **М**.

C. meoides (Griseb.) Halacsy. Мг. 25-42 cm. **Г** (NC), **М, С**.

C. multiflorum (Sm.) Boiss. - Многоцветен к. [*Hellenocarum multiflorum* (Sm.) H. Wolff] 2г./Мг. 20-70 cm. По кам. м. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**.

C. strictum (Griseb.) Boiss. - Многоцветен к. [*C. multiflorum* (Sm.) Boiss. subsp. *strictum* (Griseb.) Tutin; *Bunium strictum* Griseb.; *Hellenocarum strictum* (Griseb.) Hand.] 2г./Мг. 20-60 cm. По кам. м. *Зн*, *Слв*, *Рл*. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**.

Род *Caucalis* L.

Бабинец

C. platycarpus L. - Плоскоплоден б. [*C. daucoides* L.] 1г. 10-40 cm. По сухи трев. м., в посеви. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв*.

Род *Chaerophyllum* L.

Балдаран; Цвол

- 1¹. Л. 2 пъти тройни. Лсч. с ш. 25-85 mm, назъб., но не и разсечени на дялове, в осн. отсечени или ± сърцевидни. 2
 1². Листа 1-4 пъти пер. Лсч. по-г. от 25 mm, ± изрязани или разсечени на дялове. 3
 2¹. Л. дялове грубо нарязани, заоблено-клиновидни в осн. Дяловете на горните л. заострени. Пл. 9-12 × 2-2.6 mm. *C. aromaticum*
 2². Л. дялове фино назъб., заоблено-сърцевидни в осн. Дяловете на горните л. остри. Пл. 12-17 × 1.5-3.5 mm. *C. byzantinum*
 3¹. Обв. лсч. на цветните држ. голи по ръба. Ст. ± грудковидно надебелено в осн. Пл. 4-7 × 0.9-2.5 mm. *C. bulbosum*
 3². Обв. лсч. на цветните држ. с реснички по ръба. 4
 4¹. Вчл. ресничести по ръба. Ст. ненадебелено под възлите. Пл. 5-12 × 1.5-2.5 mm. *C. hirsutum*
 4². Вчл. голи по ръба. Ст. ± надебелено под възлите. 5
 5¹. Л. 3-4 пъти пер., със заострени, ланц. или елипсовидни кр. дялове. Пл. 7-13 × 1.5-3 mm. *C. aureum*
 5². Л. 2 пъти пер., с тъпи, яйцевидни или продълговатояйцевидни кр. дялове. Пл. 4-7 × 0.9-1.5 mm. *C. temulum*

C. aromaticum L. - Ароматен ц. Мг., до 200 см. **Г** (NC), **М, Р, С**.

C. aureum L. - Златист б. Мг. 50-150 см. В гори и хрл. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд*. 600 .. 2100 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч., Плв., Хрн., Фур*.

C. bulbosum L. - Грудков б. 2г./Мг. 50-200 см. Из хрл. и сенч. трев. м. ЦБ. 0 .. 1300 м. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**. *Леч., Плв., Хрн., Фур*.

1¹. Обв. лсч. на цветните држ. 3-5, различно д., ланц. до линейноланцетни. Пл. 4-7 × 1-2 mm.

..... subsp. *bulbosum*

1². Обв. лсч. на цветните држ. 6-8, яйцевидни или яйцевидноланцетни. Пл. 6-8 × 0.9-1.2 mm.

..... subsp. *prescottii*

subsp. *bulbosum* - Грудков б. ЦБ. 0 .. 1300 м. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **М**. *Леч., Плв., Хрн.*

C. bulbosum L. subsp. *prescottii* (DC.) Nym. - Прескотов б. *Сф, Рл*. 0 .. 1300 м. VI-VIII. **Б**. *Леч., Плв., Хрн.*

C. byzantinum Boiss. - Византийски б. Мг. 40-100 см. По сенч. м. и край потоци. *СИБ, Прб (и), Стп (с,и), Вт, Тхр, Срж, ?Блс*. 0 .. 1300 м. VI-VIII. **Б, Т**.

C. hirsutum L. - Влакнест б. Мг. 20-120 см. По вл. сенч. м. и край потоци. *Стп, Вт, Згп, Блс, Пн, Рл, Рд*. 900 .. 2200 м. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

C. temulum L. - Замайващ б. [*C. temulentum* L.] 2г./Мг. 30-100 см. По сенч. гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1200 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Омп!, Леч.*

Род *Cicuta* L.

Цикута

C. virosa L. - Отровна ц. Мг. 50-150 см. По блата и забл. трев. м. *СИБ*. 100 .. 150 м. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, Р, С**. *Омп!, Леч.*

Род *Cnidium* Guss.

Книдиум

C. silaifolium (Jacq.) Simonk. - Морковолистен к. [*Selinum silaifolium* (Jacq.) Beck] Мг. 30-120 см. По сухи трев. кам. м. (на вар.). *СИБ, Прб,*

Стп, Зн, Згп, Пн (с), Рд. 0 .. 1800 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

1¹. Кр. дялове на л. линейноланцетни, 3-5 пъти по-д. отколкото ш., на върха ± осилесто заострени. subsp. *silaifolium*

1². Кр. дялове на л. лопатовидни до обратнойцевидни, до 2 пъти по-д. отколкото ш., на върха закръглени и внезапно стеснени в късо остро връхче. subsp. *orientale*

subsp. *orientale* (Boiss.) Tutin - Източен к. *Стп (з), Рд (з)*. 0 .. 1800 м. VI-VII. **Б, М**.

subsp. *silaifolium* - Морковолистен к. *СИБ, Зн, Згп, Рд*. 0 .. 1800 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**.

Род *Conium* L.

Бучиниш

C. maculatum L. - Бучиниш. [*C. divaricatum* Boiss. & Orph.] 1г./2г. 20-250 см. По руд. м. ЦБ. 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Омп!, Емп., Леч.*

Род *Coriandrum* L.

Кориандър

C. sativum L. - Посевен к. 1г. 30-50 см. Плевел и култивирано. *Зн, Рд (и), Зн*. 0 .. 400 м. VI-VII. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв., Емп., Леч.*

Род *Crithmum* L.

Морски копър

C. maritimum L. - Морски копър. Мг. 20-50 см. По ск. и кам. м. край морето - ск. тераси и пукнатини. *Чм*. 0 .. 100 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**. *Емп., Хрн.*

Род *Cryptotaenia* DC.

Японски магданоз

C. japonica Hassk. - Японски магданоз. Мг., до 60 см. VI-VII. Интр. Култ. Пр.: Япония. *Дек., Хрн., Пдп.*

Род *Cuminum* L.

Ким

C. cyminum L. - Ким; Италиански кимион. 1г. 10-50 см. Интр. Култ. в южните ч. на страната. 0 .. 200 м. IV-VI. Пр.: Срз.. *Леч., Пдп.*

Род *Daucus* L.

Морков

1¹. Шипчетата по стр. ребра на плода по-к. от дебелината на мерикарпите. Сцв. след оплождане ± кълбесто. Пл. 2-5 × 1-3.5 mm. *D. carota*

1². Шипчетата по стр. ребра на плода равни или по-д. от дебелината на мерикарпите. Сцв. след оплождане не е кълбесто. 2

2¹. Лъчите 3-4. Вчл. до 1 mm. Пл. 2-3 mm. *D. involucratus*

2². Лъчите 6 или повече. Вчл. по-големи... 3

3¹. Цветните држ. равни или по-д. от обв. лсч. Шипчетата на вторичните ребра на плода разширени и свързани помежду си в осн. Пл. 3.8-6 × 2-2.8 mm. *D. broteroi*

3². Цветните држ. по-к. от обв. лсч. Шипчетата по вторичните ребра разширени в осн., но не са свързани помежду си. Пл. 2-4 × 1.2-1.4 mm. *D. guttatus*

D. broteroi Ten. - Бротеров м. 1г. 15-50 cm. По трев. и в посеви. ДМ. 0 .. 300 m. VII-IX. Б, Г (NC,NE), М, Т.

D. carota L. - Див м. [*D. sativus* Roehl. ex Passerini] 1г./2г. 20-150 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 950 m. V-IX. Култ. в цялата страна (до 1300 m). Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Хрн., Пдн., Емп., Леч., Плв.

1¹. Гл. корен месесто удебелен, оранжев. subsp. *sativus*

1². Гл. корен слабо удебелен, белезникав. ... 2

2¹. Вр. сенник с диам. 5-10 cm. Шипчетата по вторичните ребра прости, или двуделни, рядко звездовидни. subsp. *carota*

2². Вр. сенник с диам. 12-20 cm. Шипчетата по вторичните ребра на плода разкл., звездовидни. subsp. *maximus*

subsp. *carota* - Див м. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 950 m. V-IX. Б, Г (NE), Р, Т. Емп., Леч., Плв.

subsp. *maximus* (Desf.) Ball - Гигантски див м. [*D. sativus* Roehl. ex Passerini]. По сухи трев. и кам. м. и край пътища. ЦБ. 0 .. 950 m. V-IX. Култ. в цялата страна (до 1300 m). Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т. Емп., Леч., Плв.

subsp. *sativus* (Hoffm.) Arcang. - Посевен м. [*D. sativus* Roehl. ex Passerini]. По сухи трев. и кам. м. Култ. в цялата страна. 0 .. 1300 m. V-IX. Култ. в цялата страна (до 1300 m). Б, Г, Т. Хрн., Емп., Леч.

D. guttatus Sm. subsp. *zahariadii* Heywood - Четинест м. 1г. 15-50 cm. По сухи трев. и хрл. м. Чм, СИБ, Сmn (и), Сmd, Рd (и), Трн, Тхр, Сржс. 0 .. 300 m. VII-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

D. involucratus Sm. - Обвитосенников морков. 1г. 10-25 cm. Г (NE,NAe), Т.

Род *Echinophora* L.

Ехинофора

1¹. Л. дялове с кил от долната страна, набръчкани отгоре, със заострен връх. Вчл. бели, много рядко розови. *E. spinosa*

1². Л. дялове плоски, без заострен връх. Вчл. жълти. лодът 5-10 × 4-8 mm. *E. tenuifolia*

E. spinosa L. - Бодлива е. Мг., до 50 cm. Г (NE,NAe).

E. tenuifolia L. subsp. *sibthorpiana* (Guss.) Tutin - Тънколистна е. [*E. sibthorpiana* Guss.] Мг. 20-50 cm. По сухи кам. припечни м. Сmd, Трн, Тхр. 100 .. 300 m. VII-VIII. [IX-X]. Ч.К. [EN]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

Род *Eryngium* L.

Ветрогон

1¹. Обв. лсч. широкояйцевидни или ромбични, по-ш. от 6 mm. Пл. 10-15 × 4.5-5 mm. *E. maritimum*

1². Обв. лсч. линейноланцетни или шиловидни, по-т. от 6 mm. 2

2¹. Држ. на приосн. л. крилати. Главниците синкави, сферични или яйцевидни, с диам. 10-20 mm. *E. amethystinum*

2². Држ. на приосн. л. не да крилати. Пл. 5 mm. 3

3¹. Приосн. л. дланевидно 3-7-делни, дяловете 3-7-делни. Главниците зелени, полусферични, с диам. 10-15 mm. Пл. 5 mm. *E. palmatum*

3². Приосн. л. цели, дълбоко двойно пер. нарязани или 3-разделни. 4

4¹. Пцв. ланцетношиловидни, цели. Р. зелено. Главниците бледо зелени, яйцевидни, с размери (5-)10-15(-25) mm. Пл. 5-8 × 2.7-3.3 mm. *E. campestre*

4². Пцв. 3-делни, с шиловидни дялове. Сцв. силно разкл. Р. синкаво. Главниците синкави, сферични, с диам. 5-10 mm. *E. creticum*

E. amethystinum L. - Аметистов в. Мг. 20-45 cm. По сухи м. Г (NC,NE,NAe), М, ?Б.

E. campestre L. - Полски в. Мг. 20-80 см. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 900 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

E. creticum Lam. - Критски в. 1г./2г. 12-100 см. По сухи трев. м. *Рд* (и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 300 м. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

E. maritimum L. - Морски в. 2г./Мг. р. 20-70 см. На морския бряг, по пясъчните дюни и ивици и песъчливо-каменисти м. *Чм*, *Трн.* 0 .. 20 м. VI-IX. [VII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

E. palmatum Pančić & Vis. - Дланолистен в. [*E. wiegandii* Adamović] Мг. 30-80 см. По сухи трев. м. и хрл. (на вар.). *СИБ*, *Прб*, *Стп* (з), *Сф*, *Зн*. 500 .. 1100 м. VI-VIII. ЗБР. Balk., **Б, Г** (NC), **М, С.**

Род *Falcaria* Fabr.

Сърпец

F. vulgaris Bernh. - Обикновен с. 2г./Мг. 30-60 см. По сухи трев. кам. м., пас. и хрл. ЦБ. 0 .. 800 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Емп.**

Род *Ferula* L.

Тимянка

1¹. Влаг. на най-горните л. големи, обвиващи развиващите се сенници. Лъчите на кр. сенници 15-40. *F. communis*

1². Влаг. на най-горните л. неголеми и незабележими. Лъчите на кр. сенници не повече от 15. 2

2¹. Л. 3 пъти пер., с ланц. дялове. Мерикарпите 8-12 × 4-6.5 mm. *F. heuffelii*

2². Л. 4 пъти пер., с нишковидни дялове. Мерикарпите 10 mm. *F. orientalis*

F. communis L. - Обикновена т. Мг., до 2.5 м. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

F. heuffelii Griseb. - Хойфелова т. Мг. 50-150 см. По сухи вар. м. *Прб*, *Стп* (з), *Зн*, *Стд*, *ДМ*, *Пн*, *Рд* (з), *Трн*. 250 .. 1000 м. VII-VIII. [VII-VIII]. **Б, С, Р.**

F. orientalis L. - Източна т. Мг. 50-150 см. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *Тхр.* 0 .. 500 м. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. БК. **Б.**

Род *Ferulago* Koch

Зимянка

1¹. Л. в очертание ш. триъгълно яйцевидни. Мерикарпите 10-18 × 6-12 mm. . *F. galbanifera*

1². Л. в очертание продълг. до ланц. Мерикарпите 4-14 × 4-9 mm. *F. sylvatica*

F. galbanifera (Mill.) W. D. J. Koch - Шикалкова з. [*F. campestris* (Besser) Grec.] Мг. 40-120 см. По сухи кам. и хрл. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згп*, *Стд*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 1200 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,?NE), **М, Т.**

F. sylvatica (Besser) Rchb. - Горска з. Мг. 40-100 см. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 900 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

1¹. Дяловете на л. лин. до нишковидни. Мерикарпите 10-14 × 6-9 mm. Крилата на стр. ребра с ш. 1-2 mm, тънки, ± вълновидни. Гръбните ребра тясно крилати, назъб. или наделени. subsp. *confusa*

1². Дяловете на л. лин. до лин. ланц. Мерикарпите 8-13 × 6-7 mm. Крилата на стр. ребра с ш. до 1 mm, ± удебелени. Гръбните ребра без крила. subsp. *sylvatica*

subsp. *confusa* (Vel.) Hartv. - Неясна з. [*F. meoides* auct. bulg.] ЦБ. 0 .. 900 м. VI-VII. **Б, Г** (NE,NAe), **М. Леч.**

subsp. *sylvatica* - Горска з. ЦБ. 0 .. 900 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С. Леч.**

Род *Foeniculum* Mill.

Резене; Морач

F. vulgare Mill. - Обикновено р. 2г./Мг. 50-250 см. По вл. трев. и кам. м. Култ. Адв. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп* (и), *Стд* (ю), *Рд* (з), *Трн*, *Тхр*, *Срж.* 0 .. 800 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т. Хрн., Леч., Пдн., Емп.**

Род *Heptaptera* Margot & Reut.

Седмокрилка

H. triquetra (Vent.) Tutin - Триръбеста с. Мг. 50-120 см. В хрл., поляни, светли дъбови гори. *Чм* (ю), *Стп* (и), *Тхр*, *Срж.* 0 .. 400 м. VI-VII. **Б, М, Р, Т.**

Род *Heracleum* L.

Девесил

1¹. Дяловете на л. ланц. до линейноланцетни, 3-5 пъти по-д. отколкото ш., вр. низбягващи. Мерикарпите 5.5-8 × 5.5-8 mm.

..... *H. angustisectum*

1². Дяловете на л. с др. форма, до 2 пъти по-д., отколкото ш. 2

2¹. Р. с вис. до 50 cm. Лъчите 6-11, плътно жлезисто-влакнести. Мерикарпите 10 × 9 mm.

..... *H. orphanidis*

2². Р. об. по-високи от 50 cm. Лъчите повече от 12. 3

3¹. Сл. сенник с диам. 3-15 cm. Лъчите 20-50, нееднакви. Мерикарпите 13-15 × 6-7 mm.

..... *H. persicum*

3². Сл. сенник с диам. над 15 cm. 4

4¹. Сл. сенник с диам. 20-30 cm; с 15-50 лъча. Л. дялове ситно назъб., със заоблени върхове. Ср. ж. на л. без петура. Мерикарпите 5.5-11 × 3.7-9 mm.

..... *H. sphondylium*

4². Сл. сенник надвишава 30 cm диам.; с 50-120 лъча. Л. дялове грубо наделени, със силно заострени върхове. Ср. ж. на л. с петура ш. над 1 cm. Мерикарпите 9-18 × 5-8 mm. 5

5¹. Кр. л. дялове на долните и ср. ст. л. тръгълни до удължено триъгълни, с разстояние между тях колкото ширината на дяловете. Крилата на зрелите мерикарпи без дребни шипчета по издутини. Мерикарпите 15-18 × 7-8 mm.

..... *H. mantegazzianum*

5². Кр. л. дялове на долните и ср. ст. л. къси, яйцевидни до елиптични, почти докосващи се помежду си. Крилата на зрелите мерикарпи с разпръснати закривени нагоре дребни шипчета върху малки издутини. Мерикарпите 9-15 × 5-8 mm.

..... *H. sosnowskyi*

H. angustisectum (Stoj. & Acht.) Peev - Пирински д. 2г./Мг. 80-140 cm. По вл., крайпоточни м. *Вт*, *Слв*, *Пн*, *Рд* (с). 1500 .. 2500 m. VI-VIII. [VII-IX]. Bulg.

H. mantegazzianum Sommier & Levier - Гигантски д. Мг. 100-300 cm. Инв. По полуестествени местообитания. *Сф*, *Рд* (з). 500-1100 m. VI-VII. [VII-VIII]. Пр.: Кавказ. Пр.: Централна Аз. и Кавказ. **Б. Омп!**, фототоксично.

H. orphanidis Boiss. - Орфанидов д. 2г., до 50 cm. **Г** (NC), **М**.

H. persicum Fisch. - Персийски д. Мг. 150-300 cm. Инв. Пр.: ЮИ. Аз. **Т**.

H. sosnowskyi Manden. - Сосновски д. 2г./Мг. 100-350 cm. Инв. По полуестествени местообитания. *Рд* (з,с). 800 .. 1200 m. VI-VII. [VII-IX]. Пр.: Кавказ и Задкавказие. **Б, Р, С, Т**.

H. sphondylium L. - Обикновен д. Мг. 30-250 cm. По вл. сенч. м. и край потоци. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*, *Дек.*, *Баг*.

1¹. Ст. и л. мековлакнести. Цв. бели. Мерикарпите 8-11 × 5-7 mm. subsp. *verticillatum*

1². Ст. и л. четинестовлакнести. Цв. жълтеникавозелени. 2

2¹. Л. 1 път пер., четинесто влакнести, 10-45 × 8-22 cm. Сцв. с 15-25 гл. лъчи и обв. от 1-5 лч. Пл. елипсовиден, сплеснат. Мерикарпите 5.5-9 × 3.7-6 mm. subsp. *sibiricum*

2². Л. тройни. Сцв. с 8-35 гл. лъчи и обв. от 3-6 лч. Пл. тясно сърцевиден до закръглен. Мерикарпите 5.6-11 × 4-7 mm. . subsp. *ternatum*

subsp. *orsinii* (Guss.) H. Neumayer - Орсиниев д. **Б, М, Т**.

subsp. *pyrenaicum* (Lam.) Bonnier & Layens - Пиренейски д. **Б, М, Т**.

subsp. *sibiricum* (L.) Simonk. - Сибирски д. [*H. sibiricum* L.] 30-130 cm. По вл. сенч. м. и край потоци. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, М, Р**. *Леч.*, *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*, *Дек.*, *Баг*.

subsp. *sphondylium* - Обикновен д. **Г** (NE), **М, Т**.

subsp. *ternatum* (Velen.) Brummitt - Триделен д. [*H. ternatum* Velen.] 40-120 cm. По вл. сенч. м. и край потоци. ЦБ. 200 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**.

subsp. *verticillatum* (Pančić) Brummitt - Мъхнат д. [*H. verticillatum* Pančić] 100-150 cm. По вл. сенч. м. и край потоци. *Стн* (з,с), *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-IX]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**. *Леч*.

Род *Hippomarathrum* Hoffm. & Link
Хипомаратрум

H. cristatum (DC.) Boiss. - Гребенест х. [*Cachrys cristata* DC.] Мг. 30-80 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стд*, *Пн* (ю), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 300 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**.

Род *Geocaryum* Coss.

Геокариум
[*Huetia* Boiss.]

G. cynapioides (Guss.) Engstrand - Обикновен г. [*Huetia cynapioides* (Guss.) P. W. Ball.; *Freyera cynapioides* (Guss.) Griseb.] Мг. 20-50 см. По кам. поляни. *Стп* (з), *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд* (ю), *Блс*, *Слв*. 0 .. 1800 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**.

Род *Johrenia* DC.

Йорения

1¹. Сцв. с различно д. лъчи. Лъчите 3-12.

..... *J. distans*

1². Сцв. с еднакви лъчи. Лъчите 15-20.

..... *J. selinoides*

J. distans (Griseb.) Halacsy - Раздалечена й. **Г** (NE), **М**.

J. selinoides Boiss. & Balansa - Селиновидна й. **Т**.

Род *Lagoecia* L.

Лагедия

L. cuminoides L. - Кимионолистна л. 1г. 5-40 см. По сухи припечни и хрл. м. *Чм* (ю), *Згп*, *Стд*, *Рд* (и), *Трп*, *Тхр*. 0 .. 500 м. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

Род *Laser* Borkh.

Загърличе

L. trilobum (L.) Borkh. - Триделно з. Мг. 60-120 см. В сенч. гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1400 м. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Пдн.*, *Емп.*, *Леч.*

Род *Laserpitium* L.

Срамник

1¹. Л. 2-4 пъти пер. наделени, с целокр. дялове. Пл. 6-12 × 2-5 mm. *L. siler*

1². Л. 2-4 пъти пер. наделени, с назъб. или пер. наделени дялове. 2

2¹. Ст. покр. с четинести влс. 3

2². Ст. гладко, голо. 4

3¹. Ст. в осн. с влакнести остатъци от стари л. Држ. на горните л. силно разширени в осн. Пл. 8-10 × 5-8 mm. *L. archangelica*

3². Ст. без влакнести остатъци в осн. и без разширени л. држ. Пл. 3.4-7.5 × 3-5 mm.

..... *L. prutenicum*

4¹. Гл. лъчи 5-10 (23), без обв. или с обв. от 1-5 опадващи лсч. Пл. 5-11 × 5.4-5.8 mm.

..... *L. krapfii*

4². Гл. лъчи (20) 30-50, с многолистна обв. Пл. 5-10 × 3-7 mm. *L. latifolium*

L. archangelica Wulf. - Архангеликов с. Мг. 80-200 см. По вл. до преовлажнени лив. и мочури в горския пояс на планините. *Пн* (с). 1160 .. 1320 м. VI-VIII. [VIII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б**, **М**, **С**, **Р**.

L. krapfii Crantz - Крапфиев с. Мг. 30-100 см. По скал. склонове и кам. трев. м. *Стп* (з,с), *Вм*. 1000 .. 2100 м. VI-VIII. **Б**, **Р**, **С**.

L. latifolium L. - Широколистен с. Мг. 60-150 см. По кам. трев. м., край гори. *Стп* (с,и), *Зн*, *Згп*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 1100 .. 1600 м. VI-VIII. **Б**, **Р**, **С**, **Т**. *Емп.*, *Леч.*

L. prutenicum L. - Пруски с. 2г./Мг. 30-120 см. В хрл. и редки гори. *СИБ*, *Прб*, *Стп* (з), *Вм*, *Пн*, *Срг* (з). 0 .. 1400 м. VII-VIII. **Б**, **Р**, **С**. *Емп.*, *Леч.*

L. siler L. - Планински с. Мг. 30-100 см. По сухи кам. м. (вар.). *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Слв*, *Пн*, *Срг*, *Рд* (с). 1000 .. 1800 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**. *Леч.*, *Емп.*

1¹. Гл. лъчи с д. 3-6 (7) см, мъхнати. Дяловете на л. с ш. 10-25 mm, елипсовидни до яйцевидни, тъпи. subsp. *garganicum*

1². Гл. лъчи с д. 6-10 см, голи. Дяловете на л. с ш. 3-12 mm, продълг. до ланц., заострени. subsp. *laeve*

subsp. *garganicum* (Ten.) Arcang. - Планински с. *Стп*, *Зн*, *Слв*, *Пн*, *Срг*, *Рд* (з,с). 1000 .. 1800 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**. *Леч.*, *Емп.*

subsp. *laeve* (Hal.) Hartw. - Планински с. *Слв*, *Пн*, *Рд*. 1000 .. 1800 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe). *Леч.*, *Емп.*

Род *Levisticum* A. W. Hill

Заря; Русалка

L. officinale W. D. J. Koch - Лечебна р; Селим. Мг. 100-250 м. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1500 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Пр.: 3. Аз. **Б**, **Р**, **С**. *Леч.*, *Пдн.*

Род *Ligusticum* L.

Див магданоз

L. mutellina (L.) Crantz - Планински д. м. [*Meum mutellina* (L.) Gaertn.] Мг. 8-50 см. По вл. трев. м. в планините. *Смн* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1600 .. 2925 m. VII-VIII. **Б, Г (NC), М, Р, С, Т. Фур.**

Род *Lilaeopsis* Greene

Микромеч

L. brasiliensis (Glaz.) Affolter - Бразилски микромеч. Мг. 3-7 см. Водно. В аквариуми, фитариуми и палудариуми. Пр.: Ю. Ам. - Бразилия. аквариумно.

Род *Malabaila* Hoffm.

Малабайла

¹. Гл. лъчи 4-8. Сенниците с 20-40 цвята. Мерикарпите 5.5-7.5 × 5.5-7 mm. *M. aurea*

². Гл. лъчи най-малко 8. 2

²¹. Гл. лъчи 10-30. Пцв. опадливи или липсват. Мерикарпите 4-7.5 × 2.5-6.8 mm. *M. graveolens*

²². Гл. лъчи 8-20. Пцв. 6-8, неопадливи. Сенниците с 10-15 цвята. Мерикарпите 9-14 × 8-9 mm. *M. involucrata*

M. aurea (S. & S.) Boiss. - Златиста м. 1г./2г. 20-50 см. По сухи кам. м. *Рд* (и). 0 .. 400 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE), М.**

M. graveolens (M. Vieb.) Hoffm. - Градинска м. [*Pastinaca graveolens* M. Vieb.] 1г./2г. 30-80 см. По сухи кам. и трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Трн*. 0 .. 1000 m. VII-VIII. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С.**

M. involucrata Boiss. & Spruner – Обвито-сенникова м. Мг. 40-50 cm. **Г (NC,NE), М, Т.**

Род *Meum* Mill.

Див копър

M. athamanticum Jacq. - Старопланински д. к. Мг. 10-50 cm. По поляни. *Смн* (с). 1800 m. VII-VIII. [VIII-VIII]. **Б, М, Р, С. Леч.**

Род *Myrroides* Heist. ex Fabr.

Мироидес

M. nodosa (L.) Cannon - Възловат м. [*Chaerophyllum nodosum* (L.) Crantz] 1г. 30-80 cm. В хрл., светли гори, поляни. *ЦБ*. 0 .. 800 m. V-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Род *Oenanthe* L.

Воден морач

¹. Всичките корени нишковидни. Цв. 2пол., с еднакво д. држ. Л. 2-4 (5) пъти пер. Пл. 3.5-4.8 × 0.8-1.7 mm. *O. aquatica*

¹². Поне някои от корените грудесто надебелени. Кр. цв. в сенниците тичинкови, на по-д. држ., останалите ± прис., 2пол. 2

²¹. Гл. лъчи 2-4 (5). Сенниците 3-4, след оплождане ± сбити, кълбести. Прицветници липсват, рядко по 1. Ст. кухо, ± подуто, във възлите стеснено. Л. с цели дялове. Пл. 2.5-4.5 × 1.8-3.2 mm. *O. fistulosa*

²². Гл. лъчи (3) 5-15. Р. с др. белези. ... 3

³¹. Гл. лъчи с обв. от 5-8 лсч., рядко без обв., но тогава дяловете на приосн. л. нишковидни. 4

³². Гл. лъчи с обв. от 1-4 лсч., рядко без обв., но тогава дяловете на приосн. л. не са нишковидни. 5

⁴¹. Ст. л. 3 пъти пер. разделени. Сенниците с 25-30 цвята и обв. от 8-15 лсч. Мерикарпите 2.2-3 × 0.8-1.2 mm. *O. millefolia*

⁴². Ст. л. 1(2) пъти пер. наделени. Сенниците с 10-25 цвята и обв. от над 10 лсч. Мерикарпите 3.5-5.5 × 1-1.7 mm. *O. montis-khortiati*

⁵¹. Дяловете на л. с ясно видима тясно крилата средна ж. Гл. лъчи 7-15, с обв. от (0) 1-2 лсч. Мерикарпите 2.5-4.5 × 1-1.7 mm. *O. lachenalii*

⁵². Дяловете на л. без ясно видима средна ж. 6

⁶¹. Плодните држ. на върха ± пръстеновидно удебелени. 7

⁶². Плодните држ. на върха не са удебелени. 9

⁷¹. Р. с яйцевидни грудки на върха на ± д. корени. Кр. дялове на л. яйцевидни или елипсоидни. Сенниците много, събрани в плосък щит. Пцв. много. Пл. 3-4 × 0.8-1 mm. *O. pimpinelloides*

⁷². Р. с вретеновидни грудки в осн. на ст. Кр. дялове на л. лин. до ланц. 8

⁸¹. Ст. ъгловато в сечение. Кр. дялове на приосн. и ст. л. различни по форма; на приосновните - клиновиднояйцевидни, на стъблените - продълговатолинейни. Пл. 2.2-4 × 0.6-1.2 mm. *O. angulosa*

⁸². Ст. кръгло в сечение. Кр. дялове на приосн. и ст. л. лин. до линейноланцетни, ± еднакви по форма. Пл. 2-5 × 1-2.2 mm.

..... *O. silaifolia*
9¹. Пл. с равна или по-д. от него држ. Горните л. 1–2 пъти пер. наделени, с ланц. кр. дялове, 2-3 пъти по-д. отколкото ш. Мерикарпите 3.4-4.5 × 0.6-1.5 mm. *O. banatica*
9². Пл. с по-к. от него држ. Горните л. 1 път пер. наделени, с линейноланцетни кр. дялове, 2-10 пъти и повече по-д. отколкото ш. Мерикарпите 1.8-3.5 × 0.3-0.4 mm.
..... *O. peucedanifolia*

O. angulosa Griseb. - Ръбестостъблен в. м. Мг. 40-80 cm. По вл. трев. м. и край реки. *Др, Прб, Рд (и), Трн, Тхр.* 50 .. 1100 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г**.

O. aquatica (L.) Poir. - Същински в. м. [*Phellandrium aquaticum* L.] Мг. 30-150 cm. В мочурища и край блата. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т, Омр!, Леч.**

O. banatica Neuff. - Банатски в. м. Мг./Пхр. 25-100 cm. В лив. и вл. трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1600 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Р, С.**

O. fistulosa L. - Кухолистен в. м. Мг. 30-70 cm. По трев. забл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NAe), М, Р, С, Т.**

O. lachenalii Gmel. - Разделнолистен в. м. Мг. 40-100 cm. По вл. трев. м. *Стн, Зн, Вм, Ззн, Рд (с,и), Тхр, Срж.* 100 .. 1600 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE).**

O. millefolia Janka - Хилядолистен в. м. Мг. 30-80 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (с), Рд, Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Balk. Б, Г (NE), Т.**

O. montis-khortiati Soldano - Странджански в. м. [*O. tenuifolia* Boiss. & Orph., nom. illeg.] Мг. 30-90 cm. По трев. и хрл. м. *Тхр, Срж.* 100 .. 850 m. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Balk. Б, Г (NC,NE).**

O. peucedanifolia Pollich - Теснолистен в. м. [*O. stenoloba* Schur] Мг. 30-80 cm. По вл. лив. и трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1700 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Р, С.**

O. pimpinelloides L. - Анасонов в. м. Мг. 20-80 cm. По сухи трев. м., край горите. *Чм, Рд (и), Трн, Срж, ?Тхр.* 0 .. 500 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т. Хрн.**

O. silaifolia M. Bieb. - Обикновен в. м. Мг. 40-100 cm. По вл. трев. м. и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1600 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Род *Оропанак* Koch Опопанакс

1¹. Приосн. л. единично (или двойно) пер., с продълг. до широко яйцевидни дялове. Пл. 4.5-8.5 × 2.5-6 mm. *O. chironius*
1². Приосн. л. двойно пер., с ланц. дялове. Пл. 6-9 × 3.5-5 mm. *O. hispidus*

O. chironius (L.) W. D. J. Koch subsp. *bulgaricum* (Velen.) Andreev - Български опопанакс. [*O. bulgaricum* Velen.] Мг. 150-300 cm. По сухи и умерено вл. хрл. м. *Чм, СИБ, Стн (и), Трн, Тхр.* 0 .. 750 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [VU]. **Balk. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

O. hispidus (Friv.) Griseb. - Космат опопанакс. Мг. 100-300 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм (ю), Рд (и), Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, С, Т. Леч.**

Род *Орляя* Hoffm. Срамливче

1¹. Гл. лъчи в сл. сенник 2-4. Външ. вкл. на кр. цв. 2-3 пъти по-д. от останалите. Пл. 10-15 × 5-6 mm. *O. kochii*
1². Гл. лъчи в сл. сенник 5-12. **2**

2¹. Обв. лсч. на сенника 2 пъти по-к. от гл. лъчи. Пл. с д. 9-11 mm. *O. daucorlaya*
2². Обв. лсч. на сенника равни или едва по-к. от гл. лъчи. Пл. 6-9 × 3-5 mm. ... *O. grandiflora*

O. daucorlaya Murb. - Морково с. 1г. 30-60 cm. По сухи трев. кам. и хрл. м. *Срг (и), Трн, Срж, ?Стн (и).* 0 .. 200 m. VI-VII. **Б, Г (NC,NE), М.**

O. grandiflora (L.) Hoffm. - Едроцветно с. 1г. 10-50 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 900 m. V-VII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Плв.**

O. kochii Heywood - Кохово с. [*O. daucoides* auct., non (L.) Greuter] 1г. 10-40 cm. По сухи трев. м., из хрл. *Чм, СИБ, Зн, Стд, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Плв.**

Род *Pastinaca* L.

Пащърнак

- 1¹. Вчл. червени. Ст. в горната част покр. с жлз. влс. *P. argyrophilla*
 1². Вчл. жълти. 2
 2¹. Цв. држ. с обв. от много лсч. Дяловете на л. пер. изрязани, покр. с къси четинки. Мерикарпите 3.5-6.2 × 2.5-4.2 mm. .. *P. hirsuta*
 2². Цв. држ. без или с обв. от 1-2 лсч. Л. об. с назъб. лсч., мековлакнести (или отгоре голи). 3
 3¹. Лсч. яйцевидноланцетни или ланц., вр. триделно, с яйцевидни или ланц. дялове. Мерикарпите 3.5-7 × 2.2-2.5 mm. *P. sativa*
 3². Лсч. яйцевидни, 10 × 3-5 cm., вр. закръглено, плитко триделно, с яйцевидни или широкояйцевидни дялове. Мерикарпите 5-7 × 3-3.5 mm. *P. umbrosa*

P. argyrophylla Delip., nom. amb. - Сребролистен п. МГ. 80-130 cm. По трев. и хрл. м. *Слв* (над с. Нова ловча). 1800 .. 2000 m. VIII-IX. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE).

P. hirsuta Rančić - Планински п. МГ. 20-80 cm. По лив. и пас. *СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Сргж*. 500 .. 2000 m. V-VII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

P. sativa L. - Посевен п. 2Г/МГ. 20-100 cm. По лив. и вл. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

1¹. Коренището главесто, месесто. Л. с ланцетноелипсоидни дялове. .. subsp. *sativa*

1². Коренището вретеновидно. Л. с елипсоидни дялове. subsp. *urens*

subsp. *sativa* - Посевен п. Култ. Адв. По лив. и вл. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, М, Р, С, Т**.

subsp. *urens* (Req. ex Godr.) Čelak. - Посевен п. По лив. и вл. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

P. umbrosa Stev. & DC. - Сенколюбив п. По вл. сенч. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Стп* (и), *Трп, Сргж*. 0 .. 500 m. VI-VII. [VII-VIII]. [VU].

Род *Petroselinum* Hill

Магданоз

P. crispum (Mill.) Hill - Градински м. 2Г. 20-100 cm. Култ. в цялата страна. 0 .. 1500 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Т**. *Леч., Пдп., Хрп.*

Род *Peucedanum* L.

Самодивска трева

- 1¹. Л. 2 (1) пъти тройни. Лсч. назъб., с ш. 25-60 mm. Ст. кухо. Пцв. 4-8. Мерикарпите 4.5-8 × 2.8-7 mm, с крило ш. 1.5-2.1 mm.
 P. aegopodioides
 1². Л. пер. или 3-7 пъти тройни. 2
 2¹. Ст. кухо. Гл. лъчи и цветните држ. с обв. от много лсч. Мерикарпите 4-6 × 3-4.1 mm, с крило ш. 0.5-0.7 mm. *P. palustre*
 2². Ст. не е кухо. Р. с др. белези. 3
 3¹. Кр. дялове на л. по-ш. от 1 cm. 4
 3². Кр. дялове на л. по-т. от 1 cm. 6
 4¹. Цв. жълти или жълтозелени. Сенниците с 10-20 цвята. Мерикарпите 3.5-5.3 × 2.5-3.5 mm, с крило ш. до 0.5 mm. *P. alsaticum*
 4². Цв. бели. Сенниците с 5-12 или 20-30 цв. 5
 5¹. Сенниците с 20-30 цвята. Мерикарпите 4-6.5 × 3.2-5 mm, с крило ш. 0.5-0.6 mm.
 P. cervaria
 5². Сенниците с 5-12 цвята. Мерикарпите 7-8 × 3.5-4 mm. *P. schottii*
 6¹. Гл. лъчи без обв. Цв. бели или розови. Мерикарпите 3-6 × 2.2-3.5 mm. 7
 6². Гл. лъчи с обв. от 1-3 и повече лсч. Цв. жълти, рядко бели или розови. 8
 7¹. Гл. лъчи нееднакво д. Сенниците с 10-15 цвята. Цветните држ. без, рядко с обв. от 1-2 (4) лсч. Ст. плътно. Мерикарпите 3-6 × 2.2-3.2 mm, с крило ш. 0.6-1 mm. *P. carvifolium*
 7². Гл. лъчи еднакви д. Сенниците с 15-18 цвята. Цветните држ. с обв. от 2-5 лсч. Мерикарпите 3-6 × 2.5-3.5 mm, с крило ш. 0.7-1 mm. *P. oligophyllum*
 8¹. Цв. бели, рядко розови. Кр. дялове на л. с ш. 1-3 mm, в осн. клиновидни. Мерикарпите 6-10 × 4-7 mm, с крило ш. 1.5-2 mm.
 P. austriacum
 8². Цв. жълти (жълтеникави). 9
 9¹. Л. 2-6(7) пъти тройни. 10
 9². Л. 1-4 пъти пер. 12
 10¹. Мерикарпите с 2-4 пъти по-д. от него држ. Л. 4-6(7) пъти тройни, с д. 5-10 (14) cm и дялове ш. 0.5-1.3 mm. Мерикарпите 5-11 × 3.5-5.5 mm, с крило ш. 0.7-1.2 mm. *P. officinale*
 10². Мерикарпите с равна или по-к. от него држ. 11
 11¹. Дяловете на л. с ш. 0.3-1 (1.5) mm, нишковидни. Мерикарпите 6-11 × 3-5 mm, с крило ш. до 0.5 mm. *P. longifolium*

11². Дяловете на л. с ш. 1.5-2.6 mm, лин. Мерикарпите 5-8 × 3-4 mm, с крило ш. 0.4-0.6 mm. *P. ruthenicum*

12¹. Гл. лъчи (10) 14-20. Сенниците с 10-20 цвята и с обв. от 2-7 лсч. Мерикарпите 5-6 × 3.5-4 mm, с крило ш. 0.5-0.7 mm. *P. vittijugum*

12². Гл. лъчи 2-10 (14). Сенниците с много цв. и с обв. от много лсч. 13

13¹. Р. с вис. 30-200 cm. Ст. разкл. над осн. Л. 3-5 пъти пер. Първият и вторият порядък сег. с дръжчици. Кр. л. сег. по-д. от 10 mm. Мерикарпите 5-11 × 4-7 mm; крилата ш. 0.8-1.1 mm, около 4 пъти по-т. от сем. *P. arenarium*

13². Р. с вис. до 60 cm. Ст. об. полегнало. Л. 2-3 пъти пер. Първият порядък сег. с дръжчици. Дръжчиците на втория порядък сег. с д. до 5 mm или прис. Кр. л. сег. с д. 5-10 mm. Мерикарпите 8-15 × 7-11 mm; кр. ребра около 2 пъти по-т. от сем. *P. obtusifolium*

P. aegopodioides (Boiss.) Vandas - Горска с. т. Г.. 80-140 cm. По вл. сенч. м. и край потоци. *Др, Прб, Сmn* (з,с), *Сф, Зн, Вm, Згн, Пн, Рл, Трн*. 100 .. 1200 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г (NC), М, С, Т.**

P. alsaticum (Jacq.) Koch - Елзаска с. т. Г.. 30-140 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Сmn, Сф, Зн, Вm, Згн, Блс, Слв, Пн* (ю), *Срг, Рд, Трн, Тхр*. 0 .. 1000 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, М, С, Р.**

P. arenarium Waldst. & Kit. - Пясъчна с. т. Мг.. 20-150 cm. По сухи трев., скал. м. и крайморски пясъци. *Чм, СИБ, Др, Сmn, Сф, Зн, Вm, Сmd, Слв, ДМ, Пн* (с), *Рл, Рд* (з,с), *Трн, Тхр*. 0 .. 1600 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.**

1¹. Приосн. л. 2-3 пъти пер., с ланц. дялове. Пл. 4 пъти по-д. от држ. subsp. *arenarium*

1². Приосн. л. 4-5 пъти пер., с лин. дялове. Пл. 4 пъти по-д. от држ. subsp. *neumayeri*

subsp. *arenarium* - Пясъчна с. т. *Чм, СИБ, Др, Тхр*. 0 .. 1600 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г, М, Р, С.**

subsp. *neumayeri* (Vis.) Stoj. & Stef. - Пясъчна с. т. *СИБ, Сmn, Сф, Вm, Сmd, Слв, Пн* (с), *Рл, Рд* (з,с), *Трн, Тхр*. 0 .. 1600 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), М.**

P. austriacum (Jacq.) Koch - Австрийска с. т.

Мг. 50-120 cm. По сухи трев. и кам. м. *Прб, Зн, Згн, Блс, Слв, Пн, Рд* (з,с). 1000 .. 1900 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С.**

P. carvifolium Vill. - Кимионолистна с. т. [*Dichoropetalum carvifolia* (Vill.) Pimenov & Kljuykov] Мг. 20-100 cm. В лив. и хрл. *Прб, Сmn* (з,с), *Сф, Вm, Згн, Рл, Рд* (з,с), *Тхр*. 300 .. 2000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, М, Р, С, Т.**

P. cervaria (L.) Lareug. - Еленова с. т. Мг. 30-150 cm. По сухи трев. и скал. м. *Прб, Сmn* (с), *Сф, Зн, Вm, Срг* (з). 0 .. 1000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Р, С. Леч.**

P. longifolium Waldst. & Kit. - Дълголистна с. т. Мг. 50-60 cm. По сухи трев. и кам. м. *Др, Сmd, Трн, Тхр*. 100 .. 600 m. VII-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

P. obtusifolium Sm. in Sibth. & Sm. - Тъполистна с. т. Мг. *Чм*. По открити дюни. VII-VIII. [X-X]. Ендемит за Черноморския регион на Ев. и Мала Аз. **Б, Г, Т.**

P. officinale L. - Лечебна с. т. Мг. 50-150 cm. По сухи трев. и кам. м. *СИБ, Прб, Сmn* (с,и), *Сф, Вm, Тхр*. 100 .. 1900 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), Р. Леч., Емр.**

P. oligophyllum (Griseb.) Vandas subsp. *aequiradium* (Velen.) Tutin - Малолистна с. т. [*P. aequiradium* Velen.; *Dichoropetalum oligophyllum* (Griseb.) Pimenov & Kljuykov] Мг. 15-60 cm. По сухи трев. и кам. м. *Сф, Зн, Згн, Блс, Пн, Рл*. 1100 .. 2600 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г (NC), М, С.**

P. palustre (L.) Moench - Блатна с. т. Мг. 50-160 cm. По вл. м. и блата. *Зн*. 600 .. 650 m. VII-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [RE]. ЗБР. **Б, Р, С.**

P. ruthenicum M. Vieb. - Руска с. т. Мг. 35-100 cm. По вар. кам. трев. м. *СИБ, Сmn* (и), *Тхр*. 300 .. 500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С, Т. Емр., Леч.**

P. schottii DC. - Шотова с. т. [*Dichoropetalum schottii* (DC.) Pimenov & Kljuykov] Мг. 20-100 cm. **Г, М.**

P. vittijugum Boiss. - Влакнеста с. т. Мг. 30-120 cm. По сухи трев. вар. кам. м. *Сmn* (и), *Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж*. 100 .. 500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г (NE), М.**

1¹. Ст. в долната част с къси, гъсти, четинести влс. subsp. *minutifolium*
1². Ст. голо или в долната част с разпръснати влс. subsp. *vittijugum*

subsp. *minutifolium* (Жка) Kuzm. & Andr. - Влакнеста с. т. [*Dichoropetalum minutifolium* (Janka) Pimenov & Kljuykov] *Сmn* (с,и), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 100 .. 500 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Balk. **Б, Г** (NE).

subsp. *vittijugum* - Влакнеста с. т. [*Dichoropetalum vittijugum* (Boiss.) Pimenov & Kljuykov] *Рд* (и). 100 .. 500 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Balk. **Б, Г** (NC).

Род *Physospermum* Guss.

Подотосеменник

P. cornubiense (L.) DC. - Голостъблен п. Мг. 50-100 см. В лив., хрл., широкол. г. ЦБ. 0 .. 1700 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**.

Род *Pimpinella* L.

Анасон

1¹. Звр. и пл. голи. 2

1². Звр. и пл. покр. с влс. 3

2¹. Ст. дълбоко набраздено. Стлб. много по-д. от звр. Пл. 2.5-3.5 × 1.1-2 mm. *P. major*

2². Ст. плитко набраздено, почти цилиндрично. Стлб. по-к. от звр. Пл. 2-2.6 × 0.9-2 mm. *P. saxifraga*

3¹. Едногодишни р. Долните л. прости, назъб., горните 2-3 пъти пер., с лин. ланц. дялове. Пл. 3-5 × 2-2.5 mm. *P. anisum*

3². Двугодишни или многогодишни р. Долните л. 1 път пер. Пл. 2-2.5 × 1-1.5 mm. . 4

4¹. Дяловете на долните л. с д. 1-2 см. Ст. л. 1-2 пъти пер., с лин. дялове. Пл. 2-3 × 1.4-1.6 mm. *P. peregrina*

4². Дяловете на долните л. по-к. от 1 см. Ст. л. об. ред. до влаг. Пл. 1.6-3.5 × 0.9-2 mm. *P. tragiium*

P. anisum L. - Обикновен анасон. 1г. 40-70 см. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 200 м. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С**. *Пдн.*, *Леч.*, *Емп*.

P. major (L.) Huds. - Едър а. Мг. 40-100 см. По сухи до умерено вл. лив. и пас., на вар. терен, в предпланините и ниските пл. *Прб*, *Срг* (з), ?*Сmn* (з,с). 300 .. 800 м. VI-VIII. [VI-IX]. Ч.К. [RE]. **Б, М, Р, С**. *Леч.*

P. peregrina L. - Ю. а. 2г. 50-100 см. В хрл. и

сухи трев. кам. м. *Чм*, *Стд*, *Рл*, *Срг* (и), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 400 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Емп*.

P. saxifraga L. - Каменоломков а. 1г. 20-60 см. По сухи трев. и хрл. м. *Прб*, *Сmn*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Срж*. 400 .. 1800 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Емп.*, *Хрн.*, *Пдн.*, *Фур.*, *Леч.*

P. tragiium Vill. - Кози а. Мг. 10-60 см. По сухи трев. кам. м. и хрл. (вар.). *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Сmn*, *Зн*, *Стд* (ю), *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с), *Тхр*, ?*СИБ*. 0 .. 1400 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

1¹. Приосн. л. двойно пер. наделени.

..... subsp. *titanophylla*

1². Приосн. л. единично пер. наделени. 2

2¹. Дяловете на приосн. л. с д. 5-10 mm; дълбоко изрязано напилени. subsp. *lithophylla*

2². Дяловете на приосн. л. с д. 10-15 mm; напилени. subsp. *polyclada*

subsp. *lithophylla* (Schischk.) Tutin - Кози а. 1г. 20-60 см. По сухи трев. кам. м. и хрл. (варовици). *Прб*, *Сmn* (с,и), *Зн*. 0 .. 1400 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

subsp. *polyclada* (B. & H.) Tutin - Кози а. 1г. 20-60 см. По сухи трев. кам. м. и хрл. (варовици). *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с). 0 .. 1400 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

subsp. *titanophylla* (Woron.) Tutin - Кози а. 1г. 20-60 см. По сухи трев. кам. м. и хрл. (варовици). *Чм* (с), *Тхр* 0 .. 1400 м. VI-VIII. **Б, Р**.

Род *Pleurospermum* Hoffm.

Реброплодник

P. austriacum (L.) Hoffm. - Австрийски р. 2г./Мг. 50-200 см. По вл. лив. *Рл*. 0 .. 900 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С**.

Род *Prangos* Lindl.

Прангос

1¹. Сенниците с 6-12 цв. Пл. 10-25 × 10-15 mm.

..... *P. ferulacea*

1². Сенниците с 10-20 цв. Пл. 11-20 × 6-12 mm.

..... *P. trifida*

P. ferulacea (L.) Lindl. - Ферулов п. Мг. 60-160 см. По сухи трев. и кам. открити м., редки хрл. *Чм* (ю), *Тхр*. 0 .. 300 м. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (?NE), **М, Р, С**. *Леч.*, *Хрн*.

P. trifida (Mill.) Herrnst. & Heyn. - Триделен п.
Мг. 30-120 cm. **М, Р, С, ?Б.**

Род *Pseudorlaya* Murb.

Лъжесрамливче

P. pumila (L.) Grande - Малко л. 1г. Ефемер.
5-20 cm. По пясъци. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

Род *Sanicula* L.

Дебрянка

S. europaea L. - Европейска д. Мг. 10-60 cm.
По вл. сенч. м. ЦБ. 500 .. 1600 m. V-VII. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

Род *Scandix* L.

Чапличе

1¹. Пцвч. ясно пер., с тесни, лин., разперени
дялове. Пл. 15-30 × 1-1.5 mm. *S. stellata*
1². Пцвч. целокр. или с 2 или повече груби
неравни зъби или напред насочени дялове.
..... 2

2¹. Носчето на плода сплескано отстрани, ±
неясно различимо от семенната част. Пл. 10-40
× 1-1.5 mm. *S. australis*
2². Носчето на плода сплескано откъм гърба,
различно (по-тънко) от семенната част. Пл.
10-85 × 1.5-4 mm. *S. pecten-veneris*

S. australis L. - Ю. ч. 1г. 10-25 cm. По сухи
трев. кам. м., плевел в посеви. Чм, Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 500 m. IV-VI.
Б, Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв.**

1¹. Периферните вкл. малко по-д. от
останалите. subsp. *australis*
1². Периферните вкл. много по-д. от
останалите. subsp. *grandiflora*

subsp. *australis* - Ю. ч. Чм (с). 0 .. 500 m. IV-
VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв.**

subsp. *grandiflora* (L.) Thell. - Ю. ч. Чм (ю),
Рд (и), Трн, Срж. 0 .. 500 m. IV-VI. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, С, Т. Плв.**

S. pecten-veneris L. - Венерино ч. 1г. 15-50
cm. По трев. м., плевел в посеви. ЦБ. 0 .. 900
m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв.,**
Леч.

1¹. Плодните држ. по-д. от пцв. Носчето 2-3
пъти по-д. от сем. ч. subsp. *macrorhyncha*
1². Плодните држ. по-к. от пцв. Носчето 3-4
пъти по-д. от сем. ч. subsp. *pecten-veneris*

subsp. *macrorhyncha* (C. A. Mey.) Rouy &
Camus - Венерино ч. [*Scandix macrorhyncha* C.
A. Mey.] Чм (и), Зн, Тхр, Срж. 0 .. 900 m. IV-
VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв., Леч.**

subsp. *pecten-veneris* - Венерино ч. ЦБ. 0 .. 900
m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**
Плв. Леч.

S. stellata Banks & Sol. - Звездовидно ч.
1г., до 30 cm. По сухи м. **Г** (NC,NE), **М, Т.**

Род *Selinum* L.

Див морков

S. carvifolia (L.) L. - Планински д. м. Мг. 25-
50 cm. По вл. скал. м. и лив. в планините. Чм,
Зн, Вм, Ззн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд. 1000 .. 1600
m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Р, С.**

Род *Seseli* L.

Порезник

1¹. Гл. лъчи с обв. от 5 или повече лсч. 2
1². Гл. лъчи без обв. или с обв. от 1-3 лсч. ... 3

2¹. Гл. лъчи ± еднакви д. Лъчите на сенниците
късо влакнести. Цв. бели или розови.
Мерикарпите 2.5-4 × 1.2-1.5 mm. ... *S. libanotis*
2². Гл. лъчи различно д. Лъчите на сенниците
голи. Цв. жълти. Мерикарпите 2-4 × 1-2.5 mm.
..... *S. peucedanoides*

3¹. Обв. лсч. на цветните држ. ± сраснали
помежду си. 4

3². Обв. лсч. на цветните држ. своб. 6

4¹. Кр. дялове на л. с ш. 6-9 mm. Гл. лъчи от
вътр. си страна остро крилати по ръбовете.
Мерикарпите 4.5-7 × 0.3-0.5 mm. *S. rhodopeum*

4². Кр. дялове на л. с ш. 2-4 mm. Гл. лъчи от
вътр. страна ръбести. 5

5¹. Ст. голо или с пръстен от влс. под гл. лъчи.
Обв. лсч. на цв. држ. елиптични, по ръба
ресничести. Мерикарпите 5.5-8 × 0.8-1.5 mm.
..... *S. degenii*

5². Ст. изцяло, рядко само под гл. лъчи с влс.
Обв. лсч. ланц., без реснички по ръба.
Мерикарпите 2.5-4.5 × 1-2.3 mm. ... *S. rigidum*

6¹. Обв. лсч. по-к. от цветните држ., голи.
Мерикарпите 3-3.6 × 1.2-1.9 mm. *S. pallasii*

6². Обв. лсч. равни или по-д. от цветните држ.,
± покр. с влс. 7

7¹. Зрелият плод гол. Гл. лъчи покр. с влс.
Мерикарпите 1.8-2.7 × 0.8-1.3 mm. *S. annuum*

7². Пл. покр. с влс. Гл. лъчи само от вътр.
страна с влс. 8

8¹. Ст. от осн. разкл. Обв. лсч. яйцевидно-елиптични, заострени. Вчл. с влс. по гръбната страна. 9

8². Ст. към върха разкл. Обв. лсч. тясно ланц., на върха шиловидно източени. Вчл. голи. 10

9¹. Прицветничетата с тесен ципест ръб. Пл. 3-3.5 × 1-2 mm. *S. campestre*

9². Прицветничетата с ш. ципест ръб, равни или по-големи от тревистата част. Пл. 2-4.3 × 1.5-2.5 mm. *S. tortuosum*

10¹. Дяловете на приосн. л. четинковидни. *S. bulgaricum*

10². Деловите на приосн. л. лин. или лин.-ланц. Пл. 2.5-4.5 × 1.5-2.5 mm. ... *S. montanum*

S. annuum L. - Едногодишен п. 1г./Мг. 10-90 cm. В лив. и хрл. *СИБ, Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Сргж.* 900 .. 1700 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, М, Р, С.**

S. bulgaricum P. W. Ball - Български п. 1г. 30-40 cm. По скал. м. и трев. ск. площадки. *Стн.* 600 .. 1200 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, С.**

S. campestre Besser - Полски п. 1г. 40-120 cm. **Б, Р, С, Т.**

S. degenii Urum. - Дегенов п. 1г. 40-150 cm. По сухи скал. м. на вар. почва в ксеротермния дъбов до буковия пояс. *Стн (с).* 300 .. 600 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. Уязвим [VU B2ab(iv); C2b; D1]. ЗБР. Bulg. **Б.**

S. libanotis (L.) Koch - Едрolistен п. [*Libanotis montana* Crantz] 1г. 30-100 cm. По лив. и пас. в планините. *СИБ, Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Тхр.* 500 .. 1600 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

S. montanum L. subsp. *tommassinii* (Rchb. f.) Arcang. - Планински п. 1г. 20-60 cm. **Г (NC, ?NE), М.**

S. pallasii Besser - Паласиев п. 2г./Мг. 40-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Вм, Прб, Стн (з), Сф, Зн, Слв, Рд (з).* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г, М, Р, С.**

S. peucedanoides (M. Bieb.) Koso-Pol. - Самодивски п. 1г. 60-100 cm. По лив. и пас. *Стн (с), Сф, Зн, Згн, Слв, Срг (з), Рд (с,и).* 900 .. 1700 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

S. rhodopeum Velen. - Родопски п. 1г. 50-100 cm. По скал. и трев. м. *Прб (и), Рд (з,с).* 200 .. 1800 m. VII-IX. [IX-X]. Balk. **Б, Г (NC).**

S. rigidum Waldst. & Kit. - Бодлив п. [*Seseli tortuosum* L. (!)] 1г. 10-100 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. VII-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г (NE), М, Р, С. Леч.**

1¹. Р. с вис. до 15 cm. Л. плътно влакнести. subsp. *acaule*

1². Р. по-високи от 15 cm. Л. голи или разпръснато влакнести. 2

2¹. Л. и ст. изцяло влакнести, или ст. само в горната си част влакнесто. subsp. *hirtulum*

2². Л. и ст. в осн. голи. subsp. *rigidum*

subsp. *acaule* (Stoj.) Peev - Безстъблен п. *Стн (с), Блс, Пн (с).* 0 .. 2000 m. VII-VIII. [VII-VIII]. **Б. Леч.**

subsp. *hirtulum* Peev - Груб п. *Др, Зн, Згн, Рл, Рд (и).* 0 .. 2000 m. VII-VIII. [VII-VIII]. **Б. Леч.**

subsp. *peucedanifolium* (Spreng.) Nyman - Пеucedанoлистен п. **Б, Р.**

subsp. *rigidum* - Бодлив п. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. VII-VIII. [VII-VIII]. **Б, Р, С. Леч.**

S. tortuosum L. - Извит п. 2г./Мг. 40-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Стд (ю), Пн (с).* 0 .. 500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, М, Р, С, Т. Леч.**

Род *Silaum* Mill.

Силаум

S. silaus (L.) Schinz. & Thell. - Същински с. Мг. 10-50 cm. Из лив. в планините. *ЦБ.* 800 .. 1800 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, С.**

Род *Sison* L.

Сисон

S. atomum L. - Ароматен сисон. 1г. 30-100 cm. По вл. пес. м., край реки. *Чм (с), СИБ, Прб, Стн (с,и), Сф, Пн, Тхр, Сргж.* 0 .. 800 m. VII-VIII. **Б, Г, Р, С, Т. Пдп.**

Род *Sium* L.

Ручейниче

1¹. Чшл. шиловидни, с д. 0.5-0.6 mm. Горните л. ланц. Пл. 1.7-3.5 × 1-2 mm, с ясни тъпи ребра. *S. latifolium*

1². Чшл. с д. до 0.4 mm. Горните л. тясно ланц.

Пл. 3-4.5 × 1-2.5 mm, със слабо изразени ребра. *S. sisarum*

S. latifolium L. - Широколистно р. МГ. 30-130 см. По вл. лив., край блата. *Чм, СИБ, Др, Зн, Трн, Тхр.* 0 .. 800 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. Оmp!**

S. sisarum L. - Теснолистно р. МГ. 30-100 см. По вл. лив. и край реки. *Чм* (с), *СИБ, Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. VII-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

Род *Smyrniium* L.

Трибел

1¹. Горните ст. л. не обхващат ст. Петурата наделена. Пл. 2.5-4.2 × 5-8 mm. *S. olusatrum*

1². Горните ст. л. обхващат ст. Петурата ненаделена. 2

2¹. Ст. с крилати ръбове. Горните л. тъпо назъб. Пл. 2-2.5 × 2.1-3.5 mm. *S. perfoliatum*

2². Ст. без или с 1 крилат ръб. Горните л. целокр., рядко плитко назъб. Пл. 2-2.5 × 3-3.5 mm. *S. rotundifolium*

S. olusatrum L. - Черосеменен т. 2Г./МГ. 50-150 cm. **Г** (NE,NAe), **Т.**

S. perfoliatum L. - Пронизанолистен т. 2Г. 50-100 cm. В широкол. г. и хрл. *Чм, Др, Прб, Сmn, Сф, Зн, Вm, Зgn, Сmd, Блс, Пn, Рл, Срг* (з), *Рд, Трн, Срж.* 0 .. 1200 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Еmp., Пдн., Дек., Хрн.*

S. rotundifolium Mill. - Кръглолистен т. [*S. perfoliatum* subsp. *rotundifolium* (Mill.) Bonnier & Layens] 2Г. 30-100 cm. В гори и хрл. *Прб* (з), *Сmd, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **Т.**

Род *Stefanoffia* Wolff.

Стефанофия

S. daucoides (Boiss.) H. Wolff - Моркововидна с. МГ. 10-50 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Сmd* (ю), *Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 300 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NE), **М.**

Род *Tordylium* L.

Нузла

1¹. Всички вчл. наделени на по два нееднакви дяла. *T. officinale*

1². Най-големите кр. вчл. разделени на по 2

еднакви или почти еднакви дяла. 2

2¹. Пл. грапавочетинест само в средата. Ст. с меки влс. в осн. Мерикарпите 3.5-4.2 × 2.5-4.5 mm. *T. apulum*

2². Пл. изцяло покр. с прилегнали четинести влс. Ст. четинестовлакнесто. Мерикарпите 4-8 × 3.8-7.5 mm. *T. maximum*

T. apulum L. - Средиземноморска н. 1г./2г. 10-40 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Трн.* 0 .. 500 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

T. maximum L. - Едра н. 1г./2г. 80-120 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

T. officinale L. - Лечебна н. 1Г. 20-50 cm. **Г** (NC,NE), **М, Т.**

Род *Torilis* Adans.

Торилис

1¹. Сенниците повече или по-малко прис. срещу л. Пл. 2-5 × 2.2-2.5 mm; хетероморфен: вътр. мерикарп с брадвички, външ. с шипчета. *T. nodosa*

1². Сенниците с држ. Двата мерикарпа на плода почти еднакви. 2

2¹. Обв. лсч. на гл. лъчи 3-12 и повече. 3

2². Обв. лсч. на гл. лъчи 0-2 4

3¹. Л. 1-3 пъти пер., с яйцевидни дялове. Външ. вчл. на кр. цв. едва по-д. от вътр. Пл. 3-5.5 × 2-2.8 mm. *T. japonica*

3². Л. 2(3) пъти пер., с лин. или линейноланцетни дялове. Външ. вчл. на кр. цв. ясно по-д. от вътр. Пл. 2-2.5 × 1.5-2 mm. *T. ucranica*

4¹. Пл. 5-7 × 3-3.6 mm; линейнопродълговат, покр. с по-д. от ширината на мерикарпите шипчета. *T. leptophylla*

4². Пл. 3-5 mm; ± яйцевиден, покр. с равни или по-к. от ширината на мерикарпите шипчета. *T. arvensis*

T. arvensis (Huds.) Link - Полски т. 1Г. 30-80 cm. По сухи трев. кам. м. и хрл. *ЦБ.* 0 .. 900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Долните л. (1) 2 пъти пересторазделни, най-горните триделни с повече или по-малко лин., целокр. или раздалечено назъб. дялове. Външ. вчл. на кр. цв. равни или едва по-д. от останалите. Пл. 3-5 mm. subsp. *heterophylla*

1². Долните л. 2-3 пъти пересторазделни, най-горните единично пер. Външ. вчл. на кр. цв.

по-д. от останалите. Пл. 3-6 × 1.8-2.2 mm.
 2
 2¹. Лъчите 4-12. 3
 2². Лъчите 2-3(-4). 4
 3¹. Външ. вчл. с д. до 1.5 mm, малко по-д. от
 вътр. Стлб. 2-3 пъти по-д. от стилоподиума.
 subsp. *arvensis*
 3². Външ. вчл. с д. 2 mm, ясно по-д. от вътр.
 Стлб. 3-6 пъти по-д. от стилоподиума.
 subsp. *neglecta*
 4¹. Лъчите 2(-4), доста груби, ш. раздалечени,
 об. формиращи ъгъл от 90°. Горните л.
 подобни на долните, но ред. Пл. 5-6 mm.
 subsp. *elongata*
 4². Лъчите (2-)3(-4), тънки, об. формиращи
 ъгъл 45-60°. Горните л. об. с лин., раздалечено
 назъб. до целокр. дялове. Пл. 4-5 mm.
 subsp. *purpurea*
 subsp. *arvensis* - Полски т. 30-80 cm. ЦБ. 0 ..
 900 m. VI-VII. **Б, М, Р, С, Т.**

subsp. *elongata* (Hoffmanns. & Link) Cannon -
 Удължен т. [*T. elongata* (Hoffmanns. & Link)
 Samp.] **Г** (NC,NE).

subsp. *heterophylla* (Guss.) Hayek - Разнолистен
 т. [*T. heterophylla* Guss.; *T. africana* Spreng.] 30-
 60 cm. Зн, Стд, Слв, Рд (и), Трн, Срж. 0 .. 400
 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe).

subsp. *neglecta* (Schult.) Thell. - Пренебрегван
 т. 30-80 cm. ЦБ. 0 .. 900 m. VI-VII. **Б,
 Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

subsp. *recta* Jury - Изправен т. **Г** (NC,NE,NAe).

T. japonica (Houtt.) DC. - Японски т. [*T.
 anthriscus* (L.) C. C. Gmel, nom. illeg.] 1г./2г.
 40-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1200
 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

T. leptophylla (L.) Rchb. f. - Тънколистен т. 1г..
 10-30 cm. По трев. кам. м. и хрл. СИБ, Прб (з),
 Стп (з), Сф, Стд, ДМ, Рд (с,и), Трн, Тхр, Ср
 жс. 0 .. 800 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С,
 Т.**

T. nodosa (L.) Gaertn. - Възловат т. 1г. 10-35
 cm. По сухи трев. кам. м. и като бурен. ЦБ. 0
 .. 600 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

T. ucranica Spreng. - Украински т. [*T. japonica*
 subsp. *ucrainica* Soó] 1г. 30-100 cm. По кам.
 трев. м. и хрл. ЦБ. 0 .. 600 m. V-VII. **Б,
 Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

Род *Trinia* Hoffm.

Триния

1¹. Цв. држ. без или с 1-3 обв. лсч. Пл.
 елипсовиден или продълг., с (2) 3-5 пъти по-
 д. от него држ.; 2-3.6 × 1.4-2 mm. *T. glauca*

1². Цв. држ. с 5 или повече обв. лсч. Пл.
 яйцевиден или ш. елипсовиден, с
 приблизително равни или до 2 пъти по-д. от
 него држ.; 2-3.8 × 1.7-2 mm. *T. ramosissima*

T. glauca (L.) Dumort. - Синкава т. [*Pimpinella
 glauca* L.] 1г. 20-40 cm. По сухи трев. кам. м.,
 пас., хрл. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. ЗБР. **Б, Г**
 (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Пл. 3-5 пъти по-к. от држ. Цв. држ. без обв.
 subsp. *glauca*
 1². Пл. с равна или 2 пъти по-д. от него држ. Цв.
 држ. с обв. 1-3 лсч. subsp. *carniolica*

subsp. *carniolica* (A. Kerner ex Janchen) H.
 Wolff - Карниолска т. [*Pimpinella glauca* L.] Зн.
 0 .. 2000 m. V-VII. ЗБР. **Б, Г, М, Р, С.**

subsp. *glauca* - Синкава т. [*Pimpinella
 glauca* L.] ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. ЗБР. **Б,
 Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

T. ramosissima (Fisch. ex Trev.) Koch -
 Разклонена т. [*T. kitaibelii* M. Bieb.; *T.
 ucrainica* Schischk.] Мг. 15-80 cm. По сухи
 трев. кам. м., лив. и пас. СИБ, Др, Прб, Стп,
 Сф, Вм, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр. 200 .. 1200 m. VI-
 VII. **Б, М, С, Р.**

1¹. Обв. лсч. 2 пъти по-к. от цв. држ. Пл. с 2
 пъти по-д. от него држ... subsp. *longipes*
 1². Обв. лсч. по-д. от цв. држ. Пл. с равна или
 малко по-д. от него држ. subsp. *ramosissima*

subsp. *longipes* (Borb.) Soó - Разклонена т.
 Стп (и), Тхр. 200 .. 1200 m. VI-VII.

subsp. *ramosissima* - Разклонена т. СИБ, Др,
 Прб, Стп, Сф, Вм, Слв, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр.
 200 .. 1200 m. VI-VII.

Род *Turgenia* Hoffm.

Тургенция

T. latifolia (L.) Hoffm. - Широколистна т. 1г.
 15-80 cm. По сухи трев. кам. м., плевел в
 посеви. ЦБ. 0 .. 1300 m. V-VIII. **Б,
 Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плев.

Род *Turgeniopsis* Boiss.

Тургениопсис

T. foeniculacea (Fenzl) Boiss. - Копървиден т. [*Glochidotheca foeniculacea* (Fenzl) Fenzl] Г.. 15-45 cm. По кам. трев. и хрл. м. и сипеи с плитка хумусно-карбонатна почва, на вар. терен. *Рд* (с), *Трн.* 300 .. 600 m. IV-V. [V-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Терц. **Б, Т.**

Семейство **Araliaceae** Juss.

Бръшлянови

- 1¹. Многогодишни водни тревисти р.
..... *Hydrocotyle*
1². Сухоземни храсти и дървета. 2
2¹. Катерливи храсти с прикреп. добавъчни
корени. Л. прости; на безплодните клк.
прости длан., на цветните клк. - ромбични.
..... *Hedera*
2². Изправени храсти или дървета. 3
3¹. Л. дълбоко длан. наделени, по-ш.,
отколкото д. *Fatsia*
3². Л. сл.- длан. или пер. 4
4¹. Л. сл. пер. *Aralia*
4². Л. сл. длан., със 7-9 лсч. *Schefflera*

Род *Aralia* L.

Аралия

A. spinosa L. - Бодлива аралия. Дв. 2-15 m.
Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Fatsia* Desne & Planch.

Фатсия

F. japonica (Thunb.) Desne & Planch. –
Японска фатсия. Храст/Дърво, до 2 m. Интр.
По дворове и паркове. Пр.: Япония. Дек.

Разред **Aquifoliales** Senft

Семейство **Aquifoliaceae** Bercht. & J.

Presl

Джелови

Род *Ilex* L.

Джел; Кошличор

- 1¹. Л. држ. с д. 7-15 mm и ш. 2-3 mm, с плитки
и ш. бразди. Пл. 7-11 × 5-10 mm; костилките
5-8 × 3.4-3.8 mm. *I. aquifolium*
1². Л. држ. с д. 3-6 mm и ш. 1-1.5 mm, с

Род *Hedera* L.

Бръшлян

H. helix L. - Обикновен бръшлян. Хр. 50-200
cm. Лиана. В гори. ЦБ. 0 .. 1800 m. VIII-X. [III-
XII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Дек.*

Род *Hydrocotyle* L.

Щитолистник

- 1¹. Л. закръглени, врязани на 3-7 дяла. Сцв. с
по 5-13 цв. Цв. дребни, бледо-зеленикави до
бледо-жълти. *H. ranunculoides*
1². Л. закръглени, без врязване. Сцв. сбито, с
малко цв. Цв. дребни, зеленикави, бели или
червеникави. Орехчето 1.8-2.1 × 2.2-2.6 mm.
..... *H. vulgaris*

H. ranunculoides L. f. - Лютичевиден
щитолистник. Мг. Водно. Инв. в З. и Ц. Ев.
Пр.: Ам.

H. vulgaris L. - Обикновен щитолистник.
Мг. 10-40 cm. Пълзящо. Кор. Хигрофит. VII-
VIII. Интр. Пр.: Срз.. **Г, М.** Дек.

Род *Schefflera* J. R. Forst. & G. Forst.

Шефлера

- 1¹. Л. с по 7 лсч. Сцв. с д. до 200 cm, с до 1000
цв. Цв. червени *S. actinophylla*
1². Л. с по 7-9 лсч. Сцв. с д. до 20 cm, с 5-10
цв. Цв. зеленикави. *S. arboricola*
S. actinophylla (Endl.) Harms - Лъчелистна
шефлера. Дърво, до 15 m. Пр.: Ав. и Нова
Гвинея. Дек.

S. arboricola (Hayata) Kanehira - Дървесна
шефлера. Хр. 8-9 m. Пр.: Тайван. Де

дълбоки и тесни бразди. *I. colchica*
I. aquifolium L. - Бодливолистен д. Хр./Дв. 2-
10 m. Вечноз. По вл. и сенч. букови и см. г.,
като подлес. *Блс, Срз, Стн* (с), *Рд.* 400 .. 1350
m. IV-VI. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Терц.
Б, Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С.** Дек., *Леч.*

I. colchica Rojark. - Колхидски д. Хр. Вечноз.
1-3 m. В гори, подлес. *Срж.* 400 m. IV-VI.
[VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Терц. **Б, Т.** Дек.,
Леч., Баг., Дъб.

Разред *Asterales* Link

- 1¹. Водни р. с плаващи или изправени над водата л. Цв. единични или във вр. сцв. Пл. кутийка. *Menyanthaceae*
 1². Сухоземни р. 2
 2¹. Тч. сраснали с Прш. Сцв. кошничка и наподобява единичен цв. Чш. ред.. Пл. семка (ахена), често с хвр., образувана от видоизменената чш. *Asteraceae*
 2². Тч. своб., разп. между венечните дялове. Сцв. не е кошничка. Чш. нормално развита. Пл. кутийка. *Campanulaceae*

Семейство *Asteraceae* Bercht. & J.

Presl

Сложноцветни
 [Compositae Giseke]

- 1¹. Кшн. само с ез. цв. Върхът на ез. цв. 5-делен. Р. с млечен сок. *Cichorioideae*
 1². Кшн. само с тръб. или с тръб. и ез., или с тръб. и фуниевидни цв. Р. без млечен сок. 2
 2¹. Вътр. цв. в кшн. тръб., периферните ез. (понякога ез. цв. по-к. от обв. на главицата). *Asteroideae*
 2². Кшн. само с тръб. или с тръб. и фуниевидни цв. 4
 3¹. Вч. на тр. цв. врязани до 2/3. *Asteroideae*
 3². Вч. на тр. цв. наделени до под средата. *Mutisioideae*
 4¹. Бодливи р. Л., ст. и обв. лсч. на кшн. бодливи. 5
 4². Небодливи р. 6
 5¹. Кшн. 1 пол. Тичинковите без обв., събрани в кълбести сцв., а те във вр. класове. Плодниковите под тях с по 2 цв., затворени в обв., покр. с кукести шипчета. *Asteroideae*
 5². Кшн. 2 пол. - с обв. от много лсч.; единични, или събрани в кълбести или др. тип сцв. *Carduoideae*
 6¹. Кшн. събрани в снопче на върха на ст. и обкръжени от звездовидно разп. л. Гъсто бяло напльстено р. *Asteroideae*
 6². Р. с др. белези. 7
 7¹. Кшн. по-д. от 6 mm. Съцветното легло покр. с люспици, влс. или четинки. Цв. поголеми от 3.5 mm, забележими. Пл. с хвр. *Carduoideae*
 7². Кшн. с д. 2-6 mm или повече. Р. с др. белези. *Asteroideae*

Подсемейство *Asteroideae* Lindl.

Тръбестоцветни
 [Tubuliflorae]

- 1¹. Листоп. 2 дом. храст. Л. прости, посл., обратно яйцевидни, голи, с 3 ж., излизащи от осн. Кшн. само с тръб. 1 пол. цв. Пл. с хвр. от д. копринести влс. *Vaccharis*
 1². Тревисти р. и полухрасти, с др. белези. 2
 2¹. Вътр. цв. в кшн. тръб., периферните ез. (понякога ез. цв. по-к. от обв.). 3
 2². Кшн. само с тръб. или с тръб. и фуниевидни цв. 46
 3¹. Л. срещ., рядко горните посл., но тогава обв. от 1 ред сраснали лсч. 4
 3². Л. посл. (поне горните) или в розетка. 12
 4¹. Кшн. об. с 5 бели ез. цв. (понякога по-к. от обв. *Galinsoga*
 4². Кшн. с повече от 5, рядко с 3-5 ез. цв., но тогава не са бели. 5
 5¹. Пл. с 2-4 грапави осила на върха. *Bidens*
 5². Пл. без осили или с 2 гладки осилести зъбчета на върха. 6
 6¹. Л. прости. 7
 6². Л. 1-2 пъти пер. или 1-2 пъти тройни. .. 9
 7¹. Л. прис. Кшн. единични. Ст. цилиндрично. *Zinnia*
 7². Долните л. с држ., горните прис. 8
 8¹. Долните л. клиновидно стеснени в къса држ., горните прис., без да срасват по 2. *Eclipta*
 8². Долните л. с крилати држ., горните прис., сраснали по 2 с разширената си осн. Ст. четиристенно. *Silphium*
 9¹. Обв. лсч. 1 ред, сраснали. *Tagetes*
 9². Обв. лсч. 2 и повече реда, своб. или сраснали само в осн. 10
 10¹. Л. 2-3 пъти пер., с нишковидни дялове. Пл. с носче. *Cosmos*
 10². Л. 1 път пер., с лин. или яйцевидни дялове. Пл. без носче. 11
 11¹. Едногодишни р. без грудести корени. *Coreopsis*
 11². Многогодишни р. с грудести корени. *Dahlia*
 12¹. Пл. с хвр. от люспици, влс., четинки или с къса коронка на върха. Когато пл. е с коронка, поне долните л. са прости. 13
 12². Пл. без хвр., рядко с коронка, но тогава л.

пер.	34	припокриващи се лсч.	26
13 ¹ . Хвр. от влс. или от влс. и коронка.	14	25 ² . Обв. от 1 ред лсч., рядко има и външ. ред	
13 ² . Хвр. от люспици или е къса или уховидна		от няколко малки лсч.	27
(скосена) коронка.	30	26 ¹ . Жлезистовлакнести р. Влс. на хвр. срс. в	
14 ¹ . Ез. цв. бели, розови или виолетови.	15	осн.	<i>Dittrichia</i>
14 ² . Ез. цв. жълти (понякога по-к. от обв.).	20	26 ² . Нежлезисти р. Влс. на хвр. своб.	
15 ¹ . Външ. обв. лсч. листовидни, вътр. с		<i>Inula</i>
ципест ръб. Хвр. от влс. и къса коронка. Тр.		27 ¹ . Обв. лсч. ± се припокриват от страни.	
цв. об. превърнати в ез. с различна ф.		Кшн. събрани в грозд.	<i>Ligularia</i>
Градинско р.	<i>Callistephus</i>	27 ² . Обв. лсч. не се припокриват. Р. с др.	
15 ² . Р. с др. белези.	16	белези.	28
16 ¹ . Ез. цв. по-т. от 1 mm, в 2 или повече		28 ¹ . Кшн. без външ. обв. от малки лсч. Л.	
редове. Хвр. от 1 ред влс.	<i>Erigeron</i>	елипсоидни или ланц., долните стеснени в	
16 ² . Ез. цв. по-ш. от 2 mm, в 1 ред. Обв. лсч. с		држ., горните обхващат ст.	<i>Tephrosieris</i>
реснички по ръба. Хвр. от 2-3 реда влс.	17	28 ² . Кшн. с външ. обв. от няколко малки лсч.	
17 ¹ . Кшн. само с тр. цв.	<i>Galatella</i>	29
17 ² . Кшн. с тръб. и ез. цв.	18	29 ¹ . Обв. паничковидна, д. колкото ш. или	
18 ¹ . Л. повече или по-малко месести; ср. и		малко по-д.	<i>Jacobaea</i>
горните прис., полустъблообхващащи.		29 ² . Обв. цилиндрична или конична, 1,5-2	
.....	<i>Tripolium</i>	пъти по-д. от ш.	<i>Senecio</i>
18 ² . Л. не са месести; ср. и горните на къси		30 ¹ . Л. пер. разсечени. Съцветното легло	
држ. или прис., не обхващат ст.	19	остро, конусовидно.	<i>Rudbeckia</i>
19 ¹ . Обв. лсч. в 2-3 реда. Плсем.		30 ² . Л. прости, целокр., назъб. или изрязани.	
цилиндрично-призматични, гладки, с 2		31
неясни ребра. Влс. на хвр. в осн. своб. ...	<i>Aster</i>	31 ¹ . Вч. на тр. цв. отвън жлезистовлакнесто.	
19 ² . Обв. лсч. в 4 реда. Плсем. конични,		<i>Gaillardia</i>
напречнонабръчкани, с 5 ребра. Влс. на		31 ² . Вч. на тр. цв. без жлз. влс. отвън...	32
хвърилката в осн. сраснали в пръстенче.		32 ¹ . Хвр. от много люспици. Външ. обв. лсч.	
.....	<i>Symphyotrichum</i>	продълг. ланц., с д. 1-3 cm. <i>Asteriscus</i>	
20 ¹ . Ст. с червеникави люсповидни л. и 1		32 ² . Хвр. от 2-4 люспици или е къса коронка.	
кошничка на върха. След цъфтежа се развиват		33
приосн. л.	<i>Tussilago</i>	33 ¹ . Л. с држ. Ез. цв. по-ш. от 5 mm. <i>Helianthus</i>	
20 ² . Ст. със зелени л. и с повече от 1		33 ² . Горните л. прис. Ез. цв. с ш. ок. 1 mm.	
кошничка.	21	Кшн. с ш. 2-6 cm.	<i>Telekia</i>
21 ¹ . Външ. обв. лсч. бодливи. Хвр. от къси,		34 ¹ . Л. събрани в розетка. Држ. на кшн. без л.,	
ресничесто разсечени люспици. <i>Pallenis</i>		излизат от розетката. Р. с вис. 5-15 cm.	
21 ² . Р. с др. общи белези.	22	<i>Bellis</i>
22 ¹ . Хвр. от влс. и назъб. коронка от сраснали		34 ² . Л. стъблени или стъблени и розеткови. Р.	
люспици.	<i>Pulicaria</i>	по-високи от 15 cm.	35
22 ² . Хвр. само от влс.	23	35 ¹ . Външ. пл. силно извити, почти	
23 ¹ . Кшн. с 5-6 ез. цв., рядко ез. цв. повече, но		пръстеновидни, на върха стеснени в носче.	
тогава кшн. с диам. 1-5 mm.	<i>Solidago</i>	<i>Calendula</i>
23 ² . Кшн. с 8 и повече ез. цв. Понякога ез. цв.		35 ² . Пл. с др. устройство.	36
по-к. от обв., или 5-6, но тогава кшн. по-		36 ¹ . Сцв. легло голо.	37
големи от 5 mm.	24	36 ² . Сцв. легло покр. с люспици.	43
24 ¹ . Кшн. об. единични. Обв. от 2-3 реда		37 ¹ . Сцв. легло след цъфтеж ± конусовидно	
почти еднакви лсч.	<i>Doronicum</i>	изпъкнало.	38
24 ² . Кшн. събрани в сцв., рядко единични.		37 ² . Сцв. легло плоско или слабо изпъкнало.	
Обв. от няколко реда нееднакви или от 1 ред		39
еднакви лсч.	25	38 ¹ . Сцв. легло кухо. Плсем. с 3-10 тънки	
25 ¹ . Обв. от керемидообразно		ребра, на върха без смолести жлези.	

- *Matricaria*
38². Сцв. легло плътно. Плсем. по коремната страна с 3 дебели светли ребра, на върха с 1-3 (5) смолести жлези. .. *Tripleurospermum*
39¹. Л. 1-2 пъти пер. или 1-2 пъти пер. разделени. *Tanacetum*
39². Л. прости, назъб. или изрязани... 40
40¹. Ст. повече или по-малко вдървесинено в осн. Л. яйцевидни или продълг. яйцевидни. 41
40². Ст. не е вдървесинено. Л. лопатовидни или ланц. 42
41¹. Кшн. с диам. до 2 см, без ез. цв. Цв. жълти. *Ajanía*
41². Кшн. с диам. 2-10 см, с големи ез. цв., често в много редове. Цв. различно обагрени. *Chrysanthemum*
42¹. Л. ланц., прис., стеснени към осн. и към върха, остро назъб., зъбчетата насочени напред. *Leucanthemella*
42². Л. лопатовидни към осн. стеснени, към върха повече или по-малко закръглени, назъб. Зъбчетата не са насочени напред или не са остри. *Leucanthemum*
43¹. Пл. сплескан, без ребра. Петурата на ез. цв. почти кръгла или по-ш. от д. ... *Achillea*
43². Пл. не е или слабо сплескан, често цилиндричен, 4-стенен. Петурата на ез. цв. по-д. от ш. 44
44¹. Ст. лежащо, вкореняващо се във възлите. Кшн. често с повече от 2 реда ез. цв. *Chamaemelum*
44². Ст. ± изправено, не вкореняващо се във възлите. 45
45¹. Плсем. обратноконични или пирамидално клиновидни, несплеснати, в напр. сечение закръглени или почти квадратни. Ръбовете относително заоблени. *Anthemis*
45². Плсем. гръбно-коремно сплеснати, в напр. сечение ромбични, със заострени стр. ръбове. *Cota*
46¹. Л. срещ. 47
46². Л. с др. разположение. 50
47¹. Л. 1-2 пъти пер. разсечени. Кшн. 1пол. Обв. разрастват при узряване подобно на орехче. *Ambrosia*
47². Л. цели или длан. разсечени. Кшн. 2пол. 48
48¹. Л. цели. Цв. сини. *Ageratum*
48². Л. длан. разсечени на 3-5 дяла, рядко цели. Цв. не са сини. 49
49¹. Кшн. с повече жълти цв. Хвр. от 2-4 грапави осила. *Bidens*
49². Кшн. с 4-6 червени или белезникави цв. Хвр. от влс. *Eupatorium*
50¹. Бодливи р. Л., ст. и обв. лсч. бодливи. Кшн. 1пол., тичинковите без обв., събрани в кълбести сцв., а те във вр. класове; плодниковите под тях с по 2 цв., затворени в обв., покр. с кукести шипчета. .. *Xanthium*
50². Небодливи р. 51
51¹. Кшн. събрани в снопче на върха на ст. и обкръжени от звездовидно разп. л. Гъсто бяло напльстено р. *Leontopodium*
51². Р. с др. белези. 52
52¹. Л. нормално развити. 53
52². Л. люсповидни. Приосн. с д. држ., сърцевидни или бъбрековидни. Кр. цв. в кшн. нишковидни. 54
53¹. Кшн. по 1 на върха на ст. ... *Homogyne*
53². Кшн. събрани в грозд. или щитовидно-метл. сцв. *Petasites*
54¹. Съцветното легло покр. с люспици, влс. или четинки. 55
54². Съцветното легло голо или с къси зъбчета или трапчинки. 61
55¹. Кшн. с д. 2-6 mm. Цв. с д. 1-3 mm, трудно забележими. 56
55². Кшн. по-д. от 6 mm. Цв. по-големи от 3.5 mm, забележими. Вътр. обв. лсч. повече или по-малко еднакви и по цв. и големина с външ. Пл. без хвр. 58
56¹. Л. пер. разделени или пер. разсечени. Полухрасти или многогодишни, рядко едногодишни или двугодишни р. . *Artemisia*
56². Л. целокр. Едногодишни р. 57
57¹. Периферните пл. обхванати изцяло от вътр. обв. лсч. и се отделят заедо с тях. Листа прис. с вълновиден ръб. Сиво влакнести р. *Bombycilaena*
57². Периферните пл. не са обхванати, а са загърнати от вътр. обв. лсч. и често се отделят заедно с тях (без да са сраснали към тях). *Filago*
58¹. Бяло вълнесто р. от крайморските пясъци. Кшн. по няколко, събрани в щитовидни сцв. *Otanthus*
58². Р. с др. белези. 59
59¹. Кшн. с диам. ок. 1 см. Л. пер. разделени с месести дялове. *Santolina*
59². Кшн. с диам. 2-4 cm. Л. пер. разсечени, с тънки немесести дялове. 60

- 60¹. Плсем. обратноконични или пирамидално клиновидни, несплеснати, в напр. сечение закръглени или почти квадратни. Ръбовете относително заоблени. *Anthemis*
- 60². Плсем. гръбно-коремно сплеснати, в напр. сечение ромбични, със заострени стр. ръбове. *Cota*
- 61¹. Пл. с хвр. от влс. 62
- 61². Пл. без хвр., понякога с коронка. 75
- 62¹. Обв. лсч. керемидообразно наредени в няколко реда. 63
- 62². Обв. лсч. 1 ред, рядко има и втори ред от значително по-к. лсч. 72
- 63¹. Кшн. в 1 пол. цв. Обв. лсч. на кшн. с тичинкови цв. бели, а на плодниковите червеникави. Хвр. от удебелени на върха влс. *Antennaria*
- 63². Кшн. с 2 пол. цв., рядко вътр. цв. 2 пол., а външ. само с плодник. 64
- 64¹. Цв. 2 пол. Кшн. с диам. 8-40 mm. Обв. лсч. зелени. 65
- 64². Вътр. цв. 2 пол., външ. с плодник, нишковидни. Рядко всичките цв. 2 пол., но тогава кшн. с диам. до 8 mm. 68
- 65¹. Кшн. само с тр. цв. *Galatella*
- 65². Кшн. с тръб. и ез. цв. 66
- 66¹. Л. повече или по-малко месести; ср. и горните прис., полустъблообхващащи. *Tripolium*
- 66². Л. не са месести; ср. и горните на къси држ. или прис., не обхващат ст. 67
- 67¹. Обв. лсч. в 2-3 реда. Плсем. цилиндрично-призматични, гладки, с 2 неясни ребра. Влс. на хвр. в осн. своб. *Aster*
- 67². Обв. лсч. в 4 реда. Плсем. конични, напречноабръчкани, с 5 ребра. Влс. на хвърилката в осн. сраснали в пръстенче. *Symphotrichum*
- 68¹. Обв. лсч. зелени. *Inula*
- 68². Обв. лсч. жълти, кафяви, бели или червени и поне вътр. ципести... 69
- 69¹. Обв. лсч. жълти, бели или червени, лъскави, венчевидни. Периферни цв. с плодник липсват или са по-малко от 2 пол. *Helichrysum*
- 69². Обв. лсч. жълти, кафяви или бели, рядко външ. повече или по-малко зелени. Периферните цв. са с плодник и са много повече от 2 пол. 70
- 70¹. Многогодишни р. Кшн. единични или по 2-6 (рядко повече) в тясно цилиндрична метл. или клас. *Omalotheca*
- 70². Едногодишни р. Кшн. по 2-3 (10) в кълбести сцв. 71
- 71¹. Кшн. кафяви, с д. 3-4 mm. Групите кошнички обхванати от няколко по-д. от тях л. *Gnaphalium*
- 71². Кшн. жълтозелени, с д. 4-5 mm, събрани на върха на ст. и не са обхванати или са обхванати от по-к. от тях л. ... *Laphangium*
- 72¹. Цв. розови, лилави или белезникави. Л. сърцевидни с држ., рядко горните прис. *Adenostyles*
- 72². Цв. жълти. Горните л. продълг. или обратно ланц., прис. 73
- 73¹. Кшн. без външ. обв. от малки лсч. Л. елипсовидни или ланц., долните стеснени в држ., горните обхващат ст. *Tephrosieris*
- 73². Кшн. с външ. обв. от няколко малки лсч. 74
- 74¹. Обв. паничководна, д. колкото ширината или малко по-д. *Jacobaea*
- 74². Обв. цилиндрична или конична, 1.5-2 пъти по-д. от ширината. *Senecio*
- 75¹. Л. цели, елипсовидни. Пл. стеснен и жлз. в горния край. Кшн. повече или по-малко наведени, с диам. 10-25 mm. Цв. жълти. *Carpesium*
- 75². Л. пер. разсечени, рядко цели, но тогава лин. ланц. Пл. стеснен на горния край. Кшн. изправени или, ако са наведени, с диам. до 7 mm. 76
- 76¹. Дяловете на л. с ш. до 2 mm, рядко по-ш. Кшн. с диам. 3-5 mm. *Artemisia*
- 76². Дяловете на л. по-ш. от 3 mm. Кшн. с диам. 5-10 mm. *Tanacetum*

Род *Achillea* L.

Равнец

- 1¹. Л. прости, назъб. или напил., рядко целокр. 2
- 1². Л. 1-3 пъти пер. 3
- 2¹. Ст. с 1-5 кошнички. Плсем. 1 mm. *A. ageratifolia*
- 2². Ст. с 10-30 кошнички. Плсем. 1.5-2.8 × 0.9-1.1 mm. *A. lingulata*
- 3¹. Кшн. със 7-9 ез. цв. Дискът им с диам. 4-7 mm. Долните л. 2-3 пъти пер. 4
- 3². Кшн. с до 4-6 ез. цв. Дискът им с диам. 1-6 mm. 5

- 4¹. Л. с гъсти прилегли влс. Долните л. с линейноланцетни дялове. Кшн. 5-6 × 5-6 mm, по 12-15 в щит с диам. 3-4 cm. *A. fraasii*
- 4². Л. с разпръснато разперени влс. Долните л. с линейночетиновидни дялове. Кшн. 3.5-4 × 4-6 mm, по 4-20 в щит с диам. 2-6 cm. Плсем. 1-2.2 × 0.7-0.8 mm. *A. multifida*
- 5¹. Ез. цв. златистожълти. 6
- 5². Ез. цв. бели, пурпурни или бледожълти. 13
- 6¹. Кшн. 50-300 и повече, всяка с 2-4 ез. цв. Сцв. с диам. 4-10 cm. Плсем. 1.8-2 × 0.55-0.65 mm. *A. filipendulina*
- 6². Кшн. до 200 на брой, всяка с 5-6 ез. цв. 7
- 7¹. Петурата на ез. цв. 2-3 по-к. от обв. Л. лин., с лин. дялове, покр. с д. бели влс. Плсем. 1-1.5 mm. *A. chrysocoma*
- 7². Петурата на ез. цв. 3-5 пъти по-к. от обв. Л. с др. тип овласяване. 8
- 8¹. Л. малки лин., еднократно гребеновидно-перести, с целокр. дялове и ширококрилат рахис. Плсем. 1.9-2.1 × 0.6-0.7 mm. *A. pseudopectinata*
- 8². Л. двойно, рядко еднократно пер., с повече или по-малко пер. изрязани дялове. 9
- 9¹. Л. почти голи, отгоре с гъсти жлз. точки, 4-5 пъти по-д. от междувъзлията. Плсем. 1 mm. *A. thracica*
- 9². Л. покр. с влс., без или с разпръснати жлз. точки. 10
- 10¹. Л. покр. с прилегли копринести влс. Петурата на ез. цв. с д. 0.5-1 mm. Плсем. 1-1.2 mm. 11
- 10². Л. покр. с прилегли сиви или с редки д. влс. Петурата на ез. цв. с д. 0.8-2 mm. 12
- 11¹. Ср. ст. л. ланц. или продълг. единично пер., покр. със сиви, къдрави, нелъскави влс. Рахисът (листната држ. не е назъб. Плсем. 1.4-1.6 × 0.6-0.7 mm. *A. clypeolata*
- 11². Ср. л. лин. до лин. ланц., почти двойно пер., гъсто покр. с ръждиви копринести, лъскави влс., и поради това изглеждат единично пер. Рахисът назъб. Плсем. 1-1.2 × 0.4-0.6 mm. *A. coarctata*
- 12¹. Л. с редки д. влс., 2-3 пъти пер., с лин. заострени дялове. *A. crithmifolia*
- 12². Л. прилегло сивовлакнести, двойно пер., с обратнойцевидни или елиптични тъпи дялове. Плсем. 2.3-2.7 × 0.9-1.1 mm. *A. leptophylla*
- 13¹. Л. големи, ср. по-д. от 8 cm и по-ш. от 4 cm, продълг. или широкояйцевидни, дълбоко пер. разсечени на 3-6 (8) двойки клиновидноланцетни, изрязани или назъб. и низбягващи по рахиса дялове. Плсем. 1-1.9 × 0.6-0.8 mm. *A. grandifolia*
- 13². Л. по-малки, ср. д. до 5 cm и ш. 3 cm. .. 14
- 14¹. Л. диморфни: приосн. 2-3 пъти пер., с линейнонишковидни кр. дялове, ср. двойно пер. с продълг. клиновидни тъпи или остри дялове, горните малки, еднократно перестонаделени. Обв. лсч. голи, лъскави. Плсем. 0.8-1 × 0.5 mm. *A. crithmifolia*
- 14². Л. мономорфни, всичките с еднакви дялове и устройство. 15
- 15¹. Ср. л. в очертание яйцевидни или продълговатояйцевидни, с 6-8 двойки, единично пер. наделени дялове. Ез. цв. бледожълти, 3-4 пъти по-к. от обв. на кшн.. Плсем. 1 mm. 16
- 15². Ср. л. с 15 и повече двойки дялове. Цв. бели. Плсем. 1.2-2.2 mm с ясно бяло крило. 17
- 16¹. Ез. цв. бели, 1.2-1.5 mm. Коренището с хоризонтални издънки. *A. kotshyi*
- 16². Ез. цв. отгоре жълтеникави, 0.8-1.2 mm. Коренището без хоризонтални издънки. Плсем. 1.9-2.2 × 0.6-0.7 mm. *A. nobilis*
- 17¹. Л. плоски, с ш. 20-30(-40) mm; с д. редки влс. Л. дялове в 1 равнина. Обв. лсч. с тесен светлокафяв ръб. Рахисът изцяло назъб. Ез. цв. бели. Плсем. 1.8-2 × 0.6-0.7 mm. *A. distans*
- 17². Л. полуцилиндрични, с ш. 4-20(-25) mm. Л. дялове в няколко равнини. 18
- 18¹. Горната повърхност на ср. л. гола или почти гола. *A. aspleniifolia*
- 18². Горната повърхност на ср. стъблови л. влакнеста. 19
- 19¹. Кшн. с д. 3.8-5 mm. Езичетата на ез. цв. 2.2-3 mm. Плсем. 1.8-2.2 × 0.6-0.7 mm. *A. millefolium*
- 19². Кшн. с д. 2-3.7 mm. Езичетата на ез. цв. 0.9-2.2 mm. 20
- 20¹. Кшн. с д. (2.8-)3-3.2(-3.8) mm. Обв. лсч. об. влакнести, по ръба прозрачни до бледокафяви. Езичетата на ез. цв. (0.9-)1.3-1.8(-2.2) mm. Плсем. 1.4-1.8 × 0.5-0.6 mm. *A. setacea*
- 20². Кшн. с с д. (2.5-)3.5-3.8(-4.3) mm. Обв. лсч. об. почти голи, кафяви по ръба. Езичетата на ез. цв. (0.9-)1.3-1.8(-2.2) mm .. 21
- 21¹. Л. ос с ш. 0.5-0.8 mm. Оста на първичните

л. дялове с ш. 0.3-0.5 mm. Плсем. 1.6-1.9 × 0.5-0.8 mm. *A. collina* 2¹. Л. ос с ш. 0.6-1 mm. Оста на първичните л. дялове с ш. 0.5-1 mm. *A. seidi*

A. ageratifolia (Sibth. & Sm.) Boiss. - Скален р. Мг. 10-30 cm. По кам. м. и вар. ск. *Прб*, *Стн* (с), *Зн*, *Вт*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рд* (с), *Трн*. 300 .. 2500 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С**. Дек.

1¹. Ст. с 1 кошничка. Дискът на кшн. с диам. 9-12 mm. Ез. цв. с д. 7-9 mm. subsp. *ageratifolia*

1². Ст. с 2-5 кошнички. Дискът на кшн. с диам. 4-8 mm. Ез. цв. с д. 5-7 mm. subsp. *serbica*

subsp. *ageratifolia* - Скален р. 10-25 cm. По кам. м. и вар. ск. *Прб* (з), *Стн* (с), *Зн*, *Вт*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рд* (с), *Трн*. 300 .. 2500 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**. Дек.

subsp. *serbica* (Nyman) Heimerl - Сръбски р. [*A. serbica* Nym.] 10-30 cm. По вар. ск. и скал. м. *Прб*, *Зн*, *Стд*. 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, М, С**. Дек.

A. alpina L. subsp. *camtschatica* (Heimerl) Kitam. - Алпийски р. [*A. sibirica* Ledeb. subsp. *camtschatica* Heimerl] Мг., до 60 cm. Интр. В дворове. Култ. VI-VIII. Пр.: Русия - Камчатка. Дек.

A. aspleniifolia Vent. - Изтравничелистен р. Мг. 30-110 cm. По вл. м. *Сф*, *Стд* (с), *Рд* (з). 400 .. 700 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Р, С**.

A. chrysocoma Friv. - Беловлакнест р. Мг. 10-40 cm. По сухи кам. трев. м. в субалпийския пояс. *Згн*, *Слв*, *Рл*. 1900 .. 2925 m. VII-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. Balk., **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

A. clypeolata Sm. - Жълт р. Мг. 20-60 cm. По вар. скал. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-IX. [VII-X]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Леч.

A. coarctata Poir. - Сбитовлакнест р. Мг. 20-70 cm. По сухи кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Дек.

A. collina J. Becker ex Rchb. - Хълмов р. Мг. 30-70 cm. В хрл. и сухи трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

A. crithmifolia Waldst. & Kit. - Разнолистен р. [*A. biebersteinii* auct. bulg., non Afan.] Мг. 20-

60 cm. По сухи кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

A. distans Waldst. & Kit. - Раздалечен р. Мг. 30-120 cm. По трев. м. и в гори. *Прб*, *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с), ? Стп (и), ?*Рд* (з). 1500 .. 2200 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

1¹. Л. дялове ясно отделени, оста не е крилата. Ез. на ез. цв. 1-3 mm. subsp. *distans*
1². Л. дялове неясно отделени, свързани с широките ч. на л. ос, оста ± крилата. Ез. на ез. цв. 2.5-4 mm. subsp. *tanacetifolia*

subsp. *distans* - Раздалечен р. 30-75 cm. *Прб*, *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Пн* (с), *Рл*, ?*Стн* (и), ?*Рд* (з). 1500 .. 2200 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, М, Р, С**.

subsp. *tanacetifolia* (Fiori) Janch. - Врагиголистен р. [*A. tanacetifolia* All.] 20-100 cm. По трев. кам. м., в гори. *Стн* (з,с), *Зн*, *Пн*, *Рл*. 1500 .. 2200 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, М, С**.

A. filipendulina Lam. - Източен р. Мг. 60-100 cm. Интр. Култ. В паркове и дворове. V-X. Пр.: Аз. Дек. **Т**.

A. fraasii Sch. Bip. - Фраасов р. Мг. 20-50 cm. **Г** (NC,NE), **М, С, Т**.

A. grandifolia Friv. - Едрolistен р. Мг. 30-100 cm. По кам. м. *Прб* (з), *Стн* (с,и), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд* (с), *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 500 .. 2000 m. V-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

A. holosericea Sm. - Кадифен р. Мг. 30-60 cm. **Г** (NC,NE), **М, С**.

A. kotschyi Boiss. - Кочиев р. Мг., до 40 cm. *Стн* (с). 1300 .. 1500 m. VII-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, Т**.

A. leptophylla M. Bieb. - Прилепналовлакнест р. 2г./Мг. 10-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *СИБ*. 0.. 200 m. V-X. [VII-XI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г, Р**.

A. lingulata Waldst. & Kit. - Езичест р. Мг. 10-40 cm. По кам. трев. м. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1600 .. 2800 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

A. micrantha Willd. - Дребноцветен р. Мг. 20-50 cm. Интр. В градини и паркове. Пр.: Украйна. **Б**.

A. multifida (DC.) Boiss. - Планински р. [*A. clusiana* Tausch s. l.] Мг. 15-30 см. По трев. и кам. м. *Смн* (с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 0 .. 1800 м. VII-IX. [IX-X]. **Б, Г** (NC), **М, С**.

A. millefolium L. - Обикновен бял р. Мг. 10-60 см. По трев. м. лив., и хрл. *ЦБ*. 0 .. 2000 м. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

A. nobilis L. subsp. *neilreichii* (A. Kern.) Vel. - Благороден р. Мг. 15-60 см. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

A. ochroleuca Ehrh. - Охреножълт р. Мг. 10-50 см. По пес. м. *Др*. 80 .. 200 м. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Р, С**.

A. pseudopectinata Janka - Лъжегребенест р. [*A. depressa* Janka] Мг. 5-30 см. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 м. V-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NE,?NC), **М, Р, С**.

A. ptarmica L. - Р перла. Мг. 20-150 см. Интр. В градини. VI-VII. Пр.: З. Срз., С. Ев. **Б, Г** (?NC), **Р, С**. *Дек.*

A. seidlilii J. Presl & C. Presl - Панонски р. [*A. rannonica* Scheele] Мг. 30-70 см. По трев. м., лив. и хрл. *ЦБ*, *Пн* (ю). 0 .. 2000 м. V-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**.

A. setacea W. & K. - Четинолистен р. Мг. 15-45 см. По трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. V-X. [VII-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

A. thracica Velen. - Тракийски р. 1г. 10-50 см. По сухи трев. м. покрай пътища, из хрл. и по горски полянки в ксеротермния дъбов пояс. *Трн*, *Тхр*. 150 .. 300 м. VI-IX. [VII-X]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ЗБР. ДХ. БК. Balk. **Б, Р**.

Achillea × *vandasii* Velen. - Вандазиев р. *A. clypeolata* × *A. crithmifolia*. 1г. *Зн*, *Рд* (з,с). 800 .. 1300 м.

Род *Adenostyles* Cass.
Аденостилес

A. alliariae (Gouan) A. Kern. - Белолистен а. Мг. 60-200 см. Край потоци в горите. *Смн* (з,с), *Зн*, *Згн*, *Блс*, *Рл*, *Рд* (з). 0 .. 2000 м. VII-IX. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

Род *Ageratina* Spach
Агератина

A. adenophora (Spreng.) R. M. King & H. Rob. - Жлезиста а. Мг. 1-2 м. Пр.: Мексико. **Г** (NE). *Плв.*

Род *Ageratum* L.
Агератум

1¹. Л. яйцевидни. Пл. 2-2.3 × 0.3-0.4 mm.
..... *A. conyzoides*
1². Л. широкоотриъгълни. Пл. 2.7-3 × 0.4-0.6 mm.
..... *A. houstonianum*

A. conyzoides (L.) L. - Конизов а. 1г./Мг./Пхр. 10-100 см. Инв. Пр.: Ю. Ам. ?**Б. Омп!**, *Плв.*, *Леч.*, *Инс.*

A. houstonianum Mill. - Мексикански а. 1г./2г./Мг. 20-100 см. Интр. В градини. 0 .. 1000 м. VI-IX. Пр.: Мексико. **Б, С**. *Дек.*

Род *Ajania* P. P. Poljakov
Аяния

A. pacifica (Nakai) K. Bremer & Humphries - Сребърна а. Мг./Пхр. 15-45 см. Вечноз. Интр. IX-X. Пр.: Централна и И. Аз. *Дек.*

Род *Ambrosia* L.
Амброзия

1¹. Обикновено някои л. длан. 3-5 делни. Плсем. 5.5-6.5 × 4.2-4.8 mm.
..... *A. trifida*
1². Обикновено някои или всички л. 1-2 пъти пер. наделени. Плсем. 3-4 × 1.9-3 mm.
2¹. 1г. Плсем. 3.5-4 × 1.9-2.3 mm, с 1-1.5 mm носче.
..... *A. artemisiifolia*
2². 1г. Плсем. 3.3-3.7 × 2.6-3 mm.
..... *A. psilostachya*

A. artemisiifolia L. - Пелинолистна а. Мг. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Сф*, *Зн*, *Стд*, *ДМ*, *Рл*, *Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 800 м. Инв. VII-IX. [IX-X]. **Б, Г, М, Р, С**.

A. maritima L. - Крайморска а. **Г** (NAe).

A. psilostachya DC. - Многогодишна а. Мг. 10-100 см. Инв. Пр.: С. Ам. **Г** (NE), **Р**.

A. trifida L. - Триделна а. Мг. 30-150 см. Пр.: С. Ам. **Б, С**.

Род *Ammobium* R. Br.

Амобиум

A. alatum R. Br. - Крилат а. 1г. 60-100 cm. Интр. В градини. VII-IX. Пр.: Ав.. Дек.

Род *Anacyclus* L.

Анациклус

1¹. Коренът тънък. Кшн. с диам. 15-20 mm. Ез. цв. изцяло бели. Плсем. 2.5-4 × 1.2-1.4 mm. *A. clavatus*

1². Коренът месест. Кшн. с диам. 10 mm. Ез. цв. розови по гръбната страна. ... *A. pyrethrum*

A. clavatus (Desf.) Pers. - Бухалковиден а. [*Anthemis tuberculata* Boiss.] 1г., до 60 cm. VII-VIII. Пр.: Срз.. Б, Г (NE), Т. Дек.

A. pyrethrum (L.) Lag. - Пиретров а. [*A. depressus* Ball] Мг. 5-10 cm. Интр. Култ. V-VII. Прозиход: С. Аф. - Атласки пл. Дек.

Род *Antennaria* Gaertn.

Витошки еделвайс

A. dioica (L.) Gaertn. - Витошки еделвайс. Мг. 7-20 cm. 2дом. По сухи кам. м. и лив. *Стн, Зн, Вт, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, С рг* (з). 1700 .. 2925 m. V-VIII. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Дек.

Род *Anthemis* L.

Подрумиче; Бяла рада

1¹. Л. цели, назъб. Плсем. 1.2-1.5 mm, с ципеста коронка в. 0.5-1 mm. *A. argyrophylla*

1². Л. 1-2 пъти пер., рядко цели, ± изрязани. 2

2¹. Сцв. легло конично, покр. с лин. шиловидни люспи само в горната част. Плсем. 1-1.8 × 0.7-0.9 mm; брадавичеста, яйцевидна, с ребра от двете страни, без коронка. *A. cotula*

2². Съцветното легло покр. изцяло с прицветни люспи. Р. с др. белези. 3

3¹. Кшн. само с тр. цв. 4

3². Кшн. с тръб. и ез. цв. 5

4¹. Сцв. легло полусферично, закръглено на върха, по-ш. отколкото в. Обв. лсч. покр. отвън с влс. Пл. с много къса коронка или с остър ръб. Плсем. 1.2-3.5 × 1-1.8 mm, с остър ръб или коронка 0.5-1.5 mm. .. *A. cretica*

4². Сцв. легло в плода изпъкнало, конично или яйцевидно, по-високо отколкото ш. Обв. лсч. с тесен кафяв ръб. Прицветните люспи тъпи,

външ. с разпръснати влс. по гърба. Плсем. 1.5-1.8 mm с 0-0.2 mm коронка. ... *A. tenuiloba* 5¹. Едногодишни р. с тънки корени, без стерилни издънки в осн. 6

5². Многогодишни, рядко двугодишни р. с добре развит корен и често с миналогодишни остатъци в осн. на ст. 11

6¹. Плсем. 1.5-2.2 mm, с едностранна уховидна коронка 0.5-1.75 mm. Вътр. с полупрозрачна хрущялна коронка равна на плсем. Външ. с дебела късо ципеста коронка. *A. auriculata*

6². Плсем. без или със значително по-к. от тях коронка. 7

7¹. Ез. цв. жълти, д. колкото ширината на диска. Пл. четиристенен, грапав по ръбовете. Плсем. 1.3-1.8 mm, на върха с остър ръб до 0.2 mm. *A. virescens*

7². Ез. цв. бели. 8

8¹. Коронката неразвита. Външ. пл. в горния край с надебелен, радиално прищипнат пръстен. Прицветните люспи продълг. ланц., целокр. Плсем. 1.8-2.4 × 0.8-1.4 mm с ш. венец или коронка 0.2-0.3 mm. *A. arvensis*

8². Коронката на външ. плод с къса, косо отрязана якичка. 9

9¹. Прицветните люспи ланц. яйцевидни, с оръфано назъб. към горния край ръб. Р. ± гъсто влакнесто. Плсем. 1.5-2.2 × 1-1.2 mm, с асиметрична или неясна коронка. *A. ruthenica*

9². Р. с др. белези. 10

10¹. Разперено влакнесто р. Обв. на кшн. с ш. 7.5-10 mm; лсч. голи, об. с тесни тъмни ръбове. Ез. цв. 15-20; с д. 7.5-12.5 mm. Венчетата на тр. цв. извити в осн. и обхващат върха на плода. Плсем. 2-2.5 mm, ± силно оребрена; при ез. цв. с коронка 2 mm, при тр. цв. с дебел ръб на върха и без коронка. *A. chia*

10². Бяло сбито влакнесто р. Обв. на кшн. с ш. 10-15 mm; лсч. с ципести ръбове. Ез. цв. ок. 20; с д. 5-10(-13) mm. Тр. цв. често почерняват при плода, неизвити в осн. Плсем. ок. 2 mm, почти гола, с асиметрична или неясна коронка. *A. tomentosa*

11¹. Прицветните люспи по гърба (отвън) с влс. 12

11². Прицветните люспи голи. 13

12¹. Стъбловите л. пер. разделени. Ср. обв. лсч. лин. ланц., заострени. Плсем. 1.6-1.8 mm с асиметрична коронка до 0.3 mm. *A. jordanovii*

12². Стъбловите л. пер. разделени. Ср. обв. лсч. лин. ланц., заострени. Плсем. 1.6-1.8 mm с асиметрична коронка до 0.3 mm. *A. jordanovii*

12³. Стъбловите л. пер. разделени. Ср. обв. лсч. лин. ланц., заострени. Плсем. 1.6-1.8 mm с асиметрична коронка до 0.3 mm. *A. jordanovii*

12². Стъбловите л. прости, изрязани. Ср. и външ. обв. лсч. продълг. обратно яйцевидни, на върха повече или по-малко закръглени. Плсем. 1.8-2.2 mm, с ± асиметрична коронка 0.2-0.3 mm. *A. regis-borisii*

13¹. Ст. разкл. в горната част. Разклоненията с по 1 кошничка, разп. в приблизително една плоскост (образуват щит). Плсем. 1-1.8 mm, с неясен ципест ръб или коронка 0.5-0.7 mm. *A. macedonica*

13². Ст. неразкл. или слабо разкл. от осн... 14

14¹. Съцветното легло в пл. полукълбесто или остроконично, по-високо от ширината му. . 15

14². Съцветното легло в плодна фаза полукълбесто или конично, не по-високо от ширината му. 16

15¹. Л. голи или с разпръснати прилегнали влс., кр. им дялове ланц. или лин. лопатовидни. Плсем. 1.5-2 mm с коронка 0.3 mm във вид на остър ръб. *A. rumelica*

15². Л. покр. с прилегнали влс., кр. им дялове продълг. или ланц., заострени. *A. tenuiloba*

16¹. Прицветните люспи с назъб. или неправилно разкъсан, най-често кафяв връх. Плсем. 1.5-3.5 × 0.7-0.9 mm, с ципеста коронка до 0.5 mm. *A. carpatica*

16². Прицветните люспи с целокр. светъл връх. Плсем. 1.2-3.5 mm, с остър ръб или коронка 0.5-1.5 mm. *A. cretica*

A. argyrophylla (Halacsy & Georgiev) Velen. - Сребристолистно п.; Беловско п. МГ. 10-20 cm. По силно ероз. кам. и скал. м., по ск. цепнатини и прагове, на вар. терен. *Срг* (з), ?*Сmn* (з), ?*Рд* (з). 250 .. 400 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. Bulg. Терц. *Дек*.

A. arvensis L. - Полско п. 1Г./2Г. 10-55 cm. По сухи трев. м. и плевел в посеви. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-IX. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв*.

A. auriculata Boiss. - Уховидно п. 1Г. 8-35 cm. По трев., често кам. м., край пътища, понякога като плевел в нивите. *Смд* (ю), *Пн* (с), *Рд* (и), *Трн*. 0 .. 1500 m. V-VII. [VI-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

A. carpatica Waldst. & Kit. ex Willd. - Карпатско п. [*A. cretica* subsp. *carpatica* (Willd.) Grierson] МГ. 5-30 cm. По кам. трев. м. *Сmn*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*. 1000 .. 2500 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, М, Р, С**.

A. chia L. - Хиоско п. 1Г. 5-40 cm. **Г** (NC,NE), **Т**.

A. cotula L. - Смардливо п. 1Г. 20-70 cm. По трев. и буренл. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. cretica L. - Критско п. МГ. 6-20 cm. По вар. скал. и трев. м. *Сmn*, *Слв*, *Пн*, *Рл*. 0 .. 2500 m. VII-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. jordanovii Stoj. & Acht. - Йрданово п. [*A. cretica* subsp. *tenuiloba* (DC.) Grierson] МГ. 10-35 cm. По открити, сухи вар. ск. и кам. м. *Срж*. 200 .. 500 m. VI-VIII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg.

A. macedonica Boiss. - Македонско п. 2Г. 5-25 cm. По трев. и скал. м. *Сmn*, *Смд*. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-X]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

1¹. Ръбът на обв. лсч. светъл. Външ. пл. гладки. 2

1². Ръбът на обв. лсч. кафяв. Пл. често с брадавички. 3

2¹. Прицв. люспи кафеникави или с кафявочерен връх. Долните л. с држ., 2-3 пъти пер., горните прис., прости. Дяловете с жлз. точки. subsp. *macedonica*

2². Прицв. люспи белезникавожълти. Л. неясно двойно пер., с лин. ланц. дялчета. subsp. *thracica*

3¹. Прицв. люспи без гръбен ръб, късо заострени. Дискът на кшн. с ш. 9-11 (15) mm. Л. 2-3 пъти пер., с нишковидни дялчета. subsp. *orbelica*

3². Прицв. люспи с остър гръбен ръб, на върха късо заострени. Дискът на кшн. с ш. 5-8 mm. Л. почти двойно пер., с лин. ланц. или лин. лопатовидни дялчета. . subsp. *stribrnyi*

subsp. *macedonica* - Македонско п. 5-25 cm. По трев. и скал. м. *Сmn*, *Смд*. 0 .. 1000 m. V-VII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

subsp. *orbelica* (Pančić) Oberpr. & Greuter - Рилско п. [*A. orbelica* Pančić; *A. thracica* var. *orbelica* (Pančić) Stoj. & Acht.] 10-80 cm. По трев. и скал. м. *Сmn* (з,с), *Пн* (ю), *Рл*, *Срг* (з), *Рд*. 0 .. 2000 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE), **М**.

subsp. *stribrnyi* (Velen.) Oberpr. & Greuter - Стрибърниево п. [*A. stribrnyi* Velen.] 2Г./МГ. 12-25 cm. По кам., скал. и сухи трев. м. в

предпланините и планините. *Pd*, *Трн*, *Тхр*. 100 .. 1600 m. VI-IX. [VII-X]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Bulg.

subsp. *thracica* (Griseb.) Oberpr. & Greuter - Тракийско п. [*A. thracica* Velen.; *A. kitanovii* Thin] 1г. 10-35 cm. По трев. и скал. м. *Pd*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-VII. Balk. **Б, Г** (NC).

A. orientalis (L.) Degen - Източно п. Пхр. 7-36 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

A. pindicola Halacsy - Пиндоско п. Мг. 15-40 cm. **Б, Г** (NC,NE).

A. regis-borisii Stoj. & Acht. - Царборисово п. [*A. cretica* subsp. *tenuiloba* (DC.) Grierson] Мг. 10-40 cm. По разкритията на терциерни пясъци и по кам. и сипейни м. *Чм* (с), *СИБ*. 0 .. 200 m. IV-VIII. [VII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.

A. rumelica (Velen.) Stoj. & Acht. - Румелийско п. Мг. 8-20 cm. По скал., пес. и трев. м. в зоната на смесените дъбови гори, в дъбови и букови гори. *Чм* (ю), *Стп*, *Сф*, *Слв*, *Пн* (ю), *Pd* (с,и), *Трн*, *Срж*. 0 .. 1000 m. IV-V. [VII-IX]. Ч.К. [VU]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б, Т**.

A. ruthenica M. Bieb. - Руско п. 1г. 10-50 cm. По буренл. м. и плевел. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-IX. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв*.

A. sibthorpii Griseb. - Сибторпиево п. Мг. 16-35 cm. Гръцки ендемит. **Г** (NE).

A. tenuiloba (DC.) Stoj. & Acht. - Тесноделно п. [*A. tenuiloba* (DC.) R. Fernandes, nom. amb.; *A. cretica* subsp. *tenuiloba* (DC.) Grierson] Мг. 6-30 cm. По скал. и трев. м. *Стп* (с,и), *Вм*, *Рл*, *Pd*, *Тхр*. 0 .. 1800 m. V-VIII. [VII-X]. Balk. **Б, Г** (NE,NAe), **С**.

A. tomentosa L. - Вълнесто п. 1г. 2-25 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

A. virescens Velen. - Плосколюспесто п. 1г./2г. 40-60 cm. По трев. м., необработвани и изоставени ниви в покрайнините на горите, синори, пес. м., в пояса на дъбовите гори. *Стп* (и), *Pd* (и), *Тхр*, *Срж*. 0 .. 500 m. V-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Bulg.

Род *Arnica* L.

Арника

A. montana L. - Планинска а. Мг. 15-60 cm. В градини. Адв. *Рл*. VI-VIII. Пр.: 3. и Средна Ев.

Б, Р. Леч., Дек.

Род *Artemisia* L.

Пелин

1¹. Л. ланц., рядко приосн. триделни. 2

1². Поне най-долните л. пер. или дланевидно разсечени. 3

2¹. Л. зелени. Тр. цв. тичинкови. Плсем. 1.1-1.3 × 0.5-0.6 mm. *A. dracunculus*

2². Л. сребристи. Тр. цв. 2пол. Плсем. с д. 0.5 mm. *A. ludoviciana*

3¹. Дребни туфести, бяловлакнести, често скални р. Сцв. класовидни или грозд. 4

3². Едри р. с др. белези. 5

4¹. Приосн. л. 2 пъти пер. разсечени, с лин. дялове ш. 0.5 mm. Л. држ. по-к. или равни на петурата. Сцв. рехав грозд, понякога с къси стр. разклонения. Плсем. слабо-сплесната, продълг.-клиновидна, гола. ... *A. pedemontana*

4². Приосн. л. 2-3 пъти тройни, с лин. ланц. дялове ш. 1-2 mm. Л. држ. ясно по-д. от петурата. Сцв. грозд, об. без стр. разклонения. Плсем. полуцилиндрична, влакнеста. *A. umbelliformis*

5¹. Л. отгоре зелени, отдолу бяловълнести, 1 път пер., с дялове ш. 3-8 (10) mm. Плсем. полуцилиндрична до яйцевидна; 1.5-1.9 × 0.5-0.6 mm. *A. vulgaris*

5². Л. от двете страни еднакви обагрени или овласени, с дялове по-т. от 3 mm. 6

6¹. Ср. л. без ушички. Л. сиво-или сребристорбели от гъсти копринести влс. Кшн. сферични, с къси држ., наведени. Плсем. слабо сплескана, продълг.-клиновидна. 7

6². Ср. л. в осн. с лин. дялове във вид на ушички. 8

7¹. Едногодишно р. Обв. на кшн. с д. 1-3 mm. Плсем. 0.9-1.1 × 0.5-0.6 mm. ... *A. absinthium*

7². Храст. Обв. на кшн. с д. 3-3.5 mm. *A. arborescens*

8¹. Кшн. продълговатояйцевидни или елиптични, по-д. отколкото ш., с малко 2пол. цв. 9

8². Кшн. сферични или яйцевидни. Периферните цетове само с плодник, вътр. 2пол. 10

9¹. Сцв. сбито, с изправени клк. Кшн. ± прис., с диам. 2-3 mm. Обв. лсч. с ± ясна средна ж. Плсем. 1.5-1.7 × 0.8-1 mm. *A. lerchiana*

9². Сцв. рехаво, с хоризонтално разперени или възходящи клк. Кшн. с диам. 2 mm, долните с къси држ., горните прис. Обв. лсч. без средна ж. Плсем. 1.5-1.8 × 0.8-1 mm. ... *A. santonicum*

10¹. Обв. лсч. голи, ± лъскави. 11
 10². Обв. лсч. в различна степен влакнести. 14
 11¹. Дяловете на л. ланц. или лин. ланц., гребеновидно назъб. или напилени. Външ. цв. само с тч. Плсем. яйцевидно-цилиндрична; 0.9-1.1 × 0.5-0.7 mm. .. *A. annua*
 11². Дяловете на л. целокр. Външ. цв. 2пол. 12
 12¹. Едногодишни или двугодишни р. Дяловете на приосн. л. ланц., на стъблените - лин. Кшн. с диам. ок. 2 mm. Плсем. яйцевидна; 0.8-1 × 0.4-0.5 mm. ... *A. scoparia*
 12². Многогодишни р. с коренище и остатъци от стари л. в осн. на ст. 13
 13¹. Кшн. с диам. 2.5-3 mm. Цв. червеникави, вътр. - безплодни. Плсем. полуцилиндрична. Плсем. 1.3-1.5 × 0.6-0.7 mm. *A. campestris*
 13². Кшн. с диам. 4 mm. Цв. жълти, всичките 2пол. Плсем. призматична. *A. chamaemelifolia*
 14¹. Съцветното легло покр. с влс. Горните л. 1 път пер. разсечени. Само вътр. обв. лсч. с ципест ръб. Плсем. слабо сплесната, клиновидна. 1-1.2 × 0.5-0.6 mm. *A. alba*
 14². Съцветното легло голо. Л. 2-3 пъти пер. разсечени. Обв. лсч. с ципест ръб. 15
 15¹. Венечните дялове с влс. Кшн. с диам. 1.5-2 mm, ± прис. или с къси држ., ± изправени или насочени настрани. Обв. лсч. по гърба бяловлакнести. Плсем. 1-1.2 × 0.6-0.7 mm. *A. austriaca*
 15². Венечните дялове голи. Кшн. с држ... 16
 16¹. Л. дялове отгоре голи. Кшн. с диам. 2-3 mm. Обв. лсч. голи, с ципест ръб. Плсем. 1-1.2 × 0.5-0.6 mm. *A. abrotanum*
 16². Л. дялове отгоре напълъстено или прилегнало бяло влакнести. Кшн. с диам. 3-4 mm, наведени. Обв. лсч. по гърба рехаво сивовлакнести. Плсем. 1.6-1.8 × 0.7-0.9 mm, цилиндрична. *A. pontica*
A. abrotanum L. - Храстовиден п. Мг. 50-150 cm. Интр. Култ. VII-VIII. [IX-X]. Пр.: Русия. **Б, Г** (NAe), **Р, Т.** Дек., Леч., Рпл.
A. absinthium L. - Горчив п. Мг. 30-100 cm. По трев., кам. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. VII-IX. [VIII-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч., Емп., Дъб., **Омп!**
A. alba Turra - Бял п. [*A. lobelii* All.] Мг. 30-100 cm. По вар. ск. и скал. м. Чм (с), СИБ, Прб, Стн, Зн, Згн, Слв, ДМ, Пн, Рд (с). 0 .. 1500 m. VII-X. [IX-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С,**

Т. Леч.

A. annua L. - Едногодишен п. Г. 30-150 cm. По сухи пес. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. [VII-XI]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.** Леч.

A. arborescens (Vaill.) L. - Дървесен п. Хр. 30-100 cm. **Г** (NE), **Т.**

A. austriaca Jacq. - Австрийски п. Мг. 20-60 cm. По кам. и пес. трев. м. СИБ, Др, Зн. 0 .. 1000 m. VII-IX. [IX-XI]. **Б, Р, С, Т.** Емп.

A. campestris L. - Полски п. Мг. 20-100 cm. По сухи пуст. пес. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-X. [IX-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч.

A. chamaemelifolia Vill. - Дребнолистен п. Мг./Пхр. 20-60 cm. По трев. и кам. карстови терени. Стн (з). 1400 .. 1560 m. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Глац. **Б, Т.**

A. dracuncululus L. - Естрагон; Тарос. Мг. 60-120 cm. Интр. Градинско в северните ч. на страната. 0 .. 1000 m. VII-IX. [VII-VIII]. Пр.: Ц. Аз. **Б, Р, С, Т.** Леч., Пдн.

A. lerchiana Weber - Тънкожилест п. [*A. fragrans* Willd.] Мг. 20-40 cm. По пес. трев. м. Чм, Тхр. 0 .. 300 m. VII-IX. [IX-XI]. ЗБР. **Б, Г** (NE), **Р.** Леч.

A. ludoviciana Nutt. - Луизиански п. Мг. 20-100 cm. Интр. Култ. VI-VII. Пр.: С. Ам. Дек., Леч., Пдн., Рпл.

A. pedemontana Balb. - Скален п; Добруджански п. [*A. caucasica* auct. bulg., non Willd.] Мг. 8-30 cm. Крайморско р. По сухи скал. и кам. м., на вар. Чм (с), СИБ. 0 .. 100 m. VI-VIII. [VII-X]. **Б.** Ч.К. [EN]. ЗБР.

A. pontica L. - Черноморски п. Мг. 40-80 cm. По сухи пес. м. Чм, СИБ, Др, Стн (з), Сф, Зн, Срг (з). 0 .. 1500 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Р, С.**

A. santonicum L. subsp. *patens* (Neilr.) Pers., nom. amb. - Морски п. [*A. maritima* auct. bulg., non L.] Мг. 20-80 cm. По кам. и пес. м. Чм, СИБ, Др, Трн, Тхр. 0 .. 500 m. VI-VIII. [IX-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч.

A. schmidtiana Maxim. - Сребърен п. Мг. 30-40 cm. Интр. Култ. Пр.: Аз. - Русия.

A. scoparia Waldst. & Kit. - Метловиден п. Г./2Г. 30-60 cm. По сухи пес. м. ЦБ. 0 .. 1000

м. VIII-IX. [IX-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Емп.**

A. stelleriana Besser - Звездовиден п. МГ. 20-30 см. Интр. Култ. VI-VI. Пр.: С. Ам., Аз. Дек.

A. umbelliformis subsp. *eriantha* (Ten.) Vallés-Xirau & Oliva Brañas - Скален п. [*A. eriantha* Ten.; *A. petrosa* (Baumg.) Jan] МГ. 6-25 см. По ск. пукнатини и на ерозирана ск. основа, по скал. и трев. склонове във високопланинския пояс. *Смн* (с), *Пн* (с), *Рл.* 1800 .. 2917 м. VII-IX. [IX-XI]. Ч.К. [EN]. IUCN(V), ЗБР. Глад. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

A. vulgaris L. - Обикновен п. МГ. 30-250 см. Из хрл. и буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-IX. [VIII-XII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Емп.

Род *Aster* L.

Димитровче; Звездел

1¹. Ст. 15-25 см в., с 1 кошничка на върха. Обв. лсч. в 2, рядко в 3 реда, почти еднакви. Ез. цв. розовочервени. Плсем. 2-3.5 × 1-1.8 mm. Хвр. от 4.5-6 mm влс. *A. alpinus*

1². Ст. по-високи от 25 см и с повече (3-12) кошнички (рядко единични). Обв. лсч. в 3 реда. Плсем. 3-4 × 1.5-1.8 mm. Хвр. от 5-6 mm влс. *A. amellus*

A. alpinus L. - Алпийско д. МГ. 5-30 см. По ск. и скал. м. в планините. *Смн* (з,с), *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1200 .. 2925 м. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** Дек.

A. amellus L. - Влакнесто д. МГ. 10-70 см. По сухи трев. кам. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-IX. [VII-XI]. **Б, Р, С.** Дек.

Род *Asteriscus* Mill.

Астерискус

A. aquaticus (L.) Less. - Воден а. Г. 10-50 см. По кам. м. и край засъхващи локви. *Смд*, *Рд* (и), *Трн.* 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.**

Род *Atractylis* L.

Атрактилис

A. cancellata L. - Решетест а. Г. 3-30 см. **Г** (NC,NE), **М.**

Род *Baccharis* L.

Бакхарис

B. halimifolia L. - Крайморски б. Хр./Дв. 1-6 м. 2дом. Интр. В паркове. Инв. VIII-IX. [X-XI]. **Т.** Пр.: С. Ам.

Род *Bellis* L.

Паричка

1¹. Р. с облистено, често разкл. ст. Л. с д. 1-1.5 (3) см; в горната си част с по 2-3 зъбчета отстриани; приосн. стеснени в држ. Съцв. држ. на върха ясно удебелена. Плсем. 1-1.4 × 0.5 mm. *B. annua*

1². Р. без надземно ст. Држ. на кшн. излизат от коренището. Л. с д. над 2 см, целокр. или едва назъб. **2**

2¹. Л. обратнойцевидни, с 1 ж., ± рязко стеснени в крилата држ. Тр. цв. с д. 1.5-2 mm. Градинските форми с кичести кошн. с повече ез. цв. Плсем. 1-1.75 × 0.7-0.9 mm. . *B. perennis*

2². Л. лопатовидни, с 3 ж., постепенно стеснени в држ. Тр. цв. с д. 2.2-2.5 mm. Плсем. 1.6-2.25 × 1-1.2 mm. *B. sylvestris*

B. annua L. subsp. *vandasii* (Vel.) D. Webb - Едногодишна п. Г. 3-13 см. По пес. м. и край реки. *Смн* (з), *Зпн.* 0 .. 2000 м. IV-V. [VI-VII]. **Б, Г** (NE,NAe), **Т.**

B. perennis L. - Обикновена п. МГ. 5-20 см. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1200 м. III-VII. [VI-IX]. Има кичести форми. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек., Леч., Хрн., Мед.

B. sylvestris Суг. - Горска п. МГ. 3-8 см. По трев. и хрл. м. *Чм* (ю), *Зпн*, *Рд* (и), *Тхр*, *Сржс.* 0 .. 500 м. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

Род *Bidens* L.

Бутрак

1¹. Поне долните л. пер., с држ. на дяловете. **2**
1². Долните л. прости или наделени, без држ. на дяловете. **4**

2¹. Лсч. ненаделени. Плсем. равна, рядко под. от вьтр. обв. лсч. **3**

2². Лсч. наделени почти до ср. ж. Плсем. под. от вьтр. обв. лсч. **5**

3¹. Външ. ред обв. лсч. 5-8-(10). Пл. 5-10 × 2-4 mm. *B. frondosa*

3². Външ. ред обв. лсч. 10-16-(21). Пл. 6-12 × 2.5-4.5 mm. *B. vulgata*

4¹. Л. дялове ромбични до ш. ланц. Влс. на хвр. 2-4 mm, изправени или изкривени. ...
..... *B. bipinnata*

4². Л. дялове об. лин. ланц. Влс. на хвр. изправени. *B. subalternans*

5¹. Л. целокр. Кшн. наведени. Пл. 5-6.6 × 2-3 mm, 4-стенен, с 3-4 осила. *B. cernua*

5². Л. пер. наделени. Кшн. изправени. 6

6¹. Пл. с 4 ясни ръба. *B. connatus*

6². Пл. сплескан, с 2-3(-4) осила, 4-7.8 × 2.2-3 mm, с малки влс., с 2-3 осила. *B. tripartita*

B. bipinnata L. - Двойноперест б. 1г. 10-150 cm. Инв. Чм (с), Прб (и). 0 .. 100 m. VI-X. [VII-XI]. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г, Р.**

B. cernua L. - Наведен б. 1г. 15-50 cm. По вл. руд. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-X. [VIII-XI]. **Б, Г (NC), М, Р, С, Т. Баг., Плв.**

B. connata Muhl. ex Willd. - Сраснал бутрак. [*B. decipiens* Warnst.] 1г. 40-150 cm. Инв. VII-IX. [VII-XI]. Пр.: С. Ам. **Р, С.**

B. frondosa L. - Облистен б. 1г. 20-180 cm. Инв. Чм (с), СИБ, Др, Прб, Стп (з), Сф, Зн, Стд (ю), ДМ, Пн (ю), Рл, Срз (з), Рд (з,и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 860 m. VII-X. [VII-XI]. Пр.: С. Ам. Инв. **Б, Г (NC), М, Р, С.**

B. subalternans DC. - Последователен б. 1г. 40-300 cm. По руд. м. VIII-X. [IX-X]. **М, С.** Инв. Пр.: Ю. Ам.

B. tripartita L. - Триделен б. 1г. 30-80 cm. По вл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-X. [VII-XI]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Баг., Плв.**

B. vulgata Greene - Обикновен б. 1г. 50-200 cm. Инв. СИБ, Др, Прб (и), Тхр. 0..200 m. VII-X. [VII-XI]. Пр.: С. Ам. Инв. **Б, Р, С.**

Род *Bombycilaena* (DC.) Smoljan.

Бомбицилена

B. erecta (L.) Smoljan. - Изправена б. [*Micropus erectus* L.] 1г. 5-30 cm. По пуст. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

Род *Calendula* L.

Невен

1¹. Кшн. с диам. 1-3 cm. Ез. цв. по-малко от 20, вътр. с ез. до 2 пъти по-д. от обв. лстчета. Вч. с д. 5-12 mm. Външ. пл. 13-20 mm, вътр.

6-10 mm. *C. arvensis*
1². Кшн. с диам. 3-7 cm. Ез. цв. повече от 30, вътр. с ез. над 2 пъти по-д. от обв. лсч. Вч. с д. 12-20 mm. Външ. пл. 20-25 mm, вътр. по-к. *C. officinalis*

C. arvensis (Vaill.) L. - Полски н. 1г. 5-50 cm. Край пътища и по пуст. м. Чм (ю). V-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

C. officinalis L. - Лечебен н. 1г./2г. 17-70 cm. Интр. В градини. Адв. Пн (с). 0 .. 1300 m. V-X. Пр.: неизвестен. **Б, Г, Р, С, Т. Дек., Леч., Хрн.**

Род *Callistephus* Cass.

Богородички

C. chinensis (L.) Nees - Китайски б. [*C. sinensis* (L.) Nees; *Aster chinensis* L.] 1г. 10-80 cm. Интр. В градини. 0 .. 1000 m. VII-X. Пр.: ЮИ. Аз. **Б, Р. Дек.**

Род *Cardopatum* Juss.

Кардопатиум

C. corymbosum (L.) Pers. - Щитовиден к. Мг. 10-65 cm. **Г (NC,NE,NAe), М, Т.**

Род *Carpesium* L.

Карпезиум

C. cernuum L. - Наведен к. 1г. 20-80 cm. По вл. гори и сечища. СИБ, Прб, Стп, Стд (ю), Рд (с), Трн. 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, С, Т.**

Род *Chamaemelum* P. Mill.

Римска лайка

C. nobile (L.) All. - Римска л. [*Anthemis nobilis* L.] Мг. 10-70 cm. Култ. VI-IX. **Б, Г, Т. Леч., Епр., Прф., Дек.**

Род *Chrysanthemum* L.

Хризантема

[*Dendranthema* (DC.) Desmoul.]

1¹. Кшн. с диам. 2-5 cm. Обв. лсч. с д. 5-6 mm. Езичестите и тр. цв. жълти, рядко с др. багра. Плсем. 1.7-2 × 0.6-0.8 mm. .. *C. indicum*
1². Кшн. с диам. 5-15 cm. Обв. лсч. с дължина 8-15 mm. Тр. цв. жълти. Ез. цв. бели. розови, червени, рядко жълти. *C. morifolium*

C. indicum L. - Индийска х. [*Dendranthema indicum* (L.) Des Moul.] Мг. 25-100 cm. Интр.

В градини. VIII-XI. Пр.: Японо-Китайска област. Дек.

C. morifolium Ramat. - Разделнолистна х. Мг. 25-100 cm. Култ. В градини. VIII-X. Дек.

Род *Cineraria* L.
Цинерария

C. cruenta Masson ex L'Hér. - Цинерария. [*Pericallis cruenta* (L'Hér.) Bolle; *Senecio cruentus* (Masson ex L'Hér.) DC.] 2г./Мг. 40-60 cm. Стайно и оранжерийно. IV-X. Пр.: Макаронезия. Дек.

Род *Coreopsis* L.
Жълтички

1¹. Тр. цв. с 4 венечни дяла. Ез. цв. жълти, 3-делни, в осн. червеникави или тъмнокафяви. Долните и горните стъблови л. пер. Пл. до 2.5-3.5 × 1.7-2 mm, бодлив. *C. tinctoria*

1². Тр. цв. с 5 венечни дяла. Ез. цв. изцяло жълти. 2

2¹. Р. със столони. Плсем. с извити навътре вкорковени крила или без крила; 1.5-2.5 mm. *C. auriculata*

2². Р. без столони. Плсем. с разперени крила с хартиен изглед. 3

3¹. Долните стъблови л. цели, горните - 3-5-делни. Плсем. 2.9-3.3 × 3.7-4.3 mm. *C. grandiflora*

3². Л. прости или с 1-2 стр. дяла. Плсем. 2.6-3.3 × 3.7-4.3 mm. *C. lanceolata*

C. auriculata L. - Ухолистни ж. Мг. 25-30 cm. V-VIII. Интр. Култ. Пр.: С. Ам. Дек.

C. grandiflora Hogg ex Sweet - Едрочветни ж. Мг. 20-60 cm. Интр. В градини. VII-IX. Пр.: С. Ам. Дек.

C. lanceolata L. - Ланцетовидни ж. Мг. 40-70 cm. VI-VIII. Интр. Култ. Пр.: С. Ам. **Б, Р.** Дек.

C. tinctoria Nutt - Багрилни ж. 1г. 30-90 cm. Интр. В градини. 0 .. 1000 m. VII-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С.** Дек.

Род *Cosmos* Cav.
Космос

1¹. Л. пер. с нишковидни дялове. Ез. цв. червени или бели, триделни. Плсем. 7-10 × 1.3-1.5 mm. *C. bipinnatus*

1². Л. пер. с ланц. дялове. Ез. цв. оранжеви или

сярно жълти, с тъпо назъб. връх. Плсем. 15-30 mm, с д. човка. *C. sulphureus*

C. bipinnatus Cav. - Двойноперест к. 1г. 50-120 cm. Интр. В дворове и градини. Адв. *Пн, Тхр.* 300 .. 1100 m. VI-X. Пр.: Мексико. **Б, М, Р, С.** Дек.

C. sulphureus Cav. - Жълт к. 1г. 120-150 cm. В градини. VI-X. Пр.: Мексико, Бразилия. Дек.

Род *Cota* J. Gay
Кота

1¹. Едногодишни или двугодишни р. Плсем. с къса коронка или остър ръб. 2

1². Многогодишни, най-често коренищни р. 4

2¹. Плсем. 2-3 × 1.1-1.6 mm, с 8-10 ребра от всяка страна. Прицветните люспи по-д. от ез. цв., към средата рязко стеснени (често сърцевидно врязани), с осилче д. колкото тях. *C. altissima*

2². Плсем. гладка или с 1-3 слаби ребра от всяка страна. 3

3¹. Л. двойноперести; дяловете 1.5-3 mm. При узряване съцветните држ. не надебеляват или надебеляват слабо. Обв. на кшн. 7.5-12.5 mm. Тр. цв. с извито в осн. вч. 3-3.5 mm. Плсем. 1.7-2.5 × 0.9-1.2 mm, слабо оребрена. *C. austriaca*

3². Л. об. тройноперести; дяловете 2-8 mm. При узряване држ. под кшн. ± надебелява. Обв. на кшн. с ш. 10-20 mm. Тр. цв. с неизвито вч. 4 mm. Плсем. 2 mm. *C. coelopoda*

4¹. Кшн. с диам. 45-65 mm. Ез. цв. ок. 2 пъти по-д. от ширината на диска на кшн.. Обв. лсч. с ш. ципест ръб. Плсем. 2-2.5 mm, с коронка 0.5-1 mm. *C. macrantha*

4². Кшн. с диам. 18-45 mm. Обв. лсч. с тъмен, неципест ръб. 5

5¹. Ез. цв. оранжево-жълти. Кшн. с диам. 30-50 mm. Съцветното легло полукълбесто, с диам. 15-25 mm. Плсем. 1.3-2(-3.5) mm, с коронка до 1 mm. *C. sancti-johannis*

5². Ез. цв. липсват или са оцветени в жълто, кремаво или бяло. 6

6¹. Прицветните люспи по-к., рядко равни на плода, към върха рязко стеснени в осил. Съцветното легло полусферично, закръглено на върха, по-ш. от височината си. Обв. лсч. голи, триъгълнояйцевидни с тесен кафяво напilen ръб. Ез. цв. бели или липсват. Пл. 1.5-2 mm, с 2-4 пъти по-к. от него коронка 0.5-

1 mm. *C. parnassica*
6². Прицветните люспи малко по-д. или равни на плода, постепенно стеснени към върха. Р. с др. белези. 7
7¹. Ст. в горната част слабо разкл. Обв. лсч. с тъмнокафяв ръб. Прицветните люспи рязко стеснени в осил. Ез. цв. ярко жълти или липсват. Пл. 1.7-2.2 × 0.7-0.9 mm, с 3-4 пъти по-к. от него коронка 0.2-0.8 mm. *C. tinctoria*
7². Ст. в горната част силно разкл. Обв. лсч. със светлокафяв ръб. Прицветните люспи рязко постепенно източени в осил. Ез. цв. бели 10-18 mm или липсват. Пл. 1.8-2.3 × 0.6-0.9 mm, с 2-3 пъти по-к. от него коронка. *C. triumphettii*

C. altissima (L.) J. Gay - Висока к. [*Anthemis altissima* L.] 1г. 20-120 cm. По трев. кам. и пес. м. Чм (ю), Трн, Тхр. 0 .. 200 m. VI-VII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

C. austriaca (Jacq.) Sch. Bip. - Австрийска к. [*Anthemis austriaca* Jacq.] 1г./2г. 10-60 cm. По пас. и буренл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т**. Плев.

C. coelopoda (Boiss.) Boiss. - Кухокрака к. [*Anthemis coelopoda* Boiss.] 1г. 20-50 cm. **Г** (NC,NE), **М, Т**.

C. macrantha (Heuff.) Boiss. - Едрочветна к. [*Anthemis macrantha* Heuff.] Мг. 50-150 cm. По трев. м., лив., край горски пътища, на кафяви горски почви. Зн, Згн, Рд (с), ?Вм, ?Рл, ?Срг (з). 0 .. 800 m. VII-IX. [VIII-XI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г, М, Р, С**. Дек.

C. parnassica Boiss. & Heldr. - Парнаска к. [*Anthemis parnassica* (Boiss. & Heldr.) Fernand.; *Cota tinctoria* subsp. *parnassica* (Boiss. & Heldr.) Oberpr. & Greuter] Мг. 10-40 cm. По трев. и хрл. м. Стд, Слв, Срг. 0 .. 400 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р**.

C. sancti-johannis (Stoj., Stef. & Turrill) Holub - Светииванова к. [*Anthemis sancti-johannis* Stoj.,Stef. & Turril.] Мг. 40-90 cm. По трев., скал. и хрл. м., разредени букови, смърчови и см. г. и хрл. от сибирска хвойна. Стн (с), Слв, Рл. 1000 .. 2300 m. VI-IX. [VII-X]. Ч.К. Заstraшен [EN B2ab(ii); C2a(i)]. IUCN(R), ЗБР. Bulg. Дек.

C. segetalis (Ten.) Holub - Посевна к. [*Anthemis*

segetalis Ten.] Мг. 12-50 cm. **Г** (NC,NE), **М**.

C. tinctoria (L.) J. Gay - Багрилна к. [*Anthemis tinctoria* L., *Chamaemelum tinctorium* (L.) Schreb.] Мг. 20-50 cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-IX. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Дек., Леч.

1¹. Сцв. легло с диам. 17-20 mm. Ез. цв. оранжевожълти. Коронката на полодосемката с вис. до 0.8 mm. subsp. *gaudium-solis*
1². Сцв. легло с диам. 11-16 mm. Ез. цв. жълти. Коронката на плсем. с вис. ок. 0.2 mm. subsp. *tinctoria*

subsp. *gaudium-solis* (Velen.) Oberpr. & Greuter - Слънчева к. [*Anthemis gaudium-solis* Velen., *A. bulgarica* Thin] 40-90 cm. По сухи трев. и кам. м. и хрл. в смесени дъбови гори. Рл, Рд (с,и), Трн. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg. Дек.

subsp. *tinctoria* - Багрилна к. 1г. 20-50 cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-IX. [VI-X]. **Б, Р, Т**.

C. triumphettii (L.) J. Gay - Триумфетиева к. [*Anthemis triumphetti* (L.) DC.] Мг. 30-90 cm. По трев. пуст. м. Зн, Згн, Слв, Рл, Срг. 0 .. 1000 m. V-VIII. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Dahlia* Cav.
 Гергина

D. pinnata Cav. - Градинска г; Далче. [*D. variabilis* (Willd.) Desf.] Мг. 60-160 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1200 m. VII-IX. Пр.: Мексико. **Б, Р, С**. Дек.

Род *Dittrichia* Greuter
 Дитрихия

1¹. Л. продълговатоланцетни или лин. ланц. Ез. цв. едва по-д. от обв. Хвр. от 30 влс. с д. 4-5 mm. *D. graveolens*
1². Л. широколанцетни. Ез. цв. ясно по-д. от обв. лсч. Хвр. от 15-20 влс. с д. 5.5-6.5 mm. *D. viscosa*

D. graveolens (L.) Greuter - Полска д. Мг. 20-50 cm. В посеви. Стн (з,и), Сф, Срг (з), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 500 m. VIII-X. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**. Плев.

D. viscosa (L.) Greuter - Леплива д. МГ. 50-130 см. По вл. пес. и кам. м. *Стд.* 200 м. VI-X. [VIII-XI]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

Род *Doronicum* L.
Див слънчоглед

1¹. Приосн. л. постепенно стеснени в држ. Плсем. 1.8-2 mm. *D. hungaricum*

1². Приосн. л. сърцевидни в осн. 2

2¹. Ст. с повече от 4 кошнички. Петурата на ср. л. стеснена по средата, а към осн. и към върха разширена. Плсем. 1.8-3 × 1.1-1.3 mm. *D. austriacum*

2². Ст. с 1, рядко с 2-3 кошнички. 3

3¹. Люспите на върха на коренището и осн. на држ. на долните л. голи или с разсеяни влс. Плсем. 1.5-2 × 0.9-1.1 mm. *D. columnae*

3². Люспите на върха на коренището и осн. на држ. на долните л. покр. с бяла плъст. Плсем. 2.4-2.8 × 1-1.2 mm. *D. orientale*

D. austriacum Jacq. - Австрийски д. с. МГ. 50-150 см. Край потоци в горите. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 1000 .. 2500 м. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

1¹. Периферните пл. голи. subsp. *austriacum*

1². Всичките пл. покр. с влс. .. subsp. *giganteum*

subsp. *austriacum* - Австрийски д. с. МГ. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 1000 .. 2500 м. VI-IX. **Б, Г, Р**.

subsp. *giganteum* (Grseb.) Cav. - Гигантски д. с. 1Г. *Стн* (з), *Рл*. 1000 .. 2500 м. VI-IX. **Б, Г, М, С**.

D. carpaticum (Griseb. & Schenk) Nyman - Карпатски д. с. МГ. **Р, С**.

D. columnae Ten. - Стълбчест д. с. [*D. cordatum* Sch. Bip.] МГ. 20-30 см. По трев. и хрл. м. *Стн*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Срг* (з), *Рл*, *Рд* (з). 600 .. 2500 м. IV-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**. *Леч*.

D. hungaricum (Sadler) Rchb. f. - Унгарски д. с. 1Г. 25-80 см. По кам. и хрл. м. *ЦБ*. 100 .. 2000 м. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С**. *Дек*.

D. orientale Hoffm. - Източен д. с. МГ. 20-50 см. По кам. и хрл. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб* (и), *Стн* (с,и), *Стд*, *Блс*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (с,и),

Тхр, *Срж*. 0 .. 1000 м. IV-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Echinacea* Moench
Ехинацея

E. purpurea (L.) Moench - Пурпурна е. [*Rudbeckia purpurea* L.] МГ. 30-150 см. В градини. VI-IX. Пр.: С. Ам. *Леч.*, *Дек*.

Род *Eclipta* L.
Еклипта

E. prostrata (L.) L. - Разпростряна е. 1Г., 20-90 см. Инв. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Сф*. 0 .. 50 м. VII-IX. [VII-X]. Пр.: Ам. **Б, Р, С, Т**.

Род *Erigeron* L.
Злолетница
[*Conyza* Less.]

1¹. Кшн. многобройни, по-малки от 6 mm. Ст. облистено, без приосн. л. Хвр. на плода само от прости влс. 2

1². Кшн. по една на ст., рядко повече, но тогава по-големи от 6 mm. Хвр. на плода от 2 реда - външ. от къси четинки или люспици, вътр. от прости по-д. влс. 4

2¹. Стр. клк. на сцв. по-д. от централната ос (съцветието фуниевидно). Обв. лсч. на кшн. с червеникав връх. Кр. женски цв. актмф. Плсем. 1-1.5 mm. Хвр. от 20-25 белезникави влс. 3-4 mm. *E. bonariensis*

2². Стр. клк. на сцв. не надвишават централната ос (съцветието пирамидално). Обв. лсч. на кшн. със зелен връх. Кр. женски цв. зигмф. 3

3¹. Кшн. с диам. 4-7 mm; плътно влакнести. Обв. лсч. на кшн. голи или почти голи. Ез. цв. с вч. д. 0.5-1 mm. Хвр. от 20-22 прости бялокафяви влс. Плсем. 1.1-1.3 × 0.3-0.4 mm; хвр. 2.5-3 mm, кафеникаво-белезникава. *E. canadensis*

3². Кшн. с диам. 2-4 mm; почти голи. Обв. лсч. на кшн. гъсто-късовлакнести. Ез. цв. с вч. пок. от 0.5 mm. Плсем. 1-1.5 mm. Хвр. бледокафява, 4-5 mm. *E. sumatrensis*

4¹. Ез. и тр. цв. златистожълти. Ез. цв. с д. 6-9 mm. Плсем. 1.6-2 mm, с 10-25 вътр. влс. *E. aureus*

4². Ез. цв. не са жълти. 5

5¹. Долните ст. л. ланц., назъб. Ез. цв. бели или бледосини (белезникавосини). Плсем. 1-1.25 × 0.3 mm. Вътр. влс. 10-15, трошливи,

1.5-2 mm. *E. annuus*
5². Долните л. тясно лопатовидни до лин.,
целокр. 6
6¹. Кшн. с тръб. и ез. цв. Хвр. с вътр. влс. 5-6
mm. 7
6². Кшн. с тръб. и ез. цв. и между тях -
нишковидни цв. със звр. 9
7¹. Обв. лсч. покр. с разпръснати влс. или
голи, към върха ± зелени. Плсем. 2.4-3.2 × 0.5-
0.8 mm. *E. glabratus*
7². Обв. лсч. ± гъсто бяло влакнести, към
върха лилави. Плсем. 2 × 0.5-0.7 mm; хвр. 4
mm, кафеникава. 8
8¹. Вътр. обв. лсч. с ш. 0.7-1(-1.4) mm. Плсем.
2-2.8 × 0.4-0.6 mm. *E. uniflorus*
8². Вътр. обв. лсч. с ш. 0.8-1.3(-1.6) mm.
..... *E. vichrenensis*
9¹. Ез. цв. равни на обв. лсч. или до 1.5 пъти
по-д. от тях. Плсем. 1.8-2.5 × 0.3-0.5 mm. Хвр.
с вътр. влс. 3.7-7 mm. *E. acris*
9². Ез. цв. 1.5-2 пъти по-д. от обв. лсч. Хвр. с
вътр. влс. 5-6 mm. 10
10¹. Ст. без жлз. влс. Ез. цв. светливиолетови
или розови. Плсем. 2-2.9 × 0.4-0.6 mm.
..... *E. alpinus*
10². Ст. в горната част покр. с къси жлз. влс.
Ез. цв. червени или червеновиолетови. Плсем.
2.4-3.1 × 0.4-0.6 mm. *E. atticus*
E. acris L. - Обикновена з. [*E. acer* L.]
1г./2г./Мг. 8-100 cm. В хрл., лив. и кам. м. ЦБ.
0 .. 2000 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г**
(NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
E. alpinus L. subsp. *rhodopaeus* (Vierh.) Koz. &
Andr. - Алпийска з. Мг. 2-25 cm. По кам.
м. Стп (з,с), Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 1800 .. 2500
m. VII-IX. [VIII-IX]. Balk. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.
Дек.
E. annuus (L.) Pers. - Бяла з.; Едногодишна з.
1г./2г./Мг.р. 20-60 cm. Инв. По вл. м., край
реки. Чм (с), СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт,
Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн (ю), Рл, Срз (з),
Рд (з,с), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 500 m. VI-VII.
[VII-X]. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
E. atticus Vill. - Гръцка з. Мг. 15-50 cm. По
кам. м. Слв, ДМ, Пн, Рд (з,с). 0 .. 2600 m. VII-
IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NE), **М, Р, Т**.
E. aureus Greene - Златиста з. Мг. 1-15 cm. В
алпинеуми и ск. кътове. Интр. VI-VI. Пр.: С.

Ам. **Б**. Дек.

E. bonariensis L. - Ю. з.; Космата з. [*Conyza*
bonariensis (L.) Cronquist] 1г./2г. 10-250 cm.
Инв. Руд. Чм, Стд, Блс, ДМ, Трн, Тхр. 0 .. 300
m. VI-IX. [VII-XI]. Пр.: Троп. Ам. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, Т**.

E. canadensis L. - Канадска з. [*Conyza*
canadensis (L.) Cronq.] 1г./2г. 10-150 cm.
Плевел в посеви и руд. Инв. ЦБ. 0 .. 2000 m.
VI-IX. [VIII-XI]. Пр.: С. Ам. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

E. glabratus Hoppe & Hornsch. ex Bluff et
Fingerh. - Гладка з. Мг. 15-30 cm. По трев. и
скал. м. Пн. 1800 .. 2900 m. VII-VIII. [VIII-
XI]. **Б, Г** (NC), **М, С**.

E. nanus Nutt. - Ниска з. 1г. 2-10 cm. Пр.: С.
Ам. **Р**.

E. speciosus (Lindl.) DC. - Красива з. Мг. 30-
100 cm. Интр. В градини. VI-VII. Пр.: С.
Ам. Дек.

E. sumatrensis Retz. - Суматренска з. [*Conyza*
sumatrensis (Retz.) E. Walker] 1г./2г. 80-150
cm. Инв. Чм, СИБ, Др, Прб (з), Стп (и), Сф,
Згп, Стд, Блс, ДМ, Пн, Рл, Рд (с), Трн, Тхр, 0 ..
1000 m. V-X. [VIII-XI]. Пр.: Ю. Ам.
Б, Г (NE,NAe), **М, Р, Т**.

E. uniflorus L. - Едноцветна з. Мг. 3-15 cm. По
скал. м. Пн (с), Рл. 2000 .. 2900 m. VII-VIII.
[VIII-IX]. ЗБР. Balk. **Б, М, Р, С, Т**.

E. vichrenensis Pawł. - Вихренска з. [*E.*
uniflorus L. subsp. *vichrensis* (Pawł.) Koz. &
Andr.] Мг. 2.5-8 cm. По скал. м. Пн (с). 2000 ..
2918 m. VII-VIII. [VIII-IX]. ЗБР. Balk. **Б, М, Р,**
С.

Род *Eupatorium* L.

Дъбравник; Див коноп

1¹. Кшн. с диам. 2-5 mm, с по 4-6 тр. цв. Цв.
мъгнорозови, по-рядко бели. Плсем. 2-3.4 ×
0.5-0.6 mm, с 4-5 надл. ребра.
..... *E. cannabinum*

1². Кшн. с диам. 6.5-9 mm, с по 8-22 тр. цв. Цв.
пурпурни или розови. *E. maculatum*

E. cannabinum L. - Коноповиден д.; Див
коноп. 2г./Мг. 30-180 cm. По вл. м. ЦБ. 0 ..

1000 m. VI–X. [VII–X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**

E. maculatum L. - Петнист д. Мг. 60-20 cm. VIII–IX. Интр. Пр.: С. Ам. Дек., Леч.

Род **Filago** L.
Свещица
[*Logfia* Cass.]

1¹. Обв. лсч. заострени или шиловидни, след цъфтеж изправени. Цветното легло на върха неразширено или едва разширено. Плсем. 0.5-0.8 × 0.2 mm. 2

1². Обв. лсч. не са шиловидни, след цъфтеж звездовидно разперени. Цветното легло на върха силно разширено. 5

2¹. Л. продълг. лин. до широкояйцевидно или лопатовидни, най-ш. в горната половина. Кшн. по 5-20 (25) в сл. сцв. 3

2². Л. лин. до продълговатоланцетни, най-ш. в осн. или в долната половина. Кшн. по (15) 20-50 (60) в сл. сцв. 4

3¹. Л. с д. 15-20 mm. Кшн. коничнояйцевидни. Обв. лсч. не са в 5 ясни вертикални реда. Плсем. 0.7-0.8 × 0.4 mm. *F. lutescens*

3². Л. по-к. от 15 mm. Кшн. ясно петогълни. Обв. лсч. в 5 ясни вертикални реда. Плсем. 0.5-0.9 × 0.3-0.4 mm, хвр. от 12-16 влс. *F. pyramidata*

4¹. Външ. и ср. обв. лсч. с д. до 3 mm, късо заострени. Вътр. обв. лсч. без червеникав връх. Кшн. събрани по (20) 30-50 (60) в относително удължено сцв. Плсем. удължена 0.5-0.8 mm, кафеникава. *F. eriocephala*

4². Външ. и ср. обв. лсч. с д. 4-4.5 mm, осилесто заострени. Вътр. обв. лсч. червени или жълтеникави на върха. Кшн. събрани по (15) 20-35 (40) в сферични сцв. Плсем. 0.7-0.9 × 0.3-0.4 mm. *F. germanica*

5¹. Ст. с посл. разклонения. Кшн. прис. по 3-4 заедно на разклонение. Обв. лсч. покр. с влс., но с гол късо хрущялен връх. Плсем. 0.4-1.1 × 0.15-0.3 mm; хвр. 2.5-3.5 mm. *F. arvensis*

5². Ст. неправилно дихотомно разкл., с кошнички в осн. или на върха на разклоненията. 6

6¹. Л. с д. 15-25 mm, лин. нишковидни, с подвит ръб. Кшн. по-к. от ± обхващащите ги

присъцветни л. Плсем. 0.5-0.9 × 0.2-0.4 mm; хвр. 2-2.5 mm. *F. gallica*

6². Л. с д. 4-10 mm, продълг. лин., плоски. Кшн. надвишават обхващащите ги присъцветни л. Плсем. 0.5-0.9 × 0.2-0.3 mm; хвр. 2 mm. *F. minima*

F. arvensis L. - Полска с. [*Logfia arvensis* (L.) Holub] 1г. 5-70 cm. По сухи пуст. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V–IX. [VII–X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

F. eriocephala Guss. - Родопска с. 1г. 5-25 cm. По сухи кам. м. *Срз* (и), *Рд*, *Срж*, ?*Стн* (и). 0 .. 1000 m. VI–IX. [VII–X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

F. gallica (L.) L. - Френска с. [*Logfia gallica* (L.) Coss. & Germ.] 1г. 2-25 cm. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *Стд*, *Слв*, *Рд* (и), *Трн*, *Срж*. 0 .. 300 m. VI–VII. [VI–IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

F. germanica (L.) Huds. - Обикновена с. [*F. vulgaris* Lam.] 1г. 5-35 cm. По сухи кам. и пес. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI–IX. [VII–X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

F. lutescens Jord. - Блестяща с. 1г. 5-25 cm. По сухи кам. и пес. м. ЦБ. 0 .. 1800 m. VI–IX. [VII–X]. **Б, Р, С. Леч.**

F. minima (Sm.) Pers. - Дребна с. [*Logfia minima* (Sm.) Dumort.] 1г. 5-30 cm. По сухи пуст. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI–IX. [VII–X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

F. pyramidata L. - Пирамидална с. 1г. 5-40 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стд* (ю). 0 .. 500 m. IV–VI. [VI–VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

Род **Gaillardia** Foug.
Гайлардия

1¹. Ез. цв. изцяло жълти. Плсем. 3.8-4.2 mm, с гребен от 4-9 шипа. *G. aristata*

1². Ез. цв. оцветени в жълто и пурпурно. 2

2¹. Ез. цв. пурпурни, само на върха жълти. Плсем. 1.5-2 mm, с хвр. от 8-10 осилести люспи. *G. lanceolata*

2². Ез. цв. жълти, в осн. пурпурни. Плсем. 2.8-3.2 × 1.3-1.5 mm, с гребен от 5-10 ципести назъб. люспи. *G. pulchella*

G. aristata Pursh - Жълта г. Мг. 20-70 cm. Интр. В градини. VI–IX. Пр.: С. Ам. Дек.

G. lanceolata P. Micheli - Пурпурна г. 1г. 20-50 cm. Интр. В градини. VI-IX. Пр.: С. Ам. Дек.

G. pulchella Foug. - Влакнеста г. 1г. 30-50 cm. Интр. В градини. 0 .. 800 m. VII-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С.** Дек.

Род *Galatella* Cass.

Галатела

1¹. Всички кошнички с развити ез. цв. (с редки изключения). Плсем. 3.4-4 × 1-1.8 mm.

..... *G. cana*

1². Всички кошнички без ез. цв. **2**

2¹. Голо или почти голо р. Л. тясно лин. ± заострени, голи или с точковати жлези отгоре. Плсем. 2.3-5 × 0.9-1.1 mm. Хвр. от 5-6 mm влс.

..... *G. linosyris*

2². Сиво- или бяловлакнесто р. Л. ланц., тъпи. Плсем. 2.8-4 × 0.9-1.1 mm. Хвр. от 7-9 mm влс.

..... *G. villosa*

G. cana (Waldst. & Kit.) Nees - Сивобяла г. [*Aster canus* Waldst. & Kit.] Мг. 30-120 cm. ?Др. VII-IX. ?**Б, Р, С.**

G. linosyris (L.) Rchb. f. - Ленолистна г.; Бодлива г. [*Aster linosyris* (L.) Bernh.] Мг. 10-70 cm. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г (NE), М, Р, С, Т.**

G. villosa (L.) Rchb. f. - Влакнеста г.; Маслинолистна г. [*Aster oleifolius* (Lam.) Wagenitz] Мг. 15-35 cm. По сухи трев. м., *Чм* (с), *СИБ, Др, Прб, Стн* (и), *Зн.* 0 .. 1000 m. VII-X. [VIII-XI]. **Б, М, Р.**

Род *Galinsoga* Ruiz & Pavon

Галинзога

1¹. Ст. в горната част покр. с влс., надолу голо. Прицветните люспи 3-делни. Ез. цв. по-к. от обв. лсч. Плсем. 1.3-2.5 mm. *G. parviflora*

1². Ст. изцяло покр. с влс. Прицветните люспи цели. Ез. цв. по-д. от обв. лсч. Плсем. 1.3-2 mm. *G. quadriadiata*

G. parviflora Cav. - Дребноцветна г. 1г. 10-80 cm. Инв. По вл. буренл. м. и в посеви. ЦБ. 0 .. 1300 m. VI-X. [VIII-XI]. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.** Леч., Плев.

G. quadriradiata Ruiz & Pav. - Влакнеста г. [*G. ciliata* (Raf.) Blake] 1г. 10-60 cm. По буренл. м., в посеви. Инв. *Чм* (с), *Прб, Стн, Сф, Зн,*

Стд (ю), *ДМ, Пн* (ю), *Рл, Срг, Рд* (з,с), *Трн.* 0 .. 1000 m. VI-X. [VIII-IX]. Пр.: Мексико. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С.** Плев.

Род *Glebionis* Cass.

Глебионис

1¹. Л., освен долните, двойно до тройно пер. наделени. Плсем. от ез. цв. с 3 крилати ребра.

..... *G. coronaria*

1². Л., освен горните, дълбоко назъб. до изрязани. Плсем. от ез. цв. с 2 крилати ребра.

..... *G. segetum*

G. coronaria (L.) Spach - Коронест г. 1г. 25-70 cm. В градини и паркове. VII-X. Пр.: Срз. и ЮЗ. Аз. **Б, Г (NE,NAe), Р.** Дек., Хрн.

G. segetum (L.) Fourg. - Царевичен г. 1г./Мг., до 80 cm. В градини и паркове. VII-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe).** Дек.

Род *Gnaphalium* L.

Смил

G. uliginosum L. - Влаголюбив бял с. [*Filaginella uliginosa* (L.) Opiz] 1г. 5-20 cm. По вл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. VII-X. [VIII-XI]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.** Леч.

Род *Grindelia* Willd.

Гринделия

G. squarrosa (Pursh) Dunal – Грапаволуспеста г. 2г./Мг. 10-100 cm. Край железопътни линии, пътища, и в съседни сухи тревни площи. Инв. *Чм* (с), *СИБ, Др, Сф.* 0 .. 550 m. Пр.: С. Ам. VII-X. [VIII-X]. **Б, Р.**

Род *Helenium* L.

Хелениум

H. autumnale L. - Есенен х. Мг. 150-200 cm. VIII-X. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Helianthus* L.

Слънчоглед

1¹. Едногодишни р. без грудки. Л. посл., сърцевидни. Кшн. с ш. 10-30 cm. Плсем. 7.5-17 × 3.5-9 × 2-5.5 mm, без хвр. *H. annuus*

1². Многогодишни р. с грудки. Долните л. срещ., горните посл., ланц. Кшн. с ш. 4-8 cm. Плсем. с хвр. **2**

2¹. Обв. лсч. на кшн. с д. 7-12 mm. Плсем. 4.2-4.8 × 1.8-2.2 mm. *H. laetiflorus*

2². Обв. лсч. на кшн. с д. 8.5-15 mm. Плсем.

6.5-7.5 × 4.5-5 mm. *H. tuberosus*

H. annuus L. - Едногодишен с. 1Г. 60-300 см. Интр. Култ. в цялата страна. Адв. *Чм*. 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VII-VIII]. Пр.: С. Ам. *Мсл.*, *Дек.* **Б, Г, М, Р, С, Т**.

H. ×laetiflorus Pers. - Многогодишен с. *H. pauciflorus* × *H. tuberosus* МГ. 50-200 см. Култ. Адв. Пр.: С. Ам. **Г** (NC,NE,NAe). *Хрн*.

H. tuberosus L. - Топинамбур; Земна ябълка; Гулия. МГ. 50-300 см. Култ. в цялата страна. Адв. Инв. *Чм, СИБ, Др, Прб, Сф, Стд* (с), *ДМ, Срг* (з), *Рд* (з,с), *Трн, Тхр*. 0 .. 1500 м. VIII-IX. Пр.: С. Ам. *Фур.*, *Хрн.*, *Дек.* **Б, Г, М, Р, С, Т**, Туция.

Род *Heliopsis* Pers.

Хелиопсис

H. helianthoides subsp. *scabra* (Dunal) T. R. Fischer - Слънчогледов хелиопсис. [*H. scabra* Dunal] МГ. 30-160 см. VI-VII. Интр. Пр.: С. Ам. *Дек*.

Род *Helichrysum* Mill.

Златоцвет

1¹. Кшн. с диам. 2-7 см, единични на върха на ст. или разклоненията му. Плсем. 2-3 × 0.9-1.1 mm. *H. bracteatum*

1². Кшн. с диам. 4-5 mm, събрани в щит на върха на ст. 2

2¹. Полухрасти. Ст. неразкл. Кр. цв. в кшн. женски. *H. italicum*

2². Тревисти туфести р. Ст. неразкл. 3

3¹. Ст. и л. покр. плътно с бели, нежлезисти влс. Плсем. 0.7-1.1 × 0.4-0.5 mm. Хвр. от бели 2.5-2.8 mm влс. *H. arenarium*

3². Ст. и л. гъсто жлз.. Хвр. от бледожълти влс. *H. plicatum*

H. arenarium (L.) Moench - Пясъчен з. МГ. 10-30 см. По пес. м. *Чм, СИБ, Др, Стн* (и). *Зн, Трн, Тхр*. 0 .. 600 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Р, С**.

1¹. Листа с гладък ръб. Кшн. на къси држ... subsp. *arenarium*

1². Листа с подвит ръб. Кшн. ± прис... subsp. *ponticum*

subsp. *arenarium*- Пясъчен з. *Чм, СИБ, Др, Стн* (и), *Зн, Трн*. 0 .. 600 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б**.

subsp. *ponticum* (Velen.) Claph. - Черноморски з. [*H. aucheri* Boiss. subsp. *ponticum* (Velen.) Nyar.]. *Чм, Стн* (и). 0 .. 600 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Р**.

H. bracteatum (Vent.) Willd. - Градински з. 1Г./2Г. 40-120 см. Интр. В градини. 0 .. 1200 м. VI-IX. Пр.: Ав.. **Б. Дек**.

H. italicum (Roth) G. Don - Италиански з. МГ. 20-60 см. Интр. Култ. **Б, Г, Т. Дек.**, *Леч.*, *Емп.*, *Пдн*.

H. luteoalbum (L.) Rchb. - Жълтеникав з. 1Г. 10-45 см. **Г** (NC,NE,NAe).

H. plicatum DC. - Сгънат з. МГ. 20-40 см. По пес., трев. и скал. м., в планините. *Зн*. 1200 .. 1700 м. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР., **Б, Г** (NC), **М, С, Т**.

H. sibthorpii Rouy - Сибторпиев з. МГ. 5-10 см. **Г** (NE).

Род *Homogyne* Cass.

Подбелниче

H. alpina (L.) Cass. - Алпийско п. МГ. 5-30 см. В лив., пас., гори. *Стн* (з,с), *Вт, Зн, Пн, Рл, Рд* (з). 1000 .. 2500 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, М, Р, С**.

Род *Inula* L.

Оман

1¹. Ез. цв. неразвити или до 2 пъти по-к. от обв. лсч. на кшн. 2

1². Ез. цв. по-д. от обв. лсч. на кшн. 4

2¹. Ез. цв. неразвити. Листа тясно ланц., силно заострени. *I. urumoffii*

2². Ез. цв. равни или до 2 пъти по-к. от обв. лсч. Хвр. от 30 влс. с д. 6-7 mm. 3

3¹. Горните л. низбягващи. Плсем. 1.8-2.5 × 0.5-0.6 mm. Хвр. от кафеникави влс. *I. bifrons*

3². Горните л. прис., не са низбягващи. Плсем. 1.7-2.5 × 0.5-0.6 mm. Хвр. от бели до кафеникави влс. *I. conuza*

4¹. Л. по-ш. от 5 см. Кшн. с диам. 5-8 см. Плсем. 2.7-5 × 0.8-1 mm. Хвр. от 40-60 възкафявай 10-16 mm влс. *I. helenium*

4². Л. по-г. от 5 см. Кшн. с диам. до 5 см. 5

5¹. Голи или слабо влакнести р., развиващи об. по 1 кошничка на върха на ст. 6

5². Грапавовлакнести р., бяло напльстени или покр. с меки влс. 8

6¹. Л. линейноланцетни, възкожести, с успоредни ж. Обв. лсч. зелени, по ръба влакнести. Плсем. 1.8-2.5 × 0.5-0.6 mm. Хвр. от 30-45 бели 5-6 mm влс. *I. ensifolia*

6². Л. с мрежести ж., яйцевидни, ланц. или тясноланцетни, в осн. сърцевидни и ± обхващат ст. 7

7¹. Л. възтвърди, яйцевидни до ланц., ± късо заострени, хрущялно назъб., рядко целокр. Кшн. по няколко, в щит. *I. aspera*

7². Л. тънки, ланц. до тясно ланц., ± д. заострени, целокр., рядко с единични зъбчета. Кшн. единични. Плсем. 1.4-2 × 0.4-0.5 mm. Хвр. от 30-50 бели 7-8 mm влс. *I. salicina*

8¹. Ез. цв. над 1.5 пъти по-д. от обв. на кшн. 9

8². Ез. цв. до 1.5 пъти по-д. от обв. на кшн. 12

9¹. Л. отгоре с ясна мрежа от ж. Пл. гол. 10

9². Л. отгоре без ясна мрежа от ж. Пл. ± влакнест. 11

10¹. Външ. обв. лсч. по-к., лопатовидни, вътр. лин. Горните л. ясно обхващат ст. Плсем. 1.5-2.5 × 0.5-0.6 mm. Хвр. от 30 бели влс. *I. spiraeifolia*

10². Външ. и вътр. обв. лсч. ± еднакви, лин. Горните л. не обхващат или слабо обхващат ст. Плсем. 1.8-2.2 × 0.5-0.6 mm. Хвр. от 30 кафеникави 5-7 mm влс. *I. hirta*

11¹. Л. сиво или бяло рунтаво влакнести. Външ. обв. лсч. ± изправени, по-к. от вътр. Плсем. 1-2.5 × 0.4-0.6 mm. Хвр. от 20-25 бели 6-7.5 mm влс. *I. oculus-christi*

11². Л. покр. с прилегнали влс. Външ. обв. лсч. извити назад, равни или по-д. от вътр. Плсем. 1-1.6 × 0.5-0.6 mm. Хвр. от 15-25 бели 5-6 mm влс. *I. britannica*

12¹. Л. бяло влакнесто напльстени отдолу, в осн. стеснени и не обхващат ст. Плсем. 1.5-2 mm. Хвр. от 5-15 бели 4.5-5.5 mm влс. *I. aschersoniana*

12². Л. покр. с ± прилегнали влс., и къси прис. жлези, сърцевидни в осн., обхващащи ст. Плсем. 1-1.7 × 0.4-0.5 mm. Хвр. от 30-35 жълтеникави 6-7 mm влс. *I. germanica*

I. aschersoniana Janka - Ашерсонов о. [*I. verbascifolia* (Willd.) Hausskn. subsp. *aschersoniana* (Janka) Tutin] Мг. 15-45 cm. По вар. ск. и скал. м. Чм, СИБ, Прб (и), Спн (с,и), Зн, Слв, ДМ, Пн (ю), Срг (з), Рд, Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1340 m. VI-IX. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т. Леч.

I. aspera Poir. - Груб о. [*I. salicina* L. subsp. *aspera* (Poir.) Hayek] Мг. 25-75 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

I. bifrons L. - Редковлакнест о. 2г./Мг. 30-100 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. Б, Г (NE), М, Р, С.

I. britannica L. - Британски о. Мг. 15-75 cm. По вл. буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

I. conyza (Griess.) DC. - Късолъчест о.; Обикновен о. 2г./Мг. 30-120 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. VII-IX. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

I. ensifolia L. - Мечолистен о. Мг. 10-60 cm. По сухи кам., най-често вар. м. ЦБ. 500 .. 2925 m. VI-VII. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.

I. germanica L. - Германски о. Мг. 30-60 cm. В лив. и хрл. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-IX. [VII-XI]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.

I. helenium L. - Сърцевиднолюспест о.; Бял о. Мг. 60-250 cm. По вл. трев. и хрл. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Спн (и), Сф, Зн, Слв, Срг, Рд (з), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. V-IX. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек., Леч., Хрн., Мед., Баг.

I. hirta L. - Космат о. Мг. 15-50 cm. В гори, хрл. и сухи кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С.

I. oculus-christi L. - Божи о. Мг. 15-60 cm. По сухи вар. кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

I. sabuletorum Lavrenko - Шиловиден о. Мг. Р, ?Б.

I. salicina L. - Върболистен о. Мг. 25-75 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

I. spiraeifolia L. - Тъжниколистен о. Мг. 30-80 cm. По вл., трев. и кам. м., лив. и редки гори върху хумусно-карбонатни почви. Чм (с), Прб, Зн, Спд. 0 .. 500 m. VII-IX. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, М, С, Т, ?Р.

I. urumoffii Degen - Урумов о. [*I. thapsoides* (M. Bieb.) Spreng. subsp. *urumoffii* (Deg.) Hay.] Мг. 30-80 cm. По трев. м. ?Трн. 0 .. 300 m. VI-

VII. Б.

Род *Iva* L.

Ива

I. xanthifolia Nutt. - Рогачицелистна и. [*Cyclachaena xanthifolia* (Nutt.) Fresen.] 1г., до 250 cm. Инв. *Сф*, *Зн*. 0 .. 600 m. VI-IX. Пр.: *С*. Ам. **Б, Р, С**.

Род *Jacobaea* Mill.

Якобея

- 1¹. Ез. цв. 1-2. Приосн. л. 30-60 cm. Плсем. 3-4.5 × 1 mm, с мръснобяла хвр. 5-7 mm. *J. othonnae*
1². Ез. цв. повече от 5. Приосн. л. до 30 cm. . 2
2¹. Кшн. единични, рядко по 2. Приосн. и долните стъблови л. 2-3 пъти пер. разсечени. Плсем. 2-3.5 × 0.8-1 mm, с мръснобяла до бледокафеникава 4-5 mm. *J. abrotanifolia*
2². Кшн. повече от 3, рядко 1-2. Приосн. и долните стъблови л. цели, лировидни или един път пер. разсечени. 3
3¹. Цв. оранжеви или червеникави. Обв. червеникава. Кшн. с диам. 3-4 cm, по 2-8 на ст. Плсем. 2.5-3 mm, с мръснобяла хвр. 5-6 mm. *J. panicii*
3². Цв. жълти. Обв. зелена. 4
4¹. Приосн. и долните стъблови л. със сърцевидна или закръглена осн. Плсем. 2.5-4 × 0.7-0.8 mm, с мръснобяла хвр. 4.5-6 mm. *J. subalpina*
4². Приосн. и долните стъблови л. с клиновидна осн. 5
5¹. Л. линейноланцетни или тясно ланц., ненаделени, дълбоко назъб. по ръба; прис. или с къса држ. Плсем. 2-3.2 × 0.6-0.8 mm, с мръснобяла хвр. 7 mm. *J. paludosa*
5². Л. с др. ф., поне част от тях лировидни или пер. разсечени. 6
6¹. Ст. и долната л. повърхност с гъста бяла трихомна плъст. Кшн. многобройни, с диам. 5-8 mm (без ез. цв.). *J. maritima*
6². Ст. и л. без бяла трихомна плъст. 7
7¹. Плсем. на ез. цв. влакнести. В цъфтеж (заедно с ез. цв.) кшн. с диам. 2-2.5 cm. Външ. обв. леч. 2 пъти по-к. от вътр. Плсем. 2-2.5 × 0.6-0.7 mm, с мръснобяла хвр. 6 mm. *J. erucifolia*
7². Плсем. на ез. цв. голи. 8
8¹. Приосн. л. лировидни или ненаделени, об. се запазват по време на цъфтежа. Плсем. 1-2

× 0.6-0.8 mm, с бяла до мръснобяла хвр. 2-4 mm; вътр. голи или разпръснатовлакнести; влс. разп. предимно по петте гл. ребра. *J. aquatica*
8². Приосн. л. об. пересторазсечени, изсъхват преди цъфтежа. Плсем. 1.9-2.3 × 0.6-0.7 mm, с мръснобяла хвр. 4-6 mm; вътр. гъстовлакнести; влс. разп. по гл. и междинните ребра. *J. vulgaris*

J. abrotanifolia (L.) Moench subsp. *carpathica* (Herbich) B. Nord. & Greuter - Карпатска я. [*Senecio carpathicus* Herbich; *S. abrotanifolius* auct. bulg.] Мг. 5-15 cm. По ск. поляни. *Сmn* (з,с), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2800 m. VI-IX. [VIII-XI]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

J. aquatica (Hill) G. Gaertn., B. Mey. & Scherb. - Водна я. [*J. erratica* (Bertol.) Fourr.; *Senecio aquaticus* Hill; *S. jacobaea* subsp. *barbareifolius* Krock.; *S. jacobaea* subsp. *erraticus* (Bertol.) Sudre] Мг. 30-200 cm. По вл. и моч. м., лив., край водоеми, в лозя и градини. *Чм* (ю), *Др*, ?*Сmn* (с), ?*Срг* (з), ?*Трн*. 0 .. 1800 m. VI-IX. [VIII-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **Р, Т**.

J. erucifolia (L.) G. Gaertn. & al. - Еруколистна я. [*Senecio erucifolius* L.] Мг. 30-120 cm. По вл. гори, хрл., лив. *ЦБ*. 1000 .. 2800 m. VII-IX. [VIII-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

subsp. *cinerea* (Velen.) Vladimirov - Пепелява я. *Чм*, *СИБ*, *Прб* (и), *Сmn* (и), *Рд* (с), *Трн*. 0 .. 1600 m. VII-IX. [VIII-XI].

subsp. *erucifolia* - Еруколистна я. *ЦБ*. 0 .. 1600 m. VII-IX. [VIII-XI]. **Б, М, Р, С**.

subsp. *tenuifolia* (J. Presl & K. Presl) Vladimirov - Теснолистна я. *Прб* (з). 0 .. 1600 m. VII-IX. [VIII-XI]. **Б, Р, С**.

J. maritima (L.) Pelsner & Meijden subsp. *bicolor* (Willd.) B. Nord. - Крайморска якобея. [*Senecio cineraria* DC.] Мг. 40-80 cm. Интр. В дворове и градини. Адв. *Чм* (ю). 0 .. 1000 m. VI-VIII. [VII-IX]. Пр.: *Срз*.. **Б, Г** (NE). *Дек*.

J. othonnae (M. Bieb.) C. A. Mey. - Перестелистна я. [*Senecio othonnae* M. Bieb.] Мг. 80-200 cm. По трев. м., в гори. *СИБ*, *Сmn*, *Зн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (и), *Тхр*. 800 .. 1600 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NE), **М, С, Т**. *Леч*.

J. paludosa (L.) G. Gaertn., B. Mey. & Scherb. -

Блатна я. [*Senecio paludosus* L.] Мг. 50-200 см. По вл. и моч. м. край потоци, реки и блата. *СИБ, Др, Сф, Рл, Рд* (з), *Трн.* 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, М, Р, С, Т.**

J. pancicii (Degen) Vladimirov & Raab-Straube - Панчичева я. [*J. arnautorum* (Velen.) Pelser; *Senecio pancicii* Degen] 1г. 20-60 см. По вл. лив., край потоци. *Смн* (з,с), *Зн, Вм, Ззн, Пн, Рл, Рд* (с,и). 1500 .. 2600 м. VI-IX. [VII-XI]. **Б, Г, М, Р, С.**

J. subalpina (W. D. J. Koch) Pelser & Veldkamp - Субалпийска я. [*Senecio subalpinus* W. D. J. Koch] 1г., до 60 см. *Ззн.* 1500 .. 2000 м. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

J. vulgaris Gaertn. - Обикновена я. [*Senecio jacobaea* L.] 2г./Мг. 40-75 см. По трев. и хрл. м., често руд. *ЦБ.* 1000 .. 2000 м. VII-IX. [VIII-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Оmp!**, *Леч.*

Род ***Laphangium*** (Hilliard & B. L. Burt) Tzvelev

Лафангиум

Лафангиум

[*Gnaphalium* subg. *Laphangium* (Hilliard & B. L. Burt) P. D. Sell]

L. luteoalbum (L.) Tzvelev - Жълтобял л. [*Gnaphalium luteoalbum* L.] 1г. 15-50 см. По вл. пес. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род ***Leontopodium*** R. Br. ex Cass.

Еделвайс

L. nivale (Ten.) Huet ex Hand.-Mazz. - Еделвайс. [*L. alpinum* Cass.] Мг. 1-30 см. В пукнатините на трудно достъпни вар. ск. и кам. поляни в иглолистния, субалпийския и алпийския пояс. *Смн* (с), *Пн.* 1400 .. 2900 м. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Р.** Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р, С, Дек.**

¹. Сцв. от кошнички обхванато от ясно по-д. от него продълг.-лин. л. subsp. *alpinum*

². Сцв. от кошнички обхванато от равни или малко по-д. от него лопатовидни л. subsp. *nivale*

subsp. ***alpinum*** (Cass.) Greuter - Алпийски е. [*L. alpinum* Colm. ex Cass.] *Смн* (с). 1400 .. 2900 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р, С, Дек.**

subsp. ***nivale*** - Снежен е. [*L. alpinum* Cass. subsp. *nivale* (Ten.) Tutin] *Пн.* 1400 .. 2900 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, С, Дек.**

Род ***Leucanthemella*** Tzvelev

Блатниче

L. serotina (L.) Tzvelev - Късно блатниче. [*Chrysanthemum uliginosum* (Waldst. & Kit. ex Willd.) Pers.] Мг. 30-150 см. По моч. м. *СИБ, Др.* 0 .. 200 м. VII-IX. [IX-XI]. **Б, Р, С, Дек.**

Род ***Leucanthemum*** Mill.

Маргаритка

¹. Кшн. с диам. 6-9 см. Обв. леч. с ш. ципест рѣб. Плсем. 2.5-3.8 × 0.9-1.1 mm. *L. maximum*

². Кшн. с диам. 1.5-6 см. ²

²¹. Стъбловите л. нестъблообхващащи. Обв. леч. с блед, светъл рѣб. Приосн. л. с ± къса, крилата држ. Плсем. 1.7-2.7 × 0.4-0.9 mm, с ушенце. *L. pallens*

²². Стъбловите л. стъблообхващащи. Обв. леч. с ш., тъмнокафяв или черен рѣб. Приосн. л. с држ. Плсем. 1.5-2.9 × 0.5-1.2 mm, външ. с ушенце 0.75 mm или бяла коронка. ³

³¹. Приосн. л. с назѣб. рѣб. Кшн. с диам. 2.5-4 см. *L. vulgare*

³². Приосн. л. целокр., с 4-6 малки зѣбци в осн. Кшн. с диам. 3.5-6 см. *L. adustum*

L. adustum (W. D. J. Koch) Gremli - Чернорѣба м. [*L. vulgare* subsp. *montanum* Briq. & Cavill.] Мг. **М, Р, С, ?Б**

L. irtutianum (Turcz.) Turcz. ex DC. - Иркутска м. [*L. vulgare* subsp. *irtutianum* (DC.) P. D. Sell] Мг. 20-100 см. IV-VI. **Р, С, ?Б.**

L. maximum (Ram.) DC. - Едроцветна м. [*Chrysanthemum maximum* (DC.) Ramond] Мг. 30-150 см. В дворове и градини. 0 .. 1200 м. V-VIII. Интр. Култ. Пр.: Пиренеите. *Дек.*

L. pallens (Gay) DC. - Влакнеста м. Мг. 20-40 см. По сухи трев. м. *СИБ, Др.* 0 .. 500 м. V-VII. [VIII-X]. **Б, С.**

L. ×superbum (Bergmans ex J. W. Ingram) D. H. Kent - Прекрасна м. [*Chrysanthemum ×superbum* Bergmans ex J. W. Ingram] *L. maximum* × *L. vulgare* × *L. lacustre*. Мг. 30-120 см. В градини. VI-VI. Култ. *Дек.*

L. vulgare Lam. - Обикновена м. [*Chrysanthemum leucanthemum* L.] Мг. 6-100

ст. По лив. и пас. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VIII-X]. Култ. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Леч.

Род *Ligularia* Cass.
Лигулария; Див тютюн

1¹. Приосн. л. стеснени в осн., по-д. отколкото ш., целокр. или неясно назъб. Кшн. с ш. 7-9 mm. Плсем. 4-8 × 1.5-1.9 mm, с хвр. 0.5-2 mm. *L. glauca*

1². Приосн. л. сърцевидни, д. почти колкото ш., назъб. Кшн. с ш. 25-40 mm. Плсем. 6-10 × 1.9-2.1 mm, с хвр. 5-7 mm. *L. sibirica*

L. glauca (L.) Hoffm. - Рилска л.; Синкава л. Мг. 50-150 cm. В иглолистния и субалпийския пояс по ск. поляни и пас. на умерено вл. м. Рл. 1200 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Леч.

L. przewalskii (Maxim.) Diels - Пржевалска л. Мг., до 150 cm. VI-VII. Интр. Пр.: Монголия, С. Китай. Дек.

L. sibirica (L.) Cass. - Сибирска л. Мг. 30-150 cm. По вл., моч. местообитания в открити тревни съобщества или в редки гори. Пн (с). 1140 .. 1400 m. VI-VII. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, Т.**

Род *Limbarda* Adans.
Лимбарда

L. crithmoides (L.) Dumort. - Критмолистна лимбарда. [*Inula crithmoides* L.] Мг. 30-100 cm. Г (NE).

Род *Matricaria* L.
Лайка
[*Chamomilla* S. F. Gray]

1¹. Л. дялчета с ш. до 1 mm, разредени. Кшн. с ез. цв. Тр. цв. 5-делни. Плсем. 0.7-1.2 × 0.4-0.6 mm. *M. chamomilla*

1². Л. дялчета с ш. до 1.5 mm, обилни. Кшн. без ез. цв. Тр. цв. 4-делни. Плсем. 1.1-1.5 × 0.3-0.5 mm. *M. discoidea*

M. chamomilla L. - Лечебна л. [*M. recutita* L.; *Chamomilla recutita* (L.) Rauchert;] 1г. 10-60 cm. По трев. и буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч.

M. discoidea DC. - Миризлива л. [*Chamomilla suaveolens* (Pursh) Rydb.] 1г. 5-45 cm. По пес. кам. м. Инв. Чм, Прб, Стп (и), Сф, Вм, Слв,

Пн (с), Рл, Рд, Тхр. 550 .. 1300 m. VI-VII. Адв. Инв. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

Род *Omalotheca* Cass.
Къдрица

1¹. Дребно туфесто р. с 1-2 (6) кшн. на върха на ст. Влс. на хвр. не са срс. в осн. си и опадват по отделно. Плсем. 1-1.6 × 0.4-0.5 mm; хвр. бяла, 3.5-4 mm. *O. supina*

1². Р. ± в., с повече кшн. заедно. Влс. на хвр. срс. в осн. си и опадват заедно. 2

2¹. Долните л. ланц., с ш. 1 cm, с 3 ж., ± влакнести от двете страни. Кшн. събрани в сбит клас, кафяви или възчерни. Плсем. 1.3-1.6 × 0.4-0.5 mm. *O. norvegica*

2². Долните л. лин. или тясно ланц., с ш. до 5 mm, отгоре голи или почти голи. Кшн. събрани в прекъснато класовидно сцв., светлокафяви. Плсем. 1.2-1.5 × 0.4-0.5 mm; хвр. бяла, 4 mm. *O. sylvatica*

O. norvegica (Gunnerus) Sch. Bip. & F. W. Schultz - Норвежка к. [*Gnaphalium norvegicum* Gunnerus] 1г. 10-45 cm. По вл. скал. м., често край гори. Стп (с), Зн, Згп, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Р, С.**

O. supina (L.) DC. - Полегнала к. [*Gnaphalium supinum* L.] Мг. 2-12 cm. По вл. кам. м. Стп (з,с), Вм, Згп, Блс, Пн, Рл, Рд. 1500 .. 2900 m. VI-IX. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т.**

O. sylvatica (L.) Sch. Bip. & F. W. Schultz - Горска к. [*Gnaphalium sylvaticum* L.]. 1г. 10-50 cm. В хрл., гори, трев. м. Прб, Стп, Зн, Вм, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Сргж. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

Род *Otanthus* Hoffm. & Link
Пясъчник

O. maritimus (L.) Hoffm. & Link - Пясъчник. [*Achillea maritima* (L.) Ehrend. & Y. P. Guo] Мг./Пхр. 15-50 cm. По крайморски пясъци, по-често на м. с просмукване на подпочвени в. Чм. 0 .. 10 m. V-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Дек. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

Род *Pallenis* Cass.
Паленис

P. spinosa (L.) Cass. - Бодлив п. [*Asteriscus spinosus* (L.) Sch. Bip.] 1г./2г./Мг., до 60 cm. По трев. и хрл. м. Чм (ю), Стд (ю), Рд (и),

Срж. 0 .. 500 m. IV-VII. [VI-IX]. Ч.К. [EN].
ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

Род *Parthenium* L.

Партениум

P. hysterophorus L. - Алергизиращ п. 1Г./2Г.
10-120 cm. Инв. IV-X. С. Ев., Египет, Израел.
Пр.: С. и Ю. Ам.

Род *Petasites* Mill.

Чобанка

1¹. Л. триъгълносърцевидни, с плътни држ.
Коренището ± грудковидно. Плсем. 3.8-4.2 ×
0.4-0.6 mm. *P. kablikianus*

1². Л. закръглено-сърцевидни. Коренището не
е грудковидно. Плсем. 2.4-2.8 × 0.4-0.6 mm. 2

2¹. Сцв. в цъфтеж д. почти колкото ш. Обв.
лсч. жлз. Л. с плътни држ. *P. albus*

2². Сцв. в цъфтеж по-д. отколкото ш. Обв. лсч.
нежлезисти. Л. с кухи држ. Плсем. 2-3 mm;
хвр. 6-10 mm. *P. hybridus*

P. albus (L.) Gaertn. - Бяла чобанка. МГ. 60-80
cm. По вл. кам. м., край потоци. *Смн* (з,с), *Вм*,
Зпн, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (з,с). 1800 .. 2400
m. III-VI. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
Леч.

P. hybridus (L.) G. Gaertn., В. Mey. & Scherb. –
Хибридна ч. МГ. 60-100 cm. Край реки и
потоци. *ЦБ.* 0 .. 1800 m. III-IV. [V-VI]. **Б,**
Г (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*,
Баг., *Дек.*

1¹. Обв. лсч. пурпурни. Цв. червеникави.
..... subsp. *hybridus*

1². Обв. лсч. зелени. Цв. жълти.
..... subsp. *ochroleucus*

subsp. *hybridus* *ЦБ.* 0 .. 1800 m. III-IV. **Б, Т**. *Леч.*

subsp. *ochroleucus* (Boiss. & Huet) Sourek
Прб, *Срж.* 0 .. 1800 m. III-IV. **Б, М, С**. *Леч.*

P. kablikianus Tausch ex Bercht. -
Кабликианова ч. МГ. 10-40 cm. Край потоци.
Слв, *Пн*, *Рд* (з,с). 0 .. 2000 m. VI-VIII. [VI-VIII].
ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

Род *Phagnalon* Cass.

Фагналон

P. rupestre (L.) DC. - Скален ф. Хр. 10-50 cm.
Г (NE,NAe), **М, Т**.

Род *Pulicaria* Gaertn.

Шумкавиче; Блъшница

1¹. Едногодишни. Ез. цв. незначително по-д.
от обв. лсч. Плсем. 1.2-1.8 × 0.3-0.4 mm; вътр.
влс. на хвр. 7-8, с д. до 1.5 mm. ... *P. vulgaris*

1². Многогодишни. Ез. цв. с повече от 4 mm
по-дъги от обв. лсч. 2

2¹. Ст. силно разкл. Л. меко овласени. Кшн. с
диам. 7-15 mm; об. по много в ст. Плсем. 1-1.5
× 0.3-0.4 mm; вътр. хвр. от 15-20 влс. 3-3.25
mm. *P. dysenterica*

2². Ст. неразкл., освен в сцв. Л. плътно
влакнести отдолу. Кшн. с диам. 15-20 mm; по
няколко на ст. Плсем. 3-3.2 mm; външ. хвр. от
люспо 0.5 mm, вътр. об. от 10 влс. 5 mm.

..... *P. odora*

P. dysenterica (L.) Gaertn. - Блъшница. 1Г. 20-
60 cm. По вл. руд. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VII-IX.
[VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

P. odora (L.) Rchb. - Миризливо ш. МГ. 20-70
cm. IV-VIII. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**. *Хрн.*

P. vulgaris Gaertn. - Обикновена б;
Шумкавиче. 1Г. 7-30 cm. По вл. буренл. м. *ЦБ.*
0 .. 1000 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**. *Леч.*

Род *Rudbeckia* L.

Рудбекия

1¹. Ср. л. 2-3 пъти пер. изрязани, горните
триделни или цели. Л. често червеникаво
зелени, сивкави. Кшн. полусферични или
яйцевидни. Ез. цв. жълти. Плсем. 3-7.5 × 1.5-
1.8 mm. *R. laciniata*

1². Всички л. цели. 2

2¹. Стъбловите л. в осн. сърцевидни, стъбло-
обхващащи. Ез. цв. жълти, в осн. оранжеви.
..... *R. amplexicaulis*

2². Стъбловите л. не са стъблообхващащи... 3

3¹. Р. голи или покр. с меки влс. Ез. цв. с д. до
4 cm. Л. зелени, не са сивкави. Кшн. конични.
Ез. цв. оранжеви. Плсем. с д. 1.5-4 mm.
..... *R. fulgida*

3². Р. покр. с грапави четиинки. Ез. цв. жълти.
..... 4

4¹. Едногодишно. Ез. цв. с д. до 15-25 mm.
..... *R. bicolor*

4². Двугодишно или многогодишно. Ез. цв. с
д. 20-40 mm. Плсем. 1.5-2.7 × 0.6-0.7 mm.
..... *R. hirta*

R. amplexicaulis Vahl. - Стъблообваща р. 1Г. 30-100 см. Интр. В градини. VI-X. Пр.: С. Ам. Дек.

R. bicolor Nutt. - Двувцветна р. 1Г. 30-60 см. Интр. В градини. VI-X. Пр.: С. Ам. **Б.** Дек.

R. fulgida Aiton - Красива р. [*R. speciosa* Wender.] МГ., до 60 см. VII-VIII. Интр. В дворове и градини. Пр.: С. Ам. **Б.** Дек.

R. hirta L. - Влакнеста р. 2Г./МГ. 30-100 см. Интр. В градини. VII-IX. Пр.: Мексико. **Б.** Дек.

R. laciniata L. - Наделена р. МГ. 50-250 см. Интр. В градини. 0 .. 1200 m. VII-X. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С.** Дек.

Род *Santolina* L.

Сантолина

1¹. Р. сивовлакнесто. Дяловете на л. повече или по-малко допрени помежду си. Плсем. 2-2.3 × 0.7-0.8 mm. *S. chamaecyparissus*

1². Р. голо, тъмнозелено. Дяловете на л. раздалечени. Плсем. 1.8-2.3 × 0.6-1.2 mm. ...
..... *S. rosmarinifolia*

S. chamaecyparissus L. - Лъжекипарисова с. Пхр. 10-50 см. Интр. В градини и паркове. 0..800 m. VII-VIII. Пр.: 3. Срз.. **Б, С, Т.** Дек.

S. rosmarinifolia L. - Розмаринолистна с. [*S. virens* Mill.] Пхр. 15-60 см. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. VII-VIII. Пр.: 3. Срз.. **Б.** Дек.

Род *Senecio* L.

Спореж

1¹. Ез. цв. съвсем къси или липсват. Външ. обв. лсч. 8-10, черни или с черно петно. Плсем. 1.5-2.5 × 0.5-0.6 mm, с бяла хвр. 5-7 mm. *S. vulgaris*

1². Ез. цв. добре развити. 2

2¹. Пл. голи, рядко само периферните или само вътр. с влс., или всичките разпръснато влакнести, но тогава л. лин.— до тясноланцетни и остро назъб. 3

2². Пл. покр. с влс. 12

3¹. Лепкаво жлезистовлакнесто р. Плсем. 3-4 × 0.5-0.7 mm, с бяла хвр. 5-8 mm. *S. viscosus*

3². Р. без лепкави жлз. влс. 4

4¹. Кшн. с 5-8 ез. цв. 5

4². Кшн. с повече от 10 ез. цв. 10

5¹. Ст. не е облистено до сцв. Приосн. л. големи, горните като псцв. Плсем. 3-4 mm с бяла хвр. 6

5². Ст. облистено до сцв. Л. постепенно намаляват отдолу нагоре. Плсем. 3.5-5 × 0.6-0.9 mm, с мръснобяла хвр. 7

6¹. Ст. и л. голи. Ез. цв. 5-6. Хвр. 5-6.5 mm.
..... *S. macrophyllus*

6². Ст. и л. ± влакнести. Ез. цв. об. 8. Хвр. 7-9 mm. Плсем. 4-4.6 × 0.9-1.1 mm. .. *S. umbrosus*

7¹. Ез. цв. (6-)7-8(-9); тръб. - (15-)18-40. Зъбците на л. насочени към върха на л., с изпъкнал външ. ръб. *S. sarracenicus*

7². Ез. цв. об. 5; тръб. - (8-)10-18(-22). Зъбците на л. насочени настрани, с прав или слабо вдлъбнат външ. ръб. 8

8¹. Држ. на кшн., присъцветните лсч. и обв. с разредени до гъсти къси жлз. влс. Най-горните стъблови л. стъблообхващащи, рядко с къси држ. *S. hercynicus*

8². Држ. на кшн., присъцветните лсч. и обв. без жлз. влс. Най-горните стъблови л. с држ. 9

9¹. Горните л. елиптичноланцетни, прис., ± обхващат ст. Долните яйцевидни или елиптични. Плсем. 3.6-4 × 0.8-1 mm; хвр. 8-9 mm. *S. nemorensis*

9². Горните л. с къси држ., ланц. или тясноланцетни, по гърба голи. *S. ovatus*

10¹. Л. прис. или с къса држ. Кшн. с диам. под 4 см. Външ. обв. лсч. 2 пъти по-к. от вътр. Плсем. 2-2.5 mm, с хвр. 2-3 пъти по-д. от нея. *S. inaequidens*

10². Л. с држ. приблизително равни на петурата. Кшн. единични, с ез. цв. с диам. 4-6 см. Външ. обв. лсч. по-д. от вътр. 11

11¹. Л. дебели, ± кожести. Ез. цв. златистожълти, жълти или оранжеви. Плсем. 4.5 mm, с бяла хвр. 5-8.5 mm. *S. doricum*

11². Л. тънки, меки. Ез. цв. бледожълти.
..... *S. scopoli*

12¹. Л. целокр. или назъб. Ст. разкл., на върха с кошнички в сенник. Кшн. с диам. 2-4 см. Плсем. 3.5-4.5 mm с бяла хвр. 6-9.5 mm. *S. macedonicus*

12². Поне част от л. перестоизрязани или пересторазделени. 13

13¹. Ез. цв. по-к. от обв. на кшн.. Надземните органи паяжиновидно овласени. Плсем. 2-3 × 0.4-0.5 mm, с бяла хвр. 5-6 mm. *S. sylvaticus*

13². Ез. цв. не са по-к. от обв. на кшн. 14

14¹. Двугодишно или многогодишно р. Външ. обв. лсч. не са черни на върха. Плсем. 2-3 × 0.4-0.5 mm, с бяла хвр. 5-6 mm. .. *S. squalidus*

14². Едногодишни растения. 15
15¹. Ез. цв. 5-12 mm, без жлз. влс. Външ. обв. на кшн. от 6-12 лсч., черни на върха. Плсем. 1.5-3 × 0.5-0.7 mm, хвр. бяла 4-7 mm

..... *S. leucanthemifolius*
15². Ез. цв. 1-2 mm, в горната част с жлз. влс. Плсем. 3-5 mm; хвр. бяла 9-10 mm. .. *S. lividus*

S. doronicum (L.) L. subsp. *transylvanicus* (Boiss.) Nyman - Трансилвански с.; Гладък с. [*S. glaberrimus* (Rochel) Simonk.] Мг. 10-40 cm. По трев. и скал. м., из клекови и хвойнови хрл. *Стн* (с), *Вт*, *Пн*, *Рл*. 1700 .. 2800 m. VII-VIII. [IX-X]. **Б, Г** (NC), **М, Р**.

S. hercynicus Herborg - Херцински с. Мг. 40-140 cm. По скал. и трев. м., край потоци. *Прб* (з), *Стн*, *Вт*, *Зн*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 1000-2200 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

1¹. Ст. умерено влакнесто, с влс. 0.5-1.5 mm. Држ. на кшн., псцв. и обв. лсч. ± гъсто железистовлакнести. subsp. *dalmaticus*
1². Ст. почти голо или разперено влакнесто, с влс. до 0.5 mm. Држ. на кшн., присуцветниците и обв. лсч. разрежено до умерено влакнести. ..

..... subsp. *hercynicus*
subsp. *dalmaticus* (Griseb.) Greuter – Далматински с. **Б, М, С**.

subsp. *hercynicus*- Херцински с. **Б**.

S. inaequidens DC. - Неравноназъбен с. Мг./Пхр. 30-100 cm. *Прб* (з), *Сф*, *Срг* (з), *Трн*. 0 .. 600 m. VII-X. [VII-XI]. Пр.: Ю. Аф.. Инв. **Б, Г** (NC).

S. leucanthemifolius Poir. subsp. *vernalis* (Waldst. & Kit.) Greuter - Пролетен с. [*S. vernalis* Waldst. & Kit.] 1г. 25-50 cm. По пес. буренл. м., плевел в посеви. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. III-IX. [IV-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв.**

S. lividus L. - Синкав с. 1г. 6-40 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

S. macedonicus Griseb. - Македонски с. Мг. 60-150 cm. По трев. и кам. м. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 1500 m. VI-IX. [VIII-X]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М**.

S. macrophyllus M. Bieb. - Едрolistен с. [*S. doria* subsp. *macrophyllus* (M. Bieb.) Nyman] Мг. 45-80 cm. По вл. трев. м., в светли гори. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Стн* (с). 0 .. 1000 m. VII-VIII. [VIII-X]. **Б, Р**.

S. nemorensis L. - Дъбравен с. Мг. 50-200 cm. В гори, поляни, трев. м. *Стн*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (с,и). 1500 .. 2800 m. VII-IX. [IX-X]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т. Леч.**

1¹. Цялото р. гъстовлакнесто. Обв. лсч. по гърба умерено до гъстовлакнести. subsp. *bulgaricus*

1². Ст. в долната 1/3 с редки влс. Обв. лсч. по гърба об. голи или с разпръснати прости влс. ... subsp. *jacquinianus*

subsp. *bulgaricus* (Velen.) Greuter - Български с. [*S. bulgaricus* Velen.; *S. nemorensis* subsp. *nemorensis*, р. р.] *Стн* (с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (с,и). 1500 .. 2800 m. VII-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч.**

subsp. *jacquinianus* Čelak. - Жаквинов с. *Стн* (с). 1500 .. 2800 m. VII-IX. **Б, Г, Р. Леч.**

S. ovatus (G. Gaertn., B. Mey. & Schreb.) Willd. - Яйцевиден с. [*S. fuchsii* Gmel.; *Jacobaea ovata* G. Gaertn.] Мг. 50-120 cm. Край потоци и вл. м. в горите. *Стн* (з,с), *Вт*, *Рл*, *Пн*, *Рд*, *Срг*. 500 .. 2000 m. VI-X. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

S. sarracenicus L. - Сарацински с. [*S. fluviatilis* Wallr.] Мг. 60-220 cm. По вл. м. в планините. VIII-IX. [IX-X]. ?**Б**.

S. scopolii Hoppe & Hornsch. - Скополиев с. [*Arnica floccosa* Bertol.] Мг. **Г** (NC), **М, С**.

S. scopolii Hoppe & Hornsch. - Скополиев с. [*Arnica floccosa* Bertol.] Мг. **Г** (NC), **М, С**.

S. squalidus L. subsp. *rupestris* (Waldst. & Kit.) Greuter - Скален с. [*Senecio rupestris* Waldst. & Kit.] 2г./Мг. 20-60 cm. По кам. поляни. *Стн* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 500 .. 2500 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

S. sylvaticus L. - Горски с. 1г. 15-70 cm. По поляни, хрл., сечища. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

S. umbrosus Waldst. & Kit. - Сенколюбив с. Мг. 60-150 cm. По вл. сенч. м. *Стн* (с). 800 ..

2000 m. VII-IX. [VIII-XI]. **Б, Г, Р, С.**

S. viscosus L. - Лепкав с. 1г. 15-50 cm. По кам. и пес. м. в планините и предпланините. ЦБ. 0 .. 1800 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.**

S. vulgaris L. - Обикновен с. 1г. 15-40 cm. По пуст. м., край пътища, плевел в ниви. ЦБ. 100 .. 1000 m. III-X. [IV-XI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Род *Silphium* L.

Силфиум

S. perfoliatum L. - Прободен с. Мг. 100-250 cm. Интр. Култ. Адв. СИБ. 0 .. 200 m. VI-IX. Пр.: С. Ам. Фур.

Род *Solidago* L.

Енчец; Златна пръчица

1¹. Кшн. с диам. 6-10 mm, събрани в метл. Клк. на метл. изправени. Плсем. 3-4.2 × 0.6-0.8 mm; хвр. 5-5.5 mm. *S. virgaurea*

1². Кшн. с диам. 3-6 mm, наредени едностранно по извитите или ± увиснали клк. Плсем. 0.9-1.4 mm. **2**

2¹. Ст. голо, рядко в сцв. ± влакнесто. Обв. лсч. на кшн. с д. 2-2.8 mm. Езичестите и тр. цв. еднакво д. Влс. на хвр. с д. 1.5-2 mm. Плсем. 0.9-1.2 × 0.3 mm. *S. canadensis*
2². Ст. в горната част разпръснато влакнесто. Обв. лсч. на кшн. с д. 3.5-5 mm. Ез. цв. малко по-д. от тръб. Влс. на хвр. с д. 2.3-3.2 mm. Плсем. 1.2-1.4 × 0.3-0.4 mm. *S. gigantea*

S. canadensis L. - Канадски е. Мг. Кор. 60-250 cm. Интр. Култ. В градини. Инв. СИБ, Стп (з), Сф, ?Зн. 0 .. 600 m. VIII-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С. Дек.**

S. gigantea Aiton - Голям е. [*S. serotina* Aiton, поп Retz.] Мг. Кор. 50-250 cm. Градинско. Инв. СИБ, Др, Прб, Стп (з,с), Сф, Зн, Вм, Стд (ю), Пн, ДМ, Срг (з), Рд (з,с), Трн. 0 .. 1500 m. VII-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С. Дек.**

S. virgaurea L. - Златен е. Мг. 5-100 cm. В гори, хрл., по трев. м. ЦБ. 1000 .. 2800 m. VII-IX. [VIII-IX]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Омп!, Дек., Леч.**

Род *Stevia* Cav.

Стевия

S. rebaudiana (Bertoni) Hemsley - Стевия. Мг. до 50 cm. IX-X. Интр. Култ. Пр.: Ю. Ам. Пдн. (подсладител).

Род *Symphyotrichum* Nees

Симфиотрихиум

1¹. Едногодишно до двугодишно растение. Ез. цв. и хвр. на плода еднакво д. *S. squamatum*

1². Многогодишни р. Ез. цв. по-д. от хвр. ... **2**

2¹. Ст. л. твърди. Съцветните држ. плътно покр. с малки лсч. Ез. цв. 15-33. Плсем. 1.5-2.5 mm с хвр. 4 mm. ... *S. dumosum*

2². Ст. л. не са твърди. Р. с др. белези. **3**

3¹. Л. об. изсъхват при цъфтеж - светло сивозелени с твърд връх и бял гръбен ръб. Ез. цв. 10-20, бели. Плсем. 1.2-3.3 × 0.4-0.7 mm, с хвр. 3-4 mm. *S. ericoides*

3². Л. свежи при цъфтеж. Р. с др. белези. **4**

4¹. Ушичките в осн. на л. много къси или липсват. Външ. обв. лсч. (филярии) ципести по ръбовете. Плсем. 2.8-3.3 × 0.5-0.7 mm. *S. salignum*

4². Ушичките в осн. на л. ± стъблообхващащи. Външ. обв. лсч. (филярии) зелени без ципест ръб. **5**

5¹. Ст. умерено до плътно покр. с жлз. влс. Л. целокр. Ез. цв. об. червеникави или розови. Плсем. 2.7-3.3 × 0.7-0.9 mm, с хвр. 4.5-6 mm. *S. novae-angliae*

5². Ст. голо (об. с раздалечени влс. в редове) или простовлакнесто. Л. разредено назъб. Ез. цв. об. синкави или бели. Плсем. 2.7-3.3 × 0.6-0.8 mm, с хвр. 4-6 mm. *S. novi-belgii*

S. dumosum (L.) G. L. Nesom - Храстовиден с. [*Aster dumosus* Hoffm.] Мг. 30-100 cm. Интр. Декоративно. VIII-IX. Пр.: С. Ам. Дек.

S. ericoides (L.) G. L. Nesom - Пиреновиден с. [*Aster ericoides* L.] Мг. 15-90 cm. Интр. В градини. Култ. VIII-X. Пр.: С. Ам. **Б.**

S. novae-angliae (L.) G. L. Nesom - Американски с. [*Aster novae-angliae* L.] Мг. 20-120 cm. Интр. Адв. В паркове, градини и дворове. VIII-X. Пр.: С. Ам. **Б, Г (NC), М, Р, С. Дек.**

S. novi-belgii (L.) G. L. Nesom - Нюйоркски с. [*Aster novi-belgii* L., *A. brumalis* Nees] Мг. 40-

200 cm. Кор. Интр. В паркове, градини и дворове. Инв. *СИБ, Др, Прб* (и), *Стп* (с), *Сф, Зн, Стд, Пн* (ю), *Рл, Срг* (з), *Трн*. 0 .. 1000 m. IX-X. Пр.: С. Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек.**

S. ×salignum (Willd.) G. L. Nesom - Върболистен с. [*A. ×salignus* Willd.] 1г. 40-120 cm. Интр. Адв. *Сф, Стд, Трн*. 0 .. 500 m. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С. Дек.**

S. squamatum (Spreng.) G. L. Nesom - Крайбрежен с. [*Aster squamatus* (Spreng.) Hieron.] 1г./2г. 30-100 cm. Адв. *Чм, Стд* (ю), *Срг* (з), *Рд* (и), *Трн*. 0 .. 200 m. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **М, Т.**

Род *Tagetes* L.
Турта

1¹. Кшн. с ш. 3-5 cm, цилиндрични, с 5-8 цв., от които 3-5 ез.. Тр. цв. зелени. *T. minima*

1². Кшн. с много цв., ез. цв. 5 или повече. Тр. цв. жълти или оранжеви. **2**

2¹. Сцв. држ. удебелени под кшн.. Кшн. с ш. 5-7 cm, с до 30 ез. цв. Ез. цв. жълти. Плсем. 8.5-11 × 1-1.3 mm, с 3-6 своб. люспи на върха, 1-2 от тях във вид на д. шипове. .. *T. erecta*

2². Сцв. држ. недебелени. Кшн. с 5 ез. цв. Ез. цв. жълти с тъмно петно в осн. *T. lunulata*

T. erecta L. - Права т. [*T. patula* L.] 1г. 20-100 cm. Интр. В дворове и градини. Адв. *Пн* (ю), *Трн*. 0 .. 1200 m. VII-X. Пр.: Мексико. **Б, Г** (NE), **М, Р, С. Дек., Леч.**

T. lunulata Ortega - Белязана т. [*T. signata* Bartl.] 1г. 20-70 cm. Интр. В градини и паркове. VII-IX. Пр.: Мексико. *Дек.*

T. minima L. - Малка т.; Ароматна т. 1г. 10-100 cm. Интр. Градинско. 0 .. 1000 m. VII-X. Пр.: Ю. Ам. **Б, М. Дек., Леч.**

Род *Tanacetum* L.
Вратига

1¹. Кшн. само с тр. цв. **2**

1². Кшн. с тръб. и ез. цв. **3**

2¹. Л. цели, овални, с назъб. ръб. Кшн. в рехави сенниковидни сцв. Плсем. 1.8-2.4 × 0.6-0.7 mm, с 5-7 ребра и коронка 0.2 mm. *T. balsamita*

2². Л. пер. наделени. Кшн. в плътни щитовидни съставни сцв. Плсем. 1.2-2 × 0.6-0.9 mm, с 5 ребра и коронка 0.2-0.4 mm.

..... *T. vulgare*

3¹. Ез. цв. розови, лилави или червени. Плсем. 3.5-3.8 × 1.1-1.3 mm, с 5-10 ребра и коронка 0.2 mm. *T. coccineum*

3². Ез. цв. жълти или бели. **4**

4¹. Ез. цв. жълти. **5**

4². Ез. цв. бели. **6**

5¹. Кшн. с диам. 4-7 mm. Обв. лсч. голи или с разпръснати влс. Ез. цв. малко по-д. от обв. Плсем. 1.5-2 mm, с коронка 0.3-0.5 mm.

..... *T. achilleifolium*

5². Кшн. с диам. 7-10 mm. Обв. лсч. ± покр. с прилегнали влс. Ез. цв. ясно по-д. от обв. Плсем. 2-3.6 × 0.6-1 mm, с коронка 0.2-0.8 mm. *T. millefolium*

6¹. Всички л. с држ. Приосн. л. с држ. по-д. от петурата. Ср. л. по-к. от 10 cm. **7**

6². Горните л. ± прис. Приосн. л. с држ. по-к. от петурата. Ср. л. по-д. от 10 cm. .. **8**

7¹. Ез. цв. до 2 пъти по-д. от ширината.

..... *T. larvatum*

7². Ез. цв. над 3 пъти по-д. от ширината. Плсем. 1-1.7 × 0.4-0.5 mm, с 5-6 ребра и коронка 0.1-0.3 mm. *T. parthenium*

8¹. Ез. цв. по-д. от обв. Кшн. с ш. 20-40 mm. Плсем. 2-3.4 × 0.5-0.8 mm, с 5 ребра и коронка 0.5-0.8 mm. *T. corymbosum*

8². Ез. цв. значително по-к. от обв. Кшн. с ш. 4-7 mm. Плсем. 1.3-2.3 × 0.4-0.8 mm, с 4-5 ребра и коронка 0.2-0.3 mm. .. *T. macrophyllum*

T. achilleifolium (M. Bieb.) Sch. Bip. - Равнецопоподобна в. Мг. 10-40 cm. По трев. кам. вар. м. ?*Чм* (с). 0 .. 100 m. V-VIII. ?**Б, Р.**

T. balsamita L. - Калоферче; Ароматна в. [*Balsamita major* Desf.] Мг. 5-80 cm. Интр. В дворове. VI-VII. Пр.: Срз.. **Б, Г, М, С, Т.**

T. coccineum (Willd.) Grierson - Червена в. [*Chrysanthemum coccineum* Willd.; *C. roseum* Adam; *Pyrethrum coccineum* Tzvelev; *P. roseum* Tzvelev] Мг. 20-60 cm. Интр. Култ. V-VII. Пр.: Кавказ. *Т. Дек.*

T. corymbosum (L.) Sch. Bip. - Щитовидна в. [*Pyrethrum corymbosum* L.] Мг. 30-150 cm. В гори, лив., хрл. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-VII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **М, Р, С, Т. Дек.**

T. larvatum (Pant.) Hayek. [*Chrysanthemum larvatum* Griseb. ex Pant.] Мг. Balk. **М, Р, С.**

T. macrophyllum (Waldst. & Kit.) Sch. Bip. -

Едроллистна в. Мг. 40-150 cm. В планински гори. ЦБ. 1000 .. 2000 m. V-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

T. millefolium (L.) Tzvelev - Хилядолистна в. Мг. 15-40 cm. По кам. вар. трев. м. ЧМ, СИБ, Др. 0 .. 100 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Р.**

T. parthenium (L.) Sch.-Bip. - Моминска в. Мг. 30-70 cm. В гори, хрл., кам. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

T. vulgare L. - Обикновена в. Мг. 30-160 cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Оmp!**, *Леч., Рпл.*

Род **Telekia** Baumg.

Чернокос

T. speciosa (Schreb.) Baumg. - Красив ч. Мг. 1-2 m. По вл. сенч. м., край потоци. ЦБ. 500 .. 2000 m. VI-IX. [VIII-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Леч.**

Род **Tephrosieris** (Rchb.) Rchb.

Тефрозерис

1¹. Држ. на приосн. л. по-д. от петурите. Приосн. л. притиснати към земята. Плсем. 2-2.6 × 0.5-0.6 mm. **T. integrifolia**

1². Држ. на приосн. л. по-к. от петурите. Приосн. л. непритиснати към земята. Плсем. 3-4.5 × 0.7-0.9 mm, с хвр. 6-7 mm. ... **T. rapposa**

T. integrifolia (L.) Holub - Целолистен тефрозерис. 2г./Мг. 10-60 cm. **Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

T. rapposa (Rchb.) Schur - Хвърчилков с. [*Senecio rapposus* (Rchb.) Less.] Мг. 30-130 cm. По трев. и хрл. м. СИБ, Сmn, Зн, Вm, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг (з), Рд (и). 0 .. 2500 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, М, Р, С, Т.**

1¹. Кшн. с ез. цв. Тр. цв. жълти до оранжеви. Обв. лсч. зелени до тъмночервени. subsp. **rapposa**

1². Кшн. без ез. цв. Тр. цв. пурпурни, Обв. лсч. пурпурно-кафеникави. subsp. **wagneri**

subsp. **rapposa** - Хвърчилков с. [*Senecio rapposus* (Rchb.) Less. subsp. **rapposus**] СИБ, Сmn, Зн, Вm, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг (з), Рд (и). 0 .. 2500 m. VI-VIII. **Б, М.**

subsp. **wagneri** (Degen) B. Nord. - Хвърчилков с. [*Senecio rapposus* (Rchb.) Less. subsp.

wagneri (Degen) Cufod.] Сmn (с). 0 .. 2500 m. VI-VIII. **Б, М, С.**

Род **Tripleurospermum** Sch. Bip.

Лайкучка

1¹. Кшн. без ез. цв.; събрани в щит. Плсем. 1-1.4 × 0.5 mm, без коронка. **T. disciforme**

1². Кшн. с ез. и тр. цв. **2**

2¹. Зъбците на тр. цв. обикновено жлз. Плсем. 1.5-2 × 0.9-1.3 mm, обратнoяцевидни, без коронка, с 1 напр. продълг. смолеста жлеза, коремните ребра закръглени. **T. tenuifolium**

2². Зъбците на тр. цв. голи. Плсем. обратнoпирамидални или призматични, с ясно развита коронка, с 2 смолести жлези, коремните ребра ъгловати. **3**

3¹. 1г. р. Ст. до 100-200 cm, във вр. част ± разкл. Кшн. повече от 9. Обв. лсч. с прозрачен или светъл кафеникав ципест ръб. Плсем. 1.3-3 × 0.8-1.6 mm. **T. inodorum**

3². 1г. коренищно р. Ст. 8-50 cm, неразкл. Кшн. 1-9. Обв. лсч. с тъмнокафяв до кафявочервен ципест ръб. **4**

4¹. Кшн. 1-3. Плсем. 2-2.5 × 0.8-1 mm. Коронката об. на половина от плсем., рядко колкото нея; кр. дял ясно по-голям, всички дялове червеникаво-кафяви или чернеещи във връхчетата. **T. caucasicum**

4². Кшн. 2-9. Плсем. 1.5-2.2 × 0.6-1 mm. Коронката об. колкото плсем., рядко на половина от нея; кр. дял често по-малък от останалите; всички изцяло бели. **T. oreades**

T. caucasicum (Willd.) Hayek - Кавказка л. [*Matricaria caucasica* (Willd.) Poir.] Мг. 8-50 cm. По високопланински лив. и пас. Сmn (з,с), Вm, Пн, Рл, Срг, Рд (з,с). 1000 .. 2500 m. V-VIII. [VIII-X]. **Б, С, Т. Леч.**

T. disciforme (C. A. Mey.) Sch. Bip. - Тръбестоцветна л. [*Matricaria disciformis* (C. A. Mey.) DC.] 2г./Мг. 5-80 cm. По буренл. м. Тхр. 0 .. 300 m. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Т.**

T. inodorum (L.) Sch. Bip. - Коронеста л. [*Matricaria perforata* Merat; *M. inodora* L.] 1г. 30-80 cm. Плевел в обработваеми площи. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

T. oreades (Boiss.) Rech. f. – Ореадова л. Мг. 10-40 cm. **Г** (NE), **Т.**

T. tenuifolium (Kit.) Freyn - Тънколистна л. [*Matricaria trichophylla* (Boiss.) Boiss.] 1Г./2Г. 40-150 cm. По кам., буренл. и хрл. м. и в изоставени ниви. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч.

Род **Tripolium** Nees
Трижилник

T. pannonicum (Jacq.) Dobrocz. - Гол т. [*Aster tripolium* L. subsp. *pannonicus* (Jacq.) Soó] 1Г./2Г. 20-100 cm. По вл. засол. почви. ЧМ, СИБ, Др. 0 .. 500 m. VI-IX. [VIII-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.** Дек.

Род **Tussilago** L.
Подбел

T. farfara L. - Подбел. МГ. 5-25 cm. По вл. изкопи, край пътища. ЦБ. 0 .. 1500 m. VII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Хрн., Мед., Баг., Плв.

Род **Xanthium** L.
Казашки бодил; Рогачица

1¹. Л. отгоре зелени, отдолу сивозелени. Ст. с жълти триделни бодли. Зрелите съплодия 11-15 × 7-9 mm. *X. spinosum*
1². Л. от двете страни зелени. Ст. без бодли. **2**
2¹. Зрелите съплодия с д. 22-28 × 13-17 mm, покр. с 1-2 mm твърди влс. и 5-7 mm д. бодли, а често и с жлези. *X. orientale*
2². Зрелите съплодия 12-30 × 6-20 mm, с влс. и 2-3 mm д. бодли. *X. strumarium*

X. orientale L. subsp. *italicum* (Moretti) Greuter - Източна р. [*X. italicum* Moretti; *X. strumarium* subsp. *italicum* (Moretti) D. Löve] 1Г. 20-80 cm. По буренл. м. Адв. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-X. **М.** Пр.: Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плв.

X. spinosum L. - Бодлива р. 1Г. 10-100 cm. По пуст. м. и пас. Инв. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-X. [VIII-X]. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** **Омп!**, Леч., Плв.

X. strumarium L. - Влакнеста р; Свиница. 1Г. 15-30 cm. Руд. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-X. [VIII-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** **Омп!**, Леч., Плв.

Род **Zinnia** L.
Циния

Z. elegans Jacq. - Изящна ц. 1Г. 30-100 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. VI-IX. Пр.: Мексико. **Б, М, Р, С.** Дек.

Подсемейство **Carduoideae** (Sweet) Cass.
Паламидови
[Tubuliflorae D.C., p. p.]

1¹. Бодливи р. Л., ст. и обв. лсч. бодливи. **2**
1². Небодливи р. Ст. с нормално развити л. Съцветното легло покр. с люспици, влс. или четинки. Кшн. по-д. от 6 mm. Цв. по-големи от 3.5 mm, забележими. **14**
2¹. Кшн. 2пол., с по 1 цв. и обв. от много лсч. Всичките кошнички събрани в кълбести сцв. *Echinops*
2². Кшн. с няколко или много цв., единични или в др. тип сцв. **3**
3¹. Обв. лсч. на върха с кукесто извит бодил. Долните л. големи, яйцевидно-сърцевидни. *Arctium*
3². Обв. лсч. без кукесто извит бодил на върха. **4**
4¹. Съцветното легло покр. с едри, назъб. по ръба ямички. *Onopordum*
4². Съцветното легло голо или покр. с люспици, четинки или влс. **5**
5¹. Външ. обв. лсч. подобни на ст. л. **6**
5². Външ. обв. лсч. добре различими от ст. л. **8**
6¹. Хвр. от влс. Листа низбягващи. Ст. бялонапльстено, бодливо крилато... *Picnometon*
6². Хвр. от четинки или люспици или липсва. **7**
7¹. Обв. лсч. на върха с неразкл. бодил. *Carthamus*
7². Поне вътр. обв. лсч. на върха с разкл. бодил. *Centaurea*
8¹. Вътр. обв. лсч. много по-д. от външ. и лъскави, обагрени - наподобяват вчл. Влс. на хвр. сраснали с осн. си в снопчета. ... *Carlina*
8². Вътр. и външ. обв. лсч. приблизително еднакви. **9**
9¹. Обв. лсч. с пер. разкл. бодил. Кр. цв. в кшн. об. по-големи, фуниеvidни. *Centaurea*
9². Обв. лсч. с неразкл. бодил или без бодил. ... **10**
10¹. Хвр. от пер. разкл. влс. или четинки... **11**
10². Хвр. от гладки или грапави четинки или

липсва. 12
11¹. Ст. и л. по ж. бяло вълнесто наплъстени. *Ptilostemon*
11². Р. с др. белези. *Cirsium*
12¹. Ст. не е крилато. Обв. лсч. с бодли по ръба и на върха. Л. с мраморни петна. *Silybum*
12². Ст. крилато. Обв. лсч. небодливи или с 1 бодил на върха. 13
13¹. Кшн. по 1 на върха или разклоненията на ст., на безлистни држ. с д. 20-40 см. Тичинковите држ. сраснали. *Tyrimnus*
13². Кшн. по повече, рядко по 1 на држ. Тичинковите држ. своб. *Carduus*
14¹. Вьтр. обв. лсч. обагрени, много по-големи от външ. и наподобяват вчл. *Xeranthemum*
14². Вьтр. обв. лсч. ± еднакви и по цв. и големина с външ. 15
15¹. Кшн. яйцевидни с диам. 4-8 см. Л. 50-80 × 25-40 см, пер. разсечени. *Cynara*
15². Кшн. и л. по-малки. Р. с др. белези. 16
16¹. Хвр. от 10 лин. люспи. Л. лин. Най-външ. цв. женски. *Amphoricarpos*
16². Хвр. от влс. 17
17¹. Хвр. от 2 реда влс., външ. къси, четиновидни, грапави, вьтр. 2 пъти по-д., пер. Л. отгоре зелени, отдолу бели. *Saussurea*
17². Хвр. от гладки, грапави или ресничести влс. 18
18¹. Кшн. цилиндрични, с 3-15 цв. Хвр. от черни, ресничести влс. Л. жлз. влакнести, пер., с лин. дялове. *Crupina*
18². Р. с др. белези. 19
19¹. Всичките цв. 2пол., рядко има и 1пол. . 20
19². Периферните цв. в кшн. безполови, об. по-големи, фуниеvidни. 22
20¹. Л. сивобяло вълнесто наплъстени отдолу. *Jurinea*
20². Л. голи или грапаво влакнести отдолу. 21
21¹. Кшн. ± сферични, с диам. над 1 см, единични, рядко по 2-4 в сцв. *Klasea*
21². Кшн. цилиндрични или яйцевидно цилиндрични, с диам. до 1 см, събрани в щитовидно сцв. *Serratula*
22¹. Външ. и ср. обв. лсч. с твърди изправено-извити вр. бодли. Съцветното легло плътно влакнесто. Външ. цв. много по-големи. *Galactites*
22². Обвивните листчета без твърди вр. бодли. Съцветното легло покр. с люспици. 3

23¹. Придатъците на обв. лсч. нишковидни, д. низбягващи почти до осн. им. 2пол. цв. виолетово-сини. *Cyanus*
23². Придатъците на обв. лсч. нишковидни, неравномерно нахъсани или целокр. Двуповолите цв. пурпурни, розови, бели или жълти. 24
24¹. Л. гъсто наплъстени, особено по долната страна. Обв. лсч. с придатъци с гребенест или гребенесто-влакнест ръб, небодливи. *Psephellus*
24². Л. голи или с различен тип овласяване, не наплъстени. Обв. лсч. целокр., с кожест ръб. Ср. обв. лсч. без придатък, вьтр. - понякога с придатък. *Centaurea*

Род *Amphoricarpos* Vis.

Амфорикарпос

A. autariatus Vjelčić & E. Mayer - Автариатски а. Мг. 2-4 см., Г, М, С.

Род *Arctium* L.

Репей

1¹. Външ. обв. лсч. покр. с гъсти паяжиновидни влс., на върха с кукесто извито бодилче, вьтр. по-ш., на върха без бодилче. Плсем. 5-6 × 2-2.5 mm. *A. tomentosum*
1². Външ. и вьтр. обв. лсч. голи или слабо влакнести, на върха кукесто извити... 2
2¹. Кшн. на држ. с д. 30-100 mm, събрани в щит. Приосн. л. с плътни држ. Плсем. 6-7 × 2.2-2.6 mm. *A. lappa*
2². Кшн. прис. или на къси држ., събрани в грозд. Приосн. л. с кухи држ. 3
3¹. Кшн. в плодна фаза 10-18 × 15-25 mm. Цв. по-д. от обв. лсч. Плсем. 6-7 × 2.3-2.9 mm. *A. minus*
3². Кшн. в плодна фаза 20-25 × 30-35 mm. Цв. равни на обв. лсч. Плсем. 6-9 × 2.7-3.3 mm. *A. nemorosum*

A. lappa L. - Обикновен репей. 2г. 90-150 cm. По буренл. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-IX. Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн., Леч.

A. minus (Hill) Bernh. - Малък р. 2г. 50-150 cm. По буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. Б, Г (NC, NE, NAE), М, Р, С, Т. Леч.

A. nemorosum Lej. - Сенколюбив р. 2г. 100-250 cm. По горски поляни. Стн (с,и), Блс, Рл,

Срж. 1500 .. 2000 м. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe),
Р. Леч.

A. tomentosum Mill. - Мъхнат р. 2г. 30-150 см.
Из хрл. и буренл. м. **ЦБ.** 0 .. 2000 м. VI-IX. **Б,**
Г (NC,NE), **М, Р, С, Т. Леч., Хрн.**

Род **Carduus** L.
Магарешки бодил

- 1¹. Кшн. цилиндрични, 1.5-2 пъти по-д.
отколкото ш., опадващи при узряване. 2
1². Кшн. д. почти колкото ш., об. неопадващи.
Вч. неправилно, ± двуустно. 4
2¹. Ст. крилато до върха. Ср. обв. лсч. малко
по-к. от вѣтр., ланц., с ш. 2-3 mm. Плсем. 4.2-
5 × 1.5-1.7 mm, с 2-3 пъти по-д. от нея хвр.
..... **C. rusnocephalus**
2². Ст. крилато в долната част. Ср. обв. лсч.
равни или по-д. от вѣтр. 3
3¹. Ср. обв. лсч. линейноланцетни, равни или
по-д. от вѣтр., с ш. 1-2 mm. **C. acicularis**
3². Ср. обв. лсч. яйцевидноланцетни, ± равни
на вѣтр. Плсем. 5 mm, с хвр. 14 mm.
..... **C. argentatus**
4¹. Ср. обв. лсч. прищѣпнати ± по средата.
Кшн. с диам. 4-8 cm. Плсем. 3.5-4 × 1.4-1.7
mm. **C. nutans**
4². Ср. обв. лсч. не са или са неясно
прищѣпнати по средата. Кшн. с диам. до 4 cm.
..... 5
5¹. Вѣнш. обв. лсч. S-видно извити. 6
5². Вѣнш. обв. лсч. не са S-видно извити.
..... 8
6¹. Кшн. с диам. до 13 mm. Л. с редки
паяжиновидни влс. Хвр. с д. 1.3-1.5 cm.
..... **C. thracicus**
6². Кшн. с диам. над 10 mm. Р. с др. белези. . 7
7¹. Л. ланц., ± корави, пересторазсечени или
разделени почти до ср. ж., с повече и ±
твърди, къси четинки по рѣба. Кшн.
единични. Хвр. с д. 13-15 mm. Плсем. 4-4.5 ×
1.4-1.6 mm. **C. hamulosus**
7². Л. меки, ромбични или яйцевидни, едро
назѣб., по рѣба с къси, меки, бодливи
четинки. Кшн. на групи по 2-4. Хвр. с д. 8-12
mm. Плсем. 3.7-4.3 × 1.5-1.8 mm. **C. personata**
8¹. Кшн. по 1 на држ. или на върха на ст.
Бодлите по крилата на ст. с д. 1-3 mm. 9
8². Кшн. по 2-3 на држ., рядко по 1, но тогава
бодлите по крилата на ст. по-д. от 3 mm. 12
9¹. Кшн. 12-15 × 10-15 mm, на сивовлакнеста

- држ. с д. 1.5-5 cm. Л. разсечени почти до ср.
ж. на 14-20 дяла; дяловете бодливи ±
триделни. Плсем. 4-5 × 1.6-1.8 mm. . **C. kernerii**
9². Р. с др. белези. 10
10¹. Ст. с паяжиновидно овласяване. Л. отгоре
голи, отдолу беловлакнести; с до 3 mm д.
бодли. Вѣнш. обв. лсч. малко по-к. от ср. и
често извити назад. ... **C. candicans**
10². Ст. голо или с разпрѣснати влс. Р. с др.
белези. 11
11¹. Л. с 8-10 двойки дялове. Дяловете с 2-3
mm д. бодил. Кшн. закрѣглено яйцевидни. Пл.
с д. 4-5 mm, с 9-13 mm д. хвр. **C. adpressus**
11². Л. с 6-8 двойки ± раздалечени дялове.
Дяловете на върха с до 1.5 mm д. бодли. Кшн.
сферични. Пл. с д. 3-4 mm, с хвр. с д. 8-12 mm.
..... **C. carduelis**
12¹. Л. ланц. до продълговатоланцетни, едро
назѣб. или ± изрязани. Ст. до горе
тяснокрилато. Зѣбците на л. и на крилата по
ст. с бодли до 2 mm. Плсем. 3-3.5 × 1.3-1.5
mm. **C. crispus**
12². Л. продълг., продълговатоланцетни или
ланц., ± пер. изрязани, с 6-8 двойки дялове.
Ст. до горе ± ширококрилато, крилата по-ш.
от 3 mm, бодливи. 13
13¹. Крилата по ст. с ш. до 8 mm, с бодли с д.
до 5 mm. Плсем. 2.8-3.8 × 1.1-1.4 mm.
..... **C. acanthoides**
13². Крилата по ст. с ш. до 12 mm, с бодли с д.
до 15 mm. **C. toleus**

C. acanthoides L. - Обикновен м. б. 2г. 30-170
cm. Руд. **ЦБ.** 0 .. 1300 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE),
М, Р, С, Т. Хрн., Леч., Фур., Мед., Мсл.

C. acicularis Bertol. - Бодлив м. б. [**C.**
argentatus L. subsp. **acicularis** (Betrol.) Meikle]
1г. 20-70 cm. По трев. м. **Чм, Згн, Стд, Трн,**
Тхр, Срж. 0 .. 800 м. V-VIII. **Б, Г** (NE), **Т.**

C. adpressus C. A. Mey. subsp. **rhodopaeus**
(Velen.) Kozuharov & N. Andreev –
Прилегалолюспест м. б; Родопски м. б. [**C.**
rhodopaeus Velen.] 1г./2г./Мг. 20-100 cm. По
сухи, кам. м., върху вар. основна скала. **Слв,**
Рд (з,с), **Трн.** 800 .. 2000 м. VI-IX. [VII-X].
Ч.К. [EN]. IUCN(R). ЗБР. **Б, М, Т.**

C. argentatus L. - Сребѣрен м. б. 1г. 20-40 cm.
По скал. м. **Г** (NE,NAe,?NC), **М, Т.**

C. candicans Waldst. & Kit. subsp. **globifer**

(Vel.) Kazmi - Бял м. б. 2г./Мг. 50-125 cm. По трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

C. carduelis (L.) Gren. - Кръглоглав м. б. [*C. alpestris* Willd.] Мг. 40-80 cm. По трев. м. *Сmn* (з,с), *Згн*, *Вм*, *Пн*, *Рл*. 1500 .. 2500 m. VII-IX. **Б, М, Р, С.**

C. crispus L. - Къдрав м. б. 2г./Мг. 60-150 cm. В планински гори. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Вм*, *Рл*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, М, Р, С.** *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*, *Мсл.*

C. hamulosus Ehrh. - Късободилест м. б. 1г. 20-100 cm. По пуст. кам. м. *СИБ*, *Др*, *Сф*, *Згн*, *Срг*, *Рд*(с,и), *Трн*, *Срж*. 0 .. 500 m. VI-IX. **Б, Г** (?NC,?NE,NAe), **Р, С, Т.** *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*, *Мсл.*

C. kernerii subsp. *scardicus* (Griseb.) Kazmi - Кернеров м. б. [*C. kernerii* Simonk. subsp. *austro-orientalis* Franco] Мг. 60-100 cm. По трев. м. *Сmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1500 .. 2800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

C. nutans L. - Наведен м. б. 2г. 50-200 cm. Руд. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*, *Мсл.*

1¹. Обв. лсч. ± еднакво ш. под и над прищъпването. Ст. с крила ш. до 1 cm и бодли с д. до 8 mm, по-к. от бодлите по л. Л. поне отдолу покр. с влс. Хвр. 20-34 mm. subsp. *nutans*

1². Обв. лсч. най-ш. над прищъпването. Ст. крилато, крилата с ш. до 1.2 cm, и бодли по тях до 1 cm, по-д. от бодлите по л. Листа голи. Хвр. 21-50 cm. subsp. *leiophyllus*

subsp. *leiophyllus* (Petrovič) Stoj. & Stef. - Термеров м. б. [*C. leiophyllus* Petrovič; *C. thoermeri* Weinm.] 15-200 cm. Руд. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

subsp. *nutans* - Наведен м. б. 50-150 cm. Руд. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-X. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*, *Мсл.*

C. personata (L.) Jacq. - Маскиран м. б. 1г. 70-120 cm. В гори. *Прб* (и), *Сmn* (з,с), *Зн*, *Вм*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), *Тхр*. 0 .. 2500 m. VII-VIII. **Б, Г, М, Р, С.**

C. puscocephalus L. - Дребноглав м. б. 1г./2г. 7-80 cm. По пуст. м., край пътища. *Чм*, *СИБ*,

Стд, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

C. thracicus (Velen.) Hayek - Тракийски м. б. 1г. 70-100 cm. По сухи, кам. м., върху силикатна основна скала. *СИБ*, *Прб*, *Сmn* (и), *Стд*, *Пн* (с), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 500 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б, Г, Т.**

C. tmoleus Boiss. subsp. *armatus* (Boiss. & Heldr.) Franco - Бодлив м. б. [*C. armatus* Boiss. & Heldr.] 1г. 40-100 m. По трев. м. *Сmn* (с), *Зн*, *Згн*, *Слв*, *Рл*, *Рд* (и). 1500 .. 2000 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** *Леч.*

Род *Carlina* L.

Решетка

1¹. Р. без ст. Кшн. с диам. до 12 cm. Плсем. 8.5-9.5 × 1.8-2.2 mm, с хвр. 2 mm.

..... *C. acanthifolia*

1². Р. с добре развито ст. Кшн. с диам. до 4 cm.

..... 2

2¹. Вьтр. обв. лсч. отвьтре розови до червени.

Р. с плътна бяла трихомна плъст. ... *C. lanata*

2². Вьтр. обв. лсч. отвьтре жълти. Р. без

трихомна плъст. 3

3¹. Вьтр. обв. лсч. отвьтре сламеножълти. Л.

бодливо назъб. Пл. покр. с бели влс.; 3.2-4 ×

0.9-1.1 mm. *C. vulgaris*

3². Вьтр. обв. лсч. отвьтре кафявожълти. Л.

дълбоко ± пер. наделени, дяловете на върха с

яки бодли. Пл. покр. с жълти влс.

..... *C. corymbosa*

C. acanthifolia All. - Бодливолистна г. 1г. 5-10 cm. По кам. трев. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Леч.*

C. acaulis L. subsp. *caulescens* (Lam.) Schubl. & G. Martens - Безстъблена г. [*C. acaulis* subsp. *simplex* (Waldst. & Kit.) Nyman] 1г. 5-60 cm. **Г** (NC,NE), **М, Р, С, ?Б.**

C. biebersteinii Hornem. - Биберщайнова р. 1г. 20-70 cm. **Г** (NC,NE), **Р, С, Т.** *Леч.*

C. corymbosa L. - Щитовидна р. 1г. 20-50 cm. По кам. трев. м. *Чм*, *Стд*, *Рд* (и), *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.**

1¹. Ст. разредено облистено. Горните ст. л. 4-

4.5 пъти по-д. от ширината, с вр. бодли 10-15

mm. Вьнш. обв. лсч. 15-55 mm,

линейноланцетни, с вр. бодилче 7-25 mm.

..... subsp. *corymbosa*

1². Ст. плътно облистено. Горните ст. л. 5-5.5 пъти по-д. от ширината, с вр. бодли 15-30 mm. Външ. обв. лсч. 30-60 mm, удълженоланцетни, с вр. бодилче 15-31 mm. subsp. *graeca*

subsp. *corymbosa* - Щитовидна р. 1Г. 20-50 cm. По кам. трев. м. Чм, Стд, Рд (и), Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE), Т.

subsp. *graeca* (Heldr. & Sartori) Nyman - Гръцка р. [*C. graeca* Heldr. & Sart.] 1Г. 20-40 cm. Г (NC,NE,NAe), М, Т.

C. gummifera (L.) Less. - Смолиста р. Г (NE).

C. lanata L. - Вълнеста р. 1Г./2Г. 9-30 cm. Чм, Стд (ю), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 300 m. Б, Г (NC,NE), М, Т.

C. vulgaris L. - Обикновена р. 1Г. 10-50 cm. По сухи кам. и пес. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Дъб.

1¹. Л. лин. или линейноланцетни, отдолу бяловълнести. Бодилчетата тънки. Стр. 1-2 ж. ± успоредни на ср.. Плсем. 3.4-3.8 × 0.9-1.1 mm. subsp. *intermedia*

1². Л. почти голи, яйцевидни или яйцевидноланцетни, бодливо назъб. Бодилчетата здрави. Стр. ж. на горните л. не са успоредни на ср.. Плсем. 3.2-4 × 0.9-1.1 mm. subsp. *vulgaris*

subsp. *intermedia* (Schur) Hay. - Междинна р. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-IX. Леч., Дъб. Б, Т.

subsp. *vulgaris* - Обикновена р. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE), Р, Т. Леч., Дъб.

Род *Carthamus* L.

Аспур; Сафлор

1¹. Цв. жълти. Хвр. жълтокафява. Плсем. 4-5 × 2.8-3.2 mm, външ. без хвр. *C. lanatus*

1². Цв. червени до оранжевожълти. Хвр. тъмнокафява или липсва. 2

2¹. Л. с жлз. влс., сивозелени. Пл. с хвр. *C. dentatus*

2². Л. голи, зелени. Пл. 7-8 × 3.6-4.2 mm, без хвр. *C. tinctorius*

C. dentatus Vahl - Зъбчест а. 1Г. 15-60 cm. По сухи кам. м. Чм, Стд, Рд (с,и) Трн, Срж. 0 .. 1000 m. VI-IX Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.

C. lanatus L. - Вълнест а. 1Г. 15-75 cm. По сухи кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Леч.

C. tinctorius L. - Сафлор. 1Г. 25-100 cm. Интр. Култ. 0 .. 300 m. V-IX. Пр.: Афганистан, Етиопия. Б, Г, Р, С, Т. Мсл., Тех., Хрн.

Род *Centaurea* L.

Метличина

[*Cnicus* L.]

1¹. Л. бодливо назъб. с бели ж. отдолу. Поне вътр. обв. лсч. на върха с разкл. бодил. Цв. жълти. Плсем. 6-10 × 2-2.8 mm, с корона от 10 по-д. и 10 по-к. четинки *C. benedicta*

1². Р. с др. белези. 2

2¹. Л. целокр., с ш. 0.5-2 mm. Кшн. единични, с диам. 9-12 mm. Цв. пурпурночервени, рядко бели. *C. parilica*

2². Р. с др. общи белези. 3

3¹. Ср. обв. лсч. на горния край с полулунен хрущялен, прозрачен, целокр. или ± орфан, 2-4 mm ш. придатък. Л. големи, пер. разсечени. Цв. розови. *C. wagenitziana*

3². Р. с др. устройство на обв. лсч. и л. 4

4¹. Придатъците на ср. обв. лсч. представляват прост или разкл. бодил. 5

4². Придатъците на ср. обв. лсч. целокр., назъб., разкъсани или гребеновидно ресничести и на върха със или без бодил. ... 8

5¹. Придатъците на ср. обв. лсч. представляват неразкл., 2-8 mm д., опадващ бодил. Приосн. л. пер. разсечени, с триъгълнокопиевиден вр. дял. Плсем. 3 mm с хвр. ± колкото нея. *C. thracica*

5². Придатъците на ср. обв. лсч. разкл. бодил. 6

6¹. Цв. жълти. Л. низбягващи. Ст. крилато. Плсем. 2.1-2.6 × 1.2-1.4 mm, с рудиментарна или липсваща хвр. *C. solstitialis*

6². Цветове розови или червени, рядко бели. 7

7¹. Пл. без хвр. Обв. на кшн. с диам. 6-8 mm. Кшничките прис. или на къси држ. Плсем. 3.7-4.3 × 2-2.4 mm, с рудиментарна или липсваща хвр. *C. calcitrapa*

7². Пл. с хвр. Обв. на кшн. с диам. 8-14 mm. Кшн. на ± д. држ. Плсем. 3.8-4.2 × 1.6-1.8 mm,

с белезникава хвр. 2-2.5 mm. *C. iberica*

8¹. Придатъците на ср. обв. лсч. големи, закръглени, ветриловидни, ципести, бели или кафеникави, целокр. до неправилно разкъсани. 9

8². Придатъците на ср. обв. лсч. гребеновидно ресничести, вр. ресничка понякога превърната в бодил. 19

- 9¹. Приосн. и ср. л. прости, целокр., назъб. или различно изрязани до наделени. Пл. без хвр. 10
- 9². Приосн. и ср. л. 1-2 (3) пъти пер. наделени, рядко цели или лировидно изрязани. Пл. с, рядко без хвр. 12
- 10¹. Л. голи, зелени, по ръба и отдолу грапави, приосн. яйцевидноланцетни, целокр., назъб. или ± наделени, с држ.; стъблените ланц. до тясноланцетни, целокр. или назъб., прис. Придатъците ветриловидни, целокр., назъб. или неправилно разкъсани, с тъмнокафяв център. Плсем. 2.5-3 × 1.2-1.4 mm, без хвр. *C. jacea*
- 10². Л. плътно сивовлакнести. Придатъците закръглени, целокр. или назъб., с жълтеникав или сивокафяв до червенокафяв център. 11
- 11¹. Л. ланц. или тясноланцетни, приосн. в цъфтеж изсъхнали. Цв. розови. Придатъците с чернокафяв триъгълен център. Плсем. 2.7-3 × 1.3-1.5 mm. *C. rannonica*
- 11². Л. елиптически до ланц. Приосн. в цъфтеж зелени. Придатъците с триъгълно яйцевиден сивокафяв център. *C. rocheliiana*
- 12¹. Пл. без хвр. Придатъците ветриловидни, бялоципести, с кафяв триъгълен център. Л. покр. с паяжиновидни влс. Обв. на кшн. с диам. 7-8 mm. *C. epapposa*
- 12². Пл. с хвр. 13
- 13¹. Долните л. с држ., продълг. лопатовидни, цели или лировидно наделени, с по 2-4 дяла отстрани. Придатъците ш., с късо осилче на върха. *C. subciliaris*
- 13². Долните л. 1-2(3) пъти пер. наделени. .. 14
- 14¹. Придатъците закръглени, чернокафяви, с по-тъмен център и хрущялноципест, назъб. или ± разкъсан ръб; малки и не покриват ноктите на по-предните обв. лсч. Хвр. 2 пъти по-к. от плода. *C. vandasii*
- 14². Придатъците големи и напълно покриват ноктите на по-предните обв. лсч. 15
- 15¹. Обв. на кшн. с диам. 6-10 mm. 16
- 15². Обв. на кшн. с диам. 11-15 mm. 18
- 16¹. Приосн. л. еднократно пер. или пер. изрязани с ланц. дялове. Придатъците елиптически до закръглено-елиптически, бели, целокр., рядко ± разкъсани, с ланц. триъгълен център. *C. caliacrae*
- 16². Приосн. л. еднократно пер. с лин. до линейноланцетни дялове. Придатъците закръглени. 17
- 17¹. Придатъците бели, прозрачни, с ресничесторазкъсан ръб и жълтозелен център, на върха късо заострени, без бодилче. Хвр. равна на плода. *C. euxina*
- 17². Придатъците лъскави, с тяснотриъгълен червенокафяв център, ш., бялоципест ръб и бодилче на върха. Цв. червени. Хвр. по-к. от плода. *C. sterilis*
- 18¹. Придатъците хрущялноципести, с широкояйцевиден черен център. Л. с продълг. дялове, отначало ± плътно влакнести, по-късно оголяващи. *C. deusta*
- 18². Придатъците тъпи, с ш. ципест прозрачен ръб и жълт център. Л. зелени, късо влакнести. *C. margaritacea*
- 19¹. Придатъците малки, най-често триъгълни, гребеновидно ресничести и не са низбягващи, с еднакви реснички - вр. ресничка не по-твърда от стр. и не превърната в бодилче. 20
- 19². Придатъците ± низбягващи по ръба на обв. лсч. Вр. ресничка об. по-твърда и често превърната в бодилче. 26
- 20¹. Придатъците триъгълни, с д. 1-1.5 mm, чернокафяви, гребеновидно ресничести с по 6-8 реснички отстрани. Л. елиптически до ланц., на върха заострени, цели или лировидно наделени; приосн. и долните ст. л. с држ., горните прис. Плсем. 3.4-3.8 × 1.6-1.8 mm. *C. nigrescens*
- 20². Придатъците тясно триъгълни, постепенно източени в ± тънка, д., ресничеста, права или извита назад опашчица, с повече от 8 реснички от всяка страна. 21
- 21¹. Ст. ± полегнало. Ср. л. перестонаделени, приосн. и горните цели. Хвр. равна или по-к. от плода. *C. kernerana*
- 21². Ст. изправено. Листа цели, целокр. или назъб., рядко ± изрязани. Хвр. неразвита или по-к. от плода. 22
- 22¹. Ст. просто или слабо разкл. Л. назъб., рядко целокр., зелени, грапави, сивовлакнести. Придатъците с по 20-30 реснички отстрани, към върха извити назад. Плсем. 2.6-3 × 1.2-1.4 mm, с жълтееща или лилавееща хвр. със същата д. ... *C. nervosa*
- 22². Ст. разкл. Л. целокр., рядко ситно назъб. Придатъците с 8-25 реснички отстрани. 23
- 23¹. Приосн. и ср. л. с држ., горните прис. Придатъците с д. 2-3 cm, с реснички до 1 cm.

- Плсем. 3-4.2 × 1.3-2 mm, с мръснобяла хвр. 0-2 mm. *C. phrygia* 23². Приосн. л. с држ., ср. и горните прис. 24
- 24¹. Обв. с диам. 8-10 (12) mm. Придатъците кафяви, с извита назад опашчица, отстрани с по 8-12 реснички с д. до 2-3 mm. Вр. ресничка с д. 6-7 mm. *C. phrygia* 24². Обв. с диам. 10-20 mm. Придатъците с повече от 12 реснички отстрани. 25
- 25¹. Ст. ненадебелено под кшн.. Придатъците с по 12-16 реснички отстрани, 3-4 пъти по-д. от ширината на придатъка. Р., покр. с бели паяжиновидни влс. *C. degeniana* 25². Ст. (разклоненията) ± наддебелени под кшн.. Стр. реснички на придатъците 2-3 пъти по-д. от ширината им. Р. покр. с влс. *C. phrygia* 26¹. Цв. жълти. 27
- 26². Цв. с др. оцветяване. 34
- 27¹. Придатъците големи и покриват ноктите на по-предните обв. лсч. 28
- 27². Придатъците не покриват ноктите на по-предните обв. лсч. 30
- 28¹. Придатъците закръглени или яйцевидни, тъпи, жълти или кафяви, късо ресничесто назъб. Плсем. 4-5 × 1.9-2.1 mm, с хвърчкилка 4-5 mm. *C. orientalis* 28². Придатъците триъгълни или триъгълно ланц., заострени, с бодилче на върха. ... 29
- 29¹. Придатъците триъгълноланцетни с ок. 3 mm д. реснички. Пл. равен на хвр., покр. с влс. *C. chrysolepis* 29². Придатъците триъгълни, кафяви, с ок. 4 mm д. реснички. Пл. гол, 3-4 mm, с хвр. 4-5 mm. *C. neiceffii* 30¹. Хвр. равна или по-д. от плода. 31
- 30². Хвр. по-к. от плода. 33
- 31¹. Дяловете на л. тяснолинейни, осилесто заострени на върха. Придатъците тясно триъгълни, ръждивокафяви до възчерни, с д. реснички, без или с късо бодилче на върха. Хвр. малко по-д. от плода. *C. mannagettae* 31². Дяловете на л. заострени. Придатъците с 5-15 (20) mm д. бодил на върха. Хвр. 1.5 пъти по-д. от плода, червеникава или мръсно бяла. 32
- 32¹. Обв. с диам. 2-3 cm. Придатъците с 2-3 mm д. реснички. *C. ognjanoffii* 32². Обв. с диам. 1.5-2 cm. Придатъците с до 1 mm д. реснички. Плсем. 5.7-6.3 × 2.6-3 mm, с хвр. с подобна д. *C. salonitana* 33¹. Л. (1)2 пъти пер. наделени, с до 2 mm ш. дялове. Обв. с диам. 12-15 mm. *C. finazzeri* 33². Л. лировиднопересто изрязани с продълг. ланц., 5-20 mm ш. вр. дял. Обв. с диам. 17-20 mm. *C. rumelica* 34¹. Цв. черночервени. Пл. покр. с влс. ... 35
- 34². Цв. червени, рядко розови или бели. 38
- 35¹. Обв. с диам. (2) 2.5-3 cm. Придатъците черни, големи, и припокриват изцяло ноктите на по-предните обв. лсч. 36
- 35². Обв. с диам. до 2 cm. Придатъците сравнително малки и не покриват изцяло ноктите на по-предните обв. лсч. 37
- 36¹. Приосн. л. пер. наделени. Придатъците тясно триъгълни до триъгълно яйцевидни, с 2-3 mm д. белезникави реснички. *C. calocephala* 36². Приосн. л. цели, назъб., рядко наделени. Придатъците ш. триъгълни до ш. яйцевидни, черни, лъскави, с ок. 5 mm д. сребърнобели реснички. *C. kotschyana* 37¹. Л. пер. наделени с 2-4 mm ш. дялове. Придатъците триъгълни, тъмнокафяви, с по 4-6 сребристи реснички отстрани. Хвр. равна на плода. *C. immanuelis-loewii* 37². Листа 1 (2) пъти пер. наделени с 4-6 mm шитоки дялове. Придатъците с полулунна ф., с повече реснички отстрани, на върха с бодил. Хвр. по-д. от плода. *C. salonitana* 38¹. Кшн. големи, обв. 18-25 × 10-25 mm. Обв. лсч. гладки, без или с неясни ж. Пл. об. с влс. 39
- 38². Кшн. малки, обв. 6-15 × 4-12 mm. 41
- 39¹. Хвр. 2 пъти по-к. от плода. Придатъците триъгълноланцетни, кафяви с ± сребристи реснички и често с бодилче на върха. Приосн. л. продълг. ланц., целокр. или с по 1-3 дялчета отстрани. *C. stereophylla* 39². Хвр. равна на плода. Придатъците с черни или кафяви реснички. Приосн. л. ланц. до яйцевидноланцетни, целокр. или наделени, с повече дялчета. 40
- 40¹. Придатъците с до 4 mm д. реснички, без бодилче на върха. Плсем. 4.5-5 × 2-2.2 mm. *C. scabiosa* 40². Придатъците на ср. обв. лсч. с (1) 3-5 (10) mm д. бодил на върха и по 8-12 реснички с д. 3-10 mm отстрани. Плсем. 4.8-5.8 × 1.9-2.1 mm, с жълтеникава хвр. 2.5-3 mm. *C. spinulosa* 41¹. Долните реснички на придатъците

сраснали помежду си и образуват ципест прозрачен перваз или \pm ш. ушенце. 42

41². Долните реснички несраснали и не образуват ципест перваз или ушенце. 45

42¹. Долните л. 1 път пер., с лин., 0.5 mm ш. дялове. Придатъците с ок. 2 mm д. бодилче на върха. Хвр. 2 пъти по-к. от плода.
..... *C. gracilentia*

42². Долните л. 2 пъти пер., с по-ш. дялове. Хвр. равна или по-к. от плода. 43

43¹. Придатъците тъмнокафяви, на върха с 2-3 mm д. бодилче. Обв. с диам. 3-4 mm.
..... *C. tenuiflora*

43². Придатъците жълти или светлокафяви, на върха без или с до 1 mm д. бодилче. Обв. с диам. 3-8 mm. 44

44¹. Л. сиво или бяло напластени. Ушенцето ш., с къси ред. стр. долни реснички. Плсем. 3.4-3.8 \times 1.5-1.7 mm, с бяла хвр. 20-25 mm.
..... *C. arenaria*

44². Л. \pm зелени, разкъсано, до паяжиновидно влакнести. Ушенцето тясно, с добре развити стр. реснички. *C. besseriana*

45¹. Обв. на кшн. с диам. 3-5 mm. 46

45². Обв. на кшн. с диам. 6-12 mm. 48

46¹. Пл. с 2-4 пъти по-к. от него хвр. Придатъците с по 4-7 реснички отстрани, на върха с равно или по-к. от тях бодилче.
..... *C. varnensis*

46². Пл. без хвр. Придатъците с възбудливи реснички и на върха с 3-4 (5) mm д. бодилче, по-д. от стр. реснички. 47

47¹. Цв. пурпурни. Обв. с диам. 3-3.5 mm. Придатъците \pm кафяви, с ок. 3 mm д. бодилче. Кшн. по 2-3 заедно. *C. bovina*

47². Цв. бели или розови. Обв. с диам. 4-5 mm. Придатъците сламеножълти, кожести, на върха с ок. 4 mm д. бодилче. Кшн. единични. Плсем. 2.5-3 \times 1.1-1.3 mm, с хвр. 0-3 mm.
..... *C. diffusa*

48¹. Придатъците малки, триъгълни, почти целокр. или с по 2-3 недоразвити 0.5-1.5 mm д. реснички, вр. с д. 0.2-0.5 mm и \pm твърда. Л. 1-2 пъти пер. наделени, с 0.5-1 (2) mm ш. дялове. *C. inermis*

48². Р. с др. белези. 49

49¹. Долните л. бяловлакнести или бяло наплъстени. Обв. лсч. без бодилче на върха.
..... 50

49². Долните л. сиво наплъстени, рядко голи, \pm зелени или бялонаплъстени, но тогава обв.

лсч. без бодилче на върха. 51

50¹. Придатъците с по 6-10 реснички отстрани с д. ок. 2 mm. Обв. яйцевидна с диам. 7-9 mm.
..... *C. pallidior*

50². Придатъците с по 3-7 реснички отстрани с д. до 0.5 mm. Обв. продълговатояйцевидна диам. 6-7 mm. *C. rutifolia*

51¹. Хвр. приблизително равна на плода. Л. 1 път пер. наделени, с 3-5 (10) mm ш., ланц. дялове. *C. affinis*

51². Хвр. 2-3 пъти по-к. от плода, понякога липсва. 52

52¹. Л. 1-2 пъти пер. наделени, с лин. ланц. до яйцевидни дялове. Придатъците малки, късотриъгълни, кафяви, с по 4-8 реснички отстрани д. 1-2 mm и с 0.5-2.5 mm д. бодилесто заострено връхче. Плсем. 3.2-3.6 \times 1.3-1.5 mm, с хвр. 1/4-2/3 от дължината и.
..... *C. cuneifolia*

52². Л. с лин., тясноланцетни или ланц. дялове. 53

53¹. Кшн. сближени по 2-3 на върха на ст. (разклоненията). Пл. без или с до 0.5 (1) mm д. хвр. Л. голи, рядко сиво наплъстени, с до 1 mm ш. дялове. *C. calvescens*

53². Кшн. единични. Пл. с 1-3 mm д. хвр. ... 54

54¹. Придатъците кафяви до черни, с по 4-6 реснички отстрани и на върха с до 1.5 mm д. бодилче. Ст. почти от осн. разкл. Плсем. 2.8-3.2 \times 1.1-1.3 mm, с бяла хвр. 1/3 от плсем.
..... *C. biebersteinii*

54². Придатъците светлокафяви с по 6-8 (12) реснички отстрани, на върха с 0.3-0.5 mm д. бодилче. Ст. разкл. от средата нагоре. Плсем. 2.5-3 \times 1.2-1.4 mm, с бяла хвр. 1.5-2 mm.
..... *C. stoebe*

C. affinis Friv. - Сродна м. Мг. 10-80 cm. По кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

1¹. Ст. л. пер. изрязани, с 5-10 mm ш. вр. дял.
..... subsp. *candida*

1². Ст. л. лировидно изрязани 2

2¹. Придатъците с ш. 2-3 mm, с по 6-8 реснички отстрани. subsp. *affinis*

2². Придатъците с ш. 1 mm, с по 5-6 реснички отстрани. subsp. *balcanica*

subsp. *affinis* - Сродна м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г, Р, С, Т.**

subsp. *balcanica* (Hall.) Dost. - Балканска м. Прб. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б.**

subsp. *candida* (Velen.) Dost. - Светла м. *Смд* (с), *Трн*. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б**.

C. alba L. - Бяла м. МГ. 10-80 cm. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. **Б, Г** (NC), **М, Р**.

C. angelescui Grint. - Ангилескова м. [*C. stricta* subsp. *angelescui* (Grint.) Prodan] МГ. *СИБ*. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Р**.

C. arenaria M. Bieb. - Пясъчна м. 2Г./МГ. 30-120 cm. По пес. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*. 0 .. 300 m. VI-IX. ЗБР. **Б, Р, С, Т**.

C. athoa DC. - Атонска м. МГ. 2-30 cm. **Г** (NE), **Т**.

C. atropurpurea Olivier - Тъмночервена м. МГ. 30-200 cm. **М, С, Р, ?Б**.

C. benedicta (L.) L. - Лечебна пресечка. [*C. benedictus* L., *C. bulgaricus* Panov] 1Г. 2-60 cm. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *Згн*, *Блс*, *Смд*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

C. besseriana DC. - Бесерова м. [*C. ovina* Pall. ex Willd. subsp. *besseriana* (DC.) Dostál] 2Г. 20-80 cm. По кам. трев. м. *Прб*, *Смн* (и). 0 .. 500 m. VI-VIII. **Б, Р**.

C. biebersteinii DC. - Биберщайнова м. 2Г./МГ. 20-70 cm. По трев. кам. м. *ЦБ*. 1000 .. 1500 m. VI-IX. **Б, С**.

1¹. Кшн. с д. 14-15 mm. subsp. *radoslavovii*

1². Кшн. с д. 10-11 mm. 2

2¹. Л. с продълг. дялове, с ш. 3-5 mm.

..... subsp. *rhodopaea*

2². Л. с лин. дялове, с ш. 1-1.5 mm. 3

3¹. Придатъците заострени, без бодилче.

..... subsp. *biebersteinii*

3². Придатъците с 0.5-1.5 mm д. бодилче.

..... subsp. *australis*

subsp. *australis* (Pančić) Dost. - Ю. м. *ЦБ*. 1000 .. 1500 m. VI-IX. **Б, С**.

subsp. *biebersteinii* - Биберщайнова м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Сф*. 1000 .. 1500 m. VI-IX.

subsp. *radoslavovii* (Urum.) Dost. - Радославова м. *СИБ*, *Прб*, *Сф*. 1000 .. 1500 m. VI-IX.

subsp. *rhodopaea* (Hay. & Wagn.) Dost. - Родопска м. *Рд* (с,и). 1000 .. 1500 m. VI-IX.

C. bovina Velen. - Волска м. 2Г. 30-40 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Смн* (и), *Тхр*,

?*СИБ*. 0 .. 500 m. VI-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe).

C. calcitrapa L. - Бодлива м. 2Г. 20-100 cm. По отпъкани трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-IX. *Леч*. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

C. caliacrae Prod. - Калиакренска м. 2Г. 30-50 cm. По кам. вар. м. *Чм* (с), *СИБ*. 0 .. 200 m. VI-VII. Balk. **Б, Р**.

C. calocephala Willd. - Тъмночервена м. [*C. atropurpurea* Waldst. & Kit.] МГ. 30-200 cm. По вар., кам. м. в пояса на ксеротермните дъбови гори. *Прб* (з), *Смн* (з). 680 .. 1300 m. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, М, Р, С**.

C. calvescens Pančić - Оголяваща м. 2Г. 60-150 cm. По кам. м. *СИБ*, *Прб*, *Пн* (с). 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Р, С**.

C. chrysolepis Vis. - Златиста м. МГ. 30-60 cm. По трев. и хрл. м. *СИБ*, *Прб*, *Смн* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Рд* (и), *Тхр*, ?*Смн* (и). 0 .. 1000 m. VI-IX. Balk. **Б, С**.

C. cuneifolia Sibth. & Sm. - Клинолистна м. 2Г. 30-80 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VIII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

1¹. Ст. просто или от осн. разкл. Л. лировидно изрязани с широкояйцевиден дял на върха. ...

..... subsp. *sublanata*

1². Ст. от средата разкл. Л. еднократно лировидно до двукратно пер., с продълг. дялове. 2

2¹. Придатъците без бодилче. . subsp. *cuneifolia*

2². Придатъците с до 2.5 mm д. бодилче.

..... subsp. *pallida*

..... subsp. *pallida*

..... subsp. *pallida*

subsp. *cuneifolia* - Клинолистна м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VIII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

subsp. *pallida* (Friv.) Hay. - Бледа м. *Чм*, *СИБ*. 0 .. 1000 m. VIII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

subsp. *pallida* (Friv.) Hay. - Бледа м. *Чм*, *СИБ*. 0 .. 1000 m. VIII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

subsp. *pallida* (Friv.) Hay. - Бледа м. *Чм*, *СИБ*. 0 .. 1000 m. VIII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

subsp. *sublanata* (DC.) Hay. - Слабоовласена м. *Рд*, *Срж*. 0 .. 1000 m. VIII-IX. **Б, Г** (NE), **Т**.

C. cylindrocephala Bornm. - Цилиндроглавеста м. **Г** (NC,NE), **М**.

C. degeniana H. Wagner - Дегенова м. МГ. 50-70 cm. По трев. и хрл. м. *Прб*, *Смн* (з,с), *Сф*, *Вм*, *Рл*, *Рд*. 0 .. 700 m. VI-IX. **Б, Р**.

- C. deusta* Ten. - Меколистна м. 2Г./МГ. 20-40 см. По трев. кам. м. *Стп* (с). 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, М, С.**
- C. deustiformis* Adamović - Обгорена м. 1Г. 10-20 cm. **Г** (NC,NE), **М.**
- C. diffusa* Lam. - Рехава м. 1Г./2Г. 25-60 cm. По сухи трев. пуст. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**
- C. erapposa* Velen., nom. amb. - Безхвърчилкова м. [*C. alba* subsp. *erapposa* (Velen.) Dostal] 2Г./МГ. 30-40 cm. По кам. м. *Стп* (и), ?*СИБ*, ?*Стп* (с). 0 .. 300 m. VI-VIII. Balk. **Б, С.**
- C. euxina* Velen. - Черноморска м. 2Г./МГ. 20-35 cm. По трев. кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (и), *Трп*. 0 .. 200 m. VI-IX. Bulg.
- C. finazeri* Adamović - Скална м. [*C. rupestris* L. subsp. *finazeri* (Adamović) Hay.] МГ. 5-30 cm. По сухи, скал. и кам. м. и ск. пукнатини. *Стд* (с). 480 .. 500 m. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC), **М, С.**
- C. formanekii* Halacsy - Форманекова м. **Б, М.**
- C. gracilentia* Velen. - Нежна м. 2Г. 15-40 cm. По сухи трев. и кам. низинни м. *Чм*, *Стп* (и), *Рд*, *Тхр*. 0 .. 1800 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Р.**
- C. graeca* Griseb. - Гръцка м. МГ. 50-180 cm. **Г** (NC,NE), **М, С.**
- C. grbavacensis* (Rohlena) Stoj. & Acht. - Гърбавицка м. МГ. 30-60 cm. **Г** (NC), **М.**
- C. greuteri* E. Gamal-Eldin & Wagenitz. **Г** (NE).
- C. grisebachii* (Nyman) Heldr. - Гризебахова м. МГ. 15-50 cm. По кам. склонове. **Г** (NC,NE,NAe), **М, С.**
- C. huljakii* J. Wagner - Хулякова м. 2Г. 40-50 cm. **Г** (NE).
- C. iberica* Trev. ex Spreng. - Пиренейска м. 1Г./2Г. 20-100 cm. По пуст. м. и край пътища. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Сф*, *Зн*, *Зп*, *Рд* (и), *Трп*. 0 .. 1000 m. VII-X. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.**
- C. ipsaria* Stoj. & Kitan. - Ипсариоска м. МГ. 8-20 cm. **Г** (NE).
- C. immanuelis-loewii* Deg. - Имануелова м. МГ. 30-50 cm. По сухи кам. м. и сипеи, с южно или югозападно изложение. *Зн*, *Стд*, *Пп* (ю). 100 .. 1100 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE).
- C. inermis* Velen. - Небодлива м. 2Г. 15-45 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стп* (и), *Рд* (и), *Трп*, *Тхр*. 0 .. 500 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б, Т.**
- C. jacea* L. - Ливадна м. МГ. 30-120 cm. В лив. и планински трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**
- C. jankae* D. Brandza - Янкиева м. МГ. 30-100 cm. *СИБ*. 0 .. 700 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ЗБР. ДХ(Пб). БК. Терц. Balk. **Б, Р.**
- C. johnseniana* Strid & Kit Tan - Йонсенова м. **Г** (NC,NE).
- C. jurineifolia* Boiss. - Мисколистна м. **Б, Р.**
- C. kamciensis* Kocsev & S. Gančev, nom. amb. - Камчийска м. МГ. *СИБ*. 0 .. 500 m. VI-VII. Bulg.
- C. kanitziana* Janka ex D. Brandza - Каницка м. **Б, Р.**
- C. kernerana* Janka - Кернерова м. МГ. 10-40 cm. По ск. и кам. м. *Стп* (с), *Рл*. 1600 .. 2700 m. VII-IXI. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.
- 1¹. Л. покр. с влс., най-горните яйцевидно ланц., ± обхващат ст. Хвр. 2 пъти по-к. от плода. subsp. *georghieffii*
- 1². Л. ± голи, най-горните продълг. и не обхващат ст. Хвр. равна на плода. subsp. *kernerana*
- subsp. *georghieffii* (Hal.) Dost. - Георгиева м. *Стп* (с), *Рл*. 1400 .. 2700 m. VII-IXI. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.
- subsp. *kernerana* - Кернерова м. *Рл*. 1600 .. 2700 m. VII-IXI. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.
- C. kotschyana* Neuff. ex Koch - Кочиева м. МГ. 50-100 cm. По трев. кам. м. *Стп* (с), *Вп*, *Пп*, *Рл*. 1500 .. 2900 m. VI-IX. **Б, Г** (NC), **Р, С.**
- C. lactiflora* Halacsy - Млечнобяла м. 2Г. 30-40 cm. **Г** (NC,NE).
- C. macedonica* Boiss. - Македонска м. МГ. 15-50 cm. **Г** (NE), **Т.**
- C. macroptilon* Borbás - Едропереста м. [С.

zlatarskyana Urum. & J. Wagner] Мг. 60-80 cm. ?*Cmn* (с). **Р, С, ?Б.**

C. mannagettae Podp. - Манаетова м. Мг. 15-50 cm. По сухи кам. м. *Слв, Пн, Рл, Трн, Тхр.* 300 .. 1400 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, М, С.**

C. margaritacea Ten. - Бисерна м. [*C. splendens* auct., non L.] г. 15-60 cm. По трев. м. *Cmn* (с), *Рд* (з). 0 .. 1500 m. VI-IX. **Б.**

C. marmorea Bornm. & Soska - Мраморна м. **Г** (NE), **М.**

C. niceffii Deg. & Wagn. - Нейчева м. Мг. 35-100 cm. По трев. и скал. м. *СИБ, Прб.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Р.**

C. nervosa Willd. - Едноцветна м. [*C. uniflora* Turra subsp. *nervosa* (Willd.) Bonn. et Layens] Мг. 10-20 cm. В лив. и трев. м. *Cmn* (з,с), *Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 2900 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

1¹. Ст. просто. Кшн. единични, с диам. 18-20 (25) mm. Л. назъб., ср. отсечени в осн. subsp. *nervosa*

1². Ст. разкл. Кшн. няколко, с диам. 12 mm. Л. целокр., ср. постепенно стеснени в држ. subsp. *davidovii*

subsp. *davidovii* (Urum.) Dost. - Давидова м. [*C. uniflora* Turra subsp. *nervosa* (Willd.) Bonn. et Layens; *C. davidovii* Urum.] *Cmn* (з,с). 1600 .. 1800 m. VI-IX. Bulg. **Б.**

subsp. *nervosa* - Едноцветна м. [*C. uniflora* Turra subsp. *nervosa* (Willd.) Bonn. et Layens] *Cmn* (з,с), *Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1800 .. 2900 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С.**

C. nigrescens Willd. - Черна м. Мг. 40-100 cm. Открити трев. м. в буковия пояс. *Cmn* (с). 0 .. 1200 m. VII-IX. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С, Т.**

C. ognjanoffii Urum. - Огнянова м. [*C. salonitana* subsp. *ognjanoffii* (Urum.) Dost.] Мг. 60-100 cm. *Cmn* (с). 0 .. 1500 m. **Б, С.**

C. orientalis L. - Източна м. Мг. 80-120 cm. По вар. трев. скал. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Cmn, Зн, ДМ, Рд* (с), *Трн.* 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Р, С.**

C. pallidior Halacsy - Бледолистна м. Мг. 30-

80 cm. По трев. и хрл. м. *Cmn* (с), *Вм, Рл, Рд* (з,и), *Cmn* (и). 0 .. 1800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE).

subsp. *pallidior* - Бледолистна м. **Г** (NC,NE).

subsp. *vatevii* (Deg., Urum. & Wagn.) Dost. - Ватева м. По трев. и хрл. м. *Cmn* (с), *Вм, Рл, Рд* (з,и), *Cmn* (и). 0 .. 1800 m. VI-IX. **Б.**

C. pangaea Greuter & Papan. - Пангейска м. **Г** (NE).

C. pannonica (Heuffel) Simonk. - Панонска м. Мг. 30-100 cm. По трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб* (з), *Сф, Вм, Стд, Пн* (с), *Рл, Рд* (и). 0 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Р, С. Леч.**

C. parilica Stoj. & Stef. - Парилска м. Мг. 5-40 cm. По скал. поляни и склонове, ск. пукнатини, към горната горска граница и в субалпийския пояс, калцифил. *Слв, Пн* (ю). 1000 .. 2100 m. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE), **М.**

C. peucedanifolia Boiss. & Orph. - Пеucedанолистна м. г. 40-60 cm. По кам. м. Гръцки ендемит. **Г** (NE).

C. phrygia L. - Фригийска м. Мг. 30-120 cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1600 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

1¹. Приосн. и ср. л. с држ., горните прис. Придатъците с д. 2-3 cm, с реснички до 1 cm. 2

1². Приосн. л. с држ., ср. и горните прис. 3

2¹. Л. отгоре зелени, отдолу с паяжиновидни влс., ср. ± обхващат ст. subsp. *razgradensis*

2². Л. покр. с белезникави влс., ср. стеснени или закръглени в осн., не обхващат ст. Плсем. 3-3.8 × 1.3-1.7 mm, с хвр. 0-0.5 mm. subsp. *stenolepis*

3¹. Обв. с диам. 8-10 (12) mm. Придатъците кафяви, с извита назад опашчица, отстриани с по 8-12 реснички с д. до 2-3 mm. Вр. ресничка с д. 6-7 mm. subsp. *indurata*

3². Обв. с диам. 10-20 mm. Придатъците с повече от 12 реснички отстриани. 4

4¹. Л. покр. с паяжиновидни влс. Кшн. ± сферични. subsp. *moesiaca*

4². Л. отначало с влс., по-късно оголяващи. Кшн. широкояйцевидни. Плсем. 3.8-4.2 × 1.8-2 mm. subsp. *phrygia*

subsp. *indurata* (Janka) Stoj. & Acht. - Широколистна м. [*C. indurata* Janka] 50-80 cm. По трев. и хрл. м. *Чм, Др, Cmn, Сф, Вм,*

Cтd, Пн (с), Рл, Рd (с), Срз. 0 .. 1500 m. VI-IX **Б, М, Р.**

subsp. *moesiaca* (Urum. et H. Wagner) Hay. - Мизийска м. [*C. moesiaca* Urum. & H. Wagner] *СИБ, Прб, Стн (з,с), Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Пн, Рл, Срз, Рd.* 450 .. 1300 m. Bulg.

subsp. *phrygia* - Фригийска м. 30-120 cm. По трев. и хрл. м. *СИБ, Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Стд, Рл, Срз (з), Рd (з,с).* 500 .. 1600 m. VII-VIII. **Б, Г, М, Р.**

subsp. *razgradensis* (Velen.) Greuter - Разградска м. [*C. stenolepis* A. Kern. subsp. *razgradensis* (Velen.) Stoj. & Acht.] 40-100 cm. По трев. и хрл. м. *Прб, Стн, Вм, Стд, Рл, Рd (з,с), Срз.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г (NE), Р.**

subsp. *stenolepis* (A. Kern.) Gugler - Дълговърха м. [*C. stenolepis* A. Kern.] 40-100 cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

C. reichenbachii DC. - Райхенбахова м. Мг. 30-50 cm. **Б, Р, С.**

C. rocheliana (Heuffel) Dostal - Рохелова м. Мг. 60-100 cm. По пес. трев. м. *ЦБ.* 0 .. 800 m. VI-X. **Б, Р. Леч.**

C. rumelica Boiss. - Румелийска м. Мг. 30-50 cm. Расте по сухи трев. м. и хрл. *СИБ, Др.* 0 .. 500 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, М, Р.**

C. rutifolia Sm. - Седефчелистна м. Мг. 20-80 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Стн (с,и), Сф, Стд (с), Блс, Пн, Рd (з,и), Срж.* 0 .. 680 m. VII-IX. **Б, Г (NE), Р, Т.**

1¹. Ст. с в. до 40 cm. Придатъците с по 2-3 реснички отстрани. Хвр. 1/4 от плсем. subsp. *rutifolia*
1². Ст. по-в. от 40 cm. Придатъците с повече реснички. Хвр. много къса или липсва. 2
2¹. Обв. 12-13 × 6-7 mm. Придатъците с по 3-5 реснички отстрани. Хвр. много къса или липсва. subsp. *jurineifolia*
2². Обв. ок. 10 × 6 mm. Придатъците с по 5-7 реснички отстрани. Хвр. липсва.
..... subsp. *pseudobovina*

subsp. *jurineifolia* (Boiss.) Nym. - Мисколистна м. *Чм, СИБ, Др.* 0 .. 500 m. VII-IX. **Б, Р.**

subsp. *pseudobovina* (Hay.) Dost. - Лъжеговежда м. [*C. pseudobovina* Hayek ex

Stoj. & Stef.] *Чм, Блс.* 0 .. 500 m. VII-IX. **Б.**

subsp. *rutifolia* - Седефчелистна м. *Чм, Др, Стн (с,и), Згн, Стд, Слв.* 0 .. 680 m. VII-IX. **Б, Т.**

C. salonitana Vis. - Солунска м. Мг. 30-100 cm. По трев. кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

C. samothraciaca Strid & Kit Tan - Самотракиева м. Мг. 25-45 cm. **Г (NAe).**

C. scabiosa L. - Самогрязкова м. Мг. 30-150 cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. VI-IX. **Б, Г (NE), М, Р, С.**

1¹. Низбягващата част на придатъците с ш. 1-2 mm. Пл. мъхнат. Обв. на кшн. с диам. 18-25 mm. subsp. *scabiosa*

1². Низбягващата част на придатъците с ш. 0.5 mm, почти незабележима. Пл. гол. Обв. на кшн. с диам. 14-18 mm. 2

2¹. Придатъците източени или шилести на върха. Плсем. влакнеста. subsp. *apiculata*
2². Придатъците не са източени или шилести. Плсем. гола. 3

3¹. Л. сег. удължено-ланц. Обв. на кшн. с диам. 15-18 mm; придатъците с 5-7 влакна от всяка страна. Хвр. д. колкото плсем. ... subsp. *fritschii*
3². Л. дялове ланц. Обв. на кшн. с диам. 14-15 mm; придатъците с 3-5 влакна от всяка страна. Хвр. малко по-к. от плсем. subsp. *grinensis*

subsp. *apiculata* (Ledeb.) Mikheev. - Трънеста м. [*C. apiculata* Ledeb.] *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (з,с), Сф, Зн, Рd, Тхр.* 0 .. 1000 m. **Б, М, Р, С, Т.**

subsp. *fritschii* (Hayek) Hayek - Фричова м. [*C. fritschii* Hayek] 25-50 cm. *СИБ, Др, Прб, Стн, Зн, Рл, Рd (з).* 0 .. 1500 m. VII-IX. **Б, Г (NE), С.**

subsp. *grinensis* (Reut.) Nyman - Гриненцова м. [*C. grinensis* Reut.] 30-100 cm. *Др, Прб, Стн, Згн, Рл, Рd (з).* 0 .. 1500 m. **Б.**

subsp. *scabiosa* - Самогрязкова м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. VI-IX. **Б, Г (NE), М, Р, С.**

C. solstitialis L. - Слънчева м. Мг. 15-100 cm. По отъпкани трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч.**

C. spinulosa Roch. ex Spreng. - Бодлива м. Мг. 80-150 cm. По трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (з,с), Сф, Рd, Трн.* 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г (NE,NAe), Р.**

C. stereophylla Besser - Твърдолистна м. Мг. 80-100 cm. По трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, С, Р, С.**

C. sterilis Steven - Късободилеста м. 2г. 20-100 cm. По трев. м. *Чм.* 0 .. 200 m. VI-VIII. **Б.**

C. stoebe L. - Ренанска м. [*C. rhenana* Voreau] 2г. 30-100 cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ.* 100 .. 2700 m. VI-IX. **Б, Г (NE), М, Р, С.**

1¹. Придатъците с по 10-20 реснички отстриани.
..... subsp. *serbica*

1². Придатъците с по 6-8 реснички отстриани...
..... subsp. *stoebe*

subsp. *serbica* (Prodan) Ochsmann. - Сръбска м. [*C. tartarea* Velen.; *C. rhenana* Voreau subsp. *tartarea* (Velen.) Dost.] *Вм, Пн, Рл.* 100 .. 2700 m. VI-IX. **Б, Г (NE), С.**

subsp. *stoebe* - Ренанска м. [*C. rhenana* Voreau subsp. *rhenana*] *ЦБ.* 100 .. 2700 m. VI-IX. **Б, Г.**

C. subciliaris Boiss. & Heldr. - Ю. м. Мг. 15-70 cm. По вар. кам. и хрл. м. *Слв.* 800 .. 1000 m. VII-IX. Balk. **Б, Г.**

C. tenuiflora DC. - Тънкоцветна м. 2г. 30-50 cm. По трев. м. *СИБ, Стп, Срг (и).* 0 .. 1000 m. VII-X. **Б.**

C. thracica (Janka) Hayek - Тракийска м. 1г. 30-90 cm. По трев. хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Стп (и), Рд (и), Трн, Тхр, ?Срж.* 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Г (NC,NE), Р, Т.**

C. trinervia Steven ex Willd. - Трижилкова м. Мг. 10-30 cm. По сухи, слънчеви м., по излази на мергелни глини с рядка растителност. *СИБ.* 100 .. 300 m. VI-VI. [VII-VII]. Ч.К. [CR]. Терц. **Б, Р.**

C. triniifolia Neuff. - Триниелистна м. 2г. 80-120 cm. **М, Р, С.**

C. tymphaea Hausskn. - Тимфеева м. 2г. 20-40 cm. *Чм (с), Тхр.* Balk. **Б, Г (NC,NE,NAe), М.**

C. vandasii Velen. - Вандазиева м. 2г. 20-35 cm. По трев. кам. м. *Рд (с).* 0 .. 1000 m. VI-IX. Balk. **Б, М.**

C. varnensis Velen. - Варненска м. 2г. 30-80 cm. По сухи вар. и хрл. м. *Чм, Трн.* 0 .. 500 m. VII-IX. Balk. **Б, Р.**

C. vatevii Degen, Urumov & Wagn. - Ватева м.

[*C. stoebe* L. subsp. *vatevii* (Degen, Urumov & Wagn.) Stoj. & Stef.] Мг. *Стп (с), Сф, Вм, Рл, Рд.* VI-IX. **Б.**

C. wagenitziana Bancheva & Kit Tan - Вагеницова м. [*C. amplifolia* auct. bulg., non Boiss. & Heldr.; *Rhaponticoides wagenitziana* (Bancheva & Kit Tan) M. V. Agab. & Greuter] Мг. 60-150 cm. В широколистни гори. *Тхр.* 300 .. 400 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, Т.**

Род *Cirsium* Mill.

Паламида

1¹. Л. покр. отгоре с гъсти твърди четинки. . 2

1². Л. отгоре без твърди четинки, но понякога с влс. 5

2¹. Л. не са низбягващи или низбягват по ст. до 1 cm. 3

2². Л. низбягващи, ст. крилато. 4

3¹. Ср. обв. лсч. с ш. 2-3.5 mm, стеснени над долната третина, а към върха лъжичковидно разширени, хрущялно ресничести и завършват с изправено или полуизправено бодилче. Плсем. 5.4-5.8 × 2.4-2.6 mm, с 20-30 mm хвр. *C. ligulare*

3². Ср. обв. лсч. стеснени над долната третина, но към върха неразширени или разширени до 1 mm и завършват с белезникав твърд бодил. Плсем. 5-6 mm с хвр. 19-22 mm. *C. bulgaricum*

4¹. Ср. л. низбягват докъм средата на междувъзлията. Плсем. 2.5-3 mm с хвр. 8-11 mm. *C. italicum*

4². Ср. л. низбягват по цялото междувъзлие. Хвр. с д. 20-30 cm, мръснобяла. Плсем. 2.8-5 × 1.1-1.4 mm с хвр. 20-30 mm. *C. vulgare*

5¹. Горната разширена част на вч. разсечена до осн. на 5 дяла. Цв. 1пол. Р. с пълзящи подземни издънки. Плсем. 3-3.5 × 0.9-1.1 mm, с белезникава хвр. 20-30 mm *C. arvense*

5². Горната разширена част на вч. разсечена до средата на 5 дяла. Цв. 2пол. Р. без пълзящи издънки. 6

6¹. Л. низбягващи. Ст. бодливокрилато. 7

6². Л. не са низбягващи или низбягват най-много до 2 cm. 8

7¹. Л. от двете страни зелени, по ръба с по-к. бодли. Кшн. с ш. до 1.5 cm, единични или в щитовидно сцв. Плсем. 2.8-3.2 × 1.2-1.4 mm. *C. alatum*

7². Л. отдолу бяловълности, по ръба с жълти, до 2 см д. бодли. Кшн. с ш. до 1 см, събрани по няколко на върха на ст. или клк. му. *C. creticum*

8¹. Ст. облистено до горе. 9

8². Ст. не е облистено до горе (да не се смятат присъцветните л. 13

9¹. Цв. розови. 10

9². Цв. бели или бледожълти. Кшн. с присъцветни л. 12

10¹. Кшн. прис. по няколко на върха ст. Плсем. 4-6 mm с хвр. 15-20 mm. *C. appendiculatum*

10². Кшн. прис. по върха на разклоненията и в пазвите на горните л. 11

11¹. Кшн. прис. по няколко на върха. Обв. с д. 17-20 mm. Плсем. 4 mm. Хвр. 14 mm. *C. obvallatum*

11². Кшн. единични. Обв. с д. 11-13 mm. Плсем. 3-3.5 mm. Хвр. 8-10 mm. *C. stojanovii*

12¹. Цв. бледожълти. Л. по ръба с 1-2 mm д. бодилчета. Ст. неразкл. Кшн. с ш. до 2 cm, по няколко заедно на върха на ст. Плсем. 4-5.5 × 1.5-1.7 mm с хвр. 12-21 mm. *C. oleraceum*

12². Цв. бели. Л. по ръба с 1.5-2 cm д. жълти бодли. Ст. разкл., с много, но малки кошнички (до 1 cm), събрани по 2-4 на върха на разклоненията. Плсем. 3.5-5 mm с хвр. 13-16 mm. *C. candelabrum*

13¹. Л. отдолу бяловълности. Кшн. по 2-5 заедно, обхванати от 1-5 по-к. от тях лсч. Корените ± удебелени. *C. heterotrichum*

13². Л. не са бяловълности отдолу. 14

14¹. Р. с вретеновидно удебелени корени. Вътр. обв. лсч. ± ципесторазширени на върха. Плсем. 3.8-4.2 × 1.4-1.6 mm, с жълтеникава хвр. 14-17 mm. *C. canum*

14². Р. без удебелени корени. Вътр. обв. лсч. постепенно стеснени към върха. Плсем. 3-4.2 × 1.7-1.9 mm, с белезникаво-жълтеникава хвр. 10-16 mm. *C. rannonicum*

C. alatum (S. G. Gmel.) Bobrov - Крилата п. Мг. 25-100 cm. По крайморски солени пясъци и засол. почви край солени езера и блата. *Чм.* 0 .. 200 m. VII-IX. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. **Б, P, T.**

C. appendiculatum Grsb. - Балканска п. Мг. 70-190 cm. Край потоци в планините. *Смн* (з,с), *Вт, Згп, Стд, Блс, Пн, Рл, Рд* (з,с), ?*Смн* (и). 1000 .. 2500 m. VII-IX. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

C. arvense (L.) Scop. - Полска п. Мг. 50-150 cm. По пуст. м. и плевел в посеви. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. V-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, С, T.** *Хрн., Фур., Пдн., Леч., Мед.*

C. bulgaricum DC. - Българска п. 2г. 30-100 cm. По покрайнините на деградирани смесени церово-благунови гори, из рудерализирани пас., край пътища и селища. *Чм* (ю), *Срж.* 0 .. 300 m. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, T.**

C. candelabrum Griseb. - Свещникова п. 2г. 150-200 cm. По вл. скал. м. и край потоци. *Прб* (и), *Смн, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 500 .. 2500 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, С, T.**

C. canum (L.) All. - Кучешка п. Мг. 50-200 cm. По вл. трев. м., в лив. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, М, P, С, T.**

C. creticum (Lam.) D'Urv. - Критска п. Мг. 50-100 cm. По моч. м. и вл. лив. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, С, T.**

C. eriophorum (L.) Scop. - Вълнеста п. 2г. 50-150 cm. **С, P.**

C. grecescui Rouy - Греческова п. 2г. 20-150 cm. **P, С.**

C. helenioides (L.) Hill - Меланхолична п. Мг. 30-120 cm. **P, С.**

C. heterotrichum Pančić - Разновлакнеста п. Мг. 30-80 cm. В лив. и край потоци. *Смн* (з), *Вт, Рл, Срж.* 0 .. 2500 m. VII-IX. **Б, С.**

C. italicum (Savi) DC. - Италианска п. 1г./2г. 15-60 cm. По кам. трев. м. *Чм* (ю), *Зн, Згп, Стд, ДМ, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. VII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **T.**

C. ligulare Boiss. - Езичестолистна п. 1г./2г. 20-100 cm. По кам. м. и в изкопи. *ЦБ.* 0 .. 1800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, С.**

C. obvallatum (M. Vieb.) M. Vieb. – Заобиколена п. Мг. 25-70 cm. ?**С, T.**

C. oleraceum (L.) Scop. - Градинска п. Мг. 30-150 cm. По вл. м. *Смн.* 600 .. 1500 m. VI-IX. **Б, P, С, ?Г.**

C. palustre (L.) Coss. ex Scop. - Блатна п. 2г./Мг. 50-200 cm. **М, P, С.**

C. pannonicum (L. f.) Link - Панонска п. Мг. 40-80 cm. По вл. трев. м. и лив. *Чм* (ю), *СИБ*, *Прб* (и), *Срз* (з), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Сржс*, *?Смн* (и). 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Р, С.**

C. rivulare (Jacq.) All. - Ручейна п. Мг. 80-120 cm. *Смн* (з). 1000 .. 1500 m. **Б, Р, С. Дек.**

C. stojanovii Kuzm. - Стоянова п. 1г./2г. 20-60 cm. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *Рд* (и). 0 .. 500 m. VII-iX. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.

C. vulgare (Savi) Ten. - Обикновена п. 2г. 20-150 cm. По кам. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-XI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Crupina* (Pers.) Cass.

Крупина

1¹. Ст. облистено до средата. Кшн. с 9-15 цв. Плсем. 3.5-5 × 1.5-3 mm, с хвр. 5-10 mm.

..... *C. crupinastrum*

1². Ст. облистено до разклоненията. Кшн. с 3-5 цв. Плсем. 3-5 × 2.3-2.7 mm, с хвр. 4-7 mm.

..... *C. vulgaris*

C. crupinastrum (Moris) Vis. - Ю. крупина. 1г. 20-80 cm. По трев. м. *Смд*, *Пн*, *Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 800 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

C. vulgaris Cass. - Обикновена крупина. 1г. 10-50 cm. По пуст. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

Род *Cyanus* Hall.

Цианус

[*Centaurea*, р. р.]

1¹. Едногодишни р. с тънки корени, без коренище. 2

1². Многогодишни р. с коренище, често и с грудковидно надебелени корени. 3

2¹. Долните л. продълг., тъпи. Придатъците с ок. 2 mm д. реснички, по-д. от ширината на низбягващата част. Хвр. с д. 6-8 mm.

..... *C. depressus*

2². Долните л. ланц., заострени. Придатъците с до 1 mm д. реснички, не по-д. от ширината на низбягващата част. Хвр. 2-4 mm. Плсем. 5.4-6 × 1.5-1.8 mm. *C. segetum*

3¹. Всички корени тънки, без грудковидно надебеляване. 4

3². Някои от корените вретеновидно или грудковидно надебелени. Грудките вретеновидни или яйцевидновретеновидни,

постепенно разширени от осн. и постепенно стеснени към върха. 5

4¹. Л. широкоелиптични или продълг., целокр., покр. с копринести влс., събрани почти в осн. на ст. Придатъците тясно триъгълни, черни, с черни реснички.

..... *C. achtarovii*

4². Л. продълговатоланцетни, об. изрязани или наделени, бяло или сиво плътно-влакнести отдолу. Придатъците кафяви или черни, с бели реснички. Плсем. 5.5-6 × 2.1-2.5 mm, с бяла хвр. 1-3 mm. *C. triumfettii*

5¹. Грудките цилиндрично яйцевидни, отведнъж разширени от осн. и отведнаж стеснени на върха в опашчица. Цв. белезникави или розови. *C. thirkei*

5². Грудките вретеновидни или яйцевидно вретеновидни, постепенно разширени от осн. и постепенно стеснени към върха. 6

6¹. Грудките вретеновидни, с д. до 20 cm, без влакновидно продължение на върха. Долните л. тясноланцетни, заострени, об. целокр.

..... *C. pseudoaxillaris*

6². Грудките с д. до 5 cm, с тънко влакновидно продължение на върха. Долните л. лин. до линейноланцетни, об. ± изрязани или наделени. 7

7¹. Л. лин., отгоре с паяжиновидни и жлз. влс. *C. napulifer*

7². Л. без жлз. влс. 8

8¹. Периферните цв. бели или кремави. Р. с д. пълзящо коренище или без коренище, а понякога със столони. Грудките слабо надебелени; постепенно, рядко отведнъж, стеснени в опашчица. *C. orbelicus*

8². Периферните цв., червени до пурпурни. Р. с късо коренище, без столони. Грудките яйцевидновретеновидни, отведнъж източени в опашчица. *C. tuberosus*

C. achtarovii (Urum.) Holub - Ахтаров ц. [*Centaurea achtarovii* Urum.; *C. triumfettii* subsp. *achtarovii* (Urum.) Kozuharov & N. Andreev] Мг. 1-20 cm. По кам. м. *Пн*. 1700 .. 2600 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg. Дек.

C. albofimbriatus (Stef. & T. Georgiev) Greuter - Белоресничест ц. **Б.**

C. depressus (M. Bieb.) Sojak. - Сбит ц. [*Centaurea depressa* M. Bieb.] 1г. 10-60 cm.

Плевел в посеви. *Зн, Стд, Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Т**.

C. diospolitana Bancheva & S. Stoyanov - Дервишки ц. [*Centaurea diospolitana* (Bancheva & S. Stoyanov) Bancheva] *Тхр.* 300 .. 500 m. Критично застрашен [CR] Bulg. **Б**.

C. dominii (Dostal) Holub - Доминово ц. **Б**.

C. montanus (L.) Hill - Планински ц. [*Centaurea montana* L.] Мг. 20-60 cm. Интр. Култ. V-VI. Пр.: Ю. Ев. и Аз. **Б, С**.

C. napulifer Sojak - Ряповиден ц. [*Centaurea napulifera* Rochel] Г. 5-30 cm. По трев. кам. м. *Стн* (з,с), *Рл*, ?*Рд* (с). 200 .. 2000 m. Balk., **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

C. nissanus (Petrovič) Sojak - Нишки ц. **Б, М, С**.

C. novakii (Dostal) Greuter - Новаково ц. [*C. novakii* Dostal] **Б**.

C. orbelicus (Velen.) Sojak - Рилски ц. [*Centaurea orbelica* Velen.; *C. napulifera* Rochel subsp. *nyssana* (Petr.) Dost.; *C. napulifera* subsp. *orbelica* (Velen.) Kozuharov & N. Andreev] Мг. 5-30 cm. По трев. кам. м. *Стн*, *Зп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 800 .. 2100 m. Balk. **Б, Г, М, С**.

C. pichleri (Boiss.) Holub - Пихлеров ц. [*Centaurea pichleri* Boiss.] Мг. 4-18 cm. *Чм* (ю), *Рд* (с,и), *Трн*, *Срж*. 0 .. 800 m. ЗБР. **Б, Г** (NAe), **Т**.

C. pinardii (Boiss.) Sojak - Пинардов ц. Г., до 30 cm. IV-V. **Б, М, Т**.

C. pindicola (Griseb.) Sojak - Пиндски ц. **Г** (NC,NE), **М**.

C. pinnatifidus (Schur) Holub - Перест ц. [*Centaurea pinnatifida* Schur] **Р**.

C. pseudoaxillaris (Stef. & T. Georgiev) Holub - Дългогрудеста метличина. [*Centaurea pseudoaxillaris* Stef. & T. Georgiev; *C. napulifera* subsp. *pseudoaxillaris* (Stef. & T. Georgiev) Stoj. & Acht.] Мг. 15-35 cm. Из трев. м. и по периферията на кам. поляни в разредени дъбови и см. г. и хрл., в равнините и предпланините. *Трн*, *Тхр*, ?*Рд* (с,и). 100 .. 450 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg.

C. segetum Hill - Полския ц.; Син ц. [*Centaurea cyanus* L.] Г. 15-80 cm. По трев. м. и в посеви. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Дек., Плв.

C. thirkei (Sch. Bip.) Holub - Лировиден ц. [*Centaurea thirkei* Schultz Bip.] Мг. 3-20 cm. По сухи кам. хрл. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб* (и), *Стн* (и), *Срж* (и), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, ?*Срж*. 0 .. 800 m. IV-VI. **Б, Р, Т**.

C. triumphetii (All.) Dostal ex Á. Löve & D. Löve - Триумфетов ц. [*Centaurea triumphetii* All.] Мг. 10-60 cm. По кам. и хрл. м. *ЦБ*. 500 .. 2900 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

1¹. Приосн. л. широкоелиптични, или яйцевидно ланц. Ресничките на придатъците на върха си кафяви или бели, но не сребристи. 2

1². Приосн. на л. лин. или лин. ланц. Ресничките на придатъците кафяви, бели или сребристи на върха. 4

2¹. Ст. с вис. 40-60 cm. Л. сиво напльстени, долните продълговатояйцевидни, в цъфтеж изсъхнали. Обв. с диам. 7-10 mm. subsp. *novakii*

2². Ст. с вис. до 20 cm. Л. бяло напльстени. Обв. с диам. 10-15 mm. 3

3¹. Приосн. л. широкоелиптични, стъблените ланц., низбягващи. subsp. *pirinensis*

3². Приосн. л. продълг. ланц., стъблените линейноланцетни, д. заострени, късо низбягващи. subsp. *cana*

4¹. Ресничките сребристи, лъскави към върха си. Листа отдолу зелени или сивозелени, тясноланцетни, целокр., рядко раздалечено назъб. subsp. *triumfettii*

4². Ресничките кафяви, към върха не са сребристи, но често бели. 5

5¹. Ст. с надл. ръбове, без криловидни ивици. Л. отдолу бяло напльстени, приосн. в цъфтеж сухи. Обв. с диам. 7-10 mm. ... subsp. *dominii*

5². Ст. тясно крилато и с надлъжни ръбове. Л. сиво напльстени отдолу. Приосн. в цъфтеж зелени. Обв. с диам. 10-12 mm. subsp. *adscendens*

subsp. *adscendens* (Bartl.) Dost. - Триумфетов ц.

Г. 10-60 cm. По кам. и хрл. м. *Стн* (з,с), *Вт*, *Зн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 500 .. 2900 m. IV-VII. **Б, Р, С**.

subsp. *cana* (Stoj. & Stef.) Dost. - Кански ц. *Чм*, *Слв*, *Рд* (и). 500 .. 2900 m. IV-VII. **Б**.

subsp. *dominii* Dost. - Доминово ц. *Рд* (з,с). 500 .. 2900 m. IV-VII. **Б**.

subsp. *novakii* (Dost.) Dost. - Новаков ц. *Рд* (з,с). 500 .. 2900 m. IV-VII. **Б**.

subsp. *pirinensis* (Deg., Urum. & Wagn.) Dost. - Пирински ц. *Пн, Рд* (с). 500 .. 2900 m. IV-VII. **Б**.

subsp. *triumfetti* - Триумфетов ц. *ЦБ*. 500 .. 2900 m. IV-VII. **Б, Р, Т**.

C. tuberosus (Vis.) Sojak - Грудест ц. [*Centaurea tuberosa* Vis.; *C. napulifera* Rochel subsp. *tuberosa* (Vis.) Dost.] Мг. 5-30 cm. По трев. кам. м. *Зн, Згн, Блс, Слв, Пн, Рд* (з). 1000 .. 2200 m. Balk. **Б, Г** (NE), **М, С**.

C. velenovskyi (Adamović) Wagenitz & Greuter - Веленовскиев ц. [*C. velenovskyi* Adamović; *C. napulifera* subsp. *velenovskyi* (Adamović) Wagenitz & E. Gamal-Eldin; *C. nyssana* subsp. *velenovskyi* (Adamović) Hayek] Мг. 10-30 cm. *Стн* (с), *Рл*. 1800 .. 2000 m. Balk. **Б, Г** (NC), **С**.

Род *Cynara* L.

Артишок

C. scolymus L. - Бодлив а. [*C. cardunculus* L. subsp. *scolymus* (L.) Hegi] Мг. 75-200 cm. Интр. Култ. в южните ч. на страната. 0 .. 500 m. VI-VII. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NE), **Р, Т**. *Мед., Хрн*.

Род *Echinops* L.

Челядник

1¹. Обв. лсч. с малко влс. в осн., 5 пъти по-к. от тях. 2

1². Обв. лсч. с много четинки в осн., 2-4 пъти по-къси от тях. 3

2¹. Ст. гъсто жлезистовлакнесто. Сцв. червеникаво. *E. oxyodontus*

2². Ст. паяжиновидно овласено, без или с единични жлз. влс. Сцв. синкаво. Плсем. 9.6-10 × 2-2.5 mm. *E. microcephalus*

3¹. Върт. обв. лсч. влакнести, със или без жлз. влс., 2 пъти по-д. от четинките в осн. им. Сцв. бледосини до белезникави или бели. Плсем. 9-10 × 2.2-2.6 mm. *E. sphaerocephalus*

3². Върт. обв. лсч. 3-4 пъти по-д. от четинките в осн. им. 4

4¹. Върт. обв. лсч. сраснали в осн., на върха с 2-4 mm д. бодилче. Сцв. сини. Плсем. 8-9 × 1.8-2.2 mm. *E. banaticus*

4². Върт. обв. лсч. сраснали най-малко до средата. Сцв. бледосини или бели. 5

5¹. Л. без подвит ръб, отгоре с къси четинки,

без жлези, дяловете с къси бодилчета на върха. Плсем. 10-12 × 2.8-3.2 mm. *E. exaltatus* 5². Л. с подвит ръб, отгоре голи или с жлз. влс., дяловете им на върха с 3-15 mm д. бодли. Плсем. 6-11 × 1.3-1.5 mm. *E. ritro*

E. banaticus Roch. ex Schrad. - Банатски челядник. Мг. 50-120 cm. По сухи кам. м. *ЦБ*. 300 .. 1500 m. VII-X. **Б, Г** (NE), **М, Р, С**. *Дек*.

E. exaltatus Schrad. - Твърдовлакнест ч. [*E. commutatus* Jur.] Мг. 40-150 cm. По трев. и кам. м. *СИБ, Др, Прб, Сф, Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Р, С**.

E. microcephalus Sm. - Дребноглав ч. Мг. 40-60 cm. По кам. м. и пас. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв*.

E. oxyodontus Bornm. & Diels - Острозъб ч. Мг. 30-80 cm. По сухи трев. м. *Згн, Стд, Пн*. 0 .. 700 m. VII-VIII. Balk. **Б, М**.

E. ritro L. - Бодлив ч. Мг. 20-60 cm. По сухи кам. м. *ЦБ*. 0 .. 800 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Дек*.

1¹. Л. 2 пъти пер.; дяловете не по-ш. от 2 mm. ...

..... subsp. *ruthenicus*

1². Л. 1-2 пъти пер.; дяловете по-ш. от 2 mm. 2

2¹. Цялото р. покр. с прости влс. . subsp. *ritro*

2². Ст. в долната част покр. с прости и жлз. влс.

..... subsp. *thracicus*

subsp. *ritro* - Бодлив челядник. *ЦБ*. 0 .. 800 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**. *Дек*.

subsp. *ruthenicus* (M. Bieb.) Numan - Руски челядник. **Р, Б**.

subsp. *thracicus* (Vel.) Koz. & Andr. - Тракийски челядник. [*E. thracicus* Velen.] *Чм* (ю), *Згн, Стд, ДМ, Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 800 m. VII-VIII. **Б**. *Дек*.

E. sphaerocephalus L. - Кръглоглав ч. Мг. 50-160 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

1¹. Ст. без жлз. влс. Обв. лсч. голи.

..... subsp. *albidus*

1². Ст. и обв. лсч. с жлз. влс.

..... subsp. *sphaerocephalus*

subsp. *albidus* (Boiss. & Sprun.) Koz. - Бял кръглоглав челядник. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т**.

subsp. *sphaerocephalus* - Кръглоглав челядник.

ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г (NE), P, C, T.**

Род *Galactites* Moench
Галактитес

G. tomentosa Moench - Пухест г. 2Г. 10-100
cm. IV-VII. [VIII-IX]. **Г (NE), М.**

Род *Jurinea* Cass.
Миск

- 1¹. Кшн. цилиндричнояйцевидни, с ш. 4-7
mm. Л. цели, лин. 2
1². Р. др. белези. 3
2¹. Обв. лсч. заострени, без бодилче на върха.
Л. с ш. 1-3 mm. *J. stoechadifolia*
2². Обв. лсч. д. заострени, с бодилче на върха.
Л. с ш. до 5 mm. *J. tzar-ferdinandi*
3¹. Външ. и ср. обв. лсч. в горната четвъртина
извити назад. 4
3². Обв. лсч. прилегнали или на върха едва
извити назад. 6
4¹. Пл. без брадавички или с неясни
брадавички. Външ. обв. лсч. тревисти,
бодливозаострени, вътр. грапави. ... *J. mollis*
4². Пл. брадавичест, особено по ъглите... 5
5¹. Кшн. с диам. 45-60 mm. Л. не са
низбягващи или ст. без л. *J. glyscacantha*
5². Кшн. с диам. 20-40 mm. Ст. л. низбягващи.
..... *J. ledebourii*
6¹. Пл. голи, с надл. ребра. *J. kilaea*
6². Пл. брадавичести, често и с ямички или
жлз. влс. 7
7¹. Обв. лсч. ± еднакви д., лин. до клиновидни.
..... *J. neicevii*
7². Обв. лсч. нееднакво д., външ. по-к.,
елиптични до ланц. 8
8¹. Обв. лсч. голи, прилегнали (не рехави).
..... *J. consanguinea*
8². Обв. лсч. влакнести, рехави. Пл. с
брадавички или ръбове. 9
9¹. Пл. кафяв. Обв. лсч. изпъкнали в осн. си.
..... *J. arachnoidea*
9². Пл. жълт. Обв. лсч. плоски в осн. си.
..... *J. bulgarica*
J. arachnoidea Bunge - Паяжиновиден м. [*J.*
consanguinea subsp. *arachnoidea* (Bunge)
Kozuharov; *J. mollis* subsp. *arachnoidea*
(Bunge) Stoj. & Stef.] МГ. 20-35 cm. По сухи
трев. склонове. Чм, СИБ, Стн (с), Сф, Зн, Вт,
Срг, Рд (з,с), Трн. 0 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, P.**

J. bulgarica Velen. - Български м. [*J.*

consanguinea subsp. *bulgarica* (Velen.)
Kozuharov] МГ. 20-35 cm. СИБ, Прб (и),
Стн (и), Зн, Рд (с). 0 .. 1500 m. VI-VIII. Bulg.

J. consanguinea DC. - Ръбестоплоден м. МГ.
20-35 cm. По сухи трев. склонове. СИБ, Стн,
Стд, Блс, Пн (ю), Слв, Рд, Трн. 0 .. 2000 m.
VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, T.**

J. glyscacantha (Sm.) DC. - Сладникав м. [*J.*
mollis subsp. *glyscacantha* (Sm.) Hayek] МГ. 30-
60 cm. По сухи кам. трев. м. Прб, Стн (с).
1000 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), P, C, T.**

J. kilaea Azn. - Белостъблен м. [*J. albicaulis*
Bunge subsp. *kilaea* (Azn.) Kozuharov] МГ. 30-
75 cm. По крайморски пясъци. Чм (ю),
Зн, Трн. 0 .. 1000 m. V-VIII. Balk. **Б, T.**

J. ledebourii Bunge - Ледебуров м. МГ. 15-80
cm. По сухи трев. м. Чм (с), СИБ, Др. 0 .. 500
m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, P.**

J. mollis (L.) Rchb. subsp. *anatolica* (Boiss.)
Stoj. & Stef. - Мековлакнест м. МГ. 30-70 cm.
По скал. м. Стн (з,и), Блс, Слв, ДМ, Пн,
Рд (с,и). 0 .. 2400 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), М,
P, C, T.**

J. neicevii (Kozuharov) Greuter - Нейчев м. [*J.*
consanguinea subsp. *neicevii* Kozuharov] МГ.
20-35 cm. По сухи трев. склонове. Стн (з,с),
Рд (з,с). 0 .. 2000 m. VI-VIII. Bulg. **Б.**

J. polycephala Formánek - Многоглав м. **Б, М,
C.**

J. stoechadifolia (M. Bieb.) DC. -
Лавандолистен м. МГ. 10-35 cm. По трев. м.
Чм (с). 0 .. 200 m. VI-VIII. **Б, P.**

J. subhastata Pančić - Полукопиевиден м. [*J.*
mollis subsp. *subhastata* (Pančić) Diklic &
Nikolic] **Б, P, C.**

J. tzar-ferdinandi Dav., nom. amb. - Бодлив м.
МГ. 15-30 cm. По открити, сухи, вар. скал. и
трев. м., ероз. терени. Чм (с), СИБ, Стн (и),
Зн, Згн, Тхр. 0 .. 1200 m. VI-VIII. [VIII-X].
Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б, P.**

Род *Klasea* L.
Сърпец

1¹. Външ. обв. лсч. на върха с прозрачен
ципест придатък, завършващ с бодилче.
..... *K. bulgarica*

1². Обв. лсч. без прозрачен ципест придагък, рядко вътр. с тясно ципест придагък на върха. Плсем. 4.7-5.2 × 1.6-1.8 mm. *K. radiata*

K. bulgarica (Acht. & Stoj.) J. Holub - Български с. [*Serratula bulgarica* Acht. & Stoj.] МГ. 40-100 cm. По трев. и хрл. м. *СИБ, Др.* 0 .. 500 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. Балкански субендемит. **Б, Р.**

K. radiata (Waldst. & Kit.) A. Löve & D. Löve - Лъчист с. [*Serratula radiata* (Waldst. & Kit.) M. Bieb.] МГ. 25-70 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм (с), СИБ, Др, Зн, Вм, Сгд, Трн.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г (NC), М, Р, С.**

Род *Mantisalca* Cass.
Мантисалка

M. salmantica (L.) Briq. & Cavill. - Саламанска м. 2Г. 10-100 cm. **Г (NE), М, Т. Тех.**

Род *Notobasis* Cass.
Нотобазис

N. syriaca (L.) Cass. - Сирийски н. 1Г. 20-100 cm. **Г (NC,NAe), М, Т. Хрн.**

Род *Onopordum* L.
Гингер; Камилски трън

1¹. Ст. и л. зелени, с лепкави жлз. влс. Плсем. 5-5.6 × 2.8-3.2 mm. *O. tauricum*

1². Ст. и л. бели от ± плътни паяжиновидни влс.; без жлз. влс. 2

2¹. Обв. лсч. шиловидни, изправени, бодливи. Плсем. 4.5-5 × 2.6-3 mm. *O. acanthium*

2². Ср. и външ. обв. лсч. ± плоски, извити назад, вътр. изправени. 3

3¹. Вътр. обв. лсч. приблизително равни на цв., на върха с 5-6 mm д. бодилче. Плсем. 5-6 mm с хвр. 8-10 mm. *O. bracteatum*

3². Вътр. обв. лсч. по-к. от цв., на върха с 2-3 mm д. бодилче. Плсем. 4-5 mm с хвр. 10-12 mm. *O. illyricum*

O. acanthium L. - Обикновен г. 1Г. 30-200 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Хрн., Мед., Дек.**

O. bracteatum Boiss. & Heldr. subsp. *myriacanthum* (Boiss.) Franco - Бодлив г. [*O. myriacanthum* Boiss.] 1Г. 50-180 cm. По сухи кам. м. *Сгд (ю).* 0 .. 100 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Г (NC,NAe), Т.**

O. illyricum L. subsp. *cardunculus* (Boiss.) Franco - Илирийски г. 1Г. 30-130 cm. По пуст. кам. м. *Сгд.* 0 .. 100 m. VI-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

O. tauricum Willd. - Кримски г. 1Г. 50-120 cm. По сухи кам. трев. и пуст. м. *Чм, СИБ, Сгн (и), Зн, Сгд, Пн, Срг, Рд (с,и), Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч.**

Род *Picnomon* Adans.
Пикномон

P. acarna (L.) Cass. - Кичурест п. [*Cirsium acarna* (L.) Moench] 1Г. 20-60 cm. По сухи кам. м. *Чм, СИБ, Прб, Зн, Сгд, ДМ, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Род *Psephellus* Cass.
Псефелус

1¹. Цветоносите възходящи, извити под ф. на лула. Ст. с вис. до 30 cm. Кшн. с диам. 3-4 cm. *P. marschallianus*

1². Цветоносите изправени. 2

2¹. Ст. с вис. до 20 cm. Кшн. с диам. до 3 cm. *P. bellus*

2². Ст. с вис. до 100 cm. Кшн. с диам. до 5 cm. Плсем. 5.5-6 × 2.5-2.9 mm, с малка хвр. *P. dealbatus*

P. bellus (Trautv.) Wagenitz - Красив п. [*Centaurea bella* Trautv.] МГ., до 20 cm. Интр. Култ. Пр.: Кавказ. **Дек.**

P. dealbatus (Willd.) K. Koch - Побелял п. [*Centaurea dealbata* Willd.] МГ., до 100 cm. Интр. Култ. Пр.: Иран и Кавказ. **Дек.**

P. marschallianus (Spreng.) K. Koch - Маршалов п. [*Centaurea marschalliana* Spreng.] МГ. 10-30 cm. По сухи трев. м. *Чм (с), СИБ.* 0 .. 500 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Р. [EN]. ЗБР.**

P. trinervius (Willd.) Wagenitz - Трижилков п. МГ. 20-50 cm. **Б, Р.**

Род *Ptilostemon* Cass.
Птилостефон

1¹. Едногодишни или двугодишни р. Л. ланц., ± перестонаделени, по ръба с до 15 mm д. жълти бодли. 2

1². Храсти. Л. лин., целокр., без бодли. Цв.

виолетови, розови или бели. 3
2¹. Ст. без крила. Л. плътно вълнести отдолу, не са низбягващи. Кшн. 30-40 × 25-35 mm с паяжиновидна обв. Цв. розови. Плсем. 4-4.6 × 1.8-3 mm с хвр. 15-20 mm. *P. afer*
2². Ст. с тесни бодливи крила. Л. паяжиновидно овласени до почти голи отдолу, низбягващи. Кшн. 17-24 × 12-17 mm. Цв. розови. Плсем. 3.5-5 mm с хвр. 13-18 mm. *P. strictus*
3¹. Л. с остър връх. Горните ст. л. не са разширени или бодливи в осн. Кшн. 14-22 × 13-23 mm. Плсем. 3.5-5 mm с хвр. 14-17 mm. *P. chamaepeuce*
3². Л. с постепенно стеснен шилест ръб. Горните ст. л. разширени в осн. с 1-2 бодила от двете страни. Кшн. 16-22 × 15-18 mm. Плсем. 4-6 mm. *P. gnaphaloides*
P. afer (Jacq.) Greuter - Шарен п. 1Г./2Г. 40-100 cm. По сухи трев. и кам. м., на вар. ЦБ. 0 .. 1500 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**
P. chamaepeuce (L.) Less. - Кипарисов п. Хр. 30-100 cm. **Г** (NC,NE), **Т.**
P. gnaphaloides (Cirillo) Sojak - Смиловиден п. МГ. 30-120 cm. **Г** (NE), **Т.**
P. strictus (Ten.) Greuter - Изправен п. МГ. 30-120 cm. **Г** (NC), **М.**

Род *Saussurea* DC.
 Саусуреа

S. discolor (Willd.) DC. - Разноцветна с. МГ. 10-40 cm. По ск. поляни и трев. м. с планинско - ливадни почви в субалпийския и алпийския пояс. Рл. 2400 .. 2800 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р.**

Род *Serratula* L.
 Сърпец

S. tinctoria L. - Щитовиден с. 1Г. 4-100 cm. По лив. и пас. Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Зп, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Тхр, ?Др. 500 .. 1500 m. VI-IX. **Б, М, Р, С, Т.** *Баг.*

Род *Silybum* Adans.
 Бял трън

S. marianum (L.) Gaertn. - Марианов б. т. [*Carduus marianus* L.] 1Г. 20-150 cm. По пуст. м. и край пътища. ЦБ. V-VIII. **Б,**

Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Хрн., Леч., Мед., Мсл., Дек., Фур.*

Род *Tyrimnus* Cass.
 Тиримнус

T. leucographus (L.) Cass. - Шарен т. [*Carduus leucographus* L.] 1Г. 20-200 cm. По сухи кам. м., край пътища. Чм (ю), Стд, Рд (и), Трн, Тхр, Срг. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

Род *Xeranthemum* L.
 Безсмъртниче

1¹. Външ. обв. лсч. тъпи, повече или по-малко покр. с влс. Плсем. 6-7 × 2.6-3 mm, с хвр. от 8-15 люспици. *X. cylindraceum*
1². Външ. обв. лсч. относително заострени, голи. Хвр. от 5 люспици. **2**
2¹. Външ. обв. лсч. линейноелиптични, венчевидни, разперени встрани, розови или червени. Плсем. 3.8-4.2 × 1.1-1.3 mm. *X. annuum*
2². Външ. обв. лсч. ланц., заострени, бледорозови, насочени нагоре или встрани, не разперени. *X. inapertum*

X. annuum L. - Обикновено б. 1Г. По сухи трев. пуст. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

X. cylindraceum Sm. - Цилиндрично б. 1Г. 6-100 cm. По пуст. м., пас., край пътища. ЦБ. 0 .. 500 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

X. inapertum (L.) Mill. - Черноморско б. 1Г. 5-60 cm. По трев. м. Чм (с). 0 .. 100 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.**

Подсемейство *Cichorioideae* Chevallier
 Езичестоцветни
 [Lactuosoideae (Cass.) Lindl.]

1¹. Кшн. обхванати от горните бодливи л. Съцветното легло с люспици, сраснали с плода. Ст. бодливокрилато. *Scolymus*
1². Кшн. не са обхванати от бодливи л. Ст. не бодливокрилато. **2**
2¹. Пл. без хвр. **3**
2². Поне вътр. пл. в кшн. с хвр. от влс., четинки или люспици. **4**
3¹. Всички пл. прави. Външ. необхванати от обв. лсч. на кшн. *Lapsana*
3². Вътр. пл. сърповидно извити, външ.

- шиловидни, удължени, прави и обхванати от звездовидно разперените обв. лсч. на кшн. *Rhagadiolus*
- 4¹. Пл. с хвр. от люспици или от люсповидни четинки. Няколко осилести или люсповидни четинки. 5
- 4². Пл. с хвр. от влс. 7
- 5¹. Кшн. продълг. Цв. сини, рядко розови или бели. Хвр. от 1-2 реда къси люспици. *Cichorium*
- 5². Р. с др. белези. 6
- 6¹. Обв. лсч. на кшн. втвърдени след оплождането и обхващат външ. ± сърповидно извити пл. Последните с хвр. от къси люспици, вътр. с хвр. от 5 люсповидни четинки. *Hedynois*
- 6². Обв. лсч. на кшн. невтвърдени. Хвр. от 1 ред люспици и няколко д. влс. *Tolpis*
- 7¹. Хвр. от пер. влс. 8
- 7². Поне вътр. пл. с хвр. от гладки или грапави влс., без пер. 17
- 8¹. Обв. на кшн. от 1, рядко от 2-3 реда ± еднакви лсч. 9
- 8². Обв. на кшн. от 2 или повече реда нееднакви лсч., най-често керемидообразно. 10
- 9¹. Л. с пер. жилкуване, ± назъб. Обв. лсч. на кшн. сраснали в осн. Носчето на плода удебелено в осн. *Urospermum*
- 9². Л. с успоредно жилкуване, целокр. Р. с др. белези. *Tragopogon*
- 10¹. Съцветното легло с ланцетнолинейни люспици. *Hypochaeris*
- 10². Съцветното легло голо или с влс. 11
- 11¹. Р. покр. с беловълнест влс. или голи. Л. целокр. или пер. изрязани. 12
- 11². Р. покр. поне отчасти с разкл. влс. ... 13
- 12¹. Л. об. 1-2 пъти пер. наделени. Пл. голи, с гладки ребра, със светла тръб. осн., д. ок. 1/3 от дължината на плода. *Podospermum*
- 12². Л. целокр. или назъб. Пл. голи, рядко с шипчета, с гладки или пластинчати ребра, с или без тръб. осн., не по-д. от 1/3 от останалата част на плода. *Scorzonera*
- 13¹. Външ. обв. лсч. 3-5, триъгълно сърцевидни, много по-големи от вътр. *Helminthotheca*
- 13². Външ. и вътр. обв. лсч. ± еднакви. 14
- 14¹. Лъчите на разклонените влс. кукесто извити. *Picris*
- 14². Лъчите на разклонените влс. прави. ... 15
- 15¹. Пл. с носче, равно на сем. част на плода. Р. с къси вретеновидни грудки. *Scorzoneroideis*
- 15². Пл. без носче или с носче, по-к. от сем. част. Р. без грудки. 16
- 16¹. Л. поне с малко звездовидни или 2-7-делни влс., или голи, но тогава ст. удебелени към върха и неотворените кшн. наведени. Цветоносните ст. об. с една кшн. на върха. *Leontodon*
- 16². Л. голи или с разредени прости влс. Ст. удебелени във върха. Неотворените кшн. изправени. *Scorzoneroideis*
- 17¹. Носчето на плода в осн. с коронка от няколко реда зъбчета. 18
- 17². Пл. без носче или с носче, но без коронка от зъбчета. 19
- 18¹. Л. стъблени и в розетка. Ст. разкл., с кшн. по разклоненията. *Chondrilla*
- 18². Л. събрани в розетка в осн. на ст. Држ. на кшн. излизат направо от розетката. *Taraxacum*
- 19¹. Кшн. об. с 5 ез. цв. 20
- 19². Кшн. с повече от 5 ез. цв. 21
- 20¹. Кшн. в цъфтеж изправени. Цв. жълти. *Lactuca*
- 20². Кшн. в цъфтеж наведени. Цв. червени или розови. *Prenanthes*
- 21¹. Р. с грудесто надебелен корен. .. *Lactuca*
- 21². Р. без грудесто надебелен корен. 22
- 22¹. Външ. пл. с 4 надл., дълбоко напр. набръчкани ребра, вътр. гладки, стеснени в осн. *Reichardia*
- 22². Пл. с др. устройство и белези. 23
- 23¹. Пл. ± сплескан. Хвр. от 2 реда влс. ... 24
- 23². Пл. не е сплескан. 25
- 24¹. Л. бодливо назъб. *Sonchus*
- 24². Л. не бодливо назъб. *Lactuca*
- 25¹. Пл. ± стеснен към върха, често с носче. Хвр. от бели, нечупливи влс. 26
- 25². Пл. не или слабо стеснен към върха, без носче. Хвр. от възкафяви, чупливи влс. 27
- 26¹. Обв. лсч. на кшн. в няколко реда. *Aetheorhiza*
- 26². Обв. лсч. на кшн. в два реда, външ. много по-к. от вътр. *Crepis*
- 27¹. Хвр. от различно д. влс. Пл. с ребра, образуващи на горния край пръстеновидно надебеляване, но без зъбчета. *Hieracium*
- 27². Хвр. от еднакво д. влс. Пл. с ребра, завършващи на горния край със зъбчета. Р. със столони, рядко без. *Pilosella*

Род *Aetheorhiza* Cass.

Етиориза

A. bulbosa (L.) Cass. - Грудкова е. МГ. 7-55 см. *Г* (NC,NE,NAe), *М*, *Т*.

Род *Andryala* L.

Андриала

A. integrifolia L. - Целолистна а. 1Г. 3-80 см. *Г* (NAe), *Т*.

Род *Chondrilla* L.

Кривец

1¹. Пл. изцяло покр. с къси люспици, с коронка от 5 д. израстъка. ... *C. urumoffii*

1². Пл. четинест в горния край, с коронка от къси заострени четинки. **2**

2¹. Приосн. л. с ш. 15-45 mm. *C. juncea*

2². Приосн. л. с ш. до 30 mm. *C. latifolia*

C. juncea L. - Обикновен к. 2Г. 40-100 см. По сухи пес. м., плевел в посеви. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VII-IX. *Б*, *Г* (NC,NE,NAe), *М*, *Р*, *С*, *Т*.

C. latifolia M. Bieb. - Широколистен к. [*C. juncea* subsp. *latifolia* (M. Bieb.) Arcang.] МГ. 50-120 см. *Т*, ?*Б*.

C. urumoffii Deg. - Урумов к. МГ. 10-30 см. По сухи трев. м., вар. ск. терени и светли борови гори. *Слв*, *Пн*, *Рд* (з). 800 .. 1800 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. *Б*, *Г* (NE), *М*.

Род *Cichorium* L.

Синя жлъчка

1¹. Хвр. ок. 10 пъти по-к. от плода. Плсем. 2-3 × 1.2-1.4 mm. *C. intybus*

1². Хвр. 2-4 пъти по-к. от плода. **2**

2¹. Л. с влс. Върт. обв. лсч. 1.5-2 пъти по-д. от външ. Плсем. 3-3.6 × 1.4-1.8 mm, с 2-4 пъти по-к. от нея хвр. *C. endivia*

2². Л. голи. Върт. обв. лсч. 2-3 пъти по-д. от външните. Плсем. с 4 пъти по-к. от нея хвр. *C. pumilum*

C. endivia L. - Гладкоплодна с. ж. Салатна цикория. 1Г/2Г. 20-70 см. Интр. Култ. в южните ч. на страната. Адв. *Чм* (ю). 0 .. 300 м. VI-IX. Пр.: Срз.. *Б*, *Г*, *Р*, *С*, *Т*. *Леч.*, *Хрн.*, *Пдн*.

C. intybus L. - Обикновена с. ж. МГ. 20-120 см. По трев. м., край пътища, в ниви. *ЦБ*. 0 ..

1000 м. VI-IX. *Б*, *Г* (NC,NE,NAe), *М*, *Р*, *С*, *Т*. *Хрн.*, *Леч.*, *Пдн.*, *Фур.*, *Мед*.

C. pumilum Jacq. - Ниска с. ж. 1Г/2Г. По сухи трев. м., край пътища. *Чм* (ю). 0 .. 200 м. VI-IX. *Б*, *Г* (NC,NE,NAe), *Т*.

Род *Crepis* L.

Дрипавка

1¹. Върт. пл. стеснени в ± д., тънко носче. **2**

1². Върт. пл. без носче, но понякога стеснени на върха. **4**

2¹. Носчето малко по-к. от сем. част на плода. Обв. лсч. покр. с твърди жълтеникави четинки. Плсем. 3.25-5 × 0.3-0.6 mm, с 10 ребра и бяла хвр. 10 mm. *C. setosa*

2². Носчето равно или малко по-д. от сем. част на плода. Съцветното легло покр. с влс. или люспици. Плсем. 8-15 × 0.5-0.6 mm. ... **3**

3¹. Съцветното легло покр. с люспици. Върт. плодосемки 10-14 mm, външ. - 5-9.5 mm. Хвр. с д. 3-4 mm. *C. commutata*

3². Съцветното легло голо или покр. с влс. Върт. плодосемки 12-17 mm, външните - 7-9 mm. Хвр. с д. 4-7 mm. *C. foetida*

4¹. Съцветното легло покр. с равни или по-д. от пл. четинки. Плсем. 1.8-4 × 0.3-0.5, с 6-8 ребра; най-върт. най-дълги и тънки. *C. sancta*

4². Съцветното легло голо или покр. с по-к. от пл. влс. или четинки. **5**

5¹. Най-долната кошничка прис., останалите прис. или на къси држ. След оплождане върт. обв. лсч. се втвърдяват и обхващат периферните пл. Върт. плодосемки 2.5 mm, външ. - 2-2.5 mm. *C. zacintha*

5². Р. с др. белези. **6**

6¹. Р. с приосн. л., ст. без л. **7**

6². Р. със стъблени или със стъблени и приосн. л. **9**

7¹. Съцветното легло голо. Л. с ш. 3-5 см, покр. с прости влс. Плсем. 3-7 × 1.1-1.3 mm, с ок. 20 ребра и д. колкото нея бяла хвр. *C. praemorsa*

7². Съцветното легло покр. с влс. Л. с ш. до 2 см, ± жлз. **8**

8¹. Кшн. 9-12 × 4 mm. Плсем. 5-6 × 0.5 mm, с 15 гладки ребра. *C. bithynica*

8². Кшн. 1.2-1.4 × 6 mm. Плсем. 7.5-8.5 × 0.75 mm, с 18-20 четинесто грапави ребра. *C. schachtii*

9¹. Обв. лсч. на кшн. голи... 10
 9². Обв. лсч. на кшн. поне отвън не са голи. 11
 10¹. Приосн. л. ланц. 3-15 × 1-3 cm, стъблените по-малки, стреловидни в осн., най-горните подобни на пцв. Пл. с 10 неясни често грапави ребра; 4-6 × 0.9-1.1 mm, с д. колкото него бяла хвр. *C. pulchra*
 10². Приосн. л. обратнойцевидни, 1.5 × 3 cm, стъблените малки, подобни на пцв. Пл. 3-3.5 × 0.75-1 mm, с 10 изпъкнали гладки ребра и рано опадваща хвр. *C. stojanovii*
 11¹. Обв. лсч. от вътр. страна, съцветното легло и ст. в осн. влакнести. Ст. л. с подвит ръб. Пл. червенокафяв; 3-4.5 × 0.6-0.7 mm, с ок. 10 надл. ребра и бяла хвр. по-д. от него. *C. tectorum*
 11². Р. с др. белези. 12
 12¹. Обв. лсч. отвътре голи, съцветното легло с влс. 13
 12². Р. с др. белези. 16
 13¹. Обв. лсч. отвън голи или покр. с прости влс. Плсем. с д. 5-6.5 × 0.9-1.1 mm, с 15-20 надл. ребра, хвр. с дължината на плода. *C. rannonica*
 13². Обв. лсч. покр. отвън с жлз., понякога и с прости влс. 14
 14¹. Ст. голо. Л. лировидно изрязани или едро назъб., стъблените стреловидно заострени в осн. Плсем. с 10 ребра, 4.5-5.5 × 0.6-0.8 mm, с жълтеникава хвр. д. колкото нея. . *C. paludosa*
 14². Ст. поне в долната част покр. с влс. 15
 15¹. Кшн. с диам. 8-20 mm. Пл. 5-9.5 × 1.1-1.3 mm, с 15-20 надл. ребра, хвр. по-к. от плсем. *C. conyzifolia*
 15². Кшн. с диам. 4-6 mm (без езиестите цв. Пл. 2-5 × 0.5-0.6 mm, с 10 надл. ребра и опадлива д. колкото него бяла хвр. *C. nicaeensis*
 16¹. Обв. лсч. отвътре с влс., съцветното легло голо. Л. лировидно или пер. изрязани. Плсем. 3.5-7.5 × 0.6-1 mm, с 10-20 надл. ребра с бяла хвр. д. колкото нея или по-д. *C. biennis*
 16². Обв. лсч. отвътре и съцветното легло голи. 17
 17¹. Ср. л. обхващат ст. със сърцевидната си осн. Плсем. 5-8.5 × 0.7-1 mm, с ок. 30 надл. ребра, с хвр. равна на плсем. или по-д. *C. viscidula*
 17². Р. с др. белези. 18
 18¹. Л. пер. наделени, стъблените ± целокр., стреловидни в осн. Плсем. 1.4-2.5 × 0.4-0.6

mm, с 10 надл. ребра, хвр. по-к. от нея. *C. capillaris*
 18². Л. целокр. или назъб., стъблени стеснени или закръглени в осн. Плсем. 3-4.5 × 0.5-0.7 mm, с 20 надл. ребра, хвр. д. колкото нея. *C. mollis*

C. athoa Boiss. - Атонска д. Мг. 15-35 cm. **Г** (NE).

C. aurea (L.) Cass. subsp. *glabrescens* (Caruel) Arcang. - Златиста д. [*C. columnae* (Ten.) Froel.] Мг. 2-30 cm. **Г, М, С, Т.**

C. baldaccii Halacsy - Балдачиева д. Мг. 9-40 cm. **Г, М, С.**

C. biennis L. - Двугодишна д. 2г. 20-125 cm. По кам. вар. сенч. м. ЦБ. 0 .. 1600 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

C. bithynica Boiss. - Битинска д. Мг. 3-12 cm. По вар. сипеи, вар. кам. поляни и в пукнатини на ск.; стриктен калцифил. Пн. 1800 .. 2500 m. VII-IX. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. Балкански субендемит. **Б, Г, М.**

C. capillaris (L.) Wallr. - Тънка д. 1г./2г. 10-100 cm. По буренл. м. Сф. 0 .. 600 m. V-VII. **Б, М, Р, С.**

C. commutata (Spreng.) Greuter - Изменчива д. [*C. foetida* subsp. *commutata* (Spreng.) Babcs.] 1г. 10-60 cm. По сухи трев. м. и край пътища. Чм, Стн (и), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NE,NAe), **Т.**

C. conyzifolia (Gouan) A. Kern. - Планинска д. Мг. 12-50 cm. По лив. и трев. кам. м. Стн (з,с), Зн, Вм, Згн, Блс, Рл, Рд (з,с). 600 .. 2300 m. VII-IX. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.**

C. foetida L. - Смрадлива д. 1г. 10-60 cm. По сухи трев. м. и край пътища. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Плв.*

1¹. Ст. голо или покр. с меки влс. subsp. *foetida*

1². Ст. покр. в долната част с твърди четинести, в горната с жлз. влс. subsp. *rhoeadifolia*

subsp. *foetida* - Смрадлива д. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т. Плв.**

subsp. *rhoeadifolia* (M. Bieb.) Čelak. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Плв.

C. fraasii Sch. Bip. - Фраасова д. МГ. 6-50 см. По планински ск. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

C. micrantha Czerеп. - Дребноцветна д. 1Г. 5-50 см. **Г** (NE,NAe), **Т**.

C. mollis (Jacq.) Asch. - Мека д. МГ. 30-75 см. По кам. поляни и в гори. Пн. 2500 .. 2800 м. VII-VIII. **Б**, **Р**, **С**.

C. multiflora Sm. - Многоцветна д. 1Г. 7-40 см. **Г** (NE,NAe), **Т**.

C. neglecta L. - Пренебрегната д. 1Г. 10-50 см. **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**.

C. nicaeensis Balb. - Френска д. 2Г. 25-100 см. В светли дъбови гори и хрл. Прб (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 800 м. IV-VII. **Б**, **М**, **Р**, **С**, **Т**.

C. paludosa (L.) Moench - Блатна д. МГ. 25-100 см. По вл. лив., край потоци. Стп (з,с), Вт, Зпн, Пн, Рл, Рд (з). 1800 .. 2800. VI-VIII. **Б**, **М**, **Р**, **С**.

C. pannonica (Jacq.) C. Koch - Панонска д. МГ. 13-130 см. По сухи трев. м. СИБ. 0 .. 600 м. VI-VII. **Б**, **Р**, **С**, **Т**.

C. praemorsa (L.) Tausch - Безлистна д. МГ. 15-80 см. В лив., горски поляни. Стп, Сф, Вт, Рл, Тхр. 0 .. 2000 м. VI-VIII. **Б**, **Р**, **С**.

C. pulchra L. - Красива д. 1Г. 30-100 см. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **Р**, **С**, **Т**.

C. ramosissima D'Urv. - Разклонена д. 1Г/2Г. 5-70 см. **Б**, **Р**.

C. reuteriana Boiss. - Ройтерова д. МГ. 8-100 см. **Г** (NC,NE), **М**, **Т**.

C. rubra L. - Червена д. 1Г. 4-50 см. Рд (и). 200 .. 400 м. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

C. sancta (L.) Babс. - Палестинска д. [*Lagoseris sancta* (L.) K. Malý] 1Г. 3-85 см. По сухи кам. трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

C. schachtii Babсok - Шахтиева д. МГ. 3-10 см. По вар. скал. местообитания и кам. и трев. съобщества над горната граница на гората. Слв. 1300 .. 2200 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. Bulg.

C. setosa Hall. f. - Четинеста д. 1Г. 8-80 см. По сухи трев. буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. VII-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. Плв.

C. sprengeriana (L.) All. - Шпренгерово горчивче. [*Picris sprengeriana* (L.) Poir.] 1Г. 10-50 см. По трев. м. Чм, Стд, Срж (з), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 м. VI-VIII. **Б**.

C. stojanovii T. Georgiev - Стоянова д. 1Г. 30-40 см. В гори и храсталаци. Рд (и), Трн, Тхр. 100 .. 500 м. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Балкански субендемит. **Б**, **Т**.

C. tectorum L. - Черноплодна д. 1Г. 6-100 см. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VII. **Б**, **Р**, **С**.

C. vesicaria L. - Мехуреста д. 1Г/2Г/МГ. 2-150 см. **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**.

C. viscidula Froel. - Лепкава д. МГ. 25-60 см. По ск. поляни в планините. Стп (з,с), Зн, Вт, Зпн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 1300 .. 1800 м. VII-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**.

C. zacintha (L.) Babсok - Закинтска д. 1Г. 10-40 см. По сухи кам. и трев. м. Чм (ю), Стп (и), Стд, Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

Род *Geropogon* L.

Геропогон

G. hybridus (L.) Sch. Bip. - Хибриден г. [*Tragopogon hybridus* L.] 1Г. 8-80 см. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

Род *Hedypnois* Schreb.

Хедипноис

H. rhagadioloides (L.) F. W. Schmidt - Критски х. [*H. cretica* (L.) Dum. Cours.] 1Г. 3-45 см. По сухи трев. и буренл. м. Чм (ю), Стд, Срж. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

Род *Helminthotheca* Vaill.

Хелминтотека

H. echioides (L.) Holub - Бодлива х. [*Picris echioides* L.] 1Г. 10-80 см. По трев. и буренл. м. Чм, СИБ, Др, Прб (и), Сф, Зн, Стд (с), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 м. VII-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

Род *Hieracium* L.

Руныанка

- 1¹. Л., ст. и обв. на сцв. ± гъсто покр. с пер. влс. 2
 1². Р. без пер. влс. 3
 2¹. Обв. на кшн. с диам. 14-20 mm. Плсем. 3.5-4.5 mm. *H. pannosum*
 2². Обв. на кшн. с диам. 6-8 (10) mm. Плсем. 3.8-4.8 mm с мръснобяла хвр. 6-7 mm *H. petrovae*
 3¹. Л., особено по ръба покр. с 0.1-0.15 mm д. жлз. и д. прости влс. Ст. л. 0-1 (2). Обв. лсч. късовлакнести и с малки жлезички. *H. schmidtii*
 3². Л. без, рядко с жлз. влс., но тогава ст. л. повече от 3. 4
 4¹. Кшн. с до 10 ез. цв., в пъпките наведени. Голо, синьозелено растение. Плсем. 4-4.3 × 0.7-0.8 mm, с равна или по-д. от нея жълтеникава хвр. *H. sparsum*
 4². Кшн. с повече от 10 ез. цв. Р. с др. белези. 5
 5¹. Р. без приосн. л. или приосн. л. ± изсъхнали по време на цъфтежа. 6
 5². Р. със зелени приосн. л. по време на цъфтежа. 15
 6¹. Л. не обхващат ст. с осн. си. 7
 6². Поне горните л. обхващат ст. с осн. си. ... 8
 7¹. Л. без подвит ръб. Кшн. не се подреждат в сенник. Плсем. 2.9-3.3 × 0.7 mm, с 2 пъти по-д. от нея белезникава хвр. *H. laevigatum*
 7². Л. многобройни, с подвит ръб, отдолу, рядко и отгоре с разпръснати звездовидни влс. Кшн. ± събрани в сенник. Плсем. 2.6-2.8 × 0.6-0.7 mm, с 1.5-2 пъти по-д. от нея жълтеникаво-бяла хвр. *H. umbellatum*
 8¹. Зрелите пл. светли - възсиви, жълти, светлокафяви. 9
 8². Зрелите пл. тъмни - черни, тъмнокафяви. 10
 9¹. Ср. л. китароподобни, в осн. разширени и закръглени, под ср. стеснени, нагоре отново разширени и към върха стеснени. Ез. цв. по ръба на зъбчетата с къси влс. Плсем. 3.3-3.6 × 0.5-0.7 mm, с д. колкото нея жълтеникава хвр. *H. prenanthoides*
 9². Ср. л. не са китароподобни. Р. с др. белези. Плсем. 2.8-3.4 × 0.6-0.7 mm, с д. колкото нея бяла хвр. *H. racemosum*
 10¹. Долните л. продълговатоланцетни,

- постепенно стеснени в држ. и сближени в лъжлива розетка в долната част на ст., горните яйцевидноланцетни, в осн. закръглени, прис. Плсем. 2.8-3.4 × 0.6-0.7 mm, с д. колкото нея бяла хвр. *H. racemosum*
 10². Долните л. не са сближени в розетка. ... 11
 11¹. Ср. л. стеснени в осн. 12
 11². Ср. л. не са стеснени в осн. 13
 12¹. Обв. на сцв. с д. 10-14 mm. Ср. л. стеснени, горните закръглени в осн. Плсем. 2.8-3.4 × 0.6-0.7 mm с д. колкото нея бяла хвр. *H. racemosum*
 12². Обв. на сцв. с д. 10-11 mm. Ср. и горните л. стеснени в осн. Плсем. 3.3-3.7 × 0.6-0.8 mm, с д. колкото нея бяло-жълтеникава хвр. *H. sabaudum*
 13¹. Ст. л. 5-8, закръглени в осн. и ± обхващат ст. Обв. лсч. почти голи. *H. sparsum*
 13². Ст. л. повече от 10. 14
 14¹. Р. поне отчасти покр. със звездовидни влс. Външ. обв. лсч. на кшн. прилепнали към вътр. *H. sabaudum*
 14². Р. без звездовидни влс. Външ. обв. лсч. ± извити назад. *H. virosum*
 15¹. Горните л. повече или по-малко обхващат ст. 16
 15². Горните л. не обхващат ст. 17
 16¹. Р. покр. с 3-10 mm д. влс. Л. целокр., горните сърцевидни. Плсем. 3.6-4.2 × 0.6-0.7 mm, с по-д. от нея с жълтеникава хвр. *H. villosum*
 16². Р. голо, синьозелено. Плсем. 4-4.3 × 0.7-0.8 mm, с равна или по-д. от нея жълтеникава хвр. Р. с др. белези. *H. sparsum*
 17¹. Ст. без л., или с 1 малко лсч., подобно на пцв. Приосн. л. с држ., отдолу покр. със звездовидни влс. Плсем. 2.8-3.2 × 0.5-0.7 mm, с 4-5 mm бяла хвр. *H. bifidum*
 17². Ст. с повече от 2 л. или с 1 голям, ± ш. л. 18
 18¹. Приосн. л. прис., линейнолопатовидни, до лин. *H. naegelianum*
 18². Приосн. л. с држ. 19
 19¹. Ст. л. повече от 2. 20
 19². Само 1 голям ст. л., подобен на приосн. л. Обв. на сцв. покр. с тъмни жлз. влс. и със или без прости и звездовидни влс. Плсем. 2.8-3.2 × 0.5-0.6 mm, с белезникава хвр. 3 mm. *H. murorum*
 20¹. Обв. на сцв. с д. 7-8 mm, без звездовидни влс. Л. обратнойцевидни, на върха

закръглени. *H. transylvanicum*
20². Обв. на сцв. с д. 6-12 mm, покр. със
звездовидни влс. 21
21¹. Обв. лсч. заострени. Л. отгоре голи,
отдолу покр. с прости влс., а по ръба с до 15
mm д. четинести влс. *H. heterogynum*
21². Обв. лсч. тъпи. Л. покр. отгоре с прости
влс., отдолу голи или покр. със звездовидни
влс. 22
22¹. Ст. л. 3-5 (10), най-горните с къса држ.
или прис., но стеснени в осн. Обв. лсч. гъсто
жлезистовлакнести. *H. lachenalii*
22². Ст. л. 1-4, най-горните ± закръглени в
осн., прис. Обв. лсч. сивовлакнести и с жлз.
влс. *H. levicaule*

H. achtaroffianum (Т. Georgiev) Vladimirov -
Ахтарова р. МГ. В разсветлени участъци и в
покрайнините на иглол. г. *Пн* (с). 1500 .. 2100
m. Почти застрашен [NT]. Bulg.

H. amphigenum Briq. - Брадата р. МГ. 15-30
cm. По открити скал., сипейни или трев. м. *Рл*.
2500 .. 2650 m. VII-VIII. [VIII-IX]. [VU].

H. amplexicaule L. subsp. *berardianum* (Arv.-
Touv.) Zahn - Стъблообхващаща р. [*H.*
petraeum Норре ex Bluff & Fingerh.] Г. 10-50
cm. Интр. Адв. *Рл*. 1750 .. 1750 m. **Б, ?Г**.

H. asenovgradense Jasiewicz & Pawł. -
Асеновградска р. МГ. По скал. и кам. м.
Рд (с). 200 .. 400 m. [DD]. Bulg.

H. belogradcense Т. Georgiev & Kitanov -
Белоградчишка р. Г. 50-90 cm. *Прб* (з). 500 ..
1000 m. VII-VII. [VIII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР.
Bulg.

H. banderidtzae (Т. Georgiev & Zahn)
Vladimirov - Бъндеришка р. [*H. mattfeldianum*
subsp. *banderitzae* Т. Georgiev & Zahn] МГ. По
скал. м. в иглолистните гори. *Пн* (с). 1200 ..
2000 m. [DD]. Bulg.

H. bandericicola (Pawł.) Vladimirov -
Павловска р. [*H. heldreichii* subsp.
bandericicola Pawł.] Г. По трев. и скал. м. в
покрайнините на горите и по горски поляни.
Пн (с). 900-1900 m. [LC]. Bulg.

H. barbatiforme (Degen & Zahn) Vladimirov -
Брадаатовидна р. [*H. heldreichii* subsp.
barbatiforme (Degen & Zahn) Zahn] МГ. 20-100
cm. По скал. м. *Рд* (с). 250 .. 500 m. [DD]. Bulg.

H. bifidum Ser. ex Froel. - Теснолюспеста р.
МГ. 10-50 cm. В гори и по трев. м. *Зн, Пн,*
Рд (з,с). 700 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE),
М, Р, С.

subsp. *caesiiflorum* (Norrl.) Zahn -
Гълъбовосива р. МГ. **Б, Г, Р, С**.

subsp. *canitosum* (Malme) Zahn -
Сивовлакнеста р. МГ. **Б, Р, С**.

subsp. *psammogenes* (Zahn) Zahn - Пясъчна р.
МГ. **Б, Р**.

subsp. *pseudocardiobasis* Korb & Zahn -
Лъжесъцевосновна р. МГ. **Б, Р**.

subsp. *pseudopraecox* (Zahn) Dalla Torre &
Sarnth. - Лъжеранна р. МГ. **Б**.

subsp. *sinuosifrons* (Dahlst.) Zahn -
Ямчестолистна р. МГ. **Б, М, Р, С**.

subsp. *sokolense* Lengyel & Zahn - Соколенска
р. МГ. **Б**.

subsp. *stenolepis* (Lindeb.) Zahn -
Теснолюспеста р. [*H. stenolepis* Lindeb.] *Зн,*
Пн, Рд (з,с). 700 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **Р,**
С.

subsp. *thuringiacum* Zahn - Турингиева р.
МГ. **Г** (NE).

H. bohatschianum Zahn - Бохачиева р. МГ.
Г (NE), **М, Р**.

H. boreopirinicum Szlag & Vladimirov -
Севернопиринска р. МГ. По трев. и скал.
м. *Пн* (с). 900 .. 2400 m. [LC]. Bulg.

H. bosniacum Freyn subsp. *dolopicum* (Freyn &
Sint.) Greuter - Босненска р. [*H. dolopicum*
Freyn & Sint.] Г. Погрешно посочван. Balk.
Г (NC,NE), **М, С**.

H. bracteolatum Sm. - Широкоприцветникова
р. МГ. 30-90 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М**.

H. brevifolium Tausch - Късолистна р. [*H.*
halimifolium (Froel.) Froel. ex Fr.] МГ. *ЦБ*. 0 ..
1500 m. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**.

subsp. *brevifolium* - Късолистна р. **Б, Р, С**.

subsp. *brevifrons* (Borbás) Zahn - Късочела р.
Б, Р.

subsp. *cesatianum* (Zahn) Gottschl. - Цезатиева
р. **Б**.

subsp. *halimifolium* (Froel.) Zahn. **Б, Р, С**.

- subsp. *muraltae* (Zahn) Greuter - Муралтова р. **Б, Р, С.**
- H. bulgaricum*** Freyn - Българска р. [*H. heldreichii* subsp. *bulgaricum* (Freyn) Zahn] МГ. По скал. м. *Вм, Згн, Рл, Срз* (з). 900 .. 1500 м. [LC]. **Б, С.**
- H. caesium*** (Fr.) Fr. - Цезиева р. 1Г. 20-80 см. **Г** (NE), **Р.**
- H. camkorijense*** Zahn - Чамкорийска р. МГ. *Рл.* **Б, Г** (NE), **Р.**
- subsp. *camkorijense* - Чамкорийска р. 1Г. *Рл.* **Б.**
subsp. *rilae* Rech. f. & Zahn - Рилска р. 1Г. *Рл.* **Б.**
- H. caucasiense*** Arv.-Touv. subsp. *gandogeri* (Zahn) Greuter - Кавказка р. **Б.**
- H. chalcidicum*** Boiss. & Heldr. - Халкидическа р. [*H. divaricatum* Fr.; *H. pilosissimum* Friv.] МГ. *Прб, Вм, Згн, Пн, Рд, ?Смн* (и). 500 .. 2000 м. [DD]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**
- subsp. *divaricatum* (Fr.) Greuter - Разперена р. МГ. **Б, М, С.**
- subsp. *subpannosum* (Pawł.) Greuter - Рошава р. МГ. **Б.**
- subsp. *thessalum* (Formánek) Greuter - Тесалска р. МГ. **Г, С, ?Б.**
- H. coloriscapum*** Rohlena & Zahn - Цветностъблена р. МГ. 10-30 см. **Г** (NC), **М, С.**
- H. crinitopannosum*** Szelag & Vladimirov - Брадатокочничкова р. МГ. *Рд* (с). 400 .. 900 м. Почти застрашен [NT]. **Б, Г** (NE).
- H. djimilense*** Boiss. & Balansa - Джимилова р. МГ. 30-60 см. *Смн* (з,с), *Вм, Рл, Рд* (и). 1800 .. 2700 м. **Б, М, Р, С, Т.**
- subsp. *balkanum* (Pančić) Zahn - Балканска р. **Б, С.**
- subsp. *chamaeprenanthes* Zahn - Нискобагреникова р. **Б.**
- subsp. *cordatifrons* Zahn - Сърцелистна р. **Б, С.**
- subsp. *djimilense* - Джимилова р. МГ. *Смн* (з,с), *Вм, Рд* (и). 1800 .. 2700 м.
- subsp. *nigridorsum* (Urum. & Zahn) Zahn - Черногърба р. **Б.**
- subsp. *velenovskyi* (Freyn) Zahn - Веленовскиева р. [*H. velenovskyi* Freyn] МГ. *Смн* (з), *Вм, Рл.* 1800 .. 2700 м. **Б, С.**
- H. georgieffii*** Zahn - Георгиева р. [*H. stefanoffii* Zahn] МГ. *Смн* (с), *Вм, Згн, Пн* (с), *Рл.* 1000 .. 2500 м. Почти застрашен [NT]. **Булг.**
- H. glaucinum*** Jord. - Сивозелена р. [*H. praecox* Sch. Bip.] МГ. 20-70 см. *Смн, Вм, Згн, Слв.* 1800 .. 2000 м. **Б, М, Р, С.**
- subsp. *cinerascens* (Jord.) Breistr. & Litard. - Пепелявосива р. МГ. 20-70 см. *Слв.* 1500-2000 м. **Б, С.**
- subsp. *praecox* (Sch. Bip.) O. Bolos & Vigo - Ранна р. [*H. praecox* Sch. Bip.] МГ. 20-70 см. *Смн, Вм, Згн.* 1800 .. 2000 м. **Б.**
- H. goniocraspedum*** (T. Georgiev & Zahn) Vladimirov - Мехомийска р. МГ. Разсветлени м. в иглол. г.. *Пн* (с). 1400 .. 1400 м. [DD]. **Булг.**
- H. graecum*** Boiss. & Heldr. - Гръцка р. 1Г. 10-30 см. **Г** (NC,NE,?NAe).
- H. gregorii-bakurianii*** S. Bräut - Григорий-Бакурянова р. 1Г. В разсветлени участъци и край горски пътища и пътеки. *Рд* (с). 300 .. 600 м. **Булг.**
- H. heldreichii*** Boiss. - Хелдрайхова р. МГ. 20-100 см. *Смн, Вм, Згн, Рд* (и). 0 .. 2800 м. **Б, Г** (NE,NAe), **М, С.**
- subsp. *goniocraspedum* T. Georgiev & Zahn. **Булг. Б.**
- subsp. *pogonanthelum* Zahn - Брадатосъцветна р. **Булг. Б.**
- H. heterogynum*** (Froel.) Gutermann - Разнояйчничкова р. [*H. stuposum* (Rchb.) Rchb. f.] МГ. 20-80 см. По кам. м. *Прб, Зн, Згн, Рд* (с). 800 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, М, С.**
- subsp. *heterogynum* - Разнояйчничкова р. **Б, С.**
- subsp. *ueskuebiense* (Zahn) Greuter. **Б, М.**
- H. hypochoeroides*** Gibson subsp. *cryptochaetophyllum* (T. Georgiev & Zahn) Greuter - Свиняковидна р. МГ. 10-40 см. **Б, М, Р, С.**
- H. jablonicense*** Wol. - Яблонска р. МГ. **Б, М, Р.**
- H. jankae*** R. Uechtr. - Янкиева р. МГ. 20-50 см.

Cmn (с,и), *Зн*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1500 .. 2900 m. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **С**.

subsp. *macranthelophorum* Rech. f. & Zahn - Едросьцветна р. **Г** (NC,NE).

subsp. *patentiramum* Rech. f. & Zahn - Разклонена р. **Г** (NE).

subsp. *penzesii* (Kovats & Zahn ex Penzes) Greuter - Пензесова р. [*H. penzesii* Kovats & Zahn ex Penzes] **Б**, **Г** (NC).

subsp. *tschairlicum* Zahn - Чаирлийска р. **Г** (NE).

subsp. *wagneri* Zahn - Вагнерова р. **Б**, **Г** (NC,NE).

H. jurassicum Griseb. - Юрска р. **М**, **Р**, **С**.

H. kitanovii (Т. Georgiev) Vladimirov - Китанова р. **Мг**. В иглол. г. *Рд* (з). 800 .. 1200 m. [DD]. Bulg.

H. kittaniae Vladimirov - Китанова р. [*H. bifidum* subsp. *kittaniae* (Vladimirov) Greuter] **Мг**. 15-50 cm. По открити и полусенчести ск. и скал. м., изключително на вар. *Рд* (с). 800 .. 1500 m. VI-VII. [VII-VII]. Ч.К. [EN]. Bulg.

H. klisurae Urum. - Клисурска р. **Мг**. *Cmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2200 m. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

subsp. *klisurae* - Клисурска р **Б**.

subsp. *nikolae* (Zahn) Zahn - Николова р. **Б**, **С**.

subsp. *pseuderiopus* (Zahn) Greuter - Лъжливовлакнеста румянка. [*H. pseuderiopus* Zahn] *Cmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2200 m. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

H. kozhuharovii Szelag & Vladimirov - Кожухарова р. **Мг**. По трев. и скал. м. *Пн* (с). 1200 .. 2000 m. Почти застрашен [NT]. Bulg.

H. krischtimanum Mattf. & Zahn - Кришциманова р. **Мг**. 10-30 cm. *Рд* (с). 300 .. 800 m. [LC]. Balk. **Б**, **Г** (NE).

H. lachenalii Suter - Обикновена р. **Мг**. 30-90 cm. По кам. и хрл. м. *Сф*, *Вм*, *ДМ*, *Трн*, *Тхр*. 500 .. 2000 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **С**.

subsp. *acuminatum* (Jord.) Zahn - Заострена р. [*H. acuminatum* Jord.] *Cmn* (и), *Сф*, *Вм*, *Пн* (ю), *Тхр*. 500 .. 2000 m. VI-VIII. **Б**, **Р**, **С**.

subsp. *argillaceum* (Jord.) Zahn - Глинова р.

Б, **Р**, **С**.

subsp. *aurulentum* (Boreau) Zahn - Златиста р. **Б**, **Р**.

subsp. *cruentifolium* (Dahlst. & Luebeck) Zahn - Кърваволистна р. [*H. vulgatum* Fries] *Вм*, *ДМ*, *Трн*. 1000 .. 1500 m. VI-VIII. **Б**, **С**.

subsp. *fastigiatum* (Fr.) Zahn - Изравнена р. **Б**, **Р**.

H. laevigatum Froel. - Гладколистна р. [*H. knafii* (Čelak.) Juxip ex Schischk. & Bobr.] **Мг**. 20-70 cm. В гори и хрл. *Cmn* (з,с), *Сф*. 1500 .. 2200 m. VII-IX. **Б**, **Р**, **С**, **Т**.

1¹. Обв. лсч. покр. със звездовидни влс. предимно по ръба. Л. яйцевидноланцетни до продълговатоланцетни, назъб., стъблените отгоре ± голи. subsp. *knafii*

1². Обв. лсч. ± гъсто покр. с малки и отчасти с по-гъсти (с д. до 0.4-0.5 mm) жлз. влс. Л. ланц. до линейноланцетни, отдолу (горните и отгоре) покр. със звездовидни влс. subsp. *rigidum*

subsp. *knafii* Čelak. - Кнафова р. [*H. knafii* (Čelak.) Juxip ex Schischk. & Bobr.] 25-65 cm. В гори и хрл. *Cmn* (з,с), *Сф*. 1500 .. 2200 m. VII-VIII. **Б**, **Р**, **С**.

subsp. *rigidum* (Hartm.) Čelak. - Твърда р. [*H. rigidum* Hartm.] **Мг**. 20-70 cm. В хрл., по поляни. *Cmn* (з,с). 1700 .. 2200 m. VII-IX. **Б**, **С**.

H. latifolium Froelich ex Link - Широколистна р. **Мг**. 40-100 cm. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. **Б**, **С**, **Р**.

H. lazistanum Arg.-Touv. - Лазистанска румянка. **Мг**. 13-20 cm. *Cmn* (с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Cmn* (с). 1500 .. 2000 m. **Б**, **Г**, **М**, **Т**.

subsp. *leithneri* (Boiss.) Greuter - Лайтнерова р. [*H. leithneri* (Boiss.) Heldr. & Sart. ex Peter] *Cmn* (с), *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Cmn* (с). 1800 .. 2000 m. **Б**, **Г**.

subsp. *vandasii* (Freyn) S. Bräut. - Вандазиева р. [*H. vandasii* Freyn] *Рл*. 1800 .. 2000 m. **Б**, **М**.

H. leucosphyrum (Т. Georgiev & Zahn) Vladimirov - Бледнееща р. [*H. sericophyllum* subsp. *leucosphyrum* Т. Georgiev & Zahn] **Мг**. 10-25 cm. По вар. трев. и кам. м. *Пн* (с). 1800 .. 2800 m. [NT]. Bulg.

H. levicaule Jord. - Гладкостъблена р. **Мг**. 20-100 cm. В гори и хрл. *Вм*. 800 .. 1600 m. VII-IX. **Б**, **Р**.

- subsp. *erubescens* (Boreau) Greuter - Червеникава р. **Б**.
- subsp. *lepidulum* (Dahlst.) Greuter - Люспеста р. [*H. vulgatum* subsp. *lepidulum* (Stenstr. ex Dahlst.) Zahn; *H. lepidulum* Stenstr. ex Dahlst.] 1г. 20-100 cm. В гори и хрл. *Bm*. 800 .. 1600 m. VII-IX. **Б**.
- H. macrodontoides* (Zahn) Zahn - Едрозъба р. **М, С**.
- H. maculatum* Schrank subsp. *pollichiae* (Sch. Bip.) Zahn - Петниста р. Мг. 20-80 cm. *Cmn* (с). 1500 .. 2900 m. Balk. **Б, Р**.
- H. maglishensis* Vladimirov - Мъглижка р. Мг. *Cmn* (с). 1000 .. 1500 m. [DD]. Bulg.
- H. maranzae* (Murr & Zahn) Prain - Маранзова р. [*H. neoplatyphyllum* Gottschl.] Мг. **Г** (NE), **Р**.
- H. marmoreum* Pančić & Vis. - Мраморна р. Мг. 10-30 cm. *СИБ, Прб* (з), *Cmn* (и), *Зн, Bm, Слв, Рл, Срг* (з). 400 .. 1500 m. [VU]. Balk. **Б, С**.
- H. marotii* T. Georgiev & Zahn - Маротиева р. [*H. lazistanum* subsp. *marotii* (T. Georgiev & Zahn) Greuter] Мг. По вар. скал. м. *Згп, Блс, Слв*. 800 .. 2000 m. Незастрашен [LC]. Bulg.
- H. mattfeldianum* Zahn - Матфелдиева р. Мг. 10-30 cm. *Рд* (с), *Сргж*. 1000 .. 2500 m. Недостатъчно данни [DD]. Balk. **Б, Г** (NE), **М**.
- H. medschedsense* Zahn subsp. *juranomorphum* (Zahn) Zahn - Меча р. Мг. 20-50 cm. *Bm*. 1800 .. 2000 m. **Б**.
- H. megalothecum* Zahn - Едрообвивна р. Мг. 10-30 cm. **Г** (NE).
- H. murorum* C. V. Clarke - Стенна р. Мг. 20-70 cm. В гори и хрл. *Cmn* (с), *Bm, Пн, Рл, Рд* (и), ?*Cmn* (и). 1000 .. 2000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- subsp. *amaurocytum* (Dalla Torre & Sarnth.) Greuter. **Б, Г** (NC), **Р**.
- subsp. *austrorhodopeum* Zahn - Южнородопска р. **Б**.
- subsp. *brachygoniomorphum* T. Georgiev & Zahn. **Б, М, С**.
- subsp. *capilliferum* Zahn - Власинкова р. **Б**.
- subsp. *diaphanoneurum* T. Georgiev & Zahn - Прозрачножилкова р. **Б**.
- subsp. *exotericum* (Boreau) Sudre. **Б, Р**.
- subsp. *gentile* (Boreau) Sudre - Гентилова р. [*H. gentile* Jord. ex Boreau] 1г. 35-70 cm. В гори и хрл. *Cmn* (с), *Bm, Пн, Рл, Рд* (и), ?*Cmn* (и). 1000 .. 2000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **С**.
- subsp. *glandulosissimum* (Dahlst.) Zahn - Жлезичкова р. **Б**.
- subsp. *hypotomum* Urum. & Zahn. **Б**.
- subsp. *integratum* (Dahlst.) Zahn - Цялостна р. **Б**.
- subsp. *kutelanum* F. Herm. & Zahn - Кутелова р. **Б**.
- subsp. *malacodiaphanum* Lengyel & Zahn - Слабопрозрачна р. **Г** (NE).
- subsp. *mallobasis* Zahn - Снопчеста р. **Б**.
- subsp. *medianum* (Griseb.) Zahn - Средна р. **Б, Р, С**.
- subsp. *merintholepis* T. Georgiev & Zahn - Шнуролюспеста р. **Б**.
- subsp. *obesiglandulum* Zahn - Обилножлезиста р. **Б, Г** (NE).
- subsp. *oblongiforme* (Zahn) Zahn - Продълговата р. **Б**.
- subsp. *phegophilum* Zahn - Буколюбива р. Мг. **Г** (NE).
- subsp. *pleiophyllogenes* (Zahn) Zahn - Многолистна р. Мг. **Б**.
- subsp. *psilodontum* Zahn - Голозъба р. **Б, М, С**.
- subsp. *rotundatiforme* Zahn - Закръглена р. **Б, М, Р, С**.
- subsp. *semisilvaticum* (Zahn) Zahn - Полугорска р. [*H. semisilvaticum* (Zahn) Prain] 1г. *Рл*. 1000 .. 2000 m. **Б, Г** (NE), **М, Р, С**.
- subsp. *sparsum* Zahn - Разперена р. **Б**.
- subsp. *subnemoreense* (Zahn) Zahn - Крайгорска р. **Б**.
- subsp. *sylvivagum* (Boreau) Greuter. **Б**.
- subsp. *sylvularum* (Boreau) Zahn. **Б, М, Р, С**.
- H. naegelianum* Pančić - Негелова р. Мг. 10-80 cm. По вар. скал. м. и ск. сипеи. *Пн, ?Рл*. 2300 .. 2900 m. VII-VIII. [NT]. **Б, Г** (NC), **М, С**.

subsp. *ferdinandi-regis* Zahn - Цар-Фердинандова р. [*H. ferdinandi-regis* (Zahn) T. Georgiev] Пн, Рл. 2300 .. 2900 m. Bulg.

subsp. *naegelianum* - Негелова р. 30-80 cm. В гори. Пн, Рл. 2500 .. 2800 m. VII-VIII. Б, Г (NC), М. [NT].

H. neodivergens Gottschl. - Новоотделена р. [*H. divergens* Nägeli & Peter] Мг. По кам. и скал. м. Зн, Вм, Снд, Трн. 200 .. 2500 m. [LC]. Balk. Б, Г (NC).

H. neowagneri Vladimirov - Вагнерова р. Мг. По скал. м. в горната граница на гората и субалпийския пояс. Сmn (с). 1400 .. 2100 m. [NT]. Bulg.

H. nipholasium T. Georgiev & Zahn - Нифолазова р. Мг. 10-30 cm. Пн. 1000 .. 2500 m. Bulg.

H. olympicum Boiss. - Олимпийска р. Мг. 40-80 cm. Сmn, Зен, Вм, Блс, Пн (ю), Рл, Срг, Тхр. 800 .. 2000 m. Б, Г (NE,NAe,?NC).

subsp. *argyrotichum* (Freyn) Zahn - Сребристовлакнеста р. [*H. argyrotichum* Freyn] Б, Г (NE).

subsp. *olympicum* - Олимпийска р. Сmn, Зен, Вм, Блс, Пн (ю), Рл, Срг, Тхр. 800 .. 2000 m. Б, Г (NE).

subsp. *permulticeps* Jasiewicz & Pawł. - Многоглавеста р. Рд (с). Б, Г (NE).

subsp. *pseudocrinitum* Zahn - Лъжекосмата р. Б.

subsp. *subcrinitum* Zahn - Почтикосмата р. Б.

H. ossaeum Zahn - Твърдолистна р. Мг. Срг, Тхр. 900 .. 2500 m. Недостатъчно данни [DD]. Balk. Б, Г.

H. oxyodon Fr. - Острозъба р. Мг. 10-35 cm. ?Сmn (с). 1500 .. 2900 m. ?Б, С.

H. pannosum Boiss. - Едровлакнеста румянка. Мг. 10-50 cm. По кам. м. Сmn (з,с), Зн, Блс, Пн, Рд. 1800 .. 2800. VII-IX. [LC]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.

subsp. *friwaldii* (Rechb. f.) Freyn - Фривалдиева р. Б, Г (NC,NE), С.

subsp. *mokragorae* Nägeli & Peter – Мокрогорска р. Б, С.

subsp. *pannosum* - Едровлакнеста р. Б, Г (NC,NE), М, С.

subsp. *parnasidis* Zahn - Парнаска р. Б, Г (NE).

subsp. *taygeteum* (Boiss. & Heldr.) Greuter - Тайгетска р. Б, Г (NE), М, С

subsp. *trojanum* Zahn - Троянска р. Б, С.

H. peristericum Zahn - Перистерска румянка. Мг. 10-30 cm. Б, Г, М.

H. petrovae Vladimirov & Szelag - Петрова р. Мг. 20-60 cm. Пн (с), Рд (с). 300 .. 2200 m. VII-X. [VIII-XI]. [LC]. Balk. Б, Г (NE,NAe).

H. piliferum Hoppe - Влакноносна р. Мг. 5-40 cm. М, Р, С.

H. pirinicola T. Georgiev & Zahn - Пиринска румянка. Мг. 10-30 cm. Пн. 0 .. 2000 m. Bulg. Б, Г (NE).

subsp. *pirinicola* - Пиринска р. Пн. 0 .. 2000 m. Б.

subsp. *stefanoffii* T. Georgiev & Zahn - Стефанова р. Пн. 0 .. 2000 m. Б.

H. praecurrens Vuk. - Бягаша р. Мг. Прб Снд, Блс, Срг, Рд. 1000 .. 2000 m. Б, М, Р, С.

subsp. *odorans* (Borbás) Murr & Zahn - Миризлива р. Б, Р.

subsp. *praecurrens* - Бягаша р. Б, Р, С.

subsp. *pseudowolffii* Zahn - Лъжевулфова р. Б.

subsp. *subserratifolium* (Zahn) Zahn - Полуназъбенолистна р. Б, М, Р.

H. prenanthoides Vill. subsp. *bupleurifolium* (Tausch) Zahn. - Уроколистна румянка. [*H. bupleurifolium* Tausch] Мг. 30-120 cm. По лив. и пас. Сmn (с). 1500 .. 2000 m. VII-VIII. Б, Г, Р, С.

H. pseudobifidum Schur - Лъжедвуделна р. [*H. trebevicianum* K. Malý] Мг. Сmn (и), Рл, Рд. 1800 .. 2000 m. Б, М, Р, С.

subsp. *bifidiflorum* (Degen & Zahn) Zahn - Двуделноцветна р. Б, Р, С.

subsp. *epiprasinum* (Zahn) Zahn - Епипразиева р. Б, Р, С.

subsp. *obliquifidum* (Rohlena & Zahn) Zahn -

Косодвуделна р. **Б, Р, С.**

subsp. *stenolepioides* (Zahn) Zahn -
Теснолюспеста р. **Б, С.**

subsp. *subpleiophyllum* (Zahn) Zahn. **Б, Р, С.**

subsp. *trebevicianum* (K. Malý) Zahn -
Требевичка р. **Б, Р.**

H. pseudosparsum Zahn - Разсеяновлакнеста р.
[*H. muricellum* auct. bulg.] Мг. *Рд* (з). 1500 ..
2200 м. **Б.**

H. pyrgosense Rech. f. & Zahn - Пиргосова р.
Мг. **Г** (NC,NE).

H. racemosum Waldst. & Kit. - Гроздовидна р.
Мг. 20-100 см. В гори и хрл. *Чм* (с), *СИБ*,
Прб, *Смн*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*,
Рд, *Срж*. 800 .. 2000 м. VI-IX. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Зрелите пл. светли - възсиви, жълти,
светлокафяви. 2

1². Зрелите пл. тъмни - черни, тъмнокафяви. . 4

2¹. Обв. с диам. 12-16 mm, гъсто жлз. и с
разпръснати къси, прости влс. Ст. покр. с
гъсти, д. бели влс. Л. широкояйцевидни до
яйцевидноланцетни, отдолу гъсто, а по ср. ж. и
држ. рехавовлакнести. subsp. *crinitum*

2². Обв. с диам. 9-12 mm, ± гъсто жлз. и с
разпръснати прости влс., рядко почти гола. Л.
с др. тип овласяване. 3

3¹. Долните л. отведнъж стеснени в држ. и
сближени в лъжлива розетка в долната част на
ст. subsp. *italicum*

3². Долните л. постепенно стеснени в неясни
држ. и не са сближени в лъжлива розетка...
..... subsp. *barbatum*

4¹. Долните л. продълг. ланц., постепенно
стеснени в држ. и сближени в лъжлива розетка
в долната част на ст., горните
яйцевидноланцетни, в осн. закръглени, прис. ...
..... subsp. *moesiacum*

4². Долните л. не са сближени в розетка. ...
..... subsp. *racemosum*

subsp. *alimatifolium* (Posp.) Zahn -
Лаваницелистна р. **Г** (NE), **С.**

subsp. *anisophyllum* (Boiss.) Zahn - Разнолистна
р. **Б.**

subsp. *barbatum* Zahn - Брадата р. [*H. barbatum*
Tausch] 20-45 cm. В гори и хрл. *Смн* (с). 1500 ..
2000 м. VII-VIII. **Б, Г, Р, С.**

subsp. *crinitiforme* Zahn -

Дълговлакнестовидна р. **Б, Г** (NE), **С.**

subsp. *crinitum* (Sm.) Rouy - Дълговлакнеста р.
[*H. crinitum* Sibth. & Sm., nom. amb.] 30-80 cm.
В гори. *Прб*, *Смн* (и), *Рл*, *Рд* (з,с). 800 .. 2000 м.
VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

subsp. *eripopus* (Boiss. & Heldr.) Zahn - Вълнеста
р. **Г** (NC,NE), **М, С.**

subsp. *italicum* (Fr.) Zahn - Италианска
румянка. [*H. italicum* Fr.] 20-80 cm. *Смн* (с),
Вм, *Рд* (з). 500 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **М,**
С.

subsp. *moesiacum* Zahn - Мизийска р. [*H.*
moesiacum (A. Kern. & Uechtr. ex Zahn) Sell &
West.] 30-60 cm. *Рд* (з). 1500 .. 1900 м. VII-VIII.
Б, Р, С, Т.

subsp. *racemosum* - Гроздовидна р. 60-100 cm.
СИБ, *Прб*, *Смн*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*,
Срг, *Рд*, *Срж*. 1000 .. 2000 м. VI-VIII. **Б,**
Г (NC), **М, Р, С, Т.**

subsp. *stiriicum* (Willk.) Zahn - Стирийска р. **Б,**
Р.

H. racolympicum Gottschl. & Dunkel -
Междинна р. Мг. 20-70 cm. **Г** (NE).

H. rechingerorum Zahn - Рехингерова р.
Мг. **Г** (NE).

H. retyezatense Degen & Zahn - Ретишка р.
Мг. 20-50 cm. *Смн* (з,с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Срг*. 1000
.. 2000 м. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

subsp. *chloribifidum* F. Herm. & Zahn -
Зеленодвуделна р. **Б.**

subsp. *ilicianum* Zahn - Илицианска р. **Б.**

subsp. *retyezatense* - Ретишка р. **Б, Р, С.**

subsp. *sparsifidum* Degen & Zahn -
Неравномерноизрязана р. **Б.**

subsp. *subatratiforme* Nejeff & Zahn -
Почерняваща р. **Б.**

subsp. *urumoffianum* Zahn - Урумова р. **Б.**

subsp. *xanthoglaucum* Zahn - Жълтосива р. **Б.**

H. robustum Fr. subsp. *syrmiense* (Degen &
Zahn) Gottschl. - Мощна р. Мг. 40-120 cm. **Б,**
Р, С.

H. sabaudolympicum Gottschl. & Dunkel -
Савойско-олмпийска р. Мг. 60-125 cm.
Г (NE).

H. sabaudum L. - Сабаудска р. 1г. 30-100 см. ЧМ (с), Прб, Сmn, Вm, Зgn, Слв, Пn, Рл, Рд. 300 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

1¹. Ср. л. нестеснени в осн. subsp. *vagum*
1². Ср. л. стеснени в осн. subsp. *virgultorum*

subsp. *eminens* (Sudre) Zahn - Изявена р. **Б, Р.**

subsp. *occitanicum* (Jord.) Zahn - Окситанска р. **Б.**

subsp. *rigidicaule* (Sudre) Zahn - Твърдостъблена р. **Б, Р.**

subsp. *sabaudum* - Сабаудска р. **Г** (NC,NE), **Р, С.**

subsp. *scabiosum* (Sudre) Zahn - Самогризкова р. **Б.**

subsp. *vagum* Zahn - Разперена р. [*H. vagum* Jord.] 50-100 см. Сmn, Вm, Зgn, Слв, Пn, Рл, Рд. 1500 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, Р, С, Т.**

subsp. *virgultorum* (Jord.) Zahn - Храсталачна р. [*H. virgultorum* Jord.] 30-100 см. В гори и хрл. ЧМ (с), Прб, Сmn (с). 300 .. 1000 м VI-VIII. **Б, Р, С.**

H. sartorianum Boiss. & Heldr. - Сарторианова р. Мг. 10-30 см. Блс. 1900 .. 2000 м. **Б, Г** (NE).

H. scardicum Bornm. & Zahn - Шарпланинска р. Мг. 10-30 см. Пn, Рл, Рд (с,и). 1000 .. 2500 м. Balk. **Б, Г** (NE,?NC), **М, С.**

subsp. *hypopannosum* T. Georgiev & Zahn - Рунтава р. **Б.**

subsp. *lachnoneuron* T. Georgiev & Zahn - Влакнестожилкова р. **Б.**

H. schmidtii Tausch - Шмитова р. [*H. pallidum* subsp. *schmidtii* (Tausch) Zahn] Мг. 20-50 см. По скал. м. Сmn (с), Вm, Зgn, Рл. 2000 .. 2500 м. V-VIII. **Б, Г** (NC), **Р, С.**

subsp. *cyaneum* (Arv.-Touv.) Zahn - Синя р. **Б.**

subsp. *dinglerianum* (Zahn) Greuter - Динглерова р. **Б.**

subsp. *lasiophyllum* (W. D. J. Koch) O. Bolos & Vigo - Косматолитна р. **Б, Р, С.**

subsp. *odontotrichum* (Freyn) Greuter - Зъбесточетинкова р. **Б.**

subsp. *schmidtii* - Шмитова р. **Б, Р.**

subsp. *subrupicola* Zahn - Скална р. **Б.**

subsp. *vranjanum* (Zahn) Greuter - Вранйева р. **Б, М, С.**

H. sericophylloides (Hayek) Vladimirov - Коприненолистоподобна р. [*H. sericophyllum* subsp. *sericophylloides* Hayek] Мг. 10-25 см. По трев. и кам. м. Пn (с). 1700 .. 2600 м. Почти застрашен [NT]. **Б, Г, М.**

H. sericophyllum Nejeff & Zahn - Копринолистна р. Мг. 10-25 см. Сmn (с), Пn, Рл. 1500 .. 2900 м. [NT]. **Б, Г** (NE,NAe), **М, С.**

H. sparsum Friv. - Разсеяна р. Мг. 15-30 см. По поляни в планините. Сmn, Вm, Зgn, Пn, Рл, Срз, Рд (з,с). 1400 .. 2800 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

1¹. Кшн. с повече от 10 ез. цв. Р. без приосн. л. или приосн. л. ± изсъхнали по време на цъфтежа. Ст. л. 5-8, закръглени в осн. и ± обхващат ст. Обв. лсч. почти голи.

..... subsp. *grisebachii*

1². Кшн. с до 10 ез. цв., в пъпките наведени, или с повече ез. цв., но тогава приосн. л. се запазват зелени при цъфтежа.

2¹ subsp. *schultzianum*

2² subsp. *sparsum*

2³ subsp. *wernerii*

subsp. *acropolianthelum* Rech. f. & Zahn - Връхномногоцветна р. **Г** (NE).

subsp. *campanelliforme* Zahn - Камбанковидна р. **Б.**

subsp. *cholomonense* Gottschl. & Melikoki. **Г** (NE).

subsp. *georgieffii* Zahn - Георгиева р. **Б.**

subsp. *grisebachii* (A. Kern.) Zahn - Гризебахова румянка. [*H. grisebachii* A. Kern.] 20-100 см. В гори и хрл. Рд (з,с). 800 .. 2000 м. VI-VIII.

subsp. *kitanovii* T. Georgiev - Китанова р. **Б.**

subsp. *macedonicum* (Boiss. & Orph.) Zahn - Македонска р. [*H. macedonicum* Boiss. & Orph. ex Boiss. & Orph.] **Г** (NC,NE), **С.**

subsp. *maricae* Zahn - Маришка р. Bulg. **Б.**

subsp. *melanotephrodes* Zahn - Чернопепелява р. **Б.**

subsp. *neiceffianum* (Degen & Zahn) Zahn - Нейчева р. **Б.**

subsp. *naegelianiforme* O. Behr & al. - Негелианова р. **Г** (NC), **М, С.**

subsp. *nikolovii* (Urum. & Zahn) Zahn - Николова р. **Б**.

subsp. *paniculatissimum* (Zahn) Zahn - Метличеста р. **Б, Г** (NE).

subsp. *peninsulare* (Zahn) Zahn - Полуостровна р. **Б, М, С**.

subsp. *pilosifrons* Zahn - Косматолистна р. **Б, С**.

subsp. *pseudolympicum* (Rech. f. & Zahn) Gottschl. & Dunkel - Лъжеолимпийска р. **Г** (NE).

subsp. *pseudosparsiflorum* (Zahn) Zahn - Лъжерядкоцветна р. **Б**.

subsp. *schultzianum* (Pančić & Vis.) Zahn - Шулцова р. [*H. schultzianum* Pančić & Vis.] Г. *Cmn* (з,с), *Bm*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). Balk. **Б, Г** (NC,NE), **С**.

subsp. *secundum* (Freyn) Zahn - Вторична р. **Б**.

subsp. *sparsiceps* (Zahn) Zahn. **Б**.

subsp. *sparsum* - Разсеяна р. 15-30 см. По поляни в планините. *Cmn*, *Bm*, *Зпн*, *Пн* (с), *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 2000 .. 2800 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **С**.

subsp. *staraeplaninae* Zahn - Старопланинска р. **Б**.

subsp. *subnitens* (Zahn) Greuter - Лекоблестяща р. **Б**.

subsp. *subsparsicinum* (Zahn) Zahn - Разсеяновлакнеста р. **Б**.

subsp. *subsparsiflorum* (Degen & Zahn) Zahn - Почтиразсеяноцветна р. **Б, С**.

subsp. *subvillosum* (Freyn) Greuter - Лекорошава р. **Б, С**.

subsp. *vestiticeps* (Zahn) Zahn - Покрита р. **Б**.

subsp. *weneri* (Szelag) Greuter - Вернерова р. [*H. weneri* Szelag] 15-30 см. По поляни в планините. *Рд* (с). 1400 .. 1500 м. VI-IX. Balk. **Б, Г** (NC,NE).

H. stuposiforme T. Georgiev - Кълчищовидна р. Мг. **Б**.

H. subnitens Zahn - Блестяща р. **Г** (NE).

H. subpannosum (Paw&Istrok.) Greuter - Велинградска р. Мг. По скал. м. и в разсветлени горски участъци. *Рд* (з). 700-900 м. [DD]. Bulg.

H. suchodolicum (F. Herm. & Zahn) Vladimirov - Суходолска р. [*H. jankaе* subsp. *suchodolicum* (F. Herm. & Zahn) Zahn] Мг. По стръмни склонове в иглолистните гори. *Пн* (с). 1500 .. 1500 м. [DD]. Bulg.

H. thapsiformoides K. Malý - Тапсиформена р. Мг. 10-30 см. **Г** (NC,NE), **С**.

H. tommasinianum K. Malý - Томасианова р. [*H. tommasinii* Rchb. f.] Мг. *Bm*, *Зпн*. 0 .. 1500 м. Balk. **Б, Г** (NC), **М, С**.

H. transiens (Freyn) Freyn - Преходна р. Мг. *Блс*. 1800 .. 1800 м. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

subsp. *acrocymum* (Zahn) Greuter - Връхноциместа р. **Б**.

subsp. *asterocymum* (Urum. & Zahn) Greuter - Звездноцимова р. **Б**.

subsp. *balakderense* (T. Georgiev & Zahn) Greuter. **Б**.

subsp. *brandisianum* (Prain) Greuter - Брандзова р. **Б**.

subsp. *calomeres* (Urum. & Zahn) Greuter - Красива р. **Б**.

subsp. *cinereisquamum* (Nejceff & Zahn) Greuter - Сиволюспеста р. **Б**.

subsp. *erythrocarpum* (Peter) Greuter - Червеноплодна р. *Блс*. 1800 .. 1800 м. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

subsp. *hypopoliocranum* (T. Georgiev & Zahn) Greuter. **Б**.

subsp. *incomptum* (Nejceff & Zahn) Greuter - Незначителна р. **Б**.

subsp. *leptobrachiopsis* (Zahn) Greuter. **Б**.

subsp. *liberatidens* (T. Georgiev & Zahn) Greuter - Свободнозъба р. **Б**.

subsp. *mallopodoides* (Zahn) Greuter. **Б**.

subsp. *melanocarpum* (Zahn) Greuter - Черноплодна р. **Б**.

subsp. *microtricholepium* (T. Georgiev & Zahn) Greuter - Дребновлакнолюспеста р. **Б**.

subsp. *orthomeres* (Urum. & Zahn) Greuter - Правомерна р. **Б**.

subsp. *petrohanicum* (Urum. & Zahn) Greuter - Петроханска р. **Б**.

subsp. *pollichiotropium* (T. Georgiev & Zahn) Greuter. **Б**.

subsp. *pusnadenium* (Degen & Zahn) Greuter - Гъстолистна р. **Б, Р**.

subsp. *stibrnyanum* (T. Georgiev & Zahn) Greuter - Стрибрнова р. **Б**.

subsp. *transiens* - Преходна р. **Б, С**.

subsp. *xanthodermum* (Zahn) Greuter - Жълтокожа р. **Б**.

H. transylvanicum Heuff. - Кръглолистна румянка. [*H. rotundatum* Kit. ex Schult.] Мг. 30-100 cm. В букови и иглол. г., по сенч. м. *Сmn* (з), *Пн*. 1100 .. 2000 m. VII-VIII. [LC]. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С**.

H. triadanum Zahn - Триаданова р. Мг. 10-30 cm. **Г** (NE).

H. tschamkorijense Zahn - Чамкорийска р. Мг. *Сmn* (с), *Вм*, *Рл*, *Рд*. 500 .. 2000 m.

H. turbinellum Zahn. Мг. 10-30 cm. **Г** (NE).

H. umbellatum L. - Сенниковидна р. Мг. 10-100 cm. В хрл. и край гори. *Сmn*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 1500 .. 2000 m. VII-X. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

subsp. *brevifolioides* Zahn - Късолистовидна р. **Б, Г** (NC), **Р, С**.

subsp. *umbellatum* - Сенниковидна р. **Б, С, Т**.

H. umbrosum Jord. *pseudofastigiatum* (Degen & Zahn) Zahn - Сенчеста р. Мг. 30-70 cm. **Б, М, Р**.

H. umbrolympicum Gottschl. & Dunkel - Сенчестоолимпийска р. Мг. 30-70 cm. **Г** (NE).

H. urumoffii Nejceff & Zahn - Урумова р. Мг. *Сmn* (с). 1000 .. 2900 m. Bulg.

H. vasconicum Jord. ex Martrin-Donos subsp. *laureolum* (Arg.-Touv.) Greuter - Дафинолистна р. [*H. laurinum* Arg.-Touv.] 1г. *Сmn* (с), *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рд* (с). 1500 .. 2000 m. **Б, Р, С**.

H. villosum Jacq. - Вълнеста р. Мг. 10-40 cm. По високопланински трев. и скал. м. на вар. терен. *Сmn* (с), *Рл*. 1500 .. 2800 m. VI-VII. [VIII-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г, М, Р, С**.

H. virosum Pall. - Отровна р. Мг. 50-150 cm.

По трев. м., разредени хрл. и покрайнини на гори в равнинния и нископланинския пояс. *СИБ*, *Др*, ?*Прб*, ?*Сmn* (с,и), *Сф*, *Вм*. 0 .. 600 m. VII-VIII. [IX-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Р, С**.

H. waldsteinii Tausch subsp. *ferdinandicoburgii* (J. Wagner & Zahn) Greuter - Царфердинандова р. [*H. ferdinandicoburgii* J. Wagner & Zahn] Мг. 25-50 cm. **Г** (NC), **М, С**.

H. wolffii Zahn - Волfoва р. Мг. *Сmn* (с). **Б**.

H. xanthicum Gottschl. & Dunkel - Ксантийска р. Мг. 30-70 cm. **Г** (NE).

Род *Hypochoeris* L.

Свиняк

[*Hypochoeris* L.]

1¹. Периферните пл. 5.5-6 mm, без или с хвр. от ресничести люспици с д. 0.15 mm.

..... ***H. cretensis***

1². Всичките пл. с хвр. от влс. по-д. от 3 mm.

..... **2**

2¹. Хвр. от 1 ред пер. влс. Ст. в горната част и обв. лсч. влакнести. Хвр. от 1 ред влс. 6-11 mm. Плсем. 9.5-17 × 0.6-0.7 mm. . ***H. maculata***

2². Хвр. от 2 реда влс., вътр. по-д. и пер. Ст. в горната част голо. Хвр. с 2 реда влс., външ. 3-6 mm, вътр. 9-15 mm. **3**

3¹. Л. ± голи. Кшн. с диам. под 15 mm. Обв. лсч. д. колкото ез. цв. Вътр. пл. с носче; 4-6 × 0.8-0.9 mm. Външ. пл. без носче; 7-10 × 0.7-0.9 mm. Хвр. 2 пъти по-д. от плода.

..... ***H. glabra***

3². Л. ± овласени. Кшн. с диам. над 15 mm. Обв. лсч. по-к. от ез. цв. Всичките пл. с носче; 5-17 × 0.5-0.6 mm. ***H. radicata***

H. achyrophorus L. 1г. 7-40 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

H. cretensis (L.) Vory & Chaub. - Критски с. Мг. 10-70 cm. По сухи трев. м. *Сmd* (ю), *Рд* (и). 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С**.

H. glabra L. - Гол с. 1г. 1-40 cm. По сухи кам. и хрл. м. *Чм* (с), *Др*, *Сmn* (и), *Згн*, *Сmd*, *Пн* (ю), *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

H. maculata L. - Петнист с. Мг. 15-90 cm. По лив. и поляни. *Сmn*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 1500 .. 2500 m. V-IX. **Б**,

Г (NC,NE), М, Р, С.

H. radicata L. - Коренест с. Мг. 20-60 см. По сухи трев. м. и лив. СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зп, Вп, Зп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пп, Рл, Срг, Рд, Трп, Тхр, Сргж. 500 .. 2000 м. V-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч.

H. uniflora Vill. - Едноцветен с. Мг. 10-60 см. Р, С.

Род **Lactuca** L.

Салата; Маруля

[*Cephalorrhynchus* Boiss.; *Cicerbita* Wallr.; *Mycelis* Cass.; *Stiptorhamphus* Vge.]

1¹. Плсем. несплесната, 6-8 mm, с 5-15 ребра и носче с д. 1/2-1/3 от плодната част.
1². Плсем. ясно сплесната. 2
2¹. Плсем. без носче. Цв. сини. 3
2². Плсем. с носче. Цв. жълти, белезникави или сини. 5
3¹. Ст. жлз. в горната част. Плсем. 4.5-5.5 × 1.1-1.3 mm, с 2 пъти по-д. от нея бяла хвр. *L. alpina*
3². Ст. голо. 4
4¹. Ср. ж. тяснокрилата. Пл. в сечение триъгълен, нестеснен към върха. .. *L. panicii*
4². Ср. ж. между дяловете на л. широко крилата. Пл. сплескан, стеснен към върха. *L. plumieri*
5¹. Хвр. с 2 нееднакви реда влс. 6
5². Хвр. с 2 еднакви реда влс. 7
6¹. Коренът ненадебелен. Обв. лсч. в 2 реда, външ. по-малки и огънати. Ез. цв. об. 5. Пл. 3.5-4 × 0.8-1 mm, с двойно по-к. от сем. част носче. *L. muralis*
6². Коренът грудесто надебелен. Обв. лсч. в няколко реда, външ. неясно различими от вътр. Ез. цв. повече от 5. Плсем. 6-15 mm с носче 1.5-3 пъти по-д. от сем. част. *L. tuberosa*
7¹. Цв. сини или лилави. 8
7². Цв. жълти. 9
8¹. Пл. 6.5-8.5 × 1.8-2.2 mm, черен. Носчето 10-14 mm, равно на сем. част. Хвр. бяла, д. колкото плсем. *L. perennis*
8². Пл. 4.5-6.5 × 0.9-1.1 mm, жълт или тъмнокафяв. Носчето 2-3 пъти по-к. от сем. част. Хвр. бяла, 2 пъти по-д. от плсем. *L. tatarica*
9¹. Носчето на плода по-светло от сем. част. 10
9². Носчето и сем. част на плода еднакво

обагрене. 13
10¹. Кшн. събрани в клас. Ст. л. лин. или линейноланцетни, целокр., стреловидни в осн. Пл. 2.7-3.3 × 0.9-1.1 mm, с 5 mm носче. Хвъчилката бяла, равна или по-д. от плсем. *L. saligna*
10². Кшн. събрани в метл. или щит. Л. с др. ф. 11
11¹. Л. назъб. или плитко изрязани, гладки по ръба и ср. ж. отдолу. Пл. 4-4.6 × 1.3-1.5 mm, с 6-8 mm носче. Хвр. по-д. от плсем. .. *L. sativa*
11². Л. (долните) пер. изрязани, четинесто бодливи по ръба и ср. ж. отдолу. Хвр. с д. равна на плсем. или по-д. 12
12¹. Ст. бледо зелено, рядко внено-червено към осн., белезникаво в зрялост. Л. с белезникави средни ж. Ст. л. плоски. Псцв. стреловидни, с разперени ушички. Отворените кшн. с диам. 8-10 mm. Плсем. 2.8-4.2 × 0.8-1.3 mm, маслиново-сива, слабо крилата, най-ш над ср. с ясно видими безцветни прости четинки към върха. Носчето 6-8 mm. Млечният сок с миризма на градинска салата. *L. serriola*
12². Отворените кшн. с диам. (14-)17-20 mm. Ст. обикновено червеникаво-кестеняво, особено към осн.; в късна зрялост кафяво. Л. с червеникаво-кестеняви средни ж. Ст. л. не са плоски. Псцв. стъблообхващащи, с доближени ушички. Плсем. 3.6-4.8(-5.2) × 1.3-1.6(-1.7) mm, червена до тъмно кестенява, след изсъхване черна, ясно крилата, най-ш в ср., с по няколко тъмни длан. четинки към върха. Носчето 5-7 mm. Млечният сок с миризма на сънотворен мак. *L. virosa*
13¹. Плсем. 7-15 × 1.1-1.3 mm, черна, с носче равно или малко по-к. от сем. част; с ± равна на нея бяла груба хвр. Л. низбягват на 1-3 cm по ст. Кшн. об. с 5 цв. *L. viminea*
13². Плсем. с д. 0.7-0.8 mm, черна или кафява, с носче 2-4 пъти по-к. от сем. част. 14
14¹. Ст. жлезисто-влакнесто в долната част. Вр. дял на л. по-голям от стр. Плсем. кафява. Носчето 4-5 пъти по-к. от сем. част. *L. aurea*
14². Ст. голо или само с нежлезисти влс. в долната част. Хвр. бяла. 15
15¹. Ст. паяжиновидно влакнесто в долната част. Кшн. с 5 ез. цв. Плсем. 8-10.5 mm, жълтеникаво-кафява. Носчето до 2 пъти по-к. от сем. част. *L. acanthifolia*

15². Ст. голо или с разредени влс. в долната част. Вр. дял на л. по-малък от стр. Кшн. с повече от 5 ез. цв. Плсем. 5.5-6.5 × 1.5-1.7 mm, черна. Носчето 3 пъти по-к. от сем. част. *L. quercina*

L. acanthifolia (Willd.) Boiss. - Бодлива с. [*Scariola acanthifolia* (Willd.) Sojak] Мг. 30-150 cm. **Г** (NAe), **Т**.

L. alpina (L.) A. Gray - Алпийски млечник. [*Cicerbita alpina* (L.) Wallr.] Мг. 50-250 cm. По вл. сенч. м. и край потоци. *Смн* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2000 m. VI-IX. **Б**, **Г** (NE), **М**, **Р**, **С**.

L. aurea (Sch. Bip. ex Vis. & Pančić) Stebbins - Златиста с. [*Mulgedium sonchifolium* Vis. & Pančić] Мг. 40-80 cm. По кам. м., в гори. *Смн* (з,с), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Пн* (с), *Рд* (и), *Срж*. 200 .. 1000 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

L. hispida DC. - Жлезиста с. [*Cephalorrhynchus tuberosus* (Stev.) Schchian, nom. illeg.] 2г. 30-90 cm. По сухи кам. вар. м. *СИБ*, *Смн* (с,и), *Смд*, *Рд* (с,и), *Тхр*. 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**.

L. muralis (L.) Gaertn. - Стенна с. [*Mycelis muralis* (L.) Dumort.] Мг. 20-100 cm. По вл. сенч. м. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**.

L. panicii (Vis.) N. Kilian & Greuter - Панчичева с. [*Cicerbita panicii* (Vis.) P. Beauv.] Мг. 50-140 cm. По вл. сенч. и крайпоточни м. в иглолистния пояс. *Рл*. 1000 .. 2000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. Balk. **Б**, **Г**, **М**, **С**.

L. perennis L. - Многогодишна с. Мг. 20-80 cm. По сухи кам. м. *СИБ*, *Прб*, *Смн* (и), *Сф*, *Зн*, *Пн*, *Срг* (з), *Рд*. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б**, **Г** (NC), **М**, **Р**, **С**.

L. plumieri (L.) Gren. & Godr. - Крилатолистен млечник. [*Cicerbita plumieri* (L.) Kirschl.] Мг. 60-130 cm. По вл. сенч. и крайпоточни м. в иглолистния пояс. *Вм*, *Рл*. 1000 .. 2000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. **Б**, **М**.

L. quercina L. - Дъбова с. [*L. chaixii* Vill.] Мг. 30-160 cm. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 2900 m. VI-IX. **Б**, **М**, **Р**, **С**.

L. saligna L. - Сенколюбива с. 1г./2г. 30-120

cm. По пуст. трев. м., край пътища. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

L. sativa L. - Посевна с.; Маруля. 1г./2г. 30-100 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1200 m. V-VII. Пр.: Египет. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Хрн*.

L. serriola L. - Компасна с. 1г./2г. 25-180 cm. По трев., хрл. м. и край пътища. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Плв.*, *Леч.*, *Хрн.*, *Фур*.

L. tatarica (L.) C. A. Mey. - Татарска с. Мг. 20-80 cm. Песъчливи и чакълести морски брегове. *Чм*. 0 .. 200 m. VII-IX. [VI-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Р**, **Т**.

L. tuberosa Jacq. - Грудкова с. [*L. cretica* Desf.; *S. tuberosus* (Jacq.) Grossh.]; 2г./Мг. 10-75 cm. По сухи вар. кам. и трев. м. *Чм*, *Смн* (с,и), *Смд*, *Пн* (ю), *Срг* (и), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

L. viminea (L.) J. & C. Presl - Пръстена с. 2г./Мг. 40-130 cm. По сухи кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

L. virosa L. - Отровна с. 1г./Мг., до 200 cm. **Г** (NC,NE), **М**, **Р**.

Род *Lapsana* L.

Сгърбун

L. communis L. - Обикновен с. 1г. 10-130 cm. В гори, хрл. и буренл. м. *ЦБ*. 1500 .. 2000 m. VI-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

Род *Leontodon* L.

Жълтица

1¹. Външ. пл. частично затворени от обв. лсч. на кшн., с коронка от ципести люспици, д. до 0.5 mm. Вътр. плсем. с хвр. от влс. 2

1². Външ. пл. не затворени от обв. лсч. на кшн., с хвр. от влс. с д. над 5 mm. Кшн. с размери 10-25 × 6-14 mm. Обв. лсч. без тъмен ципест ръб. 3

2¹. Р. без грудки. Кшн. с размери 7-11 × 4-9 mm. Обв. лсч. с тъмнокафяв до чернеещ ципест ръб. Кр. цв. със сивкаво-виолетова надл. ивица отвън *L. saxatilis*

2². Р. с тънки грудки. Лсч. на инволукрума голи или четинести по ср. ръб. Кр. цв. с надл. зеленикава ивица отвън. Плсем. 3-7 mm. *L. tuberosus*

3¹. Л. влакнести. Ст. удебелени във върха, с 2-

8 псцв. Обв. лсч. в 4-5 реда, равномерно застъпващи се, постепенно увеличаващи размера си отвън навътре; поне най-външ. заедно с горните стъблени псцв. с твърди разкл. бели влс. по ръба. Пл. 7-12 × 0.8-1 mm, с хвр. със същата д. *L. crispus* 3². Л. голи до влакнести. Ст. неясно удебелени към вр., с 1-2 (3) псцв. Обв. лсч. в 3-4 реда, неравномерно застъпващи се, вътр. ок. два пъти по-д. от ср., всички с ципест гол ръб. Пл. 5-8 × 0.6-0.8 mm, с равна или по-д. хвр. *L. hispidus*

L. biscutellifolius Heldr. ex Boiss. - Бискутелолистна ж. [*L. asper* (Waldst. & Kit.) Poir.] Мг. 4-40 cm. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

L. crispus Vill. - Гребенеста ж. Мг. 7-40 cm. По сухи кам. м. ЦБ. 0 .. 2800 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

L. hispidus L. - Четинеста ж. Мг. 5-70 cm. По вл. лив. и пас. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

1¹. Голо р. subsp. *hastilis*

1². Овласено р. subsp. *hispidus*

subsp. *hastilis* (L.) Corb. - Дунавска ж. [*L. danubialis* Jacq.; *L. hispidus* subsp. *danubialis* (Jacq.) Simonk.] 15-70 cm. По високопланински вл. лив. ЦБ. 1000 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Р, С**.

subsp. *hispidus* - Четинеста ж. 10-60 cm. По вл. лив. и пас. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

L. saxatilis Lam. - Скална ж. Мг. 5-20 cm. Край коларски пътища и в участъци с по-разредена тревиста растителност в сенокосни лив. и пас. Прб, Стн (з,с), Сф. 400 .. 800 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т**. Ч.К. [EN].

L. tuberosus L. - Грудеста ж. Мг. 7-35 cm. По пас. и трев. м. край хрл. и в разредени дъбови гори. Чм (ю), Рд (и), Срж. 0 .. 80 m. V-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

Род *Picris* L.

Горчивче

1¹. Периферните пл. с хвр. от къси, грапави, вътр. - от по-д., пер. влс. *P. altissima*

1². Всичките пл. с хвр. от еднакви влс. 2

2¹. Држ. на кшн. не надбеляват. Пл. слабо

извит с надл. ребра; 3-4 × 1-1.2 mm, с хвр. 5.5-6.5 mm. *P. hieracioides* 2². Држ. на кшн. рязко стеснени на върха, но след цъфтеж надбеляват под стеснението. Пл. 4-6 mm, с хвр. 7-8 mm. *P. pauciflora*

P. altissima Delile - Високо г. 1г. 8-90 cm. По трев. м. и плевел в посеви. Чм (ю), Рд (и), Трн. 0 .. 500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

P. hieracioides L. - Рунянковидно г. 1г./2г./Мг. 15-120 cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 300 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т**.

1¹. Ст. в горната част голо. Обв. на сцв. ± черна.

..... subsp. *umbellata*

1². Ст. в горната част с влс. Обв. на сцв. зелена.

..... 2

2¹. Обв. лсч. с влс. subsp. *hieracioides*

2². Обв. лсч. голи. subsp. *spinulosa*

subsp. *hieracioides* - Рунянковидно г. ЦБ. 300 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

subsp. *spinulosa* (Bert. ex Guss.) Arcang. - Бодливо г. ЦБ. 300 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р**.

subsp. *umbellata* (Schrank) Ces. - Сенниковидно г. [*P. hieracioides* subsp. *villarsii* (Jord.) Nym.] Мг. 40-100 cm. По трев. и хрл. м. Стн (с), Рл. 300 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Р, С**.

P. pauciflora Willd. - Дребноцветно г. 1г. 10-50 cm. По сухи кам. м. Чм, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,Ne), **М, Т**.

Род *Pilosella* Hill

Солешник; Миши уши

[*Hieracium* subgen. *Pilosella* (Hill) S. F. Gray]

1¹. Приосн. (розеткови) л. плътно покр. отдолу със звездовидни влс. Ст. с 1 кошничка на върха, без л., рядко с 1-2 люсповидни лсч.

..... 2

1². Приосн. л. без или с разпръснати звездовидни влс. Ст. с повече, рядко с 1 кошничка на върха. 4

2¹. Обв. лсч. гъсто покр. с копринести влс.

..... *P. pseudopilosella*

2². Обв. лсч. не са покр. с копринести влс.

..... 3

3¹. Обв. лсч. с ш. (1.5) 2-4 mm, всичките или само външ. тъпи. Издънките къси и дебели.

..... *P. hoppeana*

3². Обв. лсч. с ш. (0.5) 1-2 mm, лин., заострени. Издънките д. и тънки, с намаляващи по големина към върха им л. Плсем. 2.1-2.3 × 0.5 mm, с малко по-д. от нея белезникава хвр. *P. officinarum*

4¹. Ез. цв. оранжеви или червени. Плсем. 1.8-2 × 0.4-0.5 mm, с 2 пъти по-д. бяла хвр. *P. aurantiaca*

4². Ез. цв. жълти. 5

5¹. Ст. с 1-3 кшн.. Л. розеткови и 1-3 (5) стъблени, отгоре покр. с разпръснати звездовидни и ± гъсти, твърди, прости влс. . 6

5². Ст. с повече от 5 кшн. и с повече л. 9

6¹. Съставното сцв. с 5-15 кшн.. Кшн., држ. им и л. без жлз. влс. *P. petraea*

6². Съставното сцв. с 1-3(-5) кшн.. Кшн., држ. им и л. с жлз. влс. 7

7¹. Држ. на кшн. с няколко до разредени жлз. влс. Обв. на кшн. с д. (9-) 10-12 mm, с плътни 5-8 mm влс. Ст. с много, 5-9 mm прости влс. Плсем. 1.6-1.8 × 0.5 mm, с 1.5-2 mm бяла хвр. *P. alpicola*

7². Држ. на кшн. с много до плътно много жлз. влс. Обв. на кшн. с д. 7-11 mm, с много до плътно много 3-5 mm прости влс. Ст. без влс. или с разперени, 2-4 mm прости влс. 8

8¹. Држ. на кшн. с тъмно сиви, до 0.3 mm жлз. влс. и разредени 2-3 mm прости влс. Обв. на кшн. с д. 7-9 mm. *P. rhodopea*

8². Држ. на кшн. с черни, до 0.5 mm жлз. влс. и разредени до разпръснати 3-4 mm прости влс. *P. serbica*

9¹. Ст. с 5-20 л., покр. с четинести влс. Приосн. л. по време на цъфтеж изсъхнали. Плсем. 2.1-2.3 × 0.4-0.5 mm, с 1.5 по-д. белезникава хвр. *P. echioides*

9². Ст. с 1-5 л. Л. без четинести влс., приосн. по време на цъфтеж зелени. 10

10¹. Р. с ± д. издънки. Ст. без или с 1-3 люсповидни л., покр. с възчерни прости и единични жлз. влс. или без тях. Плсем. 1.6-1.8 × 0.4 mm, с 1.5-2 пъти по-д. белезникава хвр. *P. piloselloides*

10². Р. без или с издънки, но тогава ст. с 1-3 и повече л. 11

11¹. Л. ш. в осн. и отчасти обхващат ст. Обв. лсч. с белезникав ръб и ± разпръснати жлз. влс. *P. pavichii*

11². Л. не обхващат ст. 12

12¹. Ст. и л. голи, рядко покр. с разпръснати прости влс. 13

12². Ст. и л. покр. с прости и жлз. влс. ... 14

13¹. Држ. на сцв. гола, или с единични звездовидни, или с единични до гъсти жлз. или прости влс. Плсем. 1.6-1.8 × 0.4 mm, с 1.5-2 пъти по-д. белезникава хвр. *P. piloselloides*

13². Држ. на сцв. ± гъсто покрита със звездовидни и с единични или гъсти жлз. и прости влс. Плсем. 1.6-1.9 × 0.3-0.4 mm, с равна на нея белезникава хвр. *P. praealta*

14¹. Р. без издънки или с къси подземни издънки. Обв. лсч. с ш. 0.75-1 mm, заострени. Плсем. 1.8-2 × 0.4 mm, с 1.5 пъти по-д. бяла хвр. *P. cymosa*

14². Р. с издънки. Обв. лсч. с ш. 1-1.25 mm, тъпи. 15

15¹. Издънките д., тънки, с ± големи л. Обв. лсч. покр. с по-д. от 1 mm влс. Плсем. 1.5-1.9 × 0.5 mm, с равна или малко по-д. бяла хвр. *P. caespitosa*

15². Издънките подземни или надземни, но къси. Обв. лсч. покр. с по-к. от 1 mm влс. *P. onegensis*

P. alpicola (Steud. & Hochst.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Алпийски с. [*Hieracium alpicola* Schleich. ex Gaudin] МГ. 10-25 cm. По кам. трев. м. *Смн* (с), *Пн*, *Рл*, *Рд*. 500 .. 2800 m. VII-VIII. **Б, М, Р, С**.

P. aurantiaca (L.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Златист с. [*Hieracium aurantiacum* L. subsp. *carpathicola* Neg. & Pet.] МГ. 20-60 cm. По трев. м., в лив. *Смн* (з,с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 1800 .. 2900 m. VII-VIII. **Б, Р**.

Pilosella × *auriculoides* (Lang) Arv.-Touv. - Челядников с. МГ. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**.

Pilosella × *biflora* (Arv.-Touv.) Arv.-Touv. - Двуцветен с. [*Hieracium biflorum* Arv.-Touv.] МГ. *Смн* (з), *Вм*. 2000 .. 2900 m. **Б, М**.

P. biglana (Bornm. & Zahn) S. Bräut. & Greuter. [*Hieracium biglanum* Bornm. & Zahn] **Г** (NC,NE).

P. bodewigiana (Zahn) Sojak - Додевигов с. [*Hieracium bodewigianum* Zahn] **Б, Р**.

P. brachiata (DC.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Разперен с. [*Hieracium brachiatum* Bertol. ex Lam.] МГ. 20-80 cm. *СИБ*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Рд* (з). 0 .. 1800 m. **Б, Р, С**.

Pilosella × *budensis* (Borbás) Sojak. [*Hieracium*

budense Borbás] МГ. **Г** (NE).

P. caespitosa (Dumort.) P. D. Sell & C. West - Туфест с. [*Hieracium caespitosum* Dumort.; *H. pratense* Tausch] МГ. 20-80 см. В планински лив. *Блс*, *Стп*, *Вт*, *Зн*, *Пн*, *Рл*, *Срз* (з), *Рд* (з,с), *Трн*. 1000 .. 2900 м. VI-VIII. **Б, М, Р, С**.

P. calodon (Peter) Sojak - Красив с. **Б, Г** (NE), **Р**.

P. cymosa (L.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Полусенников с. [*Hieracium cymosum* L.] МГ. 30-80 см. В лив. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1800 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

1¹. Кшн. на д. држ. Сцв. ± сенник. subsp. *cymosa*
1². Кшн. на къси држ. Сцв. сбито. subsp. *sabina*

subsp. *cymosa* - Полусенников с. [*Hieracium cymosum* L.] *ЦБ*. 0 .. 1800 м. VI-IX. **Б, Г** (NE), **М, Р, С**.

subsp. *sabina* (Sebast. & Mauri) H. P. Fuchs - Сабински с. [*Hieracium cymosum* L. subsp. *sabinum* (Sebast. & Mauri) Naeg *Стп* (з,с), *Зн*., *Вт*, *Згп*, *Рл*, *Срз*(з). 0 .. 1800 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

subsp. *vaillantii* (Tausch) S. Bräut. & Greuter - Вайлантов с. **Б, Р**.

P. cymosiformis (Froel.) Gottschl. - Полусенниковиден с. **Г** (NE), **Р, С**.

P. densiflora (Tausch) Sojak - Гъстоцветен с. [*Hieracium densiflorum* Tausch] МГ. 25-100 см. *Рд* (и). 0 .. 1000 м. VI-IX. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

P. echioides (Lumn.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Усойничев с. [*Hieracium echioides* Lumn.] МГ. 25-90 см. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 500 .. 2900 м. VII-IX. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т**.

subsp. *echioides* - Усойничев с. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**.

subsp. *proceriformis* (Nägeli & Peter) S. Bräut. & Greuter - Високовиден с. **Б, М, С**.

P. erythrodonta (Zahn) Sojak - Червенозъб с. **Б, Г** (NE), **М, ?Р**.

P. euchaetia (Nägeli & Peter) Sojak - Гривест с. [*Hieracium euchaetium* Nägeli & Peter] МГ. **Б, Р**.

P. florentinoides (Arv.-Touv.) Dostal -

Флорентински с. [*Hieracium florentinoides* Arv.-Touv.] МГ. 20-80 см. *СИБ*, *Вт*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 1800 м.

P. guthnikiana (Hegetschw.) Sojak - Гутников с. **Б, Г, М, Р, С**.

P. heterodoxa (Tausch) Sojak - Променлив с. [*Hieracium heterodoxum* (Tausch) Nägeli & Peter] МГ. **Г** (NE), **Р**.

P. hoppeana (Schult.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Същински с. [*Hieracium hoppeanum* Wallr. ex Numan] МГ. 5-50 см. По трев. м. *ЦБ*. 0 .. 2500 м. V-VIII. **Б, М, Р, С, Т**.

P. kalksburgensis (Wiesb.) Sojak - Калксбургски с. **Б, Г, М, Р, С**.

P. leptophyton (Nägeli & Peter) S. Bräut. & Greuter - Деликатен с. МГ, до 35 см. **Б, Г** (NE), **М, Р, С**.

P. leucopsilon (Arv.-Touv.) Gottschl. - Белоплешив с. [*Hieracium leucopsilon* Arv.-Touv.] **Г** (NC,NE,NAe).

P. ×macrotricha (Boiss.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Едровлакнест с. МГ. 25-110 см. **Г** (NC,NE), **М, Т**.

P. merxmulleriana (S. Bräut.) S. Bräut. & Greuter - Мерксмюлеров с. [*Hieracium merxmullerianum* S. Bräut] МГ. *Стп* (с). 500 .. 2000 м. Bulg.

P. officinarum Vaill. - Обикновен с. [*Hieracium pilosella* L.] МГ. 5-50 см. По трев. м. и горски поляни. *ЦБ*. 0 .. 2000 м. V-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Леч*.

P. onegensis Norrl. - Късовлакнест с. [*Hieracium caespitosum* Dumort. subsp. *brevipilum* (Naeg. & Pet.) P. D. Sell] МГ. 20-80 см. В планински лив. *Вт*, *Рд* (з). 1000 .. 2900 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

P. pavichii (Heuff.) Arv.-Touv. - Павичов с. [*Hieracium pavichii* Heuff.] МГ. 20-80 см. По трев. м. *Стп* (с), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*. 800 .. 2600 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

P. petraea F. W. Schultz & Sch. Bip. - Скален с. [*Hieracium banaticola* Sudre; *H. heuffelii* Janka ex Numan] МГ. 5-30 см. По открити, скал. м. без или със разредена тревиста растителност. *Стп* (с,и). 500 .. 1600 м. V-VI. [VI-VII]. Ч.К.

[EN]. **Б, М, Р.**

P. piloselloides (Vill.) Sojak - Солешниковиден с. [*Hieracium florentinum*; *H. praealtum* Vill. ex Gochnat; *H. piloselloides* Vill.] Мг. 15-80 см. По трев. м. ЦБ. 0 .. 2600 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

1¹. Р. с ± д. издънки. Ст. без или с 1-3 люсповидни л., покр. с възчерни прости и единични жлз. влс. или без тях. . subsp. *bauhinii*

1². Р. без или с издънки, но тогава ст. с 1-3 и повече л. 2

2¹. Обв. лсч. гъсто покр. с жлз. и със или без прости влс. subsp. *piloselloides*

2². Обв. лсч. гъсто покр. с нежлезисти и със или без жлз. влс. subsp. *magyarica*

subsp. *bauhinii* (Schult.) S. Bräut. & Greuter - Баухинов с. [*P. bauhini* (Schult.) Arv.-Touv.; *Hieracium bauhinii* Schult.] Мг. 25-80 см. По кам. трев. м. ЦБ. 0 .. 1500 м. V-VII. **Б, Г (NC), М.**

subsp. *magyarica* (Peter) S. Bräut. & Greuter - Унгарски с. [*Pilosella bauhini* subsp. *magyarica* (Peter) S. Bräut.; *Hieracium piloselloides* Vill. subsp. *megalomastix* (Nägeli & Peter) Zahn;] Мг. 20-80 см. По трев. м. *Смн*, *Пн*, *Рд* (з). 0 .. 2600 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE).**

subsp. *piloselloides* - Солешниковиден с. [*Hieracium florentinum*; *H. praealtum* Vill. ex Gochnat; *H. piloselloides* Vill.] Мг. 20-80 см. По трев. м. *Смн* (с), *Зн*, *Вм*, *Зеп*, *Пн*, *Рл*. 0 .. 2600 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

P. praealta (Vill. ex Cochn.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Висок с. [*P. piloselloides* subsp. *praealta* (Gochnat) S. Bräut. & Greuter; *Hieracium praealtum* Vill. ex Gochnat; *H. piloselloides* Vill. subsp. *praealta* (Gochnat) S. Bräut. & Greuter] Мг. 20-180 см. По трев. м. *Смн*, *Вм*, *Пн*. 1000 .. 1500 м. VII-IX. **Б, Р, С.**

P. pseudopilosella (Ten.) Sojak - Лъжесолешникова с. [*Hieracium pseudopilosella* (Ten.) Nägeli & Peter] Мг. 20-80 см. По трев. м. *Смн* (з,с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), ?*Смн* (и). 1800 .. 2900 м. VII-VIII. **Б, Г, Р, Т.**

P. rhodopea (Griseb.) Szlag - Родопски с. Мг. 5-30 см. *Рд*. **Б, Г, М.**

P. rothiana (Wallr.) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Ротов с. Мг. 30-40 см. **Б, М, Р, С.**

P. ruprechtii (Boiss.) P. D. Sell & C. West - Рупрехтов с. [*P. arnoseroide* (Nägeli & Peter) Sojak; *Hieracium ruprechtii* Boiss.] Мг. 5-50 см. *Смн* (с), *Рд* (с). 1000 .. 2900 м. **Б, Г (NE), М, Р, С.**

P. samokovensis (T. Georgiev & Zahn) S. Bräut. & Greuter - Самоковски с. [*Hieracium samokovense* T. Georgiev & Zahn] Мг. *Рл*. **Булг. Б.**

P. serbica (F. W. Schultz & Sch. Bip.) Szlag - Сръбски с. [*P. alpicola* var. *serbica* F. W. Schultz & Sch. Bip.; *Hieracium alpicola* subsp. *glandulifolium* Nägeli & Peter] Мг. 5-30 см. **Г (NE), С.**

P. tephrocephala (Vuk.) Sojak - Сивоглав с. [*Hieracium tephrocephalum* Vuk.] Мг. 5-50 см. *Рд*. 1000 .. 2900 м. **Б, Г, Р.**

P. visianii F. W. Schultz & Sch. Bip. - Визианов с. **Б, С.**

P. willingorum Gottschl. - Вилингов с. Мг. 14-20 см. **Г (NE).**

P. ziziana (Tausch) F. W. Schultz & Sch. Bip. - Цизиев с. [*Hieracium zizianum* Tausch] Мг. *Смн* (с) **Б, Г (NC,NE), М, Р, С.**

Род ***Podospermum*** DC. in DC. & Lam.

Ножкосемка

1¹. Приосн. л. пер. изрязани, с лин. дялове. Цв. жълти. 2

1². Приосн. л. целокр. или назъб. Цв. с др. оцветяване. 3

2¹. Ез. цв. 2 пъти по-д. от обв. на кшн. Хвр. по-д. от плода. Плсем. 6-9 × 0.9-1.2 mm, с равна или до 2 пъти по-д. от нея жълтеникава хвр. *P. canum*

2². Ез. цв. малко по-д. от обв. на кшн.. Хвр. равна на плода. Плсем. 10-15 × 1-1.5 mm, с ± равна на нея жълтеникава хвр. .. *P. laciniatum*

3¹. Кшн. не по-д. от 25 mm. Цв. червени или розововиолетови с ванилов аромат. Плсем. 11-14 × 0.9-1.1 mm, с д. колкото нея мръснобяла хвр. *P. purpureum*

3². Кшн. с д. до 50 mm. Цв. бледорозови. Плсем. 13-15 × 1.4-1.6 mm, с д. колкото нея жълтеникава хвр. *P. roseum*

P. canum C. A. Mey. - Сива н. [*Scorzonera cana* (C. A. Mey.) O. Hoffm.] Мг. 5-60 см. По

трев. м. и лив. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

P. laciniatum (L.) DC. - Перестолистна н. [*Scorzonera laciniata* L.] 1Г./2Г. 10-50 см. По трев. м., в лив. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

P. purpureum (L.) W. D. J. Koch & Ziz - Червена н. [*Scorzonera purpurea* L.] МГ. Стн (з,с), Зн, Пн. 2000 .. 2800 м. **Б, М, Р, С.**

P. roseum (Waldst. & Kit.) Gemeinholzer & Greuter - Розова н. [*Scorzonera rosea* Waldst. & Kit.] МГ. 15-60 см. По сухи трев. и кам. м. (вар.). Стн (з,с), Зн, Пн. 1800 .. 2800 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

Род **Prenanthes** L.

Пренантес

P. purpurea L. - Пурпурен п. МГ. 30-120 см. В гори и хрл. Прб (и), Стн (з,с), Сф, Зн, Вм, Згп, Пн, Рл, Рд (и), Срг. 650 .. 2300 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род **Reichardia** Roth.

Рейхардия

1¹. Едногодишно р. Външ. обв. лсч. 4-7 × 2.5-3.5 mm, с ш. 1-1.5 mm люспест ръб. Плсем. 4 mm. **R. intermedia**

1². Многогодишно р. Външ. обв. листчета 3-5 × 1.5-2.5 mm, с тесен 0.25-0.5 mm люспест ръб. Плсем. 2-4 mm. **R. picroides**

R. intermedia (Sch. Bip.) Samp. - Междинна р. 1Г. 10-40 см. Г (NAe), Т.

R. picroides (L.) Roth. - Горчивчева р. МГ. 10-50 см. По сухи, кам., слабозатревени и скал. м. край морския бряг. Чм (ю). 0 .. 200 м. V-VI. [VI-VII]. ЧК. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

Род **Rhagadiolus** Scop.

Рагадиолус

R. stellatus (L.) Gaertn. - Звездовиден р. 1Г. 7-60 см. В хрл. м. Чм (ю), Стд (ю), Рд (и), Тхр, Срг. 0 .. 500 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

Род **Scolymus** L.

Сколимус

1¹. Голо р. Стъблените крила и л. с бели задебелени ръбове. Вч. с черни влс. Плсем. 2-4 mm, без хвр. **S. maculatus**

1². Р. ± покр. с влс. Стъблените крила и л. със слабо задебелени ръбове или без задебеляване. Вч. с бели влс. Плсем. 3-5 mm, с хвр. от 2-5 четинки. 2

2¹. Ст. непрекъснато крилато. Обв. лсч. плътно влакнести. Плсем. 5 mm, с хвр. от 3-5 четинки. **S. grandiflorus**

2². Ст. прекъснато крилато. Обв. лсч. оскъдно овласени. Плсем. 3-5 mm, с хвр. от 2-4 четинки. **S. hispanicus**

S. grandiflorus Desf. - Едрочветен с. МГ. 20-40 см. Т.

S. hispanicus L. - Испански с. 2Г./МГ. 30-80 см. По сухи трев. и буренл. м. Чм, Прб, Зн, Стд, ДМ, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

S. maculatus L. - Петнист с. 1Г. 15-90 см. По сухи кам. трев. м. Чм (ю), Стд, Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 500 м. VI-IX. **Б, Г** (NAe), Т.

Род **Scorzonera** L.

Кокеш

1¹. Ст. в осн. с кафяви нишки, остатък от миналогодишни л. Цв. жълти. Плсем. 10-14 × 1.4-1.6 mm, с д. колкото нея белезникава хвр. **S. austriaca**

1². Ст. в осн. с кафяви люспи. 2

2¹. Ст. и л. голи или почти голи. Коренището цилиндрично или ± вретеновидно. 3

2². Ст. и л. меко памучно напълстени. Коренището грудковидно. 4

3¹. Ст. облистено. Ез. цв. над 1.5 пъти по-д. от обв. Плсем. 13-16 × 1.8-2 mm, с по-д. от нея жълтеникава хвр. **S. hispanica**

3². Ст. без л. или с 1-3 люсповидни л. Ез. цв. едва по-д. от обв. Плсем. 8-10 × 1.4-1.7 mm, с 2 пъти по-д. от нея белезникава хвр. **S. parviflora**

4¹. Плсем. покр. с меки влс., 3-4 пъти по-к. от хвр. **S. sublanata**

4². Плсем. 12-20 × 0.9-1.1 mm, гола или покр. с редки шипчета, равна или малко по-к. от хвр. Хвр. мръснобяла. **S. mollis**

S. austriaca Willd. - Австрийски к. Мг. 5-45 см. По сухи трев. и хрл. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Пн* (ю), *Зн*, *Срг* (з), *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1600 м. V-VII. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

S. hispanica L. - Испански к. Мг. 25-100 см. По сухи кам. м., в гори. *ЦБ*. 0 .. 1900 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Хрн.*, *Леч*.

S. mollis M. Vieb. - Мек к. Мг. 5-35 см. По трев. м. и лив. *Чм*, *СИБ*, *Зн*, *Смд* (ю), *ДМ*, *Пн*, *Срг*, *Рд* (с), *Трн*, *Срж*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

S. parviflora Jacq. - Дребноцветен к. 2г./Мг. 15-60 см. Влажни крайезерни м. *Чм* (ю), *Смд*. 0 .. 300 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (?NE), **Р, С, Т**.

Род *Scorzoneroides* Moench
Кокешник

1¹. Р. с къси вретеновидни грудки. Носчето равно на сем. част на плода. Хвръ. от 15 влс.

..... *S. cichoriacea*

1². Р. без грудки. Пл. без носче или с носче, по-к. от сем. част. 2

2¹. Л. влакнести. Кшн. 9-12 mm. Плсем. 5-6 mm. Хвръ. жълтеникава. *S. pseudotaraxaci*

2². Л. голи или с рехави влс. 3

3¹. Ст. разкл. Л. ланц. или лин.-ланц. ± дълбоко пер. изрязани, голи или покр. с прости влс. Пл. 5.2-6.2 × 0.5-0.7 mm, с хвръ. със същата д. *S. autumnalis*

3². Ст. неразкл. Л. лин., целокр. или с малки редки зъбчета, голи. 4

4¹. Л. 25-170 × 5-20 mm, назъб., с разредени влс. отдолу. *S. crocea*

2². Л. 25-100 × 3-8 mm, целокр., голи. *S. rilaensis*

S. autumnalis (L.) Moench - Есенен к. [*Leontodon autumnalis* L.] Мг. 10-50 см. По лив. и пас. *ЦБ*. 1000 .. 2800 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

S. cichoriacea (Ten.) Greuter - Грудест к. [*Leontodon cichoriaceus* (Ten.) Sanguin.] Мг. 8-40 см. По кам. и хрл. м. *Чм* (ю), *Зн*, *Смд* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 500 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

S. crocea (Haenke) Holub - Яркожълт к. Мг. 10-45 см. **Р, С**.

S. pseudotaraxaci (Schur) Holub - Лъжеглухарчев к. [*Leontodon pseudotaraxaci* Schur] Мг. 3-20 см. **Р, С**.

S. rilaensis (Hayek) Holub - Рилски к. [*Leontodon rilaensis* Hayek] Мг. 5-25 см. Край езера и моч. торфища. *Смн* (с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 2000 .. 2925 м. VII-IX. **Б, Р, С**.

Род *Sonchus* L.

Кострец

1¹. Пл. от всяка страна с 5 надл. ж. Многогодишни р. 2

1². Пл. от всяка страна с 3 надл. ж. Едногодишни и двугодишни р. 3

2¹. Ст. л. в осн. със закръглени ушички. Пл. 3-3.5 × 1.1-1.3 mm, с хвръ. 10-14 mm. ... *S. arvensis*

2². Ст. л. в осн. с остри ушички. Пл. 3.7-4.9 × 1.1-1.3 mm, с хвръ. 7 mm. ... *S. palustris*

3¹. Л. цели, рядко ± пер. изрязани, бодливо назъб. Цв. златистожълти. Пл. ненабръчкан; 2-3.5 × 1.4-1.6 mm, с хвръ. 6-9 mm. *S. asper*

3². Долните и ср. л. ± пер. изрязани. Цв. бледожълти. Пл. грапав, напр. набръчкан. 4

4¹. Л. дялове об. нестеснени в осн., кр. дял по-голям от стр. Ез. ± равно на венечната тръб. Пл. 2-3.2 × 0.9-1.1 mm, с хвръ. 5-10 mm.

..... *S. oleraceus*

4². Л. дялове стеснени в осн., кр. дял равен на стр. Ез. по-д. от венечната тръб. Пл. 2.2-2.8 × 0.6-0.8 mm, с хвръ. 5 mm. *S. tenerrimus*

S. arvensis L. - Полски к. Мг. 60-150 см. По трев. пес. м., край пътища, плевел в ниви. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Плв.*, *Хрн.*, *Фур.*, *Мед*.

1¹. Држ. и обв. лсч. на кшн. жлз. влакнести. Най-дългите обв. лсч. 14-17 mm.

..... subsp. *arvensis*

1². Држ. и обв. лсч. на кшн. голи или почти голи, без жлези. Най-дългите обв. лсч. 10-15 mm. subsp. *uliginosus*

subsp. *arvensis* - Полски к. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-IX. **Б, Г**. *Плв*.

subsp. *uliginosus* (M. Vieb.) Nym. - Тресавищен к. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т**. *Плв*.

S. asper (L.) Hill - Влакнест кострец. 1г./2г. 10-150 см. По вл. трев. м., в хрл. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв*.

1¹. Пл. по ръбовете и надлъжните ж. разпръснато ресничест. subsp. *asper*
1². Пл. по ръбовете и надлъжните ж. ресничест. subsp. *glaucescens*

subsp. *asper* - ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-X. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С. Плев.

subsp. *glaucescens* (Jord.) Ball - ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-X. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Плев.

S. oleraceus L. - Градински к. 1г./2г. 10-140 cm. По вл. сенч. м. и край пътища. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плев., Хрн., Фур., Мед.

S. palustris L. - Блатен к. Мг. 1-3 m. По забл. и моч. м. Чм, СИБ, Др. 0 .. 50 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [ЕН]. Б, Р, С.

S. tenerimus L. - Нежен к. 1г./Мг. 10-100 cm. Г (NC,NE,NAe), ?Р, Т.

Род *Taraxacum* Web.

Глухарче

1¹. Външ. обв. лсч. по-т. или равни на вѣтр. Хвр. от червеникави влс. 2

1². Външ. обв. лсч. по-ш., рядко по-т. от вѣтр. Хвр. от бели влс. 3

2¹. Л. сивозелени, кожести, покр. с влс., а към осн. (вр. на коренището) бяловълнести. Држ. на сѣв. с паяжиновидни влс. Плсем. 5.5-6.5 × 0.9-1.1 mm, с 5-9 mm носче и сивобяла хвр. не по-д. от плсем. *T. serotinum*

2². Л. зелени, възмесести, голи. Држ. на сѣв. гола. Плсем. 4.5-5.5 × 0.9-1.1 mm, с 4-6 mm носче и равна на нея бяла хвр. *T. bessarabicum*

3¹. Пл. червенокафяв или ръждивокафяв. 4

3². Пл. светло (бледо) кафяв. 6

4¹. Външ. обв. лсч. яйцевидни, 3 пъти по-к. от вѣтр. и прилегнали към тях. Држ. на л. ширококрилати. *T. hoppeanum*

4². Външ. обв. лсч. ланцетнойцевидни, ок. 2 пъти по-к. от вѣтр. и ± отклонени назад. ... 5

5¹. Држ. на л. крилати. Носчето на плода 3 пъти по-д. от сем. част. *T. pindicola*

5². Држ. на л. не са крилати. Носчето на плода 1.5-2 пъти по-д. от сем. част. Плсем. 3.3-4 × 0.8-1.2 mm. Хвр. бяла. *T. erythrospermum*

6¹. Външ. обв. лсч. с блед или бял ± ш., ципест рѣб. 7

6². Външ. обв. лсч. без или с тесен ципест рѣб. 9

7¹. Външ. обв. лсч. на гърба с роговидни израстъци. 8

7². Външ. обв. лсч. без роговидни израстъци на гърба. Л. лин. до линейноланцетни, ± назъб. *T. lividum*

8¹. Външ. обв. лсч. малки, широко-яйцевидни, 8 на брой. Плсем. 3.5-4 mm, с носче 3-7 mm. *T. bithynicum*

8². Външ. обв. лсч. ланцетнойцевидни, до шириколанцетни, повече от 10. Носчето на плода 4.5-6.5 mm. *T. hybernum*

9¹. Л. сивозеленикави, линейноланцетни, ± целокр. Пл. почти гладък, без или с единични зѣбчета в осн. на носчето. ... *T. glaucolivaceum*

9². Л. зелени до тъмнозелени. 10

10¹. Л. дълбоко, почти до ср. ж. наделени. Стр. дялове малки, вр. удължен, езикоподобен. . 11

10². Л. без езикоподобен вр. дял. 12

11¹. Пл. голям, без носчето с д. 5.5-6.3 mm. *T. refectum*

11². Пл. малък, с д. 4.3-4.8 mm. . *T. turfosisforme*

12¹. Външ. обв. лсч. лин. или тясноланцетни, малко по-к. от вѣтр., извити назад и често ± прилепнали към сѣв. држ. Плсем. 3.5-4 × 0.9-1.1 mm, с 2-3 пъти по-д. от нея носче и бяла хвр. *T. officinale*

12². Външ. обв. лсч. с др. ф., ясно по-к. от вѣтр., прилегнали към тях или извити назад, но не прилепнали към сѣв. држ. 13

13¹. Л. дълбоко наделени, изрезите често достигат почти до ср. ж. 14

13². Л. назъб. или наделени, изрезите достигат най-много до ср. на полупетурата. 16

14¹. Външ. обв. лсч. ланц. или яйцевидни с тесен бледосив рѣб, прилегнали към вѣтр. *T. insolitum*

14². Външ. обв. лсч. ланц. яйцевидни или ланц., неприлегнали към вѣтр. 15

15¹. Външ. обв. лсч. 12-14. Пл. гъсто покр. с шипчета. След цѣфтеж вѣтр. обв. лсч. се удължават. *T. sophiae*

15². Външ. обв. лсч. 10-12. Пл. постепенно стеснен към върха, с ± разпръснати шипчета в осн. на носчето. Вѣтр. обв. лсч. не се удължават след цѣфтеж. *T. apiculatoides*

16¹. Външ. обв. лсч. яйцевидноланцетни. Стр. дялове на л. триъгълни, с ± извит, насочен назад връх. *T. subudum*

16². Р. с др. белези. 17

17¹. Външ. обв. лсч. ланц., по рѣба възрозови. Носчето приблизително равни на сем. част.

- *T. bulgaricum*
17². Външ. обв. лсч. яйцевидни или триъгълни. **18**
18¹. Цветове жълти. Носчето на плода над 3 пъти по-д. от сем. част. *T. scaturiginosum*
18². Цветове оранжевожълти или златистожълти. Носчето равно или по-к. от сем. част на плода. **19**
19¹. Цв. златистожълти. Външ. обв. лсч. яйцевидни. *T. apenninum*
19². Цв. оранжевожълти. Външ. обв. лсч. малки, триъгълни. *T. nigricans*
T. aequilobiforme Soest - Еднакводелно г. МГ. *Рл.* **Б**.
T. aleppicum Dahlst. - Алепско г. МГ. *Г* (NE,NAe), *Т*.
T. ambitiosum Kirsschner & Stepanek - Упорито г. МГ. *Вм.* *Вулг.*
T. apenninum (Ten.) DC. - Апенинско г. [*T. alpinum* Hegetschw., nom. illeg.] МГ. 3-20 см. По трев. м. *Смн* (с), *Вм*, *Пн*, *Рл.* 1800 .. 2800. V-VIII. **Б**.
T. apiculatoides Malecka - Остролистно г. МГ. 5-15 см. По вл. трев. м. *Сф*, *Срз* (з). 600 .. 1500 м. V-VII. *Балк.* **Б**, *Г*, *М*.
T. aznavourii Soest - Азнавурово г. МГ. *Г* (NE), *Т*.
T. bessarabicum (Hornem.) Hand.-Mazz. – Бесарабско г. МГ. 5-15 см. По вл., солени, глинести почви, край морето и край бреговете на реки и езера, понякога върху открити вар. м. *Чм*, *Др*, *Смн* (з), *Тхр*. 0 .. 500 м. VIII-IX. [IX-X]. Ч.К. [EN]. **Б**, *Р*, *С*, *Т*.
T. bithynicum DC. - Битинско г. МГ. 3-12 см. По вл. планинско-ливадни почви, край планински езера и потоци, до топящи се снежни преспи в субалпийския пояс. *Вм*, *Пн*, *Рл.* 2000 .. 2900. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б**, *Г* (NE), *Т*.
T. borovezum R. Doll - Боровецко г. МГ. *Рл.* 1300 .. 1900 м. *Вулг.*
T. bulgaricum Soest - Българско г. МГ. 5-7 см. По скалноосипейни м. *Смн* (с), *Рл.* 2000 .. 2925 м. VII-VIII. *Балк.* **Б**, *Г*.
T. calocephalum Hand.-Mazz. - Красивоглавесто г. МГ. VI-VI. *Г* (NC,NAe), *Т*.
T. capricum Soest - Каприйско г. *Г* (NAe).
T. carinthiacum Soest - Каринтийско г. МГ. *Рл.* 1700 .. 1700 м. **Б**.
T. copidophylloides A. J. Richards. *Г* (NE).
T. crassum H. Øllg. & Trávn. - Дебело г. МГ. *Смн* (с). 1200 .. 1300 м. **Б**.
T. crocellum Soest - Минзухарово г. МГ. *Рл.* **Б**.
T. delphicum Dahlst. - Делфаско г. **Б**.
T. dialeptum Sonck - Двуминутно г. *Г* (NC,NE).
T. discretum H. Ollg. - Свободно г. **Б**.
T. dorchocarpum Soest. МГ. 5-15 см. По сухи м. *Г* (NC,?NE), *М*, **Б**.
T. erythrospermum Andr. ex Besser - Червеноплодно г. МГ. 5-20 см. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 1000 .. 2000 м. VII-VIII. **Б**, *Р*, *С*.
T. extimum Kirschner & al. - Крайно г. *Г* (NE).
T. floribundum R. Doll - Многоцветно г. МГ. *Рл.* 1200 .. 1500 м. *Вулг.* **Б**.
T. fontanosquameum Soest - Фонтанолюспенно г. МГ. 5-15 см. *Рл.* 2500 .. 2500 м. **Б**.
T. fontanum Hand.-Mazz. - Изворно г. МГ. 5-15 см. *Пн* (с), *Рл.* 2400 .. 2550 м. **Б**, *Р*, *С*.
T. hamosium Doll - Влакнесто г. МГ. *Рл.* 1500 .. 2000 м. *Вулг.*
T. haussknechtii Hausskn. - Хаускнехтово г. **Б**, *Г* (NC), *М*, *С*.
T. hellenicum Dahlst. - Елинско г. МГ. *Г* (NE,NAe), *С*, *Т*.
T. helveticum Soest - Швейцарско г. МГ. *Рл.* 2000 .. 2800 м. **Б**.
T. hoppeanum Grsb. - Хопеаново г. МГ. 5-30 см. По вл. сенч. м. в борови гори. *Слв.* 0 .. 2000 м. VI-VIII.
T. hybernum Stev. - Зимно г. [*T. megalorrhizon*, auct. bulg.] МГ. 5-15 см. По трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Срж*. 0 .. 200 м. IX-X. **Б**, *Т*.
T. insolitum Kirschner, C. E. Sonck & Stepanek - Необикновено г. МГ. 5-20 см. По вл. трев. м. *Рл.* 600 .. 2000 м. V-VIII. **Б**.

- T. janchenii* Kirschner & Stepanek - Йанхеново г. Г (NE), **М, Р, С**.
- T. lentum* Kirschner & Stepanek - Лепливо г. МГ. *Сф*. Balk. **Б**.
- T. limnoticum* A. J. Richards. - Езерно г. МГ. Г (NC,NE,NAe).
- T. lividum* (Waldst. & Kit.) Peterm. - Синкаво г. [*T. palustre* Ehrh.] МГ. 5-20 см. По забл. и моч. лив. *СИБ, Стн* (с), *Вм, Рл*. 40 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, Р**.
- T. malowitzum* Doll - Мальовишко г. МГ. *Рл*. 1700 .. 2500 м. **Б**.
- T. mattmarkense* Soest - Матмаркско г. МГ. *Рл*. **Б**.
- T. megalorrhizon* (Forssk.) Hand.-Mazz. - Едрокоренно г. МГ. *Стн* (с,и), *Трн*. 500 .. 2000 м.
- T. melancholicum* Kirchner & Stepanek - Унило г. МГ. *Вм, Рд* (с). Bulg.
- T. metriocallosum* Soest. МГ. *Рл*. 1000 .. 2000 м. **Б**.
- T. minimum* (Guss.) N. Terracc. - Мъничко г. Многогодишно. Г (NC,NE,NAe), **Т**.
- T. nigricans* (Kit.) Rchb. - Триъгълнолюспесто г. МГ. 8-20 см. По трев. м. *Стн* (с), *Слв*. 1500 м. VI-VII. **Б, Р, С**.
- T. obuncum* Kirschner & Stepanek - Изкривено г. МГ. *Сф, Срг* (з). Bulg.
- T. ochrospermum* Soest - Охросеменно г. МГ. *Рл*. **Б**.
- T. officinale* F. H. Wigg., nom. amb. - Лечебно г; Обикновено г. МГ. 3-40 см. По трев. м. и лив. ?*ЦБ*. 0 .. 2800 м. IV-IX. **Б, М, С**. *Хрн.*, *Леч.*, *Плв*.
- T. ooststroomii* Soest. МГ. *Рл*. **Б**.
- T. paludosiforme* R. Doll - Блатистовидно г. [*T. pseudovernelense* R. Doll] МГ. *Рл*. 2000 .. 2600 м. Bulg.
- T. palustre* (Lyons) Symons - Блатно г. МГ. 5-20 см. По вл. м. *ЦБ*. 800 .. 2800 м. **Б, Р, С**.
- T. panalpinum* Soest - Паналпийско г. МГ. *Рл*. 1700 .. 2800 м. **Б, Р**.
- T. phitosii* Soest - Фитосово г. Г (NE).
- T. pindicola* (Bald.) Hand.-Mazz. - Пиндско г. МГ. 3-6 см. По трев. м. *Слв*. 1800 м. V-VII. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С**.
- T. plovdivense* R. Doll - Пловдивско г. МГ. *Трн*. 0 .. 400 м. Bulg.
- T. poliochloroides* Doll - Гладкозеленикаво г. МГ. *Рл*. 1000 .. 1000 м. Bulg.
- T. protervum* Sonck - Буйно г. Г (NE).
- T. pseudofontanum* Soest - Лъжефонтанно г. МГ. *Рл*. 1700 .. 2800 м. **Б**.
- T. reffectum* Sonck - Отклонено г. МГ. 8-12 см. По вл. трев. м. *Вм, Срг* (з). VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC), **М**.
- T. reophilum* Soest. МГ. 8-18 см. *Рл*. **Б**.
- T. rhaeticum* Soest - Ретийско г. МГ. 8-18 см. *Рл*. 1500 .. 2500 м. **Б**.
- T. rigidifolium* Sonck - Твърдолистно г. Г (NE).
- T. rivale* R. Doll - Ручейно г. МГ. *Рл*. 1300 .. 1300 м. Bulg. **Б**.
- T. saasense* Soest. МГ. *Рл*. 2000 .. 2800 м. **Б**.
- T. salonikiense* Sonck - Солунско г. Г (NE).
- T. scaturiginosum* G. E. Haglund - Скатуригиненско г. МГ. 5-25 см. По торфени м., край потоци. *Срг* (з). 600 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NAe), **М, Р, Т**.
- T. scolopendrinum* Dahlst. - Стоножково г. МГ. Г (NAe), **Т**.
- T. serotinum* (Waldst. & Kit.) Poir. - Късно г. [*Leontodon serotinus* Waldst. & Kit.] МГ. 5-25 см. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 м. VIII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- T. silvicola* Soest - Горско г. МГ. *Рл*. **Б**.
- T. silvrettense* Soest. МГ. *Рл*. **Б**.
- T. sitnjakovense* R. Doll - Ситняковско г. МГ. *Рл*. 1700 .. 1700 м. Bulg.
- T. sophiae* Kirschner & Stepanek - Софийско г. МГ. 10-16 см. По вл. трев. м. *Сф*. 600 .. 1200 м. V-VII. Bulg.

T. strictum Kirschner & Stepanek - Изправено г. МГ. *Срг* (з). Bulg.

T. subudum Kirschner & Stepanek - Витошко г. МГ. 10-15 cm. По трев. м. *Вм*, *Срг* (з). 500 .. 1800 m. V-VII. **Б**, **Р**.

T. suspectum Kirschner & Stepanek - Подозрително г. МГ. *Вм*. 1000 .. 1000 m. Bulg.

T. thracicum Soest - Тракийско г. МГ. 3-10 cm. *Рд* (и). 0 .. 500 m. **Б**, **Т**.

T. turfosiiforme Kirschner & Stepanek - Торфено г. МГ. 5-12 cm. По вл. м. *Вм*. 500 .. 1000 m. VI-VII. Bulg.

T. vindobonense Soest - Виенско г. МГ. 5-20 cm. *Сф*, *Вм*, *Рл*, *Срг* (запад). 700 .. 2000 m.

T. xanthiense Soest - Ксантийско г. **Г** (NE).

Род *Tolpis* Adans.

Толпис

1¹. Многогодишно растение. Псцв. по држ. по-к. от обв. лсч., прилегнали. Плсем. с къси и 4-5 по-д. четинки. *T. virgata*

1². Едногодишно растение. Псцв. по држ. равни или по-д. от обв. лсч., разперени. Външ. плодосемки с хвр. от къси четинки, понякога с 1 д. Плсем. 1.5-2 × 0.5-0.6 mm, с къси и 0-4 по-д. четинки. **2**

2¹. Кшн. с диам. 17-30 mm. Външ. цвч. бледожълти, вътр. пурпурнокафяви. *T. barbata*

2². Кшн. с диам. 11-16 mm. Всички цвч. бледожълти. *T. umbellata*

T. barbata (L.) Gaertn. - Брадат толпис. 1Г. 10-80 cm. По трев. м. *Згн*, *Смд*. 0 .. 1000 m. IV-V. **Б**, **?Р**.

T. umbellata Bertol. - Сенников т. 2Г/МГ. 6-90 cm. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **?Р**, **Т**.

T. virgata (Desf.) Bertol. - Клонест т. 2Г/МГ. 30-100 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

Род *Tragopogon* L.

Козя брада

1¹. Ез. цв. розови или виолетови (често само външ.). **2**

1². Ез. цв. жълти. **5**

2¹. Плсем. с 5 надл. люспесто-крилати ребра и дълбоко набраздено носче равно на сем. част; 20-23 mm с хвр. 18-20 mm. *T. pterodes*

2². Плсем. без крилати ребра (ребрата са изпъкнали, назъб. **3**

3¹. Л. лин. ланц. Ст. не е памучновлакнесто в осн. Обв. лсч. 6-8. Плсем. 28-50 × 1.1-1.3 mm. *T. porrifolius*

3². Л. лин. нишковидни. Ст. в осн. памучновлакнесто. Обв. лсч. 4-5. Плсем. 20 mm. **4**

4¹. Држ. на кшн. изправени. Обв. лсч. 4-5, ± равни на цв. Носчето с д. ± равна на тялото на плсем. *T. balcanicus*

4². Држ. на кшн. извити. Обв. лсч. 6-8, надвишаващи цв. Носчето до 2 пъти по-д. от тялото на плсем. *T. longirostris*

5¹. Држ. на кшн. подута на върха си. Плсем. 25-37 × 1.5-1.8 mm, с хвр. 15-20 mm. . *T. dubius*

5². Држ. на кшн. не е подута на върха си. **6**

6¹. Л. тяснолинейни, с ш. 1-1.5 mm, в осн. малко разширени. Обв. лсч. 5-7. Носчето равно на сем. част на плода. *T. crocifolius*

6². Л. по-ш. от 4 mm. Р. с др. белези. **7**

7¹. Носчето по-д. от тялото на плсем. **8**

7². Носчето не по-д. от тялото на плсем. ... **9**

8¹. Цв. златистожълти, надвишаващи обв. лсч. *T. hayekii*

8². Цв. бледожълти, д. ± колкото обв. лсч. ... *T. tommasinii*

9¹. Носчето над 2 пъти по-к. от сем. част на плода. Л. с вълновиден ръб. **10**

9². Носчето приблизително равно или до 2 пъти по-к. от сем. част на плода... **11**

10¹. Л. лин., без вълновиден ръб, в началото паяжиновидно овласени до голи; долните л. най-ш. в осн. *T. floccosus*

10². Л. ш. ланц., често с вълновиден ръб, ср. до плътно влакнести; долните л. най-ш. в ср. част на петурата. *T. stribrnyi*

11¹. Цв. портокаленожълти. Носчето по-к. от плода. Плсем. 10-12 × 1.5-1.7 mm, с по-к. от нея хвр. *T. orientalis*

11². Цв. бледожълти. Носчето ± равно на плода. Плсем. 10-24 × 1.4-1.6 mm, с дисковидна хвр. *T. pratensis*

T. balcanicus Velen. - Балканска к. б. 2Г. 10-45 cm. По сухи кам. м. *Др*, *Прб*, *Стп* (з,с), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Смд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Срг* (з), *Рд* (з,с), *Трп*, *?Стп* (и), *?Рд* (и). 0 .. 1000 m. V-VII. Balk. **Б**,

T. (NC,NE), *M, P, C, T.*

T. coelesyriacus Boiss. - Целосирийска к. б. [*T. porrifolius* subsp. *longirostris* (Sch. Bip.) Greuter]. *T* (NE,NAe).

T. crocifolius L. subsp. *samaritanii* (Heldr. & Sart.) I. Richardson - Теснолистна к. б. [*T. samaritani* Heldr. & Sart. ex Boiss.] 2Г. 10-80 cm. По сухи кам. м. *Прб* (з), *Згн.* 0 .. 800 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE).

T. dubius Scop. - Съмнителна к. б. 1Г./2Г. 25-80 cm. По сухи кам. трев. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Слв, Рд* (з,и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Хрн., Фур., Плв., Мед.*

T. floccosus Waldst. & Kit. - Памучна к. б. 2Г./МГ. 20-150 cm. *Др.* 0 .. 200 m. VII-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, P, C.**

T. hayekii (Soó) I. Richardson - Хайекова к. б. 1Г./2Г./МГ. 30-70 cm. **Г** (NE), **М, P.**

T. longifolius Boiss. - Дълголистна к. б. **Г** (NE).

T. orientalis L. - Източна к. б. [*T. pratensis* subsp. *orientalis* (L.) Čelak.] *Чм, СИБ, Прб, Стп* (з,с), *Сф, Зн, Вм, Пн, Рл, Рд* (з,с), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. **Б, Г** (NC,NE).

T. porrifolius L. - Дългоплодна к. б. 2Г./МГ. 60-120 cm. По трев. кам. м. *Др, Стп, Зн, Вм, Стд* (ю), *Рд* (и), *Трн.* 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, T.**

T. pratensis L. - Полска к. б. 2Г./МГ. 15-90 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Пн, Рл, Рд* (с,и), *Трн.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, C, T.** *Леч., Хрн., Мед.*

T. pterodes Pančić - Крилатоплодна к. б. 2Г. 20-100 cm. По сухи кам. вар. м. *Сф, Зн, Згн, Вм, Слв, Срз, Рд* (с), *Трн.* 0 .. 1500 m. VI-VII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, T.**

T. samaritanii Boiss. - Самаританска к. б. **Б, Г, М.**

T. stribrnyi Hayek - Стрибърнова к. б. 2Г. 60-130 cm. По трев. и кам. м. на хълмове и по горски поляни в ксеротермния дъбов пояс. В миналото се е срещал и край лозови масиви. *Чм* (ю), *Рд* (с), *Трн, Тхр.* ?*Чм* (с), ?*Вм,* ?*Рл,*

?*Рд* (з,с). 0 .. 500 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Bulg.

T. tommasinii Sch. Bip. - Томасинова к. б. 1Г./2Г./МГ. 30-70 cm. **Б, Г, М, С.**

Род *Urospermum* Scop.
Уроспермум

U. picroides (L.) Scop. ex F. W. Schmidt - Горчивчев у. 1Г. 10-50 cm. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *Рд* (и). 0 .. 400 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, T.**

Подсемейство **Mutisioideae** (Cass.) Lindl.

Род *Gerbera* L.
Гербера

Gerbera ×*hybrida* Hort. - Хибридна г. МГ. 10-60 cm. Хибриди между видовете от род *Gerbera*. Отглеждат се оранжерийно за рязан цвят. Пр.: Ю. Аф.. *Дек.*

Семейство **Campanulaceae** Juss.
Камбанкови

1¹. Вч. зигмф., двуустно, с д. тръб. и голям отгъв. Долните три венечни дяла яйцевидни, образуват долна у. Горните два дяла тънки, изправени. *Lobelia*

1². Вч. не е двуустно. Всички венечни дялове еднакви по ф. 2

2¹. Вч. разсечено почти до осн. на 5 дяла. . 3
2². Вч. разсечено най-много до 2/3 на 5 дяла. 5

3¹. Сцв. грозд. или класовидно. Кутийката с 3 пори под чашковите зъбци. *Asyneuma*

3². Сцв. главица, с няколко обв. лсч. в осн. . 4

4¹. Венечната тръб. права. Тичинковите држ. нишковидни. Кут. с 2 клапи в горната част. *Jasione*

4². Венечната тръб. дъговидно извита. Тичинковите држ. триъгълно разширени в осн. Кут. с 2-3 пори малко над ср. *Phyteuma*

5¹. Звр. лин. Вч. тръб., отпред дисковидно разперено. *Legousia*

5². Звр. крушовиден или сферичен. Вч. звънчевидно, конично или тръб., неразперено дисковидно. 6

6¹. Прш. срс. Вч. звънчевидно. .. *Symphandra*

6². Прш. своб. 7

7¹. Срс. част на вч. цилиндрична, с ш. до 2 mm. Венечните дялове лин. ... *Trachelium*

7². Срс. част на вч. звънчевидна, по-ш. от 3

mm. 8
8¹. Пл. без дупчици, разпуква се неправилно между чашковите зъбци. *Petkovia*
8². Пл. с дупчици. 9
9¹. Пл. с дупчици в осн., отстрани под зъбците на чш. или без дупчици. *Campanula*
9². Подът с дупчици на върха, между зъбците на чш. *Edraianthus*

Род *Asyneuma* Griseb. & Schenk

Варниче

1¹. Ст. облистено, без приосн. розетка от л. Кутийката 5-7 mm. Сем. 1-1.7 × 0.7-0.9 mm. *A. canescens*
1². Ст. почти безлистно. Л. събрани в приосн. розетка. 2
2¹. Цветната држ. с д. 1-4 mm. Чашковите зъбци с д. 4-5 mm. Кутийката 6-10 mm. Сем. 1-1.2 × 0.9-1 mm. *A. anthericoides*
2². Цветната држ. с д. до 1 mm или липсва. Чашковите зъбци с д. 1.5-3 mm. Кутийката 3-7 mm. Сем. 1-1.1 × 0.8-0.9 mm. *A. limonifolium*

A. anthericoides (Janka) Bornm. - Антериковидно в. Мг. 25-70 cm. По вар. скал. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Слв*, *ДМ*, *Срг* (з), *Рд*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1300 m. VI-VIII. [VII-VIII]. Balk. **Б**, **Р**, **С**, **Т**, ?**Г** (NE).

A. canescens (Waldst. & Kit.) Griseb. & Schenk - Сивобяло в. Мг. 30-70 cm. По сухи трев. и кам. вар. м. *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Стд*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трн*, ?*СИБ*. 0 .. 1900 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **С**, **Т**.

A. limonifolium (L.) Janch. - Лимонолистно в. [*A. limonifolium* subsp. *kellererianum* (Stef.) Kozuharov & N. Andreev] Мг. 20-100 cm. По сухи вар. м. *Стп* (и), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Слв*, *Пн*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 900 .. 2100 m. VI-VII. [VIII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**.

Род *Campanula* L.

Камбанка

1¹. Кут. с 3 дупчици под зъбците на чш. ... 2
1². Кут. с дупчици в осн. 7
2¹. Едногодишни р. 3
2². Многогодишни и двугодишни р. 4
3¹. Чш. с ланц. шиловидни зъбци. Вч. с д. 6-7 mm, късо обратноконично. Кут. 3-5 mm. Сем. 0.3-0.4 mm. *C. phrygia*
3². Чш. с шиловидни зъбци. Вч. с д. 13-30 mm,

звъчневидно. Сцв. силно разкл., метлицовидно. Цв. с д. држ. Кут. 4-12 mm. Сем. 0.4-0.5 mm. *C. sparsa*
4¹. Ст. неразкл. Вч. с д. 3-4 cm, ш. звъчневидно. Стлб. до ср. и повече 3-делно. Кут. 8-12 mm. Сем. 0.6-0.9 × 0.4-0.6 mm. *C. persicifolia*
4². Ст. ± разкл. Вч. с д. 1-3 cm, тясно звъчневидно или фуниевидно. Стлб. до 1/3 триделно. 5
5¹. Корените не са месести. Зъбците на чш. ок. 3 пъти по-к. от вч. Кутийката 6-12 mm. Сем. 0.5-1.1 × 0.3-0.5 mm. *C. patula*
5². Корените ± месести, рязовидно удебелени. Зъбците на чш. малко по-к. или равни на вч. б
6¹. Р. без стерилни издънки. Зъбците на чш. без зъбчета в осн. Вч. с д. 1-2 cm. Сцв. слабо разкл. Цв. с къси држ. или почти прис. Кутийката 5-8 mm. Сем. 0.5-0.8 × 0.3-0.4 mm. *C. rapuncululus*
6². Р. с къси стерилни издънки. Зъбците на чш. с 2-4 неясни жлз. зъбчета в осн. Вч. с д. 2.5-3 cm. Кутийката 8-12 mm. Сем. 0.7-0.8 mm. *C. spatulata*
7¹. Чш. между зъбците с обърнати назад придатъци. 8
7². Чш. между зъбците без придатъци. 13
8¹. Цв. прис., в главесто сцв. Кут. 5 mm, с 3 пори до осн. Сем. 1-1.3 × 0.7-0.8 mm. *C. lingulata*
8². Цв. с држ., събрани в метл. или грозд. сцв. 9
9¹. Л. бяло копринено влакнести. Вч. белезникаво. Кут. 5-6 mm, в осн. с 3 пори. Сем. 0.9-1.1 × 0.5-0.6 mm. *C. lanata*
9². Л. не са копринено влакнести. Вч. виолетово или синьо, рядко бяло. 10
10¹. Вч. с д. 35 mm. Звр. 5- гнезден. Блз. 5 (3-4). Сем. 1.7-2 × 0.9-1.1 mm. *C. medium*
10². Вч. с д. 15-30 mm. Звр. 3- гнезден. Блз 3. 11
11¹. Долните л. сърцевидни или яйцевидни, изведнъж стеснени в држ. Кут. 5-6 mm, в осн. с 3 пори. Сем. 1.1-1.7 × 0.6-0.9 mm. *C. grossekii*
11². Л. лопатовидни или продълг., постепенно стеснени в држ. Кут. с 3-4 пори в осн. 12
12¹. Чш. покр. с меки влс. Р. със стерилни издънки. Кут. 4-5 mm, в осн. с 3-4 пори. Сем. 1.5-2.2 × 0.9-1.3 mm. *C. alpina*
12². Чш. покр. с четинести влс. Р. без

стерилни издънки. Кут. 4-6 mm, в осн. с 3 пори. Сем. 0.9-1.2 × 0.4-0.7 mm. *C. sibirica* 13¹. Цв. прис. 14
 13². Цв. с држ. Кутийката с 3 пори в осн. 19
 14¹. Чш. с тъпи зъбци. 15
 14². Чш. със заострени зъбци. 16
 15¹. Вч. отвън по ж. влакнесто. Сцв. късо яйцевидно, жълтеникаво. Кут. 6-7 mm, в осн. с 3 пори. Сем. 1-1.3 × 0.5-0.7 mm. *C. cervicaria* 15². Вч. голо. Сцв. почти цилиндрично, на двата края тъпо, тъмнокафяво. Цв. в снопчета по 3-5. Кутийката 4-5 mm. Сем. 1-1.6 × 0.5-0.8 mm. *C. macrostachya* 16¹. Сцв. яйцевидно или продълг., сбито. Вч. с д. 17-22 mm, жълтеникавобяло, тръб. звънчевидно. Кутийката в осн. с 3 пори. *C. thyrsoides* 16². Сцв. главица - вр. или вр. и стр. 17
 17¹. Долните л. в осн. закръглени или сърцевидни, с некрилата држ. Кутийката 6-7 mm. Сем. 1.1-1.6 × 0.6-0.8 mm. . *C. glomerata* 17². Долните л. постепенно или изведнъж стеснени, с ± крилата држ. 18
 18¹. Вч. с д. 25-30 mm, синьовиолетово. Зъбците на чш. широко триъгълно ланц. Стлб. об. по-д. от вч. Кутийката 6-8 mm. Сем. 1.1-1.2 × 0.6-0.7 mm. *C. moesiaca* 18². Вч. с д. 15-25 mm, виолетово. Зъбците на чш. ланц. Стлб. по-к. от вч. *C. transsilvanica* 19¹. Едногодишни р. Ст. ± вилужно разкл., четинесто влакнесто. Вч. с д. 15-20 mm. Кутийката в осн. с 3 пори. Сем. 0.5-0.6 × 0.2-0.3 mm. *C. scutellata* 19². Многогодишни р. с др. белези. 20
 20¹. Кутийката изправена; 4-5 mm, с 3 пори в осн. Голо р. Вч. бледосинкаво до бледолилаво, отвън ± виолетово. Сем. 0.7-0.8 × 0.3 mm. *C. versicolor* 20². Кутийката увиснала. Р. с др. белези. . 21
 21¹. Зъбците на чш. триъгълни или ланц. до тясно ланц. 22
 21². Зъбците на чш. лин. до нишковидни. 25
 22¹. Л. отдолу напластено сиво влакнести. Сцв. тясно, д., слабо разкл. Кутийката 3-5 mm, в осн. с 3 пори. Сем. 1-1.3 × 0.5-0.7 mm. *C. bononiensis* 22². Л. отдолу голи или разпръснато влакнести. 23
 23¹. Сцв. едностранен грозд. Зъбците на чш. в

цъфтеж извити назад. Цв. по 1 в пазвите на л.; с држ. Кутийката 5-8 mm. Сем. 1.1-2.1 × 0.9-1.1 mm. *C. rapunculoides* 23². Сцв. многостранно. Зъбците на чш. в цъфтеж ± изправени. 24
 24¹. Зъбците на чш. по ръба ± грапави. Вч. с д. (4) 5-7 cm, с ± д. заострени дялове. Ст. цилиндрично или с тъпи ръбове. Сем. 2-2.4 × 1.1-1.3 mm. *C. latifolia* 24². Зъбците на чш. по ръба четинесто влакнести. Вч. с д. 3.0-4.5 cm. Ст. с остри ръбове. Кутийката 6-7 mm. Сем. 1-1.6 × 0.6-0.8 mm. *C. trachelium* 25¹. Вч. разделено ± до осн. на лин. дялове. Чш. с лин., 3 пъти по-д. от звр. зъбци. Кутийката 4 mm. Сем. 1.2-1.3 × 0.7-0.9 mm. *C. pichleri* 25². Вч. разделено до 1/4 - 1/3 на ш. дялове. 26
 26¹. Звр. покр. с бели брадавички. 27
 26². Звр. гол. 28
 27¹. Приосн. л. бъбрековидно врязани в осн., по време на цъфтеж изсъхнали. Вч. с д. 7-10 mm. Кут. 3.5-4.5 mm. Сем. 0.7-0.9 mm. *C. euxina* 27². Приосн. л. сърцевидно врязани в осн. Вч. с д. (1) 16-20 mm. Кут. 5-7 mm. Сем. 0.7-1.1 mm. *C. velebitica* 28¹. Цв. в пъпките изправени. 29
 28². Цв. в пъпките увиснали. 30
 29¹. Ст. ръбесто, по ръбовете с реснички или голо. Кут. 5-7 (8) mm. Сем. 0.7-0.9 mm. *C. jordanovii* 29². Ст. цилиндрично, в осн. покр. с влс. Кут. (2-) 3-5 (-12) mm. Сем. 0.5-1.2 × 0.3-0.4 mm. *C. rotundifolia* 30¹. Ст. по няколко от коренище, образуват туфа. Приосн. л. остро дълбоко назъб. Кут. 3-6 mm. Сем. 0.7-1.2 × 0.3-0.4 mm. *C. cochleariifolia* 30². Ст. единични или по няколко, не образуват туфа. Приосн. л. плитко тъпо назъб. до целокр. 31
 31¹. Коренището тънко, разкл. Ст. л. ресничести. Вч. с д. (16) 18-24 (28) mm. Кут. 5-8 (10) mm. Сем. 0.7-1 mm. *C. scheuchzeri* 31². Коренището шнуровидно задебелено, неразкл. Ст. л. голи. Вч. с д. 12-16 (18) mm. Кут. 4-7 mm. Сем. 0.8-1.1 mm. .. *C. trojanensis* *C. albanica* Witasek - Албанска к. Мг. 8-15

см. *Г* (NC,NE,NAe), *М*.

C. alpina Jacq. subsp. *orbetica* (Pančić) Pančić - Алпийска к. [*C. orbetica* Pančić] Мг. 5-25 см. По лив. и ск. поляни. *Стп* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1700 .. 2900 м. VI-VIII. [VIII-X]. Balk. **Б, Р, С, Т, ?Г.** Дек., Фур.

C. bononiensis L. - Болонска к. Мг. 40-120 см. Из хрл. и сухи лив. *ЦБ*. 0 .. 1500 м. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Фур.

C. carpatica Jacq. - Карпатска к. Мг. 10-50 см. Интр. Култ. VII-VIII. Пр.: Карпати. **Р.** Дек.

C. cervicaria L. - Еленова к. 2г. 40-80 см. По лив. и хрл. *СИБ*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 300 .. 2700 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

C. cochleariifolia Lam. - Дребна к. [*C. pusilla* Haenke] Мг. 3-25 см. По вар. скал. терени (скални прагове и тераси, ск. пукнатини). *Пн* (с). 1800 .. 2915 м. VII-VIII. [VIII-X]. Култ. **Р.** Ч.К. [EN]. Дек.

C. erinus L. - Влакнеста к. 1г. 3-30 см. *Г* (NC,NE,NAe), **М, Т.**

C. euxina (Velen.) Ancev - Евксинска к. Мг. 10-45 см. По по вар. скал. и кам. м., върху плитки и ероз. хумусно-карбонатни почви. *Чм*, *СИБ*. 100 .. 500 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.

C. fenestrellata Feer - Адриатическа к. Мг. до 20 см. VI-VII. Интр. Култ. Пр.: Срз. - Адриатика. Дек., Хрн.

C. foliosa Ten. - Многолистна к. Посочван погрешно вместо *C. glomerata* subsp. *hispidata*. *Г* (NC), **М, С, Т.**

C. garganica Ten. - Гарганска к. Мг. 5-15 см. Интр. Култ. VI-VII. Пр.: Ю. Ев. **Г.** Дек.

C. glomerata L. - Главеста к. Мг. 30-60 см. По лив. и поляни. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, ?*Срг* (и). 900 .. 2300 м. V-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Хрн., Дек.

1¹. Ст. и л. меко влакнести. ... subsp. *glomerata*

1². Ст. и л. четинесто влакнести. subsp. *hispidata*

subsp. *glomerata* - Главеста к. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, ?*Срг*

(и). 900 .. 2300 м. V-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **Р, Т.** Хрн., Дек.

subsp. *hispidata* (Witas.) Nay. - Четинеста к. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, ?*Срг* (и). 900 .. 2300 м. V-IX. [VII-X]. **Б.** Хрн., Дек.

C. grossekii Heuff. - Горска к. Мг. 30-50 см. По сухи кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп* (з,и), *Зн*, *Блс*, *Пн*, *Рд* (з), *Срг*. 0 .. 1300 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Р, С, Т.**

C. jordanovii Ancev & Kovanda - Йорданова к. Мг. 15-30-(40) см. По открити кам. и скал. вар. м. *Прб* (з), *Стп* (з,и), *Слв*, *Пн* (с), *Рл*, *Рд* (з,с). 600 .. 1900 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Bulg.

C. lactiflora M. Vieb. - Млечноцветна к. Мг. 100-150 см. VI-VII. Интр. Култ. Пр.: Кавказ и Мала Аз. Дек.

C. lanata Friv. - Вълнеста к. 2г. 15-70 см. По вар. и силикатни скал. м., ск. пукнатини, сенч. местообитания, в дъбовия и буковия пояс. *Стп* (с), *ДМ*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (с). 500 .. 1500 м. VII-IX. [IX-X]. Ч.К. [VU]. ЗБР. IUCN(R), БК. Balk. Терц. Дек., Леч. **Б, ?Г, ?М.**

C. latifolia L. - Широколистна к. Мг. 50-150 см. По сенч. и вл. м. в смесени широкол. г., върху кафяви горски почви. *Стп* (з,с), *Рл*. 1000 .. 1700 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р, С, Т.** Хрн., Дек.

C. lavrensis (Toel & Rohlena) Phitos - Лавренска к. Мг. 20-40 см. *Г* (NE,NAe).

C. lingulata Waldst. & Kit. - Езичеста к. Мг. 20-70 см. По сухи кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1300 м. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

C. macrostachya Waldst. & Kit. ex Willd. - Едрокласова к. 2г. 60-100 см. По сухи трев. и кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп* (и), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срг*. 0 .. 700 м. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.** Дек.

C. medium L. - Средна к. 2г. 30-80 см. Интр. В дворове и градини. 0 .. 500 м. VI-VII. Пр.: Ю. Ев. **Б, Р.** Дек.

C. moesiaca Velen. - Мизийска к. 2г. 20-70 см. По лив. и хрл. *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1200 .. 2900 м. V-VIII. [VIII-X]. Balk. **Б, Г** (NE). Дек.

C. nejceffii (Hayek) Marinov & Stoyanov - Нейчева к. МГ. 5-20 см. По вар. ск. *Сmn* (с). 1500 .. 1800 m. Bulg. **Б**.

C. oreadum Boiss. & Heldr. - Планинска к. МГ. 5-10 см. **М**.

C. pangea Hartvig - Пангейска к. 2Г. 60-100 см. Уязвим [VU]. **Г** (NE).

C. patula L. - Разперена к. [*C. hemschinica* auct. bulg., non *C. Koch*] 2Г/МГ. 15-70 см. Из лив., гори, хрл. *Прб* (з), *Сmn*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 300 .. 2500 m. V-VIII. [VII-X]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Фур*.

1¹. Многогодишни р. със стерилни издънки. Кут. 8-10 mm. Сем. 0.6-1.1 × 0.4-0.5 mm.

..... subsp. *abietina*

1². Двугодишни р., без стерилни издънки. Сем. 0.5-0.8 mm. 2

2¹. Ст. голо. Зъбците на чш. целокр. Кут. 10-12 mm. subsp. *epigaea*

2². Ст. покр. с влс. Зъбците на чш. в осн. с 1-2 зъбчета. Кутийката 6-12 mm. Сем. 0.5-0.7 × 0.3-0.4 mm. subsp. *patula*

subsp. *abietina* (Griseb.) Simk. - Елова к. [*C. abietina* Griseb. & Schenk] *Сmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 300 .. 2500 m. V-VIII. [VII-X]. **Б**, **Р**, **С**, **Т**. *Фур*.

subsp. *epigaea* (Janka ex Degen) Hayek - Нежна к. [*C. epigaea* Janka] *Сmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рд*. 300 .. 2500 m. V-VIII. [VII-X]. **Б**, **Г** (NC,NE), **С**. *Фур*.

subsp. *patula* - Разперена к. *Сmn*, *Зн*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 300 .. 2500 m. V-VIII. [VII-X]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Фур*.

C. persicifolia L. - Прасковелистна к. МГ. 30-70 см. В гори, хрл. и поляни. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Хрн.*, *Дек*.

C. phrygia Jaub. & Spach - Фригийска к. 1Г. 10-40 см. По сухи кам. м. и хрл. *Стд*, *Пн*, *Рд* (и), *Срж*, 0 .. 500 m. V-VI. [VI-VII]. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**.

C. pichleri Vis. - Планинска к. [*Asyneuma pichleri* (Vis.) D. Lakusic & F. Conti; *Campanula trichocalycina* auct. bulg., non Ten.] МГ. 20-45 см. Из вл. и сенч. кам. м. *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*. 1200 .. 2300 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б**, **Г** (NC), **С**, **Т**.

C. portenschlagiana Schult. - Далматинска к. [*C. muralis* Port. ex A. DC.] МГ. 5-20 см. V-X. Интр. Култ. Пр.: *Дек*.

C. poscharskyana Degen - Динарска к. МГ, до 20 см. Интр. Култ. VI-VI. Пр.: Динарски пл. **С**. *Дек*.

C. punctata Lam. - Петниста к. [*C. nobilis* Lindl.] МГ, до 40 см. Интр. Култ. VI-VIII. Пр.: Корея, Япония, Източен Сибир. *Дек.*, *Хрн*.

C. rapunculoides L. - Едностранна к. МГ. 30-100 см. Из гори, хрл., ск. поляни. ЦБ. 0 .. 1900 m. VI-VIII. [VI-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,?NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Хрн.*, *Фур*.

C. rapunculus L. - Ряповидна к. 2Г. 50-100 см. В хрл. ЦБ. 0 .. 1300 m. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Хрн.*, *Фур.*, *Дек*.

C. rotundifolia L. - Кръглолистна к. МГ. 5-60 см. VI-VII. [VII-VIII]. Възприеман таксон в по-старите флористични издания. Изключен от българската и гръцката флора. Среща се само в Централна Ев. **Р**, **С**, ?**Т**. *Хрн.*, *Дек*.

C. scheuchzeri Vill. - Шойхцеровка к. МГ. 5-25 (40) см. По ск. поляни. *Сmn* (с). 1300 .. 2000 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б**, **С**, **Т**.

C. scutellata Griseb. - Щитовидна к. 1Г. 10-15 см. По кам. м. и хрл. *Згн*, *Вм*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*. 200 .. 1000 m. VI-VII. [VI-VIII]. Balk.: **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **С**, **Т**.

C. serrata (Kit. ex Schult.) Hendrych - Наведена камбанска. МГ. 20-60 см. **Р**.

C. sibirica L. - Сибирска к. 2Г. 15-40 см. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Сmn*, *Срг* (з), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, ?*Рд* (с), *Срж*. 0 .. 700 m. V-VII. [VII-IX]. **Б**, **Р**, **С**, **Т**. *Дек.*, *Фур*.

C. sparsa Friv. - Разперена к. [*C. frivaldskyi* Steud.; *C. ×lissecii* Ancev] 1Г. 30-60 см. Из гори и хрл. ЦБ. 300 .. 1700 m. V-VIII. [VII-X]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Дек*.

1¹. Вч. с д. 16-30 mm. Кут. 6-12 mm. Сем. 0.4-0.6 mm. subsp. *sparsa*

1². Вч. с д. 9-18 mm. Кут. 4-7 mm. Сем. 0.4-0.5 mm. subsp. *sphaerothrix*

subsp. *sparsa* - Разперена к. [*C. sparsa* subsp. *frivaldskyi* (Steud.) Hayek] ЦБ. 300 .. 1700 m. V-VII. [VII-X]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

Дек.

subsp. *sphaerothrix* (Griseb.) Hayek - Разперена к. *Рл, Рд* (с,и). 110 .. 1700 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **С. Дек.**

С. spatulata Sm. subsp. *spruneriana* (Hampe) Hay. - Лопатовидна к. Мг. 15-50 cm. По ск. м. *Блс, Слв.* 1500 .. 2925 m. V-VII. [VII-IX]. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

С. thyrsoides L. - Пирамидална к. 2г./Мг. 30-50 cm. По открити кам. и скал. поляни във високопланинския пояс. *Стп* (с). 2000 .. 2300 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, С, Т.**

С. trachelium L. - Коприволистна к. Мг. 60-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ.* VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Дек., Фур.**

1¹. Цв. почти прис. Чашковите дялове 6-8(-10) × 1.5-2.5(-3) mm. Вч. с д. 1.5-2 cm, голо.....

..... subsp. *athoa*

1². Цв. на къси држ. Чашковите дялове 9-15 × 3-4.5 mm. Вч. с д. 3-5 cm, отвътре влакнесто.

..... subsp. *trachelium*

subsp. *athoa* (Boiss. & Heldr.) Hayek - Атонска к. **Б, Г** (NC,NE,NAe). **Дек., Фур.**

subsp. *trachelium* - Коприволистна к. **Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т. Дек., Фур.**

С. transsilvanica Schur ex Andrae - Трансилванска к. 2г./Мг. 15-50 cm. По открити кам. поляни, покрай гори и в хрл. *Стп* (з,с), *Вт, Пн, Рл.* 1900 .. 2700 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN (R), ЗБР. **Б, Р. Дек.**

С. trojanensis Kovanda & Ancev - Троянска к. Мг. 8-40 cm. По планински лив., хрл. *Стп* (з,с), *Згп, Рл.* 1300 .. 2000 m. VII-IX. [IX-X]. Bulg.

С. tymphaea Hausskn. - Тимфейска к. Мг. 10-35 cm. **Г, М.**

С. velebitica Vrb. - Велебитска к. Мг. 10-30 cm. По кам. и ск. м. *Стп, Зн, Вт, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с), *?Трн.* 700 .. 2500 m. VI-VIII. [VIII-X]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

С. versicolor Andrews - Променливоцветна к. Мг. 10-50 cm. По открити вар. скал. терени, често ск. пукнатини, на южни изложения, в ксеротермния дъбов пояс. *Зн, Згп.* 550 .. 750 m. VII-VIII. [IX-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Терц. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т. Дек.**

Род *Edraianthus* DC.

Каменливче

1¹. Зъбците на чш. ш. триъгълни, по-к. от звр. Ст. голо. Кут. 5-6 mm. *E. serbicus*

1². Зъбците на чш. лин. до триъгълно линейноланцетни, по-д. от звр. 2

2¹. Чашковите зъбци триъгълно ланц. Пцв. заострени, об. по-к. от цв. Л. об. четинести само в осн. Сем. 1.6-1.8 × 0.9-1.1 mm.

..... *E. graminifolius*

2². Чашковите зъбци лин. Пцв. рязко източени, по-д. от цв. или равни на тях. Л. четинести до върха. *E. tenuifolius*

E. graminifolius (L.) A. DC. - Житолистно к. [*Wahlenbergia kitaibelii* A. DC.; *Campanula graminifolia* L.] Мг. 10-50 cm. По вар. ск. *Зн.* 0 .. 500 m. V-VII. [VII-VIII]. **Дек. Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

E. serbicus (A. Kern.) Petrovič - Сръбско к. Мг. 10-25 cm. По ск. пукнатини, сухи ероз. вар. терени с плитка почва и южно изложение. *Зн, Згп.* 800 .. 1400 m. V-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, С, Т. Дек.**

E. tenuifolius (A. DC.) A. DC. - Теснолистно к. Мг. 10-50 cm. **М, С, Т.**

Род *Jasione* L.

Вятърче

1¹. Едногодишни р. Чашковите зъбци влакнести или четинести. Ст. безлистно в горната половина. *J. montana*

1². Многогодишни р. Чашковите зъбци голи. 2

2¹. Прш. своб. Л. голи. Кут. 2.5-2.7 × 2 mm. Сем. 1-1.3 × 0.3-0.4 mm. *J. bulgarica*

2². Прш. срс. в осн. Л. влакнести или ресничести. 3

3¹. Външ. обв. лсч. на сцв. ланц. или линейноланцетни. Р. без стерилни издънки. Кут. 2-2.3 mm. Сем. 0.6-1.2 × 0.3-0.6 mm.

..... *J. heldreichii*

3². Външ. обв. лсч. на сцв. яйцевидни до триъгълни. Р. със стерилни издънки. Кут. 2.5-2.7 × 2 mm. Сем. 0.7-1 mm. *J. orbiculata*

J. bulgarica Stoj. & Stef. - Българско в. Мг. 3-20 cm. По пас. и хрл. *Стп* (с), *Вт, Згп, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1900 .. 2700 m. VI-IX. [VIII-X]. ЗБР. Bulg.

J. heldreichii Boiss. & Orph. - Хелдрайхово в. [*J. jankae* Neill.] 2Г./МГ. 5-50 см. По сухи скал. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек., Мед., Фур.

J. montana L. - Планинско в. 1Г./2Г. 20-60 см. ?**Б, Р, С.**

J. orbiculata Griseb. ex Velen. - Високопланинско в. [*J. laevis* Lam. subsp. *orbiculata* (Griseb. ex Velen.) Tutin] МГ. 5-15 см. По кам. и трев. м. *Стн* (с), *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл.* 1900 .. 2800 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Р, С, Т.** Дек.

Род *Legousia* Durande
Орнице

1¹. Цв. в рехав клас, заемащ поне 1/2 от цялата д. на ст. Кут. 15-20 mm, нестеснена към върха.

..... *L. falcata*

1². Цв. в метл. или в малки кр. щитове.

..... 2

2¹. Вч. ок. 1/2 на д. на чашковите дялове. Чашковите дялове изправени при плода. Кут. 15-30 mm, стеснена към върха. Сем. 1.2-1.4 × 0.7-0.9 mm.

..... *L. hybrida*

2². Вч. с дължина поне колкото чашковите дялове. Чашковите дялове извити или изкривени при плода.

..... 3

3¹. В цъфтеж зъбците на чш. 2-3 пъти по-к. от звр. Вч. с д. 15-18 mm. Кут. 20-30 mm, нестеснена на върха. Сем. 1-1.1 × 0.6 mm.

..... *L. pentagonia*

3². В цъфтеж зъбците на чш. равни на звр. Вч. с д. до 12 mm. Кут. 10-15 mm, стеснена на върха. Сем. 0.9-1.5 × 0.5-0.8 mm.

..... *L. speculum-veneris*

L. falcata (Ten.) Janch. - Сърповидно о. 1Г. 10-50 cm. **Г** (NE,NAe), **С, Т.**

L. hybrida (L.) Delarbre - Хибридно о. 1Г. 10-35 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.**

L. pentagonia (L.) Thell. - Петоъгълно о. 1Г. 20-40 cm. По трев. м. *Рд* (и). 100 .. 500 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe).

L. speculum-veneris (L.) Chaix - Обикновено о. 1Г. 20-40 cm. По трев. м., плевел в ниви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VIII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Плв.

Род *Lobelia* L.

Лобелия

L. erinus L. - Бодлива л. МГ. 8-15 cm. Интр. Пр.: южна Аф.. Дек.

Род *Petkovia* Stef.

Петковия

P. orphanidea (Boiss.) Stef. - Орфанидова п. [*Campanula orphanidea* Boiss.] МГ. 5-20 cm. По кам. и скал. вар. терени, понякога в ск. пукнатини. *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2400 m. V-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE). Дек.

Род *Phyteuma* L.

Дъгоцвет

P. confusum A. Kern. - Смесен д. МГ. 1-30 cm. По лив. и пас. *Стн* (с). 1700 .. 2300 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Р, С, Т.** Дек.

Род *Symphandra* A. DC.

Скалнице

S. wanneri (Rochel) Heuffel - Ванерово с. [*Campanula wanneri* Rochel] МГ. 10-40 cm. По ск. пукнатини. *Прб* (з), *Стн* (з,с), *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 400 .. 1500 m. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NE,?NC), **Р, С, Т.** Дек.

Род *Trachelium* Boiss.

Тръбоцвет

T. rumelianum Hampe - Румелийски т. [*T. jacquinii* subsp. *rumelianum* (Hampe) Tutin; *Campanula rumeliana* (Hampe) Vatke] МГ. 15-30 cm. По вар. скал. м., често в ск. пукнатини, от пояса на дъбовите гори до буковия пояс. *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рд* (с,и). 500 .. 1500 m. VII-VIII. [IX-X]. Ч.К. [VU]. IUCN(R). ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.** Дек.

Семейство *Menyanthaceae* Dumort.

Воднодетелинови

1¹. Л. тричленни, издигнати над водата Цв. бледорозови. Кут. 7-8 mm. Сем. 2.6-3.2 × 2-2.4 mm. *Menyanthes*

1². Л. прости, плават по водната повърхност. Цв. жълти. Кут. 18-25 mm. Сем. 5-6 × 4-4.7 mm. *Nymphoides*

Род *Menyanthes* L.

Богородична лъжичка; Водна детелина

M. trifoliata L. - Трилистна б. л. Мг. 10-30 см. По блата, мочури и торфища. *Смп* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), *Трн*. 0 .. 1800 м. IV-V. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Г** (NC), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч*.

Род *Nymphoides* Seg.

Какички

N. peltata (S. G. Gmel.) Kuntze - Щитовидни к. Мг. 60-150 см. Водно. В стоящи водоеми – езера, блата, рибарници, отводнителни канали; в по-плитки и пресъхващи водни басейни, и върху влажната почва в покрайнините им. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Сф*, *Трн*. 0 .. 100 м. VI-IX. [VII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

Разред **Austrobaileyales** Takht. ex Reveal

Семейство **Schisandraceae** Blume

Лимонникови

Род *Schisandra* Michx.

Лимонник

S. chinensis (Turcz.) Baill. - Китайски л. Хр. 5-15 м. Двудомна лиана. Интр. Култ. Пр.: С. Китай, Русия (далечен изток) и Япония. *Дек*.

Разред **Boraginales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

Семейство **Boraginaceae** Juss.

Грапаволистни

1¹. Л. пер. разсечени. Звр. цял, рядко двуделен. Тч. винаги двойно по-д. от вч. Стлб. с 2 нишковидни бл., излиза от върха на звр. Пл. кутийка - не се разпада на 4 орехчета. *Hydrophyloideae*
1². Л. целокр. Звр. външ. разделен на 2 или 4 ч., между които от вдлъбнатина излиза стлб. Тч. по-д. от вч. или скрити в него. Пл. ценобий - разпада се на 4 орехчета, рядко цял. 2
2¹. Цв. без пцв. и без држ. или с много къси држ. Вч. бяло. *Heliotropioideae*
2². Цв. с држ. или пцв. 3
3¹. Звр. 4-делен, разпада се на 4, по-рядко на 2 орехчета. Стлб. излиза между дяловете.
..... *Boraginoideae*
3². Звр. цял. Стлб. късо, разп. на върха. *Heliotropioideae*

Подсемейство **Boraginoideae** Juss.

Грапаволистни

1¹. Ст. и л. голи, с восьъчен налеп. Горните л. обгръщат ст. с осн. *Cerinth*
1². Ст. и л. грапави или покр. с твърди влс., без восьъчен налеп. 2
2¹. Орехчетата покр. с кукести шипчета... 3
2². Орехчетата непокрити с кукести шипчета.

..... 5
3¹. Орехчетата 2. *Rochelia*
3². Орехчетата 4. 4
4¹. Венечната тръб. с ш. 1-1.5 mm. Шипчетата на орехчетата в 1-3 реда с д. съизмерима с размерите на сем. *Lappula*
4². Венечната тръб. по-ш. от 3 mm. Шипчетата на орехчетата не са в редове; много по-к. от ш. на сем. *Cynoglossum*
5¹. Чш. се разраства силно след оплождането и става плоска, с два назъб. листовидни дяла, закриващи орехчетата. *Asperugo*
5². Чш. не се разраства силно след оплождането и не е съставена от два плоски листовидни дяла. 6
6¹. Вч. зигмф., с различни по ф. и големина дялове. 7
6². Вч. актмф., с еднакви дялове... 8
7¹. Тръбицата на вч. права, без придатъци, в осн. с люспици или пръстен от влс.. *Echium*
7². Тръбицата на вч. коленчато извита по ср., в отвора с влакнести придатъци... *Lycopsis*
8¹. Отворът на венечната тръб. ± затворен от 5 люсповидни израстъци или от 5 снопчета влс. 9
8². Отворът на венечната тръб. не е затворен от подобни израстъци или влс. 19
9¹. Стлб. стърчи навън от вч. Люспиците в отвора на венечната тръб. ланц. шиловидни, събрани в конус. *Symphytum*
9². Стлб. скрито във венечната тръбичка. Р. с

др. белези. 10
10¹. Тч. стърчат навън от вч. Тч. држ. с израстъци, закриващи Прш. 11
10². Тч. не стърчат или слабо стърчат навън от вч. Р. с др. белези. 12
11¹. Венечните дялове триъгълни, незавити. Израстъците на тичинковите држ. оцветени като вч., закриват Прш. наполовина. ... *Borago*
11². Венечните дялове теснолинейни, завити. Израстъците на тичинковите држ. светли, закриват Прш. по цялата им д. .. *Trachystemon*
12¹. Цв. без пцв. или долните с пцв., а горните без пцв. 13
12². Цв. с пцв. 15
13¹. Орехчетата крилати. *Rindera*
13². Орехчетата не са крилати. 14
14¹. Розетъчните л. с д. и ш. 5-18 cm. Ст. л. с д. 3-5 cm и ш. 1-3 cm. *Brunnera*
14². Всички л. по-т. от 2 cm и значително пок. от 5 cm. *Myosotis*
15¹. Отворът на венечната тръб. почти затворен от 5 снопчета от влс. ... *Pulmonaria*
15². Отворът на венечната тръб. относително затворен от 5 люсповидни израстъка, понякога и от снопчета влс. 16
16¹. Отворът на венечната тръб. затворен с 5 къси, ± дълговлакнести люспици. *Nonea*
16². Отворът на венечната тръб. затворен с 5 люсповидни израстъка. 17
17¹. Венечната тръб. по-д. от венечните дялове. Вч. синьо или с др. оцветяване. *Anchusa*
17². Венечната тръб. по-к. от венечните дялове. Вч. синьо. 18
18¹. Многогодишно р. с в. над 30 cm. Пцв. пок. или равни на чш. Чашката с д. 2-3 mm (в цъфтеж), до 4-8 mm (при плода), разделена докъм ср. Стлб. много късо. Орехчетата цилиндрични, прави. *Cynoglottis*
18². Едногодишно или двугодишно р. с в. до 20 cm. Пцв. по-д. от чш. Чш. д. до 5 mm, разделена почти до осн. Орехчетата с неправилно закръглена до яйцевидна ф. *Gastrocotyle*
19¹. Вч. тръб. или бухалковидно, без дисковиден отгъв. 20
19². Вч. с др. ф. 21
20¹. Прш. не са стреловидни в осн. .. *Moltkia*
20². Прш. стреловидни в осн. *Onosma*
21¹. Отворът на венечната тръб. с пръстен от влс., понякога и с 5 подутини. Орехчетата

почти хоризонтално, извити, набръчкани, с држ. *Alkanna*
21². Отворът на венечната тръб. с 5 надл. ивици от влс. (често жлз.). Орехчетата яйцевидни, прави, без држ. 22
22¹. Вч. ярко жълто, с д. 6-8 mm, отвън и вътре в тръбицата обикновено с прилегнали копринести влс. *Neatostema*
22². Вч. с др. багра. 23
23¹. Вч. бяло или жълтобяло, с 5 жлз. сгъвки в гърлото. Орехчетата бели, гладки, лъскави. От коренището се развиват само цъфтящи ст. *Lithospermum*
23². Вч. синьовиолетово, без жлз. сгъвки в гърлото. Рядко вч. бяло или жълтобяло, но тогава орехчетата брадавически или мрежесто набръчкани. 24
24¹. Вч. с 5 надл. реда влс. в гърлото. Орехчетата об. 4. *Buglossoides*
24². Вч. без надл. редове влс. в гърлото. Орехчетата об. 1-2 *Glandora*

Род *Alkanna* Tausch

Айважива

1¹. Ст., пцв. и л. покр. с прости влс. Вч. синьо. Орехчетата 1.8-3 × 1.9-2.3 mm. *A. tinctoria*
1². Поне в областта на сцв. освен прости има и жлз. влс. 2
2¹. Ст. об. без розетка от л. в осн. Вч. покр. отвън равномерно с къси прости влс., рядко почти голо. Дискът (разперената част) на вч. с диам. 8-11 mm. Орехчетата 2.5 mm. *A. stribrnyi*
2². Ст. об. с розетка от л. в осн. Вч. отвън голо или покр. с къси, разпръснати прости влс. Дискът на вч. с диам. 5-9 mm. 3
3¹. Вч. и в свежо и в сухо състояние жълто. Розетковите л. обратновънцевидно-ланц. Орехчето 2-3 mm. *A. primuliflora*
3². Вч. в свежо състояние жълто или оранжевожълто, в сухо - гълбовосиньо. 4
4¹. Пцв. триъгълно ланц., 2 пъти по-д. от чш. Вч. оранжевожълто. Дискът на вч. с диам. 8-10 mm. Орехчето 2.5-3 mm. *A. graeca*
4². Пцв. линейноланцетни. Вч. жълто. Дискът на вч. с диам. 6-7 mm. 5
5¹. Пцв. 2 пъти по-д. от чш. Чш. в плода с д. 8-9 mm. Твърдите стърчащи влс. без брадавическо разширение в осн. *A. jordanovii*
5². Пцв. д. колкото чш. Чш. в плода с д. 10-11

mm. Твърдите стърчащи влс. с брадавическо разширение в осн. Орехчетата 2-2.5 mm.
..... *A. stojanovii*

A. graeca Boiss. & Sprun. subsp. *slavjankae* Koz. - Гръцка а. Мг. 10-30 cm. По сухи кам. припечни м. *Пн*, *Трн*. 300 .. 600 m. IV-V. [V-VI]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М**.

A. jordanovii Koz. - Йорданова а. Мг. 10-30 cm. По сухи припечни м. с тънка канелено-горска почва и чест излаз на вар. ск. основа. *Трн*, *Тхр*. 0 .. 400 m. IV-V. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.

A. noneiformis Griseb. - Шекерчева а. Мг., 20-55 cm. **Г** (NC), **М**, **С**.

A. pelia (Halacsy) Rech. f. - Пеленска а. Мг. **Г** (NE).

A. pindicola Hausskn. - Пиндска а. Мг., 30-50 cm. **Г** (NC,NE), **М**.

A. primuliflora Griseb. - Игликова а. Мг. 8-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *Згн*, *Смд*, *ДМ*, *Пн*, *Срг*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 900 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NE), **М**, **Т**.

A. pulmonaria Griseb. - Медуницова а. Мг. 12-50 cm. **Б, Г** (NC), **М**.

A. scardica Griseb. - Шарпланинска а. Мг. 10-30 cm. **М**, **С**.

A. stojanovii St. Kozuharov - Стоянова а. Мг. 10-30 cm. сухи, кам., вар. м. *Слв*, *Пн* (ю), *Трн*, *Тхр*. 350 .. 1000 m. III-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. Bulg.

A. stribrnyi Velen. - Стрибрниева а. Мг. 5-20 (40) cm. По сухи трев. кам. склонове. *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 800 m. IV-V. [V-VI]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE), **М**.

1¹. Вч. в сухо състояние жълто до мръсножълто, почти голо. Л. ланц. или линейноланцетни заострени. . subsp. *intermedia*
1². Вч. в сухо състояние гълбовосиньо, или пьстро. Л. ланцетноелиптични до елиптични, тъпо до късо заострени. subsp. *stribrnyi*

subsp. *intermedia* Koz. - Междинна а. *Рд* (с), *Трн*. 0 .. 800 m. IV-V. [V-VI]. ЗБР. Balk. **Б**.

subsp. *stribrnyi* - Стрибрниева а. *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 800 m. IV-V. [V-VI]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE).

A. tinctoria (L.) Tausch - Синя а. Мг. 5-35 cm. По сухи, припечни трев. и кам. м. *Др*, *Смд*, *Пн*, *Рд* (з,и), *Трн*, *Тхр*, *Сргж*. 0 .. 600 m. III-IV. [IV-VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Amsinckia* Lehm.

Амсинкия

1¹. Вч. 7-11 mm, яркожълто. .. *A. lycopsoides*

1². Вч. 4-7 mm, бледожълто. *A. menziesii*

A. lycopsoides (Lehm.) Lehm. - Ликопсовидна а. 1г. 20-60 cm. Пр.: С. Ам. **Г** (NE).

A. menziesii (Lehm.) A. Nelson & J. F. Macbr. - Менцезиева а. [*A. micrantha* Suksd.] 1г. 15-80 cm. Пр.: С. Ам. **Г** (NE).

Род *Anchusa* L.

Винче; Паче гнездо

1¹. Вч. жълто. Пцв. 2 пъти по-д. от цветните држ. Р. покр. с прилегнали четинки. Орехчетата 2-2.3 × 2.8-3.5 mm. .. *A. ochroleuca*

1². Вч. с др. багра. 2

2¹. Чш. разсечена до ср., рядко по-дълбоко. . 3

2². Чш. разсечена до осн. 8

3¹. Зъбците на чш. остри (заострени). Р. ± гъсто разперено влакнести. 4

3². Зъбците на чш. тъпи. Р. най-често късо ± прилегнало влакнести. 6

4¹. Цв. с држ. Чш. разсечена до ср. или малко повече, в плода с д. ок. 10 mm. Стлб. малко по-д. от чш. Орехчетата 2.2-2.6 × 3.8-4.2 mm.

..... *A. officinalis*

4². Цв. почти прис. Чш. разсечена най-много до ср., в плода с д. 7-8 mm. 5

5¹. Пцв. ланц. Тръб. на вч. по-к. или равна на чш. Орехчетата 2.5-3 mm. *A. davidovii*

5². Пцв. ш. триъгълни ± низбягващи по едната страна. Тръбицата на Вч. по-д. от чш. Орехчетата 2-2.6 × 3.5-4.1 mm. *A. procera*

6¹. Чш. с д. 5-10 mm, при плода се удължава до 15 (20) mm. Дискът на вч. с диам. 3-5 mm. Пцв. яйцевидно-ланц., в осн. сърцевидни. Цветната држ. с д. ок. 1 mm. Орехчетата 2 × 3-4 mm. *A. undulata*

6². Чш. с д. 3-8 mm, при плода не по-д. Цветната држ. с д. 2-3 mm. 7

7¹. Л. покр. с прилегнали влс., неразширени брадавическо в осн. Дискът на вч. с диам. 6-8 (10) mm. Орехчетата 1.9-5 × 2-5 mm.

..... *A. leptophylla*

7². Л. покр. с еднородни сиви, полуприлегнали или стърчащи влс., в осн. брадавичесто разширени. Чш. с д. 3-5 mm, при плода се удължава до 7-8 mm. Дискът на вч. с диам. 9-12 (15) mm. Орехчетата 2-3 mm.

..... *A. velenovskyi*

8¹. Орехчетата ок. 1.5 пъти по-д. от ш. Стлб. 1.5-3 пъти по-д. от чш. Цветните држ. с д. 3-10 mm. Орехчетата 3 × 2 mm. *A. stylosa*

8². Орехчетата 2-3 пъти по-д. от ш. Стлб. пок. или до 1.5 пъти по-д. от чш. Цветните држ. с д. 1-3 mm. 9

9¹. Чш. с д. 6-8 (10) mm, при плода се удължава до 12-16 mm. Дискът на вч. с диам. (8) 10-15 mm. Орехчетата 6-10 × 2-4.5 mm.

..... *A. azurea*

9². Чш. с д. 5-6 mm, при плода се удължава до 7-8 mm. Дискът на вч. с диам. 5-7 mm. Орехчетата 3-4 × 1.5 mm. *A. thessala*

A. azurea Mill. - Лазурно в. [*A. italica* Retz.] Мг. 20-150 cm. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

A. davidovii Stoj. - Давидово в. Мг. 10-40 cm. По сухи трев. и кам. м. в иглолистния и субалпийския пояс. Рл. 1500 .. 2200. VI-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg.

A. leptophylla Roemer & Schultes – Теснолистно в. 2г./Мг. 40-70 cm. По трев. и пес. м. Чм, СИБ, Прб. 0 .. 600 m. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Р, Т.**

A. ochroleuca M. Vieb. - Кремаво в. Мг. 20-80 cm. По сухи трев. кам. м., край пътища. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (з), Сф, Вм, Зп, Стд, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 900 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, М, Р.**

A. officinalis L. - Лечебно в. 2г./Мг. 20-80 (100) cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн., Леч.**

A. procera Bess. - Високо в. Мг. 20-60 cm. По сухи трев. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зп, Стд, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 600 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г (NE), М, Т.**

A. pusilla Guşul. - Дребно в. 1г. 10-30 cm. **Г (NE), Т.**

A. stylosa M. Vieb. - Дългостълбчесто в. 1г. 10-50 cm. По по сухи, кам., слабо затревени м.;

на вар. или силикатна ск. основа; често плевел по нивите и синорите. Чм, СИБ, Др, Зп, Стд, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 600 m. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т.**

1¹. Цв. држ. с д. ок. 5 mm. Венечната тръб. 6-7 mm. Люспите на вч. овласени или с цилиндрични папили. Стлб. до 2 пъти по-д. от чш. subsp. *spruneri*

1². Цв. држ. с д. 5-10 mm. Венечната тръб. 8-10 mm. Люспите на вч. с полусферични папили. Стлб. 2-3 пъти по-д. от чш. subsp. *stylosa*

subsp. *spruneri* (Boiss.) Nyman - Шпрунерово в. [*A. spruneri* Boiss.] Рд (и). 0 .. 500 m. V-VI. [VI-VIII]. Balk. **Б, Г, М.**

subsp. *stylosa* – Дългостълбчесто в. По по сухи, кам., слабо затревени м.; на вар. или силикатна ск. основа; често плевел по нивите и синорите. Чм, СИБ, Др, Зп, Стд, Рд (з,с), Трн, Тхр. 0 .. 600 m. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР., **Б, Г (NC,NE), М, Р, Т.**

A. thessala Boiss. & Sprun. - Тесалийско в. 1г. 10-40 cm. По сухи трев. и кам. м. Чм, СИБ, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 300 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т.**

A. undulata L. subsp. *hybrida* (Ten.) Coutinho - Вълнесто в. *A. hybrida* Ten. 2г./Мг. 10-65 cm. По сухи трев. кам. м. Чм, Прб, Стп (и), Сф, Зп, Стд, Рл, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

A. velenovskyi (Guşul.) Stoj. - Веленовскиев в. Мг. 20-50 cm. По крайморски пясъци и пес. трев. м., в лозя. Чм, СИБ (Ю. Добруджа). 0 .. 200 m. VI-VII. [VII-IX]. ЗБР. Balk. **Б, Р.**

Род *Asperugo* L.

Острец

A. procumbens L. - Пълзящ о. 1г. 10-75 cm. По буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-IX. [V-IX]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв.**

Род *Borago* L.

Пореч

B. officinalis L. - Лечебен п. 1г. 15-100 cm. Интр. Ограничено в градини. V-VI. [VI-VII]. Пр.: Сирия. **Б, Г (NE), Р, Т. Леч., Хрн., Дек.**

Род *Brunnera* Steven

Брунера

B. macrophylla (J. F. Adams) I. M. Johnst. - Едролитна б. МГ. Кор. 20-60 cm. Интр. V-VII. Пр.: Кавказ. **Т. Дек.**

Род *Buglossoides* Moench

Белоочица

1¹. Ст. (в горната част), л. и чш. покр. с жлз. влс. прости и къси излизащи от брадавички. Орехчетата 1.6-2.1 × 1.3-1.8 mm. *B. glandulosa*

1². Ст., л. и чш. покр. с прости влс., излизащи от брадавички, 2

2¹. Многогодишни р. със стерилни, облистени издънки. Вч. с д. 1.4-2.1 cm. Орехчетата бели, 3.5-4.5 × 2.9-3.5 mm. *B. purpureocaerulea*

2². Едногодишни р., без стерилни издънки. Вч. с д. 0.3-0.7 cm. Орехчетата жълтеникави или кафеникави. 3

3¹. Оста на сцв. и чш. покр. с жълто-червеникави до червени влс. Орехчетата 2-3.5 × 1-1.5 mm, жълтеникави. *B. tenuiflora*

3². Оста на сцв. и чш. покр. с белезникави влс. Орехчетата кафеникави. 4

4¹. Вч. бяло или жълтеникаво. Цветни држ. с д. 1.5-5 mm, в плода цилиндрични или слабо надебелени. Орехчетата 2.5-3.5 × 1.5-3 mm... .. *B. arvensis*

4². Вч. синьо. Цветните држ. с д. 0.75 - 1.5 mm, в плода ш. обратно конусовидно надебелени. Орехчетата 1.5-2.5 × 1-2 mm. ... *B. incrassata*.

B. arvensis (L.) I. M. Johnst. - Полска б. [*Lithospermum arvense* L.] 1Г. 5-60 (90) cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. III-V. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч.**

1¹. Цв. држ. с д. 2.5 mm. Тръб. на вч. равна или по-к. от чш. Орехчетата 2.5-3.5 × 1.5-3 mm. ... subsp. *arvensis*

1². Цв. држ. с д. 1.5-2.5 mm. Тръб. на вч. по-д. от чш. Орехчетата 2.25-2.75 × 1.5-2 mm. ... subsp. *sibthorpiana*

subsp. *arvensis* - Полска б. [*Lithospermum arvense* L.] 8-60 (90) cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. III-V. [V-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М. Леч.**

subsp. *sibthorpiana* (Griseb.) R. Fern. - Сибторпиева б. [*B. sibthorpiana* (Griseb.) Czerep.] 5-30 cm. По крайморски пясъци, трев. м. и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г**

(NC,NE,NAe), **М, Р, Т. Плв.**

B. glandulosa (Velen.) R. Fernand. - Жлезиста б. [*Lithospermum glandulosum* Velen.] 1Г. 8-20 cm. Край пътища, по трев. м., в посеви. **ЧМ, СИБ, Др, Прб, Зн, Рд, Трн, Тхр.** 150 .. 300 m. III-IV. [V-VI]. **ЗБР. Б, Г (NE), М, Р, Т.**

B. incrassata (Guss.) I. M. Johnst. - Подута б. 1Г. 4-8 cm. По трев. и хрл. м. **ЧМ (ю), Рд (с), Трн.** 0 .. 500 m. III-V. [V-VII]. **Б, Г (NC, NE, NAe), М, Т.**

B. purpureocaerulea (L.) I. M. Johnst. - Виолетова б. [*Lithospermum purpureocaeruleum* L.; *Aegonychon purpureocaeruleum* (L.) Holub] МГ. 20-60 cm. В разредени гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1800 m. IV-VI. [V-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

B. tenuiflora (L. f.) J. M. Johnst. - Тънкоцветна б. [*Lithospermum tenuiflorum* L. f.] 1Г. 10-40 cm. По сухи кам. м. **Прб, ?ЧМ, ?СИБ.** 0 .. 200 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г, М, С, Т.**

Род *Cerinth* L.

Меденик

1¹. Дяловете на вч. ланц., д. почти колкото тръб., насочени напред. Орехчетата 2.5-3.5 × 2.2-3 mm. *C. minor*

1². Дяловете на вч. овални до триъгълни, извити назад, много по-к. от тръб. 2

2¹. Венечната тръб. изкривена отговре, свита в гърлото, в долната част жълта, в горната - виолетова. Орехчетата 5 × 4 mm. .. *C. retorta*

2². Венечната тръб. права, слабо свита или без свиване в гърлото, виолетова в долната част и жълта в горната, или изцяло жълта, с червени петна в гърлото. 3

3¹. Едногодишно р. Чш. дялове заострени. Венечната тръб. с ш. 5-8 mm. Орехчетата 4.5 × 3 mm. *C. major*

3². Двугодишно или многогодишно р. Чш. дялове заоблени. Венечната тръб. с ш. 3-4 mm. Орехчетата 3-4 × 2.7-3.2 mm. *C. glabra*

C. glabra Miller - Гол м. МГ. 15-50 cm. По ск. поляни. **Вм, ДМ, Пн, Рл.** 1500 .. 2500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, М, Р.**

1¹. Ст. сивозеленикаво. Вч. тръб. . subsp. *glabra*

1². Ст. синкаво. Вч. тясно звънчевидно. subsp. *pirinica*

subsp. *glabra* - Гол м. **Вм, Рл.** 1500 .. 2500 m. VI-

VII. **Б, Р.**

subsp. *pirinica* (Stoj. & Acht.) N. Andreev & Peev - Пирински м. *ДМ, Пн.* 1500 .. 2500 m. VI-VII.

C. major L. - Голям м. 1Г. 15-60 cm. *Г* (NC,NE,NAe), ?*М, Т.*

C. minor L. - Малък м. 1Г./2Г. 25-75 cm. По кам., трев. и руд. м. *ЦБ.* 0 .. 1200 m. V-VI. [VI-IX]. *Б, Г* (NC,NE), *М, Р, С, Т.*

C. retorta Sm. - Променлив м. 1Г. 10-50 cm. *Г* (NC,NE), *М, Т.*

Род *Cynoglossum* L.
Наумка

1¹. Зрелите орехчета плоски или слабо вдлъбнати, с надебелен ръб. Тч. захванати за горната част на венечната тръб. 2

1². Зрелите орехчета изпъкнали навън, без задебелен ръб. 3

2¹. Едногодишно р. Орехчетата с диам. 7-10 mm. *C. columnae*

2². Двугодишно р. Орехчетата с диам. 4-5.7 × 4-7 mm. *C. officinale*

3¹. Вч. бледосиньо или бяло, с мрежа от сини ж. Тч. захванати за долната част на венечната тръб. Орехчетата без удебелен ръб, покр. с еднакви шипчета по гръбната страна, с грапавини между шипчетата; 5.8-6.2 × 4.6-5 mm. *C. creticum*

3². Вч. тъмночервено или розово, рядко синьо, но тогава с розови ж. Тч. захванати към ср. на венечната тръб. 4

4¹. Дяловете на чш. нееднакви, двата по-големи. Л. голи или с единични влс. отгоре. Вч. червеновиолетово или синьо, с розови ж. Орехчетата 5-7 × 4-5 mm. *C. germanicum*

4². Дяловете на чш. ± еднакви. Вч. тъмночервено с или без видими ж. Орехчетата 4-7 × 4.4-5 mm. *C. montanum*

C. columnae Ten. - Колонова н. 1Г. 10-60 cm. *Г* (NC,NE,NAe), *М, Т.*

C. creticum Mill. - Пъстра н. 2Г. 20-80 cm. По трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VII. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т.*

C. germanicum Jacq. - Германска н. 2Г. 30-100 cm. В гористи и сенч. м. *Стн* (с). 980 .. 2900 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. *Б, М, Р, С, Т.*

C. montanum L. - Планинска н. [*C. hungaricum* Simonk.] 2Г. 15-70 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. V-VI. [VII-VIII]. *Б, Г* (NC,NE), *М, Р, С, Т.*

C. officinale L. - Лечебна н. 2Г. 30-100 cm. По трев., хрл. м., край пътища. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-VI. [VI-VII]. *Б, Г* (NC,NE), *М, Р, С, Т.* *Хрн., Леч., Мед., Инс., Баг.*

1¹. Вч. с ш. 7-10 mm. Ст. неравномерно влакнесто. subsp. *officinale*

1². Вч. с ш. 12-15 mm. Ст. покр. с д., меки отклонени влс. subsp. *rotatum*

subsp. *officinale* - Лечебна н. 2Г. 30-100 cm. По трев., хрл. м., край пътища. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-VI. *Б, Г* (NC,NE), *Р, С, Т.*

subsp. *rotatum* (Vel.) Peev - Кръгла н. 2Г. 30-100 cm. По трев., хрл. м., край пътища. *Зн, Рд* (з). 0 .. 1500 m. IV-VI. *Б.*

C. velebiticum K. Malý - Велебитска н. [*C. pustulatum* Boiss.] *Г* (NC,NE).

Род *Cynoglottis* (Guşul.) Vural & Kit Tan
Циноглотис

C. barrelieri (All.) Vural & Kit Tan - Барелиеров ц. [*Anchusa barrelieri* (All.) Vitman] МГ. 30-80 cm. По трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VIII]. *Б, Г* (NC,NE), *М, Р, С, Т.*

1¹. Чш. при плода 3-6 mm, разсечена до ср. Дяловете тъпи. subsp. *barrelieri*

1². Чш. при плода 5-8 mm, разсечена до осн. Дяловете лин., заострени. subsp. *longisepala*
subsp. *barrelieri* - Барелиеров ц. [*Anchusa barrelieri* (All.) Vitman] МГ. 30-80 cm. По трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VIII]. *Б, Г* (NE), *М, Р, С, Т.*

subsp. *longisepala* (T. Georgiev & Kitan.) Koz. - Дългочашков ц. МГ. 30-80 cm. По трев. и кам. м. *СИБ, Прб* (з), *Зн, Стд.* 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VIII]. *Б.*

Род *Echium* L.
Усойниче

1¹. Всички тч. включени във венечната тръб. Орехчетата 2-2.3 × 1.6 mm. *E. arenarium*

1². Една или повече тч. стърчат от венечната тръб. 2

2¹. Вч. тъмночервено. Сцв. гъсто, тясно, класовидно. Орехчетата 2-2.5 × 1.6-1.8 mm.

..... *E. maculatum*
2². Вч. с др. багра. Сцв. ш., метл. или грозд.
..... 3

3¹. Ст. покр. само с разп. върху брадавички
влс. Вч. с д. 18-25 mm, тъмносиньо до
виолетово. Орехчетата 2-3 × 2-2.3 mm.
..... *E. plantagineum*

3². Ст. покр. с гъсти, прилегнали, прости влс.
и с влс. разп. върху брадавички. Вч. с д. 9-10
mm, синьо или белезникаво. 4

4¹. Вч. белезникаво или синьовиолетово, с
еднакви дялове. Сцв. пирамидална метл.
Стлб. плитко двуделно. Орехчетата 2.8-3.8 ×
2.3-2.5 mm. *E. italicum*

4². Вч. синьо, в осн. белезникаво, с ±
нееднакви дялове, горните по-големи. Сцв.
цилиндрично. Стлб. двуделно, с дялове по-д.
от 1 mm. Орехчетата 1.8-3.2 × 1.5-1.8 mm.
..... *E. vulgare*

..... *E. vulgare*

E. arenarium Guss. - Пясъчно у. 2г. 8-25 cm.
V-V. **Г** (NE), **Т**.

E. italicum L. - Италианско у. 2г. 40-150 cm.
По кам. трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. [VII-
IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

E. plantagineum L. - Живовлеково у. 1г./2г.
20-60 cm. По трев. кам. м., край пътища и
руд. Чм, Снд, Рд (с,и), Трн, Тхр, Срж. 0 ..
1000 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe),
М, Т.

E. maculatum L. - Червено у. [*E. russicum* J. F.
Gmel.; *Pontechium maculatum* (L.) Bohle &
Hilger] 2г. 20-80 cm. По сухи трев. м. в
низините и предпланините, по слабо
използвани пас., често сред хрл. Чм, СИБ, Др,
Прб, Стн, Сф, Зн, Вт, Зп, Снд, Блс, ДМ, Рл,
Срг, Рд(з,с), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1200 m. V-VI.
[VI-VIII]. Ч.К. [VU]. ДХ. (sub *E. russicum*) **Б,**
Г (NE), **Р, С.** *Леч., Дек., Мед.*

E. vulgare L. - Обикновено у. 2г./Мг. 20-100
cm. По пуст. трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-
VII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**
Мед., Леч., Плев.

Род *Eritrichium* Schrad. ex Gaudin
Еритрихиум

E. nanum (L.) Schrad. ex Gaudin - Нисък
еритрихиум. Мг. 1-5 cm. **Р, С.**

Род *Gastrocotyle* Bunge
Гастрокотиле

G. macedonica (Degen & Dorfl.) Bigazzi, Hilger
& Selvi - Македонско г. [*Anchusa macedonica*
Degen & Doerfler] 1г./2г. до 20 cm. По сухи,
пес. и скал. м. Снд (ю). 150 .. 300 m. V-VI. [VI-
VII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

Род *Glandora* D. C. Thomas, Weigend &
Hilger
Гландора

G. diffusa (Lag.) D. C. Thomas - Разперена г.
[*Lithodora diffusa* (Lag.) I. M. Johnst.;
Lithospermum diffusum Lag.] Пхр. Вечноз. 10-
15 cm. IV-VIII. Интр. В алпинеуми. Пр.: ЮЗ.
Ев.

Род *Lappula* Gilib.
Ушици

1¹. Разперената част на вч. с диам. 5-8 mm.
Орехчетата 3-5 mm, сплеснато-крушовидни.
Л. покр. с прилегнали влс. *L. barbata*

1². Разперената част на вч. с диам. 2-4 mm.
Орехчетата яйцевидно-тристенни. 2

2¹. Вч. едва по-д. от чш. Орехчетата 2-4 × 1.3-
1.5 mm, по ръба с 1 ред шипчета, които са срс.
помежду си почти до 1/3 в ципесто крило.....

..... *L. marginata*
2². Вч. по-д. от чш. Орехчетата 2.5-4.5 × 2.8-
3.2 mm, по ръба с 2-3 шипчета, несраснали
помежду си. *L. squarrosa*

L. barbata (M. Bieb.) Guerke - Брадати у.
1г./2г. 10-70 cm. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1000
m. IV-VII. [VI-VII]. **Б, Г** (NC), **М, Р, Т.**

L. marginata (M. Bieb.) Gurke -
Крилатоплодни у. [*L. patula* (Lehm.) Gurke]
1г. 5-70 cm. По сухи трев. и кам. м. Чм, СИБ,
Стн (и). 0 .. 300 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, М, С.**

L. squarrosa (Retz.) Dumort. - Обикновени у.
[*L. echinata* Fritsch] 1г./2г. 10-80 cm. По сухи
трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-X. [VI-
XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Плев.*

Род *Lithospermum* L.
Птиче просо

L. officinale L. - Лечебно п. п. Мг. 10-100 cm.
По сенч. трев. и хрл. м. и като плевел. ЦБ. 0
.. 2000 m. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М,**
Р, С, Т. *Леч., Плев.*

Род *Lycopsis* L.

Волско езиче

L. arvensis L. - Полско в. е. 1г. 10-50 см. По буренл. м. Чм, СИБ, Др, Зн, Рд (и), Тхр. 0 .. 1000 м. IV-IX. [VIII-X]. Б, Г, М, Р, С. Плв.

1¹. Л. назъб. Чш. в плода не е звездовидно разперена. Орехчетата 3.2-3.8 × 1.9-2.3 mm. subsp. *arvensis*

1². Л. целокр. Чш. в плода звездовидно разперена. Орехчетата 2.8-3.2 × 2-2.3 mm. ... subsp. *orientalis*

subsp. *arvensis* - Полско в. е. Чм, СИБ, Др, Тхр. 0 .. 1000 м. IV-IX. [VIII-X]. Плв. Б, М, Р, С.

subsp. *orientalis* (L.) Kuntze - Източно в. е. Чм, СИБ, Др, Зн, Рд (и), Тхр. 0 .. 1000 м. IV-IX. [VIII-X]. Б, М, Р. Плв.

Род *Moltkia* Lehm.

Молткия

M. petraea (Tratt.) Griseb. - Скална м. Хр. 10-40 cm. Balk. Г, М.

Род *Myosotis* L.

Незабравка

1¹. Чш., особено в осн., покр. с прилегнали, насочени нагоре влс. 2

1². Чш. в осн. с разперени кукести влс., или с кукести и ± прилегнали влс. 9

2¹. Многогодишни р. Чш. изрязана до 1/3-1/4, рядко до ср., но тогава приосн. л. отдолу покр. с неприлегнали прости влс. 3

2². Едногодишни или двугодишни р. Чш. изрязана до 2/3-3/4 рядко до ср., но тогава приосн. л. отдолу покр. с прилегнали влс. .. 5

3¹. Л. отгоре и чш. гъсто покр. с прости, прилегнали, сребристи влс. Орехчетата 1.8-2.2 mm. *M. orbelica*

3². Л. и чш. покр. с прости възсиви влс. .. 4

4¹. Р. с подземни издънки. Приосн. л. покр. с разпръснати влс.; влс. от долната страна насочени към върха на л. Орехчетата 1.5-2.2 × 0.9-1.1 mm. *M. scorpioides*

4². Р. с надземни издънки или без издънки. Приосн. л. покр. отгоре с прилегнали гъсти, а отдолу с разредени влс., насочени към осн. на л. 5

5¹. Р. без издънки. Орехчетата 1.4-2 × 1.2-1.3 mm. *M. nemorosa*

5². Р. с надземни издънки или без издънки. Орехчетата 1.7-2.5 × 1.5-1.9 mm. *M. michaelae*

6¹. Чш. с д. 5-6 mm, изрязана до ср. Орехчетата 1.6-2.1 mm. *M. laxa*

6². Чш. по-к. от 4 mm, изрязана по-дълбоко. 7

7¹. Горните л. покр. отгоре с прилегнали влс.

Цв. држ. в плода равни или само някои от тях малко по-д. от чашките. По влажни местообитания. Орехчетата 0.8-1.8 mm. *M. sicula*

7². Горните л. покр. отгоре с разперени влс. Цв. држ. в плода 2-4 пъти по-д. от чш. По сухи местообитания. 8

8¹. Дискът на вч. с диам. ок. 5 mm. Плодната држ. с д. 4-6 mm. Орехчетата 1.2-1.5 × 0.8 mm. *M. cadmea*

8². Дискът на вч. с диам. до 3.5 mm. Плодната држ. с д. 8-9 mm. 9

9¹. Цв. с 3-4 пъти по-дължи от тях и от чш. држ. Орехчетата 1.2-1.5 × 0.8 mm. *M. incrassata*

9². Цв. почти прис., с држ. 3-4 пъти по-к. от чш. Орехчетата 1-1.5 mm. *M. macedonica*

10¹. Едногодишни р. 11

10². Двугодишни или многогодишни р. 16

11¹. Плодната држ. по-к. от чш. Ст. поне в осн. покр. с кукести влс. 12

11². Плодната држ. равна или по-д. от чш. Ст. без кукести влс. 14

12¹. Чш. разделена до 1/3 при плода. Почти всички плодни држ. извити надолу. Орехчетата тясно елипсоидни. .. *M. refracta*

12². Чш. разделена до 1/2 при плода. Най-долните плодни држ. извити надолу, останалите изправени. Орехчетата яйцевидни. . 13

13¹. Р. покр. изцяло с кукести влс. Дискът на вч. с диам. 2-3 mm. Орехчетата 1.2-1.5 mm. *M. minutiflora*

13². Р. покр. само в осн. с кукести влс. Дискът на вч. с диам. 1.8-2 mm. Орехчетата 1-1.5 × 0.6-0.8 mm. *M. stricta*

14¹. Плодната држ. над 3 пъти по-д. от чш. Ст. в осн. с насочени надолу влс. Орехчетата 2.4-2.6 × 1.6-1.9 mm. *M. sparsiflora*

14². Плодната држ. до 2 пъти по-д. от чш. Ст. в осн. с разперени или насочени нагоре влс. 15

15¹. Чш. в плода затворена. Плодната држ. 2 пъти по-д. от чш. Орехчетата 1.2-1.8 × 0.7-0.9 mm. *M. arvensis*

15². Чш. в плода отворена. Плодната држ. равна или малко по-д. от чш. Орехчетата 1.2-2 × 0.8-1 mm. *M. ramosissima*

16¹. Ст. в осн. с прилегнали или насочени нагоре влс. 17
 16². Ст. в осн. с разперени или насочени надолу влс. 19
 17¹. Цв. жълти при отварянето си. Венечната тръб. се удължава след цъфтеж. .. *M. discolor*
 17². Цв. през цялото време сили или бели. Венечната тръб. не се удължава след цъфтеж. 17
 18¹. Чш. без или с единични кукести влс. Плодната држ. с д. до 4 mm. Орехчетата 1.5-2 × 1.1-1.2 mm. *M. alpestris*
 18². Чш. ± плътно покр. с кукести влс. Плодната држ. с д. 8-9 mm. Орехчетата 1.5-2 mm. *M. suaveolens*
 19¹. Р. със стерилни издънки. Плодната држ. 1.5-2 пъти по-д. от чш. 20
 19². Р. без стерилни издънки. Плодната држ. до 1.5 или над 2 пъти по-д. от чш. 21
 20¹. Чш. изрязана много по-дълбоко, в плода с д. до 4 mm. Орехчетата 1.6-2 × 1.2 mm. *M. cyanea*
 20². Чш. изрязана до ср., в плода с д. до 6 mm. Орехчетата 1.8-2 mm. *M. olympica*
 21¹. Плодната држ. с д. 10-12 mm. Чш. в осн. с кукести влс., д. до 0.2 mm. Орехчетата 1-1.9 × 1.1-1.3 mm. *M. sylvatica*
 21². Плодната држ. с д. 5-7 mm. Чш. в осн. с кукести влс., д. 0.3-0.4 mm. 22
 22¹. Чш. дялове без ж. Дискът на вч. с диам. 3-4.5 mm. Орехчетата 2-2.2 mm. *M. aspera*
 22². Чш. дялове с 3 ясни ж. Дискът на вч. с диам. 4.5-6.2 mm. Орехчетата 1.5-2 mm. *M. jordanovii*

M. alpestris F. W. Schmidt - Алпийска незабравка. Мг. 5-85 cm. По трев. и скал. м. *Стн* (з,с), *Сф*, *Вт*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. В градини и паркове. 1500 .. 2900 m. VI-VIII. [VI-VIII] **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

M. arvensis (L.) Hill - Полска н. 1г. 5-60 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1700 m. III-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв*.

M. aspera Vel. - Грапаволистна н. 1г./Мг. 10-40 cm. По сухи трев. кам. м., край пясъци. *СИБ*, *Стн* (з), *Рд* (з,с), *Трн*. 100 .. 1000 m. V-VII. [VI-VIII]. Bulg.

M. cadmea Boiss. - Тънкоствъблена н. 1г. 3-25 cm. По сухи трев. и кам. м. *СИБ*, *Сф*, *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с), *Трн*. 100 .. 1800 m. IV-VII. [VI-VIII].

Б, Г (NC,NE,NAe), **М, Т**.

M. congesta Albert & A. Reyn. - Гъста н. 1г., до 25 cm. IV-IV. **Г** (NE), **Т**.

M. cyanea (Hayek) Peev & N. Andreev - Едроцветна н. [*M. sylvatica* subsp. *cyanea* (Hayek) Vesterg.] 2г./Мг. По лив., поляни, край гори. *ЦБ*. 300 .. 1900 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NE), **Т**.

M. discolor Pers. - Разноцветна н. 1г. 10-50 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

M. incrassata Guss. - Дебелодръжчеста н. [*Myosotis idaea* Boiss. & Heldr.] 1г. 4-20 cm. По сухи трев. кам. и пес. м. *ЦБ*. 0 .. 500 m. III-V. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

M. jordanovii N. Andreev & Peev - Йорданова н. Мг. По вл. трев. м., край смърчови гори. *Рл*. 1500 .. 2300 m. V-VII. [VI-VIII]. Bulg.

M. laxa Lehm. subsp. *caespitosa* (Schultz) Hyl. ex Nordh. - Туфеста н. [*M. caespitosa* C. F. Schultz] 1г./2г. 5-48 cm. Край потоци и реки, по вл. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

M. litoralis Fisch. - Крайбрежна н. 1г. 2-10 cm. IV-V. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

M. macedonica Velen. & Charrel, nom. amb. - Тракийска н. 1г. 5-20 cm. По пес. м. *Чм*, *Сф*, *Рд* (с), *Трн*. 0 .. 200 m. III-V. [V-VII].

M. margaritae Stepankova - Маргаритова н. 1г. 20-75 cm. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Рл*, *Срг* (з). 200 .. 1400 m. **Б, Г** (NC), **Р, С**.

M. michaelae Štěpánková - Михаелова н. Мг. *Стн* (з), *Зн*. 0 .. 1000 m. **Б, Р**.

M. minutiflora Boiss. & Reut. - Родопска н. [*M. rhodopaea* Velen.] 1г. 3-15 cm. По трев. м., плевел в посеви. *Рд* (с), *Трн*. 160-200 m. III-V. [IV-VII]. **Б, Т**.

M. nemorosa Besser - Обикновена н. Мг. 20-50 cm. По вл. трев. сенч. м., горски поляни. *Стн*, *Вт*, *Згн*, *Стд* (с), *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2200 m. VI-VIII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

M. olympica Boiss. - Олимпийска н. Мг. 3-15 cm. По ск. м. и поляни. *Пн*. 2000 .. 2800 m. VII-VIII. [VII-X]. **Б, Т**.

M. orbelica (Velen.) Peev & N. Andreev - Рилска н. МГ. 3-22 см. По вл. трев. м., край потоци и мочурища. *Пн, Рл*. 1800 .. 2925 m. VI-VIII. [VII-IX]. Bulg.

M. ramosissima Rochel - Разклонена н. 1Г. 5-40 см. По сухи кам. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

M. refracta Boiss. - Пречупена н. 1Г. 10-25 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М**.

M. scorpioides L. - Блатна н. МГ. 15-45 (80) cm. По вл. моч. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, М, Р, С**.

Myosotis sicula Guss. - Малка н. 1Г./2Г. 5-45 cm. По вл. трев. и моч. м., край потоци и реки. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

M. sparsiflora Mikan ex Pohl - Редкоцветна н. 1Г. 8-45 cm. По сенч. вл. горски поляни и край потоци. *ЦБ*. 300 .. 2000 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

M. stenophylla Knaf - Тяснолистна н. МГ. 5-35 cm. **М, Р**.

M. stricta Link ex Roem. & Schult. - Изправена н. 1Г. 5-40 cm. По сухи трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Плв*.

M. suaveolens Waldst. & Kit. ex Willd. - Балканска н. [*M. alpestris* subsp. *suaveolens* (Willd.) Strid] МГ. 10-90 cm. По трев. м. *Стп* (с), *Вм*, *Зпн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 1500 .. 2800 m. VI-VIII. [VI-VIII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**.

M. sylvatica Ehrh. ex Hoffm. - Горска н. 2Г./МГ. По вл. сенч. кам. и трев. м. *ЦБ*. 300 .. 2300 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**

Род *Neatostema* I. M. Johnst.
Неатостема

N. apulum (L.) I. M. Johnst. - Апилийска н. 1Г. 3-30 cm. По сухи трев. м. *Стп* (с), *Зпн*, *Стд*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. III-V. [IV-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

Род *Nonea* Medic.
Шекерче

1¹. Вч. тъмночервено до почти черно, по-д. от чш. Орехчетата 2.5-4 × 2.5-5 mm. *N. pulla*

1². Вч. бяло, бледожълто или синьо. **2**

2¹. Вч. синьо, едва по-д. от чш. Орехчетата 3-4 × 2 mm. *N. obtusifolia*

2². Вч. бледожълто или бяло. **3**

3¹. Орехчетата бъбрековидни, ръбести, набръчкани; 1.5-2 × 2.5-3.5 mm. ... *N. echioides*

3². Орехчетата яйцевидни или продълговато яйцевидни; 2.5 × 4 mm. *N. pallens*

N. echioides (L.) Roem. & Schult. - Подуто ш. [*N. ventricosa* (Sm.) Griseb.] 1Г./2Г. 10-40 cm. По трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Зн*, *Зпн*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Срг*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 800 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г, М, Т**.

N. obtusifolia (Willd.) DC. - Тъполистно ш. [*Melanortocarya obtusifolia* (Willd.) Selvi & al.] 1Г. 5-30 cm. По трев. и хрл. м. *Чм* (ю). 0 .. 10 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **?М, Т**.

N. pallens Petrovič - Бледо ш. 1Г. 10-40 cm. По сухи трев. м. *Чм*, *Стп* (и), *Стд*, *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*, *?Рд* (з). 0 .. 800 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

N. pulla (L.) DC. - Тъмно ш. [*Nonea atra* Griseb.] 1Г./2Г./МГ. 5-50 cm. По трев. м. и край пътища. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. IV-VII. [V-VIII]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**.

Род *Omphalodes* Mill.
Омфалодес

O. luciliae Boiss. - Луцилиев омфалодес. МГ. 5-25 cm. **Г** (NC,NE), **Т**.

Род *Onosma* L.
Омразниче

1¹. Четинките излизат от голи брадавички. ... **2**

1². Най-малко четинките по ст. излизат от звездовидно четинести брадавички. **4**

2¹. Вч. с д. 25-40 mm, покр. с влс. Чш. в плода с д. 25-40 cm. *O. rhodopaea*

2². Вч. 12-25 mm, голо или покр. с влс. Чш. в плода с д. 18-24 mm. **3**

3¹. Вч. голо. Чш. покр. с прилегнали грапави жълти четинки. Орехчетата 2.7-3.2 × 1.8-2.1 mm. *O. arenaria*

3². Вч. покр. с влс. Чш. с гладки бели четинки. Орехчетата 4.2-5 × 3-3.5 mm. *O. visianii*

4¹. Пцв. равни или по-д. от чш. Четинестите влс. по ст. и л. насочени нагоре, придават сив изглед на р. 5

4². Пцв. по-к. от чш. 6

5¹. Вч. в горните 2/3 плътно покр. с влс. *O. malkarmayorum*

5². Вч. изцяло голо. Орехчетата 3-3.4 × 2.1-2.4 mm. *O. taurica*

6¹. Четинките по чш. излизат от звездовидни брадавички. 7

6². Четинките по чш. излизат от голи брадавички. 8

7¹. Ст. л. с д. 2.5-15 cm и ш. 3-12 mm. Чш. с редки четинки, излизащи от късозвездовидни брадавички. Орехчетата 2.5-3 × 1.9-2.1 mm. *O. heterophylla*

7². Ст. л. с д. 2-6 cm и ш. 1-7 mm. Чш. с гъсти четинки излизащи от дългозвездовидни брадавички. Орехчетата 2.5-3 × 2-2.2 mm. *O. echioides*

8¹. Звездовидните влс. по ст. с отклонени лъчи. Вч. цилиндрично към върха и изтънено в осн. Орехчетата 2.5-3 × 2-2.2 mm. *O. echioides*

8². Звездовидните влс. по ст. с огънати или полуогънати лъчи. Вч. изтънено постепенно от отвора към осн. Орехчетата 2.5-3.5 mm. *O. montana*

9¹. Чш. с д. (9-)12-16(-17) mm. *O. kittanae*

9². Чш. с д. до 12 mm. 10

10¹. Ст. л. с д. 1-3 cm и ш. 3-8 mm. Чш. с д. 8-12 mm. *O. aucherana*

10². Ст. л. с д. 1-4 cm и ш. 1-4 mm. Чш. в цъфтеж с д. 6-8 mm. *O. thracica*

O. arenaria Waldst. & Kit. - Пясъчно о. Мг. 15-70 cm. По сухи пес. м. *СИБ*, *Сф*, *Смд* (ю), *Рл*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 700 m. VI-VII. [VII-VIII]. България, **Г**, **Р**, **С**, ?**М**.

O. aucherana DC. - Аухерово о. [*O. stojanoffii* (Turrill) Teppner] Мг. 5-90 cm. По сухи трев. кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б**, **Г** (NE,NAe), **Т**, ?**М**.

O. cinerea Schreb. - Пепеляво о. 25-30 cm. ?*Зн*. **Р**, **С**, **Т**, ?**Б**.

O. echioides L. - Усойничево о. [*O. javorkae* Simonk.] Мг. 10-40 cm. По сухи трев. и кам. м.

ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-VII. [VI-VII]. **Б**, **М**, **Т**.

O. heterophylla Griseb. - Разнолистно о. [*O. paradoxa* Janka] Мг. 15-40 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

O. malkarmayorum Teppner, nom. amb. - Малкармайорско о. Мг. *Рд* (с). 200 .. 1700 m. Bulg.

O. montana Sm. - Планинско о. [*O. rigida* Ledeb.] Мг. 15-30 cm. *Чм* (с). 0 .. 100 m. **Б**, **Г**, **С**, **Т**.

O. kittanae Strid - Кит Таново о. [*O. bulgarica* Pavlova; *O. palvlovae* Petrova & Tan] Пхр. 6-30 cm. По кам. м. *Рд* (и). 300-500. IV-VI. [VI-VI]. **Б**, **Г** (NE). Balk.

O. rhodopaea Vel. - Родопско о. 2г./Мг. 15-60 cm. По сухи трев. и кам. м., на хумусно-карбонатни почви. *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (с), *Трн*. 500 .. 1500 m. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б**, **Г**.

O. taurica Pall. ex Willd. - Таврийско о. Мг. 10-40 cm. По сухи вар. скал. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Зн*, *Пн*, *Срг*, *Рд* (и), *Трн*, ?*Прб*, ?*Тхр*, ?*Слв*. 0 .. 1200 m. IV-VI. [VII-VIII]. **Б**, **Т**, ?**М**.

O. thracica Velen. - Тракийско о. Мг. 10-25 cm. По сухи трев. и кам. *Чм*, *СИБ*, *Смн* (и), *Зн*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 600 m. VI-VII. [VII-VIII]. Balk. **Б**, **Т**.

O. visianii Clem. - Визианиево о. [*O. lipskyi* Klokov] Мг. 10-50 cm. По сухи трев., кам. м., на вар. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

Род *Pulmonaria* L.

Медуница

1¹. Цв. червени, рядко бели и запазват баграта си до края на цъфтежа. Ст. в горната част покр. с ± четинести и по-д. от тях жлз. влс. Л. без, рядко с петна. Орехчетата 4-4.5 × 3-3.5 mm. *P. rubra*

1². Цв. отначало розовочервени или виолетови, по-късно сини или синьовиолетови. 2

2¹. Л. сърцевидни или отсечени в осн., с д. држ. 3

2². Л. не са сърцевидни или отсечени в осн., а постепенно или изведнъж стеснени в држ. .. 4

3¹. Л. без петна или с неясни, зелени петна.

Петурата значително по-к. от држ., отгоре с нееднакви четинки и разпръснати жлз. влс. Орехчетата 3.8-4.2 × 2.8-3 mm. *P. obscura* 3². Л. с бели петна, отгоре само с четинки, без жлз. влс. Петурата равна или по-д. от држ. Орехчетата 3.6-4 × 2.5-3 mm. *P. officinalis* 4¹. Р. покр. с четинки, без меки влс. и без жлз. влс. в областта на сцв. Орехчетата 3.8-4.2 × 2.6-2.8 mm. *P. angustifolia* 4². Р. покр. с къси меки влс., в областта на сцв. гъсто жлз., лепкаво. Орехчетата 4.2-4.6 × 2.9-3.2 mm. *P. mollis*

P. angustifolia L. - Теснолистна м. Мг. 10-25 см. По вл. сенч., гористи м. *Прб, Стп* (с,и), *Сф, Вм Срг, Рд, Трн.* 300 .. 2900 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, С, Т.**

P. mollis Wulfen ex Hornem. - Мека м. [*P. mollissima* A. Kern.] Мг. 30-45 см. По кам. трев. и хрл. м. *СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Блс, Пн* (ю), *Рл, Срг, Рд, Сргж.* 300 .. 2900 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, ?Г, М, Р, С.**

P. obscura Dum. - Тъмна м. Мг. 15-30 см. По кам. трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Стп, Вм, Згп.* 0 .. 1100 m. IV-V. [V-VII]. **Б, Р, С.** *Леч., Хрн., Мед., Дек.*

P. officinalis L. - Лечебна м. Мг. 10-25 см. В гори и хрл. *ЦБ.* 500 .. 2900 m. III-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Леч., Хрн., Мед., Дек.*

P. rubra Schott - Червена м. Мг. 20-30 см. По вл., сенч. кам. и гористи м. *СИБ, Прб, Стп, Зн, Вм, Згп, Блс, Пн, Рл, Срг* (з), *Рд.* 600 .. 2900 m. IV-V. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

Род *Rindera* Pallas

Риндера

1¹. Л. сивовлакнести. Ст. 6-25 см, необлистано в горната част. Вч. жълто. Орехчетата 11-14 mm. *R. graeca*

1². Л. зелени. Ст. 25-70 см, облистано в горната си част. Вч. виолетово. Орехчетата 14 mm. *R. umbellata*

R. graeca (DC.) Boiss. & Heldr. - Гръцка риндера. Мг. 6-35 cm. **М, Г.**

R. umbellata (Waldst. & Kit.) Bunge - Сенниковидна риндера. [*Cynoglossum umbellatum* Waldst. & Kit.] Мг. 25-70 cm. По

трев. м. *Др, Рд* (и). 0 .. 500 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Р, С.**

Род *Rochelia* Reichb.

Рохелия

R. disperma (L. f.) K. Koch - Двусеменна р. Г. 5-30 mm. По пес. м. *СИБ, Стд* (ю). 100 .. 200 m. V-VI. **Б, М, Р, Т, ?Г.**

subsp. *disperma*. *Стд* (ю). 100 .. 200 m. V-VI. **Б, М, Р, Т.**

subsp. *retorta* (Pall.) Kotejowa. *СИБ.* 100 .. 200 m. V-VI. **Б.**

Род *Solenanthus* Ledeb.

Тръбоцветник

S. scardicus Bornm. - Шарпланински т. [*Cynoglossum scardicum* (Bornm.) Greuter & Burdet] Г./Мг. 50-100 cm. **М** (650-1800 m).

Род *Symphytum* L.

Зарасличе

1¹. Горните л. низбягват по цялото междувъзлие. Вч. розово, виолетово или бяло. Орехчетата гладки, лъскави, 4-6 mm. *S. officinale*

1². Горните л. не са низбягващи или са късо низбягващи. Вч. с др. багра, рядко бяло. Орехчетата ± брадавичести. 2

2¹. Венечните люспи стърчат навън от вч. Орехчетата 3-4 mm. 3

2². Венечните люспи скрити във вч. 4

3¹. Р. с пълзящо коренище и клубеновидни удебеления по него. Вч. с д. 8-10 (12) mm. Орехчетата 3-3.5 mm. *S. bulbosum*

3². Р. с вретеновидно коренище. Вч. с д. 5-7 mm. Орехчетата 2 mm. *S. ottomanum*

4¹. Чш. разделена най-много до ср., дяловете 2-3 пъти по-к. от тръб. Орехчетата 3-5 × 2.3-2.7 mm. *S. orientale*

4². Чш. разделена до 3/4 или почти до осн. .. 5

5¹. Р. без грудести удебеления. Чш. до 3/4 разделена. Вч. с д. 9-12 mm. Орехчетата 2.8-3.2 × 1.3-1.5 mm. *S. tauricum*

5². Р. с пълзящо коренище и грудести удебеления по него. Чш. почти до осн. разделена. Вч. с д. 10-18 mm. Орехчетата 3-3.6 × 2.4-2.8 mm. *S. tuberosum*

S. bulbosum K. F. Schimp. - Горско з. Мг. 15-40 cm. В сенч. вл. м. *ЦБ.* 0 .. 1800 m. IV-V. [VI-

VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

S. officinale L. - Черен оман. Мг. 20-100 см. По вл. хрл. м., край реки и др. ЦБ. 0 .. 1500 м. IV-X. [VII-XI]. **Б, Р, С, Т**. *Хрн.* (в големи количества е вредно), *Леч., Дек., Мед., Баг.*

S. orientale L. - Източно з. 15-60 см. По вл. м. в хрл. *Чм, Срж.* 0 .. 50 м. IV-VII. [VII-IX]. **Б, Т**.

S. ottomanum Friv. - Турско з. Мг. 15-80 см. В лив. и вл. сенч. м. ЦБ. 0 .. 2000 м. IV-VIII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

S. tauricum Willd. - Кримско з. Мг. 5-60 см. По сенч., хрл. и пес. м. *Чм, СИБ, Тхр, Срж.* 0 .. 200 м. IV-VI. [V-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Р**.

S. tuberosum L. subsp. **nodosum** (Schur) Soó - Грудесто з. Мг. 15-50 см. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2200 м. IV-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

Род **Trachystemon** D. Don
Лопох

T. orientalis (L.) D. Don - Източен л. [*Borago orientalis* L.] Мг. 20-60 см. Из горите. *Чм* (ю), *Стн* (и), *Срж.* 0 .. 1000 м. IV-VII. [VI-VIII]. **Б, Т**.

Подсемейство **Heliotropioideae** Arn.
Подсункови

1¹. Цв. без пцв. и без држ. или с много къси држ. Звр. 4-делен. Стлб. между дяловете. *Heliotropium*

1². Цв. с држ. или пцв. Звр. цял. Стлб. късо, на върха *Tournefortia*

Род **Heliotropium** L.
Подсунка

1¹. Многогодишно р. или полухраст. Ст. и л. почти голи. *H. curassavicum*

1². Едногодишни р. Ст. и л. влакнести. 2

2¹. Л. до 1.5 пъти по-д. от ш. Чш. разделена до 1/4 от д. си, опадва. Орехчетата единични и при узряване опадват заедно с чш.; 2.5-3.5 × 1.2-1.8 mm. *H. supinum*

2². Л. 2 и повече пъти по-д. от ш. Чш. разделена до осн., не опадва. Орехчетата по 4, опадват без чш. 3

3¹. Близалцето полуизпъкнало. Ст. плътно

покр. с ± разперени влс. Венечната тръб. нагъната, гънките понякога завършват като ципести израстъци в гърлото. *H. hirsutissimum* 3². Близалцето късо- до удължено-конично. Ст. гл. с прилегнали влс. Венечната тръб. нагъната или ненагъната, без ципести израстъци в гърлото. 4

4¹. Цв. с приятна миризма. Вч. с диам. 4-7 mm, об. светлозелено, дяловете му бели с потъмни ж. Орехчетата 1.2-1.8 mm.

..... *H. suaveolens* 4². Цв. без миризма. Вч. с диам. 2-5 mm, бяло или жълтобяло, без потъмни ж. 5

5¹. Дяловете на чш. продълг. яйцевидни или ланц., след цъфтеж се извиват навътре и ± обхващат орехчетата. Орехчетата 1.2-1.5 mm.

..... *H. dolosum* 5². Дяловете на чш. продълг. лин., след цъфтеж звездовидно разперени. Орехчетата 1.5-2.2 × 1.3-1.5 mm. *H. europaeum*

H. curassavicum L. - Соллюбива п. Мг./Пхр. до 500 см. **Г** (NE), **Р**.

H. dolosum De Not. - Крайморска п. 1г. 10-30 см. По крайбрежни пясъци. *Чм* (ю), ?*СИБ*, ?*Трн.* 0 .. 20 м VI-VII. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

H. europaeum L. - Обикновена п. 1г. 10-45 см. По сухи трев., кам. и пес. м., край пътища и др. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VIII-X]. *Леч., Плв.* **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

H. hirsutissimum Grauer - Космата п. 1г. 15-40 см. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

H. suaveolens M. Vieb. - Ароматична п. 1г. 10-40 см. По сухи трев. и кам. м., речни тераси. ЦБ. 0 .. 1000 м. IV-V. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т**.

H. supinum L. - Пълзяща п. 1г. 10-45 см. По сухи кам. и пес., крайречни и крайморски тераси. *Чм, СИБ, Др, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 500 м. VI-VII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род **Tournefortia** L.
Аргузия
[*Argusia* Boehmer]

T. sibirica L. - Сибирска а. [*Argusia sibirica* (L.) Dandy] Мг. 10-40 см. По пясъци и кам. м. *Чм.* 0 .. 5 м. V-VI. [VII-IX]. ЗБР. **Б, Р, Т**.

Подсемейство **Hydrophyloideae** Burnett
Водолистникови
[Hydrophyllaceae R. Br.]

Род **Phacelia** Juss.
Водолистник

P. tanacetifolia Benth. - Вратиголистен в.
1Г./2Г. 20-120 cm. Интр. Култ. Адв. Др, Сф,
Смд (ю). 0 .. 500 m. VI-IX. [VI-IX]. Пр.: С. Ам.
(Калифорния). Б, Г (NC,NAe), М, Р, С,
Т. Мед.

Разред **Brassicales** Bromhead

1¹. Вчл. изрязани на тесни дялове. Тч. повече от 10. Л. лин. Цв. с диам. до 0.5 cm. Пл. кутийка. Resedaceae
1². Вчл. не са изрязани на тесни дялове. Тч. по-малко от 10. 2
2¹. Цв. зигмф. Тч. 8. Л. закръглени, щитовидни. Чшл. 5, образуващи в осн. шп. Вчл. 5, едри. Пл. дробен... Tropeaeolaceae
2². Цв. актмф. Тч. 6, рядко 4 или 2. Оцв. лсч. от двата кръга 8 (венчелистчета и чшл.). 3
3¹. Тч. 6, външ. 2 с по-к. држ. (често тч. 2 или 4). Пл. шушулка или орехче. Л. целокр. или пер. Brassicaceae
3². Тч. 6 с еднакво д. држ. Пл. удължена кутийка. Л. прости или 1 път тройни, с целокр. лсч. Capparaceae

Семейство **Brassicaceae** Burnett

Кръстоцветни; Зелени

[Cruciferae Juss.]

1¹. Дребно водно р. с шиловидни л., събрани в розетка. Вчл. бели. *Subularia*
1². Сухоземни и водни р. с др. белези. 2
2¹. Пл. до 4 пъти по-д. от ш. 3
2². Пл. над 5 пъти по-д. от ш. 39
3¹. Вчл. бели, дълбоко (до 1/3 и повече) врязани на върха. 4
3². Вчл. плитко врязани на върха или цели (понякога липсват). 6
4¹. Едногодишни р., с в. 2-15 cm, с л. събрани в приосн. розетка. *Erophila*
4². Многогодишни р. с облистени ст., по-в. от 20 cm. 5
5¹. Горните л. лин. Пл. несплеснат, кълбесто-елипсовиден, с 1-2 семена в гнездата. . *Aurinia*
5². Горните л. ланц. Пл. ± сплеснат, с повече семена в гнездата. *Berteroa*
6¹. Пл. плосък, 20-90 × 15-35 mm. Цв. червено-виолетови, рядко бели. *Lunaria*
6². Р. с др. белези. 7
7¹. Пл. увиснал. 8

7². Пл. не е увиснал. 9
8¹. Р. покр. със звездовидни влс. Горните л. не са стреловидни в осн. *Clypeola*
8². Р. покр. с прости влс. или голи. Горните л. обхващат ст. със стреловидната си осн. . *Isatis*
9¹. Сцв. къси, сбити гроздове, разп. срещу л. Пл. ± бъбрековиден, брадавичест. Дребно полегнало р. *Lepidium*
9². Сцв. вр. - не са разп. срещу л. 10
10¹. Кр. цв. в сцв. със значително по-големи външ. вчл. *Iberis*
10². Всичките цв. в сцв. с ± еднакви вчл. (рядко без вчл. 11
11¹. Пл. разделен напр. на 2 членчета - вр., подебело, обикновено със семена, под него потънко, най-често без семена. 12
11². Пл. не е разделен напр. на 2 членчета. . 14
12¹. Вр. членче 4-ръбесто, клиновидно, с 1 семе, а долното ромбично клиновидно, без семена. Венчелистчета бели, розови или виолетови. *Cakile*
12². Вр. членче на плода сферично или конусовидно. 13
13¹. Вр. членче кълбесто, без носче. Вчл. бели. *Crambe*
13². Вр. членче ± кълбесто или конусовидно, с носче на върха. Вчл. жълти. ... *Rapistrum*
14¹. Пл. почти крушовиден, с 3 гнезда, горните 2 празни. Голо, сивосинкаво р. с л., обхващащи ст. с осн. си. *Myagrum*
14². Р. с др. белези. 15
15¹. Пл. мехуресто подут, 9-12 × 9-12 mm. Цв. жълти. Р. с прости, двуразделни и звездовидни влс. *Alyssoides*
15². Пл. не е подут мехуресто или е подут, но е по-малък. 16
16¹. Цв. жълти или бледожълти. 17
16². Цв. бели, червеникави, виолетови. ... 24
17¹. Пл. неразпуклив. 18
17². Пл. разпуклив. 19
18¹. Л. стреловидни в осн. и обхващат ст. Пл.

- кълбест, без ребра или ръбове. *Neslia*
18². Л. нестреловидни в осн. Пл. ± яйцевиден, с 4 неравномерно назъб. твърди крила или ръбове. *Bunias*
19¹. Долните л. 2-3 пъти пер., с лин. дялове, горните целокр. прис., обхващат ст. *Lepidium*
19². Р. с др. белези. 20
20¹. Р. голи или покр. с прости влс. 21
20². Р. покр. с разкл. влс. 22
21¹. Л. приосн., събрани в плътна розетка. Пл. ± сплескан, яйцевиден или елипсовиден. *Draba*
21². Ст. облистено. Пл. сферичен или яйцевиден. *Rorippa*
22¹. Горните и ср. л. обхващат ст. със стреловидната си осн. Пл. почти кълбест, с д. 5-12 mm. Вчл. жълти или бледожълти. *Camelina*
22². Л. ± стеснени към осн. и не обхващат ст. 23
23¹. Вчл. с д. 2-6 (8) mm. Пл. с д. 2-7 mm. *Alyssum*
23². Вчл. с д. 8-13 mm. Пл. по-д. от 15 mm. *Fibigia*
24¹. Пл. неразпуклив. 25
24². Пл. разпуклив. 27
25¹. Голо сивосинкаво р. Пл. ± яйцевиден, на върха с късо конусовидно носче, зреият-мрежесто набръчкан. Сцв. грозд. *Calepina*
25². Р. с прости или двуразделни влс. ... 26
26¹. Р. с прости и двуразделни влс. Пл. с двуразделни влс. *Euclidium*
26². Р. с прости влс. Пл. гол. Сцв. щит. *Lepidium*
27¹. Пл. 1.5-3 пъти по-д. отколкото ш., сплескан успоредно на преградата. 28
27². Пл. не по-д., рядко по-д. отколкото ш., но тогава сплескан перпендикулярно на преградата. 29
28¹. Дръжките на вѣтр. тч. не са крилати, но леко разширени в осн. *Draba*
28². Дръжките на вѣтр. тч. крилати, с къси зъбци на върха. *Schivereckia*
29¹. Л. сърцевидни или стреловидни в осн. и обхващат ст. 30
29². Л. с држ. или стеснени в осн. и не обхващат ст. 34
30¹. Пл. триъгълно сърцевиден, сплескан. *Capsella*
30². Пл. не е триъгълно-сърцевиден (без криловидните израстъци, ако ги има). ... 31
31¹. Р. съвършено голи. Плодните гнезда с 2 семена и повече. *Thlaspi*
31². Р. поне отчасти покр. с влс. 32
32¹. Пл. крушовиден, ± издут, с повече от 2 семена във всяко гнездо. *Camelina*
32². Пл. закръглен или обратнойцевиден, с по 1 семе във всяко гнездо. 33
33¹. Пл. сплеснат перпендикулярно на преградата, отгоре вдлъбнат, отдолу ± изпъкнал, в горната част крилат... *Lepidium*
33². Пл. сплеснат успоредно на преградата. *Lobularia*
34¹. Вчл. виолетови. Пл. 2-4 пъти по-д., отколкото ш. Р. покр. със звездовидни и прости или двуразделни влс.. *Aubrieta*
34². Вчл. бели или червеникави. 35
35¹. Ст. л. с држ., целокр. или назъб. Коренът дебел, месест. Пл. кълбест или обратнойцевиден. *Armoracia*
35². Ст. л. прис., рядко с држ., но тогава пересторазсечени. 36
36¹. Тичинковите држ. крилати или със зъбчета на горния край. 37
36². Тичинковите држ. без крила и зъбчета. 38
37¹. Л. цели, стъблени, ± месести, сивосинкави. *Aethionema*
37². Л. пер. изрязани, събрани в приосн. розетка (цветоносните ст. без л.). ... *Teesdalia*
38¹. Пл. крилати. Сем. единични. Вчл. с д. до 2.5 mm. *Lepidium*
38². Пл. безкрили. 39
39¹. Пл. елиптически, ± сплескани. Ст. л. прис., без ушички в осн. *Hornungia*
39². Пл. кълбести. Ст. л. полуобхващат ст. с ушичките в осн. си. *Kerneria*
40¹. Пл. неразпуклив. 41
40². Пл. разпуклив по двата надл. шева. .. 43
41¹. Цв. бели. Пл. сплескан перпендикулярно на преградата, на върха с 2 плоски роговидни израстъка. *Andrzeiowskia*
41². Цв. жълти или розово-червени. Пл. кръгъл в сечение, прищъпнат между сем., рядко неприщъпнат и след узряване се разпада на отделни членчета или неправилно. 42
42¹. Бл. дълбоко двуделно. Р. с жлз. влс. *Chorispora*
42². Бл. плитко двуделно, почти главесто. Р. голи или покр. с прости влс. *Raphanus*
43¹. Л. 2-3 пъти пер., с лин. или ланц. дялове. *Descurainia*

- 43². Л. цели, целокр., назъб. или 1 път пер. 44
- 44¹. Р. покр. поне отчасти с разкл. влс. ... 45
- 44². Р. покр. с прости и жлз. влс. или съвсем голи. 55
- 45¹. Р. покр. с разкл. и жлз. влс. (понякога и с прости). 46
- 45². Р. покр. само с разкл. влс. (често и с прости). 47
- 46¹. Близалцето дълбоко двуразделно, с прилегнали един до др. ± плоски дялове. *Hesperis*
- 46². Близалцето плитко двуразделно, с дялове, разп. един под др. *Matthiola*
- 47¹. Цветове виолетови. Р. със звездовидни и двуразделни или прости влс. *Aubrieta*
- 47². Р. с др. белези. 48
- 48¹. Цв. жълти. 49
- 48². Цв. бели, розови, виолетови, рядко белезникавожълти. 50
- 49¹. Пл. с 3 пъти и повече по-к. от него стлб. Сем. във всяко гнездо разп. в 1 ред. . *Erysimum*
- 49². Пл. с до 2 пъти по-к. от него стлб. Сем. във всяко гнездо разп. в 2 реда. *Syrenia*
- 50¹. Цв. виолетови или розови. 51
- 50². Цв. бели или бледожълти. 52
- 51¹. Л. ± назъб., покр. с разпръснати звездовидни влс. Близалцето заострено. . *Malcolmia*
- 51². Л. ± целокр., гъсто покр. със звездовидни влс. Близалцето тъпо. *Maresia*
- 52¹. Чшл. по-к. от 2 mm. Вчл. с д. 2.5-4 mm. Л. стеснени към осн., без ушички... *Arabidopsis*
- 52². Чшл. по-д. от 2 mm. Вчл. по-д. от 4 mm, рядко по-к., но тогава л. с ушички и обхващат ст. 53
- 53¹. Капчетата на плода без, или с неясна ср. ж. Приосн. л. лировиднопересто изрязани. *Cardaminopsis*
- 53². Капчетата на плода с ясна ср. ж. 54
- 54¹. Всички л. голи или покр. с еднакви влс. *Arabis*
- 54². Приосн. л. покр. с разкл. влс., стъблените голи или с прости влс.. *Turritis*
- 55¹. Р. голи, рядко само пл. с влс. 56
- 55². Р. покр. с прости, а често с примес и от жлз. влс. 63
- 56¹. Цв. бели или розови. 57
- 56². Цв. жълти или зеленикавожълти. 60
- 57¹. Водни р. Л. пересто разсечени, с продълг. или закръглени стр. дялове, вр. дял по-голям, яйцевиден или закръглен. *Nasturtium*
- 57². Сухоземни р. с др. белези. 58
- 58¹. Голи сиво-зелени р. с целокр. л., обхващащи ст. Пл. 4-8-стенен. *Conringia*
- 58². Р. с др. белези. 59
- 59¹. Ст. л. прис., прости. Капчетата на плода с добре изразена ср. ж. *Arabis*
- 59². Ст. л. об. с држ., пересто разделени. Капчетата на плода без ясна ср. ж. *Cardamine*
- 60¹. Всички л. прости, целокр. или назъб. *Arabis*
- 60². Поне долните л. пер. или перестоизрязани. 61
- 61¹. Капчетата на плода с неясна ср. ж. Ст. л. пер. *Rorippa*
- 61². Капчетата на плода с добре изразена ср. ж. 62
- 62¹. Долните л. лировидни, с по-голям вр. дял. Ср. л. обхващат ст. Пл. 4-стенен. . *Barbarea*
- 62². Л. с др. устройство. Пл. не е 4-стенен, капчетата ± закръглени на гърба. ... *Brassica*
- 63¹. Цв. бели или розови. 64
- 63². Цв. жълти. 65
- 64¹. Приосн. л. бъбрековидни, едро тъпо назъб., стъблените сърцевидни, остро назъб. *Alliaria*
- 64². Приосн. л. дланевидно или пер. разсечени. *Cardamine*
- 65¹. Пл. 4-стенен. Долните л. лировидни, с по-голям вр. дял. *Barbarea*
- 65². Пл. цилиндричен. 66
- 66¹. Капчетата на плода с 1 ж. 67
- 66². Капчетата на плода с 3-5 ж. 68
- 67¹. Върх. чшл. по-ш. от външ. Близалцето полусферично плитко двуделно. *Brassica*
- 67². Върх. чшл. със слабо торбесто разширение. Близалцето кълбесто. *Eruca*
- 68¹. Л. ± пер., с копиевиден или стреловиден вр. дял. *Sisymbrium*
- 68². Вр. дял на л. с др. ф. 69
- 69¹. Ст. л. прости. Пл. на върха с цилиндрично или сплескано носче, по-д. от 1 см. .. *Sinapis*
- 69². Ст. л. ± пер. наделени. Пл. с носче, по-к. от 1 см. 70
- 70¹. Капчетата на плода с добре изразена ср. ж. Пл. лин. Ст. необлиствено или с пер. изрязани л. *Diplotaxis*
- 70². Капчетата на плода с неясна ср. ж. Ст. л. пер. разсечени. *Rorippa*

Род *Aethionema* R. Br.

Етионема

1¹. Пл. неотсечен на върха, леко заострен. Л.

срещ. Пл. 3.5-4.5 × 3-4 mm, с крило 0.5-1.2 mm, с 1 семе. Сем. 1.8 × 1.2 mm. *A. orbiculatum* 1². Пл. отсечен на върха. 2
 2¹. Долните л. яйцевидни, заострени. Пл. 10-12 mm, с 3-4 семена. Сем. 1.5-1.7 × 0.7-0.9 mm. *A. arabicum*
 2². Долните л. обратнойяйцевидни или продълг., тъпи. Пл. 4.5-9 mm, с 2-6 семена. Сем. 1.2-1.6 × 0.8-1 mm. 3
 3¹. Стлб. 2-3.5 mm. *A. rhodopaeum*
 3². Стлб. 0.3-1.5 mm. *A. saxatile*

A. arabicum (L.) Andr. - Арабска е. 1г. 6-15 cm. На силно ероз. вар. терен, по открити подвижни сипейни участъци и кам. пътечки. *Смп* (и). 450 .. 500 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Терц. **Б, Г, М, Т.**

A. orbiculatum (Boiss.) Hayek - Заоблена е. Мг. 3-10 cm. V-VI. **Г** (NE).

A. rhodopaeum D. Pavlova - Родопска е. 1г./Мг. *Рд* (и). 100 .. 800 m. IV-IX. Bulg. **Б.**

A. saxatile (L.) R. Br. - Скална е. [*A. graecum* Boiss. & Spruner] 1г./Мг. 5-20 cm. По скал. вар. м. *Прб, Смп, Зн, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Трн, ?Срг.* 400 .. 1500 m. IV-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

Род *Alliaria* Scop.

Лъжичина

A. petiolata (M. Bieb.) Cavara & Grande - Лъжичина; Чеснова трева. [*A. officinalis* Andr. ex DC.] 1г./2г. 15-100 cm. Из гори, сенч. хрл. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Хрн.*

Род *Alyssoides* Miller

Алисоидес

A. utriculata L. Moench - Мехурест а. [*A. bulgarica* (Sagorski) Assenov; *A. graeca* (Reut.) Javorka] Мг. 20-50 cm. По сухи кам. склонове и вар. ск. *Прб, Смп* (с,и), *Зн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (с,и), *Срг.* 50 .. 1900 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Alyssum* L.

Игловрѣх

1¹. Чшл. неопадливи, запазват се и при плода. 2
 1². Чшл. опадливи след цѣфтежа. 4
 2¹. Вчл. с д. 6-6.5 mm. Многогодишни р. със

стерилни издѣнки. Пл. 4 mm. Сем. 1.4-1.7 × 1-1.2 mm, кафяви, прекъснато крилати.
 A. stribrnyi
 2². Вчл. с д. 2-4 mm. Едногодишни и двугодишни р. без стерилни издѣнки. 3
 3¹. Пл. 2.5-6 mm, покр. със звездовидни влс. Чшл. с д. неразкл. влс. Пл. 3.5-4.5 mm. Сем. 1.2-1.6 × 1-1.3 mm, жълтокафяви, тяснокрилати. *A. alyssoides*
 3². Пл. 3-4 × 3-4 mm, ± гол. Чшл. със звездовидни, често и с неразкл. влс. Пл. 3.5-5.5 × 3-4 mm. Сем. 1.3-1.5 × 0.7-0.9 mm, понякога отчасти крилати. *A. minutum*
 4¹. Вчл. по-к. от 4 mm. 5
 4². Вчл. по-д. от 4 mm. 16
 5¹. Пл. гол. Ст. л. покр. със звездовидни влс., рязко стеснени в држ. ... 6
 5². Пл. покр. със звездовидни влс., рядко ± гол, но тогава сѣв. сбито сениковидно. 7
 6¹. Вчл. с д. 2-3 mm, на върха отсечени, бледо жълти, при изсъхване побеляват. Пл. 2-4.5 mm, извит в центъра, с плосък рѣб. Сем. 1.4-1.8 × 1-1.2 mm, с тясно крило... *A. desertorum*
 6². Вчл. с д. 3 mm, обратно яйцевидно-удължени, дълбоко врязани. Пл. 3.5-7.5 × 4.5-7 mm, издут. Сем. 2-3 mm, с тясно до ш. крило. *A. foliosum*
 7¹. Едногодишни р. Звр. с по 2 семепѣпки във всяко гнездо. 8
 7². Многогодишни р. Звр. с по 1 семепѣпка във всяко гнездо. 11
 8¹. Сѣв. късо, сбито, след цѣфтеж слабо се удължава и пл. са относително събрани в сеник. Стлб. 0.7-12 mm. Пл. 3-6.5 × 1.5-4.5 mm. Сем. 1.7-2.1 mm, с тясно крило 0.1-0.2 mm. *A. umbellatum*
 8². Сѣв. грозд, метл. или щит и несбито. Сем. 1.7-2 mm, с 0.4 mm крило. 9
 9¹. Сѣв. и пл. покр. с прилегнали влс. Пл. 5-7 mm. *A. simplex*
 9². Сѣв. и пл. покр. с разперени влс., и ± често с прилегнали звездовидни влс. 10
 10¹. Вчл. с д. 3-4 mm, стеснени (прищѣпнати) по ср. Пл. 5-7 mm. Сем. 1.7-2.5 × 1.6-2 mm.
 A. hirsutum
 10². Вчл. с д. 2-3.5 mm, стеснени към осн. Пл. 3.5-6 mm. Сем. 1.6-1.8 mm с крило 0.1-0.2 mm.
 A. strigosum
 11¹. Ст. изправено, по-в. от 25 cm. Пл. 2.5-5 × 1-4 mm. Сем. 2.7-3.2 × 2.3-2.7 mm, с 2-4 пъти по-т. крилат рѣб. *A. murale*

11². Ст. възходящо, по-в. от 25 cm., рядко по-в. 12
 12¹. Р. със стерилни (нецъфтящи) издънки. 13
 12². Р. без стерилни издънки. 14
 13¹. Стерилните издънки многобройни, ± гъсто покр. с кръгли до обратнойцевидни л., бели от гъсти звездовидни влс. Ст. л. в цъфтеж ± опадващи. Сем. 1.2-1.5 × 0.9-1.1 mm. *A. borzaeanum*
 13². Стерилните издънки малобройни, покр. с ланц. л., сивозелени отдолу и зелени отгоре. Ст. л. не опадват в цъфтеж. Пл. 3-4 × 2-2.5 mm. Сем. 1.2-1.4 mm. *A. corymbosoides*
 14¹. Влс. по л. с 13-14 лъча. Сем. 1.2-1.4 × 0.9-1 mm, крилати. Л. ланц., намаляващи по размери към върха на ст. *A. caliacrae*
 14². Влс. по л. с до 10 лъча, рядко повече. Пл. с д. 3-4 mm. Сем. 1-5 mm, без крила... 15
 15¹. Пл. по-ш. от 2.5 mm, покр. с разредени влс. Стлб. с д. до 1 mm. . *A. obtusifolium*
 15². Пл. 3-4 × 2-2.5 mm, гъсто покр. със звездовидни влс. Стлб. с д. ок. 1.5 mm. Сем. 1.4-1.8 × 0.9-1.1 mm. *A. tortuosum*
 16¹. Сцв. или пл. покр. с д., прости и прилегнали звездовидни влс.. 17
 16². Сцв. или пл. покр. с еднородни, ± прилегнали влс. 20
 17¹. Р. без стерилни издънки. Ср. ст. л. с ш. 10-12 mm. Пл. 4-6 mm. Сем. 1.5-3 mm, тясно крилати. *A. wierzbickii*
 17². Р. със стерилни издънки. Ср. ст. л. по-г. от 10 mm. 18
 18¹. Вчл. целокр. Држ. на дългите тч. без зъбчета на върха. Р. ± туфесто. Пл. 4-6 mm. Сем. 1.5-1.9 mm, ш. крилати. *A. pulvinare*
 18². Вчл. ± врязани. Држ. на дългите тч. с 1-2 зъбчета на върха. Пл. 3.5-6 mm. Сем. 1.5-2.7 × 1.5-2.3 mm, тясно крилати. 19
 19¹. Ст. не по-в. от 15 cm, полегнало или приповдигнато. Пл. 3.5-6 mm ± сферичен. Сем. 2-2.7 × 1.5-2.3 mm. *A. repens*
 19². Ст. по-в. от 20 cm. Пл. 3.5-6 × 4-5 mm, закръглено обратнойцевиден. Сем. 1.5-2 mm. *A. trichostachyum*
 20¹. Звездовидните влс. по л. с 10 и повече лъча. Вчл. 2 пъти по-д. от чшл. Пл. 3-7 mm. Сем. 1.5-3 mm, крилати. *A. piranicum*
 20². Звездовидните влс. по л. с по-малко от 10 лъча. Вчл. 1.5 пъти по-д. от чшл. Сем. 2 mm, ш. крилати. 21
 21¹. Приосн. л. лин. ланц. до обратно

лопатовидни. Пл. 3-6 mm, ± закръглен. Сем. 2.7-3.2 × 2.3-2.7 mm. *A. montanum*
 21². Приосн. л. елиптичноланцетни, тъпи. Пл. 3-6 × 2-4 mm, продълг. елиптичен, по-д. от ш. *A. scardicum*

A. alyssoides (L.) L. - Чашков и. [*A. campestre* (L.) L.] 1г./2г. 6-25 cm. По сухи поляни и пас. ЦБ. 0 .. 1100 m. IV-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

A. bertolonii Desv. - Ю. и. [*Odontarrhena bertolonii* (Desv.) Jord. & Fourr.] Мг. 20-35 cm. *Смд* (ю), *Слв, Пн* (ю). 0 .. 900 m. **Б, С.**

A. borzaeanum Nyar. - Борзеанов и. [*A. tortuosum* subsp. *borzaeanum* (Nyar.) Stoj.; *Odontarrhena borzaeana* (Nyar.) D. A. German] Мг. 6-30 cm. По вар. кам. поляни, по-рядко по скал. и сипейни м., по крайморски пясъци, в равнините. *Чм* (с), *СИБ, Сmn* (и), ?*Трн, ?Тхр.* 0 .. 400 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. БК. **Б, Р.**

A. caliacrae Nyar. - Калиакренски и. [*Odontarrhena tortuosa* subsp. *caliacrae* (Nyar.) Spaniel & al.] Мг. 10-25 (30) cm. По вар. ск. и ск. сипеи. *Чм* (с), *СИБ, Прб.* 0 .. 500 m. IV-VI. **Б, Р, С.**

A. cephalotes Boiss. - Главест и. 1г. **Т.**

A. corymbosoides Formánek - Щитовиден и. [*A. tortuosum* subsp. *rhodopense* (Formánek) Stoj. & Stef.; *Odontarrhena corymbosoidea* (Formánek) Spaniel & al.] Мг. 12-40 cm. По вар. ск. и сипеи. *Прб, Зн, Смд, ДМ, Пн* (ю), *Рд* (з,с), *Трн.* 0 .. 900 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

A. desertorum Stapf - Пустинен и. [*A. turkestanicum* Regel & Schmalh. var. *desertorum* (Stapf) Botsch.] 1г. 2-18 cm. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1200 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

A. foliosum Bory & Chaub. - Облистен и. 1г. 2-5 cm. III-V. **Г** (NE,NAe), **М, Т.**

A. hirsutum M. Vieb. - Влакнест и. 1г. 15-40 cm. По сухи кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Сmn, Сф, Зн, Смд, Трн, Тхр.* 0 .. 900 m. IV-VI. **Б, М, Р, Т.**

A. minutum Schlecht. - Дребен и. 1г. 5-10 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Трн, Тхр.* 0 ..

1000 m. III-IV. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

A. montanum L. - Планински и. Мг. 5-50 cm. По сухи кам. и трев. м. *СИБ, Др, Прб, Стн, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Тхр.* 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

1¹. Цв. држ. покр. с прилегнали звездовидни влс. 2

1². Цв. држ. покр. със звездовидни и разперени вилужни влс. 3

2¹. Р. с д. стерилни издънки, образуващи розетка. Дългите тч. крилати от двете страни. subsp. *gmelinii*

2². Р. с къси стерилни издънки, не образуващи розетка. Дългите тч. на върха с 1 зъбче (крилати от едната страна). .. subsp. *montanum*

3¹. Вчл. с д. 5 mm, сярножълти, значително под. от чшл. Пл. с диам. 4.3 mm. subsp. *regis-borisii*

3². Вчл. с д. 3-4 mm, жълтозеленикави, малко по-д. от чшл. Пл. с диам. 2.5 mm. subsp. *reiserii*

subsp. *gmelinii* (Jord.) Hegi & Em. Schmid - Гмелинов и. [*A. gmelinii* Jord. & Fourr.] *СИБ, Др, Прб, Стн* (и), *Рд, Тхр.* 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Р, С, Т.**

subsp. *montanum* - Планински и. *СИБ, Др, Прб, Стн, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Тхр.* 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

subsp. *regis-borisii* Deg. & Dren. - Царборисов и. *Рд* (з), *Слв.* 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б.**

subsp. *reiseri* (Vel.) Hay. - Райзеров и. [*A. reiserii* Velen., nom. amb.] *Прб, Стн* (с,и), *Зн, Вт, Згн, Стд, Пн, Рд* (с,и), *Рд* (з). 500 .. 1200 m. IV-VI. Bulg.

A. murale Waldst. & Kit. - Стенен и. [*A. pichleri* Velen.; *A. chalcidicum* Janka; *Odontarrhena chalcidica* (Janka) Spaniel & al.; *O. muralis* (Waldst. & Kit.) Endl.] Мг. 25-70 (120) cm. По сипеи и кам. поляни (върху вар. и андезити). *ЦБ.* 0 .. 1700 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

A. obtusifolium Steven ex DC. - Тъполистен и. [*Odontarrhena obtusifolia* (Steven ex DC.) C. A. Mey.] Мг. 6-50 cm. По ск. и ск. м. *Чм, Прб, Стн* (с,и), *Зн, Вт, Стд, ДМ, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 700 m. IV-VI. **Б, Р, Т.**

A. orbelicum Ancev & Uzunov - Орбелийски и. Мг. 2.5-6 cm. По открити кам. терени на южни склонове. *Пн* (с). 2350 .. 2450 m. VII-

VIII. [VIII-IX]. Ч.К. Критично застрашен [CR V1ab(iii)]. ЗБР. Bulg. Глац.

A. pirinicum (Stoj. & Acht.) Ancev - Пирински и. [*A. cuneifolium* Ten. subsp. *pirinicum* Stoj. & Acht.] Мг. 5-15 mm. По вар. ск.. *Пн* (с). 2200 .. 2800 m. VI-VIII. [IX-X]. Ч.К. Застрашен [EN V1ab(iii)]. ЗБР. Bulg. Глац. **Б.**

A. pulvinare Velen. - Туфест и. Мг. 4-15 cm. По ск. и сухи кам. м. *СИБ, Стн* (з), *Зн, Срг* (и), *Рд* (с). 0 .. 900 m. V-VI. **Б, Г, М, Р.**

A. repens Baumg. - Пълзящ и. [*A. montanum* subsp. *repens* (Baumg.) Schmalh.] Мг. 15-70 cm. По сухи трев. и кам. м. *Др, Прб, Стн, Зн, Вт, Згн, Слв, Пн, Рл, Рд.* 0 .. 2600 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

A. rostratum Steven - Дългостълбчест и. [*A. montanum* subsp. *rostratum* (Steven) Stoj. & Stef.] 1г./2г. 20-60 cm. *Чм* (с), *СИБ, Др, Прб, Стн* (и), *Рд* (с). 0 .. 700 m. IV-VI. **Б, Р.**

A. simplex Rudolph - Дребноцветен и. [*A. minus* (L.) Rothm.; *A. parviflorum* M. Vieb.; *A. campestre* auct. bulg., non (L.) L.] 1г. 5-40 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р.**

A. stribrnyi Velen. - Стрибърниев и. Мг. 6-40 cm. По сухи трев. и скал. м. *Стд, Блс, Слв, Пн* (ю), *Рд* (с), *Трн.* 0 .. 1300 m. IV-VII. Balk. **Б, М, Р, С, Т.**

A. strigosum Banks & Sol. - Четинест и. 1г. 15-40 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

A. tortuosum Willd. - Усукан и. [*Odontarrhena tortuosa* (Waldst. & Kit. ex Willd.) C. A. Mey.] Мг. 10-25 (35) cm. По ск. и сипеи. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн* (з,и), *Зн, Згн, Стд, Слв, ДМ, Рд* (з,с), *Трн.* 100 .. 900 m. IV-VI. **Б, М, Р, С, Т.**

A. trichostachyum Rupr. - Източен и. [*A. repens* subsp. *trichostachyum* (Rupr.) Hay.] Мг., до 60 cm. *Стн* (з), *Згн, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1300 .. 2800 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

A. umbellatum Desv. - Сенниковиден и. 1г. 5-10 cm. По сухи кам. м. *Чм, Рд* (и), *Сргж.* 0 .. 500 m. IV-VI. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Т.**

A. wierzbickii Neuff. - Вирзбикиев и. 2г. 45-80 cm. По сухи трев. и кам. м. *СИБ, Др,*

Прб, Стн (с). 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Р, С.**

Род *Andrzeiowskia* Rchb.

Андржейовския

A. cardamine Rchb. - Горвоподобна а. 1Г. 25-60 cm. По умерено вл. трев. м. *Чм, Срж.* 0 .. 300 m. V-VII. **Б, ?Г, Т.**

Род *Arabidopsis* (DC.) Heynh.

Арабидопсис

1¹. Многогодишно р. Вчл. 4-6 mm, бели или лилави. Сем. 0.9-1.3 × 0.7-0.8 mm. *A. halleri*
1². Едногодишно или двугодишно р. Вчл. 2-4 mm, бели. Сем. 0.3-0.7 × 0.2-0.5 mm, яйцевидно продълг., червеникаво-кафяви. *A. thaliana*

A. halleri (L.) O'Kane & Al-Shehbaz - Халеров а. [*Cardaminopsis halleri* (L.) Hayek] МГ. 15-50 cm. **С.**

A. thaliana (L.) Heynh. - Обикновен а. 1Г./2Г. 10-30 cm. По пас. и плевел в ниви. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Плв.*

Род *Arabis* L.

Гъшарка

1¹. Ст. без л. Плътно туфесто р. Пл. 12-30 × 0.9-2 mm. Сем. 1.5-0.9 mm. *A. bryoides*
1². Ст. с поне един л. 2
2¹. Пл. 80-150 × 2-2.7 mm, дъговидно извити и насочени на една страна. Сем. 1.7-3.1 mm, кафяви, с кожесто крило. *A. turrita*
2². Р. с др. белези. 3
3¹. Ср. и горните л. без ушички в осн. и не обхващат ст. 4
3². Ср. и горните л. с ушички и обхващат ст. 8
4¹. Р. с пълзящи белезникави издънки, завършващи с розетка от л. Л. целокр., по ръба с двуделни влс. Пл. 15-35 × 0.8-1 mm. Сем. 1-1.3 × 0.6-0.8 mm, кафяви, без крила. *A. procurrens*
4². Р. без, рядко с пълзящи издънки, но тогава л. покр. предимно със звездовидни влс.. 5
5¹. Л. покр. със звездовидни, а понякога и с прости влс. 6
5². Л. голи, покр. с прости или с двуделни и звездовидни влс. 7
6¹. Вчл. с д. 6-10 mm. Ст. в осн. с прости и звездовидни влс. Пл. 30-90 × 1.2-2.2 mm. Сем. 1-1.5 mm, кафяви, с кожест ръб. *A. collina*

6². Вчл. с д. 4-5 mm. Ст. в осн. с прости и двуделни влс. Пл. 15-65 × 1-1.9 mm. Сем. 0.9-1.5 × 0.7-0.9 mm, кафяви, крилати... *A. hirsuta*
7¹. Л. голи или в осн. покр. с редки прости влс. Пл. 25-40 × 1.8-2 mm. Сем. 0.9-1.1 × 0.6-0.8 mm, тънокафяви, по ръба тясно крилати. *A. ciliata*
7². Л. прости с двуделни влс. Пл. 15-25 × 0.8-1.2 mm. Сем. 0.8 mm, без крила. *A. ferdinandi-coburgii*
8¹. Цъфтящите ст. възходящи, нецъфтящите - вкореняващи се надземни, стерилни издънки. Л. покр. със звездовидни влс., долните продълг., обратнойцевидни, стъблените ± яйцевидни, в осн. сърцевидни. Пл. 18-50 × 1.4-2 mm. Сем. 1.3-1.7 × 1-1.2 mm, кафяви, ш. крилати. *A. alpina*
8². Р. без стерилни издънки и с др. белези. .. 9
9¹. Ст. голо. Пл. 25-35 × 1.2-1.8 mm. Сем. 1.7-2 × 1.3-1.5 mm, кафяви, почти без крила. *A. allionii*
9². Ст. с влс. изцяло или в долната част.. 10
10¹. Ст. в долната част покр. с неразкл. и отчасти с 2-3-делни влс., в горната - голо. Пл. с д. 25-60 mm. Сем. 0.8-1.7 mm. 11
10². Ст. покр. с прости и звездовидни влс. 12
11¹. Ст. неразкл. Л. малко по-ш. от него. Пл. с ш. 1.2-1.7 mm. Сем. 1.3-1.7 × 1-1.2 mm. *A. hornungiana*
11². Ст. об. разкл. Л. значително по-ш. от него. Пл. 25-50 × 0.8-1.1 mm. Сем. 1.3-1.5 × 0.8-0.9 mm. *A. sagittata*
12¹. Вчл. бледо виолетови. Пл. 35-70 × 1.3-2 mm. Сем. 1-1.7 mm. *A. verna*
12². Вчл. бели. Пл. с ш. до 1.5 mm. 13
13¹. Чшл. с д. 3 mm. Вчл. с д. 4-6 mm. Пл. (25-)30-70 × 1-1.6 mm. Сем. 1.2-1.5 × 0.6-0.8 mm, кафяви, тясно крилати. *A. nova*
13². Чшл. с д. 2 mm. Вчл. с д. 2-4 mm. Пл. 10-30(-35) × 0.6-1 mm. Сем. 0.7-0.8 mm, кафяви, без крила. *A. recta*
A. allionii DC. - Гола г. [*A. sudetica* Tausch.; *A. constricta* Griseb.] МГ. 20-40 cm. По ск. и кам. м. *Пн, Рл, Рд* (з). 1700 .. 2200 m. VII-VIII. **Б, Р, С.**

A. alpina L. - Алпийска г. [*Crucifera arabis* E. H. L. Krause] МГ. 6-40 cm. По кам. м. *Прб, Стн* (с), *Зн, Згн, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 2900 m. III-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Дек.*

A. bryoides Boiss. - Мъховидна г. Мг. 2-6 см. V-VIII. **Г** (NC,NE,NAe), **М**.

A. ciliata Clairv. - Ресничеста г. [*A. jacquinii* auct. bulg., non Beck] Мг. 10-30 см. По вл. ск. *Слв.* 1000 .. 2000 м. VI-VII. **Б, Р**.

A. collina Ten. - Хълмова г. [*A. muralis* Bertol.] Мг. 10-30 см. По вар. ск. и кам. терени. *Слв, Пн.* 1300 .. 2100 м. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**.

A. ferdinandi-coburgii Kell. & Sund. - Пиринска г. Мг. 6-12 см. По вар. скал. и кам. терени (скални поляни, тераси, в ск. пукнатини) във високопланинския пояс. *Пн* (с). 2000 .. 2800 м. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. *Bulg. Дек.*

A. hirsuta (L.) Scop. - Влакнеста г. [*Crucifera contracta* E. H. L. Krause] 2г./Мг. 30-70 см. Из хрл., гори, сухи кам. м. *Вт, Пн* (с), *Рд* (з,с). 0 .. 1200 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

A. hornungiana Schur - Хорнунгиева г. [*A. sagittata* subsp. *hornungiana* (Schur) Assenov.; *A. hirsuta* var. *hornungiana* (Schur) Govaerts] 1г. 25-80 см. *Стпн* (с), *Пн.* 0 .. 1000 м. IV-V. **Б, Р, С**.

A. nova Vill. - Скална г. [*A. auriculata* Lam.] 1г./2г. По скал. и трев. м. *Стпн* (с,и), *Зн, Вт, Рл, Срг, Рд, Трн, Сргж.* 0 .. 1200 м. VI-VII. ЗБР. **Б, Г, М, Р, С, Т**.

A. procurrens Waldst. & Kit. - Издънкова г. Мг. 8-30 см. По скал. м. *Прб, Стпн, Зн, Вт, Згп, Блс, Пн, Рл, Рд* (с), *?Рд* (з,и). 500-1800 м. V-VII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С**.

A. recta Vill. - Права г. 1г. 10-30 см. По сухи трев. и скал. м. *СИБ, Прб, Стпн, Сф, Зн, Вт, Пн* (ю), *Рл, Срг, Рд, Сргж.* 0 .. 1400 м. IV-VI.

A. sagittata (Bertol.) DC. - Стрелолистна г. 1г. 25-80 см. В гори, хрл., сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. turrita L. - Дългоплодна г. [*Pseudoturritis turrita* (L.) Al-Shehbaz] 2г./Мг. 20-90 см. В просветлени гори и кам. поляни. *ЦБ.* 0 .. 1600 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. verna (L.) R. Br. - Пролетна г. 1г. 5-40 см.

II-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т, ?Б**.

Род *Armoracia* Gilib.

Хрян

1¹. Долните листа продълговатояйцевидни, закръглено-назъбени, на дръжки. Плодът 10-15 mm. *A. macrocarpa*

1². Долните листа с дължина 30-50 см, пересто изрязани. Плодът 5-6 mm. Семената 1.6-2 × 1.2-1.5 mm. *A. rusticana*

A. macrocarpa (Waldst. & Kit.) Kit. ex Baumg. - Едроплоден х. [*Cochlearia macrocarpa* Waldst. & Kit.] Мг. 100-150 см. В разредени алувиални гори и в крайнините им, вторично навлиза и в тополови култури, по периферията на блата. Издържа на продължително заливане. *СИБ, Др.* 0 .. 200 м. IV-VII. [V-VIII]. Ч.К. [EN]. БК. **Б, Р, С**.

A. rusticana (Lam.) Gaertn., Mey. & Schreb. - Обикновен х. Мг. 40-150 см. Интр. Култ. в цялата страна. Адв. *Чм, СИБ, Др, Сф, Стд, Трн.* 0 .. 1000 м. IV-V. Пр.: Източна Ев., ЮЗ. Аз. **Б, М, Р, С, Т. Леч., Пдн.**

Род *Aubrieta* Adans.

Аубриета

1¹. Пл. с индументум от повдигнати 3-4 делни, ± сплеснати звездовидни трихоми, смесени с отчетливо по-д. прости и еднократно разкл.; 6-20 × 1.8-4 mm. Сем. 1.2-1.8 × 1-1.3 mm. *A. deltoidea*

1². Пл. с индументум от повдигнати 3-4 делни, ± сплеснати звездовидни трихоми, понякога с шевове с няколко къси еднократно разкл. **2**

2¹. Стлб. 7-10 mm. Л. целокр. или с 1-3 зъба от всяка страна. Вчл. с д. 11-25 mm. Пл. 5-14 × 2-4 mm. Сем. 1-1.7 × 1-1.2 mm, тъмно кафяви. *A. columnae*

2². Стлб. 4-6 (7) mm. Л. целокр. или с 1-2 зъба от всяка страна. Вчл. с д. 7-16 (18) mm. Пл. 9-35 × 2-4 mm. Сем. 1.5 × 1 mm, кафяви. *A. gracilis*

A. columnae Guss. subsp. *pirinica* Assenov - Пиринска а. [*A. columnae* Guss. subsp. *bulgarica* Ancev] Мг. 5-20 см. По вар. ск. и кам. поляни. *Стд* (с), *Слв, Пн.* 600 .. 1800 м. VI-VII. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Р, С. Дек.**

A. deltoidea (L.) DC. - Делтовидна а. [*A. intermedia* Heldr. & Orph.] МГ. 3-25 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1000 m. IV-VII. Пр.: Ю. Гърция и Сицилия. Дек. **Б, Г** (NC, NE, NAE), **М, Р, С**.

A. gracilis Spruner ex Boiss. subsp. *scardica* (Wettst.) Phitos - Нежна а. МГ. 3-8 (10) cm. По вар. кам. и скал. терени. *Пн* (с), *Рл*. 1800 .. 2500 m. VII-VIII. [VIII-IX] Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б, Г, М**. Дек.

Род *Aurinia* Desv.

Ауриния

[*Lepidotrichum* Velen. & Bornm.]

1¹. Капачетата на плода издути. Пл. 4-7 mm. Сем. 2-3 mm, с крило 0.2-0.6 mm. *A. corymbosa*

1². Капачетата на плода ± плоски. 2

2¹. Ст. с в. 15-20 cm. Влс. звездовидни. Вчл. по-к. от 4 mm; златисто жълти, връзани на върха. Чшл. опадват след цъфтежа. Пл. 5-5.5 mm. Сем. 2.2-3 × 2-2.6 mm, с крило 0.3-1.1 mm. *A. saxatilis*

2². Ст. с в. 30-80 cm. Влс. щитовидни. Вчл. с д. 4-5 mm; бели, дълбоко връзани. Р. с люспести, звездовидни влс. Пл. 2-3 × 2-2.5 mm. Сем. 1.5-1.8 mm, без крила. *A. uechtriziana*

A. corymbosa Griseb. - Щитовидна а. МГ. 20-40 cm. V-VI. **Г** (NC, NE, NAE), **М, С**.

A. saxatilis (L.) Desv. - Скална а. [*Alyssum saxatile* L.] МГ. 15-20 cm. По вар. ск.. *ЦБ*. 0 .. 1700 m. II-VI. **Б, Г** (NC, NE, NAE), **М, Р, С, Т**. Дек.

1¹. Пл. по-ш. отколкото д., рядко ± кръгъл. .. subsp. *orientalis*

1². Пл. по-д. отколкото ш., на върха закръглен. subsp. *saxatilis*

subsp. *orientalis* (Ard.) T. R. Dudley - Източна а. [*Alyssum saxatile* L. subsp. *orientale* (Ard.) Rech. Gil.] *ЦБ*. 0 .. 1700 m. II-VI. **Б, Г** (NC, NE, NAE), **М, Р, Т**.

subsp. *saxatilis* - Скална а. [*Alyssum saxatile* L. subsp. *saxatile*] *Чм* (ю). 0 .. 100 m. II-VI. **Б, М, Р**.

A. uechtriziana (Bornm.) Cullen & T. R. Dudley - Българска а. [*Lepidotrichum uechtrizianum* (Bornm.) Velen.] МГ. 20-80 cm. На пясъци и вар. ск., по неподвижни крайбрежни и вътр. дюни. *Чм*, *СИБ*. 0 .. 10 m

VII-IX. [VIII-XI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. БК. **Б, Т**.

Род *Barbarea* R. Br.

Злина

1¹. Цв. с пцв. (поне долните). Вчл. с д. 4-5 mm.

Сем. 1.5 × 1 mm, кафяви. *B. bracteosa*

1². Цв. без пцв. 2

2¹. Пл. и л. покр. с прости влс. Пл. 10-20 × 1.5-2 mm с носче 3-5 mm. Сем. 1.6 × 1 mm.

..... *B. longirostris*

2². Пл. и л. голи. Носчето об. по-к. 3 mm. 3

3¹. Долните л. цели, рядко пер. наделени, с голям вр. дял и 1-3 двойки стр. лещ., по-малки от 1 cm; горните л. пер. изрязани. Пл. 15-20 × 1.5-2 mm. Сем. 1.5 × 1 mm. *B. balcana*

3². Долните л. пер. наделени, но с др. устройство. 4

4¹. Ст. л. пер. наделени. Цв. држ. 4-8 mm при плода. Шушулката 10-20 × 1-1.5 mm, с носче 1.5-2 mm. Сем. 1.5 × 1.3 mm. *B. sicula*

4². Ст. л. прости. 5

5¹. Цв. пъпки покр. с влс. Вчл. с д. 4.5 mm. Пл. 20-30 × 1-1.5 mm; ± прилегли към оста на сцв. Сем. 1.2-1.6 × 0.8-1 mm. *B. stricta*

5². Цв. пъпки голи. Вчл. с д. 5-9 mm. Пл. 15-30 × 1-2 mm. Сем. 1.3-2 × 1-1.4 mm, чернокафяви. *B. vulgaris*

B. balcana Pančić - Балканска з. Г. 25-60 cm. Край извори, потоци. *Смн* (з,с), *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1600 .. 2000 m. V-VIII. Balk. **Б, Г** (NC), **М, С**.

B. bracteosa Guss. - Прицветникова з. Г/МГ. 15-50 cm. По ск. поляни и кам. м. *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*. 1500 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC, NE), **М, С**.

B. longirostris Vel. - Дългостълбчеста з. МГ. 20-50 cm. Из вл. лив. и пас. *Рд* (з,с), *Трн*, *Тхр*, *Блс*. 0 .. 1500 m. IV-VII. Balk. **Б, Г** (NC, NE), **М, С**.

B. sicula C. Presl - Отпусната з. Г. 30-60 cm. **Г** (NC, ?NE).

B. stricta Andr. - Прилегалоплодна з. Г. 50-100 cm. По вл. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Трн*, *Срж*. 0 .. 500 m. V-VI. **Б, М, Р, С**.

B. vulgaris R. Br. - Обикновена з. Г/МГ. 18-90 cm. По вл. м., хрл. и плевел в ниви. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. IV-V. **Б, Г** (NC, NE, NAE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Омп!*, *Плв.*, *Хрн.*, *Мед.*, *Дек.*, *Баг*.

Род *Berteroa* DC.

Турия

1¹. Пл. издут; 4-8 × 3-4.5 mm. Сем. 1.5-2 × 1.4-1.8 mm, с тесен ципест ръб, без крило, червеникавокафяви. *B. incana*

1². Пл. сплеснат. Сем. крилати, с ш. крило, тъмнокафяви. 2

2¹. Пл. 5-13 × 3.5-5 mm; гол или почти гол, с ± насочена натрани држ., д. 4-6 mm. Стлб. 1-2 mm. Сем. 1.5-2 mm, с тясно крило. *B. mutabilis*

2². Пл. 6-11 × 3-9 mm; с овласяване. Стлб. 2-4 mm. 3

3¹. Пл. 6-10 × 3-5 mm; влакнест, с изправена држ. с д. 6-8 mm, с 4-6 семена. Сем. 2-2.5 mm, с крило 0.2-0.3 mm. *B. obliqua*

3². Пл. 6-11 × 6-9 mm; със звездовидни влс. Сем. 2 × 1.5 mm, с по-светло крило.

..... *B. orbiculata*

B. incana (L.) DC. - Сива т. [*B. stricta* Boiss.; *B. incana* (L.) DC. subsp. *stricta* Stoj. & Stef.]

Мг. 20-70 cm. По сухи кам. м., край пътища. Чм, СИБ, Др, Прб, Сф, Вм, Стд, ДМ, Рд (з), Трн, Тхр. 0 .. 1500 m. VI-X. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

B. mutabilis (Vent.) DC. - Изменчива т. 2г./Мг. 25-50 cm. Из дъбови гори и хрл. Стп (и), Блс,

Рл, Рд (с,и), Срж. 0 .. 800 m. VI-VII. Б, Г (NC,NE), М, Т.

B. obliqua (Sm.) DC. - Неравностранна т. 1г./2г. 3-70 cm. По сухи трев. и кам. м. Чм,

СИБ, Прб, Сф, Вм, Згп, Стд, ДМ, Рл, Рд (з,и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 500 m. VI-XI. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.

B. orbiculata DC. - Закръглена турия. 2г./Мг. 10-100 cm. IV-VI. Г (NC,NE), М, Т.

Род *Biscutella* L.

Бискутела

1¹. 1г. р. Приосн. л. по-ш. от 2 cm. Вчл. 4 mm. Пл. 4.5-7 × 9-12.5 mm. *B. didyma*

1². Мг. р. Приосн. л. по-т. от 2 cm. Вчл. 4-8 mm. Пл. 4-15 × 8-30 mm. *B. laevigata*

B. didyma L. subsp. *apula* (L.) Thell. - Двойна б. 1г. 5-45 cm. II-VI. Г (NE,NAe).

B. laevigata L. - Гладка б. Мг. 10-50 cm. Погрешно посочвано. Р, С.

Род *Brassica* L.

Зеле

1¹. Горните и ср. л. обхващат ст. със сърцевидната си осн. 2

1². Горните и ср. л. не обхващат ст. 5

2¹. Коренът неубебелен. Л. месести, голи. Вчл. с д. 12-26 mm. Пл. 50-100 × 2-5 mm. Сем. 2-4 mm. 3

2². Коренът месест, ± ряповидно убебелен. Л. не са месести, долните покр. с влс. Вчл. по-к. от 15 mm. 4

3¹. Ст. л. стъблообхващащи. Видоизменени сцв. формират главести образувания, обхванати от големи л. Пл. 35-105 × 20-35 mm, с држ. 10-27 mm. Сем. 1.6-2.8 mm, сферични. *B. cretica*

3². Ст. л. не са стъблообхващащи. Р. без видоизменени сцв.; с грудесто ст. или л. глави (зелки) образувани от л. пъпки. Пл. 50-12 × 3.5-6 mm. Сем. 1.7-2.7 × 1.5-2.4 mm.

..... *B. oleracea*

4¹. Вч. с д. 11-14 mm. Сцв. д., рехаво. Л. синкавозелени. Пл. 45-110 × 3.5-5 mm. Сем. 1.5-3 × 1.6-2.1 mm. *B. napus*

4². Вч. с д. 6-10 mm. Сцв. късо, сбито. Долните л. зелени. Пл. 25-65 × 3-4 mm. Сем. 1.3-2 × 1.4-1.9 mm. *B. rapa*

5¹. Едногодишни р. Стлб. по-д. от 4 mm. 6

5². Двугодишни или многогодишни р. Стлб. с д. до 3 mm. 7

6¹. Цв. држ. по-д. от чш. Пл. 30-60 × 2-3.5 mm, неприлегнал към оста на сцв. Сем. 1.3-2 × 1.3-1.8 mm. *B. juncea*

6². Цв. држ. по-к. или равна на чш. Пл. 10-25 × 1.5-2 mm, прилегнал към оста на сцв. Пл. 8-20 × 1.5-3 mm. Сем. 1-1.8 mm. *B. nigra*

7¹. Приосн. и долните ст. л. перестоизрязани или едро назъб., покр. с разпръснати влс. Пл. 15-45 × 1-2.5 mm. Сем. 1-1.5 × 0.9-1.2 mm. *B. elongata*

7². Л. целокр. или изрязано назъб., голи. Пл. 20-40 × 1.5-2.5 mm. Сем. 1-1.5 mm. ... *B. nivalis*

B. cretica Lam. - Критско з.; Карфиол; Броколи. [*B. oleracea* subsp. *botrytis* (L.) Metzg.; *B. oleracea* var. *italica* Plenck] 2г. 40-120 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 800 m. V-VIII. Пр.: ЮИ. Ев. Г (NE,NAe), Т.

B. elongata Ehrh. - Дългометличесто з. 2г./Мг.

60-130 cm. По сухи кам. и вар. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Сф, Трн.* 0 .. 500 m. V-VIII. **Б, М, Р, С, Т.**

B. juncea (L.) Czern. - Сарептска горчица. 1г. 30-100 cm. По руд. м. и край пътища. *Чм, Др, Сф, Тхр, Срж.* 0 .. 300 m. V-VIII. *Леч.*

B. napus L. - Едра рапица. 1г. 50-150 cm. По руд. м. и плевел в посеви. *Чм, СИБ, Прб, Стп (с), Сф, Згн, Стд, Трн.* 0 .. 400 m. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe). *Плв.*

B. nigra L. - Черен синап; Черна горчица. 1г. 10-250 cm. По буренл. м., край пътища, насипи. *ЦБ.* 0 .. 500 m. V-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Леч., Пдн.*

B. nivalis Boiss. & Heldr. - Пиринско з. [*B. jordanoffii* O. E. Schultz] Мг. 20-50 cm. По сипейни кам. и скал. м. *Пн (с).* 1850 .. 2500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC).

subsp. *jordanoffii* (O. E. Schultz) Akeroyd & Leadlay - Пиринско з. [*B. jordanoffii* O. E. Schultz] Мг. 20-50 cm. По сипейни кам. и скал. м. *Пн (с).* 1850 .. 2500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Bulg. **Б.**

subsp. *nivalis*. **Г** (NC).

B. oleracea L. - Градинско з.; Главесто з.; Алабаш; Брюкселско з. [*B. o. var. capitata* L.; *B. oleracea var. gemmifera* (DC.) Zenker; *B. o. var. gongylodes* L.] 2г. 5-120 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 800 m. V-VIII. Пр.: ЮИ. Ев. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.** *Хрн.*

B. rapa L. - Бяла ряпа; Репица. [*B. campestris* L.; *B. rapa* L. subsp. *oleifera* DC.] 1г./2г. 20-100 cm. Култ. Руд. По трев. м., край пътища и в посеви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VII. Пр.: Срз., Централна Аз. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.** *Хрн., Мсл., Мед., Плв.*

1¹. Сем. червенокафяви. Култ. subsp. *rapa*
1². Сем. черни или чернокафяви.

..... subsp. *sylvestris*
subsp. *rapa* - Бяла ряпа; Турнепс. 1г./2г. 50-100 cm. По трев. м., край пътища и в посеви. 0 .. 1000 m. IV-VII. Култ. Руд. *ЦБ.* Пр.: Срз., Централна Аз. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.** *Хрн., Мед., Плв.*

subsp. *sylvestris* (L.) Janch. & Wendlb. - Диво зеле. 1г./2г. 50-100 cm. По трев. м., край пътища и в посеви. 0 .. 1000 m. IV-VII. Култ.

Руд. *ЦБ.* Пр.: Срз., Централна Аз. **Б, М.** *Хрн., Мед., Плв.*

Род ***Bunias*** L.

Свърбига

1¹. Едногодишно р. или двугодишно р. Вчл. на върха отсечени или закръглени. Пл. 8-10 × 4-7 mm, прав, с 4 криловидни, назъб. издатъци, с носче 4-6 mm, с 3-4 семена. Сем. 2.5-3 × 2-2.6 mm, жълтокафяви. *B. erucago*

1². Многогодишно р. Вчл. на върха вдлъбнати. Пл. 5-10 × 4-5 mm, често извит, без криловидни израстъци, косо яйцевиден, с носче 1 mm, с 1 семе. Сем. 2.6-3.2 × 2.6-3.2 mm, кафяви. *B. orientalis*

B. erucago L. - Крилатоплодна с. 1г./2г. 15-80 cm. По сухи трев. руд. м. *Сф, Згн, Стд, Пн (с), Рд (з,и), Трн, Тхр.* 0 .. 700 m. V-VII. Руд. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

B. orientalis L. - Източна с. 1г./2г. 25-90 cm. По сухи трев. м., край железопътни линии. *Чм, СИБ, Вм.* 0 .. 300 m. V-VII. **Б, М, Р, С.** *Леч.*

Род ***Cakile*** Mill.

Какиле

C. maritima Scop. subsp. *euxina* (Pobed.) Nyar. - Крайморско к. 1г. 15-60 cm. По крайбрежни пясъци. *Чм.* 0 .. 100 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

Род ***Calepina*** Adans.

Кривица

C. irregularis (Asso) Thell. - Неправилна к. [*C. corvini* All., *Crucifera corvini* (All.) E. N. L. Krause] 1г. 10-80 cm. Руд. По буренл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Плв.*

Род ***Camelina*** Crantz

Ленак

1¹. Л. покр. с прости влс. Вчл. бели. Розеткови л. се запазват при цъфтеж. Пл. 5-8 × 4-5 mm. Сем. 1.5 mm. *C. rumelica*

1². Листа покр. с разкл. влс. Вчл. жълти или бледо жълти. Розетковите л. изсъхнали при цъфтеж. **2**

2¹. Л. силно назъбеени или наделени. Вчл. с д. 5-6 mm. Пл. 9-12 mm. Сем. 1.8-2.5 × 0.9-1.2 mm, жълтеникави или червеникавокафяви.

..... *C. alyssum*
2². Л. целокр. или слабо назъб. Вчл. с д. 2.5-5 mm. Пл. 2-9 mm. Сем. 1-2 mm, жълтокафяви.

..... 3

3¹. Ст. и л. покр. гъсто със смесени, по-д. прости и по-к. звездовидни влс. Вчл. с д. 2.5-3 mm, бледожълти. Пл. 2-5 × 2-3.5 mm. Сем. 0.7-1.6 × 0.5-0.8 mm. *C. microcarpa*

3². Ст. и л. голи или покр. със звездовидни влс. Вчл. с д. ок. 5 mm, жълти. Пл. 5-9 × 4.5-5 mm. Сем. 1.8-2.2 × 1-1.2 mm. *C. sativa*

C. alyssum (Mill.) Thell. - Ленов ленак. [*Myagrurn dentatum* Willd.] 1г./2г. 5-15 cm. Плевел по ленови посеви. *Сф, Вм, Пл, Рд* (з), *Р, С*. 0 .. 1300 m. V-VI. **Б**.

subsp. *alyssum* - Ленов ленак. **Б, Р, С**.

subsp. *integerrima* (Čelak.) Smejkal - Целокраен ленак. **Б, Р, С**.

C. microcarpa DC. - Дребноплоден л. [*C. sativa* subsp. *microcarpa* (Andrz.) Hegl] 1г./2г. *Чм, Др, Прб, Стн* (з,с), *Сф, Рд, Трн, ?Зн, ?Рл*. 0 .. 1000 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**.

C. rumelica Vel. - Румелийски л. 2г. 15-50 cm. По трев. м. и плевел в ниви. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн* (з,и), *Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Рд* (з,с), *Трн, Тхр*. 0 .. 800 m. IV-VI. **Б, Г, М, С, Т**.

C. sativa (L.) Grantz - Посевен л. 1г./2г. 30-80 cm. Край пътища, плевел в ниви. *СИБ, Др, Прб, Стн* (и), *Блс, Стд, ДМ*. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, ?Г, М, Р, С, Т**.

Род *Capsella* Medic.
Овчарска торбичка

1¹. Вчл. 2-8 mm. Пл. 5-11 × 2-6 mm. Сем. 0.8 mm. *C. grandiflora*

1². Вчл. не по-д. от 2 mm. 2

2¹. Чшл. зелени. Вчл. с д. 2-3 mm. Пл. 7-9 × 4-7 mm, с ± прави ръбове. Сем. 0.8-1.2 × 0.4-0.7 mm. *C. bursa-pastoris*

2². Чшл. и вчл. червеникави или с червенокафяв ръб. Вчл. с д. 1-2 mm. Пл. с вгънати навътре ръбове. Сем. 0.8-1 × 0.5-0.7 mm. *C. rubella*

C. bursa-pastoris (L.) Medicus - Овчарска торбичка. 1г./2г. 5-50 cm. Край пътища, по пуст. м., пас., лив. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. I-XII. **Б**,

Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Хрн., Леч., Мед., Мсл., Плв.*

1¹. Шушулчиците на върха слабо врязани ...
..... subsp. *bursa-pastoris*

1². Шушулчиците на върха дълбоко врязани ..
..... subsp. *thracica*
subsp. *bursa-pastoris* - Овчарска торбичка. 1г. 5-50 cm. Край пътища, по пуст. м., пас., лив. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. I-XII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.

subsp. *thracica* (Velen.) Stoj. & Stef. - Тракийска о. т. [*C. thracica* Velen.] 1г. 5-35 cm. По трев. м. край пътища, ниви, лозя, понякога в обработваеми площи. *Чм* (с), *Трн*. 0 .. 2000 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg. **Б**.

C. grandiflora (Fauche & Chaub.) Boiss. - Едрочветна о. т. 1г. 5-20 cm. III-VI. **Г** (NC,NE,NAe).

C. rubella Reut. - Румена о. т. 1г. 20-40 (60) cm. По трев. м. и край пътища. *Чм* (ю), *Стн* (и), *Стд* (ю), *Рд, Трн, Срж*. 0 .. 700 m. IV-IX. **Б, ?Г, М, Р, С**.

Род *Cardamine* L.
Горва; Зъбник
[*Dentaria* L.]

1¹. Всичките дялове на л. еднакви по ф. и големина. Ст. в осн. без л. Р. с месесто коренище, 5-20 cm д. и 2-8 mm дебело. 2

1². Р. с др. белези. 3

2¹. Л. посл., с луковички в пазвата. Цв. виолетови, бели, розови. Пл. 20-40 × 2-2.5 mm. Сем. 2.5-4 × 1.2-1.6 mm; жълтокафяви, по края червеникави. *C. bulbifera*

2². Л. без луковички в пазвата, приосн. с д. држ., ст. л. събрани в прешл. Пл. 35-50 × 2.5 mm. Сем. 2-2.7 × 1.3-1.5 × 0.8-1 mm; кафяви. *C. quinquefolia*

3¹. Л. с ушички в осн. 4

3². Л. без ушички в осн. 7

4¹. Вчл. 2-4 × 1-1.5 mm, едва по-д. от чшл. Пл. 15-30 × 0.7-1.4 mm. Сем. 1-1.7 × 0.7-1 mm. *C. impatiens*

4². Вчл. 4-6 mm, 2 пъти по-д. от чшл. 5

5¹. Вр. и стр. лсч. на горните листе приблизително еднакви големи. Пл. 30-55 × 2-4 mm, на върха с 4-8 mm носче, с 10-18 семена. Сем. 3.5-4.5 × 2.2-2.6 mm, червеникавокафяви, по ръба крилати. *C. graeca*

5². Вр. лсч. на горните л. по-голямо от стр. Пл.

с д. 12-30 mm, на върха с до 3 mm носче. 6
6¹. Дяловете на л. целокр. Долните л. цели или тройни. Пл. 12-20 mm × 1.2-1.5 mm. Сем. 1.1-1.4 × 0.9-1.1 mm, жълтокафяви, с крилат ръб. *C. resedifolia*
6². Дяловете на ср. и горните л. не са целокр. Долните л. пер. Пл. 15-30 × 0.8-1 mm. Сем. 1.4-2 × 0.6-0.9 mm, червенокафяви, без крилат ръб. *C. pectinata*
7¹. Вчл. с д. до 3 mm, едва по-д. от чшл., а понякога липсват. 8
7². Вчл. по-д. от 4 mm, ясно по-д. от чшл. ... 10
8¹. Венчелистчета по-к. от 2.5 mm. Голо р. Листчета лин. или продълг., клиновидно стеснени към осн. си. Пл. 8-20 × 0.7-1 mm. Сем. 0.6-0.9 × 0.5-0.7 × 0.3 mm, жълтокафяви, с крилат ръб. *C. parviflora*
8². Венчелистчета по-д. от 2.5 mm. Р. ± покр. с влс. Лсч. поне на долните л. сърцевидни, яйцевидни или бъбрековидни. Сем. тяснокриллати, кафяви. 9
9¹. Ст. разкл. от долу до горе. Цв. држ. с д. 3-4 mm. Тч. об. 6. Пл. 12-25 × 0.9-1.1 mm. Сем. 1-1.5 × 0.8-1 mm. *C. flexuosa*
9². Ст. неразкл. или разкл. от осн. Цв. држ. с д. с 1-2 mm. Тч. об. 4. Пл. 15-25 × 0.5-1.3 mm. Сем. 0.8-1.3 × 0.6-0.9 mm. *C. hirsuta*
10¹. Вчл. с д. 10-18 mm. Чшл. с д. 3.5-6 mm. Вр. и стр. лсч. на л. приблизително еднакви. Пл. 15-25 × 2-2.5 mm. Сем. 1.5 × 1 mm, кафяви. 11
10². Вчл. с д. 4-13 mm. Чшл. с д. 1.5-4 mm. Вр. лсч. поне на приосн. л. се различава от стр. 12
11¹. Коренището с кръгли грудки. Чшл. с д. 3.5-4.5 mm. Вчл. с д. 10-14 mm. ... *C. penzesii*
11². Коренището без кръгли грудки. Чшл. с д. 4-6 mm. Вчл. с д. 12-18 mm. Сем. 1.4-1.8 × 0.8-1.2 mm. *C. pratensis*
12¹. Вчл. с д. 8-13 mm. Цв. червеновиолетови или бледорозови, рядко бели. Сем. кафяви. 13
12². Вчл. с д. 4-11 mm. Цв. бели или бледожълти, рядко розови или виолетови. . 14
13¹. Вчл. червеновиолетови. Ст. л. 6-8 на върха, и както и приосн., с бъбрековидно вр. лсч. Пл. 15-40 × 1.5-2 mm. Сем. 1-1.5 × 1 × 0.3 mm. *C. raphanifolia*
13². Вчл. бледорозови, рядко бели. Ст. л. 2-4. Само приосн. л. с ± бъбрековидно вр. лсч. Пл. 15-25 × 2-2.5 mm. Сем. 1.5 × 1 mm. *C. pratensis*

14¹. Прш. преди отварянето жълти, рядко са слабо червеникави. 15
14². Прш. преди отварянето виолетови или червени. 17
15¹. Плодните држ. с д. 5-10 mm, насочени на една страна. Ст. л. с 1-3 двойки лсч. Синкавозелено р. Пл. 10-35 × 0.8-1.8 mm с носче 1.5-3 mm. Сем. 1.2-1.4 × 1-1.2 mm, светлокафяви. *C. glauca*
15². Плодните држ. с д. 10-20 mm и ненасочени на една страна. Р. ± зелено. 16
16¹. Ст. л. с 2-8 двойки лсч. Цв. бели, без аромат. Чшл. с д. 1.9-4.3 mm. Пл. 18-32 × 1-1.2 mm. Сем. 0.9-1.5 × 0.5-1 mm, кафяви. *C. matthioli*
16². Ст. л. с 2-12 двойки лсч. Цв. бледовиолетови до виолетови, с аромат. Чшл. с д. 2.6-4.9 mm. *C. rhodopaea*
17¹. Стр. лсч. на ст. л. 1-3 двойки, ок. 3 пъти по-т. от вр. лсч. Пл. 25-35 × 10-20 mm. Сем. 1-1.5 × 0.8-1 × 0.3 mm. *C. barbareaoides*
17². Стр. лсч. на ст. л. 2-11 двойки, колкото вр. ш., или вр. малко по-ш. 18
18¹. Ст. л. 8-12. Пл. 15-40 × 1-2 mm. Сем. 0.8-1.7 × 0.8-1.3 × 0.25 mm; светлокафяви. *C. amara*
18². Ст. л. 4-5. Пл. с д. 15-25 × 1.1-1.5 mm. Сем. 1.5 × 1 mm; жълтокафяви или кафяви. *C. pratensis*

C. amara L. - Горчива г. Мг. 20-90 cm. По вл. моч. м., край потоци и извори. *Сmn* (с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн* (с), *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2200 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**. *Леч.*

1¹. Ст. голо или с редки влс. subsp. *amara*
1². Ст. гъсто овласено. subsp. *balcanica*

subsp. *amara* - Горчива г. 20-40 (60) cm. *Сmn* (з,с), *Вм*, *Рл*. 1000 .. 2200 m. VI-VIII. **Б, М, Р**. *Леч.*

subsp. *balcanica* Marh., Ančev & Tan – Балканска г. [*C. barbareaoides* auct. bulg. non Hab.] *Сmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2200 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE). *Леч.*

C. barbareaoides Halácsy - Балканска г. [*C. amara* subsp. *barbareaoides* (Halácsy) Maire & Petitm.] Мг. 50-80 cm. По вл. моч. м., край потоци и извори. *Сmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC).

C. bulbifera (L.) Crantz - Луковичен зъбник.

[*Dentaria bulbifera* L.] Мг. 30-70 см. Из ширококол. г. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1400 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

C. flexuosa With. - Извита г. 1г./2г./Мг. 10-50 см. По вл. м., гори, край потоци. *Стп* (з,с), *Сф*, *Згп*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (с). 600 .. 1500 м. V-VII. **Б, ?Г, М, Р, С**.

C. glauca Spreng. - Синкавозелена г. 1г./Мг. 5-25 см. По кам. високопланински лив. *Стп* (с), *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*. 1600 .. 2600. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р**.

C. graeca L. - Гръцка г. 1г./2г. 5-35 см. По сухи кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (и), *Зн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Срж*, *?Згп*, *?ДМ*, *?Рд* (з), *?Тхр*. 0 .. 1200 м. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

C. hirsuta L. - Влакнеста г. 1г./2г. 5-35 см. По вл. трев. м., сенч. гори, хрл. лив. и плевел в ниви. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. III-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

C. impatiens L. - Нежна г. 1г./2г. 25-75 см. Из сенч., вл. гори. *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (з,с). 400 .. 1500 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

C. matthioli Moretti - Матиолова г. Мг. 20-50 см. По вл. лив. *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), *?Срг*, *?Трн*. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г** (NC), **Р, С**.

C. parviflora L. - Дребноцветна г. 1г. 7-40 см. В гори. *Трн*. 100 .. 200 м. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [RE]. ЗБР. **Б, Р, С**.

C. pectinata Pall. ex DC. - Гребеновидна г. 1г./2г. 15-45 см. По сенч. вл. м., край потоци. *Стп* (с), *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 800 .. 1600 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE).

C. penzesii Ancev & Marhold - Пенцезиева г. Мг. 20-60 см. В заливните крайречни гори. *Чм*. 0 .. 50 м. ЗБР. **Б, Т**.

C. pratensis L. - Ливадна г.; Блатна г. [*C. palustris* (Wimm. & Grab.) Peterm.] Мг. 10-60 см. По вл. м. в горите, край потоци и извори, *Чм*, *Стп* (з,и), *Вт*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 0 .. 2400 м. IV-VII. **Б, Р, С, Т**. *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*, *Дек*.

1¹. Вчл. с д. 8-18 mm. Ст. л. 2-4. subsp. *pratensis*

1². Вчл. с д. 4-11 mm. Ст. л. 4-5. subsp. *rivularis* subsp. *pratensis* - Ливадна г.; Блатна г. [*C. palustris* (Wimm. & Grab.) Peterm.] 10-60 см. По вл. м. в горите. *Чм*, *Стп* (з,и). 0 .. 1500 м. IV-VII. **Б, Р, С**. *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*, *Дек*.

C. pratensis subsp. *rivularis* (Schur) Nyman - Крайручейна г. [*C. rivularis* Schur] 25-40 см. По вл. моч. м., край потоци и извори. *Стп* (з,с), *Вт*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2400 м. V-VII. **Б, Р**.

C. quinquefolia (M. Bieb.) Schmalh. - Петолистен зъбник. [*Dentaria quinquefolia* M. Bieb.] Мг. 12-20 см. В ширококол. г., хрл. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп* (и). 0 .. 600 м. **Б, Р, Т**.

C. raphanifolia Pourg. subsp. *acris* (Grab.) O. E. Schulz - Ряполистна г. [*C. acris* Griseb.] Мг. 30-70 см. По вл. моч. м., край извори. *Стп* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (з,с). 1400 .. 2200 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

C. resedifolia L. - Резедолистна г. Мг. 5-15 см. По вл. кам. склонове. *Стп*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1800 .. 2500 м. VI-VIII. **Б, М, Р**.

C. xrhodopaea Ancev - Родопска г. Мг. 20-55 см. *Рд* (з). 1200 .. 1900 м. V-VIII. **Б**.

Род *Cardaminopsis* (С. А. М.) Нау.
Кардаминопис

C. arenosa (L.) Нау. - Песъчлив к. [*Arabidopsis arenosa* (L.) Lawalree] 2г. 15-50 см. По сухи трев. пес. м., в дъбови гори. *Прб*, *Стп* (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Срг* (з), *Рд* (с), *Трн*. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Р, С**.

Род *Chorispora* R. Br. & DC.
Хориспора

C. tenella (Pall.) DC. - Нежна х. 1г. 10-60 см. По сухи трев. и хрл. м. *СИБ*, *Др*, *Слв*. 0 .. 300 м. IV-V. **Б, Г, М, Р, С**.

Род *Clypeola* L.
Щитниче

C. jonthlaspi L. - Йонтласпиево щ. [*C. microcarpa* G. Moris] 1г. 3-15 см. По сухи кам. м. *Чм*, *Стп* (и), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *ДМ*, *Пн*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 м. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

1¹. Шушулчиците 2.8-6 mm, кръгли до закръглени. subsp. *jonthlaspi*

1². Шушулчиците 2-2.8 mm, обратно яйцевидни. subsp. *microcarpa*
subsp. *jonthlaspi* - Йонтласпиево щ. [*C. microcarpa* G. Moris] Чм, Стн (и), Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, ДМ, Пн, Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. III-V. Б, Г (NC,NE), М, Р, Т.

subsp. *microcarpa* (Moris) Fiori - Дребноплодно щ. [*C. microcarpa* G. Moris] Згн, Пн. 0 .. 1000 m. III-V. Б, Г (NE,NAe), М.

Род *Conringia* Adanson
Целебница; Мек бурен

1¹. Вчл. с виолетови ж. Вьтр. тч. в осн. с нектарници. Пл. 40-90 × 1-2 mm; сплескани (в сечение правоъгълни) прилегнали към ст. *C. planisiliqua*

1². Вчл. с жълтеникави ж. Вьтр. тч. без нектарници. Пл. несплескани, в сечение квадратни или осмоъгълни. 2

2¹. Вчл. с д. 6-8 mm. Пл. 50-100 × 1.5-2 mm; прилегнали към ст., в сечение осмоъгълни. Капачетата с по 3 ж. Сем. 2.4-3 × 1.2-1.5 mm. *C. austriaca*

2². Вчл. с д. 7-13 mm. Пл. 45-140 × 1-2.5 mm; разперени, в сечение квадратни. Капачетата с по 1 ж. Сем. 2-3 × 1-1.6 mm. *C. orientalis*

C. austriaca (Jacq.) Sweet - Австрийска ц. 2г. 10-50 cm. По трев. м. и плевел в посеви. Чм, СИБ, Др, Зн, Стд, Рд (и), Трн, Тхр, ?Сф, ?Вм, ?Пн. 0 .. 1000 m. IV-VI. Б, М, Р, С, Т. Плв.

C. orientalis (L.) Dumort. - Източна ц. 1г. 10-60 cm. По трев., буренл. м. и плевел в ниви. Чм, СИБ, Др, Стн (и), Сф, Зн, Стд, Рд (и), Трн, Тхр, ?Вм, ?Пн. 0 .. 1000 m. IV-VI. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Плв.

C. planisiliqua Fisch. & С. А. Mey. - Мек бурен. 1г. 10-40 cm. По кам. и пес. м., по ероз. почви. Стд (с). 0 .. 200 m. V-VI. Б, Г.

Род *Crambe* L.
Диво зеле

1¹. Едногодишно р. Долните л. с голям бъбрековиден кр. дял и 0-2 двойки малки стр. дялове. Пл. 2-4 mm. Сем. 1.5 mm, почти сферично. *C. hispanica*

1². Многогодишни р. Долните л. целокр. до пер. надлени; кр. дял не бъбрековиден и не по-голям от стр. 2

2¹. Ст. голо. Л. месести, голи. Вчл. с д. 6-10

mm. Пл. 6-12 × 5.5-10 mm. Сем. 4-5 × 3-4 mm. *C. maritima*

2². Ст. с разперени твърди влс. до възголо. Л. възмесести, покр. с твърди влс. или възголи. Вчл. с д. 3-6 mm. Пл. 3-7 × 4-6 mm. Сем. 2-3.8 × 2-3 mm. *C. tataria*

C. hispanica L. - Испанско д. з. 1г. 30-120 cm. III-V. Г (NE). Мсл.

C. maritima L. - Крайморско д. з. [*C. pontica* Steven ex Rupr.] 1г./2г. 30-70 cm. По пясъци. Чм, СИБ. 0 .. 300 m. V-VII. [VI-VII]. Б, Р, Т.

C. tataria Sebeok - Татарско д. з. Мг. 60-90 (100) cm. По по сухи трев. м., най-често върху пес. почви, покрай пътища, като плевел в лозя и ниви. Чм (с), СИБ, Др. 0 .. 300 m. IV-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Р, С, Т.

Род *Descurainia* Webb & Berth.
Войничца

D. sophia (L.) Webb ex Prantl - Обикновена войничца. 1г./2г. 15-80 cm. По трев., буренл. м. и плевел в ниви. ЦБ. 0 .. 1650 m. IV-VII. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Плв.

Род *Diplotaxis* DC.
Двуредка

1¹. Многогодишно р. Вчл. с д. 7-14 mm, 1.5-2 пъти по-д. от чшл. Л. пер. разсечени с дялове, най-малко 4 пъти по-д. от ш. си. Пл. 15-60 × 1-2 mm с носче 1-2.5 mm. Сем. 1-1.3 × 0.7-1 mm. *D. tenuifolia*

1². Едногодишни или двугодишни р. Вчл. с д. 3-8 mm. Л. пер. изрязани с дялове до 3 пъти по-д. от ш. си. 2

2¹. Вчл. с д. 5-8 mm, 1.5-2 пъти по-д. от чшл., рязко стеснени в нокът. Цв. држ. 2-3 пъти по-д. от чш. Всички тч. фертилни. Пл. 15-45 × 1.5-2.5 mm с носче 1.5-3 mm. Сем. 1-1.8 × 0.6-1 mm. *D. muralis*

2². Венчелистчета с д. 3-4 mm, малко по-д. от чшл., клиновидно стеснени в нокът. Цв. држ. (в цъфтеж) едва по-д. от чш. Късите тч. стерилни или липсват. Пл. 10-40 × 1-1.7 mm с носче 1.5 mm. Сем. 0.9-1.1 × 0.7-0.8 mm. *D. viminea*

D. muralis (L.) DC. - Стенна д. 1г. 10-50 cm. По трев. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (з,и), Вм, Згн, Стд, Слв, Трн. 0 .. 900 m. V-IX. Руд. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

D. tenuifolia (L.) DC. - Теснолистна д. МГ. 30-80 cm. По припечни трев. и кам. м. *ЧМ, СИБ, Др, Сф, Зн, Стд, Трн.* 0 .. 800 m. V-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

D. viminea (L.) DC. - Пръчковидна д. 1Г. 5-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *СИБ, Др, Стн* (с), *Сф, Вм, Стд, Тхр, ?Стн* (з,и). 0 .. 800 m. VI-VIII **Б, Г** (NE,NAe), **Р, Т.**

Род *Draba* L.
Рупа; Каменарче

1¹. Вчл. жълти. Л. събрани в приосн. розетка. Пл. 3-10 mm. 2

1². Вчл. бели. Ст. облистено. 4

2¹. Стлб. с д. до 1 mm при плода. *D. compacta*

2². Стлб. по-д. от 1 (1.5) mm при плода. 3

3¹. Вчл. с д. 6-8 mm. Л. с ш. 1-1.5 mm. Пл. 6-10 mm. Сем. жълтокафяви. *D. aizoides*

3². Вчл. с д. 4-6 mm. Л. по-ш. от 1.5 mm. Пл. 3-10 mm, покр. с влс. или четинки. Сем. 0.8-1.8 mm. *D. lasiocarpa*

3¹. Вчл. с д. 4-6 mm. Стлб. с д. 0.5 mm. *D. dedeana*

3². Вчл. с д. до 4 mm. 4

4¹. Л. 1.5-2 пъти по-д. от ш., по ст. 5 и повече на брой, прис. Вчл. с д. 1.2-2 mm. Пл. 4-7 × 1.5-2 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.5-0.6 mm. *D. muralis*

4². Л. 2.5-5 пъти по-д. от ш., до 4 по ст. Вчл. с д. 2.5-4 mm. 5

5¹. Вчл. 2.5-5 пъти по-д. от чшл. Пл. 6-10 × 2-3 mm; със звездовидни, двуделни и прости влс. Сем. до 1 mm. *D. korabensis*

5². Вчл. до 2 пъти по-д. от чшл. Пл. 3-14 mm, гол или с редки прости влс. Сем. 1.1-1.3 × 0.7-0.8 mm. *D. siliquosa*

D. aizoides L. - Вечнозелена рупа. МГ. 5-10 cm. По вар. ск.. *СИБ, Стн, Зн, Згн, Пн, Рл, Слв, ?Рд* (с), *?Прб.* 1500 .. 2000 m. IV-V. **Б, М, Р.**

D. compacta Schott, Nyman & Kotschy - Сбита р. МГ. *Пн.* 1000 .. 2000 m. **Б, Р, С.**

D. dedeana Boiss. & Reut. - Дедеева рупа. МГ., до 5 cm. III-IV. Интр. Пр.: Испания. *Дек.*

D. korabensis Kummerle & Degen - Пиринска р; Напльстена р. [*Draba tomentosa* auct. bulg., поп Clarv.] МГ. 7-30 cm. По скал. вар. терени в иглолистния и субалпийския пояс. *Пн* (с).

1800 .. 2300 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Balk. ЗБР. **Б, М, С.**

D. lasiocarpa Rochel - Влакнестоплодна р. [*D. athoa* (Grsb.) Boiss.; *D. scardica* (Griseb.) Deg. & Doerfler] МГ. 5-20 cm. По вар. ск. и кам. м. *Стн, Зн, Вм, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 0 .. 2500 m. III-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

D. muralis L. - Стенна р. [*Drabella muralis* (L.) Fourr.] 1Г./2Г. 5-30 cm. По кам. м., хрл. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

D. siliquosa M. Bieb. - Каринтийска р. [*D. carinthiaca* Hoppe] МГ. 5-15 cm. По открити скал. м., по склонове и ск. поляни в иглолистния и високопланинския пояс. *Пн* (с), *Рл.* 1800 .. 2600 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Р.**

Род *Enarthrocarpus* Labill.
Енартрокарпус

E. arcuatus Labill. - Арков е. 1Г. 5-50 cm. По морския бряг. Погрешно посочван. III-V. **Г** (NE), **Т.**

Род *Erophila* DC.
Гладница

E. verna (L.) Chevall. - Пролетна гладница. [*Draba verna* L.; *Draba boerhaavii* H. C. Hall] 1Г. 2-20 cm. В лив., пас., трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Шушулчиците тесни, елиптични или обратноланцетни. Пл. 5-11 × 1.3-4 mm. Сем. 0.3-0.7 mm. subsp. *verna*

1². Шушулчиците закръглени или елиптични. 2

2¹. Шушулчиците почти кръгли, малко по-д. отколкото ш. Пл. 3-5 × 2-4 mm. Сем. 0.4-0.5 mm. subsp. *spathulata*

2². Шушулчиците закръглено обратно ланц. или елиптични. 3

3¹. Л. без или с малко прости влс., с много разкл. влс. Пл. 7-14.5 × 1.1-2 mm. Сем. 0.5-0.7 mm. subsp. *macrocarpa*

3². Л. с многобройни прости влс., с или без разкл. влс. Пл. 3-6 × 1.6-3.2 mm. Сем. 0.4-0.7 mm. subsp. *praecox*

subsp. *macrocarpa* (Boiss.) Walters - Едроплодна г. [*E. macrocarpa* Boiss.; *Draba macrocarpa* Boiss. & Heldr.] **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

subsp. *praecox* (Stev.) Walters - Ранна г. [*Draba praecox* Steven] СИБ, Прб, Стп, Вм, Стд, Пн, Срг (з). 0 .. 1500 m. III-V. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т.

subsp. *spathulata* (Lang) Walters - Лопатовидна гладница. ЦБ. 0 .. 1500 m. III-V. Б, Г (NC,NE), М, Р, Т.

subsp. *verna* - Пролетна гладница. [*Draba verna* L.] ЦБ. 0 .. 1500 m. III-V. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

Род *Eruca* Mill.
Рукола

E. vesicaria (L.) Cav. subsp. *sativa* (Mill.) Thell.
- Рукола. [*E. sativa* Mill.] 1г./2г. 20-100 cm. Плевел в посеви от лен. Чм, Др, Сф, Рл, Трн. Култ. 0 .. 1000 m. V-VI. Б, Г (NE,NAe), М, Р, Т. Хрн., Плв.

Род *Erysimum* L.
Боянка; Шибой
[*Cheiranthus* L.]

1¹. Долните л. продълг. ланц., с къси држ.; горните прис. Цв. ароматни, златистожълти, кафяви или оранжеви. Вчл. с д. 15-30 mm. Пл. 4-ръбест; 25-75 × 2-4 mm; със сиви, прилегнали, трудно забележими двуразделни влс. Сем. 2.3-3.2 × 1.7-2.1 mm, продълг., тяснокриллати. *E. cheiri*
1². Р. с др. белези. 2
2¹. Р., покр. с 3-7- делни влс. 3
2². Р., покр. с 2-3- делни (рядко 4-делни) влс. 7
3¹. Многогодишно р. Вчл. 12-16 mm. Пл. 20-25 mm, със стлб. 2-4 mm. *E. pulchellum*
3². Едногодишни и двугодишни р. 4
4¹. Едногодишни р. Осн. на ст. без покривка от сухи л. или л. остатъци. Близалцето ± прис. Шушулките под ъгъл 40-60° спрямо оста; држ. им ок. 1/2 от д. на шушулките. Сем. 0.8-1.8 × 0.6-0.9 mm, светлокафяви. *E. cheiranthoides*
4². Двугодишни р. Осн. на ст. с или без покривка от сухи л. или л. остатъци. Стлб. с д. 1-7 mm. 5
5¹. Цв. држ. с д. 1-3 mm. Вчл. с 4-делни (примесени с 2-делни и 5-делни) влс. Стлб. с д. 3-7 mm. Цв. ± ароматни. Сем. 1-1.5 × 0.5-0.9 mm, кафяви. *E. cuspidatum*
5². Цв. држ. по-д. от 3 mm. Близалцето почти

прис. или на стлб. с дължина до 3 mm. Вчл. с 2- до 4-делни влс. Цв. ароматни или неароматни. 6
6¹. Приосн. л. с д. држ., зъбовидно насечени, с 2-5-(6)- делни влс. Чшл. с д. 5-6 (-7) mm. Вчл. с д. 8-15 mm, бледо жълти. Цв. не са ароматни. *E. bulgaricum*
6². Приосн. л. с къси држ., с вълновидно-назъбен ръб, с 2-4(-5)- делни власини. Чшл. с д. (7-) 8-10 mm. Вчл. с д. 13-16 (-20) mm, жълти. Цв. силно ароматни. Сем. 1.5-2.4 × 0.9-1.1 mm, светлокафяви. *E. odoratum*
7¹. Вчл. голи. Стлб. по-д. от 2 mm. Цв. със силен аромат. 8
7². Вчл. овласени. Стлб. по-к. от 2 mm, понякога с д. до 3 mm. 9
8¹. Двугодишни р. Ст. с в. 30-80 cm, разкл. в горните 2/3. Шушулките с 4-делни звездовидни влс. по ръбовете. Стлб. с д. (5-) 7-8 (-10) mm. *E. quadrangulum*
8². Многогодишни р. Ст. с в. 5-20 cm, об. неразкл. Шушулките с двуделни влс. по ръбовете. Стлб. с д. 2-4 mm. *E. slavjankae*
9¹. Едногодишни р. Шушулките 40-60 mm, под ъгъл ок. 90° спрямо оста. Стлб. с д. 0.5-1.5 mm. Сем. 1-1.7 × 0.5-1.5 mm, жълтокафяви. *E. repandum*
9². Двугодишни или многогодишни р. шушулките под ъгъл до 70° спрямо оста. ... 10
10¹. Многогодишни р. Вчл. винаги лопатковидни. 11
10². Двугодишни р. Вчл. об. клиновидни. .. 12
11¹. Ст. с 1-7 клк. Чшл. с д. 7-8 mm. Вчл. с д. 11-14 mm. Шушулките под ъгъл 60-70° спрямо оста. Стлб. с д. ок. 1 mm. *E. drenowskii*
11². Ст. просто. Чшл. с д. 9 - 10.5 mm. Венчелистчета с д. 17-22 mm. Шушулките под ъгъл ок. 50° спрямо оста. Стлб. с д. 2-3 mm. *E. pseudoatticum*
12¹. Ст. в осн. с дебела туника от сухи л. и л. осн. Вчл. с д. 5-17 (-19) mm. Цв. силно ароматни. Сем. 1.5 mm. *E. commatum*
12². Ст. в основа без туника, понякога със сухи л. по време на цъфтеж. Вчл. с д. до 15 mm. Цв. без аромат. 13
13¹. Ст. с 4-8 клк. над ср. част. Л. с 2-делни влс., ръбовете об. с раздалечени зъбци с д. 0.3 mm. Плодните држ. с д. 2-5 mm. .. *E. pirinicum*
13². Ст. с 1-7 клк. над ср. част. Л. с 2-делни, понякога с 3-делни и рядко с 4-делни влс.; ръбовете с 2-4 двойки от раздалечени зъбци с

д. 0.1 mm. Плодните држ. с д. 5-11 (-14) mm. 14
14¹. Най-долните л. с 3-4 двойки от фини зъбци. Ст. л. без или с 3-4 двойки от малки раздалечени зъбци. Шушулките под ъгъл 10-30° спрямо оста. Плодните држ. с д. (6-) 8-11 (-14) mm. Сем. 1-1.5 × 0.6 mm. *E. welceyii*
14². Най-долните л. понякога с 1-2 (-4) двойки от много малки зъбци. Шушулките под ъгъл от 30-50° спрямо оста. Плодните држ. с д. до 5-6 (-8) mm. Сем. с диаметър 0.9-1.1 mm. 15
15¹. Най-долните л. целокр., понякога с 1-2 (-4) двойки зъбци. Ст. л. почти заострени, с ш. 1-3 (-5) mm, с 2-делни, понякога примесени с 3-делни, рядко и с 4-делни влс. Чшл. об. с 2-делни, понякога и с 3-делни влс. Прш. голи, понякога с двуделни и триделни влс. Стлб. с д. 0.3-0.5 (-1) mm, с 3-триделни, понякога примесени с 2-делни, рядко и 4-делни влс. Шушулките с 2-делни, понякога и 3-делни влс. *E. crassistylum*
15². Най-долните л. целокр., много рядко с 1-2 двойки от къси фини зъбци. Ст. л. ± затыпени, с ш. 2-3 (-7) mm, с 2-делни, рядко и 3-делни влс. Чшл. с 2-делни, понякога с 3-делни и рядко с 4-делни влс. Прш. об. с 2-делни влс. Шушулките до 80 mm, с 2-делни, понякога с 3-делни, рядко с 4-делни влс. Стлб. с д. 1(-1.5) mm, с триделни, понякога и двуделни влс. Сем. 0.9-1.2 × 0.5-0.7 mm. *E. diffusum*

E. bulgaricum (Velen.) Anchev & Polatschek - Българска б. [*E. goniocaulon* var. *bulgaricum* Velen.] 2г. 30-125 cm. Чм (с), СИБ, Сmn (и), Трн, Тхр, ?Рд (с). 100 .. 700 m. V-VI. Balk. **Б, Г (NE), P, T.**

E. calycinum Griseb. - Чашковидна б. 2г. 15-70 cm. V-VI. **Г (NC,NE), M.**

E. cheiranthoides L. - Шибойна б. 1г. 6-120 cm. По руд. м., край пътища. СИБ, Др, Сmn (з), Прб (з). 100 .. 450 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, P, C. Omp!**

E. ×cheiri (L.) Crantz - Зимен шибой; Швейцарска б. [*Cheiranthus cheiri* L.] Мг. 10-60 cm. По кам. вар. м. Сmn (с), Зн, Слв, Рл, Пн. В дворове и градини. 800 .. 2000 m. V-VII. **Б, Г (NE,NAe), P, T. Дек.**

E. commatum Pančić - Качулата б. 2г./Мг. 5-70

cm. По кам. поляни. Прб (з), Сmn (з), Зн, Слв. 450 .. 1750 m. V-VIII. ЗБР. Balk. **Б, Г (NC,NE), P, C.**

E. crassistylum C. Presl - Подутостълбчеста б. 2г. 20-80 cm. СИБ, Прб, Сmn, Сф, Зн, Вм, Згн, Сmd, Слв, Средна гор, Рд, Трн, ?Др. 100 .. 900 m. **Б, Г (NC,NE,NAe), C.**

E. cuspidatum (M. Vieb.) DC. - Островърха б. 2г. 20-70 cm. По слънчеви трев. и скал. м., край хрл. ЦБ. 0 .. 1900 m. V-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), M, P, C, T.**

E. diffusum Ehrh. - Разклонена б. [*E. canescens* Roth.; *E. crepidifolium* auct. bulg., non Rchb.] 2г. 15-90 cm. По трев. кам. вар. м., по руд. м. и край пътища. ЦБ. 0 .. 1350 m. IV-VI. **Б, Г (NE), M, P, C, T.**

E. drenowskii Degen. - Дреновскиева б. [*E. helveticum* p. p. auct. bulg, non (Jacq.) DC.] Мг. 7-15 cm. По трев. и кам. м. Сmn (с), Слв, Пн (с), Рд (с). 900 .. 1900 m. V-VI. Balk. **Б, Г (NC,NE).**

E. kuemmerlei Jav. - Куемелерлеева б. 2г. 10-60 cm. **М, C.**

E. moesiacum Velen. - Мизийска б. 2г./Мг. 30-45 cm. По трев. м. и край пътища. СИБ, Др, Прб, Сmn (з,и), Сф, Зн, Згн, Пн, Рл, ?Сmn. 0 .. 1000 m. IV-VI. Balk. **Б, Г (NC).**

E. odoratum Ehrh. - Благоуханна б. [*E. hieracifolium* L.] 2г./Мг. 20-100 cm. По сухи кам. м. и хрл. СИБ, Др, Зн, Трн, ?Др, Прб, ?Тхр. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, M, P, C.**

E. pirinicum Anchev & Polatschek - Пиринска б. 2г. 20-55 mm. По вар. ск. и трев. м. Пн. 1300 .. 2200 m. VI-VII. Balk. **Б, Г (NE).**

E. pseudoatticum Anchev & Polatschek - Гръцка б. [*E. helveticum* p. p. auct. bulg, non (Jacq.) DC.] Мг. (б) 10-20 cm. По трев. м. в зоната на иглолистните, на силикат. Сmn (з,с), Зн, Рл, Рд (с). 700 .. 2600 m. VI-VII. Bulg.

E. pseudocuspidatum Polatschek - Лъжеостровърха б. 2г. 5-60 cm. VI-VII. **Г (NC,NE).**

E. pulchellum (Willd.) J. Gay - Красива б. Мг. до 10 cm. IV-IV. Интр. Пр.: Мала Аз. (Т). **Дек.**

E. quadrangulum (L'Hér.) Desf. -

Четириъгълна б. [*Syrenia cana* auct.] 2г. 25-80 см. Вътрешни дюни. *Чм* (с). 50 .. 250 м. VI-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р.**

E. repandum L. - Разперена б. 1г. 3-50 см. По сухи трев., кам. м., край пътища, плевел в посеви. *Чм, СИБ, Прб, Сф, Зн, Стд, Слв, Трн, ?ЦБ.* 50 .. 900 м. III-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Плв.**

E. slavjankae Anchev & Polatschek - Алиботушка б; Славянкина б. Мг. 5-20 см. По скал. и кам. м., по открити планински склонове и билни поляни. *Слв, Пн* (ю). 1800 .. 2200 м. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.

E. sylvestre (Crantz) Scop. - Горска б. Мг. 10-150 см. *Сф.* 0 .. 1000 м. **Б, С.**

E. virgatum Roth - Прътевидна б. [*E. montanum* Crantz] 2г./Мг. 30-90 см. Посочвано погрешно. **?Б**

E. welcevii Urum. - Велчева б. 2г. 30-70 см. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Зн, Слв, Рл, Срг* (и), *Рд* (з), *Трн, Сргж, ?Вт, ?Срг* (з), *?Рд* (и), *?Тхр.* 15 .. 1300 м. V-VII. Balk. **Б, Г** (NC), **С.**

Род *Euclidium* R. Вг.
Евклидиум

E. syriacum (L.) R. Вг. - Сирийски е. 1г. 10-40 см. По трев. пуст. м. и край пътища. *Чм, СИБ, Прб, Стп* (с,и), *Зн.* 0 .. 800 м. V-VII. **Б, Р, С. Леч.**

Род *Fibigia* Medic.
Фибигия

F. clypeata (L.) Medic. - Щитовидна ф. Мг. 25-60 (75) см. По сухи кам. вар. м. *СИБ, Стп* (и), *Зн, ?Трн.* 0 .. 750 м. IV-V. **Б, Г** (NC), **М, С, Т.**

Род *Hesperis* L.
Вечерниче

1¹. Цв. червени, виолетови, розови или бели. 2
1². Цв. жълтеникави до жълтокафяви (понякога с виолетови ж. 5
2¹. Цв. розови, с жлз. влакнести држ. Пл. отклонен от оста на сцв.; 35-90 × 1-3 mm. Ст. и л. покр. с д. прости, а често и с двуразделни или жлз. влс. Сем. до 2.6 mm, тъмнокафяви.

..... *H. theophrasti*
2². Цв. червени, виолетови или бели. Сем. кафяви. 3

3¹. Ср. и горните л. с къси држ. Цв. червени, виолетови, бели. Пл. дъговидно извит, 30-40 × 1.5-2 mm. Сем. 2.2-2.8 × 0.9-1.1 mm, кафяви, крилати. *H. matronalis*

3². Ср. и горните л. прис., ± обхващат ст. ... 4

4¹. Цв. држ. с д. 60-100 mm. Вчл. бели. Пл. 40-70 × 1-1.5 mm. Сем. до 2.5 mm. *H. dinarica*

4². Цв. држ. с д. 15-20 mm. Вчл. червени. Пл. 60-100 mm. Сем. 2.6-3 × 1-1.4 mm. *H. sylvestris*

5¹. Пл. на ок. 10 пъти по-к. от него држ. Вчл. с ш. 3-9 mm. Пл. 50-150 × 1.5-3 mm. Сем. 2-3 mm, кафяви. *H. laciniata*

5². Пл. на ок. 2 пъти по-к. от него држ. Вчл. с ш. 2-4 mm. Пл. 40-180 × 2.5-4 mm. Сем. 1.8-3 × 1-1.2 mm, кафяви до чернокафяви. . *H. tristis*

H. dinarica G. Beck - Динарско в. Мг. 30-60 см. По кам. и трев. м. *Стп, Вт, Рл.* 1500 .. 2500 м. V-VIII. Balk. **Б, Г, М, Р, С.**

H. laciniata All. - Жлезисто в. 2г./Мг. 10-80 см. По вар. ск. и кам. м. *Чм, Зн, Стд, Слв, Пн* (ю), *Рл, Срг, Рд, Трн.* 0 .. 1300 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С.**

1¹. Пл. покр. с жлз. влс., или и с примес от под. прости влс. subsp. *laciniata*
1². Пл. гол. subsp. *secundiflora*

subsp. *laciniata* - Жлезисто в. *Чм, Зн, Слв. Рл, Срг, Рд.* 0 .. 1300 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С.**

subsp. *secundiflora* (Boiss. & Sprun.) Breistr. - Вторичноцветно в. *Чм, Зн, Стд, Рд* (з,с), *Трн.* 0 .. 1300 м. IV-VI. **Б, Г** (NE).

H. matronalis L. - Обикновено в. 2г./Мг. 50-80 см. Градинско и подивяло. 0 .. 1000 м. V-VII. Пр.: Ю. Ев., Югоз. Аз. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек.**

H. sylvestris Crantz - Горско в. 2г./Мг. 40-120 см. Из хрл., гори и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. V-VII. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

1¹. Цв. држ. и чшл. железистовлакнести. subsp. *sylvestris*
1². Цв. држ. и чшл. голи. subsp. *velenovskiyi*
subsp. *sylvestris* - Горско в. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. V-VII, ЗБР. **Б, Г** (NC), **Р, С.**

subsp. *velenovskiyi* (Fritsch) Borza -
Веленовскиеве в. *Прб*. 0 .. 1000 m. V-VII, ЗБР.
Б, Г, Р.

H. theophrasti Borbás - Балканско в. [*H. macedonica* Adamović] 2г./Мг. 10-80 cm. Сухи кам. м., хрл. и горски поляни. *Вт, Рл, Трн, Срж*. 300 .. 1300 m. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk., **Б, Г (NC), М, С, Т.**

H. tristis L. - Тъжно в. 2г./Мг. 35-60 cm. По сухи скал. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Зн, Згн, Трн, Тхр*. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, М, Р, С, Т.**

Род *Hirschfeldia* Moench
Хиршфелдия

H. incana (L.) Lagr.-Foss. - Сива х. 1г./Мг. 30-100 cm. **Г (NC,NE,NAe), С, Т.**

Род *Hornungia* Reichenb.
Хорнунгия
[*Hutchinsia* R. Br.]

1¹. Многогодишни р. Л. цели, в розетка. Голо р. Сем. 1.6-2 × 0.8-1 mm. *H. alpina*

1². Едногодишни или двугодишни р. Поне приосн. л. пер. насечени. Сем. по-к. от 1 mm. **2**

2¹. Л. пер., вр. дял по-голям от стр. Пл. 2-3.5 × 1.2-2 mm. Гнездата на плода с по 2 семена. Сем. 0.7-1 × 0.4-0.6 mm. ... *H. petraea*

2². Л. пер. Всичките дялове почти еднакви. Пл. 2-5 mm. Гнездата на плода с по 3-12 семена. Сем. 0.6-0.8 × 0.45-0.55 mm.

..... *H. procumbens*

H. alpina (L.) O. Appel subsp. *brevicaulis* (Spreng.) O. Appel - Късостъблена х. [*Hutchinsia brevicaulis* Норпе; *Pritzelago alpina* (L.) Kuntze subsp. *brevicaulis* (Spreng.) Greuter & Burde] Мг. 3-10 cm. По кам. поляни, обикновено на вар. ск. основа. *Рл*. 2200 .. 2600 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, М, Р, Дек.**

H. petraea (L.) Reichenb. - Скална х. 1г. 2-15 cm. По кам. м. *Чм (с), СИБ, Зн, Вт, Згн, Стд, Пн (ю), Трн, Срж*. 0 .. 830 m. III-VI **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

H. procumbens (L.) Hayek - Пълзяща х. [*Hymenolobus procumbens* (L.) Schinz & Thell.] 1г. 2-25 cm. По пес. и кам. терени на засол. почви. *Чм*. 0 .. 100 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г (NE,NAe), М, Р.**

Род *Iberis* L.
Иберис

1¹. Полухрасти или малки храстчета, с вечноз. л. и ст. ± вдървенено в осн. **2**

1². Едногодишни р. Ст. невдървенено. **3**

2¹. Л. с д. до 2 cm, заострени, долните полуцилиндрични, стъблените плоски или полуцилиндрични. Пл. 4.5-8 × 4-6 mm, тясно, дълбоко вдлъбнат на върха. Сем. 3.4-4 × 2.2-2.7 mm. *I. saxatilis*

2². Л. с д. 2-5 cm, незаострени на върха, продълг. лопатовидни. Пл. 5-8 × 4.5-7 mm; ш. вдлъбнат на върха. Сем. 3-3.6 × 2.2-2.6 mm, безкрили. *I. sempervirens*

3¹. Л. пер. наделени. Пл. 6-8 × 6-7 mm, с носче 1-1.5 mm. *I. odorata*

3². Л. целокр. или назъб. **4**

4¹. Многогодишно р., вдървенено в осн. Пл. 5-7 × 3-6 mm. *I. carnosa*

4². Едногодишни р. **5**

5¹. Л. назъб. Пл. 4-5 mm. Сем. 3.8-4.5 × 1.8-2.4 mm, при осн. слабо крилати. *I. amara*

5². Горните л. целокр. Пл. 7-9 mm. Сем. 2.5-3.6 × 1.5-2.3 mm. *I. umbellata*

I. amara L. - Горчив и. 1г. 10-40 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. V-VIII. Пр.: Централна и 3. Ев. **Р, Дек.**

I. carnosa Willd. - Месест и. 1г. 5-20 cm. V-VII. **Г (NC,NE), ?Б.**

I. odorata L. - Миризлив и. [*I. acutiloba* Bertol.] 1г. 5-15 cm. **Г (NE), Т.**

I. saxatilis L. - Скален и. Пхр. 5-15 cm. По скал. вар. м. *Стн (и), Слв, Пн (с)*. 1400 .. 2000 m. IV-VIII. ЗБР. **Б, Г (NC,NE), М, Р, Дек.**

I. sempervirens L. - Вечноз. и. Пхр. 10-25 cm. По сухи кам. м. *Стн (з,с), Пн, Рл, Рд (з)*. 1500 .. 2300 m. IV-VII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Дек.**

I. umbellata L. - Сенниковиден и. 1г. 20-40 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. V-VIII. Пр.: Ю. Ев. **Б, Р, Дек.**

Род *Isatis* L.
Сърпица

1¹. Чшл. с д. ок. 1.5 mm. Пл. 8-10 × 2.8-4.2 mm, 2-3 пъти по-д. от ш. Сем. 2.8-3.2 × 1-1.2 mm. *I. praecox*

1². Чшл. с д. 1.5-2 mm. Пл. 10-25 × 2-6 mm, 3-

5 пъти по-д. от ш. Сем. 2.8-4 × 1.1-1.5 mm.
..... *I. tinctoria*

I. praecox Kit. - Ранна с. 2г. 50-100 cm. По сухи кам. вар. склонове, трев. м., край пътища, плевел в ниви. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (з), *Зн, Слв, Трн.* 0 .. 700 m. IV-VII. **Б, М, Р, Плв.**

I. tinctoria L. - Багрилна с. 2г. 5-80 cm. По сухи, трев. руд. м. и плевел в ниви. *Чм, СИБ, Др, Зн, Стд, Рд* (с), *Тхр.* 0 .. 300 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Плв., Баг., Леч.*

1¹. Пл. 15-20 × 4-5 mm, об. гладък.
..... subsp. *tinctoria*

1². Пл. 10-15 × 2-4 mm, об. овласен.
..... subsp. *tomentella*

subsp. *tinctoria* - Багрилна с. *Чм, СИБ, Др, Зн, Стд, Рд* (с), *Тхр.* 0 .. 300 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.** *Плв., Баг., Леч.*

subsp. *tomentella* (Boiss. & Balansa) P. H. Davis - Късовлакнеста с. [*I. tomentella* Boiss. & Balansa] **Г** (NE). *Плв., Баг., Леч.*

Род ***Kerneria*** Medic.

Кернера

K. saxatilis (L.) Rchb. - Скална к. 2г./Мг. 8-35 cm. По гори и вар. ск. *Стп* (з,с), *Пн* (с), *Рд* (с). 1800 .. 2500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC), **Р, С.**

Род ***Lepidium*** L.

Горуха

[*Cardaria* Desv.; *Coronopus* Zinn]

1¹. Сцв. къси, сбити гроздове, разп. срещу л. Пл. бъбрековиден или отсечен. 2

1². Сцв. вр. - не са разп. срещу л. Пл. обратно сърцевиден. 3

2¹. Вчл. по-д. от чшл. Фертилните тч. 6. Пл. 2-3.2 × 3-4.3 mm; ± бъбрековиден, брадавичест. Сем. 1.3-2.5 × 1-1.5 mm. *L. coronopus*

2². Вчл. по-к. от чшл. Фертилните тч. об. 2. Пл. 1.3-1.5 × 2-3 mm, отсечен, мрежест. Сем. 1-1.2 mm. *L. didymum*

3¹. Ст. л. сърцевидни или стреловидни в осн. и обхващат ст. 4

3². Ст. л. закръглени или стеснени в осн. и не обхващат ст. 6

4¹. Цв. бели. Пл. неразпуклив, 2.5-5 × 3-5 mm. Сем. 1.8-2.2 × 1.2-1.6 mm. *L. draba*

4². Цв. жълти или бледожълти. Пл. разпуклив. 5

5¹. Долните л. лировидно изрязани. Вчл. бели. Пл. 4-7 × 3.5-6 mm. Сем. 2.1-6 × 1.4-3.5 mm.

..... *L. campestre*

5². Долните л. 2-3 пъти пер. нарязани. Вчл. бледожълти. Пл. 3-5 × 2.5-4.5 mm. Сем. 1.6-2.1 × 1-1.5 mm. *L. perfoliatum*

6¹. Всички л. цели. 7

6². Приосн. л. 1-2 пъти пер. 8

7¹. Л. малки, долните тясноланцетни, горните линейнолопатовидни или лин. Венчелистчета розови, с д. 1.3-1.5 mm. Пл. 2-4 × 1.5-2 mm. Сем. 1.2-1.5 × 0.7-1 mm. *L. graminifolium*

7². Л. големи, долните с држ., яйцевидни до шириколанцетни, горните прис., лин. Вчл. бели, с д. 2-3 mm. Пл. 1.5-3 × 1-2 mm. Сем. 0.9-1.2 × 0.7-0.9 mm. *L. latifolium*

8¹. Шушулките 2-4 × 1.5 mm, без, или почти без крила, неприлегнали към остта на сцв. Пл. 2-4 × 1.5-4 mm. 9

8². Шушулките 5-6 × 3 mm, крилати, прилегнали към оста на сцв. Пл. 5-6 × 3 mm. 10

9¹. Долните л. 2-3 пъти пер.; горните - целокр. Вч. липсва, рядко недоразвито. Шушулките 2-3 × 1.5-2 mm, без, или почти без крила, неприлегнали към остта на сцв. Сем. 1-1.5 × 0.6-0.8 mm. *L. ruderale*

9². Долните л. лировидни; горните ± назъб. Вч. нормално развито, понякога липсва. Шушулките 2.5-4 × 2.5-3.7 mm, с тесни крила в горната част. Сем. 1.6-2 × 0.8-1.3 mm.
..... *L. virginicum*

10¹. Клк. на сцв. след цъфтеж небодливи. Пл. 5-6.5 × 4-5 mm, яйцевиден, в горната част с триъгълни крила. Стлб. равно на изреза. Сем. 2.5-3 × 1.4-1.6 mm. *L. sativum*

10². Клк. на сцв. след цъфтежа бодливи. Пл. 4-6.5 × 2-3.5 mm, продълг. обратно-яйцевиден, в горната част ш. крилат. Стлб. по-к. от изреза. Сем. 2 × 1 mm. ... *L. spinosum*

L. campestre (L.) R. Вг. - Полска г. 1г./2г. 20-60 cm. По пуст. м., край пътища. *ЦБ.* 0 .. 1200 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч., Хрн., Мед., Плв.*

L. coronopus (L.) Al-Shehbaz - Разпростряна г. [*L. squamatum* Forssk.; *Coronopus squamatus* (Forssk.) Asch.; *C. procumbens* Gilib.;] 1г./2г. 3-30 cm. По трев. м. и край пътища. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

L. didymum L. - Двойна горуха. [*Coronopus*

didymus (L.) Sm.] 1г./2г. 10-40 cm. Пр.: Ю. Ам. **Г** (NE), **Р**, **С**. *Леч.*, *Хрн.*

L. draba L. - Родилна трева. [*Cardaria draba* (L.) Desv.] Мг. 15-50 cm. По пуст. и буренл. м., край сгради, пътища. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. IV-X. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Плв.*

L. graminifolium L. - Житнолистна г. Мг. 30-100 cm. По пуст. м. край пътища и сгради. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-X. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*

L. latifolium L. - Широколистна г. Мг. 40-150 cm. По вл. м. и край пътища. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Трн*, *Рд*, *Тхр*, *?Смд*, *?Рл*. 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**. *Леч.*, *Хрн.*

L. perfoliatum L. - Прободенолистна г. 2г. 5-50 cm. По буренл. м., край пътища и сгради. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. IV-VII. **Б**, **Г** (NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Омп!*, *Леч.*, *Хрн.*

L. ruderale L. - Буренна г. 1г./2г. 10-50 cm. По пуст. м., край пътища и сгради. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*

L. sativum L. - Посевна г. 1г. 20-50 cm. Плевел в картофени ниви. *Рд* (з) (Юндола). 0 .. 1400 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NAe), **Р**. *Леч.*, *Плв.*

L. spinosum Ard. - Бодлива г. 1г./2г. 10-60 cm. По пуст. м. *?Чм*. 10 m. V-VI. **Б**, **Г** (NE,NAe), **Т**.

L. virginicum L. - Вирджинска г. 1г./2г. 20-45 cm. Адв. *Чм* (ю), *СИБ*. 5 .. 45 m. Пр.: С. Ам.

Род **Lobularia** Desv.
Лобулария

L. maritima (L.) Desv. - Морска л. [*Alyssum maritimum* (L.) Lam.] 1г./Мг. 5-30 cm. Култ. В дворове, паркове. V-IX. Пр.: Средиземно-море, Крим, Арабски полуостров. **Г** (NE,NAe), **М**, **Р**, **С**.

Род **Lunaria** L.
Лопатка

1¹. Горните л. прис. Вчл. с д. ок. 2 cm, тъмно виолетови, рядко бели. Пл. плосък, широко елипсовиден, към двата края закръглен. Сем. 7-10 × 6-7 mm, червенокафяви, кожесто крилати. **L. annua**
1². Всички л. с држ. Вчл. с д. 1.4-1.5 cm, светловиолетови. Пл. ш. ланц. до

елипсовиден, към двата края ± заострен. Сем. 8.5-11 × 6-9.5 mm, тъмнокафяви, кожесто крилати. **L. rediviva**

L. annua L. - Едногодишна л. [*L. biennis* Moench] 1г./2г. 25-100 cm. По вл. кам. м., в гори. *СИБ*, *Прб*, *Стн*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Смд*, *ДМ*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Дек.*

1¹. Едногодишни р. без грудковидни корени. Пл. елипсовиден, до продълг. елипсовиден, до 1.5 пъти по-д. от ш. си. subsp. **annua**

1². Дву-тригодишно р. с грудковидни корени. Пл. елипсовиден, до продълг. елипсовиден, 1.5-3 пъти по-д. от ш. си. subsp. **pachyrrhiza**

subsp. **annua** - Едногодишна л. 1г./2г. 30-100 cm. По вл. кам. м., в гори. *СИБ*, *Прб*, *Стн*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Смд*, *ДМ*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 1300 m. IV-VI. **Б**, **Г**, **Р**, **Т**. *Дек.*

subsp. **pachyrrhiza** (Borbás) Hayek - Дебелокоренова л. 1г./2г. 30-100 cm. По вл. кам. м., в гори. *СИБ*, *Прб*, *Стн* (з,с), *Вт*, *Згн*, *Смд*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Блс*, *?Рд* (и). 0 .. 1300 m. IV-VI. **Б**, **Г** (NE,NAe), **М**, **Р**, **С**. *Дек.*

L. rediviva L. - Многогодишна л. Мг. 30-140 cm. По вл. и кам. м., сенч. гори. *Стн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 750 .. 1400 m. V-VIII. **Б**, *?Г* (NE), **М**, **Р**, **С**.

Род **Malcolmia** R. Br.
Малколмия

1¹. Пл. разперено четинести. Чшл. не са торбовидни. Вчл. тясно ланц. Шушулките 25-65 × 1-1.5 mm прави. Сем. 1-1.5 × 0.5-0.7 mm. **M. africana**

1². Пл. прилегнало четинести или гладки. Чшл. торбовидни. **2**

2¹. Чшл. 6-8 mm. Вчл. 12-15 × 4-6 mm, обратно яйцевидни, към осн. стеснени в д. нокът. Шушулките 25-75 × 1-1.5 mm, дъговидно извити. Сем. 1.6-2.2 × 0.8-1.2 mm. **M. orsiniana**

2². Чшл. 2.5-6 mm. Вчл. 6-12 mm. **3**

3¹. Чшл. 2.5-4.5 mm. Вчл. 6-8 mm. Пл. држ. леко удебелени. Пл. 25-70 × 1 mm. Сем. 1.3-1.6 × 0.7-1 mm. **M. chia**

3². Чшл. 4.5-6 mm. Вчл. 8-12 mm. Плодните држ. силно удебелени. Пл. с ш. до 3 mm. Сем. 1.3-2.3 × 0.8-2 mm. **M. flexuosa**

M. africana (L.) R. Br. - Африканска м. 1г./2г. 5-45 cm. Адв. *Чм* (ю). 0 .. 100 m. III-IV. Пр.:

Срз.. **Б, Г**.

M. chia (L.) DC. - Хиоска малколмия. 1г. 2-40 см. III-V. **Г** (NE,NAe), **Т**.

M. flexuosa (Sm.) Sm. - Криволичеща малколмия. 1г. 5-40 см. III-V. **Г** (NE,NAe), **Т**.

M. orsiniana (Ten.) Ten. subsp. *angulifolia* (Boiss. & Orph.) A. Störk - Ъглолистна малколмия. [*M. angulifolia* Boiss. & Orph.; *M. serbica* Pančić.] 1г./2г. 10-60 см. По вар. скал. и кам. терени, често покрай пътеки и пътища, в планините, гл. в пояса на буковите гори. *Зн, Слв, Рд* (с). 600 .. 1500 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

Род *Maresia* Pomel
Марезия

M. nana (DC.) Batt. - Дребна м. [*Malcolmia nana* (DC.) Boiss.] 1г. 5-25 см. По крайморски пясъци и дюни, рядко. *Чм* (ю). 0 .. 50 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

Род *Matthiola* R. Br.
Матиола

1¹. Л. целокр., прис. или с крилата држ. Пл. 80-150 × 2-3 mm. 2

1². Л. пер. нарязани, поне долните с држ. 3

2¹. Л. продълг. до ланц. Вчл. с ш. 5-12 mm. Близалцето без рогчета. Пл. 45-160 × 3-5 mm. Сем. 2-3 × 2-3 mm. *M. incana*

2². Л. тяснолинейни до продълговатолинейни. Венчелистчета с ш. 2-3 mm. Близалцето с рогчета. Пл. 30-100 × 1-2 mm. Сем. 1-3 × 0.8-1.5 mm. *M. fruticulosa*

3¹. Вчл. жълтеникави, жълточервени, жълтокафяви или червеновиолетови. Пл. влакнест или гол. Сем. 3-3.5 × 1.5-2 mm.

..... *M. odoratissima*

3³. Вчл. виолетови до бледо пурпурни. Пл. 30-150 × 3-4 mm, с ясно видими жълтеникави или чернеещи жлези. Сем. 2-2.5 × 2-2.5 mm.

..... *M. sinuata*

M. fruticulosa (L.) Maire subsp. *valesiaca* (J. Gay) P. W. Ball. - Полухрастовидна м. Мг./Пхр./Хр. 6-60 см. По вар. пес. и кам. м., пас. *Чм, СИБ, Др, Пн, Слв.* 0 .. 1300 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**.

M. incana (L.) R. Br. - Летен шибой. 2г./Мг. 20-80 см. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000

m. VI-IX. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NE,NAe), **Т. Дек.**

M. odoratissima (M. Bieb.) R. Br. - Ароматна м. Мг./Пхр. 15-75 см. По отворени тревни съобщества на крайбрежни мергелни склонове с кам. излази; в най-бедните на хранителни вещества, сухи, слънчеви м. *Чм* (с). 0 .. 300 m. IV-V. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б**.

M. sinuata (L.) R. Br. - Вълнообразна м. 2г./Мг. 8-60 см. III-VI. **Г** (NE,NAe), **Т**.

Род *Myagrum* L.
Скърбица

M. perfoliatum L. - Пробитолистна с. 1г. 15-100 см. Край пътища, пуст. м., плевел в ниви. *ЦБ.* 0 .. 700 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Плв.**

Род *Nasturtium* R. Br.
Поточарка

N. officinale R. Br. - Лечебна п. [*N. nasturtium-aquaticum* (L.) H. Karst.] Мг. 20-80 см. Край извори, в потоци, канали. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч., Хрн., Мсл.**

Род *Neslia* Desv.
Дробица

N. paniculata (L.) Desv. - Метличеста д. 1г. 15-80 см. Край пътища, плевел в ниви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VII. *Плв.* **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Пл. по-ш. от д. си, с неясни ребра.

..... subsp. *paniculata*

1². Пл. по-д. от ш. си, с 2-4 надл. ребра. ..

..... subsp. *thracica*

subsp. *paniculata* - Метличеста д. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VII. *Плв.* **Б, М, Р, С, Т.**

subsp. *thracica* (Velen.) Bornm. - Тракийска д. [*N. apiculata* Fisch. & al.] **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Noccaea* Moench
Нокея

1¹. Пл. с ш. 3.5-4.5(-5) mm; бл. 0.9-2.4 mm. Сем. 4-5 в гнездо. *N. boeotica*

1². Пл. с ш. (4.5-)5-7.3 mm; бл. 2.3-4.6 mm. Сем. 5-6 в гнездо. *N. rhodopensis*

N. boeotica F. K. Mey. - Беотска н. Мг. **Г** (NE).

N. rhodopensis F. K. Mey. - Родопска н. Мг. *Pd* (с). 300-400 м. **Б.**

Род *Peltaria* Jacq.
Пелтария

P. alliacea Jacq. - Лукова п. Мг. 30-60 см. V-VII. **М, Р, С.** *Хрн., Пдп.*

Род *Raphanus* L.
Ряпа

1¹. Вчл. жълти, рядко белезникави. Пл. 5-13 × 1.5-8 mm, прищъпнат между сем., зрелият се разпада на едносеменни членчета. Сем. 1.5-5 × 1.6-3 mm. Л. с твърди влс., долните лировидно пер. разсечени. *R. raphanistrum*

1². Вчл. бели, розови. Пл. с гъбеста тъкан, неприщъпнат, с горно стерилно и долно фертилно членче, надл. набразден, зрелият се разпада неправилно. Сем. 3-4 × 2-3 mm. Коренът вретеновиден или ряповиден. *R. sativus*

R. raphanistrum L. - Дива р. 1г. 15-80 см. Край пътища, плевел в ниви. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-XI. [VII-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Омп!, Леч., Плев., Хрн., Мед., Мсл.*

1¹. Пл. с д. 3-9 cm и ш. 3-4 mm.
..... subsp. *raphanistrum*

1². Пл. с д. 2.5-6 cm и ш. 5-8 mm. subsp. *landra*

subsp. *landra* (Moreti ex DC.) Bonnier & Layens - Крайморска р. [*R. raphanistrum* L. subsp. *maritimus* (Sm.) Thell.] *ЦБ.* 0 .. 1500 м. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** *Омп!, Леч., Плев.*

subsp. *raphanistrum* - Дива р. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-XI. [VII-XII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Омп!, Леч., Плев.*

R. sativus L. - Посевна р. [*R. raphanistrum* subsp. *sativus* (L.) Domin] 1г./2г. 20-100 см. Култ. 0 .. 1000 м. V-IX. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р.**

Род *Rapistrum* Crantz
Репник

1¹. Долните л. неравномерно пересто разделени. Вчл. с д. 5-7 mm. Пл. 4.3-10 × 2.8-3.2 mm; горното членче постепенно стеснено в 4-5 пъти по-к. от него носче. Сем. 1.8-2.7 × 0.8-2 mm. *R. perenne*

1². Долните л. лировидни. Вчл. с д. 6-10 mm. Пл. 3.8-10 × 2-4 mm; горното членче на плода рязко стеснено в равно или до 2 пъти по-к. от

него носче. Сем. 1.5-2 × 1.3-1.5 mm.
..... *R. rugosum*

R. perenne (L.) All. - Многогодишен р. Мг. 30-80 см. По сухи трев. м. и край пътища. *ЧМ* (с), *СИБ, Др.* 0 .. 500 м. V-VII. [VII-VIII]. **Б, М, Р.**

R. rugosum (L.) All. - Сбръчкан р. Мг. 15-60 см. По трев. и буренл. м. край пътища, плевел в ниви. *ЧМ, Стп* (з), *Pd* (и), *Тхр.* 0 .. 500 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Rorippa* Scop.
Пореч

1¹. Пл. држ. над 2 пъти по-д. от пл. 2

1². Пл. држ. по-к. или до 2 пъти по-д. от пл. 4

2¹. Ст. възходящо, вкореняващо се. Чшл. с д. 3.5-4 mm. Вчл. с д. 5 mm. Пл. яйцевиден, 3-6 × 1-3 mm. Сем. 0.7-1.2 × 0.6-0.8 mm.

..... *R. amphibia*

2². Р. с др. белези. 3

3¹. Коренището късо, плътно, кафяво. Ст. л. цели, назъб. Пл. сферичен, с диам. 1.5-3 mm. Пл. 1.5-3 × 1.5-3 mm. Сем. 0.8-1 × 0.6-0.7 mm, чернокафяви. *R. austriaca*

3². Ст. л. перестонаделени, долните събрани в розетка. Пл. с д. 2.5-5 × 1.6-2.2 mm, елипсовиден. Сем. 0.8-0.9 × 0.6-0.7 mm, червеникавокафяви. *R. pyrenaica*

4¹. Вч. по-д. от чш. Пл. по-д. от 10 mm. 5

4². Вч. равно или по-к. от чш., рядко малко по-д. Пл. с д. до 10 mm. 6

5¹. Л. с едро назъб. дялове, в осн. без ушички. Вчл. златистожълти. Чшл. 1.8-3 × 1.5 mm. Пл. 6-22 × 1-1.2 mm. Сем. 0.5-0.8 × 0.4-0.5 mm, яйцевидно-лещовидни. *R. sylvestris*

5². Горните л. с целокр., лин. дялове, в осн. с ушички. Вчл. жълти. Пл. 6-20 × 0.5-2 mm. Сем. 1-1.2 × 1 mm, яйцевидни. ... *R. lippizensis*

6¹. Мг. р. р. Розетковите л. пер. наделени, с држ. Вчл. жълти, равни или малко по-д. от чшл. Пл. ± сърповиден, гол. *R. lippizensis*

6². Едногодишни или двугодишни р. Цв. пъпки с д. 2-6 mm. 7

7¹. Чшл. 1-2 × 1-1.5 mm. Вчл. бледожълти равни или малко по-к. от чшл. Пл. с д. 2-2.5 × 1.5 mm, слабо сърповиден, яйцевидно цилиндричен. Сем. 0.7-1 × 0.5-0.8 mm.

..... *R. palustris*

7². Чшл. 1.4-2 × 1 mm. Вчл. златистожълти, равни или малко по-д. от чшл. Пл. прав, 3-9 ×

0.9-1.3 mm, цилиндричен. Сем. 0.8-1 × 0.5 mm. *R. prolifera*

R. amphibia (L.) Besser - Воден п. Мг. 40-120 cm. По вл., моч. и забл. м., край реки. ЦБ. 0 .. 500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

R. ×astyla Rchb. - Безстълчест п. [*R. ×armoracioides* (Tausch) Fuss; *Nasturtium barbareioides* (Tausch) Čelak.;] *R. islandica* × *R. sylvestris* СИБ, Др, Прб, Сф, Трн. 0 .. 500 m. **Б, Р.**

R. austriaca (Grantz) Spach - Австрийски п. Мг. 30-100 cm. По вл. м., край реки и водоеми. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NE), **М, С, Т.** *Леч.*

R. lippizensis (Wulfen) Rchb. - Тракийски п. [*R. thracica* (Griseb.) Fritsch] Мг. 10-40 cm. По трев. м., лив., пас., край гори. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

R. palustris (L.) Besser - Блатен п. [*R. islandica* auct. bulg., non (Oeder) Borb.] 1Г./2Г. 10-60 cm. По моч. трев. м., край реки, водоеми. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-X. **Б, М, Р, С.**

R. prolifera (Heuff.) Neilr. - Нежен п. 1Г./2Г. 40-70 cm. По вл. лив., край потоци, блата. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

R. pyrenaica (L.) Rchb. - Пиренейски п. Мг. 10-40 cm. По трев. м., пас., лив., край гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

R. sylvestris (L.) Besser - Горски п. Мг. 15-90 cm. По вл. и моч. лив. и на засол. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

1¹. Дяловете на л. назъб. Пл. с д. 8-18 mm. ... subsp. *sylvestris*

1². Дяловете на л. целокр. Пл. с д. 6-9 mm. ... subsp. *kernerii*

subsp. *kernerii* (Menyh.) Soo - Кернеров п. Чм (с), Срж, ?Трн. 0 .. 1000 m. V-X. **Б, М, Р, С.** *Леч.*

subsp. *sylvestris* - Горски п. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

Род *Schivereckia* Andrz.

Шиверекия

S. doerfleri (Wettst.) Bornm. - Дьорфлерова ш.

[*Draba doerfleri* Wettst.] Мг. 5-15 cm. По открити вар. скал. и кам. м. Смн (с). 2300 .. 2900 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, М.**

Род *Sinapis* L.

Синап; Хардал

1¹. Л. неравномерно назъб., най-долните лировидно изрязани. Пл. 25-55 × 1.5-4 mm, с 8-10 семена. Носчето конусовидно, равно или по-к. от останалата част на плода. Сем. 1.2-2 × 1.2-2 mm, черни. *S. arvensis*

1². Л. лировиднопересто изрязани. Пл. 20-45 × 3-5 mm, с 4-8 семена. Носчето сплеснато, об. по-д. от останалата част на плода. Сем. 1.8-3 × 1.8-3 mm, жълти до сивокафяви. *S. alba*

S. alba L. - Бял с. 1Г. 30-60 (80) cm. Интр. Култ. Адв. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. Пр.: Срз. и Крим. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** *Мед., Мсл., Плев., Леч.*

1¹. Л. лировидно пер. Сем. жълти до бледокафяви. subsp. *alba*

1². Л. двойноперести, нелировидни. Сем. сивокафяви. subsp. *dissecta*

subsp. *alba* - Бял с. Интр. Култ. 0 .. 1000 m. VI-VII. Пр.: Срз. и Крим. *Мед., Мсл.* **Б, Г** (NC,NE), **Р, Т.**

subsp. *dissecta* (Lag.) Wonn. - Разсечен с. Интр. Култ. Адв. Плевел в ленови посеви. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. Пр.: Срз. и Крим. **Б, Р, Т, ?Г.** *Мед., Мсл., Плев.*

subsp. *mairei* (H. Lindb.) Maire - Майров с. **Г** (NC,NE).

S. arvensis L. - Полски с. 1Г. 20-160 cm. Плевел в посеви. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-X. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.** *Плев., Хрн., Леч., Мед., Мсл.*

Род *Sisymbrium* L.

Мъдрица

1¹. Л. цели, ± назъб., долните яйцевидни, ср. елипсоидни или яйцевидноелипсоидни, горните линейноланцетни. Вчл. 2 пъти по-д. от чшл. Р. с твърди разперени влс. Сем. 2-2.5 × 0.5-0.7 mm, червеникаво жълтокафяви. *S. strictissimum*

1². Поне долните л. перестоизрязани до пересто или лировидно разделени. 2

2¹. Пл. прави, шиловидно стеснени към върха, прилегнали към оста на сцв., 11-17 × 1-1.5 mm, с 9-14 семена. Вчл. бледожълти. Сем. 0.9-1.5 × 0.6-0.9 mm, червеникавоо жълтокафяви.

..... *S. officinale*

2². Пл. нестеснени към върха, разперени. 3

3¹. Пл. с д. 1.5-3 (4) cm, ясно по-дебел от држ.

..... 4

3². Пл. по-д. от 5 cm, едва по-дебел от држ. . 7

4¹. Ст. с разперени четинести влс. Вчл. 2 пъти

по-д. от чшл. Пл. 10-46 × 0.7-1.2 mm, с 20-100

семена, с 2 пъти по-к. от него држ. Сем. 0.6-

1.1 × 0.3-0.6 mm, жълтокафяви. *S. loeselii*

4². Ст. об. голо. 5

5¹. Цв. с пцв. Подът 12-20 × 1-1.5 mm, с 20-40

семена, с много по-к. от него држ. Сем. 0.6-1

× 0.4-0.5 mm, жълтокафяви. *S. polyceratum*

5². Цв. без пцв. Пл. 2 пъти по-д. от држ. 6

6¹. Цв. држ. с д. 3-6 mm, покр. с гъсти меки

влс. Вчл. с д. 2.5-3.5 mm. Пл. 30-45 × 1 mm, с

4-60 семена. Сем. 0.7-1.5 × 0.4-0.7 mm,

жълтокафяви. *S. irio*

6². Цв. држ. с д. 8-12 mm, голи. Вчл. с д. 6-9

mm. Сем. 1-1.5 × 0.5-1 mm,

червеникавокафяви. *S. polymorphum*

7¹. Пл. и држ. им голи. Ст. л. с лин. дялове.

Чшл. разперени. Пл. 35-100 × 1-1.5 mm, с 80-

140 сем. Сем. 0.5-1.3 × 0.3-0.8 mm,

жълтокафяви. *S. altissimum*

7². Пл. и држ. им покр. с влс. Ст. л. с по-ш.

дялове, вр. копиевиден. Чшл. изправени. Пл.

60-100 × 0.9-1.7 mm, с 50-100 сем. Сем. 0.7-

1.6 × 0.4-0.7 mm, жълтокафяви. ... *S. orientale*

S. altissimum L. - Висока м. 1Г./2Г. 20-80 cm.

Край пътища, трев. и пуст. м. Руд. ЦБ. 0 ..

1000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Хрн.

S. irio L. - Ириова м. 1Г./2Г. 10-50 (60) cm. По

пуст. м., край пътища, огради. Чм (с), СИБ. 0

.. 300 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

Хрн.

S. loeselii L. - Лъзелова м. 1Г. 30-100 cm. По

пуст. м., край пътища, огради. Руд. ЦБ. 0 ..

1000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С,**

Т. Хрн.

S. officinale (L.) Scop. - Лечебна м. 1Г./2Г. 10-

70 cm. По сухи трев., кам., пуст. м. и край

пътища. ЦБ. 0 .. 1100 m. IV-X. **Б, Г**

(NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Хрн., Плв., Леч.,

Мед., Фур., Баг.

S. orientale L. - Източна м. 1Г./2Г. 40-80 (130)

cm. Руд. Край пътища, железопътни линии,

пуст. и трев. м., ниви. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VII.

Б, Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плв.

S. polyceratum L. - Многоорогова м. 1Г. 10-50

cm. По сухи трев. и буренл. пуст. м. Чм, Сф,

Зн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд (с,и), Трн,

Сржс. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe),

М, С, Т.

S. polymorphum (Murr.) Roth. - Изменчива м.

1Г./МГ. 20-80 (100) cm. По трев. м. из синори,

покрай хрл. и смесени широкол. г. върху

черноземи или кам. вар. почва. СИБ. 0 .. 500

m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р, С.**

S. strictissimum L. - Корава м. МГ. 50-150 cm.

По вл. м. край реки, хрл. СИБ, Др, Прб,

Стн (с,и), Сф, Зн, Стд. 0 .. 850 m. V-VIII.

Б, Г (NC,NE,NAe).

Род *Subularia* L.

Шилолистка

S. aquatica L. - Водна ш. 1Г./2Г. 4-10 cm. В

езера. Пн, Рл. 1800 .. 2900 m. VII-VIII. ЗБР. **Б.**

Род *Syrenia* Andrz.

Сирения

S. cana (Piller & Mitterp.) Neilr. - Побеляла с.

1Г. 25-80 cm. По вар. пясъкливо м. СИБ - 0 ..

1000 m. VI-VIII. [EN].

Род *Teesdalia* R. Br.

Тессдалия

T. coronopifolia (J. P. Bergeret) Thell. -

Горуховидна т. 1Г. 5-20 cm. По сухи кам. м.

Чм, Вт, Згн, Слв, ДМ, Пн, Срз, Рд, Трн, Сржс,

?Блс, ?Рл, ?Рд (з). 0 .. 1000 m. IV-

VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

Род *Thlaspi* L.

Попова лъжичка

1¹. Вчл. розови или тъмновиолетови. Пл. без

крила, на върха отсечен. Туфесто р. с

подземно коренище. *T. bellidifolium*

1². Вчл. с др. цв. Пл. крилат. 2

2¹. Ст. л. яйцевидни или сърцевидни, със

закръглени ушички в осн. Пл. обратно

сърцевиден, на върха вдлъбнат; 3.5-7 × 3.5-6.5

mm. Сем. 1-1.6 × 0.8-1.1 mm, гладки.

..... *T. perfoliatum*

- 2². Ст. л. продълг. или продълг. ланц., със заострени ушички в осн. 3
- 3¹. Пл. ± закръглен, 10-18 × 10-18 mm, ширококрилат, силно сплескан, на върха тясно и дълбоко врязан, с късо стлб. Сем. по 3-8 в гнездо, с концентрични ребра; 1.7-2 × 1.3-1.5 mm. *T. arvense*
- 3². Пл. триъгълен, обратносърцевиден, или обратнойцевиден, по-к. от 10 mm. 4
- 4¹. Ст. в осн. с влс. Вчл. с д. 2-3 mm. Пл. 5-10 × 4-7 mm, ш. елиптичен до обратно яйцевиден. Сем. 1.6-2 × 1-1.3 mm, килийчесто набръчкани, с остър ръб. *T. alliaceum*
- 4². Ст. голо. Вчл. по-д. от 4.5 mm. 5
- 5¹. Вчл. с д. до 4.5 mm. Пл. 4-7 × 2-5 mm, клиновидно обратносърцевиден, на върха тясно крилат. Крилата по-т. от сем. част. Сем. 1.2-1.5 mm. *T. kovatsii*
- 5². Вчл. с д. 5-8 mm. Пл. с др. ф., към върха ширококрилат. Крилата ш. колкото сем. част. 6
- 6¹. Цв. бели, при сушене пожълтяват. Стлб. с д. 3-5 mm. Пл. 5-10 × 3.5-6 mm. *T. ochroleucum*
- 6². Цв. бели, при сушене не пожълтяват. Стлб. с д. 1-4 mm. 7
- 7¹. Ст. разкл. в горната част. Вчл. 3 пъти по-д. от чшл. *T. goesingense*
- 7². Ст. неразкл. в горната част. Вчл. до 2.5 пъти по-д. от чшл.; с д. 5-7 mm. Пл. 7-9 mm. Сем. 1-1.6 × 0.9-1 mm. *T. praecox*

T. alliaceum L. - Лукова п. л. 1Г. 20-60 cm. Край пътища, пътища и хрл., плевел в ниви. ЦБ. 0 .. 1700 m. III-IV. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

T. arvense L. - Полска п. л. 2Г. 10-70 cm. Край пътища, трев. и буренл. м., плевел в ниви. ЦБ. 0 .. 1700 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Хрн., Леч., Плев.

T. bellidifolium Griseb. - Красиволистна п. л. [*Noccaea bellidifolia* (Griseb.) F. K. Mey.] МГ. 3-8 cm. По вар. кам. и скал. поляни. Слв, Пн. 2000 .. 2900 m. V-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN] Balk. **Б, М.**

T. perfoliatum L. - Прободенолистна п. л. [*Microthlaspi perfoliatum* (L.) F. K. Mey.; *Noccaea perfoliata* (L.) Al-Shehbaz] 1Г. 5-25 cm. В хрл. и по трев. м., плевел в ниви. ЦБ. 0 .. 1000 m. III-VII. **Б, М, Р.**

T. praecox Wilfen - Ранна п. л. [*Noccaea praecox* (Wulfen) F. K. Mey.] МГ. 10-20 cm. По горски поляни, хрл., вл. скал. м. Сmn, Вm, Зgn, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 1000 .. 2925 m. IV-VII. **Б, С, Т.**

1¹. Розетковите л. продълговатояйцевидни до широкояйцевидни. subsp. *praecox*

1². Розетковите л. яйцевидноклиновидни до лопатовидни. subsp. *cuneifolium*

subsp. *cuneifolium* (Grsb.) Clapham. - Лопатolistна п. л. Рл. 1000 .. 2925 m. IV-VII. **Б.**

subsp. *praecox* - Ранна п. л. [*Noccaea praecox* (Wulfen) F. K. Mey.] Вm, Зgn, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 1000 .. 2925 m. IV-VII. **Б, С.**

T. viridisepalum (Podp.) Greuter & Burdet - Зеленочашкова п. л. [*Noccaea viridisepala* (Podp.) F. K. Mey.] МГ. 10-20 cm. Вm. 1000 .. 2000 m. **Б, Г, М, С.**

Род *Turritis* L.

Козар

T. glabra L. - Обикновен к. [*Arabis glabra* (L.) Benth.] 1Г./2Г. 25-120 cm. В хрл., трев., скал. и сенч. склонове. ЦБ. 0 .. 2200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.**

Семейство *Capparaceae* Juss.

Капарови

1¹. Храсти. Л. прости. Тч. много. Пл. сочен, неразпуклив. *Capparis*

1². Едногодишни трев. Л. тройни, с целокр. леч. Тч. 6. Пл. сух, разпуклив. *Cleome*

Род *Capparis* L.

Каперсник

1¹. Лежащ храст. Прл. об. твърди. Овла- сяването на л. от разрежено до много плътно (рядко много разрежено). Сем. тъмно кафяви; 2.6-3.6 × 2.4-2.8 × 1.7-2.5 mm. *C. sicula*

1². Приповдигнат или ± изправен храст. Прл. об. меки или неразвити, рядко твърди. Овла- сяването по л. винаги много разрежено. Сем. кафяви, 3-3.2 × 2.6-2.8 × 2-2.5 mm. *C. spinosa*

C. sicula Veill. - Сицилийски к. 1Г./2Г./МГ. 10-80 cm. **Г** (NE), **М, Т.**

C. spinosa L. - Бодлив к; Каперси. Хр., до 1.5 m. IV-VIII. **Г** (?NE), **М, Т.** Хрн., Леч.

Род *Cleome* L.

Клеоме

C. ornithopodioides L. - Сераделоподобно к. 1г. 15–50 см. По песъчливо чакълести м. *Смд* (ю), *Смн* (и), *Рд* (и). 0 .. 800 м. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **Т**.

Семейство **Resedaceae** Martynov

Резедови

Род *Reseda* L.

Резеда

1¹. Чшл. 4. Венчелистчета 4, с д. до 4 mm. Кут. 3-4 × 4.5-5 mm. Сем. 0.8-1.1 × 0.7-0.9 mm. *R. luteola*

1². Чшл. 5 или повече. Вчл. 6. Кут. по-д. от 7 mm. **2**

2¹. Плодолистите (дяловете на кут.) 4. Вчл. 5-6, ± с нокът, разделени до ср. или по-малко. Кут. 8-15 × 3.5 mm. Сем. 0.8-1 × 1-1.4 mm. *R. alba*

2². Плодолистите 3. Вчл. с ясен отделен нокът, разделени до ср. или об. до осн. **3**

3¹. Цветове бледожълти. Кут. изправени. Ст. черно, лъскаво. Л. 3-5-делни с лин. до ланц. дялове. Кут. 7-18 × 3.5-6 mm. Сем. 1-1.2 × 1.4-1.8 mm. *R. lutea*

3². Цв. бели. Кут. наведени. Л. цели, горните 3-делни, с лин. дялове. Стр. дялове ок. 2 пъти по-к. от ср. дял. **4**

4¹. Чшл. и об. ж. на плода грапави. Ст.

ямчесто набръчкано. Сем. 2-2.5 × 1.5-1.7 mm.

..... *R. inodora*

4². Чшл. и об. ж. на плода гладки; 5-6, разрастват при пл. Кут. 13-14 × 6-10 mm, об. гладка. Сем. 1.4-1.6 × 1.8-2.1 mm. *R. phyteuma*

R. alba L. - Бяла р. 1г./Мг. 25-80 см. III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т, ?Б**.

R. inodora Rchb. - Неароматна р. 2г./Мг. 20-60 см. По сухи кам. м., в посеви. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Сф*, *Вт*, *Рл*, *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 500 м. VI-VII. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С**. *Леч.*, *Плв*.

R. lutea L. - Жълта р. 1г./Мг. 20-80 см. По буренл. м., край пътища, в ниви. *ЦБ*. 0 .. 900 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Плв*.

R. luteola L. - Жълтеникава р. 2г. 25-80 см. По буренл. м. *ЦБ*. 0 .. 800 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

R. phyteuma L. - Дългоцветна резеда. 1г./2г. 10-50 cm. IV-VI. **Г** (NC,NE), **М, Р, С**

Семейство **Tropaeolaceae** Juss. ex DC.

Латинкови

Род *Tropaeolum* L.

Латинка

T. majus L. - Майска л. 1г. 10-50 cm. Интр. В градини. 0 .. 1200 м. VI-VIII. Пр.: Перу.

Б, Г, М, С, Р. *Дек.* *Хрн.* *Ле*

Разред **Buxales** Takht. ex Reveal

Семейство **Buxaceae** Dumort.

Чемширови

1¹. Л. кожести, целокр., с по една ж. Сцв. главица. *Buxus*

1². Л. тревисти, назъб., с повече ж. Сцв. клас. *Pachysandra*

Род *Buxus* L.

Чемшир

B. sempervirens L. - Вечноз. ч. Хр./Дв. 1-12 м. Вечноз. Интр. В паркове, градини и дворове. 0 .. 600 м. III-IV. [VI-VII]. Пр.: Срз. и ЮЗ. Аз. **Г** (NC,NE), **М, Т.** *Дек.*, *Леч.*

Род *Pachysandra* Michx.

Пахизандра

P. terminalis Siebold & Zucc. - Връхна п. Мг. 10-60 cm. IV-VI. Интр. Пр.: Япония. *Дек.*

Разред **Caryophyllales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Сукулентни р. (с водоносна тъкан в ст. или л. Оцв. лсч. и тч. повече от 15. Външ. оцв. лсч. чашковидни, вътр. венчевидни. **2**

1². Р. без видима водоносна тъкан. Тч. не

повече от 15. **3**

2¹. Листни сукуленти. Л. месести, с водоносна тъкан, срещ., обхващат ст. **Aizoaceae**

2². Стъблени сукуленти. Л. видоизменени в

бодли. Ст. об. полегнало, асимилиращо, съставено от плоски месести членчета (кладодии). Cactaceae
3¹. Л. тесноделтовидни, почти люсповидни. Оцв. 4-5- членен. Тч. 4-10. Цв. събрани в тесни, почти класовидни гроздове. Пл. кутийка. Tamaricaceae
3². Л. нормално развити. 4
4¹. Сухоземни р. с л. в розетка или водни р. с л. в прешл. Л. видоизменени в устройства за улавяне на насекоми - лепливи повърхности с тентакли (дълги влс. с червени жлези) или л. капанчета и д. ресничести дялове. Цв. дребни, бели. Тч. 5. Пл. кутийка. Droseraceae
4². Л. не са приспособени за улавяне на насекоми. 5
5¹. Прл. ципести, срс. в ръкавче (охреи) в осн. на всяко междувъзлие. Оцв. прост, от 3-6 лсч. Пл. об. е 3-стенно орехче... Polygonaceae
5². Прл. неципести, несраснали, или липсват. Пл. кутийка, ягода, или орех с ягодовидна обв. 6
6¹. Всички вчл. (или лсч. на простия оцв. срс. изцяло или само в осн. Пл. със запазен оцв.; кутийка, или орех с ягодовидна обв. 7
6². Вчл. (или лсч. на простия оцв. своб., рядко само някои от тях срс. Пл. кут. или ягода... 8
7¹. Оцв. прост, фуниевиден, по-д. от 2 см, в осн. с обв., която разраства след цъфтеж и обхваща плода. Тч. 5-10. Близалцата 1-2. Пл. орех, с изглед на лъжлива ягода. Nuytaginaceae
7². Оцв. двоен - от чш. и вч. Тч. 5, разп. срещу венечните дялове. Стлб. 5, своб. или ± срс., но с 5 близалца. Пл. лизикарпна кутийка, чш. се запазва при плода. ... Plumbaginaceae
8¹. Оцв. от чш. и вч. (понякога и двата кръга венчевидни). Чшл. 2-5. Вчл. 4-5. 9
8². Оцв. прост (венчевиден или чашковиден). Оцв. лсч. 2-5, рядко 6, но тогава прилистниците ципести, срс. в ръкавче ок. осн. на всяко междувъзлие. 12
9¹. Чшл. 2, своб. или срс. в осн., понякога съвсем малки или рано опадват. Вчл. 4-6, своб. или само някои от тях срс. Тч. 7-15. Стлб. 1, с 1-9 близалца. 10
9². Чшл. и вчл. по 4-5. Тч. 4-10. Стлб. 1 или 2-5 опадващи. 11
10¹. Л. в приосн. розетка или само стъблени срещ., но тогава вчл. с д. до 2 mm. Тч. 3-12... Montiaceae

10². Л. стъблени, посл. или горните срещ. Вчл. по-д. от 2 mm. Тч. 7-15. Portulacaceae
11¹. Чшл. и вчл. по 5. Тч. 5-10. Стлб. 2-5... Caryophyllaceae
11². Чшл. и вчл. по 4-5. Тч. 4-5. Стлб. 1, с 4-5-делно близалце. Frankeniaceae
12¹. Тч. и плодниците по 10. Пл. почти черна, сочна ягода. Оцв. прост, от 5 лсч., разп. в 1 кръг, отначало бели, после червеникави. ... Phytolaccaceae
12². Тч. 1-12. Плодникът 1. Пл. не е сочен. Р. с др. белези. 13
13¹. Л. в прешл. (понякога привидно). Тч. 5 или 12 (в последния случай и много стаминодии). Близалцата 3 или 5, прис. Пл. кутийка. Molluginaceae
13². Л. срещ. или посл. Тч. 1-5. Близалцата 1-5, на 1-5 стлб., рядко прис. 14
14¹. Л. посл. Тч. 2-5. Стлб. 1, или близалцето прис. Близалцата 1-5. Пл. разпуклив, рядко неразпуклив, с 1 или повече семена, сух или сочен. Amaranthaceae
14². Л. срещ. Тч. 1-5 (10). Стлб. 2-5, или 1 с 2-5 близалца. Пл. кутийка или суха ягода. Caryophyllaceae

Семейство **Aizoaceae** Martynov

Аизови

1¹. Цв. с диам. 90-100 mm. Ст. гладко. Два от чш. дялове по-д. от вчл. Близалцата 8-20. *Carpobrotus*
1². Цв. с диам. под 40 mm. 2
2¹. Ст. късо, изцяло скрито от л. Л. полусферични, със сивозелена горна повърхност. *Lithops*
2². Ст. лежащо или приповдигащо се. 3
3¹. Л. плоски, сърцевидни, гладки. Блз. 4 *Aptenia*
3². Л. цилиндрични, жлз. Блз. 5. ... *Delosperma*

Род **Aptenia** N. E. Br.

Аптения

A. cordifolia (L. f.) N. E. Br. - Сърцелистна а. Мг. 5-60 cm. Култ. като саксийно р. и в дворове на открито в топлите ч. на страната. IV-XI Пр.: Ю. Аф.. **Г** (NAe), **Т. Дек.**

Род **Carpobrotus** N. E. Br.

Ледено цвете

C. edulis (L.) N. E. Br. - Ледено цвете. Мг. 30-100 cm. Инв. Култ. като саксийно или

градинско в топлите ч. на страната. Пр.: Ю. Аф.. Г (NE,NAe), Г Дек., Хрн., Леч., Пер.

Род *Delosperma* N. E. Br.
Делосперма

1¹. Цв. пурпурно-розови, с диам. до 10 mm. Стаминодиите пурпурно-розови или бели. Ст. четинесто в горната част. *D. cooperi*

1². Цв. жълти или бели. 2

2¹. Дребно храстче. Ст. изправени. Цв. в сцв. по 3-7. Стаминодиите бели. *D. congestum*

2². Многогодишно р. Ст. лежащи и приповдигнати, оформящи възглавнички. Цв. единични. Стаминодиите жълти. ... *D. nubigenum*

D. congestum L. Bolus - Струпана д. Хр. 2-10 см. V-VIII. Интр. Култ. Пр.: Ю. Аф.. Дек.

D. cooperi (Hook. f.) L. Bolus - Купърова д. [*Mesembryanthemum cooperi* Hook. f.] Мг. 5-15 см. VI-X. Интр. Култ. В градини и дворове. Пр.: Ю. Аф.. Дек.

D. nubigenum (Schltr.) L. Bolus - Облачна д. Мг. 5-15 см. V-V. Интр. Култ. Пр.: Ю. Аф.. Дек.

Род *Lithops* N. E. Br.
Камъче

Много видове се култивират като саксийни.

Семейство **Amaranthaceae** Juss.

Щирови; Лободови
[*Chenopodiaceae* Vent.]

1¹. Цв. с по 2 ципести прицветника и 1 покривен л. Пл. разпуклив, рядко неразпуклив, с 1 или повече семена. Л. целокр. 2

1². Цв. без пцв. или с пцв., но без покривен л. Пл. неразпуклив, сух или сочен. Л. назъб. или нарязани, рядко целокр. 3

2¹. Л. посл. *Amaranthoideae*

2². Л. срещ. *Gomphrenoideae*

3¹. Р. покр. с разкл. влс. 4

3². Р. голи или покр. с прости или с жлз. влс. 6

4¹. Влс. двуразделни, заловени по ср., двете им рамена ± прилегнали. Л. срещ. *Salsoloideae*

4². Влс. звездовидни. Л. посл., по 3 в прешл., или на стр. разклонения срещ. 5

5¹. Л. бодливи. Пцв. д. шиловидно заострени на върха. Пл. обхванат от прицветника. ...

..... *Chenopodioideae*

5². Л. не са бодливи. Пл. не е обхванат от прицветника. *Corispermoideae*

6¹. Л. неразвити - представляват месести люспи, без петура. Ст. месесто. ... *Salicornioideae*

6². Л. добре развити, с петура. 7

7¹. Л. цели, цилиндрични, полуцилиндрични, игловидни, нишковидни или шиловидни, рядко ланц. или линейноланцетни. 8

7². Л. с др. ф., рядко пер. нарязани, с лин. дялове. 11

8¹. Цв. без пцв., развиват се в пазвите на найгорните л.; 2пол. Л. лин. или лин.-шиловидни. *Camphorosmoideae*

8². Цв. с пцв., понякога много къси. 9

9¹. Оцв. зелен, червен или синьозелен. Цв. по 2-3 заедно. *Suaeda*

9². Оцв. ципест. Цв. об. единични. 10

10¹. Оцв. лсч. ± д. заострени на върха. Тч. 2-3. *Polycnemoideae*

10². Оцв. лсч. не са заострени на върха. Тч. 5. *Salsoloideae*

11¹. Цв. 1пол. 1дом. или 2дом. р. Оцв. лсч. на тичинковите и плодниковите цв. различни (нееднакви) или плодниковите цв. без оцв. *Chenopodioideae*

11². Цв. 2пол., понякога има и 1пол., но всичките с еднакви оцв. лсч. 12

12¹. Р. с приосн., розеткови л. Лсч. на оцв. срс. в осн., при зрелия плод вдървяват, обхващат плода и срасват с околоцветните лсч. на съседните цв. *Betoideae*

12². Р. без розеткови л. Лсч. на оцв. своб., не вдървяват, не обхващат плода и не срасват с оцв. на съседните цв. *Chenopodioideae*

Подсемейство **Amaranthoideae** Burnett
Щирови

1¹. Цв. 1пол. Стлб. 2-3. *Amaranthus*

2². Цв. 2пол. Стлб. 1. *Celosia*

Род **Amaranthus** L.
Щир

1¹. Оцв. лсч. 4-5. Тч. 4-5. 2

1². Оцв. лсч. 2-3. Тч. 2-3. 12

2¹. Цв. събрани в сцв. в пазвите на л. 3

2². Цв. събрани във вр. или стр. сцв. 5

3¹. Кут. се разкъсва неправилно. Л. с вълновиден ръб. Сем. 1-1.2 × 0.7-0.9 mm. . *A. crispus*

3². Кут. се отваря напр. на две половинки. Л.

с гладък ръб. 4
4¹. Ст. полегнало. Л. с др. ф. Оцв. лсч. яйцевидно ланц. до лин.-ланц. Пл. 2 × 2 mm. Сем. 1.5 mm. *A. blitoides*
4². Ст. тънко, изправено. Л. ланц. Оцв. лсч. лопатовидни. *A. scleropoides*
5¹. Сцв. и ст. с бодли. Кут. се разпуква напр. или се разкъсва неправилно. Сем. 0.7-1 × 0.7-0.9 mm. *A. spinosus*
5². Сцв. и ст. без бодли. Кут. се отваря напр. 6
6¹. Цв. зелени, бледозелени или белезникави. 7
6². Цв. червени, рядко зелени, но тогава ст. и л. по периферията червеникави. 9
7¹. Пцв. по-к. или приблизително равни на оцв. Вр. клас с увиснал връх. Оцв. лсч. на плодниковите цв. равни на кут.. Сем. 0.7-1.6 × 0.7-1.2 mm. *A. hybridus*
7². Пцв. равни или по-д. от оцв. Вр. клас ± изправен. 8
8¹. Оцв. лсч. на плодниковите цв. равни или по-к. от кут. Сем. 1.1-1.3 × 0.8-1 mm.
..... *A. powelii*
8². Оцв. лсч. на плодниковите цв. по-д. от кут.. Сем. 0.6-1.3 × 0.6-1.3 mm. *A. retroflexus*
9¹. Сем. бели или кафяви. Сцв. увиснало. Цв. червени. Сем. 1.3-1.5 × 1.2-1.4 mm.
..... *A. caudatus*
9². Сем. черни. Сцв. изправено... 10
10¹. Сцв. сбито, ± конусовидно. Оцв. лсч. на плодниковите цв. продълг. лопатовидни.
..... *A. tortuosus*
10². Сцв. рехаво. Оцв. лсч. с др. ф. 11
11¹. Оцв. равен до 1.5 пъти по-к. или малко по-д. от прицветните л. Цв. червени. Сем. 1-1.5 × 0.9-1.5 mm. *A. cruentus*
11². Оцв. 2 пъти по-к. от прицветните л.; зелен или червен; по-д. от кут.. Ст. зелено или червено. Цв. зелени. Сем. 0.5-1.4 × 0.5-1.2 mm. *A. hypochondriacus*
12¹. Цветове събрани в сцв. в пазвите на л. Кут. се разпуква напр. 13
12². Цветове събрани във вр. сцв. 14
13¹. Ст. белезникаво, бледозелено. Пцв. л. 2 пъти по-д. от оцв. Пл. ± 1.5 mm. Сем. 0.6-1.1 × 0.6-0.8 mm. *A. albus*
13². Ст. зелено, тъмнозелено. Прицветните л. по-к. от оцв. Пл. 1.5-2 mm. Сем. 0.8-1.7 × 0.8-1.5 mm. *A. graecizans*
14¹. Многогодишно р. Ст. покр. с влс. най-малко в горната част. Л. и оцв. лсч. с др. ф.,

кафяви, зелени. Пл. 2.5-3 mm, издут. Сем. 1-1.5 × 0.8-0.9 mm. *A. deflexus*
14². Едногодишно р. Л. ромбични, яйцевидни или делтовидни. Оцв. лсч. на плодниковите цв. лопатовидни или продълг.-ланц., зелени или белезникави. Пл. 1.2-3 mm, неиздут. Сем. 0.7-1.5 mm. *A. blitum*

A. albus L. - Бял щ. 1г. 10-50 cm. Инв. Руд. и плевел в окопни култури. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. Пр.: Ц. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плев.**

A. blitoides S. Wats. - Гърличевиден щ. 1г. 15-60 (120) cm. По улици, край огради, плевел в посеви. Адв. Руд. ЦБ. 0 .. 1000 m. VIII-X. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плев.**

A. blitum L. - Светъл щ. [*A. lividus* L.] 1г. 20-40 cm. Руд. и плевел в окопни култури. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т. Плев.**

1¹. Л. с петна. Пл. 1.7-3 mm. Сем. 1.1-1.8 mm. ...
..... subsp. *blitum*
1². Л. без петна. Пл. 1.2-1.8 mm. Сем. 0.8-1.1 mm. subsp. *emarginatus*

subsp. *blitum* . [*A. lividus* L.] Руд. и плевел в окопни култури. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NE), **Р, Т. Плев.**

subsp. *emarginatus* (Salzm. ex Uline & Bray) Carretero, Mucoz Garm. & Pedrol. Адв. СИБ, Др, Стд (ю). 50 .. 80 m. **Б, Г** (NC,NE), **Р.**

A. caudatus L. - Опашат щ. 1г. 5-150 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. VII-X. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т. Дек., Хрн.**

A. commutatus A. Kern. - Изменчив щ. Др, Прб, Трн. Адв. **Б.**

A. crispus (Lesp. & Thevenau) A. Terracc. - Къдраволистен щ. 1г. 10-50 cm. По улици, край огради. Адв. Чм, СИБ, Др, Прб, Трн. 0 .. 500 m. VI-IX. Пр.: Ю. Ам. **Б, М, Р, С.**

A. cruentus L. - Кървавочервен щ. [*A. paniculatus* L.; *A. speciosus* L.] 1г. 30-150 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1200 m. VII-X. Пр.: Ц. Ам. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т. Дек., Хрн.**

A. deflexus L. - Приповдигащ се щ. 1г. 60-80 cm. Край пътища, дворове, плевел в ниви. Руд. Адв. Чм, СИБ, Др, Прб (и), Стп (и), Сф,

Стд, Рд (и), *Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 600 m. VI-IX. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Плев.

A. graecizans L. - Теснолистен щ. 1г. 15-70 cm. Руд. и плевел в овощни култури. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VII-IX. Пр.: Срз. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Плев. *Хрн*.

A. hybridus L. - Хибриден щ. [*A. chlorostachys* Willd.; *A. rhodopaeus* Iv. Kovatsch.] 1г. 20-100 cm. Плевел в окопни култури. Адв. Инв. *ЦБ*. 0 .. 800 m. VI-IX. Пр.: Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Плев., *Хрн*.

A. hypochondriacus L. - Тъжен щ. 1г. 50-90 cm. Плевел в окопни култури. Руд. Адв. *Др, Сф, Стд* (с), *Трн*. 0 .. 300 m. VI-IX. Пр.: Ц. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**. Плев., *Хрн*.

A. muricatus (Moq.) Hieron. - Грубоплоден щ. Мг. 15-60 cm. **Г** (NC,NE).

A. powellii S. Watson - Паулов щ. 1г. 20-200 cm. Инв. Пр.: С. Ам. **Г** (NC,NE), **Р**.

A. retroflexus L. - Обикновен щ. [*A. bulgaricus* Iv. Kovatsch.] 1г. 15-100 cm. Инв. Плевел в окопни култури и по пуст. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-X. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Хрн., Плев.*

A. scleropoides Uline & Gray - Втвърден щир. 1г. 10-30 cm. По улици, край огради. *Чм*. 0 .. 100 m. VI-X. Адв. Пр.: С. Ам. **Б**.

A. spinosus L. - Бодлив щир. 1г. 60-100 cm. В дворове, плевел в посеви, край пътища. *Стд* (ю). 0 .. 100 m. VIII-X. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р**. *Леч., Плев.*

A. tortuosus Hornem., nom. amb. - Чудноват щир. 1г. 50-120 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1000 m. VII-X. Пр.: Ю. Ам. *Дек*.

A. viridis L. - Зелен щир. 1г. до 80 cm. **Г** (NE,NAe), **С, Т**.

Род *Celosia* L.

Целозия

C. argentea L. - Петльов гребен. [*C. cristata* L.] 1г. 30-80 cm. Интр. Култ. В градини и паркове. 0 .. 1000 m. VI-X. Пр.: Троп. Аз. **Б, С**. *Дек*.

Подсемейство **Betoideae** Ulbr.

Цвеклови

[Chenopodiaceae Vent., p. p.]

Род *Beta* L.

Цвекло

1¹. Оцв. бледожълт. Бл. 3. Розетковите л. широкояйцевидни, на върха заострени. Пл. сег. 6-8 × 5.5-6.5 mm. *B. trigyna*

1². Оцв. зелен до лилавещ. Близалцата 2 (3). 2

2¹. Сцв. с пцв. ± до върха. Розетковите л. удължено лопатовидни до тръгълно яйцевидни. *B. macrocarpa*

2². Сцв. без пцв. или с процветници само в осн. Розетковите л. сърцевидно-яйцевидни, на върха ± тъпи. Пл. сег. 2-6; 2-7 × 2-7 mm. Сем. 2.4-2.8 × 2-2.4 mm. *B. vulgaris*

B. macrocarpa Guss. - Едроплодно ц. 1г. 15-40 cm. IV-IV. [VIII-VIII]. **Г** (NE), **Т**.

B. trigyna Waldst. & Kit. - Тристълбчесто ц. Мг. 50-100 cm. По трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн* (и), *Рл, Срз* (и), *Рд* (с), *Трн, Тхр*. 0 .. 600 m. V-VII. **Б, Р, С, Т**.

B. vulgaris L. - Обикновено ц. [*B. vulgaris* subsp. *maritima* (L.) Arcang.; *B. vulgaris* subsp. *rapacea* (W. D. J. Koch) Doll] Мг. 60-150 cm. По пес. м. 0 .. 1200 m. *Чм* (ю). Култ. в цялата страна. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**. *Хрн., Фур., Тех.*

Подсемейство **Camphorosmoideae** A. J. Scott

1¹. Оцв. 4-делен, тръбесто-звънчевиден.

..... *Camphorosma*

1². Оцв. 5-делен или от 5 лсч. *Bassia*

Род *Bassia* All.

Метла

[*Kochia* Roth.]

1¹. Оцв. при плода снабден с конично-шиловидни израстъци; тръб. Л. месести, полуцилиндрични, прис. Сем. 1.5-2 mm.

..... *B. crassifolia*

1². Оцв. при плода снабден с хоризонтални криловидни израстъци. 2

2¹. Ст. вдървеняло в осн. Цв. по 3-4(5) в групи, прис. в пазвите на горните л. Пл. 5.5-6.5 × 5-6 mm, с крила 2-4.5 mm. Сем. 17-2.2 × 1.4-1.7 mm. *B. prostrata*

2². Тревисти р. Ст. не е вдървеняло в осн. ... 3
3¹. Оцв. покр. със стърчащи влс., при плода с до 1 mm ш. криловидни израстъци. Л. лин.-шиловидни, с неясни ж. Пл. 4.5-5.5 × 4.5-5.5 mm, с крила 3-4.5 mm. Сем. 1.5-2.2 × 1.4-1.7 mm. *B. laniflora*

3². Оцв. гол, при плода с къси ципести криловидни придатъци. Листатата плоски, лин.-ланц. или ланц., с 3 ж. Цв. прис. в осн. на ст. л. Пл. 3-4 × 3-4 mm, с ципести крила. Сем. 1.5-2 × 1.1-1.4 mm. *B. scoparia*

B. crassifolia (Pall.) Soldano - Дебелолостна м. [*B. hirsuta* (L.) Asch., nom. illeg.; *Spirobassia hirsuta* (L.) Freitag & G. Kadereit.] 1Г. 10-60 cm. По засол. пясъци и глини по морското крайбрежие и по брега на крайморски солени езера, рядко по крайморски ск.. Чм, ?СИБ. 0 .. 10 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Б, Г (NC,NE), П, Т.

B. laniflora (S. G. Gmel.) A. J. Scott - Пясъчна м. [*Kochia laniflora* (S. G. Gmel.) Borb.] 1Г. 5-60 cm. По пес. м. Чм, Др, Снд. 0 .. 350 m. V-IX. Б, Г (NE), П, С.

B. prostrata (L.) Beck - Полегнала м. [*Kochia prostrata* (L.) Schrad.] Пхр./Хр. 10-70 cm. По сухи кам. и пес. м. Чм, СИБ, Др. 40 .. 40 m. VII-IX. Б, Г (NE), М, П, С, Т.

B. scoparia (L.) A. J. Scott - Обикновена м. [*Kochia scoparia* (L.) Schrad.] 1Г. 30-150 cm. Интр. Руд. и в посеви. В миналото култивирано. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. Пр.: И. Ев., Аз. Дек., Тех., Хрн., Фур., Леч. Б, Г (NC,NE,NAe), М, П, С, Т.

Род *Camphorosma* L.

Камфорка

1¹. Едногодишно р. Оцв. дялове не са заострени. Ст. голо или с разпръснати влс. Пл. 2.8-3.2 × 1.4-1.7 mm. Сем. 2-3 × 1.2-1.5 mm. *C. annua*

1². Храстче. Оцв. дялове заострени. Ст. покр. с бели къдрави влс. Сем. 1.5-2 mm. *C. monspeliaca*

C. annua Pall. - Едногодишна к. 1Г./2Г. 5-30 cm. По засол. почви. Чм, Стп (и), Трн, Тхр. 0 .. 400 m. VII-X. Б, М, П, С.

C. monspeliaca L. - Монпелийска к. Пхр./Хр. 40-70 cm. По засол. глинести и кам. м. Чм, Др,

Прб, Стп (и), Трн, Тхр. 0 .. 500 m. VII-IX. Б, Г (NE), М, П, С. Леч.

Подсемейство *Chenopodioideae* Burnett

Лободови

[*Chenopodiaceae* Vent.]

1¹. Р. покр. с разкл. звездовидни влс. 2

1². Р. голи или покр. с прости или жлз. влс. . 3

2¹. Едногодишни р. със звездовидни влс. Л. посл., по 3 в прешл., или на стр. разклонения срещ.; бодливи. Пцв. д. шиловидно заострени на върха. Пл. обхванат от прицветника. *Ceratocarpus*

2². Полухрасти. Мъжките цв. с 4 влакнести оцв. лсч., без пцвч. Женските цв. без оцв., с 2 пцвч. покр. със звездовидни влс. *Kraschennikovia*

3¹. Цв. 1пол. 1дом. или 2дом. р. Оцв. лсч. на тичинковите и плодниковите цв. различни (нееднакви) или плодниковите цв. без оцв. .. 4

3². Цв. 2пол., понякога има и 1пол., но всичките с еднакви оцв. лсч. 6

4¹. 2дом. р. Тичинковите цв. с 4-5-разделен оцв., плодниковите без оцв. Стлб. 4-5. Пл. обхванат от 2-4 разрасли се и вдървенели пцв. и срс. със съседните пл. *Spinacia*

4². 1дом. р. Тичинковите цв. с 5-разделен оцв., плодниковите без или с 3-5-разделен оцв. Стлб. 2(3). Пл. обхванат от 2 разраснали се прицветника. 5

5¹. Пцв. в плода своб. или най-много до ср. срс. Л. целокр. или ± изрязано назъб. . *Atriplex*

5². Пцв. в плода изцяло срс., на върха 2-3-делни. Л. целокр. *Halimione*

6¹. Р. с приятна миризма, покр. с приятно ароматни жлз. влс., но без брашнест налеп. *Dysphania*

6². Голи р. или с брашнест налеп, но без жлз. влс. и без аромат или с неприятна миризма.. 7

7¹. Цв. събрани в кълбести сцв. в пазвите на л. Оцв. от 3(4-5) лсч., които при плода стават месести, червени и го обхващат изцяло. Тч. 1. *Chenopodium*

7². Р. с др. белези. 8

8¹. Многогодишни р. с дебел месест корен. Л. целокр., копиевидно-стреловидни в осн. Близалцата с д. 0.8-1.5 mm. *Chenopodium*

8². Едногодишни р. с тънки корени. Близалцата по-к. от 0.7 mm. 9

9¹. Най-големите ст. л. в осн. закръглени или ± сърцевидни, на върха ± д. заострени, по

ръба едро раздалечено назъб., зъбците 2-6, триъгълно заострени. *Chenopodiastrum*
9². Всичките ст. л. ± клиновидно стеснени в осн. 10
10¹. Пл. сплескани отгоре, хоризонтални. Тч. 5. *Lipandra*
10². Пл. сплескани отстрани, рядко някои от тях отгоре, вертикални (изправени), понякога от вр. цв. хоризонтални. Тч. 1-3, рядко 5. ... 11
11¹. Држ. на цв. и оцв. лсч. отвън голи. 12
11². Држ. на цв. и оцв. лсч. отвън брашнести (поне отначало). 13
12¹. Л. яйцевидни или елиптически, в осн. клиновидно стеснени, целокр., рядко с по 1 едва забележимо зъбче отстрани в осн. на петурата. Ст. 4-стенно. *Lipandra*
12². Поне най-ш. л. делтовидни, ± назъб. Ст. не е четиристенно. *Oxybasis*
13¹. Р. с неприятна миризма (на развалена риба). Л. целокр. или с по 1 късо зъбче отстрани в осн. на петурата. *Chenopodium*
13². Р. без неприятна миризма. Л. най-често назъб. или наделени. 14
14¹. Поне долните л. копиевидно триделни, ср. дял относително целокр., продълг. ланц. Оцв. лсч. с остър гръбен ръб. .. *Chenopodium*
14². Л. с др. устройство. 15
15¹. Л. матови или лъскави, об., поне от долната страна, с брашнест налеп. .. *Chenopodium*
15². Л. отгоре лъскави, поне в цъфтеж без брашнест налеп. 16
16¹. Л. отгоре лъскави и поне в цъфтеж без брашнест налеп. Оцв. лсч. с ясно изразен в горната им част гръбен ръб. *Chenopodiastrum*
16². Л. отгоре и отдолу голи, зелени. *Oxybasis*

Род *Atriplex* L.

Лобода

1¹. Вечноз. храсти. Л. сребристи. Сем. 1-1.5 mm. *A. halimus*
1². Едногодишни и многогодишни треви... 2
2¹. Двата прицветника на плодниковите цв. срс. най-малко до ср. си, при плода хрущялни, втвърдени, белезникави. 3
2². Двата прицветника на плодниковите цв. своб. или в осн. срс., тревисти или кожести, зелени. 4
3¹. Л. ромбични или яйцевидни, раздалечено едро назъб., горните продълг., ± целокр. Сцв. прекъснат клас, облистено почти догоре. Пцв.

ш. яйцевидни до триъгълни. Пл. 3-5 × 3-5 mm. Сем. 1.5-2 mm. *A. rosea*
3². Л. ромбичнотриъгълни, в осн. клиновидни ± назъб., рядко целокр., горните ланц. яйцевидни до лин., целокр. Сцв. безлистно или само в осн. с л. Пцв. ромбични. Пл. до 7 mm. Сем. 2 типа: 1.6-1.8 × 1.7-1.9 mm и 1.2-1.4 × 1.2-1.4 mm. *A. tatarica*
4¹. Плодниковите цв. различни, с 3-5-делен оцв., без пцв. и по-дребно хоризонтално стлб., другите без оцв., с 2 закръглено-яйцевидни или ромбични прицветника и вертикално стлб. 5
4². Плодниковите цв. еднакви, без оцв., с яйцевидни, триъгълни или ромбични пцв. и вертикално стлб. 6
5¹. Л. не са лъскави отгоре и без брашнест налеп отдолу. Пцв. кръгли или закръглено яйцевидни. Сем. 2 типа: 1.4-2.2 mm и 2.3-4 mm. *A. hortensis*
5². Л. отгоре лъскави, зелени, отдолу сребристи, с бял или сивкав брашнест налеп. Пцв. яйцевиднотриъгълни или яйцевидно ромбични. Сем. 2 типа: 2-4 mm и 1.2-2 mm. *A. sagittata*
6¹. Пцв. ш. яйцевидни до сърцевидни, на върха закръглени, об. целокр. Долните л. ш. триъгълни, копиевидни, най-големите с д. до 15 cm, целокр. или неправилно назъб. Сцв. класовидно, рехаво. *A. micrantha*
6². Р. с др. общи белези. 7
7¹. Л. отгоре зелени, отдолу с брашнест налеп, продълг. ланц., долните и ср. ± копиевидни, горните ланц. Пцв. триъгълно или ромбично яйцевидни, об. целокр. Пл. 4-4.4 × 3.6-4 mm. Сем. два типа: 2-4 mm и 1.3-2 mm. *A. oblongifolia*
7². Л. еднакви, обагрени от двете страни. ... 8
8¹. Долните и ср. л. триъгълно ланц. или широко клиновидни, в осн. ± клиновидно стеснени, с насочени напред ушички и 5-8 пъти по-к. от петурата држ. Пцв. ромбични или копиевидни. Пл. 3.5-4 × 5.2-5.9 mm. Сем. 2 типа: 1.8-2.8 mm и 1.4-2 mm. *A. patula*
8². Долните и ср. л. триъгълно-копиевидни, в осн. ± отсечени, с насочени настрани или ± извити назад ушички, с 2-4 пъти по-к. от петурата држ. Пцв. триъгълни или триъгълно ромбични. Пл. 5.5-7 × 5-5.6 mm. Сем. 2 типа: 2-2.8 × 1.9-2.3 mm и 1.3-1.5 mm. .. *A. prostrata*

A. halimus L. - Храстовидна л. Хр. 100-300 см. Халофит. **Г** (NE,NAe), **Т.** *Фур.*

A. hortensis L. - Градинска л. Г. 100-250 см. Култ. в цялата страна, рядко. Адв. *Др, Сф, Трн.* 0 .. 500 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** *Хрн.*

A. littoralis L. - Крайбрежна л. Г. 20-100 см. **Г** (?NE,NAe), **Р.** *Хрн.*

A. micrantha Ledeb. - Разносеменна л. [*A. heterosperma* Bunge] Г. 30-150 см. Руд. *Чм.* 0 .. 10 м. VII-IX. **Б, Р.**

A. oblongifolia Waldst. & Kit. - Продълговатолистна л. Г. 20-150 м. Руд. *ЦБ.* 0 .. 500 м. VII-IX. **Б, Г, М, Р, С.**

A. patula L. - Разклонена л. Г. 15-150 см. Руд. и плевел в посеви. *ЦБ.* 0 .. 600 м. VII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Хрн.*

A. prostrata Boucher ex DC. - Копиелистна л. [*A. hastata* L.] Г. 20-100 см. По крайбрежни или крайречни засолен м. и руд. *ЦБ.* 0 .. 800 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

A. rosea L. - Розова л. Г. 30-100 см. По буренл. и руд. м. *ЦБ.* 0 .. 800 м. VI-IX. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

A. sagittata Borkh. - Лъскава л. [*A. nitens* Schkuhr, nom. illeg.] Г. 50-180 см. Руд., край пътища и др. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VII-IX. **Б, Г** (NE), **Р.**

A. tatarica L. - Татарска л. Г. 10-150 см. По вл. засолен пясък и глини. *ЦБ.* 0 .. 800 м. VII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Ceratocarpus* L.

Рогач; Главорог

C. arenarius L. - Пясъчен г. Г. 5-30 см. По трев. м. *СИБ.* 0 .. 300 м. V-VII. **Б, М, Р, Т.**

Род *Chenopodium* (L.) S. Fuentes, Uotila & Borsch

Хеноподиаструм

1¹. Най-големите ст. л. в осн. закръглени или ± сърцевидни, на върха ± д. заострени, по ръба едро раздалечено назъб., зъбците 2-6, триъгълно заострени. Сем. 1.5-2 mm. *C. hybridum*

1². Всичките ст. л. ± клиновидно стеснени в

осн.; ромбично яйцевидни, остро назъб., отгоре лъскави. Сем. 1-1.5 mm. *C. murale*

C. hybridum (L.) S. Fuentes, Uotila & Borsch - Хибриден h. [*Chenopodium hybridum* L.] Г. 15-100 см. Руд. и плевел. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Омп!*, *Леч.*, *Плв.*

C. murale (L.) S. Fuentes, Uotila & Borsch - Стенен х. [*Chenopodium murale* L.] Г. 10-100 см. По буренл. и руд. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Хрн.*

Род *Chenopodium* L.

Кучешка лобода

1¹. Цв. събрани в кълбести сцв. в пазвите на л. Оцв. от 3(4-5) лч., които при плода стават месести, червени и го обхващат изцяло. Тч. 1. Сем. 0.9-1.3 × 0.9-1.3 mm. *C. foliosum*

1². Р. с др. белези. **2**

2¹. Многогодишни р. с дебел месест корен. Л. целокр., копиевидно-стреловидни в осн. Близалцата с д. 0.8-1.5 mm. Сем. 1.5-2.2 × 1.5-2.2 mm. *C. bonus-henricus*

2². Едногодишни р. с тънки корени. Бл. по-к. от 0.7 mm. Всички ст. л. ± клиновидно стеснени в осн. **3**

3¹. Пл. сплескани от страни, рядко някои от тях отгоре, вертикални (изправени), понякога от вр. цв. хоризонтални. Тч. 1-3, рядко 5. Л. отгоре зелени, лъскави, отдолу с възсвив или синкав брашнест налеп. *C. acuminatum*

3². Пл. сплескани отгоре, хоризонтални. Тч. 5. Држ. на цв. и околоцветните лч. отвън брашнести (поне отначало). **4**

4¹. Р. с неприятна миризма (на развалена риба). Л. целокр. или с по 1 късо зъбче от страни в осн. на петурата. Сем. 0.9-1.5 mm. *C. vulvaria*

4². Р. без неприятна миризма. Листа най-често назъб. или наделени. **5**

5¹. Поне долните л. копиевидно триделни, ср. дял относително целокр., продълг. ланц. Оцв. лч. с остър гръбен ръб. Сем. 1-1.4 × 0.9-1.4 mm. *C. ficifolium*

5². Л. с др. ф. и устройство. **6**

6¹. Л. с размери до 11 × 13 cm. Младите л. и клк. забележимо оцветени в червеникаво-виолетово. *C. giganteum*

6². Л. рядко по-големи от 6 × 6 cm. Младите л. и клк. без забележимо оцветяване в червеникаво-виолетово. **7**

7¹. Л. продълг. или ромбично-яйцевидни, 2 пъти по-д. отколкото ш., неравномерно назъб., рядко ± целокр. Сем. 1.2-1.8 × 1.2-1.6 mm. *C. album*
7². Л. ш. ромбични, д. колкото ш., ± 3-делни. Сем. 1.1-1.5 × 1.1-1.5 mm. *C. opulifolium*

C. acuminatum Willd. - Островърха к. л. 1г. 10-50 cm. По трев. м. Чм (с) (Албена). 10 m. VII-IX. **Б.**

C. album L. - Бяла к. л. [*C. missouriense* Aellen; *C. probstii* Aellen; *C. album* subsp. *pedunculare*] 1г. 0-150 cm. Адв. По буренл. м. и плевел в посеви. Руд. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Хрн., Леч., Плев., Фур.

C. bonus-henricus L. - Чувен. [*Blitum bonus-henricus* (L.) C. A. Mey.] Мг. 10-80 cm. По трев. руд. м. в планините. Прб, Стп, Сф, Зп, Вт, Зп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Срж. 800 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** Леч., Хрн., сапониноносно.

C. ficifolium Sm. - Смокинолистна к. л. 1г. 10-100 m. Руд. и плевел в посеви. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т.** Плев.

C. foliosum Aschers. - Свинска ягода; Гърличе. [*Blitum virgatum* (Moench) Asch.] 1г. 10-60 cm. По руд. м., край пътища. Стп, Сф, Зп, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 900 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Хрн.

C. giganteum D. Don - Гигантска к. л. 1г. 2-3 m. X-X. **Г** (NE), **Т.**

C. opulifolium Schrad. ex W. D. J. Koch & Ziz - Клинолистна лобода. 1г. 20-100 cm. Руд., край пътища, плевел в посеви. Чм, СИБ, Стп, Сф, Зп, Стд, Слв, Срз, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 900 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плев., Хрн.

C. pratericola Rydb. - Ливадна к. л. [*C. desiccatum* var. *leptophylloides* (Murr) Wahl.] 1г. 7-88 cm. Инв. Чм. 0 .. 100 m. VII-X. **Б.**

C. striatiforme Murr - Дребнолистна к. л. [*C. strictum* Roth] 1г. Чм, Трн, Тхр. 0 .. 500 m. **Б, Г** (NE), **Р.**

C. strictum Roth - Изправена к. л. 1г. 45-100 m. Инв. Чм, Др, Зп, Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. Пр.: И. Аз. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р.**

C. vulvaria L. - Струпейниче. 1г. 10-60 cm. Руд. и плевел. Стп, Сф, Зп, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 800 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Плев.

Род *Dysphania* R. Br.
Ароматна лобода

1¹. Л. продълг. или ланц., плитко разделчено назъб. (горните целокр., покр. само отдолу с жлз. влс. Сем. 0.6-0.8 × 0.6-0.8 mm. *D. ambrosioides*

1². Л. пер. изрязани или пер. разделени, покр. изцяло или почти изцяло с жлз. влс. 2

2¹. Бл. 5. Л. 2-3 пъти пер. изрязани. Оцв. от 5 лсч., срс. почти догоре. Сем. 0.5-1.5 mm, тъмнокафяви, блестящи. *D. multifida*

2². Бл. 2-3. Л. пер. нарязани. 3

3¹. Оцв. от 5 срс. лсч., почти изцяло покриващи плода. Бл. 2. Пл. 0.7-0.8 × 0.6-0.7 mm. Сем. 0.5-0.6 mm. *D. pumilio*

3². Оцв. от 4-5 лсч., срс. само в осн. си. Бл. 2-3. 4

4¹. Жлезите по долната л. и чш. повърхност на къси крачета. Чшл. загладени по гръбната страна. Сем. 0.5-0.8 × 0.5-0.8 mm, черносиви. *D. botrys*

4². Жлезите по долната л. и чш. повърхност прис. Чшл. със забележим надл. кил по гръбната страна. Сем. 0.7-0.8 × 0.7-0.8 mm. *D. schraderiana*

..... *D. botrys*

D. ambrosioides (L.) Mosyakin & Clemants - Миризлива а. л. [*Chenopodium ambrosioides* L.] 1г./Мг. 40-100 cm. Руд. Чм, Др, Прб, Стд (ю), Срз (з), Трн, Тхр, 0 .. 250 m. VI-IX. Пр.: Троп. Ам. Инв. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.** Мед., Леч.

D. botrys (L.) Mosyakin & Clemants - Огнивче. [*Chenopodium botrys* L.] 1г. 10-60 cm. По кам. м. и като плевел. ЦБ. 0 .. 900 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

D. multifida (L.) Mosyakin & Clemants - Многоделна а. л. [*Chenopodium multifidum* L.] Мг. 20-100 cm. По буренл. м. Руд. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (с), Сф, Зп, Стд, Блс, Пн (ю), Срз (з), Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 300 m. VII-IX. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

D. pumilio (R. Br.) Mosyakin & Clemants - Дребна а. л. [*Chenopodium pumilio* R. Br.] 1г. 21-42 cm. Адв. Инв. Чм (ю), СИБ, Стп (с,и),

Сф, Стд (ю), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 900 м. Пр.: Ав. и Тасмания. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Р**.

Род *Halimione* Aellen

Халимионе

1¹. Ст. тревисто. Пцв. без брадавици, двуделни, в ср. с късо зъбче. Пл. 4.8-5.2 × 4.8-5.2 mm. Сем. 2-3 × 1.8-2.5 mm. *H. pedunculata*

1². Ст. ± вдървенияло в осн. Пцв. брадавически, на върха с 3 еднакви зъбчета. *H. portulacoides*

H. pedunculata (L.) Aellen - Обикновено х. 1г. 7-50 cm. По солени пясъци и глини. Чм. 0 .. 50 m. VI-X. ЗБР. **Б, Р**.

H. portulacoides (L.) Aellen - Тученицово х. Хр. 20-60 cm. По солени пясъци и глини. Чм (ю). 10 m. VII-IX. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.

Род *Krascheninnikovia* Guldenstaedt

Крашенинниковия

K. ceratoides (L.) Gueldenst. - Роговидна к. [*Ceratoides rapposa* Botsch. & Ikonn.] Пхр./Хр. 10-100 cm. **М, Р, С, Т.** Фур., Пас., Пер.

Род *Lipandra* Moq.

Сладък бурен

L. polysperma (L.) S. Fuentes, Uotila & Borsch - Многосеменен сладък бурен. [*Chenopodium polyspermum* L.] 1г. 15-70 cm. По вл. буренл. м. и плевел в посеви. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Плв., Хрн.

Род *Oxybasis* Kar. & Kir.

Оксибазис

1¹. Држ. на цв. и оцв. лсч. отвън голи. Поне най-ш. л. делтовидни, ± назъб. Сем. 0.9-1.3 × 0.9-1.3 mm. *O. urtica*

1². Држ. на цв. и оцв. лсч. отвън брашнест (поне отначало). 2

2¹. Л. отгоре зелени, лъскави, отдолу със синкав налет, лин.-елиптични, назъб. Сем. 0.5-1.4 mm. *O. glauca*

2². Л. от двете страни еднакво зелени и голи. 3

3¹. Оцв. лсч. на вр. цв. 3-5, своб., на стр. - 3, срс. ± догоре и почти закриват плода. Л. целокр. или плитко назъб., ± месести. Ст. об. полегнало или припов-дигнато. Сем. 1-1.2 × 0.9-1.1 mm. *O. chenopodioides*

3². Оцв. лсч. на вр. цв. 5, на стр. 2-4, об. до ср. си срс. Л. ± дълбоко назъб. Ст. об. изправено. Сем. 0.6-1.1 × 0.6 mm. *O. rubra*

O. chenopodioides (L.) S. Fuentes, Uotila & Borsch - Теснолистен о. [*Chenopodium chenopodioides* (L.) Aellen] 1г. 5-30 cm. По трев. м., в изкопи и др. Чм (с), Др. 0 .. 100 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **Р**.

O. glauca (L.) S. Fuentes & al. - Синьозелен о. [*Chenopodium glaucum* L.] 1г. 10-100 cm. Руд., по засол. почви. Чм, СИБ, Др, Прб, Сф, Зн, Згн, Срз, Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Хрн.

O. rubra (L.) S. Fuentes, Uotila & Borsch - Червен о. [*Chenopodium rubrum* L.] 1г. 15-90 cm. По вл. засол. м. и плевел в посеви. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Згн, Стд, Срз, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Р, С.** Леч., Плв., Хрн.

O. urtica (L.) S. Fuentes, Uotila & Borsch - Градски о. [*Chenopodium urticum* L.] 1г. 25-120 cm. По буренл. м. и край пътища. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Плв., Хрн.

Род *Spinacia* L.

Спанак

S. oleracea L. - Градински с. 1г. 20-90 cm. Култ. в цялата страна. 0 .. 1000 m. V-X. Пр.: ЮИ. Аз. **Б, Г** (NAe), **Р, Т.** Хрн.

Подсемейство *Corispermoidae* Ulbr.

Род *Corispermum* L.

Камилска трева

1¹. Л. зелени, голи. Пцв. ясно по-д. от плода. Пл. 3.8-4.5 × 2.2 × 2.6 mm, по края с ш. жълтеникав ръб. *C. marschallii*

1². Л. сивозелени, ресничести. Пцв. равни или едва по-д. от плода. Пл. 3.7-4.1 × 2.4-2.8 mm, по края без или с много т. ципест ръб. *C. nitidum*

C. marschallii Steven - Маршалова к. т. 1г. 30-40 cm. По алувиални пясъци, почви и пясъчни коси по крайбрежието и островите на р. Дунав. СИБ, Др. 0 .. 50 m. VII-IX. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. **Б, Р**.

C. nitidum Kit. in Schult. - Лъскава к. т. 1г. 10-50 cm. По крайбрежни и крайречни пясъци. Чм, СИБ, Др. 0 .. 100 m. VII-X. **Б, Г (NE), P, C.**

Подсемейство **Gomphrenoideae** Schinz

- 1¹**. Тч. срс. с држ. си в тръб. Оцв. лсч. голи. *Alternanthera*
1². Тч. срс. само в осн. Оцв. лсч. влакнести. 2
2¹. Оцв. лсч. ципести. *Gomphrena*
2². Оцв. лсч. кожести. *Iresine*

Род **Alternanthera** Forsk.

Алтернантера

- 1¹**. Л. зелени, с оранжеви или червени петна. *A. betzickiana*
1². Л. кафявочервени с тъмнорозов връх.
..... *A. paronychioides*

A. betzickiana (Regel) G. Nicholson - Прелестна а. [*A. amoena* (Lem.) Voss] 1г. 10-15 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 700 m. VI-X. Пр. Бразилия. **Б. Дек.**

A. paronychioides St. Hill - Паронихиева а. 1г. 20-45 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 700 m. VI-X. **Б. Дек.**

Род **Gomphrena** L.

Гомфрена

G. globosa L. - Кълбеста г. 1г. 30-80 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. VII-IX. Пр.: Ц. Ам. **Б. Дек.**

Род **Iresine** P. Browne

Кърваволистник

- 1¹**. Ст. червено. Л. интензивно розово-червени с металически блясък. *I. herbstii*
1². Цялото р. тъмночервено. Л. с металически отенък. *I. lindenii*

I. herbstii Hook. - Хербстиев к. Мг./Пхр. 30-90 cm. В градини и паркове в топлиите ч. на страната. Пр.: Бразилия. **Дек., Баг.**

I. lindenii Van Houtte - Линденов к. 1г./Мг./Пхр. 30-90 cm. В градини и паркове в топлиите ч. на страната. Пр.: Еквадор.

Подсемейство **Polynemoideae** Ulbr.

[Chenopodiaceae Vent.]

Род **Polycnemum** L.

Хрупенка

- 1¹**. Л. нишковидни, до 0.3 mm в сечение, об. жлезистовлакнести. Орехчетата 1.2-1.7 × 1.2-1.3 mm. Сем. 1-1.2 mm. *P. heuffelii*
1². Л. триъгълно-шиловидни, по-дебели от 0.5 mm, голи. 2
2¹. Пцв. равни, рядко едва по-д. от оцв. Орехчетата 1.4-2 × 1-1.2 mm. Сем. 1-1.5 mm. *P. arvense*
2². Пцв. до 2 пъти и повече по-д. от оцв. Орехчетата 1.8-2.2 × 1.4-1.6 mm. Сем. 1.5-2.5 mm. *P. majus*

P. arvense L. - Полска х. 1г. 3-45 cm. Руд., по пес. м., плевел в посеви. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), M, P, T.**

P. heuffelii Lang - Хойфелова х. 1г. 5-30 cm. По кам. и пес. м. Чм, СИБ, Рд (и), Срж. 0 .. 200 m. VII-IX. **Б, P, C.**

P. majus L. - Голяма х. 1г. 2-30 cm. По кам. и пес. м. и край пътища. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-X. **Б, Г (NC,NE,NAe), M, P, C, T.**

Подсемейство **Salicornioideae** Ulbr.

[Chenopodiaceae Vent.]

- 1¹**. Голи едногодишни р. Ст. месесто. *Salicornia*
1². Полухрасти. 2
2¹. Ст. лежащо, вдървенено, вкореняващо се във възлите. *Arthrocnemum*
2². Ст. изправено, месесто. *Halocnemum*

Род **Arthrocnemum** Moq.

Артрокнемум

A. macrostachyum (Moric.) K. Koch - Едроклас а. [*A. glaucum* (Delile) Ung.-Sternb.; *Arthrocaulon macrostachyum* (Moric.) Piirainen & G. Kadereit; *Salicornia macrostachya* Moric.] Пхр. 30-150 cm. **Г (NC,NE,NAe).**

Род **Halocnemum** M. Bieb.

Халокнемум

H. strobilaceum (Pall.) M. Bieb. - Шишарковиден х. [*Salicornia strobilacea* Pallas] Пхр. 15-70 cm. **Г (NC,NE,NAe), P, T.**

Род *Salicornia* L.
Солянка; Стъкленка

1¹. Прш. 0.2-0.5 mm, често скрити, фертилните дялове винаги изпъкнали. Ср. цв. 2 или повече пъти по-д. от стр. Сем. 1.2-1.3 × 0.7-0.8 mm. *S. europaea*

1². Прш. 0.5-1 mm, винаги стърчащи, фертилните дялове ± цилиндрични, понякога с леко вдлъбнати страни. Цв. по 3 в група, видимите им ч. ± равни по размери. Осн. на ср. цв. под ъгъл до 90°. *S. procumbens*

S. europaea L. - Европейска с. 1г. 5-40 cm. По засол. пясъци и глини. ЧМ (ю). 0 .. 10 m. VII-IX. **Б, Р, Т.**

S. perennans Wild. - Многогодишна с. Мг. Г (NC).

S. procumbens Sm. - Пълзяща с. Мг. Г (NE).

Род *Sarcocornia* A. J. Scott
Саркокорния

1¹. Ст. об. не се вкоренява във възлите. Оцв. дялове 1 mm. Сем. с дребни конични влс.

..... *S. fruticosa*
1². Ст. об. се вкоренява във възлите. Оцв. дялове 2 mm. Сем. с дребни извити или кукести влс. *S. perennis*

S. fruticosa (L.) A. J. Scott - Храстовидна н. [*Salicornia fruticosa* (L.) L.] Пхр./Хр. 30-70 cm. VIII-XI. Г (NC,NE,NAe).

S. perennis (Mill.) A. J. Scott - Многогодишна н. [*Salicornia perennis* Mill.] Мг./Пхр./Хр. 10-50 cm. Г (NC,NE,NA).

Подсемейство **Salsoloideae** Raf.
[Chenopodiaceae Vent.]

1¹. Р. с бодливи клк. Л. с д. до 50 mm, полуцилиндрични. *Noaea*

1². Р. без бодливи клк. 2

2¹. Р. покр. с двуразделни влс., заловени по ср., двете им рамена ± прилегнали. Л. срещ. *Petrosimonia*

2². Голи р. или покр. с прости или с жлз. влс. Л. цели, цилиндрични, полу-цилиндрични, игловидни, нишковидни или шиловидни, рядко ланц. или линейноланцетни. *Salsola*

Род *Noaea* Moq.
Ноеа

N. mucronata (Forssk.) Asch. & Schweinf. - Трънлива н. Мг. 5-70 cm. VI-X. Г (NE,NAe), Т.

Род *Petrosimonia* Vge.
Петросимония

P. brachiata (Pall.) Bunge - Обикновена п. 1г. 5-40 cm. По силно засол. пясъци и глини, дигите на поморийските солници и крайбрежни халофитни отворени тревни съобщества. ЧМ (ю). 0 .. 10 m. VI-IX. [VII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), Т.

Род *Salsola* L.
Вълмо

1¹. Ст. ± покр. с къси четинки. Л. посл., долните на върха осилести. Оцв. дялове на гърба об. с ш. криловидни, ципести придатъци. Пл. 5.9-8.5 × 4.3-4.6 mm. Сем. 1-3 mm. *S. kali*

1². Голо р. Долните л. срещ., на върха без осил. Оцв. дялове на гърба с къси хрущялни израсъци. Пл. с ш. до 5 mm. Сем. 3-4.5 mm. *S. soda*

S. kali L. - Обикновено в. [*S. ruthenica* Пјин; *S. pontica* (Pall.) Пiiн] 1г. 5-100 cm. Руд., плевел и по крайбрежни пясъци. ЧМ, СИБ, Др, Прб, Стп (з,и), Сф, Згп, Стд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 600 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р.** Леч., Плв., Хрн., Фур., Баг..

1¹. Оцв. лсч. със ср. ж. издадена като точка; твърди, насочени напред. Пл. 5.9-6.2 × 4.3-4.6 mm. Сем. 2-3 mm. subsp. *kali*

1². Околоцветни лсч. тънки, ципести... 2
2¹. Пцв. и пцвч. неиздути в осн. Оцв. лсч. об. с крилца. Пл. 7-8.5 mm. Сем. 1.8-2.2 mm. subsp. *ruthenica*

2². Пцв. и пцвч. издути в осн. Оцв. лсч. винаги без крилца. subsp. *tragus*

subsp. *kali* - Обикновено в. Т. Леч., Плв., Хрн., Фур., Баг.

S. kali subsp. *ruthenica* (Пјин) Soó - Руско в. [*S. ruthenica* Пiiн] ЧМ, СИБ, Др, Прб, Стп (з,и), Сф, Згп, Стд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 600 m. VI-IX. **Б.** Леч., Плв., Хрн., Фур., Баг.

S. kali subsp. *tragus* (L.) Čelak. - Бодливо в. 1г. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

S. soda L. - Содово в. 1г. 10-80 cm. По засол. почви. *Чм, Тхр.* 0 .. 200 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.** *Хрн.*

Подсемейство **Suaedoideae** Ulbr.
[Chenopodiaceae Vent.]

Род *Suaeda* Forsk.
Суеда

1¹. Многогодишно р. или храст. Сем. 1-1.2 mm. *S. vera*

1². Едногодишни р. 2

2¹. Цв. 2пол., по 1-4 заедно. Оцв. сферичен, с елиптични, срс. до ср. си дялове. Сем. 1-2.2 × 0.7-2 mm. *S. maritima*

2². Едни от цв. 2пол., др. само с плодник. .. 3

3¹. Цв. по 3-5 в плътни кр. групи. Дяловете на оцв. сукулентни с кил, при плода разрастват. Сем. 0.9-1.3 × 0.7-1 mm. *S. splendens*

3². Цв. по 1-3, рядко 5. 4

4¹. Цв. по 3 заедно, на къси држ. Дяловете на оцв. без криловидни придатъци на гърба. Сем. 1.7-2 × 1.2-1.5 mm. *S. altissima*

4². Цв. по 1-3(5) заедно, прис. Дяловете на оцв. с триъгълно-криловидни придатъци на гърба. Сем. 1.8-2 × 1.5-1.6 mm. *S. heterophylla*

S. altissima (L.) Pall. - Висока с. 1г. 30-200 cm. По крайбрежни пясъци и солени глини. *Чм, Трн.* 0 .. 20 m. VII-IX. **Б, Г** (NE).

S. heterophylla (Kar. & Kir.) Bunge - Разнолистна с. 1г. 10-80 cm. По засол. пясъци и глинести м. край морето и по дигите на солниците. *Чм* (ю). 0 .. 10 m. VI-IX. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б.**

S. maritima (L.) Dum. - Морска с. 1г. 10-60 cm. По вл. засол. почви. *Чм, СИБ, Сф, Тхр.* 0 .. 300 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

S. splendens (Pourret) Gren. & Godr. - Блестяща с. 1г. 10-150 cm. VI-VIII. **Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

S. vera J. F. Gmel. - Истинска с. Пхр./Хр. 20-100 cm. IV-VII. **Г** (NE).

Семейство **Cactaceae** Juss.

Кактусови

1¹. Ст. ненаделени, с 4-6 изпъкнали ребра, по ръбовете с ареоли в редици. *Cereus*

1². Ст. наделени. 2

2¹. Кладодиите удължени, плоски, с ареоли по ръба и плоска страна без ареоли. Л. видоизменени в небодливи четинки. Цв. ярко

червени или розови. *Schlumbergera*

2². Кладодиите кръгли, цилиндрични или сплескано-яйцевидни, с ареоли по цялата повърхност. Л. видоизменени в бодли или в бодливи четинки и излизат по 1 или заедно от ареолите. 3

3¹. Кладодиите закръглени или обратно-яйцевидни. Ареолите с издута осн. (мамила). Цв. червени, розови, бледожълти или бели. *Mamillaria*

3². Кладодиите ± сплескани, големи, обратно-яйцевидни. Ареолите без издута осн. Цв. жълти или оранжеви. *Opuntia*

Род *Cereus* Miller

Цереус

C. repandus (L.) Mill. - Перуански цереус. [*C. peruvianus* (L.) Mill.] Хр., до 16 m. Саксийно. Стайно, понякога по тераси.

Род *Mamillaria* Haw.

Мамилария

Отглеждат се голям брой видове и техни хибриди като стайни растения.

Род *Opuntia* Mill.

Опунция; Далак; Жаба

1¹. Високи дървета 2-6 m, със ствол до 45 cm в диам. Ст. сег. 25-60 cm. Бодлите незабележими, до 2 mm. Пл. 50-100 × 40-90 mm. Сем. 3.7-5 × 3.7-4.3 mm. *O. ficus-indica*

1². Храсти - лежащи или в туфи. Ст. сег. рядко до 20-30 cm. Бодлите 2 mm. 2

2¹. Храсти, об. с в. до 10-15 cm; образуващи мрежа от лежащи ст. Кр. ст. сег. цилиндрични, лесно отделящи се. Цв. с диам. 25-35 mm. Пл. сухи, 10-30 × 8-15 mm. Сем. 5-6 mm. *O. fragilis*

2². Храсти, об. по-в. от 10-15 cm; образуващи туфи, но не и мрежа от лежащи ст. Кр. ст. сег. плоски, трудно отделящи се. Цв. с диам. над 35 mm. Пл. сочни или месести. 3

3¹. Бодли липсват, рядко по 1-3 в ареола. Пл. червени, удължени. Цв. с диам. ок. 40-60 mm. Стъблените сег. светло зелени, набръчкани при неблагоприятни условия, с д. до 15-17 cm. Пл. 30-50 × 12-20 mm. Сем. 3.5-4.5 mm. *O. humifusa*

3². Ареолите с по 1-6 бодли. Пл. пурпурни, яйцевидни до бъчвовидни. Цв. с диам. над 50 mm. 4

4¹. Ст. сег. зелени, ясно набръчкани при стрес, с д. под 15-17 cm. Цв. с диам. 60-100 mm. Пл. 25-40 × 15-28 mm. Сем. 4-5 mm. *O. macrorhiza*

4². Ст. сег. синьо-зеленикави, об. ненабръчкани при стрес, с д. до 40 cm. Цв. с диам. 50-80 mm. 5

5¹. Ст. сег. ± брадавически, по границите с люспици между храничните ареоли; Пл. 40-60 mm, сочни, бъчвовидни, надолу стеснени, лилавеещи. *O. stricta*

5². Ст. сег. с целокр. граници, без люспи; пл. сочни или месести. 6

6¹. Бодлите разпръснати, неравномерно д., заобикалящи ареолите, също и в субапикалната област като са често затворени във влс. Пл. 35-90 × 20-40 mm. Сем. 2.5-6 × 2-5 mm. *O. engelmannii*

6². Бодлите почти равни или увеличаващи се по д. към адаксиалния ръб, плътни и в субапикалната област. Пл. 30-50 × 20-30 mm. Сем. 4-5 mm. *O. phaeacantha*

O. engelmannii Salm-Dyck ex Engelm. - Енжелманова о. Хр. до 300 cm. Инв. По открити кам. и ероз. м. *Чм* (ю), *Срг* (з). 630-680 m. VI-VI. [VIII-IX]. Пр.: Мексико.

O. ficus-indica (L.) Mill. - Кактусова смокиня. [*O. vulgaris* Mill.] Дв. 3-6 m. В градини. Пр.: Мексико. Адв. *Г* (NE,NAe). *Хрн.*, *Дек.*

O. fragilis (Nutt.) Haw. - Чуплива о. Хр. 2-10 cm. По открити кам. и ероз. м., на силикатна основа. *Срг* (з). 630-660 m. VI-VI. Инв. Пр.: Канада и САЩ.

O. humifusa (Raf.) Raf. - Сплескан кактус; Жаба. [*O. compressa* (Salisb.) Macbr.] Хр. 30-100 cm. Вечноз. Интр. Инв. По сухи кам. м. и по ск. *Чм*, *Прб* (и), *Стд*, *Пн* (ю), *Срг* (з), *Рд* (с), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 700 m. V-VI. Пр.: С. Ам. *Б*, *Г* (NE,NAe) *Р. Дек.*, *Хрн.*

O. macrorhiza Engelm. - Бодлив кактус. [*O. tortispina* Engelm. & J. M. Bigelow] Хр. 50-120 cm. Вечноз. По трев. кам. м. Интр. *Чм* (ю). 0 .. 100 m. VI-VII. Пр.: С. Ам. *Дек.*

O. phaeacantha Engelm. - Бодлива о. [*O. procumbens* Engelm. & J. M. Bigelow] Хр. 2-4 m. В градини. Пр.: С. Ам. *Дек.*

O. stricta (Haw.) Haw. - Изправена о. Мг., до 2 m. Инв. Пр.: С. Ам. *Г* (NE). *Дек.*, *Хрн.*

Род *Schlumbergera* Lem.

Коледниче

S. russelianum (Hook.) Britton & Rose - Коледниче. Мг. Саксийно. Стайно. Пр.: Бразилия. *Дек.*

Семейство *Caryophyllaceae* Juss.

Карамфилови

1¹. Л. посл. *Corrigiola*

1². Л. срещ. или в прешл., рядко горните посл. 2

2¹. Л. с ципести понякога рано опадващи прилистници. 3

2². Л. без прилистници. 7

3¹. Прл. ресничести по ръба. *Herniaria*

3². Прл. не са ресничести по ръба. 4

4¹. Л. елиптични, обратнойцевидни или лопатовидни, 2-4 пъти по-д. от ш. си. 5

4². Л. лин., най-малко 6 пъти по-д. от ш. си. 6

5¹. Цв. във вр. главици, с големи сребристи пцв. *Paronychia*

5². Цв. в дихазии. Пцв. малки. *Polycarpon*

6¹. Чшл. бели. Прл. своб. Стълбчета 5. *Spergula*

6². Чшл. зелени, с ципест ръб. Прл. срс. Стълбчета 3, рядко 5. *Spergularia*

7¹. Чш. срасналолистна, с 5 зъбчета на горния край. 8

7². Чш. от 5 (4) своб. чшл. 20

8¹. Пл. с 1 семе. Стлб. 2-3. 9

8². Пл. с много семена. Стлб. 2-5 (6). 10

9¹. Вчл. 5, рядко липсват. Звр. горен. Стлб. 3. *Minuartia*

9². Венчелистчета липсват. Звр. долен. Стлб. 2. *Scleranthus*

10¹. Ст. голо, под горните възли лепкаво и червено, до черно. Венчелистчета цели или слабо врязани. *Silene*

10². Ст. не е лепкаво нито червено или черно под горните възли. Венчелистчета ± 2-4-делни, рядко цели или слабо врязани... 11

11¹. Чшл. по-д. от венчелистчетата. *Agrostemma*

11². Чшл. по-к. от вчл. 12

12¹. Чш. паничковидна, по-ш. отколкото д. Пл. ягодовиден, черен. *Silene*

12². Чш. с др. ф., по-д. отколкото ш. Пл. кутийка. 13

13¹. Чш. ок. 10 пъти по-д. отколкото ш. *Velezia*

13². Чш. най-много 6 пъти по-д. отколкото ш. 14
 14¹. Чш. ± издута в осн., нагоре стеснена и с 5 надл., изпъкнали крилати ребра. Р. синкавозелено. *Vaccaria*
 14². Р. с др. общи белези. 15
 15¹. Стълбчета 3-5 (6). *Silene*
 15². Стълбчета 2. 16
 16¹. Петурата на вчл. в осн. отгоре с 2 люсповидни израстъка. *Saponaria*
 16². Петурата на вчл. без люсповидни израстъци отгоре. 17
 17¹. Чш. с множество успоредни ж., без ципести ивици. *Dianthus*
 17². Чш. с 5 зелени надл. ивици, редуващи се с 5 незелени, ципести ивици. 18
 18¹. Сем. сплескани, заловени с плоската си страна. *Petrohragia*
 18². Сем. бъбрековидни, заловени за плода с вдлъбнатата си страна. 19
 19¹. Чш. тръб. Вчл. рязко стеснени с нокът. *Bolanthus*
 19². Чш. звънчевидна. Вчл. постепенно стеснени в нокът. *Gypsophila*
 20¹. Стлб. 2. Чшл. и вчл. по 4 (5), рядко вчл. липсват. 21
 20². Стлб. 3-5 (6). Чшл. и вчл. по 5, рядко вчл. липсват. 22
 21¹. Л. шиловидни ± прилегнали към ст. Пл. разпуклива на 2 кутийка. *Bufonia*
 21². Л. лин. или тяснолинейни, неприлегнали към ст. Пл. неразпуклив. *Scleranthus*
 22¹. Сцв. сенник. Кут. се отваря с 6 почти тръбовидно завити назад зъбчета... *Holosteum*
 22². Сцв. не е сенник. Р. с др. белези... 23
 23¹. Вчл. двуразделни или връзани на върха. ... 24
 23². Вчл. цели или почти цели. 25
 24¹. Вчл. връзани най-много до ср. . *Cerastium*
 24². Вчл. връзани по-дълбоко от ср., често почти двуразделни. *Stellaria*
 25¹. Пл. се разпуква с толкова зъбчета колокото са стлб. 26
 25². Пл. се разпуква с 2 пъти повече зъбчета от стлб. 27
 26¹. Стлб. 3. *Minuartia*
 26². Стлб. 4-5. *Sagina*
 27¹. Приосн. л. лин. или лин. ланц. Стълбчета 4-5. *Moenchia*
 27². Приосн. л. яйцевидни или ланц. Стълбчета 3, рядко повече или по-малко... 28

28¹. Сем. с придатък. Л. об. по-д. от 1 см. Пл. се разпуква почти до осн. на 4-6 дяла. *Moehringia*
 28². Сем. без придатък. Л. об. по-к. от 1 см. Пл. се отваря с 6 зъбчета на върха... 29
 29¹. Л. лин. или нишковидни. Чшл. с ш. ципест ръб. *Eremogone*
 29². Л. с др. ф. Чшл. с т. ципест ръб. . *Arenaria*

Род *Agrostemma* L.

Къклица

A. githago L. - Къклица. 1г. 30-100 см. В посеви. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. *Omp!*, Леч., Плв.

Род *Arenaria* L.

Песъчарка

1¹. Вчл. = или по-к. от чшл. 2
 1². Вчл. по-д. от чшл. 4
 2¹. Многогодишни р. Л. обратнойцевидни или кръгли. Пл. равен или по-к. от чш. Сем. 0.5-0.9 mm. *A. rotundifolia*
 2². Едногодишни или двугодишни р. Л. яйцевидни. Пл. по-д. или равен на чш.. 3
 3¹. Пл. ± коничен, постепенно стеснен към върха, малко по-к. от чш. Чшл. с д. 2.5-3 mm, ланц. Сем. 0.2-0.6 × 0.3-0.5 mm, кафяви. *A. leptocladus*
 3². Пл. почти сферичен, рязко стеснен на върха, малко по-д. от чш. Чшл. яйцевидни до яйцевидно ланц., с д. 3-4 mm. Сем. 0.4-0.7 × 0.4-0.7 mm, матово черни. .. *A. serpyllifolia*
 4¹. Чшл. голи или ± покр. с прости влс. ... 5
 4². Чшл. покр. с жлз. или с прости и жлз. влс. 8
 5¹. Ст. лежащо, вкореняващо се от възлите. Сем. 0.6-0.8 × 0.6-0.7 mm. *A. biflora*
 5². Ст. изправено, не вкореняващо се от възлите. 6
 6¹. Чшл. об. по-д. от 5 mm. Кут. по-к. от чшл. или равна на тях. *A. montana*
 6². Чшл. не по-д. от 5 mm. 7
 7¹. Цветове с ок. 3 пъти по-д. от чш. држ., по 2-7 в сцв., рядко единични. *A. ciliata*
 7². Цветове с по-к., рядко с равни или малко по-д. от чш. држ., единични, рядко по 2. Сем. 0.8-1 × 0.7-0.8 mm. *A. pirinica*
 8¹. Чшл. продълг. или продълг. ланц., тъпи или късо заострени. Кут. малко по-д. от чш. Сем. 0.8-0.9 mm. *A. cretica*
 8². Чшл. яйцевидни, ± д. заострени. Кут.

малко по-к. от чашката. Сем. 0.6-1 × 0.4-0.5 mm. *A. filicaulis*

A. biflora L. - Двуцветна п. МГ. 5-26 cm. По трев. и скал. м. *Стн* (з,с), *Вт*, *Зтн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), ?*Рд* (и). 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, М, Р.**

A. ciliata L. - Ресничеста п. МГ. 4-7 cm. По вар. скал. м. *Рл*. 2000 .. 2600 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, С.** Ч.К. [EN]. ЗБР. Глац.

A. cretica Spreng. - Критска п. МГ. 2-10 cm. В субалпийската част на планините; в отворени хазмофитни съобщества по вл. и вар. ск.. *Слв*. 1900 .. 2200 m. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk., **Б, Г** (NC,NE), **М.**

A. filicaulis subsp. *graeca* (Boiss.) McNeill - Гръцка п. [*A. graeca* (Boiss.) Hal.; *A. rhodopaea* Delip.] МГ. 5-15 cm. По вар. ск. и скал. м. *Стн* (с), *Зтн*, *Слв*, *ДМ*, *Рд* (з,с), *Трн*. 100 .. 1000 m. VI-VII. [EN]. ЗБР. (sub *A. rhodopaea*) Balk. **Б, Г** (NE), **М.**

A. leptoclados (Rchb.) Guss. - Тънковлакнеста п. 1Г. 3-20 cm. По пес. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

A. montana L. - Планинска п. МГ. 2-30 cm. Интр. Култ. Пр.: ЮЗ. Ев. *Дек*.

A. pirinica Stoj. - Пиринска п. МГ. 0.5-3 cm. Туфесто. По по мраморни ск. в алпийския пояс. *Пн*. 2300 .. 2400 m. VII-VIII. [VIII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Глац. **Vulg.**

A. rotundifolia M. Vieb. - Кръглолистна п. МГ. 10-25 cm. По сухи трев. и скал. м. в планините. *Слв*, *Стн* (с), *Пн*, *Рл*, *Рд*. 1000 .. 2900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р.**

¹. Л. обратнойцевидни. Вчл. равни на чшл. subsp. *panicii*

¹. Л. кръгли. Вчл. по-к. от чшл. subsp. *rotundifolia*

subsp. *panicii* McNeill - Панчичева п. *Стн* (с), *Пн*, *Рд*. 1000 .. 2900 m. VI-VII. **Б.**

subsp. *rotundifolia* - Кръглолистна п. *Слв*, *Пн* (с), *Рл*, *Рд*. 1000 .. 2900 m. VI-VII. **Б.**

A. serpyllifolia L. - Полегнала п. 1Г./2Г. 3-20 cm. По пес. м., край пътища. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

Род *Bolanthus* (Ser.) Rchb.

Болантус

B. thymifolius (Sm.) Phitos - Мащерколистен б. МГ. 10-30 cm. **Б, Г** (NC,NE).

Род *Bufonia* L.

Бюфония

¹. Чш. равна на плода, 2-3 пъти по-д. от цв. држ. Сем. 1.6-1.8 mm. *B. paniculata*

¹. Чш. 2 пъти по-д. от плода, ± равна на цв. држ. Сем. до 2 × 1.5 mm. *B. tenuifolia*

B. paniculata Dubois - Метличеста б. 1Г. 10-35 cm. По сухи кам. трев. м. *Рд* (и), *Трн*. 0 .. 300 m. VI-VIII. **Б, Г** (NAe), **М.**

B. tenuifolia L. - Теснолистна б. [*B. parviflora* Griseb.] 1Г. 10-50 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стн*, *Зтн*, *Стд*, *Слв*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.**

Род *Cerastium* L.

Рожец

¹. Стлб. 3. Кут. се отваря с 6 зъбчета. ... 2

¹. Стлб. 5 (4). Кут. се отваря с 10 (8) зъбчета. 3

². Пл. држ. извити надолу. Пцв. и чшл. голи. Цв. с диам. 12-18 mm. Сем. 0.5-1.2 × 0.8-1 mm. *C. cerastoides*

². Плодните држ. изправени. Цялото р. жлз. влакнесто. Цв. до 9 mm в диам. Кут. 8-11 mm. Сем. 0.6-0.7 × 0.6-0.7 mm. *C. dubium*

³. Чшл. с д. (3) 6-10 mm, до 3 пъти и повече по-к. от вчл. 4

³. Чшл. с д. 3-8 (9) mm, равни или по-д., рядко малко по-к. от вчл. 8

⁴. Л. лин. до ланц. (4) 6-10 пъти по-д. отколкото ш. 5

⁴. Л. яйцевидни, елиптични или елиптично-ланцетни, ок. 2 пъти по-д. отколкото ш. 7

⁵. Р. ± покр. с къдрави влс. Чшл. ланц., с д. 6-8 mm. Сцв. с много цв. Сем. 1.2-1.7 mm. *C. decalvans*

⁵. Р. покр. с къси влс. до възголи. Чшл. яйцевидноланцетни, с д. 3-8 mm. Сцв. с 3-15 цв. 6

⁶. Ст. покр. с ± разперени влс. Ст. л. линейноланцетни, до тяснолинейни, с д. до 30 mm и ш. 5 mm. Сем. 0.8-1.4 × 0.8-1.2 mm. *C. arvense*

..... *C. arvense*

6². Ст. покр. с ± обърнати назад влс. С. л. лин. до линейноланцетни, с д. до 55 mm и ш. 2-3(5) mm. Кут. 8-12 mm. Сем. 1.5-1.9 × 1.1-1.3 mm. *C. banaticum*

7¹. Рехавотуфесто р. Пцв. и чшл. тъпи. Кут. 10-14 mm. Сем. 1-1.6 mm. *C. moesiacum*

7². Плътнотуфести р. Пцв. и чшл. заострени. Кут. 8-14 mm. Сем. 1.4-1.8 × 1.2-1.5 mm. *C. alpinum*

8¹. Л. 2 по 2 срс. в осн. Кут. 2-2.5 cm. Сем. 1.2-1.5 mm. *C. perfoliatum*

8². Л. не са срс. 2 по 2. Кут. до 2 cm. 9

9¹. Пцв. и чшл. на върха със стърчащи или със снопче влс. 10

9². Пцв. и чшл. без стърчащи и без снопче влс. на върха. 11

10¹. Цв. држ. 2-6 пъти по-д. от чш. Кут. 6-10 mm, малко по-дълга от чш. Сем. 0.4-1 × 0.4-1 mm. *C. brachypetalum*

10². Цв. држ. по-к. от чш. Кут. с д. 7-11 mm, до 2 пъти по-д. от чш. Сем. 0.4-0.6 × 0.4-0.6 mm. *C. glomeratum*

11¹. Многогодишни, ± туфести р., със стерилни издънки в осн. Кут. с д. 12-18 mm. 12

11². Едногодишни или двугодишни р., без стерилни издънки. Кут. с д. 3-10 (15) mm. 14

12¹. Вчл. ± равни на чш. Кут. 8-12 mm. Сем. 0.4-1.2 × 0.4-1.2 mm. *C. fontanum*

12². Вчл. ± 2 пъти по-д. от чшл. 13

13¹. Р. с разкл. влс. *C. candidissimum*

13². Р. без разкл. влс. Сем. 1.2-1.4 × 1-1.2 mm. *C. tomentosum*

14¹. Вчл. по ръба в осн. си с реснички. Кут. 7-15 mm. Сем. 0.6-1 mm. *C. rectum*

14². Вчл. по ръба в осн. си без реснички... 15

15¹. Пцв. зелени, без, или само най-горните с т. ципест ръб. Чшл. с д. 4-9 mm. Тч. 10. ... *C. gracile*

15². Пцв. с ципест ръб, понякога само в горната част. Чшл. с д. 3-5 (9) mm. Тч. 5 (10)... 16

16¹. Най-долните пцв. и чшл. изцяло ципести или с ш. ципест ръб. Цв. држ. 2-3 пъти по-д. от чш., извита надолу след цъфтеж, а при зрял плод изправена, но извита в осн. Кут. с д. 5-7 mm. Сем. 0.4-0.6 × 0.3-0.4 mm. *C. semidecandrum*

16². Най-долните пцв. и чшл. (поне външ.) с ципест ръб най-малко в горната половина. Цв. с изправени држ. 17

17¹. Тч. 10. Чшл. покр. с жлз. влс. Пл. с д. до 10 mm. Сем. 0.4-1 mm. *C. gracile*

17². Тч. 5 или 6-10. Чшл. покр. с прости влс. Пл. с д. 6-8 mm. 18

18¹. Тч. (5) 6-10. Вчл. 2.5 пъти по-д. отколкото ш. Сем. 0.4-0.6 × 0.3-0.5 mm. *C. pallens*

18². Тч. 5. Вчл. 3 пъти по-д. отколкото ш. Кут. 6-8 mm. Сем. 0.5-0.6 × 0.45-0.55 mm. *C. pumilum*

C. alpinum L. - Алпийски р. МГ. 3-10 cm. По трев. и кам. м. *Стн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*. 1500 .. 2900 m. VII-VIII. **Б, М, Р.**

1¹. Р. гъстопухесто до гъстовлакнесто. Л. покр. с д. меки влс., рядко ± голи. Вч. ок. 2 пъти по-д. от чш. Сем. 1.4-1.8 × 1.2-1.5 mm. subsp. *alpinum*

1². Р. гъсто покр. с къдрави влс. Младите л. плътновлакнести. Вч. 1.5 пъти по-д. от чш. Сем. 1-1.5 mm. subsp. *lanatum*

subsp. *alpinum* - Алпийски р. МГ. 3-10 cm. По трев. и кам. м. *Стн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*. 1500 .. 2900 m. VII-VIII. **Б.**

subsp. *lanatum* (Lam.) A. & G. - Вълнест р. [*C. lanatum* Lam.] МГ. 10-15 cm. Из хрл. в планините. *Стн* (з,с), *Рл*, *Пн*. 1900 .. 2600 m. VII-VIII. **Б, Р.**

C. arvense L. - Полски р. МГ. 5-30 cm. В светли гори, хрл., лив., пуст. м. *Стн* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*. 400 .. 2500 m. IV-IX. **Б, Р, Т.**

1¹. Рехавотуфесто р. Стерилните издънки не по-к. от цветоносните ст. Цв. држ. жлз. влакнести или голи. subsp. *arvense*

1². Плътнотуфесто р. Стерилните издънки къси. Цв. држ. покр. с прости влс. subsp. *molle*

subsp. *arvense* - Полски р. *Стн* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*. 400 .. 2500 m. IV-IX. **Б, Р, Т.**

subsp. *molle* (Vill.) Arcang. - Мек р. *Стн* (з,с), *Рл*, *Рд*. 400 .. 2500 m. IV-IX. **Б.**

C. banaticum (Roch.) Neuff. - Банатски р. МГ. 20-40 cm. По ск. и кам. м. *Прб*, *Стн* (з,с), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 1000 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

1¹. Л. тяснолинейни, с д. до 5.5 cm. и ш. до 2.5 mm. subsp. *banaticum*

1². Л. линейноланцетни, с д. до 2.5 cm и ш. до 5 mm. subsp. *speciosum*

subsp. *banaticum* - Банатски р. *Прб*, *Стп* (с), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 1000 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, М, Р.**

subsp. *speciosum* (Boiss.) Jalas - Алпийски банатски р. [*C. banaticum* (Roch.) Neuff. subsp. *alpinum* (Boiss.) Buschm.] *Стп* (з,с), *Вт*, *Згп*, *Слв*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*. 1000 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, М.**

C. brachypetalum Pers. - Късовенечен р. 1г. 5-40 cm. По пуст. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб* (з), *Стп* (и), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (с), *Пн* (ю), *Срг* (з), *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 2900 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

1¹. Цв. с 4-5.5 mm д. држ. Цв. држ. и чшл. с д. прости влс., без жлз. влс. 2

1². Цв. с 3-27 mm д. држ. Чшл. покр. с прости и жлз. влс. 3

2¹. Цв. држ. с леко приповдигнати влс. subsp. *brachypetalum*

2². Цв. држ. с прилепнали влс. subsp. *tenoreanum*

3¹. Цв. с 3-10(15) mm д. држ., покр. с прости и жлз. влс. subsp. *roeseri*

3². Цв. с 5-27 mm д. држ., покр. с прости влс. subsp. *tauricum*

subsp. *brachypetalum* - Късовенечен р. 1г. 5-40 cm. По пуст. м. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (и), *Зн*, *Згп*, *Пн* (ю), *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 500 m. IV-VI. **Б, М, Р.**

subsp. *roeseri* (Boiss. & Heldr.) Nyman - Ръзовер р. [*C. roeseri* Boiss. & Heldr.] 1г. 5-40 cm. По пуст. м. *Рл*, *Рд* (с,и). 1000 .. 2900 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

subsp. *tauricum* (Spreng.) Murb. - Кримски р. [*C. luridum* Guss.; *C. tauricum* Spreng.] 1г. 5-40 cm. По пуст. м. *Чм*, *Прб* (з), *Стп* (и), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Срг* (з), *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 2900 m. IV-VI. **Б, М, Р, Т.**

subsp. *tenoreanum* (Ser.) Soó - Теноров р. [*C. tenoreanum* Ser.] 1г. 5-18 cm. *Др*, *Прб* (з), *Вт*, *Стд* (с), *Срг* (з). 500 .. 800 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

C. candidissimum Desf. - Гръцки р. Мг. 10-40 cm. V-V. Интр. Пр.: **Г.** Гръцки ендемит. *Дек.*

C. cerastoides (L.) Britton - Тристълбчест р. [*C. trigynum* Vill.; *Dichodon cerastioides* (L.) Rchb.] Мг. 5-15 cm. По вл. лив. и торфища. *Стп*, *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 2000 .. 2900 m. VI-VIII.

Б, Г (NC,NE), **М, Р, Т.**

C. comatum Desv. - Качулат р. 1г. 2-20 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

C. decalvans Schloss. & Vuk. - Балкански р. [*C. adamovicii* (Velen.) Georgiev; *C. decalvans* subsp. *adamovicii* (Velen.) Stoj. & Stef.] Мг. 10-30 cm. По ск. пас. в планините. *Стп*, *Зн*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 0 .. 2500 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.**

1¹. Сцв. изцяло с жлз. влс. subsp. *decalvans*

1². Сцв. без жлз. влс. 2

2¹. Л. лин. до линейноланцетни, гъсто влакнести. subsp. *macedonicum*

2². Л. продълговатоланцетни, покр. с разпръснати влс. subsp. *orbelicum*

subsp. *decalvans* - Балкански р. [*C. adamovicii* (Velen.) Georgiev; *C. decalvans* subsp. *adamovicii* (Velen.) Stoj. & Stef.] Мг. 10-20 cm. По ск. пас. в планините. *Стп*, *Зн*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 0 .. 2500 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC), **М.**

subsp. *macedonicum* (T. Georgiev) Stoj. & Stef. - Македонски р. *Слв*. 0 .. 2500 m. VI-VIII. Balk. **Б.**

subsp. *orbelicum* (Velen.) Stoj. & Stef. - Рилски р. Мг. 10-20 cm. *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 0 .. 2500 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NE), **М.**

C. dubium (Bast.) Guerin - Съмнителен р. [*Dichodon viscidum* (M. Bieb.) Holub] 1г. 6-30 cm. По вл. пес., засол. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

C. fontanum Baumg. - Крайизворен р.; Туфест р. [*C. caespitosum* Gilib.; *C. holosteoides* Fr.] Мг. 10-60 cm. По трев. м. и лив.; плевел в посеви. *СИБ*, *Прб* (з), *Стп*, *Сф*, *Стд* (с), *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з), *Тхр*. 0 .. 2400 m. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

C. glomeratum Thuill. - Кълбестоцветен р. 1г. 5-35 cm. По пес. и чакълести м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (с), *Блс*, *ДМ*, *Рл*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. III-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

C. gracile Dufour - Български р.; Веленовскиев р. [*C. bulgaricum* Uechtr.; *C. velenovskyi* Hayek; *C. ramosissimum* Boiss.] 1г. 5-10 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм*, *Прб*, *Стп* (з,и), *Зн*, *Згп*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 1000 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

C. lanigerum Desv., nom. amb. - Долинеров р. [C. decalvans subsp. dollineri (Beck) Greuter & Burdet] **М**.

C. moesiacum Friv. - Мизийски р. МГ. 15-40 см. По алпийски лив. *Стпн*, *Вт*, *Згп*, *Рл*, *Рд*, *?Пн*. 800 .. 2350 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б**, **Г** (NAe).

C. pallens F. W. Schultz - Бледен р. [C. pumilum var. glutinosum (Čelak.) E. Rico;] C. pumilum subsp. pallens (Schultz) Schinz & Thell.; C. glutinosum Fr. 1Г. 5-15 см. По кам. трев. м. на засолен почва. *Др*, *Прб* (з), *Стд* (и), *Срг* (з), *Рд* (с), *Тхр*. 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б**.

C. perfoliatum L. - Стъблообхващ р. 1Г. 10-40 см. По кам. трев. м., в лив. и плевел в посеви. *СИБ*, *Стпн* (и), *Трн*. 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б**, **Т**.

C. pumilum Curtis - Дребен р. [C. pumilum subsp. glutinosum (Fr.) Jalas] 1Г. 3-15 см. По кам. трев. м. на засолен почва. *СИБ*, *Прб* (з), *Стпн*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (с), *Слв*, *ДМ*, *Рл*, *Рд* (з,с). 0 .. 1400 m. IV-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**.

C. rectum Friv. - Изправен р. 1Г./2Г. 8-80 см. По трев. кам. и хрл. м. *Прб* (з), *Стпн*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Сржс*. 0 .. 1500 m. V-VII. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**.

1¹. Пцв. ципести по ръба. Чшл. с д. 3-7 mm. Пл. с д. 7-10 mm. Сем. 0.6 mm. subsp. *petricola*
1². Пцв. зелени, рядко с т. ципест ръб. Чшл. с д. 7-10 mm. Пл. с д. 10-15 mm. Сем. 1 mm. subsp. *rectum*

subsp. *petricola* (Pančić) Gartner - Каменист р. [C. petricola Pančić] 1Г./2Г. 8-30 см. По кам. трев. м. *Прб* (з), *Стпн*, *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (и), *Трн*, *Сржс*. 0 .. 1500 m. V-VII. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**.

subsp. *rectum* - Изправен р. 1Г. 25-80 см. По трев. кам. и хрл. м. *Стпн*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд* (с). 0 .. 1000 m. V-VII. Balk. **Б**, **Г** (NE), **М**.

C. semidecandrum L. - Петтичинков р. 1Г. 3-20 см. По кам. и пес. трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стпн* (з,и), *Сф*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (и), *Трн*. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**.

C. tomentosum L. - Мъхнат р. МГ. 15-45 см.

Интр. Култ. В паркове и дворове. V-VI. Пр.: Италия. *Дек*.

Род *Corrigiola* L.

Коригиола

C. litoralis L. - Крайбрежна коригиола. 1Г./2Г. 20-25 см. По крайбрежни пясъци. *Стд* (ю), *Пн* (ю), *ДМ*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Сржс*. 0 .. 1000 m. V-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

Род *Dianthus* L.

Карамфил

1¹. Петурата на вчл. изрязана на т. дялове. ... 2

1². Петурата на вчл. назъб. или ± целокр. 3

2¹. Ст. с 1 цв. Л. четиновидни, по-т. от 3 mm. Сем. 2-3.3 × 1.2-1.4 mm. *D. petraeus*

2². Ст. с 2 и повече цв. Л. линейноланцетни, с ш. 3-5 mm. Сем. 1.8-2.2 × 1.2-1.5 mm.

..... *D. superbus*

3¹. Цв. събрани в снопчета или главички, рядко единични, но тогава р. са едногодишни. Карпофорът много къс. 4

3². Цв. по 1-2 (5). Карпофорът добре развит... 21

4¹. Л. ланц., с ш. (8) 10-15 mm, с мрежовидни ж., към осн. често стеснени в држ. Сем. 2-3.2 × 1.4-2.4 mm. *D. barbatus*

4². Л. с др. ф., с успоредни ж. и по-т. от 9 mm. 5

5¹. Причашковите люспи тревисти, зелени. . 6

5². Причашковите люспи кожести, об. незелени, рядко най- долните зеленикави или завършват със зелен осил. 11

6¹. Чш. и ст. в горната част покр. с жлз. влс. *D. corymbosus*

6². Чш. и ст. в горната част без жлз. влс.. 7

7¹. Л. влаг. равни или до 2 пъти по-д. от диам. на ст. Едногодишни или двугодишни р. .. 8

7². Л. влаг. 2-9 пъти по-д. от диам. на ст. Многогодишни р. 9

8¹. Чш. с д. 10-13 mm, гола. Петурата на вчл. с д. до 3 mm и ш. 2 mm. Сем. 2.1-2.3 × 1.1-1.3 mm. *D. pseudarmeria*

8². Чш. с д. 15-20 mm, покр. с влс., рядко гола. Петурата на вчл. по-д. от 4 mm. Сем. 1-1.5 × 0.7-0.9 mm. *D. armeria*

9¹. Причашковите люспи без ципест ръб, с възпурпурен налеп, постепенно стеснени в осил. Л. влаг. 5-9 пъти по-д. от диаметъра на ст. *D. urumoffii*

9². Причашковите люспи с т. ципест ръб. Л.

- влаж. 2-4 (7) пъти по-д. от диаметъра на ст. .10
- 10¹**. Л. с ш. 2-3 mm. Причашковите люспи яйцевидни до закръглени, без осил или с къс осил, достигащи до ср. на чш. Сем. 1.8-2.2 × 1.3-1.6 mm. *D. membranaceus*
- 10²**. Л. с ш. 3-9 (11) mm. Причашковите люспи яйцевидноланцетни, с осил, почти достигащи зъбците на чш. *D. trifasciculatus*
- 11¹**. Причашковите люспи с ясен ципест ръб. 12
- 11²**. Причашковите люспи без или с неясен ципест ръб. 14
- 12¹**. Чш. с д. 9-11 mm. Вч. розово. Причашковите люспи с 0.4-0.6 mm ш. ципест ръб. *D. dobrogensis*
- 12²**. Чш. с д. 4-8 mm. Вч. пурпурно. 13
- 13¹**. Обв. лсч. на сцв. обратнойцевидни, с т. ципест ръб. Причашковите люспи с късо, прилегнало към чш. осилче. Сем. 2.4-2.8 × 1.8-2 mm. *D. giganteiformis*
- 13²**. Обв. люспи на сцв. ± кръгли, с вълновиден ципест ръб. Причашковите люспи с извит назад осил, достигащ до ср. на чш. *D. pelviformis*
- 14¹**. Причашковите люспи яйцевидни или обратнойцевидни, постепенно заострени и преминаващи в осил. 15
- 14²**. Причашковите люспи продълг. яйцевидни или продълг. обратнойцевидни, на върха отсечени или ± врязани, рязко преминаващи в осил. 17
- 15¹**. Приосн. л. по-ш. от 3 mm, ш. лин. и не са четинovidни, нито дъговидно извити. Сем. 2.8-3.2 × 1.8-2 mm. *D. giganteus*
- 15²**. Приосн. л. с ш. 0.5-2 mm, почти четинovidни, възбудливи и ± дъговидно извити назад. 16
- 16¹**. Причашковите люспи ясно по-к. от чш. Сем. 2.5-2.8 × 1.6-1.8 mm. *D. pinifolius*
- 16²**. Причашковите люспи ± д. колкото чш., с осил с д. 5-10 mm. *D. serbicus*
- 17¹**. Причашковите люспи с ± набръчкан, неясно ципест ръб и разперен осил с д. 3-10 mm. 18
- 17²**. Причашковите люспи с гладък или едва набръчкан ципест ръб и об. с изправен осил. 19
- 18¹**. Чш. с д. 15-20 mm. Прицветните люспи тъмнокафяви или белезникави. *D. cruentus*
- 18²**. Чш. с д. 8-10 mm. Причашковите люспи тъмнокафяви. *D. pancicii*
- 19¹**. Чш. с д. 15-20 mm. Причашковите люспи кафяви, с много по-к. от тях осил. Приосн. л. с ш. 1-1.5 mm, с плоска петура. Сем. 2-2.4 × 1.5-1.8 mm. *D. carthusianorum*
- 19²**. Чш. с д. 7-12 mm. Причашковите люспи с ± равен на тях осил. Приосн. л. почти четинovidни. 20
- 20¹**. Чш. по-д. от 10 mm или по-к. от 8 mm. ... *D. moesiacus*
- 20²**. Чш. с д. 8-10 mm. *D. stribrnyi*
- 21¹**. Вчл. бели или жълтеникавобели, отгоре голи. 22
- 21²**. Вчл. червени или розови, рядко бели, отгоре влакнести. 24
- 22¹**. Приосн. л. линейночетинovidни, с д. 1-2 cm. Чш. тясноцилиндрична. Вчл. бели. *D. petraeus*
- 22²**. Приосн. л. по-д. от 2 cm, ш. лин. Чш. широкоцилиндрична. 23
- 23¹**. Чш. 25-30 × 5-7 mm. Петурата на вчл. с д. 10-15 mm; с различно оцветяване (розово, червено, бяло, жълто). Сем. 2.8-3.3 × 1.8-2.2 mm. *D. caryophyllus*
- 23²**. Чш. 7-22 × 4 mm. Петурата на вчл. с д. ок. 3 mm; жълтеникавобяла. Сем. 2.6-3 × 2.1-2.5 mm. *D. pallens*
- 24¹**. Приосн. л. и л. на стерилните издънки тъпи. Ст. грапавочетинесто. Сем. 1.1-1.7 × 0.7-1 mm. *D. deltoides*
- 24²**. Л. линейноланцетни или ± четинovidни, заострени. 25
- 25¹**. Л. четинovidни, твърди, с ш. 0.5-1 mm. Чш. с д. 18-20 mm. Сем. 2.1-2.5 × 1.4-1.6 mm. *D. nardiformis*
- 25²**. Л. лин. или линейноланцетни, по-ш. от 1 mm. 26
- 26¹**. Л. с ш. 1-1.7 mm. Чш. 8.5-11 × 2-3.5 mm. 27
- 26²**. Л. по-ш. от 2 mm. 28
- 27¹**. Р. с в. 8-35 cm. Л. незаострени, неизвити. Вчл. бели. *D. anatolicus*
- 27²**. Р. с в. 3-15 cm. Л. заострени, извити. Вчл. жълтеникаво-розови. *D. arpadianus*
- 28¹**. Причашковите люспи ромбично яйцевидни, без или с късо тревисто осилче. Ст. недоразвити, образуващи плътни туфи (възглавнички). Сем. 3-3.4 × 2.1-2.4 mm. ... *D. microlepis*
- 28²**. Причашковите люспи с осил по-д. от половината им ш. Р. с др. белези. 29
- 29¹**. Ст. ± покр. с влс. Причашковите люспи

яйцевидни, постепенно стеснени и преминаващи в осил. Ср. л. с влаг. 2(3) пъти по-д. от диаметъра на ст. 30

29². Ст. голо. Причашковите люспи обратнойяйцевидни, изведнъж стеснени в осил. 31

30¹. Чш. с д. 10–15 mm. Вчл. бели до възрозови. Причашковите люспи 4–6. *D. pallidiflorus*

30². Чш. с д. 16–18 mm. Вчл. червени, отдолу жълтеникави. Причашковите люспи 6–8. *D. roseoluteus*

31¹. Чш. с д. 17–30 mm. Петурата на вчл. с д. 10–18 mm. Ст. 4-ръбесто. Плътноуфесто р. *D. plumarius*

31². Чш. с д. до 18 mm. 32

32¹. Рехавотуфесто р. Ст. по-в. от 10 cm. Чш. с д. (10) 13–18 mm. *D. gracilis*

32². Плътноуфесто р. Ст. с в. 2–8 cm. Чш. с д. 8–13 mm. *D. simulans*

D. anatolicus Boiss. - Анатолийски карамфил. Мг. 8–35 cm. Интр. Култ. Пр.: Аз. Дек. **Г, Т.**

D. andrzejowskianus Kulcz. - Андржейовски к. [*D. capitatus* subsp. *andrzejowskianus* Zapal] Мг. 30–70 cm. *Зн.* 1150 m. **Б, Т.**

D. arenarius L. - Пясъчен к. Мг. 5–40 cm. V–VI. Интр. Култ. Пр.: Централна Ев. **Р.** Дек.

D. armeria L. - Армериовиден к. 1г./2г. 30–45 cm. Из хрл., лив. и пас. ЦБ. 0 .. 1800 m. VI–IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

D. arpadianus Ade & Bornm. - Арпадианов к. Мг. 3–15 cm. **Г** (NE,NAe), **Т.**

D. barbatus L. - Брадат к. [*D. compactus* Kit.; *D. barbatus* subsp. *compactus* (Kit.) Neuff.] Мг. 20–60 cm. В хрл. и поляни. *Смн* (з), *Вм*, *Рл.* Култ. 700 .. 2000 m VI–VIII. **Б, М, Р, С, Т.** Дек.

D. callizonus Schott & Kotschy - Красивозонест к. Мг. 5–20 cm. Румънски ендемит. **Р.**

D. capitatus Walb. ex DC. - Главест к. Мг. до 70 cm. *Др*, *Прб* (и). 0 .. 1000 m. **Б, Р, Т.**

D. carthusianorum L. - Картузиански к. Мг. 35–60 cm. По трев. м. *Др*, *Зн*, *Вм*, *Срг* (з). 0 .. 20 m. VII–VIII. [VU]. ЗБР. **Б, М, Р, С, Т.**

D. caryophyllus L. - Зимен к. Мг. 40–50 cm.

Култ. В дворове и оранжерии. V–VI. Пр.: Ю. европа. Дек.

D. corymbosus Sm. - Щитовиден к. [*D. armeria* subsp. *armeriastrum* (Wolfner) Velen.] 1г. 10–40 cm. Из хрл., пас. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1400 m. VI–VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **Т.** Дек.

D. cruentus Griseb. - Осилест к. [*D. quadrangulus* Velen.; *D. turcicus* Velen.] Мг. 30–80 cm. По трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Др*, *Прб*, *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 2600 m. VI–VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.**

D. deltoides L. - Делтовиден к. Мг. 15–40 cm. По лив. и пас. *Смн* (з), *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 0 .. 2000 m. VII–IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** Дек.

D. diffusus Sm. - Разперен к. Мг. 10–30 cm. *Згн*. 0 .. 200 m. IV–VII. **Б, Г, М, Т.**

D. dobrogensis Prod. - Добруджански к. Мг. 35–50 cm. По сухи кам. м. ?СИБ. 0 .. 2000 m. VI–VII. Balk. **Б, Р.**

D. formanekii Borbás ex Formánek - Форманеков карамфил. Мг. 30–70 cm. VI–VII. Balk. **Г** (NC), **М.**

D. freynii Vandas - Карстов к. Мг. 1–10 cm. Култ. Пр.: Босна и Хецеговина. Дек.

D. giganteiformis Borb. - Гигантовиден к. Мг. 25–60 cm. По кам. и пес. м. *Чм*, *Др*, *Прб*, *Зн*, *Рд* (с). 0 .. 1500 m. V–VII. **Б, Р.** Леч.

1¹. Чш. с д. 14 mm. subsp. *giganteiformis*
1². Чш. с д. 8 mm. subsp. *kladovanus*

subsp. *giganteiformis* - Гигантовиден к. Мг. 25–60 cm. По кам. и пес. м. *Прб* (и), *Рд* (с). 500 .. 1500 m. V–VII. **Б, Р.** Леч.

subsp. *kladovanus* (O. Deg.) Soó - Кладованов к. [*D. pontederae* A. Kern. subsp. *kladovanus* (O. Deg.) Stoj. & Stef.; *D. giganteiformis* subsp. *pontederae* auct. bulg., non (A. Kern.) Soó] Мг. 25–60 cm. Туфесто. *Чм*, *Др*, *Прб* (з), *Зн*. 0 .. 500 m. VI–VII. [VII–VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р.**

D. giganteus D'Urv. - Гигантски к. Мг. 30–100 cm. По кам. трев. м. ЦБ. 0 .. 2100 m. VI–VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

1¹. Подчашковите люспи остри до източени, голи. subsp. *giganteus*
1². Подчашковите люспи заоблени, с късо връхче. 2

2¹. Чш. с д. 12-15 mm. subsp. *croaticus*

2². Чш. с д. ок. 10 mm. subsp. *vandasii*

subsp. *croaticus* (Borbás) Tutin - Хърватски к. Мг. 30-100 cm. По кам. трев. м. *Прб* (и). 0 .. 2100 m. VI-VIII. Balk. **Б**.

subsp. *giganteus* - Гигантски к. [*D. giganteus* D'Urv. subsp. *subgiganteus* (Borb.) Hay.] Мг. 30-100 cm. По кам. трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Стн* (з,с), *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (с), *Трн*. 0 .. 2100 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE).

subsp. *vandasii* (Vel.) Stoj. & Acht. - Вандазиев к. [*D. vandasii* Velen.] Мг. 30-100 cm. По кам. трев. м. *Трн*. 0 .. 2100 m. VI-VIII. **Б**, **Р**.

D. glacialis Haenke subsp. *gelidus* (Schott, Nyman & Kotschy) Tutin - Ледников к. Мг. 2-5 cm. Култ. **Р**. Дек.

D. glutinosus Boiss. & Heldr. - Лепкав к. Мг. 10-30 cm. IV-VI. **Г** (NE,NAe).

D. gracilis Sm. - Изящен к. Мг. 8-40 cm. По кам. м. *Згн*, *Стд*, *Слв*, *Пн*, *Рд*, *Трн*, *Сргж*. 500 .. 2200 m. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**.

1¹. Цв. об. на малки групи. Чш. с ш. 2-3 mm. subsp. *drenowskianus*

1². Цв. об. единични, рядко на групи. Чш. с ш. ок. 5 mm. 2

2¹. Подчашковите люспи с д. под 1/2 от ш. им в най-ш. ч. 3

2². Подчашковите люспи по-д. от 1/2 от ш. им в най-ш. ч. 4

3¹. Подчашковите люспи об. 6. Цв. на групи по 2 или повече. Цв. држ. много къси. subsp. *friwaldskyanus*

3². Подчашковите люспи об. 4. Цв. об. единични. Цв. држ. д. subsp. *xanthianus*

4¹. Приосн. л. об. се запазват при цъфтежа. Ст. л. твърди. Подчашковите люспи 3/4 от д. на чш. subsp. *armerioides*

4². Приосн. л. об. липсват при цъфтежа. Ст. л. меки. Подчашковите люспи 1/2 от д. на чш. subsp. *gracilis*

subsp. *armerioides* (Griseb.) Tutin - Армериевиден к. 15-40 cm. **М**.

subsp. *drenowskianus* (Rech. f.) Strid - Дреновскиев к. [*D. drenowskianus* Rech. f.] 15-30 cm. По припечни, скал. или кам., вар. м. *Слв*. 1400 .. 2100 m. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б**, **Г** (NE,NAe).

subsp. *friwaldskyanus* (Boiss.) Tutin - Фривалдски к. 15-40 cm. **Б**, **Г** (NE), **М**.

subsp. *gracilis* - Изящен к. Мг. 15-40 cm. По кам. м. *Згн*, *Стд*, *Слв*, *Пн*, *Рд*, *Трн*, *Сргж*. 500 .. 2200 m. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**.

subsp. *xanthianus* (Davidov) Tutin - Ксантийски к. [*D. achtarovii* Stoj. & Kitan.] Мг. 15-40 cm. **Г** (NE,NAe).

D. haematocalyx subsp. *pinidicola* (Vierh.) Hayek - Кървавочашков к. Мг. 1-30 cm. VI-VII. **Г** (NC), **М**. Дек.

D. hyssopifolius L. - Исополистен к. [*D. monspessulanus* L.] Мг., до 10 cm. V-V. Интр. Култ. Дек.

D. ingoldbyi Turrill - Инголдибиев карамфил. Мг. 8-30 cm. [VU] **Г** (NE), **Т**.

D. leptopetalus Willd. - Тънковенчев к. 1г./Мг. 30-70 cm. *Чм* (с). 0 .. 100 m. **Б**, **Р**, **Т**.

D. leucophoeniceus Dorfl. & Hayek - Бяломорав к. Мг. 30-100 cm. VI-VII. Balk. **Г**, **М**.

D. membranaceus Borbás - Ципест к. Мг. 30-70 cm. По трев. м. *Чм*, *СИБ*. 0 .. 500 m. VI-VIII **Б**, **Р**.

D. microlepis Boiss. - Дребнолюспест к. Мг. 2-10 cm. По кам. трев. м. *Стн* (с), *Вт*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1400 .. 2700 m. VI-IX. Култ. [LC]. Balk. **Б**, **М**. Дек.

D. moesiacus Vis. & Pančić - Мизийски к. [*D. burgasensis* Tutin; *D. moesiacus* Vis. & Pančić subsp. *grancarovii* (Urum.) Stoj. & Acht.] Мг. 20-60 cm. По кам. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. Balk. **Б**, **С**.

1¹. Ст. л. с ш. 0.2-0.4 mm. Чш. с д. 10-12 mm. subsp. *skobelevii*

1². Ст. л. по-ш. от 1 mm. Чш. с д. 10-13 mm. ... 2

2¹. Ст. л. с ш. 1-1.5 mm. subsp. *moesiacus*

2². Ст. л. с ш. 3-5 mm. subsp. *sevlievensis*

subsp. *moesiacus* - Мизийски к. [*D. burgasensis* Tutin; *D. moesiacus* Vis. & Pančić subsp. *grancarovii* (Urum.) Stoj. & Acht.] *ЦБ*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. Balk. **Б**.

subsp. *sevlievensis* (Deg. & Neic.) Stoj. & Acht. - Севлиевски к. *СИБ*, *Прб*, *Др*, *Стн*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. Bulg. **Б**.

subsp. *skobelevii* (Velen.) Stoj. & Acht. - Скобелев к. *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. Balk. **Б**.

D. nardiformis Janka - Картъловиден к. МГ. 5-15 см. Туфесто. По кам. и пес. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*. 0 .. 300 м. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б, Р.**

D. pallens Sibth. & Sm. - Бледен к. [*D. monadelphus* subsp. *pallens* (Sm.) Greuter & Burdet] МГ. 40-60 см. По сухи кам. и скал. м. (на вар.). *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб* (з), *Стп* (з,и), *Сф*, *Згп*, *Стд*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 600 м. VI-VIII. **Б, М, С, Т.**

D. pallidiflorus Ser. - Бledoцветен к. [*D. campestris* M. Bieb. subsp. *pallidiflorus* (Ser.) Schmalh.; *D. aridus* Griseb. ex Janka] МГ. 20-50 см. По сухи трев. м. *Чм*, *Тхр*, ?*Рд*, ?*Трн*. 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. **Б, Г** (NE), **М.**

D. panicii Velen. - Мрачен к. [*D. tristis* Velen.] МГ. *Стп* (з), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 1000 .. 2600 м. Balk. **Б, М.**

D. pelviformis Neuff. - Паничковиден к. МГ. 25-40 см. По трев. м. *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Вт*, *Пн*, *Рл*. 1000 .. 1400 м. VI-VIII. Balk., **Б, М.**

D. petraeus Waldst. & Kit. - Скален к. [*D. kitaibelii* Janka ex Beck] МГ. 10-30 см. По ск. и ск. поляни. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Стд* (с), *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з,с), *Рд*. 0 .. 2000 м. V-IX. **Б, Г** (NE), **Р. Дек.**

1¹. Петурата на вчл. изрязана почти до осн. ...

..... subsp. *noeanus*

1². Петурата на вчл. изрязана най-много докъм ср. 2

2¹. Цв. по 2 и повече в сцв. ... subsp. *orbelicus*

2². Цв. единични, рядко по 2 заедно.

..... subsp. *petraeus*

subsp. *noeanus* (Boiss.) Tutin - Ноев к. [*D. noeanus* Boiss.] 10-30 см. По кам. поляни и ск. *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Стд* (с), *Слв*, *Пн* (с), *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (с). 700 .. 2000 м. VI-IX. Balk. **Б, Г** (NE). Дек.

subsp. *orbelicus* (Velen.) Greuter & Burdet - Рилски к. 20-30 см. По ск. и ск. поляни. *Стп* (с), *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1600 .. 2000 м. V-IX. **Б, Г** (NE), **Р.**

subsp. *petraeus* - Скален к. [*D. kitaibelii* Janka ex Beck] 20-30 см. По ск. и ск. поляни. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з,с), *Рд*. 0 .. 2000 м. V-IX. **Б, Р. Дек.**

D. pinifolius Sm. - Иглолистен к. [*D. rumelicus* Velen.; *D. pinifolius* subsp. *rumelicus* (Vel.) Gurke] МГ. 15-45 см. По сухи кам. м. *Стп* (с,и), *Згп*, *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1500 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

subsp. *lilacinus* (Boiss. & Heldr.) Wettst. - Лилав к. **Г** (NC,NE), **М.**

subsp. *pinifolius* - Иглолистен к. [*D. rumelicus* Velen.; *D. pinifolius* subsp. *rumelicus* (Vel.) Gurke] *Стп* (с,и), *Згп*, *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1500 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

subsp. *tenuicaulis* (Turrill) Strid - Тясностъблен к. [*D. rhodopeus* Davidov, nom. illeg.] **Г** (NE).

D. plumarius L. - Перест к. МГ. 10-15 см. Интр. Култ. V-VI. Пр.: Ев., С. Аз. Дек.

D. pseudarmeria M. Bieb. - Лъжеармериовиден к. 1Г./2Г. 20-40 см. По кам. трев. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Стп* (с), *Срг* (с,и), *Трн*. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б, Р, Т.**

D. roseoluteus Velen. - Розовожълт к. [*D. campestris* subsp. *roseoluteus* (Velen.) Stoj. & Acht.; *D. purpureoluteus* Velen.] МГ. 20-40 см. По сухи кам. м. *Чм*, *Др*, *Стп* (и), *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 м. VII-IX. **Б, Т.**

D. serbicus (Wettst.) Hayek - Сръбски к. [*D. pinifolius* Sm. subsp. *serbicus* Wettst.] МГ. 20-40 см. По сухи кам. м. *Рд* (з,с). 0 .. 1500 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

D. simulans Stoj. & Stef. - Безстъблен к.; Туфест к. [*D. gracilis* Sibth. & Sm. subsp. *simulans* (Stoj. & Stef.) Stoj. & Acht.] МГ. 2-8 см. По ск. и кам. м., на вар. и мрамори, в субалпийския пояс. *Слв*. 1000 .. 2200 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [VU]. Balk. **Б, Г** (NE).

D. spiculifolius Schur - Стрелолистен к. МГ. 15-20 см. V-VI. Интр. Култ. **Р. Дек.**

D. stenopetalus Griseb. - Тесновенечен к. МГ. 8-40 см. *Зн*, *Рл*, *Трн*. 0 .. 1500 м. V-VII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

D. stribrnyi Velen. - Стрибърнов к. [*D. moesiacus* Vis. & Panic subsp. *stribrnyi* (Velen.) Stoj. & Acht.; *D. bulgaricus* Tutin] МГ. По кам. м. и трев. терени. *Стп* (с), *Срг* (з), *Зн*, *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*. 300 .. 1500 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [VU]. IUCN(R), ЗБР. Balk., **Б.**

D. subacaulis Vill. - Безстъблен к. Мг. 3-20 см. Интр. Култ. Пр.: ЮИ. Ев. Дек.

D. superbus L. - Превъзходен к. Мг. 30-60 (90) см. *СИБ, Спн, Сф, Зн, Вм, Зпн, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с), *Тхр.* 600 .. 1800 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С.** Дек.

D. tenuiflorus Griseb. - Тесноцветен к. Мг. VI-VII. **Г** (NE).

D. trifasciculatus Kit. - Триснопчест к. Мг. 30-70 см. По трев. м. *СИБ, Др, Вм.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Р, С.**

1¹. Влаг. на ср. л. равни или до 2 пъти по-д. от диам. на ст. subsp. *trifasciculatus*

1². Влаг. на ср. л. 2-7 пъти по-д. от диам. на ст. 2

2¹. Влаг. на ср. л. 2-4 пъти по-д. от диам. на ст. subsp. *parviflorus*

2². Влаг. на ср. л. 3-7 пъти по-д. от диам. на ст. subsp. *pseudoliburnicus*

subsp. *parviflorus* Stoj. & Acht. - Дребноцветен к. Мг. 30-70 см. По трев. м. *СИБ, Др.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Р.**

subsp. *pseudoliburnicus* Stoj. & Acht. - Лъжехърватски к. Мг. 30-70 см. По трев. м. *Вм.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Р.**

subsp. *trifasciculatus* - Триснопчест к. Мг. 30-70 см. По трев. м. *Др, Вм.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Р.**

D. urumoffii Stoj. & Acht. - Урумков к. Мг. 30-60 см. По трев. м. *Сф, Вм.* 200 .. 700 m. VI-VIII. Bulg. ЗБР.

D. viscidus Bory & Chaub. - Лепкав к. Мг. 10-25 cm. V-VIII. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т, ?Б.**

D. webbianus Parl. ex Vis. - Вебиев к. [*D. erinaceus* Boiss.] Мг. 3-14 cm. V-V. Култ. Дек.

Род *Eremogone* Fenzl.

Еремогоне

1¹. Чшл. заострени, ± равни на вчл. ... *E. rigida*

1². Чшл. ± тъпи, 2-3 пъти по-к. от вчл. Цв. събрани в метлицовидно сцв. 2

2¹. Л. нишковидни, по-к. от междувъзлията. Сем. 0.4-0.6 mm. *E. gypsophiloides*

2². Л. лин., по-д. от 30 mm, изправени. Цв. држ. 1-2 пъти по-д. от чшл. *E. procera*

E. gypsophiloides (L.) Fenzl - Мишорково

еремогоне. [*Arenaria gypsophiloides* L.] Мг. 7-50 cm. По трев., вар., скал. и открити м. *Чм* (ю), *Спн* (и), *Рд* (с), *Трн, Тхр.* 100 .. 450 m. VI-VII. [VIII-VIII]. **Б, Т.** Ч.К. [EN]. ЗБР.

E. procera (Spreng.) Rchb. - Високо е. [*Arenaria procera* Spreng.] Мг. 10-30 cm. По вар. трев. и скал. м. *Сф, Рд* (с), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Р.**

E. rigida (M. Bieb.) Fenzl - Твърдо е. [*Arenaria rigida* M. Bieb.] Мг. 15-30 cm. По пес. м. *Чм* (с), ?*Тхр.* 0 .. 200 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Р.** Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР.

Род *Gypsophila* L.

Мишорка

1¹. Цв. прис. или на много къси држ., събрани в главици. 2

1². Цв. на ± д. држ., събрани в метл. 4

2¹. Ст. проповдигащо се. Л. обратно яйцевидни до лопатовидни. Сем. 0.7 mm.

..... *G. cerastioides*

2². Ст. изправено. Лисстата лин. до линейноланцетни. Сем. по-големи от 1 mm. 3

3¹. Ст. разкл. Л. линейноланцетни, с ш. 2-4 mm. Тч. 10, всички с прашници. Кут. 3 × 2.5 mm. Сем. 1.2 × 1 mm. *G. pallasii*

3². Ст. неразкл. Л. лин., с ш. 1-2 mm. Тч. 10 - 5 с прашници и 5 стаминодии. Сем. 1.4-1.6 × 1.3-1.5 mm. *G. petraea*

4¹. Л. ш. ламц. до яйцевидни, с 3-5 ж. 5

4². Л. лин. до ланцетнолопатовидни, с 1 ж., но понякога има и 2 стр., слабо изразени ж. 6

5¹. Л. ± заострени на върха. Вч. равно на чш. Цв. с 2 пъти по-д. от чш. држ. ... *G. perfoliata*

5². Л. възтъпи. Вч. 2 пъти по-д. от чш. Цв. с 3-6 пъти по-д. от чш. држ. ... *G. trichotoma*

6¹. Р. с пълзящо коренище. Ст. голо. Л. със заоблен връх. Чш. зъбци заострени. . *G. repens*

6². Р. без пълзящо коренище. Ст. покр. с влс. в долната част. Л. със заострен връх. Чш зъбци заоблени. 7

7¹. Л. лин., с 1 ж. Ст. в долната част покр. с прости влс. Кут. 3.5 × 3 mm. Сем. 0.3-0.5 × 0.2-0.4 mm. *G. muralis*

7². Л. ланц. до лопатовидни, с 3 ж., стр. слабо изразени. Ст. в долната част покр. с жлз. влс. Сем. 1-1.7 × 1-1.5 mm. *G. paniculata*

G. cerastioides D. Don - Рожецовидна м. Мг. 3-30 cm. Интр. Култ. V-VI. Пр.: И. Аз. Дек.

G. muralis L. - Стенна м. 1г. 5-40 cm. По лив., трев. м., край зидове. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

G. pallasii Kohn. - Сбита м. [*G. glomerata* Pall. ex M. Bieb., nom. illeg.] Мг. 20-100 cm. По скал., кам. и пес. м. Чм (с), СИБ, Др, Сmn (и), Зн, Вm, Сmd, Слв, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **Т**.

G. paniculata L. - Метличеста м. Мг. 60-90 cm. По кам. трев. м. СИБ, Др, Трн. 0 .. 500 m. VI-VIII. **Б**.

G. perfoliata L. - Текирска м. [*G. tekirae* Stef.] Мг. 50-120 cm. По сухи вар. м., в трев. съобщества и в затревени участъци сред лозови масиви. Прб (и), Сф, Трн. 160 .. 520 m. V-VI. [IX-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. (sub *G. tekirae*) **Б, Р, Т**.

G. petraea (Baumg.) Rchb. - Скална м. Мг. 5-15 cm. По кам. м. Рд. 0 .. 1300 m. VI-VIII. **Б, Р**.

G. repens L. - Пълзяща м. Мг. 5-10 cm. VI-VII. Интр. Пр.: Централна и Ю. Ев. Дек.

G. trichotoma Wend. - Тройновилужна м. Мг. 40-100 m. По крайбрежни вл. глинести и пес. м., често засол., по крайбрежни ск. Чм, СИБ, Зн. 0 .. 800 m. VII-IX. [VIII-XI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**.

Род *Herniaria* L.

Изсипливче; Белило

1¹. Чшл. 4, покр. с ± четинести влс. Тч. 4. Пл. по-д. от чш. Сем. 0.7 × 0.5 mm.

..... *H. nigrimontium*

1². Чшл. 5. Тч. 5, рядко 2-3. 2

2¹. Чшл. и л. голи, рядко с единични влс. 3

2². Чшл. и л. ± гъсто покр. с влс. 4

3¹. Чшл. с д. 5-6 mm. Сцв. на стр. разклонения сближени. Сем. 0.5-0.7 × 0.4-0.5 mm.

..... *H. glabra*

3². Чшл. с д. 7-10 mm. Сцв. на стр. разклонения не са сближени. Сем. 0.6-0.8 mm.

..... *H. parnassica*

4¹. Дребно високопланинско р., образуващо туфички. Сцв. вр. *H. olympica*

4². Р. от низините и средновисоките планини, не образуват туфички. Сцв. пазвени (в пазвите на л. 5

5¹. Чшл. продълг. или елиптични, заострени и поне 3 от тях на върха с ± д. четинки. Сем. 0.4-

0.7 × 0.3-0.4 mm. *H. hirsuta*
5². Чшл. широкояйцевидни, ± тъпи, без четинки на върха. Сем. 0.7-0.9 × 0.6-0.7 mm.

..... *H. incana*

H. glabra L. - Голо и. [*H. glabra* subsp. *nebrodensis* Jan ex Nym.] 1г./2г. 3-10 cm. По пес. трев. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

H. hirsuta L. - Грубовлакнесто и. 1г./Мг. 5-10 cm. По пес. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Леч.

H. incana Lam. - Сиво и. Мг. 10- 25 cm. По сухи кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**. Леч.

H. nigrimontium Herm. - Черногорско и. 1г. 3-10 cm. По пес. трев. и руд. м. Слв, Пн, Рл, Рд (з). 700 .. 2200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М**.

H. olympica J. Gay - Олимпийско и. Мг. 5-10 cm. По кам. м. Слв. 1800 .. 2925 m. VI-VIII. **Б, ?Г, Т**.

H. parnassica Heldr. & Sart. ex Boiss. - Парнасско и. Мг. 5-15 cm. По сухи трев. и кам. м. и ск. Слв. 1000 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **М**.

Род *Holosteum* L.

Висларка

H. umbellatum L. - Сенникова в. 1г. 3-30 cm. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1100 m. II-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

Род *Minuartia* L.

Мишовка

[*Queria* L.]

1¹. Чш. срасналолистна, с 5 зъбчета на горния край. Ст. покр. с закривени четинести влс. Пцв. кукесто извити на върха. Кут. с д. до 2 mm, включена в чш. Сем. 1.5-1.8 × 0.9-1 mm.

..... *M. hamata*

1². Чш. от 5 (4) своб. чшл. 2

2¹. Л. яйцевидноланцетни до ланц., с д. 5-10 (20) mm и ш. (1.5) 2-6 mm. Плътноуфесто р. Кут. 3-3.5 × 2.3-2.5 mm. Сем. 0.5-0.9 mm.

..... *M. saxifraga*

2². Л. шиловидни, лин. или нишковидни, рядко линейноланцетни, об. с ш. 0.5-1 (3) mm.

..... 3

3¹. Едногодишно или двугодишно р. При

- издърпване, р. се искубва заедно с корена. .. 4
- 3². Многогодишни р. При издърпване ст. се откъсва от корена. 10
- 4¹. Чшл. с д. 4-6 mm, с 1 ж. Цв. прис. или на држ. 3-4 пъти по-к. от чш. Сем. 0.7-0.9 × 0.5-0.6 mm. *M. glomerata*
- 4². Чшл. с д. 2-7 mm, с 3 ж. 5
- 5¹. Цв. држ. равна на чш., до 2 пъти по-к. от нея, или почти липсва. 6
- 5². Цв. држ. по-д. от чш. 8
- 6¹. Цв. држ. малко по-к. или равна на чш. Чшл. с д. 3.5-5 mm. Кут. 3-4 × 0.7-1 mm. Сем. 0.3-0.6 mm. *M. mediterranea*
- 6². Цв. почти прис. или на држ. над 2 пъти по-к. от чш. Сем. по-големи от 0.6 mm. 7
- 7¹. Чшл. 2 типа - с д. 4-5.5 mm и 5-7.5 mm. Сем. 0.7-0.9 mm, тъмно кафяви... *M. globulosa*
- 7². Чшл. с д. 6-7 mm. Сем. 0.6-0.85 mm. *M. montana*
- 8¹. Вч. равно или до 1.5 пъти по-д. от чш. Кут. 2.2-4 × 1.2-2.5 mm, равна или малко по-д. от чш., с 20-28 семена. Сем. 0.25-0.7 mm. *M. mesogitana*
- 8². Вч. равно или до 2 пъти по-к. от чш. Кут. по-к., рядко равна или до 1.5 пъти по-д. от чш. 9
- 9¹. Вчл. равни или малко по-к. от чшл. Пцв. 3-5 пъти по-к. цв. држ. Цв. држ. 2-3 пъти по-д. от чш. Чшл. с д. 3-4 mm, с по 3 ж. Кут. 3-4.5 × 0.9-1.2 mm. Сем. 0.3-0.6 × 0.3-0.5 mm. *M. hybrida*
- 9². Вчл. до 2 пъти по-к. от чшл. Пцв. равни или малко по-к. от от цв. држ. Кут. 2-2.4 × 1-1.3 mm. Сем. 0.3-0.4 × 0.2-0.3 mm. .. *M. viscosa*
- 10¹. Чшл. с 5-7 (9) ж.; понякога стр. 2-4 ж. са тънки и неясни 11
- 10². Чшл. с 1-3 ж. 14
- 11¹. Цв. држ. 2-3 пъти по-д. от чш. Пцв. яйцевидноланцетни. Сем. 1-1.2 × 0.8-0.9 mm. *M. recurva*
- 11². Цв. држ. равна, по-к. или едва по-д. от чш. Пцв. с др. ф. 12
- 12¹. Рехавотуфесто р. Пцв. по-к. от цв. држ. Сцв. сбито. Сем. 0.8-1 × 0.7-0.9 mm. *M. hirsuta*
- 12². Плътнотуфесто р. Пцв. приблизително равни на цв. држ. 13
- 13¹. Сцв. рехаво. Сем. до 1.2 mm. *M. bulgarica*
- 13². Сцв. плътно главицовидно, от 3-12 цв. Сем. 0.7-0.9 mm. *M. greuteriana*
- 14¹. Чшл. с 3 ж. 15
- 14². Чшл. с 1 ж. 16
- 15¹. Чшл. ланц. до яйцевидноланцетни, на върха ± тъпи. Кут. яйцевидна, по-к. от чш. Сем. 0.75-1 mm. *M. garckeana*
- 15². Чшл. с др. ф., на върха заострени, рядко ± тъпи. Кут. 2.2-4.9 × 1.3-2.2 mm, делвовидна или яйцевидноконична, равна или по-д., рядко по-к. от чш. Сем. 0.5-0.8 mm. .. *M. verna*
- 16¹. Цв. држ. и чшл. голи или покр. с прости влс. 17
- 16². Цв. држ. и чшл. покр. с жлз. влс. Понякога само цв. држ. или само чш. с жлз. влс. 20
- 17¹. Вч. по-д. от чш. Л. 8-15 × 0.3 mm. Кут. 3.3-4 × 1.7-2.2 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.6-0.7 mm. *M. setacea*
- 17². Вч. 2-3 пъти по-к., рядко едва по-д. от чш. 18
- 18¹. Пцв. ресничести по ръба. Чшл. с д. 3.5-5.5 mm, равни или едва по-д. от вчл. . *M. mutabilis*
- 18². Пцв. голи по ръба. Чшл. с д. 4-5 mm, 2-3 пъти по-к., рядко приблизително равни на вчл. 19
- 19¹. Рехавотуфесто р. Дихазиите разкл., с повече от 10 цв. Сем. с д. до 0.8 mm. *M. bosniaca*
- 19². Плътнотуфесто р. Кр. дихазии, прости, с 1 (3) цв. Сем. 0.5-0.7 mm. *M. setacea*
- 20¹. Чш. с д. 4-6 mm. 21
- 20². Чш. с д. 2-4 mm. 23
- 21¹. Вчл. до 2-3 пъти по-к. от чшл. Дихазиите с повече от 6 цв. *M. rhodopaea*
- 21². Вчл. малко по-к. или малко по-д. от чшл. Дихазиите об. с 1-6 цв. 22
- 22¹. Чшл. с д. 4-5 mm, малко по-к. от вчл. *M. adenotricha*
- 22². Чшл. с д. 4-6 mm, равни или малко по-д. от вчл. *M. glomerata*
- 23¹. Цв. држ. незаострени конусовидно на върха. Вчл. равни или по-д. от чшл. Сцв. ± сбито. Сем. 0.8-0.9 mm. *M. anatolica*
- 23². Цв. држ. заострени конусовидно на върха (под чш. Вчл. малко по-к. или равни на чшл. Сцв. рехаво. *M. rumelica*
- M. adenotricha* Schischk. - Жлезиста м. Мг. 5-10 см. По ск. и сухи каменл. склонове. *СИБ, Др, Трн, Срж.* 0 .. 800 m. VI-VII. **Б.**
- M. anatolica* (Boiss.) Woron. - Анатолийска м. Мг. 5-30 см. По сухи трев. м. *Прб* (з), *Стд* (ю), *Слв, ДМ, Пн, Рд* (з,с), *Трн, Срж.* 0 .. 500 m. V-VIII. Balk. **Б, Г** (NE,NAe), **Т.**

M. athoa (Griseb.) Kamari - Атонска м. МГ. 5-15 cm. Гръцки ендемит. **Г** (NE).

M. baldaccii (Halacsy) Mattf. subsp. *doerfleri* (Hayek) Hayek - Балдачиева м. [*M. doerfleri* Hayek] МГ. 6-15 cm. **Г** (NC), **М**.

M. bilykiana Klokov - Биликова м. МГ. *Чм* (с). **Б, Р.**

M. bosniaca (Beck.) K. Malý - Босненска м. МГ. 15-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стп* (з), *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд* (ю), *Слв*, *ДМ*, *Пн* (с), *Рд* (з,с), *Трн*. 160 .. 1500 m. VI-VII. Balk. **Б, Г** (NE), **М**.

M. bulgarica (Vel.) Graebn. - Българска м. [*Alsine bulgarica* Velen.] МГ. 4-10 cm. По сухи кам. м. *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Стд* (с), *Пн* (ю), *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*. 500 .. 1600 m. VI-VII. Balk. **Б**.

M. garckeana (Asch. & Sint. ex Boiss.) Mattf. - Гаркиева м. МГ. 5-20 cm. По вар. склонове. *Стп* (с,и), *Рд* (с,и). 0 .. 1000 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М**.

M. globulosa (Labill.) Schinz & Thell. - Кълбовидна м. 1Г. 2-25 cm. IV-VI. **Г** (NC,NE), **Т**.

M. glomerata (M. Vieb.) Degen - Главеста м. [*Minuartia jordanovii* Рапов] 2Г./МГ. 5-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.

1¹. Чшл. с д. 4-6 mm, с 1 ж. ... subsp. *glomerata*

1². Чшл. с д. 2-7 mm, с 3 ж. ... subsp. *macedonica*

subsp. *glomerata* - Главеста м. [*M. jordanovii* Рапов] 2Г./МГ. 5-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р**.

subsp. *macedonica* McNeill - Мъхната м. [*M. velutina* (Boiss. & Oph.) Graebn.] МГ. 5-25 cm. По трев. м. *Рд* (з,с), *Слв*. 1000 .. 1700 m. IV-VIII. Balk. **Б**.

M. greuteriana Kamari - Гройтерова м. МГ. 5-15 cm. **Г** (NC).

M. hamata (Hauskn.) Mattf. - Испанска м. [*Queria hispanica* L.] 1Г. 2-10 cm. По сухи трев. и кам. м. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рд*, *Трн*, *?Вт*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р**.

M. hirsuta (M. Vieb.) Hand.-Mazz. - Твърдовлакнеста м. МГ. 3-20 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм*, *Прб*, *Стп* (и), *Зн*, *Вт*, *Згп*,

Стд (ю), *ДМ*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 2100 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т**.

1¹. Л. с д. 0.5-1 cm, сърповидно извити. Външ.

чшл. с 3-5 ясни ж. subsp. *falcata*

1². Л. с д. 2-3 cm, прави. Външ. чшл. с ± неясни ж. subsp. *frutescens*

subsp. *falcata* (Grseb.) Mattf. - Сърповидна м. *Чм*, *Стп* (и), *Вт*, *Зн*, *Згп*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 2100 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т**.

subsp. *frutescens* (Kit.) Hand.-Mazz. - Храстовидна м. *Прб*, *Вт*, *Стп* (и), *Зн*, *Згп*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 2100 m. V-VII. **Б, М, Р**.

M. hybrida (Vill.) Schischk. - Хибридна м. 1Г. 5-25 cm. По сухи трев. и пес. м. *Чм*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

M. intermedia Рапов, nom. amb. - Междинна м. 1Г. 4-15 cm. *Чм* (с). 0 .. 100 m. Balk.: **Б, Т**.

M. janevii Рапов - Янева м. *Стд* (ю). 0 .. 500 m. Bulg.

M. kitanovii Рапов - Китанова м. МГ. **Г** (NE).

M. mediterranea (Ldb.) K. Malý - Средиземноморска м. 1Г. 3-12 cm. По пес. м. и трев. склонове. *Згп*, *Стд* (ю), *Рд* (и), *Сргж*. 0 .. 500 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

M. mesogitana (Boiss.) Hand.-Mazz. - Азиатска м. 1Г. 2-17 cm. По пес., добре аерирани почви, скал. и кам. м. *Чм*, *Зн*, *Стд*. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

M. montana L. subsp. *wiesneri* (Stapf.) McNeill - Планинска м. 1Г. 3-6 cm. По сухи трев. и пес. м. *Стд*, *Слв*, *ДМ*. 300 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Т**.

M. mutabilis (Schinz & Thell.) ex Bech. subsp. *balcanica* Р. Рап. - Изменчива м. МГ. 10-25 cm. По вар. м. *Зн*. 500 .. 1200 m. V-VI. **Б**.

M. recurva (All.) Schinz & Thell. - Алпийска м. МГ. 1-15 cm. По кам. трев. м. *Стп* (з,с), *Згп*, *Вт*, *Блс*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Тхр*, *?Стп* (и). 800 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

1¹. Сцв. с 1 (2-3) цв. Цветоносното ст. с в. 1-2 cm. subsp. *orbelica*

1². Сцв. с (1) 2-5 цв. Цветоносното ст. с в. 2-12 cm. subsp. *recurva*

subsp. *condensata* (C. Presl) Greuter & Burdet -

Сбита м. МГ. 5-12 см. **Г** (NC,NE), **Т**.

subsp. *orbetica* (Velen.) Koz. & Kuzm. - Рилска м. МГ. 1-2 см. По кам. трев. м. *Пн*, *Рл*. 800 .. 2900 м. VI-VIII. **Б**.

subsp. *recurva* - Алпийска м. МГ. 2-15 см. По кам. трев. м. *Стп* (з,с), *Зп*, *Вт*, *Блс*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Тхр*, ?*Стп* (и). 800 .. 2900 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **Т**.

M. rhodopaea (Degen) Kozuharov & Kuzmanov - Родопска м. МГ. 10-40 см. По сухи кам. и трев. м. *Зп*, *Стд* (ю), *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Срг*, *Рд*, *Трп*. 200 .. 1700 м. V-VII. Рядък. **Bulg.**

M. rumelica Panov - Румелийска м. [*M. diljanae* Panov] МГ. 10-25 см. По вар. хълмове. *Зп*, *Стд*, *Трп*. 0 .. 200 м. ?V-VI. ЗБР. **Bulg.**

M. saxifraga (Friv.) Graebn. - Широколистна м. МГ. 3-20 см. По скал. м. и ск. *Стп* (с), *Блс*, *Рл*, *Рд* (с). 700 .. 2200 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NE), **Т**.

M. sedoides (L.) Hiern - Тлъстигова м. МГ. 1-6 см. **С**, **Р**.

M. setacea (Thuill.) Hayek - Четинолистна м. МГ. 5-30 см. По сухи трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Стп*, *Сф*, *Зп*, *Вт*, *Зпн*, *Пн* (с), *Срг* (и), *Рд* (з,и), *Трп*, *Тхр*. 0 .. 2400 м. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**. *Леч*.

1¹. Дихазиите с 3-5 цв. Чшл. тясноланцетни, с д. 3.5-5 mm. Вч. по-к. или равно на чш. subsp. *bannatica*

1². Дихазиите многоцветни. Чшл. яйцевидно ланц., с д. 2-4 mm. Вч. по-д. от чш. subsp. *setacea*

subsp. *bannatica* (Rchb.) Nyar. - Банатска м. [*M. setacea* subsp. *stojanovii* (Kitan.) Strid; *M. stojanovii* (Kitan.) Koz. & Kuzm.] *Чм*(с), *СИБ*, *Др*, *Пн* (ю). 0 .. 2000 м. V-VIII. [VIII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**. [CR]. *Леч*.

subsp. *setacea* - Четинолистна м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Стп* (с,и), *Сф*, *Зп*, *Вт*, *Зпн*, *Пн* (с), *Рд* (и), *Трп*, *Тхр*. 0 .. 2400 м. V-VII. **Б**, **Р**. *Леч*.

M. verna (L.) Hiern - Пролетна м. МГ. 2-10 см. По трев. и кам. м. *Стп* (с,и), *Зп*, *Вт*, *Стд*, *ДМ*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Тхр*, *Срг*. 1000 .. 2900 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**.

1¹. Вчл. най-ш. под ср., на върха заострени. Пл. равен или по-к. от чш. subsp. *attica*

1². Вчл. най-ш. над ср., на върха ± тъпи. 2

2¹. Рехавотуфесто р. Вч. об. равно на чш. Прш.

жълти. subsp. *collina*
2². Плътнотуфесто р. Вч. по-д. от чш. Прш. розови до пурпурни. subsp. *verna*

subsp. *attica* (Boiss. & Spruner) Hayek - Гръцка м. [*M. attica* (Boiss. & Sprun.) Vierh.] МГ. 3-6 см. По сухи трев. м. *Вт*, *Стд*, *Тхр*, *Срг*. 0 .. 500 м. IV-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Т**.

subsp. *collina* (Neilr.) Domin - Туфеста м. [*M. caespitosa* (Ehrh.) Deg.] МГ. 10-20 см. По сухи трев. пес. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 м. V-VII. **Б**, **М**, **Р**, **Т**.

subsp. *verna* - Пролетна м. МГ. 2-10 см. По трев. и кам. м. *Стп* (с,и), *Зп*, *ДМ*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 1000 .. 2900 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**.

M. viscosa (Schreb.) Schinz & Thell. - Лепкава м. Г. 3-15 см. По сухи трев. м. *Чм*, *Прб*, *Стп* (з), *Зпн*, *Стд*, *ДМ*, *Пн* (с), *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трп*, *Тхр*, *Срг*. 0 .. 1400 м. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**.

Род *Mniarum* J. R. Forst. & G. Forst.

Мниарум

M. biflorum J. R. Forst. & G. Forst. - Двувътен м. [*Scleranthus biflorus* (J. R. Forst. & G. Forst.) Hook. f.] МГ. Вечноз. 0.5-1 см. Интр. В алпинеуми. Пр.: Ав. и Нова Зеландия. *Дек*.

Род *Moehringia* L.

Кутявка

1¹. Вчл. закрънели (0.5-1.2 mm) или липсват. Тч. 5, рядко 8. Сем. 0.8-1 × 0.8 mm.

..... *M. pentandra*

1². Вчл. развити (3.5-7 mm). Тч. 8-10. 2

2¹. Горните л. яйцевидни или широко елиптични, с ш. 3-15 mm. Вчл. по-к. от чшл. Кут. 3-3.5 × 3 mm. Сем. 0.9-1.2 × 0.7-1 mm с карункула 0.4-0.5 mm. *M. trinervia*

2². Горните л. лин. или тясноелиптични, по-т. от 2(4) mm. Венчелистчета по-д. или малко по-к. от чшл. 3

3¹. Чшл. и вчл. по 4. Сем. 1.1-1.5 × 0.9-1 mm. *M. muscosa*

3². Чшл. и вчл. по 5. 4

4¹. Ст. тънко, полегнало или увиснало. Чшл. яйцевидноланцетни, с д. 3-4 mm, 1.5-2 пъти по-к. от вчл. Кут. 3-3.5 × 2.5-3 mm. Сем. до 0.8-1.5 × 0.8-1 mm. *M. pendula*

4². Ст. не е полегнало, нито увиснало. Чшл. елиптичноланцетни, с д. до 2 mm, малко по-д.

от вчл. 5
5¹. Венчелистчета малко по-д., рядко равни на чшл. Ст. ± покр. с влс. Сем. 0.9-1.2 × 0.8-1 mm.

..... *M. grisebachii*
5². Вчл. равни или малко по-к. от чшл. Ст. в горната част голо. Сем. 1 × 0.8 mm. . *M. jankaе*

M. grisebachii Janka - Гризебахова к. Мг. 5-25 cm. По вар. или силикатни кам. м. *СИБ*, *Стп* (и), *Срг*, *Трн*, *Тхр*, ?*Стп* (с). 0 .. 700 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, P, T**.

M. jankaе Grsb. ex Janka - Янкева к. Мг. 5-20 cm. По сухи скал. м. и пукнатини. *СИБ*, *Стп* (и). 0 .. 200 m. IV-VI. [V-VII]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), БК, ЗБР. Balk. **Б, P**.

M. muscosa L. - Мъховидна к. [*M. pichleri* Huter] Мг. 5-25 cm. По вл. пес. м. в планините и предпланините. *Прб*, *Стп* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 600 .. 2000 m. V-IX. **Б, P**.

M. pendula (Waldst. & Kit.) Fenzl - Увиснала к. Мг. 10-90 cm. В гори и по сенч. скал. м. *Прб*, *Стп* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 700 .. 2500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **М, P**.

M. pentandra J. Gay - Петтичинкова к. 1г. 4-30 cm. **Г** (NC,NE,NAe).

M. trinervia (L.) Clairv. - Трижилкова к. 1г./Мг. 3-40 cm. Край потоци в сенч. м. *ЦБ*. 0 .. 2500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, T**.

Род *Moenchia* Ehrh.
Поревка

1¹. Чшл., вчл. и тч. по 4. Сем. 0.4-0.7 × 0.4-0.6 mm. *M. erecta*

1². Чшл., вчл. и тч. по 5. 2

2¹. Вч. по-к. от чш. Кут. с 2/3 по-д. от чшл. Сем. 0.4-0.6 × 0.6-0.6 mm. *M. graeca*

2². Вч. 2 пъти по-д. от чш. Кут. равна или малко по-д. от чшл. Сем. 0.6-0.9 × 0.6-0.7 mm.

..... *M. mantica*

M. erecta (L.) Gaertn., В. Meyer & Scherb. - Изправена п. 1г. 3-10 cm. По сухи трев. м. и хрл. *Чм*, *Стд*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 300 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **T**.

M. graeca Boiss. & Heldr. - Гръцка п. 1г. 3-12 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стп* (с), *Згп*, *Стд* (ю), *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (з), *Трн*, *Тхр*, *Слв*. 0 .. 600 m. IV-VI. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, T**.

M. mantica (L.) Bartl. - Обикновена п. 1г. 10-35 cm. По вл. лив. и пас. *ЦБ*. 0 .. 1300 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, T**.

Род *Paronychia* Mill.
Паронихия

1¹. Прл. по 4 на възел. Чшл. нееднакви.

..... *P. macrosepala*

1². Прл. по 2 на възел. Чшл. ± еднакви или слабо различаващи се. 3

2¹. Л. плътно наплъстени. Цв. в главици с диам. 8-10 mm. Пцв. по-к. от цв. и не ги закриват. *P. macrosepala*

2². Л. рядко овласени или почти голи. Цв. в главици с диам. 1-15 mm. Пцв. по-д. от цв. и ги закриват. *P. manfrediana*

3¹. Л. 3-4 пъти по-д. отколкото ш. Чш. 2 пъти по-д. от плода, при узряване дяловете й изправени. Кут. 2.8-3.2 × 1.3-1.5 mm. Сем. 1.2-1.5 × 0.9-1.1 mm. *P. cephalotes*

3². Л. до 2 пъти по-д. отколкото ш. Чш. 1.5 пъти по-д. от плода, при узряване дяловете й със завит навътре връх. Сем. 1.1-1.3 × 0.9-1 mm. *P. kapela*

P. albanica Chaudhri - Албанска п. Мг. **Г** (NC,NE), **М**.

P. cephalotes (M. Bieb.) Bess. - Главеста п. [*P. pontica* (Borhidi) Chaudhri] Мг. 5-15 cm. По кам. и пес. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 2200 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, T**.

P. kapela (Hacq.) A. Kern. - Сребриста п. Мг. 5-15 cm. По вар. скал. м. *Др*, *Зн*, *Згп*, *Слв*, *Пн*, *Рд* (и), *Трн*, *Срж*. 0 .. 2900 m. VI-VII. **Б, М, P**. Дек.

P. macedonica Chaudhri - Македонска п. Мг. 3-10 cm. **Г** (NC,NE), **М**.

P. macrosepala Boiss. - Едрочашкова п. Мг. 2-10 cm. **Г** (NE,NAe), **T**.

P. manfrediana Kit Tan & Strid - Манфредова п. Мг./Пхр. 3-10 cm. **Г** (NE).

P. rechingeri Chaudhri - Рехингерова п. Мг. **Б, Г** (NC,NE).

Род *Petrorhagia* (Ser.) Link
Мантийка

1¹. Цв. без пцв., единични или в рехави сцв. 2

1². Цв. с пцв., единични или събрани в

главици. 3
2¹. Ст. голо. Венче бяло. Сем. 0.7-1.2 × 0.4-0.9 mm. *P. alpina*
2². Ст. ± покр. с жлз. влс. Вч. бледожълто до бяло. Сем. 1.2-2.3 × 0.8-1.3 mm. .. *P. illyrica*
3¹. Ст. ± покр. с жлз. влс. 4
3². Ст. голо, грапаво или покр. с прости влс. 5
4¹. Л. с д. до 35 mm. Чашката с д. 8-14 mm. Най-големите пцв. с ш. 4.5-8.5 mm. Сем. 1-1.3 × 0.7-0.8 mm. *P. dubia*
4². Л. с д. до 15 mm. Чш. с д. 5-7 mm. Най-големите пцв. с ш. 2.5-4 mm. Сем. 1.8-2.3 × 1.2-1.7 mm. *P. thessala*
5¹. Цв. единични. Чш. с д. 3-7 mm, над 2 пъти по-д. от пцв. Вчл. бели или бледо розови. Сем. 0.9-1.6 × 0.6-1.2 mm. *P. saxifraga*
5². Цв. събрани в главести сцв. Чш. с д. 10-13 mm, 1.5 пъти по-д. или равна на прицветника. Вчл. розови, лилави или бели. 6
6¹. Вчл. с д. 10-14 mm. Пцв. ок. 2 пъти по-д. отколкото ш., по-к., рядко приблизително равни на чш. Л. влаг. до 2 пъти по-д. от ш. си. Кут. 5-6 mm. Сем. 1.2-1.9 × 0.8-1.2 mm. *P. prolifera*
6². Вчл. с д. над 15 mm. 7
7¹. Пцв. 15-24 × 11-20 mm, 1.5 пъти по-д. отколкото ш., малко по-д. от чш. Вчл. изцяло розови или розовеещо лилави. Кут. 6-12 mm. Сем. 1.5-3 × 1.2-2.2 mm. *P. glutacea*
7². Пцв. 15-17 × 7.5-8.5 mm, ок. 2 пъти по-д. отколкото ш. Вчл. розови, об. с по-тъмни ж. Сем. 1-1.8 × 0.8-1.5 mm. *P. obcordata*
P. alpina (Hablitz) P. W. Ball & Heywood subsp. *olympica* (Boiss.) P. W. Ball & Heywood - Алпийска м. 1Г. 20-40 cm. По вар. стръмни склонове с относително стабилизирани почвени слоеве. *Пн* (с). 1100 .. 2150 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Т.**
P. dubia (Raf.) G. Lopez & Romo - Каdifена м. [*P. velutina* (Guss.) P. W. Ball & Heywood] 1Г. 5-50 cm. По сухи кам. трев. м. *Чм, Стп* (и), *Стд, Пн* (с), *Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**
P. glutacea (Bory & Chaub.) P. W. Ball & Heywood - Люспеста м. 1Г. 15-50 cm. По сухи кам. и скал. м. ?*Зн.* 0 .. 500 m. V-VIII. **Б, Г, М.**
P. illyrica (Ard.) P. Ball & Heyw. subsp. *haynaldiana* (Janka) P. Ball & Heyw. -

Илирийска м. Мг. 20- 40 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

P. obcordata (Margot & Reut.) Greuter & Burdet - Обратносърцевидна м. 1Г. 20-70 cm. V-VII. **Г** (NC,NE), **Т.**

P. prolifera (L.) P. W. Ball & Heywood - Обикновена м. 1Г. 30-50 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

P. saxifraga (L.) Link - Каменоломка м. Мг. 5-45 cm. По кам. м. *Др, Прб, Стп* (з,с), *Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Срж.* 0 .. 1300 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

P. thessala (Boiss.) P. W. Ball & Heywood - Тесалийска м. Мг. 10-40 cm. По сухи трев. вар. м. *Слв, Пн* (ю). 500 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

Род *Pirinia* M. Kral, nom. amb.

Пириния

P. koenigii M. Kral, nom. amb. - Кьонигова м. Мг. *Пн.* 2300 m. Bulg.

Род *Polycarpon* Loefl.

Многоплодник

1¹. Л. по 2-4 в лъжливи прешл. Ст. слабо разкл. Тч. 1-3. *P. diphyllum*

1². Л. по 4-6 в лъжливи прешл. Ст. силно разкл. 2

2¹. Чшл. по-д. от 2 mm. Тч. 5. Сем. по-големи от 0.5 mm. *P. alsinifolium*

2². Чшл. 1.5-2.3 mm. Тч. 3-5. Сем. 0.4-0.6 × 0.3-0.4 mm. *P. tetraphyllum*

P. alsinifolium (Biv.) DC. - Мишовколистен м. 1Г. 10-20 cm. **Г** (NE,NAe).

P. diphyllum Cav. - Двулистен м. 1Г./Мг. 5-15 cm. По пес. м., край пътища. *Стд.* 0 .. 400 m. VI-VIII. **Б.**

P. tetraphyllum L. - Четирилистен м. 1Г./Мг. 5-15 cm. По трев. пес. м., край пътища, сгради. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (с), *Сф, Згн, Стд, Рд* (и), *Трн, Срж.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

Род *Sagina* L.

Мъховка

1¹. Чшл., вчл. и тч. по 5. Кут. се разпуква на 5 дяла. 2

- 1². Чшл., вчл. и тч. по 4. Кут. се разпуква на 4 дяла. 4
- 2¹. Вчл. 2 пъти по-д. от чш. Горните л. много по-д. от междувъзлията. Сем. 0.3-0.4 × 0.2-0.3 mm. *S. nodosa*
- 2². Вчл. по-к. или равни на чш. (понякога липсват). Горните л. малко по-к. от междувъзлията. 3
- 3¹. Цв. с диам. до 2 mm. Кут. 3-5 mm. Сем. до 0.3 mm. *S. saginoides*
- 3². Цв. с диам. до 5 mm. Кут. 2.5-3 mm. Сем. 0.3-0.5 × 0.25-0.35 mm. *S. subulata*
- 4¹. Чшл. продълговатояйцевидни до яйцевидни и поне външ. 2 заострени. Л. голи или в осн. жлз. Сем. 0.3-0.4 × 0.2-0.3 mm. *S. apetala*
- 4². Чшл. яйцевидни до широкояйцевидни, тъпи. Л. голи или с реснички по ръба. 5
- 5¹. Вч. много по-к. от чш. или липсва. Ст. изправено. Сцв. држ. изправена. Сем. 0.4-0.5 × 0.3-0.4 mm. *S. maritima*
- 5². Вч. равно на чш., 2-3 пъти по-к. от нея или липсва. Ст. възходящо. Сцв. држ. след цъфтеж извита надолу, при зрял плод изправена. Кут. 2-3 mm. Сем. 0.3-0.5 × 0.3 mm. *S. procumbens*
- S. apetala* Ard. - Дребна м. 1Г. 3-15 cm. По сухи трев. и пес. м. *Чм, Зн, Згн, Стд, Пн* (ю), *Рл, Срг, Рд* (з,и), *Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 600 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**
- S. maritima* G. Don - Приморска м. 1Г. 5-10 cm. По крайморски пясъци. *Чм* (ю), *Сргж.* 0 .. 10 m. V-VIII. Рядък. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**
- S. nodosa* (L.) Fenzl - Възлова м. МГ. 5-20 cm. По вл. трев. м. *Рд* (з). VI-VIII. **?Б, Р.**
- S. procumbens* L. - Полегнала м. МГ. 2-5 cm. По вл. лив., край пътища, плевел в ниви. *ЦБ.* 0 .. 2100 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** *Плв.*
- S. saginoides* (L.) Karst. - Обикновена м. [*S. linnaei* C. Presl] МГ. 2-7 cm. По трев. и скал. м. *Стн* (с), *Вм, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1500 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**
- S. subulata* (Sw.) C. Presl - Шиловидна м. МГ. 1-10 cm. Интр. Култ. В дворове. VII-IX. Пр.: 3. Ев. **М, Р, Т.** *Дек.*

Род *Saponaria* L.

Сапунче

- 1¹. Полухраст. Л. с 1 ж. Цв. тъмнорозови. Кут. 15-18 mm. *S. sicula*
- 1². Тревисти р. Л. с 3 ж. 2
- 2¹. Ст. с розетка от л. в осн. Цв. събрани на върха на стълбото в главица. Сем. 1.7-2.1 × 1.4-1.6 mm. *S. bellidifolia*
- 2². Ст. без розетка от л. в осн. Кут. по-к. от чш. 3
- 3¹. Чш. с д. 7-12 mm. Вч. бледо-лилаво. Сем. 1.5-1.7 × 1.7-2.1 mm. *S. ocymoides*
- 3². Чш. по-д. от 18 mm. 4
- 4¹. Ст. в горната част покр. с жлз. влс. Вчл. червени. Сем. 1.9-2.1 × 1.4-1.6 mm. *S. glutinosa*
- 4². Ст. без жлз. влс. Вчл. бели или розови. Сем. 1.3-1.8 × 1.3-2.1 mm. *S. officinalis*

S. bellidifolia Sm. - Паричколистно с. МГ. 10-40 cm. В планински лив. и поляни. *Стн* (с), *Зн, Вм, Згн, Слв, Пн, Рл, Рд* (з). 1000 .. 2900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.**

S. glutinosa M. Bieb. - Лепкаво с. 1Г./2Г. 20-70 cm. По трев. и кам. м. *ЦБ.* 1000 .. 2925 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

S. ocymoides L. - Босилеколистно с. МГ. 5-20 cm. VI-VII. Интр. Пр.: Алпи. *Дек.*

S. officinalis L. - Лечебно с. МГ. 25-90 cm. По вл. м., край реки, потоци, в хрл. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** **Омп!**, *Дек., Леч.*

S. sicula subsp. *stranjensis* (Jordanov) Chater - Странджанско с. [*S. stranjensis* Jordanov] МГ. 50-60 cm. По кам. м. и в ск. пукнатини. *Рд* (и), *Сргж.* 300 .. 500 m. VII-IX. [VIII_X]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. *Дек.*

Род *Scleranthus* L.

Хрущялка

- 1¹. Дяловете на чш. линейноланцетни, при плода с кукесто извит навътре връх. Кут. 2.5-3.5 × 1.3-1.7 mm. *S. uncinatus*
- 1². Дяловете на чш. прави или ± разперени, рядко слабо извити. 2
- 2¹. Дяловете на чш. ш. ланц. до елиптични, ± тъпи, с ш., бял ципест ръб. Кут. 3.5-5 × 1.1-1.5 mm. Сем. 1.6-2 × 0.8-1 mm, крушовидни. *S. perennis*

2². Дяловете на чш. т. шиловидни до ланц., заострени, с т. ципест ръб. 3

3¹. Чш. при зрелия плод с д. 2.2-4 (5.3) mm, с еднакво д. дялове. Междувъзлията на ст. под д. от 5 mm. Сем. 1.7-2 × 0.9-1.1 mm, яйцевидни. *S. annuus*

3². Чш. при зрелия плод с д. 1.5-2.2 mm, с нееднакво д., изправени или ± извити навътре дялове. Междувъзлията на ст. с д. 2-5 mm. Кут. 1.7-2.5 × 1.2-1.6 mm. *S. verticillatus*

S. annuus L. - Едногодишна х. 1Г./2Г. 3-20 cm. Край пътища, дворове и като плевел. ЦБ. 0 .. 1600 m. IV-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.** *Леч., Плев.*

1¹. Чш. с д. 3.2-4 (5.3) mm, с разперени дялове. Междувъзлията на ст. с д. 1-5 cm. subsp. *annuus*

1². Чш. с д. 2.2-3 (3.8) mm, с изправени или навътре извити дялове. Междувъзлията по-к. от 1 cm. subsp. *polycarpus*

subsp. *annuus* Едногодишна х. 1Г./2Г. 3-20 cm. Край пътища, дворове и като плевел. ЦБ. 0 .. 1600 m. IV-IX. **Б, Г, М, Р, Т.** *Леч., Плев.*

subsp. *polycarpus* (L.) Thell. - Многоплодна х. [*S. polycarpus* L.] 1Г./2Г. 3-15 cm. По трев. и кам. м. *Др, Прб, Стп* (з,с), *Сф, Зн, Стд, Слв, ДМ, Рд* (с,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE).

S. perennis L. - Обикновена г. МГ. 5-25 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** *Леч.*

1¹. Чш. при зрелия плод с д. 3-4 mm, с продълговатояйцевидни, тъпи изправени или слабо извити навътре дялове... subsp. *perennis*

1². Чш. при зрелия плод по-д. от 4.5 mm, с ланцетноййцевидни дялове. 2

2¹. Ст. изправено или възходящо. Л. не са възмесести, равни или по-къси от междувъзлията. Чш. с д. 5-6 mm. subsp. *dichotomus*

2². Ст. стелешо се с къси междувъзлия, образуващо ± плътна туфа. Л. възмесести, об. по-д. от междувъзлията. Чш. с д. 4.5-5.5 mm. subsp. *marginatus*

subsp. *dichotomus* (Schur) Nyman - Двуделна х. [*S. dichotomus* Schur] МГ. 5-20 cm. По трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

subsp. *marginatus* (Guss.) Nyman - Планинска х. [*S. neglectus* Rochel ex Baumg.] МГ. 5-10 cm. По кам. трев. м. *Стп* (з,с), *Вт, Згн, Блс, Пн, Рл,*

Рд (с). 1000 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

subsp. *perennis* - Обикновена х. МГ. 5-25 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** *Леч.*

S. uncinatus Schur - Кукеста х. МГ. 3-12 cm. По трев. м. *Стп* (з,с), *Блс, Рл.* 1000 .. 2700 m. VI-VIII. **Б, М, Р, С, Т.**

S. verticillatus Tausch - Дребноплодна х. [*S. collinus* Hornung ex Opiz; *S. annuus* subsp. *verticillatus* (Tausch) Arcang.] МГ. 3-15 cm. По трев. и кам. вар. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (и), *Вт, Згн, Стд, Срг, Рд* (и), *Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 300 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

Род *Silene* L.

Плюскавиче

[*Lychnis* L.; *Viscaria* Roehl.; *Cucubalus* L.; *Melandrium* Rohling]

1¹. Пл. ягодовиден, черен; 6-8 mm. Чш. паничковидна, по-ш. отколкото д. Ст. прикрепено по др. р. Карпофорът 2-3 mm. Сем. 1.3-1.5 × 1.6-1.8 mm. *S. baccifera*

1². Пл. кутийка. 2

2¹. Ст. голо, под горните възли лепкаво и червено, до черно. Венчелистчета цели или слабо врязани. Вч. с д. 18-20 mm, пурпурно, рядко бяло. 3

2². Ст. не е лепкаво нито червено или черно под горните възли. Венчелистчета ± 2-4-делни, рядко цели или слабо врязани. Сем. 0.5-0.7 × 0.4-0.6 mm. 4

3¹. Кут. над 2 пъти по-д. от карпофора. Карпофорът 3 mm или повече. *S. atropurpurea*

3². Кут. до 2 пъти по-д. от карпофора. *S. viscaria*

4¹. Кут. без држ., отваряща се с 5 зъбчета. ... 5

4². Кут. с држ. (карпофор), отваряща се с 6-10 (12) зъбчета. 7

5¹. Сцв. кълбесто, сбито. Кут. 8-10 mm. Карпофорът 4-6 mm. Сем. 1.2-1.4 × 0.9-1.1 mm. *S. chalcidonica*

5². Сцв. рехав дихазий. 6

6¹. Ст. гъсто покр. с д. бели влс. Вчл. цели или слабо врязани, розови или червени. Карпофорът 2 mm. Сем. 1-1.2 × 0.9-1 mm. ... *S. coronaria*

6². Ст. покр. с редки влс. Вчл. изрязани на 2-4 дяла. Кут. 6-10 mm. Сем. 0.8-1 × 0.6-0.8 mm. *S. flos-cuculi*

7¹. Р., образуващо плътни туфи.

- Цветоносното ст. силно скъсено, с в. 2-5(10) m. Цв. единични. Карпофорът много къс или липсва. Сем. 1-1.4 × 1.2-1.5 mm. *S. acaulis* 7². Р. с др. белези. 8
- 8¹. Стлб. 5. Кут. се отваря с 10 зъбчета. Чш. покр. с жлз. или с прости и жлз. влс. 2дом. р. 9
- 8². Стлб. 3, рядко 4(5). Кут. се отваря с 6, рядко с 8 или 10 зъбчета, но тогава чш. гола. 11
- 9¹. Вчл. дълбоко двуделни, червени. Сем. 1.4-1.6 × 0.9-1.1 mm. *S. dioica* 9². Вчл. бели. 10
- 10¹. Чш. с д. 9-12 mm, с 10 неясни ж. Кут. се отваря с извити назад зъбци; 12-13 × 10 mm. Сем. 1.2-1.4 × 1-1.2 mm. *S. heuffelii* 10². Чш. с д. 14-20 mm, 10-20 ясни ж. Кут. се отваря с изправени или леко разперени встрани зъбци; 15-22 × 14-18 mm. Карпофорът 0.8-2 mm, влакнест. Сем. 1.2-1.6 × 0.8-1.1 mm. *S. latifolia* 11¹. Чш. с 30 успоредни ж. 12
- 11². Чш. с 10 или 20 ж. или с неясни ж. ... 14
- 12¹. Чш. с къси жлз. влс. и къси и д. прости влс. Карпофорът до 1 mm. Кут. 8-11 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.8-1.1 mm. *S. lydia* 12². Чш. с къси прости влс. 13
- 13¹. Карпофорът до 1 mm. Чш. с д. 8-15 mm. Кут. 7-9 × 5 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.6-0.8 mm, светлосиви до бели. *S. conica* 13². Карпофорът до 1-4 mm. Чш. с д. 13-18 mm. Кут. 8-10.5 × 4.5-5 mm. Сем. 0.8-1.1 mm, сиви. *S. subconica* 14¹. Чш. с д. до 7 mm. 15
- 14². Чш. по-д. от 7 mm. 22
- 15¹. Вчл. жълти или жълтозелени. 16
- 15². Вчл. бели, рядко розови. 19
- 16¹. Цялото р., включително цв. држ. и чашките покр. с влс. Чш. с д. 2-3 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.9-1.1 mm. *S. borysthenica* 16². Поне цв. држ. и чашките голи. 17
- 17¹. Цв. единичен на върха на ст. Нокътът на ввенчелистчетата ресничест. Кут. с карпофора 4-5 mm. *S. chromodonta* 17². Цв. в сцв. Нокътът на вчл. гол. 18
- 18¹. Л. от двете страни покр. с влс. Чш. с д. 3.5-4.5 mm. Кут. 6-7 × 3-3.5 mm. Карпофорът 0.5-0.6 mm. Сем. 1 mm. *S. densiflora* 18². Л. отгоре голи, отдолу с влс. Чш. с д. ок. 3.5 mm. Кут. 4-8 × 3-4.5 mm. Карпофорът 0.8-1 mm. Сем. 0.7-0.8 × 0.6-0.7 mm. *S. otites* 19¹. Петурата на вчл. лин., нокътът гол. 20
- 19². Петурата на вчл. лопатовидна, нокътът ресничест. 21
- 20¹. Вчл. целокр. Тичинковите држ. ± ресничести. *S. hellmannii* 20². Вчл. връзани отпред. Тичинковите држ. голи. Кут. 3.5-5 × 2 mm. Сем. 1.2-1.4 × 1-1.2 × mm. *S. pusilla* 21¹. Вчл. връзани. Чш. по-д. от 4 mm, с яйцевидни до триъгълни, неприпокриващи се зъбци (след цъфтеж ± покриващи се). Кут. 5 × 3-3.5 mm. Сем. 0.9-1.1 mm. *S. roemeri* 21². Вчл. целокр. Чш. по-к. от 4 mm, със сърцевидни, припокриващи се с осн. си зъбци. Кут. 6-6.5 × 3-3.5 mm. Сем. 1-1.1 mm. *S. sendtneri* 22¹. Чш. с 20 ж. 23
- 22². Чш. с 10 ж. или жилкуването е неясно. 26
- 23¹. Л. с д. 15-25 (35) mm. Туфесто р. с полегнало, вкореняващо се в осн. ст. Кут. 6.5-7 mm. Карпофорът 1.5-1.7 mm. Сем. 1.9-2.2 mm. *S. uniflora* 23². Л. с д. 25-120 mm. Р. с др. белези. 24
- 24¹. Чш. с 20 ± анастомозиращи ж. Нокътът на вчл. гол. Карпофорът 2-4 mm. Кут. 6-13 mm. Сем. 1.2-1.6 × 1.1-1.3 mm. *S. vulgaris* 24². Чш. с 20 слабо анастомозиращи ж., 10 от ж. не достигат върха на чш. 25
- 25¹. Л. с д. до 6.5 cm и ш. 2.5 cm. Зъбците на чш. по ръба ципести, голи, но на върха с кичур от влс. Кут. 9.5-10 mm. Карпофорът 1.8-2 mm. Сем. 0.4-1.2 mm. *S. caliacrae* 25². Л. с д. до 12 cm и ш. 4 cm. Зъбците на чш. по ръба ципести и влакнести. Кут. 1.4-1.7 mm. Карпофорът 1.2-1.4 mm. Сем. 1-1.2 mm. *S. csereii* 26¹. Чш. по-д. от 16 mm. 27
- 26². Чш. по-к. от 16 mm. 32
- 27¹. Л. линейнонишковидни. Вч. жълтозелено или жълтокафяво. Кут. 8-10 × 3-4 mm. Карпофорът 10-16 mm. Сем. 0.9-1 mm. *S. waldsteinii* 27². Л. с др. ф. Р. с др. белези. 28
- 28¹. Вчл. червени или розовочервени. Цв. прис., събрани в главици. Кут. 7.5-9.5 × 2-3 mm. Карпофорът 8-12 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.6-0.7 mm. *S. compacta* 28². Вчл. с др. багра, рядко розови. Цв. не са прис. 29
- 29¹. Кут. 12-16 × 9 mm. Карпофорът 0-3 mm, влакнест. Сем. 1.1-1.4 × 1.3-1.6 mm.

..... <i>S. noctiflora</i>	1.4-1.7 × 1-1.2 mm. <i>S. dichotoma</i>
29² . Кут. с д. до 12 mm, рядко до 18 mm. Карпофорът 3.5-20 mm. 30	38² . Л. с ш. до 1 cm. Чш. покр. по ж. с ± д. къдриви влс. Кут. 6.5-7 × 3.5 mm. Сем. тъпограпави; 1.2-1.4 mm. <i>S. euxina</i>
30¹ . Р. лепкаво - покр. с жлз., а в долната част с прости влс. Карпофорът 3.5-5 mm. Кут. 12-15 × 5-5.5 mm. Сем. 0.8-1.1 × 0.8-0.9 mm. <i>S. viscosa</i>	39¹ . Чш. с анастомозиращи ж., мехуресто подута в плода, но не прилепва към плода. Вчл. с коронка, по-д. от петурата им. Кут. до 1.5 mm. Карпофорът 2-2.2 mm. Сем. 1.1-1.2 mm. <i>S. fabarioides</i>
..... <i>S. viscosa</i>	39² . Р. с др. белези. 40
30² . Р. голи или покр. с прости и жлз. влс., по изключение само в горната част лепкави. Карпофорът 11-20 mm. 31	40¹ . Пл. с равен, малко по-к. или малко по-д. от него карпофор. 41
31¹ . Чш. гола. Нокътят на вчл. с д. 15-24 mm. Кут. 10-18 × 5-7 mm. Карпофорът 13-20 mm. Сем. 1.7-2 × 1.1-1.4 mm. <i>S. bupleuroides</i>	40² . Пл. с 2 пъти по-к. от него карпофор или прис. 45
31² . Чш. жлз. или просто влакнеста. Нокътът на вчл. с д. 12-13 mm. Кут. 9-11 × 4.5-5.5 mm, включена в чш. Карпофорът 7-12.5 mm. Сем. 0.8-1.7 × 1-1.4 mm. ... <i>S. italica</i>	41¹ . Карпофорът с влс.; 6-7 mm. 42
32¹ . Цв. прис. или поне някои от тях на по-к. от 5 mm држ. 33	41² . Карпофорът гол. 43
32² . Цв. не са прис. 39	42¹ . Л. лин. до т. линейноланцетни, заострени, с ш. до 1.2 mm. Кут. 8-8.5 × 3.5-4 mm. Сем. 1.4-1.5 mm. <i>S. spergulifolia</i>
33¹ . Цв. червени, събрани в многоцветна главица. Кут. до 6 × 3.5 mm. Сем. 0.6-0.8 mm. <i>S. asterias</i>	42² . Л. елиптични, ланц. или широколинейни, по-ш. от 1.1 mm, ± тъпи. Кут. 9.5-10 × 4.5 mm. Карпофорът 4-6 mm. Сем. 1.4-1.6 × 1.1-1.3 mm. <i>S. thymifolia</i>
..... <i>S. asterias</i>	43¹ . Цв. држ. след цъфтеж изправени. Кут. 4-8 × 2 mm, цилиндрична. Вчл. червени или розовочервени. Карпофорът 7-9.5 mm. Сем. 0.45-0.8 × 0.4-0.6 mm. <i>S. armeria</i>
33² . Цв. с др. багра или, ако са червени на са събрани в главица. 34	43² . Цв. држ. след цъфтеж извити надолу. Кут. ± сферична. 44
34¹ . Ст. покр. с жлз. влс. в горната си част. Чш. с д. 7-10 mm. Вчл. целокр. или плитко връзани. Карпофорът 1-1.5 mm, влакнест. Кут. 4-8 × 3.5 mm. Сем. 0.8-1.1 × 0.7-0.9 mm. <i>S. gallica</i>	44¹ . Р. със стерилни розетки в осн. Ст. голо. Петурата на вчл. леко вдлъбната отпред. Кут. 4-5 × 4 mm. Карпофорът 4-5.5 mm. Сем. 0.6-0.8 mm. <i>S. lerchenfeldiana</i>
..... <i>S. gallica</i>	44² . Р. без стерилни розетки в осн. Ст. гъсто четинесто и вдървеняло в осн. Петурата на вчл. до ср. двуделна. Кут. 5 × 4-4.5 mm. Карпофорът 4.2 mm. Сем. 0.75-0.8 mm. <i>S. velcevi</i>
34² . Р. с др. белези. 35	45¹ . Пл. ± прис. Карпофорът 1-2 mm. 46
35¹ . Вчл. връзани най-много до 2/3. Карпофорът с д. 5-8 mm, покр. с влс... 36	45² . Пл. не е прис. Карпофорът по-д. от 2 mm. 48
35² . Вчл. връзани по-дълбоко или назъб. Карпофорът по-к. от 5 mm, гол. 37	46¹ . Цв. събрани в сцв. на върха на ст. и клк. Чш. по-д. от 10 mm. Ст. л. с д. до 11.5 mm и ш. 55 mm. Кут. 11.5 × 6.5 mm. Сем. 1.1-1.5 × 0.9-1.2 mm. <i>S. viridiflora</i>
36¹ . Р. с вдървеняло коренище и гъста туфа от стерилни издънки в осн. Л. с д. до 4 cm и ш. 0.5-1.5 mm. Кут. 5-8 × 5-6 mm. Карпофорът 6-8 mm. Сем. 1-1.6 mm. <i>S. ciliata</i>	46² . Цв. по 1 (2-3) на върха на ст. (или по клониките), в цъфтеж изправени. Чш. с д. ок. 10 mm. Ст. л. с д. 35 mm и ш. 12 mm. Кут. 10.5-11.5 × 3.5-4 mm. Сем. 0.9-1.2 × 0.7-0.9 mm. 47
36² . Р. с тънък корен, без стерилни издънки. Л. с д. до 11 cm и ш. 13 mm. Кут. 7-10 × 2.5-3 mm. Карпофорът 5-8 mm. Сем. 0.7-0.9 mm. <i>S. gallinyi</i>	47¹ . Чш. по-к. от цв. држ., покр. с прости влс. Карпофорът ок. 2 mm. <i>S. flavescens</i>
..... <i>S. gallinyi</i>	
37¹ . Голо р. Л. с д. до 4 cm. Кут. 6-10 × 3.5-4 mm. Карпофорът 3-4.5 mm. Сем. 1.2-1.55 mm. <i>S. graeca</i>	
37² . Р. покр. с къдриви влс. Л. по-д. от 4 cm. Карпофорът 2-2.5 mm, гол. 38	
38¹ . Л. по-ш. от 1.2 cm. Чш. по ж. с къси, прави или леко завити влс. Карпофорът 1.5-2.5 mm, гол. Кут. 4.5-9 × 3-4 mm. Сем. остро-грапави,	

47². Чш. и цв. држ. еднакво д. и покр. с жлз. влс. *S. thessalonica*
 48¹. Карпофорът влакнест. Вчл. жълтозелени, рядко бели, ± двуразделни. Пл. с д. 8-10.5 mm. 49
 48². Карпофорът гол. Вчл. червени, рядко бели или жълтозелени, но тогава целокр. или пл. по-д. от 10.5 mm. 52
 49¹. Чш. и цв. држ. жлз. влакнести. Кут. 9 × 5 mm. Карпофорът 2-4.5 mm, жлз., лепкав. Сем. 1.4-1.6 mm. *S. gigantea*
 49². Р. с др. белези. 50
 50¹. Цв. срещ., по 1 в пазвите на прицветните л. Чш. с д. 12-14 mm. Кут. 10 × 3.5 mm. Карпофорът 5-7 mm. Сем. 0.9-1 mm. *S. frivaldskyana*
 50². Цв. несрещуположни, разп. по 2 и повече на држ. в пазвите на прицветните л. или на върха на ст. и клк. му. 51
 51¹. Вчл. жълтозелени. Ст. голо, в горните междувъзлия с 1-3 лепкави пръстена. Кут. 9.5-10 × 3.5-4 mm. Карпофорът 2.5-3 mm. Сем. 0.8-1 × 1-1.4 mm. *S. chlorantha*
 51². Вчл. бели. Ст. в долната част покр. с влс., към върха голо. *S. radicata*
 52¹. Едногодишни р. с тънки корени. Вчл. розови или червени. 53
 52². Многогодишни р. с дебели корени. Вчл. жълтозелени или бели рядко розови. 54
 53¹. Чш. по ж. покр. с жлз. влс. Кут. 9-10 × 5 mm. Карпофорът 4-9 mm. Сем. 1-1.3 × 0.9-1.1 mm. *S. pendula*
 53². Чш. гола. Кут. 8 × 4 mm. Карпофорът 1.5-3 mm, гол. Сем. 1.6-2 × 1.3-1.5 mm. .. *S. cretica*
 54¹. Чш. жлз. влакнеста. Карпофорът с д. 2.5 mm. Кут. 9.5-10 × 5 mm. Сем. 1.1-1.4 × 0.8-1 mm. *S. nutans*
 54². Чш. гола. Карпофорът с д. 5-9 mm. .. 55
 55¹. Вчл. зеленикави. Ст. л. ланц. до линейноланцетни. Кут. 9-10.5 × 5 mm. Сем. 1.2 mm. *S. skorpii*
 55². Вчл. бели или розовочервени. Ст. л. лин. Карпофорът 5.5-8 mm. Сем. 0.8-1 × 1.1-1.3 mm. 56
 56¹. Прш. червени. Чш. с д. 9.5-15 mm. *S. balcanica*
 56². Прш. жълти. Чш. с д. 8-10 (11) mm. *S. saxifraga*
S. acaulis (L.) Jacq. subsp. *bryoides* (Jord.) Nyman - Безстъблено п. Мг. 2-10 cm. По кам.

трев. м. *Пн, Рл.* 2200 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, М, Р. Дек.**

S. alpestris Jacq. - Алпийско п. Мг. 3-4 cm. V-VII. Интр. Пр.: Централна Ев. *Дек.*

S. armeria L. - Кичуресто п. [*Atocion armeria* (L.) Raf.] 1г./2г. 10-50 cm. Край храсти и по ск., кам. м. *ЦБ.* 300 .. 1400 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

S. asterias Griseb. - Мочурно п. Мг. 30-120 m. По моч. лив. и торфища в планините. *Сmn* (з), *Зн, Вм, Згн, Рл.* 1000 .. 2925 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC), **М, С.**

S. atropurpurea (Griseb.) Greuter & Burdet - Тъмночервено лепило. [*Viscaria vulgaris* Roehl. subsp. *atropurpurea* (Griseb.) Stoj; *V. atropurpurea* Griseb.; *Lychnis atropurpurea* (Griseb.) Nyman] Мг. 30-100 cm. *ЦБ.* В хрл., по трев. м. и лив. 0 .. 1200 m. V-VIII. **Б, М, Р, Т. Леч.**

S. baccifera (L.) Roth. - Гушевица. [*Cucubalus baccifer* L.] Мг. 60-120 cm. По вл. м., в хрл., край огради. *ЦБ.* 0 .. 1300 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

S. balcanica (Urum.) Hayek - Балканско п. Мг. 10-25 cm. По ск. и скал. м. *Сmn* (с). 1500 .. 2900 m. VI-VIII. Balk. **Б.**

S. borysthena (Gruner) Walters - Днепърско п. 2г. 30-80 cm. По сухи трев. м. *Чм* (с), *Др.* 0 .. 200 m. V-VII. **Б, Р.**

S. bupleuroides L. - Дългоцветно п. [*S. longiflora* Ehrh.] Мг. 25-80 cm. По кам. трев. м. *ЦБ.* 0 .. 2400 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.**

1¹. Приосн. л. продълг. ланц. Карпофорът равен или до 2 пъти по-д. от пл. subsp. *bupleuroides*
 1². Приосн. л. лин. Карпофорът по-к. от пл. subsp. *staticifolia*

subsp. *bupleuroides* - Дългоцветно п. [*Silene longiflora* Ehrh.] Мг. 25-80 cm. По кам. трев. м. *ЦБ.* 0 .. 2400 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **М, Р.**

subsp. *staticifolia* (Sm.) Chowdh. - Статицелистно п. Мг. 25-80 cm. По кам. трев. м. *Зн, Пн, Рд* (з,с). 0 .. 2400 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

S. caliacrae Jordanov & Panov - Калиакренско п. 2г./Мг. 20-60 cm. По вар. ск. по морския

бръг или в непосредствена близост до него, почти винаги в ск. пукнатини. *Чм.* 0 .. 50 m. V-VI. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б.**

S. chalcidonica (L.) E. N. L. Krause - Халцедонска свиларка. [*Lychnis chalcidonica* L.] Мг. 25-70 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1200 m. VI-VIII. Пр.: Източна Ев., Средна Аз., Сибир. **Б. Дек.**

S. chlorantha (Willd.) Ehrh. - Зеленикаво п. Мг. 50-75 cm. По тревни и хрл. съобщества. *Вм, Згн, Срг* (з), *Рд* (з), *Трн.* 0 .. 700 m. VI-IX. [VI-IX]. Ч.К. [CR]. **Б, Г** (?NC,NE).

S. chromodonta Baiss. & Reut. - Троянско п. [*S. trojanensis* (Velen.) Jordanov & Panov; *S. moehringiifolia* Pancic] Мг. 10-20 cm. По кам. м. *Смн* (с). 1000 .. 2925 m. V-VIII. Balk. **Б, С.**

S. ciliata Pourr. - Ресничесто п. Мг. 5-25 cm. По трев. кам. м. и ск. *Смн* (с), *Слв, Пн, Рл.* 1800 .. 2400 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

S. colorata Poir. - Пъстро п. 1г. 10-50 cm. *Слв.* **Б, Г** (NE,NAe), **Т.**

S. compacta Fisch. - Кичесто п. [*Atocion compactum* (Fisch.) Tzvelev] Мг. 20-130 cm. По ск. и кам. трев. и пес. м. *Чм, Смн* (с,и), *Смд, ДМ, Пн* (с), *Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 800 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, П, Т.**

S. conica L. - Конишно п. [*Pleconax conica* (L.) Sourkova] 1г. 5-35 cm. По гористи, трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1100 m. IV-V. **Б, М, П, Т.**

1¹. Р. покр. поне по чш. с къси жлз. влс. Л. с гладък ръб. subsp. *conica*
1². Р. покр. с прости влс. Приосн. л. с ± къдрав ръб. subsp. *conomaritima*

subsp. *conica* - Конишно п. 1г. 5-35 cm. По гористи, трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1100 m. IV-V. **Б, М, П.**

subsp. *conomaritima* D. Jord. & P. Pan. - Конишно п. 1г. 5-35 cm. По гористи, трев. и кам. м. *Чм.* 0 .. 500 m. IV-V. **Б.**

S. coronaria (Desr.) Clairv. ex Rchb. - Кървавиче; Свиларка. [*Lychnis coronaria* Desr.] Мг. 30-100 cm. В гори, хрл., сечища. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **П, С, Т. Дек., Леч.**

S. cretica L. - Критско п. [*S. tenuiflora* Guss.]

Мг. 10-60 cm. По руд. м. *Чм* (ю), *Смд, Блс, Слв, Рд* (и). 0 .. 500 m. V-VII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

S. csereii Baumg. - Ксереево п. Мг. 40-120 cm. По вар. ск. и ск. сипеи. *Прб, Смн* (з), *Сф, Зн, Срг.* 300 .. 1100 m. V-VII. **Б, П.**

S. densiflora D'Urv. - Гъстоцветно п. Мг. 30-180 cm. По пес. и кам. м. *Чм, Смн* (и), *Смд.* 0 .. 500 m. V-VII. **Б, М, П, Т.**

S. dichotoma Ehrh. - Вилужно п. 1г. 30-80 cm. По трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 700 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, П, Т.**

S. dioica (L.) Clairv. - Двудомно п. Мг. 30-90 cm. По вл. кам. м. *Смн* (з), *Зн, Згн, Трн.* 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, М, П, С.**

S. euxina Rupr. - Черноморско п. [*S. dichotoma* subsp. *euxina* (Rupr.) Coode & Cullan] 1г./2г./Мг. 15-50 cm. По крайморски пясъци. *Чм.* 0 .. 10 m. VI-X. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **П, Т.**

S. exaltata Friv. - Възвишено п. 2г./Мг. *Чм, СИБ, Прб, Згн, Смд* (ю), *Слв, Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. **Б, Г** (NC,NE), **П, Т.**

S. fabaria (L.) Sm. - Бобовидно п. Мг. 30-100 cm. **Г** (NE,NAe).

S. fabarioides Hausskn. - Мехуресто п. 1г./2г. 25-65 cm. По ск. и кам. м. (на вар.). *Зн, Вм, Смд, Слв, Пн, Срг* (з), *Рд* (с,и), *Трн.* 500 .. 2200 m. V-VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

S. flavescens Waldst. & Kit. - Жълтеникаво п. Мг. 10-60 cm. По ск. и кам. м. *СИБ, Прб, Смн, Зн, Вм, Смд* (ю), *Слв, Пн, Рл, Срг* (з), *Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1600 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, П.**

S. flos-cuculi (L.) Greuter & Burdet - Кукувичка свиларка. [*Lychnis flos-cuculi* L.] Мг. 30-60 cm. По вл. трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, П, С, Т. Леч.**

1¹. Вчл. 4-делни. Ср. дялове продълг. лин., стр. линейношиловидни. Цв. тъмно- до светлопурпурни, с држ. ок. 2 пъти по-д. от чш. subsp. *flos-cuculi*
1². Вчл. двуделни или плитко 4-делни, ср. дялове закръглени, стр. малки, триъгълни зъбчета. Цв. бледорозови до бели, с држ. 3-5 пъти по-д. от чш. subsp. *subintegra*

subsp. *flos-cuculi* - Кукувича свиларка. Мг. 30-60 см. По вл. трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1400 м. V-VIII. **Б, Г (NE), М, Р, Т. Леч.**

subsp. *subintegra* (Hayek) Greuter & Burdet. [*Lychnis subintegra* (Hayek) Turrill] Мг. 30-60 см. По вл. трев. м. и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 м. V-VIII. Balk. **Б, Г (NC).**

S. frivaldskyana Намре - Фривалдскиеве п. Мг. 60-120 см. По сухи лив. и кам. трев. м. Чм, СИБ, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1100 м. VI-VIII. Balk. **Б, Г (NC,NE), М, Т.**

S. gallica L. - Френско п. Мг. 10-60 см. По кам. трев. м. Чм, Стп (и), Рд (и), Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 600 м. IV-VI. **Б, Г (NC,NE), М, Р.**

S. gallinyi Neuff. ex Rechb. - Галиново п. [*S. trinervia* Sebast. & Mauri] 1г. 10-100 см. По трев. буренл. м. Прб (з), Стп (с), Вм, Згп, Стд, ДМ, Пн, Рл, Срг (и), Рд (з,и), Трн, Тхр. 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т.**

S. gigantea L. - Гигантско п. [*S. gigantea* subsp. *rhodopea* (Janka) Greuter] 2г. 60-120 см. По сухи кам. и трев. м. Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд (с,и), Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1300 м. V-IX. **Б, Г (NC,NE), М.**

S. graeca Boiss. & Spruner - Гръцко п. 1г. 10-50 см. По кам. трев. м. Стд, Слв, Пн (ю). 50 .. 800 м. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г (NC,NE), М.**

S. grisebachii (Davidov) Pirker & Greuter. [*S. subconica* subsp. *grisebachii* (Davidov) Jordanov & Panov] Мг. 10-25 см. IV-VI. **Г (NE,NAe), ?Б.**

S. hellmannii Claus - Волжко п. [*S. wolgensis* (Hornem.) Otth] Мг. 30-160 см. По пес. и кам. м. СИБ, Др. 0 .. 500 м. V-VII. **Б.**

S. heuffelii Соб - Хойфелово п. Мг. 40-120 см. В гори. Стп, Зн, Блс, Пн (с), Рл, Рд (с). 800 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Г (NE), М, Р.**

S. italica (L.) Pers. - Италианско п. 2г./Мг. 30-120 см. В хрл., край гори, по трев. кам. м. ЦБ. 0 .. 1600 м. V-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т.**

1¹. Многогодишно р. Сем. 1-1.2 × 1.2-1.4 mm. subsp. *italica*

1². Двугодишно р. Сем. 0.8-1 × 1-1.2 mm. subsp. *nemoralis*

subsp. *italica* - Италианско п. 2г./Мг. 30-110 см. В хрл., край гори, по трев. кам. м. ЦБ. 0 .. 1600 м. V-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т.**

subsp. *nemoralis* (Waldst. & Kit.) Nyman - Горско п. [*S. nemoralis* Waldst. & Kit.] 2г. 100-120 см. **Б, Р.**

S. latifolia Poiret - Бяло п; Вечерник. [*S. alba* (Mill.) E. Krause; *Melandrium album* (Mill.) Garcke] 1г./Мг. 40-120 см. 2дом. По трев. м. и в хрл. ЦБ. 0 .. 1500 м. IV-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

1¹. Кут. 15-18 mm. Сем. с конични, черни на върха си с брадавички с остри черни връхчета. subsp. *ericalycina*

1². Кут. над 2 см. Сем. с тъпи, без черен връх брадавички. 2

2¹. Зъбците на зрелия плод изправени. Чш. с тъпи зъбци. subsp. *alba*

2². Зъбците на зрелия плод ± разперени. Чш. с заострени зъбци. subsp. *latifolia*

subsp. *alba* (Mill.) Greuter & Burdet - Бяло п; Вечерник. [*S. alba* (Mill.) E. Krause; *Melandrium album* (Mill.) Garcke] ЦБ. 0 .. 1500 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, С.**

subsp. *ericalycina* (Boiss.) Grent. & Burdet - Бяло п. Чм, СИБ. 0 .. 1500 м. V-VIII.

subsp. *latifolia* - Широколистно п. Стп (с), Стд. 0 .. 1500 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, Т.**

S. lerchenfeldiana Baumg. - Лерхенфелдово п. [*Atocion lerchenfeldianum* (Baumg.) M. Popp] Мг. 5-60 см. В ск. пукнатини. Прб, Стп, Зн, Вм, Згп, Блс, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн. 200 .. 2600 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С.**

S. lydia L. - Лидиево п. 1г. 5-35 см. По трев. и ск. м. Згп, Рд (з,и), Трн. 0 .. 400 м. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г (NC,NE,NAe), Т, М, Т.**

S. moldavica (Клоков) Sourkova - Молдавско п. Мг. СИБ. 0 .. 100 м.

S. multicaulis Guss. subsp. *sporadum* (Halacsy) Greuter & Burdet - Многогъблено п. Мг. 5-60 см. **Г (NC,NE,NAe), М.**

S. niederi Boiss. - Ниедерово п. Мг. 30-80 см. **Г (NC,NE).**

S. noctiflora L. - Нощноцветно п. 1г./Мг. 20-50 см. В гори, хрл., сечища, пас. ЦБ. 0 .. 1200

м. VI-VII. **Б, Г** (?NC,NE), **Р, С, Т**.

S. nocturna L. - Нощно п. 1Г. 5-60 см. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

S. nutans L. - Наведено п. МГ. 30-75 см. в лив. и хрл. *Прб, Згн, Рл, Рд*. 0 .. 1500 м. VI-VIII. Рядък. **Б, М, Р**.

S. orbelica Greuter - Орбелийско п. **Г** (NE).

S. orphanidis Boiss. - Орфанидово п. МГ. 10-20 см. VII-IX. **Г** (NE).

S. otites (L.) Wibel - Ушато п. МГ. 20-70 см. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

S. paradoxa L. - Странно п. МГ. до 50 см. **Г** (NC,NE), **М**.

S. pendula L. - Повиснало п. 1Г. 15-40 см. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1000 м. VI-VIII. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NE). *Дек*.

S. pusilla Waldst. & Kit. - Лъчево п. [*Heliosperma pusillum* (Waldst. & Kit.) Rchb.; *Ixoca pusilla* (Waldst. & Kit.) Sojak] МГ. 5-25 см. По вл. скал. м. *Стп* (з,с), *Слв, Пн, Рл*. 1300 .. 2600 м. VI-VIII. **Б, М, Р**.

S. radicata Boiss. & Heldr. - Едрокореново п. МГ. 15-50 см. По трев. кам. м. *Слв, Пн* (ю). 1800 .. 1900 м. VI-IX. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М**.

S. remotiflora Vis. - Рехавоцветно п. 1Г. 20-100 см. **Г** (NC,NE,NAe).

S. roemerii Friv. - Рьомерово п. МГ. 15-45 см. По трев. м. лив. и хрл. *Стп* (с), *Сф, Зн, Вм, Згн, Стд* (ю), *Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз* (з), *Рд* (з,с). 300 .. 2700 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

S. saxifraga L. - Скално п. [*S. stojanovii* Panov; *S. flavescens* subsp. *stojanovii* (Panov) Delip.] МГ. 8-25 см. В ск. пукнатини и кам. м. *Прб* (з), *Стп* (с,и), *Сф, Зн, Блс, Слв, Рл, Рд* (с). ?*Пн*. 400 .. 2900 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р**.

S. sedoides Poir. - Тлъстиговидно п. 1Г. 5-30 см. **Г** (NE,NAe).

S. sendtneri Boiss. subsp. *balcanica* (Formanek) Greuter - Сендтнерово п. [*S. velenovskyana* Jordanov & Panov] МГ. 15-50 см. По трев. м., лив. и пас. *Стп* (з), *Зн, Згн*. 0 .. 2700 м. VI-

VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

S. skorpilii Velen. - Шкорпилово п. МГ. 30-100 см. По кам. трев. м. *Чм, Стп* (и), *Стд, Рд* (и), *Трн, Тхр*. 0 .. 600 м. VI-IX. Balk. **Б, Г** (NE), **М, Т**.

S. spergulifolia (Wild.) M. Bieb. - Полегнало п. [*S. supina* M. Bieb.] МГ. 20-65 см. По вар. ск. и склонове. *Чм, Стп* (и), *Сф, Зн*. 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**.

S. subconica Friv. - Конусовидно п. 1Г. 10-25 см. По кам. и пес. трев. м. *Чм* (ю), *Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 1400 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

S. thessalonica Boiss. & Heldr. - Солунско п. [*S. flavescens* subsp. *thessalonica* (Boiss. & Heldr.) Nym.] МГ. 10-60 см. По ск. и кам. м. *Слв, Рд* (с). 0 .. 1600 м. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe).

S. thymifolia Sm. - Мащерколистно п. МГ. 10-30 см. По крайморски пясъци. *Чм, СИБ*. 0 .. 150 м. VI-VIII. [VI-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Р, Т**.

S. uniflora subsp. *prostrata* (Gaudin) Chater & Walters - Едноцветно п. [*S. vulgaris* (Moench) Garcke subsp. *prostrata* (Gaudin) Schinz & Thell.; *S. alpina* auct. bulg, non (Lam.) Thomas] МГ. до 30 см. По подвижни вар. ск. сипеи. *Прб* (з), *Рд* (с). 400 .. 1000 м. VI-X. [VII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р**. *Дек*.

S. velcevii D. Jord. & P. Pan. - Велчево п. [*S. saxifraga* L.] МГ. 8-35 см. В пукнатини на отвесни вар. ск. *Прб* (з), *Стп* (з). 200 .. 900 м. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg.

S. viridiflora L. - Зеленоцветно п. МГ. 50-100 см. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1900 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

S. viscaria (L.) Jess. - Лепило. [*Viscaria vulgaris* Roehl.; *Lychnis viscaria* L.; *Steris viscaria* (L.) Raf.] МГ. 15-100 см. В хрл., по трев. м. и лив. *СИБ*. 0 .. 1200 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

S. viscosa (L.) Pers. - Лепкаво п. 2Г/МГ. 30-70 см. По вар. пес. м. ?*Чм, ?Прб*. 0 .. 400 м. VI-VIII. ?**Б, М, Р**.

S. vulgaris (Moench) Garcke - Обикновено п.

[*S. cucubalus* Wibel] 1г./Мг. 20-100 cm. По ск. сипейни, буренл. трев. кам. м. ЦБ. 0 .. 2500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

S. waldsteinii Grsb. - Валдщайново п. Мг. 15-45 cm. По ск. и кам. трев. м. Прб, Спн (з,с), Зн, Вм, Згн, Блс, Пн, Рл, Срг (з), Рд (з,с), ?Спн (и). 600 .. 2400 m. VII-IX. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С.**

Род *Spergula* L.
Колянка

1¹. Тч. 10. Сем. 1.4-2 × 1.4-2 mm, изпъкнали, лещовидни, с т. ципест ръб или с остър кил. *S. arvensis*
1². Тч. 5. Сем. 0.8-1 × 0.8-1 mm, ± плоски, с по-ш. от сем. част ципест ръб 2-2.5 m. *S. pentandra*

S. arvensis L. - Полска к. 1г. 10-30 (60) cm. По буренл. м. и плевел в обработвани площи. ЦБ. 0 .. 1800 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, Т.** Плв.

S. pentandra L. - Петтичинкова к. 1г./2г. 5-20 cm. По пес. трев. м. Чм (с), Прб, Згн, Сгд, Слв, ДМ, Пн (ю), Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

Род *Spergularia* (Pers.) J. Persl & C. Presl
Коленчица

1¹. Чшл. с д. 5-7 mm. Кут. 1.5-2 пъти по-д. от чш. Тч. 5 или 10. Кут. 7-9 mm. Сем. 0.7-1.2 × 0.9-1 mm, всички или повечето крилати, с крилцата до 1.5 mm. *S. media*
1². Чшл. с д. 1.5-4.5 mm. Кут. равна или малко по-д. от чш. Тч. 2-5 или 10. Всички или повечето семена безкрили. **2**
2¹. Л. влакнести. Прл. ланц., сребристи. Тч. 5 или 10. Цв. с диам. ок. 7 mm. Кут. 3-5 mm, равна на чш. или по-к. от нея и 2-3 пъти по-к. от цв. држ. Сем. 0.45-0.7 × 0.4-0.5 mm. *S. rubra*
2². Л. голи или рядко влакнести. Прл. триъгълни (рядко ланц.), несребристи. Тч. 2-5. . **3**
3¹. Прилистниците на младие ст. конични в 1/2 от д. си. Кут. 3-6 mm, по-д. от чш. и от држ. на цв. Сем. 0.5-0.8 × 0.4-0.5 mm, с крилцата до 1.5 mm. *S. marina*
3². Прл. на младите ст. конични в по-малка част от д. си. Кут. 2-4 mm, по-к. от чш. в долната част на сцв. и равна или по-д. в горната част на сцв. Сем. по-к. от 0.5 mm. .. **4**

4¹. Вчл. розови с бяла осн. или изцяло бели. Кут. 2-3.5 mm, яйцевидна, валвите бледи в зрялост. Сем. светло сиво-кафяви; 0.35-0.5 mm. *S. bocconei*
4². Вчл. лилави, рядко бели. Кут. 1.5-3 mm, закръглена, валвите об. чернеят в зрялост. Сем. черни или кафеникаво черни; 0.45-0.7 mm. *S. diandra*

S. bocconei (Scheele) Graebn. 1г./2г. 5-25 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

S. diandra (Guss.) Heldr. - Двуетичинкова к. 1г. 5-15 cm. **Г** (NE,NAe), **Т.**

S. marina (L.) Grsb. - Морска к. [*S. salina* J. Presl & C. Presl] 1г./2г. 5-35 cm. По засол. вл. пясъци и глини. Чм, СИБ, Др, Сгд, Трн, Тхр. 0 .. 500 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

S. media (L.) C. Presl - Крилатосеменна к. [*S. marginata* (DC.) Kitt.; *S. maritima* (All.) Chiov.] Мг. 5-40 cm. По вл. засол. м. Чм, Др, Трн, ?СИБ, ?Сгд. 0 .. 600 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

S. rubra (L.) J. & C. Presl - Червена к. Мг. 5-30 cm. По трев. пес. пуст. м. и като плевел. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С Т.** Леч., Плв.

Род *Stellaria* L.
Звездица

[*Myosoton* Moench]

1¹. Стлб. 5. Пл. се разпуква с 5 двуделни зъбчета. Цв. бели, с диам. до 15 mm. Вчл. ± до осн. врязани. 1.5-2 пъти по-д. от чш. Сем. 0.4-1 × 0.4-1.1 mm. *S. aquatica*
1². Стлб. 3. Пл. се разпуква до ср. и повече с 6 зъбчета. **2**
2¹. Ст. цилиндрично - кръгло в сечение. Долните л. яйцевидни или сърцевидни, с држ. ... **3**
2². Ст. 4-стенно - квадратно в сечение. Л. лин. до ланц., прис. **6**
3¹. Ст. покр. с влс., към върха влс. жлз.. Вч. 2 пъти по-д. от чш. Л. сърцевидни. Кут. 9 mm. Сем. 0.8-1.3 × 0.9-1.1 mm. *S. nemorum*
3². Ст. покр. с влс. по 1 надл. линия. Вчл. неразвити до почти равни на чшл. Л. яйцевидни. **4**
4¹. Тч. най-често 10. Вчл. равни или малко по-д. от чшл. Цв. држ. голи или покр. с влс. Сем. 1-1.7 × 1-1.7 mm. *S. neglecta*

4². Тч. об. 5 (1-5-10). Вчл. най-често по-к. от чшл. или липсват. Цв. држ. с влс. по 1 надл. линия, рядко изцяло с влс. 5

5¹. Ст. и л. жълтозелени. Л. с д. до 7 mm. Чшл. тясноланцетни, с д. 2-3 mm. Вчл. съвсем малки или липсват. Тч. 1-3 (5). Прш. сивовиолетови. Плодните држ. къси, изправени. Кут. 3-4 mm. Сем. 0.6-0.9 × 0.6-0.8 mm. *S. pallida*

5². Ст. и л. зелени. Листата с д. 3-25 mm. Чшл. широколанцетни, с д. 3-5 mm. Вчл. равни или малко по-к. от чшл.; почти до осн. двуделни; рядко липсват. Тч. 3-5 (10). Прш. червено-виолетови. Плодните држ. ± извити надолу. Кут. 5-6 mm. Сем. 0.8-1.5 × 0.8-1.5 mm. *S. media*

6¹. Пцв. зелени. Вчл. до ср. врязани. Сем. 1.5-2.2 × 2.1-2.6 mm. *S. holostea*

6². Пцв. ципести. Венчелистчета врязани почти до осн. 7

7¹. Вчл. до 2 пъти по-к. от чшл. Л. елиптични или яйцевидноланцетни, най-ш. по ср., по ръба голи или в осн. ресничести. Сем. 0.5-0.7 × 0.4-0.6 mm. *S. uliginosa*

7². Венчелистчета равни или до 2 пъти по-д. от чшл. Л. лин. или линейноланцетни, най-ш. към осн. 8

8¹. Пцв. и л. по ръба в осн. ресничести. Вчл. с д. до 5 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.7-0.8 mm. *S. graminea*

8². Пцв. и л. без реснички по ръба. Вчл. с д. до 10 mm. Сем. 1-1.4 × 0.9-1.1 mm. *S. palustris*

S. aquatica (L.) Scop. - Водна з. [*Myosoton aquaticum* (L.) Moench] МГ. 10-70 cm. По вл. м. ЦБ. 0 .. 1200 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

S. graminea L. - Тревна з. МГ. 15-50 cm. В лив., хрл. и пуст. м. ЦБ. 0 .. 1900 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Omp!**, *Леч.*

S. holostea L. - Едроцветна з. МГ. 15-35 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2000 m. III-VI. **Б, Г** (NE), **М, Р, Т. Omp!**, *Дек., Мед.*

S. media (L.) Vill. - Вrabчови чревца; Средна з. [*S. apetala* Ucria] 1Г./2Г. 10-50 cm. По пуст. м., руд. и плевел. ЦБ. 0 .. 1500 m. I- XII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** *Хрн., Леч., Плв., Фур., Баг.*

1¹. Горната част на ст. изцяло влакнеста. Тч. 10.

Кут. 5-6 mm. Сем. 1.1-1.5 mm. subsp. *cupaniana*

1². Горната част на ст. с 1-2 реда влс. или нарядко овласено. Тч. 3-5. Кут. 5 mm. Сем. 0.8-1.4 mm. subsp. *media*

subsp. *cupaniana* (Jord. & Fourr.) Nyman. [*S. cupaniana* (Jord. & Fourr.) Beg.] 10-50 cm. *Рл.* 0 .. 1500 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

subsp. *media* - 10-40 cm. По пуст. м., руд. и плевел. ЦБ. 0 .. 1500 m. I- XII. **Б, М, Р, Т.** *Хрн., Леч., Плв., Фур., Баг.*

S. neglecta Weine - Пренебрегната з. 1Г./2Г. 20-80 cm. По вл. и крайпоточни сенч. м. *Др, Снд.* 0 .. 300 m. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.**

S. nemorum L. - Горска з. [*S. montana* Pierrat; *Alsine nemorum* (L.) Schreb.] МГ. 15-60 cm. По вл. сенч. м. и край потоци. *СИБ, Прб, Сmn, Вm, Згн, Блс, Пн, Рл, Срз.* 0 .. 2300 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Omp!**

S. pallida (Dumort.) Piré - Бледа з. [*Alsine pallida* Dumort.] 1Г./2Г. 5-30 cm. По сухи кам. пуст. м. и плевел в посеви. ЦБ. 0 .. 1500 m. III-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Плв.**

S. palustris Ehrh. ex Retz. - Блатна з. МГ. 20-45 cm. По вл. моч. м. и край реки. *Сф, Вm, Рл.* 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Р.**

S. uliginosa Murray - Мочурна з. [*S. alsine* Grimm, nom. illeg.] МГ. 10-40 cm. По вл. моч. м. и край извори. *Сmn, Сф, Зн, Вm, Згн, ДМ, Рл, Срз, Рд.* 0 .. 1700 m. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.**

Род *Vaccaria* (DC.) Medic.
Калугерка

V. hispanica (Mill.) Rauschert - Обикновена к. [*V. pyramidata* Medik.] 1Г. 30-70 cm. Край пътища, плевел в посеви. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т. Omp!**, *Плв.*

Род *Velezia* L.
Велеция

1¹. Голо р., понякога с жлз. влс. в долните възли и ресничест ръб на л. Чш. т. елипсоидна. Вчл. с 4 ± еднакви зъбци. Кут. 10 mm. *V. quadridentata*

1². Жлезистовлакнесто р. Чш. цилиндрична. Вчл. двуделни. Кут. 10-12 mm. *V. rigida*

V. quadridentata Sm. - Четиризъба в. 1Г. 5-15 cm. IV-VII. **Г** (NE,NAe), **Т.**

V. rigida L. - Твърда в. 1г. 10-30 cm. По сухи трев. м. *Чм, СИБ, Стп* (и), *Стд, ДМ, Пн, Срг* (и), *Рд* (с,и), *Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 1100 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

Семейство **Droseraceae** Salisb.

Рослянкове

1¹. Р. без корени, подводно плаващо. Л. разп. в прешл. *Aldrovanda*

1². Р. с корени, сухоземно. Л. разп. в розетка. **2**

2¹. Л. завършват със затварящи се капанчета. *Dionaea*

2². Л. с лепливи жлз. влс., с топчести червени връхчета (тентакли). *Drosera*

Род *Aldrovanda* L.

Алдрованда

A. vesiculosa L. - Мехуреста а. Мг. 2-30 cm. Хищно. Водно. В блатата, плаващо. *СИБ, Зн*. 20 .. 100 m. VII-VIII. Ч.К. [CR]. ЗБР. ДХ. БК. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

Род *Dionaea* Sol. ex J. Ellis

Венерина мухоловка

D. muscipula J. Ellis - Венерина м. Мг. 1-10 cm. Хищно. Отглежда се като стайно растение. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Drosera* L.

Рослянка

D. rotundifolia L. - Кръглолистна р. Мг. 5-15 cm. Хищно. Из торфища в планините. *Стп* (з,с), *Зн, Вм, Рл, Срг* (з), *Рд* (з,с). 1500 .. 2000 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

Семейство **Frankeniaceae** Desv.

Франкениеви

Род *Frankenia* L.

Франкения

F. pulverulenta L. - Напудрена ф. 1г. 10-30 cm. По крайморски пясъци и засъхващи крайморски засолени глинести почви. *Чм*. 0 .. 100 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р**.

Семейство **Molluginaceae** Bartl.

Молугинови

1¹. Сивовлакнести р. Оцв. прост. Тч. 12 и многобройни венчевидни стаминодии. Бл. 5.

..... *Glinus*
1². Голи р. Оцв. двоен. Тч. 5, стаминодии липсват. Бл. 3. *Mollugo*

Род *Glinus* Loefl.

Глинус

G. lotoides L. - Лотосов г. 1г. 10-50 cm. По вл. трев. и пес. м. *СИБ, Др, Рд* (и), *Трн*. 0 .. 200 m. VIII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.

Род *Mollugo* L.

Прешленка

1¹. Ст. изправено или приповдигащо се. Л. т. лин., с ш. 0.8-1.1 mm. Оцв. лсч. елиптични до овални, 1-1.5 × 1-1.6 mm, с единична ш. ж. или анастомозираща мрежа по външ. повърхност. Кут. закръглени, 1.5-1.8 × 1.5-1.9 mm, не надвишават оцв. в зряло състояние. Сем. асиметрично полуовални (с ф. на "D"), фино мрежести, 0.3-0.45 × 0.3-0.4 mm. *M. cerviana*

1². Ст. лежащо или пълзящо. Л. лопатовидни или овални, с ш. 5-3(-8) mm. Оцв. лсч. удължено-елиптични, 1.5-2.5 × 0.5-1.2 mm, с 3 зелени ж. по външ. повърхност. Кут. цилиндрични до яйцевидни, 1.8-3.5 × 1.2-2 mm, надвишават оцв. в зряло състояние. Сем. бъбрековидни, с 3-7 ребра по страните, или гладки, 0.5-0.6 × 0.35-0.5 mm. ... *M. verticillata*
M. cerviana (L.) Ser. - Еленова п. Мг. 3-15 cm. По крайбрежни пясъци. *Чм, Сф, Трн*. 0 .. 600 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.

M. verticillata L. - Прешленеста п. 1г. 15-60 cm. По открити слънчеви, временно вл. м. Адв. *Стд* (ю). 80-100 m.

Семейство **Montiaceae** Raf.

Монтиеве

1¹. Л. срещ., без приосн. розетка. Вчл. с д. до 2 mm, целокр. Тч. 3-5. *Montia*

1². Л. в приосн. розетка. **2**

2¹. Л. в приосн. розетка, и 1 двойка ст. л. Вчл. с д. 8-10 mm, врязани отпред. Тч. 5. . *Claytonia*

2². Всички л. в приосн. розетка. Вечноз. сукулентно р. Вчл. 7-13; бледорозови, оранжеви или жълти, с по-тъмни ж.; слабо назъб. отпред. Тч. 5-12. *Lewisia*

Род *Claytonia* L.

Клайтония

C. sibirica L. - Сибирска к. [*Montia sibirica* (L.) Howell] 1г./Мг. 10-40 cm. Интр. Адв. По пес.

м. *P. l.* 1300 .. 1400 m. VI-VII. Пр.: С. Ам.

Род *Lewisia* Pursh
Люисия

L. cotyledon (S. Watson) B. L. Rob. - Семеделна л. Мг. 10-30 cm. Вечноз. Сукулентно. Интр. V-VI. Пр.: С. Ам. - САЩ. Дек.

Род *Montia* L.
Монция

M. fontana L. subsp. *chondrosperma* (Fenzl) Walters - Изворна м. [*M. minor* C. C. Gmel.; *M. arvensis* Wallr.] 1Г./Мг. 2-30 cm. По вл. моч. м., край извори и потоци. ЦБ. 500 .. 1200 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe) **М, С, Т**.

Семейство **Nyctaginaceae** Juss.
Вечерници

1¹. Вечноз. пълзящи лиани. Цв. дребни, с диам. ок. 10 mm, събрани в групи. Вч. бяло. Псцв. едри, оцветени ярко. Тч. 5-10. *Bougainvillea*

1². Тревисти р. Цв. фуниевидни, с диам. над 20 mm, събрани в сцв. от 3-7 цв. Вч. ярко оцветено или пъстро. Псцв. не са ярко оцветени. Тч. 5-10. *Mirabilis*

Род *Bougainvillea* Comm. ex Juss.
Бугенвилея

B. glabra Choisy - Гладка б. Хр./Дв. 1-4 m. Лиана. Интр. Стайно растение или в оранжерии. Пр.: Ю. Ам. - Бразилия. Дек.

Род *Mirabilis* L.
Вечерница

M. jalapa L. - Перуанска в. Мг. 60-100 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 800 m. VI-X. Пр.: Ю. Ам. - Перуанските Анди. **Б, Г** (NE,NAe), **Р**. Дек.

Семейство **Phytolaccaceae** Juss.
Винобойни

Род *Phytolacca* L.
Винобой

1¹. Л. яйцевидно-ланц. 12-25 × 3-10 cm. Сцв. увиснали надолу. Тч. 10. Пл. ягода, 8-10 mm, съставен от 10 сег., пръстеновидно наредени и сързани помежду си. Сем. 3-3.6 × 2.6-3 mm. *P. americana*

1². Л. широкояйцевидни. Сцв. изправени. Тч. 8. Пл. сборна ягода, от 8 своб. сег.. 2

2¹. Сцв. ос и цв. држ. грапаво-жлезисти. Оцв. зеленикавобял до розов. Прш. бели. *P. acinosa*
2². Сцв. ос и цв. држ. почти гладки. Оцв. бял. Прш. розови. Сем. 2.5-2.8 × 3-3.2 mm. *P. esculenta*

P. acinosa Roxb. - Индийски в. Мг., до 1.5 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Пр.: И. Аз. **Р. Омп!**, *Леч.*, *Хрн.*

P. americana L. - Американски в.; Лаконос. [*P. decandra* L.] Мг. 100-300 cm. По вл. буренл. трев. м. Култ. Инв. *Чм, СИБ, Прб, Стп* (з,и), *Сф, Стд, Блс, Рл, Срг, Рд* (з,с), *Трн, Тхр.* 0 .. 600 m. VI-X. Пр.: С. Ам. **Омп!**, *Леч.*, *Баг.*, *Хрн.* (младите листа) , *Дек.*, **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

P. esculenta Van Houtte - Азиатски в. Мг. 100-250 cm. Инв. *Чм* (с), *СИБ, Сф.* 0 .. 1000 m. Пр.: Аз. **Б, Р. Омп!**, *Хрн.*

Семейство **Plumbaginaceae** Juss.
Саркофаеви

1¹. Полухраст, формиращ възглавница. Л. твърди, лин.-триъгли, бодливи. *Acantholimon*

1². Триви и храсти. Л. месести или тънки, никога бодливи. 2

2¹. Л. с ушички, обхващат ст. Чш. изцяло зелена, дълбоко 5-разделна, жлезесто влакнеста. *Plumbago*

2². Л. не обхващат ст. Чш. поне на върха ципеста и не е жлезесто-влакнеста. 3

3¹. Сцв. вр. главица. Ст. неразкл. . *Armeria*

3². Сцв. с др. устройство. Ст. разкл. 4

4¹. Сцв. от клеч., всяко с 1 цв. Стлб. 1, с 5 разклонения. *Ceratostigma*

4². Сцв. едностранен клас. Ст. разкл. 5

5¹. Бл. главесто (топчесто). *Goniolimon*

5². Бл. нишковидно. *Limonium*

Род *Acantholimon* Boiss.
Акантолимон

A. glutaceum (Jaub. & Spach) Boiss. - Бодлив а. Пхр. 5-10 cm. Интр. Култ. VI-VII. Пр.: Армения, **Т, Б, Т**. Дек.

Род *Armeria* Willd.
Лъжичниче

1¹. Л. два вида: външ. лин. лопатовидни с ш.

до над 3 mm, вътр. лин. с ш. 1-2 mm. Сцв. с ш. 15-25 mm. 2
1². Л. еднакви. 4
2¹. Външ. л. с ш. 3-10 mm. Влаг. по-д. от 15 mm. *A. sancta*
2². Външ. л. с ш. 2-3 mm. Влаг. по-к. от 15 mm. 3
3¹. Влаг. под сцв. с д. 7-30 mm. Вч. розово или червеникавовиолетово. Кут. 5.5-6 × 0.9-1.1 mm. Сем. 2.2-2.5 × 0.7-0.8 mm. ... *A. canescens*
3². Влаг. с д. 15-45 mm. Вч. бяло. ... *A. undulata*
4¹. Л. обратно яйцевидни до ланц. лопатовидни, заострени. Ципестото влаг. под сцв. с д. 50-100 mm. Сцв. с диам. 30-40 mm. Вч. об. бяло. *A. pseudoarmeria*
4². Л. лин. или лин. ланц. Влаг. с д. до 25 mm. 5
5¹. Л. лин. на върха заострени. 6
5². Л. лин. до лин. ланц., ± тъпи. 7
6¹. Влаг. с д. 15-45 mm. Сцв. 22 mm. Вч. бяло или розовеещо. Кут. 3 mm. Сем. 2.3-2.5 mm. *A. cariensis*
6². Влаг. с д. 3-9 mm. Сцв. 10-17 mm. Вч. светловиолетово или розово. .. *A. juniperifolia*
7¹. Сцв. с диам. 2-3 cm. Влаг. с д. 8-13 mm. Вч. розово. Кут. 3-6 × 1-1.2 mm. Сем. 2.2-2.5 × 0.8-1 mm. *A. alpina*
7². Сцв. с диам. 2-2.5 cm. Влаг. с д. 15-25 mm. Вч. червено, розово, бяло. Кут. 3.2-3.8 × 1.4-1.8 mm. Сем. 2-2.2 × 0.8-1 mm. ... *A. maritima*

A. alpina Willd. - Високопланинско л. МГ. 20-60 cm. По кам. поляни. *Пн, Рл*. 1700 .. 2800 m. VII-IX. **Б, Р, С**. Дек.

A. canescens (Host) Boiss. – Сиво л. МГ. 20-60 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, С**.

A. cariensis Boiss. - Обикновено л. [*A. rumelica* Boiss.] МГ. 20-35 cm. По сухи трев. и кам. м. и хрл. *СИБ, Др, Прб, Стпн* (з,с), *Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр*. 400..2000 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**. Дек.

A. juniperifolia (Vahl) Hoffmanns. & Link - Иглолистно л. Пхр./Хр. 5-6 cm. Интр. Култ. V-VI. Пр.: Пиренейски полуостров. Дек.

A. maritima (Mill.) Willd. - Морско л. МГ. 15-50 cm. Интр. Култ. В паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 1000 m. V-VII. Пр.: Средна Ев. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**. Дек.

A. pseudoarmeria (Murray) Mansf. - Широколистно л. Пхр./Хр. 25-50 cm. Интр. Култ. V-IX. Пр.: Испания, Португалия. Дек.

A. sancta Janka - Свещено л. МГ. 15-30 cm. **Г** (NE).

A. undulata (Bory & Chaub.) Boiss. - Вълнисто л. МГ. 10-50 cm. **Г** (NE,NAe).

Род *Ceratostigma* Bunge

Цератостигма

C. plumbaginoides Bunge - Саркофаева ц. МГ. 15-50 cm. Интр. Култ. VIII-IX. Пр.: Китай. Дек.

Род *Goniolimon* Boiss.

Змийска трева

1¹. Тръбицата на чш. гола. Клк. на сцв. т. крилати. Кут. 3.7-4 mm. Сем. 3-3.3 mm. 2

1². Тръбицата на чш. ± четинестовлакнеста. Клк. на сцв. ш. крилати. Кут. 3.7-4.5 mm. Сем. 3.5-4 mm. 3

2¹. Вч. бледовиолетово. Сцв. рехаво ± обратно пирамидално. *G. besserianum*

2². Вч. бяло. Сцв. плътно, ± щитовидно. *G. incanum*

3¹. Вътр. псцв. 3-делен, с по-д. ср. дял, гол или по ръба и ср. ж. ресничест. Чш. разпръснато ресничеста. Кут. 3.7-4.3 mm. Сем. 2.5-4 mm. *G. dalmaticum*

3². Вътр. псцв. 3-делен, с приблизително еднакви дялове, четинест. Чш. гъсто четинеста. Кут. 3.7-7.5 × 1-1.2 mm. Сем. 2.8-4 × 0.7-0.9 mm. *G. tataricum*

G. besserianum (Schult. ex Rchb.) Kuzn. - Бесерова з. т. МГ. 10-30 cm. По сухи кам. и пес. м., предимно на силикатен терен. *Чм* (с), *СИБ*. 0 .. 200 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р**.

G. dalmaticum (C. Presl) Rchb. - Далматинска з. т. МГ. 10-20 cm. По сухи вар. кам. и скал. м. на плитки, ероз. хумусно-карбонатни почви, предимно в буковия пояс. *Слв*. 1000 .. 1500 m. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. Дек., *Дъб*. **Б, М, С, Т**.

G. heldreichii Halacsy – Хелдрайхова з. т. МГ. 10-20 cm. **Г** (NC,NE).

G. incanum (L.) Nepper - Бяла з. т. [*G. collinum* (Griseb.) Boiss.] МГ. 10-45 cm. По сухи трев. и

кам. м. *Чм, СИБ, Др, Стп (с,и), Зн, Стд, Рд (и), Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 500 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т. Дек.**

G. tataricum (L.) Boiss. - Татарска з. т. Мг. 20-30 cm. По сухи трев. и вар. кам. м. *Чм, СИБ, Др, Стп (з), Зн, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рд (и).* 0 .. 1000 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С. Дек.**

Род ***Limonium*** Mill.

Гърлица

- 1¹**. Л. и клк. на сцв. покр. със звездовидни влс. 2
1². Л. и клк. на сцв. голи. 4
2¹. Л. до 3.5 пъти по-д. отколкото ш., на върха закръглени. Кут. 3.5-5.7 × 0.8-1 mm. Сем. 2.9-3.5 × 0.6-0.8 mm. *L. latifolium*
2². Л. над 7 пъти по-д. отколкото ш., на върха заострени. 3
3¹. Клсч. гъсти. Чш. 10-делна, 5-те дялове къси. Кут. 3-3.3 mm. Сем. 2.7-3 mm.
..... *L. asterotrichum*
3². Клсч. рехави. Чш. 5-делна. Кут. 3.3-3.5 mm. Сем. 3-3.3 mm. *L. bulgaricum*
4¹. Външ. псцв. тревист, с т. полупрозрачен ръб. Чш. с д. 4-4.7 mm, с 5 по-големи и 5 помалки зъбчета. Кут. 3.5-6 × 0.9-1.1 mm. Сем. 2.7-3 × 0.8-0.9 mm. *L. vulgare*
4². Външ. псцв. полупрозрачен или с полупрозрачен ципест ръб. Чш. с д. 3-4 mm. 5
5¹. Ст. с повтарящо се раздвоени стерилни клк. в долната част. *L. bellidifolium*
5². Ст. без повтарящо се раздвоени стерилни клк. 6
6¹. Външ. псцв. полупрозрачен. Чш. с д. 3-4 mm. Кут. 3-4.4 × 1.1-1.3 mm. Сем. 3-3.4 × 0.9-1.1 mm. *L. gmelini*
6². Външ. псцв. с полупрозрачен ципест ръб. Чш. с д. 3.5-4.5 mm. Кут. 3-4.4 × 1-1.2 mm. Сем. 2.4-3 × 0.7-0.9 mm. *L. meyeri*

L. asterotrichum (Salmon) Salmon – Маноловска г. Мг. 40-70 cm. По сухи трев. м. *Трн, ?Тхр.* 400 .. 450 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. IUCN(VU). ЗБР. Bulg. **Б. Дек.**

L. bellidifolium (Gouan) Dumort. – Паричколистна г. Мг. 9-40 cm. VI-IX. По крайморски солени блата. **Г** (NE,NAe), **Р, Т.**

L. bulgaricum Apcev - Българска г. Мг. 35-50 cm. По вл. трев. м. *Др.* 200 .. 250 m. VI-VII.

[VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg. **Б. Дек.**

L. gmelinii (Willd.) O. Kuntze - Гмелинова г. Мг. 20-60 cm. По кам. и скал., най-често вл. м. *Чм, Тхр.* 0 .. 150 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р, С, Т. Дек.**

L. latifolium (Sm.) Kuntze - Широколистна г. Мг. 40-80 cm. По сухи трев. м. *Чм, СИБ, Др, Тхр.* 0 .. 250 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Р. Дек., Дъб.**

L. meyeri (Boiss.) M. Kuntze - Майерова г. Мг. 30-90 cm. По трев. и кам. м. *Чм.* 0 .. 150 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б. Дек.**

L. vulgare Mill. subsp. ***serotinum*** (Rchb.) Gams - Късна г. [*L. serotinum* Rchb.; *L. narbonense* Mill.] Мг., до 30 cm. По трев. и кам. м. *Чм, Тхр.* 0 .. 250 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Г** (NE), **Р, Т. Леч.**

Род ***Plumbago*** L.

Саркофай

- 1¹**. Виещ се храст. Цв. в топчести вр. сцв. Вч. бяло, или бледосиньо. Кут. 8 mm. Сем. 7 mm.
..... *P. auriculata*
1². Многогодишно тревисто р. Цв. събрани в клас. Вч. лилаво или розово. Кут. 6-8 × 2.6-3 mm. Сем. 5.9-6.2 × 2-2.2 mm. *P. europaea*
P. auriculata Lam. - Капски с. [*P. capensis* Thunb.] Хр. 1-6 m. Лиана. Интр. Оранжевийно и стайно. Пр.: Ю. Аф.. Адв. в **Г. Дек.**
P. europaea L. - Обикновен с. Мг. 30-100 cm. По сухи кам. трев., често буренл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (и), Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр.* 100 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т. Дек.**

Семейство ***Polygonaceae*** Juss.

Лападови

- 1¹**. Оцв. лсч. 4. Тч. 4-6. Стлб. 2. Л. бърбековидни. *Oxyria*
1². Оцв. лсч. 5-6, срс. или своб. Тч. 5-9. 2
2¹. Външ. перигонни лсч. на плодниковите цв. източени като твърди бодли. *Emex*
2². Външ. перигонни лсч. небодливи. 3
3¹. Тч. 9. Л. закръгленояцевидни, ш. най-малко 30 cm. Пл. с д. до 12 mm. *Rheum*
3². Тч. 5-8. Р. с др. белези. 4
4¹. Оцв. лсч. 6. След цъфтеж вътр. 3
разрастват, образуват обв. (валви) и обхващат плода. Тч. 6. *Rumex*
4². Оцв. лсч. (дялове) 5. Тч. 5-8. 5

- 5¹. Външ. оцв. лсч. при пл. крилати или с остър гръбен ръб. 6
 5². Външ. оцв. лсч. при пл. безкрили, без остър гръбен ръб. 7
 6¹. Увивни или катерливи р., рядко ст. лежащо. Бл. 3, сферични, прис. *Fallopia*
 6². Р. с изправено ст. Бл. 3, ресничести, на самостоятелни стлб. *Reynoutria*
 7¹. Л. триъгълни или яйцевидни, в осн. сърцевидни или стреловидни, д. почти колкото ш. Пл. 2-3 пъти по-д. от оцв. Цв. с различно д. стлб. *Fagopyrum*
 7². Л. с др. ф., ясно по-д. отколкото ш. Пл. най-много 1.5 пъти по-д. от оцв., понякога равен или по-к. 8
 8¹. Ст. слабо облистено с малки почти прис. л., неразкл. Приосн. л. големи, с д. држ. Р. с дебело коренище. *Persicaria*
 8². Р. с др. белези. 9
 9¹. Л. с несъчленени држ. Охреите кафяви, целокрыни или с реснички по ръба. *Persicaria*
 9². Л. със съчленени држ. Охреите бели или сребристи, в осн. често кафяви, двуделни, по-късно нишковидно наделени. *Polygonum*

Род *Emex* Campd.
Тривръх

E. spinosa (L.) Campd. - Бодлив т. [*Rumex spinosus* L.] 1г. Ефемер. 20-80 см. Инв. Г (NE,NAe), Т.

Род *Fagopyrum* Mill.
Гречиха; Елда

F. esculentum Moench. - Ядлива елда; Гречиха. 1г. 15-70 см. Култ. в цялата страна. 0 .. 1000 м. VII-VIII. (М,Л,Х) Пр.: И. Аз., Сибир и Японско-китайската област. Б, Г, Р. Мед., Леч., Хрн.

Род *Fallopia* Adans.
Фасулче
[*Bylderdickia* Dumort.]

- 1¹. Увивни храсти. Младите клк. покр. с жлз. влс. 2
 1². Тревисти р., покр. с прости влс., или голи. 3
 2¹. Л. яйцевидни, в осн. сърцевидни. Сцв. едри стр. гроздове от горната страна на клк. Цв. зеленикавобели. Орехчетата 3.5-4 × 2-2.5 mm. Лиани с д. до 8 m. *F. aubertii*
 2². Л. стреловидни. Сцв. рехави метл. Цв.

- отначало бели, по-късно розови. Лиани с д. до 15 m. *F. baldschuanica*
 3¹. Междувъзлията дълбоко набраздени, покр. с твърди влс. Пл. 4-5 × 2.3-2.7 mm, с 1-3 mm д. држ. Орехчетата 3-5 × 2-2.6 mm. *F. convolvulus*
 3². Междувъзлията гладки или слабо набраздени, голи. Пл. с 5-8 mm д. држ. Пл. 6-7 × 4.5-5 mm. Орехчетата 2.5-3.5 × 1.8-3 mm. *F. dumetorum*

F. aubertii (L. Henry) J. Holub - Градинско ф. [*Bilderdykia aubertii* (L. Henry) Moldenke, *Polygonum aubertii* (L.) L. Henry] Хр. 5-10 m. Лиана. Интр. В паркове, градини и дворове. Адв. Чм (с), Др. 0 .. 1000 m. VI-X. Пр.: 3. Китай. Б, Г (NE,NAe). Дек.

F. baldschuanica (Regel) Holub - Балджуанско ф. [*Polygonum baldschuanicum* Regel] Хр. 150-620 cm. Лиановидно. Интр. В паркове. Адв. Чм (с), Др, Прб (з), Стп (з), Сф, Вт, Рд, рн. VI-X. Пр.: Централна Аз. - Туркестан. Б, Г, Р, С.

F. convolvulus (L.) A. Löve - Поветицовидно ф. [*Bilderdykia convolvulus* (L.) Dumort.; *Polygonum convolvulus* L.] 1г. 10-150 cm. Руд. и плевел. ЦБ. 0 .. 1900 m. VI-X. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плев., Хрн., Фур., Баг., Дъб.

F. dumetorum (L.) Holub - Храстачно ф. [*Bilderdykia dumetorum* (L.) Dumort.; *Polygonum dumetorum* L.] 1г. 50-150 cm. В хрл., край гори и др. ЦБ. 0 .. 1100 m. VI-X. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С.

Род *Oxyria* Hill
Киселичник

O. digyna (L.) Hill - Обикновен киселичник. Мг. 5-25 cm. По вл. кам. м., край потоци, в ск. пукнатини. Стп (з,с), Рл, Пн. 1800 .. 2800. VII-VIII. Б, Г, М, Р, С. Леч.

Род *Persicaria* Mill.
Пипериче

[*Bistorta* Mill.; *Pleuropterypyrum* H. Gross]

- 1¹. Ст. слабо облистено с малки почти прис. л., неразкл., изправено. Приосн. л. големи, с д. држ. Сцв. единичен клас на върха на ст. Р. с дебело коренище. 2
 1². Ст. об. разкл., лежащо или приповдигнато.

- 3
- 2¹**. Држ. на приосн. л. в горната си част крилати, надолу ± ръбести. Сцв. по-дебело от 1 cm. Цялото сцв. с цв. Орехчетата 3.4-5 × 2-2.6 mm. *P. bistorta*
- 2²**. Држ. на приосн. л. не са крилати. Сцв. потънко от 1 cm. Долната половина на сцв. с луковички, вместо с цв. Орехчетата 3 mm. *P. vivipara*
- 3¹**. Цв. събрани в грозд. или класовидни сцв., а те в сл. безлистна метл. Ст. приповдигнато, вкореняващо се от възлите в осн. Орехчетата 4-5 × 2.5 mm. *P. alpina*
- 3²**. Цв. събрани в класовидни сцв., разп. по 1-2 на върха на ст. или разклоненията му.. 4
- 4¹**. Ст. лиановидно. Ст., л. држ., гл. л. ж. отдолу и охреите със закривени бодли. Л. триъгълни. *P. perfoliata*
- 4²**. Ст. не е лиановидно. Р. без закривени бодли. Л. не са триъгълни. 5
- 5¹**. Охреите в горната си част с листовиден зелен дял, разперен встрани и ресничест по ръба. Орехчетата 2.4-3.3 × 2.8-3.4 mm. *P. orientalis*
- 5²**. Охреите без листовиден зелен дял в горната си част. 6
- 6¹**. Тч. по-д. от оцв. Водно или сухоземно р. Ст. на водната ф. гладко, голо, а на сухоземната - набраздено, грапаво ± четинесто-влакнесто. Орехчетата 2-2.5 × 1.8-2.1 mm. *P. amphibia*
- 6²**. Тч. по-к. от оцв. 7
- 7¹**. Сцв. т., ± дебел клас от припокриващи се цв. 8
- 7²**. Сцв. тънък, рехав клас от рехаво разп., ± неприпокриващи се цв. 9
- 8¹**. Оцв., цв. држ., оста на сцв. и л. отдолу жлз.. Охреите голи или с разпръснати влс., а по ръба с къси реснички. Орехчетата 1.8-3 × 1.5-2.5 mm. *P. lapathifolia*
- 8²**. Оцв., цв. држ., оста на сцв. и л. без жлз. влс. Охреите покр. с прилегнали влс., а по ръба с д. реснички. Орехчетата 2-3.5 × 1.5-2.1 mm. *P. maculosa*
- 9¹**. Оцв. с д. 3-5 mm, отвън с едри, кафяво-жълтеникави точковати жлези. Л. 2.5-3.5 пъти по-д. от ш. си. Охреите голи или почти голи, по ръба с 1-3 mm д. реснички. Орехчетата 2.5-3.5 × 1.5-2.2 mm, матови. *P. hydropiper*
- 9²**. Оцв. с д. до 3.5 mm, без или само в осн. с единични, дребни точковидни жлези. Л. над 3.5 пъти по-д. от ш. си. 10
- 10¹**. Л. 3.5-5 пъти по-д. от ш. си. Охреите покр. с влс., по ръба с 3-5 mm д. реснички. Оцв. бледо до пурпурно розов, с ок. 12 жлези. Орехчетата 2.6-3 × 1.8-2 mm. *P. mitis*
- 10²**. Л. 6 и повече пъти по-д. от ш. си. Охреите по ръба с 2-2.5 mm д. реснички, или с реснички по-д. от 5 mm. 11
- 11¹**. Л. с д. 7-15 cm и ш. 3-12 mm. Охреите по ръба с 5-10 mm д. реснички. Тч. 6-8. Орехчетата 2-2.5 × 1.2-1.5 mm. .. *P. decipiens*
- 11²**. Л. с д. 2.5-8 cm, и ш. 3-9 mm. Охреите по ръба с 2-3 mm д. реснички. Тч. 5 (8). Орехчетата 1.4-2.2 × 1-1.4 mm. *P. minor*
- P. alpina*** (All.) H. Gross - Алпийско п. [*Pleuropterypyrum undulatum* (A. Murr.) A. & D. Löve; *Aconogonon alpinum* (All.) Schur; *Polygonum alpinum* All.] Мг. 30-120 cm. По кам. м., ск. сипеи, край потоци в планините. *Смн* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн* (с), *Рл*. 1500 .. 2700 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- P. amphibia*** (L.) Delarbre - Земноводно п. [*Polygonum amphibia* L.] Мг. 20-120 cm. По вл. м. и в бавнотечащи, застояли в. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. VI-IX. *Дъб*. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- P. bistorta*** (L.) Samp. - Обикновено кървавиче. [*Bistorta major* S. F. Gray; *Bistorta officinalis* Delarbre; *Polygonum bistorta* L.] Мг. 30-130 cm. По вл. лив. и пас. *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з). 700 .. 2200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Дъб*., *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*, *Дек*.
- P. decipiens*** (R. Br.) K. L. Wilson - Върболистно п. [*P. salicifolia* (Brouss. ex Willd.) Assenov] Мг. 30-70 cm. По моч. м. *Смн* (и). 0 .. 500 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.
- P. dubia*** (Stein) Fourg. - Съмнително п. 1г. **М, Р, С**.
- P. hydropiper*** (L.) Delarbre - Водно п. [*Polygonum hydropiper* L.] 1г. 30-120 cm. По вл. пес. м., край водоеми и др. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Баг*.
- P. lapathifolia*** (L.) Delarbre - Лапатолистно п. [*Polygonum lapathifolium* L.] 1г. 20-120 cm. По вл. м., моч. лив. и край реки. *ЦБ*. 0 .. 1000 m.

VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Мед.

P. maculosa Gray - Обикновено п.; Петнисто п. [*P. maculata* auct. bulg., non S. F. Gray; *Polygonum persicaria* L.] 1Г. 10-150 cm. По вл. м., край реки, потоци. ЦБ. 0 .. 1700 m. VI-X. Леч., Мед., Дъб. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

P. minor (Huds.) Oriz - Дребно п. 1Г. 10-60 cm. По вл. моч. м., край потоци. Др, Прб, Стп, Сф, Вм, Рл, Трн, Срж. 0 .. 1200 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

P. mitis (Schrank) Holub - Нежно п. [*Polygonum mite* Schrank] 1Г. 20-100 cm. По вл. трев. м., край извори и др. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С.**

P. orientalis (L.) Sprach - Източно п. 1Г. 100-250 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1200 m. VII-IX. Пр.: Източна и ЮИ. Аз. **Б, Г** (NE), **Р, С.** Дек.

P. perfoliata (L.) H. Gross - Пробитолистно п. 1Г. 100-700 cm. Лиановидно. Инв. VI-VIII. [VII-X]. **Т.** Пр.: И. Аз.

P. vivipara (L.) Ronse Decr. - Живородно кървавиче. [*Bistorta vivipara* (L.) S. Gray; *Polygonum viviparum* L.] МГ. 5-30 cm. По поляни, вл. кам. м. и край потоци в планините. Стп, Вм, Пн (с), Рл, Рд (з), ?Рд (с). 1600 .. 2800 m. VI-VIII., **Б, М, Р, С.**

Род **Polygonum** L.
Пача трева

1¹. Многогодишни р. с вдървяло коренище. Охреите на ср. л. приблизително равни на междувъзлията. Оцв. с д. 3-7 mm. **2**

1². Едногодишни или двугодишни р. Охреите на ср. л. много по-к. от междувъзлията. Оцв. с д. 2-3.5 (4) mm. **4**

2¹. Цв. в цилиндрично класовидно сцв., розови до червеникаволилави. **P. affine**

2². Цв. пазвени, бели или розовеещи. **3**

3¹. Орхеите с 5-8 наразклонени ж. Пл. 2.5-3.5 × 1.2-2 mm, до 2 пъти по-к. от оцв. **P. cognatum**

3². Охреите с (8) 10-12 ясно изпъкнали и ± разкл. ж. Пл. 3.3-4.5 × 2.2-3 mm, равен или малко по-д. от оцв. **P. maritimum**

4¹. Пцв. листовидни, по-д. от цв. **5**

4². Най-горните пцв. по-к. от цв. **8**

5¹. Пл. гладък, лъскав, 3.5-4.5 × 2-3 mm, ок. **2**

пъти по-д. от оцв. Охреите на горните л. равни на междувъзлията. **P. mesembrium** **5²**. Пл. ± грапав, об. матов, с д. до 3.5 mm, равен или малко по-д. от оцв. Охреите по-к. от междувъзлията. **6**

6¹. Оцв. до, или малко под ср. 5-делен. Тч. 5, рядко 6-8. Пл. 1.5-3 × 1.2-1.7 mm, тристенен, двете стени изпъкнали, третата вдлъбната. **P. arenastrum**

6². Оцв. по-дълбоко 5-делен. Тч. 8, рядко 5-7. Пл. 2.5-3.5 × 1.5-2 mm, тристенен и трите стени вдлъбнати. **7**

7¹. Л. по-ш. от 5 mm. Охреите с д. ок. 6 mm. Оцв. с д. 3-4 mm. Пл. 2.8-3.5 × 1.6-2 mm.

..... **P. aviculare** **7²**. Л. по-т. от 4 mm. Охреите с д. ок. 10 mm. Оцв. с д. 2-3 mm. Пл. 2-2.8 × 1-1.8 mm.

..... **P. rurivagum** **8¹**. Оцв. равен или до 2 пъти по-к. от цв. држ. Пл. 1.8-2.7 × 1-1.6 mm, малко по-д. от оцв. и не е затворен в него. **P. arenarium**

8². Оцв. равен или по-д. от цв. држ. Пл. 2.5-3 × 1.6-2 mm, по-к. и затворен в оцв. **P. patulum**

P. affine D. Don - Родствена п. т. МГ./Пхр. 20-25 cm. V-VII. Интр. Пр.: Хималаи - Непал. Дек.

P. albanicum Jav. - Албанска п. т. 1Г. 10-50 cm. **Г** (NC), **М, С.**

P. arenarium Waldst. & Kit. subsp. **pulchellum** (Loisel) Thell. - Красива п. т. [*P. pulchellum* Loisel] 1Г./2Г. 5-60 cm. По трев. м., край пътища и в посеви. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плв.

P. arenastrum Voreau - Пясъчна п. т. 1Г. 10-30 cm. По поляни, пас., край пътища, буренл. м. и в посеви. ЦБ. 0 .. 2300 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.** Плв.

P. aviculare L. - Обикновена п. т. 1Г. 20-60 cm. По трев. м., в посеви, край пътища. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Плв., Хрн., Фур., Баг., фитонцидно.

P. cognatum Meissn. - Многогодишна п. т. МГ. 10-50 cm. По трев. м. и край пътища. Адв. Трн, Тхр. 0 .. 300 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б.**

P. equisetiforme Sm. - Хвощовидна п. т. МГ. 30-90 cm. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

P. longipes Halacsy & Charrel - Пълзяща п. т.

1Г./2Г./МГ., до 15-100 см. Г (NC,NE), Т.

P. maritimum L. - Морска п. т. МГ. 10-50 см. По крайбрежни пес. и кам. м. Чм. 0 .. 10 м. VII-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, Т.

P. mesembrium Chrtek - Месемврийска п. т. 1Г./2Г. 10-45 см. По крайбрежни пясъци и чакълести м. Чм. 0 .. 10 м. VII-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), Р.

P. patulum M. Bieb. - Разперена п. т. [*P. bellardii* auct., non All.] 1Г./2Г. 20-100 см. По пес. трев. м., в градини и др. ЦБ. 0 .. 800 м. V-IX. Б, М, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т. Плев.

P. rurivagum Jord. ex Voreau - Теснолистна п. т. 1Г. 10-60 см. По трев. м. и плевел. ЦБ. 0 .. 1000 м. VII-IX. Плев. Б, М, Г (NC,NE), Р, С.

Род *Reynoutria* Houtt.

Рейнутрия

1¹. Л. петура отсечена в осн. Пл. 11-13 × 5-6 mm. Орехчетата 3-3.6 × 1.2-1.4 mm.

..... *R. japonica*

1². Л. петура сърцевидна в осн. 2

2¹. Осн. на л. плитко сърцевидно вдлъбната.

..... *R. bohémica*

2². Осн. на л. дълбоко сърцевидно вдлъбната.

Пл. 10-11 × 3.7-4.3 mm. Орехчетата 2.6-3 ×

1.1-1.3 mm. *R. sachalinensis*

R. ×bohémica Chrtek & Chrtkova - Бохемска р. [*Fallopia ×bohémica* (Chrtek & Chrtkova) J. P. Bailey] *R. japonica* × *R. sachalinensis*. МГ. 150-300 см. Инв. Чм, Др, Прб (з,и), Спн (з,с), Сф, Зн, Вм, Пн (с), Срг (з), Рд (с). 0 .. 1325 м. Б.

R. japonica Houtt. - Японска р. [*Fallopia japonica* (Houtt.) Ronse Decr.; *Polygonum compactum* Hook. f.] Хр. 150-300 см. Интр. В паркове и дворове. Адв. Инв. ЦБ. 0 .. 800 м. VII-X. Пр.: Японо-Китайската област. Б, Г, Р. Дек., Дъб., Фур.

R. sachalinensis (F. Schmidt) Nakai - Сахалинска р. [*Polygonum sachalinense* F. Schmidt; *Fallopia sachalinensis* F. Schmidt] Хр. 2-4 м. Интр. В паркове. Пр.: о-в Сахалин и Япония. VII-IX. Б, Г.

Род *Rheum* L.

Ревен

1¹. Л. дълбоко длан. наделени, едри. Пл. 8-10

× 7-9 mm. *R. palmatum*

1². Л. тъпо назъб. и ± нахъдрени. 2

2¹. Л. триъгълно-яйцевидни. Пл. 9-10 × 6-8

mm. *R. rhabarbarum*

2². Л. закръглено-яйцевидни. Пл. 7-10 × 5-8

mm. *R. rhaponticum*

R. palmatum L. - Палмолистен р. МГ., до 200 см. V-VI. Интродуцирано. Пр.: С. Китай и Сибир. Б, Р. Дек.

R. rhabarbarum L. - Градински р.; Рабарбар. МГ. до 200 см. Интр. Б, Р. Хрн., Дек.

R. rhaponticum L. - Рилски р. МГ. 80-150 см. По вл. трев. и скал. м. край потоци. Пл. 1500 .. 2500 м. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ЗБР. БК. Bulg. Глац. Хрн., Леч.

Род *Rumex* L.

Лапад

1¹. Л. стреловидни или копиевидни в осн. 2дом. р., рядко цв. 2пол., или 2пол. и 1пол. на

едно р. 2

1². Л. стеснени, закръглени или сърцевидни в

осн. 8

2¹. Р. с грудести, вретеновидни или елипсо-

видни корени. Валвите 5.6-5.9 × 7-7.4 mm.

Орехчетата 2-2.6 × 1.1-1.3 mm. ... *R. tuberosus*

2². Р. без грудести корени. 3

3¹. Обв. лсч. (валвите) на плода ± равни или

едва по-д. от него. 4

3². Обв. лсч. (валвите) ясно по-д. от плода. ... 5

4¹. Ст. изправено. Л. ланц., плоски. Валвите

1.3-1.8 × 1.1-1.3 mm. Орехчетата 1.3-1.5 × 0.9-

1.1 mm. *R. acetosella*

4². Ст. възходящо, с изправени цветоносни

клк. Л. теснолинейни, приосн. 10 пъти по-д.

отколкото ш., често с подвит ръб. Валвите 1-

2 × 1.3-1.5 mm. Орехчетата 1.3-1.5 × 0.8-1.1

mm. *R. tenuifolius*

5¹. Ст. л. с држ. Валвите без брадавички. Едни

от цв. 2пол., др. - тичинкови. Валвите 5-6 ×

4.4-5 mm. Орехчетата 2.4-3.5 × 1.2-1.4 mm.

..... *R. scutatus*

5². Поне най-горните л. ± прис. Валвите с

брадавички. 6

6¹. Долните и ср. л. до два пъти по-д. от ш.

Охреите целокр. или слабо разнищени по

ръба. Валвите 3.5-4.5 × 3-3.5 mm. Орехчетата

матови; 1.6-1.8 × 0.9-1 mm. *R. alpestris*

6². Долните и ср. л. над два пъти по-д. от ш.

Охреите ресничести. Орехчетата лъскави... 7

- 7¹. Клк. на сцв. неразкл. Л. 2-6 пъти по-д. от ш. Валвите с д. 3.5-5 mm. *R. acetosa*
- 7². Клк. на сцв. многократно разкл. Л. 4-14 пъти по-д. от ш. Валвите с д. 2.5-3.5 mm. Орехчетата 1.8-2.2 mm. *R. thyriflorus*
- 8¹. Валвите при плода без брадавички. 9
- 8². Валвите при плода с брадавички (поне едната). 10
- 9¹. Охреите целокр. Приосн. л. до 1.5 пъти по-д. от ш. си. Валвите с д. 4.5-5 mm. Орехчетата 2.7-3.5 × 1.3-1.7 mm. *R. alpinus*
- 9². Охреите неправилно разкъсани в горния край. Приосн. л. 1.5-2 пъти по-д. отколкото ш. Валвите с д. 5-8.5 mm. Орехчетата 2.5-3 × 1.2-1.6 mm. *R. aquaticus*
- 10¹. Валвите целокр. или неясно назъб. с къси до 0.5-0.8 mm, неравномерни зъбчета. Многогодишни р. 11
- 10². Валвите назъб., част от зъбчетата или всички над 1 mm д. Едногодишни или многогодишни р. 22
- 11¹. Валвите тясноезичести, ок. 3 mm д. и ок. 1.5-2.5 mm ш. 12
- 11². Валвите ш. триъгълни, яйцевидни или закръглени, над 3 mm д. и ш. 14
- 12¹. Валвите 6-7 × 2.5-4 mm, целокр. или неясно назъб. в осн., с една туберкула, заемаща 1/2 от ш. и. Плодните држ. тънки, превишават д. на валвите. Орехчетата 2.3-3.2 × 1.2-1.5 mm. *R. obtusifolius*
- 12². Валвите с ш. до 2.5 mm, целокр., с 1-3 туберкули, заемащи цялата им ш. Плодните држ. дебели, д. колкото валвите или едва ги превишават. 13
- 13¹. Трите валви с туберкули, заемащи почти цялата им ш. Сцв. и стр. им разклонения облистени до върха. Валвите 2.5-3.8 × 2-2.3 mm. Орехчетата 1.5-1.7 × 1.1-1.3 mm. *R. conglomeratus*
- 13². Само едната валва с туберкула, заемаща почти цялата ѝ ш. Сцв. облистени само по гл. ос, горните цветни прешл. и стр. разклонения безлистни. Валвите 2.2-2.4 × 2.2-2.4 mm. Орехчетата 1.3-1.6 × 1-1.2 mm. .. *R. sanguineus*
- 14¹. Валвите без туберкули. *R. alpinus*
- 14². Валвите с 1-3 туберкули. 15
- 15¹. Туберкулите 1-3, нееднакво развити. Приосн. л. със сърцевидна или отсечена осн. 16
- 15². Туберкулите 3, еднакво развити. Приосн. л. с клиновидна осн. 21
- 16¹. Цв. прешл. раздалечени и облистени. Пл. држ. дебели, по-к. или равни на валвите; валвите с папилозна повърхност, 4.5-7.4 × 2.5-6.2 mm. Орехчетата 2.9-4 × 1.8-2 mm. .. *R. pulcher*
- 16². Цв. прешл. сближени, слабо облистени или безлистни. Пл. држ. тънки, по-д. от валвите. Валвите с гладка повърхност. 17
- 17¹. Валвите с отсечена до слабо сърцевидна осн., с д. и ш. ок. 3.5-5.5 (6) mm; туберкулите нарастват едновременно с валвите. Пл. држ. с д. 5-7 mm, съчленени близо до осн. Валвите 5-6 × 3-4 mm. Орехчетата 1.9-4 × 1.2-1.7 mm. *R. crispus*
- 17². Валвите със сърцевидна осн., с д. и ш. ок. 6-10 mm; туберкулите нарастват след формирането на валвите. Пл. држ. с д. над 7 mm, съчленени по ср. или под нея. 18
- 18¹. Пл. држ. с д. 10-14 mm. Валвите целокр. или неясно назъб., с 1 дребна вретеновидна туберкула (понякога без), до 1 mm ш.; след узряване валвите ципести, светлокафяви. Валвите 9.2-9.8 × 8.8-9.2 mm. Орехчетата 4.2-4.8 × 2.3-2.6 mm. *R. patientia*
- 18². Плодните држ. с д. до 10 mm. Валвите ясно неравномерно назъб., най-често с 1-3 кълбести туберкули, най-едрата над 1 mm ш.; след узряване валвите кожести, червеникавокафяви. 19
- 19¹. Р. с коренища. Приосн. л. с дълбоко сърцевидна осн., држ. и долна страна на петурата с къси трихоми, запазват се след узряване на пл. Валвите 6.6-6.5 × 6.5-7.5 mm. Орехчетата 2.7-3.3 × 1.8-2.2 mm. .. *R. confertus*
- 19². Р. с вертикални корени. Приосн. л. с отсечена или слабо сърцевидна осн., голи, след образуването на пл. отмират. 20
- 20¹. Цв. прешл. многоцветни, с 30-45(55) цв., сбити. Валвите с 3 нееднакви туберкули, след узряване червеникавокафяви. *R. cristatus*
- 20². Цв. прешл. с 20-25 цв., сближени. Валвите об. с 1 туберкула (понякога с 3 нееднакви), след узряване тъмнокафяви; 4.7-5.3 × 2.7-4.3 mm. Орехчетата 2.6-2.8 × 1.7-1.9 mm. *R. kernerii*
- 21¹. Валвите 5-6 × 3.5-4 mm, по-д. отколкото ш.; триъгълнояйцевидни с отсечена осн., целокр. Орехчетата 2.8-3.2 × 1.8-2.1 mm. *R. hydrolapathum*
- 21². Валвите 3.5-4.5 × 3.5-4.5 mm; еднакво д. и ш.; със сърцевидна осн. и триъгълни зъбчета с д. до 0.5-0.8 mm. Орехчетата 2.9-3.3 × 1.7-

2.5 mm. *R. stenophyllus*
22¹. Едногодишни р. Валвите с нишковидни зъбчета и 3 еднакви туберкули, заемащи 2/3 от ш. на валвите. 23
22². Многогодишни р. Валвите с триъгълни или груби, бодливи зъбчета и 1-3 нееднакви туберкули, заемащи от 1/2 до 1/3 от ш. на валвите. 24
23¹. Валвите д. 2.1-3 × 1.5-2 mm, с 2 зъбчета, над 2 mm д. Цв. прешл. сблизени, без отстояние към върха, след узряването р. меднозлатисти. Прш. 0.4-0.6 mm. Орехчетата 1.5-1.9 × 0.8-1 mm. *R. maritimus*
23². Валвите 3-4 × 1.2-1.5 mm, с 2-3 зъбчета, до 2 mm д. Цв. прешл. раздалечени, към върха с отстояние 5-10 mm, след узряването р. кафяво-червеникави. Прш. 0.9-1.3 mm. Орехчетата 1.8-3 × 1.1-1.3 mm. ... *R. palustris*
24¹. Валвите 3.4-5 × 1.9-3 mm, с по 4-5 шиловидни зъбчета от страни. Л. 2.5-3 пъти по-д. от ш. Орехчетата 2-2.8 mm. *R. dentatus*
24². Р. с др. белези. 25
25¹. Плодните држ. по-д. от валвите, съчленени под ср. Стр. разклонения на сцв. непреплетени. Валвите 6-7 × 3.5-4 mm, с гладки, кълбести туберкули, след узряване тревисти, с небодливи зъбчета и мрежеста нерватура от тънки ж. Орехчетата 2.3-2.6 × 1.2-1.5 mm. *R. obtusifolius*
25². Плодните држ. по-к. или равни на валвите, съчленени по ср. Стр. разклонения на сцв. преплетени. Валвите с папилосни, грапави, удължени туберкули, след узряване кожести, с бодливи зъбчета и мрежеста нерватура от груби ж. *R. pulcher*
R. acetosa L. - Киселец. Мг. 30-100 cm. По вл. лив. и пас. ЦБ. 0 .. 2300 m. V-VII. **Б, М, Р, С, Т.** Леч., Хрн., Дъб., Фур., Баг.
R. acetosella L. - Козя брада. [*Acetosella vulgaris* Fourr.] Мг. 10-50 cm. По трев. м., в лив. и др. ЦБ. 0 .. 2500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дъб., Плв., Хрн., Фур.
R. alpestris Jacq. - Змиярников л. [*Rumex arifolius* All., nom. illeg.; *Acetosa arifolia* (All.) Schur] Мг. 30-100 cm. По поляни, лив. и пас. в планините. Стн (с), Вм, Згн, Пн, Рл, Рд (и). 300 .. 2100 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**
R. alpinus L. - Алпийски л. Мг. 1-2 m. Из планински, вл. лив. и пас. (нитрофилен

вид). Стн (з,с), Вм, Згн, Слв, Пн (с), Рл, Рд(з,с). 650 .. 2925 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч., Хрн.

R. aquaticus L. - Воден л. Мг. 50-200 cm. По вл. м. в гори и край реки. СИБ, Прб, Стн (з), Сф, Рл. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,?NAe), **Р.** Леч., Дъб., Хрн.

R. balcanicus Rech. f. - Балкански л. Мг. 30-100 cm. **Г** (NC), **М, С.**

R. bucephalophorus L. - Червен л. 1г./Мг. 5-50 cm. **Г** (NE,NAe), **М, Т.**

R. confertus Willd. - Конски л. Мг. 40-100 cm. Спорадично, покрай обработваеми площи и населени м. Руд. СИБ, Вм, Рл, 0 .. 900 m. VI-VII. **Б, Р.**

R. conglomeratus Murray - Кълбестосъцветен л. Мг. 30-100 cm. Покрай пътища, лив. и реки. Руд. ЦБ, 0 .. 1500 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

R. crispus L. - Къдрав л. Мг. 30-150 cm. Синантропен и плевелен вид. ЦБ. 0 .. 1400 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плв, Хрн., Леч., Дъб.

1¹. Сцв. с прилегнали към оста стр. разклонения. Валвите с отсечена осн., по-д. от ш., или с приблизително еднакви д. и ш. - 3.5-5 mm, с 1-3 нееднакви кълбести туберкули, д. над 2 mm. subsp. *crispus*

1². Сцв. с разперени на страни стр. разклонения. Валвите със слабо сърцевидна осн. и приблизително еднакви д. и ш. - 5-5.5(6) mm, с 1 туберкула, д. до 1.5 mm. subsp. *robustus*

subsp. *crispus* - Къдрав л. ЦБ. 0 .. 1400 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.** Хрн., Леч., Дъб.
subsp. *robustus* (Rech.) Pestova - Груб л. Стн (с), Рд (с,и). 450 .. 1500 m. VI-VII. **Б.** Хрн., Леч., Дъб.

R. cristatus DC. - Гребенест л. Мг. 60-120 cm. Край населени, руд. м. Чм, Стд (ю), Пн (ю), Рд(и), Тхр, Срж, 0 .. 500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

R. dentatus L. subsp. *halacsyi* (Rech.) Rech. f. - Назъбен л. 1г. 20-70 cm. Погрешно посочван. VI-VII. **Г** (NC,NE), **Р, С, Т.**

R. hydrolapathum Huds. - Крайводен л. Мг. 100-200 cm. Покрай блатисти м., халофит, нарядко. Чм (с), СИБ, Др. 0 .. 50 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т.** Леч., Дъб.

R. kernerii Borbás - Кернеров л. Мг. 60-150 cm.

По предпланински и планински лив., покрай ширококол. г. и населени м. *Рд*, 200 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

R. maritimus L. - Морски л. 1г./2г. 10-70 cm. По вл. м. край реки, нарядко. *СИБ, Др.* 0 .. 50 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т**.

R. nebroides Campd. - Неброиден л. Мг. 20-90 cm. 2дом. **Г, М**.

R. nepalensis Sprengel - Непалски л. Мг. 20-100 cm. **Г** (NC), **М, Т**.

R. obtusifolius L. - Тъполистен л. Мг. 50-120 cm. По вл. лив., покрай реки и поливни площи. *ЦБ.* 0 .. 1900 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч., Дъб.**

1¹. Валвите с 3 нееднакви туберкули, по изключение само едната развита; ръбовете неравномерно назъб. или почти целокр., някои от зъбчетата до 1-1.5 mm д. 2

1². Валвите с 1 туберкула, по изключение другите съвсем малки; ръбовете с ясно забележими, неравномерни зъбчета, някои от тях над 1.5 mm д. 3

2¹. Валвите с ш. ез. връх, с къси зъбчета в осн.; най-голямата заема до половината от ш. на валвите. subsp. *obtusifolius*

2². Валвите с т. ез. или тъпо заострен връх, почти целокр. или неясно назъб. в осн.; най-голямата заема повече от половината ш. на валвите. subsp. *sylvestris*

3¹. Валвите 5.5-6 mm д., яйцевидно-триъгълни; зъбчетата с д., колкото ш. на валвите или по-д. subsp. *obtusifolius*

3². Валвите до 5 mm д., триъгълни; зъбчетата с д. до половината от ш. на валвите. subsp. *subalpinus*

subsp. *obtusifolius* - Тъполистен л. По вл. лив., покрай реки и поливни площи. *ЦБ.* 0 .. 1900 m. VI-IX. **Б, Г, М, С. Леч., Дъб.**

subsp. *subalpinus* (Schur) Čelak. - Субалпийски л. По вл. лив., покрай реки и поливни площи. В предпланинския, по-рядко равнинния и планински пояс. *Стп* (з,с), *Зн, Вт, Згп, Блс, Пн, Рл, Срг* (з), *Рд* (з,с), *Трн*; 300 .. 1600 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Леч., Дъб.**

subsp. *sylvestris* (Wallr.) Čelak. - Горски л. По вл. лив., покрай реки и поливни площи. *Стп* (з), *Вт, Срг* (з), *Рд* (с). 500 .. 1600 m. VI-IX. **Б, Г, М, Р, Т. Леч., Дъб.**

subsp. *transiens* (Simonk.) Rech. f. - Преходен л. По вл. лив., покрай реки и поливни площи. *Стп* (с), *Вт, Згп, ДМ, Срг* (з), *Рд* (з,с), *Трн*, 0 .. 1200 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Леч., Дъб.**

R. palustris Sm. - Блатен л. 1г. 30-80 cm. Покрай естествени и изкуствени водоеми. *Чм, СИБ, Др, Прб* (з), *Стп, Сф, Зн, Вт, Стд, Пн* (ю), *Срг, Рд, Трн, Тхр, ?Блс.* 0 .. 800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

R. patientia L. - Спанаков л. Мг. 100-200 cm. Край населени м. – дворове, пътища, обработваеми земи, често култивирано. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр*, 0 .. 1700 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Хрн., Леч., Дъб.**

1¹. Прешл. с 15–20(25) цв., раздалечени – при стр. разклонения на отстояние 1.5-2 cm. Валвите приблизително еднакво д. и ш. (6.5-9 mm). subsp. *patientia*

1². Прешл. гъсти, с над 25 цв., сближени – при стр. разклонения на отстояние 1-1.5 cm. Валвите нееднакво д. и ш. 2

2¹. Валвите по-ш. от д. (6-8 × 8-10 mm), овално закръглени, осн. сърцевидни, върховете заоблени, неясно назъб., рядко целокр. Стр. разклонения на сцв. към върха неизвити дъговидно. subsp. *orientalis*

2². Валвите по-д. от ш. (7.5-9.5 × 6-7 mm), удължено триъгълни, осн. сърцевидни, върховете заострени, целокр. или незначително назъб. Стр. разклонения на сцв. към върха дъговидно извити. subsp. *recurvatus*

subsp. *orientalis* (Bernh. ex Schult. & Schult. f.) Danser - Източен л. *Чм* (с), *Рд* (з,с). 0 .. 700 m. VI-VII. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, Т. Хрн., Леч., Дъб.**

subsp. *patientia* - Спанаков л. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1700 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, Т. Хрн., Леч., Дъб.**

subsp. *recurvatus* (Rech.) Rech. f. - Извит л. *Стп* (с), *Стд* (с), *ДМ, Срг* (и), *Рд* (и). 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Р. Хрн., Леч., Дъб.**

R. pulcher L. - Красив л. Мг. 20-60 cm. По открити сухи, трев. понякога и кам. м., по пътища, често като плевел покрай културни агрофитоценози (синантропен), предимно в равнини, рядко предпланини и пл. *ЦБ.* 0 .. 1100 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч., Плв.**

1¹. Валвите с 4–9 неравномерни зъбчета по-д. от 1 mm. Стр. разклонения на сцв. къси, разперени и преплетени. Обикновено голи р. 2

1². Валвите с няколко равномерни зъбчета, д. до 0.5-0.8 mm. Стр. разклонения на сцв. д. и непреплетени. Осн. на ст. и долната повърхност на приосн. л. с прости къси влс. 3

- 2¹. Зъбчета на валвите до 1.5-2 mm д.
..... subsp. *pulcher*
- 2². Зъбчета на валвите до 3-3.5 mm д.
..... subsp. *raulinii*
- 3¹. Валвите по-д. отколкото ш. (4.8-5.6 mm × 3-3.5 mm), триъгълни; зъбчетата с д. до 0.5 mm.
..... subsp. *anodontus*
- 3². Валвите приблизително еднакво д. и ш. (5.2-5.8 mm × 4.2-5.2 mm), закръглени; зъбчетата с д. 0.5-0.8 mm. subsp. *woodsii*
- subsp. *anodontus* (Hausskn.) Rech. f. - Разнозъб л. Чм (ю), нарядко. 0 .. 100 m. VI-VIII. **Б, Г, Т.** Леч., Плев.
- subsp. *pulcher* - Красив л. ЦБ. 0 .. 1100 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.** Леч., Плев.
- subsp. *raulinii* (Boiss.) Rech. f. - Раулиниев л. Чм (ю), Стд, Блс, Рл, нарядко. 0 .. 500 m. VI-VIII. Леч., Плев. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**
- subsp. *woodsii* (De Not.) Arcang. - Вудзиев л. Чм, Рд (и). 0 .. 200 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.** Леч., Плев.

R. sanguineus L. - Кървавочервен л. Мг. 50-120 cm. В или край просветлени горски ценози, нарядко. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зп, Вп, Зп, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срж, Рд, Трп, Срж. 0 .. 1200 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

R. scutatus L. - Щитовиден л. [*Acetosa scutata* (L.) Mill.] Мг. 10-50 cm. По кам. пес. лив. и пас. Стп, Пн, Рл. 1000 .. 2700 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.** Леч.

R. stenophyllus Ledeb. - Теснолистен л. Мг. 50-120 cm. По бреговата ивица на периодично заливани м., в низините, халофит. Чм (с), СИБ, Др, 0 .. 50 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С.**

R. tenuifolius (Wallr.) Á. Löve - Тънколистен л. [*R. acetosella* L.; *Acetosella tenuifolia* (Wallr.) Á. Löve] Мг. 10-40 cm. По пес., глинести м. СИБ, Рд, Трп, Срж. 0 .. 1100 m. V-VII. **Б.**

R. thyrsiflorus Fingerh. - Пирамиден л. Мг. 50-120 cm. По вл. чакълести пес. м. и в лив. Стп (з,с). 500 .. 1500 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

R. tuberosus L. - Грудест л. [*Acetosa tuberosa* L.] Мг. 40-100 cm. По кам. трев. м. Чм (ю), СИБ, Др, Стп, Пн (ю), Срж (и), Рд (с,и), Трп, Тхр. 0 .. 1500 m. VII-VIII. [X-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.** Хрп., Фур.

Семейство **Portulacaceae** Juss.

Тученицови

Род **Portulaca** L.

Тученица

1¹. Л. тъпи, яйцевидни до лопатовидни. Вчл. жълти, по-к. от 5 mm. Кут. 3-10 mm. Сем. 0.8-1.3 × 0.5-1.1 mm. **P. oleracea**

1². Л. заострени. Вчл. червени, оранжеви или жълти, по-д. от 5 mm. 2

2¹. Л. цилиндрични. Сем. 0.6-0.8 × 0.5-0.7 mm. **P. grandiflora**

2². Л. плоски. Сем. 0.5-1 mm. **P. umbraticola**

P. grandiflora Hook. - Калдъръмче. 1г. 20-60 cm. В дворове и градини, по бордюри. Адв. ЦБ. 0 .. 900 m. VI-X. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г, М.** Дек.

P. oleracea L. - Обикновена т. 1г. 5-50 cm. По пес. трев. м. и в посеви. Адв. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Плев., Леч., Хрп., Фур., Мед.

P. papillatostellulata (Danin & H. G. Baker) Danin - Папилозвездна т. [**P. oleracea** subsp. *papillatostellulata* Danin & H. G. Baker] 1г. **Г** (NE), **Т.**

P. trituberculata Danin & al. - Тритуберкулатна т. [**P. oleracea** subsp. *trituberculata* (Danin & al.) J. Walter] 1г. 20-40 cm. **Г** (NC), **М, С, Т, ?Б.**

P. umbraticola Kunth - Плодокрила т. 1г., до 25 cm. Интр. Пр.: Ц. и Ю. Ам. Дек.

Семейство **Tamaricaceae** Link

Ракитовицови

1¹. Тч. 10, срс. с држ. до ср. Звр. с прис. близалца. **Myricaria**

1². Тч. 4-5, със своб. држ. Звр. с 4-5 къси стлб. **Tamarix**

Род **Myricaria** Desv.

Мирикария

M. germanica (L.) Desv. - Германска м. Хр. 60-250 cm. По крайречни хрл. върху чакълести наноси. Зп, Стп (с). 900 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, М, Р, С.** Дек., Леч., Баг., Дъб.

Род **Tamarix** L.

Ракитовица

1¹. Цв. 4-членни. Сцв. с ш. 3-7 mm, развиват се на миналогодишни клк. Пцв. по-д. от цв.

- држ. 2
 1². Цв. 5-членни, рядко 4-членни. 3
 2¹. Кората кафява до виолетова. Сцв. с ш. 3-5 mm. Пцв. люспести. Вчл. по-к. от 2 mm.
 T. parviflora
 2². Кората черна. Сцв. с ш. 6-7 mm. Пцв. тревисти във вр. половина. Вчл. по-д. от 2 mm. Кут. 3-4 mm. Сем. 0.5 × 0.1 mm. ... *T. tetrandra*
 3¹. Цв. 4-5-членни. Осн. на тичинковите држ. обединени с дяловете на нектарния диск. 4
 3². Цв. 5-членни. Тичинковите држ. посл. редуващи се с дяловете на нектарния диск. . 5
 4¹. Цв. 5-членни. Сцв. с ш. 3-8 mm. Сем. 1-1.2 × 0.5-0.6 mm. *T. gallica*
 4². Цв. 4-5-членни. Сцв. с ш. 8-12 mm. ...
 T. hampeana
 5¹. Вчл. обратнойцевидни, без кил. Сем. 0.3-0.5 × 0.2-0.3 mm. *T. ramosissima*
 5². Вчл. яйцевидни или закръглени, с кил.
 T. smyrnensis

- T. gallica* L. - Френска р. Хр./Дв. 1-10 m. Интр. В паркове. Пр.: 3. Срз.. **С**
T. hampeana Boiss. & Heldr. - Хампева р. Дърво. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**
T. parviflora DC. - Дребноцветна р. Хр./Дв., до 5 m. **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**
T. ramosissima Led. - Разклонена р. Хр. 2-4 m. По пясъци. **Чм**, **СИБ**, **Др**, **Стд**, **Рд** (и), **Трн**. 0 .. 300 m. Култ. В градини и паркове. V-VIII. [IX-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**. **Пер.**, **Баг.**, **Дек.**, **Мед.**, **Леч.**, **Дъб**.
T. smyrnensis Bunge - Измирска р. Хр./Дв. 1-5 m. **Г** (NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**, **?Б**.
T. tetrandra Pall. ex M. Vieb. - Четиритичинкова р. Хр. 1-3 m. По пясъци. **Чм**, **Стн** (и), **Стд**, **Рд** (и), **Трн**, **Тхр**. 0 .. 500 m. VI-VI. [VIII-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,?NAe), **М**, **С**, **Т**. **Дек.**, **Пер.**, **Мед.**, **Дъб**.

Разред **Celastrales** Link

Семейство **Celastraceae** R. Br.

Чашкодрянови

[Parnassiaceae Martinov]

- 1¹. Дървета и храсти. Цв. 4-5 членни.
 Celastroideae
 1². Тревисти р. Цв. 5-членни. .. *Parnassioideae*

Подсемейство **Celastroideae** Burnett

Чашкодрянови

- 1¹. Увивни храсти. Л. посл. Цв. 1пол., чашковидно звънчевидни. *Celastrus*
 1². Неувивни храсти или дървета. Л. срещ. Цв. 2пол., плоски. *Euonymus*

Род ***Celastrus*** L.

Целаструс

- 1¹. Сцв. гроздове в пазвите на л. Л. закръглено елиптични до кръгли, от двете страни с изпъкнали белезникави ж. Сем. 3.6-4 × 2.5-2.8 mm. *C. orbiculatus*
 1². Сцв. изправена вр. метл. Л. овални или елиптични. Сем. 5-6 × 2.5-2.9 mm. *C. scandens*
C. orbiculatus Thunb. - Кръглолистен ц. Хр. Лиана, до 12 m. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: И. Аз. **Омп!**, **Дек**.

- C. scandens* L. - Пълзящ ц. Хр. 7-8 m. Интр. В паркове. 0 .. 600 m. V-VI. Пр.: С. Ам. **Омп!**, **Дек**.

Род ***Euonymus*** L.

Чашкодрян

[*Evonymus* L.]

- 1¹. Листоп. р. 2
 1². Вечноз. р. 4
 2¹. Младите клк. покр. с тъмнокафяви коркови брадавички. Вчл. с червени точки. Кут. 6-8 × 7-12 mm. Сем. 3-7 × 2-3.7 mm, черни, до 1/2 обвити с пурпурночервена обв.
 E. verrucosus
 2². Младите клк. без или с единични коркови брадавички. Вчл. без червени точки. Сем. белезникави, изцяло обвити с месеста оранжева обв. 3
 3¹. Младите клк. 4-ръбести до крилати. Л. 2-8 (10) × 2-4 cm. Цв. 4-5-делни. Кут. 4-10 × 8-15 mm, розово-червена, 4-делна. Сем. 5-6.6 × 4-4.5 mm. *E. europaeus*
 3². Младите клк. неясно ръбести. Л. (5) 7-16 × 2-7 cm. Цв. 5 (4)-делни. Кут. 10 × 9-20 mm, тъмно до пурпурно червена, 5-(4)-делна. Сем. 4.5-8 × 3-4.5 mm. *E. latifolius*
 4¹. Изправен храст с крехки зелени клк. Л. 4-7 × 2-4 cm. Кут. с ш. 8 mm, розовочервена.

Сем. 4.5-5.5 × 3.2-3.8 mm. *E. japonicus*
4². Пълзящи вкореняващи се храсти с
надигащи се млади клк. Кут. бледозелена,
бледожълта или розова. 5
5¹. Л. яйцевидни или елиптични; 30-40 × 10-
20 mm. Сем. изцяло обвити с мантия.

..... *E. fortunei*
5². Л. т. ланц. или лин.; 10-40 × 2-8 mm. Сем.
до половината обвити с мантия; 4.3-3.8 × 2.5-
2.8 mm. *E. nanus*

E. europaeus L. - Европейски ч. Хр./Дв. 5-7 m.
В гори и хрл. ЦБ. 200 .. 1800 m. V-VIII. [IX-
X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Дъб., Леч.,*
Баг., Луф.

E. fortunei (Turcz.) Hand.-Mazz. - Фортунов ч.
[*E. hederaceus* Champ. ex Benth.; *E. radicans*
(Miq.) Siebold ex Miq.] Хр. 30-50 cm. Интр.
Катерливо. По паркове и алпинеуми. VI-VII.
Пр.: Япония. **Б, Р. Дек.**

E. japonicus Thunb. - Японски ч. Хр./Дв. 2-6
m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 600 m. VI-
VII. Пр.: Японско-китайската област. **Б, Р.**
Дек.

E. latifolius (L.) Mill. - Широколистен ч.
Хр./Дв. 60-250 cm. По вл. гори. *Чм, СИБ, Др,*
Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ,
Пн (с), Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1600 m.
V-VI. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Дек.,**
Гор.

E. nanus M. Bieb. - Нисък ч. Хр., до 1 m. Интр.
По паркове и алпинеуми. VI-VII. [VIII-IX].
Пр.: Аз. **Б, Р, Т. Дек.**

E. verrucosus Scop. - Брадавичест ч. Дв. 1-3 m.
В широкол. г. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-VI. [VIII-IX].
Б, Г, М, Р, С, Т. Омп!, *Дек., Дъб., Баг., Гор.*

Подсемейство **Parnassioideae** Spongberg

Росицови

[Parnassiaceae Martinov]

Род **Parnassia** L.

Росица

P. palustris L. - Блатна р. Мг. 5-40 cm. По моч.
трев. м. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Блс, Слв,*
Пн, Рл, Срг, Рд (з,с), Тхр. 400 .. 2000 m. VI-
VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Леч.*

Разред **Ceratophyllales** Link

Семейство **Ceratophyllaceae** Gray

Роголистникови

Род **Ceratophyllum** L.

Роголистник

1¹. Л. с д. 5-25 cm; до 2 пъти вилужно
разделени. Цв. с къси држ. Орехчето без
ципесто крило; с 2 базални и 1 кр. прав шип с
д. 4-7 mm; 3.6-4.4 × 2.6-3 mm без бодлите.

..... *C. demersum*

1². Л. с д. 2-4 cm; 3-4 пъти вилужно разделени.
Орехчето с по-малко от 3.5 mm, с 3 шипа. ... 2

2¹. Орехчето бодливо, с ципесто назъб. или
гладко крило, продължено в осн. с 2 шипа.

..... *C. muricatum*
2². Орехчето небодливо, без ципесто крило,
но с 1 шиловиден остатък от стлб.; 5-6 × 2.8-
3.2 mm. *C. submersum*

C. demersum L. - Плаващ р. Мг. 20-100 cm. В
реки, езера, блата. *Чм, СИБ, Др, Прб (и), Стп,*
Сф, Вт, Згп, Стд, Рд (з,и), Трн, Тхр, ?Стп (и).
0 .. 200 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

C. muricatum Cham. subsp. *kossinskyi* (Kuzen.)
Les. - Бодлив р. Мг. 5-25 cm. По забл. м. *Трн.*
100 .. 200 m. VI-IX.

C. submersum L. - Потопен р. Мг. 20-80 cm. В
реки, езера, блата. *Чм, Зн, Трн, Тхр.* 0 .. 200 m.
VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

Разред **Cornales** Link

1¹. Тч. 4-5. Стлб. 1. Пл. костилков. ... Cornaceae

1². Тч. 15-40, рядко 8-10. Стлб. 2-5, своб. или
срс. почти до горе. Пл. кут. ... Hydrangeaceae

Семейство **Cornaceae** Bercht. & J.

Presl

Дрянови

Род **Cornus** L.

Дрян

1¹. Сцв. от дребни прис. цв., с 4 големи псцв.,
които наподобяват вчл. Дискът, образуван от
псцв., над 4 пъти по-голям от диска на сцв.
Пл. червен, 8-10 × 4-6 mm. *C. florida*

1². Псцв. незабележими или липсват. 2

2¹. Сцв. пазвени, сенниковидни или главести. Цв. с пцв. Пл. продълг., червен, 12-15 × 5-7 mm. *C. mas*

2². Сцв. вр., щитовидни. Цв. без пцв. Пл. сферичен. 3

3¹. Клк. зелени до светлокафяви. Вч. бяло. Пл. черен, 4-8 × 4-8 mm. *C. sanguinea*

3². Клк. червени. Вч. бледожълто или бяло. Пл. светлосин до сивобял. 4

4¹. Клк. яркочервени. Пл. елиптичен, син до синьобял, 3.2-3.8 × 4-5 mm. *C. alba*

4². Клк. тъмночервени. Пл. сферичен, бял до сив, 2.5-3.5 × 4-5 mm. *C. sericea*

C. alba L. - Бял дрян. [*Swida alba* (L.) Opiz] Хр./Дв. 1-3 м. Интр. В паркове. 0 .. 800 м. V-VI. [VIII-IX]. Пр.: И. Аз. Дек., Мед.

C. florida L. - Флоридски д. [*Cynoxylon floridum* (L.) Britton & Shafer] Дв. до 10 м. Интр. В паркове. IV-V. [VIII-IX]. Пр.: САЩ. Дек.

C. mas L. - Обикновен д. Хр./Дв. 2-8 м. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1300 м. II-III. [VII-VIII]. **Б, М, Р, С, Т.** Хрн., Дъб., Баг., Дек., Мед., Леч.

C. sanguinea L. - Кучешки д. Хр. 2-5 м. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1800 м. V-VI. [VIII-IX] **Б, М, Р, Т.** Дек., Хрн., Леч., Баг., Тех.

1¹. Л. отдолу с прости и двуразделни влс. subsp. *hungarica*

1². Л. отдолу с прости или двуразделни влс. .. 2

2¹. Л. отдолу с 2-разделни, прави влс. Костилките 4-6 × 4-6 mm. subsp. *australis*

2². Л. отдолу с прости, къдрави влс. Костилките 4-5 × 4.5-5.5 mm. . subsp. *sanguinea*

subsp. *australis* (C. A. Mey.) Jav. - Ю. д. [*Swida australis* (C. A. Mey.) Pojark. ex Grossh.] ЦБ. 0 .. 1800 м. V-VI. [VIII-IX]. **Б, М, С.** Дек., Хрн., Леч., Баг., Тех.

subsp. ×*hungarica* (Kárpáti) Soó - Унгарски д. V-VI. **Р, С, Б.**

subsp. *sanguinea* - Кучешки д. [*Swida sanguinea* (L.) Opiz] ЦБ. 0 .. 1800 м. V-VI. [VIII-IX]. Дек., Хрн., Леч., Баг., Тех. **Б, М, Р, С, Т**

C. sericea L. - Копринен д. [*Swida stolonifera* (Michx.) Rydb.] Хр. 1-4 м. С множество подземни и надземни издънки. Интр. В градини и паркове. Пр.: С. Ам. Дек.

Семейство **Hydrangeaceae** Dumort.

Хортензиеви

1¹. Л. длан. нарязани. Вч. жълто, едро. ...

..... *Kirengeshoma*

1². Л. ненарязани. Вч. с др. оцветяване. 2

2¹. Цв. стерилни. Сцв. щит. *Hydrangea*

2². Цв. фертилни. Сцв. грозд или метл. ... 3

3¹. Чшл. и вчл. по 5. Тч. 10 (12-15). Стлб. своб. *Deutzia*

3². Чшл. и вчл. по 4. Тч. много. Стлб. срс. *Philadelphus*

Род **Deutzia** Thunb.

Дойция

1¹. Л. продълг. ланц., отгоре със звездовидни влс., отдолу голи. Вчл. бели, 10-12 × 4-6 mm. Пл. 5 mm. Сем. 1.6-2 × 0.7-0.9 mm. .. *D. gracilis*

1². Л. яйцевидни или яйцевидно-ланц. .. 2

2¹. Л. от горната страна със звездовидни влс. Вчл. бели, 8-15 mm × 6 mm. Пл. 4 mm. *D. crenata*

2². Л. от двете страни със звездовидни влс. Вчл. бели или розовеещи, 7-15 × 2.5-3 mm. Пл. 3.8-5 × 4-5 mm. Сем. 1.5-2 × 0.6-0.8 mm. *D. scabra*

..... *D. scabra*

D. crenata Siebold & Zucc. - Назъбена д. Хр. 100-300 cm. Интр. В градини и паркове. IV-V. [VIII-X]. Пр.: Китай. Дек.

D. gracilis Sieb. & Zucc. - Красива д. Хр. 100-150 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 m. V-VI. Пр.: Япония. **Б.** Дек.

D. scabra Thunb. - Грапава д. Хр. 150-250 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 m. V-VI. Пр.: Японо-Китайската област. **Б.** Дек.

Род **Hydrangea** L.

Хортензия

1¹. Ст. катерливо, прикрепва се с помощта на къси добавъчни корени. Л. сърцевидни. Сцв. щит, с малък брой стерилни цв. Фертилните цв. кремавобели. Пл. кутийка. *H. petiolaris*

1². Ст. изправено. 2

2¹. Сцв. конична метл. 3

2². Сцв. сенник или щит. 4

3¹. Л. ш. овални, назъб. Фертилните цв. кремаво бели. Стерилните цв. розовеещи. *H. paniculata*

3². Л. с нарязана петура. Цв. бели до розови. *H. quercifolia*

4¹. Младите клк. овласени, червеникавокафяви. *H. bretschneideri*

4². Младите клк. голи; зелени или светло-

кафяви. 5
5¹. Клк. зелени, голи. Л. в осн. клиновидно стеснени. Цв. розови, светлосини или бели. *H. macrophylla*

5². Клк. светлокафяви, покр. със влс. Л. в осн. закръглени до сърцевидни. Цв. бели. ... **6**

6¹. Долната л. повърхност гола, или с редки влс. по ж. Стерилни цв. липсват, или с даметър по-малък от 1 cm. *H. arborescens*

6². Долната л. повърхност овласена, изглежда сива. Стерилните цв. до 3 в щит, рядко липсват, с диам. над 1 cm. *H. cinerea*

H. arborescens L. - Храстовидна х. Хр. 100-150 cm. Интр. В градини и паркове в цялата страна. 0 .. 1100 m. VI-VII. Пр.: С. Ам. (САЩ). **Б.** Дек.

H. bretschnideri Dipp. - Бретшнайдерова х. Хр., до 3 m. Интр. В паркове. VII-VII. Пр.: Китай. Дек.

H. cinerea Small - Сива х. Интр. В градини и паркове. Пр.: С. Ам. (САЩ). Дек.

H. macrophylla (Thunb.) Ser. - Едролистна х. [*H. hortensis* Sm., *H. opuloides* (Lam.) C. Koch] Хр. 80-400 cm. Интр. В дворове, градини и паркове. 0 .. 800 m. VI-VII. Пр.: Япония-Китай. **Б.** Дек.

H. paniculata Siebold - Метличеста х. Хр. 1-5 m. Интр. В градини и паркове. VII-IX. Пр.: Китай, Корея, Япония, Сахалин. Дек.

H. petiolaris Siebold & Zucc. - Дръжчеста х. [*H. anomala* subsp. *petiolaris* (Siebold & Zucc.) E. M. McClint.] Хр. 3-25 m. Лиана. Интр. В паркове. V-VII. Пр.: Хималаи, Китай, Мианмар. Дек.

H. quercifolia W. Bartram - Дъболистна х. Хр. до 2 m. VII-VIII. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Kirengeshoma* Yatabe

Киренгешома

K. palmata Yatabe - Палмова к. Пхр. 80-100 cm. VIII-IX. Интр. Пр.: Япония. Дек.

Род *Philadelphus* L.

Булчино венче

1¹. Чш. отвън с влс. Цв. по 5-10 в редки гроздове. *P. pubescens*

1². Чш. отвън гола. 2

2¹. Л. овласени от долната страна. Стлб. в осн. с влс. *P. schrenkii*

2². Л. с влс. само по ж. от долната страна. Стлб. голи. 3

3¹. Л. с д. до 2.5 cm. Цв. по 1 - 3 заедно. Пл. 2.3-2.7 × 0.5-0.7 mm. *P. microphyllus*

3². Л. по-д. от 2.5 cm. Цв. по 3 или повече заедно. 4

4¹. Л. с д. 5-8 cm. Цв. по 5-9 (11) заедно. Пл. 2.3-3.3 × 0.6-0.7 mm. *P. coronarius*

4². Л. с д. 3-5 cm. Цв. по 3-5 заедно. 5

5¹. Цв. с диам. 4.5-5.5 cm; с аромат. Чш. отвън с влс. Пл. 3.3-3.8 × 0.7-0.8 mm. *P. grandiflorus*

5². Цв. по-дребни; без аромат. Чш. отвън гола. Пл. 2.8-3.2 × 0.6-0.8 mm. *P. inodorus*

P. coronarius L. – Обикновено б. в. Хр. 1-3 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. V-VI. Пр.: Италия и Австрия. **Б, Г** (NAe), **Р, Т.** Дек.

P. grandiflorus Willd. - Едроцветно б. в. Хр. 2-3 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 m. V-VII. Пр.: С. Ам. **Б.** Дек.

P. inodorus L. - Неароматно б. в. Хр. до 3 m. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. - западни ч.. Дек.

P. microphyllus A. Gray - Дребнолистно б. в. Хр. до 2 m. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. - САЩ и Мексико. Дек.

P. pubescens Schrad. – Влакнесто б. в. [*P. latifolius* Schrader ex DC.] Хр. 1-3 m. Интр. В градини и паркове. V-VI. Пр.: С. Ам. Дек.

P. schrenkii Rupr. & Maxim. – Шренкиево б. в. Хр. 1-2 m. Интр. В градини, ограничено. Пр.: р. Амур, Манджурия и Корея. Дек.

Разред *Crossosomatales* Takht. ex Reveal

Семейство *Staphyleaceae* Martynov

Клокочкови

Род *Staphylea* L.

Клокочка

1¹. Л. на цветоносните клк. с 3 лсч. Пл. продълг. обратнойцевиден. Сем. 6.4-7 × 5.5-

6 mm. *S. colchica*
 1². Л. на цветоносните клк. с 5-7 лсч. Пл. ш. обратнаяйцевиден; 30-40 × 40-45 mm. Сем. 10-12 × 9-10 mm. *S. pinnata*
S. colchica Stev. - Колхидска к. Хр./Дв. 4-5 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 m. V-VI.

[VII-IX]. Пр.: ЮЗ. Аз. *Баг., Дек.*

S. pinnata L. - Переста к. Хр./Дв. 2-5 m. В гори и хрл. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр.* 500 .. 1000 m. VI-VI. [VII-VIII]. *Б, Г (NE), М, Р, С. Дек., Мед., Хрн., Баг.*

Разред **Cucurbitales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Ст. без мустачки. Цв. 2пол. Оцв. венчевиден от 1-2 кръга, 2-5 делен. Тч. много, в няколко кръга. Пл. кутийка с 3 крила.

..... **Begoniaceae**

1². Ст. с мустачки. Цв. 1пол. или 1пол. и 2пол. Чшл. и венечните дялове по 5. Тч. 5 (обикновено 4 от тч. срс. 2 по 2, петата тч. е своб.). Пл. паракарпна ягода (сочна или суха).

..... **Cucurbitaceae**

Семейство **Begoniaceae** C. Agardh

Бегониеви

Род **Begonia** L.

Бегония

1¹. Л. сл., от 5-16 ланц. лсч., длан. прикрепени на д. л. држ.; горната поърхност зелена с късо червеникаво овласяване; долната повърхност гола. Ст. червеникаво, леко овласено. Цв. дребни, на къси цветоноси. *B. luxurians*

1². Л. прости, с асиметрична осн. 2

2¹. Л. късо сърцевидни, длан. нарязани на 2-3 ш. дяла, маслино-зелени; младите с дребни бели петна. Ст. удебелено. Цв. малки, зеленикаво-бели. *B. olbia*

2². Л. не са длан. нарязани. 3

3¹. Л. дребни, голи, продълг. елиптични, тъмнозелени върху червеникави клк. Ст. силно разкл. и облистено. Цв. дребни, зеленикавобели до червени, на къси држ. .. *B. foliosa*

3². Л. по-едри, с асиметрична осн. 4

4¹. Ст. изправено. 5

4². Ст. скъсено, лежащо. 8

5¹. Л. удължено ланц. до удължено яйцевидни. 6

5². Л. яйцевидни, сърцевидни или закръглени. 7

6¹. Л. удължено ланц., с остро сърцевидна осн.; отгоре тъмнозелени със синкав оттенък и светло-сребриста централна ж.; отдолу тъмно-червени. Прл. големи, запазват се д. Цв. бели с розов оттенък. *B. listada*

6². Л. кожести, ланц. до удължено яйцевидни,

с леко назъб. ръбове, лъскаво зелени с червен оттенък от горната страна и матово червени от долната. Цв. коралово червени, на червени држ. *B. coccinea*

7¹. Л. яйцевидни, със слабо назъб. краища, на върха заострени, в осн. сърцевидни. Ср. на л. кафеникаво-зелена, навън сребристо-зелена, по ръба бронзова. Л. држ. къси, силно овласени с розови влс. Цв. на къси цветоноси, бели с леко червеникаво овласяване в звр. *B. cathayana*

7². Л. почти симетрични, сукулентни, бледо зелени до бледо червеникаво кафяви; яйцевидни, голи; с д. 4-8 cm и ш. 6 cm, с блестящ назъб. ръб. Цв. бели, розови или червени. *B. cucullata*

8¹. Л. ш. яйцевидни, щитовидни - држ. прикрепена близо до центъра на л. петура. Цв. дребни, бели или розовеещи, на д. цветоноси, в. над л. 9

8². Л. яйцевидни, сърцевидни или закръглени - држ. прикрепена към сърцевидната осн. на л. петура. 10

9¹. Л. зелени, с ярко изразени червеникави "очи" в центъра. Л. држ. д., кафяво овласени. Плодниковите цв. с 2 чшл. *B. conchifolia*

9². Л. маслино-зелени до бронзови, с по-светли ж., по ръба и отдолу червени, с разпръснати червени влс. по ж. Л. држ. четириръбести, зелени с червен оттенък. Плодниковите цв. с 5 чшл. *B. goegoensis*

10¹. Плодниковите цв. с 3 (рядко 2 или 4) чшл. Звр. в напр. пререз с париетална (стр.) плацентация. Л. светлозелени; с едро-брадавичеста повърхност, и кафява фигура в центъра. Цв. дребни, зеленикаво-бели, силно овласени, в рехава метл. *B. masoniana*

10². Плодниковите цв. с 5 (рядко 6 или повече) чшл. Звр. с аксиларна (към оста) плацентация. 10

11¹. Л. асиметрично-сърцевидни, към върха заострени, със слабо вълнист край и рядко

овласяване; горната повърхност изумрудено-зелена, с подковообразна ивица, често със сребристи, неравномерно разхвърляни петна с различни размерии светли ж. Долната страна зелена, със силно розово овласяване по ж. Л. држ. големи, тъмно-розови, със светло овласяване. Цв. големи, бледорозови, на къси цветоноси. Чшл. розови или розовеещи. Сем. 0.3-0.35 × 0.15-0.2 mm. *B. rex* 11². Л. почти овални, слабо назъб. по края, тъмно-зелени до почти кафяви с копринен блясък светли ж.; младите с лазурен леко фосфоресциращ отенък; горната повърхност с бледозелени петна между ж.; долната повърхност с червен борд и изпъкнали овласени ж. Цв. жълтооранжеви, разп. почти на нивото на л. Чшл. жълти. *B. xanthina*
B. cathayana Hemsl. - Катаянска б. Пхр., до 60 см. Стайно. Пр.: Китай. Дек.
B. coccinea Hook. - Ярочервена б. Култ. се хибриди с *Begonia acanthifolia*. Пр.: Бразилия.
B. conchifolia A. Dietr. - Раковинолистна б. Мг./Пхр., до 30 см. Стайно. I-II. Пр.: Коста Рика. Дек.
B. cucullata Willd. - Восъчна б. [*B. semperflorens* Link & Otto] Мг. 30-70 см. Интр. Култ. Пр.: Ю. Ам. Инв. в С. Ам. Дек.
B. foliosa Kunth - Многолистна б. Мг./Пхр. 20-30 см. Стайно. Пр.: Колумбия и Венецуела. Дек.
B. goeensis N. E. Br. - Суматренска б. Мг. 30-45 см. Стайно. I-II. Пр.: Суматра. Дек.
B. listada L. V. Sm. & Wassh. - Ивичеста б. Пхр. Стайно. Пр.: Бразилия. Дек.
B. luxurians Scheidw. - Разкошна б. Пхр., до 1 м. Стайно. Пр.: Бразилия. Дек.
B. masoniana Irmsch. ex Ziesenh. - Масонска б. Мг. Стайно. Пр.: ЮИ. Аз. Дек.
B. olbia Kerch. - Богата б. Пхр., до 80 см. Стайно. Пр.: Бразилия. Дек.
B. rex Putz. - Царска б. Мг./Пхр. Стайно. Дек.
B. xanthina Hook. - Златиста б. Мг./Пхр. Стайно: Пр.: И. Хималаи. Дек.

Семейство Cucurbitaceae Juss.

Тиквови

1¹. Пл. влакнесто четинест. Р. с мустачки или без мустачки. 2
 1². Пл. не е влакнесто четинест (рядко с

роговидни израстъци). Р. с мустачки. 4
 2¹. Пл. по 3-20 заедно, сплеснато-яйцевидни, не се изстрелват. *Sicyos*
 2². Пл. единични, издути. 3
 3¹. Ст. без мустачки. Вчл. 5, жълтозелени до жълти. Пл. влакнесто-четинести, с много семена, изстрелват се под налягане. *Ecballium*
 3². Ст. с мустачки. Вчл. 5-6, бели. Пл. с 4 семена (по 2 във всяка половина), в началото сочни, по-късно изсъхват и се разпукват откъм върха. *Echinocystis*
 4¹. Л. длан. сл., с 5 дяла. *Gymnostemma*
 4². Л. прости, понякога силно разсечени... 5
 5¹. Л. разсечени почти до ср. ж., с наделени дялове. *Citrullus*
 5². Л. цели или пер. наделени. 6
 6¹. Мустачките прости. 7
 6². Мустачките разкл. 8
 7¹. Вч. зеленикавобяло до бледожълто. Пл. 8-10 mm в диам. 1дом. или 2дом. *Bryonia*
 7². Вч. жълто. Пл. по-голям от 10 mm. 1дом. *Cucumis*
 8¹. Вч. бяло. *Lagenaria*
 8². Вч. жълто или яркожълто. 9
 9¹. Тч. цв. единични, рядко в снопчета. Зрелият пл. сочен. *Cucurbita*
 9². Тч. цв. събрани в грозд. сцв. Зрелият пл. сух. *Luffa*

Род *Bryonia* L.

Дива тиква

1¹. 1дом. р. Чш. на плодниковите цв. равна на вч. Пл. 6-8 mm, черен. Сем. 3.6-6 × 2.7-4 × 1.9-2.2 mm. *B. alba*
 1². 2дом. р. Чш. на плодниковите цв. 2 пъти по-к. от вч. Пл. 6-10 mm, червен, рядко жълт. Сем. 3.8-5.5 × 3-4 mm. *B. cretica*

B. alba L. - Бяла д. т. Мг. 2-4 м. Из хрл., край реки. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. [VI-VIII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. **Omp!**, Баг., Мед., Дек., Леч.

B. cretica L. - Критска д. т. Мг. 1.5-4 м. Из хрл., вл. сенч. м. Др, Прб. 200 .. 400 m. V-VII. [VI-VIII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. **Omp!**, Баг., Мед., Дек., Леч.

1¹. Мъжкото сцв. нежлезисто или почти нежлезисто. Незрелият плод с бели петна. ... subsp. *cretica*

1². Мъжкото сцв. жлз.. Незрелият плод равномерно зелен. subsp. *dioica*

subsp. *cretica* - Критска д. т. **Г** (NC,NE,NAe).

subsp. *dioica* (Jacq.) Tutin - Двудомна д. т. [*B. dioica* Jacq.] Мг. 1.5-4 см. Из хрл., вл. сенч. м. *Др, Прб.* 200 .. 400 м. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. Омп!**, *Баг., Мед., Дек., Леч.*

Род *Citrullus* Eckl. & Zeyh.

Диня; Любеница

1¹. Многогодишно р. Ст. грапаво. Мустачките тънки, прости, рядко двуделни. Пл. с 5-12 см, жълто-зелен до мраморно жълт, силно горчив. Сем. 6-10 × 3.5-5 mm. ... *C. colocynthis*
1². Едногодишно р. Ст. мековлакнесто. Мустачките груби, 2-3- делни. Пл. 10-75 см, зелен, сладък. Сем. 6-9 × 4-6 mm. .. *C. lanatus*

C. colocynthis (L.) Schrad. - Колоцинт; Горчива д. Мг. 1-2 м. Плодът жълто-зелен до мраморно жълт; 5-10 см в диаметър, силно горчив. Адв. *Стд* (ю). 0 .. 200 м. Пр.: Срз.. **Б, Г, Р, Т.**

C. lanatus (Thumb.) Matsum. & Nakai – Култивирана д. 1г. 2-5 м. Стъблото лежащо или катерливо. Листата 3-5-делни. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 м. VI-VIII. [VII-VIII]. Пр.: Ю. Аф.. **Б, М, Г, Р, С, Т. Хрн., Леч.**

Род *Cucumis* L.

Краставица; Пъпеш

1¹. Л. закръглени, сърцевидни или бърбековидни. Вч. сярножълто. Звр. с къси гъсти влс. Цв. с диам. 2-2.5 см, разп. в пазвите на л. Пл. 25-40 × 18-28 mm. Сем. 3.7-11 × 1.8-5 × 0.9-1.5 mm. *C. melo*

1². Л. 3-5-делни. Вч. интензивно жълто. Звр. с редки шипчета. **2**

2¹. Зрелият пл. с роговидни израстъци. *C. metuliferus*

2². Зрелият пл. без роговидни израстъци. Сем. 8-14 × 3.5-5 mm, плоски. *C. sativus*

C. melo L. - Пъпеш. [*Melo sativus* Sageret ex Roem.] 1г. 1-3 м. Стъблото лежащо или слабо катерливо. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 м. V-VIII. [VI-X]. Родина–Троп. Аз. и Аф.. **Б, Г, Р. Хрн.**

C. metuliferus E. Mey. ex Naudin - Рогата к.; Кивано. 1г. Интр. Пр.: Аф.. **Б. Хрн.**

C. sativus L. - Краставица. 1г. 1-3 м. Интр. Култ. в цялата старна. 0 .. 400 м. V-IX. [V-IX]. Пр.: Индия. **Б, Р. Хрн.**

Род *Cucurbita* L.

Тиква

1¹. Ст. и плодните држ. кръгли. Л. със закръглени дялове. Цв. с миризма. Сем. 18-25 × 11-15 mm. *C. maxima*

1². Ст. и плодните држ. ребристи. Л. с остри дялове. Цв. без миризма. **2**

2¹. Ст. с тъпи ребра. Изрезите между дяловете на л. остри. Л. с меки влс. Сем. 13-20 × 7.5-9 mm. *C. moschata*

2². Ст. с остри ребра. Изрезите между л. дялове тъпи. Л. с груби четинки. Сем. 20-25 × 10-13 mm. *C. pepo*

C. maxima Duch. - Кестенка; Бяла т. 1г. 2-10 м. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 м. VI-X. [VIII-IX]. Пр.: Ц. Ам. **Б, Г, Р, Т. Хрн., Леч.**

C. moschata Duch. ex Poir. - Мускатна т. 1г. 2-6 м. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 м. VI-IX. [VIII-IX]. Пр.: Ц. Ам. **Б, Р, Т. Хрн.**

C. pepo L. - Обикновена т. 1г. 2-8 м. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 м. VI-IX. [IX-X]. Пр.: С. Ам. **Б, Г, Р, Т. Хрн.**

Род *Ecballium* A. Rich.

Луда краставица; Църкало

E. elaterium (L.) A. Rich. - Църкало. Мг. 15-60 см. По пес. м., край пътища, изкопи. *Чм, Др, Сф, Зн, Стд, Пн* (ю), *Рд* (и), *Трн, Тхр, ?СИБ.* 0 .. 400 м. V-VII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Леч.*

Род *Echinocystis* Torr. & Gray

Ехиноцистис

E. lobata (Michx.) Torr. & Gray - Петделен е. 1г., до 12 м. Лиана с 3-делни мустачета. *Др.* VII-IX. Пр.: С. Ам. Инв. **Б, Г** (NE), **Р, С.**

Род *Gynostemma* Blume

Гиностема

G. pentaphyllum (Thunb.) Makino - Петлистна г. Мг. лиана, до 2-3 (8) м. 2дом. VII-VIII. Интр. Пр.: Китай. *Дек., Леч.*

Род *Lagenaria* Ser.

Кратуна

L. siceraria (Molina) Standl. - Обикновена к. 1г. 3-8 м. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 м. VI-VIII. [VII-IX]. Пр.: З. Аф.. **Б, Г, Р, Т.** Дек.

Род *Luffa* L.

Растителна гъба

1¹. Пл. ± конусовиден, с 10 (11) надл. ребра; 10-60 см. *L. acutangula*

1². Пл. продълг. или цилиндричен, гладък. *L. cylindrica*

L. acutangula Roxb. - Ръбеста р. г. 1г. 3-8 м. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 м. VI-VIII. [VI-VIII]. Пр.: Индия. **Б.** Хрн., Тех., Дек.

L. cylindrica (L.) M. J. Roemer - Гладка р. г. 1г. 3-8 м. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 м. VI-VIII. [VI-VIII]. Пр.: Ю. Аз. **Б.** Тех., Хрн., Дек.

Род *Sicyos* L.

Бодлива краставица

S. angulatus L. - Бодлива краставица. 1г. 4-8 м. Лиана. По речния бряг и във върбовите гори. Инв. Чм, СИБ, Др, Прб (з). 0 .. 500 м. VII-X. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.**

Разред **Dipsacales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Сцв. грозд. разкл. Чш. конична, срс., единична или двойна, в някои случаи разраства ок. зреещия плод. Вч. зигмф. двуустно (понякога почти актмф.). Звр. долен. Пл. орехче, кутийка или ягода. . **Caprifoliaceae**

1². Сцв. об. сенниковидно, по-рядко главица от зеленикави цв. Чш. отворена, къса, единична. Вч. актмф., 4-5 делно, ± дисковидно (с диам. под 5 mm), срс. Звр. полу-долен. Пл. костилкоподобен или ягода. **Viburnaceae**

Семейство **Caprifoliaceae** Juss.

Нокътови

[Morinaceae J. G. Agardh]

1¹. Многогодишни треви. 2

1². Храсти. 4

2¹. Л. бодливи, стъблените по 3 в прешл. Чшл. 2, своб. или срс. в осн., понякога съвсем малки или рано опадват. Вчл. 5, срс. Вч. двуустно с д. тръб. Тч. 2. **Morinoideae**

2². Л. срещ., небодливи. Чшл. повече от 2, или чш. е от четинки или люспици, или липсва. Всички вчл. срс. изцяло или само в осн. .. 3

3¹. Сцв. главица (кошничка) с обв. от 5 и повече лсч. Чш. двойна: външ. - тръб. и вътр. - блюдовидна. Вч. 4-5- разделно, зигмф., често двуустно. Тч. 4, своб. Пл. без хвр., включен във външ. чш. **Dipsacoideae**

3². Сцв. с др. устройство, без обв. или с обв. от малко (до 3) лсч. Чш. от 2-5 зъбчета или четинки и при плода разраства в хвр. или коронка. Тч. (1) 3. **Valerianoideae**

4¹. Вечноз. храсти. Цв. почти актмф., 5-делни, звънчевидни, белезникаворозови. Пл. орехче,

без люспици. **Linnaeoideae**

4². Храсти с опадливи л. 5

5¹. Пл. месеста ягода с 3-5 семена. Тч. 5. Чш. от 5 зъбчета. Л. прости. **Caprifolioideae**

5². Пл. кутийка. 6

6¹. Сцв. и пл. голи. **Diervilloideae**

6². Сцв. и пл. гъсто покр. със златисти четинки. **Linnaeoideae**

Подсемейство **Caprifolioideae** Eaton

Нокътови

1¹. Цв. актмф., 4-5-делни. Плодникът четиригъзден. Стлб. цяло, с двуделно бл. **Symphoricarpos**

1². Цв. двуустни. 2

2¹. Сцв. грозд. Пцв. розовочервени, с д. до 3.5 см. Пл. единични, с жлз. влс. **Leycesteria**

2². Сцв. от 2-4 цв. Пцв. зелени, с д. до 1.5 см. Пл. единични или сраснати по два, голи. **Lonicera**

Род **Leycesteria** Wall.

Лейцестерия

L. formosa Wall. - Красива л. Хр. 1-2 м. Интр. В паркове. VI-IX. Пр.: Китай. Дек.

Род **Lonicera** L.

Нокът

1¹. Увивни храсти. Цв. с д. 30-50 mm, събрани в главици, рядко по 2 на држ. 2

1². Изправени, неувивни храсти. Цв. с д. до 20 mm, пазвени, по 2 на држ. 7

2¹. Цв. с д. 30-50 mm; по 2 на држ. Вч. с

пурпурен оттенък, с овласена тръб. Пл. черен. Сем. 3-3.4 × 2-2.3 mm. *L. japonica*
2². Цв. в главици. 3
3¹. Горните л. прис., долните - с къси држ. Цв. бледожълтеникави, често с червеникав оттенък, ароматни. Пл. червен. Сем. 2.5-2.9 × 1.8-2 mm. *L. periclymenum*
3². Горните двойки л. срс. с осн. си в кръг или елипса. Цв. жълти, розови или червени. 4
4¹. Сцв. прис. Цв. с д. 4-5 cm. Пл. червен или оранжевочервен. 5
4². Сцв. на држ. Пл. червен. 6
5¹. Л. елиптични, опадващи. Пл. червен или оранжевочервен. Сем. 4.7-5.3 × 3.3-3.9 mm. *L. caprifolium*
5². Л. яйцевидни до удължени, вечноз. Пл. червен. *L. implexa*
6¹. Присъцветните л. сраснати в удължена елипса. Сцв. на д. држ. Цв. жълтеникаво-белезникави, често преливащи в червено. Пл. червен, 6 mm. Сем. 4 × 3.5 mm. *L. etrusca*
6². Присъцветните л. срс. почти в кръг. Сцв. на къса држ. Цв. жълти, с д. до 2.5 cm. Пл. тъмночервен. *L. hirsuta*
7¹. Клк. със сърцевина. Двойките звр. ± срс. 8
7². Клк. кухи, без сърцевина. Двойките звр. своб. 13
8¹. Вч. правилно или почти правилно, жълто-белезникаво. Двойките звр. срс. в един. Држ. на двойките л. срс. помежду си в осн. в общо влаг. Сем. 2-2.5 × 1.2-1.7 mm. *L. caerulea*
8². Р. с др. белези. 9
9¹. Л. не опадват през есента. Цв. с пцв., без пцвч. Вч. жълтобелезникаво до бяло, силно ароматно. Пл. червен. 10
9². Листоп. храсти. Цв. с пцв. и пцвч. Вч. бледорозово или червено. Пл. червен или син. Пцвч. срс. в осн. в чашкоподобна обв. 11
10¹. Хр., в. до 1 m. Л. с д. до 2 cm. Вч. червено. Пл. виолетовочервени до пурпурносини. *L. ligustrina*
10². Хр., по-в. от 1 m. Л. с д. повече от 2 cm. Пл. яркочервени. 12
11¹. Хр. с в. до 4.5 m. Цв. бледожълти до жълти. Сем. 3.5-3.9 × 2.8-3.2 mm. *L. ferdinandii*
11². Хр. с в. до 2.5 m. Цв. бели, понякога жълтеникави или розовеещи. Сем. 3-3.6 × 2.2-2.5 mm. *L. fragrantissima*
12¹. Л. с д. 5-10 cm, голи. Вч. тъмночервено. Пл. червени голи, срасват над половината от

д. си. *L. maximowiczii*
12². Л. с д. 4-6 cm, влакнести по ср. ж. Вч. бледорозово. Пл. черни със синкав налеп, срасват в осн. Сем. 2.8-4 × 1.8-2 mm. .. *L. nigra*
13¹. Цв. држ. по-к. от л. држ. Вч. бяло, след цъфтеж пожълтява. Пл. червен. Л. с д. 6-9 cm, на върха постепенно заострени. Сем. 3-3.4 × 1.9-2.1 mm. *L. maackii*
13². Цв. држ. по-дълга от л. држ. Вч. белезникаво, розово или жълтеникаво. Пл. червен, оранжев. Л. с д. 2-8 cm, на върха късо заострени до тъпи. 14
14¹. Л. и цв. држ. голи. Листа яйцевидни или яйцевидно ланц., голи, понякога отдолу по ср. ж. с редки влс. 15
14². Л. и цв. држ. покр. с влс. Л. яйцевидни или елиптични, от двете страни овласени, в осн. закръглени, понякога врязани или клиновидни. 16
15¹. Клк. с плътна сърцевина. Л. клиновидни или закръглени в осн. Вч. жълтеникаво или зеленикавожълто, напръскано в червеникавокафяво. Пл. червен, 10 mm. *L. alpigena*
15². Клк. с куха сърцевина. Л. отсечени или сърцевидни в осн. Вч. розово, понякога бяло. Пл. червеникав, оранжев или жълт. Сем. 2.8-3.3 × 2.1-2.4 mm. *L. tatarica*
16¹. Л. 25-30 × 15-22 mm. Вч. розово, рядко бяло. Пл. ярко червен. Сем. 3.1-3.5 × 2.3-2.6 mm. *L. korolkowii*
16². Л. 25-80 × 17-45 mm. Вч. жълтеникаво-бяло, след цъфтеж жълто. Пл. тъмночервен, 3-7 mm. Сем. 2.5-3.2 × 2-2.5 mm. ... *L. xylosteum*

L. alpigena L. subsp. *formanekiana* (Halacsy) Hayek - Алпийски н. Хр. 1-3 m. **Г** (NC), **М**, **Р**, **С**.

L. caprifolium L. - Катерлив н. Хр. 2-5 m. Интр. В паркове и дворове. 0 .. 1400 m. VI-VII. Пр.: Ю. Ев. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**, **Т**. Дек., Леч., Мед.

L. caerulea L. - Гълъбов нокът. Хр. 60-200 cm. В сенч. гори и хрл. *Вм*, *Пн*, *Рл*. 900 .. 2500 m. VI-VII. [VI-IX]. **Б**, **С**, **Р**. Дек.

L. etrusca G. Santi - Етруски н. Хр. 1-4 m. В гори и хрл. *Чм*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Сржс*. 0 .. 700 m. V-VI. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**. Дек., Мед.

L. ferdinandii Franch. - Фердинандов н. Хр. 1-

4.5 м. Интр. В градини. V-VI. [X-X]. Пр.: Монголия и Китай. Дек.

L. fragrantissima Lindl. & Рах - Ароматен н. Хр. 2-3 м. Интр. В паркове. 0 .. 1000 м. I-III. [IV-V]. Пр.: Източен Китай. Дек.

L. hirsuta Eaton - Влакнест н. Хр. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: С. Ам. Дек.

L. implexa Aiton - Преплетен н. Хр. Вечноз. V-VII. Г (NC,NE,NAe), Т.

L. japonica Thunb. - Японски н. Хр., до 10 м. Лиана. Интр. VI-IX. [X-XI]. Пр.: И. Аз. Б, Г (NE,NAe), Р. Дек.

L. korolkowii Stapf, nom. amb. - Королков н. Хр. 2-4 м. Интр. V-VI. [VIII-VIII]. Пр.: Тянь-Шан и Памиро-Алай. Б, Р. Дек.

L. ligustrina Wall. - Лигустринов н. [*L. pileata* Oliv.; *Lonicera nitida* E. H. Wilson] Хр., до 1 м. Вечноз. Интр. По алпинеуми. IV-V. Пр.: Китай. Г (NC). Дек.

L. maackii Maxim. - Маакиев н. Хр. 2-5 м. Интр. В паркове в цялата страна. 0 .. 800 м. V-VI. Пр.: И. Аз. Дек.

L. maximowiczii (Rupr.) Regel - Сахалински н. [*L. sachalinensis* (F. Schmidt) Nakai] Хр. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: Япония и о-в Сахалин. Дек.

L. nigra L. - Черен н. Хр. 60-200 см. В сенч. гори и хрл. *Стп* (з,с), *Вт*, *Згп*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 800 .. 1900. V-VII. [VI-VIII]. Б, Г (NC), Р, С.

L. periclymenum L. - Пълзящ н. Хр. 3-6 м. Интр. В паркове и дворове. 0 .. 1200 м. VI-X. Пр.: Ц. и Ю. Ев., С. Аф., Мала Аз. Б, Г (?NC,?NE). Дек.

L. tatarica L. - Татарски н. Хр. 1.5-3 м. Интр. В паркове. 0 .. 1000 м. V-VI. Пр.: Аз. Б, Р. *Omp!*, *Мед.*, Дек.

L. xylosteum L. - Мъхнат н. Хр. 1.2-3 м. В гори и хрл. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Сргж*. 0 .. 2000 м. V-VII. [VII-VIII]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С. Дек., *Мед.*, *Леч.*

Род *Symphoricarpos* Duham.

Маргарит

1¹. Младите клк. и стлб. на цв. голи. Пл. кълбовиден; бял; с диам. 6-12 mm. Сем. 4.3-4.7 × 2.8-3.2 mm. *S. albus*

1². Младите клк. и стлб. на цв. влакнести. Пл. елипсовиден; розов или червен; с диам. 4-7 mm. 2

2¹. Л. с д. 10-15 mm. Вч. белезникаво, тръб.; с дялове 2-3 пъти по-к. от срасналата ч. Пл. розов с бяло петно. *S. chenaultii*

2². Л. с д. 25-35 mm. Вч. звънчевидно, възрозово, с дялове ± равни на срасналата ч. Пл. червен. Сем. 2.2-3 × 1.8-2.2 mm.

..... *S. orbiculatus*

S. albus (L.) S. F. Blake - Бял м.; Бисерче. Хр. 1-3 м. Интр. В паркове и дворове. Адв. *Сф*, *Зн*. 0 .. 800 м. IV-IX. Пр.: С. Ам. Б, Р. Дек.

S. × *chenaultii* Rehder - Розов м. *S. micophyllus* × *S. orbiculatus*. Хр. 1-2 м. В паркове и дворове. VI-IX. Пр.: С. Ам. Дек.

S. orbiculatus Moench - Червен м. Хр. 1-2 м. Интр. В паркове. 0 .. 800 м. VI-IX. Пр.: С. Ам. Б, Р. Дек.

Подсемейство *Diervilloideae* Rafinesque

1¹. Сцв. щитовидна метл. Вч. двуустно, жълто. Горната у. с 4 дяла. *Diervilla*

1². Цв. по 1-6 в пазвите на л. Вч. звънчевидно, леко зигмф.; розово, червено или лилаво. *Weigela*

Род *Diervilla* Adans.

Диервила

[*Weigela* Thunb., р. р.]

D. lonicera Miller - Нокъттова д. [*D. canadensis* Willd.] Хр. 60-150 см. Интр. В паркове. VI-VII. Пр.: САЩ и Канада. Дек.

Род *Weigela* Thunb.

Вайгела

1¹. Чшл. срс. до ср., ланц., голи. Л. само отдолу с влс. Сем. 1.5-1.7 × 0.8-0.9 mm. *W. florida*

1². Чшл. своб., влакнести. Л. от двете страни с влс. 2

2¹. Цв. прис. Стлб. стърчи над вч. Сем. 0.9-1.1 × 0.6-0.7 mm. *W. floribunda*

2². Цв. на къси држ. Стлб. скрито или едва се показва над вч. *W. japonica*

W. floribunda C. A. Mey. - Изобилноцфтяща в. [*Diervilla floribunda* Sieb. & Zucc.] Хр. 1.5-3 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 м. IV-V. Пр.: И. Аз. **Б. Дек.**

W. florida (Bunge) A. DC. - Цветуща в. [*Diervilla florida* (Bge.) Sieb. & Zucc.] Хр. 1.5-3 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 м. IV-V. [VII-IX]. Пр.: И. Аз. **Б. Дек.**

W. japonica Thunb. - Японска в. [*Diervilla japonica* (Thunb.) DC.] Хр. 1.5-3 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 м. IV-V, VII-IX. Пр.: Япония. **Б. Дек.**

Подсемейство **Dipsacoideae** Eaton

Лугачкови

[*Dipsacaceae* Juss.]

1¹. Ст. четинесто бодливо. *Dipsacus*

1². Ст. не е четинесто бодливо. 2

2¹. Вч. 4-разделно. 3

2². Вч. 5-разделно. 5

3¹. Сцв. легло с люсповидни пцв. 4

3². Сцв. легло с влс. *Knautia*

4¹. Обв. лсч. на сцв. кожести или ципести.

..... *Cephalaria*

4². Обв. лсч. на сцв. тревисти, зелени. *Succisa*

5¹. Външ. чш. с къси зъбчета, вътр. - с 11-14

четинки. Сцв. легло голо или с редки къси

влс. *Pterocephalus*

5². Външ. чш. с ципест ръб, вътр. с 5-10

четинки. Сцв. легло с люсповидни пцв. 6

6¹. Вътр. чш. от 10 четинки. *Tremastelma*

6². Вътр. чш. от 5 четинки. 7

7¹. Външ. чш. с 8 трапчинки. *Lomelosia*

7². Външ. чш. без трапчинки, само с надл.

ребра. *Scabiosa*

Род *Cephalaria* Schrad.

Звездоглавка

1¹. Едногодишни р. Цв. сини. Обв. лсч. на сцв.

остри или заострени. 2

1². Многогодишни р. Цв. жълти. Обв. лсч. на

сцв. тъпи. 3

2¹. Л. цели, долните ситно назъб. Обв. лсч. с

д. 3-4 mm. Пл. 5-5.6 × 2.1-2.5 mm. *C. syriaca*

2². Л. лировидно пер. разсечени, с продълг.,

назъб. дялове; горните с лин. ланц., целокр.

дялове. Обв. лсч. с д. 5-8 mm. Пл. 4.2-5 × 1.5-

1.9 mm. *C. transsylvanica*

3¹. Външ. чш. с дребни зъбци или целокр. ... 4

3². Външ. чш. с 4-8 с ясно видими четинки или

зъбци. 6

4¹. Л. голи. Външ. чш. на върха с 8 къси

зъбчета. *C. laevigata*

4². Л. ± покр. с влс. 5

5¹. Външ. чш. нестеснена в отвора, с къса

ципеста корона. *C. leucantha*

5². Външ. чш. стеснена в отвора, без корона.

..... *C. radiata*

6¹. Люспите в кшн. 12-15 mm. Външ. чш. с 4

четинки 1/4-1/2 от д. на тръб. . *C. ambrosioides*

6². Люспите на сцв. легло 7-12 mm. Външ. чш.

четинки не по-д. от 1/2 от тръб. 7

7¹. Л. цели или пер. разсечени, с лин. ланц.,

целокр. дялове. Външ. чш. при плода с

различно д. зъбчета. Пл. 5-6 × 1.7-2 mm.

..... *C. uralensis*

7². Л. пер. разделени, с яйцевидни или

елипсоидни, назъб. дялове. 8

8¹. Сцв. с диам. 1-2 cm. Външ. чш. при плода

с 4 по-д. и 4 по-к. зъбчета. *C. flava*

8². Сцв. с диам. 4-6 cm. Външ. чш. при плода

с 8 ± еднакви зъбчета. Пл. 7-9 × 2.3-2.7 mm.

..... *C. gigantea*

C. ambrosioides (Sm.) Roem. & Schult. -

Амброзиева з. Мг. 50-250 cm. **Г** (NC,NE), **М.**

Дек.

C. flava (Sm.) Szabo - Жълта з. Мг. 10-80 cm.

По сухи кам. и скал. м. *Стпн*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*,

Слв, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срз* (з), *Рд*, *Трп*. 0 .. 1000 m.

VI-IX. [VIII-X]. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

C. gigantea (Ledeb.) Bobrov - Гигантска з. Мг.

80-150 cm. По трев. м. в крайнините на

горите. Адв. Установено еднократно. *Пн*.

1700 .. 1700 m. Пр.: ЮЗ. Аз. **Б**, **Т**. **Дек.**

C. laevigata (Waldst. & Kit.) Schrad. - Лъскава

з. Мг. 40-80 cm. По вар. скал. и пес. м. *ЦБ*. 0 ..

1000 m. VI-VIII. [VII-X]. **Б**, **М**, **Р**, **С**.

C. leucantha (L.) Schrad. ex Roem. & Schult. -

Белоцветна з. Мг. 90-150 cm. **Г** (NE), **С**.

C. radiata Griseb. & Schenk - Лъчиста з.

Мг. 60-180 cm. **М**, **Р**.

C. syriaca (L.) Roem. & Schult. - Сирийска з.

Г. 40-90 cm. Плевел в посеви. *СИБ*, *Трп*, *Тхр*.

0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, ?Г (NE), С, Т.**
Плв.

C. transylvanica (L.) Roem. & Schult. - Трансилванска з. 1г. 60-120 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек., Баг.**

C. uralensis (Murray) Roem. & Schult. - Уралска з. Мг. 40-100 cm. По вар. ск. и пес. м. *Чм, СИБ, Прб, Зн, Вм, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, М, Р, С. Дек.**

Род *Dipsacus* L.
Лугачка

1¹. Ст. л. с къси држ. Сцв. сферично, с д. 12-40 mm. 2

1². Ст. л. прис. Сцв. полусферично, яйцевидно до цилиндрично, с д. 30-80 mm. 3

2¹. Сцв. с д. 12-25 mm. Вч. белезникаво до бяло. Прш. тъмно червеникави до чернеещи, в контраст с вч. Пл. 4.3-4.7 × 1.6-1.8 mm.

..... *D. pilosus*

2². Сцв. с д. 30-40 mm. Вч. бледожълто. Прш. бледожълти или зеленикави, не контрастират с вч. Пл. 4.3-4.7 × 1.2-1.4 mm. *D. strigosus*

3¹. Люспите на сцв. легло ± равни на цв., с извит, твърд кр. бодил. *D. sativus*

3². Поне долните люспи на сцв. легло надвишават цв., с прав или леко извит кр. бодил. 4

4¹. Съцветие полусферично до яйцевидно, с д. 3-4 cm, с ± разперени или извити назад обв. лсч. Вч. бяло. *D. ferox*

4². Съцветие яйцевидно цилиндрично, с д. 4-8 cm, с изправени обв. лсч. 5

5¹. Ст. л. цели, несраснали в осн. си. Обв. лсч. на сцв. шиловидни. Вч. лилаво, рядко бяло. Пл. 4.4-5 × 1.4-1.6 mm. *D. fullonum*

5². Ст. л. пер. изрязани, срс. в осн. си. Обв. лсч. на сцв. ланц. шиловидни. Вч. бяло или бледорозово. Пл. 5.5-6.5 × 1.5-1.7 mm.

..... *D. laciniatus*

D. ferox Loisel. - Българска л. [*D. bulgaricus* Hayek] 2г. 20-60 cm. По вл. кам. м. *Трн.* 0 .. 1000 m. VII-VIII. **Б.**

D. fullonum L. - Сукнена л. [*D. sylvestris* Huds.] 2г. 70-150 cm. По поляни, сечища, край реки и др. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [IX-X]. **Б, Г, М, С, Т. Дек., Леч., Баг.**

D. laciniatus L. - Нарязанолистна л. 2г. 50-120 cm. По сухи трев. м., край изкопи. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек., Мед.**

D. pilosus L. - Влакнеста л. 2г. 30-150 cm. По вл. сенч. м. *Стн, Вм, Ззн, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Сргж.* 0 .. 2000 m. VII-VIII. [IX-X]. **Б, М, С, Р, Т.**

D. sativus (L.) Honck. - Посевна л. [*D. fullonum* subsp. *sativus* (L.) Thell.] 2г. 50-200 cm. Култ. **Б, М, С, Р. Влк.**

D. strigosus Roem. & Schult. - Жълтоцветна л. 2г. 50-200 cm. **М, Т.**

Род *Knautia* L.
Червеноглавче

1¹. Едногодишни или двугодишни р. със слабо развити корени. 2

1². Многогодишни, рядко двугодишни р. с коренище или централен корен. 5

2¹. Чш. с 8-10 четинки. Пцв. ресничести, без жлези. *K. byzantina*

2². Чш. с 12-24 зъбчета, рядко удължени в четинки. Пцв. ресничесто влакнести или четинести. 3

3¹. Сцв. с 20-40 цв. Пцв. с незабележими ж. Цв. држ. об. без жлези. *K. integrifolia*

3². Сцв. с 5-15 цв. Пцв. с изпъкнали ж. Цв. држ. с жлези. 4

4¹. Сцв. с 10-15 цв. и 10-15 обв. лсч. Вч. пурпурновиолетово до синкаво. *K. degenii*

4². Сцв. с 5-10 цв. и 5-9 обв. лсч. Вч. пурпурночервено. *K. orientalis*

5¹. Ст. л. цели, най-ш. по ср. или в долната третина. Коренището хоризонтално. 6

5². Ст. л. пер. нарязани, рядко цели, но тогава най-ш. в горната третина. Коренището вертикално. 10

6¹. Ст. излизат от ср. на л. розетка. Горните л. голи, долните най-ш. в ср. 7

6². Ст. излизат от стр. л. розетки. Всички л. покр. с влс., долните най-ш. в долната 1/2. .. 9

7¹. Долните стъблови л. 7-9 пъти по-д. от ш. си, в осн. стеснени в д. држ.; горните в осн. стеснени до закръглени. Пл. 6-7 × 1.9-2.1 mm.

..... *K. longifolia*

7². Долните стъблови л. 4-6 пъти по-д. от ш. си, в осн. стеснени в къса држ.; горните в осн. сърцевидни и стъблообхващащи. 8

- 8¹. Вч. жълто. *K. magnifica*
 8². Вч. червено. *K. midzorensis*
 9¹. Ст. в долната част покр. с прави, насочени надолу влс. Л. отгоре копринести. *K. dinarica*
 9². Ст. в долната част покр. с меки влс. Л. отгоре разпръснато влакнести. Пл. 4.8-5.4 × 2-2.4 mm. *K. drymeia*
 10¹. Вр. дял на ст. л. д. колкото надделената част. Вч. жълто, рядко жълторозово. *K. ambigua*
 10². Вр. дял на ст. л. об. по-к. от надделената част. Вч. червено, розово, лилаво или бледожълто. 11
 11¹. Вч. червено или лилаво. Периферните цв. в сцв. малко по-големи от вътр. Пл. 4.8-5.2 × 1.9-2.2 mm. *K. macedonica*
 11². Вч. светло - розово, лилаво или жълто. Периферните цв. в сцв. ок. 2 пъти по-големи от вътр. 12
 12¹. Долните междувъзлия понякога с лилавеещи петна. 2пол. сцв. с диам. 3-4 см, женските - с диам. 2-3 см. Вч. синьо-виолетово до лилаво, рядко пурпурно или розово. Пл. 4.4-5 × 1.9-2.3 mm. *K. arvensis*
 12². Долните междувъзлия без лилавеещи петна. Сцв. с диам. 3-4 см. Вч. бледожълто, рядко с лилав оттенък. Пл. 5.3-5.9 × 1.7-1.9 mm. *K. kitaibelii*

K. ambigua (Friv.) Boiss. & Orph. - Едроцветно ч. 2г./Мг. 20-75 cm. В хрл. *Прб*, *Сmn* (с), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 300 .. 2925. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

K. arvensis (L.) Coult. - Полско ч. 2г./Мг. 30-80 cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**. *Баг.*, *Леч.*, *Мед.*, *Фур*.

K. byzantina Fritsch - Византийско ч. 1г. 20-60 cm. Расте върху кам. канелени горски почви по сухи трев. и хрл. м., в крайнините на гори, синори или изоставени ниви. *Тхр*, *Срж*. 100 .. 500 m. V-VII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Т**.

K. degenii Borbás - Дегеново ч. 1г. 20-40 cm. По трев. м. *Тхр*, *Срж*. 0 .. 400 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**.

K. dinarica (Murb.) Borb. - Динарско ч. Мг. 30-80 cm. Върху свежи кафяви горски почви по

разсветлени м. *Рл*. 1500 .. 2925 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, С**.

K. dipsacifolia Kreutzer - Лугачколистно ч. Мг. 30-150 cm. **М, Р, С**.

K. drymeia Heuff. - Горско ч. Мг. 20-100 cm. В сенч. гори. *Прб* (и), *Сmn* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Слв*, *Рл*, *Рд* (з,с), *Срж*. 0 .. 2000 m. V-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

K. integrifolia (L.) Bertol. - Целолистно ч. 1г. 20-60 cm. По вл. трев. м. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

K. kitaibelii (Schult.) Borbás - Китайбелово ч. Мг. 50-110 cm. ?**М**.

K. longifolia (Waldst. & Kit.) W. D. J. Koch - Дълголистно ч. [*Scabiosa longifolia* Waldst. & Kit.] Мг. 20-120 cm. *Сmn* (з,с), *Вт*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 1000 .. 2000 m. V-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

K. macedonica Griseb. - Македонско ч. Мг. 30-60 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VIII-X]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Дек*.

K. magnifica Boiss. & Orph. - Великолепно ч. Мг. 30-100 cm. *Сmn* (з). VII-IX. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

K. midzorensis Formánek - Миджурско ч. Мг. 30-150 cm. По трев. м. *Сmn* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2925 m. VII-IX. [VIII-X]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

K. orientalis L. - Източно ч. 1г. 30-60 cm. По трев. и хрл. м. *Чм*, *Сmn* (и), *Стд* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **Т**.

Род *Lomelosia* Raf.

Ломелозия

[*Tremastelma* Raf.]

- 1¹. Вътр. чш. от 10 четинки, външ. - с 8 трапчинки към горния край. *L. palaestina*
 1². Вътр. чш. от 5 четинки. 2
 2¹. Многогодишни и двугодишни р. Цв. жълти, бледожълти до розовожълти. 3
 2². Едногодишни р. Цв. червени, виолетови, рядко жълти. 4
 3¹. Долните и ср. л. 1-2 пъти пер. разсечени,

горните лин., цели. Пл. 3.2-4.2 × 2.7-3.3 mm.
 L. argentea
 3². Л. т. лин., целокр. *L. rhodopensis*
 4¹. Якичката по-ш. от 5 mm, с 27-36 ж.
 Четинките на вътр. чш. 1.5 пъти по-д. от
 якичката. Пл. 5.5-6.5 5 5-6 mm. *L. rotata*
 4². Якичката по-т. от 3.5 mm, със 17-30 (-33)
 ж. Четинките на вътр. чш. 2-6 пъти по-д. от
 якичката. 5
 5¹. Периферните цв. едва по-големи от вътр.
 Якичката с д. 16-27 mm. 6
 5². Периферните цв. значително по-големи от
 вътр. Якичката с д. 8-17 mm. 7
 6¹. Вч. на периферните цв. с д. 25-30 mm. Пл.
 8-9 × 4-5 mm. *L. caucasica*
 6². Вч. на периферните цв. по-к. от 15 mm. .. 7
 6¹. Якичката в очертание квадратна. Вч. на
 периферните цв. с д. 6-8 mm. *L. divaricata*
 6². Якичката в очертание кръгла. Венчетата на
 периферните цв. с д. 8.5-12 mm. .. *L. micrantha*
 7¹. Вч. тъмновиолетово. Четинките на вътр.
 чш. 6 пъти по-д. от якичката. .. *L. cosmoides*
 7². Вч. жълто. Четинките на вътр. чш. 4-5 пъти
 по-д. от якичката. *L. hispidula*

L. argentea (L.) Greuter & Burdet - Сребриста
 л. [*Scabiosa ucranica* L.; *S. argentea* L.] 2г./Мг.
 30-70 cm. По сухи трев. м. Чм, СИБ, Прб (и),
 Стп (з,и), Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Пн, Рл,
 Срг (з), Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-
 XI]. Б, Г (NC,NE), М, С, Т.

L. caucasica (M. Bieb.) Greuter & Burdet -
 Кавказка л. [*Scabiosa caucasica* M. Bieb.] Мг.
 25-60 cm. Кор. VI-IX. [IX-X]. Интр. Пр.:
 Кавказ и Средна Аз. Б. Дек.

L. cosmoides (Boiss.) Greuter & Burdet -
 Световна л. [*Scabiosa cosmoides* Boiss.] 1г. 15-
 30 cm. По сухи трев. м. Трн. 0 .. 1000 m. VII-
 IX. Б.

L. crenata (Cirillo) Greuter & Burdet -
 Назъбена л. [*Scabiosa crenata* Cirillo] Мг. 3-25
 cm. Г (NC), М, С.

L. divaricata (Jacq.) Greuter & Burdet -
 Сицилийска л. [*Scabiosa sicula* L.] 1г. 20-40
 cm. По сухи трев. м. Чм (ю), Стд, Пн (ю),
 Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-IX].
 Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.

L. graminifolia (L.) Greuter & Burdet -
 Житнолистна л. [*Scabiosa graminifolia*

L.] Мг. 10-50 cm. Г (NC), М, С.

L. hispidula (Boiss.) Greuter & Burdet -
 Рунтава л. [*Scabiosa hispidula* Boiss.] 1г. 15-50
 cm. По сухи трев. м. Чм, СИБ, Стд, Трн, Тхр,
 Срг. 0 .. 1000 m. VII-IX. [VIII-IX]. Б, Г (NE).

L. micrantha (Desf.) Greuter & Burdet - Дребна
 л. [*Scabiosa micrantha* Desf.] 1г. 20-60 cm. По
 сухи кам. м. Чм, СИБ, Стп (и), Рд (з,с),
 Трн, Тхр, Срг. 0 .. 1000 m. VII-IX. [VII-
 IX]. Б, М.

L. palaestina (L.) Raf. - Палестинска
 самогриска. [*L. brachiata* (Sm.) Greuter &
 Burdet; *Tremastelma palaestinum* (L.) Janch.;
Scabiosa brachiata Sm.; *S. palaestina* L.] 1г. 15-
 50 cm. По сухи трев. м. Стд, ДМ, Трн, Тхр. 0
 .. 1000 m. VI-IX. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe),
 Т.

L. rhodopensis (Stoj. & Stef.) Greuter & Burdet
 - Родопска самогриска. [*Scabiosa rhodopensis*
 Stoj. & Stef.] Мг. 20-40 cm. По вар. ск. Рд (с).
 500 .. 1500 m. VI-VIII. [VII-IX]. Balk. Б,
 Г (NE), М.

L. rotata (M. Bieb.) Greuter & Burdet -
 Кръглоглава ломелозия. [*Scabiosa rotata* M.
 Bieb.] 1г. 13-15 cm. По сухи трев. м. Чм, СИБ,
 Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, ДМ, Рд, Трн, Срг. 0 ..
 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. Б, Г (NC), М.

Род *Pterocephalus* Adans.

Крилоглавка

1¹. Едногодишно р. Ст. изправено. *P. rapposus*
 1². Многогодишно р. Ст. лежащо. *P. perennis*

P. rapposus (L.) Coult. - Переста к. [*P.*
plumosus (L.) Coult.; *Scabiosa rapposa* L.; *S.*
plumosa (L.) Sm.] 1г. 20-40 cm. По сухи трев.
 и кам. м. Чм, Стп (и), Згп, Стд, Слв, ДМ,
 Пн (ю), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. IV-VI.
 [VI-VII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Дек.

P. perennis Coult. - Многогодишна к.
 [*Scabiosa pterocephala* L.] Мг./Пхр. 5-20 cm.
 Гръцки ендемит. Г (NC,NE). Дек.

Род *Scabiosa* L.

Самогриска

1¹. Якичката на външ. чш. с 8 ж., завита
 навътре и къдраво назъб. Пл. 5-6 × 4-5 mm.
 S. atropurpurea

- 1². Якичката на външ. чш. с 20-24 ж., права. 2
 2¹. Вч. пурпурно до виолетово. 3
 2². Вч. жълто до белезникаво. 4
 3¹. Четинките на вътр. чш. в осн. без ципест
 ръб (в плода). Ст. и л. влакнести. Пл. 3.2-3.8 ×
 1.2-1.6 mm. *S. columbaria*
 3². Четинките на вътр. чш. в осн. с ципест ръб
 (в плода). Л. голи или почти голи. Пл. 3.2-3.8
 × 2.1-2.3 mm. *S. lucida*
 4¹. Долните л. и л. на стерилните розетки 2-3
 пъти пер. *S. triniifolia*
 4². Долните л. и л. на стерилните розетки
 цели, 1 път пер. или лировидни. 5
 5¹. Л. голи или почти голи. *S. balcanica*
 5². Л. покр. с влс. или мъхнати
 (мековлакнести). 6
 6¹. Л. с редки къси влс. Четинките на вътр. чш.
 2-3 пъти по-д. от якичката. Пл. 3.6-4.4 × 2.4-
 2.8 mm. *S. ochroleuca*
 6². Долните л. гъсто мековлакнести.
 Четинките на вътр. чш. 3-4 пъти по-д. от
 якичката. *S. webbiana*

S. atropurpurea L. - Тъмнопурпурна с. [*S. maritima* L.; *Sixalix atropurpurea* (L.) Greuter & Burdet] 2г. 20-60 cm. По сухи, кам. и пес. м. Чм (ю), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 300 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т. Дек.**

S. balcanica Velen. ex Нуман - Балканска с. [*S. ochroleuca* subsp. *balcanica* (Velen.) Stoj. & Stef.] 2г./Мг. 30-80 cm. По трев. м. Стп (з), Вт, Рл. 2000 .. 2925 m. VI-VIII. [VII-IX]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

S. canescens Waldst. & Kit. - Побеляваща с. Мг. 14-60 cm. **М, Т.**

S. columbaria L. - Гълъбова с. 2г./Мг. 20-80 cm. По трев. м. Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Срж. 1000 .. 2900 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Баг., Емп., Дек.**

1¹. Приосн. л. цели, продълг. лопатовидни. Вч. розово-виолетово. subsp. *velenovskiyana*

1². Приосн. л. пер. разделени. Вч. синьо-лилаво. 2

2¹. Л. с къси влс. subsp. *columbaria*

2². Л. с д. влс. subsp. *portae*

subsp. *columbaria* - Гълъбова с. 2г./Мг. 20-80 cm. По трев. м. Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Срж. 1000 .. 2900 m.

VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т. Баг., Емп., Дек.**

subsp. *portae* (A. Kern. ex Huter) Hay. - Портова с. [*S. taygetea* Boiss. & Heldr. subsp. *portae* (Huter) Kokkini] Зн, Згп. 1000 .. 2900 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC), **С. Баг., Емп., Дек.**

subsp. *velenovskiyana* (Borb.) Stoj. & Kitan. - Веленовскиева с. Стд, Рд. 1000 .. 2900 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Т. Баг., Емп., Дек.**

S. japonica Miq. - Японска с. 2г., до 30 cm. Интр. Култ. **Дек.**

S. lucida Vill. - Лъскава с. Мг. 10-60 cm. По пес., скал. и хрл. м. Стп (з,с), Пн, Рл. 2000 .. 2925 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, М, С.**

S. ochroleuca L. - Жълтеникава с. [*S. columbaria* subsp. *ochroleuca* (L.) Čelak.] 2г./Мг. 30-80 cm. По трев. и кам. м. ЦБ. 1000 .. 2925 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Баг., Дек., Мед., Леч.**

S. tenuis Boiss. - Тънка с. 1г. 10-70 mm. **Г** (NC,NE), **Т.**

S. triniifolia Friv. - Триниелистна с. [*S. silaifolia* Velen.] 2г. 30-100 cm. По сухи скал. и кам. м. ЦБ. 0 .. 2925 m. VI-IX. [VIII-X]. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

S. webbiana D. Don - Вебиева с. Мг. 30-80 cm. По сухи скал. м. и лив. Слв, Пн, Рд (с). 1800 .. 2925 m. VI-IX. [VIII-X]. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

Род *Succisa* Haller Синьоглавче

S. pratensis Moench - Ливадно с. Мг. 15-100 cm. По вл. лив. Прб, Стп (з,с), Сф, Зн, Вт, Згп, Блс, Пн, Рл, Рд (з), Тхр, ?Стп (и). 450 .. 2900 m. V-X. [VIII-X]. **Б, Г** (NE), **М, С, Т. Мед., Леч., Хрн., Дъб., Дек.**

Подсемейство **Linnaeoideae** Rafinesque

1¹. Вечноз. храсти. Цв. почти актмф., 5-делни, звънчевидни, белезникаворозови. Пл. орехче, без люспици. *Abelia*

1². Листоп. храсти. Сцв. и пл. гъсто покр. със златисти четинки. Цв. зигомифни, двуустни, с отворено гърло, застлано с влс. по долната

повърхност. Пл. кутийка, с люспици.
..... *Kolkwitzia*

Род *Abelia* R. Br.
Абелия

A. ×grandiflora (Andre) Rehd. - Едроцветна а.
A. chinensis × *A. uniflora* Хр., до 1 м. Вечноз.
Интр. В паркове. VII-X. Пр.: Китай. Дек.

Род *Kolkwitzia* Graebn.
Колквиция

K. amabilis Graebn. - Прекрасна к. Храст до 2
м. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: Централен
Китай. Дек.

Подсемейство **Morinoideae** Rafinesque
Моринови

Род *Morina* L.
Морина

M. persica L. - Персийска м. Мг. 30-90 см. По
вар. скал. м. Зн, Пн (ю), Рд (с), 500 .. 2000 м.
V-VIII. [VII-IX]. ЗБР. Б, Г (NC,NE), М, С, Т.
Дек., Мед.

Подсемейство **Valerianoideae** Rafinesque
Дилянкови
[Valerianaceae Batsch]

1¹. Едногодишни р. Чш. се разраства при
плода в коронки (без хвр.) чашовидно,
фуниевидно или уховидно, а понякога не се
разраства. Орехчето с коронка. ... *Valerianella*
1². Многогодишни, рядко едногодишни р.
Чш. се разраства при плода в хвр. от пер. влс.
Орехчето с хвр. 2
2¹. Цв. червени с д. шп. Тч. 1... *Centranthus*
2². Цв. бели или розови, без шп. Тч. 3.
..... *Valeriana*

Род *Centranthus* Neck.
Центрантус

1¹. Едногодишно р. Горните л. наделени.
Венечната тръб. 2-3 mm, издута. *C. calcitrapa*
1². Многогодишни р. Горните л. прости.
Венечната тръб. 5-18 mm, с шп. 2
2¹. Л. ланц. или лин. ланц. Вч. заедно с шп. 20-
25 mm д; тръб. 12-18 mm. Орехчето 5 × 2 mm
без хвр. Хвр. от четинки 6-7 mm. *C. longiflorus*
2². Л. ш. яйцевидни до ш. ланц. Вч. заедно с
шп. 10-13 mm д; тръб. 5-9 mm. *C. ruber*

C. calcitrapa (L.) Dufr. - Бодлив ц. Мг. 10-40
cm. Г (NE,NAe).

C. longiflorus Steven - Дългоцветен ц. Мг. 50-
80 cm. По стръмни, вар., подвижни ск. сипеи
и ск.. Спн (з), Пн (с). 600 .. 1900 м. VI-VIII.
[VII-IX]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ЗБР. БК. Б, Г.

1¹. Ст. с д. 40-150 cm. Л. об. с ш. 2 mm, лин.
..... subsp. *junceus*
1². Ст. с д. ок. 200 cm. Л. с ш. 10-35 mm, овално-
ланц. subsp. *kellereri*

subsp. *junceus* (Boiss. & Heldr.) I. Richardson -
Дзуковиден ц. [*C. junceus* Boiss. & Heldr.]
Мг. 50-80 cm. По ск. в планините. Balk.
Г (NC), М.

subsp. *kellereri* (Stoj., Stef. & T. Georgiev) I.
Richardson - Келереров ц. [*C. kellereri* (Stoj.,
Stef. & T. Georgiev) Stoj. & Stef.] Мг. 50-80 cm.
По стръмни, вар., подвижни ск. сипеи. Спн (з),
Пн (с). 600 .. 1900 м. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К.
[CR]. IUCN(R). ЗБР. БК. Bulg.

C. ruber (L.) DC. - Червен ц. Мг. 30-80 cm.
Интр. Култ. В дворове и градини. 0 .. 1000 м.
VI-VII. Пр.: Срз.. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.
Дек., Леч.

Род *Valeriana* L.
Дилянка

1¹. Р. с подземни грудки. 2
1². Р. без подземни грудки, с коренища. ... 3
2¹. Грудките няколко, вретеновидни; 4-5 mm.
Пл. гол или влакнест от едната страна, над 3
пъти по-д. от ш. си. *V. dioscoridis*
2². Грудката една, сферична или яйцевидна.
Пл. от двете страни с влс., до 2 пъти по-д. от
ш. си; 3.2-5 × 1-1.2 mm. *V. tuberosa*
3¹. Горните л. пер. разделени с 11-19 ланц.
назъб. или целокр. лсч. Орехчето 2-5 × 1.1-1.6
mm. *V. officinalis*
3². Всички л. цели или горните тройни или
триделни. 4
4¹. Горните л. тройни или триделни,
неравномерно назъб. Сцв. рехаво. Орехчето
3-4 × 1.1-1.3 mm. *V. tripteris*
4². Всички л. цели, целокр. или плитко назъб.,
рядко триделни. Сцв. сбито. 5
5¹. Р. със столони, по влажни или мочурливи
места. Вч. с д. 1-3 mm. Приосн. л. ±
закръглени в осн. Орехчето 4-6 × 1.8-2.2 mm.
..... *V. dioica*

5². Р. без столони, по сухи каменливи места. Вч. с д. 3-5 mm. Приосн. л. ± лопатовидни. Орехчето 3-5 × 1.4-1.5 mm. *V. montana*

V. dioica L. subsp. *simplicifolia* (Rchb.) Nyman - Целолистна д. [*V. simplicifolia* (Reichenb.) Kabath.] Мг. 10-60 cm. 2дом. По вл. м. и край потоци. Пн (с). 1300 .. 1400 m. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С, Т**.

V. dioscoridis Sm. - Диоскоридова д. Мг. 25-90 cm. По кам., скал. терени с плитка, ерозирана, излужено-канелено горска почва в дъбовия пояс. Чм (ю), Стд (ю), Слв, Пн (ю). 50 .. 400 m. IV-V. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

V. montana L. - Планинска д. Мг. 12-50 cm. По сухи кам. м. вар.. Пн (с), Рд (з,с). 600 .. 1800 m. V-VII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**.

V. officinalis L. - Лечебна д. Мг. 30-150 cm. По вл. и сенч. м. ЦБ. Култ. 100 .. 2200 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

1¹. Лсч. на ср. л. лин., целокр. Орехчето 3-3.4 × 1.4-1.6 mm. subsp. *collina*

1². Лсч. на ср. л. ланц., назъб. Орехчето 2.2-2.8 × 1.1-1.4 mm. subsp. *officinalis*

subsp. *collina* (Wallr.) Nyman - Хълмова д. [*V. stolonifera* Czern.; *V. pratensis* Dierb. subsp. *angustifolia* (Soó) Kirschner & al.] Мг. 30-100 cm. По вл. и сенч. м. Чм, СИБ, Стп (з,с), Вм, Зн, Стд, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с), Тхр, Срж. 100 .. 2200 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NE). *Леч.*

subsp. *officinalis* - Лечебна д. Мг. 50-150 cm. По вл. и сенч. м. ЦБ. 100 .. 2200 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т**. *Леч.*

V. tripteris L. - Трикрила д. Мг. 10-50 cm. По хрл., кам. м. Стп (з,с), Вм, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с), ?Зн, ?Зп. 900 .. 2400 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NE), **Р, С**.

V. tuberosa L. - Грудеста д. Мг. 10-40 cm. По сухи вар., скал. м. Стп (з), Зн, Стд (ю), Слв, Рл, Рд (с), Трп. 700 .. 1500 m. IV-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т**.

Род *Valerianella* Mill.

Мотовилка

1¹. Чш. при пл. добре развита - коронка или ± тръб., уховидна (косо отсечена), с по-к. или

по-д. дялове или зъбчета. 2

1². Чш. при пл. неразвита - трудно забележими подутинки или зъбчета. 12

2¹. Чш. късо тръбовидна и често ± косо отсечена. Безплодните гнезда на плода много по-т. от плодното, ± нишковидни. 3

2². Чш. от (1) 3-5 дяла или зъбчета, или с ф. на на чаша от (3) 5-6 дяла или зъбчета, и често по-ш. от плода. Безплодните гнезда на плода по-ш. от плодното, рядко по-т., но не са нишковидни. 6

3¹. Чш. д. и ш. почти колкото плода. 4

3². Чш. най-малко 2 пъти по-т. и по-к. от плода. 5

4¹. Пл. продълг. яйцевиден, 4-стенен; 1.5-2.6 × 1.1-1.3 mm. Чш. тръбовидна, с 6 нееднакви зъбчета. *V. eriocarpa*

4². Пл. закръглено яйцевиден; 2-2.5 × 0.8-1.1 mm. Чш. уховидна, ситно неравномерно назъб. *V. muricata*

5¹. Пл. крушовидно до яйцевидно коничен, 3-4 пъти по-д. от чш.; 1-2.8 × 0.7-1.6 mm.

..... *V. dentata*

5². Пл. закръглено яйцевиден, 1.5-2 пъти по-д. от чш.; 1-1.5 mm. *V. microcarpa*

6¹. Чш. по-д. и по-ш. от плода и представлява коронка или чаша с (3) 5-6 (повече) остри или кукесто навън извити зъбчета. 7

6². Чш. по-к. от плода, от 3 (5) дяла или зъбчета, понякога много къси. 9

7¹. Чш. с разперени встрани зъбчета (почти плоска), отвътре влакнеста. Пл. 2-5 mm.

..... *V. discoidea*

7². Чш. с косо насочени нагоре зъбчета, отвътре гола. 8

8¹. Чш. 2 пъти по-ш. от плода. Орехчето 1.8-5 × 1.6-4 mm. *V. coronata*

8². Чш. равна или малко по-ш. от плода. Орехчетата 3-5 mm. *V. kotschyi*

9¹. Пл. гъсто покр. с д. влс.; 1.5-3 mm.

..... *V. lasiocarpa*

9². Пл. гол или покр. с къси влс. 10

10¹. Пл. продълг. яйцевиден, 4-стенен. Чш. късо двуустна. *V. pontica*

10². Пл. закръглено яйцевиден. Чш. не е двуустна. 11

11¹. Пл. с ш. надл. бразда отпред; 2-2.1 × 1.5-1.8 mm. Чш. ред. до неясен т. ръб или от 3-5 (6) триъгълни, понякога кукести на върха си зъбчета. Орехчетата 2.5-3.1 × 2.3-2.7 mm.

..... *V. pumila*

11². Пл. с т. надл. бразда отпред; 2 mm. Чш. къса, косо отсечена с 1 голям и 2-4 малки, неясни зъбчета. Орехчетата 2-2.6 × 1.7-2.1 mm. *V. rimosa*
 12¹. Пл. с 1-3 здрави рога на върха. *V. echinata*
 12². Пл. без рога. 13
 13¹. Пл. т. продълг. яйцевиден, 4-стенен; 2-2.7 × 1-1.2 mm. *V. carinata*
 13². Пл. кръгъл или неправилно закръглено яйцевиден. 14
 14¹. Пл. ± кръгъл, отгоре и отдолу вдлъбнат; 2-3 × 2-3 mm. Стерилните гнезда 3-4 пъти по-ш. от плодното. *V. turgida*
 14². Пл. неправилно закръгленояйцевиден, не вдлъбнат отгоре и отдолу. 15
 15¹. Пл. слабо сбит отстриани с дебели ребра и дълбоки бразди; 2-3 × 1.5-1.8 mm. .. *V. costata*
 15². Пл. силно сбит отстриани, с тънки ребра и плитки бразди; 1.5-2.5 × 1.8-2.2 mm. *V. locusta*
V. carinata Loisel. - Ръбеста м. 1г. 5-25 cm. По сухи трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**
V. coronata (L.) DC. - Увенчана м. 1г. 10-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 900 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч**
V. costata (Steven) Betcke - Ребриста м. 1г. 8-10 cm. По сухи трев. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (и), Зн, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Срг, Рд (и), Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 900 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, Г (NAe), М, Р, С, Т.**
V. dentata (L.) Pollich - Зъбчеста м. 1г. 10-40 cm. По трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**
V. discoidea (L.) Loisel. - Дисклоплодна м. 1г. 5-30 cm. По кам. трев. м. *Стд (ю), ?Трн.* 0 .. 300 m. IV-VI. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), Т.**
V. echinata (L.) DC. - Ежовидна м. 1г. 5-30 cm. **Г (NC,NE), М, С, Т.**
V. eriocarpa Desv. - Мъхнатоплодна м. 1г. 10-40 cm. По сухи трев. м. *Стд.* 0 .. 500 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**
V. kotschyi Boiss. - Кочиева м. 1г. 5-20 cm. По кам. трев. м. *Чм, Зн, Стд, Рд (и), Трн, Тхр.* 0 .. 750 m. IV-VI. [V-VI]. **Б, Т.**
V. lasiocarpa (Steven) Betcke – Влакнесто-плодна м. 1г. 10-25 cm. По кам. трев. м. *Чм, СИБ, Сф, Зн, Стд, ДМ, Пн, Рд (и), Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [IV-VI]. **Б, Г (NC), Р, Т.**

V. locusta (L.) Laterr. - Прелестна м. 1г. 5-40 cm. По сухи трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [V-VI]. **Б, Г (NE), М, Р, С, Т. Хрн.**

V. microcarpa Loisel. - Дребноплодна м. 1г. 10-20 cm. По сухи трев. м. *Чм, Стп (и), Стд, Слв, ДМ, Пн (ю), Рд (и), Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 900 m. IV-V. [V-VII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), Т.**

V. muricata (Steven ex M. Bieb.) Loudon - Мековлакнеста м. 1г. 5-30 cm. По кам. и хрл. м. *Чм, Стп (и), Стд (ю), Рд (и), Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 500 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), Т.**

V. pontica Lipsky - Черноморска м. 1г. 15-40 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм (ю).* 0 .. 300 m. IV-V. [V-VI]. **Б.**

V. pumila (L.) DC. - Малка м. [*V. tridentata* (Steven) Betcke] 1г. 4-40 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

V. rimosa Bastard - Набраздена м. 1г. 10-30 cm. По сухи трев. м. *ЦБ.* 0 .. 900 m. IV-VI. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т.**

V. turgida (Steven) Betcke - Издута м. 1г. 10-25 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 900 m. IV-VI. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Семейство **Viburnaceae** Rafinesque

Калинови; Мошковицови; Бъзови
 [Adoxaceae E. Mey.; Sambucaceae
 Borkhausen,]

1¹. Тревисти р. Приосн. л. 2 пъти тройни, стъблените триделни. Пл. костилкоподобен. *Adoxa*

1². Храсти и ниски дървета. Пл. ягода с 3-5 семена. 2

2¹. Л. сл., нечифтоперести. *Sambucus*

2². Л. прости. *Viburnum*

Род *Adoxa* L.
 Мошковица

A. moschatellina L. - Обикновена м. Мг. 3-15 cm. В гори. *СИБ, Прб, Стп (з,с), Сф, Зн, Вт, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Срг, Трн, Сргж.* 0 .. 1500 m. III-VI. [IV-VI]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С. Леч.**

Род *Sambucus* L.

Бъз

- 1¹. Тревисти р. Прл. едри, неопадващи. Пл. черен. 2
 1². Храсти или малки дървета. Прл. дребни, рано опадващи. 3
 2¹. Лсч. 2 пъти пер. разсечени. Прш. жълти. Пл. 4-5 mm, с 3 семена. Сем. 3-3.5 × 2 mm. *S. deborensis*
 2². Лсч. цели, рядко долните и ср. пер. разсечени. Прш. жълти или червени. Пл. 5-7 mm, с 3-4 семена. Сем. 3.2-3.6 × 1.6-1.8 mm. *S. ebulus*
 3¹. Сърцевината на клк. червенокафява. Сцв. яйцевидна метл., с диам. до 10 cm. Пл. червен; 4-5 mm. Сем. 3-3.4 × 1.7-1.9 mm. .. *S. racemosa*
 3². Сърцевината на клк. бяла. Съцветие щитовидно или кълбовидно, с диам. над 10 cm. Пл. черен. 4
 4¹. Сцв. кълбовидно, с 5 лъча. Цв. кремавобели. *S. canadensis*
 4². Сцв. щитовидно, плоско. Цв. жълтеникавобели. 5
 5¹. Лсч. пер. разсечени. *S. laciniata*
 5². Лсч. назъб. Пл. 5-8 mm, с 3 семена. Сем. 3.5-4.1 × 1.8-2.2 mm. *S. nigra*

S. canadensis L. - Канадски б. Хр. Интр. В паркове. VI-VII. Пр.: С. Ам. Дек.

S. deborensis (Kosanin) Kosanin - Дебърски б. Мг. 50-170 cm. В горски поляни. СИБ, Др, Стп (с), Рд (с), Трн. 50 .. 1500 m. VII-VIII. [IX-IX]. Б. Баг., Леч. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk.

S. ebulus L. - Тревист б; Бъзак. Мг. 50-200 m. По пуст. трев. м., ниви. ЦБ. 0 .. 1700 m. V-VIII. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Хрн., Баг., Мед., Инс.

S. laciniata (L.) Mill., nom. amb. - Разсечен б. Хр./Дв. 3-7 m. Интр. В паркове и дворове. 0 .. 1200 m. V-VI. Пр.: Ев. Б. Дек., Мед., Хрн.

S. nigra L. - Черен б. Хр./Дв. 3-7 m. В хрл., гори, населени м. ЦБ. 0 .. 2300 m. IV-VI. [VIII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Тех., Баг., Мед., Леч., Дек., Инс., Хрн.

S. racemosa L. - Червен б. Хр. 1-4 m. В гори. Стп (з,с), Зн, Вт, Згн, Рл, Рд (з,с), ?Стп (и). 900 .. 2500 m. VI-VII. [VII-IX]. Б, Г (NE), Р, С. Хрн., Дек., Баг., Мед., Мсл.

Род *Viburnum* L.

Калина

- 1¹. Листоп. храсти. 2
 1². Вечноз. храсти. 7
 2¹. Л. 3-5-делни, закръглено яйцевидни. Върт. цв. в сцв. 2пол., външ. безплодни. Пл. червен, сферичен; 8-10 mm. Сем. 7-8.5 × 6-7 mm. *V. opulus*
 2². Л. цели, назъб. 4
 3¹. Л. зелени. Сем. 7-8.5 × 6-7 mm. ... *V. opulus*
 3². Л. червеникави по долната повърхност. Сем. 5-7 × 4-7 mm. *V. sargentii*
 4¹. Зимните пъпки голи. Сцв. без стерилни цв. 5
 4². Зимните пъпки с 2 покривни люспи. Сцв. със стерилни цв. 6
 5¹. Л. с 6-8 чифта стр. ж., по края неправилно назъб.; отдолу сребристи, с гъсти звездовидни влс. Сцв. с диам. 5-7 cm. Пл. синьочерен. Сем. 8-9 × 5.4-5.8 mm. . *V. carlesii*
 5². Л. с 8-13 чифта стр. ж., по края остро напил.; отдолу светлозелени, със звездовидни влс. Сцв. с диам. 7-10 cm. Пл. червен, по-късно черен; 7-8 × 5-6 mm. Сем. 5.5-6.5 × 4-5 mm. *V. lantana*
 6¹. Клк. със сивокафяви брадавици и звездовидни влс. Л. отдолу с червеникави звездовидни влс. или голи. Л. држ. крилата. Пл. синьочерен, с налеп. *V. lentago*
 6². Клк. без брадавици, със звездовидни влс. Л. отдолу с белезникави звездовидни влс. Л. држ. некрилата. Пл. червен, по-късно синьочерен. *V. plicatum*
 7¹. Л. с д. до 20 cm, грапави, отдолу с влс. Сцв. с диам. до 20 cm. Цв. бледожълтеникави. Плоодът отначало червен, по-късно черен. Сем. 5.2-6 × 3.2-3.8 mm. *V. rhytidophyllum*
 7². Л. с д. до 8 cm, гладки. Сцв. с диам. до 10 cm. Цв. бледорозови. Пл. синьозелен до черен, 8 mm. Сем. 7-7.7 × 5-5.5 mm. .. *V. tinus*
V. ×bodnantense Aberc. ex Stearn - Боднантова к. Хр. 200-300 cm. II-IV. Интр. Пр.: Великобритания (Уелс). Дек.
V. carlesii Hemsl. - Корейска к. Хр., до 1.5 m. Интр. В паркове. IV-V. Пр.: Корея. Дек.
V. lantana L. - Черна к. Хр./Дв. 2-6 m. В гори и хрл. Чм (с), СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Срж. 0 .. 1500 m. IV-VI. [VIII-IX]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек., Мед., Баг., Гор.

V. lentago L. - Канадска к. Хр., до 9 м. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: С. Ам. Дек.

V. opulis L. - Червена к.; Картоп. Хр. 1-4 м. В гори и хрл. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Зпн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр, Срж.* 200 .. 2200 м. V-VI. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Мед., Леч., Хрн., Гор.

V. plicatum Thunb. - Влакнеста к. [*V. tomentosum* Thunb., nom. amb.] Хр. 300-400 см. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: Япония и

Китай. Дек.

V. rhytidophyllum Hemsl. - Грапаволистна к. Хр. до 3 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 м. V-VI. Пр.: Китай. **Б, Р.** Дек.

V. sargentii Koehe - Саргентиева к. Хр. 300-400 см. Интр. Пр.: И. Аз. Дек.

V. tinus L. - Лавролистна к. Хр. 1-7 м. Вечноз. Интр. В паркове. X-XII. Пр.: Срз.. **Б, Г, М, Т.** Дек.

Разред **Ericales** Bercht. & J. Presl

1¹. Трeви и полухрасти. 2

1². Дървета или храсти. 7

2¹. Изцяло бели р. Л. ред. до люспи. Цв. актмф. Оцв. двоен, жълтеникав, на долните цв. 4-членен, на вр. - 5-членен. Ericaceae

2². Зелени р. 3

3¹. Насекомоядни р. Л. приосн., кухи фуниевидни или цилиндрични, покр. с капаче или качулка. Sarraceniacae

3². Автотрофни р. Л. с др. устройство. 4

4¹. Цв. зигмф., с шп. Чшл. 3, нееднакви; долното венчевидно с шп., стр. зелени, малки. Вчл. 5, горното своб., стр. срс. 2 по 2. Тч. 5. Звр. горен. Balsaminaceae

4². Цв. актмф., без шп. 5

5¹. Вчл. своб., рядко само някои от тях срс. Цв. актмф. Чшл. 5, еднакви. Вчл. 4-5. Тч. 5 или 8-11. Звр. горен. Стлб. 1, с 1 или 5 близалца. Пл. ягода или кутийка. .. Ericaceae

5². Всички вчл. срс. изцяло или само в осн. Понякога при 1пол. цв. с прост оцв. лсч. срасват само при тичинковите или само при плодниковите цв. Пл. кутийка. 6

6¹. Тч. между венечните дялове. Стлб. и бл. 3. Polemoniaceae

6². Тч. срещу венечните дялове. Стлб. 1 излиза от върха на звр., с 1 близалце. Primulaceae

7¹. Многогодишни 2дом. лиани, 6-30 м. Л. прости, с држ. Вчл. бели, жълтеещи. Тч. много, в женските цв. стерилни. Пл. ягода, с кафява овласена обв. и зелена вътрешност с много семена. Actinidiaceae

7². Изправени дървета и храсти. 8

8¹. Вчл. своб., рядко само някои от тях срс. отчасти или изцяло. Тч. 3-10. Звр. горен. Плодникът 1. Цв. актмф. 9

8². Всички вчл. ± срс. 11

9¹. Л. по-к. от 1 см, лин. или лин. игловидни. Цв. 1пол., по 1 в пазвите на л. Оцв. 3-членен. Тч. 3. Пл. ягода. Ericaceae

9². Л. по-д. от 1 см, посл., прости. Пл. кутийка. 10

10¹. Вечноз. храсти. Цв. в гроздове с д. 8-15 см. Вчл. 5. Тч. 5. Scyllaceae

10². Листоп. храсти. Цв. единични. Вчл. 4-8, вътр. 5 срс. в осн. Тч. 3-10. Theaceae

11¹. Пл. сух с крила. Л. и младите клк. покр. със сребристи звездовидни влс. (люспици). Оцв. звънчевиден. Цв. 4-6-делни. Stygaceae

11². Пл. ягода или кутийка. 12

12¹. Листоп. дървета. Цв. 1пол. (двудомни р., рядко 2пол. или смесени. Оцв. с 3-7 дяла. Пл. ягода. Ebenaceae

12². Вечноз. или листоп. храсти с в. до 2 м. Цв. 2пол. Оцв. 4-5-делен. Пл. ягода или кутийка. Ericaceae

Семейство **Actinidiaceae** Engl. & Gilg Актинидиеви

Род *Actinidia* Lindl.

Киви

A. deliciosa (A. Chev.) C. F. Liang & A. R. Ferguson - Превъзходно к. [*A. chinensis* Planch. var. *deliciosa* (A. Chev.) A. Chev.] Хр. Двудомна лиана. 5-30 м. Интр. Култ. в топлиите ч. на страната. VI-VI. [VIII-IX]. Пр.: И. Аз. *Хрн.*

Семейство **Balsaminaceae** A. Rich. Слабоногови

Род *Impatiens* L.

Слабонога

1¹. Л. срещ., горните в прешл. Цв. розови, рядко бели, с д. 2.4-4 см. Пл. 14-30 mm. Сем.

3.8-4.3 × 3-3.3 mm. *I. glandulifera*
1². Л. посл. 2
2¹. Цв. пурпурнорозови до червеникави. 3
2². Цв. жълти. 4
3¹. Сцв. по-д. от пазвените л. Пл. 20-40 mm, гол. Сем. 2.5-3.7 × 2-2.4 mm. *I. balfourii*
3². Сцв. по-к. от пазвените л. Пл. 8-20 mm, с влс. Сем. 1.5-3 × 1.5-2.6 mm. .. *I. balsamina*
4¹. Цв. наведени, с д. 2-35 mm заедно с шп. Пл. 10-30 × 1-3 mm, увиснал. Сем. 3-4.3 × 1.8-2.2 mm. *I. noli-tangere*
4². Цв. изправени, с д. до 18 mm заедно с шп. Пл. 10-25 mm, изправен. Сем. 3-5 × 2.2-2.6 mm. *I. parviflora*
I. balfourii Hook. f. - Балфуриева с. 1Г. 40-80 cm. Интр. В градини и дворове. Адв. *Прб, Вт, Зеп, Стд* (ю), *Пн* (ю), *Рл, Срг* (з), *Рд* (з,с). 0 .. 1170 m. VI-X. Пр.: Хималаите. **Б, Г** (NC,NAe), **М. Дек.**

I. balsamina L. - Градинска с. 1Г. 10-60 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 500 m. VI-IX. Пр.: Индия. **Б. Мед., Леч., Дек.**

I. glandulifera Royle - Жлезиста с. 1Г. 1-2 m. В градини и подивяло край реки. Инв. *Прб, Стп* (з,с), *Сф, Вт, Зн, Зеп, Стд, ДМ, Рл, Срг, Рд, Трн*. 0 .. 1500 m. VI-IX. Пр.: Хималаи и Индия. **Б, Р. Дек.**

I. noli-tangere L. - Горска с. 1Г. 20-80 cm. По вл. сенч. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Зеп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с), *Трн, Тхр, Сргж*. 400 .. 1600 m. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. Мед., Дек., Баг., Хрн., Дъб.**

I. parviflora DC. - Дребноцветна с. 1Г. 10-100 cm. По вл. сенч. м. Инв. *Сф, Рл*. 1000 .. 1500 m. VI-VIII. Пр.: Ц. Аз. **Б, Р, С. Омп!, Леч.**

Семейство **Cyrillaceae** Lindl.

Цирилеви

Род ***Cyrilla*** L.

Цирила

C. racemiflora L. - Гроздоцветна цирила. [*Itea virginica* L.] Хр. до 150 cm. VI-VII. Интр. Пр.: С. Ам. **Дек.**

Семейство **Ebenaceae** Gürke

Райскоябълкови; Хурмови

[*Diospyraceae* Vest]

Род ***Diospyros*** L.

Райска ябълка; Хурма

1¹. Младите клк. с гъсти кафяви влс. Л. с 5-6 двойки стр. ж. Плодът 3.5-10 cm в диам., оранжев, с 3-8 семена. Сем. 14-16 × 9-11 mm. *D. kaki*

1². Младите клк. голи или с редки сиви влс. Л. със 7-11 двойки стр. ж. Пл. жълт, светлокафяв или синьочервен. 2
2¹. Младите клк. с жълтеникави брадавици. Пл. 1.5-2 cm в диам., с 3-8 семена. Сем. 8.4-9 × 4.8-5 mm. *D. lotus*

2². Младите клк. с оранжеви брадавици. Пл. 1.5-3 cm в диам., с 3 семена. Сем. 14-16 × 7-8 mm. *D. virginiana*

D. lotus L. - Обикновена х. Дв. 8-15 m. Интр. В дворове и паркове в южните ч. на страната. 0 .. 200 m. V-VI. [VIII-IX]. Култ. Пр.: И. Аз. **Б, Г, М. Дек., Хрн., Мед.**

D. kaki L. f. - Райска ябълка. Дв. 6-15 m. Интр. В дворове и паркове в южните ч. на страната. 0 .. 200 m. V-VI. [VII-IX]. Пр.: Китай. **Дек., Хрн., Мед.**

D. virginiana L. - Вирджинска х. Дв., до 20 m. Интродуцирано. В паркове. V-VI. [VII-IX]. Пр.: САЩ. **Дек., Хрн., Мед.**

Семейство **Ericaceae** Juss.

Пиренови

[*Empetraceae* Lindl.; *Monotropaceae* (Nutt.)

Lindl.; *Pyrolaceae* Lindl.]

1¹. Безхлорофилни р. Л. бели, ред. до незелени люспи. Цв. актмф. Оцв. двоен, жълтеникав, на долните цв. 4- членен, на вр. - 5- членен. *Monotropa*

1². Зелени р. Л. с петура, рядко във вид на зелени люспици. 2
2¹. Л. игловидни, лин. или лин. ланц. 3

2². Л. с др. ф. 5
3¹. Вчл. (листчетата на простия оцв.). своб., рядко само някои от тях срс. отчасти или изцяло. *Empetrum*

3². Всички вчл. (листчетата на простия оцв.). ± срс. 4
4¹. Чшл. по-д. от вчл. *Calluna*

4². Чшл. по-к. от вчл. *Erica*

- 5¹. Многогодишни тревисти р. Л. прости, сблизени почти в розетка при осн. на ст. Цв. на къси држ., събрани в грозд. 6
- 5². Дървета и храсти. 8
- 6¹. Ст. с 1 цв. на върха. Вч. плоско, разперено. Пл. изправен. Сем. бледокафяви. *Moneses*
- 6². Цв. събрани в грозд. Вч. ± звънчевидно. Пл. наведен. Сем. жълтеникаво-кафяви. 7
- 7¹. Л. яйцевидни, на върха заострени. Гроздът едностранен. Сем. по-д. от 1 mm. *Orthilia*
- 7². Л. закръглени, на върха тъпи. Гроздът не е едностранен. Сем. по-к. от 1 mm. *Pyrola*
- 8¹. Вч. фуниевидно, по-д. от 2 cm. Пл. кутийка. *Rhododendron*
- 8². Вч. звънчевидно, по-к. от 1 cm. 9
- 9¹. Пл. кутийка 4-4.5 mm. Сем. 0.4-0.5 × 0.25-0.35 mm. *Loiseleuria*
- 9². Пл. костилков или ягода. 10
- 10¹. Дървета или храсти с червеникава кора. Пл. брадавичеста или мрежесто набръчкана ягода. *Arbutus*
- 10². Храсти със зелена или кафява кора. Пл. с гладка повърхност. 11
- 11¹. Чш. сочна, обхваща плода. Л. ароматни, по-ш. от 10 mm. *Gaultheria*
- 11². Пл. не е обхванат от сочна чш. Л. неароматни, по-т. от 15 mm. 12
- 12¹. Л. с реснички по ръба. Звр. горен. Пл. костилков. *Arctostaphylos*
- 12². Л. голи. Звр. долен. Пл. ягода. . *Vaccinium*

Род *Arbutus* Adans.

Кумарка

- 1¹. Младите клк. голи. Кората червеникава, ежегодно опадваща на ивици. Л. продълговатоланцетни, с целокр. л. ръб. Сцв. изправени метл., цв. бели, камбанковидни, ароматни. Цв. се залагат и цъфтят напролет. Пл. оранжева ягода, до 12 mm в диам., с грапава мрежесто набръчкана повърхност. *A. andrachne*
- 1². Младите клк. ± жлезистовлакнести. Кората кафява, напукана, опадваща на неправилни люспи. Л. ш. ланц., с назъб. л. ръб. Сцв. висящи метл., цв. бели, камбанковидни, с аромат на мед. Цв. се залагат наесен, цъфтят напролет. Пл. оранжево-червена кръгла ягода, 15–20 mm в диам., с брадавичеста повърхност, ядлив, с остър вкус. Сем. 2.7-3 × 1.4-1.6 mm. .. *A. unedo*

A. andrachne L. - Гола к. Хр./Дв. Вечноз. 1.3-3 m. В средиземноморски нискоствъблени хрл. и горички, предимно по кам. склонове, често на кисели почви. *Рд* (и). 300 .. 350 m. III-IV. [IX-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б** (NC,NE,NAe), **Г, М, Т.** *Хрн., Дек., Дъб.*

A. unedo L. - Жлезиста к; Ягодово дърво. Хр./Дв. Вечноз. 5-9 m. В средиземноморски нискоствъблени вечноз. или листоп. хрл. и горички, по кам. вар. или пес. склонове. *Рд* (и), *Срж.* 0 .. 350 m. X-III. [X-XII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** *Хрн., Дек.*

Род *Arctostaphylos* L.

Мечо грозде

A. uva-ursi (L.) Spreng. - Мечо грозде. Хр. 20-150 cm. По сухи кам. м. *Стпн, Зп, Вп, Зпн, Блс, Слв, Пп, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 2500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Omp!*, *Леч., Дъб., Тех.*

Род *Calluna* Salisb.

Калуна

C. vulgaris (L.) Salisb. - Обикновена к. Хр. 30-100 cm. По сухи трев. м. *Срж.* 200 .. 500 m. VIII-IX. ЗБР. **Б, ?Г** (NE), **Р, С, Т.** *Дек., Леч., Мед.*

Род *Empetrum* L.

Емпетрум

E. nigrum L. - Черен е. Хр. 15-50 cm. Вечноз. По скал. и кам. м. във високопланинския пояс. *Рл, Пп.* 2200 .. 2700 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, М, Р, С, Т.**

1¹. Нисък храст до 50 cm. Клк. зелени, не се вкореняват. Костилките 2.2-2.5 × 1.4-1.7 mm, матови, бледо- до червеникавокафяви.

..... subsp. *hermaphroditum*

1². Хр. до 120 cm. Клк. червеникави, пълзящи, често вкореняващи се. Костилките 1.4-1.7 × 0.8-0.9 mm, лъскави, черни. subsp. *nigrum*

subsp. *hermaphroditum* (Hagerup) Boecher - Двуполов е. [*E. hermaphroditum* Hagerup] По скал. и кам. м. във високопланинския пояс. *Рл, Пп.* 2200 .. 2700 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, М, Р, С, Т.**

subsp. *nigrum* - Черен е. **М, Р, С.**

Род *Erica* L.
Пирен; Гарига
[*Bruckenthalia* Rchb.]

1¹. Цветове без пцв. Чш. розова. Сем. 0.4-0.6 × 0.2-0.4 mm, червеникаво кафяви.

..... *E. spiculifolia*

1². Цв. с пцв. Чш. зелена. 2

2¹. Прш. с приосн. придатъци. Л. по 3 в прешл. Цв. 4-делни, бели, ароматни. Сем. 0.5 × 0.3 mm, кафяви. *E. arborea*

2². Прш. без приосн. придатъци. 3

3¹. Л. по 4 в прешл. Вч. 4-6 mm, тъмночервено-розови, рядко бяло. Сем. 1.1-1.2 × 0.55-0.65 mm, бледо кафяви. *E. herbacea*

3². Л. по 3-4 в прешл. Вч. 3-3.5 mm, розово. *E. manipuliflora*

E. arborea (L.) Salisb. - Пирен. Хр. 0.5-4 m. По сухи трев. м. *Рд* (и), *Срж.* 100 .. 500 m. V-VII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т, Дек.**

E. herbacea L. - Тревист п.; Чевен п. [*E. carnea* L.] Пхр./Хр. 10-35 cm. Интр. В градини и дворове. Пр.: планините на Средна и Ю. Ев. **Г, М, Р, С, Дек.**

E. manipuliflora Salisb. - Снопчестоцветен п. Хр., до 50 cm. По сухи и кам. м. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

E. spiculifolia Salisb. - Връшняк. [*Bruckenthalia spiculifolia* (Salisb.) Rchb.] Хр. 10-25 cm. Вечноз. По пас. и кам. поляни в иглолистния и алпийския пояс. *Прб* (з), *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). VI-IX. 1000 .. 2300 m. **Б, Г** (NC,NE), **Р, М, С, Дек.**

Род *Gaultheria* Kalm ex L.
Гаултерия

G. procumbens L. - Пълзяща г. Хр. 10-15 cm. Интр. В дворове. Пр.: С. Ам. *Дек.*, *Етр.*, *Леч.*

Род *Loiseleuria* Desv.
Лоизелевра

L. procumbens (L.) Loisel - Полегнала л. [*Kalmia procumbens* (L.) Gift & Kron ex Galasso, Banfi & F. Conti] Хр. до 10 cm. **М, Р, С.**

Род *Orthilia* Rafin.
Наваличе

O. secunda (L.) House - Едностранно н. [*Pyrola*

secunda L.] Мг. 10-15 cm. В сенч. гори. *Смн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 1100 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Леч.**

Род *Moneses* Salisb.
Монезес

M. uniflora (L) Gray - Едноцветен м. [*Pyrola uniflora* L.] Мг. 5-15 cm. В сенч. вл. иглол. г. *Смн* (з,с), *Вт*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1300 .. 2100 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Леч.**

Род *Monotropa* L.
Гвачка; Самострък

M. hypopitys L. - Обикновена г. [*Hypopitys monotropa* Crantz; *H. hypophegea* (Wallr.) G. Don] Мг. 5-25 cm. Микотрофно. В сенч. гори. *Смн*, *Зн*, *Вт*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Срж.* 300 .. 2000 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т, Леч.**

Род *Pyrola* L.
Мурава

1¹. Стлб. 1-2 mm, по-к. от звр., без разширение под бл. Чшл. широкояйцевидни до триъгълни, 3-4 пъти по-къси от вчл. Кут. сферична, слабо сплесната. Сем. 0.4-0.6 × 0.15-0.2 mm.

..... *P. minor*

1². Стлб. равно или по-д. от звр., ± разширено (удебелено) под бл. Кут. сферична. 2

2¹. Стлб. право. Дяловете на чш. триъгълни или яйцевиднотриъгълни, 1.5-2 пъти по-д. отколкото ш. Стлб. 4-6 mm. Сем. 0.3-0.5 × 0.1-0.2 mm. *P. media*

2². Стлб. стлб. 6-10 mm, ± S-образно извито. 3

3¹. Дяловете на чш. закръглени, д. почти колкото ш. Цв. без аромат. Стлб. 6-8 mm. Сем. 0.5-0.7 × 0.2-0.3 mm. *P. chlorantha*

3². Дяловете на чш. ланц. или т. 3-ъгълни, 3-5 пъти по-д. отколкото ш. Цв. ароматни. Стлб. 6-10 mm. Сем. 0.5-0.6 × 0.1-0.2 mm.

..... *P. rotundifolia*

P. chlorantha Sw. - Бледозелена м. Мг. 5-30 cm. В сенч. иглол. г. *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1300 .. 2100 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Леч.**

P. media Sw. - Средна м. Мг. 10-30 cm. По вл. сенч. гори. *Вт*, *Блс*, *Пн* (ю), *Рл*. 1200 .. 1900 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

P. minor L. - Малка м. Мг. 7-30 cm. По вл.

сенч. иглол. г. *Сmn* (з,с), *Вm*, *Пн* (ю), *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, ?*Сmn* (и). 1000 .. 1900 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

P. rotundifolia L. - Кръглолистна м. Мг. 10-30 см. В сенч. вл. гори. *Вm*, *Сmn* (с). 1750-2000 м. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NE), **М, Р, С**.

Род ***Rhododendron*** L.

Зеленика

1¹. Клк. с влс. Л. назъб. Пл. неразпуклив. ...
..... *R. indicum*

1². Клк. голи. Л. целокр. Пл. разпуклива 5-гнездна кутийка. 2

2¹. Л. по-д. от 6 см, ± заострени, отдолу голи. Кут. 17-25 mm. Сем. 2-2.4 × 0.45-0.55 mm, тъмно кафяви. *R. ponticum*

2¹. Л. по-к. от 5 см. Кут. 4-6 mm. 3

3¹. Л. 1-2 см, заоблени, отдолу с прилегнали разреден люспести жлези. Вч. розово. Цв. држ. овласени. Сем. 0.7-0.9 × 0.35-0.45 mm, жълтеникаво кафяви. *R. myrtifolium*

3². Л. 2-4 см, елиптично-удължени, отдолу плътно покр. с люспести жлези. Цв. држ. голи. Вч. розово-червено. Сем. 1-1.2 × 0.3-0.4 mm. *R. ferrugineum*

R. ferrugineum L. - Ръждива з. Хр. до 1 м. **М, С. *Omp!***

R. indicum (L.) Sweet - Индийска з; Азалея. [*Azalea indica* L.] Хр. 60-100 см. Вечноз. Интр. Саксийно. Пр.: Индия и Китай. **Дек.**

R. myrtifolium Schott & Kotschy - Алпийска роза. Хр. 20-60 см. По кам., скал. и трев. м. във високопланинския пояс. *Сmn* (с), *Рл*. 1900 .. 2500 м. V-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р, С. Дек.**

R. ponticum L. - Странджанска з. Хр. 1-2 м. В сенч. долове. *Сргж.* 300 .. 500 м. IV-VI. Терц. ЗБР. **Б, Т. *Omp!*, Дек.**

Род ***Vaccinium*** L.

Боровинка

1¹. Л. вечноз., с подвит ръб, отдолу с прозрачни точковидни жлези. Пл. червен, 5-8 mm. Сем. 1.4-1.7 × 0.7-0.8 mm. .. *V. vitis-idaea*

1². Л. опадващи, с неподвит ръб. Пл. черен или синкавочерен. 2

2¹. Л. целокр., на върха тъпи. Пл. 4-10 mm. Сем. 1.2-1.5 × 0.6-0.8 mm. *V. uliginosum*

2². Л. назъб., на върха заострени. Пл. 5-11 mm. Сем. 1.2-1.7 × 0.6-0.7 mm. 3

3¹. Храст с в. до 3 м, с гладка кора. Вч. бледочервено, с д. 6-8 mm. Пл. 9-11 mm.
..... *V. arctostaphylos*

3². Храст с в. до 40 см, с ръбеста (тясно крилата) кора. Вч. зеленикаво, с д. 4-6 mm. Пл. 5-7 mm. *V. myrtillus*

V. arctostaphylos L. - Кавказка б. Хр. 1-3 м. По вл. сенч. гори. *Сргж.* 150 .. 300 м. V-VI. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Терц. **Б, Т. *Хрн.*, Леч.**

V. myrtillus L. - Черна боровинка. Хр. 14-40 см. По трев. м. и в иглолистни и широкол. г. *Сmn*, *Зн*, *Вm*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 900 .. 2200 м. V-VIII. [VIII-IX]. *Хрн.*, *Леч.* **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

V. uliginosum L. - Синя б. Хр. 10-75 см. По кам. трев. м. *Сmn* (з,с), *Зн*, *Вm*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (з,с). 1700 .. 2500 м. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. *Хрн.*, Леч., Дъб.**

V. vitis-idaea L. - Червена б. Хр. 20-40 см. По кам. поляни в иглолистния пояс. *Сmn*, *Вm*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), ?*Згп*. 700 .. 2000 м V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С. *Хрн.*, Леч., Дъб.**

Семейство ***Polemoniaceae*** Juss.

Полемониеви

1¹. Л. срещ. Чш. с видими люспести или прозиращи участъци между зелените ребра на ж. *Phlox*

1². Л. посл. Чш. зелена, с тревиста консистенция. *Polemonium*

Род ***Phlox*** L.

Флокс

1¹. Едногодишно р. Цв. по 1-2 заедно. Л. прис., в осн. стъблообхващащи. Сем. 2.7-3 × 1.7-1.9 mm. *P. drummondii*

1². Многогодишно р. Цв. в сцв. 2

2¹. Стлб. равни или по-к. от чш. Цв. синкави или лилави, с диам. 25-35 mm. Л. по-ш. от 10 mm, удължени или яйцевидно ланц. Сем. 2.6-3 × 1.9-2.1 mm. *P. divaricata*

2². Стлб. по-д. от чш. Цв. бели, розови, червени, сини. 3

3¹. Р. с в. до 5 см. Л. с д. 7-8 mm, лин. Цв. бели. *P. covillei*

3². Р. с в. над 10 см. Л. об. по-д. от 8 mm. Цв.

различно оцветени. 4
4¹. Л. по-ш. от 10 mm и д. 5-15 mm; удължено ланц. или яйцевидно ланц. Сцв. ш. пирамидална метл. Сем. 4.1-4.6 × 2.5-2.8 mm. *P. paniculata*

4². Л. с ш. до 6 mm и д. 8-22 mm; ланц. лин. до почти игловидни, твърди, вечноз. . *P. subulata*
P. covillei E. E. Nelson - Малък флокс. МГ. до 5 cm. Интр. В градини. IV-V. Пр.: С. Ам. Дек.

P. divaricata L. - Горски флокс; Разперен флокс. МГ. 15-40 cm. Интр. В паркове и дворове. V-VI. Пр.: С. Ам. Дек.

P. douglasii Hook. - Дугласки флокс. МГ. 5-6 cm. IV-V. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

P. drummondii Hook. - Едногодишен флокс. 1Г. 10-50 cm. Интр. В паркове и дворове. V-X. [V-X]. Пр.: С. Ам. - Тексас. **Б, Р.**

P. paniculata L. - Многогодишен флокс. МГ. 60-120 cm. Интр. В паркове и дворове. VI-IX. [VI-IX]. Пр.: С. Ам. - САЩ. **Б, Р. Дек.**

P. subulata L. - Шиловиден флокс; Стелец флокс. МГ. 10-60 cm. Интр. Култ. В паркове и дворове. IV-V. Пр.: С. Ам. **Б, Р. Дек.**

Род *Polemonium* L.

Полемониум

1¹. Л. с 15-27 лсч. Сем. 2.8-3.2 × 1.2-1.4 mm, крилати. *P. caeruleum*

1². Л. с 5-13 лсч. *P. reptans*

P. caeruleum L. - Гълъбов п. МГ. 30-140 cm. В дворове. Пр.: С. Ам. **Б, С, Р, Т. Дек.**

P. reptans L. - Пълзящ п. МГ. 30-50 cm. IV-VI. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

Семейство *Primulaceae* Batsch ex

Borkh.

Игликови

1¹. Л. дълбоко пер. наделени, с лин. дялове. Водни р. *Hottonia*

1². Л. цели, целокр., назъб. или ± наделени. Сухоземни р. 2

2¹. Вч. с обърнати назад дялове... *Cyclamen*

2². Вч. с хоризонтално разперени или насочени напред дялове. 3

3¹. Л. приосн., събрани в розетка. 4

3². Л. стъблени или стъблени и събрани в розетка. 7

4¹. Л. држ. по-д. от петурата. 5

4². Л. без дъжка или с држ. по-к. от петурата. 6

5¹. Л. меки, покр. с влс., назъб. ... *Cortusa*

5². Л. кожести, голи, целокр. ... *Soldanella*

6¹. Тръбицата на вч. ± бъчвовидна, стеснена към върха. Разперената част на вч. с диам. под 15 mm. Л. об. по-т. от 5 mm. *Androsace*

6². Тръбицата на вч. цилиндрична, леко разширена към върха. Разперената част на вч. с диам. над 15 mm. Л. об. по-ш. от 5 mm. *Primula*

7¹. Л. разп. посл., рядко горните срещ. Вч. бяло или розово. 8

7². Л. разп. срещ. или в прешл. Вч. с др. багра, рядко белезникаво. 9

8¹. Цв. с къси држ. и пцв. в осн. на држ. Вч. по-к. от чш. Тч. 4. *Anagallis*

8². Цв. с д. држ. и пцв. на држ. Вч. по-д. от чш. *Samolus*

9¹. Вч. жълто, рядко червено. Л. разп. срещ. или в прешл. Ст. изправено, рядко пълзящо или възходящо, но тогава л. не са заострени. *Lysimachia*

9². Вч. синьо или оранжево, рядко белезникаво. Л. разп. срещ., ± заострени. Ст. об. възходящо. 10

10¹. Л. елипсоидни или яйцевидни. Вч. синьо или оранжево-червено. *Anagallis*

10². Л. ланц. Вч. белезникаво. *Lysimachia*

Род *Anagallis* L.

Огнивче

[*Centunculus* L.]

1¹. Всички л. срещ. Вч. оранжевочервено или синьо, по-д. от чш. Тч. 5. Кут. 3-4 × 3.2-4.5 mm. Сем. 1-1.8 × 0.8-1.2 mm. ... *A. arvensis*

1². Л. посл. (горните срещ.). Вч. бяло или розово, по-к. от чш. Тч. 4. Кут. 1.8-2.4 × 1.8-2.2 mm. Сем. 0.4-0.7 × 0.3-0.6 mm. ... *A. minima*

A. arvensis L. - Полско о. 1Г./2Г. 5-30 cm. По сухи трев. м., в посеви. ЦБ. 0 .. 800 m. V-X. [VII-VIII]. **Б, Г (NC, NE, N Ae), М, Р, С, Т. Омр!, Леч., Плв.**

1¹. Вч. оранжевочервено, с ± целокр. дялове. След оплождане цв. држ. 1.25-2 пъти по-д. от л. Сем. 1.2-1.5 × 0.8-1 mm. subsp. *arvensis*

1². Вч. синьо, с фино жлз. назъб. дялове. След оплождане цв. држ. по-к. или малко по-д. от л. Сем. 1.2-1.6 × 0.8-1 mm. subsp. *foemina*

subsp. *arvensis* - Полско о. 1г./2г. ЦБ. 0 .. 800 m. V-X. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Omp!**, Леч., Плев.

subsp. *foemina* (Mill.) Schinz & Thell. - Синьо о. [A. *foemina* Mill.; *Lysimachia foemina* (Mill.) U. Manns & Anderb.;] 1г. ЦБ. 0 .. 800 m. V-X. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Omp!**, Плев.

A. minima (L.) E. N. L. Krause - Малко о. [*Centunculus minimus* L.] 1г. 2-8 cm. По вл. пес. м. и край пътища. ЦБ (рядко). 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Androsace* L.

Оклоп

1¹. Едногодишни р. Вч. по-к. от чш. 2

1². Многогодишни р. Вч. по-д. от чш. 3

2¹. Цв. с држ. няколко пъти по-д. от присцветните л. Кут. 2-3 × 2-2.5 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.7-1 mm. *A. elongata*

2². Цв. с држ. равни или по-к. от присцветните л. Кут. 3-3.5 × 3-3.5 mm. Сем. 1.5-2.5 × 1-1.6 mm. *A. maxima*

3¹. Л. отдолу копринесто влакнести, по ръба ресничести, често и с многоклетъчни жлези. Кут. 2-3 mm. Сем. 1-2.6 × 1-1.8 mm. . *A. villosa*

3². Л. голи, рядко покр. с влс. или с реснички по ръба. 4

4¹. Л. лин., успоредно-жилкувани. Ст. голо. Сем. 2.3-2.8 × 1.4-1.7 mm. *A. lactea*

4². Л. най-ш. под ср. Ст. овласено. 5

5¹. Цв. држ. голи равни или по-к. от присцветните л. Чш. гола. Кут. 3-4 × 2-2.5 mm. Сем. 1.2-2 × 1-1.2 mm. *A. hedreantha*

5². Цв. држ. по-д. от присцветните л. и подобно на чш. покр. гъсто с прости и вилужни влс. Кут. 2.4-4 × 2-2.6 mm. Сем. 1.4-2.5 × 0.9-1.4 mm. *A. obtusifolia*

A. elongata L. - Полски оклоп. 1г. 2-15 cm. По сухи припечни м. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-V. [V-VI]. **Б, М, Р, С.**

A. hedreantha Griseb. - Балкански о. Мг. 2-10 cm. По трев. м. и ск. сипеи (силикат). *Смн* (з,с), *Рл*, *Рд* (з). 2000 .. 2900 m. VI-VII. [VII-VIII]. Рядък. Balk., **Б, М, С.**

A. lactea L. - Млечен о. 1г. 5-15 cm. V-VII. **Р, С.**

A. maxima L. - Голям о. 1г. По сухи кам. и хрл. м. вар. ЦБ. 0 .. 1000 m. III-IV. [IV-

V]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

A. obtusifolia All. - Тъполистен о. Мг. 4-7 cm. По ск. м. *Смн*, *Рл*. 2160 .. 2200 m. VI-VIII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С.**

A. villosa L. - Туфест о. Мг. 2-10 cm. По кам. поляни, предимно вар. *Смн* (з,с), *Слв*, *Пн*, *Рл*. 1700 .. 2900 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

Род *Cortusa* L.

Мечешко око

C. matthioli L. - Обикновено м. о. Мг. 15-40 cm. По вл. сенч. м. в планините. *Смн* (с), *Рд* (с). 1300 .. 2000 m. VI-VII. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, Р, С.**

Род *Cyclamen* L.

Ботурче

1¹. Л. бъбрековидни. Цв. по-малки от 15 mm. Кут. 7-10 × 7-10 mm. Сем. 1.5-2 × 1.5-1.8 mm.

..... *C. coum*

1². Л. петогълно-сърцевидни. Цв. по-големи от 15 mm. 2

2¹. Вчл. без ушички в осн. Цв. држ. след опрашване се накъдря, без да се намотава спирално. Сем. 3-4 × 2.4-3 mm. *C. persicum*

2². Вчл. с ушички в осн. Цв. држ. след опрашване се намотава спирално... 3

3¹. Грудката се вкоренява само от осн. Цв. држ. след опрашване се намотава в двете посоки, започвайки от ср. *C. graecum*

3². Грудката се вкоренява от горната повърхност. Цв. држ. след опрашване се намотава от горе надолу. Кут. 6-10 × 6-11 mm. Сем. 2.5-6 × 2.4-4 mm. *C. hederifolium*

C. coum Mill. - Пролетно б. Мг. 5-15 cm. В дъбови гори и хрл. *Чм*, *СИБ*, *Смн* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 540 m. II-IV. [IV-V]. ЗБР. **Б, Т. Omp!**, Леч., Дек.

C. graecum Link - Гръцко б. Мг. 5-8 cm. VIII-X. **Г** (NE,?NC), **Т.**

C. hederifolium Alt. - Бръшлянолистно б. Мг. 5-20 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 600 m. VIII-X. [IX-X]. **Б, Г, М, С, Т. Omp!**, Леч., Дек.

C. persicum Mill. - Персийско б. Мг. 10-30 cm. Отглежда се като саксийно растение. X-V. **Г. Дек.**

Род *Hottonia* L.
Блатна перушина

H. palustris L. - Блатна п. Мг. 20-90 см. Водно. В бавно течащи, плитки сладки в. и блата. *СИБ, Сф.* 500 .. 500 м. VI-VII. [VI-VII]. Ч.К. [RE]. ЗБР. **Р, С, Т.**

Род *Lysimachia* L.
Ленивче

[*Asterolinon* Hoffmanns. & Link]

- 1¹. Цв. розови или червени. Едногодишни или двугодишни р. 2
1². Цв. жълти. Многогодишни р. 3
2¹. Тч. по-д. от вч. Цв. на по-к. от 1 mm држ. Кут. 2-5 × 2-3.8 mm. Сем. 1-1.5 × 1-1.5 mm. ...
..... *L. atropurpurea*
2². Тч. по-к. или равни на вч. Цв. на 2-3 mm д. држ. Кут. 2.8-4 × 2.5-3 mm. Сем. 1-1.2 × 0.6-0.8 mm. *L. dubia*
3¹. Ст. пълзящо или възходящо. Цв. жълти или белезникави. 4
3². Ст. изправено. Цв. жълти. 5
4¹. Ст. възходящо, разкл. в осн. Л. ланц., заострени. Чш. дялове източени в осил. Цв. белезникави. Кут. 1-1.5 × 1-1.5 mm. Сем. 1-1.2 × 0.8-1 mm. *L. linum-stellatum*
4². Ст. пълзящо. Л. елипсоидни или закръглено елипсоидни. Чш. дялове не са източени в осил. Цв. жълти. Кут. 3-6 × 2.8-6 mm. Сем. 1-1.5 × 0.6-1.2 mm. ... *L. nummularia*
5¹. Цв. 7-разделни, събрани в плътни гроздове. Кут. 2.5-4 × 2.5-4 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.6-0.8 mm. *L. thyrsoflora*
5². Цв. 5-разделни, събрани в метл. или в прешл. в пазвата на ср. и горните л. 6
6¹. Цв. събрани в метл. Дяловете на чш. червенокафяви по ръба. Венечните дялове голи по ръба. Кут. 3.5-5.5 × 3-4 mm. Сем. 1-1.8 × 0.8-1.3 mm. *L. vulgaris*
6². Цв. пазвени. Дяловете на чш. изцяло зелени. 7
7¹. Венечните дялове голи по ръба, с червени петна в осн. Кут. 4-5.5 mm, със стлб. 4 mm.
..... *L. ciliata*
7². Венечните дялове жлз. ресничести по ръба. Кут. 3-5 × 3-4 mm, със стлб. 3 mm. Сем. 1-3 × 0.5-1.2 mm. *L. punctata*

L. atropurpurea L. - Тъмночервено л. Мг. 20-80 см. По сухи кам. м. *Чм, Сmn* (и), *Стд, ДМ,*

Пн (ю), *Рл, Рд* (и), *Трн, Срж.* 0 .. 800 м. VII-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

L. dubia Soland. - Съмнително л. 1г./2г. 20-70 см. По вл. пес. м. *Чм* (ю), *Прб, Трн.* 0 .. 800 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.**

L. ciliata L. - Ресничесто л. Мг. 50-130 см. VI-VII. Интр. Пр.: С. Ам. *Дек.*

L. linum-stellatum L. - Звездолен. [*Asterolinon linum-stellatum* (L.) Duby] 1г. 2-10 см. По сухи трев. припечни м. и хрл. *Стд, Пн* (ю), *Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 700 м. III-V. [IV-VI]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.**

L. nummularia L. - Пълзящо л. 1г./2г. 10-50 см. По вл. кам. м., лив., край потоци. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Дек.*

L. punctata L. - Точковато л. Мг. 50-100 см. В гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Дек.*

1¹. Р. с прости и жлз. влс. Чш. с д. 4-7 mm.
..... subsp. *punctata*

1². Р. с прости влс. Чш. с д. 6-9 mm.
..... subsp. *tomentosa*

subsp. *punctata* - Точковато л. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

subsp. *tomentosa* (Dav.) Peev - Пухесто л. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-VIII. [VII-VIII]. **Б.**

L. thyrsoflora L. - Европейско л. Мг. 30-40 см. Край потоци, по вл. м. *Прб* (и). 200 .. 300 м. VII-VIII. ЗБР. **Б, Р.** *Дек.*

L. vulgaris L. - Обикновено л. Мг. 50-120 см. По вл. скал., трев. м. и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1400 м. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Л. от двете страни покр. с прости и жлз. влс. Жлз. влакнести р. ... subsp. *glanduloso-villosa*

1². Л. отгоре голи. Р. покр. с прости влс. ...
..... subsp. *vulgaris*

subsp. *glanduloso-villosa* (Beck) Peev - Жлезистовлакнесто л. *ЦБ.* 0 .. 1400 м. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б.**

subsp. *vulgaris* - Обикновено л. *ЦБ.* 0 .. 1400 м. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б, М, Р, С, Т.**

Род *Primula* L.

Иглика

- 1¹. Сцв. пирамидално, с прешл. разп. цв.
..... *P. japonica*
- 1². Сцв. с др. изглед, без прешл. разполагане
на цв. 2
- 2¹. Л. яйцевидно нарязани на 6-12 неравни,
остро назъб. дялове. Чш. силно мехуресто
подута, с ш. до 10 mm. Вч. с диам. до 25 mm,
червеновиолетови. *P. sinensis*
- 2². Л. целокр., назъб. или слабо връзани... 3
- 3¹. Сцв. главицовидно, на в. цветонос. Вч.
фуниевидно или тръб. *P. denticulata*
- 3². Сцв. сенниковидно или цв. единични... 4
- 4¹. Чш. конично разширена, при плода се
увеличава. Цв. с диам. до 50 mm,
разнообразно оцветени. *P. obconica*
- 4². Чш. не е конично разширена. 5
- 5¹. Младите л. без изпъкнала ср. ж. и със завит
нагоре ръб. Чш. тръб., закръглена, в сечение.
..... 6
- 5². Младите л. с изпъкнала ср. ж. отдолу и със
завит надолу ръб. Чш. с изпъкнали ж., ±
петогъблна в сечение. 7
- 6¹. Цв. събрани по 3 и повече в сенник. Л.
продълговатоланцетни или яйцевидни, по-д.
от 5 cm. Вч. жълто. Сем. 1-1.5 × 0.8-1.2 mm.
..... *P. auricula*
- 6². Цв. по 1 на држ. Листа ширококлино-
видни, с д. 1.5-2 cm, отпред отрязани, с 3-9
зъбчета. Вч. светлорозово. Кут. 2.5-4 × 2-3
mm. Сем. 0.6-1 × 0.5-0.8 mm. *P. minima*
- 7¹. Цветоносното ст. неразвито. Цв. држ. с д.
50-70 mm, излизат по 1 направо от
коренището. Вч. розово, жълто, рядко бяло
(градински сортове и с др. багра). Кут. 4-9 ×
3-7 mm. Сем. 1.2-2.2 × 0.6-1.5 mm. . *P. vulgaris*
- 7². Цветоносното ст. (съцветната ос) с 3 или
повече цв. на върха, събрани в сенник. Цв.
држ. с д. 4-40 mm. 8
- 8¹. Вч. жълто. Л. и чш. без брашнест налеп. 9
- 8². Вч. виолетово, розово или червено. Л. и
чш. с брашнест налеп. 10
- 9¹. Вч. бледожълто, с тръб. приблизително
равна на разперената част. Кут. 10-17 × 4-6
mm, равна или по-д. от чш. Сем. 0.8-1.8 × 0.6-
1.4 mm. *P. elatior*
- 9². Вч. жълто, с тръб. по-д. от разперената
част. Кут. 8-10 × 4-6 mm, почти 2 пъти по-к.
от чш. Сем. 1.2-1.8 × 0.9-1.4 mm. *P. veris*

- 10¹. Вч. виолетово. Ст. лепкаво под сцв. Л.
месести. Кут. 5-9 × 2.5-4 mm. Сем. 0.5-1 × 0.5-
1 mm. *P. deorum*
- 10². Вч. розово или червено. Р. с др. белези. ..
..... 11
- 11¹. Чш. равна или малко по-к. от венечната
тръб. 12
- 11². Чш. 2-3 пъти по-к. от венечната тръб. .. 13
- 12¹. Вч. розово до светлорозово. Вч. с диам. 7-
14 mm. Кут. 5-9 × 2-3 mm. Сем. 0.5-0.8 × 0.4-
0.6 mm. *P. farinosa*
- 12². Вч. розово или виолетово. Р. с восьчен
налеп, предизвикващ възпаление на кожата.
Вч. с диам. до 10 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.5-0.6
mm. *P. malacoides*
- 13¹. Цв. држ. 2-4 пъти по-к. от прицветника.
Вч. с д. 9-14 mm. Кут. 6-8 × 2-3 mm. Сем. 0.6-
0.8 × 0.4-0.7 mm. *P. frondosa*
- 13². Цв. држ. 4-6 пъти по-к. от прицветника.
Вч. с д. 18-20 mm. Кут. 6-9 × 4-4.5 mm. Сем.
0.5-1 × 0.3-0.8 mm. *P. halleri*

P. auricula L. - Градинска и. Мг. 5-20 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. III-IV. Пр.: Средна и Ю. Ев. *P, C. Дек.*

P. deorum Velen. - Рилска и. Мг. 2-39 cm. По вл. торфища, край потоци и езера. *Вм, Рл.* 1900 .. 2800 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [VU]. IUCN(R). ЗБР. БК. *Vulg.* Глац. *Дек.*

P. denticulata Sm. - Зъбчата и. Мг. 15-40 cm. IV-V. Интр. Култ. В дворове и градини. Пр.: Хималаи и З. Китай. *Дек.*

P. elatior (L.) Hill - Висока и. Мг. 10-30 cm. По вл. трев. и скал. м. *Сmn* (з,с), *Зн, Вм, Пн, Рл.* 2200 .. 2800 m. IV-V. [VI-VIII]. *Б, Г* (NC,NE), *М, P, C. Дек., Леч.*

P. farinosa L. - Розова и. Мг. 3-30 cm. По вл. торфени и моч. м. *Сmn* (з,с), *Вм, Ззн, Пн* (с), *Рл, Рд* (з,с). 1500 .. 2600 m. V-VIII. [VII-IX]. *Б, P. Дек.*

- 1¹. Л. тънко брашнести. Вч. с диам. 7-10 mm. ..
..... subsp. *exigua*
- 1². Л. плътно брашнести. Вч. с диам. 9-14 mm.
..... subsp. *farinosa*

subsp. *exigua* (Velen.) Hayek - Малочислена и. *Вм, Пн, Рл.* 1500 .. 2600 m. V-VIII. [VII-IX]. *Б. Дек.*

subsp. *farinosa* - Розова и. *Сmn* (з,с), *Вм, Ззн,*

Пн (с), *Рл*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2600 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Р**. Дек.

P. frondosa Janka - Старопланинска и. Мг. 4-27 cm. Край потоци и по вл. трев. м. *Стн* (с). 800 .. 2200 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R). ЗБР. БК. *Bulg. Дек.*

P. halleri G. F. Gmel. - Дългоцветна и. Мг. 10-25 cm. По вл. кам. м. *Вт*, *Пн* (с), *Рл*. 2250 .. 2800 m. VII-VIII. ЗБР. **Б, М, Р, С**. Дек.

P. japonica A. Gray - Японска и. Мг. 50-60 cm. VI-VIII. Интр. Пр.: Япония. Дек.

P. malacoides Franch. - Нежна и. Мг. 25-36 cm. В дворове. Пр.: ЮИ. Аз. (Юнан). **Омп!**, Дек.

P. minima L. - Малка и. Мг. 2-5 cm. По кам. м. *Стн* (з,с), *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1900 .. 2900 m. VI-VII. **Б, М, Р, С**.

P. obconica Nance - Тибетска и. Гг. 20-40 cm. Интр. Пр.: ЮИ. Аз. (Тибет). Дек.

P. rosea Royle - Розова и. Мг., до 20 cm. IV-V. Интр. Пр.: Хималаи. Дек.

P. sieboldii E. Moren - Сиболдиева и. Мг. до 30 cm. V-VI. Интр. Пр.: И. Аз. Дек.

P. sinensis Lindl. - Китайска и. Гг./Мг. 20-30 cm. Интр. Пр.: ЮИ. Аз. (Китай). Дек.

P. veris L. - Лечебна и. [*P. officinalis* (L.) Hill] Мг. 10-35 cm. В хрл., гори, поляни, лив. *ЦБ*. 0 .. 2500 m. II-IV. [IV-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**. Дек., Леч., Хрн., Мед., Дъб., Тех.

1¹. Л. отдолу с до 0.75 mm д. влс. Тръбицата на вч. приблизително равна на чш.

..... subsp. *canescens*

1². Л. отдолу с до 1 mm д. влс. Тръбицата на вч. по-д. от чш. subsp. *suaveolens*

subsp. *canescens* (Opiz) Hayek ex Lüdi - Лечебна и. *ЦБ*. 0 .. 1100 m. II-III. [IV-VI]. **Б, М**. Дек., Леч., Дъб.

subsp. *suaveolens* (Bertol.) Gutermann & Ehrend. - Лечебна и. [*P. veris* subsp. *columnae* (Ten.) Maire & Petitm.] *ЦБ*. 800 .. 2500 m. II-III. [IV-VI]. **Б, М**. Дек., Леч., Дъб.

P. vulgaris Huds. - Безстъблена и. [*P. acaulis* (L.) Hill; *P. veris* var. *acaulis* L.] Мг. 5-19 cm. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 900 m. III-IV. [IV-VI]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Дек., Леч.

1¹. Л. рязко отсечени при држ. subsp. *rubra*

1². Л. постепенно стеснени в држ.

..... subsp. *vulgaris*
subsp. ***rubra*** (Sm.) Arcang. - Червена безстъблена и. [*P. vulgaris* subsp. *sibthorpii* (Hoffmanns.) W. W. Sm. & Forrest] *Чм*, *Прб* (з), *Стн* (и), *Блс*, *Срж*. 0 .. 900 m. III-IV. ЗБР. **Б, Г** (NC), **Р, Т**. Дек., Леч.

subsp. *vulgaris* - Безстъблена и. [*P. acaulis* (L.) Hill] *ЦБ*. 0 .. 900 m. III-IV. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Дек., Леч.

Род ***Samolus*** L.

Северница

S. valerandi L. - Валерандова с. Мг. 10-30 cm. По вл. моч. м. *Чм*, *СИБ*, *Стд* (ю), *Трн*, *Срж*. 0 .. 700 m. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Леч.

Род ***Soldanella*** L.

Крайснежно звънче

1¹. Ст. с 1 светлорозов или бял цв. на върха. Вч. наделено до 1/3 от д. си; об. голо в отвора. Кут. 10-15 × 3-4 mm. Сем. 0.5-1.3 × 0.3-0.8 mm. *S. pusilla*

1². Ст. с 2 и повече цв. на върха. Вч. наделено об. до 1/2 или повече от д. си; об. с двузъби четинки в отвора. 2

2¹. Држ. на младите л. с прис. жлези, повечето от които не се запазват при цъфтежа. *S. pindicola*

2². Држ. на младите л. с жлз. влс., повечето от които се запазват при цъфтежа. 3

3¹. Држ. на л. покр. с по-д. от 0.08 mm ± неопадващи, жлз. влс., които са на краче по-д. от вр. клетка. *S. chrysosticta*

3². Држ. на младите л. покр. с до 0.08 mm д., опадващи, жлз. влс., които са прис. или на краче по-к. от вр. жлз. клетка. ... *S. rhodopaea*

S. chrysosticta Kress, nom. amb. - Рилско к. з. [*S. hungarica* Borb.] Мг. 7-20 cm. По трев. вл. м., край клекове. *Блс*, *Пн*, *Рл*, ?*Рд* (з). 1500 .. 2700 m. VI-VII. [VI-VII]. ЗБР. **Б, Г** (NE), **С**.

S. hungarica Simonk. - Унгарско к. з. Мг. 15-30 cm. **Р, С**. Дек.

S. montana Willd. - Планинско к. з. Мг. 5-20 cm. V-VII. **Р, ?Б**.

S. pindicola Hausskn. - Пиндско к. з. [*S. carpatica* auct. bulg.] Мг. 7-23 cm. *Стн* (с), *Вт*,

Блс, Пн (с), Рл, Рд (з,с). 1500 .. 2000 m. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г (NC), М, С.**

S. pusilla Baumg. - Дребно к. з. Мг. 2-10 cm. Край топящи се снегове (преспи). *Вм, Пн, Рл.* 2200 .. 2925 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р.**

S. rhodopaea F. K. Meу. - Родопско к. з. [*S. hungarica* auct. bulg.] Мг. 5-20 cm. По вл. м., край потоци. *Стн (з), Вм, Блс, Пн, Рл, Рд (з,с).* 1400 .. 2925 m. VI-VII. [VI-VII]. Balk. **Б, Г (NE).**

Семейство **Sarraceniaceae** Dumort.
Сарацениеви

Род **Sarracenia** L.
Сарацения

Мг. Насекомоядни растения. Саксийни стайни. Пр.: С. Ам. Дек.

Семейство **Styracaceae** DC. & Spreng.
Стиракови

1¹. Цв. 4-членни, срс., звънчевидни; в пазвите на л. на миналогодишни клк. Пл. с д. 2-3.5 cm; с 4 крила; с 1-3 семена. **Halesia**
1². Цв. 5-членни, несраснали; във висящи сцв.

по върховете на скъсени клк. Пл. с д. до 1 cm; с 10 ребра, гъсто покр. със сребристи влс.; с 1-2 семена. **Pterostyrax**

Род **Halesia** Ellis
Халезия

H. carolina L. - Каролинска х. Хр./Дв., до 8 m. Интр. В градини и паркове. IV-V. Пр.: С. Ам. Дек.

Род **Pterostyrax** Siebold & Zucc.
Птеростиракс

P. hispidus Siebold & Zucc. - Рунтав п. [*Halesia hispida* (Siebold & Zucc.) N. E. Br.] Хр. до 15 m. Интр. V-VI. Пр.: Япония и Китай. Дек.

Семейство **Theaceae** Mirb. ex Ker-
Gawl.
Чаеви

Род **Camellia** L.
Камелия

C. japonica L. - Японска камелия. Хр. 1.5-15 m. Интр. В стайни условия. Пр.: Япония, Корея и ЮИ. Китай.

Разред **Escalloniales** Link

Семейство **Escalloniaceae** R. Br. ex
Dumort.
Ескалониеви

Род **Escallonia** Mutis
Ескалония

E. rubra (Ruiz & Pav.) Pers. - Червена ескалония. Хр. 80-360 cm. Интр. Оранжерийно. Пр.: Чили. Дек.

Разред **Fabales** Bromhead

1¹. Л. прости или сл. Чшл. срс. Вчл. своб., или 2 от тях срс. Тч. 5,10 или повече от 15. Пл. боб. **Fabaceae**
1². Л. прости. Чшл. нееднакви, несраснали; двете стр. по-големи, венчевидни. Вчл. своб. или срс. Тч. 8, срс., на върха разделени на 2 снопчета по 4-5. Пл. сплескана кутийка. **Polygalaceae**

Семейство **Fabaceae** Lindl.
Бобови

[**Rapilionaceae** Giseke, **Leguminosae** Juss.]

1¹. Тч. повече от 15 (при храсти с долен или полудолен звр. 8-10). Сцв. главичковидни, сферични гроздове. Л. текоперести. **Mimosoideae**

1². Тч. по-малко от 15, рядко при 1пол. цв. повече. 2
2¹. Тч. 5-10, своб. Л. прости, закръглено бърбековидни. Цветове се развиват върху старите клк. **Caesalpinioideae**
2². Тч. 10, срс. с држ. си, или 9 срасват и 1 остава своб. Л. прости, тройни или сл. (пер. или длан., с или без мустаче). **Faboideae**

Подсемейство **Caesalpinioideae** DC.
Цезалпиниеви
[**Caesalpiniaceae** R. Br.]

1¹. Л. прости. Сцв. се развиват по старите клони (каулифлория). **Cercis**
1². Л. 1-2 пъти пер. Сцв. вр. или в пазвите на л. 2

- 2¹. Вечноз. дървета. Чш. бързо опадлива. Вч. липсва. *Ceratonia*
 2². Листоп. дървета и храсти. 3
 3¹. Храсти без бодли. Л. 2 пъти пер. Цв. жълти; с диам. 30-60 mm. Тч. много по-д. от вч. *Caesalpinia*
 3². Дървета с или без бодли. Цв. зеленикави; с диам. до 20 mm. 4
 4¹. 1дом. р. с разкл. бодли. Л. с дребни прилистници. Пл. с д. 300-450 mm. ... *Gleditsia*
 4². 2дом. р. без бодли. Л. без прилистници. Пл. с д. 100-150 mm. *Gymnocladus*

Род *Caesalpinia* L.

Цезалпиния

- 1¹. Клк. и л. држ. с бодли. Лсч. 1.5-2 cm д. Сцв. и пл. голи. Тч. с д. 3-4 cm. Бобът 60-120 × 25-30 mm. Сем. 6-9; 11 × 6 mm. *C. decapetala*
 1². Клк. и л. држ. без бодли. Лсч. с д. 0.5-1 cm. Сцв. и пл. жлз. влакнести. Тч. с д. 10-12 cm. Бобът до 80-100 × 20 mm. Сем. 8-10. *C. gilliesii*

C. decapetala (Roth) Alston - Японска ц. [*C. japonica* Siebold & Zucc.] Хр. 1-3 m. Интр. В паркове. Пр.: Япония. Дек.

C. gilliesii Wahl. - Жилезиева ц. Хр. 1-3 m. Интр. В паркове и дворове. Култ. в топлите ч. на страната. 0 .. 200 m. VI-IX. [VIII-X]. Пр.: С. Ам. Б, Г. Дек.

Род *Ceratonia* L.

Цариградски рожков

C. siliqua L. - Цариградски рожков; Кароб. Дв. 3-10 m. Интр. Култ. в топлите ч. на страната. Пр.: Срз.. Б, Г (NE,NAe), М, Т. Хрн., Леч.

Род *Cercis* L.

Рожков

- 1¹. Л. заострено сърцевидни до закръглени, отдолу леко овласени. Цв. светло розови. Бобът 60-100 mm. *C. canadensis*
 1². Л. закръглено бъбрековидни, голи. Цв. розово-червени. Бобът 60-100 × 15-20 mm. Сем. 5-6 × 3.8-4.2 mm. *C. siliquastrum*

C. canadensis L. - Канадски р. Дв. 8-12 m. Интр. В паркове. Пр.: Ю. Канада и САЩ. IV-V. [IX-X]. Дек.

C. siliquastrum L. - Див р; Юдино дърво. Дв. 5-10 m. В гори и хрл. Чм, СИБ, Стп (и),

Трн, Рд (с). В паркове и дворове. 0 .. 500 m. IV-V. [IX-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т. Дек., Мед., Леч.

Род *Gleditsia* L.

Гледичия

G. triacanthos L. - Тришипа г. Дв. 8-45 m. Интр. В паркове. Инв. Чм, СИБ, Др, Сф, Стд, Срз (з), Трн, Срж. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VI-VII]. Пр.: С. Ам. Б, Р. Дек., Мед., Пер.

Род *Gymnocladus* Lam.

Гимнокладус

G. dioica (L.) С. Koch - Двудомен г. Дв. 8-30 m. 2дом. Интр. В паркове. 0 .. 600 m. V-VI. Пр.: С. Ам. Дек., Мед.

Подсемейство **Faboideae** Rudd

Бобови

- 1¹. Дървета, храсти или полухрасти. 2
 1². Тревисти р. 25
 2¹. Л. прости или липсват. 3
 2². Л. тройни или пер. 5
 3¹. Храсти в. над 1 m, със слабо облистени клк. Чш. едноуствна лопатовидна, с 5 къси зъбчета. Вч. с д. 2-3 cm. *Spartium*
 3². Храсти или полухрасти с в. до 1 m. Чш. ± двууствна, с 5 еднакви или нееднакви зъбци. Вч. с д. до 1.5 cm. 4
 4¹. Л. по 3-6 във възел, рядко по един, но тогава всички зъбци на чш. 2-3 пъти по-к. от тръб. *Cytisus*
 4². Л. по 1 във възел, понякога липсват. Горните зъбци на чш. равни или по-д. от тръб. *Genista*
 5¹. Л. тройни, рядко горните прости. 6
 5². Л. пер. 13
 6¹. Дървета до 7 m. Сцв. увиснали гроздове. Цв. златожълти. *Laburnum*
 6². Храсти и полухрасти с др. белези. 7
 7¹. Р. с бодли. Лсч. остроазъбени. Чш. правилна със зъбци 2-4 пъти по-д. от тръб. *Ononis*
 7². Полухрасти и храсти с др. общи белези. . 8
 8¹. Полухрасти. 9
 8². Храсти. 10
 9¹. Лсч. назъб. Чш. с еднакви зъбци, 2-4 пъти по-д. от тръб. и. *Ononis*
 9². Лсч. целокр. Чш. с нееднакви зъбци: долният шиловиден, останалите триъгълни.

..... <i>Lotononis</i>	по 2-5 на д. држ. Бобът цилиндричен, разпуклив, гол. <i>Caragana</i>
10¹ . Чш. тръб. Тръбицата по-д. от зъбците.	23² . Р. с бодли. Л. ос завършва с бодил. 24
..... <i>Cytisus</i>	24¹ . Сцв. прис. в пазвите на горните л. Л. чифтоперести. Лсч. по-ш. от 2 mm. .. <i>Astracantha</i>
10² . Чш. звънчевидна. Тръбицата по-к. или равна, рядко по-д. от зъбците. 11	24² . Сцв. држ. равна или по-д. от присъцветния л. Л. чифтоперести. Лсч. с ш. 0.5-2 mm. <i>Astragalus</i>
11¹ . Вч. с обърнато назад флагче. Цв. по 1-2 в пазвите на л. Долните и ср. л. тройни, горните прости. <i>Cytisus</i>	25¹ . Л. без петура. Като л. функционират листовидните прилистници или листовидно разширените л. држ. (филодии). <i>Lathyrus</i>
11² . Всичките вкл. насочени напред. Цв. по 4 и повече в сцв. 12	25² . Л. с нормално развита петура. 26
12¹ . Сцв. облистени гроздове. <i>Genista</i>	26¹ . Л. прости. Цв. жълти, по 2-3 в сцв. Бобът с бодливи външ. ребра. <i>Scorpiurus</i>
12² . Сцв. безлистни гроздове. ... <i>Lembotropis</i>	26² . Р. с др. белези. 27
13¹ . Л. нечифтоперести. 14	27¹ . Л. тройни (понякога долните прости). . 28
13² . Л. чифтоперести. 23	27² . Л. с повече от 3 лсч. (дланесто или пер. разп. 42
14¹ . Увивни р. Цв. бледовиолетови, ароматни. <i>Wisteria</i>	28¹ . Лсч. с точковати жлези. Сцв. главицовиден грозд. <i>Bituminaria</i>
14² . Неувивни р. 15	28² . Лсч. без точковати жлези. 29
15¹ . Вч. само от флагче. Крилца и ладийка липсват. <i>Amorpha</i>	29¹ . Лсч. по-ш. от 3 cm. Ст. изправено или увивно. 30
15² . Вч. от флагче, крилца и ладийка. 16	29² . Лсч. по-т. от 3 cm. Ст. изправено или полегнало. 33
16¹ . Полухрасти или ниски храсти. 17	30¹ . Вч. по-к. от 0.8 cm. Р. покр. с ръждивочервени влс. <i>Glycine</i>
16² . Дървета или в. храсти. 19	30² . Вч. по-д. от 1 cm. Р. покр. с белезникави влс. 31
17¹ . Десетте тч. срс. в тръб. Цв. златистожълти или розово червени. Бобът изцяло скрит в чш. <i>Anthyllis</i>	31¹ . Ладийката със спирално усукано носче. Прл. ± закръглени в осн. Бобът без прегради между сем. <i>Phaseolus</i>
17² . Девет от тч. срс. в тръб., една своб. Цв. с др. окраска. Бобът по-д. от чш. 18	31² . Ладийката изкривена под остър ъгъл, без усукано носче. Прл. сърцевидни или с израстъци в осн. 32
18¹ . Чш. ± двуустна. Бобът начленен, неразпуклив, разпада се на едносеменни членчета. Вч. жълто. <i>Coronilla</i>	32¹ . Л. ш. яйцевидни, почти кръгли. Цв. виолетови. Бл. разп. вр. <i>Lablab</i>
18² . Чш. не е двуустна. Бобът разпуклив. <i>Astragalus</i>	32² . Л. яйцевидноланцетни. Цв. жълти или бледожълти. Бл. разп. стр... <i>Vigna</i>
19¹ . Високи храсти. Цв. жълти, по 3-5 (8) в сцв. Бобът мехуресто подут. <i>Colutea</i>	33¹ . Лсч. целокр. 34
19² . Дървета. Бобът не е мехуресто подут. .. 20	33² . Лсч. изцяло или поне на върха назъб. По изключение целокр., но тогава всичките вкл. срс. помежду си. 36
20¹ . Клк. с бодли. Цв. бели,розови или бледожълти,в едри увиснали гроздове. Бобовите сухи, леко прищъпнати... <i>Robinia</i>	34¹ . Бобът с д. 4-6 cm, с 4 надл. крилати ръба (крилата с ш. до 1 mm). Цв. с д. 2-3 cm, разп. по 1-2 в пазвите на л. <i>Lotus</i>
20² . Клк. без бодли. Цв. в рехава метл. Бобовите месести, броеничесто прищъпнати. ... 21	34² . Бобът с др. устройство (без крилати ръбове). Сцв. главицовиден грозд. 35
21¹ . Бодливи храсти. Клк. червени, ребрести. Цв. бледолилави, неокапващи. Бобът броеничесто прищъпнат. <i>Sophora</i>	35¹ . Стр. лсч. елипсовидни. Сцв. с много цв. Вч. жуълто, розово или червено. Бобът обхванат от мехуресто подута чш. <i>Anthyllis</i>
21² . Дървета и храсти без бодли. Клк. без ребра. 22	
22¹ . Храсти. Цв. розово-червени. Бобът сух, цилиндричен, неприщъпнат. <i>Indigofera</i>	
22² . Дървета. Цв. жълтозелени, окапващи след прецъфтяване. Бобът сочен, броеничесто прищъпнат. <i>Styphnolobium</i>	
23¹ . Р. без бодли. Цв. пазвени, единични или	

- 35². Стр. лсч. кръгли. Сцв. с 2-5 цв. Вч. жълто. Бобът много по-д. от чш. *Coronilla*
- 36¹. Тч. срс. Стр. клк. често превърнати в бодли. Ладийката на върха източена в човка. *Ononis*
- 36². Девет от тч. срс., 1 своб. Р. с др. белези. 37
- 37¹. Вчл. ± срс. помежду си, след цъфтеж об. не опадват, а обхващат плода. Сцв. главицовиден грозд. *Trifolium*
- 37². Вчл. своб. и след цъфтеж опадват. Сцв. грозд (често наподобява главица) или цв. единични. 38
- 38¹. Цв. малки, увиснали, събрани в т. многоцветен грозд, удължен след цъфтежа. Пл. с д. 2-5 mm. *Melilotus*
- 38². Цв. събрани в главицовиден грозд или в къс, удължено яйцевиден или елипсовиден грозд, или са по 1-5 в пазвите на л. 39
- 39¹. Р. без миризма на кумарин. Пл. бърбековиден, сърповиден или спирално завит. Сцв. къс или главицовиден грозд. *Medicago*
- 39². Р. с миризма на кумарин. Цв. единични или в грозд. Пл. прав или ± извит, об. с добре развито носче на върха. 40
- 40¹. Вч. синьо или гълъбовосиньо, бяло с виолетова осн. или жълтеникаво. Бобът с д. 15-110 mm, стеснен в носче. *Trigonella*
- 40². Вч. жълто, оранжево жълто или жълтеникавобяло. Чш. звънчевидна. 41
- 41¹. Цв. 1-12 в сцв. Зъбците на чш. еднакво д., равни на тръб. Бобовите прави или ± извити. *Medicago*
- 41². Цв. по 8-25 в сцв. Зъбците на чш. нееднакво д. Бобът яйцевиден или лин., с носче. *Trigonella*
- 42¹. Л. дланевидно сл. или лъжедланевидно сл. (листочетата не са прикрепени в една точка). 43
- 42². Л. пер. (рядко долните или горните прости или тройни). 44
- 43¹. Л. лъжедланевидно сл.. Девет от тч. срс., една своб. Сцв. главицовиден грозд. *Dorycnium*
- 43². Л. дланевидно сл.. Тч. срс. Сцв. грозд. *Lupinus*
- 44¹. Л. чифтоперести, най-малко с една двойка лсч. 45
- 44². Л. нечифтоперести (понякога само стъблените). 49
- 45¹. Прл. лин., заострени, срс. с л. ос. Бобовите подземни. *Arachis*
- 45². Прл. своб. Бобовите надземни, рядко и подземни. 46
- 46¹. Вч. по-к. или равно на чш. Зъбците на чш. 2-5 пъти по-д. от тръб. *Lens*
- 46². Вч. по-д. от чш. Зъбците на чш. по-к. или равни, рядко по-д. от тръб. 47
- 47¹. Прл. с д. 4-10 cm, равни или по-к. от лсч. *Pisum*
- 47². Прл. по-к. от 4 cm. 48
- 48¹. Тръб. на тч. право отрязана. Стлб. с влс. от горната страна. Ст. често крилато. *Lathyrus*
- 48². Тръб. на тч. косо отрязана. Стлб. с влс. от долната страна или изцяло. Ст. по изключение крилато. *Vicia*
- 49¹. Само ст. л. нечифтоперести. Ср. лсч. ± по-големи, рядко колкото стр., но тогава бобът включен в чш. 50
- 49². Всички л. нечифтоперести, с еднакви лсч. Пл. не е включен в чш. 51
- 50¹. Држ. на л. разширени в ципести влаг. Бобът яйцевиден. *Anthyllis*
- 50². Држ. на л. не са разширени във влаг. Бобът бърбековиден, сплеснат, по-ръба вълновидно назъб. *Hymenocarpus*
- 51¹. Жлезисто-влакнести р. 52
- 51². Р. без жлз. влс. 53
- 52¹. Лсч. остро назъб. Прл. едри, яйцевидни. Зъбците на чш. 2-3 пъти по-д. от тръб. ... *Cicer*
- 52². Лсч. целокр. Прл. дребни, тригълноланц., често опадващи. Зъбците на чш. по-к. или равни на тръб. *Glycyrrhiza*
- 53¹. Тч. срс. Прл. стреловидни в осн. ... *Galega*
- 53². Девет от тч. срс., 1 своб. Р. с др. белези. 54
- 54¹. Л. с 5 лсч. Долният чифт са в осн. на л. држ. и наподобяват прилистници. 55
- 54². Л. с повече от 5 лсч. Долните лсч. не наподобяват прилистници. 56
- 55¹. Флагчето бяло или бледожълто и чш. с по-к. до приблизително равни на тръб. зъбци, или флагчето бяло до розово-червеникаво с чш. с равни на тръб. зъбци. *Dorycnium*
- 55². Флагчето интензивно жълто, червено или пурпурно, рядко бледожълто, но тогава чш. с ясно по-д. от тръб. зъбци. *Lotus*
- 56¹. Лсч. най-малко на горните л. фино хрущялно назъб. *Vicia*
- 56². Всички лсч. целокр. 57
- 57¹. Ладийката заострена на предния край

като човка или 0.5-1.5 mm д. зъбче. 58
57². Ладийката тъпа или заострена, но не като човка или зъбче. 63
58¹. Бобът членест, гол или късо влакнест, на върха без носче или с носче, по-к. от 15 mm. 59
58². Бобът не е членест, на върха с носче с д. 15-30 mm, рядко по-к. но тогава покр. с влс., по-д. от 1 mm. 62
59¹. Членчетата на боба дъговидно или подковообразно извити. *Hippocrepis*
59². Членчетата на боба ± прави. 60
60¹. Храсти. Цв. светложълти. Сцв. главицовиден грозд. Бобът с д. 50-110 cm, с 3-12 сег.. *Hippocrepis*
60². Тревисти р. Бобът по-к. от 60 mm. ... 61
61¹. Едногодишни р. Долните л. прости, горните тройни. Цв. жълти. *Coronilla*
61². Многогодишни тревисти р. Л. текоперести. Цв. бели, сини, бледолилави или розови. *Securigera*
62¹. Бобът с късо носче. Листчета ± продълг. елипсовидни. *Oxytropis*
62². Бобът с 1.5-3 cm д. носче. Лсч. клиновидно обратно яйцевидни, на върха отсечени. *Securigera*
63¹. Цв. по 1-3 в пазвите на л. Бобът прав или сърповидно извит, на върха с носче, подобно на птичи пръст. *Ornithopus*
63². Цветове събрани в грозд рядко единични, но тогава ст. неразвито. Бобът с др. устройство. 64
64¹. Бобът по ръба едро трионовидно назъб. *Astragalus*
64². Бобът по ръба не е трионовидно назъб. 65
65¹. Зъбците на чш. по-к., равни или малко по-д. от тръб. Пл. об. разпуклив, без зъбчета. *Astragalus*
65². Зъбците на чш. 2-4 пъти по-д., рядко равни на тръб., но тогава пл. неразпуклив и ± покр. със зъбчета или шипчета. 66
66¹. Бобът с 2-5 семена, членест, със закръглени членчета, дробен, по ръба с бразди или къси шипчета. Вч. с д. 11-23 mm. *Hedysarum*
66². Бобът не е членест, нито дробен, с 1-(2-3) семена, неразпуклив, по гръбния ръб със зъбци, а отстрани с бодли, брадавички или решетести скулптури. Вч. по-к. от 11 mm, рядко по-д. *Onobrychis*

Род *Adenocarpus* DC.

Аденокарпус

A. complicatus (L.) J. Gay - Сложен а. Хр. 150-400 cm. **Г** (NE), **Т**.

Род *Aeschynomene* L.

Ашиномене

1¹. Сухоземно р. Цв. жълти. *A. indica*

1². Водно или полуводно р. Цв. бели с виолетов отенък. *A. rudis*

A. indica L. - Индийско а. 1г./Мг. 30-250 cm. Пр.: Аз. **Г** (NE). *Хрн.*, *Леч.*, *Тех.*

A. rudis Benth. - Грубо а. 1г. до 200 cm. Водно. Пр.: Ю. Ам. **Г** (NE). *Леч.*

Род *Amorpha* L.

Черна акация

A. fruticosa L. - Храстовидна ч. а. Хр. 1-6 m. Интр. В паркове и градини. Адв. Инв. *ЦБ.* 0 .. 500 m. V-VII. [VIII-X]. Пр.: Ц. и С. Ам. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Дек.*, *Мед.*, *Пер.*

Род *Anagyris* L.

Анагирис

A. foetida L. - Зловонен а. Хр. 1-4 m. **Г** (NE,NAe), **М**, **Т**. *Omp!*

Род *Anthyllis* L.

Раменка

1¹. Хр. Старите клк. остават като бодли. Чш. неиздута. Бобът 2.5-3 mm, с 1 семе.

..... *A. hermanniae*

1². Триви и полухрасти. Старите клк. не остават като бодли. Чш. издута поне при плода. 2

2¹. Ст. тревисто. Стр. лсч. на долните л. помалки от вр. Чш. след оплождане мехуресто подута. Бобът 5 × 3 mm, с 1-2 семена. Сем. 1.8-2.8 × 1.3-2 mm. *A. vulneraria*

2². Ст. в осн. вдървяващо. Вр. лсч. ± еднакво със стр. Чш. не е мехуресто подута. Бобът по-дълъг от 5 mm и по-т. от 3 mm. 3

3¹. Цв. златистожълти. Бобът 6-7 × 2-2.5 mm. Сем. 2.5-3 × 1.8-2 mm. *A. aurea*

3². Цв. червени до розови. Бобът 5-6 × 2-2.5 mm. Сем. 2.4-2.7 × 1.8-2 mm. *A. montana*

A. aurea Welden - Златна р. Мг. 8-25 cm. По вар., кам. м. *Зн*, *Вт*, *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с). 800 .. 2100 m. V-VII. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

A. hermanniae L. - Херманова р. Хр. 40-70 см. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

A. montana L. subsp. *jacquinii* (A. Kern.) Hay. - Планинска р. Мг. 5-20 см. По сухи кам. и вар. м. 1000 .. 2100 м. VI-VIII. *Смн, Зн, Срг, Пн, Рд* (с). **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.**

A. vulneraria L. - Целебна р. [*A. spruneri* (Boiss.) Beck] Мг. 5-60 см. По трев. и вар. м. и светли гори. ЦБ. 0 .. 2900 м. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Фур.*

1¹. Вч. ярко червено. subsp. *rubriflora*

1². Вч. с др. оцветяване. 2

2¹. Чш. по-ш. от 5 mm. Стр. зъбци ясно видими. Сем. 2.6-2.8 × 1.6-1.8 mm.

..... subsp. *alpestris*

2². Чш. до 5 mm ш. Стр. зъбци недоразвити.

..... 3

3¹. Р. с облистени ст. 4

3². Р. с приосн. л. 5

4¹. Долните стъблови л. с ясно различаващи се лсч. Чш. еднакво оцветена. Сем. 2.3-2.5 × 1.6-1.8 mm. subsp. *polyphylla*

4². Долните стъблови л. с ± еднакви лсч. Чш. на върха червена, слабо полуразперено влакнеста. Сем. 2.2-2.8 × 1.7-2 mm. subsp. *vulneraria*

5¹. Копринестовлакнести р. със сребристо бели влс. Вч. жълто или червеникаво.

..... subsp. *pulchella*

5². Разпереновлакнести р. със светлокафяви или сиви влс. Вч. белезникаво, златистожълто или червеникаво. 6

6¹. Ст. по-в. от 20 cm. Вр. лсч. на долните л. еднакво със стр. Вч. белезникаво или яркожълто. subsp. *bulgarica*

6². Ст. с в. до 20 cm. Вр. лсч. на долните л. различно от стр. Вч. жълто или червеникаво. subsp. *vitellina*

subsp. *alpestris* (Kit. ex Schult.) A. & G. - Алпийска р. 10-60 cm. *Рл, Рд* (з), ?*Слв.* 0 .. 2900 m. V-VIII. **Б, Г, Р.** *Леч.*

subsp. *bulgarica* (Sag.) Cullen - Българска р. ЦБ. 0 .. 2900 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.** *Леч.*

subsp. *polyphylla* (DC.) Nym. - Многолистна р. 10-60 cm. *СИБ, Прб, Смн* (з,с), *Зн, Вм, Рд, Трн.* 0 .. 2900 m. V-VIII. **Б, Р, С.** *Леч.*

subsp. *pulchella* (Vis.) Bornm. - Хубава р. 10-60 cm. *Зн, Слв, Пн* (ю), *Рд* (с), *Трн, Тхр.* 0 .. 2900 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **С.** *Леч.*

subsp. *rubriflora* (DC.) Arcang. - Червеноцветна р. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

subsp. *scardica* (Wettst.) Bergmeier - Шарпланинска раменка. **Г** (NC,NE).

subsp. *vitellina* (Vel.) Kuzm. - Яйчножълта раменка. 10-20 cm. *Пн, Рл.* 0 .. 2900 m. V-VIII. **Б.** *Леч.*

subsp. *vulneraria* - Целебна раменка. 5-40 cm. **Р.**

Род *Arachis* L.

Фъстък

A. hypogaea L. - Обикновен ф. 1г. 30-50 cm. Интр. Култ. в топлиите ч. на страната. 0 .. 300 m. VII-VIII. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г, М, Т.** *Мсл., Хрн.*

Род *Astracantha* Podl.

Клин

1¹. Цв. по 2 заедно. Чш. по-к. от 1 cm. Пцв. лсч. много по-к. от чш. или липсват. Цв. белезникави или розови. Бобът 2-5 mm. ...

..... *A. arnacantha*

1². Цв. по 3-7 заедно в пазвени главици. Чш. по-д. от 1 cm. Цв. розови или жълти. Пцв. лсч. равни на чш. или 2 пъти по-к. от нея.

..... *A. thracica*

A. arnacantha (M. Bieb.) Podlech subsp. *aitosensis* (Ivan.) Reer & Podlech - Айтоски к. [*A. aitosensis* (Ivanisch.) Podl.; *Astragalus aitosensis* Ivanisch.] Хр. 30-50 cm.

По сухи и ероз. склонове. *Смн* (и). 90 .. 550 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. IUCN. ЗБР. БК. Реликт. Субендемит. **Б.**

A. thracica (Griseb.) Podlech - Тракийски к. [*Astragalus thracicus* Griseb.] Хр. 15-50 cm. По кам. склонове и сипеи с вар., по-рядко силикатна, ск. основа. *Смн* (и), *Рд* (и), *Трн, Тхр.* 300 .. 1020 m. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Терц. Balk. **Б, Г** (NE,NAe), **М, С, Т.**

1¹. Прл. голи. Флагчето 20-24 mm. subsp. *monachorum*

1². Прл. влакнести поне в центъра. Флагчето 17-20 mm. 2

2¹. Клк. и бодлите голи. Цв. розови. subsp. *jankae*

2². Клк. и бодлите влакнести. Цв. жълти...
 subsp. *thracica*
 subsp. *jankaе* (Degen & Bornm.) Greuter -
 Янкиев к. [*A. jankaе* Degen & Bornm.] *Cmn* (и).
 300 .. 800 m. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР.
 Терц. Balk. **Б, Г, М, С, Т.**

subsp. *monachorum* (Sirj.) Greuter - Монашески
 к. [*Astragalus thracicus* subsp. *monachorum*
 (Sirj.) Strid] Хр. 15-50 cm. **Г** (NC).

subsp. *thracica* - Тракийски к. [*Astragalus*
thracicus Griseb. subsp. *thracicus*] *Cmn* (и),
Pd (и), *Трн*, *Тхр*. 300 .. 800 m. VI-VII. [VIII-IX].
 Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. Терц. **Б, Г** (NE,NAe),
М, С, Т.

Род *Astragalus* L.

Сграбиче; Клинавче

[*Biserrula* L.]

- 1¹. Бобът по ръба едро трионовидно назъб. 10-
 30 × 4-6 mm. Ст. об. лежащи. Цв. синкави или
 светложълти. Бобът 20-40 × 4-6 mm,
 гръбнокоремно сплеснат. Сем. многобройни,
 1.5-2 mm. *A. pelecinus*
 1². Бобът по ръба не е трионовидно назъб... 2
 2¹. Хр. с бодли. Л. чифтоперести. Оста на л.
 завършва с бодил. Бобът 8-15 × 2-3 mm, 2-3
 пъти по-д. от чш. *A. angustifolius*
 2². Р. без бодли. Л. нечифтоперести. 3
 3¹. Р. с добре развити, изправени или
 полегнали ст. Сцв. вр. или пазвени. 4
 3². Р. без развити или слабо развити ст. Сцв.
 разп. върху коренищата. 25
 4¹. Сцв. прис. или с држ. 2 пъти по-к. от д. на
 л. 5
 4². Сцв. с држ., равни или по-д. от половината
 д. на л. 11
 5¹. Л. голи. Зъбците на чш. 4-5 пъти по-к. от
 тръб. Сцв. главица. Бобът до 7 × 4 mm. Сем.
 3-3.5 × 2.2-2.4 mm. *A. ponticus*
 5². Л. ± влакнести. Зъбците на чш. равни или
 до 3 пъти по-к. от тръб. 6
 6¹. Прилегаловлакнести р. Цв. синкави или
 синкавопурпурни. 7
 6². Разпереновлакнести р. Цв. жълти. 8
 7¹. Сцв. продълг. гроздове с ясно изразени
 држ. Бобът 8-24 × 2-3.5 mm; жълтокафяв с
 фино мрежесто жилкуване. Сем. 2-2.4 × 1.5-
 1.7 mm. *A. depressus*
 7². Сцв. главести ± прис. Бобът 10-15 × 3-4
 mm; черен с дълбока коремна brazда. Сем. 1-

- 2 × 1.5 mm. *A. sesameus*
 8¹. Зъбците на чш. 2 пъти по-д. от тръб. Бобът
 7 mm; дъговидно до пръстеновидно извит,
 разпереновлакнест. Сем. 1-1.2 × 0.8-1 mm.
 A. contortuplicatus
 8². Зъбците на чш. до 2/3 от д. на тръб... 9
 9¹. Сцв. прис. Чш. при боба ± мехуресто
 подута. Бобът 8 mm, двойно по-к. от подутата
 чш. *A. alopecurus*
 9². Сцв. на ясно изразени држ. 10
 10¹. Прл. с д. 10-15 mm, по ръба бялоципести.
 Чш. гъстовлакнеста с черни и бели влс. Бобът
 20-25 × 4-5 mm; ± прав. Сем. 2.7-3 × 2-2.2 mm.
 A. glycyphylloides
 10². Прл. с д. 15-20 (23) mm, по ръба с редки
 бели влс. Чш. гола или с черни влс. само по
 зъбците. Бобът 30-40 × 4-5 mm; сърповидно
 извит. Сем. 2.5-2.8 × 1.8-2.2 mm.
 A. glycyphyllos
 11¹. Разпереновлакнести р. 12
 11². Прилегаловлакнести р. 13
 12¹. Сцв. главести. Цветове светложълти.
 Флагчето отвън вълнестовлакнесто. Бобът 20
 × 8 mm. Сем. 2.5-4 × 2.5-4 mm. ... *A. dasyanthus*
 12². Сцв. грозд. Цв. белезникавожълти.
 Флагчето отвън голо. Бобът 25-30 × 10-15
 mm. *A. suberosus*
 13¹. Сцв. држ. по-к. до равни на
 присъцветните л. 14
 13². Сцв. држ. по-д. от присъцветните л. 17
 14¹. Прл. на горните л. срс. помежду си,
 обхващат ст. Вч. жълтеникаво. Бобът 7-19 ×
 8-9 mm; сферичен, гъсто влакнест с кукеста
 човка и черни и бели влс. Сем. 2.2-2.8 × 1.8-
 2.2 mm. *A. cicer*
 14². Прл. своб., рядко срс. с л. држ. Бобът не е
 сферичен. 15
 15¹. Ст. полегнали, без надебеления в осн. Вч.
 жълто. Бобът 15-60 × 2-3 mm; лин.,
 сърповидно извит, гол. Сем. 2-2.5 × 1.8-2.2
 mm. *A. hamosus*
 15². Ст. изправени, в осн. силно надебелени.
 Вч. виолетово до ярко червено и лилаво или
 бяло. 16
 16¹. Р. покр. със сребристосиви влс. Вч.
 виолетовочервено. Флагчето с д. 2 cm. Бобът
 10-18 × 3-4 mm; линейноцилиндричен, много
 по-д. от чш. *A. cornutus*
 16². Р. покр. със сиви и бели власикни. Вч.
 ярковиолетово, бледопурпурно до лилаво или
 бяло. Флагчето с д. 2-3 cm. Бобът 12-20 × 5-7

mm; сферичен, равен на чш. Сем. 2.8-3.2 × 2-2.4 mm. *A. spruneri*
17¹. Чш. с д. 2-3 mm. Флагчето с д. 5-8 mm. Цв. розови или виолетови. Бобът 5-12 × 1.5-2.5 mm, лин. ланц. Сем. 1.4-2.5 × 0.9-1.2 mm. *A. austriacus*
17². Чш. по-д. от 3 mm. Флагчето по-д. от (1) 1.5 cm. 18
18¹. Чш. с д. 14-18 mm. Вч. бяло с пурпурен отенък. Бобът с д. 50-70 × 1.5 mm, саблевиден, тристенен. *A. gladius*
18². Чш. с д. 4-14 mm. Бобът по-к. от 5 cm. . 19
19¹. Тревисто р. Цв. ± прис., жълти. Бобът 10-20 × 2-3 mm. Сем. 1.6-2.2 × 1.2-1.4 mm.
..... *A. asper*
19². Р. с ± вдървесинели в осн. ст. Цв. на къси држ. 20
20¹. Прл. срс. с л. држ. 21
20². Прл. своб. 24
21¹. Чш. с д. 4-8 mm. 22
21². Чш. по-д. от 8 mm. 23
22¹. Лсч. 4-6 (9) двойки. Цв. с д. 10-15 mm, разперени. Вч. жълтеникаво бяло или бяло с тъмновиолетов връх на ладийката и флагчето. Бобът 10-30 × 5-9 mm; с 2-10 семена. Сем. 3-3.6 × 2.5-3 mm, с мраморна шарка.
..... *A. australis*
22². Лсч. 8-12 двойки. Цв. 17-22 (25) mm. Вч. влакнесто тъмновиолетово или лилаво с жълтеникав отенък. Бобът 7-15 × 3 mm. Сем. 2-2.5 × 1.2-1.6 mm, маслиново зелени. ...
..... *A. onobrychis*
23¹. Флагчето с д. 2-3 cm. Вч. пурпурно или червено. Бобът 25-45 (50) × 3-6 mm; с 20-30 семена. Сем. 2.8-3.2 × 2-2.2 mm.
..... *A. monspessulanus*
23². Флагчето с д. 10-15 mm. Вч. виолетово или белезникаво с пурпурен отенък. Бобът 15-20 mm. *A. varius*
24¹. Ст. покр. с прости прилегнали влс. Вч. белезникавожълто. Бобът с д. 10-15 mm, 2 пъти по-д. от чш. *A. glaucus*
24². Ст. покр. с двуразделни влс. Вч. жълто или виолетово, рядко бяло. Бобът 8-15 × 3-5 mm, подут, равен на чш. Сем. 2.6-3.2 × 1.6-2 mm. *A. vesicarius*
25¹. Вч. пурпурно или розово. Флагчето голо. Бобът яйцевиден, гол, едва по-д. от чш.
..... *A. wilmottianus*
25². Вч. жълто. Флагчето най-малко отдолу влакнесто, рядко голо, но тогава чш. подута.

..... 26
26¹. Чш. след цъфтеж не се подува. Тръбицата на чш. дълговлакнеста. Вч. се запазва при боба. Бобът 7-20 × 2-8 mm; яйцевиден, по-д. от чш. Сем. 3-3.6 × 2-2.5 mm. *A. exscapus*
26². Чш. след цъфтеж мехуресто подута, тръб. гола. Вч. след цъфтеж опадва. Бобът 12-15 × 4-6 mm, скрит в мехуресто разрасналата чш. Сем. 3-4 mm. *A. physocalyx*

A. alopecurus Pall. - Алпийско с. [*A. centralpinus* Br.] Мг. 50-100 cm. По сухи трев. и кам. м. в покрайнините на гори. Рд (з). 1500 .. 1500 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. ДХ. БК. Глац. Б.

A. angustiflorus K. Koch - Тесноцветно с. Мг. 3-10 cm. Г (NE), Т.

A. angustifolius Lam. - Теснолистно с. Хр. 5-20 cm. Сmn (и), Зн, Сmd, Слв, Пн, Срг, Рд (с,и), Тхр. По сухи скал., вар. м. 900 .. 2100 m. V-VII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.

1¹. Лсч. с д. до 4 mm. Оста на л. ± равна на оста на сцв. subsp. *angustifolius*

1². Лсч. по-д. от 4 mm. Оста на л. по-к. от оста на сцв. subsp. *pungens*

subsp. *angustifolius* - Теснолистно с. Сmn (и), Зн, Сmd, Слв, Пн, Срг, Рд (с,и), Тхр. По сухи скал., вар. м. 900 .. 2100 m. V-VII. Б, Г, С, Т.

subsp. *balcanicus* Brullo & al. - Балканско с. Г (NC,NE).

subsp. *pungens* (Willd.) Hayek - Бодливо с. Слв, Пн (ю). По сухи скал., вар. м. 900 .. 2100 m. V-VII. Б, Г, Т.

A. asper Jacq. - Грапаво с. Мг. 20-80 cm. Из трев. м. и лив. Чм (с), СИБ, Др, Тхр. 0 .. 200 m. V-IX. [V-X]. Б, Р.

A. australis (L.) Lam. - Ю. с. Мг. 5-20 cm. По вл., вар. скал. м. Сmn (с), Зн, Пн, Рл. 2000 .. 2700 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Б, Р, С.

A. austriacus Jacq. - Австрийско с. Мг. 10-60 cm. По сухи трев. м. в горите. Чм, СИБ, Др 0 .. 300 m. V-VIII. [VIII-IX]. Б, Р, С, Т.

A. boeticus L. - Боетско к. Г., до 60 cm. Г (NE), Т.

A. cicer L. - Нахутово с. Мг./Пхр. 25-55 cm. По треви и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1800 m. VI-VIII. [VIII-X]. Б, М, Р, С. Фур.

A. contortuplicatus L. - Дунавско с. 1Г./2Г. 5-50 см. По вл. трев. и пес. м. *Др.* 0 .. 200 м. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б, Р, С.**

A. corniculatus Vieb. - Рогчесто к. Пхр. 8-20 см. По кам. склонове. *СИБ, Др.* 200 .. 500 м. IV-VII. [VI-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р.**

A. cornutus Pall. - Рогоплодно с. Мг. 30-100 см. *Чм (с), СИБ.* 0 .. 50 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, Т.**

A. dasyanthus Pall. - Вълнестоцветно с. Мг. 10-35 см. По сухи трев. пес. вар. м., светли гори и хрл. *Чм (с), СИБ, Др, Стд (с), Рд (с), Трн.* 0 .. 200 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. **Б, Р, С.**

A. depressus L. - Сплеснато с. Мг. 8-10 см. По сухи припечни кам. м. *Чм (с), Прб, Стн, Зн, Зп, Слв, Пн, Рд (з,с), Срз (з).* 0 .. 1800 м. V-VII. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

A. exscapus L. - Безстъблово с. Мг./Пхр. 1-10 см. По трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Стн (и), Зн.* 0 .. 200 м. IV-VII. [V-VIII] Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, Р, С.**

1¹. Л. и сцв. ± покр. с бели влс. Бобът 14-20 × 7-8 mm. Сем. 2-3 mm. subsp. *exscapus*
1². Л. и сцв. покр. с ръждиви влс. Бобът 7-19 × 2-6 mm. Сем. 2-2.5 mm. subsp. *pubiflorus*
subsp. *exscapus* - Безстъблово с. Пхр. 1-3 см. *Чм.* 0 .. 200 м. IV-V. [V-VI] Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, Р.**

subsp. *pubiflorus* (DC.) Soó - Мъхнатоцветно с. [A. *pubiflorus* DC.] Мг. 2-10 см. *Чм (с), СИБ, Др, Стн (и), Зн.* 0 .. 200 м. V-VII. [VI-IX]. **Б, Г, Р, С.** Ч.К. [EN]. ЗБР.

A. gladius Boiss. - Кинжаловидно с. [A. *pugionifer* Bunge] Хр. 7-60 см. По трев., кам. и вар. м. *Чм, СИБ, Стд (ю), Пн (ю), Рд (с), Тхр.* 0 .. 400 м. V-VI. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г (NC,NE), М, Т.**

A. glaucus M. Vieb. - Сивосинкаво с. Пхр. 25-60 см. По скал. вар. м. *Чм, СИБ, Стн (и).* 0 .. 200 м. V-VI. [V-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, Р.**

A. glycyphylloides DC. - Лъжесладколистно с. [A. *glycyphyllos* subsp. *glycyphylloides* (DC.) Maire & Petitm.; A. *fraxinifolius* auct. Valc., non DC.] Мг. 60-80 см. По кам. м., гори и хрл. *СИБ, Др, Прб, Стн (с), Зн, Вт, Пн, Рл, Срз (з),*

Рд, Срж. 0 .. 1800 м. V-VII. [VI-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, С, Т. Леч.**

A. glycyphyllos L. - Сладколистно с. Мг. 30-130 см. По сухи трев. скал. м. гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1800 м. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Мед., Фур., Леч.**

A. hamosus L. - Извито с. 1Г. 10-60 см. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (з,и), Зн, Стд, ДМ, Срз (з), Рд (и), Трн, Тхр.* 0 .. 500 м. IV-VII. [V-IX]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

A. lacteus Heldr. & Sartori - Млечно с. Мг. 1-2 см. **Г (NC), М.**

A. monspessulanus L. - Монпелийско с. Мг. 2-10 см. По кам. м. и хрл. *СИБ, Прб, Стн, Зн, Стд (ю), Слв, Пн, ДМ, Срз, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 м. IV-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Мед.**

1¹. Лсч. закръглени, яйцевидни или широкоелиптични. Вч. червено. Бобът ок. 5 пъти по-д. от ш. си. subsp. *illyricus*
1². Лсч. удълженояйцевидни. Вч. пурпурно виолетово, рядко белезникаво или жълтеникаво. Бобът линейноцилиндричен ок. 10 пъти по-д. от ш. си. subsp. *monspessulanus*

subsp. *illyricus* (Bernh.) Chater - Илирийско с. *СИБ, Прб (з), Зн, Стд (ю), Слв, Пн, Рд (с), Трн, Тхр.* 0 .. 1000 м. IV-VII. **Б, С. Мед.**

subsp. *monspessulanus* - Монпелийско с. Мг. *СИБ, Прб, Стн, Зн, Стд (ю), Слв, Пн, ДМ, Срз, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 м. IV-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), С. Мед.**

A. onobrychis L. - Еспарзетово с. Мг. 10-70 см. По сухи, трев. и пес. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур.**

A. pelecinus (L.) Varneby - Трионче. [Biserrula *pelecinus* L.] 1Г. 10-40 см. По сухи трев. м., край пътища. *Стд, Рд (и), Трн.* 0 .. 200 м. IV-VI. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

A. physocalyx Fisch. - Мехуресточашково с. Мг. 2-10 см. По сухи трев. и припечни м. *Стд (ю), ?Трн.* 150 .. 200 м. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [CR]. IUCN(Ex/E). ЗБР. БК. Терц. **Б, Г (NC), М.**

A. ponticus Pall. - Черноморско с. Мг. 50-80

см. По сухи трев. кам. и хрл. м. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Стд*, *Тхр*. 0 .. 200 m. V-VII. [VIII-VIII]. [VU] **Б, Г** (NE), **Р, С, Т**.

A. sesameus L. - Сусамовидно с. Мг. 5-30 см. По сухи трев. м. *Стд* (ю), *Пн* (ю), *Трн*. 0 .. 350 m. IV-V. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г, Т**.

A. sinaicus Boiss. - Синайско к. 1г. 5-10 см. **Г** (NC,NE,NAe), **М**.

A. spruneri Boiss. - Спрунерово с. Мг. 10-30 см. В гори и хрл. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (и), *Зн*, *Згп*, *Стд* (ю), *Пн* (с), *Срг*, *Рд* (з), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 800 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. suberosus Banks & Sol. subsp. *haarbachii* (Boiss.) V. A. Matthews - Корково с. [*A. haarbachii* Sprun. ex Boiss.] 1г./Мг. 5-50 см. По сухи кам. склонове. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Тхр*. 0 .. 500 m. IV-VII. [V-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Р, Г** (NC,NE), **С, Т**.

A. varius S. G. Gmel. - Пъстро с. Мг. 15-60 см. По пес. м. край реките и морето. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*. 0 .. 500 m. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Р, С**.

A. vesicarius L. - Подутоплодно с. Мг. 10-30 см. По сухи трев. вар. скал. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (и), *Зн*. 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Р, С, ?Г**.

A. wilmottianus Stoj. - Вилмотианово с. Мг. 2-3 (6) см. По сухи кам. вар. м. *Сф*, *Зн*. 600 .. 900 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, М, С**.

Род *Baptisia* Vent.

Баптисия

B. australis (L.) R. Br. - Ю. б. Мг. 100-150 см. Интр. Култ. IV-V. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Bituminaria* Fabr.

Битуминария

[*Psoralea* L.]

B. bituminosa (L.) Stirt. - Смолиста б. [*Psoralea bituminosa* L.] Мг. 20-100 см. В хрл. и трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (и), *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 800 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Леч.

Род *Calicotome* Link

Каликотоме

C. villosa (Poir.) Link - Космато к. Хр./Дв. 100-300 см. По сухи скалисто м. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

Род *Caragana* L.

Карагана

1¹. Р. с бодли. Л. с 2-4 двойки лсч. Бобът с д. 20-25 mm. *C. spinosa*

1². Р. без бодли. **2**

2¹. Клк. сиви или кафявозелени. Л. с 4-7 двойки лсч. Цв. по 2-5. Бобът с 5-8 семена; 30-65 × 3-5 mm. Сем. 4-4.8 × 2.8-3.2 mm.

..... *C. arborescens*

2². Клк. кафяви. Л. с 2 двойки лсч. Цв. по 1 (-2-3). Бобът с 1-4 семена; 20-45 × 3-4 mm. Сем. 4-4.6 × 2.4-2.8 mm. *C. frutex*

C. arborescens Lam. - Дървовидна к. Хр./Дв., до 1.5-7 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 600 m. V-VI. Пр.: Аз. **Б**. Дек.

C. frutex (L.) K. Koch - Храстовидна к. [*C. frutex* subsp. *mollis* (M. Vieb.) Kuzm.] Хр. 50-300 см. По сухи кам. м. и терени с ероз. карбонатни почви. *СИБ*, *Др*. 200 .. 2000 m. IV-V. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р**. Дек.

C. spinosa (L.) DC. - Бодлива к. Хр./Дв. Интр. V-IX. Пр.: Алтай и Монголия. Дек.

Род *Cicer* L.

Нахут

1¹. Чш. с ± еднакви зъбци. Цв. единични. Бобът с д. 17-35 mm, продълг. яйцевиден, с 1-3 семена. Сем. 5-15 × 5-10 mm. *C. arietinum*

1². Чш. с неравни зъбци. Цв. (1) 2-5 в рехави гроздове. Бобът 20-30 mm, с 3-4 семена. Сем. 3-4 mm. *C. montbretii*

C. arietinum L. - Посевен н. 1г. 20-70 см. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 800 m. VII-VIII. [VIII-IX]. *Хрн*. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, Т**.

C. montbretii Jaub. & Spach - Цариградски н. Мг. 20-50 см. По кам. и трев. сухи поляни, край дъбови гори и ероз. склонове край пътища. *Чм*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 300 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г, Т**.

Род *Cladrastis* Raf.

Кладрастис

C. kentukea (Dum.-Cours.) Rudd - Жълт к. [*C. lutea* (Michx.) C. Koch] Дв. 10-20 м. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: С. Ам. Дек., Баг.

Род *Colutea* Lam.

Плюскач

1¹. Л. в снопчета по 4-8. Бобът 50-60 mm.

..... *C. buhsei*

1². Л. разп. единично на клк. 2

2¹. Цв. жълти. 3

2². Цв. оранжевожълти или оранжевочервени. 4

3¹. Лсч. на върха закръглени или вдлъбнати.

Крилцата равни на ладийката или по-к..

Флагчето с оранжево-кафяво петно. Л. с 7-13

двойки лсч. Бобът 50-80 × 22-35 mm. Сем. 3.7-

4.3 × 3.3-3.7 mm. *C. arborescens*

3². Лсч. на върха заострени. Крилцата по-д. от

ладийката. Флагчето с кафявовиолетово

петно. Сем. 3.8-4.2 × 3.4-3.6 mm. ... *C. cilicica*

4¹. Лсч. по 9-19 на л. Сцв. голо, с 1-4 цв. Цв.

оранжевожълти; флагчето с кафяво петно.

..... *C. istria*

4². Лсч. по 7-9 на л. Сцв. овласено, с 3-5 цв.

Цв. оранжевочервени; флагчето с жълто

петно. Сем. 3-4 × 1.9-3.5 mm. *C. orientalis*

C. arborescens L. - Обикновен плюскач.

Дв. 3-6 м. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (и), Сф, Зн,

Згп, Стд, Блс, ДМ, Слв, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр. 0

.. 1000 м. V-VI. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe),

М, Р, С. Дек., Мед.

C. buhsei (Boiss.) Shar. - Бухзеев плюскач Хр.,

до 2 м. Интр. В градини. Култ. ограничено. V-

VIII. [VIII-IX]. Пр.: Иран и Туркмения. Дек.

C. cilicica Boiss. & Balansa - Килицийски

плюскач. Хр. до 5 м. Интр. Пр.: Крим, Кавказ

и Мала Аз. Г, Т. Дек.

C. istria Mill. - Истрийски п. Хр. 1-3 м. Интр.

В градини, ограничено. VI-X. Пр.: Мала Аз.

Т. Дек.

C. orientalis Mill. - Източен п. Хр. 1-3 м. Интр.

В паркове. V-VII. Пр.: Крим и Кавказ. Б, Г.

Дек.

Род *Coronilla* L.

Зайчина

1¹. Едногодишни р. Долните л. прости, горните тройни. Сцв. с 2-5 цв. Бобът 20-60 mm, 2-11 членен. Сем. 4-4.5 × 1.2-1.4 mm.

..... *C. scorpioides*

1². Многогодишни р. или храсти. Л. текоперести. Сцв. с повече от 3 цв. 2

2¹. Многогодишни р. Л. текоперести. Сцв. с 12-20 цв. Бобът с д. 15-30 mm с 1-5(-9) сег..

Сем. 3.4-3.8 × 1.8-2 mm. *C. coronata*

2². Вечноз. храсти. Лсч. без ципест ръб. Сцв. 4-12 цв. Бобът 10-50 mm с 1-10 сег.. .. *C. valentina*

C. coronata L. - Планинска з. Мг. 30-70 см.

Г (NC), М, Р, Т.

C. scorpioides (L.) C. Koch - Скорпионовидна

з. Г. 10-30 см. По сухи трев. и кам. м. Чм,

СИБ, Др, Стп (з,и), Сф, Зн, Згп, Стд, Слв, Пн,

Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 300 м. IV-VI. [V-VI].

Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Дек.

C. valentina L. subsp. *glauca* (L.) Batt. - Сива з.

Хр. 30-100 см. Г (NE,NAe).

Род *Cytisus* Desf.

Зановец; Грозданка

[*Chamaecytisus* Link.; *Corothismus* (Koch) C.

Presl; *Sarothamnus* Wimm.]

1¹. Чш. звънчевидна. Тръбицата по-к. или

равна, рядко по-д. от зъбците. Бобът 40-50 ×

8-10 mm. Сем. 3.5-4 × 2.5-3 mm, с придатък.

..... *C. scorpius*

1². Чш. тръб. Тръбицата по-д. от зъбците. ... 2

2¹. Л. прости или липсват. Сем. 3 mm, с

придатък. 3

2². Л. с 1-3 лсч. 5

3¹. Клк. с 10 ребра. Прилегнало влакнесто р.

Бобът 4-5 сем.; 25-32 × 4-6 mm. Сем. 2-2.8 ×

1.7-2 mm. *C. procumbens*

3². Клк. с 5-8 ребра. Разпереновлакнести р.

Бобът 3-5 сем.; с д. до 20 mm. 4

4¹. Л. отдолу със закръглени и къдрави, често

кафяви влс. Бобът 15-20 × 4-5 mm.

..... *C. agnipilus*

4². Л. отдолу с прави бели влс. Бобът 10-20 ×

4-6 mm. *C. rectipilosus*

5¹. Сцв. главичковиден грозд на върха на

младите летораста, и разклоненията им,

обхванато в осн. си от няколко л. 6

5². Цв. разп. по 2-4 в пазвите на л. и образуват облистено грозд. сцв. 16
6¹. Цв. бели. 7
6². Цв. бледожълти до интензивно жълти, рядко с др. багра. 10
7¹. Ст. и леторастите гъсто разперено влакнести. Вч. с д. 1-1.5 cm. Бобът 20-25 × 5-6 mm; с 2-3 семена. Сем. 2-2.8 × 1.8-2 mm. *C. kovacevii*
7². Ст. и леторастите с др. тип овласяване. Венче по-д. от 1.5 cm. Бобът с 3-6 семена. ... 8
8¹. Леторастите гъсто покр. с прилегнали прави влс. Вч. с д. 16-20 mm. Бобът 20-30 × 5-6 mm; 4-6 сем. Сем. 2.4-3 × 1.8-2.5 mm. *C. albus*
8². Леторастите гъсто покр. с разперени прави и закривени влс. Вч. с д. 18-25 mm. ... 9
9¹. Лсч. обратнойцевидни до обратно-ланц. Бобът 20-25 mm × 5-6 mm, с 3-4 семена. Сем. 2.2-2.5 × 2-2.2 mm. *C. lasiosemius*
9². Лсч. удълженоланцетни до лин. елиптични. Бобът 25-40 mm × 4-5 mm, с 4-6 семена. Сем. 2-3 × 1.8-2.2 mm. *C. nejceffii*
10¹. Храсти с в. до 20 cm. Цв. по 2-6 (8) в главести сцв. 11
10². Храсти по-в. от 20 cm, рядко по-в., но тогава цв. по 5-15 в главести сцв. 13
11¹. Леторастите и чш. ± гъсто разперено влакнести. Сцв. с 6-8 цв. Бобът 20-30 × 5-6 mm; 3-6 сем. Сем. 2.6-3.4 × 1.8-2.5 mm. *C. austriacus*
11². Леторастите и чш. ± гъсто прилегналовлакнести. 12
12¹. Чш. с д. 10-12 mm. Вч. с д. 18-22 mm. Бобът покр. със закривени влс.; 20-30 × 5-6 mm; 3-6 сем. Сем. 2.2-3 × 2.2-2.5 mm. *C. austriacus*
12². Чш. с д. 9-10 mm. Вч. с д. 15-18 mm. Бобът покр. с прави влс. Бобът 15 × 5 mm. Сем. 1.8-2 × 1.5-1.8 mm. *C. jankaе*
13¹. Чш. и бобът покр. с прилегнали влс., рядко почти голи. Бобът 20-30 × 5-6 mm; 3-6 сем. Сем. 2.2-3 × 2.2-2.5 mm. ... *C. austriacus*
13². Чш. и бобът покр. с разперени влс. . 14
14¹. Сцв. с 10-20 цв. Цв. с 4 mm д. држ. Бобът 12-30 × 3-8 mm; 4-6 сем. Сем. 2.2-2.5 × 2-2.2 mm. *C. eriocarpus*
14². Сцв. с (2) 5-8 (10) цв. Цв. с до 3 mm д. држ. 15
15¹. Лсч. с ш. 2-3 mm, лин. или линейноланцетни. Бобът 20-30 × 5-6 mm; 3-6

сем. Сем. 2.2-3 × 2.2-2.5 mm. *C. austriacus*
15². Лсч. с ш. 7-14 mm, обратнойцевидни до удълженоелиптични. Бобът 30-35 × 6-8 mm; гол, рядко разперено влакнест по ръбовете; 4-6 сем. Сем. 2.8-4 × 2.2-2.6 mm, с придатък. *C. hirsutus*
16¹. Клоните изправени, рядко полегнали. Лсч. ресничести по ръба. 17
16². Клоните полегнали, с върховете приповдигнати. Лсч. рядко ± ресничести по ръба. 18
17¹. Чш. с гъсти прилегнали или с прилегнали и разперени влс. Ст. и леторастите ± голи. Бобът 20-25 × 5-6 mm; 4-6 сем. Сем. 2.8-3 × 2-2.2 mm, с придатък. *C. elongatus*
17². Чш. с гъсти разперени прави или закривени влс. Бобът 20-40 × 5-8 mm, отстриани и по ръба с разперени закривени влс. Сем. 20-32 × 2.2-2.6 mm. *C. hirsutus*
18¹. Клоните и леторастите с разперени д. влс. Бобът 20-40 × 5-8 mm, отстриани и по ръба с разперени закривени влс. Сем. 20-32 × 2.2-2.6 mm. *C. hirsutus*
18². Клоните и леторастите с прилегнали д. влс. 19
19¹. Лсч. 18-40 × 10-20 mm, обратно яйцевидни до елипсоидни. Бобът 30-35 × 6-8 mm; гол, рядко разперено влакнест по ръбовете; 4-6 сем. Сем. 2.8-3 × 2.2-2.3 mm, с придатък. *C. leiocarpus*
19². Лсч. 5-15 × 4-6 mm. Бобът 20-30 × 4-5 mm; гъсто прилегнало влакнест, 4-5 сем. Сем. 2-3 × 2.2-2.5 mm. *C. ratisbonensis*

C. agnipilus Velen. - Родопски з. [*Coroathamnus agnipilus* (Velen.) Klask., nom. amb.] Хр. 10-20 cm. По сухи кам. и вар. м., светли гори и хрл. *СИБ, Зн, Вм, Слв, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр.* 300 .. 1500 m. VI-VIII. [VII-VIII]. Balk., **Б, Г** (NE). *Дек.*

C. albus Hacq. - Бял з. [*Chamaecytisus albus* (Hacq.) Rothm.] Хр. 30-80 cm. По трев. м., хрл. и гори. *СИБ, Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 100 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.**

C. austriacus L. - Австрийски з. [*Chamaecytisus austriacus* (L.) Link; *C. austriacus* subsp. *stefanoffii* (Stoj.) Kuzm.; *C. danubialis* (Velen.) Rothm.] Хр. 5-100 cm. По трев. и хрл. м. *Чм* (с), *СИБ, Др, Прб, Стн, Сф,*

Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 2500 m. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

1¹. Храсти с в. до 20 cm. Леторастите и чш. ± гъсто влакнести. Сцв. главесто с 6-8 цв. Чш. с д. 10-12 mm. Вч. с д. 18-22 mm. Бобът 15-22 × 5-6 mm; с 3-5 семена; покр. със закривени влс. subsp. *pygmaeus*

1². Храсти по-в. от 20 cm. 2

2¹. Лсч. с д. до 10 mm. subsp. *microphyllus*

2². Лсч. об. с д. над 20 mm. 3

3¹. Чш. и бобът покр. с разперени влс. Сцв. с (2) 5-8 (10) цв. Цв. с до 3 mm д. држ. Лсч. с ш. 2-3 mm, лин. или линейноланцетни. Бобът 20-30 × 5 mm; 3-5 сем. Сем. 2.8-3 × 2.5 mm. subsp. *austriacus*

3². Чш. и бобът покр. с прилегнали влс., рядко почти голи. Сем. 2.5-3 × 2.2-2.5 mm. .. 4

4¹. Леторастите с прилегнали влс. Сцв. с (2) 5-8 цв. Бобът 20-40 × 5-6 mm; 3-6 сем. subsp. *heuffelii*

4². Леторастите с ± разперени влс. Сцв. с 12-18 цв. Бобът 30-35 × 5-6 mm; 4-5 сем. subsp. *rochelii*

subsp. *austriacus* - Австрийски з. Хр. 15-70 cm. По трев. и хрл. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стн* (с,и), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), М.**

subsp. *heuffelii* (Wierzb.) Asch. & Graebn. - Банатски з. [*Chamaecytisus banaticus* (Griseb. & Schenk) Rothm.; *C. heuffelii* (Wierzb.) Rothm.; *C. austriacus* subsp. *heuffelii* (Griseb. & Schenk) K. I. Chr.] 20-80 cm. В хрл. и светли гори. *Др*, *Прб*, *Стн* (з,с), *Зн*, *Вм*, *Блс*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Сргж.* 100 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, С.**

subsp. *microphyllus* (Boiss.) Boiss. - Дребнолистен з. [*Chamaecytisus albus* (Jacq.) Rothm. subsp. *microphyllus* (Boiss.) Kuzmanov] 30-80 cm. По трев. м., хрл. и гори. *Стн*, *Зн*, *Згн*, *?Вм*, *?Рд* (с). 100 .. 1500 m. VI-VIII. **Б.**

subsp. *pygmaeus* (Willd.) Briq. - Скален з. [*Chamaecytisus calcareus* (Velen.) Kuzmanov; *C. pygmaeus* (Willd.) Rothm.] 5-20 cm. По хрл., лив., сухи трев., скал., вар. м. и светли гори. *Прб* (з), *Стн*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Стд* (ю), *Рд* (з), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 2500 m. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, М, С, Т.**

subsp. *rochelii* (Wierzb.) Cristof. - Рохелов з. [*Chamaecytisus rochelii* (Wierzb.) Rothm.] 50-100 cm. В хрл. и светли гори. *ЦБ.* 50 .. 1200 m. V-VIII.

C. decumbens (Durande) Spach - Лежащ з. Хр. 10-30 cm. В градини. V-VI. **Г (NC,NE), М. Дек., Тех., Омр!**

C. elongatus Waldst. & Kit. - Удължен з.; Гол з. [*Chamaecytisus glaber* (L. f.) Rothm.] Хр. 100-150 cm. По сухи, трев., хрл., вар. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, М, Р, С.**

C. eriocarpus Boiss. - Балкански з. [*Chamaecytisus absinthioides* (Janka) Kuzmanov; *Chamaecytisus eriocarpus* (Boiss.) Rothm.] Хр. 40-150 cm. По трев. хрл. м. в светли гори и сечища. *Зн*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд.* 500 .. 2500 m. V-VII. [VII-IX]. Balk. **Б, Г (NC,NE), М, С, Т.**

C. hirsutus L. - Космат зановец. [*C. supinus* L.; *Chamaecytisus hirsutus* (L.) Link; *C. ciliatus* (Wahlenb.) Rothm.; *C. supinus* (L.) Link] Хр. 10-250 cm. По трев. м., хрл. и широколистни светли гори. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. IV-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.**

1¹. Клоните изправени, рядко полегнали. Лсч. ресничести по ръба. Бобът 20-40 × 5-8 mm, 4-8 сем., отстрани и по ръба с разперени закривени влс. Сем. 2.3-4 × 2.2-2.6 mm. subsp. *hirsutus*

1². Клоните полегнали, с върховете приповдигнати. Лсч. рядко ± ресничести по ръба. Бобът 20-35 × 5-6 mm, 4-6 сем. Сем. 2.8-3 × 2.2-2.5 mm. subsp. *polytrichus*

subsp. *hirsutus* - Космат з. [*C. supinus* L.; *Chamaecytisus hirsutus* (L.) Link; *C. ciliatus* (Wahlenb.) Rothm.; *C. supinus* (L.) Link. subsp. *supinus*; *C. supinus* (L.) Link subsp. *velenovskii* (Hayek) Kuzmanov] Хр. 20-100 (200) cm. По трев. м., хрл. и широколистни светли гори. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), С, Т. Леч.**

subsp. *polytrichus* (M. Bieb.) Hayek - Планински з. [*Chamaecytisus polytrichus* (M. Bieb.) Rothm.; *Chamaecytisus hirsutus* subsp. *polytrichus* (M. Bieb.) Ponert] Хр. 10-250 cm. Из хрл. и гори в планините. *Прб* (и), *Стн* (и), *Рл.* 500 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г (NC,NE), М, С.**

C. jankae Velen. - Янкев зановец. [*Chamaecytisus jankae* (Velen.) Rothm.] Хр. 5-10 (20) cm. По сухи трев., скал., вар. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб* (з), *Стн* (з), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Стд* (ю), *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Сргж.* 0 .. 1500 m. V-VII. Balk. **Б, С.**

C. kovacevii Velen. - Ковачев з. [*Chamaecytisus kovacevii* (Velen.) Rothm.] Хр. 10-20 (40) cm. По сухи трев. и вар. м. *СИБ, Др, Прб* (з), *Смн* (з,с), *Рд* (с). 50 .. 1500 m. VI-VIII. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Bulg.

C. lasiosemius Boiss. - Фривалдскиев з. [*Chamaecytisus frivaldszkyanus* (Degen) Kuzmanov] Хр. 20-50 cm. В хрл. и редки гори. *Др, Прб* (и), *Смн, Рд* (с), *Трн, Тхр.* 100 .. 1200 m. V-VIII. Ч.К. Застрашен [EN B2ab(iv); C2a(i)]. **Б, Т.**

C. leiocarpus A. Kern. - Карпатски з. [*Chamaecytisus leiocarpus* (A. Kern.) Rothm.] Хр. 15-30 cm. В светли гори и хрл., предпланините и в планините. *Чм* (с), *Прб* (з), *Зн, Згн, Пн* (ю). 200 .. 1600 m. V-VI. **Б, М, Р, С.** Леч.

C. nejceffii (Urum.) Rothm. - Нейчев з. [*Chamaecytisus nejceffii* (Urum.) Rothm.] Хр. 20-30 (50) cm. По трев. и хрл. м. *Прб* (и), *Смн* (с). 200 .. 500 m. Bulg. ЗБР.

C. procumbens (Willd.) Spreng. - Полегнал з. [*Chamaecytisus procumbens* (Waldst. & Kit.) C. Presl; *Corothis procumbens* (Waldst. & Kit. ex Willd.) C. Presl] Хр. 20-40 cm. По сухи кам. м. и светли гори. *СИБ, Др, Прб, Смн* (з,с), *Зн, Рл, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек.

C. ratisbonensis Schaeff. - Регенсбургски з. [*Chamaecytisus ratisbonensis* (Schaeff.) Rothm.] Хр. 10-45 cm. Из редки хрл. *Пн.* 1000 .. 1000. V-VII. ЗБР. **Б, Р.** Леч.

C. rectipilosus Adamović - Балкански з. [*Corothis rectipilosus* (Adamović) Skalická] Хр. 8-20 cm. По сухи кам. м. в гори и хрл. м. *Зн, Слв, Пн, Рд* (с), *Трн.* 600 .. 2000 m. V-VIII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г, М.**

C. scoparius (L.) Link - Черна метла. [*Sarothamnus scoparius* (L.) Wimm.] Хр. 30-250 cm. Интр. В градини и паркове. 0 .. 600 m. V-VI. Пр.: Ев. **Б, Г** (NE), **Т.** Дек.

C. striatus (Hill) Rothm. - Португалски з. Хр., до 2 m. Пр.: Пиренейски полуостров. **Г** (NE).

C. tommasinii Vis. - Томасиниев з. [*Chamaecytisus tommasinii* (Vis.) Rothm.; *C.*

austriacus subsp. *tommasinii* (Vis.) Ponert] Хр. 15-70 cm. [LC]. **Г** (NE), **М, С.**

C. triflorus Lam. - Трицветен з. [*Chamaecytisus triflorus* Skalická] Хр. 20-100 cm. **М, Т.**

C. villosus Pourr. - Космат з. Хр. 50-200 cm. **Г** (NC,NE), **М, Т.**

Род *Desmodium* Desv.

Десмодиум

D. multiflorum DC. - Многоцветен д. [*D. floribundum* (D. Don) Sweet] Хр. 1-2 m. Интр. VI-IX. Пр.: Аз. - Индустан и Индокитай. **Дек., Леч.**

Род *Dorycnium* Mill.

Звездиче

1¹. Л. нечифтоперести. Долният чифт са в осн. на л. држ. и наподобяват прилистници... **2**
1². Л. лъжедланевидно сл.. Девет от тч. срс., една своб. Сцв. главицовиден грозд. 4

2¹. Долният чифт лсч. 2 пъти по-малки от останалите. Бобът 10-20 mm. *D. rectum*

2¹. Долният чифт лсч. ± с глемината на останалите. 3

3¹. Полухраст. Флагчето бяло или розово до червеникаво, с червени ж. Чш. с равни или под. от тръб. зъбци. Л. с много сребристи влс. Бобът 6-10 × 2-4 mm, с 2-6 семена.

..... *D. hirsutum*
3². Мг. р. Флагчето бяло или бледожълто. Чш. с по-к. до приблизително равни на тръб. зъбци. Бобът 25-40 × 4-5 mm. Сем. 1-1.5 mm.

..... *D. strictum*
4¹. Лсч. с ш. до 15 mm. Вч. с д. 5-8 mm. Бобът цилиндричен, 4-10 × 1.5-3 mm, с 1-4 семена. Сем. 2.2-2.3 × 2 mm. *D. graecum*

4². Лсч. до 6 mm. Вч. с д. 3-6 mm. Бобът яйцевиден, с д. 3-5 × 1.5-3.5 mm, с 1 семе. Сем. 2-2.2 × 2 mm. *D. pentaphyllum*

D. graecum (L.) Ser. - Широколистно з. Мг./Пхр. 20-80 cm. По хрл. и гори м. *Чм, Смн* (и), *Тхр, Срж.* 0 .. 500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

D. hirsutum (L.) Ser. - Влакнесто з. [*Lotus hirsutus* L.] Мг./Пхр. 20-50 cm. V-VII. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

D. pentaphyllum Scop. - Петделно з. [*D. germanicum* (Gremli) Rikli; *D. herbaceum* Vill.] Мг. 10-80 cm. По сухи, ск., трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1700 m. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т.**

1¹. Синьозелено р. с изправени ст. и клк. Лсч. на горните л. лин. продълг. ланц., с ш. до 2 mm, заострени. Чашковите зъбци по-к. (до 2 пъти) от чашковата тръб., ш. триъгълни. Сцв. главицовиден сенник с (2-)-5-10-(-15) цв. subsp. *haussknechtii*

1². Зелени р., с ± приповдигащи се ст. и клк. Лсч. на горните л. продълг. ланц. до обратно яйцевидни, с ш. 2-6 mm, остри до затъпени. Чашковите зъбци 2-3 пъти по-к. от чашковата тръб., т. триъгълни. Сцв. плътна главица с 15-30 цв. Сем. 2-2.2 × 2 mm. 2
2¹. Сцв. от 3-6 (15) цв. Цветове с држ. об. по-к. от чш. Бобът яйцевиден, 3-5 × 2-3.5 mm. Сем. 1.8-2.2 × 1.4-1.6 mm. subsp. *germanicum*
2². Сцв. с 12-25 цв. Цв. с држ. равни или по-д. от чш. Бобът яйцевиден, 3-5 × 1.5-2 mm. subsp. *herbaceum*

subsp. *germanicum* (Gremli) Gams - Немско з. [*D. germanicum* (Gremli) Rikli] Мг. 10-50 cm. По сухи трев. м. СИБ, Снн (и), Зн, Рд (и). 300 .. 1200 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

subsp. *haussknechtii* (Boiss.) Gams - Хаускнехтово з. [*D. haussknechtii* Boiss.] Мг. 40-60 cm. Тхр. 170-180 m. VI-VI. [VII-VIII]. **Б, Т.**

subsp. *herbaceum* (Vill.) Rouy - Тревисто з. [*D. herbaceum* Vill.] Мг. 30-60 cm. По сухи и ск. хрл. м. ЦБ. 0 .. 1700 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т.**

D. rectum (L.) Ser. - Изправено з. [*Lotus rectus* L.] Мг. 35-150 cm. **Г** (NE), **Т.**

D. strictum (Fisch. & C. A. Mey.) Lassen - Право з. [*Lotus strictus* Fisch. & C. A. Mey.] Мг. 4-7 (100) cm. По пясъци, засол. почви и вл. трев. м. Чм (ю), Трн, Тхр. 0 .. 300 m. VII-IX. **Б.**

Род *Galega* L.
Жаблек

G. officinalis L. - Лечебен жаблек. Мг. 30-150 cm. По вл. сенч. м., край гори, изкопи. ЦБ. 0 .. 1300 m. V-IX. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, Леч., Фур., Мед., Дек.

Род *Genista* L.

Жълтуга

[*Chamaespartium* Adans.]

1¹. Ст. плоско, крилато, членесто прищъпнато. Зъбците на долната у. на чш. пок. от тръб. Л. без држ. и прилистници. Сцв. вр. грозд. Бобът 15-25 × 4-5 mm; 2-6 сем. Сем. 1.8-2.5 × 1.6-2.1 mm. *G. sagittalis*
1². Ст. кръгло, многоъгълно или с т. до 1 mm ребра, рядко крилато но тогава не е плоско. Зъбците на долната у. на чш. равни или по-д. от тръб. 2

2¹. Л. тройни. Лсч. тяснолинейни до тясноланцетни, прис. 3

2². Л. прости. 5

3¹. Разклоняването об. срещ. Ст. бодливо. Бобът 9 mm, едносеменен. *G. acanthoclada*

3². Разклоняването об. посл. Ст. небодливо. Бобът 7-10 × 4-5 mm; едносеменен. Сем. 3.3-5 × 2.3-3.5 mm. 4

4¹. Л. с гола повърхност. Лсч. с ш. 1-2 mm. *G. sessilifolia*

4². Л. с плътно овласена горна повърхност. Лсч. с ш. 2-6 mm. *G. nissana*

5¹. Р. с бодли, рядко без бодли. 6

5². Р. без бодли. 7

6¹. Пцв. прикрепени в осн. на чш. Ж. на л. неясни. Младите клк. завършват с до 1 mm бодил. Бобът 8-9 × 4-5 mm, едносеменен. Сем. 1.5-2 mm. *G. anatolica*

6². Пцв. прикрепени в осн. на цв. држ. Ж. на л. ясно видими, тъмни. Разклоненията в пазвите на л. завършват с до 2 cm д. бодил. Бобът 10-12 × 4-5 mm; 1-2 сем. Сем. 1.6-2.2 × 1.4-1.8 mm. *G. germanica*

7¹. Ст. ясно крилато, в сечение триъгълно. Бобът 10-20 × 3-4 mm. Сем. 2-3 × 1.5-2.5 mm. *G. januensis*

7². Ст. без крила ± закръглено, с повече от 3 ниски, надл. ребра. 8

8¹. Флагчето на гърба ± влакнесто. 9

8². Флагчето на гърба голо. 11

9¹. Прл. неопадващи, листовидни. Сцв. удължен грозд с 10-20 цв. Бобът 15-30 × 3-4 mm; 3-8 сем. Сем. 1.5-2.5 × 2-2.3 mm. *G. pilosa*

9². Прл. опадливи или липсват. Сцв. главесто, с 2-5 цв. Бобът продълг., 10-20 mm. ... 10

10¹. Цв. прис. *G. sericea*

10². Цв. на држ. 2-3 mm. *G. subcapitata*

11¹. Бобът яйцевиден, 5-6 × 3-4 mm, с 1 семе. Л. с ш. 1.5-2 mm, голи или с редки влс. Сем. 1.5-2 × 1 mm. *G. carinalis*
 11². Бобът продълг., с повече семена. Л. бикновено по-ш. от 2 mm. 12
 12¹. Л. опадват рано. В цъфтеж само младите летораста с л., при плода цялото р. без л. Бобът 15-40 × 2-4 mm. Сем. 2-3 × 1-2 mm.
 G. rumelica
 12². Л. не опадват рано. Р. са облистени и при плода. 13
 13¹. Л. сл. тройни. Лсч. с д. 2-4 mm. Бобът влакнест, 15-30 × 5 mm; 5-8 сем. Сем. 2-2.5 mm. *G. monspessulana*
 13². Л. прости. 14
 14¹. Чш. ± гъсто влакнеста. 15
 14². Чш. гола или само по ръбовете ± влакнеста. 17
 15¹. Л. с д. до 5 mm, с изпъкнала ср. и ясни стр. ж. Бобът разперено влакнест. 10-40 × 3-5 mm; 3-10 сем. Сем. 2.5-3 × 1.8-2.5 mm.
 G. tinctoria
 15². Л. по-д. от 5 mm, без ясни стр. ж. Бобът прилегнало влакнест. 15
 16¹. Прл. с д. до 1 mm. Незрелият боб с четинести влс. Бобът 20-30 × 3-5 mm; 5-7 сем. Сем. 2.5-3 × 2-2.2 mm. *G. depressa*
 16². Прл. с д. 1-2 mm. Незрелият боб с пухкави влс. *G. tetragona*
 17¹. Л. с д. 3-10 (1-3) mm, с изпъкнала и видима ср. ж. *G. lydia*
 17². Л. с д. 10-25 (3-10) mm, с изпъкнали и ясно видими ср. и стр. ж. Бобът 10-40 × 3-5 mm; 3-10 сем. Сем. 2.5-3 × 2-2.5 mm.
 G. tinctoria
G. acanthoclada DC. - Трънлива ж. Хр., до 30-100 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.
G. anatolica Boiss. - Азиатска ж. Хр. 10-20 cm. По кам. вар. м. *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 300 m. V-VII. **Б**, **Г** (NE), **Т**.
G. carinalis Griseb. - Балканска ж. Хр. 6-20 cm. По сухи трев. кам. м. и светли гори. *Чм* (ю), *Стн* (с,и), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв.*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 500 .. 2000 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**. *Дек.*, *Мед.*
G. depressa M. Vieb. - Ниска ж. [*Genista toesiaca* Velen.; *G. rhodopaea* M. Vieb.] Хр. 10-20 cm. По трев., кам., и вар. м. в планините. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*,

Рд (з,с), *Стн* (и). 300 .. 2900 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.
 1¹. Звр. и бл. ± влакнести. .. subsp. *depressa*
 1². Звр. и бл. голи. subsp. *friwaldskyi*
 subsp. *depressa* - Ниска ж. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), *Стн* (и). 300 .. 2900 m. VI-VIII.
 subsp. *friwaldskyi* (Boiss.) Hayek - Ниска ж. *Стн* (з,с), *Зн*, *Пн*, *Рд* (с). 300 .. 2900 m. VI-VIII.
G. germanica L. - Немска ж. Хр. 8-60 cm. По покрайнините на смърчови и смесени смърчово-бялборови гори, край горски пътища. *Рд* (з). 1000 .. 1600 m. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б**, **Р**, **С**.
G. januensis Viv. - Триръба ж. Хр. 10-100 cm. По сухи трев. м., скал. м. и светли гори. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стн*, *Сф*, *Зн*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 1600 m. V-VIII. **Б**, **Г** (NC), **М**, **С**, **Р**.
G. lydia Boiss. - Теснолистна ж. Хр. 10-100 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стн* (с,и), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 100 .. 900 m. V-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Т**. **Омп!**, *Дек.*
G. monspessulana (L.) L. A. S. Johnson - Монтпелийска ж. [*Teline monspessulana* (L.) K. Koch] Хр. 40-250 cm. III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.
G. nissana Petrovic. Храст. **С**.
G. pilosa L. - Влакнеста ж. Хр. 5-30 cm. По сухи скал. и трев. м. в планините, в букови и дъбови гори. *Др*, *Прб* (и), *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Рл*. 500 .. 2000 m. V-VII. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Р**, **С**.
G. rumelica Velen. - Румелийска ж. Хр. 30-70 cm. По сухи вар. м. *Чм* (ю), *СИБ*, *Стн* (с,и), *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1500 m. V-VII. Balk. **Б**. **Омп!**, *Дек.*
G. sagittalis L. - Прецип. [*Chamaespartium sagittale* (L.) P. Gibbs] Хр. 10-50 cm. В гори, кам. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**. *Мед.*, *Леч.*
G. sericea Wulfen - Копринолидтна ж. Хр., до 30 cm. V-VI. **Г** (NC,NE), **М**.
G. sessilifolia DC. subsp. *trifoliata* (Janka) Kuzm. - Трилистна ж. Хр. 20-50 cm. По сухи

вар. и трев. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (з,и), *Зн*, *Трн*. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б**, **Г** (NC), **М**, **С**, **Т**. *Мед*.

G. subcapitata Račić - Главеста ж. Хр. 5-20 cm. По сухи трев. и кам. вар. м. *Зн*, *Вм*, *Слв*, *Пн*, *Срз* (з), *Рд* (с). 500 .. 2600 m. V-VIII. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

G. tetragona Besser - Четиристенна ж. Хр. 10-30 cm. *СИБ*, *Рд* (с), *Трн*. 100 .. 700 m. V-VII. [VI-VII]. Терц. [VU]. IUCN.

1¹. Ст. с в. до 20 cm. Клк. лежащи, рядко пълзящи. Л. с ш. (0.5) 1 - 2 mm, долните зъбци лин. тънки, в осн. с ш. 0.3-0.4 mm. Цв. с д. 7 - 9 (10) mm. subsp. *rhodopaea*

1². Ст. с в. до 30 cm. Клк. насочени косо нагоре. Чш. с д. 5-6 mm, долните зъбци лин. продълг., в осн. с ш. 0.5-0.7 mm. Цв. с д. 9-12 mm. subsp. *tetragona*

subsp. *rhodopaea* (Velen.) S. Stoyanov - Родопска жълтуга. Хр. 10-30 cm. *Рд* (с), *Трн*. 250 .. 700 m. V-VII. [VI-VII]. Терц. [VU]. IUCN.

subsp. *tetragona* - Четиристенна жълтуга. Хр. 10-30 cm. *СИБ*. 100 .. 300 m. V-VII. [VI-VII]. Терц. [VU]. IUCN.

G. tinctoria L. - Висока ж. [*G. ovata* Waldst. & Kit.] Хр. 20-200 cm. По трев. м., хрл., редки гори. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VIII. [VIII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Омп!*, *Леч.*, *Мед.*, *Дек*.

Род *Glycine* L.

Соя

G. max (L.) Merr. - Посевна с. 1Г. 30 - 200 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 m. VII-VIII. Пр.: И. Аз. **Б**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Мсл.*, *Хрн*.

Род *Glycyrrhiza* L.

Сладник

1¹. Цв. с д. 4-7 mm. Бобът покр. с шипчета, бодлив; 12-18 × 6-8 mm. Сем. 3.2-3.8 × 2.4-2.8 mm. *G. echinata*

1². Цв. с д. 7-12 mm. Бобът жлз. влакнест, небодлив; 10-30 × 3.5 mm. Сем. 2.5-3 × 2-2.5 mm. *G. glabra*

G. echinata L. - Бодливоплоден с. МГ. 40-120 cm. По сухи трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (и), *Стд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

G. glabra L. - Гол с. МГ. 20-200 cm. По сухи

трев. м. Адв. *Др*. 0 .. 200 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Г**. Пр.: Срз.. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Г** (NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*, *Дек*.

Род *Halimodendron* Fisch. ex DC.

Халимодендрон

H. halodendron (Pall.) Voss - Сребрист халимодендрон. Хр. 50-300 cm. Интр. В паркове, рядко. VI-VII. Пр.: Русия и Ю. Аз. **Б**, **Т**. *Дек*.

Род *Hedysarum* L.

Хедизарум

1¹. Хр. Бобът почти сферичен с 1-2 семена. *H. multijugum*

1². Многогодишни тревисти р. 2

2¹. Ст. неразвито или слабо развито. Цв. жълти. Бобът 2-5 членен; 5-10 × 4 mm. Сем. 2.2-2.5 × 2-2.2 mm. *H. grandiflorum*

2². Ст. добре развито. Цв. розови или пурпурни. 3

3¹. Лсч. 3-5 двойки. Сцв. с 10-35 цв. Бобът 2-4 членен; сег. 6-6.5 × 5-5.5 mm. Сем. 2.5-2.9 × 2.2-2.5 mm. *H. coronarium*

3². Лсч. 7-10 двойки. Сцв. с 8-12 цв. Бобът 2-6 членен; 5-12 × 5-5.5 mm. Сем. 2.5 mm. *H. tauricum*

H. coronarium L. - Коронест х. [*Sulla coronaria* (L.) Medik.] МГ. 20-100 cm. **Г** (NE).

H. grandiflorum Pall. subsp. *bulgaricum* Koz. - Жълт х. МГ. 15-35 cm. По склоновете на тревисти хълмове. *Др*, *Рд* (и). 0 .. 300 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б**, **Р**.

H. multijugum Maxim. - Многочифтен х. Хр. Интр. V-IX. Пр.: Монголия и С. Китай. *Дек*.

H. tauricum Pall. ex Willd. - Черен х. МГ. 15-40 cm. По кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*. 0 .. 100 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**.

Род *Hippocrepis* L.

Конска подкова

1¹. Храсти. Сцв. с 1-5 цв. Бобът с д. 30-110 mm, цилиндричен с 3-12 неизвити сег.. Сем. 3.5-5 × 1.2-1.4 mm, лин. *H. emerus*

1². Тревисти р. Бобът плосък с дъговидно или подковообразно извити сег.. Сем. полулунни или подковообразни. 2

2¹. МГ. р. р. с изправено ст. Сцв. с 5-12 цв. Бобът 15-30 × 2-3 mm. Сем. 3-4 × 1.2-1.4 × 0.8

mm, полулунни. *H. comosa*
2². Едногодишни р. със стелещи и рядко
изправени ст. Сцв. 1-6 цв. Сем.
подковообразни. **3**
3¹. Сцв. с 2-6 цв. Чш. почти двуустна, с
неравни зъбци. Бобът 15-25 × 2.5-4 mm. Сем.
3-3.5 × 3-3.5 × 0.5 mm. *H. ciliata*
3². Сцв. с 1-2 цв. **4**
4¹. Цв. 1-2. Чш. двуустна, горната у. малко по-
д. от долната. Флагчето с ш. 4.5-5 mm. Бобът
10-40 × 3.5-7 mm. Сем. 2.6-3.5 × 2.6-3.5 × 1-1.1
mm. *H. biflora*
4². Цветове единични. Чш. ш. звънчеста, с
равни зъбци. Флагчето с ш. 2.5-3 mm. Бобът
15-45 × 2-6 mm, с 6-13 семена. Сем. 3-5 × 3-5
× 0.5 mm. *H. unisiliquosa*

H. biflora Spreng. - Двуустна к. п. 1г. 1-30
cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

H. ciliata Willd. - Ресничеста к. п. 1г. 7-30 cm.
По сухи вар. трев. и кам. м. *Стп* (и), *Стд* (ю),
Блс, *Слв*, *Пн* (ю), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 900 m.
III-V. [IV-VI]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

H. comosa L. - Обикновена к. п. [*H. comosa*
subsp. *macedonica* (Degen & Urum.)
Kozuharov] Мг. 25-40 cm. По сухи вар. м.
Стп (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Стд* (ю), *Пн*, *Рд* (з,с). 0 ..
2200 m. V-VI. [VI-VII]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**,
С. *Леч*.

H. emerus (L.) P. Lassen subsp. *emeroides*
(Boiss. & Sprun.) Hay. - Храстовидна к. п.
[*Coronilla emerus* L. subsp. *emeroides* (Boiss.
& Sprun.) Hay.] Хр. 80-200 cm. По сухи трев.,
гористи и вар. м. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (з,и), *Зн*, *Вт*,
Згп, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 ..
900 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**,
Р, **С**, **Т**.

H. unisiliquosa L. - Едноцветна к. п. 1г. 10-40
cm. По открити, слънчеви м. в сухи тревни
съобщества, пас., сред хрл., предимно на кам.,
вар. терен. *Рд* (и), *Трн*. 0 .. 300 m. IV-V. [V-
VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Г** (NE), **Т**.

Род *Hymenocarpus* Savi
Хименокарпус

H. circinnatus (L.) Savi - Усукан х. 1г. 10-35
cm. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *Срж*. 0 .. 150 m.
IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe),
М, **Т**.

Род *Indigofera* L.

Индиго

I. heterantha Brandis - Разноцветно и. [*I.*
gerardiana Baker] Пхр./Хр. 1-3 m. Интр. В
паркове, в топлите райони. VI-IX. [XI-XII].
Пр.: Хималаи. *Дек*.

Род *Lablab* Adans.

Лаблаб

L. purpureus (L.) Sweet - Пурпурен л. [*L.*
vulgaris Savi; *Dolichos lablab* L.] Мг. 1-3 m.
Интр. Култ. рядко в южните ч. на страната. 0
.. 300 m. V-VI. Пр.: И. Индия. *Хрн.*, *Дек*.

Род *Laburnum* Fabr.

Златен дъжд

1¹. Клк., лсч. отдолу и бобът голи. Вч. 18-21
mm. Бобът крилат по гръбния шев, 40-50 cm,
гол. Сем. 4.7-5.3 × 3.3-3.7 mm, кафяви.

..... *L. alpinum*

1². Клк., лсч. отдолу и бобът с прилегнали влс.
Вч. 22-23 mm. Бобът без крила, влакнест; 40-
60 mm, с 3-7 семена. Сем. 4.7-5.3 × 3.2-3.6
mm, черни. *L. anagyroides*

L. alpinum (Mill.) Bercht. & J. Presl - Алпийски
з. д. Дв., до 5 m. Интр. Пр.: Ю. Ев. **Г** (NE), **М**.

L. anagyroides Med. - Обикновен з. д. Дв. 1.5-
7 m. Интр. В градини и паркове. Адв. Инв.
Чм (с), *СИБ*, *Стп* (з,и), *Сф*, *Зн*, *Срж* (з), *Тхр*. 0
.. 900. V-VI. Пр.: Планините на Ц. Ев.
Б, **Р**, **С**. *Омп!*, *Дек*.

Род *Lathyrus* L.

Секирче

1¹. Ст. без крила, рядко към върха съвсем т.
крилато. **2**

1². Ст. отдолу до горе или най-малко от ср.
нагоре ясно крилато. **22**

2¹. Л. ред.. Функциите им изпълняват едри
листовидни прилистници или филодии.
..... **3**

2². Л. нормално развити, чифтоперести, с 1 и
повече двойки лсч. **4**

3¹. Листът се състои от 2 едри листовидни
прл. с яйцевидно-копиевидна ф. и от мустаче.

Цв. жълти, с д. 1.3-1.5 cm. Бобът 18-35 × 3-8
mm, 4-5 семена. Сем. 2-3.6 × 2-3 mm, с хилум
1/12-1/8 от обиколката. *L. aphaca*

3². Листът се състои от 2 малки прл. (често

- неразвити) и от листовидно разширената лин.-ланц. л. држ. Мустаче липсва. Цв. пурпурни или виолетовочервени, с д. 0.6-1 cm. Бобът 30-60 × 2-4 mm, с 11-20 семена. Сем. 1.8-3 × 1.6-2.8 mm, с хилум 1/10-1/7 от обиколката. *L. nissolia* 4¹. Л. (най-малко горните) завършват с разкл. рядко с неразкл. мустаче. 5
- 4². Л. завършват с осилче или долните с осилче, горните с неразкл. мустаче. 8
- 5¹. Цв. по-д. от 2.5 cm. Бобът по-д. от 6 cm. Вч. пурпурно или виолетово с по-светла ладийка. Бобът 50-80 × 4-7 mm, с 8-20 семена. Хилумът 1/6 от обиколката на сем. ... *L. grandiflorus* 5². Цв. с д. до 2.5 cm. Бобът по-к. от 6 cm. .. 6
- 6¹. Вч. светлочервено, пурпурно или синкаво. Прл. полустреловидни. Р. с грудки. Бобът 20-40 × 4-7 mm, с 3-6 семена. Сем. 3.8-4.8 × 3-4.1 mm, с хилум 1/6-1/5 от обиколката. *L. tuberosus* 6². Вч. лимоненожълто до оранжевожълто. Прл. копиевидни. Р. без грудки. Бобът 20-50 × 4-7 mm. 7
- 7¹. Лсч. с ш. 8-12 (14) mm. Прл. равни на лсч. рядко по-дребни от тях. Бобът с 6-8 семена. Сем. 2.8-3.2 × 2.4-2.6 mm, с хилум 1/3-1/2 от обиколката. *L. hallersteinii* 7². Лсч. с ш. 2-7 (9) mm, линейноланцетни до лин. Прл. по-дребни от лсч. Бобът с 4-10 семена. Сем. 2.5-3.5 × 2.5-3 mm, с хилум 1/7 от обиколката. *L. pratensis* 8¹. Едногодишни р. Цв. единични. Лсч. с успоредни, пер. или дъговидни ж. 9
- 8². Многогодишни р. Цв. по два и повече рядко по 1, но тогава лсч. с мрежести ж. 11
- 9¹. Цв. држ. над съчленението продължава с осил. Зъбците на чш. по-к. или равни, рядко по-д. от тръб. Вч. оранжевочервено. Бобът 30-70 × 3-7 mm, с 5-15 семена. Сем. 2.8-3.2 × 2.6-3 mm, с хилум 1/13-1/9 обиколката. *L. sphaericus* 9². Цв. држ. над съчленението без осил. ... 10
- 10¹. Прл. с д. 4-10 mm. Листчета с успоредни ж. Вч. бледопурпурно. Бобът 30-60 × 2-5 mm, с 5-14 семена. Хилумът 1/25-1/20 от обиколката на сем. *L. inconspicuus* 10². Прл. с д. 2-3 mm. Лсч. с пер. ж. Вч. с д. (4) 5 (6) mm, светложълто или светлосиньо. Бобът 15-30 × 4-7.5 mm, с 3-8 семена. Хилумът 1/2 от обиколката на сем. *L. saxatilis* 11¹. Лсч. лин.-шиловидни, 8-10 пъти по-д. от ш. си. 12
- 11². Лсч. елипсовидни, ланц. или обратнойцевидни, до 5 пъти по-д. от ш. .. 16
- 12¹. Коренищата грудести, вретеновидни. Л. пер. или лъжливо длан. Стлб. лин. 13
- 12². Коренищата тънки, листовидни. Л. пер. Стлб. лопатовидно 14
- 13¹. Л. с 1-2 двойки приближени, прис. лсч. Прл. по-к. от 10 mm. Пцв. ципести, обратно яйцевидни. Вч. бледо пурпурно или виолетово. Бобът 35-70 × 4.5-9 mm, с 5-7 семена. Сем. с хилум 1/5 от обиколката. ... *L. digitatus* 13². Л. с 2-5 (1) двойки раздалечени лсч. Прл. с д. 15-40 mm. Прицветници липсват. Вч. бледо кремаво или бяло. Бобът 30-65 × 3-8 mm, с 12-20 семена. Сем. 2.3-3.5 × 1.8-2.8 mm, с хилум 1/8 от обиколката. *L. pannonicus* 14¹. Р. с в. (30) 50-80 (140) cm, влакнести. Л. с 3-6 (7) двойки лсч. Сцв. с (5) 10-20 (25) цв. Бобът с прости влс., 50-65 × 6-7 mm, с 10 семена. *L. panicii* 14². Р. с в. 15-50 cm, голи или с разпръснати влс. Л. с 1-3 (4) двойки лсч. Сцв. с 3-10 цв. Бобът гол или с разпръснати жлз. влс. 15
- 15¹. Прл. полустреловидни. Вч. бледо пурпурно. Бобът гол, 45-70 × 4-6 mm, с ок. 10 семена. Ръбецът 1/8 от обиколката на сем. ... *L. filiformis* 15². Прл. полукопиевидни. Вч. бледо сярножълто. Бобът точковато-жлезист, 40-60 × 4-4.5 mm, с 10-16 семена. Ръбецът 1/4 от обиколката на сем. *L. pallescens* 16¹. Л. с една двойка елипсовидни лсч. прл. ш. почти колкото лсч., равни на л. држ. Вч. синьо. Бобът влакнест, 30-45 × 3-5 mm, с 5-7 семена. Сем. 3-4 × 2.4-2.8 mm, с хилум 1/10 - 1/6 от обиколката. *L. laxiflorus* 16². Л. с 2-8 двойки лсч. Прл. много по-т. от лсч. 17
- 17¹. Лсч. елипсовидни, на върха тъпи. Прл. линейноланцетни. Изсушеното р. почернява. Бобът 35-60 × 4-6.5 mm, с 6-10 семена. Сем. 3.5-4.2 × 2.6-3 mm, с хилум 1/4-1/3 от обиколката. *L. niger* 17². Лсч. и прилистниците с др. ф. Р. с др. белези. 18
- 18¹. Лсч. кафявожлезисти отдолу. Младият боб жлз. влакнест, зрелия гол. Бобът 50-70 × 6-8 mm, с 6-12 семена. Сем. 4-4.5 × 3-3.5 mm, с хилум 1/4 от обиколката. *L. aureus* 18². Лсч. без кафяви жлези отдолу. 19

19¹. Лсч. ресничестовлакнести по ръба. Бобът кафяв, жлезистовлакнест, 40-60 × 5-7 m, с 10-16 семена. Сем. 3-4 × 2-2.6 mm, с хилум 1/4-1/3 от обиколката. *L. venetus*

19². Лсч. не са ресничестовлакнести по ръба. Бобът гол или с прости влс. 20

20¹. Вч. жълто до светложълто. Лсч. елиптичнояйцевидни с пер. жилкуване. Бобът 60 × 7 mm, с 6-8 семена. Сем. 3.4-4 × 3-3.6 mm, с хилум 1/10 от обиколката. . *L. transsilvanicus*

20². Вч. червенопурпурно, синьо или бледосиньо. 21

21¹. Лсч. ланц. до ланц. елипсоидни, отгоре голи или поне с влс., отдолу блестящи. Прл. с д. 3-8 mm. Сцв. с 5-15 цв. Бобът 25-40 × 4-5 mm, с 10-14 семена. Сем. с хилум 1/4 от обиколката. *L. alpestris*

21². Лсч. лин. ланц. до яйцевидно ланц., от двете страни лъскави. Прл. с д. 10-20 mm. Цв. 4-6 в сцв. Коренището грудесто. Бобът 40-60 × 5-8 mm, с 8-14 семена. Сем. 2.8-4 × 2.2-3 mm, с хилум 1/4-1/3 от обиколката. .. *L. vernus*

22². Долните л. прости, лин. ланц., горните - с 2-4 двойки лсч. Сцв. с 1-5 цв. Бобът 30-70 × 5-12 mm, с 5-7 семена. Хилумът 1/7-1/6 от обиколката на сем. *L. clymenum*

22¹. Всички л. с поне една двойка лсч. 23

23¹. Л. с две или повече двойки лсч. 24

23². Л. с една двойка лсч. 25

24¹. Ст. с д. (15) 20-30 cm. Прл. полукопиевидни. Л. без мустаче, завършват с осилче. Бобът 20-35 × 3-4 mm, с 4-10 семена. Сем. 2.5-3 × 2.5-3 mm, с хилум 1/3 от обиколката. *L. linifolius*

24². Ст. с д. (2) 20-100 (120) cm. Прл. полустреловидни. Л. с разкл. мустаче. Бобът 12-60 × 5-10 mm, с 3-20 семена. Сем. 2.5-3.5 × 2.2-3.2 mm, с хилум 1/6-1/4 от обиколката.

..... *L. palustris*

25¹. Сцв. с повече от 3 цв. Вч. червено или розово. Многогодишни р. 26

25². Цв. по 1-3, рядко повече, но тогава вч. с др. багра. Едногодишни р. 27

26¹. Лсч. до 2 пъти по-д. от л. држ. Прл. копиевидни. Зъбците на чш. = на тръб. Вч. червено. Бобът 40-110 × 4-10 mm, с 10-15 семена. Сем. 5-6 × 3.5-4.5 mm, мрежесто-набръчкани, с хилум 2.4-2.8 mm (1/5-1/3 от обиколката). *L. latifolius*

26². Лсч. над 3 пъти по-д. от л. држ. Прл. лин.-нишковидни. Зъбците на чш. по-к. от тръб.

Вч. розово. Бобът 30-80 × 4-13 mm, с 10-15 семена. Сем. 4-5 × 3.5-4.5 mm, гладки, с хилум 1/3-1/2 от обиколката. .. *L. sylvestris*

27¹. Зъбците на чш. по-к., равни или едва под. от тръб. Бобът лин. 28

27². Зъбците на чш. над 1.5 пъти по-д. от тръб. 30

28¹. Лсч. с мрежовидни ж. Вч. пурпурно или червеновиолетово, рядко бледо жълто. Бобът 23-35 × 5.5-7.5 mm, грапав, четинесто влакнест, с 5-7 семена. Сем. 3-4 × 3-4 mm, с хилум 1/8-1/5 от обиколката. *L. hirsutus*

28². Лсч. с успоредни ж. Вч. оранжевочервено или жълто. 29

29¹. Цв. 1-3 (4). Прл. 2-3 пъти по-к. от л. држ. Бобът 30-80 × 7-12 mm, с 6-8 семена. Сем. 3.5-4.5 × 3.5-4.5 mm, с хилум 1/10-1/9 от обиколката. *L. annuus*

29². Цв. единични. Прл. равни на л. држ. Бобът елипсоиден, 15-30 × 7-11 mm, с 2-3 семена. Хилумът 1/9-1/8 от обиколката на сем. *L. setifolius*

30¹. Цветове оранжевочервени до пурпурни. Држ. на цв. съчленени ок. ср. си. Зъбците на чш. 1.5-3 пъти по-д. от тръб. Бобът без крила; 20-50 × 5-20 mm, с 2-6 семена. Сем. 4.5-6 × 4.5-6 mm, с хилум 1/13 от обиколката.

..... *L. cicera*

30². Цв. бледосини, бели или розови. Држ. на цв. съчленени близо до цв. Зъбците на чш. 3-5 пъти по-д. от тръб. Бобът с 2 криловидни ръба на горния шев; 20-35 × 9-18 mm, с 3-4 семена. Сем. 6-9 × 6-8 mm, с хилум 1/16-1/10 от обиколката. *L. sativus*

L. alpestris (Waldst. & Kit.) Kit. ex Čelak. subsp. *friedrichstalii* (Grsb.) Koz. - Алпийско с. Мг. 10-60 cm. По трев. м. из алпийски лив. Вт, ?Рл. 1500 .. 2500 m. V-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М**.

L. annuus L. - Едногодишно с. 1г. 40-100 cm. По вл. и трев. м. Чм, СИБ, Прб, Сф, Зн, Стд, Срг, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 800 m. V-VIII. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**. Фур.

L. aphaca L. - Жълто с. 1г. 10-50 cm. По трев. м. и ниви. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Фур., Мед., Плв.

L. aureus (Steven) D. Brandza - Златисто с. Мг. 40-80 cm. В широкол. г. Чм (с), СИБ, Прб, Стн (и), Стд, Блс, Слв, Срг (и), Рд (с,и), Трн,

L. hirsutus L. - Влакнесто с. 1г. 20-120 см. В посеви, лив., хрл. ЦБ. 0 .. 800 м. IV-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плев.**

L. cicerca L. - Нахутовидно с. 1г. 15-50 см. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 800 м. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плев.**

L. clymenum L. - Санториново с. 1г. 30-100 см. **Г (NE,NAe), Т.**

L. digitatus (M. Bieb.) Fiori - Дланолистно с. Мг. 30-50 см. В хрл. и светли гори. **Чм, СИБ, Стп (и), Сф, Вм, Стд, Рд (с,и), Трн, Тхр, Срж.** 0 .. 800 м. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г (NC,NE), М, Т.**

L. filiformis (Lam.) Gay - Нишковидно с. Мг. 10-50 см. По ск. трев. м. **Рд (с).** 1250 .. 1750 м. V-VII. [VII-VIII]. **Ч.К. [EN]. Б.**

L. grandiflorus Sm. - Едроцветно с. [*Pisum graecum* Quezel & Contandr.] Мг. 35-150 см. В широколистни горски съобщества, рядко по открити терени над горната граница на гората. **Зн, Згн, Блс, Слв, Пн (ю), Рл.** 100 .. 1600 м. IV-VI. [VII-IX]. **Ч.К. [EN]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Дек., Фур.**

L. hallersteinii Baumg. - Халерщайново с. Мг. 25-40 (50) см. Из лив. и горски поляни. **Стп (с), Рд (з,с).** 0 .. 1000 м. VII-VIII. [VI-VIII]. **Б, Г, Р.**

L. hirsutus L. - Влакнесто с. 1г. 20-120 см. В посеви, лив., хрл. ЦБ. 0 .. 800 м. IV-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плев.**

L. inconspicuus L. - Невзрачно с. [*L. erectus* Lag.] 1г. 10-38 см. По сухи трев. м., сечища, хрл. и ниви. **СИБ, Др, Сф, Зн, Стд, Пн, Рд (и), Трн, Тхр.** 0 .. 500 м. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г (NC,NE,?NAe), С, Т. Плев.**

L. latifolius L. - Широколистно с. Мг. 30-100 см. Из хрл. м. ЦБ. 0 .. 900 м. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г (NE), М, Р, С.**

L. laxiflorus (Desf.) Kuntze - Рехавоцветно с. [*L. inermis* Friv.] Мг. 20-40 см. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1900 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

L. linifolius (Reich.) Bässler - Планинско с. [*L. montanus* Bernh.] Мг. 15-30 см. По трев. м. **Стп (с).** 1500 .. 2100 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Ч.К. [EN]. Б, М, С, ?Г.**

L. niger (L.) Bernh. - Черно с. Мг. 20-50 см. В хрл. и светли гори. ЦБ. 0 .. 1200 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

L. nissolia L. - Теснолистно с. 1г. 15-50 см. По трев. м., лив., хрл. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плев.**

L. ochrus (L.) DC. - Охрено с. 1г. 25-100 см. **Г (NE,NAe), Т.**

L. pallescens (M. Bieb.) C. Koch - Бледо с. Мг. 15-35 см. По сухи трев. м., лив., хрл. **СИБ, Стп (з,с), Сф, Зн, Вм, Рл, Срж, Рд (з,с), Трн.** 0 .. 1000 м. V-VI. [VII-VIII] **Б, Г (NC), М, Р, С, Т.**

L. palustris L. - Блатно с. Мг. 20-120 см. По вл. лив., забл. и моч. м. в равнините и долния планински пояс. **Чм, Сф, Зн, Рд (с).** 0 .. 1500 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Ч.К. [CR]. Б, М, Р, С, Т.**

L. pancici (Jurišević) Adamović - Панчичово с. Мг. 30-90 см. По открити, слънчеви, вар. кам. склонове. **Зн, ?Стп (з).** 0 .. 700 м. V-VII. [VII-VIII]. **Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. Постгласиален реликт. Balk. Б, С.**

L. pannonicus (Jacq.) Garcke - Панонско с. Мг. 14-50 см. По сухи трев. м., пас., лив. и хрл. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Срж, Рд, Трн, Тхр.** 0 .. 800 м. IV-VII. [VI-VIII]. **Б, Г (NC), М, С, Р. Фур.**

1¹. Ст. ± крилати. Долните чашкови зъбци равни или по-д. от тръб. subsp. *varius*

1². Ст. безкрили. Долните чашкови зъбци по-к. от тръб. 2

2¹. Долните чашкови зъбци голи, до 1/4 от д. на тръб. subsp. *collinus*

2². Долните зъбци на чш. ресничести, до 1/2 от д. на тръб. subsp. *pannonicus*

subsp. *collinus* (Ortm.) Soo - Хълмисто с. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (и), Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Срж, Рд, Трн, Тхр.** 0 .. 800 м. IV-VIII. **Б, М, Р, С. Фур.**

subsp. *pannonicus* - Панонско с. **Сф, Вм, Трн.** 0 .. 800 м. IV-VIII. **Б. Фур.**

subsp. *varius* (Koch) Ball - Променливо с. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Срж, Рд, Трн, Тхр.** 0 .. 800 м. IV-VIII. **Б, М, С. Фур.**

L. pratensis L. - Ливадно с. Мг. 20-130 см. По трев., хрл. м., лив., край ниви. ЦБ. 0 .. 1500 м.

VI-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Мед., Леч., Плев.

L. sativus L. - Посевно с. 1Г. 20-100 см. Чм, Др, Прб, Сф, Зн, Стд, Слв, ДМ, Срг, Трн, Тхр. Култ. 0 .. 800 м. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Леч., Плев.

L. saxatilis (Vent.) Vis. - Скално с. 1Г. 6-30 см. По сухи трев. и кам. м. Стд, Пн (ю), Трн. 0 .. 200 м. IV-V. [V-V]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.**

L. setifolius L. - Нишковидно с. 1Г. 10-80 см. По сухи трев. м. и посеви. Чм, Др, Прб, Стп (с), Сф, Зн, Стд, Слв, Тхр, Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 800 м. IV-VI. [V-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плев.

L. sphaericus Retz. - Плевелно с. 1Г. 10-50 см. По сухи трев. м. в хрл. и ниви. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плев.

L. sylvestris L. - Горско с. МГ. 40-120 см. По трев. м. и крайречни хрл. ЦБ. 0 .. 800 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч.

L. transsilvanicus (Spreng.) Rchb. - Трансилванско с. МГ. 20-80 см. По сенч. букови гори. Стп (с). 1500 .. 1600 м. VI-VII. [VII-VII]. Ч.К. [RE]. **Б, Р.**

L. tuberosus L. - Грудково с. МГ. 30-100 см. По сухи трев. м., край лив. ниви и пътища. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Фур., Мед., Плев.

L. venetus (Mill.) Wohlf. - Синьо с. МГ. 20-40 см. В хрл. и светли широкол. г. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Зн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1500 м. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

L. vernus (L.) Bernh. - Пролетно с. МГ. 20-50 см. В хрл. и широкол. г. ЦБ. 0 .. 1200 м. IV-VI. [V-VII]. **Б, М, Р, С.** Мед., Леч.

Род **Lembotropis** (L.) Grsb. Лемботропис

L. nigricans (L.) Grsb. - Почерняващ л. [*Cytisus nigricans* L. (?!); *Chamaecytisus nigricans* (L.) Griseb.] Хр. 20-150 см. По кам. м., светли гори и хрл. Чм (с), СИБ, Прб, Стп, Вт, Срг (з), Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1000 м. V-VII.

[VII-VIII] **Б, Г** (NC), **М, Р, С.** Мед., Дек.

¹. Леч. с д. 6-12 см. Дребно храстче с в. 10-20 (50) см. subsp. *australis*

¹. Леч. с д. 2.5-3 см. Хр. с в. 50-100 см. subsp. *nigricans*

subsp. *australis* (Wohlf.) Holub - Ю. л. Хр. 20-150 см. По кам. м., светли гори и хрл. Чм (с), СИБ, Прб, Стп (с,и), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 м. V-VII. Мед., Дек. **Б, Г, ?Р.**

subsp. *nigricans* - Почерняващ л. [*Cytisus nigricans* L.; *Chamaecytisus nigricans* (L.) Griseb.] Хр. 20-150 см. По кам. м., светли гори и хрл. Чм (с), СИБ, Прб, Стп, Вт, Срг (з), Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1000 м. V-VII. Мед., Дек. **Б, Г** (NC), **М, С.**

Род **Lens** Miller

Леща

¹. Ст. с 2 надл. ребра. Прл. с 2-4 зъбчета в осн. Бобът 7-12 × 4-6 mm. Сем. до 3 mm.

..... *L. nigricans*

¹. Ст. с 4 надл. ребра. Прл. целокр. или с 1 зъбче в осн. 2

². Сцв. на върха с осилче. Зъбците на чш. 4-6 пъти по-д. от тръб. Бобът 10-16 × 6-12 mm. Сем. 3.5-9 × 4-7 mm. *L. culinaris*

². Сцв. на върха с цв. Зъбците на чш. 2-4 пъти по-д. от тръб. Бобът 8-11 × 3.5-5 mm. Сем. 4-4.4 × 3.8-4.2 mm. *L. ervoides*

..... *L. ervoides*

L. culinaris Medic. - Обикновена л. 1Г. 15-75 см. Култ. в цялата страна. 0 .. 800 м. V-VII. **Б, Г, Р, С, Т.** Хрн.

L. ervoides (Brign.) Grande - Ю. л. 1Г. 10-30 см. По сухи вар. и кам. м. Срг. 0 .. 300 м. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.** Фур.

L. nigricans (M. Vieb.) Godr. - Черна л. 1Г. 10-30 см. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 100 .. 1000 м. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

Род **Lespedeza** Michx.

Леспедеца

L. bicolor Turcz. - Двувцветна л. Хр., до 3 м. Интр. VI-XII. Пр.: И. Аз. Дек.

Род **Lotononis** (DC.) Eckl. & Zeyh.

Лотононис

L. genistoides (Fenzl) Benth. - Жълтуговиден л. Дв. 20-35 см. По хрл. Рд (з,и). 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б, Г, Т.**

Род *Lotus* L.

Звездан

[*Tetragonolobus* Scop.]

- 1¹. Л. тройни. Цв. златисто жълти, единични или по 2. Бобът 30-60 × 3-5 mm, с 4 ципести крилца. Сем. 2-2.5 × 1.8-2.2 mm. ... *L. maritimus*
- 1². Л. с 5 лсч., най-долните близо до осн. и наподобяват прилистници. 2
- 2¹. Многогодишни р. и полухрасти с вдървяващо в осн. ст. Бобът об. със сечение повече от 2 mm. 3
- 2². Едногодишни р. или многогодишни, но без вдървяващо в осн. ст. Бобът об. със сечение до 2 mm. 7
- 3¹. Чш. с до 1.3-2 пъти по-д. от тръб. зъбци. 4
- 3². Чш. с по-к., равни или едва по-д. от тръб. зъбци. Сцв. држ. поне двойно по-д. от присъцветните л. Бобът 15-40 mm. 5
- 4¹. Вч. 6-10 mm, не е по-д. от 1.5 пъти повече от чш. Бобът 8-30 × 1-2.4 mm. Сем. 1.1-1.2 × 1-1.2 × 0.8-1 mm. *L. palustris*
- 4². Вч. 10-15 mm, ок. два пъти по-д. от чш. Бобът 20-30 × 2 mm. *L. preslii*
- 5¹. Лсч. на горните л. линейноланцетни, заострени, над 3 пъти по-д. от ш. си. Бобът 15-30 × 2-3 mm. Сем. 1.1-1.5 × 1-1.3 mm. *L. tenuis*
- 5². Лсч. на горните л. ланц. или обратно яйцевидни, до 3 пъти по-д. от ш. си. 6
- 6¹. Ст. плътна или с т. кухина в центъра. Цв. по 2-7 в сцв. Бобът 15-30 × 1.5-2.5 mm. Сем. 1.3-1.8 × 1-1.3 mm. *L. corniculatus*
- 6². Ст. кухо. Цв. по 6-12 в сцв. Бобът 15-40 × 2-3 mm. Сем. 1.2-3 × 1-1.2 mm. *L. pedunculatus*
- 7¹. Л. ос по-к. от половината на д. на най-долната двойка лсч. Вч. 5-9 mm, не по-д. от 1.5 пъти от чш. Бобът 20-40 × 1.5-2 mm. *L. halophilus*
- 7². Л. ос по-д. от половината на долната двойка лсч. 8
- 8¹. Плодните држ. до 2 пъти по-д. от прилежащите л. 9
- 8². Плодните држ. поне 2 пъти по-д. от прилежащите л. 10
- 9¹. Плодните држ. по-д. от прилежащите л. Долната двойка лсч. триъгълни или ромбично закръглени. Сцв. држ. не повече от 1/2-2 пъти по-д. от присъцветните л. при плода. Бобът 20-50 × 2-3 mm. *L. ornithopodioides*
- 9². Плодните држ. по-к. от прилежащите л. Долната двойка лсч. яйцевидна или

- елиптично яйцевидна. Бобът 25-60 × 2-3 mm. *L. peregrinus*
- 10¹. Вч. с д. 18-25 mm, жълто до бледожълто. Чашковите зълбци до два пъти по-д. от тръб. Бобът на върха д. заострен; 20-50 × 3-4 mm. Сем. 2.5-3 mm. *L. aegaeus*
- 10². Вч. по-к. от 18 mm. Бобът на върха късо заострен. 11
- 11¹. Чш. ± двуустна. Бобът 20-40 × 4-8 mm. *L. edulis*
- 11². Чш. ± актмф. Бобът с ш. 1-3 mm, ненабразден по гърба. 12
- 12¹. Бобът прав или леко извит към върха. Цв. по 1-3 заедно. Вч. жълто. Бобът 10-40 × 1.5-2 mm, 2-5 пъти по-д. от чш. Сем. 0.7-1.5 × 0.9-1.1 × 0.6-0.9 mm. *L. angustissimus*
- 12². Бобът ясно извит. Цв. единични. Вч. бяло или розово. Бобът 20-70 × 1-2 mm. *L. conimbricensis*

L. aegaeus (Griseb.) Boiss. - Егейски з. [*L. aegaeus* (Griseb.) Boiss; *Tetragonolobus aegaeus* Griseb.; ?*Lotus gebelia* Vent.] Мг. 20-60 cm. По сухи трев. кам. м. и хрл. *Смд* (ю), *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (з,и), *Трн*. 100 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. [LC]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Дек., Мед.**

L. angustissimus L. - Дребен з. 1г./Мг. 7-20 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Стн* (с,и), *Сф*, *Згп*, *Смд*, *Слв*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,и), *Тхр*, *Трн*, *Срж*. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

L. conimbricensis Brot. - Коимбрийски з. [*L. coimbrensis* Willd.] 1г. 5-30 cm. **Г** (NC,NE,NAe).

L. corniculatus L. - Обикновен з. Мг. 5-55 cm. По трев. м., лив., пас. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 2300 m. V-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Леч.**

L. edulis L. - Ядлив з. 1г. 10-50 cm. **Г** (NE,NAe), **Т.**

L. halophilus Boiss. & Spruner - Солелюбив з. 1г. 5-30 cm. По крайморски пясъци. **Г** (NE), **Т.**

L. maritimus L. - Крайморски з. [*Tetragonolobus maritimus* (L.) Roth.] Мг. 10-40 cm. По моч. м. и забл. м. *Чм* (с). 0 .. 100 m. V-VII. **Б, Р, Т. Леч.**

L. ornithopodioides L. - Ю. з. 1г. 10-50 cm. Интр. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NE,NAe), **М, С, Т.**

L. palustris Willd. - Блатен з. Мг. 30-110 см. По моч. м. **Г** (NC,NE), **Т**.

L. pedunculatus Cav. - Цветоносен з. [*L. uliginosus* Schkuhr] Мг. 30-100 см. По моч. лив. и край блата. Блс. 0 .. 100 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**. **Фур.**

L. peregrinus L. - Чуждоземен з. 1г. 7-50 см. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

L. preslii Ten. - Преслиев з. Мг. 15-80 см. V-IX. **Г** (NE), **Т**.

L. tenuis Waldst. & Kit. ex Willd. - Теснолистен з. Мг. 20-90 см. По сухи трев. хрл. м. и ниви. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VIII. [VII-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Плв.**

Род *Lupinus* L.
Лупина

1¹. Вечензелен храст. Цв. жълти до лилави. Бобът 40-80 mm, с 8-12 семена. Сем. 4-5 mm, тъмнокафяви, с 2 петна. *L. arboreus*

1². Триви и полухрасти. 2

2¹. Ниско пълзящо р. с къси сцв. Цв. дребни, тъмносини, с бяло петно на флагчето. Бобът 30-40 cm, с 3-4 семена. *L. gussoneanus*

2². Изправени р. 3

3¹. Цв. разп. посл. Бобът с 4-6 семена. 4

3². Цв. разп. в прешл. Сем. гладки. 5

4¹. Лсч. по-ш. от 5 mm. Цв. бели или тъмно сини. Бобът 60-150 × 11-20 mm. Сем. 8-14 × 7-8 mm, гладки, бели до розовеещи. .. *L. albus*

4². Лсч. по-т. от 5 mm; лин. до лин.-лопатовидни. Цв. сини. Бобът 35-60 × 6-13 mm. Сем. 7-9 × 6-7 mm. *L. angustifolius*

5¹. Лсч. об. 13-17. Бобът с д. 25-40 mm, кафяв, рязеяно влакнест. Семената 4-5 × 3-3.5 mm. *L. polyphyllus*

5². Лсч. 4-11. Бобът гъсто влакнест. 6

6¹. Лсч. 4-9, удължено ланц., с по-ш. вр. ч. Вч. пъстро (жълто до розово, с лилави ж. на флагчето). Бобът 40 mm. Сем. 5 mm. ... *L. gredensis*

6². Лсч. 7-11. 7

7¹. Сцв. 5-16 cm. Вч. ярко жълто. Бобът 40-60 × 10 mm, черен, гъсто влакнест, с 4-6 семена. Сем. 6-8 × 5.5-6.5 mm, гладки, бели с виолетови или черни петна. *L. luteus*

7². Сцв. 20-35 cm. Вч. не е жълто, или само с жълти петна. 8

9¹. Чш. с двузъба горна и цяла долна у. Вч. синьорозово. Бобът 25-30 mm. Сем. бели,

кафяви или тъмносиво напетнени.

..... *L. hartwegii*
9². Чш. с цели устни. Вч. синьо или бяло, жълто напетнено. Бобът с 5-12 cm с 2-9 семена. Сем. бели, понякога с кафяви петна; 8.5-15 × 5-8 mm. *L. mutabilis*

L. albus L. - Бяла л. 1г. 80-120 (200) cm. Интр. Култ. В паркове и за зелено торене. Адв. По трев. и хрл. м. **Чм**, **Стд** (ю), **Рд** (и), **Трн**, **Тхр**, **Сржс**. 0 .. 800 м. IV-VII. [V-VIII]. Пр.: Срз.. [VU] **Б**, **Г** (NE), **М**, **С**, **Р**, **Т**. **Дек.**

1¹. Вч. бяло. Бобът 80-110 × 17-20 mm. Сем.

бели или жълти, 8-14 mm. subsp. *albus*

1². Вч. тъмносиньо. Бобът 60-70 × 11-13 mm.

Сем. с кафяви петна, 8-9 mm. subsp. *graecus*

subsp. *albus* - Бяла л. Култ. Адв. **Чм**, **Рд** (и), **Тхр**. 0 .. 800 м. **Б**, **Г**, **Т**. **Дек.**

subsp. *graecus* (Boiss. & Spruner) Franco & Silva - Гръцка л. [*Lupinus graecus* Boiss. & Spruner] **Чм** (ю), **Стд** (ю), **Рд** (и), **Трн**, **Тхр**, **Сржс**. 0 .. 800 м. **Б**, **Г** (NE), **Т**. **Дек.**

L. angustifolius L. - Теснолистна л. 1г. 15-80 cm. По кам. сухи м., хрл., светли гори. **Стд** (ю), **ДМ**, **Рд** (и), **Тхр**. 0 .. 500 м. IV-VI. [VI-VII]. Култ. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Фур.**, **Дек.**

L. arboreus Sims - Храстовидна л. Хр. 10-300 cm. Вечноз. Интр. В градини. VI-VII. Пр.: С. Ам. (Калифорния). **Дек.**

L. gredensis Gand. - Гредоска л. 1г. 60-80 cm. **Г** (NE).

L. gussoneanus J. Agardh - Гусонова л. 1г. 10-20 cm. **Г** (NE,NAe).

L. hartwegii Lindl. - Хартвегиева л. 1г., до 60 cm. Интр. В градини. VII-X. Пр.: С. Ам. **Дек.**

L. luteus L. - Жълта л. 1г. 20-80 cm. Интр. Култ. 0 .. 600 м. V-VIII. Пр.: 3. Средиземно-море. **Б**, **Г** (NE), **М**, **Р**, **Т**. **Дек.**, **Хрн.**

L. mutabilis Sweet - Изменчива л. 1г./2г. 100-200 cm. Интр. В градини. VI-VII. Пр.: Анди (Еквадор, Перу и Боливия). **Дек.**

L. polyphyllus Lindl. - Многолистна л. 1г. 50-150 cm. Интр. В паркове. Адв. **Стн** (з), **Вм**, **Рл**, **Срг** (з), **Рд** (и). 500 .. 1270 м. V-IX. Пр.: С. Ам. **Б**, **Р**, **С**. **Дек.**

Род *Medicago* L.

Люцерна

- 1¹. Хр. с в. 1-4 m. Вч. жълто. Бобът с диам. 10-15 mm, с 0.5-1.5 намотки, и просвет в ср.
..... *M. arborea*
- 1². Едногодишни или многогодишни треви. 2
- 2¹. Вч. синьовилетово или синьо. Бобът 4-9 × 3-4 mm; с 1-4 спирални намотки. Сем. 2-2.8 × 1.2-1.5 mm. *M. sativa*
- 2². Вч. жълто, лимоненожълто, златисто-жълто или оранжево. 3
- 3¹. Р. с миризма на кумарин. Пл. прав или ± извит, об. с добре развито носче на върха. Цв. с држ., събрани в къс главицовиден грозд или по 1-2. 4
- 3². Р. без миризма на кумарин. Пл. бърбековиден, сърповиден или спирално завит. Сцв. къс или главицовиден грозд. ... 6
- 4¹. Сцв. с д. држ. Вч. жълто. Цв. 1-4 в сцв. Зъбците на чш. еднакво д., равни на тръб. Бобът 15-20 × 1.2-2 mm; ± извит. Сем. 1.5-2 mm. *M. medicaginoides*
- 4². Сцв. прис. в пазвите на л. Вч. оранжево-жълто. 5
- 5¹. Вч. оранжевожълто. Цв. 3-9 -(12) в сцв. Бобът 7-17 × 1-1.5 mm; дъговидно извит, звездовидно разперен, с изпъкнали ж. и късо носче. Сем. 1.3-1.6 × 0.7-1 mm. *M. monspeliaca*
- 5². Вч. жълто. Цв. 2-5 в сцв. Бобът прав.
..... *M. orthoceras*
- 6¹. Повечето лсч. отгоре с тъмно петно. Бобът 4-7 mm; спирално навит, с 3-7 намотки, покр. с дъговидно извити шипчета. Сем. 2.6-3.1 × 1.4-1.8 mm. *M. arabica*
- 6². Лсч. без тъмнокафяво петно. 7
- 7¹. Гъсто бяловлакнести р. Лсч. с неясни ж. Бобът 5-7 mm, с 2-4 намотки, с 3-6 семена. Сем. 2.5-3.4 × 1.5-2 mm. *M. marina*
- 7². Умерено влакнести или голи р. Лсч. с ясно видими ж. 8
- 8¹. Цв. с д. до 3 mm, лимоненожълти. Сцв. къс, сбит грозд. Бобът 5-16 × 3-5 mm; бърбековиден, почерняващ, с 1 семе. Сем. 1.5-2.5 × 1.2-1.5 mm. *M. lupulina*
- 8². Цв. по-д. от 3 mm. Р. с др. белези... 9
- 9¹. Бобът сърповиден, прав, сърповидно извит или спирално навит, с 1 намотка; 5-16 × 2-3.5 mm, с 2-8 семена. Сем. 1.5-2.5 × 1-1.3 mm. Сцв. главест или ± цилиндричен грозд.
..... *M. falcata*
- 9². Бобът спирално завит, с повече от 1 намотки. 10
- 10¹. Многогодишни р. 11
- 10². Едногодишни р. 12
- 11¹. Лсч. яйцевидни до тесноланцетни, по-ш. от 6 mm. Цв. с д. 7-14 mm. Бобът 5-8 mm; с 4-8 намотки и гъсти, тънки, д. шипчета. Сем. 2-3 mm. *M. carstiensis*
- 11². Лсч. теснолинейни, с ш. до 2 mm. Цв. с д. 4-6 mm. Бобът 2-6 mm; увиснал, с до 3 намотки и къси редки шипчета. Сем. 1.5-2 × 1-1.5 mm. *M. rhodopea*
- 12¹. Цв. увиснали. Бобът 9-20 mm, с 4-6 навивки, силно сплеснат, ± дисковиден, с 10-18 семена. Сем. 2.2-3 × 2.2-2.5 mm. Вч. жълто до оранжево. *M. orbicularis*
- 12². Цв. изправени. Бобът с диам. до 10 mm; с шипчета или зъбци. 13
- 13¹. Бобът дисковиден; 5-9 mm; с 4-5 навивки. Шипчетата едностранно дъговидно извити. Прл. червеникави. Сем. 3.5-4 mm.
..... *M. disciformis*
- 13². Бобът ± цилиндричен, сферичен или бърбовиден. Прл. с др. окраска. 14
- 14¹. Прл. целокр. или само в осн. ± назъб. .. 15
- 14². Прл. най-малко на долните и ср. л. дълбоко назъб. до изрязани. 16
- 15¹. Бобът 1-4 mm; цилиндричен, с 1-2 навивки; с 1-3 семена; с едри, разперени встрани зъбци. Сем. 2-3 mm. *M. coronata*
- 15². Бобът 2.5-5 mm; сферичен, с 3-5 навивки; с 1-2 семена; с многобройни прави или кукесто завити шипчета. Сем. 1.25-2.25 × 1-1.4 mm. *M. minima*
- 16¹. Бобът гъсто покр. с жлз. или с жлз. и прости влс. 17
- 16². Бобът гол или покр. само с прости влс. 19
- 17¹. Бобът 3.5-10 mm; ± цилиндричен, в младо състояние с ясно изразен жлеб между гръбната и стр. ж. Шипчетата ш., сравнително редки. Сем. 3.2-4 × 1.6-2.3 mm. *M. rigidula*
- 17². Бобът без или с едва забележим жлеб между гръбната и стр. ж. 18
- 18¹. Чш. разперено влакнеста. Бобът 4.5-6 mm; покр. с прости и жлз. разперени влс. Сем. 3 mm. *M. bondevii*
- 18². Чш. с прилегнали влс. Бобът 8-10 × 7-8 mm; с 6-7 намотки, късо жлезистовлакнест до гол. *M. constricta*
- 19¹. Сцв. држ. по-д. от присъцветния л., на

върха без осил. Бобът 2-4 mm; с 2-5 намотки. Сем. 2-2.5 mm. *M. praecox* 19². Ств. држ. по-к. или равна, рядко по-д. от присъцветния л., на върха продължена в къс осил. 20

20¹. Бобът 3-5 mm; с 3-5 намотки; с гръбна и стр. ж., разделени с плитка бразда. Шиповете тънки, дъговидно извити. Сем. 3-3.5 mm. *M. littoralis* 20². Бобът 4-8 mm; 2-6 намотки; с гръбна и стр. ж., разделени с дълбок жлеб; с 1-2 семена. Шиповете къси, дебели, с бразда, кукесто извити или ред.. Сем. 2-4 × 1.5-1.8 mm. *M. polymorpha*

M. arabica (L.) Huds. - Арабска л. [*M. arabica* Willd.] 1г. 20-50 cm. По трев., вл. и сенч. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VIII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Фур.

M. arborea L. - Храстовидна л. Хр. 1-4 m. **Г** (NC,NE,NAe).

M. bondevii Kozuharov, nom. amb. - Бондева л. 1г. (5) 10-20 cm. Из трев., кам., пас. м. Зн, Стд, Рд (и), Трн. 0 .. 800 m. IV-VI. [V-VII]. [VU]. Bulg. **Б**.

M. carstiensis Wulf. subsp. *belassicae* Kozuharov - Карстова л. Мг. 20-60 cm. Из хрл. или в букови и буково-кестенови гори. Згн, Блс. 100 .. 800 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, М**.

M. ciliaris (L.) All. - Ресничеста л. 1г. 15-50 cm. **Г** (NC,NAe).

M. constricta Durieu - Кълбоплодна л. 1г. 10-35 cm. По пясъчни плажове, дюни и сухи припечни, трев., кам. м. Чм (ю), Стд (ю), Пн (ю), Рд (и). 0 .. 300 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

M. coronata (L.) Bartal. - Корonoплодна л. 1г. 5-20 cm. Из сухи, трев. и кам., вар. м., излужени канелени горски почви. Стд (ю), Рд (и), Трн. 0 .. 200 m. V-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

M. disciformis DC. - Дискovidна л. 1г. 8-30 cm. По сухи трев. м. и пас. Чм (ю), Стд, Рд (и), Трн. 0 .. 50 m. IV-V. [V-V]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**. Леч.

M. falcata L. - Сърповидна л. [*M. falcata* subsp.

urumovii Degen; *M. falcata* subsp. *tenderiensis* (Klokov) Vassilcz.; *M. sativa* subsp. *falcata* (L.) Arcang.] Мг. 30-110 cm. Из хрл., сухи пас., лив. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-VIII. [VII-X]., **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Фур.

1¹. Ст. полегнали до възходящи. Голи до умерено или жлезистовлакнести р. subsp. *falcata*

1². Ст. изправени. Р. гъсто разпереновлакнести. subsp. *romanica*

subsp. *falcata* - Сърповидна л. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-VIII. Фур.

subsp. *romanica* (Prodan) O. Schwartz & Klink. - Римска л. СИБ. 0 .. 1400 m. V-VIII. Фур.

M. glomerata Balb. - Главеста л. [*M. glutinosa* M. Bieb.; *M. sativa* subsp. *glomerata* (Balb.) Tutin] Мг. 40-70 cm. **М**.

M. littoralis Loisel. - Крайбрежна л. 1г. 10-40 cm. По пес. трев. м. в съседство с морската ивица. Чм (ю). 0 .. 100 m. IV-V. [V-V]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

M. lupulina L. - Хмелна люцерна. Мг. 5-60 cm. По сухи трев. м., лив., пас. и хрл. ЦБ. 0 .. 1600 m. V-IX. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Фур.

M. marina L. - Крайморска л. Мг. 20-50 cm. По крайморски пясъци. Чм. 0 .. 100 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.

M. medicaginoidea (Retz.) E. Small - Ивичеста люцерна. [*M. polyceratia* (L.) Trautv.; *Trigonella striata* L. f.] 1г. 5-30 (40) cm. По сухи трев., вар. м. Др, Стн (с), Сф, Зн, Слв, Пн (ю), Срг, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**. Фур.

M. minima (L.) Bartal. - Дребноплодна л. 1г. 10-40 cm. По трев. м., лив. и пас. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

M. monspeliaca (L.) Trautv. - Монпелийска л. [*Trigonella monspeliaca* L.] 1г. 5-30 cm. По сухи вар. м. ЦБ. 0 .. 800 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Фур.

M. muricoleptis Tineo - Тънка л. 1г. **Г** (NE).

M. orbicularis (L.) Bartal. - Полска л. 1г. 10-90 cm. По трев. м., ниви и лозя. ЦБ. 0 .. 1000 m.

IV-VI. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**
Фур., Плев.

M. orthoceras (Kar. & Kir.) Trautv. -
Правоплоден с. [*Trigonella orthoceras* Kir.] 1Г.
20-25 см. По сухи трев. м. *Трн.* 0 .. 200 м. IV-
V. **Б.**

M. polymorpha L. - Изменчива л. 1Г. 30-40 см.
По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Зн,*
Стд, Рд (с,и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1200 м. V-
VI. [VII-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

M. praecox DC. - Ранна л. 1Г. 5-30 см. Из сухи
трев. м. *Чм* (ю), *Стд* (ю), *Рд* (и), *Трн, Срж.* 0
.. 100 м. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.**

M. prostrata Jacq. - Полегнала л. МГ. 10-40 см.
По сухи трев. м. **Г** (NC,NE), **М, С, Р.**

M. rhodopea Vel. - Родопска л. МГ. 10-30 см.
По сухи припечни склонове. *Прб, Стн* (и), *Рд*
(с,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 500 м. VI-VII. [VII-VIII].
Ч.К. [VU]. *Вулг. Фур.*

M. rigidula (L.) All. - Твърда л. 1Г. 5-50 см. По
пас. и трев. м. *ЦБ.* 0 .. 800 м. IV-VII. [V-VII].
Б, Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

M. rugosa Desr. - Набръчкана л. 1Г. 15-50 см.
Г (NE).

M. sativa L. - Синя л. МГ. 40-70 см. Интр.
Култ. Адв. По руд. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VI-VIII.
[VII-VIII]. Пр.: Централна Аз. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

M. scutellata Mill. - Щитовидна л. МГ. 15-50
см. **Г** (NE,NAe), **М, Т.**

M. truncatula Gaertn. - Лечебна л. 1Г. 15-50
mm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

M. turbinata (L.) All. - Пресечена л. [*M.*
tuberculata (Retz.) Willd.] 1Г. 15-50 см.
Г (NC,NE), **М, Т, ?Б.**

Род *Melilotus* Mill.

Комунига

1¹. Вч. бяло. Чш. с д. 1-2 mm. Бобът 3-5 × 2-
2.5 mm. Сем. 1.8-2.2 × 1.2-1.5 mm, с ръбец 2/3-
3/4 от д. *M. albus*

1². Вч. жълто или бледожълто. 2

2¹. Прл. назъб., или почти целкрайни, но
тогава вч. 2 mm. 3

2². Прл. целокр. Вч. 3 mm или повече. .. 5

3¹. Вч. 6-9 mm. Бобът 5-6 mm, мрежесто
жилкуван, закръглен. *M. italicus*

3². Вч. 2-3.5 mm. 4

4¹. Вч. 2-2.8 mm. Бобът мрежесто жилкуван,
увиснал; 1.5-3 mm; с 1-2 семена. Сем. 1.5-2 ×
1.2-1.6 mm. *M. indicus*

4². Вч. 3-3.5 mm. Бобът концентрично
набръчкан; 2-4 mm. Сем. 2-2.5 × 1.5 mm.
..... *M. sulcatus*

5¹. Сцв. по-д. от 5 cm, с 30-70 цв. Чш. с д. 2-3
mm. Бобът 3-5 × 2 mm, едносеменен. Сем. 1.5-
2.5 × 1-1.3 mm, с ръбец 2/3-3/4 от д.
..... *M. officinalis*

5². Сцв. с д. 0.5-2 cm, с 8-10, рядко повече цв.
..... 6

6¹. Чш. 1.5-2 mm. Вч. с д. 3-3.5 mm. Прл.
шиловидни, в осн. ясно назъб. Бобът 4.5-5.5
mm; 1-2 сем.; гол. Сем. 2-2.6 × 1.4-1.6 mm.
..... *M. dentatus*

6². Чш. с д. 2-3 mm. Вч. с д. 4-6 mm. Прл.
ланц., целокр. Бобът 3-5 mm; покр. с
прилегнали рядки влс. Сем. 1.5-2 mm.
..... *M. neapolitanus*

M. albus Medik. - Бяла к. 1Г./2Г. 30-150 см. По
вл. трев. и пес. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. VI-IX. [VII-
IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

M. altissimus Thuill. - Висока к. 1Г./2Г./МГ. 50-
150 см., **Г** (NC,NE), **М, С, Р.**

M. dentatus (Waldst. & Kit.) Pers. - Назъбена к.
1Г. 20-150 см. Из трев. м. и плевел в нивите.
?СИБ. 0 .. 500 м. VI-VII. **Б, Р, С.** *Плев.*

M. indicus (L.) All. - Индийска к. [*M.*
parviflorus Desf.] 1Г. 15-50 см. Из трев. м. и
като плевел в житните. *Сф, Стд.* 0 .. 700 м.
IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

M. italicus (L.) Lam. - Италианска к. 1Г. 20-60
см. По сухи м. **Г** (NE,NAe), **М, Т.**

M. neapolitanus Ten. - Неаполска к. 1Г. 15-50
см. *Прб, Стн* (и), *Сф, Стд, Срж* (з), *Рд* (и),
Трн, Тхр, Срж. 0 .. 300 м. V-VI. [VI-VII].
Б, Г (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

M. officinalis (L.) Pall. - Лечебна к. 1Г./2Г. 30-
250 см. По вл. трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VI-VIII.
[VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.,*
Пдн., Леч., Мед., Инс., Баг., Тех.

M. segetalis (Brot.) Ser. - Мечовидна к. 1Г. 20-
60 см. IV-IV. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

M. sulcatus Desf. - Набраздена к. 1г. 10-50 см.
Г (NE), **М**, **Т**.

Род *Onobrychis* Mill.

Еспарзета

- 1¹. Едногодишни р. Сцв. рехав клас, най-много с 8 цв. 2
1². Многогодишни р. Сцв. гъсти, с повече от 8 цв. 3
2¹. Цв. по-д. от 1 см. Чш. 1-3 пъти по-к. от вч. Бобът 10-16 × 6-12 mm, отстриани без шипчета. *O. aequidentata*
2². Цв. по-к. от 1 см. Чш. малко по-к. до равна на вч. Бобът 4-10 × 4-10 mm, отстриани с решетести скулптури и шипчета.
..... *O. caput-galli*
3¹. Туфести р. със скъсени ст. или без ст. Сцв. разп. направо върху коренището. 4
3². Рехавотуфести или коренишни р. с добре развити ст. 5
4¹. Прл. яйцевиднотриъгълни, с д. 6-8 mm. Бобът 6-12 mm, по гръбния ръб с 4-8 зъбци. Сем. 4-4.6 × 2.8-3.2 mm. *O. montana*
4². Прл. триъгълноланцетни, с д. 3-5 mm. Бобът 2-7 mm, по гръбния ръб с 5-6 шиловидни зъбци. *O. pindicola*
5¹. Флагчето по-д. от ладийката. Вч. розово или светложълто. Бобът 2.5-5 mm, по гръбния ръб без или с 4-6 редки, къси зъбчета.
..... *O. gracilis*
5². Флагчето малко по-к. или равно на ладийката. 6
6¹. Гъсто разперено сребристовлакнесто р. Влс. по-д. от 0.6 mm. Цв. с д. 10-12 mm. Бобът 8-10 mm, по ръба с 3-4 зъбчета. *O. degenii*
6². Голи или разпръснато влакнести р. Влс. с д. до 0.6 mm. 7
7¹. Цв. с д. 10-12 mm, рядко по-к., но тогава чашковите зъбци 3-4 пъти по-д. от тръб. ... 8
7². Цв. с д. 7-10 mm. Чашковите зъбци 1.5-3 пъти по-д. от тръб. 9
8¹. Сцв. с д. (2) 3-5 (6) см. Вч. бяло, бледорозово или кремаво, рядко с червени ж. Бобът 4-7 × 4.4-4.8 mm, с 2-6 зъбчета, равен на чш. Сем. 2.8-3.2 × 2.1-2.4 mm, с радикула 1/3-1/2 от семедела. *O. alba*
8². Сцв. с д. 5-8 (9) см. Вч. розовопурпурно. Бобът 5-10 × 5-5.6 mm, с 6-8 зъбчета, по-д. от чш. Сем. 3.8-4.2 × 2.8-3.2 с радикула 1/3 от семедела. *O. viciifolia*
9¹. Сцв. држ. до 2 пъти по-д. от л. Чашковите

зъбци по ръба ± прилегаловлакнести до голи. Бобът със зъбци, шипчета или с 3-8 къси пирамидални брадавици по гръбния ръб; 3.5-10 mm. Сем. 3-3.6 × 2.1-2.5 mm. ... *O. arenaria*
9². Сцв. држ. 2-4 пъти по-д. от л. 10
10¹. Чш. 7 mm. Чашковите зъбци ± разпереновлакнести. Флагчето 9-11 mm. Бобът 4-8 mm, без зъбци и шипчета.
..... *O. inermis*
10². Чш. 4-6 mm. Чашковите зъбци ± прилегаловлакнести. Флагчето 7-9 mm. Бобът 4-5 mm, с гребен и диск от къси твърди бодли. *O. oxyodonta*

O. aequidentata (Sm.) D'Urv. - Едрозъба е. 1г. 10-40 см. По сухи кам. м., край хрл. **Чм**, **Смд** (ю), **Пн**, **Рд** (и), **Трн**, **Тхр**. 0 .. 300 m. V-VII. [VI-VII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**. **Фур**.

O. alba (Waldst. & Kit.) Desv. - Бяла е. Мг. 10-50 см. По сухи трев. кам. и скал. м. **Чм**, **СИБ**, **Прб**, **Стп**, **Сф**, **Зн**, **Згп**, **Смд**, **Слв**, **Срг** (з), **Рд**, **Трн**, **Тхр**. 0.. 1700 m. V-VII. [VI-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

1¹. Цв. 7-10 mm. Чш. зъбци 3-4 пъти по-д. от тръб. subsp. *calcarea*

1². Цв. 10-12 mm. Чш. зъбци 2-3 пъти по-д. от тръб. 2

2¹. Чш. зъбци прилегаловлакнести. Флагчето и ладийката с еднакви д. Бобът 5-7 mm, с 3-6 зъбци до 2-3 mm. subsp. *alba*

2². Чш. зъбци разпереновлакнести. Флагчето ясно по-к. от ладийката. Бобът 4-6 mm, с 3-4 зъбци до 1.5 mm..... subsp. *laconica*

subsp. *alba* - Бяла е. **Прб**, **Стп** (с), **Сф**, **Зн**, **Смд**, **Трн**.. 0.. 1700 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **С**.

subsp. *calcarea* (Vandas) P. W. Ball - Варовикова е. [*O. calcarea* Vandas] **Чм** (ю), **СИБ**, **Прб**, **Стп** (с,и), **Срг** (з), **Сф**, **Вт**, **Зн**, **Смд** (с), **Слв**, **ДМ**, **Рд**, **Трн**, **Тхр**. 0.. 1700 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **С**.

subsp. *laconica* (Boiss.) Hayek - Лаконска е. [*O. alba* subsp. *pentelica* (Hauskn.) Nyman] **Слв**, **Рд** (з). 0.. 1700 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE).

O. arenaria (Kit.) DC. - Пясъчна е. 1г. 10-80 см. По сухи кам. м., лив., пас. **ЦБ**. 0 .. 1200 m. VI-VIII. [VI-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Фур**.

1¹. Лсч. 5-12 двойки. Зъбците по ръба на боба с д. 0.5-2 mm. subsp. *arenaria*

1². Лсч. об. 3-7 двойки. Зъбците по ръба на боба

с д. 2-4 mm. subsp. *lasiostachya*

subsp. *arenaria* - Пясъчна е. [*O. tanaitica* Spreng.] 1г. 30-60 cm. По сухи кам. м., лив., пас. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. VI-VIII. [VI-VIII]. **Б, Г, М, С, Т, Фур.**

subsp. *lasiostachya* (Boiss.) Hayek – Влакнесто-класа еспарзета. [*O. lasiostachya* Boiss.] Мг. 15-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 800 m. VI-VII. [VII-VIII] **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С.**

O. caput-galli (L.) Lam. - Шлемовидна е. 1г. 10-90 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Стд* (ю), *ДМ*, *Пн* (ю), *Рд* (з,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 300 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т, Фур.**

O. degenii Dorfl. - Дегенова е. Мг. 25-60 cm. По сухи вар. и кам. м. *Стн* (з,и), *Стд* (ю), *Пн* (ю), *Слв*, *ДМ*, *Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 1000 m. IV-VII. [VI-VIII]. [NT]. **Balk. Б, М, С.**

O. gracilis Bess. - Дългостъблена е. Мг. 25-75 cm. По трев. м. *ЦБ*. 0 .. 800 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т, Фур.**

1¹. Бяловлакнести р. Цв. по-д. от 12 mm, жълтеникави. subsp. *bulgarica*

1². Голи или почти голи р. Цв. с д. до 7 mm, синкави. subsp. *gracilis*

subsp. *bulgarica* (Jordanov) Kozuharov - Българска е. Мг. 40-60 cm. По трев. м. *Рд* (с,и). 0 .. 800 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Фур.**

subsp. *gracilis* - Дългостъблена е. Мг. 40-60 cm. По трев. м. *ЦБ*. 0 .. 800 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т, Фур.**

O. inermis Stev. - Небодлива е. Мг. 30-70 cm. Из лив. в предпланините. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Рл*, ?*Стн* (и), ?*Срж* (з). 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VII]. **Б, Р, Т.**

O. montana DC. subsp. *scardica* (Griseb.) Ball - Планинска е. [*O. scardica* (Griseb.) Halacsy] Мг. 15-50 cm. По сухи кам. вар. м. *Стн* (с), *Рд* (з,с). 0 .. 2200 m. VI-VII. [VII-VIII]., **Б, Г (NC,NE), М, Р, Т.**

O. oxyodonta Boiss. - Битинска е. Мг. 20-60 cm. **Г (NE), Т.**

O. pindicola Hauskn. subsp. *urumovii* Deg. & Dren. - Пиндска е. Мг. 10-20 (30) cm. По трев. кам. вар. м. *Слв*, *Пн*. 1500 .. 2200 m. VI-IX. [VII-IX]. [LC]. **Balk. Б, М, Г (NC,NE).**

O. viciifolia Scop. - Фиева е. [*O. sativa* Lam.] Мг. 10-80 cm. По трев. и хрл. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стн* (и), *Сф*, *Зн*, *Срж* (з), *Рд* (з), *Трн*. Култ. 0 .. 600 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NE), М, Р, С, Т Фур.**

Род *Ononis* L.

Гръмотрън

1¹. Цв. жълти. Р. без бодли. 2

1². Цв. розови, бледопурпурни или бели. Р. с или без бодли. 6

2¹. Едногодишни р. 3

2². Многогодишни р. 5

3¹. Сцв. гъсти. Чш. зъбци удължено-ланц. Бобът 8-10 mm, с 2-3 семена. Сем. гладки, 3 mm. *O. pubescens*

3². Сцв. рехави. Чш. зъбци лин.-ланц. до шилести. Сем. брадавичести. Бобът 12-20 mm. Сем. по-дребни от 2 mm. 4

4¹. Вч. по-к. от чш. Бобът лин., набръчкан, с 6-10 семена. Сем. 1.5 mm. . *O. ornithopodioides*

4². Вч. по-д. от чш. Бобът удължен или лин.-удължен, извит, ненабръчкан, с много семена. Сем. 1-1.5 mm. *O. viscosa*

5¹. Л. тройни. Цв. ± прис., събрани във вр. гроздове. Бобът 4-9 × 3.5-5.5 mm; по-к. от чш., с ок. 6 семена. Сем. 1.5-2 × 1.3-1.7 mm.

..... *O. pusilla*

5². Л. текоперести, тройни и прости. Цв. на држ. 5-20 mm, по 1 (2) в пазвите на л. Бобът 7-12 × 2.5-5.5 mm, по-д. от чш. с 2-4 семена. Сем. 2 mm. *O. adenotricha*

6¹. Полухрасти и многогодишни р. Бобът 5-10 × 3-5 mm; с 1-2 (3) семена. Сем. 2-2.6 × 2-2.8 mm. *O. spinosa*

6². Едногодишни р. Л. тройни. 7

7¹. Най-долните л. тройни или пер. Бобът 5-8 mm, с 1-3 семена. Сем. 2 mm. *O. diffusa*

7². Най-долните и най-горните л. прости. Бобът 4-14 × 3-3.5 mm, с 4-20 семена. Сем. 0.5-1 mm. *O. reclinata*

O. adenotricha Boiss. - Жлезист г. Мг. 5-80 cm. По трев. кам., вар. м. *СИБ*, *Стн* (и), *Зн*, *Згн*, *Стд*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рд*, *Трн*. 100 .. 1200 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NE), Т, Фур., Мед.**

O. diffusa Ten. - Рехав г. 1г. 10-50 cm. **Г (NC,NE).**

O. ornithopodioides L. - Птичокраков г. 1г. 5-30 cm. **Г (NE,NAe), М, Т.**

O. pubescens L. - Мъхнат г. 1г. 10-40 см. Г (NE), Т.

O. pusilla L. subsp. *orientalis* (Sir.) Koz. - Дребен г. Мг. 10-25 см. По сухи трев., кам., вар. м. Чм, СИБ, Прб, Стн (и), Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Слв, Пн, Рд (з,и), Трн, Тхр, Сржс. 0 .. 1000 м. V-VII. [VII-VIII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Фур.

O. reclinata L. - Ю. г. 1г. 2-15 (30) см. По трев., кам. и пес. м. Стд (ю), Пн (ю), Слв. 100 .. 500 м. V-VI. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.

O. spinosa L. - Бодлив г. Мг. 30-150 см. По вл. трев. и пес. м. ЦБ. 0 .. 300 м. VI-IX. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

1¹. Вч. 6-9 mm. Бобът яйцевидно-лещовиден; с 1 семе; равен или по-д. от чш.; 6-10 × 3-4 mm. Сем. до 2 mm. 2

1². Вч. 10-20 mm. Бобът яйцевиден, с 1-4 семена. 3

2¹. Лсч. по-к. от 10 mm. Сем. брадавически. subsp. *antiquorum*

2². Лсч. по-д. от 10 mm. Сем. гладки. subsp. *leiosperma*

3¹. Цв. по 2 (1) в пазвите на л. Л. тройни и прости. Бобът 6-9 × 3-5 mm, по-к. или равен на чш., с 1-3 семена. Сем. 2.3-2.9 × 2-2.5 mm. subsp. *hircina*

3². Цв. по 1(2) в пазвите на л. Л. тройни, рядко и прости. 4

4¹. Ст. стелешо се, вкореняващо се от възлите. Бобът 5-7 × 3-5 mm. Сем. 2.2-2.6 × 2.2-2.8 mm. subsp. *procurrens*

4². Ст. възходящо или изправено, не се вкоренява. Бобът 6-10 × 3-4 mm. Сем. 1.8-2.3 mm, зърнести. subsp. *spinosa*

subsp. *antiquorum* (L.) Briq. - Древен г. Мг. 30-150 см. По вл. трев. и пес. м. Чм, СИБ, Прб, Стд, Блс, Слв, Рд (и). 0 .. 300 м. VI-IX. Б, Г (NC,NE,NAe).

subsp. *hircina* (Jacq.) Gams. - Обикновен г. [*O. arvensis* L.] Мг. 30-80 см. По влажните пес. хрл. м. ЦБ. 0 .. 1600 м. VI-IX. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Мед.

subsp. *leiosperma* (Boiss.) Sirj. - Гладкоплоден г. Мг. 30-150 см. По вл. трев. и пес. м. Чм, Тхр. 0 .. 300 м. VI-IX. Б, Г (NC,NE), Т.

subsp. *procurrens* (Wallr.) Briq. - Пълзящ г. [*O. spinosa* subsp. *maritima* (Dumort.) P. Fourn.; *O. repens* L.] Пхр. 40-70 см. По силно уязвими, със силно антропогенно въздействие, вл. пес. и

трев. м., в равнините и планините. Зн, Рд, Трн. 100 .. 10000 м. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR] Б, Г (NE), С, Т.

O. spinosa L. subsp. *spinosa* - Бодлив г. Мг. 10-150 см. Г (NC,NE), М.

O. viscosa L. - Лепкав г. 1г. 12-80 см. Г (NE,NAe), Т.

Род *Ornithopus* L.

Птичочрак

1¹. Сцв. раздалечено от присъцветния пер. л. Цв. жълти. Бобът 20-35 mm, неприщъпнат, с 6-12 сег.. *O. pinnatus*

1². Сцв. почти прис. към присъцветния л.. 2

2¹. Цв. жълти или оранжевожълти. Бобът 20-60 × 2-3 mm, слабо прищъпнат на 5-8 сег.. Сем. 2.8-3.2 × 1.5-2.2 mm. *O. compressus*

2². Цв. розови или бели. Бобът 12-40 × 2-2.5 mm, силно прищъпнат на 3-7 сег.. Сем. 2.1-2.5 × 1.5-1.7 mm. *O. sativus*

O. compressus L. - Сплеснат п. 1г. 10-50 см. По сухи трев., кам. и хрл. м. Чм, СИБ, Стн (с,и), Згн, Стд (ю), Блс, Слв, ДМ, Пн (ю), Рд (с,и), Трн, Сржс. 0 .. 800 м. IV-V. [V-VII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.

O. pinnatus (Mill.) Druce - Перест п. 1г. 10-50 см. Г (NC,NE,NAe), М, Т.

O. sativus Brot. - Серадела. 1г. 20-70 см. Интр. Култ. 0 .. 300 м. V-VI. Пр.: Троп. Ам. Б, Г, Т. Фур.

Род *Oxytropis* DC.

Окситропис

1¹. Р. с развито ст. Венче светложълто. Чш. ± равна на вч., с шиловидни, по-д. от нейната тръб. зъбци. Бобът 15-20 mm. Сем. 1.2-1.8 × 1-1.4 mm с издаден ръбец. *O. pilosa*

1². Р. без ст. Чш. по-к. от вч., с триъгълни, по-к. от нейната тръб. зъбци. 2

2¹. Лсч. и бобът прилегаловлакнести. Флагчето целокр. Бобът 10-16 × 5-9 mm. Сем. 2-2.5 × 1.8-2.2 mm. *O. campestris*

2². Лсч. и бобът разперено влакнести. Флагчето на върха вдлъбнато. 3

3¹. Лсч. 7-10 двойки. Вч. синьо-виолетово. Бобът 12-22 mm. Сем. 1-2 mm. *O. kozhuharovii*

3². Лсч. 8-15 двойки. Вч. светложълто. Бобът 10-14 × 4-5 mm. Сем. 1.5-2.2 mm. . *O. urumovii*

O. campestris (L.) DC. - Полски о. МГ. 5-15 cm. По кам. и вар. м. *Сmn* (с), *Пн*, *Рл*. 1900 .. 2500 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Р, С. Omp!**

O. kozhuharovii D. Pavlova, D. Dimitrov & M. Nicolova - Кожухаров о. МГ. Безстъблено. По вар. скал. м. *Пн* (с). 2200 .. 2700 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. Глац. Bulg. **Omp!**

O. pilosa (L.) DC. - Висок о. МГ. 15-50 cm. По сухи трев. и кам. м. *СИБ*, *Сmn* (и), *Зн*, *Сmд* (с). 0 .. 800 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC), Р, С, Т. Omp!**

O. sericea Torr. & A. Gray - Копринен о. МГ. 10-30 cm. **Р. Omp!**

O. urumovii Jav. - Урумов о. МГ. 5-15 cm. По мраморни ск. с плетка хумусно-карбонатна почва на източни и северозападни склонове. *Пн* (с). 2500 .. 2800 m. VII-IX. [VIII-X]. Ч.К. [VU]. Глац. Balk. **Б, М. Omp!**

Род *Petteria* C. Presl
Далматински златен дъжд

P. ramentacea (Sieber) C. Presl - Далматински златен дъжд. Хр. 1-2 m. Интр. В градини. V-VI. Пр.: *Г. Дек*.

Род *Phaseolus* L.
Фасул

1¹. Л. по-к. от сцв. Сцв. с повече от 6 цв. Само долните зъбци на чш. по-к. от тръб. Бобът 50-300 × 15 mm. Вч. 15-30 mm. Сем. 13-25 × 10-15 mm. *P. coccineus*
1². Л. по-д. от сцв. Сцв. с до 6 цв. Чш. с по-к. от тръб. зъбци. Вч. 10-18 mm. Бобът 50-300 × 15-25 mm, с 4-10 семена. Сем. 8-20 × 3-12 mm. *P. vulgaris*

P. coccineus L. - Градински ф. [*P. multiflorus* Lmk.] 1Г. 100-200 cm. Интр. Култ. в Ю. България. 0 .. 800 m. VI-VII. Пр.: Мексико, Гватемала. **Б. Хрн., Дек**.

P. vulgaris L. - Обикновен ф. 1Г. 20-400 cm. Интр. Култ. 0 .. 800 m. VI-VII. [VII-VIII]. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г, М, С, Т. Хрн.**

Род *Pisum* L.
Грах

P. sativum L. - Посевен г. [*P. arvense* L.] 1Г. 20-130 cm. Култ. и като плевел. ЦБ. 0 .. 500 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Хрн., Плв.

1¹. Сцв. 2-4 пъти по-д. от присъцветните л. Вч. пурпурновиолетово, с по-тъмни крилца. Бобът лин., мрежесто жилкуван, жълт или кафяв, разпуклив, по повърхността често със синкав налеп. Сем. жълти до черни, закръглени; 4-8 × 4-7.5 mm, с хилум 1.8-1.6 mm. subsp. *elatus*
1². Сцв. по-к., равно или малко по-д. от присъцветните л. Вч. изцяло бяло със зеленикави ж. или с розово флагче и червено-пурпурни крилца. Бобът елиптично удължен, гладък или неясно жилкуван, неразпуклив. Сем. кълбести или ъглести, жълто- до кафявозелени, червеникави или кафяви; 5-6 × 4.7-5.8 mm. subsp. *sativum*

subsp. *elatus* (M. Bieb.) Asch. & Graebn. - Висок г. [*P. elatus* M. Bieb.; *P. sativum* subsp. *biflorum* (Raf.) Soldano] 1Г. 50-200 cm. По сухи трев. м. и посеви. ЦБ. 0 .. 800 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур., Плв.**

subsp. *sativum* - Посевен г.; Фуражен г. [*P. arvense* L.] 1Г. 40-70 (120) cm. Култ. и плевел. ЦБ. 0 .. 500 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE), Р, Т. Фур., Мед., Плв.**

Род *Podocytisus* Boiss. & Heldr.
Подоцитизус

P. caramanicus Boiss. & Heldr. - Караманов п. [*Cytisus caramanicus* (Boiss. & Heldr.) Nyman; *Laburnum caramanicum* (Boiss. & Heldr.) Benth. & Hook.] Хр. 10-200 cm. **Г (NC,NE), М, Т.**

Род *Pueraria* DC.
Пуерария

P. montana (Lour.) Merr. - Планинска п. МГ, около 8 m (до 30 m). Инв. VII-X. [IX-XI]. Пр.: Източна и ЮИ. Аз.

Род *Robinia* L.
Салкъм

1¹. Всички ч. на р. голи, или само младите летораста с прости и жлз. влс. Цв. бели. 2
1². Всички ч. на р., без л., лепливи или покр. с жлз. влс. Цв. розови или бледорозови. 3
2¹. Само младите клк. с прости и жлз. влс., по-късно голи. Л. с 5-17 лсч. Цв. бледо-розови или бели. Бобът с д. 60-100 mm. Сем. 5-5.5 × 3-3.5 mm. *R. neotexicana*
2². Клк. голи. Л. с 9-19 лсч. Цв. бели. Бобът 50-100 × 10 mm, с 4-10 семена. Сем. 4.3-8 × 2-4 mm. *R. pseudoacacia*

3¹. Младите леторасти с д. червени жлз. влс. Цв. розовочервени, по 3-6 във висящи сцв. Бобът с д. 50-80 mm. Сем. 5.2-5.8 × 3.2-3.6 mm. *R. hispida*

3². Жлезистите влс. не са червени. Цв. бледорозови или бели, в изправени или наведени сцв. Бобът с д. 50-100 mm. Сем. 4.5-5.2 × 2.7-3.2 mm. *R. viscosa*

R. hispida L. - Червен с. Хр. 50-300 cm. Интр. В паркове. V-VI. 0 .. 1000 m. Пр.: С. Ам. **Б.** Дек.

R. neomexicana A. Gray - Новомексикански с. [*R. neomexicana* var. *luxurians* Dieck] Дв., до 10 m. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

R. pseudoacacia L. - Бял с. [*R. heterophylla* Bean] Дв. 15-25 cm. Интр. Адв. Инв. ЦБ. 0 .. 1100 m. V-VI. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Пр.: С. Ам. Дек., Мед., Гор., Пер., Хрн.

R. viscosa Vent. - Лепкав с. Дв., до 12 m. Интр. В паркове. VIII-IX. [VII-X]. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Scorpiurus* L.

Скорпиурус

S. muricatus L. - Влакнест с. [*S. subvillosus* L.] Г. 5-80 cm. По сухи трев. хълмисти м. Чм (ю). 0 .. 100 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

Род *Securigera* DC.

Секуригера

1¹. Бобът нечленест, 50-100 × 3-5 mm, на върха с 1.5-3 cm д. носче. Лсч. клиновидно обратно яйцевидни, на върха отсечени. Цв. жълти, по 4-8 в главицовиден грозд. Бобът 50-100 mm с носчето. Сем. до 3.5 × 2 mm. *S. securidaca*

1². Бобът членест, гол или късо влакнест, на върха без носче или с носче, по-к. от 15 mm. Цв. бели, сини, бледолилави или розови. ... 2

2¹. Сцв. с 3-6 цв. Вч. бяло, розово рядко бледожълто. 3

2². Сцв. с повече от 6 цв. Вч. светлолилаво или синьо до белезникаво. Бобът ± извит с права човка. 4

3¹. Вч. с д. 4-7 mm. Бобът прав, със закривена човка; 30-60 mm, 3-9 членен. Сем. 3.5-5 × 0.9-1.1 mm. *S. cretica*

3². Вч. с д. 7-11 mm. Бобът силно извит, с права човка. *S. parviflora*

4¹. Лсч. по-д. от 2 cm. Сцв. с 6-18 цв. Чш. с едва забележими зъбци. Вч. 8-10 mm, светлолилаво. Бобът 2-8 × 5-10 mm; 5-10 членен. Сем. 3.5-4.6 × 1.4-1.6 mm. ... *S. elegans*

4². Лсч. д. до 1.5 cm. Сцв. с 10-20 цв. Чш. с 2 пъти по-к. от тръб. зъбци. Вч. 10-15 mm, пъстро (синьо до белезникаво). Бобът 20-80 × 1.5-2 mm, 3-8 членен. Сем. 2.5-3.7 × 1.2-1.5 mm. *S. varia*

S. cretica (L.) Lassen - Критска с. [*Coronilla cretica* L.] Мг. 10-70 cm. По трев., хрл., вар. м. Чм, Сгд, Блс, Слв, ДМ, Пн (ю), Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 500 m. IV-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

S. elegans (Pančić) Lassen - Изящна с. [*Coronilla elegans* Pančić] Мг. 40-80 cm. По трев. склонове и хрл. м. Чм, СИБ, Др, Сгн (и). 0 .. 300 m. VI-VII. [VII-VII]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

S. parviflora (Desv.) Lassen - Дребноцветна с. [*C. rostrata* Boiss. & Spruner] Г. 8-50 mm. **Г** (NE,NAe), **Т.**

S. securidaca (L.) Degen & Doerfl. - Обикновена с. [*Coronilla securidaca* L.] Г. 8-50 cm. По трев. и хрл. м. Чм (ю), Сгд (ю), Пн (ю), Рд (и). 0 .. 300 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Леч.

S. varia (L.) Lassen - Пъстра с. [*Coronilla varia* L.] Мг. 20-100 cm. В гори, по трев. м., край пътища. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

Род *Sophora* L.

Софора

S. davidii (Franch.) Pavol. - Давидова с. [*S. viciifolia* Hance] Хр. 1-2.5 m. Интр. В паркове, рядко. V-VI. [IX-IX]. Пр.: Китай. **Б, Р.** Дек.

Род *Spartium* L.

Спарциум

S. junceum L. - Испански с. Хр. 0.5-3 m. По пес. и скал. м. Адв. Чм (с), СИБ, Сгн (с,и), Сгд (ю), Пн (ю), Срг (з), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 500 m. V-VI. [IX-IX]. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** Дек., Леч.

Род *Styphnolobium* Schott

Стифнолобиум

S. japonicum (L.) Schott ex Endl. - Японски

стифнолобиум. [*Sophora japonica* L.] Дв. 20-30 m. Интр. По улици и паркове. 0 .. 800 m. VII-VIII. [IX-X]. Пр.: Китай и Япония. **Б, Р.** Дек.

Род *Trifolium* L.
Детелина

1¹. Сцв. с общо 1-3 цв. Вч. 15-30 mm. Бобът 6-8 mm, с 5-10 семена. *T. uniflorum*
1². Сцв. с повече от 3 цв. 2
2¹. Цв. лилави, след цъфтеж кафяви. Бобът по-д. от чш., едносеменен, на по-д. от него и чш. држ. *T. grandiflorum*
2². Цв. не са лилави. 3
3¹. Сцв. с два вида цв. - плодни и безплодни (само с чш.). Бобът едносеменен. 4
3². Сцв. с др. устройство. 5
4¹. Сцв. рехави, с 2-7 плодни и 8-10 безплодни цв. След цъфтеж се извиват и проникват в почвата. Бобът издаден над чш. Сем. 2.1-3.8 × 1.8-2.8 mm. *T. subterraneum*
4². Сцв. плътни, с 10-15 плодни и много безплодни цв. не проникват в почвата. Бобът включен в чш. *T. globosum*
5¹. Цв. жълти, понякога след цъфтеж ± кафяви или възчерни. 6
5². Цв. розови, червени, бели, рядко бледожълти. 14
6¹. Горните л. сближени, ± срещ. Цв. след цъфтеж тъмнокафяви до черни. 7
6². Л. посл. Цв. след цъфтеж белезникави до светлокафяви. 8
7¹. Цв. с држ. ± равни на тръб. на чш. Вч. след цъфтеж тъмнокафяво. Бобът равен на чш., едносеменен. Сем. 1.5-2.2 × 1.1-1.6 mm.
..... *T. badium*
7². Цв. с држ. 2-3 пъти по-к. от тръб. на чш. Вч. след цъфтеж чернокафяво. Бобът равен на чш., едносеменен. Сем. 1.2-1.5 × 0.9-1.1 mm.
..... *T. spadicium*
8¹. Трите лсч. на горните л. с еднакви дръжчици. 9
8². Ср. лсч. на горните л. с по-д. дръжчица. 11
9¹. Сцв. рехави, с 1-6 (12) цв. Цв. с д. до 3 mm. Вч. след цъфтеж светлокафяво. Сем. 0.9-1 × 0.7 mm. *T. micranthum*
9². Сцв. ± плътни, с 25-40 цв. Цв. по-големи от 5 mm. Бобът едносеменен. 10
10¹. Прл. стеснени или закръглени в осн. Съцветие с држ. равни или малко по-д. от псцв. Бобът равен на чш. Сем. 1-1.4 × 0.8-1

mm. *T. aureum*
10². Прл. полусърцевидни в осн. Съцветие с држ. над 2 пъти по-д. от присцветниците. Бобът яйцевиден, по-к. от чш. Сем. 1.1 × 0.8-0.9 mm. *T. velenovskyi*
11¹. Сцв. с 20-40 цв. Вч. с д. 5-7 mm. Бобът по-д. от чш., едносеменен. Сем. 1.1-1.2 × 0.6-0.8 mm. *T. campestre*
11². Сцв. с 8-20 (25) цв. Вч. с д. 3-5 mm. .. 12
12¹. Цв. с д. 5.5-7 (7.5) mm, след цъфтеж изправени. Прл. на ср. л. 1.5-2 пъти по-к. от л. држ. Вч. златистожълто, след цъфтеж не се променя. Бобът малко по-д. от чш., 1-2 сем. Сем. 1.2-1.3 × 0.8-1 mm. *T. patens*
12². Цв. с д. 3.5-4 mm, след цъфтеж наведени. Прл. на ср. л. 2-3 пъти по-к. от л. држ. Бобът по-к. от чш., едносеменен. 13
13¹. Сцв. с диам. 5-6 mm. Цв. с држ. до 1 mm, 1-2 пъти по-к. от тръб. на чш. Бобът елипсовиден. Сем. 0.9-1.2 × 0.6-0.9 mm.
..... *T. dubium*
13². Сцв. с диам. 8-10 mm. Цв. држ. с д. 2-3 mm, равна или по-д. от чашковата тръб. Бобът яйцевиден. *T. sebastianii*
14¹. Чш. при плода мехуресто подута, двуустна. 15
14². Чш. при плода не е подута или е симетрично подута. 20
15¹. Цв. обърнати - флагчето отдолу, ладийката отгоре. Бобът затворян изцяло в чш., 1-2 сем. Сем. 1.3-1.8 × 0.9-1.3 mm.
..... *T. resupinatum*
15². Цв. не са обърнати. 16
16¹. Цв. с псцв. Отворът на чш. своб., отворен. 17
16². Цв. без псцв. Отворът на чш. затворен от влс., епидермален пръстен или мазолести удебеления. 30
17¹. Псцв. срс. Чш. с 20-35 гъсти ж., при боба двуустна. Бобът затворен в чш., 1-2 сем. Лсч. продълг. Сем. 1.3-1.7 × 1.1-1.4 mm.
..... *T. fragiferum*
17². Псцв. своб. 18
18¹. Тръбицата на чш. с 8-12 ж. Бобът изцяло включен в чш, с 2-4 сем. Сцв. с д. (10) 15-20 (23) mm. *T. physodes*
18². Тръбицата на чш. с 20-30 ж. Бобът издаден над чш. 19
19¹. Сцв. с д. 15-25 mm. Чш. 10-12 (13) mm д. Вч. малко по-д. от чш. Бобът 3-4 сем.
..... *T. spumosum*

- 19². Сцв. с д. (20) 50-60 mm. Чш. с д. 7-8 (9) mm. Вч. много по-д. от чш. Бобът 2-4 сем. Сем. 1.4-1.7 × 1.2-1.4 mm. ... *T. vesiculosum*
- 20¹. Прл. жлз. ресничести по ръба. Чш. с диам. 4-6 mm, с 10 ж., ш. звънеца. 21
- 20². Прл. не са жлз. ресничести по ръба. .. 22
- 21¹. Вч. 9-12 mm. Сем. 1.3-2 × 1-1.5 mm...
..... *T. glanduliferum*
- 21². Вч. 6-8 mm. Бобът по-д. от чш., 1-2 сем. Сем. 1.1-1.7 × 0.8-1.1 mm. *T. strictum*
- 22¹. Сцв. прис. 23
- 22². Сцв. с држ. 24
- 23¹. Р. с развито ст. Зъбците на чш. триъгълнояйцевидни, равни помежду си. Вч. с д. ок. 5 mm, по-д. от чш. Бобът не по-д. от чш., 1-2 сем. *T. glomeratum*
- 23². Р. с къси ст. Чашковите зъбци ланц., неравни помежду си. Вч. с д. ок. 2 mm, по-к. от чш. Бобът по-д. от чш., двусеменен. Сем. 0.8-1 × 0.7-0.9 mm. *T. suffocatum*
- 24¹. Цв. с држ., по-к. от тръб. на чш. Ст., л. отдолу и прилистниците гъсто покр. с прилегнали влс. Бобът 5-6 mm, с 1-2 семена. Сем. 1.1-1.7 × 0.8-1 mm. *T. montanum*
- 24². Р. с др. белези. 25
- 25¹. Вч. по-к. рядко малко по-д. от чш. Зъбците на чш. след цъфтеж извити назад. Бобът по-к. от чш., 2-3- сем. Сем. 0.9-1.1 × 0.8-1 mm. *T. retusum*
- 25². Вч. по-д., рядко по-к. от чш.. 26
- 26¹. Зъбците на чш. приблизително равни помежду си, об. по-д. от тръб. Лсч. по целия ръб назъб. Бобът по-к. от чш., с 2-3 семена. Сем. 1.4-1.6 × 1.1-1.3 mm. *T. michelianum*
- 26². Зъбците на чш. неравни помежду си, рядко еднакви, но тогава лсч. не са назъб. по целия ръб. 27
- 27¹. Ст. пълзящо (вкоренява се от възлите). Л. држ. по-д. от 10 cm. Лсч. обратнойцевидни. Бобът по-д. от чш., прищъпнат с 3-4 семена. Сем. 1-1.5 × 0.9-1.2 mm. *T. repens*
- 27². Ст. ± изправено. Л. држ. по-к. от 10 cm. ...
..... 28
- 28¹. Прл. триъгълно-ланц. Горните зъбци на чш. при боба разперени. Бобът по-д. от чш., 1-5 сем. Сем. 0.9-1 × 0.7 mm. *T. nigrescens*
- 28². Прл. ланц. до яйцевидноланцетни. Всички зъбци на чш. при боба изправени. .. 29
- 29¹. Лсч. с ясно изпъкнали ж. Венче пурпурно или бяло, по-късно розово. Бобът по-д. от чш., 2-4 сем. Сем. 1.1-1.5 × 0.9-1.2 mm. *T. hybridum*
- 29². Лсч. с неясни ж. Венче жълтеникавобяло. Бобът включен в чш., 1-3 сем. Сем. 1.1-1.5 × 1-1.3 mm. *T. pallescens*
- 30¹. Чш. с 18-25 ± изпъкнали и ясно видими ж. 31
- 30². Чш. с (8) 10-13 (20) ж. 35
- 31¹. Многогодишни р. Бобът затворен в чш., едносеменен. 32
- 31². Едногодишни р. Бобът едносеменен. .. 33
- 32¹. Прл. ципести, целокр. шиловидни или тяснолинейни. Сем. 1.6-2 × 1.3-1.7 mm.
..... *T. alpestre*
- 32². прл. тревисти, ланц. или т. триъгълни, към върха назъб. Сем. 1.7-2.3 × 1.4-1.8 mm.
..... *T. rubens*
- 33¹. Сцв. не са обвити от едрите прилистници на псцв. Чш. с ясно изпъкнали ж. Бобът слабо издаден над чш. Сем. 1.2-1.4 × 1-1.2 mm.
..... *T. lappaceum*
- 33². Сцв. вр. или лъжевърхно разп., обвити от едрите прилистници на присъцветните л. Ж. на чш. скрити от ± гъсти влс. 34
- 34¹. Вч. розовобяло по-к. или равно на чш. Бобът включен в чш. *T. cherleri*
- 34². Вч. пурпурночервено, по-д. от чш. Бобът малко по-д. от тръб. на чш. *T. hirtum*
- 35¹. Многогодишни р. 36
- 35². Едногодишни и двугодишни р. 42
- 36¹. Вч. бледожълто. 37
- 36². Вч. розово или пурпурночервено. Бобът затворен в чш., едносеменен. 40
- 37¹. Чш. равна на вч., гола, с приблизително еднакви зъбци. Бобът включен в тръб. на чш., едносеменен. *T. pignanti*
- 37². Чш. над 1.5 пъти по-к. от вч., влакнеста, с неравни и разперени при боба зъбци... 38
- 38¹. Цв. с д. 2-2.5 cm. Сцв. држ. с д. 4-8 cm. Бобът скрит в чш., едносеменен. Сем. 2-2.6 × 1.7-2.2 mm. *T. rannonicum*
- 38². Цв. с д. 1.5-1.8 (2) cm. Сцв. почти прис. или на држ. с д. до 2.5 cm. 39
- 39¹. Лсч. с д. над 3 cm. Долните чашкови зъбци 2-3 пъти по-д. от тръб. *T. causicum*
- 39². Лсч. с д. до 3 cm. Долните чашкови зъбци 1.5-2 пъти по-д. от тръб. Бобът надвишава чашковата тръб. или скрит в нея, едносеменен, 1.7-2.2 × 1.2-1.6 mm. *T. ochroleucum*
- 40¹. Прл. триъгълно-яйцевидни, осилесто стеснени към върха. Чш. затворена с пръстеновидно надебеляване, покр. с влс. Сем. 1.7-2.3 × 1.2-1.5 mm. *T. pratense*

- 40². Прл. лин.-ланц. или ланц. Чш. затворена с пръстен от влс., или с двуустно надебеляване и пръстен от влс.. 41
- 41¹. Чш. затворена с пръстен от влс. и двуустно надебеляване. Вч. розово. *T. heldreichianum*
- 41². Чш. затворена с пръстен от влс. Вч. пурпурночервено. Сем. 1.9-2.3 × 1.5-1.9 mm. *T. medium*
- 42¹. Сцв. прис., обвити от прилистниците на присъцветните л. 43
- 42². Сцв. с добре развити држ., рядко някои от стр. сцв. прис. Бобът затворен в чашката. 53
- 43¹. Вч. най-малко 1.5 пъти по-д. от чш. Бобът с 1-2 семена. 44
- 43². Вч. по-к., равно или едва по-д. от чш. .. 47
- 44¹. Цв. с д. 1-1.2 (1.3) cm. Чш. с влс. в отвора. Бобът затворен в чш. или слабо издаден навън. Сем. 1.5-2 × 1.3-1.8 mm. *T. pallidum*
- 44². Цв. с д. 5-10 cm. Чш. мазолесто надебелена в отвора. Бобът затворен в чш. . 45
- 45¹. Стр. ж. на лсч. дъговидно извити назад. Чашковите зъбци лин.-шиловидни, при боба извити назад. Вч. с д. 8-10 cm. Сем. 1.6 × 0.9 mm. *T. dalmaticum*
- 45². Стр. ж. на лсч. ± прави. Чашковите зъбци при боба не са разперени. Вч. с д. 5-7 mm. 46
- 46¹. Лсч. на горните л. 3-6 пъти по-д., отколкото ш. Крилцата голи. *T. tenuifolium*
- 46². Лсч. на горните л. 1.2-2 пъти по-д., отколкото ш. Крилцата ± влакнести. Сем. 1.2-1.3 × 1 mm. *T. trichopterum*
- 47¹. Сцв. с диам. 15-35 mm. Цв. с д. 9-19 mm, рядко 5-6 mm, но тогава лсч. почти лин. 48
- 47². Сцв. с диам. 5-15 mm. Цв. с д. 4-8 cm. Лсч. обратнойцевидни или тясно обратнойцевидни. 49
- 48¹. Чш. конусовидно звънчевидна. Вч. червеникавопурпурно. Бобът 1-2 сем. Сем. 1.3-1.7 × 1.2-1.5 mm. *T. diffusum*
- 48². Чш. яйцевиднотръбеста с приблизително равни и разперени зъбци. Венче светлорозово до бяло. Бобът затворен в чш., едносеменен. Сем. 2.5-3 × 1.6-2 mm. *T. squarrosum*
- 49¹. Стр. ж. на лсч. дъговидно извити назад. Чш. триъгълноклиновидна с равни помежду си зъбци. 50
- 49². Стр. ж. на лсч. прави. Чш. с ± неравни зъбци. Бобът затворен в чш. 51
- 50¹. Вч. равно на чш., розово. .. *T. lucanicum*
- 50². Вч. по-к. от чш., белезникаво. Бобът затворен в чш., 1-2 сем. Сем. 1.4-1.8 × 1-1.2 mm. *T. scabrum*
- 51¹. Цв. с д. 4-5 mm. Чш. яйцевидна, в плода с конусовидно събрани зъбци. Бобът 1-2 сем. *T. bocconeii*
- 51². Цв. с д. (6) 8-10 (11) mm. Чш. при плода ± сферична или звънчевидна, с разперени зъбци. Бобът едносеменен. 52
- 52¹. Чш. с д. 6-7 mm, звънчевидна. Флагчето на върха цяло, до 1.5 пъти по-д. от чш. Сем. 2.2-2.6 × 1.7-2 mm. *T. squamosum*
- 52². Чш. с д. (2.5) 3-4 mm, при плода ± сферична. Флагчето на върха ± вдлъбнато, равно или едва по-д. или по-к. от чш. Сем. 1.6-2.2 × 1.4-1.8 mm. *T. striatum*
- 53¹. Горните л. срещ. 54
- 53². Горните л. посл. 58
- 54¹. Зъбците на чш. ± еднакви. Листчета и флагчето на върха вдлъбнати. Ст. бяло-влакнесто. Бобът едносеменен. . *T. leucanthum*
- 54². Зъбците на чш. нееднакви. Ст. с др. тип овласяване. 55
- 55¹. Лсч. с д. 5-6 cm. Вч. 2-2.5 пъти по-д. от чш. Бобът 1-2 сем. *T. latinum*
- 55². Лсч. с д. до 2.5 cm. 56
- 56¹. Вч. по-к. до равно на чш. Бобът 1-2 сем. *T. phleoides*
- 56². Вч. до 2 пъти по-д. от чш. Бобът едносеменен. 57
- 57¹. Лсч. и флагчето на върха вдлъбнати. Бобът елипсоиден. Сем. 2.2-2.5 × 1.5-1.8 mm. *T. alexandrinum*
- 57². Лсч. и флагчето на върха не са вдлъбнати. Бобът обратно яйцевиден; 1-1.5 × 0.9-1.2 mm. *T. echinatum*
- 58¹. Вч. с д. с 3-7 (8) mm. Бобът затворен в чш. 59
- 58². Венче по-д. от 8 mm. 61
- 59¹. Лсч. с ш. 6-10 mm. Зъбците на чш. до 2 пъти по-д. от тръб. Бобът 1-2 сем. *T. ligusticum*
- 59². Лсч. 2-4 mm. Зъбците на чш. 2-5 пъти по-д. от тръб. Бобът едносеменен. 60
- 60¹. Вч. равно или по-д. от чш. Флагчето на върха вдлъбнато. *T. affine*
- 60². Вч. по-к. от чш. Сем. 1-1.4 × 0.6-0.9 mm. *T. arvense*
- 61¹. Лсч. ш. обратнойцевидни, сърцевидни или почти триъгълни. Бобът 1-2 семенен. 62

61². Лсч. лин. ланц. или тясно елипсоидни. Бобът едносеменен. 63

62¹. Цв. с д. 12-14 mm. Чш. с приблизително еднакви зъбци. Сцв. продълговатояйцевидни, след цъфтеж се удължават. Бобът 1-2 сем. Сем. 2-2.6 × 1.3-1.7 mm. *T. incarnatum*

62². Цв. 8-9 mm. Чш. с неравни зъбци. Съцветие сферично или яйцевидно, след цъфтеж не се удължава. Бобът едносеменен. *T. sylvaticum*

63¹. Вч. ясно по-д. от чш. Сем. 1.7-1.8 × 1.3-1.4 mm. *T. purpureum*

63². Вч. по-к., равно или едва по-д. от чш.. 64

64¹. Лсч. с д. 2-6 cm. Чашковите зъбци нееднакви. Сем. 1.6-2.2 × 1.2-1.5 mm. *T. angustifolium*

64². Лсч. с д. 1-2 cm д. Чашковите зъбци ± равни. *T. infamia-ponertii*

T. affine C. Presl - Преслианова д. [*T. preslianum* Boiss.] 1г. (5) 10-30 cm. Из хрл. и гори. Чм (ю), Рл, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1300 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NE,NAe), **Т**.

T. alexandrinum L. - Александрийска д. 1г. (10) 15-70 cm. Из трев. м. и хрл. Чм (ю), СИБ, Стн (и), Тхр. 0 .. 600 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Т**. Фур.

T. alpestre L. - Алпийска д. [*T. alpestre* subsp. *lanigerum* (DC.) Stoj. & Stef.] Мг. 15-50 cm. По сухи трев., кам. м. и хрл. ЦБ. 600 .. 2000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Мед., Леч.

T. angustifolium L. - Теснолистна д. 1г. 10-50 cm. По сухи трев. и хрл. м. Чм, СИБ, Прб, Стн (и), Зн, Згн, Стд, Слв, ДМ, Срг (и), Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

T. arvense L. - Плевелна д. 1г./2г. 5-40 cm. По сухи м. и в гори. ЦБ. 0 .. 1300 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Фур., Плв., Леч., Дъб.

T. aureum Pollich - Златиста д. 1г. 15-40 cm. В лив., хрл., горски поляни. Др, Прб, Стн, Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд, Трн. 0 .. 2200 m. VI-VIII. [VII-VIII]. Мед., Фур., **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

T. badium Schreb. - Кафява д. [*T. badium* subsp. *pseudobadium* (Velen.) Kozuharov] Мг. 10-40

cm. По вл. трев. м. и лив. Стн (з,с), Вт, Пн, Рл, Рд. 1500 .. 2500 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**. Фур.

T. bocconeii Savi - Бокониева д. 1г. 5-25 cm. Из сухи трев. и хрл. Чм (ю), Пн, Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 500 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

T. campestre Schreb. - Полска д. [*T. procumbens* L.] 2г. (5) 10-30 cm. По умерено вл. лив. и трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Мед., Фур.

T. caucasicum Tausch - Кавказка д. [*T. ochroleucon* subsp. *caucasicum* (Tausch) Kozuharov] Мг. 15-40 (50) cm. По трев. м., хрл. и разредени гори. Стн, СИБ. 0 .. 1600 m. VI-VIII. **Б**.

T. cherleri L. - Херлерова д. 1г. 5-15 (25) cm. По трев. м. Чм, Згн, Стд, ДМ, Пн (ю), Рд (с,и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 700 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

T. clusii Godr. & Gren. - Клузиева д. 1г. 10-60 cm. **Б, Т**.

T. constantinopolitanum Ser. - Цариградска д. 1г. 10-70 cm. **Г** (NAe), **Т, ?Б**.

T. dalmaticum Vis. - Далматинска д. 1г. 5-25 cm. По сухи, кам. м. Чм (ю), СИБ, Др, Прб, Стн (з), Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Рд (и), Трн. 0 .. 800 m. IV-VI. [VI-VII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т**.

T. diffusum Ehrh. - Разпереностъблена д. 1г./2г. 15-40 (50) cm. По вл. трев. м. Др, СИБ, Др, Прб, Стн, Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Чм, Срж. 0 .. 1500 m. IV-VII. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**.

T. dolopium Gibelli & Belli - Гръцка д. 1г. 10-30 cm. **Г** (NE).

T. dubium Sibth. - Съмнителна д. 1г. 10-30 (40) cm. По сухи и умерено вл. м. и хрл. ЦБ. 0 .. 1300 m. V-VI. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Фур.

T. echinatum M. Bieb. - Бодлива д. 1г. (5) 10-60 cm. Из сухи трев. м. и хрл. ЦБ. 0 .. 700 m. V-IX. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т**.

T. fragiferum L. subsp. *bonannii* (C. Presl)

Sojak - Крехка д. Мг. 10-30 см. По вл. трев. м. и лив. *ЦБ.* 900 .. 1000 м. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

T. glanduliferum Boiss. - Жлезиста д. 1г. 10-25 см. Интр. **Б, Г** (NE), **Т.**

T. globosum L. - Кълбеста д. 1г. 5-35 см. По сухи трев. м. *Рд* (и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 100 м. III-V. [IV-VI]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NE,NAe), **Т.**

T. glomeratum L. - Главеста д. 1г. 10-30 см. В хрл. и по трев. м. *Стн* (и), *Вт*, *Стд*, *Блс*, *ДМ*, *Рд* (з,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж.* 0 .. 500 м. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

T. grandiflorum Schreb. - Синя д. [*T. speciosum* Willd.] 1г. 10-30 (40) см. По кам. скал. м. и хрл. *Стн* (и), *Згн*, *Стд*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 800 м. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** *Фур.*

T. heldreichianum Hausskn. - Хелдрайхова д. Мг. (10) 15-50 см. В хрл. поляни и скал. м. *Стн*, *СИБ*, *Прб* (и), *Стн* (и), *Зн*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Срж.* 0 .. 1700 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

T. hirtum All. - Влакнеста д. 1г. 5-35 см. По сухи м. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стн* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж.* 0 .. 1000 м. IV-VI. [V-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Фур.*

T. hybridum L. - Хибридна д. Мг. 5-60 см. По вл. трев. м. и лив. *ЦБ.* 0 .. 1800 м. V-IX. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур.*, *Мед.*, *Хрн.*

1¹. Ст. туфести, с в. 5-10 (15) см. Вч. пурпурно. subsp. *anatolicum*

1². Ст. единични, с в. 15-60 см. Вч. бяло или розово. 2

2¹. Ст. плътно, силно разкл. subsp. *elegans*

2². Ст. кухо, слабо разкл. subsp. *hybridum*

subsp. *anatolicum* (Boiss.) Hossain - Анадолска д. Мг. 5-15 см. По вл. трев. м. и лив. *Стн* (з,с), *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 0 .. 1800 м. V-IX. *Фур.*, *Мед.* **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

subsp. *elegans* (Savi) Asch. & Graebn. - Изящна д. Мг. 15-60 см. По вл. трев. м. и лив. *ЦБ.* 0 .. 1800 м. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Фур.*, *Мед.*

subsp. *hybridum* - Хибридна д. Мг. 15-60 см.

По вл. трев. м. и лив. *Прб*, *Стн* (с), *Сф*, *Срг* (и), *Срж.* 0 .. 1800 м. V-IX. **Б, Г** (NC,NE), **Р, Т.** *Фур.*, *Мед.*

T. incarnatum L. - Инкарнатна д. 1г./2г. 20-50 см. По лив., трев. м. и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

1¹. Ст. голи до рядковлакнести. Горните чашкови зъбци ± равни на тръб. subsp. *incarnatum*

1². Ст. гъстовлакнести. Горните чашкови зъбци по-д. от тръб. subsp. *molinerii*

subsp. *incarnatum* - Инкарнатна д. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. V-VII. [VI-VIII]. **Б, М, С.** *Фур.*

subsp. *molinerii* (Balb. ex Hornem.) Syme - Молинерова д. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Фур.*

T. infamia-ponertii Guss. - Междинна д. [*T. angustifolium* L. subsp. *intermedium* (Guss.) Koz.; *T. intermedium* Guss.] 1г. (10) 20-40 (50) см. По сухи трев. и хрл. м. *Чм* (ю), *Рд* (и). 0 .. 1000 м. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NE,NAe), **Т.**

T. lappaceum L. subsp. *adrianopolitanum* Vel. - Репейна д. 1г. 5-20 см. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *Стд*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рд* (и), *Тхр*, *Срж.* 0 .. 900 м. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г, М, Т.**

T. latinum Sebast. - Латинска д. 1г. (10) 20-50 см. По сухи трев. м. в низините и предпланините. *Чм* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 600 м. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NE), **Т.**

T. leucanthum M. Bieb. - Беловлакнеста д. 1г. 10-30 см. По сухи трев. кам. м. и хрл. *Чм*, *Др*, *Стн* (и), *Зн*, *Стд*, *Слв*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 900 м. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

T. ligusticum Loisel. - Странджанска д. 1г. 10-40 см. В изкуствени гори от *Pinus halepensis*. *Срж.* 0 .. 50 м. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г, Т.**

T. lucanicum Guss. - Турска д. [*T. scabrum* subsp. *turcicum* Velen.] 1г. 10-20 (40) см. По сухи открити м. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стн*, *Зн*, *Стд*, *ДМ*, *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*, *Срж.* 0 .. 800 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

T. medium L. - Междинна д. Мг. 30-50 см. В хрл. и поляни. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стн*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*,

Тхр, Срж. 0 .. 1800 м. V-VIII. [VI-IX]., **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р, Т.** Фур.

1¹. Долните чш. зъбци равни на тръб. ...
..... subsp. *medium*

1². Долните чаш. зъбци над 2 пъти по-д. от тръб. 2

2¹. Ст. силно разпереновлакнесто.
..... subsp. *balcanicum*

2². Ст. прилегнало или слабо разперено влакнесто. subsp. *skorpilii*

subsp. *balcanicum* Velen. - Балканска д. *Прб* (з), *Стп* (з,с), *Сф*, *Вт*, *Зн*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*. 0 .. 1800 м. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.** Фур.

subsp. *medium* - Междинна д. *СИБ*. 0 .. 300 м. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC), **Р, С, Т.** Фур.

subsp. *skorpilii* Velen. - Шкорпилова д. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1800 м. V-VIII. [VI-IX]. Фур.

T. michelianum Savi - Гръклян; Михелова д. [*T. balansae* Boiss.] 1г. 10-40 (60) см. По вла. трев. м., лив. и хрл. *Стп* (з,и), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Стд*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1300 м. VI-V. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т.** Фур., Мед.

T. micranthum Viv. - Дребноцветна д. 1г. 10-30 (50) см. По трев. м., лив. и хрл. и светли гори. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Мед., Фур.

T. montanum L. - Планинска д. Мг. 15-60 см. По трев. м. и лив. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (с), *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 2000 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г, М, Р, С.** Фур., Мед.

T. nigrescens Viv. - Чернееща д. 1г. 5-60 см. По сухи и умерено вла. трев. м. *Чм* (ю), *Др*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Рл*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 м. IV-VI. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Мед.

1¹. Вч. бяло до светлорозово. Бобът неясно прищъпнат. subsp. *nigrescens*

1². Вч. светлокафяво до кафяво. Бобът ясно прищъпнат. subsp. *petrisavii*

subsp. *nigrescens* - Чернееща д. 1г. 5-30 (40) см. По сухи и умерено вла. трев. м. *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Рл*, *Трн*, *Срж*. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г, М, С, Т.** Фур., Мед.

subsp. *petrisavii* (Clementi) Holmboe - Петрозавиева д. [*T. petrisavii* Clementi] 1г. 5-30 (40) см. По сухи и умерено вла. трев. м. *Чм* (ю), *Др*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Рд* (и), *Рл*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г** (NE,NAe), **М, С, Т.** Фур., Мед.

T. ochroleucum Huds. - Бледожълта д. [*T. ochroleucon* Huds.] Мг. 15-50 см. По трев. м., хрл. и разреждени гори. ЦБ. 0 .. 1600 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

T. pallescens Schreb. - Белезникава д. Мг. 5-20 см. По пас. в планините. *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с). 800 .. 1800 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.**

T. pallidum Waldst. & Kit. - Бледа д. 1г./2г. 15-60 см. Из трев. м. и редки хрл. ЦБ. 0 .. 1600 м. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

T. pannonicum Jacq. - Панонска д. Мг. 20-50 см. В гори, хрл. и трев. м. ЦБ. 0 .. 1500 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.** Фур., Леч.

1¹. Ст. лежащи. Лсч. на ср. и вр. л. вдлъбнати. subsp. *jurkovskii*

1². Ст. приповдигнати до изправени. Лсч. на ср. и горните л. островърхи. subsp. *pannonicum*

subsp. *jurkovskii* Koz. - Юрковска д. *Стп* (с). 0 .. 1500 м. VI-VIII. **Б.** Фур., Леч.

subsp. *pannonicum* - Панонска д. ЦБ. 0 .. 1500 м. VI-VIII. **Б, М, Р, С, Т.** Фур., Леч.

T. patens Schreb. - Жълта д. 1г. 10-50 см. По сухи и умерено вла. трев. м. и лив. ЦБ. 0 .. 2200 м. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

T. patulum Tausch - Разперена д. Мг. 20-60 см. **Г** (NC,NE), **М.**

T. phleoides Willd. - Тимотейкова д. 1г. 10-35 см. По сухи трев. м., поляни в култури от *Pinus sylvestris*. *Сф*. 0 .. 1000 м. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

T. physodes Steven ex M. Bieb. - Мехуреста д. 1г./Мг. 5-50 см. По трев. м. *Зн*. 600 .. 700 м. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.**

T. pignantii Fauche & Chaub. - Пинантиева детелина. Мг. 10-45 см. По трев. м., хрл. и разреждени гори. *Згп*, *Стд* (ю), *Блс*, *Пн* (ю), *Рл*,

Pd (з,с). 0 .. 1500 m. VI-VII. [VI-VII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М**.

T. pratense L. - Ливадна д. МГ. 10-70 cm. По вл. трев. м. и лив. ЦБ. 0 .. 2200 m. V-VII. [VII-VIII]. Култ. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Фур., Мед., Леч., Хрн., Баг.*

1¹. Ст. и л. силно овласени. Цв. бели.

..... subsp. *nivale*

1². Ст. и л. не са овласени. Цв. розови до пурпурно червени. subsp. *pratense*

subsp. *nivale* (W. D. J. Koch) Ces. - Снежна д. Интр. V-VII. [VII-VIII]. Пр.: Австрия, Италия, Швейцария. *Фур.*

subsp. *pratense* - Ливадна д. 10-70 cm. По вл. трев. м. и лив. ЦБ. 0 .. 2200 m. V-VII. [VII-VIII]. Култ. **Б, Г, М, Р, С**. *Фур., Мед., Леч.*

T. purpureum Loisel. - Пурпурна д. [*T. desvauxii* Boiss. & Blanche] 1Г. (10) 20-60 cm. По сухи трев. пес. м. *Чм, СИБ, Стп* (с,и), *Зн, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз* (и), *Рд, Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 1100 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**.

T. repens L. - Бяла д. [*T. repens* subsp. *orbelicum* (Velen.) Pawł.] МГ. 8-40 cm. По трев. м. ЦБ. 0 .. 2800 m. V-X. [VII-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Фур., Мед., Хрн., Пер., Леч.*

T. resupinatum L. - Персийска д. 1Г. 10-40 cm. По вл. трев. м., лив. и хрл. ЦБ. 0 .. 800 m. IV-V. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Фур., Мед., Хрн.*

T. retusum L. - Тъмнolistна д. [*T. parviflorum* Ehrh.] МГ. (5) 10-30 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Прб, Стп* (с,и), *Сф, Зн, Стд* (ю), *Пн* (ю), *Рд* (з,и), *Трн, Тхр*. 0 .. 1200 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р, Т**. *Фур.*

T. rubens L. - Рубенова д. МГ. 20-60 cm. По трев. м. в покрайнините на горите, хрл. и горски поляни. *Вт*. 700 .. 750 m. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, Т**.

T. scabrum L. - Грапава д. 1Г. 5-25 (40) cm. По сухи открити м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (з,и), *Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Слв, ДМ, Пн* (ю), *Срз, Рд, Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 800 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

T. sebastianii Savi - Себастианова д. 1Г. 5-30

cm. По сухи трев. м. и светли гори. *Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 300 m. V-VI. [VI-VII]. *Фур.* **Б, Г** (NE), **М, Т**.

T. setiferum Boiss. - Четинеста д. 1Г. 15-50 cm. *Чм, СИБ, Стп* (с,и), *Зн, Згп, Стд, ДМ, Срз* (з), *Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 800 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г, Р, С, Т**.

T. spadicum L. - Кестенява д. 1Г/2Г. 10-40 cm. По трев. м. и вл. лив. *Стп* (з,с), *Зн, Вт, Пн, Рл, Срз, Рд* (з,с). 0 .. 2200 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Фур.*

T. spumosum L. - Кавказка д. 1Г. 15-30 cm. По сухи трев. и пес. м. *Чм* (ю). 0 .. 100 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

T. squamosum L. - Късозъба д. 1Г. 10-40 cm. По вл. лив. *Стп* (и), *Трн, Тхр*. 0 .. 500 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т**.

T. squarrosum L. - Разперенозъба д. 1Г. 20-80 cm. По вл. м. в низините. *Згп, Тхр*. 0 .. 500 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NE), **М, Р, Т**.

T. stellatum L. - Звездовидна д. 1Г. 2-35 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

T. striatum L. - Жилеста д. [*T. tenuiflorum* Ten.] 1Г. 4-30 (50) cm. По трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VIII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NE,NC,NAe), **М, Р, С, Т**.

T. strictum L. - Изправена д. 1Г. 3-20 (30) cm. По трев. м. в лив. и пас. *Чм* (ю), *Прб* (з), *Стп* (з,и), *Срз* (з), *Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, Рл, Срз* (и), *Рд, Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 800 m. IV-VI. [V-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р, Т**.

T. subterraneum L. - Подземна д. 1Г. 5-30 cm. По сухи трев. м. *Чм, СИБ, Др, Прб* (з), *Стп* (и), *Сф, Згп, Стд, Слв, ДМ, Рл, Срз* (з), *Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 500 m. III-VI. [IV-V]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т**.

T. suffocatum L. - Заглушена д. 1Г. 1-6 cm. По сухи трев., пес. м. *Чм* (ю), *Згп, Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 500 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

T. sylvaticum Gerard - Горска д. [*T. sturpnaeum* Boiss.] 1Г. 5-25 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, Стп* (и), *Зн, Згп, Стд, ДМ, Срз, Рд*,

Трн, Тхр, Срж. 0 .. 900 m. IV-V. [VI-VI].
Б, Г (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

T. tenuifolium Ten. - Тънколистна д. 1г. (5) 10-30 cm. По сухи кам. и пясъкливи м. *Згн, Стд, ДМ, Пн* (ю), *Рд* (з,и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 800 m. IV-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

T. tomentosum L. - Вълнеста д. 1г. 10-20 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

T. trichopterum Рапčić - Балканска д. 1г. 3-30 cm. По сухи, открити и кам. м. *Стп* (з,с), *Сф, Вм, Зн, Згн, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срж, Рд, Трн, Срж.* 0 .. 1600 m. V-VII. [VI-VIII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С.**

T. uniflorum L. - Едноцветна д. Мг. 1-10 cm. **Г** (NE,NAe), **Т.**

T. velenovskyi Vand. - Веленовскиева д. 2г. 15-33 cm. По трев. м., хрл. и лив. *Стп* (з,с), *Зн, Вм, Згн, Слв, Пн, Рл, Срж, Рд* (з,с), *?Др.* 800 .. 2000 m. VI-VII. [VI-VIII]. Balk., **Б, М, С.** *Фур., Мед.*

T. vesiculosum Savi - Четинеста д. [*?T. setiferum* Boiss.] 1г. 15-50 cm. По сухи трев. м., хрл. и в светли гори. *Чм, СИБ, Стп* (и), *Зн, Стд, ДМ, Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 800 m. V-VI. [VI-VIII]., **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т.**

Род ***Trigonella*** L.

Сминдух

- 1¹. Вч. синьо или гълъбовосиньо, рядко бяло. 2
1². Вч. жълто, оранжево жълто или жълтеникавобяло. 3
2¹. Р. с изправени ст. Сцв. сферично. Цв. многобройни. Бобът 4-5 × 3 mm; рязко стеснен в носче, д. колкото него. Сем. 1.7-2.2 × 1.5-1.7 mm. ***T. caerulea***
2². Р. с пълзящи ст. Цв. многобройни. Сцв. яйцевидно, при плода удължено. Бобът 3.5-6 × 2-3 mm; постепенно стеснен в носче. Сем. 1.7-3 × 1-1.7 mm. ***T. procumbens***
3¹. Цв. прис. по 1-2 в пазвите на л. Чш. тръб. Вч. бледожълто или бяло с виолетова осн. .. 4
3². Цв. с држ., събрани по 8-25 в сцв. с д. држ. Чш. звънчевидна с нееднакво д. зъбци. Вч. жълто. Сем. 2-2.5 mm. 5
4¹. Лсч. с д. 2-5 cm. Цв. единични или по 2. Вч. жълтеникаво бяло с виолетова осн. Бобът 50-110 × 3-6; постепенно стеснен в носче. Сем. 3-

5 × 2-3.3 mm. ***T. foenum-graecum***
4². Лсч. по-к. от 2 cm. Цв. единични, рядко по 2. Вч. бледожълто. Бобът 10-40 × 3-7 mm, ± рязко стеснен в носче. Сем. 3-3.5 × 2.3-3.5 mm. ***T. gladiata***

5¹. Лсч. с ш. 7-30 mm. Цв. по 8-15 в сцв. Бобът 10-30 × 2-4 mm, лин., гол, с късо право носче. Сем. 2-2.5 × 1-1.5 mm. ***T. balansae***
5². Лсч. с ш. 2-4 mm. Цв. по 10-25 в сцв. Бобът 5-10 × 2.5-3 mm, яйцевиден с кукесто закривено носче, отначало влакнест. Сем. 2.5-3 × 1.5-2 mm. ***T. spicata***

T. balansae Boiss. & Reut. - Рогоплоден с. [*T. corniculata* (L.) L.] 1г. 10-40 cm. Интр. В градини и подивяло по сухи трев. м. *Зн.* Адв. 0 .. 500 m. IV-V. [V-VI]. Пр.: Средиземноморие. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Дек.*

T. caerulea (L.) Ser. - Син с. 1г. 8-30 cm. Плевел и по сухи трев. м. *ЦБ.* 0 .. 600 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE), **М, С.** *Мед., Плв.*

T. esculenta Willd. - Ядлив с. 1г. 10-50 cm. **Г, ?Б.**

T. foenum-graecum L. - Обикновен с. 1г. 10-50 cm. Интр. В градини и подивяло. Адв. *Чм* (с), *Сф, Рд* (и). 0 .. 700 m. V-VI. [V-VII]. Пр.: Аз. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Подн., Емп., Леч., Дек.*

T. gladiata Steven ex M. Bieb. - Мечоносен с. 1г. 5-25 cm. По сухи кам. вар. м. *Чм, СИБ, Прб, Стп, Зн, Згн, Стд* (ю), *Слв, Пн* (ю), *Рд* (с,и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 500 m. V-VI. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

T. procumbens (Bess.) Rchb. - Пълзящ с. 1г. 20-50 cm. Край пътища и сухи трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Плв.*

T. spicata Sm. - Остроплоден с. 1г. 5-40 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Слв, Пн* (ю). 0 .. 200 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NE,NAe), **Т.**

Род ***Tripodion*** Medik.

Триножник

T. tetraphyllum (L.) Fourg. - Четирилистен триножник. [*Anthyllis tetraphylla* L.] 1г. до 50 cm. **Г** (NE,NAe), **Т.**

Род *Ulex* L.

Улекс

U. europaeus L. - Европейски улекс. Хр. 50-300 см. Вечноз. Инв. Пр.: 3. Ев. и Великобритания. Т. Дек., Пдн., Леч., Пер., Баг.

Род *Vicia* L.

Глушина; Фий

1¹. Цв. единични, на групи или в къси гроздове. Држ. на сцв. цв. по-к. от отделните цв. сцв., рядко по-д., но тогава крилцата и ладийката бели. 2
 1². Сцв. грозд. или по 1-2 на држ., много по-д. от сцв. цв. 17
 2¹. Флагчето на гърба влакнесто. 3
 2². Флагчето на гърба голо. 4
 3¹. Чш. с неравни помежду си зъбци. Цв. единични, рядко по два. Бобът 20-40 × 6-12 mm, с 2-6 семена. Сем. 4-7 × 4-7 mm, с хилум 1/3 от обиколката *V. hybrida*
 3². Чш. с ± равни помежду си зъбци. Цв. по 2-5 в къси гроздове. Бобът 20-35 × 7-11 mm. Сем. 2.8-4 × 2.6-4 mm, с хилум 1/8-1/4 от обиколката. *V. pannonica*
 4¹. Л. без мустаче, завършват с осилче. 5
 4². Поне горните л. с просто или разкл. мустаче, рядко всичките с осилче, но тогава цв. по-к. от 1 см. 6
 5¹. Л. с 1-3 двойки едри, яйцевидни, по-д. от 4 см лсч. Вч. бяло. Крилцата с тъмно кафяво петно. Бобът 50-200 × 10-20 mm, с 2-4 семена. Сем. 12-30 × 3.5-20 mm, с хилум 1/10-1/8 от обиколката. *V. faba*
 5². Л. с 7-13, елиптически или обратно яйцевидни на върха отсечени лсч. Венче жълто, кафявожълто или червеножълто. Бобът 25-33 × 5-8 mm, с 2-5 семена. Сем. 5-6 × 5-6 mm. *V. truncatula*
 6¹. Чашковите зъбци ясно неравни. 7
 6². Чашковите зъбци ± равни. 12
 7¹. Вч. ± жълто. Бобът 20-40 × 8-12 mm. Сем. с хилум 1/6-1/5 от обиколката. 8
 7². Вч. виолетово, розово или пурпурно. 9
 8¹. Флагчето и крилцата жълтозелени, крилцата понякога с черно петно на върха. Бобът само по ръбовете с влс., 24-34 × 6-12 mm, с 2-7 семена. Сем. 5-6.2 × 5-6.2 mm, с хилум 1/5-1/4 от обиколката. *V. melanops*
 8². Флагчето и крилцата жълти с виолетов или пурпурен отенък. Бобът по повърхността ±

брадавичест и влакнест, 20-33 × 7-13 mm, с 3-9 семена. Сем. 3-5.8 × 3-5 mm. *V. lutea*
 9¹. Лсч. тяснолинейни, на върха почти тризъбци. Цв. по 1 (2). Бобът 15-40 × 4-12 mm, с 4-6 семена. Сем. 3-5 × 3-5 mm, с хилум 1/12-1/10 от обиколката. *V. peregrina*
 9². Лсч. с др. ф., на върха без зъбчета. Цв. по 2-7 в гроздове. 10
 10¹. Многогодишни р. Лсч. 3-9 двойки. Флагчето и крилцата синьожълтеникави или бледовиолетови с тъмни ж. Бобът 20-35 × 5-8 mm, с 3-7 семена. Сем. 3-3.8 × 3-3.2 mm, с хилум 2/3 от обиколката. *V. sepium*
 10². Едногодишни или двугодишни р. Лсч. 1-3 (4) двойки. Флагчето и крилцата тъмнопурпурни или розови. Бобът 30-70 × 8-15 mm. 11
 11¹. Лсч. об. целокр. Цв. об. единични. Бобът по ръба с д. влс., с 3-8 семена. Сем. 3-13 × 3-13 mm, с хилум 1/8 от обиколката.
 V. narbonensis
 11². Лсч. остро, триъгълно назъб. цв. по 3-7 в сцв. Бобът с хрущялно назъб. ръб, с 5-10 семена. Сем. 3-6 × 3-6 mm, с хилум 1/8 от обиколката. *V. serratifolia*
 12¹. Флагчето жълто, понякога със синкав отенък. Бобът 20-50 × 6-8 mm, с 3-15 семена. Сем. 3-5 mm. 13
 12². Флагчето виолетово, розово или пурпурно. 14
 13¹. Чш. със зъбци равни на тръб. Крилцата синьовиолетови или жълти, на върха сини. Бобът жлз., 20-40 × 7 mm, с 6-7 семена.
 V. barbazitae
 13². Чш. със зъбци по-к. от тръб. Крилцата жълти или бледожълти, понякога с черен връх. Бобът гол или с редки влс., 20-50 × 4-9 mm, с 8-12 семена. Сем. 3.5-4.5 × 3-3.6 mm, с хилум 2/3-3/4 mm. *V. grandiflora*
 14¹. Л. с просто мустаче, рядко с осилче. Вч. с д. до 1 см. Бобът 15-30 × 2-5 mm, с 5-12 семена. Сем. 1.3-2 × 1.3-2 mm, хилумът с д. 0.3-0.5 mm. *V. lathyroides*
 14². Л. с разкл. мустаче. Венче по-д. от 1 см. 15
 15¹. Лсч. 1-3 двойки. Крилцата и ладийката ± бели. прл. без тъмно петно. Бобът 25-45 × 7-11 mm, с 2-7 семена. Сем. 4-6 × 4-5 mm, хилумът 1/8 от обиколката. *V. bithynica*
 15². Лсч. 3-6 двойки. Крилцата и ладийката виолетоворозови или пурпурночервени. прл.

- често с тъмно петно. 16
- 16¹**. Р. с надземни цв. и бобове и подземни издънки с дребни клейстогамни цв. и бобове с 2 семена. Надземният боб 30-35 × 4-5 mm, с 8-10 семена. Сем. 4.5-5 × 3.8-4 mm. *V. amphicarpa*
- 16²**. Р. без подземни издънки и без клейстогамни цв. Бобът 25-55 × 2.5-9 mm, с 6-12 семена. Сем. 1.9-7 × 1.8-6 mm, с хилум 1/7-1/4 от обиколката. *V. sativa*
- 17¹**. Двойките прилистници поне на долните л. ясно нееднакви помежду си. 18
- 17²**. Двойките прилистници на всички л. ± еднакви. 19
- 18¹**. Лсч. 5-9 двойки, продълг. елипсовидни. По едрият прл. длан. наделен. Чш. с равни помежду си, по-д. от тръб. зъбци. Бобът 15-35 × 5-10 mm, с 2-5 семена. Сем. 5-6.5 × 5-6.5 mm. *V. articulata*
- 18²**. Лсч. 3-5 двойки, яйцевидни или продълг. елипсовидни. Чш. с неравни помежду си, по-к. от тръб. зъбци. Бобът 25-60 × 6-10 mm, с 6-10 семена. Сем. 4-5 × 4-5 mm, с хилум 2/3 от обиколката. *V. dumetorum*
- 19¹**. Л. завършват с осилче или лсч. 20
- 19²**. Всичките или поне горните л. завършват с мустачета. 23
- 20¹**. Съцветие с 2-4 цв. Чш. правилна, с равни помежду си и по-д. от тръб. зъбци. Бобът броеничесто прищъпнат. Бобът 10-30 × 3-6 mm, с 1-5 семена. Сем. 3-5 × 3-5 mm, с хилум 1/12-1/10 от обиколката. *V. ervilia*
- 20²**. Сцв. с 10-30 цв. Чш. ± неправилна с нееднакви зъбци, по-к. от тръб. Бобът сплеснат. 21
- 21¹**. Л. нечифтоперести. Прл. голи или с редки влс. Вч. с д. 12-14 mm, ярковиолетово до бледовиолетово. Бобът 10-20 × 5-6 mm, с 4-5 семена. Сем. 4-4.5 × 2-2.5 mm. 22
- 21²**. Л. чифтоперести на върха с осилче. Прл. стреловидни с бели влс. Вч. светложълто до жълто. Бобът 20-40 × 4-9 mm, с 4 семена. Сем. 3.5-6 × 3.5-6 mm, с хилум 2/5-1/2 от обиколката. *V. sparsiflora*
- 22¹**. Сцв. с 12-15 цв., с късо влакнеста оси. Флагчето ярко виолетово... *V. abbreviata*
- 22²**. Съцветивто с 10-30 цв., с гола ос. Флагчето белезникаво с виолетов оттенък. *V. montenegrina*
- 23¹**. Цв. по-к. от 8 mm. 24
- 23²**. Цв. по-д. от 8 mm. 26
- 24¹**. Цветове по 1-2. Чш. с неравни помежду си зъбци. Бобът 8-17 × 2.5-5 mm, с 4 (3-5) семена, гол, лъскав. Сем. 1.6-2.8 × 1.7-2.8 mm, с хилум 1/6-1/5 от обиколката. . *V. tetrasperma*
- 24²**. Цв. по 2-3 в рехав грозд. Чш. с равни помежду си зъбци. Бобът с 2 семена. 25
- 25¹**. Прл. с д. 2-4 mm, полустреловидни, голи. Бобът 6-11 × 2.5-5 mm, с 2 (1-3) семена, късо влакнест, неприщъпнат между сем. Сем. 1.5-3.5 × 1.5-3.5 mm, с хилум 1/3 от обиколката. *V. hirsuta*
- 25²**. Прл. с д. 5-8 mm, лин. шиловидни, ресничесто влакнести. Бобът прищъпнат между сем., оголващ. *V. loiseleurii*
- 26¹**. Флагчето жълто. Лсч. 1.5 пъти по-д. отколкото ш., яйцевидни, долните припокриват прилистниците. Бобът 25-40 × 6-10 mm, с 6-7 семена. Сем. 4-5 × 4-5 mm, с хилум 1/2 от обиколката. *V. pisiformis*
- 26²**. Флагчето не е жълто. Лсч. много по-д., отколкото ш. 27
- 27¹**. Прл. дълбоко назъб. или наделени. Долните чашкови зъбци продълг. елипсовидни, листовидни. Бобът 25-50 × 5-7 mm, с 5-10 семена. Сем. 4-5 × 4-5 mm. *V. onobrychioides*
- 27²**. Прл. двуделни. Долните чашкови зъбци триъгълно-шиловидни. 28
- 28¹**. Едногодишни р. Чш. тръб., асиметрична, подута в осн. Петурата на флагчето по-к. от нокътя. Бобът 15-40 × 4-12 mm, с 2-8 семена. Сем. 2.2-4 × 2.2-4 mm, с хилум 1/10-1/2 от обиколката. *V. villosa*
- 28²**. Многогодишни р. Чш. звънчевидна, правилна или слабо асиметрична в осн. Петурата на флагчето равна или по-д. от нокътя. 29
- 29¹**. Сцв. по-к. или равно на пазвения л. Лсч. с изпъкнали ж. Бобът 15-30 × 5-8 mm, с (1) 2 (3) семена. Сем. 3.2-4 × 2.8-3.6 mm, с хилум 1/4-1/3 от обиколката... *V. cassubica*
- 29²**. Сцв. по-д. от пазвения л. Бобът с 4-8 семена. 30
- 30¹**. Вч. пурпурно или розово със синкав оттенък. Петурата на флагчето по-д. от нокътя. Бобът 20-35 × 5-8 mm, с 5-8 семена. Сем. 3-4.5 × 2.5-3.5 mm, с хилум 1/5-1/4 от обиколката. *V. tenuifolia*
- 30²**. Вч. виолетово до бяло. Петурата на флагчето ± равна на нокътя. Бобът 15-25 × 4-6 mm, с 4-8 семена. Сем. 2.3-3.5 × 2.3-3.5 mm. 31

31¹. Лсч. 8-16 двойки. Бобът 20-30 mm, гол.
..... *V. cracca*
31². Лсч. 6-12 двойки. Бобът 12-20 mm, грубо
влакнест. *V. sibthorpii*

V. abbreviata Fisch. & Spreng. - Скъсена г.
Мг. 50-60 cm. **P**.

V. amphicarpa Dorthes - Двойноплодна г.;
Подземноплодов уров. [*V. sativa* subsp.
amphicarpa (Dorthes) Asch.] 1г. 15-80 cm. Из
хрл. от *Paliurus* и по трев. м. (варовици).
Чм (с), *Слв*, *Пн* (ю), *Рл*, *Трн*. 0 .. 1300 m. V-VI.
[VII-VIII]. *Ч.К.* [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe).

V. articulata Hornem. - Нежна г. 1г. 20-70 cm.
По сухи трев. и хрл. м. *Згп*, *Стд* (ю), *Блс*,
Рд (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 300 m. IV-V. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, P, T**.

V. barbatae Ten. & Guss. - Ю. г. [*V. laeta* Ces.]
1г. 30-60 cm. В гори и хрл. *Чм*, *Стп* (и), *Згп*,
Стд (ю), *Блс*, *ДМ*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 ..
720 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, T**.

V. benghalensis L. - Бенгалски ф. 1г./2г./Мг.
40-100 cm. **Г** (NE), **T**. *Фур.*

V. bithynica L. - Битинска г. 1г. (10) 20-60 cm.
По трев. м. и хрл. *Чм* (ю), *Згп*, *Стд*, *Пн* (ю),
Рд (с), *Трн*. 0 .. 750 m. V-VI. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, T**.

V. canescens Labill. - Сивеещ ф. Мг. 12-80 cm.
Г (NE).

V. cassubica L. - Касубска г. Мг. 30-60 cm. Из
редки хрл. и гори. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. VI-
VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, C, T**. *Фур.*

V. cracca L. - Птича г. Мг. 20-200 cm. По трев.
и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-VIII.
(IX). **Б, Г** (NE), **М, P, C, T**. *Фур.*, *Мед.*, *Леч.*

1¹. Ст. и л. отгоре голи или с прилегнали влс.
Долните чашкови зъбци ± равни на тръб. Сем.
2.3-3.5 × 2.3-3 mm, с хилум 1/4-1/3 от
обиколката. *V. cracca*

1². Ст. и л. отгоре с гъсто разперени влс.
Долните чашкови зъбци по-д. от тръб. Сем. 3-
4.2 × 2.5-3 mm, с хилум 1/4 от обиколката.
..... *V. incana*

subsp. *cracca* - Птича г. 20-200 cm. По трев. и
хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-VIII. (IX). **Б, Г** (NE),
М, P, C, T. *Фур.*, *Мед.*, *Леч.*

subsp. *incana* (Gouan) Rouy - Жерардова г. [*V.*

incana Gouan; *V. cracca* subsp. *gerardii* Gaudin]
30-200 cm. По трев. м., лив. и хрл. *Стп*,
Вт, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), ?*СИБ*, ?*Прб*, ?*Зн*, ?*Стд*,
?*Трн*, ?*Тхр*, *Срж*. 1100 .. 1900 m. VII-IX. **Б,**
Г (NC,NE), **М, P, C, T**. *Фур.*, *Мед.*

V. dumetorum L. - Храсталачна г. 1г. 50-250
cm. Из хрл. и гори. *СИБ*, *Прб*, *Стп* (з,с),
Зн, *Вт*, *Рл*, *Срг* (з). 200 .. 1500 m. V-VII.
[LC]. **Б, ?Г, P, C**.

V. ervilia (L.) Willd. - Бурчак. 1г. 20-50 cm.
Култ., рядко в страната. 200 .. 1200 m. VI-
VII. **Б, Г, М, T**. *Фур.*

V. faba L. - Бакла. 1г. 20-80 (100) cm. Култ. в
цялата страна. 0 .. 800 m. VI-VII. **Б, Г, М, P, C,**
T. *Хрн.*, *Фур.*

V. grandiflora Scop. - Едрочветна г. 1г./2г. 25-
60 (100) cm. По трев. м., лив., хрл. и ниви. *ЦБ*.
0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, C,**
T. *Фур.*, *Леч.*, *Плв.*

V. hirsuta (L.) Gray - Влакнеста г. 1г. 20-70
cm. По сухи трев., кам. м., ниви. *ЦБ*. 0 .. 1200
m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, C,**
T. *Фур.*, *Плв.*

V. hybrida L. - Хибридна г. 1г. 20-30 cm. В
хрл. и ниви. *Чм*, *СИБ*, *Пн* (ю), *Рд* (и), *Срж*. 0
.. 500 m. IV-V. **Б, Г, М, P, C, T**. *Фур.*, *Плв.*

V. johannis Tamamsch. - Йоханов ф. **Б, Г** (NE),
T.

V. jordanovii Velchev, nom. amb. - Йорданова
г. *Стп* (и). 0 .. 1000 m. Bulg.

V. lathyroides L. - Секирчева г. 1г. 3-40 cm. По
трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. III-V. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, P, C, T**.

V. loiseleurii (M. Bieb.) Litv. - Лойзелеуриева
г. [*V. meyeri* Boiss.] 1г. 20-70 (120) cm. По вл.
трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Стд*. 0 .. 200 m. V-VII.
Б, Г (NC,NE,NAe).

V. lutea L. - Жълта г. 1г. 20-80 cm. По трев. м.,
хрл. и ниви. *Чм*, *Прб*, *Сф*, *Зн*, *Стп* (з), *Стд*,
Пн (ю), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m.
IV-VI. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, C, T**.
Мед., *Плв.*

V. melanops Sibth. & Sm. - Трицветна г. 1г. 15-
60 (80) cm. По трев. м., хрл. *Чм*, *СИБ*, *Сф*, *Зн*,
Вт, *Згп*, *Стд*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с),

Трн, Тхр. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Мед., Фур., Плев.

V. monantha Retz. - Едноцветен ф. 1г. 5-80 см. **Г** (NE,NAe), **Т.** Хрн.

V. montenegrina Rohlena - Черногорски ф. [*V. orbelica* Stoj. & Stef.; *V. abbreviata* subsp. *orbelica* (Stoj. & Stefanov) Kuzmanov] Мг. 40-60 см. В сенч. кам. м. *Рл.* 1500 .. 1700 м. VII-VIII. [RE]. **М.**

V. narbonensis L. - Бобовидна г. 1г./Мг. 20-60 см. По трев. м., край пътища, хрл. и ниви. *ЦБ.* 0 .. 600 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Плев.

V. onobrychioides L. - Еспарзетолистен ф. Мг. 30-120 см. По сухи трев. кам. вар. м. и в ниви. *Сф, Зн, Слв, Рд* (з,с), *Трн.* 100 .. 1400 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.**

V. pannonica Crantz - Панонска г. 1г. 10-60 (120) см. По хрл., трев. м., ниви. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-VIII. Култ. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Мед., Фур., Плев.

1¹. Вч. жълто или кафеникаво. Бобът 15-30 × 6-10 mm, с 2-8 семена. Сем. 3-4 × 3-4 mm, с хилум 1/8-1/4 от обиколката. . subsp. *pannonica*
1². Вч. пурпурно. Сем. 2.8-3.4 × 2.6-3.2 mm, с хилум 1/6 от обиколката. subsp. *striata*

subsp. *pannonica* - Панонска г. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-VIII. Култ. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.** Фур., Плев.

subsp. *striata* (M. Bieb.) Ponert - Набраздена г. [*V. striata* M. Bieb.] *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Мед., Фур., Плев.

V. parviflora Cav. - Дребноцветен ф. 1г. 20-50 см. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

V. peregrina L. - Азиатска г. 1г. 15-100 см. По сухи трев. м. и ниви. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плев.

V. pisiformis L. - Грахова г. Мг. 1-2 м. В гори и хрл. *СИБ, Прб, Зн, Вт, Блс, Слв, Рл, Трн.* 0 .. 500 м. VI-VII. [NT] **Б, М, Р, С.** Леч.

V. pubescens (DC.) Link - Космат ф. 1г. 10-60 см. **?Б, Г** (NE,NAe).

V. sativa L. - Пролетен ф. 1г. 20-200 см. По трев. м., лив., хрл. и посеви. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Бобът 35-70 × 8-12 mm, кожест, чернокафяв до черен, с изпъкнали ж., често силно овласен. Вч. 20-30 mm. Сем. 5.5-8 mm.

..... subsp. *macrocarpa*

1². Бобът по-т. от 9 mm, тънкостенен, жълтокафяв до кафеникав. Вч. 14-27 mm. **2**

2¹. Лсч. поне на долните л. дълбоко изрязани. Чш. с равни на тръб. зъбци. Бобът 37-42 × 5-6 mm, с 6-8 семена. Сем. 3.5-4 × 3.5 mm.

..... subsp. *incisa*

2². Всичките лсч. целокр. **3**

3¹. Лсч. лин. продълг., на върха слабо връзани. Вч. с д. 13-17 mm. Бобът 25-55 × 2.5-6 mm, с 9-12 семена. Сем. 1.9-4 × 1.8-3.4 mm, с хилум 1/5 от обиколката. subsp. *nigra*

3². Лсч. клиновидни, обратно яйцевидни или обратно сърцевидни, на върха ясно връзани. Вч. с д. 18-30 mm. **4**

4¹. Бобът кръгъл, неприщъпнат, гол, тъмнокафяв, рядко тъмен до черен; 35-45 × 5-6 mm, с 8-9 семена. Сем. 3-4.6 × 3-4 mm, с хилум 1/6-1/5 от обиколката. subsp. *cordata*

4². Бобът стр. сплеснат, ясно прищъпнат, късовлакнест до кадифено-жълтеникав или светлокафяв; 35-70 × 6-11 mm, с 6-8 семена. Сем. 3.5-7 × 2-6 mm, с хилум 1/7 от обиколката.

..... subsp. *sativa*

subsp. *cordata* (Hoppe) Asch. & Graebn. - Сърцевидна г. [*V. cordata* Hoppe] 20-80 см. По трев. м. хрл. и плевел. *ЦБ.* 0 .. 500 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.** Фур., Мед., Плев.

subsp. *incisa* (M. Bieb.) Arcang. - Изрязанолистна г. [*V. incisa* M. Bieb.; *V. incisaeformis* Stef.] 20-80 см. По трев. хрл. м. и в ниви. *Чм* (ю), *Слв, Рд* (и), *Трн, Срж.* 0 .. 150 м. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe). *Фур.*

subsp. *macrocarpa* (Moris) Arcang. - Едроплодна глушина. 1г. **?Б, Т.**

subsp. *nigra* (L.) Ehrh. - Черна г.; Теснолистна г. [*V. angustifolia* L.; *V. angustifolia* subsp. *segetalis* (Thuill.) Arcang.] 20-80 (100) см. По трев. м., лив. и посеви. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** Плев.

subsp. *sativa* - Пролетен ф. 1г. 20-200 см. Култ. и заплевелител. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** Фур., Мед., Леч., Плев.

V. sepium L. - Горска г. Мг. (20) 30-60 (80) см. Из сенч. хрл. и гори. *Прб, Стп, Вт, Зн, Згп, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Тхр.* 300 .. 2200 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

V. serratifolia Jacq. - Назъбенолистна г. [*V. narbonensis* subsp. *serratifolia* (Jacq.) Arcang.] 1Г. (30) 40-80 (100) cm. По трев. м. и ниви. ЦБ. 0 .. 500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур., Плев.*

V. sibthorpii Boiss. - Сибторпиев ф. МГ. 30-50 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

V. sparsiflora Ten. - Италианска г. 1Г. 40-60 cm. Из хрл. и гори. *Чм* (ю), *Прб*, *Смн* (з), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 500 m. IV-VI. **Б, Р, С.**

V. sylvatica L. - Горски ф. МГ. 50-200 cm. **Р, С.**

V. tenuifolia Roth. - Тънколистна г. МГ. 30-200 cm. По трев. м., хрл. ЦБ. 0 .. 2400 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Мед., Фур.*

1¹. Лсч. лин. нишковидни, с ш. 1-2 mm. Съцветие рехави, с 8-20 цв. Сем. 3.4-4 × 3-3.5 mm, с хилум 1/5-1/4 от обиколката.

..... subsp. *dalmatica*
1². Лсч. лин.-ланц., с ш. 2-6 mm. Сцв. ± плътни, с 15-30 цв. Сем. 3-4.5 × 2.5-3.5 mm, с хилум 1/5 от обиколката. subsp. *tenuifolia*

subsp. *dalmatica* (A. Kern.) Greuter - Далматинска г. [*V. dalmatica* A. Kern.] МГ. 30-150 cm. По трев. м., хрл., рядко в ниви. ЦБ. 0 .. 2400 m. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Мед., Фур., Плев.*

subsp. *tenuifolia* - Тънколистна г. МГ. 30-200 cm. По трев. м., хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Мед., Фур.*

V. tetrasperma (L.) Schreb. - Четирисеменна г. 1Г. 15-60 (100) cm. По трев. м., из хрл. и ниви. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Плев.*

V. truncatula M. Vieb. - Отсеченолистна г. МГ. 30-50 cm. По сухи трев. и вар. м. *Смн* (з), *Рл*. 1300 .. 1500 m. V-VII. **Б, М, Р, С, Т.**

V. villosa Roth - Вълнеста г. 1Г. 20-200 cm. По трев. м., хрл., край пътища и в ниви. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур., Мед., Плев.*

1¹. Ст. ± вълнесто. Лсч. об. 7-10 двойки, удължени. Прл. с ш. до 5 mm. Сцв. с 10-30 цв. Долното чашково зъбче д. колкото тръб., четинесто. Крилото на флагчето д. колкото нокътя му. Бобът гол, 20-40 × 4-12 mm. Сем. 3-4 mm. subsp. *villosa*

1². Ст. голо или прилекнало влакнесто. Лсч. 4-

10 двойки. Прл. по-т. от 3 mm. Сцв. с 3-15 цв. Долното чашково зъбче об. по-к. от тръб. Крилото на флагчето наполовина от д. на нокътя му или равно на него. Бобът гол или овласен. 2

2¹. Лсч. ± елиптични, 4-7 двойки, по-к. от 17 mm. Сцв. с 3-7 цв., рехаво. Флагчето синьо или с жълт нюанс, ез. поне 2/3 от д. на нокътя.

..... subsp. *microphylla*
2². Лсч. лин.-удължени, 4-10 двойки, някои често по-д. от 17 mm. Сцв. с 5-15 цв. Флагчето виолетово; ез. 1/2-2/3 от д. на нокътя. Бобът 20-35 × 6-10 mm. Сем. 2.2-3.5 mm. subsp. *varia*

subsp. *microphylla* (D'Urv.) P. W. Ball - Дребнолистна г. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

subsp. *varia* (Host.) Corb. - Пъстроцветна г. [*V. varia* Host.; *V. villosa* subsp. *eriocarpa* (Hausskn.) P. W. Ball] 30-200 cm. 0 .. 900 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур., Мед., Плев.*

subsp. *villosa* - Вълнеста г. 20-100 cm. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Фур., Мед., Плев.*

Род *Vigna* Savì

Папуда

V. unguiculata (L.) Walpers - Обикновена п. 1Г. 1-3 m. Интр. Култ. рядко в Ю. България. 0 .. 300 m. VI-VII. **Г, М, Р, С, Т.** Пр.: Троп. Ам. *Фур., Дек.*

Род *Wisteria* Nutt.

Глициния

W. sinensis (Sims.) Sweet - Китайска г. Хр. 5-30 m. В паркове и дворове. 0 .. 600 m. IV-VI. Пр.: Китай. **Б, Г.** *Дек.*

Подсемейство *Mimosoideae* DC.

Мимозови

[*Mimosaceae* R. Br.]

1¹. Клк. ръбести; гъсто сребристо овласени. Л. вечноз., с лсч. д. до 4 mm. Цв. жълти. Бобът без преграда на сем. Сем. 4.5-5.2 × 2.8-3.2 mm, лъскави. *Acacia*

1². Клк. гладки, голи. Л. опадващи, с лсч. под. от 6 mm. Цв. жълтозелени, с д. розови или жълтеникави тч. Бобът с преграда на сем. Сем. 6-6.5 × 3.5-4 mm, матови. *Albizzia*

Род *Acacia* (Tourn.) L.

Акация

A. dealbata Link - Сребриста а. Дв. 5-15 m.
Култ. Оранжевостранно. I-III. Пр.: Ав., Б, Р.

Род *Albizzia* Durazz.

Албиция

A. julibrissin Durazz. - Копринеста а. Дв. 6-10 m.
Интр. В паркове и дворове в топлите ч. на страната. Инв. Чм (с), Трн. 0 .. 500 m. VI-VIII.
Пр.: Ц. Аз. Б, Г, Т. Дек.

Семейство **Polygalaceae** Hoffmanns. & Link

Телчаркови

Род *Polygala* L.

Телчарка

- 1¹. Едногодишни р. Вч. по-к. от крилцата. Сем. 2 mm. *P. monspeliaca*
1². Многогодишни р. Вч. равно или по-д. от крилцата, рядко по-к. 2
2¹. Поне някои от сцв. стр. или лъжливоразлични. 3
2². Всички сцв. вр. 4
3¹. Крилцата ясно асиметрични. Външ. чшл. ± еднакви, прави. Кут. 5 mm. *P. sibirica*
3². Крилцата ± симетрични. Горното външ. чшл. подутото в осн., по-д. от долните две. Сем. 2-2.5 mm. *P. supina*
4¹. Ст. в осн. с розетка от л. Крилцата с д. 3-4 mm. Сем. 1.7-1.9 × 0.9-1 mm. *P. amarella*
4². Ст. в осн. без розетка от л. Крилцата по-д. от 4 mm. 5
5¹. Тръб. на вч. права, до два пъти по-к. от крилцата. Вч. по-к. или равно на крилцата. . 6
5². Тръб. на вч. извита нагоре, с ок. 1/3 по-к. от крилцата. Вч. по-д. от крилцата. 9
6¹. Чшл. по ръба ресничести. Кут. с држ. Сем. 2.1-3 × 1-1.2 mm. *P. nicaeensis*
6². Чшл. по ръба голи. Кут. прис. 7
7¹. Сцв. на върха с качулка от пцв. на неразвитите цв. Кут. 5-6 × 4-5 mm. Сем. 1.5-2.5 × 1-1.2 mm. *P. comosa*
7². Сцв. на върха без качулка от пцв. на недоразвитите цв. Сем. 2-2.5 mm. 8
8¹. Л. с д. 7-9 (10) mm. Сцв. прис. или с држ. до 5 mm. Цв. држ. 1.5-2 mm. Сем. 2.1-2.5 × 1.2-1.4 mm. *P. alpestris*
8². Л. с д. 15-20 (25) mm. Сцв. с држ., об. по-д. от 10 mm. Цв. држ. 2.5-3.5 1.3-1.5 mm.

- *P. vulgaris*
9¹. Крилцата т. ланц. до т. ланц. обратно яйцевидни, на върха с 1-1.5 mm д. зелено осилче. Стъбловите л. т. лин. до лин. ланц., приосн. ланц. Сем. 2-2.5 mm. *P. acarnanica*
9². Крилцата яйцевидно елиптични до обратно яйцевидни, без или с късо до 0.5 mm кафяво осилче. Стъбловите л. елиптични, приосн. лопатовидни или ш. елиптични. 10
10¹. Кут. постепенно стеснена в до 2 пъти по-к. от нея држ. Сем. 2-3.5 mm. *P. anatolica*
10². Кут. рязко стеснена в приблизително равна на нея држ. Сем. 2.5-3.1 × 1.2-1.4 mm. *P. major*
P. acarnanica (Chodat) Kozuharov & Petrova - Суха т. Мг. 15-25 cm. По вар. ск. в черномурови гори. Пн (с). 1800 .. 1800 m. VI-VII. [VII-VIII]. Balk. ЗБР. Б, Г.
P. alpestris Rchb. - Алпийска т. Мг. 7-15 cm. По трев. вар. м. Стн (с), Рд (з,с). 1400 .. 1600 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Г (NC,NE), М, Р, С.
P. amarella Crantz - Горчива т. Мг. 10-20 cm. По вл., сенч. високопланински поляни. Пн (с). 900 .. 2200 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Р. Леч.
P. anatolica Boiss. & Heldr. - Анадолска т. Мг. 20-40 cm. По лив. и трев. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (и), Сф, Зн, Вт, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1600 m. V-VII. [VII-VIII]. Б, Г (NC,NE), Р. Хрн., Мед., Леч., Фур., Дек.
P. comosa Schkuhr - Качулеста т. Мг. 7-30 cm. По лив. и поляни. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-VIII]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Хрн.
P. major Jacq. - Голяма т. Мг. 10-40 cm. По лив. и трев. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-VII. [VII-VIII]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек., Леч.
P. monspeliaca L. - Монпелийска т. Мг. 15-25 cm. По сухи кам. м. Стд (ю), Пн, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 700 m. IV-V. [V-VI]. Б, М, Г (NC,NE,NAe), Т. Леч., Мед.
P. nicaeensis Risso ex W. D. J. Koch - Ниценска т. Мг. 5-40 cm. По вар. скал. м. Прб, Стд, Слв, ДМ, Пн (ю), Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1700 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Р.

1¹. Чшл. с д. 2.5-3 (3.5) mm, достигат 1/2 от д. на крилцата. Карпофорът с д. 1-1.5 mm, до 1/4

от д. на кут. Сем. 2.1-2.5 × 1-1.2 mm.
 subsp. *carniolica*
 1². Чшл. с д. 3-5 mm, достигат 1/3 от д. на
 крилцата. Карпофорът с д. 1.5-2 (2.5) mm, до
 1/3 от д. на кут... Сем. 2.5-3 mm.
 subsp. *mediterranea*
 subsp. *carniolica* (A. Kern.) Graebn. -
 Карниолска т. [*P. carniolica* Kern.; *P.*
forojulensis subsp. *carniolica* (A. Kern.)
 Arrigoni] 5-10 cm. По вар. скал. м. *Слв*, *ДМ*,
Пн (ю), *Рд* (с). 500 .. 1700 m. VII-VIII. [VIII-IX].
 Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC), **Р**.
 subsp. *mediterranea* Chodat – Средиземно-
 морска т. [*P. mediterranea* (Chodat) Dalla Torre
 & Sarnth.] 10-40 cm. По кам. вар. м. *Прб*, *Смд*,
Слв, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1700 m. VI-VII. [VII-
 IX]. **Б, Г** (NC,NE), **Р**.

P. sibirica L. - Сибирска т. МГ. 10-30 cm. По
 сухи вар. склонове. СИБ. 70 .. 300 m. V-VI.
 [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р**.

P. supina Schreb. - Пълзяща т. МГ. 3-30 cm. По
 вар. скал. м. *Чм* (ю), *Прб*, *Смн* (з,и), *Сф*, *Зн*,
Смд, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рд*, *Трн*, *Срж*. 0 .. 1600
 m. IV-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

1¹. Л. лин. ланц. до т. елиптични. Кут. 2 пъти и
 повече по-ш. от крилцата. subsp. *rhodopea*
 1². Л. ш. ланц. елиптични, обратно яйцевидни
 до лопатовидни. Кут. по-т., равна или малко
 по-ш. от крилцата. 2
 2¹. Листа ш. ланц. до ланц. елиптични,
 заострени. Пцв. неопадващи, кут. обратно
 яйцевидна. subsp. *hospita*
 2². Л. елиптично обратно яйцевидни до
 лопатовидни. Пцв. опадващи. Кут. ш. обратно

яйцевидна до почти кръгла. subsp. *supina*
 subsp. *hospita* (Heuff.) McNeill - Банатска т. [*P.*
hospita Heuff.] 8-20 cm. По вар. скал. м. *Прб*,
Смн (з), *Зн*, *Смд* (ю), *ДМ*. 300 .. 800 m. VI-VII.
 [VII-VIII]. **Б, Р**.

subsp. *rhodopea* (Velen.) McNeill - Родопска т.
 [*P. rhodopea* (Velen.) Janch.] 5-10 (15) cm. По
 сухи вар. ск. *Смн* (и), *Смд*, *Блс*, *Слв*,
ДМ, *Пн*, *Рд*, *Трн*. 500 .. 1600 m. IV-VI. [VI-VII].
 Balk. **Б, Г** (NC,NE).

subsp. *supina* - Пълзяща т. [*P. supina* subsp.
turbeckii (Deg.) Gr.] 3-20 cm. По вар. м.
Чм (ю), *Прб*, *Смн* (з), *Сф*, *Срж*. 0 .. 700 m. V-
 VI. [VII-VIII]. **Б**.

P. vulgaris L. - Обикновена т. МГ. 7-35 cm. В
 лив. и хрл. *Др*, *Прб*, *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Слв*, *Рл*,
Срз, *Рд*, *Трн*. 0 .. 700 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б**,
Г (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Хрн.*, *Мед.*, *Леч*.

1¹. Кут. по-ш. от крилцата. Крилцата с 3 (5)
 слабо разкл. или анастомозиращи ж.

..... subsp. *oxyptera*

1². Кут. по-т. или равна по ш. на крилцата.
 Крилцата с 3-5 силно мрежовидно разкл. ж. ...

..... subsp. *vulgaris*

subsp. *oxyptera* (Rchb.) Schubl. & G. Martens -
 Синьокрила т. [*P. oxyptera* Rchb.] 5-30 cm. По
 сухи трев. м. *Др*, *Прб* (и), *Смн* (з,с), *Вм*, *Зн*,
Слв, *Пн*, *Рд* (з,с), ?*Смн* (и), *Тхр*. 0 .. 1700 m. VI-
 VII. [VII-VIII]. **Б, Р, С**.

subsp. *vulgaris* - Обикновена т. 7-26 (30) cm. В
 лив. и хрл. *Др*, *Прб*, *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Слв*,
Рл, *Срз*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 700 m. V-VI. [VI-
 VII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Хрн.*, *Мед.*, *Леч*.

Разред **Fagales** Engl.

1¹. Двудомни р. Сцв. реси. Оцв. напълно
 липсва. Тч. 2-8 (20). Пл. дребна сборна
 костилка, често с папили с восъчно покритие.

..... **Mugicaceae**

1². Еднодомни р. 2

2¹. Л. текоперести. Тичинковите цв. в големи
 увиснали реси. Плодниковите цв. по 1-2(4),
 прис. на върха на младите клк.; при
 интродуцираните видове в съплодия или
 увиснали реси. Пл. костилков, орехче или
 крилатка. **Juglandaceae**

2². Л. прости. 3

3¹. Стлб. 2. Само тичинковите или само
 плодниковите цв. имат оцв. (често слабо
 развит). Пл. крилатка или орех (с торбеста
 или листовидна купола). **Betulaceae**

3². Стлб. 3. Цв. с оцв. Тичинковите цв. с држ.,
 в ресоподобни или главичковидни тирсове.
 Плодниковите цв. по 1- 5, обхванати от 1-4
 прицветника, образуващи след оплождането
 вдървенена обв. (купола), която обхващаща
 плода до някъде или изцяло. **Fagaceae**

Семейство **Betulaceae** S. F. Gray

Брезови

[**Corylaceae** Mirb.]

1¹. Тч. цв. с 3-4-делен оцв. (често само с 1
 развит дял), събрани в реси по 2-3 под
 покривна люспа. Пл. крилатка. **Betuloideae**

1². Тч. цв. без оцв., събрани в реси или по 1
 под покривна люспа, плодниковите - в реси
 или пъпковидни сцв., със слабо изразен, често

сраснал със звр. оцв. Пл. орех с торбеста или листовидна купола. Coryloideae

Подсемейство **Betuloideae** Rich. ex Arn.

Брезови

1¹. Дървета с тъмна кора. Плодниковите цв. с 5-делни покривни лсп., които след оплождане не опадват, а заедно с оста на ресата вдървяват, покриват пл. (орехчетата). Образуваните съплодия наподобяват шишарки и не се разпадат. *Alnus*

1². Дървета с бяла кора. Плодниковите цв. с 3-делни покривни лсп., които след оплождане не вдървяват. Съплодието цилиндрично, разпадащо се. Пл. орехче с 2 крилца. .. *Betula*

Род *Alnus* Mill.

Елша

1¹. Л. на върха закръглени и често връзани, в осн. ± клиновидно стеснени. Съплодията 10-18 × 7-11 mm. Орехчето 2.5-4 × 2-2.3 mm, с тесни ципести крилца. *A. glutinosa*

1². Л. на върха заострени, в осн. ± закръглени. 2

2¹. Л. отгоре голи, отдолу с влс. Орехчето 2.5-3 × 2.3-2.6 mm, с т. ципести крилца. . *A. incana*

2². Л. отначало лепкави, голи, само отдолу в ъглите на ж. с влс. Орехчето до 1.5 mm, с ш. ципести крилца. *A. viridis*
A. glutinosa (L.) Gaertn. - Черна елша. Дв. 10-20 m. Край реки. ЦБ. 0 .. 1000 m. II-IV. Б, Г (NC, NE, NAE), М, Р, С, Т. Леч., Мед., Баг., Гор.

A. incana (L.) Moench - Бяла е. Дв. 3-10 m. Край потоци. Стп (с), Вм, Зп, Рл, Рд (з,с). 600 .. 1463 m. III-IV. Б, Г (?NC, NE), М, Р. Баг., Гор.

A. viridis (Chaix.) DC. - Планинска е. Хр/Дв. 2-4 m. Край горната граница на гората. Стп (з,с), Вм, Рл, ?Рд (з). 900 .. 2100 m. IV-VI. Б, Р С. Пер. Гор.

Род *Betula* L.

Бреза

1¹. Кората на ст. сива или сивочервеникава. 2

1². Кората на ст. бяла. 3

2¹. Младите клк. овласени. Л. с влс. отдолу по ж. Пл. реси къси, изправени. Крилцата 2 пъти по-т. от сем. *B. ermanii*

2². Младите клк. голи. Л. съвсем голи. Пл. реси удължени, висящи. Крилцата 3-4 пъти по-ш. от сем. *B. maximowicziana*

3¹. Младите клк. голи, гладки или с лещанки. Л. ромбовидни с двойно назъбване. Орехчето, 3.7-4.3 × 2.6-3 mm; голо. Сем. 2.6-3 × 3.7-4.3 mm. *B. pendula*

3². Младите клк. влакнести и покр. с лещанки. 4

4¹. Л. ромбовидни с неправилно назъбване. Кората сиво-бяла. Орехчето, 3.2-3.8 × 2.3-2.7 mm; овласено на върха, Крилата 1-1.5 по-ш. от сем. Сем. 2.3-2.7 × 3.1-3.8 mm. *B. pubescens*

4². Л. триъгълни или яйцевидно заострени. Кората бяла. 5

5¹. Пъпките яйцевидни, лепливи. Л. яйцевидно заострени, с клиновидна осн. и мъхнати држ. Орехчето 2.3-2.7 × 3.5-4 mm. Крилата 1.5-3 пъти по-ш. от сем. Сем. 1.8-2 × 0.9-1.1 mm. *B. papyrifera*

5². Пъпките конусовидни, восьчно лъскави. Л. триъгълни, с отсечена осн. и голи држ. Крилата 1.5 пъти по-ш. от сем. ... *B. populifolia*

B. ermanii Cham. - Каменна б. Дв. до 22 m. Интр. Пр.: Далечен Изток и Япония. Дек. Луф.

B. maximowicziana Regel - Максимовичова б. [*B. maximowiczii* Regel, nom. illeg.]. Дв. Интр. В парк Врана. Пр.: Япония. Дек.

B. papyrifera Sukacz. - Книжна б. Дв. 5-35 m. Правени са опити за интродукция. Пр.: С. Ам.

B. pendula Roth - Бяла б. Дв. 8-30 m. В разсветлени гори. ЦБ. 0 .. 2000 m. II-V. Б, Г (NC, NE), М, Р, С, Т. Дек. Гор. Хрп.

B. populifolia Marsh. - Книжна б. Дв. Правени са опити за интродукция. Пр.: С. Ам. Дек.

B. pubescens Ehrh. - Космата б. [*B. alba* L.]. Дв. 10-20 m. С.

Подсемейство **Coryloideae** Koehne

Лескови

1¹. Л. ± сърцевидни в осн. Орехчетата единични или на групи по 1-8, с листовидни обв. *Corylus*

1². Листа стеснени или ± закръглени в осн. Орехчетата събрани по мн. в реси, обхванати от торбесто разрасналите се пл. лсп. или разп. в осн. на цяла или 3-делна люспа. 2

2¹. Пл. люспа закръглена или 3-делна, по ръба целокрайна или с редки зъбци. *Carpinus*

2². Пл. люспа мехуресто подута. *Ostrya*

Род *Carpinus* L.

Габър

1¹. Л. с д. 5-10 × 3-5 см. Пл. люспа 3-делна. Ср. дял 2-3 пъти по-д. от стр. Пл. 5-10 × 5-6 mm. *C. betulus*

1². Л. с д. 2.5-6 × 2-3 см. Пл. люспа цяла, триъгълно яйцевидна, асиметрична, назъбена. Пл. 3-5 × 3-4 mm. *C. orientalis*

C. betulus L. - Обикновен г. Дв. 10-25 м. По вл., широкол. г. ЦБ. 0 .. 1500 м. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч. Дъб. Гор.

C. orientalis Mill. - Келяв г. Дв/Хр. 3-10 м. По сухи кам. и скал. склонове. ЦБ. 0 .. 1100 м. III-IV. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дъб. Гор.

Род *Corylus* L.

Леска

1¹. Пл. обв. от 1 лсч., тръбеста и обхващаща пл. Орехчето 18-25 × 10-15 mm. . *C. maxima*

1². Пл. обв. от 2 ± дълбоко изрязани лсч. и не обхваща пл. 2

2¹. Храст. Обв. с незавити навън дялове, = или по-к. от пл. Орехчето 14-20 × 10-15 mm. *C. avellana*

2². Дърво. Обв. с дълбоко грубо назъбени и извити навън дялове, по-д. от пл. Орехчето 17-22 × 12-20 mm. *C. colurna*

C. avellana L. - Обикновена л. Хр. 2-6 м. В гори. ЦБ. 0 .. 1800 м. II-IV. С, Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Хрн. Мед.

C. colurna L. - Турска л. Дв. 10-25 м. В широкол. г. Рядко. ЦБ. 0 .. 1200 м. III-IV. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Мед. Хрн.

C. maxima Mill. - Цариградска л. Дв/Хр. 3-10 м. Интр. Отглежда се за плодовете. Култ. в Ю. България. 0 .. 300 м. II-III. Пр.: ЮЗ. Аз. Б, Р, Т. Хрн. Мед.

Род *Ostrya* Scop.

Воден габър

O. carpiniifolia Scop. - Воден габър. Дв/Хр. 8-20 м. В гори и храстал. Стн (с,и), Зн, Згн, Стд, ДМ, Слв, Пн, Рл, Рд, ?Блс. 0 .. 1800 м. IV-V. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Гор. Мед.

Семейство *Fagaceae* Dumortier

Букови

1¹. Пл. жълъд, обхванат в осн. от чашковидна купула. Ресите с тичинкови цв. увиснали. Листа целокр. или дълбоко наделени. При покълване пл. остава в почвата. *Quercus*

1². Пл. орехи, обхванати изцяло по 2-3 заедно в обща разпуклива купула. 2

2¹. Купулата покр. с игловидни бодли. Тч. цв. събрани в изправени реси. Л. остро назъб. Орехчето ш. елипсовидно; при покълване остава в почвата. *Castanea*

2². Купулата покр. с шиловидни или лопатовидни израстъци. Тч. цв. събрани в главици, увиснали на држъжки. Л. целокр. или неясно назъб. Орехчето ± триъгълно в сечение, ръбовете т. крилати; при покълване излиза над повърхността на почвата. ... *Fagus*

Род *Castanea* Mill.

Кестен

C. sativa Mill. - Кестен. Дв. 10-40 м. По вл. склонове на силикат. Стн (з), Згн, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рд (з). 200 .. 1500 м. VI-VII. [IX-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т. Ч.К. [EN]. Дек., Мед., Хрн.

Род *Fagus* L.

Бук

1¹. Л. с 9-11 двойки стр. ж. Купулата покр. отчасти или изцяло с лопатовидни израстъци. Орехчето 12-22 × 9-12 mm. *F. orientalis*

1². Л. със 7-9 двойки стр. ж. Купулата покр. само с шиловидни израстъци. Орехчето 10-15 × 8-9 mm, с тънки т. крилца. 2

2¹. Л. с д. 5-7 см, с 6-8 двойки стр. ж. *F. sylvatica*

2². Л. по-д. от 9 см, с повече от 8 двойки стр. ж. *F. taurica*

F. orientalis Lipsky - Източен б. [*F. sylvatica* subsp. *orientalis* (Lipsky) Popl.] Дв. 10-40 м. В гори. Чм, Стн (и), Рд (и), Срж. 0 .. 800 м. V-V. [IX-X]. Б, Г (NE), Т. Леч., Гор.

F. sylvatica L. - Обикновен б. Дв. 10-30 м. В гори. ЦБ. 100 .. 2000 м. V-V. [IX-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Гор.

F. ×taurica Popl. - Кримски б.; Мизийски б. [*F. sylvatica* subsp. *moesiaca* (K. Malý) Szafer] Дв. 10-30 м. В гори. СИБ. 500 .. 1000 м. V-V. [IX-X]. Б, Г, С. Леч., Гор.

Род *Quercus* L.

Дъб

1¹. Вечноз. дървета и храсти. Л. кожести, ± бодливи по ръба. 2

- 1². Листоп. р. 3
- 2¹. Л. по ръба с д. бодилчета; отдолу голи. Купулата покр. с яйцевидни до ланц. люспи, д. до 2 mm; обхваща 1/4-1/3 от плода. Пл. 15-40 × 12-30 mm. *Q. coccifera*
- 2². Л. слабо връзани, по ръба с къси бодилчета; отдолу с гъста плъст. Купулата обхваща 1/3-1/2 от плода. Пл. 18-35 × 10-16 mm. *Q. ilex*
- 3¹. Жълдите узряват през втората година, разп. върху безлистната част на клоните... 4
- 3². Жълдите узряват през първата година, разп. върху облистените клк. 10
- 4¹. Л. удължени до удължено-ланц., целокр. или с назъб. ръб. 5
- 4². Л. изрязани. 6
- 5¹. Л. с целокр. ръб и изострен връх. Пл. 8-12 × 6.5-10 mm. *Q. phellos*
- 5². Л. остро (осилесто) назъб., ± голи отдолу. Пл. 40-80 mm. *Q. trojana*
- 6¹. Клк. червенокафяви, гладки. Дяловете на л. заострени, с ш. изрез между тях. 6
- 6². Клк. сивокафяви, ръбести. Дяловете на л. заоблени. Купулата с лин. или ланц. заострени, разперени или ± извити назад покривни люспи. 9
- 7¹. Листата връзани до 1/3 на 3-7 дяла. Всеки от дяловете с по един осил. Купулата с прилегнали влс. *Q. falcata*
- 7². Л. връзани до повече от 1/3 на 3-11 дяла. Всеки от дяловете с 2 и повече осила. 8
- 8¹. Л. дълбоко нарязани, дяловете по-т. от разстоянията между тях, от долната страна със забележими кичури влс. по ж. Купулата 3-6 × 9.5-16 mm, покрива 1/4 от плода. Пл. 10-16 × 9-18 mm, с белег 5.5-9 mm. *Q. palustris*
- 8². Л. връзани докъм 1/2-1/3, отдолу голи или с незабележими кичури от влс. по ж. Купулата 5-12 × 18-30 mm, с прилегнали, кафяви люспи. Пл. 15-30 × 10-20 mm, с белег 6.5-12.5 mm. *Q. rubra*
- 9¹. Л. ± дълбоко наделени, дяловете ± тъпи. Купулата с диам. до 3 cm, покр. с линейношиловидни, разперени или ± извити назад люспи. Пл. 20-50 × 12-22 mm. .. *Q. cerris*
- 9². Л. плитко наделени, с триъгълни ± осилесто заострени дялове. Купулата с диам. над 4 cm, с едри, ланцетнозаострени, разперени люспи. Пл. до 60 × 30 mm. .. *Q. ithaburensis*
- 10¹. Плодниковите цв. и жълдите в гроздове, на држ., по-д. от држ. на л. Люспите на купулата срс. в осн. 11
- 10². Плодниковите цв. и жълдите прис. ... 14
- 11¹. Л. полу-вечноз., т. удължени до овални, целокр. до ± назъб. или връзани. Пл. стърчат на 2/3 от купулата с диам. 10-18 mm. *Q. infectoria*
- 11². Л. опадливи, обратно-яйцевидни, об. дълбоко наделени. 12
- 12¹. Л. дълбоко наделени, с 4-8 стр., а често и междинни ж. Држ. на женските сцв. по-д. от л. Едногодишните клк. голи или с редки влс. Пл. 15-40 × 10-22 mm, с полусферична или чашковидна купула. *Q. robur*
- 12². Л. плитко наделени, с 8-12 двойки прави стр. (рядко и междинни) ж. Жълдът 15-34 × 7-22 mm, с полукълбеста купула. Люспите сиви напластени, срс., но връхчетата им своб. 13
- 13¹. Л. држ. 15-20 mm. Плодната држ. с д. 46-52 mm. *Q. hartwissiana*
- 13². Л. држ. 20-40 mm. Плодната држ. с д. 21-37 mm. *Q. protorubroides*
- 14¹. Едногодишните клк. голи. Држ. на л. ясно жлебовидни. 15
- 14². Едногодишните клк. с наплъстени влс. Држ. на л. полуцилиндрични. 16
- 15¹. Л. с ± дъговидни и неуспоредни ж. (често и с междинни ж.). Жълдите об. по 1, рядко по 2-3 заедно. Купулата с ромбовидни, сиви пухести люспи. Пл. 20-36 × 14-18 mm. *Q. dalechampii*
- 15². Л. с прави, успоредни ж. Жълдите по 2-6 заедно. Купулата с кафяви, яйцевидни, пухести люспи. Пл. 15-25 × 12-18 mm. *Q. petraea*
- 16¹. Л. целокр. или с малки зъбчета в краищата на ж.; с 3-5 двойки стр. ж. Купулата покрива 1/2-1/3 от плода. Пл. 20-30 × 13-17 mm. *Q. suber*
- 16². Л. връзани до нарязани, с над 5 двойки стр. ж. 17
- 17¹. Л. с 5-8 двойки стр. ж. Плодниковите цв. и пл. единични или на групи; прис. или с држ. по-к. от л. 18
- 17². Л. с над 8 двойки, ± успоредни стр. ж. 19
- 18¹. Жълдът с д. 3-5 cm. Купулата с д. лин. люспи; обхваща жълда на 1/2. Пл. 15-50 × 10-40 mm. *Q. macrocarpa*
- 18². Жълдът с д. до 2 cm. Купулата с дребни островърхи люспи; обхваща жълда под 1/2. Пл. 8-40 × 6-22 mm. *Q. pubescens*

19¹. Клк. покр. с възкафяви, насочени назад влс. Пл. 15-25 × 10-12 mm. .. *Q. frainetto*
 19². Клк. покр. с жълтеникаво-сиви влс., насочени напред. Пл. 27-33 × 13-17 mm.
 Q. macranthera
Q. bicolor Willd. - Двувътен д. Дв. 5-25 m. Интр. *Сф.* Пр.: С. Ам. *Луф.*
Q. cerris L. - Цер. [*Q. thracica* Stef. & Ned.] Дв. 5-30 m. В гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1200 m. V-VI. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Гор.
Q. coccifera L. - Пърнар. Хр./Дв. 0.5-10 m. По силикатни и вар. терени с плитка почва. *Стп* (и), *Стд* (ю), *Пн* (ю), *ДМ*, *Рд* (и). 90 .. 865 m. V-V. [VII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** Пер.
Q. dalechampii Ten. - Обикновен горун; Зимен д. Дв. 20-30 m. В гори. *ЦБ.* 0 .. 1600 m. V-V. [IX-X]. **Б, М, Р, С.** Гор.
Q. falcata Michx. - Сърполистен д. Дв. 5-30 m. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. **Б.** *Луф.*
Q. frainetto Ten. - Благун. Дв. 15-40 m. В гори. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-V. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Гор.
Q. hartwissiana Stev. - Странджански д. Дв. 10-25 m. Край реки. *Срж.* 0 .. 500 m. V-V. [VIII-X]. **Б, Т.** Гор.
Q. ilex L. - Каменен д; Джелолистен д. Хр./Дв. 10-27 m. Вечноз. Интр. В паркове. Пловдив, Балчик, Варна. V-V. [VIII-X]. Пр.: Средиземноморие. **Б, Г, М, Т.** *Луф.*, *Дек.*, *Хрн.*, *Дъб.*
Q. infectoria G. Olivier - Беломорски д. Хр. 1-10 m. Интр. В паркове. Пр.: 3. Срз.. **Б, Г** (NAe), **Т.** *Луф.*, *Леч.*, *Пдн.*, *Баг.*, *Тех.*
Q. ithaburensis Decaisne subsp. *macrolepis* (Kotschy) Hedge & Yalt. - Паламуд. [*Q. macrolepis* Kotschy; *Q. aegilops* L.] Дв. 5-15 m. Интр. В паркове, градини и изкуствени гори, в ниви. *Сф*, *Срг*, *Трн*, *Рд* (и). 0 .. 500 m. V-V. [IX-X]. Пр.: Мала Аз. и Срз.. *Дек.*, *Гор.* **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**
Q. lusitanica Lam. - Португалски д. Дв. Интр. В паркове. Кричим. Пр.: 3. Срз.. *Луф.*
Q. macranthera Fisch. & C. A. Mey. ex Hohen. - Едротичинков д. Дв. до 20 m. Интр. *Рл.* Пр.: Кавказ. **Б, Т.** Гор.
Q. macrocarpa Michx. - Едроплоден д. Дв. 40-50 m. Интр. В паркове. V-V. [IX-X]. Пр.: С. Ам. *Луф.*

Q. palustris Muench. - Блатен дъб. Дв. 5-25 m. Интр. В паркове. Пр.: блатата на Атлантическа С. Ам. **Б, Р.** *Луф.*

Q. petraea (Matt.) Liebl. - Скален д. Дв. 15-30 m. В широкол. г.. *ЦБ.* 0 .. 1300 m. V-V. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Гор.

1¹. Л. събрани по върховете на клк. Купулата с плоски или слабо удебелени, пухести люспи. Пл. 15-25 × 8-16 mm. subsp. *petraea*

1². Л. равномерно разп. по клк. Купулата със силно удебелени люспи. Пл. 15-25 × 12-18 mm. subsp. *polycarpa*

subsp. *petraea* - Скален д. 15-30 m. В широкол. г.. *Вм*, *Срг* (з). 0 .. 1300 m. V-V. **Б, Г** (NC,NE), **Р, Т.** Гор.

subsp. *polycarpa* (Schur) Soó - Източен горун. [*Q. polycarpa* Schur; *Q. petraea* subsp. *iberica* (Steven ex M. Bieb.) Krassiln.] 15-25 m. В гори. *ЦБ.* 0 .. 1200 m. V-V. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Гор.

Q. phellos L. - Върболистен д. Дв. 10-30 m. Интр. Пр.: С. Ам. **Б.** *Луф.*

Q. protoroburoides Donchev & Bouzov ex Tashev & Tsavkov, nom. amb. - Рилски д. Дърво, до 25 m. По стръмни и кам. терени. *Рл.* 1500 .. 1700 m. V-VI. [IX-X]. Лос. Терц. **Б.**

Q. pubescens Willd. - Космат д.; Виргилиев д. [*Q. brachyphylla* Kotschy; *Q. virgiliana* (Ten.) Ten.] Хр./Дв. 5-25 m. По сухи кам. склонове, в гори. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-V. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Гор.

1¹. Л. петура дълбоко нарязана, с д. 3-6 cm. Купулата покр. със заострени люспи. .. subsp. *crispata*

1². Л. петура плитко наделена, с д. 6-12 cm. Купулата покр. с ± притъпени люспи. .. subsp. *pubescens*

subsp. *crispata* (Steven) Greuter & Burdet - Къдрав космат д. [*Q. pubescens* subsp. *anatolica* O. Schwarz] По сухи кам. склонове. *Др*, *Рд* (с), *Рл*, *Срг*, *Пн*, *Тхр.* 0 .. 1500 m. V-V. **Б, Г.** Гор.

subsp. *pubescens* - Космат д. По сухи кам. склонове, в гори. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-V. [IX-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Гор.

Q. robur L. - Летен д. [*Q. longipes* Steven; *Q. pedunculiflora* K. Koch; *Q. erucifolia* Steven; *Q. mestensis* Bondev & Gancev] Дв. 10-35 m. В гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1900 m. V-V. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Гор., *Луф.*

1¹. Л. ± кожести, твърди. Стр. ж. най-често

дъговидно извити. Купулата покр. с едри удебелени люспи. Пл. 22-40 × 10-22 mm. subsp. *pedunculiflora*
1². Л. меки, голи или само от долната страна прилегнало влакнести. Стр. ж. най-често прави. Купулата с диам. 7-23 mm, покр. с дребни, плоски люспи. Пл. 15-40 × 18-27 mm. **2**
2¹. Купулата с диам. много над 1.2 cm, с поедри люспи с разперени върхове. . subsp. *brutia*
2². Купулата с диам. до 1-2 cm, с дребни ± прилегнали люспи. subsp. *robur*
subsp. *brutia* (Ten.) O. Schwarz - Калабрийски д. 30-35 m. В гори и хрл. *Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. V-V. [IX-X]. **Б, Г** Гор.

subsp. *pedunculiflora* (K. Koch) Menitsky - Дръжкоцветен дъб; Низинен дъб; Местенски дъб. [*Q. longipes* Steven; *Q. pedunculiflora* K. Koch; *Q. erucifolia* Steven; *Q. mestensis* Bondev & Gancev] 10-30 m. По вл. м. в низините, равнините и предпланинския пояс. ЦБ. 0 .. 1900 m. V-V. [IX-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. (sub *Q. mestensis*). **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т** Гор.

subsp. *robur* - Летен д. 30-35 m. В гори и хрл. *Чм, СИБ, Др, Стп, Сф, Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. V-V. [IX-X]. **Б, Р** Гор.

Q. rubra L. - Червен д. Дв. 15-30 m. Интр. В паркове, улици, насаждения. Адв. *Чм* (ю), *Вм, Срг* (з), *Тхр.* 0 .. 1000 m. IV-V. [IX-X]. Пр.: С. Ам. (източни ч.). **Б, Г, Р, Дек., Гор., Луф.**

Q. suber L. - Корков д. Дв., до 20 m. Вечноз. Интр. В паркове. Пр.: ЮЗ. Ев. и С. Аф.. **Б, Т, Дек., Луф.**

Q. trojana Webb - Македонски д. Дв. 5-20 m. Згн. 900 .. 1000 m. II-IV. [VII-X]. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М, Т**.

Семейство Juglandaceae DC. ex Perleb

Орехови

1¹. Женските цв. по 2 в сцв., образуват единични пл. Пл. костилки, със зелен месест разпуклив околоплодник. **2**
1². Женските сцв. с повече от 2 цв. Пл. крилати или в твърдо съплодие. **3**
2¹. Плодната обв. се разпуква на 4 дяла. Черупката с гладка повърхност. *Carya*
2². Плодната обв. не се разпуква на определен брой дялове. Черупката с набръчкана повърхност. *Juglans*
3¹. Женските цв. с твърди пцв., образуват съплодия, наподобяващи шш. *Platycarya*

3². Женските цв. събрани в д. висящи реси. Пл. с ш. сраснати кожести крила. .. *Pterocarya*

Род *Carya* Nutt.

Пекан

C. illinoensis (Wangenh.) K. Koch - Илинойски п. [*C. pecan* (Marchal) Engler & Graebner] Дв. до 60 m. Интр. В паркове. IV-X. Пр.: С. Ам. *Луф.*

Род *Juglans* L.

Орех

1¹. Л. с 5-9 целокр. лсч. Пл. със светлокафява черупка и зелена месеста обв. със светли точки. Черупката 25-40 × 20-40 mm. .. *J. regia*

1². Л. с 7-25 назъб. лсч. **2**

2¹. Лсч. ш. до 4 cm. Пл. в осн. с 4 гнезда; кълбовиден, с гола повърхност. **3**

2². Лсч. ш. над 4 cm. Пл. в осн. с 2 гнезда; продълг., яйцевиден или сърцевиден. .. **4**

3¹. Лсч. тясноланцетни, отдолу с влс. само по ж. Сцв. класовидно. Черупката ръждивокафява, гладка, с надл. жлеbove; 13-20 × 13-20 mm. *J. microcarpa*

3². Лсч. яйцевидно заострени, отдолу с жлз. влс. Цв. в прис. група. Черупката черна, с дълбоки вълновидни ребра; 30-40 × 30-40 mm. *J. nigra*

4¹. Пл. яйцевиден със заострен връх. Черупката на плода с 2 надл. ребра; сърцевидна. *J. ailanthifolia*

4². Пл. удължен, с мека окосмена повърхност. Черупката на плода с 4-8 надл. ребра; 35-50 × 20-32 mm. **5**

5¹. Младите клк. жлз. влакнести. Л. от двете страни влакнести. *J. cinerea*

5². Младите клк. влакнести. Л. отдолу с гъсти жлези и звездовидни влс. *J. mandshurica*

J. ailanthifolia Carag. - Японски о. [*J. cordiformis* Maxim.; *J. sieboldiana* Maxim.] Дв. 10-20 m. Интр. В паркове. Пр.: Япония. *Луф.*

J. cinerea L. - Сив о. Дв. 10-20 m. Интр. В паркове. Пр.: Средна Аз. **Б, Р, Луф.**

J. mandshurica Maxim. - Манджурски о. Дв. 25-30 cm. Интр. В паркове. IX-X. Пр.: С. Китай, Корея, Сахалин, Русия (Приморие). *Луф.*

J. microcarpa Berland. - Дребноплоден о.; Скалист о. [*J. rupestris* Engelm. ex Torr.]

Хр./Дв. 3-10 м. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. *Лишф.*

J. nigra L. - Черен о. Дв. 15-50 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 100 м. IV-V. Пр.: С. Ам. **Б, Г, Р.** Дек., Мед., Гор., *Лишф.*

J. regia L. - Обикновен о. Дв. 20-30 м. Култ. Адв. По вл. скал. топли м. ЦБ. 0 .. 1300 м. IV-V. Пр.: Средна Аз. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Мед., Баг., Хрн., Гор.

Род *Platycarya* Siebold & Zucc.
Платикария

P. strobilacea Siebold & Zucc. - Стробилова п. Дв., до 15 м. Интр. В паркове. Пр.: Япония, Корея и Китай. *Лишф.*

Разред **Garryales** Mart.

1¹. Цв. единични, развиват се в пзв. на л. Оцв. прост чашковиден. Тч. 4-10. Пл. сплеснато едносеменно крилато орехче. ... **Eucommiaceae**
1². Сцв. сенник или щит. Чшл. и вчл. по 4. Тч. 4. Пл. костилков. **Garryaceae**

Семейство **Eucommiaceae** Engl.
Еукомиеви

Род *Eucommia* Oliv.
Еукомия

E. ulmoides Oliv. - Брястовидна е. Дв. 10-20

Род *Pterocarya* Nutt. ex Moq.
Птерокария

P. fraxinifolia (Lam.) Sprach - Кавказка п. [*P. caucasica* С. А. Меу.] Дв. до 30 м. Интр. В паркове. Пр.: Кавказ, **Т**, Иран. *Лишф.*

Семейство **Myricaceae** DC. ex Perleb
Восъчникови

Род *Myrica* L.
Восъчница

M. gale L. - Обикновена в. [*Gale palustris* Chev.] Хр. до 1.5 м. Интр. Пр.: З. и СЗ. Ев., и С. Ам. Дек.

м. Интр. В паркове. Адв. *Чм* (ю). 1 .. 4 м. IV-IV. [IX-X]. Пр.: Китай. Дек.

Семейство **Garryaceae** Lindl.
Гариеви

Род *Aucuba* Thunb.
Аукуба

A. japonica Thunb. - Японска а. Хр. 1-2 м. 2дом. Интр. В паркове, градини и като стайно р. II-IV. [X-XI]. Пр.: Китай, Япония и Корея. Дек.

Разред **Gentianales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Звр. долен или полудолен. Л. по 4-10 в прешл. Чш. слабо развита. Вч. фуниевидно, 4-5 делно. Тч. 4-5. Пл. се разпада на 2-4 орехчета. **Rubiaceae**

1². Звр. горен. Л. срещ. или в розетка. Тч. 5. Пл. кутийка. 2

2¹. Плодниците 2. Пл. от 2 чушкоподобни кутийки. **Arosynaceae**

2². Плодникът 1 с 2 близалца. Пл. удължена двуделна кутийка. **Gentianaceae**

Семейство **Arosynaceae** Juss.
Тойнови

1¹. Вч. тъмнопурпурно, до кафяво, с диам. 15-20 (-30) mm. Пл. двоен. Лиановиден полухраст с бял млечен сок... **Periplocoideae**

1². Р. с др. белези. 2

2¹. Вч. в пъпките неусукано. Тч. своб., прш. без придагъци. Плодниците срс. с бл., отчасти или изцяло, и със стлб. **Arosynoideae**

2². Вч. в пъпките усукано. Тч. срс. с прш. си; прш. в осн. с месести, венчевидни придагъци, които образуват коронка над отвора на вч. Плодниците срс. с бл. **Asclepiadoideae**

Подсемейство **Arosynoideae** Burnett
Тойнови

1¹. Вечноз. лиани. *Mandevilla*

1². Триви и храсти с полегнали или изправени ст. 2

2¹. Ст. полегнало. Цв. единични. Л. срещ. *Vinca*

2². Ст. изправено. Сцв. метл. 3

3¹. Л. посл. Вч. синкаволилаво. *Amsonia*

3². Л. срещ. или в прешл. по 3. 4

4¹. Л. срещ. Вч. белезникаво, розово или синкаво; с диам. под 2 см. *Arosynum*

4². Л. срещ. или по 3 в прешл. Вч. червено, розово или бяло; с диам. 2.5-5 см. 5

5¹. Полухраст. Всички л. срещ. *Cataranthus*

5². Храст. Л. срещ. или по 3 в прешл. .. *Nerium*

Род *Amsonia* Walter

Амсония

1¹. Л. ок. 2 пъти по-д. от ш. си. Венечната тръб. 10-15 mm. Мехунките 3-8 × 0.5 cm. Сем. 6-8 mm. *A. orientalis*

1². Л. 3-6 пъти по-д. от ш. си. Венечната тръб. 4-10 mm. Мехунките с д. 7-13 cm. 2

2¹. Л. с д. 1.5-8 cm, лин., с подвит надолу ръб. Венечната тръб. 4-7 mm. Сем. 4-7 × 1.2-1.6 mm. *A. ciliata*

2². Л. с д. 8-15 cm, ланц. до яйцевидно-ланц. Венечната тръб. 6-10 mm. *A. tabernaemontana*

A. ciliata Walter - Ресничеста а. [*A. angustifolia* (Aiton) Michx.] Пхр. до 60 cm. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: С. Ам. Дек.

A. orientalis Decne - Източна амсония. [*Rhazya orientalis* (Decne.) A.DC.] Мг. 30-60 cm. Г (NE), Т.

A. tabernaemontana Walter - Табернемонтанова а. Мг. 40-100 cm. Интр. Култ. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Aprocynum* L.

Тойна

A. venetum L. - Синя тойна. [*Trachomitum venetum* (L.) Woodson] Мг. 40-60 cm. По крайбрежни пясъци и ск., пес. м., и добре дренирани почви с добро овлажнение. Чм. 0 .. 100 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Г, Р, Т. Дек., Леч.

Род *Cataranthus* G. Don

Катарантус

Catharanthus roseus (L.) G. Don - Розов к. Пхр. 30-100 cm. Интр. В градини и дворове. Пр.: Мадагаскар. **Омп!**, Леч., Дек.

Род *Mandevilla* Lindl.

Мандевила

[*Dipladenia* DC.]

M. sanderi (Hemsl.) Woodson - Сандерова м. Храст. Лиана. 2-4.5 m. Пр.: Бразилия. Дек.

Род *Nerium* L.

Зокум

N. oleander L. - Обиновен зокум. Хр., до 4 m. Интр. Саксийно. VI-IX. Пр.: Срз.. Г (NE,NAe), М, Т. Дек.

Род *Vinca* L.

Зимзелен

1¹. Листоп. р. Л. елипсоидни или елипсо-видно ланц., по ръба ресничести. Ж. на л. под ъгъл 10-35 ° спрямо централната ж., често едва забележими. Сем. 11-14 mm. *V. herbacea*

1². Вечноз. р. Л. яйцевидни или яйцевидно сърцевидни. Ж. на л. под ъгъл 40-60 ° спрямо централната. Сем. по-к. от 11 mm. 2

2¹. Л. и чшл. по ръба ресничести. Л. петури полусърцевидни или закръглени в осн. Чш. дялове 6-18 mm. Сем. 8.5-9.5 × 2.3-2.7 mm. *V. major*

2². Л. и чшл. по ръба голи. Л. петури обикновено клиновидни в осн. Чш. дялове 3-4 mm. Сем. 6.5-7.5 × 2-2.4 mm. *V. minor*

V. herbacea Waldst. & Kit. - Тревист з. Мг. 30-40 cm. Из хрл. и сухи кам. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (и), Сф, Зп, Пп, Срз, Рд (с,и), Трп, Тхр, Срж. 0 .. 1500 m. III-IV. [IV-V]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. **Омп!**, Дек., Леч.

V. major L. - Едър з. Мг. 20-50 cm. Интр. В дворове и градини. Адв. ЦБ. 0 .. 500 m. IV-VI. [V-VI]. Пр.: Средна Ев., Мала Аз., Средна Аз. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек., Леч.

1¹. Л. (2-) 3-3.5 (-4) × 1.5-2.5 cm. Цветоносните ст. с д. до 15 cm. subsp. *balcanica*

1². Л. 4-6 (-8) × 3-4 cm. Цветоносните ст. с д. 20-50 cm. subsp. *major*

subsp. *balcanica* (Penzes) Kozuharov & A. V. Petrova - Балкански едър з. Мг. 20-50 cm. Адв. ЦБ. 0 .. 500 m. IV-VI. [V-VI]. Пр.: Средна Ев., Мала Аз., Средна Аз. Б, М. Дек., Леч.

subsp. *major* - Едър з. Мг. 20-50 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 500 m. IV-VI. [V-VI]. Пр.: Средна Ев., Мала Аз., Средна Аз. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т. Дек., Леч.

V. minor L. - Дребен з. Мг. 15-20 (-100) cm. Интр. В градини и дворове. Адв. по трев. кам. м., по вар. Чм, Др, Прб. 0 .. 800 m. III-V. [IV-VI]. Пр.: Срз.. Б, М, Р, С, Т. **Омп!**, Дек., Леч.

Подсемейство **Asclepiadoideae** Burnett

Устрелови

[Asclepiadaceae Borkhausen]

1¹. Л. месести. Цв. звездовидни, ароматни, с дебел восъчен слой, който им придава восъчен изглед. Сцв. сенник с до 20 цв. Вч. бяло до розово. Прш. срс., тъмно розови до винено червени. *Hoya*

1². Р. с др. белези, без восъчен слой в цв. 2

2¹. Дяловете на вч. в началото на цъфтежа обърнати назад. Пл. бодлив. 3

2². Дяловете на вч. в началото на цъфтежа изправени или разперени. Пл. не е бодлив. .. 4

3¹. Вч. розово или лилаво. Л. 10-13 cm.

..... *Asclepias*

3². Вч. бяло. Л. 2-10 cm. *Gomphocarpus*

4¹. Многогодишни тревисти р., без млечен сок. *Vincetoxicum*

4². Храсти или многогодишни тревисти р., с бял млечен сок. 5

5¹. Ст. право или полегнало, със слабо увивни летораста. Листа яйцевидни до ш. яйцевидни, отгоре яркозелени. Вчл. с д. 5-7 mm. . *Cionura*

5². Ст. тънко, увивно. Листа отгоре сиво-до синкаво зелени. Вчл. с д. 4-5 mm. . *Synanchum*

Род **Asclepias** L.

Асклепиас

1¹. Р. с млечен сок. Цв. розово-пурпурни. Пл. 50-120 × 20-40 mm. Сем. 6-8(-10) × 4-5 mm. *A. syriaca*

1². Р. с грудки, без млечен сок. Цв. жълто-оранжеви или ярко оранжево. Пл. 70-155 mm. *A. tuberosa*

..... *A. tuberosa*

A. syriaca L. - Сирийски а. МГ. 80-150 cm. Интр. Култ. Инв. По вл. трев. м. *СИБ*, *Др*, *Прб* (и), *Стп*, *Сф*, *Блс*, *ДМ*, *Рл*, *Срг*, *Трн*, *Тхр*. VI-VII. Пр.: С. Ам. **Б**, **Р**, **С**. *Дек.*, *Мед.*, *Тех.*

A. tuberosa L. - Грудест а. МГ. 30-100 cm. Интр. Култ. VII-IX. Пр.: С. Ам. *Дек.*, *Леч.*

Род **Cionura** Grsb.

Клинавче

C. erecta (L.) Griseb. - Изправено к. Пхр./Хр. 50-100 cm. По пясъци и кам. м. *Чм*, *Стд*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 300 m. IV-IX. [VII-XI]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**. *Леч.*, *Пер*.

Род **Synanchum** L.

Устрел

C. acutum L. - Увивен у. Хр. 50-300 cm.

Лиана. По сухи пес. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Стд*, *Пн*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 400 m. VI-VIII. [VIII-XI]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**. ***Omp!***, *Пер*.

Род **Gomphocarpus** R. Br.

Гомфокарпус

G. fruticosus (L.) W. T. Aiton - Теснолистен г. МГ/Пхр. до 2 m. **Г** (NE,NAe), **Т**. *Леч.*, *Влк*.

Род **Hoya** R. Br.

Хоя

H. carnososa (L. f.) R. Br. - Порцеланово цвете. МГ. Лиана. Вечноз. Саксийно. Пр.: ЮИ. *Аз. Дек.*

Род **Vincetoxicum** N. M. Wolf

Винцетоксикум

1¹. Вч. бяло или жълто. Пл. 40-60 × 6-10 mm. Сем. 5-6 × 2.8-4 mm. *V. hirundinaria*

1². Вч. тъмнопурпурно или кафяво... 2

2¹. Л. отгоре и отдолу покр. с влс., по-гъсти по ж. Вч. тъмночервено, отвътре с прави влс. Пл. 50-70 × 6-8 mm. Сем. 5-5.5 mm. .. *V. speciosum*

2². Л. покр. по ръба и по ж. с влс.. 3

3¹. Многогодишно р. с изправено ст. Вч. кафяво, отвътре голо (рядко с извити влс.). Пл. 40-60 × 6-8 mm. Сем. 5-6 × 2.9-3.5 mm. *V. fuscatum*

..... *V. fuscatum*

3². Катерлива многогодишна лиана. Вч. тъмночервено до черно, с прави бели влс. по горната повърхност. Пл. 51-76 mm. Сем. 7-8 × 3.7-4.2 mm. *V. nigrum*

..... *V. nigrum*

V. fuscatum (Hornem.) Endl. - Кафяв в. [*Synanchum fuscatum* (Hornem.) Link] МГ. 20-50 cm. По пясъци и сухи м. *Чм*, *Стп* (з,и), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*, *Мед*.

V. hirundinaria Medik. - Лечебен в. [*Synanchum vincetoxicum* (L.) Pers.] МГ. 20-120 cm. По сухи трев. м., в гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 2600 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. ***Omp!***, *Дек.*, *Мед.*, *Леч*.

..... *V. hirundinaria*

1¹. Ст. с в. 5-150 cm. Вч. бяло.

..... subsp. *hirundinaria*

1². Ст. с в. 20-30 cm. Вч. жълто. .. subsp. *nivale*

subsp. *hirundinaria* - Лечебен в. Мг. 20-120 см. По сухи трев. м., в гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2600 м. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Омп!**, Дек., Мед, Леч.

subsp. *nivale* (Boiss. & Heldr.) Markgr. - Снежен в. [*Cynanchum nivale* Nyman] Мг. 20-120 см. По сухи трев. м., в гори и хрл. Прб (з), Стп (и), Зп, Слв, Пн, Рд (с,и), Трп, Тхр. 0 .. 2600 м. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Омп!**, Дек., Мед., Леч.

V. huteri Vis. & Ascherson - Хутеров в. Мг. 50-150 см. **М, С.**

V. nigrum (L.) Moench - Черен в. Мг. 40-150 см. Лиана. Адв. Сф. 0 .. 500 м. Пр.: 3. Ев. **Б, Р.**

V. speciosum Boiss. & Spruner - Красив в. Мг. 50-80 см. По кам. и хрл. м. Зп, Стд, Блс, Рл, Рд (с,и). 0 .. 1200 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т. Леч.**

Подсемейство **Periplocoideae** R. Br. ex Endl.
Гърбачови

Род **Periploca** L.
Гърбач

P. graeca L. - Гръцки г. Мг./Пхр. 5-12 м. Лиана. В крайречни гори. Чм, Др, Стд, Трп, Тхр. 0 .. 300 м. V-VII. [X-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т. Омп!**, Дек., Леч.

Семейство **Gentianaceae** Juss.
Тинтявови

1¹. Вч. звънчевидно, с д. до 50 mm и слабо срс. дялове. *Eustoma*
1². Вч. по-к. от 20 mm или с ясно видимо срасване в тръб. 2
2¹. Вч. 4-5 или 6-12-делно, дяловете по-д. от тръб. 3
2². Вч. 4-5 (7)-делно, дяловете по-к. от тръб. 5
3¹. Вч. 6-12-делно, дяловете без нектарници. *Blackstonia*
3². Вч. 4-5-делно, дяловете с (1) 2 ресничести нектарника в осн. 4
4¹. Нежно едногодишно р. с в. до 10 cm. *Lomatogonium*
4². Грубо многогодишно р. с в. до 90 cm. *Swertia*
5¹. Вч. с д. тръб. и плоски, разперени дялове. Стлб. нишковидно, често опадва. 6
5². Вч. фуниеvidно, звънчевидно или тръб.

Прш. не са завити спирално. Стлб. късо, ± конусовидно или липсва. 7
6¹. Стлб. цяло. Бл. щитовидно. Чш. разделене до 1/3. Прш. след цъфтеж незавити. . *Cicendia*
6². Стлб. двуделно. Бл. 2. Чш. разделена почти до осн. Прш. след цъфтеж спирално завити. *Centaurium*
7¹. Вч. без реснички. *Gentiana*
7². Вч. с реснички в отвора на тръб. или по ръба на венечните дялове. 8
8¹. Цв. с реснички в отвора на венечната тръб. *Gentianella*
8². Цв. с реснички по ръба на венечните дялове. Ст. неразкл., с 1 цв. на върха. *Gentianopsis*

Род **Blackstonia** Huds.
Блекстония

1¹. Ст. с в. 10-25 cm. Горните стълбови л. стеснени в осн. Дяловете на чш. лин. ланц. до ланц. Сем. 0.4-0.5 × 0.2-0.3 mm. .. *B. acuminata*
1². Ст. с в. 25-60 cm. Горните стълбови л. нестеснени или слабо стеснени в осн. Дяловете на чш. лин. Кут. 9-10 mm. Сем. 0.40.5 × 0.1-0.2 mm. *B. perfoliata*

B. acuminata (Koch & Ziz) Domin - Заострена б. [*B. perfoliata* subsp. *serotina* (Rchb.) Vollm.] Г. 10-25 cm. По вл. пес. м. ДМ. 0 .. 700 м. V-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М.**

B. perfoliata (L.) Huds. - Пробитолистна б. Г. 10-60 cm. По вл. пес. м. Чм, Сржс. 0 .. 700 м. V-VIII. [VI-VIII]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род **Centaurium** Hill
Червен кантарион

1¹. Цв. жълти. *C. maritimum*
1². Цв. розови до червени, рядко бели. 2
2¹. Сцв. от една до няколко класовидни клк. Цв. прис. Ст. в цъфтеж без розетка от л. в осн. Сем. 0.3 × 0.2 mm. *C. spicatum*
2². Сцв. от няколко ± щитовидно разп. клк. Цв. с држ. 3
3¹. Ст. почти от осн. вилужно разкл., без розетка от л. в осн. Чш. приблизително равна на венечната тръб. Сем. 0.3-0.4 × 0.2-0.3 mm. *C. pulchellum*
3². Ст. в горната част разкл., с розетка от л. в осн. Чш. ясно по-к. от венечната тръб. 4
4¹. Дяловете на чш. и пцв. по ръба

грапаворесничести. Венечните дялове с д. 3-3.5 mm. *C. turcicum* 4². Дяловете на чш. и пщв. без реснички по ръба. Венечните дялове с д. 4-7 mm. 5 5¹. Ст. л. триъгълно-ланц. с 3 ясни ж. Ст. в горната част разкл. Ст. с много разклонения. Сцв. с много цв. Сем. 0.2-0.3 × 0.2-0.3 mm. *C. erythraea* 5². Ст. л. лин.-лнцетни, с 1 ясна ж. Ст. в горната част слабо разкл. или неразкл. Сцв. с малко цв. Сем. 0.5-0.6 × 0.3-0.4 mm. *C. littorale*

C. erythraea Rafn. - Обикновен ч. к. [*C. erythraea* subsp. *austriacum* (Ronniger ex Fritsch) Kozuharov & Petrova; *C. umbellatum* Gilib.] 2г. 10-30 cm. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

subsp. *erythraea* - Обикновен ч. к. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т**.

subsp. *rhodense* (Boiss. & Reut.) Melderis - Родоски ч. к. **Г** (NC,NE), **Т**.

subsp. *rumelicum* (Velen.) Melderis - Румелийски ч. к. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

C. littorale (Turner) Gilmour - Крайбрежен ч. к. 2г. 5-25 cm. По пес. и кам. крайморски м. ЧМ (ю). 0 .. 100 m. VI-IX. ЗБР. **Б, Р, С**.

C. maritimum (L.) Fritsch - Морски ч. к. 1г./2г. 5-30 cm. По затревени м., горски поляни и хрл. ЧМ (ю), РД (и). 0 .. 485 m VI-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NE,NAe), **Т**.

C. pulchellum (Sw.) Druce - Красив ч. к. 1г./2г. 10-35 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

C. spicatum (L.) Kuntze - Класовиден ч. к. [*Schenkia spicata* (L.) G. Mans.] 1г./2г. 10-55 cm. По вл. засол. почви. ЧМ, Прб, Стп (и), Зн, Стд, Трн, Тхр. 0 .. 600 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

C. tenuiflorum (Hoffmanns. & Link) Fritsch - Тесноцветен ч. к. 1г. 15-40 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

C. turcicum (Velen.) Ronniger - Турски ч. к. [*C. erythraea* subsp. *turcicum* (Velen.) Melderis] 2г. 20-40 cm. Из горски поляни хрл., по трев. м.

ЧМ, Сф, Стд, Слв, ДМ, Рд (с,и), Трн, Срж. 0 .. 900 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC), **М, Р, Т**.

Род *Cicendia* Adans.

Цицендия

C. filiformis (L.) Delarbre - Нишколистна ц. 1г. 1-20 cm. Ефемер. По вл. м. **Г** (NE), **Т**.

Род *Eustoma* Salisb.

Еустома

E. grandiflorum (Raf.) Shinnars - Едроцветна е. [*E. russellianum* G. Don] 1г. 15-60 cm. Интр. Пр.: С. Ам. Дек. стайно.

Род *Gentiana* L.

Тинтява

1¹. Вч. почти до осн. разсечено на 5-7 линейноланцетни дяла. Цв. жълти. Кут. 10-12 mm. Сем. 4-4.6 × 2.8-3.2 mm. *G. lutea*

1². Вч. разсечено най-много до ср. Дяловете с др. багра. 2

2¹. Вч. 4-делно, 3-4 пъти по-д. от чш. Зъбците на чш. триъгълни, с д. 1-2 mm. Кут. 10-15 mm. Сем. 1.1-1.3 × 0.5-0.6 mm. *G. cruciata*

2². Вч. 5-делно, но понякога с придатъци между дяловете и изглежда 10-делно. 3

3¹. Вч. жълтеникаво и с множество пурпурни или виолетови точки или чертички. 4

3². Вч. синьо или синьовиолетово, рядко бяло без точки или чертички. 5

4¹. Л. ланц. или лин. ланц., с ш. 6-8 mm. Чш. с д. 1-2 cm. Кут. 12-15 mm. Сем. 1.6-2 × 1.1-1.3 mm. *G. frigida*

4². Л. яйцевидно ланц. или елиптични, с ш. 2-7 cm. Чш. с д. 5-7 mm. Кут. 20-25 mm. Сем. 2.6-3.2 × 2-2.6 mm. *G. punctata*

5¹. Чш. издута, яйцевидна, с изпъкнали надл. крила, с ш. 2-4 mm. Сем. 0.7-0.8 × 0.3-0.4 mm. *G. utriculosa*

5². Чш. неиздута и без или с по-тънки надл. крила. 6

6¹. Придатъците малко по-к. от дяловете на вч. 7

6². Придатъците над 2.5 пъти по-к. от дяловете на вч. 8

7¹. Цв. единични. Придатъците на вч. подобни на дяловете - вч. изглежда 10-делно. Кут. 4-5(-16) mm. Сем. 1-1.2 × 0.5-0.6 mm. *G. pyrenaica*

7³. Цв. по няколко. Придатъците на вч. ресничесто разсечени. *G. septemfida*

8¹. Вч. с д. 5-7 см. Пл. с д. 5-6 см. Ст. с 1 двойка л. Кут. 50-60 mm. *G. acaulis*
 8². Вч. с д. 1.5-5 см. Пл. с д. до 4 см. Ст. об. с повече двойки л. 9
 9¹. Вч. с д. 1.5-2.5 см. Приосн. л. яйцевидни до елиптични, с д. 3-10 mm. Зъбците на чш. 1.5 пъти по-к. от тръб. Сем. 0.8-0.9 × 0.3-0.4 mm. *G. nivalis*
 9². Вч. с д. 3-5 см. Приосн. л. по-д. от 10 mm или липсват. 10
 10¹. Долните няколко двойки л. люсповидни. Вч. 2 пъти по-д. от чш. и отвътре с 5 надл. зелени ивици. Кут. 28-30 mm. Сем. 1.3-1.5 × 0.4-0.5 mm. *G. pneumonanthe*
 10². Р. с др. белези. 11
 11¹. Л. с 1-3 ж. Цв. по 1 на върха на ст. Вч. с д. 3-3.5 см. Сем. 0.8-1.5 × 0.5-0.6 mm. *G. verna*
 11¹. Л. с 3-5 ж. Цв. в пазвите на горните л. 12
 11¹. Цв. по 1-3 в пазвите на горните л. Вч. с д. (3.5) 4-5 см, синьо (рядко бяло) с червеникаво-виолетови петна в гърлото. Кут. 28-30 mm. Сем. 1.7-2.1 × 1.4-1.6 mm.
 G. asclepiadea
 1². Цв. в групи в пазвите на горните л. Вч. с д. 2.5-4.5 см, синкаво-виолетово, с жълти петна в гърлото. Кут. 23-30 mm. Сем. 1.2-1.5 mm.
 G. dahurica

G. acaulis L. - Безстъблена т. Мг. 1-8 см. По кам. и скал. м. *Стп* (з,с). 1400 .. 2925 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, М, Р, С**.

G. asclepiadea L. - Горска т. Мг. 15-100 см. В хрл., трев. и гористи м. *Стп*, *Зн*, *Вм*, *Згп*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2925 m. VI-IX. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

G. cruciata L. - Синя т. Мг. 15-50 см. По кам. и хрл. м. *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згп*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*. 200 .. 2600 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

G. dahurica Fisch. - Даурска т. Мг. 10-40 см. VII-VIII. Интр. Пр.: Китай. *Дек.*, *Леч*.

G. frigida Haenke - Скална т. Мг. 1-10 см. По открити силикатни скал. и трев. м. *Стп* (з), *Рл*. 2500 .. 2925 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Терц. **Б, Р**.

G. nivalis L. - Снежна т. Г. 5-20 см. По моч. и торфенисти лив., торфища, крайпоточни м., ск. вл. полянки. *Вм*, *Рл*. 1800 .. 2925 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Р, С, Т**. Ч.К. [EN].

G. pneumonanthe L. - Блатна т. Мг. 20-50 см. По вл. трев. и моч. м. *Стп* (з,с), *Сф*, *Вм*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Тхр*. 500 .. 2000 m. VII-X. [VIII-XI]. **Б, М, Р, С** *Леч*.

G. punctata L. - Петниста т. Мг. 20-40 (60) см. По алпийски поляни и кам. склонове, често с голям наклон, обикновено със северно изложение; сред каменни потоци и сипеи, както и в ск., ниши, почти лишени от почвена покривка, в близост до езера или снежни преспи. *Стп* (з,с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *?Згп*, *?Рд* (з). 1500 .. 2925 m. VI-VII. [VI-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

G. utriculosa L. - Подута т. Г. 5-10 см. В лив. и трев. м. *Стп* (з), *Зн*, *Вм*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 900 .. 2925 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, М, Р, С, ?Г**.

G. verna L. - Пролетна т. Мг. 2-10 см. В лив., пас. и кам. трев. м. *Стп* (с), *Вм*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

1¹. Чш. без или с 1-2 mm ш. крила. Приосн. л. продълг. яйцевидни, най-ш. под или над ср. subsp. *verna*
 1². Чш. с 2-4 mm ш. крила. Приосн. л. с др. ф. 2
 2¹. Приосн. л. ш. яйцевидни, яйцевидно елипсоидни, най-често затъпени до почти кръгли, 2 пъти по-д. от ш. си. Ст. къси. subsp. *pontica*
 2². Приосн. л. ланц. или яйцевидно ланц., дълг заострени, 4 пъти по-д. от ш. си. Ст. удължени. subsp. *tergestina*

subsp. *pontica* (Soltok.) Hayek - Черноморска т. [*G. verna* subsp. *balcanica* N. M. Pritch.] Мг. 2-5 см. В лив., пас. и кам. трев. м. *Стп* (с), *Вм*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г, Р, С, Т**. *Леч*.

subsp. *tergestina* (Beck) Hayek - Триестка т. Мг. 2-5 см. В лив., пас. и кам. трев. м. *Стп* (с), *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). VI-VII. [VII-VIII]. **Б, С**.

subsp. *verna* - Пролетна т. Мг. 2-5 см. В лив., пас. и кам. трев. м. *Стп* (с), *Вм*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2500 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г, М, Р, С**. *Леч*.

Род *Gentianella* Moench Горчивка

1¹. Зъбците на чш. вълновидно нагънати и ± надебелени по ръба. *G. crispata*
 1². Зъбците на чш. не са вълновидно нагънати

- и не са надебелени по ръба. 2
- 2¹. Зъбците и тръб. на чш. приблизително еднакви д. 3
- 2². Зъбците на чш. 2-4 пъти по-д. от тръб. на чш. 5
- 3¹. Цв. об. с 4 чшл. и 4 вчл. Чш. с д. 8-10 mm, ± цилиндрична. Сем. 0.6-0.9 × 0.5-0.6 mm. *G. amarella*
- 3². Цв. с 5 чшл. и 5 вчл. Чш. с д. 12-17 mm, звънчевидна. 4
- 4¹. Зъбците на чш. и горните л. по ръба ситно назъб. Вч. с д. 18-25 mm. *G. austriaca*
- 4². Зъбците на чш. и горните л. целокр. Вч. с д. 10-20 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.5-0.7 mm. *G. germanica*
- 5¹. Чш. с д. 8-10 mm, с приблизително еднакви зъбци или двата зъбеца малко по-ш. *G. bulgarica*
- 5². Чш. с д. 10-18 mm. Двата зъбеца 2 пъти по-ш. от останалите. 6
- 6¹. Вч. с д. 10-20 mm. Зъбците на чш. 3 пъти по-д. от тръб. *G. engadinensis*
- 6². Вч. по-д. от 20 mm. Зъбците на чш. 2 пъти по-д. от тръб. Сем. 0.5-0.8 × 0.4-0.7 mm. *G. lutescens*

G. amarella (L.) Harry Sm. - Истинска горчивка. 1г./2г. 5-40 cm. По трев. и кам. м. в иглолистния и субалпийския пояс. *Cmn* (с). 1595 .. 2925 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, ?М, P, C**.

G. austriaca (A. Kern. & Jos. Kern.) Holub - Австрийска г. [*G. praecox* (A. Kern. & Jos. Kern.) Dostál ex E. Mayer; *Gentiana germanica* subsp. *austriaca* (A. Kern. & Jos. Kern.) Hayek;] 2г. 10-40 cm. По трев. гористи м. *Cmn* (з,с), *Vm*, *Пн*, *Pd* (з). 1500 .. 2925 m. VII-VIII. [VII-VIII].

G. bulgarica (Velen.) Holub - Българска г. 1г./2г. 5-20 cm. По трев. и кам. м. в лив. и пас. *Cmn* (з,с), *Cф*, *Vm*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Pd* (з,с), ?*Cmn* (и). 800 .. 2500 m. VI-X. [VII-XI]. **Б, Г (NC,NE), М, P, C. Леч.**

- 1¹. Л. с д. 1-2.5 cm. Зъбците на чш. 2-3 пъти по-д. от нейната тръб., не достигат края на вч. subsp. *bulgarica*
- 1². Л. с д. 3-4 cm. Чашковите зъбци 3-4 пъти по-д. от нейната тръб., достигат края на вч. subsp. *jundolensis*
- subsp. *bulgarica* - Българска г. 1г./2г. 5-20 cm.

По трев. и кам. м. в лив. и пас. *Cmn* (з,с), *Cф*, *Vm*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Pd* (з,с), ?*Cmn* (и). 800 .. 2500 m. VI-IX. **Б, М. Леч.**

subsp. *jundolensis* Kozuharov & Petrova - Юндолска г. 1г./2г. 5-20 cm. По трев. и кам. м. в лив. и пас. *Рл*, *Pd* (з). 800 .. 2500 m. VI-IX. **Б. Леч.**

G. crispata (Vis.) Holub - Къдрава г. 2г. 2-20 cm. По кам. планински, често вл. лив. и поляни в иглолистния пояс, на вар. *Слв.* 1500 .. 2000 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г (NC), М, C**.

G. engadinensis (Wettst.) Holub - Енгадинова г. 2г. 3-10 cm. По трев. м. в планините. *Пн*, *Рл*, *Pd* (з,с). 1500 .. 2925 m. VI-VIII. [VII-IX]. ЗБР. **Б.**

G. germanica (Willd.) Voern. - Немска г. 2г. 5-30 cm. По трев. м. в планините. *Cmn* (з,с), *Cф*, *Vm*, *Пн*, *Рл*, *Pd* (з,с). 1200 .. 2925 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, P**.

G. lutescens (Velen.) Holub - Жълтеникава г. [*G. austriaca* var. *lutescens* (Vel.) E. Mayer] 2г. 3-40 cm. По трев. и гористи м. в планините. *Cmn*, *Cф*, *Зн*, *Vm*, *Згн*, *Пн* (с), *Рл*, *Pd* (з,с). 1000 .. 2925 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г, М, P, C**.

Род *Gentianopsis* Ma Тинтявник

G. ciliata (L.) Ma - Ресничест т. [*Gentiana ciliata* L.; *Gentianella ciliata* (L.) Borkh.] 2г. 6-30 cm. По трев. м., лив. и хрл. в иглол. г. *Прб*, *Cmn* (з,с), *Cф*, *Зн*, *Vm*, *Слв*, *Рл*, *Срг*, *Pd*. 800 .. 2200 m. VII-IX. [IX-X]. **Б, Г (NE), М, T**.

Род *Lomatogonium* A. Braun Ломатогониум

L. carinthiacum (Wulfen) A. Braun - Каринтиев ломатогониум. [*Swertia carinthiaca* Wulfen] 1г. 3-15 cm. Пр.: Аз. **P, T**.

Род *Swertia* L. Шверция

1¹. Ст. 4-ръбесто. Цв. 5-15 (рядко до 24). Вчл. сини, много рядко жълти, заострени на върха, в цъфтеж звездовидноразперени. Кут. 10-12 mm. Сем. 1.5-2.1 × 1.5-1.8 mm. *S. perennis*

1². Ст. почти цилиндрично. Цв. об. 30-65. Вчл. зеленикаво-жълти с черно-пурпурни точки, заоблени на върха, в цъфтеж изправени до

слабо разперени. Сем. 2.2-2.6 × 1.6-1.9 mm.
..... *S. punctata*
S. perennis L. - Многогодишна ш. Мг. 15-40
см. По вл. м. край потоци и торфища с плитка
ск. основа върху силикатни терени. Вм,
Пн, Рл. 1000 .. 2925 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К.
[EN]. Глац. **Б, Р, С.**

S. punctata Baumg. - Петниста ш. Мг. 20-65
см. По вл. м. край потоци върху силикатни
терени. Сmn (з). 1300 .. 2100 m. VII-VIII. [VIII-
IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Глац. **Б, М, Р, С.**

Семейство **Rubiaceae** Juss.

Брошови

[Theligonaceae Dumort.]

1¹. Хр. или дърво. Цв. в главицовидни плътни
сцв.; след узряване образуват сферични
съплодия. *Cephalanthus*
1². Тревисти р. 2
2¹. Л. срещ.; прости, с прилистници. Оцв. от 6
лсч. Тч. 6. Цв. 1пол. Пл. костилков. Ст.
овласено по една линия. *Theligonum*
2². Л. по 4-10 в прешл. 3
3¹. Л. по 4 в прешл. Цв. в плътни пазвени
групи по 3. Ср. цв. 2дом. с 4 венечни дяла и 4
тч., стр. мъжки с по 3 венечни дяла и три тч.
При зреене цв. и сцв. држ. извити надолу,
формирайки структура, която обхваща плода.
Пл. от 1-2 дяла. *Valantia*
3². Л. по 4-10 в прешл. Всички цв. 2пол. Вч. 4-
5-делно. Тч. 4-5. Пл. се разпада на 2-4
орехчета. 4
4¹. Сцв. плътен 4-стенен клас. *Crucianella*
4². Сцв. с др. устройство. 5
5¹. Чш. с 6 зъбци. Съцветие главица, с обв. от
срс. в осн. лсч. *Sherardia*
5². Чш. без зъбци. Сцв. не е главица, рядко
главица, но тогава с обв. от несраснали лсч. 6
6¹. Вч. 5-делно. Пл. сочен или сух. 7
6². Вч. (3-) 4-делно. Пл. сух. 8
7¹. Вч. с ок. 2 пъти по-д. от дяловете тръбичка;
розово. Бл. топлийковидно, ясно стърчи
извън отвората на вч. Пл. сух. *Phuopsis*
7². Вч. с къса тръбичка; жълто. Бл. не стърчи
извън вч. Пл. месест. *Rubia*
8¹. Ср. цв. в сцв. 2пол., кр. тичинкови
(понякога ред.). Сцв. пазвени; при плода
извити надолу. Вч. жълто, 4-делно. .. *Cruciata*
8². Всичките цв. 2пол. Сцв. вр. и пазвени. ... 9
9¹. Цв. држ. по-к. от звр., об. с пцв. Венечната

тръб. об. по-д. от дяловете. *Asperula*
9². Цв. држ. често по-д. от звр., без пцв.
Венечната тръб. об. по-к. от дяловете. *Galium*

Род *Asperula* L.

Лазаркиня; Милосърднице

1¹. Л. разп. в прешл. по повече от 4. 2
1². Л. разп. в прешл. по 4. 5
2¹. Едногодишни р. Вч. синьовиолетово или
белезникаво. Полусенниците събрани в
главесто сцв. Орехчетата 2-3 × 2-3 mm.
..... *A. arvensis*
2². Многогодишни р. Вч. с др. багра.
Полусенниците събрани в метл. или главести
сцв. 3
3¹. Вч. 3-делно, бяло. Орехчетата 1.5-2.5 × 1.5-
1.8 mm. *A. tinctoria*
3². Вч. 4-делно. 4
4¹. Вч. с д. 0.8-1.6 mm, плитко чашковидно,
пурпурночервено или жълтозеленикаво.
Орехчетата 1-1.9 × 1-1.4 mm. *A. purpurea*
4². Вч. с д. 4-7 mm, фуниевидно или късо
фуниевидно, червеникаволилаво. Орехчетата
1.5-2.2 × 1.3-1.5 mm. *A. capitata*
5¹. Вч с тръб. приблизително равна на
дяловете. Орехчетата 3-4 × 1.9-2.1 mm,
брадавичести. *A. setulosa*
5². Вч с тръб. 1-3 пъти по-д. от дяловете. 6
6¹. Вч с тръб. 1-1.5 пъти по-д. дяловете. 7
6². Вч. с тръб. 2-3 пъти по-д. от дяловете. ... 9
7¹. Ст. в осн. без стерилни издънки. Вч. с д. 2-
2.5 (3) mm. Орехчетата 1.4-2 × 0.9-1.1 mm.
..... *A. rumelica*
7². Ст. в осн. със стерилни издънки. Вч. с д.
2.5-4 mm. 8
8¹. Ср. междувъзлия (2) 4-8 пъти по-д. от л.
Сцв. вилужно разкл. Орехчетата 1.2-2.5 mm.
..... *A. cretacea*
8². Ср. междувъзлия 1-3 пъти по-д. от л. Сцв.
не е вилужно разкл. Орехчетата 1.5-2.2 × 0.9-
1.2 mm. *A. cynanchica*
9¹. Полусенниците събрани в главести сцв. 10
9². Полусенниците събрани в метл. или
щитовидни сцв. 11
10¹. Л. с ш. 2-8 mm. Вч. с д. 4-7 mm.
Орехчетата 0.8-2 mm. *A. involucrata*
10². Л. с ш. 10-25 mm. Вч. с д. 8-14 mm.
Орехчетата 3-3.4 × 3-3.4 mm. *A. taurina*
11¹. Вч. с д. 4-6 mm, тръб. фуниевидно,
дяловете с д. 1-1.5 mm. Орехчетата 1.2-2.2 ×
1-1.2 mm. *A. tenella*

11². Вч. с д. (3) 5.5-9 (3) mm. Орехчетата 1.5-2.2 × 1.1-1.3 mm. 12
12¹. Л. 15-40 × 0.5-1.5 mm. Ср. междувъзлия 2-4 пъти по-д. от л. *A. aristata*
12². Л. 4-15 × 0.8-1.7 mm. Ср. междувъзлия 1.5-3 пъти по-д. от л. *A. suberosa*

A. aristata L. - Дългоцветна л. Мг. 10-60 cm. Открити трев. и скал. м. *СИБ, Прб, Стн* (с,и), *Зн, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с), *Тхр, Срж, ?Рд* (и). 200 .. 2800 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**.

1¹. Ст. с в. до 25 cm, възходящи. Сцв. слабо разкл. subsp. *condensata*

1². Ст. по-в. от 25 cm, изправени. Сцв. силно разкл. 2

2¹. Вч. с д. 7-12 mm, об. гладко. subsp. *thessala*

2². Вч. с д. 5.5-8 (9) mm, об. грапаво отвън. ... 3

3¹. Л. ръбове прави или подвити, не достигат ср. ж. Дяловете на вч. с д. придатък.

..... subsp. *aristata*

3². Л. ръбове подвити до ср. ж. Дяловете на вч. с къс придатък. subsp. *nestia*

subsp. *aristata* - Дългоцветна л. [*A. aristata* subsp. *longiflora* (Waldst. & Kit.) Hayek] *СИБ, Прб, Стн* (с,и), *Згн, Стд, Слв, Пн, Тхр, ?Чм*. 200 .. 1300 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р**.

subsp. *condensata* (Heldr. ex Boiss.) Ehrend. & Krendl - Плътна л. *Пн*. 2000 .. 2800 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NE).

subsp. *nestia* (Rech. f.) Ehrend. & Krendl. *Слв, Пн, Рд* (з,с). 1000 .. 2200 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe).

subsp. *thessala* (Boiss. & Heldr.) Hayek - Тесалийска л. *Пн* (с). 1300 .. 1400 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE).

A. arvensis L. - Полска л. Г. 15-55 cm. По трев. м., ниви, лозя. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Баг., Плв.*

A. capitata Kit. ex Schultes - Главеста л. Мг. 10-20 (35) cm. По трев. и скал. м. *Стн* (с), *Згн, Блс*. 1500 .. 2000 m. V-VII. [VIII-VIII]. **Б, Р**.

A. cretacea Willd. - Кримска л. Мг. 5-35 cm. По кам. и скал. м. *Тхр, Срж*. 200 .. 350 m. VI-VIII. [VIII-VIII]. **Б**.

A. cynanchica L. - Обикновена л. Мг. 10-50 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 2500 m. VI-

VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

A. doerfleri Wettst. - Дьорфлерова л. Мг. 3-10 cm. **М**.

A. involucrata Wahlenb. - Странджанска л. Мг. 10-50 cm. По сухи трев. м. в разредени дъбови гори. *Срж*. 50 .. 150 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. **Б, Г, Т**.

A. purpurea (L.) Ehrend. - Червена л. [*Galium purpureum* L.] Мг. 5-40 cm. По припечни м. и ск. *СИБ, Др, Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр*. 300 .. 1500 m VI-VIII. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. rumelica Boiss. - Румелийска л. [*A. barthae* Penzes; *A. montana* Waldst. & Kit.] Мг./Пхр. 10-90 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб* (и), *Стн* (и), *Сф, Рд* (и), *Трн, Срж, ?Вм, ?Рд* (с). 0 .. 800 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т**.

A. setulosa Boiss. - Влакнеста л. Мг. 26-60 cm. По пес. м. *?Чм* (с), *?Стн* (и). 0 .. 300 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, С**.

A. suberosa Sibth. & Sm. - Вкорковена л. [*A. aristata* var. *pirinica* (Stoj. & Acht.) Ancev] Мг. 3-15 cm. По вар. скал. склонове и кам. поляни. *Пн* (с). 2000 .. 2900 m. VII-VIII. [VIII-X]. [CR]. Balk. Терц. **Б, Г** (NE).

A. taurina L. subsp. *leucanthera* (G. Beck) Hay. - Милосърдниче. Мг. 15-50 cm. В гори и хрл. *Др, Прб, Стн* (з,с), *Сф, Зн, Вм, Блс, Рл, Срз* (з). 300 .. 1000 m. IV-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т**.

A. tenella Neuff. ex Deg. - Нежна л. Мг. 35-50 cm. По скал. м. *Чм* (с), *СИБ, Др, Прб, Стн* (с,и), *Зн, Вм, Стд, ДМ, Пн, Рд, Трн*. 300 .. 1200 m. VI-VII. [VI-IX]. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, С, Т**.

A. tinctoria L. - Багрилна л. Мг. 20-480 cm. По трев. и хрл. м., редки гори. *Сф, Вм*. 600 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, С**.

Род *Cephalanthus* L.

Главоцвет

C. occidentalis L. - З. главоцвет. Хр./Дв. 100-300 cm. Интр. Култ. VII-VIII. Пр.: С. Ам. **Омп!**, *Леч., Дек.*

Род *Crucianella* L.

Кръстатка

1¹. Цв. 5-делни, об. по-д. от 7 mm, ясно надвишаващи пцв. 2

1². Цв. 4-делни, обикновено по-к. от 7 mm, ненадвишаващи или малко по-д. от пцв. 3

2¹. Л. по 4 във възел. Всеки пцв. об. с 2 цв. *C. bithynica*

2². Поне някои от л. по повече от 4 във възел. Всеки пцв. с по 1 цв. *C. macrostachya*

3¹. Вч. 5-делно, в напълно развитите цв. ± отворено. Орехчетата 2.1-2.5 mm. ... *C. graeca*

3². Вч. 4-делно, в напълно развитите цв. затворено. 4

4¹. Най-долните л. т. ланц. Пцв. своб. Вч. равно на пцв. Орехчетата 2.1-2.7 × 0.9-1.1 mm. *C. angustifolia*

4². Най-долните л. ш. ланц. Пцв. ± срс. в осн. Вч. малко по-д. от пцв. Орехчетата 2.7-3 mm. *C. latifolia*

..... *C. latifolia*

C. angustifolia L. - Теснолистна к. 1г. 20-50 cm. По пес. и трев. м. ЦБ. 0 .. 1300 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

C. bithynica Boiss. - Битинска к. 1г. 10-25 cm. VI-VII. **Г (NE,NAe), Т.**

C. graeca Boiss. - Гръцка к. 1г. 10-25 cm. По ск. и сухи кам. м. *Стп* (з,и), *Зп*, *Зпн*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трп*. 200 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Balk. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С.**

C. latifolia L. - Широколистна к. 1г. 20-35 cm. По сухи кам. и пес. трев. м. *Стд* (ю), *Рд* (и). 200 .. 300 m. V-VI. [VII-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г (NC,NE,NAe), Т.**

C. macrostachya Boiss. - Едрокласа к. 1г. 10-60 cm. V-VII. **Г (NE), Т.**

Род *Cruciata* Mill.

Кръстец; Гергевка

1¹. Ст. с шипчета по ръбовете. Л. с 1 ж. Полусенниците с (1) 2-3 цв. Орехчетата 1-1.2 × 0.9-1.1 mm. *C. pedemontana*

1². Ст. без, рядко с шипчета по ръбовете. Л. с 3 ж. Полусенниците с 3-10 цв. Орехчетата крушовидни. 2

2¹. Цв. без пцв. Орехчетата 1.1-1.5 × 0.9-1.1 mm. *C. glabra*

2². Цв. с пцв. Орехчетата 2.4-2.8 × 2.4-2.8 mm. *C. laevipes*

..... *C. laevipes*

..... *C. laevipes*

..... *C. laevipes*

..... *C. laevipes*

C. glabra (L.) Ehrend. - Гол к.; Пролетно еньовче. [*C. verna* (Scop.) Gutermann & Ehrend.; *Galium vernum* Scop.] Мг. 5-20 cm. По лив., хрл., поляни. ЦБ. 0 .. 2500 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), Р, С.**

C. laevipes Oriz - Многоцветен к. Мг. 20-60 cm. По лив., хрл., край гори. ЦБ. 100 .. 1900 m. IV-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв., Леч.**

C. pedemontana (Bellardi) Ehrend. - Лепкав к. 1г. 10-45 cm. По лив., хрсталаци и пес. м., край гори. ЦБ. 0 .. 1700 m. IV-VI. [VI-VII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Род *Galium* L.

Еньовче

1¹. Едногодишни р. Вч. с диам. (0.5) 1-2 (2.5) mm. 2

1². Многогодишни р. Вч. с диам. (1.5) 2-6 (8) mm. 8

2¹. Л. по ръба с обърнати назад четинки. Орехчетата кълбести, с диам. 2-5 (6) mm. Ст. полегнало или катерливо. 3

2². Листа по ръба с насочени напред четинки. Орехчетата бъбрековидни, с диам. (0.5) 0.6-1 mm. Ст. изправено, рядко полегнало или възходящо. 5

3¹. Л. отгоре голи. След цъфтеж цв. и плодните држ. извити надолу. Орехчетата 2.5-5 × 2.9-3.3 mm, покр. с къси конични шипчета. *G. tricornutum*

3². Л. отгоре с кукести четинки. Цв. и плодните држ. прави. Орехчетата с кукести или прави четинки, рядко голи. 4

4¹. Вч. бяло, с диам. 1.5-2 mm. Орехчетата с диам. 3-5 × 2.7-3.2 mm, покр. с кукести четинки д. 0.4-0.7 mm. *G. aparine*

4². Вч. бледозеленикаво, с диам. (0.8) 1-1.5 mm. Орехчетата 1.7-3 × 1.1-1.5 mm, голи или покр. с прави и кукести четинки. .. *G. spurium*

5¹. Сцв. цилиндрично. Цв. събрани в прешл. по 2-20, прис. или почти прис. в пазвите на л. *G. verticillatum*

5². Сцв. метл. Цв. събрани в полу-сенници на върха и разклоненията на ст. 6

6¹. Цв. држ. с д. (3) 8-15 (18) mm, много по-д. от цв. и плода. Орехчетата 0.7-1 mm. *G. tenuissimum*

6². Цв. држ. с д. (0.5) 1-2.5 (3) mm. 7

7¹. Ст. изправено. Сцв. с разклонения до VI

..... *G. tenuissimum*

..... *G. tenuissimum*

..... *G. tenuissimum*

..... *G. tenuissimum*

- порядък. Орехчетата 0.6-0.8 × 0.5-0.6 mm, голи. *G. divaricatum*
7². Ст. полегнало или възходящо. Сцв. с разклонения до IV (-V) порядък. Орехчетата 0.5-1.2 × 0.5-0.8 mm, четинести, рядко голи. *G. parisiense*
8¹. Л. с 3 ж., разп. по 4 в прешл. 9
8². Л. с 1 ж., разп. по 4-12 в прешл. 11
9¹. Л. 1.5-2 пъти по-д., отколкото ш., яйцевидни до почти кръгли. Сцв. щитовидно, рехаво. Орехчетата 1.5-2 × 1.5-2 mm. *G. rotundifolium*
9². Л. 3-6 пъти по-д., отколкото ш., т. или ш. ланц., продълг. до ш. елиптични. Сцв. метл., ± гъсто. 10
10¹. Л. с ш. 2-8 mm. Орехчетата 1-2.5 × 0.9-1 mm, четинести. *G. boreale*
10². Л. с ш. 8-20 mm. Орехчетата 2-3 × 2-2.8 mm, голи. *G. rubioides*
11¹. Вч. фуниевидно или звънчевидно. 12
11². Вч. пръстеновидно или чашковидно. ... 18
12¹. Л. обратно ланц. или елиптични, рядко лин., но тогава вч. фуниевидно. 13
12². Л. лин. до нишковидни или игловидни. Вч. звънчевидно или ш. фуниевидно. 16
13¹. Вч. 4-7 (8) mm в диам. Орехчетата покр. с гъсти кукести четинки; 2-4 × 2-4.2 mm. *G. odoratum*
13². Вч. 1.2-3 mm в диам. Орехчетата голи, понякога с редки къси влс. 14
14¹. Ст. с гъсти, бели влс., рядко голо, по ръбовете без кукести четинки. Вч. белезникаво до бледожълто. Прш. почерняват. Орехчетата 1-1.5 × 1-1.1 mm, голи, рядко с къси разпръснати влс. ... *G. humifusum*
14². Ст. голи, по ръбовете с грапави и лепкави кукести четинки. Венче снежнобяло. Прш. не почерняват. Орехчетата голи. 15
15¹. Л. (18) 25-35 (45) X (4) 6-10 mm. Тръбицата на вч. с д. 0.9-1.3 (1.5) mm. Орехчетата 1.2-1.7 × 0.9-1 mm, с едрозърнеста повърхност. *G. rivale*
15². Л. (8) 10-20 (25) X 2.5-3.5 (4.5) mm. Тръбицата на вч. с д. 0.3-0.5 mm. Орехчетата 1-1.5 × 0.8-0.9 mm, със ситнозърнеста повърхност. *G. uliginosum*
16¹. Ст. цилиндрично или с 4 слабо изразени ръба. Л. по ръба с 3-4 реда хиалинови зъбчета. Вч. с диам. 2-3 mm. Р. без подземни издънки. Орехчетата 1.5-2 × 0.9-1.1 mm. . *G. octonarum*
16². Ст. в осн. цилиндрично, нагоре 4-ръбесто. Л. по ръба с 1-3 реда хиалинови зъбчета. Вч. 3-4 (-6) mm в диам. Р. с или без подземни издънки. 17
17¹. Л. ръб ± подвит, с 1-2 реда хиалинови зъбчета. Вч. с диам. 3.5-4.5 (6) mm в диам., ш. фуниевидно. Р. с или без издънки. Орехчетата 1.7-2 × 1.3-1.5 mm. *G. glaucum*
17². Л. ръб силно подвит, с 1-3 реда хиалинови зъбчета. Вч. с диам. 3-3.5 (4) mm, звънчевидно. Р. с подземни издънки. Орехчетата 1.7-2 mm. *G. volchynicum*
18¹. Ст. в осн. цилиндрично, нагоре 4 ръбесто. 19
18². Ст. изцяло 4-ръбесто. 22
19¹. Вч. жълто. Ст. влакнесто, рядко голо. Ръбовете на л. подвити до ж. Орехчетата 1-1.3 × 0.8-0.9 mm. *G. verum*
19². Вч. бяло. Ст. голо. Ръбовете на л. прави или едва подвити. 20
20¹. Вчл. с диам. 3.5-4.5 mm, с яйцевидни, късо нишковидно удължени дялове. Л. и прш. при изсушаване почерняват. Орехчетата 1-1.7 mm. *G. intermedium*
20². Вчл. с диам. (2) 2.2-3.7 mm, с ш. яйцевидни, късо заострени дялове. Л. и прш. при изсушаване не почерняват. 21
21¹. Л. отгоре тъмнозелени. Цв. држ. с д. (1.5) 2-6 (7) mm. Вч. с диам. (2-) 3-3.7 mm в диам. Орехчетата 1-1.75 mm. *G. paschale*
21². Л. отгоре тревистозелени. Цв. држ. с д. (0.7) 1-2 (2.5) mm. Вч. с диам. (2) 2.2-2.6 (-3) mm. Орехчетата 1-1.5 mm. *G. procurrens*
22¹. Л. ± тъпи. Орехчетата кълбовидни. 23
22². Л. заострени. Орехчетата бърбековидни. 25
23¹. Л. лин. до лин. ланц., 6.5-10 пъти по-д., от ш., със слабо подвити ръбове. Цв. држ. сближени. Орехчетата 1.3-3 × 0.9-1.1 mm. *G. debile*
23². Л. елиптични или т. до ш. обратно ланц., 3.5-6 пъти по-д. от ш., с прави ръбове. 24
24¹. Л. (15) 20-30 (35) × 3-8 mm. Цв. с диам. 3.5-5.5 mm. Стлб. до осн. 2-делно. Орехчетата 1.2-3.5 × 1-1.3 mm. *G. elongatum*
24². Л. (6) 8-12 (15) × 0.8-2 mm. Цв. с диам. 2-3.5 mm. Стлб. до 1/2 - 2/3 двуделно. Орехчетата 1.2-2 × 1.2-2 mm. *G. palustre*
25¹. Венечните дялове късо заострени или завършват с късо нишковидно удължение. Ръбовете на л. прави, рядко слабо подвити. 26
25². Венечните дялове завършват с д. нишковидно удължение. Ръбовете на л.

подвити до ж. или по-малко, по изключение прави. 32

26¹. Л. по 4-6 в прешл. Сцв. щитовидно, вр., с 3-7 цв. Орехчетата 1 mm, с гладка повърхност. *G. demissum*

26². Л. по (6) 7-10 (12) в прешл. Сцв. метл., с много цв. Орехчетата със ситно зърнеста или набръчкана повърхност. 27

27¹. Венечните дялове постепенно или късо заострени. 28

27². Венечните дялове късо нишковидно удължени на върха. 29

28¹. Л. с д. 5-15 mm. Сцв. с разклонения до трети порядък. Венечните дялове продълг. яйцевидни, постепенно заострени. Орехчетата 1-1.5 × 1-1.2 mm. *G. anisophyllon*

28². Л. с д. 20-55 mm. Сцв. с разклонения до четвърти порядък. Венечните дялове ш. яйцевидни, постепенно заострени. Орехчетата 0.7-1.3 mm. .. *G. pseudoaristatum*

29¹. Л. лин. или лин. ланц., със слабо подвити ръбове. Орехчетата 1-1.6 × 0.9-1.2 mm. *G. lucidum*

29². Л. елиптични, обратно ланц. или обратно яйцевидни, с прави или слабо подвити ръбове. 30

30¹. Л. със слабо подвити ръбове. Вч. жълтеникаво, рядко червеникаво. *G. hellenicum*

30². Л. с прави ръбове. Вч. бяло, беззникаво или бледожълтеникаво. 31

31¹. Р. с разкл. коренище и столони. Вч. с диам. 3.5-5 mm. Цв. држ. с д. (1) 1.5-3 (5) mm. Орехчетата 1-2 × 1.1-1.3 mm. *G. album*

31². Р. със слабо разкл. корен, без или с къси столони. Вч. 2-4 (5) mm в диам. Цв. држ. с д. (0.5) 1-1.5 (2) mm. Орехчетата 1-1.7 mm. *G. heldreichii*

32¹. Ръбовете на л. прави или подвити, не достигат ж. 33

32². Ръбовете на л. подвити и достигат ж. ... 36

33¹. Р. с коренище. Листа лин., сърповидно извити, по 6 в прешл. Венче 4-5 mm в диам. Сцв. т. пирамидално, с разклонения до трети (четвърти) порядък. Орехчетата 1.3-1.5 mm. *G. aegeum*

33². Р. с гл. корен. Л. лин., прави, по 6-8 в прешл. Сцв. ш. пирамидално, с разклонения до пети-шести порядък. 34

34¹. Л. с д. (10) 12-18 (25) mm, с прави или леко подвити ръбове. Вч. с диам. (1.5) 2-3 mm. *G. mirum*

34². Л. с д. 7-18 (20) mm, с леко подвити ръбове. Вч. с диам. (2-) 3-5 mm. 35

35¹. Ст. в осн. голо или с къси четинки. Всички л. лин., с д. (10) 12-15 (18) mm. Вч. с диам. 4-5 mm. Орехчетата 1.2-1.5 mm. *G. macedonicum*

35². Ст. в осн. гъсто късо четинесто. Приосн. л. продълг. обратно ланц., с д. 8-15 mm, останалите лин. Вч. с диам. (2) 3-5 mm. Орехчетата 1.3-1.5 mm. *G. rigidifolium*

36¹. Вч. бяло, 4-4,5 (5) mm в диам. Л. с д. 7-12 (15) mm. Орехчетата 1.3-1.5 mm. *G. velenovskyi*

36². Вч. жълтеникаво или бледожълтеникаво, 2-5 mm в диам. 37

37¹. Л. с д. (15) 18-30 (40) mm. Ст. в осн. с разпръснати къси четинки, нагоре голо. Орехчетата 1-1.5 mm. *G. flavescens*

37². Л. с д. (5) 6-15 (20) mm. Ст. голо или в осн. с къси четинки. 38

38¹. Ст. голо или в осн. с къси, 0.1-0.7 mm д. влс. Вч. с диам. 2-4 mm. Осилчето на върха на л. по-к. от ш. на л. Орехчетата 1.2-1.3 mm. *G. asparagifolium*

38². Ст. в осн. с гъсти, 0.1 mm д. влс. Вч. с диам. 3.5-4 (5) mm. Осилчето на върха на л. равно или до 2 пъти по-д. от ш. на л. Орехчетата 1.3-1.5 mm. *G. rhodopeum*

G. aegeum (Stoj. & Kitanov) Ancev - Егейско е. Мг. 8-30 cm. По припечни кам. и скал. сухи вар. терени в иглолистния и субалпийския пояс. *Зн, Слв, Пн* (ю), *Сржс.* 800 .. 2000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г** (NE,NAe).

G. agrophilum Krendl - Полско е. Мг. **Г** (NE).

G. album Mill. - Бяло е. Мг. 20-180 cm. По лив., край гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. V-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Баг., Фур.*

1¹. Вч. беззникаво ди жълтеникаво. Сцв. удължено до пирамидално с къси клк. Р. с в. 60(80) cm. subsp. *prusense*

1². Вч. беззникаво. Сцв. ш. яйцевидно с д. клк. Р. об. по-в. от 80 cm. 2

2¹. Л. постепенно стеснени към върха. Нежни р., об. голи. subsp. *album*

2². Л. рязко стеснени към върха. Груби р., об. четинести. subsp. *pusnotrychum*

subsp. *album* - Бяло е. Мг. (50) 70-180 cm. По лив., край гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 2000m. V-VIII. **Б,**

?Г, Р, Т. Леч., Баг., Фур.

subsp. *prusense* (K. Koch) Ehrend. & Krendl - Прусенско е. Мг. (50) 70-80 см. По лив., край гори и хрл. Слв, Пн (с), Рл. 1700 .. 2500 м. V-VIII. Б, ?Г, Р, Т. Леч., Баг., Фур.

subsp. *pusnotrichum* (Heinr. Braun) Krendl - Гъстовлакнесто е. Мг. (50) 70-180 см. По лив., край гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2000 м. V-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т. Леч., Баг., Фур.

G. anisophyllum Vill. - Разнолистно е. Мг. (1.5) 5-15 (20) см. По кам. и пес. м. Стп (з,с), Слв, Пн, Рл, Рд (с). 1400 .. 2900 м. VII-VIII. [IX-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С.

G. aparine L. - Лепка. [*G. intermedium* Merat, nom. illeg.] Г. 30-120 (180) см. В хрл., ниви, край пътища. Руд. ЦБ. 0 .. 1600 м. V-VI. [VI-VII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Баг., Фур., Леч., Плв.

G. asparagifolium Boiss. & Heldr. - Аспараголистно е. Мг. 5-100 см. По скал. м. Слв, Пн (ю). 600 .. 900 м. VI-VII. Б, Г (NC,NE), Т.

G. boreale L. - Северно е. Г. 20-65 см. По вл. трев. м. Рл, Срг (з), Рд (з). 800 .. 1700 м. VII-VIII. [IX-IX]. Баг., Фур. Б, Р, С, Т, ?Г.

G. breviramsum Krendl - Късоклонесто е. Мг. Г (NC,NE).

G. caminianum Schult. & Schult. Г. Г (NE,NAe).

G. capitatum Bory & Chaub. - Главесто е. Г. 9-35 см. Г (NC,NE,NAe).

G. debile Desv. - Полегнало е. [*G. constrictum* Chaub.] Мг. 10-80 см. По моч. м. и край реки. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Стд, Рл, Рд (и), Трн, Срг. 0 .. 900 м. VI-VII. [VIII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т.

G. demissum Boiss. - Дребно е. Мг. 2-8 см. По скал. м. Слв, Пн. 2000 .. 2700 м. VIII-IX. [IX-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Балкански субендемит. Б, Г (NE), Т.

1¹. Р. голи. subsp. *demissum*

1². Р. гъсто, рядко разпръснато влакнести. subsp. *stojanovii*

subsp. *demissum* - Дребно е. Слв, Пн. 2000 .. 2700 м. VIII-IX. [IX-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР.

Балкански субендемит. Б.

subsp. *stojanovii* (Deg.) Ancev - Стояново е. Пн. 2000 .. 2700 м. VIII-IX. [IX-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Балкански субендемит. Б.

G. divaricatum Poirret ex Lam. - Разклонено е. Г. 5-30 см. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1500 м. VI-VII. [VII-VIII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

G. elongatum C. Presl - Дълго е. Мг. 40-80 (100) см. По вл. и моч. м. Чм, СИБ, Прб, Стп (з,с), Рл, Рд (з,с), ?Др, ?Сф, ?Трн. 0 .. 1200 м. VI-VII. [VII-VIII]. Б, Г (NC,NE), Р, С, Т.

G. exaltatum Krendl - Високо е. Мг. Г (NE,NAe).

G. flavescens Borbás ex Simonk. - Жълтеникаво е. Мг. 40-80 см. По трев. и кам. м. Чм, СИБ, Прб, Стп (с,и), Сф, Зн, Вт, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с), Трн, Срг. 300 .. 1200 м. VI-VII. [VIII-IX]. Б, Р, С, Т.

G. glaucum L. - Сиво е. Мг. 40-80 см. По сухи трев. и хрл. м. СИБ, Др, Прб, Сф, Зн, Згп, Стд, Срг (з). 200 .. 900 м. V-VI. [VII-VIII]. Б, Р, С.

G. hellenicum Krendl - Гръцко е. Мг. 40-50 (80) см. По сухи трев. и хрл. м. Рд (з). 1600 .. 1600 м. VI-VII. Balk. Б, Г (NC,NE).

G. humifusum M. Vieb. - Степно е. Мг. 30-150 см. По сухи кам. м. Чм, СИБ, Др, Стп (и). 0 .. 500 м. V-VIII. [VIII-IX]. Б, Г, Р.

G. incanum Sm. - Сиво е. Мг. 2-40 см. V-VIII. Г (NC,NE), Т.

G. intricatum Margot & Reut. - Объркано е. Г. 7-35 см. Г (NC,NE).

G. intermedium Schult. - Шултесово е. [*G. schultesii* Vest] Мг. 80-120 см. В гори и хрл. Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Рл, Срг, ?Срг. 800 .. 1700 м. VI-VII. [VIII-IX]. Б, Р, С, Т.

G. laconicum Boiss. & Heldr. - Лакониево е. [*G. sylvaticum* subsp. *laconicum* (Boiss. & Heldr.) Stoj. & Stef.] ?Блс, ?Рд. VI-VIII. ?Б, Г (NC,NE), С.

G. lovicense Urum. - Ловешко е. [*G. heldreichii* subsp. *protopusnotrichum* (Ehrend. & Krendl) Ancev; *G. heldreichii* auct. bulg., non Halacsy]

Мг. 10-60 (90) см. По ск. и кам. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рд*, *Трн*. 200 .. 2200 м. V-VII. [VIII-IX]. **Б, Г, Т.**

G. lucidum All. - Лъскаво е. Мг. 25-70 см. По трев. и кам. м. *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Срж*. 200 .. 1500 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, М, Р, С. Леч.**

G. macedonicum Krendl - Струмско е. [*G. scabrifolium* auct. bulg., non (Boiss.) Hausskn.] Мг. 30-80 см. По вар. кам. и скал. м. *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рд* (и). 200 .. 1200 м. VI-VII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г** (NE).

G. mirum Rech. f. - Необикновено е. Мг. 30-120 см. По кам. м. *Слв*, *Пн* (с), *ДМ*, *Рд* (и), *Трн*. 200 .. 1000 м. VI-VII. Balk. **Б, Г** (NE), **С.**

G. murale (L.) All. - Стенно е. г. 5-25 см. III-IV. **Г** (NE,NAe), **Т.**

G. octonarium (Клоков) Соó - Източно е. Мг. 25-90 см. По сухи трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 900 м. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г, Р, Т.**

G. odoratum (L.) Scop. - Ароматно е. [*Asperula odorata* L.] Мг. 15-25 см. В сенч. гори. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, ?*Срж*. 0 .. 1700 м. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Пдп.**

G. palustre L. - Блатно е. Мг. 50-80 см. По моч. м. *ЦБ*. 0 .. 1900 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

G. parisiense L. - Парижко е. г. 5-40 см. По кам. и пуст. м. *Срг* (з), *Рд* (и), *Срж*. 250 .. 500 м. VI-VII. [VIII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

G. paschale Forssk. - Стамбулско е. [*G. bulgaricum* Velen.] Мг. 30-100 см. В широкол. г. и хрл. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (и), *Вт*, *Рл*, *Рд* (и), *Трн*, *Срж*. 0 .. 900 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

G. xpomericum Retz. - Померанско е. Мг. 30-120 см. *Чм* (с), *Прб* (и), *Стп* (с,и), *Срж*. 0 .. 1500 м. **Б.**

G. procurrens Ehrend. - Низбягващо е. Мг. 40-100 см. В гори и хрл., по кам., сенч. м., из хрл.

и покрай букови гори. *Вт*, *Слв*. 650 .. 1400 м. VII-VIII. [IX-X]. Ч.К. [CR]. Balk. Терц. **Б.**

G. pseudoaristatum Schur - Лъжливоосилесто е. Мг. 30-100 см. В гори и хрл. *ЦБ*. 150 .. 1300 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

G. rhodopeum Velen. - Родопско е. Мг. 7-35 см. По сухи вар. кам. склонове. *Рд*, *Трн*. 300 .. 1450 м. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. БК. Balk. Терц. **Б, Г** (NE,NAe), **М, С.**

G. rigidifolium Krendl - Твърдолистно е. [*G. scabrifolium* auct. bulg., non (Boiss.) Hausskn.] Мг. 10-35 см. По вар. пес. и кам. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Стд*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 10 .. 400 м. VI-VII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE).

G. rivale (Sibth. & Sm.) Griseb. - Ручейно е. Мг. 50-120 см. Край потоци. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Стд* (с), *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1500 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Хрн., Пдп.**

G. rotundifolium L. - Кръглолистно е. Мг. 15-30 см. В гори, хрл., сечища. *Прб*, *Стп* (з,с), *Пн*, *Рл*, *Рд*. 600 .. 1700 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.**

G. rubioides L. - Брошово е. Мг. 45-130 см. По вл. лив. и хрл. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (с), *Трн*. 200 .. 500 м. VII-VIII. [VIII-IX]. ЗБР. **Б, Р, С. Баг.**

G. samothracicum Rech. f. - Самоотракско е. г. 10-25 см. **Г** (NAe), **Т.**

G. setaceum Lam. - Четинолистно е. г. 5-30 см. V-VII. **Г** (NC,NE,NAe), **Т, ?Б.**

G. spurium L. - Лъжливо е. г. 10-120 (160) см. В хрл., посеви. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп* (с,и), *Зн*, *Стд*, *Рл*, *Рд* (с,и), *Срж*. 0 .. 1000 м. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т. Плв.**

G. tenuissimum M. Bieb. - Нежно е. г. 10-45 см. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, С, Т.**

1¹. Венечните дялове заострени до късо източени. Пл. четинести, черни.

..... subsp. *adrianopolitanum*

1². Венечните дялове с осили ± равни на дяловете. Пл. голи, кафяви.

..... subsp. *tenuissimum*

subsp. *adrianopolitanum* (Podp.) Ancev - Одринско е. 1г. 10-45 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стд* (ю), *Рд* (и), *Трн.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Т.**

subsp. *tenuissimum* - Нежно е. 1г. 10-45 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г (NE,NAe), П, С, Т.**

G. tricornutum Dandy - Трирого е. [*G. tricornae* auct. bulg.] 1г. 15-45 cm. В ниви, лозя. ЦБ. 0 .. 700 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), П, С, Т. Плъ.**

G. uliginosum L. - Мочурно е. Мг. 10-70 (100) cm. По вл. трев. и моч. м. *Стн* (с), *Рд* (з,с), ?*СИБ*, ?*Др*, ?*Прб*, ?*Стн* (з), ?*Зн*. 500 .. 1500 m. V-IX. **Б, П, С.**

G. velenovskyi Ancev - Веленовскиев е. Мг. 10-30 cm. По вар. скал. м. и ск. поляни. *Рд* (с,и), *Трн.* 250 .. 600 m. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. Bulg.

G. verticillatum Danthoine ex Lam. - Прешленесто е. 1г. 8-18 cm. По припечни вар. скал. м. *Чм*, *Прб* (з), *Стн* (и), *Стд* (ю), *Слв*, *Пн*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1400 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, П, Т.**

G. verrucosum Huds. - Брадавическо е. 1г. 5-50 cm. **Г (NE), Т.**

G. verum L. - Истинско е. Мг. 30-120 cm. По лив. и пас. ЦБ. 0 .. 1700 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, П, С, Т. Омп!, Леч., Баг., Фур.**

G. volhynicum Robed. - Украинско е. Мг. 20-100 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб* (и), *Срж*. 0 .. 500 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б, П, С.**

Род *Phuopsis* (Grisebach) Benth & J. D. Hooker
Кръстоцвет

P. stylosa (Trin.) Hook. f. ex B. D. Jacks. - Кавказки к. [*Crucianella stylosa* Trin.] Мг. 15-20 cm. VI-VII. Интр. Култ. Пр.: ЮЗ. Аз. Дек.

Род *Rubia* L.
Брош

1¹. Вч. фуниевидно. Прш. удължени, 0.5-0.6 mm, 5-6 пъти по-д. от ш. Пл. черен, понякога само с 1 мерикарп. Мерикарпите 2.6-4.2 mm.

..... *R. tinctorum*
1². Вч. дисковидно. Прш. полу-топчести, 0.2-0.4 mm, до 2 пъти по-д. от ш. Мерикарпите 4-6 mm. **2**
2¹. Пхр. Л. до 35 × 11 mm. Сцв. само стр., равни по д. с псцв. *R. tenuifolia*
2². Катерливо р. Л. 50 × 22 mm. Сцв. стр. и вр., ясно надвишаващи псцв. *R. peregrina*

R. peregrina L. - Пътуващ б. Мг./Пхр. 30-250 cm. **Г (NC,NE,NAe), Т.**

R. tenuifolia D'Urv. - Теснолистен б. Хр. Лиана, до 2 m. IV-V. **Г (NE,NAe), Т.**

R. tinctorum L. - Багрилен б. Мг. 30-150 cm. В хрл., дворове, ниви, градини. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VI. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE,NAe), П, С, Т. Баг., Леч., Тех., Фур.**

Род *Sherardia* L.
Гръдник

S. arvensis L. - Полски г. 1г. 5-40 cm. По лив., пуст. м., ниви. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, П, С, Т. Баг., Плъ.**

Род *Theligonum* L.
Телигонум

T. cynocrambe L. - Обикновен т. Мг. 5-35 cm. По сенч. и вл. ск.. *Рд* (з). 500 .. 1000 m. IV-V. [V-VI]. ЗБР. **Б, Г (NC,NE,NAe), Т.**

Род *Valantia* L.
Валантия

1¹. Л. 1-13 mm. Пл. об. с 2 мерикарпа 1-1.5 mm; с 3 рогчета (гърбното липсва), овласена повърхност, рогчетата с четинки 1.2-1.5 mm. *V. hispida*
1². Л. 0.5-7 mm long. Пл. об. с 1 мерикарп 1-1.2 mm; с 4 рогчета, гола повърхност, рогчетата с четинки до 0.5 mm. *V. muralis*
V. hispida L. - Четинеста в. 1г. 6-20 cm. III-V. **Г (NE,NAe), Т.**

V. muralis L. - Стенна в. 1г. до 20 cm. III-IV. **Г (NC,NE,NAe), Т.**

Доц. д-р Кирил Стоянов
Доц. д-р Цветанка Райчева
Проф. д.б.н. Илия Чешмеджиев

**Определител
на местни и чужди висши растения
в България**

Част II
Magnoliophyta: Geraniales - Zingiberales

Академично издателство на Аграрния университет

Пловдив 2021

Кирил Стоянов:

Аграрен университет - Пловдив, катедра Ботаника и Агророметорология.
e-mail: k_stoyanov@au-plovdiv.bg

Цветанка Райчева:

Аграрен университет - Пловдив, катедра Ботаника и Агророметорология.
e-mail: raicheva@abv.bg

Илия Чешмеджиев

Аграрен университет - Пловдив, катедра Ботаника и Агророметорология.

Рецензенти:

Проф. д-р. Румен Младенов

Доц. д-р Пламен Стоянов

Всички права запазени.

Използването на части от текста е позволено само с цитиране. За разпространяването на тази книга или на нейни редакции се изисква съгласие от авторите.

Препоръчителни начини на цитиране

- Стоянов К., Райчева Ц. & Чешмеджиев И. 2021. Определител на местни и чужди висши растения в България. Академично издателство на Аграрния университет – Пловдив.
- Stoyanov K., Raycheva Ts. & Cheschmedzhiev I. 2021. Key to the native and foreign vascular plants in Bulgaria. Agricultural University Plovdiv Academic Press (in Bulgarian).

Книгата е достъпна за бесплатно изтегляне от сайта www.botanica.gallery

Creative Commons license CC-BY-NC-ND-4.0.

Attribution + Noncommercial + NoDerivatives

© Кирил Стоянов, Цветанка Райчева & Илия Чешмеджиев. Определител на местни и чужди висши растения в България. 2021

© Академично издателство на Аграрен университет – Пловдив 2021

Доц. д-р Кирил Стоянов

Доц. д-р Цветанка Райчева

Проф. д.б.н. Илия Чешмеджиев

Определител на местни и чужди висши растения в България

Печатна версия

ISBN 978-954-517-310-3

PDF версия

ISBN 978-954-517-309-7

Академично издателство на Аграрен университет – Пловдив
Пловдив, 2021

Съдържание

Предговор	5
Указания за ползване на определителните таблици	10
Таблица за определяне на отделите висши растения	14
Отдел ANTHOCEROTOPHYTA Stotler & Stotl.-Crand. Рогоспорангиеви мъхове	14
Отдел BRYOPHYTA Schimp. Мъхообразни	14
Отдел MARCHANTIOPHYTA Stotler & Stotl.-Crand. Чернодробни мъхове	15
Отдел LYCOPODIOPHYTA D.H. Scott Плаунообразни	15
Клас Lycopodiopsida Bartl. Плауновидни	15
Разред Isoetales Prantl.	15
Разред Lycopodiales DC.	15
Разред Selaginellales Prantl.	16
Отдел POLYPODIOPHYTA Cronquist, Takht. & W. Zimm. Папратообразни	16
Клас Polypodiopsida Cronquist, Takht. & W. Zimm. Папратовидни	16
Разред Equisetales DC.	17
Разред Ophioglossales Link	18
Разред Osmundales Link.	18
Разред Polypodiales Link	18
Разред Salviniales Link	24
Отдел PINOPHYTA Cronquist, Takht. & W. Zimm. ex Reveal Голосеменни	25
Клас Cycadopsida Brongn.	25
Клас Ginkgopsida Engl.	25
Клас Gnetopsida Engl.	25
Клас Pinopsida Burnett Иглолистни	26
Разред Pinales Gorozh.	26
Отдел MAGNOLIOPHYTA Cronquist, Takht. & W. Zimm. ex Reveal Покритосеменни	35
Клас Magnoliopsida Brongn. Двусемеделни	35
Разред Apiales Nakai	42
Разред Aquifoliales Senft	65
Разред Asterales Link	66
Разред Austrobaileyales Takht. ex Reveal.	149
Разред Boraginales Juss. ex Bercht. & J. Presl	149
Разред Brassicales Bromhead.	162
Разред Buxales Takht. ex Reveal.	189
Разред Caryophyllales Juss. ex Bercht. & J. Presl.	189
Разред Celastrales Link.	241
Разред Ceratophyllales Link.	242
Разред Cornales Link	242
Разред Crossosomatales Takht. ex Reveal.	244
Разред Cucurbitales Juss. ex Bercht. & J. Presl	245
Разред Dipsacales Juss. ex Bercht. & J. Presl	248
Разред Ericales Bercht. & J. Presl	260
Разред Escalloniales Link.	270
Разред Fabales Bromhead	270
Разред Fagales Engl.	316
Разред Garryales Mart.	322
Разред Gentianales Juss. ex Bercht. & J. Presl	322

Разред Geraniales Juss. ex Bercht. & J. Presl	341
Разред Lamiales Bromhead	344
Разред Laurales Juss. ex Bercht. & J. Presl	405
Разред Magnoliales Bromhead	406
Разред Malpighiales Juss. ex Bercht. & J. Presl	406
Разред Malvales Juss.	427
Разред Myrtales Juss. ex Bercht. & J. Presl	435
Разред Nymphaeales Salisb. ex Bercht. & J. Presl	440
Разред Oxalidales Bercht. & J. Presl	441
Разред Piperales Bercht. & J. Presl	442
Разред Proteales Juss. ex Bercht. & J. Presl	443
Разред Ranunculales Juss. ex Bercht. & J. Presl	443
Разред Rosales Bercht. & J. Presl	465
Разред Santalales R. Br. ex Bercht. & J. Presl	503
Разред Sapindales Juss. ex Bercht. & J. Presl	505
Разред Saxifragales Bercht. & J. Presl	511
Разред Solanales Juss. ex Bercht. & J. Presl	524
Разред Vitales Juss. ex Bercht. & J. Presl	531
Разред Zygophyllales Link	532
Клас Liliopsida Batsch Едносеменелни	532
Разред Alismatales R. Br. ex Bercht. & J. Presl	534
Разред Arecales Bromhead	542
Разред Asparagales Link	543
Разред Commelinales Mirb. ex Bercht. & J. Presl	576
Разред Dioscoreales Mart.	576
Разред Liliales Perleb	577
Разред Poales Small	583
Разред Zingiberales Griseb.	645
Терминологичен речник	646
Индекс на семействата и родовете	651
Литература	658
Summary	678

Разред **Geraniales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

Семейство **Geraniaceae** Juss.

Здравецови

- 1¹. Л. пер. разсечени. Цв. по 2-3 в сенници. Тч. 10, само 5 с прш. Зрелите плодни дялове се отделят със спирално завит осил. *Erodium*
1². Л. не са пер. разсечени. Всички тч. с прш. 2
2¹. Л. длан. изрязани или длан. разсечени. Цв. актмф., по 1-2 (3) заедно. Задното чшл. без шп. Тч. 10. Зрелите плодни дялове се отделят с дъговидно или кръгово завит осил. *Geranium*
2². Л. длан. връзани до длан. разсечени. Цв. зигмф., по много в големи кълбовидно-сенниковидни сцв. Задното чшл. с шп. Тч. 2-7. Зрелите плодни дялове се отделят със спирално завит осил. *Pelargonium*

Род *Erodium* L'Her.

Часовниче; Щъркелче

- 1¹. Вчл. 1.5-2 пъти по-д. от чшл. 2
1². Вчл. равни или по-к., рядко по-д. от чшл. Едногодишни р. с тънки корени. 5
2¹. Р. с вдървенено коренище. Пл. 9-13 mm. Носчето на плода 40-70 mm. . *E. absinthoides*
2². Едногодишни или двугодишни р. 3
3¹. Всички л. с къси дялове. Пл. 4-5 mm. Носчето на плода до 25 mm. *E. malacoides*
3³. Долните л. полукръгли. Пл. 8-17 mm. Носчето на плода поне 30 mm. 4
4¹. Чшл. заострени, жлз. Пл. 8-11 mm. *E. botrys*
4². Чшл. заоблени, нежлезисти. Пл. 14-17 mm. *E. gruinum*
5¹. Л. пер. нарязани, дяловете нарязани или назъб. Пл. 8-11 mm, с възходящи бели влс.; апикалните вдлъбнатини на мерикарпите дълбоки, без жлези, с 2 улея в осн. Карпофорът 50-110 mm. *E. botrys*
5². Л. пер. наделени, с пер. нарязани дялове. Апикалните вдлъбнатини на мерикарпите без или с 1 улей в осн. Карпофорът 50-75 mm. . 6
6¹. Р. покр. с прости, рядко в горната част и жлз. влс. Пл. 4-7 × 1-1.2 mm. Сем. 2.5-3 × 0.9-1.1 mm. *E. cicutarium*
6². Р. покр. с прости и жлз. влс.. 7
7¹. Пл. 7-12 × 1.8-2.2 mm, покр. с разперени

влс. Сем. 4.2-4.6 × 1.3-1.5 mm. .. *E. ciconium*
7². Пл. 4.5-7 mm, покр. с прилегнали влс. *E. hoefftianum*

E. absinthoides Willd. subsp. *balkanicum* (Micevski) Greuter & Burdet - Балканско ч. [*E. absinthoides* Willd. subsp. *elatum* (Form.) Davis & Roberts] МГ. 10-25 cm. По кам. и скал. м. Згн. 300 .. 1200 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

E. acaule (L.) Bech. & Thell. - Безстъблено ч. МГ. 15-25 cm. **Г** (NC,NE), **Т**.

E. botrys (Cav.) Bertol. - Гроздовидно ч. 1Г. 5-40 cm. По сухи трев. м. Рд (и), ?Смд. 290 .. 340 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

E. ciconium (L.) L'Her. - Дългочовково ч. 1Г. 10-70 cm. По трев. и кам. м. Чм, СИБ, Смп, Зн, Смд, ДМ, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. IV-VII. [V-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**.

E. cicutarium (L.) L'Her. - Цикутово ч. 1Г. 5-60 cm. По сухи трев. м. и в ниви. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-IX. [VI-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Леч., Плв.

E. gruinum (L.) L'Hér. - Иранско ч. 1Г. 7-25 cm. **Г, Т**.

E. guicciardii Heldr. - Гвичардиево ч. МГ. 10-40 cm., **Г, М**. Дек.

E. hoefftianum C. A. Mey. - Хьофтианово ч. 1Г./2Г. 10-80 cm. По сухи трев. и хрл. м. Чм, СИБ, Др, Смд, Пн (ю), Рл, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 800 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

1¹. Л. с 1-2 (3) двойки лсч., по-д. от ст., запазват се по време на цъфтеж. subsp. *hoefftianum*
1². Л. с 3-7 двойки лсч., 2-3 пъти по-к. от ст., приосн. изсъхват по време на цъфтеж. subsp. *neilreichii*

subsp. *hoefftianum* - Хьофтианово ч. Пн (ю), Рд(и), Трн, Тхр. 0 .. 800 m. V-VII. [VI-VIII].

subsp. *neilreichii* (Janka) Soó ex Greuter, Burdet & G. Long - Нилрайхово ч. Чм, СИБ, Др, Смд, Рл, Рд. 0 .. 800 m. V-VII. [VI-VIII].

E. malacoides (L.) L'Hér. - Меко ч. 1Г./2Г. 3-60

см. Г (NC,NE,NAe), Т. Хрн.

E. moschatum (L.) L'Hér. - Мускатно ч.
1Г./2Г. 5-50 см. Г (NC,NE,NAe), М, Т. Хрн.,
Леч.

Род *Geranium* L.

Здравец

- 1¹. Л. длан. разсечени до осн. на 3-5 (7) пер.
изрязани дяла. Ср. дял с држ. 2
- 1². Л. длан. изрязани или дланевидно
разсечени до осн., но ср. дял без држ... 3
- 2¹. Вчл. с д. 4-9 mm, до 1.5 пъти по-д. от чшл.
3-5 от горните ребра на зрелия мерикарп са
съединени във ф. на якичка, издадени. Пл.
дялове 2.5-3 × 0.8-1.3 mm. Сем. 1.8-2.1 × 0.8-
1.1 mm. *G. purpureum*
- 2². Вчл. с д. 9-11 mm, 1.5-2 пъти по-д. от чшл.
Р. с неприятна миризма. 1-2 (3) от горните
ребра на зрелия мерикарп са съединени във ф.
на якичка, не много ясно. Пл. дялове 2.5-3.5 ×
1-1.5 mm. Сем. 1.9-2.5 × 0.8-1.2 mm.
..... *G. robertianum*
- 3¹. Чшл. напр. набръчкани. Л. лъскави. Пл.
дялове 2-2.8 × 1-1.7 mm. Сем. 1.5-2.2 × 0.9-1.2
mm. *G. lucidum*
- 3². Чшл. не са набръчкани напр.. Сем. 2.5-3 ×
1.8-2 mm. Р. с др. белези. 4
- 4¹. Р. с подземна грудка. Л. до осн. разсечени
на 7-9 дяла; дяловете изрязани на лин. дялчета
почти до ср. ж. 5
- 4². Р. без подземна грудка. Л. с др. устройство.
..... 6
- 5¹. Цв. држ. и чшл. покр. с жлз. и нежлезисти
влс. Пл. дялове 3.8-4.3 × 1.8-2.2 mm.
..... *G. macrostylum*
- 5². Цв. држ. и чшл. покр. с нежлезисти влс.
Пл. дялове 3.7-4.2 × 1.8-2 mm. ... *G. tuberosum*
- 6¹. Вчл. ромбични, д. почти колкото ш. Пл.
дялове 2.9-3.8 × 1.1-1.8 mm. Сем. 2.4-3.2 × 1.1-
1.6 mm. *G. phaeum*
- 6². Вчл. с др. ф., ясно по-д. отколкото ш. 7
- 7¹. Вчл. тъмнолилави, елипсоидноланцетни,
отпред заострени, в цъфтеж силно извити
назад. Плодните дялове 7-8 × 1.5-2 mm. Сем.
4.5-5 × 1.5-2 mm. *G. reflexum*
- 7². Вчл. с др. ф. и не са силно извити назад. 8
- 8¹. Цв. по 1 на д. съчленена држ. Плодните
дялове 4-5 × 2-3 mm. Сем. 2-3.8 × 1.5-2.5 mm.
..... *G. sanguineum*
- 8². Цв. по 2-3 на обща држ. 9

- 9¹. Р. покр. само с прости влс. 10
- 9². Р. покр. с прости и жлз. влс. (поне по чш.
и цв. држ. 12
- 10¹. Вчл. с д. до 10 mm. Чшл. изцяло покр. с
влс. Плодните дялове 3-4 × 1.5-2.5 mm. Сем.
2-2.6 × 1-1.9 mm. *G. columbinum*
- 10². Вчл. по-д. от 12 mm. 11
- 11¹. Дяловете на л. изрязани на т. лин. ланц.
дялчета. Чшл. с д. 7-10 mm. Плодните дялове
3.5-4.3 × 1.7-2.9 mm. Сем. 2.6-3.5 mm.
..... *G. caeruleatum*
- 11². Дяловете на л. изрязани на ромбовидни
или триъгълноланцетни дялчета. Чшл. с д. 10-
13 mm. Пл. дялове 2.4-3.3 × 1.5-2 mm. Сем. 2-
2.5 × 1.6-1.9. *G. palustre*
- 12¹. Вчл. с реснички по нокътя и изреза
отпред. Чашелистчета с 2-3 mm д. осилче. Пл.
дялове 4.7-5.5 × 2-2.5 mm. Сем. 3-3.8 × 1.8-2.1
mm. *G. bohemicum*
- 12². Вчл. голи или с реснички само по нокътя.
..... 13
- 13¹. Ст. л. разсечени почти до осн. на 5-7 дяла.
Дяловете наделени на малки ±
линейноланцетни дялчета. Чшл. с осилче, д.
до 1.5 mm. Пл. дялове 2-2.8 × 1.2-2 mm. Сем.
1.6-2.1 × 1-1.7 mm. *G. dissectum*
- 13². Л. с др. устройство. Р. с др. белези. 14
- 14¹. Тч. држ. 2 пъти по-д. от чшл. Р. с приятна
миризма. Плодните дялове 2.6-4 × 1.4-2 mm.
Сем. 2-2.7 × 1-1.7 mm. *G. macrorrhizum*
- 14². Тч. држ. равни или по-к. от чшл. 15
- 15¹. Цв. синьовиолетови, с диам. до 3 см.
Чшл. по-д. от 1 см, на върха с 3-4 mm д.
осилче. Плодните дялове 4-4.6 × 2.1-2.5 mm.
Сем. 3.2-4.2 × 1.7-2 mm. *G. pratense*
- 15². Р. с др. белези. 16
- 16¹. Нокътът на вчл. гол. 17
- 16². Нокътът на вчл. ± ресничест, поне към
осн. 18
- 17¹. Вчл. с къс нокът, вдлъбнати отпред. Пл.
дялове 2-3.3 × 1-2 mm, напр. набръчкани, без
калус. Сем. 1.8-2.5 × 1-1.8 mm. *G. divaricatum*
- 17². Вчл. със сравнително д. нокът, отпред ±
закръглени. Пл. дялове 2.5-3 × 1.5-2 mm,
гладки, с калус. Сем. 1.5-2 × 1-1.5 mm.
..... *G. rotundifolium*
- 18¹. Пл. дялове напр. набръчкани, голи, 1.3-2
× 1-1.5 mm. Сем. 1-1.7 × 0.9-1.3 mm. .. *G. molle*
- 18². Пл. дялове гладки, покр. с влс. 19
- 19¹. Венчелистчета с д. 2-5 mm, почти равни
на чшл. Плодните дялове 1.8-2 × 0.8-1 mm.

Сем. 1.6-1.8 × 0.8-0.9 mm. *G. pusillum* 19². Вчл. по-д. от 7 mm и по-д. от чшл. 20
 20¹. Вчл. на върха ± дълбоко вдлъбнати. Пл. дялове гъсто покр. с прости влс., 2-3 × 0.8-1.3 mm. Сем. 2-2.4 × 1-1.2 mm. . *G. pyrenaicum* 20². Вчл. на върха закръглени или плитко ш. връзани. Пл. дялове покр. с прости и жлз. влс. 21
 21¹. Чшл. покр. по ръба и ж. с прости влс. Пл. дялове 2-3 × 1.8-2.5 mm. Сем. 1.6-2.3 × 1.2-1.7 mm. *G. asphodeloides* 21². Чшл. покр. с жлз. влс. Пл. дялове 2.5-5 × 2.3-3 mm. Сем. 3.4-4 × 1.9-2.5 mm.
 G. sylvaticum

G. aristatum Freyn & Sint. - Осилест з. Мг. 25-70 cm. По вл. сенч. м. в лив., крайнини на гори. *Згн.* 1300 .. 1400 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, Г (NC), М.**

G. asphodeloides Burm. f. - Бърдунов з. Мг. 30-80 cm. По трев. и хрл. м. *Чм, Стп (и), Зн, Рл, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

G. bohemicum L. - Бохемски з. 1г./2г. 20-60 cm. По ниските ч. на планините в мезофилни смесени широкол. г. *Стд, Пн, Рл, Срг, Рд, Срж.* 0 .. 1300 m. VI-VIII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г (NC), М, Р, С, Т.**

G. caeruleatum Schur - Лазурен з. Мг. 20-70 cm. По трев. и хрл. м. *Вт, Пн.* 1700 .. 2500 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Р, С.**

G. columbinum L. - Гълъбов з. 1г. 10-90 cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1700 m. IV-VII. [V-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

G. dalmaticum (Beck) Rech. f - Далматински з. Мг. до 15 cm. Интр. Пр.: Далмация. *Дек.*

G. dissectum L. - Насеченолистен з. 1г. 20-80 cm. По трев. хрл. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

G. divaricatum Ehrh. - Разклонен з. Мг. 15-60 cm. По сухи кам. и хрл. м. *СИБ, Прб, Стп, Сф, Вт, Слв, Пн (ю), Рл, Срг (з), Рд (с), Трн, Тхр.* 0 .. 1300 m. IV-VII. [VI-VII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

G. lanuginosum Lam. - Вълнест з. Мг. 10-60 cm. **Г (NC,NE), Т, ?Б.**

G. lucidum L. - Блестящ з. 1г. 10-45 cm. По вл.

кам. хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-VIII. [V-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

G. macrorrhizum L. - Обикновен з. Мг. 15-60 cm. По сенч. кам. и хрл. м. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згн, ДМ, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд.* 300 .. 2500 m. IV-VII. [VI-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Дек., Дъб.**

G. macrostylum Boiss. - Едростълбчест з. Мг. 15-30 cm. В храстови съобщества на кам. терен. *Пн, Рд.* 200 .. 1500 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.**

G. molle L. - Нежен з. 1г./2г. 10-60 cm. По сухи трев. м. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. IV-VII. [V-VIII]. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

1¹. Венчелистчета 2 пъти по-д. от чшл. Пл. дялове 1.3-2 × 1-1.5 mm. Сем. 1-1.6 × 0.9-1.3 mm. *G. brutium*

1². Вчл. равни или едва по-д. от чшл. Пл. дялове 1.6-1.8 × 1.1-1.3 mm. Сем. 1.5-1.7 × 1-1.2 mm. *G. molle*

subsp. *brutium* (Gasp.) Graebn. - Бруциев з. [*G. brutium* Gasp.] *Др, Прб, Стп (з,и), Стд (ю), Трн, Срж.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М.**

G. molle L. subsp. *molle* - Нежен з. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. IV-VII. [V-VIII] **Б, Г, М, Р, С, Т.**

G. palustre L. - Блатен з. Мг. 20-60 cm. По вл. трев. м. и хрл. *Стп (з,с), Вт, Рл, Срг, Тхр.* 300 .. 1500 m. VI-VIII. [VII-IX]. ЗБР. **Б, Г (NE), Р, С, Т.**

G. phaeum L. - Кафяв з. Мг. 30-80 cm. В гори. *СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Рл, Срг, Рд, Трн.* 100 .. 1800 m. V-VIII. [VI-IX]. **Б, М, Р, С.**

G. pratense L. - Ливаден з. Мг. 20-80 cm. По вл. трев. и хрл. м. *Стп (з,с), Зн, Вт, Рл, Рд (з,и), Зн.* 700 .. 1500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, ?Г, Р, Т.**

G. purpureum Vill. - Червен з. [*G. robertianum* subsp. *purpureum* (Vill.) Nyman] 1г. 10-45 cm. По сухи вар. хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (и), Сф, Зн, Стд, Слв, Рд (с,и), Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 500 m. IV-VIII. [V-IX]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

G. pusillum L. - Дребен з. 1г./2г. 5-60 cm. По сухи трев., кам. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Дъб.

G. pyrenaicum Burm. f. - Пиренейски з. Мг. 20-100 см. По вл. трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2000 м. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

G. reflexum L. - Извит з. Мг. 30-60 см. По вл. сенч. и кам. м. Пн, Рл, Рд (з,с). 300 .. 1800 м. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

G. robertianum L. - Зловонен з. 1г./2г. 15-60 см. По вл. сенч. м. ЦБ. 0 .. 2000 м. V-X. [V-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

G. rotundifolium L. - Кръглолистен з. 1г. 5-40 см. По сухи кам. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1700 м. IV-VII. [V-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Дъб.*

G. sanguineum L. - Кървав з. Мг. 15-60 см. По сухи трев. кам. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1700 м. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч., Дъб., Дек.*

G. sibiricum L. - Сибирски з. Мг. 20-60 см. Сф. 540-570 м. **Б, Р.**

G. sylvaticum L. - Горски з. Мг. 20-80 см. По вл. сенч. и трев. м. Прб, Стп, Вт, Зн, Згп, Блс, Слв, Срг, Рд (з,с). 1000 .. 2200 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч., Дъб.*

G. tuberosum L. - Грудков з. Мг. 15-60 см. В г. и хрл, край обработваеми площи. Чм, Стп (и), Зн, Стд, Слв, Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 800 м. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

G. versicolor L. - Пурпурножилчест з. Мг. 15-80 см. **Г** (NC,NE), **С.**

Род *Pelargonium* L'Hér.

Мушкато

1¹. Р. с грудка. *P. barklyi*

1². Р. без грудки. 2

2¹. Ст. катерливо Л. почти голи, полусукулентни. Пл. 4-4.6 × 1.9-2.9 mm. . *P. peltatum*

2². Ст. изправено. Л. меки, с много жлз. влс. и силен аромат. 3

3¹. Вчл. с д. 20-45 mm. Л. с неправилно

дълбоко остро назъб. ръб. Сцв. с 2-5 цв. ... 4
3². Вчл. об. под 20 mm. Л. дълбоко нарязани или с тъпо нарязан ръб. Сцв. с повече от 3 цв.

..... 5

4¹. Сцв. с повече от 5 цв.. *P. domesticum*

4². Сцв. с 2-3 цв. Пл. 6-7 × 1-1.2 mm. Сем. 4-5 × 1.2-1.5 mm. *P. grandiflorum*

5¹. Л. силно длан. нарязани на т. дялове. Ароматът на л. подобен на аромат от роза. 2 от вчл. по-големи. *P. graveolens*

5². Л. бъбрековидни до яйцевидни, с тъпо и ситно назъб. ръб. Ст. сукулентно; с възрастта вдървява. 6

6¹. Л. зелени, без ивица. Вчл. почти еднакви, симетрични. *P. inquinans*

6². Л. с червеникава ш. подковообразна ивица в ср. Вчл. нееднакви, несиметрични. Пл. 5.8-6.8 × 1.8-2.2 mm. Сем. 4.3-4.7 × 1.6-1.8 mm. *P. zonale*

P. barklyi Scott-Elliot - Барклиево м. Мг. 30-50 см. Епифит. С грудка. Саксийно. *Дек.*

P. ×domesticum Bailey - Кралско м. [*P. ×regale* Hoffmanns., ном. amb.] Мг./Пхр., до 50 см. Интр. Саксийно. *Дек.*

P. grandiflorum Willd. - Налба; Едроцветно м. Мг./Пхр. 20-40 см. Саксийно. Пр.: Ю. Аф.. *Дек.*

P. graveolens L'Hér. - Дъхаво м; Индрише. [*P. roseum* hort.; *P. radula* (Cav.) L'Hér.] Мг./Пхр. до 150 см. Интр. Саксийно. Пр.: Ю. Аф., Капска област, Зимбабве, Мозамбик. *Дек., Пдп.*

P. ×hortorum L. Н. Bailey - Градинско м. *P. inquinans* × *P. hortorum* 1г./Мг./Пхр. 50-100 см. В градини и саксийно. *Дек.*

P. inquinans (L.) L'Hér. - Моллофче. Мг./Пхр. 3-7 см. Интр. В градини. Пр.: Ю. Аф.. *Дек.*

P. papilionaceum (L.) L'Hér. ex Aiton - Пеперудоцветно м. Мг., до 200 см. *Дек.*

P. peltatum (L.) L'Hér. ex Aiton - Влечащо м.; Сакъзче. Мг./Пхр. 40-100 см. Интр. Пр.: Южните ч. на Аф.. Саксийно. *Дек.*

P. zonale (L.) L'Hér. ex Aiton - Обикновено м. 1г./Мг./Пхр. до 100 см. Интр. Пр.: Ю. Аф.. Саксийно. *Дек.*

Разред **Lamiales** Bromhead

1¹. Дървета или храсти с изправени ст. 2

1². Триви и полухрасти. 7

2¹. Цв. актмф. 3

2². Цв. зигмф. 4

- 3¹. Тч. 2. Вч. 4 (6)-делно, срс. или своб. Пл. кут., костилка, крилатка или ягода. ... Oleaceae
- 3². Тч. 4-5. Вч. 4-5-делно, срс. Небодливи храсти. Сцв. грозд или метл. Пл. кутийка. Scrophulariaceae
- 4¹. Тч. 2. Вч. двуустно. Долната у. от три дяла. Вечноз. храст с лин. срещ. л. .. Lamiaceae
- 4². Тч. 4-5. 5
- 5¹. Храсти. Тч. 4, стърчащи навън от тръб. на вч. Цв. по-малки от 1.5 cm. Verbenaceae
- 5². Дървета. Тч. 4-5, скрити в тръб. на вч. Цв. по-големи от 2 cm. 6
- 6¹. Венечната тръб. по-к. или равна на отгъва на вч. Пл. д. цилиндрични кутийки. Bignoniaceae
- 6². Венечната тръб. над два пъти по-д. от отгъва на вч. Пл. сферични до яйцевидни кутийки. Paulowniaceae
- 7¹. Р. изцяло потопени във водата, без плаващи л. Рядко по време на цъфтеж л. частично се подават над водата. 8
- 7². Сухоземни р., по изключение водни, но ст. и л. не са подводни нито плаващи и тч. са повече от 2. 9
- 8¹. Л. разсечени на тънки нишковидни дялове. Цв. двуустни, жълти, събрани в грозд, издигнат над водата. Тч. 2. Л. на сцв. држ. люсповидни, а подводните - разсечени на нишковидни дялове с мехурчета по тях (приспособления за улавяне на малки водни животни). Lentibulariaceae
- 8². Л. цели, целокр., назъб. или напил.; посл., срещ. или в прешл. Чш. липсва или е едва забележима от 2-4 дяла. Вчл. липсват. Тч. 1. Пл. костилков или 4-ръбест. Plantaginaceae
- 9¹. Безхлорофилни р. с дебели, месести, неувивни ст. Л. ред. до незелени люспи. Пл. кутийка, об. с много семена. Цв. зигмф. Тч. 1-5. Orobanchaceae
- 9². Зелени р. Л. с петура, често с држ. Вч. двуустно, рядко само с долна у., фуниевидно или почти актмф. Всички вчл. срс. изцяло или само в осн. 10
- 10¹. Звр. външ. разделен на 2 или 4 ч., между които от вдлъбнатина излиза стлб. Пл. се разпада на 4 орехчета. Тч. 4 или 2. Ст. 4-стенно. Л. срещ. 11
- 10². Звр. цял, рядко двуделен. Пл. не се разпада на 4 орехчета. Стлб. излиза от върха на звр. 12
- 11¹. Стлб. излиза от осн. на звр. Lamiaceae
- 11². Стлб. излиза от върха на звр. Verbenaceae
- 12¹. Тч. 2. Вч. зигмф., 5-делно. 13
- 12². Тч. повече от 2. 15
- 13¹. Долната у. срс., образува "пантофка". Calceolariaceae
- 13². Долната у. триделна, или не е изразена. 14
- 14¹. Л. лепкави, събрани в розетка. Цв. единични на върха на ст. Вч. 5-делно, двуустно, с шп. Lentibulariaceae
- 14². Л. не са лепкави, разп. срещ. или в прешл. Цв. единични или в грозд. Вч. 5-разделно, без шп. Р. с облистени ст. Plantaginaceae
- 15¹. Цв. актмф., рядко зигиморфни, но тогава л. тройни, а дяловете на вч. ресничести отвътре. Вч. ципесто, бяло, розово или кафяво. Тч. 4, с д. држ. Сцв. клас. Plantaginaceae
- 15². Цв. зигмф. Вч. 5-делно, не е ципесто. Тч. колкото венечните дялове или по-малко. 16
- 16¹. Сцв. главица. Чш. 5-разделна. Вч. двуустно. Тч. 4. Пл. орехче. ... Plantaginaceae
- 16². Сцв. не е главица. Пл. кутийка. 17
- 17¹. Пл. удължена 4-8 стенна кутийка. Цв. зигмф., по 1-4 в пазвите на л. Вч. фуниевидно, ш. отворено, без шп. Тч. 4. Pedaliaceae
- 17². Пл. сферична или елипсовидна кутийка. Цв. двуустни, рядко слабо зигмф. или почти актмф. Тч. 4-5, понякога част от тях стаминодии (без прш.). 18
- 18¹. Вч. плоско, с къса тръб., почти правилно. Р. с розетка или с облистени ст. Scrophulariaceae
- 18². Вч. двуустно - долната у. от 3 дяла, горната - от 2 срс. дяла, или източена в човка. Р. с облистени ст. 19
- 19¹. Пцв. бодливи. Вч. двуустно. Тч. 4. Acanthaceae
- 19². Пцв. небодливи или липсват. 20
- 20¹. Тч. 5: 4 тч. фертилни, 1 стаминоидий... 21
- 20². Тч. 4 - фертилни, по изключение 2 от тях са стаминодии. 23
- 21¹. Л. приосн., розеткови. Тч. 4, двете с по-д. држ. Вч. фуниевидно (поякога с много къса тръб. и голям отгъв), ± двуустно. Gesneriaceae
- 21². Л. стъблени или стъблени и в приосн. розетка. 22
- 22¹. Сцв. грозд. Вч. с д. до 80 mm, ш. фуниевидно със слабо изразени у. ... Plantaginaceae
- 22². Сцв. метл. Вч. с д. до 15 mm, с издуто

гърло. Scrophulariaceae
23¹. Вч. двуустно. Тръбицата на вч. об.
 удължена в шп. или торбесто подута в осн...
 Plantaginaceae
23². Тръбицата на вч. не е удължена в шп.,
 нито е подута торбесто. 24
24¹. Чш. двуустна, 4-делна или с 4-5 зъбчета,
 понякога с 5 зъбчета, но тогава вч. неясно
 зигмф. Вч. двуустно, понякога горната у.
 източена в човка. Л. цели или 1-2 пъти пер.
 Orobanchaceae
24². Чш. 5-делна или с 5 зъбчета. Вч.
 двуустно. Л. цели, срещ. 25
25¹. Цв. с д. до 8 mm. Чш. до осн. 5-разделна.
 Вч. синкаво. Linderniaceae
25². Цв. с д. 20-40 mm. Чш. с 5 зъбчета. Вч.
 жълто. Phrymaceae

Семейство **Acanthaceae** Juss.

Страшникови

Род **Acanthus** L.

Страшник

1¹. Л. пер. изрязани, долните бодливо назъб.
 Кут. 15-25 mm. Сем. 5-10 mm, черни.
 A. spinosus
1². Л. пер. изрязани, всичките небодливи. ... 2
2¹. Горната венечна у. и пцв. лилави или
 виолетови. 3
2². Горната венечна у. бяла, зеленикаво-бяла,
 зеленикаво-жълта или зеленикава с розов
 оттенък. Пцв. зелен или с червеникав ръб и ж.
 4
3¹. Кут. 10-25 mm. Сем. 8-12 mm,
 тъмнокафяви. *A. hungaricus*
3². Кут. 25-35 × 10-15 mm. Сем. 7-8.5 × 5.5-6.5
 × 3-4 mm, червеникавокафяви. *A. greuterianus*
4¹. Л. матови; горната повърхност овласена.
 Пцв. със 7-13 ж. *A. hirsutus*
4². Л. лъскави; горната повърхност с
 разредени влс. Пцв. с 5-7 ж. *A. mollis*
A. greuterianus Snogerup, B. Snogerup & Strid
 - Гройтеров страшник. 2г./Мг. 30-50
 cm. **Г** (NC).
A. hirsutus Boiss. - Влакнест с. Мг. 10-45 cm.
 V-VII. **Т**.
A. hungaricus (Borbás) Baen. - Балкански с.
 [*A. balcanicus* Heyw. & Rich.] Мг. 30-80 cm.
 По кам. трев. м. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Смп* (з,и),
Зн, *Стд*. 0 .. 700 m. VI-VII. [VIII-IX]. **Б**,
Г (NC), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

A. mollis L. - Мек с. Мг. 30-200 cm. **Т**.

A. spinosus L. - Бодлив с. Мг. 20-80 cm. Из
 хрл. от драка. *Чм* (ю), *Зн*, *Тхр*. 0 .. 700 m. V-
 VI. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Г**
 (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**

Семейство **Bignoniaceae** Juss.

Бигнониеви

1¹. Увивни храсти. Л. нечифтоперести с 9-11
 назъб. лч. *Campsis*

1². Дървета или храсти. Л. прости, едри. 2

2¹. Дървета. Л. сърцевидни или триделни, с ш.
 над 5 cm. Вч. бяло или жълтеникаво. . *Catalpa*

2². Храсти. Л. ланц., с ш. до 5 cm. Вч. розово
 или бяло. Не образуват пл. *Chitalpa*

Род **Campsis** Lour.

Кампис

C. radicans (L.) Seem. - Пълзящ к. [*Tecoma*
radicans (L.) Juss.] Хр. 5-15 m. Лиана. Интр. В
 паркове и дворове. 0 .. 500 m. VI-IX. [X-XII].
 Пр.: С. Ам. **Б**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Дек*.

Род **Catalpa** Scop.

Каталпа

1¹. Вч. жълтеникаво, с д. 1.5-2.5 cm, отвътре
 жълто с пурпурни ивици и петна. Кут. 200-
 300 × 8 mm. Сем. 10-28 × 3.3-7 mm. *C. ovata*

1². Вч. бяло или розово, с д. 2.5-5 cm, отвътре
 бяло с жълти ивици и пурпурнокафяви петна.
 2

2¹. Л. ш. яйцевидни, късо заострени, при
 стриване с неприятен мирис. Вч. 2-3 cm в
 диам., отвътре с 2 жълти ивици и гъсти
 пурпурно кафяви петна. Сцв. с д. 15-25 cm.
 Кут. 150-450 × 6-8 mm в сечение. Сем. 13-30
 × 3-6 mm. *C. bignonioides*

2². Л. продълг.-яйцевидни, д. заострени. Вч.
 ок. 6 cm в диам., отвътре с 2 жълти ивици и
 неясни петна. Сцв. с д. до 15 cm. Кут. 200-450
 × 12-19 mm. Сем. 20-35 × 5-6mm. . *C. speciosa*

C. bignonioides Walt. - Бигнониева к. Дв. 8-20
 m. Интр. В паркове и по улици. Инв. *ЦБ*. 0 ..
 500 m. VI-VII. [VI-X]. Пр.: С. Ам. **Б**, **М**, **Р**, **С**,
Т. *Дек*.

C. ovata G. Don - Яйцевидна к. Дв. 10-15 m.
 Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 m. VII-
 VIII. [X-XII]. Пр.: Централен Китай. *Дек*.

C. speciosa (Warder ex Barney) Engelm. - Красива к. Дв. 10-35 м. Интр. По улици и паркове. Инв. Зн. 500 .. 600 м. VI-VII. [X-XI]. Пр.: С. Ам. Дек.

Род ×*Chitalpa* Ellis & Wisura
Хиталпа

×*C. tashkentensis* Ellis & Wisura - Ташкентска х. *Chilopsis linearis* × *Catalpa bignonioides*. Хр. 1-6 м. Междувидов хибрид. В парка Кричим и Ботаническа градина при БАН.

Семейство **Calceolariaceae** Olmstead
Калцеолариеви

Род *Calceolaria* L.
Чехълче; Пантофка

2г. 20-60 см. Култ. се хибриди като стайни саксийни растения. Пр.: Ю. Ам. Дек.

Семейство **Gesneriaceae** Rich. & Juss.
Силиврякови

- 1¹. Диворастящи видове. 2
1². Стайни саксийни р. 3
2¹. Л. продълг. обратно яйцевидни. Вч. бледо синьовиолетово, зигмф., с д. тръб. *Haberlea*
2². Л. ± ромбични. Вч. гълъбовосиньо, рядко белезникаво, актмф., с къса тръб. *Ramonda*
3¹. Вч. с тръб. по-к. от отгъва му; лилаво или виолетово. Тч. стърчат от венечната тръб. Л. тъмно кадифени. *Saintpaulia*
3². Вч. с тръб. по-д. от отгъва му; ярко червено, по-рядко с др. оцветяване. Тч. скрити във венечната тръб. 4
4¹. Вч. пъстро, об. с бяла или светлолилава тръб. и по-ярко оцветен отгъв (лилав, виолетов, розов или пурпурно червен). Отглеждат се и кичести форми с повече от 5 венечни дяла. *Sinningia*
4². Вч. ярко червено. 5
5¹. Л. посл., тъмозелени. *Columnea*
5². Л. приосн. розеткови, с медни или сребристи фигури от горната страна. .. *Episcia*

Род *Columnea* L.
Колумнеа

Отглеждат се видове и хибриди като стайни растения.

Род *Episcia* Mart.
Пламъче

- 1¹. Венечната тръб. 20-30 mm. Кут. 5 mm. ...
..... *E. cupreata*
1². Венечната тръб. 30-35 mm. Кут. 10 mm.
..... *E. reptans*

E. cupreata (Hook.) Hanst. – Медно пламъче; Огненоцветно п. Мг. 10-25 см. Саксийно. Пр.: Централна и Ю. Ам. Дек.

E. reptans Mart. - Пълзящо п. Мг. 15-25 см. Саксийно. Пр.: Ю. Ам. Декоративно.

Род *Haberlea* Friv.
Силивряк

H. rhodopensis Friv. - Родопски с. [*H. ferdinandi-coburgii* Urum.] Мг. 5–20 см. По ск. Прб (и), Сmn (с), Срг, Рд (с,и). 200 .. 1400 м. V-VII. [VII-VIII]. ЗБР. Balk. Б, Г (NE). Дек., Леч.

Род *Jankaia* Boiss.
Янкея

J. heldreichii (Boiss.) Boiss. - Хелдрейхова я. [*Haberlea heldreichii* Boiss.; *Ramonda heldreichii* (Boiss.) Fritsch] Мг. 2-7 см. Терц. Balk. Г (NC).

Род *Ramonda* Richard.
Рамонда

- 1¹. Л. отсечени в осн. Вч. кръгло, с разперени дялове. Прш. жълти. *R. nathaliae*
1². Л. клиновидни в осн. Вч. чашковидно, с изправено-разперени дялове. Прш. тъмно виолетово-сини. Кут. 9 mm. *R. serbica*

R. nathaliae Pančić & Petrovič - Наталиева р. Мг. 3-10 cm. Г (NC,NE), М, С.

R. serbica Pančić - Сръбска р. Мг. 5–20 cm. По по вар. ск. край реки, в суходолия и на ск. венци, об. на северно изложение. Прб (з). 350 .. 900 m. IV-V. [V-VI]. Г (NC,NE), М, С. Ч.К. [EN]. IUCN(R). ЗБР. ДХ(IV). Balk. Терц. Дек.

Род *Saintpaulia* H. Wendl.
Сентполия

S. ionantha H. Wendl. - Йонантова с. Мг. 5-15 cm. Саксийно. Пр.: Аф.. Дек.

Род *Sinningia* Nees

Каменно цвете

S. speciosa (Lodd.) Hiern - Каменно цвете.
[*Gloxinia speciosa* Lodd.] МГ. Отглежда се
като стайно растение. Пр.: Бразилия. Дек.

Семейство **Lamiaceae** Martinov

Устноцветни

[Labiatae Juss.]

1 ¹ . Фертилните тч. 2.	2
1 ² . Фертилните тч. 4.	5
2 ¹ . Чш. правилна, 5-делна. Вч. почти актмф., 4-делно.	<i>Lycopus</i>
2 ² . Чш. и вч. двуустни.	3
3 ¹ . <u>Хр.</u> Горната у. на вч. 2-делна. ..	<i>Rosmarinus</i>
3 ² . Тревисти р. Горната у. на вч. цяла или едва врязана.	4
4 ¹ . Л. не са целокр. Ст. по-в. от 20 см. Сцв. събрани в прешл.	<i>Salvia</i>
4 ² . Л. целокр. Ст. с в. до 20 см. Сцв. вр. главица.	<i>Ziziphora</i>
5 ¹ . Храсти. Пл. костилка, ягода или мехунка с 4 крилати семена.	6
5 ² . Трави и полухрасти. Пл. ценобий (разпада се на 4 орехчета).	9
6 ¹ . Л. длан. сл., с 3-7 лсч. Пл. костилка.	<i>Vitex</i>
6 ² . Л. прости.	7
7 ¹ . Цв. гълъбовосини. Пл. суха мехуреста сборна мехунка, с 4 крилати семена. Л. с д. до 10 см.	<i>Caryopteris</i>
7 ² . Цв. розовобелезникави до розовочервени. Пл. ягода или костилка.	8
8 ¹ . Л. с д. до 10 см. Цв. розовобелезникави. Пл. розово-виолетова полусочна ягода; с 2-4 семена.	<i>Callicarpa</i>
8 ² . Л. с д. до 20 см. Цв. розовочервени. Пл. виолетова костилка.	<i>Clerodendrum</i>
9 ¹ . Вч. без или с недоразвита горна у. ..	10
9 ² . Вч. двуустно или почти актмф.	11
10 ¹ . Горната у. на вч. недоразвита, 2-делна. Венечната тръб. отвътре с пръстен от влс. Вч. след цъфтеж не опадва. ..	<i>Ajuga</i>
10 ² . Горната у. на вч. липсва, долната 5-делна. Венечната тръб. отвътре без пръстен от влс. Вч. след цъфтеж опадва.	<i>Teucrium</i>
11 ¹ . Вч. почти актмф.	12
11 ² . Вч. двуустно.	13
12 ¹ . Венечната тръб. без пръстен от влс.	<i>Mentha</i>

12 ¹ . Венечната тръб. с пръстен от влс. .	<i>Perilla</i>
13 ¹ . Тч. скрити с тръб. на вч. или излизат малко навън.	14
13 ² . Тч. стърчат навън от тръб. на вч.	20
14 ¹ . Чш. с ш. горно зъбче, низбягващо по тръб.	<i>Ocimum</i>
14 ² . Чш. с др. устройство.	15
15 ¹ . Чш. двуустна.	16
15 ² . Чш. актмф.	17
16 ¹ . Л. дребни, с д. под 10 mm. Венечната тръб. неиздута в долната си част.	<i>Clinopodium</i>
16 ² . Л. големи, с д. над 20 mm. Венечната тръб. издута в долната си част. ..	<i>Plectranthus</i>
17 ¹ . Чш. с 13 ж., горното зъбче с яйцевиден придатък на върха.	<i>Lavandula</i>
17 ² . Чш. с 10 ж., горното зъбче без придатък на върха.	18
18 ¹ . Вч. розово.	<i>Chaiturus</i>
18 ² . Вч. не е розово.	19
19 ¹ . Цв. с пцв. Стлб. на върха с 2 еднакви дяла.	<i>Marrubium</i>
19 ² . Цв. без пцв. Стлб. на върха неравно двуделно.	<i>Sideritis</i>
20 ¹ . Чш. с 2 цели устни, горната с напр. плосък израстък.	<i>Scutellaria</i>
20 ² . Чш. с др. устройство, без израстък.	21
21 ¹ . Л. дълбоко длан. наделени. ...	<i>Leonurus</i>
21 ² . Л. с др. устройство.	22
22 ¹ . Чш. с 15 ж.	23
22 ² . Чш. с 5, 10 или 13 ж.	27
23 ¹ . Ср. зъбче на горната чашкова у. по-ш. от стр.	24
23 ² . Ср. зъбче на горната чашкова у. не е или малко по-ш. от стр.	25
24 ¹ . Пцв. целокр., на върха заострени.	<i>Dracocephalum</i>
24 ² . Пцв. с 5-9 д. осилести зъбчета.	<i>Lallemantia</i>
25 ¹ . Ст. пълзящи, вкореняващи се от възлите.	<i>Glechoma</i>
25 ² . Ст. не са пълзящи.	26
26 ¹ . Двете предни тч. надвишават горната у. на вч. Чш. тръб.	<i>Hyssopus</i>
26 ² . Тч. разп. под горната у. на вч. Чш. цилиндрична до яйцевидна.	<i>Nepeta</i>
27 ¹ . Горната у. на вч. шлемовидна.	28
27 ² . Горната у. на вч. почти плоска.	32
28 ¹ . Чш. двуустна. Пцв. сърцевидно бъбрековидни. Тч. држ. с шиловиден придатък на върха.	<i>Prunella</i>
28 ² . Чш. с 5 приблизително еднакви зъбци.	

Пцв. с др. ф.	29
29 ¹ . Чш. с 5 ж. Стр. дялове на долната венечна у. неразвити или във вид на къси зъбчета.	<i>Lamium</i>
29 ² . Чш. с 10 ж. Стр. дялове на долната венечна у. добре развити.	30
30 ¹ . Долната венечна у. с 2 тъпо конусовидни израстъка в осн. Пцв. бодливи.	<i>Galeopsis</i>
30 ² . Долната венечна у. без израстъци в осн. Пцв. не са бодливи.	31
31 ¹ . Р. без грудки.	<i>Phlomis</i>
31 ² . Р. с грудки.	<i>Phlomoides</i>
32 ¹ . Чш. двуустна; долната у. с 2, горната с 3 зъбци.	33
32 ² . Чш. слабо двуустна или актмф.	36
33 ¹ . Л. целокр.	34
33 ² . Л. назъб.	35
34 ¹ . Цв. прешл. събрани в класовидни, грозд. или метл. сцв. Л. по ръба об. с къси реснички. Долната у. на чш. не е разсечена до осн.	<i>Satureja</i>
34 ² . Цв. прешл. събрани в главести, рядко в прекъснато класовидни сцв. Л. поне в осн. по ръба с д. реснички. Долната у. на чш. разсечена до осн. на 2 дяла.	<i>Thymus</i>
35 ¹ . Венечната тръб. права.	<i>Clinopodium</i>
35 ² . Венечната тръб. извита по ср... ..	<i>Melissa</i>
36 ¹ . Чш. с 13 ж.	37
36 ² . Чш. с (5) 10 ж.	39
37 ¹ . Сцв. с др. устройство.	38
37 ² . Сцв. щитовидно метл. Пцв. керемидо-образно припокрити.	<i>Origanum</i>
38 ¹ . Ср. и горните л. яйцевидно ланц., по-ш. от 3 mm.	<i>Clinopodium</i>
38 ² . Ср. и горните л. лин., с ш. до 3 mm.	<i>Micromeria</i>
39 ¹ . Л. целокр.	<i>Satureja</i>
39 ² . Л. назъб. или нарязани.	40
40 ¹ . Чш. ш. звънчевидна, с д. 10-25 mm. Вч. с д. 25-45 mm.	<i>Melittis</i>
40 ² . Чш. с д. 5-10 (13) mm. Вч. с д. 8-20 mm.	41
41 ¹ . Чш. с 10 дълбоки надл. бразди.	<i>Ballota</i>
41 ² . Чш. без надл. бразди.	<i>Stachys</i>

Род *Ajuga* L.
Срещниче

1¹. Л. разсечени на 3 лин. дяла. Вч. с д. 18-25 mm, жълто. Орехчетата 2.2-3 × 0.8-1.4 mm.
A. chamaepitys

1². Л. цели, назъб. или целокр. 2
2¹. Цв. по 2 в прешл. 3
2². Цв. по 6 и повече в прешл. 4
3¹. Тръб. на вч. отгоре разцепена надл.. Ст. л. прис. Орехчетата 2.5-5.2 × 1.4-2.5 mm.
A. laxmannii
3². Тръб. на вч. цяла. Ст. л. с къси држ. Орехчетата 2-2.8 × 1.2-1.5 mm. *A. salicifolia*
4¹. Р. с пълзящи стерилни издънки. Долните пцв. по-д., горните по-к. от цв. Горната венечна у. цяла. Орехчетата 1.8-2.5 × 0.8-1.5 mm.
A. reptans
4². Р. без стерилни издънки. Горната венечна у. с 2 зъбчета. 5
5¹. Сцв. с ф. на 4-стенна пирамида. Тичинковите држ. голи. Орехчетата 0.8-2.5 × 0.7-1.6 mm.
A. pyramidalis
5². Сцв. конично. Тичинковите држ. с влс. ... 6
6¹. Венечната тръб. права, с пръстен към осн. Тч. слабо стърчат от венечна тръб. Тръбицата с пръстен към осн. Орехчетата 1.8-2.6 × 0.8-1.8 mm.
A. genevensis
6². Венечната тръб. обърната, без пръстен. Тч. скрити във венечната тръб.
A. orientalis

A. chamaepitys (L.) Schreb. subsp. *chia* (Schreb.) Arcang. - Хиоско с. [*A. chia* Schreb.] 1г./2г. 5-30 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 2900 m. IV-VII. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Мед., Плев.

A. genevensis L. - Женевско с. Мг. 10-40 cm. По гори и трев. м. ЦБ. 0 .. 1800 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Мед.

A. iva (L.) Schreb. - Красиво с. Мг. 4-20 cm. **Г** (NE).

A. laxmannii (L.) Benth. - Лаксманово с. Мг. 20-50 cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2300 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч.

A. orientalis L. - Източно с. Мг. 6-60 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

A. pyramidalis L. - Пирамидално с. Мг. 10-30 cm. По сухи алпийски лив. *Стн* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1200 .. 2400 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С.** Дек.

A. reptans L. - Пълзящо с. Мг. 10-80 cm. По вл. трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. IV-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Хрн., Мед.,

Дек., Леч., Фур.

A. salicifolia (L.) Schreb. subsp. *bassarabica* (Savul. & Zahar.) P. W. Ball - Върболистно с. Мг. 20-30 см. По сухи трев. и хрл. м. Чм, СИБ, Др, Рд (и), Трн, Тхр, ?Рд (с). 0 .. 800 м. V-VII. [VI-VII]. **Б, Г (NE), Р, Т.**

Род *Ballota* L.

Капела; Кандилниче

1¹. Прешлените с 6-12 цв. Чш. 9-15 mm, с вълновиден или леко назъбен, гладък или островърх ръб. *B. acetabulosa*

1². Прешлените с повече от 12 цв. Чш. ръб назъб. 2

2¹. Чш. 7-8 mm, с повече от 5 дяла и назъб. ръб. *B. macedonica*

2². Чш. 12-15 mm, с 5 еднакви дяла. Орехчетата 1.9-2.3 × 1-1.2 mm. *B. nigra*

B. acetabulosa L. - Фуниевидна к. Пхр. 30-60 см. Интр. Пр.: Гърция, Крит, 3. Турция. **Б, Г (NC,NE,NAe), Т.**

B. hispanica (L.) Benth. - Испанска к. Мг. 30-60 см. Др. **Б, С.**

B. macedonica Vandas - Македонска к. Мг. до 70 см., **Г (NC), М.**

B. nigra L. - Черна к. Мг. 30-100 см. По буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч.**

1¹. Дяловете на чш. ок. 2 пъти по-к. от ш., яйцевидни до триъгълно яйцевидни, заострени. subsp. *foetida*

1². Дяловете на чш. по-д. от ш., триъгълно до шиловидно ланц., 3-5 mm. subsp. *nigra*

subsp. *foetida* Hayek - Зловонна к. [*B. nigra* subsp. *meridionalis* (Beg.) Beg.] ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С. Леч.**

subsp. *nigra* - Черна к. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NE), Р, С, Т. Леч**

subsp. *ruderalis* (Sw.) Briq. - Буренлива к. **Г (NC,NE), С.**

subsp. *sericea* (Vandas) Patzak - Копринена к. **Г (NC,NE), С.**

Род *Callicarpa* L.

Красивоплодник

C. bodinieri H. Lév. - Бодиниеров к. [*C. giraldiana* Hesse] Хр. 1.5-3 м. Интр. В

паркове. V-VII. [IX-X]. Пр.: Китай. *Дек.*

Род *Caryopteris* Bunge

Кариоптерис

C. incana (Thunb.) Miq. - Сив к. Хр. 100-150 см. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 м. VII-X. Пр.: И. Аз. *Дек., Мед.*

Род *Chaiturus* Willd.

Хайтурус

C. marrubiastrum (L.) Ehrh. ex Rchb. - Пчелников х. [*Leonurus marrubiastrum* L.] 1г./2г. 30-100 см. По трев. и буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), Р, С. Мед.**

Род *Clerodendrum* L.

Клеродендрон

C. bungei Steud. - Бунгев к. Хр, до 2 м. Интр. В градини. VII-IX. Пр.: Китай. *Дек.*

Род *Clinopodium* L.

Черновръх

[*Acinos* Mill.; *Calamintha* Mill.]

1¹. Чш. слабо двуустна или актмф. 2

1². Чш. двуустна; долната у. с 2, горната с 3 зъбци. 3

2¹. Чш. с д. 2.5-3.5 mm, с ок. 1/3 по-к. от тръб. зъбци. Цв. по 10-50 в прешл. Орехчетата 1 mm. *C. dalmaticum*

2². Чш. с д. 3.5-4.5 (5) mm, с ок. 2-3 пъти по-к. от тръб. зъбци. Цв. по 6-14 в прешл. Орехчетата 0.9-1.2 mm. *C. frivaldszkyanum*

3¹. Тч. стърчат навън от тръб. на вч. Цв. пурпурночервени, разп. в прешл. в пазвите на горните л. Орехчетата 1-1.3 × 0.8-1 mm. ...

..... *C. vulgare*

3². Тч. скрити с тръб. на вч. или излизат малко навън. 4

4¹. Тръб. на чш. права. Псцв. ланц. или продълг. ланц. 5

4². Тръб. на чш. извита. Псцв. лин., заострени. 8

5¹. Чш. с д. 10-15 mm, с 11 ж. Вч. с д. 25-35 (40) mm. Орехчетата 1.1-1.6 × 1.1-1.4 mm. *C. grandiflorum*

5². Чш. с д. 3-10 mm, с 13 ж. Вч. с д. 5-20 mm. 6

6¹. Чш. с многобройни точковидни жлези, при отвора с пръстен от бели четинки, излизащи над ръба на тръб. Орехчетата 1.1-1.3 × 0.8-0.9 mm. *C. nepeta*

6². Чш. с единични точковидни жлези, при отвора с пръстен от бели четинки, непревишаващи ръба на тръб. 7

7¹. Дихазните оси (осите на сцв. групи) об. с д. до 3 mm. Дихазият ± плътен или с не повече от 3 цв. Орехчетата 0.9-1.2 × 0.8-0.9 mm. *C. menthifolium*

7². Всички дихазни оси об. по-д. от 3 mm. Дихазият ± рехав, с повече от 3 цв. *C. vardarensense*

8¹. Л. яйцевидни, елиптични, ш. елиптични до кръгли, до 1.5 пъти по-д., отколкото ш., в осн. закръглени или ш. клиновидни. 9

8². Л. ланц. до елиптично ланц., рядко яйцевидни, 2-3 пъти по-д., отколкото ш., в осн. т. клиновидни. 10

9¹. Л. држ. с д. 2-4 mm. Орехчетата 1.3-1.6 × 0.6-0.7 mm. *C. alpinum*

9². Л. држ. с д. 7-10 mm. Орехчетата 2-2.2 mm. *C. graveolens*

10¹. Горните чашкови зъбци с д. 0.7-1 mm. Вч. с д. 7-10 (12) mm. Орехчетата 1.3-1.5 × 0.6-0.7 mm. *C. acinos*

10². Горните чашкови зъбци с д. 1.7-2 mm. Вч. с д. 10-15 mm. Орехчетата 1.5-1.6 mm. ... *C. suaveolens*

C. acinos (L.) Kuntze - Полски ч. [*Acinos arvensis* (Lam.) Dandy] 1Г./МГ. 10-40 cm. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

C. alpinum (L.) Kuntze - Алпийски ч. [*Acinos alpinus* (L.) Moench] МГ. 5-45 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 2700 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe) **М, Р, С, Т**. *Дек., Леч.*

1¹. Л. отдолу със слабо изпъкнали ж. subsp. *alpinum*

1². Л. отдолу със силно изпъкнали ж. subsp. *hungaricum*

subsp. *alpinum* - Алпийски ч. [*Acinos alpinus* (L.) Moench subsp. *alpinus*; *A. alpinus* (L.) Moench subsp. *meridionalis* (Nym.) P. W. Ball] *Стн, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с). 0 .. 2700 m. V-VIII. [VIII-X]. **Б, М, С**. *Дек., Леч.*

subsp. *hungaricum* (Simonk.) Govaerts - Унгарски черновръх. [*Acinos alpinus* (L.) Moench subsp. *hungaricus* (Simonk.) Sojak] ЦБ. 0 .. 2700 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т**. *Дек., Леч.*

C. dalmaticum (Benth.) Brauchler & Heubl subsp. *bulgaricum* (Velen.) Raus & Strid - Далматински ч. [*Micromeria dalmatica* Benth. subsp. *bulgarica* (Vel.) Guinea] МГ. 20-50 cm. По кам. м. *Стд, Слв, ДМ, Пн, Рд, ?Трн*. 200 .. 1500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NE,NAe), **М**.

C. frivaldszkyanum (Degen) Brauchler & Heubl - Фривалдскиев ч. [*Micromeria frivaldszkyana* (Degen) Velen.] МГ. 10-30 cm. По скал., трев. и хрл. м. *Стн* (с,и). 900 .. 1800 m. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Bulg.**

C. grandiflorum (L.) Kuntze - Едроцветно миризливче. [*C. grandiflora* (L.) Moench, *Satureja grandiflora* (L.) Scheele] МГ. 15-60 cm. Из сенч. гори, хрл. *Стн* (з,с), *Зн, Згн, Блс, Пн, Рл, Срг, Рд*. 700 .. 1700 m. VII-VIII. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Емп., Дек., Леч.*

C. graveolens (M. Bieb.) Kuntze subsp. *rotundifolium* (Pers.) Govaerts - Кръглолистен ч. [*Acinos rotundifolius* Pers.] 1Г. 10-20 (30) cm. По сухи трев. пес. и кам. м. *СИБ, Прб, Стн* (с,и), *Зн, Стд, Срг, Рд, Трн, Тхр, ?Чм, ?Др*. 0 .. 700 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**.

C. menthifolium (Host) Stace - Горско миризливче. [*Calamintha sylvatica* Bromf.; *C. menthifolia* Host] МГ. 25-80 cm. Из гори и хрл. ЦБ. 200 .. 1500 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

1¹. Л. плитко раздалечено назъб., до почти целокр., с 4-8 зъбци от всяка страна. Вч. с д. 8-15 mm. subsp. *ascendens*

1². Л. сравнително дълбоко остро или тъпо назъб., с 6-10 зъбци от всяка страна. Вч. с д. 13-20 mm. subsp. *menthifolium*

subsp. *ascendens* (Jord.) Govaerts - Възходящо миризливче. [*C. sylvatica* Bromf. subsp. *ascendens* (Jord.) P. W. Ball] ЦБ. 200 .. 1500 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г, Р**.

subsp. *menthifolium* - Горско миризливче. [*Calamintha sylvatica* Bromf. subsp. *sylvatica*] ЦБ. 200 .. 1500 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г, М, С, Т**.

C. nepeta (L.) Kuntze - Пъстро миризливче. [*Calamintha nepeta* (L.) Savi] МГ. 20-80 cm. В широкол. г. и хрл. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

Леч., Емр.

1¹. Л. 10-20(-25) mm, неясно назъб.

..... subsp. *glandulosum*

1². Л. 15-35(-45) mm, ясно назъб.

..... subsp. *nepeta*

subsp. *glandulosum* (Req.) Govaerts - Жлезисто
миризливче. [*Calamintha nepeta* subsp.
glandulosa (Req.) P. W. Ball] Г (NC,NE,NAe),
М, С, Т, ?Б.

subsp. *nepeta* - Пъстро миризливче.
[*Calamintha nepeta* (L.) Savi] ЦБ. 0 .. 1200 m.
VII-IX. [VIII-X]. Б, Г (NE), М. Леч., Емр.

C. suaveolens (Sm.) Kuntze - Ароматен ч; Овча
меродия. [*Acinos suaveolens* (Sm.) G. Don] МГ.
8-30 cm. По сухи кам. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-
VII. [VII-VIII] Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т.
Дек., Леч.

C. vardarensis (Silic) Govaerts - Вардарски ч.
[*Calamintha vardarensis* Silic] МГ. Г (NC), М,
С, ?Б.

C. vulgare L. - Обикновен черноврѣх; Котешка
стъпка. [*Satureja vulgaris* (L.) Fritsch] МГ. 30-80
cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-
IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Хрн.,
Баг.

1¹. Чш. 9.5-12 mm. subsp. *orientale*

1². Чш. 7-9.5 mm. subsp. *vulgare*

subsp. *orientale* Bothmer - Източен ч.
Г (NC,NE,NAe), Т.

subsp. *vulgare* - Обикновен ч. [*Satureja vulgaris*
(L.) Fritsch] ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-IX]. Б,
Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Хрн., Баг.

Род *Dracocephalum* L.

Драконче

D. thymiflorum L. - Мащеркоцветно д. 1Г. 20-
80 cm. По буренл. м. СИБ. 0 .. 300 m. VI-VII.
[VII-IX]. Ч.К. [RE]. Б, Р, С. Мед.

Род *Elsholtzia* Willd.

Елшолция

1¹. Трева. Пцв. ветриловидни, полукръгли
или ± ш. яйцевидни. Вч. с д. ок. 4.5 mm.

Орехчетата 1.1-1.4 × 0.6-0.8 mm. *E. ciliata*

1². Полухраст. Пцв. ланц., шиловидни или
лин. Вч. с д. ок. 9 mm. *E. stauntonii*

E. ciliata (Thunb.) Nyl. - Ресничеста
елшолция. МГ. 30-60 cm. Пр.: Аз. Б, Р,
С, Т. Хрн., Леч.

E. stauntonii Benth. - Стаунтонова е. Пхр. 70-
170 cm. Интр. В паркове. VIII-X. Пр.: С.
Китай. Дек.

Род *Galeopsis* L.

Бударица

1¹. Р. без твърди влс. Ст. неподуто под
възлите. Орехчетата 2.3-2.7 × 1.4-1.7 mm. 2

1². Р. с твърди, често жълтеникави влс. Ст.
подуто под възлите. Орехчетата 2.3-3.3 × 1.8-
2.6 mm. 3

2¹. Л. лин. до ланц. Чш. белезникава, покр. с
прилегнали, рядко и с разперени влс.
Орехчетата 2.3-2.7 × 1.4-1.6 mm.

..... *G. angustifolia*

2². Л. ш. яйцевидни или яйцевидно ланц. Чш.
зелена, покр. с разперени влс. Орехчетата 2-
2.7 × 1.4-1.7 mm. *G. ladanum*

3¹. Ст. с гъсти прилегнали влс. по 4-те страни.
Чш. с четинки по зъбците и изрезите.
Орехчетата 2.3-2.7 × 1.8-2.2 mm. *G. pubescens*

3². Ст. без прилегнали влс. или с влс. само по
двете срещ. страни. Чш. с четинки най-малко
по ж. 4

4¹. Вч. с д. 22-34 mm, жълто, об. с пурпурно
петно на долната у. Орехчетата 2.5-3 × 2-2.5
mm. *G. speciosa*

4². Вч. с др. багра, рядко жълто, но тогава с д.
до 15 mm. 5

5¹. Ср. дял на долната венечна у. по-д.
отколкото ш., на върха връзан, изцяло с петна.
Орехчетата 2-3.3 × 2.3-2.6 mm. *G. bifida*

5². Ср. дял на долната венечна у. целокр., д.
колкото ш., с петна само в осн. Орехчетата
2.5-3.3 × 2-2.4 mm. *G. tetrahit*

G. angustifolia Ehrh. ex Hoffm. - Теснолистна
б. МГ. 10-40 cm. По сухи трев. м. Чм, Стп (с).
0 .. 1000 m. VI-IX. Б, М, Р, С. Мсл., Плв.

G. bifida Voenn. - Двуделна б. 1Г. 15-45 cm. По
сухи м. и в ниви. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-VIII. Б,
Г (NC,NE), М, Р, С, Т. *Omp!*, Мед.

G. ladanum L. - Обикновена б. 1Г. 10-40 cm.
По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1600 m. V-VIII. Б,
Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Мед., Мсл.

G. pubescens Bess. - Мъхеста б. 1Г. 20-50 (80)

ст. По трев. и кам. м. ?*Стп* (с). 1000 .. 1000 м. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т**. *Мсл.*

G. speciosa Mill. - Красива б. 1г. 50-100 см. По вл. сенч. гористи м. *ЦБ*. 0 .. 2000 м. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**. **Omp!**, *Леч., Мед., Мсл.*

G. tetrahit L. - Петниста б. 1г. 10-15 см. По сухи м. и в ниви. *ЦБ*. 0 .. 1200 м. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. **Omp!**, *Леч., Мсл., Мед., Плв., Тех.*

Род **Glechoma** L.
Самобайка

1¹. Чш. с д. 5-6.5 mm. Зъбците на горната у. триъгълни, 3-4 пъти по-к. от тръб. Орехчетата 1.7-2 × 0.8-1 mm. *G. hederacea*

1². Чш. с д. 7-11 mm. Зъбците на горната у. лин. ланц., равни или до 2 пъти по-к. от тръб. 1.8-2.1 × 0.9-1.1 mm. Орехчетата 3-4 mm. *G. hirsuta*

G. hederacea L. - Бръшлянова с. Мг. 30-80 см. Из вл. м. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Хрн., Леч., Дек.*

G. hirsuta Waldst. & Kit. - Влакнеста с. Мг. 30-80 см. По хрл. и трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р**. *Леч., Дек.*

Род **Hyssopus** L.
Исоп

H. officinalis L. subsp. *aristatus* (Godr.) Briq. - Лечебен и. Мг./Пхр. 30-60 см. По ск. *Прб* (з), *Стп* (з), *Сф, Зн, Вт*. 500 .. 1000 м. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т**. *Леч., Мед., Дек., Пдн., Емр.*

Род **Lallemantia** Fisch. & C. A. Mey.
Лалеманция

L. iberica (M. Bieb.) Fisch. & C. A. Mey. - Грузинска л. 1г. 20-70 см. Интр. Култ. В югоизточната част на страната. 100 .. 200 м. IV-VI. Пр.: Кавказ. **Б, Т**. *Мед., Мсл.*

Род **Lamium** L.
Мъртва коприва
[*Lamiastrum* Heist. ex Fabr.]

1¹. Вч. жълто. Ср. дял на долната у. триъгълен, остър. Цв. по 2-15 в прешл. Л. яйцевидни или ланц. Орехчетата 2.8-3.4 × 1.6-2 mm. *L. galeobdolon*

1². Вч. не е жълто. Ср. дял на долната у. сърцевиден. 2

2¹. Едногодишни р. 3

2². Многогодишни р. 6

3¹. Венечната тръб. извита в осн. Стр. дялове на долната у. триъгълни. Орехчетата 2-3 × 1.4-2.2 mm. *L. moschatum*

3². Венечната тръб. права. 4

4¹. Горната у. на вч. дълбоко двуделна. Орехчетата 2-3 × 1.3-1.5 mm. *L. bifidum*

4². Горната у. на вч. цяла. 5

5¹. Псцв. бъбрековидни или закръглено бъбрековидни, стъблообхващащи. Венечната тръб. отвътре без пръстен от влс. Орехчетата 1.5-3 × 0.7-1.5 mm. *L. amplexicaule*

5². Псцв. с др. ф. и не обхващат ст. Венечната тръб. отвътре с пръстен от влс. Орехчетата 1.9-2.5 × 1-1.5 mm. *L. purpureum*

6¹. Прш. голи. Венечната тръб. права. *L. orvala*

6². Прш. с влс. 7

7¹. Венечната тръб. права, отвътре без пръстен от влс. Орехчетата 2.5-4 × 1.3-1.7 mm. *L. garganicum*

7². Венечната тръб. извита в осн., отвътре с пръстен от влс. 8

8¹. Вч. бяло. Ст. изправено. Л. без петна. Орехчетата 2.5-3.3 × 1.2-1.6 mm. *L. album*

8². Вч. пурпурно или розово, рядко бяло. Ст. приповдигнато. Л. об. с бели петна. Орехчетата 2.9-3.5 × 1.6-1.8 mm. *L. maculatum*

L. album L. - Бяла м. к. Мг. 20-80 см. В гори и хрл. *Сф, Зн, Рл, Срг* (з). 500 .. 800 м. IV-VII. [IV-VII]. **Б, Р, С, Т**. *Хрн., Мед., Леч., Баг.*

L. amplexicaule L. - Стъблообхващаща м. к. 1г. 10-45 см. По трев. и буренл. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. III-IX. [III-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Хрн., Мед., Плв.*

L. bifidum Cirillo - Двуделна м. к. 1г. 10-40 см. По кам. и хрл. м. *Прб, Сф, Зн, Стд, Срг* (з). 0 .. 900 м. V-VII. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**.

1¹. Вч. червено. Долните л. в осн. закръглени. subsp. *balcanicum*

1². Вч. бяло. Долните л. сърцевидни. subsp. *bifidum*

subsp. *balcanicum* Velen. - Балканска м. к. *Прб, Сф, Зн, Срг* (з). 0 .. 900 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

subsp. *bifidum* - Двуделна м. к. *Смд.* 0 .. 900 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С**.

L. galeobdolon (L.) L. - Жълта м. к. [*Lamiastrum galeobdolon* (L.) Ehrend. & Polatschek.; *Galeobdolon montanum* (Pers.) Rchb.] Мг. 15-50 см. В гори. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Дек., Мед.*

1¹. Най-горните ст. л. ш. ланц., със закръглени зъбци. Цв. по 2-8 (10) в прешл.

..... subsp. *galeobdolon*

1². Най-горните ст. л. ланц., с остри зъбци. Цв. по (8) 10-15 в прешл. subsp. *montanum*

subsp. *galeobdolon* - Жълта м. к. [*Lamiastrum galeobdolon* (L.) Ehrend. & Polatschek] *ЦБ.* 0 .. 1500 м. IV-VII. **Г, Б, М, Р, С, Т.** *Дек., Мед.*

subsp. *montanum* (Pers.) Ehrend. - Планинска м. к. [*Lamiastrum galeobdolon* (L.) Ehrend. & Polatschek subsp. *montanum* Ehrend. & Polatschek] *ЦБ.* 0 .. 1500 м. IV-VII. **Б, Г, Р, С, Т.** *Дек., Мед.*

L. garganicum L. - Гарганска м. к. Мг. 5-50 см. По кам. и хрл. м. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд, Срж.* ?*Згн, ?Тхр.* 700 .. 2400 м. IV-VII. [IV-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Горната у. на вч. вдлъбнати, с триъгълни дялове д. до 2 mm, или цяла. subsp. *garganicum*

1². Горната у. на вч. двуделна, с д. 2-4 mm продълг. дялове. 2

2¹. Л. изрези с дълбочина 1-4.5 mm.

..... subsp. *laevigatum*

2². Л. изрези с дълбочина 5-5.5 mm.

..... subsp. *striatum*

subsp. *garganicum* - Гарганска м. к. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд, Срж.* ?*Згн, ?Тхр.* 700 .. 2400 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.**

subsp. *laevigatum* Arcang. - Гладка м. к. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

subsp. *striatum* (Sm.) Hayek - Ивичеста м. к. [*L. garganicum* subsp. *pictum* (Boiss. & Heldr.) P. W. Ball] Мг. 5-50 см. По кам. и хрл. м. *Вт, Пн.* 700 .. 2400 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

L. maculatum L. - Петниста м. м. Мг. 15-80 см. В гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1600 м. IV-V. [IV-V]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Хрн., Мед., Леч., Баг.*

L. moschatum Mill. - Мускусна м. к. 1г. 8-65

см. По хрл. м. Посочва се. 0 .. 500 м. **Г** (NE), **Т, ?Б.**

L. orvala L. Мг. 10-100 см. **С.** *Дек.*

L. purpureum L. - Червена м. к. [*L. hybridum* Vill.] 1г. 4-40 см. По трев. и буренл. м., ниви. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. III-VIII. [III-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Хрн., Мед., Плв., Леч.*

Род *Lavandula* L.

Лавандула

1¹. Л. с подвит целокр. ръб. Сцв. разредени с междувъзлия по-д. от цв. Вч. 4.5-8.5 mm.

Орехчетата 2-2.4 × 1.1-1.4 mm. *L. angustifolia*

1². Л. пер. нарязани или пер. наделени. Сцв. сбити, без междувъзлия. Вч. 9-12 mm. 2

2¹. Л. пер. нарязани. *L. dentata*

2². Л. двойно пер. наделени. *L. stoechas*

L. angustifolia Mill. - Теснолистна л. Хр. 20-80 (100) см. Интр. Култ. Адв. *СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Згн, Рд* (з). 300 .. 1000 м. VI-VII. Пр.: 3. Срз.. **Б, Г, Т.** *Емр., Дек., Мед., Леч., Рпл.*

L. dentata L. - Назъбена л. Хр. 50-100 см. Интр. Култ. Пр.: Срз.. **?Б.** *Емр., Дек., Мед., Леч., Рпл.*

L. stoechas L. - Четириредна л. Хр. 30-100 см. **Г** (NE), **Т.**

Род *Leonurus* L.

Дяволска уста

L. cardiaca L. - Дяволска уста. Мг. 30-200 см. По трев. и буренл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** **Омр!**, *Баг., Мед., Леч.*

Род *Lycopus* L.

Катушка

1¹. Л. цели, едро назъб., само долните понякога пер. нарязани. Тч. 2 фертилни и 0-2 стаминодия. Орехчетата 1.3-2.2 × 0.9-1.5 mm.

..... *L. europaeus*

1². Л. пер. разделени или пер. насечени. Тч. 2 фертилни и 2 главести стаминодия. Орехчетата 1.2-1.8 × 0.7-1 mm. *L. exaltatus*

L. europaeus L. - Европейска к. Мг. 20-80 см. По вл. м. и край в. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Баг., Дъб.*

L. exaltatus L. f. - Висока к. Мг. 50-100 cm. По вл. м. и край в. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Дъб.*

Род *Marrubium* L.

Пчелник; Пчелинок

1¹. Чш. с 5 зъбци. 2

1². Чш. с 8-10 зъбци. 3

2¹. Л. елиптични до кръгли. Чш. с д. 5-8 mm. Орехчетата 1.2-1.8 mm. *M. friwaldskyanum*

2². Л. ланц. до елиптични, в осн. и към върха стеснени. Чш. с д. 3-5 mm. Орехчетата 1.5-2.4 × 0.8-1.5 mm. *M. peregrinum*

3¹. Л. продълг. яйцевидни. Чш. зъбци 8-10, прави. Втвърденият гол връх на чш. зъбче много по-к. от 1/3 от общата д. Орехчетата 1.5-2.5 × 0.8-1.8 mm. *M. parviflorum*

3². Л. закръглени до ш. яйцевидни. Чш. зъбци 10. Втвърденият гол връх на чш. зъбче поне 1/3 от общата д. 4

4¹. Чш. зъбци изкривени, редуващи се по-к. и по-д., по-дългите 3.5-5 mm. *M. anisodon*

4². Чш. зъбци с кукесто извит ръб, ± еднакви, 1.5-2 mm. Орехчетата 1.5-2.5 × 0.8-1.5 mm. *M. vulgare*

M. anisodon K. Koch - Разнозъб п. Мг. 20-120 cm. **Г** (NC,NE), **Т.**

M. friwaldskyanum Boiss. - Фривалдскиев п. Мг. 10-60 cm. По кам. м. *Рд* (з,с), *Трн.* 200 .. 1500 m. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Bulg.

M. incanum Desr. - Сив п. Мг. 30-80 cm. **М, ?Б.**

M. parviflorum Frisch. & C. A. Mey. - Ранен п. Мг. 30-60 cm. По сухи трев. и буренл. м. *Чм*, *Прб*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *?СИБ*, *?Смп*, *?Стд*, *?Рд* (з,с). 0 .. 500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Т.** *Леч.*

M. peregrinum L. - Сусерка. Мг. 30-50 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

M. pestalozzae Boiss. - Ранен п. Мг. 15-45 cm. **М, Р, ?Б.**

M. vulgare L. - Обикновен п. Мг. 20-60 cm. По трев. и буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Баг.*, *Леч.*, *Дъб.*

Род *Melissa* L.

Маточина

M. officinalis L. - Лечебна м. [*M. officinalis* subsp. *altissima* (Sm.) Arcang.] Мг. 30-150 cm. По кам. м., хрл. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Мед.*, *Леч.*, *Хрн.*, *Тех.*

Род *Melittis* L.

Кошутина

M. melissophyllum L. subsp. *albida* (Guss.) Ball - Маточинолистна к. Мг. 20-70 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Дек.*, *Леч.*

Род *Mentha* L.

Мента

1¹. Чш. ясно двуустна, с влс. в отвора. Цв. прешл. раздалечени. Орехчетата 0.6-0.8 × 0.5-0.6 mm. *M. pulegium*

1². Чш. правилна, без влс. в отвора. 2

2¹. Цв. прешл. разп. в пазвите на л., раздалечени. 3

2². Цв. прешл. разп. в пазвите на прицветните л., силно сближени и образуват вр. главести или класовидни сцв. 4

3¹. Чш. звънчевидна, с д. 1.5-2.5 mm, с къси, ш. триъгълни зъбци. Орехчетата 0.8-1 × 0.6-0.7 mm. *M. arvensis*

3². Чш. тръб., с д. 2.5-4 mm, с т. триъгълни, заострени зъбци. Често към върха прешл. сбити. Р. с неприятна миризма. Стерилни. *M. verticillata*

4¹. Л. прис., рядко долните с много къси држ. Чш. с д. 1-3 mm, със зъбци равни на тръб. ... 5

4². Л. с држ. Чш. с д. 2-4 mm, със зъбци по-к. от тръб. 7

5¹. Л. голи, об. от двете страни зелени. Сцв. вр. клас, често прекъснат, 35-145 × 7-12 mm. Орехчетата 0.7-0.8 × 0.5-0.6 mm. ... *M. spicata*

5². Л. гъсто овласени. 6

6¹. Л. продълг. елиптични или продълг. ланц., с д. (4) 5-9 (10) cm. Орехчетата 0.54-0.79 × 0.5-0.6 mm. *M. longifolia*

6². Л. продълг. яйцевидни до възкръгли, с д. (15) 30-45 (55) cm. Орехчетата 0.7-0.8 × 0.5-0.6 mm. *M. suaveolens*

7¹. Зъбците на чш. 2-2.5 пъти по-к. от тръб. Сцв. вр. главесто, с диам. до 2 cm. Орехчетата 0.9-1 × 0.6-0.8 mm. *M. aquatica*

7². Зъбците на чш. ± равни на тръб. Сцв. вр. класовидно, рядко почти главесто. Стерилно р. Орехчетата 0.6-0.8 × 0.5-0.6 mm. *M. piperita*

M. aquatica L. - Водна к. Мг. 20-90 cm. По вл. и моч. м., край в. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.** *Emp.*, *Пдн.*, *Дек.*, *Леч.*, *Мед.*

M. arvensis L. - Полска м. Мг. 15-40 cm. По вл. трев. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-X. **Б, Г, С, Р, Т.** *Med.*, *Emp.*

M. longifolia (L.) Huds. - Дълголистна м. [*M. incana* Willd.] Мг. 40-120 cm. По вл. м., край в. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Emp.*, *Пдн.*, *Баг.*, *Леч.*, *Мед.*, *Хрн.*

M. ×piperita L. - Посевна м. Мг. 30-90 cm. Култ. в югоизточната част на страната. 0 .. 500 m. VI-VIII. **Б, Т.** *Emp.*, *Мед.*, *Леч.*

M. pulegium L. - Блатна м. [*M. pulegioides* Dumort.] Мг. 10-40 cm. По моч. м., край в. ЦБ. 0 .. 1600 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** *Emp.*, *Леч.*, *Мед.*, *Рпл.*

M. spicata L. - Джоджен; Обикновена м. Мг. 30-100 cm. По вл. трев. м. В дворове. ЦБ. 0 .. 1750 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*, *Пдн.*, *Emp.*

1¹. Ст. овласено. Л. 18-45 × 8-15 mm, често с вълновиден ръб и с много разкл. влс. отдолу..
..... subsp. *condensata*

1². Ст. голо или овласено. Л. 30-90 × 7-30 mm, с плосък ръб и предимно прости влс. отдолу. Класът с д. 35-85 mm. subsp. *spicata*

subsp. *condensata* (Briq.) Greuter & Burdet - Сбит джоджен. [*M. spicata* subsp. *tomentosa* Harley] 0 .. 1750 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Леч.*, *Пдн.*, *Emp.*

subsp. *spicata* - Обикновен джоджен; Обикновена м. 0 .. 1750 m. VI-X. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.** *Леч.*, *Пдн.*, *Emp.*

M. suaveolens Ehrh. - Кръглолистна м. Мг. 40-100 cm. По вл. трев. м., край в. *Стд* (ю) (Петрич), *Срж.* 0 .. 400 m. VI-IX. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, Т.** *Emp.*, *Леч.*, *Дек.*, *Мед.*

M. ×verticillata L. - Прешленеста м. Мг. 20-60 cm. По вл. трев. м. Култ. и подивяло. 0 .. 1000 m. VI-X. **Б, С.** *Med.*, *Леч.*, *Emp.*, *Пдн.*

Род *Micromeria* Benth.

Микромерия

1¹. Цв. прис., по 2-5 в група, прис. Сцв. на држ. с д. 1-8 mm. 2

1². Цв. с држ. 3

2¹. Чш. при отвора гола. Орехчетата заострени, 1 mm. *M. juliana*

2². Чш. при отвора четинеста. Орехчетата заоблени. *M. myrtifolia*

3¹. Чш. актмф., права, с ± еднакви зъбци, в отвора с влс. Цв. по (1) 2-4 в група; групите също с држ. Орехчетата 1 × 0.4 mm. *M. cristata*

3². Чш. зигмф., често изкривена. 4

4¹. Цялото р. ± равномерно влакнесто.
..... *M. graeca*

4². Чш. с д., плътни, изкривени влс., останалите ч. от р. с по-слабо забележимо овласяване. *M. nervosa*

M. cristata (Hampe) Grsb. - Гребенеста м. Мг. 3-20 cm. *Прб* (з), *Стн* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 200 .. 1800 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

M. graeca (L.) Rchb. - Гръцка м. [*Satureja graeca* L.] Мг./Пхр. 8-50 cm. V-VII. **Г** (NE,NAe), **Т.**

M. juliana (L.) Benth. ex Rchb. - Нежна м. Мг. 10-40 cm. По кам. м. *ДМ*, *Рд* (и), ?*Стн* (с). 100 .. 900 m. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

M. myrtifolia Boiss. & Hohen. - Миртолистна м. Мг. 10-45 cm. V-VII. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

M. nervosa (Desf.) Benth. - Жилчеста м. [*Satureja nervosa* Desf.] Пхр. 5-50 cm. III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

Род *Monarda* L.

Бергамот

1¹. Ст. заострено четириръбесто. Чш. гърло с разпръснати единични влс. Горната венечна у. слабо извита навън. Цв. яркочервени. Орехчетата 1.5-1.8 × 0.8-1 mm. ... *M. didyma*

1². Ст. затыпено четириръбесто. Чш гърло гъсто бяло овласено. Горната венечна у. слабо извита навътре. Цв. розови. Орехчетата 1.5-1.8 × 0.9-1.1 mm. *M. fistulosa*

M. didyma L. - Червен б. 2г. 70-150 cm. Интр.

Пр.: С. Ам.

M. fistulosa L. - Тръбест б. Мг. до 90 см. Кор. Интр. Пр.: С. Ам.

Род *Nepeta* L.
Коча билка

1¹. Цв. 2пол. Вч. 1.5-2 пъти по-д. от чш. 2

1². Цв. 1пол. Вч. равно или малко по-к. от чш.
..... 3

2¹. Тръб. на чш. ± крива, с горни зъбци, по-д. от долните. Л. с држ. Орехчетата 1.3-1.6 × 1.1-1.3 mm. *N. cataria*

2². Тръб. на чш. права, с горни зъбци равни на долните. Л. ± прис. *N. nuda*

3¹. Ст. в осн. гъсто влакнесто. Чш. малко по-д. от вч., при плода ± сферична. Орехчетата 1.5-1.7 × 1-1.2 mm. *N. parviflora*

3². Ст. голо или с къси влс. Чш. равна или по-к. от вч., при плода цилиндрична. Орехчетата 1.9-2.2 × 1-1.2 mm. *N. ucranica*

N. cataria L. - Обикновена к. б. Мг. 40-100 см. По буренл. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

N. nuda L. - Гола к. б. Мг. 20-120 см. В хрл. ЦБ. 0 .. 1900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Мед., Емп., Дек.*

1¹. Вч. бяло. Сцв. сбито. subsp. *albiflora*

1². Вч. бледовиолетово. Сцв. рехаво.
..... subsp. *nuda*

subsp. *albiflora* (Boiss.) Gams - Бяла к. б. Мг. 50-120 см. В хрл. *Стп* (и). 0 .. 1900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.** *Мед., Емп., Дек.*

N. nuda L. subsp. *nuda* - Гола к. б. Мг. 50-120 см. В хрл. ЦБ. 0 .. 1900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Мед., Емп., Дек.*

N. parviflora M. Bieb. - Дребноцветна к. б. [*N. ucranica* subsp. *parviflora* (M. Bieb.) M. Masclans de Bolos] Мг. 15-30 см. По сухи вар. хълмове. *Чм, СИБ, Др, Срж.* 0 .. 300 m. V-VII. ЗБР. **Б, Р.**

N. ucranica L. - Украинска к. б.. Мг. 15-150 см. По сухи трев. м. *Чм, СИБ, Др, Прб.* 0 .. 300 m. V-VII. ЗБР. **Б, Р.**

Род *Ocimum* L.
Босилек

O. basilicum L. - Камфорен б. 1г. 15-100 см.

Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. VI-IX. Пр.: Аз. *Емп., Мед., Дек., Леч., Хрн., Пдн., Рнл.* **Б, Т.**

Род *Origanum* L.
Риган

1¹. Чш. едноуствна, дълбоко едностранно връзана. Вч. с д. ок. 4 mm. Орехчетата 0.7-1 mm. *O. majorana*

1². Чш. актмф., с 5 равни зъбци. Вч. с д. 4-7 mm. Орехчетата 0.5-0.9 × 0.5-0.6 mm. *O. vulgare*

O. majorana L. - Майорана. [*Majorana hortensis* Moench] Мг. 20-60 cm. Интр. В градини, ограничено. VI-VII. [VII-VIII]. Пр.: Средиземноморието и С. Аф.. **Т.** *Дек.*

O. vulgare L. - Риган. Мг. 20-100 cm. Из хрл. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1700 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Хрн., Пдн., Мед., Емп.*

1¹. Псцв. зелени, по вѣтр. повърхност, заедно с чш. покр. с многобройни точковидни жлези. subsp. *hirtum*

1². Псцв. зелени или пурпурни, по вѣтр. повърхност, заедно с чш. голи или с единични точковидни жлези. 2

2¹. Псцв. зелени. Цв. бели. subsp. *viridulum*

2². Псцв. пурпурни. Цв. пурпурни или розови.
..... subsp. *vulgare*

subsp. *hirtum* (Link) Ietswaart - Влакнест р. *Стд* (ю), *Блс, Рд* (и), *Трн, Срж.* 0 .. 1700 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.** *Леч., Хрн., Мед., Емп.*

subsp. *viridulum* (Martrin-Donos) Nyman - Зеленикав р. [*O. heracleoticum* L.] *Стп* (с), *Вм, Стд, Пн, Рд.* 0 .. 1700 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.** *Леч., Хрн., Мед., Емп.*

subsp. *vulgare* - Обикновен р. [*O. vulgare* var. *heracleoticum* Nyman] Мг. 20-70 (90) cm. Из хрл. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1700 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.** *Леч., Хрн., Мед., Емп.*

Род *Perilla* L.
Перила

P. frutescens (L.) Britton - Корейска п. 1г./Мг. до 100 cm. Интр. Пр.: И. Аз. *Дек., Хрн.*

Род *Perovskia* Kar.

Перовския

P. atriplicifolia Benth. - Лободолистна п. Мг. 50-120 cm. Интр. Пр.: Средна Аз. Дек.

Род *Phlomis* L.

Руница

1¹. Цв. розови, лилави или виолетови. 2

1². Цв. жълти. 3

2¹. Сцв. от 2-7 прешлена с по 2-6 цв. Орехчетата 4-7 × 2.2-2.6 mm. .. *P. herba-venti*

2². Сцв. от 3-5 прешлена с по 12-20 цв.

.....*P. samia*

3¹. Храст или полухраст. Сцв. от 1-2 прешлена с по 14-36 цв. *P. fruticosa*

3². Многогодишно тревисто р. Сцв. от 2-5 прешлена с по 12-20 цв. *P. russeliana*

P. fruticosa L. - Храстовидна р. Хр./Пхр. 30-130 cm. Интр. В градини, ограничено. Пр.: Срз. и Мала Аз. **Г, С, Т.**

P. herba-venti L. - Вятърна р. Мг. 30-80 cm. По сухи трев. м. и хрл. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (с,и), *Зн, Згн, Срз, Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.** *Хрн.*

1¹. Орехчетата триъгълно-пирамидални, 4-5 × 2.2-2.6 mm. subsp. *herba-venti*

1². Орехчетата елиптично-овални, 5.6-6.2 × 2.2-2.6 mm. subsp. *pungens*

subsp. *herba-venti* - Вятърна р. Мг. 30-50 cm. *Чм* (ю). **Б, Т.**

subsp. *pungens* (Willd.) Maire ex DeFilipps - Бодлива р. Мг. 30-80 cm. *Стп* (с, и). **Б, Р, Т.**

P. russeliana (Sims) Lag. ex Benth. - Ръселова р. Мг. до 100 cm. VI-VIII. Интр. Пр.: Срз.. **Т.** Дек.

P. samia L. - Огнена р. Мг. 30-100 cm. **Г** (NC,NE), **Т.**

Род *Phlomoides* Moench

Руницовидка

P. tuberosa (L.) Moench - Грудеста р. [*Phlomis tuberosa* L.] Мг. 40-150 cm. По сухи трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1200 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р, Т.** *Хрн., Фур., Леч., Мед., Дек.*

Род *Physostegia* Benth.

Физостегия

P. virginiana (L.) Benth. - Вирджинска ф. Мг. 60-120 cm. Интр. Адв. *Зн.* 600 .. 600 m. VI-VII. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Plectranthus* L'Hér.

Плектрантус

1¹. Изправено р. Л. сърцевидни, тънки, с назъб. ръб, многоцветни. Сцв. терминален грозд. Цв. дребни, бели до светлолилави.

..... *P. scutellarioides*

1². Лиановидно р. Л. закръглени, месести, с вълновиден ръб. Л. држ. об. пурпурночервени. Сцв. грозд. Цв. бели до светло-лилави, напръскани с по-тъмни точки. .. *P. verticillatus*

P. scutellarioides (L.) R. Вг. - Преваровиден п. [*Coleus blumei* Benth.] Г./Мг. 40-60 cm. В паркове и саксийно. VI-VIII. Пр.: Ява.

P. verticillatus (L. f.) Druce - Прешленест п. Мг. Лиановидно. Интр. Пр.: Ю. Аф.. Дек.

Род *Prunella* L.

Пришница

1¹. Вч. по-д. от 18 mm. Сцв. отделено от последната двойка л. Орехчетата 1.7-2 × 1.5-1.7 mm. *P. grandiflora*

1². Вч. с д. до 18 mm. Сцв. приближено до последната двойка л. 2

2¹. Ср. и горните ст. л. пер. разделени. Вч. жълтеникавобяло, рядко розово или червеникаво. Орехчетата 2-2.5 × 1.1-1.5 mm.

..... *P. laciniata*

2². Всички л. цели. Вч. тъмновиолетово, рядко бяло. Орехчетата 1.5-2 × 1-1.2 mm.

..... *P. vulgaris*

P. grandiflora (L.) Scholler - Едроцветна п. Мг. 15-60 cm. В лив. *ЦБ.* 0 .. 2600 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, ?Т.** Дек., *Хрн., Мед., Леч., Баг.*

P. ×intermedia Link - Междинна п. [*P. ×pinnatifida* Pers.] *P. vulgaris* × *P. laciniata*. Мг., до 20 cm. *Вм.* **Б, С.**

P. laciniata (L.) L. - Нарязанолистна п. Мг. 5-40 cm. По трев. и кам. м., хрл. *ЦБ.* 300 .. 2600. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Хрн., Мед.*

P. vulgaris L. - Обикновена п. Мг. 5-50 см. По трев. м. ЦБ. 0 .. 2000 м. V-IX. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Хрн., Мед., Леч.

Род *Rosmarinus* L.
Розмарин

R. officinalis L. - Лечебен р. Хр. 1-2 м. Интр. Култ. в топлиите райони. 0 .. 200 м. VI-VIII. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.** Мсл., Дек., Мед., Леч.

Род *Salvia* L.
Конски босилек; Какула

1¹. Култивирани р. 2
1². Диворастящи р. 3
2¹. Чш. зелена, рядко виолетова. Вч. виолетово, розово или бяло. Орехчетата 2-3 × 2.2-2.4 mm. *S. officinalis*
2². Чш. и вч. червени. Орехчетата 3-3.6 × 1.8-2 mm. *S. splendens*
3¹. Свързката на прш. с ± еднакви рамена, равни или по-к. от тичинковите држ. Л. пер., рядко прости, но тогава горната у. на вч. ± права. 4
3². Свързката на прш. с нееднакви рамена, по-д. от тичинковата држ. Л. прости. Горната у. на вч. сърповидна. 8
4¹. Л. цели. 5
4². Л. пер., или пер. насечени. 6
5¹. Храст. Ст. в горната част рядко овласено или почти голо. Л. цели или триделни. Чш. с д. ок. 9 mm. Цв. држ. с д. ок. 2 mm. Орехчетата 3 × 2.5 mm. *S. fruticosa*
5². Полухраст. Ст. покр. с къдрави влс. Л. цели. Чш. с д. 12-16 mm. Цв. држ. а д. 5-10 mm. Ст. покр. с къдрави влс. Орехчетата 3.5 × 3.2 mm. *S. tomentosa*
6¹. Ст. голо, ± безлистно в горната част. Орехчетата 3-4.1 × 2.5-3.2 mm. *S. ringens*
6². Ст. облистено до горе, покр. с жлз. или с жлз. и прости влс. 7
7¹. Ст. жлз. лепкаво. Л. с яйцевидни лсч. Орехчетата 2.5 × 2.25 mm. *S. pinnata*
7². Ст. не е жлз. лепкаво. Л. с лин. лсч. Орехчетата 3 mm. *S. scabiosifolia*
8¹. Цв. събрани по (8) 15-30 в прешл. Долните л. понякога с 2 делчета в осн. Орехчетата 2.1-2.5 × 1.3-1.9 mm. *S. verticillata*
8². Цв. събрани по 2-12 в прешл. 9
9¹. Горната у. на чш. плоска, невдлъбната при плода. 10

9². Горната у. на чш. вдлъбната, двубраздна при плода. 15
10¹. Венечната тръб. отвътре с люспици. Цв. без пцв. 11
10². Венечната тръб. отвътре без люспици. 12
11¹. Псцв. не по-д. от чашките, зелени. Орехчетата 2.9-3.3 × 2.1-2.5 mm. .. *S. argentea*
11². Псцв. ясно по-д. от чашките, розови, бледолилави до бели. Орехчетата 2.2-3 × 1.5-2 mm. *S. sclarea*
12¹. Вч. белезникаво или жълто... 13
12². Вч. виолетово, виолетовосиньо, розово или розововиолетово. 14
13¹. Л. в осн. сърцевидни до клиновидни. Вч. с д. 1-1.5 cm, белезникаво. Орехчетата 2.1-3 × 1.6-2 mm. *S. aethiopsis*
13². Л. в осн. копиевидни или стреловидни. Вч. с д. 3-4.5 cm, жълто. Орехчетата 3-3.5 × 2-2.2 mm. *S. glutinosa*
14¹. Л. с дължина 5-30 cm, лировидни, до ш. яйцевидни. Вч. с д. 12-18 mm, тръб. отвътре гола. Орехчетата 2-5 × 2-4 mm. .. *S. forskahlei*
14². Л. с д. 1-5 cm, яйцевидни до елиптични. Вч. с д. 20-30 mm, тръб. отвътре с разпръснати влс. Орехчетата 2.5-3 × 1.4-1.7 mm. *S. viridis*
15¹. Вч. бледожълто. Тч. 2-3 пъти по-д. от горната у. Орехчетата 2-2.3 × 1.5-1.7 mm. *S. austriaca*
15². Вч. виолетово, синьо, рядко бяло. Тч. скрити или леко стърчащи. 16
16¹. Сцв. преди цъфтеж с наведен връх. Почти всички л. приосн. Орехчетата 2-2.4 × 1.5-1.8 mm. *S. nutans*
16². Сцв. преди цъфтеж изправено. Ст. ± облистено. 17
17¹. Л. пер. нарязани. Цв. с пцв. Орехчетата 2-2.4 × 1.5-1.9 mm. *S. verbenaca*
17². Л. цели, назъб. Цв. без пцв. 18
18¹. Псцв. об. виолетови или червеникави... 19
18². Псцв. зелени. 20
19¹. Ср. и горните л. прис., стъблообхващащи. Орехчетата 2 × 1.5 mm. *S. amplexicaulis*
19². Ср. и горните л. с држ. 10-80 mm. Орехчетата 1.3-2 × 1-1.5 mm. *S. nemorosa*
20¹. Цв. прешл. 10-14. Вч. с д. 20-30 cm, тъмносиньо, тъмновиолетово, по-рядко червеникаво или белезникаво. Орехчетата 1.8-2.5 × 1.4-2 mm. *S. pratensis*
20². Цв. прешл. 20-40. Вч. с д. 12-15 (20) mm, виолетовосиньо до лилаво, рядко бяло.

..... *S. virgata*

S. aethiopsis L. - Етиопски к. б. Мг. 20-100 см. По сухи кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Мед., Леч.

S. amplexicaulis Lam. - Стъблообхващащ к. б. Мг. 30-80 см. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2000 м. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

S. argentea L. - Сребрист к. б. Мг. 20-100 см. По сухи вар. ск. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Зн, Стд, Слв, Срг (з), Рд (с), Трн. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

S. austriaca Jacq. - Австрийски к. б. Мг. 30-100 см. По сухи трев. м. Чм (с), СИБ, Др, Прб. 0 .. 500 м. IV-VII. **Б, Р, С.**

S. eichleriana Halacsy - Балкански к. б. Храст. **Г** (NE).

S. forskahlei L. - Качулест к. б. 1г./2г. 10-120 см. По сухи трев. м. Чм (ю), Стн (и), Тхр, Срг. 0 .. 1000 м. V-VII. ЗБР. **Б, Г, Т.** Дек.

S. fruticosa Mill. - Храстовиден к. б. Хр. 50-100 см. III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.** Леч., Хрн.

S. glutinosa L. - Жълт к. б. Мг. 30-100 см. По сенч. м. ЦБ. 160 .. 2500 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч., Дек., Мед.

S. hispanica L. - Испански к. б.; Чия. 1г. до 175 см. Култ. Интр. Адв. Стд (ю). 90-100 м. Пр.: Мексико и Ю. Ам. Хрн.

S. nemorosa L. - Горски к. б. Мг. 30-60 см. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 2000 м. V-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Емп., Мед., Дек., Леч.

S. nutans L. - Наведен к. б. Мг. 20-100 см. По сухи трев. и пес. м. Чм, СИБ, Прб (з), Стн (з), Сф, Зн, Срг, Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек.

S. officinalis L. - Градински чай. Мг./Пхр./Хр. 25-80 см. Интр. В дворове и градини. Адв. Рд (и). 0 .. 300 м. VI-VII. Пр.: Срз.. Дек., Леч., Мед., Емп., Пдн. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

S. pinnata L. - Перест к. б. Мг. 40-60 (100) см. По открити, сухи и трев. м., край пътища и ниви, в предпланините. Рд (и). 160 .. 160 м. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Т.**

S. pratensis L. - Ливаден к. б. Мг. 30-100 см.

По сухи лив. и горски поляни. ЦБ. 0 .. 1200 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Баг., Леч., Мед., Дъб.

S. ringens S. S. - Отворен к. б. Мг. 30-60 см. Припечни кам. м. Чм, СИБ, Прб, Стн (с,и), Рд (и). 0 .. 1000 м. V-VIII. **Б, Г** (NC), **М, Р.** Дек.

S. scabiosifolia Lam. - Кримски к. б. Мг./Пхр. 20-50 см. По кам., слънчеви м. Др. 100 .. 200 м. IV-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ЗБР. **Б.**

S. sclarea L. - Мускатен к. б. Мг. 20-120 см. По сухи припечни м. ЦБ. 0 .. 1400 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Емп., Леч., Мсл., Пдн.

S. splendens Ker.-Gawl. - Пламък. 1г./Мг. 30-100 см. Интродуцирано. В градини и паркове. 0 .. 500 м. VI-X. Пр.: Ю. Ам. **Б.** Дек.

S. teddii Turill - Тедиев к. б. Мг. 20-40 см. **Г** (NE).

S. tomentosa Mill. - Едроцветен к. б. [*S. grandiflora* Etl.] Мг./Пхр./Хр. 80-100 см. По сухи и кам. м. Чм, Стн (и), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 м. VI-IX. Дек., Мед. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

S. verbenaca L. - Върбинков к. б. Мг. 10-80 см. По сухи трев. м. Чм (ю), Др, Прб, Слв, Рд (и), Трн, Тхр, Срг. 200 .. 1000 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Мед.

S. verticillata L. - Прешленест к. б. Мг. 30-80 см. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1800 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Мед., Баг., Леч., Плв.

S. virgata Jacq. - Прътовиден к. б. Мг. (10) 30-100 см. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Дек., Мед.

S. viridis L. - Зелен к. б. [*S. horminum* L.] Мг. 25-100 см. Из гори и хрл. Чм, Сф, Зн, Стд, Слв, ДМ, Трн, ?Стн (и). 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б, Г, М, С, Т.** Дек.

Род *Satureja* L.

Чубрица

1¹. Чш. двуустна, издута в осн., с горни зъбци 2 пъти по-к. от долните. Орехчетата 1.2-1.3 mm. *S. rumelica*

1². Чш. правилна или слабо двуустна и

неиздута в осн. 2
2¹. Едногодишни р. Долните зъбци на чш. по-д. от тръб. Орехчетата 1.2-1.6 × 1-1.2 mm. ...
 S. hortensis
2². Храсти или многогодишни р., често с вдървенияло в осн. ст. Долните зъбци на чш. малко по-д., равни или малко по-к. от тръб. 3
3¹. Храсти. 4
3². Небодливи многогодишни р. и полухрасти. 5
4¹. Малък бодлив храст с класовидно сцв.
 S. thymbra
4². Силно разкл. небодлив храст с плътно яйцевидно-удължено сцв. *S. parnassica*
5¹. Л. разпръснато до гъсто влакнести... 6
5². Л. голи или само по ръбовете ресничести.
 7
6¹. Цв. прешл. ± раздалечени. Чш. почти двуустна, между ж. с разпръснати точковидни жлези. Вч. с д. 5-7 (10) mm. Орехчетата 1.1-1.4 mm. *S. cuneifolia*
6². Цв. прешл. ± сближени. Чш. почти правилна, по цялата повърхност с многобройни точковидни жлези. Вч. с д. 8-12 mm. Орехчетата 1-1.3 mm. *S. pilosa*
7¹. Ст. изцяло покр. с влс. Прешлените с по 2-4 цв. Чш. с многобройни точковидни жлези. Вч. с д. 7-10 mm. Орехчетата 1.3-1.6 × 1-1.1 mm. *S. coerulea*
7². Ст. голо или покр. с влс. по двете срещ. страни. Прешлените с по 2-8 цв. Чш. между ж. с няколко точковидни жлези. Вч. с д. 6-12 mm. Орехчетата 1.3-1.8 × 1-1.2 mm. 8
8¹. Ст. голи или влакнести по 2 насрещни линии. Цв. прешл. ± раздалечени. Вч. 10-12 mm. *S. kitaibelii*
8². Ст. по цялата повърхност влакнесто. Цв. прешл. ± сближени. Вч. 6-12 mm. .. *S. montana*
S. coerulea Janka - Синя ч. Мг./Пхр. 10-25 cm. По вар. ск. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Згп*, *Стд*, *Рд*, *Трп*, *Тхр*, *Срж*, ?*Слв*, ?*Пн*. 100 .. 1200 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Р, Т.** Дек., Мед.

S. cuneifolia Ten. - Клинолистна ч. Мг./Пхр. 10-50 cm. По скал. м. *Стп*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рд*. 200 .. 1500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** *Емп.*, *Хрп.*, *Дек.*

S. hortensis L. - Градинска ч. 1г. 5-35 cm. Интр. Култ. В дворове и градини. 0 .. 600 m. V-IX. Пр.: Срз.. **Б, Г, М.** *Емп.*, *Хрп.*, *Пдп.*

S. kitaibelii Wierzb. ex Heuff. - Китайбелова ч. [*S. montana* L. subsp. *kitaibelii* (Wierzb. ex Heuff.) P. W. Ball] Мг./Пхр. 10-50 cm. По сухи кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (з,с), *Сф*, *Зп*, *Вп*, *Стд*, *Срз*, *Рд* (и). 100 .. 1000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г, Р.** *Пдп.*, *Пер.*, *Мед.*, *Леч.*

S. montana L. - Планинска ч. Мг./Пхр. 10-70 cm. Култ. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

S. parnassica Boiss. subsp. *athoa* (K. Malý) Baden - Атонска ч. [*S. athoa* K. Malý] Хрп. 8-17 cm. **Г** (NE), **Т.**

S. pilosa Velen. - Влакнеста ч. Мг./Пхр. 10-50 cm. По сухи кам. м. *Стп* (з,с), *Зп*, *Стд* (ю), *Слв*, *Пн* (ю), *Рд*. 200 .. 1500 m. VII-IX. [VIII-X]. Balk. **Б, Г** (NE). *Емп.*, *Пер.*, *Мед.*, *Хрп.*

S. rumelica Velen. - Румелийска ч. Мг. 10-20 cm. По сухи вар. ск.. *ДМ*, *Рд* (с), *Трп*. 100 .. 650 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Bulg. **Б.**

S. subspicata Bartl. ex Vis. - Класивидна ч. [*S. montana* subsp. *illyrica* (Host) Nyman] Мг. **С, Б.**

S. thymbra L. - Тимброва ч. Пхр. 20-40 cm. **Г** (NE,NAe), **Т.** *Пдп.*

Род *Scutellaria* L.

Преvara; Шлемник

1¹. Пцв. подобни на ст. л. Орехчетата 1.4-1.6 × 1.2-1.4 mm. 2

1². Пцв. различни от ст. л. 3

2¹. Чш. без жлз. влс. Л. без копиевидна осн. Чш. с виолетова или зелена горна у. и зелена долна у. Орехчетата 1-1.5 × 0.1-1 mm, сферични. *S. galericulata*

2². Чш. с жлз. влс. Л. с копиевидна осн. Орехчетата 1-1.5 mm, паничковидни.

..... *S. hastifolia*

3¹. Сцв. 4-стенно. 4

3². Сцв. не е 4-стенно. 5

4¹. Л. плитко назъб. Вч. със синя горна и белезникава долна у. Орехчетата 1-2 × 1-1.4 mm. *S. alpina*

4². Л. дълбоко (почти до ср. ж. пер. разсечени. Горната у. на вч. жълта. Орехчетата 1.2-2.3 × 0.8-1.5 mm. *S. orientalis*

5¹. Вч. 20-28 mm. 6

5². Вч. с д. 10-16 mm. 7

6². Вч. синьо до тъмносилаво, с фуниевидна тръб. Л. 15-40 × 1.5-13 mm. *S. baicalensis*

6¹. Вч. ± пурпурно, с цилиндрична тръб. Л. 40-80 × 20-50 mm. Орехчетата 0.8-2.5 × 0.8-1.8 mm. *S. columnae*
7¹. Л. с д. 2-3 cm. Двете устни на вч. белезникави до бели. Орехчетата 1-2.2 × 1-1.6 mm. *S. albida*
7². Л. с д. 3-15 cm. Горната у. на вч. бледосиня, долната бяла. Орехчетата 1.5-2.5 × 1.2-1.5 mm. *S. altissima*

S. albida L. - Белезникава п. Мг. 20-50 cm. Из хрл. и сенч. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (с,и), *Блс, Срг, Рд* (с,и), *Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 500 m. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, Т**.

1¹. Л., пцв. и венчетата покр. с прости и жлз. влс. Орехчетата 1-1.2 mm × 1-1.2 mm. subsp. *velenovskiyi*
1². Л., пцв. и венчетата покр. само с прости влс. Орехчетата 1.8-2.2 × 1.4-1.6 mm. **2**
2¹. Вч. бяло. subsp. *albida*
2². Вч. виолетово или синкаво. subsp. *vaccilans*

subsp. *albida* - Белезникава п. Из хрл. и сенч. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (с,и), *Блс, Срг, Рд* (и), *Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 500 m. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE,NAe), **Т**.

subsp. *vaccilans* (Rech. f.) Bothmer - Клатеща п. **Г** (NE,NAe).

subsp. *velenovskiyi* (Rech. f.) Greuter & Burdet - Веленовскиева п. [*S. velenovskiyi* Rech. f.] Из хрл., по ск. *Срг, Рд* (с,и), *Трн.* 110 .. 500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE), **Т**.

S. alpina L. - Алпийска п. Мг. 15-35 cm. По вар. ск.. *Стп* (с), *Блс, Слв, Пн, Рл.* 900 .. 2700 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Дек.**

S. altissima L. - Високостъблена п. Мг. 25-70 cm. По сенч. кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-IX. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. Баг., Емп.**

S. baicalensis Georgi - Байкалска п.; Байкалски шлемник. Мг. 20-30 cm. Кор. Интр. В алпинеуми. VII-VIII. Пр.: *Аз. - Сибир, Китай, Монголия, Япония.* *Дек., Леч.*

S. columnae All. - Стълбовидна п. Мг. 30-100 cm. В хрл. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

S. galericulata L. - Обикновена п. Мг. 10-50 cm. По вл. м. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Баг., Емп., Мед.**

S. hastifolia L. - Копиелистна п. Мг. 15-40 cm. По вл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VIII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Леч.**

S. orientalis L. subsp. *pinnatifida* (Rchb.) Edmondson - Източна п. Мг. 10-30 cm. По сухи припечни м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC), **М, С, Т. Дек.**

Род *Sideritis* L.

Миризлив бурен; Маясьлче

1¹. Едногодишни р. Псцв. л. различни от стъблените. **2**
1². Многогодишни р. Псцв. л. подобни на стъблените. **4**

2¹. Плътно бяло-влакнесто р. Ст. с къси жлз. влс. Горните чашкови зъбци т. ланц. Л. яйцевидни. Вч. жълто, с пурпурно-черни устни. *S. lanata*
2². Р. с разредени и къси влс. Ст. без жлз. влс. Горните чш. зъбци яйцевидни. Вч. без черни устни. **3**

3¹. Л. продълг. до ланц. Вч. 5-7 mm, жълто до чернокафяво, често с жълта долна у. Орехчетата 1.6-2 × 1.1-1.3 mm. ... *S. montana*

3². Л. яйцевидни до продълг. Вч. 7-10 mm, бяло. *S. romana*

4¹. Ср. ст. л. закръглени или сърцевидни в осн., полустъблообхващащи, често прободни, лепкаво-влакнести. *S. perfoliata*

4². Ср. ст. л. с др. ф. **5**

5¹. Ср. пцв. с д. 12-20 mm, по-д. от цв. *S. scardica*

5². Ср. пцв. с д. 6-12 mm, равни или по-к. от цв. *S. syriaca*

S. lanata L. - Вълнест м. б. 1г. 10-30 cm. По сухи пес. и кам. канелени почви. *Згн, Сгд.* 100 .. 500 m. IV-V. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NE,NAe), **М.**

S. montana L. - Планински м. б.. 1г. 15-35 cm. По сухи трев. и кам. м., ниви. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!, Леч., Мед., Плв.**

1¹. Вч. черно или чернокафяво, с жълта долна у. subsp. *montana*

1². Вч. жълто. subsp. *remota*

subsp. *montana* - Планински м. б. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!, Леч., Мед., Плв.**

subsp. *remota* (D'Urv.) P. W. Ball - Раздалечен м. б. *Стд* (ю), *Рд* (с), *Слв*, *Пн*. 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т. *Omp!***, *Леч.*, *Мед.*, *Плв*.

S. perfoliata L. - Прободенолистен м. б. Мг. 20-60 cm. V-IX. **Г** (NE,NAe), **Т.**

S. romana L. - Римски м. б. 1г. 3-35 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

1¹. Чш. издута в осн. Чш. зъбци извити. subsp. *curvidens*

1². Чш. неиздута в осн. Чш. зъбци изправени. subsp. *purpurea*

subsp. *curvidens* (Stapf) Holmboe - Извитозъб м. б. 1г. 10-30 cm. III-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

subsp. *purpurea* (Talbot ex Benth.) Heywood - Червен м. б. [*S. purpurea* Talbot ex Benth.] 1г. 10-30 cm. **Г** (NC,NE), **М.**

S. scardica Griseb. - Пирински чай. Мг. 15-40 cm. По сухи трев. м. и вар. ск. *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (з,с). 1000 .. 2000 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** *Дек.*, *Леч.*, *Хрн*.

S. syriaca L. - Сирийски м. б. [*S. imbrex* auct. bulg. non Juz.; *S. taurica* auct. bulg.; *S. catillaris* Juz.] Мг. 10-50 cm. По сухи вар., кам. терени, силно ероз., на м. с излаз на основната скала. *Срж*, ?*СИБ*. 0 .. 400 m. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, Т.**

Род *Stachys* L.

Чистец; Ялеш; Ранилист
[*Betonica* L.]

1¹. Тръб. на вч. отвътре без пръстен от влс. . 2

1². Тръб. на вч. отвътре с пръстен от влс. Чш. без надл. бразди. 3

2¹. Тръб. на вч. по-д. от чш. Л. без звездовидни влс. Орехчетата 2.7-4 × 1.3-2 mm. *S. officinalis*

2². Тръб. на вч. приблизително равна на чш. Л. със звездовидни влс. Орехчетата 3 × 1.8 mm. *S. scardica*

3¹. Пцв. равни на чш. или малко по-к. нея. ... 4

3². Пцв. повече от 2 пъти по-к. от чш. или липсват. 11

4¹. Едногодишни р. Сцв. прешл. събрани в гъста главица, а понякога и с 1 отделен прешл. Цв. пурпурночервени. Орехчетата 3-8 × 2.7 mm. *S. serbica*

4². Многогодишни р. Сцв. прешл. събрани с удължен клас или отдалечени един от др. ... 5

5¹. Вч. бледожълто. Прешлените с по 6-10 (12) цв. Орехчетата 2.3-2.9 × 1.8-2.1 mm. *S. obliqua*

5². Вч. червено, пурпурно или розово-пурпурно. Прешлените с повече от 12 цв. . 6

6¹. Ст. в горната част с прости и жлз. влс. Пцв. т. лин. Л. със сърцевидна осн. Орехчетата 2-2.7 × 1.7-2.2 mm. *S. alpina*

6². Ст. с прости влс. Пцв. лин. или на външ. цв. в прешлена ланц., а на вътр. лин. 7

7¹. Пцв. с д. прости влс. 8

7². Пцв. с д. прости и жлз. влс. 10

8¹. Зъбците на чш. приблизително равни на тръб. Долните л. на ст. 2-3 пъти по-д., отколкото ш. Орехчетата 2-2.5 × 1.5-2 mm. *S. cretica*

8². Зъбците на чш. 2-3 пъти по-к. от тръб... 9

9¹. Л. в осн. ш. клиновидни, 3.5-5 пъти по-дъги, отколкото ш. Вч. розовопурпурно. *S. cretica*

9². Л. в осн. закръглени или сърцевидни, 2-3 пъти по-д., отколкото ш. Вч. пурпурно. Орехчетата 1.9-2.5 × 1.4-1.8 mm. *S. germanica*

10¹. Псцв. ш. сърцевидни до закръглени. Пцв. малко по-к. от чш. Орехчетата 2.5-2.7 × 2 mm. *S. thracica*

10². Псцв. продълг. яйцевидни до ланц. Пцв. равни на чш. Орехчетата 2.2 × 2 mm. *S. tymphaea*

11¹. Едногодишно р. 12

11². Многогодишно р. 13

12¹. Вч. бледожълто. Пцв. шиловидни, 1-2 mm д. Прешлените с по 2-6 цв. Орехчетата 1.6-2 × 1.3-1.6 mm. *S. annua*

12². Вч. интензивно жълто. Пцв. липсват. Орехчетата 2.6 × 2 mm. *S. milanii*

13¹. Долните и ср. л. пер. нарязани, с лин. дялове. Прешлените с по 2 цв. Орехчетата 1.5-2.5 × 1.2-1.7 mm. *S. angustifolia*

13². Л. цели. Прешлените с повече от 2 цв. . 14

14¹. Цв. тъмночервени или пурпурни. 15

14². Цв. жълти, бледорозови или бели. 16

15¹. Цв. пурпурни. Л. продълг. ланц., 3-4 пъти по-д. отколкото ш. Орехчетата 2-2.2 × 1.4-1.7 mm. *S. palustris*

15². Цв. тъмночервени, с бели петна. Л. сърцевидно яйцевидни, до 1.5 пъти по-д. отколкото ш. Орехчетата 1.8-2.3 × 1.4-1.6 mm. *S. sylvatica*

16¹. Зъбците на чш. до 2-3 пъти по-к. от тръб.

..... 17
16². Зъбците на чш. равни на тръб. 19
17¹. Коренището д. и червеникаво. Ст. напълнено. Цв. жълти. Орехчетата 1.8-2.6 × 1.5-2.3 mm. *S. maritima*
17². Коренището късо. Ст. рехавовлакнесто до почти голо. 18
18¹. Зъбците на чш. 2 пъти по-к. от тръб. Вч. бледорозово. Орехчетата 2.5 × 2 mm.
..... *S. arenariiformis*
18². Зъбците на чш. малко по-к. от тръб. Вч. жълто до бледожълто. Орехчетата 2-2.5 × 1.5-1.8 mm. *S. recta*
19¹. Л. яйцевидни до продълг. яйцевидни. Чш. с прости и жлз. влс. или със седящи жлези. 20
19². Л. ланц. или линейноланцетни. Чш. с прости влс. или гола. 21
20¹. Ст. и л. с прости влс. Чш. със седящи жлези. *S. anisochila*
20². Ст., л. и чш. с прости и жлз. влс. Орехчетата 2.5 × 2 mm. *S. plumosa*
21¹. Чш. с д. 10-13 mm. Цв. в прешл. по 8-10 (15). Орехчетата 2-2.5 × 2 mm. .. *S. atherocalyx*
21². Чш. с д. 6-9 mm. Цв. в прешл. по 6. Орехчетата 2.8 × 2 mm. *S. leucoglossa*

***S. alpina* L.** - Алпийски ч. Мг. 30-100 cm. Из алпийски лив. *Сmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 900 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

1¹. Зелено рехаво влакнесто р. ... subsp. *alpina*
1². Сивозелени гъсто влакнесто р.
..... subsp. *dinarica*
subsp. *alpina* - Алпийски ч. *Сmn* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 900 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

subsp. *dinarica* Murb. - Динарски ч. *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 900 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, М, С.**

***S. angustifolia* M. Vieb.** - Теснолистен ч. Мг. 20-60 cm. По сухи кам. м. *Чм*, *Сmn* (и), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

***S. anisochila* Vis. & Rančić** - Неравноустен ч. Мг. 30-60 cm. По сухи трев. и кам. м. ?*Рд* (с). 1600 .. 1700 m. V-IX. **Б.**

***S. annua* (L.) L.** - Едногодишен ч. Г. 15-30

cm. По трев. м. и ниви. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-IX. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Плв.**

***S. arenariiformis* Rouy** - Пясъчен ч. Мг. 40-60 cm. По сухи пес. м. *СИБ*, *Др.* 0 .. 200 m. VI-VII. [VIII-IX]. ЗБР. **Б, Р.**

***S. arvensis* (L.) L.** - Полски ранилист. Г. 10-50 cm. Руд. **Г (NE).** *Плв.*

***S. atherocalyx* K. Koch** - Наклонен ч. Мг. 15-100 cm. По сухи трев. и пес. м. *Чм*, *СИБ*, *Рд* (с), *Трн.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г (NE,NAe), М, Р, Т.**

***S. beckeana* Dorfl. & Hayek** - Бекианов ранилист. Мг. 15-100 cm. *Рд* (з,с). 1300 .. 1500 m. Balk. **Б, М.**

***S. byzantina* K. Koch** - Византийски ч. [*S. lanata* Jacq. nom. illeg.; *S. olympica* Poir.] Мг. 30-100 cm. Интр. Адв. *Рл.* 1000 .. 1100 m. Култ. VI-IX. Пр.: Турция, Армения, Иран. **Б, Т Дек.**

***S. cretica* L.** - Критски ч. Мг. 20-100 cm. По кам. м. *Чм*, *Сmn* (с), *Зн*, *Згн*, *Стд*, *Пн*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 1000 m. V-VIII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

1¹. Най-долните л. об. до 3 пъти по-д. от ш. си, често закръглени или сърцевидни в осн. ...

..... subsp. *salviifolia*

1². Най-долните л. с клиновидна осн. 2

2¹. Л. с т. клиновидна осн. subsp. *cretica*

2². Л. с ш. клиновидна осн. 3

3¹. Зъбците на чш. 2-3 пъти по-к. от тръб. Л. в осн. ш. клиновидни, 3.5-5 пъти по-дъги, отколкото ш. subsp. *bulgarica*

3². Зъбците на чш. приблизително равни на тръб. Долните л. на ст. 2-3 пъти по-д., отколкото ш. subsp. *cassia*

subsp. *bulgarica* Rech. f. - Български ч. Мг. 20-80 cm. По кам. м. *Чм*, *Сmn* (с), *Зн*, *Згн*, *Пн*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 1000 m. VII-VIII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г (NC,NE), Т.**

subsp. *cassia* (Boiss.) Rech. f. - Шлемовиден ч. [*S. cassia* (Boiss.) Boiss.] Мг. 30-100 cm. По сухи кам. м. *Зн*, *Стд*, *Пн*, *Рд* (с,и), *Трн.* 100 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

subsp. *cretica* - Критски ч. Мг. 20-80 cm. **Г (NE).**

subsp. *salviifolia* (Ten.) Rech. f. - Какулостен ч.

subsp. *salviifolia* (Ten.) Rech. f. - Какулостен ч.

subsp. *salviifolia* (Ten.) Rech. f. - Какулостен ч.

subsp. *salviifolia* (Ten.) Rech. f. - Какулостен ч.

subsp. *salviifolia* (Ten.) Rech. f. - Какулостен ч.

Мг. 20-80 см. **Г** (NC,NE), **М**, ?**Б**.

S. germanica L. - Германски ч. Мг. 30-100 см. По трев. и буренл. м. **ЦБ**. 0 .. 1600 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*

1¹. Л. закръглено назъб. Зъбците на чш. 2 пъти по-к. от тръб. subsp. *germanica*

1². Л. остро назъб. Зъбците на чш. 3 пъти по-к. от тръб. subsp. *hayek*

subsp. *germanica* - Германски ч. 30-100 см. **ЦБ**. 0 .. 1600 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*

subsp. *heldreichii* (Boiss.) Hayek - Хелдрайхов ч. 30-150 см. **Прб** (з), **Сф**, **Зн**, **Пн**, **Трн**. 0 .. 1600 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **Т**. *Леч.*

S. leucoglossa Griseb. - Белоезичест ч. Мг. 30-50 см. По сухи, ероз. терени в низините и планините. **Чм**, **Др**, **Прб**, **Стп** (с,и), **Стд**, **Рд** (и), **Трн**, **Тхр**. 200 .. 2000 м. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. **Balk.** **Б**, **Г** (NE,NAe), **М**.

S. macrantha (K. Koch) Stearn - Едроцветен ранилист. [*S. grandiflora* (Steph. ex Willd.) Benth., nom. illeg.; *Betonica grandiflora* Steph. ex Willd.; *B. macrantha* K. Koch] Мг. 20-60 см. VI-VII. Интр. Пр.: Кавказ, Мала Аз. *Дек.*

S. maritima Gouan - Морски ч. Мг. 5-35 см. По крайбрежни пясъци и дюни. **Чм**. 0 .. 50 м. V-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Т**.

S. milanii Petrovič - Миланов ч. Г. 15-50 см. По трев. м., в хрл. и житни посеви, край железопътни линии и населени м. **Чм**, **Стп** (з), **Сф**, **Зн**, **Трн**, **Рд** (и). 100 .. 1000 м. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. **Balk.** **Б**, **С**.

S. obliqua Waldst. & Kit. - Източен ч. Мг. 20-50 см. По сухи трев. и кам. м. **Чм**, **СИБ**, **Стп** (и), **Сф**, **Рд** (и), **Трн**, **Тхр**. 0 .. 800 м. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б**, **Г** (NE,NAe), **Т**.

S. officinalis (L.) Trevis. - Лечебен ранилист. [*Betonica officinalis* L.] Мг. 3-100 см. По трев. и хрл. м. **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Стп**, **Сф**, **Зн**, **Вт**, **Згп**, **Стд**, **ДМ**, **Пн**, **Рл**, **Срг**, **Рд**, **Трн**, ?**Блс**, ?**Слв**, ?**Срж**. 0 .. 1500 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Баг.**, **Хрн.**, **Леч.**, **Мед.**

1¹. Зъбците на чш. ± равни на тръб. Вч. бяло. Орехчетата 3 × 1.5 mm. subsp. *balcanica*

1². Зъбците на чш. 1/3-3/4 от д. на тръб. Вч. червеникаво. Орехчетата 2.7-4 × 1.3-2 mm. ...

..... subsp. *officinalis*

subsp. *haussknechtii* (Nyman) Greuter & Burdet - Балкански ранилист. [*S. balcanica* P. W. Ball; *Betonica haussknechtii* Uechtr. ex Hausskn.] 15-100 см. В долове и сухи дъбови гори. **Рд** (с,и). 250 .. 1260 м. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Balk.** **Б**, **Г** (NC,NE), **Т**.

subsp. *officinalis* - Лечебен ранилист. [*S. bulgarica* (Degen & Nejceff) Hayek; *Betonica officinalis* L.] 3-50 см. По трев. и хрл. м. **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Стп**, **Сф**, **Зн**, **Вт**, **Згп**, **Стд**, **ДМ**, **Пн**, **Рл**, **Срг**, **Рд**, **Трн**, ?**Блс**, ?**Слв**, ?**Срж**. 0 .. 1500 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Баг.**, **Хрн.**, **Леч.**, **Мед.**

S. palustris L. - Блатен ч. Мг. 30-120 см. По вл. м., край потоци. **ЦБ**. 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Хрн.**, **Леч.**, **Мед.**, **Дек.**, **Баг.**

S. plumosa Griseb. - Перест ч. Мг. 30-80 см. По сухи трев. и кам. м. **Стп** (з), **Зн**, **Вт**, **Згп**, **Стд**, **Блс**, **Рл**, **Срг**. 100 .. 1400 м. V-VIII. [VII-VIII]. **Balk.** **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**.

S. recta L. - Прав ч. Мг. 10-100 см. По сухи трев. м. **ЦБ**. 0 .. 1500 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Омп!**, *Леч.*

1¹. Чш. правилна, 5-7 mm. Л. с д. 3-8 cm. subsp. *recta*

1². Чш. ± двуустна, 7-11 mm. Л. с д. до 3 cm. . 2

2¹. Ст. неразкл., рехаво влакнесто. Л. лин. до лин. ланц. subsp. *subcrenata*

2². Ст. силно разкл., влакнесто. Л. ланц. .. subsp. *rhodopaea*

subsp. *baldaccii* (K. Malý) Hayek - Балдачиев ч. [*S. baldaccii* (K. Malý) Hand.-Mazz. & Janch.] **Пн** (ю). 1500 .. 1700 м. **Balk.** **Б**, **Г**. **Омп!**, *Леч.*

subsp. *recta* - Прав ч. **ЦБ**. 0 .. 1500 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**. **Омп!**, *Леч.*

subsp. *rhodopaea* (Velen.) Chrték - Родопски ч. [*S. fragilis* var. *rhodopaea* Velen.] **Рд**. **Б**. **Омп!**, *Леч.*

subsp. *subcrenata* (Vis.) Briq. - Назъбен чистец. **Чм**, **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Стп** (з,с), **Зн**, **Вт**, **Згп**, **Стд**, **Рд**, **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 1500 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**, **Т**. **Омп!**, *Леч.*

S. scardica (Griseb.) Hayek - Шарпланински ранилист. [*Betonica scardica* Griseb.] Мг. 30-60 см. Из редки дъбови гори и хрл. **Зн**, **Згп**. 600 .. 1000 м. VI-VII. [VII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР.

Balk. **Б, Г** (NC), **М, С**.

S. serbica Pančić - Сръбски ч. 1г. 10-25 см. По сухи трев. м., предимно на вар., в разредени дъбови гори и хрл. *Зн, Рд* (и), *Тхр.* 100 .. 1200 м. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г** (NC), **М, С**.

S. spinulosa Sm. - Бодлив ранилист. Мг. 10-70 см. **Г** (NE), **М, Т**.

S. sylvatica L. - Горски ч. Мг. 30-120 см. По вл. и сенч. м. *ЦБ.* 200 .. 1500 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

S. thirkei K. Koch - Тиркев ранилист. Мг. 30-100 см. **Г** (NE,NAe), **М, Т, ?Б**.

S. thracica Dav. - Тракийски ч. Мг. 60-100 см. Из гори и кам. м. *Чм* (ю), *Блс, Сржс.* 0 .. 500 м. V-VI. [VII-VIII]. Balk. **Б, М**.

S. tymphaea Hausskn. - Ю. ч. Мг. 30-50 см. По открити трев. м. *Блс, Слв.* 1000 .. 2200 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М**.

Род **Teucrium** L.

Подъбиче

1¹. Л. пер. Ст. покр. с жлз. влс. Орехчетата 1.5-2 × 1.3-1.5 mm. **T. botrys**

1². Л. цели, целокр. или назъб. Ст. голо, покр. с прости или с прости и жлз. влс. ... 2

2¹. Чш. двуустна. Цв. събрани в клас. **T. lamiifolium**

2². Чш. не е двуустна. Цв. събрани в пазвите на л. или във вр. главица. 3

3¹. Сцв. главица, об. по-ш., отколкото д. ... 4

3². Сцв. не е главица. 6

4¹. Л. целокр., посл. Орехчетата 1.2-2 × 0.8-1.2 mm. **T. montanum**

4². Л. назъб., срещ. Орехчетата 1.8-2.2 × 1.2-1.4 mm. 5

5¹. Ст. 8-25 см. Л. с д. 8-15 mm. Сиво-влакнесто р. **T. capitatum**

5². Ст. 26-50 см. Л. с д. до 35 mm. Златисто или зелено влакнесто р. **T. vincentinum**

6¹. Р. със стерилни издънки. Л. прис., полустъблообхващащи или с клиновидна осн. Орехчетата 0.9-2 × 0.7-1 mm. **T. scordium**

6². Р. без стерилни издънки. Л. с 1-6 mm д. држ., с клиновидна осн. 7

7¹. Вч. жълто. **T. flavum**

7². Вч. пурпурно до розово. 8

8¹. Полухраст, често с коренище. Пцв. об.

назъб. Орехчетата 1.2-1.9 × 1.2-1.5 mm.

..... **T. chamaedrys**

8². Храст. Пцв. (без най-долните) целокр. ...
..... **T. divaricatum**

T. botrys L. - Едногодишно п. 1г. 5-40 см. По сухи трев. м., лозя. ?*Чм*, ?*СИБ*, ?*Сmn* (и), ?*Тхр.* 0 .. 300 м. VII-IX. [VIII-XI]. ЗБР. **Б, Р**.

T. capitatum L. - Бяло п. [**T. polium** L. subsp. **capitatum** (L.) Arcang.] Мг. 8-25 см. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 2000 м. IV-VIII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Баг., Мед., Дъб.*

T. chamaedrys L. - Обикновено п. Мг. 5-75 см. По кам. м. и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. IV-V. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч., Дъб., Баг., Мед.*

T. divaricatum Heldr. - Разклонено п. Хр. 10-30 см. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.** *Леч., Пдн.*

T. flavum L. - Жълто п. Пхр./Хр. 20-50 см. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

T. hyrcanum L'Hég. - Хирканско п. Мг. 60-70 см. Интр. Пр.: Кавказ. *Дек.*

T. lamiifolium D'Urv. - Мъртвокоприволистно п. 2г./Мг. 20-45 см. Из хрл. и дъбови гори. *Сржс.* 0 .. 500 м. VI-VII. [VIII-IX]. ЗБР. **Б, Т**.

T. montanum L. - Планинско п. Мг. 10-30 см. По вар. ск. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1900 м. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

T. scordium L. - Чесново п. Мг. 5-75 см. По вл. трев. и пес. м. *ЦБ.* 0 .. 150 м. Култ. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** **Омп!**, *Баг., Леч.*

1¹. Л. на гл. ст. полустъблообхващащо. Орехчетата 0.9-1.1 × 0.7-0.8 mm.

..... subsp. **scordioides**

1². Л. на гл. ст. с клиновидна осн. Орехчетата 1-1.3 × 0.8-1 mm. subsp. **scordium**

subsp. **scordioides** (Schreb.) Maire & Petitm. - Чеснововидно п. Мг. 30-50 см. По вл. трев. и пес. м. *ЦБ.* 0 .. 150 м. V-VIII. Култ. **Б, Г, М, С, Т.** **Омп!**, *Баг., Леч.*

subsp. **scordium** - Чесново п. Мг. 5-75 см. По вл. трев. и пес. м. *ЦБ.* 0 .. 150 м. V-VIII. Култ. **Б, Р, С, Т.** **Омп!**, *Баг., Леч.*

T. vincentinum Rouy - Винцентиево п. [*T. polium* subsp. *vincentinum* (Rouy) D. Wood] Мг. 26-50 cm. По сухи трев. и кам. м. Чм. 0 .. 200 m. IV-VIII. [VI-X]. Б. Леч., Баг., Мед., Дъб.

Род *Thymbra* L.
Тимбра

T. capitata (L.) Cav. - Главеста м. [*Satureja capitata* L.; *Thymus capitatus* (L.) Hoffmanns. & Link] Пхр./Хр. 10-20 cm. Г (NC,NE,NAe), М, Т.

Род *Thymus* L.
Мащерка

1¹. Ст. покр. с влс. само по ръбовете. Л. яйцевидни до продълг. ланц., 1.8-2 × 0.4-1 cm, без периферни ж. Орехчетата 0.5-0.8 × 0.5-0.8 mm. *T. pulegioides*
1². Ст. покр. с влс. по 2 срещ. страни или изцяло. 2
2¹. Псцв. нелистоподобни, поне 2 пъти по-ш. от л. 3
2². Псцв. (поне най-долните) листоподобни. 6
3¹. Тръбицата на чш. по-к. от зъбците и. Псцв. до 13 × 6 mm. *T. jalsianus*
3². Тръбицата на чш. не по-к. от зъбците и. . 4
4¹. Листа без точковидни жлези, с полуизвит надолу задебелен ръб, лин. ланц. Прешлените с по 4-6 цв. *T. leucotrichus*
4². Л. с повече или по-малко бледи или оцветени точковидни жлези, лин. до лин. ланц. 5
5¹. Прешлените с по 5-6 цв. Вч. с д. ок. 8 mm. Орехчетата 1 × 0.5 mm. *T. atticus*
5². Прешлените с по 8-12 цв. Вч. с д. 4-5 mm. Орехчетата 1.2 × 1 mm. *T. striatus*
6¹. Ст. покр. с влс. по 2 срещ. страни. Междувъзлиято под сцв. об. покр. с влс. изцяло. 7
6². Ст. покр. с влс. изцяло. 8
7¹. Стр. ж. на л. дъговидни, изчезват към върха на петурата. Л. тревисти. Орехчетата 0.7-1 × 0.6-0.7 mm. *T. longicaulis*
7². Стр. ж. на л. се сливат с изпъкналата периферна ж. или само на върха. Л. ± кожести. Орехчетата 0.8-1 × 0.8-0.9 mm. *T. praecox*
8¹. Цв. без пцв. Сцв. с псцв. Орехчетата 1 × 1 mm. 9
8². Цв. с пцв. Сцв. с псцв. 10
9¹. Л. лин. обратно ланц., с д. 15-25 mm. Чш.

жълтеникавозелена. *T. longedentatus*
9². Л. ланц. елиптични, с д. 5-7 mm. Чш. пурпурна. *T. stojanovii*
10¹. Цветоносните ст. лъжливо пълзящи, без или с пълзящи вегетативни ст. 11
10². Цветоносните ст. пълзящи. 15
11¹. Цветоносните ст. без пълзящи вегетативни ст. 12
11². Цветоносните ст. с къси или д. пълзящи вегетативни ст. 14
12¹. Листатата в пазвата с л. снопчета. Чш. с д. 3.5-4.5 mm. Орехчетата 0.6-1 × 0.6-0.8 mm. *T. roegneri*
12². Листатата в пазвата без л. снопчета. Чш. с д. 2.5-3.5 mm. 13
13¹. Л. с едва забележими бледи точковидни жлези. Вч. с д. 5-7 mm. Прешлените с по 14-18 цв. *T. pulegioides*
13². Л. с многобройни червеникави или жълтеникави точковидни жлези. Вч. с д. 4-5 mm. Прешлените с по 8-12 цв. Орехчетата 0.5-0.9 × 0.5-0.8 mm. *T. sibthorpii*
14¹. Вегетативните ст. къси. Горните зъбци на чш. по ръба грапави, долните ресничести. Л. лин. до ланц., с ш. 0.5-2.3 mm, с пазвени снопчета от л. Псцв. с д. 2-4 mm. Орехчетата 0.5-0.7 mm. *T. comptus*
14². Вегетативните ст. д. Всичките зъбци на чш. ресничести. Л. елиптични, продълг. или яйцевидни, с ш. (1.5) 3-5 (30) mm. Псцв. с д. 1-1.2 mm. Орехчетата 0.6 mm. . *T. odoratissimus*
15¹. Стр. ж. на л. се сливат с изпъкналата периферна ж. *T. praecox*
15². Стр. ж. на л. изчезват към ръба или са неясни. 16
16¹. Прешлените с по 5-6 цв. Цв. држ. 2-3 пъти по-к. от чш. Орехчетата 0.7-0.8 mm. 17
16². Прешлените с по 8-12 цв. Цв. држ. равни или 1.5 пъти по-к. от чш. Орехчетата 0.8-1 mm. 18
17¹. Л. 3-6 × 0.7-1.1 mm, об. най-ш. в ср., с редки бледи точковидни жлези, с извит надолу ръб. Орехчетата 0.75 × 0.5 mm. *T. perinicus*
17². Л. 6.5-15 × 0.8-1.7 mm, най-ш. в горната 1/3, с ± жълтеникави, оранжеви или червеникави точковидни жлези, с прав ръб. Орехчетата 0.7-0.8 × 0.5-0.6 mm. .. *T. zygioides*
18¹. Л. с прави ръбове, с бледи точковидни жлези. Прешлените с по 8-16 цв. Псцв. с д. 0.5-1 mm. Чш. с д. 2-4 mm. Вч. с д. 3-4.4 mm.

..... *T. moesiacus*
18². Л. с леко извит надолу ръб, с червеникави
точковидни жлези. Прешлените с по 14-18 цв.
Пцв. с д. 1.5-2.5 mm. Чш. с д. (4.2) 4.5-6 mm.
Вч. с д. 6-8 mm. *T. thracicus*

T. atticus Čelak. - Атикска м. Мг. 6-15 cm. По
трев. и кам. м. *СИБ, Зн, Згн, Стд* (ю), *Слв, ДМ,*
Пн (ю), *Рд* (з,и), *Трн, Срж, ?Тхр.* 50 .. 900 m.
V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Т. Леч., Мед.**

T. aznavourii Velen. - Азнавурова м. Пхр. 3-5
cm. V-VI. **Б, Г, Т.**

T. boissieri Halacsy - Боасиерова м. Пхр.
Г (NC,NE), **М.**

T. bulgaricus (Domin & Podp.) Ronniger -
Българска м. **Б, С.**

T. ciliatopubescens (Halacsy) Halacsy -
Ресничестомъхеста м. Пхр. **М.**

T. ×citriodorus (Pers.) Schreb. - Лимонова м. *T.*
pulegioides × *T. vulgaris* Мг. до 20 cm. VI-VII.
Интр. Пр.: Ю. Франция. *Леч., Емр., Подп.*

T. comptus Friv. - Красива м. [*T. glaucus* Friv.
ex Boiss.] Мг. 10-15 cm. По трев. и кам. м. *Згн,*
Вт, Стд, Слв, ДМ, Пн, Срз (з), *Тхр.* 200 .. 700
m. IV-VI. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**
Леч., Мед.

T. degenii Heinr. Braun - Дегенова м. [*T.*
tosevii Velen. subsp. *degenii* (Heinr. Braun)
Ronniger] Пхр. 3-10 cm. **Г** (NE).

T. doerfleri Ronniger - Дьорфлерова м. [*T.*
karadzicensis Matevski & Micevski] Мг. **М.**

T. dolopicus Formánek - Долопска м. Мг./Пхр.
3-10 cm. **Г** (NC,NE).

T. jaliasianus Stoyanov & Marinov - Яласова м.
[*T. bracteosus* auct. bulg., non Vis. ex Benth.]
Пхр./Мг., до 10 cm. По ск.. *Рд* (и). 200 .. 1000
m. V-VI. ЗБР. Bulg. **Б. Леч., Мед.**

T. leucotrichus Halacsy - Беловлакнеста м. Мг.
1.5-6 cm. По кам. вар. м. *Рд* (и), *Тхр, ?Стп* (и).
280 .. 450 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Т. Леч.,**
Мед.

T. longedentatus (Deg. & Urum.) Ronn. -
Дългозъбеста м. Пхр./Мг. 4-10 cm. По сухи
трев. и ск. м. *Рд* (с), *Трн, Тхр, Срж, ?Стп* (и).
100 .. 400 m. V-VII. Balk. **Б, Г. Леч., Мед.**

T. longicaulis C. Presl - Дългостъблена м. Мг.
5-10 (15) cm. По слънчеви кам. м. в
планините. *Прб, Стп* (з,с), *Сф, Зн, Вт, Згн,*
Рл, Срз (з), *Рд.* 500 .. 2200 m. V-VII. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч., Мед.**

T. mastichina (L.) L. - Мастична м. Мг. 20-50
cm. VI-VI. Интр. Пр.: Срз.. *Леч., Емр., Подп.*

T. moesiacus Vel. - Мизийска м. Мг. 5-12 cm.
По кам. и скал. м. *Прб, Стп, Сф, Зн, Згн, Стд,*
Слв, Пн, Рл, Срз (з), *Рд, Трн, ?Вт.* 100 .. 2500
m. IV-VIII. **Б, М, С. Леч., Мед.**

T. odoratissimus Mill. - Гола м.; Ароматна м.
[*T. glabrescens* Willd.] Мг. 5-20 cm. По трев. м.
Чм, СИБ, Др, Стп (с), *Сф, Зн, Вт, Стд, Блс,*
Слв, ДМ, Пн, Срз (з), *Рд* (с,и), *Трн, Тхр.* 0 ..
2200 m. V-VIII. **Б, С, Р. Леч., Мед.**

T. parnassicus Halacsy - Парнаска м. Пхр. 1-3
cm. V-VI. **Г** (NC,NE), **М, Т.**

T. perinicus (Velen.) Jalas - Пиринска м. Мг. 1-
6 cm. По сухи, скал., вар. терени с плитки
планинско-ливадни почви в субалпийския и
алпийския пояс. *Пн* (с). 1900 .. 2900 m. VII-
VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР.
Balk. **Б, М, С. Леч., Мед.**

T. plasonii Adamović - Плазонијева м. Пхр. 5-
15 cm. **Г** (NE).

T. praecox Opiz - Ранна м. Мг. 1-12 (18) cm.
По трев. и кам. м. *СИБ, Стп, Вт, Згн, Блс,*
Слв, Пн, Рл, Срз (з), *Рд* (з,с), *?Рд*(и). 100 ..
2900 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р, Т. Леч.,**
Мед., Подп.

1¹. Ст. изцяло влакнесто. subsp. *praecox*

1². Ст. влакнесто само по две от страните. ... 2

2¹. Л. на цветоносното стъбло с д. 8-14 mm, об.
лин. лопатовидни. Горната у. на чш. ± еднакво
д. с долните зъбци. Орехчетата 0.8 × 0.8 mm.
..... subsp. *zygiformis*

2². Л. на цветоносното ст. с д. 4-9 mm, об.
обратно яйцевидни. Горната у. на чш. по-д. от
долните зъбци. Орехчетата 0.8-1 × 0.8-0.9 mm.
..... 3

3¹. Ст. покр. с влс. изцяло. Орехчетата 1 mm.
..... subsp. *jankaе*

3². Ст. покр. с влс. по 2 срещ. страни.
Орехчетата 1 × 0.8 mm. subsp. *polytrichus*

subsp. *jankaе* (Čelak.) Jalas - Янкиева м. [*T.*
jankaе Čelak.; *T. skorpilii* Velen.] Мг. 2-12 cm.
По трев. и кам. м. *СИБ, Стп, Зн, Вт, Згн, Блс,*

Слв, Пн, Рл, Срг (з), Рд. 100 .. 2900 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч., Мед.

subsp. *polytrichus* (A. Kern. ex Borbás) Jalas - Многочетинеста м. [*T. balcanus* Borbás; *T. vandasii* Velen.; *T. serpyllum* subsp. *polytrichus* (Borbás) Briq.] Мг. 3-12 (18) cm. По трев. и кам. м. *Стн, Вм, Згн, Пн, Рл, Рд* (з,с), ?*Рд* (и). 600 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Леч., Мед., *Пдн.*

subsp. *praecox* - Ранна м. Мг. 1-12 (18) cm. **Р, С.**

subsp. *zygiformis* (Heinr. Braun ex Wettst.) Jalas - Неправилна м. [*T. albanus* Heinr. Braun ex Wettst.] Мг. 15-65 mm. По трев. и ск. м. *Стн, Вм, Згн, Пн, Рл, Рд* (з,с), ?*Прб.* 1200 .. 2700 m. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М.** Леч., Мед.

T. pulegioides L. - Планинска м. [*T. serpyllum* auct. bulg.] Пхр./Мг. 7-40 cm. Из лив., хрл., трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. V-X. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** Леч., Мед., Дек.

1¹. Ст. покр. с влс. по 2 срещ. страни или изцяло. Орехчетата 0.5-0.7 × 0.5-0.7 mm. ..

..... subsp. *pannonicus*

1². Ст. покр. с влс. само по ръбовете. Орехчетата 0.6-0.8 × 0.6-0.8 mm.

..... subsp. *pulegioides*

subsp. *montanus* (Benth.) Ronniger - Планинска м. **Б, С.**

subsp. *pannonicus* (All.) Kerguelen - Панонска м. [*T. kosteleckyianus* Opiz; *T. pannonicus* All.; *T. marschallianus* Willd.] Мг. 7-25 cm. По трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1300 m. V-IX. **Б, С, Р.** Леч., Мед.

subsp. *pulegioides* - Планинска м. [*T. serpyllum* auct. bulg.; *T. pulegioides* subsp. *chamaedrys* (Fr.) Guşul.] Мг./Пхр. 10-40 cm. Из лив., хрл. и кам. м. *СИБ, Др, Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр.* 100 .. 2000 m. V-X. **Б, Г, М, Р, С.** Леч., Мед., Дек.

T. roegneri K. Koch - Рьогнерова м. [*T. callieri* Borb. subsp. *urumovii* Vel.] Мг. 3-15 cm. По трев. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Слв, Пн, Срг* (з), *Рд, Трн.* 0 .. 1200 m. V-VII. **Б, Т.** Леч., Мед.

T. sibthorpii Benth. - Сибторпиева м. [*T. tosevii* Velen.] Мг. 10-40 cm. По трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe),

М, Р, С, Т. Леч., Мед.

T. skopjensis Micevski & Matevski - Скопска м. Мг. 4-8 cm. **М.**

T. stojanovii Degen - Стоянова м. Мг. 2-7 cm. По сухи, кам. и трев. м. *Пн* (с), *Рд* (з,с). 1200 .. 2400 m. VII-VIII. [VIII-X]. Леч., Мед. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

T. striatus Vahl - Набраздена м. Мг. 1-20 cm. По трев. и кам. м. *Чм, Стн, Сф, Зн, Згн, Вм, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1800 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Леч., Мед.

T. teucroides Boiss. & Spruner - Подъбичева м. Пхр./Хр. **Г** (NC,NE).

T. thracicus Velen. - Тракийска м. [*T. longidens* (Velen.) Velen.] Мг./Пхр. 4-10 cm. По сухи кам. м. *Стн* (и), *Сф, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг* (з), *Рд.* 300 .. 2900 m. V-VII. **Б, Г, М, С, Т.** Леч., Мед.

T. vulgaris L. - Кулинарна м. Мг. 10-30cm. VI-VII. Интр. Пр.: Срг.. *Пдн., Леч.*

T. zygoides Griseb. - Турска м. Мг./Пхр. 2-9 cm. По трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Прб, Стн* (и), *Рд* (и), *Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 700 m. IV-VIII. **Б, Г** (NE), **Р, Т.** Леч., Мед.

Род **Vitex** L.

Адамово дърво

1¹. Лсч. 5-7, целокр., отдолу бяло напльстени. Костилките 3-4.1 × 3-4.1 mm. .. *V. agnus-castus*

1². Лсч. 3-5, назъб., отдолу светлозелени. ...

..... *V. negundo*

V. agnus-castus L. - Обикновено а. д. Хр./Дв. 1-6 m. Интр. В паркове и подивяло. Адв. *Чм.* 0 .. 500 m. VII-IX. Пр.: Срг.. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Дек.

V. negundo L. - Индийско а. д. [*V. chinensis* Miller] Хр. 1.5-4 m. Интр. В паркове. 50 .. 200 m. VII-IX. Пр.: Индия, Китай. Леч.

Род **Ziziphora** L.

Зизифора

Z. capitata L. - Главеста зизифора. [*Z. clinopodioides* auct. bulg., non Lam.] Г. 3-20 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Семейство **Lentibulariaceae** Rich.

Мехуркови

1¹. Сухоzemни р. Л. събрани в приосн. розетка, целокр. Цв. единични. *Pinguicula*

1². Водни р. Л. посл., многократно разсечени, с нишковидни дялове. Цв. в сцв. грозд. *Utricularia*

Род *Pinguicula* L.

Петлюга

P. balcanica Casper - Балканска п. МГ. 5-15 см. Насекомоядно. Из торфени лив. и вл. кам. м. *Стп* (з,с), *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), ?*Слв*. 900 .. 2500 m. V-VIII. [VII-IX]. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

Род *Utricularia* L.

Мехурка

1¹. Дяловете на подводните л. без четинки. Вч. с д. 6-8 (11) mm, с 1-2 mm д. шп. Кут. 2 mm. *U. minor*

1². Дяловете на подводните л. с четинки. Вч. с д. 8-20 mm, с 4-9 mm д. шп. 2

2¹. Цв. држ. 3-5 пъти по-д. от пцв. Л. след цъфтеж изправени или разперени. Кут. рядко стига до зрялост. *U. australis*

2². Цв. држ. 2-3 пъти по-д. от пцв. Л. след цъфтеж извити надолу. Кут. 3-5 mm. Сем. 0.4-0.8 × 0.3-0.7 × 0.2-0.3 mm. *U. vulgaris*

U. australis R. Вр. - Ю. м. [*U. neglecta* Lehm.] МГ. 10-150 cm. Водно. Хищно. В застояли или бавно течащи в. и разливи, в езера, забл. м. *Чм* (с), *Др*, *Трн*. 50 .. 280 m. VII-VIII. [IX-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **С**, **Т**.

U. minor L. - Дребна м. МГ. 5-50 cm. Водно. Хищно. Из блата, локви, забл. водоеми, застояли в., мочури и торфища. *Зн*, *Вт*, *Пн*, *Рд* (з), *Трн*. 200 .. 2800 m. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Г** (NC,?NE), **Р**, **С**. Дек.

U. vulgaris L. - Обикновена м. МГ. 10-200 cm. Водно. Хищно. В блата, езера, бавнотечащи в. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-VIII. [VI-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**.

Семейство **Linderniaceae** Borsch, Kai

Müll. & Eb. Fisch.

Линдерниеви

Род *Lindernia* All.

Линдерния

1¹. Тч. 4: 2 фертилни и 2 изменени в стаминоидии. Држ. на цв. об. по-к. от прилежащия л. Пл. т. елипсовиден, заострен, с д. 10 mm. *L. dubia*

1². Тч. 4, фертилни. Држ. на цв. об. по-д. от прилежащия л. Пл. елипсовиден, тъп, с д. 3-4 mm и запазено 2.5 mm стлб. Сем. 0.5-0.7 × 0.2-0.4 mm. *L. procumbens*

L. dubia (L.) Pennell - Съмнителна л. Г. 10-35 cm. Адв. Инв. По вл. пес. м. *СИБ*, *Др*, *Стд* (ю), *Рд* (и), *Трн*. 0 .. 500 m. VI-IX. [VII-X]. Пр.: С. Ам. **Б**, **Г** (NC,NE).

L. procumbens (Krock.) Philcox - Полегнала л. [*L. palustris* Hartm.] Г. 2-18 cm. По засъхващите брегове на естествени (блата, езера, реки) и изкуствени (рибарници, язовири) водоеми, оризища. *Др*, *Прб*, *Стп* (з,с), *Згп*, *Стд* (ю), *Рд* (с), *Трн*. 0 .. 2000 m. VI-IX. [IX-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. ДХ. БК. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Плв*

Семейство **Oleaceae** Hoffmanns. &

Link

Маслинови

1¹. Л. сл., нечифтоперести или тройни. 2

1². Л. прости, понякога смесени със силно наделени. 3

2¹. Дървета. Лсч. назъб. Пл. крилатка. *Fraxinus*

2². Храсти. Лсч. целокр. Пл. ягода. .. *Jasminum*

3¹. Цв. 2-4 (5) cm в диам., жълти, развиващи се преди разлистването. *Forsythia*

3². Цв. с диам. до 1.5 cm, с др. багра, развиващи се след разлистването. 4

4¹. Л. кожести, вечноз.. Сцв. прис. или вр. Пл. костилков. 5

4². Л. тревисти, опадливи, рядко вечноз.. Сцв. вр. Пл. кутийка или ягода. 6

5¹. Л. целокр., с д. до 10 cm, отдолу със сребристи люспици. Цв. събрани във вр. метл. *Olea*

5². Л. назъб., с д. до 3 cm, голи или само отдолу с влс. по гл. ж. Цв. прис. в пазвите на л. *Phyllirea*

- 6¹. Сцв. увиснали метл. Цв. бели. Пл. е дребна крилатка или костилка. 7
- 6². Сцв. изправени едри или увиснали дребни. Цв. с различна багра, рядко бели. Пл. кутийка или черна ягода. 8
- 7¹. Л. с д. до 20 cm, целокр. Цв. с д. 20-30 mm. Сцв. метл. с д. до 20 cm. Пл. елипсовидна синьочерна костилка. *Chionanthus*
- 7². Л. с д. до 4 cm, напил. Цв. с д. 3-5 mm. Сцв. с д. 2-3 cm. Пл. крилатка с д. 6-8 mm. *Fontanesia*
- 8¹. Клк. без брадавички. Цветове бели. Тч. стърчат от тръбичката на вч. Пл. черна ягода. *Ligustrum*
- 8². Клк. с брадавички. Цветове лилави или розовочервени, рядко бели. Тичинките скрити в тръбичката на вч. Пл. кутийка. *Syringa*

Род *Chionanthus* L.

Снежник

C. virginicus L. - Вирджински с. Дв., до 10-11 m. Листоп. Интр. В градини и паркове. V-VI. [VI-IX]. Пр.: САЩ

Род *Fontanesia* Labill.

Фонтанезия

1¹. Л. целокр., яркозелени. Крилатката 6.6-7.4 × 4.8-5.2 mm. *F. fortunei*

1². Л. напил., сивозелени. Крилатката 6-9 × 5-6 mm. *F. phyllireoides*

F. fortunei Carrière - Фортунова ф. Хр. 1-5 m. В паркове. VI-VII. Пр.: Китай. Дек.

F. phyllireoides Labill. - Гриповидна ф. Хр. 1-3 m. Листоп. Интродуцирано. В паркове. VII-VIII. [VII-VIII]. Пр.: Срз.. Т. Дек

Род *Forsythia* L.

Форзиция

1¹. Л. прости. Клк. с прекъсната сърцевина. Вч. със зеленикав оттенък. Кут. 4.8-5.4 × 1.8-2.2 mm. *F. viridissima*

1². Л. по цветоносните клк. прости, по стерилните издънки тройни или триделни. Клк. кухи или с прекъсната сърцевина. Вч. златистожълто. 2

2¹. Клк. изправени, с прекъсната сърцевина. Чш. по-к. от венечната тръб. *F. intermedia*

2². Клк. увиснали, кухи (с изключение на възлите). Чш. д. колкото венечната тръб. Кут. 7-8 × 2.4-2.8 mm. *F. suspensa*

F. ×intermedia Zab. - Хибридна ф. *F. suspensa* × *F. viridissima*. Хр. 2-3 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. III-IV. Пр.: Ев. Б. Дек.

F. suspensa (Thunb.) Vahl - Увиснала ф. Хр. 2-3 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. III-IV. [V-VI]. Пр.: Китай. Б, М. Дек.

F. viridissima Lindl. - Зеленикава ф. Хр. 2-4 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. III-IV. [V-VI]. Пр.: Централен и Ю. Китай. Б. Дек.

Род *Fraxinus* L.

Ясен

1¹. Цв. с чш. и вч. Сцв. вр., развиващи се след разлистването. Крилатките 20-30 × 4-5 mm. Сем. 8-9 × 1.1-1.4 mm. *F. ornus*

1². Цв. без вч., при някои видове и без чш. Сцв. пазвени, развиващи се преди разлистването. 2

2¹. Цв. с чашка, запазваща се при плода. Култивирани р. 3

2². Цв. без чш. Диворастващи р. 4

3¹. Младите клк. и л. отдолу голи. Крилатката 20-50 × 5.6-6.4 mm. Сем. 16-18 × 4-5 mm. *F. americana*

3². Младите клк. и л. отдолу влакнести. Крилатката 30-70 × 4.5-5.2 mm. Сем. 16-20 × 1.5-1.8 mm. *F. pennsylvanica*

4¹. Пъпките черни. Стр. лсч. по-д. от 6 cm. Крилатката 20-50 × 6-10 mm. Сем. 15-17 × 2.5-4.5 mm. *F. excelsior*

4². Пъпките кафяви. Стр. лсч. с д. до 6 cm. .. 5

5¹. Младите клк. и л. голи, рядко л. отдолу по ж. с влс. Крилатката 30-45 × 7-10 mm. Сем. 15-20 × 4-6 mm. *F. angustifolia*

5². Младите клк. и л. влакнести. Крилатката 30-40 × 7-9 mm. Сем. 12-17 × 3-5 mm. *F. pallisae*

F. americana L. - Американски я. Дв. 30-40 m. 2дом. Интр. В паркове и по улици. Адв. Чм (ю), Др, Сф. 0 .. 500 m. V-V. [VIII-VIII]. Пр.: С. Ам. Б. Дек.

F. angustifolia Vahl subsp. *oxycarpa* (Willd.) Franco & Rocha Afonso - Полски я. [*F. oxycarpa* Willd.] Дв. 15-20 m. Край реки и блата. Чм, СИБ, Др, Стн (и), Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 800 m. IV-V. [VII-VIII]. Б, Г (NC, NE, NAE), М, Т. Хрн., Дек., Гор.

F. excelsior L. - Планински я. Дв. 1д./2д. 30-40

т. Из ширококол. г. *СИБ, Др, Стп, Зн, Вт, Згп, Стд, Рл, Рд, Тхр.* 0 .. 1500 м. IV-V. [VIII-X]. **Б, М, Г** (NC,NE), **Р, Т.** Дек., Баг., Хрн., Фур., Леч., Мед., Дъб., Гор.

F. ornus L. - Мъждрян. Дв. 4-8 м. В гори и сухи м. ЦБ. 0 .. 1500 м. IV-V. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек., Мед., Баг., Фур., Леч., Гор.

F. pallisae Wilmott - Пализиев я. Дв. 15-20 м. Край реки. *Др, Стп* (и), *Рд* (и), *Тхр.* 0 .. 300 м. IV-V. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т.** [DD] (IUCN 2018). Гор.

F. pennsylvanica Marshall - Пенсилвански я. Дв. 20-25 м. 2 дом. Интр. В паркове и полезащитни пояси в *Чм* (ю), *СИБ.* Адв. *Др, Сф, ДМ.* 0 .. 300 м. IV-V. [VIII-VIII]. Пр.: С. Ам. **Б, Р.** Дек.

Род *Jasminum* L.

Смин; Хрищел

- 1¹. Л. посл. Вч. жълто. 2
 1². Л. срещ. Вч. бяло, розово или жълто. .. 4
 2¹. Цв. по 2-5 заедно, появяват се след разлистване. Л. тройни. Пл. 3-6 mm. Сем. 5-6 × 4.2-4.8 mm. *J. fruticans*
 2². Цв. в кр. сцв. 3
 3¹. Чш. дялове лин., с д. колкото тръб. или под.; шиловидни. Вч. често със заострени дялове. Л. с 3 или 5-7 лсч. *J. floridum*
 3². Чш. дялове делтовидни, отсечени или заострени, об. по-к. от тръб. Венечните дялове често закръглени. *J. humile*
 4¹. Л. прости. Вч. розово. Л. с 5-7 лсч.
 J. beesianum
 4¹. Л. сл.. Вч. бяло или жълто. 5
 5¹. Л. с 5-7 лсч. Цв. в сцв. Вч. бяло. 6
 5². Л. с 3 лсч. Цв. единични, появяват се преди разлистването. Вч. жълто. 7
 6¹. Ср. клк. на сцв. видимо по-к. от стр. Венечните дялове 13-22 × 8-14 mm.
 J. grandiflorum
 6². Сцв. сенниковидно. Венечните дялове 6-12 × 3-8 mm. *J. officinale*
 7¹. Вечноз. Вч. с диам. 2-4.5 cm. *J. mesnyi*
 7². Листоп. Вч. с диам. 2-2.5 cm. Сем. 5.8-6.2 × 4.4-4.8 mm. *J. nudiflorum*

J. beesianum Forrest & Diels - Розов с. Хр. 1-2 м. В дворове, ограничено. V-V. Пр.: Китай. Дек.

J. floridum Vge. - Цветущ с. Хр. Интр. В паркове. VI-IX. Пр.: Китай. Дек.

J. fruticans L. - Храстовиден с. Хр. 1-3 м. По припечни предпланински склонове. *Чм, СИБ, Стп* (и), *Згп, Стд, Пн* (ю), *Рд, Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 м. IV-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** Дек., Баг., Пдн.

J. grandiflorum L. - Едроцветен с. Хр. 2-4 м. Пълзящо. В градини, ограничено. Пр.: Арабски полуостров. Дек.

J. mesnyi Hance - Японски с. Пхр./Хр. 0.5-5 м. Вечноз. Интр. Пр.: Аз. Дек.

J. officinale L. - Медицински с. Хр. 2-5 м. Интр. В градини и паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 200 м. VI-IX. [VII-IX]. Пр.: Кавказ и З. Аз. **Б, Г, М, С, Р.** Дек., Етр., Леч., Баг.

J. humile L. - Изправен с. [*J. revolutum* Sims] Хр./Дв. 30-300 cm. Вечноз. Интр. В градини и паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 200 м. VII-VIII. [IX-IX]. Пр.: З. Хималаи. Дек.

Род *Ligustrum* L.

Маслинка; Птиче грозде

- 1¹. Пл. с 2-4 семена; 6-8 mm. Сем. 5-6 × 3-3.6 mm. *L. vulgare*
 1². Пл. с 1-2 семена. 2
 2¹. Вечноз. р. 3
 2². Листоп. р. 5
 3¹. Л. с д. до 3 cm; прис. или с држ. 1-2 mm. Сцв. с д. до 5 cm. *L. delavayanum*
 3². Л. по-д. от 4 cm; с држ. по-д. от 2 mm. Сцв. по-д. от 5 cm. 4
 4¹. Л. ш. яйцевидни; с д. до 6-10 cm и ш. 3-4 cm; с држ. до 10 mm. Сцв. голи; с д. 10-15 cm. Венечната тръб. два пъти по-д. от чш.
 L. japonicum
 4². Л. овално ромбични; с д. до 3-7 cm и ш. 1-3 cm; с држ. 3-5 mm. Сцв. овласени; с д. до 10 cm. Венечната тръб. три пъти по-д. от чш. Пл. 5-7 mm. Сем. 5.4-5.8 × 3.2-3.5 mm.
 L. ovalifolium
 5¹. Младите клк. сиви. Л. образуват обща плоскост. Л. држ. с д. до 2 mm. Сцв. сбити, с д. до 4 cm. Венечната тръб. три пъти по-д. от чш. Пл. с диам. до 6 mm. Сем. 3.9-4.3 × 2.4-2.7 mm. *L. ibota*
 5². Младите клк. жълтеникави. Л. не образу-

ват обща плоскост. Л. држ. 3-6 mm. Сцв. рехави, с д. 6-10 cm. Венечната тръб. почти равна на чш. Пл. с диам. до 4 mm. ... *L. sinense*

L. delavayanum Har. - Йонандрово п. г. [*L. ionandrum* Diels] Хр., до 1 m. Вечноз. Интр. В паркове, алпинеуми. VI-VI. Пр.: Китай. Дек.

L. ibota Siebold - Източноазиатско п. г. Хр. до 150 cm. Интр. В паркове. Пр.: Китай, Корея, Япония. VI-VII. [IX-X]. **Омп!**, Дек.

L. japonicum Thunb. - Японско п. г. Хр. 1-2 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. V-VI. [X-XI]. Пр.: И. Аз. (Япония, Корея, Тайван). **Б.** Дек.

L. ovalifolium Rassk. - Кръглолистно п. г. Хр./Дв., до 10 m. Интр. В градини и паркове. ЦБ. 0 .. 800 m. VI-VII. [IX-X]. Пр.: Япония. Дек.

L. sinense Lour. - Китайско п. г. Хр., до 7 m. Интр. В паркове. VI-VII. [IX-X]. Пр.: Китай. Дек.

L. vulgare L. - Обикновено п. г. Хр. 2-3 m. Листоп. до полувечнозелен. В гори, по кам. м. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-VII. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, Дек., Баг., Мед., Фур., Дъб.

Род *Olea* L.
Маслина

O. europaea L. - Европейска м. Хр./Дв. 2-15 m. Интр. В дворовете. V-VI. [XI-XII]. Пр.: Срз.. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Дек

Род *Phyllirea* L.
Грипа

P. latifolia L. - Широколистна г. [*Phillyrea media* L.] Хр./Дв. 0.5-15 m. По сухи припечни м. Чм, Стд, Пн, Рд (и), Тхр, Срж. 0 .. 500 m. IV-VI. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Дек., Дъб.

Род *Syringa* L.
Люляк

1¹. Сцв. на върха на миналогодишните клк. . 2
1². Сцв. на върха на младите клк. 5
2¹. Л. на цъфтящите клк. овласени отдолу. Цв. с диам. под 6 mm. Кут. 10-22 mm. *S. pubescens*
2². Л. на цъфтящите клк. голи. Цв. с диам. над 10 mm. 3

3¹. Л. 3-6 × 1-3 cm; цели, понякога пер. нарязани. Цв. с диам. ок. 1.5 cm; лилави, до розоволилави. Клк. ръбести. Венечната тръб. по-д. от чш., прш. скрити във венечната тръб. Кут. 8-10 × 2-2.3 mm. *S. persica*

3². Л. 6-10 × 4-9 cm; цели, яйцевидни или закръглено-яйцевидни, често със сърцевидна осн. 4

4¹. Л. с почти равни д. и ш. Вч. бледолилавочервено, с диам. до 1.5 cm. Прш. не достигат отвора на вч. Кут. 15-20 × 4-5 mm. *S. oblata*

4². Л. ок. 1.5 пъти по-д. от ш. си. Вч. лилаво, рядко розово или бяло; с диам. над 1.5 cm. Прш. достигат отвора на вч. Кут. 8-15 × 3.5-5 mm. *S. vulgaris*

5¹. Л. с брадавици; гладки. Прш. се показват наполовина навън от венечната тръб. Кут. 9-11 × 2.5-3 mm. *S. emodi*

5². Л. без брадавици; отдолу с влс. по гл. ж. 6
6¹. Сцв. с етажен строеж. Цв. светлилави. Венечната тръб. д., със скрити тч. Кут. 8-10 × 2.3-4 mm. *S. josikaea*

6². Сцв. почти кълбовидни. Цв. бели или кремавобели. Венечната тръб. къса, почти равна на чш.; тч. стърчат навън. Кут. 15-20 × 5 mm. *S. reticulata*
S. emodi Wall. ex Royle - Хималайски л. Хр./Дв. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: Хималаи. Дек.

S. josikaea J. Jacq. ex Rchb. f. - Карпатски л. Хр. 2-4 m. Интродуцирано. В паркове. V-VI. Пр.: Карпати - Унгария, Румъния, 3. Украйна. **Р.** Дек.

S. oblata Lindl. - Широколистен л. [*S. vulgaris* var. *oblata* (Lindl.) Franch.] Хр./Дв., до 5 m. Интр. В градини и паркове. IV-V. [VIII-IX]. Пр.: С. Китай. Дек.

S. ×persica L. - Персийски л. Хр./Дв. 1.5-3 m. Интр. В паркове и дворове. 0 .. 800 m. V-VI. Пр.: Иран, Индия. Дек.

S. pubescens Turcz. subsp. *microphylla* (Diels) M. C. Chang & X. L. Chen. - Дребнолистен л. [*S. microphylla* Diels] Хр., до 6 m. Листоп. Интр. В паркове. V-V. Пр.: Корея и Китай. Дек.

S. reticulata (Blume) H. Nara subsp. *amurensis* (Rupr.) P. S. Green & M. C. Chang - Амурски люляк. [*S. amurensis* Rupr.] Хр./Дв., до 20 m. Интр. В паркове. VI-VII. [VII-IX]. Пр.: Аз. -

Русия, Китай, Корея. Дек.

S. vulgaris L. - Обикновен л. Хр./Дв. 2-5 м. Листата сърцевидни, 5-10 × 4-9 см. По вар. склонове. Чм (с), СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Зпн, Стд, Слв, Рд, Трн, Тхр, Сржс. 0 .. 1300 м. IV-VI. [IX-X]. Б, Г (NE), М, Р, С. Дек., Емр., Мед., Леч.

Семейство **Orobanchaceae** Vent.

Воловодецови

- 1¹. Облигатни паразити по корените на р. Л. ред. до люспи, безхлорофилни. 2
1². Полупаразити по корените на р. Л. нормално развити, зелени. 5
2¹. Коренището разкл., облистено. Сем. по-д. от 1 mm. Паразити по корените на храсти и дървета. *Lathraea*
2². Коренище липсва или е късо, неразкл. Сем. по-к. от 1 mm. Паразити по корените на тревисти р. и полухрасти, някои по храсти и дървета. 3
3¹. Цв. единични; едри, разперени (над 5 cm в диам., ярко червени. *Phelypaea*
3². Цв. многобройни в гъсти класовидни сцв.; звънчевидни или тръб. с д. до 35 mm, об. не са червени. 4
4¹. Чш. от два своб. сег., рядко срс. отпред. Вч. от вътр. страна с голи сгъвки. Кутийка удължена, ± стр. сплесната, със запазено стлб., разпуква се откъм гръбния и коремния шев на 2 ч. *Orobanche*
4². Чш. срс. в тръб., с 4-5 зъбчета и две пщвч. от двете страни. Вч. от вътр. страна с обилно овласени сгъвки. Кут. закръглена, без стлб., разпуква се откъм върха на 3-4 ч. *Phelipanche*
5¹. Л. посл. или в прешл., 1-2 пъти пер. *Pedicularis*
5². Л. срещ. 6
6¹. Чш. двуустна. Горната у. на вч. т., източена в д. човка, долната - триделна, много по-ш. от горната. *Rhynchosorys*
6². Чш. 4-делна или с 4 зъбчета (понякога с 5 зъбчета, но тогава вч. неясно зигмф.). Горната у. на вч. не е източена в човка. . 7
7¹. Многогодишни р. 8
7². Едногодишни р. 9
8¹. Вч. с д. 14-20 mm, виолетово, пурпурно, рядко бяло. Пл. с много семена. *Bartsia*
8². Вч. с д. 4-10 mm, жълто. Пл. с 1 семе.

- *Tozzia*
9¹. Чш. сплесната стр. Сем. крилати. *Rhinanthus*
9². Чш. несплесната стр. Сем. не са крилати. 10
10¹. Л. целокр., рядко горните в осн. с няколко зъбчета. Р. с прости влс. Пл. с 2-4 семена. *Melampyrum*
10². Л. назъб. Р. предимно с жлз. влс. Пл. с повече от 4 семена. 11
11¹. Сцв. едностранно. 12
11². Сцв. неедностранно. 14
12¹. Вч. червеникаво или тъмнорозово, рядко бяло. *Odontites*
12². Вч. жълто. 13
13¹. Р. с жлз. влс. Чш. с д. 5-8 mm; със зъбци по-д. от тръб. Вч. с д. 10-15 mm. *Macrosyringion*
13². Р. с прости влс. Чш. с д. 2.8-4 mm, със зъбци по-к. от тръб. Вч. с д. 5-8 mm. *Orphantha*
14¹. Чш. с 2 двузъби дяла. Вч. 16-25 mm д. *Bellardia*
14². Чш. с 4 дяла или 4 зъбци. Вч. до 15 (20) mm д. 15
15¹. Долната венечна у. триразделна; дяловете с по 2 зъбчета; горната двуделна, с ± назъб. дялове. *Euphrasia*
15². Долната венечна у. триразделна с целокр. дялове; горната цяла, рядко плитко двуделна, с целокр. дялове. *Parentucellia*

Род **Bartsia** L.

Язовка

B. alpina L. - Алпийска я. 1г. 8-40 cm. Полупаразит. По алпийски лив., край реки и потоци. Пн, Рл. 1800 .. 2600 m. VI-VIII. [VII-IX]. Б, Р.

Род **Bellardia** L.

Белардия

B. trixago (L.) All. - Жлезиста б. 1г. 10-70 cm. Полупаразит. По трев. и кам. м., хрл. и посеви. Чм (ю), Рд (и), Трн, Тхр, Сржс. 0 .. 300 m. V-VI. [VII-VIII]. Б, Г (NC, NE, NAE), Т. Плв.

Род **Euphrasia** L.

Очанка

1¹. Л. 2.5 пъти по-д., отколкото ш. Кут. гола или по ръба в горната част с редки до 0.2 mm д. влс. 2

1². Л. до 2 пъти по-д., отколкото ш. Кут. с влс. или четинки, по-д. от 0.2 mm. 3

2². Долните пщв. с ш. доп 6.5 mm. Вч. 6.5-8.5 mm, лилаво или виолетово. Кут. 2.5-4 пъти по-д. от ш. си. *E. illyrica*

2². Долните пщв. с ш. до 2 mm. Вч. 5-7.5 mm, бяло, рядко виолетово. Кут. 4-6.5 mm, 2-3.5 пъти по-д. от ш. си. Сем. 1.7-1.9 × 0.5-0.6 mm. *E. salisburgensis*

3¹. Жлезистите влс. по чш. с држ., 10-12 пъти по-д. от жлезите. 4

3². Чш. гола или покр. с прости и жлз. влс., с држ. до 6 пъти по-д. от жлезите. 5

4¹. Вч. с д. 5.5-6.5 mm, към края на цъфтежа не се удължава. Кут. 4-6 mm. *E. hirtella*

4². Вч. с д. (6.5-) 7-12 mm, към края на цъфтежа об. се удължава до 15 mm. Кут. 4-5.5 mm. Сем. 1.2-1.5 × 0.5-0.6 mm. .. *E. rostkoviana*

5¹. Вч. с д. 4-6.5 mm д., с долна у. по-к., равна или до 1.5 пъти по-д. от горната. .. 6

5². Вч. с д. (6.5) 7-11 mm (понякога след цъфтежа се удължава до 15 mm). 9

6¹. Горната у. на вч. гола. Чш. гола или покр. с влс. 7

6². Горната у. на вч. и чш. покр. с влс. 8

7¹. Ст. с в. до 12 cm. Най-долният цв. се развива на I-VI възел. Кут. 3.5-7 mm, 1.5-2 пъти по-д. от ш. *E. minima*

7². Ст. с в. до 30 cm. Най-долният цв. се развива на VI възел. Кут. 3.5-7 mm, об. 2-3 пъти по-д. от ш. Сем. 1.8-2.2 × 0.6-0.8 mm. *E. tatrae*

8¹. Чш. гъсто покр. с прости и къси жлз. влс. Пл. 4.5-5 mm, почти два пъти по-д. от ш. *E. drosocalyx*

8². Чш. гъсто покр. с прости влс. Пл. 4.5-6.5 mm, д. колкото ш., или малко по-д. *E. liburnica*

9¹. Чш. гъсто четинеста, понякога с примес от жлз. влс. Пл. 5-7 mm, 3-6 пъти по-д. от ш. си. Кут. 5.5-7 mm, 3-4 пъти по-д. от ш. Сем. 1.3-1.5 × 0.5-0.6 mm. *E. pectinata*

9². Чш. гола или с единични четинки и разсеяни жлз. влс. Пл. до 3 пъти по-д. от ш. 10

10¹. Чш. гола или с единични четинки и разсеяни жлз. влс. Вч. след цъфтеж се удължава до 13-15 mm. Пл. 3-6 mm, 1.5-2 (2.5) пъти по-д. отколкото ш. *E. picta*

10². Чш. гола. Вч. след цъфтеж не се удължава. Пл. 4-5.5 mm, 2.5-3 пъти по-д.

отколкото ш. Сем. 1.4-1.6 × 0.6-0.7 mm. *E. stricta*

E. ×drosocalyx Freyn - Хибридна о. [*E. minima* × *E. rostkoviana*] 1г. 4-11 cm. Полупаразит. По трев. и кам. м. Пн. 2000 .. 2900 m. VII-IX. **Б, С**.

E. hirtella Jord.ex Reut. - Влакнеста о. 1г. 3-40 cm. Полупаразит. По трев. м. Прб, Спн (з,с), Зн, Вм, Згн, Блс, Пн, Рл, Рд (з,с). 800 .. 2500 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NE), П, С, Т**.

E. illyrica Wettst., nom. amb. - Илирийска о. 1г. Полупаразит. Погрешно посочван вместо *Euphrasia salisburgensis*. **П, С**.

E. kernerii Wettst. - Кернерова о. 1г. 5-35 cm. ?**Б, П**.

E. liburnica Wettst. - Либурнийска о. 1г. 3-25 cm. Полупаразит. По сухи трев. и кам. м. Прб (з), Спн, Сф, Зн, Вм, Згн, Блс, Пн, Рд (з), Тхр. 500 .. 2200 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, П**.

E. minima Jacq. ex DC. - Дребна о. 1г. 2-12 cm. Полупаразит. По трев. и кам. м. Спн, Вм, Згн, Пн, Рл, Рд (з,с). 1800 .. 2800. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г (NC), П, С, Т**.

E. pectinata Ten. - Гребенеста о. 1г. 8-45 cm. Полупаразит. По сухи трев. и кам. м., лив. и пас. Прб, Спн, Сф, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с), Тхр, ?Рд (и), Трн. 400 .. 2000. V-IX. [VI-X]. **Б, Г (NC,NE), М, П, С, Т**.

E. picta Wimm. subsp. *kernerii* (Wettst.) Wettst. ex Vollm. - Пъстра о. 1г. 3-35 cm. Полупаразит. По трев. м., лив. и пас. СИБ, Прб, Спн, Сф, Зн, Вм, Згн, Спд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Сргж, ?Др, ?Трн, ?Тхр. 500 .. 2000 m. VI-IX. [VII-IX]. **Б, М, П**.

E. rostkoviana Hayne - Росткова о.; Лечебна о. [*Euphrasia officinalis* L.] 1г. 7-12 (50) cm. Полупаразит. По трев., кам. м. и хрл. ЦБ. 200 .. 2200 m. V-IX. [VI-X]. **Б, Г (NC,NE), П, С, Т. Леч.**

1¹. Най-долният цв. се развива на (II) III-VI възел. Пл. едва по-д. от чш. ... subsp. *montana*

1². Най-долният цв. се развива на VI-XVI възел. Пл. по-к., рядко равен на д. на чш.. 2

2¹. Най-долният цв. се развива на IX-XVI възел. Долните пщв. до 9 mm. Ст. об.

пурпурни... subsp. *campestris*
2². Най-долният цв. се развива на VI-X възел.
Долните пцв. 15-20 mm. Ст. об. зелени...
subsp. *rostkoviana*

subsp. *campestris* (Jord.) Fourn. - Полска о. ?Б.

subsp. *montana* (Jord.) Wettst. - Планинска о.
[*E. montana* Jord., nom. amb.] *Вм, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 2000 m. V-IX. **Б, Р, С, Леч.**

subsp. *rostkoviana* - Лечебна о. [*E. officinalis* L.]
ЦБ. 200 .. 2200 m. V-IX. **Б, Р, Леч.**

E. salisburgensis Funck - Салзбургска о. 1г. 8-21 (25) cm. Полупаразит. По сухи трев. и кам. м. *Стп, Зн, Вм, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 2700 m. VII-X. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

E. stricta D. Wolff - Твърда о. 1г. 5-35 cm. Полупаразит. По сухи трев. и кам. м., лив. и пас. ЦБ. 700 .. 2100 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NE), Р, С.**

E. tatrae Wettst. - Татренска о. [*E. minima* Jacq. ex DC. subsp. *tatrae* (Wettst.) Hayek] 1г. 2-30 cm. Полупаразит. По трев. и кам. м. *Стп* (с). 1800 .. 2800 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Р.**

Род *Lathraea* L.

Горска майка

1¹. Сцв. цилиндричен плътен клас. Чш. с д. 5-8 mm, вч. - 9-12 mm. Кут. 6-10 mm. Сем. с диам. ок. 2 mm. *L. rhodopaea*
1². Сцв. едностранен грозд. Чш. с д. 8-12 mm, вч. - 14-17 (20) mm. Кут. 8-12 × 9 mm. Сем. 1.1-1.5 × 1-1.2 mm. *L. squamaria*

L. rhodopaea Dingl. - Родопска г. м. Мг. 10-40 (50) cm. Паразит по корени на дървета. В гори. *Рл, Рд, Трн*. 150 .. 1650 m. III-IV. [V-VI]. [NT]. ЗБР. Balk. **Б, Г (NE,NAe).**

L. squamaria L. - Люспеста г. м. Мг. 15-30 cm. Паразит по корени на дървета. В гори. *Чм, СИБ, Др, Прб (и), Стп, Сф, Зн, Вм, Слв, Рл, Рд, Трн, Тхр*. 0 .. 1200 m. III-IV. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Омр!, Леч.**

Род *Macrosyringion* Rothm.

Макросирингион

M. glutinosum (M. Bieb.) Rothm. - Жлезист м. [*Odontites glutinosa* (M. Bieb.) Benth.] 1г. 6-45

cm. Полупаразит. По сухи трев. и кам. м. *Прб, Стп* (з,с), *Сф, Зн, Стд* (с), *Слв, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с). 200 .. 2000 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NC), М, С.**

Род *Melampyrum* L.

Гайтанка

1¹. Сцв. плътен, 4-стенен клас. Пцв. надл. сдиплени, в долната част силно разширени и с ресничест ръб. Долните зъбци на чш. 2 (3) пъти по-к. от горните. Кут. 8-10 × 5-7 mm. Сем. 3.6-4.6 × 1.3-1.7 mm. *M. cristatum*

1². Сцв. не е 4-стенен клас. Пцв. плоски, целокр. или с 1-10 зъбчета отстрани. Чш. с 5 еднакви д. зъбчета. 2

2¹. Сцв. цилиндричен клас. Пцв. дълбоко назъб., най-малко горните розови или пурпурни. Кут. 6-12 × 3-7 mm, с 2 семена. Сем. 4.2-7 × 2.4-4.5 mm. *M. arvense*

2². Сцв. едностранно. Пцв. целокр. или назъб., зелени или само горните синкави или виолетови. 3

3¹. Пцв. гребенести, с пцв., завършващи в гъвкаво осилче с д. 8-10 mm. *M. heracleoticum*

3². Пцв. целокр. или влакнести, без дългоосилести зъбци. 4

4¹. Чш. покр. с ± д. влс. Долните пцв. зелени, горните виолетови или синкави. 5

4². Чш. гола или с едва забележими влс. Пцв. зелени. 7

5¹. Чашковата тръб. с д. влс. между ж. и по тях, насочени в една посока. Вч. светложълто, с д. 15-20 cm. *M. nemorosum*

5². Чашковата тръб. с д. влс. само по ж. Вч. с полуотворено гърло. 6

6¹. Вч. златистожълто, с д. 18-24 mm. Тръб. на вч. 2 пъти по-д. от чш. Пцв. яйцевидно ланц., до ш. яйцевидни. Кут. 10 × 6-8 mm. Сем. 4.6-7 × 1.8-5 mm. *M. bihariense*

6². Вч. жълто, с д. 10-12 (17) mm. Тръб. на вч. едва по-д. от чш. Пцв. ланц. Кут. 10 × 5-7 mm. Сем. 6 mm. *M. scardicum*

7¹. Вч. с д. 10-18 (20) mm, ± затворено, с права тръб. равна на чш. Кут. 8-10 × 4-5 mm. Сем. 4.2-6 × 1.6-2.5 mm. *M. pratense*

7². Вч. с д. 6-10 mm, отворено, с извита тръб., равно или по-д. от чш. Кут. 7-8 × 4.5 mm. Сем. 5-6.5 × 1.6-2 mm. *M. sylvaticum*

M. arvense L. - Полска г. 1г. 15-50 cm. Полупаразит. Из посеви, лив., хрл., пас. ЦБ. 0

.. 1600 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Omp!**, Плв.

M. bihariense A. Kern. subsp. **roemeri** (Ronn.) Soó - Планинска г. 1г. 5-50 cm. Полупаразит. По вл. трев. м., лив., хрл. **СИБ, Сmn** (з,с). 0 .. 1000 m. V-VII. [VIII-XI]. **Б, Р, С.**

M. cristatum L., nom. amb. - Гребенеста г. 1г. 10-15 cm. Полупаразит. В редки гори и хрл. **ЦБ.** 0 .. 2000 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г (NE), Р, С, Т. Omp!**

1¹. Ст. с цъфтящи разклонения. Листа по-ш. от 5 mm. Сцв. с д. 2-4 cm. subsp. **roinnigeri**

1². Ст. просто, рядко с 1-2 двойки къси стерилни разклонения. Л. с ш. 3-5 mm. Сцв. с д. ок. 1 cm. subsp. **solstitiale**

subsp. **ronnigeri** (Poev. ex A. Kern.) Ronniger, nom. amb. **ЦБ.** 0 .. 2000 m. V-VIII. [VII-X]. **Omp!**

subsp. **solstitiale** (Ronniger) Ronniger, nom. amb. **ЦБ.** 0 .. 2000 m. V-VIII. [VII-X]. **Omp!**

M. heracleoticum Boiss. & Orph. ex Boiss. - Хераклова г. 1г. 25-50 cm. Полупаразит. Balk. **Г (NC), М, С.**

M. nemorosum L. - Горска г. 1г. 15-50 cm. Полупаразит. **Р, С.**

M. pratense L. - Ливадна г. 1г. 5-60 cm. Полупаразит. Из гори, хрл., горски поляни. **ЦБ.** 0 .. 1600 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, М, Р, С, Т.**

1¹. Ст. неразкл. или с 1-2 двойки къси стерилни разклонения. Интеркаларни л. няма. subsp. **oligocladum**

1². Ст. об. с д. разклонения. Интеркаларните л. 1-5 двойки, рядко липсват. 2

2¹. Цв. бели, а понякога у. жълти, развиващи се от четвърти-осми възел нагоре. Интеркаларните л. 3-5 двойки. subsp. **commutatum**

2². Цв. жълти, развиващи се от трети-четвърти възел нагоре. Интеркаларните л. 0-2 двойки. ... subsp. **pratense**

subsp. **commutatum**, nom. amb. (Tausch ex A. Kern.) C. E. Britton - Променлива г. **ЦБ.** 0 .. 1600 m. V-VII. [VII-IX].

subsp. **oligocladum** (Beauv.) Soó, nom. amb. - Слабо разклонена г. **Сmn** (с). 0 .. 1600 m. V-VII. [VII-IX].

subsp. **pratense** - Ливадна г. **ЦБ.** 0 .. 1600 m. V-VII. [VII-IX].

M. scardicum Wettst. - Шарпланинска г. 1г. 10-40 cm. Полупаразит. Из лив., пас. и хрл. **СИБ, Прб, Сmn, Сф, Зн, Вм, Згн, Снд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.** 600 .. 2000 m. VI-VII. [VII-IX]. Balk. **Б, М, С.**

1¹. Долните междувъзлия по-д. от л. subsp. **wettsteinii**

1². Долните междувъзлия равни или по-к. от л. 2

2¹. Ст. с в. 10-15 cm, просто. Долните л. 15-25 (30) × 5 mm. subsp. **scardicum**

2². Ст. с в. 20-40 cm, разкл. Долните л. 30-50 × 10-15 mm. subsp. **serbicum**

subsp. **scardicum** - Шарпланинска г. **СИБ, Прб, Сmn, Сф, Зн, Вм, Згн, Снд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.** 600 .. 2000 m. VI-VII. [VII-IX]. Balk. **Б, М.**

subsp. **serbicum** Ronn. - Сръбска г. **Сmn** (з,с), **Згн.** 600 .. 2000 m. VI-VII. [VII-IX]. Balk. **Б, С.**

subsp. **wettsteinii** Ronn. - Ветцайнава г. **Рд** (з,с). 600 .. 2000 m. VI-VII. [VII-IX]. Balk. **Б**

M. sylvaticum L. - Горска г. 1г. 8-40 cm. Полупаразит. Из гори и хрл. **ЦБ.** 600 .. 2200 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С.**

1¹. Ст. разкл. Интеркаларните л. 0-2 двойки. Сцв. се развива от III-VIII възел нагоре. 2

1². Ст. неразкл., рядко с 1-2 нецъфтящи разклонения, без интеркаларни л. Сцв. се развива от II-IV възел нагоре. 3

2¹. Л. с ш. 2-10 mm. Интеркаларни л. няма. Сцв. се развива от II-VI възел нагоре. subsp. **intermedium**

2². Л. с ш. 5-8 mm. Интеркаларни л. няма, рядко 1-2 двойки. Сцв. се развива от V-VIII възел нагоре. subsp. **sylvaticum**

3¹. Ст. с 1-2 двойки къси разклонения. Пцв. в осн. с 1-3 зъбчета отстриани. Л. с ш. 3-5 mm. Интеркаларни л. няма. Сцв. се развива от трети-четвърти възел нагоре. subsp. **carpaticum**

3². Ст. просто. Пцв. целоокр. Л. с ш. 2-4 mm. Сцв. се развива от втори-трети възел нагоре. ... subsp. **transsilvanicum**

subsp. **carpaticum** (Schult.) Soó - Карпатска г. **Сmn, Вм, Рл.** 600 .. 2200 m. V-VII. [VII-IX].

subsp. **intermedium** Ronniger - Междинна г. **ЦБ.** 600 .. 2200 m. V-VII. [VII-IX].

subsp. **sylvaticum** - Горска г. **ЦБ.** 600 .. 2200 m. V-VII. [VII-IX].

subsp. **transsilvanicum** (Schur) Soó -

Трансилванска г. Рл, Пн, Рд (з). 600 .. 2200 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Р.**

Род *Odontites* Ludw.
Зъбарче

1¹. Ст. със 7-11 междувъзлия, разкл. в горната половина. Интеркаларните л. 1-2 двойки или липсват. Пцв. почти 2 пъти по-д. от цв.

..... *O. verna*

1². Ст. с 11-25 междувъзлия, разкл. в осн. Интеркаларните л. 1-6 двойки. Прицветните л. (без най-долните) по-к. или равни на цв. .. 2

2¹. Л. са месести. Чш. с д. 7-9 mm, Сем. с д. 1.7-1.9 mm. *O. salina*

2². Л. немесести. Чш. с д. до 6 mm. Сем. 1.6-1.9 × 0.8-1 mm. *O. vulgaris*

O. salina Kotov - Солелюбиво з. [*O. vulgaris* subsp. *salina* Tzvelev] 1г. 8-55 cm. По сухи трев. м., лив. и хрл. ЧМ (с). 0 .. 100 m. VI-IX. [VII-X]. **Б.**

O. verna Dumort. - Пролетно з. 1г. 8-55 cm. Сф, Трн. 0.. 1600 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

O. vulgaris Moench - Обикновено з. [*O. serotina* (Lam.) Dumort.; *O. vernus* (Bellardi) Dum.; *O. rubra* Opiz] 1г. 8-55 cm. По сухи трев. м., лив. и хрл. ЦБ. 0 .. 1600 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE), Р, С, Т. Плв.**

Род *Orobanche* L.
Воловодец

1¹. Вч. т. тръбовидно, под тч. ± издуто, нагоре стеснено, слабо разширено към у., и извито надолу; без напр. коремна гънка при тч. Тч. прикрепени в долната 1/2 – 1/3 на венечната тръб. Кут. 5-11 × 3-5 mm. Сем. 0.22-0.51 × 0.11-0.24 mm. *O. cuman*

1². Вч. звънчевидно, под тч. стеснено, разширено към у.; с напр. коремна гънка при тч. Тч. прикрепени под долната 1/3 на вч., рядко по-в. 2

2¹. Сцв. късо жлезисто-влакнесто, с примес от по-д., твърди белезникави влс. 3

2². Сцв. късо жлезисто-влакнесто, без примес от по-д. влс. 9

3¹. Вч. по-д. от 20 mm. Тч. в долната 1/3 с прости, нагоре с разпръснати жлз. влс. Кут. 6-11 × 2-4 mm. Сем. 0.16-0.47 × 0.11-0.3 mm. *O. crenata*

3². Вч. по-к. от 23 mm. Тч. до ср. просто овласени, нагоре голи. 4

4¹. Вч. по гърба с д. прости къдрави влс. Кут. 5-10 × 2-4 mm. Сем. 0.2-0.45 × 0.13-0.3 mm. *O. pubescens*

4². Вч. без д. прости къдрави влс. 5

5¹. Тръбицата на вч. стеснена към отвора. Сем. 0.35-0.4 × 0.3 mm. *O. heder*

5². Тръбицата на вч. нестеснена към отвора. 6

6¹. Вч. об. по-к. или равно на 15 mm. 7

6². Вч. по-д. от 15 mm. Кут. 8-12 mm. Сем. 0.4 mm. 8

7¹. Пцв. по-к. от вч. Кут. 5-13 × 2.8-5 mm. Сем. 0.23-0.4 × 0.14-0.27 mm. *O. esulae*

7². Пцв. по-д. от вч. или равни на д. му. Кут. 4.5-11.5 × 2-4.5 mm. Сем. 0.16-0.44 × 0.08-0.29 mm. *O. minor*

8¹. Чш. зъбци с една ясна ж. Вч. с дълбоко двуделна горна у., дъговидно извита гръбна линия, прищипната над звр. Кут. 6.4-11 × 2.7-4 mm. Сем. 0.19-0.38 × 0.14-0.32 mm. *O. amethystea*

8². Чш. зъбци с неясни до невидими ж. Вч. с плитко двуделна горна у., прав участък в гръбната линия и неприщипнато над звр. Кут. 6-12 × 2.2-4 mm. Сем. 0.21-0.43 × 0.11-0.32 mm. *O. loricata*

9¹. Вч. с д. права тръб. по гръбната линия; с малка шлемовидна горна у.; косо нагоре изправено по коремната линия. 10

9². Вч. без или с къс прав участък; с голяма горна у., често с извити нагоре дялове; хоризонтално насочено по коремната линия. 12

10¹. Бл. ярко жълто, в сухо състояние ± сходно по окраска със стлб. Кут. 8-13 × 2.4-5.2 mm; закръглено-яйцевидна. Сем. 0.26-0.56 × 0.14-0.36 mm. *O. lutea*

10². Бл. белезникаво, червено или виолетово, в сухо състояние значително по-тъмно оцветено от стлб. Кут. 9-12 mm; ± цилиндрична. 11

11¹. Гръбната венечна линия по ср. слабо извита. Тч. прикрепени на не повече от 3 mm от осн. на вч. Кут. 5.5-12 × 2-5.5 mm; цилиндрична, симетрична с асиметричен връх, разпуклива по двата шева. Сем. 0.24-0.45 × 0.1-0.3 mm. *O. caryophyllacea*

11². Гръбната венечна линия по ср. права. Тч. прикрепени над 3 mm от осн. на вч. Кут. 4.5-11.5 × 2.5-4.5 mm; асиметрична, права по

гръбния шев, разпуклива по коремния. Сем. 0.3-0.45 × 0.18-0.33 mm. *O. teucrii* 12¹. Вч. звънчевидно, отвън често с оцветени жлз. влс. Горната у. от вътр. страна с жлз. влс. Бл. двустълбчесто, коленчато превито. 13 12². Вч. тръбесто-звънчевидно или ш. тръб., отвън без оцветени жлз. влс. Горната у. без жлз. влс. от вътр. страна. Бл. двуделно, непревито. 17 13¹. Ст. в осн. грудкоподобно. Звр. гол. Бл. ярко жълто, не потъмнява след цъфтежа. 14 13². Ст. в осн. луковицоподобно или слабо надебелено. Звр. с жлз. влс. в горната 1/3. Бл. белезникаво до червено, потъмнява след цъфтежа. 15 14¹. Вч. с извити навън дялове на долната у., ср. по-голям; често с прав участък в гръбната линия. Тч. прикрепени на 2-2.5 mm от венечната осн., под прш. жлз. овласени. Бл. с червен ореол. Кут. 7-14 × 3-5 mm. Сем. 0.23-0.36 × 0.14-0.26 mm. *O. panicii* 14². Вч. с неизвити навън еднакви дялове на долната у. Тч. прикрепени над 3 mm от венечната осн. Кут. 6-12 × 2.5-5.3 mm. Сем. 0.26-0.44 × 0.16-0.33 mm. *O. serbica* 15¹. Чш. зъбци с по 1-3 ж. Вч. със слабо връзана горна у. и долна у. с най-голям ср. дял. Тч. в горната половина с гъсти жлз. влс.=. Кут. 5.5-13 × 1.5-6 mm; права откъм гърба, издута коремно. Сем. ок. 0.2-0.44 × 0.12-0.29 mm. *O. alba* 15². Чш. зъбци с неясни ж. Вч. с дълбоко връзана горна у. и еднакви дялове на долната у. Тч. в горната половина с редки жлз. влс. Кут. цилиндрична, 7-14 × 3-7 mm. Сем. 0.23-0.46 × 0.11-0.3 mm. 16 16¹. Пцв. по-к. от венечната пръбница. Горната у. бяла или бледо жълтеникава. *O. pallidiflora* 16². Пцв. равен на д. на венечната тръб. Горната у. интензивно виолетова или пурпурна. Кут. 10 mm. Сем. 0.3-0.5 × 0.2-0.3 mm. *O. reticulata* 17¹. Вч. с яркочервена лъскава вътр. повърхност. Кут. 6-15 × 2-5 mm. Сем. 0.2-0.43 × 0.11-0.3 mm. *O. gracilis* 17². Вч. без яркочервена лъскава вътр. повърхност. 18 18¹. Тч. до 1/3 - 2/3 над осн. с прости влс., нагоре голи. Кут. 7-8 × 3.5-4 mm. Сем. 0.18-

0.4 × 0.12-0.3 mm. *O. alsatica* 18². Тч. докъм ср. с прости, под прш. с жлз. влс. 19 19¹. Пцв. по-к. от вч. Вч. неиздуто над прикрепването на тч.; с цяла или слабо връзана горна у. Кут. 7-11 × 3-5 mm. Сем. 0.23-0.5 × 0.14-0.31 mm. *O. elatior* 19². Пцв. равни на д. на вч. Вч. издуто над прикрепването на тч., с дълбоко двуделна горна у. *O. laserpitii-sileris*

O. alba Steph. ex Willd. - Бял в. МГ. 5-70 cm. Паразит по Lamiaceae. Чм, СИБ, Прб, Стн (з,с), Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн. 0 .. 2000 m. V-VII. [VI-IX]. Б, Г, М, Р, С, Т.

1¹. Чш. сег. с д. 8-20 mm. Вч. с прав участък в гръбната линия. Бл. бледожълто, бяло, червено или пурпурно. subsp. *alba*

1². Чш. сег. 7 mm. Вч. с извита гръбна линия. Бл. яркочълто. subsp. *xanthostigma*

subsp. *alba* - Бял в. Чм, СИБ, Прб, Стн (з,с), Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн. 0 .. 2000 m. V-VII. Б, Г, М, Р, С, Т.

subsp. *xanthostigma* Raetzel & Uhlich - Риганов в. Рд (з). 0 .. 2000 m. V-VII.

O. alsatica Kirschl. - Елзаски в. МГ. 15-46 cm. Паразит по Ариасеае, основно по Peucedanum. Чм, СИБ, Др, 0 .. 100 m. V-VII. [VII-X]. Б, Р, С.

O. amethystea Thuill. - Аметистов в. МГ. 8-50 cm. Паразит по Ариасеае. Чм, Сф, Зн, Пн (с), Рл, Рд (з,с), Трн, Тхр, Сргж, 0 .. 2000 m. V-VII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С.

O. baumanniorum Greuter - Бауманиев в. 1Г. Паразит по *Pteroccephalus perennis*. Г (NC,NE).

O. caryophyllacea Sm. - Карамфилов в. МГ. 10-60 cm. Паразит по Rubiaceae. Чм, Прб (и), Стн (и), Сф, Зн, Вт, Згн, Пн (ю), Рл, Рд (з,с), Трн, Тхр. 0 .. 1100 m. V-VII. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

O. centaurina Bertol. - Кохов в. [*O. kochii* W. F. Schultz] МГ. 30-40 cm. Паразит по Asteraceae - *Centaurea*, *Echinops*. Чм, Стн (с,и), Зн, Рд (з). VII-VIII. [VII-X]. Б, М.

O. crenata Forssk. - Назъбен в. 1Г./МГ. 10-80

см. Паразит по Fabaceae. Чм, СИБ, Стп (с), Зпн, Рд (с), Трн. 10 .. 1800 m. V-VIII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

O. cumana Wallr. - Слънчогледов в. [*O. cernua* auct. bulg.] Мг. 18-80 см. Паразит по Asteraceae: *Artemisia*, *Matricaria*, *Helianthus*. Чм, СИБ, Др, Сф, Рд (и), Трн. 0 .. 600 m. V-VIII. [VII-X]. Б, Г (NC), М, Р, С, Т. Плъ.

O. elatior Sutton - Висок в. Мг. 10-75 см. Погрешно посочван за страната. Г, М, Р, С, Т.

O. esulae Pančić - Млечков в. Мг. 10-50 см. Паразит по *Euphorbia*. Чм, Стп (з), Рд (з,с), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1400 m. VI-IX. [VII-X]. Balk. Б, М.

O. gracilis Sm. - Красив в. Мг. 10-80 см. Паразит по Fabaceae. Чм (с), Др, Прб, Стп (з,с), Сф, Зн, Вм, Пн, Рл, Срз (з), Рд. 0 .. 2500 m. V-VIII. [VII-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

O. hederæ Duby - Бръшлянов в. Мг. 15-60 см. Паразит по *Hedera helix*. Прб (и), Рд (с). 400 .. 500 m. VI-VII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.

O. laserpitii-sileris Reut. ex Jord. - Срамников в. Мг. 10-80 см. Прб (з), Пн (с), Рд (с). 300 .. 1300 m. Паразит по *Laserpitium*. V-VI. Б, С.

O. loricata Rehb. - Кожест в. [*O. artemisiae-campestris* Gaudin; *O. picridis* F. W. Schultz] Мг. 15-45 см. Паразит по Asteraceae. Чм, Стп (с), Рд (з,с), Трн, Тхр. 0 .. 1106 m. V-VII. [VII-X]. Б, Г (NC,NAe), М, Р, С, Т.

O. lutea Baumg. - Жълт в. Мг. 10-60 см. Паразит по Fabaceae. Чм (с), СИБ, Др, Прб (и), Стп (з), Рд (з,с), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. IV-VII. [VII-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

O. minor Sm. - Дребен в. [*O. grisebachii* Reut.] 1г./Мг. 7-65 см. Паразит по различни семейства, основно Fabaceae. Чм (ю), СИБ, Стп (с), Зн, Блс, Слв, Пн (ю), Срз (и), Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 2000 m. IV-VII. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч.

O. pallidiflora Wimm. & Grab. - Бledoцветен в. [*O. reticulata* Wallr. subsp. *pallidiflora* (Wimm. & Grab.) Tzvelev] Мг. 10-83 см. Паразит по Asteraceae. СИБ, Др, Сф, Зн, Рд (с), Трн. 0 .. 1700 m. V-VII. Б, Г, М, Р, С.

O. panicii Beck - Панчичев в. Мг. 15-50 см. Паразит по Asteraceae и Dipsacaceae. Чм (с), Сф, Зн, Вм, Блс, Рд (з,с), Трн. 0 .. 1400 m. V-VIII. [VI-X]. Balk. Б, Г (NC,NE), М, Р, С.

O. pubescens D'Urv. - Космат в. [*O. coerulescens* auct. bulg., non Steph.] 1г./Мг. 10-65 см. Паразит по Ариасеae, Агалиасеae, Asteraceae, Lamiaceae. Чм (с), СИБ, Прб (и), Стп (с,и), Слв, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 750 m. IV-VII. [VI-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

O. reticulata Wallr. - Мрежест в. Мг. 10-83 см. Паразит по Asteraceae. Чм, Стп (з,с), Зн, Слв, Пн (с), Рл, Рд (с), Трн. 0 .. 1100 m. V-VII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

O. salviae F. W. Schultz ex W. D. J. Koch - Какулов в. 1г. 20-65 см. Паразит по *Salvia glutinosa*. Г (NC,NE), Р.

O. serbica Beck & Petrovič - Сръбски в. Мг. 12-40 см. Паразит по *Artemisia alba*. Зн. 600 .. 1000 m. VI-VII. Balk. Б, М, С.

O. teucrii Holandre - Подъбичев в. Мг. 10-50 см. Паразит по *Teucrium*. Сф, Зн, Рд (с), Трн, Тхр. 250 .. 1100 m. V-VII. [VII-IX]. Б, М, Р, С.

Род *Orphantha* (Benth.) A. Kern.
Органта

O. lutea (L.) A. Kern. ex Wettst. - Жълта о. [*Odontites lutea* (L.) Clairv.] 1г. 6-54 см. Полупаразит. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 300 .. 1800 m. VII-IX. [VIII-X]. Б, Г (NC,NE), М.

Род *Parentucellia* Viv.
Парентучелия

1¹. Л. яйцевидни, дълбоко назъб., горните длан. изрязани. Чш. зъбци по-к. от тръб. Вч. 8-18 mm, пурпурно, розово, синьовиолетово до бяло. Прш. голи. Сем. 0.4-0.9 × 0.2-0.3 mm. Кут. 7-14 × 2-3.5 mm. *P. latifolia*
1². Л. ланц. Вч. 15-25 mm, жълто. Прш. с влс. Чш. зъбци по-д. от тръб. Сем. 0.4-0.5 × 0.2-0.3 mm. Кут. 9-12 × 3-4 mm. *P. viscosa*

P. latifolia (L.) Caruel - Широколистна п. 1г. 4-38 cm. Полупаразит. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1200 m. IV-V. [V-VII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.

P. viscosa (L.) Caruel - Жълта п. [*Bellardia viscosa* (L.) Fisch. & C. A. Mey.] 1г. 10-70 cm.

Полупаразит. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

Род ***Pedicularis*** L.

Пропадничче; Вълшливче

- 1¹. Ст. л. събрани в прешл. Кут. 12-18 × 3-5 mm. Сем. 1.6-2.4 × 0.5-1 mm. ... *P. verticillata*
1². Ст. л. посл. 2
2¹. Чш. двуделна; дяловете с по 2 (3) тъпи зъбчета. Кут. 9-11 × 4-5 mm. Сем. 1.9-2.8 × 1-1.4 mm. *P. palustris*
2². Чш. 3-5-делна; дяловете целокр., рядко двузъби. 3
3¹. Чш. с 3 двузъби, остроъгълни дялове. Ст. л. с држ. д. 1-3 cm. Кут. 8-12 × 5-7 mm. Сем. 2-2.8 × 1.8-2.5 mm. *P. petiolaris*
3². Чш. 4-5-делна. 4
4¹. Чш. 4-делна. *P. leucodon*
4². Чш. 5-делна. Дяловете самостоятелни или събрани 2 по 2 и 1 самостоятелен. 5
5¹. Вч. розовочервено. Челната ч. на горната у. почти права. Кут. 6-10 × 2-3 mm. Сем. 1.2-2 × 0.8-1.2 mm. *P. ortantha*
5². Вч. жълто или бледожълто до белезникаво. Челната част на горната у. сърповидно извита. 6
6¹. Челната ч. на горната у. без зъбчета. . 7
6². Челната ч. на горната у. с 2 малки зъбчета. 8
7¹. Чш. с д. 6-8 mm, със зъбци по-ш., отколкото д. Кут. 6-12 × 4-6 mm. Сем. 2-2.5 × 1-1.5 mm. *P. hoermanniana*
7². Чш. с д. 7-10 mm, със зъбци по-д., отколкото ш. Кут. 12-18 × 4-6 mm. Сем. 1.8-3 × 0.8-1.4 mm. *P. oederi*
8¹. Дяловете на чш. по-ш., отколкото д. Кут. 10-15 × 4-6 mm. Сем. 2-2.5 × 0.8-1.4 mm.
..... *P. comosa*
8². Дяловете на чш. по-д., отколкото ш. 9
9¹. Долните пцв. листоподобни или 3-делни, ср. и горните длан. разсечени или ланц., или само горните ± целокр., ланц. Чш. с д. 5-13 mm, със самостоятелни зъбци, или зъбците събрани 2 по 2 с 1 самостоятелен. Чш. зъбци почти еднакво д. и ш. Зъбците отпред на горната венечна у. с д. 0.8-1.2 mm. Кут. 9-14 × 3-6 mm. Сем. 2-2.5 × 1-1.5 mm.
..... *P. brachyodonta*
9². Долните и ср. пцв. листоподобни, горните ± целокр., ланц. Чш. дялове с д. 5-7 mm, самостоятелни; 2-3 пъти по-д. от ш. си. Зъбците отпред на горната у. на вч. с д. 0.5-0.7

mm. Кут. 10-14 × 4-6 mm. Сем. 1.2-1.5 × 0.5-0.8 mm. *P. leucodon*

P. brachyodonta Schloss. & Vuk. - Късозъбо в. Мг. 18-65 cm. Полупаразит. По трев. и хрл. м., варовици. *Сmn* (з,и), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Рл*, *Рд* (з), ?*Сmn* (и), *Тхр*, ?*Сржс*. 100 .. 1500 m. V-VII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

1¹. Долните пцв. 3-делни, ср. и горните, или само горните ± целокр., ланц. Чш. с д. 10-13 mm, със самостоятелни зъбци. Кут. 12-14 × 5-6 mm. Сем. 2-2.5 × 1-1.5 mm.

..... subsp. *grisebachii*
1². Долните пцв. листоподобни, ср. и горните дланевидно насечени. Чш. дялове с д. 6-7 mm, събрани 2 по 2 и 1 самостоятелен. Кут. 9-10 × 3-4 mm. Сем. 2-2.5 × 1.4-1.5 mm.
..... subsp. *moesiaca*

subsp. *grisebachii* (Wettst.) Hayek - Гризебахово в. [*P. grisebachii* Wettst.] Мг. 18-37 cm. По трев. и хрл. м., вар. *Сmn* (з,и), *Сф*, *Вм*, *Згн*, *Тхр*. 100 .. 1500 m. V-VII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

subsp. *moesiaca* (Stadlm.) Hayek - Мизийско в. [*P. moesiaca* Stadlm.] Мг. 40-65 cm. Из трев. м. и хрл. *Сmn* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Рл*, *Рд* (з), ?*Сmn* (и), ?*Тхр*, ?*Сржс*. 200 .. 1200 m. VI-VII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

P. comosa L. - Качулесто п. Мг. 8-85 cm. Полупаразит. По вл. трев. и кам. м. *Сmn*, *Вм*, *Згн*, *Рл*, ?*СИБ*, ?*Сф*, ?*Рд*. 0 .. 1300 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Р, С, Т, Оmp!**, *Рпл*.

P. friderici-augusti Tomm. - Фридрих-Августово в. Мг. 10-20 cm. Полупаразит. **Г** (NE), **С**.

P. heterodonta Pančić - Разнозъбо в. 1г. 12-30 cm. Полупаразит. **С**.

P. hoermanniana K. Malý - Хърманиево п. Мг. 30-100 cm. Полупаразит. По вл. горски поляни и алпийски лив. *Сmn* (с), *Зн*, *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1300 .. 2000 m. VII-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

P. leucodon Grsb. - Безцветно п. Мг. 12-60 cm. Полупаразит. Из планински лив., по вл. трев. и кам. м. *Сmn*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Рл*, *Срз* (з), *Рд* (з,с). 0 .. 2925 m. V-VII. [VI-VII]. Balk. **Б, Г** (NC), **М, С. Дек., Леч**.

1¹. Долните пцв. листовидни, горните лин. Чш.

еднакво 5-делна. subsp. *leucodon*
1². Долните пцв. делтовидни, длан. наделени,
надвишаващи чш. Чш. нееднакво 4-делна.
..... subsp. *occulta*

subsp. *leucodon* - Безцветно п. Мг. 25-60 см.
Полупаразит. По вл. трев. и кам. м. *Смн*, *Сф*,
Зн, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (з,с). 0 .. 1192
м. V-VI. [VI-VII]. Balk. **Б**, **Г** (NC), **С**. *Дек.*, *Леч.*

subsp. *occulta* (Janka) E. Mayer - Потайно п. [*P.*
occulta Janka] Мг. 15-30 см. Полупаразит. Из
планински лив. *Смн* (с), *Згн*. 1000 .. 2925 м. V-
VII. Bulg. **Б**. *Дек.*, *Леч.*

P. oederi Vahl. - Едерево п. [*P. versicolor*
Wahlenb.] Мг. 3-25 см. Полупаразит. По вл.
трев., кам. м. в субалпийския пояс. *Смн* (с),
Рл. 1400 .. 2800 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К.
[EN]. **Б**, **С**. *Дек.*

P. ortantha Griseb. - Правоцветно п. Мг. 5-25
см. Полупаразит. По трев. и кам.
м. *Смн* (з,с), *Вм*, *Пн*, *Рл*. 1400 .. 2500 м. VII-
VIII. [VIII-IX]. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE). *Дек.*

P. palustris L. - Блатно п. 1г./2г. 20-70 см.
Полупаразит. По вл. лив., моч. и блатисти м.
Сф, *Зн*, *Вм*, *Рл*. 500 .. 1000 м. IV-V. [V-VII].
Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б**, **Р**, **С**, **Т**. *Омп!*, *Дек.*, *Мед.*

P. petiolaris Ten. - Дръжколистно п. Мг. 7-25
см. Полупаразит. По трев. и кам. м.,
предимно вар. *Смн* (с), *Зн*, *Слв*, *Пн* (с), *Рд* (з).
1000 .. 2500 м. IV-VI. [VI-VII]. **Б**, **Г** (NC,NE),
С. *Дек.*

P. verticillata L. - Прешленесто п. Мг. 5-35 см.
Из високопланински лив. и пас. *Смн* (з,с),
Вм, *Пн*, *Рл*. 2000 .. 2900 м. VII-VIII. [VIII-
IX]. **Б**, **Г**, **Р**, **С**. *Дек.*

Род *Phelypaea* L.

Фелипея

P. boissieri (Reut.) Stapf - Червена ф.
[*Phelypaea coccinea* auct. non (M. Vieb.) Poir.]
Мг. 10-50 см. Паразит по *Centaurea* и
Psephellus. **Г** (NC), **М**, **Т**.

Род *Phelipanche* Pomel

Синя китка

1¹. Ст. неразкл., право. Л. т. ланц., без пъпки
в пазвите. Чш. еднакво 5-зъба, рядко гръбният
зъб по-к. или липсва. 2

1². Ст. разкл., рядко неразкл., често

полуизвито или наклонено в осн. Л.
яйцевидни до яйцевидно ланц., с пъпки в
пазвите. Чш. 4-зъба, рядко с пети гръбен по-
к. зъб. 3

2¹. Ст. обилно облистено. Чашковите зъбци с
триъгълните осн. по-д. от тръб. Вч. ш.
фуниевидно, право, неусукано. Долната у. с
по-т. ср. дял. Прш. обилно овласени. Кут. 4-
12 × 2-5.5 mm. Сем. 0.25-0.55 × 0.16-0.34 mm.
..... *P. arenaria*

2². Ст. слабо облистено в надземната част.
Чашковите зъбци с триъгълните осн. по-к. от
тръб. Вч. тръб., в шийката извито напред и
усукано настрани. Долната у. с еднакви
дялове. Прш. голи или с няколко влс. в осн.
Кут. 5-13 × 3-6 mm. Сем. 0.24-0.55 × 0.16 ×
0.3-0.45 mm. *P. purpurea*

3¹. Ст., л. и чш. без жлз. влс. Вч. със заострени
дялове, долната у. с по-т. ср. дял. 4
3². Ст., л. и чш. с жлз. влс. Вч. със закръглени,
понякога назъб. дялове, долната у. с еднакви
дялове. 5

4¹. Чашковите зъбци равни на тръб. или малко
по-д. Кут. 4.5-8.5 × 2.5-5 mm. Сем. 0.24-0.48 ×
0.16-0.33 mm. *P. oxyloba*

4². Чашковите зъбци ясно по-д. от тръб. Кут.
7-8 mm. *P. schultzei*

5¹. Чш. с ш. отклонени настрани предни
зъбци. Вч. с д. 10-15 mm. Кут. 3.5-10 × 2-6
mm. Сем. 0.2-0.45 × 0.15-0.33 mm. .. *P. ramosa*

5². Чш. с еднакво разделени зъбци. 6
6¹. Сцв. при нарастването се удължава и
разрежда. Цв. извити напред. Вч. 17-20 mm.
..... *P. lavandulacea*

6². Сцв. об. плътно. Цв. слабо наведени
напред. Вч. с д. 15-37 mm. Кут. 4-12.5 × 3-7
mm. Сем. 0.25-0.63 × 0.19-0.45 mm. . *P. mutellii*

P. arenaria (Borkh.) Pomel - Пясъчна синя к.
[*Orobanchae arenaria* Borkh.] Мг. 10-60 см.
Чм (с), *Прб*, *Смн* (з,с), *Вм*, *Рд* (з,с), *Трн*. 0 ..
850 м. Паразит по Asteraceae V-VII. **Б**,
М, **Р**, **С**, **Т**.

P. dalmatica (Beck) Sojak - Далматинска с. к.
Мг. 4-24 см. Паразит по *Euphorbia rigida*.
Г (NC).

P. hedyndoidis Ratzel - Хедипноиска с. к.
Мг. 4-12 см. Паразит по *Hedyndois*
rhadadioloides. **Г** (NAe), **Т**.

P. lavandulacea (Rchb.) Pomel - Лавандулова

с. к. 1г. 20-60 см. Паразит по *Bituminaria bituminosa*. Погрешно посочван за страната. IV-V. **Г** (NC,NE), **Т**.

P. mutelii (F. W. Schultz) Pomel - Мутелова с. к. [*Orobanche mutelii* F. W. Schultz, *Phelipanche aegyptiaca* auct. bulg., non (Pers.) Pomel] 1г./Мг. 7-46 см. Паразит по Brassicaceae и Solanaceae. **Чм** (с), **Стп** (с), **Сф**, **Стд**, **ДМ**, **Рд** (з,и), **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 1090 м. V-X. [VII-XI]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Плв.**, **Хрн**.

P. oxyloba (Reut.) Sojak - Остролистна с. к. [*Orobanche oxyloba* Reut.] 1г./Мг. 6-40 см. Паразит по различни видове. **Чм**, **СИБ**, **Стп** (з), **Зн**, **Стд** (ю), **Блс**, **Пн** (ю), **Рл**, **Рд** (з,с), **Трн**, **Тхр**. 0 .. 1200 м. V-VII. [VII-X]. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**, **Т**.

P. purpurea (Jacq.) Sojak - Пурпурна с. к. [*Orobanche purpurea* Jacq.] Мг. 9-60 см. **Чм** (с), **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Стп**, **Зн**, **Вт**, **Стд**, **Рл**, **Срг**, **Рд**, **Трн**, **Тхр**. 0 .. 1300 м. Паразит по Asteraceae. IV-VIII. [VI-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

P. ramosa (L.) Pomel - Разклонена с. к. [*Orobanche ramosa* L.] Мг. 6-59 см. Паразит по различни покритосеменни. **Чм**, **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Стп** (з), **Сф**, **Зн**, **Вт**, **Стд**, **Блс**, **Слв**, **ДМ**, **Пн**, **Рл**, **Рд**, **Трн**, **Тхр**. 0 .. 1400 м. VI-XI. [VII-XII]. **Б**, **Г** (NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Плв.**, **Хрн**.

1¹. Класът по-к. от останалата част на ст. Пцв. по-д. или равни на чш. Чш. зъбци почти листовидни, по-к. от тръб. Вч. с ясно назъб. дялове. Кут. 3.7-8.4 × 2-4.5 mm. Сем. 0.248-0.414 × 0.156 × 0.282 mm. subsp. *nana*

1². Класът равен или по-д. на останалата част от ст. Пцв. по-к. или равни на чш., Чш. зъбци триъгълно-шиловидни, по-к. от тръб. Вч. със затыпени закръглени дялове. Кут. 3.5-10 × 2-6 mm. Сем. 0.224-0.435 × 0.15-0.332 mm. subsp. *ramosa*

subsp. *nana* (Reut.) Teryokhin - Малка с. к. [*Orobanche nana* (Reut.) Beck.] 7-26 cm. **Чм**, **Др**, **Прб** (и), **Стп** (з), **Стд**, **Рл**, **Рд**, **Трн**, **Тхр**. 0 .. 1400 m. VI-XI. **Б**, **Г** (NE,NAe), **М**, **С**, **Т**.

subsp. *ramosa* - Разклонена с. к. [*Orobanche ramosa* L.] 6-59 cm. **Чм**, **СИБ**, **Прб**, **Стп** (з), **Сф**, **Зн**, **Вт**, **Стд**, **Блс**, **Слв**, **ДМ**, **Пн**, **Рл**, **Рд**, **Трн**, **Тхр**. 0 .. 1400 m. VI-XI. **Б**, **М**, **Р**, **С**, **Т**.

P. schultzei (Mutel) Pomel - Шулцева с. к. 1г. 10-60 cm. **Г** (NC,NAe), **М**, **Т**.

Род **Rhinanthus** L.

Клопачка

1¹. Вч. с д. 12-15 mm, с права тръб. и по-к. от 1 mm зъбци на горната у. Кут. 9-10 mm. Сем. 4-5 × 3-3.5 mm с крило ш. 1 mm. **R. minor**

1². Вч. с д. 15-20 mm, с извита тръб. и зъбци на горната у. с д. 1.5-2.5 mm. **2**

2¹. Чш. изцяло или по ръбовете и зъбците с жлз. влс. **3**

2². Чш. гола или покр. с прости влс. **4**

3¹. Чш. изцяло покр. с жлз. влс. Ст. в горната ч. и пцв. с жлз. влс. Кут. 8-10 mm. Сем. 3.2-3.7 × 2.5-2.8 mm, с ок. 1 mm ш. крило. **R. rumelicus**

3². Чш. само по ръбовете и зъбците с къси жлз. влс. Ст. и пцв. голи. Кут. 8-10 mm. Семенара с цупесто крило. **R. wagneri**

4¹. Чш. покр. с мъхести влс. Долните зъбци на пцв. на върха с осилче, дълго до 5 mm. Кут. 10 mm. Сем. крилати. **R. javorkae**

4². Чш. гола или понякога с влс. само по ръба. **5**

5¹. Долните зъбци на прицветника с осилче д. до 0.5 mm. Вч. жълто, с д. 16-20 mm. Кут. 6-12 mm. Сем. 3-6 × 3.2-3.8 mm, с ш. крило. **R. serotinus**

5². Долните зъбци на прицветника без осилче. Вч. бледожълто, с д. 15-18 mm. Кут. 8-10 mm. Сем. крилати. **6**

6¹. Вч. с д. 15 mm, с извита надолу тръб. Долната у. отдалечена от горната, гърлото ш. отворено. Сем. с крило ш. до 1 mm. **R. alpinus**

6². Вч. с д. 15-18 mm, със слабо извита тръб. Долната у. изправена и приближена до горната, гърлото слабо отворено. .. **R. gracilis**

R. alectorolophus (Scop.) Pollich - Гребенеста к. 1г. 10-80 cm. Полупаразит. **С**.

R. alpinus Baumg. - Алпийска к. 1г. 10-50 cm. Полупаразит. По лив. и пас. **Стп** (с), **Слв**, **Пн**, **Рл**, **Рд** (з). 2000 .. 2900 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б**, **Р**.

R. gracilis Schur subsp. *stojanovii* Soó - Грациозна к. 1г. 10-40 cm. Полупаразит. По трев. м. и лив. **Рл**. 1500 .. 1500 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б**, **Р**.

R. javorkae Soó - Яворкова к. 1г. 5-30 cm. Полупаразит. По вар. ск., кам., затревени м. и

свлачищни конуси. Пн (с). 1700 .. 2900 м. VI-VII. [VII-VIII] Ч.К. [EN]. Bulg. **Б**.

R. mediterraneus (Sterneck) Adamović - Средиземноморска к. [*R. pumilus* (Sterneck) Soldano] 1г. 5-65 см. Полупаразит. **Г** (NC), **М**, **С**.

R. melampyroides Soó - Гайтаникова к. 1г. 5-65 см. Полупаразит. **Г**, **М**, **С**.

R. minor L. - Малка к. 1г. 5-50 см. Полупаразит. Из лив. *Стп*, *Сф*, *Вт*, *Рл*, *Рд* (з,с). 0 .. 2000 м. V-VI. [VII-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**.

R. pindicus (Sterneck) Soó - Пиндска к. 1г. Полупаразит. **Г** (NC,NE).

R. rumelicus Velen. - Румелийска к. 1г. 15-60 см. Полупаразит. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1200 м. V-VI. [VII-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**.

R. serotinus (Schonh.) Oborny - Теснолистна к. [*R. angustifolius* C. C. Gmel.] 1г. 10-60 см. Полупаразит. Из лив. и посеви. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*, *Срж*. 800 .. 2000 м. VI-VII. **Б**, **М**, **Р**, **С**, **Т**, ?**Г** (?NC). **Омп!**, **Плв**.

1¹. Л. с ш. 8-15 mm. Пл. с д. 10-12 mm.
..... subsp. *aestivalis*
1². Л. с ш. 2-5 (8) mm. Пл. с д. 6-7 mm.
..... subsp. *serotinus*

subsp. *aestivalis* (N. W. Zinger) Dostal - Лятна к. [*R. angustifolius* C. C. Gmel. subsp. *grandiflorus* (Wallr.) Webb.; *R. angustifolius* C. C. Gmel. subsp. *bosniacus* (Behrend.) Webb.; *R. angustifolius* subsp. *grandiflorus* (Wallr.) D. A. Webb] 1г. 10-60 см. Полупаразит. Из лив. и посеви. *Рл*. 800 .. 2000 м. VI-VII. **Б**, **Р**, **С**, **Т**. **Омп!**, **Плв**.

subsp. *serotinus* - Теснолистна к. [*R. angustifolius* C. C. Gmel. subsp. *angustifolius*] 1г. 10-60 см. Полупаразит. Из лив. и посеви. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*, *Срж*. 800 .. 2000 м. VI-VII. **Б**, **Р**, **С**, **Т**, ?**Г** (?NC). **Омп!**, **Плв**.

R. sintenisii (Sterneck) Soó - Синтенизова к. 1г. Полупаразит. **Г** (NC,NE).

R. wagneri Degen - Вагнерова к. 1г. 10-40 см. Полупаразит. По лив. и пас. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Срж*. 1000

.. 2900 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б**, **Г** (NE), **М**, **Р**.

Род **Rhynchosorys** Griseb.
Хоботниче

R. elephas (L.) Griseb. - Слоново х. Мг. 20-60 см. Полупаразит. Из вл. горски поляни, край потоци. *Прб*, *Стп* (с), *Пн*. 1000 .. 2100 м. V-VII. [VI-VIII]. ЗБР. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Т**.

Род **Tozzia** L.
Тоция

T. carpathica Woloszack - Карпатска т. [*T. alpina* L. subsp. *carpathica* (Wol.) Dost.] Мг. 8-50 см. Полупаразит. По моч. м. и брегове на потоци. *Стп* (з,с), *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1000 .. 2500 м. V-VII. [VII-IX]. [VU]. ЗБР. ДХ(II). **Б**, **Г** (NC), **М**, **Р**, **С**.

Семейство **Paulowniaceae** Nakai
Павловниеве

Род **Paulownia** Sieb. & Zucc.
Павловния

1¹. Чш. дялове по-к. от тръб.; частично гладки. Вч. пурпурно до розово-бяло, с д. 7-9.5 см. Кут. 35-50 mm; овласени докато са млади. Сем. (с крилцата) с д. 4-5 mm.
..... *P. elongata*

1². Чш. дялове равни на тръб. или по-д. от нея; гладки. Вч. пурпурно, с д. 4-7.5 см. Кутийките 30-45 mm; жлезисто-влакнести. Сем. (с крилцата) 2.5-4.5 × 2.5-2.9 mm.
..... *P. tomentosa*

P. elongata S. Y. Hu - Удължена п. Дв., до 10 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 500 м. Пр.: Аз. Дек.

P. tomentosa (Thunb.) Siebold & Zucc. ex Steud. - Овласена п. Дв. 10-15 м. Интр. В паркове и изкуствени насаждения. 0 .. 500 м. V-VI. [IX-XI]. Пр.: Япония. **Б**. Дек., Лицф., Дре.

Семейство **Pedaliaceae** R. Br.
Сусамови

Род **Sesamum** L.
Сусам

S. indicum L. - Индийски с. 1г. 30-150 см. Интр. Култ. в топлиите ч. на страната. 0 .. 200 м. VII-VIII. [IX-X]. Пр.: Аф.. **Г**, **М**, **Т**. Мсл., Хрн.

Семейство **Phrymaceae** Schauer

Фримови

Род **Mimulus** L.

Мимулус

M. guttatus DC. - Капков м. [*Erythranthe guttata* (Fisch. DC.) G. L. Nesom] МГ, 30-60 см. Интр. В градини и подивяло. Адв. Край пътища и канали. *Сф*. 0 .. 500 m. VI-VIII. [VII-IX]. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**. Дек.

Семейство **Plantaginaceae** Juss.

Живовлекови

[*Callitrichaceae* Link, *Hippuridaceae* Vest, *Scrophulariaceae* Juss. p. p., *Veronicaceae* Cassel]

1¹. Водни р. с потопени л. Цв. по 1 в пазвите на л. Тч. 1. 2
1². Сухоземни р., по изключение водни, но ст. и л. не са подводни нито плаващи. 3
2¹. Л. срещ. Цв. 1пол., без оцв. Звр. 4- ръбест. *Callitriche*
2². Л. в прешл. Цв. 2пол., рядко 1пол. Чш. 2-4-делна, едва забелижима. Венчелистчета липсват. Пл. костилков. *Hippuris*
3¹. Сцв. главица. Чш. 5-разделна. Вч. 5-разделно, двуустно, синьо. Тч. 4. Пл. орехче. *Globularia*
3². Сцв. не е главица. 4
4¹. Дребни вечноз. храсти. Л. твърди, люсповидни, обхващат ст. *Hebe*
4². Тревисти многогодишни р. Л. с нормално развити петури. 5
5¹. Вч. ципесто, бяло, розово или кафяво. Тч. 4, с д. држ. *Plantago*
5². Вч. неципесто. Тч. 4-5 или 2. 6
6¹. Тч. 2. 7
6². Тч. 4-5, понякога част от тях без прш. (стаминодии). Чш. 5-делна (своб. или срс.). 10
7¹. Вч. почти актмф., бяло. Л. срещ., прис. Водно р., вкореняващо се във възлите. *Vasora*
7². Вч. двуустно. 8
8¹. Л. посл. Чш. с 4, по-рядко с 5 дяла, двата дяла по-големи. Вч. не е двуустно. Венечната тръб. до 2 пъти по-д. от венечния отгъв. Тч. стърчат навън от венечната тръб. ... *Veronica*
8². Л. в розетка или в прешл. Чш. с 5 дяла. Вч. двуустно. Венечната тръб. над 2 пъти по-д. от венечния отгъв. 9
9¹. Л. в прешл. по 3-7. Вч. бяло, розово или лилаво. Тч. 2 пъти по-д. от вч. и стърчат

навън. *Veronicastrum*
9². Л. събрани в розетка в осн. на ст. Вч. двуустно, ярко синьо. Тч. изцяло скрити във венечната тръб. *Wulfenia*
10¹. Тч. 4; 2 фертилни и 2 стаминодии. Чшл. 5, нееднакви. Пцв. 2. *Gratiola*
10². Тч. 4 или 5; рядко 1 или 2 от тях стаминодии, но тогава цв. без пцв. 11
11¹. Четирите тч. фертилни, петата стаминоидий. Сцв. грозд. Вч. с д. 40-80 mm. *Penstemon*
11². Четирите тч. фертилни, по изключение две от тях са стаминодии, но тогава чшл. 5, еднакви и цв. без пцв. 12
12¹. Тръб. на вч. об. удължена в шп. 13
12². Тръб. на вч. неудължена в шп., но понякога подута торбесто. 16
13¹. Ст. лежащо или пълзящо. 14
13². Ст. изправено. 15
14¹. Л. длан. наделени, голи, с држ. по-д. от петурата. *Cymbalaria*
14². Л. цели, овласени, с држ. по-к. от петурата. *Kickxia*
15¹. Цв. единични, пазвени. Долната у. не затваря отвора на вч. Цялото р. с жлз. влс. *Chaenorhinum*
15². Цв. събрани в сцв. Долната у. изпъкнала в осн. и затваря отвора на вч. Л. голи. . *Linaria*
16¹. Венечната тръб. не е подута торбесто в осн. *Digitalis*
16². Венечната тръб. торбесто подута в осн. 17
17¹. Чш. дялове еднакво д., по-к. от венечната тръб. Вч. с д. 30-40 см. *Antirrhinum*
17². Чш. дялове различно д., по-д. от венечната тръб. Вч. с д. до 17 mm, розово, рядко белезникаво. Сем. 0.9-1.2 × 0.7-0.9 mm. *Misopates*

Род **Antirrhinum** L.

Кученце; Лъвска муцунка

A. majus L. - Майско к. МГ, 20-150 см. Интр. В градини и дворове. Адв. *Чм, СИБ, Сmn* (и), *Стд* (с), *Пн* (ю), *Срг* (з), *Рд, Трн*. 0 .. 1200 m. VI-XII. [VI-XII]. Пр.: 3. Срз.. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**. Дек.

Род **Vasora** Aubl.

Бакопа

V. rotundifolia (Michx.) Wettst. - Кръглолистна б. 1Г. Водно. Инв. **Г** (NE).

Род *Callitriche* L.

Дренче

1¹. Цв. без или с рано опадващи пцв., подводни. Пл. 1.2-1.4 mm, с извити назад и прилегнали към него стлб.; при земната ф. с држ. 5-20 mm, при водната - прис. *C. brutia*

1². Цв. с пцв. Пл. без држ. Р. с др. белези. .. 2

2¹. Пл. обратно яйцевиден; дяловете му крилати само в горната част на гръбния ръб; 0.8-1.2 × 0.4-0.9 mm. *C. palustris*

2². Пл. кръгъл или елипсовиден; дяловете му изцяло крилати по гръбния ръб. (понякога крилата едва забележими). 3

3¹. Пл. широкоелипсовиден до кръгъл, 1-1.4 × 0.6-1.1 mm. Гръбният ръб на дяловете тъп, едва забележимо крилат. *C. cophocarpa*

3². Пл. кръгъл, с по-големи размери, заострен, с ясно крилат ръб на дяловете. 4

4¹. Л. на плаващата розетка елипсовидни до продълг. елипсовидни, подводните лин. Пл. 1.4-1.5 mm. *C. platycarpa*

4². Л. на плаващата розетка ш. елипсовидни до кръгли, подводните тяснояйцевидни. Пл. 1.5-2 × 0.8-1 mm. *C. stagnalis*

C. brutia Retagna - Дръжкоплодно д. 1г. 5-30 cm. Водно. По засъхващи локви и бавнотечащи в. *Чм, Трн.* 0 .. 200 m. IV-VI. [V-VII]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NAe).

C. cophocarpa Sendtn. - Тънкоплодно д. 1г./Мг. 5-30 cm. Водно. В застояли в. *Прб, Стн, Сф, Вм, Пн, Рд* (з,с), *Тхр.* 600 .. 1700 m. V-IX. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE), **Р**.

C. obtusangula Le Gall - Тъпоплодно д. Мг. 10-60 cm. Водно. **Г** (NC,NE), **М**.

C. palustris L. - Блатно д. [*C. verna* L.] 1г. 5-35 cm. Водно. В езера и бавнотечащи в. *Пн, Рл.* 1600 .. 2400. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, С, Т**.

C. platycarpa Kütz. - Плоскоплодно д. 1г./Мг. 5-40 cm. В бавнотечащи в. *Чм, Прб* (и), *Стн* (и), *Сф, Зн, Стд, Пн* (ю), *Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 750 m. V-IX. [VI-X]. **Б, Г** (E Ae), **Т**.

C. stagnalis Scop. - Езерно д. 1г./Мг. 10-25 cm. В бавнотечащи в. *Прб* (з), *Стд* (с), *Срж.* 0 .. 100 m. V-IX. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**.

Род *Chaenorhinum* (DC.) Rchb.

Ухоцветче

1¹. Цв. бледолилави, по 1 в пазвите на л. Кут. по-д. от чашковите дялове. Сем. 0.5-0.7 mm. *C. minus*

1². Цв. в рехави сцв. Кут. по-к. от чашковите дялове или равна на тях. Сем. 0.3-0.5 mm. ... *C. rubrifolium*

C. minus (L.) Lange - Малко у. [*Microrrhinum minus* (L.) Fourr.] 1г. 5-40 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-IX. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

C. rubrifolium (DC.) Fourr. - Червенолистно у. [*Linaria rubrifolia* Robill & Cast. ex DC.] 1г. 4-25 cm. IV-V. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

Род *Cymbalaria* Hill

Конопка

C. muralis Gaertn., В. Mayer & Schreb. - Стенна к. Мг. 30-60 cm. По зидове. Култ. Адв. *Чм, СИБ, Прб* (и), *Стн* (з,с), *Сф, Згн, Стд* (с), *Пн* (ю), *Рл, Рд* (с,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1200 m. IV-IX. Пр.: Средна и Ю. Ев. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т, Дек**.

Род *Digitalis* L.

Напръстник

1¹. Чашковите дялове с ш. ципест ръб, голи или с реснички по ръба. Кут. 7-10 mm. Сем. 1.7-2 × 0.9-1.1 mm. *D. ferruginea*

1². Дяловете на чш. без или с едва забележим ципест ръб, овласени. 2

2¹. Ср. дял на долната веечна у. по-дълг от стр., ± равен на тръб. 3

2². Ср. дял на долната венечна у. приблизително равен на стр., много по-к. от тръб. 4

3¹. Сцв. ос гола. Кут. 9-11 mm. *D. laevigata*

3². Сцв. ос покр. с жлз. влс. Кут. 8-12 mm. Сем. 1.1-1.8 × 0.7-0.9 mm. *D. lanata*

4¹. Вч. 10-20 × 5 mm, зеленикавожълто, тръб. Кут. 5-7 × 2-3 mm. *D. viridiflora*

4². Вч. 30-55 × 15-20 cm, с др. багра, фуниевидно звънесто. 5

5¹. Чш. дялове с д. 4-7 mm. Вч. жълто. Кут. 8-15 × 5-8 mm. Сем. 1-1.3 × 0.6-0.8 mm. *D. grandiflora*

5². Чашковите дялове с д. 8-15 mm. Вч. червено, бледорозово, рядко бяло. Кут. 8-12 ×

5-6 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.4-0.6 mm.
..... *D. purpurea*

D. ferruginea L. - Ръждив н. Мг. 40-80 (120) см. Из гори, горски поляни и хрл. *СИБ, Прб, Стп, Зн, Вт, Згп, Рд* (и), *Тхр, Срж.* 400 .. 2000 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек. Леч.

D. grandiflora Mill. - Едроцветен н. [*D. ambigua* Murray] Мг. 40-120 см. В гори и хрл. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд, Срж.* 500 .. 1800 м. V-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, Дек., Леч.

D. laevigata Waldst. & Kit. - Блестящ н. Мг. 30-100 см. По трев. кам. и хрл. м. *Др, Прб, Стп* (з), *Зн, Блс, Пн, Рд* (с), *?Рд* (з,и). 200 .. 1500 м. V-VI. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

1¹. Вч. с д. 15-25 mm. Ср. дял на долната у. с д. с 5-10 mm. subsp. *graeca*

1². Вч. с д. 25-35 mm. Ср. дял на долната у. с д. 9-15 mm. subsp. *laevigata*

subsp. *graeca* (Ivanina) K. Werner - Гръцки н. *Блс.* 200 .. 1500 м. V-VI. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, Г.**

subsp. *laevigata* - Блестящ н. *Др, Прб, Стп* (з), *Зн, Блс, Пн, Рд* (с), *?Рд* (з,и). 200 .. 1500 м. V-VI. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, Г.**

D. lanata Ehrh. - Вълнест н. 2г./Мг. 30-100 см. По трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Дек., Леч.**

D. ×macedonica Neuwied - Македонски н. *D. viridiflora* × *D. laevigata* subsp. *graeca*. По вар. терени. *Рд* (з).

D. parviflora Jacq. - Дребноцветен н. Мг. 30-60 см. Интр. Култ. Пр.: Испания, Португалия. **Б, С. Омп!**, Дек.

D. purpurea L. - Червен н. 2г./Мг. 40-180 см. Интр. В градини и дворове. 0 .. 500 м. VI-VII. [VII-VIII]. Пр.: 3. Ев. **Б, С. Леч., Дек.**

D. viridiflora Lindl. - Зеленоцветен н. Мг. 30-80 см. В гори. *Стп, Зн, Згп, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд, Срж, ?Вт.* 500 .. 2300 м. V-VI. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

Род *Globularia* L.

Гологлавче

1¹. Многогодишно тревисто р. без надземни столони. Чш. при плода 3.5-4 × 2.3-2.7 mm. Орехчетата 1.5-1.8 × 0.5-0.7 mm. . *G. vulgaris*

1². Храсти и полухрасти. 2

2¹. Изправен храст без надземни столони. Обв. съцветни лсч. ш. яйцевидни. Вч. с тризъба долна и закръняла горна у. Цъфтящите клк. облистени. *G. alypum*

2². Полухрасти и пълзящи храсти с надземни столони. Обв. съцветни лсч. ланц. или овално-ланц. Вч. с триделна долна и двуделна горна у. 3

3¹. Пълзящ храст с къси надземни столони. Цъфтящите клк. необлистени. Обв. съцветни лсч. овално-ланц. Чш. разделена на 1/2 от д., при плода 3.2-3.8 × 2.5-3 mm. Орехчетата 1.7-2 × 0.6-0.8 mm. *G. cordifolia*

3². Пхр. Цъфтящите клк. облистени. Обв. съцветни лсч. ланц. Чш. разделена до 2/3 от д. *G. trichosanta*

G. alypum L. - Лечебно г. Хр. 30-100 см. **Г** (NE), **М, Т.**

G. cordifolia L. - Сърцелистно г. Хр. 1-10 см. По сухи кам. и скал. м., предимно на вар. *Стп, Вт, Блс, Слв, Пн, Рд* (з,с). 300 .. 2800 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т. Дек., Леч.**

G. trichosantha Fisch. & C. A. Mey. - Власинкоцветно г. Мг. 5-25 см. *Чм* (ю). **Б, Т.**

G. vulgaris L. - Обикновено г. [*G. aphyllanthes* Crantz; *G. bisnagarica* L.; *G. punctata* Lapeyr.] Мг. 5-35 см. По сухи вар. кам. и скал. м. *Чм, СИБ, Прб, Стп, Зн, Вт, Слв, ДМ, Пн, Рд, Срз* (з), *Трн, Тхр.* 0 .. 2200 м. IV-IV. [VII-VII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т. Дек., Леч.**

Род *Gratiola* L.

Сиротица

G. officinalis L. - Лечебна с. Мг. 10-50 см. По вл. м. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч., Омп!**

Род *Hebe* Comm. ex Juss.

Хебе

1¹. Висок храст. Л. сивозелени, с д. ок. 1.5 mm, плътно прилепващи към ст. Цв. бели или бледо синкаво-пурпурни. *H. cupressoides*

- 1². Нисък храст (до 1 m). Л. зелени, разперени, с д. над 10 mm. Цв. бели. 2
 2¹. Л. зелени, копиевидни. *H. odora*
 2². Л. сивозелени, овални. *H. pinguifolia*

H. cupressoides Andersen - Кипарисово х. Хр.
 1-3 m. Саксийно и градинско. Интр. Пр.: Нова Зеландия. Дек.

H. odora (Hook. f.) Cockayne - Чимширово х.
 [*H. buxifolia* (Benth.) Cockayne & Allan] Хр.,
 до 1 m. Интр. Култ. Пр.: Нова Зеландия. Дек.

H. pinguifolia Cockayne & Allan -
 Дебелолисто х. Хр. 20-50 cm. Интр. Култ.
 Пр.: Нова Зеландия. Дек.

Род *Hippuris* L.
 Хипурис

H. vulgaris L. - Обикновен х. Мг. 10-35 cm.
 Водно. В застояли и бавнотечащи в. Чм, Зн. 0
 .. 600 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г, Р, С, Т.** Ч.К.
 [CR]. ЗБР. Дек.

Род *Kickxia* Dumort.
 Лош вятър; Трескавиче

- 1¹. Л. в осн. закръглени или слабо
 сърцевидни. Кут. с ш. 3-5 mm. Сем. 1-1.6 ×
 0.75-1.25 mm. *K. spuria*
 1². Л. в основата копиевидни или
 стреловидни. 2
 2¹. Ст. пълзящо, (вкореняващо се във
 възлите). Кут. с ш. 2.5-4 mm, с твърди
 кожести стени. Сем. 0.75-1 mm;
 брадавичести. Цв. држ. голи. *K. commutata*
 2². Ст. лежащо (не се вкоренява във възлите).
 Кут. с ш. 4-4.5 mm, с тънки стени. Сем. 1-1.3
 × 0.7-0.9 mm; мрежовидно ямчести. *K. elatine*

K. commutata (Bernh. ex Rechb.) Fritsch
 subsp. *graeca* (Bory & Chaub.) Fernand. -
 Странджански л. в. 1г. 20-90 cm. Из ниви.
Чм (ю), Рд (и), Срж. 0 .. 400 m. V-X. [VI-X].
Б, Г (NC,NE,NAe), **М, Т.** Плев.

K. elatine (L.) Dumort. - Обикновен л. в. 1г. 10-
 50 cm. Из ниви и буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m.
 VI-IX. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.**
 Плев.

- 1¹. Цв. држ. изцяло с влс. Вч. с д. 10-15 mm. .
 subsp. *crinita*
 1². Цв. држ. с влс. само под цв. Вч. с д. 7-10 mm.
 subsp. *elatine*

subsp. *crinita* (Mabille) Greuter - Космат л. в.
1г. 10-50 cm. Из ниви и буренл. м.
Чм, СИБ, Стп (с,и), Трн, Срж. 0 .. 1000 m. VI-
 IX. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.** Плев.

subsp. *elatine* - Обикновен л. в. 1г. 10-50 cm. Из
 ниви и буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-
 VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С.** Плев.

K. spuria (L.) Dumort. - Шпорест л. в. 1г. 20-
 50 cm. Из ниви и буренл. м. ЦБ. 0 .. 900 m. VI-
 IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плев.

- 1¹. Ст. разкл. Чш. дялове 3-4 × 1.5-2.5 mm при
 цв. и 4.5-6 × 2-3 mm при плода, ясно
 сърцевидни. Кут. с ш. 3-4 mm. Сем. с д. 0.75-1
 mm. subsp. *integrifolia*
 1². Ст. об. неразкл. Чш. дялове 4-5 × 2-3 mm
 при цв. и 5-8 × 2-4 mm при плода, леко
 сърцевидни. Кут. с ш. 5 mm. Сем. с д. 1-1.25
 mm. subsp. *spuria*

subsp. *integrifolia* (Brot.) R. Fern. -
 Многолистен л. в. 1г. 20-50 cm. Из ниви и
 буренл. м. ЦБ. 0 .. 900 m. VI-IX. [V II-
 X]. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, Т.** Плев.

subsp. *spuria* - Сърцевиден л. в. 1г. 20-50 cm.
 Из ниви и буренл. м. Рд (и). 0 .. 300 m. VI-IX.
 [V II-X]. **Б, Р, Т.**

Род *Linaria* Mill.
 Луличка

- 1¹. Вч. бяло, светлосиньо или лилаво. 2
 1². Вч. жълто или бледожълто. 4
 2¹. Вч. бяло. Л. лин. Сем. 1-1.2 mm,
 тристенни. Кут. 4-5 × 4-5 mm. .. *L. chalepensis*
 2². Вч. светлосиньо или лилаво. Сем.
 дисковидни. 3
 3¹. Вч. светлосиньо, с д. 3-5 mm без шп. Кут.
 4.5-5 mm. Сем. 1.2-1.9 × 1.2-1.9 mm.
 L. arvensis
 3². Вч. лилаво, с д. 8-12 mm без шп. Кут. 2.5-3
 mm. Сем. 0.8-1 mm, крилати. *L. pelisseriana*
 4¹. Едногодишни р. Вч. с д. 3-4,5 (5) mm без
 шп. Кут. 4-6 mm. Сем. 1.5-2 mm, дисковидни
 с цяло крило. *L. simplex*
 4². Многогодишни р. Вч. с д. (5) 6-35 mm без
 шп. 5
 5¹. Пл. продълг. елиптичен, 9-11 × 6-7 mm; 2-
 3 пъти по- д. от чш. Сем. 2-3 × 1.7-2 mm,
 плоски, крилати. Л. лин. или лин. ланц. Пцв.
 ланц. *L. vulgaris*
 5². Пл. сферичен, яйцевиден или закръглено
 елиптичен, с д. до 8 mm; равен, малко по-д.

или малко по-к. от чш. Сем. тристенни... 6
6¹. Вч. с д. 25-35 mm без шп. Чш. дялове с д. 10-15 mm. Кут. с д. 8 mm. Ср. и горните л. ланц. яйцевидни, в осн. закръглени, ± стъблообхващащи. Сем. 1.3-1.5 mm.

..... *L. grandiflora*

6². Вч. без шп. с д. 5-22 mm. Чш. дялове с д. 15-60 mm. Кут. 3-7 mm. 7

7¹. Ср. ст. л. сърцевидни, с д. 5-9 mm. Пцв. сърцевидни до ш. сърцевидни. Вч. без шп. с д. 16-22 mm. Кут. сферична, с диам. 3 mm. Сем. 0.8-1 mm. *L. brachyphylla*

7². Ср. ст. л. с д. 20-60 cm. Пцв. яйцевидни, ланц. до лин. 8

8¹. Чш. дялове с т. хрущялен ръб, в осн. ± сърцевидни. Цв. држ. с д. 10-15 mm. Шп. с д. 1-2 cm. Кут. 5-7 mm. Сем. 1.3-1.7 × 0.7-0.9 mm. *L. dalmatica*

8². Чш. дялове без хрущялен ръб, в осн. закръглени. Цв. држ. с д. 2-6 mm. Шп. с д. до 1 cm. Сем. 1-1.2 mm. 9

9¹. Ст. разкл., с л. до сцв. Л. ланц., продълг. или яйцевидно ланц. до яйцевидни, рядко лин. Пцв. яйцевидни или ланц. Цв. држ. 2-6 mm. Кут. 3-6 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.5-0.6 mm.

..... *L. genistifolia*

9². Ст. об. неразкл., под сцв. на 2-8 cm без л. Л. и пцв. лин. Цв. држ. 0.5-1 mm. Кут. 4-5 mm.

..... *L. peloponnesiaca*

L. alpina (L.) Mill. - Алпийска л. 1г./2г./Мг. 5-25 cm. **Г** (NC), **М**, **Р**, **С**.

L. angustissima (Loisel.) Vorbás, nom. amb. - Теснолистна л. 1г./Мг. 30-70 cm. *Блс.* 1900 .. 1900 m. VII-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**.

L. arvensis (L.) Desf. - Полска л. 1г. 10-45 cm. По сухи трев. и скал. м. *Стд*, *?Прб*, *?Сф*, *?Зн*, *?Вт*. 0 .. 500 m. III-V. [V-VII]. **Б**, **Г**, **Р**, **С**.

L. brachyphylla Delip. - Късолистна л. Мг. 10-20 cm. По трев. и кам. м. по северните склонове. *Блс.* 1500 .. 1700 m. VII-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. *Vulg.* **Б**.

L. chalepensis (L.) Mill. - Алепска л. 10-40 cm. Из посеви и по кам. м. *Стп* (и), *Стд*, *Рд* (и), *Трн*. 150 .. 700 m. V-VII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**. *Плв.*

L. dalmatica (L.) Mill. - Далматинска л. Мг. 60-90 cm. По кам. и трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

L. genistifolia (L.) Mill. - Жълтуголистна л. Мг. 20-130 cm. Из пуст. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

1¹. Ср. л. ланц. до т. лин. ланц., с ш. 1-4 (6) mm, 10-20 пъти по д., отколкото ш. 2

1². Ср. л. ланц. или яйцевидно ланц., с ш. 5-10 mm, 2-10 пъти по-д. отколкото ш. 3

2¹. Ст. приповдигнато, приблизително от осн. силно разкл. Ср. л. с ш. 1-2 (3) mm. Сцв. с 3-5 (8) цв. subsp. *euxina*

2². Ст. изправено, неразкл. или разкл. от ср. нагоре. ср. л. с ш. 2-4 mm. Сцв. с повече от 10 цв. subsp. *sofiana*

3¹. Вч. бледожълто. Сцв. сбито. Чш. дялове по-к. от пл. subsp. *confertiflora*

3². Вч. яркожълто. Сцв. ± рехаво, поне в плодна фаза. Чш. дялове равни или по-д. от пл. subsp. *genistifolia*

subsp. *confertiflora* (Boiss.) P. H. Davis - Сбитоцветна л. *Блс*, *?СИБ*. 0 .. 1800 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б**.

subsp. *euxina* (Velen.) D. A. Sutton - Черноморска л. *Чм* (ю). 0 .. 1800 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б**.

subsp. *genistifolia* - Жълтуголистна л. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NE), **Т**.

subsp. *sofiana* (Velen.) Chater & D. A. Webb - Софийска л.; Брошовидна л. [*L. genistifolia* subsp. *linifolia* (Boiss.) Davis; *L. rubioides* Vis. & Pančić] *ЦБ*. 0 .. 1800 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NE).

L. grandiflora Desf. - Едроцветна л. Мг. 25-75 cm. По скал. трев. м. *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (з). 600 .. 1800 m. VI-VIII. [VII-IX]. **Б**, **С**, **Т**. *Дек.*

L. micrantha (Cav.) Hoffmanns. & Link - Дребнолистна л. 1г. 10-40 cm. **Г** (NE), **Т**.

L. pelisseriana (L.) Mill. - Лилава л. 1г. 15-45 cm. По сухи трев. м. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. V-VIII. [VII-X]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**.

L. peloponnesiaca Boiss. & Heldr. - Гръцка л. Мг. 25-70 cm. По скал. и трев. м. *Стп* (з), *Зн*. 600 .. 1800 m. VI-VIII. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

L. simplex (Willd.) DC. - Проста л. 1г. 5-30 cm.

По сухи трев. и кам. м. *Стп* (и), *Сф*, *Згн*, *Стд*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Срг* (и), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 100 .. 800 m. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

L. vulgaris Mill. - Обикновена л. 1г. 30-70 cm. По трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. V-X. [VII-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Дек.*, *Леч.*, *Плв.*

Род *Misopates* Raf.

Зейка

M. orontium (L.) Raf. - Обикновена з. 1г. 5-60 cm. По трев. м. и ниви. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-IX. *Плв.* **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Plantago* L.

Живовлек; Жилувлек

- 1¹. Ст. облистено. Л. срещ. 2
 1². Ст. безлистно. Л. разп. в приосн. розетка. 4
 2¹. Дребно храстче с вдървяващо ст. Кут. 2.5-3.5 mm. Сем. 2; 2-3.8 × 1.7-1.9 mm.
 P. sempervirens
 2². Едногодишни трев. 3
 3¹. Пцв. в сцв. еднакви по ф. Држ. на сцв. покр. с жлз. влс. Кут. 3 mm, с 2 семена. Сем. 2.8-3.2 × 1.1-1.3 mm. *P. afra*
 3². Долните 2 прицветника в сцв. различни по ф. от останалите. Држ. на сцв. покр. с прости влс. Кут. 2-3.5 mm, с 2 семена. Сем. 2-2.5 × 1-1.1 mm. *P. scabra*
 4¹. Тръбицата на вч. отвън влакнеста. 5
 4². Тръбицата на вч. гола. 8
 5¹. Л. цели, лин., с ш. 1-2 mm. Кут. 3.5-4 mm, с 2 семена. Сем. 2-2.5 × 1.1-1.3 mm.
 P. holosteum
 5². Л. пер. разделени, с лин. дялове. Кут. 2-3 mm. 6
 6¹. Ст. разкл., с няколко розетки. Л. цели или слабо назъб. Кут. триделна, с 2 семена. Сем. 1.7-2.1 × 0.8-1 mm. *P. maritima*
 6². Ст. неразкл. или слабо разкл., с една видима розетка. Л. назъб. до 1-2 пъти пер. наделени, или цели. Кут. двуделна. Сем. 1.1-1.3 × 0.6-0.8 mm. 7
 7¹. Ст. 4-35 cm, тънки. Сцв. 1-25 cm, т. цилиндрични, рехави или ± плътно. Пцв. рязко източени, по-к. или по-д. от чшл. Килът на предното чшл. т. Кут. с 3-5 семена.
 P. coronopus
 7². Ст. 2.5-13 cm, дебели, месести. Сцв. 2.5-8.5

- cm, цилиндрични плътно застъпващи се цв. Пцв. яйцевидни, заострени, об. по-к. или равни на чшл. Килът на предното чшл. ш., дебел. Кут. с 2 семена. *P. weldenii*
 8¹. Всички чшл. своб. 9
 8². Предните 2 чшл. срс. до ср. и повече. 18
 9¹. Л. лин. или лин. ланц. 10
 9². Л. с др. ф. 13
 10¹. Чшл. различни по ф. и големина. Влс. по држ. на сцв. д. и къси. Кут. с 2 семена. Сем. 1.5-2 mm. 11
 10². Чшл. приблизително еднакви помежду си. Влс. по држ. на сцв. еднакви. Кут. об. с повече от 2 семена. 12
 11¹. Венечните дялове яйцевидно-ланц. Цветоносът изправен или дъговидно извит, ненадебелен при плода. Кут. 2.5 mm.
 P. bellardii
 11². Венечните дялове закръглено-яйцевидни. Цветоносът дъговидно извит и надебелен при плода. *P. cretica*
 12¹. Пцв. с тъмнокафяви до черни ръбове. Сцв. много по-к. от сцв. држ. Кут. 4-7 mm, с 1-4 семена. Сем. 2-5 × 1.6-1.8 mm. *P. atrata*
 12². Пцв. светлокафяви. Сцв. ± равно на сцв. држ. Кут. 3-4 mm, с 6-10 (15) семена. Сем. 1.5-2.2 × 0.7-0.9 mm. *P. tenuiflora*
 13¹. Чшл. приблизително еднакви помежду си. Пцв. с д. 2.5-4 mm. Тичинковите држ. и прш. бели. 14
 13². Чшл. различни по ф. Пцв. с д. 2 mm. .. 15
 14¹. Пцв. 2 и повече пъти по-к. от чш. Венечната тръб. с д. 3-4 mm. Кут. 4 mm, с 4 семена. Сем. 2-3 × 1.3-1.5 mm. *P. cornuti*
 14². Пцв. по-д. или равни на чш. Венечната тръб. с д. 2.5-3 mm. Кут. 2-4 mm, с 6-30 семена. Сем. 1-1.6 × 0.7-0.9 mm. *P. major*
 15¹. Вч. светлокафяво. Тч. с белезникави држ. и жълтеникави прш. Кут. 3 mm, с 2-4(-7) семена. Сем. 2-2.5 mm. *P. gentianoides*
 15². Вч. лъскаво, бяло. 16
 16¹. Л. 20-50 × 5-15 cm. Л. држ. по-д. от петурата. Тч. бели до бяло-розови. Сем. 2.2-2.4 × 0.9-1.1 mm. *P. maxima*
 16². Л. 5-15-(30) × 2.5-8 cm. Л. држ. два пъти по-к. от петурата. Тичинковите држ. лилави. Прш. бели или лилави. 17
 17¹. Цветоносното ст. в осн. дъговидно извито. Држ. на л. 3- пъти по-к. от петурата. Л. с 7-9 ж. Кут. 3-4 mm, с 2-6 семена. Сем. 1.7-2.1 × 1-1.2 mm. *P. media*

17². Цветоносното ст. в осн. право или едва дъговидно извито. Држ. на л. 1.5-3 пъти по-к. от петурата. Л. с 5 ж. *P. urvillei*

18¹. Пцв. изцяло и чшл. над ср. покр. с д. влс. Кут. 2.5 mm, с 2 семена. Сем. 1.5-2 mm. *P. lagopus*

18². Пцв. и чшл. голи или с много къси влс. **19¹**. Листтаа покр. с гъсти прилегнали сребристи влс. Прш. бели. Пцв. с д. 2.5-4 mm. Сцв. с д. 0.5-2 cm. Кут. 3.5-4 mm, с 2 семена. Сем. 2.5-3.3 × 1.3-1.5 mm. *P. argentea*

19². Л. почти голи или с разпръснати влс. Прш. жълти. **20¹**. Држ. на сцв. с 6-12 надл. бразди. Чшл. с д. 3.5-4.5 mm, по ръба ресничести. Пцв. с д. 4.5-6 mm. Тч. држ. бели. Кут. 3-4 mm, с 2 семена. Сем. 3-3.7 × 1.4-1.8 mm. ... *P. altissima*

20². Држ. на сцв. с 5 ясни надл. бразди. Чшл. с д. 2.5-3 mm, по ръба голи. Пцв. с д. 2.5-3.5 mm. Тч. држ. лилави. Сем. 2-2.6 × 1.1-1.3 mm. *P. lanceolata*

P. afra L. - Жлезист ж. 1г. 5-40 cm. По сухи трев. и кам. м. *Стд*, *ДМ*, *Пн* (с), *Трн*. 0 .. 500 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**. *Леч.*, *Мед.*, *Тех.*

P. altissima L. - Висок ж. Мг. 20-90 cm. По вл. пясъчливи трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (?NC,NA), **Р, С, Т**.

P. argentea Chaix - Сребрист ж. Мг. 10-40 cm. По сухи кам. и скал. м., варовици. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Слв*, *Згп*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (с), *Тхр*. 200 .. 1500 m. V-VIII. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Дек.*

P. atrata Норре - Тъмен ж. Мг. 3-30 cm. По трев. и кам. м. *Стп* (с), *Вт*, *Пн*, *Рл*. 1500 .. 2900 m. V-VIII. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т**. *Фур.*

P. bellardii Ал. - Белардиев ж. 1г./2г. 2.5-15 cm. По трев. и скал. м. *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 500 m. III-VII. [V-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

P. cornuti Gouan - Рогат ж. Мг. 20-60 cm. По вл. пясъчни и засол. крайбрежни м. и засол. лив. *Чм*, *Тхр*, ?*СИБ*. 0 .. 500 m. VI-VIII. [VII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р**.

P. coronopus L. - Перестолистен ж. 1г./2г./Мг. 5-40 cm. По вл. пес. м. *Чм*, *Стд*, *Срг* (з),

Рд (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 600 m. VI-VIII. [VII-XI]. **Б, Г** (NE,NC), **Р, С, Т**. *Леч.*

P. cretica L. - Критски ж. 1г. 3-8 cm. IV-V. **Г** (NE,NAe), **Т**.

P. gentianoides Sm. - Тинтявов ж. Мг. 4-30 cm. Из торфища и моч. м. *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1500 .. 2500 m. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (?NE), **Р, С, Т**.

P. holosteam Scop. - Гребенест ж. [*P. carinata* Schrad.; *P. subulata* L. subsp. *holosteam* (Scop.) O. Bolos & Vigo;] Мг. 4-20 cm. По сухи кам. м. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (с), *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*. 500 .. 2900 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, М, Р, С, Т**. ?**Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**. *Леч.*

P. lagopus L. - Мъхест ж. 2г./Мг. 5-45 cm. По сухи кам. и пес. м. *Згп*, *Стд*, *Пн*, *Рд* (и), *Тхр*. 0 .. 500 m. IV-VI. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

P. lanceolata L. - Ланцетолистен ж. Мг. 7-90 cm. Из лив., поляни. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. V-VIII. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Хрн.*, *Влк.*, *Фур.*, *Плв.*

P. major L. - Голям ж. 2г./Мг. 4-70 cm. По вл. трев. и пес. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-IX. [VII-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Дек.*, *Баг.*, *Хрн.*, *Плв.*

1¹. Л. с 3-5 ж., постепенно стеснени към осн., об. тънки, жълтеникаво-зелени, с фини влс. Кут. с 14-30 семена. subsp. *intermedia*

1². Л. с 5-9 ж., сърцевидни в осн., дебели тъмозелени, почти голи. Кут. с 6-13 семена. ... subsp. *major*

subsp. *intermedia* (Gilib.) Lange - Междилен ж. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-IX. [VII-XI]. **Б, Т**.
subsp. *major* - Голям ж. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-IX. [VII-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Дек.*, *Баг.*, *Хрн.*, *Плв.*

P. maritima L. - Крайморски ж. Мг. 10-60 cm. *Рд* (и). V-VIII. **Б, Г, Р, С, Т**.

P. maxima Juss. ex Jacq. - Гигантски ж. Мг. 20-70-(90) cm. *Сф*. 700 .. 800 m. Реликт. V-VII. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, Р**.

P. media L. - Среден ж. Мг. 15-70 cm. Из лив., гори, вл. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-VIII. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*, *Фур.*

P. scabra Moench - Пясъчен ж. [*P. arenaria* Waldst. & Kit.; *P. indica* L.] 1г. 5-40 cm. По сухи трев. и пес. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (с,и), Сф, Зн, Вм, Стд, Рд (с,и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. V-IX. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т. Фур., Леч., Плв.

P. sempervirens Crantz - Вечноз. ж. Хр. 10-40 cm. Стд. 650 .. 950 m. Б, Т.

P. tenuiflora Waldst. & Kit. - Рядкоцветен ж. Мг. 3-30 cm. По открити, засъхващи, засол. глини и блата. Чм, Др, Стд, Трн, Тхр. 0 .. 600 m. V-VII. [VI-VIII]. Б, Р, С. Ч.К. [EN].

P. urvillei Opiz - Урвилие ж. [*P. media* L. subsp. *stepposa* (Kuprian.) Soó] Мг. 15-70 cm. Из лив., гори, вл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VIII. Леч., Фур.

P. weldenii Rchb. - Велден ж. [*P. commutata* Guss.; *P. coronopus* subsp. *commutata* (Guss.) Pilg.] 1г. 3-15 cm. II-X. Г (NC,NE,NAe), Т.

Род *Penstemon* Mitch.

Пенстемон

1¹. Вч. с д. 20-30 mm. 2

1². Вч. по-д. от 30 mm. 3

2¹. Вч. бяло или леко розово. Л. ланц., с д. до 125 mm. *P. digitalis*

2². Вч. оранжево-червено. Л. лин., с д. 20-30 mm. *P. pinifolius*

3¹. Вч. синьо, жълтеникаво или червеникаво, с д. 40-50 mm, с права тръб. *P. gentianoides*

3². Вч. виолетово или аленочервено; с д. 60-80 mm; със слабо дъговидно извита тръб. ... *P. grandiflorus*

P. digitalis Nutt. ex Sims - Пръстовиден п. Мг. 60-70 cm. Кор. VI-VII. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

P. gentianoides Lindl. - Тинтяоцветен п. Мг. 50-70 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 700 m. VII-IX. Пр.: С. Ам. (Мексико). Дек.

P. grandiflorus Fras. ex Nutt. - Едроцветен п. Мг. 60-80 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 700 m. VII-IX. Пр.: С. Ам. Б. Дек.

P. pinifolius Greene - Иглолистен п. Мг./Пхр. 20-30 cm. VI-VIII. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Veronica* L.

Великденче; Степник

[*Pseudolysimachion* (W. Koch) Opiz]

1¹. Тръб. на вч. равна или до 2 пъти по-д., отколкото ш. Сцв. вр. 2

1². Тръб. на вч. по-к., отколкото ш. 4

Veronica subg. *Pseudolysimachion* (W. D. J. Koch) Buchenau /Степник/
[*Pseudolysimachion* (W. D. J. Koch) Opiz]

2¹. Л. по ръба тъпо назъб. и най-малко долните на върха об. тъпи. Кут. железисто-влакнеста, често с единични д. прости влс.; 3-4 × 3-4 mm. Сем. 0.8-1.3 × 0.5-0.8 mm. *V. spicata*

2². Л. по ръба ± остро назъб. или напил., на върха заострени. Кут. гола... 3

3¹. Пцв. ± по-д. от цв. заедно с држ. Кут. 3-4 × 2.5-3 mm. Сем. 1-1.2 × 0.6-0.8 mm. *V. longifolia*

3². Пцв. много по-к. от цв. заедно с држ. Сем. 0.8-1 × 0.5-0.6 mm. *V. spuria*

Veronica subg. *Veronica* /Великденче/

4¹. Сцв. стр., рядко стр. и вр. .. 5

4². Сцв. вр. или цв. по 1 в пазвите на л. .. 24

5¹. Пл. се разпуква на 4 дяла. Р. ± голи, обитаващи влажни места. 6

5². Пл. се разпуква на 2 дяла. Р. ± овласени, обитаващи сухи рядко влажни места. 10

6¹. Ст. полегнало или приповдигнато. Л. с држ. 7

6². Ст. ± изправено. Л. прис. 8

7¹. Држ. на л. плоски, покр. с 3-клетъчни жлези. Кут. 3-4 × 3.5-4.5 mm, сферична. Сем. 0.5-0.7 × 0.4-0.5 mm, хидрохорни. *V. beccabunga*

7². Држ. на л. голи в сечение кръгли. Кут. 2-2.7 × 2.5-3.5 mm, сплескана. Сем. 0.8-1.1 mm, плоски. *V. scardica*

8¹. Кут. елипсоидна; 2-3 (3.5) × 1.7-2.3 mm; с оскъдни, малки жлз. влс. Сем. 0.4-0.6 × 0.3-0.4 mm. *V. anagalloides*

8². Кут. закръглена до яйцевидна. 9

9¹. Долните л. яйцевидни, горните яйцевидно ланц. Држ. на цв. изправени, об. равни на пцв. Кут. не по-ш. от д.; 2.5-4 × 2.5-4 mm, с 40-70 семена. Сем. 0.5-0.8 × 0.3-0.5 mm. *V. anagallis-aquatica*

9². Л. лин. до лин. ланц. Држ. на цв. отклонени, об. по-к. от пцв. Кут. по-ш. от д., 3-3.5 × 3-4 mm. Сем. 0.5-0.7 × 0.3-0.5 mm. . *V. catenata*

10¹. Л. пересторазделени или 1-2 пъти пересторазсечени. Сем. паничковидни. 11

10². Л. цели, назъб. или целокар. 12

- 11¹. Пл. по-д., отколкото ш., 2.5-6 × 2.3-5.5 mm, със закръглена осн. Сем. 1.7-2.1 × 1.4-1.6 mm. *V. austriaca*
- 11². Пл. по-ш., отколкото д., 3.4-3.7 × 2.5-2.8 mm, с клиновидна осн. Сем. 1-1.2 × 0.7-0.9 mm. *V. multifida*
- 12¹. Сцв. ± щитовидно, с д. до 2 cm, с 2-6 цв. Кут. 3-3.5 × 2.5-2.8 mm, гола. Сем. 1-1.5 × 0.9-1.1 mm, плоски. Чш. с 4 дяла. . *V. baumgartenii*
- 12². Сцв. не щитовидно, по-д. от 2 cm. Кут. покр. с прости или жлз. влс. поне по ръба, рядко гола, но тогава чш. с 5 дяла. 13
- 13¹. Л. с држ. с д. 7-15 mm. Сцв. с 2 (8) цв. Кут. 4-6 × 6-8 mm. Сем. 1.8-2.3 × 1.5-2 mm, паничковидни. *V. montana*
- 13². Л. прис. или с држ. с д. до 7 mm. Сцв. с повече цв. 14
- 14¹. Сцв. посл. Л. лин. до лин. ланц. Вч. с диам. 5-6 mm. Кут. 2.5-5 × 3-6 mm. Сем. 1-2 × 0.9-1.3 mm, плоски. *V. scutellata*
- 14². Сцв. срещ. Л. с др. ф. 15
- 15¹. Л. 40-90 × 20-50 mm. Вч. розово, с диам. 4-7 mm в диам. Кут. 3-5 × 3-5.5 mm, покр. с жлз. влс. Сем. 1-1.2 × 0.8-1 mm. . *V. urticifolia*
- 15². Л. 8-40 × 4-35 mm, рядко по-д., но тогава чшл. са лин. ланц. до шиловидни или вч. е тъмносиво, с диам. 5-17 mm в диам. Кут. гола или покр. с прости, рядко с жлз. влс. 16
- 16¹. Л. кожести, покр. с дребни жлези. Дяловете на чш. голи. Кут. 2.5-5 × 3-4 mm, с 4-10 семена. Сем. 1.2-1.8 × 1-1.8 mm. *V. turrilliana*
- 16². Листа тревисти, покр. с прости или жлз. влс. Дяловете на чш. поне по ръба покр. с влс., рядко голи. 17
- 17¹. Дяловете на чш. 5, рядко 4. Сем. по-дребни от 1 mm. 18
- 17². Дяловете на чш. 4, по изключение 5. ... 19
- 18¹. Ст. изправено. Кут. 2.5-6 × 2.3-5.5 mm. Сем. паничковидни, 1.7-2.1 × 1.4-1.6 mm. *V. austriaca*
- 18². Ст. стелецо, на върха приповдигнато. Кут. 2.4-4.3 × 2.1-3.6 mm. Сем. плоски, 1.4-1.6 × 1.2-1.4 mm. Вч. с диам. 8-11 mm. *V. prostrata*
- 19¹. Л. елиптични, 8-18 × 6-9 mm, целокр. или напил. назъб. Вч. синьо. Кут. 2.8-3.9 × 3-4 mm. Сем. 1 mm, паничковидни. *V. rhodopea*
- 19². Л. яйцевидни, 14-57 × 9-35 mm, ясно назъб. Сем. плоски. 20
- 20¹. Ст. пълзящо. Пл. обратно триъгълен, покр. с жлз. или с прости и жлз. влс. Цв. држ. с д. 0.7-2 mm. Кут. 3-5 × 3-5 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.7-0.9 mm. *V. officinalis*
- 20². Ст. изправено. Пл. покр. с прости влс., сърцевиден, рядко обратно триъгълен, но тогава оста на сцв. покр. с прости и жлз. влс. 21
- 21¹. Сцв. ос, цв. држ. и чш. покр. само с прости или само с жлз. влс. 22
- 21². Сцв. ос, пцв., цв. држ. и чш. покр. с прости и жлз. влс. 23
- 22¹. Р. с жлз. влс. Кут. 3.8-4 × 4.5-5.2 mm, с прости влс. Сем. 0.7-0.9 mm. *V. krumovii*
- 22². Р. само с прости влс. Кут. 2.4-3.2 × 3-3.6 mm, с прости влс. Сем. 0.8-1 mm. .. *V. orbelica*
- 23¹. Сцв. ос, цв. држ., чш. и пцв. покр. с гъсти, прости и единични жлз. влс. Кут. 2-4 × 3-4.8 mm. Сем. 0.8-1.7 × 0.7-1.5 mm. . *V. chamaedrys*
- 23². Съцветната ос и цв. држ. с прости влс. Пцв. с жлз. влс. Чш. с гъсти жлз. и единични прости влс. Кут. 2-3 × 4-4.5 mm. Сем. 1.1-1.3 × 0.9-1 mm. *V. vindobonensis*
- 24¹. Цв. събрани във вр. сцв. Едногодишни и многогодишни. 25
- 24². Цв. по 1 в пазвите на л. Едногодишни. 40
- 25¹. Едногодишни р. 26
- 25². Многогодишни р. 35
- 26¹. Л. назъб. или целокр., по изключение горните 3-делни. 27
- 26². Всички л. или само ср. и горните пер. изрязани. 30
- 27¹. Цялото р. голо. Сем. 0.6-0.8 × 0.3-0.5 mm. *V. peregrina*
- 27². Р. с влс. 28
- 28¹. Ст. с жлз. влс. Кут. 2-3.5 × 3.2-5 mm. Сем. 0.7-1.2 × 0.5-0.8 mm, плоски. *V. acinifolia*
- 28². Ст. с прости и жлз. влс. 29
- 29¹. Вч. 3-5 mm в диам. Цв. држ. с д. 0.5-2 mm. Пл. 3-5 × 3-4.5 mm, обратносърцевиден, по ръба покр. с жлз. и единични прости влс., по повърхността гол. Кут. 2.5-3.5 × 3-4 mm. Сем. 0.9-1.3 × 0.5-0.9 mm, плоски. . *V. arvensis*
- 29². Вч. 4-8 mm в диам. Цв. држ. с д. 2-5 mm. Пл. 3-5 × 3.5-7 mm, ш. елиптичен, по ръба и повърхността покр. с жлз. влс. Сем. 0.9-1.4 × 0.7-1.1 mm, паничковидни. *V. praecox*
- 30¹. Пл. триъгълно отсечен, по ръба и повърхността покр. с редки влс. или гол; 2.5-4.5 × 2-3.5 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.4-0.8 mm, неправилно многоъгълни... *V. grisebachii*

30². Пл. обратно сърцевиден, заоблен до бъбрековиден. 31

31¹. Пл. гол, 3.5-5 × 3-4 mm. Сем. по-малки от 1 mm, паничковидни. *V. glauca*

31². Пл. покр. с жлз. или с прости и жлз. влс. 32

32¹. Р. покр. само с жлз. влс. Чш. с 4-5 дяла. Вч. с диам. 8-12 mm, тъмносиньо. Кут. 2-5 × 2-6 mm. Сем. по-малки от 1 mm, паничковидни. *V. aznavourii*

32². Р. покр. с прости и жлз. влс. Чш. с 4 дяла. Вч. с диам. 2-9 mm. 33

33¹. Приосн. л. цели, ср. и горните 3-5-делни. Вч. с диам. 5-9 mm, тъмносиньо. Пл. 3-5 × 4-7 mm, обратно сърцевиден, покр. с жлз. влс. на върха или изцяло. Сем. 1.2-2 × 0.9-2 mm, паничковидни. *V. triphyllus*

33². Л. 5-7-делни, най-горните цели. Вч. с диам. 2-5 mm, синьо до светлосиньо. Пл. заоблен до бъбрековиден, покр. с жлз. или с прости и жлз. влс. Сем. по-малки от 1 mm, плоски. 34

34¹. Цв. држ. с д. 3-4 mm. Стлб. с д. 0.8-1.5 mm, силно превишава изрезката на плода. Кут. 2.5-4.5 × 3-5.5 mm. Сем. 1-1.6 × 0.8-1.3 mm. *V. dillenii*

34². Цв. држ. с д. 1.5-2 mm. Стлб. с д. 0.3-0.6 mm, не превишава изрезката на плода. Кут. 2.5-5 × 2.2-4.5 mm. Сем. 1.1-1.4 × 0.7-1 mm. *V. verna*

35¹. Ст. в осн. вдървявяло, дребни полухрасти. 36

35². Ст. тревисто. Сем. плоски, не по-големи от 1 mm. 38

36¹. Сцв. ± главесто. Л. кожести. Кут. 3-4.2 × 3-4 mm. Сем. 1-1.5 × 0.8-1 mm, многоъълни или лещовидни. *V. kellereri*

36². Сцв. рехав грозд. Л. не са кожести. Кут. по-д. от 5 mm. Сем., плоски. 37

37¹. Вч. тъмносиньо, в ср. със светло петно, очертано с червеникав кръг. Кут. 7-9 × 3-4 mm. Сем. 1.2-1.4 × 0.9-1.1 mm. .. *V. fruticans*

37². Вч. розово, с жълт пръстен в осн. на отвора. Кут. 6-8 × 5-6 mm. Сем. 1.2-1.5 × 0.9-1.1 mm. *V. fruticulosa*

38¹. Ст. покр. с жлз. влс. Приосн. л. събрани в розетка. Пл. 6-8 × 4-6 mm. Сем. 1-1.2 × 0.8-1 mm. *V. bellidioides*

38². Ст. покр. с прости или с прости и жлз. влс. Приосн. л. не са събрани в розетка. Пл. с д. 3-5 mm. 39

39¹. Ст. покр. с прости влс. Вч. с ш. 3-5 mm, синьо. Стлб. с д. 1-1.5 mm. Пл. 4-5 × 3-4 mm, удължено обратно яйцевиден, покр. с прости влс. Сем. 0.9-1.1 × 0.6-0.8 mm. *V. alpina*

39². Ст. покр. с прости и жлз. влс. Вч. с ш. 5-7 mm, бледорозово, светло-или тъмносиньо. Стлб. с д. 3-4 mm. Пл. 3-3.5 × 3.8-5 mm, закръглено- до обратно яйцевиден, гол или по ръба с жлз. влс. Сем. 0.6-1 × 0.4-0.7 mm. *V. serpyllifolia*

40¹. Пл. гол. Сем. бокаловидни, кухи, с мастно тяло в ср., оребрени. 41

40². Пл. покр. с прости, с жлз. или с прости и жлз. влс. 42

41¹. Л. (3) 5-7-делни. Дяловете на чш. покр. с влс. само по ръба. Цв. држ. с д. 7-25 mm. Кут. 2.5-4 × 3-6 mm, с 2-4 семена. Сем. 1.5-3.3 × 1.8-3 mm. *V. hederifolia*

41². Л. 3 (5)-делни. Дяловете на чш. покр. с прилегнали влс., а по ръба с реснички. Цв. држ. с д. 4-7 (9) mm. Кут. 2.5-3 × 4-5 mm, с 4-5 семена. Сем. 1.5-2.8 × 1.5-2.2 mm. . *V. triloba*

42¹. Цв. с равни или по-к. от л. држ. Чш. с обратно яйцевидни до елиптично яйцевидни дялове. Кут. 2.5-6 × 2.5-6 mm, с 3-4 семена. 43

42². Цв. с по-д., до равни на л. држ. Чш. с ш. ланц. дялове. Сем. паничковидни... 44

43¹. Л. ясно 5-9- делни. Влс. по чш. прости или прости и жлз. (рядко само жлз.; по плода само прости или само жлз. Сем. 2.2-3 × 1.9-2.5 mm, бокаловидни, с мастно тяло в ср., оребрени. *V. cymbalaria*

43². Л. плитко 5-9- делни, до почти назъб. влс., по чш. и плода жлз. Сем. 2-2.5 × 1.5-1.3 mm. *V. trichadena*

44¹. Цв. држ. с д. 6-39 mm. Вч. с диам. 8-15 mm. Стлб. с д. 2-3.5 mm. Кут. 4.5-6 × 5-9 mm, с ясна мрежа от ж. Сем. 1.5-2.2 × 0.8-1.5 mm. *V. persica*

44². Цв. држ. с д. 7-17 mm. Вч. с диам. 3-7 mm. Стлб. с д. 1.5-2 mm. Кут. 4-7 × 4-8 mm, с неясни ж. Сем. 1-1.7 × 0.7-1.2 mm. *V. polita*

V. acinifolia L. - Саблелистно в. 1г. 4-8 cm. По трев. м., ниви. *Чм, Смп, Сф, Вм, Згн, Стд* (с), *Блс, Рд* (и), *Трн.* 0 .. 1000 m. III-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Плв.*

V. agrestis L. - Орнично в. 1г. 5-30 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Р, С.**

V. alpina L. - Алпийско в. Мг. 3-15 cm. В лив.

и по кам. м. *Стп* (с), *Вт*, *Пн* (с), *Рл*. 2000 .. 2900 м. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, С. Дек.**

V. anagallis-aquatica L. - Водно в. [*V. anagallis-aquatica* subsp. *anagallidiformis* (Boreau) Jav. & Soó] Мг. 10-100 см. По вл. м., край потоци. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Хрн.**

V. anagalloides Guss. - Огнивчевидно в. 1г. 5-80 см. По вл. м., край потоци. *ЦБ*. 0 .. 200 м. VI-IX. [X-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т. Хрн.**

V. arvensis L. - Полско в. 1г. 2-40 см. По трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 м. VI-VII. [VI-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

V. austriaca L. - Австрийско в. [*V. jacquinii* Baumg.] Мг. 10-60 см. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1600 м. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Дек., Леч.**

1¹. Л. яйцевидни до елиптични. Дяловете на чш. ланц. до елиптични. Вч. с диам. 8-12 mm. Пл. 2.5-5 × 2.1-3.5 mm. Сем. по-дребни от 1 mm. subsp. *teucrium*

1². Л. т. продълг. до лин. ланц. Дяловете на чш. лин. ланц. до шиловидни. Вч. с диам. 8-17 mm. Пл. 3.5-6 × 3-5.5 mm. Сем. 0.3-0.5 mm. 2

2¹. Л. единично пер. subsp. *virescens*

2². Л. двойно пер. 3

3¹. Дяловете на л. с ш. 0.25-0.3 mm. subsp. *tenuissima*

3². Дяловете на л. с ш. 0.8-4 mm. 4

4¹. Ст. с в. 15-20 cm, с 0.6-1 mm д. влс. subsp. *neiceffii*

4². Ст. с в. 30-50 cm, с до 0.6 mm д. влс. subsp. *austriaca*

subsp. *austriaca* - Австрийско в.; Жаквиново в. [*V. jacquinii* Baumg.] Мг. 10-60 см. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1600 м. V-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек., Леч.**

subsp. *neiceffii* (Degen) Pееv - Нейчево в. [*V. jacquinii* Baumg. var. *neiceffii* Deg.] Мг. 10-60 см. По сухи трев. и хрл. м. *Зн, Прб* (и), *Стп* (с). 1000 .. 1500 м. V-VI. **Б. Дек., Леч.**

subsp. *tenuissima* (Deg. & Dren.) Česhm. - Тънко в. [*V. austriaca* L. var. *tenuissima* Deg. & Dren.] Мг. 10-60 см. По сухи трев. и хрл. м. *Слв.* 1200 .. 1600 м. V-VI. **Б. Дек., Леч.**

subsp. *teucrium* (L.) D. A. Webb - Подъбичево в. [*V. teucrium* L.; *V. crinita* Kit.] Мг. 20-60 см. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1200 м. VI-VII. [VII-

VIII]. **Б, Р, С, Т. Дек.**

subsp. *virescens* (Velen.) Česhm. - Зеленикаво в. [*V. multifida* L. var. *virescens* Velen.] Мг. 10-60 см. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Прб, Тхр.* 0 .. 1600 м. V-VI. **Б, С. Дек., Леч.**

V. aznavourii Dorfl. - Азнавурско в. 1г. *Чм* (ю), *Тхр* (Ямболско). 0 .. 200 м. III-IV. [IV-V]. **Б, Г, Т. Плв.**

V. bachofenii Heuff. - Бахофеново в. Мг. 20-30 см. ?**Б, Р, С.**

V. baumgartenii Roem. & Schult. - Баумгартеново в. Мг. 4-12 см. По скал. планински поляни. *Стп* (з,с). 2000 .. 2200 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С.**

V. beccabunga L. - Крайпоточно в. Мг. 20-60 см. По вл. м., край потоци. *ЦБ*. 0 .. 2100 м. V-VII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т. Леч., Хрн.**

V. bellidoides L. - Паричковидно в. Мг. 4-22 см. Из алпийски лив. *Стп* (з,с), *Вт, Згп, Слв, Пн, Рл.* 1800 .. 2600 м. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

V. catenata Pennell - Верижково в. 1г. 5-20 см. Влажни м., локви. *Чм* (ю). 0 .. 500 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

V. chamaedrys L. - Ниско в. Мг. 15-40 см. В гори, лив., хрл. *ЦБ*. 0 .. 2200 м. IV-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Дек.**

V. cymbalaria Bodard - Лодковидно в. 1г. 3-35 см. По сухи трев. и хрл. м., ниви. *Чм* (ю), *Стд, Рд* (з,с), *Срж.* 0 .. 800 м III-IV. [IV-V]. *Плв.* **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

V. dillenii Crantz - Дилениево в. 1г. 8-30 см. По трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 м. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

V. filiformis Sm. - Нишковидно в. 1г./Мг. 10-50 см. Адв. *Сф.* 200 .. 300 м. **Б, Р, Т.**

V. fruticans Jacq. - Храстово в. Пхр. 5-15 см. Адв. По вл. трев. и скал. м. *Рл.* 2300 .. 2500 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Пр.: Алпи. **Б, Р, С.**

V. fruticulosa L. - Полухрастово в. Пхр. 8-20 см. По трев. и скал. м. Адв. *Рл.* 2400 .. 2600 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Пр.: Алпи. **Б.**

V. gentianoides Vahl - Тинтявовидно в. Мг.

30-100 cm. V-VI. Интр. Пр.: Турция, Кавказ, Иран. **Т. Дек.**

V. glauca Sm. - Сиво в. 1Г. 3-30 cm. По ниви ниви и синори като плевел само в едно находище, на ограничена площ. *Тхр.* 200 .. 200 m. III-IV. [IV-V]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, Г (NC).**

V. hederifolia L. - Бръшлянолистно в. 1Г. 4-60 cm. По трев. м., ниви. ЦБ. 0 .. 800 m. II-V. [III-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плев.**

¹. Вр. дял на л. тъп или заоблен. Цв. држ. с д. 7-18 mm. Вч. с диам. 6-8 mm в диам. Кут. 2.5-4 × 4-6 mm, с 2-4 семена. Сем. 1.5-1.8 × 2-3 mm. subsp. *hederifolia*

². Вр. дял на л. постепенно заострен. Цв. држ. с д. 15-25 mm. Вч. с диам. 4-6 mm. Кут. 3-4 × 3-3.5 mm, с 2 семена. Сем. 2-3 × 1.2-2.4 mm. subsp. *lucorum*

subsp. *hederifolia* - Бръшлянолистно в. ЦБ. 0 .. 800 m. II-V. [III-VI]. **Б, Г, С, Т. Плев.**

subsp. *lucorum* (Klett & Richt.) Hartl - Плиткоделно в. [*V. sublobata* M. A. Fisch.] *Чм* (с), *Вт*, *Сф*, *Стд* (с), *Зн*, *Вт*. 0 .. 800 m IV-V. [V-VI]. **Плев.**

V. kellereri Deg. & Urum., nom. amb. - Келерерово в. Пхр. 4-30 cm. По вар. и скал. м. *Пн*, *Рл*. 2500 .. 2900 m. VI-VII. [VII-IX]. Bulg. **Б.**

V. kindlii Adamović - Киндлово в. МГ. 4-25 cm. **?Г, М.**

V. krumovii (Peev) Peev, nom. amb. - Крумово в. МГ. 30-50 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 800 m. V-VII. [VII-IX]. Bulg. **Б.**

V. longifolia L. - Дълголистен степник [*Pseudolysimachion longifolium* (L.) Oriz.] МГ. 40-150 cm. По вл. лив. и хрл. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Сф*, *Зн*, *Рд*, *Трн*, *Тхр.* 0 .. 500 m. VI-VIII. [VIII-X]. **Б, Р, С, Т. Дек., Мед.**

V. montana L. - Планинско в. МГ. 12-70 cm. В букови гори. *Стп* (з,с), *Блс*, *Пн*, *Вт*, *Рд*, *?Стп* (и). 700 .. 1700 m. V-VII. [VI-VII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

V. multifida L. - Многоразделно в. Многогодишно. 20-60 cm. По сухи скал. и пес. м. в низините. *Чм* (с), *СИБ*, *Стп* (и), *Трн*, *Тхр.* 0 .. 200 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р,**

Т.

V. officinalis L. - Лечебно в. МГ. 10-30 cm. Из гори. ЦБ. 0 .. 2400 m. V-VII. [VI-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.**

V. opaca Fr. - Матоволистно в. 1Г. 5-40 cm. **Р, С.**

V. orbelica (Peev) Peev - Пиринско в. МГ. 25-40 cm. По сухи вар. м. *Пн* (с). 500 .. 2700 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Bulg. **Б.**

V. orsiniana Ten. - Орсиниево в. МГ. 5-20 cm. **Г (NC), М.**

V. pectinata L. - Гребенесто в. МГ. 10-25 cm. IV-V. **?Б, Т.**

V. peregrina L. - Чуждоземно в. 1Г. 5-25 cm. По вл. трев. м. Адв. *Др*, *Трн*. 0 .. 200 m. V-VI. **Б, Г (NE), Р, С, Т. Плев.**

V. persica Poir. - Персийско в. 1Г. 15-60 cm. По трев. м., ниви, край огради. ЦБ. 0 .. 800 m. III-V. [IV-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С. Дек., Плев.**

V. polita Fries - Изящно в. [*V. didyma* Ten.; *V. agrestis* auct. Bulg., non L.; *V. opaca* auct. Bulg., non Fr.] 1Г. 3-30 cm. По трев. м., ниви. ЦБ. 0 .. 800 m. III-IV. [V-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т. Плев.**

V. praecox All. - Ранно в. 1Г. 4-24 cm. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 800 m. III-IV. [IV-V]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Плев.**

V. prostrata L. - Полегнало в. МГ. 10-30 cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 800 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек., Леч.**

V. repens Clarion ex DC. - Пълзящо в. МГ. 5-10 cm. IV-V. Интр. Пр.: Корсика и Испания. **Дек.**

V. rhodopea Degen ex Stoj. & Stef. - Родопско в. МГ. 4-25 cm. По умерено вл. лив. *Слв*, *Рл*, *Рд* (з). 1800 .. 2800. VI-VII. [VII-VIII]. Balk. **Б.**

V. saturejoides Vis. - Чубрицово в. МГ. 10-30 cm. **?Б, М, С.**

V. scardica Griseb. - Шарпланинско в. МГ. 5-40 cm. По вл. м., край потоци. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-X. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

V. scutellata L. - Щитовидно в. МГ. 15-80 cm. По моч. лив. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VI. [VI-VII].

Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн.

V. serpyllifolia L. - Машерколистно в. Мг. 3-10 см. По лив. и моч. м. ЦБ. 0 .. 2500 м. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Плв.**

V. spicata L. - Сбит степник. [*V. euxina* Turritt; *Pseudolysimachion spicatum* (L.) Opiz; *P. orchideum* (Crantz) Wraber] Мг. 5-70 (80) см. Из светли гори, хрл., лив., пас. Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (з,и), Сф, Срг, Рд (и), Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1000 м. V-IX. [VII-IX]. **Б, Р, С, Т. Дек.**

1¹. Дяловете на вч. лин. до лин. ланц., спирално завити. 2

1². Дяловете на вч. яйцевидно ланц., плоски. 3

2¹. Сцв. с д. 8-20 см, с 50-120 цв. Цв. с миризма. Вч. с д. 6-10 mm, неопадващо. Зелени р. с разредено или умерено овласяване. Сем. 1.1-1.2 × 0.7-0.8 mm. subsp. *orchidea*

2². Сцв. с д. 5-12 см, с 40-80 цв. Цв. без миризма. Вч. с д. 5-7 mm, опадващо. Р. с плътно сиво-бяло овласяване. Сем. 0.8-1.1 × 0.6-0.7 mm. subsp. *incana*

3¹. Долните л. држ. 10-20 mm. Л. голи или разредено овласени близо до осн.

..... subsp. *crassifolia*

3². Долните л. држ. рядко надвишават 10 mm. Л. об. ± овласени. 4

4¹. Ст. и л. покр. с прости влс., рядко л. голи. Сцв. с 40-60 цв. Чш. гола, с изключение на твърдите кр. четинки. Кут. само с прости влс. Сем. 1.1-1.3 × 0.7-0.8 mm. subsp. *barrelieri*

4². Ст. и л. покр. с желзисти влс. Чш. ± влакнеста, об. жлз.. Сцв. с 60-80 цв. Сем. 0.9-1.1 × 0.5-0.7 mm. subsp. *spicata*

subsp. *barrelieri* (H. Schott ex Roem. & Schult.) Elenevsky - Ресничест степник. [*V. barrelieri* H. Schott ex Roem. & Schult.; *V. barrelieri* subsp. *prodanii* (Degen) Albach; *Pseudolysimachion barrelieri* (Schott ex R. & S.) Holub;] Мг. 20-50 см. По сухи трев. и кам. м., лив. и хрл. ЦБ. 0 .. 1900 м. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), Р, Т.**

subsp. *crassifolia* Hayek - Дебелолитен степник. [*Veronica urumovii* Velen.] Мг. **Р.**

subsp. *euxina* (Turritt) Stoj. & Stef. - Черноморски степник. [*V. euxina* Turritt; *Pseudolysimachion euxinum* (Turritt) Holub] Мг. 25-45 см. По кам. м., в светли дъбови гори, хрл. Чм (с), СИБ. 0 .. 50 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [RE]. ЗБР. БК.

subsp. *incana* (L.) Walters - Блед степник. [*V.*

pallens Host; *V. incana* L.; *Pseudolysimachion pallens* (Host) M. Fisch.] Мг. 20-60 см. По трев. и кам. м., хрл. Сф, Зн, Срг (з). 0 .. 1000 м. VI-VIII. **Б.**

subsp. *orchidea* (Crantz) Hayek - Салепов степник. [*V. orchidea* Crantz; *Pseudolysimachion orchideum* (Crantz) Wraber] Мг. 25-60 (80) см. Из светли гори, хрл., лив., пас. Чм, СИБ, Др, Прб, Стн (з,и), Сф, Срг (и), Рд (и), Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1000 м. V-IX. [VII-IX]. **Б, Р, С, Т. Дек.**

subsp. *spicata* - Сбит степник. [*Pseudolysimachion spicatum* (L.) Opiz] Мг. 50-70 см. VI-VII. Интр. Пр.: 3. Ев. **Б, Р, Т. Дек.**

V. spuria L. - Метлицовиден степник. [*Pseudolysimachion spurium* (L.) Rauschert] Мг. 60-130 см. Из сухи лив., пас. и хрл. СИБ, Др, Прб, Стн (и), Трн, Тхр. 0 .. 800 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Р, С. Дек.**

V. trichadena Jord. & Fourg. - Късовлакнесто в. 1г. 5-20 см. Варовити сипеи, горски поляни, храстааци. Стд (ю). 0 .. 200 м. IV-VI. **Б, Г, Т.**

V. triloba (Opiz) Kern. - Триделно в. [*V. hederifolia* subsp. *triloba* (Opiz) Celak.] 1г. 4-30 см. По трев. м., в ниви. ЦБ. 0 .. 800 м. III-IV. [IV-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т. Плв.**

V. triphyllus L. - Трилистно в. 1г./2г. 5-25 см. По трев. м. ЦБ. 0 .. 700 м. III-V. [V-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв.**

V. turrilliana Stoj. & Stef. - Турилово в. Мг. 8-35 см. По сухи вар. ск. и ск. пукнатини. Сргж. 0 .. 500 м. IV-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. IUCN(R). ЗБР. БК. Balk. **Б, Г, Т.**

V. urticifolia Jacq. - Коприволистно в. Мг. 20-70 см. В гори. ЦБ. 500 .. 1900 м. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С. Дек., Мед.**

V. verna L. - Пролетно в. 1г. 3-30 см. По трев. м. ЦБ. 0 .. 1500 м. III-V. [IV-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв.**

V. vindobonensis (M. A. Fisch.) M. A. Fisch. - Виенско в. Мг. 10-50 см. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2200 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г (NE), Р, С, Т.**

Род *Veronicastrum* Heist. ex Fabr.
Вероникаструм

V. virginicum (L.) Farw. - Вирджински в. Мг. 130-150 см. VI-VIII. Интр. Пр.: С. Ам. **Дек.**

Род *Wulfenia* Jacq.

Вулфения

W. carinthiaca Jacq. - Каринтийска в. Мг. 15-40 см. В градини и дворове. Пр.: Алпи и 3. Балкани. **М, С. Дек.**

Семейство **Scrophulariaceae** Juss.

Живеничеви

[Buddlejaceae Wilch, Loganiaceae R. Br. ex Mart.]

- 1¹. Храсти. Цв. актмф. Тч. 4-5. Вч. 4-5-делно, срс. Сцв. грозд или метл. ... *Buddleja*
1². Тревисти р. Цв. зигмф. 2
2¹. Безстъблено р. с целокр. л., събрани в розетка; често с пълзящи, вкореняващи се столони. Тч. 4, фертилни. *Limosella*
2². Р. с облистени ст. Тч. 4-5, понякога част от тях стаминодии (без прш.). 3
3¹. Вч. плоско, с къса тръб., почти актмф., 5-разделно. Поне част от тичинковите држ. покр. с д. влс. *Verbascum*
3². Вч. двуустно. 4
4¹. Горната у. от 4 дяла. Долната у. от 2 големи дяла. Венечната тръб. затворена, отвътре с влс. *Nemesia*
4². Горната у. от 2 дяла. Долната у. от 3 къси или недоразвити дяла. Венечната тръб. сферично разширена, отвътре гола. . *Scrophularia*

Род *Buddleja* L.

Летен люляк

- 1¹. Л. посл., т. ланц. Клк. извити надолу; тънки, жълтеникави. Вч. виолетово, с тръбичка 2-3 пъти по-д. от чш. Кут. 4-6 mm. Сем. 1-1.1 × 0.5 mm, с ципестия хипантий 1.8-2.2 × 0.6-0.7 mm. *B. alternifolia*
1². Л. срещ. Клк. разперени. Вч. лилаво, лилавочервено, рядко бяло. 2
2¹. Клк. четириръбести без крила. Л. ланц., с д. 7-13 cm, влакнести в младо състояние. Сцв. с д. до 40 cm, изправени. Тръб. на вч. гола. Сем. 0.7 × 0.35 mm, с ципестия хипантий 2.8-4 × 0.3-0.5 mm. *B. davidii*
2². Клк. четириръбести и крилати. Л. тясноланцетни, до 20 cm д. и до 5 cm ш.; от горната страна тъмнозелени, от долната - кафяво напльстени. Сцв. с д. до 20 cm, наведени или висящи. Тръб. на вч. с влс. отвън. . *B. japonica*

B. alternifolia Maxim. - Последователнолистен л. л. Хр. 3-4 m. Интр. В градини и паркове. V-VI. Пр.: Китай. **Дек.**

B. davidii Franch. - Давидов л. л. Хр. 2-3 m. Интр. В градини и паркове. Инв. Чм, СИБ, Др, Сф, Снд (ю), Пл, Срг (з), Рд. 0 .. 1100 m. VII-IX. Пр.: Китай. **Б, Г, М, С. Леч., Дек.**

B. japonica Thunb. - Японски л. л. Хр. 50-150 cm. Интр. В градини и паркове. VI-IX. Пр.: Япония. **Дек.**

Род *Limosella* L.

Локвиче

L. aquatica L. - Водно л. 1г. 2-5 (15) cm. Край потоци, в локви и канавки. Др, Вм, Пл. 0 .. 1000 m. IV-IX. [VI-X]. **Б, Г (NC,NE), Р, С, Т.**

Род *Nemesia* Vent.

Немезия

N. strumosa Benth. - Торбеста н. Интр. Пр.: Ю. Аф. **Дек.**

Род *Scrophularia* L.

Живениче

- 1¹. Ст. кръгло до неясно ръбесто. Л. дълбоко пер. изрязани до 2 пъти пер. 2
1². Ст. 4-стенно. Л. цели, назъб. 3
2¹. Држ. на л. жлз.. Вчл. белезникаво-кафеникави до розовокафеникави. Кут. 4-6 × 3-3.5 mm. Сем. 0.8-1 × 0.5-0.8 mm. *S. bulgarica*
2². Држ. на л. голи. Вчл. тъмночервеникави до тъмнокафеникави. Кут. 3.5-6 × 3-5 mm. Сем. 0.9-2.4 × 0.5-1.4 mm. *S. canina*
3¹. Ст. по ъглите с крила, ш. 0.5-2 mm. Пцв. с единични жлз. влс. до голи. Кут. 3-6 × 3-4.7 mm. Сем. 0.6-1 × 0.2-0.5 mm. *S. umbrosa*
3². Ст. по ъглите без крила или неясно крилати. 4
4¹. Коренището с грудки. Листа голи. Кут. 3.8-8 × 3.5-4.2 mm. Сем. 0.5-1.5 × 0.2-0.8 mm. *S. nodosa*
4². Коренището вретеновидно до възлесто. Листа с прости и жлз. влс. 5
5¹. Дяловете на чш. ш. ланц. до елипсоидни, без или с неясен ципест ръб. Кут. 3-7.5 × 3-6 mm. Сем. 0.2-0.5 × 0.1-0.2 mm. ... *S. aestivalis*
5². Дяловете на чш. закръглени, до обратно яйцевидни с ципест ръб, ш. 0.5-0.8 mm. Кут. 4.5-7.5 × 3.5-5.6 mm. Сем. 0.4-0.9 × 0.2-0.6 mm. *S. scopolii*

S. aestivalis Griseb. - Лятно ж. Мг. 20-60 cm. По вл. м. *Сmn* (с), *Зen*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рd* (з,с). 1000 .. 2500 m. V-VII. [VI-VIII]. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **С**.

S. bulgarica (Stoj.) Peev - Българско ж. Мг. 25-40 cm. По сухи вар. м. *Сmn* (з,с), *Слв*, *Пн* (с), *Рd* (с). 1000 .. 2500 m. VI-VII. [VIII-IX]. Bulg. **Б**.

S. canina L. - Кучешко ж. Мг. 25-100 cm. По пуст. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **С**, **Т**. *Леч*.

S. heterophylla Willd. - Разнолистно ж. Мг. 10-70 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **Р**, **С**, **?Б**.

S. lucida L. - Блестящо ж. Мг. 30-130 cm. III-VI. **Г** (NC,NE), **Т**.

S. nodosa L. - Възлесто ж. Мг. 30-125 cm. По сенч. и трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe) **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Omp!*

S. peregrina L. - Коприволистно ж. Г. 15-90 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

S. scopolii Норре ex Pers. - Скополиево ж. Мг. 20-100 cm. По вл. сенч. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. V-VI. [VII-VIII]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

S. umbrosa Dum. - Сенколюбиво ж. Мг. 40-150 cm. По вл. и моч. м. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. VI-VII. [VI-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **С**, **Т**. *Omp!*

Род *Verbascum* L.

Лопен

[*Celsia* L.]

1¹. Цв. разп. по 1 в пазвите на пцв. 2
1². Цв. разп. по 2 и повече в пазвите на пцв. 12
2¹. Цв. само с пцв., без пцвч. отстрани. 3
2². Цв. с пцв. и 2 стр. пцвч. 10
3¹. Тч. 5, рядко 4, но тогава вч. виолетово. .. 4
3². Тч. 4. Вч. жълто, рядко синьозелено с жълти ивици. 7
4¹. Прш. на двете по-д. тч. продълг., низбягващи. Вч. жълто до бяло. Тч. држ. с виолетови влс. Кут. 5-8 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.5-0.6 mm. *V. blattaria*
4². Прш. на всички тч. бъбрековидни, не са низбягващи. 5
5¹. Приосн. л. дълбоко, до двойно неравномерно назъб. или изрязани. Вч. жълто. Кут. 5-7 mm. Сем. 0.7-0.8 mm. . *V. xanthophoeniceum*

5². Приосн. л. слабо вълновидно нагънати, целокр. или тъпо неравномерно назъб. Кут. 6-8 mm. Сем. 1 mm. 6

6¹. Вч. жълто, жълтозеленикаво или бяло. *V. flavidum*

6². Вч. виолетово или червено. Кут. 5-8 × 4-6 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.5-0.7 mm. . *V. phoeniceum*

7¹. Приосн. л. целокр. или назъб., триъгълни до сърцевидно яйцевидни. Жлезистите влс. по сцв. с виолетови главички. Кут. 5-8 × 4-6 mm. Сем. 0.8-1 mm. *V. bugulifolium*

7². Приосн. л. пер. насечени или лировидни. Влс. по сцв. не са виолетови. 8

8¹. Цв. држ. с д. 15-35 mm; 4-8 пъти по-д. от чш. Кут. 3.5-5 mm. Сем. 0.6 mm.

..... *V. roripifolium*

8². Цв. држ. по-к. от 15 mm или цв. прис. ... 9

9¹. Л. 1-2 пъти пер. Цв. држ. с д. 1.5-5 mm, равни или 2 пъти по-д. от чш. Прш. на всички тч. бъбрековидни. Кут. 4-7 × 3-4.5 mm. Сем. 0.9 mm. *V. orientale*

9². Л. пер. разсечени, с по-голям вр. дял и 3-8 тъпи стр. дялчета. Цв. држ. с д. 5-10 (15) mm, 2-3 пъти по-д. от чш. Прш. на двете по-д. тч. продълг., низбягващи. Кут. 4-6 × 3.5-5 mm. Сем. 0.5-0.6 mm. *V. rupestre*

10¹. Прш. на двете по-д. тч. продълг., низбягващи. Кут. 0.7-0.9 mm. .. *V. ovalifolium*

10². Прш. на всички тч. бъбрековидни, не са низбягващи. 11

11¹. Л. цели, назъб. Тч. држ. с виолетови влс. Кут. 6-7 mm. Сем. 0.7-0.8 mm.

..... *V. adrianopolitanum*

11². Л. пер. разделени, дяловете назъб. Тч. држ. с бели или бледожълти влс. Кут. 4-5 mm. Сем. 0.6-0.8 mm. *V. purpureum*

12¹. Прш. на 2 от тч. продълг., низбягващи или наклонени спрямо тч држ. 13

12². Прш. на всички тч. бъбрековидни, не са низбягващи. 24

13¹. Р. с жлз. влс., поне по чш. 14

13². Р. без жлз. влс. 20

14¹. Стъбловите л. д. низбягващи. Држ. на двете д. тч. голи. Кут. 5-10 × 4-6 mm. Сем. 0.8-1 × 0.6-0.8 mm. *V. densiflorum*

14². Стъбловите л. не са или рядко едва низбягващи. 15

15¹. Сцв. гъсто, цилиндрично, неразкл., в осн. ± прекъснато. Пцв. ланц. лин. Држ. на двете д. тч. голи или с влс. в осн. Приосн. л. 40-50 × 15-20 cm, ланц. до обратно ланц., целокр. или

неясно назъб., постепенно заострени. Кут. 5-8 mm. Сем. 0.9 mm.	<i>V. longifolium</i>	
15 ² . Р. с др. белези.		16
16 ¹ . Тч. држ. с виолетови папили. Сем. 0.8-0.9 mm.		17
16 ² . Тч. држ. с жълти или бели папили.		18
17 ¹ . Приосн. л. 5-10 × 2.5-3.5 cm, удължено или яйцевидно елипсоидни. Бл. изправено. Пцв. яйцевидни. Вч. ок. 3 mm в диам. Кут. 5-7 mm.	<i>V. anisophyllum</i>	
17 ² . Приосн. л. 25-45 × 9-15 cm, яйцевидни до ш. яйцевидни. Бл. увиснало. Пцв. копиевидни. Вч. с диам. 3-4 cm. Кут. 5-7.5 mm.	<i>V. eriophorum</i>	
18 ¹ . Вч. с диам. 3.5-5.5 cm. Држ. на горните 3 тч. покр. с жълти влс. Кут. 5-12 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.4-0.6 mm.	<i>V. phlomoides</i>	
18 ² . Вч. с диам. 2-3.5 cm. Тч. држ. с бели влс.		19
19 ¹ . Пцв. ш. триъгълни или яйцевидни. Вч. с многобройни светли точки. Држ. на двете д. тч. с едностранно разп. влс. Бл. яйцевидно. Кут. 5 mm. Сем. 0.9-1 mm.	<i>V. dieckianum</i>	
19 ² . Пцв. ланц. Вч. без светли точки. Држ. на двете д. тч. с влс. от всички страни. Бл. лопатовидно. Кут. 5-9 × 4-6 mm. Сем. 0.8 mm.	<i>V. lagurus</i>	
20 ¹ . Стъбловите л. ясно низбягващи. Вч. без светли точки. Кут. 4.5-9 × 4-6 mm. Сем. 1 mm.	<i>V. macrurum</i>	
20 ² . Стъбловите л. не са низбягващи, рядко късо низбягващи. Вч. със светли точки.		21
21 ¹ . Цв. прис., по 2-3 в дихазии, събрани в гъсто, сл. класовидно сцв. Кут. 5-7 mm. Сем. до 0.9 mm.	<i>V. crenatifolium</i>	
21 ² . Цв. на држ. с д. 2.5-25 mm, по 2-7 в дихазии, събрани в грозд. сцв.		22
22 ¹ . Пцв. ланц. Стр. пцвч. на долния цв. много по-д. от цв. држ. Кут. 6-8 mm. Сем. 0.9-1 mm.	<i>V. adamovicii</i>	
22 ² . Пцв. не са ланц. Стр. пцвч. на долния цв. по-к., равни или малко по-д. от цв. држ.		23
23 ¹ . Цв. држ. с д. 6-16 mm. Чш. с д. 5-6 mm. Вч. с диам. 2-3 cm. Кут. 4.5-6.5 mm. Сем. 0.9 mm.	<i>V. formanekii</i>	
23 ² . Цв. држ. с д. 12-25 mm. Чш. с д. 6-12 mm. Вч. с диам. 3.5-5 cm. Кут. 8-11 mm. Сем. 0.8-0.9 mm.	<i>V. jordanovii</i>	
24 ¹ . Долните цв. с 2 стр. пцвч.		25
24 ² . Долните цв. без стр. пцвч.		40
25 ¹ . Тч. држ. с виолетови или пурпурновиолетови влс.		26
25 ² . Тч. држ. с бели, жълти или жълтеникави влс.		32
26 ¹ . Приосн. л. вълновидно нагънати или вълновидно изрязани, прис. или с 2-5 cm д. држ. Вч. отвътре голо, отвън с разкл. влс. Кут. 2.5-4.5 mm. Сем. 1-1.2 × 0.7-0.9 mm.	<i>V. sinuatum</i>	
26 ² . Приосн. л. назъб., с 5-30 cm д. држ. ...		27
27 ¹ . Вч. отвън голо. Приосн. л. със сърцевидна осн. Кут. 4-5 mm.		28
27 ² . Вч. отвън с редки или гъсти влс. Приосн. л. със сърцевидна или клиновидна осн.		29
28 ¹ . Пцв. голи. Сцв. разкл. метл. Цв. по 2-7 в дихазии. Сем. 0.8-1 mm.	<i>V. glabratum</i>	
28 ² . Пцв. с къси жлз. влс. по ръба. Сцв. неразкл. Цветовете по 4-7 в дихазии. Сем. 0.9-1.1 × 0.6-0.8 mm.	<i>V. lanatum</i>	
29 ¹ . Приосн. л. яйцевидни, яйцевидно ланц. до елиптични, в осн. клиновидни, рядко закръглени.		30
29 ² . Приосн. л. сърцевидно яйцевидни или удължено яйцевидни, рядко ш. елиптични. Сем. 0.8 mm.		31
30 ¹ . Цв. по 2-5 в дихазии. Држ. на долните цв. с д. 3-6 mm. Вч. жълто, с диам. 15-25 mm. Пл. 3-3.5 mm, до 1.5 пъти по-д. от чш. ...	<i>V. chaixii</i>	
30 ² . Цв. по 8-12 (20) в дихазии. Држ. на долните цв. с д. 10-12 mm. Вч. оранжево-жълто, с диам. 5-10 cm. Пл. 3 mm, равен на чш. Сем. 0.7-0.8 mm.	<i>V. minutiflorum</i>	
31 ¹ . Приосн. л. 20-40 × 10-25 cm, двойно назъб., с несиметрична осн. и 10-30 cm д. држ. Сцв. силно разкл. пирамидална метл., с възходящи разклонения. Кут. 4-5 × 2.5-4 mm. Сем. 0.9-1.1 × 0.6-0.8 mm.	<i>V. abietinum</i>	
31 ² . Приосн. л. 15-20 × 5-15 cm, просто назъб., със симетрична осн. и 5-15 cm д. држ. Сцв. просто или с няколко изправени разклонения. Кут. 4-5 mm. Сем. 0.8-1 × 0.5-0.7 mm.	<i>V. nigrum</i>	
32 ¹ . Држ. на всички тч. до горе покр. с влс.		33
32 ² . Држ. на долните 2 тч. голи в горната си част.		34
33 ¹ . Приосн. л. тъпи, назъб., в осн. с 1-3 пер. дялчета, стъблените без вълновиден ръб. Вч. жълто, с д. 1.5-2.2 cm. Кут. 3-4.5 × 2.5-3 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.4-0.5 mm.	<i>V. banaticum</i>	
33 ² . Приосн. л. островърхи, целокр., стъблените-с вълновидно нагънат ръб. Вч. златистожълто, с д. 2-3 cm. Кут. 4-7 × 3-4 mm.		

Сем. 0.8-1.1 × 0.6-0.7 mm. *V. speciosum*
34¹. Р. изцяло или само чашките с жлз. влс. 35
34². Р. без жлз. влс. 39
35¹. Главичките на жлезистите влс. черни. Л. целокр. Кут. 6-9 × 5-7 mm. Сем. 0.8-0.9 × 0.5-0.6 mm. *V. davidoffii*
35². Главичките на жлезистите влс. не е са черни. Листа не винаги целокр. 36
36¹. Приосн. л. дълбоко пер. наделени, с ± вълновиден ръб. Кут. 3.5-6 mm.
 V. pseudonobile
36². Приосн. л. цели, без вълновиден ръб. .. 37
37¹. Горните ст. л. ш. яйцевидни. Пцв. не по-д. от първия цв. Пл. 3-5 mm, сферичен. Сем. 0.8-1 × 0.5-0.7 mm. *V. pulverulentum*
37². Горните ст. л. яйцевидно ланц. или ланц. Пцв. по-д. от цв. Пл. яйцевиден до цилиндричен. 38
38¹. Ст. неразкл. Приосн. л. с ш. 3-4 cm. Сцв. сбито, цилиндрично, сл. класовидно. Кут. 10 mm. Сем. 0.7-0.8 mm. *V. boevae*
38². Ст. в горната част силно разкл. Приосн. л. с ш. 9-11 cm. Сцв. ш. продълг. метл. Кут. 6-10 mm. Сем. 0.9 mm. *V. jankaeanum*
39¹. Горните ст. л. яйцевидно сърцевидни до яйцевидно триъгълни. Пцв. ш. яйцевидни или копиевидни. Вч. с диам. 2-3 cm. Цв. држ. равна или малко по-д. от чш. Кут. 5-8 mm. Сем. 0.8 mm. *V. decorum*
39². Вч. с диам. 1.2-2 cm. Пцв. ланц. или лин. Цв. држ. значително по-д. от чш. Горните ст. л. яйцевидно т. ланц. Кут. 4-5 mm. Сем. 0.7-1 × 0.5-0.6 mm. *V. lychnitis*
40¹. Вч. от двете страни с разкл. влс. Кут. 3.5-5 mm. Сем. 1 mm. *V. humile*
40². Вч. отвътре без разкл. влс. 41
41¹. Тч. држ. покр. с виолетови влс. ... 42
41². Тч држ. покр. с бели или белезникави влс. 43
42¹. Чшл. не са лопатовидни и не се припокриват. Вч. отвън рехаво влакнесто, с диам. 1.5 cm. Кут. 4 mm. Сем. 0.8-1 mm. ... *V. juruk*
42². Чшл. лопатовидни, припокриващи се. Вч. отвън голо, с диам. 2-2.5 cm. Кутийка и семена неустановени. *V. spathulisepalum*
43¹. Приосн. л. вълновидно или пер. изрязани, с назъб. дялове. Пл. с д. 2.5-3.5 mm, сферичен до ш. яйцевиден. *V. nobile*
43². Приосн. л. цели, целокр. или назъб. Пл. с д. 4-8 mm, яйцевиден до цилиндричен. 44
44¹. Приосн. л. 7-15 × 2.5-4 cm, с 1-5 cm држ.

Чш. с д. 3-6 mm. Пл. с д. 4-5 mm, равен или малко по-д. от чш. Сем. 0.8 mm. *V. tzar-borisii*
44². Приосн. л. 9-12 × 4-8 cm, с 6-10 cm држ. Чш. с д. 2-2.5 mm. Пл. с д. 5-8 mm, до 3 пъти по-д. от чш. Сем. 0.7-0.8 mm. *V. urumoffii*
V. abietinum Borbás - Горски лопен. [*V. nigrum* subsp. *abietinum* (Borbás) I. K. Ferguson] Мг. 70-120 cm. Из вл. сенч. м. и горски поляни. *СИБ, Сmn, Зн, Вm, Зgn, Пn, Рл, Рд, Трн.* 200 .. 1200 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г, М, Р.**
V. adamovicii Velen. - Адамовичев л. 2г. 30-90 cm. По сухи трев. и кам. склонове. *Зн, Зgn, Блс.* 100 .. 2000 m. VI-VIII. [VII-X]. Balk. **Б, С.**
V. adenanthum Bornm. - Аденантов л. Мг. 60-80 cm. **Г (NC), М, Т, ?Б.**
V. adrianopolitanum Podr. - Одрински л. 2г. 60-150 cm. По сухи, припечни, трев. и кам. (силикатни и вар.) м., изоставени ниви, силно разредени дъбови (благунови и границови) гори. *Сmn (с,и), Рд (и), Трн, Срж.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г (NE), Т. Дек.**
V. anisophyllum Murb. - Анасонолистен л. 2г. 40-100 cm. По сухи, кам., вар. склонове в трев. калцифилни съобщества и силно разредени гори. *Зн, Сmd (с).* 400 .. 900 m. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. IUCN, ЗБР. Bulg. **Б.**
V. baldaccii Degen - Балдачиев л. Мг. 100-250 cm. **Г (NC), М, С, ?Б**
V. banaticum Schrad. - Банатски л. 2г. 50-100 cm. По сухи трев. пес., кам. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**
V. bithynicum Boiss. - Битински л. Турски ендемит. **Т.**
V. blattaria L. - Хлеббарков л. 1г./2г. 30-150 cm. По сухи трев. м. и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VII-X]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**
V. boevae Stef.-Gat. - Боев л. Мг. 70-80 cm. По сухи трев. и кам. склонове. *Сmn (с).* 1600 .. 1600 m. VII-VIII. [VIII-X]. ЗБР. Bulg. **Б.**
V. bugulifolium Lam. - Винчелистен л. [*Celsia bugulifolia* (Lam.) Jaub. et Spach] 1г./Мг. 15-75 cm. По сухи и трев. м., пас., хрл. и редки дъбови (благунови и благуново-церови) гори. *Чм (ю), Срж.* 0 .. 100 m. IV-VI. [V-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Т.**
V. chaixii Vill. - Шексиев л. 2г. 50-100 cm. По

сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 100 m. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **Р, С**.

1¹. Тч. држ. изцяло покр. с влс. Вч. с диам. 20-30 mm. subsp. *orientale*

1². Тч. држ. в горната част голи. Вч. с диам. 15-22 mm. 2

2¹. Приосн. л. ненаделени, зелени отдолу. Горните ст. л. фино назъбено-напилени. subsp. *austriacum*

2². Приосн. л. об. слабо наделени към осн., сивкаво-напльстени отдолу. Горните ст. л. раздалечено назъб. subsp. *chaixii*

subsp. *austriacum* (Schott ex Roem. & Schult.)
Наyek - Австрийски л. 2г. 50-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 100 m. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **Р**.

subsp. *chaixii* - Шексиев л. 2г. 50-100 cm. **Г** (NC, NE), **М, Р, С**.

subsp. *orientale* Наyek - Източен л. 2г. 50-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 100 m. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Р**.

V. crenatifolium Boiss. - Щърболистен л. 2г. 30-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Прб, Стп* (с,и), *Згп, Рл, Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 800 m. VI-IX. [VIII-XI].

V. cylindrocarpum Griseb. - Цилиндрично-плоден л. Мг. 30-80 cm. **Г** (NE, NAe).

V. davidoffii Murb. - Давидов л. 2г. 50-80 cm. По горски поляни и разсветлени кам. м. *Пн* (с). 1300 .. 2100 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg. **Б**.

V. decorum Velen. - Декоративен л. 2г. 50-150 cm. По вар. ск. и кам. м. *Рд* (з,с). 200 .. 600 m. V-VII. [VI-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Bulg. **Б, Дек.**

V. densiflorum Bertol. - Гъстоцветен л. 2г. 50-180 cm. Из хрл., гори, сечища и поляни. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **Р, С, Т.** *Леч., Дек., Баг.*

V. degenii Halácsy - Дегенов л. Турски ендемит. [CR]. **Т**.

V. dieckianum Borbás & Degen - Диекианов л. 2г. 50-200 cm. По сухи трев. м. или вар. скал. склонове. *СИБ, ?Др.* 0 .. 200 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC, NE), **М**.

V. dingleri Mattf. & Stef. - Динглеров л. Мг. **Г** (NC, NE).

V. eriophorum Godr. - Пушицов л. 2г. 100-250 cm. По сухи вар. ск. м. *Сф, Зн.* 400 .. 100 m. VI-VIII. [VII-IX]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC, NE), **М, С**.

V. flavidum (Boiss.) Freyn & Bornm. - Жълтеникав л. [*V. phoeniceum* subsp. *flavidum* (Boiss.) Bornm.] Мг. 30-100 cm. По сухи трев. и кам. м., хрл., гори. *Зн, Стд, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC, NE), **Т, Дек., Леч.**

V. formanekii Borbás ex Formánek - Форманеков л. 2г. 30-60 cm. По сухи трев. и кам. м., край пътища и огради. *СИБ, Прб, Стп* (з), *Сф, Зн, Вм, Згп, Пн, Рл, Срз* (з), *Рд* (з). 300 .. 1445 m VI-X. [VII-XI]. Bulg. **Б**.

V. georgicum Benth. - Грузински л. 2г. 50-150 cm. VI-VII. **Т**.

V. glabratum Friv. - Гол л. 2г./Мг. 40-120 cm. По сенч. м., край гори и горски поляни, хрл. *Стп* (с,и), *Згп, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд* (з), *Срж.* 200 .. 1800 m. V-VII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC, NE), **М, Р, С**.

1¹. Приосн. л. ясно назъб. или наделени. subsp. *bosnense*

1². Приосн. л. ясно назъб. или напил. subsp. *glabratum*

subsp. *bosnense* (K. Malý) Murb. - Босненски л. 2г./Мг. 40-120 cm. **Г** (NC), **М, С**.

subsp. *glabratum* - Гол л. 2г./Мг. 40-120 cm. По сенч. м., край гори и горски поляни, хрл. *Стп* (с,и), *Згп, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд* (з), *Срж.* 200 .. 1800 m. V-VII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC, NE), **М, Р, С**.

V. glandulosum Delile - Жлезист л. [*V. gloeotrichum* Hausskn. & Heldr.] Мг. 50-100 cm. **Г** (NC, NE), **М**.

V. gnaphalodes M. Bieb. - Кавказки л. 2г. 80-150 cm. V-IX. **Т**.

V. graecum Heldr. & Sart. - Гръцки л. [*V. dimonieii* Vel.; *V. haussknechtii* Hausskn.] 2г. 40-150 cm. **Г** (NC, NE), **М, Т**.

V. halacsyanum Sint. & Bornm. ex Halacsy - Халачиев л. 2г. 60-120 cm. Гръцки ендемит. **Г** (NE).

V. herzogii Bornm. - Херцогиев л. 2г. 40-150 cm. **М**.

V. humile Janka - Нежен л. Мг. 20-60 cm. По

сухи кам. и скал. м. *Прб* (з), *Стп* (и), *Зн*, *Рд* (з,с), *Трн*. 100 .. 1800 м. V-VIII. [VII-IX]. Balk. **Б, Г** (NE), **Т**.

1¹. Цв. држ. 2-3 пъти по-д. от чш. Вч. отвътре на горния край с влс. subsp. *humile*

1². Цв. држ. до 2 пъти по-д. от чш. Вч. отвътре с разкл. влс. subsp. *rhodopaeum*
subsp. *humile* - Нежен л. Мг. 20-60 см. По сухи кам. и скал. м. *Стп* (с,и), *Рд* (с,и), *Трн*. 100 .. 1800 м. V-VIII. Balk. **Б, Г**.

subsp. *rhodopaeum* Stoj. - Родопски л. Мг. 20-60 см. По сухи кам. и скал. м. *Рд* (с,и), *Трн*. 100 .. 1800 м. V-VIII. Balk. **Б**.

V. jankaeanum Rančić - Янкиев л. 2г. 100-150 см. По разсветлени м. в горите и планински поляни в иглолистния пояс, върху бедни плитки почви. *Рл*, *Рд* (з). 1400 .. 1900 м. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg. **Б**.

V. jordanovii Stef.-Gat. - Йорданов л. 2г. 80-150 см. По сухи трев. и хрл. м., пас. *Стп* (с), *Зн*. 700 .. 1000 м. IX-X. [X-XII]. Bulg. ЗБР. **Б**.

V. juruk Stef. - Юрукски л. [*V. humile* subsp. *juruk* (Stef.) Kozuharov] Мг. 20-40 см. По сухи трев. и ероз. м. в пояса на ксеротермните дъбови гори. *Рд* (и). 300 .. 300 м. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg. **Б**.

V. lagurus Fisch. & C. A. Mey. subsp. *ponticum* (Stef.) Kozuharov - Лагуров л. 2г. 45-120 см. По трев. и кам. м. *Чм* (с), *Рд* (и), *Тхр* (Сакар), *Срж*. 300 .. 800 м. VI-VIII. [VII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Т**.

V. lanatum Schrad. subsp. *hinkei* (Friv.) Murb. - Вълнест л. Мг. 50-120 см. По сухи трев. и хрл. м. *Прб*, *Стп* (з,с), *Рл*. 200 .. 2000 м. IV-IX. [VI-IX]. **Б, Г** (NE), **Р, С**.

V. lasianthum Boiss. ex Benth. 2г. 50-200 см. **Г, Т**.

V. leucophyllum Griseb. - Белолистен л. 2г. 20-70 см. **Г** (NC,NE), **М**.

V. longifolium Ten. subsp. *pannosum* (Vis.) Murb. - Дълголистен л. 2г./Мг. 50-150 см. По лив., пас., егреци и пожарища. *Стп* (з), *Вт*, *Зп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*. 1500 .. 2800 м. IV-IX. [VII-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**. Дек.

V. lychnitis L. - Свещников л. 2г. 50-150 см. По сухи трев. и кам. м. *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Стд*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Тхр*. 200 .. 1800 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (?NE), **Р, С**.

V. macrurum Ten. - Снежнбял л. [*V. niveum*

Ten. subsp. *pannosiforme* (Stoj.) Murb.] 2г. 30-150 см. По сухи трев. пес. и кам. м. *Стп* (и), *Сф*, *Зн*, *Стд*, *Слв*, *Рл*, *Рд* (з), *Трн*, *Рд* (с). 200 .. 1000 м. VI-X. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE), **С, Т**.

V. minutiflorum Stef. - Дребноцветен л. Мг. 60-100 см. По открити трев. м., разсветлени горски поляни, по-рядко в границите на селищата. *Стп* (и). 0 .. 100 м. VII-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg.

V. mucronatum Lam. 2г. до 200 см. **Т**.

V. nigrum L. - Черен л. Мг. 50-100 см. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-VIII. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**. Леч., Мед.

V. nobile Velen. - Багороден л. 2г./Мг. 60-150 см. По сухи трев. и кам. м. *Срг* (з,с), *Рд* (з,с), *Трн*. 100 .. 600 м. VI-VIII. [VII-X]. Balk. **Б, Г** (NE). Леч.

V. orientale (L.) All. - Източен л. [*Celsia orientalis* L.] 1г. 15-80 см. По сухи трев. и кам. м., посеви. *Чм*, *Стп* (с,и), *Стд* (ю), *Слв*, *Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 500 м. VI-VII. [VII-IX]. Дек. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

V. ovalifolium Donn ex Sims - Кръглолистен л. 2г. 30-100 см. По припечни трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (и), *ДМ*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 м. VI-IX. [VII-XI]. **Б, Г, Р, Т**.

1¹. Р. жълто влакнесто. Горните л. яйцевидно ланц., внезапно стеснени в осилест връх д. до 1 см. Кут. 0.7-0.9 mm. subsp. *ovalifolium*
1². Р. сивобяло влакнесто. Горните л. яйцевидно ланц., постепенно заострени, без осилест връх. Кут. 4 mm. Сем. 0.6-0.8 mm. subsp. *thracicum*

subsp. *ovalifolium* - Кръглолистен л. 60-100 см. По припечни трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (и), *ДМ*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 м. VII-IX. [VIII-XI]. **Б, Р, Т**.

subsp. *thracicum* (Velen.) Murb. - Тракийски л. [*V. thracicum* Velen.] 30-70 см. По сухи трев. м. *Трн*, *Тхр*. 50 .. 500 м. VI-VII. [VII-X]. ЗБР. **Б, Р, Т**.

V. phlomoides L. - Лечебен л. [*V. rangaeum* Murb. & Rech. f.] 2г. 50-200 см. По сухи трев. кам. и необработваеми м. *ЦБ*. 0 .. 2000 м. VI-X. [VII-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Дек., Леч., Баг., Хрн.

V. phoeniceum L. - Финикийски л. [*V. phoeniceum* subsp. *stojanovii* I. Kov.; *V. phoeniceum* subsp. *amplexicaule* (Velen.) Českm.] Мг. 30-100 см. По сухи трев. и кам.

м., хрл., гори. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-VII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Леч.

V. pinnatifidum Vahl - Перест л. 2г. 30-50 см. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

V. pseudonobile Stoj. & Stef. - Лъжеблагороден л. 2г. 30-80 см. По вар. кам. и сухи трев. м. с плитка почва. *Згн, Сгд* (ю), *Слв, Пн* (ю). 50-400 м. VI-VII. [VII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE), **М.**

V. pulverulentum Vill. - Напращен л. 2г. 50-150 см. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Прб, Сгн, Сф, Зн, Вм, Трн*. 0 .. 1500 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

V. purpureum (Janka) Hub.-Mor. - Пурпурен л. 2г. 40-140 см. По пес., трев. и кам. м. *Чм, Тхр, Срж*. 0 .. 200 м. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R). ЗБР. БК. Балкански субендемит. **Б, Г, Р, Т.**

V. roripifolium (Halácsy) I. K. Ferguson. [*Celsia roripifolia* Halácsy] 2г. 50-150 см. По вар. ск., кам. и трев. м. *Згн, Сгд* (ю), *Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр*. 100 .. 800 м. VI-VIII. [VII-X]. Balk. **Б, Г** (NE), **Т.**

V. rupestre (Davidov) I. K. Ferguson - Скален л. Мг. 20-60 см. По ск. пукнатини на отвесни участъци, много рядко и по кам. м., на силикатна основа. *Рд* (и), *Трн*. 0 .. 800 м. V-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE,NAe).

V. samniticum Ten. **Г, Т.**

V. sinuatum L. - Нагънатолистен л. 2г. 50-100 см. По сухи трев. и кам. м., край пътища. *Чм, Сгд* (ю), *Рд* (с,и), *Трн, Тхр*. 0 .. 1000 м. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.**

V. spathulisepalum Greuter & Rech. f. - Родопски л. Мг. 40-70 см. По ск. пукнатини и кам. трев. м. из хрл. и редки гори. *Рд* (и). 300 .. 800 м. V-VI. [VII-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE).

V. speciosum Schrad. - Прекрасен л. 2г. 50-200 см. По трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1800 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек.

V. thapsus L. - Тапсуски л. 2г. 30-200 см. VI-VIII. **Р, С, Т.** **Omp!**, *Инс., Тех., Леч.*

V. tzar-borisii (Davidov ex Stoj.) Stef.-Gat. - Цар Борисов л. Мг. 40-70 см. По сухи трев. и кам. м., варовици. *Чм* (с), *СИБ*. 50 .. 300 м. V-VI. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg. **Б.**

V. undulatum Lam. - Вълнообразен л. Мг. 30-

120 см. **Г** (NC,NE), **М.**

V. urumoffii Stoj. & Acht. - Урумов л. 2г. 50-150 см. По сухи тревни съобщества. *Зн, Вм*. 600 .. 1000 м. V-VII. [VII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.

V. xanthophoeniceum Griseb. - Жълт финикийски л. 2г./Мг. 40-70 см. По сухи трев. и кам. м., хрл., светли гори. *Сф, Згн, Сгд, Срж, Рд, Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 1200 м. V-VIII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

Семейство **Verbenaceae** J.St.-Hil.

Върбинкови

1¹. Храсти. Пл. ягодовиден с 2 семена. Цв. оранжеви, жълти или бели, след опрашване се променят в розови или червени. *Lantana*

1². Тревисти р. Пл. ценобий. **2**

2¹. Многогодишно р. Пл. се разпада на 2 орехчета. Цв. розовобелезникави, розово-червени или лилави, с оранжево петно в отвора. *Phyla*

2². Едногодишни и двугодишни р. Пл. се разпада на 4 орехчета. **3**

3¹. Своб. част на венето ± актмф. Едногодишни р. *Glandularia*

3². Своб. част на вч. ± двуустна. Едногодишни и двугодишни р. *Verbena*

Род *Glandularia* J. F. Gmel.

Гландулария

G. canadensis (L.) Small - Канадска glandularia. 1г. Саксийно. VI-IX. Прозиход: С. Ам. Дек.

Род *Lantana* L.

Лантана

L. camara L. - Сводеста лантана. Хр. 1-5 м. Вечноз. Интр. В градини и саксийно. IV-IX. Пр.: Ю. Ам. **Omp!**, Дек.

Род *Phyla* Lourg.

Фила

1¹. Сцв. 5-10 mm. Пл. 1.5-2 × 1-1.5 mm. *P. canescens*

1². Сцв. 10-25 mm. Пл. 1.5 mm. *P. nodiflora*

P. canescens (Kunth) Greene - Сивееща фила. Мг. 30-90 см. Инв. Пр.: С. Ам. **Г** (NC,NE), **Т.**

P. nodiflora (L.) Greene - Възлестоцветна фила. Мг. Пр.: Ю. Ам. **Г** (NAe)

Род *Verbena* L.

Върбинка

- 1¹. Поне долните л. дълбоко изрязани на 1-2 пер. дяла. Сцв. тънки, рехави класове. Диворастящи видове. 2
1². Л. изрязано назъбени, прис., стъбло-обхващащи. Сцв. много плътни - щит от класове. Интродуцирани култивирани р. ... 3
2¹. Многогодишно р. Ст. грапаво по ръбовете, об. изправено. Сцв. при плода рехави, с д. 10-25 cm. Вч. бледорозово, с д. 5-6.5 mm. Орехчетата 1.7-2 × 0.5-0.8 mm. ... *V. officinalis*
2². Едногодишно р. Ст. дребновлакнесто, об. полегнало. Сцв. при плода сбити, не по-д. от 8 cm. Вч. светлолилаво, с д. 4-4.5 mm. Орехчетата 1.9-2.5 × 0.6-0.9 mm. *V. supina*
3¹. Едногодишно р. Сцв. отначало щит, при пл. удължено. Вч. с различна багра. Орехчетата 4.5-5 × 0.9-1.1 mm. *V. hybrida*
3². Многогодишни р. Сцв. не се удължава при плода. 4
4¹. Прл. равни или по-к. от чш. Цв. без држ.,

- сбити в сферично-щитовидни сцв. Вч. синьо или виолетово, 2 пъти по-д. от чш. Орехчетата 1.7-1.9 × 0.5-0.7 mm. *V. bonariensis*
4². Прл. забележимо по-д. от чш. Цв. с држ., несбити. Вч. пурпурно-червено, 2-3 пъти по-д. от чш. Орехчетата 1.6-2 × 0.9-1.1 mm.
..... *V. rigida*
V. bonariensis L. - Висока в. Мг. 120-200 cm. Интр. VII-IX. Пр.: Ю. Ам.
V. hybrida Groenl. & Rumphel - Хибридна в. 1г. 30-40 cm. Интр. В градини. 0 .. 500 m. VI-VIII. Пр.: Ю. Ам. Дек.
V. officinalis L. - Лечебна в. Мг. 30-100 cm. По трев. и буренл. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Omp!**, *Леч., Пдн., Плв.*
V. rigida Sprengel - Твърда в. [*V. venosa* (Gillies) Hooker] Мг. 20-60 cm. Интр. В градини. 0 .. 500 m. V-VIII. Пр.: Ю. Ам. Дек.
V. supina L. - Лежаща в. 1г. 10-40 cm. По вл. и пес. м. Чм, СИБ, Стп (и), Тхр. 0 .. 200 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

Разред **Laurales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

- 1¹. Л. срещ. Листоп. р. с едри л. Цв. с много оцв. лсч., тч. и плодници. Пл. от едносеменни мехунки, включени в разраснал като кутийка хипантий. Calycanthaceae
1². Л. посл. Вечноз. р. с ароматни л. Оцв. двоен с по 3 еднакви лсч. Пл. едносеменна костилка. Lauraceae

Семейство **Calycanthaceae** Lindl.

Каликантови

- 1¹. Цъфти след разлистване. Цв. по върховете на клк., тъмночервени (до кафеви), ш. 4-7 cm. Тч. много. Пл. с д. 4-7 cm. *Calycanthus*
1². Цъфти преди разлистване. Цв. по старите клк., бели или жълти (вътр. вчл. кафяво-червени), ш. 2-3 cm. Тч. 6. Пл. с д. 3-4 cm. *Chimonanthus*

Род *Calycanthus* L.

Каликантус

- 1¹. Л. 6-12 × 4-6 cm. Цв. до 5 cm в диам., тъмнокафявочервени; със силен аромат. Пл. с д. 6-7 cm, с удължена стеснена шийка на върха. Сем. 7.9-9.5 × 3.5-5 mm. *C. floridus*
1². Л. 12-20 × 5-8 cm. Цв. 5-7 cm в диам.,

- светлокафявочервени; със слаб аромат. Пл. с д. 4-5 cm; на върха ш., без шийка. Сем. 10-12 × 4-4.5 mm. *C. occidentalis*
C. floridus L. - Цветущ к. [*C. fertilis* Walter] Хр. 1-4 m. Интр. В паркове в южните ч. на страната. VI-VII. Пр.: САЩ.
C. occidentalis Hooker & Arnold - 3. к. Хр. 1-4 m. Интр. В градини и паркове. Пр.: САЩ.

Род *Chimonanthus* Lindl.

Химонантус

- C. praecox* (L.) Link - Раноцъфтящ х. Хр. 2-3 m. Интр. В паркове в топлиите ч. на страната. I-III. [VI-VIII] Пр.: Китай.

Семейство **Lauraceae** Juss.

Лаврови

Род *Laurus* L.

Лаврово дърво; Дафиново дърво

- L. nobilis* L. - Лаврово дърво; Дафиново дърво. Хр./Дв. 2-15 m. 2дом. Интр. В градини и паркове в южните райони. Адв. Чм (ю). V-VI. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т. Леч., Пдн., Емп., Дек.**

Разред **Magnoliales** Bromhead

Семейство **Magnoliaceae** Juss.

Магнолиеви

- 1¹. Л. лировидно нарязани на 4-5 дяла. Пл. сборни, шишаркоподобни, съставени от вдървенели крилатки. *Liriodendron*
1². Л. яйцевидни или елипсоидни, целокр. Пл. сборни, шишаркоподобни, съставени от разпукливи мехунки; сем. със сочна червена обв. *Magnolia*

Род *Liriodendron* L.

Лирово дърво

- 1¹. Л. об. с 2 разперени дяла близо до осн.; преди опадване червеникавопурпурни. Върт. 6 пергонни лсч. не се припокриват; бледозелени с жълтеникави ивици. *L. chinense*
1². Л. с 2-10 плитки, насочени напред дяла; преди опадване жълтозелени. Върт. 6 перигонни лсч. се припокриват, образувайки чашковидна ф.; зеленикаво-жълти с оранжева ивица, която с свързва в пръстен, видим и от двете страни. Сем. 7-8 × 3.6-4 mm. *L. tulipifera*

L. chinense (Hemsl.) Sarg. - Китайско лировидно дърво. [*L. tulipifera* var. *chinense* Hemsl.] Дв. до 40 m. Ограничено в паркове. Пр.: Китай. *Лшф.*, Дек.

L. tulipifera L. - Лирово дърво; Дърво-лале. Дв. 25-30 m. Интр. В паркове, градини и по улици. 0 .. 700 m. V-VI. Пр.: С. Ам. **Б, Г, Лшф.**, Дек.

Род *Magnolia* L.

Магнолия

- 1¹. Вечноз. дърво. Цветове с диам. 17-22 cm; бели. Сем. 12-14 × 6-8 mm. .. *M. grandiflora*
1². Листоп. дървета и храсти. Цветове с диам. до 15 cm. 2
2¹. Цв. жълтозелени, тъмночервени, или само отвън розови. 3
2². Цв. бели или кремави. 5
3¹. Цв. жълтозелени. Сем. 8-11 × 6-8 mm, извити в осн. *M. acuminata*
3². Цв. не са жълтозелени. 4
4¹. Вчл. с различна големина (върт. по-д;

отвън тъмночервени, отвътре белезникави. Сем. 9-11 × 10-15 mm. *M. liliiflora*

4². Вчл. еднакви; отвън розови, рядко бели. Сем. 8-9 × 9-11 mm. *M. soulangeana*

5¹. Оцв. лсч. 6-9. 6

5². Оцв. лсч. 12-18. 7

6¹. Л. по-д. от 14 cm и по-ш. от 9 cm. Оцв. лсч. 6-9, всичките бели. Сем. 9-11 × 11-13 mm, извити. *M. denudata*

6². Л. по-к. от 13 cm и по-т. от 7 cm. Оцв. лсч. 9, външ. 3 по-малки, зелени, рано опадващи, върт. бели. Сем. 8-10 × 11-14 mm. *M. kobus*

7¹. Л. по-д. от 15 cm, по-ш. от 10 cm. Пл. с д. до 18 cm. Сем. 9-13 × 5-6 mm. *M. obovata*

7². Л. по-к. от 15 cm и по-т. от 5 cm. Пл. с д. до 5 cm. Сем. 7-9 × 8-10 mm. *M. stellata*

M. acuminata L. - Островърха м. Дв., до 30 m. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: С. Ам. - южните щати на САЩ. Дек.

M. denudata Desr. - Гола м. Хр./Дв. 5-15 m. Интр. В градини и паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 500 m. III-V. Пр.: Ю. и Централен Китай. Дек.

M. grandiflora L. - Едроцветна м. Дв. 25-30 m. Интр. В градини и паркове в по-ниските ч. на страната. 0 .. 500 m. IV-VII. Пр.: С. Ам. - южните щати на САЩ. **Б, Г, Т.** Дек.

M. kobus DC. - Кобусова м. Хр./Дв. 5-20 m. Интр. В градини и паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 500 m. III-VI. Пр.: Япония, Корея. Дек.

M. liliiflora Desr. - Кремоцветна м. Хр., до 4 m. Листоп. Цъфти преди разлистване. Интр. В паркове в южните ч. на страната. Произход: Китай. Дек.

M. obovata Thunb. - Обратнойцевидна м. Дв. 15-30 m. Интр. В паркове. Пр.: Япония и Курилските острови (южни). Дек.

M. ×soulangeana Soul.-Bod. - Соланжова м. *M. denudata* × *M. liliiflora*. Хр./Дв. 2-8 m. В паркове в южните ч. на страната. Интр. Дек.

M. stellata (Sieb. & Zucc.) Maxim. - Звездовидна м. Хр./Дв. 1.5-4 m. Интр. В градини и паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 500 m. III-IV. Пр.: Япония, Китай. Дек.

Разред **Malpighiales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

- 1¹. Дървета или храсти. 2
1². Триви и полухрасти. 3

2¹. Дървесни лиани с 2пол. единични цв. Оцв. от 10 лсч., от върт. страна с кръг от

многобройни влс. Тч. 5. Л. 5-делни. Пл. ягода.
 Passifloraceae
 2². Изправени дървета и храсти. Цв. 1пол.
 2дом. р. Оцв. заменен до нектарни жлези или
 блюдовиден диск. Тичинковите и
 плодниковите цв. събрани в реси. Тч. 2-
 12(30). Л. прости. Пл. кутийка. Salicaceae
 3¹. Р. изцяло потопени във водата, без
 плаващи л. Л. разсечени на тънки
 нишковидни дялове. Цв. по 1-2 в пазвите на
 л., 2пол., с 3-4-членен оцв. Тч. 3-8. Elatinaceae
 3². Сухоземни р. 4
 4¹. Цв. без оцв., голи или покр. от пцв. Р. с
 млечен сок. Euphorbiaceae
 4². Цв. с чш. и вч. или с прост оцв. 5
 5¹. Тч. повече от 15, срс. в 3-5 сночета. Стлб.
 3-5. Л. срещ. Пл. кутийка или ягода.
 Hypericaceae
 5². Тч. по-малко от 15, рядко повече, но тогава
 сцв. главица. 6
 6¹. Оцв. 3-делен, прост, със срс. леч. (при
 тичинковите или плодниковите цв.). Цв. 1пол.
 Тч. 8-12(20). Л. срещ. Пл. кутийка.
 Euphorbiaceae
 6². Оцв. 5-делен с чш. и вч. от своб. вчл., или
 вч. липсва. 7
 7¹. Цв. зигмф., с шп. Чшл. зелени, с придатъци
 в осн. Долното вчл. с шп. Тч. 5. Кут. се
 разпуква на 3 дяла. Violaceae
 7². Цв. актмф. Стлб. 1 или 2-5, своб. Рядко
 стлб. липсва - бл. прис. Тч. 5-11, срс. с осн. на
 држ. си. Пл. тригнезна, дробна кутийка. 8
 8¹. Цветове 2пол. Л. прости, прис. Тч. 5,
 редуващи се с 5 къси зъбчета. Linaceae
 8². Цветове 1пол., комбинирани в циатии. Тч.
 5-11. Стлб. 3, двуразделни. 9
 9¹. Р. с млечен сок. Тичинките 5-11. Оцв.
 липсва или от 5 малки чшл. Euphorbiaceae
 9². Р. без млечен сок. Тч. 5. Чшл. 5. Мъжките
 цв. с 5 вчл. Phyllanthaceae

Семейство **Elatinaceae** Dumort.

Наводникови

Род **Elatine** L.

Наводник

1¹. Л. по 3 в прешл. Тч. 8. Кут. 2-2.5 × 2.5-3
 mm. Сем. 0.3-0.9 × 0.2-0.3 mm. .. *E. alsinastrum*
 1². Л. разп. срещ. Тч. 3. Кут. по-к. от 2 mm. 2
 2¹. Цв. 3-членни. 3
 2². Цв. 4-членни. 4

3¹. Цв. с къса држ., при плода ± извита надолу.
 Кут. 1-1.5 mm. *E. ambigua*
 3². Цв. прис. Кут. 1.6-1.8 mm. Сем. 0.4-0.6 ×
 0.1-0.15 mm. *E. triandra*
 4¹. Чшл. по-к. от зрялата кутийка. Вчл. равни
 или по-д. от чшл. Сем. 0.9-1 × 0.2-0.3 mm. ...
 E. hydropiper
 4². Чшл. по-д. от зрялата кутийка. Вчл. по-к.
 от чшл. *E. macropoda*
***E. alsinastrum* L.** - Прешленолистен н.
 1г./Мг. 2-80 cm. Водно. По блата, моч. и
 силно овлажнени почви край тях. *СИБ, Др,*
Смн (с), Сф, Зн, Трн. 0 .. 900 m. VI-VII. [VII-
 VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г (NC,NAe), М, Р, С,**
Т.
***E. ambigua* Wight** - Съмнителен н. 1г. Водно.
 2-20 cm. По засъхващи локви. *Трн.* 0 .. 500 m.
 VII-IX. **Б, Р, Т.**
***E. hydropiper* L.** - Воднопиперов н. 1г. 2-20
 cm. Водно. **Б, Р. Акв.**
***E. macropoda* Guss.** - Дългостъблен н. 1г.
 Водно. 2-16 cm. **Г (NAe), М, Р, Т, ?Б.**
***E. triandra* Schkuhr** - Тритичинков н. 1г.
 Водно. 1-18 cm. По забл. трев. м.; в блата и
 бавно течащи в. *Трн.* 0 .. 200 m. VI-VIII. [VII-
 IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, М, Р, С.**

Семейство **Euphorbiaceae** Juss.

Млечкови

1¹. Л. длан. наделени, с остри, назъб. дялове.
 Ricinus
 1². Л. цели, целокр. или назъб. 2
 2¹. Р. покр. със звездовидни влс. *Chrozophora*
 2². Р. голи или покр. с прости влс. 3
 3¹. 2дом. р. Цв. с оцв. от 3 чшл. Тч. 8-20.
 Мъжките цв. във вр. сцв., женските - по 1-2 в
 пазвите на л. Л. срещ. *Mercurialis*
 3². 1дом. р. с др. белези. 4
 4¹. Цв. в класовидни (или ресовидни) сцв.
 Мъжките цв. с по 4 малки чшл. и 4-8(-16) тч.,
 женските - с 3-5 чшл. *Acalypha*
 4². Сцв. (циатум) наподобява отделен цв. В
 центъра на д. држ. има 1 плодников цв. и ок.
 него 10-12 или повече мъжки цв. с по 1 тч.,
 навън звънчевидна обв., завършваща на
 горния край с (3) 4-5 месести жлези. Цв. без
 оцв., събрани в циатум. *Euphorbia*

Род *Acalypha* L.

Акалифа

A. australis L. - Ю. а. [*Acalypha virginica* auct. bulg., non L.] 1г. 20-60 cm. Инв. *Сф*, *Зн*. 300 .. 1000 m. Пр.: С. Ам.

Род *Chrozophora* Neck.

Синилна трева

C. tinctoria (L.) Juss. - Синилна трева. 1г. 20-100 cm. По сухи трев. м. и в ниви. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стд*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 300 m. VI-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Omp!**, *Тех.*, *Плв*.

Род *Euphorbia* L.

Млечка

1¹. Хр. с мощни клони. Жлз. полукръгли, целокр. или неравномерно наделени. Л. 25-65 mm, голи. Кут. ± голи. *E. dendroides*
1². Триви и полухрасти. 2
2¹. Л. срещ. или по 4 в прешл. 3
2². Л. посл. 11
3¹. Ст. изправено. 4
3². Ст. стелешо се. Листа несиметрични. Пл. с диам. под 6 mm. 6
4¹. Л. по 4 в прешл., симетрични. Кут. 8-10 × 9-15 mm. Сем. 4.7-5.9 × 3.6-4.1 × 4.1-4.5 mm. *E. lathyris*
4². Л. срещ. 5
5¹. Л. с д. 1-10 cm, най-ш. по ср., с назъб. ръб. Кут. 2.9-3.3 × 4-5 mm. Сем. 2.4-2.9 × 2.2-2.9 mm. *E. davidii*
5². Л. с д. до 3.5 cm, най-ш. в осн., с целокр. ръб. Кут. 1.8-2.5 × 1.8-2.5 mm. Сем. 1-1.3 × 0.5-0.6 mm. *E. nutans*
6¹. Голо р. Сем. с гладка повърхност. 7
6². Гъстовлакнести, рядко възголи р. Л. ± назъб. Сем. грапави. 9
7¹. Л. ситно назъб., поне в горната част; 5-10 × 2-6 mm. Прл. несраснали, листовидни. Голи или разпръснато овласени р. Кут. 1.5-2 × 1.5-2 mm. Сем. 1.1-1.3 × 0.7-0.8 mm. .. *E. humifusa*
7². Л. целокр. Винаги голи р... 8
8¹. Ст. об. с 4 разклонения в осн. Л. овални, 4-16 × 3-8 mm, сиво-зелени, с червено-лилавеещи ж. Прл. шиловидни. Кут. 3-4.5 × 3.5-5 mm. Сем. 2.5-3 × 1.7-2.1 mm. *E. peplis*
8². Ст. с много разклонения в осн., във възлите се вкоренява. Л. яйцевидни до почти кръгли, 1-5 × 1-4 mm. Прл. бели, срс.,

триъгълни, назъб. или четинести по ръба. Кут. 1.5 mm. Сем. 0.8-1 mm. *E. serpens*
9¹. Л. леко несиметрични в осн. Жлз. на циатума с малки придатъци. Кут. влакнеста само по кила, иначе гола; 1.5-2 mm. Сем. 0.8-1 × 0.5-0.6 mm. *E. prostrata*
9². Л. ясно асиметрични в осн. Жлз. на циатума с големи придатъци. Кут. равномерно овласена или гладка. 10
10¹. Сем. покр. с къси неправилни брадавички. Кут. 1.8-2 × 1.8-3 mm, гола. Сем. 1.1-1.3 × 0.7-0.9 × 0.7-0.8 mm. ... *E. chamaesyce*
10². Сем. с по 3-6 напр. бразди от страни. Кут. 1-1.3 × 1.2-1.5 mm, с прилегнали влс. Сем. 0.7-1 × 0.4-0.6 × 0.4-0.5 mm. *E. maculata*
11¹. Пцв. бели или с ш. бяла ивица, а по ср. зелени. Кут. 5-6 × 7-8 mm. Сем. 3.6-4.3 × 3.1-3.8 × 3.2-3.5 mm. *E. marginata*
11². Пцв. с др. багра, без бяла ивица. 12
12¹. Звр. и пл. гъсто покр. с д. жълти или червени месести израстъци. Кут. 3-4 × 5 mm. Сем. 2.4-3 × 1.8-2.3 × 1.5-1.8 mm. *E. epithymoides*
12². Звр. и пл. голи или покр. с влс., къси израстъци или брадавички. 13
13¹. Жлз. полулунни, на двата края роговидно заострени. 14
13². Жлз. елипсоидни или триъгълно-елипсоидни, не са роговидни. 27
14¹. Двойките прицветни лсч. срс. помежду си до ср. и повече. Кут. 3-4 × 2.5-4.6 mm. Сем. 2.6-3.5 × 1.8-2.4 × 1.6-1.9 mm. *E. amygdaloides*
14². Двойките прицветни лсч. несраснали помежду си. 15
15¹. Л. кожести до възмесести, сиво- или синкавозелени, ± широко-яйцевидни до кръгли. Кут. 5-7 × 5-6 mm. Сем. 4.1-4.5 × 2-2.4 × 2.1-2.4 mm. *E. myrsinites*
15². Р. с др. белези. 16
16¹. Л. (особено младите) отдолу гъсто ресничесто влакнести. Кут. 2.4-3.5 × 3.5-4.6 mm. Сем. 2-3 × 1.1-2.8 × 1.3-1.8 mm. *E. salicifolia*
16². Л. от двете страни голи. 17
17¹. Едногодишни р., със стерилни издънки в осн. 18
17². Многогодишни р., без стерилни издънки в осн. 22
18¹. Рогчетата на жлезите по-к. от дебелината на жлезите. 19
18². Рогчетата на жлезите нишковидни, по-д.

- от дебелината на жлезите. 20
- 19¹**. Пцв. най-ш. в осн. Жлезите жълти. Кут. 1.2-1.6 × 1.2-1.6 mm. Сем. 1.2-1.6 × 0.8-1.1 × 0.7-0.8 mm, брадавичести. *E. exigua*
- 19²**. Пцв. най-ш. в горната третина. Жлезите жълтозелени до оранжеви. Кут. 1.5-3 × 1-2.5 mm. Сем. 1.2-1.8 × 0.9-1.1 × 0.7-0.8 mm, с напр. бразди. *E. falcata*
- 20¹**. Л. ш. обратнойцевидни до яйцевидни, с ш. 3-15 mm. Кут. 1.5-2.1 × 2-2.4 mm. Сем. 1.2-1.8 × 0.8-1 × 0.7-0.9 mm, с бразди и ямички. *E. peplus*
- 20²**. Л. обратнойцевидни или лопатовидни до лин., с ш. (0.5) 2-5 mm. Сем. грапави или с ямички. 21
- 21¹**. Л. лин., гъсто разп.. Кут. 2-2.5 × 2-2.5 mm. Сем. 1.1-1.5 × 0.9-1.1 × 0.8-1.1 mm, без придатък, с дребнозърнеста повърхност. *E. aleppica*
- 21²**. Л. лин. до обратноланцетни, ± раздалечени. Кут. 2.2-3 × 2.6-2.8 mm. Сем. 1.8-2.3 × 1.3-1.5 × 1.3-1.4 mm, с придатък и кръгли ямички по повърхността. *E. taurinensis*
- 22¹**. Долните л. с дланевидно жилкуване. Кут. 3.6-4.4 × 2.5-3.5 mm. Сем. 2.8-3.4 × 1.4-1.8 × 1-1.4 mm, с придатък, д. с до 1 mm. *E. barrelieri*
- 22²**. Л. с неясно или с пер. жилкуване. Сем. с малък или опадлив придатък. 23
- 23¹**. Л. с ш. 10-25 (35) mm, ланц. или шириколанцетни, най-ш. в долната третина, в осн. ± сърцевидни или стреловидни. 24
- 23²**. Л. по-т., рядко по-ш. от 10 mm, тяснолинейни или линейноланцетни, към осн. стеснени. 25
- 24¹**. Ст. л. матови, тъпи, рядко заострени. Жлезите с тъпи, къси рога. Кут. 2.5-3 × 3-3.6 mm. Сем. 2-2.4 × 1.4-1.8 × 1.3-1.6 mm. *E. agraria*
- 24²**. Ст. л. лъскави, постепенно заострени към върха. Жлезите с тънки, д. рога. Кут. 3-5 × 4-5. Сем. 2.5-3.4 × 2-2.4 × 2-2.2 mm. *E. lucida*
- 25¹**. Л. лин. до игловидни, по-к. от 3 cm, гъсто разп.. Кут. 2.8-3.2 × 3.5-4.1 mm. Сем. 1.9-2.5 × 1.4-1.7 × 1.4-1.6 mm. *E. cyparissias*
- 25²**. Л. лин., ланц. до обратнойцевидни, подъги от 3 cm. 26
- 26¹**. Жлезите жълти или жълтокафяви. Л. не са месести. Кут. 2.5-4.1 × 4-4.5 mm. Сем. 2.1-2.8 × 1.5-1.7 × 1.5-1.7 mm. *E. esula*
- 26²**. Жлезите оранжевочервени. Л. възмесести. Кут. 3-5 × 4.5-6.5 mm. Сем. 2.5-3.3 × 2.2-2.7 × 2.2-2.6 mm. *E. paralias*
- 27¹**. Коренът грудковидно надебелен. Кут. 2.2-3.2 × 2.4-3.6 mm. Сем. 2.2-2.7 × 1.6-1.8 × 1.3-1.7 mm. *E. apios*
- 27²**. Коренът ненадебелен грудковидно. 28
- 28¹**. Л. и присцветниците обратнойцевидни до широко лопатовидни, към върха закръглени, и назъб. или напил. Кут. 1.2-3.5 × 2.8-3.5 mm. Сем. 2-2.4 × 1.5-1.8 × 1.5-1.6 mm. *E. helioscopia*
- 28²**. Л. и псцв. с др. ф. 29
- 29¹**. Едногодишни р. с тънки корени, развиващи 1 ст. 30
- 29²**. Многогодишни р. с коренище, развиващи няколко ст. 31
- 30¹**. Кут. 2-3 × 3-3.5 mm, покр. с къси закръглени брадавички. Сем. 1.8-2.2 × 1.4-1.8 × 1.1-1.2 mm. *E. platyphyllos*
- 30²**. Кут. 1.8-2 × 2-2.5 mm, покр. с къси цилиндрични израстъци. Сем. 1.2-1.8 × 1-1.2 × 0.8-0.9 mm. *E. stricta*
- 31¹**. Обв. на сцв. с 2-3, рядко 4 жлези. Л. тъпи, покр. с влс. от двете страни. Кут. 3.8-4.3 × 4.2-4.8 mm. Сем. 2.7-2.8 × 1.9-2.1 × 1.4-1.7 mm. *E. oblongata*
- 31²**. Обв. на сцв. с 4 жлези. Л. заострени или тъпи, но тогава голи. 32
- 32¹**. Пл. гладък, об. гол. Сем. цилиндрични или удълженоцилиндрични. 33
- 32²**. Пл. с брадавички (грапав) или с влс., рядко гол. Сем. ± кълбести или яйцевидни. 35
- 33¹**. Л. целокр. Жлз. жълтокафяви. Кут. 2-4 × 2-3.5 mm. Сем. 1.7-2.5 × 0.9-1.2 mm. *E. seguieriana*
- 33²**. Л. ситно напил. или ресничести. Жлз. жълти. 34
- 34¹**. Вр. цветоносни клк. 3-7 (2-4), с д. 1-5 cm. Стр. цветоносни клк. малко или липсват. Р. с в. 10-35 cm. *E. glareosa*
- 34²**. Вр. цветоносни клк. многобройни, с д. 2-6 cm. Стр. цветоносни клк. до 20. Р. с в. до 80 cm. Кут. 3-4.5 × 2.5-4 mm. Сем. 2.4-2.9 × 1.3-1.7 × 1.1-1.3 mm. .. *E. nicaeensis*
- 35¹**. Л. тъпи, рядко заострени, без хрущялен ръб, целокр. или неясно напил. 36
- 35²**. Л. заострени, с хрущялен ръб, от ср. нагоре ясно напил. 37
- 36¹**. Л. целокр. Пл. ситно зърнесто-грапав.

Псцв. л. с ш. 2-8 mm. Кут. 2-2.8 × 2-3.2 mm. Сем. 1.6-2 × 1-1.5 × 0.1-1.3 mm. ... *E. niciciana* 36². Л. целокр. или към върха неясно напил. Пл. с къси цилиндрични или брадавичести израстъци. Псцв. л. с ш. 10-20 mm. Кут. 4-5 × 5-7 mm. Сем. 3-3.7 × 2.6-3.2 × 2.6-2.9 mm.

..... *E. palustris* 37¹. Л. и ст. влакнести. Жлз. отначало жълти, по-късно червеникави до кафяви. Кут. 3.5-6 × 4-6 mm. Сем. 3.2-3.5 × 2.1-2.2 × 1.9-2 mm.

..... *E. illirica* 37². Л. и ст. голи, рядко л. отдолу и младите ст. влакнести. Жлз. жълти или жълтозелени. Кут. 4.2-4.4 × 5 mm. Сем. 2.3-2.5 × 2-2.1 × 2-2.1 mm. *E. nuda*

E. acanthothamnus Boiss. - Трънлива м. Хр. 10-40 cm. *Г* (NE,NAe).

E. agraria M. Bieb. - Полска м. [*E. subhastata* Vis. & Pančić] Мг. 5-90 cm. По сухи трев. и кам. м. в ниви. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Стд, Рл, Срг, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VII]. *Б, Г* (NE), *М, Р, С, Т. Омп!*, *Плв.*

E. aleppica L. - Алепска м. 1г. 15-40 cm. Адв. По сухи трев. и кам. м. край пътища и селища, често в ниви. *Стп* (и), *Стд* (ю), *Трн, Слв, Тхр.* 0 .. 800 m. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. *Б, Г* (NE), *Р, Т. Омп!*, *Плв.*

E. amygdaloides L. - Бадемовидна м. [*Tithymalus amygdaloides* (L.) Gars., nom. illeg.] Мг. 20-90 cm. В гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 2400 m. V-X. [V-VIII]. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т. Омп!*, *Дек.*

E. apios L. - Грудкова м. Мг. 20-30 cm. По сухи кам. м. и хрл. *Чм, Стп* (и), *Стд, Пн* (ю), *Срг* (и), *Трн, Тхр.* 100 .. 900 m. IV-V. [IV-V]. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *Т. Омп!*.

E. barrelieri Savi subsp. *thessala* (Form.) Bornm. - Скална м. [*E. thessala* (Formanek) Degen & Dorfl.] Мг. 10-40 cm. По сухи трев. и кам. м. *Прб, Стп* (с), *Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Трн, Тхр, Сргж.* 100 .. 2400 m. IV-VII. [VI-VII]. *Б, Г* (NC,NE), *М, Т. Омп!*.

E. chamaesyce L. subsp. *massiliensis* (DC.) Thuill. - Пълзяща м. 1г. 8-30 cm. По пес. м. и в посеви. *Чм, СИБ, Др, Прб, Сф, Зн, Згп, Стд,*

Пн, Рд (с,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. V-IX. [VI-X]. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т. Омп!*, *Плв.*

E. characias L. subsp. *wulfenii* (Hornem ex W. D. J. Koch) Radcl.-Sm. - Средиземноморска м. Хр. 30-180 cm. III-IV. Интр. Пр.: Средиземноморие. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Т. Дек.*

E. cyparissias L. - Кипарисова м. [*Tithymalus cyparissias* (L.) Scop.] Мг. 15-50 cm. По сухи трев. хрл. м. и като бурен. *ЦБ.* 0 .. 2200 m. IV-VIII. [V-VIII]. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т. Омп!*, *Плв.*

E. davidii Subils - Давидова м. 1г. 10-70 cm. Руд. Инв. *Чм* (с). 0 .. 100 m. Пр.: С. Ам. VIII-IX. *Б, С. Омп!*.

E. deflexa Sm. - Извита м. Мг. 10-35 cm. *Г* (NC,NE,NAe).

E. dendroides L. - Дървовидна м. Хр., до 200 cm. III-V. По скал. м. на морския бряг. *Г* (NE), *Т.*

E. epithymoides L. - Многобагрена м. [*E. polychroma* A. Kern.; *Tithymalus epithymoides* (Jacq.) Prokh.; *T. polychromus* (A. Kern.) Prokh.] Мг. 20-65 cm. В гори и хрл. *СИБ, Др, Прб, Стп, Зн, Згп, Блс, Слв, Пн* (ю), *Рл, Рд, Срг, Трн.* 200 .. 1300 m. IV-V. [VI-VII]. *Б, Г* (NC,NE), *М, Р, С, Т. Омп!*.

E. esula L. subsp. *tommasiniana* (Bertol.) Nym. - Правостъблена м. [*Tithymalus esula* (L.) Scop.] Мг. 20-120 cm. По вл. хрл. м., край реки. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Пн, Рл, Срг, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 900 m. V-VI. [VI-VII]. *Б, Г* (NE), *Р, Т. Омп!*.

E. exigua L. - Нищожна м. [*Tithymalus exiguus* (L.) Lam.] 1г. 5-35 cm. По сухи трев. кам. м., в посеви. *Чм* (ю), *Сф, Зн, Вт, Стд.* 0 .. 800 m. V-X. [V-X]. *Б, Г* (NE,NAe), *Р, Т. Плв., Омп!*.

E. falcata L. - Сърполистна м. [*Tithymalus falcatus* (L.) Klotsch et Garcke] 1г. 5-40 cm. По сухи трев. м., в посеви. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Пн* (ю), *Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1200 m. V-X. [VI-XII]. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т. Омп!*, *Плв.*

E. fragifera Jan - Крехка м. Пхр. 5-35 cm. *Г* (NE), *Р.*

E. glabriflora Vis. - Голоцветна м. Пхр. 10-20

см., **Г** (NC), **М**.

E. glareosa Pall. ex M. Bieb. - Пясъчна м. [*E. nicaeensis* subsp. *cadrlateri* (Prodan) Kuzmanov; *E. nicaeensis* subsp. *dobrogensis* (Prodan) Kuzmanov] Мг. 10-35 см. По сухи кам. м. и насипи. **Чм, Др, Прб, Зн, Стд, Рд** (с), **Трн, Тхр**. 0 .. 800 m. V-VII. **Омп!**

E. helioscopia L. - Слънчева м. [*Tithymalus helioscopia* (L.) Scop.] 1г. 10-50 см. По сухи трев. и кам. м. в хрл. и ниви. **ЦБ**. 100 .. 1200 m. II-XI. [IV-XII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, **Лв.**

E. hirsuta L. - Влакнеста м. Мг. 30-80 см. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

E. humifusa Willd. - Простряна м. 1г. 1-13 см. VI-VI. Руд. Пр.: Русия и Украйна. **Г** (NAe), **Р, Т. Омп!**, **Лв.**

E. illirica Lam. - Влакнеста м. [*E. villosa* Waldst. & Kit.] Мг. 45-100 см. По вл. моч. лив. **Др, Прб, Стн** (и), **Сф, Зн, Вм, Стд, Срг, Рд** (с), **Трн, Срж**. 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т. Омп!**

E. lathyris L. - Кръстолистна м. [*Tithymalus lathyris* (L.) Hill] 1г. 20-150 см. Интр. В градини и подивяло. Адв. **Прб, Сф, Вм, Трн**. 0 .. 700 m. V-VIII. [VI-IX]. Пр.: Индия. **Б, Г, М, Р, С, Т. Омп!**, **Дек., Лв.**

E. lucida Waldst. & Kit. - Лъскаволистна м. [*Tithymalus lucidus* (Waldst. & Kit.) Klotzsch] Мг. 100-180 см. По забл. м. и край реки. **Чм, СИБ, Др, Трн, Срж**. 0 .. 150 m. V-VII. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, Р, Т. Омп!**

E. maculata L. - Петниста м. 1г. 5-30 см. По пес. м., край пътища. Адв. Инв. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стн** (з,с), **Сф, Зн, Стд, Рд** (и), **Трн, Тхр, Срж**. 0 .. 600 m. VI-X. [VII-XII]. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р. Омп!**

E. marginata Pursh - Пъстра м. [*Agaloma marginata* (Pursh) A. & D. Love] 1г. 50-120 см. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-XI]. Пр.: С. Ам. **Б, Г. Омп!**, **Дек.**

E. ×martini Rouy - Пъстролистна м. *E. amygdaloides* × *E. characias* Мг. 40-50 см. IV-V. Интр. Пр.: Ав.. **Дек.**

E. montenegrina (Bald.) K. Malý – Черно-

горска м. Мг./Пхр. 10-30 см. Balk. **М, С**.

E. myrsinities L. - Мирсинтска м. [*Tithymalus myrsinities* (L.) Hill] Мг. 10-40 см. По трев. кам. м. и хрл. **Чм** (с), **СИБ, Прб** (и), **Стн, Зн, Вм, Згн, Стд, Слв, Пн** (ю), **Рл, Рд, Трн, Тхр, Срж**. 0 .. 2000 m. II-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, **Лв.**

E. nicaeensis All. - Чакълна м. [*Tithymalus rannonicus* (Host) A. & D. Love] Мг. 10-80 см. По сухи кам. м. и насипи. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стн** (и), **Сф, Зн, Вм, Стд, Блс, ДМ, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр**. 0 .. 800 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Р, Т, ?Г. Омп!**

subsp. **dobrogensis** (Prodan) Kuzmanov - Добруджанска м. [*E. dobrogensis* Prodan] **СИБ**. V-VII. [VI-VIII]. Balk. **Б, Р. Омп!**

subsp. **nicaeensis** - Чакълна м. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стн** (и), **Сф, Зн, Вм, Стд, Блс, ДМ, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр**. 0 .. 800 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, ?Г, Р, Т. Омп!**

E. niciciana Borbás - Ничичева м. [*E. seguieriana* subsp. *niciciana* (Borbás ex Novák) Rech. f.] 1г. 10-80 см. По сухи кам. и хрл. м. **Чм** (ю), **Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Срж**. 0 .. 1000 m. V-VIII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т. Омп!**

E. nuda Velen. - Веленовскиева м. [*E. velenovskyi* Bornm.] Мг. 60-150 см. По вл. лив., край реки. **Др, Прб, Сф, Вм, Зн, Згн, Стд, Пн, ДМ, Трн, Тхр, ?Стн**(з), **?Рд** (з), **?Рл**. 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Омп!** Balk. **Б**.

E. nutans Lag. - Наведена м. 1г. 15-60 см. Адв. **Чм** (с), **Сф, Трн**. 0 .. 300 m. VI-IX. [VIII-X]. Пр.: С. Ам. **Б, Г, Р. Омп!**

E. oblongata Grsb. - Дълголистна м. Мг. 30-80 см. В хрл. **Стд, Пн** (ю), **Срг** (з), **Рд** (и), **Трн**. 200 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т. Омп!**

E. palustris L. - Блатна м. [*Tithymalus palustris* (L.) Hill] Мг. 50-150 см. Из върбалаци и вл. сенч. м. **Чм** (с), **Др, Прб, Сф, Зн, Згн, Стд, Рд** (с), **Трн, Тхр, Срж, ?Чм** (ю). 200 .. 800 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**

E. paralias L. - Плажна м. Мг. 30-70 см. По

пясъците. Чм. 0 .. 50 m. VI-IX. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**

E. reptans L. - Пясъчна м. 1г. 7-40 cm. По крайморски пясъци. Чм. 0 .. 100 m. V-VII. [VII-IX]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т. Омп!**

E. reptans L. - Градинска м. [*Tithymalus reptans* (L.) Gaertn.] 1г. 5-40 cm. В градини, край пътища. Чм, СИБ, Сф, Пн (с), Тхр. 0 .. 600 m. VI-X. [VII-XII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, Леч.

E. phymatosperma Boiss. subsp. *cernua* (Cosson & Durieu) Vindt - Подутосеменна м. 1г. 8-15 cm. III-V. **Г** (NC,NE), **Т.**

E. platyphyllos L. - Разширенолистна м. [*Tithymalus platyphyllos* (L.) Raf.] 1г. 15-100 cm. По сухи кам. м., в хрл. и изкопи. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-XI. [VI-XI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**

E. prostrata Aiton - Полегнала м. 1г. 1-5 cm. Инв. Чм, СИБ, Др, Прб (и), Сф, Зн, Стд, Рл. 0 .. 1200 m. Пр.: Ц. Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С.** Леч.

E. pulcherrima Willd. ex Klotzsch - Коледна звезда. Мг. 15-40 cm. Саксийно. Пр.: Ю. Ам. (в естествените местобитания храст 1-4 m). **Б, Г, М, Р, С, Т.**

E. rigida M. Vieb. - Твърда м. Мг. 20-50 cm. III-VIII. **Г, Р, Т. Омп!**, Дек.

E. salicifolia Host - Върболистна м. [*Tithymalus salicifolius* (Host) Klotzsch & Garcke] Мг. 40-80 cm. По сухи трев. м., в изкопи. ЦБ. 0 .. 1400 m. IV-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т. Омп!**

E. segetalis L. [*Tithymalus segetalis* (L.) Lam.] 1г. 10-35 cm. **Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

E. seguieriana Neck. - Сегиерова м. [*E. gerardiana* Jacq.; *Tithymalus segueirianus* (Neck.) Prokh.] Мг. 20-60 cm. По трев. и пес. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Рд (с,и). 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**

E. serpens Kunth - Змийска м. 1г. 15-20 cm. Инв. Чм. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г** (NAe), **Т.**

E. stricta L. - Миризлива м. [*E. serrulata* Thuill.; *Tithymalus strictus* Klotzsch & Garcke]

1г. 30-60 cm. По сухи кам. м., в хрл. и ниви. ЦБ. 100 .. 1600 m. V-X. [VI-XI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, Плв.

E. taurinensis All. - Гръцка м. [*E. graeca* Boiss. & Spruner; *Tithymalus taurinensis* (All.) Klotzsch] 1г. 10-25 cm. По сухи кам. м., в посеви. Стп (з,и), Сф, Зн, Згп, Стд, Блс, Слв, Пн, Срз, Рд, Трн, Тхр, Срж. 100 .. 1200 m. IV-X. [V-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, Плв.

E. verrucosa L. - Брадавическа м. [*Tithymalus brittingeri* (Opiz) Holub] Мг. 20-50 cm. **Г** (NC,?NE,?NAe), **М.**

Род *Mercurialis* L.

Пролез; Живолина

1¹. Едногодишно р. Цв. с плодник почти прис. Ст. четиристенно, разкл. Кут. 2.5-3 × 2-4 mm. Сем. 1.5-2.5 × 1.4-1.7 mm. *M. annua*

1². Многогодишно р. Цв. с плодник на држ. Ст. цилиндрично, неразкл. Кут. 4-5 × 6-7 mm. Сем. 2.7-3.5 × 2.6-3.2 mm. **2**

2¹. Л. с држ. д. до 2 mm. Долните л. подобни на горните, до 2 пъти по-д. от ш. *M. ovata*

2². Л. с држ. по-д. от 3 mm. Долните л. люсповидни, горните с петура над 2 пъти по-д. от ш. *M. perennis*

M. annua L. - Едногодишен п. 1г. 5-50 cm. По кам. м., в ниви. ЦБ. 0 .. 800 m. IV-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв. Леч.**

M. ovata Sternb. & Norpe - Кръглолистен п. Мг. 20-40 cm. В гори и хрл. (на вар.). ЦБ. 200 .. 1500 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

M. perennis L. - Многогодишен п. Мг. 15-40 cm. В сенч. м. и хрл. СИБ, Прб, Стп, Зн, Вм, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд, Срж, ?Др. 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т. Леч.**

Род *Ricinus* L.

Рицин

R. communis L. - Лечебен р.; Кърлеж. 1г./Мг. 3-10 m. Интр. Култ. в южните ч. на страната. 0 .. 800 m. VIII-IX. Пр.: Аф.. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т. Дек., Мсл., Леч.**

Семейство **Hypericaceae** Juss.

Звънкови

[Guttiferae Juss.; Clusiaceae Lindley]

Род **Hypericum** L.

Звъника; Жълт кантарион

- 1¹. Храсти или полухрасти без черни или червени жлези по л., чшл. и вчл. 2
1². Триви, с черни или червени жлези по л., чшл. и вчл. 6
2¹. Ст. с две надл. ребра. Цв. с диам. до 2 см. Стлб. 3, своб. Пл. ягода или тригнезна кутийка. 3
2². Ст. с 2-4 надл. ребра. Цв. с диам. над 3 см. Стлб. 5, своб. или срс. Пл. петгнезна кут. 4
3¹. Л. сърцевидно яйцевидни, полукожести. Цв. жълтозелени, единични. Чш. се запазва при плода, обърната назад. Тч. срс. по 5 в снопчета. Пл. полусуха ягода, червена до черна, 7-12 × 6-7 mm. Сем. с д. 1-1.5 × 0.4-0.6 mm, цилиндрични до цилиндрично бърбековидни, брадавичести, по д. с 2 неясни ръба, белезникави до жълти. *H. androsaemum*
3². Л. лин. ланц. Цв. жълти, събрани по 3-7 във вр. сцв. Тч. своб. Пл. тригнезна кутийка. *H. galioides*
4¹. Стлб. срс. до върха. Тч. по-д. от вч. *H. monogynum*
4². Стлб. своб. 5
5¹. Храст с в. до 60 см. Ст. с 2 т. надл. ребра. Л. яйцевидни, най-ш. в долната половина. Цв. по 3 или повече заедно, с диам. 3-5 см. *H. patulum*
5². Храст с в. до 30 см. Ст. тънко, с 4 ръба. Л. удължено елиптически, най-ш. в ср. Цв. единични, с диаметър 6-8 см. Пл. полусуха ягода 6-15 × 7-12 mm; оранжево-кестенява, на върха чернокафява. Кут. 20 mm. Сем. с д. 1.6-2 × 0.3-0.5 mm, цилиндрични до пашкуловидни, брадавичести, кафяви, надл. двуръби. *H. calycinum*
6¹. Стлб. 5. Кут. 5-8 mm, яйцевидна до яйцевидно-конична., кестенява, с успоредни надл. смолисти канали. Сем. 0.6-1 mm, цилиндрично пашкуловидни, мрежесто грапави, сиви до жълтокафяви. *H. thasium*
6². Стлб. 3. 7
7¹. Ст. покр. с влс. Кут. яйцевидна, с изпъкнали надл. успоредни смолисти канали. 8
7². Ст. голо. 10
8¹. Чшл. целокр. Кут. 5-12 mm, кафява до

кестенява, без брадавички. Сем. 1.7-2 mm, цилиндрични до пашкуловидни, светлокафяви, мрежесто скулптирани. *H. cerastoides*
8². Чшл. жлз. назъб. Сем. по-к. от 1.5 mm. ... 9
9¹. Л. по ръба с черни точковидни жлези. Сцв. голо. Кут. 6-8 mm, червенокафява до кестенява. Сем. 0.5-0.6 mm, цилиндрично заоблени, по повърхността мрежести, кестеняви до почти черни. *H. degenii*
9². Л. по ръба без черни точковидни жлези. Сцв. покр. с влс. Кут. 5-9 mm, червенокафява. Сем. 0.9-1.2 × 0.35-0.45 mm, цилиндрични до бърбековидни, остро брадавичести, светлокафявочервени. *H. hirsutum*
10¹. Чшл. целокр., рядко плитко неравномерно назъб., без или с няколко маргинални жлези на върха. 11
10². Чшл. по ръба с нежлезисти и/или жлз. реснички. 16
11¹. Л. без скъсени клк. в пазвите. Сем. 12
11². Л. със скъсени клк. в пазвите. Сцв. с много цв. Вчл. с д. 7-15 mm. 13
12¹. Цв. с диам. до 20 mm. Кут. 5-6 × 2.5-3 mm. Жлз. ивици (вити) на кут. ясно видими. Сем. 0.5-0.7 × 0.35-0.45 mm. *H. humifusum*
12². Цв. с диам. над 20 mm. Кут. 5-12 × 4-8 mm. Жлз. ивици на кут. неясни или липсват. Сем. с д. 1.4-1.7 mm. *H. olympicum*
13¹. Л. само с повърхностни прозрачни жлези. Кут. с д. 5.6-6 mm, яйцевидни, кафявочервени, с много т. успоредни надл. смолисти канали. Сем. с д. 1-1.2 mm, цилиндрично бърбековидни, гъсто брадавичести, червенокафяви. *H. linarioides*
13². Л. с повърхностни прозрачни, по периферията и с черни жлези. 14
14¹. Ст. с 2 надл. ръба. Кут. с д. 3-9 mm, яйцевидна до цилиндрично конична, кафявочервена до кестенява, по повърхността с надл. лин. или бърбековидни оранжеви жлези. Сем. 0.8-1.2 × 0.5-0.6 mm, цилиндрично бърбековидни, кестеняви, надл. мрежесто набръчкани. *H. perforatum*
14². Ст. с 4 надл., крилати или тесно крилати ръба. Кут. по-д. от 7 mm, с надл. успоредни смолисти канали. Сем. с д. до 0.8 mm. ... 15
15¹. Ст. с 4 надл. ръба. Чшл. яйцевидни или елипсоидни, тъпи. Вчл. с д. 10-15 mm. Тч. 80-100. Кут. с дължина 8-11 mm, удължено конична, кестенява. Сем. 0.7-1.1 × 0.4-0.5 mm, цилиндрични до цилиндрично пашкуло-

видни, гладки, матово кафяви, с ямчеста повърхност. *H. maculatum*
15². Ст. с 4 т. крила. Чшл. т. ланц., силно заострени. Венчелистчета с д. 7-9 mm. Тч. 30-40. Кут. с д. 4-9 mm, удължено конична до т. яйцевидна. Сем. 0.6-1.1 × 0.45-0.55 mm, цилиндрично бъбрековидни, сиви до кафяви, мрежесто набръчкани. *H. tetrapterum*
16¹. Чшл. по ръба с равни или по-д. от ш. им реснички. Сем. цилиндрични или пашкуловидни. 17
16². Чшл. по ръба с по-к., рядко равни на ш. им реснички. 18
17¹. Ресничките по ръба на чшл. жлз. Кут. 3-6 mm, конично яйцевидни, по повърхността със силно изпъкнали надл. успоредни смолисти канали. Сем. 0.9-1 mm, по повърхността мрежесто брадавчести, маслинозелени. *H. aucheri*
17². Ресничките по ръба на чшл. нежлезисти. Кут. 6-9 mm, яйцевидна или яйцевидно-конична, по повърхността с оранжеви жлези. Сем. 1-1.5 × 0.5-0.6 mm, по повърхността брадавчести и надл. наребрани, жълтеникави до кафяви. *H. barbatum*
18¹. Л. по ж. отдолу късо четинести. Ресничките по ръба на чшл. нежлезисти и жлз., рядко само жлз. Кут. конична, 8-12 mm, по повърхността с яйцевидни или удължени жлези. Сем. 1-1.3 mm, надл. вълнисто набръчкани. *H. setiferum*
18². Л. голи. Ресничките по ръба на чшл. жлз. 19
19¹. Пл. отгоре с ± изпъкнали надл., успоредни или коси смолисти канали. 20
19². Пл. гладък или със закръглени жлз. подутини (понякога неясни). 21
20¹. Вчл. с д. 8-18 mm, по ръба с прис. черни жлези. Кут. 5-7 mm, яйцевидна с косо разп. към ръбовете смолисти канали. Сем. 1-1.2 × 0.4-0.5 mm, мрежесто набръчкани. . *H. elegans*
20². Вчл. с д. 6-7 mm, на върха късо жлз. ресничести. Кут. цилиндрично яйцевидна с изпъкнали надл. смолисти канали. Кут. 5-14 mm. Сем. цилиндрично бъбрековидни, по повърхността остро брадавчести, жълтеникаво кафяви. *H. hyssopifolium*
21¹. Вчл. жлз. ресничести или жлз. назъб. на върха. 22
21². Вчл. не са жлз. ресничести или жлз. назъб. на върха. 25

22¹. Чшл. с червенокафяви повърхностни жлези. Кут. 7-11 mm, конично яйцевидна, с оранжеви жлези, силно жилкувана. Сем. 1.1-1.3 mm, цилиндрично бъбрековидни, мрежовидно набраздени, светлокафяви. *H. rochelii*
22². Чшл. без или с черни повърхностни жлези. 23
23¹. Чшл. без или само на върха с няколко черни повърхностни жлези. Вчл. по ръба и на върха жлз. ресничести. Кут. 8-10 mm, удължено конично цилиндрична, по повърхността с овални, оранжеви жлези. Сем. 1.1-1.3 mm, цилиндрично бъбрековидни, жълтеникави, по повърхността мрежести. *H. montbretii*
23². Чшл. изцяло с черни повърхностни жлези. Сем. мрежесто набръчкани, жълтокафяви. 24
24¹. Вчл. с черни и червени повърхностни жлези, на върха жлз. ресничести. Кут. с д. 7-9 mm, конично яйцевидна до яйцевидна, гладка, с едва забележими червеникави или прозрачни жлези. Сем. с д. 1-1.5 × 0.5-0.5 mm, цилиндрични. *H. rumeliacum*
24². Венчелистчета с прозрачни и черни повърхностни жлези, на върха жлз. назъб. Кут. 4-5 mm, яйцевидна, по цялата повърхност с червени прозрачни жлези. Сем. 1.2-2 mm, цилиндрично бъбрековидни. *H. umbellatum*
25¹. Вчл. само по повърхността с черни точковидни жлези. Кут. яйцевидна, по повърхността изпъкнали с оранжеви жлези. Сем. 0.8-1.1 mm, цилиндрично пашкуловидни, лин. мрежести, набръчкани, жълтеникави. *H. boissierii*
25². Вчл. по ръба с редки, едри, черни жлези, а по повърхността с черни и червени жлези. Кут. 6-7 mm, сферично яйцевидна до яйцевидна, по повърхността с черновиолетови кръгли жлези. Сем. 0.9-1.7 × 0.5-0.6 mm, цилиндрично бъбрековидни, надл. и напр. набраздени, жълтокафяви. *H. richeri*
H. androsaemum L. - Багрилна з. Хр. 30-100 cm. По вл., сенч. долове в горите, върху добре дренирани почви с различна киселинност. *Сржс.* 0 .. 100 m. V-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, С, Т. Дек., Леч., Мед., Баг.**
H. annulatum Moris, nom. amb. -

Пръстеновидна з. Мг. 20-65 cm. По кам. м. *Стп* (с), *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1800 m. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

H. athoum Boiss. & Orph. - Атонска з. Мг. 10-25 cm. **Г** (NE,NAe).

H. aucheri Jaub. & Spach - Аухерова з. Мг. 8-40 cm. По сухи кам., трев. и хрл. м. *Прб*, *Стп* (и), *Пн* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 800 m. VI-VII. **Б, Г** (NE,NAe), **Т**.

H. barbatum Jacq. - Брадата з. [*H. barbatum* subsp. *macedonicum* (Boiss. & Orph.) Hayek] Мг. 10-50 cm. По сухи кам. м. *Стп* (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1200 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С**.

H. boissierii Petr. - Боасиерова з. [*H. rochelii* Griseb. & Schenk] Мг. 25-50 cm. По открити, сухи, трев. и кам. м., върху вар. *Прб*. 0 .. 400 m. V-VII. [VII-X] Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk.

H. calycinum L. - Чашковидна з. Хр. 20-60 cm. По сенч. долове, разсветлени гори и речни брегове. *Срж*. 0 .. 100 m. VI-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, С, Т**. *Дек.*, *Мед*.

H. cerastoides (Spach) N. Robson - Рожецовидна з. Мг. 6-17 cm. По сухи трев. кам. и горски м. *Стп* (з,с), *Згп*, *Стд* (ю), *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1700 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**. *Дек.*, *Пер*.

H. degenii Bornm., nom. amb. - Дегенова з. Мг. 20-80 cm. По сухи варовити кам. и хрл. м. *Стп* (с), *Стд*, *Блс*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 1800 m. VI-VII. Balk. **Б, М**.

H. elegans Stephan ex Willd. - Изящна з. Мг. 15-55 cm. По сухи трев. пес. и кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (и), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 800 m. VI-VIII. **Б, Р, С, Т**. *Леч.*, *Фур.*, *Баг*.

H. empetrifolium Willd. - Емпетролистна з. Пхр./Хр. 10-100 cm. **Г** (NE,NAe).

H. galioides Lam. - Брошова з. Хр. 50-150 cm. Интр. В градини, ограничено. VI-VII. Пр.: С. Ам. *Дек*.

H. hirsutum L. - Власата з. Мг. 35-110 cm. В светли хрл. и гори. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Згп*, *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**. *Леч*.

H. humifusum L. - Разпростряна з. Мг. 3-40 cm. **Р, С**.

H. hyssopifolium Chaix - Исополистна з. Мг. 30-70 cm. По сухи кам. м. *СИБ*, *Стп* (и). 0 .. 700 m. VI-VII. **Б, С**.

H. linarioides Bosse - Луличковидна з. Мг. 5-30 cm. По кам. м. и пас. *Стп* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (с), *Тхр*. 570 .. 2500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

H. maculatum Crantz - Петниста з. [*H. dubium* Leers] Мг. 20-60 cm. По сенч. поляни и хрл. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**. *Леч*.

H. monogynum L. - Едносеменна з. [*H. chinense* L., nom. illeg.] Хр. 50-130 cm. Интр. В градини, ограничено. VI-VII. Пр.: Китай и Япония. *Дек.*, *Леч*.

H. montanum L. - Планинска з. Мг. 20-80 cm. **Г** (NE,NAe), **Р**.

H. montbretii Spach - Монтбретова з. Мг. 30-70 cm. Из хрл. и дъбови гори. *СИБ*, *Прб*, *Стп* (с,и), *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1800 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

H. olympicum L. - Олимпийска з. Мг. 10-40 cm. По сухи кам. и ероз. м. *Стп* (с,и), *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 300 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**. *Леч.*, *Пер*.

H. patulum Thunb. - Разперена з. Хр. 30-150 cm. Интр. В паркове. VII-IX. Пр.: ЮИ. Аз. и Япония. **Б, Г**. *Дек.*, *Леч*.

H. perfoliatum L. - Прободенолистна з. Мг. 15-80 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т, Б**.

H. perforatum L. - Лечебна з.; Жълт кантарион. Мг. 10-100 cm. По сухи трев. и хрл. м., гори. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Омп!*, *Леч.*, *Баг.*, *Мед.*, *Хрн.*, *Дъб*.

H. richeri Vill. - Рихерова звъника. [*H. alpigenum* aust. bulg.] Мг. 10-60 cm. В сенч. гори и хрл. *Стп* (з,с), *Вт*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С**.

1¹. Вчл. с д. 15-20 mm. Л. на върха най-често тъпи. subsp. *burseri*

1². Вчл. с д. 10-15 mm. Л. на върха заострени. 2

2¹. Чшл. почти целокр. subsp. *grisebachii*

2². Чшл. д. ресничести. subsp. *richeri*
subsp. *burseri* (DC.) Нуман - Бурсерова з. *Рл*. 0 .. 1000 m. VI-VII.

subsp. *grisebachii* (Boiss.) Nym. - Гризебахова з. *Вт*, *Рл*, *Стп* (з,с), *Слв*. 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С**.

subsp. *richerii*- Рихерова з. [*H. alpigenum* aust. bulg.] *Стп* (з,с), *Вт*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 0 ..

1000 m. VI-VII.

H. rochelii Grsb. & Schenk - Рохелова з. [*H. rochelii* subsp. *pseudotenellum* (Vandas) D. Jord. & Kozuharov; *H. rochelii* subsp. *urumovii* D. Jord. & Kozuharov] МГ. 15-40 см. По сухи трев. и хрл. м. *Прб*, *Стп* (з), *Зн*, *Стд*, *Слв*, *Пн* (ю), *Срг* (з). 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **С**.

H. rumeliacum Boiss. - Румелийска з. МГ. 5-50 см. По сухи кам. м. *Чм* (ю), *СИБ*, *Прб* (з), *Стп* (з,и), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, ?*Срж*. 0 .. 1000 m. V-VII. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

H. setiferum Stef. - Четинеста з. МГ. 20-40 см. По сухи трев. кам. и хрл. м. *Трн*. 0 .. 900 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EX]. ЗБР. Bulg.

H. spruneri Boiss. - Шпрунерова з. МГ. 30-60 см. **Г** (NC,NE), **М**, **С**.

H. tetrapterum Fr. - Четирикрила з. [*H. acutum* Moench, nom. illeg.] МГ. 10-100 см. По вл. и моч. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

H. thasium Grsb. - Тасоска з. МГ. 15-40 см. По сухи, кам., трев. и хрл. м., често по брегове на водоеми. *Стд* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 500 m. V-VII. [VI-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б**, **Г** (NE,NAe), **Т**.

H. triquetrifolium Turra - Триъгълнолистна з. МГ. 13-55 см. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**. *Леч*.

H. umbellatum A. Kern. - Сенниковидна з. МГ. 20-50 см. В см. г. и хрл. *Прб* (з), *Стп*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. VI-VII. Balk. **Б**, **Г** (NAe), **Р**, **С**.

H. vesiculosum Griseb. - Мехуреста з. МГ. 10-80 cm. V-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

Семейство **Linaceae** DC. ex Perleb

Ленови

1¹. Цв. 5-членни, по-д. от 3 mm. Сем. плоски, по-д. от 1 mm. *Linum*

1². Цв. 4-членни, с д. до 1.5 mm. Сем. овални, по-к. от 1 mm. *Radiola*

Род **Linum** L.

Лен

1¹. Л. срещ. Венче бяло. Кут. 1.5-3 × 1.5-2 mm. Сем. 1-1.4 × 0.7-0.9 mm. *L. catharticum*

1². Л. посл. Вч. с др. багра. **2**

2¹. Л. без прилистникови жлези в осн. **3**

2². Л. с 2 прилистникови жлези в осн. Вч. жълто. **16**

3¹. Вч. синьо, виолетово, розововиолетово или бяло. **4**

3². Вч. жълто. **14**

4¹. Р. с влс. по-д. от 1 mm. Л. об. с жлз. ръб. **5**

4². Р. голи или с влс. по-к. от 1 mm. Л. об. без жлз. ръб. **6**

5¹. Ст. вдървяяло в осн., в цъфтеж с къси стерилни издънки. *L. spathulatum*

5². Ст. невдървяяло в осн., в цъфтеж без стерилни издънки. Кут. 3.5-8 × 1-2 mm. Сем. 2-3 × 1.3-1.5 mm. *L. hirsutum*

6¹. Стлб. ± до върха срс. Кут. 4-6 mm. Сем. 3-3.6 × 1.9-2.1 mm. *L. hologynum*

6². Стлб. ± до осн. своб. **7**

7¹. Чшл. по ръба с гъсти жлз. реснички. Вч. виолетово или розововиолетово. Кут. 2.5-5 × 2.5-5 mm. Сем. 2-2.3 × 1-1.3 mm. *L. tenuifolium*

7². Чшл. целокр. или нежлезисто ресничести. Цв. сини. **8**

8¹. Едногодишни или двугодишни р. Цв. с еднакви д. стлб. (хомостилни). **9**

8². Многогодишни р. Цв. с различно д. стлб. (хетеростилни). **10**

9¹. Вчл. с д. 6.5-8 mm. Кут. 4-6 × 4-4.5 mm. Сем. 2.3-2.9 × 1.5-1.9 mm. *L. bienne*

9². Вчл. с д. 12-15 mm. Кут. 6-9 mm. Сем. 3-5 × 2.2-2.6 mm. *L. usitatissimum*

10¹. Чшл. по ръба разрежено ресничесто назъб., малко по-к., равни или по-д. от плода. Кут. 3-10 × 3-6.5 mm. Сем. 4-5 × 1.9-2.5 mm. *L. nervosum*

10². Чшл. по ръба бялоципести, целокр., 2 пъти по-к. от плода. **11**

11¹. Сцв. с 15-70 цв. **12**

11². Сцв. с 1-10 цв. Држ. на плода изправени. **13**

12¹. Држ. на пл. извити настрани или надолу. Кут. 3.5-8 × 3-6 mm. Сем. 3-3.8 × 1.7-2.5 mm. *L. austriacum*

12². Држ. на пл. изправени. Кут. 5-8 mm. Сем. 4-5 × 2-2.5 mm. *L. perenne*

13¹. Горните ст. л. с д. 0.5-1.8 cm, с 1 ж. Всички клк. на сцв. с цв. Кут. 5-8 × 3-7 mm. Сем. 4-4.9 × 2-2.5 mm. *L. alpinum*

13². Горните ст. л. с д. 1-3.5 cm, с 3 ж. Долните клк. на сцв. без цв. Кут. 7-8 × 5-7 mm. Сем. 4-5 × 2.3-2.7 mm. *L. extraaxillare*

14¹. Чшл. с д. 2.5-4 mm. Листа с 3 ж. Кут. 2.5-3 × 2-2.5 mm. Сем. 1-1.3 × 0.7-0.8 mm.

..... *L. trigynum*
14². Чшл. с д. 4-6 mm. Вчл. с д. 6-8 mm. **15¹**. Нежно р. Л. лин. Цв. држ. тънки, равни или по-д. от чш. Чшл. яйцевидни, д. заострени. Пл. с д. 2.5-3 mm. Кут. 2-3.5 × 2-3 mm. Сем. 1-1.8 × 0.8-1 mm. .. *L. corymbulosum*
15². Грубо р. Л. лин. ланц. Цв. прис. или почти прис., на къси дебели држ. Чшл. ланц., заострени. Кут. 2-2.5 mm. *L. strictum*
16¹. Цв. хомостилни. Чшл. равни или малко по-к. от вчл. Кут. 3-6 × 3.5-5 mm. Сем. 2.5-3 × 1.5-2 mm. *L. nodiflorum*
16². Цв. хетеростилни. Чшл. 2-3 пъти по-к. от вчл. **17**
17¹. Ст. и л. покр. с власинки. *L. pallasianum*
17². Ст. и л. голи. **18**
18¹. Р. в осн. със стерилни ст. **19**
18². Р. в осн. без, рядко със стерилни ст. **22**
19¹. Сцв. главесто или рехаво главесто. Чшл. равни или едва по-д. от плода. Кут. 4-6 × 3.5-5 mm. Сем. 2-3 × 1-1.9 mm. *L. capitatum*
19². Сцв. рехаво. Чшл. по-д. от плода. **20**
20¹. Л. на стерилните ст. лопатовидни, тъпи. Кут. 5-6 × 3-5 mm. Сем. 2.5-3 × 1.2-1.6 mm.
..... *L. uninerve*
20². Л. на стерилните ст. постепенно заострени и изведнъж стеснени в късо връхче. . **21**
21¹. Чшл. 2 пъти по-д. от плода. Кут. 4-4.5 × 3-4 mm. Сем. 2-2.6 × 1.2-1.6 mm. *L. elegans*
21². Чшл. равни или до 1.5 пъти по-д. от плода. Кут. 3-6 × 3-3.6 mm. Сем. 2-3 × 1-2 mm.
..... *L. tauricum*
22¹. Ср. л. елиптични до ланц., с 3-5 ж. Чшл. до 1.5 пъти по-д. от плода. Кут. 4-5 × 3-4 mm. Сем. 1.8-2.8 × 0.8-1.7 mm. *L. flavum*
22². Ср. л. лопатовидно ланц. до ланц., с 1-3 ж. Чшл. 2 пъти по-д. от плода. Кут. 3-4.5 × 3-4 mm. Сем. 1.5-2.5 × 1-1.4 mm. ... *L. thracicum*
L. alpinum Jacq. - Алпийски л. Мг. 8-55 cm. По трев. и кам. вар. м. *Слв, Пн.* 1400 .. 2900 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б.**

1¹. Л. отдолу с ясно изразена ж., по ръба гладки. subsp. *alpinum*

1². Л. отдолу с неясно изразена ж., по ръба грапаво назъб. subsp. *piranicum*

subsp. *alpinum* - Алпийски л. *Слв.* 1400 .. 2900 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б.**

subsp. *laeve* (Scop.) Nyman - Гладък л. ?**Б.**

subsp. *piranicum* Petrova - Пирински л. *Пн.* 1400

.. 2900 m. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б.**

L. aroanium Boiss. & Orph. - Ароански л. Мг. 10-40 cm. **Г** (NC,NE), **М, Т.**

L. austriacum L. - Австрийски л. [*L. austriacum* L. subsp. *squamulosum* (Rud.) Velen.] Мг. 9-65 cm. По сухи трев., кам. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Стд* (с), *Рл, Рд* (з,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. IV-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Тех., Дек.*

L. bienne Mill. - Зимен л. 1г./2г. 6-60 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм* (ю), *СИБ, Др, Прб, Стп* (и), *Зн, Стд, ДМ, Срг* (з), *Рд* (з,и), *Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 700 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

L. capitatum Kit. ex Schult. - Главест л. Мг. 8-40 cm. По трев. и скал. м. *Стп* (з,с), *Зн, Згп, Слв, Пн, Рл, Рд.* 1000 .. 2200 m. VI-IX. [VII-IX]. **Б, Г** (NE), **М, С.**

L. catharticum L. - Слабителен л. 1г. 5-15 cm. По трев. и скал. м. *Прб, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с), *Трн.* 200 .. 2600 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Опр!, Леч.*

L. corymbulosum Rchb. - Щитовиден л. 1г. 8-40 cm. По кам. и трев. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (и), *Стд, Слв, ДМ, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 800 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

L. elegans Spruner ex Boiss. - Нежен л. Мг. 10-24 cm. По сухи трев. м. или на открити полянки в иглол. г. *Стд* (ю), *Слв, ДМ, Пн, Рд* (с). 500 .. 2000 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE), **М.** Ч.К. [EN]. IUCN(R). ЗБР. Balk. **Б, Г, М, С.**

L. extraaxilare Kit. - Старопланински л. Мг. 15-50 cm. По трев. м. *Стп* (с), *Вм.* 1400 .. 2000 m. VI-VII. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, М, Р.** *Дек.*

L. flavum L. - Жълт л. Мг. 15-60 cm. По сухи трев. и кам. м. *СИБ, Др, Прб* (и), *Стп* (з), *Сф, Зн, Слв, Срг* (з). 0 .. 1600 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Дек.*

1¹. Ср. л. ланц., на върха постепенно заострени. subsp. *flavum*

1². Ср. л. елиптични, на върха тъпи и рязко стеснени в късо връхче. subsp. *sparsiflorum*

subsp. *flavum* - Жълт л. *СИБ, Др, Прб* (и), *Стп* (з), *Сф, Зн, Слв, Срг* (з). 0 .. 1600 m. V-VIII. **Б, Дек.**

subsp. *sparsiflorum* (Stoj.) Petrova - Редкоцветен л. *Слв.* 0 .. 1600 m. V-VIII. **Б, Дек.**

L. hirsutum L. - Влакнест л. Мг. 10-45 cm. По сухи трев. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1700 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т, Дек.**

1¹. Ст. в долната част голо, в горната с къси разсеяни влс. Л. голи или с редки влс.. subsp. *glabrescens*

1². Ст. и л. покр. с гъсти, д. влс.. subsp. *hirsutum*
subsp. *glabrescens* (Roch.) Soó - Слабовлакнест л. *Рд* (с). 0 .. 1700 m. V-VII. **Б, Дек.**

subsp. *hirsutum* - Влакнест л. *ЦБ.* 0 .. 1700 m. V-VII. **Б, Г (NC,NE), М, Дек.**

L. hologynum Rchb. - Едноствълбчест л. Г. 15-40 cm. По треви и хрл. м. *Стп* (з,с), *Сф, Зн, Вт, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг* (з), *Рд* (з,с), *Срж.* 600 .. 2000 m. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С.**

L. nervosum Waldst. & Kit. - Жилчест л. Мг. 38-80 cm. По трев. и хрл. м. *СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Рл, Срг* (з), *Рд* (с,и). 100 .. 1300 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, М, Р, С.**

L. nodiflorum L. - Възлоцветен л. Г. 3-45 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, Прб, Стп* (и), *Зн, Стд, ДМ, Рл, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 800 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

L. olympicum Boiss. - Олимпийски л. Мг./Пхр. 7-20 cm. **Г (NE), Т.**

L. pallasianum Schult. - Паласов л. [*L. borzeanum* Nyar.] Мг. 10-25 cm. По сухи трев. и кам. вар. м., в равнините. *СИБ.* 0 .. 200 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [RE]. **Б, Р.**

L. perenne L. - Многогодишен л. Мг. 10-60 cm. V-VII. Интр. В алпинеуми. Пр.: С. Ев., Средна Аз., Сибир. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Дек.**

L. spathulatum (Halacsy & Bald.) Halacsy - Лопатовиден л. [*L. hirsutum* subsp. *spathulatum* (Halacsy & Bald.) Hayek] Мг. 10-45 cm. По сухи трев. и кам. м. *Прб* (и), *Стд* (ю), *Пн* (ю). 0 .. 400 m. V-VII. **Б, Г (NC,NE). Дек.**

L. strictum L. subsp. *spicatum* (Lam.) Pers. -

Строен л. Г. 5-50 cm. По сухи трев. и кам. м. *Рд* (и). 100 .. 300. V-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.**

L. tauricum Willd. - Крымски л. Мг. 9-40 cm. По трев. пес. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Стп* (з), *Зн, ДМ, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1400 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, М, Р, С, Т, Дек.**

1¹. Р. необразуващи туфа. Л. на стерилните ст. с 3 ж. subsp. *serbicum*

1². Р. образуващи туфа. Л. на стерилните ст. с 1 ж. 2

2¹. Стерилните ст. с д. 1-13 cm. subsp. *bulgaricum*

2². Стерилните ст. с д. 0.5-4 cm. 3

3¹. Ср. л. на ст. лин. с неясно изразена ж. subsp. *linearifolium*

3². Ср. л. на ст. лопатовидно ланц. до ланц., с ясно изразена ж. subsp. *tauricum*

subsp. *bulgaricum* (Подр.) Petrova - Български л. *Чм, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1400 m. V-VII. [VI-VIII]. **Дек. Б, Т**

subsp. *linearifolium* (Lindem.) Petrova - Линейнолистен л. *Др.* 0 .. 1400 m. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Р Дек.**

subsp. *serbicum* (Prod.) Petrova - Сръбски л. *Стп* (з), *Зн.* 0 .. 1400 m. V-VII. [VI-VIII]. **Дек.**

subsp. *tauricum* - Крымски л. *Чм* (с), *СИБ, Тхр.* 0 .. 1400 m. V-VII. [VI-VIII]. **Дек.**

L. tenuifolium L. - Тънколистен л. Мг. 10-50 cm. По сухи кам. и трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1600 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т, Дек.**

L. thracicum (Griseb.) Deg. - Тракийски л. [*L. rhodopeum* Velen.] Мг. 10-40 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (с), *Прб, Стп* (с,и), *Блс, Срг, Рд, Трн, Тхр.* 100 .. 1000 m. V-VII. [VII-VIII]. Balk. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

1¹. Сцв. с 20-200 цв., почти от осн. на ст. Л. с 3 ж. subsp. *multiflorum*

1². Сцв. с 5-50 цв., и заема 1/3 от ст. Л. с 1 ж. subsp. *thracicum*

subsp. *multiflorum* Petrova - Многоцветен л. *Прб, Стп* (с,и), *Срг.* 200 .. 1000 m. V-VII. Balk.

subsp. *thracicum* - Тракийски л. *Блс, Рд, Трн, Тхр.* 200 .. 1000 m. V-VII. Balk.

L. trigynum L. - Френски л. Г. 5-50 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Прб, Стп, Стд, ДМ, Срг, Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 900 m. V-

VIII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

L. uninerve (Roch.) Borb. - Едножилков л. Мг. 14-40 cm. По трев. и скал. вар. м., открити полянки в букови или иглол. г. в планините. *Сmn* (с), *Рd* (с). 1000 .. 1600 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Р.**

L. usitatissimum L. - Посевен л. Г. 60-120 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1500 m. VI-VII. Пр.: ЮЗ. и И. Аз. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Влк., Мед., Леч.*

Род **Radiola** Hill

Радиола

R. linoides Roth - Леновидна р. Г. 2-10 cm. По вл. трев. и пес. м. *Чм* (ю), *Вм, Слв, ДМ, Рл, Срг, Рd* (з,с). 0 .. 1200 m. V-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NE), **М, Р, Т.**

Семейство **Passifloraceae** Juss. ex

Roussel

Страстоцветни

Род **Passiflora** L.

Страстоцвет; Кавалерска звезда

P. caerulea L. - Син с.; Маракуя. Хр. Лиана, 5-25 m. Интр. По огради, в дворове и паркове в южните ч. на страната. VII-IX. [XI-XII]. Пр.: Ю. Ам. *Дек., Хрн*

Семейство **Phyllanthaceae** Martynov

Филантиеви

[Euphorbiaceae Juss, s.l.]

1¹. 1дом. полухрасти. Цв. по 2-3 единични или в пазвите на л. Тичинковите цв. с 5-6 делен, двоен оцв. и 5-6 тч. Плодниковите цв. с 5-6-чшл. и без вчл. *Andrachne*

1². 2дом. храсти. Сцв. вр. Тичинковите цв. с 4-7-делна чш. и 4-7 тч. Плодниковите цв. с 4-7-делна чш. *Flueggea*

Род **Andrachne** L.

Андрახне

A. telephioides L. - Обикновено а. Мг./Пхр. 7-40 cm. По сухи пес., кам. или трев. м. и полянки и край пътищата и селищата. *Зн, Слв, Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. V-X. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

Род **Flueggea** Willd.

Флуегия

[*Securinega* Comm.]

F. suffruticosa (Pall.) Baill. - Храстовидна ф. [*Securinega suffruticosa* (Pall.) Rehder] Хр. 150-300 cm. 2дом. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: И. Аз. *Дек., Леч., Хрн.*

Семейство **Salicaceae** Mirb.

Върбови

1¹. Пъпките с няколко покривни люспи. Ресите увиснали. Тч. 2-5 (-12). Држ. на л. под. от 1.5 cm. *Populus*

1². Пъпките с 1 покривна люспа. Ресите изправени или наведени. Тч. 15-60. Држ. на л. об. с д. до 1.5 cm. *Salix*

Род **Populus** L.

Топола

1¹. Младите клк. и л. покр. с бяла или сива плъст. 2

1². Младите клк. голи или с редки влс. 3

2¹. Л. с цилиндрични држ. и 3-5-делна неправилно изрязана петура, покр. отдолу с бели влс. Сем. 1.8-2 × 1-1.3 mm. *P. alba*

2². Л. със сплескани држ. и триъгълно яйцевидни, едро назъб. петури, покр. отдолу със сиви влс. *P. canescens*

3¹. Листа без полупрозрачен хрущялен ръб. 4

3². Листа с полупрозрачен хрущялен ръб. ... 7

4¹. Младите клк. цилиндрични. Сем. 2-2.8 × 0.9-1.2 mm. *P. nigra*

4². Младите клк. ръбести. 5

5¹. Л. без жлези и реснички. *P. berolinensis*

5². Л. в осн. с 2 жлези и реснички по ръба. .. 6

6¹. Л. триъгълно яйцевидни, късо заострени. Сем. 2.3-2.5 × 1-1.2 mm. *P. canadensis*

6². Л. триъгълно сърцевидни или триъгълно ромбични, стеснени в остър връх. Сем. 2.5-3 × 1-1.3 mm. *P. deltoides*

7¹. Пъпките с д. до 7 mm, без аромат. Л. држ. по цялата си д. стр. сплескани, голи. Петурите

закръглени, едро и неправилно назъб. Сем. 1.7-2 × 0.9-1.1 mm. *P. tremula*

7². Пъпките с д. над 8 mm, със силен аромат. 8

8¹. Младите клк. с криловидни коркови ребра. 9

8². Младите клк. цилиндрични, гладки или ръбести. 10

9¹. Младите клк. жълти, с 3 надл. ребра. Л. продълг. яйцевидни, жлз. напил. . *P. laurifolia*
 9². Младите клк. червеникави, с 4-5 надл. ребра. Л. обратно яйцевидни, напил.
 P. simonii
 10¹. Младите клк. цилиндрични, голи. 11
 10². Младите клк. ръбести. 12
 11¹. Л. елиптични, еднакво заострени към осн. и върха. *P. cathayana*
 11². Л. яйцевидни или ш. елиптични, в осн. закръглени, към върха заострени.
 P. suaveolens
 12¹. Л. држ. отначало влакнести, по-късно голи. Младите клк. в началото ръбести, по-късно цилиндрични, голи. *P. balsamifera*
 12². Л. држ. винаги гъсто влакнести. Клк. винаги ръбести, в началото влакнести, по-късно голи. 13
 13¹. Л. по-ш. от 7 cm. *P. balsamifera*
 13². Л. по-т. от 7.5 cm. *P. trichocarpa*
P. alba L. - Бяла т. Дв. 15-40 m. Край реки. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Дек., Дъб., Гор.
P. balsamifera L. - Ароматна т. [*P. candicans* Aiton; *P. tacsamahacca* Mill.] Дв. 10-60 m. Интр. В паркове. IV-V. Пр.: С. Ам. Дек., Леч., Хрн.
P. ×berolinensis Dippel - Берлинска т. *P. laurifolia* × *P. nigra*. Дв. 10-25 m. Интр. Култ. Пр.: Германия.
P. ×canadensis Moench - Канадска т. [*P. ×euramericana* (Dode) Guinier] *P. deltoides* × *P. nigra*. Дв. 10-30 m. Култ. Край пътища. Адв. Др, Сmn (и). 0 .. 1200 m. **Б, Г**.
P. canescens (Aiton) Sm. - Сива т. Дв. 20-30 m. Край реки. ЦБ. 0 .. 1000 m. III-IV. [V-VI]. Дек., Дъб., Гор. **Б, Г**.
P. cathayana Rehd. - Манджурска т. Дв., до 30 m. Интр. Култ. Пр.: Манджурия, Китай и Корея. Луф.
P. deltoides Bart. ex Marsh. - Делтовидна т. [*P. carolinensis* Moench] Дв. 15-30 m. Интр. Край канали, пътища и в паркове. 0 .. 800 m. IV-VI. Пр.: С. Ам. **Б.** Дек., Гор., Баг.
P. laurifolia Ledeb. - Лавролистна т. Дв. 10-20 m. Интр. В паркове. IV-V. [V-VI]. Пр.: Сибир и Централна Аз. Луф.

P. nigra L. - Черна т. [*P. pyramidalis* Roz.] Дв. 10-30 m. Край реки. ЦБ. 0 .. 700 m. II-IV. [V-V]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Баг., Пер., Дъб., Фур., Дек., Гор.

P. simonii Carrigere - Китайска т.; Пржевалска т. Дв. Интр. В паркове. III-IV. Пр.: Аз. - Алтай, Монголия, Китай, Корея. **Б, Р.** Дек.

P. suaveolens Fisch. - Монголска т. [*P. maximowiczii* Henry] Дв. Интр. Култ. Пр.: Китай, Монголия, С. Китай, И. Сибир. Дек.

P. tremula L. - Трепетлика. Дв. 25-30 m. Из гори в планините. ЦБ. 0 .. 1900 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек., Дъб., Гор.

P. trichocarpa Torr. & A. Gray - Влакноплодна т. Дърво. 15-60 m. Интр. В паркове. III-IV. Пр.: С. Ам. (западни ч.). Дек.

Род *Salix* L.

Върба

1¹. Дребни храстчета с пълзящи ст. Ресите вр. 2

1². Дървета и храсти с изправени ст. Ресите стр. 4

2¹. Л. отгоре матовозелени с вдлъбнати ж., отдолу белезникави с изпъкнали ж., на 5-15 mm д. држ. Мъжките реси 15-35 mm, женските - до 20 mm. Тч. држ. в осн. и звр. с влс. Сем. 1.3-1.4 × 0.3-0.4 mm, зелени. *S. reticulata*
 2². Л. от двете страни с еднакви цв. и с изпъкнали ж., на држ. до 3 mm д. Тч. држ. и звр. голи. 3

3¹. Л. закръглени, вълновидно или остро назъб., изведнъж стеснени в држ. Мъжките реси до 6 mm, женските - до 10 mm. Сем. 1.6-2 × 0.3-0.4 mm, зелени. *S. herbacea*
 3². Л. ш. обратнойцевидни, 2-3 пъти по-д., отколкото ш., целокр. или с единични жлз. зъбци в долната половина, постепенно стеснени в држ. Мъжките реси до 15 mm, женските - до 20 mm. Сем. 1.8-2 × 0.6-0.7 mm, зелени. *S. retusa*

4¹. Л. голи или само отдолу по ж. с редки влс. 5

4². Л. от двете страни или само отдолу с гъсти влс. 14

5¹. Дървета, рядко храсти. Зъбците на л. с жлези. 6

5². Храсти, рядко дървета. Зъбците на л. без

- жлези. 10
- 6¹**. Држ. на л. без жлези. Клк. увиснали или изправени. Тч. 2. 7
- 6²**. Држ. на л. с жлези. Клк. не са увиснали. Тч. 2-8. 8
- 7¹**. Клк. изправени. Л. с ш. 7-12 mm. Сем. 1.3-1.7 × 0.5-0.6 mm. *S. acutifolia*
- 7²**. Клк. увиснали. Л. с ш. 10-25 mm. Мъжките реси до 4 cm, женските - до 3 cm. Сем. 1.3-1.6 × 0.4-0.5 mm. *S. babylonica*
- 8¹**. Л. с неопадващи прилистници. Клк. матови, младите с влс. Тч. 3. Мъжките реси до 8 cm, женските - до 4 cm. Кут. 2-6 mm. Сем. 1-1.2 × 0.3-0.4 mm, жълтеникавозелени. *S. triandra*
- 8²**. Л. с опадващи прилистници. Клк. лъскави, голи. 9
- 9¹**. Клк. крехки, чупливи. Л. држ. с единични жлези. Мъжките реси до 7 cm, женските - до 5 cm. Тч. 2. Кут. 4-5 mm. Сем. 1.4-1.7 × 0.5-0.6 mm, жълтеникави. *S. fragilis*
- 9²**. Клк. жилави. Л. држ. с 2-5 двойки жлези при осн. на петурата. Мъжките и женските реси до 60 mm. Тч. 5 (3-8). Сем. 1.6-2 × 0.3-0.4 mm, жълтокафяви. *S. pentandra*
- 10¹**. Л. с опадващи прилистници. 11
- 10²**. Л. с неопадващи прилистници. 13
- 11¹**. Л. разп. посл., обратно яйцевидни до продълговатояйцевидни, до 3 пъти по-д., отколкото ш. Мъжките реси 20-30 mm, женските - 20-40 mm. Тч. 2, своб. Сем. зеленикави. *S. walsteiniana*
- 11²**. Л. срещ. и отчасти посл., 3-15 пъти по-д., отколкото ш. Младите клк. и пъпките пурпурни. Тч. 2, срс. до прш. като една... 12
- 12¹**. Л. ± прис., ± срещ. *S. amplexicaulis*
- 12²**. Л. с држ., често посл. Мъжките реси до 50 mm, женските - 20-60 mm. Сем. 1.1-1.3 × 0.4-0.5 mm, тъмнозелени. *S. purpurea*
- 13¹**. Л. с д. до 7 cm и ш. 1-1.5 cm, закръглени или сърцевидни в осн. Л. држ. с д. до 10 mm, в началото разпръснато влакнеста, после гола. Мъжките реси до 50 mm, женските - до 60-100 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.2-0.3 mm, жълтеникави. *S. hastata*
- 13²**. Л. с д. до 14 cm и ш. 6 cm, с ш. клиновидна осн. Л. држ. влакнеста, с д. 5-15 mm. Мъжките реси 20-25 mm, женските - 30-50 mm. Сем. зелени. *S. silesiaca*
- 14¹**. Л. с опадващи прилистници, най-ш. в ср. 15
- 14²**. Л. с неопадващи прилистници, най-ш. в горната част. 20
- 15¹**. Храсти с ± полегнали в осн. ст., 1-2 m. 16
- 15²**. Дървета и храсти, по-в. от 2 m. 17
- 16¹**. Л. елипсовидни, 1.5-2 (-3) пъти по-д., отколкото ш., от двете страни сиво влакнести. Мъжките реси до 30 mm, женските - до 55-90 mm. Сем. 1.3-1.5 × 0.3-0.4 mm, тъмнозелени. *S. lapponum*
- 16²**. Л. лин. ланц., 4-10 пъти по-д., отколкото ш., отгоре почти голи, отдолу с копринести влс., с голи држ. Мъжките реси до 15 mm, женските - до 35 mm. Сем. 1.4-1.8 × 0.5-0.7 mm. *S. rosmarinifolia*
- 17¹**. Л. с подвит ръб, 8-10 пъти по-д., отколкото ш. 18
- 17²**. Л. с неподвит ръб, 3-5 пъти по-д., отколкото ш. 19
- 18¹**. Л. отдолу гъсто сивобяло влакнести, по ръба, особено към върха фино жлз. напил. Ср. ж. отгоре вдлъбната, отдолу изпъкнала. Мъжките и женските реси до 60 mm. Сем. 1.4-1.7 × 0.5-0.6 mm, зелени. *S. eleagnos*
- 18²**. Л. отдолу прилегнало копринесто влакнести, целокр. или вълновидно изрязани. Ср. ж. изпъкнала от двете страни. Мъжките реси до 35 mm, женските - до 30 mm. Кут. влакнеста. Сем. 1.2-1.4 × 0.4-0.5 mm. *S. viminalis*
- 19¹**. Л. т. или ш. ланц., с клиновидна осн., по ръба жлз. назъб., покр. с прилегнали копринести влс., с изпъкнали от двете страни ж. Мъжките реси до 70 mm, женските - до 50 mm. Кут. 3-5 mm. Сем. 1.1-1.5 × 0.4-0.5 mm, кафеникави. *S. alba*
- 19²**. Л. ш. елиптични до лин. елиптични или продълг. яйцевидни, с леко сърцевидна до закръглена осн., без жлз. назъб. ръб, отдолу с изправени или къдриви влс. Мъжките реси до 30 mm, женските - до 100 mm. Кут. 4-10 mm. Сем. 1.4-1.7 × 0.4-0.5 mm, зелени. ... *S. caprea*
- 20¹**. Обелените 2-4 годишни клк. с гъсто разп. д. изпъкнали ребра. Мъжките реси до 50 mm, женските - 60-90 mm. Тч. малко по-д. от прицветника. Кут. 5-11 mm. Сем. 1.3-1.5 × 0.3-0.4 mm, жълтеникави до жълтокафеникави. *S. cinerea*
- 20²**. Обелените 2-4-годишни клк. с разпръснати, къси ребра. Тч. 2-4 пъти по-д. от прицветника. 21
- 21¹**. Женските реси с д. 35-70 mm. Кут. 2.6-4.2

mm. Сем. 1.4-1.5 × 0.4-0.7 mm. .. *S. xanthicola* 21². Женските реси с д. до 40 mm. .. 22 22¹. Л. над 3 пъти по-д., отколкото ш., ланц. до обратно яйцевидни. Мъжките реси до 25 mm, женските - до 40 mm. Тч. 2 пъти по-д. от прицветника. Сем. жълтеникави до жълтокафеникави. *S. glauca* 22². Л. 2 (-3) пъти по-д., отколкото ш., ± закръглено ромбовидни. Мъжките реси 20-50 mm, женските - до 30 mm. Тч. 4 пъти по-д. от прицветника. Сем. жълтокафяви, 1-1.2 × 0.3-0.4 mm. *S. aurita*

S. acutifolia Willd. - Остролистна в. Хр./Дв. 5-12 m. Интр. В паркове. Пр.: Русия и И. Аз.

S. alba L. - Бяла в. Дв. 15-30 m. Край реки и пътища. ЦБ. 0 .. 1000 m. III-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек., Баг., Хрн., Дек., Мед., Фур., Дъб., Гор.

1¹. Листа тънки, горната повърхност, понякога и долната, почти голи. subsp. *alba*

1². Л. възкожести, копринесто влакнести от двете страни. subsp. *micans*

subsp. *alba* - Бяла в. [*S. alba* subsp. *caerulea* (Anders.) Rech.] Дв. 15-25 m. Край реки и пътища. ЦБ. 0 .. 1000 m. III-V. Дек., Баг., Хрн., Дек., Мед., Фур., Дъб., Гор.

subsp. *micans* (Andersson) Rech. f. - Блестяща в. Стд, Тхр. 0 .. 1000 m. III-V. Дек., Баг., Хрн., Дек., Мед., Фур., Дъб., Гор.

S. alpina Scop. - Алпийска в. Хр. 10-25 cm. **М, Р.**

S. amplexicaulis Bory & Chaub. - Стъблообхващаща ракета. [*S. purpurea* subsp. *amplexicaulis* (Bory) Hayek] Хр. 3-6 m. Край реки. ЦБ. 0 .. 1600 m. III-IV. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Пер., Дъб., Мед., Хрн., Фур., Леч., Дек.

S. ×ardana Ziel. & Petrova - Ардина в. *S. xanthicola* × *S. alba*. Хр. Рд (и). 600 .. 700 m.

S. aurita L. - Уховиднолистна в. Хр. 1-3 m. По моч. м. Стн (с), Вт. 1200 .. 1600 m. V-VI. [VI-VII]. Мед., Пер. **Б, М, Р, С.**

S. babylonica L. - Плачеща в. [*S. matsudana* Koidz.] Дв. 10-20 m. В градини и паркове, край пътища и напоителни канали. Интр. ЦБ. 0 .. 1300 m. II-V. [VI-VI]. Пр.: И. Аз. **Б, М, С, Т.** Мед., Дек., Лицф.

S. caprea L. - Ива; Козя в. Хр./Дв. 3-10 m. Край потоци и реки. ЦБ. 0 .. 2500 m. III-VI. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Мед.,

Баг., Фур., Леч.

S. cinerea L. - Сива в. Хр. 3-5 m. Край реки и по вл. м. ЦБ. 0 .. 1600 m. III-V. [VI-VII] **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Баг., Пер., Мед., Хрн., Фур., Дек., Дъб.

S. eleagnos Scop. - Тяснолистна в.; Кучешка в. Хр./Дв. 6-15 m. Край реки и блата. Чм, Прб, Стн, Стд, Срз (и), Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Мед., Пер.

S. ×fragilis L. - Крехка в. [*S. ×rubens* Schrank]. Дв. 10-20 m. Край реки. ЦБ. 0 .. 1700 m. III-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.** Мед., Баг., Хрн., Дъб., Фур., Пер., Леч., Дек., Гор.

S. glauca L. - Едрolistна в. [*S. appendiculata* Vill.] Хр./Дв. 1.5-6 m. Край реки и потоци в алпийския пояс. Рл. 2500 .. 2700 m. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, Г** (NE), **М, С.**

S. hastata L. - Копиелистна в. Хр. до 150 cm. По каменсти склонове в алпийския пояс. Рл. 2500 .. 2500 m. VI-VII. **Б, Р.** Пер., Дъб.

S. herbacea L. - Тревиста в. Хр. 20-30 cm. По кам. сипеи в алпийския пояс, на силикат. Пн, Рл. 2400 .. 2925 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, М, Р.** Хрн., Дек., Дъб.

S. integra Thunb. - Пъстролистна в. [*S. purpurea* var. *multinervis* C. K. Schneid.] Хр. 1-3 m. Интр. В паркове (присадени върху *Salix caprea*). IV-V. Пр.: Аз. Дек.

S. lapponum L. - Лапландска в. Хр. 100-150 cm. По торфища и моч. м. в алпийския пояс. Вт, Рл. 1500 .. 2600 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, Р, С.** Пер., Дъб., Дек.

S. myrsinifolia Salisb. - Тъмнолистна в. [*S. nigricans* Sm.] Хр./Дв. 2-8 m. ?Вт. **Б, Т.**

S. pedicellata Desf. - Средиземноморска в. Хр./Дв. 2-10 m. IV-V. **Г** (NE), **Т.**

S. pentandra L. - Петтичинкова в. Хр./Дв. 3-15 m. По преовлажнени и забл. трев. м. Зн, Вт. 1700 .. 1700 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, М, Р, С, Т.** Пер., Хрн., Дъб., Леч., Фур., Мед., Дек. Ч.К. [CR]. ЗБР. Реликт.

S. purpurea L. - Червена върба; Ракета. Хр. 1.5-6 m. Край реки. ЦБ. 0 .. 1600 m. III-IV. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Пер., Дъб., Мед., Хрн., Фур., Леч., Дек.

S. retusa L. - Тъполистна в. Хр. 20-30 cm. По кам. и скал. м., пукнатини в ск. блокове, сипейни склонове в алпийския пояс. Рл. 2500

.. 2925 m. VI-VIII. [VIII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Глац. **Б, М, Р, С.**

S. rosmarinifolia L. - Розмаринова в. [*S. repens* subsp. *rosmarinifolia* (L.) Andersson] Хр. 1-2 m. В блата, вл. лив., моч. м. *Сф, Зн.* 0 .. 800 m. Култ. в югоизточните ч. на страната. IV-V. [V-VII]. **Б, Р, С.** *Дъб., Дек., Мед., Фур.* [CR]. ЗБР.

S. ×sepulcralis Simonk. - Надгробна в. *S. alba* × *S. babylonica*. Дърво. **Г** (NAe).

S. silesiaca Willd. - Силезийска в. Хр./Дв. 3-12 m. Край реки. *Смн, Вм, Пн, Рл, Рд* (з.с). 1200 .. 2500 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, М, Р, С.** *Мед., Пер.*

S. triandra L. - Тритичинкова в. Хр./Дв. 3-10 m. Край реки. *ЦБ.* 0 .. 1600 m. IV-V. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Мед., Баг., Дъб., Фур., Леч., Пер.*

S. ×velchevii J. Zielicki & Z. Pancheva - Велчева в. *S. xanthicola* × *S. amplexicaulis*. Хр./Дв. *Рд* (и). 0 .. 1000 m. **Б, Г** (NE).

S. viminalis L. - Кошничарска в. Хр./Дв. 3-10 m. По вл. м. Култ. Адв. *Рд* (с). 0 .. 400 m. V-VI. Пр.: Ев. **Б, М, Р, С, Т, ?Г.** *Пер., Дъб., Мед., Тех.*

S. waldsteiniana Willd. - Валдщайнова в. Хр. 2-3 m. По моч. м. *Смн* (с), *Вм, Згн, Пн, Рл.* 1500 .. 2500 m. V-VI. [VI-VII]. **Б, М, С.** *Пер., Мед., Дек.*

S. xanthicola K. I. Chr., nom. amb. - Ксантийска в. Хр. 10-250 cm. Покрай бреговете на реки. *Рд* (с,и). 80-650 m. IV-IV. [V-VI]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE).

Семейство **Violaceae** Batsch

Теменугови

Род *Viola* L.

Теменуга

1¹. Полухраст с прис., лин. ланц. или лин. л. Шп. с д. 2-3 (3.5) cm. Кут. 5-9 × 4-6 mm. Сем. 1-2.5 × 0.75-1.5 mm. *V. delphinantha*

1². Тревисти р. с др. белези. **2**

2¹. Бл. двуделно. Цв. жълти, с кафяви надл. ж. на долното и стр. вчл. Кут. 4-7 × 3-4 mm. Сем. 2-2.2 × 1.2-1.4 mm. *V. biflora*

2². Бл. цяло. Р. с др. белези. **3**

3¹. Стр. вчл. извити надолу. Прл. люсповидни, рядко листовидни, по ръба об. с реснички или зъбчета. **4**

3². Стр. вчл. извити нагоре. Прл. ± подобни на л., пер. или дланевидно изрязани, рядко целокр. **22**

4¹. Бл. косо дисковидно разширено и наподобява изкривена глава на гвоздей, която отгоре се стеснява конусовидно в косо насочена човка. Листа закръглено бърбековидни. Кут. 3-5 × 2-3 mm. Сем. 1.4-2.2 × 0.9-1.5 mm. *V. palustris*

4². Бл. изкривено във вид на права или извита човка. **5**

5¹. Р. с облистени надземни ст. Чшл. заострени. **6**

5². Р. без облистени надземни ст. (но често със столони). Чшл. тъпи. **17**

6¹. Цветовете с миризма, розеткови и стъблени. Розетковите с добре развито вч., цъфтят напролет. По-късно се развиват клейстогамни цв. Прл. на розетковите л. целокр., на стъблените - ресничести. Кут. 7-13 × 5-6 mm. Сем. 2.7-3.5 × 1.4-2 mm. *V. mirabilis*

6². Цв. без миризма, с нормално развито вч., разп. в пазвите на ст. л. Прл. с реснички по ръба. **7**

7¹. Р. с розетка от л. в осн. на ст. **8**

7². Р. без розетка от л. в осн. на ст. **12**

8¹. Придатъците на чш. с д. ок. 1 mm, едва забележими. **11**

8². Придатъците на чш. 2-4 mm д., забележими. **9**

9¹. Л. плитко сърцевидни, дълбочината на изреза по-малка от ш. му. Цв. гълъбово сини до белезникави. Кут. 10-15 × 5-8 mm. Сем. 1.5-2 × 1 mm. *V. sieheana*

9². Л. ± дълбоко сърцевидни, дълбочината на изреза надвишава ш. му. Цв. бледо синьовиолетови до гълъбово сини. **10**

10¹. Чашковите ушички уголемени при плода. Кут. 5-7 mm. Сем. 1.5-2 mm. .. *V. labradorica*

10². Чашковите ушички не са уголемени при плода. Кут. 12-17 × 7-9 mm. Сем. 1.7-2.2 × 0.9-1.5 mm. *V. riviniana*

11¹. Р. голо или ± голо. Л. в цъфтеж по-д. от 2 cm. Кут. 10-13 × 5-6 mm. Сем. 1.6-2.4 × 1-1.6 mm. *V. reichenbachiana*

11². Р. плътно покр. с къси сиви влс. Л. в цъфтеж с д. до 2 cm. Кут. 7-10 × 4-6 mm. Сем. 1.5-1.8 × 0.8-1 mm. *V. rupestris*

12¹. Л. до 2 пъти по-д. отколкото ш., в осн. сърцевидни. Шп. 1.5-2 пъти по-д. от придатъците на чш. **13**

12². Л. 2-4 (5) пъти по-д. отколкото ш. Шп. до 1.5 пъти по-д. от придатъците на чш. 15

13¹. Држ. на ср. л. равни, а на горните 2-3 пъти по-к. от петурата. Прл. на горните л. 1.5-3 пъти по-д. от држ. на л. Кут. 13-15 × 5-8 mm. *V. jordanii*

13². Држ. на ср. л. до 2 пъти по-к., на горните равни на петурата. прл. на горните л. малко по-д., равни или 2-3 пъти по-к. от држ. на л. ... 14

14¹. Л. тъпи. Прл. на горните л. до 3 пъти по-к. от држ. на л. Чшл. заедно с придатъците с д. 0.6-1 cm. Придатъците с д. 1.5-2 mm. Цв., гледани отпред, квадратни. Кут. 10-15 × 5-7 mm. Сем. 1.5-2.2 × 1-1.2 mm. *V. canina*

14². Л. ± заострени. Прл. на горните л. равни или до 2 пъти по-к. от држ. на л. Чшл. заедно с придатъците с д. 0.9-1.5 cm. Цв., гледани отпред, по-в. отколкото ш. Сем. 1.8-2.1 × 1.1-1.3 mm. *V. montana*

15¹. Р. поне по ж. на л. късо влакнесто. Л. в осн. закръглени или отсечени. Прл. на горните л. 3-5 пъти по-д. от л. држ. Кут. 12-16 × 6-8 mm. Сем. 2-2.4 × 1.2-1.4 mm. . *V. elatior*

15². Р. голо или с разпръснати къси влс. Прл. на горните л. 1.5 пъти по-д. от л. држ. 16

16¹. Прл. на ср. л. ок. 2 пъти по-к. от држ. им. Л. отсечени или плитко сърцевидни в осн. *V. persicifolia*

16². Прл. и држ. на ср. л. приблизително еднакво д. Л. клиновидно стеснени в осн. Кут. 9-12 × 6-7 mm. Сем. 1.7-2.2 × 1-1.3 mm. *V. pumila*

17¹. Р. с издънки (столони). 18

17². Р. без издънки. 20

18¹. Издънките къси и дебели, често подземни. Прл. с д. 2-3 cm, ланц. или продълг. ланц., по ръба с реснички равни на половината им ш. или по-д. Кут. 7-8 × 6-7 mm. Сем. 2 × 1.5 mm. *V. suavis*

18². Издънките къси и д., надземни. Прл. с д. до 2 cm. 19

19¹. Листа триъгълносърцевидни, на върха остроъгълни, най-ш. в долната третина. Прл. 6-10 пъти по-д. отколкото ш., по ръба с по-д. от половината им ш. реснички. Кут. 8-10 mm. Сем. 2-3 × 1.5-2.1 mm. *V. alba*

19². Л. бъбрековидни тъпи или тъпо заострени, най-ш. по ср. Прл. яйцевидни или широколанцетни, 1-3 пъти по-д. отколкото

ш., по ръба целокр. или с къса жлз. реснички. Кут. 9 × 8 mm. Сем. 2-3 × 1.7-2 mm. *V. odorata*

20¹. Л. триъгълносърцевидни до триъгълни, често несиметрични, в осн. плитко сърцевидни, почти отсечени. Цв. 1.5-2.5 × 1.4-2 cm, с приятна миризма. Кут. 6-8 mm. Сем. 1.8-3 × 1.1-2 mm. *V. ambigua*

20². Л. продълговатояйцевидни или широкояйцевидни до закръглени, симетрични, в осн. сърцевидни. Цв. без миризма. Сем. 3 × 2 mm. 21

21¹. Л. продълговатояйцевидни, с т. и дълбок сърцевиден изрез в осн. Цв. с в. над 2 cm, без миризма. Р. покр. с влс. Кут. 5-8 mm. Сем. 2.2-2.4 × 1.4-1.6 mm. *V. hirta*

21². Л. широкояйцевидни до закръглени, в осн. с плитък, ш. отворен сърцевиден изрез. Цв. с в. до 1.7 cm. Р. ± голо. Кут. 6-8 mm. *V. pyrenaica*

22¹. Л. целокр. или неясно назъб. 23

22². Поне долните л. ясно назъб. 26

23¹. Прл. наделени. Р. с влс. или четинки. Цв. дребни, д. ок. 5 mm. 24

23². Прл. цели, подобни на л. Голи р. 25

24¹. Едногодишно тревисто р., гъсто-дълговлакнесто по прилистниците, л. држ. и ст. или изцяло. Вчл. бледожълти или кремаво-бели, рядко горните вчл. виолетови. *V. parvula*

24². Многогодишно тревисто, туфесто, бяло напльстено, четинесто р. Вчл. жълти, горните и стр. понякога по периферията или съвсем рядко изцяло синьо-виолетови, по ф. почти еднакви; горните насочени нагоре и встрани; стр. разперени встрани и към горните (малко ги припокриват); долното плитко врязано, в осн. почти оранжево, с тъмновиолетови ж. Кут. 7-8 × 5 mm. Сем. 1.5 × 1 mm. *V. stojanowii*

25¹. Листа закръглени или отсечени в осн., с држ. 1.5-3 пъти по-д. от петурата. Чшл. заострени. Шп. 3-4 пъти по-д. от придатъците на чш. Кут. 8-10 × 5-6 mm. Сем. 2 × 1 mm. *V. grisebachiana*

25². Л. клиновидно стеснени в држ., до 1.5 пъти по-д. от петурата. Чшл. тъпи. Шп. 2 пъти по-д. от придатъците на чш. Кут. 7-10 × 5-7 mm. Сем. 1.8-2 × 1-1.2 mm. *V. perinensis*

26¹. Цв. с диам. 4-6 cm. Сем. 2-2.3 × 1.1-1.3 mm. Само в култура. *V. wittrockiana*

26². Цв. по-малки от 4 cm. Диворастящи р. . 27

27¹. Прл. дланевидно разделени до осн. на 4-

6, приблизително еднакви лин. дяла. Ср. л. продълг. лопатовидни, горните лин. Кут. 10-11 × 6-7 mm. Сем. 1.5-1 mm. *V. rhodopeia* 27². Прл. разсечени или наделени на нееднакви дялове. 28

28¹. Р. гъсто покр. с бели, къси, четинести влс. 29

28². Р. поне към върха голи, покр. с къси разпръснати или д. меки влс. 30

29¹. Ср. л. яйцевидни или продълг. яйцевидни, в осн. закръглени, ± отведнъж стеснени в држ. Стр. дялове на прл. 3-5 пъти по-д. от неизрязаната част. Кут. 9-11 × 5-7 mm. Сем. 1.5-2.5 × 0.9-1.2 mm. *V. gracilis* 29². Ср. л. лопатовидни или продълг. лопатовидни, в осн. клиновидно стеснени в држ. Стр. дялове на прилистниците 5-10 пъти по-д. от неизрязаната им част. Цв. жълти. Кут. 6-9 × 4-5 mm. Сем. 2-2.5 mm. *V. orbelica* 30¹. Р. покр. с д. меки власинки. Кут. 8-12 × 7-8 mm. Сем. 2-2.5 × 0.8-1.2 mm. .. *V. orphanidis* 30². Голи или късо влакнести р. 31

31¹. Прл. на ср. л. плитко изрязани. Стр. им дялове най-много 2 (3) пъти по-д. от неизрязаната част. Вр. дял малко по-голям от стр. 32

31². Прл. на ср. л. дълбоко изрязани. Стр. дялове значително по-малки от вр., 2-5 пъти по-д. от неизрязаната част. . 34

32¹. Р. без издънки. Горните л. яйцевидно ланцетни, в осн. отведнъж стеснени в къса држ. Прл. на ср. л. с ланц. или лопатовиден ср. дял. Кут. 6-9 × 4-5 mm. Сем. 1.8-2.2 × 0.7-0.8 mm. *V. speciosa* 32². Р. с надземни издънки. 33

33¹. Горните л. широколанцетни или яйцевидно ланц. Прл. на ср. л. яйцевидни или триъгълни, назъб. Зъбците до 1/2-1/4 от половината ш. на прилистниците. Ср. дял елипсовиден или яйцевиден. Кут. 8-10 × 6-7 mm. *V. balcanica* 33². Горните л. широко-или елисовидно ланц. прл. на ср. л. яйцевидноланцетни, изрязани до 1/2 - 2/3 от половината им ш. Ср. дял елипсовидноланцетен. Кут. 10-12 × 5-6 mm. Сем. 1.5-2 × 0.8-1.2 mm. *V. dacica* 34¹. Цветове бледожълти, рядко горните вчл. виолетови. Вч. = или едва по-д. от чш. ... 35

34². Цв. синьовиолетови, жълти или шарени. Вч. по-д. от чш. 36

35¹. Држ. на горните л. 4-6 пъти по-к. от

петурата. Прл. пер. разделени. Ср. дял ланц. до лопатовиден, с крилата држ., подобен на л. Чшл. с придатъците 8-12 mm д. Кут. 5-8 × 4-6 mm. Сем. 1.6-1.75 × 0.8-1 mm. *V. arvensis* 35². Држ. на горните л. 2-4 пъти по-к. от петурата. Прл. дланевидно разсечени. Ср. дял подобен на л., по-голям, закръглен, с држ. Чшл. с придатъците 6-8 mm д. Кут. 5-6 × 4-5 mm. Сем. 1.3-1.75 × 0.7-1 mm. .. *V. kitaibeliana* 36¹. Држ. на горните л. 3-4 пъти по-к. от петурата. Ср. дял на прилистниците на ср. л. обратнойцевиден до лин., об. с држ. Чшл. яйцевидноланцетни до триъгълноланцетни, ± стеснени над придатъците, припокриващи се. Кут. 6-8 × 4-5 mm. Сем. 1.8-2.2 × 0.5-0.6 mm. *V. aetolica* 36². Држ. на горните л. 4-8 пъти по-к. от петурата. Ср. дял на прилистниците на ср. л. ланц. елипсоиден или ланц. лопатовиден, без држ. Чшл. лин. ланц., неприпокриващи се. Кут. 7-9 × 5-6 mm. Сем. 1.4-2 × 0.7-1 mm. *V. tricolor*

V. aetolica Boiss. & Heldr. - Етолийска т. 1Г./2Г. 6-15 cm. По трев. пуст. м., в посеви. Прб (з), Смп (з,с), Зн, Згп, Пн, Срз, Рд. 800 .. 1500 m. IV-VII. [VI-IX]. Balk. Б, Г (NC,NE), М, С. Плв.

V. alba Bess. - Бяла т. МГ. 2-10 cm. В широкол. г. и хрл., по пуст. м. ЦБ. 100 .. 1200 m. III-IV. [V-VII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

1¹. Столоните понякога липсват. Л. разпръснато влакнести, с об. изпъкнали ръбове, непрезимуващи, светлозелени. Цв. виолетови. Шп. об. зеленикава. subsp. *dehnhardtii*

1². Столоните винаги развити. Л. об. влакнести, с прави или донякъде вдлъбнати ръбове, презимуващи. Цв. об. бели. 2

2¹. Л. и кут. светлозелени. Шп. жълтозелена. subsp. *alba*

2². Л. об. виолетови, отгоре тъмнозелени. Кут. тъмнозелена. Шп. виолетова. subsp. *scotophylla* subsp. *alba* - Бяла върба. Б, Г, М, Р, С, Т.

subsp. *dehnhardtii* (Ten.) W. Becker - Денхардова т. ЦБ. 100 .. 1200 m. III-IV. Б, Г, М, Р, Т.

subsp. *scotophylla* (Jord.) Nyman - Тъмнолистна т. Чм, СИБ, Снд, ДМ, Рд, Трн, Тхр, Срж. 100 .. 1200 m. III-IV. Б.

V. allchariensis Beck - Алшарска т. МГ. 8-25 cm. М.

V. alpina Jacq. - Алпийска т. МГ. 4-10 cm.

М, Р.

V. ambigua Waldst. & Kit. - Съмнителна т. МГ. 3-25 см. По сухи кам. м. и хрл. ЦБ. 200 .. 1200 м. III-V. [VI-VIII]. **Б, М, Р, С. Дек.**

V. arsenica Beck - Арсенска т. МГ., до 25 см. Македонски ендемит. **М.**

V. arvensis Murray - Полска т. Г. 5-40 см. По пуст. м., хрл. и посеви. ЦБ. 0 .. 1500 м. IV-X. [V-X]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв.**

V. athois W. Becker - Атонска т. МГ. 10-20 см. Гръцки ендемит. **Г (NE)**.

V. balcanica Delip., nom. amb. – Старопланинска т. МГ. 20-45 см. По трев. м. и край хвойни. Смн (з,с). 1400 .. 2000 м. VI-IX. [VII-X]. ЗБР. Bulg. **Б. Дек.**

V. beckiana F. Fiala - Бекова т. МГ. 12-25 см. Balk. **М.**

V. biflora L. - Двухцветна т. МГ. 3-20 см. По вл. сенч., обрасли с мъх м. Смн (с), Пн, Рл, Рд (з), ?Вм. 1700 .. 2800 м. VI-VII. [VII-IX]. **Б, М, Р, С.**

V. brachyphylla W. Becker - Късолистна т. МГ. 5-10 см. **Г (NC), М.**

V. calcarata L. - Варовикова т. МГ. 3-15 см. **М, С.**

V. canina L. - Кучешка т. МГ. 3-15 см. По трев. м., в лив. и хрл. Смн (и), Сф, Зн, Згн, Рл, Срз, Рд. 1000 .. 2200 м. VI-VII. [V-VIII]. **Б, Г (NE), М, Р, С, Т.**

V. chelmea Boiss. subsp. *vratnikensis* Gaye & Degen - Вратникова т. МГ. 2.5-8 см. IV-VII. **Г, М, С.**

V. dacica Borbás - Дакийска т. МГ. 15-30 см. По лив. и пас. Смн, Вм, Згн, Блс, Пн, Рл, Рд (з,и). 1500 .. 2300 м. VI-IX. [VII-X]. **Б, М, Р, С.**

V. declinata Waldst. & Kit. - Отклонена т. МГ. 15-40 см. По пас. и лив. **?Б, Р.**

V. dephinantha Boiss. - Дългошпореста т. Пхр. 5-30 см. По вар. скал. м. и в ск. пукнатини. Слв. 900 .. 1700 м. V-VII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ЗБР. ДХ. БК. Balk. **Б, Г (NC,NE). Дек.**

V. doerfleri Degen - Дьорфлерова т. МГ. 5-12 см. **Г (NC), М.**

V. dukadjinica W. Becker & Kosanin - Дукагинска т. МГ. 6-15 см. **Г, М.**

V. elatior Fr. - Висока т. МГ. 20-35 (50) см. По

вл. трев. м. и хрл., край реки. СИБ, Прб (з), Смн (з), Сф, Вм, Срз, Рд (и), Трн, Тхр, Срж, ?Др, ?Смн(и), ?Рд (з,с). 0 .. 700 м. V-VI. [VII-IX]. **Б, Р, С.**

V. elegantula Schott - Елегантна т. МГ. 10-30 см. **М, С.**

V. eximia Formánek - Отлична т. МГ. 3-10 см. **Г (NC), М.**

V. frondosa (Velen.) Hayek - Облистена т. МГ. 1-3 см. **Г (NC), М.**

V. ganiatsasii Erben - Ганиатсасова т. МГ. Рд (с). 500 .. 1500 м. V-VII. Balk. **Б, Г (NE)**.

V. gracilis Sm. - Стройна т. МГ. 8-25 см. По сухи трев. и кам. м. Згн. 1800 .. 2100 м. V-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Т.**

V. grisebachiana Vis. - Гризебахова т. МГ. 2-8 см. По вар. ск. и кам. м. Пн, Рд (с). 1300 .. 2800 м. V-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г (NE), М, С. Дек.**

V. hirta L. - Влакнеста т. МГ. 3-15 см. В лив., пас., хрл., пуст. м. СИБ, Др, Прб, Смн, Сф, Зн, Вм, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, ?Чм, ?Тхр. 300 .. 1300 м. III-IV. [V-VIII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С. Дек.**

V. hymettia Boiss. & Heldr. - Химетска т. Г. 3-10(-20) см. V-VI. **Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

V. jordanii Hanry - Жорданова т. МГ. 15-35 см. В хрл. и по трев. м. (на вар. ЦБ. 100 .. 1000 м. II-V. [V-VII]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

V. kitaibeliana Schult. - Китайбелова т. Г. 3-20 см. По трев. пуст. м., пас. и посеви. ЦБ. 0 .. 1200 м. III-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв.**

V. kosaninii (Degen) Hayek - Кошанова т. МГ. **М.**

V. labradorica Schrank - Лабрадорска т. МГ. 10-15 см. V-VI. Интр. Пр.: С. Ам. и Гренландия. **Дек., Хрн.**

V. mandshurica W. Becker - Манджурска т. МГ. 15-20 см. V-VI. Интр. Пр.: И. Аз. **Дек.**

V. mirabilis L. - Удивителна т. МГ. 5-20 см. В просветлени гори и хрл. СИБ, Прб, Зн, Згн, Слв, Срз, Рд (с). 0 .. 1000 м. III-IV. [VI-VII]. **Б, Р, С. Омп!**

V. montana L. - Планинска т. МГ. 15-20 см. По трев. м. лив. и пас. Смн, Вм, Згн, Блс, Слв, Рл, Срз, Рд, Тхр, ?Чм, ?СИБ, ?Др, ?Прб, ?Сф, ?Зн. 1000 .. 2200 м. V-VII.

V. odorata L. - Мирислива т. Мг. 3-15 см. В гори, хрл., долове. ЦБ. 0 .. 1000 м. III-IV. [V-VII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек., Леч.

V. orbelica Rančić - Рилска т. 1г./2г. 10-30 см. По трев., скал., сипейни м. и хрл. *Пн, Рл, ?Рд* (з). 1200 .. 2000 м. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE), **М.**

V. orphanidis Boiss. subsp. *crinita* Delip. - Дълговлакнеста т. [*V. crinita* Wedd. ex W. Becker] Мг. 20-50 см. По планински лив. и пас., предимно на понижени терени, в иглолистния и субалпийския пояс. *Слв, Пн* (с). 1500 .. 2100 м. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

V. palustris L. - Блатна т. Мг. 3-15 см. Влаголюбив вид. По забл. м. и сфагнови торфища, на бедни почви с кисела реакция. *Пн, Рд* (з,с). 1300 .. 1600 м. IV-VI. [V-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М, Р.**

V. parvula Tineo - Дребна т. 1г. 2-20 см. По сални м. *Смн* (с), *Рд* (з). 1000 .. 1350 м. IV-V. [V-V]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NE), **М, Т.**

V. perinensis Becker - Пиринска т. Мг. 2-6 см. В пукнатини на вар. ск. и по кам. м., рядко в иглол. г. *Слв, Пн.* 1100 .. 2800 м. V-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE). Дек/

V. pyrenaica Ramond ex DC. - Пиренейска т. Мг. 5-10 см. По субалпийски и алпийски хабитати - по трев. м., край хвойнови и клекови хрл., върху сравнително дълбока почва; единично в тревни съобщества, формирани от житни видове. *Пн, Рл, ?Рд* (з,с). 1700 .. 2500 м. V-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE,NAe), **М, С.** Ч.К. [EN]. ЗБР.

V. reichenbachiana Jord. ex Voreau - Райхенбахова т. Мг. 5-20 см. В гори и хрл. ЦБ. 100 .. 2000 м. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек.

V. rhodopeia Becker - Родопска т. Мг. 10-25 см. По умерено вл. лив. и пас. *Рл, Рд* (з). 1300 .. 2400 м. VI-VIII. [VII-IX]. Bulg. **Б.** Дек.

V. riviniana Reichenb. - Горска т. Мг. 6-20 см. В широкол. г. и хрл. ЦБ. 150 .. 1500 м. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

V. rupestris F. W. Schmidt - Скална т. Мг. 3-10 см. По сухи кам. вар. м. *Смн* (с), *Зн, Вм, Згн, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с). 800 .. 1800 м. V-VI. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

V. schariensis Erben - Шарпланинска т. Мг. 2-20 см. **М.**

V. serresiana Erben - Сярска т. Мг. ?*Рд.* ?**Б, Г** (NE).

V. sieheana Becker - Източна т. Мг. 6-15 см. В гори и хрл. *СИБ, Др, Прб, Смн* (с,и), *Зн, Рд* (з,с), *Срж, ?Вм, Рд* (и), *Тхр.* 300 .. 1000 м. IV-VI. [V-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

V. sororia Willd. - Сестринска т. Мг. 5-50 см. V-VI. Интр. Култ. Пр.: С. Ам. (и). Дек.

V. stojanowii Becker - Стоянова т. Мг. 1-5 см. По трев. и кам. терени на плитки почви, на м., подложени на слаба ерозия. *Блс.* 1500 .. 1900 м. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE), **М.**

V. suavis M. Bieb. - Приятна т. Мг. 5-20 см. В хрл., светли широкол. г. и пуст. м. ЦБ. 0 .. 900 м. III-IV. [V-VII]. **Б, Г** (NAe), **М, Р, С, Т.** Дек.

V. tricolor L. - Трицветна т. 1г. 10-40 см. По трев. м., в лив., пас., хрл. ЦБ. 200 .. 2000 м. V-IX. [VI-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек. Леч.

1¹. Шп. 2 пъти по-д. от придатъците на чш.

..... subsp. *macedonica*

1². Шп. 1.5 пъти по-д. от придатъците на чш.

..... subsp. *tricolor*

subsp. *macedonica* (Boiss. & Heldr.) A.Schm. - Македонска т. [*V. macedonica* Boiss. & Heldr.] *Зн, Згн, Блс, Пн, Рд, ?Смн(з), ?Сф, ?Вм, ?Рл, ?Срг.* 200 .. 2000 м. V-IX. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Дек., Леч.

subsp. *tricolor* - Трицветна т. ЦБ. 200 .. 2000 м. V-IX. **Б, Р, С.** Дек., Леч.

Viola ×*wittrockiana* Gams - Градинска т. 1г. 15-25 см. ЦБ. 0 .. 1000 м. II-VI. [IX-XI]. Дек.

Разред **Malvales** Juss.

1¹. Безхлорофилни р. с дебели, месести, ст. Л. люсповидни, ярко червени. Цв. 1пол. (еднодомни р.). Оцв. прост, 4-членен. Тч. 8-10. Пл. кутийка с много семена. Сутинасеае
1². Зелени р. с нормално развити л. с држ. Цв. 2пол. 2

2¹. Оцв. прост, изцяло срс., тръб., 4-делен. Тч. 8. Звр. горен или долен. Пл. костилков или орехче. Храсти и едногодишни трев. Thymelaeaceae
2². Оцв. от чш. и вч., 5-членен. Вчл. своб. Тч. повече от 15. Звр. горен. 3

3¹. Л. срещ. или посл. Чш. без подчашка. Тч. своб. Пл. кутийка. Храсти и треви. ... Cistaceae
 3². Л. посл. Чш. често с подчашка от 3-9 лсч. Тч. срс. в тръбичка или в 5 снопчета. Пл. кутийка или дробен. Дървета, храсти, полухрасти и треви. Malvaceae

Семейство **Cistaceae** Juss.

Лавданови

1¹. Вчл. с д. 16-30 mm, розови, червени или бели. Пл. 5-делна кутийка. *Cistus*
 1². Вчл. с д. 3-15 mm, лимоненожълти, жълти или оранжеви. Пл. 3-делна кутийка. 2
 2¹. Приосн. л. събрани в изсъхваща (преди или през време на цъфтеж) розетка. Бл. прис. *Tuberaria*
 2². Р. без приосн. розетка от л. Бл. върху ясно развито стлб. 3
 3¹. Л. посл. Външ. тч. стерилни. Бл. триделно. *Fumana*
 3². Л. срещ. Външ. тч. фертилни. Бл. главесто. *Helianthemum*

Род **Cistus** L.

Лавдан

1¹. Л. вечноз., с д. до 9 cm. *C. laurifolius*
 1². Л. тревисти, с д. до 5 cm. Сем. 1-2 mm. .. 2
 2¹. Венчелистчета розови до червени. Чшл. еднакви. Кут. 8 mm. *C. creticus*
 2². Венчелистчета бели. Външ. две чшл. различни по ф. от вътр. три. 3
 3¹. Л. приседнали. *C. monspeliensis*
 3². Л. с држ. Кут. 5-8 mm. *C. salviifolius*

C. creticus L. - Памуклийка. [*C. incanus* subsp. *creticus* (L.) Neuwold] Пхр./Хр. 30-100 cm. По припечни кам. м. *Чм*, *Згп*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (с,и), *Срж*. 0 .. 700 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**. *Баг.*, *Етр.*, *Дъб.*, *Мед.*, *Леч.*

C. laurifolius L. - Лавролистен л. Хр. 80-200 cm. Вечноз. Интр. Пр.: Срз.. **Б**, **Г** (NE), **Т**.

C. monspeliensis L. - Теснолистен л. Хр. 30-100 cm. **Г** (NE,NAe), **Т**.

C. salviifolius L. - Тамянка. Пхр./Хр. 30-100 cm. По сухи припечни трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Срж*. 0 .. 200 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **Т**. *Дек.*, *Дъб.*

Род **Fumana** (Dunal) Spach

Фумана

1¹. Л. със срещ. разположение. 2
 1². Л. с посл. разположение. 3
 2¹. Л. лин., голи (рядко почти голи, нежлезисти), над 6 пъти по-д. от ш. .. *F. laevis*
 2². Л. т. ланц., плътно жлезистовлакнести, до 6 пъти по-д. от ш. си. *F. thymifolia*
 3¹. Кут. с 3 семена. *F. aciphylla*
 3². Кут. с 6-12 семена. 4
 4¹. Л. с држ. и прилистници. Вчл. без тъмно петно в осн. 5
 4². Л. без прилистници, прис., лин. Вчл. с или без тъмно петно в осн. 6
 5¹. Л. с ш. 2-5 mm, плоско, т. ланц., с 2 малки прл. *F. arabica*
 5². Л. с ш. 0.5 mm, нишковидни, с многобройни малки прилистници. .. *F. laevis*
 6¹. Л. неравномерно раздалечени по ст., ± рязко ред. като пцв. в сцв. Кут. с 6 семена. Плодните држ. много по-д. от пцв. *F. bonapartei*
 6². Л. ± равномерно раздалечени по ст., нередуцирани рязко в сцв. Кут. с 8-12 семена. 7
 7¹. Ст. изправено или приповдигащо се. Вчл. без тъмно петно в осн. Плодните држ. много по-д. от пцв., извити към върха. ... *F. ericoides*
 7². Ст. лежащо. Вчл. с тъмно петно в осн. Плодните држ. по-късни или равни на пцв., извити от осн. Кут. 5-6 mm. Сем. 2-2.6 × 1.4-1.8 mm, с носче. *F. procumbens*

F. aciphylla Boiss. - Остролистна ф. Пхр., до 30 cm. **Г** (NC,NE).

F. arabica (L.) Spach - Арабска ф. Хр. 15-50 cm. По сухи кам. м. *Пн* (ю). 0 .. 300 m. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**. *Дек.*

F. bonapartei Maire & Petitm. - Наполеонова ф. Пхр. 5-15 cm. **Г** (NC), **М**, **С**.

F. ericoides (Cav.) Gand. - Пиренова ф. Пхр. 10-30 cm. **Р**, **С**, ?**Б**.

F. laevis (Cav.) Rau - Гладка ф. Пхр. 10-30 cm. **Г** (NC,NE,NAe).

F. procumbens (Dunal) Gren. & Godr. - Полегнала ф. Пхр./Хр. 10-40 cm. По сухи кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**. *Дек.*

F. thymifolia (L.) Spach - Машерколистна ф. Пхр. до 20 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

Род *Helianthemum* Spach

Жълтак

[*Rhodax* Spach]

1¹. Л. без прилистници (с изключение понякога на най-горните). Стлб. в осн. извито като "S" или коленчато подвито. 2

1². Л. с прилистници. Стлб. право. 3

2¹. Л. зелени, без звездовидни влс. Вчл. с д. 7-10 mm. Кут. 4-6 mm. Сем. 1.5 mm. *H. cinereum*

2². Л. отдолу (поякога и отгоре) сиви до сивобелезникави, покр. с гъсти звездовидни влс. Венчелистчета с д. 3-6 mm. Кут. 3-4 mm. Сем. 1.3-1.5 × 1.1-1.3 mm. *H. oelandicum*

3². Полухраст. Вчл. по-д. от вътр. чшл. .. 4

3¹. Едногодишни р. Вчл. по-к. от вътр. чшл. 5

4¹. Л. по долната повърхност плътно напльстени с бели или сиви, прости и звездовидни влс., по горната повърхност с разредени прости влс. Кут. 4-4.5 mm.

..... *H. marmoreum*

4². Л. по двете повърхности с разредени прости влс. Кут. 3-9 mm. Сем. 1.5-2 × 1.1-1.3 mm. *H. nummularium*

5¹. Вътр. чшл. ципести, при плода мехуресто подути. Држ. на плода извити надолу. Кут. 5-7 mm. Сем. 1-2 mm. *H. aegyptiacum*

5². Вътр. чшл. тревисти, при плода не са мехуресто подути. 6

6¹. Звр. гъсто влакнест. Кут. 9-10 mm, на изправена држ. Сем. 1-2 mm. .. *H. lasiocarpum*

6². Звр. гол, на върха с единични къси влс. Кут. 3.5-6 mm, на хоризонтална, рядко дъговидно извита нагоре држ. Сем. 0.9-1 × 0.7-0.8 mm. *H. salicifolium*

H. aegyptiacum (L.) Mill. - Египетски ж. 1г. 5-30 cm. По кам. м. *Стд*, *Пн* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 90 .. 200 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.**

H. cinereum (Cav.) Pers. - Алпийски ж. [*H. alpestre* (Jacq.) DC.; *Rhodax alpestris* (Jacq.) Fuss] Хр. 3-20 cm. По вар. скал. м. *Смн* (с), *Пн*, *Рд* (с). 1400 .. 2500 m. VII-VIII. *Дек.*, *Мед.* **М, Р, С.**

H. lasiocarpum Desf. ex Willk. - Мъхнатоплоден ж. [*H. ledifolium* subsp. *lasiocarpum* Bornm.] 1г. 15-70 cm. По кам. м. *СИБ*, *Смн* (с), *Зн*, *Згн*, *Стд*, *ДМ*, *Срг*, *Рд* (с,и),

Трн, *Тхр*. 50 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. Мед.**

H. marmoreum Stevanovic, Matevski & Kit Tan - Мраморен ж. Мг. 5-35 cm. IV-VI. **М.**

Род *Tuberaria* Spach

Туберария

[*Xolanthes* Raf.]

T. guttata (L.) Fourr. - Капкова т. [*Xolanthes guttatus* (L.) Raf.] 1г. 10-30 cm. По сухи кам. м. *Чм*, *Смн* (и), *Вм*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *ДМ*, *Пн*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Сргж*. 0 .. 700 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т. Дек.**, *Мед.*

Семейство **Cytinaceae** A. Rich. in Bory

Цитинови

[*Rafflesiaceae* Dumort.]

Род *Cytinus* L.

Цитинус

1¹. Цв. жълти. *C. hypocistis*

1². Цв. розови или бели. *C. ruber*

C. hypocistis (L.) L. - Жълт ц. Мг. 3-10 cm. Паразит по *Cistus*. **Г** (NC,NE), **Т.**

C. ruber (Fourr.) Fritsch - Червен ц.; Клузиев ц. [*C. clusii* (Nyman) Gand.; *C. hypocistis* subsp. *clusii* Nyman] Мг. 3-10. Паразит по *Cistus creticus*. *Сргж*. 0 .. 300 m. IV-V. [VI-VI]. *Ч.К.* [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

Семейство **Malvaceae** Juss.

Слезови

[*Tiliaceae* Juss.]

1¹. Цв. с прост оцв., 1 пол. Пл. сборна мехунка, 5-делен. *Firmiana*

1². Цв. с чш. и вч. Пл. не е 5-делна сборна мехунка. 2

2¹. Чшл. в 1 кръг. *Abutilon*

2². Чшл. в 2 кръга. 3

3¹. Пл. ягодовиден, ядлив. Цв. ярко червени. Тч. колонка с 5 кр. зъбци; по-д. от вчл. *Malvaviscus*

3². Пл. кутийка или дробен. 4

4¹. Пл. кутийка. Стлб. 3-5. 5

4². Пл. дробен (шизокарп). Стлб. много. ... 7

5¹. Външ. чшл. 3, яйцевидно-сърцевидни, назъб. *Gossypium*

5². Външ. чшл. 6-13, лин., цели. 6

6¹. Пл. 2 пъти и повече по-д., отколкото ш. Чш. опадлива. *Abelmoschus*

6². Пл. 1-1.5 пъти по-д., отколкото ш. Чш.

неопадлива. *Hibiscus*
7¹. Външ. чшл. 6-9. 8
7². Външ. чшл. 3. 10
8¹. Вчл. с д. до 30 mm, на върха целокр. Външ. чшл. лин., до лин. ланц. *Althaea*
8². Венчелистчета с д. над 30 mm, на върха изрязани. 9
9¹. Външ. чшл. ± триъгълни. *Alcea*
9². Външ. чшл. ± лин.-ланц. *Kitaibelia*
10¹. Външ. чшл. срс. в осн. *Lavatera*
10². Външ. чшл. своб. 11
11¹. Вчл. връзани на върха. *Malva*
11². Вчл. закръглени на върха. 12
12¹. Вч. бяло или розово. Л. слабо връзани. *Malvella*
12². Вч. оранжево или лилаво. Л. дълбоко нарязани, вр. наделени до осн. *Modiola*

Род *Abelmoschus* Med.

Бамя

A. esculentus (L.) Moench - Бамя. [*Hibiscus esculentus* L.] 1г. 30-150 cm. Интр. Култ. в цялата страна. VI-VII. Пр.: Индия. **Б, Г, Р, Хрн.**

Род *Abutilon* Mill.

Просфорник

1¹. Храст. Цв. оранжеви, с по-червени ж. *A. pictum*
1². Едногодишно р. Цв. жълти. Пл. от 12-15 плч., всяко с по 3 семена и тънка човка. Сем. 2.9-3.5 × 2.6-3 mm. *A. theophrasti*

A. pictum (Gillies ex Hook.) Walp. - Пъстър п. Хр. 1-5 m. Култ. Стайно и в дворове. IV-IX. Пр.: Ю. Ам. **Дек., Хрн.**

A. theophrasti Medik. - Обикновен п. 1г. 30-150 cm. По вл. руд. м. **Чм, СИБ, Др, Стп** (и), **Зн, Згп, Стд, Блс, Слв, Срг, Рд** (з), **Трн, Тхр, Сргж.** 0 .. 700 m. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** **Леч., Влк., Мсл.**

Род *Alcea* L.

Градинска ружа

1¹. Горните л. длан. наделени почти до осн. *A. lavateriflora*
1². Горните л. наделени до не повече от половината на радиуса им. 2
2¹. Ст. голи или покр. с прости и единичи звездовидни влс. (наплъстени са само най-младите ч.). Стр. стени на плодните дялове

влакнести по периферията. Тч. тръб. с д. 10-15 mm. Пл. с диам. 18-25 mm, с 20-40 мерикарпа. Мерикарпите 5.2-6.2 × 4.8-5.4 mm. Сем. 3.3-3.7 × 2.7-3 mm. *A. rosea*
2². Ст. наплъстени със звездовидни влс. Стр. стени на плодните дялове голи. Тч. тръб. с д. 5-9 mm. 3
3¹. Браздата по гърба на мерикарпите тясна и дълбока, ъглите продължени в успоредни ципести крила. Пл. с диаметър 18-25 mm, с 20-40 мерикарпа. Мерикарпите 5.2-7 × 4.8-5.4 mm. Сем. 3.3-3.7 × 2.7-3 mm. *A. rosea*
3¹. Браздата по гърба на мерикарпите много плитка, закрита от власинки, ъглите без ципести крила. *A. setosa*

4¹. Външ. чшл. почти 2 пъти по-к. от вътр. Вчл. с д. 2-3 mm. Тч. тръб. с д. 5-6 mm. Пл. с диам. 13-20 mm, с 30-40 мерикарпа. *A. heldreichii*
4². Външ. чшл. равни или малко по-к. от вътр. Вчл. с д. 4-5 cm. Тч. тръб. с д. 6-9 mm. Пл. с диам. 10-20 mm, с 32-45 мерикарпа. Мерикарпите 5-6 × 4.5-5.3 mm. Сем. 2.8-3.2 × 4.2-4.5 mm. *A. pallida*

A. heldreichii (Boiss.) Boiss. - Хелдрайхова г. р. [*Althaea heldreichii* Boiss.] Мг. 25-70 cm. По сухи кам. м. **Стп** (и), **Зн, Згп, Стд, Рл, Рд** (с), **Трн, ?Рд** (з). 150 .. 1100 m. VII-VIII. **Б, Г, М, Дек., Баг., Хрн., Мед.**

A. lavateriflora (DC.) Boiss. - Лаватероцветна г. р. **Г, Т.**

A. pallida (Willd.) Waldst. & Kit. - Бледна г. р. Мг. 40-150 cm. По сухи кам. м. **ЦБ.** 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NE), **Р, Т.** **Баг., Хрн., Мед., Дек., Леч.**

A. rosea L. - Розова г. р. [*A. biennis* Winterl] Мг. 100-300 cm. В градини и по сухи трев. и хрл. м. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп** (з), **Зн, Згп, Стд, Рл, Рд** (и), **Трн, Тхр.** 0 .. 1000 m. VI-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** **Дек., Леч., Баг., Мед., Хрн.**

A. setosa (Boiss.) Alef. - Четинеста г. р. Мг., до 350 cm. **Г** (NC,NE), **Т.** **Дек.**

Род *Althaea* L.

Ружа

1¹. Едногодишни р. покр. с четинести влс. Прш. жълтеникави. Пл. с диам. 5-7 mm, с 12-

18 мерикарпа. Мерикарпите 1.8-2.2 × 2.3-2.7 mm. *A. hirsuta*
1². Многогодишни р. без четинести влс. Прш. пурпурночервени. Пл. с диам. 7-10 mm. 2
2¹. Л. дълбоко изрязани, 3-5 (-7)-делни. Пл. с 12-16 голи мерикарпа. Мерикарпите 2.8-3 × 3.1-3.5 mm. Сем. 2-2.2 × 2.5-2.7 mm.
 A. cannabina
2². Л. ± триъгълни, цели или неясно плитко 3-делни, неравномерно назъб. Пл. с 15-25 влакнести мерикарпа. Мерикарпите 3-3.4 × 3-3.4 mm. Сем. 1.7-2 × 2.3-2.5 mm. .. *A. officinalis*

A. cannabina L. - Конопена р. Мг. 50-200 cm. По трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн, Сф, Вм, Згн, Стд, Рл, Рд, Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Влк., Дек., Мед., Леч.*

A. hirsuta L. - Четинеста р. 1г. 15-60 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г, М, Р, Т.** *Плв.*

A. officinalis L. - Лечебна р. Мг. 50-200 cm. По вл. м. *ЦБ.* Култ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, Т.** *Дек., Леч., Мед., Баг., Хрн.*

Род *Firmiana* W. Wight
 Фирмиана

F. simplex (L.) W. Wight - Проста ф. [*Sterculia platanifolia* L. f.] Дв. до 16 m. Интр. В паркове. VII-VII. Пр.: Китай и Япония.

Род *Gossypium* L.
 Памук

1¹. Л. 5-делни. Подчашковите дялове до 3 пъти по-д. от ш. Вчл. 2.5-3 × 3-4 mm. Тч. с различни д., горните по-д. Кут. 30 mm. Сем. 10-12 × 4.6-5.5 mm. *G. herbaceum*
1². Л. 3(-5)-делни. Подчашковите сег. над 3 пъти по-д. от ш. Вчл. 4-5.5 × 3.5-4.5 mm. Тч. с различни д., горните по-д. Кут. 35-50 mm. Сем. 8.3-9 × 5-5.5 mm. *G. hirsutum*

G. herbaceum L. - Тревист п. 1г./Мг. 60-180 cm. **Г, Р.** *Влк., Тех., Леч., Хрн.*

G. hirsutum L. - Обикновен п. 1г./Мг./Пхр./Хр. 100-150 cm. (в култ. - 30-70 cm) Интр. Култ. в южните ч. на страната. 0 .. 1000 m. VII-IX. [VIII-X]. Пр.: Ам. **Б, Г, Р.** *Влк., Хрн., Мед., Леч.*

Род *Hibiscus* L.

Грънче

1¹. Тревисто р. Външ. чшл. 8-15. 2

1². Ниско дърво или храст. 4

2¹. Едногодишно или двугодишно р. Вч. жълто с тъмно "око" в ср. Л. от долната страна голи или почти голи. Кут. 12-15 mm. Сем. 2-3 × 1.8-2 mm. *H. trionum*

2². Многогодишно р. Вч. бяло или розово, често с тъмночервено "око" в ср. 3

3¹. Л. голи. Кут. 18-30 mm. Сем. 3-5 mm.
 H. laevis

3². Л. от долната страна овласени. Кут. 25-30 mm. Сем. 2-3 mm. *H. moscheutos*

4¹. Ниски дръвчета, рядко храсти. Л. триделни. Външ. чшл. 7-9. Кут. 12-27 mm. Сем. 3-3.3 × 3.8-5 mm. *H. syriacus*

4². Храсти или полухрасти. Л. цели или дълбоко нарязани. 5

5¹. Л. 3-5- делни, с различни дялове. Тч. колонка по-к. от вч. Кут. 20 mm. *H. heterophyllus*

5². Л. яйцевидни. Тч. колонка по-д. от вч. Кут. 25-30 mm. Сем. 4.8-5.2 × 5.8-6.2 mm.
 H. rosa-sinensis

H. heterophyllus Vent. - Разнолистна ружа. Хр. 180-600 cm. Интр. В градини. VII-IX. Пр.: ЮИ. Аз. и Ав.. *Дек., Хрн.*

H. laevis Allioni - Гладко г. [*H. militaris* Cav.] Мг. до 250 cm. Интр. В градини, ограничено. Пр.: С. Ам. *Дек.*

H. moscheutos L. - Блатна ружа. Мг. 80-250 cm. VII-IX. Интр. Пр.: С. Ам. - САЩ. *Дек.*

H. rosa-sinensis L. - Китайска ружа. Хр. 2-5 m. Интр. Саксийно. VI-IX. Пр.: ЮИ. Китай. *Дек.*

H. syriacus L. - Дървовидна ружа. Хр. 2-5 m. Интр. В градини, паркове и улици. 0 .. 300 m. VI-IX. Пр.: Китай и Индия. **Б, Г, С.** *Дек., Мед., Леч., Влк.*

H. trionum L. - Обикновено г. 1г./2г. 30-100 cm. По сухи м. и в ниви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч., Мед., Плв.*

Род *Kitaibelia* Willd.

Китайбелия

K. vitifolia Willd. - Лозолистна к. Мг. VII-IX. **М, Р, С.**

Род *Lavatera* L.

Лаватера

- 1¹. Едногодишно р. Ст. четинесто, с малък брой отделни влс. 2
 1². Многогодишно р. . Ст. гъсто влакнесто, поне в млада възраст. Мерикарпите с извита гръбна страна и ъгли. 3
 2¹. Вчл. слабо врязани на върха. Мерикарпите 14-20. *L. punctata*
 2². Вчл. неврязани на върха. Мерикарпите 12-14; 2.5-3 × 3.3-3.7 mm. *L. trimestris*
 3¹. Храст. Цв. држ. не по-д. от 10 mm при цъфтеж и от 10-30 mm при пл. . *L. bryoniifolia*
 3². Многогодишна трева. Цв. држ. по-д. от 10 mm при цъфтеж и от 10-30 mm при плода. Пл. с диам. 12-14 mm, с 18-24 мерикарпа. Мерикарпите 2.2-2.8 × 2.8-3.2 mm. ... *L. thuringiaca*

L. bryoniifolia Mill. - Бриониолистна л. [*Malva unguiculata* (Desf.) Alef.] Пхр. 60-200 cm. Г (NE,NAe).

L. punctata All. - Петниста л. [*Malva punctata* (All.) Alef.] 1г. 20-90 cm. Г (NC,NE,NAe), Т.

L. thuringiaca L. - Тюрингска л. [*Malva thuringiaca* (L.) Vis.] Мг. 30-200 cm. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1600 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Влк., Баг., Мед., Дек.

L. trimestris L. - Градинска л. [*Malva trimestris* (L.) Salisb.] 1г. 30-140 cm. В градини. VII-IX. Интр. Пр.: Ю. Ев. Дек.

Род *Malope* L.

Малопе

M. malacoides L. - Космато м. Пхр. 10-50 cm. Г (NE,NAe), Т.

Род *Malva* L.

Слез

- 1¹. Ст. л. почти до осн. разсечени на 3-7 дяла. Цв. единични. 2
 1². Ст. л. най-много до 1/3 наделени на 3-7 дяла. Цв. на групи. 4
 2¹. Едногодишни р. Чшл. 7-11 mm, об. д. колкото венчелистетата; лин. или т. триъгълни. *M. cretica*
 2². Многогодишни р. Чшл. много по-к. от вчл. 3
 3¹. Външ. чшл. покр. отвън със звездовидни влс. Тч. тръб. с д. 2-4 mm. Пл. с диам. 6-10

mm, с 18-20 мерикарпа. Мерикарпите 2.4-2.8 × 2.2-2.4 mm. Сем. 2.2-2.5 × 2-2.2 mm. *M. alcea*
 3². Външ. чшл. отвън голи. Тч. тръб. с д. 7-9 mm. Пл. с диам. 7-9 mm, с 15-17(-20) мерикарпа. Мерикарпите 1.6-1.7 × 2-2.2 mm.

..... *M. moschata*

4¹. Вчл. с д. 15-30 mm. Тч. тръб. със звездовидни влс. Пл. с диам. 5-10 mm, с 9-12 дяла. Мерикарпите 2.2-2.6 × 2.4-2.8 mm. Сем. 1.7-1.9 × 1.7-1.9 mm. *M. sylvestris*

4². Вчл. с д. 6-14 mm. Тч. тръб. гола или с прости (рядко 2-делни) влс. 5

5¹. Дяловете на л. вълновидно нагънати и ситно остро назъб. по ръба. Пл. с диам. 6-7 mm, с 10-11 дяла. Мерикарпите 2-2.4 × 1.9-2.3 mm. Сем. 1.7-2.1 × 1.8-2.2 mm. .. *M. verticillata*

5². Дяловете на л. тъпо назъб. 6

6¹. Чш. разраства и изцяло обхваща плода. Мерикарпите с назъб. съседни стени. *M. parviflora*

6². Чш. не обхваща плода. Мерикарпите с гладки съседни стени. 7

7¹. Вчл. с д. 6-8 mm. Тч. тръб. гола. Пл. с диам. 5-7 mm, с 9-12 дяла. Мерикарпите 2.3-2.6 × 2.2-2.5 mm. Сем. 1.7-2 × 1.5-1.8 mm. *M. pusilla*

7². Вчл. с д. 8-14 mm. Тч. тръб. с влс. 8

8¹. Тч. тръб. с д. до 6 mm. Пл. с диам. 6-8 mm, с 10-15 дяла. Мерикарпите 2-2.4 × 1.8-2 mm. Сем. 1.8-2 × 1.7-1.9 mm. *M. neglecta*

8². Тч. тръб. с д. 2-3 mm. Пл. с диам. 6-10 mm, с 8-9 (-10) дяла. Мерикарпите 2.4-2.7 × 2.6-2.9 mm. Сем. 1.9-2 × 1.9-2 mm. *M. nicaeensis*

M. alcea L. - Ружовиден с. Мг. 30-130 cm. Край пътища и в лив. Рд. 300 .. 1100 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С. Баг., Дек., Хрн., Мед., Леч.

M. arborea (L.) Webb & Berthel. - Дървовиден с. 1г./Мг. 50-300 cm. Солеотделящ халофит. Г (NE,NAe).

M. cretica Cav. - Критски с. 1г., до 40 cm. Г (NC,NE,NAe).

M. moschata L. - Мускусен с. Мг. 50-100 cm. По поляни и хрл., руд. м. Стп (з), Зп, Згп, Спд, Рл, Рд (з). 400 .. 2000 m. V-IX. Б, Г (NC,NAe), М, Р, С. Дек., Мед.

M. multiflora (Cav.) Soldano, Banfi & Galasso - Многоцветен с. 1г./2г. 50-150 cm. Г (NE,NAe), Т.

M. neglecta Wallr. - Незабележим с. 1г./Мг. 20-50 cm. По руд. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Хрн., Фур., Леч., Мед.*

M. nicaeensis All. - Ю. с. 1г./2г. 10-15 cm. По руд. м. *Чм, Стп (и), Рд (и), Трн, Тхр.* 0 .. 200 m. IV-IX. **Б, Г, Т.** *Мед., Фур.*

M. parviflora L. - Дребноцветен с. 1г./Мг. 5-120 cm. **Г** (NE,NAe), **Т.**

M. pusilla Sm. - Дребен с. 1г./2г. 8-60 cm. По трев., руд. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Баг., Хрн., Леч., Мед.*

M. sylvestris L. - Горски с. 1г./Мг. 30-150 cm. По руд. м. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Баг., Хрн., Леч., Мед., Фур., Дек.*

M. verticillata L. - Къдрав с. [*M. crispa* (L.) L.] 2г. 20-200 cm. Адв. В окопни култури. *Срг.* 900 .. 1000 m. VI-VIII. Пр.: Китай. **Б, Г** (NC,NE), **Р.** *Леч., Дек., Мед., Хрн., Плв.*

Род *Malvaviscus* Fabr.
Малвавискус

M. arboreus Cav. - Дървесен малвавискус. [*Hibiscus coccineus* Walter] Хр. 50-100 cm. В градини. Интр. Пр.: Ам. *Дек.*

Род *Malvella* Jaub. & Spach
Слезче

M. sherardiana (L.) Jaub. & Spach - Шерардово слезче. Мг. 10-50 cm. Край пътища, в ниви. *Рд (и), Тхр.* 100 .. 500 m. V-VII. **Б, Г, М, Т.**

Род *Modiola* Moench
Модиола

M. caroliniana (L.) G. Don f. - Пълзящ слез. Мг. 40-60 cm. Адв. *Трн.* 0 .. 200 m. V-VII. Пр.: Ам.

Подсемейство **Tilioideae** Arn.
Липови
[Tiliaceae Juss.]

1¹. Храсти. Сцв. сенниковидни, без псцв. Пл. двуделна месеста оранжева костилка. *Grewia*
1². Дървета. Сцв. дихотомни, излизат от удължен псцв. Пл. едногнездно орехче. .. *Tilia*

Род *Grewia* L.
Гревия

G. biloba G. Don - Двуделна г. Хр. В паркове. Пр.: Източен Китай и Тайван. *Дек.*

Род *Tilia* L.
Липа

1¹. Младите клк. червеникави. Зъбците на л. завършват с кукести осилчета. Орехчето 5-12 × 4.5-8 mm. *T. rubra*

1². Младите клк. зелени. Зъбците на л. без кукести осилчета. **2**

2¹. Л. покр. отдолу със звездовидни влс. Орехчето 7-10 × 5-9 mm. Сем. 5-6 × 4-5 mm. *T. tomentosa*

2². Л. отдолу голи или покр. с прости влс. ... **3**
3¹. Л. до 10 cm д. Орехчето с неясни ребра; 4.5-6.5 × 4-5 mm. Сем. 3.4-3.8 × 3-3.4 mm. ...

..... *T. cordata*
3². Л. по-д. от 10 cm. Орехчето с изпъкнали ребра. **4**

4¹. Л. с влс. само по држ. и ж.; с осилести зъбци. Орехчето 8-9 × 5.2-6 mm. ... *T. euchlora*

4². Л. навсякъде с къси прости влс.; без осилести зъбци. Орехчето 7-10 × 6.5-9 m.
..... *T. platyphyllos*

T. cordata Mill. - Дребнолистна л. Дв. 20-30 m. По вл. м. в широкол. г. ЦБ. 0 .. 1500 m. VII-VIII. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Дек., Леч., Мед., Баг.*

T. ×euchlora K. Koch - Кавказка л. *T. dasystyla* × *T. cordata* Дв., до 25 m. Интр. В паркове. Пр.: Крим и Кавказ. *Дек., Леч.*

T. platyphyllos Scop. - Едрolistна л. Дв. 30-40 m. По вл. м. в широкол. г. ЦБ. 500 .. 1600 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Леч., Мед., Баг., Хрн., Гор.*

T. rubra DC. - Червена л. Дв. 25-40 m. В широкол. г. *Чм, Др, Стп (с,и), Сф, Зн, Вм, Срг, Сргж.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe). *Дек., Леч., Мед., Баг., Гор.*

1¹. Присъцветният л. на върха кръгъл, с влс. в осн. Орехчето меко, без ясни ребра.
..... subsp. *caucasica*

1². Присъцветният л. на върха ± заострен, гол. Орехчето твърдо, с 5 ребра. subsp. *rubra*
subsp. *caucasica* (Rupr.) V. Engl. - Кавказка л. [*T. begoniifolia* Steven] *Чм (с), Сф, Срг, Сргж, ?Др, ?Стп(з), ?Зн.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [IX-X]. **Б, Г.** *Дек., Леч., Мед., Баг., Гор.*

subsp. *rubra* - Червена л. Чм, Др, Стп (с,и), Вт, Зн, Срг, Сргж. 0 .. 1000 m. VI-VII. [IX-X] Дек., Леч., Мед., Баг., Гор.

T. tomentosa Moench - Сребристолистна л. [T. *petiolaris* DC.] Дв. 20-30 m. В широкол. г. ЦБ. 800 .. 1500 m. VI-VII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Гор., Дек., Мед., Леч., Баг.

Семейство **Thymelaeaceae** Juss.

Тимелееви

1¹. Храсти. Пл. костилков. *Daphne*

1². Едногодишни тревисти р., рядко храсти. Пл. орехче. *Thymelaea*

Род *Daphne* L.

Бясно дърво

1¹. Листоп. р. Л. голи или по ръба с влс. Пл. топчест, червен. Костилките 5.3-5.8 × 4.8-5.1 mm. *D. mezereum*

1². Вечноз. р. Л. голи, рядко отдолу с прости или звездовидни влс. 2

2¹. Хипантият гол, жълтозелен. Сцв. стр. 3

2². Хипантият влакнест, рядко гол, но тогава червен. Сцв. вр. 4

3¹. Цв. събрани по 3-7 в къси гроздове. Дяловете на оцв. еднакви, 2-3 пъти по-к. от хипантия. Костилките 5.7-6.3 × 3-3.4 mm. *D. laureola*

3². Цв. по 2-3 заедно. Дяловете на оцв. нееднакви; двата дяла равни на хипантия, двата по-к.. Пл. 7-8 mm, почти закръглен или яйцевиден, черен. Костилките 4.6-5.3 × 2.8-3.2 mm. *D. pontica*

4¹. Дяловете на оцв. с д. 4-6 mm, яйцевидни или ш. триъгълни, тъпи. Цв. с пцв. 5

4². Дяловете на оцв. с д. 5-7 mm, ланц., постепенно заострени. Цв. без пцв. 6

5¹. Цв. кремавобели. *D. blagayana*

5². Цв. червени. *D. sneorum*

6¹. Сцв. вр. метл. Л. ланц., 20-50 × 3-10 mm. Вч. мръснобяло. *D. gnidium*

6². Цв. в прис. главици или групи по няколко. Л. с др. ф. 7

7¹. Л. продълг. лопатовидни, голи. Хипантият червеникав. Вч. розово. Дяловете на чш. червеникави отвън, белезникави отвътре. *D. kosaninii*

7². Л. продълг. елиптични или обратно яйцевидни, отдолу влакнести. Хипантият и дяловете на чш. белезникави, кремави или

розовочервени. Вч. бяло или кремаво. Пл. яйцевиден 4-6 mm, оранжочервен. *D. oleoides*

D. blagayana Freyer - Благаево б. д. Хр. 15-30 cm. По кам. м. и край хвойни (на вар. Стп (с). 1500 .. 2900 m. IV-VI. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Г, М, Р, С.

D. sneorum L. - Ниско б. д. Хр. 10-40 cm. По сухи кам. и скал. м. в иглол. г., върху вар. Стп (з,с), Зн, Пн, ?Рд (с). 900 .. 2900 m. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, М, Р, С. Дек.

D. gnidium L. - Ленено б. д. Хр. 50-200 cm. VIII-X. Г (NC,NE).

D. kosaninii (Stoj.) Stoj. - Кошаниново б. д. [D. *oleoides* var. *kosaninii* Stoj.] Хр. до 20 cm. Блс, Слв, Пн. 1770 .. 2600 m. V-VIII. [VI-IX]. Б, Г (?NC,NE), М.

D. laureola L. - Лаврово б. д. Хр. 40-120 cm. В сенч. букови и елови гори. Прб, Рд (с). 1000 .. 1900 m. III-IV. [V-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек.

D. mezereum L. - Обикновено б. д. Хр. 25-200 cm. По вл. сенч. м. в горите. ЦБ. 600 .. 2000 m. III-IV. [V-VIII]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Омр!, Леч., Дек.

D. oleoides Schreb. - Маслиноподобно б. д. Хр. 15-60 cm. По трев. и скал. м. Прб, Стп (с), Зн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (с). 1000 .. 2500 m. V-VIII. [VI-IX]. Б, Г (NC,NE), М, С, Т. Дек.

D. pontica L. - Странджанско б. д. Хр. 40-100 cm. В гори и хрл. Сргж, ?Чм. 50 .. 700 m. IV-V. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Преглациален реликт. Б, Т. Дек., Леч.

Род *Thymelaea* Mill.

Тимелея

1¹. Изправени храсти с облистени клк. ... 2

1². Тревисти р. 3

2¹. Л. извити, голи по долната страна. Прицветници липсват. *T. hirsuta*

2². Л. плоски, влакнести от двете страни. Пцв. 10-15. *T. tartonraria*

3¹. Ст. голо. Л. ± заострени. Цв. 2пол., по изключение 1пол. Пл. 2.3-2.6 × 1.2-1.4 mm. *T. passerina*

3². Ст. поне в горната ч. покр. с влс. ... 4

4¹. Влс. сърповидно извити. Тч. 2-8. Л. ± тъпи.

..... *T. bulgarica*
 4². Влс. прави, прилегнали към ст. Тч. об. 8.
 Л. ± заострени на върха. *T. gussonei*
T. bulgarica Českm. - Българска т. 1г. 8-35
 (50) см. По кам. трев. и хрл. м. *Смн* (и), *Зн*,
Слв, *Пн* (ю). 0 .. 1500 м. VII-VIII. [VIII-IX].
 Ч.К. [EN]. Bulg.
T. gussonei Voreau - Гусонева т. 1г. 50-80 см.
 По трев. м., горски поляни. *Чм*, *Срж*. 0 .. 200
 м. VII-IX. **Б, Г, Т.**

T. hirsuta (L.) Endl. - Рошава т. Хр. 20-200 см.
1д./2д. IX-XII. **Г, Т.**
T. passerina (L.) Coss. - Вrabчова т. 1г. 20-40
 см. По сухи кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Смн*,
Сф, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Смд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Срз* (з),
Рд (з,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 м. VI-IX. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**
T. tartonraira (L.) All. - Храстовидна т. Хр. 20-
 60 см. 2дом. II-V. **Г** (NE,NAe), **С, Т.**

Разред **Myrtales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Дървета и треви (сухоземни или водни с
 плаващи и подводни листа). Тч. 2-12. Пл.
 кутийка, гранатина (ягодовиден с кожест
 околоплодник и семена със сочни обвивки),
 или орех с рогца (при водните р.) .. *Lythraceae*
 1². Полухрасти и треви (сухоземни р.). Тч. 4-
 10. Пл. кут., орехче или ягода. *Onagraceae*

Семейство **Lythraceae** J. St.-Hil.

Блатиеви; Нарови

[*Punicaceae* Horan; *Trapaeseae* Dumort.]

1¹. Листоп. дървета. Тч. повече от 15. 2
 1². Треви. Тч. до 12. 3
 2¹. Цв. лилави или виолетови, в метл. до 9 см.
 Пл. кутийка 10-15 × 10 mm, с 6 семена. Сем.
 сухи, крилати. *Lagerstroemia*
 2². Цв. оранжеви, по 1-2. Пл. кожест, с диам.
 6-10 см, с много семена. Сем. със сочни
 ядливи обв. *Punica*
 3¹. Водни р. с подводни и плаващи ромбо-
 видни л. Цв. бели. Пл. орех, с рогца. *Trapa*
 3². Сухоземни или водни р. без плаващи л. Пл.
 без рогца. 4
 4¹. Ст. изправено. Вчл. по-д. от 3 mm.
 Хипантият тръб. или тръбесто-звънчевиден, 3
 и повече пъти по-д. от ш. си. *Lythrum*
 4². Ст. ± полегнало, рядко изправено. Вчл. по-
 к. от 3 mm или неразвити. Хипантият
 полусферичен или ш. звънчевиден, най-много
 2 пъти по-д. от ш. си. 5
 5¹. Цв. по 1 (2) в пазвите на л. Чш. с 6 зъбчета
 и 6 придатъка (понякога неразвити)... *Lythrum*
 5². Цв. по 1-7 (15) в пазвите на л. Чш. с 4
 зъбчета и 4 придатъка (или без придатъци). 6
 6¹. Кут. гладка, разпуква се неправилно. Цв.
 об. по повече от 3 в пазва. *Ammannia*
 6². Кут. напр. фино набраздена, разпуква се по
 шевове. Цв. об. по един в пазва. *Rotala*

Род **Ammannia** L.

Амания

1¹. Стлб. по-к. от 0.5 mm. Сцв. прис.
 Придатъците на чш. добре развити. Сем. 0.3-
 0.5 mm. *A. verticillata*
 1². Стлб. 1-3 mm. Сцв. об. с држ. 2
 2¹. Цв. држ. листовидна, с д. 2-9 mm.
 Придатъците на чш. къси или неразвити.
 A. auriculata
 2². Цв. држ. твърда, с д. до 3 mm. Кут. 3-5 mm.
 A. coccinea
A. auriculata Willd. - Уховидна а. 1г. 30-100
 см. Интр. Адв. В оризища. *Трн*. 200 .. 400 м.
 VII-IX. Пр.: Троп. област. **Б, Г, М, Т. Плв.**
A. coccinea Rottb. - Червена а. 1г. 10-20 см.
 VI-VI. **Г** (NC,NE), **Т.**
A. verticillata (Ard.) Lam. - Прешленеста а.
1г. 10-30 см. По вл. м. *Чм* (ю). Не е откривано
 след 1893 г. 0 .. 10 м. VI-VII. [VI-VIII]. **Б, М,**
Р, С, Т.

Род **Lythrum** L.

Блатия

[*Middendorfia* Trautv.; *Peplis* L.]

1¹. Ст. изправено. Вчл. по-д. от 3 mm.
 Хипантият тръб. или тръбесто-звънчевиден, 3
 и повече пъти по-д. от ш. 2
 1². Ст. ± полегнало, рядко изправено. Вчл. по-
 к. от 3 mm или неразвити. Хипантият
 полусферичен или ш. звънчевиден, най-много
 2 пъти по-д. от ш. 6
 2¹. Едногодишни р. Цв. по 1-2 в пазвите на ср.
 и горните л. Тч. 2-5. 3
 2². Многогодишни р. Цв. в дихазии в пазвите
 на горните л., а дихазии в къси мелтичести
 сцв. Тч. 12. 5

3¹. Придатъците на чш. по-к. от зъбците на чш. Оцв. 4-членен. Тч. 2. Кут. 5 mm.
 L. thymifolia
 3². Придатъците на чш. равни или по-д. от зъбците на чш. Оцв. 4-6-членен. Тч. 4-6... 4
 4¹. Придатъците 3-5 пъти по-д. от зъбците на чш. Кут. 4-5 × 1-1.5 mm. Сем. 0.8-1 × 0.4-0.7 mm.
 L. hyssopifolia
 4². Придатъците на чш. приблизително равни на зъбците на чш. Кут. 3-4.5 × 0.8-1.2 mm. Сем. 0.5-0.8 × 0.4-0.5 mm.
 L. tribracteatum
 5¹. Р. покр. с влс. Долните л. закръглени или сърцевидни в осн. Зъбците на чш. 2-4 пъти по-к. от придатъците. Кут. 3-5 × 1.5-2 mm. Сем. 0.8-1.1 × 0.2-0.5 mm.
 L. salicaria
 5². Голо р. Долните л. стеснени, рядко закръглени в осн. Зъбците на чш. и придатъците еднакви д. Кут. 2.5-5 × 1-2.5 mm. Сем. 0.4-1.1 × 0.2-0.5 mm.
 L. virgatum
 6¹. Л. прис., долните - срещ., горните - посл. Р. с къси влс. в горната ч. на ст. Хипантият звънчевиден, на горните цв. поне по ж. късоресничест. Придатъците равни или малко по-д. от чш. Кут. 2-3.5 × 1.7-2.5 mm. Сем. 0.2-0.6 × 0.35-0.45 mm.
 L. borysthenicum
 6². Л. с (1) 2-4 mm д. држ., всичките или срещ., или посл. Голи р.
 7
 7¹. Л. срещ., 1.5-3 пъти по-д. от ш. Тч. 6. Кут. 1.3-1.8 × 1.2-1.5 mm. Сем. 0.2-0.6 × 0.2-0.5 mm.
 L. portula
 7². Л. посл., 4-7 пъти по-д. от ш. Тч. 2. Кут. 1.4-1.7 × 1-1.5 mm.
 L. volgense

L. borysthenicum (M. Bieb. ex Schrank) Litv. - Днепърска б. [*Middendorfia borysthenica* (Schrank) Trautv.] 1г. 3-15 cm. По засъхващи локви. Трн. 100 .. 300 m. V-VIII. [VI-IX]. ЗБР. Б, Г (NE,NAe), М, Т.

L. hyssopifolia L. - Исополистна б. 1г. 5-25 cm. По вл. засъхващи локви. Чм (ю), СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Стд, Рл, Рд (з,с), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1900 m. VI-VIII. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т.

L. junceum Banks & Sol. - Пълзяща б. Мг. 20-70 cm. По вл. м. Г (NE,NAe), М, Т.

L. portula (L.) D. A. Webb - Тученицова б. [*Peplis portula* L.] 1г. 3-15 (25) cm. По вл. м. и засъхващи локви. Чм (ю), СИБ, Прб (и), Стп, Сф, Стд (с), Пн (с), Рл, Рд (з,и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1400 m. VI-VIII. [VI-IX]. Б,

Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

L. salicaria L. - Обикновена б. Мг. 30-150 cm. По вл. лив., край потоци. ЦБ. 0 .. 1700 m. VI-VIII. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Дъб., Хрн., Мед., Дек., Баг.

L. thymifolia L. - Мащерколистна б. 1г. 5-15 cm. По засъхващи локви. Рд (и), Трн. 0 .. 400 m. VI-VII. ЗБР. [LC]. Б, Г, М, Р, Т.

L. tribracteatum Salzm. ex Spreng. - Източна б. 1г. 5-30 (60) cm. По вл. засъхващи локви, засол. почви. Чм, СИБ, Др, Трн, Тхр. 0 .. 800 m. VI-IX. [VII-X]. Б, Г (NE,NAe), М, Р, С, Т.

L. virgatum L. - Прътеста б. 1г. 50-120 cm. По вл. лив., край потоци. Чм (с), СИБ, Др, Прб, Стп (с), Сф, Зн, Вт, Срж, Трн, Тхр, Срж. 100 .. 1500 m. VI-VIII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Дъб.

L. volgense D. A. Webb - Теснолистна б. [*Peplis alternifolia* M. Bieb.] 1г. 3-18 cm. По засъхващи локви. Трн. 0 .. 200 m. VI-VIII. [VI-IX]. ЗБР. Б, М, Т.

Род *Punica* L.

Нар

P. granatum L. - Нар. Хр./Дв. 2-4 m. Интр. В дворове в южните ч. на страната. 0 .. 300 m. V-VI. [IX-IX]. Пр.: Срз.. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т. Дек., Леч., Хрн.

Род *Rotala* L.

Ротала

1¹. Л. ръб прозрачен до непрозрачен бял, хрущялен. Кут. с 2 капачета.
 R. indica
 1². Л. ръб зелен, ципест. Кут. с 3-4 капачета.

 R. ramosior

R. indica (Willd.) Koehe - Индийска р. Мг. 5-25 cm. Водно. Интр. В аквариуми и палудариуми. Пр.: Аз. - Индия и Япония. Дек., аквариумно.

R. ramosior (L.) Koehe - Низинна р. 1г. Водно или сухоземно, до 20 cm. Инв. В оризища. Трн. 180 .. 190 m. Пр.: С. и Ц. Ам. Б, Г (NE).

Род *Trapa* L.

Джулюн; Джулюн

T. natans L. - Дяволски орех; Джулюн. Мг. 60-

120 cm. Водно. В блата, разливи на реки със сладка и полусолена вода. Чм, СИБ, Др, Прб, Сmn (и), Рд (и), Трн. 0 .. 500 m. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. БК. Терц. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

Семейство **Onagraceae** Juss.

Върбовкови

- 1¹. Пл. орехче, покр. с четинки. Чшл., вчл. и тч. по 2. *Circaea*
 1². Пл. кутийка или ягода. Цв. с др. устройство. 2
 2¹. Пл. многосеменна ягода. Цв. розови до тъмно виолетови, рядко жълтеникави, насочени надолу. Чшл. 4, разперени, по-д. от вчл. Вчл. 4, успоредни на тч., по-к. от чшл. Тч. и бл. стърчат от вч. *Fuchsia*
 2². Пл. кутийка. Цв. с др. устройство. 3
 3¹. Цв. с пщв. Кут. обратно яйцевидна. Тч. 4 или 10. *Ludwigia*
 3². Цв. без пщв., разп. в пазвите на горните л. Кут. цилиндрична. Тч. 8. 4
 4¹. Сем. с хвр. *Epilobium*
 4². Сем. без хвр. 5
 5¹. Вч. с по-д. от 6 mm тръб. Чшл. шиловидно заострени на върха, в цъфтеж силно извити назад. *Oenothera*
 5². Вч. без тръб. или с къса тръб. Р. с др. белези. 6
 6¹. Вчл. лилави или виолетови рязко отсечени в д. колкото петурката нокът. *Clarkia*
 6². Вчл. розови или бели, постепенно стесняващи се към осн. *Gaura*

Род *Circaea* L.

Чаровница; Самодивка

- 1¹. Ст. голо. Л. држ. голи. Сцв. не се удължава преди опадване на вчл. Бл. плитко врязано. Кут. 2-2.5 × 1 mm; с разпръснати прави или слабо кукести четинки. Сем. 2.8-3.3 × 2.3-2.6 mm. *C. alpina*
 1². Ст. ± покр. с влс. Л. држ. влакнести. Сцв. се удължава преди опадване на вчл. Бл. двуделно. Кут. 3-4 × 2-2.5 mm; с гъсти кукести четинки. Сем. 2.6-3 × 1.5-1.7 mm. *C. lutetiana*

C. alpina L. - Дребна ч. Мг. 5-30 cm. Край потоци в иглол. г.. Сmn (с), Рд (з). 1450 .. 1715 m. VI-VII. ЗБР. Б, Р, С, Т.

C. lutetiana L. - Едра ч. Мг. 15-60 cm. В широкол. г.. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

Род *Clarkia* Pursh

Кларкия

- 1¹. Вчл. триделни. Сем. 1.4-1.8 × 1-1.2 mm. *C. pulchella*
 1². Вчл. цели, с д. т. нокът. Сем. 1.3-1.7 × 0.9-1.1 mm. *C. unguiculata*

Clarkia pulchella Pursh - Красива к. 1г. 30-60 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1200 m. VI-VIII. Пр.: С. Ам. Дек.

C. unguiculata Lindley - Елегантна к. [*C. elegans* Douglas, nom. illeg.] 1г. Интр. Градинско. Пр.: Калифорния.

Род *Epilobium* L.

Върбовка; Кипрей [*Chamaenerion* Adans.]

- 1¹. Цв. ± зигмф. Тч. извити надолу, разп. в 1 кръг. Стлб. влакнесто в осн. Л. посл. 2
 1². Цв. актмф. Р. с др. белези. 3
 2¹. Л. по-ш. от 3 mm. Кут. 40-80 mm. Сем. 1-1.5 × 0.3-0.4 mm, гладки. *E. angustifolium*
 2². Л. по-т. от 3 mm. Кут. до 60 mm. Сем. 1.5-2 × 0.6-0.8 mm, с нежни брадавички. *E. dodonaei*
 3¹. Л. разп. по 3 (4) в прешл., горните срещ. или посл. Кут. 60-80 × 1 mm. Сем. 1.6-1.8 × 0.6-0.9 mm, с апикални власинки 5 mm. *E. alpestre*
 3². Л. разп. срещ., горните най-често посл. .. 4
 4¹. Бл. цяло, бухалковидно или топчесто. .. 5
 4². Бл. 4-делно, дяловете накръст разперени. 13
 5¹. Ст. цилиндрично. Л. прис., целокр., с подвит надолу ръб, 0.2-1 cm ш., стеснени в осн. Р. с надземни столони. Кут. 30-100 mm. Сем. 1.5-2 × 0.5-0.6 mm, с апикални влс. 7-10 mm. *E. palustre*
 5². Ст. с 2 или 4 надл. ръба. Ръбовете често крилати. 6
 6¹. Р. с в. 5-25 (30) cm, с 1-4 цв. Цв. в цъфтеж и до узряване на пл. наведени. Сем. вретеновидни. 7
 6². Р. с в. 20-100 cm. Цв. многобройни, изправени или в пъпките наведени. Сем. обратно яйцевидни или вретеновидни. 9
 7¹. Р. с подземни столони, покр. с месести,

жълтеникави, люсповидни л. Вчл. с д. 6-12 (15) mm. Л. назъб., с ш. 5-15 mm. Сем. 1.4-1.6 × 0.4-0.5 mm, с апикални влс. 7-10 mm. *E. alsinifolium* 7². Р. с надземни облистени стълони. Вчл. с д. 3-6 mm. Л. целокр., с ш. 2-8 mm. 8
 8¹. Сем. гладки. Л. на стълоните обратно яйцевидноланцетни. Пл. гол (оголяващ). От коренището се развиват единични ст. Кут. 25-50 mm. Сем. 0.9-1.5 × 0.3-0.4 mm, с апикални влс. 6-9 mm. *E. anagallidifolium* 8². Сем. фино брадавичести. Л. на стълоните почти кръгли, стеснени в држ. Пл. покр. с прилегнали влс. От коренището се развиват по няколко ст. Кут. 35-40 mm. Сем. 1-1.5 × 0.4-0.5 mm. *E. nutans* 9¹. Сем. вретеновидни. Вчл. с д. 3-6 mm, дълбоко врязани. Сем. 0.8-1 × 0.3-0.4 mm, с апикални влс. 6-9 mm. *E. ciliatum* 9². Сем. обратно яйцевидни. 10
 10¹. Л. жлз. назъб., с држ. с д. до 15 mm. Цв. с д. 5-6 mm, в пъпките наведени. Сцв. ± жлз.. Кут. 40-70 mm. Сем. 0.8-1 × 0.4-0.5 mm, с апикални влс. 8-9 mm. *E. roseum* 10². Л. прис., рядко с држ. д. до 3 mm. 11
 11¹. Ст. жлз.. Л. с луковички или или къси вегетативни издънки в пазвите. Бл. главичковидно. Сем. 1 mm. *E. gemmascens* 11². Ст. нежлезисто. Л. без луковички или издънки в пазвите. Бл. заострено. 12
 12¹. Стълоните тънки, д., раздалечено облистени. Цв. в пъпките наведени. Венчелистчета с д. 5-7 mm. Хипантият и чшл. жлз.. Кут. 30-70 mm. Сем. 0.8-1 × 0.3-0.4 mm, с апикални влс. 5-7 mm. *E. obscurum* 12². Стълоните не се развиват, в осн. на ст., а прис. или на држ. розетки от л. Хипантият и чшл. нежлезисти. Кут. 50-110 mm. Сем. 0.8-1.5 × 0.4-0.5 mm, с апикални влс. 8-9 mm.
 E. tetragonum 13¹. Ст. поне в горната ч. покр. с разперени, понякога д. меки влс. 14
 12². Ст. покр. с къси, прилегнали, често сърповидни влс., или почти голо. 15
 14¹. Ср. и горните л. ± стъблеобхващащи и късо низбягващи. Вчл. по-д. от 1 cm. Кут. 40-100 mm. Сем. 0.9-1.5 × 0.4-0.6 mm, с апикални влс. 8-12 mm. *E. hirsutum* 14². Л. не са стъблеобхващащи, нито низбягващи. Вчл. по-к. от 1 cm. Кут. 40-60 mm. Сем. 0.9-1.1 × 0.4-0.5 mm, с апикални влс.

5-8 mm. *E. parviflorum* 15¹. Л. най-ш. по ср., в осн. целокр. и стеснени клиновидно, нагоре разредено остро назъб., с држ. д. 2.5-8 mm. Вчл. малко по-д. от чшл. Кут. 60-70 mm. Сем. 0.9-1.1 × 0.4-0.5 mm, с апикални влс. 5-7 mm. *E. lanceolatum* 15². Л. най-ш. в долната третина, в осн. закръглени, изцяло назъб., прис. или с држ. д. до 3 mm. Сем. 1 mm. 16
 16¹. Вчл. с д. 4-6 mm. Л. 1-4 × 0.5-1.3 cm, сивозелени. Кут. 20-60 mm. Сем. 0.9-1.1 × 0.4-0.5 mm, с апикални влс. 5.5-7.5 mm.
 E. collinum 16². Вчл. с д. 5-12 mm. Л. 2-10 × 1-4 cm, зелени. Кут. 30-90 × 1.5 mm. Сем. 1-1.1 × 0.4-0.5 mm, с апикални влс. 7.5-10 mm.
 E. montanum

E. alpestre (Jacq.) Krock. - Алпийска в. Мг. 20-70 cm. Край потоци, в хрл. и гори. *Стн* (с), *Вм*, *Рл.* 1500 .. 2000 m. VII-IX. **Б, М, Р, С.**

E. alsinifolium Vill. subsp. *parviflorum* Gan. - Мишовколистна в. Мг. 10-25 cm. Край потоци, в забл. лив. *Стн* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Пн* (с), *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (з,с). 800 .. 1400 m. VI-IX. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

E. anagallidifolium Lam. - Прешленолистна в. Мг. 2-20 cm. По мочури и край потоци. *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, ?*Стн* (з,с), ?*Рд* (з,с). 1600 .. 2500 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

E. angustifolium L. - Теснолистен кипрей. [*Chamaenerion angustifolium* (L.) Scop.] Мг. 50-150 cm. По вл. кам. сипеи и сечища в планините. *ЦБ.* 100 .. 1800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Дъб.*, *Хрн.*, *Фур.*, *Мед.*, *Дек.*

E. ciliatum Raf. - Ресничеста в. [*E. adenocaulon* Hausskn.] Мг. 20-140 cm. Инв. *Сф*, *Зн*, *Рл.* Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NE). **Р.**

E. collinum C. S. Gmel. - Хълмова в. Мг. 10-40 cm. По кам. м. и край потоци. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), ?*Прб.* 0 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р.**

E. dodonaei Vill. - Скален кипрей. [*Chamaenerion dodonaei* (Vill.) Schur ex Fuss] Мг. 20-100 cm. По вл. кам. склонове. *Стн* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Пн*, *Рл*,

Срг, Рд (з,с), ?*Трн.* 500 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

E. gemmascens C. A. Mey. - Пъпконосна в. МГ. 10-30 см. **Г** (NC,NE), **М, Т.**

E. hirsutum L. - Влакнеста в. МГ. 80-200 см. По вл. хрл. и край реки. *ЦБ.* 0 .. 1400 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**

E. lanceolatum Sebast. & Mauri - Ланцетолистна в. МГ. 20-60 см. Край потоци. *Стп* (с), *Сф, Вм, Блс, Рл, Срг* (з), *Рд, Сргж.* 500 .. 1200 м. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

E. montanum L. - Планинска в. МГ. 10-80 см. По вл. сенч. м. в горите. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

E. nutans F. W. Schmidt - Наведена в. МГ. 5-25 см. Край потоци, в забл. лив. *Стп* (с), *Згн, Блс, Пн, Рл, Рд* (з), ?*Стп* (з), ?*Вм.* 1600 .. 2500 м. VII-IX. **Б, М, Р.**

E. obscurum Schreb. - Тъмнозелена в. МГ. 20-100 см. По вл. моч. м., край реки. *Стп* (з,с), *Сф, Вм, Рл, Рд* (з,с), ?*Чм, ?СИБ, ?Прб, ?Смд, ?Згн, ?Трн.* 500 .. 1500 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

E. palustre L. - Блатна в. МГ. 10-70 см. Край водоеми, извори и потоци. *Стп* (з,с), *Сф, Вм, Блс, Рл, Срг* (з), *Рд* (з,с), ?*Прб, ?Зн, ?Згн.* 500 .. 2100 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

E. parviflorum Schreb. - Дребноцветна в. МГ. 30-80 см. По вл. крайречни м. *ЦБ.*, 0 .. 1200 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

E. roseum Schreb. - Розова в. МГ. 15-80 (100) см. По вл. м. и край потоци. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згн, Пн* (ю), *Рл, Срг* (з), *Рд, Тхр, Сргж.* 500 .. 1500 м. VII-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Л. с држ. д. 4-15 mm и слабо изпъкнали ж. отдолу. subsp. *roseum*

1². Л. с држ. с д. 1-3 mm и изпъкнали ж. отдолу. subsp. *subsessile*

subsp. *roseum* - Розова в. *Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згн, Пн* (ю), *Рл, Срг* (з), *Рд, Тхр, Сргж.* 500 .. 1500 м. VII-X. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

subsp. *subsessile* (Boiss.) P. H. Raven - Приседнала в. *Стп, Сф, Вм, Блс, Пн* (ю), *Рл,*

Срг (з), *Тхр.* 500 .. 1500 м. VII-X. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

E. tetragonum L. - Четириръбеста в. МГ. 10-110 см. Край потоци и вл. м.; в светли гори. *Чм* (ю), *СИБ, Прб, Стп* (з,с), *Сф, Вм, Блс, Пн, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж, ?Др, ?Прб.* 0 .. 1400 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Вчл. 7-11.5 mm. Бл. об. над тч. subsp. *tournefortii*

1². Вчл. 2.5-7 mm. Бл. на едно ниво с тч. ... 2

2¹. Ст. в осн. голо, нагоре късо прилегнало влакнесто. Долните и ср. л. сивозелени, стеснени в држ., не са низбягващи. Цв. в пъпките наведени. Вчл. виолетови. Сем. 1-1.2 × 0.4-0.5 mm. subsp. *lamyi*

2². Ст. голо или по ръбовете с прилегнали влс. Л. светлозелени, долните и ср. късо низбягващи. 20-80 см. Цв. в пъпките изправени. Вчл. розови. Сем. 0.8-1.1 × 0.4-0.5 mm, с апикални влс. 8-9 mm. subsp. *tetragonum*

subsp. *lamyi* (F. W. Schultz) Nyman - Четириръбеста в. [*E. lamyi* F. W. Schultz] 10-100 см. По вл. м., край потоци, в светли гори. *Стп* (з,с), *Сф, Вм, Пн, Срг* (з), *Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1400 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

subsp. *tetragonum* - Четириръбеста в. [*E. adnatum* Griseb.] 10-80 см. Край потоци и вл. м.; в светли гори. *Чм* (ю), *Прб, Стп* (з,с), *Вм, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1400 м. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

subsp. *tournefortii* (Michalet) H. Lév. - Турнефорова в. [*E. tournefortii* Michalet] **Г** (NE,NAe), **Т.**

E. vernonicum Snogerup - Вернонска в. МГ. 15-30 см. **Г** (NC), **М.**

Род *Fuchsia* L.

Обички

1¹. Дърво с розови цв. *F. arborescens*

1². Храст с двуцветни цв. *F. hybrida*

F. arborescens Sims - Дървесни о. ДВ. 150-200 см. Интр. В дворове и като саксийно растение. VII-X. Пр.: Мексико. *Дек.*

F. hybrida hort. ex Siebert & Voss – Хибридни о. Хр. 50-120 см. Интр. В дворове и като саксийно растение. VI-X. Пр.: Централна и Ю. Ам. *Дек.*

Род *Gaura* L.

Гаура

G. lindheimeri Engelm. & A. Gray - Бяла г. [*Oenothera lindheimeri* (Engelm. & A. Gray) W. L. Wagner & Hoch] Мг. 50-150 cm. VI-VIII. Интр. В дворове и саксийно. Пр.: С. Ам. - САЩ. **Г** (NC,NAe). Дек.

Род *Ludwigia* L.

Лудвигия

1¹. Чшл. 4. Венчелистчета липсват. Кут. 2-5 × 2-3 mm. Сем. 0.6-0.9 × 0.3-0.4 mm. . *L. palustris*

1². Чшл. 5. Вчл. 5, жълти. 2

2¹. Двете повърхности на л. с влс. Вч. с диам. до 50 mm, златистожълто. *L. grandiflora*

2². Л. држ. и ж. от долната страна на л. с влс. Горната л. повърхност гола. Вч. с диам. до 40 mm, лимоненожълто. Сем. 1-1.3 mm. *L. peploides*

L. grandiflora (Michx.) Greuter & Burdet - Едрочетна л. 1г./Мг. 30-60 cm. Водно плаващо или сухоzemно пълзящо. Инв. VII-X. **Б, Г.**

L. peploides (Kunth) P. H. Raven - Плаваща л. Мг. 30-150 cm. Водно плаващо или сухоzemно пълзящо. Инв. VII-IX. Пр.: Ам. **Г, Т.**

Род *Oenothera* L.

Пупалка

1¹. Ст. с червени четинки. Вчл. с д. 30-50 mm. Бл. 20-60 mm, закрива прш. ... *O. glazioviana*

1². Ст. без червени четинки. Вчл. по-к. от 30 mm. 2

2¹. Вчл. розови. 3

2². Вчл. жълти. 4

3¹. Вчл. с д. 6-10 mm. *O. indecora*

3². Вчл. с д. над 10 mm. *O. speciosa*

4¹. Вчл. по-к. от 10 (15) mm. 5

Разред *Nymphaeales* Salisb. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Л. 2 типа (потопени и плаващи), разп. срещуположно. Цв. с диам. под 3 cm. ...

..... Cabombaceae

1². Л. само плаващи. Цв. с диам. над 3 cm.

..... Nymphaeaceae

4². Вчл. с д. 15-35 mm. 6

5¹. Ст. л. ясно пер. наделени. Кут. слабо или ясно лин. 5-12 (14) пъти по-д. от ш.

..... *O. laciniata*

5². Ст. л. не са наделени. Кут. до 20 mm, заострена почти от осн., тънка, 3.5-5 пъти по-д. от ш. Сем. 1.5-2.2 × 0.9-1.5 mm. *O. parviflora*

6¹. Чшл. без червена точка в осн. Кут. 10-40 × 5 mm. Сем. 1-2 × 1-1.5 mm. *O. biennis*

6². Чшл. често с червена точка в осн. Кут. 20-25 × 3 mm. Сем. 1.7-1.9 × 0.7-0.8 mm. *O. stricta*

O. biennis L. - Едра п. 2г. 10-200 cm. Интр. В градини и подивяло, край пътища и др.

Инв. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек.

O. glazioviana Micheli in Martius - Едрочетна п. [*O. erythrosepala* Borbás] Инв. 30-180. Адв. Смд (с). 400 .. 500 m. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, Т.** Пр.: С. Ам.

O. indecora Cambess. - Неугледна п. [*O. bulgarica* Delip., nom. amb.] 1г./2г. до 40-80 cm. Адв. По пуст. м. Смд (ю). 100 .. 500 m. VI-VII. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г** (NC,NE).

O. laciniata Hill - Нарязана п. 1г./Мг. 5-60 cm. Инв. Пр.: С. Ам. Чм (с). 50 .. 150 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Г** (NE), **Б.**

O. parviflora L. - Дребноцветна п. [*O. muricata* L.] 2г. 30-150 cm. Интр. Адв. Срг (з). 600 .. 600 m. VI-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE), **Р.** Дек.

O. speciosa Nutt. - Красива п. Мг. 35-50 cm. В дворове, градини, по улици. Инв. Сф, Пн (ю). 300-500 m. V-VII. Пр.: Мексико и САЩ. **Б, Г** (NAe).

O. stricta Ledeb. ex Link - Изправена п.; Пясъчна п. 2г./Мг. 20-100 cm. Адв. Инв. Смд (ю). 0 .. 200 m. Пр.: С. Ам. **Б, Г.**

Семейство *Cabombaceae* Rich. ex A.

Rich.

Кабомбови

Род *Cabomba* Aubl.

Кабомба

C. caroliniana A. Gray - Каролинска к. Мг. до над 2 m. Водно. Инв. В сладководни езера и бавнотечащи реки. Пр.: Ю. Ам. **Б, Р, С,**

Централна и 3. Ев.

Семейство **Nymphaeaceae** Salisb.

Водни рози; Водни лилии

1¹. Цв. жълти, с диам. 4-5 cm. Пл. ягодовидна кутийка. Сем. 5.5-6 × 2.4-3.8 mm. *Nuphar*

1². Цв. бели, рядко кремави или розови, диам. 10-20 cm. Пл. кутийка. Сем. 2.4-3 × 1.5-1.8 mm. *Nymphaea*

Род *Nuphar* Sibth. & Sm.

Жълта водна роза

N. lutea (L.) Sm. - Бърдуче. [*Nymphaea lutea* L.] Мг. 50-200 cm. В бавнотечащи в.,

блата, езера, долните течения и разливите на реки. Чм (ю), СИБ, Др, Трн. 0 .. 2000 m. VI-IX. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Г (NC), М, Р, С, Т. Леч., Дек.

Род *Nymphaea* L.

Водна роза; Водна лилия

N. alba L. - Бяла водна роза. Мг. 50-250 cm. Водно. В блата, езера, разливи на реки. Чм, СИБ, Др, Зн, Згн, Трн, Тхр. 0 .. 200 m. VI-IX. [VII-IX]. Леч., Дек. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

Разред **Oxalidales** Bercht. & J. Presl

Семейство **Oxalidaceae** R. Br.

Киселичеви

Род *Oxalis* L.

Киселиче

1¹. Л. с повече от 3 лсч. 2

1². Л. с 3 лсч. 3

2¹. Кор. Л. с повече от 4 лсч. Лсч. без напр. тъмна ивица. Цв. розови с виолетово гърло; единични или по 2-3. *O. adenophylla*

2². Лук. Л. с по 4 (5-6) лсч. Лсч. с напр. тъмночервена ивица. Цв. медночервени с жълто гърло; в сенниковидни сцв. *O. tetraphylla*

3¹. Цв. бели или розови. Ст. неразвито или силно скъсено. 4

3². Цв. жълти. Ст. развито, често пълзящо (вкореняващо се), понякога само подземно. 7

4¹. Цв. бели, единични. Кут. 3-4 mm, яйцевидно закръглена, гола, ± петогълна. Сем. 2-3 × 1.5-1.8 mm. *O. acetosella*

4². Цв. розови, рядко бели. 5

5¹. Върховете на чшл. без оранжеви брадавички. Цв. единични. Р. с коренова грудка и тънко коренище. Кут. 5 mm. *O. purpurea*

5². Върховете на чшл. с по 2 оранжеви брадавички. Цв. в сенниковидни сцв. 6

6¹. Р. с мощно вдървенено коренище. Кут. 10 mm, цилиндрично-яйцевидна. .. *O. articulata*

6². Р. с тънко коренище и коренов грудка. Кутийка об. не се образува. *O. debilis*

7¹. Ст. подземно, образува подземни луковички. *O. pes-caprae*

7². Ст. развито, не образува подземни

луковички. 8

8¹. Л. без прл. Р. с изправено ст. и подземни столони. Кут. 10-15 mm. Сем. 1-1.5 × 0.8-0.9 mm. *O. stricta*

8². Л. с прл., срс. с л. држ. под съчленението и. Ст. полегнало или възходящо, ± вкореняващо се от възлите. 9

9¹. Ст. полегнало, вкореняващо се. Горната ч. на прл. образува почти прав ъгъл с л. држ. Кут. 10-25 mm, удължено-цилиндрична, влакнеста. Сем. 1.3-2 × 0.8-0.9 mm, кафяви. *O. corniculata*

9². Ст. възходящо. Горната ч. на прл. ± закръглена и бразува тъп ъгъл с л. држ. Зрелите семена кафяви, с белезникави, напр. ± прекъснати ивици. Сем. 1.2-1.4 × 0.8-1 mm. *O. dillenii*

O. acetosella L. - Обикновено к. Мг. 2-10 cm. По вл. сенч. м. и край потоци в горите. СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж. 400 .. 2000 m. IV-VIII. [VI-IX]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч., Хрн., Пдп., Дек.

O. adenophylla Gillies ex Hook. & Arn. - Розово к. Мг. 5-10 cm. Интр. Култ. Пр.: Аржентина и Чили. Дек.

O. articulata Savigny - Съчленено к. Мг. 10-45 cm. Интр. В градини. Адв. Чм (с), Сф, Стд (ю), Трн. Пр.: Ю. Ам. Г (NC,NAe), Т. Дек., Хрн. (условно)

O. corniculata L. - Рогчесто к. [*Xanthoxalis corniculata* (L.) Small.] Мг. 3-10 cm. По трев. и кам. м. Инв. Чм, СИБ, Др, Прб, Сф, Стд, Рд, Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1000 m. VI-VIII. [VII-IX].

Пр.: Централна и Ю. Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т.**
Пдн., Хрн., Дек.

O. debilis Kunth - Едроцветно к. [*O. corymbosa* D.C.] Мг. 10-30 cm. Адв. Пр.: Ц. Ам. **Г** (NE,NAe), **Т. Омп!**, *Хрн.*

O. dillenii Jacq. - Дилениево к. [*O. stricta* var. *pilotocarpa* Wiegand; *Xanthoxalis dillenii* (Jacq.) Holub] Мг. 3-15 cm. По вл. сенч. м., в паркове, дворове. Адв. Инв. *Зн, Згн, Сгд* (ю). 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NE), **Р.**

O. pes-caprae L. - Бермудско к. [*O. cernua* Thunb.] Мг. 10-50 cm. Интр. Култивират се и кичести форми. Инв. Пр.: Ю.

Аф.. **Б, Г** (NE,NAe).

O. purpurea L. - Червено к. Мг. 15-35 cm. Интр. В дворове и градини. VI-IX. Пр.: Ю. Аф.. **Б. Дек.**

O. stricta L. - Изправено к. [*O. fontana* Vge; *O. europaea* Jord.; *Xanthoxalis fontana* (Bunge) Holub] Мг. 10-25 cm. В паркове, из улици. Инв. *Чм* (с), *Прб, Сгн* (з), *Сф, Згн, Трн.* 0 .. 700 m. VI-VIII. [VII-IX]. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, С, Т.**

O. tetraphylla Cav. - Четирилистно к. [*O. deppei* Lodd. ex Sweet] Мг. до 15 cm. Интр. В дворове. Пр.: Мексико. *Дек., Хрн.* (условно).

Разред **Piperales** Bercht. & J. Presl

1¹. Цв. единични. Оцв. венчевиден, зигмф., тръб., на върха едностранно удължен в ез. или актмф., звънче-виден, 3-делен. Тч. 6-12.

..... Aristolochiaceae

1². Цв. в гъсто класовидно сцв., с 4 големи псцв., наподобяващи вч. Оцв. липсва. Тч. 3. ...

..... Saururaceae

Семейство **Aristolochiaceae** Juss.

Вълчехябълкови

1¹. Л. непрезимуващи, сърцевидно яйцевидни. Цветове неправилни, жълти или зеленикаво-жълти, рядко кафеникави. Тч. 6. Пл. разтваряща се с надл. цепнатини кутийка.

..... *Aristolochia*

1². Л. презимуващи, бъбрековидни. Цветове правилни, червенокафяви. Тч. 12. Пл. почти кълбовидна, разпуклива неравномерно кутийка.

..... *Asarum*

Род **Aristolochia** L.

Вълча ябълка

1¹. Лиановиден храст. Цв. тръб., жълтозелени с кафяви петна, извити като лула. Кут. 6-10 × 3 cm. Сем. с диам. 10 mm.

..... *A. macrophylla*

1². Тревисти р. или полухрасти. 2

2¹. Цв. събрани по 2-8 в пазвите на л. Р. с късо пълзящо коренище. Кут. с д. 3-6 × 2.5-3 cm, крушовидна или закръглена. Сем. 8-11 × 10-15 mm.

..... *A. clematitis*

2². Цв. по 1 в пазвите на л. Р. с грудка или дебело вертикално коренище. 3

3¹. Тръбицата на оцв. ясно U-видна... *A. hirta*

3². Тръбицата на оцв. ± права или слабо извита. 4

4¹. Л. ± прис., обхващат ст. със сърцевидната си осн. Кут. с д. 1-2 cm, кълбеста. Сем. с диам. 6-8 mm, с леко вдлъбнати стени. ...

..... *A. rotunda*

4². Л. с држ. 5

5¹. Л. сърцевидни или триъгълни. Цв. зелени или сивкави, понякога с виолетов или кафяв оттенък, 40-65 mm, със зелено ез. Кут. 30 × 18 mm.

..... *A. lutea*

5². Л. триъгълно-яйцевидни или яйцевидно-бъбрековидни. Цв. кафяви или жълтеникави, с кафяво ез. 6

6¹. Л. триъгълно-яйцевидни. Цв. 50-60 mm, кафяви, с тъмночервени ж. и кафяво ез.

..... *A. macedonica*

6². Л. яйцевидно-бъбрековидни. Цв. 30-60 mm, жълтеникави, с кафяво гърло, червени ж. и светлокафяво ез. 7

7¹. Р. с в. до 20 cm. Кут. 30 × 18 mm, продълг. или крушовидна. Сем. 3-4 × 2 mm. *A. elongata*

7¹. Р. по-в. от 15 cm. Кут. с д. 10-30 mm, яйцевидно продълг. Сем. с ш. 5-7 mm. ...

..... *A. pallida*

A. clematitis L. - Обикновена в. я. Мг. 40-100 cm. По трев. руд. м. и плевел в посеви. *ЦБ.* 0 .. 700 m. III-IV. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Леч., Плв.*

A. elongata (Duch.) E. Nardi - Удължена в. я. [*A. pallida* var. *elongata* Duch.] Мг. 10-20 cm. IV-IV. [V-VI]. **Г** (NC,NE), **Т.**

A. hirta L. - Космата в. я. Мг. 15-50 cm. III-VI. **Г** (NE,NAe), **Т.**

A. lutea Desf. - Жълта в. я. Мг. 20-30 cm. V-VI. **Г** (NC,NE), **Р, Т, ?Б.**

A. macedonica Bornm. - Македонска в. я. [A.

melanoglossa Bornm., nom. illeg.] Мг. 15-50 см. По кам. трев. м. *Стд*, *Рл*, *Рд* (с,и). 0 .. 1000 м. VI-VII.

A. macrophylla Lam. - Едролистна в. я. Хр., до 10 м. Лиановидно. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. Дек.

A. pallida Willd. - Бледа в. я. Мг. 15-50 см. По сухи кам. м. и хрл. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Вм*, *Зп*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б, Г** (NC, ?NE), **М, Р, Т**.

A. rotunda L. - Кръглолистна в. я. Мг. 15-100 см. По трев. и хрл. м. *Стд*, *Рд* (и), *Трн*. 0 .. 300 м. IV-V. [V-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC, NE, NAE), **М, Т**. Леч.

Разред **Proteales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

Семейство **Platanaceae** T. Lestib.

Чинарови

Род *Platanus* L.

Чинар

- 1¹. Централният л. дял по-д. от ш. Прл. по-к. от 10 mm. Съплодията по 3-6 на обща држ. Цв. 4- делни. Л. в осн. клиновидни или отсечени, рядко слабо сърцевидни, по-дълбоко от ср. 5-7-делни; дяловете по-д., от ш. Пл. в съплодието 10-12 × 1.5-1.8 mm. ... *P. orientalis*
- 1². Централният л. дял не по-д. от ш. Прл. с д. 10-30 mm. Съплодията по 1-3 на обща држ. Цв. 4-6- делни. Л. до 1/2 нарязани на 3-5(-7) дяла. 2
- 2¹. Л. 5-7- делни; Ср. дял еднакво д. и ш., или малко по-д. Прл. с д. 10-15 cm. Сцв. по 2-3 на

Разред **Ranunculales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

- 1¹. Дървета или храсти, включително увивни и катерливи р. с вдървенено ст., прикреп. се за предмети или др. р. 2
- 1². Триви и полухрасти. 5
- 2¹. Дървета или храсти с изправени ст. Сцв. грозд или метл. Тч. 6. Пл. ягода. **Verberidaceae**
- 2². Храсти с увивни или катерливи ст. 3
- 3¹. Л. посл., длан. сл., с 3-7 дяла; дяловете на држ. Пл. сочна ягода. **Lardizabalaceae**
- 3². Л. срещ. 4
- 4¹. Л. прости. Цв. 1пол. Вчл. 4-12. Тч. 12-36. Пл. сборна костилка. **Menispermaceae**
- 4². Л. сл., текоперести. Цв. 2пол. Оцв. венчевиден, от 4-8 леч. Тч. и плодници по

Род *Asarum* L.

Копитник

A. europaeum L. - Европейски к. Мг. 1-10 см. По вл. сенч. гори. *ЦБ*. 0 .. 1200 м. III-IV. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т**. Леч., Дек.

Семейство **Saururaceae** F. Voigt

Саурурови

Род *Houttuynia* Thunb.

Хутия

H. cordata Thunb. - Сърцевидна х. Мг. Кор. 20-80 cm. V-VI. Интр. Пр.: Япония, Корея, Китай, ЮИ. Аз. Дек., Хрн., Леч.

- обща држ. Цв. 4-делни. *P. hybrida* 2². Л. 3-5- делни; ср. дял по-ш. от д. си. Прл. с д. 20-30 mm. Сцв. по 1, рядко по 2 на обща држ. Цв. 4-8 делни. Пл. в съплодието 10-12 × 1.5-2 mm. *P. occidentalis*
- P. ×hybrida* Brot. - Хибриден ч. [*P. ×acerifolia* (Aiton) Willd.; *P. ×hispanica* Mill. ex Muenchh.] *P. orientalis* × *P. occidentalis*. Дв. до 30 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 600 м. V-VI. Пр.: С. Ам. **Б**. Дек., *Лушф.*, *Гор*.
- P. occidentalis* L. - 3. ч. Дв. 40-50 м. Интр. В паркове и по улици. III-V. [VI-X]. Пр.: С. Ам. ландшафтно.
- P. orientalis* L. - Източен ч. Дв. 15-40 м. По кам. м., край реки. *Чм* (ю), *Стд*, *ДМ*, *Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 600 м. V-VI. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Т**. Дек., *Лушф.*, *Гор*.

- много. Пл. сух, сборен. **Ranunculaceae**
- 5¹. Тч. повече от 15. Плодниците 1 или много. Л. без прл. Пл. мехунка или сух сборен (понякога сег. срс. частично). . **Ranunculaceae**
- 5². Тч. много, или 2-6. Плодникът 1. Сухоземни р. 6
- 6¹. Чшл. повече от 2, или чш. е от четинки или люспици или липсва. Вчл. 4 или 6. Тч. 4 или 6. Цв. актмф. Пл. мехунка или удължена кутийка. **Berberidaceae**
- 6². Чшл. 2, своб., понякога съвсем малки или рано опадват. Вчл. 4. Тч. много, 4 или 2 (с 3 прш. Цв. актмф. или зигмф. Пл. кутийка. **Papaveraceae**

Семейство **Berberidaceae** Juss.

Киселтрънови

- 1¹. Тревисти р. Л. 2-3 пъти тройни. Пл. сухи. 2
 1². Храсти. Л. прости или пер. Пл. сочни. ... 3
 2¹. Чшл. 8. Вчл. 4. Тч. 4. Пл. кут. .. *Epimedium*
 2². Чшл. 6-9. Вчл. 6. Тч. 6. Пл. мехунка.
 Leontice
 3¹. Клк. с 3-делни бодли, образувани от прл.
 Л. прости. Пл. червени, сини или черни.
 Berberis
 3². Клк. без бодли. Л. нечифтоперести. 4
 4¹. Л. единично пер. Цв. жълти, в метл. върху
 миналогодишни клк. Пл. тъмносиня или
 черна ягода с восьъчен налеп. *Mahonia*
 4². Л. тройно нечифтоперести. Цв. матово-
 бели, вр., в големи метл. Пл. ярко червена или
 черна сочна ягода. *Nandina*

Род **Berberis** L.

Кисел трън

- 1¹. Веченозелени или полувечнозелени
 храсти. Пл. тъмносини до черни, рядко
 розови или червени. 2
 1². Листоп. храсти. Пл. жълти до червени. ... 8
 2¹. Лсч. целокр. или с неясни редки зъбчета в
 горната ч. на петурата. 3
 2². Лсч. бодливо назъб. 5
 3¹. Зрелите пл. черни. Л. 1-1.5 × 1 cm. Сцв. с
 4-10 цв. Пл. синкаво-черни, 7-8 × 4-5 mm.
 B. cretica
 3². Зрелите пл. не са черни. 4
 4¹. Л. д. до 5 cm, заострени към върха и осн.
 Цв. единични. Пл. тъмносини, ± кълбовидни.
 B. microphylla
 4². Л. д. до 2 cm, постепенно стесняващи се
 само към осн. Цв. в метл. Пл. коралово розови
 до червени. Сем. 3.8-4.2 × 1.6-1.8 mm.
 B. wilsoniae
 5¹. Клк. с брадавици. 6
 5². Клк. без брадавици. 7
 6¹. Клк. слабо брадавически. Л. лин., по-д. от
 3 cm. Пл. черни. *B. gagnepainii*
 6². Клк. силно брадавически. Л. яйцевидни
 или елиптични, по-к. от 3 cm. Пл.
 виолетовечерни. Сем. 4.7-5.3 × 2.2-2.6 mm.
 B. verruculosa
 7¹. Л. елиптични. Цв. повече от 10 в сцв. Пл.
 черни. *B. aristata*
 7². Л. ш. ланц. Цв. до 10 в сцв. Пл. тъмносини

- с налеп. Сем. 5.9-6.5 × 2.4-2.6 mm. . *B. julianae*
 8¹. Л. целокр. 9
 8². Л. бодливо назъб. 10
 9¹. Л. прис. или с къса држ. Цв. над 8 в сцв.,
 във висящи гроздове. Пл. жълторозови, д. до
 5-6 mm. *B. aggregata*
 9². Л. клиновидно стеснени в осн. в д. држ. Цв.
 по 2-5 в снопчета. Пл. кораловочервени, д. до
 1 cm. Сем. 4.5-5 × 2.6-2.8 mm. *B. thunbergii*
 10¹. Бодлите по-к. от 1 cm; на цъфтящите клк.
 единични и плоски, на стерилните - 5-делни.
 Пл. ярко червени, елиптични, д. до 8 mm. Сем.
 4.7-5.3 × 2.6-2.9 mm. *B. koreana*
 10². Бодлите триделни, рядко до 7-делни; с
 по-д. от 1 cm. Пл. оранжовочервени,
 цилиндрични, д. ок. 1 cm. Сем. 2-3, с д. 4.6-10
 × 2.2-5 mm. *B. vulgaris*

B. aggregata C. K. Schneid. - Събран к. т. Хр., до 1 m. Интр. Ограничено в градини и паркове. Пр.: 3. Китай. Дек.

B. aristata DC. - Осилест к. т. [*B. macrophylla* K. Koch] Хр. 2-3.5 m. Интр. Култивира се рядко. Пр.: Хималаи. Дек., Хрн., Баг., Леч.

B. cretica L. - Критски к. т. Хр. 30-300 cm. Г (NC, NE, NAE), Т. Дек., Хрн., Леч., Баг.

B. gagnepainii C. K. Schneid. - Гагнепанов к. т. Хр. 1-2 m. Интр. В градини и паркове. IV-IV. Пр.: Централен Китай. Дек., Леч., Хрн.

B. microphylla G. Forst. - Чимширолистен к. т. [*B. buxifolia* Lam.] Хр. 100-150 cm. Интр. Рядко в паркове в страната. Пр.: Ю. Ам. Дек., Хрн., Леч., Баг.

B. julianae C. K. Schneid. - Юлиев к. т. Хр., до 3 m. Интр. В градини и паркове. IV-IV. Пр.: Китай. Дек.

B. koreana Palib. - Корейски к. т. Хр. 100-200 cm. Интр. В паркове, рядко. Пр.: Корея. Дек., **Omp!**, Леч., Хрн.

B. thunbergii DC. - Тунбергиев к. т. Хр. 60-100 cm. Интр. В градини и паркове в по-ниските южни райони. 0 .. 1000 m. IV-V. [IX-X]. Пр.: Япония, Източен Китай. Дек., Леч., Мед.

B. verruculosa Hemsl. - Брадавическ к. т. Хр., до 1m. Интр. Парк Врана - София. Пр.: 3. Китай. Дек.

B. vulgaris L. - Обикновен к. т. Хр., до 150 см. Плодовете червени. По сухи кам. и пес. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Дек., Леч., Мед., Хрн.

B. wilsoniae Hemsl. et Wils. - Вилзонов к. т. Хр. до 1 м. Интр. Рядко в паркове в страната. Пр.: 3. китай. Дек., Хрн., Леч., Баг.

Род *Epimedium* L.
Епимедиум

E. pubigerum (DC.) Morren & Decne - Космат е. [*E. alpinum* L. var. *pubigerum* DC.] МГ. 15-50 см. В сенч. гори. Срж. 0 .. 300 м. IV-V. ЗБР. Рядък. Дек., Мед. **Б, С, Т.**

Род *Leontice* L.
Леонтице

L. leontopetalum L. - Леонтице. МГ. 30-60 см. В ниви и пуст. м. Стд, Трн, Тхр. 0 .. 300 м. IV-VI. **Б, Г** (NE,NAe), **Т.** Дек., Мед., Плв.

Род *Mahonia* Nutt.
Махония

¹. Нисък стелещ се храст с в. до 0.5 м. Л. с 3-7 лсч. Сем. 3.8-4.5 × 1.3-1.5 mm. *M. repens*

¹. Изправен храст или ниско дръвче. Л. с 5 или повече лсч. 2

². Л. д. до 20 см, с 5-9 лсч. Пл. тъмносин. Сем. 2-5, 4.7-5.2 × 1.8-2.2 mm блестящи, чернокафяви. *M. aquifolium*

². Л. д. 30-45 см, с 9-17 лсч. Пл. тъмновиолетов до черен. *M. japonica*

M. aquifolium (Pursh) Nutt. - Джелолистна м. [*Berberis aquifolium* Pursh] Хр. 60-200 см. Вечноз. Интр. В градини и паркове. Инв. Чм, СИБ, Др, Прб (з), Сф, Зн, Згп, Стд (ю), Пн (ю), Срг (з), Срж. 0 .. 700 м. IV-V. Интр. Пр.: С. Ам. Дек., Мед.

M. japonica (Thunb. ex Murray) DC. - Японска м. Хр., до 4 м. Вечноз. Интр. В паркове. Ю. **Б.** V-V. Пр.: Япония (в култура). Дек.

M. repens (Lindl.) G. Don - Пълзяща м. [*Berberis repens* Lindl.] Хр. 25-50 см. Интр. Ограничено в градини. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Nandina* Thunb.
Нандина

N. domestica Thunb. - Домашна нандина. Хр., до 2м. Вечноз. Интр. В градини. В по-топлие

ч. на страната. VI-VII. [IX-X]. Пр.: И. Аз. - Япония и Китай. **Омп!**, Дек.

Семейство **Lardizabalaceae** R. Br.
Лардизабалови

Род *Akebia* Decaisne
Акебия

A. quinata (Houttuyn) Decaisne - Петлистна а. Хр. Дървесна лиана. Вечноз., до 10+ м. 1дом. Интр. В паркове и дворове в топлите ч. на страната. 0 .. 200 м. IV-V. [IX-X]. Пр.: Китай, Корея, Япония. Дек.

Семейство **Menispermaceae** Juss.
Луносеменни

Род *Menispermum* L.
Луносеменник

M. dauricum DC. - Даурски л. Пхр., до 4 м. Лиана. Интр. В градини. VI-VI. [X-X]. Пр.: Източен Сибир, Далечен Изток, СИ. Китай, Корея и Япония.

Семейство **Papaveraceae** Juss.
Макови

¹. Тч. 4, или 2 с по 3 прш. *Fumarioideae*

¹. Тч. много, всяка с по 2 прш.
..... *Papaveroideae*

Подсемейство **Fumarioideae** M. L. Zhang, Z. Y. Su & Liden
Росопасови

[*Fumariaceae* Marquis, *Hypnocoaceae* Willk. & Lange]

¹. Вчл. 4, без шп. или торбесто подуване, вътр. 2 триделни на върха. Тч. 4. Кут. с д. 3-6 mm, лин. цилиндрична, права или дъговидно извита, гола. Сем. 1.8-2 mm, яйцевидни, фино мрежести, кафяви, без придатък. .. *Hypnocoit*

¹. Вчл. 4, едното източено в шп. или торбест придатък, или двете външ. симетрични, торбовидни. Тч. 2 с по 3 прш. 2

². Цв. със сърцевидна ф. Външ. вчл. симетрични, торбовидно издути, с разперени назад т. върхове, обкновено ярко оцветени (розови до лилави). Вътр. вчл. бели, прави, затварят отвора на цв. *Lamprocapnos*

². Цв. с др. ф., с д. права ч. на вч. Външ. вчл. несиметрични. 3

³. Л. 1-4 пъти тройни, с ланц. или яйцевидни дялове. Пл. удължена кутийка. *Corydalis*

3². Л. 2-4 пъти пер., с лин. дялове. Пл. орехче.
..... *Fumaria*

Род *Corydalis* Vent.

Лисичина

- 1¹. Ст. без люсповидно лсч. в осн. Пцв. целокр. Вр. л. дял по-голям от стр. 2
1². Ст. с люсповидно лсч. в осн. Всички л. дялове ± еднакви големи. Вчл. розови, лилави или пурпурни, рядко бели. 3
2¹. Грудката куха. Вч. лилавеещо. Кут. ш. елиптична, с 1-3 семена. Сем. 3 × 3 mm, лъскаво черни. *C. blanda*
2². Грудката плътна. Вч. белезникаво, кремаво или жълто. Кут. 15-25 × 3-4 mm, удължена, с 5-10 семена. Сем. 2.2-2.6 × 2.2-2.6 mm, ситно точкувани. *C. cava*
3¹. Пцв. целокр., полу-стъблообхващащи. Кут. 16-19 × 2 mm. *C. integra*
3². Пцв. назъб. или дланевидно изрязани, рядко ± целокр. Кут. 6-25 × 3.5-15 mm. Сем. 1.6-1.8 × 1.7-1.9 mm, лъскави. *C. solida*

C. blanda Schott - Хубава л. [*C. cava* subsp. *blanda* (Schott) Nyman] Мг. 4-15 cm. V-VI. Г (NC,NE).

C. cava (L.) Schweigg. & Körte subsp. *marschalliana* (Willd.) Hayek - Маршалова л. [*C. marschalliana* (Pall.) Pers.] Мг. 10-30 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2000 m. III-IV. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.

C. integra Barbey & Major - Цяла л. Мг. 5-30 cm. IV-VI. Г (NC,NE), Т.

C. solida (L.) Clairv. - Плътногрудеста л. [*C. bulbosa* auct., non (L.) DC.] Мг. 10-25 cm. В хрл. и светли гори. ЦБ. 0 .. 2600 m. II-V. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч.

1¹. Л. 2 пъти тройни. Лсч. по-ш. от 6 mm, елиптични или обратно яйцевидни. Кут. 12-18 × 3.5 mm. subsp. *slivenensis*

1². Л. 3 пъти тройни. Лсч. с ш. до 6 mm, лин. до елиптични. Кут. 6-12 mm. subsp. *solida*

subsp. *slivenensis* (Velen.) Hayek - Сливенска л. [*C. slivenensis* Velen.] ЦБ. 0 .. 1200 m. II-V. Леч.

subsp. *solida* - Плътногрудеста л. [*C. bulbosa* (L.) DC.] ЦБ. 0 .. 2600 m. II-V. Б, Г, Р, Т. Леч.

Род *Fumaria* L.

Росопас

- 1¹. Чшл. с д. 3.5-4.5 mm. Вч. с д. 9-12 mm. ... 2
1². Чшл. по-к. от 3.5 mm. Вч. об. по-к. от 9 mm. 5
2¹. Пл. 2.5-4 × 2.5-3 mm, грубо набразден в сухо състояние. Вч. 10-12 mm. 3
2². Пл. 1.9-2.5 × 1.6-2.5 mm, гладък или леко набразден в сухо състояние. 4
3¹. Чшл. овални или удължено-ланц. Вч. бяло. Орехчетата 2.5-3.5 × 2.5-3 mm, с изправена држ. *F. judaica*
3². Чшл. много т., ± лин. Вч. розово. Орехчетата 2.5-4 × 2-3 mm. *F. macrocarpa*
4¹. Чш. 4-6 mm. Вч. бяло; 10-14 mm. Орехчетата 2-2.3 × 1.8-2.3 mm, с отчетливо задебелена шийка. *F. capreolata*
4². Чш. д. 2.5-4.5 mm. Вч. розово; 9 mm. Орехчетата с д. 2.5-3 × 1.5-1.75 mm, слабо сплескани. *F. petteri*
5¹. Плодните држ. извити надолу или насочени настрани. 6
5². Плодните држ. изправени, насочени нагоре. 7
6¹. Чшл. изцяло назъб., по-тънки от вчл. Сцв. равно или по-к. от присъцветните л. Вч. до 7 mm. Орехчетата 1.5-1.75 × 1.5-1.75 mm. *F. kralikii*
6². Чшл. целокр. или в осн. назъб., ± по-ш. от вчл. Сцв. по-д. от присъцветните л. Орехчетата 2 × 1.5-2 mm. *F. thuretii*
7¹. Чшл. с д. 1.5-3.5 mm и ш. 1.5 mm. Вчл. с д. (5)7-9 mm; ± пурпурночервени. 8
7². Чшл. с д. 0.5-1 mm и ш. 0.75 mm. Вчл. с д. 5-7 mm, ± бледорозови или бели. 10
8¹. Чшл. малко по-т. и ок. 3 пъти по-к. от вч. (без шп.). Венчелистчета (без горното) тъпи. Пл. 2-2.6 × 2.1-3 mm, по-ш. отколкото д., на върха ± вдлъбнат. *F. officinalis*
8². Чшл. по-ш. и под 3 пъти по-к. от вч. (без шп.). Венчелистчета на върха заострени. Пл. ± сферичен, на върха заострен. 9
9¹. Чшл. над 2 пъти по-ш. и малко по-к. от вч., почти равни на него (без шп.). Орехчетата 2-2.4 × 1.8-2.2 mm. *F. densiflora*
9². Чшл. малко по-ш. и ок. 2 пъти по-к. от вч. (без шп.). Орехчетата 1.7-2 × 1.8-2.2 mm. *F. rostellata*
10¹. Пцв. д. колкото плодните држ. или малко по-к. от тях. Пл. с диам. 2 mm. 11

10². Пцв. 2 пъти и повече по-к. от плодните држ. 12

11¹. Дяловете на л. жлебовидни. Сцв. прис. Цв. с д. 4-8 mm, бели, рядко на върха розови или пурпурни. Орехчетата 2-2.4 × 2-2.5 mm. *F. parviflora*

11². Дяловете на л. плоски. Сцв. с къси држ. Цв. с д. 5-6 mm, розово-виолетови. Орехчетата 1.4-1.6 × 1.6-1.8 mm. .. *F. vaillantii*

12¹. Плодната држ. 3-4 пъти по-д. от прицветните л. Пл. късо заострен на върха. Орехчетата 1.8-2 × 2-2.4 mm. .. *F. schleicheri*

12². Плодната држ. 2 пъти по-д. от прицветните л. Пл. тъп на върха. Орехчетата с диам. 1.5-2 mm. *F. schrammii*

F. capreolata L. - Белоцветен р. 1г. 20-200 cm. III-V. Г (NC,NE,NAe), Т.

F. densiflora DC. - Плътноцветен р. 1г. 15-60 cm. Чм (с). 0 .. 10 m. Б, Г (NC,NAe), Р, Т.

F. judaica Boiss. - Юдейски р. 1г. 20-100 cm. III-V. Г (NC,NE,NAe), Т.

F. kralikii Jord. - Краликов р. 1г. 10-50 cm. По буренл. м. Чм, СИБ, Стд, Слв, Пн (ю), Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1370 m. VI-VIII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

F. macrocarpa Parl. - Едроплоден р. 1г. 20-100 cm. Г (NC,NE,NAe), Т.

F. officinalis L. - Лечебен р. 1г. 10-40 cm. По трев. руд. м., в посеви. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VI. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Плв.

F. parviflora Lam. - Дребноцветен р. 1г. 10-30 cm. По сухи трев. и буренл. м. Чм, СИБ, Стд (ю). 0 .. 500 m. V-VI. [VI-VIII]. Б, Г, М, Р, Т.

F. petteri Rchb. - Черноморски р. 1г. 10-35 cm. По вл. буренл. м. Чм (ю), Стд, Тхр. 0 .. 200 m. IV-V. Balk. Б, Г, М, Р, Т.

F. rostellata Knaf - Човчест р. 1г. 15-40 cm. По трев. руд. м. ЦБ. 0 .. 1100 m. IV-VI. [VI-VIII]. Б, Г, М, Р, С, Т. Плв.

F. schleicheri Soy.-Will. - Шлайхеров р. 1г. 10-35 cm. По трев. м., в посеви. Др, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, ДМ, Пн, Рл, ?Рд, ?Трн, ?Тхр. 0 .. 800 m. V-VII. [VII-VIII]. Б, М, Р, С, Т. Омр!, Плв.

F. schrammii (Asch.) Velen. - Шрамиев р. 1г.

15-40 cm. По трев. м. Чм (с), Стн (з), Сф, Стд (ю), Рд (с), ?Згн, ?Трн. 0 .. 500 m. IV-V. [VII-VIII]. Б, М. Плв.

F. thuretii Boiss. - Туретиев р. 1г. 20-30 cm. По скал. припечни м. Чм (ю), Слв, Рл, Рд (и), Трн, Сржс. 0 .. 200 m. VI-VII. [VII-VIII]. Б, М.

F. vaillantii Loisel. - Вайлантов р. 1г. 5-30 cm. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.

Род *Lamprocapnos* Bernh.

Дамско сърце

[*Dicentra*, р. р.]

L. spectabilis (L.) Fukuhara - Дамско с. [*Dicentra spectabilis* (L.) Lem.] Мг. 30-120 cm. Интр. В паркове и дворове. V-VII. Пр.: Аз. Дек.

Род *Hypocoum* L.

Хипекоум

1¹. Външ. вчл. ± цели, ромбични или елиптични. Кут. към върха и осн. стеснена. . 2

1². Външ. вчл. 3-делни (понякога разделени почти до осн.). Кут. нестеснена. 3

2¹. Вътр. вчл. ± до ср. 3-делни; дяловете еднакви д. Л. с лин. или лин.-ланц. дялове. Кут. с диам. 2-3 mm, ± надл. наребрена, не се разпада на дялове, права, увиснала. Сем. фино мрежесто набръчкани, без придатък. *H. pendulum*

2². Вътр. вчл. до ср. или по-дълбоко 3-делни; ср. дял до 2 пъти по-д. от стр. Л. с яйцевидно-ланц. дялове. Кут. равномерно напр. прищъпната, разпада се на дялове, дъговидно извита, об. изправена. *H. ponticum*

3¹. Външ. вчл. ясно 3-делни; дяловете приблизително еднакво д. След оплождане држ. под плода надебеляват. Кут. 3-5 cm, равномерно прищъпната, разпада се на дялове. 4

3². Външ. вчл. слабо 3-делни. Стр. дялове по-к. от ср. След оплождане држ. под плода об. не надебеляват. 5

4¹. Вътр. вчл. стеснени в осн. *H. imberbe*

4². Вътр. вчл. закръглени в осн. *H. pseudograndiflorum*

5¹. Ср. тичинкови држ. т. яйцевидни. Кут. 3-6 × 2.5-3 mm, неравномерно прищъпната по д. си, разпада се напр.. Сем. 1.7-2.2 × 1.5-1.7 mm. *H. procumbens*

5². Ср. тичинкови држ. т. триъгълни. Кут. с диам. 2-3.5 mm. *H. torulosum*

H. imberbe Sibth. & Sm. - Едноцветен х. 1г. 5-40 cm. По пес. трев. м. Чм, Сф, Зн, Стд, Срг, Рд, Трн, Тхр, ?Др. 0 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VII]. Б, Г, С, Т.

H. pendulum L. - Увиснал х. 1г. 15-40 cm. По пес. трев. м. и в посеви. Чм, СИБ, Згн, Стд (ю), ДМ, Трн, Тхр. 0 .. 700 m. IV-VI. [VI-VII]. Б, Г (NC,NE), М, Т.

H. ponticum Velen. - Черноморски х. [*H. procumbens* L.] 1г. 10-30 cm. По неподвижни крайбрежни дюни и пес. м. Чм, Стд, Рл, Рд (и). 0 .. 600 m. VII-IX. [VIII-XI]. Ч.К. [EN]. Balk. Б, Т.

H. procumbens L. - Полегнал х. 1г. 5-30 cm. По пес. трев. м. Чм, Др, Сф, Стд, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 900 m. IV-VII. [V-VII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, Т.

H. pseudograndiflorum Petrovič – Лъже-едроцветен х. [*H. imberbe* Sibth. & Sm. var. *pseudograndiflorum* (Petrovič) Stoj. & Stef.] 1г. 5-40 cm. По пес. трев. м. Чм, Сф, Зн, Стд, Срг, Рд, Трн, Тхр, ?Др. 0 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VII]. Б, Г (NE,NAe), Т.

H. torulosum A. E. Dahl - Усукан х. 1г. 5-12 cm. По пясъчни дюни. III-V. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, Т.

Подсемейство **Papaveroideae** M. L. Zhang & Grey-Wilson
Макови

1¹. Л. твърди, с дялове източени в бодли. Кут. бодлива. *Argemone*

1². Дяловете на л. не са източени в бодли... 2

2¹. Чшл. срс., конични, качулести. Ръбът на цветното легло ясно видим под чш. Л. ситно пер. Вч. жълто. *Eschscholzia*

2². Чшл. своб., не са конични или качулести. Ръбът на цветното легло неясен или липсва. Л. и вч. разнообразни. 3

3¹. Бл. дисковидно. Кут. се отваря чрез дупчици под диска. *Paraver*

3². Бл. не е дисковидно. Кут. е удължена, отваря се по д. 4

4¹. Цв. в сенник. Млечният сок оранжев. *Chelidonium*

4². Цв. единични. Млечният сок жълт или бял. 5

5¹. Цв. жълти, оранжеви или червени. Л. лировиднопересто наделени. Кут. се разпуква на 2 дяла; с гъбеста вътрешност, в която се разполагат сем.; 10-25 cm. *Glaucium*

5². Цв. тъмновиолетови. Л. 1-2 пъти пер. наделени. Кут. се разпуква на (2) 3-4 дяла. *Roemeria*

Род *Argemone* L.

Аргемоне

A. mexicana L. - Мексиканско а. 1г. 80-100 cm. Инв. Пр.: Мексико. Т. **Omp!**

Род *Chelidonium* L.

Змийско мляко

C. majus L. - Змийско мляко. Мг. 30-90 cm. По вл. сенч. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-VII. [V-IX]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. **Omp!**, Леч., Дек.

Род *Eschscholzia* Chamisso

Калифорнийски мак

E. californica Chamisso - Калифорнийски мак. 1г./Мг. 5-60 cm. Интр. В градини и паркове. VI-IX. Пр.: С. Ам. Б, Г, Р. Дек.

Род *Glaucium* Miller

Папаронка; Рогатец

1¹. Вчл. червени. Звр. четинесто-влакнест. Сем. 1.5-1.8 × 1.2-1.4 mm. Кут. 10-35 cm, двугнезна, неприщъпната. .. *G. corniculatum*

1². Вчл. жълти или оранжево-жълти. Звр. гол. 2

2¹. Звр. брадавичест. Кут. 10-30 cm, не е прищъпната между сем. Сем. 1.4-1.8 × 1.1-1.3 mm. *G. flavum*

2². Звр. гладък или само към върха неясно брадавичест. Кут. 8-15 cm, об. прищъпната между сем. Сем. 1.8-2.2 mm. ... *G. leiocarpum*

G. corniculatum (L.) Curtis - Обикновена п. 1г./2г. 5-35 cm. По пес. трев. и кам. м., в ниви. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VIII]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек., Леч., Плв., **Omp!**

G. flavum Crantz - Жълта п. 1г./2г./Мг. 20-80 cm. По скал. м. и пясъци. Чм, СИБ, Др, Сф, Тхр. 0 .. 300 m. V-VIII. [VII-IX]. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, Т. Дек., Леч., **Omp!**

G. leiocarpum Boiss. - Гладкоплодна п. [*G. oxylobum* Boiss & Buhse var. *paucilobatum* (Freyn) Parsa] 1Г./2Г. 20-50 (80) cm. По скал. м. и пясъци. *Чм.* 0 .. 100 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Т. Дек., Леч., Омр!**

Род *Papaver* L.
Мак

- 1¹. Л. приосн. Цв. оранжеви или жълти. 2
 1². Л. приосн. и стъблени. Цв. червени, виолетови или бели. 3
 2¹. Цветоносното ст. 5-15 cm. Кут. 6-10 × 4-6 mm, гъсто четинесто влакнеста; дискът 4-5-делен, конусовиден, извит надолу до 1/5 от д. и. Сем. 0.7-0.8 mm, тъмнокафяви. ... *P. degenii*
 2². Цветоносното ст. 30-50 cm. Кут. 10-17 cm, прилегнало четинесто влакнеста; дискът 5-6-делен, неясно конусовиден. Сем. 1-1.2 × 0.55-0.65 mm, кафяви. *P. nudicaule*
 3¹. Ср. и горните л. сърцевидни в осн. и обхващат ст. Цв. с диам. до 10 cm; виолетови, бели, червени. Кут. 5-7 × 4-5 cm, сферична или бъчвовидна, в осн. внезапно стеснена в држ. Сем. 0.6-1.1 × 1.3-1.5 mm, бели, сиви, виолетови или черни. Ст. и л. голи, сивозелени. *P. somniferum*
 3². Ср. и горните л. стеснени в осн. и не обхващат ст. 4
 4¹. Чш. с подчашка от 3-5 прицветника с д. 2-5 cm. Бл. с 14-20 ребра. Сем. 0.7-0.9 × 1.1-1.3 mm. *P. bracteatum*
 4². Чш. без подчашка от пцв. 5
 5¹. Кут. четинеста поне към върха. Тичинковите држ. разширени към ср. 6
 5². Кут. гола. Тичинковите држ. не са разширени. 9
 6¹. Кут. с д. 5-10 mm, бухалковидна. Долните л. с широкотриъгълни до яйцевидни дялове. Прш. виолетови. Сем. 0.6-1 mm, кафяви. *P. apulum*
 6². Кут. с д. 10-25 mm. 7
 7¹. Долните л. с удължено ланц. дялове. Прш. жълти. Кут. (7-)10-15 mm. ... *P. nigrotinctum*
 7². Долните л. с ланц. триъгълни дялове. Прш. бледосини. 8
 8¹. Кут. (10-)15-20(-25) mm, продълг. до бухалковидна, разпръснато и слабо овласена. Сем. 0.5-0.8 × 0.8-1.1 mm. *P. argemone*
 8². Кут. 10-15 mm, обратнойцевидна-елипсовидна до почти сферична, плътно влакнеста. Сем. 0.5-0.7 × 0.8-1 mm,

- сивокафяви до тъмнокафяви. *P. hybridum*
 9¹. Кут. ш. обратно яйцевидна до кълбеста, в осн. ± закръглена, понякога стеснена, 10-22 × 5-10 mm. Дискът на бл. об. с 8-18 дяла. Сем. 0.5-0.7 × 0.8-1 mm, тъмнокафяви. *P. rhoeas*
 9². Кут. постепенно стеснена към осн., бухалковидна или удължено обратнойцевидна. 10
 10¹. Прш. жълти. Кут. 10-20 × 5-7 mm; капачето конусовидно до почти плоско, с 4-10 дяла. Сем. 0.5-0.8 mm, бъбрековидни, мрежесто ямчести, кафяви, без придакък. .. 11
 10². Прш. виолетови или синкави. 12
 11¹. Ст. в горната ч. с разперени влс. Л. синьо-зелени, голи, или с разпръснати влс. Кут. 2-3 пъти по-дълга от ш. *P. laevigatum*
 11². Ст. в горната ч. с прилегнали влс. Л. сиво-зелени, ± гъсто влакнести. *P. pinnatifidum*
 12¹. Едногодишни р. Кут. продълг. бухалковидна или бухалковидно цилиндрична, 10-20 × 4-8 mm. Дискът на бл. с 4-8 (12) изпъкнали киловидни дяла. Сем. 0.5-0.8 × 0.7-1 mm, кафяви. *P. dubium*
 12². Многогодишно р. Кут. 20-30 mm. Дискът на бл. с 7-16 изпъкнали дяла. Сем. 0.7-0.8 × 1-1.3 mm. *P. orientale*

P. apulum Ten. - Ю. м. 2Г. 15-50 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Зн, Стд, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С. Плв.**

P. argemone L. - Бодлив м. [*P. nigrotinctum* Fedde] 1Г. 20-75 cm. III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т. Омр!**

P. bracteatum Lindl. - Ирански м. МГ. 60-120 cm. Интр. V-VII. Пр.: Аз. **Б, Р, Т. Дек.**

P. degenii (Urum. & Jáv.) Kuzmanov - Пирински м. [*P. pyrenaicum* Willd. subsp. *degenii* Urum. & Jáv.; ? *P. alpinum* L.] МГ. 3-15 cm. По мраморни скал. м. със скелетни почви, скален ситнозем и рохляк и ск. пукнатини в алпийския и субалпийския пояс. *Пн* (с). 1915 .. 2850 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Глац. Bulg. *Дек.*

P. dubium L. - Съмнителен м. [*P. albiflorum* (Elkan) Pacz.; *P. lecoqii* Lamotte] 1Г. 30-60 cm. По сухи трев. м., в ниви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв., Омр!**

P. hybridum L. - Хибриден м. 1Г. 10-50 cm. По сухи трев., пес. м., в посеви. *Чм, СИБ, Зн, Згн,*

Смд, Блс, Трн, Тхр. 0 .. 500 m. IV-VI. [VI-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Плев.

P. laevigatum M. Bieb. - Гол м. [*P. dubium* subsp. *laevigatum* (M. Bieb.) Kadereit] 1г. 20-50 cm. По трев. м. и в ниви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Плев.

P. nigrotinctum Fedde - Чернопетнист м. 1г., до 25 cm. *Смп* (и), *Смд*, 120 .. 1350 m. III-V. **Б, М, Т.**

P. nudicaule L. - Исландски м. Мг. 30-50 cm. Туфесто. Интр. В градини. VI-VII. Пр.: С. Холарктика. *Дек.*

P. orientale L. - Източен м. Мг. 40-90 cm. Интр. В паркове и дворове. V-VII. Пр.: Кавказ, Турция, Иран. **Б, Г, Т.** *Дек.*

P. pinnatifidum Moris - Перестолистен м. 1г. 30-60 cm. По сухи трев. м. и в посеви. *Трн.* 300 m. IV-VII. **Б, ?Т.** Плев.

P. rhoeas L. - Полски мак; Кадънка. [*P. rumelicum* Velen.] 1г./2г. 20-60 cm. По сухи трев. м., в ниви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-X. [VI-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Омп!*, *Леч.*, *Плев.*, *Хрн.*, *Мед.*, *Дек.*, *Баг.*

P. somniferum L. - Сънотворен м. 1г. 30-150 cm. В дворове и подивяло. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-VII. Пр.: Средизимноморска област. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.** *Омп!*, *Дек.*, *Мсл.*, *Леч.*, *Нрк.*, *Пдп.*

Род *Roemeria* Medic.

Рьомерия

R. hybrida (L.) DC. - Хибридна р. 1г. 4-50 cm. По пес. трев. м. и ниви; плевел най-често в житни култури. *Смд, Трн.* 0 .. 500 m. IV-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.**

Семейство *Ranunculaceae* Juss.

Лютикови

- 1¹**. Л. срещ. Оцв. от 4(5) лсч., актмф. *Clematis*
1². Л. не са срещ. 2
2¹. Едното или петте оцв. лсч. удължени в шп. 3
2². Оцв. лсч. без шп. 6
3¹. Едното от оцв. лсч. удължено в шп. 4
3². Петте оцв. лсч. удължени в шп. 5
4¹. Цв. с 1 плодник. *Consolida*
4². Цв. с 2-5 плодника. *Delphinium*

- 5¹**. Ст. много по-в. от 10 cm. Л. тройни. *Aquilegia*
5². Ст. с в. 2-10 cm. Л. цели, теснолинейни, събрани в приосн. розетка. Цв. 1, на върха на ст. *Myosurus*
6¹. Цв. зигмф. Най-горното около-цветно лсч. във вид на шлем над останалите. *Aconitum*
6². Цв. актмф. 7
7¹. Тч. ясно по-д. от оцв. 8
7². Тч. по-к. или равни на оцв. 9
8¹. Сцв. грозд. Пл. ягода. *Actaea*
8². Сцв. метл. Пл. орехче. *Thalictrum*
9¹. Л. в приосн. розетка, нарязани докъм ср. на 3 целокр. широкояйцевидни дяла. Цв. гълъбовосини, рядко белезникави или розови. *Hepatica*
9². Р. с др. белези. 10
10¹. Оцв. лсч. след цъфтеж не опадват, остават при плода. Л. длан. разсечени на 7 дяла и повече. *Helleborus*
10². Оцв. лсч. опадват. 11
11¹. Цветоносното ст. с л. в приосн. розетка или с 3 л., събрани в прешл., понякога близо до цв. 12
11². Цветоносното ст. с посл. л. 15
12¹. Пл. с много по-д. от него пер. стлб. *Pulsatilla*
12². Пл. с късо стлб. 13
13¹. Цв. с диам. до 1 cm. Л. 1-2 пъти тройни. *Ceratocephalus*
13². Цв. по-големи от 1 cm. Р. с др. белези. . 14
14¹. Плодниците много. Пл. сборен (от много орехчета). *Anemone*
14². Плодниците 4-8. Пл. сборен, от 4-8 мехунки. *Eranthis*
15¹. Оцв. венчевиден. 16
15². Оцв. от чш. и вч. 19
16¹. Л. 2-3 пъти пер., с лин. дялове. Оцв. лсч. сини или белезникави, отвън често със зелена ивица. *Nigella*
16². Л. с др. устройство и дяловете им не са лин. Оцв. лсч. жълти, оранжеви или бели, рядко виолетови. 17
17¹. Л. цели, сърцевидни или бъбрековидни, назъб. *Caltha*
17². Поне ч. от л. с др. ф. и изрязани или 1-2 пъти тройни. 18
18¹. Оцв. лсч. бели, с д. до 1 cm. Плодниците 1-3. Сем. с д. ок. 3 mm. *Isopyrum*
18². Оцв. лсч. жълти, по-д. от 2 cm.

Плодниците много. *Trollius*
19¹. Л. 1-2 пъти пер., с лин. дялове. Цв. жълти
или червени. Р. без грудковидни корени.
..... *Adonis*
19². Л. с др. устройство и по изключение с
лин. дялове, но тогава цв. бели или някои
корени грудковидни. 20
20¹. Чшл. 3. Вчл. 8-12. *Ficaria*
20². Чшл. 5. Вчл. 5-6, рядко повече.
..... *Ranunculus*

Род *Aconitum* L.

Самакитка

1¹. Цв. бледожълти. Мехунките 3-4. Сем.
кафяви, 4-стенни, с тъпи ъгли. .. *A. lycoctonum*
1². Цв. сини, рядко бели. 2
2¹. Цв. отвън със закривени влс. . *A. vitosanum*
2². Цв. отвън голи. 3
3¹. Шлемът конусовиден или цилиндричен,
по-в. отколкото ш. Сем. 3.4-4.1 × 1.9-2.5 mm,
без крилат ръб, 4-стенни, силно набръчкани.
..... *A. variegatum*
3². Шлемът полусферичен, по-ш. отколкото в.
Сем. с крилат ръб. 4
4¹. Сцв. об. просто, с малобройни цв. Л.
наделени докъм ср. *A. burnatii*
4². Сцв. просто до силно разкл. Л. дълбоко
наделени на 5-7 дяла, лъскави. Сем. 4-5 mm.
..... *A. napellus*

A. burnatii Gayer - Твърда с. [*A. firmum* auct.
bulg.] Мг. 50-120 cm. По вл. м., край
потоци. *Сmn, Рл.* 1500 .. 2500 m. VII-IX.
Б, Г (NC), М, С. Дек.

A. degenii Gayer - Дегенова с. Мг. 50-80 cm. **Р,**
С, ?Б. Дек.

A. lycoctonum L. - Жълта с. [*A. lamarkii* auct.
bulg.] Мг. 60-140 cm. По кам. м., край потоци,
в гори, хрл. *СИБ, Прб, Сmn, Сф, Зн,*
Вт, Стд, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 650 .. 2400 m.
VI-IX. **Б, Г (NE), М, Р, С. Дек., Леч.**

A. napellus L. - Аптечна с. Мг., до 120 cm.
Интр. Култ. VIII-X. Пр.: З. и Средна Ев. **Б, Р,**
?Г. Омр!, Дек.

A. pentheri Hayek - Пентерова с. Мг. **С.**

A. variegatum L. - Синя с. [*A. variegatum*
subsp. *judenbergense* (Rchb.) Gayer] Мг. 1-1.5
m. По вл. трев. м., край потоци. *Прб, Сmn, Вт,*

Пн, Рл, Рд (з). 1200 .. 2400 m. VI-IX. **Б,**
Г (NC), Р, С. Дек., Леч.

A. vitosanum Gayer - Витошка с. [*A.*
variegatum var. *vitosanum* (Gayer) Hayek] Мг.
100-150 cm. Между ск. *Вт, Рл.* VI-IX. **Б.**

Род *Actaea* L.

Ресник

1¹. Диви р. с в. 40-70 cm по време на цъфтеж.
Сцв. къс грозд (до ок. 20 цв. Пл. черна ягода.
Сем. няколко, 3.2-4 × 2.1-2.5 mm. *A. spicata*
1². Култивирани р. с в. 100-150 cm по време
на цъфтеж. Сцв. разкл. грозд с д. класовидни
клк., всяка с над 30 цв. Пл. единична суха
мехунка. *A. simplex*

A. simplex (DC.) Wormsk. ex Prantl - Прост р.
[*Cimicifuga simplex* (DC.) Wormsk. ex Turcz.;
Actaea europaea auct. bulg., non (Schipcz.) J.
Compton] Мг. 120-150 cm. Интр. В дворове.
VIII-IX. Пр.: Аз. - Монголия, Курилски
острови, Япония, Русия. **Омр!, Дек.**

A. spicata L. - Сбит р. Мг. 30-70 cm. Из вл.
гори в планините. *ЦБ.* 800 .. 1800 m. IV-
VIII. **Б, Г (NC, NE), М, Р, С. Омр!, Леч.**

Род *Adonis* L.

Горицвет

1¹. Вчл. повече от 10, жълти. Прш. жълти. ... 2
1². Вчл. 5-6, червени. 3
2¹. Цв. с диам. над 4 cm. Дяловете на л. по-
тънки от 1 mm. Орехчетата 4.5-5.2 × 2.8-3.4
mm. *A. vernalis*
2². Цв. с диам. до 35 mm. Дяловете на л. по-ш.
от 1 mm. *A. volgensis*
3¹. Носчето на плода към върха черно. Чшл. ±
плътновлакнести. Ст. в осн. мековлакнесто.
Прш. пурпурни. Орехчетата 3-4.4 × 1.5-3.2
mm. *A. flammea*
3². Носчето на плода не е черно. Чшл. голи
или само в долната ч. и по ръба влакнести. Ст.
голо или покр. с нежни къдрави влс. 4
4¹. Чшл. разперени или обърнати надолу.
Прш. пурпурночерни до черни. Орехчетата
заоблени, 3-3.5 mm, без роговиден израстък.
..... *A. annua*
4². Чшл. прилегнали към вчл. Прш. тъмно
пурпурно-сини до черни. Орехчетата с къс
роговиден израстък срещу носчето. 5
5¹. Орехчетата 3.5-5 × 3.4-3.8 mm. Вътр. им

ръб сключва с оста на цв. тъп ъгъл.
..... *A. aestivalis*
5². Орехчетата 3-3.5 mm. Вътр. им ръб
сключва с оста на цв. остър ъгъл.
..... *A. microcarpa*

A. aestivalis L. - Летен г. 1г. 20-40 cm. По трев.
м. и в посеви. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NE),
М, Р, С, Т. Омп!, *Леч.*, *Плв.*

A. annua L. - Есенен г. 1г. 15-35 cm. По
синури, в ниви. *Чм, Срг, Рд* (и), *Трн*. 0 .. 400
m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т. Омп!**, *Плв.*

A. flammea Jacq. - Огнен г. 1г. 15-60 cm. По
сухи, трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. IV-
VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**

A. microcarpa DC. - Дребноплоден г. 1г. 4-45
cm. По обработваеми земи (край ниви,
синори, в посеви) в равнини и котловинни
полета. *Чм, Трн, Тхр*. 0 .. 400 m. IV-VI. [VI-
VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NE,NAe), **С, Т. Омп!**,
Плв.

A. vernalis L. - Пролетен г. Мг. 5-30 (40) cm.
По сухи кам. и трев. м., в лив. *Чм* (с), *СИБ, Др,*
Прб, Стн (з,и), *Сф, Зн, Вм, Срг, Тхр*. 0 .. 1100
m. II-VI. **Б, М, Р. Омп!**, *Дек.*, *Леч.*

A. volgensis Steven ex DC. - Волжки г. Мг. 5-
30 cm. По сухи трев. м. *Чм* (с), *СИБ, Др*. 0 ..
300 m. III-IV. Рядък. **Б, Р.**

Род *Anemone* L.

Съсънка

1¹. Цв. жълти. Ст. л. 3, с држ., 3-разделни,
събрани в един прешл. Орехчетата 3.2-6 × 2-
2.4 mm, яйцевидни, гъсто влакнести.
..... *A. ranunculoides*

1². Цв. с др. багра. **2**

2¹. Цв. 3-8 (1-2), бели, събрани в сенник,
обхванат от 3 длан. наделени, срс. в осн. си
лсч. Орехчетата 6-8 × 5-6 mm, обратно
яйцевидни, силно стр. сплеснати, по ръба
крилати, голи. *A. narcissiflora*

2². Цв. единични, рядко по 2. Орехчетата
покр. с влс. **3**

3¹. Цв. червени или сини, рядко
белезникавосини. Прш. сини, жълти или
бели. **4**

3². Цв. бели рядко розови отвън. Прш. жълти.
..... **7**

4¹. Ст. л. 3-разделни с држ. Цв., сини, рядко

белезникавосини. Орехчетата 3.5-4.2 × 1.5-3
mm, яйцевидни, гъсто късо разперено
влакнести. Прш. жълти или бели. **5**
4². Ст. л. прис., об. цели. Цв. кървавочервени,
виолетови или розово-пурпурни. Прш. сини.
..... **6**

5¹. Оцв. лсч. с влс. от долната страна.
Орехчетата изправени. *A. apennina*

5². Оцв. лсч. гладки от долната страна.
Орехчетата наведени. *A. blanda*

6¹. Вчл. 5-6. Орехчетата 3.5-4.6 × 1.3-1.9 mm.
..... *A. coronaria*

6². Вчл. 12-20. Орехчетата 2.5-3.6 × 1.9-2.1
mm, яйцевидни, гъсто бяло вълнести.

..... *A. hortensis*

7¹. Коренището д., тънко, цилиндрично. Оцв.
лсч. от двете страни голи, бели или възрозови
отвън. Орехчетата с д. 4-5 × 1.8-2.4 mm,
яйцевидни, гъсто късо влакнести.

..... *A. nemorosa*

7². Коренището късо, дебело, цилиндрично.
Оцв. лсч. бели, отвън ± влакнести. Орехчетата
по-к. от 3.5 mm, влакнести. **8**

8¹. Орехчетата с размери 2 × 1 mm.

..... *A. hupehensis*

8². Орехчетата с размери 2.8-3.2 × 1.2-2 mm,
яйцевидни, гъсто бяло вълнести. . *A. sylvestris*

A. apennina L. - Апенинска с. Мг. 7-25 cm. III-
IV. **Г** (NC,NE,NAe), **М, ?Б.**

A. blanda Schott & Kotschy - Хубава с. [*A.*
apennina L. subsp. *blanda* (Schott & Kotschy)
Hayek] Мг. 7-25 cm. В гори и хрл. *Чм, Прб,*
Стн (и), *Згн, Стд, ДМ, Пн* (ю), *Срг, Рд* (с,и),
Трн, Тхр. 100 .. 800 m. III-IV. [V-V]. **Б,**
Г (NC,NE,NAe), **М, С, Т. Дек.**

A. coronaria L. - Макова с. Мг. 8-45 cm. Интр.
Култ. В градини и паркове. II-IV. Пр.: Срз..
Г (NC), **М, Т. Дек.**

A. hortensis L. subsp. *pavonina* (Lam.) Arcang.
- Червена с. [*A. pavonina* Lam.] Мг. 8-30 cm. В
гори и хрл. *Чм, Зн, Згн, Стд, Рд* (и), *Трн,*
Тхр, Сргж, ?Блс. 0 .. 400 m. III-IV. [V-V].
ЗБР. **Б, Г** (NE), **М, Т. Дек.**

A. hupehensis Lemoine - Хубейска с. Мг. 50-
60 cm. Интр. В градини и паркове. VII-X. Пр.:
Централен Китай. *Дек.*

A. narcissiflora L. - Нарцисоцветна с.
[*Anemonastrum narcissiflorum* (L.) Holub]

Мг. 10-30 см. По трев. кам. м., над гората. *Стп* (з,с), *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1800 .. 2800 м. VI-VIII. [VIII-IX]. ЗБР. **Б, М, Р, С, Т, ?Г.** Дек.

A. nemorosa L. - Бяла с. Мг. 6-30 см. В гори, хрл., вл. трев. м. *Прб*, *Стп* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), *Тхр*, ?*СИБ*. 500 .. 1800 м. III-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Леч.*

A. ranunculoides L. - Лютиковидна с. Мг. 7-30 см. Из вл. широкол. г. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1500 м. III-IV. [V-VI]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Омп!**, *Леч.*

A. sylvestris L. - Горска с. Мг. 15-30 см. По сухи трев. кам. м. и хрл., на вар. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (с,и), *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Трн*. 0 .. 1500 м. IV-V. [VI-VII]. ЗБР. **Б, М, Р, С, ?Г.** Дек.

Род *Aquilegia* L. Кандилка

- 1¹. Цв. жълти. 2
1². Цв. синьо-виолетови, розови или бели... 3
2¹. Приосн. л. 2 пъти тройни; лсч. 2-3-делни, овласени от долната страна. Оцв. лсч. 20-30 × 10-15 mm. Шп. с д. 13-15 mm, кукести. Сем. овални, тъпо заострени, черни. *A. aurea*
2². Приосн. л. 2-3 пъти тройни; лсч. голи от долната страна или с разпръснати влс. 20-36 × 5-10 mm. Шп. с д. 40-65 mm, прави. Сем. 1.8-2.1 × 0.9-1.1 mm. *A. chrysantha*
3¹. Шп. прави, 13-28 × 5-14 mm. Цв. бели, сини, понякога розови. Оцв. лсч. 26-51 × 8-23 mm. *A. caerulea*
3². Шп. ясно кукести. 4
4¹. Цв. об. сини, по-рядко розови; с много по-светъл ръб на нектарните лсч. Сем. 2.3 mm. *A. ottonis*
4². Ръбът на нектарните лсч. оцветен както останалите ч. на оцв. 5
5¹. Цв. тъмно пурпурновиолетови. Оцв. лсч. 25-35 × 8-9 mm. Ръбът на нектарното лсч. 11-14 × 8-10 mm. Шп. 11-14 × 8-10 mm. Тч. стърчат най-малко 1 mm извън нектарния ръб. Сем. 2.1-2.5 × 1.2-1.4 mm, овални, тъпо заострени. *A. nigricans*
5². Цв. об. виолетови, по-рядко червени или бели. Оцв. лсч. 18-25 × 10-12 mm. Ръбът на нектарното лсч. 10-13 × 9-12 mm. Шп. 15-22 × 7-9 mm. Тч. не стърчат навън от нектарния

ръб, или стърчат не повече от 1 mm. Сем. 1.8-2.5 × 1-1.3 mm. *A. vulgaris*

A. aurea Јка. - Златиста к. Мг. 10-100 см. По ск. поляни, хвойнови хрл. *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1800 .. 2300 м. VI-VII. ЗБР. Balk. **Б, М, ?Г.** Дек.

A. caerulea E. James - Синя к. Мг. 15-80 см. Интр. Култ. Пр.: С. Ам. Дек.

A. chrysantha A. Gray - Жълта к. Мг. 50-80 см. Интр. Култ. Пр.: С. Ам. - САЩ. Дек.

A. nigricans Baumg. - Синя к. [*A. vulgaris* auct. bulg., non L.] Мг. 30-100 см. В гори, хрл. и поляни. *Стп*, *Зн*, *Згп*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2000 м. V-VII. **Б, Г** (NC), **Р.** Дек.

A. ottonis Orph. ex Boiss. subsp. *amaliae* (Heldr. ex Boiss.) Strid - Амалиева к. Мг. 10-60 см. V-VII. **Г** (NC), **Т.**

A. vulgaris L. - Обикновена к. Мг. 30-100 см. В градини, дворове и паркове. V-VII. **Б, Г, Р, С.** Дек., *Леч.*

Род *Caltha* L. Блатняк

C. palustris L. - Обикновен б. [*C. alpestris* Schott, Nyman & Kotschy, *C. cornuta* Schott, Nym. & Kotschy, *C. laeta* Schott, Nyman & Kotschy, *C. minor* Mill., *C. rostrata* Borbás; *C. polypetala* Hochst. ex Lorent] Мг. 15-50 см. По моч. и забл. м., край потоци. *СИБ*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), *Трн*, ?*Зн*. 0 .. 2500 м. III-VIII. [V-X] **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Леч.*, Дек.

Род *Ceratocephalus* Pers. Рогоглавец

1¹. Вчл. с д. до 5 mm. Орехчето с д. 6-10 × 1-1.5 mm; носчето сърповидно извито.
..... *C. falcatus*
1². Вчл. с д. 7-8 mm. Орехчето с д. 5-6 mm; носчето право. *C. testiculatus*

C. falcatus (L.) Pers. - Сърповиден р. [*Ranunculus falcatus* L.] 1г. 2-10 cm. По сухи трев. м. и в посеви. *Стд*, *Трн*. 0 .. 700 м. III-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Плв.*

C. testiculatus (Crantz) Besser - Прав р. [*Ceratocephala orthoceras* DC.; *Ranunculus testiculatus* Crantz] 1г. 3-8 cm. По сухи трев. м.

и в посеви. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (и), Трн, Тхр.* 0 .. 700 m. III-V. **Б, Р, С, Т. Омп!**, *Плв.*

Род *Clematis* L.

Повет

- 1¹. Цв. с диам. до 8 cm. 2
 1². Цв. с диам. 8-15 cm. 11
 2¹. Увивни р. с вдървенено ст. 3
 2². Неувивни р. с тревисто ст., рядко ст. вдървенено в осн. 10
 3¹. Цв. жълти. Л. пер. или двойноперести, голи, светлозелени. 4
 3². Цв. не са жълти. 5
 4¹. Ръбът на лсч. ± назъб. или напил. Ст. ребрести, червеникави, разкл., пълзящи или изправени; в началото мъхести, после голи. Цв. единични, с диам. до 3 cm, вр. или пазвени, на д. држ., жълти. Орехчетата 4.8-5.2 × 1.8-2.1 mm, с плътно овласено носче. ...
 C. tangutica
 4². Ръбът на лсч. целокр. или с 1-2 зъбчета. Цв. по 1-3, с диам. 2-4.5 mm, жълти, кафеникаво жълти или пурпурно жълти.
 C. tibetana
 5¹. Външ. тч. лопатовидни, без прш., втр. с прш. Цв. сини. Орехчетата 4-4.6 × 2-2.7 mm, подути по края, мъхести; с пер. влакнесто стлб. 40 mm. *C. alpina*
 5². Всичките тч. с прш. 6
 6¹. Цв. пазвени, по 1 на држ., увиснали, тъмновиолетови или виолетово-червени. Оцв. лсч. 25-45 mm. Орехчетата 8-10 × 6.5-7.5 mm, закръглени до обратно яйцевидни, сплескани, ш. подути по края; с голо стлб., д. до 10 mm.
 C. viticella
 6². Цв. събрани в метл., бели. Оцв. лсч. обикновено по-к. от 25 mm. Орехчетата с пер. влакнесто стлб. 7
 7¹. Л. двойно пер. Оцв. лсч. голи, само по края отвън влакнести. Прш. равни на држ. на тч. Орехчетата 5.4-6 × 3-5 mm, т. яйцевидни, с носче 20-30 mm. *C. flammula*
 7². Л. веднъж пер. или тройни. 8
 8¹. Л. тройни, отдолу с влс. по ж. ... *C. montana*
 8². Л. пер. 9
 9¹. Л. с 3-5 целокр. лсч., голи. Оцв. лсч. голи.
 C. terniflora
 9². Л. с 5-9 лсч., отдолу с влс. по ж. Оцв. лсч. от двете страни влакнести. Орехчетата 3.5-5 × 1.8-2.5 mm, удължени, слабо сплескани, т. подути по края, червеникавокафяви,

- влакнести; стлб. с д. 20-40 mm, пер. влакнесто. Прш. по-к. от тичинковите држ.
 C. vitalba
 10¹. Л. прости. Цв. виолетови, единични, рядко по 2-3. Оцв. лсч. с д. 2-4 cm. Орехчетата 5-7 × 3.5-4 mm, почти закръглено яйцевидни, сплескани, широко подути по края, кафяви, влакнести; стлб. с д. 40-50 mm, пер.
 C. integrifolia
 10². Л. текоперести. Цв. бели, събрани в метл. Оцв. лсч. с д. 5-15 mm. Орехчетата 4-6 × 2-3.6 mm, ± голи, кафявочервени, яйцевидни, сплескани, без подутини по края; стлб. пересто-влакнесто, с д. до 10-20 mm. . *C. recta*
 11¹. Вечноз. лиана. Цв. с 2 големи срс. прицветника, наподобяващи чш. Прш. по-к. от тичинковите држ. Орехчетата 3-5 mm със стлб. 20-50 mm. *C. cirrhosa*
 11². Листоп. лиани. Цв. без пцв. 12
 12¹. Цв. единични, бели или различно обаягнени, отдолу зеленикави; често кичести с лилави, жълти или зеленикави стаминодии.
 C. florida
 12². Цв. сини или лилави. 13
 13¹. Вчл. 4-6, ш. разтворени, обратно яйцевидни. Орехчетата 4-5 × 6-7 mm със стлб. 20-25 mm. *C. jackmanii*
 13². Вчл. 6-8, ланц. 14
 14¹. Л. прости или от 3 целокр. лсч.
 C. lanuginosa
 14². Л. от 3-5 целокр. лсч. *C. patens*

C. alpina (L.) Mill. - Алпийски п. Хр. 1-2 m. По кам. м. *Стп (з), Вт, Рл, Рд (з).* 1000 .. 2000 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Р, С. Дек.**

C. cirrhosa L. - Мустакат п. Хр. до 5 m. Вечнозелена лиана. II-III. **Г (NE,NAe), Т. Дек.**

C. flammula L. - Червен п. Хр. 3-5 m. В храсталаци. *Чм, Вт, Стд, Блс, Пн.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т. Дек.**

C. florida Thunb. - Цветист п. Мг./Хр., до 1 m. Лиана. Интр. В градини. V-X. Пр.: Източен Китай и Япония. *Дек.*

C. integrifolia L. - Целолистен п. Хр. 15-100 cm. По моч. лив. и трев. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (з), Сф, Зн, Вт, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. VI-VII. Култ. **Б, Р, С. Дек.**

C. ×jackmanii T. Moore - Жакманов п. *C. lanuginosa* × *C. viticella*. Хр. 2-4 m. Интр.

Култ. Пр.: Китай. V-X. Дек.

C. lanuginosa Lindl. - Кадифен п. Хр. Лиана. 2-3 м. Интр. В градини. Пр.: С. Китай. V-X. Дек.

C. montana Buch.-Ham. ex DC. - Планински п. Хр. Лиана, до 8 м. Интр. Култ. рядко. V-V. Пр.: Афганистан, Пакистан, Индокитай, Тайван. Дек.

C. patens C. Morren & Desne - Японски п. Хр. Лиана, до 4 м. Интродуцирано. Култ. Пр.: Япония. Дек., **Omp!**

C. recta L. - Изправен п. Хр. 30-150 см. Из хрл. лив., кам. м. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (и), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Слв*, *ДМ*, *Пн* (с), *Рл*, *Рд* (з), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 2000 м. V-VIII. **Б**, **Р**, **С**. Дек., Леч.

C. tangutica (Maxim.) Korsh. - Тунгуски п. Хр. Дървесна лиана с дължина до 3 м. Интр. В градини и дворове. Пр.: Средна Аз. - Монголия, Китай. Дек.

C. terniflora DC. - Метличест п. [*C. paniculata* Thunb., пом. illeg.] Хр. Лиана. Интр. В градини, ограничено. IX-X. Пр.: Корея и Япония. Дек.

C. tibetana Kuntze - Тибетски п. Хр. 3-5 м. Лиана. Адв. *Чм* (с) 4 .. 6 м. VII-VIII. Пр.: Хималаи. Дек.

C. vitalba L. - Обикновен п. Хр. 5-30 м. Лиана. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 2000 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC, NE, NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Omp!**, Леч.

C. viticella L. - Лозовиден п. Хр. 3-6 м. В хрл. м. *Чм*, *Стп* (и), *Вт*, *Стд*, *Срз*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 2000 м. V-VII. **Б**, **Г** (NC, NE), **М**, **Т**. Дек.

Род *Consolida* (DC.) S. F. Gray
Ралица

- 1¹. Мехунките покр. с копринести влс. Нектарниците цели, яйцевидни. Сем. грапави, тъмнокафяви до черни. *C. hellespontica*
1². Мехунките голи или овласени, без копринести влс. Нектарниците ± наделени. . 2
2¹. Ст. към върха с жлз. влс. Цветовете синьо-виолетови, рядко розови. Шп. с д. 8-12 mm. 3
2². Р. с др. белези. Сем. дребни; червеникави, тъмнокафяви или черни. 4

3¹. Сцв. сбито. Долните зрели мехунки с ок. 2 пъти по-д. от тях држ. Сем. 2-2.4 × 1.3-1.7 mm.

..... *C. orientalis*

3². Сцв. рехаво. Долните зрели мехунки с приблизително равни на тях држ. ... *C. phrygia*

4¹. Пцв. на най-долните цв. нарязави. Мехунките покр. с влс. Сем. черни с ръбести стени. *C. ajacis*

4². Пцв. на най-долните цв. цели, лин. Мехунките голи или с влс. Сем. с д. 2-2.5 × 1.2-1.7 mm, тъмнокафяви до черни, грапави. *C. regalis*

C. ajacis (L.) Schur - Аяксова р. [*C. ambigua* (L.) Ball & Heywood; *Delphinium ajacis* L.] 1г. 35-100 см. По вл. м., край реки и в ниви. *Чм*, *Стп* (з), *Сф*, *Блс*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*. 0 .. 500 м. VI-VIII. **Б**, **Г** (NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. Плв.

C. arenaria Carlstrom - Пясъчна ралица. 1г. 3-10 см. V-VII. **Г** (NAe), **Т**.

C. hellespontica (Boiss.) Chater subsp. *macedonica* (Hall & Charrel) Chater - Македонска р. 1г. 10-40 см. По сухи, трев. и кам. м. *Стд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 500 м. VI-IX. **Б**, **Г** (NE), **М**.

C. orientalis (J. Gay) Schrödinger - Испанска р. [*C. hispanica* (Costa) Greuter & Burdet; *Delphinium orientale* J. Gay] 1г. 15-100 см. В ниви, сухи трев. м. 0 .. 300 м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Рд* (з,и), *Трн*, *Тхр*. VI-VIII. **Б**, **Г** (NE, NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. Леч., Плв.

C. phrygia (Boiss.) Soó - Фригийска р. [*C. hispanica* subsp. *phrygia* (Boiss.) Kozuharov & Ancev; *Delphinium phrygium* Boiss.] 1г. 15-100 см. В ниви, сухи трев. м. 0 .. 300 м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Рд* (и), *Тхр*. VI-VIII. **Б**, **Г** (NE, NAe), **М**, **С**, **Т**. Леч., Плв.

C. regalis S. F. Gray - Обикновена р. 1г. 20-40 см. В ниви, сухи трев. м. и като бурен. *ЦБ*. 0 .. 500 м. V-IX. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Omp!**, Леч., Плв.

C. uechtriziana (Pančić ex Huth) Soó - Уехтрицова р. [*Delphinium uechtrizianum* Pančić] 1г. **С**.

Род *Delphinium* L.
Шпорец

1¹. Цв. без шп. Мехунките 22 × 10 mm. Сем. 6

mm. *D. staphisagria*
1². Цв. с шп. 2
2¹. Многогодишни р. Држ. на л. по-д. от петурите. Стр. лсч. от вътр. кръг на оцв. с редки влс. 3
2². Едногодишни р. Држ. на л. много по-к. от петурите. 6
3¹. Р. без грудки. Сем. непокрити с люспи; крилати по ъглите. Цв. с д. 9-22 mm; тъмносини, мръсно сини или синкаво-виолетови. 4
3². Р. с грудки. Сем. покр. с люспи; некрилати по ъглите. 5
4¹. Л. само приосн. Вчл. и стаминодиите изцяло или частично черни до кафяви. Сем. 3.1-3.6 × 1.6-1.8 mm. *D. elatum*
4². Л. приосн. и стъблени. Вчл. и стаминодиите подобни по оцветяване на чшл. *D. grandiflorum*
5¹. Пцв. ланц., цв. с д. 19-23 mm; жълтеникавобели или синкави. . *D. albiflorum*
5². Пцв. лин. Цв. с д. 24-27 mm; сини или лилави. Мехунките 3, с д. 14-20 mm. Сем. с д. 2 mm, конични, тъмнокафяви с гъсто вълновидни люспички. *D. fissum*
6¹. Стр. оцв. лсч. от вътр. кръг сърцевидни, изведнъж стеснени в држ. Мехунките 5.5-8 × 2 mm. Сем. 1.2 mm, с неправилна ф., почти заоблени, грапави, тъмнокафяви до черни. *D. balcanicum*
6². Стр. оцв. лсч. от вътр. кръг яйцевидни или елипсоидни, постепенно стеснени в држ. Сем. дребни, ръбести, почти кръгли. *D. peregrinum*
D. albiflorum DC. - Белоцветен ш. [*D. fissum* subsp. *albiflorum* (DC.) Greuter & Burdet; *D. fissum* var. *alibotuschiensis* Rech. f.] Мг., до 100 cm. По сухи, трев. и кам. м., из хрл. и разредени иглол. г., върху вар. *Слв* (над Парил), ?*Прб* (з). 500 .. 1600 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. Дек.
D. balcanicum Pawł. - Балкански ш. [*D. halteratum* Sibth. & Sm. var. *balcanicum* (Pawł.) Simeon. & Penev] Г. 10-80 cm. По сухи, трев. м. в равнините и пояса на ксеротермните дъбови гори. *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рд* (з,с), *Трн*. 100 .. 700 m. VII-X. [VIII-X]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г, М, Т**.
D. elatum L. - Висок ш. [*D. hybridum* L.]

Мг. 40-200 cm. VI-VIII. Култ. **Р, С, Дек.**

D. fissum Waldst. & Kit. - Обикновен ш. Мг. 15-100 cm. Из сухи трев., хрл. м. и в гори. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 300 .. 2000 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Г, М, Р, С, Т, Дек.**

D. grandiflorum L. - Едроцветен ш. Мг. 14-150 cm. Интр. По дворове и паркове. VI-IX. Пр.: Сибир, Китай. Дек.

D. peregrinum L. - Чуждестранен ш. Г. 15-80 cm. По сухи, трев. м. и хрл. в равнините и пояса на ксеротермните дъбови гори. *Стд*, *Срг* (з), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 500 m. VII-X. [VIII-X]. Ч.К. [EN] **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

D. staphisagria L. - Въшлив ш. Г. 40-100 cm. IV-VI. **Г** (NC,NE,NAe). **Omp!**

Род *Eranthis* Salisb.

Ерантис

E. hyemalis (L.) Salisb. - Български е. [*E. bulgarica* (Stef.) Stef.] Мг. 7-13 cm. В широкол. г. и хрл. и по трев. м. в покрайнините на горите. *Стп* (з). 550 .. 690 m. II-III. [III-IV]. Ч.К. [CR]. ЗБР. (sub *E. bulgarica*) **Б, Р, С, Дек.**

Род *Ficaria* Adans.

Жълтурче

1¹. Л. врязани, с 11-15 дяла. *F. ficarioides*
1². Л. неврязани. *F. verna*

F. ficarioides (Bory & Chaub.) Halacsy - Жълтурчевидно ж. Мг., до 10 cm. **М**.

F. verna Huds. - Пролетно ж. [*Ranunculus ficaria* L.] Мг. 15-30 cm. В лив., пас., вл. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. IV-V. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Леч., Хрн., Фур., Мед.**

1¹. Почти всички л. събрани при осн. на ст., без луковички в пазвите. subsp. *calthifolia*

1². Л. по цялата д. на ст., често в пазвите с луковички. subsp. *verna*

subsp. *calthifolia* (Rchb.) Nyman - Блатняколистно ж. [*F. calthifolia* Rchb.] Мг. 15-30 cm. В лив., пас., вл. м. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. IV-V. **Б, Г, М, Р, С, Леч.**

subsp. *ficariiformis* (Rouy & Foucaud) Soó - Жълтурчевидно ж. Мг. 15-30 cm. **М, Р, Т**.

subsp. *verna* - Пролетно ж. [*Ranunculus ficaria* L.] Мг. 15-30 cm. В лив., пас., вл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. IV-V. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч.*

Род *Helleborus* L.

Кукуряк

1¹. Цветоносното ст. без л. Мехунките изцяло своб. *H. cyclophyllus*

1². Цветоносното ст. облистено. Мехунките срс. в осн. Сем. 3.6-4.4 × 1.8-2.4 mm. *H. odoratus*

H. cyclophyllus Boiss. - Кръглолистен к. [*H. odoratus* subsp. *cyclophyllus* (A. Braun) Maire & Petitm.] Мг., до 60 cm. СИБ, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Трн. 0 .. 1000 m. I-III. Balk., **Б, Г, М. Омп!**

H. odoratus Waldst. & Kit. - Миризлив к. Мг. 15-60 cm. В гори, хрл. м., поляни. ЦБ. 0 .. 1500 m. I-IV. **Б, Г, М, Р, С. Омп!**, *Леч.*

Род *Hepatica* Mill.

Гълъбови очички

H. nobilis Mill. - Гълъбови очички. [*Anemone hepatica* L.] Мг. 5-15 cm. В хрл. и широкол. г.. Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згн, Блс, Пн, Рл, Срг, Рд. 200 .. 1700 m. III-IV. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С. Дек., Леч.**

Род *Isopyrum* L.

Кокошка

I. thalictroides L. - Кокошка. Мг. 10-30 cm. Из сенч. гори. ЦБ. 0 .. 1200 m. II-V. **Б, М, Р, С. Леч.**

Род *Myosurus* L.

Миша опашка

M. minimus L. - Малка миша опашка. 1г. 2-10 cm. По вл. лив. и пес. м. ЦБ. 0 .. 500 m. IV-V. **Б, Г (NC,NAe), М, Р, С, Т.**

Род *Nigella* L.

Челебитка

1¹. Мехунките срс. помежду си почти догоре. 2

1². Мехунките срс. до ср. 4

2¹. Цветове без обв. Мехунките грапави. Сем. многобройни; 2.9-3.5 × 1.3-2 mm, триръбести, набръчкани, черни. *N. sativa*

2². Цветове с обв., образувана от най-горните л. Мехунките гладки. 3

3¹. Оцв. лсч. белезникавосини, към осн. рязко

стеснени в къс нокът. Мехунките ципести, подути. Сем. многобройни; 2.6-3 × 1.5-2.4 mm, триръби, напр. набръчкани, черни.

..... *N. damascena*

3². Оцв. лсч. сини, прис., без нокът.

Мехунките твърди, леко подути. ... *N. elata*

4¹. Мехунките об. 5, несплескани или слабо

сплескани. Оцв. лсч. светлосини, отвън често

със зеленикави ивици. Сем. 2-2.5 × 1.1-1.5

mm, триръбести, фино зърнести, в 2 реда.

..... *N. arvensis*

4². Мехунките об. 2-14, силно сплескани. Оцв.

лсч. жълтеникави. Сем. дисковидни.

..... *N. orientalis*

N. arvensis L. - Полска ч. 1г. 5-70 cm. По сухи

трев. м. и ниви. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-

IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Плв.**

N. damascena L. - Дамаска ч. 1г. 20-30 cm. По

хрл. трев. м. Чм, Прб (з), Стп (с,и), Стд, ДМ,

Пн, Рд (и), Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 700 m. V-

VIII. **Б, Г (NAe), М, Р, С, Т. Леч., Дек.**

N. elata Boiss. - Разклонена ч. 1г. 15-50 cm. По

кам. м., хрл., край пътища. Чм, Стп (и), Рд

(и), Трн, Сргж. 0 .. 500 m. IV-V. **Б, Г (NE), Т.**

N. orientalis L. - Източна ч. 1г. 10-90 cm. Руд.

По покрайнини на обработваеми площи, по-

често окопни култури, синори, хрл. Рд (и),

Трн. 0 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VI]. Ч.К. [CR].

ЗБР. **Б, Г, Т.**

N. sativa L. - Посевна ч. 1г. 30-50 cm. Култ. в

североизточните ч. на страната. 0 .. 500 m. IV-

VI. Пр.: Срг., ЮЗ. Аз., Кавказ. **Б, Г, Р, Т. Дек.,**

Леч.

Род *Pulsatilla* Mill.

Котенце

[*Anemone* L., p. p.]

1¹. Ст. л. с къси држ., подобни на приосн., но по-малки. Орехчетата 4-5 × 1.2-1.4 mm.

..... *P. alpina*

1². Ст. л. прис., разделени на лин. дялове,

различни от приосн. 2

2¹. Приосн. л. 1-2 пъти пер. 3

2². Приосн. л. 3-4 пъти пер. 5

3¹. Приосн. л. вечноз., 1 пъти пер., с къси држ.

Цв. с диам. 3-4 cm. Орехчетата 2.5-5 × 0.9-1.1

mm, призматични, късо влакнести; със стлб.

д. 15-22 mm. *P. vernalis*

3². Приосн. л. 1-2 пъти пер., с д. држ.,

изсъхващи. Цв. с диам. 5-8.5 cm. 4
4¹. Влакнесто р. Приосн. л. пер. с 1-5 основни
пер. наделени дяла, кр. на д. држ. Орехчетата
с д. 2-3 mm; със стлб. д. 30-40 mm.
..... *P. halleri*

4². Овласено, по-късно оголяващо р. Приосн.
л. 3-4 пъти пер. наделени, със 7-9 основни
дяла. *P. vulgaris*

5¹. Приосн. л. 3 пъти пер. Цв. с диам. 3-4 cm.
Оцв. лсч. до 1.5 пъти по-д. от тч. Стлб. в осн.
д. влакнесто. Орехчетата 3.6-4 × 1.1-1.5 mm;
с със стлб. д. 10-14 mm, в осн. д. влакнести.
..... *P. pratensis*

5². Приосн. л. 3-4 пъти пер. Цв. с диам. 4-7 cm.
Оцв. лсч. 2-3.5 пъти по-д. от тч. Орехчетата
по-д. от 2.5 mm; със стлб. по-д. от 30 mm. ... 6

6¹. Цв. с диам. 4-5 cm. Оцв. лсч. 2.5-3.5 пъти
по-д. от тч. Орехчетата 3.5-5 × 1-1.3 mm, гъсто
копринесто влакнести или голи; със стлб. д.
30-50 mm. *P. montana*

6². Цв. с диам. 5.8-7.2 cm. Оцв. лсч. 2.25-2.5
пъти по-д. от тч. Орехчетата с д. 3-4 mm,
призматични, влакнести; със стлб. д. 35-40
mm. *P. slaviankae*

P. alpina (L.) Delarbre - Алпийско к. [*Anemone
alpina* L.] МГ. 15-45 cm. **P, C.**

P. halleri (All.) Willd. subsp. *rhodopaea* K.
Krause - Халерово к. [*Anemone halleri* All.] МГ.
5-40 cm. По сухи трев. и кам. терени и из хрл.,
на вар. *Сmn* (и), *Сmd* (ю), *DM*, *Срг* (з), *Pd* (с).
300 .. 1500 m. II-IV. [V-VI]. **Б, Г** (NC,NE), **М,
P.** Ч.К. [EN]. ЗБР. Дек.

P. montana (Hoppe) Rchb. - Планинско к.
[*Anemone montana* Hoppe; *Pulsatilla montana*
(Hoppe) Rchb. subsp. *balcana* (Vel.) Zamels.]
МГ. 15-45 cm. По пас. и сухи лив. *Чм*, *СИБ*,
Др, *Прб*, *Сmn*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Пн* (с), *Срг*, *Pd*, *Трн*,
Срж. 0 .. 1700 m. II-V. **Б, Г, М, P, C.** Дек.

P. pratensis (L.) Mill. - Полско к. [*Anemone
pratensis* L.] МГ. 10-80 cm. По сухи кам. и пес.
м. ?*СИБ*, ?*Др*, ?*Вт*. 0 .. 800 m. III-V. ЗБР. **Б, C.**
Дек.

Pulsatilla slaviankae (W. Zimm.) Jordanov &
Kozuharov, nom. amb. - Славянско к. [*P.
montana* ssp. *slaviankae* W. Zimmermann & J.
Rummelspacher] МГ. 20-40 cm. По сухи, кам.
открити м. в буковия и иглолистния

пояс. *Слв*, *Пн* (ю). 1000 .. 1700 m. III-IV. [V-
VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, М.** Дек.

P. vernalis (L.) Mill. - Пролетно к. [*Anemone
vernalis* L.] МГ. 5-30 cm. По кам. и трев. м. в
субалпийския и алпийския пояс. *Рл*. 1700 ..
2700 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б,
М, C.** Дек.

P. vulgaris Mill. - Обикновено к. [*Anemone
pulsatilla* L.] МГ. 5-30 cm. ?**М**, ?**P**, ?**C.** Дек.,
Леч.

Род *Ranunculus* L.

Лютиче

1¹. Вчл. жълти. 2

1². Вчл. бели. 47

2¹. Корените 2 вида - нишковидни и
грудковидно удебелени. 3

2². Всичките корени нишковидни. 15

3¹. Чшл. по време на цъфтеж прилегли към
цв. држ. 4

3². Чшл. по време на цъфтеж прилегли към
вч. или разперени встрани. 9

4¹. Л. до осн. си разсечени на 3-7 целокр.,
линейноланцетни дяла (приосновните
понякога цели). Р. покр. с прилегли
сребристи влс. Орехчетата 2.7-3.4 × 2.2-2.9
mm в диам., закръглени или слабо триъгълни,
плоски, по ръба слабо крилати, голи, гладки;
носчето право, почти равно на д. на орехчето.
..... *R. illyricus*

4². Л. не са разсечени до осн. или ако са
разсечени, дяловете са повече от 7 или имат
др. ф. 5

5¹. Л. покр. с прилегли влс. 6

5². Л. покр. с разперени влс. или почти голи.
..... 8

6¹. Ср. дял на л. стеснен към осн. в ± добре
изразена држ. Орехчетата 3-3.4 × 1.5-1.7 mm;
голи, с редки брадавички; носчето равно на д.
на орехчето, слабо закривено или право.
..... *R. psilostachys*

6². Ср. дял на л. слабо стеснен към осн., без
држ. 7

7¹. Приосн. л. 3-делни, с назъб. дялове, в осн.
± закръглени или сърцевидни, рязко
преминаващи в држ. Чшл. ланц. Орехчетата
1.5-2.5 mm, продълг. закръглени, отстри
силно брадавичести; носчето 1.5-2.5 mm,
равно на орехчето, право. *R. rumelicus*

7². Приосн. л. 3-делни, с целокр. дялове, в осн.

- клиновидно стеснени в држ. Чшл. триъгълни, заострени. *R. stojanovii*
- 8¹**. Грудките ± яйцевидни. Л. в очертание пош., отколкото д. Орехчетата 1.5 mm, яйцевидни; носчето 0.5-1 mm, по-к. от орехчето, право, рядко закривено. ... *R. gracilis*
- 8²**. Л. в очертание по-д., отколкото ш. Грудките тънко вретеновидни. Орехчетата продълг., остро конични, грапави; носчето по-д. от орехчето, право. *R. oxyspermus*
- 9¹**. Л. до осн. си разсечени на 2-5 лин. или ланц. дяла. Орехчетата с д. 2-3.5 × 1.7-2.3 mm, плоски, яйцевидно закръглени, по периферията с т. крилце; носчето 1 mm, закривено. *R. pedatus*
- 9²**. Л. плитко или до осн. разсечени, но тогава дяловете повече от 5 или имат др. ф. 10
- 10¹**. Външ. приосн. л. прости, ш. клиновидни, ш. яйцевидни, с ш. зъбци, или триделни с назъб. сег.. Цв. с диам. до 20 mm. Цветното легло голо. Орехчетата 2 mm. ... *R. paludosus*
- 10²**. Приосн. л. с др. ф. 11
- 11¹**. Приосн. л. 2-3х пер. с къси тесни лин. дялове. Грудките елипсоидни или яйцевидни. Орехчетата 2.5-3 × 2.4-2.7 mm, плоски, закръглени, голи, гладки, с т. ръб по периферията; носчето 1.5 mm, наполовина по-к. от орехчето, закривено или право. *R. millefoliatus*
- 11²**. Приосн. л. длан. разсечени на ± обратнойцевидни дялове. Орехчетата с носче, ± равно на д. на орехчето. 12
- 12¹**. Листата покр. с влс. Цветове с диам. 20-25 mm. Орехчетата триъгълни, с къси брадавички, четинести; носчето изправено и кукесто закривено на върха. ... *R. sprunerianus*
- 12²**. Л. голи Цв. с диам. 15-18 mm. Орехчетата с д. 2-2.5 mm, закръглени, голи, гладки. ... 13
- 13¹**. Р. с 0-2 ст. л. - малки, подобни на пцв. Орехчетата с д. 2-2.5 mm, закръглени, голи, гладки, с носче 1 mm. *R. incomparabilis*
- 13²**. Р. с поне 1 развит ст. л. Орехчетата 2.5-3 mm с носче 1-1.5 mm. 14
- 14¹**. Кореновите грудки ± диморфни. Петурата на приосн. л. триделна до осн. Ст. об. с 1 цв. *R. subhormophyllus*
- 14²**. Кореновите грудки мономорфни. Петурата на приосн. л. 3-5 делна докъм ср. Ст. с 2-6 цв. *R. thasius*
- 15¹**. Орехчетата с д. 6-8 mm, покр. с шипчета или едри брадавички. 16
- 15²**. Орехчетата по-малки от 7 mm, без шипчета и брадавички или с малки брадавички. 18
- 16¹**. Чшл. ± прилегнали към вч. Л. дълбоко триделни, в очертание обратнойцевидни (най-долните л. цели). Орехчетата 4-8, с д. 4-8 × 3-4 mm, звездовидно разперени, обратно яйцевидни, плоски, с д. остри шипчета или брадавички; носчето с д. 3-4 mm, шиловидно заострено, понякога закривено на върха. *R. arvensis*
- 16²**. Чшл. по време на цъфтеж извити надолу ± прилегнали към цв. држ. 17
- 17¹**. Венчелистчета равни на чшл., елипсоидно яйцевидни, бледожълти. Орехчетата 2.5-3 mm, яйцевидни, плоски, с едри брадавички, голи или с шиповидни влс.; носчето 1-1.5 mm, наполовина по-к. от орехчетата, дъговидно извито, на върха кукесто закривено. *R. chius*
- 17²**. Венчелистчета малко по-д. от чшл., удълженояйцевидни, жълти. Орехчетата с д. 7-8 × 3-3.5 mm, с многобройни остри, д. и закривени шипчета; носчето с д. 2-3 mm, право или слабо извито. *R. muricatus*
- 18¹**. Л. целокр. или назъб., но не са наделени на дялове. 19
- 18²**. Поне ср. и горните л. нарязани или разсечени на дялове. 25
- 19¹**. Цв. ± прис. в пазвите на л. Ст. л. продълг. елипсоидни, с држ. Орехчетата 2.3-2.7 × 1-1.2 mm, яйцевидно елиптични, плоски, по периферията със зелен ръб, по повърхността с дребни брадавички; носчето с д. на орехчето. *R. lateriflorus*
- 19²**. Цв. с држ. 20
- 20¹**. Цв. с диам. 20-50 mm. Л. с д. 10-20 cm, на върха заострени. Орехчетата 2.5-4.2 × 1.7-2.3 mm, обратно яйцевидни, голи, гладки, с т. ципест ръб; носчето кукесто, малко по-к. от орехчето. *R. lingua*
- 20²**. Цв. с диам. до 20 mm. Листа по-к. от 10 cm. 21
- 21¹**. Орехчетата покр. с малки брадавички. 22
- 21²**. Орехчетата без брадавички. 23
- 22¹**. Приосн. л. сърцевидни, широко яйцевидни или относително кръгли. Вчл. под. от чшл. Орехчетата 1-1.7 × 1-1.2 mm, кръгли или яйцевидни, голи, сплескани, с дребни брадавички. *R. ophioglossifolius*

- 22². Приосн. л. яйцевидно- или продълг.-елипсовидни, в осн. закръглени. Вчл. по-к. от чшл. *R. thracicus*
- 23¹. Цв. с диам. 5-6 mm. Орехчетата с д. 1-1.5 mm, гладки; носчето по-д. от 1/10 от орехчето. Ст. л. яйцевидни, към върха назъб. Цв. држ. гола. *R. fontanus*
- 23². Цв. с диам. 5-15 mm. Орехчетата с д. 1.5-1.8 mm. Ст. л. ш. ланц. до линейноланцетни. 24
- 24¹. Ст. изправено или полегнало, невкореняващо се. Л. широколанцетни. Цв. с диам. 7-15 mm. Орехчетата 1.5-2 × 1-1.2 mm, яйцевидни, стр. сплескани, гладки, голи. *R. flammula*
- 24². Ст. пълзящо, вкореняващо се от възлите. Л. линейноланцетни. Цв. с диам. ок. 5 mm. *R. reptans*
- 25¹. След цъфтежа цветното легло се удължава цилиндрично. Ст. кухо. Орехчетата 1-1.2 × 0.7-0.9 mm, кълбовидни до обратно яйцевидни, голи, с набръчкана повърхност; носчето късо. *R. sceleratus*
- 25². Р. с др. белези. 26
- 26¹. Ст. об. луковично удебелено в осн., в долната ч. покр. с разперени, в горната с прилегнали влс. Приосн. л. дълбоко триделни, ср. дял об. с држ. Орехчетата 3-4 × 1.8-2.4 mm, закръглени, сплескани, голи; с дребни порички и жлебовиден ръб; носчето късо, закривено. *R. bulbosus*
- 26². Ст. не е удебелено луковично в осн. Р. с др. белези. 27
- 27¹. Цв. држ. са набраздени. 28
- 27². Цв. држ. не са набраздени. 33
- 28¹. Чшл. в цъфтеж прилегнали към цв. држ. 29
- 28². Чшл. в цъфтеж прилегнали към вчл. 30
- 29¹. Л. триделни, изрезите достигат докъм ср. Ср. дял без држ. Цв. с диам. 2-3 cm. Орехчетата закръглени, гладки; носчето късо, триъгълно, право или слабо извито. *R. neapolitanus*
- 29². Л. разсечени на 3 дяла. Ср. дял с држ. Цв. с диам. 1-2 cm. Орехчетата 2.5-3.2 × 2.2-2.5 mm, закръглени, плоски, голи, гладки, по повърхността с малки порички или тъпи брадавички; носчето с д. 0.5 mm, право или на върха закривено. *R. sardous*
- 30¹. Ст. с пълзящи надземни издънки, често вкореняващи се от възлите. Л. 1-2 пъти тройни. Орехчетата 2.7-3.3 × 1.8-2.2 mm, закръглено яйцевидни, плоски, с дребни порички по ръбовете; носчето късо, об. право. *R. repens*
- 30². Р. с др. белези. 31
- 31¹. Приосн. л. длан. 5-делни. Дяловете дълбоко триделни с лин. или линейноланцетни назъб. делчета. Ст. в долната ч. с разперени, а към върха и с прилегнали влс. Орехчетата 2.3-3.1 × 1.8-2.5 mm, закръглено-яйцевидни, плоски, голи; носчето късо, изправено. *R. polyanthemos*
- 31². Приосн. л. 3-делни, рядко 5-делни. 32
- 32¹. Приосн. л. 3(5)-делни с ш. овални, наделени и назъб. сег.. Ст. с обърнати назад влс. Орехчетата 3.5-4 × 2.2-2.5 mm, яйцевидно-елиптични, плоски, голи; носчето с д. до 1.4 mm, на върха спирално завито или закривено. *R. nemorosus*
- 32². Приосн. л. 3-делни с лин.-ланц. или лин. назъб. дялове. Ст. с прилепнали влс. Орехчетата 0.5-1.2 mm. *R. polyanthemoides*
- 33¹. Чшл. в цъфтеж обърнати и прилегнали към цв. држ. Орехчетата закръглено яйцевидни, сплескани, гладки. 34
- 33². Чшл. в цъфтеж разперени или прилегнали към вч. 35
- 34¹. Носчето на пл. кукесто извито, с д. 1 mm. Дяловете на л. ш. обратнойцевидни. Орехчетата 4-6 × 3.5-3.7 mm. *R. constantinopolitanus*
- 34². Носчето на пл. право, по-к. от 1 mm. Дяловете на л. обратнойцевидни ± клиновидни в осн. Орехчетата 3-3.5 mm. *R. velutinus*
- 35¹. Цв. легло голо. 36
- 35². Цв. легло поне към върха влакнесто. .. 40
- 36¹. Цв. оранжево-жълти. Приосн. л. разсечени на 3(5) широкояйцевидни, неправилно назъб. дяла. Орехчетата с д. 3.4-5 × 2.4-2.8 mm, закръглено яйцевидни, плоски, голи; носчето с д. 1.5 mm, кукесто извито. *R. lanuginosus*
- 36². Цв. златистожълти. Приосн. л. 3-7-делни, рядко цели. Орехчетата по-к. от 3.5 mm. .. 37
- 37¹. Приосн. бъбрековидни, назъб., или 3-5-делни, с назъб., дялове. Стъблените разделени длан., дяловете ± лин. Орехчетата с д. 2.5-3 × 2 mm, почти топчести, кадифено влакнести; носчето 0.5-1 mm, закривено от осн. *R. auricomus*

- 37². Приосн. и ст. л. ± еднакви, 3-5(7)-делни. 38
- 38¹. Приосн. л. тройни; трите лсч. обратнойцевидни, назъб. или триделни, с држ. Р. с дебело, по-д. от 4 см коренище. Орехчетата закръглено яйцевидни, плоски, голи, гладки; носчето 2 пъти по-к. от орехчето, на върха закривено. *R. serbicus*
- 38². Приосн. л. ± до осн. разсечени на 5-7 дяла, те изрязани на лин. или ланц. дялчета. 39
- 39¹. Коренищата къси. Л. дялове лин.-ланц. Орехчетата 2-3 × 1.5-2 mm, елиптични или закръглени, сплеснати, гладки; носчето късо, изправено. *R. acris*
- 39². Коренищата здрави, хоризонтални. Л. дялове яйцевидни или яйцевидно-удължени. *R. strigulosus*
- 40¹. Орехчетата ± сплескани от страни, с добре изразен гръбен ръб. Ст. и л. късовлакнести. 41
- 40². Орехчетата слабо сплескани, без гръбен ръб. Ст. и л. голи, рядко с влс. 45
- 41¹. Коренището покр. с остатъци от влаг. на стари л. Цветното легло изцяло влакнесто. Орехчетата 2.8-3.2 × 2-2.5 mm, яйцевидни, голи, гладки; носчето много късо, на върха закривено. *R. oreophilus*
- 41². Коренището без остатъци от стари л. Цветното легло с влс. в горната ч. Орехчетата по-големи от 3 mm. 42
- 42¹. Приосн. л. разсечени до осн. на 5, раздалечени, ясно по-д. отколкото ш. дялове. Ср. дял 3-делен, стр. двуделни. Дяловете на ст. л. най-малко 5 пъти по-д., отколкото ш. 43
- 42². Приосн. л. разсечени до 3/4 на 5 слабо раздалечени, едва по-д., отколкото ш., назъб. или ± наделени дялове. Дяловете на ст. л. най-много 4(5) пъти по-д., отколкото ш. 44
- 43¹. Приосн. л. голи или почти голи, с реснички по ръба. *R. carinthiacus*
- 43². Приосн. л. покр. с влс. *R. sartorianus*
- 44¹. Носчето на плода 1/4-1/3 от д. му. Орехчетата 2.3-3.2 × 1.8-2.5 mm, голи, гладки. *R. montanus*
- 44². Носчето на плода много по-к. Орехчетата 3.5-4 × 2.2-2.5 mm. *R. pseudomontanus*
- 45¹. Приосн. л. 3(5)-делни, с ш. яйцевидни, назъб. дялове. Стъблените почти 3-делни, с целокр. ланц. дялове. Орехчетата с д. ок. 9 mm, заоблени, сплескани или слабо издути, голи, гладки, с кил; носчето късо, на върха закривено. *R. hayekii*
- 45². Приосн. л. цели, бъбрековидни, назъб. Стъблените разделени на 3 и повече ланц., назъб. дялове, рядко дяловете на най-горните л. целокр. 46
- 46¹. Дяловете на долните ст. л. с ш. 8-35 mm. Орехчетата 2.8-3.4 × 2.4-2.6 mm, закръглени, яйцевидни, с издути страни, кадифено късо влакнести; носчето тънко, на върха закривено. *R. cassubicus*
- 46². Дяловете на долните ст. л. по-т. от 8 mm. Орехчетата с д. 3-4 mm, голи и гладки, почти кълбовидни; носчето закривено в осн. *R. fallax*
- 47¹. Сухоземни р. с цели или длан. изрязани л. Цв. по 1 и повече на върха на ст. или рзклоненията. 48
- 47². Водни р. Потопените л. разсечени на нишковидни или теснолинейни дялове. Цв. с д. држ., по 1 в пазвите на л. 49
- 48¹. Приосн. л. бъбрековидни, назъб., плитко 3-делни. Цв. по 1-2 на върха на ст. Орехчетата с д. 1.7-2.5 × 1.3-1.6 mm, яйцевидни; носчето почти равно на д. на орехчето, закривено на върха. *R. crenatus*
- 48². Всички л. длан. 3-5-разделни. Цв. по повече от 2 на върха на ст. Орехчетата 3.7-4.3 × 3-3.8 mm, закръглени, слабо сплеснати от страни; носчето късо закривено. *R. platanifolius*
- 49¹. Л. плаващи, с ± кръгла, длан. 3-5-делна петура и потопени, с нишковидни дялове... 50
- 49². Всички л. потопени, с нишковидни дялове. 53
- 50¹. Потопените л. по-д. от междувъзлията. Ср. дял на плаващите л. по-к. от стр. Орехчетата 30-43, 1.2-2 mm, елиптични, голи, напр. набръчкани; носчето слабо закривено. *R. penicillatus*
- 50². Потопените л. по-к., рядко равни на междувъзлията. Ср. дял на плаващите л. равен на стр. Орехчетата 1.5-1.8 × 1.1-1.3 mm, напр. набръчкани; носчето закривено. 51
- 51¹. Вчл. по-к. от 5 mm. Плаващите л. бъбрековидни, триделни. Орехчетата 8-25, с д. 1.6-2.1 mm. *R. tripartitus*
- 51². Вчл. по-д. от 5 mm. 52
- 52¹. Вчл. с д. 9-10 mm. Држ. на сборните пл. об. по-к. от 5 cm. Възлите и междувъзлията на

ст. еднакво дебели. *R. aquatilis*
52². Вчл. с д. 10-13 mm. Држ. на сборните пл.
 по-д. от 5 cm. Ст. често стеснени във възлите.
 R. peltatus
53¹. Л. об. 8-30 cm, по-д. от междувъзлията, с
 дялове успоредни на гл. ос. *R. fluitans*
53². Л. об. много по-к. от 8 cm, по-к. от
 междувъзлията, с дялове рядко успоредни на
 гл. ос. 54
54¹. Цв. с диам. 20-30 mm. Орехчетата 22-50
 на брой, 0.8-1.2 mm, полусферични, голи;
 носчето слабо закривено... *R. sphaerospermus*
54². Цв. с диам. 8-15 mm. Орехчетата с д. ок.
 2 mm, към върха с четинки. 55
55¹. Л. дялове лежат в една равнина. Л. с
 кръгло очертание. Орехчетата в плода 25-30;
 1.4-1.6 × 0.8-1.2 mm, грапави. ... *R. circinatus*
55². Л. дялове не лежат в една равнина. 56
56¹. Орехчетата 30-50, с ш. до 1 mm. Цветното
 легло се удължава при плода. Орехчетата 35-
 60 на брой, 0.9-1.1 mm. *R. rionii*
56². Орехчетата 20-27, с ш. 1-2 mm. Цветното
 легло не се удължава при плода. Орехчетата
 18-34 на брой, 1.5-2 × 1-1.3 mm, елиптични,
 об. към върха леко четинести, набръчкани,
 гладки; носчето закривено. *R. trichophyllus*

***R. acris* L.** - Обикновено л. [*R. stevenii* auct.
 non Andr.] МГ. 30-70 cm. В лив. и трев.
 м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р,**
С, Т. *Опр!*, Дек.

***R. aquatilis* L.** - Водно л. МГ. 25-100 cm. В
 блата, езера, бавно течащи в. ЦБ. 0 .. 2300 m.
 IV-VIII. **Б, Г, М, Р, С.**

***R. arvensis* L.** - Паламарник; Полско л. 1Г. 20-
 60 cm. В посеви и по буренл. м. ЦБ. 0 .. 1000
 m. V-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**
***Опр!*, Плв.**

***R. auricomus* L.** - Златистожълто л. МГ. 20-45
 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 m. II-
 VI. **Б, Г, М, Р, С.**

***R. bulbosus* L.** - Луковично л. МГ. 10-20 cm.
 По сухи трев. м. СИБ, Др, Прб, Стн (з), Сф,
Зн, Вт, Згн, Рл, ?Стн (и). 1000 .. 2000 m. V-
 VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

1¹. Ср. дял на приосовния л. прис.
 subsp. *bulbifera*
 1². Ср. дял на приосовния л. с држ. 2
 2¹. Ст. в осн. не е или е неясно грудковидно

удебелено. Корените ± вретеновидни или
 цилиндрични. subsp. *aleae*
2². Ст. в осн. грудковидно удебелено. Корените
 нишковидни. subsp. *bulbosus*

R. bulbosus* subsp. *aleae (Willk.) Rouy &
 Foucaud - Крилато л. Сф, Зн, Вт, Згн. 1000 ..
 2000 m. V-VIII. **Б, Г, М, Р.**

R. bulbosus* subsp. *bulbifera (Jord.) Neves -
 Луковиценосно л. Др, Прб, Стн (з), Рл. 1000 ..
 2000 m. V-VIII.

R. bulbosus* L. subsp. *bulbosus - Луковично л.
СИБ, Прб, Сф, Зн, Вт, Рл. 1000 .. 2000 m. V-
 VIII. **Б, М, Р, С.**

R. carinthiacus Норре - Хърватско л. МГ. 5-35
 cm. По трев. м. в планините. Стн (с), Вт, Блс,
Пн, Рл, Рд (з). 1500 .. 2500 m. VI-
 IX. **Б, Г, М, С.**

***R. cassubicus* L.** - Касубско л. МГ. 30-50 cm. В
 гори и хрл. Чм, СИБ, Прб, Сф. 0 .. 800 m. IV-
 VI. **Б.**

***R. chius* DC.** - Хиоско л. 1Г. 6-45 cm. По трев.
 и хрл. м. Чм (ю), Стд, Рд (и), Тхр, Сржс. 0 ..
 700 m. IV-V. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.**

***R. circinatus* Sibth.** - Закръглено л. МГ. до 2 m.
 Водно. Сф, Рд (с). 500 .. 950 m. VI-VII. **Б, М.**

***R. constantinopolitanus* (DC.) D'Urv.** -
 Цариградско л. [*R. villosus* DC. subsp.
constantinopolitanus (DC.) Elenevsky; *R.*
lanuginosus var. *constantinopolitanus* DC.] МГ.
 30-60 cm. Из вл. гори, трев. м. Чм, СИБ, Прб,
Стн (и), Рд (и), Трн, Тхр, Сржс. 0 .. 500 m. IV-
 V. **Б, Г (NE), М, Р, Т.**

***R. crenatus* Waldst. & Kit.** - Назъбенолистно л.
МГ. 3-15 cm. По вл. кам. поляни и край
 топящи се пресли в планините. Стн (с), Пн,
Рл, Рд (з). 1600 .. 2600 m. VI-VIII. **Б, Г, М, Р,**
С.

***R. degenii* Kummerle & Jav.** - Дегеново л. МГ.
 ?М, ?С.

***R. demissus* DC.** - Снежно л. МГ. 5-20 cm. **М.**

***R. fallax* (Wimm. & Grab.) A. Kern.** - Лъжливо
 л. МГ. 20-30 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m.
 IV-VI. **Б, Г.**

***R. flammula* L.** - Огненоцветно л. МГ. 15-50
 cm. По вл. м. край блата и потоци. ЦБ. 500 ..

1700 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**. *Леч.*

R. fluitans Lam. - Речно л. [*Batrachium fluitans* (Lam.) Wimm.] Мг. до 30 cm. Водно. **М, Р**.

R. fontanus C. Presl - Кладенчово л. 1г./Мг. 5-30 cm. По вл. моч. и трев. м. *Смн* (с), *Зн*, *Згн*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 2000 m. V-VII. [VI-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**. Ч.К. [EN].

R. gracilis E. D. Clarke - Стройно л. [*R. chaerophylos* sensu Hayek, non L.] Мг. 6-18 cm. Из хрл. и дъбови гори. *Чм*, *СИБ*, *Смн* (и), *Зн*, *Рд* (и), *Тхр*, *Срж* 0 .. 800 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE), **Т**.

R. hayekii Doerfl. - Хайеково л. Мг. 10-25 cm. По вл. трев. м. *Смн* (с), *Рл*, *Рд* (з). 1400 .. 1700 m. VI-VII. Balk., **Б**.

R. illyricus L. - Илирийско л. Мг. 15-55 cm. По сухи трев. и хрл. м., в светли гори. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VI. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

R. incomparabilis Janka - Несравнимо л. Мг. 5-25 cm. По вл., сенч. ск. пукнатини в планините. *Смн* (з,с), *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1300 .. 2300 m. V-VI. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

R. lanuginosus L. - Вълнесто л. Мг. 30-50 cm. По вл. м., сенч. гори и хрл. *СИБ*, *Прб*, *Смн* (и), *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**.

R. lateriflorus DC. - Страничноцветно л. 1г. 5-25 cm. По забл. и моч. м. *Чм* (ю), *СИБ*, *Прб*, *Сф*, *Зн*, *Срг* (з), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 800 m. IV-VI. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т**.

R. lingua L. - Езичесто л. Мг. 50-120 cm. По вл. моч. м. и край блата. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Смн* (з), *Зн*, *Рд* (з), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т**. *Омп!*, *Леч.*

R. marginatus D'Urv. - Крайно л. Мг. 10-45 cm. **М, С, Т**.

R. millefoliatus Vahl - Хилядолистно л. Мг. 40-50 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 800 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

R. montanus Willd. - Планинско л. Мг. 5-30 cm. По субалпийски лив. *Смн* (з,с), *Вт*, *Зн*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2500 m. VI-IX. **Б, М, Р, С**.

R. muricatus L. - Шипоплодно л. 1г. 10-15 cm.

По трев. и буренл. м. *Чм*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Срж*. 0 .. 800 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

R. neapolitanus Ten. - Неаполско л. Мг. 20-50 cm. Из хрл., светли гори, вл. лив. *Чм*, *Др*, *Смн* (с,и), *Срг*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

R. nemorosus DC. - Горско л. [*R. polyanthemos* subsp. *nemorosus* (DC.) Schubl. & G. Martens; *R. serpens* subsp. *nemorosus* (DC.) G. Lypez.] Мг. 15-45 cm. По вл. трев. м. и поляни. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. IV-VIII. **Б, Г, С**.

R. ophioglossifolius Vill. - Змиоезичелистно л. 1г. 7-50 cm. По моч. м., вл. лив., край потоци. *Чм*, *Смн* (з,с), *Вт*, *Пн*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*. 0 .. 1800 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

R. oreophilus M. Vieb. - Високопланинско л. Мг. 10-40 cm. По субалпийски трев. и кам. м. *Смн* (с), *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 1200 .. 2000 m. V-VI. **Б, М, С**.

R. oxyspermus M. Vieb. - Остроплодно л. Мг. 10-35 cm. По сухи трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Смн* (и), *Сф*, *Зн*, *Слв*, *Пн*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, М, Р, Т**.

R. paludosus Poir. - Мочурно л. Мг. 2-50 cm. По трев. и хрл. м. *Рд* (и), 290-300 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

R. parviflorus L. - Дребноцветно л. 1г. 10-40 cm. **М, С**.

R. pedatus Waldst. & Kit. - Стърколистно л. Мг. 5-35 cm. По вл. трев. м. и лив. *СИБ*, *Смн* (и), *Др*, *Сф*, *Зн*, *Трн*. 0 .. 600 m. IV-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т**.

R. peltatus Schrank - Влаголюбиво л. 1г./Мг. 15-100 cm. *СИБ*, *Прб*, *Смн* (з,с), *Пн*, *Рл*, *Трн*. 0 .. 2300 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

R. penicillatus (Dumort.) Vab. - Четколистно л. [*R. pseudofluitans* Syme] Мг. 10-50 cm. В застояли, бавнотечащи в. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г** (NE), **Р**.

R. platanifolius L. - Чинаролистно л. Мг. 20-120 cm. По вл. сенч., кам. м. и край потоци. *Смн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1200 .. 2200 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

R. polyanthemoides Schur, nom. amb. - Лъжемногоцветно л. [*R. serpens* Schrank

subsp. *polyanthemoides* (Boreau) Kerguelen & Lambinon; *R. polyanthemos* subsp. *polyanthemoides* (Boreau) Ahlfv.] Мг. 20-60 cm. *Рд* (с). 500 .. 1000 m. **Б, Г** (NC,NE).

R. polyanthemos L. - Многоцветно л. Мг. 20-60 cm. По сухи м., лив. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

R. pseudomontanus Schur - Лъжепланинско л. Мг. 5-20 cm. *Вм, Рд* (з). 1500 .. 1700 m. **Б, Г** (NE), **М, Р**.

R. psilostachys Griseb. - Голокласо л. Мг. 15-35 cm. По сухи хрл. м. *Стп* (с), *Слв, Пн* (ю), *Рл, Рд* (з), *Трн*. 0 .. 1600 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

R. repens L. - Пълзящо л. Мг. 10-15 cm. По вл. лив., пас. и край потоци. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. **Omp!**, *Леч.*

R. reptans L. - Стелещо се л. [*R. flammula* var. *reptans* (L.) E. Mey.] Мг. 10-35 cm. По вл. м., край потоци. *Стп* (з,и), *Рл, Рд* (з). 500 .. 1700 m. IV-VI. **Б, С**.

R. rionii Lagger - Рионско л. [*Batrachium rionii* (Lagger) Nyman] 1г. Водно. *Чм* (с), *Др*. 0 .. 50 m. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т**.

R. rumelicus Griseb. - Румелийско л. Мг. 12-45 cm. *Стп* (с), *Зн, Вм, Стд, Блс, Слв, Пн* (ю), *Рл, Рд, Трн, Тхр, Срж*. 300 .. 1200 m. V-VI. **Б, Г** (NE), **М, С, Т**.

R. sardous Crantz - Сардинско л. 1г./2г. 10-40 cm. В посеви и вл. лив. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв.*

R. sartorianus Boiss. & Heldr. - Сарторианово л. Мг. 5-30 cm. По трев. склонове в планините. *Стп* (з,с), *Зн, Вм, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 2500 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С**.

R. sceleratus L. - Отровно л. 1г./2г. 20-50 cm. По вл. м. край потоци и реки. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. **Omp!**, *Леч.*

R. seguieri Vill. - Сегуерово л. Мг. 5-15 cm. **М, С**.

R. serbicus Vis. - Сръбско л. Мг. 10-120 cm. По вл. м., край потоци в планините. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

R. sphaerospermus Boiss. & Blanche - Кълбосеменно л. Мг. 30-40 cm. По забл. м. *Чм* (ю), *Трн*. 0 .. 200 m. IV-VII. [VII-IX]. Ч.К. [CR]. **Б, Г** (NC,NE), **Т**.

R. sprunerianus Boiss. - Шпрунерово л. Мг. 20-45 cm. По трев. и хрл. м. (вар.). *Згп, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд* (с), *Срж, ?Тхр*. 500 .. 1500 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

R. stojanovii Delip. - Стояново л. Мг. 40-60 cm. По вл. местообитания в буковия пояс. *Рд* (з,с), *?Трн*. 200 .. 1250 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg. **Б**.

R. strigulosus Schur - Твърдокосо л. [*R. acris* subsp. *strigulosus* (Schur.) Hyl.] Мг. 30-100 cm. *Стп, Сф, Зн, Вм*. 500 .. 1200 m. **Б, Р, С**.

R. subhomophyllus (Halacsy) Vierh. - Гръцко л. Мг. 5-7 cm. **Г** (NAe).

R. thasius Halacsy - Тасоско л. Мг. 5-30 cm. III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

R. thracicus Azn. - Тракийско л. 1г. 5-25 cm. По вл. м. *Рд* (и). 0 .. 1000 m. V-VII **Б, Г** (NC), **Т**.

R. trichophyllus Chaix - Нишколистно л. [*Batrachium trichophyllum* (Chaix) Van der Bosche] 1г./Мг. 5-100 cm. В забл. м. и застояли в. *ЦБ*. 300 .. 2500 m. IV-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т**.

¹. Л. ветриловидни. Цв. с држ., 2-3 пъти по-д. от прилежащите л. subsp. *eradicatus*
². Л. полукръгли. Цв. с држ. равни или малко по-д. от прилежащите л. ... subsp. *trichophyllum*

subsp. *eradicatus* (Laest.) C. D. K. Cook - Невкореняващо л. [*R. trichophyllum* Chaix subsp. *lutulentus* (Perr. & Song.) Vierh.] *Пн*. 300 .. 2500 m. IV-VIII. **Б**.

subsp. *trichophyllum* - Нишколистно л. [*Batrachium trichophyllum* (Chaix) Van der Bosche] *ЦБ*. 300 .. 2500 m. IV-VIII. **Б, Г, Р**.

R. tripartitus DC. - Триделно л. 1г./Мг. Водно. **Г, М, ?Б**.

R. velutinus Ten. - Кадифеновлакнесто л. Мг. 40-80 cm. По трев. м., лив. и хрл. *Чм* (ю), *СИБ, Прб, Стп* (и), *Сф, Срж, Рд* (и), *Трн, Тхр*. 0 .. 800 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

Род *Thalictrum* L.

Обичниче

1¹. Мехунките крилати, с д. држ. Тч. држ. бели или лилави, в горния край ш. колкото прш. Пл. 7-11 × 3-4 mm. Сем. цилиндрични, гладки, 3.2-3.7 × 1.3-1.5 mm. *T. aquilegifolium*

1². Мехунките прис., без држ. Тичинковите држ. с др. багра, по-т. от прш. 2

2¹. Сцв. прост грозд. *T. alpinum*

2². Сцв. разкл. метл. 3

3¹. Дяловете на л. д. почти колкото ш. 4

3². Дяловете на л. 2-3 пъти по-д. отколкото ш. 6

4¹. Цв. пурпурно-розови. Мехунките 5-8 × 2.5-3.2 mm. Култивирано. *T. delavayi*

4². Цв. жълти. Мехунките по-малки от 5 × 2.5 mm. Диворастящи. 5

5¹. Мехунките 3.6-4.5 × 1.8-2.2 mm, с 2-3 ребра, с дъговидно извито носче. Сем. 2.2-2.6 × 0.9-1 mm, късо яйцевидни до почти кълбовидни. *T. foetidum*

5². Мехунките 2.8-3.4 × 0.9-1.3 mm, с 8-10 ребра, с право носче, рядко носчето слабо извито, но тогава ст. набраздено. Сем. 2.2-2.4 × 1-1.1 mm, яйцевидни, гладки. *T. minus*

6¹. Коренището късо. Горните л. с лин. дялове, над 5 пъти по-д. отколкото ш., целокр., рядко на върха с 3-5 зъбчета. Мехунките 2.3-2.7 × 1.2-1.4 mm, с 6-12 ребра. Сем. 1.6-1.8 × 0.9-1.1 mm, яйцевидно-кълбовидни до почти сферични. *T. lucidum*

6². Коренището д., тънко, пълзящо. Горните л. с ланцетнояйцевидни дялове, до 5 пъти по-д., отколкото ш., на върха об. 3-делни. Сем. кълбовидни, гладки. 7

7¹. Дяловете на л. в осн. с добре развити кафяви ципести прл. Мехунките 3.7-4.5 × 1.5-1.8 mm, с 12 ребра. Сем. с диам. 1.2 mm. *T. flavum*

7². Дяловете на л. в осн. без прл. Мехунките 2.8-3.2 × 1.6-1.9 mm, с 8 ребра. Сем. 1.9-2.2 × 1-1.1 mm. *T. simplex*

T. alpinum L. - Алпийско о. Мг. 5-50 cm. **М, Р.**

T. aquilegifolium L. - Кандилколистно о. Мг. 40-200 cm. Из хрл. трев. м., рядко в гори. **Чм, СИБ, Др, Стп, Зп, Вм, Зпн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Тхр, Сргж.** 0 .. 2300 m. IV-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек., Мсл., Леч.**

T. delavayi Franch. - Китайско о. Мг. 60-200 cm. VI-IX. Интр. Пр.: Китай. **Дек.**

T. flavum L. - Жълто о. Мг. 50-130 cm. По вл. трев. м. **Чм (ю), Др, СИБ.** 0 .. 200 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С. Леч.**

T. foetidum L. - Вонящо о. Мг. 20-65 cm. По вар. скал. м. **Зп, Слв, Пн (с).** 700 .. 1000 m. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, Р, С, Т.**

T. lucidum L. - Теснолистно о. Мг. 60-150 cm. По трев. м., лив. и край водоеми. **ЦБ.** 0 .. 1100 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

T. minus L. - Дребно о. [*T. minus* subsp. *majus* (Crantz) Rouy & Fouc.] Мг. 15-220 cm. По трев. кам. м., в лив., хрл. и горски поляни. **ЦБ.** 0 .. 2600 m. V-IX. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Мсл., Леч.**

T. simplex L. subsp. *rhodopaeum* (Rech.) P. Pan. - Просто о. Мг. 35-100 cm. По трев. и руд. м. **Прб, Стп (з), Сф, Вм, Пн, Рл, Рд, Трп.** 0 .. 1800 m. VI-IX. **Б, Г (NE), М, Р, С, Т.**

Род *Trollius* L.

Планински божур; Витошко лале

1¹. Вчл. оранжеви, почти плоски. Нектарниците с д. 2-3 пъти колкото тч. Сем. 1.3-1.6 × 0.8-1.2 mm. *T. chinensis*

1². Вчл. жълти, извити. Нектарниците с д. на тч. Сем. с д. 1.5 mm, елиптични или овални. *T. europaeus*

T. chinensis Bunge - Китайски тролиус. Мг. 60-100 cm. VI-VII. Интр. Пр.: Сибир, Китай, Монголия. **Дек.**

T. europaeus L. - Планински божур; Витошко лале. Мг. 10-90 cm. По вл. кам. м. и тресавища. **Стп (з,с), Вм, Зпн, Пн, Рл, Рд (з).** 1900 .. 2925 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г (NC), М, Р, С. Омр!, Дек.**

Разред **Rosales** Bercht. & J. Presl

1¹. Дървета или храсти. 2

1². Триви и полухрасти. 6

2¹. Цв. с чш. и вч. или с прост венчевиден оцв. 3

2². Цв. без оцв., със зачатъчен или с прост чашковиден оцв.; рядко с прост венчевиден

оцв., но тогава сух или ципест. 5
3¹. Всичките вчл. (листочетата на простия оцв. ± срс. Звр. горен. Л. и младите клк. покр. със сребристи звездовидни влс. (люспици). Оцв. тръб., с 2 или 4 дяла. Пл. костилков. *Elaeagnaceae*
3². Вчл. (листочетата на простия оцв. своб., рядко само някои от тях срс. отчасти или изцяло. 4
4¹. Л. прости. Тч. по-малко от 15, разп. срещу вчл., рядко при 1пол. цв. повече. Пл. костилков или дисковидно крилато орехче. ... *Rhamnaceae*
4². Л. прости или сл.. Тч. повече от 15 (8-10 при храсти с долен или полудолен звр.). Пл. костилков, ябълковиден или сборен. *Rosaceae*
5¹. Дървета и храсти с млечен сок в л. и младите клк. Цв. 1пол. Сцв. ресоподобен или главичковиден тирс или крушковидно вместилище с отвор на върха и цв. по вътр. стена. *Moraceae*
5². Дървета и храсти без млечен сок. Цв. 2пол., или 2пол. и 1пол. (тогава р. са 1дом. Цв. единични или по няколко заедно, прис. или на држ. *Ulmaceae*
6¹. Тч. повече от 15, своб. Чшл. 5, рядко 4-6 (или 10, в 2 кръга). Вчл. 5. Пл. сборен, ябълков, цинародий. *Rosaceae*
6². Тч. по-малко от 15, рядко повече, но тогава сцв. главица. Звр. горен. Плодникът 1. Оцв. прост. Пл. орехче. 7
7¹. Цв. 2пол. Оцв. от 4 кафяви или зеленикави лсч. (или от 8 зелени лсч., разп. в 2 кръга). Тч. 1-10 и повече. Сцв. главица или щитовидна метл. Пл. орехче. *Rosaceae*
7². Цв. 1пол. (еднодомни или двудомни р.). Оцв. 4-5-делен, рядко от 4 лсч., но тогава л. прости. 8
8¹. Оцв. 5-делен, по-к. от 1 см (при плодниковите цв. ненаделен и често слабо развит), без обв. в осн. Тч. 5. ... *Cannabaceae*
8². Оцв. 4-делен. Тч. 4. *Urticaceae*

Семейство **Cannabaceae** Martynov Конопови

1¹. Ст. изправено, неувивно. Л. дланевидно сл., долните срещ., горните посл. ... *Cannabis*
1². Ст. увивно. Л. прости, назъб. или длан. изрязани докъм ср., срещ. *Humulus*

Род **Cannabis** L.

Коноп

C. sativa L. - Посевен к. 1г. 50-300 см. 2дом. Интр. Култ. Адв. Чм (с), СИБ, Др, Сф, Стд, Рд (с), Трн, Тхр. 0 .. 600 м. VI-VII. Пр.: Аз. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Влк., Леч., Нрк.

Род **Humulus** L.

Хмел

H. lupulus L. - Обикновен х. Мг./Пхр. 2-9 м. Лиана. По вл. м., край реки. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Тех., Леч., Хрн., Фур., Дек., Влк.

Семейство **Elaeagnaceae** Juss.

Миризливовърбови

1¹. 1дом. Цв. 2пол., с 4-делен оцв. Пл. с 8 продълг. бразди. Сем. по-д. от 9 mm. *Elaeagnus*
1². 2дом. Цв. 1пол., с 2-делен оцв. Пл. с 1 продълг. бразда. Сем. по-к. от 6 mm. *Hippophae*

Род **Elaeagnus** L.

Миризлива върба

1¹. Вечноз. храст. Л. ръб кожест или хартиевиден, рядко ципест. Цъфтят през есента или зимата, пл. се образуват напролет. Цв. по няколко в сцв. Чашковите дялове закръглени. Пл. продълг., кафяво люспест. Сем. 14-16 × 4.5-5.5 mm. *E. pungens*
1². Листоп. или полувечнозелени дървета и храсти. Л. ръб не е кожест. Цъфтят през пролетта или лятото, образуват пл. през лятото или есента. Цв. разп. по 1-3 в пазвите на л. Сем. по-к. от 14 mm. 2
2¹. Зрелият плод сребристо зелен, с брашнеста текстура; закръглен, с д. 9-12 mm; на къса држ. Л. ш. ланц. Цв. с д. 6-14 mm; по 1-3, жълти отвътре, сребристи отвън. Пл. яйцевидни, покр. със сребристи люспички; прис. или почти прис. Сем. 8-12 × 4.7-5.3 mm. *E. commutata*
2². Зрелият плод червен, със сребристи люспички. 3
3¹. Клк. без тръни. Л. ланц., ш. до 2.5 cm. Цв. по 1 до 3; светложълти, с вч. д. до 1 cm. Клонките сребристи. Цв. и плодните држ. по-к. от 1 cm. Пл. 17-20 × 5-10 mm, не е сочен.

Сем. 11-13 × 5-6 mm, гладки. *E. angustifolia*
3². Част от клк. са покр. с тръни. Л. яйцевидни или елиптически, ш. 2 до 5 cm. Цв. по 1-2; светложълти. Вч. с д. до 15 mm. Пл. 15-20 mm, сочен; на држ. 2-3 cm. Сем. 10-12 × 3.6-4.4 mm, оребрени. *E. multiflora*

E. angustifolia L. - Теснолистна м. в. Хр. 3-10 m. Интр. В паркове. Адв. Инв. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (и), *Сф*, *Зн*, *Стд*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. V-VI. [VIII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. Пр.: Средна и ЮЗ. Аз. *Дек.*, *Дъб.*, *Леч.*, *Баг.*, *Хрн.*, *Фур.*, *Етр.*, *Мед.*

E. commutata Bernh. ex Rydb. - Сребриста м. в. [*E. argentea* Pursh, nom. illeg.] Хр./Дв. 1-4 m. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. V-VI. [VII-IX]. **Б**, **С**. *Дек.*, *Хрн.*

E. multiflora Thunb. - Многоцветна м. в. Хр./Дв. 2-8 m. Интр. Инв. *Чм*, *Сф*. 0 .. 800 m. IV-V. Пр.: Китай, Корея и Япония. *Дек.*, *Хрн.*

E. pungens Thunb. - Бодлива м. в. Хр. до 7 m. Вечноз. Клонките с тръни до 8 cm. Интр. IX-XII. [IV-VI]. Пр.: Китай и Япония. Инв. **Б**, **С**.

Род *Hipporhae* L.

Ракитник

H. rhamnoides L. subsp. *caucasica* Roussi - Зърнастецов р. Хр./Дв. 2-11 m. По пес. м. *Чм* (с). 0 .. 80 m. III-V. [IX-IX]. **Б**, **Р**, **Т**. Ч.К. [CR]. ЗБР. *Дек.*, *Леч.*, *Мед.*, *Тех.*, *Баг.*, *Хрн.*, *Пер.*

Семейство *Moraceae* Gaudich.

Черничеви

1¹. Цв. скрити в месести крушовидни вместилища (сиконии), които при плода са сочни и сладки (фиги) с разп. в тех дребни многобройни орехчета. Тук се отнасят и вечноз. декоративни видове, които в България не образуват сиконии. Кората сивокафява. Л. цели или неправилно изрязани. *Ficus*
1². Цв. в сцв., без да са скрити. 2
2¹. Тичинковите и плодниковите цв. в кълбовидни сцв. Клк. с бодли. *Maclura*
2². Тичинковите цв. в реси, плодниковите - в реси или кълбовидни сцв. Клк. без бодли. ... 3
3¹. Кората шарена, на ивици. Плодниковите цв. в кълбовидни сцв. Съплодията кълбовидни, с диам. до 4 cm. *Broussonetia*

3². Кората светлокафява. Плодниковите цв. събрани в реси. Съплодията продълг., с д. до 3 cm. *Morus*

Род *Broussonetia* L'Hér.

Книжно дърво

B. papyrifera L'Herit - Книжно дърво. Дв. 10-15 m. Листоп. Интр. В градини и паркове. Инв. *Чм*, *Пн* (ю), *Трн*. 0..500 m. V-VI. [VIII-IX]. Пр.: Китай, Япония. **Б**, **Г** (NE), **Р**. *Дек.*

Род *Ficus* L.

Смокиня

1¹. Култивирани и вторично разпространени дървета и храсти. Л. целокр. или дълбоко изрязани. Фигите с ± крушовидна ф.; 20-80 mm. Орехчетата 1.6-2 × 1.2-1.4 mm. ... *F. carica*

1². Стайни дървета и храсти. Л. целокр. Интродуцирани, в условията на България не образуват съплодия. 2

2¹. Ст. пълзящо, образува прикреп. корени. Л. с д. до 50 mm, с тревиста консистенция. Фигите 70 × 50 mm. *F. pumila*

2². Ст. изправено. Л. об. по-д. от 50 mm, с кожата консистенция. 3

3¹. Л. елиптически до ланц., с петура 40-110 × 15-60 mm, ясно заострени на върха. Фигите оранжево-червени, сферични; 20-25 mm. Орехчетата 1.6-2 × 0.8-1 mm. *F. benjamina*

3². Л. елиптически, с петура 90-300 × 50-120 mm. Фигите жълто-зелени, овални; 10 mm. *F. elastica*

F. benjamina L. - Бенджамина. Дв. до 30 m. Стайно растение. Пр.: ЮИ. Аз. и Ав.. *Дек.*

F. carica L. - Смокиня. Хр./Дв. 3-10 m. Опрашва се от *Blastophaga psenes*. Интр. В дворове, градини и подивяло. Адв. *Чм*, *Стд*, *Рд* (с). 0 .. 300 m. IV-V. Пр.: Срз., ЮЗ. Аз. *Хрн.*, *Дек.* **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

F. elastica Roxb. - Стаен фикус. Дв. до 40 m. Стайно растение. Пр.: Индо-Хималайска област. *Дек.*

F. pumila L. - Пълзящ фикус. Хр. 2.5-4 m. Лиановидно пълзящо вечноз. р. Опрашва се от *Blastophaga pumilae*. Отглежда се като саксийно растение. Пр.: И. Аз.

Род *Maclura* Nutt.

Маклура

[*Cudrania* Trecul]

1¹. Л. яйцевидни. Съплодията жълтозелени, с диам. 10-13 cm. Клк. с бодли. Сем. 6-7.5 × 3.5-4.5 mm. *M. pomifera*

1². Л. яйцевидни или триделни. Съплодията оранжеви до червени, с диам. до 5 cm.
..... *M. tricuspidata*

M. pomifera (Raf.) Schneid. - Едра м. Дв. 10-15 m. Интр. Инв. В градини и паркове в топлите ч. на страната. 0 .. 600 m. V-VI. Пр.: С. Ам. Б, Г, Р. Дек.

M. tricuspidata Carriere - Дребна м; Китайска черница. [*Cudrania tricuspidata* (Carriere) Bureau ex Lavallee] Хр./Дв. 1-7 m. Листоп. Интр. В градини и паркове. Произход; Аз. (Китай и Корея). Дек., Хрн., Леч.

Род *Morus* L.

Черница

1¹. Л. отдолу само по ж. с влс. Съплодията 10-25 mm, бели или червени, сладки, на држ. Сем. 2-2.5 × 1.4-1.7 mm. *M. alba*

1². Л. отдолу изцяло влакнести. Съплодията 20-25 mm, черни, възкисели, прис. Сем. 2.5-3 × 1.6-2 mm. *M. nigra*

M. alba L. - Бяла ч. Дв. 10-15 m. Интр. В дворове, градини, паркове. Адв. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (и), Сф, Вм, Стд, Срг (з), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 600 m. IV-V. [V-VI]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Пр.: Китай, Япония. Хрн., Фур., Дек., Тех.

M. nigra L. - Черна ч. Дв. 10-15 m. Интр. В дворове, градини, паркове. Адв. Трн, Тхр. 0 .. 500 m. V-VI. [V-VI]. Пр.: Средна Аз. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Хрн., Фур., Дек., Тех

Семейство *Rhamnaceae* Juss.

Зърнастецови

1¹. Прл. превърнати в твърди бодли. 2

1². Прл. тревисти, често опадливи. 3

2¹. Младите клк. кафяви, пухести. Пл. суха, дисковидно крилата костилка. *Paliurus*

2². Младите клк. зелени или сиви, голи. Пл. месеста костилка. *Ziziphus*

3¹. Л. с 1 гл. ж. Цв. жълтозеленикави. Пл. сочни. 4

3². Л. с 3 гл. ж. Цв. бели, розови или сини. Пл.

сухи. 5

4¹. Пъпките без покривни люспи. Цв. 5-делни. Стлб. просто, с топчесто близалце. .. *Frangula*

4². Пъпките с покривни люспи. Цв. 4-делни. Стлб. 2-4-делно. Пл. черен... *Rhamnus*

5¹. Храсти до 1 m. Л. д. до 7 cm. Пл. червеникави или черни, разпадливи. *Ceanothus*

5². Дървета. Л. д. до 20 cm. Пл. неразпадливи кутийки със силно задебелени, месести сладки држ. *Hovenia*

Род *Ceanothus* L.

Цеанотус

C. americanus L. - Американски ц. Хр. до 1 m. Интр. VI-IX. [VI-X]. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Frangula* Mill.

Зърнастец

1¹. Л. целокр. Цв. бледозелени, в снопчета или единични. Пл. 6-10 mm. Костилката 4.5-5 × 4-4.5. *F. alnus*

1². Л. тъпо назъб. или напил. Цв. бели или розови, в дихазии или полихазии, рядко единични. Пл. 5-7 mm. *F. rupestris*

F. alnus Mill. - Елшовиден з. [*F. alnus* subsp. *saxatilis* Gancev; *F. alnus* L.] Хр./Дв. 1-7 m. Край реки. ЦБ. 0 .. 1700 m. V-IX. [VII-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Омф!, Леч., Мед., Баг.

F. rupestris (Scop.) Schur - Скален з. Хр. 80-100 cm. По вар. скал. м. и край потоци. Слв, ДМ, Пн (ю), Рд (з,с). 0 .. 1500 m. V-VII. [VII-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С. Дек.

Род *Hovenia* Thunb.

Бонбонено дърво

H. dulcis Thunb. - Сладко б. д. Хр./Дв. Листоп. 10-70 m. Интр. VI-X. [VIII-X]. Пр.: И. Аз. (Китай, Корея, Хималаи, Япония). Дек., Хрн.

Род *Paliurus* Mill.

Драка

P. spina-christi Mill. - Обикновена д. Хр. 2-3 m. По припечни м. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Зн, Вм, Згн, Стд, ДМ, Пн, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 600 m. V-IX. [VI-X]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч., Мед., Баг., Дек., Дъб.

Род *Rhamnus* L.

Зърника

- 1¹. Вечноз. р. с кожести голи л. Зрелят плод 4-6 mm. Сем. 4.7-5.2 × 2.5-3 mm. .. *R. alaternus*
 1². Листоп. р. 2
 2¹. Р. без бодли. Клк. и л. посл. Л. с повече от 3 двойки ж. Пл. месест. 3
 2². Р. с бодли. Клк. и л. срещ. Л. с 2-4 (5) двойки стр. ж. Пл. месест или сух. .. 4
 3¹. Изправено р. Л. с (5-)7-20 двойки станични ж. Пл. 7-10 mm. *R. alpina*
 3². Пълзящо р. Л. с 4-9(-13) двойки стр. ж. Пл. 6-8 mm. *R. pumila*
 4¹. Петурите на л. по скъсените клк. 2-2.5 пъти по-д. от држ. Пл. 5-9 mm, месест. Сем. със затворена бразда; 5-5.6 × 2.9-3.3 mm.
 R. cathartica
 4². Петурите на л. по скъсените клк. 3-6 пъти по-д. от држ. Сем. с отворена бразда... 5
 5¹. Л. жлз. назъб., от двете страни с къси влс. Прл. на скъсените клк. по-к., рядко равни на л. држ. Пл. 5 mm, сух. Сем. 5 mm.
 R. rhodopea
 5². Л. ситно напил. или назъб., голи или с разпръснати влс. Прл. на скъсените клк. равни или по-д. от л. држ. Пл. 4-8 mm, месест. Сем. 4-5.5 × 2-3.5 mm. *R. saxatilis*

R. alaternus L. - Италианска з. Хр. 1-8 m. **Г** (NC,NE), **М**, **Т**. **Omp!**, *Леч.*

R. alpina L. subsp. *fallax* (Boiss.) Maire & Petitm. - Алпийска з. Хр. 1-4 m. По сухи вар. м. *Слв*, *Пн* (ю), ?*Рд* (с). 600 .. 1400 m. V-VI. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**. *Дек.*, *Леч.*

R. cathartica L. - Слабителна з. Хр./Дв. 3-6 m. По кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. V-VI. [VII-IX]. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**. *Леч.*, *Хрн.*, *Дек.*, *Баг.*

R. pumila Turra - Ниска з. Хр. 5-20 cm. **Г** (NC), **М**.

- 1¹. Пълзящо р. Младите клк. голи. Л. елиптично ромбовидни, стеснени на двата края, с држ. равни или по-к. от прл. Сем. 4.2-4.6 × 2.2-2.5 mm. subsp. *saxatilis*
 1². Обикновено изправено р. Младите клк. влакнести. Л. продълг. обратнойцевидни с клиновидна осн. или елиптични, тъпи или късо заострени, с држ. 2-4 пъти по-к. от прл. Сем. 4.5-5 × 2.3-2.7 mm. subsp. *tinctoria*

subsp. *saxatilis* - Скална з. Хр. 50-200 cm. По кам. вар. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Срг*, *Рд*, ?*Стд* (ю). 0 .. 1200 m. IV-VI. **Б**, **Г**, **М**, **Р**. *Леч.*, *Баг.*, *Дек.*

subsp. *tinctoria* Nyman - Багрилна з. Хр. 50-200 cm. По кам. вар. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб* (з), *Стп* (и), *Зн*, *ДМ*, *Срг*, *Рд* (с), ?*Стп*(з). 0 .. 1200 m. IV-VI. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**. *Леч.*, *Баг.*, *Дек.*

Род *Ziziphus* Mill.

Хинап

[*Zizyphus* Mill.]

- 1¹. Пл. чевено-кафяви, с диам. 15-30 mm. Костилките 8-15 × 6-8 mm. *Z. jujuba*
 1². Пл. жълти, с диам. 10-15 mm. *Z. lotus*
Z. jujuba Mill. - Хинап. Хр./Дв. 3-8 m. Интр. В паркове и дворове. Адв. *Чм* (ю). 0 .. 300 m. IV-IX. [VI-X]. Пр.: И. Аз. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Дек.*, *Хрн.*, *Баг.*, *Леч.*
Z. lotus (L.) Lam. - Конарка. Хр. 2-5 m. **Г** (NE). *Хрн.*

Семейство **Rosaceae** Juss.

Розоцветни

- 1¹. Дървета или храсти. Плодникът един. ...
 Amygdaloideae
 1². Тревисти р., полухрасти или храсти. Плодниците повече от един. 2
 2¹. Чшл. и вчл. 8. Корените с бактериоризни грудчици. Ниски храсти. *Dryadoideae*
 2². Чшл. и/или вчл. с др. брой. Корените без грудчици. 3
 3¹. Пл. сборна мехунка. *Amygdaloideae*
 3². Пл. сборно орехче, сборна костилка или цинародий. *Rosoideae*

Подсемейство **Amygdaloideae** Arn.

Бадемови

[*Maloideae* C. Weber, *Prunoideae* Horan., *Spiraeoideae* (Juss.) Arn.]

- 1¹. Тревисти р., полухрасти или храсти. Плодниците повече от един. Пл. сборна мехунка. 2
 1². Дървета или храсти. Плодникът един. 8
 2¹. Ниско вечноз. храстче с пълзящи ст.
 Petrophytum
 2². Листоп. р. 3
 3¹. Л. сл. Цв. събрани в метл., бели. .. *Sorbaria*
 3². Л. прости. 4
 4¹. Л. дланевидно 3-5-делни. Мехунките 5, подути. 5

4². Л. целокр. или назъб. Мехунките не са или са слабо подутти. 6
5¹. Л. 3-5- делни, с удължен ср. дял. Мехунките разпукливи. *Physocarpus*
5². Л. с 3-5 неясно изрязани дяла. Мехунките отворени. *Stephanandra*
6¹. Мехунките неразпукливи. *Holodiscus*
6². Мехунките разпукливи. 7
7¹. Листа целокр. Мехунките вдървенели, срс. помежду си. Сем. крилати. *Exochorda*
7². Л. назъб. или изрязани. Мехунките несраснали помежду си. *Spiraea*
8¹. Плодникът едноклетъчен, с горен звр. Остатъкът от цв. ч. е при плодната држ. Пл. костилков. 9
8². Плодникът многоклетъчен, с долен звр. Остатъкът от цв. ч. е на върха на плода. Пл. ябълковиден. 11
9¹. Цв. бели, розови или наситено червени; единични или в сцв. *Prunus*
9². Цв. жълти; единични или до 4 в пазвите на л. 10
10¹. Л. двойно напил. Цв. 1пол., рядко 2пол., често кичести. Пл. сух. *Kerria*
10². Л. целокр. Цв. 2пол. Пл. сочен. *Prinsepia*
11¹. Цв. по 1 или няколко заедно. Цв. држ. с д. до 3 mm или липсват. 12
11². Цв. по 2 или много в сцв. Цв. држ. по-д. от 3 mm. 15
12¹. Цв. с диам. до 1 cm. Пл. червен или черен. *Cotoneaster*
12². Цв. с диам. над 1 cm. Пл. кафяв, зеленикав или жълт. 13
13¹. Клоните без шипове. Пл. с диам. над 5 cm. Л. целокр. *Cydonia*
13². Клоните об. с шипове. Пл. с диам. до 5 cm, рядко по-голям, но тогава л. назъб. 14
14¹. Храст. Цв. розово-червени. Пл. жълт. *Chaenomeles*
14². Дърво. Цв. бели. Пл. кафяв. *Mespilus*
15¹. Вечноз. дървета и храсти. 16
15². Листоп. дървета и храсти. 18
16¹. Бодливи храсти. Л. с д. 2-4 cm. *Pyracantha*
16². Небодливи храсти или ниски дървета. Л. по-д. от 5 cm. 17
17¹. Л. гладки, удължено елиптични, кожести. Сцв. щитовидни. Пл. червени. *Photinia*
17². Л. набръчкани, обратно яйцевидни, с изпъкнали ж. Сцв. пирамидални вр. метл. Пл. жълти или оранжеви. *Eriobotrya*

18¹. Л. с черни жлези само по ср. ж. Пл. черен, лъскав. *Aronia*
18². Л. без черни жлези по ср. ж.; или с жлези и по стр. ж. 19
19¹. Л. целокр. 20
19². Л. назъб. или изрязани. 22
20¹. Вчл. с д. 3-4 mm. *Cotoneaster*
20². Вчл. по-д. от 4 mm. 21
21¹. Л. обратно яйцевидни, постепенно стесняващи се към осн.; крилато обхващащи држ.; голи. Сцв. сенници. Пл. синьочерни. *Raphiolepis*
21². Л. ланц., заострени към върха и осн.; със силно изпъкнала ср. ж.; голи. Сцв. щитовидни. Пл. розовочервени. .. *Stranvaesia*
22¹. Вчл. продълг. ланц. до лин., с д. 1-1.8 cm, 3-4 пъти по-д., отколкото ш. ... *Amelanchier*
22². Вчл. яйцевидни или закръглени, до 2 пъти по-д., отколкото ш. 23
23¹. Цв. с диам. над 2 cm. 24
23². Цв. с диам. до 1.8 cm. 25
24¹. Прш. жълти. Стлб. срс. ± до ср. Пл. с вдлъбнатина на върха и при држ. . *Malus*
24². Прш. червени. Стлб. своб. Пл. об. крушовиден, с вдлъбнатина само на върха. .. *Pyrus*
25¹. Бодливи храсти и ниски дървета. Л. дланевидно или почти пер. изрязани. *Crataegus*
25². Небодливи дървета, рядко храсти. Л. яйцевидни назъб. или сл. пер., рядко дланевидно изрязани или пер. *Sorbus*

Род *Amelanchier* Medic.

Ирга

1¹. Л. яйцевидни, в осн. закръглени или сърцевидни; напил. Стлб. срс. Сем. 4-4.5 × 2-2.5 mm. *A. canadensis*
1². Л. овални до елиптични; назъб., рядко целокр. Стлб. своб. Сем. 3.5-4 × 1.8-2.1 mm. *A. ovalis*

A. canadensis (L.) Med. - Канадска и. Хр./Дв. 0.5-8 m. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: С. Ам.

A. ovalis Medik. - Обикновена и. [*A. vulgaris* Moench] Хр. 1-3 m. По кам. м. и в хрл. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб* (з), *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Смд*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1900 m. IV-V. [VIII-IX]. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. Дек., Мед., Хрн.

Род *Aronia* Pers.

Арония

A. melanocarpa (Michx.) Elliott - Тъмноплодна а. Хр. 1-4 м. Интр. Култ. 0 .. 500 м. IV-V. [VI-VIII]. Пр.: С. Ам. **Б. Дек., Хрн., Леч.**

Род *Chaenomeles* Lindl.

Хеномелес

1¹. Л. тъпо назъб., с д. 3-5 cm. Цв. с диам. ок. 35-40 mm. Пл. с диам. 35-40 mm. Сем. 6-8 × 3-4 mm. *C. japonica*

1². Л. ± остро назъб., с д. до 8 cm. Цв. с диам. ок. 45-50 mm. Пл. с диам. 55-65 mm. *C. superba*

C. japonica (Thunb.) Lindl. - Японска дюля. Хр. 1-3 м. Интр. В градини и паркове. ?Адв. ?Сф. 0 .. 1000 м. IV-V. [IX-XI]. Пр.: Япония, Китай. **Б. Дек., Хрн.**

C. ×superba (Frahm) Rehder - Разкошен х. [*C. japonica* (Thunb.) Lindl. × *C. speciosa* (Sweet) Nak.] Хр. до 2 м. Интр. В градини и паркове. IV-V. [IX-XI]. Пр.: Япония, Китай. **Дек.**

Род *Cotoneaster* Medicus

Котонеастер

1¹. Вчл. изправени; розови. Стлб. 1-5. 2
1². Вчл. разперени; бели, рядко розови. Стлб. 1-2. 4

2¹. Сцв. изправени. Пл. 7-9 mm, червеникаво-кафяв до черен, с брашнест налеп. *C. niger*

2². Сцв. висящи. Пл. 6-9 mm, червен. 3

3¹. Л. отдолу зеленикаво напльстени. Чшл. и хипантият голи. Вчл. розови, Пл. гол, червен, гол; 6-8 mm. Пирените (семенните гнезда) 2-4. *C. integerrimus*

3². Л. отдолу бяло-или сивонапльстени. Чшл. и хипантият с гъсти влс. Вчл. червеникави от външ. страна. Пл. кървавочервен с бели влс., по-късно гол; 7-8 mm. Пирените 3-5. *C. nebrodensis*

4¹. Листоп. храсти. Сцв. щитовидни. Пл. червени. 5

4². Вечноз. храсти. Цв. единични или в гроздовидно-щитовидни сцв. 6

5¹. Възрастните л. меки; голи или с влс. отдолу. Пл. яйцевидно удължен 6-10 × 3-7 mm. *C. multiflorus*

5². Л. кожести, отдолу мековлакнести. Пл. сферичен. *C. pannosus*

6¹. Л. продълг.-елиптични, д. до 8 cm; клиновидно стеснени към осн. и върха; отгоре набръчкани. Сцв. гроздовидно-щитовидно. Пирените в пл. 3-3.5 × 2.1-2.5 mm. *C. salicifolius*

6². Л. елипсоидни до закръглени, по-к. от 3 cm; отгоре лъскави. 7

7¹. Изправен храст. Л. кръгли или ш. елиптични; отдолу беловлакнести. *C. rotundifolius*

7². Полегнал храст. Л. елипсоидни. Пл. червени. 8

8¹. Пл. червен, с диам. 6-15 mm. .. *C. congestus*

8¹. Л. отдолу бяловлакнести. Цв. по 2-3 заедно. Пл. с диам. 6-7 mm. Пирените в пл. 4.3-4.7 × 2-2.4 mm. *C. dammeri*

8². Л. отдолу голи. Цв. единични. Пл. с диам. 5-6 mm. Пирените в пл. 3.5-4 × 2.5-3 mm. *C. horizontalis*

C. congestus Baker - Дребен к. [*C. microphyllus* Wall. ex Lindl.; *C. pyrenaicus* Gand.] Хр. 5-10 cm. Интр. Култ. IV-V. [VIII-X]. Пр.: Аз. - Хималаи. **Б, Р. Дек.**

C. dammeri С. К. Schneid. - Дамеров к. Хр. 30-40 cm. Интр. Култ. В паркове. IV-X. [X-XI]. Пр.: Ю. Китай. **Дек.**

C. horizontalis Despe - Хоризонтален к. Хр. 30-50 cm. По алпинеуми. 0 .. 1000 м. V-VI. [VIII-IX]. Пр.: Китай. **Б. Дек., Мед.**

C. integerrimus Medicus - Целокраен к. Хр. 1.5-2 м. По скал. м., в предпланините и планините. *СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр.* 300 .. 2600 м. V-VII. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек., Мед.**

C. multiflorus Bunge - Многоцветен к. Хр. 1-2 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1000 м. V-VI. [VIII-IX]. Пр.: Кавказ, 3. Сибир, Средна Аз. **Б. Дек., Мед.**

C. nebrodensis (Guss.) С. Koch - Напльстен к. [*C. parnassicus* Boiss. & Heldr.; *C. tomentosus* Lindl.] Хр. 1-2 м. По скал. м., в предпланините и планините. *СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз, Рд, Трн, Тхр.* 800 .. 2000 м. V-VI. [VII-VIII]. **Б, Г (NC, NE, NAe), М, Р, С. Дек., Мед.**

C. niger (Thunb.) Fr. - Черноплоден к. Хр. 1-2.5 м. По кам. вар. м. *Чм, СИБ, Др, Прб,*

Спн (и), *Зн.* 60 .. 800 m. V-VI. [IX-IX]. **Б, Р, С.**
Дек., Мед.

C. pannosus Franch. - Сребрист к. Хр., до 3 m.
Интр. По паркове, ограничено. Пр.: Китай.

C. rotundifolius Wall. ex Lindl. - Кръглолистен к. Хр. до 4 m. Интр. По паркове, ограничено.
Пр.: Китай.

C. salicifolius Franch. - Върболистен к. Хр., до 5 m. Интродуцирано. В паркове. Пр.: Китай.

Род *Crataegus* L.

Глог

- 1¹. Л. цели или слабо наделени. 2
1². Л. дълбоко наделени или разсечени. 6
2¹. Сцв. гъстовлакнести. Л. плитко врязани. Цв. бели, с диам. 20-25 mm. Чшл. жлз. назъб. Тч. жълти. Пл. 10-12 mm, яркочервени, кръгли, окапват след узряване. Пирените в плода 5, 8.5-9.5 × 3.7-4.3 mm, в компактна група. Клк. с дебели прави шипове с д. до 5 cm. *C. mollis*
2². Сцв. голи или слабо овласени. 3
3¹. Шиповете по-д. от 5 cm, об. разкл. Пл. опадват след узряване. Л. обратно яйцевидни или ромбични, напил., по неплодоносещите клк. ш. закръглени, двойно назъб., голи. Сцв. голи. Пл. до 2 cm в диам., месести, ядливи. *C. calpodendron*
3². Шиповете по-к. от 3 cm, неразкл. Пл. не опадват след узряване. 4
4¹. Пл. жълти или оранжевожълти, об. с 5 семена. *C. wattiana*
4². Пл. яркочервени с 1-2 семена. 5
5¹. Л. на цъфтящите клк., 3-5- делни, почти целокр. или с няколко хрущялни зъбчета. Л. на вегетативните клк. 5-7 делни, разсечени, с назъб. дялове. Цв. бели. Пл. 6-15 mm, с 1 пирен. Пиренът 6.5-6.7 × 4-5 mm. *C. monogyna*
5². Л. обратно яйцевидни; към осн. целокр.; към върха плитко 3-5 делни. Цв. бели или розови. Пл. с 2 пирена. *C. polyacantha*
6¹. Стлб. 1. Пл. с 1 семе. 7
6². Стлб. (1) 3-5. Пл. с повече от 1 семе. 9
7¹. Дяловете на л. двойно напил. Чшл. извити назад (при цв. и плода). *C. kyrtostyla*
7². Дяловете на л. назъб. или напил. Чшл. при плода изправени или прилегнали. 8
8¹. Дяловете на л. на цъфтящите клк. тъпо назъб. до напил. Пл. 9-12 × 6 mm, яркочервен.

Чшл. при плода об. изправени, рядко прилегнали. Пирените 3.5-4 × 1.9-2.1 mm.
..... *C. microphylla*
8². Дяловете на л. на цъфтящите клк. остро назъб. Пл. тъмночервен. Чшл. при плода изправени или прилегнали. .. *C. rhipidophylla*
9¹. Л. отгоре отначало с влс., по-късно голи. Сцв. с ок. 50 цв. Пл. 10-15 mm, черен или черночервен, със сивосинкав налеп. Сем. 5.5-6.6 × 2.5-3 mm. 10
9². Л. от двете страни покр. с влс. Сцв. с до 25 цв. Зрелият плод червен до оранжев. .. 11
10¹. Л. със 7-11 дяла, вълнесто напълстени. Сцв. прости, с малко цв. *C. nigra*
10². Л. с 3-7 дяла, паяжиновидно-овласени. Сцв. сл., с много цв. *C. pentagyna*
11¹. Л. на цъфтящите клк. ш. клиновидни или отрязани. Дяловете често приближени, с по 5-7 зъбчета. Пл. 6-8 mm в диам. ... *C. heldreichii*
11². Л. на цъфтящите клк. стеснени до клиновидни в осн. Дяловете об. раздалечени, с по 3-5 зъбчета. Пл. (10-) 15-18 (-20) mm в диам. Пирените 6.2-7.2 × 4.2-4.8 mm. ... *C. orientalis*

C. azarolus L. - Средиземноморски г. [*C. aronia* (L.) Bosc ex DC.] Дв., до 6 m. **Г** (NAe), **Т.** Хрн., Леч.

C. calpodendron (Ehrh.) Medik. - Едноплоден г. [*C. crus-galli* Mill.] Хр. 50-70 cm. В паркове. Пр.: С. Ам. Хрн., Леч.

C. heldreichii Boiss. - Хелдрайхиев г. Хр. 2-5 m. Из хрл., редки смесени или широкол. г. и горски поляни. Рядко. *Смд, Слв, Рд* (и). 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г, М, С.**

C. ×kyrtostyla Fingerh. - Извитостълбчест г. Дв. 2.5-5 m. ?*Срг* (з). 350 .. 450 m. VI-VII. [IX-X].

C. microphylla C. Koch - Дребнолистен г. Хр. 3-4 m. По вл. м. в лонгозни гори с висока въздушна влажност, най-често в покрайнините им и по хрл. м. *Чм* (с). 0 .. 300 m. IV-V. [VI-VII]. **Ч.К.** [CR]. **ЗБР. Б.**

C. mollis (Torrey & A. Gray) Scheele - Мек г. Дв. 10-13 m. Интр. В паркове. IV-V. [VII-X]. Пр.: С. Ам.

C. monogyna Jacq. - Обикновен г. Хр./Дв. 1-10 m. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VII. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Леч.

C. nigra Waldst. & Kit. - Черен г. Хр./Дв. 3-7 м. **М, Р.** Хрн., Леч.

C. orientalis Pall. ex M. Bieb. - Източен г. [*C. laciniata* auct. bulg., non Ucr.] Хр. 3-5 м. В хрл. *Згн, Сгд, Слв, Пн, Рд* (с,и). 200 .. 1000 м. V-VII. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Т.**

C. pentagyna Waldst. & Kit. ex Willd. - Черен г. Хр./Дв. 4-8 м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Сгн, Сф, Зн, Срг, Рд* (и), *Трн, Сргж.* 0 .. 400 м. V-VI. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Хрн.

C. ×polyacantha Jan - Бодлив г. [*C. oxyacantha* auct. bulg.] Култ. Пр.: Ев.

C. rhipidophylla Gand. - Насеченолистен г. [*C. curvisepala* Lindm.] Хр./Дв. 4-5 м. Из хрл. и редки ширококол. г. *Чм, СИБ, Прб* (з), *Сгн* (с), *Сф, Зн, Вт, Трн, Сргж.* 0 .. 1500 м. V-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

C. wattiana Hemsl. & Lase - Алтайски г. [*C. altaica* (Loudon) Lange] Хр./Дв. 3-6 м. Интр. Пр.: Средна Аз. Хрн., Дек., Леч.

Род *Cydonia* Mill.

Дюля

C. oblonga Mill. - Обикновена д. Дв. 1.5-8 м. Култ. Адв. *Сгн* (и). 0 .. 1400 м. IV-VI. [IX-X]. Пр.: ЮЗ. Аз. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Хрн.

Род *Eriobotrya* Lindl.

Японска мушмула

E. japonica (Thunb.) Lindl. - Японска м. Дв. 3-10 м. Интр. В градини в топлите ч. на страната. Пр.: Япония и Китай. **Б, Г, Т.** Хрн., Дек.

Род *Exochorda* Lindl.

Екзохорда

E. racemosa (Lindl.) Rehder - Разколонена е. [*E. grandiflora* (Hook.) Lindl.; *E. albertii* Regel] Хр. 2-4 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1000 м. IV-V. [VIII-VIII]. Пр.: Аз. Дек., Мед.

Род *Holodiscus* (K. Koch) Maxim.

Холодискус

H. discolor (Pursh) Maxim. - Двувцветен х. Хр. до 5 м. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Kerria* DC.

Аблен

K. japonica (L.) DC. - Японски аблен. Хр. 1-

2.5 м. Интр. В градини, паркове, дворове. 0 .. 1000 м. V-VI. Пр.: Япония, Китай. **Б, Р.** Дек.

Род *Malus* Miller

Ябълка

1¹. Л. цели. 2

1². Л. наделени. 15

2¹. Клк. понякога с бодли. Сцв. от 5-7 цв. Цв. яркочервени, с червени држ. Пл. червени, с диам. 6-8 mm. Сем. 4.4-5.2 × 2-2.5 mm.

..... *M. floribunda*

2². Р. с др. белези. 3

3¹. Чш. опадва при плода. Цв. бели, с аромат, в групи по 4-6. Пл. с диам. до 1 cm; кръгли, жълти, към огряната страна червени, тръпчиви. Сем. 4-5 × 2-2.5 mm. *M. baccata*

3². Чш. се запазва при плода. 4

4¹. Чшл. при плода срс. в къса тръбичка. Пл. не са вдлъбнати в осн. Сем. 3-3.6 × 2.2-2.5 mm. *M. spectabilis*

4². Чшл. при плода несраснали в тръбичка. Пл. вдлъбнати в осн. 5

5¹. Л. по-д. от 8 cm. 6

5². Л. по-к. от 8 cm. 7

6¹. Пл. с диам. над 5 cm. Л. яйцевидно елипсоидни. Пъпките яйцевидни. Сем. 6.5-7.5 × 3.5-4.1 mm. *M. domestica*

6². Пл. с диам. 3-4.5 cm. Л. яйцевидно ланц. Пъпките ш. конични. *M. orientalis*

7¹. Цв. ярко розови до тъмно червени, с диам. до 4.5 cm. Пл. с диам. до 1.5 cm; червен до пурпурночервен, с розовочервена месеста ч. *M. niedzwetzkyana*

7². Цв. бели или розови. 8

8¹. Л. ± голи или с влс. само от долната страна. 9

8². Л. от двете страни с влс. 11

9¹. Пъпките остро конични, голи. Пл. 2.5-3 cm, удължено кълбовиден, жълтозелен, с размазано червено петно и тръпчивокисел вкус. Сем. 5.5-6.5 × 3.5-4 mm. *M. sylvestris*

9². Пъпките ш. конични, ± овласени. 10

10¹. Л. отдолу плътно влакнести. Пл. яйцевиден, сплеснат, с червени ивици и приятно кисел вкус. *M. sylvestris*

10². Л. от двете страни ± голи. Пл. сплескано кълбовиден, бледожълт, често с размазано червено петно. *M. paradisiaca*

11¹. Л. отгоре слабо овласени, отдолу по ж. с влс. Пъпките голи, малки, заострени. Цв. с диам. 2.5-3 cm. Сем. 5-6 × 2.5-3 mm.

..... *M. prunifolia*
11². Л. отгоре с редки влс., или само по ж. с влс., отдолу - гъсто влакнести. 12
12¹. Пъпките остро конични. 13
12². Пъпките овални, ш. конични. 14
13¹. Цв. бели. Пл. 2.5-5 cm, сплескано кълбовиден, бледозелен до бледожълт. Сем. 6.7-7.3 × 4.5-5 mm. *M. praecox*
13². Цв. розови. Пл. удължено кълбовиден, жълт, с дебел синкав налеп. *M. rhodopaea*
14¹. Цв. с диам. 25-30 mm. Л. най-често ш. ланц. или яйцевидно-закръглени. Пл. сплескано кълбовиден. *M. bulgarica*
14². Цв. с диам. 40-50 mm. Л. ш. елипсовидни, заострени. Пл. 2-4 cm, по-д. от ш. си.
..... *M. dasyphylla*
15¹. Л. неправилно наделени. Цв. бели, с диам. 15-20 mm. Пл. червени, с диам. ок. 10 mm, елипсовидни или овални. .. *M. florentina*
15². Л. правилно наделени. 16
16¹. Л. на всички клк. дълбоко дланевидно триделни, дяловете назъб. Цветове с диам. 15-20 mm. Пл. жълт, тръпчив. *M. trilobata*
16². Л. само на буйните нецъфтящи клк. 3-5 делни. 17
17¹. Клк. об. наведени, често с бодли. Л. яйцевидно заострени. Цв. с диам. до 20 mm. Пл. с диам. 6-8 mm; жълти, рядко червени. *M. sieboldii*
17². Клк. изправени. Л. продълг. елиптични. Цв. с диам. 25-30 mm. Пл. с диам. 8-12 mm; червени. *M. zumi*
M. baccata (L.) Borkh. - Ягодоплодна я. Хр./Дв. 10-14 m. Интр. В градини и паркове. IV-V. [VIII-IX]. Пр.: Аз. - Източен Сибир, Русия (Далечен Изток), Монголия, Китай, Корея, Бутан, Индия, Непал. *Дек.*
M. bulgarica Dimitrov, nom. amb. - Българска я. Дв. 2-4 m. Из хрл. и поляни. *Срг, Рд, Сргж.* 0 .. 1200 m. IV-V.
M. dasyphylla Borkh. - Горска я. Дв. 5-10 m. Край гори и хрл., рядко. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-V. [IX-X]. *Б, Г, М, Р, С, Хрн.*
M. domestica Borkh. - Домашна я. Дв. 8-10 m. Култ. Адв. *ЦБ.* 0 .. 1300 m. IV-V. [VI-X]. *Хрн.*
M. florentina (Zuccagni) C. K. Schneid. - Флорентинска я. Дв. 2-8 m. IV-V. [X-XI]. *Б, Г, М, С, Т, Хрн.*

M. floribunda Siebold ex Van Houtte - Изобилноцъфтяща я. Хр./Дв. 5-6 m. Интр. В паркове. IV-V. Пр.: Япония. *Дек., Мед.*

M. niedzwetzkyana Dieck ex Koehne - Ниджетска я. [*M. pumila* Miller] Дв. 2-8 m. Интр. В градини и паркове. IV-V. Пр.: Аз. *Б, Г, Р, С, Т, Дек., Хрн.*

M. orientalis Uglitzk. ex Juz. - Източна я. Дв. 5-20 m. В гори и хрл. *Рл, Рд, Срг.* 0 .. 1000 m. V-VI. *Хрн.*

M. paradisiaca Medic., nom. amb. - Райска я. Хр./Дв. 2-3 (5) m. По сухи поляни, край гори. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-X. *Хрн.*

M. praecox (Pall.) Borkh. - Ранна я. [*M. sylvestris* subsp. *praecox* (Pall.) Soó] Дв. 2-6 m. По хълмисти м., хрл. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-V. [VI-X]. *Б, Р, Хрн.*

M. ×prunifolia (Willd.) Borkh. - Сливолистна я. Дв. 4-10 m. По пуст. м. *Стп (с), Рд (с).* Рядко. 0 .. 1200 m. V-VI. *Хрн.*

M. rhodopaea Dimitrov, nom. amb. - Родопска я. Хр. 3-10 m. Край гори и по пуст. м. *Рд, Сргж.* 200 .. 1800 m. IV-V. *Хрн.*

M. sieboldii (Regel) Rehder - Зиеболдиева я. Хр./Дв. 2-6 m. Интр. Пр.: Япония и Корея. *Дек., Хрн.*

M. sylvestris Mill. - Киселица. [*M. aprilovii* Dimitrov] Хр./Дв. 4-10 m. В гори и хрл. *ЦБ.* 300 .. 1500 m. IV-V. [X-XI]. *Б, Г, М, Р, С, Т, Хрн.*

M. trilobata (Labill. ex Poir.) C. K. Schneid. - Триразделнолистна я. [*Eriolobus trilobata* (Labill. ex Poir.) M. J. Roem.; *E. trilobatus* (Poiret) Roemer; *Sorbus trilobata* (Labill. ex Poir.) Heynh.] Дв. 5-10 m. В хрл. *Рд (и).* 0 .. 300 m. V-VI. [IX-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. *Б, Г, Т, Дек., Хрн.*

M. zumi (Matsum.) Rehder - Цумиева я. Дв. 3-6 m. Интр. Пр.: Япония. *Дек., Хрн.*

Род *Mespilus* L. Мушмула

M. germanica L. - Мушмула. [*Crataegus germanica* (L.) Kuntze] Хр./Дв. 2-6 m. В гори. *Чм (ю), Стп (и), Сф, Срг (з), Рд (с), Сргж.* Култ. в цялата страна. 100 .. 400 m. V-VI. [X-

X]. **Б, Г (NE), М, Р, Т.**

Род ***Petrophytum*** (Nuttall ex Torrey & A. Gray) Rydberg
Каменар

P. caespitosum (Nuttall) Rydberg - Туфест к.
Хр. 10-80 cm. Вечноз. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

Род ***Photinia*** Lindl.
Фотиния

1¹. Л. с д. 10-20 cm. Л. држ. 2-4 cm. Пл. 5-6 mm. *P. serratifolia*

1². Л. с д. 5-10 cm. Л. држ. 1-1.5 cm. 2

2¹. Сцв. влакнести. *P. bodinieri*

2². Сцв. голи. *P. glabra*

P. bodinieri Н. Lév. - Бодиниерова ф. Дв. 6-15 m. Вечноз. Интр. В градини и паркове. Пр.: Аз. Дек.

P. glabra (Thunb.) Maximowicz - Гола ф. Хр./Дв. 3-5 m. Вечноз. Интр. В паркове. IV-IV. Пр.: Япония. Дек.

P. serratifolia (Desf.) Kalkman - Назъбенолистна ф. [*P. serrulata* Lindl.] Хр./Дв. 2-8 m. Вечноз. Интр. В паркове. ЦБ. 0 .. 500 m. IV-V. [IX-IX]. Пр.: Китай. Дек., Мед.

Род ***Physocarpus*** (Camb.) Maxim.
Подутоплодник

1¹. Л. от долната страна голи или почти голи. Пл. гол или с редки влс. Клк. светлокафяви, с напукана кора. Цв. бледорозови. *P. opulifolius*

1². Л. от долната страна със звездовидни влс. Пл. влакнест. 2

2¹. Л. дълбоко 3-5- делни, в осн. сърцевидни, отдолу сивовлакнести. Цв. с диам. 15-18 mm. Пл. силно подут, с 1/3 по-д. от чш.

..... *P. amurensis*

2². Л. плитко 3- делни, в осн. закръглени или ш. клиновидни, отдолу с редки влс. Цв. с диам. до 12 mm. Пл. слабо подут, 2 пъти по-д. от чш. Сем. 1.9-2.1 × 0.6-0.8 mm. *P. opulifolius*

P. amurensis Maxim. - Амурски подутоплодник. Хр., до 3 m. Интр. В градини, ограничено. Пр.: Далечният изток, Китай и Корея. Дек.

P. opulifolius (L.) Maxim. - Калинолистен подутоплодник. [*P. intermedius* (Rydberg) С. К. Schneider] Хр. 100-300 cm. Интр. В градини

и паркове. 0 .. 1000 m. V-VI. Пр.: С. Ам. **Б. Дек., Мед.**

Род ***Prinsepia*** Royle
Принсепия

1¹. Хипантият звънчевиден. Вчл. жълти. ...
..... *P. sinensis*

1². Хипантият конусовиден. Вчл. бели.
..... *P. uniflora*

P. sinensis (Oliv.) Oliv. ex Bean - Китайкса п. Хр. до 2 m. Интр. IV-V. Пр.: И. Аз. Дек.

P. uniflora Batalin - Едноцветна п. Хр., до 150 cm. Интр. В паркове и дворове. IV-V. [VIII-VIII]. Пр.: Китай. Дек.

Род ***Prunus*** L., s. l.
Слива

1¹. Цв. единични, по 3-12 в сенник или гроздовидно-щитовидни сцв. 2

1². Цв. събрани в грозд. сцв. с повече от 12 цв., рядко единични. 5

2¹. Звр. и пл. голи. 3

2². Звр. и пл. ± влакнести. 4

3¹. Л. в пъпките надл. сдиплени. Цв. по 3-12 в сенник или по 5-12 в гроздовидно-щитовидно сцв. Костилката кълбовидна или яйцевидна (subgen. *Cerasus*). 10

3². Л. в пъпките тръб. завити. Цв. единични, рядко по 2-3 заедно. Костилката стр. сплесната (subgen. *Prunus*). 20

4¹. Л. ш. яйцевидни, в пъпките тръб. завити. Възрастните л. с източен връх, двойно назъб., до 1.5 пъти по-д., отколкото ш. (subgen. *Prunus*). 20

4². Л. ланц., в пъпките надл. сдиплени. Възрастните л. 2-4 пъти по-д., отколкото ш. (subgen. *Amygdalus*). 6

5¹. Л. вечноз., целокр. или неясно назъб., с редки зъбчета (subgen. *Laurocerasus*) 17

5². Л. опадливи, назъб. (subgen. *Padus*) 18

***Prunus* subgen. *Amygdalus* (L.) Turcz.** - Бадем; Праскова [*Amygdalus* L.]

6¹. Цв. тъмно розови, единични, ± прис. Тръбицата на чш. звънчевидна. Л. с држ., 2-10 пъти по-к. от най-голямата им ш.; с 2 жлези в осн. на петурата. Пл. 40-80 mm, жълт или бледозелен, със сочен мезокарп. Костилката 30-35 × 20-25 mm, релефна. *P. persica*

6². Цв. бели, рядко светло розови, но тогава

тръб. на чш. ± цилиндрична. Л. с држ. равни, малко по-д. или по-к. от най-голямата им ш. Пл. с изсъхващ мезокарп. 7
7¹. Л. двойноназъбени, елипсовидни или яйцевидни, в горната ч. триделни. Вчл. светлорозови. Пл. 10-15 mm, червен. *P. triloba*
7². Л. назъб., ненаделени. 8
8¹. Ниско храстче без бодли. Хипантият почти 2 пъти по-д. отколкото ш. Пл. 20-25 × 10-17 mm, с дебел кореман шев. Костилката 1.3-1.7 × 1.1-1.5 mm. *P. tenella*
8². Дървета и храсти. Хипантият малко по-д., отколкото ш. Пл. сивозелен, напълстен. 9
9¹. Клк. без бодли. Л. 40-120 × 12-30 mm, с до 30 mm д. држ. и 2-4 жлези в осн. на петурата. Пл. 30-60 × 25-30 mm. Костилката 3-4 × 1.5-2.2 mm. *P. dulcis*
9². Клк. с бодли. Л. 35 × 6 mm с до 8 mm д. држ. Пл. 20-25 × 15 mm. *P. webbii*

***Prunus* subgen. *Cerasus* (Mill.) A. Gray - Вишна, череша [*Cerasus* Juss.]**

10¹. Пълзящ храст. Л. 1-2.5 пъти по-д. от ш. си. Вч. червеникаво-розово. Пл. 5-8 mm, червен. *P. prostrata*
10². Изправени храсти и дървета. 11
11¹. Сцв. гроздовидно-щитовидно. Цв. с пцв. Пл. 6-12 × 4-10 mm, от жълт до чернокафяв, горчив. Костилката гладка, 5.5-6.5 × 4.4-5 mm. *P. mahaleb*
11². Сцв. сенник. Цв. без пцв. 12
12¹. Сцв. в осн. без л., но с ш. отворени от осн. люспи. Костилката релефна или гладка. .. 13
12². Сцв. в осн. с л. и право стоящи люспи. Костилката гладка. 15
13¹. Р. цъфтящи преди разлистване. Цв. най-често кичести. Пл. над 10 mm, розов, кисел. Костилката релефна, 8.5-9 × 6.8-7.2 mm.
..... *P. japonica*
13². Р. цъфтящи след или едновременно с разлистването. Цв. не са кичести. 14
14¹. Клк., л. и сцв. голи. Л. с 2 червени жлези в осн. на петурата. Вчл. бели, на върха заострени. Пл. 9-16 mm, тъмночервен до кремаво-жълт, сладък. Костилката гладка, 8-12 × 7-8 mm. *P. avium*
14². Клк., л. и сцв. четинесто окосмени. Л. без жлези в осн. на петурата. Цв. розови, на върха вдлъбнати. Пл. 7-8 mm. *P. subhirtella*
15¹. Дърво. Л. држ. с д. 2-5 cm. Вчл. с д. 8-12 mm. Пл. 12-15 mm, червен, кисел. Костилката

8-10 × 7.5-8.5 mm. *P. cerasus*
15². Храсти. Л. држ. с д. до 1.5 cm. Вчл. с д. 5-7 mm. 16
16¹. Изправен храст, до 2 m. Л. с д. до 4 cm. Пл. 7-10 mm, тъмночервен или кафяв. Костилката 6-8 × 5-6 mm. *P. fruticosa*
16². Стелещ се храст, до 1 m. Л. с д. до 10 cm. Пл. стипчив, черен. Костилката 9-10.6 × 6.5-7 mm. *P. pumila*

***Prunus* subgen. *Laurocerasus* (Duhamel) Rehder - Лавровишна [*Laurocerasus* M. J. Roemer]**

17. Цв. бели, събрани в гроздове. Плодът 8-10 mm, черен, сладък. Костилката гладка, 7-12 × 5-6.5 mm. *P. laurocerasus*

***Prunus* subgen. *Padus* (Mill.) Turcz. - Песъкиня [*Padus* Mill.]**

18¹. Хипантият отвътре с влс. Вчл. с д. 6-9 mm. Пл. 6-8 mm, черен, горчив и стипчив. Костилката грапава или набраздена; 6.4-7 × 4.5-5 mm. Местен вид. *P. padus*
18². Хипантият отвътре гол. Вчл. с д. 2-4 mm. Костилката гладка или слабо набраздена. Интродуцирани видове. 19
19¹. Л. с повече от 15 двойки слабо забележими стр. ж. Вчл. кръгли. Пл. 8-10 mm, черен; със запазени чшл. в осн. Костилката гладка, 8-10 × 6-8 mm. *P. serotina*
19². Л. с 8-11 двойки стр. ж. Вчл. обратно яйцевидни. Пл. ок. 10 mm, тъмночервен, рядко черен; без запазени чшл. в осн. Костилката релефна, 6.6-7 × 4.3-4.8 mm. *P. virginiana*

***Prunus* subgen. *Prunus* - Слива [*Armeniaca* Miller]**

20¹. Звр. пл. ± влакнести. Цв. бели или светлорозови. Пл. 30-80 mm, кълбест, с надл. бразда, жълт до червеникаво-оранжев. Костилката 18-25 × 12.18 mm. ... *P. armeniaca*
20². Звр. и пл. голи. 21
21¹. Младите клк. кадифено влакнести. 22
21². Младите клк. голи или с редки влс. 23
22¹. Цв. по 2-3 заедно. Пл. с д. 20-80 mm, лилавосин, червен, пурпурен, жълт или зелен. Костилката 20-25 × 10-17 mm, релефна; не се отделя от месестата ч. на плода. .. *P. domestica*
22². Цв. по 1-2 заедно. Пл. с диам. 8-15 mm, сферичен, червен. Костилката 6.7-4.8-5.4 mm, гладка. *P. tomentosa*

23¹. Цв. на групи по 2-4. Цв. држ. 2-4 mm. Вчл. с д. ок. 6 mm, бели. Пл. 12-40 × 8-25 mm, удължен, леко заострен, жълт напръскан с пурпурно-червено. *P. cocomilia*

23². Цв. по 1-2 заедно. 24

24¹. Чшл. с д. 1-2 mm. Венчелистчета с д. 5-8 mm. Пл. с диам. 8-15 mm, синкаво-черен, изправен. Костилката 7-9 × 6-8 mm. *P. spinosa*
24². Чшл. с д. 2.5-5 mm. Венчелистчета с д. 8-15 mm. Пл. с диам. повече от 15 mm, увиснал. Костилката 13-25 × 9-17 mm. 25

25¹. Младите клк., л. и цв. држ. голи. Пл. сферичен, 20-30 mm, жълт или червен. Костилката 13-20 × 9-15 mm, леко грапава до набръчкана. *P. cerasifera*

25². Младите клк., л. и цв. држ. с влс. Пл. продълг., 20-80 mm, син, лилав, пурпурен или червен. Костилката 20-25 × 10-17 mm, релефна. *P. domestica*

P. armeniaca L. - Зарзала; Кайсия. [*Armeniaca vulgaris* Lam.] Дв. 5-15 m. Интр. Култ. 0 .. 700 m. III-IV. Пр.: Източна и Средна Аз. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн.**

P. avium L. - Череша. [*Cerasus avium* (L.) Moench] Дв. 5-25 m. В предпланините, планините и се култивира. ЦБ. 0 .. 2000 m. IV-V. [V-VII]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Мед., Хрн.**

P. cerasifera Ehrh. - Джанка. [*P. cerasifera* subsp. *myrobalana* (L.) Schneid.] Хр./Дв. 2-6 m. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. III-IV. [VI-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Мед., Хрн.**

P. cerasus L. - Вишна. [*Cerasus vulgaris* Mill.] Дв. 2-10 m. Интр. Култ. 0 .. 1500 m. IV-V. [VI-VII]. Пр.: Мала Аз. и Средна Аз. **Б, Г, М, Р, Т. Хрн., Мед.**

P. cocomilia Ten. - Италианска с. Хр./Дв. 2-5 m. В иглол. г., **Г** (NC, NE, NAe), **М, С, Т. Хрн., Леч., Баг.**

P. domestica L. - Синя с. Хр./Дв. 3-12 m. Интр. Адв. По сухи кам. м. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Вт, Зп, Рл, Рд** (и), **Трн, Срж.** 0 .. 1400 m. IV-V. [VIII-IX]. Пр.: Аз. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн., Мед.**

1¹. Младите клк. голи или с редки влс. Цв. по 1-2 заедно. Пл. 3-8 cm. subsp. *domestica*

1². Младите клк. кадифено влакнести. Цв. по 2-3 заедно. Костилката не се отделя от месестата ч. на плода. Пл. 2-5 cm. subsp. *insititia*

subsp. *domestica* - Синя слива. Хр. 6-12 m. Култ. Адв. **Чм, СИБ, Прб, Стп, Сф, Зп, Рл, Трн, Срж.** 0 .. 1200 m. IV-V. [VIII-IX]. Пр.: ЮЗ. Аз. **Б, Г, С. Хрн., Мед.**

subsp. *insititia* (L.) Bonnier & Layens - Трънкослива. [*P. insititia* L.] Хр./Дв. 3-6 m. По сухи кам. м. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Вт, Люлин, Зп, Рл, Рд** (и), **Трн, Срж.** 0 .. 1400 m. IV-V. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С. Мед., Хрн.**

P. dulcis (Mill.) D. A. Webb - Обикновен бадем. [*Amygdalus communis* L.] Дв. 8-20 m. Интр. Адв. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп** (и), **Зп, Стд, Трн, Тхр.** 0 .. 700 m. III-IV. [VII-VIII]. Пр.: Средна и ЮЗ. Аз. и С. Аф.. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн.**

P. fruticosa Pall. - Храстовидна вишна. [*Cerasus fruticosa* (Pall.) Woron.] Хр. 50-200 cm. В гори и хрл. **Чм, СИБ, Др, Стп, Сф, Зп, Вт, Стд, Срж, Рд** (и), **Тхр, Срж.** 0 .. 1000 m. IV-V. [VIII-IX]. **Б, Р, С. Дек., Мед., Хрн.**

P. japonica Thunb. - Японска вишна. [*Cerasus japonica* (Thunb.) Lois.; ?*Prunus glandulosa* Thunb.] Хр. 80-120 cm. Интр. В дворове, градини и паркове. 0 .. 800 m. III-IV. Пр.: Япония. **Дек., Мед.**

P. laurocerasus L. - Лечебна лавровишна. [*Laurocerasus officinalis* M. J. Roemer] Хр./Дв. 1-6 m. В букови гори. **Стп** (с,и), **Срж.** 200 .. 1400 m. IV-V. [VII-VIII]. **Б, Р, С, Т. Омр!** (без мезокарпа на плодовете), **Дек., Леч., Мед.**

P. mahaleb L. - Махалебка; Дива череша. [*Cerasus mahaleb* (L.) Mill.; *Padus mahaleb* (L.) Borkh.] Хр./Дв. 2-10 m. По кам. м. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зп, Вт, Зп, Стд, Слв, ДМ, Рл, Срж, Рд** (с,и), **Трн, Тхр, Срж.** 0 .. 800 m. IV-V. [VII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Мед., Хрн., Леч.**

P. padus L. - Обикновена песькиня; Гроздовидна песькиня. [*Padus racemosa* (Lam.) S. K. Schneid.; *Cerasus padus* (L.) DC.; *Padus avium* Mill.] Хр./Дв. 3-15 m. В гори и хрл., в равнините и предпланините. **Др, Прб, Вт, Рл, Стд, Рл, Трн, Тхр.** 0 .. 1000 m. V-VI. [VIII-VIII]. **Б, Р, Т. Дек., Мед., Леч.**

P. persica (L.) Stokes - Праскова. [*Persica vulgaris* L.] Дв. 3-8 m. Интр. Култ. 0 .. 700 m. III-IV. [VII-IX]. Пр.: Япония, Китай. **Б, Г, М,**

P. C. T. Хрн., Мед.

P. prostrata Labill. - Пълзяща вишна. [*Cerasus prostrata* (Lab.) Ser.] Хр. 15-100 см. По скал. м. **Г** (NC, NE, NAE), **М, Т.** *Хрн., Леч., Дек.*

P. pumila L. - Пълзяща вишна; Бесева вишна. [*Cerasus besseyi* (L. H. Bailey) Smyth] Хр. 10-100 см. Интр. Пр.: С. Ам. *Дек., Хрн., Баг., Леч.*

P. serotina Ehrh. - Късна песькиня. [*Padus serotina* (Ehrh.) Agardh] Дв. 1-30 м. Интр. В паркове, рядко. Адв. *Вм.* V-VI. [IX-IX]. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С.** *Дек., Мед., Хрн.*

P. spinosa L. - Трънка. Хр. 1-3 м. В хрл. и кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. III-V. [VIII-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч., Мед., Хрн.*

P. subhirtella Miq. - Четинеста вишна. [*Cerasus subhirtella* (Miq.) S. Ya. Sokolov] Дв. Интр. В паркове. Пр.: Япония. *Дек., Мед.*

P. tenella Batsch - Нисък бадем. [*Amygdalus nana* L.] Хр. 50-80 см. По сухи трев., кам. м. и хрл. (вар.). *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (з,и), *Сф, Зн, Вм, Срг, Тхр.* 0 .. 1600 м. IV-V. [VI-VII]. **Б, М, Р, С.** *Дек., Мед.*

P. tomentosa Thunb. - Степна вишна. Хр. 30-300 см. V-VI. Интр. Пр.: З. Китай, Корея, Монголия. *Дек., Хрн., Мед.*

P. triloba Lindl. - Триделнолистен бадем. [*Amygdalus triloba* (Lindl.) Ricker] Хр. 3-4 м. Интр. В паркове. 0 .. 1000 м. IV-V. Пр.: Китай. *Дек.*

P. virginiana L. - Вирджинска песькиня. [*Padus virginiana* (L.) Miller] Хр./Дв. до 15 м. Интродуцирано. В паркове. V-VI. [VIII-IX]. Пр.: С. Ам. *Дек., Мед.*

P. webbii (Spath) Vierh. - Вебиев див бадем. [*Amygdalus delipavlovii* S. Seraf.; *A. webbii* Spath] Хр. 2-4 м. По кам. и сухи м. *Зн, Стд* (ю). 100-350 м. IV-V. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. (sub *A. delipavlovii*) Balk. **Б, Г, М, Т.**

Род *Pyracantha* M. J. Roemer
Пираканта

¹. Сцв. гъсти, овласени. Пл. коралово-червени, 5-7 mm. Сем. 2.6-2.8 × 1.7-1.9 mm. *P. coccinea*

². Сцв. рехасти, голи. Пл. оранжевожълти, 6-8 mm. Сем. 2.6-3 × 1.5-1.7 mm. *P. crenulata*

P. coccinea M. J. Roemer - Червена п. Хр. 1.5-3 м. Из широкол. г., хрл., кам. м. *Чм, СИБ, Сргж.* Култ. В градини и паркове. 50 .. 1000 м. IV-VI. [IX-X]. **Б, Г** (NE, NAE), **М, Т.**

P. crenulata (D. Don) M. Roem. - Непалска п. Хр. до 2 м. Интр. В градини и паркове. V-VI. [IX-X]. Пр.: Аз. - Хималаи.

Род *Pyrus* L.
Круша

¹. Л. 1.5-2 пъти по-д. от ш. Сем. лъскави. ... 2

². Л. 2-3 пъти по-д. от ш. Сем. матови. 3

². Клк. без бодли. Пл. 50-400 × 40-120 mm, крушовиден. Сем. 5-8 × 3-5 mm, лъскави. Вчл. 12-14 × 10-12 mm. *P. communis*

². Клк. ± бодливи. Пл. с диам. до 35 mm. Сем. 6-8 × 4-5 mm, леко лъскави... *P. pyraeaster*

³. Л. 5-8 × 3-4 cm, ш. елиптични или обратно яйцевидни, клиновидно стеснени в осн. Вчл. 13-16 × 12-14 mm. Пл. с диам. 30-50 mm, закръглен. Сем. 7-8 × 4-5 mm, матови. *P. nivalis*

³. Л. ланц., т. елиптични или лопатовидни. Вчл. по-к. от 12 mm. 4

⁴. Възрастните л. отдолу почти голи. Вчл. 7-8 × 5-6 mm. Пл. 20-30 mm; кълбовиден. Сем. светло до тъмно кафяви. *P. amygdaliformis*

⁴. Възрастните л. ± влакнести. 5

⁵. Л. лопатовидни, най-ш. в горната третина. Пл. до 20 mm, относително сплескано кълбести с обърнати назад чшл. .. *P. bulgarica*

⁵. Л. ш. ланц. Пл. 20-30 mm, относително кълбовидни или конусовидни с изправени чшл. Сем. 7.5-8.5 × 4.5-5.5 mm, светлокафяви, матови. *P. elaeagnifolia*

P. amygdaliformis Will. - Бадемovidна к. Дв. 5-6 м. В гори и хрл. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Зн, Вм, Стд, Блс, Пн, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1200 м. IV-V. [IX-X]. **М.**

P. bulgarica Khutath. & Sachok. - Българска к. [*P. elaeagrifolia* subsp. *bulgarica* (Kuth. & Sachok.) Valev] Дв. 8-10 м. Из хрл., край дъбови гори. *Чм, Стп* (и), *Зн, Вм, Блс, Тхр, Сргж.* 0 .. 1000 м. IV-V. [NT]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE), **Р, Т.**

P. communis L. - Обикновена к. [*P. sativa* Lam. & DC; *P. domestica* (L.) Ehrh.] Дв. 4-20 м. Култ. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. IV-V. [VIII-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Хрн.*

P. elaeagnifolia Pall. - Маслинолистна к. [*P. elaeagrifolia* Pall.] Дв. 10-15 м. По сухи кам. склонове и хрл. Чм, СИБ, Прб (з), Стп (с,и), Згп, Срг, Рд (с,и), Трп, Тхр, Сргж. 0 .. 1500 м. IV-V. [IX-X]. Б, Г, Р, С, Т.

P. nivalis Jacq. - Снежнбяла к. [*P. communis* subsp. *nivalis* (Jacq.) Gams] Дв. 8-20 м. Край гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1200 м. IV-V. [X-XI]. Б, Г, Р, С. Хрп.

P. pyrastrer Burgsd. - Дива трънлива к. [*P. communis* subsp. *pyrastrer* (L.) Ehrh.] Дв. 8-20 см. Край гори и хрл. в низините и планините. ЦБ. 0 .. 1900 м. IV-V. [IX-X]. Б, Г (NE,NAe), М, Р, С. Хрп.

Род *Raphiolepis* Lindl.

Рафиолепис

R. umbellata (Thunb.) C. K. Schneid. - Сенниковиден р. Хр. до 150 см. Интр. В градини и паркове. V-VI. Пр.: Корея и Япония.

Род *Sorbaria* A. Вг.

Сорбария

S. sorbifolia (L.) A. Вг. - Офиколистна с. Хр. 2-4 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1000 м. VI-IX. Пр.: И. Аз. Дек.

Род *Sorbus* L.

Офика; Скоруша; Мукина

- 1¹. Л. текоперести с назъб. лсч. 2
1². Л. прости, назъб., наделени или пер. разсечени. 3
2¹. Лсч. 5-7 двойки. Пл. 6-9(-14) mm, ± сферичен, жълтооранжев или червен. Сем. об. 3; 3.5-4.5 × 1.5-2 mm. *S. aucuparia*
2². Лсч. 7-9 двойки. Пл. 15-30(-40) mm, крушовиден, рядко сферичен, жълто-кафяв. Сем. 4-10 (по 2 в гнездо); 6-7 × 4-4.5 mm. *S. domestica*
3¹. Напълно развитите л. голи или с редки влс., отдолу, зелени. 4
3². Напълно развитите л. отгоре възголи, отдолу бяло или сиво напълстени. 5
4¹. Л. цели, назъб. Венчелистчета розови, червени. Пл. 10-13 mm, червен, с малко лещанки. Сем. кафяви, 6-7.5 × 2.5-3.5 mm. ...
..... *S. chamaemespilus*
4². Л. врязани, с назъб. дялове. 7
5¹. Дяловете на л. 3-4, дълбоки, острогълни.

Венчелистчета бели. Пл. 12-18 mm, жълтокафяв с много лещанки. Сем. 4, 6-7.5 × 3.5-4.3 mm. *S. torminalis*
5². Дяловете на л. плитки. 6
6¹. Л. овални или слабо удължени; със заострени дялове. Пл. до 15 mm, светлокафявочервени с оранжеви петна. .. *S. latifolia*
6². Л. ш. елиптични, клиновидно стеснени към двата края; с възтъпи дялове. Пл. розовочервени. Сем. 5-5.5 × 2.8-3.2 mm.

..... *S. mougeotii*

7¹. Л. повече или по-малко ясно наделени и назъб. 8

7². Л. назъб., об. ненаделени. 10

8¹. Л. ± дълбоко изрязани в осн. на петурата почти до ср. ж. Пъпките влакнести. Сем. 4.7-5.3 × 2.5-2.7 mm. *S. borbasii*

8². Л. почти цели-изрязани до 1/4 - 1/5 от полупетурата, рядко по-дълбоко. 9

9¹. Кората сиво-черна с белезникави петна. Пъпките голи. Пл. 10-13 mm, червен. Сем. 4.5-5.5 × 2.8-3.2 mm. *S. austriaca*

9². Кората кафяво-червена без петна. Пъпките влакнести. Пл. жълто-оранжев, с 3 семена..

..... *S. umbellata*

10¹. Листа яйцевидни, с 10-14 двойки стр. ж., отдолу с жлези. Пл. 8-15 mm, продълг., червен или оранжев. Сем. 5-6.2 × 3.1-3.7 mm.

..... *S. aria*

10². Листа обратнаяйцевидни, с 6-10 двойки стр. ж., отдолу напълстени, без жлези. Пл. помалък от 12 mm, червен или оранжев. Сем. 5.5-6.2 × 3.2-3.8 mm. *S. graeca*

S. aria (L.) Crantz - Мукина. Хр./Дв. 3-25 м. В гори и хрл. Др, Прб, Стп, Сф, Зп, Вп, Згп, Слв, Пп, Рл, Срг, Рд, Сргж. 0 .. 1800 м. V-VI. [IX-X]. Б, Г (NE), М, Р, С. Мед., Пер.

S. aucuparia L. - Офика. [*S. aucuparia* L. subsp. *fenekiana* Georg. & Stoj.] Дв. 5-20 м. В гори. ЦБ. 0 .. 1800 м. V-VI. [IX-X]. Култ. Б, Г, М, Р, С, Т. Дек., Мед., Леч.

S. austriaca (Beck) Heldr. - Австрийска о. Дв. 5-15 м. По гори и хрл. Стп (з), Зп, Рд (с). 800 .. 1100 м. V-VI. [IX-X]. Б, Г (NC,NE), М, Р, С. Мед., Пер.

S. borbasii Jav., nom. amb - Борбазиева о. Дв. 5-15 м. В гори. Стп (с), Блс, Срг (и), Рд (с). 500 .. 1660 м. V-VI. Б, Г (NE), Р. Мед., Плв.

S. chamaemespilus (L.) Crantz – Мушмуловидна о. Хр. 1-5 м. По скал. м. *Смн* (з,с), *Вм*, *Слв*, *Пн*. 1700 .. 2100 м. VI-VII. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р**. *Пер.*

S. domestica L. - Скоруша. Дв. 10-20 см. По припечни м. в планините и предпланините. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. IV-V. [IX-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т**. *Дек.*, *Леч.*, *Мед.*, *Хрн.ю*

S. graeca (Spach) Kotschy - Гръзка о. Хр./Дв. 4-10 м. По кам. вар. м. *Смн* (и), *Зн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с), *?Блс*. 500 .. 1300 м. V-VI. [IX-X]. **Б, Г, М, Р, С**. *Мед.*, *Пер.*

S. latifolia (Lam.) Pers. - Широколистна о. Дв., до 10 м. Интр. Адв. *Смн* (с), *Зн*, *Срг* (з), *Рд* (з,с). 300 .. 1300 м. IV-V. Пр.: 3. Ев. **Б, М, С**.

S. mougeotii Soy.-Will. & Godr. - Мугеотова о. Хр./Дв. до 8-20 м. *Смн* (с), *Слв*, *Рд* (з). 500 .. 1500 м. **Б**. *Хрн.*

S. ×thuringiaca (Ilse) Fritsch - Туринкская о. [*S. ×semipinnata* (Roth) Hedl.] Дв. **М**.

S. torminalis (L.) Crantz - Брекиня. Дв. 5-25 см. В гори. *ЦБ*. 0 .. 1700 м. IV-VI. [IX-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т**. *Мед.*, *Леч.*, *Пер.*, *Хрн.*, *Дек.*

S. umbellata (Desf.) Fritsch - Сенниковидна о. Хр./Дв. 2-9 м. В гори и хрл. *Смн* (и), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 600 .. 1600 м. V-VI. [IX-X]. **Б, Г, М, С, Р, Т**. *Мед.* *Пер.*

1¹. Л. делтовидни, по-д. от ш., заострено-клиновидни в осн.; дяловете заострени. subsp. *banatica*

1². Л. почти ромбични, почти закръглени до яйцевидноо-закръглени; ± д. колкото ш., заоблено-клиновидни в осн.; дяловете заоблени. 2

2¹. Л. закръглени, с диам. 3-4 см, плитко изрязани, относително назъб., в долната ч. целокр. subsp. *koevessii*

2². Л. закръглено ромбични до елиптически и обратнойцевидни. 3

3¹. Л. широкоелиптични до закръглено ромбични, 7-12 × 5-10 см. ... subsp. *meridionalis*

3². Л. закръглено ромбични, 6 (10) × 5.5 (6.5) см. subsp. *umbellata*

subsp. *banatica* (Jav.) Karpati - Банатска о. **Р, ?Б, ?С**.

subsp. *koevessii* (Penzes) Karpati – Кръглолистна о. *Пн*. 600 .. 1600 м. V-VI. **Б, М**.

Мед., *Пер.*

subsp. *meridionalis* (Guss.) Valey - Ю. о. [*S. graeca* (Lodd. ex Spach) Lodd. ex S.Schauer.] *Сф*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 600 .. 1600 м. V-VI. *Мед.*, *Пер.*

subsp. *umbellata* - Сенниковидна о. *Смн* (и), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 600 .. 1600 м. V-VI. **Б, Г, Р, Т**. *Мед.*, *Пер.*

Род *Spiraea* L.

Тъжник

1¹. Сцв. сенниковидни или щитовидни. 2

1². Сцв. метл. 13

2¹. Сцв. винаги прости. Цъфти IV-VI. 3

2². Сцв. винаги сл. Цъфти VII-VIII... 12

3¹. Всички сцв. прис., щитовидни, с розетка л. или люспи в осн. 4

3². Вр. сцв. прис. или на къси безлистни клк., долните стр. разп. на д. облистени клк. 6

4¹. Л. целокр. или само с няколко зъбчета на върха. Сцв. с 5-10 цв. Мехунките 3 mm. Сем. 2-2.5 × 0.3-0.5 mm. *S. hypericifolia*

4². Л. напил. или назъб. по целия ръб. Сцв. с 3-6 цв. 5

5¹. Л. ш. яйцевидни; в осн. късо клиновидни; 1.5-2 пъти по-д. от ш. си; отдолу влакнести, продълговатояйцевидни, остро назъб. Сцв. щитовидни. Културните форми с кичести цв. Сем. 1.8-2.2 × 0.4-0.5 mm. *S. prunifolia*

5². Л. лин. ланц.; в осн. клиновидно стеснени; 2.5-5 пъти по-д. от ш. си; 4-6 mm ш., назъб., зъбците без жлези. Сцв. с 3-5 цв. Клк. изправени, младите с влс. и ребра. Сем. 1.8-2 × 0.4-0.5 mm. *S. thunbergii*

6¹. Чшл. насочени напред. 7

6². Чшл. обърнати назад или хоризонтално разперени. Сем. 2 mm. 11

7¹. Вчл. равни или по-к. от тч. Сцв. от 10-20 цв. Сем. 1.9-2.5 × 0.4-0.5 mm. *S. crenata*

7². Вчл. по-д. от тч. 8

8¹. Л. удължено ланц., над 2.5-3 пъти по-д., отколкото ш. 9

8². Л. овално закръглени, до 1.5 д., отколкото ш. 10

9¹. Клк. ребрести, леко влакнести. Л. с 3-5 чифта стр. ж.; ярко зелени. *S. arguta*

9². Клк. гладки, голи. Л. с 4-6 чифта стр. ж.; отгоре тъмнозелени, отдолу синьозелени. *S. cantoniensis*

10¹. Клк. изправени, сивокафяви. Л. плитко

- триделни, тъпо назъб. Сем. 1.6-1.8 × 0.5 mm. *S. trilobata*
10². Клк. дъговидно извити, червенокафяви. Л. ш. клиновидни, назъб. само в горната половина. Сем. 1.7-2 × 0.4-0.5 mm.
 S. vanhouttei
11¹. Клк. об. с 5 ребра, голи. Л. яйцевидно ланц. или ромбично ланц., в осн. целокр., от 2/3 нагоре назъб. Венчелистчета с д. 4-6 mm. Сем. 1.8-2.2 × 0.4-0.6 mm. ... *S. chamaedryfolia*
11². Клк. цилиндрични, влакнести. Л. елипсоидни до ланц., на цъфтящите клк. целокр., на вегетативните с 6-8 зъбчета към върха. Венчелистчета с д. 3 mm. Сем. 1.8-2.1 × 0.35-0.45 mm. *S. media*
12¹. Клк. ребрести, извити навън. Сцв. рехави. *S. bella*
12². Клк. гладки, изправени. Сцв. гъсти. Сем. 1.4-1.6 × 0.4 mm. *S. japonica*
13¹. Л. отдолу голи или с влс. само по ж. Чшл. при плода обърнати назад, с пръстен от жлези. 14
13². Л. отдолу гъстовлакнести. Чшл. при плода изправени. 15
14¹. Л. целокр., бяло наплустени отдолу. Мехунките голи, събрани. Сем. 1.6-1.8 × 0.3-0.4 mm. *S. douglasii*
14². Л. неравномерно напил., жълтеникаво или сивкаво напльстени отдолу. Мехунките влакнести. раздалечени. Сем. 1.6-2 × 0.3-0.4 mm. *S. tomentosa*
15¹. Сцв. голо. Л. ш. яйцевидни, по края напил. над 1/3 от осн. Сцв. ш. пирамидално. Цв. слабо розови или бели. Сем. 1.6-1.8 × 0.3-0.4 mm. *S. alba*
15². Сцв. гъсто влакнесто. Л. лин. клиновидни, по края напил. почти до осн. Сцв. цилиндрично или т. пирамидално. Цв. наситено розови, рядко бели. Сем. 1.8-2.2 × 0.4-0.5 mm. *S. salicifolia*
S. alba Du Roi - Широколистен т. [*S. latifolia* (Aiton) Borkh.] Хр. 50-200 cm. Интр. В градини и паркове. VI-VII. Пр.: С. Ам. Дек., Хрн.
S. ×arguta Zabel - Остроуазъбен т. *S. thunbergii* × *S. multiflora* Хр. 50-200 cm. Интр. В паркове. Дек.
S. bella Sims – Прелестен т. Хр. 1-2 m. Интр. В паркове. Пр.: Хималаи. Дек.
S. ×bumalda Burv. - Бумалдов т. *S. japonica* × *S. alba* Хр. 30-100 cm. В паркове. V-VI. Дек.
S. cantoniensis Lour. - Кантонски т. Хр. 1-1.5 m. В градини и паркове. ЦБ. 0 .. 600 m. V-VI. Пр.: И. Аз. - Китай и Япония. Дек.
S. chamaedryfolia L. - Брястолистен т. [*S. ulmifolia* Scop.] Хр. 1-2 m. В гори и хрл. *Прб* (з), *Смн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (и). 500 .. 1800 m. V-VII. **Б, Г, М, Р, С.** Дек.
S. crenata L. - Нарязанолистен т. Хр. 50-200 cm. По сухи кам. м. *СИБ*, *Зн*. 450 .. 820 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, М, Р, Т.** Дек.
S. douglasii Hook. - Дугласки т. Хр. 1-2.5 m. Интр. В градини и паркове в южните ч. на страната. 0 .. 800 m. V-VIII. [IX-IX]. Пр.: С. Ам. Дек.
S. hypericifolia L. - Звънколистен т. Хр. 100-200 cm. В хрл. *Трн*. 300 .. 300 m. IV-VI. **Б, Р, Т.** Дек.
S. ×intermedia hort. Lemoine ex Zabel - Междилен т. Хр. 80-200 cm. В градини и паркове. V-VI. [VII-VII]. Пр.: И. Аз. Дек.
S. japonica L. f. - Японски т. [*S. albiflora* (Miq.) Zbl.; *S. bullata* Maxim.; *S. ×pumila* Zabel] Хр. 1-1.5 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1000 m. V-VII. [VIII-VIII]. Пр.: Китай, Япония. Дек.
S. media F. W. Schmidt - Среден т. Хр. 1-2 m. По скал. м. и хрл. *Смн* (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *ДМ*, *Рл*, *Рд* (з,с). 500 .. 2000 m. V-VI. **Б, М, Р, С.** Дек.
S. prunifolia Sieb. & Zucc. - Сливолистен т. Хр. 1-2 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 100 m. IV-V. Пр.: Корея, Китай, Тайван. **Б, Р.** Дек.
S. ×pseudosalicifolia Silverside - Лъжевърболистен т. *S. douglasii* × *S. salicifolia* Хр. Адв. *Зн*, *Рд* (з). 500 .. 1500 m. **Б.** Дек.
S. salicifolia L. - Върболистен т. Хр. 1-2 m. По пес. моч. м. *Рд* (з). Култ. В паркове. 1200 .. 1200 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С.** Дек.
S. thunbergii Sieb. - Тунбергиев т. Хр. 1-2 m. Интр. В градини и паркове. 0 .. 300 m. IV-V. Пр.: И. Аз. Дек.
S. tomentosa L. - Напльстен т. Хр. 30-150 cm.

Интродуцирано. В градини и паркове. IV-V. Пр.: С. Ам. Дек.

S. trilobata L. - Триделен т. Хр. Интр. В градини и паркове. Пр.: Сибир, Средна Аз., Китай и Корея. Дек.

S. ×vanhouttei (Briot) Zabel - Майски сняг. *S. cantoniensis* × *S. trilobata*. Хр. 80-200 см. Интр. В градини и паркове. 0 .. 800 m. IV-V. Пр.: И. Аз. Дек. **Б, Р.**

Род *Stephanandra* Franchet & Savi
Стефанандра

S. tanakae Franchet & Savi - Танакова с. Хр. до 3 m. Интр. В паркове. VI-VII. Пр.: Япония. Дек.

Род *Stranvaesia* Lindl.
Странвезия

S. davidiana Desne - Давидова с. [*Photinia davidiana*] Хр. 2.5-3(-8) m. Интр. В градини и паркове. V-VI. Пр.: И. Аз. Дек.

Подсемейство **Dryadoideae** (Lam. & DC.)
Sweet
Сребърникови

Род *Dryas* L.
Сребърник

D. octopetala L. - Обикновен с. Хр. 20-50 cm. По ск. и ск. поляни. *Стн* (с), *Рл*, *Пн*, *Слв*. 2000 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С. Леч.**

Подсемейство **Rosoideae** Arn.
Шипкови

1¹. Дървета, храсти или храстчета.. 2
1². Трeви и полухрасти. 7
2¹. Цв. в плътни главици. Вчл. липсват. Тч. много. Пл. сочен. *Sarcopoterium*
2². Цв. не са в плътни главици. Вчл. 4-5. .. 3
3¹. Л. срещ. Чшл. и вчл. по 4... *Rhodotypos*
3². Л. посл. 4
4¹. Плодолистите скрити в хипантия. Бодливи храсти. Пл. цинародий (с орехчета в разрасналия хипантий). *Rosa*
4². Плодолистите и пл. издадени извън хипантия. 5
5¹. Р. с бодли. Пл. ядлив, сборна костилка. *Rubus*

5². Р. без бодли. Пл. сборно орехче. 6
6¹. Л. пер. *Dasiphora*
6². Л. тройни или длан. *Potentilla*
7¹. Вчл. липсват. 8
7². Вчл. 4-6. 13
8¹. Л. прости или длан. наделени. 9
8². Л. пер. 12
9¹. Едногодишни р. Тч. 1(-2). *Aphanes*
9². Многогодишни р. Тч. 4-10. 10
10¹. Плодникът 1. *Alchemilla*
10². Плодниците повече от 5. 11
11¹. Вчл. жълти. Тч. 5. Плодниците 5-12. *Sibbaldia*
11². Вчл. об. бели. Тч. 20(-30). Плодниците 20-50. *Sibbaldiopsis*
12¹. Тч. 2. Хипантия с 4 бодила... *Acaena*
12². Тч. 4 или повече. Хипантия без бодли. *Sanguisorba*
13¹. Чшл. 4-5. Подчашка липсва. 14
13². Чш. и подчашката от по 4-5 лсч. 17
14¹. Цв. жълти. Пл. с кукести четинки. *Agrimonia*
14². Цв. бели, кремави, пурпурни или червени. Пл. без четинки. 15
15¹. Прл. липсват. Плодниците 3. 2дом. р. *Arunceus*
15². Прл. видими. Плодниците 6 или повече. 16
16¹. Л. пер., с по-малки лсч., разп. между поголеми. Цв. бели или с розов оттенък. Рядко л. длан. нарязани, но тогава цв. интензивно розови. Пл. сборно орехче. *Filipendula*
16². Л. ненаделени, длан. или пер. с еднакви лсч. Пл. сборна костилка. *Rubus*
17¹. Плодниците и орехчетата скрити в хипантия. *Aremonia*
17². Плодниците и орехчетата издадени навън от хипантия. 18
18¹. Л. пер. или лировидни. 19
18². Л. тройни, длан. или длан. наделени. .. 22
19¹. Стлб. д., запазват се при плода. *Geum*
19². Стлб. къси, окапват при плода... 20
20¹. Л. тройни или длан.. Вчл. жълти, бели или розови. *Potentilla*
20². Л. пер. 21
21¹. Полухраст. Вчл. тъмно пурпурни, по-к. от чшл. *Comarum*
21². Многогодишни р. Вчл. бели или бледожълти, по-д. или по-к. от чшл. *Drymocallis*

- 22¹. Цв. легло разраства до сочно и гъбесто при плода. 23
 22². Цв. легло не разраства при плода. ... 25
 23¹. Вчл. пурпурни. *Potentilla*
 23². Вчл. жълти или бели. 24
 24¹. Подчашковите сег. триделни в краищата. Вчл. жълти. Орехчетата червени. .. *Duchesnea*
 24². Подчашковите сег. не са триделни в краищата. Вчл. бели. Орехчетата червени, жълтеникави, кафяви или черни. *Fragaria*
 25¹. Вчл. с д. 1-2 mm. Тч. 5(-10). *Sibbaldia*
 25². Вчл. по-д. от 2 mm. Тч. 10 или повече. 26
 26¹. Плодниците повече от 6. *Potentilla*
 26². Плодниците 2-6. 27
 27¹. Цв. 4-делни. *Potentilla*
 27². Цв. 5-делни. *Waldsteinia*

Род *Acaena* L.

Ацена

A. inermis Hook. f. - Безшипеста а. Мг. 5-6 см. Интр. Култ. Пр.: Нова Зеландия. *Дек.*

Род *Agrimonia* L.

Камшик

- 1¹. Цв. држ. 5-10 mm. Хипантият при плода 10-12 × 12-14 mm. Пл. 8-10 × 6-8 mm. Четинките на хипантия, извити назад, ± равни на чшл. Вчл. 5-7 mm. Пл. 8-10 × 6-8 mm.
 A. repens
 1². Цв. држ. 0.5-3 mm. Хипантият при плода 3-5 mm. Пл. 6-7.5 × 3.6-6.5 mm. 2
 2¹. Ст. покр. с д. прости, разперени и по-к. къдрави влс. Прл. ш. яйцевидни, с 5-7 едри, остри зъбчета. Хипантият с четинки 1.5-2.5 mm. Пл. 6-7 × 3.6-4.5 mm. *A. eupatoria*
 2². Ст. покр. с д., разперени прости и къси жлз. влс. Прл. полусърцевидни, дълбоко назъб. Хипантият с четинки 2-5 mm. Пл. 6.5-7.5 × 5.5-6.5 mm. *A. procera*

A. eupatoria L. - Лечебен к. Мг. 15-150 cm. В хрл., лив., пас. *ЦБ.* 100 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч.*

1¹. Ст. об. с в. до 70 cm, с розетковидно сближени в осн. л. Хипантият с косо насочени нагоре и хоризонтално разперени бодли.
 subsp. *eupatoria*

1². Ст. с в. до 1.5 m, без розетка. Хипантият с хоризонтално разперени и извити назад бодли.
 subsp. *grandis*

subsp. *eupatoria* - Лечебен к. Мг. 30-130 cm. В

хрл., лив., пас. *ЦБ.* 100 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г, М, Р.** *Леч.*

subsp. *grandis* (Andrz. ex A. G.) Bornm. - Голям к. Мг. 30-130 cm. В хрл., лив., пас. *Стд, Трн, Тхр.* 100 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г, Р, С.** *Леч.*

A. procera Wallr. - Ароматен к. Мг. 50-180 cm. В лив., хрл., сенч. трев. поляни. *СИБ, Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с), *Трн, Сргж.* 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С.** *Леч.*

A. repens L. - Пълзящ к. Мг. 20-100 cm. **Т.**

Род *Alchemilla* L.

Шапиче

- 1¹. Ст. голо. Л. от двете страни голи, по ръба с реснички, в очертание закръглено бъбрековидни до кръгли. Плч. по-д. от хипантия; 1.4-1.6 × 0.8-1 mm. *A. fissa*
 1². Л. поне от долната страна покр. с влс. Р. с др. белези. 2
 2¹. Приосн. л. дланевидно разделени най-малко на 70% от радиуса си. Дяловете на л. (1.5) 2-6 пъти по-д. отколкото ш. Зрелите плч. леко стърчат над диска извън хипантия. 3
 2². Приосн. л. дланевидно разделени до ср., рядко по-дълбоко. Дяловете на л. по-к., отколкото ш. или най-много до 1.5 пъти по-д. отколкото ш. 5
 3¹. Приосн. л. разделени почти до осн.; най-малко ср. дял е своб. (несвързан с другите дялове). *A. velebatica*
 3². Приосн. л. не са разделени до осн. 4
 4¹. Дяловете на приосн. л. обратно яйцевидни, 1.5-2 пъти по-д. отколкото ш., едро назъб., зъбците с д. 2-3 mm. *A. grossidens*
 4². Дяловете на приосн. л. елиптични, 2-2.5 пъти по-д. отколкото ш., плитко назъб., зъбците с д. ок. 1 mm. *A. anisiaca*
 5¹. Външ. чшл. ± ш. колкото вътр. и об. по-д. от тях. Всичките или поне някои от външ. чшл. с по 1-5 зъбци отстриани. Хипантиите голи или в осн. ± влакнести. Плч. по-д. от хипантия и стърчат над диска. 6
 5². Външ. чшл. целокр., рядко със зъбчета, но тогава те са по-т. от вътр. или хипантиите са изцяло влакнести. 7
 6¹. Цв. с диам. 4.5-6.5 mm. Външ. чшл. по-д. от вътр., об. с по 2-4 зъбчета отстриани.
 A. achtarowii
 6². Цв. с диам. 3-4.5 mm. Външ. чшл. равни или малко по-д. от вътр., с по 1-2 зъбчета

отстрани.	<i>A. jumrukczalica</i>	заострени ± нееднакви.	16
7 ¹ . Всичките хипантии в сцв. голи или оскъдно влакнести (с единични влс.)	8	16 ¹ . Ст. над второто междувъзлие, рядко и изцяло, голо. Чшл. по-д., отколкото ш. Плч. по-к. от хипантия; 1.4-1.6 × 1-1.2 mm. ..	<i>A. glabra</i>
7 ² . Поне някои от хипантиите покр. с влс. 28		16 ² . Ст. с влс. само по долните 2-3 междувъзлия. Чшл. д. приблизително колкото.	17
8 ¹ . Ст. и држ. на приосн. л. покр. с ± прилегнали влс.	9	17 ¹ . Ст. малко по-д. от држ. на приосн. л. Цв. жълтозелени, с 2 пъти по-д. от тях држ. Плч. по-к. от хипантия.	<i>A. reniformis</i>
8 ² . Ст. и држ. на приосн. л. покр. с перпендикулярно разперени, а понякога и с прилегнали влс.	18	17 ² . Ст. 2 пъти по-д. от држ. на приосн. л. Цв. жълти, с по-къди от тях држ.	<i>A. obtusa</i>
9 ¹ . Външ. чшл. равни или по-д. от вътр. Плч. по-д. от хипантиите и стърчат над диска. ..	10	18 ¹ . Хипантиите голи.	19
9 ² . Външ. чшл. по-к. от вътр. Зрелите плч. об. по-к. от хипантиите.	14	18 ² . Хипантиите отчасти покр. с влс. Плч. по-к. от хипантия.	23
10 ¹ . Цв. с диам. 5-6 mm. Външ. чшл. ясно по-д. и малко по-т. от вътр. Плч. по-д. от хипантия.	<i>A. asteroantha</i>	19 ¹ . Ст. и држ. на приосн. л. покр. с косо насочени нагоре или почти перпендикулярно разперени влс. Хипантиите стеснени в осн. и постепенно преминават в држ. Плч. об. по-к. от хипантия; 1.4-1.6 × 0.9-1.1 mm. ...	<i>A. micans</i>
10 ² . Цв. с диам. до 5 mm, рядко по-големи, но тогава външ. чшл. равни или малко по-д. и 2 пъти по-т. от вътр. Плч. по-д. от хипантия и стърчат над диска.	11	19 ² . Р. с др. белези.	20
11 ¹ . Ст. по-в. от 25 cm; покр. с влс. по 3-8 междувъзлия. Плч. 1.3-1.5 × 0.8-1 mm. <i>A. gorcensis</i>	11 ² . Ст. с в. 5-30 cm; покр. с влс. само по най-долните 1-2 междувъзлия.	20 ¹ . Ст. и држ. на приосн. л. покр. с перпендикулярно разперени влс.	21
12	12 ¹ . Дяловете на приосн. л. 2-3 пъти по-к. от листния радиус; ± стеснени в осн., отделени помежду си с ± ш. U-виден целокр. изрез. Плч. 1.3-1.5 × 1-1.2 mm.	20 ² . Ст. и држ. на приосн. л. поне отчасти покр. с извити надолу влс. Плч. по-к. от хипантия.	22
12 ² . Дяловете на приосн. л. 3-5 пъти по-к. от листния радиус; не стеснени в осн., отделени помежду си с клиновиден (V-виден) целокр. изрез. Плч. по-д. от хипантия и стърчат над диска.	13	21 ¹ . Ст. изцяло (включително сцв. влакнесто. Цв. жълтозелени. Външ. чшл. значително по-к. от вътр. Плч. по-к. от хипантия, 1.1-1.3 × 0.7-0.9 mm.	<i>A. monticola</i>
13 ¹ . Држ. на приосн. л. голи или покр. с малко, почти прилегнали влс. Цв. с диам. 3-4 mm.	<i>A. incisa</i>	21 ² . Ст. в горната ч. голо. Цв. жълти. Външ. чшл. приблизително равни на вътр. Плч. по-д. от хипантия и стърчат над диска.	<i>A. pawlowskii</i>
13 ² . Држ. на приосн. л. покр. с влс. Цв. с диам. 3.5-5.5 mm.	<i>A. gracillima</i>	22 ¹ . Л. отгоре оскъдно влакнести, об. по гънките с влс. Чшл. голи.	<i>A. subcrenata</i>
14 ¹ . Држ. на приосн. л. голи, рядко на най-вътр. л. с влс. Ст. голо или само в най-долната ч. с прилегнали влс.	<i>A. pyrenaica</i>	22 ² . Л. отгоре гъсто влакнести. Чшл. на върха с по 2 четинки. Пл. 1.2-1.4 × 0.9-1 mm.	<i>A. crinita</i>
14 ² . Држ. на всичките приосн. л. покр. с влс.	15	23 ¹ . Външ. чшл. по-к. и ок. 3 пъти по-т. от вътр.	24
15 ¹ . Ст. покр. с влс. от осн. нагоре включително и 1-2 клк. от сцв. Дяловете на л. ± равномерно назъб., зъбците т., остри, приблизително еднакви. Плч. по-к. от хипантия.	<i>A. connivens</i>	23 ² . Външ. чшл. по-д. или равни на вътр. и ок. 2 пъти по-т. от тях.	25
15 ² . Ст. покр. с влс. само по долните 1-3 междувъзлия. Дяловете на л. об. неравномерно назъб., зъбците ш., тъпи или		24 ¹ . Дяловете на приосн. л. триъгълни, по-д. отколкото ш., отпред заострени. Плч. 1.4-1.6 × 0.9-1.1 mm.	<i>A. acutiloba</i>
		24 ² . Дяловете на приосн. л. ± закръглени, тъпи, по-ш. отколкото д. Плч. 1.2-1.4 × 0.9-1.1 mm.	<i>A. xanthochlora</i>
		25 ¹ . Цв. жълти. Хипантиите с д. 2.5 mm. Външ. чшл. по-д. от вътр.	26

25². Цв. жълтозелени. Хипантиите с д. до 2 mm. Плч. по-д. от хипантия и стърчат над диска. 27

26¹. Приосн. л. почти кръгли, от горната страна голи. Хипантият гол или почти гол. *A. indivisa*

26². Приосн. л. бъбрековидни, от горната страна гъсто овласени. Хипантият влакнест. *A. heterotricha*

27¹. Приосн. л. отдолу гъсто влакнести. Хипантиите с д. 1.4-1.8 mm. Външ. чшл. д. колкото вътр. *A. bandericensis*

27². Приосн. л. отдолу оскъдно влакнести. Хипантиите с д. 2-2.5 mm. Външ. чшл. по-д. от вътр. *A. catachnoa*

28¹. Ст. и држ. на приосн. л. покр. с насочени нагоре относително прилегнали влс. Чшл. ш. триъгълни, тъпи, след цъфтеж изправени нагоре и ± сближени помежду си. Плч. по-к. от хипантия. *A. bulgarica*

28². Р. с друхи белези. 29

29¹. Ст. и држ. на приосн. л. покр. с перпендикулярно разперени влс. 30

29². Ст. и држ. на приосн. л. с др. тип овласяване. 34

30¹. Л. 1-2.3 × 1.2-2.5 cm. Цв. с по-к. от тях држ. Плч. по-к. от хипантия. *A. pirinica*

30². Л. значително по-големи. 31

31¹. Цв. жълти, с диам. 3.5-5 mm. Външ. чшл. по-д. и малко по-т. от вътр. Плч. по-д. от хипантия и стърчат над диска; 1.2-1.4 × 0.8-1 mm. *A. mollis*

31². Цв. жълтозелени, рядко червеникави. Външ. чшл. по-к. и по-т. от вътр. 32

32¹. Л. 7-9-делни; дяловете 3-4 пъти по-к. от радиуса на л., с по 5-7 зъбчета отстрани. Чшл. яйцевидни, остри. Плч. по-к. от хипантия. *A. cinerea*

32². Л. 9-11-делни; дяловете с по 6-9 зъбчета отстрани. 33

33¹. Ст., включително сцв., гъсто покр. с перпендикулярно разперени влс. Хипантиите гъсто влакнести или някои от тях голи. Плч. по-к. от хипантия. *A. monticola*

33². Ст. покр. в осн. с насочени нагоре влс., в горната ч. - с перпендикулярно разперени влс. Плч. по-д. от хипантия и стърчат над диска. *A. viridiflora*

34¹. Ст. и држ. на приосн. л. покр. с перпендикулярно разперени и насочени надолу влс. Плч. по-к. от хипантия. 35

34². Ст. и држ. на приосн. л. покр. с перпендикулярно разперени и насочени нагоре влс. 36

35¹. Цв. држ. покр. с влс. Външ. чшл. 2-3 пъти по-к. от вътр. Држ. на приосн. л. червеновиолетови. Пл. 1.4-1.7 × 1.1-1.3 mm. ...
..... *A. erythropoda*

35². Цв. држ. голи или с редки влс. в осн. Външ. чшл. малко по-к. от вътр.
..... *A. heterophylla*

36¹. Дяловете на приосн. л. в осн. си неназъбени, с целокр. изрез помежду си, отпред отсечени ± перпендикулярно на радиалните ж. Хипантиите звънчевидни. Зрелите плч. по-к. от хипантия или слабо видими над диска; 1.3-1.5 × 0.9-1.1 mm. *A. flabellata*

36². Дяловете на приосн. л. изцяло назъб., без целокр. изрез помежду им в осн., отпред закръглени. Хипантиите кълбовидни, след оплождането стеснени под чш. Зрелите плч. по-к. от хипантия; 1.3-1.5 × 0.9-1.1 mm. *A. glaucescens*

A. achtarowii Pawł. - Ахтарово ш. МГ. 35-50 cm. По вл. м. край планински потоци. *Сmn* (с). 1700 .. 2100 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. IUCN(R), ЗБР. Bulg. **Б**. *Леч*.

A. acutiloba Opiz - Остролистно ш. МГ. 10-50 cm. По лив., трев. м. и хрл. *Сmn* (з,с), *Слв*, *Рл*, *Рд* (з). 1200 .. 2600 m. V-VII. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**. *Леч*.

A. amphiargyrea Buser - Сребристо ш. МГ. **М**.

A. anisiaca Wettst. - Анизово ш. МГ. 5-15 cm. По вл. скал. склонове. *Сmn* (с). 2000 .. 2200 m. VI-VIII. *Леч*.

A. asteroantha Rothm. - Звездоцветно ш. МГ. 10-25 cm. По вл. скал. и трев. м., и в ск. пукнатини. *Сmn* (с). 1800 .. 2000 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б**, **Р**.

A. bandericensis Pawł. - Бъндерицово ш. МГ. 30-50 cm. По трев. крайпоточни м. в субалпийския пояс. *Пн*. 2100 .. 2400 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. IUCN, ЗБР. Balk. **Б**, **М**.

A. bulgarica Rothm. - Българско ш. МГ. 10-20 cm. По лив. и пас. *Сmn* (з,с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1800 .. 2500 m. VI-VII. Balk. **Б**, **Г**, **М**, **С**.

A. catachnoa Rothm. - Балканско ш. МГ. 30-50

- ст. Единично или на малки групи, по вл. трев. и крайпоточни м. върху плитки кам. почви. *Стн* (с), *Пн*, *Рл*. 1800 .. 2300 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г, М**.
- A. cinerea* Buser - Сиво ш. Мг. 10-20 cm. По скал. м. *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 1800 .. 2500 m. VII-VIII. **Б, С**. Леч.
- A. colorata* Buser - Цветисто ш. Мг., до 20 cm. **М, С, Р**.
- A. connivens* Buser - Затворенолистно ш. Мг. 10-30 cm. По трев. скал. м. *Блс*, *Рл*, *Рд* (з). 1400 .. 2600 m. VII-VIII. **Б, Р, С**. Леч.
- A. crinita* Buser - Дълговлакнесто ш. Мг. 10-40 cm. По лив. и пас. *Слв*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з). 1400 .. 2200 m. VI-VIII. **Б, М, Р, С, Т**. Леч.
- A. damianicensis* Pawł. - Дамянишко ш. Мг. *Пн* (с). 1400 .. 2000 m. Balk. **Б, М**.
- A. effusa* Buser - Разпростряно ш. Мг. 10-40 cm. **М**.
- A. erythropoda* Juz. in Grossh. - Червенодръжково ш. Мг. 10-30 cm. По лив. и пас. *Стн* (с), *Вт*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*. 1600 .. 2800 m. VII-VIII. **Б, Т**.
- A. exigua* Paulin - Оскъдно ш. Мг. 3-10 cm. **Г** (NE), **М, Р**.
- A. filicaulis* Buser - Нишкостъблено ш. Мг., до 40 cm. **М, Р**.
- A. fissa* Guent. & Schummel - Врязанолистно ш. Мг. 5-30 cm. По вл. скал. м. в пукнатините на скалите (хазмофит) и по ск. площадки на плитки почви в субалпийския пояс. *Рл*. 1800 .. 2200 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Г, М, Р, С**. Леч.
- A. flabellata* Buser - Ветриловидно ш. Мг. 5-20 cm. По ск. поляни на вар. терени. *Стн* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1600 .. 2800 m. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С**. Леч.
- A. glabra* Neugen f. - Голо ш. Мг. 10-60 cm. По вл. м., край реки, потоци. *Стн* (с), *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1800 .. 2400 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С**. Леч.
- A. glaucescens* Wallr. - Сивосинскаво ш. Мг. 5-30 cm. По вл. трев. и скал. м. *Прб* (з), *Стн* (з,с), *Вт*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с).
- 1200 .. 2500 m. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С**. Леч.
- A. glomerulans* Buser - Главесто ш. Мг., до 40 cm. **М**.
- A. gorcensis* Pawł. - Едроцветно ш. Мг. (25) 30-60 cm. По вл. трев. и крайпоточни м. *Вт*, *Рл*. 1000 .. 1800 m. VII-VIII. **Б, Г, М, Р, С**. Леч.
- A. gracillima* Rothm. - Грациозно ш. Мг. 15-25 cm. По трев. и скал. м. *Стн* (с), *Пн* (с), *Рл*. 1600 .. 2400 m. VII-VIII. Balk. Леч.
- A. grossidens* Buser - Едрозъбчесто ш. Мг. 10-15 cm. По вл. скал. склонове. *Стн* (с). 1900 .. 2100 m. VII-VIII. Леч.
- A. heterophylla* Rothm. - Разнолистно ш. Мг. 10-25 cm. Расте по трев. м. и пас. *Стн* (с), *Пн* (с), *Рд* (з), *Рл*. 1800 .. 2300 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г, М, С, Т**.
- A. heterotricha* Rothm. - Разновлакнесто ш. Мг. 15-60 cm. **Г** (NE), **М**.
- A. incisa* Buser - Изрязано ш. Мг. 5-20 cm. По вл. скал. м. *Стн* (с), *Пн*, *Рл*. 1600 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Р, С**. Леч.
- A. indivisa* (Buser) Rothm. - Неразделнолистно ш. Мг. 30-45 cm. По вл. трев. м. и край планински потоци на горната граница на гората. *Стн* (с). 1600 .. 2000 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г, М, С**.
- A. jumrukczalica* Pawł. - Юмрукчалско ш. Мг. 10-25 cm. По вл. скал. м. и край потоци в района на горната граница на гората. *Стн* (с). 1700 .. 1800 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. Bulg. **Б**. Леч.
- A. lanuginosa* Rothm. - Вълнесто ш. Мг. **Б, Г** (NC,NE), **М**.
- A. lunaria* S. E. Frohner - Лунно ш. Мг. 10-60 cm. **Б**
- A. micans* Buser - Блестящо ш.; Нежно ш. [*A. gracilis* auct. bulg.] Мг. 5-50 cm. По лив., пас., хрл. *Стн* (з), *Згн*, *Пн* (с), *Рл*, *Рд* (з). 1500 .. 2500 m. VI-IX. **Б, М, Р, С**. Леч.
- A. mollis* (Buser) Rothm. - Меколистно ш. Мг. 25-80 cm. По трев. м. и ск. сипеи, в зоната на буковия пояс. *Стн* (с). 1150 .. 1800 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, Р, Т**. Леч.,

Дек.

A. monticola Oriz - Планинско ш. Мг. 10-50 см. По вл. трев. м. лив., пас. *Стп, Вт, Згп, Блс, Пн, Рл, Срг, Рд*. 1200 .. 2100 м. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С.** Леч.

A. obtusa Buser - Тъполистно ш. [*A. obsoleta* S. E. Frohner] Мг. 20-45 см. По вл. трев. м., край реки и потоци. *Стп (с), Вт, Блс, Пн, Рл*. 1200 .. 2000 м. VI-VII. **Б, Г,** Македони, **Р.** Леч.

A. pallens Buser - Бледно ш. Мг. до 25 см. **Б.**

A. pawlowskii Assenov - Павловско ш. Мг. 25-40 см. По вл. трев. м. *Рл*. 1250 .. 2500 м. VI-VII. Bulg.. **Б.** Леч.

A. peristerica Pawł. - Перистерско ш. Мг., до 40 см. **М.**

A. pirinica Pawł. - Пиринско ш. Мг. 5-15 см. По скал. м. *Пн*. 1900 .. 2300 м. VI-VII. ЗБР. Balk. **Б, М, С.**

A. pyrenaica Dufour - Пиренейско ш. Мг. 10-30 см. По вл. скал. м. и ск. площадки. *Стп (с), Рл*. 1800 .. 2400 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Леч.

A. reniformis Buser - Бъбреколистно ш. Мг. 10-40 см. По вл. м., край потоци. *Вт, Пн, Рл, Рд (з)*. 1400 .. 2800 м. VII-VIII. **Б, Г, М, С.** Леч.

A. serbica (Paulin) Pawł. - Сръбско ш. Мг. **Г** (NC,NE), **М, Р, ?Б.**

A. sirjaevii Plocek - Ширяево ш. Мг. *Стп (с)*. 1500 .. 2500 м. Bulg. **Б.**

A. straminea Buser - Жълтеникаво ш. Мг. 7-30 см. По вл. трев. м. и ск. площадки, край потоци. *Стп (з,с), Рл*. 1100 .. 2300 м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

A. strigosula Buser - Четинесто ш. Мг. 10-30 см. **Г** (NC,NE), **С.**

A. subcrenata Buser - Кръглозъбчесто ш. Мг. 20-60 см. По трев. и хрл. м. *Стп, Вт, Блс, Пн, Рл, Срг, Рд*. 1000 .. 1800 м. VI-VIII. **Б, М, Р, С.** Леч.

A. velebitica (Janch.) Degen - Велебитско ш. [*A. plicatula* Gand.] Мг. 10-20 см. По вл. трев. м. и край потоци, ск. площадки и в ск. пукнатини (хазмофит). *Стп (с)*. 1900 .. 2300

м. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г, М.**

A. venosula Buser - Жилчесто ш. Мг., до 25 см. **М.**

A. viridiflora Rothm. - Зеленоцветно ш. Мг. 30-50 см. По вл. трев. м. *Стп (з,с), Зп, Згп, Пн, Рл*. 1200 .. 1800 м. VII-VIII. Balk. **Б, Г, М, С.** Леч.

A. xanthochlora Rothm. - Жълтозелено ш. Мг. 15-60 см. В лив., редки хрл. *Стп (з,с), Вт, Згп, Блс, Пн, Рл, Рд (з)*. 1200 .. 2100 м. VI-VIII. Balk. **Б, Г, М, Р, С.** Леч.

A. zapalowiczii Pawł. - Запаловичиво ш. Мг., до 40 см. **М, Р.**

Род *Aphanes* L.

Невидимка

1¹. Прл. с продълг. дялове. Зрелият хипантий по-к. от 2 mm. Цв. с д. 0.5-1.3 mm. Пл. 0.8-1 × 0.8-0.9 mm. *A. minutiflora*

1². Прл. с триъгълни дялове. Зрелият хипантий по-д. от 2 mm. **2**

2¹. Всички л. с држ. Хипантият при плода 2-2.6 mm. Цв. с д. 1.5-2.3 mm. Пл. 1.3-1.6 × 0.8-1.1 mm. *A. arvensis*

2². Горните л. прис. Хипантият при плода 2.7-3.2 mm. *A. floribunda*

A. arvensis L. - Полска невидимка. 1г. 3-30 см. По трев. и пес. м. *Чм, Прб, Стп, Сф, Вт, Згп, Стд (ю), ДМ, Пн, Рд, Трн, Тхр, Сргж*. 0 .. 1000 м. V-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

A. floribunda (Murb.) Rothm. - Обилноцъфтяща н. 1г. 3-15 см. **М, Г, Т.**

A. minutiflora (Azn.) Holub - Дребноцветна н. [*A. microcarpa* (Boiss.&Reut.) Rothm.; *A. australis* Rydb. subsp. *bonifaciensis* (Buser) Gamisans & Jeanm.] 1г. 1-22 см. По трев. и скал. м. *Згп, Стд (ю), Пн, Рл, Рд (з,и)*. 280 .. 1200 м. V-VIII. **Б, Г, М, Р, Т.**

Род *Aremonia* Neck.

Матруня

A. agrimonoides (L.) DC. - Матруня. Мг. 5-35 см. Из хрл. и букови гори. *ЦБ*. 0 .. 1600 м. IV-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

1¹. Л. с 2-3 двойки големи лещ., вр. 3 лещ., много по-големи от останалите. Вчл. с д. 4-5 mm. subsp. *agrimonioides*

1². Л. с 3-4 двойки лсч., вр. незначително поголеми от останалите. Вчл. с д. 6-8 mm.
..... subsp. *pouzarii*

subsp. *agrimonoides* - Камшиковидна м. Мг. 10-35 cm. Из хрл. и букови гори. ЦБ. 0 .. 1600 m. IV-VI. **Б, Г, М, Т.**

subsp. *pouzarii* Skalicky - Пузаријева матруня. Мг. 10-35 cm. Из хрл. и букови гори. Рд (с). 0 .. 1600 m. IV-VI. **Б, Г.**

Род *Aruncus* L.

Козобрад

A. dioicus (Walter) Fernald - Двудомен к. [*A. vulgaris* Raf.] Мг. 15-200 cm. 2дом. Интр. Култ. V-VII. Пр.: Северните ч. на Ев., Аз. и С. Ам. **Б, М, Р, С, Т. Дек.**

Род *Comarum* L.

Петолистник

C. palustre L. - Мочурен п. [*Potentilla palustris* (L.) Scop.] Пхр. 30-80 cm. По моч. м. Зн, Вм, Рл, Рд (з,с). 800 .. 2200 m. VI-VIII. ЗБР. [VU]. **Б, М, Р, С. Дек., Леч., Мед.**

Род *Dasiphora* Raf.

Косматка

D. fruticosa (L.) Rydb. - Храстовидна к. [*Potentilla fruticosa* L.] Хр. 50-150 cm. Интр. Рд (з). 1400 .. 1600 m. V-X. Култ. ЗБР. **Б, Р, Дек., Леч., Мед.**

Род *Drymocallis* Fourr. ex Rydb.

Дримокалис

1¹. Вчл. жълти, бледожълти, равни или по-к. от чшл. *D. regisborisii*

1². Вчл. бели, двойно по-д. от чшл.
..... *D. rupestris*

D. regisborisii (Stoj.) Sojak - Български д. [*Potentilla regisborisii* Stoj.] Мг. 20-170 cm. По скал. м. Смн (и), Смд, Слв, Пн, Рл, Рд. 300 .. 2000 m. IV-V. Леч., Мед. Balk. **Б, Г** (NC,NE).

D. rupestris (L.) Sojak - Скален д. [*Potentilla rupestris* L.] Мг. 10-50 cm. По ск. Смн, Зн, Вм, Згн, Блс, ДМ, Рл, Рд (з,с), Тхр. 500 .. 2000 m. V-V. **Б, Г** (NE), **М, Р, С. Леч.**

Род *Duchesnea* Focke

Лъжлива ягода

D. indica (Jacks.) Focke - Индийска лъжлива ягода. [*Fragaria indica* Andrews; *Potentilla*

indica (Andrews) Th. Wolf] Многогодишно. 5-30 cm. Адв. Чм (с), Сф. 0 .. 300 m. V-VI. **Б, Т. Дек., Хрн.**

Род *Filipendula* Miller

Орехче

1¹. Цв. наситено розови. Л. длан. нарязани. Мехунките 3-7, черни, блестящи, 6-14 × 1-1.3 mm. Сем. 2-3 × 0.6-0.8 mm. *F. rubra*

1². Цв. бели. Л. пер. Мехунките кафяви, 3-4 × 1.3-1.8 mm. 2

2¹. Коренището нишковидно, без грудки. Долните л. с 2-5 двойки лсч. Вчл. с д. 2-5 mm. Мехунките спирално извити; 3-4 × 1.3-1.7 mm. *F. ulmaria*

2². Коренището късо, с грудковидни удебеления. Долните л. с 8 и повече двойки лсч. Вчл. с д. 6-9 mm. Мехунките прави; 3-4 × 1.4 × 1.8 mm. *F. vulgaris*

F. rubra (Hill) V. L. Rob. - Червено о. Мг., до 200 cm. Интр. В градини и паркове. VI-VI. Пр.: С. Ам. Дек.

F. ulmaria (L.) Maxim. - Брястолистно о. [*Spiraea ulmaria* L.] Мг. 1-2 m. По вл. лив., край потоци и извори. Смн (з,с), Сф, Зн, Вм, Згн, Пн, Рл, Срг, Рд, Тхр. 400 .. 2300 m. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч., Хрн., Фур., Дек., Мед., Баг., Дъб.**

F. vulgaris Moench - Ливадно о. [*F. hexapetala* Gilib.] Мг. 30-80 cm. В лив. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч., Хрн., Фур.**

Род *Fragaria* L.

Ягода

1¹. Чшл. след цъфтеж разперени или извити надолу. Орехчетата 1.1-1.4 × 0.8-1.1 mm. 2

1². Чшл. след цъфтеж прилегнали към плода. Орехчетата 1.4-1.7 × 1-1.4 mm. 3

2¹. Пл. стеснен в осн. в шийка, без орехчета. Цв. држ. с разперени или извити надолу влс. Вчл. 5-12 mm. Тч. равни по д. на стлб. или по-к. Орехчетата 1.1-1.3 × 0.9-1.1 mm, жълтеникави, кафяви или ярко червени. *F. moschata*

2². Пл. изцяло покр. с орехчета; с д. до 10 mm. Цв. држ. с прилегнали и насочени нагоре влс. Вчл. 4-8 mm. Тч. равни по д. на стлб. или по-д. Орехчетата 1.2-1.4 × 0.8-1.1 mm, светло оранжеви, или светло до ярко червени. *F. vesca*

3¹. Цв. с диам. до 15 mm. Пл. с д. до 10 mm, без орехчета в приосн. ч. Орехчетата 1.4-1.6 × 1-1.2 mm, червеникаво- до тъмно-кафяви. *F. viridis*

3². Цв. с диам. 20-35 mm. Пл. с д. до 40 mm, изцяло покр. с орехчета. Орехчетата 1.5-1.7 × 1.2-1.4 mm, червеникаво-кафяви, червени до чернеещо кафяви. 4

4¹. Цв. 2пол. Пл. ок. 3 cm, при повечето сортове покр. изцяло с орехчета. Орехчетата нескрити в ямички. *F. ananassa*

4². Цв. често 1пол., женските много по-малки от мъжките. Пл. ок. 2 cm, без орехчета в осн. Орехчетата дълбоко скрити в ямички. ...
..... *F. virginiana*

F. ×ananassa Duch. - Културна я. [*F. ×magna* Thuill.] *F. chiloensis* (L.) Mill. × *F. viirginiana* Duchesne; Мг. 5-30 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1200 m. V-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн.**

F. moschata Duchesne - Суница; Мускатна ягода. Мг. 10-40 cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V- VII. [VII-VIII]. **Б, М, Р, С, Т. Хрн.**

F. vesca L. - Горска ягода. Мг. 5-30 cm. В гори, хрл. и поляни. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VIII. [VI-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн., Леч.**

F. virginiana Mill. - Вирджинска ягода. Мг. 5-25 cm. Интр. Култ. **Хрн.**

F. viridis Duch. - Планица. Мг. 5-20 cm. По трев. м., хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VI. [VI-VIII] **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн.**

Род *Geum* L.
Омайниче

1¹. Стлб. цели, без съчленение. 2

1². Стлб. съчленени, съставени от 2 членчета. 4

2¹. Р. с пълзящи надземни издънки. Вчл. с д. 14-20 mm. Орехчетата 2.5-4 × 0.5-1 mm, със стлб. 15-25 mm. *G. reptans*

2². Р. без пълзящи надземни издънки. 3

3¹. Цв. увиснали. Вчл. бледожълти. Стлб. по плода 10-20 mm. Орехчетата 2.5-4 × 1-1.5 mm. *G. bulgaricum*

3². Цв. изправени. Вчл. яркожълти. Стлб. по плода 15-25 mm. Орехчетата 3.7-4.3 × 1.1-1.3 mm. *G. montanum*

4¹. Цв. наведени. Вчл. розово-червени до жълтеникавобели. Орехчетата 2.5-4.5 mm ×

0.9-1.5 mm, със стлб. от 2 членчета: долното 6-10 mm с влс. в долната ч., горното по-к., влакнесто. *G. rivale*

4². Цв. изправени. Вчл. без нокът или с много къс нокът. Горното членче на стлб. опадва при узряване. 5

5¹. Вчл. жълти. Орехчетата 1.5-6 × 0.5-2 mm, долното членче на стлб. 2-9 mm. 6

5². Вчл. червени или оранжеви. Орехчетата 2-4 × 0.5-1 mm, долното членче на стлб. 3-6 mm. 7

6¹. Цв. с диам. 15-20 mm. Вчл. широко елипсоидни, ясно вдлъбнати на върха, по-д. от чшл. Орехчетата 1.5-3 × 0.5-1 m, долното членче на стлб. 2-5 mm. *G. molle*

6². Цв. с диам. 10-15 mm. Вчл. обратно яйцевидни или елипсоидни, по-к. или равни на чшл. Орехчетата 3-6 × 1-2 mm; долното членче на стлб. 3-9 mm. *G. urbanum*

7¹. Култивирани р., обикновено с кичести цв. Приосн. л. с до 11 двойки лсч. *G. quellyon*

7². Диворастящи р. Приосн. л. с до 6 двойки лсч. 8

8¹. Вч. яркочервено. Приосн. л. с 2-3 двойки лсч. Орехчетата 3-4.6 × 1.5-1.7 mm.
..... *G. coccineum*

8². Вч. оранжево. Приосн. л. с 3-6 двойки лсч.
..... *G. rhodopeum*

G. bulgaricum Pančić - Българско о. Мг. 25-60 cm. По ск. склонове, хрл. и вл. м. Рл. 2000 .. 2800 m. VII-VIII. ЗБР. **Balk. Б, С.**

G. coccineum Sibth. & Sm. - Червено о. Мг. 5-45 cm. По вл. моч. пас. и лив. Стп (з,с), Вт, Зп, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с), Срг. 900 .. 2300 m. V-VIII. **Б, Г, М, Т. Дек.**

G. molle Vis. & Pančić - Меколистно о. Мг. 15-40 cm. По лив., поляни, пас. Стп (з,с), Зп, Вт, Зп, Пн, Рл, Рд (з). 1000 .. 1800 m. VI-VIII. **Б, Г, М, С.**

G. montanum L. - Планинско о. [*Oreogeum montanum* (L.) E. I. Golubk.] Мг. 3-30 cm. По лив., пас. и кам. м. в планините. Стп (з,с), Вт, Зп, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд (з). 1600 .. 2700 m. V-VII. **Б, Г, М, Р, С. Леч., Дек.**

G. quellyon Sweet - Чилийско о. [*G. chiloense hort.*] Мг. 50-60 cm. V-VII. Интр. Пр.: Ю. Ам. - ?Чили. **Дек.**

G. reptans L. - Пълзящо о. [*Novosieversia*

reptans (L.) E. I. Golubk.] Мг. 40-100 cm. По сипеи и кам. поляни. *Пн, Рл.* 2300 .. 2900 m. VII-VIII. **Б, Г, М, Р, С.** *Леч.*

G. rhodopeum Stoj. & Stef. - Родопско о. Мг. 25-40 cm. По вл. моч. м., край потоци. *Згн, Пн* (ю), *Срг, Рд* (з). 1200 .. 1500 m. VI-VIII. [NT] ЗБР. Balk. **Б, Г, С.**

G. rivale L. - Ручейно о. Мг. 15-60 cm. По вл. трев. и кам. м., в лив. и край ручей. *Стп* (з,с), *Зн, Вт, Згн, Блс, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1200 .. 2100 m. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч., Дъб., Хрн.*

G. urbanum L. - Градско о. Мг. 20-70 cm. В хрл., сенч. гористи м. и край сгради. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч., Дъб., Хрн., Фур., Баг., Дъб., Инс., Мед.*

Род ***Potentilla*** L.

Очиболец; Прозорче

- 1¹. Храсти. Лсч. обратно яйцевидни. Цв. бели. *P. glabra*
 1². Тревисти р. Венчелистчета жълти или бели, рядко розови, но тогава по-д. или равни на чшл. 2
 2¹. Звр. влакнести. Стлб. нишковидни. Вчл. бели до розови. 3
 2². Звр. голи. Стлб. не са нишковидни. Вчл. бели до жълти. 6
 3¹. Л. тройни. 4
 3². Л. дланевидни, с 5-7 лсч. 5
 4¹. Вчл. бледорозови, ок. 2 пъти по-д. от чшл. *P. apennina*
 4². Вчл. розови, равни или по-к. от чшл. Орехчетата 1.3-1.5 × 0.9-1.1 mm. . *P. micrantha*
 5¹. Вчл. по-д. от чшл. Орехчетата 1.6-2 × 1.2-1.4 mm. *P. alba*
 5². Вчл. по-к. от върт. чшл. *P. haynaldiana*
 6¹. Л. нечифтоперести с 5-21 продълг. до яйцевидни лсч. Вчл. жълти. Ст. приповдигнато или лежащо. 7
 6². Л. дланевидно сл., с 3-5-7 лсч. 8
 7¹. Вчл. с д. 7-10 mm. Ст. с вкореняващи се от възлите издънки. Орехчетата 1.5-2.2 × 1.3-1.5 mm. *P. anserina*
 7². Вчл. с д. 25-30 mm. Р. без издънки. Ст. приповдигнато или полегнало. Орехчетата 0.6-0.8 × 0.5-0.6 mm. *P. supina*
 8¹. Р. покр. с прави и къдрави влс. 9
 8². Р. покр. само с прави влс. 12
 9¹. Лсч. със завит надолу ръб, отдолу бяло

- наплъстени. 10
 9². Лсч. плоски, без завит ръб, отдолу сиво или синкаво наплъстени. 11
 10¹. Лсч. на приосн. л. с 5-7 ± тъпи зъбчета. Вчл. с д. 4-5 mm. Орехчетата 0.8-1 × 0.5-0.7 mm. *P. argentea*
 10². Лсч. на приосн. л. с 5-11 ± остри зъбчета. Венчелистчета с д. 5-7 mm. Орехчетата 1-1.2 × 0.6-0.75 mm. *P. neglecta*
 11¹. Цв. с диам. 10-15 mm. Външ. чшл. продълг. лин., приблизително равни на върт. Вчл. с д. 5-7 mm. Орехчетата 1.2-1.4 × 0.6-0.9 mm. *P. inclinata*
 11². Цв. с диам. до 25 mm. Външ. чшл. лин. ланц., малко по-д. от върт. Вчл. с д. 8-12 mm. *P. pindicola*
 12¹. Цв. 4 - членни, рядко 5 - членни. Ст. л. прис. Орехчетата 1.6-1.9 × 1.1-1.3 mm. *P. erecta*
 12². Цв. 5 - членни. Ст. л. с држ. 13
 13¹. Външ. чшл. равни, по-к. или малко по-д. от върт. 14
 13². Външ. чшл. 1.5-2 пъти по-д. от върт. 26
 14¹. Приосн. л. тройни, рядко с 4 лсч. 15
 14². Приосн. л. длан. сл., с 5 и повече лсч. .. 16
 15¹. Лсч. с д. 1-3 cm. Вчл. с д. 7-9 mm. Орехчетата 1.2-1.5 × 0.8-1.2 mm. *P. aurea*
 15². Лсч. с д. 3.5-8 cm. Вчл. с д. 1-1.2 cm. *P. montenegrina*
 16¹. Р. покр. с гъсти звездовидни влс. Орехчетата 1-1.2 × 0.8-1 mm. *P. cinerea*
 16². Р. без звездовидни влс. 17
 17¹. Р. с жлз. влс. 18
 17². Р. без жлз. влс. 21
 18¹. Листа покр. отдолу с прилегнали сребристи, копринести влс. Вчл. с д. 12-14 mm. *P. detommasii*
 18². Листа отдолу умерено влакнести. Вчл. по-к. от 12 mm. 19
 19¹. Ст. покр. с къси и д. влс., без четинки, но об. гъсто жлз.. Орехчетата 1.4-1.6 × 1-1.1 mm. *P. chrysantha*
 19². Ст. покр. с д., меки влс., къси твърди четинки и в горната ч. - с жлези. 20
 20¹. Лсч. продълг. ланц. на върха с остри зъбчета. Вчл. с д. 5-8 mm. Орехчетата 1.4-1.6 × 1.1-1.2 mm. *P. obscura*
 20². Лсч. обратнойяйцевидни, на върха с ± тъпи зъбци. Вчл. с д. 10-11 mm. *P. pilosa*
 21¹. Цветоносните ст. пълзящи, вкореняващи

се от възлите. Орехчетата 1.1-1.3 × 0.7-0.9 mm. *P. reptans*
21². Цветоносните ст. не са пълзящи. 22
22¹. Стлб. стеснени в осн., нагоре ± еднакви
дебели, на върха разширени в близалца
(наподобяват карфица). Тч. 20. 23
22². Стлб. по-дебели в осн., нагоре постепено
стеснени и отведнъж разширени в бл.
Тч. 20-30. 25
23¹. Ст. покр. само с меки прилегнали влс. Л.
тройни, по-рядко длан. Подчашковите сег.
лин.-ланц. Вчл. с дължина 6-11 mm. .. *P. aurea*
23². Ст. покр. с прилегнали меки влс.,
примесени с по-твърди или жлз. влс. Л. об.
длан., рядко тройни. 24
24¹. Ст. покр. с прилегнали влс., понякога и с
жлези. Лсч. 5, рядко 3. Подчашковите сег.
лин.-ланц. Вчл. с д. 6-10 mm, златисти или
жълти, с оранжево петно в осн. Орехчетата
1.5-1.7 × 1-1.3 mm. *P. crantzii*
24². Ст. освен с прилегнали, покр. и с твърди
стърчащи влс., без жлези. Лсч. 7-9, рядко 5.
Подчашковите сег. т. ланц. Вчл. с д. 6-7 mm,
жълти. Орехчетата 1.2-1.4 × 0.8-1 mm.
..... *P. patula*
25¹. Лсч. дълбоко нарязани; зъбците по-д. от
ш. на полупетурата. Прл. дълбоко нарязани.
..... *P. laciniosa*
25². Лсч. едро неравномерно назъб. Зъбците
по-к. от ш. на полупетурата. Прл. целокр., или
с 1-3 зъбчета. Орехчетата 1.4-1.6 × 0.9-1.1
mm. *P. pedata*
26¹. Тч. 20. Ст. покр. с къси четинки, редки д.
бели влс. и жлези. *P. nicici*
26². Тч. 25-30. Р. с др. белези. 27
27¹. Вчл. с д. 6-7 mm, равни или едва по-д. от
вътр. чшл. Бяло копринесто влакнесто р.
..... *P. emili-popii*
27². Вчл. с д. 8-16 mm, значително по-д. от
вътр. чшл. Р. с др. белези. 28
28¹. Прл. на Всички л. пер. наделени. Вчл. с д.
12-16 mm, 2 пъти по-д. от вътр. чшл. Орех-
четата 1.1-1.3 × 1.4-1.6 mm. *P. astracanic*
28². Прл. на приосн. л. целокр. или с 1-2
зъбчета. 29
29¹. Вчл. с д. 8-10 mm. Листчетата на приосн.
л. клиновидно лопатовидни, с ш. 3-4 mm, от
ср. нагоре назъб. *P. bornmuelleri*
29². Вчл. по-д. от 10 mm. Лсч. почти изцяло
назъб. 30
30¹. Приосн. л. с 5 (7) лсч. Лсч. с ш. 7-20 mm,

поне отдолу плътно влакнести. Тч. 30.
..... *P. astracanic*
30². Приосн. л. със 7 (5) лсч. Лсч. с ш. 5-35
mm, отгоре и отдолу ± рехаво влакнести. Тч.
25-30. Орехчетата 1.3-1.7 × 0.9-1.1 mm.
..... *P. recta*

P. alba L. - Бял о. Мг. 8-25 cm. По скал. м. в
планините. *Прб, Стп, Зн, Вм, Згп, Блс, Слв,*
Пн, Рл, Срг, Рд. 700 .. 2000 m. IV-VI. **Б, Р, С.**
Леч., Мед.

P. anglica Laichard. - Английски о. Мг. 15-50
mm. **Р, Т.**

P. anserina L. - Гъши о. [*Argentina anserina*
(L.) Rydb.] Мг. 30-80 cm. По трев. м.
СИБ, Др, Срг (з). 100 .. 300 m. V-VIII. **Б, Р, С,**
Т. *Дъб., Хрн., Мед., Баг., Дек., Фур., Леч.*

P. apennina Ten. subsp. *stojanovii* Urum. &
Javorka - Апенински о. Мг. 5-20 cm. По вар.
ск. *Пн, Слв.* 2000 .. 2800 m. VI-IX. **Б, Г, М, С.**
Леч.

P. argentea L. - Сребрист о. Мг. 8-50 cm. По
кам. м., пас. *ЦБ.* 0 .. 1700 m. V-IX. **Б, Г, М, Р,**
С, Т. *Леч., Мед.*

P. astracanic Jacq. - Астраханов о. Мг. 14-50
cm. По кам. трев. и хрл. м. *Чм* (с), *СИБ, Др,*
Прб (и), *Стп* (з,и), *Зн, Згп, Стд* (ю), *Срг* (з),
Рл, Рд, Трн, Тхр. 100 .. 1000. VI-VII. **Б, Г, М,**
Р, С, Т.

subsp. *astracanic* - Астраханов о. Мг. 20-50
cm. По кам. трев. и хрл. м. *Чм* (с), *СИБ, Др,*
Прб (и), *Стп* (з), *Згп, Рд* (з,с), *Трн.* 100 .. 1000.
VI-VII. **Б, Г, М, Р.**

subsp. *mollicrinis* (Borbás) Sojak -
Мековлакнест о. [*P. mollicrinis* (Borbás)
Stankov] Мг. 14-40 cm. По кам. трев. и хрл. м.
Чм (с), *СИБ, Стп* (з,и), *Зн, Стд* (ю), *Слв, Рл,*
Рд (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б.**

subsp. *pirotensis* (Borbás) Sojak - Пиротски о.
[*P. pirotensis* (Borbás) Markova] Мг. 20-50 cm.
По кам. и хрл. м. *СИБ, Др, Прб* (и), *Срг* (з), *Трн,*
Тхр. 150 .. 500 m. V-VII. Balk. **Б, Р, С.**

P. aurea L. subsp. *chrysocraspeda* (Lehm.)
Nyman - Трилистен о. [*P. ternata* K. Koch] Мг.
3-15. По планински пас. *Стп* (з,с), *Вм, Згп,*
Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 1400 .. 2600 m. V-
VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Дек.*

- P. bornmuelleri* Borbás - Бормюлеров о. Мг. 20-30 см. По пуст. трев. м., в гори и хрл. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Стп* (и). 50 .. 1000 м. V-VII. **Б, Р.**
- P. caulescens* L. - Стъблен о. Мг. 8-30 см. **М.**
- P. chrysantha* Trevir. - Златноцветен о. Мг. 10-50 см. По трев. м., хрл. и гори. *Зн*. 1000 .. 1100 м. IV-VI. **Б, М, Р, С.** ЗБР.
- P. cinerea* Chaix ex Vill. - Пепелявосив о. [*P. incana* P. Gaertn., В. Mey. & Scherb.] Мг. 5-15 см. По скал. и пес. м., предимно вар. *Чм*, *СИБ*, *Прб* (з), *Стп* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Згн*, *Слв*, *Срг* (з), *Рд* (с). 0 .. 2200 м. IV-VI. **Б, Г, М, Р, С.**
- P. crantzii* (Crantz) Beck ex Fritsch - Кранциев о. Мг. 8-30 см. По вл. скал. м. *Стп* (с), *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 1800 .. 2700 м. VI-IX. **Б, М, Р, С, Т.**
- P. detommasii* Ten. - Детомасиев о. Мг. 15-45 см. По кам. м. *Прб* (з), *Стп* (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд* (ю), *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з), *Трн*, *Срж*. 400 .. 2000 м. VI-VII. **Б, Г, М, С, Т.**
- P. emilii-popii* Nyar. - Емилпопов о. [*P. taurica* var. *emilii-popii* (Nyar.) Stoj., Stef. & Kitan.] Мг. 15-50 см. По кам., скал. терени, тревни съобщества от пасищен тип и изоставени лозя. *Чм* (с), *СИБ*. 150 .. 300 м. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ЗБР. ДХ. Balk. **Б, Р.**
- P. erecta* (L.) Rausch. - Изправен о. Мг. 5-50 см. Из лив. и кам. м. в равнините и планините. *ЦБ*. 0 .. 2800 м. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч.*, *Мед.*, *Дъб*.
- P. glabra* G. Lodd. - Гол о. [*Dasiphora mandshurica* (Maxim.) Juz.] Хр., до 80 см. Интр. В паркове. V-IX. Пр.: И. Аз.
- P. haynaldiana* Jka. - Хайналдиев о. Мг. 10-50 см. По скал. м. *Стп* (з,с), *Вт*, *Згн*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1400 .. 2800 м. VII-IX. **Б, Г, М, Р.** *Леч.*, *Мед*.
- P. hirta* L. - Вълнест о. Мг. *Срж*. 200 .. 300 м. **Б, Р, С.**
- P. inclinata* Vill. - Сиволистен о. Мг. 15-50 см. По сухи пес. м. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч.*, *Мед*.
- P. laciniosa* Waldst. & Kit. - Наделен о. [*P. recta* subsp. *laciniosa* (Nestl.) Nyman] Мг. 30-60 см. По трев. кам. и хрл. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Стп* (с), *Сф*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Срг*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1500 м. V-VII. **Б, М.**
- P. micrantha* Ramond - Дребноцветен о. Мг. 2-10 см. По гори и хрл. в предпланините и планините. *ЦБ*. 300 .. 2000 м. III-V. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч.*
- P. montenegrina* Pant. - Черногорски о. Мг. 30-80 см. По поляни в иглол. г. и разредени клекови съобщества. *Рл*. 1500 м. VII-VIII. [VIII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk., **Б, М, С.**
- P. neglecta* Baumg. - Белезникав о. Мг. 25-50 см. По кам. м., хрл., край пътища, в лив. *ЦБ*. 0 .. 1900 м. V-IX. **Б, Г.** *Дек.*, *Леч.*, *Мед*.
- P. nicici* Adamovic - Ничичев о. Мг. 20-50 см. По кам. и трев. м. върху сиви горски почви. *Прб* (з). 400 .. 700 м. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, С.**
- P. obscura* Willd. - Щитовиден о. [*P. recta* subsp. *obscura* (Willd.) Arcang.] Мг. 10-50 см. По сухи трев. м., между храсти. *ЦБ*. 0 .. 1700 м. VI-VII. **Б, М.**
- P. patula* Waldst. & Kit. - Наклонен о. Мг. 10-20 см. По сухи трев. и пес. м. *Стп* (з), *Зн*, *Вт*, *Стд* (ю), *Пн*, *Рд* (з). 200 .. 1000 м. IV-V. **Б, Р, С.**
- P. pedata* Willd. - Стъпаловиден о. Мг. 10-40 см. По сухи трев. и хрл. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд* (ю), *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Срж*. 0 .. 1200 м. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.**
- P. pilosa* Willd. - Влакнест о. [*P. recta* subsp. *pilosa* (Poir.) Jav.] Мг. 10-40 см. По открити трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1800 м. V-VII.
- P. pindicola* (Nyman) Hausskn. - Пиндски о. Мг. 20-40 см. По трев. м. *СИБ*, *Стп* (и), *Зн*, *Срг*, *Трн*. 150 .. 600 м. VI-VIII. **Б, Г, М.** *Дек.*, *Леч.*, *Мед*.
- P. recta* L. - Сярножълт о. [*P. sulphurea* Lam.; *P. sulphurea* subsp. *achtarovii* Mark.] Мг. 10-70 см. По сухи трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп* (з,и), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1750 м. V-VIII. **Б, М, Р, С, Т.**

P. reptans L. - Пълзящ о. Мг. 30-100 см. Излив. и по кам. м. ЦБ. 0 .. 1800 м. VI-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Леч.

P. speciosa Willd. - Красив о. Мг. 5-30 см. **Г** (NC,NE), **М, Т.**

P. supina L. - Лежащ о. Мг. 10-40 см. По вл. пес. м. в равнините и предпланините. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стн* (з), *Зн*, *Стд*, *Пн*, *Срг*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 90 .. 1000 м. VI-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Леч., Мед.

P. tommasiniana F. W. Schultz - Томасиниев о. Мг. до 10 см. **Г** (NE), **М, Р.**

P. tridentula Velen. - Тризъбчест о. Мг. **Г** (NC), **М.**

P. visianii Pančić - Визианов о. Мг., до 40 см. **М.**

Род *Rhodotypos* Sieb. & Zucc.
Родотипос

R. scandens (Thunb.) Makino - Черноплоден родотипос. [*R. kerrioides* Sieb. & Zucc.] Хр. 1-3 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 1000 м. IV-VI. Пр.: Япония, Китай. **Б.** Дек., Мед.

Род *Rosa* L.
Шипка

1¹. Стлб. сближени в рехава или срс. в плътна колонка, стърчаща над хипантия. 2
1². Стлб. своб. или в рехава колонка, ± скрити в хипантия. 8
2¹. Стлб. об. влакнести. Ст. пълзящо. 3
2². Стлб. голи. 4
3¹. Л. опадливи, с 5-7(-9) лсч. Цв. с диам. 1.5-3 см. Цв. држ. 6-10 mm. Пл. 6-18 mm, тъмно виолетово-кафяв. *R. luciae*
3². Л. вечноз., кожести, с 5(-7) лсч. Цв. с диам. 3-4.5 см. Цв. држ. 20-70 mm. Пл. 8-15 mm, червен до оранжево-червен. Орехчетата 4-4.8 × 2.1-2.5 mm. *R. sempervirens*
4¹. Р. с изправени ст. 5
4². Р. с увивни или пълзящи ст. 6
5¹. Л. с 3-5 лсч. Чшл. ± целокр., или с пер. стр. дялове, след цъфтеж разперени. Вч. розово, бяло, червено или с виолетов оттенък. Пл. яйцевиден или крушовиден. Орехчетата 5-5.6 × 2.7-3.1 mm. *R. chinensis*
5². Л. със 7-9, рядко 5, лсч. Чшл. обикновен със стр. разширени към върха дялове,

прилегнали или разперени след цъфтеж. Вч. жълто или оранжево. Пл. ± сферичен. Орехчетата 3.7-4.3 × 2.8-3.2 mm. ... *R. foetida*
6¹. Ст. увивно, катерливо. Цв. с диам. 4-6 см, с мускусен аромат, събрани в сеници. Орехчетата 4.8-5.3 × 2.6-3 mm. ... *R. moschata*
6². Ст. пълзящо. Цв. по 1-3 или много в метл. 7
7¹. Прл. цели. Цв. по 1-3 заедно. Чшл. с нишковидни придатъци. Орехчетата 6-7 × 3.7-4.3 mm. *R. arvensis*
7². Прл. дълбоко назъб. Цв. събрани в метл. Чшл. с придатъци. Орехчетата 2.6-3.2 × 1.5-1.9 mm. *R. multiflora*
8¹. Чшл. целокр., рядко външ. с придатъци. Шиповете игловидни, прави или слабо извити. 9
8². Чшл. с добре развити лин. или ланц. придатъци. Шиповете силно извити, рядко прави и тънки. 20
9¹. Цв. бели или жълти. Младите клк. голи. 10
9². Цв. светлорозови до червени. Младите клк. голи или с редки шипове. Пл. червени. 11
10¹. Цв. жълти или бели, с диам. 15-20 mm. Младите клк. голи. Шиповете твърди, закривени. *R. banksiae*
10². Цв. бели или кремави, с диам. 20-50 mm. Младите клк. с гъсти прави игловидни шипове. Пл. тъмнорозови до възчерни. Орехчетата 4-6 × 2.4-3.2 mm. .. *R. spinosissima*
11¹. Вчл. тъмночервени, червени или розовочервени, рядко бели. Чшл. след цъфтеж изправени. Пл. ± продълг. елипсовиден или сплеснато сферичен. 12
11². Вчл. светлорозови. Чшл. след цъфтеж разперени. Пл. ш. елипсовиден до яйцевиден. 14
12¹. Шиповете покр. с влс. Лсч. с набръчкана повърхност. Цв. виолетово-червени, розови или бели. Орехчетата 4.5-5 × 2.4-2.8 mm. *R. rugosa*
12². Шиповете голи или липсват... 13
13¹. Лсч. от двете страни гъсто жлз. Шиповете прави или слабо извити, разп. сред пласт от жлз. влс. *R. glutinosa*
13². Лсч. отдолу с влс. Шиповете игловидни или липсват. Орехчетата 4-5 × 2-3 mm. *R. pendulina*
14¹. Лсч. голи или само по гл. ж. с редки влс. или жлези. 15
14². Лсч. покр. с прости и жлз. влс. 16

- 15¹. Пл. ш. елипсоидни или сферични, голи, гладки, червени. Цв. с диам. 3-4 cm. Орехчетата 3.8-4.2 × 2.1-2.3 mm. *R. glauca*
- 15². Пл. т. елипсоидни, на върха източени в шийка, голи, рядко с единични влс., при узряване извити надолу. Цв. с диам. 10-35 mm. *R. oxyodon*
- 16¹. Лсч. ± кръгли, от двете страни слабо влакнести и с жлези. *R. pulverulenta*
- 16². Лсч. елипсоидни до ш. елипсоидни. . 17
- 17¹. Пл. дребни, удължено елипсоидни до сферични, с жлз. четинки. Вчл. ярко розово-червени, по-к. от чшл. *R. heckeliana*
- 17². Пл. сферични или почти сферични. 18
- 18¹. Пл. голи, тъмночервени. Лсч. 5 (7), по ръба двойно жлз. назъб., отгоре с къси влс., отдолу с многобройни жлези и влс. *R. smoljanensis*
- 18². Пл. с жлз. четинки. 19
- 19¹. Лсч. 5-7, просто или неясно двойно назъб., от двете страни влакнести, отдолу и с редки жлези. Цв. с диам. 8-12 mm. Орехчетата 4.7-5.3 × 2.5-2.9 mm. *R. mollis*
- 19². Лсч. 7-9, остро двойно жлз. назъб. Цв. с диам. 3-6 cm. *R. pendulina*
- 20¹. Чшл. опадват преди узряването на плода, след цъфтеж обърнати назад, рядко разперени, или ± изправени, но тогава шипчетата два типа едри-извити и прави-игловидни. 21
- 20². Чшл. след цъфтеж изправени или разперени, неопадващи при зрелите пл. Шиповете еднакви, едри, извити. 36
- 21¹. Култивирани р., в. 10-150 cm. Цв. кичести. 22
- 21². Диворастващи видове, 30-100 cm. Цв. не са кичести. 24
- 22¹. Лсч. отгоре голи, отдолу с редки жлези. Цв. бели или розови с 30-100 вчл. Орехчетата 4-5 × 2.5-3 mm. *R. centifolia*
- 22². Лсч. от двете страни или само отдолу с прости влс. 23
- 23¹. Лсч. с влс. само отдолу. Цв. бели. Орехчетата 5.8-6.2 × 3.4-3.7 mm. *R. alba*
- 23². Лсч. с влс. от двете страни. Цв. розови. Орехчетата 5-6 × 2.5-3.2 mm. *R. damascena*
- 24¹. Цв. розови. 25
- 24². Цв. бели или бледорозови. 31
- 25¹. Лсч. голи, рядко отдолу по ж. или само по ср. ж. жлз. 26
- 25². Лсч. от двете страни покр. с влс. или отгоре голи, а отдолу жлз., рядко и от двете страни жлз. 27
- 26¹. Чшл. голи, рядко отвън жлз.. Орехчетата 5.5-6 × 2.5-3 mm. *R. dumalis*
- 26². Чшл. покр. отвън с жлз. четинки, а отвътре с прости влс. Орехчетата 4.5-6 × 3-3.5 mm. *R. marginata*
- 27¹. Лсч. меки, отгоре с редки влс. (понякога само по ср. ж., отдолу гъстовлакнести. Орехчетата 4.5-5.5 × 2.9-3.7 mm. *R. gallica*
- 27². Лсч. поне отдолу жлз. 28
- 28¹. Лсч. покр. от двете страни с прости и жлз. влс. *R. pulverulenta*
- 28². Лсч. отгоре голи или с разперени влс., отдолу с прости и жлз. влс. 29
- 29¹. Ст. по-в. от 1 m. Цв. с диам. 6-9 cm. *R. gallica*
- 29². Ст. по-в. от 1 m. Цветове с диалетър до 5 cm. 30
- 30¹. Цв. с диам. 4-5 cm. Прл. с д. 10-20 mm, триъгълни, разперени, отгоре голи, отдолу голи или жлз.. Сем. 4.5-5.5 × 3-3.5 mm. *R. caryophyllacea*
- 30². Цв. с диам. 2-2.5 cm. Прл. с д. 4-5 mm, късотриъгълни, отдолу и по ръба с жлз. влс. Орехчетата 4-5 × 2.7-3.3 mm. *R. turcica*
- 31¹. Лсч. отгоре светлозелени, по ръба просто и неправилно ± остро назъб. 32
- 31². Лсч. отгоре тъмнозелени, по ръба двойно жлз. назъб., рядко просто тъпо назъб.. 33
- 32¹. Лсч. голи, рядко отдолу по ср. ж. с разпръснати влс. или жлези. Орехчетата 5.5-6.5 × 2.8-3.5 mm. *R. canina*
- 32². Лсч. покр. с влс. от двете страни. Орехчетата 4.5-4.4 × 2.4-3 mm. *R. corymbifera*
- 33¹. Шиповете едри, извити и дребни, прави, придружени с жлз. влс. Листчета отгоре и отдолу жлз. *R. pulverulenta*
- 33². Шиповете еднотипни, едри, извити... 34
- 34¹. Чшл. от двете страни покр. с влс. Л. отгоре голи, отдолу с гъсти ароматни жлези и поне по ср. ж. с влс. Орехчетата 3.8-4.2 × 2.5-2.9 mm. *R. micrantha*
- 34². Р. с др. белези. 35
- 35¹. Венчелистчета розовобели или бели. Цв. с диам. 35-40 mm. Лсч. елиптически или обратно яйцевидни, слабо стеснени в осн. и към върха. Орехчетата 4.5-5.5 × 2.4-2.8 mm. *R. agrestis*
- 35². Вчл. бели. Цв. с диам. 40-50 mm. Лсч. продълг. елиптически или клиновидно обратно

яйцевидни, стеснени в осн. и към върха. Орехчетата 4.7-5.1 × 2.8-3.2 mm. ... *R. nitidula* 36¹. Лсч. голи. 37
 36². Лсч. влакнести, рядко и с жлези. 38
 37¹. Пл. елипсоидни, покр. с жлз. влс. Цв. с диам. 5-6 cm. *R. salaevensis* 37². Пл. ш. елипсоидни до сферично яйцевидни, голи. Цв. с диам. 4-5 cm. Орехчетата 6-7 × 2.5-3 mm. *R. vosagiaca* 38¹. Лсч. отгоре голи, отдолу ± влакнести, а често и с жлези. 39
 38². Лсч. от двете страни покр. с влс., а често и с жлези. 40
 39¹. Чшл. от двете страни покр. с влс., след цъфтеж разперени или изправени, запазват се при плода. Орехчетата 3.3-3.7 × 1.8-2.2 mm. *R. caesia* 39². Чшл. голи, по ръба жлз., след цъфтеж разперени или изправени, об. опадващи. Орехчетата 4.5-5.5 × 3-3.6 mm. .. *R. elliptica* 40¹. Шиповете сърповидно извити. Цв. држ. и пл. голи или с единични жлези. Орехчетата 4.5-5.5 × 2.5-3 mm. *R. obtusifolia* 40². Шиповете прави или слабо сърповидно извити. Цв. држ. и пл. жлз. 41
 41¹. Шиповете прави. Прл. от двете страни покр. с влс., и жлези, по ръба гъсто жлз. ресничести. Цв. с диам. 30-36 mm. Орехчетата 4.6-5.2 × 3.3-3.7 mm. *R. villosa* 41². Шиповете слабо сърповидно извити. Прл. от двете страни покр. само с влс., по ръба жлз. ресничести. Цв. 35-60 mm. 42
 42¹. Лсч. груби, разпръснато овласени или влакнести. Чшл. неопадливи. Орехчетата 4.5-5 × 2.5-2.9 mm. *R. scabriuscula* 42². Лсч. меки, плътно овласени или влакнести. Чшл. опадливи. Орехчетата 4.2-4.6 × 2.3-2.6 mm. *R. tomentosa*

R. agrestis Savi - Орнична ш. Хр. Из хрл., открити м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Дек., Хрн.

R. ×alba L. - Бяла маслодайна роза. [*R. centifolia* × *R. corymbifera*] Хр. 1.5-2 m. Интр. В градини и дворове. 0 .. 1200 m. VI-VII. **Б.** Дек., Емп.

R. arvensis Huds. - Полска ш. [*R. baldensis* A. Kern.] Хр. 1-2 m. В гори и хрл. Др, Прб, Стп, Стд (с), Блс, Рд (с,и), Срж. 50 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.**

R. balsamica Besser - Балсамова ш. Хр. 1-3 m. **М, Р.**

R. banksiae W. T. Aiton - Банксиева ш. Хр., до 6 m. Лиана. Интр. В градини и паркове. V-VIII. [VIII-X]. Пр.: 3. Китай.

R. caesia Sm. - Кожестолитна ш. [*R. coriifolia* Fr.] Хр. 1.5-2 m. Из хрл. и поляни. ЦБ. 300 .. 2000 m. V-VII. **Б, Р, С.** Дек., Хрн.

R. canina L. - Обикновена ш. Хр. 1-3 (7) m. Из хрл., гори, трев. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Хрн., Дек., Леч.

R. caryophyllacea Besser - Карамфилова ш. Хр. 1-2 m. В хрл. Чм, Сф, Зп, Блс, Рд (с). 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Р, С.** Дек., Леч.

R. centifolia L. - Столистна роза. Хр. 1-1.5 m. Интр. В градини и дворове. 0 .. 1200 m. VI-VII. Пр.: Кавказ, Сирия. **Б.** Дек.

R. chinensis Jacq. - Китайска роза. Хр. 100-150 cm. Култ. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-X. Пр.: И. Аз. Дек.

R. corymbifera Borkh. - Храсталачна ш. Хр. 150-250 cm. Из хрл. и гори. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Леч.

R. ×damascena Herm. - Маслодайна роза; Дамаска роза; Казанлъшка р. [*R. ×kazanlica* V. Topalov;] *R. centifolia* × *R. gallica*. Хр. 150-300 m. В градини и насаждения в ниските южни ч. на страната. V-VI. 0 .. 1000 m. Дек., Емп., Хрн., Мсл.

R. dumalis Bechst. - Кучешка ш. [*R. ×subcanina* (H. Christ) Dalla Torre & Sarnth.; ?*R. scabrata* Среп.] Хр. 100-200 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Дек., Хрн.

R. elliptica Tausch - Елиптическа ш. Хр. 1-2 m. В хрл. Стп (з), Сф, Вт, Зп, Рл, Рд (с), Срж. 500 .. 1500 m. V-VII. **Б, Р, С.** Дек.

R. foetida Herrm. - Зловонна роза. [*R. lutea* Mill.] Хр. 1-4 m. Интр. В градини и паркове. VI-VII. Пр.: Грузия. **Б, Г, Р, Т.**

R. gallica L. - Галска ш. [*R. pumila* Jacq.] Хр. 30-80 cm. По хрл. и трев. м. ЦБ. 0 .. 1600 m. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Дек., Леч.

R. glauca Pourret - Синкава ш. Хр., 1-2 m. По

кам. и скал. м. *Стп* (с,и), *Пн*, *Рл*, *Срг*. 1000 .. 2500 м. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С. Дек., Леч., Хрн.**

R. glutinosa Sibth. & Sm. - Жлезиста ш. Хр. 50-100 см. По трев., кам. м. вар. *Стп*, *Вт*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 800 .. 2000 м. V-VII. **Дек. Б, Г (NC,NE,NAe), М.**

R. heckeliana Tratt. - Хекелова ш. [*R. parilica* Dimitrov] Хр. 10-70 см. По кам. вар. м. *Слв*, *Пн* (ю). 800 .. 1200 м. V-VI. **Б, Г, М, Т. Дек.**

R. iberica Steven ex M. Bieb. - Иберийска роза. Хр. до 2 м. **Т.**

R. luciae Franch. & Rochebr. - Влачеща роза. [*R. wichuraiana* Среп. ex Desegl.] Хр. до 5 м. Интр. В паркове и дворове. VII-VIII. Пр.: Китай, Япония. **Дек.**

R. marginata Wallr. - Юндзилиева ш. [*R. jundzillii* Besser] Хр. 40-100 см. По трев. и кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Рд* (с). 0 .. 1800 м. V-VII. **Б, Г, Р, С. Дек., Хрн.**

R. micrantha Borrer ex Sm. - Дребноцветна ш. Хр. 150-350 см. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1200 м. VI-VII. **Дек., Пер., Леч., Баг. Б, Г, М, Р, С, Т.**

R. mollis Sm. - Мековлакнеста ш. [*R. villosa* subsp. *mollis* (Sm.) Keller] Хр. 100-150 см. Из хрл. и гори. *Стп* (з), *Зн*, *Вт*, *Блс*, *Рл*, *Рд*. 400 .. 1500 м. V-VII. **Б, Р, С, Т. Дек.**

R. moschata Hermann - Мускусна роза. Хр. 2-12 м. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1000 м. V-IX. Пр.: ЮИ. Аз., Етиопия. **Б, Г. Дек.**

R. multiflora Thunb. - Многоцветна роза. Хр. 2-3 м. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1000 м. VI-VII. Пр.: Япония, Китай. **Дек.**

R. nitidula Bess. - Блестяща ш. Хр. В гори и хрл. *Др*, *Сф*, *Рд* (с). 0 .. 1000 м. V-VI. **Хрн., Леч.**

R. obtusifolia Desv. - Тъполистна ш. Хр. 150-200 см. В гори и хрл. *Чм*, *Прб*, *Стп* (с), *Зн*, *Вт*, *Рл*, *Рд* (з,с). 0 .. 1200 м. V-VII. **Б, Р, С. Дек., Хрн.**

R. oxyodon Boiss. - Остролистноназъбена ш. Хр. 60-100 см. По ск. площадки, в гори. *Стп* (с). 1000 .. 1600 м. V-VII. **Дек.**

R. pendulina L. - Алпийска ш. [*R. alpina* L.; *R. balcanica* Dimitrov] Хр. 50-200 см. В гори, сечища, по ск., край потоци. *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Згн*,

Блс, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*. 760 .. 2500 м. V-VI. **Б, Г, М, Р, С. Дек., Леч., Хрн.**

R. pulverulenta M. Bieb. - Напудрена ш. [*R. pontica* Dimitrov; *R. bulgarica* Dimitrov; *R. rhodopaea* Dimitrov] Хр. 10-150 см. По кам. м., хрл. и гори. *Стп*, *Згн*, *Вт*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 800 .. 2000 м. V-VII. **Б, Г, М, С, Т. Дек.**

R. rubiginosa L. - Червенокафява роза. Хр. 2-3 м. **Б, Р, С, Т.**

R. rugosa Thunb. - Набръчкана ш. Хр. 150-200 м. Интр. Култ. в цялата страна. Инв. *Чм* (с), *Стп* (з), *Рд* (с). 0 .. 1365 м. IV-X. Пр.: Камчатка, Корея, Япония, Китай. **Б, Р. Дек., Леч., Хрн.**

R. ×salaeensis Среп. - Солевенска ш. [*R. orphei* Dimitrov] *R. pendulina* × *R. dumalis*; Хр. 100-150 см. В хрл. *Рд* (с). 1000 .. 1250 м. V-VI. **Дек.**

R. ×scabriuscula Winch ex Sm. - Слабограпава роза. Хр. до 3 м. **Р, С.**

R. sempervirens L. - Вечнозелена ш. Хр. 10-30 см. **Г (NC,NE,NAe), М, Т.**

R. smoljanensis Ророва, ном. amb. - Смолянска ш. Хр. 50-100 см. Из хрл., по хълмове, край Смолян. *Рд* (с). 800 .. 1000 м. V-VI. **Вulg. Дек.**

R. spinosissima L. - Бодлива ш.; Анасонолистна ш. [*R. tyriacantha* DC. ex Lam. & DC.; *R. pimpinellifolia* L.] Хр. 30-100 см. По сухи кам. м. *ЦБ*. 100 .. 1500 м. V-VII. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек., Пер., Хрн.**

R. subcanina (Christ) Vuk. - Полукучешка ш. Хр. 100-250 см. **Б, М, Р.**

R. tomentosa Sm. - Влакнеста ш. Хр. 150-300 см. В хрл. *ЦБ*. 100 .. 1200 м. V-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек., Хрн.**

R. turcica Rouy - Турска ш. [*R. pontica* Dimitrov, р. р.] Хр. 20-50 см. По кам. и трев. м. в планините. *Чм*, *Стп* (с), *Вт*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рд*. 800 .. 1700 м. VI-VII. **Б, Г, М, Р, Т. Дек.**

R. villosa L. - Ябълкоплодна ш. [*R. pomifera* Hern.] Хр. 30-200 см. Из хрл. и гори. *Блс*, *Рл*. 1000 .. 1500 м. V-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек., Етр.**

R. vosagiaca Desportes - Возагиакова ш. Хр.
150-200 cm. В хрл., гори. ЦБ. 500 .. 2000 m. V-
VII. **Б, Р, С.** Хрн.

Род *Rubus* L.
Къпина

1¹. Тревисто р. Прл. своб. Сборният плод червен, с малобройни сег.. Сем. 4-5 × 3-3.7 mm. *R. saxatilis*
1². Храсти и полухрасти. Прл. срс. с држ. на л. 2
2¹. Л. пер., от 5-7 лсч. (на цветоносните клк. тройни). Ст. изправено. Зрелите пл. червени. Сборният плод лесно се отделя от цветното легло. Сем. 2-3 × 1.4-1.8 mm. *R. idaeus*
2². Л. дланевидно сл., рядко тройни. Сборният плод срс. с цветното легло и се откъсва заедно с него 3
3¹. Всичи л. тройни. Прл. ш. ланц. Сборният плод съставен от 2-20 едри (до 5 mm) плч.. Сем. 2.2-3.2 × 1.3-2 mm. *R. caesius*
3². Л. с 5 лсч., рядко тройни. Прл. нишковидни, лин., лин. ланц., до ланц. 4
4¹. Вчл. жълтеникавобели. Ст. ръбесто, с хлътнали стени, покр. със звездовидни влс. . 5
4². Венчелистчета бели, бледорозови до ярко розови. Р. с др. белези. 6
5¹. Л. от двете страни сивонапльстени. Плч. черни, малки и многобройни, голи. *R. canescens*
5². Л. отгоре зелени, голи, отдолу бяло напльстени. *R. lloydianus*
6¹. Л. от 3-5 лсч. (вр. лсч. с по-голямо). Зрелите пл. черни. Сем. 2.5-3 × 1.8-2.2 mm. *R. ulmifolius*
6². Л. от 5 лсч. 7
7¹. Шипчетата разп. предимно по ръбовете на ст., еднакво д., рядко има единични игловидни бодли и прис. или на къса држ. жлези. 8
7². Шипчетата разп. по цялата повърхност на ст., различно д. Жлезите многобройни, на држ. 13
8¹. Лсч. отгоре и отдолу покр. с прости и звездовидни влс. 9
8². Лсч. без звездовидни влс. 10
9¹. Вр. лсч. кръгло, на върха отсечено, по ръба дребно напил. Сцв. сбито. Вчл. закръглени. *R. sanctus*
9². Вр. лсч. с др. ф. *R. sanguineus*
10¹. Л. меко влакнести, отдолу сиво

напльстени. Ст. и сцв. покр. с единични, ± прис. жлези. Сем. 2.6-3.2 × 1.8-2.2 mm.
..... *R. macrophyllus*
10². Л. отдолу бяло напльстени. Сцв. об. удължени, без, рядко с жлези. 11
11¹. Прл. без жлези. Най-долните лсч. почти прис. Вчл. с д. до 5 mm. *R. thyrsanthus*
11². Прл. с единични почти прис. жлези. Най-долните лсч. с къси држ. Вчл. с д. 9-12 mm. 12
12¹. Вчл. ш., закръглено яйцевидни. Шипчетата по сцв. сърповидни. Плодните сег. 4 mm, много сочни. *R. discolor*
12². Вчл. елиптически до широкояйцевидни. Шипчетата по сцв. прави или слабо извити надолу. *R. geniculatus*
13¹. Шипчетата по ст. почти еднакви. Жлз. по сцв. с држ. по-к. или равни на сечението на сцв. ос. 14
13². Шипчетата по ст. нееднакви. Жлз. по сцв. с држ. по-д., по-к. или равни на сечението на сцв. ос. 16
14¹. Чшл. след цъфтеж извити назад. Л. отдолу сиво или бяло напльстени. *R. macrostachys*
14². Чшл. след цъфтеж изправени, обхващат плода. Л. отдолу зелени или синьозелени, не са напльстени. 15
15¹. Шипчетата по осите на сцв. прави. Тч. по-к. от стлб. *R. condensatus*
15². Шипчетата по осите на сцв. ± сърповидни. Тч. по-д. от стлб. ... *R. hebecaulis*
16¹. Чшл. след цъфтеж извити назад или разперени встрани. Ст. ± ръбесто, по изключение заоблено. 17
16². Чшл. след цъфтеж неизвити назад, а обхващат плода. Ст. заоблено, по изключение ръбесто. 21
17¹. Сцв. голо или слабо влакнесто. Ст. червенокафяво. Чашелистчета следта цъфтеж разперени встрани. *R. melanoxylo*
17². Сцв. влакнесто. Ст. синьозелено. 18
18¹. Л. тройни, рядко с 4 лсч., отдолу зелени, почти голи. 19
18². Л. с 5, рядко с 4 лсч., отдолу сиво или бяло напльстени. 20
19¹. Сцв. оси покр. с прости и звездовидни влс., шипчета и жлези. Вчл. с д. 6-7 mm.
..... *R. scaber*
19². Сцв. оси покр. с прости влс., четинки, шипчета и жлези. Вчл. с д. 8-11 mm.
..... *R. thyrsiflorus*
20¹. Лсч. към върха ± постепенно заострени

отдолу сиво напълстени, копринено кадифено влакнести, по ж. със стърчащи влс. Чшл. сивозелени, яйцевидни. *R. apiculatus*
20². Лсч. късо заострени на върха (относително рязко), отдолу сиво напълстени, късо мъхнати, по ж. с прилегнали влс. Чшл. зелени, ланц. Сем. 2-2.5 × 1.3-1.7 mm. *R. radula*
21¹. Ст. ръбесто. Лсч. об. 5, рядко 3. Сцв. гъсто покр. с нееднакво д., едри шипчета. *R. koehleri*
21². Ст. ± заоблено, рядко тъпоръбесто. Л. предимно тройни, рядко с 5 листета. Сцв. със или без тънки шипчета, и с редки или гъсти игловидни шипчета. 22
22¹. Най-големите шипчета по ст. сплескани в осн. 23
22². Всичките шипчета (и най-големите) конични или игловидни несплескани в осн. 25
23¹. Венчелистчета с д. 7-8 mm, бели. Шипчетата по осите на сцв. игловидни, об. разперени. *R. euryanthemus*
23². Вчл. с д. 8-10 mm, бледорозови или бели. Шипчетата по осите на сцв. сърповидни или игловидни, извити надолу. 24
24¹. Осите на сцв. рехаво късо влакнести. Вр. лсч. закръглено яйцевидно. *R. humifusus*
24². Осите на сцв. преплетено влакнести. Вр. лсч. т. яйцевидно до елиптично. Сем. 1.8-2.2 × 1.4-1.6 mm. *R. schleicheri*
25¹. Жлезите по сцв. по-к. от сечението на сцв. ос. 26
25². Жлезите по сцв. равни или по-д. от сечението на сцв. ос. 32
26¹. Вр. лсч. елиптично, на върха внезапно д. заострено. *R. glandulosus*
26². Вр. лсч. ш. елиптично или обратно яйцевидно. 27
27¹. Р. покр. със светложълти до жълто-кафяви жлези. Вчл. с д. 6-8 mm. *R. serpens*
27². Р. покр. с тъмночервени до светлочервени жлези. Вчл. с д. 8-10 mm. .. 28
28¹. Ст. голо. Тч. по-к. от стлб. ... *R. fintimus*
28². Ст. влакнесто. Тч. по-к., равни или по-д. от стлб. 29
29¹. Л. отдолу кадифено влакнести. Тч. по-д. от стлб. Вр. лсч. ш. яйцевидно или закръглено. *R. miostilus*
29². Р. с др. белези. 30
30¹. Вр. лсч. едро, неравномерно напил. Тч. по-к. от стлб. Чшл. след цъфтеж разперени встрани. *R. fragariiflorus*

30². Вр. лсч. просто или двойно тъпо напил. Тч. д. колкото стлб. 31
31¹. Вр. лсч. двойно тъпо напил. Вчл. с д. 9-10 mm, т. обратно яйцевидни до т. елиптични, бели или розови. *R. derasifolius*
31². Вр. лсч. относително просто остро неравномерно напил. Вчл. продълг., бели. Пл. сег. 3-4 mm, черни. *R. tereticaulis*
32¹. Жлз., жлз. четинки и шипчетата жълтеникави, рядко бледорозови. Бледо жълтозелени р. 33
32². Жлз., жлз. четинки и шипчетата тъмночервени. Тъмнозелени р. 37
33¹. Сцв. оси и чшл. жлз., с единични шипчета. Вчл. с д. 6-8 mm, елиптични или продълг., обратно яйцевидни. *R. vepallidis*
33². Сцв. оси и чшл. с обилни сърповидни или прави игловидни шипчета и жлези. Вчл. с д. 9-11 mm. 34
34¹. Ст. голи, без брашнест налеп. Чшл. триъгълно ланц. Вчл. елиптични, бели. Звр. голи. *R. spinosulus*
34². Ст. влакнести. 35
35¹. Тч. по-к. от стлб. Прл. лин. *R. oblongoobovatus*
35². Тч. равни или по-д. от стлб. 36
36¹. Тч. равни на стлб. Прл. ланц. Л. от двете страни ± влакнести. *R. incultus*
36². Тч. по-д. от стлб. Прл. лин. Л. отгоре леко влакнести, отдолу об. голи. *R. rivularis*
37¹. Ст. гъсто влакнести. 38
37². Ст. голи или почти голи. 44
38¹. Вр. лсч. закръглено, ш. яйцевидно, ромбично или елиптично обратно яйцевидно, малко по-д., отколкото ш. 39
38². Вр. лсч. продълг., обратно яйцевидно или т. ромбично до елиптично, по-д., отколкото ш. 42
39¹. Тч. по-д. от стлб. Чшл. обхващат плода. Сцв. облистено. Плодните сег. 3 mm, черни. Сем. 2.3-2.9 × 1.5-2 mm. *R. hirtus*
39². Тч. по-к. или равни на стлб. .. 40
40¹. Осите на сцв. почти без игловидни шипчета. Чшл. яйцевидни, постепенно заострени към върха. *R. anopocladus*
40². Осите на сцв. с обилни едри шипчета... 41
41¹. Вр. лсч. закръглено. Вчл. 7-8 (10) mm. *R. crassus*
41². Вр. лсч. яйцевидно или яйцевидно ромбично. Вчл. с д. 8-9 mm. *R. guentheri*
42¹. Тч. по-д. от стлб. Звр. голи. *R. posoniensis*

- 42². Тч. по-к. от стлб. 43
- 43¹. Л. отдолу голи, рядко по ж. с единични влс. *R. minutidentatus*
- 43². Л. отдолу меко влакнести, по ж. ресничести. *R. pectinatus*
- 44¹. Тч. по-к. от стлб. Вчл. с д. 7-8 mm. Лсч. от двете страни ± голи. *R. minutiflorus*
- 44². Тч. по-д. от стлб. Лсч. поне отдолу ± влакнести. 45
- 45¹. Вр. лсч. по ръба неравномерно, почти просто напил. Вчл. продълг., бели. Стлб. червеникави. *R. hercynicus*
- 45². Вр. лсч. по ръба равномерно двойно напил. Вчл. обратно яйцевидни, леко врязани на върха, бели. Стлб. зеленикави.
..... *R. trachyadenes*
- R. anoplocladus* Sudre - Анопокладова к. Хр. 50-100 cm. По открити м. и просветлени смесени ширококол. г. *Стп, Пн, Рл.* 600 .. 1500 m. VII-VIII. [IX-X]. *Хрн., Мед.*
- R. apiculatus* Weihe & Nees, nom. amb. - Островърха к. Хр. 100-250 m. В хрл. и край гори. *Стп* (з,с), *Рл.* 500 .. 1000 m. VI-VII. [VIII-X]. *Хрн.*
- R. caesius* L. - Полска к. Хр. 30-60 cm. По скал. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1600 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Хрн., Мед., Леч.*
- R. canescens* DC. - Сивонапльстена к. Хр. 60-100 cm. По сухи кам. м. *ЦБ.* 0 .. 1800 m. V-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Хрн., Мед.*
- R. condensatus* P. J. Müll. - Сбитоцветна к. Хр. 120-200 cm. В ширококол. г. *Рл, Срж.* 200 .. 1800 m. VI-VII. [VII-IX]. *Мед., Хрн.*
- R. crassus* Holuby - Дебелостъблена к. Хр. 30-120 cm. Из смесени ширококол. г. и по кам. м. *Стп* (с), *Рл, Пн.* 900 .. 1400 m. VII-VIII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.*
- R. derasifolius* Sudre, nom. amb. - Изправенолистна к. Хр. 150-200 cm. В смесени ширококол. г. в планините. *Стп* (с), *Рл.* 700 .. 1100 m. VII-VIII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.*
- R. euryanthemus* W. Watson - Широкосъцветна к. Хр. 1-2.5 m. По кам. м. и в иглол. г.. *Вт, Пн.* 1400 .. 1500 m. VI-VII. [VIII-IX]. *Хрн.*
- R. finitimus* Sudre - Финитимова к. Хр. 60-120 cm. В ширококол. г. и кам. м. *Стп* (и), *Рл.* 700 .. 1000 m. VII-VIII. [VIII-X]. *Хрн.*
- R. fragariiflorus* P. J. Müll. - Ягодоцветна к. Хр. 90-300 cm. По кам. м. и в ширококол. г. *Стп* (з), *Вт, Рл.* 800 .. 1600 m. V-VII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.*
- R. geniculatus* Keltenb. - Коленчата к. [*R. cerasifolius* Sudre] Хр. 1-2 m. Из горите. *Чм, Стп* (с), *Рл, Срж.* 0 .. 1000 m. VI-VII. [VIII-IX]. *Мед., Хрн.*
- R. glandulosus* Bellardi - Жлезиста к. Хр. 30-80 cm. По кам. м. и в гори. *Стп* (з,с), *Пн, Рл.* 1000 .. 1400 m. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Р, С.** *Хрн.*
- R. guentheri* Weihe & Nees - Гюнтерова к. Хр. 40-120 cm. Из гори в планините. *Пн, Рл, Срж.* 900 .. 1400 m. VII-VIII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.*
- R. hebecaulis* Sudre - Мъхнатостъблена к. Хр. 1-2 m. По открити м. в габъриви гори. *Стп* (з), *Срж.* 300 .. 500 m. VI-VII. [VIII-IX]. *Хрн.*
- R. hercynicus* G. Braun ex Focke - Херцинска к. Хр. 30-130 cm. По вл. м., в смесени дъбови гори. *Рл.* 900 .. 1000 m. VII-VIII. [IX-X]. *Хрн., Мед.*
- R. hirtus* Waldst. & Kit. - Влакнеста к. Хр. 100-350 m. В гори. *Стп, Вт, Зп, Пн, Рл, Рд.* 800 .. 1400 m. VII-VIII. [VIII-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Хрн., Мед., Леч.*
- R. humifusus* Weihe & Nees - Разлата к. Хр. 1-2 m. В сенч. вл. гори. *Прб* (з). 400 .. 500 m. VI-VII. [VIII-IX]. *Хрн.*
- R. idaeus* L. - Малина. Хр. 100-150 cm. В гори, хрл., сечища. *Чм, Стп, Сф, Зн, Вт, Зп, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срж, Рд.* 100 .. 1200 m. Култ. V-VII. [VI-VIII]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Хрн., Леч., Мед.*
- R. incultus* Wirtg. ex Focke - Небрежна к. Хр. 30-80 cm. В смесени ширококол. г. *Стп* (з,с), *Рл, Срж.* 330 .. 1450 m. VII-VIII. [VIII-X]. *Хрн., Мед.*
- R. koehleri* Weihe & Nees - Кьолерова к. Хр. 50-150 cm. По открити м. *Стп* (з). 400 .. 600 m. VI-VII. [VIII-VIII]. **Б, Р, С.** *Хрн.*

- R. lloydianus*** Genev. - Лойдианова к. Хр. 50-120 см. По сухи кам. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1600 м. V-VIII. [VIII-IX]. *Хрн.*
- R. macrophyllus*** Weihe & Nees subsp. ***bulgaricus*** Borb. - Едрolistна к. Хр. 1-2 м. В гори. *Вм, Срж.* 600 .. 700 м. VI-VII. [VII-X]. **Б, Р, С.** *Хрн.*
- R. macrostachys*** P. J. Müll. - Едрошипова к. Хр. 1-2.5 м. Край пътища. *Стн* (з). 400 .. 700 м. VI-VII. [VIII-X]. *Хрн., Мед.*
- R. melanoxylo***n P. J. Müll. & Wirtg. ex Genev. - Чернодървесинна к. Хр. 80-150 см. По кам., трев. м. *Рл.* 1500 .. 1800 м. VI-VIII. [VII-IX]. **Б, Р, С.** *Хрн., Мед.*
- R. minutidentatus*** Sudre - Дребноназъбена к. Хр. 30-100 см. В редки смесени ширококол. г.. *Стн* (с), *Пн, Рл.* 800 .. 1400 м. VII-VIII. [IX-X]. *Хрн., Мед.*
- R. minutiflorus*** P. J. Müll. - Дребноцветна к. Хр. 30-50 см. По открити м. *Рл, Срг.* 800 .. 1400 м. VII-VIII. [IX-X]. *Хрн., Мед.*
- R. miostilus*** Boulay - Миостилова к. Хр. 60-150 см. В смесени широколистни и иглол. г. *Пн, Рл.* 800 .. 1200 м. VI-VII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.*
- R. oblongoobovatus*** Mark. - Българска к. Хр. 80-280 см. На открити м. в букови гори *Стн* (з). VII-VIII. 1400 .. 1400 м. V-VII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.*
- R. pectinatus*** Sudre & Gravet - Гребенеста к. Хр. 30-90 см. В смесени дъбови гори. *Рл.* 900 .. 1000 м. VII-VIII. [IX-X]. *Хрн., Мед.*
- R. posoniensis*** Sabr. - Посониева к. Хр. 30-130 см. В букови гори и сечища. *Стн* (с,и). 700 .. 1200 м. VII-VIII. [IX-X]. *Хрн., Мед.*
- R. praecox*** Bertol. - Ранна к. Хр. 1-3 м. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **М, Р.**
- R. radula*** Weihe & Voenn., nom. amb. - Радулова к. Хр. 1-2 м. В хрл. и край гори. *Стн* (с). 800 .. 1100 м. VI-VIII. [IX-X]. **Б, Р.** *Хрн.*
- R. rivularis*** Wirtg. & P. J. Müll. - Речна к. Хр. 30-100 см. По кам. м. *Стн* (з,с), *Вм, Рл, Срж.* 200 .. 1000 м. VII-VIII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.*
- R. sanctus*** Schreb. - Свещена к. [*R. discolor* subsp. *atuenus* (Port. ex Vis.) Nyman] Хр. 1-2 м. *Стд* (ю), *Рд* (з), ?*Трн.* 100 .. 650 м. **Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т, ?Б.** *Хрн.*
- R. sanguineus*** Friv. - Кървавочервена к. Хр. 1-3 м. По кам. м., в градини. *Чм, Стн* (з), *Зн, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (с,и), *Трн, Срж.* 0 .. 600 м. V-IX. [VIII-XI]. *Хрн.*
- R. saxatilis*** L. - Скална к. Хр. 10-50 см. По скал. м. *Стн* (с), *Слв, Пн, Рд* (з,с). 700 .. 1900 м. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Хрн., Мед., Леч.*
- R. scaber*** Weihe & Nees - Грапаволистна к. Хр. 50-150 см. В букови гори и поляни. *Стн* (з,с), *Вм, Пн.* 900 .. 1400 м. VII-VIII. [VIII-X]. **Б, Р.** *Хрн., Мед.*
- R. schleicheri*** Weihe ex Tratt. - Шлайхерова к. Хр. 100-150 см. В сечища, припечни м. *Стн* (с), *Вм.* 900 .. 1400 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, С, Р.** *Хрн., Мед.*
- R. serpens*** Weihe ex Lej. & Court. - Пълзяща к. Хр. 30-80 см. Из горите. *Стн* (с), *Вм, Пн, Рл.* 800 .. 1400 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Р, С.** *Хрн., Мед.*
- R. spinosulus*** Sudre - Бодлива к. Хр. 80-180 см. По открити м., в букови гори в планините. *Стн* (с). 900 .. 1000 м. VII-VIII. [VIII-X]. *Хрн., Мед.*
- R. tereticaulis*** P. J. Müll. - Заобленостъблена к. Хр. 12-30 см. В ширококол. г. *Стн* (з), *Вм, Рл.* 800 .. 1400 м. V-VII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.* **Б, Т.**
- R. thyrsanthus*** Focke - Гроздовидна к. Хр. 100-250 см. В гори и хрл. ЦБ. 200 .. 1200 м. VI-VII. [VIII-IX]. *Хрн.*
- R. thyrsoflorus*** Weihe & Nees - Пирамидалносъцветна к. Хр. 50-100 см. По вл. сенч. м. в букови гори. *Стн* (и). 700 .. 700 м. VI-VIII. [VIII-IX]. **Б, Р, С.** *Хрн.*
- R. trachyadenes*** Sudre - Трахиаденова к. Хр. 30-100 см. Из букови гори. *Стн* (з,с), *Срг.* 800 .. 1400 м. VII-VIII. [IX-X]. *Хрн., Мед.*
- R. ulmifolius*** Schott - Брястолистна к. [*R. discolor* Weihe & Nees] Хр. 1-3 м. В гори и поляни. ЦБ. Култ. 0 .. 1400 м. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, М, Т.** *Мед., Хрн.*

R. vepallidis Sudre - Вепалидова к. Дв. 80-160 см. Из букови гори. *Стп* (и). 800 .. 1100 м. VII-VIII. [VIII-IX]. *Хрн., Мед.*

R. wahlbergii Arrh. - Валбергова к. Храст. *М. Хрн.*

Род *Sanguisorba* L.

Динка

1¹. Сцв. виолетовочервени. Цв. 2пол. Тч. 4, равни на чш. Орехчетата 3.1-3.8 × 1.5-2.2 mm, с гладка повърхност. *S. officinalis*

1². Сцв. сивозелени. Поне някои от цв. 1пол. Тч. 10-30, много по-д. от чш. Орехчетата 3.5-5 × 2.2-3.2 mm, с грапава повърхност. *S. minor*

S. minor Scop. - Дребна д. Мг. 10-80 см. По лив., хрл., кам. и трев. м. ЦБ. 0 .. 1200 м. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч.**

1¹. Хипантият при плода с крилати ребра по ръбовете. subsp. *balearica*

1². Хипантият при плода без крилати ребра по ръбовете. subsp. *minor*

subsp. *balearica* (Bourg. ex Nyman) Munoz Garm. & C. Navarro - Балеарска д. [*S. minor* subsp. *muricata* (Spach ex Bonnier & Layens) Briq.] ЦБ. 0 .. 1200 м. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч., Хрн.**

subsp. *minor* - Дребна динка. *Чм, Трн, Тхр.* 0 .. 1200 м. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч.**

S. officinalis L. - Лечебна д. Мг. 20-120 см. По трев. м., лив., пас. *Стп* (з,с), *Сф, Зн, Вм, Згн, Рл, Срг* (з), *Рд* (з,с), *Тхр.* 800 .. 2000 м. VI-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч., Дъб., Хрн.**

S. verrucosa (G. Don) Ces. - Брадавчеста д. Мг. 10-50 см. **Г** (NC,NAe), **Т.**

Род *Sarcopoterium* Spach

Саркопотериум

S. spinosum (L.) Spach - Бодлив с. [*Poterium spinosum* L.] Хр. 30-75 см. III-V. **Г** (NC, NE, NAe), **М, Т.**

Род *Sibbaldia* L.

Сибалдия

1¹. Чшл 4-5 × 2 mm. Вчл. жълтозелени, с д. 2-2.5 mm. Орехчетата 1.5-2 mm. *S. parviflora*

1². Чшл. с д. 3-4 × 1-1.5 mm. Вчл. бледозелени, с д. 1-2 mm. Орехчетата 1-2 × 0.8-1.1 mm. *S. procumbens*

S. parviflora Willd. - Дребноцветна с. Мг. 5-60 см. *Згн.* 2000 .. 2000 м. VI-VIII. **ЗБР. Б, Г** (NC), **М, Т.**

S. procumbens L. - Разпростряна с. [*Potentilla procumbens* (L.) Clairv.] Мг. 2-20 см. По трев. м. и ск. поляни. *Пн* (с), *Рл, Рд* (з). 2000 .. 2800 м. VI-VIII. [VIII-IX]. **Ч.К.** [EN]. **Глац. Б, М.**

Род *Sibbaldiopsis* Rydb.

Сибалдиописис

S. tridentata (Sol.) Rydb. - Тризъб сибалдиописис. [*Potentilla tridentata* Sol.] Пхр. 10-15 см. V-VI. Интр. Пр.: С. Ев. *Дек.*

Род *Waldsteinia* Willd.

Валдщайния

W. geoides Willd. - Омайничева валдщайния. Мг. 7-25 см. В хрл., гори. *Стп, Зн, Вм, Згн, Рл, Рд* (з,с). 400 .. 1200 м. IV-VI. **Б, М, Р, С.**

Семейство **Ulmaceae** Mirb.

Брястови

1¹. Л. със симетрична осн. *Zelkova*

1². Л. с асиметрична осн. 2

2¹. Ст. с гладка, зеленикава кора. Л. просто назъб., развиват се едновременно с цв. Пл. костилков. *Celtis*

2². Ст. с напукана, сивокафява кора. Л. двойно назъб., развиват се след цв. Пл. крилато орехче. *Ulmus*

Род *Celtis* L.

Копривка

1¹. Л. гладки, понякога грапави; овласени само по ж. отдолу. 2

1². Л. овласени от двете страни. 3

2¹. Пл. кафявочервен. *C. iguanaea*

2². Пл. тъмнопурпурен до оранжев. Костилката 5.5-6.5 × 4.6-5.2 mm. ... *C. occidentalis*

3¹. Л. ланц. до яйцевидно ланц., д. заострени. Пл. кафеникаво или синкаво червен. Костилката ясно мрежесто-набръчкана; 4.4-5.2 × 4.3-4.7 mm. *C. australis*

3². Л. яйцевидни до т. яйцевидни, заострени. Пл. оранжев или жълт. Костилката почти гладка. *C. planchoniana*

C. australis L. - Ю. к. Дв. 10-25 м. По сухи кам. и скал. м. *Чм, СИБ, Прб* (и), *Стд, Рд* (с,и), *Трн, Тхр, Срг, ?Стп* (и). 0 .. 500 м.

IV-V. [IX-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.** Дек., Хрн., Мсл., Леч.

C. iguanaea (Jacq.) Sarg. - Гладка к. [*C. caucasica* auct. bulg. non Willd.; *C. glabrata* Spreng.] Хр./Дв. 6-10 м. По сухи, скал. и кам. м. СИБ, Др, Стп (и), Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 200 м. III-IV. [IX-X]. Ч.К. [EN]. Терц. **Б, Г, М, Т.** Дек., Пер.

C. occidentalis L. - 3. к. Дв., до 40 м. В градини. IV-V. [IX-IX]. Пр.: С. Ам. Дек., Хрн., Пдн., Леч.

C. planchoniana K. I. Chr. - Оголена к. [*C. tournefortii* Lam. var. *glabrata* Boiss.; *C. glabrata* Planch., nom. illeg.] Хр./Дв. 1-6 м. Згн. 500 .. 1000 м. **Б, Г** (NE), **М, Р, Т.**

Род *Ulmus* L.

Бряст

1¹. Стр. ж. на л. не са вилужно разкл. Крилатката 10-14 × 8.5-10.5 mm, на д. држ., ресничеста по ръба. Орехчето в ср. на крилатката. *U. laevis*

1². Някои от стр. ж. на л. към периферията вилужно разкл. Крилатките прис., голи. 2

2¹. Младите клк. и л. отдолу голи или с влс. само в ъглите на ж. Крилатката 12-20 × 10-12 mm. Орехчето в ср. на крилатката. .. *U. pumila*

2². Младите клк. и л. отдолу покр. с влс. 3

3¹. Младите клк. влакнести, старите без криловидни ребра. Л. с 13-20 двойки стр. ж. Крилатката 10-30 × 10-14 mm. Орехчето в ср. на крилатката. *U. glabra*

3². Младите клк. с разпръснати влс., рядко голи, старите с надл. коркови ребра. Л. с 7-12 двойки стр. ж. Крилатката 7-22 × 7-15 mm. Орехчето близо до изреза на крилатката. *U. minor*

U. glabra Huds. - Планински б. Дв. 25-40 м. Край потоци в широкол. г. Чм, СИБ, Прб, Стп, Зн, Вм, Згн, Стд, Блс, ДМ, Пн, Рл, Срж, Рд, Трн, Тхр, Срж. 500 .. 1500 м. III-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Гор., Мед.

U. laevis Pall. - Бял б. Дв. 20-35 м. Покрай реки и в широкол. г. СИБ, Стп, Сф, Трн, Срж. 0 .. 700 м. IV-V. **Б, Г** (NE), **М, Р, Т.** Дъб., Гор.

U. minor Mill. - Полски б. [*U. carpinifolia* Suckow; *U. procera* Salisb.; *U. foliacea* Gilib.]

Дв. 10-30 м. Във вл. широкол. г. и край реки. ЦБ. 0 .. 600 м. III-IV. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Гор.

U. pumila L. - Нискостъблен б. Хр. 5-25 м. Интр. В градини, паркове и полезащитни пояси. 0 .. 300 м. III-IV. Пр.: Ц и И. Аз. **Б, Р.** Дек., Мед., Пер.

Род *Zelkova* Spach

Зелкова

Z. carpinifolia (Pall.) Dippel - Габъролистна з. [*Z. acuminata* Planch.] Дв. 10-35 м. Интр. IV-V. Пр.: Кавказ и ЮЗ. Аз. **Б, Г, Т.**

Семейство *Urticaceae* Juss.

Копривови

1¹. Л. ± кръгли, кожести, с д. држ., захванати ексцентрично към петурите. Саксийни стайни р. *Pilea*

1². Л. ромбични до ланц., тревисти. 2

2¹. Л. срещ., назъб. Р. с парливи влс. *Urtica*

2². Л. посл. Р. без парливи влс. 3

3¹. Л. назъб., с прл. *Boehmeria*

3². Л. целокр., без прл. *Parietaria*

Род *Boehmeria* L.

Рами

B. nivea (L.) Gaudich. - Бяло р. Мг. 50-200 см. В дворове. VIII-X. Пр.: Китай. Влк.

Род *Parietaria* L.

Разваленка; Зидарка

1¹. Р. с лежащо ст. Л. с д. до 2 см. Пцв. твърди при плода и издути в осн., формирайки обв. ок. трицветното сцв. *P. cretica*

1². Р. с изправено ст. Л. по-д. от 2 см. Пцв. неутвърдени и неиздути при плода. 2

2¹. Едногодишни р. Ст. тревисто в осн. Л. с д. до 4 см. Пл. 1-1.3 × 0.6-0.7 mm. *P. lusitanica*

2². Многогодишни р. Ст. вдървенияло в осн. Л. с д. 3-12 см. 3

3¹. Л. с д. 5-7 см и ш. 3-4 см. Пцв. срс. в осн. си. Женските цв. 2-2.3 mm при плода, незабележими; сег. на оцв. т. ланц., леко заострени. 2пол. цв. тръб. при плода, разрастват до 3-3.5 mm. Пл. 1-1.4 × 0.8-0.9 mm. *P. judaica*

3². Л. с д. 3-12 см и ш. 2-3.5 см. Пцв. своб. Женските цв. 2.7-3 mm при плода, ясно надвишаващи пцв., забележими; сег. на оцв.

ш. ланц. 2пол. цв. остават звънчевидни при плода, не надвишават 3 mm. Пл. 1-1.8 × 0.7-0.9 mm, често асиметричен. *P. officinalis*

P. cretica L. - Критска з. 1г. 3-25 cm. IV-VI. **Г** (NE,NAe), **Т**.

P. erronea Panov, nom. amb. - Кайлъшка з. Мг. *Др, Стн* (с), *Зн.* 200 .. 700 m. Bulg. **Б**.

P. judaica L. - Разклонена р. [*P. diffusa* Merlet & W. D. J. Koch] Мг. 5-50 cm. В пукнатини на ск. и по зидове. *Чм, Прб, Стд* (ю), *Трн, Срж.* 0 .. 500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

P. lusitanica L. - Португалска р. 1г. 10-30 cm. По вл. кам. м., в ск. пукнатини. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн, Зн, Рд* (з,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С. Леч.**

¹. Оцв. по-к. от пцв. subsp. *serbica*
¹. Оцв. равен на пцв. subsp. *lusitanica*

subsp. *lusitanica* - Португалска р. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн, Зн, Рд* (з,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, С. Леч.**

subsp. *serbica* (Pančić) P. W. Ball - Сръбска р. [*P. serbica* Pančić] *СИБ, Др, Стн* (з,с), *Рд* (и), *Трн.* 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Р, С. Леч.**

P. officinalis L. - Лечебна з; Лековита з. [*P. erecta* Mert. & W. D. J. Koch] Мг. 20-100 cm. В гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 700 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

P. rhodopaea Panov - Родопска з. *Рд* (с). 500 .. 1000 m. Bulg. **Б**. ЗБР.

Род *Pilea* Lindl.

Пилея

P. peperomioides Diels - Пеперомовидна п. Мг., до 30 cm. Стайно саксийно. Пр.: Китай. *Дек.*

Род *Urtica* L.

Коприва

¹. Плодниковите цв. събрани в сферични сцв., разп. на држ. Женските сцв. кълбести, 2-6 mm. Пл. 2.2-3.2 × 1.8-2.6 mm. *U. pilulifera*

¹. Плодниковите цв. събрани в метл. сцв. Женските сцв. метлицовидни. 2

². 2дом. р. Л. продълг. елиптични, на върха заострени. Л. с по-к. от сцв. држ. Сцв. до 10 cm. Пл. 1-1.2 × 0.7-0.9 mm. *U. dioica*

². 1дом. р. Л. яйцевидно елиптични. Држ. на л. об. по-д. от сцв. Сцв. 1.5-2 cm. Пл. 0.9-1.1 × 0.7-0.8 mm. *U. urens*

U. dioica L. - Обикновена к. Мг. 30-180 cm. 2дом. Руд. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Хрн., Леч., Тех. Баг.**

U. pilulifera L. - Сферична к. 1г. 20-100 cm. Руд. *Стд* (ю). 200 .. 300 m. V-X. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т. Леч.**

U. urens L. - Гръцка к. 1г. 10-60 cm. Руд. *ЦБ.* 0 .. 1200 m. V-XI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч., Хрн.**

Разред **Santalales** R. Br. ex Bercht. & J. Presl

¹. Автотрофни р., развиващи се с корени върху почвата. Оцв. прост, 4-5- делен. Тч. 4-5. Пл. костилков или орехче. Santalaceae

¹. Полупаразитни храсти, развиващи се върху клк. на др. храсти и дървета. Пл. лъжлива ягода. Л. зелени, понякога люсповидни, срещ., рядко в прешл. 2

². Л. опадват през есента. Оцв. от 2 кръга. ...
..... Loranthaceae

². Л. вечноз. Оцв. от 1 или 2 кръга.
..... Santalaceae

Семейство **Loranthaceae** Juss.

Имелови

Род *Loranthus* L.

Черен имел

L. europaeus Jacq. - Европейски черен имел.

Хр. 20-80 cm. Епифит. Паразит по *Quercus* и *Castanea*. *Чм, СИБ, Стн* (с,и), *Згн, Блс, Пн, Рл, Срз, Рд, Тхр, Срж.* 0 .. 1500 m. IV-VI., **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т. Леч.**

Семейство **Santalaceae** R. Br.

Санталови

[Viscaceae Batsch]

¹. Полупаразитни храсти, развиващи се върху клк. на др. храсти и дървета. Л. зелени, понякога люсповидни, срещ., рядко в прешл. 2

¹. Автотрофни р., прикрепени с корени в почвата или във водата, рядко паразити или полупаразити, но тогава тревисти р. с др. белези. 3

². Л. малки, люсповидни. Оцв. прост, от 1

кръг. Пл. зеленикав, сух, разпуклив.
 Arceuthobium
 2². Л. с добре развита петура, обратно
 яйцевидни. Оцв. от 2 кръга. Пл. бяла, рядко
 жълтеникава ягода. *Viscum*
 3¹. Цв. 1пол. Оцв. 3-4-делен. Вечноз. 2дом.
 храст. *Osyris*
 3². Цв. 2пол. Оцв. 4-5-делен. 4
 4¹. Полухрасти. Цв. с 1 пцв. *Comandra*
 4². Тревисти р. Цв. с по 3 прицветника.
 Thesium

Род *Arceuthobium* M. Bieb.

Хвойниче

A. oxycedri (DC.) M. Bieb. - Обикновено х.
 [*Viscum oxycedri* DC.] Хр. 3-20 см. Елифит.
 Паразит по *Juniperus deltooides*. *Зн, Згн, Стд,*
Блс, Слв, Пн, ДМ, Рд, Срж (з), *Трн*. 0 .. 1100 м.
 VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

Род *Comandra* Nutt.

Командра

C. umbellata L. subsp. *elegans* (Rochel ex
 Rchb.) Piehl - Изящна к. [*C. elegans* (Rochel ex
 Rchb.) Rchb. f.] Пхр. 10-30 см. По сухи трев.
 и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1200 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE),
М, Р, Т.

Род *Osyris* L.

Озирис

O. alba L. - Бял о. Хр. 25-120 см. 2дом.
 Вечноз. По кам. хрл. м. и крайбрежни пясъци.
Чм (ю), *Стд* (ю), *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 1000 м. V-
 VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

Род *Thesium* L.

Ленолист

1¹. Влакнесто-четинести р. Л. с по 1 ж. Оцв. 5-
 делен. Орехчетата със слабо мрежесто
 жилкуване. *T. macedonicum*
 1². Голи р. 2
 2¹. Оцв. 4-делен; след цъфтеж тръб., равен на
 плода или по-д. от него. Сцв. едностранен
 грозд. Пл. 2.5-5 × 1.7-2.1 mm, 2-3 пъти по-д.
 от запазения оцв. *T. alpinum*
 2². Оцв. 4-5-делен; след цъфтеж по-к. от
 плода. Сцв. не е едностранен грозд. 3
 3¹. Орехчето с мрежести жилкуване. 4
 3². Орехчето само с надл. жилкуване. 6
 4¹. Едногодишно р. Ст. приповдигащи се до
 изпраевни, плътно покр. с орехчета. Орехчето

2.5-3 × 1.2-2 mm. *T. humile*
 4². Многогодишни р. Ст. лежащи до припов-
 дигащи се, нарядко покр. с орехчета. 5
 5¹. Оцв. фуниевиден. Орехчето отчетливо
 мрежесто жилкувано, 2-3 × 1.75-2.5 mm.
 T. bergeri
 5². Оцв. кабманковидно закръглен. Орехчето
 неясно мрежесто жилкувано, 2-2.5 × 1.25-1.75
 mm. *T. procumbens*
 6¹. Р. с подземни издънки и ± възходящи ст. 7
 6². Р. без подземни издънки. 8
 7¹. Ст. грубо, твърдо. Сцв. рехав метл. Л. гл.
 с по 3 ж. Пл. 4.5-5.5 × 1.7-1.9 mm, 4-6 пъти по-
 д. от запазения оцв. *T. linophyllon*
 7². Ст. тънко и нежно. Сцв. грозд. Л. с по 1 ж.
 T. parnassi
 8¹. Цветове по 1 върху цветоносните клк. Сцв.
 грозд. Пл. 3-3.7 × 1.5-1.7 mm, 4 пъти по-д. от
 запазения оцв. *T. dollineri*
 8². Цветове по 2 и повече на цветоносните
 клк. Сцв. метл. 9
 9¹. Ср. пцв. 3-4 пъти по-д. от стр. Оцв. 2-3
 пъти по-к. от плода, с подвити навътре
 дялове. Пл. до 3.5 mm. *T. arvense*
 9². Ср. пцв. равен или до 2 пъти по-д. от стр.
 Оцв. 4-5 пъти по-к. от плода. 10
 10¹. Л. с 3-5 ж., ланц. или лин. ланц., с ш. 2-6
 (8) mm. Пл. 2.5-3.8 × 1.6-2 mm, 4-5 пъти по-д.
 от запазения оцв. *T. bavarum*
 10². Л. с 1 ясна и 2 неясни ж., т. лин., с ш. 0.5-
 2 mm. Пл. 2.5-4.4 × 1.6-1.8 mm, 5 пъти по-д. от
 запазения оцв. *T. divaricatum*

T. alpinum L. - Алпийски л. Мг. 10-30 см.
 Полупаразит. По трев. м. *Стп, Зн, Вм, Згн,*
Блс, Пн, Рл, Рд (з,с). 1500 .. 2500 м. VI-
 VII. **Б, Г** (NE), **Р, С.**

T. arvense Horv. - Полски л. [*Thesium ramosum*
 Hayne] Г./Мг. Полупаразит. 15-30 см. По
 сухи трев. и кам. м. *ЦБ*. 0 .. 1100 м. VI-VII. **Б,**
Г (NC), **М, Р, С, Т.**

T. bavarum Schrank - Баварски л. Мг. 25-70
 см. Полупаразит. По трев. м. в гори и хрл. *ЦБ*.
 500 .. 2500. V-VIII. **Б, М.**

T. bergeri Zuss. - Бергеров л. Г./Мг. 5-30 см.
 Полупаразит. V-VII. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

T. divaricatum Jan ex Mert. & Koch - Разклонен
 л. Мг. 15-30 см. Полупаразит. По сухи трев.
 пес. м. *ЦБ*. 0 .. 1600 м. V-VIII. **Б, Г**

(NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

T. dollineri Murb. ex Velen. - Долинеров л. 1Г./2Г./МГ. 5-20 см. Полупаразит. По трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Згп, Вт, Згп, Стд, ДМ, Срг, Рд* (з,и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Р, С.**

1¹. Едногодишно. Ср. пщв. 2 пъти по-д. от стр. subsp. *dollineri*

1². Многогодишно. Ср. пщв. 3-4 пъти по-д. от стр. 2

2¹. Ст. в осн. с люсповидни, лин., месести, метаморфозирани л. subsp. *moesiacum*

2². Ст. без метаморфозирани л. в осн. subsp. *simplex*

subsp. *dollineri* - Долинеров л. 1Г./МГ. 5-20 см. По трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Згп, Вт, Згп, Стд, ДМ, Срг, Рд* (з,и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Р.**

subsp. *moesiacum* (Velen.) Stoj. & Stef. - Мизийски л. [*T. moesiacum* Velen.] 1Г./МГ. 5-20 см. По трев. и кам. м. *СИБ, Др, Прб* (и), *Трн.* 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б.**

subsp. *simplex* (Velen.) Stoj. & Stef. - Прост л. [*T. simplex* Velen.] 1Г./МГ. 5-20 см. По трев. и кам. м. *СИБ, Прб, Зн, ДМ.* 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Р.**

T. humile Vahl - Нисък л. [*T. graecum* Zucc.] 1Г./2Г. 5-20 см. Полупаразит. III-IV. **Г** (NC, NE, NAe), **М, Т.**

T. linophyllum L. - Пълзящ л. МГ. 15-50 см. Полупаразит. По трев. м. в гори и хрл. *Стп* (з,с), *Сф, Зн, Блс, Слв, ДМ, Пн* (с), *Рл, Срг* (з), *Рд* (с). 800 .. 2000 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

T. macedonicum Hendrych - Македонски л. 1Г./2Г./МГ. 5-15 см. **Г** (NC), **М.**

T. parnassi A. DC. - Парнаски л. МГ. 2-20 см. Полупаразит. **Г** (NC), **М.**

T. procumbens C. A. Mey. - Пълзящ л. [*T. brachyphyllum* Boiss.] МГ. 2-10 см. Полупаразит. *Стп.* IV-VII. **Б, Г** (NE), **Т.**

Род *Viscum* L.

Бял имел

V. album L. - Бял имел. Хр. 40-100 см. Епифит. 2дом. Паразит по дървета от семействата Pinaceae, Rosaceae и др. *ЦБ.* 500 .. 1300 м. I-IV. [IV-VI]., **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Омр!**, *Леч.*

1¹. Паразит по широколистни дървета. Пл. бял, закръглен. Сем. поникват с 2-3 кълна. Л. 3-6 × 1-2 см. subsp. *album*

1². Паразит по иглолистни дървета. Пл. белезникав или жълтеникав. Сем. поникват с 1 кълн. Л. 2-8 см. 2

2¹. Л. до 3 пъти по-д. отколкото ш., продълг. ланц. до ланц. ± тъмнозелени. Пл. белезникав, крушовиден. Сем. 3.5-4.1 × 2.3-2.7 mm. subsp. *abietis*

2². Л. 4-5 (6) пъти по-д. отколкото ш., линейно-ланцетни, жълтозелени. Пл. жълтеникав. Сем. 3.7-4.2 × 3.1-3.3 mm. subsp. *austriacum*

subsp. *abietis* (Wiebs.) Schwarz - Елов имел. [*V. laxum* subsp. *abietis* O. Schwarz] Хр. 40-100 см. Паразит по *Abies*. *Стп* (с), *Пн, Рл, Рд* (з). 500 .. 1300 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.**

subsp. *album* - Бял имел. Хр. 40-100 см. Паразит предимно по дървета от сем. Rosaceae и др. *ЦБ.* 500 .. 1300 м. IV-VI. **Г** (NC,NE), **Б, М, Р, С, Т.**

subsp. *austriacum* (Wiesb.) Vollm. - Австрийски имел. [*V. laxum* Boiss. & Reut.] Хр. 30-50 см. Паразит предимно по *Pinus*, рядко по *Abies*. *Зн, Згп, Пн, Рл, Рд* (з,с). 100 .. 2000 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

Разред *Sapindales* Juss. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Триви и полухрасти. Л. пер. Чшл. 4-5. Вчл. своб., 4-5. Тч. 8-10, своб. Звр. горен. Плодникът 1. Rutaceae

1². Дървета или храсти с изправени ст. ... 2

2¹. Цв. зигмф. Л. длан. сл. или 1-2 пъти пер. Сцв. тирс. Тч. 5-8, своб., различно д. Sapindaceae

2². Цв. актмф. 3

3¹. Л. срещ. 4

3². Л. посл. 5

4¹. Л. текоперести. Оцв. 5-членен. Тч. 10, срс. в тъмна тръбичка. Сцв. метл. Пл. оранжева костилка, запазва се на клоните през цялата зима. Meliaceae

4². Л. прости, длан. изрязани или неясно триделни, неравномерно назъб. Пл. двойна крилатка. Sapindaceae

5¹. Оцв. 1-5-членен. Тч. 5, рядко 10. Пл. костилков или орехче. Anacardiaceae

5². Оцв. 5-членен. Тч. 8-10. Пл. кутийка,

дисковидно крилато орехче или до яговиден...
..... Rutaceae

Семейство **Anacardiaceae** R. Br.

Смрадликови

- 1¹. Лиани с катерливи ст. Л. сл. триделни. Сцв. пазвени. 2дом. *Toxicodendron*
1². Дървета и храсти с изправени ст. Л. прости или текоперести. 2
2¹. Л. прости; яйцевидни или елиптични, целокр. *Cotinus*
2². Л. сл.; нечифтоперести или тройни. Листчета целокр. или назъб. 3
3¹. Л., клк., пъпките и пл. голи. Лсч. целокр. *Pistacia*
3². Л., клк., пъпките и пл. покр. с влс. Лсч. назъб. *Rhus*

Род *Cotinus* Adans.

Смрадлика

C. coggygria Scop. - Смрадлика. Хр./Дв. 2-5 м. По сухи кам. м. и хрл. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Зп, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1000 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Омп!, Дъб., Баг., Леч., Мед., Емп., Пер., Дек.**

Род *Pistacia* L.

Кукуч

- 1¹. Л. чифтоперести. Оцв. от чш. и вч. Пл. 4.9-5.3 × 4.4-4.7 mm. *P. lentiscus*
1². Л. нечифтоперести. Оцв. прост. 2
2¹. Р. с терпентинова миризма. Л. с 5-13 ланц. или яйцевидно продълг. лсч. Пл. 6-7 × 4.5-5 mm. *P. terebinthus*
2². Р. без миризма. Л. с 3-5 ш. елиптични или яйцевидни лсч. Пл. 8-25 × 6-13 mm. .. *P. vera*

P. lentiscus L. - Мастиково дърво. Хр./Дв. 1-8 м. *Г (NE, NAe), Т. Емп., Смл.*

P. terebinthus L. - Кукуч. Хр./Дв. 3-6 м. По сухи кам. м. *Чм (ю), Стп (и), Стд, Слв, ДМ, Пн, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 540 м. V-VII. [XIII-IX]. **Б, Г, М, С, Т. Баг., Пдп., Дъб.**

P. vera L. - Шам фъстък. Дв. 3-8 м. Интр. Култ. в най-топлите ч. на страната. 0 .. 200 м. III-V. [VII-IX]. Пр.: Средна Аз. **Б, Г, Т. Дъб., Хрн., Леч., Пер., Баг., Дек.**

Род *Rhus* L.

Шмак

- 1¹. Л. тройни, с клиновидни в осн. лсч.; с неприятна миризма. Цв. бели, зеленикави или жълти. *R. trilobata*
1². Л. нечифтоперести. 2
2¹. Л. ос крилата поне към вр. ч. Л. с яйцевидни или елиптични лсч. Лсч. с назъб. ръб. Сцв. често по-д. от 20 cm. 3
2². Л. ос не е крилата. Л. с елиптични или ланц. лсч. Сцв. по-к. от 20 cm. 4
3¹. Л. с 5-13 лсч. Мъжкото сцв. по-д. от 25 cm. *R. chinensis*
3². Л. с 9-21 лсч. Мъжкото сцв. с д. до 25 cm. Пл. 4-6 mm. Сем. 3.1-3.5 × 2.7-3 mm. *R. coriaria*
4¹. Л. с 7-13 елиптични или ланц., целокр. или ситно назъб., лсч. Л. држ. къса, без крила. Цв. бели до розови. *R. potaninii*
4². Л. с 9-31 ланц. лсч., със ситно напил. ръб, и некрилата држ. Цв. червено-кафяви. Пл. 4 mm. Сем. 2.5-3.6 × 1.7-2.7 mm. *R. typhina*

R. chinensis Mill. - Китайски ш. Хр./Дв. 2-10 м. 2дом. Интр. В паркове. Пр.: Китай. VIII-IX. [X-X]. *Дек.*

R. coriaria L. - Дъбилен ш; Сумак. Хр./Дв. 1.5-4 (6) м. 2дом. По сухи кам. м. и хрл. *Чм, Стд, Пн (ю), ДМ, Рд (и).* 0 .. 700 м. VI-VII. [VIII-X]. **Б, Г, М, Т. Дъб., Емп., Пер., Баг., Пдп., Дек., Хрн., Мед.**

R. potaninii Maxim. - Потанинов ш. Дв. 5-8 м. 2дом. Интр. В паркове. Пр.: Китай. V-VII. [VII-X]. *Дек.*

R. trilobata Nutt - Триделен ш. Хр. 1-2 м. 2дом. Интр. В градини и паркове. III-IV. [VIII-VIII]. Пр.: С. Ам. *Дек., Хрн., Леч.*

R. typhina L. - Влакнест шмак. Хр./Дв. 2-10 м. 2дом. Интр. В паркове. В цялата страна. 0 .. 800 м. VI-VII. [IX-IX]. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С. Омп!, Пер., Дек.**

Род *Toxicodendron* Mill.

Токсикодендрон

T. radicans (L.) Kuntze - Отровен бръшлян. [*Rhus toxicodendron* L.] Хр. до 50 cm. Лиана. 2дом. Интродуцирано. В градини. VI-VII. [VIII-IX]. Причинява наранявания при допир. Пр.: С. Ам. **Омп!**

Семейство **Meliaceae** Juss.

Мелиеви

Род **Melia** L.

Мелия

M. azederach L. - Хималайска м. Дв. 7-18 м. Интр. В паркове и по улици. V-VI. Инвазивен в Ав. и САЩ. Пр.: Индомалайската и австралийската област. **Омп!**, Дек., Лишф.

Семейство **Rutaceae** Juss.

Седефчеви

- 1¹. Дървета или храсти. 2
 1². Триви или полухрасти. 7
 2¹. Растени без бодли и с прости л., или с бодли и тройни л. Цв. единични. Пл. хесперидий (лимоновидна ягода), с жлези в екзокарпа. *Citrus*
 2². Л. тройни или текоперести. Цв. в сцв. Пл. не е хесперидий. 3
 3¹. Р. с бодли. Л. вечноз. или опадващи; текоперести. Цв. в сцв. Пл. е разпуклива двугнезна кутийка с 2 семена. .. *Zanthoxylum*
 3². Р. без бодли. 4
 4¹. Л. тройни. 5
 4². Л. текоперести, с 5-13 лсч. 6
 5¹. Цв. бели. Пл. кутийка, разпуклива на 3-6 дяла. *Choisya*
 5². Цв. зеленикави. Пл. крилато орехче. ...
 Ptelea
 6¹. 2дом. дървета. Пл. костилков, черен.
 Phellodendron
 6². 1дом. дървета. Пл. ягода, червен до черен.
 Tetradium
 7¹. Цв. бледорозови, зигмф. Сцв. покр. с жлз. влс. *Dictamnus*
 7². Цв. жълти, актмф. Сцв. голи или покр. с прости влс. 8
 8¹. Л. прости, цели. Вчл. 5, целокр.
 Haplophyllum
 8². Л. 2-3 пъти пер. разсечени. Вчл. 4 (5), назъб. или ресничести. *Ruta*

Род **Choisya** Kunth

Чойсия

C. ternata Kunth - Тройна ч. Хр. 1-3 м. Интр. В градини и паркове. Пр.: Мексико.

Род **Citrus** L.

Лимон

[*Poncirus* Raf.]

- 1¹. Клк. ± плоски. Л. тройни, с крилати држ. Цв. бели. Пл. сферични, жълтозелени. Сем. 9.5-11.5 × 4.8-5.6 mm. *C. trifoliata*
 1². Клк. с кръгло сечение. Л. прости. 2
 2¹. Пл. жълт, удължено овален с конусовиден израстък на върха и при држ., с 8-10 локули. Сем. 8-10 × 4.7-5.3 mm. *C. limon*
 2². Пл. сферичен, оранжев, слабо вдлъбнат на върха и при држ., с 10-13 локули. Сем. 11-13 × 6-7 mm. *C. sinensis*

C. ×limon (L.) Burm. f. - Лимон. Хр./Дв. 1-5 м. В оранжерии и стаи. Пр.: Срз.. Г (NC,NE,NAe), Т. Дек., Хрн.

C. sinensis L. - Портокал. Хр./Дв. 1-5 м. В оранжерии и стаи. Пр.: Китай и Индокитай. Г (NC,NE,NAe), Т. Дек.

C. trifoliata L. - Трилистен лимон; Див лимон. [*Poncirus trifoliata* (L.) Raf.] Хр. 1.5-5 м. Интр. В градини и паркове в топлите ниски ч. на страната. 0 .. 200 м. V-VI. [IX-X]. Пр.: Средна Аз. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т. Дек., Мед.

Род **Dictamnus** L.

Росен

D. albus L. - Росен. Мг. 20-80 см. По сухи кам. м. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Згп, Стд, Слв, Пн (ю), Срз, Рд, Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1200 м. V-VII. [VII-VIII]. Б, Г, М, Р, С. Леч., Дек., Мед.

Род **Haplophyllum** Juss.

Целолист

- 1¹. Плодните дялове с по 2 семецьпки. 2
 1². Плодните дялове с по 4 семецьпки. 4
 2¹. Дяловете на плодника, дори в млада възраст, ясно закръглени към върха, без забележим роговиден или брадавицовиден придатък. *H. buxbaumii*
 2². Дяловете на плодника към върха с ясно видими роговидни или брадавицовидни придатъци, поне в млада възраст. 3
 3¹. Всички л. прости. *H. boissierianum*
 3². Повечето л. триделни до осн. *H. patavinum*
 4¹. Л. от ср. на ст. об. триделни, горните и долните целокр. Всеки плоден дял с коронка

от голям, ± назъб. придатък. *H. coronarium*
4². Л. от ср. на ст. целокр. Всеки плоден
сегмент с тъп, брадавицовиден придатък или
без придатък. 5
5¹. Чшл. тъпи, назъб. *H. thesioides*
5². Чшл. заострени, целокр. 6
6¹. Голо р. Л. лин. ланц. *H. balcanicum*
6². Р. покр. с влс. Л. ланц. *H. suaveolens*

H. balcanicum Vandas - Балкански ц. МГ. 15-
25 см. По сухи кам. и вар. м. *Слв.* 1000 .. 2200
m VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE). Ч.К. [CR].
IUCN(R), ЗБР. Balk. *Emp.*

H. boissierianum Vis. & Pančić - Боасиеров ц.
[*H. albanicum* (Bald.) Bornm.] МГ. 6-25 см.
М, Р, С.

H. buxbaumii (Poir.) G. Don - Буксбаумов ц.
Пхр. 15-50 см. **Г, Т**.

H. coronatum Griseb. - Увенчан ц. [*Ruta*
coronata (Griseb.) Nyman] МГ. 12-35 см.
Г (NC,NE), **М, Р**.

H. patavinum (L.) G. Don - Патавински ц.
[*Ruta patavina* L.] МГ. 10-30 см. **М, Р, С**.

H. suaveolens (DC.) G. Don f. - Ароматен ц.
[*Ruta suaveolens* DC.] МГ. 15-40 см. По сухи
вар. кам. и трев. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп,*
Сф, Зн, Стд, Слв, Срг, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1200
m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Emp.**

H. thesioides (Fisch. ex DC.) G. Don -
Ленолистен ц. [*Ruta thesioides* Fisch. ex DC.]
МГ. 15-35 см. По сухи кам. м. *СИБ.* 0 .. 400 m.
VI-VII. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, Т. Emp.**

Род *Phellodendron* Rupr.
Фелодендрон

P. amurense Rupr. - Амурски ф. Дв. 10-20 m.
2дом. Интр. По улици и паркове. *Чм, Стд,*
Трн. 0 .. 200 m. V-VI. [IX-X]. Пр.: И. Аз. **Б, Р,**
Дек., Мед.

Род *Ptelea* L.
Птелея

P. trifoliata L. - Трилистна п. Хр. 1.5-8 m.
Интр. В градини и паркове. Адв. *Чм* (ю). 0 ..
400 m. V-VI. [VIII-IX]. Пр.: С. Ам. *Дек., Мед.*

Род *Ruta* L.
Седефче

1¹. Л. сег. лин. Вчл. неназъбени и нече-
тинести. Пл. држ. по-к. от кут. *R. montana*

1². Л. сег. удължено-ланц. до удължено-
обратнойцевидни. Вчл. назъб. или четинес-
ти. Пл. држ. равни на кутйките или по-д. 2
2¹. Вчл. по ръба с д. четинки. *R. chalepensis*
2². Вчл. по ръба назъб., без д. четинки. Пл.
кутийка, 5-7 mm. Сем. 2-2.2 × 1.5-1.7 mm.
..... *R. graveolens*

R. chalepensis L. - Алепско с. Хр. 20-80
cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М. Леч., Пдп.**

R. graveolens L. - Лечебно с. МГ/Пхр. 14-60
cm. По сухи кам. и скал. м. на вар. *Чм, СИБ,*
Др, Прб, Рд (с,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 400 m. V-VIII.
[VI-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Терц. **Б, М, Р, С, Т.**

R. montana (L.) L. - Планинско с. Хр. 15-70
cm. VI-VIII. **Г, Т.**

Род *Tetradium* T. G. Hartley
Пчелно дърво

T. daniellii (Benn.) T. G. Hartley - Пчелно
дърво. [*Evodia henryi* Dode] Дв. до 20 m. Интр.
В паркове. VI-VIII. [IX-X]. Пр.: тропична И.
Аз. *Дек.*

Род *Zanthoxylum* L.
Зантоксилум
[*Xanthoxylum* Mill.]

1¹. Цъфти преди разлистване. Цв. 1пол.,
жълто зелени, развиват се по миналогодишни
клк. Л. сл., с 5-11 лсч. ... *Z. americanum*

1². Цъфти след разлистването. Сцв. по млади
клк. 2
2¹. Л. држ. ш. крилата. Цв. зеленикави. ...

..... *Z. armatum*
2². Л. држ. некрилата. Цв. червеникави.
..... *Z. bungeanum*

Z. americanum Mill. - Американски
зантоксилум. Хр./Дв. 2-10 m. Интр. В
паркове. IV-V. [VIII-VIII]. Пр.: С. Ам. *Дек.*

Z. armatum DC. - Бодлив зантоксилум. [*Z.*
alatum Roxb.] Хр./Дв. 2-4 m. Интр. В паркове.
VI-VI. [IX-IX]. Пр.: Хималаи. *Дек.*

Z. bungeanum Maxim. - Бунгеанов
зантоксилум. [*Z. simulans* Hance] Хр./Дв. 1-7
m. Интр. В паркове. VI-VIII. [IX-X]. Пр.:
Китай и Тайван.

Семейство Sapindaceae Juss.

Кленови

[Aceraceae Juss., Hippocastanaceae A. Rich.]

- 1¹. Л. прости (длановидно изрязани). Цветове актмф. (понякога оцв. ред.). Сцв. грозд, метл., сенник или щит. Пл. двойна крилатка. ... *Acer*
 1². Л. сл. (дланести или пер.). Цв. зигмф. Сцв. тирс. Пл. не е двойна крилатка. 2
 2¹. Лиани. Цв. дребни. Чшл. и вчл. по 4. Тч. 8. Пл. мехуресто издута триделна кутийка. Сем. кръгли, черни, с бяло сърцевидно петно. *Cardiospermum*
 2². Изправени дървета и храсти с др. белези. 3
 3¹. Л. длан. сл.. Сцв. конусовиден тирс. Тч. 5-8, различно д. Пл. едносеменна сферична кутийка, об. с бодлива обв. *Aesculus*
 3². Л. 1-2 пъти пер. Сцв. тирс. Тч. 8. Пл. мехуресто подута кутийка, тригнезна мехунка или кожеста костилка. 4
 4¹. Цв. жълти. Метл. вр., изправени, рехави. Пл. тригнезна разпуклива мехунка. *Koelreuteria*
 4². Цв. бели, кремави или розови. Метл. гъсти. 5
 5¹. Цв. кремаво-бели. Метл. изправени. Пл. кожеста костилка, с 1-3 семена. . *Sapindus*
 5². Цв. бели, с розови петна в ср. Метл. висящи. Пл. елиптична разпуклива кутийка... *Xanthoceras*

Род *Acer* L.

Клен; Явор

- 1¹. Л. прости. 2
 1². Л. сл. 13
 2¹. Л. цели, яйцевидни, двойноназъбени, рядко неясно 3-делни. Крилатките 20-32 × 5-15 mm. *A. tataricum*
 2². Л. длан. изрязани на 3-9 дяла. 3
 3¹. Л. по-к. от 10 cm. 4
 3². Л. по-д. от 10 cm. 9
 4¹. Држ. на л. с млечен сок. Плодните крилца разп. под ъгъл 180°. Л. 3-5-делни, тъпо назъб. Крилатките 23-30 × 9-15 mm. *A. campestre*
 4². Држ. на л. без млечен сок. Плодните крилца под ъгъл или успоредни, понякога застъпващи се на върха. 5
 5¹. Л. с 5 или 3 дяла. Дяловете назъб. (с 2-4 зъбци на всеки дял) до целокр. Сцв. изправен щит. Цв. 1пол. 6

- 5². Л. с 3 дяла. 7
 6¹. Дяловете на л. ± т. с успоредни ръбове. Плодните крилца 15-30 × 7-12 mm. *A. hyrcanum*
 6². Дяловете на л. ш. и къси. Плодните крилца 30-40 × 12-15 mm. *A. opalus*
 7¹. Сцв. увиснала метл. Плодните крилца под ъгъл, с д. 15 mm. Л. с 3 гл. ж. . *A. buergerianum*
 7². Сцв. увиснал грозд. Плодните крилца успоредни. 8
 8¹. Л. дялове 3; двойно назъб.; ср. голям, стр. малки. Цв. 2пол. Крилатките 27-35 × 7-9.5 mm. *A. tataricum*
 8². Л. с 3 целокр. или ± назъб. дяла. Цв. 2пол. и 1пол. Крилатките 15-30 mm × 4-10 mm. *A. monspessulanum*
 9¹. Л. изрязани до ср. 10
 9². Л. изрязани по-дълбоко от ср. 11
 10¹. Л. дялове остро шиловидно назъб. Сцв. изправено. Крилцата на плода разп. под тъп ъгъл; 25-50 × 9-15 mm *A. platanoides*
 10². Л. дялове тъпо назъб. Сцв. увиснало. Крилцата на плода разп. под остър ъгъл; 30-50 × 8-20 mm. *A. pseudoplatanus*
 11¹. Крилатките разп. под остър ъгъл или почти успоредни; 25-40 × 10-15 mm. *A. heldreichii*
 11². Крилатките разп. под тъп до изправен ъгъл. 12
 12¹. Л. със силно вариращи по назъбване дялове (5-9), до пер. разсечени; с д. 4-10 cm; през есента червени. Крилатките под тъп до прав ъгъл; голи; 10-20 × 5-6 mm; узряват IX-XI. *A. palmatum*
 12². Л. отдолу сребристи, с 5 остро назъб. дяла; с д. 8-14 cm; през есента жълти. Крилатките сърповидни, разп. под тъп ъгъл; влакнести; 35-70 × 12-15 mm; узряват V-VI. *A. saccharinum*
 13¹. Л. с не повече от 7 лсч. Крилатките под прав или остър ъгъл. 14
 13². Л. с най-малко 7 лсч. Крилатките под тъп ъгъл или прави. 15
 14¹. Сцв. голи. Цв. бели. Крилатките хоризонтални; 30-45 × 9-15 mm. *A. circinatum*
 14². Сцв. окосмени. Цв. червени. Крилатките под тъп ъгъл; с д. до 2.5 cm. ... *A. japonicum*
 15¹. Л. от 3 лсч.; отдолу окосмени. Цъфти след разлистване. Крилатките разп. под прав ъгъл; 25-60 × 12 mm. 1дом. р. ... *A. maximowiczianum*
 15². Л. с 3-5 (7) лсч.; голи. Цъфти преди

разлистване. Крилатките разп. под остър
тъгъл; 20-45 × 9-10 mm. 2дом. р. *A. negundo*

A. campestre L. - Полски к. Дв. 8-20 м. В гори
и паркове. ЦБ. 0 .. 1600 м. IV-V. [VIII-IX]. **Б,
Г, М, Р, С, Т.** Гор., Мед., Фур., Леч.

1¹. Плодните крилца с гъсти влс.

..... subsp. *campestre*

1². Плодните крилца голи. subsp. *leiocarpum*

subsp. *campestre* - Полски к. ЦБ. 0 .. 1600 м.
IV-V. **Б, Т.** Гор., Мед., Фур., Леч.

subsp. *leiocarpum* (Opiz) Рах - Гладкоплоден к.
ЦБ. 0 .. 1600 м. IV-V. Гор., Мед., Фур., Леч.
Б, М, Т.

A. buergerianum Miq. - Тризъбен к. [*A.
trifidum* Hook. & Arn., nom. illeg.] Хр./Дв. 5-20
м. Интр. В паркове. VI-VI. [VIII-VIII]. Пр.:
Аз. *Лишф.*

A. circinatum Pursh - Завитостълбчест я. Хр.
5-8 м. Интр. В паркове. Пр.: С. Ам. *Лишф.*

A. heldreichii Orph. - Жешля. Дв. 10-20 м.
Единични и групи дървета в широколистните
гори в планините. СИБ, Стп, Зн, Вт, Рл, Згп,
Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд. 800 .. 1900 м. V-VI.
[VIII-IX]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Балк. **Б, Г, М, С, Т.**
Гор., *Лишф.*

A. hyrcanum Fisch. & С. А. Меу. - Хиркански
я. Дв. 10-15 м. В гори. СИБ, Прб, Стп, Сф,
Зн, Вт, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр. 300 .. 700 м.
IV-V. [VIII-IX]. **Б, Г, М, С, Т.** Гор.

1¹. Л. 5-делни. subsp. *hyrcanum*

1². Л. 3-делни. subsp. *intermedium*

subsp. *hyrcanum* - Хиркански я. СИБ, Прб,
Стп, Вт, Зн, Пн, Рл, Срг, Рд (с), Трн. 300 .. 700
м. IV-V. **Б, Т.**

subsp. *intermedium* (Pančić) Palam. - Междинен
я. Прб, Стп (з,с), Сф, Зн, Вт, Згп, Слв, Пн (с),
Рл, Срг (з), Рд, Трн, Тхр. 300 .. 700 м. IV-V. **Б.**

A. japonicum Thunb. - Японски я. Дв. 5-10 м.
Интр. В паркове. Пр.: Япония. *Лишф., Дек.*

A. maximowiczianum Miq. - Максимовичев я.
[*A. nikoense* hort. non Miq.] Дв. 15-20 м. Интр.
В паркове. Пр.: Китай и Япония. *Лишф.*

A. monspessulanum L. - Триделен я. Дв. 8-10
м. В гори. Прб, Стп (с), Стд, Блс, Рд (з,и),
Трн. 100 .. 600 м. III-IV. [VIII-

IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Мед., Гор., *Лишф.*

1¹. Л. отдолу влакнести. subsp. *cinerascens*

1². Л. отдолу голи. subsp. *monspessulanum*

subsp. *cinerascens* (Boiss.) Yalt. - Пелеляв я.
Дв. 8-10 м. В гори. Рд (и), Трн. 100 .. 600 м. III-
IV. Мед., Гор.

subsp. *monspessulanum* - Триделен я. Дв. 8-10
м. В гори. Прб, Стп (с), Стд, Блс, Рд (з,и),
Трн. 100 .. 600 м. III-IV. **Б, Т.** Мед., Гор.

A. negundo L. - Ясенолистен я. [*Negundo
aceroides* Moench] Дв. 10-20 м. Интр. По
улицы и паркове. Инв. ЦБ. 0 .. 800 м. III-IV.
[VIII-IX]. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (НС),
Р, С, Т. Пер., *Лишф.*

A. opalus Mill. subsp. *obtusatum* (Waldst. &
Kit. ex Willd.) Gams - Притъпен я. [*A.
obtusatum* Waldst. & Kit. ex Willd.] Дв. до 20
м. IV-IV. **Г, М, С.**

A. palmatum Thunb. - Длановиден я. Хр./Дв.
3-4 м. Интр. В паркове. V-VI. [IX-XI]. Пр.:
Япония, Корея и Китай. *Лишф., Дек.*

A. platanoides L. - Шестил. Дв. 8-25 м. В гори.
Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд,
ДМ, Пн (с), Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж. 500 ..
1500 м. IV-V. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Дек.,
Лишф., Гор., Баг., Мед., Хрн., Фур., Леч.

A. pseudoplatanus L. - Планински я. Дв. 10-30
м. В гори. Чм (ю), СИБ, Прб, Стп, Зн, Вт,
Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Тхр, Сргж. 100 ..
1400 м. IV-IV. [VII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Фур.,
Хрн., Лишф., Дек., Мед., Баг., Гор.

A. saccharinum L. - Сребрист я. Дв. 10-20 м.
Интр. В градини и паркове. 0 .. 600 м. III-IV.
[V-VI]. Пр.: С. Ам. **Б, Р, С.** Дек., *Лишф.*

A. tataricum L. - Мекиш. Хр./Дв. 5-10 м. В
низинни гори. ЦБ. 0 .. 1300 м. V-VI. [VII-
IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Мед., Дек., Баг., *Лишф.,
Гор.*

1¹. Л. длан. изрязани на 3 дяла. Л. двойно
назъб., ср. голям, стр. малки. Крилатките 27-35
× 7-9.5 mm. *A. ginnala*

1². Л. цели, яйцевидни, двойноназъбени, рядко
неясно 3-делни. Крилатките 20-32 × 5-15 mm.
..... *A. tataricum*

subsp. *ginnala* (Maxim.) Wesm. - Гиналски к.
[*A. ginnala* Maxim.] Хр./Дв. 2-8 м. Интр. В

паркове. V-VI. [IX-X]. Пр.: Далечен изток, Китай и Корея. *Луф*.

subsp. *tataricum* - Мекиш. Хр./Дв. 5-10 м. В низинни гори. *ЦБ.* 0 .. 1300 м. V-VI. [VII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Мед., Дек., Баг., Луф., Гор.*

Род *Aesculus* L.
Конски кестен

1¹. Храст с в. 3-4 м. Плодната обв. гладка, без бодли; с редки брадавички. Младите клк. овласени. Лсч. на л. 5-7, елиптични, еднакво заострени към върха и осн., отдолу гъсто овласени; напил. Цв. бели, с д. ок. 1.5 см. Сцв. с д. до 30 см. Сем. 25-40 × 20-35 mm.

..... *A. parviflora*

1². Дървета. Плодната обв. с бодли. 2

2¹. Цв. бели или жълти. 3

2². Цв. червени. 4

3¹. Сцв. с д. 10-15 см. Цв. жълти, без петна. Лсч. на къси држ. Плодната обв. с редки бодли. Сем. 25-35 × 20-26 mm. *A. flava*

3². Сцв. с д. 20-30 см. Цв. бели, с жълти, покъсно порозовяващи петна. Лсч. прис. Пл. 30-60 mm. Плодната обв. с гъсти бодли. Сем. 25-48 × 25-37 mm. *A. hippocastanum*

4¹. Лсч. прис. Сцв. гъсти, с д. 15-20 см. Пл. с твърди къси бодли. Сем. 20-33 × 18-25 mm.

..... *A. carnea*

4². Лсч. с д. држ. Сцв. рехави, с д. 10-15 см. Пл. 30-50 mm, с брадавички. Сем. 20-30 × 15-20 mm. *A. pavia*

Aesculus × *carnea* Наупе - Червен к. к. *A. hippocastanum* × *A. pavia*; Дв. 10-20 м. Интр. В градини и паркове. 0 .. 600 м. IV-VI. [VII-VIII]. **Б, Г.** *Дек.*

A. flava Sol. - Жълт к. к. [*A. octandra* Marshall] Дв. 20-30 м. Интр. В паркове. V-VI. Пр.: С. Ам. **Б, Р.** *Дек.*

A. hippocastanum L. - Обикновен к. к. Дв. 10-25 м. В широкол. г. *Стн* (и). В градини и паркове в цялата страна. 180 .. 600 м. IV-VI.

[VIII-IX]. Терц. Ч.К. [EN]. ЗБР. Balk. **Б, Г, М, Р** (култ.), **С** (култ.). *Дек., Баг., Леч., Мед., Дъб.*

A. parviflora Walter - Храстовиден к. к. [*A. macrostachya* Michx.] Хр. до 3-4 м. Интр. В паркове. V-VIII. [IX-X]. Пр.: С. Ам. *Дек.*

A. pavia L. - Павиев к. к. Хр./Дв. 4-10 м. Интр. В паркове. V-VI. [IX-X]. Пр.: С. Ам. *Дек.*

Род *Cardiospermum* L.

Кардиоспермум

C. halicacabum L. - Баланоплоден к.; Халикакаб. 1г./Мг., до 350 см. Лиана. Култ. Пр.: Троп. Аф. и Аз. **Г** (NE).

Род *Koelreuteria* Laxm.

Мехурник

K. paniculata Laxm. - Китайски м. Дв. 6-10 м. Интр. В градини, паркове, по улици. Инв. *Чм, СИБ, Др, Прб, Сф, Срг* (з), *Рд* (с), *Трн.* 0 .. 1000 м. VI-VIII. [IX-X]. Пр.: Китай. **Б, Р.** *Дек., Мед.*

Род *Sapindus* L.

Сапунено дърво

S. mukorossi Gaertn. - Сапунено дърво. Дв., до 20 м. В паркове. Пр.: Индия. *Дек., Леч., Инс., Хрн.*

Род *Xanthoceras* Bunge

Ксантоцерас

X. sorbifolium Bunge - Офиколистен к. Хр./Дв., до 8 м. Интр. В паркове. IV-V. [VIII-IX] Пр.: С. Китай и Корея. *Дек., Хрн.*

Семейство *Simaroubaceae* DC.

Айлантови

Род *Ailanthus* Desf.

Айлант

A. altissima (Mill.) Swingle - Айлант. Дв. 10-30 м. Интр. В дворове, по улици. Инв. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VI-VIII. [X-XI]. Пр.: Китай. **Б, Г, Р, С, Т.** *Дек.* Мед.

Разред *Saxifragales* Bercht. & J. Presl

1¹. Дървета или храсти. 2

1². Триви и полухрасти. 5

2¹. Цв. с чш. и вч. или с прост венчевиден оцв. 3

2². Цв. без оцв. (анемофилни р.) 4

3¹. Пл. ягода. Сем. некрилати. Grossulariaceae

3². Пл. кутийка с 2 ясно видими сег. Сем. крилати. Namamelidaceae

4¹. Цв. 1пол. 2дом. р. Тч. 8-13. Пл. сборна многосеменна мехунка с крилати семена. ..

..... Cercidiphyllaceae
 4². Цв. 1пол. (еднодомни р. или 2пол.). Тч. 4-10. Звр. долен или полудолен. Пл. кутийка.
 Namamelidaceae
 5¹. Р. изцяло потопени във водата, без плаващи л. Рядко по време на цъфтеж л. частично се подават над водата. Сцв. прекъснат клас, издигнат над водата. Оцв. ред.. Пл. се разпада на 4 орехчета. Л. пер. разсечени на тънки нишковидни дялове.
 Haloragaceae
 5². Сухоземни р. Сцв. не е прекъснат клас. Оцв. нормално развит. 6
 6¹. Тч. повече от 15, рядко по-малко, но тогава л. месести или 2-4 пъти пер. 7
 6². Тч. по-малко от 15. 8
 7¹. Л. месести, посл. или в приосн. розетка. Чшл. и вчл. по 10-20(5). Пл. сборен.
 Crassulaceae
 7². Л. не са месести. Чшл. 5, неопадващи. Вчл. 5 и повече. Пл. от 2-5 кадифеновлакнести мехунки. Raeniaceae
 8¹. Л. месести. Плодниците на брой колкото вчл. Тч. също толкова или двойно повече. Звр. горен. Crassulaceae
 8². Л. не са месести. 9
 9¹. Всички вчл. срс. изцяло или само в осн. Тч. 10. Плодниците 5. Звр. горен. Пл. от 5 мехунки. Crassulaceae
 9². Вчл. своб. Тч. 5-11. Плодникът 1. Звр. горен или долен. Пл. кутийка. .. Saxifragaceae

Семейство **Cercidiphyllaceae** Engler
 Червеникови

Род **Cercidiphyllum** Siebold & Zucc.
 Червеника

C. japonicum Siebold & Zucc. - Японска ч. Дв., до 30 м. Интр. В паркове. III-IV. Пр.: Китай и Япония. Дек.

Семейство **Crassulaceae** J. St.-Hil.
 Дебелецови

1¹. Вчл. ± срс. в тръб. 2
 1². Вчл. своб., разперени или изправени. .. 3
 2¹. Венечните дялове 4, червени. .. *Kalanchoe*
 2². Венечните дялове 5, жълти, зеленикави или бели, рядко червеникави. .. *Umbilicus*
 3¹. Л. срещ., срс. в осн. си. Вчл. 3-4, с д. ок. 1 mm, по-к. от чшл. *Crassula*
 3². Л. посл., рядко в прешл. или срещ., но

тогава своб., стъблени, а често и розеткови. Вчл. 4 (и повече). 4
 4¹. Цв. 1пол. Многогодишно. 2дом. Цв. 4(-5)-членни. *Rhodiola*
 4². Цв. 2пол. Едногодишни и многогодишни р. 5
 5¹. Приосн. л. събрани в гъсти ± кълбовидни розетки. Монокарпични р. Дъщерните розетки често на столони. *Sempervivum*
 5². Всички л. стъблени, рядко приосн. в рехави плоски розетки. 6
 6¹. Л. по-ш. от 8 mm, плоски, овални или закръглени, целокр. или неясно назъб. *Hylotelephium*
 6². Л. цилиндрични (с ш. до 8 mm) или плоски, но тогава яйцевидни, ромбично-клиновидни или ланц., ясно назъб. *Sedum*

Род **Crassula** L.
 Дебелелист

1¹. Храст с в. до 180 cm. Л. с д. до 50 mm, стеснени в осн. *C. ovata*
 1². Едногодишни и многогодишни тревы с в. до 20 cm. Л. с д. до 7 mm, ± стъблообхващащи. 2
 2¹. Р. с в. над 5 cm. Л. с д. 4-7 mm, застъпващи се, плътно разп. в 4 редици по ст. Цв. жълти. *C. muscosa*
 2². Р. с в. до 5 cm. Л. с д. до 2 mm, в ± отдалечени възли. Цв. бели или розови. Сем. 0.3-0.4 mm. *C. tillaea*

C. muscosa L. - Мъховиден дебелелист. Мг. 5-20 cm. Саксийно. Пр.: Ю. Аф.. Дек.

C. ovata (Mill.) Druce - Дърво на живота. [*C. portulacea* Lam.] Хр. до 180 cm. Саксийно стайно. Пр.: Ю. Аф.. Дек.

C. tillaea Lest.-Garl. - Дебелелист. 1г. 2-5 cm. По вл. сенч. и трев. м. Згн, Сгд, Блс, Трн, ?Вм. 0 .. 500 m. III-V. [IV-VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Б, Г (NC, NE, NAe) М, Т.

Род **Hylotelephium** H. Ohba
 Хилотелефиум

1¹. Л. по-к. от 10 mm, овални, целокр. Цв. розови. *H. pluricaule*
 1². Л. по-д. от 10 mm. 2
 2¹. Ст. полегнали или увиснали. Л. 15-25 × 8-18 mm. Корените грудесто удебелени. Л. закръглени, в осн. клиновидни. Вчл.

разперени. *H. sieboldii*
 2². Ст. изправени. Л. 30-100 × 20-50 mm. 3
 3¹. Вч. розовочервено. Л. назъб. 4
 3². Вч. жълтозелено или беззникаво. Л. овални, с целокр. или неясно назъб. ръб. Сцв. ± сферично. Мехунките 5; 3-4 mm. 5
 4¹. Сцв. ± щитовидно. *H. spectabile*
 4². Сцв. ± сферично. Сем. 0.9-1.5 × 0.3-0.5 mm. *H. telephium*
 5¹. Ст. изправени, с д. 30-70 cm. Сем. 1.2-1.5 × 0.3-0.5 mm. *H. maximum*
 5². Ст. приповдигащи се, след цъфтеж клюмват; с д. 29-40 cm. Сем. 1-2 mm. .. *H. ruprechtii*

H. maximum (L.) Holub - Едър х. [*H. telephium* subsp. *maximum* L.; *Sedum maximum* subsp. *maximum*; *S. maximum* (L.) Suter; *S. telephium* subsp. *maximum* Krock.] Мг. 30-50 cm. По кам. и хрл. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. VII-IX. Б, М, Р, С, Т. Дек., Леч., Хрн., Мед.

H. pluricaule Н. Ohba - Многостъблен х. [*Sedum pluricaule* Kudo] Мг. 5-10 cm. Интр. Пр.: Сахалин. Дек.

H. ruprechtii (Jalas) Tzvelev - Рупрехтов х. [*H. telephium* subsp. *ruprechtii* Jalas; *Sedum maximum* subsp. *ruprechtii* (Jalas) Soó] Мг. 20-35 cm. По ск. Чм (с). Б, Р. Дек., Леч., Хрн., Мед.

H. sieboldii (Regel) Н. Ohba - Сиболдиев х. [*Sedum sieboldii* Sweet] Мг. 10-15 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 800 m. VII-IX. Пр.: Япония. Б. Дек.

H. spectabile (Boreau) Н. Ohba - Дебела мара. [*Sedum spectabile* Boreau] Мг. 35-50 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 800 m. IX-X. Пр.: Япония-Китай. Б. Леч., Дек.

H. telephium (L.) Н. Ohba - Телефиум. [*H. vulgare* (Haw.) Holub; *Sedum telephium* L.] Мг. 30-50 cm. М, Р, С, Т. Дек., Леч., Хрн., Мед.

Род *Kalanchoe* Adans.

Каланхое

K. blossfeldiana Poelln. - Блосфелдово к. Мг. 30-45 cm. Саксийно стайно. Пр.: Мадагаскар. Дек.

Род *Rhodiola* L.

Златовръх

1¹. Р. с в. 6-10 cm. Цв. бели. *R. pachyclados*
 1². Р. с в. 25-30 cm. Цв. жълти или зеленикави. Мехунките 6-8 mm. Сем. 2-2.5 × 0.5-0.7 mm. *R. rosea*

R. pachyclados (Aitch. & Hemsl.) Н. Ohba - Дебелоклонест з. [*Sedum pachyclados* Aitch. & Hemsl.] Мг. 6-10 cm. VII-VIII. Интр. Пр.: Афганистан. Дек.

R. rosea L. - Розов з. [*Sedum roseum* (L.) Scop.] Мг. 25-30 cm. По кам. и скал. м. в повисоките ч. на планините, над горната граница на гората. Стн (з,с), Пн, Пл, Рд (з,с). 1800 .. 2600 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Б, Г, Р. Дек., Леч.

Род *Sedum* L.

Тлъстига

1¹. Л. по-ш. от 8 mm, плоски. Многогодишни р. 2
 1². Л. с ш. до 8 mm, цилиндрични, рядко плоски, но тогава р. едногодишни или двугодишни. 3

2¹. Ст. изправени. Л. 30-100 × 20-50 mm, ланц. до яйцевидни, с ясно назъб. ръб. Сцв. щитовидно. Вч. ярко жълто до оранжево. Сем. 1-1.3 × 0.5-0.7 mm. *S. aizoon*

2². Ст. полегнали или увиснали. Л. 15-25 × 8-18 mm, обратнойяйцевидни или ромбично-клиновидни. Вчл. розови, червени или пурпурни. Мехунките до 8 mm. Сем. 0.9-1.2 × 0.4-0.6 mm. *S. spurium*

3¹. Вчл. жълти, жълтеникави, зеленикави. .. 4

3². Вчл. бели или розови. 19

4¹. Л. в прешл. по 3, ланц. Сем. 0.6 × 0.25 mm. *S. sarmentosum*

4². Л. посл. 5

5¹. Ст. с в. 15-35 cm. Мехунките изправени. Л. с д. 1-2 cm. 6

5². Ст. с в. 5-15 cm. Мехунките разперени. 9

6¹. Чшл. с жлз. влс. Вчл. изправени. *S. ochroleucum*

6². Чшл. голи. Вчл. звездовидно разперени. . 7

7¹. Чшл. с д. 2-3 mm. Вчл. зеленикавобели или кремави. *S. sediforme*

7². Чшл. по-д. от 3 mm. Вчл. наситено жълти. .. 8

8 ¹ . Л. на стерилните издънки в осн. си разширени и обхващат ст. Чшл. с д. 3-4 mm. Мехунките 6-9; 6-8 mm. <i>S. amplexicaule</i>	20 ¹ . Мехунките изправени. 21
8 ² . Л. на стерилните издънки в осн. не обхващат ст. Чшл. с д. 4-6 mm. Вчл. наситено жълти. Сем. 0.9-1.5 × 0.4-0.5 mm. .. <i>S. rupestre</i>	20 ² . Мехунките разперени. 28
9 ¹ . Л. с хрущялни зъбчета на върха. 10	21 ¹ . Ст. голо. 22
9 ² . Л. без хрущялни зъбчета на върха. 11	21 ² . Ст. с влс. поне в горната ч. 25
10 ¹ . Л. зелени. Кр. сцв. рехаво и многоцветно. Ст. об. без пазвени сцв. <i>S. grisebachii</i>	22 ¹ . Л. тънки, заострени, с дебелина до 1.5 mm. Сцв. компактно. Вчл. 5-6 mm. <i>S. subulatum</i>
10 ² . Л. сивкавосинкави. Кр. сцв. затворено. Ст. с 1 или повече малки пазвени сцв. <i>S. laconicum</i>	22 ² . Л. лин. до яйцевидни, заоблени. Мехунките 5. 23
11 ¹ . Р. с грудести корени. Сем. 0.8-1 mm. <i>S. tuberiferum</i>	23 ¹ . Сцв. цимоидално, с 2-3 гл. оси. Вчл. с д. 4-7 mm. <i>S. eriocarpum</i>
11 ² . Р. без грудести корени. 12	23 ² . Сцв. щитовидно или грозд. Вчл. по-к. от 4 mm. 24
12 ¹ . Едногодишни р. 13	24 ¹ . Сцв. щитовидно, с повече от 15 цв. Вчл. 2-4 mm. Мехунките 3-4 mm. Сем. 0.7-1.1 × 0.2-0.35 mm. <i>S. album</i>
12 ² . Многогодишни р. 15	24 ² . Сцв. прост, рехав грозд, с 5-15 цв. Вчл. 3-4 mm. Мехунките 3-5 mm. Сем. до 7 mm. ... <i>S. magellense</i>
13 ¹ . Л. с д. 5-20 mm. Вчл. бледо-жълти, разперени. <i>S. littoreum</i>	25 ¹ . Повечето л. разп. в прешелни или срещ. Сцв. пирамидална метл. Сем. 0.4-0.7 × 0.2-0.3 mm. <i>S. cepaea</i>
13 ² . Л. с д. до 10 mm. 14	25 ² . Л. посл. или горните срещ. Сцв. не е пирамидална метл. 26
14 ¹ . Чшл. с д. 3-5 mm. Венчелистчета с д. 5-7 mm, жълти. Мехунките 5-6 mm. Сем. 0.5-0.8 × 0.2-0.3 mm. <i>S. annuum</i>	26 ¹ . Л. покр. с гъсти жлз. влс., горните срещ. Сцв. разперено грозд. Мехунките 5; 3.5-4 mm. Сем. 0.6-0.7 × 0.2-0.3 mm. <i>S. dasyphyllum</i>
14 ² . Чшл. с д. до 2 mm. Вчл. с д. 3-4 mm, бели, зелени, розови, жълтеникави, или жълти. Мехунките 3-4 mm. Сем. 0.5-0.8 × 0.2-0.3 mm. <i>S. atratum</i>	26 ² . Л. голи, всичките посл. Сцв. не е грозд. 27
15 ¹ . Вчл. с д. 3-5 mm, продълг. яйцевидни, възтъпи, жълтеникавочервени. Сем. 0.6-0.7 × 0.3 mm. <i>S. alpestre</i>	27 ¹ . Сцв. главицовидно, с 6-12 цв. Чшл. срс. в осн. Вчл. бели. Сем. 1-1.5 mm. <i>S. confertiflorum</i>
15 ² . Вчл. с д. 5-10 mm, ланц. или лин. ланц., заострени, жълти. 16	27 ² . Сцв. щитовидно. Чшл. своб. в осн. Вчл. розови или бели с розова ивица. Мехунките 3 mm, тъмно червени. Сем. 0.5 mm. . <i>S. pallidum</i>
16 ¹ . Л. отгоре плоски, отдолу изпъкнали. <i>S. zollikoferi</i>	28 ¹ . Вчл. 6-9. Тч. 12 (-14-18). Мехунките 6-9. Сем. 0.4-0.6 × 0.2-0.3 mm. ... <i>S. hispanicum</i>
16 ² . Л. от двете страни изпъкнали. Мехунките 5. 17	28 ² . Вчл. 4-5. Тч. 8-10. 29
17 ¹ . Л. лин. цилиндрични, тъпи, разп. в 5 – 6 надл. редици. Мехунките 4-5 mm. Сем. 0.5-0.7 × 0.2-0.3 mm. <i>S. sexangulare</i>	29 ¹ . Едногодишни р. Л. обратно яйцевидни до яйцевидни или обратно яйцевидно-клиновидни, зелени. Вчл. 5, тч. 10. . <i>S. atratum</i>
17 ² . Л. цилиндрични до шиловидни или яйцевидни, не са в надл. редици. 18	29 ² . Многогодишни р. с полегнало коренище и стерилни издънки. Л. цилиндрични, червени. Вчл. 4. Тч. 8, по-к. от вч. Мехунките 4, звездовидно разперени, по-к. от вч. ... <i>S. stefco</i>
18 ¹ . Л. яйцевидни, тъпи, жълтозелени. Сухите л. ципести, изцяло бели. Мехунките 3.5-4.5 mm. Сем. 0.6-0.85 × 0.3-0.4 mm. <i>S. acre</i>	30 ¹ . Л. ресничесто назъб. или с хрущялен ръб. Вчл. по-к. от чшл. Мехунките изправени. Сем. до 7 mm. <i>S. aetnense</i>
18 ² . Л. цилиндрични до шиловидни, тъпо заострени, сивозелени. Сухите л. кожести, бели само в осн. Мехунките 4-5 mm. Сем. 0.4-0.5 mm. <i>S. urvillei</i>	30 ² . Л. целокр., голи или жлз., без хрущялен ръб. Вчл. по-д. от чшл. Мехунките разперени. 31
19 ¹ . Броят на тч. два пъти повече от вчл. ... 20	
19 ² . Броят на тч. колкото вчл. 30	

31¹. Ст. и чшл. голи. Мехунките до 3 mm, в осн. срс. *S. caespitosum*
31². Ст. в горната си ч. и чшл. покр. с жлз. влс. Сем. 0.5-0.9 mm. *S. rubens*

S. acre L. - Лютивя т. МГ. 5-15 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г (NE), М, Р, С, Т. Омп!, Леч., Дек., Мед.**

S. aetnense Tineo - Етненска т. 1Г. 2-5 cm. По пес. и кам. м. Стд, Слв, ДМ, Пн, Срг (з), Рд, Трн, Тхр. 0 .. 500 m. IV-VIII. **Б, Г, М, С, Т.**

S. aizoon L. - Безсмъртна т. [*Phedimus aizoon* 't Hart] МГ. 30-50 cm. Интр. Култ. Пр.: И. Аз. Дек.

S. album L. - Бяла т. МГ. 10-20 cm. По ск. и кам. м. ЦБ. 0 .. 2500 m. V-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек., Хрн., Леч., Фур.**

S. alpestre Vill. - Субалпийска т. МГ. 5-8 cm. По кам. м. Стп (с), Зн, Вт, Згн, Блс, Пн, Рл, Рд (з). 1250 .. 2500. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек.**

S. amplexicaule DC. subsp. *tenuifolium* (Sm.) Greuter - Стъблообхващаща т. [*S. tenuifolium* (Sm.) Strobl] МГ. 10-30 cm. По припечни ск. и кам. м. Слв, ДМ. 0 .. 800 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Т.**

S. annuum L. - Едногодишна т. 1Г. 5-15 cm. По ск. и кам. м. Стп, Сф, Вт, Згн, Блс, ДМ, Пн, Рл, Рд, Трн, Сргж. 0 .. 2200 m. V-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

S. atratum L. - Почервеняваща т. [*S. atratum* subsp. *carinthiacum* (Норре ex Racher) D. A. Webb] 1Г. 2-12 cm. По кам., вар. м. Стп (с), Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (с). 1700 .. 2900 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С.**

S. caespitosum (Cav.) DC. - Туфеста т. 1Г. 2-9 cm. По трев. пес. и кам. м. Чм, СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Згн, Стд, Слв, Срг, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 800 m. V-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

S. serapea L. - Лукова т. 1Г./2Г. 10-40 cm. СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Тхр, Сргж. 400 .. 2000 m. V-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек.**

S. confertiflorum Boiss. - Гъстоцветна т. 1Г. 2-

8 cm. Рд (и). 300 .. 300 m. V-V. **Б, Г (NE), Т.**

S. dasyphyllum L. - Гъстолистна т. МГ. 3-8 cm. По ск. Прб, Стп, Зн, Згн, Блс, Слв, Рд (з,с). 0 .. 1200 m. V-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек.**

S. eriocarpum Sm. - Мъхнатоплодна т. 1Г. 2-15 cm. IV-VI. **Г (NE), Т.**

S. grisebachii Boiss. & Heldr. - Гризебахова т. [*S. kostovii* Stef.] 1Г./МГ. 5-8 cm. По пес. и кам. м. и сухи поляни. Стп (с), Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг (з), Рд (з,с), Трн, Тхр. 0 .. 2000 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек.**

S. hispanicum L. - Испанска т. 1Г./МГ. 10-15 cm. По скал. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек., Фур.**

S. kamtschaticum Fisch. - Камчатска т. [*S. ellacombeanum* Praeger; *Phedimus kamtschaticus* (Fisch.) 't Hart; *P. ellacombeanus* (Praeger) 't Hart] МГ., до 30 cm. Интр. В алпинеуми, по покриви. VI-VII. Пр.: И. Аз. Дек.

S. laconicum Boiss. & Heldr. - Лаконска т. Пхр. 4-15 cm. V-VI. **Г, М, Т.**

S. litoreum Guss. - Крайбрежна т. 1Г. 1-15 cm. IV-V. **Г (NC,NE,NAe), Т.**

S. lydium Boiss. - Лидиева т. МГ. 1-5 cm. Интр. В алпинеуми, по покриви, между плочи, в зимни градини. Пр.: Мала Аз. **Б, Т. Дек.**

S. magellense Ten. - Магеленска т. МГ. 6-15 cm. По сухи вар. ск., в иглолистния пояс. Слв. 1600 .. 2000 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г (NC,NE), М, С, Т.**

S. montanum Songeon & E. P. Perrier - Планинска т. [*Petrosedum montanum* (Songeon & E. P. Perrier) Grulich] МГ. 5-30 cm. В дворове и алпинеуми. Пр.: Ц. Ев. Култ.

1¹. Л. зелени. subsp. *montanum*

1². Л. синкаво-сивкаво зелени. . subsp. *orientale*

subsp. *montanum* - Планинска т. [*Petrosedum montanum* (Songeon & E. P. Perrier) Grulich] МГ. 15-30 cm. В дворове и алпинеуми. Пр.: Централна Ев. Култ.

subsp. *orientale* 't Hart - Източна т. [*S. thartii* L. P. Hebert] МГ. 5-20 cm. Пр.: централна и

западна Ю. Ев. Култ.

S. ochroleucum Chaix - Жъленикава т. [*S. anopetalum* DC.] МГ. 15-30 см. По сухи кам. м., ск. *СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Стд, Слв, Пн, Срг* (з), *Рд, Сргж.* 0 .. 1800 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т, Дек.**

S. pallidum M. Vieb. - Бледа т. 1Г. 5-15 см. По кам. м. *Прб, Стп* (и), *Сф, Зн, Стд* (ю), *Рд* (с,и), *Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, М, Т.**

S. rubens L. - Червеникава т. [*Crassula rubens* (L.) L.] 1Г. 2-15 см. По кам. и пес. м. *Др, Стп* (з,и), *Сф, Згп, Стд, Слв, ДМ, Пн* (с), *Срг, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 800 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т, Дек.**

S. rupestre L. - Скална т. [*S. reflexum* L.] МГ. 15-35 см. Интр. В градини и дворове. 0 .. 800 m. VI-VII. Пр.: Ц. Ев. **Б, М, Р, С, Дек.**

S. sarmentosum Bunge - Пълзяща т. МГ. 10-15 см. Интр. В градини и дворове. Адв. *Прб* (и), *Сф, Пн* (ю). 0 .. 600 m. V-VIII. Пр.: И. Китай, Япония. **Б, Р, Дек.**

S. sediforme (Jacq.) Rau - Бледна т. МГ. 25-60 см. Култ. V-VII. **Г** (NC,NE), **Т. Омп!, Хрн.**

S. sexangulare L. - Шестоъгълна т. [*S. tschernokolevii* Stef. ex Valev] МГ. 5-15 см. Адв. По вар. ск.. *Стп* (и). Култ. в градини. 0 .. 500 m. VI-VIII. Пр.: Централна Ев. **Б, Г, М, Р, С, Дек.**

S. spurium M. Vieb. - Лъжлива т. МГ. 10-20 см. Интр. В градини и дворове. 0 .. 800 m. V-VIII. Пр.: Кавказ. **Б, Р, Т, Дек.**

S. stefco Stef. - Стефчова т. МГ. 4-7 см. По сухи, затревени кам. и скал. м. *Др, Прб, Стп* (з,с), *Рл, Рд* (з,с). 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

S. subulatum (C. A. Mey.) Boiss. - Шиловидна т. МГ. *Тхр.* 0 .. 500 m. **Б, Т.**

S. tuberiferum Stoj. & Stef. - Грудеста т. МГ. 8-15 см. По сухи кам. м. *Сф, Зн, Стд* (ю), *Слв, Рл, Рд.* 0 .. 1500 m. VII-IX. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.**

S. urvillei DC. - Урвилеева т. [*S. sartorianum* Boiss.] МГ. 5-15 см. По кам. м. и ск. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Слв, Пн,*

Рл, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

S. zollikoferi F. Herm. & Stef. - Цоликоферова т. МГ. 7-8 см. По сенч. вар. склонове. *Слв.* 800 .. 1700 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg.

Род *Sempervivum* L.

Дебелец

[*Jovibarba* Opiz]

- 1¹. Вчл. жълти. 2
1². Вчл. розови или червени. 8
2¹. Вчл. (5) 6-7, изправени (на върха леко разперени). 3
2². Вчл. 9-14, разперени. Сем. 0.5 mm. 4
3¹. Култивирано р. *S. globiferum*
3². Диворастящо р. Сем. 0.9-1.1 × 0.5-0.6 mm. *S. heuffelii*
4¹. Вчл. и тичинковите држ. виолетови в осн. 5
4². Вчл. и тичинковите држ. изцяло жълти. .. 7
5¹. Цветоносното ст. с в. до 10 cm. Вчл. 9. *S. octopodes*
5². Цветоносното ст. с в. 12-25 cm. Вчл. 9-14... 6
6¹. Вчл. 12-14, бледо жълти или кремави. Тч. бледожълти с червени ивици. *S. kindingeri*
6². Вчл. 9-12, ярко зеленикаво-жълти. Тч. изцяло виолетови. *S. zeleborii*
7¹. Влс. по л. с д. 2-4 mm. *S. ciliatum*
7². Влс. по л. с д. до 2 mm. *S. leucanthum*
8¹. Розетковите л. гъсто покр. с къси жлз. влс. *S. erythraeum*
8². Розетковите л. с прости влс. или голи. 9
9¹. Розетковите л. гъсто покр. с д. прости влс. 10
9². Розетковите л. с къси прости влс. или голи. 12
10¹. Вр. л. четинки много д. и извити, образуват паяжиновидна покривка върху розетката. Сем. 0.7-0.8 × 0.2-0.3 mm. *S. arachnoideum*
10². Вр. л. четинки къси, не образуват паяжиновидна покривка върху розетката. . 11
11¹. Розетките с диам. 6-8 cm. Столоните мощни. *S. kosaninii*
11². Розетките с диам. 3-5 cm. Столоните тънки. *S. macedonicum*
12¹. Сцв. с ш. 5-7 cm, с 20-30 цв. Сем. 0.8 mm. *S. marmoreum*

12². Сцв. с ш. 7-10 (-20) cm, с 40-100 цв. Сем. 0.9-1.2 × 0.4-0.6 mm. *S. tectorum*

S. arachnoideum L. - Паяжиновиден дебелец. Мг. 8-30 cm. Интр. Култ. Пр.: Алпи, Апенини, Карпати. Дек.

S. ciliosum Craib - Ресничест д. Мг. 5-15 cm. По ск. и кам. м. *Вт, Стд, Слв, Пн* (ю), *Рл, Рд* (з,с), *Срж.* 0 .. 1000 m. VI-VII. ЗБР. Балк. **Б, Г** (NC), **М, Дек.**

S. erythraeum Velen. - Червеникав д. Мг. 10-20 cm. По кам. м. и ск. *Стн* (з,с), *Блс, ДМ, Пн, Рл.* 1000 .. 2700 m. V-VIII. Балк., **Б, Г, Р, С, Дек., Леч.**

S. globiferum L. - Кълбовиден д. [*Jovibarba globifera* (L.) J. Parn.] Мг. 3-40 cm. VII-VIII. **Р, С, Т.**

S. heuffelii Schott - Нежит; Хойфелов д. [*Jovibarba heuffelii* (Schott) A. & D. Löve; *J. velenovskyi* (Česchm.) Holub.] Мг. 10-25 cm. По кам. м. и ск. *Прб, Стн, Зн, Вт, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срж, Рд.* 600 .. 2200 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Дек., Леч., Хрн., Фур.**

S. kindingeri Adamović - Киндингеров д. Мг. 5-25 cm. **М, С.**

S. kosaninii Praeger - Кошанинов д. Мг. 4-15 cm. **М, С.**

S. leucanthum Rančić - Белоцветен д. Мг. 15-20 cm. По ск. *Вт, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд* (з,с). 800 .. 2700 m. VI-VIII. Балк. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Дек., Леч., Хрн.**

S. macedonicum Praeger - Македонски д. Мг. **М.**

S. marmoreum Grsb. - Мраморен д. [*S. balcanicum* Stoj.] Мг. 10-25 cm. По сухи кам. м. *Стн, Зн, Вт, Згн, Стд* (ю), *Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Срж.* 300 .. 2700 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Дек., Леч., Хрн.**

S. octopodes Turrill - Осмокрак д. Мг. 5-10 cm. **М.**

S. tectorum L. - Покривен д. Мг. 30-70 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 800 m. VII-IX. Пр.: Ев. **Б, Р, С, Дек., Леч.**

S. zeleborii Schott - Целебориев д. [*S. ruthenicum* auct. bulg.] Мг. 20-35 cm. По сухи

ск. *Чм* (с), *Стн* (с,и), *Стд* (ю), *Рд* (и), *Тхр.* 0 .. 700 m. V-VIII. **Б, Г** (NE), **Р, С, Дек., Леч., Хрн., Баг., Дъб.**

Род *Umblicus* DC.

Виделче

1¹. Л. по цветоносното ст. срещ.

..... *U. oppositifolius*

1². Л. по цветоносното ст. посл. 2

2¹. Дяловете на вч. равни или по-д. от тръб. 3

2². Дяловете на вч. по-к. от тръб. 4

3¹. Цв. разперени или увиснали, с д. 3-4 mm, звънчевидни или закръглени. Венечните дялове по-д. от тръбицата. *U. chloranthus*

3². Цв. изправени, с д. 9-13 mm, тръб. до звънчевидни. Венечните дялове равни на тръб. или малко по-д. от нея. *U. luteus*

4¹. Цв. с д. до 7 mm, хоризонтални. Сцв. заема до половината от ст. Дяловете на вч. ланц.

..... *U. horizontalis*

4². Цв. с д. 7-10 mm, ± увиснали. Сцв. заема над половината от ст. Дяловете на вч. яйцевидни. *U. rupestris*

U. chloranthus Boiss. - Зеленоцветно в. Мг. 20-30 cm. V-V. **Г, М, С, Т.**

U. horizontalis (Guss.) DC. - Хоризонтално в. Мг. 10-50 cm. По сенчести и кам. м. *Рд* (и). 0 .. 300 m. IV-VII. **Б, Г** (NE,NAe).

U. luteus (Huds.) Webb & Berthel. - Изправено в. [*U. erectu* DC.; *U. lassithiensis* Gand.] Мг. 20-80 cm. По сенч. ск. *Стн* (з,с), *Вт, Згн, Стд* (ю), *Блс, Слв, ДМ, Рл, Рд, Трн, Срж.* 0 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г, М, С, Т, Леч.**

U. oppositifolius Ledeb. – Срещуположно-листно в. [*Chiastophyllum oppositifolium* (Ledeb.) A. Berger] Мг. 10-25 cm. Интр. Култ. V-VI. Пр.: Кавказ. Дек.

U. rupestris (Salisb.) Dandy - Скално в. Мг. 20-50 cm. По сенч. и кам. м. *Стн* (с,и), *Згн, Стд* (ю), *Блс, ДМ, Пн* (ю), *Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 800 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

Семейство *Grossulariaceae* DC.

Касисови

[*Ribesiaceae* Marquis]

Род *Ribes* L.

Касис; Френско грозде

1¹. Ст. с бодли. Цв. единични или по 2-3 заедно. Цв. држ. с членче към осн. Пл. 10-15

mm, зеленикав, жълт или пурпурно червен. Сем. 2-3.6 × 1.5-2 mm. *R. uva-crispa*
1¹. Ст. без бодли. Цв. събрани в гроздове. Цв. држ. с членче към ср. или горния край. 2
2¹. Хипантият и цв. тръб. Пл. черни. 3
2². Хипантият плосък, чашевиден или гърневиден. Цв. не са тръб. Пл. червени или черни. 4
3¹. Цветове жълти. Листа дълбоко триделни, по ръба с къси влс. Пл. голи, червеникавокафяви или черни. Сем. 2-3 × 1.5-2 mm. *R. aureum*
3². Цв. розови до червени. Л. 3-5 - делни, отдолу беловлакнести. Пл. жлезисто-влакнести, черни, 1 cm; с блудкав вкус. Сем. 2.4-2.8 × 1.5-2 mm. *R. sanguineum*
4¹. Цветове 1пол. Съцветия изправени. Прицветникът по-д. от цв. држ. Хипантият делвовиден. Пл. 4-9 mm, червен. Сем. 2.5-3.2 × 2-2.6 mm. *R. alpinum*
4². Цветове 2пол. Съцветия увиснали (поне след цъфтеж). Хипантият плосък или чашевиден. Пцв. по-к. от цв. држ. 5
5¹. Л. с прис. ароматни жлези по долната повърхност. Пл. черен. 6
5². Л. без жлези по долната повърхност. Пл. червен или черен, гол. 8
6¹. Жлезите кафяви. Сцв. с повече от 10 цв. Вч. жълтозелено или жълто. Пл. черен, 10 mm. *R. americanum*
6². Жлезите жълти. Сцв. с до 10 цв. Вч. червено или наситено розово. 7
7¹. Сцв. с 1-5 цв. Пл. тъмночервен до черен. *R. nidigrolaria*
7². Сцв. с 5-10 цв. Пл. до 12 mm, черен. Сем. 2-3 × 1.1-1.5 mm. *R. nigrum*
8¹. Сцв. с 30-50 цв. Цв. жълти. Л. отдолу сивовлакнести. Пл. 5-10 mm, тъмночервен. Сем. 2-3 mm. *R. multiflorum*
8². Сцв. с не повече от 20 цв. Цв. не са жълти. Л. разпръснатовлакнести, голи или с жлези. 9
9¹. Л. с остри дялове и држ. по-к. от петурата. Цв. кафяви. Чшл. по ръба ресничести. Пл. тъмночервени. Сем. 2-3 × 2-2.5 mm. *R. petraeum*
9². Л. с възтъпи дялове и држ. равни на петурата. Цв. бедозелени. Чшл. не са ресничести по ръба. Пл. 6-10 mm, светло-червени или бледожълти. Сем. 2.4-2.8 × 1.5-2 mm. *R. rubrum*
R. alpinum L. - Алпийски к. Хр. 80-150 cm.

2дом. По вл. сенч. скал. м. *Стп* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1200 .. 2000 m. V-VI. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**. *Хрн.*

R. americanum Mill. - Американски к. Хр. 50-180 cm. Интр. Култ. ограничено. Пр.: С. Ам. *Дек.*, *Хрн.*, *Леч.*

R. aureum Pursh - Златист к. Хр. 1.2-2.5 m. Интр. В градини и паркове. Адв. *Прб* (и), *Стп* (з), *Вт*. 0 .. 1000 m. IV-VI. [V-VII]. Пр.: С. Ам. *Дек.*, *Хрн.* **Б, Р**.

R. multiflorum Kit. ex Roem. & Schult. - Многоцветен к. Хр. 30-200 m. В гори. *Зн*, *Вт*, *Згп*. 900 .. 1200 m. V-VI. [VI-VII]. *Хрн.* **Б, Г** (NE), **М, С, Т**.

R. ×nidigrolaria Rud. Bauer & A. Bauer - Йоща. *R. nigrum* × *R. divaricatum* × *R. uva-crispa*. Хр. до 200 cm. Интр. IV-V. [VII-VIII]. Пр.: 3. Ев. *Хрн.*

R. nigrum L. - Черен к. Хр. 100 .. 200 cm. По кам. и пес. моч. м. *Зн*, *Рд* (з,с). Култ. 860 .. 1800 m. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С, Т**. *Леч.*, *Хрн.*, *Дек.*

R. petraeum Wulfen - Скален к. Хр. 100-150 cm. В сенч. скал. м. *Стп* (с), *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1200 .. 2100 m. IV-V. **Б, С, Р**. *Хрн.*

R. rubrum L. - Френско грозде; Червен к. Хр. 1-1.5 m. Интр. В паркове и дворове. 0 .. 1500 m. IV-V. Пр.: 3. Ев. **Б, Р, Т**. *Дек.*, *Мед.*

R. sanguineum Pursh - Кървав к. Хр., до 2 m. Интр. Култ. ограничено. IV-IV. [V-VII]. Пр.: С. Ам. - 3. крайбрежие.

R. uva-crispa L. - Бодлив к; Цариградско грозде. Хр. 30-200 cm. В гори и хрл. *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Блс*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 750 .. 1500 m. V-VI. [VII-IX]. **Б, Г** (NC), **М, Р, Т**. *Леч.*, *Дек.*, *Мед.*, *Хрн.*

Семейство **Haloragaceae** R. Br.

Многолистникови

Род ***Myriophyllum*** L.

Многолистник

1¹. Над водната повърхност се виждат до 30 cm в. облистени ст. Въздушните л. ± мъхести, плътно покр. с прозрачни полусферични жлези. Мъжките цв. с 4 жълти вчл., женските цв. без вчл. *M. aquaticum*

1². Ст. изцяло потопени, рядко се виждат над водата при суша. Л. голи, без жлези. 2

2¹. Л. по 4 в прешл. Ст. л. 0.5-1.5(-2.3) пъти

по-д. от междувъзлият, остават ± твърди при изваждане от водата. Горните пцв. цели. Вчл. бледо розови. Пл. 2.7-3.2 mm. Мерикарпите 2-2.4 × 1.2-1.5 mm. Не образува туриони.

..... *M. spicatum*
2². Л. по 5-6 в прешл. Ст. л. 1.4-4(-5.5) пъти по-д. от междувъзлията, омекват при изваждане от водата. Пцв. пер. разделени. Вчл. бели или белезникави. Пл. 2-3 mm. Мерикарпите 1.8-2.2 × 1.2-1.5 mm. Образува туриони в края на лятото. *M. verticillatum*
M. aquaticum (Vell.) Verdc. - Воден м. Мг. 15-150 cm. Водно. Инв. 3. и Централна Ев. Пр.: Ю. Ам.

M. spicatum L. - Класовиден м. Мг. 30-140 cm. Водно. В блата, канали, бавнотечащи в. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *ДМ*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 500 m. VI-IX. [VII-IX]. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*, *Плв.*

M. verticillatum L. - Прешленолистен м. Мг. 30-150 cm. Водно. В блата, бавнотечащи в., канали. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стпн* (с), *Сф*, *Зн*, *Тхр*. 0 .. 600 m. VII-VIII. [VII-VIII]. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*, *Плв.*

Семейство **Hamamelidaceae** R. Br. Хамамелидови

- 1¹. Дървета. Сцв. главицовидни. Цв. без оцв. Сем. кафяви. 2
1². Храсти. Сцв. грозд. Цв. с жълт оцв. Сем. черни. 3
2¹. Л. длан. наделени на 5-7 дяла, при стриване с миризма на терпентин. Сцв. топчести, на д. држ. Цв. 1пол. (еднодомни р.. Сем. матови. *Liquidambar*
2². Л. ненаделени, яйцевидни, кожести. Сцв. главички, на къси држ., от 2-5 цв. Цв. 2пол. Сем. лъскави. *Parrotia*
3¹. Цв. 5-делни, с едри пцв.; появяват се III преди разлистване. Л. симетрични. *Corylopsis*
3². Цв. 4-делни, без пцв.; появяват се XII-III. Л. асиметрични. Сем. лъскави. *Hamamelis*

Род *Coryopsis* Sieb. & Zucc. Корилопсис

C. spicata Sieb. & Zucc. - Класовиден к. Хр. 1-3 m. В паркове, по крайбрежието, ограничено. Пр.: Япония.

Род *Hamamelis* L. Хамамелис

- 1¹. Л. слабо овласени по ж. Чш. от върт. стр. червена или виолетово кафява. Сем. цилиндрични, 7.3-7.8 × 3.3-3.7 mm. *H. japonica*
1². Л. отдолу по ж. и држ. с червеникави влс. Чш. от върт. стр. лъскава, жълтокафява. Сем. удължено-яйцевидни или крушовидни, 7.3-7.7 × 3.2-3.4 mm. *H. virginiana*

H. japonica Sieb. & Zucc. - Японски х. Хр. до 10 m. Интр. В паркове. Пр.: Япония. *Дек.*

H. virginiana L. - Вирджински х. Дв. 2-6 m. Интр. В паркове. Произход С. Ам. (Атлантическо крайбрежие). *Дек.*

Род *Liquidambar* L. Амброво дърво

L. styraciflua L. - Амброво дърво. Дв. 20-35 m. 1дом. Интр. В паркове. V-V. [X-X]. Пр.: С. Ам. **Б**, **Т**.

Род *Parrotia* С. А. Меу. Желязно дърво

P. persica (DC.) С. А. Меу. - Персийско ж. д. Дв., до 30 m. Интр. Пр.: Азърбајджан.

Семейство **Paeoniaceae** Raf. Божурови

Род *Paeonia* L. Божур

- 1¹. Храст. Л. петури яйцевидни, 3-5- делни, рядко целокр., отдолу овласени. Цв. до 20 cm в диам. Сем. 9-11 × 8-10 cm. .. *P. suffruticosa*
1². Тревисти р. и полухрасти. 2
2¹. Л. 3 пъти и повече триразделни. Дяловете до 3 mm ш. Сем. 6.8-7.4 × 3.3-3.9 mm, удължено яйцевидни, кафяво черни, с лъскава повърхност. *P. tenuifolia*
2². Л. 1-2 пъти триразделни. Дяловете по-ш. от 5 mm. 3
3¹. Кр. дялове на л. назъб. или нарязани. 4
3². Кр. дялове на л. целокр. 6
4¹. Л. без четинки. *P. officinalis*
4². Л. с дребни четинки по ж. по горната повърхност. 5
5¹. Лсч. с назъб. дялове, по горната страна голи. Бл. жълти. Сем. 7-10 × 5-7 mm, с черна лъскава повърхност, елипсовидни.
..... *P. peregrina*

5². Лсч. целокр., рядко наделени, по горната страна с редки влс. Бл. червени. .. *P. saueri*
 6¹. Кр. дялове на л. ланц. Цв. бели, розови, червени. Сем. 6.5-7.5 × 4.7-5.3 mm; кафеникаво черни. *P. lactiflora*
 6². Кр. дялове на л. не са ланц. Цв. розово-червени. 7
 7¹. Кр. дялове на л. кръгли, вълнисти, винаги голи. *P. daurica*
 7². Кр. дялове на л. широко елипсоидни до почти кръгли. Сем. 7-8 × 5-6 mm, гладки, лъскави; червени, сини до черни. 8
 8¹. Л. влакнести от долната страна. *P. arietina*
 8². Л. голи от долната страна. *P. mascula*
P. arietina G. Anderson - Овчирог б. Мг. 30-70 см. **Б, Р.**

P. daurica Andrews - Кримски б. Мг. 60-100 см. **Г (NE), Т.**

P. lactiflora Pall. - Градински б. [*P. albiflora* Pall.] Хр. 30-70 см. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. V-VI. [VII-VIII]. Пр.: И. Аз. *Дек.*

P. mascula (L.) Mill. - Розов б. Мг. 30-80 см. Из хрл., редки гори (на вар.). *Прб* (з), *Смн* (с), *Сф*, *Зн*, *Срг* (з), *Рд* (с). 0 .. 1500 m. IV-V. [IX-X]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Реликт. **Б, Г (NE), М, Р, С, Т. Дек.**

P. officinalis L. - Лечебен б. Мг. 30-90 см. Интр. В градини и дворове. IV-V. [VI-VII]. Пр.: З. Ев. **Б, Г, М, Р, С. Дек., Леч., Пдн.**

P. peregrina Mill. - Червен б.; Красив б. Мг. 50-90 см. Из хрл., редки гори, кам. и трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Смн* (с,и), *Зн*, *Згн*, *Смд*, *Рд* (с,и), *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек.**

P. tenuifolia L. - Теснолистен б. Мг. 15-40 см. По сухи трев. м. (предимно вар.). *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Сф*, *Зн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. IV-V. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. БК. Интергласиален реликт. **Б, Р, С, Т. Омр!, Дек.**

Семейство **Saxifragaceae** Juss.

Каменоломкови

1¹. Л. 2-3 пъти пер. Лсч. назъб. Сцв. с в. 20-30 см. Цв. бели или розови. *Astilbe*
 1². Л. не са 2-3 пъти пер. 2
 2¹. Цв. без или с недоразвити вчл. 3
 2². Цв. с вчл. 4
 3¹. Л. прости. Цв. ± прис., обхванати от

горните жълти л. Оцв. от 4 чшл. Вчл. липсват. Тч. 8. *Chrysosplenium*
 3². Л. сл.. Цв. в големи метл. сцв. Оцв. об. от 5 чшл. Вчл. липсват, рядко 1-5 недо-развити. Тч. 10-14. Плодниците 2-3. *Rodgersia*
 4¹. Чшл. 4-5. Вчл. 4-5. Тч. 6-8. Плодниците 2(-4). Л. прости. *Astilboides*
 4². Чшл. 5. Вчл. 10 или 5. Тч. 10 или 5... 5
 5¹. Тч. 5. Цв. камбанковидни, с чашковиден хипантий. *Heuchera*
 5². Тч. 10. 6
 6¹. Р. с дебело люспесто коренище. Л. по-ш. от 10-15 см. *Bergenia*
 6². Р. без или с тънко коренище. Л. не по-ш. от 5-10 см. 7
 7¹. Звр. 2-3 - гнезден. Сцв. от вр. пъпки в розетките. *Saxifraga*
 7². Звр. 1 - гнезден. Сцв. от стр. пъпки в розетките. 8
 8¹. Вчл. цели. Тч. 5. *Heuchera*
 8². Вчл. наделени на 5-7 дяла. Тч. 10. .. *Tellima*

Род *Astilbe* D. Don

Астилбе

A. ×arendsii hort. - Арендзово а. Мг. 30-90 см. В паркове и градини. VI-VIII. Пр.: сл. хибрид от видове от И. Аз. и С. Ам. *Дек.*

Род *Astilboides* Engl.

Астилбоидес

A. tabularis (Hemsl.) Engl. - Щитовиден а. Мг. 70-150 см. Интр. Култ. VII-VIII. Пр.: Китай и Корея. *Дек.*

Род *Bergenia* Moench

Зелче

B. crassifolia (L.) Fritsch - Дебелолистно з. [*B. bifolia* Moench; *B. cordifolia* (Haw.) Sternb.] Мг. 20-35 см. Интр. В градини и дворове. 0 .. 800 m. III-IV. Пр.: Сибир, Ц. Аз. **Б. Дек., Дъб.**

Род *Chrysosplenium* L.

Жълтина

C. alternifolium L. - Последователнолистна ж. Мг. 5-20 см. По вл. сенч. м., край потоци. *Прб*, *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Смд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1800 m. IV-VIII. [VIII-X]. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.**

Род *Heuchera* L.

Хойхера

1¹. Хипантиите зелени, зеленикаво-бели, зеленикаво жълти, розови или бели, 1-14 mm. Тч. стърчат с навън от цв.; с д. 3 mm. Вчл. бели или розови; с д. 1.6-3.3 mm; 2-3 пъти под. от чшл. Сем. 0.5-0.8 mm. *H. micrantha*
1². Хипантиите розови до червени, 3-8 mm, Вчл. бели, кремави или розови; с д. 1.2-1.8 mm; по-к. от чшл. Тч. скрити в цв., с д. 1.5-3 mm. Сем. 0.5-0.9 × 0.3-0.5 mm. ... *H. sanguinea*.

H. ×bryzoides - Сълзицовидна х. *H. sanguinea* × *H. americana* × *H. micrantha* МГ., до 30 cm. Интр. Култ. V-VI. Дек.

H. micrantha Douglas ex Lindl. - Дребноцветна х. МГ., до 60 cm. Интр. Култ. Пр.: С. Ам. Дек.

H. sanguinea Engelm. - Кървава х. МГ. 30-50 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 700 m. V-VII. Пр.: Мексико. Б. Дек.

Род *Rodgersia* A. Gray

Роджърсия

R. pinnata Franch. - Переста р. МГ., до 120 cm. VI-VII. Интр. Пр.: Китай. Дек.

Род *Saxifraga* L.

Каменоломка

1¹. Приосн. л. бъбрековидни и закръглени, изведнъж стеснени в д. држ. 2
1². Приосн. л. с др. ф., постепенно стеснени в къса крилата држ. или прис. 8
2¹. Вчл. нееднакво д., бели или червеникави. Р. с вкореняващи се столони. Сем. 0.4-0.5 × 0.2-0.4 mm. *S. stolonifera*
2². Вчл. еднакви д. 3
3¹. Р. без луковички. 4
3². Р. с луковички в пазвите на л. 5
4¹. Нежно едногодишно р. Приосн. л. 6-20 × 6-30 mm. Сем. 0.4-0.3 mm. *S. hederacea*
4². Многогодишно р. Приосн. л. 25-75 × 3-85 mm. Кут. 4.5-6 × 3-4 mm. Сем. 0.5-0.9 × 0.3-0.4 mm. *S. rotundifolia*
5¹. Р. с луковички в пазвите на л. и пцв. Кут. 4-6 × 4-5 mm. Сем. 0.4-0.7 × 0.2-0.3 mm.
..... *S. bulbifera*
5². Р. с луковички в пазвите на приосн. л. 6
6¹. Приосн. л. назъб. Венчелистчета отгоре с жлз. влс. Кут. 5-9 × 4-6 mm. Сем. 0.5-0.7 × 0.35

mm. *S. carpetana*
6². Приосн. л. дланевидно нарязани. Вчл. отгоре голи. Кут. 6-8 × 3-5 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.3-0.4 mm. 7
7¹. Вчл. 5-7 × 2-3 mm. *S. carpatica*
7². Вчл. 8-14 × 4-6 mm. *S. sibirica*
8¹. Л. срещ. Р. без розетка от приосн. л. ... 9
8². Л. посл. Р. с розетка от приосн. л. 10
9¹. Л. почти изцяло с реснички по ръба. Цв. единични. Вчл. 5-15 × 2-7 mm. Прш. синкави. Кут. 3-6 mm. Сем. 0.8-1.4 × 0.6-0.7 mm.
..... *S. oppositifolia*
9². Листа с реснички по ръба само в осн. Цв. по (1) 2-3 (5). Вчл. 4-5 × 2 mm. Прш. оранжеви. Кут. 4-5 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.5-0.6 mm. *S. retusa*
10¹. Едногодишно р. Приосн. л. цели, събрани в рехава розетка, в цъфтеж изсъхнали. Кут. 3 mm. Сем. 0.3-0.5 × 0.2-0.3 mm. . *S. tridactylites*
10². Многогодишно, рядко двугодишно р. Приосн. л. събрани компактна розетка, в цъфтеж зелени. 11
11¹. Л. меки, тревисти, към горния край назъб. или дълбоко изрязани, без хрущялен ръб. .. 12
11². Л. твърди, кожести, целокр. или напил., със, рядко без хрущялен ръб, но тогава вч. яркожълто или оранжево. 16
12¹. Чшл. голи, при плода извити надолу. Прш. розови. Кут. 5-8 × 1.5-3 mm. Сем. 0.6-1 × 0.3-0.4 mm. Относително голи р. . *S. stellaris*
12². Чшл. с жлз. влс., при плода изправени, рядко разперени. Прш. жълти. 13
13¹. Розетковите л. на върха плитко 3-делни. Чшл. срс. до ср. 14
13². Розетковите л. на върха ± дълбоко изрязани. Чшл. своб. или срс. в осн. 15
14¹. Двугодишни р. Вчл. с д. 3-5 mm, на върха леко връзани. Кут. 4-8 × 2-4 mm. Сем. 0.3-0.5 × 0.2-0.3 mm. *S. adscendens*
14². Многогодишни р. Вчл. с д. 5-7 mm. Кут. 4-5 × 3-4.5 mm. Сем. 0.6-0.9 × 0.3-0.4 mm.
..... *S. androsacea*
15¹. Чшл. срс. в сновата. Вчл. с д. 3-4 mm. Л. на върха 3-5-делни. Кут. до 4 mm. Сем. 0.7-1 × 0.3-0.5 mm. *S. exarata*
15². Чшл. своб. Вчл. с д. 6-15 mm. Л. на върха (3) 5-7 (11)-делни. Кут. до 4 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.35-0.5 mm. *S. pedemontana*
16¹. Вч. яркожълто. 17
16². Вч. бяло или пурпурно, рядко бледожълто или жълтозелено. 19

17¹. Рехавотуфесто р. Л. без хрущялен рѣб, меки, 10-25 × 2-4 mm. Вчл. с д. 3-6 mm. Кут. 4-10 × 3-8 mm. Сем. 0.8-1.1 × 0.4-0.5 mm. *S. aizoides*

17². Плътнотуфести р. Приосн. л. с т. хрущялен рѣб, 3-1.4 × 1.5-2.5 mm, кожести. Вчл. с д. 5-7 mm. 18

18¹. Приосн. л. на върха изведнѣж стеснени и заострени в късо връхче, в осн. с по няколко реснички от страни. Тч. по-к. от вч. Кут. 4-6 × 3-4 mm. Сем. 0.7-0.8 × 0.4 mm. *S. ferdinandi-coburgi*

18². Приосн. л. постепенно заострени, с ± бодлив връх, до ср. ресничесто назѣб. Тч. под. от вч. Кут. 3-3.5 × 3 mm. Сем. 0.8-0.9 mm. *S. juniperifolia*

19¹. Приосн. л. най-ш. в горната ч. 20

19². Приосн. л. най-ш. в ср. или в долната ч. 25

20¹. Вчл. с д. 7-14 mm, бели или бледорозови, обратно яйцевидни. 21

20². Вчл. с д. 2-6 mm. 22

21¹. Л. плоски или слабо килести, заоблени, понякога с късо връхче, с гладък рѣб в горната половина. Кут. 3-4.5 mm, с ± изправени носчета, които стърчат от чш. Сем. 0.8-1.2 × 0.4-0.5 mm. *S. marginata*

21². Л. удължени, килести, заострени на върха, с нащърбен рѣб в горната половина. Кут. с огънати носчета, които не стърчат от чш. *S. scardica*

22¹. Л. об. 4-6 × 1-2 mm. Вч. бяло. Кут. 2.5-3 × 2 mm. Сем. 0.6-0.9 × 0.35 mm. *S. spruneri*

22². Л. об. 10-40 × 4-6 mm. 23

23¹. Приосн. л. напил. Цв. бели. Кут. 3-6 mm. Сем. 0.8-1.1 × 0.4-0.5 mm. *S. paniculata*

23². Приосн. л. целокр. 24

24¹. Чш. покр. с безцветни жлз. влс. Вч. бледо зеленикавожълто. Кут. 5-8 × 3-5 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.4-0.5 mm. *S. luteoviridis*

24². Чш. покр. с червени жлз. влс. Вч. пурпурнорозово, рядко бяло. Кут. 4-8 × 3-5 mm. Сем. 0.7-0.9 × 0.3 mm. *S. stribrnyi*

25¹. Листа без жлези отделящи калциеви соли. Вч. бяло или кремаво, в осн. жълтеникаво. Кут. 5-8 × 3-4.5 mm. Сем. 0.5-0.7 × 0.2-0.3 mm. *S. bryoides*

25². Листа по периферията с жлези, отделящи калциеви соли. Вч. пурпурнорозово. Кут. 4-8 × 3-5 mm. Сем. 0.65-0.8 × 0.4 mm. *S. sempervivum*

S. adscendens L. - Жлезиста к. 2г. 5-15 (25) cm. По ск. м. *Стп* (з,с), *Зпн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1600 .. 2900 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

1¹. Ст. с гъсти жлз. влс. Приосн. л. 1.5 пъти под. от ш. си. Метл. сбита. Вчл. 4.5 mm, ш. яйцевидни, розови или розовочервени.

..... subsp. *discolor*

1². Ст. жлз.. Приосн. л. повече от 1.5 пъти под. от ш. си. Метл. ± рехава. Вчл. по-к., бели. 2

2¹. Вчл. поне 2 пъти под. от чшл. Зрелият плод

обратно яйцевиден или крушовиден, в осн. закръглено-източен. subsp. *adscendens*

2². Вчл. до 2 пъти под. от чшл. Зрелият плод почти сферичен или яйцевиден, в осн. закръглен. subsp. *parnassica*

..... subsp. *adscendens* - Жлезиста к. 5-15 (25) cm. *Стп* (з,с), *Зпн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1600 .. 2900 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.**

..... subsp. *discolor* (Velen.) Kuzmanov - Разноцветна к. [*S. discolor* Velen.] 5-15 (25) cm. *Пн*, *Рл*. 1600 .. 2900 m. V-VIII. **Б, Г.**

..... subsp. *parnassica* (Boiss. & Heldr.) Hayek - Парнаска к. 5-10 cm. *Слв*, *Пн*. 1600 .. 2900 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

S. aizoides L. - Жълта к. Мг. 4-8 cm. По вл. вар. ск.. *Рд* (с). 1250 .. 1250 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Глац. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.**

S. androsacea L. - Оклопна к. Мг. 2-4 cm. По вл. ск. и край снежни преспи. *Пн* (с), *Рл*. 2200 .. 2900 m. VI-VIII. [VIII-IX]. ЗБР. **Б, М, С, ?Г.**

S. blavii (Engl.) Beck - Блавиева к. [*S. adscendens* var. *blavii* Engl.] 2г. 5-15 (25) cm. **М, С.**

S. bryoides L. - Мъховидна к. Мг. 2-4 (6) cm. По кам. м. и ск. *Стп* (з,с), *Пн* (с), *Рл*, *Рд* (з). 1800 .. 2900 m. VII-IX. [VII-IX]. **Б, М, Р, ?Г.** Дек.

S. bulbifera L. - Луковична к. Мг. 15-50 cm. По вл. трев. м., лив. и хрл. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зпн*, *Вп*, *Зпн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Тхр*. 100 .. 1500 m. IV-VIII. [VII-IX]. Леч. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.**

S. carpatica Rchb. - Карпатска к. Мг. 5-16 (20) cm. По вл. кам. и трев. м., силикат. *Пн* (с), *Рл*. 2300 .. 2700 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Р, С.**

S. carpetana Boiss. & Reut. subsp. *graeca* (Boiss. & Heldr.) D. A. Webb - Гръцка к. [*S. graeca* Boiss. & Heldr.] Мг. 15-40 cm. По трев. м., хрл., гори. *Зпн, Стд* (ю), *Блс, Слв, Пн, Рл, Срз* (и), *Рд, Тхр.* 100 .. 1900 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.**

S. exarata Vill. - Набраздена к. Мг. 5-10 cm. По вл. скал. м. *Стп* (з,с), *Зпн, Слв, Пн, Рл.* 1400 .. 2900 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.**

1¹. Л. свити по д. си. Сем. 0.7-0.8 mm. ... subsp. *exarata*

1². Л. плоски. Сем. 0.7-1 × 0.4-0.5 mm. subsp. *moschata*

subsp. *exarata* - Набраздена к. 5-10 cm. *Зпн, Слв, Пн, Рл.* 1400 .. 2900 m. VII-VIII. **Б, Г, М, С, Т.**

subsp. *moschata* (Wulfen) Cavill. - Пиринска к. [*S. moschata* Wulfen; *S. exarata* Vill. subsp. *pirinica* (Pawl.) Kuzm.] 2-10 cm. *Стп* (з,с), *Слв, Пн, Рл.* 1400 .. 2900 m. VII-VIII. **Б, Г, М, С, Т.**

S. federici-augusti Biasol. subsp. *grisebachii* (Degen & Dorfl.) D. A. Webb - Гризебахова к. [*S. grisebachii* Degen & Dorfl.] Мг. 7-20 cm. Посочван погрешно. IV-VII. **Г** (NC), **М, С.**

S. ferdinandi-coburgi Kellerer & Sund. - Македонска к. Мг. 2-7 cm. По вар. ск. *Слв, Пн, Рд* (с). 900 .. 2900 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Balk. **Б, Г** (NE). Дек.

S. glabella Bertol. - Гладка к. Мг. 3-10 cm. VI-X. **Г** (NC), **М.**

S. hederacea L. - Бръшлянова к. 1г. 4-10 cm. Лиана. V-VI. **Г** (NE,NAe), **М, Т.**

S. oppositifolia L. - Арктична к. Мг. 3-10 cm. По вл. ск., край снежни преспи. *Пн* (с), *Рл.* 2300 .. 2900 m. VII-VIII. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С.** Дек.

S. paniculata Mill. - Метлицовидна к. [*S. aizoon* Jacq.] Мг. 2-25 cm. По скал. м. *Стп* (з,с), *Зпн, Вт, Зпн, Блс, Слв, Пн, Рд.* 800 .. 2500 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.** Дек.

S. pedemontana All. subsp. *cymosa* Engl. - Сенчеста к. [*S. cymosa* Waldst. & Kit.] Мг. 5-6 cm. По вл. сенч. скал. м. *Стп* (з,с), *Вт, Зпн, Блс, Пн, Рл, Рд* (з,с). 2000 .. 2900 m. V-IX. [VII-X]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.** Дек.

S. retusa Gouan - Алпийска к. Мг. 2-5 cm. По вл. ск.. *Рл.* 2500 .. 2900 m. VI-VII. [VII-VIII]. ЗБР. **Б, Р.** Дек.

S. rotundifolia L. - Кръглолистна к. Мг. 20-70 cm. По вл. сенч. м. *ЦБ.* 0 .. 1900 m. VI-IX. [VIII-X]. **Б, Г, М, С, Т.** Леч.

1¹. Л. с ясен хрущялен ръб... subsp. *rotundifolia*

1². Л. без хрущялен ръб. subsp. *chrysosplenifolia*

subsp. *chrysosplenifolia* (Boiss.) D. Webb - Жълтинолистна к. Мг. 20-70 cm. По вл. сенч. м. *Пн, Рд.* 0 .. 1900 m. VI-IX. **Б, Г, М, С.** Леч.

subsp. *rotundifolia* - Кръглолистна к. Мг. 20-70 cm. По вл. сенч. м. *Стп, Зпн, Вт, Зпн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Тхр* (Сакар). 0 .. 1900 m. VI-IX. **Б, Г, М, С, Р.** Леч.

S. scardica Griseb. - Шарпланинска к. Мг. 7-16 cm. *Зпн.* 600-600 m. **Б, Г** (NC), **М.**

S. sempervivum C. Koch - Вечнозелена к. Мг. 6-15 cm. По вар. ск. *Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 400 .. 1800 m. IV-VII. [VII-IX]. Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

S. sibirica L. - Сибирска к. [*S. mollis* Sm.] Мг. 4-20 cm. По единични ск., ск. комплекси, кам. и трев. м. в границите на ксеротермния дъбов пояс. *Рд* (и), *Тхр.* 250 .. 600 m. IV-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NAe), **Т.**

S. spruneri Boiss. - Шпрунерова к. Мг., 3-8 cm. По вар. ск. от горната граница на иглолистния до алпийския пояс. *Пн* (с). 1900 .. 2900 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г** (NC), **С.** Дек.

S. stellaris L. subsp. *alpigena* Temesy - Звездеста к. Мг. 4-20 cm. По моч. м., край планински потоци. *Стп* (з,с), *Вт, Зпн, Блс, Пн, Рл, Рд* (з). 1800 .. 2500 m. VII-IX. [VIII-X]. **Б, Г** (NC), **М, С.**

S. stolonifera Meerb. - Столонеста к. [*S. sarmentosa* L. f.] Мг. 20-40 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 500 m. V-VI. Пр.: Китай-Япония. **Б.** Дек.

S. stribrnyi (Vel.) Podr. - Стрибърниева к. Мг. 2-9 cm. По вар. ск.. *Слв, Пн, Рд* (з,с). 200 .. 2200 m. IV-VI. [VI-VIII]. Balk. **Б, Г.** Дек.

S. tridactylites L. - Трипръста к. 1г. 3-20 cm. По кам. и трев. м. ЦБ. 0 .. 1200 m. III-V. [IV-VI]. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**

S. umbrosa L. - Сенчеста к. Мг. 20-30 cm. V-VI. Интр. Пр.: Пиренейски полуостров. *Дек.*

Род *Tellima* R. Br.

Телима

T. grandiflora (Pursh) Douglas ex Lindl. - Едроцветна телима. Мг. 30-40 cm. V-VI. Интр. Пр.: С. Ам. *Дек.*

Разред **Solanales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Паразитни (безхлорофилни) и автотрофни (зелени) р. Ст. увивно, стелещо се или приповдигнато. Л. прости - малки люсповидни (при паразитите) или големи зелени (при автотрофите). Цв. 1-3 в пазвите на л., в къси гроздове или главици. Пл. кутийка, с 1-4 семена **Convolvulaceae**
1². Автотрофни (зелени) р. Ст. изправено. Цв. в дихазий или по 2-3 в пазвите на л. Пл. ягода или кутийка с много семена. Л. прости или прекъснато пер. **Solanaceae**

Семейство **Convolvulaceae** Juss.

Поветицови

[Cuscutaceae Dumort.]

1¹. Паразитни р. с тънки увивни ст. и малки люсповидни л. Цв. актмф., 4-5- членни, събрани в главици или къси гроздове. Пл. кутийка с 2-4 семена. **Cuscuta**
1². Автотрофни р. с нормално развити зелени л. с плоски петури. **2**
2¹. Л. прис., с д. до 1 cm. Вч. с д. 3-5 mm. Тч. по-д. от вч. **Cressa**
2². Л. с држ., рядко прис., по-д. от 1 cm. Вч. по-д. от 5 mm. Тч. по-к. от вч. **3**
3¹. Вч. дисковидно, с диам. ок. 2 mm. Вчл. срс. само в осн., малко по-д. от чшл. или равни на тях. Л. закръглено-бъбрековидни, на д. држ. **Dichondra**
3². Вч. фуниевидно, по-д. от 5 mm. Вчл. срс. изцяло. **4**
4¹. Пцв. яйцевидни или сърцевидни, разп. до цв. и припокриват чашките. **Calystegia**
4². Пцв. ланц., лин. или нишковидни, отдалечени от цв., не припокриват чашките. **5**
5¹. Бл. с 2 нишковидни или лопатовидни дяла. Цв. об. единични. **Convolvulus**
5². Бл. главесто. Цв. по 2-5 в сцв. **Ipomoea**

Род *Calystegia* R. Br.

Чадърче

1¹. Ст. полегнало. Л. бъбрековидни. Цв. розови. Кут. 15-20 mm. Сем. 5.5-6.5 × 4.5-5.5

mm. **C. soldanella**
1². Ст. увивно. Л. стреловидни или сърцевидни. Цв. бели. Кут. 10 mm. Сем. 4.6-5.4 × 3.3-4.3 mm. **2**
2¹. Пцв. плоски, продълговатояйцевидни ± припокриващи чш. Дяловете на чш. заострени. Сем. 4.8-5.2 × 3.3-3.7 mm. **C. sepium**
2². Пцв. издути в осн., широкояйцевидни, припокриващи почти изцяло чш. Дяловете на чш. тъпи. Сем. 4.6-5.4 × 3.7-4.3 mm. **C. silvatica**

C. sepium (L.) R. Br. - Обикновено ч. Мг. 150-300 cm. В хрл. и сенч. трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч.**

C. silvatica (Kit.) Griseb. - Горско ч. Мг. 2-5 m. По вл. крайбрежни гори и хрл., по трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Г (NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек.**

C. soldanella (L.) R. Br. - Крайморско ч. Мг. 30-110 cm. По вл. крайморски пясъци. *Чм.* 0 .. 20 m. V-VII. [VI-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г (NE), Р, Т.**

Род *Convolvulus* L.

Поветица

1¹. Храсти. **2**
1². Триви и полухрасти. **3**
2¹. Дребно храстче оформящо възглавнички. Вч. бяло, рядко жълтеещо или розовеещо. **C. compactus**
2². Изправен храст с в. до 30 cm. Вч. бледо розово. **C. oleifolius**
3¹. Горните л. дълбоко, почти до ср. ж., длан. наделени. Кут. 7 × 7 mm, с 4 семена. Сем. 5 × 2.5 mm. **C. althaeoides**
3². Горните л. цели. **4**
4¹. Ст. л. с држ., в осн. ± стреловидни. Ст. увивно. **5**
4². Ст. л. ± прис., в осн. стеснени. **6**
5¹. Голо или почти голо р. Чш. с тъпи дялове. Вч. с д. до 3 cm. Кут. 6-7 mm, с 3-4 семена.

Сем. 3-4 × 2.2-3 mm. *C. arvensis*
5². Четинестовлакнесто р. Чш. със заострени
 дялове. Вч. по-д. от 3 cm. Кут. 10 × 8 mm, с 3-
 4 семена. Сем. 4 × 3 mm. *C. betonicifolius*
6¹. Ст. увивно. Вч. в горната ч. синьо, в редата
 бяло, в осн. жълто (рядко цялото бяло или
 розово. Кут. 5-7 × 5-7 mm. Сем. 3-3.3 × 2-3.1
 mm. *C. tricolor*
6². Ст. неувивно. Вч. розово или бяло. 7
7¹. Л. от двете страни гъсто бяловлакнести.
 Цв. пазвени, рядко вр. 8
7². Л. с др. тип овласяване. Цв. вр. и пазвени.
 9
8¹. Вч. бяло, с д. 30-45 mm. Кут. 10 × 9 mm.
 Сем. 4.8-5.4 × 4.5-5 mm. *C. persicus*
8². Вч. розово, с д. 10-12 mm. Кут. 4-5 mm.
 C. pilosellifolius
9¹. Плътнотуфесто р. с вдървенено ст. Л. с
 прилегнали сребристи влс. Кут. 4-5 × 3-4 mm,
 с 1-4 семена. Сем. 3 × 2 mm. *C. boissieri*
9². Р. с др. белези. 10
10¹. Вч. кремаво. Чшл. подуто изпъкнали,
 яйцевидни или широкояйцевидни, в осн. ±
 сърцевидни. Кут. 5-7 × 5 mm, с 1-2 семена.
 Сем. 4 × 2.5 mm. *C. holosericeus*
10². Вч. бяло или розово. Чшл. слабо
 изпъкнали. Кут. с 2-4 семена. 11
11¹. Ст. покр. с разперени влс. (в горната ч. с
 прилегнали). Вч. 3 пъти по-д. от чш. Кут. 4-7
 × 4 mm, с 2-4 семена. Сем. 2.6-3.5 × 2.3-3 mm.
 C. cantabrica
11². Ст. покр. с прилегнали копринести влс.
 Вч. 2-2.5 пъти по-д. от чш. Кут. 6-7 × 4-5 mm,
 с 4 семена. Сем. 2.5-3 × 1.5-2.5 mm. *C. lineatus*

C. althaeoides L. - Ружовидна п. [*C. elegantissimus* Mill.] Мг. 15-100 cm. По трев. и кам. м. *Др.* 40 .. 200 m. VII-VIII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, М, Р, С, Т**.

C. arvensis L. - Полска п. Мг. 40-200 cm. По трев., кам., хрл. м. и плевел в посеви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-X. [VII-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Леч., Плв., Хрн., Фур., Мед.*

C. betonicifolius Mill., nom.dub. - Влакнеста п. Мг. 60-100 cm. По сухи трев. и кам. м. в хрл. и плевел в посеви. *Чм, СИБ, Др, Прб, Рд (и), Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 500 m. IV-VI. [VII-VIII]. **Б, Г, М, С, Т.** *Плв.*

C. boissieri Steud. - Скална п. [*C. compactus* Boiss.; *C. suendermannii* Bornm.] Мг. 3-10 (30)

cm. По сухи скал. и трев. м., на бедни и ероз. почви. *Слв, Рд (и).* 50 .. 2000 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г, Т**.

1¹. Листа възтъпи, д. почти колкото ш. Чшл. постепенно стеснени към върха в опашчица...

..... subsp. *parnassicus*

1². Листа заострени, по-д. отколкото ш. Чшл. ± рязко стеснени в опашчица.

..... subsp. *suendermannii*

subsp. *parnassicus* (Boiss. & Orph.) Kuzm., nom. amb. - Парнаска п. [*C. compactus* Boiss.] По сухи скал. и трев. м., на бедни и ероз. почви; пояса на ксеротермните дъбови гори. *Рд (и).* 50 .. 2000 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б**.

subsp. *sundermannii* (Bornm.) Kuzm., nom. amb. - Сюндерманова п. [*C. suendermannii* Bornm.]. По сухи скал. и трев. м., на бедни и ероз. почви; в пояса на черната мура. *Слв.* 50 .. 2000 m. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г**.

C. cantabrica L., nom. amb. - Кантабрийска п. Мг./Пхр. 10-50 cm. По сухи трев. кам. м. и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VIII. [VI-VIII]. **Б, Г, М, Р, С, Т**.

C. compactus Boiss. - Сбита п. Хр., до 8 cm. *М* (150 .. 600 m), **Т**.

C. elegantissimus Mill. - Елегантна п. [*C. tenuissimus* Sm.; *C. althaeoides* subsp. *tenuissimus* (Sm.) Stace] Мг. 5-15 cm. IV-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

C. lineatus L. - Тяснолистна п. Мг./Пхр. 5-25 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Тхр.* 0 .. 200 m. VI-VIII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г, М, С, Р, Т**.

C. oleifolius Desr. - Маслинолистна п. Хр. 10-50 cm. **Г** (NAe), **Т**.

C. pentapetaloides L. - Педтелна п. Г., до 30 cm. **Г** (NE), **Т**.

C. persicus L. - Персийска поветица, nom.dub.. Мг./Пхр. 15-65 cm. По крайморски пясъци, обикновено на м. с просмукване на подпочвени в. *Чм (с).* 0 .. 10 m. V-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, Т**.

C. pilosellifolius Desr. - Влакнеста п. Мг. 30-130 cm. *Чм (ю).* 0 .. 100 m. **Б, Т**.

C. tricolor L. - Трицветна п. Г. 15-60 cm. В градини и паркове. VII-X. **Г** (NE), **Р, М, С**,

T. Дек.

Род *Cressa* L.
Креса

C. cretica L. - Критска к. Мг. 5-30 см. По засол. глини край блата. *Чм* (ю). 0 .. 10 м. VI-IX. [VII-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **Т**.

Род *Cuscuta* L.
Кукувича прежда

- 1¹. Плодникът (пл.) с 1 стлб. 2
1². Плодникът (пл.) с 2 стлб. 3
2¹. Стлб. (2) 3-5х по-д. от бл. Тръбицата на вч. 2х по-д. от чш. Кут. 6-9 × 4-5 mm. Сем. 2.4-3 × 2-2.6 mm. *C. lupuliformis*
2². Стлб. приблизително равно на бл. Тръбицата на вч. малко по-д. от чш. Кут. 5-6 × 3-5 mm. Сем. 3-3.5 × 3 mm. *C. monogyna*
3¹. Стлб. с топчести близалца. 4
3². Стлб. с нишковидни близалца. 5
4¹. Дяловете на вч. триъгълни, заострени, равни или по-к. от тръб. му. Кут. 2-2.5 × 3-3.5 mm. Сем. 1.5 × 1.2 mm. *C. campestris*
4². Дяловете на вч. продълговатояйцевидни, тъпи, по-д. от тръб. му. Кут. 3-3.5 × 3-3.5 mm. Сем. 1.5-2 × 1.5-2 mm. *C. cesatiana*
5¹. Стлб. (с бл. приблизително равни или малко по-к. от звр. Сцв. с диам. 0.8-1.5 см. . 6
5². Стлб. (с бл. по-д. от звр., рядко приблизително равни, но тогава сцв. с диам. 0.4-0.7 см. 7
6¹. Вч. канопоподобно. Чш. със заострени дялове. Кут. 2-4 × 2-4 mm. Сем. 1.1-1.6 × 0.8-1.3 mm. *C. epilinum*
6². Вч. звънчевидно, след цъфтеж канопоподобно. Чш. с тъпи дялове. Кут. 1.5-4 × 1.5-3 mm. Сем. 1-1.4 × 0.8-1.2 mm. *C. europaea*
7¹. Чш. не е месеста, рядко месеста, но тогава дяловете не са издути на върха и не се припокриват в осн. Стлб. с бл. над 1.5 пъти по-д. от звр. Кут. 1.5-2 × 1.6-2.2 mm. Сем. 0.9-1.2 × 0.7-0.9 mm. *C. epithymum*
7². Чш. месеста, с месесто издути на върха и припокриващи се в осн. дялове. Стлб. (с бл.) до 1.5 пъти по-д. от звр. 8
8¹. Чш. с широкотриъгълни дялове, стеснени в къс, удебелен ± цилиндричен бял връх. Кут. 1.5-2 × 2 mm. Сем. 0.8-1.2 × 0.6-0.8 mm. *C. approximata*
8². Чш. с продълговатояйцевидни дялове,

изцяло удебелени (в сечение ± полукръгли). Кут. 2 × 2 mm. Сем. 0.5-0.9 × 0.4-0.75 mm.
..... *C. planiflora*

C. approximata Bab. - Прибlijена к. п. 1г. 15-45 см. Паразит по Fabaceae и Lamiaceae. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Стп* (з,и), *Зн*, *Зп*, *Стд* (с), *Слв*, *Рд*, *Трн*, *Срж*. 100 .. 1500 м. VI-IX. **Б, Г** (NC, NE), **М, С, Р, Т. Оmp!**

C. campestris Yunck. - Полска к. п. 1г. 20-50 см. Паразит по различни трев. растения, включително културни. Инв. *ЦБ*. 0 .. 1800 м. VI-X. [VII-X]. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **М, Р, С, Т. Плв.**

C. cesatiana Bertol. - Цезатиева к. п. 1г. 20-60 см. Паразит по влаголюбиви трев. *Рд* (с), *Трн*. 0 .. 200 м. VI-X. [VII-X]. **Б, Г, Р, Т.**

C. epilinum Weihe - Ленова к. п. 1г. 20-60 см. Паразит в посеви от лен. *Чм* (с), *Стп* (и), *Рд* (з). 0 .. 800 м. VI-VIII. [VII-VIII]. **Б, Р. Леч.**

C. epithymum (L.) L. - Машеркова к. п. [*C. trifolii* Bab.] 1г. 15-60 см. По различни трев и полухрасти. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Срг*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1800 м. V-X. [VI-X]. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **М, С, Р, Т.**

- 1¹. Цв. с д. 2.5-3 mm, с до 0.2 mm д. држ. Чш. не е месеста, с триъгълни дялове, дяловете без гръбен ръб. subsp. *epithymum*
1². Цв. с д. 2-2.5 mm, прис. Чш. месеста, с яйцевиднотриъгълни дялове, с гръбен ръб.
..... subsp. *kotschy*

subsp. *epithymum* - Машеркова к. п. Паразит по трев и полухрасти, предимно Fabaceae. *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Срг*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Рд*, *Тхр*, *Срж*, ?*Др*, ?*Трн*. 50 .. 1800 м. V-X. [VI-X]. **Б, Г** (NC, NE), **М, С, Т.**

subsp. *kotschy* (Desm.) Arcang. - Кочиева к. п. Едногодишно. 15-60 см. Паразит по трев и полухрасти - *Asperula*, *Artemisia*, *Asyneuma*, *Galium*, *Hieracium*, *Helianthemum*, *Thymus*. *Прб*, *Стп* (с), *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 50 .. 1800 м. V-X. [VI-X]. **Б, Г** (NC, NE), **М, Т.**

C. europaea L. - Европейска к. п. [*C. brevistyla* A. Braun ex A. Rich.] 1г. 30-150 см. Паразит по трев. растения. *ЦБ*. 0 .. 2600 м. V-X. [VI-X]. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **М, Р, С, Т. Оmp!**, *Леч.*, *Плв.*

C. lupuliformis Krock. - Хмеловидна к. п. 1г. 100-300 cm. Паразит по дървета. Др, Трн, Стн (и). 0 .. 300 m. VI-X. [VII-X]. Б, Р, Т.

C. monogyna Vahl - Едностълбчеста к. п. [*C. scandens* Brot.] 1г. 100-300 cm. Паразит по дървета и храсти. Чм, СИБ, Др, Прб, Стн, Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1500 m. VI-X. [VII-X]. Б, Г (NC, NE, NAE), М, С, Р, Т.

C. palaestina Boiss. - Палестинска к. п. 1г. Паразит. Г (NE, NAE), М, Т.

C. planiflora Ten. - Плоскоцветна к. п. 1г. 15-50 cm. Паразит по трев. растения. Чм (с), Стд, ДМ, Рд, Трн, Срж, ?Стн (и). 120 .. 1500 m. VI-VIII. [VII-IX]. Б, Г (NC, NE, NAE), М, Р, Т.

C. suaveolens Ser. - Ароматна к. п. 1г. Ефемер, до 2 m. Инв. Паразит. XI-IV. Пр.: Ю. Ам. Г (NAE).

Род *Dichondra* J. R. Forst. & G. Forst.
Дихондра

D. micrantha Urban - Дребноцветна д. Мг. 10-50 cm. Г (NE, NAE), Т.

Род *Ipomoea* L.
Грамофонче

1¹. Вч. тръб., петделно с разперени дялове; червено. 2

1². Вч. фуниевидно; с разнообразно оцветяване. 3

2¹. Цв. единични. Л. пер. наделени с лин. дялове. Кут. 6-8 mm. Сем. 3.3-3.7 × 2.6-3 mm. *I. quamoclit*

2². Цв. по няколко в сцв. Л. цели. .. *I. rubriflora*

3¹. Многогодишно р. с грудест корен. Цв. бели или розови/лилави в отвора. Сем. 3.5-4.5 mm. *I. batatas*

3². Едногодишно р. без грудки. Цв. интензивно оцветени. 4

4¹. Л. 3-7 делни. Вч. морскосиньо с бяло гърло. Кут. 8-12 mm. Сем. 5-6 mm. *I. nil*

4². Л. цели. 5

5¹. Чшл. с д. 8-16 mm. Вч. розово, червено или виолетово. Кут. 9-10 mm. Сем. 4.4-4.8 × 3.2-3.6 mm. *I. purpurea*

5². Чшл. с д. 4-6 mm. Вч. небесно синьо или виолетово. Кут. 8-10 mm. Сем. 4-5 mm. *I. tricolor*

I. batatas (L.) Lam. - Батат; Сладък картоф.

Мг. 3-4 m. Интр. Пр.: Троп. Ам. Б, , Р. Хрн., Дек.

I. nil (L.) Roth - Нилско г. [*I. hederacea* (L.) Jacq.] 1г. 2-3 m. В градини. VI-VI. Пр.: Троп. Ам. Дек.

I. purpurea Roth - Пурпурно г. 1г./Мг. 2-4 m. Интр. Култ. Адв. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-X. Пр.: Ю. Ам. Б, Г, Р, С, Т. Дек.

I. quamoclit L. - Клитово г. Мг. Лиана, до 1.5 m. Интр. В градини. VII-VIII. Пр.: Индия. Дек.

I. rubriflora O'Donnell - Червено г. [*I. coccinea* L.] 1г. Лиана. 5 m. В градини. VII-VIII. Пр.: Троп. Ам. Дек.

I. tricolor Cav. - Синьо г. 1г./Мг. 2-3 m. Лиана. В дворове. VI-IX. Пр.: Мексико. Дек.

Семейство **Solanaceae** Juss. Картофови

1¹. Вч. тръб., фуниевидно или звънчевидно. Пл. ягода или кутийка. 2

1². Вч. почти плоско (дисковидно), с къса тръб. Пл. ягода. 11

2¹. Храсти или невисоки дървета. 3

2². Тревисти р. 4

3¹. Храсти или дървета с изправени, небодливи клк. Вч. жълто, оранжево или с др. оцветяване, с диам. в отгъва над 100 mm, увиснало. Пл. удължена зелена ягода с голям брой семена. *Brugmansia*

3². Храст с увиснали, най-често бодливи клк. Вч. виолетово, с диам. в отгъва до 20 mm, изправено. Пл. удължена червена ягода. *Lycium*

4¹. Вч. звънчевидно. Пл. суха или сочна ягода. 5

4². Вч. тръб. фуниевидно. Пл. кутийка. 6

5¹. Вч. виолетовокафяво. Пл. сочна, черна ягода, обхванат докъм ср. от чш. *Atropa*

5². Вч. лилаво или синьо. Пл. суха, кафява ягода, изцяло обхванат от разрасналата се чашка. *Nicandra*

6¹. Цв. единични, рядко по 2. 7

6². Цв. в сцв. 10

7¹. Вч. отвън голо. Кут. бодлива, разпуква се на 4 дяла. *Datura*

7². Вч. отвън жлз. влакнесто. Кут. гладка, разпуква се на 2 дяла. 8

8¹. Цв. по-т. от 10 mm. *Calibrachoa*

8². Цв. по-ш. от 10 mm. 9

- 9¹. Венечният отгъв звездовиден - с до 2/3 наделени дялове, с диам. 15-25 mm.
..... *Nierembergia*
- 9². Венечният отгъв дисковиден - до под 1/3 наделени дялове, с диам. над 30 mm. .. *Petunia*
- 10¹. Сцв. едностранен грозд или клас. Кут. се отваря с капаче. *Hyoscyamus*
- 10². Сцв. метл. или лъжлив грозд. Кут. разпуклива до осн. си. *Nicotiana*
- 11¹. Пл. обхванат от разрасналата се и мехуресто подута, червена или оранжева чш.
..... *Physalis*
- 11². Пл. необхванат от чш. 12
- 12¹. Цв. единични, рядко по 2-3 заедно. Почти голо р. Ягодата куха. *Capsicum*
- 12². Цв. в пазвени полусенници. Р. покр. с влс. Ягодата не е куха. *Solanum*

Род *Atropa* L.

Старо биле; Лудо биле

A. bella-donna L. - Обикновено л. б. Мг./Пхр. 50-200 cm. В гори, хрл., сечища. *СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж.* 400 .. 1800 m. V-VII. [VIII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Омп!, Леч.**

Род *Brugmansia* Pers.

Ангелски тромпет

- 1¹. Вч. с жълто-зелена тръб. и червен отгъв.
..... *B. sanguinea*
- 1². Вч. бяло, по-рядко жълто или розово.
..... *B. suaveolens*
- B. sanguinea* (Ruiz & Pav.) D. Don - Червена б. Дв. 1-5 m. Пр.: Ю. Ам. **Омп!, Дек.**

B. suaveolens (Willd.) Sweet - Ароматна б. [*Datura suaveolens* Humb. & Bonpl. ex Willd] Хр./Дв. 3-5 m. Пр.: Ю. Ам.

Род *Calibrachoa* Cerv.

Калибрахоа

C. parviflora (Juss.) D'Arcy - Дребноцветна к. [*Petunia parviflora* Juss.] Мг./Пхр., до 15 cm. Интр. Саксийно. Пр.: Ю. Ам. **Дек. Б, Р.**

Род *Capsicum* L.

Пипер

C. annuum L. - Пипер; Чушки. 1г. 20-130 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 300 m. VI-IX. Пр.: Троп. Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн., Леч., Дек., Пдп.**

Род *Datura* L.

Татул

- 1¹. Цялото р. с гъсти къси сиви влс. Л. яйцевидни с асиметрична осн., целокр. Вч. с д. 11-20 cm. Кут. 40-50 mm със запазена ч. от чш. 1.5-2 mm, плъто жлезисто-влакнести, наведени, разпукват се на нееднакви дялове. Сем. 4.4-4.8 × 3.5-3.8 mm. *D. innoxia*
- 1². Голо р. Л. пер. врязани. Кут. изправени, разпукват се на еднакви дялове. Вч. с д. 4.5-10 cm. Р. с неприятна миризма. 2
- 2¹. Чш. с д. 20-25 mm, с дялове 2-4 mm. Вч. с д. 45-50 mm Най-горните 4 шипа на плода ясно по-д. и здрави. Сем. 3.5-4 × 4.2-4.8 mm.
..... *D. ferox*
- 2². Чш. с д. 35-45 mm, с дялове 5-7 mm. Вч. с д. 60-90 mm. Пл. 25-70 × 25-35 mm. Всички шипове на плода ± еднакви. Сем. 3-3.6 × 2.4-2.8 mm. *D. stramonium*

D. ferox L. - Бодлив т. 1г. 50-150 cm. Инв. Пр.: С. и Ю. Ам. **Г (NE), М. Омп!**

D. innoxia Mill. - Сребрист т. 1г. 30-200 cm. Интр. Инв. *Др, Стп (и), Сф, Зн, Стд (ю), Трн.* 0 .. 500 m. Пр.: Ам. **Б, Г (NE,NAe), М, С. Омп!, Дек., Леч., Нрк.**

D. stramonium L. - Обикновен т. 1г. 20-200 cm. Инв. По трев. и буренл. м. Руд. ЦБ. 0 .. 800 m. IV-IX. [VI-X]. **Омп!, Леч., Плв., Нрк. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Род *Hyoscyamus* L.

Попадийка; Блян

- 1¹. Всички л. с држ. Прш. белезникави до бледожълти. Сем. 1.2-1.4 × 1-1.2 mm. *H. albus*
- 1². Долните л. с къси држ., горните стъбло-обхващащи. Прш. пурпурни или жълти. 2
- 2¹. Развитото вч. жълтеникаво, об. с пурпурни ж. Чш. при плода свита в ср. и издута в долната ч. Горните л. обхващат ст. Прш. пурпурни. Сем. 1-1.5 × 1-1.3 mm. .. *H. niger*
- 2². Развитото вч. пурпурно с по-тъмни ж. Чш. при плода не подута. Прш. жълти. Горните л. не обхващат ст.
..... *H. reticulatus*

H. albus L. - Бяла п. 1г./2г. 30-80 cm. По буренл. м. *Чм (ю), Стд (ю), Пн (ю), Рд (и).* 0 .. 700 m. V-VIII. [VI-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Омп!, Леч.**

H. niger L. - Черна п. 1г./2г. 20-100 cm. По

буренл. м. Руд. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Omp!**, *Леч.*

H. reticulatus L. - Мрежеста п. 1г./2г. 40-60 cm. **Т.**

Род ***Lycium*** L.

Мерджан

1¹. Тч. и бл. скрити във венечната тръб. Венечната тръб. с д. 11-13 mm. Пл. червени; 5-6 × 4-5 mm. Сем. 2.6-3 × 2.3-2.5 mm.

..... ***L. europaeum***

1². Тч. и бл. ясно стърчат навън от венечната тръб. **2**

2¹. Клк. изцяло с бодли. Венечната тръб. с д. 6-7 mm. Пл. жълтокафяви; 3-4 × 4 mm. Чш. почти гола. Сем. 2.5-3 × 2.2-2.5 mm.

..... ***L. barbarum***

2². Клк. с малко бодли, само по възлите. Чш. четинеста. Венечната тръб. с д. 3-4 mm. Пл. коралово червени; 7-15 × 5-8 mm. Сем. 2.7-3 × 2.2-2.5 mm. ***L. chinense***

L. barbarum L. – Обикновен м. [*L. halimifolium* Mill.] Хр. 1-3 m. Интр. В паркове и дворове. Адв. *Чм, СИБ, Др, Сф, Зн, Рд* (и), *Трн.* 0 .. 800 m. VI-X. [VII-X]. Пр.: Китай. *Дек., Хрн., Мед. Б, Г, М, Р, С, Т.*

L. chinense Mill. - Китайски м.; Годжи бери. Хр. 50-300 cm. Интр. В алпинеуми, ограничено. V-IX. Пр.: Източен Китай и Япония. **Б, Г, Р, Т. Дек., Хрн., Мед.**

L. europaeum L. - Европейски м. Хр. 1-4 m. VI-VIII. **Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т. Хрн., Omp!**, *Тех., Леч.*

Род ***Nicandra*** Adans.

Никандра

N. physalodes (L.) Gaertn. - Мехунковидна н. 1г. 30-100 cm. По буренл. м. Адв. *Чм, СИБ, Др, Прб* (з,и), *Стп* (з,и), *Сф, Зн, Рл, Срж.* 0 .. 800 m. VI-VIII. [VIII-IX]. Пр.: Ю. Ам. (Перу). **Б, Г, М, Р, С. Дек., Леч.**

Род ***Nicotiana*** L.

Тютюн

1¹. Гол храст. Вч. голо, тръб., жълто. Тичинковите држ. голи. Кут. 8-12 mm. Сем. 0.6-0.7 × 0.5-0.6 mm. ***N. glauca***

1². Жлезистовлакнести едногодишни р. Вч. с влс. Тч. држ. с влс. в осн. **2**

2¹. Држ. на л. некрилати. Вч. с д. 1.5-3 cm, жълто в отгъва. Кут. 7-16 mm. Сем. 1-1.2 × 0.7-0.9 mm. ***N. rustica***

2². Држ. на л. крилати или горните л. прис. Вч. бяло, розово или лилаво в отгъва. Сем. 0.6-0.8 × 0.4-0.6 mm. **3**

3¹. Сцв. рехав лъжлив грозд. Тч. срс. с горната 1/2 на венечната тръб. Кут. 12-17 mm. Сем. 0.7-0.8 × 0.5-0.6 mm. ***N. alata***

3². Сцв. многоцветна метл. Тч. срс. с долната 1/2 на венечната тръб. Кут. 15-20 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.4-0.6 mm. ***N. tabacum***

N. alata Link & Otto - Царица на нощта. 1г. 60-150 cm. Интр. В паркове и дворове. 0 .. 500 m. VI-VIII. Пр.: Ю. Ам. **Б, Р. Дек., Omp!**

N. glauca Graham - Дървовиден т. Хр./Дв. 1-6 m. Инв. Пр.: Ю. Ам. **Г** (NE,NAe), **Т. Omp!**

N. rustica L. - Махорка. 1г. 50-150 cm. Интр. Култ. (рядко) в северните ч. на страната. 0 .. 500 m. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т. Omp!**, *Тех., Хрк.*

N. tabacum L. - Обикновен т. 1г. 70-300 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 900 m. VI-IX. Пр.: Троп. Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т. Omp!**, *Хрк., Тех., Рпл.*

Род ***Nierembergia*** Ruiz & Pavon

Нирембергия

N. hippomanica Miqers - Отровна н. Мг., до 45 cm. Интр. Пр.: Ю. Ам. **Omp!**, *Дек.*

Род ***Petunia*** Juss.

Фунийка; Петуния

1¹. Вч. бяло, с тръб. 3-4 пъти по-д. от чш.; диам. на отгъва 40-60 mm. Кут. продълг.-яйцевидна. Сем. 0.6-0.7 × 0.5-0.6 mm.

..... ***P. axillaris***

1². Вч. пурпурновиолетово, с тръб. до 2 пъти по-д. от чш.; диам. на отгъва 30-35 mm. Кут. конична. ***P. integrifolia***

P. ×atkinsiana (Sweet) D. Don ex W. H. Baxter - Розова ф. ***P. axillaris*** × ***P. hybrida*** 1г./Мг. 50-100 cm. В дворове и градини. VI-X. *Дек.*

P. axillaris (Lam.) Britt., Sterns & Poggenb. - Градинска ф. 1г./Мг. 50-100 cm. Интр. В градини и дворове. Адв. 0 .. 1200 m. VI-IX. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г, М, Р, С. Дек.**

P. integrifolia (Hook.) Schinz & Thell. - Виолетова ф. 1г. 50-100 см. Интр. В градини и дворове. Адв. 0 .. 1200 м. VI-IX. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т. Дек.**

Род *Physalis* L.
Мехунка

1¹. Многогодишни коренищни р. Чш. при плода оранжева до червена, почти кожеста. Вч. бяло, об. със зеленикави или жълтеникави точки в гърлото. Пл. оранжев или червен, 20-30 mm. Сем. 2.3-2.5 × 1.9-2.1 mm. *P. alkekengi*
1². Едногодишно р. Чш. при плода зелена или сламено жълта, ципеста. Вч. жълто, с тъмни петна в гърлото. Пл. зелен, жълт, оранжев или лилавеещ, 12-20 mm. 2
2¹. Прш. 3-4 mm. Чш. при плода 25-40 mm. Пл. жълт или оранжев, 12-20 mm. Сем. 2 mm. *P. peruviana*
2². Прш. 2-3 mm. Чш. при плода 20-30 mm. Пл. зелен, жълт, или лилавеещ, 12 mm. Сем. 2-2.2 × 1.9-2.1 mm. *P. philadelphica*

P. alkekengi L. - Азиатска м. [*Alkekengi officinarum* Moench] 1г. 20-60 cm. В гори, хрл., край реки, в обработваеми площи. Инв. ЦБ. 0 .. 1200 m. IV-VII. [VI-X]. Пр.: Китай. **Б, Г, М, С, Р, Т. Леч., Хрн., Дек., Баг., Плв., Омр!** (без плодове).

P. peruviana L. - Перуанска м. 1г. Адв. 50-160 cm. Стд (ю). 9-100 m. V-VIII. [VIII-XI]. Пр.: Ю. Ам. **Хрн., Дек. Б.**

P. philadelphica Lam. - Мексиканска м. [*P. ixocarpa* Brot. ex Hornem.] 1г. 40-60 cm. Култ. Интр. Адв. Чм (ю). 1 .. 10 m. Пр.: Ц. Ам.; **Хрн., Омр!**

Род *Solanum* L.
Куче грозде
[*Lycopersicon* Mill.]

1¹. Вч. жълто. Цв. със съчленени или несъчленени држ. 2
1². Вч. бяло или виолетово. Цв. без съчленени држ. 3
2¹. Р. с жлз., ароматни влс., без бодли. Цв. със съчленени држ. Петте тч. еднакво д., жълти. Зрелият плод 20-100 mm, гол, червен, необхванат от чш. Сем. 3.3-4 × 2.7-3.1 mm. *S. lycopersicum*
2². Р. с бодли. Цв. без съчленени држ. Тч. с

различни д. и различно оцветяване. Зрелият плод 10 mm, обхванат изцяло от бодливата чш. Сем. 2.5-3 × 2-2.3 mm. *S. rostratum*
3¹. Р. със звездовидни влс. Пл. крушовиден, продълговатояйцевиден или яйцевиден, рядко сферичен; с д. 5-20 (30) cm. Пл. 50-300 × 50-150 mm, тъмнопурпурен, жълт или зелен. Сем. 2-4 × 2-3.1 mm. *S. melongena*
3². Р. без звездовидни влс. Пл. об. сферичен, до 30 mm в диам. 4
4¹. Р. с прави или извити бодли. Вч. пурпурно, синьо, бледовиолетово или бяло. 5
4². Р. без бодли. 6
5¹. Тч. 5; 4 жълти и 1 виолетова, до 2x по-д. Р. без звездовидни влс. Зрелият плод изцяло затворен в бодливата чш.; до 10 mm. Сем. 3.6-4 × 3-3.4 mm. *S. heterodoxum*
5². Тч. 5, жълти, еднакво д. Р. със звездовидни влс. Зрелият плод незатворен в бодливата чш.; 20-30 mm, жълт до жълтокафяв. Сем. 1.5-3.4 × 1.5-2.6 mm. *S. sodomaeum*
6¹. Р. развиващи подземни стъблени грудки. Л. нечифтоперести. Пл. зеленикав до възпурпурен, 20-40 mm. Сем. 1.8-2.2 × 1.3-1.5 mm. *S. tuberosum*
6². Р. без грудки. Л. целокр. или пер. наделени. 7
7¹. Вч. виолетово или пурпурно. 8
7². Вч. бяло. 9
8¹. Пл. червен, 7-10 mm. Сем. 2.2-2.6 × 2.1-2.3 mm. *S. dulcamara*
8². Пл. тъмносин до черен, 10-20 mm. *S. glaucophyllum*
9¹. Голо р. Пл. оранжево-червен, 10-15 mm. Сем. 3.8-4.1 × 3.1-3.3 mm. .. *S. pseudocapsicum*
9². Р. покр. с влс. 10
10¹. Р. с прости влс. Пл. оранжев, червен или черен, рядко зелен; 6-10 mm. Сем. 1.5-3 × 1.5-2 mm. *S. nigrum*
10². Р. с прости и жлз. влс. 11
11¹. Цв. држ. 2-3x по-к. от сцв. ос. Пл. черен; 6-8 mm. Сем. до 2 mm. *S. decipiens*
11². Цв. држ. равни или по-д. от сцв. ос. Пл. бледожълт до оранжев; 6-11 mm. Сем. 1.5-2 × 1.2-1.6 mm. *S. luteum*
S. decipiens Opiz - Шултезиево к. г. [*S. schultesii* Opiz; *S. nigrum* subsp. *schultesii* Wessely] 1г. 20-70 cm. Руд. По буренл. м. и обработваеми площи. ЦБ. 0 .. 800 m. VI-IX. **Б, Г, М. Плв.**

S. dulcamara L. - Червено к. г. Хр./Пхр. 30-200 cm. По вл. полусенчести м. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-IX. **Б, Г, М, С, Р, Т. Омп!**, *Леч.*

S. elaeagnifolium Cav. - Сребролистно к. г. МГ. 10-100 cm. Инв. *Стд* (ю). 90 .. 110 m. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **Р. Омп!**, *Плв.*

S. glaucophyllum Desf. - Сиволистно к. г. Култ. 1-2 m. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г. Дек., Омп!**

S. heterodoxum Dunal - Мексиканско к. г. 1Г. 50-60 cm. Адв. По ниви и буренл. м. *Чм, СИБ, Др, Трн.* 0 .. 300 m. VII-IX. Адв. Пр.: Мексико. **Б, Р. Плв.**

S. luteum Mill. - Жълто к. г. 1Г. 15-50 cm. По трев. и буренл. м., ниви. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, М, Г, Р, С, Т. Леч., Плв.**

S. lycopersicum L. - Домат. [*Lycopersicon esculentum* Mill.] 1Г. 40-200 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1400 m. VI-IX. Пр.: Ю. и Ц. Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн.**

S. melongena L. - Патладжан. 1Г. 30-100 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 m. VI-

VIII. Пр.: Индия. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн., Леч.**

S. nigrum L. - Черно к. г. [*S. alatum* Moench; *S. americanum* Mill.; *S. villosum* Mill.; *S. hoehnei* C. V. Morton.] 1Г. 10-150 cm. По буренл. м. и обработваеми площи. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-IX. [VII-X]. **Б, Г, М, С, Р, Т. Омп!**, *Леч., Плв., Баг.*

S. pseudocapsicum L. - Лъжепиперово к. г. Хр. 20-150 cm. В дворове. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г** (NAe, NE), **М, Т. Дек.**

S. rostratum Dunal - Бодливо к. г. [*S. angustifolium* Mill.; *S. cornutum* Lam.] 1Г. 30-60 cm. В дворове и зеленчукови градини. Адв. Инв. *Прб.* 0 .. 300 m. VII-IX. Пр.: С. Ам. **Б, Г. Плв.**

S. sodomaeum L., nom. amb. - Африканско к. г. [?*S. linnaeanum* Hepper & P.-M. L. Jaeger] 1Г. 50-300 cm. Интр. Култ. 0 .. 300 m. VII-X. Пр.: Аф.. **Б, Г. Дек.**

S. tuberosum L. - Картоф. МГ. 30-120 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1500 m. V-VIII. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т. Омп!**, *Фур., Хрн.*

Разред **Vitales** Juss. ex Bercht. & J. Presl

Семейство **Vitaceae** Juss.

Лозови

1¹. Вчл. срс. с върха си. Кората без брадавички и се отделя на ленти. Сем. крушовидни. *Vitis*

1². Вчл. своб. Кората с брадавички, не се отделя на ленти. Сем. кълбовидни. 2

2¹. Мустачетата без диск. Пл., лилави до сини, с по-тъмни точки. *Ampelopsis*

2². Мустачетата разкл., с или без диск. Пл. тъмносини до черни, с восъчен налеп. *Parthenocissus*

Род *Ampelopsis* Michx.

Ампелопсис

1¹. Л. до осн. дълбоко длан. наделени или разсечени с повторно наделени назъб. дялове. Мустачките без разклонения и без диск. Сем. 4-4.8 × 3.7-4.3 mm. *A. aconitifolia*

1². Л. ненаделени до 1/3 нарязани на 3-5 дяла. Мустачките с 2-3 разклонения. .. *A. glandulosa*

A. aconitifolia Bunge - Самакитков а. [*Parthenocissus aconitifolia* auct. bulg.] Хр.

Лиана. 2-3 m. Интр. В градини и паркове. VIII-VIII. [IX-X]. Пр.: С. Китай. **Б. Дек.**

A. glandulosa (Wallich) Momiyama - Жлезист а. [*A. brevipedunculata* (Maximowicz) Trautvetter] Храст. Лиана. 2-3 m. Интр. По огради, в дворове. Пр.: Китай. **Б.**

Род *Parthenocissus* Planchon

Партеноцисус

1¹. Младите клк. зеленикави. Л. прости, в осн. сърцевидни, на върха триделни. Пл. 6-8 mm, с 1-2 семена. Сем. 3.3-3.7 × 3.3-3.8 mm.

..... *P. tricuspidata*

1². Младите клк. червеникави. Л. длан. сл., с 3-7 лсч. Пл. с 2-3 семена. Сем. 4-4.8 × 3.5-4.2 mm. 2

2¹. Мустачетата с 3-5 завити разклонения без прикреп. диск на върха. Пл. 8-12 mm. Сем. 4-4.8 × 3.7-4.2 mm. *P. inserta*

2². Мустачетата с 5-12 разклонения, на върха с прикреп. диск. Пл. 5-9 mm. Сем. 4-4.5 × 3.5-4 mm. *P. quinquefolia*

P. inserta (A. Kern.) Fritsch - Обикновена г. л. Хр. Лиана. 15-30 m. Интр. В градини, паркове, дворове, стени, улици. Инв. *Чм,*

СИБ, Др, Прб, Сф, Вм, Пн (ю), Трн. 0 .. 600 m. VI-VII. Пр.: С. Ам. **Б, Г, М, Р, С. Омп!, Дек.**

P. quinquefolia (L.) Planchon - Петделна г. л. Хр. Лиана. 3-30 m. Интр. В паркове и градини. Катери се по стени, огради, беседки. Инв. Чм, СИБ, Прб (и), Стн (и), Сф, Срг (з), Рд (с). 0.. 600 m. VI-VII. Пр.: С. Ам. **Б, Г. Омп!, Дек.**

P. tricuspidata (Sieb. & Zucc.) Planchon - Триделна г. л. [*Acer nikoense* (Miq.) Maxim.] Хр. Лиана. 3-20 m. Катери се по стени, огради, беседки. Интр. В цялата страна. V-VI. Пр.: Далечния Изток. **Омп!, Дек.**

Род **Vitis** L.

Лоза

1¹. Цв. 1пол. и/или 2пол. цв. Пл. удължени до елипсоидни, обв. не се отделя от пулпата; 5-32 × 5-25 mm. Сем. 4-7 × 3-4.2 mm. 1дом. р. Л. плитко или дълбоко изрязани. *V. vinifera*

1². Цв. винаги функционално 1пол. Пл. закръглени или сферични, обв. се отделя лесно от пулпата. 2

2¹. Мустачките или сцв. в почти всички възли. Сцв. 6-14 cm. Пл. над 12 mm. Сем. 4.7-5.3 × 3.8-4.2 mm. *V. labrusca*

2². Мустачките или сцв. в до 2 посл. възела. Пл. 8-12 mm. 3

3¹. Л. сърцевидни, със забележимо дълбок синус в осн. Сем. 4.8-5.2 × 3.6-3.9 mm. *V. berlandieri*

3². Л. без синус в осн. 4

4¹. Л. петури бърбековидни. Мустачки липсват или само в най-кр. възли. Сцв. 4-7 cm. Сем. 4-5 × 4 mm. *V. rupestris*

4². Л. петури сърцевидни до сърцевидно-овални. Мустачките по д. на клк. Сцв. 9-19 cm. *V. vulpina*

V. berlandieri Planch. - Берландиерова л. Хр. Лиана. Интр. Пр.: С. Ам. Хрн.

V. labrusca L. - Ягодова л. Хр., до 10 m. Лиана. Интр. V-VI. [IX-X]. Пр.: С. Ам. Хрн.

V. vinifera L. - Винена л. [*V. sylvestris* Gmel.; *V. vinifera* subsp. *sylvestris*; ?*V. mediterranea* Andras.] Хр. Лиана. 3-6 m. Край реки. Чм, СИБ, Стн (с,и), Стд (ю), ДМ, Рд (з,и), Трн, Срг. Култ. в цялата страна. 0 .. 750 m. V-VI. [VIII-X]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Хрн., Леч., Дъб., Дек.

V. vulpina L. - Лисича л. Хр., до 25 m. Лиана. Интр. VI-VII. [IX-X]. Пр.: С. Ам. Хрн., Леч.

Разред **Zygophyllales** Link

Семейство **Zygophyllaceae** R. Br.

Чифтолистникови

1¹. Л. посл. Чшл. остават при плода. . *Peganum*

1². Л. срещ. Чшл. опадват при плода. 2

2¹. Влакнести р. с лежащи ст. Пл. бодлив, 5-делен. *Tribulus*

2². Голи р. с изправени ст. Пл. гладка кутийка. *Zygophyllum*

Род **Peganum** L.

Зърнеш

P. harmala L. - Обикновен зърнеш. Мг. 20-70 cm. По трев. и буренл. м. Чм, СИБ, Др, Тхр. 0 .. 100 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.** Леч., Баг., Пдн., Инс.

Род **Tribulus** L.

Бабини зъби

T. terrestris L. - Бабини. зъби. 1г. 10-60 cm. По пес. и кам. м., ниви. Чм, СИБ, Др, Прб, Стн, Сф, Зн, Стд, Блс, Пн, Срг, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 800 m. V-VIII. [VII-IX]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Леч., Хрн., Плв.

Род **Zygophyllum** L.

Чифтолистник

Z. fabago L. - Чифтолистник. Мг. 30-100 cm. По пес. и кам. м. Чм, СИБ, Др, Тхр. 0 .. 100 m. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, Т. Омп!, Хрн.**, Леч., Мед.

Клас **Liliopsida** Batsch

Едносемеделни

1¹. Високи р. с палмовиден изглед или лиани. Ст. без членести възли, с остатъци от осн. на старите л. Л. дълбоко пер. или длан.

разсечени, често с бодливо назъб. држ., рядко лин. Сцв. 1пол. *Arecales*

1². Тревисти р. (някои с палмовиден хабитус)

и лиани с др. белези. Л. не са дълбоко разсечени.	2 Alismatales
2¹ . Високи тревисти р., някои палмовидни. Сцв. 2пол. Цв. 1пол.	Zingiberales	11² . Цв. 1пол. или 2пол., събрани в клсч., а те в сл. клас или метл., или в кочан или главица. Л. в 2-3 реда, или приосн., лин. с влаг. Ст. ± тристенно или цилиндрично.
2² . Тревисти р. и лиани с др. белези.	3 Poales
3¹ . Р., развиващи асимилиращи листовидни клк. (филокладии). Л. люсповидни, ципести, незелени. Пл. червена ягода.	Asparagales	12¹ . Тч. повече от 15. Цв. 1пол., по 3 в прешл.; в горните прешл. - тичинкови, в долните - плодникови. Чашелистчета и вчл. по 3. Пл. сборен. Л. в розетка или са подводни (лентовидни) и надводни (стреловидни)...
3² . Р. без филокладии. Л. нормално развити (рядко ред.).	4 Alismatales
4¹ . Катерливи и увивни р. (лиани). Тч. 6. Пл. червена ягода. Л. с држ. и ш. петури. Цв. 1пол.	5	12² . Тч. по-малко от 15. 13
4² . Тревисти р. Пл. ягода, кутийка или сборно орехче.	6	13¹ . Оцв. с 3 чшл., (две ± срс. в осн.) и 3 вчл. (понякога и двата кръга венчевидни). Тч. 3 или 6 (понякога 3 са стаминодии); своб., с различна д. Стлб. 1, бл. цяло или триделно. Л. със затворени тръб. влаг.
5¹ . Увивни р. без бодли по ст. и без мустачета.	Dioscoreales Commelinales
5² . Катерливи р. с бодли по ст. и с 2 мустачета в осн. на л. држ.	Liliales	13² . Оцв. прост - чашковиден или венчевиден. 14
6¹ . Водни р., плаващи на водната повърхност или изцяло потопени. Рядко по време на цъфтеж цв. сцв. се подават над водата.	7	14¹ . Звр. долен или полудолен. Луковични и коренищни изправени р. без надземни ст. Цв. 2пол. Тч. 3 или 6.
6² . Сухоземни р., по изключение водни, но ст. и л. не са подводни, нито плаващи.	10 Asparagales
7¹ . Р. по-малки от 1 см. Ст. плаващо по водната повърхност, видоизменено във вид на плоска или изпъкнала пластинка, което изпълнява и функцията на л.	Alismatales	14² . Звр. горен. 15
7² . Р. по-големи от 1 см, с добре развито ст. и л. По изключение л. видоизменени или ред. 8	8	15¹ . Плодниците 6 или повече. Тч. 6 или 9... .. Alismatales
8¹ . Р. изцяло потопени във водата, без плаващи л. Рядко по време на цъфтеж л. частично се подават над водата. ..	Alismatales	15² . Плодникът 1. Тч. 6 или 3. 16
8² . Р. с плаващи или с плаващи и потопени л. Цв. по-малки от 4 см, единични или в сцв.. 9	9	16¹ . Оцв. лсч. 8 (4+4). Тч. 8. Р. с 1 цв. на върха на ст. и 4 л., събрани в 1 прешл.
9¹ . Цв. 1пол. (двудомни р.); бели. Чшл. 3, вчл. 3, своб. Тч. 12, срс. с држ. по 2 заедно.	Alismatales Liliales
9² . Цв. 2пол.; сини до виолетови. Оцв. прост, с 6 лсч., срс. в осн. Тч. 6 (3+3), с различни д.	Commelinales	16² . Оцв. лсч. 6. Тч. 3,6 или 9. 17
10¹ . Цв. без оцв. или със зачатъчен оцв. от люспици, четинки или влс., голи или покр. от пцв.	11	17¹ . Оцв. ципест или кожест, кафяв или зелен. Тч. 6 рядко 3. Пл. об. тристенна кутийка. Л. лин. или цилиндрични, често ред. до люспи.
10² . Цв. с ясно видим оцв.	12 Poales
11¹ . Сцв. кочан с фуниевиден покривен л. (спата). Цв. 1пол., без оцв., долните плодникови, горните тичинкови и над тях безплоден придатък. Рядко цв. 2пол., с оцв. от люспици и кочанът - без придатък. Л. приосн. стреловидни или линейномечовидни, с држ.	Asparagales	17² . Оцв. не е ципест, нито кожест. 18
	18	18¹ . Цв. единични или събрани в сенник, обхванати до цъфтеж от ципеста обв. (спата). Луковични р., често с луковички и в сцв. Asparagales
	19	18² . Цв. сцв. без спата и об. с др. устройство. 19
	20	19¹ . Луковични или грудколуковични р. Пл. кутийка. 20
	24	19² . Коренищни р. Пл. кутийка или ягода. .. 24
	Liliales	20¹ . Всички или поне ч. от л. стъблени. Liliales
	21	20² . Всички л. приосн. 21
	22	21¹ . Оцв. лсч. ± своб. 22
	23	21² . Оцв. лсч. ± срс. 23
	Asparagales	22¹ . Оцв. лсч. без нокът, ± разперени настрани. Asparagales
	22	22² . Оцв. лсч. лин. или лин. елипсовидни с д.

нокът, или без нокът и силно извити назад.
 Liliales
23¹. Р. с луковица. Своб. ч. на оцв. лсч. по-к.
 от 10 mm. Asparagales
23². Р. с грудколуковица. Оцв. лсч. срс. в
 долната си ч. в ± д. тръб. Своб. им ч. по-д. от
 15 mm. Liliales
24¹. Пл. ягода. Цв. бели, ароматни; в грозд на
 върха или по 1-5 в пазвите на л. ... Asparagales
24². Пл. кутийка. Цв. във вр. гроздове или

метл. 25
25¹. Л. твърди, вечнoз., в стъблени и приосн.
 розетки. Ст. късо, дебело, често разкл.,
 достига до 2 m в. Цв. бели до зеленикавобели,
 събрани в разкл. сцв. Сцв. над 2 пъти по-в. от
 облистените ст. Asparagales
25². Р. с др. белези. 26
26¹. Л. лин. с држ. или прис. .. Asparagales
26². Л. с др. ф., прис., ± обхващат ст. ... Liliales

Разред **Alismatales** R. Br. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Водни р., плаващи на водната повърхност
 или изцяло потопени. Рядко по време на
 цъфтеж цв. сцв. се подават над водата. 2
1². Сухоземни р., по изключение водни, но ст.
 и л. не са подводни, нито плаващи. 9
2¹. Р. по-малки от 1 cm. Ст. плаващо по
 водната повърхност, видоизменено във вид на
 плоска или изпъкнала пластинка, което
 изпълнява и функцията на л. Agaceae
2². Р. по-големи от 1 cm, с добре развито ст. и
 л. По изключение л. видоизменени или ред. 3
3¹. Р. с плаващи или с плаващи и потопени л.
 Цв. по-малки от 4 cm, единични или в сцв,
 1пол. (двудомни р.); бели. Чшл. и вчл. по 3,
 своб. Тч. 12, срс. с држ. по 2 заедно.
 Hydrocharitaceae
3². Р. изцяло потопени във водата, без
 плаващи л. Рядко по време на цъфтеж л.
 частично се подават над водата. 4
4¹. Л. назъб. или изцяло напил.
 Hydrocharitaceae
4². Л. целокр. или напил. само в горната си ч.
 5
5¹. Л. в прешл. или в приоснована розетка. Цв.
 1пол. 6
5². Л. посл., рядко срещ., но тогава тч. 4. Цв.
 1пол. или 2пол. 7
6¹. 2дом. р. Л. в приосн. розетка; лентовидни,
 ситно напил. в горната си ч. Оцв. двоен 3-
 членен. Тч. 2 и един стаминодий. Тч. цв.
 събрани в клас, плодниковите - единични.
 Звр. долен. Пл. ягода. Hydrocharitaceae
6². 1дом. р. Л. по 3 в прешл. Цв. сближени в
 пазвите на л. - по 1 тичинков (с 1 тч., без оцв.
 и 1 плодников (с 4 плодника и ципест, звънче-
 виден оцв. Пл. орехче. Плч. по 2-4 заедно,
 прис. или на къса држ. Potamogetonaceae
7¹. Цв. 1пол. - тичинковите с 1 тч., плоднικο-

вите с 1 плодник. Ст. сплескано. .. Zosteraceae
7². Цв. 2пол. Тч. 2 или 4. Плодниците 4. .. 8
8¹. Тч. 4, с криловидни израстъци, наподобя-
 ващи оцв. Пл. без држ. ... Potamogetonaceae
8². Тч. 2, с къси криловидни израстъци. Пл. с
 д. држ. Ruppiaceae
9¹. Цв. без оцв. или със зачатъчен оцв. от
 люспици. Сцв. кочан с покривен л. (спата).
 Цв. актмф. или слабо зигмф.; 1пол., без оцв.,
 долните плодникови, горните тичинкови и
 над тях безплоден придатък. Рядко цв. 2пол.,
 с оцв. от люспици, а кочанът - без придатък.
 Л. приосн. стреловидни или линейно
 мечовидни. Agaceae
9². Цв. с ясно видим оцв. Оцв. лсч. 6, ярко
 обагрени, бели или, по-рядко, зелени. 10
10¹. Оцв. от чш. и вч. Тч. повече от 15. Цв.
 1пол., по 3 в прешл.; в горните прешл. -
 тичинкови, в долните - плодникови.
 Плодниците много. Пл. сборен. Л. в розетка
 или са подводни (лентовидни) и надводни
 (стреловидни). Alismataceae
10². Оцв. прост - чашковиден или венчевиден.
 Тч. 6. Плодникът 1. 11
11¹. Оцв. лсч. жълтеникави, с кафяв връх.
 Сцв. рехав грозд. Бл. 3, прис., розови. Пл.
 лин., бухалковиден, дробен. Л. приосн., с
 влаг. Juncaginaceae
11². Оцв. лсч. ярко обагрени, бели или, по-
 рядко, зелени. 12
12¹. Оцв. двоен - от чш. и вч. Тч. 6.
 Плодниците повече от вчл. Alismataceae
12². Оцв. прост, от 6 червеникавобели лсч.,
 разп. в 2 кръга, външ. по-малки, наподобяват
 чш. Тч. 9. Плодниците 6. Butomaceae

Семейство **Alismataceae** Vent.

Лаваницови

- 1¹. Л. стреловидни. Цв. 1пол. - 1дом. р. Тч. 7 до много. Цветното легло изпъкнало, със спирално наредени по него плч. *Sagittaria*
1². Л. не са стреловидни. Цв. 2пол. Тч. 6. . 2
2¹. Плч. подредени спирално по цветното легло. *Baldellia*
2². Плч. подредени в кръг или струпани по цветното легло. 3
3¹. Плодолистите много, подредени в кръг по цветното легло. Плч. сплескани, без твърд ендокарп. *Alisma*
3². Плодолистите 6-9 (понякога повече), струпани върху цветното легло. Плч. костилкови с твърд ендокарп. *Caldesia*

Род *Alisma* L.

Лаваница

- 1¹. Стлб. кукесто, много по-к. от звр. Зрелите плч. с по 2 бразди на гърба. Водната ф. с лин., прис. л., сухоземната - с ланц. или лин. ланц. л., с къса држ. Орехчетата 1.8 -3.8 × 1.3-1.7 mm. *A. gramineum*
1². Стлб. ± право, равно или по-д. от звр. Зрелите плч. с по 1 бразда на гърба. 2
2¹. Л. ланц. или широколанцетни, в осн. стеснени в држ., равни или по-д. от петурата. Вчл. ± заострени на върха. Орехчетата 2.5-3.1 × 1.6-2 mm. *A. lanceolatum*
2². Л. яйцевидни или широкояйцевидни, в осн. сърцевидни или закръглени. Вчл. закръглени на върха. Орехчетата 2-2.5 × 1.1-1.3 mm. *A. plantago-aquatica*

A. gramineum Lej. - Теснолистна л. Мг. 10-100 cm. В локви, малки водоеми, моч. м. Зн. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.**

A. lanceolatum With. - Ланцетолистна л. Мг. 5-130 cm. В локви и забл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

A. plantago-aquatica L. - Жаблекова л. Мг. 10-100 cm. В локви, забл. и моч. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** **Омп!**, *Леч.*, *Дек.*

Род *Baldellia* Parl.

Балделия

B. ranunculoides (L.) Parl. - Лютикова б. Мг. 10-40 cm. Водно. **Г** (NE), **М, Т.**

Род *Caldesia* L.

Калдезия

C. parnassifolia (L.) Parl. - Росицелистна к. Мг. 10-60 cm. В езера и забл. м. Зн. 0 .. 500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [RE]. ЗБР. ДХ. БК. **Б, Р, С.**

Род *Sagittaria* L.

Стрелolist

1¹. 2дом. р. Всички л. равни. Цв. с диам. 3.5-4 cm. Орехчетата 3.4-4 × 3.4-3.8 mm. . *S. latifolia*
1². 1дом. р. с лин. подводни и триъгълно-стреловидни надводни л. Цв. с диам. 1.5-2 cm. Орехчетата 4-6 × 3.5-4 mm. *S. sagittifolia*
S. latifolia Willd. - Широколистен с. Мг. 30-90 cm. Инв. По забл. м. *Др, Прб* (з), *Смн* (з), *Сф.* 0 .. 800 m. VI-VIII. Пр.: Ам. **Б, Р.** IUCN (LC) *Дек.*

S. sagittifolia L. - Обикновен с. Мг. 30-100 cm. В блата, езера, мочури. ЦБ. 0 .. 800 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Дек.*, *Тех.*

Семейство **Araceae** Juss.

Змиярникови

[Lemnaceae Gray]

- 1¹. Л. щитовидни - с држ. захваната перпендикулярно под петурата. *Colocasia*
1². Л. с држ. захваната успоредно в осн. на петурата. 2
2¹. Водни р., плаващи на водната повърхност или изцяло потопени. Рядко по време на цъфтеж цв. сцв. се подават над водата. 3
2². Сухоземни р., по изключение водни, но ст. и л. не са подводни, нито плаващи. 6
3¹. Плаващи р., по-големи от 2 cm, с нормално развити, сравнително месести л. *Pistia*
3². Плаващи или потопени р., по-малки от 1 cm. Ст. видоизменено във вид на плоска или изпъкнала пластинка, което изпълнява и функцията на л. 4
4¹. Плаващи р., представляващи кръгла или яйцевидна пластинка с д. 0.5-1.5 mm, отдолу сферично изпъкнала, без корени. *Wolffia*
4². Плаващи или потопени р. с д. 2-10 mm, с 1 или повече коренчета. 5
5¹. Плаващи или потопени р., подобни на продълг., кръгла или ланц. пластинка, с 1 коренче, рядко без коренче. *Lemna*
5². Плаващи р. подобни на яйцевидна или кръгла, плоска пластинка с 3-15 ж. и 3 до

много коренчета. *Spirodela*
6¹. Л. тъмнозелени, често с бели фигури по горната страна. Спатата зелена. Цв. снежно бели. *Dieffenbachia*
6². Р. с други белези. 7
7¹. Ст. начленено на възли и междувъзлия. От всеки възел излизат въздушни корени и по един л. Л. закръглени, дълбоко наделени. *Monstera*
7². Ст. неначленено. Л. стреловидни до лин. 8
8¹. Л. лин. мечовидни, неразчленени на држ. и петура. Сцв. разп. стр. към или над ср. на 3-стенното ст. *Acorus*
8². Л. ± стреловидни или овални, разчленени на држ. и петура. 9
9¹. Л. дълбоко изрязани. Ст. петнисто. Сцв. с голяма тъмночервена спата. Кочанит в горната си ч. изострен, месно червен, д. колкото спатата или повече. *Dracunculus*
9². Л. целокр. Р. с др. белези. 10
10¹. Спатата и кочанът извити напред под ± прав ъгъл. Спатата с надл. пурпурно-кафяви или маслиново-зелени ивици. *Arisarum*
10². Спатата и кочанът не са извити под ъгъл. Кочанът ± прав. Спатата е без надл. ивици. 11
11¹. Л. овални, в осн. клиновидни. Спатата и сцв. ярко жълти. *Lysichiton*
11². Л. стреловидни или сърцевидни. Спатата и сцв. с др. оцветяване. 12
12¹. Спатата ± плоска, не обхваща кочана. . 13
12². Спатата ± фуниеvidна, обхваща кочана поне в осн. 14
13¹. Л. сърцевидни. Спатата ярко червена или ярко розова. *Anthurium*
13². Л. яйцевидно-ланц. Спатата с др. оцветяване. *Spathiphyllum*
14¹. Спатата с др. (зеленикаво или розовещо) оцветяване; по ръба яйцевидна. Кочанът в горната си ч. розов, червен или зеленикав. Диворастящи р. *Arum*
14². Спатата ш. фуниеvidна, чисто бяла; по ръба закръглена. Кочанът ярко жълт. Култивирани р. *Zantedeschia*

Род *Acorus* L.

Аир

1¹. Л. с ясно ср. ребро; по-д. от 60 см. Коренището мощно, със сечение над 8 mm. Сем. с д. четинки; 3-3.4 × 1.9-2.1 mm.
 A. calamus

1². Л. без ясно ср. ребро; по-к. от 60 см. Коренището тънко, със сечение под 8 mm. Сем. без д. четинки. *A. gramineus*

A. calamus L. - Миризлив а. Мг. 50-120 см. По забл. моч. м. *СИБ*, *Сmn* (с), *Сф*, *Тхр*. 0 .. 500 m. VI-VIII. Адв. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*, *Дек.*, *Пдн.*, *ВПр*.

A. gramineus Aiton - Треволистен а. Мг., до 30 см. Интр. Култ. VI-VIII. Пр.: Япония, Корея. *Дек*.

Род *Anthurium* Schott

Фламинго

1¹. Л. с д. 30-40 см. Кочанът бял или жълт, прав. *A. andraeanum*

1². Л. с д. 15-20 см. Кочанът червеникав, спирален. *A. scherzerianum*

A. andraeanum Linden ex Andre – Червено ф. Мг. 40-100 см. Вечноз. Стайно и цветна култура. Пр.: Колумбия. Тропиците. *Дек*.

A. scherzerianum Schott - Розово ф. Мг. 15-20 см. Вечноз. Интр. Стайно. Пр.: Гватемала, Коста Рика. Тропиците. *Дек*.

Род *Arisarum* Mill.

Аризарум

A. vulgare O. Targ. Tozz. - Обикновен а. Мг. 10-40 см. X-V. **Г** (NE,NAe), **М**, **Т**.

Род *Arum* L.

Змиярник

1¹. Спатата и кочанът тъмночервени - почти черни. Р. със силна миризма на изпражнения.

..... *A. nigrum*

1². Спатата и кочанът са по-светли. 2

2¹. Грудката цилиндрична, развива се ± хоризонтално. 3

2². Грудката яйцевидна или дисковидна, развива се наклонено или вертикално. 5

3¹. Придатъкът на кочана жълт. Л. с жълтеникави ж., развиват се наесен или в началото на зимата. Придатъкът на кочана със сечение 3-4 mm. Сем. 4.7-5.2 × 3.8-4.2 mm.

..... *A. italicum*

3². Придатъкът на кочана пурпурен или кафеникав. 4

4¹. Тръб. на спатата с пурпурна ивица отвътре. Придатъкът със сечение до 3 mm.

..... *A. maculatum*

4². Тръб. на спатата без пурпурна ивица отвътре. Придатъкът със сечение 4-9 mm. ..

..... *A. byzantinum*

5¹. Ст. и л. се развиват от възвишен участък на грудката. Придатъкът на кочана лин., тънък, със сечение 2-3 mm. Сем. 3-3.2 × 1.4-1.6 mm. *A. cylindraceum*

5². Ст. и л. се развиват от вдлъбнатина на кръглата или сплескана грудка. б

6¹. Спатата с д. 15-30 cm, равна на кочана на сцв. Л. се равиват в началото на зимата. Држ. на сцв. ок. 2 пъти по-к. от л. држ. *A. elongatum*

6². Спатата с д. до 15 cm, с 1/3 по-д. от кочана. Л. се развиват напролет. Држ. на сцв. равна или малко по-к. от л. држ. Сем. 4.5-5 × 4-4.5 mm. *A. orientale*

A. byzantinum Blume - Византийски з. Мг. IV-VI. **Т. Omp!**

A. cylindraceum Gasp. - Алпийски з. [*A. alpinum* Schott & Kotchy] Мг. 15-25 cm. В гори и хрл. *Чм* (с), *Стп* (и), *Зн*, *Рд* (с), *Срж*. 500 .. 1000 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т. Omp!**

A. elongatum Stev. - Удължен з. Мг. 10-50 cm. В гори и хрл. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NE,NAe), **Т. Omp!**

A. italicum Mill. - Италиански з. Мг. 15-50 cm. По кам. и хрл. м. *СИБ*, *Сф*, *Блс*, *Стд*, *Рд* (с,и), *Трн*, ?*Чм* (с). 0 .. 1000 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т. Omp!**, *Леч.*, *Дек.*

A. maculatum L. - Петнист з. Мг. 15-40 cm. В гори и хрл. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Рл*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 1800 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Omp!**, *Леч.*

A. nigrum Schott - Черен з. Мг., до 25 cm. **Г** (NE). **Omp!**

A. orientale M. Vieb. - Източен з. Мг. 10-40 cm. В гори и хрл. *Чм*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Стд* (ю), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т. Omp!**

Род *Colocasia* Schott

Таро

C. esculenta (L.) Schott - Ядливо т.; Трилистник. Мг. 50-150 cm. Интр. Стайно. Пр.: Малайзия. **Г. Omp!**, *Хрн.*, *Дек.*

Род *Dieffenbachia* Schott

Дифенбахия

D. seguine (Jacq.) Schott - Петниста д. Мг., до 1 m. Интр. Стайно. Пр.: Централна и Ю. Ам. **Omp!**, *Дек.*

Род *Dracunculus* Schott

Дракункулус

D. vulgaris Schott - Обикновен д.; Едър змиярник. Мг. 60-150 cm. По припечни кам. склонове с южно изложение. *Стд* (ю). 100 .. 200 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т. Omp!**, *Дек.*, *Леч.*

Род *Lemna* L.

Водна леща

1¹. Пластинката кръгла, тъмнозелена или червенокафява, отдолу ± изпъкнала. Сем. 0.3-0.4 × 0.3 mm. *L. gibba*

1². Пластинката яйцевидна или продълг., от двете страни ± плоска. 2

2¹. Пластинката с д. 5-15 mm, потопена (в цъфтеж изплува), продълг. или ланц., отгоре плоска, отдолу слабо изпъкнала, стеснена към единия край в дръжчица, с която пластинките се залавят по много в групи. Сем. 1-1.2 × 0.7-0.8 mm. *L. trisulca*

2². Пластинките винаги плаващи, елипсо-видни или яйцевидни, по 1-5 в групи. 3

3¹. Пластинката с 3-5 ж. Прицветникът (2-)-3-5 mm, симетричен. Сем. 0.7-0.9 × 0.45-0.55 mm. *L. minor*

3². Пластинката с 0-1 ж. Прицветникът 1-2 mm, асиметричен. *L. minuta*

L. gibba L. - Гърбава в. л. Мг. 2-5 mm. Водно. В блата и застояли в. *Чм*, *Др*, *Стд* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 650 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

L. minor L. - Малка в. л. Мг. 2-5 mm. Водно. В застояли в., канали. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Леч.**

L. minuta Kunth - Дребна в. л. 1г., до 2.5 mm. Водно. **Г** (NE).

L. trisulca L. - Триделна в. л. Мг. 5-10 mm. Водно. В застояли и бавнотечащи в. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Lysichiton* Schott
Миризлив змиарник

L. americanus Hulten & N. St. John - Жълт м.
з. МГ. Адв. ?Инв. III-V. [VI-VII]. С. Ев. Пр.: И.
Аз. Дек.

Род *Monstera* Juss.
Монстера

M. deliciosa Liebm. - Красива м. Хр./Дв. 1-3 м.
Интр. Стайно и оранжерийно. Пр.: Мексико.
Дек.

Род *Pistia* L.
Водна салатата

P. stratiotes L. - Водна салатата. МГ. до 12 см.
Водно. Интр. Дек., Акв., Леч., Хрн.

Род *Spathiphyllum* Schott
Спатифилум

- 1¹. Л. с д. до 25 см и ш. до 10 см. 2
1². Л. об. по-д. от 30 см и по-ш. от 10 см. 3
2¹. Кочанът с д. 10-20 см. Спатата
жълтеникава или зеленикава. ... *S. floribundum*
2². Кочанът с д. 4-10 см. Спатата бяла, по-
късно позеленява. *S. wallisii*
3¹. Л. с д. 20-35 см. Спатата 18 × 6-8 см, бле-
дозелена. Кочанът кремав, 5-8 см. . *S. blandum*
3². Л. по-д. от 35 см. 4
4¹. Спатата светложълта до бяла. Кочанът
бял. *S. cannifolium*
4². Спатата бяла, по-късно позеленява. Коча-
нът бял до зеленикав. *S. cochlearispathum*

S. blandum Schott - Красив с. МГ. 20-35 см.
Стайно. Пр.: Белиз, Гватемала и Хондурас.
Omp!, Дек.

S. cannifolium (Dryand. ex Sims) Schott -
Канолистен с. МГ. до 50 см. Стайно. Пр.: Ц.
Ам. **Omp!**, Дек.

S. cochlearispathum (Liebm.) Engl. -
Лъжичкоспатов с. МГ. до 1 м. Стайно. Пр.:
ЮИ. Аз. **Omp!**, Дек.

S. floribundum (Linden & Andre) N. E. Br. -
Обилноцъфтящ с. МГ. до 50 см. Стайно. Пр.:
Ю. Ам. **Omp!**, Дек.

S. wallisii Regel - Вулонски с. МГ. до 50 см.
Стайно. Пр.: Ц. Ам. **Omp!**, Дек.

Род *Spirodela* Schleid.
Спиродела

S. polyrrhiza (L.) Schleid. - Многокоренова с.
[*Lemna polyrrhiza* L.] МГ. 3-10 mm. Водно. В
застояли и бавнотечащи в. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-
VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Леч.

Род *Zantedeschia* Spreng.
Кала

Z. aethiopica (L.) Spreng. - Африканска к.
[*Calla aethiopica* L.] МГ. 60-100 cm. Кор.
Интр. В паркове, дворове, оранжерии. В
паркове, дворове. V-VI. Пр.: Ю.
Аф.. **Б, Г**. Дек.

Род *Wolffia* Hork.
Волфия

W. arrhiza (L.) Hork. - Безкоренова в. МГ. 0.5-
1.5 mm. Водно. В локви, по забл. м. Чм, СИБ,
Др, Трн, Тхр. 0 .. 300 m. V-VI. **Б, Г** (NE), **М, Р,**
С.

Семейство **Butomaceae** Mirb.
Водолюбови

Род *Butomus* L.
Водолюб

B. umbellatus L. - Обикновен водолюб. МГ.
30-150 cm. По забл. м. и бавнотечащи в. ЦБ. 0
.. 700 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Дек.,
Леч., Хрн., Фур., Мед.

Семейство **Hydrocharitaceae** Juss.
Водянкове; Русалкови
[Najadaceae Juss.]

- 1¹. Л. с д. држ., закръглено бъбрековидни,
плаващи. Тичинковите цв. до цъфтежа по 1-4
заедно в обща двулистна обв. *Hydrocharis*
1². Л. прис., с др. ф., потопени или само
горната им ч. е над водата. 2
2¹. Л. срещ. 1дом. и 2дом. р. Цв. без оцв., с 1
тч. *Najas*
2². Л. посл. или в прешл. 2дом. р. Цв. с двоен
3-4-членен оцв. 3
3¹. Л. посл. Женските цв. с диам. 0.25 mm, на
д. нишковидна држ. с д. до 60 mm. Мъжки цв.
са наблюдавани само в Аф.. Пл. кутийка с 9
семена. *Lagarosiphon*
3². Л. събрани по 3-4 в прешл. Цв. с др.
устройство. Тч. 3-9. Звр. долен. 4
4¹. Л. стъблени, разп. по 3-4 в прешл.,

потопени. 5
4². Л. приосн., розеткови, потопени или стърчащи над водата. 6
5¹. Л. по 4-8 или повече във възел. Вчл. 10 mm. *Egeria*
5². Л. по 2-4, рядко до 7 във възел. Вчл. 4 mm. *Elodea*
6¹. Л. тристенномечовидни, бодливо напил., подводни или стърчащи над водата. Чшл. пок. от вчл. Пл. ± прис. *Stratiotes*
6². Л. лин., меки, нежни, към върха ситно напил., подводни. Чшл. по-д. от вчл. Пл. с д. држ. *Vallisneria*

Род *Egeria* Planch.

Егерия

E. densa Planch. - Плътна е. Водно, до 2 м. Инв. Пр.: Ю. Ам. *Т. Акв.*

Род *Elodea* Michx.

Водна чума

1¹. Л. с ш. 1.5-4 mm, на върха заоблени. Цв. издигнати над водната повърхност. Чшл. на женските цв. 2-3.5 mm. *E. canadensis*

1². Л. с ш. 1-1.5 mm, на върха заострени. Цв. плаващи (мъжките се откъсват). Чшл. на женските цв. 1-1.8 mm. *E. nuttallii*

E. canadensis Michx. - Канадска в. ч. 1г. 30-100 cm. В канали, бавнотечащи в. Инв. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Срг* (з), *Рд* (з), *Трн*. 0 .. 1200 m. V-VIII. Пр.: С. Ам. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т**.

E. nuttallii (Planch.) Н. St. John - Нуталиева в. ч. Мг. 30-100 cm. Водно. Инв. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Рд* (з), *Трн*. 0 .. 1300 m. Пр.: С. Ам. **Б**.

Род *Hydrocharis* L.

Водянка

H. morsus-ranae L. - Жабешка в. Мг. 15-30 cm. В застояли в. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Зн*, *Стд*, *Рд* (з), *Трн*. 0 .. 1200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Леч.**

Род *Lagarosiphon* Harv.

Лагеросифон

L. major (Ridl.) Moss - Голям л. Мг., до 5 m. 2дом. Водно. Кор. Инв. *Рд* (з). Пр.: Аф. (южната част). З. и Централна Ев. *Акв.*

Род *Najas* L.

Русалка

1¹. 2дом. р. Междувъзлията на ст., л. по ръба и ср. ж. отдолу покр. с шипчета. Пл. 6-8 × 2.8-4.5 mm. Сем. 5-6 × 2.3-2.7 mm. *N. marina*

1². 1дом. р. Междувъзлията без шипчета. Л. с едва забележими шипчета или без шипчета. 2

2¹. Л. от всяка страна с по 5-17 забележими зъбчета. Влаг. закръгленоразширени, на върха, назъб., без или с къси ушички. Сем. 2.5-3 × 0.4-0.5 mm. *N. minor*

2². Л. без забележими зъбчета по ръба. Влаг. с д. до 2 mm, с назъб. ушички. Сем. 1-2 mm. . 3

3¹. Ушичките забележими, закръглени до отсечени. Пл. 2.5-3.5 mm. *N. gracillima*

3². Ушичките д., т. триъгълни. Пл. 1.75-2.25 mm. *N. graminea*

N. chinensis N. Z. Wang - Китайска р. [*N. orientalis* Triest & Uotila] 1г. 10-15 cm. Водно. **Т**.

N. gracillima (Engelm.) Magnus - Стройна р. 1г. Водно. 4-50 cm. **Г** (NE).

N. graminea Delile - Житнолистна р. 1г. 20-50 cm. Адв. Водно. В оризища, канали. *Трн*. 0 .. 200 m. VI-IX. **Б, Г** (NE), **Р, Т**.

N. marina L. - Морска р. 1г./2г. 10-70 cm. Водно. В езера и блата. *Чм*, *Др*, *Сф*, *Стд* (ю), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 600 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т. Леч.**

N. minor All. - Малка р. 1г. 10-25 cm. Водно. В езера, блата, мочури. *ЦБ*. 0 .. 900 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

Род *Stratiotes* L.

Стратиотес

S. aloides L. - Алоевиден с. Мг. 15-40 cm. 2дом. В забл. м. със застояли и бавно течащи в., малки водоеми (разливи) и блата. *СИБ*, *Др*. 0 .. 300 m. V-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, Р, С, Т. Дек.**

Род *Vallisneria* L.

Валиснерия

V. spiralis L. - Спирална в. Мг. 20-100 cm. В езера, блата, бавнотечащи в. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*. 0 .. 200 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р, Т**.

Семейство **Juncaginaceae** Rich.

Триостренникови

Род **Triglochin** L.

Триостренник

1¹. Л. с ш. 2-4 mm. Бл. 6. Пл. удължено яйцевидни; 3-5 × 1.5-3 mm, с 6 семена.

..... *T. maritima*

1². Л. по-т. от 2 mm. Бл. 3. Пл. лин.; 5-9 × 0.8-1.5 mm, с 3 семена.

..... *T. palustris*

T. maritima L. - Морски т. МГ. 10-80 cm. По вл. трев. м. на засол. почви. *Чм* (с). 0 .. 200 m. V-VI. [VI-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Р, С, Т**.

T. palustris L. - Блатен т. МГ. 15-50 cm. По вл. моч. лив. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. VI-IX., **Г, Р, С, Т**.

Семейство **Potamogetonaceae** Bercht.

& J. Presl

Ръждавецови

1¹. 1дом. р. Л. по 3 в прешл. Цв. сближени в пазвите на л. - по 1 тичинков (с 1 тч., без оцв.) и 1 плодников (с 4 плодника и ципест, звънчевиден оцв. Пл. орехче. *Zannichellia*

1². Л. посл., рядко срещ., но тогава тч. 4. Цв. 2пол. Тч. 4, с криловидни израстъци, наподобяващи оцв. 2

2¹. Л. яйцевидни, заострени, прис., срещ. или по 3 в прешл. Сцв. с 2-8 цв. Тичинковите држ. с триъгълни, заострени придатъци. Пл. с пергаментна обв. *Groenlandia*

2². Л. посл. или горните срещ. Тичинковите држ. със закръглени, тъпи придатъци. Пл. с кожата обв. 3

3¹. Л. без влаг., но с ципести прл. *Potamogeton*
3². Л. с влаг. и ципесто ез. на върха му. Влаг. с д. до 5 cm. *Stuckenia*

Род **Groenlandia** Gay

Гренландия

G. densa (L.) Fourg. - Плътнолистна гренландия. [*Potamogeton densus* L.] МГ. 30-40 cm. В плитки течащи и стоящи сладководни до бракични в. *Чм*, *Смд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 300 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

Род **Potamogeton** L.

Ръждавец

1¹. Л. ланц., с ш. 10-25 mm и д. 70-180 mm, с 4-7 стр. ж. от всяка страна на централната.

Плч. 3-4 × 2-2.4 mm, с носче 0.5-0.9 mm.

..... *P. alpinus*

1². Л. с ш. до 6 mm. 2

2¹. Л. лин. или нишковидни, с ш. 1-4 mm. Сцв. плътен клас. 3

2². Л. ш. лин. до яйцевидни или елиптични с ш. 5-6 mm. 6

3¹. Л., нишковидни, ш. колкото ст., потопени, с ясно изпъкнала ср. ж. (стр. ж. трудно забележими). Прл. не са срс. с краищата си, опадващи. Плч. 2-3 × 1.6-1.8 mm, с късо носче и брадавичес гърб. *P. trichoides*

3². Л. тяснолинейни, ясно по-ш. от ст. Ср. ж. слабо изпъкнала. Пл. без брадавички по гърба. 4

4¹. Ст. цилиндрично или слабо сплескано, в сечение ± кръгло. Прл. с д. 10-15 mm, в младо състояние почти изцяло срс. Плч. 1.5-2.2 × 1.2-1.6 mm, с изправено носче 0.1-0.6 mm. *P. pusillus*

4². Ст., сплескано, в сечение елиптично. 5

5¹. Л. с ш. 3-4 mm, с 3 ясни ж., на върха с осилче. Прл. с д. 1-2 cm, несраснали, опадващи. Сцв. ± сферично, с 4-6 цв. Плч. 3-3.8 × 2.4-2.8 mm, с носче 1 mm. *P. acutifolius*

5². Л. с ш. 1-2.5 mm, с 5 (7-9) ж., на рзклоненията - с 3 ж., с късо връхче. Прл. двуделни, с д. ок. 1 cm, срс. в долната си ч. Сцв. цилиндрично, с повече от 6 цв. Плч. 2-3 × 1.6-1.8 mm. *P. friesii*

6¹. Л. ш. лин. до линейноланцетни, прис., ситно назъб., по ръба ± вълновидни, потопени. Ст. 4-стенно. Плч. с д. почти колкото тях ± извито носче, срс. в осн.; 4-5.6 × 2.9-3.3 mm. *P. crispus*

6². Л. ланц., елипсоидни, продълговато яйцевидни или яйцевидни, прис. или с држ. Плч. с късо носче, своб. 7

7¹. Горните л. с ± д. држ. и плаваща, кожата петура. 8

7². Всички л. прис. или с къса држ., потопени или най-горните, полукожести, понякога плаващи. 10

8¹. Плаващите л. продълговатоланцетни, към осн. стеснени в држ. Прл. с д. до 10 cm, кафяви, рано опадващи. Подводните л. ланц. Плч. 2.7-4.3 × 2.3-3 mm. *P. nodosus*

8². Плаващите л. закръглени или сърцевидни, рядко стеснени към осн. 9

9¹. Плаващите л. продълговатояйцевидни или елипсоидни, с д. до 12 cm и ш. 7 cm, ±

- сърцевидни, рядко стеснени към осн. Прл. с д. 6-15 cm, неопадващи. Плч. 3.4-5 × 2.1-2.4 mm. *P. natans* 9². Плаващите л. ланц. до яйцевидни, с д. до 9 cm и ш. 4 cm, само най-горните в осн. ± сърцевидни, с држ., плоска от горната страна. Подводните л. по-т., ланц. Прл. с д. до 4 cm. Плч. 2.1-2.5 × 1.7-1.9 mm. *P. polygonifolius* 10¹. Л. яйцевидни, елипсоидни, продълговато ланцетни или ланц., ± клиновидно стеснени в осн. 11 10². Л. яйцевидни или продълг. яйцевидни, закръглени или сърцевидни в осн., често обхващащи ст., прис., потопени. 12 11¹. Л. яйцевидни или продълг. ланц.; с д. 7 cm и ш. 2-5 mm; потопените-приседнали, плаващите - с држ. Плч. с д. 2-3 mm. *P. gramineus* 11². Л. елипсоидни до т. продълг. елипсоидни; с д. 20 cm и ш. 4-5 cm; всички потопени, прис., или с къси држ. Плч. с д. 2.5-4 × 2.5-2.7 mm. *P. lucens* 12¹. Л. тъпи, сърцевидни в осн., полустъблообхващащи. Прилистници рано опадват. Плч. закръглени на гърба; 1.6-4 × 1.3-2.3 mm, с изправено носче 0.4-0.6 mm. *P. perfoliatus* 12². Л. закръглени или стеснени в осн. Прл. не опадват. Плч. киловати (остри) на гърба; 4-6 × 3-4 mm, с изправено носче 0.6-1 mm. *P. praelongus*
- P. acutifolius* Link - Остролистен р. Мг. Водно. 50-60 cm. В блата и забл. м. *Стпн* (и). 200 .. 800 m. VI-VIII. **Б, Г, Р, С.**
- P. alpinus* Balbis - Алпийски р. Мг. 2-8 m. Водно. *Стпн* (с), *Рд* (з). 0 .. 1600 m. VIII-VIII. **Б, Г, Р, Т.**
- P. berchtoldii* Fieber - Малък блатен р. Г. 30-80 cm. Водно. Зимува чрез туриони. *Чм* (с), *Др*, *Прб* (и), *Стпн* (и), *Зн*, *Рд* (з), *Трн*. 0 .. 1000 m. VI-XI. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**
- P. crispus* L. - Къдрав р. Мг. Водно. 30-100 cm. В канали, бавнотечащи в. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), С, Т.**
- P. friesii* Rupr. - Късовръх р. [*P. mucronatus* Schrad. ex Sond.] Мг. 30-100 cm. Водно. В блатисти м. *Рд* (з), *Трн*. 0 .. 200 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, С, ?Р.**
- P. gramineus* L. - Треволистен р. Мг. 100-120 cm. Водно. В застояли бавнотечащи в. *Др*, *Прб*, *Зн*, *Тхр*. 200 .. 700 m. VI-VIII. **Б, Г (?NE), Р, С, Т.**
- P. lucens* L. - Блестящ р. Мг. 2-3 m. Водно. В блата и бавнотечащи в. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Сф*, *Зн*, *Рд* (з). 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), С, Т.**
- P. natans* L. - Плаващ р. [*P. petiolatus* Wolfg.] Мг. 60-100 cm. Водно. В блата и бавнотечащи в. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), С, Т.**
- P. nodosus* Poir. - Възловат р. Мг. Водно. 50-150 cm. В бавнотечащи в. и езера, рядко в блата. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**
- P. obtusifolius* Mert. & W. D. J. Koch - Тъполистен р. Мг. 35-90 cm. Водно. Зимува с туриони. *Рд* (з). 500 .. 1000 m. **Б, Р, С, ?Г.**
- P. perfoliatus* L. - Стъблообхващащ р. Мг. 1-6 m. Водно. В езера и блата. *Чм*, *Др*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), С, Т.**
- P. polygonifolius* Roug. - Гъшениколистен р. Мг. 30-70 cm. Водно. По забл. м. и разливи. *Сф*, *Трн*, *Срж*, ?*Чм*, ?*Тхр*. 0 .. 500 m. VI-VIII. **Б, Г, С.**
- P. praelongus* Wulfen - Дълъг р. Мг. 50-200 cm. Водно. В езера и бавнотечащи в. *Стпн* (и), *Рл*. 200 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Т.**
- P. pusillus* L. - Дребен р. Мг. 15-80 cm. Водно. В бавнотечащи в. и забл. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб* (и), *Стпн* (з), *Сф*, *Зн*, *Стд* (ю), *Рд* (з,с), *Трн*. 0 .. 200 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**
- P. trichoides* Cham. & Schlecht. - Влакновиден р. Мг. 30-50 cm. Водно. В блата, канали, разливи. *Др*, *Сф*, *ДМ*, *Срг* (з), *Трн*. 0 .. 200 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**

Род *Stuckenia* Borner
Стукения

S. pectinata (L.) Borner - Гребеновидна s. [*Potamogeton pectinatus* L.] Мг. Водно. 30-300 cm. В езера, блата, разливи. *Чм*, *Др*, *СИБ*, *Прб*, *Стпн* (с), *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Рд* (и), *Трн*, *Срж*, ?*Тхр*. 0 .. 600 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), С, Т.**

Род *Zannichellia* L.

Цанихелия

Z. palustris L. - Блатна ц. Мг. 5-100 см. В застояли в. *Чм, Др, Трн.* 0 .. 500 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Плч., прис. или на къси држ., с два пъти пок. от тях стлб. Бл. ± назъб.subsp. *palustris*

1². Плч. на држ. с д. до 1 mm, с приблизително равни на тях стлб. Бл. неясно назъб. или гладко. subsp. *pedicellata*
subsp. *palustris* - Блатна ц. *Чм.* 0 .. 500 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.**

subsp. *pedicellata* (Wahlenb. & Rosen) Hook. f. - Дръжчеста ц. [*Z. pedunculata* Rchb.] *Др, Трн.* 0 .. 500 м. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **Т.**

Семейство **Ruppiaceae** Horan.

Рупиеви

Род *Ruppia* L.

Рупия

1¹. Л. с ш. 1 mm. Држ. на сцв. по-д. от 8 см, след цъфтежа спирално завита. Пл. с д. 2-3 mm (без стлб.). *R. cirrhosa*

1². Л. с ш. 0.5 mm. Држ. на сцв. с д. до 6 см, права или неправилно извита. Пл. 2-3 × 1.4-1.8 mm (без стлб.). *R. maritima*

R. cirrhosa (Petagna) Grande - Мустаконосна

р. Мг. 10-35 cm. В застояли в., локви, канали. *Чм.* 0 .. 10 m VI-IX. **Б, Г, Т.**

R. maritima L. - Морска р. Мг. 8-25 cm. В застояли в., локви, канали. *Чм, ?Др.* 0 .. 10 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

Семейство **Zosteraceae** Dumort.

Морски треви

Род *Zostera* L.

Морска трева

1¹. Л. закръглени на върха. Влаг. срс. Цв. без пцв. или само най-долните с пцв. Бл. 1-2 пъти по-д. от стлб. Пл. 4-4.8 × 1.7-1.9 mm, надл. набразден. Сем. 3-3.5 × 1.6-1.8 mm. *Z. marina*
1². Л. врязани на върха. Влаг. ± до осн. отворени. Цв. с пцв. Бл. по-к. от стлб. Пл. 4.5-5.5 × 1.1-1.4 mm, гладък. Сем. 1.8-2.2 × 1-1.2 mm. *Z. noltii*

Z. marina L. - Морска трева. Мг. 60-150 cm. Водно. По тинести, пясъчни дъна на плитките крайбрежни ч. на морето. *Чм.* -5 .. 1 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. БК. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, Т.**

Z. noltii Hornem. - Ниска м. т. [*Z. nana* Rothm nom. illeg.] Мг. 10-50 cm. Водно. По застояли в. край брега на морето. *Чм* (с). 0 .. 10 m. VII-IX., **Б, Г** (NE), **Р, Т.**

Разред **Arecales** Bromhead

Семейство **Arecaceae** Bercht. & J. Presl

Палми

[Palmae Juss.]

1¹. Л. пер., с лин.-ланц. лсч. Пл. едносеменна ягода. *Phoenix*

1². Л. длан. разсечени. 2

2¹. Л. држ. без бодли, към л. петура с двойно изпъкнал ръб. *Trachycarpus*

2². Л. држ. с бодли по стр. ребра. 3

3¹. Дяловете на л. петура с д. бели нишки по ръба. *Washingtonia*

3². Дяловете на л. петура без бели нишки. ... 4

4¹. Л. петура с диам. 40-50 cm. Сегментите с ш. до 3 cm; сивозелени. *Chamaerops*

4². Л. петура с диам. 100-150 cm. Сегментите с ш. над 5 cm; светлозелени. *Livistona*

Род *Chamaerops* L.

Хамеропс

C. humilis L. - Ниска палма. Хр./Дв. 2-3 m. Интр. В дворове, градини и паркове, ограничено. Пр.: Срз.. Студоустойчиво. **Б, Т.** *Луф., Дек.*

Род *Livistona* R. Br.

Китайска палма

L. chinensis (Jacquin) R. Brown ex Martius - Китайска палма. Дв., до 16 m. Интр. Стайно и оранжерийно. Пр.: Китай. *Дек.*

Род *Phoenix* L.

Финикова палма

1¹. Ст. с в. со 12 m. Л. с д. до 80 cm, дъговидно извити, на върха изправени. Л. сег. с д. до 3.5 cm. Пл. 14-16 mm. *P. canariensis*
1². Ст. с в. до 20 m, често с коренови издънки.

Л. с д. до 6 м. Л. сег. в осн. на л. са в 4 реда, към на върха - в 2 реда; д. 20-40 cm. Пл. 25-75 mm. *P. dactylifera*

P. canariensis Chabaud - Канарска ф. п. Дв. до 20 м. Интр. Стайно и оранжерийно. VIII-IX. Пр.: Канарски острови. **Б, Г. Дек.**

P. dactylifera L. - Същинска ф. п. Дв. 10-30 м. Интр. Парково, оранжерийно и стайно. VIII-IX. Пр.: Срз., Мала Аз., Индокитай. **Б, Г, Т. Дек.**

Род *Trachycarpus* H. Wendl.

Твърдоплодна палма

T. fortunei (Hook.) H. Wendl. - Твърдоплодна палма. [*T. excelsa* (Thunb.) A. H. Wendl.] Дв., 5-20 м. Интр. 2дом. В градини и паркове. V-V. [IX-X]. Пр.: Япония. Студоустойчиво (до -15°C). Дек.

Род *Washingtonia* H. Wendl.

Нишкова палма

W. filifera (Lindl.) H. Wendl. - Нишкова палма. Дв. 10-30 м. Интр. Стайно и оранжерийно. Пр.: С. Ам. **Б, Т. Дек.**

Разред *Asparagales* Link

1¹. Цв. зигмф., с долна у., об. с шп. Тч. (полинии) 1 или 2, без држ. или срс. със стлб. Сцв. клас или грозд. Безхлорофилни и зелени р., с ред. до люспи или с нормално развити зелени л., с подземни грудки. Звр. долен. Orchidaceae

1². Цв. актмф., или зигмф., с 6 лсч. и без у. Тч. 3 или 6. Луковични или коренищни р. 2

2¹. Л. люсповидни, ципести, незелени, в пазвите с асимилиращи листовидни клк. (филокладии). Лсч. на оцв. срс. Пл. ягода. Катерливи, увивни или изправени коренищни р. Asparagaceae

2². Л. нормално развити, зелени. Пл. кутийка или суха ягода. 3

3¹. Тч. 3, своб. Цв. единични или в сцв. монохазий. Iridaceae

3². Тч. 6. 4

4¹. Звр. долен или полудолен. Цв. единични, рядко в сенник от няколко цв. . Amaryllidaceae

4². Звр. горен. 5

5¹. Лсч. на оцв. своб., рядко само някои от тях срс. Цв. единични или събрани в сенник, обхванати до цъфтеж от ципеста обв. (спата). Сцв. често с луковички. Alliaceae

5². Оцв. лсч. срс. изцяло или само в осн. 6

6¹. Луковични р. Пл. кутийка. Всички л. приосн. Оцв. лсч. ± срс. Своб. ч. на оцв. лсч. по-к. от 10 mm. Asparagaceae

6². Коренищни р. Пл. кутийка или ягода. 7

7¹. Пл. ягода. Цв. бели, ароматни; в грозд на върха или по 1-5 в пазвите на л. . Asparagaceae

7². Пл. кут. Цв. във вр. гроздове или метл. .. 8

8¹. Л. нелинейни или лин. приосн., но тогава по-т. от 8 mm. Тч. по-к. от оцв. лсч.

..... Asparagaceae

8². Л. лин. - приосн. или стъблени. Тч. по-д. или равни на оцв. лсч. Р. с др. белези. Asphodelaceae

Семейство *Alliaceae* J. St.-Hil.

Лукови

1¹. Цв. в сцв. Оцв. от 6 своб. лсч., звънчевиден или звездовиден. *Allium*

1². Цв. по 1-2. Оцв. тръбесто фуниеvidен, в горната ч. дисковидно разперен. *Tristagma*

Род *Allium* L.

Лук

[*Nectaroscordum* Lindl.]

1¹. Звр. полудолен. Оцв. лсч. с 3-7 ж., външ. и вътр. с различна ф. и големина. Л. с ш. 10-15 mm, най-горните с д. влаг., почти без петура. Цв. с д. 15-20 mm. Сем. 3.7-4.3 × 2.4-3.2 mm. *A. siculum*

1². Звр. горен. Оцв. лсч. с 1 ж., външ. и вътр. почти еднакви. 2

2¹. Л. елиптични, с држ. 3

2². Л. тръб., лин. или нишковидни, без држ. 4

3¹. Л. с подземно влаг. Луковицата гола или с няколко надл. влакна прикрепени в осн. Оцв. опадлив. Сем. 2.2-2.6 × 2.1-2.3 mm, матови, червени. *A. ursinum*

3². Л. с надземно влаг. Луковицата покр. с мрежести влакна. Оцв. неопадлив. Сем. 2.4-2.7 × 2.2-2.5 mm, лъскави, черни. *A. victorialis*

4¹. Л. и цветоносното ст. тръб. 5

4². Л. и цветоносното ст. не са тръб. 8

- 5¹. Сцв. с цв. и луковички, разп. на (1-) 2-(3) етажа. *A. proliferum*
- 5². Сцв. само с цв., не образува етажи. 6
- 6¹. Луковицата прикрепена на коренище. Оцв. розов или розововиолетов, по-д. от тч. Кут. 2-3 пъти по-к. от оцв. Сем. 2-3 × 1.2-1.9 mm. *A. schoenoprasum*
- 6². Луковицата не е прикрепена на коренище. Оцв. бял или бледорозов. 7
- 7¹. Цветоносното ст. най-ш. под ср. Оцв. лсч. тъпи, звездовидно разперени. Тч. ± равни на оцв. Сем. 2.7-3.3 × 2.1-2.5 mm. *A. cera*
- 7². Цветоносното ст. най-ш. в ср. Оцв. лсч. яйцевидни, заострени, изправени, ок. 2 пъти по-к. от тч. Сем. 3-3.5 × 2-2.3 mm. *A. fistulosum*
- 8¹. Луковицата прикрепена на коренище. .. 9
- 8². Луковицата не е прикрепена на коренище. 12
- 9¹. Л. нишковидни, с ш. 1.2 mm. Обв. на сцв. 2-делна. Тч. 2 пъти по-д. от оцв. Кут. по-к. от оцв. Сем. 3.3-3.8 × 2.1-2.3 mm. *A. marschalianum*
- 9². Л. лин., плоски, с ш. 1-6 mm. Обв. на сцв. единична. 10
- 10¹. Оцв. бял или белезникав. Кут. малко по-к. от оцв. Сем. 3.5-4 × 2.4-2.8 mm. *A. denudatum*
- 10². Оцв. розов или виолетов. 11
- 11¹. Тч. равни на оцв. или малко по-к.. Л. отдолу с изпъкнал кил. Кут. 1.5 пъти по-к. от оцв. Сем. 2-2.5 × 1.4-1.6 mm. . *A. angulosum*
- 11². Тч. 1.5 пъти по-д. от оцв. Л. отдолу без кил. Кут. равна на оцв. *A. lusitanicum*
- 12¹. Култивирани р. Л. плоски, ш. лин. ... 13
- 12². Диворастящи р. Оцв. бял. 15
- 13¹. Луковицата цилиндрична. Сем. 2.7-3.5 × 1.6-2 mm. *A. porrum*
- 13². Луковицата яйцевидна или сферична. . 14
- 14¹. Дъщерните луковички малки, разп. в 1-2 кръга в осн. на майчината. Оцв. лсч. бели, продълговатоелиптични. Звр. зелен, матов, с д. 4-5 mm. *A. multibulbosum*
- 14². Дъщерните луковички бели, по ф. и големина равни на майчината. Сем. 2.8-3.2 × 1.8-2.1 mm. *A. sativum*
- 15¹. Л. по-ш. от 10 mm, приосн., лин. Оцв. звездовиден. Гнездата на звр. с повече от 2 семепъпки. 16
- 15². Л. с ш. до 10 mm, стъблени, обхващат с Влаг. си цветоносното ст. до 1/3-2/3. Оцв. звънчевиден. Гнездата на звр. с по 2 семепъпки. 18
- 16¹. Р. с подземни столони. Тч. држ. тясно триъгълни, постепенно разширени към осн. Оцв. белезникав до виолетов. *A. cyrilli*
- 16². Р. без подземни столони. Тч. држ. шиловидни, изведнъж разширени в осн. ... 17
- 17¹. Оцв. лсч. лин., с ш. 1.2-1.5 mm, тъмнопурпурни. Тч. в осн. срс. по 2. Сем. 3-3.5 × 2-2.4 mm. *A. atropurpureum*
- 17². Оцв. лсч. елипсовидни до удължено елипсовидни, по-ш. от 2 mm, бели. Звр. зелен, по-късно чернозелен, лъскав. Тч. в осн. срс. помежду си и с оцв. *A. nigrum*
- 18¹. Обв. на сцв. цяла. Тч. држ. плоски или разширени в осн. 19
- 18². Обв. на сцв. 2-делна, или е едноделна и тръб. в осн. Тч. држ. прости, шиловидни. Звр. без напр. израстъци. 27
- 19¹. Тч. држ. плоски, в долната половина леко разширени. Сцв. об. с 1-3 надземни луковички. Цв. бели, лъскави. Сем. 2.2 × 1.5 mm. *A. phthioticum*
- 19². Тч. држ. от вътр. кръг плоски, на горния край с 2 стр. израстъка. Звр. с 3 напр. криловидни израстъка. Понякога сцв. само с луковички, но тогава и подземната луковица развива дъщерни луковички. Цв. бели или с др. оцветяване. 20
- 20¹. Л. плоски. 21
- 20². Л. не са плоски. 24
- 21¹. Сцв. с цв. и луковички, рядко само с луковички. Сем. 2.3-2.7 × 1.4-1.6 mm. *A. scorodoprasum*
- 21². Сцв. само с цв. 22
- 22¹. Дъщерните луковички кафяви или черни. Тч. држ. равни на оцв. или малко по-к.. Стр. дялове на широките тч. држ. по-д. от ср. дял. Сем. 2.5-3 × 1.4-1.6 mm *A. rotundum*
- 22². Дъщерните луковички жълтеникави или жълтокафяви. Тч. држ. по-д. от оцв. 23
- 23¹. Оцв. широкозвънчевиден, розов или пурпурен. *A. ampeloprasum*
- 23². Оцв. тяснозвънчевиден или цилиндричен, тъмнопурпурновиолетов. Стр. дялове на широките тч. држ. равни или малко по-д. от ср. Кут. малко по-д. от оцв. Сем. 2.6-2.8 × 1.4-1.6 mm. *A. atrovioleaceum*
- 24¹. Обв. на сцв. се разкъсва отгоре надолу, не опадва. Стр. дялове на вътр. тч. држ. равни или едва по-к. от ср. дял. Цв. червени или

- пурпурни. Сем. $2.5-3 \times 1.3-1.5$ mm. *A. sphaerocephalon*
- 24²**. Обв. на сцв. се разкъсва от осн., опадва. Стр. дялове на вътр. тичинкови држ. по-д. от ср. 25
- 25¹**. Дъщерните луковички \pm сферични, грапави, матови. Л. 3-стенни, рядко полуцилиндрични, жлебовидни. Сцв. след цъфтежа се удължава. Оцв. тъмнопурпурен до кафяв. Широката ч. на вътр. тч. по-ш. от прилежащото и околоцветното лсч. *A. amethystinum*
- 25²**. Р. с др. белези. 26
- 26¹**. Сцв. без луковички. Оцв. бял или червеникав. Кут. 3 mm. Сем. $2.5-2.8 \times 1.1-1.3$ mm. *A. guttatum*
- 26²**. Сцв. с цв. и луковички, само с луковички или само с цв., но тогава оцв. тъмночервен. Кут. 4 mm. Сем. $2.5-4 \times 2.2-2.6$ mm. . *A. vineale*
- 27¹**. Обв. на сцв. единична, в осн. тръб. Луковицата с мрежеста обв. 28
- 27²**. Обв. на сцв. 2-делна. Луковицата без мрежеста обв. 29
- 28¹**. Люспите на туниката прилепнали в осн. на луковицата. *A. curani*
- 28²**. Люспите на туниката се откъсват от осн. на луковицата. *A. hirtivaginatium*
- 29¹**. Л. покр. с влс. *A. rhodopeum*
- 29²**. Л. голи. 30
- 30¹**. Сцв. полукълбовидно; с ципеста, об. по-к. от него, опадваща обв. Цв. држ. еднакво д. Сем. $2.6-3 \times 1.4-1.6$ mm. *A. moschatum*
- 30²**. Сцв. не е полукълбовидно; с тревиста, об. по-д. от него, неопадваща обв. Цв. држ. \pm еднакви. 31
- 31¹**. Тч. 1.5-2 пъти по-д. от оцв. 32
- 31²**. Тч. равни, по-к. или малко по-д. от оцв. 37
- 32¹**. Оцв. розововиолетов. 33
- 32²**. Оцв. с др. багра. 35
- 33¹**. Сцв. с цв. и луковички. Кут. 4-5 mm. Сем. $3.4-3.8 \times 1.5-1.7$ mm. *A. carinatum*
- 33²**. Сцв. без луковички. 34
- 34¹**. Оцв. с д. 5-6 mm. Сцв. с диам. 3-6 cm. *A. cirrhozum*
- 34²**. Оцв. с д. 4 mm. Сцв. с диам. 2-3 cm. *A. nanum*
- 35¹**. Р. с дъщерни луковички, развиващи се на нишковидни столони. Оцв. сламеножълт, мръсножълт, ръждивочервеникав, със сив налеп. Тч. по-д. от оцв. Сцв. не е кълбовидни; с 2-делна ципеста обв. с къси израстъци. Сем. $3.1-3.5 \times 1.6-1.8$ mm. *A. paczoskianum*
- 35²**. Р. без дъщерни луковички и столони. Оцв. жълт. 36
- 36¹**. Ст. по-в. от 20 cm. Сцв. с диам. 2.8-4 cm, многоцветно. Обв. на сцв. $5-19 \times 2-9$ cm. Сем. $3-3.5 \times 1.5-1.8$ mm. *A. flavum*
- 36²**. Ст. с в. до 15 cm. Сцв. с диам. 1-2 cm, с малко цв. Обв. на сцв. $0.7-7.5 \times 0.5-4.7$ cm. *A. webbii*
- 37¹**. Оцв. мръснозеленикавокафяв, мръсножълточервеникав или мръснозеленикав. 38
- 37²**. Оцв. с др. багра. 40
- 38¹**. Сцв. с цв. и луковички. Оцв. лсч. с д. 5-6.6 mm, мръсно-зеленикавокафяви, равни на тч. Кут. 6 mm. Сем. $3.3-3.8 \times 2.6-2.8$ mm. *A. oleraceum*
- 38²**. Сцв. без луковички. 39
- 39¹**. Р. без дъщерни луковички. Л. лин., плоски, рядко \pm жлебовидни. *A. fuscum*
- 39²**. Р. с много дъщерни луковички. Л. полуцилиндрични, кухи. *A. longispathum*
- 40¹**. Оцв. с д. 7-11 mm, по-д. от тч. Прш. тъмновиолетови. 41
- 40²**. Оцв. с д. 4-6 mm, равен на тч. или малко по-к. Прш. не са тъмновиолетови. 42
- 41¹**. Л. по-к. от сцв. Преди цъфтеж сцв. изправено. Обв. на сцв. с яйцевидни в осн. дялове. Цв. пъпки елиптични. Оцв. лсч. с д. 7-8.4 mm. *A. melanatherum*
- 41²**. Л. по-д. или равни на сцв. Преди цъфтеж сцв. наведено. Обв. на сцв. с продълг. в осн. дялове. Цв. пъпки конични. Оцв. лсч. с д. 9-11 mm. *A. thracicum*
- 42¹**. Оцв. лсч. елипсовидни, розови. Звр. в горния край \pm хоризонтален. 43
- 42²**. Оцв. лсч. обратно яйцевидни, бели до мръснобели. Звр. в горния край стеснен. ... 44
- 43¹**. Луковицата яйцевидна, без дъщерни луковички. Листа обхващат с Влаг. си цветоносното ст. до 2/3. Сем. $2.6-3 \times 1.8-2$ mm. *A. paniculatum*
- 43²**. Луковицата удълженояйцевидна, с 1-2 дъщерни луковички. Л. обхващат с Влаг. си цветоносното ст. до 1/3. *A. tenuiflorum*
- 44¹**. Сцв. без или с луковички, \pm сбито, с (50-) 100-250 цв., преди цъфтеж наведено. Оцв. лсч. млечнобели, с д. 4-4.5 mm, до 1/3 по-к. от тч. *A. coppoleri*
- 44²**. Сцв. без луковички, \pm рехаво, с 30-50 (-80) цв. преди цъфтеж изправено. Оцв.

мръснобял, рядко възрозов, с д. 5-5.5 mm, равен на тч. Обв. на сцв. в осн. ланц. *A. pallens*

A. amethystinum Tausch - Аметистов л. [*A. stojanovii* I. Kovatschev] МГ. 50-100 cm. По ск., пес. и трев. м. *Чм*, *Стп* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 800 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**. *Дек.*, *Хрн.*, *Леч.*, *Мед*.

A. ampeloprasum L. - Лозов л. МГ. Лук. 25-180 cm. По трев. м. *Чм*, *Стд* (с), *Рд* (и), *Тхр*. 0 .. 700 m. VI-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**. *Дек.*, *Хрн.*, *Леч.*, *Мед*.

A. angulosum L. - Килеват л. МГ. Лук. 20-60 cm. По вл. лив. Издържа на продължително заливане. *Др*. 0 .. 150 m. VII-IX. [IX-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г, С, Р**. *Дек.*, *Хрн.*, *Леч.*, *Мед*.

A. arampatzisii Ioannidis & Tzanoud. - Арампацизов л. МГ. 15-30 cm. **Г** (NE).

A. atropurpureum Waldst. & Kit. - Тъмнопурпурен л. МГ. Лук. 50-100 cm. По трев. м., в редки гори. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-V. **Б, Г, Р, С, Т**. *Дек.*, *Хрн.*, *Мед*.

A. atroviolaceum Boiss. - Тъмновиолетов л. МГ. 50-100 cm. Лук. По трев. и хрл. м. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (и), *Сф*, *Зн*, *Стд*, *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*, *Рд* (з,и), ?*Слв*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т**. *Дек.*, *Хрн.*, *Леч.*, *Мед*.

A. carinatum L. - Гребенест л. [*A. pulchellum* G. Don f.] МГ. 20-60 cm. Лук. По трев. и кам. м., ск. *ЦБ*. 0 .. 2900 m. VII-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Дек.*, *Леч.*, *Мед.*, *Хрн.*

A. cera L. - Кромид. МГ. Лук. 40-100 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1000 m. VI-VI. Пр.: Аз. **Б, Г, М, С, Т**. *Хрн.*, *Леч.*, *Баг*.

1¹. Луковицата единична. Р. с в. 70-100 cm.

..... var. *cera*

1². Луковицата съставена от 10-15 ± еднакви малки луковички. Р. с в. 40-80 cm.

..... var. *aggregatum* G. Don f.

A. cirrhosum Vand. - Красив л. МГ. 20-60 cm. По трев. и кам. м., ск. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (с,и), *Срг*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Пн*, *Рд* (и), ?*Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2925 m. VII-VIII. **Б, Г**. *Дек.*, *Хрн.*, *Мед.*, *Плв*.

A. commutatum Guss. - Див праз. МГ. 5-180 cm. Лук. VI-VII. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

A. coppoleri Tin. - Кополеров л. МГ. Лук. 40-60 cm. По сухи трев. и пес. м. *Чм*. 0 .. 200 m. V-VI. **Б**. *Дек*.

A. cupani Raf. - Купанов л. МГ. Лук. 9-30 (-40) cm. По сухи трев. и кам. м. *Стп* (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Слв*, *Рд* (с). 500 .. 1000 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

A. cyrilli Ten. - Кирилов л. МГ. Лук. 40-80 cm. По трев. м. *Чм* (ю), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe). *Дек.*, *Хрн.*, *Мед*.

A. denudatum F. Delaroché - Белезникав л. [*A. albidum* Fisch. & M. Bieb.; *A. flavescens* Besser] МГ. Лук. 10-30 cm. По вар. ск. *СИБ*, *Прб*, *Зн*, *Вт*, *Стд* (с), *Рл*. 0 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г, Р**. *Хрн.*, *Дек.*, *Леч*.

A. erythraeum Griseb. - Червеникав л. МГ. Лук. **Г** (NC,NE).

A. favosum Zahar. - Надупчен л. МГ. 15-25 cm. Лук. **Г** (NC,NE).

A. fistulosum L. - Тръбест л. МГ. Лук. 12-80 cm. Интр. Култ. 0 .. 500 m. VI-VI. Пр.: Аз. *Хрн.*

A. flavum L. - Жълт л. МГ. Лук. 8-60 cm. По сухи кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Стд*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Сргж*. 0 .. 2900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Дек.*, *Хрн.*, *Мед.*, *Леч*.

A. fuscum Waldst. & Kit. - Кафяв л. МГ. Лук. 30-70 cm. По трев. и хрл. м. *СИБ*, *Стп* (з,и), *Стд*, *Рд* (с,и), *Тхр*. 0 .. 1000 m. VII-VII. **Б, Р**. *Хрн.*, *Мед.*, *Леч*.

A. guttatum Stev. - Капков л. МГ. Лук. 10-70 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (с,и), *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Рл*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Сргж*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**. *Дек.*, *Леч.*, *Хрн.*, *Мед*.

1¹. Оцв. дялове светло розови до наситено пурпурни. subsp. *dalmaticum*

1². Оцв. дялове белезникави със зелени или пурпурни ивица или петно. 2

2¹. Л. с грапави ръбове. Оцв. лсч. с д. 2.5-3 mm, бели, с тъмнозелено или виолетово петно в ср. subsp. *guttatum*

2². Л. с гладки ръбове. Оцв. лсч. с д. 3-4 mm, бели или червеникави, със зелена или

- червеникава ивица в ср. subsp. *sardoum*
 subsp. *dalmaticum* (A. Kern. ex Janch.) Stearn - Далматински л. **Г** (NE), **Р**, **Т**, **?Б**.
 subsp. *guttatum* - Капков л. **Чм**, **СИБ**, **Стп** (с,и), **Вт**, **Стд**, **ДМ**, **Рл**, **Рд** (з,и), **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б**, **Г** (NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**. **Дек.**, **Леч.**, **Хрн.**, **Мед**.
 subsp. *sardoum* (Moris) Stearn - Бисерен л. [*A. margaritaceum* Sm.] **Чм**, **Стп** (с,и), **Згп**, **Стд**, **Слв**, **ДМ**, **Рл**, **Рд** (с,и), **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б**, **Г**, **М**, **Т**.
 subsp. *tenorei* (Parl.) Soldano - Теноров л. **Г** (NC,NE,NAe).
- A. hirtovaginatium** Kunth - Влакнестовлагалищен л. **МГ**. Лук. 10-50 см. VI-VI. **Г** (NE,NAe), **Т**.
A. integerrimum Zahar. - Целокраен л. **МГ**. 30-40 см. Лук. **Г** (NC,NE).
A. jubatum J. F. Macbr. - Гривест л. **МГ**. 15-40 см. Лук. **?Стп** (и). V-VI. **Т**, **?Б**
A. longispathum Redoute - Дългоспатов л. [*A. dentiferum* Webb & Berthel.] **МГ**. Лук. 30-90 см. По сухи трев. и пес. м., хрл. **Чм**, **СИБ**, **ДМ**, **Рд** (с,и), **Трн**. 0 .. 1000 м. VII-VIII. **Б**, **Г** (NC,NAe). **Хрн.**, **Леч**.
A. lusitanicum Lam. - Планински л. [*A. montanum* F. W. Schmidt, nom. illeg.; *A. senescens* Host] **МГ**. Лук. 7-45 см. По скал. м. **Стп** (с). 2000 .. 2925 м. VI-VII. ЗБР. **Б**. **Дек.**, **Хрн.**, **Мед**.
A. macedonicum Zahar. - Македонски л. **МГ**. 8-25 см. Лук. **Г** (NC,NE).
A. marschalianum Vved. - Маршалов л. [*A. saxatile* M. Bieb.] **МГ**. Лук. 20-50 см. По вар. ск. **Чм**, **СИБ**, **Прб**, **Стп**, **Зн**, **Рл**, **Срж**. 100 .. 1500 м. VI-VII. **Б**, **Р**, **С**. **Дек**.
A. melanatherum Rančić - Черноотичинков л. [*A. thracicum* subsp. *rugtaeum* Česchn.]. **МГ**. Лук. 6-15 см. По лив. и пас. **Стп** (с), **Вт**, **Згп**, **Слв**, **Пн**, **Рл**, **Срж**, **Рд** (з,с). 1000 .. 2925 м. VII-VIII. Balk. **Б**, **Г** (NE), **М**, **С**. **Дек.**, **Хрн.**, **Леч**.
A. melanogyne Greuter - Черноплодников л. **МГ**. Лук. **Слв**, **Пн** (ю), **Рд** (и). **Б**, **Г** (NE,NAe).
A. meteoricum Heldr. & Hausskn. ex Halacsy - Метеоров л. **МГ**. 10-40 см. Луковично **Г**, **М**.
- A. moschatum** L. - Мускатов л. **МГ**. Лук. 10-30 см. По сухи кам. м. **Чм**, **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Стп**, **Сф**, **Зн**, **Вт**, **Згп**, **Стд**, **Блс**, **Слв**, **ДМ**, **Пн**, **Рл**, **Рд**, **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Дек.**, **Мед**.
A. multibulbosum Jacq. - Многолуковичен л. **МГ**. Лук. 60-120 см. Интр. В дворове и паркове в някои ч. на страната. 0 .. 200 м. V-V. Пр.: Ев. **Дек**.
A. nanum (Griseb.) Česchn. - Нисък л. **МГ**. Лук. 7-15 см. По ск. и трев. м. **Стп** (с), **Згп**. 1000 .. 1600 м. Balk.: **Б**.
A. neapolitanum Cirillo - Неаполски л. [*A. lacteum* Sm.] **МГ**. 20-50 см. Лук. III-V. **Г** (NE,NAe), **М**, **Т**. **Хрн.**, **Леч.**, **Рпл**.
A. nigrum L. - Черен л. **МГ**. Лук. 40-100 см. По трев. и кам. м. **Чм** (с), **Зн**, **Стд** (ю), **Рд** (и), **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 1500 м. V-VI. **Б**, **Г** (NE,NAe), **М**, **С**, **Т**. **Дек.**, **Хрн.**, **Мед**.
A. oleraceum L. - Градински л. **МГ**. Лук. 20-100 см. По лив. и хрл. **Прб**, **Стп** (с), **Рл**, **Рд**, **Тхр**. 0 .. 2500 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**. **Хрн.**, **Фур**.
A. orientale Boiss. - Източен л. **МГ**. 10-50 см. Интр. **?Рд**(и). Пр.: Мала Аз. **Хрн.**, **Леч.**, **Дек**.
A. paczoskianum Tużs. - Пачоскиев л. **МГ**. Лук. 15-75 см. По сухи трев. и скал. м. **Чм**, **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Стп**, **Зн**, **Вт**, **Стд**, **Блс**, **ДМ**, **Пн**, **Рл**, **Рд**, **Трн**, **Тхр**. 0 .. 1500 м. VI-VII. **Б**. **Дек.**, **Хрн.**, **Леч.**, **Мед**.
A. pallens L. - Бледен л. **МГ**. Лук. 10-50 см. По трев. и пес. м. **Чм** (ю), **?Стп** (с,и), **?Слв**, **?Пн**, **?Рд** (з), **?Трн**, **?Тхр**. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**. **Дек**.
A. paniculatum L. - Метличест л. **МГ**. Лук. 20-70 см. По трев. и хрл. м. **Чм**, **СИБ**, **Прб** (з), **Стп**, **Рд** (с), **Трн**, **Срж**. 0 .. 1500 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **Р**, **Т**. **Дек.**, **Хрн.**, **Мед**.
A. phthioticum Boiss. & Heldr. - Фтиотски л. **МГ**. Лук. 25-60 см. По открити м., на вар. **Стп** (с). 1000 .. 2000 м. V-VI. [VI-VII]. IUCN: DD. **Б**, **Г** (NC), **М**.
A. porrum L. - Праз. **МГ**. Лук. 50-150 см. Култ. в цялата страна. 0 .. 700 м. VI-VI. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **Т**. **Дек.**, **Хрн.**, **Леч.**, **Мед**.

A. proliferum (Moench) Schrad. - Многоетажен л. МГ. Лук. 40-100 см. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 1200 м. VI-VI. Пр.: Аз. *Хрн.*, *Мед.*, *Леч.*

A. rhodopeum Velen. - Родопски л. [*A. paniculatum* subsp. *villosulum* (Halacsy) Stearn] МГ. Лук. 30-60 см. По сухи трев. и кам. м. *Зн*, *Згн*, *Смд*, *Рд*, *Трн*. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **Т**. *Хрн.*, *Мед.*

A. roseum L. - Розов л. МГ. 10-65 см. Лук. IV-V. **Г** (NE,NAe), **Т**. *Хрн.*, *Леч.*, *Рпл.*

A. rotundum L. - Кръгъл л. МГ. Лук. 30-80 см. По сухи трев. и кам. м. 0 .. 1000 м. V-VI. *ЦБ*. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*

1^l. Р. с в. 30-60 см. Сцв. с диам. 1.5-2.5 см, ± полукулбоводно, с израстъци на обв. по-к. от широката ч. subsp. *preslianum*

1². Р. с в. 50-80 см. Сцв. с диам. 2-5 см, кулбовидно, с израстъци на обв. по-д. от широката ч. subsp. *rotundum*

subsp. *preslianum* (J. & J.Schult.) Ćeschm. - Преслиев л. *Чм*, *Стн* (и), *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*

subsp. *rotundum* - Кръгъл л. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*

A. rupestre Steven - Скален л. МГ. 15-40 см. Лук. VII-X. **Б**, **Т**.

A. sativum L. - Чесън. [*A. sativum* subsp. *ophioscorodon* (Link) Doell] МГ. Лук. 25-150 см. Интр. Култ. в цялата страна. V-V. Пр.: Централна Аз. **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **Т**. *Хрн.*, *Леч.*

A. schoenoprasum L. - Салатен л. [*A. sibiricum* L.] МГ. Лук. 5-60 см. По вл. м., край извори и потоци. *Стн* (з,с), *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1800 .. 2925 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC), **Р**, **С**, **Т**. *Дек.*, *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*

A. scorodoprasum L. - Рокамбол. МГ. Лук. 25-90 см. По трев. м., лив. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**. *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*

A. siculum Ucria subsp. *dioscoridis* (Sm.) K. Richt. - Сицилийска самардала. [*Nectaroscordum siculum* (Ucria) Lindl. subsp. *bulgaricum* (Janka) Stearn] МГ. Лук. 70-100 см. В сенч. и вл. гори. *Чм*, *СИБ*, *Срг* (с,и), *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б**, **Г** (NE), **Р**, **Т**.

A. sphaerocephalon L. - Кръглоглав л. [*A. trachypus* Boiss. & Spruner] МГ. Лук. 30-90 см. По сухи кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стн*, *Сф*, *Зн*, *Смд*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*, *Вт*, *Згн*. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Дек.*, *Леч.*, *Хрн.*, *Мед.*

A. staticiforme Sm. - Статицевиден л. [*A. weissii* Boiss.] МГ. 7-30 см. Лук. VI-VI. **Г** (NE), **Т**.

A. subhirsutum L. - Космат л. МГ. 7-50 см. Лук. IV-V. **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Т**. *Хрн.*, *Леч.*, *Рпл.*

A. tenuiflorum Ten. - Тесноцветен л. МГ. Лук. 15-35 см. По ск. и трев. м., хрл. *Чм*, *СИБ*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Трн*, *Тхр*, *Стн* (с,и). 0 .. 1000 м. VII. **Б**. *Дек.*, *Мед.*

A. thracicum Halacsy & Georgiev - Тракийски л. МГ. Лук. 6-40 см. По ск. и трев. м. *Рл*. 2000 .. 2925 м. VIII-IX. *Vulg.* **Б**. *Дек.*

A. trifoliatum Cirillo - Трилистен л. МГ. 7-45 см. Лук. III-V. **Г** (NE,NAe), **Т**.

A. ursinum L. - Мечи лук; Левурда. МГ. Лук. 10-50 см. В сенч. гори. *СИБ*, *Прб*, *Стн*, *Вт*, *Згн*, *Зн*, *Згн*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з), *Трн*. 100 .. 1000 м. IV-V. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**. *Дек.*, *Леч.*, *Хрн.*, *Мед.*

A. victorialis L. - Победен л. МГ. Лук. 50-60 см. По кам. поляни. *Стн*, *Вт*, *Пн*, *Рл*. 2000 .. 2925 м. VI-VII. **Б**, **Р**, **С**. *Дек.*, *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*

A. vineale L. - Винен л. [*A. vineale* subsp. *capsuliferum* (Syme) K. Richt.; *A. riliaense* Panov] МГ. Лук. 30-80 см. По лив. и трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стн*, *Сф*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 2000 м. V-VI. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Хрн.*, *Дек.*

A. webbii G. C. Clem. - Вебиев л. МГ. Лук. 5-15 см. По сухи кам. м. *Стн*(с,и), *Смд*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с,и). 0 .. 2000 м. VI-VII. **Б**, **Г**. *Дек.*, *Хрн.*, *Леч.*, *Мед.*

Род *Tristagma* Roeser.

Едноцветен лук

[*Ipheion* Raf.]

Т. uniflorum (Lindl.) Traub - Едноцветен лук. [*Ipheion uniflorum* Raf.] МГ. Лук. 15-20 см.

Интр. В дворове и градини, в южните ч. на страната. 0 .. 500 m. III-V. Пр.: Аржентина, Уругвай. **Б, Г, Дек.**

Семейство **Amaryllidaceae** J. St.-Hil.

Кокичеви

- 1¹. Оцв. с коронка. 2
1². Оцв. без коронка. 3
2¹. Оцв. разперен. Лсч. на коронката цели. Цв. жълти или бели. *Narcissus*
2². Оцв. фуниеvidен, бял. Лсч. на коронката остро назъб. Цв. бели. *Pancratium*
3¹. Цв. с д. 6-12 cm. Оцв. лсч. разперени на страни, розови. Тч. зигмф. разп., заедно с бл. извити нагоре. *Amaryllis*
3². Цв. по-к. от 4 cm. Оцв. лсч. не са разперени; жълти или бели, понякога и със зелени петна. Тч. актмф. разп., неизвити. 4
4¹. Оцв. лсч. от външ. кръг лъжичковидни, от вътр. удължено обратнойцевидни, на върха връзани. *Galanthus*
4². Оцв. лсч. от двата кръга еднакви... 5
5¹. Оцв. лсч. жълти, срс. в осн. *Sternbergia*
5². Оцв. лсч. с др. оцветяване. 6
6¹. Цв. наведени. Оцв. лсч. с д. до 2.5 cm, бели, на върха със зелено петно; своб. ... *Leucojum*
6². Цв. изправени. Оцв. лсч. с д. 2-16 cm, без зелено петно на върха; срс. само в осн. *Zephyranthes*

Род *Amaryllis* L.

Амарилис

A. belladonna L. - Красив а. Мг. 30-60 cm. Лук. Интр. В градини и паркове. VIII-VIII. Пр.: Ю. Аф.. **Б, Г, Дек.**

Род *Galanthus* L.

Кокиче

- 1¹. Л. с ш. 17-30 mm, на върха качулести, в осн. жлебовидни и се обхващат един др. Кут. 10-20 × 10-20 mm. Сем. 4-5 × 3-3.6 mm.
..... *G. elwesii*
1². Л. с ш. до 15 mm, на върха плоски, в осн. плоски или жлебовидни, но не се обхващат или слабо се обхващат един др. 2
2¹. Листа жлебовидни в осн., към върха ± стеснени, в цъфтеж ± усукани. Вътр. оцв. лсч. със зелено петно до ръба и в осн. Кут. 11-16 × 10-14 mm. *G. gracilis*
2². Л. плоски. Вътр. оцв. лсч. с едно зелено

петно към ръба. 3
3¹. Л. матови, сивеещи. Вътр. оцв. лсч. по-д. от половината на външ.; с тънко зелено V-образно петно до ръба. Кут. елипсоидна до закръглена, с ш. 10-16 mm. Сем. 3-5 × 2.2-2.8 mm. *G. nivalis*

3². Л. лъскави, тъмозелени. Вътр. оцв. лсч. с д. до 1/2 от външните; със зелено U-образно петно, или зелена плътна ивица заемаща кр. им 1/3. Кут. обратно-яйцевидна, с ш. до 10.5 mm. Сем. 2.2-3.6 × 1.3-1.6 mm.
..... *G. samothracicus*

G. elwesii Hook. f. - Елвезиево к. [*G. nivalis* auct. bulg.] Мг. Лук. 8-27 cm. По вл. м., в хрл., гори, ск. поляни. *СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Трп, Тхр.* 0 .. 2000 m. I-IV. [IV-V]. Култ. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Ч.К. [EN]. ЗБР. *Дек., Леч.*

G. gracilis Čelak. - Красиво к. [*G. graecus* auct. bulg., p. p.] Мг. Лук. 8-20 cm. По гори, хрл., поляни. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Блс, ДМ, Рл, Срг, Рд, Трп, Тхр.* 0 .. 1500 m. I-IV. IUCN. **Б, Р, ?Г** (?NE,?NAe), **Т.**

G. nivalis L. - Снежно к. Мг. Лук. 8-20 cm. Край реки, из хрл., гори, ск. поляни. Култ. В градини и дворове. *Чм, СИБ, Прб, Стп* (з,с), *Зн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1500 m. I-IV. [IV-V]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т.** *Дек.*

G. samothracicus Kit Tan & Biel - Самоотракско к. Мг. 7-31 cm. Лук. **Г** (NE,NAe).

Род *Leucojum* L.

Блатно кокиче

L. aestivum L. - Блатно кокиче. Мг. Лук. 30-60 cm. По моч. лив. и крайречни гори. *Чм, СИБ, Др, Сф, Вм, Стд, Рд* (з), *Трп, Тхр.* Култ. В дворове. 0 .. 700 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Дек., Леч.*

Род *Narcissus* L.

Нарцис

- 1¹. Цв. жълти, единични. Коронката равна или по-д. от оцв. лсч. Сем. 3-3.5 × 2.2-2.7 mm.
..... *N. pseudonarcissus*
1². Цв. бели, по 2-3 заедно. Коронката по-к. от оцв. лсч. 2
2¹. Цв. по 1-3 заедно. Коронката жълта, с червен ръб, 6-8 пъти по-к. от оцв. лсч. Сем.

2.9-3.2 × 1.8-2 mm. *N. poeticus*
2². Цв. по 5-8 заедно. Коронката жълта, без
червен ръб, 4-6 пъти по-к. от оцв. лсч. Сем.
2.8-3.2 × 2.2-2.4 mm. *N. tazetta*

N. poeticus L. - Бял н. МГ. Лук. 20-50 cm.
Интр. В дворове и градини. 0 .. 1300 m. III-IV.
Пр.: Ю. Ев. **Б, Г** (NC), **М, С, Р, Т. Omp!**, Дек.

N. pseudonarcissus L. - Лула; Лъжлив н. МГ.
Лук. 12-50 cm. Интр. Градинско. Адв. *Чм* (ю),
Блс. 15.. 1000 m. III-IV. Пр.: ЮЗ. Ев. **Б, Г, М,**
Р, С, Т. Omp!, Дек.

N. tazetta L. - Букетен н. МГ. 15-80 cm. Лук.
Интр. В градини. III-IV. Пр.: Ю. Ев. **Г**
(NE,NAe), **М, Т. Дек**.

Род *Pancratium* L.

Пясъчна лилия

P. maritimum L. - Пясъчна лилия. МГ. Лук. 30-
90 cm. По крайбрежни пясъци и дюни. *Чм*. 0
.. 10 m. VII-VIII. [IX-IX]. Ч.К. [EN].
ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т. Дек**.

Род *Sternbergia* Waldst. & Kit.

Есенниче

1¹. Л. с ш. до 1 cm, развиват се през пролетта.
Цв. с д. 20-25 mm. Сем. 2.5-3 × 1.8-2.2 mm.
..... *S. colchiciflora*
1². Л. по-ш. от 1 cm, развиват се през есента,
след цъфтеж. Цв. 20-35 mm. Сем. 2.2-2.4 × 1.9-
2.1 mm. *S. lutea*

S. colchiciflora Waldst. & Kit. -
Мразовецоцветно е. МГ. Лук. 3-15 cm. По кам.
трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. IX-XI. **Б, Г** (NC,NE),
М, Р, С, Т.

S. lutea (L.) Ker-Gawl. ex Spreng. - Жълто е. [*S.*
sicula Tineo ex Guss.] МГ. Лук. 10-15 cm. Интр.
В дворове и градини. Адв. *Стд* (ю), *Рд* (с),
Тхр, ?*Чм*. 0 .. 1000 m. IX-X. Пр.: Средиземно-
море. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Т. Omp!**, Дек.

Род *Zephyranthes* Herbert

Ветроцвет

Z. candida (Lindley) Herbert - Бял ветроцвет.
МГ. 15-30 cm. Интр. В дворове в топлите ч. на
страната. VIII-IX. Пр.: Ю. Ам. Дек.

Семейство *Asparagaceae* Juss.

Зайчесянкови

[*Agavaceae* Endl., р. р.; *Anthericaceae* J.

Agardh; *Convallariaceae* Horan.]

1¹. Л. силно или напълно ред. до люспи.
Клонки видоизменени до лин. или
ланцетовидни филокладии. Пл. ягода. 2

1². Л. нормално развити. 3

2¹. Тч. 6, своб. Филокладиите тяснолинейни
или игловидни. Цветове с држ., в пазвите на
люсповидни л. 2дом. *Asparagoideae*

2². Тч. 3, срс. с држ. Филокладиите плоски,
листоподобни. Цв. се развиват по ср. ж. на
филокладия. 1дом. и 2дом. *Nolinoideae*

3¹. Р. с луковици. *Scilloideae*

3². Р. с коренища. 4

4¹. Многогодишни тревисти р. 5

4². Р. с храстовиден или дървовиден хабитус.
Л. приосн. - твърди ксероморфни, или на
върха на ст. - кожести. 6

5¹. Л. приосн., по-т. от 8 mm. Сцв. грозд или
метл. Тч. по-к. от оцв. лсч. Пл. кутийка.
..... *Agavoideae*

5². Л. стъблени, об. по-ш. от 8 mm; рядко по-
т., но тогава цв. пазвени. Пл. ягода.
..... *Nolinoideae*

6¹. Ст. силно скъсено с много издънки. Л.
образуват приземна розетка. Л. месести...
..... *Agavoideae*

6². Ст. сравнително в., видимо. Л. излизат от
върха на ст.; не са месести. 7

7¹. Л. по-к. от 50 cm; в осн. стеснени, към
върха заострени. Корените без издънки.
..... *Nolinoideae*

7². Л. по-д. от 50 cm. Корените с издънки. ... 8

8¹. Л. твърди, до 5 cm ш., към върха бодливи.
Сцв. изправена метл. с д. до 150 cm.
..... *Agavoideae*

8². Л. меки, 3-10 cm ш., с изпъкнала ср. ж.
..... *Lomandroideae*

Подсемейство *Agavoideae* Herb.

Столетникови

[*Agavaceae* Endl.; *Anthericaceae* J. Agardh;
Hostaceae V. Mathew; *Funkiaceae* Horan.]

1¹. Многогодишни тревисти р. Л. с држ. или
прис. Сцв. грозд или метл. Пл. кутийка. 2

1². Р. с храстовиден хабитус. Л. прис., твърди,
ксероморфни. 3

2¹. Л. прис., по-т. от 8 mm. Оцв. срс.
незабележимо в осн., дяловете своб. Тч. по-к.
от оцв. лсч. *Anthericum*

2². Л. с држ., по-ш. от 20 mm. Срасналата ч. на

оцв. д. поне колкото дяловете му. Тч. с д. на оцв. *Hosta*
3¹. Ст. силно скъсено, с много издънки. Л. образуват приземна розетка. Л. месести. *Agave*
3². Ст. сравнително в., видимо. Л. излизат от върха на ст.; твърди, мечовидни, не са месести. *Yucca*

Род *Agave* L.

Столетник

A. americana L. - Американски с. МГ. 1-9 м. Монокарпично. Цъфти на възраст 50-60 години, след което загива. Интр. Саксийно. Пр.: Ю. Ам. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Т**. Дек.

Род *Anthericum* L.

Венечник

1¹. Ст. неразкл. Оцв. лсч. с д. 17-30 mm. Пл. яйцевиден, заострен; 8-13 mm. Сем. 3-4 × 1.9-2.2 mm. *A. liliago*
1². Ст. разкл. Оцв. лсч. с д. 10-13 mm. Пл. ± кръгъл, тъп; до 6 mm. Сем. 2.7-3.1 × 1.8-2 mm. *A. ramosum*

A. liliago L. - Неразклонен в. МГ. 20-70 cm. По сухи трев. и кам. м. *Прб, Сmn* (з,с), *Зн, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 2925 m. V-VI. **Б, Г, М, С, Р, Т**. Дек.

A. ramosum L. - Разклонен в. МГ. 30-100 cm. По вар. кам., трев. м. и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Р, С, Т**. Дек.

Род *Hosta* Tratt.

Хоста

1¹. Л. светло жълтеникаво зелени. Цв. држ. с 2 прицветника. Цв. ароматни, бели, с д. до 130 mm. Оцв. д. тръб. Тч. држ. срс. с оцв. тръб. Кут. до 50 mm. Сем. 10-12 × 4.5-5.5 mm.
..... *H. plantaginea*
1². Л. зелени или сивозелени. Цв. држ. с 1 пцв. Цв. неароматни; с д. 40-70 mm; лилави, синкаво-пурпурни или пурпурно виолетови. Оцв. тръбесто-звънчевиден или делвовидно-цилиндричен. Тч. држ. своб. 2
2¹. Л. светлозелени, с 12-14 стр. ж. Кут. 20-40 mm. *H. sieboldiana*
2². Л. зелени, 3-8 стр. ж. 3
3¹. Ст. 40-50 cm. Л. ланц. до овално-ланц.; 10-17 × 5-7.5 cm; с 5-8 стр. ж. Оцв. лсч. с д. 50-53 mm; с 5-6 двойки стр. ж. Сем. 13-14 × 4.8-5.4 mm. *H. lancifolia*

3². Ст. 80-95 cm. Л. ш. овални до сърцевидни; 20-30 × 15-20 cm; с 3-4 стр. ж. Оцв. лсч. с д. 55-57 mm; с 7-9 двойки стр. ж. Кут. 20-40 mm. *H. ventricosa*

H. lancifolia Engl. - Ланцетолистна х. [*H. sieboldii* (Paxton) J. W. Ingram; *H. albomarginata* (Hook.) Ohwi; *H. japonica* (Thunb.) Asch., nom. illeg.] МГ. 20-40 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 1000 m. VII-VIII. Пр.: Япония. **Б**. Дек.

H. plantaginea (Lam.) Asch. - Живовлекава х. МГ. 30-60 cm. Интр. В паркове и дворове. VII-VIII. Пр.: Япония. Дек.

H. sieboldiana (Hook.) Engl. - Зиболдиева х. МГ. 30-60 cm. В градини. VII-VII. Пр.: Япония. Дек.

H. ventricosa Stern. - Издута х. [*H. coerulea* Tratt.] МГ. 30-60 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 1000 m. V-VI. Пр.: Япония. **Б** Дек.

Род *Yucca* L.

Юка

1¹. Ст. изправено. Л. с ш. 4-5 cm, без нишки. Сцв. с в. 60-100 cm. Цв. жълтозеленикави. Сем. 5-7 × 4-6 mm. *Y. gloriosa*
1². Ст. късо, с къси розетки. Л. с ш. 2-4 cm, по края с д., белезникави закривени нишки. Сцв. с в. 40-150 cm. Цв. бледожълтеникави. 2
2¹. Л. изправени, корави, 30-75 cm, по ръбовите със завити влакна. Перигонните лсч. с д. 5-7 cm. Кут. до 50 mm. Сем. лъскави. 7.5-8.5 × 5.6-6.2 mm. *Y. filamentosa*
2². Л. меки, извити и повиснали, 20-60 cm. Перигонните лсч. с д. 3-5 cm. Кут. 50-75 mm. Сем. матови. *Y. flaccida*

Y. filamentosa L. - Влакнеста ю. Хр. 1-4.5 m. Интр. В градини и паркове. V-VIII. Пр.: С. Ам. (САЩ). **Б, Т**. Дек., *Лиуф*.

Y. flaccida Haw. - Слаболистна ю. Хр. 1-3 m. Интр. В градини и паркове. VI-VI. Пр.: С. Ам. Дек., *Лиуф*.

Y. gloriosa L. - Славна ю. Хр. 1-5 m. Интр. В градини и паркове. VI-VII. [IX-XI]. Пр.: С. Ам. (САЩ). **Б, Т**. Дек., *Лиуф*.

Подсемейство *Asparagoideae* Burmeist.

Аспержови

Род *Asparagus* L.

Зайча сянка

- 1¹. Полухрасти и храсти, с твърди бодливи филокладии или с бодли по ст. във възлите. Пл. черна, по-рядко червена ягода. 2
- 1². Тревисти р. без бодли. Филокладиите лин., игловидни или плоски. Пл. червена ягода. ... 6
- 2¹. Пл. червен. Филокладиите плоски, 8-20 × 1-2 mm, с држ. Цв. в сцв. до 20 mm. Пл. 5 mm. Сем. 3 mm. *A. aethiopicus*
- 2². Пл. черен. 3
- 3¹. Клк. сл. пер. разкл. и ± разп. в плоскост, с междувъзлия ок. 2 mm. Филокладиите четинковидни, с д. до 5 mm. Катерлива храстовидна лиана с и бодли във възлите. Цв. 2 mm, по краищата на клк. *A. setaceus*
- 3². Клк. неразкл. в плоскост. 4
- 4¹. Филокладиите цилиндрични, твърди груби, бодливи (сивкаво-зелени), с д. 3-10-(12) mm и ш. над 0.3 mm, по 3-12 в снопче. Ст. катерливо. Клк. покр. с влс. Оцв. по-д. от 4 mm, звънчевиден, зеленикав. Пл. черен, 4-7 mm. *A. acutifolius*
- 4². Филокладиите ясно триръбести или ъгловати; зелени; в снопчета по 2-6. 5
- 5¹. Филокладиите ъгловати, дебели, нееднакви, в снопчета по 2-5. Оцв. с нееднакви дялове. Пл. черен, 4-8 mm. *A. aphyllus*
- 5². Филокладиите 3(-4)-стенни, с остри ребра, по 3-6 в снопче. Оцв. кълбест, по-к. от 4 mm. Пл. черен, 5-8 mm, с 1-3 семена. Сем. 5-5.5 × 4-4.4 mm. *A. verticillatus*
- 6¹. Филокладиите по 10-40 в снопче, нишковидни, кръгли в сечение, с ш. 0.1-0.2 mm. Пл. до 10 mm, с 2-6 семена. Сем. 3.3-3.8 × 2.8-3.1 mm. *A. tenuifolius*
- 6². Филокладиите по 3-12 (повече) в снопче, с ш. над 0.3 mm и д. 10-30 mm. 7
- 7¹. Ст. полегнало или катерливо, с грапави клк. Филокладиите грапави, остри, с диам. ок. 1 mm. Пл. с 2-6 семена. Сем. 3.3-4 × 3-3.5 mm. *A. maritimus*
- 7². Ст. изправено или дъговидно извито, с гладки клк. 8
- 8¹. Ст. дъговидно извито. Филокладиите с д. 0.5-1 cm. Пл. 4.5-7 mm, с 4-5 семена. Сем. 3.3-3.9 × 3-3.5 mm. *A. brachyphyllus*
- 8². Ст. изправено. Филокладиите с д. 1-3 cm. Пл. червен, 6-8 mm, с 1-6 семена. Сем. 2.8-3.5 × 2.8-3.2 mm. *A. officinalis*

A. acutifolius L. - Остролистна з. с. Мг. 160-180 cm. В гори и хрл. Чм, Згп, Стд, Пн (ю), Рд (и), Трн, Срж. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Хрн.

A. aethiopicus L. - Етиопска з. с. [*A. sprengeri* Regel] Пхр. Лиана, до 2 m. Градинско и саксийно. Пр.: Аф.. Дек.

A. aphyllus L. - Безлистна з. с. Пхр., до 100 cm. По сухи припечни хълмове. ?Чм (ю). 0 .. 100 m. V-VI. **Г** (NE), **Т, ?Б**

A. brachyphyllus Turcz. - Късолистна з. с. Мг. 30-100 cm. В хрл. Чм, Тхр, Срж. 0 .. 600 m. IV-VII. **Б, Р.**

A. maritimus (L.) Mill. - Морска з. с. Мг. 100-150 cm. В хрл. Чм, СИБ, Др, Тхр. 0 .. 500 m. V-VII. [CR]. IUCN. **Б, Г** (NC,NE), **М.**

A. officinalis L. - Лечебна з. с. Мг. 40-150 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Леч., Хрн.

A. setaceus (Kunth) Jessop. - Папратовидна з. с. [*A. plumosus* Baker] Мг. Катерлива лиана. Интр. В градини и саксийно. Пр.: Ю. Аф.. **Омп!**, Дек.

A. tenuifolius Lam. - Тънколистна з. с. Мг. 30-100 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Дек., Леч., Хрн.

A. verticillatus L. - Прешленеста з. с. Мг. 60-250 cm. Из хрл. и скал. м. Чм, СИБ, Зн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рл, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NAe), **М, Р, С, Т.** Хрн.

Подсемейство **Lomandroideae** Thorne & Reveal

[Agavaceae Endl., p. p.]

Род *Cordyline* Comm. ex R. Br.

Кордилине

1¹. Л. с ш. 5-10 cm; прис., посл., обхващат ст. *C. australis*

1². Л. с ш. 3-5 cm; образуват вр. туфа от полуизправени л. *C. indivisa*

C. australis (Forst. f.) Hook. f. - Ю. к. Хр./Дв. Интр. Саксийно. Пр.: Нова Зеландия.

C. indivisa (Forst.) Steud. - Обикновено к. Хр./Дв. Интр. Саксийно. Пр.: Нова Зеландия.

Подсемейство **Nolinoideae** Burnett

Момини сълзи

[Convallariaceae Horan., Ruscaceae Sprengel
ex Hutchinson]

- 1¹. Л. напълно ред. до люспи. Клк. видоизменени до плоски листоподобни филокладии. Тч. 3, срс. с држ. Цв. се развиват по ср. ж. на филокладия. Пл. ягода. *Ruscus*
- 1². Л. нормално развити. 2
- 2¹. Л. приосн. 3
- 2². Л. стъблени. 5
- 3¹. Л. ланц. Цв. приземни, лилави, единични. *Aspidistra*
- 3². Л. лин. Цв. виолетови, в многоцветен грозд на д. цветонос. 4
- 4¹. Л. без светли ивици. Цв. изправени или разперени. Тч. држ. равни на прш. Звр. горни. Сем. черни. *Liriope*
- 4². Л. със светли надл. ивици. Цв. ± наведени. Тч. држ. много по-к. от прш. Звр. полудолни. Сем. сини. *Ophiopogon*
- 5¹. Ст. сравнително в., с дървовиден хабитус. Л. излизат от вр. стъблена розетка. . *Dracaena*
- 5². Ст. с тревист хабитус. Л. 2 или повече, посл. или в прешл. 6
- 6¹. Л. 2 (3). Цв. бели, ароматни, събрани в грозд. *Convallaria*
- 6². Л. повече от 3, посл. или в прешл. Цв. бели или зеленикави, по 1-5 на држ. 7
- 7¹. Л. обхващат ст., посл. Оцв. звънчевиден, почти до осн. 6-делен. 8
- 7². Л. не обхващат ст. Цв. по 1-5 в пазвите на л., наведени, без коленчато извита држ. 9
- 8¹. Цв. по 1-2 на коленчато извита држ., пазвени. Перигонните лсч. белезникаво-зеленикави; с д. 9-15 mm. Прш. жълти. . *Streptopus*
- 8². Цв. във вр. сцв., изправени. Перигонните лсч. овласени отвън, бели, отвътре обилно напръскани на лилави петна, в осн. с жълто петно; с д. 25-30 mm. Прш. лилави, обърнати към осн. на цв. *Tricyrtis*
- 9¹. Оцв. звънчевиден, до ср. наделен на 6 зъбчета. *Disporopsis*
- 9². Оцв. тръб., на върха с 6 зъбчета. *Polygonatum*

Род *Aspidistra* Ker-Gawl.

Семейно щастие

A. elatior Blume - Семейно щастие. Мг. 30-60 cm. По сенч. дворове и домашно в саксии. V-

V. Пр.: Япония, Китай. *Дек.*

Род *Convallaria* L.

Момина сълза

C. majalis L. - Момина сълза. Мг. Кор. 10-40 cm. Из вл. гори, хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. *Omp!*, Дек., Леч.**

Род *Disporopsis* Hance

Диспоропсис

D. pernyi (Hua) Diels - Перниев д. Мг. до 30 cm. Интр. Пр.: Китай. *Дек.*

Род *Dracaena* Vand. ex L.

Драцена

D. fragrans (L.) Ker-Gawl. - Обикновена д. Хр. до 15 cm. Интр. Стайно и оранжерийно. В стайни условия достига до 3 m. Пр.: Аф..

Род *Liriope* Herb.

Лириопе

L. muscari (Decne) L. H. Bailey - Маймунска трева; Ивичеста трева. Мг. до 30 cm. Кор. Вечноз. VII-IX. Интр. Пр.: Аз. - Китай, Япония, Филипини. *Дек.*

Род *Ophiopogon* Ker-Gawl.

Офиопогон

O. japonicus (Thunb.) Ker-Gawl. - Японски о. Мг. 15-20 cm. В паркове и дворове. VII-VIII. Пр.: Япония и Корея. *Дек.*

Род *Polygonatum* Miller

Момкова сълза

- 1¹. Л. разп. по 3-9 в прешл. Цв. по 1-3, бели. Пл. червен до виолетово червен, 6.5-8.5 mm. Сем. 3-3.6 × 2.8-3.4 mm. *P. verticillatum*
- 1². Л. посл. Пл. синкав, тъмносин или черен. 2
- 2¹. Ст. в горната ч., држ. на цв. и л. отдолу покр. с къси влс. Цв. по 1-5 в сцв. Оцв. ш. тръб. Сем. 3.4-4.2 × 3.1-3.7 mm. *P. hirtum*
- 2². Ст., држ. на цв. и л. отдолу голи. Оцв. цилиндричен или фуниевиден. 3
- 3¹. Ст. цилиндрично. Цв. по (2) 3-5 заедно. Оцв. фуниевиден. Сем. 3.4-4.2 × 2.9-3.5 mm. Пл. синкаво-черен, 7-9 mm. *P. multiflorum*
- 3². Ст. с надл. ребра. Цв. по 1-2 (3) заедно. Оцв. цилиндричен. Сем. 3-4 × 2.8-3.4 mm. *P. odoratum*

P. hirtum (Bosc ex Poir.) Pursh - Широколистна м. с. [*Polygonatum latifolium* (Jacq.) Desf.] Мг. Кор. 20-100 см. В хрл. и сенч. гори. ЦБ. 0 .. 2900 м. V-VI. **Б, Г** (NE,NC), **М, Р, Т. Омп!**, *Леч., Тех.*

P. multiflorum (L.) All. - Многоцветна м. с. Мг. Кор. 30-80 см. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т. Омп!**, *Дек., Леч.*

P. odoratum (Mill.) Druce - Миризлива м. с. [*P. officinale* All.] Мг. 20-50 см. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. Омп!**, *Леч., Тех., Дек.*

P. verticillatum (L.) All. - Прешленеста м. с. Мг. Кор. 20-100 см. В сенч. гори в планините. *Стп, Вт, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 2000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Дек.*

Род *Ruscus* L.

Залист

1¹. Филокладиите с д. 1–2.5 см, на върха с бодилче. Цв. по 1-2 в пазвата на ципест пцв. Сем. 6.5-7.5 × 6-6.6 mm. *R. aculeatus*

1². Филокладиите с д. 5–12 см, без бодилче. Цв. по 3-5 в пазвата на кожест зелен пцв. Сем. 5-9 × 4-8 mm. *R. hypoglossum*

R. aculeatus L. - Бодлив з; Самодивски чешшир. Мг. 10-100 см. В гори. ЦБ. 0 .. 1000 м. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Дек., Леч.**

R. hypoglossum L. - Подезичест з. Мг. 20-60 см. В гори. ЦБ. 0 .. 1000 м. IV-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Дек.**

Род *Streptopus* L. C. Rich.

Стрептопус

S. amplexifolius (L.) DC. - Листообхващащ с. [*Convallaria amplexifolia* (L.) E. H. L. Krause] Мг. Кор. 30-100 см. По вл. и сенч. м. в смърчови гори и засенчени кам. м. *Стп* (з), *Вт, Рл.* 1000 .. 2000 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Р, С. Омп!**

Род *Tricyrtis* Wallr.

Жабник

T. hirta (Thunb.) Hook. - Японски ж. Мг. 50-90 см. VIII-X. Интр. Пр.: Япония. **Омп!**, *Дек.*

Подсемейство *Scilloideae* Burnett

Синчецови

[*Hyacinthaceae* Batsch ex Borkh.]

1¹. Оцв. лсч. своб. или срс. само в осн. .. 2

1². Оцв. лсч. срс. поне до ср. 5

2¹. Оцв. лсч. бели, с ± зелена ивица на гърба. *Ornithogalum*

2². Оцв. лсч. с др. оцветяване, ± разперени на страни. 3

3¹. Р. с в. над 50 см. Сцв. ос розова до кафява. Цв. бели, или с розов оттенък. 2

3². Р. с в. до 30 см. Цв. сини или виолетови. 4

4¹. Р. цъфтящи през есента. Л. приосн., развиват се следващата пролет. Цв. синьовиолетови. *Prospero*

4². Р. цъфтящи през пролетта. Цв. сини. . *Scilla*

5¹. Оцв. кълбовиден, делвовиден или относително тръб., с къси, извити назад дялове, прищъпнат между дяловете и тръб. ч. 6

5². Оцв. фуниеvidен или тръбесто-фуниеvidен, с неизвити или слабо извити назад дялове, и неприщъпнат или слабо

пръщъпнат между дяловете и тръб. ч. 7

6¹. Сцв. с дължина 10-25 см. Плодните цв. кафеникави или зеленикави, безплодните синьовиолетови. *Leopoldia*

6². Сцв. с д. 3-6 см. Плодните цв. гълбовосини, тъмносини или тъмновиолетови, безплодните с по-светла окраска от тях. . *Muscari*

7¹. Л. с реснички по ръба. Оцв. тръб. фуниеvidен, виолетов или кафеникав. Сцв. с безплодни цв. към върха си. *Bellevalia*

7². Л. без реснички по ръба. Оцв. с др. багра. Всички цв. плодни. 8

8¹. Оцв. с д. до 5 mm; тръб. или тръб. фуниеvidен, с прави или слабо извити навън дялове. *Hyacinthella*

8². Оцв. с д. 20-30 mm; тръб. фуниеvidен, с ± извити назад дялове. 9

9¹. Сцв. с тънка, извита надолу или изправена ос, рехаво. Оцв. т. звънчевиден или тръб., светло- до тъмно син, рядко бял. *Hyacinthoides*

9². Сцв. с плътна изправена ос, многоцветно, цилиндрично, сбито. Оцв. тръб. фуниеvidен, с разнообразно оцветяване. *Hyacinthus*

Род *Bellevalia* Lar.

Белевалия

1¹. Тръб. на оцв. по-к. от дяловете му. Сем. крушовидни. Л. плоски, лин.; много по-д. от сцв. Сцв. с 5-15 цв. *B. hyacinthoides*

1². Тръб. на оцв. по-д. или равна дяловете му. Сем. ш. елипсовидни или сферични. 2

2¹. Сцв. цилиндрично, елипсовидно или яйцевидно-удължено при цъфтеж. Л. по-д. от сцв. Прш. жълти. *B. edirnensis*

2². Сцв. конично при цъфтеж, с 40-80 цв. Л. по-к. от сцв. 3

3¹. Л. ланц., с рѳб покр. плътно от д. влс. Држ. на долните цв. с д. 7-10 mm. Цв. с д. 9-11 mm. Прш. виолетови. *B. ciliata*

3². Л. лин.-лопатовидни; по-к. от сцв. Држ. на долните цв. с д. 30-80 mm. Цв. с д. 7-9 mm. *B. speciosa*

B. ciliata (Cirillo) Nees - Четинеста б. Мг. 20-50 cm. Лук. IV-V. **Г** (NE), **T**.

B. edirnensis Ozhatay & V. Mathew - Одринска б. Мг. Лук. 10-30 cm. **Г** (NE), **T**.

B. hyacinthoides (Bertol.) K. M. Perss. & Wendelbo - Зюмбюловидна б. Мг. 5-20 cm. Лук. **Г** (NC,NE).

B. speciosa Woronow ex Grossh. - Сарматска б. [*B. sarmatica* (Pall. ex Georgi) Woron.; *B. ciliata* auct. bulg] Мг. Лук. 15-35 cm. По кам. вар. терени. *Чм* (с), *СИБ*. 0 .. 100 m. V-VI. [VII-VII]. *Ч.К.* [CR]. ЗБР. **Б**, **Р**.

Род *Drimia* Jacq. ex Willd

D. numidica (Jord. & Fourr.) J. C. Manning & Goldblatt - Алжирска дримия. Мг. 50-150 cm. Лук. **Г** (NC,NE,NAe).

Род *Hyacinthella* Schur

Див зюмбюл

H. leucophaea (K. Koch) Schur - Див зюмбюл. Мг. Лук. 10-20 cm. По трев. вар. м., хрл. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. III-IV. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**. Дек.

1¹. Л. по време на цъфтеж с ш. 10-15 mm. Сцв. продълг. до елипсовидно. Цв. држ. об. с д. 2-5 mm. Цв. изправено-разперени до разперени. Оцв. ярко небесно син до тъмно син, тръбесто-звънчевиден с разперени краища. subsp. *atchleyi*

1². Л. по време на цъфтеж с ш. 5-10 mm. Сцв.

тясно-цилиндрично до късо-продълг. Цв. држ. об. с д. 1-3 mm. Цв. изправени до разперено-изправени. Оцв. почти бял до бледо-син, тръб. до звънчевидно-тръбест. subsp. *leucophaea*

subsp. *atchleyi* (A. K. Jacks. & Turrill) K. Perss. & Jim. Perss. - Атчлейев д. з. *Прб* (з), *Смн* (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Срг* (з). 0 .. 1500 m. III-IV., **Б**, **Г**, **М**, **Р**, **С**. Дек.

subsp. *leucophaea*. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. III-IV. **Б**, **Г**, **Р**. Дек.

Род *Hyacinthoides* Heist. ex P. C. Fabricius

Лъжезюмбюл

1¹. Сцв. ос изправена. Цв. звънчевидни. *H. massartiana*

1². Сцв. ос мека, извита надолу при цъфтеж. Цв. тръб., с извити назад зъбци. Сем. 2-2.3 × 1.8-2 mm. *H. non-scripta*

H. ×massartiana Geerinck - Масартов л. *H. non-scripta* × *H. hispanica*. Мг. Лук. В градини и дворове. Пр.: 3. Ев. Дек.

H. non-scripta (L.) Chouard ex Rothm. – Неописуем л; Градински синчец. [*Scilla nutans* Sm.; *S. non-scripta* (L.) Hoffmans & Link] Мг., до 50 cm. Лук. Интр. В градини и дворове. Пр.: 3. Ев. **Б**, **Р**. Дек.

Род *Hyacinthus* L.

Зюмбюл

H. orientalis L. - Източен з. Мг. Лук. 10-50 cm. Интр. Култ. 0 .. 1400 m. IV-V. Пр.: Иран. **Б**, **Г**, **М**, **С**, **T**. Дек.

Род *Leopoldia* Parl.

Леополдия

1¹. Држ. на безплодните цв. 3-6 пъти по-д. от оцв. и от држ. на плодните цв. Сцв. с 30-100 цв. Сем. 2.2-2.8 × 1.9-2.3 mm. *L. comosa*

1². Држ. на безплодните и плодните цв. приблизително еднакво д. Сем. 2.4-3 × 2-2.4 mm. *L. tenuiflora*

L. comosa (L.) Parl. - Качулеста л. [*Muscari comosum* (L.) Mill.] Мг. Лук. 30-70 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Смн* (и), *Зн*, *Вт*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Слв*, *Пн* (с), *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **T**.

L. tenuiflora (Tausch) Heldr. - Тесноцветна л. [*Muscari tenuiflorum* Tausch] МГ. Лук. 20–60 cm. По сухи кам. м. и хрл. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-V. **Б, Г** (NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Muscari* Miller
Кукувиче грозде

1¹. Оцв. бледо син, с по-тъмни ивици по ± конусообразните зъбци. Цв. држ. изправени. Цъфти през есента. Кут. 5-7 × 4-6 mm. *M. parviflorum*

1². Оцв. ярко син или чернеещо син, без тъмни ивици. Цв. дръки извити или огънати. Цъфтят през пролетта. 2

2¹. Оцв. с еднакво оцветени тръб. и зъбци. Кут. 7-12 × 5-8 mm. Сем. 1.9-2.3 × 1.8-2.2 mm. *M. commutatum*

2². Оцв. с по-тъмна тръб. и по-светли зъбци. 3

3¹. Л. 2-3 (4), лин. ланц., с ш. 5-9 mm, плоски, изправени, по-к. от сцв., на върха качулести, към осн. стеснени. Сцв. яйцевидно. Цв. с 2 пцвч. Оцв. с д. 2.5-4 (5) mm, кълбовиден или яйцевиден, гълъбовосин, с извити назад бели зъбчета, рядко бял. Кут. обратояйцевидна, 8-12 × 6.5-8 mm. *M. botryoides*

3². Л. 3-7 (повече), т. лин., с ш. 1-8 mm, жлебовидни, змеевидно или дъговидно извити назад, ± по-д. от сцв. Цв. с 1 пцв. Оцв. с д. 2.5-7.5 mm, продълг. яйцевиден. 4

4¹. Сцв. конично яйцевидно или цилиндрично, равно, малко по-д. или малко по-к. от л. Цв. светлосини, рядко с лилав оттенък; избледняват с възрастта; неароматни или със слаб аромат. Кут. овална със заоблени дялове. *M. armeniacum*

4². Сцв. яйцевидно или продълг. яйцевидно, об. по-к. от л. Цв. тъмнисини до черносини; потъмняват с възрастта; ароматни. 5

5¹. Л. 6-9; плоски, ш. лин. или ш. жлебовидни, с ш. 3-8 mm. Сцв. с 30-40 цв. Кут. кълбесто яйцевидна, 8-10 × 7-10 mm, закръглена на върха. Сем. 2.2-2.6 × 2-2.2 mm. ... *M. neglectum*

5². Л. 3-6; тънки, полуцилиндрични или т. лин., с ш. 2-3 mm. 6

6¹. Л. т. лин. Сцв. продълг., рехаво. Безплодните цв. бледосини. Плодните тъмносини с белезникави зъбчета. Кут. закръглена. *M. pulchellum*

6². Л. полуцилиндрични, об. по-к. от ст. Сцв. гъсто. Безплодните цв. малко по-бледи от плодните. Кут. в осн. стеснена, към върха

сърцевидна; 5-8 mm. Сем. 1.8-2 × 1.6-1.8 mm. *M. racemosum*

M. armeniacum Leichtlin ex Baker - Конусовидно к. г. [*M. pyramidatum* Velen.] МГ. Лук. 10-40 cm. По сухи трев. м. Чм, Зн, Згн, Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 1000 m. III-IV. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т**. Дек.

M. botryoides (L.) Mill. - Горско к. к. МГ. Лук. 10-15 cm. Из светли гори, хрл., лив., пас., трев. м. ЦБ. 200 .. 2925 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Дек.

M. commutatum Guss. - Изменчиво к. г. МГ. 6-35 cm. Лук. **Г** (NC,NE,NAe).

M. neglectum Guss. - Пренебрегнато к. г. [*M. vandasii* Velen.] МГ. Лук. 4-30 cm. По трев. м. в низините и предпланините. ЦБ. 0 .. 1000 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

M. parviflorum Desf. - Дребноцветно к. г. МГ. 10-25 cm. Лук. **Г** (NE), **Т**.

M. pulchellum Heldr. & Sart. - Красиво к. г. [*M. racemosum* subsp. *pulchellum* (Heldr. & Sart.) Stoj. & Stef.] МГ. 10-15 cm. Лук. По скал. трев. м. СИБ, Згн, Сгд, Блс, Слв. 0 .. 1500 m. III-IV. **Б, Г**.

M. racemosum (L.) Mill. - Разклонено к. г. МГ. 10-40 cm. Лук. По сухи трев. кам. м. и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-V.

Род *Ornithogalum* L.
Гарвански лук

1¹. Оцв. звънчевиден. Поне 3 от тч. вътр. с 2 зъбчета на върха отстрани на прш. 2

1². Оцв. в цъфтеж ± звездовидно разперен или ш. фуниевиден. Тч. без зъбчета на върха. 3

2¹. Стлб. д. колкото звр. или малко по-к.. Тч. држ. под прш. от вътр. си страна със зъбче, продължено по цялата д. във вид на крило. Л. в цъфтеж ± увехнали. Сцв. с 5-20 цв. Сем. 2-2.4 × 1.9-2.2 mm. *O. boucheanum*

2². Стлб. ясно по-д. от звр. Тч. држ. без зъбче и без крило от вътр. страна. Л. по време на цъфтеж ± зелени. Сцв. с 3-12 цв. Сем. 2.3-2.9 × 2-2.5 mm. *O. nutans*

3¹. Р. с в., 30-80 cm. Сцв. д., цилиндричен, многоцветен грозд, с до 80-100 цв. Кут. т. яйцевидна, с 3 слабо изразени, тъпи ребра. . 4

3². Р. с в. 10-30 (40) cm. Сцв. къс грозд или

щит, с 3-20 (35) цв. Кут. об. с 6, рядко с 3, ясно изразени, често криловидни ребра. 6
4¹. След цъфтеж оцв. не се затваря. Пцв. на долните цв. по-к. от цв. држ. Сцв. с 30-60 цв. Сем. 2.7-3.3 × 1.9-2.3 mm. ... *O. sphaerocarpum*
4². След цъфтеж оцв. се затваря и обхваща плода. Пцв. на долните цв. 2 пъти по-д. от цв. држ. 5
5¹. Зелената ивица от външ. страна на оцв. лсч. т. ез.. Звр. 3.5-5 mm. Стлб. об. по-д. от звр., изцяло нишковидно. *O. narbonense*
5². Зелената ивица от външ. страна на оцв. лсч. ланц. Звр. 2-2.5 mm. Стлб. об. по-к. от звр., задебелено и конично в осн.
..... *O. pyramidale*
6¹. Ст. и л. покр. с влс. Влс. по ръба на л. д. колкото половината петура, перпендикулярни на д. и. Сцв. с 20-30 цв. Сем. 2.3-2.7 × 1.8-2.2 mm. *O. fimbriatum*
6². Ст. голо. Л. голи или с реснички по ръба. **7**
7¹. Л. с къси хрущялни реснички по ръба. Кут. с ± тъпи, киловидни ребра. Сцв. с 10-30 цв. Сем. 2.3-2.7 × 2-2.4 mm. *O. comosum*
7². Л. голи по ръба 8
8¹. Л. широколанцетни или линейноланцетни, без бяла надл. ивица отгоре по ср. 9
8². Л. лин. до тяснолинейни, с бяла надл. ивица отгоре. 10
9¹. Цв. на ясно по-д. от тях држ. . *O. montanum*
9². Цв. на равни или по-к. от тях држ.
..... *O. oligophyllum*
10¹. Сцв. држ. къса, почти липсва - сцв. започва от повърхността на почвата. Цв. држ. след цъфтеж надебеляват в осн. и силно се извиват назад. Луковицата от несраснали люспи. Сем. 1.8-2.2 × 1.3-1.6 mm. .. *O. sigmoideum*
10². Сцв. држ. добре развита. Цв. држ. след цъфтеж насочени нагоре или встрани, рядко извити назад, но не са надебелени в осн. ... 11
11¹. Цв. на приблизително еднакви д. држ., които след цъфтеж се извиват надолу от осн. си, а вр. им ч. нагоре. Кут. с еднакви отдалечени едно от др. ребра. Сем. 2.7-3.3 × 2-2.4 mm. *O. refractum*
11². Цв. на различно д. држ., които след цъфтеж са насочени нагоре или ± встрани. Кут. с 6 еднакви отдалечени или сближени 2 по 2 ребра, рядко без ребра. 12
12¹. Луковицата без луковички в осн. Плодните држ. об. полегато насочени нагоре. Кут. със сближени 2 по 2 ребра, рядко без

ребра. Сцв. с 6-20 цв. Сем. 1.7-2 × 1.3-1.5 mm.
..... *O. orthophyllum*
12². Луковицата с множество малки луковички в осн. Плодните држ. хоризонтални. Кут. с еднакви отдалечени ребра. 13
13¹. Цв. повече от 12. Сем. 1.5-1.7 × 1.4-1.6 mm. *O. divergens*
13². Цв. по-малко от 12. Сем. 2-2.3 × 1.4-1.6 mm. *O. umbellatum*

O. alatum Turill - Крилат г. л. Мг. Лук. **Б, Г** (NE), **Т**.

O. amphibolum Zahar. - Съмнителен г. л. Мг. 10-30 cm. Лук. *Сф.* **Б, Г** (NC), **Р**.

O. armeniacum Baker - Арменски г. л. Мг. 9-20 cm. Лук. IV-VIII. **Г** (NE,NAe).

O. atticum Boiss. & Heldr. - Атикски г. л. Мг. 12-30 cm. Лук. V-VI. **Г** (NE).

O. boucheanum Asch. - Бушенов г. л. Мг. Лук. 30-60 cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р**.

O. collinum Guss. - Хълмов г. л. [*O. graecum* Zahar.; *O. gussonei* Ten.; *O. tenuifolium* Guss.] Мг. 10-40 cm. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб* (и), *Стп* (з,с), *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (с), *Слв*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трп*. 40 .. 2180 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

O. comosum L. - Голямокачулест г. л. Мг. Лук. 6-18 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т**.

O. divergens Boreau - Разперен г. л. [*O. umbellatum* subsp. *divergens* (Boreau) A. & D. Love] Мг. 10-15 cm. ?*СИБ*. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, ?Б**.

O. fimbriatum Willd. - Ресничест г. л. Мг. Лук. 6-20 cm. По трев. и хрл. м. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (и), *Рд* (и), *Трп*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. IV-V. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, Т**.

O. montanum Cirillo - Планински г. л. Мг. Лук. 10-20 cm. По кам. м. и пас. *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (ю), *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трп*. 380 .. 2925 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

O. narbonense L. - Нарбонски г. л. [*O. pyramidale* subsp. *narbonense* (L.) Ascherson & Graebner] Мг. 20-100 cm. Лук. *ЦБ.* 0 .. 1000 m.

V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

O. nutans L. - Наведен г. л. [*O. nutans* subsp. *prasadrum* Grsb.] МГ. Лук. 30-70 cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

O. oligophyllum Clarke - Малколистен г. л. МГ. Лук. 4-25 cm. По кам. трев. м. и хрл. *Прб, Сmn* (с,и), *Блс, Рд* (и), *Срж*, ?*СИБ.* 0 .. 1335 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,?NAe), **М, Т.**

O. oreoides Zahar. - Планински г. л. МГ. 10-25 cm. Лук. ?*Рд* (з). ?**Б, Р.**

O. orthophyllum Ten. - Праволистен г. л. МГ. Лук. 10-40 cm. По кам. трев. м. и лив. *ЦБ.* 0 .. 2800 m. IV-VI. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.**

1¹. Кут. без ребра. subsp. *urumovianum*

1². Кут. с ребра. 2

2¹. Кут. с тъпи ребра, на по-к. от нея држ. Сцв. с 6-20 цв. Сем. 1.7-2 × 1.3-1.5 mm.

..... subsp. *kochii*

2². Кут. с остри ребра и држ., д. колкото нея.

..... subsp. *orbelicum*

subsp. *kochii* (Parl.) Zahar. - Кохиев г. л. [*O. kochii* Parl.] *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С.**

subsp. *orbelicum* (Velen.) Zahar. - Рилски г. л. *Сmn* (з), *Вм, Пн, Рл, Срз.* 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б.**

subsp. *urumovianum* Stoj. - Праволистен г. л. [*O. kochii* Parl.] *Сmn* (с). 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б.**

O. pyramidale L. - Пирамидален г. л. [*O. brevistylum* Wolfner] МГ. Лук. 60-80 cm. По лив., пас. и хрл. *Чм* (ю), *Прб, Сmn* (с), *Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, Дек.**

O. pyrenaicum L. - Пиренейски г. л. МГ. 15-100 cm. Лук. *ЦБ.* 20 .. 1300 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Хрн.*

O. refractum Kit. ex Schlecht. - Пречупен г. л. МГ. Лук. 8-15 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Др, Снд, Блс, Слв, ДМ, Рд.* 0 .. 1000 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

O. sigmoideum Freyn & Sint. - Нисък г. л. [*O. sibthorpii* Greuter; *O. nanum* Sm.; *O. pluttulum* Speta] МГ. Лук. 3-5 (10) cm. По трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 2925 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

O. sphaerocarpum A. Kern. - Пиренейски гарвански лук. [*O. pyrenaicum* L. var. *sphaerocarpum* (A. Kern.) Nyman] МГ. Лук. 30-70 cm. По лив. и пас. ?*Срз* (з). 0 .. 1000 m. X-VII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.**

O. umbellatum L. - Сенниковиден г. л. МГ. Лук. 30-70 cm. По лив., пас. и хрл. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. IV-V. **Б, Г, М, Р, С, Т. Омп!**

O. wiedemannii Boiss. - Видеманов г. л. МГ. 10-16 cm. Лук. **Г** (NE), **Т.**

Род *Prospero* Salisb.

Есенен синчец

P. autumnale (L.) Speta - Есенен синчец. [*Scilla autumnalis* L.] МГ. Лук. 5-30 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Дек.**

Род *Scilla* L.

Синчец

1¹. Оцв. дялове с д. 12-15 mm. Цв. наведени. Цв. држ. извити, равни или по-к. от оцв. Сем. 2.7-3.2 × 1.8-2.2 mm. *S. siberica*

1². Оцв. дялове с д. 5-12 mm. Цв. ± изправени. Цв. држ. изправени или възходящи, поне на най-долния цв. по-д. от оцв. 2

2¹. Л. 2 (3). Цв. сини, рядко бели с држ., 3-4 пъти по-д. от тях. Пцв. почти неразвити. Кут. 7-10 mm. Сем. 2.4-3 × 1.6-2 mm. *S. bifolia*

2². Л. 3-4 и повече. Цв. с држ., до 2 пъти по-д. от тях. Пцв. ясно забележими. 3

3¹. Л. обгръщат ст. Оцв. лсч. 9-12 mm. Сцв. рехаво, с 2-3 цв. Сем. 2-2.4 × 1.7-2 mm.

..... *S. amoena*

3². Л. не обгръщат ст. Оцв. лсч. 6-9 mm. Сцв. сбито, яйцевидно, с 3-25 цв. Сем. 2-2.5 × 1.9-2.1 mm. *S. bithynica*

S. amoena L. - Градински с. МГ. Лук. 15-30 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1300 m. IV-V. Пр.: неизвестен. **Б, М, Р, С. Дек.**

S. bifolia L. - Двулистен с. [*S. bulgarica* Speta; *S. subnivalis* (Halacsy) Speta] МГ. Лук. 5-30 cm. В гори и хрл. *ЦБ.* 1000 .. 2200 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE,?NAe), **М, Р, С, Т. Дек., Леч.**

S. bithynica Boiss. - Битински с. МГ. Лук. 15-30 cm. Във вл. гори. *Чм, Сmn* (и), *Срз* (и), *Срж*, ?*СИБ.* 0 .. 100 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г, Р, Т. Дек.**

S. siberica Haw. - Сибирски с. МГ. 6-20 cm.

Лук. Интр. Култ. III-V. Пр.: Кавказ и Турция.
Б, Р, С, Т.

Семейство **Asphodelaceae** Juss.

Бърдунови

[Liliaceae Hall., s. l.; Agavaceae Endl., p. p.;
Xanthorrhoeaceae Dumort.; Nemerocallidaceae
R. Br.]

- 1¹. Л. месести, дебели, сочни, със сивосинкав
оттеньк, по ръба с бодли. *Aloe*
1². Л. не са месести; по ръба без бодли. 2
2¹. Оцв. лсч. срс. в тръбичка, по-д. от зъбците;
в по-голямата ч. червено-оранжеви, при
зъбците жълти. Тч. ± равни. Цветоносното ст.
необлиствено. *Kniphofia*
2². Оцв. лсч. своб. 3
3¹. Л. стъблени. Оцв. лсч. жълти. Тч. с
неравни, с дъговидно извити држ.
Цветоносното ст. облиствено. Пл. суха ягода.
..... *Asphodeline*
3². Л. приосн. Пл. кутийка. 4
4¹. Цв. бели, по-к. от 4 см. *Asphodelus*
4². Цв. жълти, оранжеви или оранжево-
червени, с д. 5-12 см. *Nemerocallis*

Род *Aloe* L.

Алое

A. arborescens Mill. - Храстовидно а. Хр. 1.5-
3.5 м. Интр. Стайно и оранжерийно. Пр.: Ю.
Аф.. Дек.

Род *Asphodeline* Reichenb.

Жълт бърдун; Зайче грозде

- 1¹. Цв. бели, с диам. до 2 см и с по-д. от тях
ципести, сребристи пцв. 40-60 см. Кутийкаа
8-10 mm. *A. taurica*
1². Цв. жълти, с диам. 2-4 см. 2
2¹. Цв. с диам. 2-3 см. Сцв. рядък грозд. Пцв.
дребни, с остър връх. Кут. 7-8 mm. *A. liburnica*
2². Цв. с диам. 3-4 см. Сцв. сбит грозд. Пцв.
едри, закриват цв. држ. Кут. 10-15 mm. Сем.
6-6.6 × 4.4-5 mm. *A. lutea*
A. liburnica Rchb. - Либурийско а. Мг. 50-
100 см. По кам. вар. м. *Чм, Стп* (и), *Зн, Вт,*
Стд, Блс, Слв, ДМ, Рд, Трн, Тхр. 0 .. 1200 м.
V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Дек.

A. lutea Rchb. - Жълто а. Мг. 50-100 см. По
кам. м. и хрл. *Чм, СИБ, Прб* (и), *Стп* (и), *Зн,*

Стд, Слв, Пн (ю), *Рд* (и). 0 .. 1000 м. IV-
VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек.

A. taurica (Bieb.) Kunth - Кримско а. Мг. 20-
80 см. По сухи кам. вар. м. *Зн, Вт, Згп, Слв,*
Рд (с). 1000 .. 2000 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М.**
Дек.

Род *Asphodelus* L.

Бърдун

- 1¹. Крехко едногодишно или кратко живеещо
многогодишно. Корените тънки. Л. кухи,
полуцилиндрични. Лсч. на оцв. с д. 5-12 mm.
Кут. с диам. 4-5 mm. *A. fistulosus*
1². Грубо многогодишно р. Корените
вретеновидни или рясковидни на късо
коренище. Л. плоски. Лсч. на оцв. с д. 15-30
mm. Кут. 5-18 mm. 2
2¹. Кут. 16-20 mm, закръглена. Сцв. неразкл.
или с малко стр. къси разклонения. Кут. до 15
mm. Сем. 7-8 × 3.8-4.3 mm. *A. albus*
2². Кут. 8-20 mm, яйцевидна. Сцв. силно
разкл., кр. разклонение ясно надвишава стр.
..... *A. ramosus*

A. albus Willd. - Бял б. [*A. macrocarpus* Parl.]
Мг. 60-120 cm. Из лив., пас., хрл. в планините.
Стп (з,и), *Сф, Зн, Вт, Згп, Блс, Рл.* 800 .. 1600
m. V-VII. **Б, Г** (NC), **М.** Дек., Леч.

A. fistulosus L. - Тръбест б. Гг./Мг. 15-90 cm.
III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Дек., Хрн., Леч.

A. ramosus L. - Разклонен б. Мг., до 100 cm. **Г**
(NC,NE,NAe), **М, Т.** Дек., Хрн., Леч., Тех.

Род *Nemerocallis* L.

Крин

- 1¹. Л. с ш. до 3 cm. Цв. ръждивокафяви,
немиризливи. Сем. 6-7 × 3.4-4 mm. *N. fulva*
1². Л. с ш. до 1.5 cm. Цв. жълто-оранжеви,
миризливи. Сем. 3.8-6.8 × 2.5-5 mm.
..... *N. lilioasphodelus*
N. fulva (L.) L. - Жълтокафяв к. Мг. 60-150
cm. Интр. В паркове, градини и дворове. Адв.
По руд. или полуестествени местообитания.
СИБ, Прб (и), *Сф, Зн, Вт, ДМ, Рд* (з,с), *Трн.*
0..1500 m. V-VII. Пр.: Китай. **Б, Г, М, Р, С, Т.**
Омп!, Дек.

N. lilioasphodelus L. - Жълтооранжев к. [*N.*
flava (L.) L.] Мг. 50-100 cm. Инродуцирано. В

градини. 0..1500 m. V-VII. Пр.: Ю. Ев. **Б, М, Р, С. Дек.**

Род ***Kniphofia*** Moench
Книфофия

K. uvaria (L.) Oken - Гроздовидна к. Мг. 80-200 cm. Интр. Култ. В градини. VII-VIII. Пр.: Ю. Аф. (Капска провинция). **Б, Т. Дек.**

Семейство ***Iridaceae*** Juss.

Перуникови

- 1¹. Цв. зигмф., събрани в класовидно сцв. (класовиден монохазий). *Gladiolus*
1². Цв. актмф. или слабо зигмф., единични или в др. тип сцв. 2
2¹. Р. с коренище и облистено ст. 3
2². Р. с грудколуковица. Стлб. с нишковидни дялове. 5
3¹. Вътр. и външ. перигонни лсч. еднакви, слабо извити надолу. Цв. с диам. до 20 mm. Стлб. без венчевидни дялове и не припокрива прш. *Sisyrinchium*
3². Вътр. перигонни лсч. изправени почти вертикално. Външ. перигонни лсч. извити надолу, често с "четка" от реснички. Понякога всички перигонни лсч. еднакви, но тогава цв. с диам. повече от 20 mm. Стлб. с плоски венчевидни дялове, припокриващи прш. 4
4¹. Л. плоски, стр. сплескани. Външ. перигонни лсч. голи или с "четка" от реснички; Понякога външ. и вътр. перигонни лсч. еднакви. *Iris*
4². Л. жлебовидни, към ср. плоски, към върха цилиндрични. Външ. перигонни лсч. голи. *Moraea*
5¹. Цв. слабо зигмф., по 5-8 в сцв. 6
5². Цв. актмф., по 1-5 в сцв. 7
6¹. Р. с в. 100-150 cm. Цв. с д. 4-6 cm. : *Dierama*
6². Р. с в. 10-45 cm. Цв. с д. ок. 3 cm. *Freesia*
7¹. Цв. тръб. по-д. от 15 mm. Звр. подземен. Л. плоски или жлебовидни, с бяла надл. линия отгоре. *Crocus*
7². Цв. тръб. по-к. от 10 mm. Звр. надземен. Л. не са плоски, нито жлебовидни и без бяла надл. линия отгоре. *Romulea*

Род ***Crocus*** L.
Минзухар

- 1¹. Цв. жълти или оранжеви. 2
1². Цв. сини, лилави, бели или шарени. 4
2¹. Обв. на грудколуковицата кожеста,

отделяща пръстенчета в осн. Бл. оранжеви. Сем. елиптични или сферични с голям шев и арилус; 3-3.4 × 1.8-2.2 mm; повърхността вълниста без блясък, жълтеникаво кафява, малинова или пурпурна. *C. chrysanthus*
2². Обв. на грудколуковицата разнищена на успоредни влакна. Бл. жълти. 3
3¹. Стлб. 3-делно. Л. голи или с къси влс. по ръба и кила отдолу. Сем. елиптични или сферични с голям шев и арилус; 3.8-4.2 × 2.2-2.4 mm; повърхността слабо бляскава, червеникавокафява до винено-червена. *C. flavus*
3². Стлб. 6-делно. Л. покр. с влс. Сем. продълговати, светло-червеновиолетови, с по-тъмни шев и придатък. *C. olivieri*
4¹. Р., цъфтящи през есента (IX-X). 5
4². Р., цъфтящи през пролетта (XII-VI). 8
5¹. Обв. на грудколуковицата без пръстенчета. Прш. жълти. Бл. червени, с 3 разклонения. 6
5². Обв. на грудколуковицата с пръстенчета в осн. Прш. бели или жълти. Бл. с повече от 3 разклонения. 7
6¹. Бл. ярко червени, триделни; дяловете с д. 5-15 mm. Цв. без аромат. Диворастящи р. Сем. сферични, коремната страна с голям шев; 3.8-4.6 × 3-3.5 mm; повърхността бледо виолетова, без блясък, пурпурно-кафява. *C. pallasii*
6². Бл. тъмно червени до червеникаво кафяви, дълбоко триделни; дяловете с д. 25-32 mm, към върха разширени. *C. sativus*
7¹. Прш. бели. Дяловете на бл. 6-9, скрити между прш. Сем. сферични, кафяви. *C. pulchellus*
7². Прш. жълти или бели, но тогава бл. с много разклонения, надвишава прш. Сем. яйцевидни до сферични, плоско-изпъкнали, със стр. шев и карункула в дъното; 2.8-3.2 × 2.2-2.5 mm; повърхността късо пухеста, без блясък, тъмно-пурпурна. *C. speciosus*
8¹. Обв. на грудколуковицата разнищена мрежовидно. Цв. белезникави, отвън с 3 виолетови ивици. Сем. ± сферични, с шев по коремната страна и арилус в долната ч.; 2.8-3.3 × 2-2.3 mm; повърхността кадифена, матова, виолетово-карминова. 9
8². Обв. на грудколуковицата разнищена на успоредни влакна, или е кожеста и отделя пръстенчета от осн. 12

9¹. Цв. бели до леко лилави; гърлото бяло до бледо жълто. Влакната на луковицата с дебелина 0.21-0.44 mm. Тичинковите држ. 5-6.5 mm. Прш. 6-9.7 mm. Стлб. 4.4-10.6 mm. Външ. сег. 21-27.6 × 4-9 mm. .. *C. danubensis*
 9². Цв. лилави. 10
 10¹. Гърлото бяло до бледо лилаво. Влакната на луковицата с дебелина 0.28-0.40 mm. Тч. држ. 5-7 mm. Прш. 10-14.5 mm. Стлб. 6-12 mm. Външ. сег. 20-35 × 7-15 mm. *C. orphei*
 10². Гърлото жълто. 11
 11¹. Влакната на луковицата с дебелина 0.1-0.18 mm. Тч. држ. 4-7.7 mm. Прш. 7.5-15 mm. Стлб. 5-9.5 mm. Външ. сег. 23-33 × 8-11 mm. *C. reticulatus*
 11². Влакната на луковицата с дебелина 0.16-9.6 mm. Тч. држ. 2.5-7 mm. Прш. 6-13 mm. Стлб. 4.4-10.6 mm. Външ. сег. 18-35 × 4-11.5 mm. Сем. овални, жълтокафяви. *C. variegatus*
 12¹. Обв. кожата и отделя пръстенчета от осн. си. Сем. кълбести, жълтокафяви с посветъл придатък и шев. 13
 12². Обв. не отделя пръстенчета. Р. с др. белези. 15
 13¹. Гърлото бяло. Прш. жълти с тъмни петна в осн. или по д. им. Дяловете на оцв. снежнобели, отвън с напръскано светлосиньо или виолетово оцветяване. Кут. 15-21 × 4-7.5 mm. Сем. 2.3-3.4 × 1.5-2.1 mm. *C. pallidus*
 13². Гърлото жълто. Прш. жълти без тъмни петна. 14
 14¹. Приосн. пръстени на луковицата със зъбци д. до 11 mm. Дяловете на оцв. бели, светлосини или лилави, с надл. по-тъмни виолетови, сини или кафеникави ивици отвън. Прш. жълти. Кут. 14-20 × 6-7 mm. Сем. 3-3.5 × 1.5-2 mm. *C. adamioides*
 14². Приосн. пръстени на луковицата с неясно и неравномерно назъбване. Дяловете на оцв. виолетово-сини, рядко бели. Прш. жълти без тъмни петна. Кут. 10 mm. Сем. 1.6-2 × 1.3-1.4 mm. *C. randjelovicorum*
 15¹. Всеки цв. с 1 ципесто влаг. Отворът на перигонната тръб. без пръстен от влс. Сем. сферични, с 1-2 плоски зони, коремната страна с шев, дъното с карункула; 2.5-3 × 1.0-2.2 mm; повърхността гладка, слабо пухеста, без блясък, червеникаво кафява.
 C. tommasianus
 15². Всеки цв. с поне 2 ципести влаг. 16
 16¹. Ципестите влаг. (катафилите) 2-3.

Перигонът бял. Отворът на перигонната тръб. гол. Бл. бяло. *C. jablanicensis*
 16². Ципестите влаг. (катафилите) 3-4. Перигонът лавандуловосин, лилав, виолетов или рядко бял. Отворът на перигонната тръб. с пръстен от влс., рядко гол. Бл. жълто до оранжево. Сем. овални, малинови до тъмночервени. *C. veluchensis*

C. adamioides Kernd. & Pasche - Адамовиден м. [*C. violaceus* (Boiss.) Bornm.] Мг. 5-15 cm. Лук. В разредени дъбови гори, в мъхови туфи. Трн, Тхр. 120-410 m. I-III. Balk. **Б, М, С, Т. Дек.**

C. biflorus Mill. - Двуцветен м. Мг. Лук. 10-20 cm. По сухи трев. и хрл. м., лив., пас. ЦБ. 0 .. 1800 m. II-IV. **Б, Г (NC,NE), М, С, Т. Дек.**

1¹. Цв. виолетови или белезникави, с по-тъмни ивици отвън. subsp. *biflorus*

1². Цв. бели или бледо синкави. subsp. *alexandri*

subsp. *alexandri* (Nacic ex Velen.) V. Mathew - Александров м. [*C. alexandri* Nacic ex Velenovsky] 0-20 cm. Зн, Вм. II-IV. **Б, Г (NE), М, С.**

subsp. *biflorus* - Двуцветен м. 10-15 cm. По сухи трев. и хрл. м. ?ЦБ. 0 .. 1800 m. II-IV. ?**Б, ?М, ?Т. Дек.**

C. cancellatus Herb. - Решетъчен м. Мг. Луковично, до 10 cm. IX-XI. **М, Г (NC,NE,NAe), Т. Дек.**

C. chrysanthus Herb. - Златоцветен м. Мг. Лук. 5-15 cm. По трев. и хрл. м. Чм (с), СИБ, Прб, Стп (с,и), Сф, Вм, Згп, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг (з), Рд, Трн, Тхр, ?Срж. 0 .. 1800 m. II-IV. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Дек.**

C. danubensis Kernd., Pasche, Randjel. & V. Randjel. - Дунавски м. Мг. 8-10 cm. По трев. м. СИБ, Др. 50-80 m. II-III. **Б, С. Дек.**

C. flavus West. - Жълт м. [*C. aureus* Sm.; *C. toesiacus* Ker-Gawl.] Мг. Лук. 15-25 cm. В хрл., светли гори, поляни. ЦБ. 0 .. 1500 m. II-IV. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Дек.**

C. heufelianus Herb. - Хойфелов м. Мг. **Р, С.** II-IV. **Дек.**

C. ×hybridus Petrovič - Хибриден мизухар. Мг. **М. Дек.**

- C. ibrahimii* (Rukšāns) Rukšāns - Ибрахимов м. [C. speciosus subsp. ibrahimii Rukšāns] Мг. Лук. X-XI. ?**Б, Т.** Дек.
- C. istanbulensis* (Mathew) Rukšāns - Цариградски м. Мг. **Т.** Дек.
- C. jablanicensis* Randj. & V. Randj. - Ябланишки м. Мг. Лук. 5-12 см. VI-VI. **М.** Дек.
- C. kosaninii* Pulević - Кошанинов м. Мг. II-IV. **М, С.** Дек.
- C. laevigatus* Bory & Chaub. subsp. *pumilus* Rukšāns - Гладък м. Мг. Луковично, до 15 см. X-XII. **Г** (NAe). Дек.
- C. macedonicus* Rukšāns - Македонски м. Мг. Лук. X-XI. **Г** (NC,NE), **М.** Дек.
- C. mazziaricus* Herbert - Мациеров м. Мг. **Г, ?М.** IX-XI. Дек.
- C. nivalis* Bory & Chaub. - Снежен м. Мг. **Г** (NC,NE).
- C. olivieri* J. Gay - Оливиеров м. Мг. Лук. 8-15 см. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, Зн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Срг* (з), *Пн* (ю), *Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 м. II-IV. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.** Дек.
- C. orphei* Karamplianis & Constantinidis - Орфеев м. Мг. **Г** (NE). III-IV.
- C. pallasii* Goldb. - Паласов м. Мг. Лук. 8-20 см. По сухи трев. м. *Чм* (с), *СИБ, Др, Прб* (и), *Стп* (и), *Сф, Стд, Блс, Рд* (с), *Трн, Тхр.* 0 .. 1000 м. IX-XI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек., Леч.
- C. pallidus* Kitan. & Drenk. - Бял м. [C. chrysanthus var. albidus Maw.; C. thracicus Yuzb. & Aslan; C. biflorus subsp. weldenii auct. bulg, non (Hoppe & Fuernr.) K. Richt.] Мг. 10-21 см. В разредени дъбови гори. *Чм* (с), *СИБ, Тхр.* 0 .. 200 м. II-III. Balk.: **Б, М, С, Т.**
- C. pelistericus* Pulević - Пелистерски м. Мг. **Г** (NC), **М.** V-VI.
- C. pestalozzae* Boiss. - Песталозов м. Мг. II-III. **Т.**
- C. pulchellus* Herb. - Красив м. Мг. Лук. 12-20 см. По трев. и хрл. м. *Чм* (ю), *Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рд* (с,и), *Трн, Тхр, Сргж.* 0 .. 1500 м. IX-XI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Дек.
- C. randjeloviciorum* Kernd., Pasche, Harpke & Raca - Ранджеловичев м. [C. biflorus subsp. adamii (J. Gay) K. Richt.] Мг. Лук. *Стп* (з), ?*Зн.* 950-1050 м. II-III. **Б, С.**
- C. reticulatus* Steven ex Adams - Мрежест м. Мг. Лук. 8-10 см. По трев. м. II-IV. **Г** (NE), **Р, ?С, Т.** Дек.
- C. rujanensis* Randjel & D. A. Hill - Руйански м. Мг. I-IV. **М, С.**
- C. sativus* L. - Шафран. Мг. Лук. 10-30 см. Интр. Култ. Не образува плодове. **Б, Г, Т.** *Пдн.*, Дек.
- C. scardicus* Kosanin - Шарпланински м. Мг. V-VI. **М.**
- C. speciosus* M. Vieb. - Красив м. Мг. 10-40 см. Лук. В дворове. Пр.: Кавказ. **Г, Р, Т.** Дек.
- 1¹. Цв. бели. Луковичните люспи ципести, с базални пръстени. subsp. *elegans*
 1². Цв. виолетови. 2
 2¹. Отворът на перигона бял или неясно жълт. 3
 2². Отворът на перигона жълт. 7
 3¹. Бл. с няколко разклонения, скрити между прш. subsp. *ilgazensis*
 3². Бл. с много разклонения. 4
 4¹. Дяловете на бл. на нивото на върховете на прш. или под тях... subsp. *bolensis*
 4². Дяловете на бл. ясно надвишават прш. ... 5
 5¹. Обв. на луковиците кожести, с много базални пръстени и д. шийка. .. subsp. *speciosus*
 5². Обв. на луковиците ципести. 6
 6¹. Базални пръстени липсват, обв. с д. но слаба шийка. subsp. *elegans*
 6². Базалните пръстени слаби, обв. без удължена шийка. subsp. *hellenicus*
 7¹. Дяловете на бл. завършват под върховете на прш. subsp. *xantholaimos*
 7². Дяловете на бл. ясно надвишават прш. ... subsp. *sakariensis*
 subsp. *bolensis* Rukšāns - Боленски м. **Т.**
 subsp. *elegans* Rukšāns - Изящен м. **Т.**
 subsp. *hellenicus* Rukšāns - Гръцки м. **Г.**
 subsp. *ilgazensis* Mathew - Илгазки м. **Т.**
 subsp. *sakariensis* Rukšāns - Сакарийки м. **Т.**
 subsp. *speciosus* - Красив м. Култ. В дворове. Пр.: Крим, Кавказ. **Б, Г, Т**

subsp. *xantholaimos* Mathew - Жълтеникав м. Т.

C. stridii Papan. & Zacharof - Стридиев м. Мг. Г (NE). I-II.

C. sublimis (Herb.) V. Mathew - Прекрасен м. [*C. sieberi* J. Gay subsp. *sublimis* (Herb.) V. Mathew; *C. athous* Bornm.] Мг. 8-10 см. Лук. ?Рд. III-V. Б, Г (NC,NE), М.

C. tommasinianus Herb. - Томасиниев м. Мг. Лук. 8-12 см. По сухи трев. м., хрл. и разредени гори. Др, Прб (з). 180 .. 750 м. I-III. [III-IV]. Ч.К. [VU]. ЗБР. Балк. Б, М, С. Дек.

C. vaclavii Rukšāns - Вацлавски м. Мг. Лук. I-III. Г (NE).

C. variegatus Horpe & Hornsch. - Пъстър м. [*C. reticulatus* auct. bulg., р. р.] Мг. 8-10 см. По вар. скал. терени. Лук. Прб (з), Стн (з), Сф. 500-1000 м. II-IV.

C. veluchensis Herbert - Планински м. Мг. 4-18 см. Лук. По трев. м., лив. и светли гори. Прб, Стн, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд. 150 .. 2500 м. III-VI. Балк., Б, Г (NC,NE), М, С. Дек.

C. vernus (L.) Hill - Пролетен м. Мг. Лук. Р, С.

Род *Dierama* К. Koch
Диерама

D. pulcherrimum (Hook. f.) Baker - Красива д. Мг. 100-150 см. В оранжерии. Интр. Култ. Пр.: Ю. Аф..

Род *Freesia* Eckl. ex Klatt
Фрезия

F. refracta (Jacq.) Klatt - Пречупена ф. Мг. 10-45 см. Лук. В градини. Пр.: Ю. Аф.. Дек.

Род *Gladiolus* L.
Петльово перо

1¹. Обв. на грудколуковицата мрежесто разнищена до осн., с яйцевидни или закръглени килийки. Сем. удължено-овални, стр. сплескани, крилати; 4.8-5.6 × 2.5-3 mm; повърхността мрежеста, лъскава, червеникаво кафява. *G. palustris*
1². Обв. на грудколуковицата разнищена на успоредни влакна, рядко в горната ч. мрежесто разнищена. 2

2¹. Сцв. двустранен клас с 6-16 цв. Прш. по-д. от тичинковите држ. Кут. 10-15 mm. Сем. сферично-крушовидни; 3-4.8 × 2-3.2 mm; повърхността набръчкана, лъскава, тъмно-пурпурна. *G. italicus*

2². Сцв. едностранен клас. Прш. равни или пок. от тичинковите држ. Сем. стр. свити, с мрежеста повърхност. 3

3¹. Обв. на грудколуковицата от груби влакна.

Цв. 10-20, с д. 30-45 mm. Сем. овални, с пресечен връх, дъното постепенно стеснено; 6-7 × 3.8-4.2 mm; повърхността слабо блестяща, червеникаво кафява. .. *G. communis*

3². Обв. на грудколуковицата от тънки влакна. Цв. с д. 25-40 mm. 4

4¹. Сцв. рехаво, с 3-10 цв. Горните и долните оцв. лсч. ± нееднакви. Сем. ромбоядрични или елиптични, в ципеста червеникаво-жълта обв.; 4.5-5.5 × 2.8-3.2 mm; повърхността блестяща, червена. *G. illyricus*

4². Сцв. сбито. Оцв. лсч. ± еднакви по ф. Л. с ш. 8-16 mm. Сем. конични до удължено овални, с д. крило; 4.8-5.8 × 2.8-3.2 mm; повърхността слаб блестяща, пурпурно-кафява. *G. imbricatus*

G. atroviolaceus Voiss. - Тъмновиолетово п. п. Мг. 45-75 см. Т.

G. communis L. - Обикновено п. п. Мг. 50-100 см. В хрл., посеви. ЦБ. 0 .. 1500 м. VI-VIII. Б, Г, М, С. Леч., Плв.

G. illyricus Koch - Илирийско п. п. Мг. 25-50 см. В хрл., трев. м., лив. Стн (и), Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рд. 0 .. 1500 м. V-VI. Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Р. Дек.

G. imbricatus L. - Керемидесто п. п. Мг. 30-70 см. В лив. и хрл. ЦБ. 0 .. 2500 м. VI-VII. Б, Г (NE), М, Р, С.

G. italicus Mill. - Италианско п. п. [*G. segetum* Ker-Gawl.] Мг. 25-100 см. В хрл. трев. м., посеви. Чм, СИБ, Др, Стд, Рд (и), Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1000 м. V-VI. [LC]. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв.

G. palustris Gaud. - Блатно п. п. Мг. 30-70 см. По вл. трев. м. и лив. Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 0 .. 1500 м. VI-VII. ЗБР. [DD]. Б, Г (NE), ?Р. Дек.

Род *Iris* L.

Перуника

- 1¹. Луковични р. Цв. единични; сини или тъмно-лилави. Върх. перигонни лсч. с гола ярко жълта ивица под тч., оградена от светло петно, изпъстрено с по-тъмни точки.
..... *I. reticulata*
- 1². Коренищни р. с др. белези. 2
- 2¹. Всички перигонни лсч. почти еднакви по ф. и големина, насочени косо нагоре или разперени. Дяловете на стлб. не са венчевидни. 3
- 2². Външ. перигонни лсч. извити надолу, често с "четка" от реснички или голи. Върхните извити нагоре. Стлб. с плоски ш. венчевидни дялове, припокриващи прш. 4
- 3¹. Перигонните лсч. жълти до оранжеви, от върх. страна напръскани на червени или оранжеви петна. Дяловете на стлб. не са венчевидни. *I. domestica*
- 3². Перигонните лсч. с др. оцветяване. Дяловете на стлбчето закриват прш. *I. norrisii*
- 4¹. Външ. оцв. лсч. без реснички на горната върх. повърхност. 5
- 4². Външ. оцв. лсч. с ивици (четки) от реснички на горната повърхност. 12
- 5¹. Цв. тръб. 50-200 mm. Краищата на дяловете на бл. жълто жлз. влакнести.
..... *I. unguicularis*
- 5². Цв. тръб. не по-д. от 20 mm. 6
- 6¹. Ст. силно приплеснато, двукрило. Цв. с плодов аромат. Звр. с ясно различими надл. бразди. Цв. тръб. по-к. от звр., почти неразвита. Кут. 2.5-5 cm, с 6 надл. ребра. Сем. овални; гръбната страна закръглена, коремната с надл. шев; 5-5.6 × 3.8-4.2 mm; повърхността грубо набръчкана, лъскава, жълтеникаво-кафява. *I. graminea*
- 6². Ст. ± цилиндрично, без крила. Цв. без плодов аромат. 7
- 7¹. Горната ч. на звр. стерилна, оформяща т. носче 12-40 mm. Звр. гладък, без надл. бразди. 8
- 7². Горната ч. на звр. фертилна, нестеснена. 9
- 8¹. Ст. 10-35 cm. Приосн. л. с ш. 6-20 mm. Цв. тръб. ясно забележимо по-д. от звр. Кут. 15 × 10 mm с носче до 2 mm. Сем. овални, стр. свити; 4.4-5 × 3.4-3.8 mm; повърхността по края гладка, в централната ч. фино

- перфорирана, лъскава, червеникаво кафява. *I. sintenisii*
- 8². Ст. 30-90 cm. Приосн. л. с ш. 6-20 mm, с неприятна миризма. Кут. 25-40 mm с носче до 40 mm и 6 ясни ребра. *I. spuria*
- 9¹. Ст. с в. до 20 cm. Кут. 10-20 mm, яйцевидна до закръглена. *I. ruthenica*
- 9². Ст. с в. поне 30 cm. 10
- 10¹. Ст. кухо, с в. над 80 (100) cm. Приосн. л. об. по-т. от 10 mm. Кут. 25-35 × 10-15 mm, тъпо заострена без носче. Сем. полусферични, стр. сплеснати, гръбната страна закръглена, коремната плоска, покривообразна, често с по-ш. крило, централната ч. на страните об. по-тъмна и зърнеста; 5-6 × 4-4.5 mm. Повърхността сбръчкана, лъскава, тъмнокафява. *I. sibirica*
- 10². Ст. плътно. Приосн. об. по-ш. от 10 mm. Кут. 40-70 mm. 11
- 11¹. Л. вечноз.. Кут. без носче. Сем. 5-7 mm, червени, задържат се в кут. ... *I. foetidissima*
- 11². Л. мечовидни, сивозелени, с ш. над 15-20 mm. Цв. жълти, рядко бели. Кут. на върха с късо носче. Сем. кафяви, закръглени, стр. свити, в апекса с малък вр., дъното по-грубо от апекса; 7.5-8.5 × 7.5-8.5 mm; повърхността гладка, слабо блестяща, тъмно кафява; бързо опадват от кут. *I. pseudacorus*
- 12¹. Цв. 1-3, на върха или почти на върха на ст. 13
- 12². Цв. повече от 3, разп. по д. на ст. 16
- 13¹. Пцв. закръглени, без или само към върха си с гръбен ръб. 14
- 13². Пцв. сплескани отстрани, с цял гръбен ръб. 15
- 14¹. Цв. без миризма. Цв. тръб. 40-90 mm. Външ. оцв. лсч. без петно. Сем. яйцевидни до сферични с 1-2 по-тъмни зони по страните; 4.5-5.5 × 2.7-3.3 mm; повърхността груба, неправилно мрежеста, блестяща, пурпурно-кафява. *I. pumila*
- 14². Цв. с миризма. Външ. оцв. лсч. от върх. страна с яйцевидно кафяво петно. Кут. 30-55 × 10-18 mm. *I. suaveolens*
- 15¹. Цв. тръб. 15-25 mm, до 2 пъти по-д. от звр. Сем. полулунни, крушовидни; 5.5-6.5 × 3.7-4.3 mm; повърхността набръчкана, лъскава, кафява. *I. reichenbachii*
- 15². Цв. тръб. 35-50 mm, над 3 пъти по-д. от звр. *I. suaveolens*
- 16¹. Пцв. в горната ч. или по ръба сухо

кожести или ципести. Кут. 3-5 см. Сем. овални до сферични, закръглени в напр. пререз; 5.5-6.5 × 3.7-5.2 mm; повърхността неправилна, груба, набръчкана или мрежеста, ± лъскава, пурпурно-кафява. *I. germanica* 16². Пцв. почти изцяло зелени. 17 17¹. Ст. неразкл. или в долната половина разкл., не превишава приосн. л. Цв. синьо-виолетови до лилави. Сем. овални, кръгли в напр. пререз; 4.5-5.2 × 2.9-3.3 mm; повърхността неравномерна, грубо мрежеста, матова, червеникавокафява. *I. aphylla* 17². Ст. от ср. нагоре разкл. ± превишава приосн. л. Цв. жълти, с виолетови или кафеникави ж. Сем. ± крушовидни с 1-2 потъмни зони по страните, закръглени в напр. пререз; 4.7-5.2 × 3.1-3.5 mm; повърхността неравномерно грубо мрежеста или набръчкана, леко бляскава или матова, сивкаво-кафява. *I. variegata*

I. aphylla L. - Безлистна п. Мг. Кор. 15-50 см. По открити, трев. скал. или кам. м., на вар. ?Рд (и). 0 .. 300 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Р, С, ?Б.** Дек.

I. domestica (L.) Goldblatt & Mabb. - Домашна п. [*Belamcanda chinensis* (L.) DC.] Мг. 60-90 см. В дворове и градини. Пр.: Китай и Корея. Дек.

I. foetidissima L. - Зловонна п. Мг. 100-150 см. Адв. Пр.: З. Ев. **С, Т.** **Омп!**, Дек., Леч.

I. germanica L. - Германска п. [*I. florentina* L.] Мг. Кор. 40-120 см. Интр. В паркове, дворове и подивяло. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-VI. Пр.: Срз.. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Дек.

I. graminea L. - Треволистна п. Мг. Кор. 15-40 см. В хрл. и дъбови гори. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, М, Р, С.** Дек.

I. ×norrisii (L. W. Lenz) C. Whitehouse - Хибридна п. [×*Pardancanda norrisii* L. W. Lenz] *I. domestica* × *I. dichotoma* Мг. 60-70 cm. VII-IX. Интр. Пр.: И. Аз. Дек.

I. orientalis Mill. - Източна п. Мг. 40-90 cm. V-VI. **Г** (NE), **Т.**

I. pallida Lam. - Бледа п. Мг. 15-120 cm. Интр. Култ. Пр.: Дек. **Б, Р, С.**

I. pontica Zaval. - Понтийска п. Мг. 1-10 cm.

Р.

I. pseudacorus L. - Блатна п. Мг. Кор. 50-150 m. По забл. м., край водоеми. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т.** **Омп!**, Дек., Леч., Дъб.

I. pumila L. - Дребна п. Мг. Кор. 4-15 cm. По сухи трев. и кам. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** **Омп!**, Дек., Леч.

I. reichenbachii Neuff. - Райхенбахова п. Мг. Кор. 15-35 cm. По кам. трев. м. Чм (ю), Др, Прб (з), Стп, Зн, Вт, Зеп, Стд (ю), Слв, Пн, Рл, Рд. 0 .. 2200 m. IV-V. Balk.: **Б, Г** (NE), **М, Р, С.** Дек.

I. reticulata M. Vieb. - Луковична п. Мг. Лук. 7-15 cm. В градини в топлите ч. на страната. III-V. Интр. Пр.: Т, Кавказ, Иран, Ирак. **Б, Т.**

I. ruthenica Ker-Gawl. - Руска п. Мг. 3-20 cm. V-VI. **Р.** Дек.

I. sibirica L. - Сибирска п. Мг. Кор. 30-120 cm. По трев. м. Прб (з), Стп (з,с), Сф, Зн, Вт, Слв, Срз, Тхр. 0 .. 1300 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Дек.

I. sintenisii Janka - Синтенисова п. [*I. urumovii* Velen.] Мг. Кор. 8-40 cm. В хрл. и дъбови гори. Чм, СИБ, Др, Прб (и), Стп, Сф, Срз (и), Рд (с,и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.** Дек.

I. spuria L. Многогодишно 3-90 cm. **Р.**

I. suaveolens Boiss. & Reut. - Миризлива п. [*I. mellita* Janka] Мг. Кор. 5-20 cm. В хрл. и по трев. скал. м.; по вар. тревни стенольосови м. Чм, СИБ, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. III-IV. **Б, Г** (?NC,?NE,?NAe), **М, Р, Т.** Дек.

I. tuberosa L. - Грудкова п. Мг. 19-30 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М.** Дек.

I. unguicularis Poir. - Зимна п. Мг. 12-40 cm. I-VI. **Г** (NC,NE), **Т.** Дек.

I. variegata L. - Пъстра п. Мг. 20-50 cm. В хрл., по трев. м. ЦБ. 200 .. 1500 m. V-VI. **Б, М, Р, С.** Дек.

Род *Moraea* Mill.

Moraea

M. sisyrinchium (L.) Ker-Gawl. - Дребна м.

[*Iris sisyrrinchium* L.] Мг. 5-40 см. *Т. Дек.*

Род *Romulea* Mar.

Пролетка

1¹. Пцв. тревисти, със забележими ж. Кут. 12-16 mm. *R. ramiflora*

1². Пцв. люспести, слабо жилчести. 2

2¹. Цв. с д. 9-19 mm, с по-тъмни ж. от вътр. страна. Кут. 5-11 mm. *R. columnae*

2². Цв. с дължина над 17 mm, без по-тъмн ж. от вътр. страна. 3

3¹. Л. с д. 10-30 cm. Цв. с д. 23-43 mm. Сем. неравномерно закръглени, с плосък хилум, винено-червени; 2-2.4 × 1.7-2.1 mm; повърхността фино-навълнена, лъскава, тъмно-пурпурна. *R. bulbocodium*

3². Л. с д. 5-15 cm. Цв. с д. 17-33 mm. *R. linaresii*

R. bulbocodium (L.) Seb. & Mauri - Луковична п. Мг. Лук. 5-8 cm. По сухи трев. м. *Згн*, *Стд* (ю), *Пн* (ю), *Блс*, *Слв*, *Срж*. 0 .. 500 m. I-IV. ЗБР. [VU]. *Дек. Б, Г* (NC,NE,NAe), *Т.*

R. columnae Sebast. & Mauri - Колонова пролетка. Мг. 1-5 cm. Лук. *Г* (NAe), *Т.*

R. linaresii Parl. - Линарезова пролетка. Мг. 8-10 cm. Лук. *Чм* (ю), *Стд* (ю), *Рд* (и), *Срж*. I-IV. ЗБР. [VU]. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *Т. Дек.*

R. ramiflora Ten. - Разклонена пееруника. Мг. 1-30 cm. Лук. *Г* (NC,NE,NAe), *Т.*

Род *Sisyrrinchium* L.

Синьо око

1¹. Ст. разкл., с 2-3 възела, всяка клк. с кр. сцв. Цв. светло сини, с ш. 15-20 mm. Сцв. оси извити до увиснали при плода, ясно надвишават дългата спата-валва. Външ. спата с д. 18-38 cm. Сем. 1.3-1.5 × 1.2-1.4 mm. *S. angustifolium*

1². Ст. неразкл., с 1 възел, с единично вр. сцв. Цв. виолетово-сини, с ш. 25-35 mm. Сцв. оси изправени при плода, слабо надвишават покъсатата спата-валва. Външ. спата с д. 36-76 mm. Кут. с д. 4.5-6 mm. Сем. конични, на върха постепенно стеснени; 1.6-1.8 × 1.3-1.5 mm; повърхността мрежесто-перфорирана, блестяща, черна. *S. montanum*

S. angustifolium Mill. - Теснолистно с. о. Мг. 15-50 cm. В градини. Пр.: С. Ам. *Дек.*

S. montanum Greene - Планинско с. о. Мг. 10-

50 cm. Адв. *Стд* (ю). 0 .. 100 m. V-VI; Пр.: С. Ам. *Б, Р, С.*

Семейство *Orchidaceae* Juss.

Салепови

1¹. Р. със зелени л. 2

1². Р. с незелени, ред. до люспи или влаг. л., които подобно на ст. са жълтеникави, кафяви или виолетови. 30

2¹. Цв. едри. У. с д. 3-3.5 cm, торбеста, без шп., по-к. от другите оцв. лсч. *Cypripedium*

2². Р. с др. белези. 3

3¹. У. 3-5 пъти по-д. от другите оцв. лсч. Ср. дял на у. т., панделковиден, с д. до 6 cm, отначало спирално завит. *Himantoglossum*

3². У. с д. до 2 пъти по-д. от другите оцв. лсч. Р. с др. белези. 4

4¹. У. с шп. 5

4². У. без шп. 21

5¹. У. цяла. 6

5². У. 3 (4-5)-делна, 3 (4-5) - разделна или назъб. 7

6¹. Цв. тъмночервени, почти черни, събрани в плътен клас. У. триъгълно-яйцевидна, заострена. Звр. неусукан. *Gymnadenia*

6². Цв. бели или зеленикави, събрани в клас. У. линейнойцевидна или лин. Звр. усукан. Л. при осн. на стъблото 2 (4) големи, а по ст. 1-5, много по-малки, ланц. *Platanthera*

7¹. Цв. зеленикави, събрани в рехав клас. У. с 3 зъбеца, ср. по-к. Грудките 2-3-делни. *Coeloglossum*

7². Р. с др. белези. 8

8¹. Цв. червени или розови. У. с 2 малки изпъкнали израстъка в осн. на горната повърхност. *Anacamptis*

8². У. без израстъци на горната повърхност. 9

9¹. Шп. относително нишковидна, ± извита, 1.5-2 пъти по-д. от звр. У. без петна. Л. линейноланцетни. *Gymnadenia*

9². Шп. ± дебела, по-к. или равна на звр. Р. с др. белези. 10

10¹. Цв. белезникави, с д. до 5 mm. У. без петна. Грудките длан. 11

10². Цв. по-големи от 5 mm. Р. с др. белези. 12

11¹. Грудките разсечени докъм ср. Пцв. с 1 ж. *Gymnadenia*

11². Грудките разсечени до осн. Пцв. с 3 ж. *Pseudorchis*

12¹. У. прищъпната напр. - разделена на предна и задна ч.; предната ч.

- триъгълноланцетна. *Cephalanthera*
12². У. не е прищъпната напр. 13
13¹. Сцв. плътно, в цъфтеж широкояйцевидно до сферично. Оцв. лсч. заострени в нишковидно продължение, което често е разширено и удебелено на върха. *Traunsteinera*
13². Сцв. цилиндрично. Оцв. лсч. не са заострени или заострени, но без нишковидно продължение и без удебеление на върха. 14
14¹. Грудките длан. наделени. Пцв. с много и приплетени ж. и поне долните зелени. *Dactylorhiza*
14². Грудките цели. Пцв. с успоредни ж., тънки, ципести, понякога обагрени, но не са зелени. 15
15¹. Околцветните лсч. без у. събрани в шлем. 16
15². Двете външ. оцв. лсч. разперени настрани или извити назад, другите 3 (без у.) събрани с шлем. 17
16¹. У. цяла, отпред къдраво назъб., по-д. от другите околцветни лсч. Цв. пурпурни. *Anacamptis*
16². У. триделна. 18
17¹. Л. лин. или ланц., най-ш. в осн., към върха постепенно стеснени. Цв. розови до пурпурновиолетови. *Anacamptis*
17². Л. продълг. или продълг. ланц. до яйцевидни, най-ш. по ср., към осн. стеснени, към върха тъпо заострени. *Orchis*
18¹. У. ± по-ш. отколкото д., с къси ш. дялове, ср. малко по-ш. от стр. Шп. ± извита нагоре, към върха удебелена, равна на звр. *Anacamptis*
18². У. по-д. отколкото ш. Шп. насочена надолу. 19
19¹. Пцв. с д. 1-5 mm, 2-8 пъти по-к. от звр. Ср. дял на у. двуделен, с късо зъбче между дяловете. *Orchis*
19². Пцв. по-д. от 8 mm, равни или до два пъти по-к. от звр. Ср. дял на у. цял или двуделен, без или със зъбче между дяловете, но тогава ср. дял е назъб. 20
20¹. Ср. дял на у. целокр., продълг., тъп, без петна. Цв. с миризма на дървеница. Л. линейноланцетни. *Anacamptis*
20². Ср. дял на у. назъб. или двуделен, с пурпурни петна. *Neotinea*
21¹. У. напр. прищъпната-разделена на предна и задна ч. 22
21². У. не е прищъпната напр. 23
22¹. Цв. почти прис., червени или бели, с усукан звр. Оцв. звънчевиден, с ± насочени напред л. (включително у.). *Cephalanthera*
22². Цв. с држ., зеленикави или червени, с виолетов отенък и неусукан звр. Оцв. лсч. разперени встрани. *Epipactis*
23¹. У. изпъкнала, кадифена, равна или по-д. от другите оцв. лсч. *Ophrys*
23². У. не е изпъкнала нито кадифена. . 24
24¹. У. двуделна. Л. 2 ± срещ., разп. към или под ср. на ст. *Neottia*
24². Р. с др. белези. 25
25¹. Л. с мрежесто жилкуване. Цв. жлезисто влакнести. Р. с коренища. *Goodyera*
25². Л. без мрежесто жилкуване. Цв. не са жлезисто влакнести. 26
26¹. Оцв. лсч. по-д. от 1.5 cm, външ. срс. помежду си. У. триделна. *Serapias*
26². Оцв. лсч. по-к. от 6 mm. 27
27¹. Цв. белезникави. Сцв. клас със спирално завита ос и едностранно разп. цв. Ст. в горната ч. късо жлезистовлакнесто. ... *Spiranthes*
27². Цв. жълтозеленикави. Р. с др. белези. .. 28
28¹. Оцв. звънчевиден. У. 3-делна, в осн. късо торбеста. Л. 2-3. Р. в цъфтеж с 1 сферична грудка. Младата грудка се развива след цъфтеж на ± д. држ. *Herminium*
28². Р. с др. общи белези. 29
29¹. У. яйцевидна, целокр., обърната нагоре, с д. до 2 mm, по-к. от оцв. лсч. на външ. кръг. *Hammarbya*
29². У. продълговатояйцевидна или елиптична, обърната надолу, с д. 4-5 mm, равна на оцв. лсч. от външ. кръг. *Liparis*
30¹. Цв. с шп. 31
30². Цв. без или с много къса шп. 32
31¹. У. триделна, обърната нагоре. Шп. къса, външ. и стр. оцв. лсч. разперени. ... *Epipogium*
31². У. цяла, обърната надолу. Шп. д. Трите оцв. лсч. събрани в шлем. Л. и ст. ± виолетови. *Limodorum*
32¹. Коренището коралоподобно, без гнездовидно струпани коренчета. Цв. зеленикавобели. У. цяла или плитко 3-делна, по-к. от другите оцв. лсч. *Corallorhiza*
32². Коренището с гнездовидно струпани коренчета. Цв. светлокафяви. У. двуделна, малко по-д. от другите оцв. лсч. *Neottia*

Род *Anacamptis* L. C. Rich.

Анакамптис

1¹. У. с 2 малки изпъкнали израстъка в осн. на горната повърхност. Сцв. гъсто, конусовидно. Цв. червени или розови. Сем. 0.4-0.5 × 0.15-0.2 mm. *A. pyramidalis*

1². У. без израстъци на горната повърхност. 2

2¹. Двете външ. оцв. лсч. разперени настрани или извити назад, другите 3 (без у.) събрани в шлем. Л. лин. или ланц., най-ш. в осн., към върха постепенно стеснени. Цв. розови до пурпурновиолетови. 3

2². Оцв. лсч. без у. събрани в шлем. 4

3¹. У. триделна. Листа с ш. до до 12 mm. *A. laxiflora*

3². У. цяла или неясно триделна. Л. с ш. 15-25 mm. Сем. 0.6-0.8 × 0.15-0.2 mm. ... *A. palustris*

4¹. У. цяла, отпред къдраво назъб., по-д. от другите околоцветни лсч. Цв. пурпурни. Сем. 0.5-0.6 × 0.1-0.15 mm. *A. papilionacea*

4². У. триделна. 5

5¹. У. по-д. от ш. си; ср. дял на у. целокр., продълг., тъп, без петна. Шп. насочена надолу. Сем. 0.6-0.8 × 0.15-0.25 mm. *A. coriophora*

5². У. ± по-ш. от д. си, с къси ш. дялове; ср. дял малко по-ш. от стр. Шп. ± извита нагоре, към върха удебелена, равна на звр. ... *A. morio*

A. coriophora (L.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Дървеницов а. [*Orchis coriophora* L.] Мг. 15-60 cm. По трев. м., лив. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Леч.

A. laxiflora (Lam.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Редкоцветен а. [*Orchis laxiflora* Lam.] Мг. 30-65 cm. По вл. трев. м. *Стп* (и), *Пн* (с), *Рд* (и), *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т**. ЗБР. Леч.

A. morio (L.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Обикновен а. Мг. 10-25 cm. По лив., поляни, хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Хрн*.

A. palustris (Jacq.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase subsp. *elegans* (Heuff.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Блатен а. [*Orchis elegans* Heuff.] Мг. 30-65 cm. По вл. трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Леч.

A. papilionacea (L.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Пеперудоцветен а. [*Orchis papilionacea* L.] Мг. 15-40 cm. По поляни и лив. *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Стд* (ю), *Слв*, *Пн*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. IV-V. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. pyramidalis (L.) L. C. Rich. - Обикновен а. [*Orchis pyramidalis* L.] Мг. 10-50 cm. В хрл. и поляни (на вар.). ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Леч.

A. coriophora × *Anacamptis morio*. Мг. 10-35 cm. *Рд* (з). 1260 m.

Род *Cephalanthera* C. Rich.

Главопрашник

1¹. Цв. с 3-4 mm д. шп. Външ. оцв. лсч. с д. 26-36 mm, вътр. - с д. 18-28 mm. Предният дял на у. триъгълноланцетен, със 7-9 ребра. *C. epipactoides*

1². Цв. без шп. Р. с др. белези. 2

2¹. Цв. розови или пурпурни. Ст. в горната ч. и звр. жлз. Сем. 1.2-1.4 × 0.2 mm. *C. rubra*

2². Цв. бели или жълтобели. Ст. и звр. голи. 3

3¹. Л. яйцевидни или яйцевидноланцетни. Цв. жълтобели. У. в осн. ръждива. Пцв. равни или по-д. от звр. Сем. 1.1-1.3 × 0.15 × 0.2 mm. *C. damasonium*

3². Л. ланц. до тясноланцетни. Цв. бели. Пцв. поне на горните и ср. цв. по-к. от звр. Сем. 1.1-1.3 × 0.15 mm. *C. longifolia*

C. damasonium (Mill.) Druce - Бял главопрашник. [*C. alba* (Crantz) Simonk.] Мг. 15-60 cm. В гори, хрл., сечища. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

C. epipactoides Fisch. & C. A. Mey. - Дремников главопрашник. Мг. 30-100 cm. В гори и хрл. *Рд* (и). 100 .. 300 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г** (NE,NAe), **Т**.

C. longifolia (L.) Fritsch - Дълголистен г. Мг. 10-60 cm. В гори, хрл., сечища. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

C. rubra (L.) Rich. - Червен г. Мг. 20-60 cm. В гори, хрл. и поляни. ЦБ. 0 .. 1700 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Coeloglossum* Hartm.

Длетоустник

C. viride (L.) Hartm. - Зелен д. Мг. 6-30 cm. В

лив., гори, хрл., поляни. *Cmn, Bm, Cф, Zn, Згн, Bm, Слв, Пн, Рл, Рд* (с). 1000 .. 2400 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т**.

Род *Corallorhiza* R. Br.
Коралка

C. trifida Chatel. - Триделна к. Мг. 7-30 cm. В сенч. гори. *Cmn, Zn, Bm, Пн, Рл, Рд* (з,с). 500 .. 1700 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

Род *Cypripedium* L.
Венерино пантофче

C. calceolus L. - Венерино пантофче. Мг. 25-50 cm. В иглолистни, смесени и широкол. г., хрл. и горски поляни, по-често на богати на вар. почви. В гори. *Рд* (з,с). 950 .. 1400 m. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. ДХ(Пб). БК. CITES(2). Реликт. **Б, Р, Дек.**

Род *Dactylorhiza* (Neck.) Nevski
Дланокоренник

1¹. Шп. хоризонтална или насочена нагоре; до 2 пъти по-д. от звр. У. триделна, стр. дялове яйцевидни, ср. равен или по-к., най-често квадратен ± врязан. Цв. пурпурни или бледожълти. *D. romana*
1². Шп. насочена надолу или хоризонтално; равна на звр. или по-к., рядко по-д. У. цяла или 3-делна, назъб., често с по-тъмни петна. 2
2¹. Л. лин.- до шириколанцетни, постепенно стеснени и заострени, на върха често качулести, най-ш. в долната 1/3. Ст. кухо. Цв. розови или лилави, рядко бели. Сем. 0.6-0.8 × 0.2-0.3 mm. *D. incarnata*
2². Долните л. обратнойцевидни или ланц., най-ш. над ср., тъпи или тъпо заострени, горните ± заострени. 3
3¹. Грудките ± сплескани, продълг. яйцевидни или цилиндрични, цели или на върха с 2-4 къси кореноподобно удължени дяла. Цв. жълти или бакъреночервени. Шп. равна или малко по-к. или малко по-д. от звр. Сем. 0.5-0.6 × 0.15-0.25 mm. *D. sambucina*
3². Грудките сплескани, дълбоко 3-5-делни. Шп. до 2 пъти по-к. от звр. 4
4¹. Листа об. с петна, долните яйцевидно ланц. до ш. обратнойцевидни. Пцв. по-к., равни или малко по-д. от звр. *D. cordigera*
4². Л. без петна, долните обратнойцевидни до елиптични. Пцв. 2 пъти по-д. от звр. *D. saccifera*

D. baumanniana J. Hoelzinger & Kuenkele - Бауманиев д. Мг. *Cmn* (з,с), *Пн, Рд* (з,с). 500 .. 2000 m. Balk. **Б, Г** (NC,NE).

D. cordigera (Fr.) Soó - Сърцевиден д. [*Orchis sambucina* L.] Мг. 15-40 cm. По вл. моч. м. *Прб, Cmn, Cф, Zn, Bm, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с). 700 .. 2400 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

1¹. У. с д. 12-15 mm, закръглено ромбична, цяла или слабо триделна, отведнъж клиновидно стеснена в осн. subsp. *bosniaca*
1². У. с д. 7-9 mm, обратносърцевидна до ромбичносърцевидна, цяла, заострена или неясно 3-делна, най-ш. към осн. subsp. *cordigera*

subsp. *bosniaca* (Beck) Soó - Босненски д. *Cmn, Bm, Згн, Рл, Рд* (з,с). 700 .. 2400 m. V-VIII. **Б, М, С**.

subsp. *cordigera* - Сърцевиден д. *Прб, Cmn, Cф, Zn, Bm, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд* (з,с). 700 .. 2400 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

D. incarnata (L.) Soó - Месночервен д. [*Orchis incarnata* L.] Мг. 10-80 cm. По вл. до моч. лив. на алкални и на кисели почви. *Др, Прб, Cmn, Cф, Zn, Bm, Згн, Cтд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с), *Трн, Тхр, Сргж*. 0 .. 900 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

D. kalopissii E. Nelson - Калописиев д. Мг. 20-60 cm. По силно преовлажнени, моч. лив. и приизворни мочурища в низинния и нископланинския пояс. *Cmn* (и), *Слв, Пн* (с), *Срг* (з), *Рд* (с), *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ДХ. ЗБР. CITES(2). Balk. **Б, Г, М**.

D. maculata (L.) Soó subsp. *transsilvanica* (Schur) Soó - Петнист д. [*Orchis maculata* L.] Мг. 30-60 cm. *Cmn* (з). 500 .. 1500 m. **Б, М, Р, С**.

D. majalis (Rchb.) P. F. Hunt & Summerh. - Майски д. Мг. 10-70 cm. **Р, С**.

D. pindica B. & E. Willing - Пиндски д. Мг. 15-40 cm. *Cmn* (з,с), *Рд* (з). 500 .. 1500 m. Balk. **Б**.

D. romana (Sebast. & Mauri) Soó - Римски д. [*Orchis romana* Sebast.] Мг. 10-40 cm. В хрл. и поляни. *Чм, СИБ, Прб* (и), *Cmn* (с,и), *Cф, Zn, Згн, Cтд, Блс, Слв, ДМ, Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж*. 0 .. 500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р**.

С, Т.

D. saccifera (Brongn.) Soó - Торбест д. [*Orchis maculata* subsp. *macrostachys* (Tineo) Soó] Мг. 20-60 см. В гори, хрл. и поляни. ЦБ. 0 .. 2200 м. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

D. sambucina (L.) Soó - Бъзов д. [*Orchis sambucina* L.] Мг. 10-30 см. В лив., хрл., поляни. Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, ?Трн, ?Тхр, ?Срж. 500 .. 2200 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

D. viridis (L.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Зелен д. Мг. 5-80 см. **Б, Р, С.**

Род *Epipactis* Zinn

Дремник

1¹. У. бяла или розова, със закръглен преден дял, равен или малко по-д. от другите оцв. лсч. Приосновният дял (хипохил) на у. с 2 лоба в осн. Сем. 1.2-1.6 × 0.2 mm. .. *E. palustris*

1². У. зеленовиолетова или кафяво-розова, с яйцевиден или сърцевиден преден дял, по-к. от другите оцв. лсч. Приосновният дял на у. с ненаделен. 2

2¹. Оста на сцв., цв. држ. и звр. гъсто влакнести. 3

2². Оста на сцв., цв. држ. и звр. голи. 5

3¹. Л. с д. 1-3 см, по-к. от междувъзлията, спирално разп. Сем. 1.2-1.4 × 0.3-0.4 mm. ... *E. microphylla*

3². Л. с д. 4-10 см, равни или по-д. от междувъзлията, двуредно разп. 4

4¹. Кр. дял (епихил) на у. с грапави издутини в осн. Сем. 0.9-1 × 0.3 mm. *E. atrorubens*

4². Кр. дял на у. с гладки издутини в осн. Сем. 1-1.3 × 0.25-0.35 mm. *E. greuteri*

5¹. Л. зелени. Външ. оцв. лсч. жълтозелени, а към осн. розовочервени. Предният дял на у. по-к., рядко д. колкото ш. Сем. 1.1-1.3 × 0.2 mm. *E. helleborine*

5². Л. зеленикави, а отдолу както и ст. червеникави. Външ. оцв. лсч. зеленикави или жълтозелени, с червеникав отенък. Предният дял на у. д. колкото ш., белезникав. Сем. 1.1-1.2 × 0.25-0.3 mm. *E. purpurata*

E. atrorubens (Hoffm.) Besser - Червенокафяв д. [*E. spiridonovii* Devillers-Tersch. & Devillers; *E. rubiginosa* (Crantz) Gaudin ex W. D. J. Koch] Мг. 20-60 см. В просветлени гори (на вар.). Стп (с,и), Слв, Пн, Рл, Срг (з), Рд (з,с). 0 ..

2300 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

E. greuteri H. Baumann & Kuenkele - Гройтеров д. Мг. 20-70 см. Рд (с). 900 .. 1200 м. ЗБР. **Б, Г.**

E. helleborine (L.) Cr. - Широколистен д. [*E. latifolia* (L.) All.] Мг. 30-80 см. В гори, хрл. и поляни. Чм (с), СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Згп, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг (з), Рд, Трн, Тхр, Срж, Срг (и), Срж, ?Др. 0 .. 1500 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

E. leptochila (Godfery) Godfery - Тесноустен д. Мг. 20-90 см. Стп (с), Вт, Рл. 700 .. 1500 м. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE).

E. microphylla (Ehrh.) Sw. - Дребнолистен д. Мг. 15-40 см. В гори. СИБ, Прб (и), Зн, Стп, Пн (ю), Рл, Срг (з), Рд, Срж. 0 .. 2000 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

E. palustris (L.) Crantz - Блатен д. Мг. 15-80 см. В преовлажнени, моч. лив. и вл. дюнни понижения. ЦБ. 0 .. 1000 м. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

E. persica (Soó) Hausskn. ex Nannf. subsp. *gracilis* W. Rossi - Персийски д.; Стегнат д. [*E. exilis* P. Delforge] Мг. 10-70 см. Стп (с,и), Зн, Вт, Блс, Слв, Пн (с), Рл, Срг (з), Рд (с), Слв, Срж. 800 .. 1800 м. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

E. pontica Taubenheim - Черноморски д. Мг. 10-35 см. Стп, Зн, Вт, Рл, Срг (з), Рд (с). 800 .. 1400 м. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

E. purpurata Sm. - Пурпурен д. [*E. viridiflora* (Hoffm.) Krock.] Мг. 10-70 см. В гори и хрл. СИБ, Стп (с,и), Сф, Зн, Вт, Слв, Рл, Рд (с), Тхр, Срж. 0 .. 1000 м. V-VI. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г, Р, С.**

E. turcica Kreutz - Турски д. Мг. 25-60 см. V-VII. **Г** (NE), **Т.**

Род *Epipogium* R. Br.

Епипогиум

E. aphyllum Sw. - Безлистен е. [*E. gmelinii* Rich.] Мг. 4-20 см. В гори. Стп (з,с), Пн, Рл, Рд (з,с), Срж, ?Стп (и), ?Рд (и). 0 .. 1700 м. VII-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

Род *Goodyera* R. Br.

Гудиера

G. repens (L.) R. Br. - Пълзяща г. Мг. 10-30 cm. По полусенчести м. с рохкави, по-често алкални, почви и изобилие на мъхове. *Сmn* (с), *Рd* (з,с). 800 .. 1500 m. VI-VII. [VIII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. CITES(2). Реликт. **Б, Г** (NE), **Р**.

Род *Gymnadenia* R. Br.

Гимнадения; Чернушка
[*Nigritella* L. C. M. Richard]

1¹. У. триъгълно-яйцевидна, заострена, цяла. Цв. тъмночервени, почти черни, събрани в плътен клас. Звр. неусукан. Грудките длан. 3-5 делни. Сем. 0.3-0.4 × 0.15-0.25 mm. . *G. nigra*
1². У. 3 (4-5)-делна или назъб., без израстъци на горната повърхност, без петна. **2**
2¹. Цв. безцветни, с д. до 5 mm. Грудките разсечени докъм ср. Пцв. с 1 ж. *G. frivaldii*
2². Цв. бледочервени или бели. Шп. относително нишковидна, ± извита. **3**
3¹. Цв. с ш. 7-13 mm. У. 4-6.5 × 4.5-7 mm, без рамена. Шп. (11-)12-14(-17) mm, 1.5-2 пъти по-д. от звр. Л. лин. ланц. Грудките длан., пцв. с 3 ж. Сем. 0.4-0.5 × 0.2 mm. *G. conopsea*
3². Цв. с ш. 10-14.5 mm. У. 3-4.5 × 5.5-8 mm, с ясни рамена. Шп. (13-)14-15(-7) mm.
..... *G. densiflora*

G. conopsea (L.) R. Br. - Дългорога г. Мг. 15-40 cm. По вл. лив., в гори. *ЦБ*. 0 .. 2200 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч*.

G. × *densiflora* (Wahlenb.) A. Dietr. - Плътноцветна г. Мг. 30-70 cm. По вл. м. *Сmn* (с), *Пн* (с), *Рd* (з,с). 500 .. 2000 m. VII-VIII. **Б**.

G. frivaldii Hampe ex Griseb. - Фривалдиева г. [*Pseudorchis frivaldii* (Hampe ex Griseb.) P. F. Hunt.] Мг. 10-30 cm. По вл. лив. *Сmn* (з,с), *Вм*, *Згп*, *Рл*, *Пн*, *Рd* (з,с). 1200 .. 2400 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.

G. nigra (L.) Reichenb. f. - Чернушка. [*Nigritella nigra* (L.) Reichenb. f.] Мг. 5-30 cm. В планински лив. и моч. м. *Сmn* (з,с), *Вм*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рd* (з,с). 1700 .. 2700 m. V-VII. **Б, Г, Р, С**.

G. odoratissima (L.) Rich. - Ароматна г. Мг. 15-50 cm. **Г** (NE).

G. rhellicani (Teppner & E. Klein) Teppner & E. Klein - Реликанова г. Мг. 5-30 cm. *Рd* (з). 2100 .. 2150 m. **Б, Г** (NC,NE).

G. conopsea × *G. rhellicani*. Мг. 5-30 cm. *Рd* (з). 2100 .. 2150 m. **Б, Г** (NE).

Род *Hammarbya* O. Ktze.

Хамарбия

H. paludosa (L.) O. Ktze. - Блатна х. Мг. 3-15 cm. В планински блатата и приизворни торфища. *Рd* (с), ?*Сф*. 800 .. 1500 m. VII-VIII. [IX-X]. Ч.К. [CR]. ЗБР. CITES(2). **Б, Р, С**.

Род *Herminium* Guett.

Херминиум

H. monorchis (L.) R. Br. - Едногрудков х. Мг. 10-25 cm. По мезофилни и хигромезофилни планински лив., край извори, по-често на алкални почви. *Сmn* (с), *Рd* (с). 800 .. 900 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [RE]. ЗБР. CITES(2). **Б, Р, С**.

Род *Himantoglossum* Koch

Пърчовка

H. jankae Somlyay, Kreutz. & Ovari - Янкева п. [*H. caprinum* auct. non (M. Bieb.) Spreng., *H. hircinum* auct. non (L.) Spreng.; *H. calcaratum* subsp. rumelicum (H. Baumann & R. Lorenz) Niketić & Djordjević] Мг. 30-130 cm. В хрл. *ЦБ*. 0 .. 1100 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [VU]. ЗБР. ДХ(Пб). БК. CITES(2). **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, ?Р, ?Т**.

Род *Limodorum* Boehm.

Лимодорум

1¹. Шп. д. почти колкото звр.; до 25 mm. Лабелумът (листовидният отгъв на у.) ясно разчленен на хипохил и епихил. Сем. 1.1-1.3 × 0.4-0.5 mm. *L. abortivum*
1². Шп. къса, по-к. от 4 mm, понякога едва забележима. Лабелумът без разчленяване. *L. trabutianum*

L. abortivum (L.) Schwarz - Недоразвит л. [*L. abortivum* subsp. *mezekii* Delip. & Českm.] Мг. 20-80 cm. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 900 m. IV-V. [V-VI]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

L. trabutianum Batt. - Трабутов л. Мг. 10-75 cm. **Г** (NE).

Род *Liparis* Rich.

Липарис

L. loeselii (L.) Rich. - Лъозелов л. Мг. 6-25 cm. По силно овлажнени крайизворни и моч. м. с неутрална и слабо основна среда. *Смд* (ю), *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-VI. [VII-VII]. Ч.К. [RE]. ЗБР. ДХ(Шб), БК, CITES(2). **Б, М.**

Род *Neotinea* Rchb. f.

Тризъбест салеп

1¹. Сцв. отначало яйцевидно, по-късно цилиндрично. Външ. оцв. лсч. с д. 3-6 mm, кафеникаво пурпурни. Шп. 2-4 пъти по-к. от звр. 2

1². Външ. оцв. лсч. с д. 6-12 mm, с др. оцветяване. Сцв. отначало конично, по-късно яйцевидно. Шп. по-д. или до 2 пъти по-к. от звр. 3

2¹. Външ. околоцветн лсч. с д. 4-6 mm. Шп. 2.5-4 mm, ок. 2 пъти по-к. от звр. Звр. 5-8 mm. *N. dietrichiana*

2². Външ. оцв. лсч. с д. 3-3.5 mm. Шп. 1-2 mm, 2-4 пъти по-к. от звр. Звр. 2-4 mm. Сем. 0.4-0.5 × 0.2-0.3 mm. *N. ustulata*

3¹. Цв. бели или розови. Ср. дял на у. бъбрековиден или обратно яйцевиден, назъб. Шп. равна или по-д. от звр. *N. lactea*

3². Цв. светлорозови до синьо-лилави. Ср. дял на у. двуделен, назъб. Шп. 2 пъти по-к. от звр. Сем. 0.4-0.6 × 0.15-0.2 mm. *N. tridentata*

N. ×dietrichiana (Bogenh.) H. Kretzschmar, Eccarius & H. Dietr. - Дитрихов т. с. *N. tridentata* × *N. ustulata*. Мг. 26-36 cm. *Вм.*, *Рд* (с). 1300 .. 1400 m. V-VI. **Б, С.**

N. lactea (Poir.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Млечнобял т. с. [*Orchis lactea* Poir.] Мг. 10-20 cm. По лив., трев. м. и хрл. ?*Прб*, ?*Сф*, ?*Зн*, ?*Рд* (с). 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NAe), **Т.**

N. maculata (Desf.) Stearn - Петнист т. с. [*Orchis maculata* (Desf.) Batt. & Trab.] Мг. 10-30 cm. III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **М.**

N. tridentata (Scop.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Обикновен т. с. [*Orchis tridentata* Scop.; *Neotinea tridentata* subsp. *commutata* (Tod.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase] Мг. 15-45 cm. В хрл.,

лив. *ЦБ*. 0 .. 1600 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

N. ustulata (L.) R. M. Bateman, Pridgeon & M. W. Chase - Опърлен т. с. [*Orchis ustulata* L.] Мг. 10-30 cm. По умерено влажни лив. и поляни. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Леч.*

Род *Neottia* Guett.

Гнездовка; Тайник

[*Listera* R. Br.]

1¹. Бяло до жълтокафяво р. Л. ред. до люспи. Оцв. с приблизително еднакви лсч., кафяви. Сем. 1.1-1.3 × 0.25-0.3 mm. *N. nidus-avis*

1². Л. зелени, овални, нормално развити. 2

2¹. Л. ш. яйцевидно-сърцевидни или делтовидни, по-к. от 5 cm. У. с д. 3-4 mm, разделена на 1/2 - 2/3 от д. си на 2 лин.-ланц. вр. дяла. *N. cordata*

2². Л. яйцевидно-елиптични, по-д. от 5 cm. У. с д. 6-10 mm, разширена на върха, разделена на по-малко от 1/2 от д. си на 2 закръглени дяла. Сем. 0.7-0.9 × 0.2 mm. *N. ovata*

N. cordata (L.) Rich. - Сърцевиден т. [*Listera cordata* (L.) R. Br.] Мг. 5-40 cm. В сенч. гори. *Смн* (с), *Вм*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1000 .. 1600 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т.**

N. nidus-avis (L.) Rich. - Истинска г. Мг. Микотроф. 20-40 cm. В сенч. гори. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. VI-VII. [VIII-IX]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

N. ovata (L.) Bluff & Fingerh. - Овален т. [*Listera ovata* (L.) R. Br.] Мг. 20-60 cm. В гори, хрл. и поляни. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Ophrys* L.

Бръмбарче; Пчелица

1¹. Прш. тъп, без израстък на свързката. ... 2

1². Прш. с остър или заострен израстък на свързката. 6

2¹. Вътр. оцв. дялове зелени или жълтеникави. 3

2². Вътр. оцв. дялове лилави, пурпурни или виолетови поне в осн. 4

3¹. У. с плосък ръб, и жълта, гола или влакнеста гранична зона. *O. lutea*

3². У. с ± огънат ръб, и кадифена, понякога жълта гранична зона. *O. fusca*

4¹. Стр. дялове на у. издути и извити - у. закръглено-огънатата. *O. bombyliflora*
 4². Стр. дялове на у. неиздути и неизвити - у. плоска. 5
 5¹. Вьтр. оцв. дялове лин., кадифени. Ср. дял на у. врязан или двуделен. Спекулумът (огледалото) малък, бледо синкаво-виолетов. Сем. 0.5-0.6 × 0.1 mm. *O. insectifera*
 5². Вьтр. оцв. дялове овални или ланц., влакнести. Ср. дял на у. цял или леко врязан. Спекулумът голям, син, с жълт ръб. *O. speculum*
 6¹. У. триделна; ср. дял със завит назад светъл придатък; изпъкнала. Оцв. лсч. розови или лилави. 7
 6². У. цяла или неясно триделна; на върха без, или със слабо развит придатък. .. 8
 7¹. Долните л. ланц.-яйцевидни, тъпи. У. в осн. с 2 тъпи подутини; средният дял най-ш. във вр. ч. Сем. 0.6-0.7 × 0.15 mm. ... *O. apifera*
 7². Долните л. ланц., остри. У. в осн. с 2 роговидни, източени нагоре придатъка с д. до 1 cm; ср. дял най-ш. в ср. ч. ... *O. scolopax*
 8¹. У. без протуберанси (подутини) в осн. Спекулумът (огледалото) с ф. на конска подкова. *O. ferrum-equinum*
 8². У. с малки протуберанси в осн. Спекулумът с др. ф. 9
 9¹. Долните л. ланц., остри. Външ. оцв. лсч. пурпурни или лилави, рядкои зеленикави. У. триделна, с 2 овласени подутини. Спекулумът бял, няма ф. на "Н" и не е от 2 продълг. ивици от осн. на у. *O. reinholdii*
 9². Долните л. яйцевидно-ланц., тъпи. Външ. оцв. лсч. об. зелени или зелено-кафяви. У. слабо триделна, с 2 малки подутини. Спекулумът във ф. на буквата "Н" или от 2 продълг. ивици, започващи от осн. на у. 9
 10¹. У. с кадифен спекулум. *O. heleniae*
 10². У. с гол спекулум. *O. sphegodes*
O. apifera Huds. - Пчелоносно б. Мг. 15-50 cm. По слабо използвани пас., лив. и сред хрл., предимно на вар. почви. *Чм* (ю), *СИБ*, *Др*, *Прб* (з), *Стп* (з,и), *Сф*, *Зн*, *Стд*, *Срг* (з), *Рд* (и), *Трн*, *Срж*, ?*Стп* (с), ?*Рд* (с). 0 .. 1100 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**.

O. bombyliflora Link - Пчеловидно б. Мг. 5-20 cm. **Г** (NC,NAe).

O. ferrum-equinum Desf. - Подкововидна п. Мг. 10-35 cm. **Г** (NC,NE,NAe).

O. fusca Link - Кафява п. Мг. 5-40 cm. III-IV. **Г** (NE,NAe), **Т**.

O. helenae Renz - Еленина п. Мг. 15-50 cm. **Г** (NC,NE).

O. insectifera L. - Муховидна п. Мг. 15-60 cm. По вар. кам. м. *Зн*, *Стп* (з), *Рд* (з,с). 290 .. 1260 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

O. lutea Cav. - Жълта п. Мг. 7-30 cm. III-IV. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

O. reinholdii Spruner ex Fleischman - Рейнхолдова п. [*O. argolica* auct. bulg., non H. Fleischman] Мг. 15-40 cm. По хрл., покрайнини на гори и слабо използвани пас. на вар., често кам. терен, на слънчеви и полусенчести м. *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 400 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**.

O. scolopax Cav. subsp. *cornuta* (Stev.) Camus - Двурого б. [*O. cornuta* Steven] Мг. 15-50 cm. По поляни и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1400 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

O. sphegodes Mill. - Паяковидно б. Мг. 15-50 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Стд* (ю), *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

1¹. Спекулумът с бял кант. subsp. *spruneri*

1². Спекулумът без бял кант. 2

2¹. У. светлозелена до жълта по периферията.

Оцв. лсч. светлозелени. subsp. *aesculapii*

2². У. кафява или тъмноредна по периферията.

Оцв. лсч. често червеникави. ... 3

3¹. У. 8-12 × 8-12 mm, бледа до тъмно кафява,

рядко чернеещо кафява до жълтеникава, с или без приосн. протуберанси (подутини).

..... subsp. *sphegodes*

3². У. 8-15 × 8-14 mm, чернокафява или пурпурна с големи приосн. протуберанси. 4

4¹. Вьтр. оцв. лсч. ш., ± тъпи. subsp. *atrata*

4². Вьтр. оцв. лсч. т., на върха заострени. ...

..... subsp. *mammosa*

subsp. *aesculapii* (Renz) Soy ex J.J.Wood -

Аскелпиево б. [*O. aesculapii* Renz] *Тхр*. **Б, Г**.

subsp. *atrata* (Rchb. f.) A. Bolos - Паяковидно б. Чм (с), СИБ, Стп, Стд (ю), Блс, Слв, Пн, Рд (с,и). 0 .. 1000 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Т**.

subsp. *mammosa* (Desf.) Soó ex E. Nelson - Паяковидно б. [*O. mammosa* Desf.] Прб, Стп, Рд (с,и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Г (NC,NE,NAe), Т**.

subsp. *spruneri* (Nyman) E. Nelson - Шпрунерово б. Мг. 10-50 cm. **Г (NC)**.

subsp. *sphegodes* - Паяковидно б. Мг. 15-50 cm. **Г (NC,NE)**.

Род *Orchis* L.

Салеп

1¹. Околцветните лсч. без у. събрани в шлем. Пцв. с д. 1-5 mm, 2-8x по-к. от звр. Ср. дял на у. двуделен, с късо зъбче между дяловете. 2
1². Двете външ. оцв. лсч. разперени настрани или извити назад, другите 3 (без у.) събрани с шлем. 4

2¹. Дялчетата на ср. дял на у. лин., ок. 1 cm д., по ф. и големина подобни на стр. дялове на у. Сем. 0.4-0.5 × 0.15-0.25 mm. *O. simia*

2². Дялчетата на ср. дял на у. продълг. или яйцевидни. 3

3¹. Шлемът белезникаворозов, с пурпурни ж. отвътре. У. пурпурна, към осн. белезникава, с пурпурни точки. *O. militaris*

3². Шлемът кафявопурпурен, с розовочервени точки. У. белезникава (бледорозова), с пурпурни линии и точки. Сем. 0.5-0.6 × 0.15-0.25 mm. *O. purpurea*

4¹. Цв. розови до пурпурни. Шп. насочена надолу. Пцв. с 5-7 ж. *O. spitzelii*

4². Цв. бледожълти, розови или светлопурпурни. Шп. хоризонтална или извита нагоре. Пцв. с 1-3 ж. 5

5¹. Цв. розови до светлопурпурни. Външ. оцв. лсч. яйцевидни или продълг. ланц., ± осилесто заострени. *O. mascula*

5². Цв. блежълти. Оцв. лсч. тъпи. 6

6¹. Ст. с л. до ср. Л. продълг. обратнойцевидни, без петна. Шп. с д. 7-11 mm. *O. pallens*

6². Ст. с л. в долната третина. Л. ланц. или продълговатоланцетни, най-често с черни петна. Шп. с д. 14-18 mm. *O. provincialis*

O. anthropophora (L.) All. - Кукленски с. Мг. 20-40 cm. **Г (NC,NE), Т**.

O. italica Poir. - Италиански с. Мг. до 30

cm. **Г (NC,NE,NAe)**.

O. mascula L. - Мъжки с. Мг. 15-60 cm. В хрл. и трев. м. Чм (ю), Прб, Стп, Зн, Згн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд, Тхр, Срж. 0 .. 2000 m. IV-VI. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.**

1¹. Оцв. лсч. овални, тъпи. subsp. *mascula*

1². Оцв. лсч. с тънко осилче. subsp. *speciosa*

subsp. *mascula* - Мъжки с. [*O. pinetorum* Boiss. & Kotschy; *O. mascula* (L.) L. subsp. *pinetorum* (Boiss. & Kotschy) E. G. Camus] Мг. 15-60 cm. Стп (с,и), Зн, Стд, Слв, Пн, Рл, Рд, Тхр, Срж. 0 .. 1500 m. **Б, Г (NC,NE), М**.

subsp. *speciosa* (Mutel) Hegi - Красив с. [*O. ovalis* F. M. Schmidt ex Meyer; *O. mascula* subsp. *signifera* Soo] Мг. 15-60 cm. В хрл. и трев. м. Чм (ю), Прб, Стп, Зн, Згн, Стд, Блс, Слв, Пн, ДМ, Рл, Рд(с), Тхр, Срж. 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, М, С. Леч.**

O. militaris L. - Шлемовиден с. Мг. 25-50 cm. По открити, слънчеви м., на вар. кам. почви, по слабо използвани пас., сред хрл., понякога на горски поляни. СИБ, Др, Стп (с,и), Сф, Зн, Рд (з,с), Трн. 0 .. 1500 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т**.

O. pallens L. - Бледен с. [*O. sulphurea* Sims] Мг. 20-40 cm. В светли гори и хрл. Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т. Леч.**

O. pauciflora Ten. - Малоцветен с. Мг. 15-35 cm. **Г (NC,NE)**.

O. provincialis Balb. - Обикновен с. Мг. 15-35 cm. В хрл. Рд (и), Срж. 0 .. 400 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR B2ab(iv); C2a(i)]. ЗБР. БК. CITES(2). **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т**.

O. punctulata Steven ex Lindl. - Дребноточков с. Мг. 20-60 cm. IV-V. ?**Б, Г (NE), Т**.

O. purpurea Huds. - Пурпурен с. [*O. fusca* Jacq.] Мг. 30-85 cm. В светли гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Леч.**

O. quadripunctata Ten. - Четириточков с. Мг. 20-30 cm. IV-V. **Г (NC,NE), Т**.

O. simia Lam. - Маймунски с. Мг. 25-40 cm. По трев. м. и горски поляни. ЦБ. 0 .. 1800 m. IV-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Леч.**

O. spitzelii Saut. ex W. D. J. Koch - Шпицелов с. Мг. 15-60 см. По горски поляни, слабо използвани пас., сред хрл., обикновено на вар. кам. почви, на открити и полусенчести м. *Стп* (и), *Вт*, *Рд* (с). 700 .. 1500 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. CITES(2). Изключително рядък. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**. *Леч.*

Род *Platanthera* (L.) L. С. М. Rich.
Кукувича опашка

1¹. Цв. бели, с д. 11-18 mm. Шп. с д. 25-30 mm, по цялата д. еднакво дебела. Джобчетата на полиниите успоредни. Сем. 0.8-0.9 × 0.15-0.25 mm. *P. bifolia*

1². Цв. зеленикавобели, с д. 18-23 cm. Шп. с д. 18-27 mm, към върха удебелена. Джобчетата на полиниите под ъгъл. Сем. 0.7-0.8 × 0.15-0.2 mm. *P. chlorantha*

P. bifolia (L.) L. С. М. Rich. - Двулистна к. о. [*P. fornicata* (Bab.) Buttler] Мг. 15-60 cm. В хрл., лив., поляни. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Леч.*

P. chlorantha (Custer) Rchb. - Зеленоцветна к. о. Мг. 20-60 cm. В гори, хрл. и поляни. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Pseudorchis* Sæg.
Лъжесалеп

P. albida (L.) A. & D. Löve - Белезникав л. [*Leucorchis albida* (L.) E. Mey.; *Gymnadenia albida* (L.) Rich.] Мг. 10-30 cm. По вл. лив., хвойнови и клекови хрл. *Стп* (з,с), *Вт*, *Зн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), ?*Стп* (и), ?*Рд* (и). 1200 .. 2700 m. V-VIII. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т**.

Род *Serapias* L.
Серапиас

1¹. Епихилът (удълженият ср. дял на у.) ш. колкото хипохила (цялата ч. на у.) или по-ш.; с леко вълнисти ръбове; извит вертикално надолу. У. наситено червеникаво кафява, плътно влакнеста по ср. на епихила и хипохила. Хипохилът с два раздалечени калуса в осн. *S. cordigera*
1². Епихилът по-т. от хипохила, д. колкото него или по-д.; стеснен при връзката с хипохила. Хипохилът с 2 успоредни калуса. 2

2¹. Цв. многобройни, дребни и скрити от пщв. У. често отгъната. Епихилът малък, много по-т. и малко по-д. от хипохила, напетнен, с малко влс. в осн. Стр. дялове на хипохила заоблени, извити леко надолу, неоцветени тъмно. *S. parviflora*

2². Цв. големи, добре раздалечени. Епихилът много д., поне 2 пъти по д. от хипохила, по-т. от него; ножовиден, обикновено насочен вертикално надолу; често с влакнест център. Стр. дялове на хипохила извити добре надолу, формирайки гънки от двете страни на хипохила, границите тъмно оцветени, често кестеняви. *S. vomeracea*

S. bergonii E. G. Camus - Бергонов с. Мг. 10-40 cm. **Г** (NC,NE,NAe).

S. cordigera L. - Сърдечен с. Мг. 15-50 cm. IV-V. **Г** (NC,NE), **М, Т**.

S. orientalis (Greuter) H. Baumann & Kunkele - Източен с. Мг. 15-30 cm. III-IV. **Г** (NE), **Т**.

S. parviflora Parl. - Дребноцветен с. Мг. 10-35 cm. По трев. м. и крайморски пясъци. IV-V. **Г** (NC,NE), **Т**.

S. vomeracea (Burm.) Briq. - Палешников с. Мг. 10-50. По слънчеви м. по слабо използвани пас., мезофилни лив. и сред хрл. *Чм* (ю), *Слв*, *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. CITES(2). **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

Род *Spiranthes* Rich.
Спирантес

S. spiralis (L.) Chev. - Есенен с. [*S. autumnalis* Rich.] Мг. 5-25 cm. По трев. и хрл. м. *Чм*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Зп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срз*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. VIII-IX. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Traunsteinera* Rich.
Траунщайнера

T. globosa (L.) Rchb. - Кълбеста т. [*Orchis globosa* L.] Мг. 15-60 cm. По слънчеви м. на почви със слабо кисела или основна реакция; мезофилни до вл. планински лив. и поляни, понякога сред хрл. *Прб* (з), *Стп* (з,с), *Вт*, *Рл*. 900 .. 2900 m. VI-VI. [VII-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. CITES(2). **Б, Р, С, Т**.

Разред **Commelinales** Mirb. ex Bercht. & J. Presl

1¹. Сухоземни р. Оцв. с 3 чшл., (две ± срс. в осн. и 3 вчл. (понякога и двата кръга венчевидни). Понякога 3 от тч. са стаминодии. Л. със затворени тръб. влаг. Пл. кутийка, понякога обхваната от сочни чшл. **Commelinaceae**
1². Водни р. Оцв. прост, с 6 лсч., срс. в осн. Всички тч. фертилни. Л. два типа. Пл. кутийка или орехче. **Pontederiaceae**

Семейство **Commelinaceae** Mirb.

Комелинови

1¹. Цв. зигмф. **Commelina**
1². Цв. актмф. **Tradescantia**

Род **Commelina** L.

Комелина

C. communis L. - Обикновена к. 1Г. 30-150 см. Интр. Адв. Руд. Чм, Прб, Сф, Стд, Пн (ю), Трн. 0 .. 500 м. VI-X. Пр.: И. Аз. Б, Г (NC), Т. Дек., Плв.

Род **Tradescantia** L.

Съмни-мръкни; Добро утро

1¹. Лежашо р. Л. ланц. елиптични до овално ланц., с д. до 5 см. Цв. бели. **T. fluminensis**
1². Изправено или приповдигащо се р. Л. тясноланцетни, с д. 5-30 см. Цв. виолетови, рядко бели. **T. virginiana**

T. ×andersoniana W. Ludw. & Rohweder - Градинско с. МГ. 50-60 см. VI-VIII. Интр. Култ. В дворове и градини. Пр.: С. Ам. Дек.

T. fluminensis Vell. - Речно с. МГ., до 50 см. Адв. Г (NAe).

T. virginiana L. - Вирджинско с. МГ. 20-30 см. Интр. В дворове. Адв. Стд (ю). 0 .. 800 м. V-VIII. Пр.: С. Ам. Б, Г. Дек.

Семейство **Pontederiaceae** Kunth

Понтедериеви

1¹. Сцв. об. с повече от 50 цв. Пл. едносеменно орехче. **Pontederia**

1². Сцв. с по-малко от 30 цв. Пл. кутийка с 10-200 семена. 2

2¹. Дяловете на оцв. овални, по-д. от 20 mm. Тч. 6. **Eichhornia**

2². Дяловете на оцв. лин. до овално-ланц., пок. от 20 mm. Тч. 3. **Heteranthera**

Род **Eichhornia** Kunth

Воден зюмбюл

E. crassipes (Martius) Solms - Воден зюмбюл. МГ. 4-11 см. Водно. Култ. VI-X. Инв. P, T. Пр.: Ю. Ам. Дек.

Род **Heteranthera** Ruiz & Pav.

Хетерантера

1¹. Сцв. от 2-24 цв. Оцв. зигмф. .. **H. reniformis**

1². Сцв. от 1 цв. Оцв. ± актмф. 2

2¹. Петурата на л. с држ. продълг. до яйцевидна, в осн. отсечена до клиновидна. Кр. дял на оцв. самостоятелен. **H. limosa**

2². Петурата на л. с држ. кръгла до продълг. Кр. дял на оцв. групиран със съседните 2 дяла. **H. rotundifolia**

..... **H. rotundifolia**

H. limosa (Sw.) Willd. - Мазна х. 1Г. Водно. 2-24 см. Г (NC,NE).

H. reniformis Ruiz & Pav. - Бъбрековидна х. 1Г./МГ. 1-9 см. Водно. В оризища. Адв. Трн. 180 .. 190 м. Пр.: Ам. Б, Г (NC,NE), М.

H. rotundifolia (Kunth) Grisebach - Кръглолистна х. 1Г. 2-12 см. Водно. Адв. Трн. 0 .. 200 м. Г. Цъфти 1 час след залез, през деня цв. увяхват. Пр.: Ам. Б, Г (NC,NE).

Род **Pontederia** L.

Понтедерия

P. cordata L. - Сърцевидна п. МГ. 30-100 см. Водно. Кор. Интр. VI-X. Пр.: С. Ам. Дек.

Разред **Dioscoreales** Mart.

Семейство **Dioscoreaceae** R. Br.

Брееви

Род **Dioscorea** L.

Брей

[**Tamus** L.]

D. communis (L.) Caddick & Wilkin - Обикновен б. [**Tamus communis** L.] МГ. 150-400 см. Лиана. Грудко-коренишно. 2дом. В хрл. и светли гори. ЦБ. 0 .. 1200 м. V-VII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, P, C, T. Леч.

Разред **Liliales** Perleb

- 1¹. Катерливи р. с бодли по ст. и с 2 мустачета в осн. на л. држ. Smilacaceae
 1². Луковични и коренищни р. без бодли или мустачета. 2
 2¹. Оцв. лсч. 8 (4+4). Тч. 8. Р. с 1 цв. на върха на ст. и 4 л., събрани в 1 прешл. Пл. сивосиня до черна ягода. Melanthiaceae
 2². Оцв. лсч. 6 (3+3). Тч. 6. Пл. кутийка. 3
 3¹. Коренищни р. Цв. във вр. гроздове или метл. Цв. с д. 15 mm. Л. прис., ± обхващат ст. Melanthiaceae
 3². Луковични или грудколуковични р. 4
 4¹. Всички или поне ч. от л. стъблени. 5
 4². Всички л. приосн. 6
 5¹. Грудколуковични р. Л. обърнати с долната повърхност нагоре. Цв. ясно зигмф., 2 лсч. от вътр. кръг напръскани с повече петна. Alstroemeriaceae
 5². Луковични р. Л. с долната повърхност надолу. Цв. актмф. или слабо зигмф., без различаващи се по багра оцв. лсч. Liliaceae
 6¹. Р. с грудколуковица. Оцв. лсч. срс. в долната си ч. в ± д. тръб., или своб. с д. нокът. Colchicaceae
 6². Р. с луковица. Оцв. лсч. ± своб.; без нокът, ± извити назад. Liliaceae

Семейство **Alstroemeriaceae** Dumort.

Алстромериеви

Род **Alstroemeria** L.

Алстромерия

A. versicolor Ruiz. & Pav. - Разноцветна а. Мг. 30-60 cm. В дворове. IV-X. Пр.: Ю. Ам. Възможна е алергична реакция при допир. *Дек., Хрн.*

Семейство **Colchicaceae** DC.

Мразовецови; Кърпикожухови

Род **Colchicum** L.

Мразовец; Кърпикоухови

[*Merendera* Ram.]

- 1¹. Оцв. лсч. своб.; лин. или лин. елипсовидни с д. нокът. 2
 1². Оцв. лсч. ± срс. в долната си ч. в ± д. тръб. Своб. им ч. по-д. от 15 mm. 3
 2¹. Грудколуковицата без издънки. Оцв. лсч. без ушички в осн. Кут. 15-20 mm. Сем. 2-2.2 × 1.6-1.8 mm. *C. atticum*

- 2². Грудколуковицата със странични издънки. Оцв. лсч. с ушички в осн. Кут. 15-25 mm. *C. soboliferum*
 3¹. Цв. и л. се развиват едновременно през пролетта. 4
 3². Цв. се развиват през есента, а л. - на следващата пролет. 7
 4¹. Оцв. лсч. в осн. с ушички. 5
 4². Оцв. лсч. в осн. без ушички. Кут. 12-15 mm. 6
 5¹. Л. по време на цъфтежа 2-3; прис., ± обхващат ст. Оцв. лсч. т. ланц. до лин. ланц. *C. davidovii*
 5². Л. по време на цъфтежа 3-5. Оцв. лсч. удълженоелипсовидни или елипсовидно-ланц. Кут. 36-45 × 1.8-2.8 mm. Сем. 2-2.2 mm. *C. diampolis*
 6¹. Л. 2, рядко 3, отдолу и по ръба с реснички. Цв. розови или бели. Кут. удължена ± ресничеста. *C. doerfleri*
 6². Л. 3, с реснички само по ръба. Цв. розово-виолетови. Кут. 20-30 × 10-15 mm, сферична, гола. *C. triphyllum*
 7¹. Л. с хрущялен, късо ресничест ръб. Кут. с д. 2-3 cm. 8
 7². Л. без хрущялен ръб и без реснички... 9
 8¹. Оцв. лсч. об. с различна д. *C. haynaldii*
 8². Оцв. лсч. с равни д., с петна. Кут. 20-30 × 10-15 mm. *C. turcicum*
 9¹. Прш. черни. *C. callicymbium*
 9². Прш. жълти. 10
 10¹. Л. ланц. Оцв. лсч. об. по-к. от 5 cm, розови до лилави, без шахматни петна. Кут. 30-60 mm. Сем. 2.9-3.5 × 2.1-2.3 mm. *C. autumnale*
 10². Листа широкоелипсовидни. Оцв. лсч. под. от 5 cm, розовочервени, с по-бледи и потъмни шахматни петна. Кут. до 35-40 × 20-25 mm. *C. bivonae*
C. atticum Spruner ex Tommas. - Атински м. [*Merendera attica* (Spruner ex Tommas.) Boiss. & Spruner, *M. rhodopea* Velen.] Мг. 5-15 cm. По открити трев. и кам. м. Пн (ю), Pd (с), Трн. 300 .. 750 m. XII-II. [I-III]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE,NAe), **Т. Omp!**
C. autumnale L. - Есенен м. [*Colchicum rhodopaeum* Kovatsch.] Мг. 15-40 cm. По трев. м., хрл., лив. ЦБ. 0 .. 2925 m. VIII-X. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. Omp!**, *Леч., Тех.*
C. bivonae Guss. - Широколистен м.

[*Colchicum latifolium* Sm.] Мг. 20-25 cm. По сухи трев. и кам. м. сред хрл., в пояса на ксеротермните дъбови гори. *Згн, Сгд* (ю), *Пн* (ю). 0 .. 1000 m. VIII-IX. [III-IV]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т. Omp!**

C. callicymbium Stearn & Stef. - Чернопрашников м. Мг. 15-25 cm. По трев. м. *Сгд*. 0 .. 500 m. IX-IX. Bulg. **Omp!**, Дек.

C. chalconicum Azn. - Халцедонски м. Мг. Лук. **Г** (NC,NE), **Т**.

C. chimonanthum K. M. Perss. - Зимноцветен м. Мг. Лук. **Г** (NE).

C. davidovii Stef. - Давидов м. [*C. szovitsii* Fisch. & C. A. Mey.] Мг. По сухи и вар. м. *СИБ, Сгн* (и). 0 .. 1000 m. II-IV. Ч.К. [CR]. Bulg. ЗБР. **Omp!**

C. diampolis Delip. & Ćeschm. - Сираче; Ямболски м. [*C. szovitsii* Fisch. & C. A. Mey.] Мг. 4-15 (20) cm. По вл. до преовлажнени лив. и лонгозни гори. *Чм* (ю), *Сгд, Тхр*. 0 .. 600 m. III-III. [IV-V]. Ч.К. [CR B1ab(ii)+2ab(iii)]. ЗБР. IUCN(R), Bulg. **Omp!**, Дек., Леч.

C. doerfleri Halascy - Дьорфлеров м. Мг. 10-15 cm. По трев. и кам. м. сред хрл., в пояса на ксеротермните дъбови гори. *Сгд, Слв, Пн* (ю). 0 .. 1000 m. II-IV. [IV-V]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М. Omp!**, Дек.

C. euboicum (Boiss.) K. Perss. - Евбвейски м. Мг. 2-10 cm. Лук. **Г** (NE).

C. haynaldii Neuff. - Хайналдов м. Мг. *Сф, Зн*. 500 .. 1000 m. VIII-XI. **Б, Г** (NC,NE), **Р. Omp!**

C. rausii K. M. Perss. - Раусов м. Мг. Лук. **Г** (NC).

C. soboliferum (C. A. Mey.) Stef. - Издънкова мерендера. [*Merendera sobolifera* C. A. Mey.] Мг. 5-20 cm. По вл. трев. и пес. м. *Чм, Сгн* (и), *Сф, Сгд, Трн, Тхр*. 0 .. 500 m. II-V. **Б, Г** (NC,NE), **Р, Т. Omp!**

C. triphyllum Kunze - Анкарски м. [*C. ancurense* V. L. Burtt; *C. biebersteinii* Rouy] Мг. Лук. 10-15 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Чм, СИБ, Прб, Сгн* (и), *Сф, Пн, Рд* (с,и), *Трн, Тхр*. 0 .. 1100 m. II-III. **Б, Г, Р, Т. Omp!**, Дек.

C. turcicum Janka - Турски м. Мг. 15-20 cm. Лук. Из лив. *СИБ, Др, Сгн* (с,и), *Згн, Рд* (с,и), *Трн*. 0 .. 1000 m. VIII-IX. **Б, Г** (NE), **Т. Omp!**

Семейство **Liliaceae** Juss.

Кремови

1¹. Всички л. приосн. Оцв. лсч. своб., силно извити назад. *Erythronium*

1². Всичките или поне ч. от л. стъблени... **2**

2¹. Л. стъблени и приосн. Оцв. лсч. с д. до 20 mm. **3**

2². Л. само стъблени. Оцв. лсч. по-д. от 25 mm. **4**

3¹. Цв. жълти. *Gagea*

3². Цв. бели, с 3 червени ж. и с жълто петно в осн. *Lloydia*

4¹. Цв. по 1 на върха на ст. Прш. заловени за тичинковите држ. с осн. си (неподвижни), жълти, разперени и обърнати към отвора на цв. Перигонните лсч. голи отвън; бели, жълти, оранжеви или розови; с д. над 30 mm. *Lilium*

4². Цв. по 1-3 на върха на ст. Прш. заловени за тичинковите држ. с гръбната си страна (люлеещи се). **5**

5¹. Цв. при цъфтеж наведени. *Fritillaria*

5². Цв. при цъфтеж изправени. *Tulipa*

Род *Erythronium* L.

Самодивско лале

1¹. Луковицата удължена. Л. с червеникави петна. Цв. по 1, със силно завити назад оцв. лсч., наведени, розови до виолетови. Прш. лилави. Сем. 3.2-3.8 × 1.6-2 mm. . *E. dens-canis*

1². Луковицата яйцевидна. Л. без червеникави петна. Цв. по 1-4, изцяло жълти. Прш. жълти. *E. tuolumnense*

E. dens-canis L. - Самодивско лале; Кучешки зъб. [*E. dens-canis* subsp. *niveum* (Baumg.) Buia & Pantu] Мг. Лук. 10-30 cm. В гори. *СИБ, Др, Прб, Сгн, Сф, Зн, Вт, Згн, Сгд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд, Сргж*. 500 .. 1200 m. III-IV. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**.

E. tuolumnense Applegate - Тулумненско самодивско лале. Мг. 15-35 cm. Интр. В градини и дворове. Пр.: С. Ам. - Калифорния. Дек. **Б**.

Род *Fritillaria* L.

Ведрица

1¹. Луковицата с диам. 4-6 cm, съставена от 4 сочни, срс. люспи. Цв. наведени. Оцв. оранжево-червен, с д. 5-7 cm. Кут. до 40 mm, с 6 остри ръба. Сем. 11-13 × 6-7 mm.

- *F. imperialis*
1². Луковицата с диам. до 3 cm, съставена от 2 сочни, несраснали люспи. Оцв. с др. багра, с д. 1.5-4 cm. 2
2¹. Оцв. тяснозвънчевиден до конично звънчевиден. Стлб. цяло, бл. неясно или късо 3- делно. 3
2². Оцв. широкозвънчевиден. Стлб. до 3- делно. 4
3¹. Л. 4-6 (8), посл. Стлб. с папили. Бл. късо 3- делно. Кут. 12 × 11 mm, с 6 сивозелени ивици.
..... *F. drenovskii*
3². Л. 7, или повече, посл., най-горните 3 в прешл. Стлб. цяло, гладко. Бл. неясно 3- делно. Кут. с 6 тъпи, слабо крилати ръба.
..... *F. stribrnyi*
4¹. Култивирано р. Л. 3-5 големи, и 1-2 вр. малки. Оцв. лсч. с жълти върхове. Кут. 3 × 1 mm.
..... *F. uva-vulpis*
4². Диворастящи р. с др. белези. Оцв. лсч. без жълти върхове. 5
5¹. Оцв. лсч. шахматно петнисти, с или без ивица отвън. 6
5². Оцв. лсч. без шахматни петна, отвън с жълтозелена надл. ивица по ср., отвътре жълтеникави. 8
6¹. Горните л. посл., лин. Кут. с 3 ръба; 20 × 10 mm. Сем. 6-6.6 × 4.8-5.2 mm.
..... *F. meleagroides*
6². Горните л. срещ. или по 3 в прешл. ... 7
7¹. Оцв. лсч. отвън зелени или пурпурни със зелена ивица и по-тъмночервени шахматни петна. *F. graeca*
7². Оцв. лсч. отвън тъмночервени с ± по-тъмночервени шахматни петна. Кут. с 6 тъпи ръба; 20-30 mm. Сем. 4.8-5.8 × 4.2-4.8 mm.
..... *F. orientalis*
8¹. Горните л. посл. Долните л. яйцевидни до ланц. 9
8². Горните л. срещ. или по 3 в прешл. ... 10
9¹. Л. по-ш. от 2 cm. Тч. држ. слабо влакнести, ок. 2 пъти по-д. от пращните. ... *F. gussichiae*
9². Л. с ш. до 2 cm. Тч. држ. голи, малко по-д. от прш. Кут. с 6 слабо крилати ръба.
..... *F. skorpili*
10¹. Оцв. лсч. към върха и по гърба кафеникаво-пурпурни. Нектарниците 6-10 × 3-4 mm, на 3-5 mm от осн. на оцв. лсч. Кут. без крилати ръбове.
..... *F. messanensis*
10². Оцв. лсч. към върха и по ръба нечисто бледовиненочервени. Нектарниците с диам. 3-5 mm, на 5 mm от осн. на оцв. лсч. Кут. с 6 остри крилати ръба. Сем. 8.5-9.5 × 6-6.5 mm.
..... *F. pontica*
F. drenovskii Degen & Stoj. - Дреновска в. Мг. Лук. 15-45 cm. По сухи, вар. стръмни склонове, ск. площадки и поляни, по открити кам. и трев. м., в букови и иглол. г. *Слв, Пн* (ю). 1000 .. 2000 m. IV-V. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R). ЗБР. БК. Balk. **Б, Г** (NE).
F. graeca Boiss. & Spruner subsp. ***thessala*** (Boiss.) Rix - Гръцка в. [*F. ionica* Halacsy] Мг. Лук. **Г** (NC,NE), **М**.
F. gussichiae (Degen & Dorfl.) Rix - Гусихиева в. [*F. graeca* var. *gussichiae* Degen & Dorfl.] Мг. Лук. 20-40 cm. По кам. трев. и хрл. м. *Згн, Блс, Слв, ДМ, Пн* (ю), *Рл, Срг* (з), *Рд* (з), *Трн*. 0 .. 1500 m. IV-VI. [NT]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.
F. imperialis L. - Булка лале. Мг. Лук. 40-100 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. IV-V. Пр.: Иран. **Т. *Omp!*, Дек.**
F. meleagroides Patrin ex Schult. & Schult. f. - Шахматна в. Мг. Лук. 20-60 cm. По вл. трев. м. *Сф, Зн*. 500 .. 800 m. IV-V. [VI-VI]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Т**.
F. messanensis Raf. - Месанска в. Мг. 15-30 cm. Лук. **Г** (NC), **М**.
F. orientalis Adams - Източна в. [*F. montana* Hoppe; *F. tenella* M. Vieb.] Мг. 15-50 cm. Лук. Каменливи хрл. м., поляни, пас. *СИБ, Др, Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Слв, Пн, Рд* (з). 500 .. 1400 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Дек.**
F. pontica Wahlenb. - Черноморска в. Мг. Лук. 15-50 cm. Тревисти кам. м., гори и хрл. *Чм, СИБ, Стп* (с,и), *Стд, ДМ, Пн* (ю), *Срг, Рд, Трн, Тхр, Сргж*. 0 .. 1500 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Г** (NE,NAe), **Т, Дек.**
F. skorpili Velen. - Шкорпилова в. [*F. gussichiae* subsp. *skorpilii* Velen.; *F. graeca* var. *skorpili* (Velen.) Stoj. & Stef.] Мг. 20-30 cm. Лук. По кам. трев. и хрл. м. *Зн, Згн, Стд, Срг, Трн, ?Стп* (и). 0 .. 1500 m. ЗБР. Bulg.
F. stribrnyi Velen. - Стрибриниева в. Мг. Лук. 10-50 cm. По трев. м. в просветлени нискостъблени широкол. г. в хрл. *Трн, Тхр*. 300 .. 1000 m. III-V. [VI-VI]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, Т**.
F. uva-vulpis Rix - Лисича в. Мг. 30-45 cm. Интр. В дворове. Пр.: **Т**, Ирак, Иран.

Род *Gagea* Salisb.

Пачи крак; Гарвански лук

- 1¹. Луковиците 2-3, едната с туника.
..... *G. pratensis*
- 1². Луковиците 1-2, с обща туника. 2
- 2¹. Луковицата 1. Приосновният л. 1. 3
- 2². Луковиците 2 в обща туника. 6
- 3¹. Сем. сплеснати. Оцв. дялове удължено-заострени. 4
- 3². Сем. закръглени. Оцв. дялове ± заоблени. Луковицата без влакнеста шийка. 5
- 4¹. Луковицата об. с д. влакнеста шийка. Оцв. дялове 14-20 mm. Осн. на ст. обхваната от обв. от мрежесто сплетени влакна, образувана от л. влаг. *G. reticulata*
- 4². Луковицата без или с неясна влакнеста шийка. Оцв. дялове 12-14 mm. *G. taurica*
- 5¹. Ст. с в. 10-30 cm. Приосновният л. с ш. 7-15 mm, лин. ланц. Оцв. дялове 15-18 mm. *G. lutea*
- 5². Ст. с в. 3-7 cm. Приосновният л. с ш. 1.5-3 mm, лин. Оцв. дялове ок. 13 mm. ... *G. pusilla*
- 6¹. Приосн. л. единичен. Оцв. дялове заострени. *G. minima*
- 6². Приосн. л. 2. 7
- 7¹. Долните ст. л. срещ. 8
- 7². Долните ст. л. посл., рядко единични или лъжесрещуположни. 10
- 8¹. Ст. голо в горната ч. *G. liotardii*
- 8². Ст. ± влакнесто в горната ч. 9
- 9¹. Цв. 3-8 (-19). Външ. оцв. дялове ± плътно влакнести отвън, брадати и неизвити към върха. *G. dubia*
- 9². Цв. (1-) 5-12. Външ. оцв. дялове голи или разредено влакнести, често извити към върха. *G. villosa*
- 10². Ст. по-в. от 5 cm. Цв. 1-3. Оцв. дялове 13-17 mm. *G. bohémica*
- 10¹. Ст. по-в. от 5 cm. Цв. 1-3 Оцв. дялове 15-20 mm. 11
- 11¹. Оцв. лсч. 10 mm, елиптични, ± заоблени. *G. chrysantha*
- 11². Оцв. лсч. 15-20 mm, ланц. до лин., често остри. *G. peduncularis*
- G. bohémica* (Zauschn.) Schult. & Schult. f. - Чешки п. к.; Скален п. к.; Тръбестолистен п. к. [*G. saxatilis* (Mert. & W. D. J. Koch) Schult. & Schult. f.; *G. fistulosa* (Ramond ex DC.) Ker-Gawl., nom. illeg.] МГ. Лук. 2-15 cm. По пес. м., скал. хрл. м., високопланински поляни и

лив. *Чм, Стд, Блс, Слв, ДМ, Срз* (з), *Пн* (с), *Рл, Рд, Трн*. 0 .. 1000 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.

G. chrysantha (Jan) Schult. & Schult. f. - Златист п. к. [*G. heldreichii* (Terr.) Lojac.; *G. amblyopetala* Boiss. & Heldr.] МГ. Лук. 6-15 cm. По трев. м. *Стд* (ю). *Рд* (и), *Трн, Тхр*. 0 .. 300 m. III-IV. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т**.

G. dubia A. Terracc. - Съмнителен п. к. МГ. Лук. **Г** (NE).

G. liotardii (Sternb.) Schult. & Schult. f. - Тръбестолистен п. к. [*G. fragifera* (Vill.) E. Bayer & G. Lopez; *G. fistulosa* subsp. *liotardii* (Sternb.) Maire] МГ. Лук. По високопланински лив. *Пн*. V-VII. **Б, Г** (NC), **Р**.

G. lutea (L.) Ker-Gawl. - Обикновен п. к.; Жълт гарвански лук. МГ. Лук. 10-30 cm. Из гори и поляни. *Чм, Прб, Стп, Зп, Вп, Зпн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд, Срж*. 300 .. 2000 m. III-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

G. minima (L.) Ker-Gawl. - Малък п. к. [*Gagea arvensis* (Pers.) Dumort., nom. illeg.] МГ. Лук. 10-20 cm. По сухи трев. м. и лив. *ЦБ*. 1000 .. 2925 m. II-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Р**.

G. peduncularis (C. Presl) Pascher - Листнат п. к. МГ. Лук. 5-15 cm. По вар. трев. м. *Стп* (з), *Блс, Рл, Рд, Трн*. 300 .. 1200 m. III-IV. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

G. pratensis (Pers.) Dumort. - Ливаден п. к. МГ. Лук. 10-15 cm. По сухи кам. м., в лив. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. III-IV. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Р, Т**.

G. pusilla (F. W. Schmidt) Sweet - Дребен п. к. МГ. Лук. 7-10 cm. По трев. м. *Прб, Сф, Зпн, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рд, Трн*. 0 .. 1000 m. III-IV. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

G. reticulata (Pall.) Schult. & Schult. f. - Мрежест п. к. МГ. 4-15 cm. Лук. По сухи кам. м. *Стд* (ю), *Пн*. 0 .. 1000 m. IV-IV. **Б, Г, Р, Т**.

G. taurica Steven - Кримски п. к. МГ. Лук. 3-10 cm. По сухи трев. пес. м. *Чм* (с). 0 .. 300 m. III-IV. **Б, Т**.

G. villosa (M. Bieb.) Duby - Полски п. к. [*G. arvensis*, p. p.] МГ. Лук. 8-20 cm. По сухи лив. и хълмове. *Трн*. 100 .. 1000 m. II-IV. **Б, Г**

(NC,NE), **P, T**.

Род *Lilium* L.

Крем

- 1¹. Цв. наведени. Оцв. лсч. извити назад. ... 2
1². Цв. изправени или хоризонтално разп. ... 7
2¹. Л. разп. в 1-3 прешлена, горните посл. Цв. розово-червени. Кут. 20-30 mm. Сем. 6-8 × 4.2-5.2 mm. *L. martagon*
2². Всички л. посл. 3
3¹. Цв. оранжево-червени. 4
3². Цв. жълти. 5
4¹. Оцв. лсч. с д. 65-70 mm, без точки. Тч. држ. жълти. *L. chalcedonicum*
4². Оцв. лсч. с д. 100 mm, с тъмни точки отвътре. Тч. држ. червеникави. Сем. 6.5-7.5 × 5-5.8 mm. *L. lancifolium*
5¹. Оцв. лсч. с д. 90-105 mm. Цв. по 1 или 2-4 в сенник. *L. rhodopeum*
5². Оцв. лсч. с д. до 70 mm. 6
6¹. Оцв. лсч. с д. 30-40 mm. Цв. 1-2 (3) в сцв. *L. albanicum*
6². Оцв. лсч. с д. 55-60 cm и ш. 8-10 mm. Цв. 3-8 в грозд. Кут. 30-60 × 20-30 mm. Сем. 8-8.8 × 5.7-6.3 mm. *L. jankaе*
7¹. Цв. оранжевочервени, изправени чашковидни, по 3 в сенник. Сем. 8-10 × 6-7 mm. *L. bulbiferum*
7². Цв. бели, често с розов или виолетов оттенък отвън, ± хоризонтални. 8
8¹. Цв. млечнобели. Сем. 8-10 × 6-8 mm. *L. candidum*
8². Цв. бели, с розов или виолетов оттенък отвън. Сем. 7-8.5 × 4.5-5.5 mm. *L. regale*

L. albanicum Griseb. - Албански к. [*L. carniolicum* subsp. *albanicum* (Griseb.) Hayek] Мг. Лук. 30-40 cm. По трев. м. и хрл. *Смн* (с), *Блс.* 1800 .. 1900 m. VII-VIII. Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М**. Дек.

L. bulbiferum L. - Оранжев к. [*L. croceum* Chaix] Мг. Лук. 40-120 cm. Интр. В градини и дворове. 0 .. 1200 m. VI-VIII. Пр.: Централна Ев. **Б, М, Р, С**. Дек.

L. candidum L. - Бял к. Мг. Лук. 50-150 cm. Интр. В градини и дворове. Адв. *Трн.* 100 .. 300 m. VI-VII. Пр.: И. Срз.. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т**. Дек.

L. chalcedonicum L. - Халцедонски к. Мг. 60-120 cm. **Г** (NC,NE).

L. jankaе A. Kern. - Планински к. Мг. Лук. 50-100 cm. По трев. скал. м. над границата на гората. *Прб* (з), *Смн*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Рл*, *Рд* (с). 1500 .. 2925 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**. Дек.

L. lancifolium Thunb. - Тигров к. [*L. tigrinum* Ker-Gawl.] Мг. Лук. 50-180 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. VII-VIII. Пр.: Япония, Китай. Дек.

L. martagon L. - Петров кръст. Мг. Лук. 50-1280 cm. По трев., кам. м. и в гори. *ЦБ.* 500 .. 2000 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Дек., Леч.

L. regale Wilson - Царски к. Мг. Лук. 70-100 cm. Интр. В дворове и градини. 0 .. 1000 m. VI-VII. Пр.: Китай. Дек.

L. rhodopeum Delip. - Родопски к. Мг. Лук. 35-130 cm. По трев. м. *Рд* (с,и). 1100 .. 1650 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [CR]. IUCN(R), ЗБР. БК. Balk. **Б, Г** (NE).

Род *Lloydia* Rchb.

Лойдия

L. serotina (L.) Rchb. - Късна л. [*Gagea serotina* (L.) Ker-Gawl.] Мг. Лук. 5-20 cm. По плитки скелетни почви на силикатен терен в субалпийския пояс на кам. или скал. полянки. *Рл*, ?*Вм*. 1800 .. 2925 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Глац. **Б, Р, С**.

Род *Tulipa* L.

Лале

- 1¹. Цв. в пъпките ± наведени. Тч. држ. в осн. с влс. 2
1². Цв. изправени. Тичинковите држ. в осн. голи. 4
2¹. Цв. червени, в осн. отвътре с виолетово петно. Тичинки виолетови. ... *T. orphanidea*
2². Цв. жълти или бели. Тч. жълти... 3
3¹. Цв. бели, в долната 1/4-1/3 отвътре с жълто петно. *T. biflora*
3². Цв. жълти, без петно в осн. Кут. до 25 × 15 mm. Сем. 5.5-6.5 × 4.5-5.5 mm. *T. sylvestris*
4¹. Оцв. лсч. закръглени на върха. Цв. едри. Сем. 7.5-9 × 6-7 mm. *T. gesneriana*
4². Оцв. лсч. заострени на върха. 5
5¹. Цв. жълти. Оцв. лсч. с бледовосъчно петно в осн. Външ. три - по-г. и по-д., на върха ± извити навън. *T. aureolina*

5². Цв. червени или жълти. Оцв. лсч. еднакви или нееднакви, външ. не са извити навън. 6

6¹. Цв. жълти по изключение червени. Долните л. продълговатоланцетни. Кут. до 30 × 20 mm. *T. urumoffii*

6². Цв. червени, по изключение жълти. Долните л. продълговатояйцевидни до ланц. 7

7¹. Цв. оранжеви. 8

7². Цв. виненочервени до кървавочервени. .. 9

8¹. Оцв. лсч. оранжевочервени, отвътре лъскави, ± нееднакви, в осн. с трапецовидно черно петно, обкръжено с жълта ивица. Вътр. оцв. лсч. и надл. по ср. ж. с жълта ивица. *T. splendens*

8². Оцв. лсч. оранжеви, отвън със зелен оттенък, с голямо кафеникаво-зеленикаво петно в осн., очертано с жълта линия. Вътр. оцв. лсч. без надл. жълта ивица по ср. ж. *T. undulatifolia*

9¹. Оцв. лсч. ± еднакви, в осн. с продълг. черно-виолетово петно, обкръжено с жълта ивица. Кут. до 30 mm. *T. rhodopaea*

9². Оцв. лсч. нееднакви. 10

10¹. Оцв. в основта с черно петно, обкръжено от жълта ивица; често поне вътр. с жълта надл. ивица от край до край. Вътр. оцв. лсч. много по-к. от външ. ... *T. agenensis*

10². Оцв. лсч. нееднакви, в осн. с черно петно, необкръжено от жълта ивица; без жълта надл. ивица. Вътр. оцв. лсч. обратно яйцевидни, пош. от външ. *T. pirinica*

T. agenensis DC. - Агенско л. [*T. praesox* Ten.] МГ. 25-60 cm. Лук. Култ., на м. подивяло. *Чм* (ю). 5 .. 20 m. III-IV. **Б, Г, Т.** Дек.

T. aureolina Delip. - Златисто л. МГ. Лук. 25-40 cm. По сухи трев. м. и в разредени хрл. *Смн* (и), *Тхр*. 60 .. 500 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg. Дек.

T. biflora Pall. - Двуцветно л. МГ. 5-20 cm. Култ. IV-V. Пр.: Източна Ев., Кавказ, ЮЗ. и средна Аз. **Б, Т.**

T. gesneriana L. - Градинско л. МГ. 25-60 cm. Лук. Интр. В градини и дворове. III-V. Пр.: *Т.* Дек.

T. orphanidea Boiss. ex Heldr. - Хагерово л. [*T. thracica* Davidov; *Tulipa hageri* auct. bulg.] МГ. Лук. 20-40 cm. По разсветлени трев. м. и хрл., на плитки, кам. почви, само на силикатен

терен. *Чм* (ю). 0 .. 200 m. IV-VI. [VI-VII] Ч.К. [CR]. ЗБР. Balk. (sub *T. thracica*). **Б, Г, Т.** Дек.

T. pirinica Delip. - Пиринско л. МГ. Лук. 15-20 cm. По сухи трев. и хрл. м. *Слв, Пн* (ю). 600 .. 1300 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg. Дек.

T. rhodopaea Velen. - Родопско л. МГ. Лук. 25-45 cm. По кам. трев. м. и хрл. *Рд* (с), ?*Рд* (и), ?*Трн*. 500 .. 800 m. IV-V. [VI-VI]. Ч.К. [CR]. IUCN(V), ЗБР. Balk. **Б, Г** (NE). Дек.

T. splendens Delip. - Блестящо л. МГ. Лук. 20-25 cm. Из просветлени м. в горите, ниви и синури в пояса на ксеротермните дъбови гори. *Тхр*. 140 .. 300 m. IV-V. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Bulg. Дек.

T. sylvestris L. subsp. *australis* (Link) Pamp. - Ю. л. [*T. australis* Link; ?*T. celsiana* DC.] МГ. Лук. 25-40 cm. По сухи хрл. м. *Смн* (и), *Смд, Слв, ДМ, Рд* (и), *Тхр*. 0 .. 1500 m. IV-VI. ЗБР. **Б, Г** (NC, NE, NAe), **М, Р, Т.** Дек.

T. undulatifolia Boiss. - Къдраволистно л. [*T. boeotica* Boiss. & Heldr.] МГ. 17-50 cm. Лук. IV-V. **Г, М, Т.**

T. urumoffii Hayek - Урумово л. [*T. hungarica* Borbás] МГ. Лук. 15-45 cm. По сухи кам. м. *СИБ, Смн* (и), *Сф, Зн, Тхр*. 100 .. 1000 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [VU]. IUCN(V), ЗБР. Bulg. (sub *T. urumoffii*). **Б, Р** (sub *T. hungarica*). Дек.

Семейство **Melanthiaceae** Batsch ex Borkh.

Чемерикови
[Trilliaceae Lindl.]

1¹. Л. 4, разп. в 1 прешл. Оцв. лсч. 8 (4+4). Тч. 8. Пл. сиво-синя до черна ягода. *Paris*

1². Л. посл., ± обхващат ст. Оцв. лсч. 6 (3+3). Тч. 6. Пл. кутийка. *Veratrum*

Род *Paris* L.
Вранско око

P. quadrifolia L. - Четирилистно в. о. МГ. Кор. 10-35 cm. По гори в планините. *Смн, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Тхр*. 600 .. 1800 m. V-VII. **Б, Г** (NC, NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Леч.*

Род *Veratrum* L.
Чемерика

1¹. Л. отдолу с къси влс. Цв. жълто-зелени, на по-к. от тях држ. Сем. 7-8 × 3.2-3.8 mm.
..... *V. lobelianum*

1². Л. голи. Цв. тъмночервени, на дравни или ± по-д. от тях држ. Сем. 12-16 × 4.4-5.2 mm. *V. nigrum*

V. lobelianum Bernh. - Бяла ч. [*V. album* L. subsp. *lobelianum* (Berh.) Rchb.] Мг. 60-150 cm. Из вл. лив., поляни, край потоци. *Стн, Зн, Вт, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг* (з), *Рд* (з,с), *Тхр.* 1000 .. 2925 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Мед., Леч.*

V. nigrum L. - Черна ч. Мг. 60-150 cm. Из хрл., сухи лив. *Чм, СИБ, Стн* (з), *Сф, Згн, Зн, Вт, Рд* (с), *Тхр.* 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г** (?NC), **М, Р, С, Т. Омп!**, *Мед., Леч.*

Семейство **Smilacaceae** Vent.

Скрипкови

Род *Smilax* L.

Скрипка

1¹. Л. стреловидни или копиевидни. Дяловете на мъжките цв. 4-5 mm. Пл. червени, по-късно черни. Сем. 3.8-4.2 × 3.6-4 mm. *S. aspera*

1². Л. закръглени или ± сърцевидни. Дяловете на мъжките цв. 5.5-7 mm. Пл. червени, до 1 cm. *S. excelsa*

S. aspera L. - Космата с. Мг. Лиана. 1-15 m. IX-XI. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т. Леч., Хрн.**

S. excelsa L. - Висока с. Хр. 5-25 m. Лиана. 2дом. В крайречни хрл. *Чм, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рд, Трн, Тхр.* 0 .. 1000 m. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т. Леч., Хрн.**

Разред **Poales** Small

1¹. Оцв. лсч. 6, еднакви. 2

1². Оцв. лсч. силно ред. до ципести люспи, влс. или твърди плевици. 3

2¹. Оцв. лсч. зелени, с виолетов кант. Пцв. големи, ципести, ярко розови. Сцв. д., класовидни. **Bromeliaceae**

2². Оцв. лсч. ципести или кожести, кафяви или зелени. Тч. 6, рядко 3. Пл. об. тристенна кутийка. Сцв. сенниковидно. **Juncaceae**

3¹. Цв. 1пол. Сцв. кочан или главица. Оцв. от 3-6 ципести люспици. **Turphaceae**

3². Цв. 1пол. или 2пол., събрани в клсч., а те в сл. клас или метл. (рядко плодниковото сцв. е кочан). 4

4¹. Ст. 3-стенно или почти 3-стенно, без възли. Л. в 3 реда, със затворени влаг., без ез. Цв. по 1 под покривна люспа, събрани в

класове. Оцв. е от четинки или влс., рядко е ципеста торбичка или липсва. **Suraceae**

4². Ст. цилиндрично с плътни възли и об. кухи междувъзлия. Л. в 2 реда, най-често с отворени влаг. и ез. (ципесто или от влс.). Клсч. с 1-2 (4) покривни люспи (плеви). Пцв. видоизменени в долни плевици. Оцв. от горна ципеста плевица и 2(1-3) малки ципести люспици (лодикули). **Poaceae**

Семейство **Bromeliaceae** Juss.

Бромелиеви

Род *Billbergia* Thunb.

Билбергия

B. nutans H. Wendl. - Наведена б. Мг. 30-45 cm. Епифит. Култ., в градини. Пр.: Централна и Ю. Ам., Антилски острови. *Дек.*

Семейство **Suraceae** Juss.

Острицови

1¹. Осите на клсч. с израстък с ф. на кука. Сцв. клас. Култивирани р. с червени л. *Uncinia*

1². Осите на клсч. без израстък. 2

2¹. Цв. 1пол., без оцв., само с тч. или само с плодник. 3

2². Цв. 2пол., с оцв. от четинки или влс., рядко без оцв., разп. под покривна люспа. 4

3¹. Звр. пл. затворен в торбесто видоизменен пцв., разп. в пазвата на покривна люспа. Цв. събрани в клсч., клсч. - в метл., грозд или главица. *Carex*

3². Звр. пл. открит. Прицветникът своб. или е срс. само в осн. Цв. събрани в клсч., клсч. - в клас. Всяко клсч. с пцв. и 2 цв. - долен с плодник и горен с тч. *Kobresia*

4¹. Оцв. от много сребърнобели влс., които след цъфтеж се удължават и образуват пухкава топка над сцв. *Eriophorum*

4². Оцв. от (1) 3-6 влс. или четинки или липсва. 5

5¹. Л. с ш. 10-15 mm, по ръба и ср. ж. отдолу грапавободливи. Съцветие от няколко метл.,

чиито кр. разклонения са сбити главици. *Cladium*
5². Л. и сцв. с др. устройство. 6
6¹. Сцв. от 1 клсч., на върха на ст. Л. с малки
шиловидни петури, с д. 2-7 mm, или ред. до
влаг. 7
6². Сцв. с др. устройство. Л. развити, рядко
ред. до влаг. 8
7¹. Горните л. с шиловидни петури. Оцв. от 6
влс. *Baeothryon*
7². Всички л. без петури. Оцв. от 4-6
грапавоназъбени четинки. *Eleocharis*
8¹. Клсч. ± сплескани. Покривните люспи и
цв. разп. в 2 реда. 9
8². Клсч. цилиндрични. Покривните люспи и
цв. разп. спираловидно, в няколко реда... 12
9¹. Оцв. от 3-6 четинки. Клсч. с 2-6 цв., ±
събрани в главица. Пл. лъскав. *Schoenus*
9². Оцв. липсва. Р. с др. белези. 10
10¹. Бл. 3. Пл. 3-стенен. *Cyperus*
10². Бл. 2. Пл. сплескан. 11
11¹. Сцв. рехава или сбита главица. Пл.
обърнат с широката страна към оста на клсч.
..... *Cyperus*
11². Сцв. сенник. Пл. обрънат с тясната страна
към оста на клсч. *Pycneus*
12¹. Коренищата със сферични клубеновидни
удебеления. *Bolboschoenus*
12². Коренищата без клубеновидни
удебеления. 13
13¹. Клсч. събрани на върха на ст. в плосък
двуреден клас. *Blysmus*
13². Клсч. не са събрани в плосък двуреден
клас. 14
14¹. Стлб. удебелено в осн. и отделено с
прищъпване от звр. Сцв. с прис. централно
клсч. и ок. него сенниковидно разп. клк. с
клсч. на върха. *Fimbristylis*
14². Стлб. не е удебелено в осн. Р. с др. белези.
..... 15
15¹. Околоцветни влс. липсват. Сцв. от 1 - или
повече главици. Главиците съставени
съставени от много клсч. 16
15². Оцв. от 6 влс., рядко липсва. Сцв. с др.
устройство. 17
16¹. Р. с в. до 20 cm. Сцв. вр., съставено от 1
или повече главици. *Cyperus*
16². Р. по-в. от 30 cm. Долният псцв. е като
продължение на ст. - сцв. изглежда стр. разп.
..... *Scirpoides*
17¹. Сцв. вр., разкл., с д. 10-20 cm, съставено

от много клсч. Л. с ш. до 2 cm. Присъцветните
л. 3-4, плоски, най-долният равен или по-к. от
сцв. *Scirpus*
17². Сцв. лъжливо стр., плътно или слабо
разкл., рядко от 1 клсч. Л. об. ред. до влаг.
Присъцветните л. цилиндрични или 3-стенни,
рядко плоски. Най-долният присъцветен л. е
като продължение на ст. 18
18¹. Едногодишни р. без коренище.
Присъцветните л. с д. 3-7 mm. Сцв. главица.
Клсч. с д. 2-5 mm, събрани по 1-4 в сцв. Псцв.
с д. 3-7 mm. Пл. надл. набразден. Ст. и л.
цилиндрични. *Isolepis*
18². Многогодишни р., об. с пълзящо
коренище; рядко едногодишни, но
присъцветните л. по-д. от 10 mm, клсч. по-д.
от 5 mm, събрани по 2-10 в сцв. и пл. напр.
набръчкан. 19
19¹. Р. без коренище. Сцв. с 2пол. или с
примес от отделни женски цв.
..... *Schoenoplectiella*
19². Р. с пълзящо коренище. Сцв. с 2пол. цв.
..... *Schoenoplectus*

Род *Baeothryon* Dietr.

Пухонос

[*Trichophorum* Pers.]

B. caespitosum (L.) Dietr. - Туфест п.
[*Trichophorum caespitosum* (L.) Hartm.; *Scirpus*
caespitosus L.] Мг. 10-30 cm. По вл. лив. и
мочури. *Стп* (с), *Вт*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1600 ..
2500 m. V-VIII. **Б.**

Род *Blysmus* Panz. ex Scult.

Блисмус

B. compressus (L.) Panz. ex Link - Сбит б.
[*Schoenus compressus* L.; *Scirpus compressus*
(L.) Pers., nom. illeg.] Мг. 3-45 cm. По моч.
лив., край потоци. *Стп* (з), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Зп*,
Пн, *Рл*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2300 m. VI-IX. **Б,**
Г (NC), **М**, **Р**, **С**, **Т.**

Род *Bolboschoenus* (Aschers.) Palla

Болбосхьонус

1¹. Сцв. главичковидни с прис. клсч., или
слабо разкл. с централна група от 3-7(-10)
прис. клсч. и 1-2(-4) лъча с прис. клсч. или с
кичури от 2-4(-5) клсч. Лъчите винаги до 2
пъти по-д. от приседналите клсч. 2
1². Сцв. разкл., съставени от централна група
от (1-)2-7(-13) събрани прис. клсч. и от (1-)2-

5(-7) лъча с кичури от 2-4(-8) клсч., по-рядко с единични касчета. Лъчите об. поне 2 пъти по-д. от клсч. 3

2¹. Плевите светло оранжевокафяви. Орехчето 0.9-2.5 × 0.5-2.3 mm, светлокафяво. *B. maritimus*

2². Плевите кафяви до тъмнокафяви. Орехчето 3-3.5 mm. *B. planiculmis*

3¹. Безлистната ч. под сцв. повече 1/3 от д. на ст. Орехчето 2.5-3.3 × 1.3-2.3 mm. . *B. glaucus*

3². Безлистната ч. под сцв. заема ок. 1/3 от д. на ст. Орехчето 3.1-3.7 mm × 2-2.4 mm. *B. laticarpus*

B. glaucus (Lam.) S. G. Sm. - Сив б. МГ. 40-200 cm. Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

B. laticarpus Marhold, Hroudova, Duchacek & Zakr. - Широкоплоден б. МГ. 30-150 cm. Чм (ю), Прб (з). 0 .. 700 m. Б, Р, С, Т.

B. maritimus (L.) Palla - Морски б. [*Scirpus maritimus* L.] МГ. 30-150 cm. По забл. м., мочури, оризища. ЦБ. 0 .. 800 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв.

B. planiculmis (F. W. Schmidt) T. V. Egorova - Плоскостъблен б. МГ. 20-110 cm. Б, Р, С.

Род *Carex* L. Острица

1¹. Цв. събрани в 1 клсч. на върха на ст. Бл. 3. 2

1². Цв. събрани в повече клсч., а те в различен тип сцв. 3

2¹. Плътнотуфесто р. Сцв. късо, яйцевидно, тъмнокафяво. Цв. с плодник повече от 10 на брой. *C. pyrenaica*

2². Коренищно р. Сцв. продълг., светлокафяво. Цв. с плодник 3-5. Пл. 2.5-3 × 1.3-1.5 mm. Орехчетата 1.9-2.1 × 1.2-1.4 mm. *C. rupestris*

3¹. Бл. 3. 4

3². Бл. 2. 51

4¹. Клсч. приблизително еднакви по ф. и големина, всичките 1 пол. или пък ч. от цв. в най-горното тичинково клсч. с плодник. ... 5

4². Клсч. различни по ф. и големина. Горните по-тънки с тичинкови, долните по-дебели с плодникови цв. 10

5¹. Всички клсч. с тичинкови и с плодникови цв. 6

5². Само някои от клсч. имат тичинкови и

плодникови цв. или клсч. са 1 пол. - само с тичинкови и само с плодникови цв. 7

6¹. Сцв. плътно, яйцевидно или продълг., съставено от (2) 4-6 класета. Плодната торбичка с д. 5-8 × 1.5-2 mm, с д. почти колкото нея напил. носче. Орехчетата 2.8-3.2 × 1.5-1.8 mm. *C. curvula*

6². Сцв. от 2-4 раздалечени клсч. Плодната торбичка с д. 4-6 mm, с късо гладко носче. *C. distachya*

7¹. Клсч. 2-4, с д. 5-8 mm, с къси држ. или прис. ± приближени, изправени. Плодната торбичка обратнояйцевидна, черна или черночервена. *C. parviflora*

7². Поне долните клсч. с држ. и ± раздалечени. 8

8¹. Най-долното клсч. изправено, с држ. д. до 1 cm, вр. бухалковидно. Пл. 3-4 × 1.8-2 mm. Орехчетата 2-2.3 × 1.4-1.5 mm. .. *C. buxbaumii*

8². Най-долното клсч. наведено, с држ. по-д. от 1 cm. 9

9¹. Долният присъцветен л. равен или по-д. от сцв.; влаг. с д. до 5 mm или липсва. Плодната торбичка широкоелипсовидна, с 3-5 × 1.5-1.8 mm, към върха об. закръглена. Орехчетата 1.7-1.9 × 1-1.2 mm. *C. atrata*

9². Долният присъцветен л. по-к. от сцв.; влаг. с д. 5-20 mm. Плодната торбичка продълг. ланц., 3.8-6 × 1.1-1.3 mm, към върха постепенно стеснена. Орехчетата 1.4-1.6 × 0.9-1.1 mm. *C. fuliginosa*

10¹. Плодните торбички 8-12 × 2.8-3.4 mm, разп. в 4-6 реда. Клсч. с ш. 9-12 cm. Присъцветните л. с влаг. до 25 mm. Орехчетата 3.5-4 × 1.4-1.6 mm. *C. hordeistichos*

10². Плодните торбички по-к. от 9 mm. Р. с др. белези. 11

11¹. Сцв. с 2 и повече клсч. с тичинкови цв. 12

11². Сцв. само с 1 клсч. с тичинкови цв. ... 18

12¹. Р. без пълзящо коренище. Най-долният присъцветен л. с 3-10 cm д. влаг., почти 2 пъти по-к. от сцв. Плодниковите клсч. лин. или цилиндрични, с д. 7-16 cm, увиснали или извити. Плодната торбичка 2.4-3.5 × 1.3-1.5 mm. Орехчетата 1.3-1.7 × 0.9-1.1 mm. *C. pendula*

12². Р. с пълзящо коренище. Най-долният присъцветен л. без влаг. или с късо влаг., равен, малко по-к. или малко по-д. от сцв. 13

13¹. Плодните торбички късовлакнести; 5-7 ×

- 2.2-2.8 mm, с носче. Влаг. отвън и л. от двете страни покр. с разпръснати влс. Орехчетата 3.8-4.2 × 1.9-2.1 mm. *C. hirta*
- 13²**. Плодните торбички голи, рядко по ж. с влс. 14
- 14¹**. Плодните торбички 6-8 × 2.3-2.7 mm, постепенно стеснени в носче с д. 1.5-2 mm, ок. 2 пъти по-к. от покривните люспи. Влаг. на долните л. късо гъсто овласени. Орехчетата 2.1-2.3 × 1.5-1.7 mm. *C. vesicaria*
- 14²**. Плодните торбички с д. до 6 mm. Р. с др. белези. 15
- 15¹**. Покривните люспи осилесто заострени на върха. 16
- 15²**. Покривните люспи тъпи или заострени, но не осилесто. 17
- 16¹**. Ст. в осн. с червеникави, мрежесто разнищени влаг. Ез. заострено. Плодните торбички почти плоски или от вътр. страна вдлъбнати, а от външ. ± изпъкнали; 3.5-4 × 1.7-2 mm. Орехчетата 1.8-2.1 × 1-1.2 mm. *C. acutiformis*
- 16²**. Ст. в осн. без мрежести влаг. Ез. заоблено. Плодните торбички изпъкнал отристенни, яйцевидно - конусовидни; 4.8-6 × 2-2.5 mm. Орехчетата 3-3.5 × 1.5-1.8 mm. *C. riparia*
- 17¹**. Л. с ш. (1.5) 3-6 mm. Зрелите плодни торбички почти черни, 2.5-3.7 × 1.4-1.7 mm, с носче д. до 0.2 mm. Орехчетата 2.2-2.6 × 1.1-1.3 mm. *C. flacca*
- 17²**. Л. с ш. 2-4 (7) mm. Зрелите плодни торбички жълтозелени, 3.8-6 × 2.1-2.7 mm, с носче д. 1-1.5 mm. Орехчетата 1.9-2.3 × 1-1.3 mm. *C. rostrata*
- 18¹**. Долните 1-2 клсч. разп. на д. држ. в осн. на ст., горните ± прис., сближени. Плодните торбички с късо носче, клиновидно стеснени в осн.; 3.7-5.5 × 1.7-2 mm. *C. halleriana*
- 18²**. Всичките клсч. разп. в горната половина на ст., рядко и по-надолу, но и не в осн. 19
- 19¹**. Плодните торбички изцяло грапави или покр. с влс. 20
- 19²**. Плодните торбички голи, рядко към върха грапави или носчето с влс. 28
- 20¹**. Клсч. сближени. 21
- 20²**. Клсч. повече или по-малко раздалечени. 25
- 21¹**. Плътноуфести р. Най-долният присъцветен л. с влаг. по-д., рядко по-к. от 5 mm. 22
- 21²**. Р. с пълзящо коренище. Най-долният присъцветен л. с влаг. по-к. от 5 mm. 23
- 22¹**. Покривните люспи тъмнокафяви до черни. Най-долният присъцветен л. с влаг. по-к. от 5 mm. Плодната торбичка 3-4.2 × 1.7-2.1 mm. Орехчетата 3-3.5 × 1.5-1.7 mm. *C. montana*
- 22²**. Покривните люспи жълтозелени. Най-долният присъцветен л. с 5-10 mm д. влаг. Плодната торбичка 2.5-3 × 1.2-1.4 mm. Орехчетата 1.5-1.7 × 1.1-1.3 mm. ... *C. umbrosa*
- 23¹**. Присъцветните л. добре развити, най-долният надвишава клсч. в пазвата му. Л. ± синкави. Плодната торбичка 2.3-2.7 × 1.5-1.7 mm. Орехчетата 1.5-1.7 mm. *C. filiformis*
- 23²**. Присъцветните л. слабо развити, ± люсповидни, най-долният по-к. от клсч. в пазвата му. 24
- 24¹**. Най-долният присъцветен л. с 3-5 mm д. влаг. Покривните люспи без, или с т. хрущялен ръб. Плодната торбичка 2.2-3 × 1.1-1.3 mm. Орехчетата 1.6-1.8 × 1.1-1.3 mm. *C. caryophyllea*
- 24²**. Най-долният присъцветен л. с влаг. д. до 2 mm. Покривните люспи с ш. хрущялен ръб. Плодната торбичка 2-2.5 × 1.2-1.4 mm. Орехчетата 1-1.8 × 0.9-1.1 mm. .. *C. ericetorum*
- 25¹**. Долният присъцветен л. с добре развита петура. Плодните торбички с ясно видими ж. и двузъбо носче с д. 1-1.5 mm; 6-7 × 1.8-2 mm. Орехчетата 3.5-3.8 × 1.6-1.8 mm. *C. brevicollis*
- 25²**. Долният присъцветен л. без петура или с четинковидна петура. Плодните торбички без или с неясни ж. и много късо, цяло или неясно двузъбо носче. 26
- 26¹**. Л. с ш. 1-1.5 mm, 2-10 пъти по-д. от ст. Клсч. разп. по цялото ст. Тичинковото клсч. ± сребристо. Плътноуфесто р. Плодната торбичка 2.5-3.2 × 1.5-1.7 mm. Орехчетата 2.1-2.5 × 1.4-1.6 mm. *C. humilis*
- 26²**. Л. по-ш. от 2 mm, равни на ст. или по-к. от него. Клсч. разп. в горната ч. на ст. 27
- 27²**. Листа плоски. Плодната торбичка 3-стенна, заедно с носчето по-к. от 5 mm. Пл. 3.4-4.2 × 1.2-1.4 mm. Орехчетата 2.5-2.9 × 1.1-1.3 mm. *C. digitata*
- 27¹**. Л. четиновидно усукани. Плодната торбичка заедно с носчето по-д. от 5-6 mm. *C. kitaibeliana*
- 28¹**. Най-долният присъцветен л. с влаг. по-д. от 5 mm. 29

- 28². Най-долният присъцветен л. с влаг. по-к. от 5 mm. 43
- 29¹. Плодната торбичка с д. 8-9 mm, жълта или жълтозелена, с много ж., рязко стеснена в носче с д. ок. 3 mm. Плодниковите клсч. с 2-6 цв. Плодната торбичка 5-8 × 2.5-3 mm. Орехчетата 4-4.5 × 2.4-2.6 mm. *C. depauperata*
- 29². Плодната торбичка по-к. от 7 mm, об. с малко ж. или без ж. Р. с др. белези. 30
- 30¹. Плодниковите класчета цилиндрични, с д. (2) 30-120 mm, извити надолу. 31
- 30². Плодниковите клсч. продълг. яйцевидни или цилиндрични, с д. 5-25 mm, изправени или леко извити надолу. 33
- 31¹. Л. с ш. 4-8 mm, меки, зелени. Плодните торбички ± зелени, без ж.; 5-5.6 × 1.4-1.7 mm. Орехчетата 2.6-3 × 1.4-1.6 mm. .. *C. sylvatica*
- 31². Л. с ш. 6-2 mm, бледозелени или сивозелени (поне отдолу). Плодните торбички кафявочервени или кафяви с ± ясни ж. 32
- 32¹. Л. с ш. 4-12 mm. Тч. клсч. с д. 2-6 cm. Плодната торбичка с д. 4-5.5 mm, с носче д. 1-1.5 mm. *C. laevigata*
- 32². Л. с ш. 2-5 mm. Тч. клсч. с д. 1-3 cm. Плодните торбички 2.4-3.5 × 1.3-1.5 mm с по-к. от 1 mm носче. Орехчетата 1.3-1.7 × 0.9-1.1 mm. *C. pendula*
- 33¹. Р. с в. 10-50 (90) cm, с д. пълзящо коренище. Плодниковите клсч. рехави, рядко плътни, но тогава л. с ш. 1-3 mm. 34
- 33². Р. без коренище, рядко с късо коренище. Плодниковите клсч. плътни, рядко рехави, но тогава ст. по-в. от 50 cm и л. по-ш. от 7 mm. ... 37
- 34¹. Приосн. л. с ш. 5-10 mm, равни на ст. или по-д. Плоните торбички 4-5 × 1.8-2.2 mm, с 1.5 mm носче. Орехчетата 2-2.4 × 1.5-1.8 mm. *C. pilosa*
- 34². Приосн. л. по-т. от 5 mm и по-к. от ст. . 35
- 35¹. Плодниковите клсч. плътни. Покривните люспи постепенно ± осилесто заострени, д. колкото плодните торбички. Плодната торбичка 6-7 × 2-2.5 mm. Орехчетата 3.4-3.8 × 2.1-2.3 mm. *C. michelii*
- 35². Плодниковите клсч. рехави. Покривните люспи не са или са късо заострени, по-к. от плодните торбички. 36
- 36¹. Држ. на плодниковите клсч. с д. до 15 (20) mm. Най-долното клсч., заедно с држ. 2-3 пъти по-к. от присъцветния л. под него. Плодните торбички 4 mm. *C. ferruginea*
- 36². Држ. на плодниковите клсч. с д. до 100 mm. Най-долното клсч. заедно с држ. по-д. от присъцветния л. под него. Плодните торбички 3.2-4 × 1.9-2.1 mm. Орехчетата 2-2.8 × 1.5-1.8 mm. *C. panicea*
- 37¹. Най-долният присъцветен л. по-д., рядко равен или по-к. от сцв., но тогава покривните люспи не са шиловидно заострени. Плодниковите клсч. сферични, яйцевидни или продълг. яйцевидни. 38
- 37². Най-долният присъцветен л. по-к., рядко равен на сцв., но тогава покривните люспи шиловидно заострени. Плодниковите клсч. продълг. цилиндрични или продълг. яйцевидни. 41
- 38¹. Покривните люспи шиловидно заострени. Плодните торбички ръждиво-кафяви, с пурпурни точки; 2.8-4 × 1.5-1.7 mm. Л. жлебовидни. Орехчетата 2-2.3 × 1.3-1.5 mm. *C. extensa*
- 38². Покривните люспи не са заострени. Плодните торбички об. жълтозелени, без точки. 39
- 39¹. Плодните торбички с д. 2-3 mm, с право носче д. до 1 mm. *C. viridula*
- 39². Плодните торбички с д. 3-7 mm, с д. ± извито носче. 40
- 40¹. Л. с ш. 3-7 mm. Долният присъцветен л. 3-5 × по-д. от сцв. Тичинковите клсч. почти прис. Плодната торбичка 4-6 × 1.5-1.8 mm, × 2 mm носче. Орехчетата 1.5-1.8 × 1-1.2 mm... *C. flava*
- 40². Л. с ш. 2-3 mm. Долният присъцветен л. равен, малко по-д. или малко по-к. от сцв. Тичинковите клсч. на ± д. држ. Плодната торбичка 3.3-4 × 1.5-1.8 mm, с д. носче. Орехчетата 1.5-1.8 × 1-1.2 mm. *C. lepidocarpa*
- 41¹. Л. плоски, с ш. 7-10 mm. Присъцветните л. с д. влаг., най-горният без влаг. Плодната торбичка 3-3.5 × 0.7-0.9 mm. Орехчетата 1.4-1.6 × 0.7-0.8 mm. .. *C. strigosa*
- 41². Л. с ш. 1.5-5 mm. Р. с др. белези. 42
- 42¹. Плътнотуфесто р. Горното плодниково клсч. отдалечено от тичинковото. Покривните люспи осилесто заострени. Плодната торбичка 3.5-5 × 1.4-1.7 mm. Орехчетата 1.4-1.7 mm. *C. distans*
- 42². Рехавотуфесто р. Горното плодниково клсч. приближено до тичинковото. Покривните люспи тъпи. Плодната торбичка

2.6-3 × 1.2-1.4 mm. Орехчетата 1.6-1.8 × 1.2-1.4 mm. *C. hostiana*
43¹. Плодната торбичка покр. с влс. 44
43². Плодната торбичка гола. 45
44¹. Плодната торбичка с д. 2-3 mm, с носче до 2 mm. Покривните люспи без или с неясен бял ципест ръб. *C. flacca*
44². Плодната торбичка с д. 4 mm, с по-к. от 0.5 mm двузъбо носче. Покривните люспи с ш. бял, ципест ръб. Орехчето 2.5 mm.
 C. tricolor
45¹. Горните плодникови клсч. ± наведени. 46
45². Всичките клсч. ± изправени. 47
46¹. Л. с ш. до 1.5 cm. Плодниковите клсч. елипсоидни или яйцевидни, с д. 1.5-2 mm. Плодната торбичка 3.2-4.2 × 2-2.8 mm. Орехчетата 3.3-4 × 1.3-1.5 mm. *C. limosa*
46². Л. с ш. 5-10 mm. Плодниковите клсч. цилиндрични, с д. 3-6 cm. Плодната торбичка 4-5 × 1.3-1.5 mm. Орехчетата 1.2-1.5 × 0.7-0.9 mm. *C. pseudocyperus*
47¹. Л. от двете страни с разпръснати влс. Плодниковите клсч. яйцевидни, елиптични или удълженояйцевидни. Плътнотуфесто р. Пл. 2.5-3 × 1.1-1.3 mm. Орехчетата 1.7-2.1 × 1-1.2 mm. *C. pallescens*
47². Л. голи. Плодниковите клсч. цилиндрични, рядко елиптични или яйцевидни, но тогава р. е с д. коренище. .. 48
48¹. Най-долният присъцветен л. с влаг. с д. 1-10 mm. 49
48². Най-долният присъцветен л. с влаг. по-д. от 10 mm. 50
49¹. Присъцветният л. на най-долното клсч. по-к. от сцв. Прицветните люспи широко яйцевидни, малко по-к. или малко по-д. от плодните торбички. Плодната торбичка 3.5-5 mm. *C. liparocarpos*
49². Най-долният присъцветен л. по-д. от сцв. Прицветните люспи ланцетнояйцевидни. Плодната торбичка 4.5-6 × 2.2-2.4 mm, набраздена. Орехчетата 2.4-2.6 × 1.2-1.4 mm. *C. melanostachya*
50¹. Най-долният присъцветен л. по-д. от сцв. Плодната торбичка 2.7-4 × 1.3-1.5 mm. Орехчетата 1.9-2.1 × 1.1-1.3 mm. ... *C. punctata*
50². Най-долният присъцветен л. 2-3 пъти по-к. от сцв. Плодната торбичка 4-6.5 × 1-1.2 mm. Орехчетата 2.2-2.6 × 0.9-1.1 mm.
 C. sempervirens
51². Клсч. различни по ф. и големина.

Горните, тичинкови, са по-тънки; долните, плодникови, са по-дебели. 52
51². Клсч. приблизително еднакви по ф. и големина. Горните поне отчасти имат цв. с плодник. 55
52¹. Цялото сцв. по-к. от 3 cm. Влаг. лъскави, об. тъмнопурпурни. Плодната торбичка 2.5-3 × 1.5-1.8 mm. Орехчетата 2-2.4 × 1.3-1.5 mm. *C. bigelowii*
52². Цялото сцв. по-д. от 4 cm. 53
53¹. Долният присъцветен л. по-д., рядко по-к. от сцв. Л. с ш. 5-10 mm. Плодната торбичка с тънки, но забележими ж.; 2.5-3.2 × 0.9-1.1 mm. Орехчетата 1.6-1.8 × 1-1.2 mm. .. *C. acuta*
53². Долният присъцветен л. равен или по-к. от сцв. Р. с др. белези. 54
54¹. Л. в осн. на ст. без петура, само с мрежесто разнищени килевидни влаг. Плодната торбичка 2-2.5 × 1.2-1.4 mm. Орехчетата 0.7-0.8 × 0.5-0.6 mm. .. *C. buekii*
54². Л. в осн. на ст. с петура и без разнищени влаг. Плодната торбичка 2-3.5 × 1.8-2 mm. Орехчетата 1.7-2.4 × 1.1-1.3 mm. *C. nigra*
55¹. Всичките клсч. гинеандрични - с плодникови цв. в горната и с тичинкови в долната ч. Рядко само горното клсч. е гинеандрично, а стр. плодникови или пък заедно с гинеандричните клсч. има и такива само с плодникови и само с тичинкови цв. 56
55². Всичките клсч. андрогинни - с тичинкови цв. в горната и с плодникови в долната ч. ... 62
56¹. Плодните торбички отчасти или изцяло крилати. 57
56². Плодните торбички не са крилати. .. 59
57¹. Туфесто р. без коренище. Плодните торбички 4-5 mm, т. крилати от долу до горе. *C. leporina*
57². Р. с пълзящи коренища. Плодните торбички крилати от ср. или от долната третина нагоре. 58
58¹. Л. малко по-к. от ст. Плодната торбичка ясно крилата, отпред с 9-11 ж.; 4-5 × 2-2.4. Орехчетата 1.7-2.1 × 1.1-1.3 mm. ... *C. colchica*
58². Л. с ок. 1/3 по-к. от ст. Плодната торбичка неясно крилата, отпред с 6-8 ж.; 3.3-3.7 × 1.1-1.3 mm. Орехчетата 1.6-2 × 0.9-1.1 mm.
 C. praecox
59¹. Долният присъцветен л. по-д. от сцв., листовиден. Клсч. 5-10, горните ± сближени, долните раздалечени. Плодната торбичка 2.6-

3.5 × 1.1-1.3 mm. Орехчетата 0.9-1 mm.
C. remota
59². Долният присъцветен л. четинковиден
или люсповиден, по-к. от сцв. 60
60¹. Сцв. от 3-6 клсч., раздалечени едно от др.
на ок. 7 mm. Зрелите плодни торбички
разперени завездовидно. Плодната торбичка
2.8-3.5 × 1.4-1.6 mm. Орехчетата 1.6-1.8 × 1-
1.2 mm. *C. echinata*
60². Сцв. от 2-10 припокриващи се клсч.
Рядко долните клсч. слабо раздалечени.
Орехчетата 1.5 mm. 61
61¹. Сцв. бледокафяво. Долните клсч. ±
раздалечени. Плодната торбичка 2.5-3 mm.
..... *C. canescens*
61². Сцв. тъмнокафяво. Всичките клсч. се
припокриват. Плодната торбичка 3-3.5 mm.
..... *C. heleonastes*
62¹. Р. с пълзящо коренище. 63
62². Р. без пълзящо коренище. 64
63¹. Сцв. с д. 3-7 см. Клсч. 1пол. Плодната
торбичка 4-5 × 1.5-2 mm; с ясни ж.; в горната
четвърт тяснокрилата, матова. Орехчетата
1.8-2.2 × 1-1.2 mm. *C. disticha*
63². Сцв. с д. 1.5-3 см. Клсч. 2пол. Плодната
торбичка 2.5-4 × 1.6-1.8 mm, с неясни ж., без
крила, лъскава. Орехчетата 2-2.2 × 1.4-1.5
mm. *C. divisa*
64¹. Сцв. метл. Клсч. по-д. от 5 м. Л. плоски.
..... 65
64². Сцв. класовидно-метл. 66
65¹. Л. с ш. 1-2 mm, тъмни, об. матово зелени.
Плевите червеникави. Пл. 2.4-3 × 1.5-1.7 mm.
Орехчетата 1.9-2.2 × 1-1.2 mm.
..... *C. appropinquata*
65². Л. с ш. 2-7 mm, тъмни, об. матово зелени.
Плевите сивкави или оранжево-кафяви. Пл.
2.7-3.5 × 1.4-1.6 mm. Орехчетата 1.8-2 × 0.9-
1.1 mm. *C. paniculata*
66¹. Ст. по-дебело от 2 mm, тристенно, с
крилати ръбове. Л. с ш. 4-9 mm. Сцв. с д. 3-6
см. Плодната торбичка с ясни ж. 67
66². Ст. по-тънко от 2 mm, тристенно, без
крилати ръбове. Л. с ш. 2-4 (6) mm. Сцв. с д.
2-3 см. Плодната торбичка без или с неясни
ж. в осн. 68
67¹. Ст. неясно крилато, с плоски страни. Ез.
по-д. отколкото ш. Плодната торбичка с д. 5-
6 mm, зеленожълта до кафеникава, лъскава, с
ж. и от вътр. страна. *C. cuprina*
67². Ст. ясно крилато, с ± хлътнали страни. Ез.

по-ш. отколкото д. Плодната торбичка 3.8-5 ×
1.8-2.2 mm, червеникава или ръждивокафява,
матова, по гърба с ясни ж. Орехчетата 2.1-2.4
× 1.5-1.7 mm. *C. vulpina*
68¹. Плодната торбичка закръглена,
удебелена и гъбчеста в осн. Ез. по-д.
отколкото ш. Корените и влаг. на приосн. л.
червенокафяви. Плодните торбички 4.5-5.5 ×
2.5-2.7 mm. *C. spicata*
68². Плодната торбичка не е удебелена и
гъбчеста в осн. Р. с др. белези. 69
69¹. Ез. об. по-ш. от л. Долните 3-4 клсч.
раздалечени на разстояние по-д. от тях.
Плодната торбичка 4-5 × 2-2.4 mm.
Орехчетата 2.5-2.8 × 1.7-1.9 mm. *C. divulsa*
69². Ез. об. по-д. отколкото ш. Клсч.
приблизени или раздалечени на по-к. от д. им
разстояние. Плодната торбичка 4-4.5 × 1.9-2.1
mm. Орехчетата 1.6-1.7 mm. *C. muricata*

C. acuta L. - Остра о. [*C. gracilis* Curtis] Мг.
30-120 cm. По забл. и моч. м. ЦБ. 0 .. 2200 m.
IV-VI. **Б, Г (NC), М, Р, С, Т.**

C. acutiformis Ehrh. - Възостра о. Мг. 30-150
cm. По забл. и моч. м. ЦБ. 0 .. 1100 m. IV-
VI. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

C. albula Allan - Къдреста о. Мг. 25-35 cm.
Интр. Култ. Пр.: Нова Зеландия. *Дек.*

C. appropinquata Schumach. - Странна о. [*C.*
paradoxa Willd., nom. illeg.] Мг. 40-100
cm. *Сф, Рл.* 500 .. 1000 m. **Б, Г (NC), Р, С, Т.**

C. atrata L. - Възчерна о. Мг. 10-60 cm. По
кам. поляни. *Стн (з), Вт, Пн, Рл, Рд (з,с).*
2000 .. 2700 m. VII-VIII. **Б, Г, Р, С, Т.**

C. berggrenii Petrie - Бергренова о. Мг. 5-10
cm. Интр. Култ. Пр.: Нова Зеландия. *Дек.*

C. bigelowii Schweinitz subsp. *dacica* (Heuff.)
T. V. Egorova - Дакийска о. [*C. dacica* Heuff.]
Мг. 10-20 cm. По сухи кам. м. *Рл, Пн.* 2300 ..
2800 m. VI-VII. **Б, М, Р.**

C. brevicollis DC. in Lam. - Късошийчеста о.
Мг. 30-55 cm. По трев. и хрл. м. *Прб,*
Стн (з,с), Зн. 200 .. 1000 m. IV-V. **Б, Р, С, Т.**

C. buekii Wimm. - Бюкиева о. Мг. 40-120 cm.
По моч. м., край реки. ЦБ. 0 .. 1000 m. IV-
VI. **Б, Г (NE), М, Р.**

C. buxbaumii Wahl. - Буксбаумова о. [*C.*

- polygama* Schkuhr] Мг. 15-80 см. По вл. лив. *Сф, Рд* (з), ?*Рл*, ?*Вм*, ?*Срг* (з), ?*Рд* (с). 600 .. 1300 м. IV-VI. **Б, Р**.
- C. canescens* L. - Сивобяла о. [*C. cinerea* Poll.; *C. curta* Good.] Мг. 10-80 см. В торфища, моч. лив. *Стн* (з), *Вм, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1400 .. 2500 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. caryophyllea* Latourr. - Пролетна о. Мг. 3-25 см. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ*. 200 .. 2700 м. II-V. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. castroviejoi* Luceno & Jimenez-Mejias - Кастровиехова о. Мг. [LC] **Г** (NC,NE).
- C. caespitosa* L. - Туфеста о. [*C. caespitosa* L.] Мг. 25-80 см. *Рл, Тхр*. 400 .. 800 м. **Б, Р, Т**.
- C. colchica* J. Gay - Колхидска о. [*C. ligerica* J. Gay] Мг. 10-50 см. По вл. пясъци дюни. *Чм, СИБ*. 0 .. 200 м. IV-V. **Б, Г** (NE,NAe), **Т**.
- C. comans* Berggr. - Бронзова о. Мг. до 40 см. Интр. Култ. Пр.: Нова Зеландия. *Дек*.
- C. cuprina* (Sándor ex Neuff.) Nedtv. ex A. Kern. - Блатна о. [*C. otrubae* Podp.] Мг. 30-100 см. По вл. моч. лив. и забл. м. *ЦБ*. 200 .. 1000 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т**.
- C. curvula* All. - Извита о. Мг. 5-30 см. По сухи кам. поляни. *Стн* (с), *Пн, Рл*. 2300 .. 2900 м. VII-VIII. **Б, М, Р**.
- C. depauperata* Curtis ex With. - Малоцветна о. Мг. 30-100 см. В гори и хрл. *Чм* (ю), *СИБ, Др, Прб* (з), *Стн* (з,и), *Стд, Рд* (с,и), *Трн, Тхр, Срг, Сргж*. 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. digitata* L. - Длановидна о. Мг. 10-30 см. В гори, хрл., кам. поляни. *ЦБ*. 0 .. 2400 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. distachya* Desf. - Двукласа о. Мг. 10-45 см. По сухи кам. хрл. м. *Чм, Др, Прб* (з), *Стд* (ю), *Срг* (з), *Сргж*. 0 .. 400 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.
- C. distans* L. - Разреденокласа о. Мг. 15-75 см. По вл. моч. лив. *ЦБ*. 0 .. 1300 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- C. disticha* Huds. - Двуредна о. [*C. intermedia* Good.] Мг. 15-50 см. По вл. моч. лив. *СИБ, Сф*. 20 .. 700 м. VI-VII. **Б, Р, С, Т**.
- C. divisa* Huds. - Разделена о. Мг. 10-60 см. В лив., засол. пес. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**.
- C. divulsa* Stokes - Прекъсната о. Мг. 20-80 см. В хрл., сенч. гори. *ЦБ*. 200 .. 1600 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- C. echinata* Murr. - Ежовидна о. [*C. stellulata* Gooden., р. р.] Мг. 5-60 см. По вл. и моч. лив. *Стн* (з,с), *Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд*. 500 .. 2500 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т**.
- C. elata* All. - Туфеста о.; Златна о. Мг. 20-120 см. *Сф, Рд* (с), *Тхр*. 400 .. 1500 м. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т**.
- C. ericetorum* Poll. - Ерикова о. Мг. 10-90 см. По кам. поляни. *Пн, Рл*. 2100 .. 2600 м. VI-VIII. **Б, Р, С**.
- C. extensa* Good. - Разпростряна о. Мг. 3-70 см. По вл. пес. м. *Чм* (ю), *Стд, Тхр*. 0 .. 200 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.
- C. ferruginea* Scop. - Ръждива о. Мг. 10-90 см. По вл. кам. трев. м. *Пн*. 2000 .. 2100 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.
- C. filiformis* L. - Напльстена о. [*C. tomentosa* L.] Мг. 10-50 см. По вл. лив. *ЦБ*. 200 .. 1500 м. III-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. flacca* Schreb. - Повиснала о. [*Carex glauca* Scop.] Мг. 10-70 см. По трев. и хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- 1¹. Плодниковите клсч. ± плътни, наведени. Покривните люспи с 1 ж. subsp. *flacca*
- 1². Плодниковите клсч. рехави, ± изправени. Покривните люспи с 3 ж. . subsp. *erythrostachys*
- subsp. *erythrostachys* (Hoppe) Holub - Червенокласа о. [*C. f.* subsp. *serrulata* (Biv.) Greuter; *C. cuspidata* Host] *Чм, Рд* (и), *Трн, Тхр, Сргж*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р**.
- subsp. *flacca* - Повиснала о. *ЦБ*. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р**.
- C. flava* L. - Жълта о. Мг. 10-50 см. По моч. лив. и торфища. *Стн* (с), *Сф, Пн* (с), *Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 1600 м. **Б, Г** (NE), **Р, С**.
- C. foetida* All. - Воняща о. Мг. 5-30 см. **М, С**.

- C. fuliginosa* Schkuhr - Тъмноклафява о. Мг. 8-30 см. По трев. кам. м. *Рл.* 2000 .. 2700 м. VI-VII. [VII-VIII]. **Б, Р, С.**
- C. halleriana* Asso - Халерова о. Мг. 10-30 см. По сухи трев. м. и хрл. (варовици). *ЦБ.* 0 .. 1000 м. IV-V. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**
- C. hartmanii* Cajander - Хартманова о. Мг. 20-80 см. *Вм, Пн, Рл, Срг* (з), *Рд* (з). 700 .. 1500 м. **Б, Р, С, Т.**
- C. heleonastes* Ehrh. - Торфена о. Мг. 15-40 см. В торфища. *Вм.* 1800 .. 2000 м. V-VII. **Б, Р.**
- C. hirta* L. - Твърдовлакнеста о. Мг. 10-65 см. По вл. пес. м., лив. и пас. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. IV-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.**
- C. hordeistichos* Vill. - Ечемичена о. Мг. 5-50 см. По вл. лив. и пес. м. *СИБ, Прб, Стп* (з), *Сф, Зн, Вм, Стд, Трн, Тхр.* 100 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т.**
- C. hostiana* DC. - Хостианова о. Мг. 30-45 см. По моч. лив. *Чм, Прб* (з), *Стд* (ю), *Срг* (з), *Срж.* 0 .. 100 м. IV-VI. **Б, Р, С.**
- C. humilis* Leyss. - Ниска о. Мг. 2-10 см. По сухи кам. м. *Чм* (с), *СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Слв, Пн* (с), *Рл, Срг* (з), *Рд, Трн, Срж.* 0 .. 2000 м. III-V. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С.**
- C. illegitima* Ces. - Незаконна о. Мг. 20-40 см. **Г (NE), Т.**
- C. kitaibeliana* Degen ex Vech. - Китайбелова о. [*C. laevis* Kit. ex Willd.] Мг. 15-30 см. По кам. поляни в планините. *Стп* (з,с), *Вм, Слв, Пн, Рл, Рд* (з,с). 900 .. 2900 м. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, С, Т.**
- C. laevigata* Sm. - Гладка о. [*C. helodes* auct. bulg.] Мг. 50-120 см. По вл. лив., сенч. гори. *Стп* (с,и), *Вм, Згп, Слв, Пн, Рл, Рд* (з). 200 .. 1200 м. V-VIII.
- C. lasiocarpa* Ehrh. - Влакнестоплодна о. Мг. 30-120 см. По мочурища и вл. брегове. *Стп* (з), *Рл, Рд* (з). 800 .. 1500 м. **Б, Г (NC), М, Р, С, Т.**
- C. leersii* F. W. Schultz - Леерсова о. Мг. 39-90 см. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**
- C. lepidocarpa* Tausch - Люсповидна о. Мг. 20-60 см. По моч. лив. *Стп, Вм, Згп, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1000 .. 1600 м. VI-VIII. **Б, Р, С.**
- C. leporina* L. - Заешка о. [*C. ovalis* Good.] Мг. 10-70 см. По моч. лив., край течащи в. *ЦБ.* 0 .. 2400 м. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С.**
- C. limosa* L. - Тинеста о. Мг. 10-50 см. По естествени забл. езера, сфагнови торфища и моч. м. във високопланинския пояс. *Вм, Рд* (з,с). 1200 .. 1800 м. V-VIII. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г (NC), Р, С, Т.**
- C. liparocarpos* Gaud. - Блестяща о. [*C. nitida* Host, nom. illeg.] Мг. 10-30 см. По трев. м. (варовици). *Чм, СИБ, Др, Стп* (с), *Зн, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рд, Трн.* 0 .. 2000 м. IV-VI. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**
- C. melanostachya* M. Bieb. ex Willd. - Шаренокласа о. [*C. nutans* Host, nom. illeg.] Мг. 30-60 см. По вл. трев. м. и моч. лив. *ЦБ.* 200 .. 600 м. V-VI. **Б, Р, С, Т.**
- C. michelii* Host - Михелова о. Мг. 15-45 см. В хрл. и светли широкол. г. *ЦБ.* 0 .. 1200 м. III-V. **Б, Р, С, Т.**
- C. montana* L. - Планинска о. Мг. 10-40 см. По сухи кам. м., в гори и хрл. *ЦБ.* 200 .. 1900 м. III-V. **Б, Р, С.**
- C. morrowii* Voott - Японска тръстика. Мг., до 35 см. Интр. Култ. Пр.: Япония. *Дек.*
- C. muricata* L. - Бодлива о. [*C. stellulata* Gooden., р. р.] Мг. 10-100 см. В сенч. гори и хрл. *ЦБ.* 200 .. 1500 м. V-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т.**
- C. muskingumensis* Schwein. - Палмова о. Мг. 50-80 см. Интр. Култ. Инв. Пр.: С. Ам. *Дек.*
- C. nigra* (L.) Rchb. - Черна о. Мг. 10-60 см. В моч. лив., торфища. *Стп, Вм, Згп, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд* (з). 1500 .. 2800 м. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т.**
- C. oshimensis* Nakai - Японска о. Мг. до 30 см. Интр. Култ. Пр.: Япония. *Дек.*
- C. otomana* Molina Gonz., Acedo & Llamas - Отоманска о. Мг. 50-90 см. *Чм* (с). 50 .. 50 м. **Б, Г (NE).**
- C. pallescens* L. - Бледа о. Мг. 15-70 см. В лив.,

- по трев. м. ЦБ. 300 .. 2000 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.
- C. panicea* L. - Просена о. МГ. 10-60 см. По моч. лив. СИБ, Др, Прб (з), Стп, Сф, Вм, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг, Рд (з,с), Трн. 200 .. 1600 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,?NAe), **Р, С, Т**.
- C. paniculata* L. - Метличеста о. МГ. 40-100 см. По вл. моч. м. Стп (с,и), Сф, Вм, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рл, Рд, Тхр. 600 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.
- C. parviflora* Host - Дребноцветна о. [*C. pirinensis* Acht.] МГ. 5-25 см. По трев. м. Пн. 2000 .. 2400 м. VII-VIII. **Б, Р**.
- C. pendula* Huds. - Увиснала о. МГ. 50-120 см. По вл. моч. м. в широкол. г. Гори и хрл. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Зн, Блс, Пн (ю), Срг (з), Рд (с), Тхр, Сргж. 0 .. 1800 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**.
- C. phyllostachys* С. А. Меу. - Листокласа о. МГ. 15-60 см. **Г** (NC), **М, Т**.
- C. pilosa* Scop. - Ресничеста о. МГ. 20-50 см. В сенч. широкол. г. СИБ, Др, Стп, Сф, Вм, Срг. 300 .. 1600 м. IV-VI. **Б, М, Р, С, Т**.
- C. praecox* Schreb. - Ранна о. МГ. 10-50 см. По трев. пес. м., в лив. ЦБ. 0 .. 1000 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. pseudocyperus* L. - Лъжециперусова о. МГ. 30-100 см. По забл. и моч. м. Чм, СИБ, Др, Стп, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл, Рд. 0 .. 2000 м. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. punctata* Gaudin - Брадавичесста о. МГ. 30-70 см. В гори. Вм, Стд (ю), Рд (с), Тхр. 0 .. 500 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т**.
- C. pyrenaica* Wahl. - Пиренейска о. МГ. 5-30 см. По алпийски ск. поляни. Вм, Пн, Рл. 2000 .. 2500 м. VII-VIII. **Б, Р, С, Т**.
- C. remota* L. - Редкокласа о. МГ. 30-60 см. В сенч. гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2000 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.
- C. riloensis* Stoeva & E. D. Poroва - Рилска о. МГ. Рл, Рд (з). **Bulg**.
- C. riparia* Curt. - Брегова о. МГ. 40-200 см. По забл. и моч. м. ЦБ. 200 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. rostrata* Stokes - Човчеста о. МГ. 20-100 см. По забл. м. в планините. Стп, Зн, Вм, Пн (ю), Рл, Срг (з), Рд, Трн, Тхр. 1800 .. 2400 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- C. rupestris* All. - Скална о. МГ. Кор. 5-20 см. По ск. поляни. Стп (с), Пн, Рл. 2400 .. 2800 м. VII-VIII. **Б, Р, С**.
- C. sempervirens* Vill. - Вечнозелена о. [*C. bulgarica* (Domin) Lazare] МГ. 10-50 см. По кам. м. Стп (с), Вм, Пн, Рл. 1500 .. 2800 м. VI-VII. **Б, Г** (NC), **Р, С**.
- C. siderosticta* Нансе - Ръждивопетниста о. МГ. 15-20 м. Интр. Култ. Пр.: Япония, Корея, Китай. **Дек**.
- C. spicata* Huds. - Класовидна о. МГ. 15-80 см. В гори и хрл. ЦБ. 200 .. 1500 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т**.
- C. strigosa* Huds. - Четинеста о. МГ. 30-100 см. По вл. широкол. г. Чм. 0 .. 100 м. V-VI. **Б, Р, С**.
- C. sylvatica* Huds. - Горска о. МГ. 10-100 см. В гори и хрл. ЦБ. 200 .. 1600 м. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- C. testacea* Sol. ex Boott - Оранжева о. МГ. 15-30 см. Интр. Култ. Пр.: Нова Зеландия. **Дек**.
- C. tricolor* Velen. - Трицветна овсига. МГ. 20-60 см. По трев. кам. м. Стп (з), Вм, Зн, Рл, Рд (з). 1700 .. 2700 м. VI-VIII.
- C. umbrosa* Host - Сенчеста о. МГ. 5-50 см. По вл. сенч. и моч. м. Вм, Рл. 1500 .. 2000 м. VI-VII. **Б, Г** (NC), **Р, С, Т**.
- C. vesicaria* L. - Мехуреста о. МГ. 30-100 см. По моч. м. и край потоци. СИБ, Стп (з), Сф, Зн, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рл, Срг (з), Рд, Трн, Тхр. 200 .. 1400 м. V-VII. **Б, Г** (NC), **М, Р, С, Т**.
- C. viridula* Michx - Късна о. [*C. serotina* Merat] МГ. 5-20 см. По моч. лив. и торфища. Стп (с,и), Сф, Вм, Пн, Рл, Срг, Рд (з). 800 .. 2000 м. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С**.
- C. vulpina* L. - Лисича о. МГ. 30-100 см. По забл. лив., мочури. ЦБ. 200 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, ?Т**.

Род *Cladium* R. Br.

Кладиум

C. mariscus (L.) Pohl - Режеш к. Мг. 100-250 см. По периферията на крайморски засол. блата и мочури, по забл. крайречни м., мочурища и моч. лив. с отложени делувиялни почви; в оризища. *Чм, Стд, Трн, Тхр.* 0 .. 400 m. VI-VII. [VII-IX]. **Б, Р, Ч.К.** [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **С, Т.**

Род *Cyperus* L.

Кисела трева

1¹. Р. с пълзящо, люспесто коренище. Ст. триръбесто или почти цилиндрично, единично. Л. без ез., приосн., жлебовидни, извити надолу; л. влаг. подути. Псцв. л. 3, с различна д., по-д. от сцв., в осн. силно разширени. Сцв. от една до няколко реда главички, на држ. или прис. Орехчето жълтеникаво на върха с носче. ... *C. capitatus*
1². Р. с др. белези. 2
2¹. Клсч. ± сплескани. Покривните люспи и цв. разп. в 2 реда. 3
2². Клсч. цилиндрични. Покривните люспи и цв. разп. спираловидно, в няколко реда. 10
3¹. Бл. 3. Пл. 3-стенен. 4
3². Бл. 2. Пл. сплескан. 9
4¹. Л. с късо ез.. Тч. 1-2. Клсч. с д. 4-8 mm, с некрилата ос. 5
4². Л. без ез.. Тч. 3. Клсч. по-д. от 8 mm, с крилата ос. 6
5¹. Покривните люспи ± закръглени, с д. 0.5-0.7 mm, кафяви или чернокафяви. Тч. 1 (2). Пл. 0.5-0.7 × 0.3-0.35 mm. *C. difformis*
5². Покривните люспи продълг. яйцевидни, с д. 1-1.3 mm, чернокафяви или кафявочервеникави. Тч. 2. Пл. 1-1.1 × 0.4-0.5 mm, жълтеникав. *C. fuscus*
6¹. Ст. се развиват по няколко от коренището. Покривните люспи лин. до лин. ланц. Клсч. многобройни, събрани в главица, а главиците в сенник. Пл. 1.2-1.4 × 0.35-0.45 mm, сивкавокафяви с чернокафяви ръбове. *C. glomeratus*
6². Ст. единични. Покривните люспи продълг. елиптични до широко яйцевидни. 7
7¹. Коренището с грудковидни удебеления. Пл. кафеникавочервени, лъскави. *C. rotundus*
7². Коренището без грудковидни удебеления. 8

8¹. Сцв. прост сенник. Бл. равни на стлб. Пл. тъмнокафяви. *C. glaber*

8². Сцв. сл. сенник. Бл. по-д. от стлб. Гл. лъчи с д. 12-35 cm, разклоненията им с д. 3-5 cm. Пл. червенокафяви, 1.2-1.4 × 0.5-0.6 mm. *C. longus*

9¹. Сцв. сенник, с 3-7 многократно разкл. клк., обхванато в осн. от 3-4 д. и ш. присъцветни л. Клсч. с д. 10-15 mm. Пл. 1.5-1.7 × 1.2-1.3 mm, кафяв. *C. serotinus*

9². Сцв. рехава или сбита главица, с 2 т. присъцветни л., долният като продължение на ст. Клсч. с д. 5-10 mm. Пл. 1.8-2.2 × 1.3-1.5 mm. *C. rannonicus*

10¹. Присъцветните л. обхващат повече главици, някои от които с држ. Покривните люспи с 3-7 изпъкнали ж. *C. hamulosus*

10². Присъцветните л. обхващат 1 главица. Покривните люспи с изпъкнала ср. ж. Пл. 1-1.2 × 0.3-0.4 mm. *C. michelianus*

C. capitatus Vand. - Главеста к. т. [*Galilea micronata* (L.) Parl.] Мг. 10-80 cm. По крайбрежни пясъци. *Чм.* 0 .. 10 m. V-IX. [VI-X]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

C. difformis L. - Разнородна к. т. 1г. 8-60 cm. В оризища и вл. моч. м. *Сmn* (с,и), *Стд* (ю), *ДМ, Трн, Тхр.* 100 .. 500 m. VI-X. **Б, Г** (NE), **Р, Т.**

C. eragrostis Lam. - Власицова к. т. Мг. 10-90 cm. Инв. *Чм* (ю), *Сф, Срж.* 0 .. 700 m. **Б, Г** (NAe).

C. esculentus L. - Чуфа; Земен бадем. 1г./Мг. 5-90 cm. IX-IX. **Г** (NE,NAe), ?**Б. Хрн., Дек.**

C. fuscus L. - Кафява к. т. 1г. 2-40 cm. По чакълести м. край реки, блата. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

C. glaber L. - Гладка к. т. [*Pycneus glaber* (L.) Hayek] 1г./Мг. 10-80 cm. По крайречни моч. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т.**

C. glomeratus L. - Главеста к. т. [*Pycneus glomeratus* (L.) Hayek] 1г./Мг. 10-80 cm. По пес. м. *Др, Сф, Стд.* 0 .. 700 m. VI-X. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т.**

C. hamulosus M. Bieb. - Кукеста к. т. [*Scirpus hamulosus* (M. Bieb.) Steven; *Dichostylis hamulosa* (M. Bieb.) Nees] 1г. 3-10 cm. По вл. пясъци. *Чм, Стд, ДМ, Трн.* 0 .. 500 m. VII-IX.

Б, Г (NE), P, T.

C. longus L. - Дълга к. т. [*Pycreus longus* (L.) Hayek] 1Г. 20-150 см. По моч. м. и край реки. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), P, C, T.**

C. michelianus (L.) Link - Михелова к. т. [*Scirpus michelianus* L.; *Dichostylis micheliana* (L.) Nees] 1Г. 3-15 см. По вл. м. край реките. *Др, Стд* (ю), *Трн, Тхр.* 0 .. 200 м. VII-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), P, C, T.**

C. odoratus L. - Ароматна к. т. [*C. strigosus* auct. non L.] МГ. 30-120 см. Адв. *Чм, СИБ, Др.* 0 .. 200 м. Пр.: С. Ам. **Б, С.**

C. pannonicus Jacq. - Панонска к. т. [*Juncellus pannonicus* (L.) Klarke; *Acorellus pannonicus* (Jacq.) Palla] 1Г./МГ. 30-60 см. По вл. чакълно-песъчливи м. *Чм, СИБ, Стд* (ю), *Трн, Тхр.* 0 .. 200 м. VII-IX., **Г (NC,NE), М, P, C.**

C. rotundus L. - Закръглена к. т. 1Г. 10-60 см. По вл. забл. м. *Чм, Стд, Рл, Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 50 м. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), C, T.**

C. serotinus Rottb. - Късна к. т. [*Juncellus serotinus* (Rottb.) Clarke; *Pycreus serotinus* (Rottb.) Hayek] 1Г./МГ. 30-120 см. Мочурливи лив., забл. м., оризища. *Чм, СИБ, Др, Сф, Стд, ДМ, Трн, Тхр.* 0 .. 500 м. VI-IX. **Б, Г (NE), P, C, T. Плв.**

Род *Eleocharis* R. Br.

Блатница

1¹. Бл. 3. Пл. 3-стенен или неясно 3-стенен. . 2

1². Бл. 2. Пл. двойно изпъкнал. 3

2¹. Ст. нишковидно. Клсч. без стерилни люспи в осн. Оцв. от 3-4 четинки или липсва. Пл. 0.9-1.1 × 0.45-0.5 mm, жълтеникав.

..... **E. acicularis**

2². Ст. не е нишковидно. Клсч. с 1 стерилна люспа в осн. Оцв. от 6 четинки. Пл. 1.8-2.9 × 1.3-1.5 mm, сив. **E. quinqueflora**

3¹. Р. без коренище. Клсч. зелени, с ш. 2-2.5 mm. Оцв. от 5-7 четинки. Пл. 1-1.5 × 0.7-0.8 mm, светлокафяв. **E. carniolica**

3². Р. с пълзящо коренище. Клсч. кафяво-червени, по-ш. от 2.5 mm. Оцв. от 3-6(-8) четинки или липсва. 4

4¹. Клсч. с 1 стерилна люспа, която ги обгръща изцяло или до 2/3. Оцв. от 3-5 (6) четинки или липсва. Пл. 1.5-2.3 × 1.1-1.3 mm.

..... **E. uniglumis**

4². Клсч. с 2 стерилни люспи. 5

5¹. Външ. стерилна люспа не обгръща клсч. Оцв. от (4-)5-6(-8) четинки. Пл. 1.6-1.8 × 1-1.2 mm. **E. mamillata**

5². Всяка стерилна люспа обгръща клсч. в осн. докъм ср. Оцв. от 4 четинки или липсва. Пл. 1.9-2.1 × 0.9-1.1 mm, с 3-4 оцв. четинки.

..... **E. palustris**

E. acicularis (L.) Roem. & Schult. - Иглеста б. [*Scirpus acicularis* L.] МГ. 2-15 см. В моч. м., засъхващи локви. *СИБ, Др, Прб* (з), *Сф, Зн, Рд* (з,и), *Тхр.* 50 .. 700 м. VI-IX. **Б, Г (?NC,NAe), P, C, T. Дек.**

E. carniolica W. Koch - Карниолска б. МГ. 10-30 см. По моч. м. по морския бряг, бреговете на бавнотечащите реки, периферията на блата и в моч. лив. *Чм* (ю), *СИБ, Др, Сф, Зн, Трн.* 0 .. 550 м. VI-VII. [VII-IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. ДХ. БК. **Б, P, T.**

E. mamillata H. Lindb. f. - Цицеста б. МГ. 10-50 см. По вл. м. край езера и потоци. *Пн* (с). 2100 .. 2400 м. **Б, P, C.**

E. quinqueflora (F. X. Hartm.) O. Schwartz - Петцветна б. [*Scirpus pauciflorus* Lightf.; *Eleocharis pauciflora* (Lightf.) Link] МГ. 5-40 см. В локви, мочури. *Др, Сф, Вм, Стд* (ю), *ДМ, Рд* (з), *Трн, Тхр.* 50 .. 1000 м. V-VIII. **Б, Г (NC), М, C, T.**

E. palustris (L.) Roem. & Schult. - Обикновена б. [*Scirpus palustris* L.; *Heleocharis palustris* (L.) R. Br.] МГ. 10-60 см. В локви, край блата. *ЦБ.* 50 .. 2200 м. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, P, C, T. Дек.**

E. uniglumis (Link) Schult. - Едноплева б. МГ. 10-40 см. В лив. край блата, мочури. *Чм* (с), *СИБ, Др, Стн* (и), *Сф, Зн, Вм, Стд, Пн, Срг* (з), *Рд, Трн, Тхр.* 50 .. 500 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), P, C, T.**

Род *Eriophorum* L.

Пушица

1¹. Ст. с 1 клсч. Л. грапави по ръба. Пл. 2-3.2 × 1.6-1.8 mm. **E. vaginatum**

1². Ст. с 2-12 клсч. на различно д. држ. ... 2

2¹. Ст. цилиндрично. Држ. на сцв. гладки. Коренищно р. Пл. 3.2-3.5 × 1.3-1.5 mm. **E. angustifolium**

2². Ст. тъпотристенно. Држ. на сцв. грапави. 3
3¹. Коренищно р. Ст. л. тясно лин., 3-стенни,
с ш. 1-2 mm. Клсч. 3-6. Пл. 3.2-3.5 × 1.3-1.5
mm. Влс. на хвр. прости. *E. gracile*
3². Р. без коренище. Ст. л. тясноланцетни,
плоски, с ш. 3-8 mm. Клсч. 5-12. Пл. 2.5-3.5 ×
1.2-1.5 mm. Влс. на хвр. разкл. в края.
..... *E. latifolium*

E. angustifolium Roth - Теснолистна п. МГ. 10-
75 cm. По моч. лив. и торфища. *Стпн*, *Вт*, *Згп*,
Пн, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*. 2000 .. 2700 m. VII-VIII. **Б**,
Г (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Леч.*, *Дек*.

E. gracile Koch - Нежна п. МГ. 20-60 cm. По
мочури, торфища. *Стпн* (з,с), *Вт*, *Срг* (з), *Рд*
(з). 2000 .. 2700 m. V-VII. **Б**, **Г** (NC), **М**, **Р**, **С**.

E. latifolium Норре - Широколистна п. МГ. 15-
60 cm. По мочури и торфища. *Прб*, *Стпн*, *Зн*,
Вт, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*, ?*Срж*.
900 .. 2700 m. IV-VII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**,
Т. *Леч*.

E. scheuchzeri Норре - Шойцерава п. МГ. 10-
70 cm. **М**, **Р**.

E. vaginatum L. - Влагалищна п. МГ. 14-70 cm.
По моч. лив., торфища. *Стпн* (с), *Вт*, *Згп*, *Пн*,
Рл, *Рд* (з,с). 1900 .. 2700 m. V-VIII. *Леч*. **Б**,
Г (NC), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

Род *Fimbristylis* Vahl.
Фимбристилис

F. bisumbellata (Forssk.) Bubani - Вилужен ф.
[*F. dichotoma* (L.) Wahl. subsp. *bisumbellata*
(Forssk.) Luceno] МГ. 5-25 cm. По вл. пес. м.
Чм, *Сф*, *Стд*, *ДМ*, *Рл*, *Трп*, *Тхр*. 0 .. 500 m. VII-
X. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

Род *Isolepis* R. Br.
Четиновиден камъш

1¹. Тч. 2-3. Орехчетата ш. обратнайцевидно-
триъгълни, дребно точковати. *I. cernua*
1². Тч. 1-2. Орехчетата елипсоидно-
обратнайцевидни, по д. оребрени и напр.
набръчкани, 0.8-1 × 0.6 mm. *I. setacea*

I. cernua (Vahl) Roem. & Schult. - Наведен к.
[*Scirpus cernuus* Vahl] 1Г. 20-200 mm. IV-VI. **Г**
(NC,NE,NAe), **М**, **Т**.

I. setacea (L.) R. Br. - Четиновиден к. [*Scirpus*
setaceus L.] 1Г./МГ. 3-30 cm. По вл. моч.

глинести почви. *Стпн* (з), *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Блс*, *Слв*,
ДМ, *Пн*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. VI-X. **Б**,
Г (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

Род *Kobresia* Willd.
Кобрезия

K. myosuroides (Vill.) Fiori - Мишоопашкова
к. [*Elyna myosuroides* Fritsch.; *E. bellardii* (All.)
K. Koch] МГ. 5-30 cm. По голи скал. и кам. м.
във високопланинския пояс, по-рядко
открити пространства в клекови хрл. *Пн*, *Рл*.
2000 .. 2700 m. VI-VII. [VIII-IX]. [EN].
ЗБР. **Б**, **Р**, **С**.

Род *Pycnus* Beauv.
Пикреус

1¹. Плевите жълтеникави. Орехчето 0.9-1.1 ×
0.7 mm, почти кръгло, тъмночервенокафяво.
..... *P. flavescens*

1². Плевите тъмно-до червенокафяви.
Орехчето яйцевидно, двустранно изпъкнало,
кафеникаво. *P. flavidus*

P. flavescens (L.) P. Beauv. ex Rchb. -
Жълтеникав п. [*Cyperus flavescens* L.] 1Г. 5-40
cm. По вл. моч. м., край реки. *ЦБ*. 0 .. 1000 m.
VII-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**.

P. flavidus (Retz.) T. Koyama - Кълбовиден п.
[*P. globosus* (All.) Rchb.; *Cyperus globosus* All.]
1Г./2Г./МГ. 10-70 cm. По моч. м. *Стд*. 100 ..
150 m. VII-X. **Б**, **Г** (?NC,NE), **Т**.

Род *Schoenoplectiella* Lye
Камъшче

1¹. Многогодишно. Ст. 3-стенно, под сцв. с
дебелина 5 mm. Сцв. сбита звездовидна
главица - с малко клк., с по 2-5 клсч. на тях.
Псцв. л. 3-стенни, долният по-д. от сцв.
Орехчето 1.5-2 mm, фино мрежесто ямчесто
набръчкано. *S. mucronata*

1². Едногодишно. Ст. цилиндрично, с
дебелина до 2 mm. Сцв. главица, с по 2-10
клсч. Псцв. л. с д. 15-150 mm. Орехчето 1-6
mm, с успоредни напр. ребра и късо носче.
..... *S. supina*

S. mucronata (L.) J. Jung & H. K. Choi -
Островърхо к. [*Scirpus mucronatus* L.,
Schoenoplectus mucronatus (L.) Palla] МГ. 40-
100 cm. В блата, оризища. *Стд*, *ДМ*, *Трп*,
? *Стпн* (и). 100 .. 500 m. VII-IX. **Б**, **Г** (NC,NE),

М, Р, С, Т. Плъ.

S. supina (L.) Lye - Полегнало к. [*Scirpus supinus* L.; *Isolepis supina* (L.) R. Br.] Мг. 3-30 см. По речни разливи. *Др, Тхр.* 0 .. 100 м. VI-VIII. **Б, Г (NC), М, С, Р, Т.**

Род *Schoenoplectus* (Rchb.) Palla

Камъш

1¹. Ст. 3-стенно. Псцв. л. 3-стенни, по-д. от сцв. 2

1². Ст. цилиндрично. Псцв. л. шиловидни, равни или по-к. от сцв. 3

2¹. Сцв. разперено, с много клк., разп. об. по 1 на држ. Покривните люспи кафяви или чернокафяви, с ш. бял, ципест ръб. Пл. 2-2.5 mm, кафяв до зеленокафяв. *S. litoralis*

2². Сцв. с малко клк., с по 2-5 клсч. на тях. Покривните люспи без бял ципест ръб. Пл. 2.3-2.7 × 1.6-1.8 mm, червенокафяв до чернокафяв. *S. triqueter*

3¹. Покривните люспи без брадавички или с брадавички само по ср. ж. и осилчето, по ръба об. без реснички. Бл. 3. Пл. 2-3.2 × 1.7-1.9 mm, сивозелен до чернокафяв. *S. lacustris*

3². Покривните люспи по гърба с тъмночервени брадавички, в горната ч. по ръба късо ресничести. Бл. 2. Пл. 2-2.8 × 1.4-1.6 mm, тъмномаслинен до сивозелен *S. tabernaemontani*

S. lacustris (L.) Palla - Езерен к. [*Scirpus lacustris* L.] Мг. 1-3 м. Край реки и блата. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VI-IX. **Б, Г (NC,NE), Р, С, Т. Плъ., Дек., Хрн., Тхр., Фур.**

S. litoralis (L.) Palla - Крайбрежен к. [*Scirpus litoralis* Schrad.] Мг. 50-100 см. По моч. м., край блата. *Чм.* 0 .. 200 м. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), Р, Т.**

S. tabernaemontani (C. C. Gmel.) Palla - Тебермонтанов к. [*Scirpus tabernaemontani* Gmel.] Мг. 50-150 см. По мочури и застояли в. *ЦБ.* 0 .. 1000 м. VI-IX. **Б, Г (NC,NE), Т.**

S. triqueter (L.) Palla - Триръбест к. [*Scirpus triqueter* L.] Мг. 50-150 см. По вл. лив. и мочури. *Чм.* 0 .. 100 м. VI-VIII. **Б, Р, С, Т.**

Род *Schoenus* L.

Схъонус

1¹. Сцв. с 2-3 клсч. Л. с д. до 2 см. Долният

присъцветен л. равен или малко по-д. от сцв. Оцв. влс. по-д. от пл. Пл. 1.3-1.6 × 0.7-0.8 mm, сивкаво-кафяв. *S. ferrugineus*

1². Сцв. с 5-15 клсч. Л. с д. до 20 см. Долният присъцветен л. 2-5 X по-д. от сцв. Оцв. влс. по-к. от пл. Пл. 1.4-2.2 × 0.9-1.1 mm, млечно-бял. *S. nigricans*

S. ferrugineus L. - Червеникав с. Мг. 10-30 см. По забл. вл. м. *Трн.* 0 .. 150 м. IV-VII. **Б, Р, С.**

S. nigricans L. - Черен с. Мг. 10-60 см. По вл. пес. м. *Чм, Трн, Тхр.* 0 .. 200 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С.**

Род *Scirpoides* Seg.

Римски камъш

[*Holoschoenus* Link]

S. holoschoenus (L.) Sojak - Римски камъш. [*Holoschoenus vulgaris* Link; *Scirpus romanus* L.] Мг. 15-130 см. По вл. пес. м. *ЦБ.* 0 .. 1800 м. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), Р, С, Т.**

Род *Scirpus* Tournef. ex L.

Горски камъш

1¹. Сцв. винаги сбито, кафеникаво-червено. Клсч. в снопчета по 8-20 по върховете на кр. лъчи. Оцв. четинки 0-3, крехки, по-к. от пл. Пл. с д. ок. 0.8 mm. *S. georgianus*

1². Сцв. об. разрежено, зелено или зеленикаво-кафяво. Клсч. в снопчета по 2-5(8) по върховете на кр. лъчи. Оцв. четинки 5-6, твърди, д. колкото пл., или по-д. от тях. Пл. 1-1.5 × 0.6-0.7 mm. *S. sylvaticus*

S. georgianus R. M. Harper - Грузински к. Мг., до 120 см. Кор. Адв. Пр.: Грузия.

S. sylvaticus L. - Горски к. Мг. 30-120 см. В моч. лив. *ЦБ.* 0 .. 1500 м. V-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

Род *Uncinia* Pers.

Унциния

U. rubra Colenso ex Boott - Червена у. Мг., до 30 см. V-VI. Интр. Пр.: Нова Зеландия. *Дек.*

Семейство **Juncaceae** Juss.

Дзукови

1¹. Л. с отворени влаг., об. цилиндрични, голи. Кут. с много семена. *Juncus*

1². Л. със затворени влаг. и об. плоска петура, покр. с влс., особено в осн. на петурата. Кут. с 1-3 семена. *Luzula*

Род *Juncus* L.

Дзука

- 1¹. Едногодишни р. без коренища. 2
 1². Многогодишни р. с дебели коренища... 5
 2¹. Цв. събрани по 3-8 в снопчета и обхванати с обща обв. от пцв. Лсч. на оцв. ланц., нееднакви, външ. осилесто заострени, по-д. от вътр. Сем. 0.3-0.4 × 0.2 mm. .. *J. capitatus*
 2². Цв. единични с два прицветника или слбижени по 2-3 заедно. 3
 3¹. Л. с ушички. Цв. в метл. единични. Оцв. лсч. ± еднакви, външ. заострени, вътр. тъпи, равни или малко по-к. от плода. Сем. 0.3-0.5 × 0.2-0.25 mm. *J. tenageia*
 3². Л. без ушички. Цв. по 2-6 заед. Оцв. лсч. заострени. 4
 4¹. Оцв. лсч. тънко заострени, по-д. от плода. Кут. 3-5 mm. Сем. 0.3-0.55 × 0.2-0.3 mm.
 J. bufonius
 4². Вътр. оцв. лсч. тъпи, рядко слабо заострени, равни или леко по-д. от плода. Сем. 0.35-0.45 × 0.25-0.35 mm. *J. ranarius*
 5¹. Цв. единични, с по 2 прицветника. 6
 5². Цв. по 3-6 (8) заедно, с обща обв. от пцв. 13
 6¹. Л. плоски или жлебовидни. 7
 6². Л. цилиндрични или ред. до влаг., и тогава с развит присъцветен л. ...
 10
 7¹. Оцв. лсч. постепенно заострени. Ушичките на л. с д. 3-6 mm. 8
 7². Оцв. лсч. тъпи, рядко заострени. Ушичките на л. с д. до 2 mm. 9
 8¹. Л. плоски или жлебовидни, с ш. 1-1.5 mm. Ушичките с д. 3 mm, отпред закръглени. Цв. по 5-15 заедно, с 2 прицветника. Сем. 0.4-0.5 × 0.25 mm. *J. tenuis*
 8². Л. жлебовидни, по-тънки от 1 mm. Ушичките с д. 4-6 mm, отпред разсечени. Цв. по (1) 2-4 заедно, с 2-3 прицветника. Кут. 3-4 mm. Сем. 1-1.3 × 0.6-0.7. *J. trifidus*
 9¹. Пцв. бели. Оцв. 2 пъти по-к. от плода. Сем. 0.3-0.4 × 0.25-0.3 mm. *J. compressus*
 9². Пцв. ръждивокафяви. Оцв. равен или малко по-к. от плода. Кут. 2.5-3 mm. Сем. 0.5-0.7 × 0.3-0.4 mm. *J. gerardii*
 10¹. Рехаво туфесто р., с пълзящо коренище. Ст. и присъцветните л. ± еднакво д. Кут. 3-3.5 mm. Сем. 0.5-0.7 × 0.4 mm. *J. filiformis*
 10². Плътнотуфести р. Ст. по-д. от

- присъцветните л. 11
 11¹. Влаг. на долните люсповидни л. чернокафяви или оранжевочервени. Ст. с прекъсната сърцевина. Сем. 0.5-0.6 × 0.3 mm. *J. inflexus*
 11². Влаг. на долните люсповидни л. кафяворозови, лъскави. Ст. с плътна сърцевина. 12
 12¹. Ст. дълбоко набраздено, браздите 12-30. Сцв. сбито. Присъцветните л. разширени в осн. Сем. 0.4-0.5 × 0.2 mm. ... *J. conglomeratus*
 12². Ст. гладко или фино набраздено, браздите 30-70. Сцв. рехаво. Присъцветните л. не са разширени в осн. Сем. 0.5 × 0.25 mm. *J. effusus*
 13¹. Л. жлебовидни, достигат до ср. на ст. Сцв. вр. главица с 2-3 (5) цв., разп. хоризонтално. Кут. по-д. от оцв. Сем. 1.5-1.8 × 0.3-0.4 mm. *J. triglumis*
 13². Л. цилиндрични или слабо сплескани, понякога в долната ч. петурата е жлебовидна. 14
 14¹. Ст. в горната ч. без л. (да не се считат присъцветните л.). Клсч. с по 2-4 цв. и с обща обв. от псцв. 15
 14². Ст. облистено. Клсч. с повече от 4 цв. и с обща обв. от псцв. 18
 15¹. Вътр. оцв. дялове без вр. ушички. Кут. елипсовидна, 2.5-3.5 mm, д. колкото оцв. Сем. 0.6-0.8 × 0.3-0.35 mm. .. *J. maritimus*
 15². Вътр. оцв. дялове с ш. вр. ушички. Кут. закръгленояйцевидна равна, или малко по-д. от оцв. Сем. 1.5-2.5 mm. 16
 16¹. Кут. 4-6 mm, с 80-120 семена, конична или триръба към върха. Сем. 1.5-2 mm.
 J. acutus
 16². Кут. 2.5-5 mm, с 20-75 семена, конична или заоблена към върха. 17
 17¹. Цв. светло кафяви. Кут. конична към върха. Сем. 1.5-2 mm. *J. heldreichianus*
 17². Цв. тъмно кафяви. Кут. заоблена към върха. Сем. 1.5-2 mm. *J. littoralis*
 18¹. Р. об. със стерилни ст. с 1 л., подобни на цветоносните. Цветоносните ст. с 1-3 л. Кут. 3-гнездна. Сем. 0.4-0.6 × 0.25-0.35 mm.
 J. subnodulosus
 18². Р. без стерилни ст. Кут. 1-гнездна. 19
 19¹. Кут. с ± д. носче. 20
 19². Кут. с късо носче. 21
 20¹. Ст. сплескано в осн. Л. гладки. Оцв. лсч. зеленикаво-кафяви, по-к. от кут. Сем. 0.45-0.6

- × 0.2 mm. *J. acutiflorus*
20². Ст. слабо сплескано в осн. Л. с надл. бразди. Оцв. лсч. чернокафяви или кафяви, с т. бялоципест ръб, д. колкото кут.. Сем. 0.5-0.7 × 0.2-0.3 mm. *J. atratus*
21¹. Оцв. лсч. тъпи (външ. понякога с късо шипче на върха). Кут. 2.5-3 mm, по-д. от оцв., рязко стеснена в късо носче. Сем. 0.5-0.6 × 0.2-0.25 mm. *J. alpinoarticulatus*
21². Всичките оцв. лсч. или само външ. заострени. 22
22¹. Оцв. лсч. еднакво д., външ. заострени, вътр. тъпи или слабо заострени, малко по-к. от кут.. Кут. 2.5-4 mm. Сем. 0.3-0.55 × 0.25-0.35 mm. *J. articulatus*
22². Всичките оцв. лсч. заострени, външ. по-д. от вътр. Кут. 2.5-3 mm, д. колкото оцв. Сем. 0.45-0.5 × 0.2 mm. *J. thomasii*
- J. acutiflorus* Ehrh. ex Hoffm. - Остроцветна д. Мг., 30-110 cm. По забл. м., край реки. *Стн* (з), *Сф*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (з), *Трн*, *Вм*, *Рд* (з,и), ?*Стн* (с,и). 0 .. 300 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С**.
- J. acutus* L. - Остра д. Мг. 50-150 cm. III-V. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.
- J. alpigenus* K. Koch - Високопланинска д. Мг. 15-50 cm. VI-IX. **М, С, Т**.
- J. alpinoarticulatus* Chaix - Алпийска д. [*J. alpinus* Vill., пом. illeg.] Мг. 5-50 cm. В торфища. *Стн* (с), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1800 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC), **Р, Т**.
- J. articulatus* L. - Членеста д. [*J. amplocarpus* Ehrh. ex Hoffm.; *J. lamprocarpus* Rehb.] Мг. 10-60 cm. По моч. м. ЦБ. 0 .. 2900 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- J. atratus* Krock. - Черна д. Мг. 30-120 cm. По моч. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. VII-IX. **Б, Г** (NE,NAe), **С, Т**.
- J. bufonius* L. - Клонеста д. [*J. minutulus* (Albert & Jahand.) Prain] 1г. 1-50 cm. В засъхващи локви, в изкопи. ЦБ. 0 .. 2000 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- J. capitatus* Wiegel - Главеста д. 1г. 1-20 cm. По вл. пес. м. *Стн* (з), *Сф*, *Стд*, *Рл*, *Рд* (с), *Трн*, *Сргж*. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- J. compressus* Jacq. - Сплескана д. Мг. 10-30 cm. Влажни лив. и изкопи. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.
- J. conglomeratus* L. - Сбита д. Мг. 30-120 cm. По вл. м. ЦБ. 0 .. 1800 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- J. effusus* L. - Разперена д. Мг. 50-150 cm. По моч. м. ЦБ. 0 .. 1600 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Дек.
- J. filiformis* L. - Нишковидна д. Мг. 10-60 cm. В торфени трев. м. *Стн* (з), *Вм*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с). 1800 .. 2900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С**. Дек.
- J. fontanesii* J. Gay ex Laharpe - Фонтенова д. Мг. 15-40 cm. V-VII. **Г** (NC,NE), **Т**.
- J. gerardii* Loisel. - Жерардова д. Мг. 25-50 cm. По вл. пес. м., лив. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Сф*, *Стд*, *Срг* (з), *Трн*, *Тхр*, *Сргж*. 0 .. 700 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- J. heldreichianus* Parl. - Хелдрайхова д. Мг. 15-150 cm. IV-VII. **Г** (NC,NE,Ne), **Т**.
- J. hybridus* Brot. - Хибридна д. 1г./Мг. 5-30 cm. *Тхр*. 0 .. 400 m. III-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т**.
- J. inflexus* L. - Сивозелена д. [*J. glaucus* Sibth., пом. illeg.] Мг. 20-120 cm. По забл. и моч. м. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. Леч.
- J. littoralis* C. A. Mey. - Крайбрежна д. [*J. acutus* L. var. *tommasinii* (Parl.) Arcang.] Мг. 50-100 cm. По вл. пес. м. *Чм*, *Стд*. 0 .. 300 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.
- J. maritimus* Lam. - Морска д. Мг. 50-100 m. По забл. м. *Чм*, *СИБ*, *Стд*, *ДМ*. 0 .. 200 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.
- J. pygmaeus* Rich. - Дребна д. 1г. 1-15 cm. V-VII. **Г** (NE), **Т**.
- J. ranarius* Songeon & E. P. Perrier - Жабешка д. 1г. 3-20 cm. По засол. м. *Чм*, *Стн* (с), *Сф*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд* (и), *Тхр*, *Сргж*. 0 .. 500 m. ЗБР. **Б, Г, Р**.
- J. sphaerocarpus* Nees - Кръглоплодна д. 1г. 5-30 cm. IV-VII. **Г** (NE), **Т**.

J. striatus E. Mey. - Ивичеста д. МГ. 20-70 cm. VI-VII. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

J. subnodulosus Schrank - Възловата д. [*J. obtusiflorus* Hoffm.] МГ. 40-130 cm. По вл. м. *Чм, Стд, Трн.* 0 .. 600 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.

J. subulatus Forssk. - Шиловидна д. МГ. 30-120 cm. IV-VI. **Б, Г** (NE,NE,NAe), **М, С, Т**.

J. tenageia Ehrh. - Плитководна д. 1Г. 5-40 cm. По моч. м. *СИБ, Сф, ДМ, Рл, Срг, Рд* (з,и), *Трн, Сргж.* 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**.

J. tenuis Willd. - Тънка д. МГ. 10-80 cm. Инв. По вл. лив., край пътища. *Прб, Стн* (з), *Сф, Зн, Вм, Згн, Блс, ДМ, Пн* (с), *Рл, Срг, Рд* (з), *Тхр, Сргж.* 0 .. 1900 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Пр.: Ам.

J. thomasii Ten. - Томасова д. [*J. rochelianus* Schult. & Schult. f.] МГ. 25-100 cm. По забл. лив. *Стн* (з,с), *Зн, Вм, Згн, Пн, Рл, Рд* (з,с), *Сргж.* 400 .. 2500 m. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

J. trifidus L. - Триделна д. МГ. 10-30 cm. По ск. м. и пас. *Стн* (з,с), *Вм, Згн, Пн, Рл, Рд* (з,с). 1800 .. 2900 m. VII-IX. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

J. triglumis L. - Трилюспеста д. МГ. 5-20 cm. Из торфени лив. - високопланински мочурища и вл. лив. *Рл.* 800 .. 2500 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [CR]. ЗБР. Глац. **Б, Р**.

Род *Luzula* DC.

Светлика

1¹. Цв. по 1, рядко по 2-5 на върха на клсч. на щитовидни или сенниковидно-метл. сцв. Сем. с придатък. 2
1². Цв. по 5 и повече в яйцевидни или елипсоидни клсч., които са събрани в главица, метл., или сенник, рядко има класове с 1 цв. 8
2¹. Цв. по 1 на върха на клсч. Сем. с добре развит придатък. 3
2². Цв. по 2-3 (5), рядко по 1. Сем. в осн. със снопче от влс. и къс, слабо развит придатък. 5
3¹. Р. с д. пълзящо коренище. Л. с ш. 2-4 mm. Сцв. сенник с до 10 цв. Оцв. лсч. златисти, с бял ципест ръб. Сем. 1.3-1.7 × 0.9-1.1 mm,

червеникаво-виолетови. *L. luzulina*
3². Р. с др. общи белези. 4
4¹. Приосн. л. с ш. 2.5-5 mm. Ст. л. по-д. от 3 cm. Клсч. не са извити надолу. Оцв. дялове по-д. от кут. или равни на нея. Сем. 1.3-1.8 × 0.8-0.9 mm, 2 пъти по-д. от ш., червеникаво-кафяви. *L. forsteri*
4². Приосн. л. с шириа (3.5) 5-10 mm. Стъбловите л. по-к. от 4 cm. Клсч. на сцв. в плода извити надолу. Оцв. дялове по-к. или равни на кут.. Сем. 1.3-2 × 1.1-1.3, до 1.5 пъти по-д. от ш., червеникаво-виолетови. . *L. pilosa*
5¹. Л. голи или почти голи. 6
5². Л. по ръба с д. влс. 7
6¹. Л. с ш. 1.8 mm. Клсч. на сцв. изправени, рядко някои клсч. ± увиснали. Цв. по (2) 3 заедно. Сем. елипсоидни, 1.2-1.5 × 0.7-0.8 mm, бледо-кафяви. *L. alpinopilosa*
6². Л. с ш. 6-12 mm. Клсч. при пл. увиснали. Цв. по 1 (2). *L. glabrata*
7¹. Сцв. щитовидно равно, по-к. или малко по-д. от присъцветните л. Оцв. сребристойял, рядко с розов оттенък. Л. с ш. 0.3-0.5 cm, заострени. Сем. 1.1-1.3 × 0.6-0.8 mm, червеникаво-виолетови. *L. luzuloides*
7². Сцв. метл., значително по-д. от присъцветните л. Оцв. кафяв. Л. с ш. 0.6-2.5 cm. Кут. 3-4 mm. Сем. 1.3-2 × 0.8-1 mm, сивкаво-виолетови. *L. sylvatica*
8¹. Сцв. класовидно, увиснало. Пл. малко по-д. от оцв. 9
8². Сцв. сенник или метл., изправено. Пл. малко по-к. или равен на оцв.. 10
9¹. Л. плоски. Пл. с д. 2.5-2.9 mm. *L. pindica*
9². Л. жлебовидни. Пл. с д. 2-2.6 mm. Сем. 1-1.5 × 0.7-0.8 mm, белезникаво-розови.
..... *L. spicata*
10¹. Сцв. сенниковидно. Клсч. 3-5 (8) с прави држ. Оцв. тъмно до пурпурнокафяв. Сем. 1.4-1.7 × 0.7-0.9 mm, червеникаво-кафяви.
..... *L. sudetica*
10². Сцв. от 1, ± прис. и няколко сенниковидно разп. на држ., рядко ± прис. клсч. 11
11¹. Рехавотуфесто р. с късо коренище. Прш. 4-6 пъти по-д. от тичинковите држ. 12
11². Плътнотуфесто р. Прш. до 1.5 пъти по-д. от тичинковите држ. 13
12¹. Приосн. л. с ш. 2-4 mm, Сем. 1.2-2.5 × 0.9-1.1 mm, виолетово-кафяви, с д. колкото тях придатък. *L. campestris*
12². Приосн. л. с ш. 3-5.5 mm. Сем. 1-1.2 ×

0.9–1.0 mm, червено-кафяви, с придатък 0.5–0.8 mm. *L. divulgata* 13¹. Клсч. ± прис. Псцв. по-д. от сцв. Оцв. по-д. от плода. Сем. 1.2-1.5 mm (без придатъка).

..... *L. congesta* 13². Клсч. на држ. Псцв. равен или по-к. от сцв. 14

14¹. Клсч. с 2-8 цв. Оцв. малко по-д. от плода. Сем. 0.9–1 × 0.7–0.8 mm, с придатък 0.3 mm.

..... *L. fallax* 14². Клсч. с 8-18 цв. Оцв. равен на плода. Сем. 1.1-1.6 × 0.75-0.86 mm, с придатък до 1/2 от д. им. *L. multiflora*

L. alpinopilosa (Chaix) Breistr. subsp. *velenovskiyi* (Koz.) Chr. & Krs. - Веленовскиева с. [*L. spadicea* DC.] МГ. 15-50 cm. По вл. кам. м. *Смн* (с), *Пн*, *Рл*. 2200 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **М, Р**.

L. campestris (L.) DC. - Полска с. МГ. 10-30 cm. По трев. и хрл. м. ЦБ. 1000 .. 1500 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

L. congesta (Thuill.) Lej. - Сбита с. [*L. multiflora* subsp. *congesta* (Thuill.) Arcang.] МГ. 10-40 cm. По моч. лив., горски поляни. *Смн* (з), *Вм*, *Рл*. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б**.

L. divulgata Kirschner - Обикновена с. МГ. 10-35 cm. По открити горски поляни, горски пътеки. *Смн* (с), *Срг* (з). 500 .. 1000 m. **Б, Р**.

L. fallax Kirschner - Лъжлива с. МГ. 15-20 cm. Склонове на предпланини и лив., върху кисели почви. *Сф*, *Пн* (ю). **Б, Г** (NC,NE), **Т**.

Luzulas fosteri (Sm.) DC. - Форстерова с. [*Juncus forsteri* Sm.] МГ. 15-40 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1500 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

L. glabrata (Hoppe) Desv. subsp. *deflexa* (Kozuharov) Kirschner - Разперена с. [*L. deflexa* Kozuharov] МГ. 20-60 cm. Алпийски и субалпийски пас. *Смн* (с), *Вм*, *Пн*, *Рл*. 2000 .. 2900 m. VI-VIII. ЗБР. **Б, Р**.

L. luzulina (Vill.) Racib. - Златиста с. [*L. hostii* Desv., nom. illeg.] МГ. 15-30 cm. В гори. *Смн*, *Вм*, *Слв*, *Пн*, *Рл*. 1700 .. 2000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

L. luzuloides (Lam.) Dandy - Храсталачна с. [*L. nemorosa* (Pall.) E. Mey.] МГ. 30-75 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 2500 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

L. multiflora (Ehrh.) Lej. - Многоцветна с.

[*L. multiflora* subsp. *tenella* (Miel.) Koz.] МГ. 10-40 cm. По моч. лив., горски поляни. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

L. pilosa (L.) Willd. - Космата с. МГ. 15-30 cm. В гори и хрл. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-VI. **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

L. pindica (Hauskn.) Chr. & Krs. - Пиндска с. [*L. spicata* subsp. *pindica* (Hauskn.) Gamisans] МГ. 20-35 cm. По кам. трев. м. *Смн* (с), *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 2000 .. 2600 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE).

L. spicata (L.) DC. subsp. *italica* (Parl.) Arcang. - Италианска с. [*L. italica* Parl.] МГ. 10-35 cm. По кам. поляни *Смн*, *Вм*, *Блс*, *Рл*. 1800 .. 2300 m. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т**.

L. sudetica (Willd.) Schult. - Судетска с. [*L. campestris* subsp. *alpestris* Čelak.] МГ. 10-40 cm. По трев. м. и торфища. *Смн*, *Вм*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд*. 1800 .. 2900 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

L. sylvatica (Huds.) Gaud. - Горска с. МГ. 30-100 cm. В сенч. гори и хрл. *Прб*, *Смн*, *Зн*, *Вм*, *Зпн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Слв*. 300 .. 1900 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

L. taurica (V. I. Krecz.) Novikov - Кримска с. МГ. 8-20 cm. **Г** (NE).

Семейство **Роосеае** Barnhart

Житни

[Gramineae Juss.]

1¹. Р. с дървовиден или храстовиден хабитус (бамбук). Ст. с вегетативни клк. по възлите. Лодикулите и бл. по 3. Тч. 6. *Vambusoideae*

1². Тревисти р. Ст. без вегетативни клк. по възлите. Лодикулите и бл. по 2-3. Тч. 1-6... 2

2¹. Цв. 1пол. Тичинковите събрани на върха на ст. в метл., плодниковите в кочан в пазвата на ср. ст. л. *Panicoideae*

2². Цв. 2пол. или 1пол., събрани в общо сцв. Понякога тичинковите и плодниковите цв. в отделни съцветя, но с еднакво устройство. ... 3

3¹. Клсч. с 1, рядко 2 цв. (долният цв. тичинков недоразвит). Оста на клсч. без продължение във вид на острие; съчленена под плевите, от което след узряване плевите падат в всички ч. на клсч. 4

3². Клсч. с 1-много цв., често с продължение на оста над цв. във вид на острие. Оста на клсч. съчленена над плевите, от което след

узряване плевите остават на клк. на сцв. 6
4¹. Клсч. стр. сплеснати, едноцветни, с 4
 плеви, от които поне долните недоразвити,
 понякога всички липсват. Цв. 1 пол. или 2 пол.
 Тч. (1) 3-6 или много. Горната плевица с
 много ж. Белегът от прикрепването (хилум)
 на плода лин. *Oryzoideae*
4². Клсч. гръбно сплеснати или заоблени.
 Белегът от прикрепването на плода
 точковиден. Клсч. с дуполови и 1 пол. цв. 5
5¹. Горните плеви покр. с кукести извити
 израстъци. *Chloridoideae*
5². Горните плеви голи или покр. с влс., без
 кукесто извити израстъци. Клсч. об. с 2 цв.
 Panicoideae
6¹. Клсч. с држ., събрани в метл. или
 класовидна метл. 7
6². Клсч. прис. по оста на сцв., събрани в клас
 или класове. 8
7¹. Клсч. с 2-5 цв., най-горният само с тч.,
 другият 2 дом. Долната плевица с д. ок. 1 см,
 коленчато извит и усукан в осн. осил.
 Danthonioideae
7². Клсч. с др. устройство. *Pooideae*
8¹. Сцв. от няколко класа на върха на ст.,
 разперени длан. или във вид на четка. Клсч. в
 2 сближени реда по класа. *Chloridoideae*
8². Сцв. от 1 клас. *Pooideae*

Подсемейство **Arundinoideae** Kunth ex
 Beilschm.
 Тръстикови

1¹. Л. светли (бели или жълти), с по-тъмни
 зелени ж. и с хартиена консистенция. Клсч.
 10-20 mm, жълтозелени. *Hakonechloa*
1². Л. зелени. 2
2¹. Оста на клсч. и плевиците голи или покр.
 с по-к. от 8 mm влс. Долната плевица тъпа, без
 зъбчета и осил. Ст. с 1-3 възела, сближени
 към осн. му. Л. достигат най-много до ср. на
 ст. *Molinia*
2². Оста на клсч. над долния цв. или
 плевиците покр. с влс. с д. 8-10 mm. 3
3¹. Долната плевица влакнеста, на върха с 2
 тънки остри зъбчета и къс осил между тях.
 Оста на клсч. гола. *Arundo*
3². Долната плевица гола, осилесто заострена
 на върха. Оста на клсч. под долния цв. гола,
 над него с влс. *Phragmites*

Род **Arundo** L.

Италианска тръстика

1¹. Клсч. с 2-4 цв. Плевите 9-13 mm. Долната
 плевица с 3 осила в края. Ср. осил 2 пъти по-
 д. от стр. Влс. на долната плевица 6-7 mm.
 A. donax

1². Клсч. с 2 цв. Плевите 6-9 mm. Долната
 плевица с 1 осил в края. Стр. осили ред. до
 къси зъбчета. Влс. на долната плевица 4 mm.
 A. plinii

A. donax L. - Италианска т. Мг. 2-6 m. Интр.
 Култ. в топлите ч. на страната. 0 .. 300 m. VII-
 IX. Пр.: Срз., Б, Г (NC,NE,NAe), Р,
 С, Т. Дек., Тех.

A. plinii Turra - Плиниева т. Мг. 1-4 m. X-
 X. Г (NC,NE,NAe), Т.

Род **Hakonechloa** Makino ex Honda

Плачеща трева

H. macra (Munro) Honda - Плачеща т. Мг. 30-
 90 cm. Интр. В градини. VIII-X. Пр.: Япония.
 Б, С. Дек.

Род **Molinia** Schrank

Молиния

M. caerulea (L.) Moench - Синкава м. [*M.*
horanszkyi Milk.; *M. arundinacea* Schrank; *M.*
litoralis Host] Мг. 15-200 cm. По вл. моч. лив.
 СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Зп, Блс, Пн, Рл,
 Срз (з), Рд (з,с), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 2200 m.
 VI-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

Род **Phragmites** Adans.

Тръстика

P. australis (Cav.) Trin. ex Steud. - Ю. т. [*P.*
communis Trin.] Мг. 80-350 cm. По забл. моч.
 м. ЦБ. 0 .. 1500 m. VII-IX. Б, Г (NC,NE,NAe),
 М, Р, С, Т. Тех., Фур., Хрн., Дек., Пер., Баг.,
 Плв.

Подсемейство **Bambusoideae** Luer. s.

Бамбукови

1¹. Ст. с в. до 20 m. Междувъзлията с жлеб. От
 всеки възел излизат по 2-3 клк. Сцв. рехави
 метл. Клсч. с 1-4 цв. *Phyllostachys*
1². Ст. с в. до 3 m. Междувъзлията без жлеб.
 От възлите об. излизат единични клк. Л. влаг.
 неопадливи. Л. лин.-ланц., с д. 10-50 cm; по 5-

б заедно по върховете на клк. Сцв. метл. Клсч. с 3-13 цв. Плевите 2, ципести. Долната плевица без ребра, горната 2 пъти по-к., с 2 ребра. *Pseudosasa*

Род *Phyllostachys* Siebold & Zucc.
Бамбук

1¹. Младите ст. гъсто влакнести. Възрастните ст. бледожълти, чернокафяви или черни. ...

..... *P. nigra*

1². Младите ст. голи. 2

2¹. Ст. влаг. с влс. и ушички. Ст. по цялата д. еднакво дебели. *P. viridiglaucescens*

2². Стъблените влаг. голи, без ушички. 3

3¹. Ст. изкривени. Долните междувъзлия удебелени. Възлите неиздути. *P. mitis*

3². Ст. прави. Възлите издути. 4

4¹. Ст. златистожълто. Междувъзлията в осн. на ст. грапави; в горния край с издутини. ...

..... *P. aurea*

4². Младите ст. сребристи с восъчен налеп, възрастните - жълтозелени с тъмни петна. Междувъзлията гладки, без издутини.

..... *P. bambusoides*

P. aurea Riviere & C. Riviere - Жълт б. Мг. Интр. 5-12 м. В градини, ограничено. Пр.: Китай и Япония. Дек.

P. bambusoides Siebold & Zucc. - Китайски б. [*P. reticulata* (Rupr.) K. Koch] Мг. Интр. 2-4 м. В градини, ограничено. Пр.: Китай и Япония. **Б, Т.** Дек.

P. mitis (Poir.) Riviere & C. Riviere - Мек б. [*Bambusa mitis* (Lour.) Steud.] Мг. Интр. В градини, ограничено. Пр.: Китай и Япония. Дек.

P. nigra (Lodd.) Mungo - Черен б. [*P. puberula* (Miq.) Munro] Мг. Интр. 4-10 м. В градини. Пр.: Китай и Япония. Дек.

P. viridiglaucescens (Carriere) A. & C. Riviere - Гълъбовозелен б. Мг. 6-12 м. Интр. В градини, ограничено. III-V. Пр.: Китай и Япония. **Б, Р.** Дек.

Род *Pseudosasa* Makino ex Nakai
Псевдосаса; Бамбук стрела
[*Sasa* Makino & Chibata]

P. japonica (Siebold & Zucc. ex Steud.) Makino ex Nakai - Японски б. с. [*Arundinaria japonica* Siebold & Zucc. ex Steud.; *Sasa japonica*

(Siebold & Zucc. ex Steud.) Makino] Мг. до 3 м. Храстовидно растение (бамбук). Интр. В паркове. III-V. Пр.: Япония и Корея. **Б, Т.**

Подсемейство **Chloridoideae** Kunth ex
Beilschm.
Троскотови

1¹. Сцв. от 2 или повече класа, разп. ± длан. на върха или почти на върха на ст. Разстоянието между най-долния и най-горния клас по-к. от отделните класове. Клсч. само с 2 пол. цв. .. 2

1². Сцв. от 1 клас или е разперена или сбита метл. 3

2¹. Клсч. с 1 цв. Едногодишно или многогодишно р. Плевите 2, по-к. от клсч. Ез. късо, ресничестовлакнесто. *Cynodon*

2². Клсч. с 2 или повече цв. Едногодишно р. *Eleusine*

3¹. Клсч. с 1 цв., рядко има и втори, недоразвит цв. Клсч. единични, 2 пол.; в осн. и по плевите с меки влс. (по-къси от клсч. или голи. По изключение събрани по 2 заедно, но тогава и двете с држ. Стр. клк. ± къси. 4

3². Клсч. с повече от 2 цв.; с држ. Долната плевица цяла или с 2-3, рядко повече неясни зъбчета. Оста на класа и плевите голи или покр. с по-к. влс. Всичките клсч. в сцв. с еднакво устройство. Ез. от влс. 6

4¹. Плевите еднакви или приблизително еднакви д.; своб.; без крилат гръбен ръб; по-к. от плевите; голи или покр. с къси, меки влс. Зрелите клсч. не опадват или опадват без држ. Долната плевица с 1 ж.; без осил. Горните л. често обхващат сцв. в осн. . *Crypsis*

4². Плевите различно д. 5

5¹. Горната плева не е покр. с кукести шипчета. Клсч. с д. 1.7-2.1 mm. Плевите по-к. от плевите. *Sporobolus*

5². Горната плева твърда, покр. с кукести шипчета, долната ципеста, 4-5 пъти по-к. *Tragus*

6¹. Сцв. класовидна метл. - мека и не е едностранна. Клсч. сплеснати. Гл. ос с влс. Долната плевица на върха заострена, без осил, рядко с осил с д. до 1 mm; със 7-9 ж. Многогодишни р. със стелецо се ст., но клк. на сцв. изправени. *Aeluropus*

6². Сцв. метл. с разперени клк. Клсч. единични или по повече заедно; с 2-40 цв.,

всичките 2 пол. Долната плевица без осил или с осил с д. до 3 mm; без зъбчета или с 2 ясни зъбчета на върха. 7
7¹. Плевите нееднакви, долната с д. 1-2.5 mm, горната с д. 3-4.5 mm. Клсч. с 2-5 цв. Многогодишни р. *Cleistogenes*
7². Плевите еднакви, с д. 1-2 mm. Клсч. с 2-20 (40) цв. Едногодишни или многогодишни р. *Eragrostis*

Род *Aeluropus* Trin.
Елурупус

A. littoralis (Gouan) Parl. - Крайбрежен е. Мг. 10-40 cm. По по вл. засол. пясъци и глинести почви край морския бряг, реки, блата и солници. *Чм.* 0 .. 50 m. VII-VII. [VIII-IX]. *Ч.К.* [VU]. **Б, Г (NC,NE,NAe), P, T.**

Род *Cleistogenes* Keng
Клейстогенес

C. serotina (L.) Keng - Плетеничест к. [*C. bulgarica* (Bornm.) Keng; *Kengia serotina* (L.) Packer; *Diplachne serotina* (L.) Link; *D. bulgarica* (Bornm.) Bornm.] Мг. 20-100 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Згп, Стд, Слв, ДМ, Срз (з), Рд, Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, P, C, T. Фур.**

Род *Crypsis* Ait.
Скритокласица

1¹. Сцв. ± кълбесто или по-ш. от д. си. Тч. 2. Горната плевица с 1 ж. Цв. 3.2-3.8 × 1-1.2 mm. Зрн. 1.8-2 × 0.6-0.8 mm. *C. aculeata*
1². Сцв. яйцевидно или цилиндрично. Тч. 3. Горната плевица с 3 ж. 2
2¹. Сцв. цилиндрично, с д. 2-6 cm, ± отдалечено от най-горния л. Цв. 1.8-2.2 × 1-1.2 mm. Зрн. 1.3-1.5 × 0.7-0.8 mm.
..... *C. alopecuroides*
2². Сцв. яйцевидно или късоцилиндрично, с д. 0.8-3 cm, ± обхванато от най-горния л. Цв. 2.5-3 × 1.1-1.3 mm. Зрн. 1.3-1.4 × 0.6-0.7 mm.
..... *C. schoenoides*

C. aculeata (L.) Aiton - Бодливка. 1г. 1-40 cm. По вл. засол. почви. *Чм, Др, Прб, Стд, Трн, Тхр.* 0 .. 300 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, P, C, T. Фур.**

C. alopecuroides (Piller & Mitterp.) Schrad. - Класовидна с. 1г. 2-60 cm. По вл. пес. м., край

пътища. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-IX. *Фур. Б, Г (NC,NE), М, P, C, T.*

C. schoenoides (L.) Lam. - Камъшова с. 1г. 2-70 cm. По вл. засол. почви. *Чм, СИБ, Др, Стд (ю), Тхр.* 0 .. 300 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), P, C, T. Фур.**

Род *Cynodon* Rich.
Троскот

C. dactylon (L.) Pers. - Троскот. Мг. 10-30 cm. В лив., пас., ниви. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, P, C, T. Фур., Плв.**

Род *Eleusine* Gaertn.
Елеузине

1¹. Класовидните клк. 5-12 на брой със сечение 3-5 mm. Цв. 3.8-4.2 × 1.4-1.6 mm. Зрн. кафеникаво-червени, 1.2-1.4 × 0.8-0.9 mm.
..... *E. indica*

1². Класовидните клк. 2-4 на брой, със сечение 6-10 mm. Зрн. черни, 1 mm. ... *E. tristachya*

E. indica (L.) Gaertn. - Индийско е. 1г. 15-85 cm. По буренл. м., улици, посеви. Адв. *Чм, Др, Прб, Стп (и), Сф, Зн, Згп, Стд, Блс, Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. VI-VII. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, P, C.**

E. tristachya (Lam.) Lam. - Трикласо е. Мг. 10-25 cm. По кам. трев. м. Адв. *Тхр.* 0 .. 500 m. VI-VII. Пр.: Ю. Ам. **Б, C.**

Род *Eragrostis* Wolf
Власица

1¹. Едногодишни р., образуващи туфи, без издънки. 2

1². Многогодишни р., понякога коренищни, формиращи издънки в приосн. възли. 5

2¹. Зрн. 0.5-0.8 mm, с коремна бразда, яйцевидни до правоъгълно призматични или коремно сплеснати. Клсч. 4-11 × 0.7-2.4 mm, с 5-15 цв.
..... *E. mexicana*

2². Зрн. без коремна бразда, об. закръглени. 3

3¹. Клсч. с ш. 0.6-1.4 mm, с држ. 1-10 mm, рехави, прилегнали или отклонени. .. *E. pilosa*

3². Клсч. с ш. 1.1-1.4 mm, с држ. 0.2-4 mm, плътни, об. отклонени. 4

4¹. Долните плевици с д. 2-2.8 mm. Клсч. 6-20 × 2-4 mm, с 10-40 цв., разпадливи под цв., със запазващи се оси. Прш. жълти. .. *E. cilianensis*

4². Долните плевизи с д. 1.4-1.8 mm. Клсч. 4-7 × 1.1-2.2 mm, със 7-12 цв., разпадливи под долната плевица, със запазващи се оси и горни плевизи. *E. minor*
5¹. Р. без коренища. Сцв. зеленикавобяло до жълто. Клсч. 4-18 × 1.4-3 mm, често се наделят под долните плевизи. Долната плевица с д. 1.8-4.4 mm. Зрн. 0.6-0.8 mm. *E. elliottii*
5². Р. с къси възлести коренища, дебели до 4 mm. Сцв. лилавочервеникаво. Клсч. 2.5-7.6 × 1-2 mm, наделящи се под цв. Долната плевица с д. 1-2.5 mm. Зрн. 0.5-0.8 mm. ... *E. spectabilis*

E. cilianensis (All.) Janch. - Едрокласа в. [*E. megastachya* (Koeler) Link] 1г. 10-60 cm. По пес. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур.

E. elliottii S. Watson - Елиотијева в. Мг. до 100 cm. Интр. VII-IX. Пр.: С. Ам. Дек.

E. minor Host - Дребна в. 1г. 10-30 cm. По пес. м., край пътища. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур.

E. mexicana (Hornem.) Link - Мексиканска в. [*E. neomexicana* Vasey ex L. H. Dewey] 1г. 15-120 cm. VIII-X. Пр.: Ам. Г (NAe).

E. pilosa (L.) P. Beauv. - Космата в. 1г. 5-50 cm. По пес. м. Руд. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Фур.

E. spectabilis (Pursh) Steud. - Лилага в. Мг. 30-60 cm. Интр. VII-IX. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Leptochloa* P. Beauv.
Лептохлоа

L. fusca (L.) Kunth - Кафява л. [*Diplachne fusca* (L.) Stapf] Мг. 60-120 cm. Г (NE).

Род *Spartina* Schreb.
Спартина

1¹. Култивирани р. Л. груби, назъб. Сцв. метл. с в. до 50 cm и с много разклонения. *S. pectinata*

1². Диворастващи р. Сцв. с в. 4-16 cm. 2

2¹. Плевите плътно влакнести с влс. до 0.5 mm. Прш. 4-6 mm. *S. maritima*

2². Плевите голи или с възкъси влс. Прш. 4 mm. *S. versicolor*

S. maritima (Curtis) Fernald - Морска с.

Мг. 15-70 cm. По морски пясъци. Г (NC,NE).

S. pectinata Bosc ex Link - Гребеновидна с. Мг., до 150 cm. IX-X. Интр. В градини. Пр.: С. Ам. - САЩ. Дек.

S. versicolor E. Fabre - Разноцветна с. Мг. 30-100 cm. По морски пясъци. Г (NE).

Род *Sporobolus* R. Br.
Спороболус

1¹. Коренично р. Л. многобройни, подредени двуредно, влакнести по горната повърхност. Сцв. 3-6 cm, яйцевидно или яйцевидно-конишно. Прш. 1-1.5 mm. *S. pungens*

1². Туфесто р. Сцв. по-д. от 15 cm. 2

2³. Влаг. с кил, голо; Л. пластинка гола по двете повърхности. Плевите почти еднакви. Прш. 0.5-1.1 mm, бели, понякога с виолетов

оттенък. Зрн. 1-1.2 mm, четириъгълни, стр. сплеснати, червеникаво-кафяви. Клсч. 2-2.6(2.7) mm, сиви до светлокафяви. . *S. indicus*

2². Влаг. заоблено, поне в горната ч. с влс. Л. пластинка четинеста по горната повърхност и

ръбовете, гола по долната повърхност. Плевите нееднакви. Прш. жълтеещи или лилавеещи. Зрн. не са четириъгълни. 3

3¹. Ез. 0.1-0.3 mm. Л. пластинка с ш. 1.2-2.5 mm. Сцв. 5-22(25) cm × (0.6)1-11 cm. Клсч. 3-6 mm, сиви. Долните плеви с д. (1.2)1.8-4.5 mm, горните - 2.4-6 mm. Долните плевизи (2.7)3-4.3 mm. Горните плевизи 3.1-4.5 mm. Прш. 1.7-3 mm. Зрн. 1.4-2.1 mm, крушовидни до закръглени, гладки и лъскави, светлокафяви. *S. heterolepis*

3². Ез. 1-2 mm; Л. пластинка с ш. 3-10 mm. Сцв. 20-60 × 12-26 cm. Клсч. 1.5-2.5 mm, лилавеещи или зеленеещи. Долните плеви с д. 0.5-1 mm, горните - 0.8-2 mm. Долните плевизи 1.2-2.5 mm. Горните плевизи 1.1-2.5 mm. Прш. 1.1-1.3 mm. Зрн. 1-1.4 mm, елипсоидни, червеникавокафяви или почти черни, набръчкани. *S. wrightii*

S. heterolepis (Gray) A. Gray - Прерийна трева. Мг. 30-90 cm. VIII-IX. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

S. indicus (L.) R. Br. - Индийски с. Мг. 40-80 cm. Адв. По трев. м., паркове, лив. Смд (ю). 0 .. 100 m. VI-VII. Б, Г (NC,NE). Фур.

S. pungens (Schreb.) Kunth. - Бодлив с. Мг. 10-30 cm. По морски пясъци. Г (NC,NE), Р.

S. wrightii Scribn. - Райтов с. МГ. до 150 см. Интр. Пр.: С. Ам. Дек.

Род *Tragus* Haller
Ягло

T. racemosus (L.) All. - Гроздовидно я. 1Г. 8-40 см. По сухи кам. м., в ниви. Чм, СИБ, Др, Прб, Стп (з), Сф, Зн, Згп, Стд, Блс, Слв, ДМ, Рд (з), Трн, Тхр, Срж, ?Стп (и). 0 .. 1300 м. VI-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Плв.

Подсемейство **Danthonioideae** Barker & H. P.
Linder
Тризъбкови

1¹. Р. с в. 150-300 см. Сцв. с в. 20-40 см. Клсч. 15-18 mm, с 3-7 цв. *Cortaderia*
1². Р. с в. 20-70 см. Сцв. по-к. от 20 см. Клсч. 6-12 mm, с 2-6 цв. *Danthonia*

Род *Cortaderia* Stapf.
Пампаска трева

C. selloana (Schult. & Schult. f.) Asch. & Graebn. - Пампаска трева. МГ. 150-300 см. Интр. Култ. VII-X. Пр.: Бразилия, Чили, Аржентина. Б, М, Т. Дек.

Род *Danthonia* DC.
Тризъбка
[*Sieglingia* Bernh.]

1¹. Долната плевица цяла или с 2-3, рядко повече неясни зъбчета. Метл. с 3-7 клсч. Плевите по-д. от плевиците. Цв. 7-8 × 2.2-2.4 mm, с осил до 10 mm. Зрн. 3.4-3.6 × 1.5-1.7 mm. *D. alpina*
1². Долната плевица с 3-5 тъпи или осилесто заострени зъбчета. Метл. с 4-5 клсч. Клсч. с д. 6-12 mm, с 2-6 цв. Цв. 4.8-5.8 × 1.8-2.1 mm, с късо осилче. Зрн. 2.1-2.5 × 1.2-1.4 mm. *D. decumbens*

D. alpina Vest. - Двужъба т. [*D. calycina* (Vill.) Rchb.] 1Г./МГ. 20-70 см. По сухи трев. м., лив. и хрл. ЦБ. 0 .. 1600 м. V-VII. Б, Г (NC,NE), М, Р, С. Фур.

D. decumbens (L.) DC. - Полегнала т. [*Sieglingia decumbens* (L.) Bernh.; *Triodia decumbens* (L.) P. Beauv.] МГ. 20-40 см. По сухи лив. и пас. Чм (ю), Стп, Сф, Вм, Згп, Блс, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Срж, ?Зн. 0 .. 1670 м. VI-VIII. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

Подсемейство **Oryzoideae** Kunth ex Veilshm.

1¹. Клсч. без плеви или с неразвити (закърнели) плеви. Долната плевица без осил. Тч. 1, 3 или 6. *Leersia*

1². Клсч. с развити плеви. Долната плевица често с осил. Тч. 6. *Oryza*

Род *Leersia* Sw.
Оризов трокот

L. oryzoides (L.) Sw. - Оризов трокот. МГ. 60-120 см. Край течащи в., в оризища и други вл. м. СИБ, Др, Прб, Стп (с), Сф, Зн, Стд, ДМ, Рл, Рд (з), Трн, Тхр. 0 .. 1100 м. VII-IX. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.

Род *Oryza* L.
Ориз

1¹. Клсч. разпадливи. Прш. 4-6 mm. Зрн. 6-7 mm, червеникавокафяви *O. rufipogon*
1². Клсч. неразпадливи. Прш. 1-2.5 mm. Зрн. 5-7 × 2.6-3 mm, белезникаво-жълти до кафяви или черни. *O. sativa*

O. rufipogon Griff. - Червен о. МГ. 70-150 см. Пр.: Източна и Ю. Аз. Инв. в С. Ам. ?Б. Хрн.

O. sativa L. - Посевен о. 1Г. 50-150 см. Интр. Култ. в южните ч. на страната. 100 .. 200 м. VII-IX. Пр.: Ю. Аз. Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн., Фур.

Подсемейство **Panicoideae** A. Braun
Просови

1¹. Цв. 1пол. Тичинковите събрани на върха на ст. в метл., плодниковите в кочан в пазвата на ср. ст. л. *Zea*

1². Цв. 2пол. или 1пол. събрани в общо сцв. Понякога цв. с тч. и с плодници са в отделни сцв., но те са с еднакво устройство. 2

2¹. Сцв. съставено от 2 или повече класа, разп. на върха или в горната ч. на ст. 3

2². Сцв. от 1 клас или е разперена или сбита метл. 9

3¹. Класовете разп. посл. Разстоянието между най-долния и най-горния клас по-д. от отделните класове. Клсч. с 1 цв. и 3 нееднакви плеви. 4

3². Класовете разп. ± длан. на върха или почти на върха на ст. Разстоянието между най-долния и най-горния клас по-к. от отделните класове. 5

4¹. Класовете с д. 1-2 cm и диам. 3 mm, почти успоредни на гл. ос. Клсч. разп. едностранно в 2 реда. *Brachiaria*
 4². Класовете по-д. от 2 cm и по-дебели от 4 mm, ± отклонени от гл. ос. Клсч. разп. едностранно в 2-4 реда или неправилно. *Echinochloa*
 5¹. Клсч. с 1пол. и 2пол. цв. събрани по 2 заедно. Едното прис., другото на држ.. 6
 5². Клсч. само с 1 2дом. цв.; сближени в редици по 1 или 2 заедно от едната страна на класа. Плевите 3 (2) и поне едната равна или по-д. от клсч. Ез. ципесто. 8
 6¹. Оста на клсч. гола. Клсч. с 2 цв. Л. влаг. с влс., особено в осн. ... *Phacelurus*
 6². Оста на клсч. покр. с д. четинки. Клсч. с 1 цв. Л. влаг. голи. 7
 7¹. Класовете чифтни. *Andropogon*
 7². Класовете 3-20, пръстовидни.
 Bothriochloa
 8¹. Клсч. по 2 заедно, едното почти прис., другото на држ. Едногодишни р. *Digitaria*
 8². Клсч. по 1, на држ., сближени в 2 редици. Многогодишни р. *Paspalum*
 9¹. Сцв. клас. Клсч. 2 или повече. 10
 9². Сцв. метл. (разперена или сбита-класовидна, рядко грозд. метл., или кълбовидна главица). Клсч. с 1 цв., рядко има и втори, недоразвит цв. 11
 10¹. Клсч. с 2 цв. - горен фертилен и долен стерилен; по 2-3 затворени в обща кълбовидна обв. Цялата кълбовидна структура е диаспора и формира 1-3 зърна. .. *Cenchrus*
 10². Клсч. с повече от 2 цв., по 2 заедно, едното прис., другото на съчленена држ. с д. 6-12 mm. *Phacelurus*
 11¹. Клсч. в осн. с по-д. от тях, твърди, често грапави четинки. Сцв. класовидна метл. *Setaria*
 11². Клсч. в осн. и по плевите с меки влс. или голи. 12
 12¹. Влс. д. колкото клсч. или по-д. от тях. . 13
 12². Влс. по-к. от клсч. или клсч. голи. .. 14
 13¹. Влс. по-д. от клсч. Долната плевица без осил. *Imperata*
 13². Влс. д. колкото клсч., рядко малко по-к. от тях. Долната плевица с осил. .. *Saccharum*
 14¹. Клсч. единични, 2пол.; ланц., продълг. ланц. или ланц. яйцевидни, заострени; без осил. Тч. 3 (2). Ез. с д. 0.2-0.3 mm, по ръба с по-д. от него влс. Клк. на метл. д., често

увиснали. *Panicum*
 14². Клсч. по 2-3 на обща дръжка: едното прис., 2пол., другите сближени тичинкови или недоразвити. 15
 15¹. Клсч. лин., с д. ок. 1 cm, по 3 на обща држ., в осн. със снопче златожълти влс. *Chrysopogon*
 15². Клсч. яйцевидни или широкояйцевидни, с д. до 5 mm, по 2 (3) на држ., без златожълти влс. в осн. *Sorghum*

Род *Andropogon* L.

Брадатка

1¹. Сцв. с 2 класа. Долната плевица с ципесто крило по ръба. *A. distachyos*
 1². Сцв. с 3-6 класа. Долната плевица без крило. *A. gerardii*

A. distachyos L. - Двукласа б. Мг. 25-100 cm. IV-VII. **Г** (NE,NAe), **Т**.

A. gerardii Vitman - Жерардова б. Мг., до 150 cm. Интр. Култ. VIII-X. Пр.: С. Ам. **Б.** Дек.

Род *Bothriochloa* O. Kuntze

Белизма

B. ischaemum (L.) Keng - Бяла б. [*Andropogon ischaemum* L.; *Dichanthium ischaemum* (L.) Roberty] Мг. 30-100 cm. По сухи трев. м., пас., горски поляни. ЦБ. 0 .. 1000 m. VII-IX. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**, **Р**, **С**, **Т**. **Фур.**

Род *Brachiaria* Grsb.

Брахиария

B. eruciformis (Sw.) Grsb. - Гъсеницовидна б. [*Moorochloa eruciformis* (Sm.) Veldkamp; *Echinochloa eruciformis* (Sm.) Rchb.] Г. 10-60 cm. По пуст. трев. м. *Чм* (ю), *Смд* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 300 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NE,NAe), **Т**.

Род *Cenchrus* M. A. Curtis

Пясъчник

1¹. Многогодишно р. Зрн. 3 × 1-1.5 mm. *C. longisetus*
 1². Едногодишни р. 2
 2¹. Обв. на клсч. по повърхността с 45-75 сплеснати шипа. Клсч. 6-7.8 mm.
 C. longispinus
 2². Обв. на по повърхността с 8-40 сплеснати шипа. Клсч. 3.5-5.8 mm. Зрн. 3.2-3.6 × 2.9-3.1 mm. *C. spinifex*

C. longisetus M. C. Johnst. - Дългочетинест п. Мг. 15-90 cm. **Г** (NE).

C. longispinus (Hack.) Fernald - Дългободилест п. Г., до 50 cm. **Г** (NE).

C. spinifex Cav. - Крайбрежен п. [*C. incertus* M. A. Curtis, nom. amb.] Г. 13-76 cm. Инв. *СИБ, Др.* 0 .. 200 m. Пр.: Троп. Ам. VIII-IX. **Б, Г** (NAe), ?С.

Род *Chasmanthium* Link
Хазмантиум

C. latifolium (Michx.) H. O. Yates - Широколистен х. [*Uniola latifolia* Michx.] Мг., до 100 cm. Интр. Култ. VII-VII. Пр.: С. Ам.

Род *Chrysopogon* Trin.
Садина

C. gryllus (L.) Trin. - Черна с. Мг. 50-130 cm. По кам. трев. м., лив., пас. *ЦБ.* 0 .. 1300 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур., Тех.*

Род *Cymbopogon* Spreng.
Лимонова трева

C. flexuosus (Nees ex Steud.) W. Watson - Източноиндийска л. т. Мг. до 140 cm. Интр. Култ. Пр.: Индия, Шри Ланка, Тайланд, Бирма. *Пдн., Прф.*

Род *Digitaria* Haller
Росичка

1¹. Л. и влаг. голи. Сцв. с 2-5 класа. Клсч. 1.5-2.4 mm. Горната плевица приблизително равна на клсч. Цв. 1.9-2.3 × 0.9-1.2 mm, без осил. Зрн. 1.8-2.1 × 0.8-0.9 mm. . *D. ischaetum*

1². Л. и влаг. с влс. Сцв. с 3-14 класа. Клсч. с д. 2.5-4 mm. Горната плевица ясно по-к. от клсч. 2

2¹. Клсч. с д. 3-4 mm. Долната плевица по ръба с д. ± твърди четинки. *D. ciliaris*

2². Клсч. с д. 2.5-3 mm. Долната плевица по ръба гола или с меки влс. Цв. 2.9-3.2 × 1-1.2 mm, без осил. Зрн. 1.8-2 × 0.8-1 mm. *D. sanguinalis*

D. ciliaris (Retz.) Koeler - Ресничеста р. Г. 5-35 cm. По сухи трев. и пес. м. *Чм* (с), *Трн.* 0 .. 500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE).

D. ischaetum (Schreb.) Muhl. - Обикновена р. Г. 5-40 cm. По трев. и пес. м. *Чм, СИБ, Др, Трн.* 0 .. 300 m. V-IX. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, С, Т.**

D. sanguinalis (L.) Scop. - Кървава р. [*D. filiformis* var. *gracilis* (Guss.) Fiori; *Panicum sanguinale* L.] Г. 5-60 cm. По трев. м. *ЦБ.* 0 .. 600 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур., Пас., Плв.*

Род *Echinochloa* P. Beauv.
Таралежник

1¹. Клсч. без осилите 2-3 (4) mm д. Долната плевица на плодните клсч. 2.3-3.5 mm. Цв. 2.3-2.7 × 1.7-1.9 mm, с д. колкото тях осили. Зрн. 1.3-1.7 × 1.2-1.4 mm. *E. crus-galli*

1². Клсч. без осилите 4-6 mm д. Долната плевица на плодните клсч. 3.5-4.5 mm. Цв. 3.8-4.2 × 2.2-2.5 mm, с осили 10 mm. Зрн. 2.2-2.5 × 1.9-2.1 mm. *E. oryzoides*

E. crus-galli (L.) P. Beauv. - Петльово просо; Дараджан. Г. 15-100 cm. По вл. м., в оризища. *ЦБ.* 0 .. 500 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур., Плв.*

E. oryzoides (Ard.) Fritsch - Оризовиден т. [*E. oryzicola* Vasinger; *E. macrocarpa* Vasinger] Г. 25-150 cm. В оризища. *Трн.* 0 .. 200 m. VII-IX. **Б, Г** (NE), **Р, Т.** *Фур., Плв.*

Род *Hyparrhenia* Andersson ex Fourq.
Сърбежник

H. hirta (L.) Stapf - Обикновен с. Мг. 30-70 cm. По сухи м. IV-X. **Г** (NE,NAe), **М, Т.**

Род *Imperata* Cug.
Царска трева

I. cylindrica (L.) Raeusch. - Царска трева. Мг. 20-110 cm. По крайморски и крайречни пясъци и пес. трев. м. *Чм* (ю), *Стд* (ю), *Срж.* 0 .. 300 m. IV-VI. [VII-VIII]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Т.** Ч.К. [EN]. ЗБР. *Дек.*

Род *Miscanthus* Andersson
Китайски мискантус

M. sinensis Andersson - Китайски м. Мг. 80-200 cm. Интр. Култ. Пр.: И. Аз. VII-X. *Дек.*

Род *Panicum* L.
Просо

1¹. Многогодишно р. Клсч. с д. 2-3 mm. Долната плевица 2/3-3/4 от д. на клсч. .. *P. virgatum*

1². Едногодишни р. 2

2¹. Клсч. с д. 3-6 mm. Културно р. Долната плевица с 5-7 ж. Цв. 2.8-3.2 × 1.9-2.1 mm. Зрн.

2-2.4 × 1.8-2 mm. *P. miliaceum*
2². Клсч. по-к. от 3.5 mm. Плевелни и
рудерални р. 3
3¹. Влаг. влакнести. Клсч. 2-2.5 mm д.
Долната плева широколанцетна, до
половината от д. на клсч., заострена. Горната
плева и единствената плевица д. колкото
клсч., с много ж. Долната плевица с 5 ж. Цв.
1.7-2.1 × 0.8-1 mm. Зрн. 1.2-0.6 × 0.7-0.9 mm.
..... *P. capillare*
3². Влаг. голи. Клсч. 2.5-3.5 mm д. Долната
плева яйцевидна, ок. 1/4 от д. на клсчето, с 5
ж., отсечена или тъпа. Горната плева д.
колкото клсч. Плевиците на долния стерилен
цв. еднакви, с по 7 ж. *P. dichotomiflorum*

P. capillare L. - Тънкокклонесто п. 1г. 10-80 cm.
Инв. Плевел. *СИБ, Др, Сф.* 0 .. 300 m. Пр.: С.
Ам. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

P. dichotomiflorum Michx. - Лежащо п. 1г. 50-
200 cm. Инв. *СИБ, Др.* 0 .. 50 m. Пр.: С. Ам. **Б,**
Г, Р.

P. miliaceum L. - Обикновено п. 1г. 20-120 cm.
Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 500 m. VI-IX.
Пр.: Индия. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т.** *Хрн., Фур.*

P. virgatum L. - Американско п. Мг., над 100
cm. Интр. В градини. VII-X. Пр.: С. Ам. *Дек.*

Род *Paspalum* L. Воден троскот

1¹. Клсч. по ръба с д. бели влс.. *P. dilatatum*
1². Клсч. голи или късо овласени.
..... *P. distichum*

P. dilatatum Poir. - Разширен воден троскот.
Мг. 40-180 cm. VIII-X. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

P. distichum L. - Блатен троскот. [*P.*
raspalodes (Michx.) Schribn.; *P. digitaria* Poir.]
Мг. Кор. 15-60 cm. Адв. Инв. Край реки и
водоеми. *СИБ, Др, Прб* (з), *Стп* (з), *Стд*, *Рд*
(и), *Трн, Тхр.* 0 .. 300 m. VI-IX. Пр.: Троп. Аф.
и Ам. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

Род *Pennisetum* Rich. Пухоклас

1¹. Класчетата 5-8 mm. *P. alopecuroides*
1². Класчетата 4-6.5 mm. *P. setaceum*

P. alopecuroides (L.) Spreng. - Класицов п.
[*Cenchrus alopecuroides* (L.) Thunb.] Мг. 60-

100 cm. VIII-X. Интр. В градини. Пр.: И. Аз. и
Ав.. *Дек.*

P. setaceum (Forssk.) Chiov. - Изворна трева.
[*P. ciliare* Link; *Cenchrus setaceus* (Forssk.)
Morrone] Мг. Туфесто. 20-130 cm. Адв. Инв.
Чм (с). 0 .. 100 m. Интр. Пр.: Аф. и ЮЗ. Аз.
Дек.

Род *Phacelurus* Grsb. Фацелурус

P. digitatus (Sm.) Griseb. - Длановиден ф.
[*Rottboellia digitata* Sm.] Мг. 70-170 cm. По
вл. трев. м. *Чм* (ю), *Трн, Тхр.* 0 .. 100 m. VI-
VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

Род *Saccharum* L. Захарна тръстика; Кандра [*Erianthus* Mchx.]

1¹. Л. с ш. 10-15 mm. Долните л. влаг. с влс.
Ез. с д. влс. по ръба. Клк. на метл. грапави.
Осильт на фертилния цв. с д. до 6 mm.
..... *S. ravennae*

1². Л. с ш. 1-12 mm. Л. влаг. голи. Ез. с къси
влс. по ръба. Клк. на метл. ± гладки. Осильт
на фертилния цв. с д. над 10 mm. .. *S. strictum*

S. ravennae (L.) L. - Равенска к.; Слонска
трева. [*Erianthus ravennae* (L.) P. Beauv.;
Triplidium ravennae (L.) H. Scholz] Мг. 1-3 m.
По вл. крайморски и крайречни пясъци.
Чм (ю), *Стд* (ю). 0 .. 300 m. VII-VIII. [VIII-
IX]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р.**
Дек., Фур., Тех.

S. strictum (Host) Spreng. - Изправена к.;
Захарна тръстика. [*Erianthus strictus* Bluff. &
Fingerh.; *Triplidium strictum* (Host) H. Scholz;
Erianthus hostii Griseb.; *Andropogon strictus*
Host] Мг. 60-200 cm. По сухи трев. припечни
м. *СИБ, Др, Прб, Рд* (с,и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 ..
500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE).

Род *Schizachyrium* Nees Шизахириум

S. scoparium (Michx.) Nash - Синьостъблен ш.
[*Andropogon scoparius* Michx.] Мг. 50-100 cm.
Интр. Култ. Пр.: С. Ам. - Канада, САЩ. *Дек.*

Род *Setaria* P. Beauv. Кощрява

1¹. Четинките в осн. на клсч. с обърнати назад

шипчета. Цв. 2.2-2.5 × 1.2-1.4 mm. Зрн. 2.1-2.4 × 1.5-1.7 mm. *S. verticillata*
1². Четинките в осн. на клсч. с насочени напред шипчета. 2
2¹. Плевниците напр. набръчкани. Четинките и осилът ръждивоожълти. Цв. 3-3.4 × 1.8-2.2 mm. Зрн. 2.1-2.4 × 1.5-1.7 mm. *S. pumila*
2². Плевниците гладки или грапави, не са напр. набръчкани. 3
3¹. Л. с ш. 9-18 mm. Сцв. 8-30 × 2-4 cm, в плода дъговидно извито. Цв. 2.4-2.8 × 1.5-1.7 mm. Зрн. 1.9-2.1 × 1.5-1.6 mm. *S. italica*
3². Л. по-т. от 0.5-20 mm. 4
4¹. Л. меко влакнести по горната страна. Сцв. с д. 3-17 × 1-3 cm, дъговидно извито. Клсч. с д. 2.6-3.2 mm. Горната плева 2/3-3/4 от д. на клсч. Цв. 2.6-2.8 × 1.1-1.5 mm. Зрн. 1.6-1.8 × 1.1-1.3 mm. *S. faberi*
4². Л. голи по двете страни. Сцв. 3-12 × 0.6-1 cm, изправено. Клсч. с д. 2-2.5 mm. Горната плева д. колкото клсч. Цв. 2.2-2.5 × 1.2-1.4 mm. Зрн. 2.1-2.3 × 1.1-1.3 mm. *S. viridis*

S. faberi R. A. W. Nees. - Гигантска к. 1г. 50-200 cm. **Г, Р.** Инв. Пр.: Китай.

S. italica (L.) P. Beauv. - Мохар; Чумиза. 1г. 50-150 cm. Култ. и подивяло. Адв. ЦБ. 0 .. 400 m. VII-IX. Пр.: Индия. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Фур.

S. pumila (Poir.) Roem. & Schult. - Сивосинкава к. [*Setaria glauca* auct.] 1г. 10-60 cm. В ниви, край пътища. ЦБ. 0 .. 800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Тех., Плев.

S. verticillata P. Beauv. - Прешленеста к. [*S. adhaerens* (Forssk.) Chiov.] 1г. 20-100 cm. По трев. м., в посеви. ЦБ. 0 .. 800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Тех., Плев.

S. viridis (L.) P. Beauv. - Зелена к. 1г. 20-60 cm. В ниви, край пътища и др. ЦБ. 0 .. 800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Пас., Тех., Плев.

Род *Sorghum* Moench Сорго; Метла

1¹. Многогодишно р. с коренище. Л. с ш. 1-2 cm. Клсч. опадливи при узряване. *S. halepense*
1². Едногодишно р. без коренище. Л. с ш. над 2 cm. 2
2¹. Приседналите клсч. с д. 4-6 mm, яйце-

видни до закръглени, неопадливи. *S. bicolor*
2². Приседналите клсч. с д. 6-8 mm, елипсо-видни, т., по-късно опадливи. ... *S. drummondii*

S. bicolor (L.) Moench - Метла. [*S. saccharatum* (L.) Moench; *S. technicum* (Körn.) Trab.; *S. vulgare* Pers.] 1г. 150-400 cm. Интр. Култ. в цялата страна. 0 .. 600 m. VI-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Фур., Хрн., Тех.

S. ×drummondii (Nees ex Steud.) Millsp. & Chase - Суданска трева. [*S. ×sudanense* (Piper) Stapf] 1г. 1-3 m. Интр. Култ. VII-IX. Пр.: Централна е С. Аф.. Фур. **Б, Р, Т.**

S. halepense (L.) Pers. - Балур. Мг. 30-200 cm. Инв. По трев. и руд. м., в ниви като плевел. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-IX. Пр.: Срз. (Турция, Сирия). **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Плев.

Род *Spodiopogon* Trin. Сподиопогон

S. sibiricus Trin. - Сибирски сподиопогон. Мг., до 100 cm. VII-VIII. Интр. Пр.: Япония, Китай, Ю. Сибир. Дек.

Род *Zea* L. Царевица

Z. mays L. - Царевица. 1г. 80-400 cm. Култ. в цялата страна. 0 .. 800 m. VII-IX. Пр.: Ам. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Фур., Хрн., Тех., Леч.

Подсемейство *Pooideae* Barnhart Ливадинови

1¹. Клсч. без плеви или с неразвити (закърнели) плеви. Сцв. едностранен клас. Долната плевица линейноланцетна, заострена в осил. Плътноуфесто р. *Nardus*
1². Клсч. с 1-4 добре развити плеви. 2
2¹. Сцв. от 2 или повече класа. Класовете разп. ± длан. на върха или почти на върха на ст. Разстоянието между най-долния и най-горния клас по-к. от отделните класове. Клсч. широкояйцевидни, с 1-2 цв. Плевите 2, еднакви, приблизително равни на клсч. Ез. ципесто. *Beckmannia*
2². Сцв. от 1 клас или е разперена или сбита метл. 3
3¹. Най-горните цв. в клсч. превърнат в бухалковиден придатък. *Melica*

- 3². Клсч. с нормално развити цв., без бухалковиден придатък. 4
- 4¹. Клсч. с 1 цв., рядко има и втори, недоразвит цв. 5
- 4². Клсч. с повече от 2 цв. 29
- 5¹. Сцв. метл. (разперена или сбита - класовидна, рядко грозд. метл., или кълбовидна главица). Клсч. в осн. и по плевите с меки влс. или голи. Влс. по-к. от клсч. или клсч. голи. Клсч. единични, 2пол. По изключение събрани по 2 заедно, но тогава и двете с држ. 6
- 5². Сцв. клас. 24
- 6¹. Сцв. метл. Стр. клк. най-често д. и ± разперени. Клсч. ланц., продълг. ланц. или ланц. яйцевидни, заострени. Тч. 3 (2). 7
- 6². Сцв. класовидна метл. Стр. клк. ± къси. 14
- 7¹. Клсч. без осил; с д. 1.5-4 mm. Ез. по-д. от 0.3 mm. Метл. ± разперена. 8
- 7². Клсч. с осил. 9
- 8¹. Плевите ланц., с гръбен ръб, долната с 1, горната с 3 ж. Плевиците тънкоципести. *Agrostis*
- 8². Плевите яйцевидни, без гръбен ръб и двете с по 3 ж. Плевиците тънкокожести, лъскави. *Milium*
- 9¹. Долната плевица покр. с влс. д. 4-5 mm, на върха с осил д. до 2 cm. *Stipa*
- 9². Долната плевица гола или покр. с къси влс. 10
- 10¹. Оста на клсч. под цв. с пръстен от влс. - равни, по- д. или до 4 пъти по-к. от плевиците. *Calamagrostis*
- 10². Оста на клсч. под цв. гола или с много по-к. влс. 11
- 11¹. Осилът заловен на върха на плевицата (често между 2 зъбчета). 12
- 11². Осилът заловен под върха, на гърба или в осн. на плевицата. 13
- 12¹. Плевите ланц. или яйцевидни, с д. 4-8 (10) mm. Осилът с д. до 1.5 cm, опадващ при плода. *Piptatherum*
- 12². Плевите тясноланцетни, по-д. от 10 mm, на върха д. заострени. Осилът по-д. от 1.2 cm, неопадващ. *Stipa*
- 13¹. Осилът заловен под ср. на долната плевица. *Agrostis*
- 13². Осилът заловен под върха на долната плевица. *Apera*
- 14¹. Плевите различно д. 15
- 14². Плевите еднакви или приблизително еднакви д. 18
- 15¹. Горната плева твърда, покр. с кукести шипчета, долната ципеста, 4-5 пъти по-к. *Tragus*
- 15². Горната плева не е покр. с кукести шипчета. 16
- 16¹. Плевите мехуресто подути в осн. Едногодишни р. *Gastridium*
- 16². Плевите не са подути мехуресто в осн. 17
- 17¹. Клсч. с д. 5-9 mm. Плевите по-д. от плевиците. Р. с миризма на кумарин. *Anthoxanthum*
- 17². Клсч. с д. 1.7-2.1 mm. Плевите по-к. от плевиците. *Sporobolus*
- 18¹. Плевите линейношиловидни, гъсто покр. с д. меки влс. Съцветие яйцевидна или елипсоовидна, сбита, пухкава класовидна метл. *Lagurus*
- 18². Плевите с др. ф., голи или покр. с къси, меки влс. 19
- 19¹. Зрелите стр. клсч. опадват заедно с држ. си. Долната плевица отвън четинесто-влакнеста, на върха тъпа, без осил или с 4 зъбчета и осил с д. до 2 mm. *Polypogon*
- 19². Зрелите клсч. не опадват или опадват без држ. Р. с др. белези. 20
- 20¹. Долната плевица с осил. Плевите срс. в осн., рядко своб., но тогава долната плевица с осил д. ок. 1 mm и л. влаг. мехуресто подути. *Alopecurus*
- 20². Долната плевица без осил. Плевите своб. 21
- 21¹. Плевите възкожести, с крилат гръбен ръб, особено към горния край. Класовидна метл. плътна, цилиндрична или яйцевидна. *Phalaris*
- 21². Плевите без крилат гръбен ръб. 22
- 22¹. Плевите по-к. от плевиците. Долната плевица с 1 ж. Горните л. често обхващат сцв. в осн. *Crypsis*
- 22². Плевите по-д. от плевиците... 23
- 23¹. Клсч. с д. 0.9-1.4 cm. Плевиците малко по-к. от плевите, в осн. с 3-6 пъти по-к. от тях влс. *Ammophila*
- 23². Клсч. по-к. от 0.8 cm. Плевиците ясно по-к. от плевите, без влс. в осн... *Phleum*
- 24¹. Клсч. заловени за гл. ос по 2-3 заедно... 25
- 24². Клсч. заловени по 1 за гл. ос. 27
- 25¹. Клсч. по 2 заедно, прис. или на едва забележима држ. Долната плевица с извит встрани осил. *Taeniatherum*
- 25². Клсч. по 2-3 заедно, ср. прис., стр. на

држ., д. до 2 mm. Долната плевица с прав осил.	26	Едногодишни р.	<i>Sclerochloa</i>
26¹ . Клсч. по 2-3 заедно. Класът с нечуплива ос, цилиндричен, на върха с 1 клсч.		35² . Класовидната метл. мека и не е едностранна. Гл. ос с влс.	36
.....	<i>Hordelymus</i>	36¹ . Долната плевица на върха с 2 зъбчета и осил с д. 2-3 mm.	<i>Rostraria</i>
26² . Клсч. по 3 заедно. Класът об. с чуплива ос, сбит отстрани, на върха с 2 клсч.	<i>Hordeum</i>	36² . Долната плевица на върха заострена, без осил, рядко с осил с д. до 1 mm; с 3-5 ж.	<i>Koeleria</i>
27¹ . Плевите 2. Клсч. заловени за оста на класа с широката си страна.	<i>Parapholis</i>	<i>Catapodium</i>
27² . Една плева (на вр. клсч. 2 плеви). Клсч. заловени за оста на класа с тясната си страна.	28	37¹ . Метл. едностранна. Клсч. с къси, дебели, 3-стенни држ.	<i>Briza</i>
28¹ . Долната плевица заострена, без осил. Плевата ланц. или широкланцетна, по-д. от долната плевица.	<i>Hainardia</i>	37² . Метл. ± разперена, рядко сбита и едностранна, но тогава клсч. събрани в групи (снопчета) на върха на клк. на сцв.	38
28² . Долната плевица тънкокожеста, с осил. Плевата триъгълна, много по-к. от долната плевица.	<i>Psilurus</i>	38¹ . Клсч. събрани в плътни групи на върха на клк. Сцв. едностранна продълг. яйцевидна метл. Л. влаг. затворени, с гръбен ръб (продължение на ср. л. ж.).	<i>Dactylis</i>
29¹ . Клсч. с држ. Сцв. разперена или сбита класовидна метл.	30	38² . Клсч. единични или по повече заедно, но не са в плътни групи.	39
29² . Клсч. без држ., рядко с до 2 mm д. држ., а когато са по 2-6 заедно, едни от тях са прис., а др. на држ. с д. до 1.2 cm. Сцв. клас.	59	39¹ . Долната плевица сърцевидно вдлъбната в осн., на гърба закръглена, със 7-9 ж. Клсч. сърцевиднояйцевидни. Съцветие метл., рядко грозд.	<i>Briza</i>
30¹ . Сцв. кълбовидна или широкояйцевидна главица, бодлива при узряване. Клсч. почти прис. Долната плевица на върха с 5 шиловидни, извити встрани, осилесто заострени зъбчета, ср. по-д.	<i>Echinaria</i>	39² . Р. с др. белези. Ез. ципесто.	40
30² . Сцв. и долната плевица с др. устройство.	31	40¹ . Клсч. многобройни, с д. 1.5-3 mm, с 2 цв. Долната плевица тъпа или с 2 неясни зъбчета на върха.	<i>Catabrosa</i>
31¹ . Долната плевица без влс. в осн., на върха с 3-5 тъпи или осилесто заострени зъбчета. Класовидната метл. цилиндрична или сферична.	<i>Sesleria</i>	40² . Клсч. по-д. от 3 mm или с повече от 2 цв. Долната плевица без зъбчета или с 2 ясни зъбчета на върха.	41
31² . Долната плевица цяла или с 2-3, рядко повече неясни зъбчета. Оста на класа и плевиците голи или покр. с по-к. влс. ...	32	41¹ . Долната плевица без осил или с осил на върха или под върха.	42
32¹ . Два вида класчета: 2пол. с 3-5 цв., и безплодни, само с плевици, наредени в 2 реда гребеновидно.	<i>Cynosurus</i>	41² . Долната плевица с осил в соновата, по ср. или в горната третина.	48
32² . Всичките клсч. в сцв. с еднакво устройство.	33	42¹ . Долната плевица с остър гръбен ръб, в осн. или по гръбния ръб с меки ± къдрави влс., рядко гола. Плевите с 1-3 ж. Клсч. с д. 2.5-7 mm.	<i>Poa</i>
33¹ . Клсч. с 3 цвята: двата стр. само с по 3 тч. и над тях третия 2дом., с 2 тч. и един плодник.	<i>Hierochloe</i>	42² . Долната плевица със закръглен, неясно изразен гръбен ръб или без гръбен ръб и без къдрави влс. в осн.	43
33² . Р. с др. белези.	34	43¹ . Долната плевица тъпа, с ± успоредни ж. И двете плеви с по 1 ж.	44
34¹ . Сцв. класовидна метл.	35	43² . Долната плевица заострена или със зъбчета на върха. Стр. ж. се събират към върха на плевицата. Поне едната плева с повече от 1 ж.	45
34² . Сцв. метл. с разперени клк., рядко грозд.	37	44¹ . Клсч. с 5-11 цв. Долната плевица със 7 ясни ж. Влаг. на л. срс. почти до горе.	<i>Glyceria</i>
35¹ . Класовидната метл. твърда, едностранна, към върха преминаваща в клас. Гл. ос гола.		44² . Клсч. с 4-6 цв. Долната плевица с 5	

неясни ж. Влаг. на л. срс. в осн. ... *Puccinellia*
45¹. Стр. клк. на метл. прилегнали към гл. ос.
 След цъфтеж клсч. стеснени към върха си.
 Долната плевица линейноланцетна, с осил.
 Едногодишни р. *Vulpia*
45². Клк. на метл. ± разперени. Долната
 плевица с др. ф. 46
46¹. Долната плевица покр. по гърба и по ръба
 с четинести влс., закръглена или от ср. нагоре
 с гръбен ръб, на върха с 2 зъбчета и къс осил.
 Ез. с д. 4-7 mm. *Poa*
46². Долната плевица без четинести влс. Р. с
 др. белези 47
47¹. Л. влаг. затворени почти до горе. Долната
 плевица с 2 зъбчета на върха и между тях или
 малко под тях с осил. *Bromus*
47². Л. влаг. отворени, рядко затворени.
 Долната плевица заострена, често с осил на
 върха. *Festuca*
48¹. Клсч. с 2 цв., единият 2дом., другият само
 с тч. 49
48². Клсч. с 2 и повече цв., всичките 2пол. . 50
49¹. Долният цв. в клсч. тичинков, с
 коленчато извит осил, горният 2дом. без осил
 или с прав осил на долната плевица.
 Arrhenatherum
49². Долният цв. в клсч. 2дом., без осил,
 горният с тч. и осил на долната плевица.
 Holcus
50¹. Долният цв. в клсч. без осил, горният с
 осил на долната плевица. Клсч. с д. 8-11 mm.
 Плевите с 6-7 (9) ж. *Ventenata*
50². Всичките цв. в клсч. с осил, рядко
 горните или долните цв. без осил, но тогава
 клсч. по-к. от 5 mm. 51
51¹. Клсч. с д. 1.5-8 (10) mm. 52
51². Клсч. по-д. от 11 mm. 57
52¹. Долната плевица с прав, по ср. съчленен,
 към върха бухалковидно удебелен осил, в
 съчленението с пръстен от влс. . *Corynephorus*
52². Р. с др. белези. 53
53¹. Едногодишни р., с в. 10-30 cm. Клсч. с д.
 1.5-3 mm. 54
53². Многогодишни р., по-в. от 20 cm. Клсч. с
 д. 4-10 mm. 55
54¹. Плевите малко по-д. от клсч. Долната
 плевица с 3 неясни ж., на върха с 2 зъбчета.
 Aira
54². Плевите по-к. от клсч. Долната плевица с
 5 изпъкнали ж., на върха разширена и с 3
 неясни зъбчета. *Periballia*

55¹. Плевите ± еднакви д. Долната плевица с
 осил към или под ср., на върха цяла или тъпо
 назъб. *Deschampsia*
55². Плевите нееднакви, заострени, долната
 ок. 2 пъти по-к. от горната. Долната плевица
 с осил над ср., на върха с 2 ± осилесто
 заострени зъбчета. 56
56¹. Многогодишни р. Клсч. с д. 5-7 mm. .
 Trisetum
56². Едногодишни р. Клсч. с д. до 4 mm.
 Parvotrisetum
57¹. Едногодишни р. Клсч. увиснали, с 2-9 цв.
 Плевите със 7-11 ж. *Avena*
57². Многогодишни р. Клсч. не са увиснали, с
 2-7 цв. Плевите с 1-5 ж. 58
58¹. Долната плевица цяла или плитко врязана
 на върха. Л. плоски или надл. сдиплени, по-ш.
 от 0.6 mm. *Helictotrichon*
58². Долната плевица с 2 д. осилесто
 заострени зъбчета на върха и д. бели влс. в
 долната половина. Л. нишковидни, в сечение
 0.3-0.6 mm. *Metcalfia*
59¹. Клсч. заловени за оста на класа по 2-4 (6)
 заедно, всичките прис. или някои от тях на
 држ., по-к. от 6 mm. *Leymus*
59². Клсч. заловени за оста на класа по 1. .. 60
60¹. Клсч. с 1 плева (вр. с 2), сбити отстриани и
 обърнати към оста на класа с тясната стр.
 Lolium
60². Клсч. с 2 плеви, обърнати към оста на
 класа с широката си страна. 61
61¹. Клсч. с 1-2 цв. Плевиците ципести,
 различни по консистенция от плевите. Класът
 с диам. 2-3 mm. *Pholiurus*
61². Клсч. с повече от 2 цв. Плевите и
 плевиците с ± еднакви консистенция. 62
62¹. Плевите без осил. Долната плевица над
 ср. с коленчато извит осил. *Gaudinia*
62². Плевите с осил без осил. Долната плевица
 без осил или с осил на върха. 63
63¹. Клсч. с држ. с д. до 2 mm. Плевите с (1) 3-
 5 ж. 64
63². Клсч. без држ. Плевите почти еднакви,
 рядко нееднакви, но тогава поне едната от тях
 с 1 ж. 65
64¹. Клсч. по-д. от 1 cm. Плевите по-д. от 6
 mm, с 3-9 ж. *Brachypodium*
64². Клсч. с д. до 1 cm. Плевите с д. 1.5-4.5
 mm, с 3 ж. *Micropyrum*
65¹. Плевите линейношиловидни, различни
 по консистенция от плевиците. *Secale*

- 65². Плевите с др. ф., ± подобни на плевиците. 66
- 66¹. Плевите с 2 гръбни ръба и базда между тях. Гръбните ръбове с влс., събрани в снопчета. *Dasyphyrum*
- 66². Плевите без или с 1 гръбен ръб, рядко с 2 гръбни ръба, но без бразда между тях. 67
- 67¹. Плевите без гръбен ръб, рядко към върха с гръбен ръб. 68
- 67². Плевите с 1, рядко с 2 гръбни ръба. .. 69
- 68¹. Плевите лъжичковидни (закръглени на гърба), на върха с 2-4 (5) зъбчета, всичките или само някои от тях продължени в осил. *Aegilops*
- 68². Плевите не са закръглени на гърба, на върха целокр., без зъбчета или осили. . *Elymus*
- 69¹. Плевите с 1-2 зъбчета на върха (едното често източено в осил), с 3-11 ж. и 1 или 2 гръбни ръба. Клсч. не са или слабо са сплескани. *Triticum*
- 69². Плевите целокр., с 1 ж. и 1 гръбен ръб. Клсч. сплескани, гребеновидно наредени от двете страни на оста. 70
- 70¹. Ст. в осн. без обв. от мрежесто разнищени влаг. *Agropyron*
- 70². Ст. в осн. (под долните л.) обвито от тъмнокафяви мрежесто разнищени влаг. *Festucopsis*

Род *Aegilops* L.

Диво жито

- 1¹. Плевите без осил. Плевиците с осил. *A. speltoides*
- 1². Плевите поне на горните клсч. с осил. .. 2
- 2¹. Класът цилиндричен, над 10 пъти по-д. от ш. си. 3
- 2². Класът ланц. или яйцевидноланцетен, 3-9 пъти по-д. от ш. си, стеснен към върха. . 5
- 3¹. Класът с д. 15-30 mm, без осилче. Стр. клсч. 1-3. Най-горното клсч. с 6 осила. Плевите с ш. ок. 2 mm. *A. comosa*
- 3². Класът без осилите по-д. от 4 cm. Стр. клсч. обиновено повече от 4. Най-горното клсч. с 2-4 осила. Плевите по-ш. от 2 mm. 4
- 4¹. Най-горното клсч. с 2 осила, по-д. от класа. *A. caudata*
- 4². Най-горното клсч. с 3-4 осила, по-к. от класа. Поне една от горните плеви с 2 зъбчета в осн. на осила. Цв. 7-10 × 1.8-2.2 mm. Зрн. 5-7 × 1.7-2 mm. *A. cylindrica*

- 5¹. Осилите на плевиците и плевите ± еднакви д. Долните плеви с (3) 4-5 осила. Цв. 9-11 × 5-6 mm. Зрн. 7-8 × 2.6-3 mm. . *A. geniculata*
- 5². Осилите на плевите поне на долните клсч., по-д. от осилите на плевиците. 6
- 6¹. Класът ланц., постепенно стеснен към върха, без осилите с д. 2-5 cm. Клсч. (3) 4-7, всичките плодни. Долната плева с 3 осила, ср. често ред. до зъбче. Зрн. 7.5-8.5 × 2.6-3 mm. *A. triuncialis*
- 6². Класът яйцевидноланцетен или коничен, без осилите с д. 2-4 cm. Горните 1-2 (3) клсч. слабо развити или безплодни, ± раздалечени и често източени в тънка колонка над плодните 2-3 (4) клсч. 7
- 7¹. Клсч. 2-3 (4), об. всичките плодни. Плевите на вр. клсч. с 3, на стр. с 2 (3) осила. *A. lorentii*
- 7². Клсч. 2-3 плодни и 1-2 (3) безплодни; последните ± тънки, източени в колонка. .. 8
- 8¹. Долните (плодните) клсч. с д. 8-14 mm, продълговато елиптични. Осилите на плевиците над пъти по-к. от тези на плевите. *A. columnaris*
- 8². Долните (плодните) сласчета с д. 7-9 mm, обратно яйцевидни. Осилите на плевиците ок. два пъти по-к. от тези на плевите. .. *A. neglecta*

A. caudata L. - Опашато д. ж. [*A. dichasians* (Zhuk.) Humphries; *A. markgrafii* (Greuter) K. Hammer] 1г. 20-50 cm. По сухи трев. и кам. м. *Трн*, *Тхр*. 0 .. 100 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NE,NAe), **М, С, P, T**.

A. columnaris Zhuk. - Колоновидно д. ж. 1г. 15-50 cm. По сухи трев. м. *Рд* (и), *Тхр*, ?*Трн*. 0 .. 300 m. V-VI. **Б, Г, T**.

A. comosa Sm. - Качулесто д. ж. 1г. 15-50 cm. По сухи вар. кам., трев. и пес. м. *Трн*. (Бесапарски ридове). 160 .. 200 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE), **T**.

A. cylindrica Host - Цилиндрично д. ж. 1г. 20-50 cm. По сухи трев. м., и в ниви. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, C, T**. *Плв*.

A. geniculata Roth - Коленчато д. ж. 1г. 10-30 cm. По сухи трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Пн* (ю), *Смн* (и), *Смд*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. V-VII. , **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, C, T**.

A. lorentii Hochst. - Лорентиево д. ж. [*A. biuncialis* Vis.; *A. pontica* (Degen) Waleff] 1г.

20-35 cm. По сухи трев. м., в ниви. *Прб* (и), *Стп* (з,и), *Зн*, *Згп*, *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 800 m. V-VI. *Плв.*, **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. neglecta Req. ex Bertol. - Пренебрегнато диво жито. [*A. ovata* L., *A. umbellulata* Zhuk., *A. triaristata* Willd., nom. illeg.] 1Г. 20-90 cm. *Чм*, *Др*, *Прб*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

A. speltoides Tausch subsp. *ligustica* (Savign.) Bornm. - Спелтовидно д. ж. 1Г. 20-70 cm. По сухи трев. м. *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 500 m. V-VII. **Г** (NE), **Т**. [VU] **Б, Г** (NE).

A. triuncialis L. - Триунциево д. ж. 1Г. 20-45 cm. По сухи трев. м. и в посеви. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*, ?*Сф*, ?*Стп* (и). 0 .. 700 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Плв.*

Род *Agropyron* Gaertn.

Житняк

A. cristatum (L.) Gaertn. subsp. *pectinatum* (M. Bieb.) Tzvel. - Гребеновиден ж. [*A. brandzae* Pantu & Solacolu; *A. pectinatum* (M. Bieb.) P. Beauv.; *A. pectiniforme* Roem. & Schult., nom. illeg.] МГ. 20-70 cm. По сухи трев. и вар. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Слв*, *Пн* (ю), *Срг*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т**. *Фур.*

Род *Agrostis* L.

Полевица

1¹. Горната плевица над 5 пъти по-к. от долната. Л. на приосн. вегетативни издънки четиновидно завити. 2

1². Горната плевица до 3 пъти по-к. от долната. 4

2¹. Клсч. на метл. гладки. Ез. с д. до 1.5 mm. Цв. 1.8-2 × 0.4-0.6 mm, с осил 3 mm. Зрн. 1.3-1.5 × 0.4-0.6 mm. *A. rupestris*

2². Клк. на метл. грапави. Ез. по-д. от 2 mm. 3

3¹. Р. без коренище, често със столони. Цветовете 1.6-1.9 × 0.4-0.5 mm, с осил 4-5 mm. Зрн. 1.1-1.2 × 0.3-0.4 mm. *A. canina*

3². Р. с коренище, без столони. Цв. 1.6-1.9 × 0.3-0.4 mm, об. с коленчат осил. Зрн. 1-1.3 × 0.3-0.4 mm. *A. vinealis*

4¹. Ср. л. с 1.5 (2) mm д., отсечено ез. Плевите ок. 2 пъти по-д. от плевиците. Метл.

разперена. Цв. 2.2-2.6 × 0.5-0.7 mm, без или с къс осил. Зрн. 1-1.1 × 0.3-0.4 mm. *A. capillaris* 4². Ср. л. с 2-6 mm д., закръглено или заострено ез. Плевите с ок. 1/3 по-д. от плевиците. 5

5¹. Плевите покр. с влс., а по гръбния ръб с четинки. Л. 2-3 mm ш., горните четиновидно завити. Метл. ± цилиндрична, с прибрани клк. *A. castellana*

5². Плевите ± голи, по гръбния ръб с четинки. Л. 2-11 mm ш., об. плоски. 6

6¹. Р. без надземни, но с дебели подземни издънки, с ред. люсповидни л. по тях. Л. с ш. 2-6 (8) mm. Метл. пирамидална, разперена, с д. клк. Цв. 1.8-2 × 0.5-0.6 mm, без осил. Зрн. 1.3-1.5 mm. *A. gigantea*

6². Р. без подземни, но често с надземни стелещи се издънки. Л. с ш. до 11 mm. Метл. т. Цв. 1.6-1.8 × 0.4-0.5 mm, рядко с късо осилче. Зрн. 0.9-1 × 0.3-0.4 mm. . *A. stolonifera*

A. canina L. - Кучешка полевица. МГ. 10-70 cm. По лив. и трев. м. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (с), *Пн* (с), *Рл*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1500 m. VI-VIII **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Фур.*

A. capillaris L. - Обикновена п. МГ. 8-70 cm. По лив. и пас. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Фур.*

A. castellana Boiss. & Reut. subsp. *byzantina* (Boiss.) Hack. ex Kneuck. - Кастилска п. [*A. byzantina* Boiss.] МГ. 20-50 cm. По припечни трев. м. *СИБ*, *Прб* (и), *Стп* (с), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Стд* (ю), *Блс*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд*, *Срж*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Фур.*

A. gigantea Roth. - Гигантска п. [*A. alba*, р. р.] МГ. 40-150 cm. По вл. заливни лив. и край реки. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Рл*, *Срг*, *Трн*. 0 .. 300 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Фур.*

A. rupestris All. - Скална полевица. МГ. 5-10 (30) cm. По скал. трев. м. и пас. *Стп* (з,с), *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1500 .. 2925 m. VII-VIII. *Фур.* **Б, Г** (NC), **М, Р, С**.

A. stolonifera L. - Издънкова полевица. [*Agrostis alba*, р. р.] МГ. 15-150 cm. По забл. м. и вл. лив. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб* (з), *Стп* (з,и), *Сф*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *ДМ*, *Пн* (с), *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с),

Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1500 m. VII-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур.

A. vinealis Schreb. - Лозова полевица. Мг. 30-60 cm. Г (NC,NE), М, Р, С.

Род *Aira* L.

Брол

1¹. Клсч. с 4-8 пъти по-д. от тях држ. Долната плевица само на горния цв. с осил. Цв. 1.1-1.3 × 0.3-0.4 mm. Зрн. 0.8-1 × 0.2-0.3 mm. *A. elegantissima*

1². Клсч. с равни или 2-4 пъти по-д. от тях држ. 2

2¹. Плевите остри до заострени. Долната плевица 3/4 от д. на плевите, и на двата цв. с осил. Цв. 1-1.3 × 0.2-0.35 mm. Зрн. 0.9-1 × 0.2-0.3 mm. *A. caryophyllea*

2². Плевите обли до заоблени, об. назъб. Долната плевица 1/2-2/3 от д. на плевите, на долния цв. об. без осил. *A. cupaniana*

A. caryophyllea L. - Карамфилов б. 1г. 10-30 cm. По сухи трев. м. и лив. Срж. 0 .. 200 m. V-VIII. Б, Г (NE), Р, С, Т.

A. cupaniana Guss. - Купанов б. 1г. 10-40 cm. Г (NC,NE).

A. elegantissima Schur - Красив б. [*A. elegans* subsp. *ambigua* (Asch.) Holub; *A. capillaris* Host, nom. illeg.] 1г. 5-40 cm. По сухи трев. м., лив. ЦБ. 0 .. 800 m. V-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.

Род *Airopsis* Desv.

Айропсис

A. tenella (Cav.) Coss. & Durieu - Нежен а. 1г. 3-20 cm. Г (NE).

Род *Alopecurus* L.

Лисича опашка; Класица

1¹. Ст. с луковица в осн., не се вкоренява във възлите. Плевите остри. *A. bulbosus*

1². Ст. без луковица в осн. 2

2¹. Плевите несраснали помежду си. Влаг. на най-горния л. мехуресто подуто. ... *A. gerardii*

2². Плевите повече или по-малко срс. помежду си. 3

3¹. Плевите голи, с ± крилат гръбен ръб. .. 4

3². Плевите влакнести, без крилат гръбен ръб. 5

4¹. Плевите срс. повече (над ср. си). *A. creticus*

4². Плевите срс. най-много до ср. си. Цв. 5.5-6 × 1.8-2 mm, с осил 8 mm. Зрн. 2.8-3 × 0.8-1 mm. *A. myosuroides*

5¹. Плевите срс. от осн. на 1/3 - 1/2. ... *A. rendlei*

5². Плевите срс. най-много до 1/4. 6

6¹. Плевите осилесто заострени, покр. с до 3 mm д. влс. *A. himalaicus*

6². Плевите не са осилесто заострени, покр. с по-к. от 2 mm влс. 7

7¹. Съцветие цилиндрично до яйцевидно, 6-14 mm в диам. Плевите заострени. Клсч. 3-7 mm д. 8

7². Съцветие цилиндрично, 3-6 mm в диам. Плевите тъпи. Клсч. с д. 2.5-3.5 mm. 9

8¹. Плевите с д. 3-4.5 mm, раздалечаващи се към горния край. Долната плевица късо отсечена. *A. arundinaceus*

8². Плевите с д. 5-6 mm, ± успоредни (не раздалечаващи се). Долната плевица заострена, с осил 6-9 mm. Цв. 4.8-5.5 × 1.6-1.6 mm. Зрн. 2.4-2.8 × 1.2-1.4 mm. *A. pratensis*

9¹. Осилът 0.5-2 mm, не се подава или едва се подава над клсч. Цв. 2-2.5 × 1.1-1.4 mm. Зрн. 1.2-1.4 × 0.6-0.7 mm. *A. aequalis*

9². Осилът 3-4 mm, подава се на 1-3 mm над клсч. Цв. 2.4-3 × 1.2-1.6 mm. Зрн. 1-1.5 × 0.8-0.9 mm. *A. geniculatus*

A. aequalis Sobol. - Равна л. о. 1г. 10-70 cm. По вл. трев. м. ЦБ. 0 .. 1600 m. VI-VIII. Фур. Б, Г (NC,NE), М, Р, С.

A. arundinaceus Poir. - Тръстиковидна л. о. [*A. ventricosus* Pers., nom. illeg.] Мг. 20-150 cm. По вл. лив. Чм, Сф, Тхр. 0 .. 600 m. VI-VIII. Фур. Б, Г (?NC,NE), Р, С, Т.

A. bulbosus Gouan - Луковична л. о. Мг. 5-50 cm. По солени блата. V-VI. Т, ?Б.

A. creticus Trin. in Spreng. - Критска к. [*A. thracicus* Penev & Kozuharov] 1г. 3-50 cm. По вл. лив., заливни терени, на алувиално-ливадни почви. Стд (ю), Трн. 0 .. 200 m. IV-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. IUCN. Balk. Б, Г (NC,NE), М, Т. Фур.

A. geniculatus L. - Коленчата л. о. 1г. 5-60 cm. По вл., моч. м., в изкопи. ЦБ. 0 .. 1600 m. V-VII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур.

A. gerardii Vill. - Жерардова л. о. Мг. 10-40 cm. По ск. поляни. Стн (з,с), Вм, Згн, Пн, Рл. 1800 .. 2935 m. VI-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М,

P, C, T. Фур.

A. himalaicus Hook. f. - Рилска л. о. [*A. riloensis* (Hack) Pawł.] Мг. 30-60 cm. По пас. и ск. поляни. *Стп* (с), *Вт*, *Рл*. 1800 .. 2925 m. VII-VIII. [LC]. **Б. Фур.**

A. myosuroides Huds. - Полска л. о. 1г. 10-100 cm. По вл. лив., трев. м. в посеви. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, C, T. Фур., Плв.**

A. pratensis L. - Ливадна л. о. Мг. 30-120 cm. В лив., вл. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1600 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, C, T. Фур.**

A. rendlei Eig - Мехуреста л. о. [*A. utriculatus* (L.) Pers., nom. illeg.] 1г. 8-40 cm. По вл. лив., канали и др. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, C, T. Фур.**

Род *Ammophila* Host
Песъчар

A. arenaria (L.) Link - Песъчар; Пясъчна тръстика. Мг. 50-120 cm. По пясъци. *Чм*. 0 .. 100 m. VII-VIII. **Б, Г** (?NC, NE,NAe), **P, C, T. Пер., Хрн.**

Род *Anthoxanthum* L.
Миризлипка

1¹. Многогодишно р. със стерилни издънки. Долната плевица на долните ред. цв. с цели или тъпо двуделни дялове. Цв. 2.5-3.5 × 1-1.4 mm. Зрн. 1.6-2 × 0.6-0.8 mm. *A. odoratum*
1². Едногодишни р. без стерилни издънки. Долната плевица на долните ред. цв. с остро двуделни дялове. **2**
2¹. Сцв. рехаво, об. разкл., изтънено в осн. Клсч. 6-7 mm. Осилът на горния стерилен цв. се показва навън. Долната стерилна плевица разширена в ср. или към върха. Цв. 3-3.5 × 1-1.2 mm. Зрн. 1.2-1.4 × 0.6-0.8 mm. *A. aristatum*
2². Сцв. плътно, неразкл., отсечено в осн. Клсч. 7-8.5 mm. Осилът на горния стерилен цв. не се показва навън. Долната стерилна плевица лин. *A. ovatum*

A. aristatum Boiss. - Осилеста м. 1г. 5-60 cm. По лив. и пас. *Чм* (ю), *Стп* (и), *Стд* (ю), *Рд* (с,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 800 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, T. Фур.**

A. odoratum L. - Обикновена м. Мг. 10-50 cm. По лив. и пас. *ЦБ*. 0 .. 2300 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, C, T. Фур., Леч.**

A. ovatum Lag. - Яйцевидна м. 1г. 25-55 cm. **Г** (NE), **T.**

Род *Apera* Adans.
Ветрушка

1¹. Метл. с прибрани до цъфтежа клк. Плевите неравни. Цв. 2.2-2.6 × 0.5-0.6 mm, с осил 6-13 mm. Зрн. 1.3-1.5 × 0.4 mm. *A. spica-venti*

1². Метл. с разперени клк. Плевите почти равни. Цв. 1.8-2.2 × 0.4-0.5 mm, с осил 5-15 mm. Зрн. 1.3-1.5 × 0.4 mm. **2**

2¹. Горната плева с къс осил. Прш. 1.5 mm. ...

..... *A. intermedia*

2². Горната плева без осил. Прш. 0.3-0.4 mm.

..... *A. interrupta*

A. intermedia Hack. - Междинна в. 1г. 10-60 cm. V-VII. **Г** (NE), **T.**

A. interrupta (L.) P. Beauv. - Прекъснатата в. 1г. 10-30 cm. По сухи кам. м. *Сф*, *Рд* (и), ?*Чм* (с). 0 .. 1500 m. V-VI. [VI-VII]. *ЧК*. [EN]. **Б, Г** (?NE), **М, C, T.**

A. spica-venti (L.) P. Beauv. - Обикновена в. 1г. 20-80 cm. По сухи трев. кам., хрл. м. *ЦБ*. 0 .. 1200 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, C, T. Баг.**

Род *Arrhenatherum* P. Beauv.
Френски райграс

1¹. Клсч. с д. до 10 mm. Външ. плевица на долния цв. с 10-15 mm д. осил. Горният цв. прис. Цв. 8-9 × 1.5-1.7 mm. Зрн. 3.1-3.3 × 1.1-1.3 mm. *A. elatius*

1². Клсч. с д. 11-12 mm. Горният цв. с 10-15 mm д. држ. Цв. с д. до 7 mm. *A. palaestinum*

A. elatius (L.) P. Beauv. ex J. & C. Presl - Висок р.; Френски р. Мг. 25-150 cm. По трев. м., в лив., гори. *ЦБ*. 0 .. 1600 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, C, T. Фур., Дек.**

A. palaestinum Boiss. - Палестински р. Мг. 40-100 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (ю), *Стп* (и), *Стд* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 500 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.**

Род *Avena* L.

Овес

- 1¹. Плевите нееднакво д. 2
 1². Плевите еднакви или приблизително еднакво д. 3
 2¹. Клсч. с 3-5 цв. Оста на зрелите клсч. чуплива над плевите и между цв. ... *A. clauda*
 2². Клсч. с 2-3 цв. Оста на зрелите клсч. чуплива над плевите, но не и между цв.
 A. eriantha
 3¹. Долната плевица ок. 3 mm д., ± ситно назъб. в осн. си отстрани, на върха с 2 осилчета д. 3-9 mm. Клсч. с д. 16-20 mm, с 2 цв. 4
 3². Долната плевица двуделна или с 2 зъбчета на върха. 5
 4¹. Цв. 15-25 × 1.8-2.2 mm. Гръбният осил 40-50 mm. Зрн. 6.8-7.5 × 1.2-1.5 mm. ... *A. barbata*
 4². Цв. 13-15 × 1.8-2.2 mm. Гръбният осил 20-35 mm. Зрн. 6-7 × 1.5-1.7 mm. ... *A. strigosa*
 5¹. Оста на зрелите клсч. (рахила) нечуплива, но между първия и втория цв. е надебелена в горната си ч. и оттам често се отчупва, като членчето от нея остава заловено за долния (първия) цв. Гръбният осил на долната плевица често липсва. 6
 5². Оста на зрелите клсч. (рахила) чуплива над плевите и между цв. 7
 6¹. Осилът без ясна колонка. Сегментите на рахилата се отчупват в основатта си и падат закрепени към горното цвч. *A. byzantina*
 6². Осилът с ясна колонка. Сегментите на рахилата се отчупват в долния край и опадват закрепени към долното цвч. Цв. 9-15 × 2.7-3.3 mm. Зрн. 7-8.5 × 3-3.5 mm. *A. sativa*
 7¹. Оста на клсч. чуплива над плевите и между цв. Цв. 13-20 × 2.4-2.8 mm, с осил 25-40 mm. Зрн. 5.4-6.2 × 1.3-1.5 mm. *A. fatua*
 7². Оста на клсч. чуплива над плевите, но не и между цв. Цв. 25-32 × 7.4-8.6 mm, с осил 40-90 mm. Зрн. 6-8 × 2-2.6 mm. *A. sterilis*

A. barbata Pott ex Link - Брадат о. [*A. wiestii* Steud.; *A. strigosa* subsp. *barbata* (Pott ex Link) Thell.] 1Г. 20-100 cm. Чм, Стд, Пн (ю), Рд (з,и), Трн, Тхр. 0 .. 800 m. V-VII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур., Хрн., Тех.

A. byzantina K. Koch - Византийски о. 1Г. 60-150 cm. Инв. Сф. 0 .. 700 m. VII-VII. Б, Г, Т.

A. clauda Durieu - Клаудов о. 1Г. 25-60 cm. По

сухи трев. м. Чм (с), Стд, Рд (и), Трн. 0 .. 500 m. V-VII. Б, Г (NC,NE), Т.

A. eriantha Durieu - Добруджански о. 1Г. 10-60 cm. По сухи, трев. и кам. м., в периферия на хрл. СИБ (Калиакра). 0 .. 50 m. IV-VI. [V-VII]. Ч.К. [CR]. Б, Г, Т.

A. fatua L. - Див о.; Плевелен о. 1Г. 45-120 m. Край пътища, в изкопи, посеви. ЦБ. 0 .. 800 m. V-VII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур., Плв.

A. sativa L. - Обикновен о.; Посевен о. 1Г. 40-180 cm. Култ. в цялата страна. 0 .. 1200 m. V-VII. Б, Г, М, Р, С, Т. Фур., Хрн.

A. sterilis L. - Стерилен о. 1Г. 30-140 m. По трев. пуст. м., в хрл. и посеви. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Плв.

- 1¹. Клсч. и плевите с д. 20-30 mm. Долната плевица на най-долния цв. с д. 20-25 mm.
 subsp. *ludoviciana*
 1². Клсч. и певите с дължина 50 mm. Долната плевица на най-долния цв. с д. 25-40 mm. ...
 subsp. *sterilis*

subsp. *ludoviciana* (Durieu) Gillet & Magne - Людовиков о. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, Т. Плв. Фур., Пас.

subsp. *sterilis* - Стерилен о. Рд (и). 0 .. 300 m. V-VI. Плв. Б, Г (NC,NE,NAe), Р, Т.

A. strigosa Schreb. - Четинест о.; Черен о. 1Г. 35-150 cm. Г (NE).

Род *Beckmannia* Host

Биволско просо

B. eruciformis (L.) Host - Обикновено б. п. 1Г. 30-150 cm. По вл. м., в оризища. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т. Фур.

Род *Brachypodium* Beauv.

Късокрак

[*Trachynia* Link]

- 1¹. Едногодишни р. Сцв. от 1-4 сближени клсч. Клсч. ± прис. или на къси држ. Осилът по-д. от плевите. Цвч. 10.5-12.5 × 1.9-2.1 mm. Зрн. 7.2-8 × 1.6-1.9 mm. *B. distachyon*
 1². Многогодишни р. Сцв. от повече клсч. .. 2
 2¹. Цвч. 8.5-9.5 × 1.7-1.8 mm. Долната плевица на ср. и горните клсч. с 2-3 пъти по-к. от нея осил (4-7 mm). Сцв. ± плътно, изправено. Зрн.

5-6.5 × 1.2-1.4 mm. *B. pinnatum*
2². Цвч. 9.5-10.5 × 1.4-1.6 mm. Долната
плевница на ср. и горните клсч. с равен, малко
по-д. или малко по-к. от нея осил. Сцв.
рехаво, ± дъговидно извито. Зрн. 6.3-6.9 × 1.2-
1.3 mm. *B. sylvaticum*

B. distachyon (L.) P. Beauv. - Двуреден к.
[*Trachynia distachya* (L.) Link] 1г. 5-20 cm. По
сухи трев. и кам. м. Чм, Прб, Смп (и), Стд,
Слв, ДМ, Срг (з), Рд (с,и), Трн, Тхр, Сргж. 0 ..
600 m. V-VII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Т.

B. pinnatum (L.) P. Beauv. - Перест к. [*B.*
pinnatum subsp. *rupestre* (Host) Schubl. & G.
Martens; *B. rupestre* (Host) Roem. & Schult.]
Мг. 30-120 cm. По сухи трев. и хрл. м. ЦБ. 0 ..
2200 m. VI-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С,
Т. Фур.

B. retusum (Pers.) P. Beauv. - Притъпен к. Мг.
12-140 cm. V-VI. Г (NE,NAe), Т.

B. sylvaticum (Huds.) P. Beauv. - Горски к. Мг.
50-120 cm. В сенч. гористи м. ЦБ. 0 .. 1600 m.
VI-VIII. Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т.
Фур., Дек.

B. sylvaticum subsp. *glaucovirens* (Murb.)
Sagorski - Синкав к. [*B. glaucovirens* Murb.]
Мг. 50-120 cm. Чм (ю), Смп (и), Зн, Вм, Згн,
Пн, Рл, Рд (з,с), Трн, Тхр, Сргж. 0 .. 1200 m. Б,
Г (NAe), М. Фур.

B. sylvaticum (Huds.) P. Beauv. subsp.
sylvaticum - Горски к. Мг. 50-120 cm. В сенч.
гористи м. ЦБ. 0 .. 1600 m. VI-VIII. Б,
Г (NC,NE,NAe), М, С. Фур., Дек.

Род *Briza* L. Сълзица

1¹. Метл. сбита, с изправени клк. Клсч.
заострени към върха. 2
1². Метл. с ± увиснали клк. или сцв. е грозд.
Клсч. тъпи. 3
2¹. Сцв. т., удължена метл. Клсч. овални,
заострени. *B. humilis*
2². Сцв. рехава разперена метл. Клсч. с
приблизително равни д. и ш. *B. minor*
3¹. Сцв. грозд, рядко метл., с 3-10 клсч.
Долната плевница с д. 70-100 mm, с 9 ж. Цв. 6-
8 × 4-6 mm. Зрн. 2.6-3.2 × 2-2.4 mm. *B. maxima*
3². Сцв. метл., рядко грозд, с повече от 10

клсч. Долната плевница с д. до 50 mm, със 7-9
ж. *B. media*

B. humilis M. Bieb. - Класовидна с. [*B. spicata*
Sm.; *Brizochloa spicata* V. Jirasek & Chrtek;
Brizochloa humilis (M. Bieb.) Chrtek &
Nadac;] 1г. 10-20 cm. По сухи трев. и кам. м.
Смп (и), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 500 m. IV-VII.
Б, Г (NC,NE), Т.

B. maxima L. - Едра с. Мг. 10-50 cm. В хрл. и
светли дъбови гори. Чм (ю), Стд (ю), Рд (и),
Тхр, Сргж. 0 .. 100 m. V-VI. Дек. Б,
Г (NC,NE,NAe), М, Т.

B. media L. - Средна с. [*B. elatior* Sibth. & Sm.;
Poa media (L.) Cav.] Мг. 20-80 cm. В хрл.,
лив., поляни. ЦБ. 0 .. 1800 m. V-VII. Б,
Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур., Леч.

B. minor L. - Малка с. 1г. 10-50 cm. V-
V. Г (NC,NE,NAe), Т.

Род *Bromus* L. Овсига

1¹. Долната плева с 1, горната с 3-5 ж. 2
1². Долната плева с 3-5, горната с 5-9 ж. 15
2¹. Клсч. клиновидни - разширени към върха
си. Осилът по-д. от плевницата. Едногодишни
р. 3
2². Клсч. не са клиновидни, стеснени са и към
върха и към осн. Осилът по-к. от плевницата
или липсва. Многогодишни р. 5
3¹. Клк. на метл. изправени, по-к. от клсч.
Клсч. с д. 3.5-4 mm. Тч. 1-2. Цв. 12-17 × 1.4-
1.7 mm, с осил 10-20 mm. Зрн. 8-9 × 1.3-1.5
mm. *B. madritensis*
3². Всичките или поне долните клк. на метл.
разперени или увиснали, по-д. от клсч. Тч. 3.
..... 4
4¹. Метл. не е едностранна. Ез. с д. 3-4 mm.
Цв. 12-18 × 1.7-2 mm. Осилът 20-30 cm. Зрн.
8-9 × 1.5-1.7 mm. *B. sterilis*
4². Метл. ± едностранна. Ез. с д. ок. 1 mm. Цв.
9-10 × 1.3-1.6 mm. Осилът с д. 8-18 mm. Зрн.
6.8-7.2 × 1.2-1.4 mm. *B. tectorum*
5¹. Долната плевница без осил или с осил д. до
1.5 mm. Р. с д. коренище. Цв. 8-10 × 2-2.4 mm.
Зрн. 7-7.5 × 1.6-1.8 mm. *B. inermis*
5². Долната плевница с осил по-д. от 2 mm.
Рехавотуфести р. 6
6¹. Метл. ш., ± разперена. Клсч. ± увиснали.
..... 7

- 6². Метл. т., след цъфтеж ± сбита, с прибрани клк. и изправени клсч. 8
- 7¹. Метл. едностранна. Влаг. на горните л. голи или с влс. с д. до 0.1 mm. Рудиментарното лсч. в осн. на метл. голо по ръба. Цв. 10-12 × 1.7-2 mm, с осил 5-8 mm. Зрн. 10-12 × 1.7-2 mm. *B. benekenii*
- 7². Метл. не е едностранна. Влаг. на л. покр. с 3-4 mm д. влс. Рудиментарното лсч. с твърди д. влс. по ръба. Цв. 10-13 × 2-2.7 mm, с осил 3-4 mm. Зрн. 8.8-9.6 × 2-2.4 mm. .. *B. ramosus*
- 8¹. Влаг. на изсъхналите приосн. л. мрежесто разнищени. 9
- 8². Влаг. на изсъхналите приосн. л. разнищени на ивици. 14
- 9¹. Л. и влаг. им с влакнести и с ± разпръснати по-д. влс. 10
- 9². Л. и влаг. голи или с др. тип овласяване. 11
- 10¹. Долната плевица с д. 6-7 mm, с приблизително равен на нея осил. *B. moesiacus*
- 10². Долната плевица с д. 13-15 mm, с по-к. от нея осил. *B. orbelicus*
- 11¹. Држ. на клсч. гъсто влакнести. Долната плевица сиво мековлакнеста. *B. barcensis*
- 11². Држ. на клсч. голи или с др. тип овласяване. 12
- 12¹. Клсч. с д. 1.1-1.5 cm. Долната плевица с д. 8-10 mm, с отклонен (± извит) осил с д. 5-8 mm. *B. sclerophyllus*
- 12². Клсч. с д. 2-3 cm. Долната плевица с д. 10-13 mm. 13
- 13¹. Л. с ш. 0.5-1 mm, завити. Ез. с д. до 0.5 mm. *B. parilicus*
- 13². Л. с ш. 2-3 mm, плоски, рядко ± завити. Ез. с д. 0.5-1.5 mm. Цв. 11-13 × 1.8-2 mm, с осил 5-7 mm. *B. riparius*
- 14¹. Плевите ± еднакво д. Метл. сбита. Клсч. с припокриващи се цв. и с равни или по-д. от тях држ. Л. с разпръснати влс. Цв. 9.2-10 × 1.6-1.8 mm, с осил 3-7 mm. Зрн. 8-8.6 × 1.5-1.7 mm. *B. erectus*
- 14². Плевите нееднакви, долната по-к. от горната. Метл. рехава. Цв. ± раздалечени-не се припокриват. Клсч. с по-д. от тях држ. *B. transsilvanicus*
- 15¹. След оплождане осилите на клсч. се извиват встрани и ± надолу. 16
- 15². След оплождане осилите не се извиват встрани и надолу. 19
- 16¹. Метл. сбита, с д. 3-5 mm. Клсч. многобройни, почти прис. Долната плевица с д. 7-10 mm, с осил с ± същата д. Цв. 7-10 × 1.1-1.3 mm. Зрн. 7-8.5 × 1-1.1 mm. *B. scoparius*
- 16². Метл. не е сбита, по-д. от 5 cm. Р. с др. белези. 17
- 17¹. Плевите и плевиците покр. с влс. Клсч. с равни, или малко по-д. или малко по-к. от тях држ. Цв. 7.4-7.8 × 2-2.4 mm, с осил 3-5 mm. Зрн. 7-7.4 × 1.8-2.2 mm. *B. intermedius*
- 17². Плевите и плевиците голи. 18
- 18¹. Клсч. с 6-12 цв. Долната плевица на най-долния цв. в клсч. 2 пъти по-д. от ш. си, с осил 4-12 mm. Метл. не е едностранна. Цв. 8-9 × 2-2.4 mm. Зрн. 6.8-7.2 × 1.5-1.7 mm. *B. japonicus*
- 18². Клсч. с 8-30 цв. Долната плевица на най-долният цв. в клсч. ± ромбична, малко по-д. от ш. си, с ципест ръб, с 9-11 ж., с осил до 10 mm. Метл. след цъфтеж ± едностранна. Цв. 9-11 × 3.7-4.3 mm. Зрн. 6.2-7 × 1.8-2.2 mm. *B. squarrosus*
- 19¹. Влаг. на л. голи, рядко на най-долните л. с до 0.3 mm д. влс., видими с лупа. 20
- 19². Влаг. на долните л. с по-д. от 0.5 mm влс., видими без лупа. 21
- 20¹. Долните плевици със 7 ж., с 6-10 mm д. осил. След оплождане не завиват или слабо завиват краищата си и прилягат една към др. Цв. 6.4-7.6 × 1.4-1.8 mm. Зрн. 5-6 × 1.2-1.6 mm. *B. arvensis*
- 20². Долните плевици без осил или с до 8 mm д. осил. След оплождане завиват краищата си, стават ± цилиндрични и не прилягат една към др. Цв. 8-11 × 1.9-2.2 mm. Зрн. 5.8-6.5 × 1.6-1.8 mm. *B. secalinus*
- 21¹. Клсч. с д. 2-5 cm. Долната плевица 12-20 mm, с осил 6-12 mm. Метл. с къси, твърди, грапави или покр. с влс. клк. Цв. 12-15 × 3-3.6 mm. Зрн. 8.8-9.5 × 1.9-2.1 mm. .. *B. lanceolatus*
- 21². Р. с др. белези. 22
- 22¹. Метл. об. плътна. Клсч. мековлакнести, 8-25 mm, с по-к. от тях држ. Цв. 7.7-8.3 × 1.8-2 mm, с осил до 10 mm. Зрн. 6-7 × 1.7-1.9 mm. *B. hordeaceus*
- 22². Метл. рехава. Клсч. с равни или по-д. от тях држ., голи. Цв. 8.5-9.5 × 2.3-2.8 mm. 23
- 23¹. Метл. едностранна, наведена. Клсч. с д. 15-25 mm. Долната плевица 8-11.5 mm, с осил 6-10 mm. Прш. 3-4 пъти по-д. от ш. си. Зрн. 7-7.8 × 1.7-1.9 mm. *B. commutatus*
- 23². Метл. разперена, изправена. Клсч. с д. 10-

16 mm. Долната плевница 6.5-8 mm., с осил 5-8 mm. Прш. 6-8 пъти по-д. от ш. си. Зрн. 7.4-8 × 1.8-2.2 mm. *B. racemosus*

B. arvensis L. - Полска о. 1г./2г. 20-100 cm. По сухи трев. м. и в посеви. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур., Плев.

B. barcensis Simonk. - Берцензова о. Мг. 30-120 cm. По вар. трев. кам. м. Чм (с), СИБ, Прб, Стп, Зн, Вт, Стд (ю), Рл, Срг (з), Рд (з,с). 500 .. 1500 m. VI-VIII. Фур.

B. benekenii (Lange) Trimen - Бенекикова о. [*Bromopsis benekenii* (Lange) Holub] Мг. 50-100 cm. В широкол. г. Прб, Стп, Сф, Вт, Блс, Рл, Рд. 1000 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т.** Фур.

B. commutatus Schrad. - Обикновена о. 1г. 30-120 cm. По вл. м., в посеви. ЦБ. 0 .. 600 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Фур., Плев.

B. diandrus Roth - Двучинкова о. 1г. 30-90 cm. IV-VII. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

B. erectus Huds. - Изправена о. [*Bromopsis erecta* (Huds.) Fourr.] Мг. 40-120 cm. По сухи трев. м. СИБ, Зн, Срг (з), Рд (с), ?Сф. 0 .. 800 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

B. fasciculatus C. Presl - Ивичеста о. [*Anisantha fasciculata* (C. Presl) Nevski] 1г. 4-25 cm. III-VI. **Г** (?NC,NE,NAe), **Т.** [LC].

B. hordeaceus L. - Мека о. [*B. mollis* L.; *B. parvispiculatus* H. Scholz] 1г. 3-100 cm. По лив. и пас. ЦБ. 0 .. 1600 m. V-VI. Фур. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

B. inermis Leyss. - Безосилеста о. [*Bromopsis inermis* (Leyss.) Holub] Мг. 30-150 cm. По сухи трев. м., в лив. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-VII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.** Фур.

B. intermedius Guss. - Междинна о. 1г. 10-75 cm. По сухи трев. м. Стд, ДМ, Рд (и). 0 .. 800 m. V-VI. Фур. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, Т.**

B. japonicus Thunb. - Японска о. [*B. patulus* Mert. & W. D. J. Koch] 1г./2г. 30-70 cm. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 800 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

B. lanceolatus Roth - Едрокласа о. [*B. macrostahys* Desf.] 1г. 30-80 cm. По сухи трев., кам., необработени м., в отворени

съобщества. Чм (ю), СИБ, Стп (з), Трн. 0 .. 200 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Фур.

B. madritensis L. - Мадридска о. [*Anisantha madritensis* (L.) Nevski] 1г. 15-30 cm. По сухи трев. м. Чм, СИБ, Стд, ДМ, Рд (и), Трн, Тхр, Срг. 0 .. 500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

B. moesiacus Velen. - Мизийска о. [*Bromopsis moesiaca* (Velen.) Holub] Мг. 30-70 cm. По вар. кам. трев. м. Прб (з), Стп (з,и), Сф, Зн, Вт, Стд (ю), Блс, Слв, Рл, Трн. 0 .. 800 m. VI-VII. [NT]. **Б.** Фур.

B. orbelicus (Vel.) Petr., Koz. & Ehrend. - Рилска о. Мг. 40-85 cm. По кам. трев. м. Згн, Рл, Рд (з). 1600 .. 2800 m. VI-VIII.

B. parilicus Petrova, Kozuharov & Ehrend. - Парилска о. Мг. Коренично. 40-70 cm. По сухи трев. и кам. м., в отворени съобщества. Слв, Пн (ю), Рд (с). 1000 .. 2000 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.

B. racemosus L. - Гроздовидна о. 1г. 25-80 cm. По трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, С, Т.** Фур.

B. ramosus Huds. - Разклонена о. [*B. asper* Murray; *Bromopsis ramosa* (Huds.) Holub] Мг. 40-190 cm. В широкол. г. ЦБ. 300 .. 1500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.** Фур.

B. rigidus Roth - Твърда о. 1г. 20-70 cm. IV-VII. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

B. riparius Roehm. - Брегова о. [*B. fibrosus* Hack.; *Bromopsis riparia* (Rehmann) Holub] Мг. 30-60 cm. По вар. склонове. Чм (с), СИБ, Др, Прб, Стп, Зн, Вт, Стд (ю), Пн (с), Рл, Срг (з), Рд (з,с). 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

B. rubens L. - Червена о. 1г. 15-35 cm. III-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

B. sclerophyllus Boiss. - Твърдолистна о. [*B. cappadocicus* Boiss. & Balansa; *B. lasponicus* Hausskn.; *Bromopsis cappadocica* (Boiss. & Balansa) Holub] Мг. 25-40 cm. По сухи вар. склонове. Стп (с), Зн, Вт, Згн, Слв, Пн, Срг (з), Рд (з). 1600 .. 2000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М.** Фур.

B. scoparius L. - Сбита о. 1г. 20-35 cm. По

сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 800 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Фур.**

B. secalinus L. - Ръжевидна о. 1Г. 20-120 см. По пуст. м., в лив. и посеви. ЦБ. 0 .. 1300 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Фур., Плв.**

B. squarrosus L. - Разперена о. 1Г./2Г. 10-60 см. По сухи кам. трев. м. ЦБ. 0 .. 2900 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Фур.**

B. sterilis L. - Дългоосилеста о. [*Anisantha sterilis* (L.) Nevski] 1Г. 5-100 см. По пуст. м., в посеви. ЦБ. 0 .. 800 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Фур., Плв.**

B. tectorum L. - Покривна о. [*Anisantha tectorum* (L.) Nevski] 1Г. 5-90 см. По пуст. м., в посеви. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв.**

B. transsilvanicus Steud. - Трансилванска о. МГ. 60-120 см. По сухи трев. м. *Смн* (с), *Рл, Рд* (з,с). 0 .. 1500 м. V-VII. **Б. Фур.**

Род ***Calamagrostis*** Adans.

Вейник

1¹. Плевниците с ок. 1/3-1/4 по-к. от плевите, с влс. в осн. на долната плевница по-к. или малко по-д. от нея. 2

1². Плевниците 2 пъти по-к. от плевите, с влс. в осн. на долната плевница 1.5-2 пъти по-д. от нея. 3

2¹. Осилът 5-9 mm, заловен към осн. на долната плевница, 2 пъти по-д. от нея, коленчато извит и усукан в долната ч. Влс. в осн. на долната плевница ясно по-к. от нея. Цв. 3.8-4.2 × 0.8-0.9 mm. Зрн. 1.8-2.2 × 0.7-0.8 mm. ***C. arundinacea***

2². Осилът заловен към ср. на долната плевница, по-к. или едва по-д. от нея, прав или дъговидно извит, неусукан в долната ч. Влс. в осн. на долната плевница малко по-д. от нея. Цв. 4.5-5 × 0.6-0.7 mm. Зрн. 2.6-3 × 0.5-0.6 mm. ***C. villosa***

3¹. Долната плевница с 5 ж. Осилът заловен към върха на долната плевница, къс, трудно забележим. Плевите 4-6 × 0.75-0.85 mm. Ез. 2-3 mm. Цв. 2-2.5 × 0.5-0.6 mm. Зрн. 1.1-1.3 × 0.3-0.4 mm. ***C. canescens***

3². Долната плевница с 3 ж. Осилът на долната плевница по-д. от 1 mm, забележим. 4

4¹. Плевите приблизително еднакви д. Осилът

заловен за гърба на плевницата. Плевите 4-6 × 0.75-0.85 mm. Ез. 4-9 mm. Цв. 2.8-3.5 × 0.5-0.6 mm. Зрн. 2.3-2.8 × 0.4-0.5 mm. ***C. epigeios*** 4². Плевите нееднакво д. Осилът 3 mm, заловен между 2 зъбчета на върха на плевницата. Цв. 5-6 × 0.9-1.1 mm. Зрн. 2-2.5 × 0.3 mm. ***C. pseudophragmites***

C. ×acutiflora (Schrad.) DC. - Пъстролистен в. ***C. epigeios* × *C. arundinacea***. МГ. до 150 см. Култ. VI-IX. **Дек.**

C. arundinacea (L.) Roth - Горски в. [*C. brachytricha* Steud.] МГ. 30-130 см. По опожерени м. и сечища, рядко в лив. *Смн, Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр.* 300 .. 2000 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Фур.**

C. canescens (Weber) Roth - Сив в. [*C. lanceolata* Roth] МГ. 50-150 см. По забл. моч. м. *Рд* (з). 1000 .. 1500 м. VI-VII. **Б, Р, С, Т.**

C. epigeios (L.) Roth - Приземен в. МГ. 60-150 см. По сухи кам. м., хрл., сечища. ЦБ. 0 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

C. pseudophragmites (Haller f.) Koeler - Тръстикова в. [*C. halleriana* DC.] МГ. 50-120 см. По вл. пес. м., край реки. *Смн* (з,с), *Сф, Зн, Вм, Пн, Рл, Срг, Рд.* 800 .. 1800 м. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

C. varia (Schrad.) Host - Пъстър в. МГ. 30-150 см. **Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

C. villosa (Chaix) Y. F. Gmel. - Мъхнат в. МГ. 60-150 см. В планински лив. и пас. *Смн* (з,с), *Вм, Згн, Рл, Срг.* 1500 .. 2300 м. VI-VIII. **Б, М, Р, С.**

Род ***Catabrosa*** P. Beauv.

Ручейник

C. aquatica (L.) P. Beauv. - Воден р. [*Glyceria aquatica* (L.) J. Presl & C. Presl] МГ. 5-90 см. Край блата, потоци, мочури. ЦБ. 0 .. 800 м. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Фур.**

Род ***Catapodium*** Link

Катаподиум

[*Desmazeria* Dum.]

1¹. Долната плева 2-3 mm. Горната плева 2.3-3.3 mm. ***C. maritimum***

1². Долната плева 1.3-2 mm. Горната плева 1.5-2.3 mm. *C. rigidum*

C. marinum (L.) C. E. Hubb. - Морски к. 1Г., до 20 cm. IV-IV. **Г** (NE), **T**.

C. rigidum (L.) C. E. Hubb. - Твърд к. [*Scleropoa rigida* (L.) Griseb.; *Desmazeria rigida* (L.) Tutin; *Festuca rigida* Roth.] 1Г. 5-30 cm. По сухи трев. м. *Чм, Зн, Стд* (ю), *ДМ, Рд* (з,и), *Трн, Тхр, Срж*. 0 .. 500 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Corynephorus* P. Beauv.
Коринефорус

C. divaricatus (Pouyr.) Breistr. - Съчленен к. [*C. articulatus* (Desf.) P. Beauv; *Aira articulata* Desf.] 1Г. 7-60 cm. По пес. и кам. м. *Стд* (ю) (Кулата). 100 .. 300 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [CR]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **T**.

Род *Cynosurus* L.
Сеноклас

1¹. Многогодишно р. Плевата на фертилното клсч. с по-к. от нея осил. Сцв. цилиндрично, с д. 3-10 cm. Долната плевица с осил до 1 mm. Цв. 3.1-3.7 × 0.6-0.8 mm. Зрн. 1.8-2.2 × 0.5-0.7 mm. *C. cristatus*

1². Едногодишни р. Плевата на фертилното клсч. с по-д. от нея осил. 2

2¹. Ез. 4-10 mm. Сцв. много плътно, с подути възли без бяла ивица. Фертилните клсч. 4.5-7 mm (без осила). Плевата грапава само към върха. *C. echinatus*

2². Ез. 2-3 mm. Сцв. рехаво, с възли с бяла ивица (понякога пурпурна). Фертилните клсч. 2.5-4 mm (без осила). Плевата назъб. *C. elegans*

C. cristatus L. - Обикновен с. МГ. 20-75 cm. По лив. и пас. *ЦБ.* 0 .. 1300 m. V-IX. **Б, Г, М, Р, С, Т.** *Фур.*

C. echinatus L. - Четинест с. 1Г. 15-80 cm. По сухи трев. и хрл. м. *ЦБ.* 0 .. 1200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

C. elegans Desf. - Елегантен с. [*C. effusus* Link] 1Г. 7-70 cm. IV-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **T**.

Род *Dactylis* L.
Главица; Ежова главица

D. glomerata L. - Ежова г. [*D. ciliata* (Peters.)

Opiz; *D. pubescens* Opiz ex Domin] МГ. 40-130 cm. В лив., хрл. и широкол. г. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

1¹. Долната плевица отсечена или ± връзана на върха и с къс (1 mm) осил. Цв. 3.5-4 × 0.9-1 mm. Зрн. 2.2-2.4 × 0.8-0.9 mm. ... subsp. *hispanica*

1². Долната плевица постепенно заострена на върха. 2

2¹. Метл. едностранна, ± триъгълна, след цъфтеж сбита, с по-дебели, здрави клсч. Клсч. с по 3-4 цв. Цв. 6.5-7.5 × 1.1-1.3 mm. Зрн. 2.5-2.9 × 0.8-1 mm. subsp. *glomerata*

2². Метл. пирамидална, т., сбита, с тънки клсч. Клсч. с по 6 цв. subsp. *lobata*

subsp. *glomerata* - Сбита е. г. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

subsp. *hispanica* (Roth) Nym. - Испанска е. г. *Чм, Др, Прб, ?Блс.* 0 .. 1500 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С.** *Фур.*

subsp. *lobata* (Drej.) Lindb. f. - Наделена е. г. [*D. aschersoniana* Graebn.] *Чм, СИБ, Прб, Зн, Срж.* 0 .. 1500 m. **Б, Г, Р, С, Т.** *Фур.*

Род *Dasyphyrum* (Coss. & Dur.) Borb.
Латица

D. villosum (L.) Borb. - Космата л. [*Haynaldia villosa* L.] 1Г. 20-100 cm. По сухи трев. м. *ЦБ.* 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Deschampsia* P. Beauv.
Плъстица

1¹. Долната плевица с отсечен, назъб. към връх; външ. зъбци най-дълги. *D. media*

1². Долната плевица заострена или с отсечен назъб. връх; ср. зъбци най-дълги. 2

2¹. Плевиците тъпи, на върха назъб. Осилът прав, не се подава от клсч. Цв. 2.6-3.1 × 0.7-0.9 mm. Зрн. 1.5-1.7 × 0.6-0.7 mm. *D. cespitosa*

2². Плевиците заострени неназъбени. Осилът коленчат и се подава навън от клсч.; 5 mm. Цв. 4-4.6 × 0.9-1 mm. Зрн. 2-2.4 × 0.6-0.7 mm. *D. flexuosa*

D. cespitosa (L.) P. Beauv. - Туфеста п. МГ. 12-200 cm. По вл. лив. и торфища. *Чм* (ю), *Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Блс, Слв, Пн, Рл, Рд, Трн, Тхр.* 500 .. 2925 m. IV-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Фур., Дек.*

D. flexuosa (L.) Trin. - Къдрава п. [*Avenella*

flexuosa L.; *Lerchenfeldia flexuosa* (L.) Schur.; *Deschampsia flexuosa* subsp. *montana* (L.) K. Richt.] МГ. 20-100 см. По лив. и пас. *Прб* (з), *Стп*, *Вт*, *Зп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Тхр*, *Срж*. 800 .. 2500 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

D. media (Gouan) Roem. & Schult. - Средна п. МГ. 8-70 см. **Г, М**.

Род ***Echinaria*** Desf.
Бодливка

E. capitata (L.) Desf. - Главеста б. 1Г. 5-15 см. По сухи трев. м. *Чм*, *Стд* (ю), *Зп*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рд* (с,и), *Трп*, *Тхр*. 0 .. 500 м. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

Род ***Elymus*** L.
Пирей

- 1¹. Долната плевица с осил, д. 7-30 mm. 2
1². Долната плевица без осил, или с осил д. до 5 mm. 3
2¹. Долната плева с 3-5 ж., по-к. от най-долния цв. Осилът с д. 7-18 mm. ***E. caninus***
2². Долната плева със 7-9 ж., по-д. от най-долния цв. Осилът с д. 16-30 mm.
..... ***E. panormitanus***
3¹. Оста на класа без шипчета по ръбовете, при узряване разпада - чуци се над осн. на всяко клсч. Л. без ушички. ***E. farctus***
3². Оста на класа с шипчета по ръбовете, жилава, нечуплива. Л. с ушички. 4
4¹. Плевите заострени. Влаг. голи. ... 5
4². Плевите тъпи, закръглени или отсечени на върха. Влаг. ± покр. с влс., по-рядко голи. 6
5¹. Р. с късо коренище. Л. плоски или четиновидно завити, отгоре с изпъкнали, грапаворесничести ж., отдолу голи. Класът плътен, клсч. се припокриват. ... ***E. ruscianthus***
5². Р. с д. коренище. Л. плоски, голи или отгоре покр. с къси влс. Клсч. не се припокриват. Цв. 6.5-7.5 × 1-1.4 mm, без осил. Зрн. 4.2-4.8 × 1-1.1 mm. ***E. repens***
6¹. Влаг. голи, рядко на долните л. късовлакнести. Туфесто р., без или с късо коренище. Цв. 10-11 × 2-2.3 mm. Зрн. 5.6-6 × 1.6-2 mm. ***E. elongatus***
6². Влаг. влакнести поне по ръбовете си. Р. с д. пълзящо коренище. ***E. hispidus***

E. athericus (Link) Kerguelen - Приморски п.

[*Elytrigia atherica* (Link) Kerguelen] МГ. 20-120 см. ?**Б, Г, Р**.

E. caninus (L.) L. - Кучешки п. [*Agropyron caninum* (L.) P. Beauv.] МГ. 50-150 см. В гори, край потоци. *СИБ*, *Прб*, *Стп* (з), *Вт*, *Зп*, *Стд* (ю), *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), *Тхр*. 0 .. 1700 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

E. elongatus (Host) Runemark - Удължен п. [*Agropyron elongatum* (Host) P. Beauv.; *Elymus elongatus* subsp. *ponticus* (Podp.) Melderis; *Elytrigia elongata* (Host ex P. Beauv.) Nevski; *E. obtusiflora* (DC.) Tzvelev] МГ. 30-80 см. По засол. почви. *Чм*, *СИБ*, *Стп* (з,и), *Сф*, *Стд*, *ДМ*, *Пн*, *Рд*, *Трп*, *Тхр*. 0 .. 900 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**. *Фур*.

E. farctus (Viv.) Runemark ex Melderis subsp. ***bessarabicum*** (Savul. & Rayss) Meld. - Бесарабски п. [*Agropyron junceum* subsp. *bessarabicum*; *Elytrigia sartorii* (Boiss. & Heldr.) Holub; *E. bessarabica* (Savul. & Rayss) Prokudin; *E. juncea* (L.) Nevski] МГ. 30-90 см. По пясъци. *Чм*. 0 .. 100 м. VII-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.

E. hispidus (Opiz) Melderis - Четинест п. [*Agropyron glaucum* Roem. & Schult.; *A. intermedium* (Host) P. Beauv.; *Elytrigia intermedia* (Host) Nevski] МГ. 40-120 см. По трев. пес. м., в лив. *ЦБ*. 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

- 1¹. Клсч. покр. с влс. subsp. ***barbulatus***
1². Клсч. голи. 2
2¹. Клсч. по-д. от междувъзлията на оста на класа, силно сплескани отстрани, об. ветриловидно разперени. Плевите по-д., рядко по-навътре равни на половината от д. на клсч. subsp. ***hispidus***
2². Клсч. по-к. от междувъзлията на оста на класа, прилегнали към оста на класа и не са сплескани и разперени. Плевите по-к. от половината д. на клсч. subsp. ***varnenis***

subsp. ***barbulatus*** (Schur) Melderis - Брадест п. [*Agropyron trichophorum* (Link) K. Richt., *Elytrigia intermedia* subsp. *trichophora* (Link) A. Love & D. Love] МГ. 50-120 см. По трев. пес. м., в лив. *Чм*, *Сф*, *Срг* (и), *Трп*, *Тхр*. 0 .. 1200 м. VI-VIII. **Б, М**.

subsp. ***hispidus*** - Четинест п. [*Agropyron glaucum* Roem. & Schult.; *A. intermedium* (Host) P. Beauv.; *Elytrigia intermedia* (Host) Nevski]

subsp. *intermedia*] Мг. 50-120 cm. По трев. пес. м., в лив. ЦБ. 0 .. 1200 m. VI-VIII. **Б, М, Т.**

subsp. *varnensis* (Velen.) Melderis - Варненски п. [*E. varnensis* (Velen.) Kozuharov; *Agropyrum intermedium* (Host) Beauv. subsp. *intermedium* var. *varnense* (Velen.) Kitan.; *Agropyron varnense* (Velen.) Hayek; *Elytrigia intermedia* subsp. *varnensis* (Velen.) Valdes & H. Scholz] Мг. 60-100 cm. По сухи, кам. или пес. м., по крайбрежни пясъци. Чм. 0 .. 300 m. V-VII. [VII-IX]. **Б, Т.** Ч.К. [EN]. Bulg..

E. panormitanus (Parl.) Tzvelev - Палермски п. Мг. 65-150 cm. В сенч. гори, край потоци. Прб (з), Стп (с,и), Згп, Стд, Рд (и), Срж. 800 .. 1200 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.**

E. pungens (Pers.) Melderis - Бодлив п. [*Elytrigia campestris* (Godr. & Gren.) M. A. Carreras ex Kerguelen] Мг. 40-100 cm. **Г** (NE,NAe).

E. pycnanthus (Godr.) Melderis - Крайморски п. [*Agropyron litorale* (Host) Dumort.; *Elytrigia pycnantha* (Godr.) Love] Мг. Кор. 40-100 cm. По крайбрежните пясъци. Чм. 0 .. 100 m. VI-VII. [VIII-IX]. Ч.К. [EN].

E. repens (L.) Gould. - Обикновен п. [*Agropyron repens*; *Elytrigia repens* (L.) Nevski] Мг. 20-80 cm. По трев. м. в лив. и пас. ЦБ. 0 .. 1600 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Хрн., Фур., Пер., Леч., Плв.

E. rhodopaeus (Delp.) Delip. - Родопски п. Мг. 50-80 cm. По сухи трев. и хрл. м.; на вар. Рд (с). 800 .. 1200 m. VI-VII. Bulg. Фур.

Род *Festuca* L.

Власатка

1¹. Ст. луковично удебелено в осн. Луковицата подземна, с диам. 1-2 cm. Метл. ръждивокафява. Л. с ш. 2-4 mm. Цвч. 6-8 × 1.8-2.1 mm. Долната плевица с 5 ж. Звр. с твърди четинки. Зрн. 4-5 × 1.8-2 mm. *F. paniculata*

1². Ст. не е удебелено луковично. Р. с др. белези. 2

2¹. Л. плоски, най-ш. по-ш. от 5 mm. 3

2². Л., поне на безплодните издънки четиновидни или жлебовидни, по-т. от 5 mm. 7

3¹. Ез. с д. 1-3 mm, закръглено или отсечено, без сърповидни ушички. 4

3². Ез. отсечено, късо, почти незабележимо, със сърповидни ушички отстрани. 5

4¹. Долната плевица с 5 ж. ± тъпа ситнограпава или с къси влс. Цвч. 5.5-6.5 × 1.1-1.3 mm. Зрн. 3.4-3.8 × 0.9-1.1 mm. *F. drymeja*

4². Долната плевица с 3 ж., заострена грапаво-бодлива. Цвч. 4.5-5.5 × 0.8-1.1 mm, без, или с много къс осил. Зрн. 3-4 × 0.7-0.9 mm. *F. altissima*

5¹. Л. с ш. 5-15 mm. Долната плевица с 1-3 пъти по-д. от нея осил. Цвч. 6-6.6 × 1.4-1.6 mm. Зрн. 4-4.3 × 1.1-1.3 mm. *F. gigantea*

5². Л. с ш. 2-12 mm. Долната плевица без, или с по-к. от нея осил. 6

6¹. Ушичките ± ресничести по ръба. Покъсата от двете клк. в най-долния възел на метл. с 3-8 клсч. Цвч. 7-8 × 1.5-1.7 mm, без или с къс осил. Зрн. 3-3.5 × 1.3-1.5 mm. *F. arundinacea*

6². Ушичките без реснички по ръба. Покъсата от двете клк. в най-долния възел на метл. с 1-2 (3) клсч. Цвч. 6.5-7.5 × 1.4-1.6 mm, без осил. Зрн. 3.8-4.2 × 1.3-1.5 mm. *F. pratensis*

7¹. Ез. на ст. л. закръглено или остро, рядко отсечено, по-д. от 0.5 mm, без ушички отстрани. 8

7². Ез. на ст. л. об. отсечено, по-к. от 0.5 mm, най-често с ушички отстрани. 12

8¹. Клсч. бледозелени до жълтеникави, с 3-4 цв. Ез. с д. 1.5-2 mm. *F. xanthina*

8². Клсч. ± пъстровиолетови. Ез. с д. до 1.5 mm, рядко по-д., но тогава клсч. с повече от 7 цв. 9

9¹. Л. със 7-9 ж., достигат, дори надвишават метл. Долната плевица възтъпа, с 5 ж., без осил. *F. balcanica*

9². Л. не достигат, рядко достигат и надвишават метл. Долната плевица заострена, или с осил. 10

10¹. Метл. с д. 6-12 cm. Клсч. с (5) 7-9 цв., с д. 1.2-1.8 cm. Долната плевица с д. 6.5-8 mm, силно заострена или с къс осил. *F. valida*

10². Метл. с д. 2-7 cm. Клсч. с 3-5 цв., с д. до 1.1 cm. 11

11¹. Клк. на метл. гладки. Осилът с д. 0.5-1 mm. *F. bosniaca*

11². Клк. на метл. грапави. Осилът с д. 2-3 mm. *F. penzesii*

12¹. Влаг. на вегетативните издънки отворени

- или само в осн. затворени. Издънките обхванати в общи влаг. 13
- 12²**. Влаг. на вегетативните издънки затворени, изцяло или най-малко в долната третина. Издънките извън влагалищни (не са в общи влаг.). 23
- 13¹**. Клсч. с д. 6-10 mm, вълнесто космати. Долната плевица с осил по-к. от 0.5 mm. Л. без восъчен налеп, приосн. д. почти колкото ст. *F. thracica*
- 13²**. Клсч. не са вълнесто космати. Р. с др. белези. 14
- 14¹**. Л. с 5-9 (11) ж., об. завити и без бразди отстрани, под долния епидермис с непрекъснат или почти непрекъснат склеренхимен пласт. 15
- 14²**. Л. с 5 (7) ж., поне в сухо състояние сплеснати и с надл. бразди отстрани. Скренхимът под долния епидермис прекъснат - на сектори. 16
- 15¹**. Долната плевица с 1.8-4 mm д. осил, рядко без осил. Метл. с д. 3-9 cm, с грапави клк. *F. callieri*
- 15²**. Долната плевица без, или с до 0.5 mm д. осил. Метл. с д. 8-20 cm, с гладки клк. Цвч. 3.8-4.2 × 0.8-0.9 mm, с осил. Зрн. 2.1-2.3 × 0.7-0.8 mm. *F. vaginata*
- 16¹**. Л. с 5 ж. Клсч. с д. 4-8 mm. Долната плевица с д. 5.3-6.5 mm, с осил д. 1-3.5 mm. Цвч. 3.9-4.3 × 0.7-0.8 mm, с осил 0.5-2 mm. Зрн. 2.3-2.5 × 0.6-0.7 mm. 17
- 16²**. Л. с 5-12 ж. Клсч. с д. 7-11 mm. Долната плевица с д. 4-6 mm, с осил д. 1.5-4.5 mm. .. 19
- 17¹**. Влаг. голи. Клсч. с д. 5-7 mm. Долната плевица с д. 5.3-6.5 mm, с осил д. 1-3.5 mm лин.-ланц. до ланц. *F. valesiaca*
- 17²**. Влаг. ± овласени. 18
- 18¹**. Клсч. 6.5-8.1 mm. Долната плевица 3.1-4.6 mm. *F. illyrica*
- 18²**. Клсч. 4-6 mm. Долната плевица 2.6-3.4 mm. *F. pseudovina*
- 19¹**. Л. с 5-12 ж., в сечение 0.7-1.5 mm. Ез. без реснички по ръба. Долната плевица с д. 2-3.2 mm, горната с д. 3-6 mm. Цвч. 4.3-4.7 × 0.8-1.1 mm, с осил. Зрн. 2.4-2.7 × 0.7-0.8 mm. *F. rupicola*
- 19²**. Л. с 5-7 (9) ж. Ез. без или с реснички по ръба. Долната плевица с д. 3-4 mm, горната - с д. 3-3.5 (5) mm. 20
- 20¹**. Метл. плътна, с д. 2-6 (8) cm. Приосн. л. надвишават ср. на ст. Долната плевица с д. 4.5-6 mm, с 2.5-3 mm д. осил. *F. panciciana*
- 20²**. Метл. ± рехава, с д. 5-12 cm. Приосн. л. достигат най-много до ср. на ст. Долната плевица с д. 5-6.5 mm, с 1-4 mm д. осил. Цвч. 4-4.6 × 0.7-0.8 mm, с осил. Зрн. 2.4-2.6 × 0.5-0.6 mm. 21
- 21¹**. Л. с ш. 0.2-0.4 mm. Осилите 0.5-3 mm. *F. stojanovii*
- 21²**. Л. с ш. 0.4-0.6 mm. Осилите 2.5-4 mm. 22
- 22¹**. Клсч. 7.8-10.5 mm. Долната плевица 5.5-7.5 mm. *F. dalmatica*
- 22²**. Клсч. 6.5-8 mm. Долната плевица 5-5.6 mm. *F. pseudodalmatica*
- 23¹**. Влаг. изцяло или почти изцяло затворени. 24
- 23²**. Влаг. затворени най-много до 3/4 от осн. си. 27
- 24¹**. Ст. под сцв. и осите му покр. с къси влс. Долната плевица с д. ок. 4 mm, възграпава, с къс осил. Цвч. 4.2-4.8 × 0.9-1.1 mm, с къс влакнест осил. Зрн. 2.4-2.8 × 0.7-0.8 mm. *F. picturata*
- 24²**. Ст. под сцв. и осите му голи или грапави. Р. с др. белези. 25
- 25¹**. Приосн. л. четиновидно завити, с 3 (5) ж., стъблените плоски, с 5-11 ж. Долната плевица с приблизително равен или до 2 пъти по-к. от нея осил. Ез. отсечено, с ушички. Осилът до 1/2 от долната плевица. Звр. с къси влс. на върха. Цвч. 5-6 × 0.9-1.1 mm. Зрн. 3.3-3.7 × 0.7-0.9 mm. *F. heterophylla*
- 25²**. Приосн. л. плоски или четиновидно завити, стъблените с 11-17 ж. Осилът 1/3 от долната плевица. Звр. гол. 26
- 26¹**. Клсч. черновиолетови, със зелени ивици, с 3-4 цв. Клк. на метл. грапави. Цвч. 4.2-5.8 × 0.9-1 mm. Зрн. 3.3-3.5 × 0.7-0.8 mm. *F. nigrescens*
- 26²**. Клсч. зелени, рядко с виолетови ивици, с 4-8 цв. Клк. на метл. гладки. Цвч. 5.5-6.5 × 0.8-1.2 mm. Зрн. 3-3.6 × 0.7-0.8 mm. *F. rubra*
- 27¹**. Влаг. срс. най-малко до ср. 28
- 27²**. Влаг. срс. най-много до ср. 30
- 28¹**. Листа грапави, твърди. Метл. с д. 7.5-15 cm. Горната плевица с д. 3.5-5.4 mm. Цвч. 3.8-4.5 × 0.7-0.9 mm, без или с много къс осил. Зрн. 2.2-2.5 × 0.6 mm. *F. amethystina*
- 28²**. Л. гладки. Метл. с д. 3.5-4 cm. Горната плевица с д. 2.9-3.6 mm. 29
- 29¹**. Л. със 7 ж. Л. влаг. гладки и голи, разпадат се нишковидно. *F. halleri*

29². Л. с 5 ж. Л. влаг. в долните 2/3 остават цели, разпадат се частично нишковидно.

..... *F. riloensis*

30¹. Клсч. с д. ок. 8.5 mm. Осилът с д. 3-4 mm.

Л. с 5 ж. *F. peristerea*

30². Клсч. с д. до 7 mm. Р. с др. белези... 31

31¹. Л. със 7-11 (13) ж. Метл. с д. 3-12 cm.

Клсч. бледозелени или бледовиолетови.

..... *F. arenicola*

31². Л. с (5) 7 ж. Метл. с д. 2-6.5 cm. Клсч.

пъстровиолетови. 32

32¹. Ст. под метл. гъсто влакнесто с грапави

клк. Клсч. често живородни. *F. airoides*

32². Ст. под сцв. грапаво. Клк. на метл. късо

влакнести. Клсч. не са живородни. *F. pirinica*

F. achtarovii Velcev & P. Vassilev - Ахтарова

в. Мг. 25-50 cm. ДМ. 0 .. 500 m. Bulg.

F. airoides Lam. - Бролова в. [*F. supina* Schur;

F. ovina subsp. *supina* (Schur) Oborny] Мг. 10-

30 cm. По трев. м. Смн, Вм, Згн, Блс, Пн, Рл,

Рд (з). 1400 .. 1800 m. VI-VIII. **Б, Р, С, Т.** Фур.

F. altissima All. - Висока в. [*F. sylvatica*

(Pollich) Vill.; *Drymochloa sylvatica* (Pollich)

Holub] Мг. 50-120 cm. В гори. СИБ, Смн, Вм,

Блс, Рл, Срг, Рд (з,с), Трн, Срж. 0 .. 1700 m.

VI-VII. **Б, Г** (NC), **М, Р, С.** Фур.

F. amethystina L. subsp. *kummeri* (G. Beck)

Markgr.-Dann. - Аметистова в. Мг. 20-105 cm,

По алпийски поляни. Рл. 2000 .. 2925 m. VII-

VIII. **Б, Г, М, Р, С, Т.** Фур.

F. arenicola (Prodan) Soó - Пясъчна в. Мг. 10-

36 cm. По крайморски пясъци. Чм (с). 0 .. 100

m. V-VII. **Б, Р.** Фур.

F. arundinacea Schreb. - Тръстиковидна в. [*F.*

elatior L.; *Schedonorus arundinaceus* (Schreb.)

Dumort. nom. illeg.] Мг. 60-150 cm. По

умереновлажни, ± засол. почви, край реки.

ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М,**

Р, С, Т. Фур.

F. balcanica (Acht.) Markgr.-Dann. - Балканска

в. [*F. xanthina* subsp. *neicevii* Acht.; *F. cyllenica*

Boiss. & Heldr. subsp. *balcanica* Acht.] Мг. 20-

50 cm. По ск. поляни, край хвойни. Прб (з),

Смн (з,с), Рд (з). 1600 .. 2000 m. VI-VII. [NT].

Balk. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.** Фур.

F. bosniaca Kumm. & Sendtn. subsp. *pirinensis*

(Acht.) Markgr.-Dann. - Босненска в. [*F.*

pirinensis Acht.] Мг. 30-88 cm. По трев. м. (на

вар.). Згн, Слв, Пн. 1500 .. 2500 m. VI-VIII.

[NT]. Bulg. Фур.

F. calcarea Denchev - Варовикова в. Мг. 20-40

cm. Смн (з). 1200 .. 1200 m. Bulg. **Б.**

F. callieri (Hack.) Markgr.-Dann. - Калиерова

в. Мг. 20-40 cm. По кам. трев. м. Чм (с),

Смн (с,и), Зн, Вм, Рл, Срг (з), Рд (с,и), Тхр. 0

.. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Фур.

F. dalmatica (Hack.) K. Richt. - Далматинска в.

Мг. 30-58 cm. По кам. трев. м. СИБ, Др, Смн,

Сф, Зн, Вм, Згн, Смд, Блс, Слв, ДМ, Пн, Рл,

Срг (з), Рд. 1000 .. 2000 m. VI-VIII. **Б,**

Г (NC,NE), **С.** Фур.

F. diffusa Dumort. - Разперена в. Мг. 40-100

cm. Вм. 0 .. 1300 m. **Б, ?Р.**

F. drymeja Mert. & W. D. J. Koch - Горска в.

[*F. montana* M. Bieb.; *Drymochloa drymeja*

(Mert. & W. D. J. Koch) Holub] Мг. 70-140 cm.

В гори. СИБ, Прб (з), Смн, Вм, Блс, Пн, Рл,

Срг (з), Рд (и), Тхр, Срж. 0 .. 1500 m. VI-VIII.

Б, Г (NC,NE), **Р, С, Т.** Фур.

F. galicicae Markgr.-Dann. - Галичицева в. Мг.

40-65 cm. **М.**

F. gigantea (L.) Vill. - Гигантска в.

[*Schedonorus giganteus* (L.) Holub] Мг. 45-150

cm. В сенч. гори. СИБ, Др, Прб (и), Смн, Зн,

Вм, Згн, Пн, Рл, Срг, Рд, Трн, Тхр, Срж. 100 ..

1700 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С,**

Т. Фур.

F. glauca Vill. - Синя трева. Мг. 18-46 cm.

Интр. Култ. Дек.

F. grandiaristata Markgr.-Dann. -

Дългоосилеста в. Мг. 30-40 cm. **Г** (NE,NAe).

F. halleri All. - Халерова в. Мг. 6-15 cm. **М, С.**

F. hercegovinica Markgr.-Dann. -

Херцеговинска в. Мг. 20-60 cm. Блс, Смд, Рл.

1500 .. 1800 m. Balk. **Б, Г** (NC), **М.**

F. heterophylla Lam. - Разнолистна в. Мг. 50-

100 cm. В широкол. г. ЦБ. 0 .. 1400 m. V-VIII.

Б, Г (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Фур.

F. hirtovaginata (Acht.) Markgr.-Dann. -

Влакнестовлагалищна в. Мг. 30-57 cm.

- Стп* (с), *Блс*, *Слв*, *Рл*. 1700 .. 2000 m. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE,NAe), **М**.
- F. horvatiana* Markgr.-Dann. - Хърватска в. Мг. 20-25 cm. *Пн* (с), *Рл*. 1600 .. 2000 m. Balk. **Б**, **Г** (NC), **М**.
- F. illyrica* Markgr.-Dann. - Илирийска в. Мг. 13-30 cm. *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Срг*. 700 .. 1000 m. Balk. **Б**, **М**.
- F. jeanpertii* (St.-Yves) Markgr. - Жанперова в. Мг. 30-60 cm. VI-VII. **Г** (NC,NE), **М**, **Т**.
- F. koritnicensis* Hayek & Vetter - Коритницова в. Мг. 30-48 cm. *Рл*. 2200 .. 2200 m. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**.
- F. macedonica* Vetter - Македонска в. Мг. 15-30 cm. *Пн*. 1000 .. 1500 m. Balk. **Б**, **Г** (NE).
- F. mairei* St.-Yves - Майерова в. Мг. 80-100 cm. VI-VI. Интр. Пр.: С. Аф.. *Дек*.
- F. maleshevica* Velchev & P. Vassil. - Малешевска в. Мг. 50-90 cm. *Згп*. 1000 .. 2000 m. Bulg.
- F. nigrescens* Lam. - Черна в. [*F. nigrescens* subsp. *microphylla* (St.-Yves ex Coste) Markgr.-Dann.] Мг. 50-100 cm. По трев. м. *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Сргж*. 700 .. 2200 m. VI-VII. **Б**, **Г** (NC), **М**, **Р**, **С**. *Фур*.
- F. nitida* Kit. - Блестяща в. Мг. 20-40 cm. **М**, **Р**.
- F. oviniformis* Vetter - Овчовидна в. Мг. 12-32 cm. *СИБ*, *Стп* (и), *Сф*, *Зн*, *Згп*, *Стд*, *Пн* (с), *Рд* (и). 0 .. 600 m. Balk. **Б**, **Г** (NE).
- F. pallens* Host - Бледна в. Мг. 30-60 cm. **М**, **Р**.
- F. panciciana* (Hack.) K. Richt. - Панчичева в. Мг. 10-35 cm. По трев. м. *Прб* (з), *Стп* (з,с), *Зн*, *Згп*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 1500 .. 2900 m. VI-VIII. **Б**, **М**, **Р**, **С**. *Фур*.
- F. paniculata* (L.) Schinz & Thell. - Ръждива в. [*F. spadicea* L.; *Patzkea paniculata* (L.) G. H. Loos] Мг. 40-100 cm. По алпийски лив. и поляни. *Стп* (з,с), *Вт*, *Згп*, *Пн*, *Рл*. 1000 .. 2925 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **С**. *Фур*.
- F. penzesii* (Acht.) Margkr.-Dann. - Бодлива в. [*F. pungens* Kit. var. *penzesii* Acht.] Мг. 30-50 cm. По сухи трев. м. *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с). 1000 .. 2925 m. VI-VII. Balk. **Б**, **Г** (NE). *Фур*.
- F. peristerea* (Vetter) Markgr.-Dann. - Перистерска в. Мг. 10-50 cm. По трев. м. *Слв*, *Пн*, *Рд* (з,с). 1500 .. 2400 m. V-VII. Balk. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**. *Фур*.
- F. picturata* Pils. - Шарена в. [*F. picta* Kit., nom. illeg.; *F. violacea* var. *picta* (Kit.) Hayek] Мг. 20-40 cm. По ск. поляни. *Стп* (з,с), *Вт*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 2000 .. 2925 m. VII-IX. **Б**, **М**. *Фур*.
- F. pirinica* Horv. ex Markgr.-Dann. - Пиринска в. [*F. alpina* auct. bulg.] Мг. 8-12 cm. По трев. м. *Пн*. 2200 .. 2925 m. VI-VII. [VU]. Balk. **Б**, **Г** (NE). *Фур*.
- F. polita* (Halacsy) Tzvelev - Изящна в. Мг. 14-52 cm. VI-VII. **Г** (NE), **Т**.
- F. pratensis* Huds. - Ливадна в. [*F. heteromalla* Pourr.; *Schedonorus pratensis* (Huds.) P. Beauv.] Мг. 30-100 cm. По вл. лив. и пас. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **М**, **Р**, **С**, **Т**. *Фур*.
- F. pseudodalmatica* Krajina ex Domin - Лъжедалматинска в. Мг. 30-60 cm. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд* (с), *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Тхр*. 900 .. 1500 m. **Б**, **Р**.
- F. pseudovina* Hack. ex Wiesb. - Лъжеовча в. Мг. 10-40 cm. *СИБ*, *Др*, *Стп* (и). 0 .. 200 m. VI-X. **Б**, **Р**, **С**. *Фур*.
- F. riloensis* (Hack. ex Hayek) Markgr.-Dann. - Рилска в. [*F. halleri* subsp. *riloensis* Hack.] Мг. 8-20 cm. По ск. поляни, на силикат. *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*. 1800 .. 2925 m. VI-VIII. Balk. **Б**, **М**. *Фур*.
- F. rivularis* Boiss. - Ручейна в. Мг. 30-70 cm. **Г** (NC,NE).
- F. rubra* L. - Червена в. [*Festuca rubra* subsp. *juncea* (Hack.) K. Richt.; *F. duriuscula* L.; *F. fallax* Thuill.] Мг. 20-100 cm. По трев. м. *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), *Тхр*. 0 .. 1200 m. VI-VIII. **Б**, **Г** (NC,NE), **Р**, **С**, **Т**. *Фур*.
- F. rupicola* Neuff. - Козя в. [*F. sulcata* (Hack.) Beck] Мг. 20-65 cm. По сухи кам. поляни. *СИБ*, *Др*, *Стп*, *Сф*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рл*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*, ?*Стп* (и). 100 .. 1200 m. V-VI. **Б**, **С**. *Фур*.

F. spectabilis Jan. subsp. *affinis* (Hack.) Hack. - Забележителна в. [*Leucopoa spectabilis* (Bertol.) H. Scholz & Foggi] Мг. 20-40 cm. *Др*, *Прб* (з), *Смн* (и), *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с,и), *Срж*. 0 .. 900 m. **Б, Г, М, С.**

F. staroplaninica Velchev - Старопланинска в. Мг. 40-80 cm. *Смн* (с), 1600 .. 1700 m. Bulg. **Б.**

F. stojanovii (Acht.) Kozuharov - Стоянова в. [*F. dalmatica* subsp. *stojanovii* Acht.] Мг. до 50 cm. *СИБ*, *Смн* (з), *Зн*, *Згн*, *Срж* (з). 700 .. 1000 m. Balk. **Б.**

F. taurica (Hack.) Trautv. - Кримска в. Мг. 40-50 cm. **Г** (NE), ?**Б.**

F. thracica (Acht.) Markgr.-Dann. - Тракийска в. [*F. duriuscula* L. f. *thracica* Acht.] Мг. 20-60 cm. По сухи пес. и кам. м. *СИБ*, *Др*, *Смн* (з), *Сф*, *Зн*, *Смд* (ю), *Слв*, *ДМ*, *Пн* (ю), *Рд* (с), ?*Смн* (и), ?*Рд* (и), ?*Трн*, *Тхр*. 100 .. 1000 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. Balk. **Б, Г** (NE). *Фур*.

F. trichophylla (Ducros ex Gaud.) K. Richt. - Нишколистна в. Мг. 30-70 cm. *Пн*. 0 .. 1500 m. **Б, Г** (NC), **М, Р.**

F. vaginata Waldst. & Kit. ex Willd. - Влагалищна в. Мг. 30-65 cm. По пясъчните дюни, в състава на отворени псамофитни съобщеста. *Чм*. 0 .. 200 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. ЗБР. **Б, Р, С.** *Фур*.

F. valesiaca Schleich. ex Gaudin - Валезийска в. Мг. 25-40 cm. По кам. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 800 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур*.

F. valida (Ueotr.) Penzes - Мощна в. Мг. 60-100 cm. По сухи ск. поляни (силикат). *Смн* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (с). 1600 .. 2600 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NE), **М, С.** *Фур*.

F. vandovii Denchev - Вандова в. Мг. 40-85 cm. *ДМ*, 650 m Bulg. **Б.**

F. xanthina Roem. & Schult. - Златиста в. Мг. 25-58 cm. По скал. м. *Смн* (з,с). 1000 .. 2925 m. VI-VIII. [VU]. **Б, Р, С.** *Фур*.

Род *Festucopsis* (C. E. Hubb.) Meld.
Фестукопсис

F. sancta (Janka) Melderis - Свещен ф. [*Agropyrum sanctum* (Janka) Hack. ex Formánek; *Brachypodium sanctum* (Janka) Janka; *Peridictyon sanctum* (Janka) Seberg,

Fred. & Baden, nom. amb.] Мг. 40-110 cm. По вар. кам. м. *Пн* (ю), *Слв*. 700 .. 1200 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. IUCN(R). Balk. **Б, Г** (NC,NE).

Род ×*Festulolium* Asch. & Graebn.
Фестулолиум

×*F. loliaceum* (Hudson) P. Fourn. - Фестулолиум. *Festuca pratensis* × *Lolium perenne* Мг. *Смн* (с), *Зн*, *Вм*. 0 .. 1000 m. **Б, Г, М, С, Р.**

Род *Gastridium* Beauv.
Гастридиум

1¹. Клсч. 6-8 mm. Осилите 6-8 mm. Прш. 0.5-0.6 mm. *G. phleoides*
1². Клсч. 2.55 mm. Осилите до 4 mm. Прш. 0.6-0.9 mm. *G. ventricosum*

G. phleoides (Nees & Meyen) C. E. Hubb. - Тимотейковиден г. Г. 20-60 cm. V-VII. **Г** (NE,NAe), **М, Т.**

G. ventricosum (Gouan) Schinz & Thell. - Издут г. [*G. lendigerum* (L.) Gaudin] Г. 6-50 cm. По трев. м. *Чм* (ю), *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 300 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

Род *Gaudinia* P. Beauv.
Гаудиния

G. fragilis (L.) P. Beauv. - Чуплива г. [*Avena fragilis* L.] Г. 10-60 cm. По сухи трев. м., горски поляни. *Чм* (ю), *Зн*, *Рд* (и), *Срж*. 0 .. 300 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **Т.**

Род *Glyceria* R. Br.
Росица

1¹. Клсч. с д. 6-8 mm. Влаг. сплескани, с гръбен ръб. 2
1². Клсч. по-д. от 8 mm. Влаг. цилиндрични, без гръбен ръб. 3
2¹. Долната плева с д. 1-2 mm, горната с д. 1.5-3 mm. Л. с ш. 4-10 mm. Метл. рехава.
..... *G. arundinacea*
2². Долната плева с д. 2-3 mm, горната с д. 3-4 mm. Л. с ш. 10-15 mm. Метл. ± плътна. Цв. 3.2-3.6 × 1-1.2 mm. Зрн. 1.7-1.9 × 0.9-1 mm.
..... *G. maxima*
3¹. Метл. едностранна, с къси клк. Най-долният възел с (1) 2 клк., по-късата с 1 клсч. Долната плевица с д. 5.5-7 mm. Тч. виолетови. Цв. 5-6 × 1.1-1.3 mm. Зрн. 2.5-2.7 × 1-1.2 mm.

..... *G. fluitans*
3². Метл. разперена, с по-д. клк. Най-долният възел с 3-5 клк., най-късата с 2 и повече цв. Долната плевица с д. 3.5-4.5 mm. Тч. жълти.

..... 4

4¹. Долната плевица с д. ок. 3.5 mm, гладка, с 4 слабо изразени и 3 достигащи до върха и ж.

..... *G. nemoralis*
4². Долната плевица ± грапава, с д. 3.5-4.5 mm, със 7 еднакви ж., достигащи до върха и. Клсч. с д. ок. 1.5 cm. Цв. 3.5-4 × 1.2-1.8 mm. *G. notata*

G. arundinacea Kunth - Разперена р. Мг. 70-150 cm. По моч. и забл. м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Р, Т.** *Фур.*

G. fluitans (L.) R. Br. - Речна р. Мг. 60-150 cm. По моч. м., край потоци, извори. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

G. maxima (Hartm.) Holmb. - Едра р. Мг. 80-200 cm. По моч. и блатни м. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Фур., Дек.*

G. nemoralis (Uechtr.) Uechtr. & Körn. - Горска р. Мг. 30-100 cm. По моч. м., край потоци. *Срж.* 0 .. 1500 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.** *Фур.*

G. notata Chevall. - Одемка; Сдиплена р. [*G. plicata* Fries.] Мг. 50-100 cm. По моч. м., край вади. ЦБ. 0 .. 1500 m. **Б, Г** (NC,NE), **М, С.** *Фур.*

Род *Hainardia* L. Greuter
Хайнардия

H. cylindrica (Willd.) Greuter - Цилиндрична х. [*Lepturus cylindricus* (Willd.) Trin.] Г. 10-25 cm. По засол. почви. *Чм, Тхр.* 0 .. 100 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

Род *Helictotrichon* Besser
Овесец

[*Avenula* (Dum.) Dum.; *Avenastrum* Jess.]

1¹. Клсч. с 2-4 цв. Долната ч. на осила не е или слабо е сплескана. Оста на клсч. под цв. с 3-6 mm д. влс. Цв. 12-15 × 1.3-1.5 mm, с осил 12-20 mm. Зрн. 4-6 × 1.2-1.4 mm *H. pubescens*

1². Клсч. с 4-9 цв. Долната ч. на осила сплескана. Оста на клсч. под цв. гола или с влс. д. до 2.5 mm. 2

2¹. Сегментите на оста на клсч. голи или с разперени влс. към върха, по-к. от тези на калуса. Л. с ш. 2-4 mm. Клсч. с д. 1.4-1.8 (2)

см. *H. compressum*
2². Сегментите на оста на клсч. поне в горната 1/2 с влс., по-д. от тези на калуса. Цв. 9-12 × 0.9-1.3 mm. 3

3¹. Долната плевица не е червеникавокафява в долната половина. Зрн. 5.2-5.8 × 0.8-1 mm.

..... *H. pratense*
3². Долната плевица червеникавокафява в долната половина. Зрн. 3.4-3.6 × 1-1.1 mm. .. 4

4¹. Метл. широкояйцевидна, с д. 3-8 cm. Клсч. жълтокафяви, с виолетов оттенък. Долната плевица с осил над ср. ... *H. versicolor*

4². Метл. т., удължена, с д. 8-30 cm. Долната плевица с осил към ср. Л. с ш. до 1.4 cm. Клсч. с д. 18-23 mm. *H. planiculme*

H. compressum (Heuff.) Henrard - Сплеснат о. [*Avenula compressa* (Heuff.) W. Sauer & Chmelit; *Helictochloa compressa* (Heuff.) Romero Zarco; *Avenastrum australe* auct.; *Avena compressa* Heuff.] Мг. 15-100 cm. По лив. и припечни м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Зп, Стд* (с), *Слв, Пн, Рл, Срз, Рд* (и), *Трн, Тхр, Срж.* 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, Т.**

H. planiculme (Schrad.) Pilg. - Плоскостъблен о. [*Avenastrum planiculme* (Schrad.) Opiz; *Avenula planiculmis* (Schrad.) W. Sauer & Chmel.; *Helictochloa planiculmis* (Schrad.) Romero Zarco] Мг. 60-230 cm. По кам. трев. м. *Стп* (з,с), *Вт, Пн, Рл, Рд* (з). 1500 .. 2000 m. VII-IX. **Б, Р, Т.**

H. pratense (L.) Pilg. - Ливаден о. [*Avenula pratensis* (L.) Dumort.; *Avena pratensis* L.] Мг. 30-100 cm. **С, Т, Р.**

H. pubescens (Huds.) Schult. & Schult. f. - Мъхнат о. [*Avenula pubescens* (Huds.) Dum.; *Avenastrum pubescens* (Huds.) Opiz] Мг. 30-100 cm. По трев. м., в лив. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

H. sempervirens (Vill.) Pilg. - Вечноз. о. [*Avena sempervirens* Vill.] Мг. 30-100 cm. VI-VI. Интр. Пр.: 3. Ев. *Дек.*

H. versicolor (Vill.) Schult. & Schult. f. - Пъстроцветен о. [*Avenula versicolor* (Vill.) Lainz; *Avena scheuchzeri* All.; *Avenastrum versicolor* Fritsch; *Helictochloa versicolor* (Vill.) Romero Zarco] Мг. 15-50 cm. Скални поляни, пас. в планините. *Стп* (з,с), *Вт, Слв,*

Пн, Рл, Срз. 1700 .. 2400 m. VII-IX. **Б, Р, Т.**

Род **Hierochloe** R. Br.

Хиерохлое

1¹. Туфесто р. Клсч. със снопче влс. в осн. Долната плевица на тичинковото клсч. с до 3 mm д. прав или коленчат осил. Цв. 3.2-3.6 × 0.9-1.1 mm. Зрн. 1.3-1.5 × 0.6-0.7 mm.

..... **H. australis**

1². Коренищно р. Клсч. без снопче влс. в осн. Долната плевица на тичинковото клсч. с къс, прав осил. Цв. 3.3-3.7 × 0.6-0.7 mm. Зрн. 1.2-1.5 × 0.4-0.5 mm.

..... **H. repens**
H. australis Roem. & Schult. - Ю. х. Мг. 30-70 cm. По трев. и хрл. м. **Зн, Стд.** 0 .. 500 m. IV-VI. **Б, М, Р, С. Фур., Леч.**

H. repens (Host) Simonk. - Пълзящо х. [**H. odorata** auct. bulg.] Мг. 10-70 cm. По пес. трев. м. **СИБ, Др, Прб, Сф, Зн, Стд, Срз, Трн.** 0 .. 700 m. IV-VI. **Б, Р, С, Т. Фур., Тех., Дек.**

Род **Holcus** L.

Медовица

1¹. Едногодишно р. без стерилни издънки. Двете плеви с вр. осилче... **H. annuus**
1². Многогодишно р. със стерилни издънки. Долната плева с вр. осилче. 2

2¹. Туфесто р. Влаг. гъсто мековлакнести. Долната плевица на горното клсч. с кукесто извит, по-к. от клсч. осил, рядко без осил. Цв. 2.2-2.5 × 0.7-0.9 mm. Зрн. 1.9-2.1 × 0.7-0.8 mm.

..... **H. lanatus**
2². Коренищно р. Влаг. голи или само на долните л. влакнести. Долната плевица на горното клсч. с коленчат извит, подаващ се навън от клсч. осил 3.5-5 mm. Цв. 2-2.3 × 0.6-0.7 mm. Зрн. 1.5-1.9 × 0.5 mm.

..... **H. mollis**
H. annuus C. A. Mey. - Едногодишна м. Г. 10-100 cm. IV-IV. **Г (NE,NAe), Т.**

H. lanatus L. - Вълнеста м. Мг. 20-100 cm. Туфесто р. По вл. трев. м. лив., край потоци. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-IX. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур.**

H. mollis L. - Мека м. Мг. 30-100 cm. Кор. По вл. лив. и пас. **Стп (с), Зн, Вм, Згн, Пн (ю), Рл, Срз (з), Рд (з,с), Трн, ?Стп (и).** 0 .. 1800 m. VI-IX. **Б, Г (NE), М, Р, С, Т.**

Род **Hordelymus** Less.

Горски ечемик

H. europaeus (L.) Harz - Европейски г. е. [**Hordeum sylvaticum** Huds.] Мг. 60-120 cm. В широкол. г. **СИБ, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згн, Блс, Пн, Рл, Срз (з), Рд, Трн, Тхр, Срж.** 0 .. 2000 m. VI-VIII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

Род **Hordeum** L.

Ечемик

1¹. Ст. луковично удебелено в осн. Долната плевица на стр. клсч. без осил. Цв. 6-7 × 1.6-1.8 mm. Долната плевица с 5 ж. Зрн. 3.8-4.2 × 1.4-1.6 mm.

..... **H. bulbosum**
1². Ст. не е удебелено луковично. Долната плевица на стр. клсч. с осил. 2

2¹. Оста на класа не е трошлива. Стр. клсч. почти прис. Осилът 5-10 cm. Зрн. срс. с долната плевица. 3

2². Оста на класа трошлива. Стр. клсч. с къси држ. Осилът по-к. от 4 cm. 4

3¹. Стр. клсч. безплодни, без осили. Класът двуреден. Цв. 10-11 × 3.2-4 mm. Осилът на долната плевица 5-10 cm. Долната плевица с 5 ж.

..... **H. distichon**
3². Всичките клсч. плодни и със, рядко без осили. Класът об. 6-реден. Цв. 9-10 × 2.7-3 mm. Осилът на долната плевица 5-6 cm.

..... **H. vulgare**
4¹. Многогодишни р. Ст без л. в горната ч. Класът с д. 3-6 (6.5) cm. Цв. 6-7 × 1.4-1.7 mm. Осилът на долната плевица с д. 7-15 mm. Зрн. 4.1-4.5 × 1.3-1.5 mm.

..... **H. secalinum**
4². Едногодишни р. Ст. облистено об. до класа. Класът по-д. от 6 cm. 5

5¹. Плевите на ср. (плодно) клсч. без реснички по ръба. Цв. 5-6 × 1.3-1.5 mm, с осил 7-9 mm. Долната плевица с 3 ж. Зрн. 3.1-3.3 × 1.3-1.4 mm.

..... **H. marinum**
5². Плевите на ср. (плодно) клсч. с реснички по ръба. Цв. 7-12 × 1.7-2.3 mm, с осил 2-3 пъти по-д. от тях осил. Долната плевица с 5-7 ж. Зрн. 5-6.3 × 1.6-2 mm.

..... **H. bulbosum** L. - Луковичен е. Мг. 50-120 cm. По сухи м. и пас. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г (NC,NE,NAe), М, Р, С, Т. Фур.**

H. distichon L. - Двуреден е. Г. 50-120 cm. Култ. ЦБ. 0 .. 1300 m. V-VII. **Б, Т. Хрн., Тех.**

H. marinum Huds. - Крайморски е. 1Г. 10-60 см. По сухи трев. м. и руд. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

1¹. Плевите на стр. клсч. еднакви - шиловидни до линейноланцетни. subsp. *gussoneanum*

1². Плевите на стр. клсч. нееднакви; външ. шиловидни, вътр. ланц., разширени в осн. subsp. *marinum*

subsp. *gussoneanum* (Parl.) Thell. - Коленчат е. [*H. geniculatum* All.; *H. hystrix* Roth.] ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VI. Руд. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

subsp. *marinum* - Крайморски е. 1Г. 10-60 см. По сухи трев. м. Чм, Стд, Рд (и). 0 .. 500 м. V-VI. **Б, Г, Т.**

H. murinum L. - Миши е. 1Г. 5-60 см. По сухи трев. м. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VIII. Руд. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв.**

1¹. Ср. клсч. по-к. от стр., на држ. с д. 0.7-2 mm. Долната му плевица по-к. от долната плевица на стр. клсч. Цв. 7-8 × 1.7-2.3 mm, с осил 2-2.5 cm. Зрн. 5-6 × 1.6-2 mm. subsp. *leporinum*

1². Ср. клсч. по-д. от стр., прис. или на држ. с д. до 1.5 mm. Долната му плевица по-д., рядко равна на долната плевица на стр. клсч. Цв. 10-12 × 1.8-2.2 mm. Зрн. 5.7-6.3 × 1.7-2 mm. subsp. *murinum*

subsp. *leporinum* (Link) Arcang. - Заешки е. [*H. leporinum* Link] ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VII. Руд. **Б, Г, Т. Плв.**

subsp. *murinum* - Миши е. ЦБ. 0 .. 1000 м. V-VI. Руд. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Плв.**

H. secalinum Schreb. - Ръжевиден е. МГ. 15-80 см. По вл. лив. Чм, СИБ, Др, Стп (и), Сф, Зн, Стд, ДМ, Рд (и), Трн, Тхр, Срж. 0 .. 1000 м. V-VII. **Б, Г** (NE), **М, Р, С.**

H. vulgare L. - Обикновен е; Шестреден ечемик. [*H. hexastichon* L.] 1Г. 30-120 см. Култ. ЦБ. 0 .. 1300 м. V-VII. **Б, Г** (NAe), **М, Р, С, Т. Фур., Хрн., Леч.**

Род **Koeleria** Pers.

Тънконог

1¹. Ст. и вегетативните издънки об. луковично удебелени в осн. Л. синьозелени. Плътноуфести р. 2

1². Ст. и вегетативните издънки не са удебелени. Л. зелени. Рехавотуфести р. 3

2¹. Долната плевица с д. 5-6 mm, с осил д. до 1 mm. Метл. с д. 2-2.5 cm. Цв. 5-5.5 × 1-1.2 mm. Зрн. 3.3-3.7 × 0.6-0.7 mm. *K. brevis*

2². Долната плевица с д. 3-4 mm, с осил д. до 0.5 mm. Метл. с д. (2) 3-8 cm. Цв. 5.4-6 × 1.1-1.3 mm. Зрн. 3.2-3.8 × 0.9-1.1 mm. *K. splendens*

3¹. Клсч. с д. 2-6 mm. Плевите голи. Метл. с д. 2-8 cm. 4

3². Клсч. с д. 6-8 mm. Плевите с влс., рядко голи, но тогава метл. по-д. от 10 cm. 5

4¹. Горната плева яйцевидна или яйцевидна ланц., с т. ципест ръб. Долната плевица тревиста. Л. с ш. 1-2 mm. Цв. 3.5-4 × 0.6-0.8 mm. Зрн. 2.2-2.4 × 0.5-0.6 mm. *K. macrantha*

4². Горната плева ланц., с ш. ципест ръб. Долната плевица почти изцяло ципеста. Л. с ш. до 1 mm. *K. nitidula*

5¹. Плевите видимо нееднакви. Клсч. с д. 3.5-4.5 mm, с 2-3 цв. *K. simonkayi*

5². Плевите приблизително еднакви. Клсч. с д. 5-7.5 mm, с 2-5 цв. 6

6¹. Плевите покр. с влс. Метл. с д. 2-8 cm. *K. eriostachya*

6². Плевите голи. Метл. с д. 10-22 cm. *K. pyramidata*

K. brevis Steven - Наделен т. [*K. lobata* (M. Bieb.) Roem. & Schult.; *K. degenii* Domin] МГ. 20-35 cm. По кам. трев. м. Чм (с), СИБ, Стп (и), Тхр. 0 .. 400 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т. Фур.**

K. eriostachya Pančić - Пухестоклас т. МГ. 15-60 cm. По лив. и ск. поляни. Стп, Слв, Пн, Рл, Рд (з,с). 1200 .. 2300 м. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **Р, С, Т. Фур.**

K. glauca (Spreng.) DC. - Сив тънконог. МГ. 30-70 cm. VII-VIII. Интр.. Произход: Средна Ев. **Б, Р, С. Дек.**

K. macrantha (Ledeb.) Schult. - Едроцветен тънконог. [*K. fenzliana* Schur; *K. glaucovirens* Domin; *K. gracilis* Pers., nom. illeg.] МГ. 10-40 cm. По трев. скалносипейни м. Чм (с), СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вт, Зп, Блс, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рд, Трн, Тхр. 300 .. 2400 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

K. nitidula Velen. - Лъскав т. [*K. penzesii* Ujhelyi] МГ. 15-70 cm. По сухи трев. и сипейни м. ЦБ, Др, Прб (з), Стп (з), Слв, ДМ, Срз (з), Срж. 0 .. 1400 м. V-VII. **Б, М, Г**

(NC,NE,NAe), **P, C, T.** Фур.

K. obscura (Velen.) Kozuharov - Тъмен т. [*K. gracilis* var. *obscura* Velen.] Мг. 15-70 cm. *Чм* (с), *Рд* (с). 0 .. 600 m. **Б.**

K. pyramidata (Lam.) P. Beauv. - Пирамидален т. Мг. 40-100 cm. По сухи трев. и кам. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, ?*Стп* (и). 0 .. 2200 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, C, T.** Фур.

1¹. Л. с ш. 3 mm, без реснички по ръба. Влаг. на горните л. голи. *K. davidovii*

1². Л. плоски, с ш. 2 mm, по ръба ресничести. Влаг. покр. с влс. Цв. 4.8-5.5 × 1.1-1.3 mm. Зрн. 2.5-2.8 × 0.7-0.8 mm. *K. pyramidata*

subsp. *davidovii* Acht. - Давидов т. [*K. davidovii* (Acht.) Kozuharov] Мг. 40-100 cm. *Чм* (с), *СИБ*. 0 .. 100 m. VI-VIII. **Б, P.** Фур.

subsp. *pyramidata* - Пирамидален т. Мг. 40-100 cm. По сухи трев. и кам. м. *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, ?*Стп* (и). 0 .. 2200 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, P, C, T.** Фур.

K. schurii Ujhelyi, nom. amb. - Шурев т. Мг. *Чм*, *СИБ*, *Прб*, *Стп*, *Сф*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Стд*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. Недостатъчно данни [DD]. **Б.**

K. simonkayi Adamović, nom. amb. - Шимонкиев т. Мг. По сухи вар. трев. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Прб*, *Стп* (с,и), *Сф*, *Згп*, *Стд*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1300 m. Balk. **Б.**

K. splendens C. Presl - Блестящ т. [*K. mitrushii* Ujhelyi] Мг. 20-50 cm. По трев. и скал. м. *Прб*, *Стп* (с,и), *Зн*, *Блс*, *Слв*, *Пн* (ю), *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1800 m. V-VIII. **Б, М, P, C, T.**

Род **Lagurus** L.
Лагурус

L. ovatus L. - Яйцевиден л. 1Г./2Г. 8-60 cm. По трев. м. *Стд* (ю). Адв. 0 .. 200 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, T.** Дек.

Род **Leymus** Hochst.
Леимус

1¹. Плевите с ш. 2.2-3.2 mm, с 3-5 забележими ж. Клсч. по двойки на всеки съцветен възел. *L. arenarius*

1². Плевите не по-ш. от 2 mm, с 1-3 видими ж.

Клсч. на групи по 2-4 на всеки съцветен възел.

..... *L. racemosus*

L. arenarius (L.) Hochst. - Пясъчен л. Мг. 50-200 cm. **Г** (NE).

L. racemosus (Lam.) Tzvel. subsp. *sabulosus* (M. Bieb.) Tzvel. - Разклонен леймус. [*Elymus sabulosus* M. Bieb.] Мг. 40-140 cm. По пясъци. *Чм*. 0 .. 20 m. VI-VII. **Б, Г** (NE,NAe), **P, T.** Дек.

Род **Lolium** L.
Глушица; Райграс

1¹. Плевите на най-долния цв. в клсч. 2-3 пъти по-д. от долната плевица. 2

1². Плевите 1.5 пъти по-д. от долната плевица. 3

2¹. Плевите с д. до 1.5 cm, по-к., рядко равни на клсч. Долната плевица с д. до 5 mm, об. без осил. Цв. 4-5 × 1.8-2.2 mm. Зрн. 3.4-4 × 1.5-1.9 mm. *L. remotum*

2². Плевите с д. 2-3 cm, равни или по-д. от клсч. Долната плевица с д. 4.6-8.5 mm, с осил, рядко без осил. Цв. 4.7-5.5 × 1.6-2 mm.

..... *L. temulentum*

3¹. Класът ± цилиндричен, а клсч. ± плътно прилепнали към вдлъбнатините на оста на класа. Цв. 6-7 × 1.4-1.6 mm, без или с много къс осил. *L. rigidum*

3². Класът ± сплескан. Клсч. не са прилепнали плътно към вдлъбнатините на оста на класа. 4

4¹. Ст. в горната ч. ± грапаво. Клсч. с 9-20 цв. Плевите об. не достигат ср. на клсч. Долната плевица със, рядко без осил. Цв. 6.2-6.8 × 1.1-1.3 mm, с осил до 15 mm. Зрн. 3.8-4.2 × 1.4-1.5 mm. *L. multiflorum*

4². Ст. гладко. Клсч. с 3-10 (12) цв. Плевите надвишават ср. на класетата. Долната плевица без осил. Цв. 6-8 × 1.5-1.8 mm, без осил. Зрн. 4.3-4.7 × 1.4-1.6 mm. *L. perenne*

L. multiflorum Lam. - Италиански р. [*L. gaudinii* Parl.; *L. italicum* A. Braun, nom. illeg.; *L. westerwoldicum* Breakw.] 2Г./Мг. 30-130 cm. В лив., заливни м. *Чм*, *Др*, *Прб* (з), *Зн*, *Стд* (ю), *Пн*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 800 m. V-VII. Фур. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, C, T.**

L. perenne L. - Английски р. Мг. 8-90 cm. По лив., пас. и трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1800 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, P, C, T.** Фур.

L. remotum Schrank - Редкокласа г. 1г. 30-100 см. В посеви от лен. *Чм, Прб, Рл, Рд* (з,с). 0 .. 1000 м. VI-VIII. *Плв. Б, Г, Р, С, Т.*

L. rigidum Gaudin - Твърда г; Същинска г. [*L. loliaceum* (Bory & Chaub.) Hand.-Mazz.] 1г. 10-80 см. По сухи трев. и кам. м. *Чм, СИБ, Прб, Сф, Зн, Стд, Пн* (с), *Рд* (с,и), *Трн, Тхр*. 0 .. 1000 м. V-VII. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т. Фур.*

L. temulentum L. - Пиявец. 1г. 20-120 см. В посеви. *ЦБ*, рядко. 0 .. 1300 м. V-VII. *Б, Г* (NC,NAe), *М, Р, С, Т. Омп!, Леч., Плв.*

Род *Melica* L.
Бисерка

1¹. Долната плевица на плодните цв. по ръба и по ж. с влс. 2

1². Долната плевица гола или покр. с къси разпръснати четинки. 3

2¹. Плевите приблизително еднакви д. Метл. с по-малки клсч., едностранна рехава, оста се вижда между клсч. Влаг. на всички л. с насочени нагоре шипчета или голи. Цв. 5-7 × 1.4-1.6 mm. Зрн. 2-2.2 × 0.9-1 mm. ... *M. ciliata*

2². Долната плева ок. 2 пъти по-к. от горната. Метл. ± плътна, с много клсч. Влаг. на долните л. с насочени надолу влс. или шипчета. Цв. 4-5 × 1.2-1.8 mm. Зрн. 1.8-2 × 0.7-0.8 mm. *M. transsilvanica*

3¹. Метл. плътна, цилиндрична, често ± прекъсната в осн. Клсч. с д. 8-10 mm. Л. с ш. 4-15 mm. Цв. 4.7-5.3 × 1.5-1.7 mm. Долната плевица на първия цв. с 1-13 ж. Зрн. 2.7-3.1 × 1-1.2 mm. *M. altissima*

3². Метл. рехава, разкл., с ± разперени клсч. Клсч. с д. 4-8 mm. Л. с ш. 1-6 (7) mm. 4

4¹. Клсч. с 1 плоден цв. Долните клсч. на метл. с д. до 6 cm. Цв. 4.5-5.5 × 1.6-2 mm. Зрн. 2.7-3.1 × 1.4-1.6 mm. *M. uniflora*

4². Клсч. с 2-3 плодни цв. Долните клсч. на метл. с д. 1-3 cm. 5

5¹. Ез. отсечено, с д. до 0.5 mm, почти липсва. Долната плевица на първия цв. с 5-9 ж., по гърба грапава. Цв. 2.8-3.2 × 1.4-1.6 mm. Зрн. 2.3-2.7 × 1.2-1.4 mm. *M. nutans*

5². Ез. заострено, с д. 0.8-2.5 mm. Долната плевица на първия цв. с 5-7 неясни ж. и редки влс. само към върха. Цв. 5.2-5.6 × 2-2.4 mm. Зрн. 2.8-3.2 × 1.2-1.4 mm. *M. picta*

M. altissima L. - Висока б. 1г. 50-150 cm. По

кам. вар. м. *Прб*. 0 .. 500 m. VI-VII. *Б, Р, С, Т. Фур.*

M. ciliata L. - Ресничеста б. [*M. taurica* K. Koch] 1г. 20-90 cm. По сухи вар. кам. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Сф, Зн, Вм, Згп, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срг* (з), *Рд, Тхр, Сргж*. 0 .. 2000 m. V-VIII. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т. Фур.*

M. minuta L. - Малка б. 1г. 20-50 cm. IV-V. *Г* (NC,NE,NAe), *М, Т.*

M. nutans L. - Наведена б. 1г. 20-60 cm. В гори и хрл. *СИБ, Прб, Стп, Зн, Вм, Згп, Слв, Пн, Рл, Рд, Сргж*. 0 .. 2000 m. V-VI. *Б, Г* (NC,NE), *М, С, Т.*

M. picta K. Koch - Пъстра б. 1г. 30-50 cm. В гори и хрл. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VI. *Б, М, Р, С, Т.*

M. transsilvanica Schur - Трансилванска б. 1г. 50-100 cm. По сухи трев. и хрл. м., в горски поляни. *Чм, СИБ, Др, Стп* (с), *Зн, Ср* (з), *Трн, Тхр*. 0 .. 1500 m. V-VII. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т. Фур.*

M. uniflora Retz. - Едноцветна б. 1г. 20-60 cm. По сенч. м., в гори. *ЦБ*. 0 .. 2000 m. V-VII. *Б, Г* (NC,NE,NAe), *М, Р, С, Т. Фур.*

Род *Metcalfia* Conert
Меткалфия

M. compacta (Boiss. & Heldr.) Clayton - Плътна м. [*Danthoniastrum compactum* (Boiss. & Heldr.) Holub; *Avena compacta* Boiss. & Heldr.; *Avenastrum compactum* (Boiss. & Heldr.) Halacsy] 1г. 20-50 cm. По силно наклонени терени върху плитки почви или в пукнатините на вар. ск. *Слв*. 1000 .. 1500 m. VI-VIII. [VIII-IX]. *Б, Г* (NE), *М, С*. Ч.К. [EN B2ab(ii,iv)].

Род *Mibora* Adans.
Пясъчна трева

M. minima (L.) Desv. - Ранна п. т. [*Chamagrostis minima* (L.) Borkh.] 1г. 1-15 cm. По пясъци. II-III. *Г* (NC,NE,NAe), *Т.*

Род *Micropyrum* Link
Микропирум

M. tenellum (L.) Link - Тънък м. [*Nardurus tenellus* Reichb. ex Godron; *N. lachenalii* (Gmel.) Godr.] 1г. 15-60 cm. По сухи трев., пес.

м. *Прб* (з), *Стп* (и), *Стд*, *Блс*, *ДМ*, *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 400 м. IV-V. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т**.

Род *Milium* L.
Горско просо

1¹. Плевите и клк. на метл. ± гладки. Л. по-ш. от 5 mm. Ез. ± тъпо. Цв. 2.4-2.8 × 1-1.3 mm. Плевиците почти равни на плевите. Зрн. 1.7-1.9 × 1-1.2 mm. *M. effusum*

1². Плевите и клк. на метл. грапави. Л. с ш. 2-4 mm. Ез. остро. Цв. 2.4-2.7 × 1.2-1.4 mm. Плевиците по-к. от плевите. Зърната срс. с долната плевица. *M. vernale*

M. effusum L. - Клонесто г. п. Мг. 45-100 cm. В гори. *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Стп*, *Зн*, *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд*, *Срж*. 0 .. 2000 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Фур*.

M. vernale M. Vieb. - Пролетно г. п. [*M. scabrum* Rich.] 1г. 40-100 cm. По сухи трев. кам. и хрл. м. *Чм* (ю), *Стп* (с,и), *Стд*, *ДМ*, *Рд* (и), *Тхр*, *Срж*. 0 .. 1700 м. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т**.

Род *Nardus* L.
Картъл

N. stricta L. - Обикновен к. Мг. 10-40 cm. По лив. и пас. *Стп* (з,с), *Вт*, *Згп*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с), ?*Стп* (и), ?*Сф*. 1200 .. 2500 м. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. *Фур*.

Род *Nassella* E. Desv.
Мексиканско коило

N. tenuissima (Trin.) Barkworth – Мексиканско коило; Дребноцветна насела. [*Stipa tenuissima* Trin.] Мг. до 60 cm. VI-VII. Интр. Пр.: Мексико. **Б, Г** (NE). *Дек*.

Род *Parapholis* Hubb.
Парафолис

1¹. Килът на плевите без крила. Класовете об. силно извити. *P. incurva*

1². Килът на плевите ясно крилат. 2

2¹. Класовете в групи. Прш. 0.5-1 mm. *P. marginata*

2². Класовете единични. Прш. 3-4 mm. *P. filiformis*

P. filiformis (Roth) C. E. Hubb. - Нишковиден п. 1г. 5-25 cm. VI-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **Т**.

P. incurva (L.) C. E. Hubb. - Подвит п. [*Lepturus incurvatus* Trin.; *Pholiusurus incurvus* (L.) Schinz & Thell.] 1г. 5-25 cm. По стръмните крайморски брегове, крайбрежни вар. ск. и засол. пясъци. *Чм*. 0 .. 100 м. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. **Б, Г** (NC,NAe), **Р, Т**.

P. marginata Runemark - Окантен п. 1г. 5-15 cm. IV-VIII. **Г** (NE,NAe), **Т**.

Род *Parvotrisetum* Chrtek
Парвотризетум

P. myrianthum (Bertol.) Chrtek - Многоцветен п. 1г. 15-60 cm. По плитки пес. и кам. почви в отворени тревни съобщества на силикатни терени, понякога плевел в агроценози. *Стд* (ю). 100 .. 400 м. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [CR]. **Б, Г** (NC,NE), **М, Т**.

Род *Periballia* Trin.
Копринка
[*Molineriella* Rouy]

P. minuta (L.) Asch. & Graebn. - Малка копринка. [*Molineriella minuta* (L.) Rouy; *Molineria minuta* (L.) Parl.] 1г. 3-10 cm. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *Стд* (ю), *Пн* (с), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 670 м. III-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М**. *Пас*.

Род *Phalaris* L.
Тръстичина; Канарско семе

1¹. Най-долните възли на ст. се вкореняват. Сцв. плътно, яйцевидно или къси цилиндрично. Цв. 4.5-5.5 × 2.1-2.3 mm, без осил. Долната плевица в горната ч. и по ръбовете влакнеста. Зрн. 4-5 × 1.8-2 mm.

..... *P. brachystachys*

1². Най-долните възли на ст. не се вкореняват. Р. с др. белези. 2

2¹. Плевите без крилат гръбен ръб. Сцв. метл. с ± прибрани към гл. ос клсч. .. *P. arundinacea*

2². Плевите с крилат гръбен ръб. Сцв. класовидна метл. 3

3¹. Всички клсч. в метл. фертилни. ... 4

3². Част от клсч. в метл. стерилни. ... 5

4¹. Ст. ± грудковидно удебелено в осн. Цв. 4 mm. *P. aquatica*

4². Ст. не е уделено грудковидно. Цв. 4.5-5 × 2.1-2.3 mm. Зрн. 4.1-4.5 × 1.8-2 mm.

..... *P. canariensis*

5¹. Многогодишно р. Стерилните клсч.

недеформирани и невтвърдени. Горното влаг. отдалечено от осн. на сцв. Прш. 3 mm. Зрн. 2.8-3.2 × 1.2-1.4 mm. *P. coerulescens* 5². Едногодишно р. Стерилните клсч. деформирани и втвърдени. Горното влаг. обхваща осн. на метл. Прш. 1-1.8 mm. Зрн. 1.1-1.3 × 0.8-1 mm. *P. paradoxa*

P. aquatica L. - Грудеста т. [*P. bulbosa* L.; *P. tuberosa* L.] Мг. 50-120 cm. По трев. и храстал. м. *Чм, Трн, Тхр.* 0 .. 400 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NAe), **Т.** *Фур.*

P. arundinacea L. - Разклонена т.; Шарена трева. [*P. picta* (L.) Sloboda.; *P. arundinacea* (L.) Rauschert; *Digraphis arundinacea* (L.) Trin.] Мг. 50-200 cm. Край реки, канали, забл. м. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стн* (з,с), *Сф, Зн, Вм, Згн, Стд, Рл, Срз, Рд* (з,с), *Трн.* 0 .. 600 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** *Фур., Дек.*

P. brachystachys Link - Късокласа т. 1г. 30-100 cm. **Г** (NE,NAe), **М, Т.**

P. canariensis L. - Канарско семе. 1г. 20-120 cm. *Чм, СИБ, Др, Прб, Зн, Рл, Трн.* Култ. 0 .. 400 m. VI-VII. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, С, Т.** *Фур.*

P. coerulescens Desf. - Синкава т. Мг. 70-150 cm. V-VII. **Г** (NE,NAe), **Т.**

P. paradoxa L. - Забележителна т. 1г. 20-300 cm. Адв. *Чм* (ю). 0 .. 100 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

Род *Phleum* L. Тимотейка

1¹. Туфести р., с в. 1-5 cm, рядко до 10 cm. Сцв. 30-50 × 4-7 mm. Зрн. 0.9-1 mm. *P. crypsoides*

1². Р. по-в. от 5 cm. 2

2¹. Долната плевица с 5 ж. Едногодишни р. без стерилни издънки. 3

2². Долната плевица с 3 ж. Многогодишни р. със стерилни издънки, по изключение едногодишни р. 4

3¹. Клсч. продълговатоланцетни, с д. 2.5-3.5 mm. Плевите ланц. 3-4 пъти по-д. от долната плевица, на върха с 0.5-0.8 mm д. осилче. *P. exaratum*

3². Клсч. елиптични, с д. 2.2-3 (4) mm. Плевите яйцевидноланцетни 2-3 пъти по-д. от долната плевица, на върха с късо до 0.1 mm д. острие. Цв. 1.1-1.2 × 0.6-0.7 mm. Зрн. 0.9-1 ×

0.5-0.6 mm. *P. subulatum*

4¹. Клк. на класовидната метл. срс. с гл. ос и при извиване запазва цилиндричната или елипсоидната си ф. 5

4². Клк. на класовидната метл. не са срс. с гл. ос и при извиване на метл. се отделят. 7

5¹. Плевите с осил, по-д. или малко по-к. от тях. Сцв. плътно яйцевидно или цилиндрично. Влаг. на най-горния л. мехуресто подуто. Цв. 4.5-5.5 × 2-2.2 mm, с осил с д. на долната плевица. Зрн. 1.6-1.8 × 0.6-0.7 mm. *P. alpinum*

5². Плевите с 3-4 (6) пъти по-к. от тях осил. Съцветие цилиндрично. Влаг. на най-горния л. не е подуто мехуресто. 6

6¹. Ез. заострено. Л. с ш. 2-4 mm. Клсч. с д. 2-2.7 mm. Плевите с 0.2-0.5 mm д. осил.

..... *P. bertolonii* 6². Ез. тъпо. Л. с ш. 3-10 mm. Клсч. с д. 3-4 mm. Плевите с 1-1.7 mm д. осил. Цв. 1.7-2.2 × 0.7-0.9 mm. Зрн. 1.4-1.6 × 0.6-0.7 mm.

..... *P. pratense* 7¹. Плевите с реснички по гръбния ръб... 8

7². Плевите без или с къси реснички или грапави по гръбния ръб. 9

8¹. Л. с ш. 2-8 mm, отгоре грапави. Плевите с д. ок. 4 mm, постепенно заострени в 1-2 mm д. осилче. Цв. 1.8-2.3 × 0.5-0.7 mm, без осил. Зрн. 1.1-1.2 × 0.4-0.5 mm. *P. hirsutum*

8². Л. с ш. 1.6-3 mm, отгоре грапави. Плевите с д. 3-3.5 mm, ± отведнъж стеснени в до 1 mm д. осилче. Цв. 2.4-2.6 × 0.5-0.6 mm, без осил. Зрн. 1.2-1.3 × 0.4-0.5 mm. *P. montanum*

9¹. Р. без стерилни издънки. Л. с ш. 4-10 mm. Ез. с д. 3-6 mm. Цв. 2.5-3 × 1.5-1.7 mm, с късо осилче. Зрн. 1-1.4 × 0.5-0.7 mm. *P. paniculatum*

9². Р. със стерилни издънки. Л. с ш. 2-4 mm. Ез. с д. 1-2 (3) mm. Цв. 1-4-1.6 × 0.5-0.6 mm, без осил. Зрн. 1-1.1 × 0.4-0.5 mm. . *P. phleoides*

P. alpinum L. - Алпийска т. [*P. rhaeticum* (Humphries) Rauschert] Мг. 5-60 cm. По високопланински лив. и пас. *Стн* (з,с), *Зн, Вм, Згн, Блс, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд* (з,с). 1600 .. 2500 m. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

P. bertolonii DC. - Бертолониева т. [*P. pratense* L. subsp. *bertolonii* (DC.) Bornm.] Мг. 15-120 cm. В лив., пас., хрл. *Чм* (ю), *Сф, Вм, Згн, Слв, Срж.* 0 .. 1700 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE). *Фур.*

P. crypsoides (D'Urv.) Hack. - Скритокласицова т. [*Maileia crypsoides* (D'Urv.) Boiss.] 1Г. 1-10 см. По крайморски пясъци. V-VI. **Г** (NE), **Т**.

P. exaratum Griseb. - Гръзка т. [*P. graecum* Boiss. & Heldr.] 1Г. 10-40 см. По сухи трев. м. **Чм, СИБ, Стп** (с), **Зпн, Стд, Слв, Пн, Рл, Срз, Рд** (з,и), **Трн, Тхр, Срж.** 0 .. 700 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т. Фур.**

P. hirsutum Honck. - Влакнеста т. [*P. michelii* All.] МГ. 20-90 см. По кам. трев. м. (на вар.). **Пн.** 1700 .. 2300 м. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С. Фур.**

P. montanum K. Koch - Планинска т. МГ. 10-60 см. По сухи трев. и кам. м. **Чм, Др, Прб, Стп** (и), **Зн, Вт, Зпн, Стд, Слв, Пн, Рд, Трн, Тхр, Срж.** 0 .. 1000 м. VI-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т. Фур.**

P. paniculatum Huds. - Метличеста т. [*P. asperum* Jacq.] 1Г. 5-40 см. По сухи трев. м. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп** (с), **Рд** (с), **Трн, Тхр, Срж.** 0 .. 500 м. V-VII. **Б, Р, С, Т. Фур.**

P. phleoides (L.) Karst. - Степна т. [*P. boehmeri* Wibel] МГ. 5-90 см. В лив., хрл., по кам. м. **ЦБ.** 0 .. 2000 м. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Фур.**

P. pratense L. - Ливадна т. [*P. nodosum* L.] МГ. 6-150 см. В лив., пас., хрл. **ЦБ.** 0 .. 1700 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Фур.**

P. subulatum (Savi) Asch. & Graebn. - Тънкокласа т. [*P. tenue* (Host) Schrad.; *P. subulatum* subsp. *ciliatum* (Boiss.) Humphries; *P. bulbosa* L.] 1Г./МГ. 2-40 см. По кам. пуст. трев. м. **Чм, Прб, Сф, Зн, Вт, Зпн, Стд, Слв, ДМ, Рд** (и), **Трн, Тхр, Срж.** 0 .. 700 м. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Фур.**

Род *Pholurus* Trin
Фолиурус

P. pannonicus (Host) Trin. - Панонски ф. [*Lepturus pannonicus* (Host) Kunth] 1Г. 8-40 см. По вл. трев., засол. м. **Чм** (ю), **Др, Сф, Трн, Тхр.** 0 .. 500 м. V-VI. **Б, Г** (NE,NAe), **Р, С, Т.**

Род *Piptatherum* Beauv.
Оризовка

¹. Ез. липсва или с д. до 0.5 mm. Клсч. с д. до

5 mm. Плевите с д. 3-5 mm, с 3-5 ж. Зрн. 2.2-2.5 × 1.3-1.4 mm. *P. virescens* ¹. Ез. с д. 4-10 mm. Клсч. по-д. от 6 mm. Плевите по-д. от 5 mm, с 5-7 (9) ж. 2 ². Осилите по-к. от 2.5 mm. Прш. 2-2.5 mm. Зрн. 2.5-3 × 1.2-1.3 mm. *P. coerulescens* ². Осилите с д. 4-18 mm. Прш. 3-4.5 mm. Зрн. 3-3.5 × 1.5 mm. *P. holciforme*

P. coerulescens (Desf.) P. Beauv. - Синя о. [*Oryzopsis coerulescens* (Desf.) Hackel] МГ. 30-80 cm. IV-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

P. holciforme (M. Bieb.) Roem. & Schult. - Медовична о. [*Oryzopsis holciformis* (M. Bieb.) Hackel] МГ. 50-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. **Чм, СИБ, Прб, Стп** (и), **Зн, Зпн, Стд, ДМ, Пн** (ю), **Срз** (и), **Рд** (с,и), **Трн, Тхр, Срж.** 0 .. 400 м. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т. Фур.**

P. virescens (Trin.) Boiss. - Зеленикава о. [*Oryzopsis virescens* (Trin.) Beck] МГ. 50-120 cm. По сухи хрл., в светли гори. **Чм, СИБ, Др, Прб, Стп, Зн, Вт, Зпн, Стд, ДМ, Рл, Рд, Тхр, Срж.** 0 .. 1000 м. V-VI. **Б, Г** (NE), **М, Р, С, Т.**

Род *Poa* L.

Ливадина

[*Bellardiocloa* Chiov.]

¹. Долната плевица със закръглен, неясно изразен гръбен ръб или без гръбен ръб и без къдрави влс. в осн. Л. четиновидно завити. Клсч. с д. 3-6 mm, с 2-5 цв. Цв. 4.3-4.7 × 1-1.2 mm, с осил 1 mm. Зрн. 1.8-2.1 × 0.6-0.8 mm. *P. variegata*

¹. Долната плевица с остър гръбен ръб, в осн. или по гръбния ръб с меки ± къдрави влс., рядко гола. Плевите с 1-3 ж. Клсч. с д. 2.5-7 mm. 2 ². Л. с ш. 6-15 mm, по ръба грапави, стъблените на върха рязко качулесто стеснени. Ез. тъпо. Ст. в долната ч. сплескано. Цв. 3.7-4.1 × 0.9-1.1 mm. Зрн. 1.9-2.1 × 0.7-0.9 mm. *P. chaixii*

². Л. по-т. от 6 mm. Р. с др. белези... 3 ³. Долната плевица с 5 ясно забележими ж. 4 ³. Долната плевица с ясна ср. ж., стр. ж. трудно забележими. 6 ⁴. Ез. закръглено или отсечено, с д. 1-3 mm. 5 ⁴. Ез., поне на горните л. заострено, с д. 3.5-6 mm. Цв. 2-2.8 × 0.5-0.7 mm. Зрн. 1.5-1.8 ×

0.4-0.6 mm. *P. trivialis*
5¹. Л. ± четиновидно завити, 5-12 mm, стъблените сдиплени, с ш. до 3 mm. Ез. не е низбягващо. Клсч. широколанцетни. Цв. 2.3-2.6 × 0.5-0.9 mm. Зрн. 0.9-1.1 × 0.5-0.9 mm. *P. angustifolia*
5². Л. плоски или сдиплени по ср. ж., с ш. 1.2-5 mm. Ез. низбягващо по ръба на влаг. Клсч. яйцевидни или яйцевидно ланц. Цв. 2.4-3.2 × 0.6-0.7 mm. Зрн. 1.5-2 × 0.5-0.6 mm. *P. pratensis*
6¹. Долната плева с 1, горната с 3 ж. Долните клк. на метл. след цъфтеж ± извити надолу. Едногодишно р. Цв. 3-3.5 × 0.9-1.1 mm. Прш. 0.6-0.8(-1.3) mm. Зрн. 2.1-2.3 × 0.7-0.8 mm. *P. annua*
6². И двете плеви с 3 (5) ж. Многогодишни р. 7
7¹. Ст. сплескано. Влаг. сплескани, с гръбен ръб. Долната плевица възтъпа, късо влакнеста към осн., а също по кила и ж. Цв. 2-2.4 × 0.5-0.7 mm. Зрн. 1.2-1.4 × 0.4-0.5 mm. *P. compressa*
7². Ст. и влаг. не са сплескани. 8
8¹. Ст. и безплодните издънки удебелени луковично в осн. 9
8². Ст. и безплодните издънки не са удебелени луковично. 11
9¹. Л. с ш. 0.3-1 mm, завити. Ез. с д. 3-6 mm. млечно бяло. Долната плевица с влс. по гръбния ръб и кр. (маргинални) ж. *P. timoleontis*
9². Л. с ш. 0.5-2 mm. Ез. с д. 0.8-3 mm. Р. с др. белези. 10
10¹. Л. с ш. 1-2 mm, плоски или сдиплени по ср. ж. Долната плевица с влс. в осн. (при живородните клсч. гола). Клсч. с 4-6 цв. Цв. 2.5-4 × 1.1-1.3 mm. *P. bulbosa*
10². Л. с ш. 0.5-1.5 mm, завити или сдиплени по ср. ж. Долната плевица гола в осн. Клсч. с 3-4 нормално развити цв. *P. perconcinna*
11¹. Л. с ш. 0.2-0.4 mm, нишковидни, предимно приосн. и об. надвишават метл. Най-горният л. с петура по-д. от влаг. *P. pirinica*
11². Р. с др. белези. 12
12¹. Най-долният възел на метл. с 2-7 клк. 13
12². Най-долният възел на метл. с 1-2 (3) клк. 15
13¹. Л. на безплодните издънки гребеновидно

разп. в 2 редици. Класовете на метл. гладки. Р. с ок. 10 cm д. коренище. *P. cenisia*
13². Л. на безплодните издънки не са разп. гребеновидно. Р. с др. белези. 14
14¹. Ст. л. без или с едва забележимо ез. Долната плевица ланц., тъпа, бледозелена. Цв. 2.8-3.2 × 0.6-0.8 mm. Зрн. 1.4-1.6 × 0.4-0.5 mm. *P. nemoralis*
14². Ст. л. с 1-3 mm д. ез. Долната плевица заострена, в осн. зелена, към върха ципеста, лъскава. Цв. 2.4-2.8 × 0.5-0.6 mm. Зрн. 1.4-1.8 × 0.4-0.5 mm. *P. palustris*
15¹. Най-горният л. с равна или по-к. от влаг. си петура. Влаг. на всички л. по-д. от междувъзлията и покриват възлите. Ез. продълг., заострено, с д. 2-3.5 mm. Клсч. яйцевидни, виолетови, с кафяв до бронзов оттенък. Цв. 3-3.4 × 0.8-0.9 mm. Зрн. 1.5-1.7 × 0.5-0.6 mm. *P. laxa*
15². Р. с др. белези. 16
16¹. Долната плевица между ж. гола. Плевите нееднакви. Клсч. виолетови, с 3-5 цв. *P. ursina*
16². Долната плевица между ж. ± с влс. Р. с др. белези. 17
17¹. Ез. на долните л. с д. 2-4 mm. Л. с ш. 1-2 mm. Цв. 3-3.5 × 0.9-1.1 mm. Зрн. 2.1-2.3 × 0.7-0.8 mm. *P. alpina*
17². Ез. поне на долните л. по-к. от 2 mm. 18
18¹. Л. с ш. 2-5 mm, с грапав, хрущялен ръб. Метл. яйцевидна, сбита, с д. 4-7 cm. Цв. 3.3-3.7 × 0.8-1 mm. Зрн. 1.4-1.6 × 0.6-0.7 mm. *P. badensis*
18². Л. без или с неясен хрущялен ръб. Метл. пирамидална или елиптична, рехава, рядко сбита. Цв. 3-3.5 × 0.9-1.1 mm. 19
19¹. Л. с д. 4-10 cm и ш. 3-5 mm, долните с късо, отсечено ез. Метл. пирамидална, рехава. Зрн. 2.1-2.3 × 0.7-0.8 mm. .. *P. alpina*
19². Л. с д. 20-60 mm и ш. 1-2.5 mm, долните с удължено, заострено ± назъб., ез. Метл. сбита, елипсоидна до яйцевидна. Зрн. 1.2-1.4 × 0.5-0.7 mm. *P. molineri*
P. aitosenis Kozuharov & Stoeva - Айтошка л. Мг. *Cmn* (и). 0 .. 500 m. [NT]. Bulg. ЗБР.

P. alpina L. - Алпийска л. [*Poa macedonica* (Acht.) Stoeva & Kozuharov] Мг. 12-45 cm. По кам. поляни и склонове, ск. поляни и пас., на вар. терени. *Cmn* (з,с), *Vm*, *Zgn*, *Bls*, *Слв*, *Пн*,

P. l., *P. d.* (з,с). 1600 .. 2300 m. VI-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Фур.

P. angustifolia L. - Теснолистна л. Мг. 30-80 cm. По трев. м., в лив. *Чм, СИБ, Прб* (и), *Стп, Сф, Зн, Вт, Згн, Стд, Слв, ДМ, Пн, Рл, Срз* (з), *Рд* (с,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

P. annua L. - Едногодишна л. [*Ochlopora annua* (L.) H. Scholz] 1г. 7-40 cm. По вл. лив., пас. и край потоци. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

P. badensis Haenke ex Willd. - Баденска л. Мг. 15-35 cm. По сухи кам. вар. м. *Чм* (с), *Прб, Стп, Зн, Вт, Блс, Слв, Пн, Срз* (з), *Рд* (з,с), *Трн, Тхр.* 0 .. 1800 m. IV-VII. **Б, М, Р, С.** Фур.

P. bulbosa L. - Луковична л. [*Poa pseudocoincinnina* Schur] Мг. 15-40 cm. По сухи трев. м., лив. и пас. *ЦБ.* 0 .. 1600 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

P. cenisia All. subsp. *contracta* (Nyar.) Nyar. - Ценизка л. [*P. dolosa* Boiss. & Heldr.] Мг. 10-45 cm. По вл. трев. м. *Вт, Згн, Пн, Рл.* 2000 .. 2925 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC), **Р, С, Т.** Фур.

P. chaixii Vill. - Шеова л. [*P. haemii* F. Hermann] Мг. 60-120 cm. По кам. м. в смърчови гори и клекови хрл. *Вт, Пн, Рл, Рд* (з). 1900 .. 2500 m. VI-VIII. **Б, Р, С, Т.** Фур.

P. compressa L. - Сплескана л. Мг. 25-55 cm. По вл. кам. и пес. м. и край пътища. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т.** Фур.

P. glauca Vahl - Сива л. Мг. 10-40 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М.**

P. hybrida Gaudin - Хибридна л. Мг. 50-150 cm. **Г** (NC,NE), **М, Р, С.**

P. infirma Kunth - Слаба л. 1г. 5-25 cm. IV-VI. **Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

P. jordanovii Kozuharov & Stoeva - Йорданова л. Мг. 17-37 cm. *Рд* (з). 1600 .. 1600 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. ЗБР. Bulg.

P. jubata A. Kern. - Гривеста л. 1г. 12-28 cm. *Тхр.* 0 .. 300 m. V-V. **Б, Г** (NE), **М, С, Т.**

P. laxa Haenke subsp. *zollikoferi* (Acht.) Koz. - Рехава л. Мг. 5-30 cm. По кам. трев. м. *Стп* (с), *Стд* (с), *Рл.* 1800 .. 2925 m. VII-VIII. **Б, Р,**

Фур.

P. litorosa Cheeseman - Крайбрежна л. [*Festuca scoparia* Hook. f.] Мг. 5-10 cm. В алпинеуми. VI-VI. Пр.: Пиренейски полуостров. **Дек.**

P. molineri Balb. - Молинерова л. [*P. pratensis* var. *lejeunei* (Dumort.) Asch. & Graebn.] Мг. 12-20 cm. По пас. и поляни. *Стп* (с), *Слв, Пн* (с), *Рд* (з,с). 1400 .. 1600 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** Фур.

P. nemoralis L. - Горска л. Мг. 30-90 cm. В гори и хрл. *ЦБ.* 0 .. 2000 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

P. palustris L. - Мочурна л. [*P. serotina* Ehrh.] Мг. 30-80 cm. По вл. лив. *Чм, СИБ, Др, Прб, Стп* (с), *Сф, Зн, Вт, Рл, Срз* (з), *Рд* (и), *Трн, Тхр.* 0 .. 1600 m. VI-VIII. **Б, Г** (NE), **Р, С.** Фур.

P. perconcinna I. R. Edmond – Южно-европейска л. [*P. concinna* Gaudich., nom. illeg.] Мг. 5-10 (25) cm. По сухи трев. м. лив. и пас. ?*СИБ*, ?*Стп* (з), ?*Сф*, ?*Зн*, ?*Стд*, ?*Слв*, ?*Рд* (с,и), ?*Трн*, ?*Тхр.* 0 .. 1600 m. IV-VI. **С, ?Б.** Фур.

P. pirinica Stoj. & Acht. - Пиринска л. Мг. 5-30 cm. По скал. и кам. м. в алпийския и субалпийския пояс. *Пн* (с). 2000 .. 2900 m. VII-VIII. [VIII-IX]. Ч.К. [VU]. IUCN(R), ЗБР. Balk. **Б, Г** (NC), **Т.** Фур.

P. pratensis L. - Ливадна л. Мг. 20-90 cm. По трев. м., в лив. *ЦБ.* 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** Фур.

P. pumila Host - Дребна л. [*P. thessala* Boiss. & Orph.] Мг. 6-18 cm. **Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С.**

P. sinaica Steud. - Синайска л. Мг. 10-65 cm. **Г** (NE).

P. sterilis M. Bieb. - Стерилна л. [*P. nemoralis* var. *sterilis* (M. Bieb.) Regel] Мг. 15-40 cm. *СИБ.* 0 .. 300 m. VIII-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т.**

P. timoleontis Heldr. ex Boiss. - Тимолеонтиева л. Мг. 15-25 cm. По сухи трев. м. *Чм* (ю), *СИБ, Зн, Вт, Стд* (ю), *Блс, ДМ, Пн, Рд* (з,и), *Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** Фур.

P. trivialis L. - Обикновена л.; Броеничеста л. Мг. 25-100 cm. По трев. м., в лив. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Фур.*

1¹. Влаг. без гръбен ръб. Коренищата броеничесто прищъпнати. subsp. *sylicola*

1². Влаг. с гръбен ръб, най-долните ± грапави. Коренищата не са броеничесто прищъпнати. subsp. *trivialis*

subsp. *sylicola* (Guss.) H. Lindb. - Броеничеста л. [*P. sylicola* Guss.] Мг. 30-100 cm. По трев. м., лив. ЦБ. 0 .. 1500 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Фур.*

subsp. *trivialis* - Обикновена л. Мг. 30-100 cm. По трев. м., в лив. ЦБ. 0 .. 1200 m. V-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.** *Фур.*

P. ursina Velen. - Меча л. [*P. media* Schur, пом. illeg.] Мг. 20-50 cm. По кам. поляни и пас. *Смн* (з,с), *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з). 1700 .. 2800. VII-IX. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р.** *Фур.*

P. variegata Lam. - Пъстра л. [*P. violacea* Bellardi; *Bellardiochloa variegata* (Lam.) Kergeuelen., *B. violacea* (Bellardi) Chiov.; *Festuca poaeformis* Host] Мг. 20-60 cm. По сухи кам. трев. м. *Смн*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Блс*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг*, *Рд* (з,с). 1400 .. 2600 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С.** *Фур.*

Род *Polypogon* Desf.

Полипогон

1¹. Многогодишно р. Плевите тъпи, без осил. Долната плевица без осил. Р. с надземни, вкореняващи се издънки. *P. viridis*

1². Едногодишно р. Плевите с осил. 2

2¹. Плевите двуделни, д. ресничести. Долната плевица без осил. *P. maritimus*

2². Плевите целокр., късо ресничести. Долната плевица с осил 1-1.5 mm. Цв. 2.5-3 × 1.2-1.7 mm. Зрн. 1.4-1.6 × 0.6-0.8 mm.

..... *P. monspeliensis*

P. maritimus Willd. - Морски п. [*P. subspathaceus* Req.] Г. 10-30 cm. **Г** (NE,NAe).

P. monspeliensis (L.) Desf. - Монпелийски п. Г. 10-60 cm. По вл. трев. пес. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Смд*, *Пн* (ю), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 300 m. V-VII. *Фур.* **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

P. viridis (Gouan) Breistr. - Зеленикав п. [*Agrostis vetricillata* Vill.] Мг. 30-100 cm. По вл. пес. м., лив. и хрл. *Чм*, *СИБ*, *Зн*, *Смд*, *ДМ*,

Рд (з), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-IX. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т.**

Род *Psilurus* Trin.

Псилурус

P. incurvus (Gouan) Schinz & Thell. - Крив п. [*P. aristatus* (L.) Duval-Jouve] Г. 8-40 cm. По сухи кам. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Смн* (с,и), *Сф*, *Зн*, *Згн*, *Смд*, *Блс*, *ДМ*, *Срг* (з), *Рд* (и), *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 570 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

Род *Puccinellia* Parl.

Изворник

1¹. Л. плоски, с ш. 1-3 mm. Метл. с отклонени надолу клк. и жълтозелени клсч., рядко с виолетов нюанс. Прш. с д. 0.5-1 mm. *P. hauptiana*

1². Л. завити или сдиплени по ср. ж. Метл. с разперени или прибрани към гл. ос клк. Клсч. об. виолетови. 2

2¹. Ст. луковично удебелено в осн. Ез. с д. 2-3 (5) mm. *P. convoluta*

2². Ст. не е луковично удебелено. 3

3¹. Ез. с д. 0.5-1 mm, отсечено. Клсч. ланц., об. пурпурни, с 3-5 (7) цв. Цв. 1.8-2.2 × 0.6-0.8 mm. Зрн. 1.5-1.7 × 0.5-0.6 mm. *P. distans*

3². Ез. с д. 2-3 mm. Клсч. яйцевидно ланц., с 5-11 цв. *P. festuciformis*

P. convoluta (Hornem.) P. Fourn. - Сбит и. [*Atropis convoluta* (Hornem.) Griseb.] Мг. 20-45 cm. По вл. засол. почви. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Смн* (и), *Смд*, *Трн*, *Тхр*, *Срж*. 0 .. 500 m. VI-VIII. **Б, Т.** *Фур.*

P. distans (Jacq.) Parl. - Разперен и.; Тинест и. [*P. limosa* (Schur) Holmb.; *Atropis distans* (Jacq.) Griseb.] Мг. 15-60 cm. По засол. глини, моч. лив., край водоеми. *Чм*, *Сф*, *Згн*, *Смд* (ю), *ДМ*, *Тхр*. 0 .. 200 m. VI-VIII. *Фур.* **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

P. hauptiana (V. I. Krecz.) Kitag. - Хауптианов и. [*P. distans* subsp. *hauptiana* (Trin. ex V. I. Krecz.) W. E. Hughes] Мг. 15-60 cm. *Др.* 0 .. 200 m.

P. intermedia (Schur) Janch. - Междинен и. [*P. salinaria* (Simonk.) Holmb.; *P. festuciformis* (Host) Parl. subsp. *intermedia* (Schur) W. E. Hughes] Мг. 30-60 cm. По моч. засол. лив. *Чм.*

0 .. 100 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, Т**.
Фур.

Род **Rostraria** Trin.
Рострария

R. cristata (L.) Tzvel. - Гребенеста р. [*Koeleria phleoides* Persoon; *Lophochloa cristata* (L.) Nyl.; *Festuca phleoides* Vill.] 1Г. 3-60 cm. По кам. и пес. трев. м. **Чм** (ю), **Смд**, **Слв**, **Пн** (ю), **Срг** (з), **Рд** (с,и), **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 500 m. IV-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, С, Т**.

Род **Sclerochloa** P. Beauv.
Твърдокласица

S. dura (L.) P. Beauv. - Жилава т. [*Poa dura* L.] МГ. 1-15 cm. По трев. утъпкани м. **Чм**, **СИБ**, **Др**, **Прб**, **Смн** (и), **Сф**, **Зн**, **Зпн**, **Смд**, **Слв**, **ДМ**, **Рд** (и), **Трн**, **Тхр**, **Срж**. 0 .. 800 m. IV-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Фур., Леч.

Род **Secale** L.
Ръж

1¹. Оста на класа не е трошлива. Зрн. 7-8.5 × 2.5-3 mm. *S. cereale*

1². Оста на класа в зряло състояние трошлива. 2

2¹. Плевите с 2-3 пъти по-д. от тях осил. Зрн. 8-9 × 1.6-2 mm. *S. sylvestre*

2². Плевите без осил или с по-к. от тях осил. 3

3¹. Плевите с д. 6-8 mm. Плевиците с 6-9 mm д. осил. *S. anatolicum*

3². Плевите с д. 10-11 mm. Плевиците с 13-15 mm д. осил. Зрн. 7-8 × 1.5-2 mm. .. *S. montanum*

S. anatolicum Boiss. - Родопска р. [*S. rhodopaeum* Delip.] МГ. 40-100 cm. По вар., кам. и трев. м. 900 .. 1500 m. VI-VII. [VII-VIII]. Ч.К. [EN] (sub *S. rhodopaeum*) **Б, Г** (NC,NE), **Т**.

S. cereale L. - Посевна р. [*S. strictum* (C. Presl) C. Presl] 1Г. 50-200 cm. Култ. в цялата страна. 0 .. 1300 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**. Хрн.

S. montanum Guss. - Планинска р. [*S. strictum* subsp. *kuprijanovii* (Grossh.) K. Hammer] МГ. 40-120 cm. По кам. трев. м. **Смн** (с), **Рл**, ?**Зпн**. 1500 .. 2500 m. VI-VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

S. sylvestre Host - Дива р.; Горска р. 1Г. 20-60 cm. По сухи пес. м. **Чм**, **Др**. 0 .. 100 m. V-

VII. **Б, Г** (NC,NE), **М, Р, С, Т**.

Род **Sesleria** Scop.
Гъжва

1¹. Ср. осил на долната плевица равен, малко по-д. или малко по-к. от нея. Влаг. влакнести, рядко голи, но тогава плевите с д. 2-3 mm. .. 2

1². Ср. осил на долната плевица (1.5) 2-5 пъти по-к. от нея. Влаг. голи, рядко влакнести, но тогава плевите по-д. от 4 mm. 4

2¹. Влаг. голи. Плевите с д. 2-3 mm. Ср. осил на долната плевица равен или по-д. от нея. *S. comosa*

2². Влаг. влакнести. Плевите с д. 4-7 mm. 3

3¹. Л. голи. Сцв. 1.5-2 × 0.8-1.2 cm. Долната плевица с д. 4.5-5 mm. Сем. 4.5-5 × 1-1.3 mm, с осил 1-2 mm. Сем. 2.6-3 × 1-1.2 mm.

..... *S. coerulans*

3². Л. покр. с влс. отгоре. Сцв. 0.9-1.5 × 0.7-0.9 cm. Долната плевица с д. 3-4.5 mm.

..... *S. korabensis*

4¹. Влаг. ± влакнести. Сцв. белезникаво, рехаво 2-3 × 0.6-0.7 cm. Плевите с д. 7-9 mm, по ж. ± ресничести. *S. alba*

4². Влаг. голи. Р. с др. белези. 5

5¹. Ср. зъбче на долната плевица източено в осил, 4-5 пъти по-к. от нея. Л. с 13 и повече ж., отгоре голи. Цв. 3.9-4.5 × 1.3-1.5 mm. Зрн. 2.3-2.7 × 1.1-1.3 mm. *S. rigida*

5². Ср. зъбче на долната плевица източено в осил 1.5-4 пъти по-к. от нея. Р. с др. белези. 6

6¹. Сцв. с д. 1-1.5 cm. Най-горният ст. л. с д. 1-2 cm. Цв. 4.5-5.5 × 1.1-1.5 mm, с къс осил. Зрн. 2.4-2.6 × 0.8-0.9 mm *S. caerulea*

6². Сцв. с д. 1.6-4 cm. Най-горният л. с д. 2-6 cm. 7

7¹. Долната плевица с д. 4-5 mm. Сцв. плътно. Най-горният л. с д. 2-3 cm. *S. bielzii*

7². Долната плевица с д. 3-4.5 mm. Сцв. рехаво. Най-горният л. с д. 3-6 cm. .. *S. latifolia*

S. alba Sm. - Бяла г. МГ. 30-50 cm. По кам. трев. и хрл. м. **Чм** (ю), **Срж**. 0 .. 100 m. V-VII. **Б, Г** (NE), **М, Т**. Фур.

S. argentea (Savi) Savi - Сребриста г. МГ. 35-55 cm. **Чм** (ю). 0 .. 200 m.

S. autumnalis (Scop.) F. W. Schultz - Есенна г. МГ. 20-30 cm. **Чм** (ю). 0 .. 200 m. IX-X. **Б, Г, С**. Дек.

S. bielzii Schur - Белцова г. МГ. 30-50 cm. По

трев. кам. м. *Стн, Вм, Згн, Слв, Рл, Рд* (с). 1000 .. 2900 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **С, Р**. *Фур*.

S. caerulea (L.) Ard. - Гълъбова г. [*S. uliginosa* Opiz] МГ. 25-40 cm. По скал. пас. вар. *Прб* (з), *Стн* (з,с), *Рд* (с), *Тхр*, ?*Стн* (и). 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Р, С**. *Фур*.

S. coeruleans Friv. - Гълъбовосиня г. МГ. 10-40 cm. По кам. пас. *Стн* (з,с), *Вм, Згн, Слв, Пн, Рл*. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С**. *Фур*.

S. comosa Velen. - Планинска г. МГ. 10-50 cm. По високопланински пас. и ск. поляни (силикат). *Стн* (з,с), *Вм, Згн, Пн, Рл, Рд* (з). 1000 .. 2925 m. V-VII. Balk. **Б, М, С** *Фур*.

S. korabensis (Kumm. & Jav.) Deyl - Корабска г. [*S. klasterskyi* Deyl] МГ. 10-30 cm. По кам. трев. м. *Слв, Пн*. 1500 .. 2900 m. VI-VIII. Balk. **Б, Г** (NC,NE), **М**. *Фур*.

S. latifolia (Adamović) Degen - Широколистна г. МГ. 20-50 cm. По сухи кам. трев. м. *ЦБ*. 0 .. 1500 m. V-VII. Balk. **Б, Г, М, С**. *Фур*.

S. rhodopaea Tashev & Dimitrov - Родопска г. МГ. 30-50 cm. *Рд* (с). 1000 .. 1500 m. VI-VII. Bulg.

S. rigida Neuffel ex Rchb. - Твърда г. [*S. filifolia* Hoppe; *S. rigida* Neuff. ex Rchb. subsp. *achtarovii* (Deyl) Deyl; *S. serbica* (Adamović) Ujhelyi] МГ. 25-50 cm. По сухи трев. и кам. м. *Прб, Стн, Сф, Зн, Вм, Згн, Слв, Пн, Рд* (с). 0 .. 1500 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С**. *Фур*.

S. robusta Schott, Nym. & Kotschi - Груба г. МГ. 20-60 cm. *Слв, Стн* (з), *Срг* (з). 380 .. 2000 m. **Б, Г** (NC,NE), **М, С**.

S. tenuifolia Schrad. - Теснолистна г. МГ. 20-40 cm. *Сф, Зн*. 0 .. 1000 m. **Б, М**.

Род *Sphenopus* Trin.
Сфенопус

S. divaricatus (Gouan) Rchb. - Разперен с. Г. 10-30 cm. **Г** (NE), **Т**.

Род *Stipa* L.
Коило

[*Achnatherum* P. Beauv.; *Aristella* Bertol.]

1¹. Долната плевица покр. с влс. д. 4-5 mm, на

върха с осил д. до 2 cm. Клсч. с д. 6-8 mm. Плевите голи или късовлакнести. Цв. 4-5.5 × 0.8-0.9 mm, с осил 10 mm. Зрн. 2.8-3.2 × 0.5-0.7 mm. *S. calamagrostis* 1². Долната плевица гола или покр. с къси влс.

..... 2

2¹. Осилът с д. 1.2-3 cm, прав, неусукан. Метл. с прибрани към гл. ос клк. Плевите заострени, с д. 10-12 mm. Цвч. 8-9 × 1.2-1.4 mm. Зрн. 5.5-6.2 × 1-1.2 mm. *S. bromoides* 2². Осилът по-д. от 5 cm, коленчато извит, в осн. усукан. 3

3¹. Осилът 12-20 cm, без влс., прав или многократно неправилно извит, грапав. Цвч. 10-13 × 0.8-1 mm. Зрн. 7-8 × 0.6-0.7 mm. *S. capillata* 3². Осилът отчасти или изцяло покр. с влс. 4

4¹. Долната плевица с д. 9-11 mm, равномерно покр. с влс. и с пръстен от влс. в осн. на осила. Цвч. 8-10 × 0.7-0.9 mm. Осилът 14-20 cm, в долните 4-5 cm гол, нагоре с влс. д. до 1 mm. Зрн. 5-6 × 0.6-0.7 mm. *S. lessingiana* 4². Долната плевица по-д. от 14 mm, в осн. покр. с влс., а нагоре само с по 5-7 надл. ивици с влс. 5

5¹. Ез. на л. на вегетативните издънки с д. до 0.3 mm. Л. д., четиновидно завити, в сечение 0.3-0.6 mm с д. тънък, нишковиден връх, отвън грапави от къси шипчета и остри четинки, отвътре с брадавички или шипчета. Осилът 35-50 cm, в горната ч. с влс. Цвч. 18-22 × 2 mm. Зрн. 12-14 × 1.5-1.7 mm. *S. tirsia* 5². Ез. на вегетативните издънки по-д. от 0.5 mm. 6

6¹. Стр. ивици от влс. на долната плевица достигат на 3-4 mm под осн. на осила. Младите л. об. със снопче влс. на върха (покъсно опадващи). 7

6². Стр. ивици от влс. на долната плевица достигат осн. на осила най-много до 1 (2) mm под осн. му. 8

7¹. Влаг. на ст. л. гладки. Младите л. на върха със снопче от влс. с д. до 3 mm. Цвч. 16-18 × 1.4-1.5 mm. Зрн. цилиндрични, 12-14 × 1.1-1.3 mm. *S. joannis* 7². Влаг. на ст. л. грапави. Младите л. об. без влс. или със снопче от къси влс. на върха. Цвч. 16-20 × 1-1.2 mm. Осилът 10-13 cm, в горната ч. с влс. Зрн. 10-13 × 0.8-1 mm. .. *S. pennata* 8¹. Л. грапавочетинести отдолу, а отгоре с къси (0.5 mm) влс. Влаг. голи или само по

..... 6

..... 7

..... 8

..... 7

..... 8

..... 8

ръба с влс. *S. pontica*
8². Л. гладки или слабо грапави отдолу, а отгоре с къси шипчета по ж. 9
9¹. Л. отгоре между ж. (ребрата) покр. с къси влс. 10
9². Листа отгоре между ж. (ребрата) голи. .. 11
10¹. Долната плевица с д. 15-18 mm, с осил 13-28 cm. Цвч. 15-20 × 1.8-2 mm. Зрн. 11-14 × 1-1.4 mm. *S. eriocaulis*
10². Долната плевица с дължина 20-23 mm, с осил 30-48 cm. Цвч. 18-25 × 1.1-1.3 mm. Зрн. 8-10 × 1-1.2 mm. *S. pulcherrima*
11¹. Л. грапави. Долната плевица с д. 21-26 mm, с 30-40 cm д. осил. Цвч. 20-26 × 1.9-2.1 mm. Осилът 3-35 cm, в горната ч. с влс. д. до 7 mm. Зрн. 12-14 × 1.4 mm. ... *S. crassiculmis*
11². Л. гладки. Долната плевица с д. 15-20 mm, с 26-31 cm д. осил. *S. epilosa*
S. epilosa Martinovsky - Голо к. Мг. 30-100 cm. По сухи вар. трев. м. *Чм* (ю), *СИБ*, *Прб*, *Смп*, *Сф*, *Зн*, *Згн*, *Слв*, *ДМ*, *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд* (с), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1400 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, П, С, Т**.
S. eriocaulis Borbás - Мъхнатостъблено к. Мг. 25-45 cm. По сухи трев. м. *Смп* (з,с), *Сф*, *Зн*, *Стд* (с), *Слв*, *Срг* (з), *Трн*, *Тхр*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE), **М, П, С, Т**.
S. gigantea Link - Гигантско к. Мг., до 250 cm. Интр. VI-VII. Пр.: Испания, Португалия, Мароко. *Дек*.
S. joannis Čelak. - Йоаново к. Мг. 30-80 cm. По вар. кам. трев. м. *СИБ*, *Прб*, *Смп*, *Зн*, *Слв*, *Рд*. 0 .. 2000 m. V-VII. **Б, М, Т**.
S. lessingiana Trin. & Rupr. - Добруджанско к. Мг. 30-80 cm. По сухи трев. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Др*, *Стд*. 60 .. 300 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [EN]. **Б, Г, П, Т**. *Фур.*, *Дек*.
S. pennata L. - Крилато к. [*S. borysthenica* Prokudin; *S. joannis* subsp. *balcanica* Martinovsky; *S. balcanica* (Martinovsky) Kozuharov] Мг. 25-80 cm. По вар. кам. трев. м. *Чм*, *СИБ*, *Др*, *Прб*, *Смп* (з,с), *Пн*, *Рл*, *Тхр*. 0 .. 2000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, П, С, Т**.
S. pontica P. A. Smirn. - Крайморско к. Мг. 30-60 cm. По сухи вар. трев. м. *Чм*, *Смп* (и), *Рд* (и), *Тхр* 0 .. 300 m. V-VI. **Б, Т**.
S. pulcherrima K. Koch - Красиво к. Мг. 40-

100 cm. По вар. кам. трев. склонове. *Чм*, *СИБ*, *Смп*, *Зн*, *Стд* (ю), *Пн*, *Рл*, *Срг* (з), *Рд*, *Тхр*. 0 .. 1500 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, П, С, Т**.

S. tirsia Steven - Тирзово к. Мг. 35-40 cm. По сухи вар. трев. м. *Чм* (с), *СИБ*, *Смп* (з,и), *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Стд* (ю), *Рд* (с). 0 .. 1340 m. V-VI. **Б, М, П, С, Т**.

S. zalesskii Wilensky - Украинско к. [*S. ucrainica* P. A. Smirn.] Мг. 30-60 cm. По тревни съобщества на плитките почви. *Чм*. 0 .. 500 m. V-VI. [VI-VI]. Ч.К. [CR]. **Б, П, Т**.

Род *Taeniatherum* Nevski Тениатерум

T. caput-medusae (L.) Nevski - Дългоосилест т. [*T. crinitum* (Schreb.) Nevski; *Hordeum crinitum* (Schreb.) Desf.; *H. asperum* (Simonk.) Degen] 1г. 5-55 cm. По сухи кам. и трев. м., и руд. *ЦБ*. 0 .. 1000 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, П, С, Т**.

Род *Trisetaria* Forssk. Тризетария

T. aurea (Ten.) Pignatti - Златна т. 1г. 5-20 cm. **Г** (NE), **Т**.

Род *Trisetum* Pers. Заешки овес

1¹. Всички влс. по оста на сцв. по-к. от 1 mm. *T. tenuiforme*
1². Поне някои от влс. по-д. от 1 mm. **2**
2¹. Най-долните влаг. влакнести. Осилите коленчато прегънати. Клсч. 4-7.5 mm. Зрн. 2.5-3 × 0.5-0.6 mm. *T. flavescens*
2². Най-долните влаг. голи. Осилите извити. Клсч. 6.3-8.5 mm. Зрн. 0.3-1.3 mm × 1-1.2 mm. *T. sibiricum*

T. flavescens (L.) P. Beauv. - Жълт з. о. [*T. flavescens* subsp. *tatricum* Chrtek] Мг. 25-100 cm. По сухи трев. и хрл. м. *СИБ*, *Смп*, *Сф*, *Зн*, *Вм*, *Згн*, *Стд*, *Блс*, *Пн*, *Рл*, *Рд* (з,с), *Трн*, *Тхр*, *Срг*. 0 .. 2400 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, П, С, Т**.

T. sibiricum Rupr. - Сибирски з. о. Мг. 20-130 cm. VII-VII. **С, Т**.

T. tenuiforme Jonsell - Нежен з. о. Мг. 15-40 cm. **Г** (NC), **М**.

Род *Triticum* L.

Пшеница

- 1¹. Оста на класа трошлива, зрелият клас се разпада на клсч. 2
 1². Оста на класа не е трошлива, зрелият клас не се разпада на клсч. 5
 2¹. Клсч. с 2 (3) цв., но само 1 е плоден. 3
 2². Клсч. с 3-5 цв. Обикновено 2 цв. са плодни. 4
 3¹. Оста на класа гъстовлакнеста, естествено трошлива. *T. boeoticum*
 3². Оста на класа гола или с разпръснати влс., чуплива при натискане. Зрн. 7-8 × 2.5-3 mm. *T. monococcum*
 4¹. Оста се чупи над клсч. Зрн. 7-8 × 2.3-2.7 mm, леко лъскави. *T. dicoccon*
 4². Оста се чупи под клсч. Зрн. 7-9 × 2.8-3.4 mm, матови. *T. spelta*
 5¹. Плевите ± закръглени. Ср. ж. (килтът) изпъкнала от ср. нагоре. 6
 5². Плевите с изпъкнала ср. ж. (кил) от осн. до горе. 7
 6¹. Класът с д. 4-15 cm, лин. или продълг., 6-20 пъти по-д. от ш. си, рехав. Членчетата на оста с д. 4-8 mm. Зрн. 6-8.2 × 2.8-3.6 mm. *T. aestivum*
 6². Класът с д. 3-5 cm, ± елиптичен, до 3x по-д. от ш. си, плътен. Членчетата на оста с д. 1-3 mm. Зрн. 7-7.6 × 2.8-3.2 mm. ... *T. compactum*
 7¹. Плевите продълг., 3 пъти по-д. отколкото ш., малко по-к. от долната плевица. Зрн. 8-10 × 3-3.6 mm, леко лъскави. *T. durum*
 7². Плевите яйцевидни ок. 2 пъти по-д. от ш., с ок. 1/3 по-к. от долната плевица. Зрн. 6-7 × 3.2-3.6 mm, матови. *T. turgidum*

T. aestivum L. - Обикновена п.; Мека п.; Хлебна п. 1г. 40-150 cm. Култ. в цялата страна. 0 .. 1200 m. V-VIII. [VII-X]. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн.**

T. boeoticum Boiss. - Беотийска п. 1г. 30-100 cm. По трев. м. Чм (ю), СИБ, Др, Сф, Зн, Стд, Пн (ю), Рд (и), Трн, Тхр. 0 .. 800 m. V-VI. **Б, Г, Т. Фур.**

T. compactum Host - Сбита п. 1г. 60-140 cm. Култ. рядко. V-VII. Пр.: Индия. **Б, Р. Хрн.**

T. dicoccon (Schrank) Schuebl. - Двужърнест лимец. [*T. turgidum* subsp. *dicoccon* (Schrank) Thell.; *T. dicoccon* auct.] 1г. 80-130 cm. Култ.

0 .. 800 m. V-VII. **Б, М, Р, С, Т. Хрн., Фур.**

T. durum Desf. - Твърда пшеница. 1г. 70-140 cm. Култ. V-VII. **Б, Р, С, Т. Хрн.**

T. monococcum L. - Едножърнест лимец. 1г. 45-80 cm. Култ. Адв. Зн, Стд. 0 .. 300 m. V-VII. **Б, Г (NE,NAe), М, Р, С, Т. Хрн., Фур.**

T. spelta L. - Спелта. 1г. 80-120 cm. Култ. 0 .. 900 m. V-VI. **Б, М, Р, С. Хрн.**

T. turgidum L. - Английска п. 1г. 100-170 cm. Култ. рядко. V-VII. **Б, Г, М, Р, С, Т. Хрн.**

Род *Ventenata* Koel.

Вентената

V. dubia (Leers) Coss. & Durieu - Съмнителна в. 1г. 20-60 cm. По сухи трев. м., лив. ЦБ. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г (NC,NE), М, Р, С, Т.**

Род *Vulpia* Gmel.

Вулпия

1¹. Долната плевица с изострен приосновен калус. Звр. влакнест към върха. Прш. 0.8-2 mm. *V. fasciculata*

1². Долната плевица със закръглен приосновен калус. 2

2¹. Тч. 3, в цъфтеж по-д. от плевиците. Долната плевица без осила е с д. 3-5 mm. Клсч. ± прис. *V. unilateralis*

2². Тч. 1 (3), об. по-к. от плевиците. Долната плевица с д. 4-8 mm. Клсч. с къси држ. 3

3¹. Клсч. с 1-3 плодни и 2-7 безплодни цв. Долната плевица по ръба и по гърба с до 1 mm д. влс.; на плодните цв. с 3 ясни и 2 слабо изразени ж. Цв. 4.5-5.5 × 0.6-0.8 mm с осил 10 mm. Зрн. 3.3-3.7 × 0.5 mm. *V. ciliata*

3². Клсч. с 2-5 плодни и 1-3 безплодни цв. Долната плевица ± гола, на плодните цв. с 5 ясни ж. 4

4¹. Долната плевица с ш. 1.3-1.9 mm. Долната плева 2.5-5 mm, 1/2-3/4 от д. на горната. Зрн. 2.7-3 × 0.9-1.1 mm. *V. bromoides*

4². Долната плевица с ш. 0.8-1.3 mm. Долната плева 0.5-3 mm, об. до 1/2 от д. на горната. . 5

5¹. Сцв. изцяло извън най-горното л. влаг. Долната плева 1/4-1/2 от д. на горната. *V. muralis*

5². Сцв. ± обхванато от най-горното л. влаг. Долната плева 1/10-2/5 от д. на горната. Зрн. 3.2-3.6 × 0.4 mm. *V. myuros*

V. bromoides (L.) Gray - Овсигова в. [V.

dertonensis (All.) Gola] 1г. 5-50 cm. По сухи пуст. м. Чм (ю), Прб, Стн (и), Трн, Срж. 0 .. 1000 m. V-VII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Р, С, Т.**

V. ciliata Dumort. - Ресничеста в. [*V. ambigua* (Le Gall) More] 1г. 3-40 cm. По сухи пуст. м. Чм, Др, Прб, Стн (и), Стд, Срз (з), Рд (з,и), Трн, Тхр, Срж, ?Рд (с). 0 .. 1000 m. IV-VI. **Б, Г, М, Р, С, Т.**

V. fasciculata (Forssk.) Samp. - Дюнна в. 1г. 8-60 cm. По крайморски пясъци. Чм. 0 .. 100 m. V-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **Т.**

V. muralis (Kunth) Nees - Стенна в. 1г. 10-60 cm. Чм (ю), Прб, Стн (з,с), Вм, Срз (з), Рд (с), Тхр, Срж. 0 .. 300 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **С, Т.**

V. myuros (L.) C. C. Gmel. - Обикновена вулпия. [*Festuca myuros* L.] 1г. 8-65 cm. По пуст. м. ЦБ. 0 .. 1800 m. IV-VI. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

V. unilateralis (L.) Stace - Едностранна вулпия. [*Nardurus tenuiflorus* (Schrad.) Boiss., *N. maritimus* (L.) Murb.] 1г. 3-45 cm. По сухи пес. и кам. м. Чм (с), Стд (ю), Блс, Слв, Пн (ю), Рд (и), Трн, Тхр, ?Стн (и). 0 .. 900 m. IV-V. [V-VI]. Ч.К. [EN]. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М.**

Семейство **Typhaceae** Juss.

Папурови

1¹. Сцв. главица, горните главици с тичинкови, долните - с плодникови цв. Пл. със запазени оцв. лсч. *Sparganium*

1². Сцв. кочан на върха на ст. Горните цв. в кочана - тичинкови, долните - плодникови. Пл. с хвръ. от влс. *Typha*

Род *Sparganium* L.

Ежова главичка

1¹. Оцв. лсч. плътни, ± тъмно обагрени, към върха ± разширени. Сцв. разкл. Л. отгоре ± плоски, отдолу с остър гръбен ръб. Пл. 6-9 × 4.5-5.2 mm. *S. erectum*

1². Оцв. листета тънки, полупрозрачни, светликафяви. Сцв. неразкл. или с единични къси разклонения в осн. **2**

2¹. Л. в осн. на ст. триъгълни в сечение. Главниците с тичинкови цв. повече от 3, раздалечени. Зрелият плод на върха с равно или по-д. от него стлб. Пл. 5-6 × 3.4-4 mm. *S. emersum*

2². Листа ± плоски, не са триъгълни в сечение.

Главниците с тичинкови цв. по-малко от 3, сближени. Зрелият плод на върха с по-к. от него стлб. **3**

3¹. Главниците с тичинкови цв. 2 (3), сближени и изглеждат като 1 удължена главица, а с плодниковите - раздалечени, най-долната об. с држ. Най-долният присъцветен л. до 2 пъти по-д. от сцв. *S. angustifolium*

3². Главниците с тичинкови цв. 1 (2), сферична. Най-долният присъцветен л. по-к. или малко по-д. от сцв. Пл. 4-4.5 × 1.3-1.5 mm. *S. minimum*

S. angustifolium Michx. - Теснолистна е. г. [*S. affine* Schnizl.] Мг. 30-100 cm. Водно. В плитки езера. Рл, Пн. 1600 .. 2600 m. VII-VIII. ЗБР. **Б, Г, М.**

S. emersum Rehmman - Неразклонена е. г. [*S. simplex* Huds.] Мг. 20-60 cm. Водно. По забл. и моч. м. Сф, Зн, Вм, Рл, Рд (з,с). 0 .. 1000 m. VI-VII. **Б, М, Р, С, Т.**

S. erectum L. - Изправена е. г. [*S. ramosum* Huds.] Мг. 25-150 cm. Водно. По моч. м., разливи на реки. ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

1¹. Пл. обратнопирамидален, в горната ч. тъмнокафяв до черен в долната лъскав, светлокафяв, късо заострен, с изпъкнали ръбове. subsp. *erectum*

1². Пл. вретеновиден, лъскав, към върха постепенно удължен. subsp. *neglectum*

subsp. *erectum* - Изправена е. г. [*S. ramosum* Huds.] Чм (с), Др, Сф, Зн, Рд (с), Трн. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE), **Р, С, Т.** *Леч.*

subsp. *neglectum* (Beeby) Schinz & Thell. - Незабележима е. г. [*S. neglectum* Beeby] ЦБ. 0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.** *Леч.*

S. minimum Wall. - Малка е. г. [*S. natans* L.] Мг. 20-80 cm. Водно. В блата, мочурища, торфища, постоянни сладководни езера. Сф, Зн, Вм, Рд (с). 500 .. 1600 m. V-VI. [VI-VII]. Ч.К. [CR]. ЗБР. **Б, Г** (NC), **Р, С, Т.**

Род *Typha* L.

Папур; Рогозина

1¹. Плодниковите цв. с пцв. **2**

1². Плодниковите цв. без пцв. **3**

2¹. Л. с ш. 3-6 mm, с ушички. Плодниковото сцв. 8-20 × 1.3-2.5 cm, 6-10x по-д. отколкото

ш., и подобно на пщв. тъмно- до червено-кафяво. Пл. 1-2.2 × 0.2-0.3 mm. . *T. angustifolia*
2². Л. с ш. 5-12 mm, без ушички. Плодниковото сцв. 15-25 × 1.2-2.5 cm, над 10 пъти по-д. отколкото ш. и подобно на пщв. светлокафяво. Пл. 0.8-1.2 mm. . *T. domingensis*
3¹. Л. с ушички. Тичинковото сцв. 2-3(4)х по-д. от плодниковото. Л. с ш. 2-4 (7) mm. Пл. 0.7-1.4 × 0.2-0.3 mm. *T. laxmannii*
3². Л. без ушички. Тичинковото сцв. равно или по-к. от плодниковото. 4
4¹. Л. с ш. 8-20 mm. Зрялото плодниково сцв. тъмнокафяво, д. почти колкото тичинковото. Пл. 1-1.5 × 0.2-0.3 mm. *T. latifolia*
4². Л. с ш. 5-10 mm. Зрялото плодниково сцв. сребристозелено, 2-4х по-д. от тичинковото. Пл. 1.3-1.7 × 0.35-0.45 mm. ... *T. shuttleworthii*
T. angustifolia L. - Теснолистен п. Мг. 30-200 cm. В мочурица и плитки бавнотечащи в. ЦБ.

0 .. 1000 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Tex., Дек., Леч., Фур.**

T. domingensis (Pers.) Steud. - Ю. п. Мг. 50-300 cm. По забл. м., край реки. *Чм, Сф, Снд, Трн, Тхр.* 0 .. 500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Tex.**

T. latifolia L. - Широколистен п. Мг. 100-250 cm. В блата, край езера, бавнотечащи в. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т. Tex., Дек., Леч., Фур., Хрн.**

T. laxmannii Leresch. - Лаксманов п. Мг. 80-120 cm. В забл. м., край водоеми, бавно течащи в. *Чм, СИБ, Др, Сф, Снд, Снн* (з), *Трн.* 0 .. 500 m. VI-VIII. **Б, Г** (NC,NE,NAe), **М, Р, С, Т.**

T. shuttleworthii W. D. J. Koch & Sond. - Шутлевортов п. Мг. 100-150 cm. Край реки, водоеми, бавнотечащи в. ЦБ. 0 .. 1500 m. VI-VII. ЗБР. **Б, Г** (NC), **М, Р, С. Tex.**

Разред **Zingiberales** Griseb.

1¹. Тревисти р. с в. до 2 метра. Сцв. монохазий. Пл. кутийка със сочни брадавички. Cannaceae
1². Високи р. с палмовиден хабитус. Л. насечени, с д. до 2 м. Сцв. гъсто, класовидно – от пазвите на л., с големи припокриващи се пщв. Пл. суха ягода с много сем. Musaceae

Семейство **Cannaceae** Juss.

Канови

Род *Canna* L.

Кана

C. indica L. - Индийска кана. Мг. 100-150 cm. Култи. се хибриди. В парк. и градини. VIII-X. Пр.: Троп. Ам. и Индия. **Б, Г, Т.**

Семейство **Musaceae** Juss.

Бананови

Род *Musa* L.

Банан

M. basjoo Siebold & Zucc. ex Iinuma - Японски текстилен б. Мг. 2-4 m. Интр. В закрити градини и в дворове в топлите ч. на страната. *Дек., Влк.*

Терминологичен речник

Автотрофи, Автотрофни растения. Растения със зелени листа или стъбла - съдържат хлорофил, хранят се посредством фотосинтеза.

Актиноморфен цвят (правилен цвят). Цвят с радиална симетрия.

Арилус. Несраснал месест израстък или обв. на семената.

Балкански ендемит Вид, срещащ се само на Балканския полуостров

Близалце. Горната част на плодника, служеща за поемане на прашец. Може да е приседнало или на стълбче.

Боб. Сух едногнезден плод, най-често многосеменен и разпуклив по 2 шева, по-рядко разпадлив или неразпуклив.

Бодли. Видоизменени листа, части от листа или прилистници със силно заострени и твърди върхове.

Брадавички. Подутини по епидермата на вегетативните органи и семената.

Брадата коренова система. Слабо развит гл. корен с много разклонения, често с участие на много добавъчни корени.

Български ендемит. Вид, срещащ се само на територията на България.

Валви. Разраснали и сраснали вътрешни чашелистчета, които обхващат и затварят зрелия плод.

Вегетативни стъбла. Стъбла само с листа.

Венче. Вътрешната част на околоцветника, обикновено ярко обагрена. Състои се от венчелистчета.

Венчелистчета. Видоизменени листа в околоцветника, образуващи венче.

Влагалище. Част от листната дръжка или петура, която обхваща стъблото.

Власинки. Образувания на епидермата.

Въздушен корен. Корени, които се образуват от стъблото и могат да улавят атмосферна влага.

Врязан лист. Петурата е връзана до 1/4 от ширината си.

Възел. Мястото в стъблото, в което се развиват листа и пъпки.

Възходящо стъбло. Долната част на стб. лежи на земята, горната е изправена.

Галбула. Месеста шишарка със сраснали люспи.

Главен корен. Корен, който започва развитието си още при покълване на семето. При споровите растения липсва. При едноседелните бързо

загоива и се измества от добавъчни корени.

Главица. Съцветие със скъсена ос и кълбовидна форма. Частен случай е съцветието кошничка.

Гол цвят. Цвят без околоцветник.

Горен звр. Завръз разположен върху цветното легло. При плода позицията на горния звр. се разпознава с разположението на остатъка от чашката към плодната дръжка.

Грозд. Съцветие с удължена ос, нарастващо с върха си. Цетовите са с дръжки.

Грудка. Видоизменени подземни, по-рядко надземни, месести стъбла или корени.

Грудколуковица. Подземна стъблена грудка с участие на ципести листа.

Двугодишно растение. Тревисти растения, които развиват л. приосновна розетка през първата година, и цъфтят и плодоносят през втората година.

Двудомно растение. Растение с еднополови цветове, мъжките и женските цетове са върху различни индивиди.

Дихазий. Съцветие което на върха завършва с цвят, и под него се образуват 2 нови клонки.

Дихотомно (вилужно) разклоняване. Гл. ос се разделя на 2, обикновено еднакво развити оси.

Дланест лист. Лист, при който всички ч. са захванати към общ център, подобно на длан.

Добавъчен корен. Корени, които се образуват от стъблото и листата.

Долен завръз. Завръз, разположен под цветното легло (в цветната дръжка). При плода се разпознава с разположението на остатъка от околоцветника към върха на плода.

Дърво. Растения с вдървенели стъбла, с добре развити гл. стъбла.

Едногодишно растение. Тревисто растение, което се развива напълно през годината и след това загива.

Еднодомно растение. Растение с еднополови цветове, мъжките и женските цетове са върху един индивид.

Ендемит. Видове, родове или семейства, ограничени в разпространението си на определена територия.

Епидерма. Покривна тъкан на надземните органи.

Жилка. Проводящо снопче с заобикалящите го тъкани, често изпъкнало по долната повърхност на листа.

Жилкуване. Системата от жилки върху листа:

дихотомно, дланевидно, дъговидно, мрежесто, пересто, успоредно.

Жлези. Образования на епидермата (полета или власинки), които отделят етерични масла или смоли.

Жлезисти власинки. Власинки с крайна секретизираща клетка (обикновено сферична).

Жълъд. Сух неразпуклив плод, обхванат в основата или изцяло от твърда обвивка (купула).

Завръз (яйчник). Долната разширена част на плодника, в която се образуват семепопките.

Звездовидни власинки. Разклонени влс. със звездовиден изглед.

Зигоморфен цвят. Цвят с една ос на симетрия (от 2 огледални ч.).

Зърно. Сух неразпуклив плод, с напълно сраснали плодна и семенна обвивка.

Инволукрум. Обвивка на съцветието, съставена от прицветни листчета.

Индустий. Покривало върху сорусите на листата при папратите.

Капаче. Част от пл. кутийка, която при узряване се отделя.

Карпофор. Продължение на цветната држъжка, което носи плода.

Катерливо стъбло. Лиановидно стъбло, прикрепващо се с помощта на мустачки, прикрепителни корени, бодли, шипчета или кукички.

Кил. Изпъкнала средна жилка при листа или прилистници.

Клас. Съцветие с удължена ос, което нараства с върха си, и цветовете са без држъжки.

Класовидна метл. Метлица със скъсени разклонения, които завършват с класчета.

Класче. Крайни ч. на съцветията сл. клас и метл. от класове. Състоят се от плътно събрани цветове с ред. околоцветник.

Корен. Безлисте подземен (по-рядко надземен или воден) орган, служещ за прикрепване, водоснабдяване и минерално хранене.

Коренова система. Системата, образувана от всички корени на растението.

Коренище. Видоизменено многогодишно стъбло, обикновено подземно, покр. с люсповидни листа, с презимуващи пъпки.

Костилков плод (костилка). Едносеменен плод с вдървеняла вътрешна обвивка (костилка), заобиколена от месеста сочна средна и ципеста външна обвивка.

Кореноплод. Месест вегетативен орган,

образуван едновременно от корена и стъблото.

Кочан. Просто класовидно съцветие с дебела, често месеста ос, покрито с 1 или повече обвивни листа (спата).

Кошничка. Частен случай на съц главица. Съц. ос е силно скъсена, обикновено ± плоска. Съц. са без држъжки. Кошничката е обхваната от обвивка (инволукрум) от специализирани пръсъцветници.

Крилатка. Сухо неразпукливо орехче с крилат израстък.

Крилато стъбло. Стъбло с лентовидни израстъци по д. му, обикновено продължения на низбягващи листа.

Купула. Твърда обвивка, образувана от срастване на околоцветника с прицветниците. Обхващаща изцяло плода, или частично, подобно на шапка.

Кутийка. Сух плод или спорангий, разпуклив или с капаче.

Лежашо стъбло. Разполага се успоредно на земната повърхност по цялата си дължина, без вкореняване във възлите.

Лещанка (лентицел). Лещовидни образувания по клонките на дърветата и храстите, осъществяващи газообмена и изпарението.

Лиани. Растения с катерливи или увивни стъбла.

Лировидно-перест лист. Нечифтоперест лист с мн. по-голямо крайно листче, в сравнение със страничните.

Лист. Основен вегетативен орган, осъществяващ фотосинтеза.

Листоразположение. Начин на разполагане на листата по стъблото.

Листна држъжка. Част от основата на листа, изпълняваща предимно механична функция.

Листна петура (листна пластинка). Плоската активно фотосинтезираща част на листа.

Луковички. Надземни луковици, образувани от пазвени или цветни пъпки. Подземни дъщерни луковици.

Луковица. Силно скъсено подземно стъбло (дънце), покр. с видоизменени листа - месести и сухи люспи.

Лъжепрешленесто листоразположение. При всеки възел на стъблото са прикрепени листа с прилистници, наподобяващи по форма и големина петурите.

Междувъзлие. Участъкът между 2 възела в стъблото.

Мерикарп. Съставна част от разпадлив плод, съдържаща 1 или повече семена.

Метлица. Сложно разцемено съцветие със стр. разклонения.

Мехунка. Сух, едногнезден, разпуклив, често многосеменен плод, образуван от 1 плодolist, разпуклив от долу нагоре по шева на срастване.

Микориза. Симбиоза между корените на растението и гъбите в почвата.

Микотрофи. Безхлорофилни растения, изхранващи се изцяло посредством микориза.

Многогодишно растение. Тревисти растения, които живеят повече от 2 години. Зимуват с подземни органи.

Моноподиадно разклоняване. Гл. ос нараства постоянно, разклоненията от втори порядък и всеки следващ порядък са по-слабо развити

Монотипен род. Род, съставен само от 1 вид.

Монохазий. Съцветие с цвят на върха и образуващо се 1 разклонение под него.

Мустачки. Нишковидни органи за прикрепване, образувани от клк., л., л. држ. или прилистници.

Наделен (разсечен, насечен) лист. Петурата връзана от 1/2 почти до средната жилка.

Нарязан (разделен) лист. Петурата връзана 1/4 до 1/2 от ширината си.

Насекомоядни растения. Многогодишни тревисти растения, които могат да улавят насекоми с помощта на видоизменени листа.

Непълнен цвят. Цвят, в който липсва някоя от съставните ч..

Нектарни жлези. Жлези, отделящи сладка течност (нектар).

Нечифтоперест (текоперест) лист. Сложен перест лист с нечетен брой листчета (с листче на върха на оста).

Низбягващ лист. Основата на листа продължава по стъблото и срасва с него, като му придава крилата форма.

Околоцветник. Специализирани видоизменени листа в цвета. Околоцветникът може да е прост (от перигонни лсч.) или двоен (от чашка и вч.).

Орех. Сух едносеменен неразпуклив плод с твърда вдървеняла обвивка.

Орехче. Малък сух неразпуклив плод. Образуван от 1 плодolist, или съставна част от сборен плод.

Осева коренова система. Силно развит гл. корен с по-слабо развити разклонения.

Осил. Твърд израстък на върха на плевите и плевниците в класчетата, в частни случаи и по други листа.

Охрея. Срастване на прилистниците и л. влаг. в общ ципест ръкав.

Пазвено съцветие. Съцветие, разположено в основата на лист.

Паразит. Безхлорофилно растение с хаустории, набавящо вода и хранителни вещества от друго растение.

Папус. Хвърчилка от власинки или люспи при плсем.

Парливи власинки. Власинки с твърда кр. клетка, които при допир отделят парливо вещество.

Перест лист. Лист, при който ч. на петурата са захванати по дължината на основна ос, във вид на перо.

Пирени. Твърдите части около семената на ябълковидните плодове.

Плеви. Ципести или кожести листчета (люспи) в основата на класчетата.

Плевици. Ципести люспи в основата на всеки цвят в класчето. Долната плевница е видоизменен прицветник, горната - видоизменен околоцветник.

Плейохазий. Съцветие с цвят на върха и няколко разклонения под него.

Плод. Орган, носещ семената. Образуван от плодника, често с участието и на други цветни ч..

Плодник. Женски размножителен орган, който износва семената и се развива до плод. Съставен от плодolistи. Об. външно разделен на звр., стълбче и близалце.

Плодolist. Видоизменени листа, които съставят плодника и носят семепъпките.

Плодосемка (ахена, семка). Сух едносеменен плод, с кожеста обв.ивка, несраснала със семето, често с папус (хвърчилка).

Подчашка. Прицветници разположени в група под чашката.

Полинии. Агрегати от слепен прашец в прашниковите гнезда, типични за семейство Orchidaceae.

Полупаразит. Зелено растение с хаустории, набавящо вода от друго растение.

Полухраст. Тревисто растение с вдървеняла основа, с която презимува.

Последователно (спирално) листоразположение. При всеки възел на стъблото е прикрепен по 1 лист.

Прешленесто листоразположение. При всеки възел на стб. са прикрепени 3 или повече листа.

Прашник. Вр. част на тичинката, която образува прашец.

Прикрепителни корени. Добавъчни корени служещи за прикрепване.

Прилистници. Малки листоподобни структури (обикновено 2) в основата на листната дръжка.

Могат да бъдат видоизменени в бодли или в железисти сруктури. При някои видове срастват с листното влаг., образувайки охреи.

Приседнал лист. Лист без држъжка, с петура директно захваната към стъблото.

Присъцветник. Лист в основата на съцветието.

Прицветник. Лист, в чиято пазва се развива цвят.

Прободен лист. Лист обхващащ стъблото от всички страни - стъблото преминава близо до центъра на петурата.

Прост лист. Лист, който има само една петура (цяла или с различни степени на наделяне).

Прости власинки. Неразклонени власинки. без железиста клетка.

Просто съцветие. Съцветие само с главна ос.

Пълзящо стъбло. Разполага се успоредно на земната повърхност, като се вкоренява във възлите.

Разпадлив (сборен) плод. Сух плод, при узряване се разпада на дялове (мерикарпи).

Реликт. Вид запазен от минали геологични времена, запазил се на ограничени места, и слабо повлиян от промените в историята на Земята.

Реса. Класовидно еднополово съцветие с мека увиснала или изправена ос.

Реснички. Прави и дълги власинки, видими по ръбовете на органите.

Розетково листоразположение. Листата са разположени в основата върху скъсено стъбло с много къси междувъзлия.

Рудерално растение. Растения, способни да растат в увредени от човешка дейност местообитания.

Сапрофит. Растения, изхранващи се от мъртви органични вещества.

Сборен плод. Плод образуван от няколко плодника в един цвят, като отделните плодници образуват отделни плч..

Сборна костилка. Сборен плод състоящ се от няколко сочни костилкови плч..

Сборна мехунка. Сборен плод, състоящ се от няколко сухи разпукливи мехунки.

Сборно орехче. Сборен плод, състоящ се от няколко неразпукливи орехчета. Тук се отнасят и варианти като ягодовидното многоорехче и цинародия.

Семе. Орган за размножаване при растенията, развиващ се в пл. Представлява млад индивид.

Семепъпка. Женска полова структура, разположена открито върху семенна люспа или скрита в плодника.

Сенник. Просто съцветие с цветни држжки излизащи от 1 възел.

Симподиално разклоняване. Страничните оси изпреварват по развитие оста, върху която са разположени.

Сложен грозд. Разклонено съцветие с разположени гроздове по клонките му.

Сложен клас. Съцветие, по чиято ос са разположени класчета.

Сложен лист. Лист, състоящ се от отделни петурки, всяка захваната с држжка към основната листна ос.

Сложен сенник. Разклонено съцветие, завършващо със сенници.

Сложно съцветие. Съцветие с разклонена ос, като върху разклоненията се разполагат групи от цветове.

Сложноперест лист. Сложен лист с разклонена листна ос - двойноперест, тройноперест.

Сорус. Група от спорангии върху листа при папратите, често покр. с индузий.

Спата. Покривало при някои съцветия, с форма на фуния или изцяло обхващащо съцветието.

Спора. Клетка, предназначена за безполово размножаване, обикновено с твърда дебела обвивка.

Спорангий. Орган за образуване на спори.

Спороносна кутийка. Спорангий при мъховете, често с држжка.

Спороносен лист. Лист носещ спорангии (например при папратите).

Спороносно класче. Класовиден връх на стъблото, по който са разполагат спорангиите.

Спорофил. Лист със спорангий в пазвата си.

Срещуположно листоразположение. При всеки възел се разполагат по 2 срещуположни листа.

Стаминодий. Стерилна тичинка (без прашник), често с медоносни жлези, обикновено се различава от фертилните тичинки.

Стерилен цвят. Безплоден цвят - само с околоцветник, без тичинки или плодник.

Стерилна розетка. Силно скъсено вегетативно стъбло с листа в розетка.

Стъбло. Надземен орган, състоящ се от възли и междувъзлия. Носи листата, пъпките и цветовете.

Стъблообхващащ лист. Приседнал лист, със своб. основа, обхващаща стъблото.

Стълбче. Част от плодника, връзка между звр. и близалцето.

Съплодие. Съцветие със сраснали плодове, при узряване опадва като цял плод.

Съставни съцветия. В образуване на общия

изглед на съцветията участват групирания от различен тип.

Съцветие. Специализирана клонка, която носи цветовете.

Съцветна ос. Главна ос на съцветието.

Съцветно легло. Силно скъсена и разширена съцветна ос.

Талус. Растително тяло без специализирани корен, стъбло и листа

Тичинки. Видоизменени листа, превърнати в мъжки размножителни органи. Състоят се от дъжка и прашник.

Туфесто растение. Растение с многобройни гъсто разположени листа.

Треви. Растения с едногодишни надземни стъбла.

Троен лист. Сложен лист от 3 листчета.

Тръни. Къси твърди видоизменени клонки със заострени краища.

Устна. Горна и долна групи от дялове в зигоморфните цветовете.

Филокладий. Видоизменено стъбло с листовидна форма, изпълняващо функцията на лист. Истинските листа са видоизменени в бодли или люспи.

Флора. Съвкупност от всички видове растения, които се срещат на определена територия.

Флористичен район. Най-малката подчинена единица на райониране, характерна с определен състав на флората.

Хаусторий. Видоизменен корен при паразитните растения, проникващ в проводящата система на гостоприемника.

Хипантий. Чашковидно цветно легло.

Хетерофилия (разнолистие). Явление, при което листата на един индивид рязко се различават по форма.

Цветно легло. Вр. част на цветната дръжка, върху която се прикрепят цветните части.

Цвят. Размножителен орган при растенията. Представлява скъсена клонка (цветно легло), върху която се разполагат тичинките и плодниците. Обикновено цветът има околоцветник от чашка и/или венче.

Цял лист. Листна петура без връзване.

Увивно стъбло. Лиановидно стъбло, което се увива около други растения или предмети.

Цимозно съцветие. Съцветие с ограничен растеж на гл. ос и многобройни стр. разклонения. Първият цвят е на върха, следван от цветовете на върховете на стр. разклонения.

Циатий (циатум). Съцветие от еднopolови цветовете: 1 женски и 5 мъжки цвята, в основата с нектарни жлези и отвън обвито с листчета.

Чашелистче. Видоизменен лист в състава на външ. част на околоцветника.

Чашка. Външата част на двойния околоцветник. Състои се от чашелистчета.

Четворен лист. Сложен лист с 4 листчета на върха на листната дръжка.

Чифтоперест лист. Сложен лист, завършващ с чифт листчета, с мустаче или с осилче.

Шипове. Бодливи твърди образувания на епидермата. За разлика от бодлите и тръните, лесно се отделят при натискане.

Шишарка. Всървенияла гл. ос с вдървенени семенни люспи.

Шишарковидна реса. Съцветие с вдървенияла ос, при зреене на плода образува съплодие, наподобяващо шишарка.

Шлем. Специализирано куполовидно венчелистче, покриващо изцяло цвета от горната му страна.

Шпора. Удължен израстък на венчето във вид на рогче, в която се натрупва нектар.

Шушулка. Сух двугнезден, разпуклив, мн.семенен пл., надл. разделен с ципеста преграда и прикрепени към външните стени семена; дълъг поне 4 пъти повече от ширината си.

Шушулчица. Сух двугнезден, разпуклив, многосеменен плод, надлъжно разделен с ципеста преграда и прикрепени към външ. стени семена; до 3 пъти по-дълъг от ширината си.

Щит. Сложен сенник, при който всички цветовете се разполагат в една равнина.

Ябълковиден плод. Сочен плод, с месеста част образувана от разрастването на цветното легло и чашката.

Ягода. Сочен плод с много семена във вътрешността си.

Ягдовидно многоорехче. Сочен плод, образуван от разрастването на цветното легло, с разположени по него орехчета.

Индекс на семействата и родовете

- Abelia*, 256
Abelmoschus, 430
Abies, 29
Abutilon, 430
Acacia, 315
Acaena, 483
Acalypha, 408
Acanthaceae, 346
Acantholimon, 230
Acanthus, 346
Acer, 509
 Aceraceae, 509
Achillea, 69
Achnatherum, 641
Aconitum, 451
Acorus, 536
Actaea, 451
Actinidia, 260
Actinidiaceae, 260
Adenocarpus, 274
Adenostyles, 72
 Adiantaceae, 23
Adiantum, 24
Adonis, 451
Adoxa, 258
 Adoxaceae, 258
Aegilops, 613
Aegopodium, 45
Aeluropus, 603
Aeschynomene, 274
Aesculus, 511
Aetheorhiza, 117
Aethionema, 164
Aethusa, 45
 Agavaceae, 550, 552, 559
Agave, 551
Agavoideae, 550
Ageratina, 72
Ageratum, 72
Agrimonia, 483
Agropyron, 614
Agrostemma, 203
Ailanthus, 511
Aira, 615
Airopsis, 615
Aizoaceae, 190
Ajania, 72
Akebia, 445
Albizzia, 315
Alcea, 430
Alchemilla, 483
Aldrovanda, 229
Alisma, 535
Alismataceae, 535
Alismatales, 534
Alkanna, 150
Alliaceae, 543
Alliaria, 165
Allium, 543
Alnus, 317
Aloe, 559
Alopecurus, 615
Alstroemeria, 577
Alstroemeriaceae, 577
Alternanthera, 199
Althaea, 430
Alyssoides, 165
Alyssum, 165
Amaranthaceae, 191
Amaranthoideae, 191
Amaranthus, 191
Amaryllidaceae, 549
Amaryllis, 549
Ambrosia, 72
Amelanchier, 470
Ammannia, 435
Ammi, 45
Ammobium, 73
Ammoides, 46
Ammophila, 616
Amorpha, 274
Ampelopsis, 531
Amphoricarpus, 97
Amsonia, 323
Amygdales, 469
Amygdales, 469
Anacardiaceae, 506
Anacyclus, 73
Anagallis, 265
Anagyris, 274
Anchusa, 151
Andrachne, 419
Andropogon, 606
Androsace, 266
Andryala, 117
Andrzeiowska, 168
Anemome, 457
Anemone, 452
Anethum, 46
Angelica, 46
Anogramma, 24
Antennaria, 73
Anthemis, 73
 Anthericaceae, 550
Anthericum, 551
Anthoceros, 14
Anthoxanthum, 616
Anthriscus, 46
Anthurium, 536
Anthyllis, 274
Antirrhinum, 385
Apera, 616
Aphanes, 487
Apiaceae, 42
Apiales, 42
Apium, 47
Apocynaceae, 322
Apocynoideae, 322
Apocynum, 323
Aptenia, 190
Aquifoliaceae, 65
Aquifoliales, 65
Aquilegia, 453
Arabidopsis, 168
Arabis, 168
Araceae, 535
Arachis, 275
Aralia, 65
Araliaceae, 65
Arbutus, 262
Arceuthobium, 504
Arctium, 97
Arctostaphylos, 262
Areaceae, 542
Arecales, 542
Aremonia, 487
Arenaria, 203
Argemone, 448
Argusia, 161
Arisarum, 536
Aristella, 641
Aristolochia, 442
Aristolochiaceae, 442
Armeria, 230
Armoracia, 169
Arnica, 75
Aronia, 471
Arrhenatherum, 616
Artemisia, 75
Arthrocnemum, 199
Arum, 536
Aruncus, 488
Arundinoideae, 601
Arundo, 601
Asarum, 443
 Asclepiadaceae, 324
Asclepiadoideae, 324
Asclepias, 324
Asparagaceae, 550
Asparagales, 543
Asparagoideae, 551
Asparagus, 552
Asperugo, 152
Asperula, 329
Asphodelaceae, 559
Asphodeline, 559
Asphodelus, 559
Aspidistra, 553
Aspleniaceae, 19
Asplenium, 19
Aster, 77
Asteraceae, 66
Asterales, 66
Asteriscus, 77
Asteroideae, 66
Asterolinon, 267
Astilbe, 520
Astilboideae, 520
Astracantha, 275
Astragalus, 276
Astrantia, 47
Astrodaucus, 47
Asyneuma, 143
Athyrium, 21
Atractylis, 77
Atriplex, 195
Aubrieta, 169
Aucuba, 322
Aurinia, 170
Austrobaileyales, 149
Avena, 617
Avenastrum, 629
Avenula, 629
Azolla, 24
 Azollaceae, 24
Baccharis, 77
Bacopa, 385
Baeothryon, 584
Baldellia, 535
Ballota, 350
Balsaminaceae, 260
Bambusoideae, 601
Baptisia, 279
Barbarea, 170
Bartsia, 374
Bassia, 193
Beckmannia, 617
Begonia, 245
Begoniaceae, 245
Bellardia, 374
Bellevalia, 555
Bellis, 77
Berberidaceae, 444
Berberis, 444
Bergenia, 520
Berteroa, 171
Berula, 47
Beta, 193
Betoideae, 193
Betonica, 363
Betula, 317
Betulaceae, 316
Betuloideae, 317
Bidens, 77
Bifora, 47
Bignoniaceae, 346
Billbergia, 583
Biscutella, 171
Biserrula, 276
Bistorta, 233
Bituminaria, 279
Blackstonia, 325

- Blechnum*, 21
Blysmus, 584
Boehmeria, 502
Bolanthus, 204
Bolboschoenus, 584
Bombycilaena, 78
 Boraginaceae, 149
 Boraginales, 149
 Boraginoideae, 149
Borago, 152
Bothriochloa, 606
Botrychium, 18
Bougainvillea, 230
Brachiaria, 606
Brachypodium, 617
Brassica, 171
 Brassicaceae, 162
 Brassicales, 162
Briza, 618
 Bromeliaceae, 583
Bromus, 618
Broussonetia, 467
Bruckenthalia, 263
Brugmansia, 528
Brunnera, 153
Bryonia, 246
Buddleja, 398
 Buddlejaceae, 398
Bufonia, 204
Buglossoides, 153
Bunias, 172
Bunium, 47
Bupleurum, 48
 Butomaceae, 538
Butomus, 538
 Buxaceae, 189
 Buxales, 189
Buxus, 189
Cabomba, 440
 Cabombaceae, 440
Cachrys, 49
 Cactaceae, 201
Caesalpinia, 271
 Caesalpinjiaceae, 270
 Caesalpinioideae, 270
Cakile, 172
Calamagrostis, 621
Calceolaria, 347
 Calceolariaceae, 347
Caldesia, 535
Calendula, 78
Calepina, 172
Calibrachoa, 528
Calicotome, 279
Callicarpa, 350
Callistephus, 78
 Callitrichaceae, 385
Callitriche, 386
Calluna, 262
Calocedrus, 27
Caltha, 453
 Calycanthaceae, 405
Calycanthus, 405
Calystegia, 524
Camelina, 172
Camellia, 270
Campanula, 143
 Campanulaceae, 142
Camphorosma, 194
 Camphorosmoideae, 193
Campsis, 346
Canna, 645
 Cannabaceae, 466
Cannabis, 466
 Cannaceae, 645
 Capparaceae, 188
Capparis, 188
 Caprifoliaceae, 248
 Caprifolioideae, 248
Capsella, 173
Capsicum, 528
Caragana, 279
Cardamine, 173
Cardaminopsis, 175
Cardaria, 182
Cardiospermum, 511
Cardopatum, 78
 Carduoideae, 96
Carduus, 98
Carex, 585
Carlina, 99
Carpesium, 78
Carpinus, 318
Carpobrotus, 190
Carthamus, 100
Carum, 50
Carya, 321
 Caryophyllaceae, 202
 Caryophyllales, 189
Caryopteris, 350
Castanea, 318
Catabrosa, 621
Catalpa, 346
Catapodium, 621
Cataranthus, 323
Caucalis, 50
Ceanothus, 468
Cedrus, 30
 Celastraceae, 241
 Celastrales, 241
 Celastroideae, 241
Celastrus, 241
Celosia, 193
Celsia, 399
Celtis, 501
Cenchrus, 606
Centaurea, 100, 110
Centaurium, 325
Centranthus, 256
Cephalanthera, 568
Cephalanthus, 330
Cephalaria, 251
Cephalorrhynchus, 130
 Cephalotaxaceae, 34
Cephalotaxus, 34
Cerastium, 204
Ceratocarpus, 196
Ceratocephalus, 453
Ceratonia, 271
 Ceratophyllaceae, 242
 Ceratophyllales, 242
Ceratophyllum, 242
Ceratostigma, 231
 Cercidiphyllaceae, 512
Cercidiphyllum, 512
Cercis, 271
Cereus, 201
Cerithe, 153
Ceterach, 19
Chaenomeles, 471
Chaenorhinum, 386
Chaerophyllum, 50
Chaiturus, 350
Chamaecyparis, 27
Chamaecytisus, 280
Chamaemelum, 78
Chamaenerion, 437
Chamaerops, 542
Chamaespartium, 284
Chamomilla, 89
Chasmanthium, 607
Cheilanthes, 24
Chelidonium, 448
 Chenopodiaceae, 191, 193, 194, 201
Chenopodiastrum, 196
 Chenopodioideae, 194
Chenopodium, 196
Chimonanthus, 405
Chionanthus, 371
Chitalpa, 347
 Chloridoideae, 602
Choisya, 507
Chondrilla, 117
Chorisporea, 175
Chrozophora, 408
Chrysanthemum, 78
Chrysopogon, 607
Chrysosplenium, 520
Cicendia, 326
Cicer, 279
Cicerbita, 130
 Cichorioideae, 115
Cichorium, 117
Cicuta, 51
Cineraria, 79
Cionura, 324
Circaea, 437
Cirsium, 108
 Cistaceae, 428
Cistus, 428
Citrullus, 247
Citrus, 507
Cladium, 593
Cladrastis, 280
Clarkia, 437
Claytonia, 229
Cleistogenes, 603
Clematis, 454
Cleome, 189
Clerodendrum, 350
Clinopodium, 350
 Clusiaceae, 413
Clypeola, 175
Cnidium, 51
Coeloglossum, 568
 Colchicaceae, 577
Colchicum, 577
Colocasia, 537
Columnea, 347
Colutea, 280
Comandra, 504
Comarum, 488
Commelina, 576
 Commelinaceae, 576
 Commelinales, 576
 Compositae, 66
Conium, 51
Conringia, 176
Consolida, 455
Convallaria, 553
 Convallariaceae, 550, 553
 Convolvulaceae, 524
Convolvulus, 524
Conyza, 81
Corallorhiza, 569
Cordylina, 552
Coreopsis, 79
Coriandrum, 51
 Corispermioideae, 198
Corispermum, 198
 Cornaceae, 242
 Cornales, 242
Cornus, 242
Coronilla, 280
Coronopus, 182
Corothamnus, 280
Corrigiola, 207
Cortaderia, 605
Cortusa, 266
Corydalis, 446
 Corylaceae, 316
 Coryloideae, 317
Corylus, 318
Corynephorus, 622
Coryopsis, 519
Cosmos, 79
Cota, 79
Cotinus, 506
Cotoneaster, 471
Crambe, 176
Crassula, 512
 Crassulaceae, 512
Crataegus, 472

Crepis, 117
Cressa, 526
Crithmum, 51
Crocus, 560
Crossosomatales, 244
Crucianella, 331
Cruciata, 331
 Cruciferae, 162
Crupina, 110
Crypsis, 603
Cryptogramma, 24
 Cryptogrammaceae, 23
Cryptomeria, 29
Cryptotaenia, 51
Cucumis, 247
Cucurbita, 247
Cucurbitaceae, 246
Cucurbitales, 245
Cudrania, 468
Cuminum, 51
Cupressaceae, 26
Cupressoideae, 26
Cupressus, 27
Cuscuta, 526
 Cuscutaceae, 524
Cyanus, 110
Cycadaceae, 25
Cycas, 25
Cyclamen, 266
Cydonia, 473
Cymbalaria, 386
Cymbopogon, 607
Cynanchum, 324
Cynara, 112
Cynodon, 603
Cynoglossum, 154
Cynoglottis, 154
Cynosurus, 622
Cyperaceae, 583
Cyperus, 593
Cypripedium, 569
Cyrilla, 261
Cyrillaceae, 261
Cystopteris, 21
Cytinaceae, 429
Cytinus, 429
Cytisus, 280
Dactylis, 622
Dactylorhiza, 569
Dahlia, 80
Danthonia, 605
Danthonioideae, 605
Daphne, 434
Dasiphora, 488
Dasyphyrum, 622
Datura, 528
Daucus, 52
Delosperma, 191
Delphinium, 455
Dendranthema, 78
Dennstaedtiaceae, 21
Dentaria, 173
Descampsia, 622
Descurainia, 176
Desmazeria, 621
Desmodium, 283
Deutzia, 243
Dianthus, 207
Dicentra, 447
Dichondra, 527
Dictamnus, 507
Dieffenbachia, 537
Dierama, 563
Diervilla, 250
Diervilloideae, 250
Digitalis, 386
Digitaria, 607
Dionaea, 229
Dioscorea, 576
Dioscoreaceae, 576
Dioscoreales, 576
 Diospyraceae, 261
Diphasiastrum, 16
Diplotaxis, 176
 Dipsacaceae, 251
Dipsacales, 248
Dipsacoideae, 251
Dipsacus, 252
Disporopsis, 553
Dittrichia, 80
Doronicum, 81
Dorycnium, 283
Draba, 177
Dracaena, 553
Dracocephalum, 352
Dracunculus, 537
Drimia, 555
Drosera, 229
Droseraceae, 229
Dryadoideae, 482
Dryas, 482
Drymocallis, 488
Dryopteris, 22
Duchesnea, 488
Dysphania, 197
Ebenaceae, 261
Ecballium, 247
Echinacea, 81
Echinaria, 623
Echinochloa, 607
Echinocystis, 247
Echinophora, 52
Echinops, 112
Echium, 154
Eclipta, 81
Edraianthus, 147
Egeria, 539
Eichhornia, 576
Elaeagnaceae, 466
Elaeagnus, 466
Elatinaceae, 407
Elatine, 407
Eleocharis, 594
Eleusine, 603
Elodea, 539
Elsholtzia, 352
Emex, 233
 Empetraceae, 261
Empetrum, 262
Enarthrocarpus, 177
Ephedra, 25
Ephedraceae, 25
Epilobium, 437
Epimedium, 445
Epipactis, 570
Epipogium, 570
Episcia, 347
Equisetaceae, 17
Equisetales, 17
Equisetum, 17
Eragrostis, 603
Eranthis, 456
Eremogone, 212
Erianthus, 608
Erica, 263
Ericaceae, 261
Erigeron, 81
Eriobotrya, 473
Eriophorum, 594
Eritrichium, 155
Erodium, 341
Erophila, 177
Eruca, 178
Eryngium, 52
Erysimum, 178
Escallonia, 270
Escalloniaceae, 270
Escalloniales, 270
Eschscholzia, 448
Euclidium, 180
Eucommia, 322
Eucommiaceae, 322
Euonymus, 241
Eupatorium, 82
Euphorbia, 408
Euphorbiaceae, 407
Euphrasia, 374
Eustoma, 326
Evonymus, 241
Exochorda, 473
Fabaceae, 270
Fabales, 270
Faboideae, 271
Fagaceae, 318
Fagales, 316
Fagopyrum, 233
Fagus, 318
Falcaria, 53
Fallopia, 233
Fatsia, 65
Ferula, 53
Ferulago, 53
Festuca, 624
Festucopsis, 628
Festulolium, 628
Fibigia, 180
Ficaria, 456
Ficus, 467
Filago, 83
Filipendula, 488
Fimbristylis, 595
Firmiana, 431
Flueggea, 419
Foeniculum, 53
Fontanesia, 371
Forsythia, 371
Fragaria, 488
Frangula, 468
Frankenia, 229
Frankeniaceae, 229
Fraxinus, 371
Freesia, 563
Fritillaria, 578
Fuchsia, 439
Fumana, 428
Fumaria, 446
 Fumariaceae, 445
Fumarioideae, 445
 Funkiaceae, 550
Gagea, 580
Gaillardia, 83
Galactites, 113
Galanthus, 549
Galatella, 84
Galega, 284
Galeopsis, 352
Galinsoga, 84
Galium, 331
Garryaceae, 322
Garryales, 322
Gastridium, 628
Gastrocotyle, 155
Gaudinia, 628
Gaultheria, 263
Gaura, 440
Genista, 284
Gentiana, 326
Gentianaceae, 325
Gentianales, 322
Gentianella, 327
Gentianopsis, 328
Geocaryum, 55
Geraniaceae, 341
Geraniales, 341
Geranium, 342
Gerbera, 142
Geropogon, 119
Gesneriaceae, 347
Ginkgo, 25
Ginkgoaceae, 25
Gladiolus, 563
Glandora, 155
Glandularia, 404
Glaucium, 448

Glebionis, 84
Glechoma, 353
Gleditsia, 271
Glinus, 229
Globularia, 387
Glyceria, 628
Glycine, 286
Glycyrrhiza, 286
Gnaphalium, 84, 88
Gnaphocarpus, 324
Gomphrena, 199
Gomphrenoideae, 199
Goniolimon, 231
Goodyera, 571
Gossypium, 431
Gramineae, 600
Gratiola, 387
Grewia, 433
Grindelia, 84
Groenlandia, 540
Grossulariaceae, 517
Guttiferae, 413
Gymnadenia, 571
Gymnocarpium, 22
Gymnocladus, 271
Gynostemma, 247
Gypsophila, 212
Haberlea, 347
Hainardia, 629
Hakonechloa, 601
Halesia, 270
Halimione, 198
Halimodendron, 286
Halocnemum, 199
Haloragaceae, 518
Hamamelidaceae, 519
Hamamelis, 519
Hammarbya, 571
Haplophyllum, 507
Hebe, 387
Hedera, 65
Hedypnois, 119
Hedysarum, 286
Helenium, 84
Helianthemum, 429
Helianthus, 84
Helichrysum, 85
Helictotrichon, 629
Heliopsis, 85
Heliotropioideae, 161
Heliotropium, 161
Helleborus, 457
Helminthotheca, 119
Hemerocallidaceae, 559
Hemerocallis, 559
Hepatica, 457
Heptaptera, 53
Heracleum, 54
Herminium, 571
Herniaria, 213
Hesperis, 180
Heteranthera, 576
Heuchera, 521
Hibiscus, 431
Hieracium, 120, 132
Hierochloe, 630
Himantoglossum, 571
Hippocastanaceae, 509
Hippocrepis, 286
Hippomarathrum, 54
Hippophae, 467
Hippuridaceae, 385
Hippuris, 388
Hirschfeldia, 181
Holcus, 630
Holodiscus, 473
Holosteum, 213
Homogyne, 85
Hordelymus, 630
Hordeum, 630
Hornungia, 181
Hosta, 551
Hostaceae, 550
Hottonia, 267
Houttuynia, 443
Hovenia, 468
Hoya, 324
Huetia, 55
Humulus, 466
Huperzia, 16
Hutchinsia, 181
Hyacinthaceae, 554
Hyacinthella, 555
Hyacinthoides, 555
Hyacinthus, 555
Hydrangea, 243
Hydrangeaceae, 243
Hydrocharis, 539
Hydrocharitaceae, 538
Hydrocotyle, 65
Hydrophyllaceae, 162
Hydrophyloideae, 162
Hylotelephium, 512
Hymenocarpos, 287
Hyoscyamus, 528
Hyparrhenia, 607
Hypecoaceae, 445
Hypecoum, 447
Hypericaceae, 413
Hypericum, 413
Hypochaeris, 129
Hypochoeris, 129
Hypolepidaceae, 21
Hyssopus, 353
Iberis, 181
Impatiens, 260
Imperata, 607
Indigofera, 287
Inula, 85
Ipomoea, 527
Iresine, 199
Iridaceae, 560
Iris, 564
Isatis, 181
Isoetaceae, 15
Isoetales, 15
Isolepis, 595
Isopyrum, 457
Isoetes, 15
Iva, 87
Jacobaea, 87
Jankaea, 347
Jasione, 147
Jasminum, 372
Johrenia, 55
Jovibarba, 516
Juglandaceae, 321
Juglans, 321
Juncaginaceae, 540
Juniperus, 27
Jurinea, 113
Kalanchoe, 513
Kernera, 182
Kerria, 473
Kickxia, 388
Kirengeshoma, 244
Kitabelia, 431
Klasea, 113
Knautia, 252
Kniphofia, 560
Kobresia, 595
Kochia, 193
Koeleria, 631
Koelreuteria, 511
Kolkwitzia, 256
Krascheninnikovia, 198
Labiatae, 348
Lactuca, 130
Lactucoideae, 115
Lagarosiphon, 539
Lagenaria, 248
Lagoecia, 55
Lagurus, 632
Lallemantia, 353
Lamiaceae, 348
Lamiales, 344
Lamiastrum, 353
Lamium, 353
Lamprocapnos, 447
Lantana, 404
Laphangium, 88
Lappula, 155
Lapsana, 131
Lardizabalaceae, 445
Larix, 31
Laser, 55
Laserpitium, 55
Lathraea, 376
Laurales, 405
Laurus, 405
Lavandula, 354
Lavatera, 432
Leersia, 605
Legousia, 148
Leguminosae, 270
Lembotropis, 291
Lemna, 537
Lemnaceae, 535
Lens, 291
Lentibulariaceae, 370
Leontice, 445
Leontodon, 131
Leontopodium, 88
Leonurus, 354
Leopoldia, 555
Lepidium, 182
Lepidotrichum, 170
Leptochloa, 604
Lespedeza, 291
Leucanthemella, 88
Leucanthemum, 88
Leucojum, 549
Levisticum, 55
Lewisia, 230
Leycesteria, 248
Leymus, 632
Ligularia, 89
Ligusticum, 56
Ligustrum, 372
Lilaeopsis, 56
Liliaceae, 559, 578
Liliales, 577
Lilium, 581
Limbarda, 89
Limodorum, 571
Limonium, 232
Limosella, 398
Linaceae, 416
Linaria, 388
Lindernia, 370
Linderniaceae, 370
Linnaeoideae, 255
Linum, 416
Lipandra, 198
Liparis, 572
Liquidambar, 519
Liriodendron, 406
Liriope, 553
Listera, 572
Lithops, 191
Lithospermum, 155
Livistona, 542
Lloydia, 581
Lobelia, 148
Lobularia, 183
Loganiaceae, 398
Logfia, 83
Loiseleuria, 263
Lolium, 632
Lomandroideae, 552
Lomatogonium, 328
Lomelosia, 253
Lonicera, 248
Loranthaceae, 503

Loranthus, 503
Lotononis, 291
Lotus, 292
Ludwigia, 440
Luffa, 248
Lunaria, 183
Lupinus, 293
Luzula, 599
Lycium, 529
Lycopersicon, 530
Lycopodiaceae, 15
Lycopodiales, 15
Lycopodiella, 16
Lycopodium, 16
Lycopsis, 156
Lycopus, 354
Lysichiton, 538
Lysimachia, 267
Lythraceae, 435
Lythrum, 435
Maclura, 468
Macrosyringion, 376
Magnolia, 406
Magnoliaceae, 406
Magnoliales, 406
Mahonia, 445
Malabaila, 56
Malcolmia, 183
Maloideae, 469
Malope, 432
Malpighiales, 406
Malus, 473
Malva, 432
Malvaceae, 429
Malvales, 427
Malvaviscus, 433
Malvella, 433
Mammillaria, 201
Mandevilla, 323
Mantisalca, 114
Marchantia, 15
Maresia, 184
Marrubium, 355
Marsilea, 24
Marsileaceae, 24
Matricaria, 89
Matthiola, 184
Medicago, 294
Melampyrum, 376
Melanthiaceae, 582
Melia, 507
Meliaceae, 507
Melica, 633
Melilotus, 296
Melissa, 355
Melittis, 355
Menispermaceae, 445
Menispermum, 445
Mentha, 355
Menyanthaceae, 148
Menyanthes, 149
Mercurialis, 412
Merendera, 577
Mespilus, 474
Metasequoiaceae, 26, 28
Metasequoia, 28
Metcalfia, 633
Meum, 56
Mibora, 633
Micromeria, 356
Micropyrum, 633
Middendorfia, 435
Milium, 634
Mimosaceae, 314
Mimosoideae, 314
Minuartia, 213
Mirabilis, 230
Miscanthus, 607
Misopates, 390
Mniarum, 216
Modiola, 433
Moehringia, 216
Moenchia, 217
Molineriella, 634
Molinia, 601
Molluginaceae, 229
Mollugo, 229
Moltkia, 156
Monarda, 356
Moneses, 263
Monotropa, 263
Monotropaceae, 261
Monstera, 538
Montia, 230
Montiaceae, 229
Moraceae, 467
Moraea, 565
Morina, 256
Morinaceae, 248
Morinoideae, 256
Morus, 468
Musa, 645
Musaceae, 645
Muscari, 556
Mutisioideae, 142
Myagrum, 184
Mycelis, 130
Myosotis, 156
Myosurus, 457
Myrica, 322
Myricaria, 240
Myriophyllum, 518
Myrrhoides, 56
Myrtales, 435
Najadaceae, 538
Najas, 539
Nandina, 445
Narcissus, 549
Nardus, 634
Nassella, 634
Nasturtium, 184
Neatostema, 158
Nectaroscordum, 543
Nemesia, 398
Neotinea, 572
Neottia, 572
Nepeta, 357
Nephrolepis, 22
Nerium, 323
Neslia, 184
Nicandra, 529
Nicotiana, 529
Nierembergia, 529
Nigella, 457
Nigritella, 571
Noaea, 200
Noccaea, 184
Nolinoideae, 553
Nonea, 158
Notholaena, 24
Notobasis, 114
Nuphar, 441
Nyctaginaceae, 230
Nymphaea, 441
Nymphaeaceae, 441
Nymphaeales, 440
Nymphoides, 149
Ocimum, 357
Odontites, 378
Oenanthe, 56
Oenothera, 440
Olea, 373
Oleaceae, 370
Omalotheca, 89
Omphalodes, 158
Onagraceae, 437
Ononis, 298
Onopordum, 114
Onosma, 158
Ophioglossaceae, 18
Ophioglossales, 18
Ophioglossum, 18
Ophiopogon, 553
Ophrys, 572
Opopanax, 57
Opuntia, 201
Orchidaceae, 566
Orchis, 574
Origanum, 357
Orlaya, 57
Ornithogalum, 556
Orobanchaceae, 374
Orobanche, 378
Orthantha, 380
Orthilia, 263
Oryza, 605
Oryzoideae, 605
Osmunda, 18
Osmundaceae, 18
Osmundales, 18
Ostrya, 318
Osyris, 504
Otanthus, 89
Oxalidaceae, 441
Oxalidales, 441
Oxalis, 441
Oxybasis, 198
Oxyria, 233
Oxytropis, 299
Pachysandra, 189
Paeonia, 519
Paeoniaceae, 519
Paliurus, 468
Pallenis, 89
Palmae, 542
Pancreatium, 550
Panicoideae, 605
Panicum, 607
Papaver, 449
Papaveraceae, 445
Papaveroideae, 448
Papilionaceae, 270
Paraceterach, 24
Parapholis, 634
Parentucellia, 380
Parietaria, 502
Paris, 582
Parnassia, 242
Parnassiaceae, 241, 242
Parnassioideae, 242
Paronychia, 217
Parrotia, 519
Parthenium, 90
Parthenocissus, 531
Parvatrisetum, 634
Paspalum, 608
Passiflora, 419
Passifloraceae, 419
Pastinaca, 58
Paulownia, 384
Paulowniaceae, 384
Pedaliaceae, 384
Pedicularis, 381
Peganum, 532
Pelargonium, 344
Peltaria, 185
Pennisetum, 608
Penstemon, 392
Peplis, 435
Periballia, 634
Perilla, 357
Periploca, 325
Periplocoideae, 325
Perovskia, 358
Persicaria, 233
Petasites, 90
Petkovia, 148
Petrophytum, 475
Petrorrhagia, 217
Petroselinum, 58
Petrosimonia, 200
Petteria, 300
Petunia, 529
Peucedanum, 58

Phacelia, 162
Phacelurus, 608
Phagnalon, 90
Phalaris, 634
Phaseolus, 300
Phegopteris, 21
Phelipanche, 382
Phellodendron, 508
Phelypaea, 382
Philadelphus, 244
Phleum, 635
Phlomis, 358
Phlomis, 358
Phlox, 264
Phoenix, 542
Pholiurus, 636
Photinia, 475
Phragmites, 601
Phrymaceae, 385
Phuopsis, 336
Phyla, 404
Phyllanthaceae, 419
Phyllirea, 373
Phyllitis, 19
Phyllostachys, 602
Physalis, 530
Physocarpus, 475
Physospermum, 60
Physostegia, 358
Phyteuma, 148
Phytolacca, 230
Phytolaccaceae, 230
Picea, 31
Picnoman, 114
Picris, 132
Pilea, 503
Pilosella, 132
Pimpinella, 60
Pinaceae, 29
Pinales, 26
Pinguicula, 370
Pinus, 32
Piperales, 442
Piptatherum, 636
Pirinia, 218
Pistacia, 506
Pistia, 538
Pisum, 300
Plantaginaceae, 385
Plantago, 390
Platanaceae, 443
Platanthera, 575
Platanus, 443
Platycarya, 322
Platycladus, 28
Plectranthus, 358
Pleuropteropyrum, 233
Pleurospermum, 60
Plumbaginaceae, 230
Plumbago, 232
Poa, 636
Poaceae, 600
Poales, 583
Podocytisus, 300
Podospermum, 135
Polemoniaceae, 264
Polemonium, 265
Polycarpon, 218
Polycnemoideae, 199
Polycnemum, 199
Polygala, 315
Polygalaceae, 315
Polygonaceae, 232
Polygonatum, 553
Polygonum, 235
Polypodiaceae, 21
Polypodiales, 18
Polypodium, 22
Polypogon, 639
Polystichum, 23
Polytrichum, 15
Poncirus, 507
Pontederia, 576
Pontederiaceae, 576
Pooideae, 609
Populus, 419
Portulaca, 240
Portulacaceae, 240
Potamogeton, 540
Potamogetonaceae, 540
Potentilla, 490
Prangos, 60
Prenanthes, 136
Primula, 268
Prinsepia, 475
Prospero, 558
Proteales, 443
Prunella, 358
Prunoideae, 469
Prunus, 475
Psephellus, 114
Pseudolysimachion, 392
Pseudorchis, 575
Pseudorlaya, 61
Pseudosasa, 602
Pseudotsuga, 34
Psilurus, 639
Ptelea, 508
Pteridaceae, 23
Pteridium, 21
Pterocarya, 322
Pterocephalus, 254
Pterostyrax, 270
Ptilostemon, 114
Puccinellia, 639
Pueraria, 300
Pulicaria, 90
Pulmonaria, 159
Pulsatilla, 457
Punica, 436
Punicaceae, 435
Pycneus, 595
Pyracantha, 478
Pyrola, 263
Pyrolaceae, 261
Pyrus, 478
Quercus, 318
Queria, 213
Radiola, 419
Rafflesiaceae, 429
Ramonda, 347
Ranunculaceae, 450
Ranunculales, 443
Ranunculus, 458
Raphanus, 185
Raphiolepis, 479
Rapistrum, 185
Reichardia, 136
Reseda, 189
Resedaceae, 189
Reynoutria, 236
Rhagadiolus, 136
Rhamnaceae, 468
Rhamnus, 469
Rheum, 236
Rhinanthus, 383
Rhodax, 429
Rhodiola, 513
Rhododendron, 264
Rhodotypos, 493
Rhus, 506
Rhynchosocorys, 384
Ribes, 517
Ribesiaceae, 517
Ricinus, 412
Rindera, 160
Robinia, 300
Rochelia, 160
Rodgersia, 521
Roemeria, 450
Romulea, 566
Rorippa, 185
Rosa, 493
Rosaceae, 469
Rosales, 465
Rosmarinus, 359
Rosoideae, 482
Rostraria, 640
Rotala, 436
Rubia, 336
Rubiaceae, 329
Rubus, 497
Rudbeckia, 90
Rumex, 236
Ruppia, 542
Ruppiaceae, 542
Ruscaceae, 553
Ruscus, 554
Ruta, 508
Rutaceae, 507
Saccharum, 608
Sagina, 218
Sagittaria, 535
Saintpaulia, 347
Salicaceae, 419
Salicornia, 200
Salicornioideae, 199
Salix, 420
Salsola, 200
Salsoloideae, 200
Salvia, 359
Salvinia, 25
Salviniaceae, 24
Salviniales, 24
Sambucaceae, 258
Sambucus, 259
Samolus, 269
Sanguisorba, 501
Sanicula, 61
Santalaceae, 503
Santalales, 503
Santolina, 91
Sapindaceae, 509
Sapindales, 505
Sapindus, 511
Saponaria, 219
Sarcocornia, 200
Sarcopoterium, 501
Sarothamnus, 280
Sarracenia, 270
Sarraceniaceae, 270
Sasa, 602
Satureja, 360
Saururaceae, 443
Saussurea, 115
Saxifraga, 521
Saxifragaceae, 520
Saxifragales, 511
Scabiosa, 254
Scandix, 61
Schefflera, 65
Schisandra, 149
Schisandraceae, 149
Schivereckia, 186
Schizachyrium, 608
Schlumbergera, 202
Schoenoplectiella, 595
Schoenus, 596
Sciadopityaceae, 29
Sciadopitys, 29
Scilla, 558
Scilloideae, 554
Scirpoides, 596
Scirpus, 596
Scleranthus, 219
Sclerochloa, 640
Scolymus, 136
Scorpiurus, 301
Scorzonera, 136
Scorzoneroideae, 137
Scrophularia, 398
Scrophulariaceae, 385, 398
Secale, 640
Securigera, 301

Securinega, 419
Sedum, 513
Selaginella, 16
 Selaginellaceae, 16
 Selaginellales, 16
Selinum, 61
Sempervivum, 516
Senecio, 91
Sequoia, 29
Sequoiadendron, 29
 Sequoioideae, 28
Serapias, 575
Serratula, 115
Sesamum, 384
Seseli, 61
Sesleria, 640
Setaria, 608
Sherardia, 336
Sibbaldia, 501
Sibbaldiopsis, 501
Sicyos, 248
Sideritis, 362
Silaum, 62
Silene, 220
Silphium, 93
Silybum, 115
 Simaroubaceae, 511
Sinapis, 186
Sinningia, 348
 Sinopteridaceae, 23
Sisymbrium, 186
Sisyrinchium, 566
Sium, 62
 Smilacaceae, 583
Smilax, 583
Smyrniium, 63
 Solanaceae, 527
 Solanales, 524
Solanum, 530
Soldanella, 269
Solenanthes, 160
Solidago, 93
Sonchus, 137
Sophora, 301
Sorbaria, 479
Sorbus, 479
Sorghum, 609
Sparganium, 644
Spartina, 604
Spartium, 301
Spergula, 227
Spergularia, 227
Sphenopus, 641
Spinacia, 198
Spiraea, 480
 Spiraeoideae, 469
Spiranthes, 575
Spirodela, 538
Spodiopogon, 609
Sporobolus, 604
Stachys, 363
Staphylea, 244
 Staphyleaceae, 244
Stefanoffia, 63
Stellaria, 227
Stephanandra, 482
Steptorhamphus, 130
Sternbergia, 550
Stevia, 93
Stipa, 641
Stranvaesia, 482
Stratiotes, 539
Streptopus, 554
Stuckenia, 541
Styphnolobium, 301
 Styracaceae, 270
Suaeda, 201
 Suaedoideae, 201
Subularia, 187
Succisa, 255
Swertia, 328
Symphoricarpos, 250
Symphyandra, 148
Symphyotrichum, 93
Symphytum, 160
Syrenia, 187
Syringa, 373
Taeniatherum, 642
Tagetes, 94
 Tamaricaceae, 240
Tamarix, 240
Tanacetum, 94
Taraxacum, 138
 Taxaceae, 34
 Taxodiaceae, 26, 29
 Taxodioideae, 29
Taxodium, 29
Taxus, 34
Teesdalia, 187
Telekia, 95
Tellima, 524
Tephrosieris, 95
Tetradium, 508
Tetragonolobus, 292
Teucrium, 366
Thalictrum, 465
 Theaceae, 270
 Theligonaceae, 329
Theligonum, 336
Thelypteris, 21
Thesium, 504
Thuja, 28
Thujopsis, 28
Thymbra, 367
Thymelaea, 434
 Thymelaeaceae, 434
Tilia, 433
 Tiliaceae, 429, 433
 Tilioideae, 433
Tolpis, 141
Tordylium, 63
Torilis, 63
Torreya, 35
Tournefortia, 161
Toxicodendron, 506
Tozzia, 384
Trachelium, 148
Trachycarpus, 543
Trachystemon, 161
Tradescantia, 576
Tragopogon, 141
Tragus, 605
Trapa, 436
 Trapaceae, 435
Traunsteinera, 575
Tremastelma, 253
Trichophorum, 584
Tricyrtis, 554
Trifolium, 302
Triglochin, 540
Trigonella, 309
 Trilliaceae, 582
Trinia, 64
Tripleurospermum, 95
Tripodion, 309
Tripolium, 96
Trisetaria, 642
Trisetum, 642
Tristagma, 548
Triticum, 643
Trollius, 465
 Tropaeolaceae, 189
Tropaeolum, 189
Tsuga, 34
Tuberaria, 429
 Tubuliflorae, 66, 96
Tulipa, 581
Turgenia, 64
Turgeniopsis, 65
Turritis, 188
Tussilago, 96
Typha, 644
 Typhaceae, 644
Tyrimnus, 115
Ulex, 310
 Ulmaceae, 501
Ulmus, 502
 Umbelliferae, 42
Umbilicus, 517
Uncinia, 596
Urospermum, 142
Urtica, 503
 Urticaceae, 502
Utricularia, 370
Vaccaria, 228
Vaccinium, 264
Valantia, 336
Valeriana, 256
 Valerianaceae, 256
Valerianella, 257
 Valerianoideae, 256
Vallisneria, 539
Velesia, 228
Ventenata, 643
Veratrum, 582
Verbascum, 399
Verbena, 405
 Verbenaceae, 404
Veronica, 392
 Veronicaceae, 385
Veronicastrum, 397
 Viburnaceae, 258
Viburnum, 259
Vicia, 310
Vigna, 314
Vinca, 323
Vincetoxicum, 324
Viola, 423
 Violaceae, 423
 Viscaceae, 503
Viscum, 505
 Vitaceae, 531
 Vitales, 531
Vitex, 369
Vitis, 532
Vulpia, 643
Waldsteinia, 501
Washingtonia, 543
Weigela, 250
Wisteria, 314
Wolffia, 538
Woodsia, 24
 Woodsiaceae, 24
Wulfenia, 398
Xanthium, 96
Xanthoceras, 511
 Xanthorrhoeaceae, 559
Xanthoxylum, 508
Xeranthemum, 115
Xolanthes, 429
Yucca, 551
Zannichellia, 542
Zantedeschia, 538
Zanthoxylum, 508
Zea, 609
Zelkova, 502
Zephyranthes, 550
 Zingiberales, 645
Zinnia, 96
Ziziphora, 369
Ziziphus, 469
Zizyphus, 469
Zostera, 542
 Zosteraceae, 542
 Zygothallaceae, 532
 Zygothallales, 532
Zygothallum, 532

Литература

- Adams R. [acc. 2021]. *Juniperus* L. In: Flora of North America Vol. 2. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=16875
- Adams R. 2014. Morphological comparison and key to *Juniperus deltooides* and *J. oxycedrus*. *Phytologia*, 96(2): 58-63.
- Akeroyd J.R. 1998. *Persicaria*, riparian species. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-1. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Al-Shehbaz I.A. 2014. A Synopsis of the genus *Noccaea* (Coluteocarpeae, Brassicaceae). *Harvard Papers in Botany*, 19(1): 25-51.
- Albach D.C., Pifko D. & Barina Z. 2017. Typifications and taxonomic notes for *Veronica* subgen. *Pseudolysimachium* (Plantaginaceae) based on material from the Hungarian Natural History Museum Budapest (BP). *Phylotaxa*, 331(1): 035-050.
- Alexiou S. 2013. The genus *Colchicum* L. (Colchicaceae) in Greece. *Parnassiana Archives*, 1: 59-73.
- Allen O.N. & Allen E.K. 1981. The Leguminosae. A source Book of Characteristics, Uses, and Nodulation. Univ of Wisconsin Press.
- Ancev M. & Polatschek A. 2003. *Erysimum bulgaricum* (Brassicaceae), a newly distinguished species for the Balkan Peninsula. *Ann. Naturhist. Mus. Wien*, 104(B): 691-698.
- Ancev M. & Polatschek A. 2006. The genus *Erysimum* (Brassicaceae) in Bulgaria. *Ann. Naturhist. Mus. Wien*, 107(B): 227-273.
- Ancev M. 2007. Catalogue of the family Brassicaceae (Cruciferae) in the flora of Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 13(2): 153-178.
- Ancev M. & Goranova V. 2009. *Aubrieta* (Brassicaceae) in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 15(1): 43-50.
- Ancev M. & Krendl F. 2011. *Galium* sect. *Leiogalium* (Rubiaceae) in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 17(3): 291-314.
- Ancev M. & Uzunov D. 2002. *Alyssum orbelicum*: a new high mountain species of sect. *Odontarrhena* (Brassicaceae) from Southwest Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 8(1): 25-30.
- Ancev M., Yurukova-Grancharova P., Ignatova P., Goranova V., Stoyanov S. Yankova-tsvetkova E. & Neykov N. 2013. *Cardamine* × *rhodopaea* (Brassicaceae), a triploid hybrid from the West Rhodope Mts: Morphology, distribution, relationships and origin. *Phytologia Balcanica*, 19(3): 323-338.
- Aneva I., Zhelev P. & Trendafilova A. 2020. A new natural locality of *Inula spiraeifolia* (Asteraceae) in Southwest Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 26(1): 87-90.
- APG I. 1998. An ordinal classification for the families of flowering plants. *Annals of the Missouri Botanical Garden*, 85: 531-553.
- APG IV. 2016. An update to the Angiosperm Phylogeny Group classification for the orders of families of flowering plants: APG IV. *Botanical Journal of the Linnean Society*. 181: 1-20.
- Apostolova I. & Ganeva A. 2000. New data on *Edraianthus serbicus* (Kern.) Petrovic in Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 6(1): 65-71.
- Argenda, V.M. 1864. *Album de la flora medico-farmaceutica e industrial, indigena y exotica* (Pl. 46)
- Bancheva S., Gushev Ch., Dimitrov D. 2002. New chorological data on vascular plants in Mt. Strandzha. *Phytologia Balcanica* 8(1): 37-41.
- Bareka P., Phitos D & Kamari G. 2008. A karyosystematic study of the genus *Bellevalia* Lapeyr. (Hyacinthaceae) in Greece. *Botanical Journal of the Linnean Society*, 2008, 157, 723-739.
- Beldie Al. & Pridvornic C. 1959. *Flori din Munti Nostri*. Editura Scientifica. Bucuresti.
- Benoit P.M. 1987. *Erodium*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-2. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales https://bsbi.org/wp-content/uploads/dlm_uploads/Erodium_Crib.pdf
- Blanco F.M. (O.S.A.) 1880-1883. *Flora de Filipinas [...]* Gran edicion [...] [Atlas II].
- Bogosavljevic S. & Zlatkovic B. 2015. Two alien species of *Bidens* (Compositae), new to the flora of Serbia. *Phytologia Balcanica* 21(2):129-138.
- Bonelli G. 1783-1816. *Hortus Romanus juxta Systema Tournefortianum*, vol. 4: t. 1
- Brautigam S. & Greuter W. 2007. A new treatment of *Pilosella* for the Euro-Mediterranean flora. *Willdenowia* 37: 123-137.
- Britton N.L. & Brown A., 1913. *An Illustrated Flora of the Northern United States, Canada and the British Possessions*.
- Brouillet L., Semple J.C., Allen G.A., Chambers K.L. & Sundberg S.D. 2006. *Symphytotrichium* Nees - In: *Flora of North America*, 20:3,9,12,18,458,459,461,462. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=1

- Brullo S. & del Galdo G.G. 2006. Taxonomic Remarks on the *Anthyllis hermanniae* L. (Fabaceae, Faboideae) Species Complex of the Mediterranean Flora.
- Canne-Hilliker J.M. 2006. Galinsoga Ruiz & Pavon. In: Flora of North America, 21:6,177,180,181. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=113183
- Cardoso D., Pennington R.T., de Queiroz L.P., Boatwright J.S., Van Wyk B.-E., Wojciechowski M.F. & Lavin M. 2013. Reconstructing the deep-branching relationships of the papilionoid legumes. South African Journal of Botany 89: 58-75.
- Chase M.W. Fay M.F., Devey D.S., Maurin O., Ronsted N., Davies T.J., Pillon Y., Petersen G., Seberg O., Tamura M.N., Pires J.C., Givnish T.J., Sytsma K.J., McPherson M.A., Graham S.W. & Hardeep S.R. 2006. Multigene analyses of Monocot relationships: a summary. Aliso, 22: 63-75.
- Chater A.O. 1997. *Laburnum*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-2. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Cheshmedzhiev I, Vodenicharov D. 1998. Materials on the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica 4(3): 103-113.
- Cheshmedzhiev I. & Marinov Y. 2009. *Allium phthioticum*: new species for the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica, 15(3): 385-388.
- Cheshmedzhiev I. & Marinov Y. 2019. Genus *Hylotelephium* (Crassulaceae) in Bulgaria. Phytologia Balcanica, 25(1): 47-51.
- Christenhusz, M.J.M., Chase M.W. 2014. Trends and concepts in fern classification. Annals of Botany 0: 1–24, doi:10.1093/aob/mct299, available online at www.aob.oxfordjournals.org
- Christenhusz, M.J.M., Zhang, X.C. & Schneider, H. 2011. A linear sequence of extant families and genera of lycophytes and ferns. Phytotaxa 19: 7–54. doi: 10.11646/phytotaxa.19.1.2
- Clement E.J. 1998. *Datura*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-1. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Clement E.J. 1998. *Polemoniaceae*, riparian species. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-1. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Conaghan J.P., Dalby C., Sheeny Skeffington M. & Rich T.C.G. 1998. *Eriophorum*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-8. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Cope T.A. 1997. *Avena*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-2. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Cosson E.S.C. & Barratte J.F.G., Illustrationes florae atlanticae, seu icones plantarum novarum, vol. 1(3): t. 52 (1889) [C. Cuisin]
- Crouch H.J. 2020. Somerset Rare Plant Register species account: *Prunella* × *intermedia*. Somerset Rare Plants Group, <http://www.somersetrareplantsgroup.org.uk/wp-content/uploads/2013/04/Prunella-x-intermedia2.pdf>
- Dakskobler I., Vres B. & Pusch J. 2010. *Orobanche pancicii* Beck, A new species to the flora of Slovenia. Hacquetia, 9(2): 171-176.
- Dakskobler I., Vres B., Seliksar A., Kobal M. & Sinjur I. 2010. *Scorzoneroides crocea* (Haenke) Holub, a new species in the flora of Slovenia and the Southeastern Alps. Wulfenia, 17: 59-75.
- Davis P.H., Cullen J. & Coode M.J.E. (eds.). 1965. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 1., Edinburgh University Press.
- Davis P.H., Cullen J. & Coode M.J.E. (eds.). 1966. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 2., Edinburgh University Press.
- Davis P.H. (ed.). 1966. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 3., Edinburgh University Press.
- Davis P.H. (ed.). 1972. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 4., Edinburgh University Press.
- Davis P.H. (ed.). 1975. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 5., Edinburgh University Press.
- Davis P.H. (ed.). 1978. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 6., Edinburgh University Press.
- Davis P.H. (ed.). 1982. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 7., Edinburgh University Press.
- Davis P.H. (ed.). 1984. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 8., Edinburgh University Press.
- Davis P.H. (ed.). 1965. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 9., Edinburgh University Press.
- Davis P.H., Cullen J. & Coode M.J. (ed.). 1988. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 10., Edinburgh University Press.

- Guner A. (ed.). 2001. Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. 11., Edinburgh University Press.
- Dayan S., Guler N., Arda H., Colak A. & Aytac A. 2013. Yok olmakta olan endemik *Bellevalia edirnensis* Ozhatay & Mathew (Asparagaceae)'in mevcut yayilisi ve koruma statusu. Trakya University Journal of Natural Sciences, 14(2): 787-91.
- De Castro O., Caputo P. 1999. A phylogenetic analysis of genus *Lomelosia* Rafin. (Dipsacaceae) and allied taxa. Delpinoia, 41: 29-45.
- De Coincy A. 1897. Ecologia plantarum hispanicarum, vol. 3: t. 2 (1897) [B. Herincq]
- Delipavlov D. 1992. Materials of the flora of Bulgaria. Thaiszia, 2:59-66.
- Denchev C. 2004. *Festuca calcarea* Denchev sp. nova, *Festuca vandovii* Denchev sp. nova - In: Greuter, W. & Raus T. (eds), Med-Checklist Notulae, 22 - Willdenowia, 34: 78.
- Denev I., Todorov K., Kirilova I., Mladenov R., Stoyanov P. & Dimitrova-Dyulgerova I. 2017. Genetic diversity of Bulgarian representatives of genus *Carduus* L. (Asteraceae) as revealed by variability in sequences of internal transcribed spacers region. Biotechnology & biotechnological equipment, 32(2): 387-396.
- Deneva S., Ljubenova T. 1996. Witchgrass (*Panicum capillare* L.) - a new species for the adventive flora of Bulgaria. Phytologia Balcanica 2(1): 54-59.
- Deniz I., Yildiz K. & Cirpici A. 2018. Taxonomical study of seeds and fruit micromorphology of the Geranium (Geraniaceae) species in the Thrace region of Turkey (Europe). Phytologia Balcanica, 24(1): 35-43.
- Delessert B., de Candolle A.P. 1823. Icones selectae plantarum, vol. 2: t. 31
- Dietrich, A.G. 1840. Flora regni borussici, vol. 8: t. 541 [A.G. Dietrich]
- Dimitrov D. 1998. A supplement to the flora of the Balkan Peninsula. Phytologia Balcanica 4(3): 57-60.
- Dimitrov D. & Nikolov I. 1998. A new taxon and chorological data on the vascular flora of Bulgaria. Phytologia Balcanica, 4(3): 121-115.
- Dimitrov D. 2002. New data on the flora of the floral regions of Mt. Slavyanka, Pirin Mts., the valley of river Mesta, and Western and Central Rhodopes.
- Dimitrov D. 2017. Floristic and habitat diversity of Dospat Dere in the Dabrash mountain (West Rhodopes), Bulgaria Biologia Nyssana, 8(1): 39-45. DOI: 10.5281/zenodo.963435
- Dimitrov D. & Denchev C. 1999. New chorological data on vascular plants in Bulgaria. Phytologia Balcanica, 5(2-3) 89-92.
- Dimitrov D., Kurteva M. & Zahariev D. 2012. Flora and vegetation of the Dervisha Managed Reserve, Bulgaria. Phytologia Balcanica, 18(1): 49-57.
- Dimitrov D. & Nikolov I. 1998. A new taxon and chorological data on the vascular flora of Bulgaria. Phytologia Balcanica 4(3): 121-125.
- Dimitrov D. & Tsonev R. 2001. New data on the vascular flora of the Tundja Hilly Country, the Tracian Lowland and the Eastern Balkan Range. Phytologia Balcanica, 7(3): 327-329.
- Dimitrov D. & Tsonev R. 2002. On the distribution of *Ambrosia artemisiifolia* L. (Asteraceae) in Bulgaria. Phytologia Balcanica 8(1): 31-33.
- Dimitrov D. & Vutov V. 2015. New chorological data of the vascular flora of Bulgaria. Bulgarian Journal of Agricultural Science, 21 (3): 504-506.
- Dimopoulos P., Raus T. & Strid A. (eds) 2018-. Flora of Greece web. Vascular plants of Greece. An annotated checklist. <http://portal.cybertaxonomy.org/flora-greece/content>
- Dimopoulos P., Raus T., Bergmeier E., Constantinidis T., Iatrou G., Kokkini S., Strid A. & Tsanoudakis D. 2016. Vascular plants of Greece: An annotated checklist. Supplement. Willdenowia 46: 301-347.
- Dimitrova D., Vladimirov V. & Apostolova I. 2005. *Leontodon saxatilis* (Asteraceae) a new species for the Bulgarian flora. Flora Mediterranea 15: 219-223 - ISSN 1120-4052.
- Dobrojevic V., Tsiftsis S., Jakovljevic K., Sinzar-Sekulic J. & Vukojcic S. 2012. First record of a natural hybrid *Neotinea* × *dietrichiana* (Orchidaceae) in Serbia. Phytologia Balcanica, 18(2): 163-171.
- Doweld A.B. & Shipunov A. 2017. (2497) Proposal to reject the name *Plantago indica* (Plantaginaceae). Taxon, 66(1): 205-206.
- Dunkel F.G. & Gottschlich G. 2018. Notes on some taxa of *Hieracium* and *Pilosella* (Asteraceae), new for the Greek flora. Phytologia Balcanica, 24(2): 217-224.
- Easy C.M.S. 1998. *Muscari*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-1. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Evans T.G. 1997. *Zostera*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-1. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Euro+Med (2006-): Euro+Med PlantBase - the information resource for Euro-Mediterranean plant

- diversity. Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/EuroPlusMed/>.
- Fotiadis G., Vrahnakis M.S., Merou Th. & Vidakis K. 2010. Ecology, chorology and commonness of the *Trifolium* taxa in Greece. *Feddes Repertorium*, 121(1–2): 66–80.
- Frajman B. & Jogan N. 2007. Mlecki (rod *Euphorbia* Slovenje. *Scoplia*, 62: 1-68.
- Frink J.P., Puscas M. & Cristea V. 2005. New sites for *Stipa dasphylla* (Lindem.) Trautv. in Transylvania with emphasis on the species distribution in Romania. *Contributi Botanica*, 40: 15-24, Cluj-Napoca.
- Fu L., Yu Y., Adams R.P. & Farjon A. 2015 [acc. 2021]. Cupressaceae] Bartlett. In: *FLora of China*, 4: 62-77. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=2&taxon_id=10225
- Gangale C., Caruso G. & Uzunov D. 2011. *Ptilostemon gnaphaloides* (Cirilio) Sojak subsp. *gnaphaloides* *Informatore Botanico Italiano*, 43(2): 381-458.
- Georgiev V., Tsoneva S., Kenderov L., Trichkova T., Todorov M. & Vladimirov V. 2019. Distribution of *Elodea nuttallii*, an invasive alien species of EU concern, in Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 25(3): 417-423.
- Gerasimova I., Petrova A. & Venkova D. 1998. *Ophrys apifera* Hudson reestablished in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica* 4(3) 53-55.
- Goranova V., Vassilev K. & Pedashenko H. 2013. Vascular flora of the Valley of Mesta River floristic region, SW Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 19(1): 89-114.
- Gottschlich G. & Dunkel F.G. 2018. New taxa of *Hieracium* and *Pilosella* (Asteraceae) - from northern and central Greece. *Stapfia*, 109: 3-24.
- Graham S.W., Zgurski J., McPherson M.A., Cherniawsky D.M., Saarela J.M., Hrncic E.S.C., Smith S.Y., Wong W.A., O'Brin H.E., Biron V.L., Pires J.C., Olmstead R.G., Chase M.W. & Rai H.S. 2006. Robust inference of Monocot deep phylogeny using an expanded multigene plastid data set. *Aliso*, 22(1): 3-20.
- Greuter, W. & Raus, Th. (ed.), 2004. *Med-Checklist Notulae*, 22. *Willdenowia* 34: 71-80. – ISSN 0511-9618; © 2004 BGBM Berlin-Dahlem
- Grozeva N. 2012. *Chenopodium pratericola* (Chenopodiaceae): a new alien species for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 18(2): 121-126.
- Grozeva N. 2014. New data for protected plants of Sinite Kamani Natural Park Sliven. *Trakia Journal of Sciences*, 1: 13-20.
- Gussev Ch., Uzunov D., Denchev C., Apostolov K. 1998. New chorological data on vascular plants in the Eastern Rhodopes. *Phytologia balcanica* 4(1-2): 187-195.
- Gussev Ch., Denchev C., Koeva J., Pavlova D. & Dimitrov D. 1998. New Records of Vascular Plants for Northern Mt. Strandzha (SE Bulgaria). *Tr. J. Botany*, 22: 413-417.
- Harpke D., Kerndorff H., Raca I. & Pasche E. 2017. A new Serbian endemic species of the genus *Crocus* (Iridaceae). *Biologica Nyssana*, 8(1): 07-13.
- Harpke D., Peruzzi L., Kerndorff H., Karamplianis T., Constantinidis T., Randelovic V., Randelovic N., Juskovic M., Pasche E & Blattner F.R. 2014. Phylogeny, geographic distribution, and new taxonomic circumscription of the *Crocus reticulatus* species group (Iridaceae). *Turkish Journal of Botany*, 38: 1182-1198. doi:10.3906/bot-1405-60
- Hartvig P. 1998. *Campanula pangea*, a new species of C. sect. *Involucratae* from Mt Pangeon, NE Greece. ? *Willdenowia* 28: 65-68. ISSN 0511-9618.
- Hashani Z. & Shika L. 2013. *Pulsatilla halleri* (All.) Willd. and *Viola schariensis* Erben, new species for the flora of Kosovo. *12(3-4): 569-574.*
- Hendrych R. 1976. *Thesium* in *Flora Europaea* (1964) and today. *Preslia*, 48: 107-112.
- Hong D-Y., Wang X-Q., Zhang D-M. 2004. *Paeonia saueri* (Paeoniaceae), a new species from the Balkans. *Taxon*, 53(1): 83-90.
- Hristeva Y.G, Gecheva G.M., Pall K. 2015. Flora of Mediterranean rivers in Bulgaria. *Ecologia Balkanica*, 7(1): 113-120.
- Hroudova Z., Zakravy P., Duchacek M. & Marhold K. 2007. Taxonomy, distribution and ecology of *Bolboschoenus* in Europe. *Ann. Bot. Fennici* 44: 81–102.
- Inocencio C., Rivera D., Obon Mª C., Alcaraz F. & Barrera J.-A. 2006. A systematic revision of *Capparis* section *Capparis* (Capparaceae). *Ann. Missouri Bot. Gard.* 93: 122–149.
- Irima I. & Manzu C. 2013. *Iris pontica* Zapal. in Moldova's flora (Romania). *Analele Stiintifice ale Universitatii „Al. I. Cuza” Iasi s. II a. Biologie vegetala*, 59(1): 45-51.
- Ivanova D. 2003. Distribution of Dryopteridaceae in Bulgaria. I. *Polystichum*, *Athyrium*, *Gymnocarpium*. *Phytologia Balcanica*, 9(3): 435-459.
- Ivanova D. 2004. *Dryopteris affinis* subsp. *borreri* (Pteridophyta: Dryopteridaceae) in the Bulgarian flora. *Flora Mediterranea* 14: 201-218.
- Ivanova D. 2006. *Dryopteris ambroseae*

- (Dryopteridaceae: Pteridophyta), a hybrid new to Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 12(3): 351-356.
- Ivanova D. 2006. *Polypodium interjectum* & *P. × mantoniae* (Polypodiaceae: Pteridophyta), new to Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 12(2): 191-202.
- Jacquin, N.J. von. 1773-1774. *Florae Austriaceae*, vol. 1-2.
- Jermy A.C., Rumsey F.J. & Vogel J.C. 1998. *Asplenium*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-5. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Jermy A.C. 1997. *Diphasiastrum alpinum* / *D. issleri* / *D. complanatum*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-5. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Jermy A.C. & Gibby M. 1998. *Dryopteris affinis* / *D. oreades* / *D. filix-mas*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-5. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Jermy A.C., Page C.N. & Acock P.J. 1998. *Equisetum*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-8. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Kailis N. & Eleftheriadou E. 2011. Contribution to the description and distribution of *Salix × velchevii* (Salicaceae). *Phytologia Balcanica*, 17(3): 279-282.
- Kalnikova V. & Palpuriuna S. 2015. *Epilobium adenocaulon* and *Oenothera glazioviana* (Onagraceae): new alien species for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 21(1): 21-27.
- Kalinowski P., Sliwinska E. & Kurk J. 2016. *Equisetum × moorei* Newman (Equisetaceae) – a 'new' nothotaxon in the Polish flora. *Biodiv. Res. Conserv.* 41: 11-18. DOI 10.1515/biorc-2016-0003
- Karahan F. 2020. Morphology, anatomy, palynology and achene micromorphology of *Bellis* L. (Asteraceae) species from Turkey. *Acta Bot. Croat.* 79(1): 59–67. DOI: 10.37427/botcro-2020-006
- Karamplianis T., Tsiftsis S. & Constantinidis T. 2013. The genus *Crocus* (Iridaceae) in Greece: some noteworthy floristic records and karyotypes. *Phytologia Balcanica*, 19(1): 53-66.
- Kerndorff H., Pasche E., Harpke D. & Blattner F.R. 2012. Seven New Species of *Crocus* (Liliiflorae, Iridaceae) from Turkey. *Stapfia* 97: 3-16.
- Khatri K.S. 1987. Studies in the Caucasian Species of *Cardamine* L. (Cruciferae). *Phyton*, 28: 55-80.
- Kirschner J & Rich T.C.G. 1998. *Luzula*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-5. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Kiryakov I. & Petrova A. 2003. *Buglossoides glandulosa* (Boraginaceae): morphology and distribution in Bulgaria. *Phytologia Balcanica*: 9(3): 517-527.
- Kitchener G.D. 2012. *Epilobium*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-5. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Koehler F.E., 1897. *Koehler's Medizinal-Pflanzen*.
- Kostadinova S. & Dimitrov D. 2002. New data in the vascular flora of Mt. Belasitsa. *Phytologia Balcanica* 8(3): 293-306.
- Kozuharov S. & Petrova A. 1988. Atlas Florae Europaeae notes 12. News and adjustments concerning Bulgarian Ranunculaceae *Ann. Bot. Fennici* 25: 389-390.
- Kozuharova E., Kochmarov V., Kachaunova E., Espindola A., Aleksandrov B. & Mincheva I. 2014. Distribution of *Arum* (Araceae) in Bulgaria. *Fl.Medit.* 24: 51-62. doi: 0.7320/FlMedit24.051
- Kozuharova E., Hale M., Simeonov V., Nedyalkova M., Wolff K. & Richards A.J. 2017. *Onobrychis pindicola* and *O. montana* (Fabaceae) in the Pirin and Slavyanka Mts (SW Bulgaria): can we distinguish between them? *Phytologia Balcanica*, 23(3): 371-380.
- Kozuharova E., Richards A.J., Hale M. & Wilff K. 2007. Two rare *Oxytropis* species (Fabaceae) endemic to the Pirin Mts, Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 13(3): 335-346.
- Kral M. 1984. *Pirinia*, a new genus of *Caryophyllaceae* Preslia, 161-163.
- Kramina T.E. 2006. A contribution to the taxonomic revision of the *Lotus angustissimus* - complex (Leguminosae, Loteae). *Wulfenia* 13 (2006): 57–92.
- Kunev G. & Tzonev R. 2018. *Ranunculus paludosus* and *Erodium botrys*: two new species for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 24 (3): 331–336.
- Kunev G. 2019. First record of the alien species *Mollugo verticillata* Molluginaceae from Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 25(2): 163-167.
- Kurrto A., Uotila P. & Sennikov A. 2009. *Alchemilla* in Mediterranean Europe as revealed by Atlas Florae Europaeae. *Bocconea* 23: 221-235.
- Lambdon P.W., Pysek P., Casnou C., Hejda M.,

- Arianoutsou M., Andriopolous P., Bazos I., Brundu G., Celesti-Grapow L., Chassor P., Delipetrou P., Josefsson M., Kark S., Klotz S., Kokkoris Y., Kuhn I., Marchante H., Perglova I., Pino J., Vila M., Zikos A., Roy D. & Hulme P.E. 2008. Alien flora of Europe: species diversity, temporal trends, geographical patterns and research needs. *Preslia*, 80: 101-149.
- Lang D.C. 1997. *Serapias*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-1. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Maftai D.I., Maftai D.E., Gurau M. 2015. *Campanula serrata* in the Natura 2000 ROCSCI0047 Nemira Peak site. *Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacau, Studii si Cercetari, Biologie*, 24(1): 65-73.
- Marhold K. & Ancev M. 1999. *Cardamine penzesii*, a rediscovered taxon of the *C. pratensis* group (Cruciferae). *Ann. Bot. Fennici* 36: 171–180.
- Marinov Y. & Stoyanov S. 2017. Reappraisal of *Campanula rotundifolia* var. *bulgarica* Nejeff—a neglected taxon from Central Stara Planina Mountain, Bulgaria. *Phytotaxa* 329 (1): 069–079.
- Marinov Y. & Stoyanov S. 2019. First record of *Dorycnium haussknechtii* (Fabaceae) for the Balkans. *Phytologia Balcanica* 25(1):63-68.
- Martan V.B. & Sostaric R. 2016. *Phytolacca acinosa* Roxb. (Phytolaccaceae), a new alien species in the Croatian flora. *Acta Bot. Croat.* 75 (2), 206–209. DOI: 10.1515/botcro-2016-0022
- Martini F. & Peruzovich C. 2019. *Moehringia pentandra* J.Gay (Caryophyllaceae) new to the flora of Croatia. *Nat. Croat.* 28(1): 155-160. DOI 10.20302/NC.2019.28.13
- Masclaf A. 1891-1893. *Atlas des plantes de France*. ed. P. Klincksieck, Paris.
- Maslo S. & Saric S. 2017. *Georgia Bulrush, Scirpus georgianus* (Cyperaceae): a new alien species in the flora of Bosnia and Herzegovina and the Balkans. *Phytologia Balcanica*, 23(3): 405-407.
- Maslo S. & Saric S. 2018. Giant Foxtail (*Setaria faberi*, Poaceae): a new alien species in the flora of Bosnia and Herzegovina. *Phytologia balcanica*, 24(1): 51-54.
- Maslo S. & Saric S. 2018. Lesser Hawbit, *Leontodon saxatilis* (Compositae) in the flora of Bosnia and Hercegovina. *Phytologia Balcanica*, 24(3): 361-364.
- Mifsud S. 2009. Rediscovery and present distribution of *Valantia hispida* L. (fam. Rubiaceae) in the Maltese islands. *The Central Mediterranean Naturalist*, 5(1): 17-23.
- Mifsud S. 2012. *Fumana laevis* (Cav.) Pau (Cistaceae): new to the flora of Malta, and considerations on *Fumana* (Dunal) Spach from Maltese Flora. *Webbia*, 67(1): 101-107.
- Miller (Mueller. Muller), J.S., Borckhausen, M.B. 1770-1777. *Illustratio systematis sexualis Linnaei [folio (German) edition]* [J. Miller]
- Milović M. 2016. Rod *Crocus* L. (Iridaceae) u flori Hrvatske. *Glasnik Hrvatskog botanickog drustva*, 4(2): 4-20.
- Molnar A.V., Kreutz K.(C.A.J.), Ovari M., Sennikov A.N., Bateman R.M., Takacs A., Somlyay L. & Sramko G. 2012. *Himantoglossum jankae* (Orchidaceae: Orchideae), a new name for a long-misnamed lizard orchid. *Phytotaxa* 73: 8-12.
- Moore, T. 1857. *The ferns of Great Britain and Ireland*. Bradbury and Evans, Whitefriars, London.
- Naqinezhad A. & Larijani N.N. *Ammannia coccinea* (Lythraceae), a new record for the Flora Iranica area. *Phytologia Balcanica*, 23(1): 35-38.
- Naychov Z.D., Tkach N., Favre A. & Kozhuharova E.K. 2019. *Saxifraga scardica* (Saxifragaceae) - a new record for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*: 25(2): 169-173.
- Naydenova Ts., Vladimirov V. & Bancheva S. 2019. Contribution to the knowledge of naturalized *Opuntia* species (Cactaceae) in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 25(1): 39-46.
- Nesom G.L. 2006. *Ageratum*] L. In: *Flora of North America*. 21: 460,481. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=100805
- Nesom G.L. 2006. *Erigeron*] L. In: *Flora of North America*. 20: 3,9,11,12,14,17,36,204,256. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=112000
- Niketic M., Cirkovac P., Barina Z., Pifko D., Melovski L., Duraki S. & Tomovic G. 2015. *Viola chelmea* and *Viola jooli* (Violaceae), new species for the flora of Serbia and their distribution in the Balkan peninsula and Carpathians. *Bulletin of the Natural History museum*, 8: 49-74. doi:10.5937/bnhmb1508049N
- Niketic M., Stefanovic V. & Tomovic G. 2007. Nomenclatural and taxonomic notes on the Flora of Serbia and the Balkan Peninsula. I. Caryophyllaceae *Arch. Biol. Sci., Belgrade*, 59 (4), 387-396.
- Niketic M. & Tomovic G. 2003. Chorologica; additions to some Submediterranean and Pontian taxa in the flora of Serbia. *Phytologia Balcanica* 9(3): 503-511.
- Niketic M., Tomovic G., Melovski L., Stefanovic V. & Matevski V. 2014. New species for the vascular flora of Republic of Macedonia and their distribution in the Balkan Peninsula. *Botanica Serbica*, 38(1): 57-

67.

Olmstead, R., de Pamphilis, C., Wolfe, A., Young, N., Elisons, W. & Reeves, P. 2001. Disintegration of Scrophulariaceae – Am. J. Bot., 88(2): 348-361.

Olwey A.O.M.K. 2019. Leguminosae in Egypt. Ph.D.Thesis, Botany and Microbiology Department, Faculty of Science, Assiut University.

Ostroumova T. & Stoyanov S. 2016. Peucedanum obtusifolium (Apiaceae), a new record for the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica. 22(1): 69-72.

Pahlevani A.H. & Riina R. 2011. A synopsis of *Euphorbia* subgen. *Chamaesyce* (Euphorbiaceae) in Iran. Ann. Bot. Fennici 48: 304-316.

Parnell J. 1987. Variation in *Jasione montana* L. (Campanulaceae) and related species in Europe and North Africa. Watsonia, 16: 249-267.

Pashaliev I. Contribution to the flora of Southwestern Bulgaria. Phytologia Balcanica 1(2): 103-104.

Patterson T.B. & Givnish T.J. 2002. Phylogeny, concerted convergence, and phylogenetic niche conservatism in the core Liliales: Insights from *rbcL* and *nghF* sequence data. Evolution, 56(2): 233-252.

Pavlova D. 2004. The serpentine flora in the central Rhodopes Mountains, Southern Bulgaria. Proceedings of the 2nd Congress of Ecologists of Macedonia. 450-457.

Pavlova D. 1999. *Oxytropis kozuharovii* (Fabaceae), a new species from Bulgaria. Willdenowia, 29: 69-75.

Pavlova D., Kozuharova E. & Dimitrov D. 2003. A floristic catalogue of serpentine areas in the Eastern Rhodope Mountains (Bulgaria). Polish Botanical Journal, 48(1): 21-41.

Peev D., Stoyanov S., Delcheva M. & Valyovska N. 2009. The pink flowering *Crepis rubra* (Asteraceae) – new for the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica, 15(1): 59-62.

Penfold, J.W. & Garnons W.L.P. Madeira Flowers, Fruits and Ferns. A Selection of the Botanical Productions of the Island, Foreign and Indigenous / Drawn and Coloured from Nature by Jane Wallas Penfold / of the Achada, Madeira. 1845. London: Reeve, Brothers, 1845.

Petrova A., Apostolova I. & Georgiev V. 2003. Data on the current status of the rare species *Lathyrus pancicii*. Phytologia Balcanica, 9(1): 3-8.

Petrova A. 2004. A contribution to the flora of East Bulgaria. Phytologia Balcanica, 10(2-3): 201-205.

Petrova A., Venkova D. & Sopotlieva D. 2006. Contribution to the flora of the Rhodopes and the Thracian plain. Historia naturalis bulgarica. 17: 27-

33.

Petrova A. & Vladimirov V. (eds). 2009. Red List of Bulgarian vascular plants. Phytologia Balcanica, 15(1): 63-94.

Petrova A. & Vladimirov V. 2019. Reports of some ornamental plants as aliens for the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica, 25(3): 387-394.

Petrova A.S. & Vladimirov V. 2010. Balkan endemics in the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica, 16(2): 293-311.

Petrova A.S. & Venkova D.Y. 2008. *Epipactis exilis* and *E. greuteri* (Orchidaceae) in the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica, 14(1): 69-73.

Petrova A.S. 2010. First records of *Vincetoxicum nigrum* and *Avena byzantina* in Bulgaria. Phytologia Balcanica. 16(1): 75-78.

Petrova A.S., Vladimirov V. & Stoyanov Y. 2009. *Dactylorhiza maculata* subsp. *transsilvanica* (Orchidaceae): new for the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica, 15(3): 389-392.

Petrova A.S. 2017. On the identity and distribution of the alien *Acalypha* species (Euphorbiaceae) in Bulgaria. Phytologia Balcanica, 23(3): 31-34.

Petrova A.S. & Barzov Z. 2017. *Oenothera laciniata* Hill (Onagraceae), A New Alien Species to the Bulgarian Flora. Acta zool. bulg., Suppl. 9: 43-46.

Petrova G., Kunev G. & Tsonev S. 2019. *Circaea alpina* (Onagraceae) – a poorly known species in the Bulgarian flora. Phytologia Balcanica 25(3):261-265.

Phillips B. 1998. *Bromus*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-3. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Philp E.G., Kay Q.O.N., Wilson P.J. & Rich T.C.G. 1997. *Chamaemelum / Anthemis / Matricaria / Tripleurospermum, Mayweeds..* In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-5. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Preston C.D. 1998. *Myriophyllum*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-1. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Prokopyev A.S., Martynenko A.O., Kataeva T.N. & Pastukhova Y.M. 2014. Seed Morphology and Germination Capacity of some Species in the Sedoideae subfamily (Crassulaceae family). Biomedical & Pharmacology Journal, 7(2): 603-609.

Raab-Straube E.v. & Raus T. (eds.) 2021. Euro+Med-Checklist Notulae, 13. Willdenowia, 58: 141-168.

Randall R.D. 1997. *Stellaria media / S. pallida / S. neglecta*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant

Crib. 1-5. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Randelovic V. & Zlatkovic B. 2010. Flora i vegetacija Vlasinske visoravni. Prirodno-matematički fakultet, Nis.

Randelovic N., Randelovic V. & Hristovski N. 2012. *Crocus jablanicensis* (Iridaceae), a New Species from the Republic of Macedonia, Balkan Peninsula. *Annales Botanici Fennici*, 49(1-2): 99-102.

Randelović V., Jenačević Gocić, Stojanović J., Raca I., Nikolić D & Jušković M. 2021. An insight into the ecology of *Woodsia alpina* newly recorded for the flora of the Balkan Peninsula. *Botanica Serbica*, 45(2): 311-319. DOI: 10.2298/BOTSERB3102311R.

Ratzel VS. Ristow M. & Uhlich H. 2017. Bemerkungen zu ausgewählten Vertretern der Gattung *Phelipanche* Pomel im Ostlichen Mittelmeergebiet mit der Beschreibung von *Phelipanche hedypnoidis* Ratzel, Ristow & Uhlich, sp. nov. *Carinthia II*, 207/127: 643-684.

Raycheva Tz. & Dimitrova D. 2007. Critical reassessment of the distribution of some taxa of *Rumex* subg. *Rumex* (Polygonaceae) in Bulgaria. *Phytologia balcanica* 13(2): 141-152.

Raycheva Tz., Temsch E., Dimitrova D., 2007. *Rumex pulcher* s.l. in Bulgarian flora - distribution, morphology and karyology. *Phytologia balcanica* 13(3): 321-330.

Raycheva Tz. 2009. Critical reassessment of the distribution of some taxa of *Rumex* subgenus *Rumex* (Polygonaceae) in Bulgaria – 2. *Phytologia balcanica*, 15(2): 155-169.

Raycheva Tz. 2009. Natural hybrids of subgenus *Rumex* (*Rumex*, Polygonaceae) in Bulgaria. In: Ivanova, D. (ed.), Plant, fungal and habitat diversity investigation and conservation. Proceedings of IV Balkan Botanical Congress, Sofia 20-26 June 2006, Pp. 239-244. Institute of Botany, Sofia. ISBN 978-954-9746-14-3.

Raycheva Tz. 2011. *Rumex confertus* (Polygonaceae) in the Bulgarian flora. *Botanica Serbica*, 35(1): 55-39.

Raycheva Tz., Stoyanov K., & Denev I. 2011. Genetic diversity and molecular taxonomy study of three genera from Iridaceae family in the Bulgarian flora based on ISSR markers *Biotechnology & Biotechnological Equipment* 25(3): 2484-2488

Raycheva T. & Stoyanov K. 2012. Distribution and ecology of genus *Iris* L. in Bulgaria. В: Титок В. Интродукция, сохранение и использование

биологического разнообразия мирной флоры. Материалы Международной конференции, посвященной 80-летию центрального ботанического сада Национальной академии наук Беларуси (19-22 июня 2012м Минск, Беларусь) Нац. акад. Наук Беларуси, Центр. ботан. сад; Минск, 1: 11-14.

Raycheva Ts., Denev I. & Dimitrova D. 2013. Taxonomic relationships of selected Bulgarian species from *Rumex* subg. *Rumex* (Polygonaceae) based on ISSR markers. *Phytologia balcanica*, 19(1): 29-37

Raycheva T. & Stoyanov K. 2013. Comparative anatomical study of five species of genus *Asparagus* in Bulgaria. *Trakia Journal of Sciences*, 2: 104-109.

Rich T.C.G. 2013. *Spergularia bocconei / rubra*. 2012. In: Rich T.C.G. & Cleal H.B.R. (eds.) Plant Crib 3. Botanical Society of the British Isles in association with National Museums of Wales

Rich T.C.G. 1998. Selected yellow composites. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-5. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Rich T.C.G. & Jermy A.C. 1998. *Lactuca*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-1. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Rich T.C.G. & Jermy A.C. 1998. *Lemna*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-3. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Rich T.C.G. & Jermy A.C. 1998. *Parietaria judaica / P. officinalis*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-3. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Rich T.C.G. & Jermy A.C. 1998. *Parietaria judaica / P. officinalis*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-3. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Rich T.C.G. 2013. *Taraxacum* section *Palustraria*. In: Rich T.C.G. & Cleal H.B.R. (eds.) Plant Crib 3. 1-3. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales

Richards A.J., Biel B., Stepanek J. & Kirschner J. 2015. *Taraxacum limnoticum* (Asteraceae) from the Aegean, Greece.

Riina R., Peirson J.A., Geltman D.V., Molero J.,

- Frajman B., Pahlevani A., Barres L., Morawetz J.J., Salmaki Y., Zarre S., Kryukov A., Bruyns P. & Berry P. 2013. A worldwide molecular phylogeny and classification of the leafy spurges, *Euphorbia* subgenus *Esula* (Euphorbiaceae). *Taxon*, 62(2): 316-342.
- Romo A., Didukh Y. & Boratynski A. 2004. *Thesium* (Santalaceae) in Crimea, Ukraine. *Ann. Bot. Fennici*, 41: 273-281.
- Rooks F., Jarolimova V., Zaveska Drabkova L. & Kirschner J. 2011. The elusive *Juncus minutulus*: a failure to separate tetra- and hexaploid individuals of the *Juncus bufonius* complex in a morphometric comparison of cytometrically defined groups. *Preslia*, 83: 565-589.
- Rose F. 1988. *Gymnadenia conopsea*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-2. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Rose F. & Walls R.M. 1997. *Oenanthe*, fine leaved species. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-2. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Ruksans J. 2013. Seven new Crocuses from The Balkans and Turkey. *Alpine Garden Society*.
- Ruksans J. 2017. The World of Crocuses. *Latvian Academy of Sciences*.
- Sarajlic, N. & Jogan, N. 2017. Alien flora of the city of Sarajevo (Bosnia and Herzegovina). *Biologica Nyssana*, 8 (2). December, 2017: 129-136.
- Sargent, C.S. 1898. The *Silva* of North America, vol. 10: t. 534 (1898) [C.E. Faxon]
- Saxena R. B. 2010. Botany Taxonomy and Cytology of *Crocus sativus* series. *AYU*, 31(3):374-381.
- Saxena R.B. 2016. Botany taxonomy and cytology of *Crocus* series *Reticulati*. *World Journal of Pharmaceutical and Medical Research*, 2(3): 53-73.
- Schuler A. 2007. Contribution to the flora of northern and central Greece. *Willdenowia*, 37: 229-241.
- Seboth, J., Graf, F. 1879-1884. Die Alpenpflanzen nach der Natur gemalt. Prag :F. Tempsky
- Sell P.D. 1998. Conifers. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-5. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales
- Sennikov A.N. & Kurtto A. 2017. A phylogenetic checklist of *Sorbus* s.l. (Rosaceae) in Europe. *Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica* 93: 1-78.
- Shi Z. & Martins L. 2011. Asteraceae subtribe CENTAUREINAE. - In: Flora of China, vol. 20-21. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=2&taxon_id=20896
- Shuka L. 2010. *Bellevalia hyacinthoides* (Bertol.) K. Persson, new species for the Albanian flora. *Natura Montenegrina, Podgorica*, 9(3): 417-420.
- Shuka L. 2011. *Aristolochia lutea* Desf. and *Aristolochia elongata* (Duchartre) Nardi, new plant species of subalpine Albanian ecosystems. *Proceedings of International Conference of Ecosystems(ICE)*, June, 4-6, Tirana, Albania. 577-581.
- Sibthorp J., Smith J.E. 1806-1840. *Flora Graeca*. [Bauer F. & al.] vol. 1-10.
- Silverside A.J. 1998. *Lemna*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) Plant Crib. 1-3. Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales https://bsbi.org/wp-content/uploads/dlm_uploads/Spiraea_Crib.pdf
- Snogerup S., Snogerup B. & Strid A. 2006. *Acanthus greuterianus* (Acanthaceae), a new species from NW Greece. *Willdenowia* 3, 323-327.
- Sokolov R., Shalamanov S. & Marinov V. 2016. Species composition and self-reproduction ability of trees and shrubs in Plovdiv Municipality. *Phytologia Balcanica*, 22(2): 193-203.
- Sowerby J.E. & al. 1863-1886. *English Botany, or Coloured Figures of British Plants*, ed. 3 [B] [J.E. Sowerby et al], vol. 1-12.
- Starmuhler W. 1996. Systematic and Chorology of the Genus *Aconitum* in the Bela krajina Region (Slovenia). *Hladnikia*, 6: 5-16.
- Stefanova I. & Ivanova D. 2000. On systematics and history of Bulgarian representative of genus *Isoetes* L. <http://www.bio.bas.bg/~phytolbalcan/2000-6-1/2000-6-1-03.pdf>[*Phytologia Balcanica*, 6(1): 31-42.
- Stefanovic V. & Tan K. 2000. On the distribution of *Viola kosaninii* in the Balkan Peninsula. *Preslia*, 72: 469-474.
- Stefanovic V., Matevski V. & Tan K. 2009. *Helianthemum marmoreum* (Cistaceae), a new species from the Central Balkans. *Botanica Serbica*: 33(1): 13-19.
- Stefanovic V., Vladimirov V., Niketic M., Vukojitic S., Jakovljevic K., Lubarda B. & Tomovic G. 2014. Plant species and subspecies discovered by Dr. Josif Pancic 1 – distribution and floristic importance. *Botanica Serbica*, 38(2): 251-268.
- Step, E., Bois, D. 1896-1897. *Favourite flowers of garden and greenhouse*. London and New York :Frederick Warne & co.

- Stepankova J. 1993. *Myosotis margaritae* - A New Species from Bulgaria. *Folia Geobotanica et Phytotaxonomica*, 28: 279-290.
- Stepankova J. 1994. *Myosotis margaritae* - a new species for Greece, Romania and Serbia. *Preslia*. Praha, 66:261 -264.
- Stewart O.M. 1997. *Calamagrostis*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-5. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Stoyanov K.H. 2009. Chorology and critical notes on genus *Orobanche* (Orobanchaceae) in Bulgaria. In: Ivanova, D. (ed.), *Plant, fungal and habitat diversity investigation and conservation. Proceedings of IV Balkan Botanical Congress, Sofia 20-26 June 2006*, Pp. 245–254. Institute of Botany, Sofia. ISBN 978-954-9746-14-3.
- Stoyanov K.H. 2009. Chorology and critical notes on *Orobanche* subsect. *Minores* in Bulgaria. *Phytologia balcanica*, 15(3): 334-360.
- Stoyanov S. 2010. A new annual *Bupleurum* (Apiaceae) species from Northeastern Bulgaria and Romanian Dobrogea. *Phytologia Balcanica*, 16(1): 65-74.
- Stoyanov K., Raycheva Tz. & Denev I. 2012. Molecular taxonomic analysis of *Monotropa hypopitys* and its relationship with Pyrolaceae. *Biotechnology & Biotechnological Equipment*, 26(4): 3116-3122.
- Stoyanov K. 2005. Floristic materials and critical notes on the genus *Orobanche* subgen. *Phelipanche* in Bulgaria. *Flora Mediterranea*, 15: 461-476.
- Stoyanov K., 2005. Seed morphology of the representatives of genus *Phelipanche* (Pomel) Sojak (Orobanchaceae) in Bulgaria. *Proceedings Balkan Scientific Conference of Biology*. May 19-21, 2005, Plovdiv, Bulgaria. 277-292.
- Stoyanov K. & Raycheva T. 2012. Status of *Dianthus* L. collection in the herbarium of Agricultural university - Plovdiv (SOA). В: Титок В. *Интродукция, сохранение и использование биологического разнообразия мирной флоры. Материалы Международной конференции, посвященной 80-летию центрального ботанического сада Национальной академии наук Беларуси (19-22 июня 2012м Минск, Беларусь)* Нац. акад. Наук Беларуси, Центр. ботан. сад; Минск, 1: 15-17
- Stoyanov S. 1998. *Polygala sibirica* L.: a new species for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica* 4(3): 51-52.
- Stoyanov S. 2005. The vascular flora of the catchment basin of the river Roussenski Lom in the beginning of the 21st century. *Fl. Medit.*, 15: 351-383.
- Stoyanov S. 2014. *Genista tetragona* (Fabaceae), a neglected species in the Bulgarian flora. http://www.bio.bas.bg/~phytolbalcan/PDF/20_2-3/20_2-3_04_Stoyanov.pdf | *Phytologia Balcanica*, 20(2-3): 159-170.
- Stoyanov S. 2017. *Centaurea angelescui* (Asteraceae) A new species for Bulgarian flora. *Comptes rendus de l'Academie bulgare des Sciences*, 70(7): 973-980.
- Stoyanov S. & Barzov Z. 2020. *Papaver nigrotinctum*: first records for the flora of Bulgaria and Republic of North Macedonia. *Phytologia Balcanica*, 26(1): 35-42.
- Stoyanov S. & Vassilev K. 2011. *Plantago sempervirens* (Plantaginaceae): a dwarf shrub new for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*. 17(1): 45-51.
- Stoyanov S. 2014. *Genista tetragona* (Fabaceae), a neglected species in the Bulgarian flora. *Phytologia balcanica*, 20(2-3): 159-170.
- Stoyanov S. 2015. *Lepidium virginicum* (Brassicaceae) - a new non-native species to the Bulgarian flora. *Comptes rendus de l'Académie bulgare des Sciences*. 68(6): 725-728.
- Stoyanov S. 2018. *Cyperus eragrostis* - an addition to the Bulgarian alien flora. *Phytologia Balcanica*, 24(2): 239-242.
- Stoyanov S. & Marinov Y. 2020. *Thymus jalsianus* (Lamiaceae), a New Species from the Serpentine Area of the Eastern Rhodope Mountains, Bulgaria, *Annales Botanici Fennici* 57(1-3), 163-172.
- Strid A. 1986. *Mountain flora of Greece*. Vol. 1. Cambridge University Press. London-New York-New Rochelle-Melbourne-Sydney. ISBN 0 521 25737 9.
- Strid A., Bergmeier E., Sakellarakis F-N., Kazoglou Y., Vrahnakis M. & Fotiadis G. 2017. Additions to the flora of the Prespa National Park, Greece. *Phytologia Balcanica*, 23(2): 207-269.
- Strid A. & Tan K. 2009. A new species of *Centaurea* (Asteraceae) from the island of Samothraki (NE Greece). *Phytologia Balcanica*: 15(2): 185-189.
- Strother J.L. 2006. *Ambrosia* L. In: *Flora of North America*: 21:3,9,10,25. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=101325
- Strother J.L. 2006. *Calendula* L. In: *Flora of North America*: 19-21:379-381. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=1

- Strother J.L. 2006. *Coreopsis* L. In: Flora of North America: 21:51,184,185. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=108000
- Strother J.L. 2006. *Parthenium* L. In: Flora of North America: 21:8,9,20. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=200024340
- Strgulc Krajsek S., Accetto M., Jogan N. 2016. *Myosotis refracta* Boiss. (Boraginaceae), an unexpected forget-me-not in the Slovene flora. *Acta Bot. Croat.* 75 (2), 210–212. DOI: 10.1515/botcro-2016-0024
- Sumberova K., Tzonev R. & Vladimirov V. 2004. *Bidens frondosa* (Asteraceae) - a new alien species for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 10(2-3): 179-181.
- Susanna A., Garcia-Jacas N., Hidalgo O., Vilatersana R. & Garnatje T. 2006. The Cardueae (Compositae) revisited: Insights from ITS, *trnL-trnF*, and *matK* nuclear and chloroplast DNA analysis. *Ann. Missouri Bot. Gard.* 93(1): 150-171.
- Szelag Z. 2008. Taxonomic and nomenclatural notes on *Pilosella alpicola* agg. in the Balkans and Carpathians. *Ann. Bot. Fennici*, 45: 301-306.
- Szelag Z., Bernacki L., Pawelec J., Stawowczyk K. & Wolann M. 2017. *Epipactis greuteri* (Orchidaceae) in Poland. *Polish Botanical Journal* 62(1): 117–121.
- Tan K., Bancheva S., Vural M. & Strid A. 2009. *Centaurea wagenitziana* (Asteraceae: Centaureinae), a new species from the Eastern Balkans. *Phytologia Balcanica*, 15(1): 51-58.
- Tan K. & Strid A. 2008. *Paronychia manfrediana* (Caryophyllaceae), a new species from northeast Greece. *Phytologia Balcanica*, 14(1): 41-44.
- Tan K., Biel B. & Siljak-Yakovlev S. 2014. *Galanthus samothracicus* (Amaryllidaceae) from the island of Samothraki, northeastern Greece. *Phytologia Balcanica*, 20(1): 65-70.
- Tashev A. 2003. *Pinus brutia* Ten.: a new species for the Bulgarian flora. *Phytologia balcanica*, 9(1): 41-52.
- Tashev A., Koev K., Tashev N., Georgiev S. 2013. New Data on the Vertical Distribution of Some Species of the Flora of Bulgaria. *Ecologia Balcanica*. 5(2): 7-11.
- Tashev A., Koev K., Tashev N., Georgiev S. 2013. New Data on the Vertical Distribution of Some Species of the Flora of Bulgaria. *Forestry Ideas*, 19/2(46): 201-207.
- Teofilovski A., Mandzhukovski D., Simovski B. & Acevski J. 2012. Chorology and habitats of some plants in the Republic of Macedonia. *Forest Review* 43: 24-32. Skopje.
- Teofilovski A. 2017. Contribution to knowledge of the flora of the Republic of Macedonia. *Botanica Serbica* 4(1): 99-103.
- Teppner H. 2008. An Asterotrichous, Hexaploid *Onosma* from Bulgaria: *O. malkarmayorum* spec. nova (Boraginaceae- Lithospermeae). *Phyton*, 48(1): 117-132.
- Teppner H. & Karl R. 2017. *Onosma kittanae* (Boraginaceae-Lithospermae). *Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Vereines fur Steiermark*, 147: 77–97
- Thome O.W. 1885. *Flora von Deutschland, Osterreich und der Schweiz*. Gera, Deutschland.
- Todorov K.T., Ivanov D.A. & Dimitrova-Dyulgerova I.Zh. 2014. Palynomorphological study of the Bulgarian representatives of genus *Carduus* (Asteraceae). *Phytologia Balcanica*: 20(2-3): 233-245.
- Todorov K.T., Stoyanov P.S., Mladenova T.R., Boyadzhiev D.T. & Dimitrova-Dyulgerova I.Zh. 2017. Comparative Anatomical Leaf Analyses of *Carduus nutans* and *Carduus thoermeri* from Bulgaria. *Ecologia Balcanica* 9(2): 29-39.
- Todorov K.T., Cheschmedzhiev I., Stoyanov P.S., Mladenova T.R., Dimitrova-Dyulgerova I.Zh. 2018. Taxonomic Structure of Genus *Carduus* L. in Bulgaria. *Ecologia Balcanica*, 10(2):229-233.
- Tomovic G., Vukolkicic S, Niketic M. & Lakusic D. 2007. New chorological data on some threatened and rare plants in Serbia. *Arch. Biol. Sci., Belgrade*, 59(1): 63-73. DOI:10.2298/ABS0701063T
- Tomovi´c; G., Sabovljevi´c;, Denchev T., Denchev C., Niketi´c; M., Boycheva P., Ivanov D., Šabanovi´c;, Djorjevi´c; V., Kutnar L., Stefanut S., Pantovi´c; J., Grdovi´c; S., Kuzmanovi´c; N., Maši´c; E. & Lazarevi´c;. 2021. New records and noteworthy data of plants, algae and fungi in SE Europe and adjacent regions, 4. *Botanica Serbica*, 45(1): 129-136. DOI: <https://doi.org/10.2298/BOTSERB2101129T>
- Tosheva A. 2003. Contribution to the biosystematics of genus *Lathyrus* L. (Fabaceae, sect. *Pratensis* Basser) in Bulgaria. *Proceedings of the 2nd Congress of Ecologists of Macedonia*, 467-471. Ohrid.
- Tosheva A. 2005. *Lathyrus filiformis* (Fabaceae) a new species for the Bulgarian flora. *Flora Mediterranea*, 15 (397-402).

- Troia A. & Greuter W. 2015. A conspectus of and key to Greek *Isoetes* (Isoetaceae), based on a reassessment of Haussknecht's gatherings of 1885. *Willdenowia*, 45: 391-403. DOI: 10.3372/wi.45.45303
- Tutin T., Heywood V., Moore D.M., Burges N., Valentine D., Walters S. & Webb D. (eds.) 1964. *Flora Europaea*. Vol. 1. Cambridge At The University Press.
- Tutin T., Heywood V., Moore D.M., Burges N., Valentine D., Walters S. & Webb D. (eds.) 1972. *Flora Europaea*. Vol. 2. Cambridge At The University Press.
- Tutin T., Heywood V., Moore D.M., Burges N., Valentine D., Walters S. & Webb D. (eds.) 1972. *Flora Europaea*. Vol. 3. Cambridge At The University Press.
- Tutin T., Heywood V., Moore D.M., Burges N., Valentine D., Walters S. & Webb D. (eds.) 1976. *Flora Europaea*. Vol. 4. Cambridge At The University Press.
- Tutin T., Heywood V., Moore D.M., Burges N., Valentine D., Walters S. & Webb D. (eds.) 1980. *Flora Europaea*. Vol. 5. Cambridge At The University Press.
- Tzonev R. & Sumberova K. 2004. New data on the chorology of some little known adventive species on the banks of the Danube river, Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 10(2-3): 207-209.
- Tzonev R. 2005. *Sicyos angulatus* (Cucurbitaceae): a new adventive species for the flora of Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 11(1): 67-68.
- Tzonev R. & Karakiev T. 2007. *Plantago maxima* (Plantaginaceae): a relict species new for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 13(3): 347-350.
- Tzonev R. & Panovska H. 2017. Notes on the distribution of *Hyacinthella leucophaea* subsp. *atchleyi* in Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 23(3): 409-412.
- Urbatsch L.E. & Cox P.B. 2006. *Rudbeckia* L. - In: *Flora of North America*, 21:43-45. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=128840
- Urosevic J. 2013. Diferencijacija vrsta *Crocus alexandrii* Nicic ex Velen. i *Crocus pallidus* Kitann et Drenkovski u Srbiji na osnovu morfoloških osobina. Master rad. Univerzitet u Nisu. Prirodno-Matematički fakultet Nis. Departman za Biologiju i Ekologiju. Nis.
- Uzunov D., Gussev Ch., Denchev C., Apostolov K. 1998. Notes on the distribution of *Serapias vomeracea* (Burm.) Briq. (Orchidaceae) in the Eastern Rhodopes. *Phytologia Balcanica* 4/3:115-119.
- Verloove F. 2012. *Dipsacus strigosus* found in Belgium and possibly overlooked. On: Manual of the Alien Plants of Belgium. Botanic Garden Meise, Belgium. At: alienplantsbelgium.be, accessed 07/03/2020.
- Velchev V. 1998. Flora and plant biodiversity on calcareous terrains in Bulgaria. *Phytologia Balcanica*: 4(1-2): 81-92.
- Vladimirov V. 2001. New records of vascular plants to the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 7(2): 195-198.
- Velcev V. 2002. New to science species of the genera *Vicia* L. and *Festuca* L. from Bulgaria. *Phytologia Balcanica*: 8(1): 3-14.
- Velcev V. & Vassilev P. 2002. New taxa, chorological and ecological data on the flora of vascular plants in Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 8(1): 15-24.
- Velcev V. & Vassilev P. 2002. New species of genus *Festuca* L. from Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 8(2): 185-190.
- Velev N.I., Ganeva A.S., Gyosheva M.M., Sopotlieva D.G., Terziyska T.S., Apostolova I.I. 2015. Flora, mycota and vegetation of Kupena Reserve (Rodopi Mountains, Bulgaria). *Annuaire de l'Universite de Sofia "St. Kliment Ohridski", Faculte de Biologie, Livre 2 - Botanique*, 100. <http://hdl.handle.net/123456789/1393>
- Vladimirov V. 2001. New chorological data on four alien species in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 7(1): 33-37.
- Vladimirov V. 2001. New records of vascular plants to the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 7(2): 195-198.
- Vladimirov V. 2003. On the distribution of four alien Compositae species in Bulgaria. *Phytologia Balcanica*, 9(3): 513-516.
- Vladimirov V. & Tsoneva S. 2006. *Tragopogon floccosus* (Asteraceae, Cichorioideae) a recently discovered species in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica* 12(1): 67-70.
- Vladimirov V. 2009. *Erigeron sumatrensis* (Asteraceae): a recently recognized alien species in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*. 15(3): 361-365.
- Vladimirov V. 2018. *Hieracium petraeum* (Asteraceae): a new casual record in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica* 24(3): 365-368.
- Vladimirov V. 2021. The first record of *Hieracium piliferum* agg (Asteraceae) in the Bulgarian flora. *Comptes rendus de l'Academie bulgare des Sciences*.

74(7): 972-976.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2009. New floristic records in the Balkans: 10. *Phytologia Balcanica*, 15(1): 115-139.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2009. New floristic records in the Balkans: 11. *Phytologia Balcanica*, 15(2): 273-289.

Vladimirov V., Dane F., Stefanovic V. & Tan K. (eds.) 2009. New floristic records in the Balkans: 12. *Phytologia Balcanica*, 15(3): 431-452.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2010. New floristic records in the Balkans: 13. *Phytologia Balcanica*, 16(1): 143-165.

Vladimirov V., Dane F., Matevski V., Stefanovic V. & Tan K. (eds.) 2011. New floristic records in the Balkans: 15. *Phytologia Balcanica*, 17(1): 129-156.

Vladimirov V., Dane F., Stefanovic V. & Tan K. (eds.) 2010. New floristic records in the Balkans: 14. *Phytologia Balcanica*, 16(3): 415-445.

Vladimirov V. & Tan K. (eds.) 2011. New floristic records in the Balkans: 16. *Phytologia Balcanica*, 17(2): 247-264.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2011. New floristic records in the Balkans: 17. *Phytologia Balcanica*, 17(3): 361-384.

Vladimirov V., Dane F., Matevski V. & Tan K. (eds.) 2012. New floristic records in the Balkans: 18. *Phytologia Balcanica*, 18(1): 69-92.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2012. New floristic records in the Balkans: 19. *Phytologia Balcanica*, 18(2): 205-239.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2012. New floristic records in the Balkans: 20. *Phytologia Balcanica*, 18(3): 333-373.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2013. New floristic records in the Balkans: 21. *Phytologia Balcanica*, 19(1): 131-157.

Vladimirov V., Dane F., Stevanovic V. & Tan K. (eds.) 2013. New floristic records in the Balkans: 22. *Phytologia Balcanica*, 19(2): 267-303.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2013. New floristic records in the Balkans: 23. *Phytologia Balcanica*, 19(3): 373-399.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2014. New floristic records in the Balkans: 24. *Phytologia Balcanica*, 20(1): 99-137.

Vladimirov V., Dane F., Matevski V. & Tan K. (eds.) 2014. New floristic records in the Balkans: 25. *Phytologia Balcanica*, 20(2-3): 267-310.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2015. New floristic records in the Balkans: 26. *Phytologia Balcanica*, 21(1): 53-91.

Vladimirov V., Dane F., Matevski V. & Tan K. (eds.) 2015. New floristic records in the Balkans: 27. *Phytologia Balcanica*, 21(2): 189-219.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. (eds.) 2016. New floristic records in the Balkans: 28. *Phytologia Balcanica*, 21(3): 367-399.

Vladimirov V., Dane F., Matevski V. & Tan K. (eds.) 2016. New floristic records in the Balkans: 29. *Phytologia Balcanica*, 22(1): 93-123.

Vladimirov V., Dane F. & Tan K. 2016. New floristic records in the Balkans: 30. *Phytologia Balcanica*, 22(2): 259-292.

Vladimirov V. & Petrova A. 2009. A new alien species of *Euphorbia* (Euphorbiaceae) to the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*. 15(3): 343-345.

Vladimirov V. & Petrova A. 2009. *Senecio inaequidens* (Asteraceae): a new alien species for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*. 15(3): 373-375.

Vladimirov V. & Petrova A.S. 2012. *Grindelia squarrosa*: a new alien species for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 18(3): 315-318.

Vladimirov V., Petrova A.S., Zielinski J. 2014. A new alien species of *Clematis* (Ranunculaceae) to the Bulgarian flora. *Comptes rendus de l'Academie bulgare des Sciences*, 67(5): 671-674.

Vladimirov V., Matevski V., Bancheva S., Delcheva M., Kostadinovski M. & Custerevska R. 2016. First report of *Erigeron sumatrensis* (Asteraceae) for the flora of the Republic of Macedonia. *Flora Mediterranea*, 26: 203-207. doi: 10.7320/FIMedit26.203

Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. 2017. New floristic records in the Balkans: 32. *Phytologia Balcanica*, 23(1): 119-146.

Vladimirov V., Aybeke M., Matevski V. & Tan K. (eds.) 2017. New floristic records in the Balkans: 33. *Phytologia Balcanica*, 23(2): 119-167.

Vladimirov V., Aybeke M., Matevski V. & Tan K. (eds.) 2017. New floristic records in the Balkans: 34. *Phytologia Balcanica*, 23(3): 413-444.

Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.) 2018. New floristic records in the Balkans: 35. *Phytologia Balcanica*, 24(1): 155-174.

Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.) 2018. New floristic records in the Balkans: 36. *Phytologia Balcanica*, 24(2): 263-292.

Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.) 2018. New floristic records in the Balkans: 37. *Phytologia Balcanica*, 24(3): 397-461.

Vladimirov V., Petrova A., Stoyanov S., Bancheva S. & Delcheva M. 2018. *Rosa rugosa*

- (Rosaceae): an alien species in the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 24(3): 337-341.
- Vladimirov V., Aybeke M., Matevski V. & Tan K. (eds.). 2019. New floristic records in the Balkans: 38. *Phytologia Balcanica*, 25(1):97-120.
- Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.). 2019. New floristic records in the Balkans: 39. *Phytologia Balcanica*, 25(2):203-238.
- Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.). 2019. New floristic records in the Balkans: 40. *Phytologia Balcanica*, 25(3):295-335.
- Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.). 2020. New floristic records in the Balkans: 41. *Phytologia Balcanica*, 26(1):163-179.
- Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.). 2020. New floristic records in the Balkans: 42. *Phytologia Balcanica*, 26(2):187-216.
- Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.). 2020. New floristic records in the Balkans: 43. *Phytologia Balcanica*, 26(3):537-572.
- Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.). 2021. New floristic records in the Balkans: 44. *Phytologia Balcanica*, 27(1):127-150.
- Vladimirov V. & Georgiev V. 2019. National reporting of Bulgaria about the invasive alien plants of EU concern in relation to Regulation (EU) 1143/2014. *Phytologia Balcanica*, 25(3): 407-415.
- Vladimirov V., Petrova A., Barzov Z. & Gudzinskas Z. 2019. The alien species of *Heracleum* (Apiaceae) in the Bulgarian flora revisited. *Phytologia Balcanica*, 25(3): 395-405.
- Vladimirov V., Aybeke M. & Tan K. (eds.). 2020. New floristic records in the Balkans: 41. *Phytologia Balcanica*, 26(1): 163-179.
- Waldstein F. de Paula Adam von, Kitaibel P. 1800-1812. *Descriptiones et icones plantarum rariorum Hungariae*, vol. 1.
- Wencai W., Bartolomew B. 2001. *Clematis* L. *Flora of China*, 6: 333-386. http://efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=2&taxon_id=107312 [2014]
- Westwood, J. H., Yoder J. I.; Timko M. P.; dePamphilis C. W. 2010. The evolution of parasitism in plants. *Trends in Plant Science*. 15 (4): 227–235. doi:10.1016/j.tplants.2010.01.004. ISSN 1878-4372. PMID 20153240.
- Wigginton M.J. & Graham G.G. 1981., upd. Atkinson M.D. 1997 *Betula*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-2. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Willdenow, C.L. 1790. *Historia Amaranthorum*, t. 11, fig. 22
- Wrigley F. 1986. Taxonomy and chorology of *Silene* section *Otites* (Caryophyllaceae). *Annales Botanici Fennici*, 23(1): 69-81.
- Yeo P.F. 1998. *Aster*. In: Rich T.C.G. & Jermy A.C. (eds.) *Plant Crib*. 1-3. *Plant Crib Botanical Society of the British Isles in association with National Museums & Galleries of Wales*
- Yildiz K. 2006. A morphological investigation on *Silene* L. (Caryophyllaceae) species distributed in West Anatolia and North Cyprus. *Pak. J. Bot.*, 38(1): 67-83.
- Yilmaz G. & Dane F. 2012. The genus *Verbascum* L. in European Turkey. *Botanica Serbica* 36(1): 9-13.
- Yordanova M. 2000. Estimation of the status of representative populations of *Sideritis scardica* Griseb. in the Rhodope Mts. *Phytologia Balcanica*, 6(1): 43-57.
- Yuzbasioglu S., Aslan S. & Ozhatay N. 2015. *Crocus thracicus* (Iridaceae), a new species from north-western Turkey. *Phytotaxa*, 197(3): 207-214.
- Zahariev D. & Taneva L. 2017. New Locality of *Ophrys insectifera* L in Bulgaria. *International Journal of Scientific Engineering and Applied Science (IJSEAS)*, 3(8): 115-120.
- Zazvorka J. 2010. *Orobanche kochii* and *O. elatior* (Orobanchaceae) in central Europe. *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae (Brno)*. 95(2): 77–119.
- Zhu G., Riedl H. & Kamelin R.V. 2011. Boraginaceae A.L.Jussieu - In: *Flora of China*, 16: 329. http://www.efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=2&taxon_id=10115
- Zidorn C. 2012. *Leontodon* and *Scorzoneroides* (Asteraceae, Cichorieae) in Italy. *Plant Biosystems - An International Journal Dealing with all Aspects of Plant Biology*, 146:sup1, 41-51, DOI: 10.1080/11263504.2012.710272
- Zielinski J. & Vladimirov V. 2013. *Sorbus* × *latifolia* s.l. (Rosaceae) in the Balkan Peninsula and SW Asia. *Phytologia Balcanica*, 19(1): 39-46.
- Zielinski J., Petrova A. & Natcheva R. 2012. New species for the Bulgarian flora. *Phytologia Balcanica*, 18(2): 197-204.
- Zielinski J., Petrova A. & Pancheva Z. 2006. *Salix* × *velchevii* and *S.* × *ardana* (Salicaceae) - two new willow hybrids from the Bulgarian Rhodope Mts. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*, 75(2): 145-148.
- Zielinski J., Petrova A. & Tan K. 2004. Taxonomic status of the roses (*Rosa*) described by S.G.Dimitrov from Bulgaria. *Ann. Bot. Fennici*, 41: 449-451.

- Zoric L., Merkulov L., Lukovic J. & Boza P. 2010. Comparative seed morphology of *Trifolium* L. species (Fabaceae). *Periodicum Biologorum*, 112(3): 263-272. ISSN: 0031-5362.
- Андреева В., Райчева Цв., Стоянов К. 2018. Инвентаризация на род *Ornithogalum* (сем. Nuacinthaceae) в хербариума на Аграрния университет (SOA). *Аграрен университет - Пловдив, Научни трудове*, 61(1): 27-36. DOI: 10.22620/sciworks.2018.01.004
- Анчев М. & Горанова В. 2011. *Alyssum borzaeanum*, *A. orbelicum*, *A. piranicum*, *Arabis collina*, *A. ferdinandi-coburgii*, *Aubrieta columnae*, *Brassica jordanoffii*, *Campanula euxina*, *C. jordanovii*, *C. lanata*, *C. orphanidea*, *C. transsilvanica*, *Capsella bursa-pastoris* subsp. *thracica*, *Crucianella latifolia*, *Draba siliquosa*, *Erysimum slavjankae*, *Galium demisum*, *G. procurrens*, *G. rhodopeum*, *Hesperis theophrasti*, *Limonium bulgaricum*, *Malcolmia orsiniana* subsp. *angulifolia*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Апостолова И. 2011. *Astracantha arnacantha*, *Crithmum maritimum*, *Erianthus ravennae*, *Genista germanica*, *Gypsophila tekirae*, *Medicago littoralis*, *Micromeria frivaldszkyana*, *Pancratium maritimum*, *Polygala alpestris*, *Rhododendron myrtifolium*, *Salix pentandra*, *Stachys maritima*, *Trachomitum venetum*, *Trifolium rubens*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Апостолова И. & Мешинев Т. 2011. *Fritillaria meleagroides*, *Viola pumila*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Апостолова И. & Цонева С. 2011. *Salix rosmarinifolia*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Асьов Б. & Владимирова В. 2011. *Achillea chrysocoma*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Асьов Б. & Денчев Ц. 2011. *Achillea kotschyi*, *Achillea leptophylla*, *Astragalus wilmottianus*, *Cistus salvifolius*, *Crassula tillaea*, *Dracunculus vulgaris*, *Ephedra fragilis* subsp. *campylopoda*, *Lactuca tatarica*, *Medicago constricta*, *Saponaria stranjensis*, *Scilla bithynica*, *Silene chlorantha*, *S. euxina*, *S. graeca*, *S. lydia*, *S. thymifolia*, *S. velcevii*, *S. vulgaris* subsp. *prostrata*, *Streptopus amplexifolius*, *Verbascum davidoffii*, *V. jankaeanum*, *V. urumoffii*, *Viola gracilis*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Асьов Б., Денчев Ц., Владимирова В. 2011. *Senecio subalpinus*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Асьов Б. & Петрова А.С. (ред.) 2012. Конспект на висшата флора в България. Хорология и флорни елементи. Изд. 4. БФБ.
- Банчева С. 2011. *Caltha polypetala*, *Carduus adpressus*, *C. thracicus*, *Centaurea bovina*, *C. calocephala*, *C. gracilentia*, *C. immanuelis-loewii*, *C. inermis*, *C. kernerana*, *C. mannagettae*, *C. nigrescens*, *C. parilica*, *C. rumelica*, *C. wagenitziana*, *Cirsium alatum*, *C. bulgaricum*, *C. stojanovii*, *Colchicum bivonae*, *C. davidovii*, *C. diampolis*, *C. doerfleri*, *Cyanus pseudoaxillaris*, *C. achtarovii*, *Delphinium albiflorum*, *D. balcanicum*, *D. peregrinum*, *Laserpitium archangelica*, *Leontopodium alpinum*, *Ligularia sibirica*, *Psephellus marschallianus*, *Pulsatilla slaviankae*, *P. vernalis*, *Ranunculus fontanus*, *R. sphaerospermus*, *R. stojanovii*, *Sedum kostovii*, *S. magellense*, *S. stefco*, *S. zollicoferi*, *Thalictrum foetidum*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Банчева С., Димитров Д. & Япракова А. 2011. *Centaurea finazzeri*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Бондев, И. (ред.) 1995. (М. Анчев, И. Бондев, Г. Ганчев, Е. Генова, Д. Делипавлов, Л. Евстатијева, Б. Кузманов, Т. Мешинев, А. Митрев, Н. Николов, Д. Пеев, П. Робева, Б. Стефанова.) Хорологичен атлас на лечебните растения в България. Акад. изд. "Проф. Марин Дринов" София, 272 с., ISBN 954-430-036-8
- Велчев В. (ред.) 1982. Флора на Н. Р. България т. VIII. Изд. БАН, София.
- Велчев В. & Кузманов Б. (ред.) 1989. Флора на Н. Р. България т. IX. Изд. БАН, София.
- Виткова А. 2011. *Alchemilla achtarovii*, *A. asteroantha*, *A. bandericensis*, *A. catachnoa*, *A. fissa*, *A. heterophylla*, *A. indivisa*, *A. jumrukczalica*, *A. mollis*, *A. plicatula*, *A. pyrenaica*, *A. straminea*, *Haplophyllum balcanicum*, *Ribes nigrum*, *Ruta*

graveolens. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Владимиров В. 2009. Висшите растения на Рдте. Фотоопределител. 2 изд. Екологична организация Рд. ISBN: 978-954-91467-7-6.

Владимиров В. 2011. *Anthemis macrantha*, *A. virescens*, *Calystegia soldanella*, *Convolvulus althaeoides*, *C. holosericeus*, *C. lineatus*, *C. holosericeus*, *Cressa cretica*, *Crocus tommasinianus*, *Eranthis bulgaricus*, *Hieracium belogradcense*, *H. heuffelii*, *H. heuffelii*, *H. kittaniae*, *H. villosum*, *H. virosum*, *Inula spiraeifolia*, *Jurinea tzar-ferdinandii*, *Ligularia glauca*, *Potentilla nicicii*, *Ramonda serbica*, *Saussurea discolor*, *Secale rhodopaeum*, *Senecio paludosus*, *Sibbaldia procumbens*, *Swertia perennis*, *S. punctata*, *Tozzia alpina subsp. carpathica*, *Tragopogon floccosus*, *T. stribrnyi*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Владимиров В. & Димитрова Д. 2011. *Leontodon saxatilis*, *L. tuberosus*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Владимиров В. 2021. Таксономично проучване на избрани видове от род *Hieracium* s.str. (Asteraceae) и разпространението им в България. Автореферат на дисертация за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“. БАН, София.

Генова Е. 2011. *Betonica bulgarica*, *B. haussknechtii*, *Cynoglossum germanicum*, *Digitalis laevigata*, *Dracocephalum thymiflorum*, *Linaria brachyphylla*, *Salvia pinnata*, *S. scabiosifolia*, *Stachys leucoglossa*, *S. milanii*, *Symphytum tauricum*, *Thymus perinicus*, *T. stojanovii*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Георгиев В. 2011. *Hypericum androsaemum*, *H. boissieri*, *H. calycinum*, *H. thasium*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Горанова В. & Анчев М. 2011. *Asperula suberosa*, *Aubrieta gracilis*, *Campanula cochlearifolia*, *C. latifolia*, *C. thyrsoides*, *C. versicolor*, *C. parviflora*, *Celtis glabrata*, *Crambe tataria*, *Draba korabensis*, *Erysimum cheiranthoides*, *Galium aegaeum*, *G. velenovskyi*, *Goniolimon*

besseranum, *G. dalmaticum*, *Limonium asterotrichum*, *L. gmelini*, *L. meyeri*, *Schivereckia doerfleri*, *Sisymbrium polymorphum*, *Trachelium rumelianum*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Горанова В., Игнатова П. & Анчев М. 2011. *Thlaspi bellidifolium*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Граматииков Д. 1992. Определител на дървета и храсти в България. ИнтелСис, Пловдив.

Грозева Н. 2008. Изменчивост и еволюционни тенденции в род *Chenopodium* L. (куча лобода) в България. Дисертация за присъждане на образователна и научна степен "доктор", научна специалност 01.06.03 – Ботаника, София, COBISS.BG-ID - 1246836196

Гусев Ч. 2011. *Anetum graveolens*, *Anthemis jordanovii*, *Artemisia chamaemelifolia*, *A. eriantha*, *A. involucrata*, *A. pedemontana*, *Betonica scardica*, *Cicer montbretii*, *Convolvulus boissieri*, *Eryngium creticum*, *Helichrysum plicatum*, *Lens ervoides*, *Myricaria germanica*, *Nonea obtusifolia*, *Oenanthe tenuifolia*, *Prangos ferulacea*, *Quercus mestensis*, *Saxifraga mollis*, *Scorpiurus subvillosus*, *Spiraea crenata*, *Stachys serbica*, *Verbascum adrianopolitanum*, *Verbascum anisophyllum*, *V. bugulifolium*, *V. juruk*, *V. lagurus*, *V. spathulisepalum*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Делипавлов Д., Чешмеджиев И., Попова М., Терзийски Д. & Ковачев И. 2003 (2011). Определител на растенията в България. Акад. изд. АУ-Пловдив.

Денчев Ц. & Асьов Б. 2011. *Cytinus clusii*, *Dianthus drenowskyanus*, *D. pallidiflorus*, *D. simulans*, *D. stribrnyi*, *Elymus pycnanthus*, *E. varnensis*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Димитров Д. & Стоянов С. 2002. Нови хорологични данни за висшата флора на България. Proceedings 7th Symposium of Flora of Southwest Serbia and Neighbouring Regions. Dimitrovgrad (Yugoslavia) July 5-9, 2002, 15-18.

Димитров Д. 2011. *Aeluropus littoralis*, *Alkanna stojanovii*, *Anchusa macedonica*, *A. stylosa*, *Arenaria ciliata*, *A. cretica*, *A. gypsophyloides*, *A. pirinica*, *A.*

rhodopaea, *Bunium ferulaceum*, *Cerastium moesiacum*, *Echinophora sibthorpiana*, *Gentiana frigida*, *Oporanax chironium subsp. bulgaricum*, *Oxytropis kozuharovii*, *O. urumovii*, *Peucedanum palustre*, *Seseli degenii*, *Taraxacum bessarabicum*, *Vicia amphicarpa*, *V. incisa*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Димитрова Д. 2011. *Acanthus spinosus*, *Acer heldreichii*, *Aristolochia rotunda*, *Castanea sativa*, *Chondrilla urumoffii*, *Crepis bithynica*, *C. schachtii*, *C. stojanovii*, *Daphne blagayana*, *D. cneorum*, *D. laureola*, *D. pontica*, *Elatine alsinastrum*, *E. triandra*, *Empetrum nigrum*, *Frankenia pulverulenta*, *Groenlandia densa*, *Hippuris vulgaris*, *Pallenis spinosa*, *Reichardia picroides*, *Rhamnus alpinus*, *Sambucus deborensis*, *Scorzonera parviflora*, *Sonchus palustris*, *Sparganium minimum*, *Stratiotes aloides*, *Taraxacum bithynicum*, *Urospermum picroides*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Димитров М. & Димова Д. 2014. Фотоопределител на растения в Природен парк "Врачански Балкан". Уникарт ЕООД. ISBN: 978-954-2953-34-0

Евстатиева Л. 2011. *Aesculus hippocastanum*, *Alkanna tinctoria*, *Anthemis gaudium-solis*, *A. orbelica*, *A. rumelica*, *A. sribnyi*, *Eryngium maritimum*, *Galanthus elwesii*, *G. nivalis*, *Genista pilosa*, *Gentiana lutea*, *G. punctata*, *Glycyrrhiza glabra*, *Menyanthes trifoliata*, *Plantago cornuti*, *P. tenuiflora*, *Sideritis scardica*, *S. syriaca*, *Taxus baccata*, *Valeriana dioscoridis*, *V. montana*, *V. simplicifolia*, *V. dioscoridis*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Иванова Д. 2011. *Adiantum capillus-veneris*, *Adonis microcarpa*, *Andrachne telephioides*, *Asplenium lepidium*, *Diphasiastrum complanatum*, *Euphorbia aleppica*, *Fritillaria drenovskii*, *F. sribnyi*, *Gentiana nivalis*, *Gentianella amarella*, *G. crispata*, *Iris aphylla*, *Isoetes lacustris*, *Lilium rhodopaeum*, *Lycopodiella inundata*, *Osmunda regalis*, *Utricularia australis*, *U. minor*, *Viola palustris*, *V. perinensis*, *V. pyrenaica*, *V. speciosa*, *V. stojanowii*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Иванова Д. & Цонев Р. 2011. *Marsilea quadrifolia*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на

Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Игнатова П. 2011. *Erodium absinthoides subsp. balcanicum*, *Geranium bohemicum*, *G. macrostylum*, *G. tuberosum*, *Medicago rhodopea*, *Nymphoides peltata*, *Pedicularis palustris*, *Petrorhagia alpina subsp. olympica*, *Petrorhagia thessala*, *Polygala amarella*, *Polygala carniolica*, *Tulipa aureolina*, *Tulipa pirinica*, *Tulipa splendens*, *Tulipa splendens*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Йорданов Д. (ред.) 1963. Флора на Н. Р. България т. I. Изд. БАН, София.

Йорданов Д. (ред.) 1964. Флора на Н. Р. България т. II. Изд. БАН, София.

Йорданов Д. (ред.) 1970. Флора на Н. Р. България т. IV. Изд. БАН, София.

Йорданов Д. (ред.) 1973. Флора на Н. Р. България т. V. Изд. БАН, София.

Йорданов Д. (ред.) 1976. Флора на Н. Р. България т. VI. Изд. БАН, София.

Йорданов Д. (ред.) 1979. Флора на Н. Р. България т. VII. Изд. БАН, София.

Йорданова М. 2014. Орхидеите в Рдте. Диви Рд, София.

Карайчева Г. & Райчева Цв. Хорология на род *Asparagus* L. в България. Аграрен университет - Пловдив, Научни трудове, 61(1): 37-47. DOI: 10.22629/sciworks.2018.01.005

Карамфилова И. & Стоянов К. 2015. Инвентаризация на сем. Nuacinthaceae Batsch ex Borkh подсем. Nuacinthoideae в хербариума на АУ-Пловдив (SOA). Аграрен университет - Пловдив, Научни трудове, 59(1): 63-70.

Каров И., Митрев С., Михајлов Л., Ристова Д., Накова Е., Ковачевик Б. 2004/2005. *Heteranthera reniformis* Ruiz. & Pavon Нов плевел во оризиштата во Кочанско. Годишен зборник Институт за јужни земјоделски култури - Струмица. 147-154.

Китанов Б. & Пенев И. 1963. Флора на Витоша. Наука & Изкуство, София

Китанов Б. & Пенев И. 1980. Флора на Добруджа. Наука & Изкуство, София.

Кожухаров, Ст. (ред.). 1992. Определител на висшите растения в България. Наука и изкуство, София.

Кожухаров С. & Кузманов Б. (ред.) 1995. Флора на Р. България т. X. Акад. Изд. "Проф. Марин Дринов", София.

Матевски В. 1995. Флора на планинскиот масив Добра вода. Природно-математички факултет во Скопје. Скопје.

Матевски В. 2004. Нови прилози за флората на Република Македонија. Зборник на трудови од 2-от Конгрес на еколозите на Македонија. 384-389.

Матевски В. 2010. Флора на Република Македонија. 2(1). Македонска академия на науките и уметностите, Скопје.

Мешинев Т. 2011. *Aldrovanda vesiculosa*, *Caragana frutex subsp. mollis*, *Chamaecytisus friwaldskyanus*, *Hedysarum tauricum*, *Hippophae rhamnoides subsp. caucasica*, *Lilium albanicum*, *Marrubium friwaldskyanum*, *Peucedanum ruthenicum*, *Potentilla emili-popii*, *Rhodiola rosea*, *Stipa lessingiana*, *Vaccinium arctostaphylos*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Пеев Д., Кожухаров С. & Анчев М. (ред.) 2012. Флора на Р. България т. XI. Акад. Изд. "Проф. Марин Дринов", София.

Пеев Д. & Цонева С. 2011. *Anchusa davidovii*, *Androsace obtusifolia*, *Anthemis sancti-johannis*, *Asterolinon linum-stellatum*, *Astrodaucus littoralis*, *Caldesia parnassifolia*, *Centaureum maritimum*, *Centranthus kellereri*, *Edraianthus serbicus*, *Ferula orientalis*, *Galilea mucronata*, *Gentiana acaulis*, *Hottonia palustris*, *Nuphar lutea*, *Nymphaea alba*, *Pedicularis oederi*, *Potentilla montenegrina*, *Primula deorum*, *P. frondosa*, *Quercus coccifera*, *Q. thracica*, *Rheum rhaponticum*, *Rhinanthus javorkae*, *Salix retusa*, *Saxifraga aizoides*, *S. spruneri*, *Seseli bulgaricum*, *Trapa natans*, *Triglochin maritima*, *Tulipa thracica*, *T. urumoffii*, *Veronica baumgartenii*, *V. euxina*, *V. glauca*, *V. grisebachii*, *V. multifida*, *V. turrilliana*, *V. grisebachii*, *Viola crinita*, *V. delphinantha*, *V. grisebachiana*, *V. orbelica*, *Zostera marina*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Петков Ж. & Стоянов К. 2010. Инвентаризация на колекцията от сем Fagaceae в Хербариума към Аграрен университет - Пловдив (SOA). Юбилейна научна конференция с международно участие Традиции и предизвикателства пред аграрното образование, наука и бизнес. Научни трудове на Аграрен университет - Пловдив, 55 (2): 363-368.

Петрова А., Анчев М. & Паламарев Е. 1999. Как да разпознаваме растенията от нашата природа. Екскурзионен определител. "Просвета" София.

Петрова А. 2011. *Aegilops comosa*, *A. dichasians*, *Alopecurus thracicus*, *Bromus lanceolatus*, *B. parilicus*, *Crataegus microphylla*, *Geranium aristatum*, *Goodyera repens*, *Juncus triglumis*, *Linum pallasianum*, *L. uninerve*, *Medicago coronata*, *Minuartia mesogitana*, *M. stojanovii*, *Ononis repens*, *Salix xanthicola*, *Trifolium globosum*, *T. ligusticum*, *T. phleoides*, *T. physodes*, *T. spumosum*, *T. squamosum*, *T. squarrosom*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Петрова А., Владимирова В., Георгиев В. 2012. Инвазивни чужди видове растения в България. ИБЕИ, БАН. София.

Петрова А.С. 2011. *Anthemis auriculata*, *A. regis-borisii*, *Apium nodiflorum*, *Arbutus andrachne*, *A. unedo*, *Arenaria rigida*, *Aurinia uechtritziiana*, *Bellevalia sarmatica*, *Centaurea jankae*, *C. trinervia*, *Cephalanthera epipactoides*, *Cicerbita pancicii*, *C. plumieri*, *Convolvulus persicus*, *Cypripedium calceolus*, *Dactylorhiza incarnata*, *D. kalopissii*, *Dianthus ponederae subsp. kladovanus*, *Echium ruscicum*, *Epipactis palustris*, *E. purpurata*, *Eriolobus trilobata*, *Erysimum quadrangulum*, *Hammarbya paludosa*, *Herminium monorchis*, *Himantoglossum caprinum*, *Hippocrepis unisiliquosa*, *Hypocoum ponticum*, *Lathyrus pancicii*, *Liparis loeselii*, *Matthiola odoratissima*, *Nigella orientalis*, *Ophrys apifera*, *O. insectifera*, *O. reinholdii*, *Orchis militaris*, *Orchis provincialis*, *Orchis spitzelii*, *Otanthus maritimus*, *Paeonia mascula*, *P. tenuifolia*, *Pinus brutia*, *Serapias vomeracea*, *Silene caliacrae*, *Verbascum purpureum*, *V. rupestre*, *V. tzar-borisii*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Петрова А.С., Апостолова И. & Мешинев Т. 2011. *Stipa ucrainica*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Петрова А.С. & Цонев Р. 2011. *Dianthus nardiformis*, *Gypsophila trichotoma*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Райчева Цв. & Денев И. 2012. Молекулярно-таксономично изследване на род *Rumex* sect. *Acetosa* (Polygonaceae) в българската флора. В: Петрова А. (ред.), Секционни доклади VII национална конференция по ботаника. София 29-30 септ. 2011, 311-319. Българско ботаническо дружество, София. ISBN 978-95

- Райчева Цв. & Стоянов К. 2012. Състояние на колекциите от секция *Limniris* (род *Iris*) в българските хербариуми. В: Петрова, А. (ред.) Секционни доклади VII национална конференция по ботаника. София 29-30 септ. 2011, 359-366. Българско ботаническо дружество, София. ISBN 978-954-92808-2-1
- Райчева Цв. 2013. Екологична оценка на подрод *Rumex* (*Rumex* L., Polygonaceae) в България. Екология и бъдеще 12(1): 45-50
- Райчева Цв. 2013. Сканинг електронномикроскопски анализ на семената при българските видове от подрод *Rumex* (Polygonaceae). Екология и бъдеще 12(1): 51-56.
- Райчева Цв. & Стоянов К. 2013. Сравнителна анатомия на л. при българските видове от секция *Limniris* (Iridaceae). Аграрни науки 4(12): 73-77.
- Райчева Цв., Стоянов К. & Денев И. 2013. Изследване на три вида от семейство *Rybolaseae* чрез ISSR маркери. Journal of Central European Agriculture, 14(1), p.214 - 224
- Райчева Цв. & Стоянов К. 2015. Хорологични данни за висши растения в България. Аграрен университет – Пловдив, Научни трудове, 59(2): 19-25. Юбилейна научна конференция с международно участие Традиции и предизвикателства пред аграрното образование, наука и бизнес.
- Сопотлиева Д. 2011. *Amygdalus delipavlovii*, *Astragalus alopecurus*, *Astragalus sesameus*, *Onosma rhodopea*, *Pulsatilla halleri*, *Spiraea salicifolia*, *Verbascum decorum*, *V. minutiflorum*, *V. pseudonobile*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Станев С. 2011. *Achillea thracica*, *Aethionema arabicum*, *Anthemis argyrophylla*, *Astragalus physocalyx*, *Hypericum setiferum*, *Lathyrus saxatilis*, *Merendera attica*, *Verbascum decorum* В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Стоева М. 2011. *Alkanna jordanovii*, *Astracantha thracica*, *Bassia hirsuta*, *Botrychium matricariifolium*, *Castanea sativa*, *Carex limosa*, *Cladium mariscus*, *Corispermum marschalii*, *Eleocharis carniolica*, *Juniperus sabina*, *Moehringia jankae*, *Papaver degenii*, *Petrosimonia brachiata*, *Poa jordanovii*, *P. pirinica*, *Suaeda heterophylla*, *Thymelaea bulgarica*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>
- Стоянов, К., Цв.Райчева. 2005. Анатомично изследване на л. при българските представители на семейство *Rybolaseae* Юбилейна научна конференция “Състояние и проблеми на аграрната наука и образование”, Научни трудове на АУ - Пловдив, 50(5): 119-124
- Стоянов К. & Денев И. 2010. Регионално молекулярно-таксономично изследване на *Orobanche* sect. *Glandulosae* чрез ISSR маркери. Юбилейна научна конференция с международно участие Традиции и предизвикателства пред аграрното образование, наука и бизнес. Научни трудове на Аграрен университет - Пловдив, 55 (2): 101-106.
- Стоянов К. 2012. Материали и критични бележки за род *Orobanche* subsect. *Galeatae* в България. В: Петрова, А. (ред.) Секционни доклади VII национална конференция по ботаника. София 29-30 септ. 2011, 297-303. Българско ботаническо дружество, София. ISBN 978-954-92808-2-1
- Стоянов К. & Денев И. 2012. Изследване междувидовите отношения при българските представители на сем. *Orobanchaceae* посредством ISSR маркери. В: Петрова, А. (ред.) Секционни доклади VII национална конференция по ботаника. София 29-30 септ. 2011, 321-331. Българско ботаническо дружество, София. ISBN 978-954-92808-2-1.
- Стоянов К. 2013. Трофична пластичност на род *Orobanche* L. (*Orobanchaceae*) в България. Аграрни науки 4(12): 67-72
- Стоянов К. 2013. Разпространение и екологични особености на *Orobanche gracilis* в България. Екология и бъдеще - Научно списание за селскостопанска и горска наука, 12(2), 22-30.
- Стоянов К. & Христева Цв. 2013. Трофична пластичност на род *Phelipanche* Pomel (*Orobanchaceae*) в България. Journal of Central European Agriculture, 14(1): 203-213.
- Стоянов С. 2011. *Apera interrupta*, *Astragalus exscapus*, *A. glaucus*, *A. suberosus*, *Bupleurum longifolium*, *B. odontites*, *B. ranunculoides*, *Danthoniastrum compactum*, *Festuca thracica*, *Knautia byzantina*, *K. dinarica*, *Linum elegans*, *Lloydia serotina*, *Medicago carstiensis*, *Micromeria juliana*, *Moehringia grisebachii*, *Parapholis incurva*, *Parvotrisetum myrianthum*, *Peridictyon sanctum*, *Phalaris aquatica*, *Pleurospermum austriacum*, *Polygala sibirica*, *Scabiosa atropurpurea*, *Sideritis lanata*, *Verbascum dieckianum*, *Vulpia unilateralis*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. [http://e-](http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/)

ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/

Теофиловски А. 2011, Прилози за флората на Република Македонија. Приватно издание на авторот Ацо теофиловски. Скопје. ISBN 978-9989-57-741-3.

Ташев А. 2011. *Viola palustris*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Тошева А., Асьов Б. & Денчев Ц. 2011. *Lathyrus alpestris, L. filiformis, L. grandiflorus, L. linifolius, L. palustris, L. transsilvanicus*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Тричкова Т., Вл. Владимиров, Р. Томов, М. Тодоров (ред.) 2017. Атлас на инвазивните чужди видове от значение за Европейския съюз. ИБЕИ-БАН, ESENIAS, София, 184 стр.

Цонев Р. 2011. *Allium angulosum, Armoracia macrocarpa, Astragalus corniculatus, A. dasyanthus, A. pubiflorus, Avena eriantha, Chamaecytisus kovacevii, Cicuta virosa, Festuca vaginata, Hedysarum grandiflorum subsp. bulgaricum, Jurinea ledebourii, Lindernia procumbens, Pimpinella major, Serratula bulgarica*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби. Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Цонева С. & Владимиров В. 2011. *Tulipa rhodopea*. В: Пеев Д. (ред.) Червена книга на Република България. Том 1. Рст. и гъби.

Електронно издание. БАН & МОСВ. София. <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol1/>

Чешмеджиев И. 1970. Материали върху рода *Merendera* Ram. в България. Науч. труд. ВСИ "В.Коларов" – Пловдив, 19(1): 117-124.

Чешмеджиев И.В. 1989. Биосистематично проучване на представителите от сем. Alliaceae J.G.Agardh /Лукови/ в България. Дисертация за получаване на научна степен "Доктор на биологическите науки" Част II. ВСИ. Пловдив.

Чешмеджиев, И., Василев Р. 2009. Флората на Пловдив. Българска фондация Биоразнообразие. София.

Чешмеджиев, И., Върбанова К. 2002. Декоративни видове от сем. Alliaceae J.G.Agardh. Научни трудове на АУ - Пловдив, 47(1): 203-208.

Чешмеджиев, И., Г.Стойчев. 2005. Анатомично изследване на род *Prunella* L. в България. Юбилейна научна конференция "Състояние и проблеми на аграрната наука и образование", Научни трудове на АУ - Пловдив, 50(5): 161-166.

Чешмеджиев, И., Г.Стойчев. 2005. И в България представител на семейство Pontederiaceae Kunth. Юбилейна научна конференция "Състояние и проблеми на аграрната наука и образование", Научни трудове на АУ - Пловдив, 50(5): 167-172.

Чешмеджиев И., Генчев С., Димитрова Д. & Върбанова К. 1999. Диворастващи растения на нашата трапеза. Земиздат.

Summary

The book is an abbreviated version, and as a content is part of the implemented project for an interactive mobile application for the identification of wild and cultivated plant species that occur in Bulgaria. This edition contains determination keys at levels by species and subspecies

The purpose of the presented identification keys is convenient, fast identification in field conditions, reliable enough, with basic terminological knowledge of morphology, both of plants of the Bulgarian flora and a large volume of introduced and popular cultivated species that can be found in our country. Included are the newly established and newly described for the country taxa published in the last 16 years and the chorological data on them known so far. Some nomenclature changes and additions have been made, which make it an up-to-date source for floristic information in Bulgaria.

6963 species in 1322 genera from 310 families of higher plants are included, which are represented in the Bulgarian flora, in the flora of the neighboring territories, or are known as introduced and / or cultivated plants.

The Lycopodiophyta division is represented by 3 families, 5 genera and 10 species, 7 of which are represented in Bulgaria.

The Polypodiophyta division contains 9 families, 24 genera and 65 species, of which 59 are found in Bulgaria.

The Pinophyta division is represented by 7 families, 26 genera and 87 species. 81 of the species are found in Bulgaria, 57 of which are introducers.

The two classes of Magnoliophyta contain a total of 6801 species, of which 4665 are found in the flora of Bulgaria (autochthonous and allochthonous species). The dicotyledonous plants are represented by 5634 species (from 217 families), of which 3717 taxa (species and subspecies) are part of the Bulgarian flora. The monocots are 1167 species (from 32 families), as 948 of the species and subspecies are represented in the Bulgarian flora.

Liveworths and mosses have special requirements for the collection and examination of the material to be determined. Optical instruments are needed for their correct recognition, which eliminates the possibility of using a field identifier. For this reason, the representatives of the departments Anthocetotophyta, Marchantiophyta and Bryophyta are not included in the book.

The structure of the high taxonomic levels is consistent with the revisions based on modern phylogenetic studies.

The text and the definition tables include 1185 species that are not represented in the flora of Bulgaria, but are found in neighboring countries, in order to allow comparison with species for which data on neighboring territories could be found on the territory of Bulgaria.

In some of the large critical genera, especially those with very controversial taxa and different perceptions of their volume (eg *Taraxacum*, *Hieracium*, *Pilosella*, *Crepis*, *Festuca*, *Poa*), not all species are included in the definition tables. Missing species in the keys can be found in alphabetical order below the definition tables.

The terminology of the morphological descriptions and the floristic regions are coordinated with the previous floristic editions in Bulgaria. For convenience, a glossary is provided.